AVGVSTINI
BARBOSÆ
SVMMA
APOSTOLICARVM DECISIONVM.

AVGVSTINI BARBOSÆ LVSITANI, V. I. D.

PROTONOTARII APOSTOLICI,

NECNON IN SACRA INDICIS CONGREGATIONE Consultoris, & Insignis Ecclesiæ Vimaranensis Thesaurarij Maioris,

SVMMA APOSTOLICARVM DECISIONVM,

EXTRA IVS COMMVNE VAGANTIVM,

QVÆ EX VARIIS APPROBATISSIMORVM DOCTORVM LIBRIS hucusque impressis, & ad calcem vniuscuiusque allegatis eorum sub fide collectæ

Ad maiorem Studiosorum omnium commoditatem alphabetico ordine disponuntur.

VENETIIS, MDCXLVI.

Apud Paulum Baleonium.

SVPERIORVM PERMISSV, ET PRIVILEGIIS.

INNOCENTIO X.
PONT. OPT. MAX.

AVGVSTINVS BARBOSA LVSITANVS.

RECVRSVS Solis ad locum ſuum, BEATISSIME PATER, mirificè laudatur [a], ſeu à [a] Eccleſiaſtes 1.5.
Sapiente Deo in commodum renaſcentis velut naturæ depoſitus: laudantur [b], & [b] Ibidem 7.
quæ ad locum vnde exeunt, flumina reuertuntur, ille quoniam curſu atque recurſu, noua progignit Mundo germina; iſta quoniam perenniter irrigant renaſcentia. Mundus Eccleſia eſt; Solis locus, & ſacra Bethſames, [c] hoc eſt, domus Solis, [d] quin & Solis [c] Ioſue 15.10.
quoque fons Henſemis ſacra Sedes eſt Apoſtolica: Sol [d] Ioſue 18.17.
gyrans, atque recurreus, Summus eſt Pontifex, iam occidens, iam renaſcens, & nouo velut exortu Mundum renouans, atque regignens, quaſi communis omnium parens, ſeu voce vulgi PAPA. Radij Solis huius, vel quæ inde fluunt, ſeu è fonte Solis flumina, ſacra ſunt doctrinæ fluenta, & Apoſtolicæ Sanctiones, decreta, ſacri Canones, & Conſtitutiones, quibus Eccleſia tota regitur, & irrigatur. Sed nunquid non ad locum, vnde exeunt [e], flumina reuertuntur? Hoc mei nunc muneris eſſe volui, vt poſt alias meas in lucem & commune [e] Eccleſ. 1, 7.
bonum vtriuſque Reipub. ſacræ, ac ſecularis, editas lucubrationes, hanc ipſarum Apoſtolicarum Conſtitutionum, & Decretorum Summam ederem in nouam lucem, exorientis Beatitudinis Tuæ Solis, & ad ipſam eandem vnde exierant, Apoſtolicam Solis Sedem referrem;

etsi apud varios quidem Auctores iam antea variè sparsas, sed nunc ad conuenientem, & facilem methodum pro communi vtilitate reductas, suoque iure Beatitudini Tuæ debitas, & dicatas; quippe cui ne dum diu satis notas, sed & mirificè illustratas; dum siue in Romana Curia in sacra Rota Auditorem doctissimum, siue Apostolicum in Hispania Nuncium vigilantissimum, siue in sacris Cardinalium Congregationibus prudentissimum Confessorem, aut Præsidem meritissimè ageret. Sed quid moror? Luce ipsa clarius est, quàm vbique sacra iurisperitia, & omnigena sapientia suum in Beatitudine Tua experta sit Mœcenatem, & Patronum nobilissimum. Verum enimuero iam nunc ipsa sacri iuris peritia Beatitudinem Tuam parentem, & auctorem optimum veneratur, & colit, verè Papam PAMPHILIVM nempe Patrem omnium amantem, seu filiorum. Quo quidem nouo Sole communi parente suum Ecclesiæ Orbem lustrante; quidni bona cuncta reuireant, & repullulascant? Quidni cedant tristia lætis tempora temporibus?

f Ouid. 1. Metamorph. *Flumina iam lactis,* [f] *iam flumina nectaris ibunt,*
Flauaque de viridi stillabunt ilice mella.

Cedet Hyems Veri, cedent arma togę, quoniam pro turbulento bellorum strepitu sonat ecce iam ex ore Beatidudinis Tuę in omnium auribus, suauis vox pacis, sicut olim ex ore columbę pullulantis oliuę ramus.

g Genes. 8. 11. [g] O vtinam pax ista vbique sonet, vbique regnet, totique Ecclesię Orbi Beatitudo Tua diu in pace viuat, diu in pace regnet. AMEN.

INDEX

INDEX COLLECTANEORVM.

NVMERVS PAGINAM INDICAT.

Cano-

Dam-

SVMMA

SVMMA APOSTOLICARVM DECISIONVM

EXTRA IVS COMMVNE VAGANTIVM.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de iure Abbatum agentes.*
2 *Monasterij in administratione se ingerere non debet Abbas litteris Apost. non expeditis.*
3 *Causis capitalibus non auditur Abbas pro Monacho, nisi Monacho in carcere constituto.*
4 *Priuationis pœnam non subit Abbas etiam in criminibus notorijs, nisi ei praemissa prius defensione.*
5 *Benedictus semel Abbas cum vsu birreti si transferatur ad aliam Abbatiam habentẽ vsum Mitrae non indiget alia benedictione, sed potest per se ipsum Mitrã capere.*
6 *Benedictus Abbas, vel habens ex priuilegio Sedis Apost. vsum Pontificalium ac si esset benedictus, potest omnia Sacra benedicere, illis exceptis in quib. Vnctio requiritur.*
7 *Seminario ordinarij contribuere cogi non debet Abbas, qui in suo territorio, & iurisdictione prius seminarium proprium erexerat, & promissum retinebat.*
8 *Benedictionem ab Episcopo recipere debet Abbas non autem ab alijs Abbatibus alias benedictis.*
9 *Priuilegio concesso Abbatibus benedictis celebrandi Pontificaliter, & Pontificalia exercendi in eorum Ecclesijs, non gaudet Abbas non benedictus.*
10 *Constantien. Abbati non benedicto specialiter indulgetur vt possit benedicere paramenta & similia, quae non requirunt oleum sanctum, vel sacram Vnctionem pro seruitio locorum suae iurisdictioni subiectorum.*
11 *Abbas non benedictus, cui ex priuilegio Apost. indulgetur vt possit benedicere paramenta, & similia quae non requirunt sacram Vnctionem, pro seruitio locorum suae iurisdictioni subiectorum non potest in eius Ecclesia has benedictiones facere pro vsu Ecclesiarum secularium sibĩ non subditarum.*
12 *Benedicere ea, in quibus Vnctio requiritur licet non valeat Abbas vtcunque benedictus, tamen id ipsum efficere poterit, si specialib. Sedis Apost. priuilegijs munitus fuerit.*
13 *Calices, Patenas, aut similia, in quibus requiritur sacra Vnctio, consecrare non potest Abbas etiam in locis sibi pleno iure subiectis, nisi hoc habeat in specie sibi concessum à Sede Apost.*
14 *Priuilegium habentes benedicendi vestes Sacras, cœmeteria, & similia, eo vti non possunt nisi in his rebus in quibus sacra Vnctio non adhibetur, & pro seruitio dumtaxat monasteriorum, & Ecclesiarum propriarum.*
15 *Priuilegium habens Abbas, vt ea omnia, quae spectant ad Episcopum, possit exercere, non potest tamen Chrisma conficere, nec sacros Ordines conferre.*
16 *Confirmationis Chrisma non potest conferre Abbas, qui habet facultatem à Sede Apost. illud conferendi, nisi loci Ordinarius consenserit, & quemadmodum, & quandiu placuerit.*
17 *Primam Tonsuram & minores Ordines non potest Abbas benedictus conferre Regularibus sibi non subditis, qui dimissorias speciales suorum superiorum, & specialem consensum Episcopi loci habuerint, & multo minus secularibus Episcopi iurisdictioni subiectis, quamuis ipsius Episcopi consensus accedat, & dimissorias portent.*
18 *Primam Tonsuram si concedat Abbas cessante priuilegio, ac etiam benedictione, nihil facit.*
19 *Ordines minores suis subditis de Iure conferre potest Abbas, licet non sit benedictus.*
20 *Ordines in Abbatia exẽpta cõferre nõ põt Abbas licet sit Episcopus, secus si Abbatia est nullius, quia habet populũ.*
21 *Dimissorias litteras concedere non potest Abbas etiam si probetur Abbatiam esse in statu nullius diœcesis, nisi ille ex donationibus Apostolica & Ordinaria auctoritate confirmatis haberet proprium territorium, & in suos subditos exerceret omnimodam iurisdictionem.*
22 *Associari ex sua domo non debet Abbas, nec excipi cum ad celebrandum Pontificaliter vadit, seu ad Ecclesiam accedit solemniter celebraturus.*
23 *Benedicere solemniter Populo potest Abbas in sua Ecclesia, sed non in praesentia Episcopi.*
24 *Benedictionem priuatam per viam subditis suis dare non potest Abbas.*
25 *Missam solemniter celebrans Abbas vsum Mitrae & Baculi habens, suos ministros habere debet, Videlicet diaconum, & subdiaconum, qui in Missa cantaturi sunt Epistolam, & Euangelium, & vnum Capellanum cum Pluuiali, qui assistat ad librum, & aliquos clericos, & ministros cum cotta.*
26 *Birreto nigro sub Mitra vti potest Abbas, non autem alterius coloris.*
27 *Assistentia Canonicorum suorum absente Episcopo licet Abbati Ecclesiae secularis Collegiatae, & ab Ordinario exemptae, ac Sedi Apost. immediatè subiectae vsum Mitrae habenti, dum in sua Abbatiali Ecclesia sibi pleno iure subiecta Diuinis solemniter interest.*
28 *Pontificalibus extra monasterium vti non potest Abbas habens illorum vsum, nisi de licentia Ordinarij.*
29 *Habitu decenti, & non camerali, in Ecclesia incedere debet Abbas.*
30 *Mitram deferre non licet Abbati habenti iurisdictionem quasi Episcopalem cum vsu Mitrae & Baculi, extra propriam eius Ecclesiam per diœceses Ordinariorum absque speciali indulgentia Sedis Apost.*
31 *Mitra & Baculo nõ põt vti Abbas in processionib. extra suã Ecclesiã & Conuentũ, nec ẽt ante se deferri facere.*
32 *Reliquias, aut sanctissimum Sacramentum in processionibus si voluerit, aut non potuerit deferre Abbas, ad quem spectat, non potest alteri suo arbitrio delegare, sed vnus ex Presbyteris secularibus succedit.*
33 *Exemptus Abbas in Ecclesia sua iurisdictioni subiecta, Episcopo praesente debet sedere in sede inferiore Episcopi,*

& sint ornati, vel apud Episcopum à sinistris, vel è conspectu Episcopi in loco tamen inferiore respectu sedis Episcopi.

34 Processionibus incedere quisque Abbas debet cum suo clero, & in suo loco, quando plures sunt in loco habentes clerum distinctum.

35 Canonicis capitulariter, & processionaliter incedentibus cedere debent Abbates benedicti.

36 Episcopo offerre debet Abbas, qui habet in suo territorio iurisdictionem priuatiuè ad illum, tàm eos qui licentiam ad prædicandum obtinere volunt, quam eos qui ad Confessiones approbādi sunt in Ecclesijs Abbati subiectis.

37 Synodum celebrare non potest Abbas, nisi habeat prouinciam.

38 Commendatarijs præcedunt Abbates benedicti, & qui vsum Mitræ habent.

39 Residere cogendi non sunt Abbates Abbatia carentes cura, & conuentu.

40 Synodum ad diœcesanam accedere non tenetur Abbas populum non habens, etiam quod exemptus non sit, nisi aliqua causa rationabilis adesset, vel consuetudo inualuisset vt accederet.

41 Concilium Trid. sess. 7. cap. 8. de reformat. non obstat Abbati, qui exercet iurisdictionem in aliquo territorio ex consuetudine immemoriali confirmata à S. Sede Apost. quin possit visitare Ecclesias.

42 Concursus, examen & prouisio Parochialis, quæ pertinet ad collationem Abbatis, quomodo facienda, ostenditur.

43 Concursum Abbati facere non licet, nisi probetur ius habere congregandi synodum, & aliàs legitimè congregasse.

44 Præsentatum à patronis in beneficijs simplicibus instituere non possunt Abbates, & alij etiam omnem iurisdictionem habentes Ordinariam, absque prætio examine Episcopi ex decreto Conc. sess. 7. de reformat. c. 13. & sess. 25. etiam de reform. cap. 9. & aliter facta institutio est nulla.

45 Præbendas ad pauciorem numerum reducere propter earū tenuitatem non licet Abbati exempto Collegiata secularis habenti iurisdictionem Ordinariam & quasi Episcopalem, sed hoc spectat ad Episcopum cum consensu tamen Capituli si ipsa Collegiata insignis sit.

46 Concilij Trid. decreto sess. 24. de reform. cap. 20. vers. Ad hæc. non comprehenduntur Abbates iurisdictionem criminalem in clericos etiam seculares habentes.

47 Dispensandi & absoluendi facultate concessa Episcopis in Concil. Trid. sess. 24. de refor. c. 6. non gaudent Abbates, & alij Prælati inferiores habentes iurisdictionem ordinariam, & quasi Episcopalem etiā nullius diœcesis.

48 Confessiones secularium, qui sunt de eorum familia, aut alias deseruiunt in eorum monasterijs, possunt audire Abbates, alijque Prælati Regulares, & Religiosi Confessores absque licentia, & approbatione Episcoporum.

49 Capitulo quando incedit collegialiter non debent præcedere Abbates, Præpositi, & alij etiam vsum Mitræ habentes.

50 Rationes reddere non tenentur Episcopo Abbates, Præpositi, & Abbatissæ vitam regularem ducentes.

51 Rocheto potest vti Abbas secularis in casu, quo Abbas Regularis vtebatur super pelliceo.

52 Mozzetam vbique etiam præsente Episcopo potest deferre Abbas ciuitatis Vercellen. Canonicorum Regularium Lateranen.

53 Mozzetam extra claustra deferre non potest Abbas S. Saluatoris montis Amiati.

54 Processiones ad publicas accedere cogi potest Abbas S. Matthæi ciuitatis Ianuensis.

55 Iuspatronatus ad Abbatem pertinens, qui habet temporalem iurisdictionem non requirit ampliores illas probationes, quas Concil. Trid. requirit in ijs personis, in quibus præsumitur vsurpatio.

56 Religiosos exercentes curam animarum in Ecclesijs, quæ sunt vnita ipsis monasterijs possunt Abbates ordinum inuito Episcopo ad ea absolutè reuocare. sed quoties denuò ad curam animarum exercendam deputantur, sunt iterum ab Episcopo examinandi & approbandi.

Abbas.

COLLECT. I.

1 DE Abbate & Monachorum Præfecto agūt. S. Antonin. in sum. p. 3. tit. 16. cap. 7. Aluarus Pelagius Lusitanus Episcopus Syluensis de planctu Ecclesiæ lib. 2. cap. 27. Petrus Gregor. syntag. Iuris p. 2. lib. 15. cap. 13. Flamin. Paris. de resignat. benefic. lib. 2. q. 1. Anton. Fabric. in prax. & theorica benefic. tit. de maioribus & minoribus benefic. nu. 94. cum seqq. Card. Tusch. practic. conclus. tom. 1. concl. 3. cum seqq. lit. A. Flores de Mena var. quæst. lib. 3. quæst. 24. Azor. instit. moral. p. 2. lib. 2. cap. 19. Campan. in diuersor. Iuris Canon. rub. 7. c. 6. nu. 92. cum seq. Laurent. de Portel. in dubijs Regulae. verbo Abbas, Scip. de Rubeis in aphorism. Episcop. eod. verbo, Bartholomæus Gauantus in manuali Episc. eod. verbo, Donat. Anton. de Marinis quotidianarum resol. cap. 1. Stephan. d'Aluin. de Abbatum, & Abbatissarum potestate. Hieron. Roderic. in compendio quæst. Regul. resol. 1. Orsell. in examine apum & conclusionum legalium tom. 1. verbo Abbas, Lezana in sum. q. Regul. tom. 2. cap. 2. num. 36. cum seq. & tom. 3. verbo Abbas. latè Ascanius Tamburin. amicus meus, in tract. de iure Abbatum, Ioan. Maria Nouarius, qui ex meis collectaneis Bullarij plura tacitè desumpsit, in lucerna Regularium verbo Abbas, Ego de Iure ecclesiastico vniuerso tom. 1. lib. 1. cap. 17. de Abbatibus.

2 Abbas in administratione monasterij se ingerere non debet, literis Apostolicis non expeditis. Iulius II. constit. 4. incip. Romani 5. Kalend. Augusti 1505. quæ constitutio reperitur impressa apud Laert. Cherubin. in suo Bullario nouo tom. 1. pag. 405. aliàs pag. 357. in nouissima impres. & illius meminit Ioannes Maria Nouar. in lucerna Regular. verbo Abbas num. 3.

3 Abbas non auditur pro Monacho in causis capitalibus, nisi ipso Monacho in carcere constituto. Idem Iulius II. constit. 24. incip. Fide 29. Decembris 1510. apud Laert. Cherubin. tom. 1. pag. 440. aliàs pag. 381. & illius mentionem facit Ioannes Maria Nouar. d. verbo Abbas num. 15.

4 Abbas etiam in criminib. notorijs non priuatur nisi ei præmissa defensione. Leo X. const. 8. incip. Etsi 4. Kalend. Iulij 1514. apud Laert. Cherubin. d. to. 1. pag. 479. aliàs pag. 406. in nouiss. impress. de qua etiam Ioann. Maria Nouar. d. verbo Abbas num. 12.

5 Abbas semel benedictus cum vsu birreti si transfertur ad aliam Abbatiam habentem vsum Mitræ non indiget alia benedictione. sed potest per se ipsum Mitram capere. *S. Congregatio Rituum in Bituntina 25. Februarij* 1606. penes Ioann. Mariam Nouar. in lucerna Regul. verbo benedicere num. 11.

6 Abbas qui est benedictus, vel qui ex priuilegio Sedis Apostol. habet vt Pontificalia exercere possit, ac si esset benedictus, potest omnia sacra benedicere, illis exceptis in quibus vnctio requiritur. *S. Cong. Concil. Tridentini*, referentibus P. Francisco Suarez de Relig. tom. 4. tract. 8. lib. 2. c. 30. nu. 2. & Lezana in summa q. Regul. tom. 2. c. 2. num. 42. & tom. 3. verbo Calix num. 3.

7 Abbas qui in suo territorio & iurisdictione prius seminarium proprium erexerat, & prouisum retinebat, Seminario Ordinarij contribuere cogi non debet. *Sacra. Cong. Concil. Trid.* 30. *Martij* 1594. teste Sellio in select. Canon. cap. 10. num. 7.

8 Abbas benedictionem ab Episcopo recipere debet, non autem ab alijs Abbatibus alias benedictis. *S. Cong. Rit.*

Rit. in Cameracen. 6. Decembris 1631. quam refert Sellius d. cap. 10. n. 9.

9 Abbas non benedictus minimè potest ex priuilegio concesso Abbatibus benedictis celebrandi Pontificaliter, & Pontificalia exercendi, in eorum Ecclesijs hæc exercere, & tāto minus extra eorum Ecclesias. *S. Cong. Rit. in Pampilonen.* 8. *Martij* 1617. quam citat Sellius in select. Canon. cap. 19. n. 11.

10 Abbati igitur non benedicto specialiter indulgetur,
vt possit benedicere paramenta, & similia, quæ nō re-
quirunt oleum sanctū. vel sacram Vnctionem pro ser-
uitio locorū suæ iurisdictioni subiectorum. *S. Cong. Rit.*
11 *in Constant.* 18. *Febr.* 1617. Non tamen poterit in eius
Ecclesiis has benedictiones facere pro vsu Ecclesiarū
secularium sibi non subditarum. *Eadem S. Cong. Rit. in*
Cremen. 24. *Augusti* 1609. penes Aldan. in compendio
Canon. resolut. lib. 3. tit. 2. n. 2. & in Spoletana 30. Sept.
1628. de qua Gauant. in rubr. Missalis p. 4. tit. 19. n. 22.

12 Abbas vtcunque benedictus quamuis benedicere non valeat ea, in quibus vnctio requiritur, tamen id ipsum efficere potest si specialibus Sedis Apost. priuilegiis quibus Concilium nequaquam derogat, munitus fuerit. *Sacra Cong. Conc. sub die* 10. *Septembris* 1614. apud Sellium d. cap. 19. num. 9.

13 Abbas nec etiam in locis sibi pleno iure subiectis, aut de iure patronatus potest consecrare calices, Patenas, aut similia in quibus requiritur Sacra Vnctio, nisi hoc habeat in specie sibi concessum à Sede Apostolica. *Sacra Cong. Rit. in Cameracen.* 6. *Decembris* 1631. teste Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo Calix num. 3. in med.

14 Abbates, Priores, Guardiani, & alij Religionum Prælati etiam ex Societate IESV, habentes priuilegia benedicendi vestes sacras, cæmeteria, & similia, dicto priuilegio vti non possunt, nisi in iis rebus, in quibus sacra Vnctio nō adhibetur, & pro seruitio duntaxat Monasteriorum, & Ecclesiarum propriarum. *S. Cong. Rit. in Cameracen.* 13. *Martij* 1632. de qua mentionem fecit Ioannes Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo benedicere, me citato Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo Altare n. 3.

15 Abbas habens priuilegium, vt omnia, quæ spectant ad Episcopum, possit exercere non potest tamen Chrisma cōficere, nec sacros Ordines, cum ea quæ sunt Ordinis requirant speciale mandatum. *S. Cong. Conc.* penes Lezanam in summ. quæst. Regul. tom. 2. cap. 2. n. 37.

16 Abbas non potest vti facultate conferendi S. Confirmationis Chrisma, nisi Ordinarius loci consenserit, & quemadmodum, & quando placuerit ei. *S. Cong. Conc.* teste Quarant. in summa Bullarij verb. Ordo, vers. possunt etiam ex priuilegio, pag mihi 501.

17 Abbas postquam benedictionis munus, & sacerdotalem ordinem susceperit, potest Tōsuram & minores ordines sæcularibus Episcopi iurisdictioni subiectis cōferre: si modò ipsius Episcopi consensus accedat, ijque pro se quisque ab eodem Episcopo litteras dimissorias impetrauerint, ita vt satis non sit id generatim ab Episcopo fuisse concessū, sed hac concessione singulis opus sit. Potest etiam ipse Abbas eosdem Ordines conferre aliis Regularibus, qui dimissorias speciales suorum Superiorum, & specialem consensum Episcopi loci habuerint, ac propterea aliis sæcularibus, qui aliorum Episcoporum iurisdictioni subiecti sint, dummodo Superiorum dimissorias attulerint, & specialem consensum Episcopi loci, in quo Ordines huiusmodi cupiunt suscipere. *Sacra Congr. Concil. sub die* 7. *Septembris* 1593. testibus Ioann. Baptista Confectio in collect. priuileg. fol. 136. Quarant. in summa Bullar. verbo Ordo prope fin. vers. Abbatibus, Io. Bapt. Tiber. in instruct. pro ordinandis, c. 7. q. 48. in fine, Grilenzon. cons. 142. nu. 52. Ascan. Tamb. de iure Abbatum, to. 2. d. 2. q. 7. ex n. 3. Sed horū attestationi minimè videtur credendum, cum reperiatur contrarium fuisse resolutum de ordine Clem. VIII. per sacram Rotam, vt est apud Seraph. decis. 985. quem secutus fui de officio, & potest. Episcopi, p. 2. alleg. 3. n. 1. Et nouissimè *S. Cong. Episcoporum & Reg. Eminentissimo Cardinale Giptio referente, sub die* 27. *Iunii* 1631. censuit Thomam Narduccium Campl. promotum ab Abbate de Carropoli ordinis Cælestini cum litteris dimissorialibus Vicarij Generalis Campl. eidem Abbati directis, esse malè promotū; atque ideò indigere noua promotione, refert Io. Maria Nouar. in lucerna Reg. verbo Ordo, n. 2. Ego de iure Ecclesiast. vniu. lib. 1. c. 33. nu. 16.

18 Abbas si cessante priuilegio, ac etiam benedictione aliquem tonsurauerit, is talis debet denuò tonsurari. *S. Cong. Conc. sub die* 8. *Maii* 1627. teste Aldano in Compendio Canon. resol. lib. 3. tit. 2. n. 5.

19 Abbas de iure conferre potest ordines minores suis subditis, licèt non sit benedictus. *S. Cong. Conc.* 16. *Febr.* 1619. apud Io. Maria Nouar. dict. verbo Ordo n. 4.

20 Abbas alicuius Abbatiæ exemptæ nō potest ordines in ea cōferre, licèt sit Episcopus, secus si Abbatia est nullius, quia habet populum. *S. Cong. Conc. sub die* 8. *Augusti* 1621. quam citat Sellius dict. c. 19. n. 16.

21 Abbas concedere non potest litteras dimissorias, etiamsi probetur Abbatiam esse in statu nullius diœcesis. *Sacra Cōgr. Concil. in Theatina* 11. *Septembris* 1621. teste Sellio dict. cap. 19. num. 32. Verùm nouissimè cū R. P. Patres Ordinis Cartusiani supplicauerint Sacram Congr. Episcoporum, & Regul. pro reuocatione cuiusdam ordinis ab eadem Sacra Congr. emanati, & directi Priori Monasterij Sancti Stephani de Busco, ne auderet dimissorias concedere ad Ordines subditis sęcularibus eiusdem Monasterij, attēto quod decisionibus, & sententiis Rotalibus fuerat iam resolutum dictum Monasteriū ex donationibus Apostolica, & ordinaria auctoritate confirmatis habere proprium territorium, & in suos subditos exercere omnimodam iurisdictionē. Eadē igitur *Sacra Congr. sub die* 28. *Iunij* 1632. Eminentissimo Giptio referente, censuit reuocandā & tollendam esse, pro vt reuocauit, suspensionem, per quam prędicto Priori Carthusiensi Monasterij Sācti Stephani de Busco ab eadem sacra Congr. prohibitum fuit sub die 21. Februarij 1631. cōcedere litteras dimissorias ad Ordines subditis propriis sæcularibus, refert Ioan. Maria Nouar. dict. verbo Ordo. num. 7.

22 Abbas non debet associari ex sua domo, nec excipi, cùm ad Pontificaliter celebrandū vadit, seu ad Ecclesiam accedit solemniter celebraturus, quia cęremoniale de Episcopis loquens in hoc casu non comprehendit Abbates. *S. Cong. Rit. in Hisp. S. Io. de Pena* 11. *Decemb.* 1613. de qua Aldanus d. tit. 2. n. 4.

23 Abbas in sua Ecclesia celebrās potest populo solem-
24 niter benedicere, sed non in pręsentia Episcopi. Et quā-
uis habeat vsum Mitræ, & Baculi, & solemniter populo
inter Missarum solemnia benedicere posit, tamen pri-
uatam benedictionē per viam subditis dare nō potest.
S. Cong. Rit. in Eugub. 17. *Iul.* 1604. penes Ald. vbi sup. n. 6.

25 Abbas seu Prior habens vsum Mitræ & Baculi, suos ministros habere debet dum solēniter celebrat, videlicet Diaconum, & Subdiaconum, qui in Missa cantaturi sunt Epistolam, & Euangelium, & vnum Capellanum cum Pluuiali, qui assistat ad librū, & aliquos Clericos & Ministros cum cotta: non autem habere potest duos Diaconos assistentes, sicut habet Episcopus quando celebrat. *S. Cong. Rit. in Firmana* 28. *Ianuar.* 1606. Et birreto nigro sub Mitra vti potest, non autem alterius coloris, nec potest vti Baldachino. Eadem S. Cong Rit. in dicta Firmana, de qua Aldan. d. tit. 2. n. 26.

27 Abbas Ecclesię secularis Collegiatæ, & ab ordinario exemptæ, ac Sedi Apost. immediatè subiectę, vsum Mitrę habens dum in sua Abbatiali Ecclesia sibi pleno iure subiecta Diuinis solemniter interest, potest absente Episcopo suos Canonicos assumere ad sibi assistēdum,

& eandem in eos iurisdictionem exercere, quam Episcopus exercet in suos *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina S. Petri in Brogolio 7. Febr.* 1604. apud Sell. d.c.19.n.25.

28 Abbas licet exemptus, & habens priuilegium vsus Pontificalium, non potest illis vti extra monasterium, nisi de licentia Ordinarij. *Sacra Cong. Rit. in Cameracen. 6. Decembris* 1631. referente Sellio dict. cap. 19. n. 8.

29 Abbas debet incedere in Ecclesia in habitu decenti, & non camerali. *S. Cong. Rit. in sancti Seuerini 9. Maij* 1609. penes Aldan. d. tit. 2. n. 15.

30 Abbati habenti iurisdictionem quasi Episcopalem cum vsu Mitræ, & Baculi, non licet deferre Mitram extra propriam eius Ecclesiam per diœceses Ordinariorum absque speciali indulgentia Sedis Apost. nec sine, nec cum licentia Ordinariorum. *S. Cong. Rit. in Fornac. 2. August.* 1631. cuius meminit Ald. d. lib. 1. tit. 8. n. 15. quẽ refero in collect. ad Conc. Trid. sess. 6. de refor. c. 5. n. 22.

31 Abbas in processionibus extra suam Ecclesiam, & Conuentum, non potest vti Mitra & Baculo, nec etiam ante se deferri facere. *Sacra Cong. Rit. in Eugubina 17. Iulij* 1604. quam refert Sellius d.c. 19. n. 24.

32 Abbas ad quẽ spectat in processionibus deferre sanctissimum Sacramentum, & Reliquias, si noluerit, aut non potuerit, non potest alteri suo arbitrio delegare, sed vnus ex Presbyteris secularibus succedit. *Sac. Cong. Rit. in Firmana terræ S. Victoriæ 21. Maij* 1618. de qua Aldan. d. tit. 2. n. 28.

33 Abbas exemptus in Ecclesia suæ iurisdictioni subiecta, Episcopo præsente, debet sedere in sede inferiori Episcopi, & sine ornatu, vel apud Episcopum à sinistris, vel è conspectu Episcopi in loco tamen inferiore respectu sedis Episcopi. *Sac. Cong. Rit. in Aquilana 18. Martij* 1617. apud Aldan. d. tit. 2. num. 29.

34 Abbates quando plures sunt in eodem loco habẽtes clerum distinctum, debent in processionibus incedere quisque cum suo clero & in suo loco. *S. Cong. Rit. in Nucerina Gualdi 19. Ianuarij* 1613. teste Sellio d.c. 19. n. 21.

35 Abbates benedicti cedere debent Canonicis capitulariter, & processionaliter incedentibus. *S. Congr. Rit. in Valuen. 8. Iulij* 1602. quam citat Sellius d.c. 19. n. 25.

36 Abbas qui habet in suo territorio iurisdictionem priuatiuè ad Episcopum, debet tam eos, qui licentiam ad prædicandum obtinere volunt, quàm eos, qui ad Confessiones approbandi sunt in Ecclesijs Abbati subiectis, ipsi Episcopo præsentare. *Sacra Cong. Conc. in Calaritana*, quam refert Steph. d'Aluin. de Episcop. Abbatum, & Abbatissar. potestate c. 19 n. 8. in fine.

37 Abbas non potest synodum celebrare, nisi habeat Prouinciam. *Sacra Cong. Conc. sub die 17. Augusti* 1626. teste Sellio in select. Canon. c. 25. num. 4. quem refero in collect. ad Trid. sess. 24. de reform. c. 2. n. 9.

38 Abbates benedicti, & qui vsum Mitræ habent præcedunt Commendatarijs. *Sacra Cong. Concil* referente Paulo Præfecto in praxi Episcop. p. 2. c. 2. n 3. ad 5.

39 Abbates Abbatiæ carentis cura & Conuentu non sunt cogendi residere. *Sacra Cong. Conc.* de qua Nicol. Garzia de benefic. p. 4. c. 2. n. 179. in 9. declarat. Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 2. c. 2. n. 45.

40 Abbas populum non habens, etiam quod exemptus non sit, non tenetur accedere ad synodum diœcesanam nisi aliqua causa rationabilis adesset, vel cõsuetudo inualuisset, vt accederet. Gloss. & Abb. in cap. superbis, de maior. & obed. *S. Cong. Conc.* apud Sellium d.c. 25. n. 5.

41 Abbati qui exercet iurisdictionem in aliquo territorio ex consuetudine immemoriali confirmata à Sede Apost. non obstat decretum Conc. sess. 7. c. 8. de reform. quin possit visitare Ecclesias. *S. Cong. Conc.* teste Rota in Salamãt. iurisdict. 9. Maij 1594. corã Card. Seraph. decis.

42 Abbas ob id, quod ius cõferendi aliquam Parochialam habet, in eius vacatione nullum examinis edictum proponere potest, nec illius officij partem aliquam attingere, sed id pertinet ad Ordinarium, qui debet ipse proponere edicta, & examinatores ex Concilij præscripto deputatos adhibere, à quibus omnes istiusmodi cõcursu examinentur, quo examine confecto, ex ijs, quos vitæ integritas, & doctrina commendabit, Ordinarius debet eligere magis idoneos, ac postea Abbati relinquere, vt ex electis, cui maluerit, curam conferat. *Sacra Cong. Conc.* quã citat Nic. Garc. de benef. p. 9. c. 2. n. 149.

43 Abbati concursum facere non licet, nisi probetur ius habere congregandi Synodum, & alias legitimè congregasse. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. d. p. 9. c. 2. num. 131. quem refero in collect. ad Trid. sess. 24. de reform. cap. 18. nu. 50.

44 Abbates & alij etiam omnem iurisdictionẽ habentes ordinariam non possunt instituere in beneficijs simplicibus præsentatũ à patronis absque præuio examine Episcopi, ex decreto Conc. sess. 7. de reform. c. 13. & sess. 25. etiam de reform. c. 9. & aliter facta institutio est nulla, ex eod. c. 9. attamen si præsentationes fiant coram Abbatibus, & alijs exemptionem à fundatione prætendentibus, si tamen illis exemptionibus innitantur. *S. Cong. Conc.* referente Sellio d.c. 18. n. 25.

45 Abbati exempto Collegiatæ secularis habenti iurisdictionem ordinariam, & quasi Episcopalem non licet in sua Ecclesia, vbi Præbendæ simul cum distributionibus quotidianis adeo tenues sunt, vt pro sustentando sufficienti Canonicorum gradu, loci, & personarum qualitate non sufficiant cum consensu Capituli, aliquibus ex ijs suppressis, & earum fructibus & prouentibus reliquarum Præbendarum distributionibus applicatis, eas ad pauciorem numerum reducere: sed hoc spectat ad Episcopum, cum consensu tamen Capituli, si ipsa Collegiata insignis sit; *S. Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. de benef. p. 11. cap. 3. n. 75.

46 Abbates Regulares habentes iurisdictionem criminalem in clericos etiam seculares, minimè comprehenduntur decreto Concilij sess. 24. de reform. c. 20. vers. ad hæc. *S. Cong. Conc. die 5. Februarii* 1579. de qua Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 2. n. 43.

47 Abbates, & alij Prælati inferiores habentes iurisdictionem ordinariam, & quasi Episcopalem, etiam nullius diœcesis, non gaudent facultate dispensandi & absoluendi concessa Episcopis in Trid. ses. 24. de refor. c. 6. Sacra Cong. Conc. testibus Nicol. Garc. de benef. p. 7. c. 11. nu. 13. & 17. Armend. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de irreg. in declar. n. 9. & 10. quos refero de Episcopo p. 2. alleg. 39. n. 17.

48 Abbates, aliique Prælati Regulares, & Religiosi Cõfessores possunt audire Confessiones secularium, qui sunt de eorum familia, aut aliàs deseruiunt in eorum monasterijs absque licentia, & approbatione Episcoporum. *Sacra Cong. Conc.* quam citat Steph. d'Alum. de Abbatum, & Abbatiss. potestate c. 19. n. 9. in princ.

49 Abbates, Præpositi, & alij etiam vsum Mitræ habentes non debent præcedere Capitulo quãdo incedit collegialiter, id est simul, prout in choro, processione, & assistendo suo Prælato. *S. Cong. Conc. in Salernitana*, cuius meminit Zerol. in praxi Episc. p. 2. verbo Concil. §. 1.

50 Abbates, Præpositæ, & Abbatissæ vitam Regularem ducantes, non tenentur Episc. rationes reddere. *S. Cong. Conc.* referentibus Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Epis. n. 79. vers. & Abbates, Lezana in summa quæst. Reg. tom. 2. c. 2. n. 44.

51 Abbas secularis potest vti Rochetto in casu, quo Abbas Regularis vtabatur superpelliceo. *Sacra Cong. Rit. in Tortiana 23. Ianuarij* 1621. de qua mentionem facit Sellius d.c. 19. n. 22.

52 Abbas Canonicorum Regularium Lateran. ciuitatis Vercell. potest deferre Mozettam, vbique etiam præsente Episcopo. *Sac. Cong. Rit. in Vercel. 9. Decemb.* 1617. *& 30. Martij* 1621. teste Aldano d. tit. 2. n. 36.

53 Abbas sancti Saluatoris Montis Amiati extra claustra cum Mozzetta incedere non potest. *Sacra Cong.*

Epi-

Episcop.& Regular. in Clusina 25.*Septembris* 1615.cuius meminit Sellius d.cap.19.num.26.

54 Abbas sancti Matthæi ciuitatis Ianuensis cogi potest accedere ad publicas processiones. *Sacra Cong. Rit. in Ianuen.*29.*Nouembris* 1618.penes Aldan.d.c.19. n.26. cum sequenti.

55 Abbatis in iurepatronatus, qui habet temporalem iurisdictionem non requiruntur ampliores illæ probationes,quas Concil.Trid.sess.25.de reform.cap.9.exposcit in ijs personis,quibus præsumitur vsurpatio. *Sacra Cong.Conc.in Sublacen.*12. *Septembris* 1621. cuius meminit Rota in Papien. iurispatronatus 28. Iunij 1630. coram bonæ mem.Pirouano.

56 Abbates Ordinum possunt inuito Episcopo reuocare absolutè ad monasterium Religiosos exercētes curam animarum in Ecclesijs,quæ sunt vnitæ ipsis monasterijs, sed quoties denuò ad curam animarum exercendam deputantur,sunt iterum ab Episcopo deputandi,& approbandi. *Sacra Cong. Conc. in Cameracen.*24. *Ianuarij* 1632. apud Ioan. Mariam Nouar. in lucerna Regular. verbo Abbas num.1.

SVMMARIVM.

1 *Concursum beneficiorum Curatorum non potest facere Abbas Commendatarius Abbatia exempta existentis intra fines alicuius diœcesis.*

2 *Concursum instituere, examinare, approbare, omniaque illa facere qua continentur decreto Concilij c.18.sess.24. de reform. possunt Abbates Commendatarij,& alij inferiores Episcopo, qui habent iurisdictionem Episcopalem,& dicuntur nullius diœcesis cum proprio territorio, si habent ius congregandi synodum, & legitimè constet illam congregasse, & elegisse examinatores.*

3 *Canonici Cathedralis Ecclesia, quando capitulariter incedunt,sunt praferendi Abbatibus Commendatarijs.*

4 *Residere,& Sacris initiari tenentur Abbates Commendatarij curam animarum iurisdictionalem habentes.*

5 *Confirmationis sacra pro administratione suis Populis exhibenda quem maluerit Episcopum vocare non potest Abbas Commendatarius Abbatia existentis intra fines alicuius diœcesis etiam exempta, & habentis iura quasi episcopalia,nisi de consensu,& licentia Episcopi in cuius diœcesi est Abbatia.*

6 *Seminario contribuere tenetur Abbas Commendatarius etiam Cardinalis.*

7 *Vocem consultiuam in Prouincialibus Concilijs habent duntaxat Abbates Commendatarij, & Capitulorum deputati.*

8 *Procuratores Episcoporum, si Concilio Prouinciali placuerit, possunt in eo vocem decisiuam habere.*

9 *Dispensare super illegitimitate ad quatuor Ordines minores potest Abbas Commendatarius habens iurisdictionem quasi Episcopalem in suo territorio separato.*

10 *Residere non tenetur Abbas Commendatarius Sanctorum Vincentij & Anastasij Amandula, quamuis Abbatia curam habeat animarum secularium,cum ea sit exercenda per Vicarium Presbyterum secularem ab Ordinario approbandum.*

11 *Visitandi castrum Brilignanum monasterij S.Clementis in Piscaria ius non habet Archiepiscopus Theatinus.*

12 *Pontificalibus insignijs vti possunt Abbates Commendatarij Beat.Maria Farfensis,& sancti Saluatoris Maioris.*

13 *Littera Apost.quacumque dirigi debent Abbatibus Commendatarijs B.Maria Farfensis,& S.Saluatoris Maioris, tanquam locorum Ordinarijs,seu illorum Officialibus non autem Archiepiscopis, aut Episcopis, Vicinioribus.*

14 *Liber osculandus in Missa non datur Commendatario, seu eius procuratori.*

Barbos.Apost.Decis.Sum.

Abbas Commendatarius.

COLLECT. II.

1 ABbas Commendatarius Abbatiæ exemptæ existentis intra fines alicuius diœcesis,& habens iura quasi Episcopalia, non potest facere concursum beneficiorum Curatorum,sed hoc spectat ad Episcopum, in cuius diœcesi est Abbatia, qui electo magis idoneo mittet eundem ad Commendatarium pro collatione. *S. Cong. Concilij Trident.*apud Nicol.Garc.de benef.p.9.cap.2.num.123.

2 Abbas Commēdatarius & alij inferiores Episcopo, qui omnimodam habent iurisdictionem Episcopalem, nec alicubi subsunt, sed sunt immediatè subiecti sedi Apost.nullius diœcesis proprium territorium habentes, si habent ius congregandi Synodum, & legitimè constet illam congregasse,& elegisse examinatores,possūt concursum instituere,examinare, approbare, omniaq; illa facere quæ continentur decreto Concilij c.18. sess. 24.de reform.*S.Cong.in Farsen.Abbatia*,cuius memini in collect.ad Concil. Trid.d.c.18. n.49.& sic fuisse decisum testatur Nicol. Garc.de benef.p.2.c.2. num.136.

3 Abbates Commendatarij Monasteriorum, seu Abbatiarum in Concilijs Prouincialibus sunt recipiēdi inter Abbates, eisq; Canonici Cathedralis Ecclesiæ sunt præferendi, quando capitulariter incedunt, sed extra hunc casum Abbates titulares, vel habentes vsum Mitræ debent præcedere Commendatarijs, post hos locū obtinent dignitates, & post dignitates collocandi sunt procuratores Ecclesiarum Cathedralium.*S.Cong.Concilij* teste Sellio in selectis Canon.c.13.n.40.quem refero in collect.ad Concil.Trid.sess.25.de Regul.c.13.n.3.

4 Abbates Commendatarij curam animarum iurisdictionalem habentes tenentur residere,& Sacris initiari, per omnia enim æquatæ sunt hodie commendæ titulis.*S.Cong.Concil.* apud Nicol.Garc.de benef. part.3. cap.2.num.166.

5 Abbas Commendatarius Abbatiæ etiam exemptæ existentis intra fines alicuius diœcesis, & habentis iura Episcopalia non potest vocare quem maluerit Episcopum pro ministrando Sacramento Confirmationis suis Populis, nisi de consensu, & licentia Episcopi, in cuius diœcesi est Abbatia.*S.Cong.Concilij*, quam refert Sellius d. cap.13.nu.29.

6 Abbas Commendatarius etiam Cardinalis tenetur contribuere Seminario. *S. Cong. Concilij in Adrien.*3. *Decembris* 1622.de qua meminit Sellius d.c.13.nu.31.

7 Abbates Commendatarij, & Capitulorum deputati habent duntaxat vocem consultiuam in Prouinciali-
8 bus Concilijs. Procuratores verò Episcoporum possunt, si Concilio Prouinciali placuerit, decisiuam habere. *S. Cong.Concilij*, quam adducit Paulus Piasec. in praxi Episcop.p.2.cap.2.num.3.ad 5.

9 Abbas Commendatarius habens iurisdictionem quasi Episcopalem in suo territorio separato, potest dispensare super illegitimitate ad quatuor Ordines minores. *S. Cong. Concil. in nullius oppidi de Pignaroli* 18. *Nouemb.*1628. penes Sellium d.cap.19.num.27.

10 Abbas Cōmendatarius Sanctorum Vincētij,& Anastasij Amandulę Firmanæ diœcesis Ordinis Sancti Benedicti, non tenetur residere in Abbatia, quamuis illa curā habeat animarū secularium,cùm illa sit exercēda per Vicariū Presbyterum secularem ab Ordinario approbandū. *S.Cong.Concil.*referente Sellio d.c.19. n.30.

11 Abbas Cōmendatarius Monasterij Sancti Clementis in Piscaria Ordinis S. Benedicti in prouincia Aprutij, inter alia habet castrū Briglinanum ordinariam & principalem sedem Abbatis, in quo etiam iurisdictionem Episcopalem,& temporalem in Parochos & Parochianos exercet, excepta pœna mortis, & mutilationis mēbrorū, potest ratione talis iurisdictionis tem-

poralis excludere Archiepiſcopum Theatinum à prætenſo iure viſitandi dictum caſtrum vigore Concilij ſeſſ.25.c.11.de reform. ibi,exceptis ijs monaſterijs,&c. *S.Cong. Concilij* teſte Sellio d.cap.19. num;2.

13 Abbates Commendatarij B.Mariæ Farſenſis, & Sancti Saluatoris Maioris poſſunt vti Inſignijs Pontificalibus. Vrbanus VIII. in ſua Conſtit. incip. Romanus Pont. die 18. Nouembris 1628. quam refert Tamburin. de iure Abbatum tom.1. diſp.3. q.4. poſt num.10.

15 Et illis tanquam locorum Ordinarijs, ſeu illorum Officialibus quæcunque litteræ Apoſtolicæ dirigi debent, non autem Archiepiſcopis. & Epiſcopis viciniorıbus. Idem Vrbanus VIII. in alia ſua Conſtit. incip. Paſtoralis, 18. Nouembris 1627.

14 Abbati Cõmendatario, ſeu eius procuratori nõ datur liber oſculandus in Miſſa. *S.Cong. Rit. ſub die* 17. *Septembris* 1611. apud Gauant. in rub. Miſſalis p.2. tit.6. num.2. in fine.

SVMMARIVM.

1 *Rubricas in Miſſali monaſtico reformato poſitas tenentur ſeruare Abbates omnes, & Monachi militantes ſub regula ſancti Benedicti.*

2 *Baculo & Mitra Pontificali vti poſſunt Abbates Caſſinenſes in ipſorum Eccleſijs, ac Populo ſolemniter benedicere, conſecrare Altaria lapidea ad vſum ſuarum Eccleſiarum.*

3 *Baldachino quibus diebus, quomodo, & cum qua miniſtrorũ aſſiſtẽtia vti poſſint Abbates Caſſinẽſes oſtẽditur.*

4 *Miſſam celebrare cum Mitra, & conferre Ordines minores poterat Abbas S. Pauli extra muros de Vrbe.*

5 *Mitræ vſus conceſſus fuit Abbati S.Petri de Biſurdurno diœceſis Genenſis.*

6 *Oratoria omnia & capella extructa ſub denominatione ſancti Antonij ſubijciuntur Abbati Generali Fratrum S.Antonij Viennenſis.*

7 *Manutentio in quaſi poſſeſſione quæſtuandi more ſolito conceditur Abbati Generali S.Antonij Viennen. ac omnib. ab eo depẽdẽtibus Prioribus, Fratribus, & miniſtris.*

8 *Triennales inſtituuntur Abbates S.Antonij Viennen. & alij huius Ordinis Superiores.*

9 *Societatem laicorum Coronæ Domini erigendi facultas conceditur Abbati Generali Ordinis Camaldulenſis.*

10 *Baldachino quibus diebus, quomodo, & cum qua miniſtrorum aſſiſtentia vti poſſint Abbates Camaldulenſes, oſtenditur.*

11 *Manutentio conceditur Abbati generali Cæleſtinorum in poſſeſſione deferendi habitum Prælatitium Regularium.*

12 *Habitu Prælatitio Regularium, & in monaſterijs ſui Ordinis Pontificalibus indumentis vti, ac Miſſas ſolemniter celebrare, & intereſſentibus ſolemnem benedictionem impartiri poteſt Abbas Generalis Cæleſtinorũ.*

13 *Baldachini vſus conceditur Abbatibus Cæleſtinis eodem ferè modo, & cum eiſdem clauſulis, quibus conceſſum fuit Abbatibus Camaldulenſibus.*

14 *Viſitandi omnia monaſteria tam virorum quam monialium omnium prouinciarum ius habet Abbas Generalis Ciſtercienſis.*

15 *Exempti non ſunt Abbates Ciſtercienſes à iuriſdictione Abbatis ſupremi, Viſitatorum, & Reformatorum.*

16 *Eligendi ſunt Abbates Ciſtercienſes ex vniuerſo numero eorum, qui ſaltem per biennium minora officia laudabiliter adminiſtrarunt.*

17 *Priuilegium vtendi Mitra, annulo, ac alijs Pontificalibus Inſignijs habet Abbas Ciſtercij, & quatuor primi Coabbates eiuſdem Ordinis.*

18 *Mitra & Baculo vtendi priuilegium habet Abbas Generalis Monachorum montis Virginis, necnon Pontificalia exercendi.*

19 *Mozetæ, ſeu bauari lati cum caputio, & ſine birreto vſus conceditur Abbati Generali Monachorum Montis Virginis in terris & locis tantum ſuæ iuriſdictioni ſubiectis.*

20 *Abſoluendi in foro Conſcientiæ tantum, & diſpenſandi Monachos ſuos a qualibet irregularitate præterquam ex cauſa homicidij voluntarij bigamia, & mutilationis membrorum, facultas conceditur Abbatibus, Viſitatoribus, & Generali Montis Oliueti.*

21 *Conſeruator eſſe poteſt Abbas Ordinis Oliuetani ſi Epiſcopus in Synodo eum deputauit Iudicem Synodalem.*

22 *Baldachini vſus conceditur Abbatibus Oliuetanis eodem ferè modo, & cum eiſdem clauſulis, quibus conceſſus reperitur Abbatibus Camaldulenſibus.*

Abbas Generalis, & particularis Ordinum nonnullorum Monachalium.

COLLECT. III.

1 ABbates omnes Monachi militantes ſub regula S. Benedicti ſeruare tenentur rubricas in Miſſali monaſtico reformato poſitas, etiam ſub pœna priuationis officiorum, necnon vocis actiuæ, & paſſiuæ tam contra dictum Miſſale non recipientes, quàm cõtra illius receptioni, & obſeruationi ſe opponentes. *S.Cong. Rituum in Burgen. 5. Ianuarij* 1626. teſte Aldano in compendio Canonicarum reſolut. lib.3. tit.25. n.17.

2 Abbates Caſſinenſes in ipſorum Eccleſijs Baculo & Mitra Pontificali vti poſſunt, ac populo ſolemniter benedicere conſecrare Altaria lapidea, ad vſum ſuarum Eccleſiarum, & piorum locorum intra ſepta earundem poſitorum tantum. Pius IV. conſtit. 97. incip. Sedis 16. Iulij 1565. apud Laert. Cherubin. in Bullario nouo to.2. pag.152. aliàs pag.114. in nouiſſ. impreſſ.

3 Abbatibus Caſſinenſibus, quando ſolemniter celebrant (quod in tribus ad ſummum feſtiuitatibus facere eis permittitur) licet vti Baldachino ſine auro tamen & pompa, ac aliquibus etiam Miniſtris paratis ſacris indumentis, qui ad ſummum ſint duo Diaconi & Presbyter aſſiſtentes, Diaconus, & Subdiaconus procantandis Euangelio, & Epiſtola, ac ſex ad ſummum alij, duo cum Pluuialibus, duo cum Planetis, & duo cum Tunicellis coloris tempori conuenientis. Non debent tamen ijdem Abbates habere, aut tenere ſedem ſuam Abbatiatum fixam & permanentem prope Altare, vt ſedes Epiſcopalis retineri conſueuit, minuſque licet ſupradictis ſex Monachis paratis, vt ſupra ſedere in ſedibus choralibus, vt Canonicorum ſæcularium mos eſt, ſed ſedes pro Abbate ſolemniter celebrante retineatur in Eccleſia his tantummodò tribus diebus, quibus ipſe Abbas ſolemniter celebrat; dictique ſex Monachi parati ſedere debent loco congruo iuxta Eccleſiarum conuenientem ſitum ſuper ſcabellis ad hunc effectum tunc appoſitis, panno laneo coopertis. *Sacra Cong. Rituum die 29. Ianuarij* 1628. quam refert Laurentius de Peyrinis de priuileg. Regul. to.3. in additam. c.12. pag.512. Vrbanus VIII. conſtit.101. incip. Exponi. 11. Iulij 1629. apud Angelum Mariam Cherubin. to.4. Bullarij pag.109.

4 Abbas ſancti Pauli extra muros de Vrbe Congregationis Monachorum Caſſinen. poterat celebrare cum Mitra & conferre Ordines minores. Paulus III. conſtit. 15. incip. Benignitas, Nonis Nouembris 1537. apud Laert. Cherubin. in Bullario pag.636.

5 Abbati ſancti Petri de Biſurdurno, Ordinis S.Benedicti diœceſis Genenſis in Regno Aragoniæ à iuriſdictione Ordinarij exempto, & vſum Baculi habenti conceſſus fuit vſus Mitræ. *S.Cong. Rituum in Genen. 2. Septembris* 1597. teſte Aldano d.tit.25. num.19.

6 Abbati Generali Fratrum S. Antonij Viennenſis ſubijciun-

bijciuntur Capellæ, & oratoria omnia extructa sub denominatione S. Antonij. Clemens VIII. constit. 2. incip. Rationi 7. Kalend. Decembris 1523. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 1. pag. 558.

7 Abbas Generalis sancti Antonij Viennen, ac omnes ab eo dependentes Priores, Fratres, & Ministri manutenentur in quasi possessione quæstuandi more solito. Pius IV. constit. 100. incip. Ex debito 19. Augusti 1565. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 2. pag. 154.

8 Abbates S. Antonij Viennen. & alios huius Ordinis Superiores triennales institui mandauit. Gregorius XV. constit. sua sub Dat. 15. Kalend. Augusti 1622. Vrbanus VIII. in sua Constit. sub Dat. Idib. Iunij 1624.

9 Abbati Generali Ordinis Camaldulen. cõceditur facultas erigendi Societatem laicorum Coronæ Domini ad instar Rosarij B. Mariæ in proprijs sui Ordinis Ecclesijs. *Sacra Cong. Rit. in Camaldulen. 25. Ianuarij* 1602. referente Aldano d. tit. 25. nu. 42.

10 Abbatibus Camaldulensibus quando solemniter celebrant (quod in tribus tantùm quolibet anno festiuitatibus eis facere permittitur) licet vti Baldachino, sine auro tamen & pompa cum assistentia vnius Presbyteri & Duorum Diaconorum vltra Diaconum, & subdiaconum pro cantando Euangelio & Epistola, ac sex aliorum ad summum Monachorum sacris vestibus indutorum, quorum duo assistunt cum Plumalibus duo cum Planetis, & duo cum Tunicellis coloris tempori conuenientis, & dummodo ijdem Abbates nullo modo teneant sedem Abbatialem fixam, & permanentem vt sedes Episcopalis retineri consueuit, sed eorum sedes retineatur in Ecclesia his tantummodo tribus diebus per annos singulos, quibus Abbates solemniter celebraturi erunt, & dicti sex Monachi, vt supra parati, non in sedibus choralibus, sed super scabellis sedeant in loco congruo iuxta Ecclesiæ conuenientem situm ad hũc effectum, tunc appositis panno laneo coopertis *S. Cong. Rituum in Camaldulen. Baldachini 21. Augusti* 1632. apud Aldan. d. tit. 25. nu. 44. reperitur concessum ab Vrbano VIII. constit. 14. alias 124. incip. Nuper pro parte 25. Septembris 1632. apud Angel. Mariam Cherubin. tom. 4. Bullarij in appendice pag. 26. de qua meminit Lezana in summ. tom. 3. verbo Baldachinum nu. 5.

11 Abbas Generalis Cælestinorum manuteneri mandatur in possessione deferendi habitum Prælatorum Regularium. *S. Cong. Rituum in causa Cælestinorum 8. Augusti* 1606. teste Sellio in selectis Canon. capit. 19. num. 90.

12 Item potest eas facere functiones, quas alij Abbates exempti facere consueuerint, habituque Prælatitio Regularium, & in monasterijs sui Ordinis Pontificalibus indumentis vti, ac Missas solemniter celebrare, & interessentibus solemnem benedictionem impartiri posse concessit Paulus V. sua Constit. incip. Ex iniuncto 9. Decembris 1603. impressa post Consti. 24. Vrbani VIII. in tom. 4. Bullarij.

13 Abbatibus Cælestinis conceditur vsus Baldachini eodem fere modo, & cum eisdem clausulis & conditionibus, quibus concessus fuit Abbatibus Camaldulensibus, vt videre est supra n. 10. Vrbanus VIII. constit. incip. Exponi nobis 26. Septembris 1629. apud Angel. Mariam Cherubin. in appendice tom. 4. pag. 11. cuius meminit Lezana in summ. quæst. Regul. tom. 3. in verbo Baldachinum num. 5.

14 Abbas Generalis Cisterciensis restituitur in possessione iuris visitandi omnia monasteria tam virorum quàm monialium omnium prouinciarum sui Ordinis, & non potest impediri ab Episcopo, & alijs Prælatis, sub pœnis, de quibus in Pij IV. constit. 70. incip. In eminenti 6. Kalend. Octobris 1563. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 100.

15 Abbates Cistercienses etiam auctoritate Apost. suffulti non sunt exempti à iurisdictione Abbatis supremi. Visitatorum, & Reformatorum, Eugenius IV. constitut. 14. incip. Ad vniuersalis. Idib. Decembris 1438. apud Laert. Cherub. tom. 1. Bullarij pag. 281.

16 Abbates Cistercienses debent eligi ex vniuerso numero eorum, qui saltem per biennium minora officia laudabiliter administrauerunt. Sixtus V. constit. 10. incip. Nuper, 25. Septembris 1585. apud Laert. Cherubin. tom. 2. Bullarij pag. 497.

17 Abbas Cistercij, & quatuor primi Coabbates eiusdem Ordinis habent priuilegium vtendi Mitra, & annulo, ac aliis Pontificalibus Insignijs. Innocentius VIII. in sua Constit. incip. Exposcit, in Bullario Fratris Emman. Rodrig. Bulla 50. illius Pont. & de ea meminit Lezana in sum. quæst. Regular. tom. 2. c. 2. n. 39.

18 Abbas Generalis Monachorum Montis Virginis priuilegium habet vtendi Mitra, Baculo, & solemniter benedicendi populo, ac exercendi Pontificalia. Vrbanus IV. consti. 6. incip. Ecclesia, 2. Idib. Nouembris 1263. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 100.

19 Eidem conceditur vsus Mozetæ, seu Bauari lati cum caputio, & sine birreto, & in terris & locis tantùm suæ iurisdictioni subiectis. *S. Cong. Rituum 9. Maij* 1609. quam refert Flauius Cherubinus Laertij filius, verumque agnoui in Romana Curia, ad Bullam, alias 89. Pauli V. schol. 2.

20 Abbatibus, & visitatoribus, ac Generali Congregationis Montis Oliueti facultas conceditur absoluendi in foro Conscientiæ tantum, & dispensandi monachos suos à quacumque irregularitate, præterquam ex causa homicidij voluntarij, bigamiæ, & mutilationis membrorum. Pius IV. constit. 7. incip. Votis vestris, apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 2. pag. 8.

21 Abbas Ordinis Oliuetani potest eligi in Conseruatorem si Episcopus in Synodo eum deputauit Iudicem Synodalem. *Sacra Cong. Concilij 2. Maij* 1619. quam refert Sellius in selectis Canonicis cap. 19. n. 85. & Aldan. d. tit. 25. num. 41.

22 Abbatibus Oliuetanis conceditur vsus Baldachini eodem fermè modo, & cum eisdem clausulis, & conditionibus, quibus concessus reperitur Abbatibus Camaldulensibus, vt videre est supra numer. 10. Vrbanus VIII. constit. 97. incip. Exponi 4. Aprilis 1629. apud Angel. Mariam Cherub. (Laertij alter filius est) in Bullario to. 4. pag. 107. cuius memini in collect. ad Concil. Trid. sess. 6. de reformat. cap. 5. numer. 24. & de ea Ioann. Maria Nouar. in lucerna Regular. verbo baldachinum num. 3.

SVMMARIVM.

1 *Administrationem habentes Abbatiæ nonnisi professis per Ordinarios inferiores conferri possunt.*

2 *Visitare Abbatiam iurisdictionem vtramque habentem non potest Episcopus ex decreto* Conc. sess. 25. de Regul. cap. 11.

3 *Residere non est cogendus Abbas quando Abbatia cura & Conuentu caret.*

4 *Episcopus vicinior non potest conferre sacramentum Cõfirmationis nec exercere Pontificalia in Abbatia nullius diœcesis absque Abbatis expressa licentia.*

5 *Episcopus vicinior visitare potest beneficia secularia, & clericos seculares Abbatiæ nullius diœcesis.*

6 *Episcopus vicinior respectu Abbatiæ dicitur ille, cuius Cathedralis Ecclesia sit Abbatiæ proximior, non autem locis dictæ Abbatiæ subiectis.*

7 *Concursum instituere, eligere, ponere œconomos, aliaque peragere quæ habentur* cap. 18. sess. 24. de reform. *potest Abbas Commendatarius Abbatiæ nullius diœcesis si habeat ius Congregandi synodum, & legitimè constet illam congregasse.*

Abba-

Abbatia.

COLLECT. IV.

1 Abbatiæ & beneficia administrationem habentia nonnisi professis iuxta Canones per Ordinarios interiores conferri possunt. *S.Cong.Conc.* apud Gonzal. ad reg.8.Cancel.glos.8.nu.78.Ioan.Maria Nouar. in lucerna Regular. verbo Abbatia num.2. Lezana in summa quæst.Regul.tom.3. verbo Abbatia nu.1. meipsum de Iure ecclesiastico vniuerso lib.1.cap.17. num.32.

2 Abbatia si habeat vtramque iurisdictionem spiritualem, & temporalem, non potest Episcopus illam, locaque sibi subiecta visitare ex decreto Concilij Trid. sess.25 de Regularib. cap.11. *S.Cong.Conc. in Theatina 7. Nouembris* 1620. cuius meminit Aldan. in compendio Canon. resolut.lib.2.tit.8. num.47.

3 Abbatia quando cura & Conuentu caret, non est cogendus Abbas residere. *S.Cong.Concilij*, testibus Nicol. Garc.de benefic.p.3.cap.2.nu.179.in 9.declar. Armendar.in addit.ad recop.legum Nauarræ lib.2.tit.23.l.2.§.2.tit. Sed an Parochi debeant residere num. 179. Ioan. Maria Nouar.d.verbo Abbatia num.5.

4 Abbatia aliqua, si nullius diœcesis sit, non potest Episcopus vicinior ibi conferre sacramentum Confirmationis, nec exercere Pontificalia, absque Abbatis expressa licentia: sed est in facultate ipsius Abbatis conuocare quem maluerit Catholicum Antistitem, saluo tamen maiori iure Episcopi vicinioris, si aliunde id sibi
5 competat. Verum potest Episcopus vicinior visitare beneficia secularia & clericos seculares dictæ Abbatiæ,
6 illosque repertos culpabiles corrigere. Et Episcopus vicinior dicitur ille, cuius Cathedralis Ecclesia sit Abbatiæ proximior, non autem locis dictę Abbatiæ subiectis. *S.Cong. Conc.* cuius meminit me citato Lezana in summa quæst.Regular.tom.2.verbo Abbatia nu.5.

7 Abbatia si nullius diœcesis sit, & Commendatarius habeat ius congregandi synodum, & legitimè constet illam congregasse, elegisseque examinatores in synodo, poterit ipse concursum instituere, eligere, ponere œconomos, aliaque peragere, quæ habentur cap.18. sess.24.de reform. *Sacra Cong.Conc.* penes Aloys.Ricc. in praxi rerum fori eccles. resol. 361. in fine in 2. edit. quem refero de Parocho cap.2.num.37.in fine. Vide in verbo Abbas Commendatarius num. 2.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Abbatissa agentes.*
2 *Triennales debent esse Abbatissæ quoruncumque Ordinum in Italia, etiam Militarium.*
3 *Viduæ non possunt obire officia Abbatissæ, vel Priorissæ absque speciali Sedis Apostol.vel sacræ Congreg.licentia.*
4 *Illegitima Monialis in Abbatissam eligi non potest de Iure communi absque Sedis Apost.dispensatione.*
5 *Soror Abbatissæ non prohibetur de Iure succedere in officio sorori si Canonicè eligatur.*
6 *Eligendæ denuo non sunt ad eadem officia Abbatissæ seu Priorissæ statim expleto officiorum suorum triennio absque Sedis Apostolic.aut Sacræ Congreg. licentia.*
7 *Annos 40.ætatis & octo professionis expressæ in laudabili vita debet habere Abbatissa.*
8 *Eligi iterum non potest Abbatissa S.Claræ in Portugalia intra sexennium.*
9 *Dispensare non potest Episcopus vt minor 40. annorum possit obire munus Abbatissæ.*
10 *Electio Abbatissæ, quæ ætatem 40.annorum non habebat, si in monasterio non desunt aliæ Moniales, quadragenariæ atque habiles, licet non adeo idoneæ sicut electa, est nulla.*
11 *Electionis Abbatissæ diem tenentur Regulares Episcopo significare, eumque vsque ad præfinitum tempus expectare.*
12 *Episcopus cum suo Vicario, seu secretario, vel alio ab ipso assumpto in Electione Abbatissæ potest vota singularum Monialium oretenus expressa audire.*
13 *Vota oretenus accipi possunt à Superiore in electione Abbatissæ, licet quatuor aut quinque illa sciant, si hoc est iuxta formam statutorum Religionis.*
14 *Episcopus vnà cum Superioribus Regularibus in Abbatissarum, seu Priorissarum electionibus potest per se vel per alium interesse, ac præsidere absque vlla tamen monasteriorum impensa.*
15 *Episcopus non potest exquirere seu recipere vota Monialium in electione Abbatissæ monasterij Monialium Regularibus subiectarum, sed illa exquiri & recip. debent à Superiore Regulari, sciente tamen & audiente eodem Episcopo.*
16 *Votum nullatenus dare poterit superior Monialium, in electione Abbatissæ, seu Priorissæ, vbi inter eas circa electionem discordia extiterit.*
17 *Scrutatores Monialium in electione Abbatissæ non possunt supplere pro numero vocum requisitarum in huiusmodi electione, seu in casu discordiæ.*
18 *Electio Abbatissæ per vota non secreta per ignorantiam decreti Concilij Trid.non valet, nec Episcopus potest dispensare vt valeat.*
19 *Electioni Abbatissæ ex tripartito numero Monialium, duæ partes concurrere debent.*
20 *Episcopus in casu discordiæ quando Abbatissam eligere valeat?*
21 *Ius confirmandi Abbatissas minimè fuit Episcopis attributum per Constitutionem Gregorij XV.de exemptorum priuilegijs.*
22 *Benedictionem vt accipiat Abbatissa noua non debet ad Episcopatum deduci.*
23 *Episcopus potest prohibere sub censuris & alijs pœnis sibi bene visis, Abbatissis, & alijs Superioribus Regularibus Monialium ipsis Regularibus subiectarum ne qua puella professionem emittat nisi prius explorata illius voluntate ab Ordinario.*
24 *Sepeliri debent intra claustra monasteriorum, vel in eorum Ecclesia exteriori Abbatissa & Moniales.*
25 *Sepeliri non debent corpora laicorum, & mulierum nobilium in sepulchris Abbatissarum & Monialium.*
26 *Canonicarum Flandriæ Abbatissa, testari non potest, quia sola professionem regula S.Bernardi emittit.*
27 *Consensus omnium Monialium singulariter præstitus requiritur vt puella recipi possit in monasterio educationis causa.*

Abbatissa.

COLLECT. V.

1 De Abbatissa Quarant.in sum.Bullarij, verbo Abbatissa, Azor.instit.moral.p.1.lib.13.cap.10.Megala in promptuario Theologico verbo Abbatissa, Barthol.Gauant.in manuali Episcoporum verbo Abbatissa, Nald.in sum.eodem verbo, Vrsell. in examine apú, & conclusionibus legalib. eodem verbo. Lauret. de Franchis de controuers.inter Episcopos & Regulares in quæstionibus de Abbatissis, Ioan. Antonius Nouarius in sum. Bullarum sub hoc verbo, Ioannes Maria Nouar. eius frater in lucerna Regularium eodem verbo, qui plura ex collectaneis Bullarum me non citato desumpsit, Ioann. Machado en su perfeto Confessor tom. 2.libr.5. trat.4. docum.4. Lezana in sum. quæst. Regular.tom.1.cap.26.de Abbatissis, & tom.3.verbo Abbatissa.

2 Abbatissæ quoruncunque Ordinum in Italia nó possunt esse perpetuæ, sed triennales duntaxat, & exacto trien-

triennio postquam regere desierunt, iterum eligi poterunt seruata forma Concilij Trident. Gregorius XIII. constit. 80. incip. Exposcit 1. Ianuarij 1583. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 2. pag. 463. aliàs pag. 348. in nouiss. impress. & apud Nald. in sum. verbo Abbatissa num. 8. & Lezanam in sum. q. Regularium tom. 1. c. 26. num. 4. & illius meminit tom 3. verbo Abbatissa n. 12. & Scottia in selectas summorum Pont. Const. epit. 134. Quam Constitutionem seruari in omnibus Monialium monasterijs quarumuis Militarium etiam Hierosolymitanorum censuit. *S. Cong. Episcop. & Regul sub die 22. Maij* 1604 prout referunt Lezana d. tom. 3. verbo Abbatissa nu. 12. Ioan. Maria Nouarius in lucerna Regul. verbo Abbatissa sub nu. 8. vbi num. 9. ex fratre in sum. Bullarum tit. de Abbatissa sub nu. 4. & *S. Cong. in vna Arianen.* ait minori tempore triennij posse ad tale officium assumi, & quotannis mutari.

3 Abbatissæ, vel Priorissæ officia obire non possunt viduæ absque speciali Sedis Apostolicæ, vel sacræ Cong. licentia *S. Cong. Episcoporum & Regul. in Castanen. 29. Ianuarij* 1585. & in alia sub die 15. Iulij 1616. referentibus Gauant. in manuali Episcop. verbo Monialium Officiales num. 6. Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 1. cap. 26. num. 5. Ioanne Maria Nouario in lucerna Regularium verbo Abbatissa num. 1.

4 Abbatissa eligi non potest Monialis, quæ est illegitima absque dispensatione Apostolica, alias electio de illa facta est ancòro Iure communi irrita, circumscriptis Religionum priuilegijs. *S. Congreg. Episcop. & Regul. in Sarzanen. 15. Iulij 1616. Sacra Cong. Concilij 27. Aprilis* 1630. cuius meminit Ioánes Maria Nouar. in lucerna Regular. verbo Abbatissa nu. 10. Et sic recedi videtur à contraria decisione antiquiori, de qua Gauant. d. verbo Monialium officiales nu. 7. Lauor. var. lucubrat. tit. 4. cap. 24. num. 10. & 38. Lezana d. tom. 1. c. 26. nu. 6. Castellin. de elect. cap. 17. num. 14. Tamburin. de iure Abbatissar. disp. 28. q. 12. num. 1. vers. quod intellige.

5 Abbatissæ soror non prohibetur de iure succedere in officio sorori, si canonicè eligatur, dummodò non adsit aliquod impedimentum legitimum circa eius personam, vel prohibeatur per Constitutiones Ordinis. *S. Cong. Episcop. & Regul. in Vlixbonen. de Odinelas 19. Aprilis* 1619. apud Castellin. de elect. cap. 17. num. 8. Ioann. Maria Nouar. d. verbo Abbatissa sub num. 8. me ipsum de Iure ecclesiastico vniuers. lib. 1. cap. 45. numer. 25.

6 Abbatissæ seu Priorissæ expleto officiorum suorum triennio, non eligendæ denuò ad eadem officia absq; Sedis Apost. aut sacræ Cong. licentia. *S. Congreg. Rituum* referentibus Aldano in compendio Canon. resol. lib. 2. tit. 11. num. 4. & Ioanne Maria Nouario d. verbo Abbatissa num. 7.

7 Abbatissa debet habere 40. annos ætatis, & octo possessionis expressæ in laudabili vita: quod si talis nõ reperiatur in eodem Conuentu, sitque inconueniens alteram de alio adducere, debet excedere saltem triginta annos ætatis, & quinque professionis. *S. Cong. Concilij* penes Hieron. Roderic. in compendio q. Regular. resol. 2. nu. 5. Ioann. Maria Nouar. d. verbo Abbatissa nu. 5. Lezan. in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo Abbatissa num. 2.

8 Abbatiæ Sanctæ Claræ in Portugalia non possunt reeligi intra sexennium, ex speciali decreto Pauli V. de quo Portel. in dubiis Regularib. verba Abbatissa nu. 4.

9 Abbatissæ officium vt obire possit minor quadraginta annorum nõ potest Episcopus dispensare. *S. Cong. Concilij*, cuius meminere Armendar. in addition. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis n. 102. Ioan. Maria Nouar. in Iure Pontif. nouo concl. 1. de ætate, & in lucerna Regular. verbo Abbatissa nu. 6. Gauant. in man. Episcop. eod. verbo etiam num. 6.

10 Abbatissæ electio quæ ætatem 40. annorum requisitam non habebat, si in monasterio non desunt aliæ Moniales quadragenariæ, atque habiles, licet non adeo idoneæ, sicut electa, est nulla. *S. Cong. Concilij in Viterbien. 16. Maij* 1623. de qua mentionem faciunt Tamburin. de iure Abbatissar. disp. 28. q. 2. num. 8. Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo Abbatissa num. 2. Ego ipse de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 100. nu. 12. in fine.

11 Abbatissæ electionis diem tenentur Regulares Episcopo significare, eumque vsque ad præfinitum tempus expectare si ante ipse expressè declarauerit se vti velle facultate sibi hac in parte attributa. Abbatissarumque electionibus per se, vel per alium interesse, ac præsidere. Post eam verò declarationem licet Episcopo animaduertere in Regulares, qui ante tempus significatum aut diem electionis eidem non prænuntiatam ad Abbatissæ electionem procedunt. *Sac. Cong. Concilij* in declarationibus per me impressis in fine tractatus de Episcopo pag. 6. in fine dub. 15. de anno 1626. & illius meminit Tamburin. de iure Abbatissar. disputat. 28. quæst. 6.

12 Abbatissæ in electione potest Episcopus cum suo Vicario, seu secretario, vel alio ab ipso assumpto vota singularum Monialium oretenus expressa audire. *Sacra Cong. Conc.* cuius idonei testes sunt Nicol. Garc. de benefic. p. 5. c. 4. nu. 190. Galet. in Margarita casuum Conscien. verbo Abbatissa, Castellio. de elect. c. 4. n. 4. Tamburin. de iure Abbatiss. disp. 28. q. 4. quos & alios refero de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 100. n. 18. Hinc Abbatissæ electionem per vota seu suffragia oretenus expressa coram Episcopo cũ suo Vicario, secretario, vel alio ab ipso assumpto validam esse cẽsuit eadem *Sacra Cong.* penes Nald. in sum. verbo Moniales n. 1. & me citato Lezana in sum. q. Regul. to. 3. verbo Abbatissa. n. 5.

13 Abbatissæ in electione vota oretenus accipi possunt à suo Superiore, licet quatuor, aut quinque ea sciant, si hoc est iuxta formam statutorum Religionis. *S. Cong. Conc.* testibus Garcia d. p. 5. c. 4. n. 190. & Galet. in Margarita casuum Conscientiæ verbo Abbatissa.

14 Abbatissarum seu Priorissarum in electionibus potest Episcopus vna cum Superioribus Regularibus per se vel per alium interesse, atque præsidere, absque vlla tamen monasteriorum impensa. Gregorius XV. constit. incip. Inscrutabili, Nonis Februarij 1622. apud Lauret. de Franchis de controuers. inter Episcopos, & Regulares pag. 136. cum seqq.

15 Abbatissæ monasterij Monialiũ Regularibus subiectarum in electione non potest Episcopus exquirere, seu recipere vota Monialium, sed illa exquiri, & recipi debent à Superiore Regulari, sciente tamen, & audiente eodem Episcopo *Sacra Cong. Conc. die 10. Septembris* 1639. quam refert Lauret. de Peyrinis de priuileg. Regul. in fine to. 3. vbi de decretis nouissimis Sacræ Cong. decreto 16. pag. 569.

16 Abbatissæ seu Priorissæ in electione nullatenus Superior ipsarum votum dare poterit, vbi inter Moniales circa eius electionẽ discordia extiterit. *S. Cong. Episcopor. & Regul.* quam citant Iulius Lauor. mei olim amicissimus vari. lucubrat. tom. 1. tit. 4. c. 24. n. 42. Castell. mihi quondã charissimus, de electione Canonica c. 17. n. 28. Lezana in summa quæst. Regul. tom. 3. verbo Abbatissa n. 4. Tamburin. mihi pari amicitia deuinctus, quos omnes dum Romæ essem meorum studiorum participes feci. in tract. de iure Abbatissat. disp. 28. q. 6 vbi addit electionem aliter factam esse nullam. Ego ipse de iure ecclesiast. vniuerso lib. 1. cap. 45. num. 28.

17 Abbatissæ in electione non possunt Monialiũ scrutatores supplere pro numero vocum requisitarum in huiusmodi electione, seu in casu discordiæ. *S. Cong. Concilij sub die 24. Maij* 1621. penes Aldan. in compendio Canonic. resolut. lib. 1. tit. 28. num. 10. Lauor. var. lucub. tit. 4. cap. 24. num. 42.

18 Ab-

18 Abbatissæ electio facta per vota nõ secreta ex ignorantia decreti Concilij sess.25. de Regular. cap.6. non valet, nec Episcopus potest dispensare vt valeat. *S.Congreg.Concilij*, cuius meminere Aloys.Ricc.in decis. Curiæ Archiep.Neapolit.p.4. decis.197.num.7. Molses.in sum. Theolog.moralis p.1. tract.6.cap.16.num.156 Sigism. à Bononia de elect.Canon.dub.31.num.10. Nouar.in singul.Canon.concl.86.num.6.& in lucerna Regular. verbo electio num.5. Lezana in summa quæst. Regul.tom.3. verbo Abbatissa num.3.

19 Abbatissæ in electione ex tripartito numero Monialium duæ partes concurrere debent, nisi alia fuerit loci consuetudo, & si fuerint discordes potest Episcopus nominare vnam, quam magis idoneam iudicauerit. *S.Cong.Episcop.& Regul.in Assisien.20.Nouembris* 1585. de qua attestantur Paul.Piasec.in praxi Episcop. p.2.cap.3.num.57. vers. in monasterijs, Zypæus in analytica postremi Iuris ecclesiastici enarratione sub tit.de elect.num.9.vers. Abbatissa, Tamburin.de iure Abbatissar.disput.28.q.9.Ioan.Maria Nouar.in lucerna Regular.verbo electio nu.13.Lezana d.tom.3. verbo Abbatissa nu.6.Ego ipse de officio,& potest.Episcopi p.3. alleg.100. in fine, & de iure ecclesiast. vniuerso lib.1. cap.45.num.27.

20 Debet tamen Episcopus priusquam in hoc casu discordiæ deputet vnam in Abbatissam, Monialibus ipsis competens tempus ad se concordandum assignare, quo vero elapso ad deputationem deuenire poterit. *Eadem S.Cong.Episcop.& Regul.in Cremonen.12.Octobris* 1592.penes Aldan.d.tit.28. num.24. & Lezanam d. verbo Abbatissa num.6.

21 Abbatissas confirmandi ius minimè fuit Episcopis per Cõstitutionem Gregorij XV. de exemptorum priuilegijs attributum. *Sacra Congreg. Concil. in declarationibus* per me adductis post tract.de officio,& potest. Episcopi in fine pag.6. dub.4. & huius declarationis meminerunt Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. ad Constit.2.Gregorij XV. in declarat.versic.ad quintum, Lezana in sum.quæst. Regul.tom.3.verbo Abbatissa, num.10.

22 Abbatissa noua non debet ad Episcopatum deduci vt benedicatur. *S.Cong. Rit. in Cotornen.28. Aug.*1615. testibus Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Abbatissa num.12. & Lezana d.tom.3. verbo Abbatissa num.11.

23 Abbatissis & alijs Superioribus Regularibus Monialium ipsis Regularibus subiectarum prohibere potest Episcopus sub censuris,& alijs pœnis sibi bene visis ne quæ puella professionem emittat, nisi prius explorata illius voluntate ab Ordinario ad præscriptum Concilij sess.25.de Regular.cap.17. *Sacra Cong.Concilij in Burgen.4. Decembris* 1627. cuius memini de Episcopo p.3. alleg.100.num.2.

24 Abbatissa, cæteræque Moniales decedentes sepeliri debent intra claustra monasteriorum vel in eorum Ecclesijs exterioribus. *S.Cong.Conc.* de qua Tamburin. de iure Abbatissar. disp.34. q.1. Lezana in sum.quæst. Regul.tom.3. verbo Abbatissa num.18.

25 Abbatissarum & Monialium in sepulchris sepeliri non debent corpora laicorum, etiam mulierum nobilium. *Sacra Cong.Episcopor.& Regul.* penes Iul. Lauor. variarum lucubrat.tom.1.tit.2.cap.11.num.97.

26 Abbatissa Canonicarum Flandriæ, quæ sola professionem regulæ sancti Bernardi emittit, testari non potest. *S.Cong.Concil.sub die 13. Nouembris* 1627. apud Sellium d.cap.19.num.21.

27 Abbatissæ relationi simpliciter standum non est vt puella recipi possit educationis causa in Monasterijs Monialium nisi procedat omnium consensus singulariter præstitus. *S.Cong.Episcopor.& Regul. in Amelien.4. Ianuarij* 1608.apud Aldan.in compendio Canonic.resolut.lib.1.tit.28.num.23.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Abbreuiatoribus agentes.*
2 *Abbreuiatores cur sic appellentur?*
3 *Officia Abbreuiatorum sunt compatibilia cum alijs Curiæ officijs, admittunturque per gradus à minori ad maiorem Parcum, & sunt resignabilia.*
4 *Scriptores Archiuij Romanæ Curiæ gaudent priuilegijs Abbreuiatorum, & scriptorum Bullarum Apost.*
5 *Abbreuiatores nihil vltra taxam recipere possunt.*
6 *Nobiles, Comites Palatini, & Papæ familiares sunt Abbreuiatores.*
7 *Referendarij vtriusque Signaturæ eo ipso creati censentur Abbreuiatores de Parco maiori, & portionem panis & vini ex Palatio Apost. habent.*

Abbreuiatores.

COLLECT. VI.

1 DE Abbreuiatoribus Parci maioris & minoris, tractant Vestrius in pract.Romanæ Curiæ lib 1.c.4. Petr.Gregorius Tholosan.ad Decretal.tit.de rescrip.lib. 1.n.5.& 6.& syntagm.iuris lib.15.cap.vlt.n.3.

2 Abbreuiatores sic appellantur, quia ipsi breui compendio concipiunt impetrata à Papa in supplicationibus, quæ postmodum latius in litteris extendunt. Paris. cons.112.num.9. lib.4.

3 Abbreuiatorum officia sunt compatibilia cum alijs Curiæ officijs, admittunturque per gradus à minori ad maiorem Parcum, sunt resignabilia, & multis indultis fruuntur, aliqua confert Vicecancellarius, reliqua Summus Põtifex. Sixtus IV.constit.16.incip.Diuina 3.Id.Ianuarij 1478. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 1. pag.356.aliàs pag.320. in nouiss. impress.

4 Abbreuiatorum & scriptorum litterarum Apost.priuilegijs gaudent Scriptores Archiuij Romanæ Curiæ. Iulius II. constit.14. incip. Cum sicut Kalend. Decemb. 1507. apud Laert. Cherubin.tom.1. pag.427. aliàs pag. 373.in nouiss. impress.

5 Abbreuiatores nihil vltra taxam recipere possunt. Martin.V. constit.3. incip. In Apostolicæ, Kalend. Septembris 1418. apud Laert. Cherubin. tom.1. pag.250. aliàs pag.239.in nouiss. impress.

6 Abbreuiatores nobiles, Comites Palatini, & Papæ familiares sunt. Leo X.constit.14. incip.Summi, 17.Kalend. Augusti 1515.apud Laert. Cherub. to.1.pag.486. aliàs pag.415.in nouiss. impress.

7 Abbreuiatores litterarum Apost. de Parco maiori, qui in concessionibus gratiarum dilucidandis, interpretandisque egregiam operam præstant, vtriusq; Signaturę Romani Pontif.Referendarios eo ipso creat, priuilegiaque Referendariorum illis communicat, vni ex eis in dicta Signatura locum assignat, portionesque panis & vini eis singulis concedit Paulus V. constit. 2. incip. Romani Pont. Kalend. Iulij 1605. apud Laert. Cherub. pag.175. alias pag.129.

Abiurans Sacerdos de leui vel de vehementi an & quando Ordines exercere possit. vide collect. 959. n.2.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de materia abortus agentes.*
2 *Abortus seu fœtus immaturi eiectionem procurantes, tam clerici quàm laici, quas pœnas incurrant, ostenditur.*
3 *Gregorius XIV in quo pœnas à Sixto V. promulgatas contra abortum procurantes moderauerit, & ad terminos iuris communis reduxerit, ostenditur.*
4 *Doctores de materia Constitutionum Sixti V. & Gregorij XIV. agentes contra abortum procurantes, referuntur.*

5 Im-

5 *Immunitate Ecclesiastica non gaudet abortum procurans malis medicamentis.*

Abortus.

COLLECT. VII.

1 DE Abortu Cou.var.lib.2.cap.10.n.10. Clar.§.fin.q.68.n.1.Ant.Gom.tom.3.var.c.3.nu.32. Menoch. de arbitrar. casu 357. Quarant. in sum. Bullarij verbo abortus,Fr.Emman.quæst.Regul.tom.1.q.33.art.4.& in addit.sum.tom.3.c.13.nu.4.Sayr.sub tit.de homicid.decis.22. & 23. Cened. ad Decretal.collect.32. Molin. de iustitia, to.4.tr.3.disp.27, Aloys.Ricc.in collect.decis.p.3.collect.390.Farin.in praxi crimin.quæst.122.num.91. cum seqq. Villalob. part.2.sum.tract.12. diffic.14. Laurent.de Portel.in dubijs Regular.verbo abortus, Nald. in sum. eodem verbo, Hieron. Roderic. in compendio quæst. Regul. resol.4. Bonacin. de censur. in particulari extra Bullam, disput.2, quæst.2. punct.10. Carranza de partic.cap.9.§ voico de abortu procurato,Trullench.in exposit Decalogi lib.5.cap.1.dub.4.Ioan.Anton.Nouar, in sum.Bullar.verbo Abortus,Lezana in sum.quæst.Regul.tom.3. sub eod.verbo, Ego de officio, & potestate Episcopi p.3.alleg.51.num.136.cum seqq.

2 Abortus seu fetus immaturi tam animati,quàm etiā inanimati, formati,vel informis eiectionem procurantes percussionibus, venenis, medicamentis,potionibus, oneribus,laboribusque mulieri prægnanti impositis,atque alijs etiam incognitis, vel maximè exquisitis rationibus, inde vt re ipsa abortus sequutus fuerit, ac etiam prægnantes ipsas mulieres,quæ scienter præmissa fecerint, pœnas tam diuino, quàm humano iure,ac tam per Canonicas sanctiones, quàm Ciuilia iura aduersus veros homicidas, qui homicidium voluntarium actu, & re ipsa patrauerint, propositas,& inflictas eo ipso incurrunt. Illi verò qui Clerici fuerint, omni priuilegio clericali, officijs, dignitatibus, & beneficijs ecclesiasticis ipso facto priuantur, & in futurum inhabiles ad ea suscipienda decernuntur, & per Iudicem ecclesiasticum depositi & degradati Curiæ & potestati seculari tradûtur. Quibus pœnis tenentur etiam illi, qui sterilitatis potiones, ac venena mulieribus propinauerint, & quominus fœtum concipiant, impedimentum præstiterint, ac ea facienda, & exequenda curauerint, siue quoquo modo in his consuluerint,ac mulieres ipsas quæ eadem pocula sponte ac scienter sumpserint. Sixtus V. constit. 87.incip.Effrænatam 4 Kalend.Nouembris 1588.apud Laert.Cherub.in Bullario,tom.2.pag.641.aliàs pag.487. in nouiss.impress.de qua Scortia in selectas summorum Pont.Constit.epit.146. Postea Gregorius XIV. constit. 8. incip. Sedes Apostolica pridie Kalend. Iunij 1591. apud Laert.Cherub in eodem Bullario tom.2. pag.695. dictam Sixti V. Constitutionem ita moderandam duxit, vt a peccato, & excommunicatione contra personas ibi expressas lata tam quoad eos, qui hactenus deliquerunt, quàm quoad illos, qui post hanc Constitutionem in eisdem casibus deliquerint, quilibet Presbyter tam sæcularis, quàm cuiusuis Ordinis Regularis ad Christi fidelium Confessiones audiendas, & ad hos casus specialiter per loci Ordinarium deputatus plenā & liberam in foro Conscientiæ tantum absoluendi habet facultatem eandem prorsùs quam idem Sixtus sibi ac suis successoribus reseruauit. Quo verò ad pœnas procurantium abortus fœtus inanimis, aut exhibentiū mulieribus,vel iumentium venena sterilitatis,aut quocumque modo auxilium, vel consilium eis dantium in prædicta Constitutione contentas,Constitutionem præfatam in ea parte,vbi de his agit, ad terminos iuris cōmunis, ac sacrorum Canonum, & Concilij Trid. dispositionem auctoritate Apost.tam quoad præterita,quàm quoad futura perpetuò reducit, perinde ac si eadem Constitutio in huiusmodi parte nunquam emanasset, de qua Scortia in selectas summorum Pont. Constitut. epit.153. theor.388.

4 De quarum Constitutionum materia, & de illis meminerunt Quaranta, Naldus, Ioan. Antonius Nouarius, Alphonsus de Carranza, & alij locis numero 1.citatis, Machado en su perfetto Confessor lib.1.p.7.tract.16.docum.7.pag.181.Trullench.d.cap.1.dub.4.nu.7.& 8.Ego in votis nouiss.decis. voto 12.

5 Abortum procurans malis medicamentis non gaudet immunitate Ecclesiastica, *S. Cong. Concil. sub die 3. Decembris* 1632. cuius me citato meminit Lezana in sum.quæst.Regul.tom.3.verbo abortus n.20.

SVMMARIVM.

1 *Priuationem fructuum, & beneficij qualiter incurrat qui per annum a Dignitate, Canonicatu, seu Prebenda absens fuerit.*

2 *Iudex bonus arbitrabitur quanto tempore valeat vltra annum expectari Canonicus absens.*

3 *Distributiones quotidianas non amittit absens pro euidenti Ecclesiæ vtilitate, præcipuè stante consuetudine.*

4 *Distributiones quotidianæ non debentur absenti à residentia dum esset cubicularius ad bussulam Sanctissimi.*

5 *Distributiones & fructus debentur absenti à seruitio Ecclesiæ pro defensione iurium ipsius Ecclesiæ, vel sui beneficij.*

6 *Distributiones quotidianæ Canonico coadiuto debentur, absente,infirmo, vel non seruiente coadiutore.*

7 *Coadiutor censendus est tanquam verus, & proprius Canonicus quoad præeminentias veris Canonicis conuenientes absente coadiuto etiam extra Cathedralem.*

8 *Causam iustam absentiæ censetur habere,qui super iuribus Ecclesiæ litigat.*

9 *Dies absentiæ quomodo punctandi.*

10 *Episcopus potest edicere ne dignitates & Canonici sine eius licentia possint abesse.*

11 *Viri absentia qui decessit de anno 1602.absque aliqua notitia quod superuiuat decursu 25. annorum, non est sufficiens vt eius vxor possit ad secundas nuptias transire.*

Absens, Absentia.

COLLECT. VIII.

1 ABsens per annum à Dignitate, Canonicatu, seu Præbenda, dimidia parte fructuum priuari debet: si iterum eadem fuerit vsus negligentia, priuandus est omnibus fructibus, quos eodem anno lucratus fuerit: si verò perseuerauerit in absentia, priuandus est non fructibus, sed beneficio. *Sacra Cong. Concil.* teste Armendar. in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 2.
2 tit,23.de residentia rub.an Canonici &c.num.98.quem refero de officio, & potest Episcopi p.3.alleg.53 n.146. Et bonus Iudex arbitrabitur quanto tempore valeat vltra tempus permissum expectari antequam contra eū pœnas exequatur. Eadem *Sacra Cong.* referentibus Nicol.Garcia de benefic.p.3. cap.2.nu.145.& Armendar. d.loco num.108 & 109.

3 Absens pro euidenti Ecclesiæ vtilitate distributiones quotidianas non amittit, præcipuè stante consuetudine quod Canonicus missus à Capitulo pro aliquo seruitio ipsius Ecclesiæ, seu Capituli percipiat omnes fructus,& quotidianas distributiones,dummodo non sit ei constitutum salarium. *S.Cong.Conc.*31. *Ianuarij* 1603. quam refero in meo tract.de Canonicis cap.24.nu.19.

4 Absenti à residentia dum esset Cubicularius ad bussulam

sulam Sanctissimi non debentur distributiones quotidianæ. S. Cong. Conc. in Reatina 13. Nouemb. 1627. cuius memini eod. tract. de Canonicis cap. 25. num. 3.

5 Absenti à seruitio Ecclesiæ pro defensione iurium ipsius Ecclesiæ, vel sui beneficij, debentur fructus, & distributiones. S. Cong. Conc. de qua mentionem feci dicto tract. de Canonicis, c. 24. n. 15.

6 Absente, infirmo, vel non seruiente coadiutore debentur quotidianæ distributiones Canonico coadiuto. S. Cong. Conc. in Vrbeuetana 9. Septembris 1628. apud me dicto tract. de Canon. c. 29. n. 41.

7 Absente coadiuto etiam extra Cathedralem censendus coadiutor tanquam verus & proprius Canonicus quoad præeminentias veris Canonicis conuenientes. S. Cong. Rit. in Pistorien. 15. Martij 1608. penes me in dicto tract. de Canonic. cap. 29. num. 50.

8 Absentiæ iustam causam censetur habere, qui super iuribus Ecclesiæ suæ litigat. Sacra Cong. Conc. referente Nicol. Garc. in addit. ad suam tract. de benefic. p. 3. cap. 2. num. 49. quem cito d. tract. de Canonic. cap. 24. num. 25. in fine.

9 Absentiæ dies non possunt confici ex horis, quibus Canonici residentes absunt à choro, & ex diebus, & locis sic collectis confici menses absentiæ, de quibus in Conc. sess. 24. de reform. cap. 12. neque ad colligendum seruitium nouem mensium colligendæ sunt punctaturæ. Quare qui nouem partes punctaturarum ex duodecim habuerint, seruitio nouem mensium debito non satisfaciunt, sed ipsi dies residentiæ & seruitij siue fuerint continui, siue interpollati numerandi sunt, vt complementum dictorum nouem mensium. S. Cong. Conc. de qua Nicol. Garc. de benef. p. 3. c. 2. n. 327.

10 Absentiam ne faciant Dignitates, & Canonici sine eius licentia potest Episcopus edicere. S. Congr. Conc. in Terracinen. 11. Februarii 1628. & in Monopolitana 16. Decembris eiusdem anni, quarum memini in dicto meo tract. de Canonic. cap. 20. num. 5.

11 Absentia viri, qui discessit de anno 1602. vsque ad præsentem diem absque aliqua notitia quod superuiuat, non est sufficiens, vt eius vxor possit transire ad secundas nuptias. S. Cong. Conc. in Mediolanen. 18. Septembris 1627. penes Sellium in select. Canonicis cap. 10. num. 3.

Vide in verbo Canonici absentes, & non residentes collect. 101. & verbo Parochus quoad residentiam collect. 558.

SVMMARIVM.

1 *Confessor electus ab Episcopo poterat absoluere eundem Episcopum, & cum ipso dispensare de omni peccati vinculo, de quo potest absoluere, & dispensare Episcopus.*

2 *Ordinarius in Sacramento Pœnitentiæ absoluere potest forensem, qui gerit officium Prætoris, medici, vel officialis, in ciuitate, vel diœcesi, non tamen poterit cum illis dispensare.*

3 *Hæreticum in foro Conscientiæ non potest Episcopus absoluere.*

4 *Episcopi, & Inquisitores lapsos in hæresim hodie absoluere non possunt.*

5 *Confessores virtute Bullæ Iubilæi indulti à summo Pont. cum facultate absoluendi à quibuscunque enormibus peccatis reseruatis sedi Apostol. etiam in Bulla Cœnæ Domini, possunt absoluere à casibus Episcopo reseruatis.*

6 *Pœnitentes à casibus Episcopo reseruatis absoluere non possunt Patres Iesuita, neque confessores in vim priuilegiorum Rosarii nisi priuilegia talem tradunt facultatem.*

7 *Regulares cuiusuis ordinis in vim priuilegiorum suorum non possunt absoluere quemquam à casibus in Bulla Cœnæ, aut ordinario loci reseruatis.*

8 *Facultas concessa absoluendi à casibus sedi Apost. reseruatis, non comprehendit casus, quos Episcopus, & Prælatus Religiosus cum suis subditis Regularibus reseruauit, nisi de his fieret specialis mentio.*

9 *Sedi Apost. est reseruata absolutio à censuris ob violatam ecclesiasticam immunitatem, iuxta constitutionem Gregorii XIV.*

10 *Occultum delict um quod dicatur ad effectum dispensationis in terminis Concilii sess. 24. de reform. cap. 6.*

Absoluere, Absolutio, Absolutus.

COLLECT. IX.

1 Absoluere Episcopum, & cum ipso dispensare poterit Confessor electus ab eodē Episcopo de omni peccati vinculo, de quo potest absoluere, & dispensare idem Episcopus. S. Cong. Conc. teste Paulo Piasec. in praxi Episcop. p. 2. cap. 1. num. 17.

2 Absoluere potest Ordinarius in Sacramento Pœnitentiæ forensem, qui gerit officium Prætoris, Medici, vel Officialis, qui habet domum, & commoratur in ciuitate, vel Diœcesi, & in eis ecclesiastica Sacramenta percipit, etiamsi commiserit crimina in aliis ciuitatibus, nō tamē poterit cum eis dispensare. S. Cong. Conc. referente Nicol. Guarcia de benefic. part. 11. cap. 10. n. 139.

3 Absoluere non potest Episcopus hominem hæreticū in foro cōscientiæ, quamuis hæc facultas à Concil. sess. 24. de reform. cap. 6. illis tradita fuerit. Sacra Congr. Conc. apud Nicol. Garc. d. p. 11. cap. 10. n. 119.

4 Absoluere relapsos in hæresim non possunt hodie Episcopi & Inquisitores vigore Concil. Trid. sess. 24. de reform. cap. 6. quia Bulla in Cœna Domini derogauit decreto dicti cap. 6. S. Congr. Conc. penes Paul. Piasec. in praxi Episcop. p. 2. c. 1. num. 13.

5 Absoluere possunt à casibus Episcopo reseruatis omnes, qui audiunt Confessiones virtute Bullæ Iubilæi indicti à summo Pont. cū facultate absoluendi à quibuscunque enormibus peccatis reseruatis Sedi Apost. etiā in Bulla Cœnæ Domini, sed non virtute priuilegiorum, & facultatum perpetuo concessarum, vt Rosarij. Sacra Congr. Conc. quam refert Nicol. Garc. de benef. p. 3. c. 2. num. 294.

6 Absoluere pœnitentes à casibus Episcopo reseruatis non possunt Patres Iesuiti, neque Confessores in vim priuilegiorum Rosarij, nisi priuilegia talem tradant facultatem, vel sint obtenta, aut confirmata post Concil. Trid. sess. 24. cap. 7. de casibus reseruatis. S. Cong. Conc. referentibus Nicol. Garc. de benefic. p. 3. cap. 2. n. 286. Ioanne Maria Nouar. in Lucerna Regul. verbo absolutio, num. 4.

7 Absoluere quemquam à casibus in Bulla Cœnæ, aut Ordinario loci reseruatis, non possunt Regulares cuiusuis Ordinis, Congregationis, Societatis, & Instituti etiā necessariò exprimendi tam citra, quàm extra Italiam in vim priuilegiorum, aut confirmationem huiusmodi, quos vel hactenus obtinuerunt, vel deinceps fortè obtinebunt: at si secus egerint, absolutiones nullæ ac irritæ erunt. Ab alijs verò casibus, & censuris Sedi Apost. reseruatis, siquidem Regulares habent à Sede Apost. absoluendi facultatē, illa extra Italiam minimè sublata fuit. S. Congr. Episc. & Regul. 17. Nouembr. 1628. quam citant Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 1. cap. 19. num. 17. Antonin. Diana moralium resol. p. 1. tract. de absolut. ab hæresi, resol. 6. circa fin. Ioann. Maria Nouar. in Lucerna Regul. verbo absolutio, num. 1.

8 Absoluendi à casibus Sedi Apost. reseruatis concessa facultas non comprehendit casus, quos Episcopus & Prælatus Religiosus cum suis subditis Regularibus reseruauit, nisi de his fieret specialis mentio. Sacra Cong. Conc.

Conc. teste Nicol. Garc. de benefic. p.3. cap.2. num.286.

9 Absolutio à censuris ob violatam immunitatem ecclesiasticam iuxta Const. sanctæ mem. Gregorij XIV. quæ incip. Cum aliàs nonnulli, Apostolicæ Sedi reseruata est. *S. Cong. Conc. de anno* 1617. cuius meminere Thesaur. in praxi p.2. verbo Immunitas c.1. Lezana in sum. q. Regul. tom.3. verbo Immunitas nu.21. Et ex declaratione Clement. VIII. de anno 1602. referunt Quaranr. in sum. Bullar. verbo casus reseruatus pag. 162. & seq. Iul. Lauor. de Indulg. p.2. c.28. n.16. Ciarlin controu. foreus. cap.10. nu.38. Trullench. in præcepta Decalogi lib.1. cap.11. dub.5. n.4.

10 Absolutus, vel dispensatus à proprio Episcopo in materia delicti perpetrati coram duobus, vel tribus, quod tamen non fuit notorium, non est tutus in conscientia, quia Conc. sess.24. c.6. de reformat. vtitur termino occultis, quod propriè loquendo dicitur quod probari nō potest, cap. iuxta de cohabit. cler. & per duos testes probari potest: & verba Concilij debent intelligi secundū proprietatem. Idem dicendum est de illis, qui occasione delictorum occultorum fuerunt inquisiti, sed quia non potuerunt delicta probari, Rei ipsi non fuerūt quidem absoluti, nec diffinitiuè, nec alio modo, sed simpliciter dimissi, recepta promissione de se præsentando, non possunt isti vti huius Canonis beneficio ad forum contentiosum sicque sufficit sola deductio, & quod in se sequatur. *S. Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc. de benef. p.7. c.11. num.47.

SVMMARIVM.

1 Canonicus Diaconus, vel subdiaconus antiquior quod præferatur Canonico Presbytero moderniori abusus est.

2 Confraternitates laicorum vt præcedant Clericis abusus est.

3 Episcopus quando solemniter celebrat abusus est, vt omnes tam Dignitates, quàm Canonici Presbyteri, Diaconi, & subdiaconi induantur Pluuialibus.

4 Prior monasterij licet habeat iurisdictionem spiritualem, & temporalem, non potest ante se deferri facere Crucem more Archiepiscoporum, quia esset abusus.

5 Commemoratio omnium defunctorum, vt celebretur die Dominica, & vt Sacerdos in fine Missæ Defunctorum det benedictionem, abusus est.

6 Processio cum Sanctissimo Sacramento de nocte feria quinta, & feria sexta Maioris hebdomadæ facienda non est.

Abusus.

COLLECT. X.

1 Abusus est, vt Canonicus Diaconus, vel Subdiaconus antiquior præferatur Canonico Presbytero moderniori. *S. Cong. Rit. in Tropien.* 17. *Iunij* 1606. teste Sellio in selectis Canon. cap.2. n.3.

2 Abusus est vt Confraternitates laicorum præcedant clericis. *S. Congr. Rit. in Eluen.* 10. *Ianuarij* 1604. apud Sellium d.c.2. nu.5.

3 Abusus est, vt omnes tam Dignitates quàm Canonici Presbyteri, Diaconi, & subdiaconi quando Episcopus solemniter celebrat, & in processionibus, induantur Pluuialibus, quia Dignitates Pluuialibus, Canonici Presbyteri Planetis, Diaconi & Subdiaconi Dalmaticis & Tunicellis vti debent. *S. Congr. Rit in Neapolitana* 25. *Mart.* 1602. *& in Placentina* 19. *Maij* 1607. penes Sellium d. cap.2. num.4.

4 Abusus est, vt Prior monasterij licet habeat iurisdictionem spiritualem, & temporalem, faciat ante se deferri Crucem more Archiepiscoporum. *S. Congr. Rit. in* . *Barbos. Apost. Decis. Sum.*

Corropolitan. nullius 4. *Martij* 1606. cuius meminit Io. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo abusus n.2.

5 Abusus est, vt cōmemoratio omnium Defunctorum celebretur in die Dominica, & vt Sacerdos in fine Missæ Defunctorum det benedictionem. *S. Cong. Rit. in Augustana* 24. *Septembris* 1605. de qua mentionem facit Aldan. in compendio Canon. resolut. lib.3. tit.1. n.3.

6 Abusus est facere processionem cum Sanctissimo Sacramento de nocte feria quinta & feria sexta Maioris hebdomadæ; & ideò prohibendum est ne fiat. *Sacra Cong Rit. in Mantuana* 8. *Augusti* 1606. quam citat. Aldan. d. lib.3. tit.1. num.6.

De abusione & abusu Ioseph. Langius in Polianthea, Petr. Crespet. in Sum. Catholicæ Fidei, verbo abusus.

SVMMARIVM.

1 Doctores referuntur de Adiunctis agentes.

2 Episcopus potest procedere solus sine Adiunctis si ees in principio anni non eligant Canonici.

3 Iurisdictio non ad Episcopum, sed ad Superiorem deuoluitur, si Adiuncti renuant procedere contra Capitularem.

4 Episcopus potest procedere contra Portionarios habentes vocem in Capitulo absque præsentia Adiunctorum.

5 Portionarij integri & dimidij non ex eo quod habent vocem in Capitulo sunt Capitulares.

6 Archiepiscopus potest procedere ad pœnas contra Capitulares non obseruantes festum Sancti Augustini ab Archiepiscopo indictum absque præsentia Adiunctorum.

7 Episcopus contra Coadiutores Canonicorum non potest absque præsentia Adiunctorum procedere, quatenus ex forma coadiutoriæ illis fuerint concessa omnia priuilegia, quæ habent Canonici.

8 Episcopus in generali visitatione potest procedere absque præsentia Adiunctorum contra Canonicos, illisque pœnam imponere, quæ punitionem non respiciat.

9 Administrationis operum piorum ad curam Capituli pertinentium rationem exigere potest Episcopus absque præsentia Adiunctorum, dummodo non procedat ad priuationem, vel aliàs criminaliter in forma iudicij.

10 Capitulum si Canonici sine causa vrgenti habeāt eo tempore quo diuina Officia celebrari debent, contra eos poterit Episcopus ad subtractionem fructuum deuenire sine Adiunctorum præsentia.

11 Episcopus contra Canonicum non residentem potest procedere absque præsentia Adiunctorum, dum non procedat ad priuationem.

Adiuncti.

COLLECT. XI.

1 De Adiunctis Ludouicus à Sarauia in speciali tract. de iurisdictione Adiunctorum coadiuuantium Episcopum contra Præbēdarios suos criminaliter procedentem, Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1. tit.6. de Visitat. n.30. 38. 60. & 123. & tit.18. l.7. de Episcopis n.91. cum seqq. Ego in tract. de Canonicis, & Dignit. cap.28.

2 Adiunctos coadiuuantes Episcopum contra Præbendarios suos criminaliter procedentem debent Canonici in principio anni eligere, si verò id non fecerint, potest Episcopus procedere solus, dummodo antea Capitulum moneat, si in principio anni non eligant, se solum eam iurisdictionem exerciturum non admissa electione, quam postea fecerint. *S. Cong. Conc. in Gerund.* teste Paulo Piasec. in praxi Episcop. p.2. c.2. n.9.

3 Adiuncti si renuant procedere contra Capitularem non ad Episcopum, sed ad Superiorem deuoluitur iurisdictio. *S. Cong. Conc.* referentibus Armend. in addit.

 ad re-

ad recop. legum Nauarræ lib.1.tit.18.l.7.de Episcop. n.89. Ludou.à Sarauia de iurisdict. Adiunctorum quæst. 11.num.5 quos refero in meo tract. de Canonicis, & Dignitat.cap.28.num.5.

4 Adiunctorū absque præsentia potest Episcopus procedere contra Portionarios habentes vocem in Capitulo. *S.Cong.Conc.* apud Armēdar.d.l.7.de Episcop.n.71. in princ.& d. l.6.de Visitat.n.6.quē cito d. cap.28.n.27.

5 Non ex eo quod Portionarij integri, & dimidij habeāt vocem in Capitulo, illi sunt Capitulares, sed tunc inter Capitulares censeri debent cum ex Apostolico priuilegio, vel consuetudine, aut Ecclesiæ statuto inter Capitulares connumerentur, ideo si ipsi talibus facultatibus non potiantur, Episcopus poterit contra eos non cum Adiunctis procedere. Eadem *S.Cong. Conc.* cuius meminerunt Ludou. à Sarauia d.tract. quæst.23. Solorzan. de iure Indiarum tom.2.lib.3.c.14.n.14.

6 Adiunctorum absque præsentia potest Archiepiscopus procedere ad pœnas contra Capitulares non obseruantes festum sancti Augustini ab Archiepiscopo indictum. *S.Cong.Conc.in Hispalen.7.Septembris* 1630. penes Sellium in select.Canon.c.31.n.3.

7 Adiunctorum absque præsentia non potest Episcopus procedere contra coadiutores Canonicorum, quatenus ex forma coadiutoriæ ipsis concessa fuerint omnia priuilegia quæ habent Canonici *Sacra Congr.Conc. in Barbastren.9 Nouemb.*1630.de qua Ego ipse d. tract. de Canonic.c.28.n.26.

8 Adiunctorum absque præsentia potest Episcopus in generali Visitatione procedere contra Canonicos, illisque pœnam imponere extraordinariam, quæ magis morum emendationem, quàm punitionem respiciat. *S Congr.Conc.in Orieolen. 27.Martij* 1632.in resp. ad 5. de qua Sellius in select. Canon.cap.31.num.6.

9 Adiunctorum absque præsentia potest Episcopus exigere rationem administrationis operum piorum ad curam Capituli pertinentium, dummodo non procedat ad priuationem, vel aliàs criminaliter in forma iudicij. *S.Cong. Conc.* referente Nicol. Garcia de benefic. p.5. cap.7.num.23.quē cito d. tract. de Canon. cap.28.n.24. Et postea *Eadem S.Cong. in dicta Orieolen. in resp. ad* 7. quam adducit Selli.d.c.31.n.5.

10 Adiunctorū absque præsentia potest Episcopus procedere ad subtractionem fructuum, & ad mulctas ab eo impositas contra Canonicos habentes Capitulum eo tempore, quo diuina officia celebrari debent, nisi causa aliqua vrgens in aliud tempus differri non patiatur *Eadem S.Congr.in dicta Orieolen. in resp.ad* 11. apud Selli.dict. cap.31.num.8.

11 Adiunctorum absque præsentia potest Episcopus procedere contra Canonicum ob nō residentiam, dum non procedat ad priuationem, sed ad pœnas à sancto Concilio præscriptas *Eadem S.Cong.in dicta Orieolen. in resp.ad* 13.cuius memini d.tract.de Canonic.c.28.n.29. & 30.

Vide in verbo Episcopus sine Adiunctis, collect.294. & verbo visitare, collect.726.n.16.cum seqq.

SVMMARIVM.

1 *Hispaniarum Rex Catholicus est ex concessione Apost. perpetuus Magister & administrator Ordinum Militarium in Hispania.*

2 *Episcopus per se exigere potest rationem administrationis officij gesti à Vicario Capituli Sede vacante, ac illum in aliquo delicto culpabilem repertum punire.*

3 *Capitulum & Canonici tenentur reddere rationem administrationis fabricæ Ecclesiæ Cathedralis, nisi constet ex eius institutis, & ordinationibus non posse Ordinarium se intromittere.*

4 *Episcopus solum sine conIudicibus potest exigere rationem administrationis operum piorum ad curam Capituli pertinentium, dummodo non procedat ad priuationem, vel aliàs criminaliter in forma iudicij.*

5 *Rationes administrationis exigere potest Ordinarius ab administratoribus, donec coram eodem doctum fuerit de institutione, in qua secus cautum sit.*

6 *Rationes administrationis non debet exigere Episcopus, aut Capitulum tempore, quo recitantur Horæ Canonicæ, & Diuina celebrantur.*

7 *Bonorum, aliarumque rerum administratio, necnō dispensatio pecuniarum, & redditum Conuentus, qualiter facienda, ostenditur.*

Administratio.

COLLECT. XII.

1 ADministratio Militiarum S. Iacobi de Spatha, Calatrauæ, & Alcantaræ in Hispania Regiæ Coronæ perpetuò vnitur. Adrianus VI.Constit.1.incip. Dum intra 4.Non.Maij 1521.apud Laert.Cherubin.in Bullario tom.1.pag.546. & illius meminerunt Gabriel Pereira de Manu Regia p.2.cap.58.num.4. Mich.Reinoso in obseruat. practicis obseru.54.num.1. vbi refert per Iulium III. fuisse etiam vnitam administrationem Ordinum Militarium Regni Portugaliæ Coronæ Regiæ illius Regni. Et sic iam hodie Lusitaniæ & Castellæ Reges quatenus tales nulli subsunt, quatenus verò Magistri Ordinū huiusmodi Prælati personam induunt, Ecclesiæ Capiti subiectam, Didac.de la Motta lib.1.cap.4. § 14.n.2.& lib.2.cap.1. §.9.& 10.Cabed.decis.61.n.6.& decis.112. in fine p.2. Gabr. Pereira d.cap.58.n.2.& 3. Nau. in apolog. de reddit.q.1.mon.56.num.8. Idem Cabed.de patronat.Regiæ Coron.cap.15.num.5.

2 Administrationis officio gesti à Vicario Capituli Sede vacante rationes potest Episcopus per se exigere, ac illum in aliquo delicto culpabilem repertum punire. *S. Cong. Conc.* teste Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1.tit.18.l.7.de Episcop.num.99.quem refero de officio, & potestate Episcopi p.3.alleg.54.n.183.

3 Administrationis fabricæ Ecclesiæ Cathedrali Rationem Ordinario reddere tenentur Capitulum & Canonici, nisi constet ex institutis & Ordinationibus Cathedralis non posse Ordinarium se intromittere. *Sacra Cong.Conc.* apud Armendar.d.l.7.de Episcopis num.78. in fine.

4 Administrationis operum piorum ad curam Capituli pertinentium rationem exigere potest Episcopus solum sine ConIudicibus, dummodò non procedat ad priuationem, vel aliàs criminaliter in forma iudicij. *Sacra Cong Conc.in Orieolen.27.Martij* 1632.cuius meminit Aldan.in compendio Canon.resolut.lib.3.tit.3.n.8. quem refero in collect.ad sess.7.de reform.cap.15.n.6.

5 Administrationis rationes Ordinarius exigere potest ab administratoribus donec coram eodem doctū fuerit de institutione, in qua secus cautum sit. *S Cong.Conc.* penes Mitt.de iurisd.p.1.c.18.n.9. quem citaui de officio, & potest.Episc.p.3.alleg.75.n.58.

6 Administrationis rationes non debet exigere Episcopus, aut Capitulum tempore quo recitantur Horæ Canonicæ, & diuina Officia celebrantur. *S Cong.Conc.* de qua Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1.tit.18.l.7.de Episcopis num.79.vers.Neque, Nicol. Garc.de benefic.in addit.p.3.c.2.n.568.

7 Administrationem bonorum, aut aliarum rerum, dispensationemque pecuniarum & redditutum sui Conuentus etiam nomine Conuentus nullus ex Superioribus locorū per se ipsum habere, siue exercere possit, sed vniuersum id onus tribus Fratribus eiusdē Conuētus à Generali ita demandetur, vt vnus rerum & bonorum, redditumque colligendorum, ac exigēdorum

curam

curam habeat,alter tanquam depositarius pecunias,ac cætera ab illo collecta & exacta fideliter asseruet,alius de pecunijs & rebus à depositario acceptis, Priori, & Fratribus ac Conuentui vniuerso de necessarijs, mandante tamen ipso Priore,non secundum proprium affectum,sed iuxta charitatis regulam, veluti bonus dispēsator prouideat, officiorum huiusmodi confusione penitus interdicta. Clemens VIII.in decretis pro reform. Reg.quæ habentur inter Bullas huius Pont.apud Laert. Cherub.tom.3.const.60.refert Lezana in sum.q.Regul. tom.2.cap.13.nu.43.& tom.3. verbo administratio n.1.

SVMMARIVM.

1 *Cameralium rerum administratores singulis annis rationem reddere tenentur.*
2 *Episcopo reddere rationem suæ administrationis tenentur administratores omnes etiam locorum, quæ sunt sub immediata Regum protectione.*
3 *Ordinarius habet votum in absoluendo, vel condemnando administratores piorum locorum.*
4 *Episcopo rationem posthac reddere tenentur administratores piorum locorum etiam exemptorum.*
5 *Executio sententiæ latæ contra administratores piorum locorum super rationibus reddendis non suspenditur per appellationem.*
6 *Hospitalium administratores tenentur ad reddendam rationem Episcopo, siue ea sint publica siue priuata.*
7 *Hospitalium administratores debent Episcopo reddere rationem suæ administrationis quæ si ex priuilegio, vel consuetudine, aut fundatione alijs esset reddenda, debet nihilominus interuenire Episcopus.*
8 *Hospitalium administratores tenentur Ordinario suæ administrationis rationem reddere, donec coram eodem doctum fuerit de institutione, in qua secus expressè cautum sit.*
9 *Ordinarij non possunt deputare in administratores bonorum temporalium Monialium Religiosos, cuiuscunque gradus, &c.*
10 *Triennio quolibet mutari debent administratores bonorum Monialium.*
11 *Episcopus quando habeat facultatem amouendi administratores bonorum ad Monialium Regularibus subiectarum monasteria spectantia.*
12 *Monasteriorum administratores de illis rationem Ordinario reddere non tenentur.*
13 *Electio Administratorum ad Superiores Monasteriorum spectat.*

Administrator.

COLLECT. XIII.

ADministratores rerum Cameralium singulis an-
1 nis rationem reddere tenentur. Pius IV.const.87.
incip.Cùm inter, Kalend. Nouemb. 1564. apud Laert.
Cherub.in Bullario tom.2.pag.122. aliàs pag.95. in nouiss.impress.

Administratores etiam in locis,quæ sunt sub imme-
2 diata Regum protectione, vel etiam ex Apostolico
priuilegio ante Concilium exempta à quacumque ordinarij iurisdictione tenentur Episcopo reddere rationem suæ administrationis, quandoquidem decretum Concil. sess.22.c.9 de reform. non recipit loca Regiæ protectionis,sicut illa exceperat c.8.præcedenti quoad visitationem. *S.Cong. Conc. in Neapolit.11. Aug.1618.* teste Sellio in select. Canon.cap.23.num.5.

Administratores piorum locorum in absoluendo, vel condemnando habet Ordinarius votum sicut cæteri deputati, & eius votum debet numerari cum alijs, ita vt maior pars votorum absoluat, aut condemnet. *Barbos.Apost.Decis.Sum.* *S.Cong Conc.* referentibus Armend. in addit.ad recop. legum Nauarræ lib.1 tit.18.l.7.de Episc.n.79.vers.item Ordinarium,& lib.4.tit.29.l.2.§.1.de hospital.num.10. Stephan.VVeyms ad const.24. ex antiquo iure desumptas & per Concil.Trid.innouatas const.16.n.8.in fine.

Administratores piorum locorum etiam exempto-
4 rum nullam rationem reddentes posthac eam Episco-
po reddere tenentur; quod si alijs reddere solent, cum illis tamen præsentialiter adhibendus est Episcopus, qui quoties in dicto actu ad rationem computorũ adhibetur, in condemnatione, vel absolutione, vnicum votum habet. *S. Cong.Conc.* apud Armendar.d.l.7. de Episcopis num.79. vers. item & administratores.

Administratores piorum locorum si videntes se cō-
5 strictos ad reddendam rationem suæ administrationis
appellarent,licet admittatur appellatio,nō propter hoc impeditur,aut suspenditur executio. *S.Cong.Conc.* penes Zerol.in praxi Episc.p.1.verbo hospitale,§.3.vers.6. quē refero de officio,& potest.Episc.p.3.alleg.75.n.62.

Administratores hospitalium tenentur ad reddendā
6 rationem Episcopo, siue ea sint publica siue priuata.
*S.Cong.Conc.*de qua Armend.d.l.7.de Episcopis nu.78. & lib.4.tit.29.l.2.§.1. de hospitalibus nu.11. Lezana in summa q. Regul.tom.2. cap 6. num.11.in fine.

Administratores hospitalium debent Episcopo red-
7 dere rationem administrationis suę,& si consuetudine,
priuilegio,& institutione aliqua alijs personis ad id officium electis ratio esset reddenda prædictæ administrationis, reddenda tamen Ordinario est cum interuentu prædictorum electorum. *Sacra Cong.Conc.*penes Armendar.d.l 7.de Episcop.num 79.

Administratores hospitalium,aliorumq; piorũ loco-
8 rum tenentur Ordinario rationē administrationis da-
re,donec,coram eodem Ordinario dictum fuerit de institutione,in qua secus expressè cautũ sit. *S.Cong. Conc.* de qua Armend.d.lib.4.tit.29.l.2.§.1.de hospitalib.n.5.

9 Administratores bonorum temporalium Monialiũ particulares Religiosos cuiuscunque gradus, aut præeminentiæ,etiamsi Superiores Monasteriorum fuerint, non possunt deputare Ordinarij, nec Regulares etiam in Capitulis eorum generalibus *S.Cong.Conc.*cuius meminere Barthol.Gauant.in manuali Episc. verbo Monialium cura in temporalibus, Io.Maria Nouar. in lucerna Regular.verbo administratores, num.1. Lezana in sum.q.Regul tom.3.verbo administratio nu.3.

10 Administratores bonorum Monialiũ quolibet triennio mutari debent *S.Cong Conc.* apud Gauant. in man. Episcopor. verbo Monialium cura in temporalibus, num.13.Lezana d. verbo administratio, nu.7. in princ.

11 Administratores bonorum ad Monialium Regularibus subiectarum Monasteria spectantium vt amoueantur, licet Episcopo ex rationabili causa,quam Superioribus Regularibus significare non tenetur, eosdem admonere, iisque Superioribus id facere detrectantibus, habet Episcopus facultatem prædictos administratores amouendi quoties & quando opus esse iudicauerit. *S.Cong.Conc.* in declarationibus impressis in fine mei tract. de officio & potest. Episcopi pag.6. dub.12.refert Io.Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo administratores,num.3.

12 Administratores monasteriorum de illis rationem Ordinario reddere non tenentur *S.Cong.Conc.*referentibus Armendar.d.lib.1.tit.18.l.7.de Episcop.n.78.vers. item Administratores, Ioannes Maria Nouar. in lucerna, Regul.verbo administratores,num.2.Lezana in sum.quæst.Regul tom.2.cap.19.num.52. & tom.3.verbo administratio.num.2.

13 Administratorum electio ad Superiores Monasteriorum spectat. *S.Cong.Cong.*cuius meminerunt Armēdar.d lib.2.tit.18.l.7.de Relig.nu.85.Laurent. de Franchis de cōtrouers.inter Episcopos & Regul.super Con-

stit.Gregorij XV.quæst.1.Lezana in sum.quæst. Regul. tom 3.verbo administratio n 6.

Adscriptio vide in verb. Ascriptio, collect.45.

SVMMARIVM.

1 *Collegium Aduocatorum Consistorialium habet administrationem redditunm studij generalis Vrbis.*

2 *Doctoribus etiam antiquioribus, atque Aduocatis quibuscunque pręcedunt Romę Consistoriales.*

3 *Consistoriales Aduocati hoc tempore in publicis tantum Consistorijs orant, studijque Vrbis regimen habent.*

Aduocati, Consistoriales.

COLLECT. XIV.

1 ADuocatorum Consistorialium Collegium plenã habet administrationem redditunm studij.

2 Generales Vrbis, qui Romæ præcedunt quibuscunque alijs Aduocatis, atque Doctoribus etiam antiquioribus, habentque facultatem doctorandi. Sixtus V. Constit.52. incip. Sacri 10. Kalend. Septembris 1587. apud Laer.Cherub.in Bullario, tom.1.pag.587.aliàs pag.247. in nouiss.impres. vbi eius filius in schol.1.addit quod cũ in electionibus, quæ in Consistorio Papæ olim fiebant, plerumq; apparebant oppositores, cõstituerunt Pontifices Ordinem hunc Aduocatorum, qui egregij essent iurisperiti, & non nisi solemni eorum periculo in hunc ordinẽ admissi, huiusmodi munus in Consistorio obirent. vt aduertunt Vestrius in pract. Romanæ Curiæ, lib.2.

3 c.18.Petr.Gregor.Syntag.iuris,lib.49.cap.6.num.10 vbi subiungit hac tempestate in hoc otiosos esse, cùm in publicis tantùm Consistorijs orent, studij que Vrbis regiment habeant, iuxta Bullam huius Pontificis.

SVMMARIVM.

1 *Natiuitatis à die incipit ætas, non autem à die Baptismi.*

2 *Officiales, aut ministri Monasteriorum Monialium eligendi qua ætate, & qualitate.*

3 *Ordinibus minoribus nulla ætas præscripta est à Concilio Trid. sed ea attendenda, quæ à Sacris Canonibus præscribitur.*

4 *Beneficio simplici, seu Capellania collatiuæ quando ætas septem annorum sufficiens sit, ostenditur.*

5 *Pensionarius potest in ætate septem annorum pensionem obtinere.*

6 *Beneficium simplex, qui obtinere vult, debet esse constitutus in ætate 14. annorum iam cœpta, licet non expleta.*

7 *Capellania, quæ fundari solent absque Episcopi, aut alterius Superioris auctoritate. in quibus succedunt clerici de parentela non desiderant ætatem 14. annorum.*

8 *Capellania non collatiua minimè requirit ætatem 14. annorum.*

9 *Portio dimidia in Ecclesia Cathedrali obtineri potest in ætate 14. annorum.*

10 *Canonicatus in Ecclesia Collegiata non requirit maiorem ætatem quàm 14. annorum.*

11 *Canonicatus Ecclesiæ Cathedralis (licet in ea non sit facta Ordinum distributio) exigit ætatem 22. annorum inceptorum.*

12 *Dignitates Collegiatarum Ecclesiarum requirunt eandem ætatem 22. annorum quam exigunt Dignitates Cathedralium.*

13 *Completa debet esse ætas 22. annorum requisita ad dignitates Ecclesiarum Cathedralium.*

14 *Vicarius Capitularis, si aliàs est idoneus, potest permissiuè eligi in ætate 23. annorum.*

15 *Dignitas, cui subest animarum cura, requirit ætatem 25. annorum inceptorum.*

16 *Dignitas Ecclesiæ Cathedralis, cui fit distributio Missæ cantatæ per turnum infra hebdomadam exigit ætatem 25. annorum ad sacerdotium necessariam.*

17 *Parochiales Ecclesiæ accessoriè vnitæ alicui beneficio simplici contententur illa ætate quam exigit illud beneficium.*

18 *Monialium Virginum in consecratione exigitur ætas 25. annorum completorum.*

19 *Generalatus, Abbatia, & Prouincialatus requirunt ætatem triginta annorum.*

20 *Defectus ætatis 40. annorum in Pœnitentiario non obstat vbi aliàs aptior pro loci qualitate non reperitur.*

Ætas.

COLLECT. XV.

DE ætate ad omnes humanos actus requisita nouissimè tractatum edidit Didacus de Narbona, Ioannis & Alphonsi frater germanus.

1 Ætas incipit à die natiuitatis non autem à die Baptismi. *Sacra Cong.Conc.in Crotonen.4.Decembris* 1627. teste Ioan Maria Nouar.in lucerna Regul.verbo Aetas num.1.in fine.

2 Aetas nulla determinata est quoad officiales, aut ministros monasteriorum Monialium, sed qui morum grauitate, virtutumque ornamentis, & alijs honestis qualitatibus sint prædîti eligantur. *S. Cong. Episcop. & Regular Castellamaris de anno* 1593. de qua Ioan. Maria Nouar.d.verbo Aetas n.3.& 4. Lezana in summa quæst. Regular.tom.3. verbo administratio num.6.

3 Aetas Tonsurę, & quattuor minorib. Ordinibus nulla est præscripta à Concilio Trid. sed ea attendenda, quæ à Sacris Canonibus præscribitur. *Sacra Cong.Conc.* referente Nicol Garc.de benef.p.7.cap.4.num.7.

4 Aetas septem annorum sufficit ad beneficium simplex seu capellaniam collatiuã si fundator expresse voluit sufficere quod præsentatus esset Clericus primę Tõsuræ. *Sac.Cong.Concil.* teste Rota in Monopolitana beneficij, seu capellæ 6.Iunij 1622. corã bonæ mem.Merlino & in Corduben.capellaniæ 5.Decembris 1629.coram bonæ mem.Coccino Decano, vbi dicitur hoc procedere si adsit clara, & specialis, aut alias virtualis dispositio fundatoris, quod consanguineus minor annorum 14. præsentari possit, & de fundatione ante Concilium Trid. non autem quando fundatio fuit post Concilium, & in ea expresse non vocatur puer, aut minor 14. annorum, sed simpliciter, & indefinitè clericus, quæ decisiones reperiuntur impressæ apud Alphons.de Leone in trac.de officio Capellani p.1.q.4.praxi 6.n.37.

5 Aetas septem annorum sufficit ad pensionem obtinẽdam, nec ad eam exigitur ætas 14. annorum ad beneficia ecclesiastica requisita. *S.Cong.Concil.* penes Gongel. ad reg.8. Cancel.glos.5.§.5. num.26. Lezana in sum.q. Regul.tom.3.verbo Aetas num.9.vers.quarta, Didac.de Narbona d.tract.de ętate ad omnes humanos actus requisita anno 14. q.56. n.3.

6 Aetas XIV. annorum post Concilium Trid.ad beneficium simplex obtinendum non exigitur expleta, sed sufficit cœpta. *S. Cong. Conc.* cuius meminerunt Galet. in margarita casuum Conscient. verbo beneficium 4. Gonzal.d.glos.5.in princip num.90. Ioan.Maria Nouar, in singul.Canon.concl.13.nu.4 Armendar. in addit.ad recop. legum Nauarræ lib.1. tit.20. l.1.de ætate num.5. cum alijs refero de Episcopo p.3.alleg.60.n.76.

7 Aetas 14. annorum requisita ad obtinendum beneficium ecclesiasticum non requiritur in capellanijs, quæ fundari solẽt maximè in Hispania absque Episcopi, aut

Supe-

Superioris auctoritate, in quibus succedunt clerici de parentela, vel conferuntur à patronis laicis, *S.Congreg. Conc.* de qua Gonzal. d.gloss. 5.num.27. quem citat Lezana d.tom.3. verbo Ætas num.9. vers. tertia.

8 Ætas 14. annorum non est necessaria ad capellaniā non collatiuam. *S.Cong.Conc.* penes Ioan. Maria Nouar. in suis singular. concl. 14.num.13. Alphons. de Leone in tract. de officio Capellani p.1.q.4. praxi 6.nu.38. vers. dixi, in princ.

9 Ætas 14. annorum sufficit ad obtinendam dimidiam Portionem in Ecclesia Cathedrali; quia tales dimidiæ Portiones non habent annexum Ordinem sacrum *S.Cong.Concil.* referentibus Gonzal. d.gl.5.nu.93. Lezana d. tom.3. verbo Ætas num.9. versic. secunda, Didac. Narbona d. tract. de ætate ad omnes humanos actus requisita anno 14.q.57.num.5.

10 Ætas 14. annorum sufficit ad obtinendum Canonicatum in Ecclesia Collegiata cum super his Canonicatibus nihil innouauerit Concilium Trid. *Sacra Cong. Conc.* de qua mentionem faciunt Gonzal. d.gl.5.nu.91. & 92. Paul. Piasec. in praxi Episcop. p.2.cap.5.num.21. pag.330. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1.tit.20.l.1. de ætate num.8. Aloys. Ricc. in praxi rerum fori ecclesiast. decis.735. in 1.edit. aliàs resol.512. num.3. in fine in 2.edit. Lezana in sum.q.Regul.tom.3. verbo Ætas num.9. vers. prima, Didac. de Narbona d. tract. de ætate ad omnes humanos actus requisita anno 14. q.55.num.3.

11 Ætas XXII. annorum inceptorum requiritur in prouiso de Canonicatu Ecclesiæ Cathedralis, quamuis in ea non fuisset facta distributio sacrorum Ordinum. *Sacra Cong.Conc. in Algarbien.* penes Nicol. Garc. de benefic.p.7.cap.4.num.29. quem refero in tract. de Canonic. cap.13.num.9. in fine, vbi num.10. resoluo sufficere attingentiam 21. annorum, vt intra tempus à Iure, & à Sacro Concil. statutum possit sacrum Ordinem Subdiaconatus suscipere, hoc est intra annum.

12 Ætas 22. annorum quæ requiritur ad dignitates in Cathedralibus, exigitur quoque in dignitatibus Collegiatarum Ecclesiarum. *Sacra Cong.Conc.* de qua mentionem faciunt Nicol. Garc. de benef. p.7.cap.4 nu 59. & 62. cum seqq. Armendar. d.lib.1.tit.18.l.7. de Episc. num.2. Didac. de Narbona in d.tract. de ætate ad omnes humanos actus requisita anno 22.q.3.num.1. Ego de Canonic. & Dignitat. cap.13.num.23. in fine.

13 Ætas 22. annorum requisita ad Dignitates Ecclesiarum Cathedralium debet esse completa. *S.Cong.Conc.* apud Nicol. Garc. d.p.7. cap.4.num.70. Armend. d.l.7. de Episcop. nu.2. Hieron. Roderic. in compendio q.Regul. resol.23.num.3.

14 Ætas 23. annorum permitti potest in Vicario Capitulari, si aliàs idoneus sit, non tamen expedit. *S.Cong. Conc die 11. Augusti* 1618. cuius memini in meo tract. de Canonic. cap.42.num.54.

15 Ætas 25. annorum inceptorum requiritur ad obtinendam Dignitatem, cui subest animarum cura. *Sacra Cong. Conc. in Crotonien. 4. Decembris* 1627. quā citant Aldan. in compendio Canon. resol. lib.1. tit 10.nu.15. Lezana in sum.q.regul.to.3. verbo administratio nu.2.

16 Ætas 25. annorum ad sacerdotium necessaria requiritur in dignitate Ecclesiæ Cathedralis, cui sit distributio Missæ cantatæ per turnum infra hebdomadam, cùm habeat onus annexum, ac proinde teneatur per se adimplere. *Sacra Cong.Conc. in dicta Crotonien.* apud Aldan. d lib.1.tit.10. num.14.

17 Ætas 25. annorum inceptorum requisita ad obtinēdas Parochiales Ecclesias non exigitur ad accessoriè vnitas, sed sufficit illa, quam requirit beneficium, cui Parochialis sic accessoriè reperitur vnita. *S.Cong.Conc.* testibus Galet. in margarita casuū conscient. verbo Canonicus 5. & verbo Parochus. Gonzal. ad reg.8. Cancel. gl.9. num.4. Aloys. Ricc. in praxi rerum fori eccles. *Barbos. Apost. Decis. Sum.* resol.512. in 2.edit. Nicol. Garc. de benef. p.12.c.2.n.26. quos refero de officio, & potest. Parochi cap 2. num.7.

18 Ætas 25. annorum completorum requiritur in consecratione Monialium Virginum *S.Cong.Concil.* cuius idonei testes nobis sunt Armendar. d.l.1. de ætat. nu.2. & Didac. Narbona d.tract. de ætate ad omnes humanos actus requisi. anno 25.q.80.num.2.

19 Ætas 30. annorum completorum requiritur ad Generalatum, Prouincialatum, Abbatiatum, cæterasque similes dignitates iurisdictione quasi Episcopali gaudentes. *S.Cong.Conc.* penes Ioan. Mariam Nouar. in lucerna Regul. verbo Ætas num.5. Lezana in sum.q.Regul. tom.3. sub eodem verbo num.1.

20 Ætatis XL. annorum defectus in Pœnitentiario non obstat vbi aliàs aptior pro loci qualitate non reperitur. *S.Congreg.Concil.* quam citat Nicol. Garc. de benef. p.7. cap.4.num.33.

Plura vide in verbo Annus collect.31.

Affictuatius, vide in verbo Collonus collect.184.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de affinitate agentes.*

2 *Impedimentum affinitatis ortum ex fornicatione vltra secundum gradum non extenditur.*

3 *Impedimentum affinitatis oritur ex matrimonio rato non consummato vsque ad quartum gradum.*

4 *Impedimentum affinitatis superueniens post contractum Matrimonium est sublatum decreto Concilij c.4. sess.24. de reform. matrim.*

5 *Impedimentum exigendi debitum ab vxore, quod inducitur ex affinitate proueniente ab illicita copula a viro cum consanguinea vxoris suæ post contractum matrimonium habita, ad primum & secundum gradum restringitur.*

6 *Episcopus non habet facultatem dispensandi auctoritate Apost. in gradibus à iure prohibitis.*

Affinitas.

COLLECT. XVI.

1 DE Affinitate Valent. p.4. disput. 10. q.5. puncto 3. Sanch. de Matrim. lib.7. disp.64. cum seq. Bonacin. eod. tract. q.3. puncto 12. Gutier. eod. tract. c.99. Basil. Pont. de impedim. Matrim. c.38.§.1. Lezana in sum. q.Regul. tom.3. verbo Affinitas Ego de offic. & potestate Episcopi p.3. alleg.51. num.164. cum seq.

2 Affinitatis impedimentum ortum ex fornicatione, vltra secundum gradum non extenditur. Pius V. const. 14. incip. Sanctissimus, 20. Augusti 1566. apud Laert. Cherub. in Bullario tom 2. pag.193.

3 Affinitatis impedimentum oritur ex matrimonio rato non consummato vsque ad quartum gradum sicut in cōsanguinitate, ex Bulla sanctæ memoriæ Pij V. & Tridentino sess.24.c.3 & 4 de reform. matrim. *Sacra Cong.Conc. die 17. Augusti* 1617. teste Aldano in compendio canon. resol. lib.1.tit.8.num.40. quem refero in collect. ad Trid. sess.24. de reform. matrim. cap.4.nu.8.

4 Affinitatis impedimentum superueniens post contractum Matrimonium est sublatum decreto c.4. sess. 24. de reform. matrim. quia si impedimentum dirimēs sublatum est, quod maius est, ergo & istud quod solum impedit ne is per quem contracta est affinitas, sine peccato, possit exigere debitum, quod minus est. *Sacra Cong.Conc.* teste Nicol. Garc. de benef. p.8.c.3.num.76.

5 Affinitatis ex fornicatione contractæ impedimentum restringens Concil. Trid. sess.24. cap.4. de reform. matrim. ad primum, & secundum gradum, censetur etiam ad eosdem restrinxisse impedimentum exigendi

debitum ab vxore, quod inducitur ex affinitate prouenientе ab illicita copula à viro cum conſanguinea vxoris ſuæ poſt cõtractum matrimonium habita, quia non ſolùm vltra primum & ſecundum gradum matrimonium non dirimitur, vt in dicto c.4. ſed etiam non impeditur per declarationem Bullæ 14.Pij V.Et ſic iſta affinitas ex fornicatione vltra iſtos duos gradus eſt ſublata in totum.*Sacra Cong.Conc.1.Febr.1596.*apud Aldan. in compendio Canon.reſol.lib.1.tit.8.n.41.

6 Affinitatis in gradibus à iure prohibitis facultatem non habet Epiſcopus ordinaria auctoritate diſpẽſandi. *S.Cong.Conc.*cuius meminit Armend.in addit.ad recopil legum Nauarræ,lib.4.tit.15.l.1.de matrim.n.99.

Aggregatio Confraternitatũ, vide in verbo Confraternitas,coll.207.Agitationes Taurorum,vide in verbo Taurorum agitationes,collect.696.

S V M M A R I V M.

1 *Depingere,aut minio notare, ſeu aurum, vel colorem aliquem imponere, aut venales tenere nullus poteſt Agnos Dei.*
2 *Albi,& mundi à cunctis habendi,deferendi,& cuſtodiendi ſunt Agni Dei.*
3 *Doctores referuntur de Agno Dei, & conſtitutionis Gregory XIII.agentes.*

Agnus Dei.

COLLECT. XVII.

1 AGnos Dei per Papam benedictos nullus ſiue vir, ſiue fœmina,ſecularis, aut eccleſiaſticus, vel Regularis ſub excommunicationis pœna ipſo facto incurrenda poteſt depingere,inficere, minio notare, vel aurum,ſeu colorem aliquem illis imponere, aut quicquã aliud ſuperinducere, neque depingi, aut miniari facere, nec illos venales proponere,ſeu tenere, ſed eos al-
2 bos,& mundos decenter,ac reuerenter à cunctis haberi,deferri,& cuſtodiri præcipit Gregorius XIII.Conſtit. 2.incip.Omni 8.Kalend.Iunij 1572.apud Laert. Cherubin.tom.2.pag.363. aliàs 274. in nouiſſ. impreſ. Scortia epit.122.

3 De materia illius Conſtit. vide Quarant.in ſum.Bullar. verbo Agnus Dei,Iodoch Lorichi.in theſauro nouo Theolog. eod.verb.Petr. Creſpet. in ſum. Cathol. Fidei eod.verbo, Azor.inſtit.moral.p.1.lib.9.cap.9. Sanch in præcepta Decalogi to.1.lib.2.c.34.n.28.& 29. Fillmcan q.moral.lib.tract.24.c.6.q.8.ad fin.nu.93. Barth.Gauant. in man.Epiſc. verbo Agnus Dei, Megala in promptuario Theolog.moral.in verbo Agnus Dei,Scor.in ſelect. ſummorum Pont.conſtitut theor.330 Ioan.Anton.Nouar.in ſumma Bullarum ſub tit.de Agnis Dei,Ioan.Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Agnus Dei, Ioann. Baptiſta Lezana in ſum.quæſt.Regul tom 3.ſub eodem verbo,Anton.Diana moral.reſ.p 3.tract.7.reſ.12.nouiſſimè D.Ricciul.eccleſiaſt.lucubr.lib.1.c.9 nu.7. Ego de officio,& poteſt.Epiſc.p.3.alleg.50.nu.150.Et de Agnos Dei conſecrandi origine agit Onuphrius Panuinus, & D.Anton.Ricciul.d.c.9.à n.1.

Alcæ Equites in Luſitania,vide collect.307.

Alcantaræ Equites.vide Collect 308.

Alexander.

COLLECT. XVIII.

1 SAncti Aleſſandri Officium ſub ritu duplici pro Eccleſia Bergomen. conceditur à *Sacra Congr.Rituum in Bergomen.7.Iulij 1612.& 19.Maij 1614.*Et pro terra Colnalgi Plebis Threzzi Mediolanen. Diœceſis: *Eadem Sacra Congr.in Mediolanen. Plebis Trezzi 19.Augusti 1617.*Et pro confraternitate S. Alexandri nationis Bergomen. Venetiarũ.*Eadem Sacra Congr. in Venetiarum 18.Augusti 1618.*Et pro Eccleſia Collegiata S.Alexandri Placentiæ.*Eadem S.Congr.in Placentina 17. Iunij 1620.*quarum meminit Aldan.in compendio Canonic.reſol.lib.1.tit.18.de Sanctis num.10.

S V M M A R I V M.

1 *Doctores referuntur de alienatione rerum,& bonorum eccleſiaſticorum agentes.*
2 *Bona eccleſiaſtica alienari prohibentur,& eorum hypotheca,locatio,& conductio vltra triennium.*
3 *Bona ſtabilia in ſtatu Eccleſiaſtico nemo poteſt in non vaſſallos alienare,permutare,vendere,locare,&c.*
4 *Caſtra,ſeu arces, ac fortalitia ſtatus eccleſiaſtici nemo poteſt in non ſubditos alienare.*
5 *Bona quæcunque ad Eccleſias inferiores, & quæuis loca pia ſpectantia alienare, ac in feudum vel emphyteuſim concedere nullus poteſt.*
6 *Infeudatio ciuitatum,& locorum S. R. E. prohibita.*
7 *Alienationes omnes rerum eccleſiaſticarum non ſeruatis iuris ſolemnitatibus nulliter facta ſunt irritæ.*
8 *Regularibus omnibus ſub pœna nullitatis prohibetur alienatio rerum omnium, & bonorum immobilium, ac pretioſorum mobilium.*
9 *Pecuniæ ad cambium, vel mutuò acceptæ cum ſolutione lucri ceſſantis, vel damni emergentis comprehenduntur ſub decreto quod prohibet Regularibus quamcunque alienationem.*
10 *Theatini Patres non comprehenduntur ſub decreto prohibente Regularibus quamcunque alienationem, & ideo poſſunt bonorum ſuorum alienationem facere inconſulta Sacra Congr.*
11 *Cenſus Regularium alienatio pro ſolutione æris alieni fieri non poteſt a Regularibus.*
12 *Monaſterij pro fabrica fieri non poteſt ſtabilium alienatio.*
13 *Cenſus vt ematur prohibita eſt Regularibus alienatio ſtabilium.*
14 *Bonorum Regularium alienatio, quæ habent onus annexum Miſſarum in perpetuum,ſi contingat fieri,conuerti debent in alia ſtabilia cum eiuſdem oneris repetitione, & annexione.*

Alienare, Alienatio.

COLLECT. XIX.

1 DE alienatione bonorum Eccleſiaſticorum Guiliel. Rodoan.tom 15.trac.Doctor.par.2.fol.393.Martinus Nauarrus,Petrus Rebuffus,Alphonſ. Villagut de rebus Eccleſiæ non ritè alienatis recuper. & in integr. reſtit. Villalob.Bonacoſ.& Suarez to.1. commun. opin. lib.1.tit.1.n.35 cum ſeqq.Quarant.in ſum.Bullarij verbo alienatio rerum Eccleſ. Io.Anton Nouar. eod.tract. & tit.Azor.inſtit moral.p.2.lib.9.c.1.cum ſeqq.Camill. Borrel.in ſumm.deciſ.tom.1.tit.15. Martin.Bonacin.in var.tractat tract.2.de alienat.bonor.Eccleſ. Valenzuel. to.1.conſ.3.Franc.Leo in theſauro fori Eccleſ. p.1.c.15. Alouſ.Ric.in praxi rerum fori eccleſ.deciſ.1.cum ſeqq. Vgol.de poteſt.Epiſc.c.14.§ 4.cum ſeqq.Molin.de Iuſtit. tract.2.diſp 465 cũ ſeqq. Gutier.de Iur.confir.p.1.c.52. & pract.lib.1.q.8 Ciarlin.controuerſ.forenſ.lib 1.c.105. Io.Bapt.Thoro in compẽd.deciſ.Neap. verbo alienatio rerum Eccl.Caſtr.Paolo in opere morali to.2. tract.12. q.vnic.pun.14.& 15.Lez. in ſum.q.Reg.to.1.c.10.& to. 3.verb.alienatio, Marc.Vulpe in praxi iud.fori eccl.c.6.

Alie-

2 Alienare bona Ecclesiæ inconsulto Pontifice non licet,& prohibetur alienatio rerum Ecclesiasticarum per pactum. item earum concessio, hypotheca, locatio, & conductio vltra triennium. Paulus II. constit.2. incip. Cum in omnibus 5. Id. Maij 1465. reperitur impressa apud Laert. Cherub. tom.1. pag. 327. aliàs pag.197. in nouiss.impress.& illius meminit Ioann. Anton. Nouar. in summ.Bullarum,tit.de alienat.rerum Eccles.

3 Alienare, vendere,permutare, vltra triennium locare, in emphyteusin,feudum,liuellum,pignus,seu precarium concedere in non Vassallos nemo potest bona sta
4 bilia in statu ecclesiastico: & nemo status ecclesiastici potest alienare castra,seu arces,ac fortalitia in non subditos Ecclesiæ. Sixtus V.constit.4.incip. Solicitudo Kal. Iunij 1585. apud Laert.Cherub. in Bullario tom.2. pag. 488.aliàs pag.371.in nouissim.impress. quam ampliauit Clemens VIII.constit.78.incip.Romanum, pridie Non. Iulij 1601. apud Laert. Cherubin. tom.3. pag.121. aliàs pag.88.

5 Alienare, ac in feudum, vel emphyteusim quocunque prætextu, vel causa, quæcunque bona ad Ecclesias inferiores, & quæuis loca pia, nunc vel deinceps spectantia concedere, vel vltra triennium locare, & concessiones huiusmodi reuocare, vel protogare, cum plurium pecuniarum impositione prohibet Vrbanus VIII. constit. 51. incip. Humanæ Kalend. Nouembris 1625. apud Angel.Mariam Cherub.tom.2. pag.69.

6 Alienatio, atque infeudatio Ciuitatum, & locorum S.R.E.prohibita,ac tractatus de illa prætextu etiam euidentis vtilitatis, & illam procurantes etiam ob honorē familiæ Pontificum, excommunicantur, infames fiunt, eorumque bona confiscantur. Pius V.constit.35.incip. Admonet 4. Kalend.Aprilis 1567. apud Laert.Cherub. in Bullario, tom.2. pag.167. in nouiss. impress. Præfatas Constitutiones Sixti V.& Clementis VIII. innouat, declaratque, & ampliat in permutationibus, donationibus etiam reseruato beneplacito Sedis Apost. contrauenientibus pœnas infligit, contractus annullat,ac Notarijs harum alienationum instrumenta conficientibus pœnas imponit Paulus V.constit.10.incip.Pastorale 12. Kalend. Decembris 1617. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario, tom.4. Has etiam Constitutiones Sixti & Clementis, & Pauli confirmat,& innouat, & extendit ad quodcunque genus contractuum, irritat venditiones,locationes,& alienationes vltra triennium locorum iurisdictionalium, vel etiam non iurisdictionaliū, in confinibus tamen loci iurisdictionalis, eiusve territorij sitorum etiam ab vno tantùm latere: extendit ad omnes venditiones, locationes, &c. etiam ad trienniū, vel minus tempus faciendas à non Barone de bonis non iurisdictionalibus in confinibus loci iurisdictionis, vel eius territorij etiam ab vno latere existentes quomodolibet Baroni iurisdictionem habenti, seu bona in dicto territorio possidenti subiectis: necnon ad locationes bonorum in statu ecclesiastico existentium in confinio Dominij Principis exteri Sedi Apost. quomodolibet subiecti cuius extero pariter faciendas, ac etiam ampliat ad impositiones, venditiones,cessiones,& alienationes censuum annuorum tam imponendorum, quàm impositorum,iuxta formam Constit. Pij V. Vrbanus VIII. constit.65. incip. decens, Kalend. Iunij 1627. apud Angelum Mar.Cherub.in Bullario, tom.4.pag.81. in nouiss. impress.

7 Alienationes omnes rerum Ecclesiasticarum in dānum Ecclesiarum,vel non seruatis iuris solemnitatibus, aut aliàs nulliter factas irritas declarat. Paulus IV.cōst. 2.incip.Iniunctum nobis, apud Laert. Cherubin.tom.1. pag.729.& illam innouat Pius IV.constit.11.incip.Prouida, apud eundem Laert. Cherub.tom.2.pag.21.

8 Alienationum omnium rerum, & bonorum immobilium, ac pretiosorum mobilium, omneque pactum, per quod ipsorum dominium transfertur,census perpetuos, seu vitalitios, hypothecam,locationem,& conductionem vltra triennium,concessionem in feudum, seu emphyteusim, præterquam in casibus à Iure permissis, Generalibus, & Prouincialibus Capitulis, vel Congregationibus, Abbatibus, & quibuscunque alijs Superioribus Regularibus cuiusuis Ordinis intra fines Europæ existentibus sub pœna nullitatis ipso iure prohibuit. *Sacra Cong.Eminētissimarum DD.Cardinalium S.Conc. Trid.interpretum de speciali Pontificis iussu die 7.Septemb.* 1624.cuius tenorem referunt Ciarlin.controuer.forens. cap.105.num 119.Ioan.Anton.Nouar.in sum.Bullarum tit.de alienat.rerum Regul. num.12.cum seqq. & illius meminit Lezana in sum.quæst. Regular.tom.1.cap.10. & tom.3.verbo alienatio n.4.

9 Alienationis supradicti decreti sub prohibitione cōprehenditur pecunia ad cambium, vel mutuo accepta cum solutione lucri cessantis, vel damni emergentis. *Sacra Cōg.Conc.21.Martij* 1626.cuius meminere Ioan. Maria Nouar in lucerna Regular. verbo alienatio nu. 1.in fine. Ioan.Anton. Nouar. eius frater in dicta sum. Bullarum tit.de alienat.rerum regul.prohibita num.12. cum seqq. Lezana d. cap.10. num.3. & d.tom.3. verbo alienatio num.5.

10 Alienatio bonorum clericorum Theatinorum potest fieri inconsulta Sacra Cong.vt ipsa declarauit post promulgationem antedicti decreti, sub quo non contineri talem Religionem, declarauit eadem *Sacra Cong.* vt testatur Ioan.Anton.Nouar.d.tit.de alienat.bonor. Regul.num.19. vbi hoc decretum de verbo ad verbum refert.

11 Alienatio census Regularium pro solutione ęris alieni fieri minimè potest.*Sac.Cong.Concil.19.Aprilis* 1619. apud Barthol. Gauant. in manuali Episcop. verbo alienatio rerum ecclesiast. num.40. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regularium verbo alienatio num.3.Lezana in sum.quæst.Regul.tom 3. eodem verbo num.5.

12 Alienatio pro fabrica monasterij à stabilium Regularibus fieri nō potest.Eadem *S.Cong.13. Martij* 1619. penes Barthol. Gauant. d.verbo alienatio rerum ecclesiast.num.38.

13 Alienatio stabilium vt inde ematur census est prohibita Regularibus. Eadem *S. Cong.* teste Barthol. Gauanto d.loco num.39.

14 Alienatio bonorum Regularium, quæ habent onus annexum Missarum in perpetuum si fieri contingat, in alia stabilia conuerti debent cum eiusdem oneris repetitione, & annexione, sub pœna interdicti ab ingressu Ecclesiæ ipso facto incurrendi. Eadem *S.Cong.21.Iunij* 1625.teste Ioan.Maria Nouar.in lucerna Regul. verbo alienatio num. 6.

SVMMARIVM.

1 *Archipresbytero Terrę Carignolę nullius conceditur Almutia.*
2 *Canonicis de facili non est concedenda Almutia.*
3 *Canonicis Ecclesiæ Collegiatę potest concedi vsus Almutię, dummodo differat ab Almutijs, quibus vtuntur Canonici Cathedralis.*
4 *Archiepiscopus Hidruntin.concessit Dignitatibus, Canonicis, & Presbyteris suę Ecclesię Metrop. Almutiam, seu caputium, ipsa S.Congregatione approbante.*
5 *Archipresbyteri Collegiatarum ex concessione tantum Episcopi habere non possunt Almutia & caputia, quibus vtuntur Canonici Cathedralis.*
6 *Mansionarij & Præbendati deferre non possunt Almutia Episcopo concedente.*
7 *Capitulo Collegiatę Ecclesię loci Orbiten. conceditur indultum ferendi Almutia.*

Almucia.

COLLECT. XX.

1 ALmutium conceditur Archipresbytero terræ Carignolæ nullius, iurisdictionem quasi Episcopalem habenti ad distinctionem aliorum Canonicorum. *S.Cong. Rit.in Sypontina* 20.*Aprilis* 1602. teste Sellio in selectis Canon.c.3.n.2.

2 Almutia & exemptiones Canonicis non sunt concedendæ, nisi prius constet an deceat, & conueniat. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Mediolanen.* 28. *Septembris* 1602.apud Sellium d.c.3.n.4.

3 Almutij vsum concedi posse indulgetur Canonicis Ecclesiæ Collegiatæ, dummodo differat ab Almutiis, quibus vtuntur Canonici Cathedrales. *Eadem S.Cong. Rit. in Lauden.*19.*Maij* 1602.*& in Mediolanen.* 23.*Iunij* 1607.penes Sellium d.c.3.n.7.

4 Almutium, seu caputium ab Archiepiscopo Hydruntino concessum dignitatibus, Canonicis, & Presbyteris suæ Ecclesiæ Metropolitanæ coloris violacei, pro alijs verò Presbyteris collectiuis coloris nigri, approbatur ab eadem *S.Cong. Rit.in Hydruntina* 30.*Ianuar.*1616. cuius meminit Selli.d.c.3.n.9.

5 Almutia & Caputia non possunt ab Episcopo concedi, vt differantur ab Archipresbyteris Collegiatarum suæ diœcesis, sicut deferunt Canonici Cathedralis. *Eadem Sacra Congr.in Parmen.*30.*Iulij* 1616.quam refert Selli.d.c.3.n.8.

6 Almutia à Mantionarijs, & Præbendatis deferri non possunt etiam concedente Episcopo. *Eadem S.Congr. Rit.in Placentina* 16.*Ianuarii* 1620. de qua Selli. d.c.3. num.11.

7 Almutia ferendi indultum conceditur Capitulo Collegiatæ Ecclesiæ loci Orbiten.*Eadem Sac.Congr.Rit.in Orbiten.* 9. *Aprilis* 1633.quam citat Sellius d. cap. 3. num.19.

B. Aloysius Gonzaga.

COLLECT. XXI.

BEati Aloysij Gonzagæ Missam, & Officium de communi Confessoris non Pontif. die 21. Iunij pro dictionibus familiæ Gonzagæ, & Religiosis Societatis IESV de Vrbe concessit *Sac.Cong.Rit.*31.*Maij* 1618. *& Lotharingiæ* 4.*Aprilis* 1620.*& Mediolanen.*29.*Maij* 1621.quarum meminit Aldan.in compendio Canonic. resolut.lib.1.tit.18.de Sanctis nu.10.

Demum Gregorius XV. constit.10. incip. In sede .2. Octobris 1621. apud Angel. Mariam Cherub. tom.3. pag.189.concessit vt de eodem B.Aloysio Gonzaga die 21.Iunij, quo ex hac vita migrauit ad cælum, ab omnibus eiusdem Societatis Religiosis vbique terrarũ existentibus iuxta rubricas breuiarij, & Missalis Romani de communi Confessoris non Pont. Officium recitari, & Missam celebrari respectiuè, liberè & licitè valeat, nec non etiam confluentibus eo die ad eorundem Religiosorum Ecclesias Missam in illis de eodem B.Aloysio Gonzaga, vt suprà celebrare liceat, refert Aldan.d. tit.18.n.11.compendium vitæ B.Aloysij Gonzagæ tacito suo nomine euulgauit Iacobus Grassettus. & vitã Latinè prodiit Monachis 1630.Simon VVysocki, & Virgilius Ceparius in eius vita.

De sancto Ludouico Francorum Rege, & de Sancto Ludouico Episcopo Tholosano, & de B.Ludouico Beltrano, vide in verbo S.Ludouicus collect.456.in fine, remissiuè.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de altari agentes.*
2 *Corpora mortuorũ debent remoueri, vt Altaria sub quibus sepulta sunt, consecrari debeant.*
3 *Religiosis Carthusiensibus, Minoribus, Prædicatoribus, & Societatis Iesu conceditur vsus Altaris portatilis.*
4 *Missæ de Requiem debent celebrari in altari priuilegiato pro defunctis.*
5 *Episcopus potius Canonicis quàm Altari renes vertere debet.*
6 *Patroni si instaurare nolint altaria, seu capellas in Regularium Ecclesijs existentes, debent Ordinarij facere eas demoliri, seu eosdẽ patronos iure & actione in illis competentibus priuare.*
7 *Lapis prophanatus Altaris vendi potest.*
8 *Incensari debent altaria Sanctissimi Sacramenti, & B.Virginis, quæ sunt à dextris altaris maioris.*
9 *Mensa quomodo paranda pro Abbate, & Priore habente vsum Mitræ, & Baculi quando celebrat.*
10 *Ligneum altare cum ara lapidea permitti debet.*
11 *Visitare non potest Episcopus altaria, & Capellas in Regularium Ecclesijs etiam per secularium Confraternitates constructas.*

Altare.

COLLECT. XXII.

1 DE materia vide Pelbart. in Rosario de Altaris duplici genere, Iodoch. Lorichi. in thesauro nouo Theolog. verbo Altare, Petr. Crespet. in sum. Cathol. Fidei, eodem verbo, Megala in promptuario Iuris, eodem verbo, Barthol.Gauant.in man.Episcop. eodẽ verbo, Ioan. Anton.Nouar. in sum. Bullarum tit.de Altari portatili, Lezana in sum.quæst.Regul.tom.3.verbo Altare, Selli.in selectis Canonic.cap.11.meipsum de Iure ecclesi. vniuerso lib.2.cap.7.Gauant. in rub. Missal. p.1. tit.20.

2 Altaria consecranda nõ sunt sub quibus sepulta manent corpora mortuorũ, nisi illis remotis. *Sacra Cong. Rit.*8.*Nouembris* 1599.cuius meminere Piasec. in praxi Episcop.p.1.cap.5.num.7.in fine, Barthol.Gauant. in manu. Episcop. verbo Altare num.9.Lezana in sum. quæst. Regul.tom.3.vers.Altare num.17.vers.1.Ego de officio, & potest. Episcopi p.2.alleg.27.num.27.& de Iure ecclesi.vniuerso lib.2.cap.7 num.18.

3 Altaris portatilis vsum Religiosis siue Monachis Ordinis Carthusiensis concessit Vrbanus V. in quadã sua Bulla incip.Sinceræ deuotionis affectus de anno 1363. Et Fratribus Minoribus Sixtus IV. in alia Bulla incip. Regiminis vniuersalis Ecclesiæ de anno 1474. Et Fratribus Prædicatoribus Alex. VI.& Gregorius XIII. secundum Fr. Emman. quæst. Regul.tom.1.q.43.art.4.Et Patribus Societatis IESV Paulus III. vt referunt plures per me citati de officio, & potest.Episcopi p.2.alleg.23. num.3.

4 Altari priuilegiato pro defunctis debent celebrari Missæ de requiem, aliàs indultum non suffragatur. *Sacra Cong.Rit.in Pistorien. primo Iunij* 1601.& in Toletana 13.Iulij eiusdem anni, apud Selliũ in select. Canon. cap.11.num.9.

5 Altari renes non sunt vertendi, & melius est vt Episcopus vertat renes Canonicis quàm Altari. *Eadem S.Cong.Rit.in Colimbrien.*23.*Maij* 1603.refert me citato Lezana in sum. quæst. Regul. tom.3.verbo Altare num.17.vers.quinta.

6 Altaria in Regularium Ecclesiis quandocunque reperiuntur de aliorum iurepatronatus, quibus vel nulla exigua sanè est dos assignata, quodque paramentis necessa-

cessaris priuata, ac vetustate consueta ruinam minantur, in graue dedecus Ecclesiarum huiusmodi, ac diuini cultus præiudicium, moneri debent patroni huiusmodi à locorū Ordinariis vt infra breuem aliquem, sed competentem terminū, ea restaurent, dotent, ac ornent, alioquin si id facere detrectauerint, vel demoliantur huiusmodi Altaria, vel iidem patroni omni iure & actione in iis competentibus priuentur. *S.Cong.Episcop. & Regul. in Modenen. 16. Ianuarij* 1604. de qua Ego de iure ecclef. vniuerso lib.2.cap.7.num.28.

7 Altaris lapis prophanatus potest vendi & licitè teneri ab emptore, sed in loco decenti, & honesto. *Eadem S. Congr. Rit. in Reatina 9. Maii* 1606. quam refero de iure ecclef. vniuerso lib 2.cap.7.num.15. & eam me citato refert etiam Lezana d.tom.3. verbo Altare n.24.

8 Altaris Sanctissimi Sacramenti, & B. Virginis, quæ sunt à dextris Altaris Maioris, in quo celebratur Officium, incensari debent. *Sacra Cong. Rit. in Treuisana 7. Decembris* 1601. penes Sellium d.c.11.n.2.

9 Altare & mensa ita paranda est pro Abbate & Priore habente vsum Mitræ & Baculi quando solemniter celebrat, vt scilicet in eo sex tantùm & non septem candelabra cum totidem candelis, & sua Cruce locantur, nec abacus alius præterquam parua mensa in cornu Epistolæ, super qua duo possint locari candelabra, Mitra, qua Prior vtetur, Calix, Missale, thuribulum cum nauicula, & alia necessaria pro actu celebrationis. *Eadem S.Cong. Rit. in Firmana 18. Ianuar.* 1606. referentibus Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Altare num.1. & me citato Lezana in summa quæst. Reg. tom. 3. verbo Abbas num.15.

10 Altare ligneum cum ara lapidea permitti debet, non obstante Constitutione Synodali. *S.Cong. Rit. in Caietana 10. Nouembris* 1612. de qua mentionem faciunt Lezana d.tom.3. verbo Altare num.2. in fine, Ego de officio & potest. Episcopi p.2. alleg.27. nu.24. in fine, & de iure ecclef. vniuerso lib.2.c.7.n.6.

11 Altaria & Capellas in Regularium Ecclesiis etiam per secularium Confraternitates constructas, visitare non potest Episcopus. *S.Cong. Episcopor. & Regul. in Papien. 21. Augusti* 1615. *& in Terracinen. 22. Ianuarii* 1616. apud Lezana in sum. quæst. Regul. tom.2. cap.15. num.27. in med. & tom.3. verbo Altare nu.18. & illius nomini d.lib.2.c.7.num.29.

Alternatiuæ beneficio non gaudet Episcopus absens causa Reip. Vide in verbo Episcopus collect.283.n.9.

SVMMARIVM.

1 *Monialibus non licet habere ancillas quibus licitum sit claustra intrare & exire quando libuerit.*
2 *Puellis in monasteriis monialium educandis non licet habere ancillas.*
3 *Monialibus sanctæ Claræ non dantur in communi ancillæ laicæ.*

Ancilla.

COLLECT. XXIII.

1 ANcillas habere, quibus licitum sit claustra intrare & extre quando libuerit non licet Monialibus, etiamsi adsit consuetudo, *S.Cong.Conc. in Abulen.* testibus Campan. in diuers. Iuris Canon. rub.12. cap.16. nu.28. Tamburin. de iure Abbatissar. disp.24.q.16. quos refero de officio, & potest Episcopi p.3. alleg.102. num. 60. in fine.

2 Ancilla non datur pro puellis educandis. *Sac.Cong. Episcop. & Regul. in Neapolitana 12. Martii* 1619. de qua Sell. in select. Canonic. cap.18. num.29. & illius meminí de iure ecclef. vniuerso lib.1. cap.44. num.55.

3 Ancillæ laicæ non dantur in communi Monialibus sanctæ Claræ. *S. Cong. Episcop. & Reg. in Tarentina 12. Aprilis, & in Fulignen. 22. Nouembris* 1619. referente Sellio d.c.18.n.25. & de illa mentionem feci de officio, & potestat Episcopi p.3. alleg.102. n 65. & in collect. ad Trid. sess.25. de Regularib. c.5.n.90.

De Ancillis vide Crespet. in sum. Catholicæ Fidei, verbo Ancilla.

S.Andræas.

COLLECT. XXIV.

1 SAncti Andreæ Apost. Officium cum octaua pro Clericis Regularibus Theatinis S. Andreæ de Vrbe conceditur à *S.Cong. Rit. in Romana 3. Augusti* 1600. Et pro Ecclesia Varonien. *Eadem S.Congr. in Varonien. 25. Iunii* 1611. Et pro Clericis Regularibus S.Pauli Bononiensis. *Eadem S.Congr. in Bononien. 18. Martii* 1617. quorum meminit Aldan. in compendio Canonic. resolut. lib. 1. tit.18. de Sanctis, num.12. de eius vita M.Antonius Georgius.

2 B. Andreæ Auellini Clericorum Regularium congregationis Theatinorum officium & Missam de communi Confessoris non Pont. ab omnibus Clericis Regularibus huiusmodi vbique existentibus ipsa die eius obitus celebrari, ac recitari liberè, & licitè posse concessit Vrbanus VIII. constitu.42. incip. In Sede 10. Iunij 1625. apud Angel. Mariam Cherubin. in Bullario to.4. pag.88. refert Aldan. d.tit.18. de Sanctis, num.13.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Angelis agentes.*
2 *Missa Angeli Custodis conceditur pro cōgregatione Annunciatæ Societatis IESV, de Vrbe.*
3 *Missa Angeli Custodis approbatur.*
4 *Angeli in cælo non habent fidem, sed visionem.*
5 *Officium Angeli custodis est duplex minus.*
6 *Officium Angeli custodis quo die celebrandum.*

Angelus.

COLLECT. XXV.

1 DE Angelis S.Thom. tom.17. opusc.15. & in sum. p. 1. quæst.50. vsque ad 54. & q. 106. vsque ad 114. Ioan. Maubert. in Roseto, tit.25. August. Steuch. de perenni philosophia, lib.8. Vincent. Burgund. in speculo, tom.1. lib.1. Ludou. Granatens. in sylua locorum, Ioan. Iacob. Vvecker. de secretis, lib.2. Petr. è Motte in professione Fidei lib.1. Iacob. Affinat. in mundo vniuerso, lib.1. dial.3. Greg. de Valent. tom.1. disp.4. Iodoc. Cocci. in thesauro Catholico, tom.1. lib.4. Iodoch. Lorich. in thesauro nouo Theolog. sub hoc verbo, Petr. Crespet. in summ. Catholicæ Fidei eodem verbo.

2 Angelis Custodis Missa conceditur pro Congregatione Annunciatæ Societatis IESV, de Vrbe *S.Cong. Rit. in Romana 16. Maii* 1601. teste Sellio in select. Canon. cap.12. nu.3.

3 Angeli Custodis Missa approbatur ab *Eadem Sacra Congr. sub die 6. Aprilis* 1615. apud Sellium d.cap. 12. num.8.

4 Angeli in Cælo non habent fidem, sed visionem. *Eadem Sacra Congr. Rit. in Turritana 22. Ianuarii* 1618. penes Sellium d.c.12.n.9.

5 Angeli Custodis officium duplex posse fieri concessit Pau-

sit Paulus V. 27. Septēbr. 1608. vt refert Gauant. in rubr. Breuiarij, sect. 7. c. 12. vers. de festo, & est duplex minus. *Eadem S. Congr. Rit. die 2. Octobris* 1627. quam refert Sellius d. c. 12. n. 11.

6 Angeli custodis officium celebrandū est prima die non impedita officio nouem lectionum post festum Sācti Michaelis, cedit etiam Dominicæ. *Eadem S. Cong. Rit. 12. Martii* 1618. cuius meminit Gauant. loco citato, & Selli. d. c. 12. num. 16. De Angelo Custode, seu de mutuis Angeli Custodis, & Angelici Clientis officiis Iacobus Hautinus: & tractat de Angelo Custode Steph. Audebertus.

Animarum cura, vide in verbo cura animarum, collect. 235.

S. Anna.

COLLECT. XXVI.

1 Sancta Anna Beatissimam Virginem Mariam peperit, ex qua natus est Dominus noster IESVS Christus, eius festiuitas instituta ad diem 26. mensis Iunij, duplicis Officij ritu est condecorata. Greg. XIII. const. 87. incip. Sancta. Kalend. Maij 1584. impressa per Laert. Cherubin. in Bullario, tom. 2. pag. 471. aliàs pag. 354. in nouis. impress.

2 S. Annæ dies festus sub obseruantia, & præcepto cōprehenditur, cunctique Christi fideles vbiq, teirarum ab omni opere seruili eo die abstinere, & cessare debent. Gregorius XV. constit. 24. incip. Honor laudis 23. Aprilis 1622. apud Angel. Mariam Cherub. tom. 3. pag. 310. quam citat Gauant. in rub. Breuiarij, sect. 7. cap. 9. nu. 26. quam refert Aldan. in compendio Canonic. resolut. lib. 1. titul. 18. de Sanctis, num. 25. & declarauerat sub dictis die & anno *S. Cong. Rit.* cuius memini de Parocho, cap. 16. num. 17.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus non potest anniuersaria in distributiones quotidianas conuertere.*
2 *Episcopus reducere potest numerum Anniuersariorum, & Officiorum ex decreto Concilij, quod iam non licet, ex nouissimis decretis de celebrat. Missar.*
3 *Anniuersaria dies pro defuncto si contingat in festo, in sequentem diem non impeditam transferenda est.*

Anniuersaria.

COLLECT. XXVII.

1 Anniuersaria non possunt in distributionibus quotidianis poni per Episcopum, quia commutatio voluntatis testatorum spectat ad Summum Pontificē. *S. Cong. Conc. in Elboren.* 12. *Martij* 1592. teste Sellio in selectis canon. c. 16. num. 3.

2 Anniuersariorum, & officiorum numerum potest Episcopus reducere, ex decreto Concilij sess. 25. de reformat. cap. 4. *S. Cong. Concilij*, referentibus Quaran. in summa Bullarij verbo Missa, pag. mihi 402. Piasec. in praxi Episcop. p. 2. cap. 3. num. 15. in fine, Galat. in margar. casuum conscient. verbo Missa 4. quos cum alijs refero, de officio & potest. Episcopi p. 2. alleg. 29. nu. 4. Sed nouissimè eadem *Sacra Cong. Conc. in decretis de celebrat. Missar.* in typographia Cameræ Apost. impressis de anno 1625. S. D. N. Vrbani VIII. auctoritate sibi specialiter attributa districtè prohibuit, ac interdixit ne Episcopi in diœcesana Synodo, aut Generales in Capitulis generalibus, vel aliàs quomodolibet reducant onera illa Missarum celebrandarum, aut post idem Concilium imposita, aut in limine fundationis, sed pro his omnibus reducendis, aut moderandis, vel commutandis ad Apostolicam Sedem recurratur: refert ad litteram Barthol. à Sancto Fausto in tract. de suffrag. post quæst. 91.

3 Anniuersaria dies pro defuncto si contingat in festo, in sequentem diem non impeditam transferenda est. *Sacra Cong. Rit. die 27. Septembris* 1608. *& die 19. Maij* 1614. quorum meminit Gauant. in rub. Missalis p. 1. tit. 5. sub num. 2. lit. Y.

SVMMARIVM.

1 *Beneficium vel pensio non excedens valorem 24. ducatorum, non soluit annatam Cameræ Apost.*
2 *Beneficia, Monasteria, & Prioratus si perpetuò vmantur, singulis quindecim annis Cameræ Apost. annatam, siue medios fructus soluere tenentur.*
3 *Annatarum solutio antiquissima est.*
4 *Ordinum quæcunque Congregationes ad solutionem annatarum tenentur de omnibus perpetuis vnionibus.*

Annata.

COLLECT. XXVIII.

1 Annata non debetur Cameræ Apost. de beneficijs, vel pensionibus, valorem 24. ducatorum non excedentibus. Clemens VII. constit. 34. incip. Etsi, 5. Iulij 1532. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 602. aliàs pag. 501. in nouiss. edit.

2 Annatam siue medios fructus vnius anni singulis quindecim annis soluere tenentur Cameræ Apost. beneficia, Monasteria, Prioratus, & quæ antea eidem Cameræ alia iura soluere consueuerunt Paulus II. const. 6. incip. Decet, 8. Id. Ianuarij 1469. apud Laert. Cherubin. tom. 1. pag. 330. aliàs pag. 300. in nouiss. impress.

3 Annatarum solutio antiquissima est, & in Concilio Viennensi, ac deinde in Constantiensi approbata Eugenius IV. & Calixtus III. super beneficijs vnitis Constitutiones ediderunt. Iulius II. has leges confirmauit, omnesque ad soluendum cogi iussit. Iulius III. eas ampliauit, & approbauit. Ac demum Paulus IV. in Const. incip. Decens esse censemus 17. in ord. de anno 1558. easdem singulas comprobat, & quascunque Ordinum Congregationes ad solutionem teneri iubet de omnibus perpetuis vnionibus. De Annatis particulares tractatus edidere Antonius Massa Galesius, & Thomas Campegius. plures hac de re Cōstitutiones citat Scott. in selectas summorum Pontificum constit. epit. 34. pag. 179. & epit. 141. pag. 532.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de festo Annunciationis B. Virginis agentes.*
2 *Officium non fit de Annunciatione quando eius festum occurrit in Dominica Quadragesima nisi in Ecclesijs sub Annunciationis inuocatione dedicatis.*
3 *Festum Annunciationis non licet celebrare in Maiori hebdomada.*
4 *Missam in die Parasceues non tenetur quis audire sub reatu peccati mort. quando Annunciationis festum in eo cadit.*

Annun-

Annunciatio B. Virginis.

COLLECT. XXIX.

1 DE festo Annunciationis B. Virginis Azori. instit. moral.lib.1.cap.17. Filliuc.in quæst.moral.tract. 27.c.4.n.48.cum seqq.Bonacin.de sacros.Christi Incarnat.disp.1.q.4.Petr.Crespet.in summa Catholicæ Fidei, verbo Annunciatio.

2 Annũciationis festum si occurrat in Dominica Quadragesimæ, non fit Officium de Annunciatione, nisi in Ecclesijs sub Annunciationis inuocatione dedicatis. *Sacra Congr.Rit.in Vlixbonen.* 1. *Septembris* 1612. cuius memini in meo tract. de officio,& potest.Parochi,c.11. num.48.

3 Annunciationis festum non licet celebrare in maiori hebdomada. Eadem *S.Congr.Rit.*15.*Martij* 1614.de qua Ego ipse d.cap.11.num.48. in fine.

4 Annunciationis festum si quando acciderit in die Parasceues non tenetur quis sub reatu peccati mortalis Missam illius audire. Eadem *S.Congr. Rit.*19. *Februarij* 1622. teste Barthol. Gauant.in comment.ad rub.Missalis, part.4.titul.9.num.24.quem refero d.cap.11.numero 46.

SVMMARIVM.

1 *Doctoribus,& Protonotarijs non participantibus prohibetur annuli vsus in Missa.*

2 *Canonicis Cathedralium Ecclesiarum prohibetur annuli vsus in Missa.*

Annulus.

COLLECT. XXX.

1 ANnuli vsus in Missa prohibetur omnibus etiã Doctoribus, & Protonotarijs non participantibus. *S.Congr. Rit.* 13. *Februarij* 1623. teste Sellio in selectis Canonicis, cap.14.num.16.& Gauant.in rub.Missalis p. 2.tit.1.nu.6. vers. Annulus.

2 Annuli vsus in Missa prohibetur Canonicis Cathedralium Ecclesiarum. Eadem *Sacra Cong.Rit.* 10.*Nouembris* 1628. cuius memini in meo tractat. de officio, & potest. Parochi cap.11. num.35. & de ea Gauant.citato loco.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de anno, & anni partibus, emendatione, & reformatione agentes.*

2 *Statutum Ordinis Minimorum requirit 18. annum ad professionem in ea emittendam, & tamen ante illum annum emissa valida est.*

3 *Constitutio Religionis SS.Trinitatis requirit vigesimum annum completum, vt quis in ea Religione accipiatur, & tamen post 16 potest professio in ea emitti.*

4 *Canonicatum vt quis obtinere debeat etiam in Ecclesia vbi non fuit facta Ordinum distributio, debet attingere 22. annum.*

5 *Dignitates Cathedralium non habentes curam animarum exigunt annos 22.completos, & Episcopus in hoc dispensare non potest.*

6 *Abbatissa non minor 40.annorum eligi debet.*

7 *Canonicus debet intra annum à die habita possessionis se promouere facere ad Sacros Ordines.*

8 *Probationis annus debet esse completus, & integer.*

9 *Probationis annus etiam includit diem illum superadditum anno bisextili.*

10 *Nouitiatus prorogari potest anno probationis completo, obueniente aliqua rationabili, seu iusta causa.*

11 *Nouitiatus annus non interrumpitur, si ex mala valetudine Nouitius extra Monasterium permaneat de licentia Superioris.*

12 *Probationis annus debet esse continuus.*

13 *Regulares Discalceati Ordinis Sanctissimæ Trinitatis de licentia Sedis Apostol. ad laxiorem Calceatorum transeuntes, debent facere annum probationis.*

Annus.

COLLECT. XXXI.

1 DE anno, & anni partibus, emendatione, & reformatione Bernardus Hedecus, Vgolinus Martellus, Ioannes Lalamannus,& Ioannes de Sacrobosco de ratione anni, Iosephus Zarlinus de vera anni forma, Lælius Gregorius Giraldus tom.2. de anno, mensibus, & Kalendario, Ioannes Gonesius de Sepulveda de anni correctione, Ioannes Zantus de reformat. anni, Iosephus Langius in Polianthea, verbo annus.

2 Annum 18.requirit Statutum Ordinis Minimorum, vt quis in eo profiteri valeat,& tamen valida est professio ante illum annum emissa, dummodo facta sit post decimum sextum. *Sacra Cong. Conc.* testibus Armend. in addit. ad recop. legum Nauarræ libr.2. tit.18. l.7. de Episcop.nu.14.Laurent.de Peyrinis de subdito religioso tom.1. cap.26.§ 3.

3 Annum 20.completum requirit Constitutio Religionis Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captiuorum confirmata auctoritate Apost. ante & post Concilium Tridentinum, vt quis in eadem Religione recipiatur, & tamen pro validitate professionis sufficit eam in dicta Religione emittere post 16.annum iuxta dispositionem Concilij,sess.25.de Regul.cap.15.*Sacra Cong.eiusdem Conc.* ad instantiam Superiorum dictæ Religionis 2.Augusti 1631.& 24.Aprilis 1632. apud Sell.in select. Canon. cap.18. num.3. quem refero in collectan. ad c. 15.num.13.

4 Annum 22.attingere debet prouisus de Canonicatu etiam in Ecclesia vbi non fuit facta Ordinum distributio,itaut collatio facta habenti annum vigesimum non valeat. *S.Cong.Conc. in Agarbien.* teste Nicol.Garcia de benefic.p.7.cap.4.num.29.quem refero in tract. de Canonic.& dignit.cap.13.num.9.

5 Anni 22. ad dignitates in Cathedralibus curam animarum non habentes, requisiti debent esse completi. *S.Cong.Conc.* referentibus Nicol.Garc.de benef.p.7.c.4. num.70. Armendar.in addit.ad recop. legum Nauarræ lib.1. tit.18.l.7. de Episcop. num.2. Et Episcopus in hoc dispensare potest. Eadem *S.Cong.Concil.* 20.*Septembris* 1631. de qua me citato Lezana in sum. quæst. Regul. tom.3.verbo Annus num. 13.

6 Annis 40.non minor debet eligi Abbatissa. *S.Cong. Concil.* penes citatos supra verbo Abbatissa collect. 5. num.7. & in hoc dispensare non potest Episcopus. Eadem *S.Cong.* d.collect.5.num.9.

7 Annus de se promoueri faciendo ad sacros Ordines computari debet à die habitæ possessionis Canonicatus, dummodo per prouisum non steterit quominus antea possessionem perceperit. *Sacra Cong. Conc. in Veronen.* 13.*Septembr.*1631. cuius memini in tract. de Canon.c. 16. num.7.

8 Annus probationis debet esse completus,& integer. *Sacra Cong.Conc.* 1.*Februarij* 1631. de qua Ioan. Maria Nouar.in lucerna Regul. verbo annus num. 1.

9 Annus pro nouitiatu requisitus etiam includit diem illum superadditum anno bissextili, itaut complens annum nouitiatus die 24. Februarij non dicatur anno bissextili compleuisse nisi die 25. *Sacra Cong.Conc.* de qua men-

mentionem fecerũt Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo annus n. 4. Ioan. Baptista Lezana in summ. q. Regul. tom. 3. verbo annus num. 11.

10 Anno probationis completo prorogari potest nouitiatus, obueniente aliqua rationabili, seu iusta causa. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. die 31. Maij 1597.* quam citant Ouiedo in praxi Regul. p. 1. tract. 6. q. 3. n. 10. Ioan. Maria Nouar. d. verbo annus num. 10.

11 Annus probationis in nouitiatu non interrumpitur si ex mala valetudine nouitius extra monasterium permaneat de licentia Superioris. *Sacra Cong. Conc.* apud Ioan. Mariam Nouar. d. verbo Annus num. 3. Barthol. de Vecchis in praxi obseruanda in admittendis ad Religionis statum nouit. disp. 11. dub. 3. nu. 13.

12 Annus probationis in nouitiatu debet esse continuus, nec interpellatus sufficit. Eadem *S. Cong. Concil.* referentibus Ioan. Maria Nouar. d. verbo Annus num. 6. & Ouiedo in praxi Regul. part. 1. tract. 6. cap. 1. quæst. 1. num. 2.

13 Annum probationis debent facere Regulares discalceati Ordinis sanctissimæ Trinitatis de licentia Sedis Apost. ad laxiorem Calceatorum transeuntes. *Sacra Cong. Concil. in Montis Regalis 13. Nouembris 1627.* cuius meminit Ioan. Maria Nouar. d. verbo Annus num. 11.

Plura vide supra in verbo Aetas collect. 15.

Antianitas attendenda circa præcedentiam inter Balliuos Capitulares, & Milites magnæ Crucis, vide in verbo Præcedentia collect. 590. num. 12.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Antiphonis, & earum institutione agentes.*
2 *Archipresbyter prima Dignitas Episcopo celebrante debet praintonare Antiphonas.*
3 *Surgere debent omnes ab vtroque latere chori cum praintonantur Antiphona non obstante consuetudine.*
4 *Archipresbyter praintonare debet Antiphonas in Laudibus sicut in Vesperis.*
5 *Antiphonæ praintonanda iuxta formam Caremonialis, nisi adsit consuetudo immemorialis aliter disponens.*
6 *Antiphonas in Vesperis praintonare spectat ad eum, qui die sequenti in Missa solemni Epistolam erit cantaturus.*
7 *Antiphona absente Episcopo ita praintonanda erunt, vt prima celebranti, & successiuè Dignitatibus, & Canonicis veniant distribuenda.*
8 *Antiphona finales ad laudes ante Natiuitatem omitti possunt in festo solemniter celebrato, sed Antiphona maiores etiam in festis solemnibus dicenda.*
9 *Magister Caremoniarum non potest mutare, seu alterare Antiphonas ad Vesperas.*
10 *Canonicus primum locum in Choro obtinens praintonare debet quartam Antiphonam.*

Antiphonæ.

COLLECT. XXXII.

1 DE Antiphonis, & quando institutæ Amalarius Fortunat. German. in lib. de diuinis Offic. Vualfrid. de rebus eccles. c. 22. Rupert. lib. 4. de diuin. Offic. c. 21. Durand. in ration. diuinor. Offic. lib. 4. cap. 77. Didac. de Guzman in tract. de la excelencia del sacrificio de la ley Euangelica p. 2. c. 8. Sim. Vaz Barbosa de significatis mysteriosis c. 44. latè Gauant. in rub. Breuiarij sect. 5. c. 7. de Antiphonis. Ego in collect. ad Concil. Trid. sess. 22. in decreto de Sacrificio Missæ cap. 1. num. 14. Et de Antiphonis, quæ in officijs B. Virginis recitantur. Laurentius Massella de B. Virgine lib. 9.

2 Antiphonas iuxta solitum præintonare debet Archipresbyter prima Dignitas Episcopo celebrante. *S. Cong. Rit. in Perusina 20. Decembris 1601.* quam referunt Selli. in selectis. Canon. cap. 25. num. 3. Aldan. in compendio Canonicar. resolut. lib. 2. tit. 8. n. 10.

3 Antiphona cùm præintonantur, omnes ab vtroque latere chori surgere debent iuxta Cæremoniale, non obstante consuetudine. Eadem *Sacra Cong. Rit. in Perusina 23. Martij 1602.* apud Sellium d. cap. 25. num. 5. & Aldan. d. lib. 2. tit. 8. num. 11.

4 Antiphonæ in laudibus præintonari debent per Archipresbyterum, sicut in Vesperis. Eadem *Sacra Cong. Rit. in dicta Perusina 23. Martij 1602.* penes Sellium d. cap. 25. num. 7.

5 Antiphonæ præintonandæ sunt iuxta formam Cæremonialis, nisi adsit consuetudo immemorialis aliter disponens. *Sacra Cong. Rit. in Tropien. 4. Martij 1606. & in Asten. 22. Decemb. 1612.* quas adducunt Selli. d. cap. 25. num. 6. & Aldan. d. lib. 2. tit. 8. num. 10. Et dum Eadem *S. Cong. Rit. in vna Asculana 16. Decembris 1606.* censet Antiphonas præintonandas esse secundùm formam libri Cæremonialis, non obstante Ecclesiæ consuetudine in contrarium, loquitur de consuetudine non immemoriali, nec laudabili, quia liber Cæremonialis ad vnguem seruari mandatur nisi sit laudabilis, & immemorialis consuetudo in contrarium, per ea quæ infrà dicentur in verbo Cæremoniale num.....

6 Antiphonas in Vesperis præintonare spectat ad eum, qui die sequenti in Missa solemni Epistolam erit cantaturus. Eadem *Sacra Cong. Rit. in Asculana 28. Ianuarij 1606.* cuius meminit Selli. d. cap. 25. num. 9.

7 Antiphonæ absente Episcopo, ita præintonandæ erũt, vt prima celebranti, aliæ successiuè Dignitatibus & Canonicis veniant distribuendæ. Eadem *Sacra Cong. Rit. in Patauina plebis sacci 9. Maij 1606.* referente Sellio d. c. 25. nu. 14.

8 Antiphonæ finales ad laudes ante Natiuitatẽ omitti possunt in festo solemniter celebrato, vt contingit in festo sancti Thomæ, sed Antiphonæ maiores ante Natiuitatem etiam in festis solemnibus dicendæ sunt ad Magnificat. *Sacra Cong. Rit. in Burgen. 17. Nouembris 1607.* teste Aldano d. tit. 8. num. 10.

9 Antiphonæ ad Vesperas præintonandæ sunt iuxta consuetudinem immemorialem, nec Magister Cæremoniarum illam mutare, seu alterare potest, nec debet. *Sacra Cong. Rit. in Suessan. 28. Aprilis 1607.* referente Sellio d. cap. 25. num. 18.

10 Antiphona quarta præintonanda est à Canonico primum locum in choro obtinente, quocunque dignitatis nomine nuncupetur. *Sacra Cong. Rit. in Mataren. 30. Ianuarij 1616.* apud Sellium d. cap. 25. num. 19.

S. Antoninus.

COLLECT. XXXIII.

1 SAnctum Antoninum Archiepiscopum Florentinum canonizauit Clemens VII. constit. 1. incip. Rationi. 6. Kalend. Decembris 1523. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 1. pag. 553. aliàs pag 466. in nouiss. impress. Huius Sancti preclara acta, & miracula luculenter conscripsit Fr. Vincentius Maynardus Geminianensis Procurator Ordinis Prædicatorum, refertque Surius de vita Sanctorum tom. 3. sub die 2. Maij: item Paulus Regius, & Ioannes Antonius Flaminius in vita Patrum Ordinis Sancti Dominici. Et in illius translatione Thomas Bonsignorius.

S. An-

S. Antonius Vlixbonensis.

COLLECT. XXXIV.

1 SAnctus Antonius Vlixbonensis, dictus de Padua, canonizatus fuit à Gregorio IX. in Constit. 4. incip. Cũ dicat, Kalend. Iunij 1232. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 53. aliàs pag 85. in nouiss. impress. Eius festum duplici Officio celebrari iussit Sixtus V. const. 18. incip. Immensa, 19. Kalend Februarij 1586. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 512. aliàs pag. 390. De eo Officium proprium sub ritu duplici, & cũ octaua celebrari posse in toto Regno Portugaliæ, concessit eadem *S. Cong. Rit. die 5. & 23. Iulij* 1631. cuius meminit Aldan. in compẽdio Canon. resol. lib. 1. tit. 18. de Sanctis n. 19. De S. Antonio Vlixbonensi scripserunt Hippol. de Pôte in compendio eius vitæ, Anton. Paul. in orat. de illius vita. Italicè Ioannes Petrus Maphæus, & in chronica sancti Francisci p. 1. lib. 5.

S. Antonij Viennensis Fratres, vide in verbò Fratres S. Antonij Viennensis collect. 368.

SVMMARIVM.

1 *Christiani, qui in Turcarum ditionibus existentes, apostatarunt a Fide, si ibi redeant ad pœnitentiam, quomodo heresim abiurare teneantur, ostenditur.*

2 *Habitum omnem nationis discretiuum distinctè deferre possunt apostata reuersi ad Fidem in terris infidelium, dummodo non sit protestatiuus falsa religionis.*

3 *Habitum nationis discretiuum indistinctè deferentes Apostata reuersi ad Fidem in terris infidelium, non sunt arcendi a susceptione Sacramentorum, si propositum habent profitendi Fidem quando iuridicè de illa interrogentur.*

4 *Habitus infidelium si protestatiuus sit falsa Religionis deponendus est, non ita si sit æquiuocus.*

5 *Confessarius debet absoluere apostatam pœnitentem in articulo mortis constitutum, & in terris infidelium existentem, abiurata prius verbo apostasia in foro Conscientia, etsi per aliquod temporis spatium superuixerit.*

6 *Fidem Catholicam, quam abiurata infidelitate amplexus est apostata pœnitens, in periculo vita constitutus, non tenetur confiteri cum periculo vita, etiam suadentibus Turcis, sed eorum suasiones eludere, vel non respondendo, vel æquiuocis verbis vtendo.*

Apostata.

COLLECT. XXXV.

1 APostatæ à Fide in Turcarum ditionibus existentes si ibi redeant ad pœnitentiam omnino debẽt abiurare Apostasiam coram Fidelibus captiuis, quibus dederunt scandalum in proprijs carceribus, publicè, & explicite: at coram infidelibus non videtur hoc necessariũ, sed sufficit vt coram ipsis abstineant ab actibus infidelitatis, deponantque habitum protestatiuum falsæ Religionis, & curent vt successu temporis cognoscant etiã infideles vel ab ipsis, vel ab alijs eorum abiurationem, licet id cum periculo vitæ. *S. Cong. Sanctissimæ Inquisitionis* 18. *Iulij* 1630. *Sacra Cong. de propaganda Fide, sub die 7. Aprilis* 1629. quam refert Laurent. de Peyrinis de priuil. Regularium tom. 3. in additam ad Constit. Leonis X. cap. 4. nu. 26. pag. 430.

2 Apostatæ reuersi ad Fidem in terris infidelium tuta cõscientia, omnem habitum indistinctè deferre possunt nationis discretiuum, dũmodo non sit protestatiuus falsæ Religionis, donec nanciscantur occasionem transfugiendi ad fideles: nec perinde arcendi à susceptione
3 Sacramentorum si propositum habent profitendi Fidem quando iuridicè de illa interrogentur. Eadem *Sacra Cong.* de propaganda Fide, sub dicto die & anno, cuius meminit Laurent. de Peyrinis citato loco num. 27. *Sacra Cong. S. R. & vniuersalis Inquisitionis coram S. D. N. Vrbano VIII. die* 18. *Iulij* 1630. apud eundem Laurent. de Peyrinis d. cap. 4. num. 41. censuit deponendum esse habitum infidelium, quatenus sit protestatiuus falsæ Religionis; si verò sit æquiuocus, potest illum deferre, quod si ex illa delatione ratione personæ aliqua oriretur suspicio, tenetur aufugere quamprimùm poterit.

5 Apostatam pœnitentem in articulo mortis constitutum, & in terris infidelium existentem absoluere debet Confessarius, abiurata prius verbo apostasia in foro Cõscientiæ; & si per aliquod temporis spatium superuixerit, poterit abiurare in balneo coram Fidelibus: quod si non poterit relinquat chirographum suæ abiurationis, saltem signo Crucis cõscriptum; quod si neque hoc pos-
6 sit committat Confessario vt suam abiurationem Fidelibus manifestet. Non autem tenetur apostata pœnitens tunc in periculo vitæ constitutus, etiam suadentibus Turcis, cum periculo vitæ, Fidem Catholicam, quam tunc abiurata infidelitate amplexus est, confiteri, sed eorum suasiones eludere, vel non respondendo, vel æquiuocis verbis vtendo *Sacra Cong. S. R. & vniuersalis Inquisitionis* 18. *Iulij* 1630. teste Laurent. de Peyrinis d. cap. 4. num. 42.

7 Apostatæ curam animarum exercere, aut Sacramẽta ecclesiastica administrare, Missamque prætextu Ordinum sibi collatorum celebrare prohibentur; & omnes beneficijs priuari, & ad dignitates Ordinum inhabiles perpetuò esse voluit Paulus IV. constit. 14. incip. Postquam, 13. Kalend. Augusti 1558. apud Laert. Cherub in Bullario tom. 1. pag. 372.

8 Apostatis licentias obtinendi beneficia ecclesiastica, ac in illis inseruiendi Pœnitentiarius Maior non concedit. Pius IV. constit. 53. incip In sublimi, §. 9. 4. Non. Maij 1562. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 71.

9 Apostata à Religione siue habitum Regularem deferat, siue non, potest ac debet ab Episcopo loci, vbi moram trahit, in carceres conijci, ac Superioribus Regularibus consignari secundùm Regularia statuta puniendus, vtque ipsi quoque Superiores teneantur eos perquirere, & ad Religionem reducere, atque efficere, vt apprehendantur, salua tamen in omnibus facultate Ordinarijs locorum attributa. *S. Cong. sub die* 21. *Septembr.* 1624. cuius meminere Megala in promptuario Theologiæ moral. verbo Apostata, n. 12. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. eod. verbo nu. 2. & 3. Lauret. de Franchis in controuers. inter Episcop. & Regul. circa decreta *S. Cong.* de apostatis, & eiectis.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Apostolis agentes.*

2 *Fundamenta secunda Christi fuerunt Apostoli Christi.*

3 *Cardinales S. R. E. Apostolorum cœtum repræsentant.*

4 *Episcopi subrogati sunt loco Apostolorum.*

Apostolus.

COLLECT. XXXVI.

2 DE Apostolis Augustin. Triumph. in sum. de Eccles. potest. quæst. 84. vsque ad 102. Hugo de S. Victore tom. 2. serm. 7. 32. 50. & 71. Iosephus Langius in polianthea sub hoc verbo, Ioan. Mauber. in roseto, tit. 27. Iodoch. Lorich. in thesauro nouo Theol. verbo Apostolus,

Petrus Creſpet. in ſum. Cathol. Fidei eodem verbo, Thom.Boſſ.de ſignis Eccleſiæ, ſigno 77. vbi de ſucceſſione perpetua, Sanchez de regno Dei lib.3.c.9.vbi de eorum prædicatione, Ioann.Lop.in epit.Sanctor.lib.1. cap.23. vbi de eorum dignitate, Ioachinus Perionius, & Marcus Antonius Georgius de illorum vita.

2 Apoſtoli Chriſti fuerunt ſecunda fundamenta Chriſti. Gregorius IX.conſtit.in append.incip. Fraternitatis 7.Kalend. Auguſti 1232.apud Laert. Cherub. in Bullario, tom.3.pag.3. in appendice, alias tom.1. pag.90. in nouiſſ.impreſſ.

3 Apoſtolorum cœtum Cardinales S.R.E. repræſentant. Eugenius IV.conſtit.15. incip. Non mediocri de anno 1439.apud Laert.Cherub.in Bull.tom.1.pag.291. aliàs pag.265. in nouiſſ. impreſſ. Et notant Iacobat. de Concil. lib.1.n.252.Azor.inſtit.moral.p.2.lib.4.c.14.q.3. quos refero de iure eccleſ.vniuerſo lib.1.cap.3. num.2.

4 Apoſtolorum loco Epiſcopi ſubrogati ſunt. Leo X. conſtit.22.incip. dum intra 14. Kalend. Ianuarij 1516. apud Laert. Cherub. tom.1. pag.509. aliàs pag.431. in nouiſſ.impreſſ.de quo vide quæ dixi in collect. ad cap. in nouo, diſt.21.

Apoſtolicas ſedes, vide in verbo Sedes, collect.666. à princip.

Apoſtolorum limina, vide in verbo limina Apoſtolorum collect.451.

S V M M A R I V M.

1 *Doctores referuntur de appellationibus agentes.*
2 *Crimen læſæ maieſtatis incurrunt appellantes à ſummo Pontifice ad Concilium generale, cum eorum conſiliarijs, ac fautoribus.*
3 *Schiſmatici ſunt appellantes à Papa ad futurum Concilium, & multas pœnas incurrunt.*
4 *Religioſis Fratrum Minorum S.Franciſci de Obſeruantia prohibetur appellare ad ſecularia tribunalia.*
5 *Criminalibus in cauſis non licet appellare, niſi facto depoſito pecuniæ pecuniariæ ad quam reus damnatus eſt.*
6 *Fatalia appellationum à ſententijs criminalibus condemnantibus ad pœnam pecuniariam ad ſex menſes reſtringuntur.*
7 *Eccleſiæ Parochialis in concurſu grauatus poteſt appellare ad Metropolitanum, vel viciniorem Epiſcopum.*
8 *Confeſſis in iudicio crimen appellationis beneficium denegatur.*
9 *Appellatio quomodo concedenda reprobato in concurſu, oſtenditur.*
10 *Appellans quando in eodem, quo reperitur carcere permanere debeat, oſtenditur.*
11 *Regularium in cauſis quomodo appellatio interponenda ſit, oſtenditur.*
12 *Synodi diœceſanæ celebratio non poteſt impediri, nec retardari prætextu cuiuſcunque appellationis.*
13 *Conſtitutionum ſynodalium executio non poteſt impediri, nec retardari appellatione ab illarum decretis interpoſita ſi confirmatæ fuerunt à Sede Apoſt.*
14 *Præcedentiæ in cauſis conceditur appellatio deuolutiua, ſed non ſuſpenſiua.*
15 *Effectum deuolutiuum, non verò ſuſpenſiuum operatur appellatio in cauſis viſitationum.*
16 *Effectum ſuſpenſiuum operatur appellatio à priuatione beneficij.*
17 *Effectum ſuſpenſiuum habet appellatio interpoſita ſuper condemnatione ad triremes.*
18 *Executionem non ſuſpendit appellatio à diffinitiua in cauſa correctionis.*
19 *Concilium Trident.ſeſſ.2.de Regul c.13. ſubſtulit duntaxat appellationem quoad effectum ſuſpenſiuum.*
20 *Viſitatio Eccleſiæ Cathedralis, & perſonarum ipſius ab Epiſcopo facienda appellatione non ſuſpenditur.*
21 *Decretum factum in viſitatione per Epiſcopum non admittit appellationem.*
22 *Mandati de reſidendo in viſitatione executio appellatione non ſuſpenditur.*
23 *Sententia diffinitiua contra verum contumacem prolata non admittit appellationem, quandiu appellans in huiuſmodi vera contumacia perſtiterit.*
24 *Appellationes non recipiuntur ab executione decreti. Sac. Concilij Trid.*
25 *Appellatio quando ſit admittenda à commnatione Epiſcopi facta contra incurrentes excommunicationem, oſtenditur.*
26 *Metropolitanus recipere non poteſt appellationem à Suffraganeis in cauſis delegatis, & negotijs ſancti Officij.*
27 *Appellatio non datur ad Epiſcopum à Vicario foraneo procedente cum Adiunctis contra Capitulares exemptos, ſed deuoluitur ad Sedem Apoſt.*
28 *Appellatus ſi occultauit proceſſum, vel impedimentum præſtitit vt compulſatio non fieret, quid faciendum.*

Appellatio.

COLLECT. XXXVII.

1 DE Appellationibus integros tractatus ediderunt tom.5. tract. doct. Alexander Bonincontius fol. 45. Federic. Schenk. fol.55. Ioannes Ferrar.fol.62. Petrus Gregorius Tholoſan.Franciſcus Herculanus, Chriſtoph. Beſoldus, Hieron. Manfredus, Ioannes Vvameſius, Iulius Cæſar. Ruginel. Marius Antonius Capella, Sigiſmundus Scaccia, Rebuff. tom.3. ad leges Galliæ tract. de appellat. Bellacomb. Viui. & alij tomo 2. commun.opin.lib.7. tit.22. cum ſeqq. Gregorius Lop. per tex. ibi tit.23.part.3. Azeued.tit.18.lib.4.Recop. Alexand.Trentacinq. var.reſolut. lib.2.tit. de appellat. Brunor. à Sole in locis communibus verbo appellatio, Cardoſ. in praxi Iudicum, & aduocat. eodem verbo.Petr.Creſpet.in ſum.Cathol Fidei ſub eod.verbo. Galganet.de iure publico lib.2.tit.40.cum ſeqq. Amat. Roder.in pract.de modo & forma videndi ſeu examinandi proceſſum cap. vlt.

2 Appellationem interponentes à Summo Pont. ad Concilium generale, cum eorum Conſiliarijs & fautoribus crimen læſæ Maieſtatis incurrunt. Pius II.conſt.5. incip Execrabilis 15.Kal.Februarij 1459. apud Laert.
3 Cherubin. in Bullario tom 1. pag.316. aliàs pag.298. Et ſunt ſchiſmatici, multaſque alias pœnas incurrunt. Iulius II. conſtit.22. incip. Suſcepti Kalend. Iulij 1509. apud Laert. Cherubin. tom.1. pag.435. aliàs pag.436. iſti tales excommunicationem Bullæ in Cœna Domini incurrunt vt in caſu 2. Vnde non poſſum non mirari aliquorum audaciam qui aſſerere auſi ſunt ſob dictæ excommunicationis pœna comprehendi tantùm appellantes ad futurum Concilium, non ſic ad præſens Concilium ſi tunc celebraretur, vt incautè dicit Zerola in ſua praxi Epiſcop.p.1.verbo Papa in fine, aſſerens ſic docuiſſe quendam Doctorem modernum in publica lectura Neapoli; præcauare debuerat talia referre, quod credo in cauſa fuit, vt iſta praxis prohiberetur, aliàs pro illo tempore vtilis & neceſſaria.

4 Appellatio ad ſecularia tribunalia prohibetur Religioſis Fratrum Minorum ſancti Franciſci de Obſeruantia. Gregorius XIII. conſtit.27. incip. Quoniam de anno 1575. apud Laert. Cherub. tom.2. pag.393.

5 Appellatio non admittitur in cauſis criminalibus, niſi facto depoſito pœnæ pecuniariæ ad quam reus damnatus eſt. Pius IV. conſtit.52. incip. Etſi 20. Aprilis 1562.apud Laërt.Cherub. tom.2.pag.67.Intelligẽdo vt in Pij V.conſt.22.incip. Inter multiplices 12 Kalend. Ianuar.1566.apud eumdem Laert. Cherub.tom 2. pag. 200.aliàs 151.iunctis ijs, quę circa eius materiã adducit

Ioan.

Ioan. Anton. Nouar. in ſumma Bullarum ſub tit.de appellation. pag.55.

6 Appellationum fatalia & eorum curſus ad ſex menſes à die appellationis computandos reſtringuntur:itaut ſi condemnati in pœnam pecuniariam fiſco R.Cameræ perſoluendam, appellationis cauſam in dicto termino non expediunt, Iudex a quo contra eos ſuam ſententiã exequi tenetur. Acta tamen appellanti dare non recuſet,& Iudex ad quem ad cauſæ expeditionem procedere non remoretur. Pius V. conſtit.138. incip. licet 26. Octobris 1571. apud Laert. Cherubin. tom.2. pag.349. aliàs pag.262. in nouiſſ.impreſ.quam explicat Ioan.Anton.Nouar.d.tit.de appellat.à num.1.

7 Appellatio admittitur ad Metropolitanum vel viciniorem Epiſcopum pro parte grauatus in concurſu Parochialis Eccleſiæ, Pius V.conſtit.33.incip.In conferendis 15.Kal.Aprilis 1567.apud Laert.Cherub.tom.2.pag.219.aliàs 165.

8 Appellationis beneficium confeſſus in iudicio criminali denegatur. Pius V. conſtit.24. incip. Cum ſicut de anno 1566.apud Laert. Cherubin.tom.2.pag.202. aliàs pag.152.in nouiſſ.edit.

9 Appellatio non datur reprobato per examinatores ab electione Epiſcopi, qui elegit approbatum ab examinatoribus, ſed à reprobatione examinatorum,ad effectum deuolutiuum, non autem ſuſpenſiuum. *S.Cong. Conc.in Vrbinaten. 4.Maij* 1592 referente Nicol.Garz. in addit.ad ſuum tract.de benefic.p.9.c.2.num.245.

10 Appellationis cauſa dum pendet, appellans in eodẽ, quo reperitur carcere, permanebit, quoad Iudex ad quem appellatum eſt Viſis actis,& cauſa cognita aliter decreuerit, & tunc ſi à Iudicis ad quem decreto Vim definitiuæ habente fuerit appellatum, nihil mandare, aut pro ſui decreti executione attentare poteſt, donec per Iudicem ſuperiorem aliud fuerit Ordinatum.*Sacra Cong.Conc.ſub die;*16.*Octobris* 1600.teſte Sellio in ſelect. Canon.cap.30.num.13.

11 Appellatio in cauſis Regularium interponenda eſt à grauamine Prioris ad Prouincialem, à Prouinciali ad Generalem, à Generali ad Protectorem, & à Protectore ad Sacram Congregationem, prout cuiuſq; Religionis Conſtitutionibus diſponitur. *Sacra Cong.Epiſcop.& Regul.*referentibus Campan.in diuerſorio iuris Canon. rub.12.c.13.ſub n.31.Fr.Bartholom.de Vecchis in praxi obſeruanda in admittendis ad Religionis ſtatum Nouitijs,diſp.15.dub.2.n.17. Lezana in ſum.q.Regul.tom.2. c.9.n.17.in fine, Ioann.Anton. Nouar.in ſum.Bullarum tit. de Religioſis recurrentibus ad Curiam Romanam, n.1.R.P.D.Sperel.in deciſ.fori eccleſ.deci.38.n.25.Sayr. in claui Regia lib.12.c.17.nu 39.Eman.de Monteoliuete in practic.Regular.p.2.§.7.num.385. cum ſeqq.

12 Appellationis cuiuſcunque prætextu nequaquam poteſt impediri, ſeu retardari diœceſanæ Synodi celebratio. *S.Cong Concil.in Oriolen.27.Martij* 1632.in reſp.ad 27. dubium, penes Aldan. in compendio Canon. reſol. lib.1.tit.4.n.14.

13 Appellatione à decretis,& Conſtitutionibus Synodalibus, quæ fuerunt à Sede Apoſtol.confirmatæ,non poteſt illarum executio impediri, nec retardari. Eadem *S.Cong.*in dicta Oriolen. in reſp. ad 18. dubium, apud Aldan. d.tit.4.nu.16.

14 Appellatio deuolutiua tantùm, non autem ſuſpenſiua tantùm datur in cauſis præcedentiæ, quia Conciliũ dum voluit controuerſias de præcedentia per Epiſcopũ compôni, id eſt breui manu,ſummariè,& de plano,ſine ſtrepitu,& figura iudicij, etiã appellatione remota, noluit tamen inferre præiudicium irreparabile, ſed prouidere tantùm ſcandalis, quæ interea exoriri poſſent. *S. Cong.Conc.*quam citat Sell.in ſelectis Canon.c.30.n.10.

15 Appellatio ſi interponatur in viſitatione ab Epiſcopo ſuffraganeo etiam tanquam Sedis Apoſt. delegato, debet interponi ad Metropolitanum quoad effectum deuolutiuum, non quoad ſuſpenſiuum. *Sacra Cong.Conc.* teſtibus Zerol. in praxi Epiſcop. p.2.verb. Viſitatio, §.3. Paul.Piaſec.in ſimili praxi,p.2.c.3.nu.61. Aloyſ.Ricc.in praxi aurea, reſol.449.n.2.prope fi. quos refero de officio,& poteſt.Epiſc.p.3.alleg.73.n.35.& alleg.92.n.147.

16 Appellatio à priuatione beneficij habet effectum ſuſpenſiuum. *Sacra Cong.Epiſcop.& Regul.in Mileuitana, 1. Iunij* 1604. cuius memini in collect. ad Trident. ſeſſ. 13.de reform. cap.1.num.12.

17 Appellatio interpoſita ſuper condemnatione ad triremes habet effectum ſuſpenſiuum, *Sacra Cong.Epiſc. & Regul.in Auerſana, 22.Ianuarij* 1591.quam me citato refert Lezana in ſum.quæſt. Regul.n.3. verſ.appellare, num. 21.

18 Appellatio à diffinitiua in cauſa correctionis non ſuſpendit executionem. *Sacra Cong.Conc.* de qua Sell. in ſelect.Canon. c.30.nu.12.

19 Appellationem quoad effectum ſuſpenſiuum duntaxat ſuſtulit Concil.Trid.ſeſſ.25. de Regul.c.13. *S.Cong. Conc.*referentibus Armendar. in addit. ad recop.legum Nauarræ, lib.1.tit.14.l.24.§.31.de proceſſionibus,n.10. Modern.Hiſp.de poteſt.Regia, to.1.p.2.c.3.nu.99.quos citaui de Officio,& poteſt.Epiſcopi,p.3.alleg.78.nu.26.

20 Appellatio ad effectum ſuſpenſiuum nõ admittitur à viſitatione Eccleſiæ Cathedralis, & perſonarũ ipſius ab Epiſcopo facienda, nec ideo illa poteſt appellatione ſuſpendi, *S.Cong Conc.in Oriolen.27.Martij* 1632.in reſp. ad 6.cuius mentionem facit Aldan.d.lib.1.tit.4.num.8. quem refero in collect.ad Trid.ſeſſ.13.de refor.c.1.n.7.

21 Appellatio non datur à decreto facto in viſitatione per Epiſcopum. *S.Cong. Rit. in Giennenſ.24. Septembris* 1605.de qua Sell.d.cap.30. num.14.

22 Appellatio non admittitur à mandato de reſidendo in viſitatione facto.*Sacra Cong.Conc.* penes Armend.in adit.ad recopil.legum Nauarræ, lib.1.tit.6.l.5.§.2.nu.2.

23 Appellatio non recipitur à ſententia definitiua contra verum contumacem prolata, nec inhibitio, aut alia quæuis prouiſio, quandiu appellans in huiuſmodi vera contumacia perſtiterit, conceditur. *Sacra Cong. Conc. die 16.Octobris* 1600.referunt me citato Sell.d.c.30.nu. 17. & Lezana in ſum.quæſt.Regul.tom.3. verbo appellare, num.20.

24 Appellationes non recipiuntur ab executione decreti Sacri Concilij Trid. aut viſitationis Apoſtolicæ, nec etiam quando Epiſcopus virtute eiuſdem Sacri Concil. procedit, vt Sedis Apoſt. delegatus in cauſis, quæ ſub eorum iuriſdictione Ordinaria non comprehenduntur: ſalua tamen in hoc caſu Legatorum, & Nunciorum, Apoſt.auctoritate. *Sacra Cong.Conc.* 18. *Octobris* 1600. teſte Sellio d. cap.30. num.19.

25 Appellatio nõ eſt admittenda à comminatione Epiſcopi facta contra incurrentes excommunicationem & alias cenſuras à Iure latas ad dicendum cauſam quare non debeant declarari incidiſſe: ſecus ſi comminatio fiat contra alios delinquentes ad effectum illos excommunicandi ob aliquod delictum vel crimen ſub excõmunicationis ab homine latæ pœna. *Sacr.Cong.Conc.in Tropien.17.Mart.*1619.vt per Selli. d.cap.30. num.19.

26 Appellationem à ſuffraganeis recipere nõ poteſt Metropolitanus in cauſis delegatis, & negotijs ſancti Officij. *Sacra Cong.Epiſcop.& Regul.23.Nouembris* 1582.de qua meminit Selli.d.cap.30.num.22.

27 Appellatio à Vicario foraneo procedente cum adiunctis à Capitulo deputatis contra Capitulares exemptos, non datur ad Epiſcopum, ſed deuoluitur ad ſanctam Sedem Apoſtol. *Sacra Cong. Concil. in Burgen.*18. *Aprilis* 1627.quam refert Selli.d.cap.30. num.23.

28 Appellatus ſi occultauit proceſſum, vel impedimentum præſtitit vt compulſatio, & tranſportatio non fieret, in eius præiudicium habetur pro compulſato, & tranſportato,& Iudex appellationis poteſt appellantem abſoluere, & acta geſta in prima inſtantia annullare,

& Irritore. *Sac. Cong. Concil.* teste Gonzal. ad reg. 8. Concel. glos. 24. num. 41.

SVMMARIVM.

1 *Institutio beneficij vbi pertinet ad inferiores, semper approbatio facienda est ab Episcopo.*

2 *Beneficia simplicia, quorum collatio liberè spectat ad inferiores, non exigunt de necessitate approbationem fieri ab Episcopo.*

3 *Vicarios etiam temporales appositos in Ecclesijs Parochialibus vnitis, & dependentibus à Religione Hierosol. approbare debet Episcopus.*

4 *Episcopus solus potest approbare sacerdotes sacræ Confessionis ministros.*

5 *Confessariorum, & ad curam animarum approbatio spectat ad Episcopum donec per alium prætendentem probetur immemorialis, & quod sit nullius.*

6 *Episcopi successor potest pro sua Conscientia securitate suspendere approbatos ab antecessore pro Confessionibus audiendis vsque ad nouum examen.*

7 *Confessiones audire non possunt approbationem ab Episcopo obtinentes ad certum tempus eo elapso absque noua Episcopi ipsius licentia, & approbatione.*

8 *Approbatus ab examinatoribus quando quis censeatur.*

9 *Episcopus modernus potest iterum examinare superueniente rationabili causa approbatum, & promotum de Ecclesia Parochiali in forma dignum.*

10 *Approbatus ad Ordines seu beneficia ab Episcopo competenti potest ab inferiore suspendi ob imperitiam si ille in Visitatione repertus sit ignarus.*

11 *Approbatus ad Confessiones audiendas debet esse ab Ordinario loci vbi fit confessio.*

12 *Confessiones in vna diœcesi absque illius Episcopi approbatione audire non potest approbatus in alia.*

13 *Confessiones audire aliarum personarum, & extra illam Ecclesiam virtute Bullarum non potest approbatus ad audiendas confessiones certi generis personarum, vel in certa Ecclesia.*

14 *Confessarius approbatus non debet ab Ordinario impediri quominus Confessiones audire possit in domibus pœnitentium infirmorum.*

15 *Episcopus non potest Confessarium à se semel examinatum & approbatũ iterum examinare, secus in successore.*

16 *Confessarius Regularis approbatus ab Episcopo quando possit ab audiendis Confessionibus suspendi, & num. 18.*

17 *Episcopus qui facultatem audiendarum Confessionum concessit ad suum beneplacitum potest quandocunque illam reuocare.*

18 *Approbatus Regularis ad Confessiones personarum secularium audiendas, potest si noua causa superueniat, suspendi, dummodo ea Confessiones ipsas concernat, velut si cum scandalo, aut aliàs inhonestè viuat, vel aliquod delictum committat.*

19 *Confessarius Regularis deputandus, in monasterio Monialium etiam Regularibus subiectarum, debet esse approbatus ab Episcopo.*

20 *Confessarius Regularis extraordinarius Monialium debet esse approbatus a loci Ordinario.*

21 *Regularis approbatus generaliter ab Episcopo ad Confessiones personarum secularĩũ audiendas non censetur approbatus ad audiendas Confessiones Monialium sibi subiectarum.*

Approbatio, Approbatus.

COLLECT. XXXVIII.

1 APprobatio facienda ab Episcopo, quamuis institutio pertineat ad inferiores iuxta Tridentin. c. 9. sess. 25 & c. 13. sess. 7. debet fieri etiã in beneficijs, quorum institutio pertineat ad Monachos. *S. Cong. Concil.* teste Nicol. Garc. de benef. p. 9. cap. 3. nu. 19. in 1. declar.

2 Approbatio ab Episcopo facienda non requiritur in beneficijs simplicibus, quorum collatio liberè spectat ad inferiores. *S. Cong. Conc.* apud eundem Garci. d. p. 9. cap. 3. num. 19.

3 Approbationem dare debet Episcopus Vicarijs etiã temporalibus appositis in Ecclesijs Parochialibus vnitis, & dependentibus à Religione Hierosolymitano si simpliciter idonei reperti fuerint. *S. Cong. Conc. in August. 4 Decemb.* 1630. penes Aldan. in compend. Canon. resol. lib. 1. tit. 13. num. 6.

4 Approbationem dare Sacerdotibus Sacræ Confessionis ministris nullus potest præter Episcopum. *S. Cõg. Conc.* referentibus Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 4. tit. 29. l. 1. §. de confitendo semel in anno, num. 15. Boss. de triplici iubil. ; priuileg. sect. 3. casu 2. nu. 55. Ioann. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo approbatio, num. 9. Metipso de officio & potest. Episcop. p. 2. alleg. 25 nu. 12. & de Parocho c. 19. 28.

5 Approbatio Confessariorum, & ad curam animarũ spectat ad Episcopum donec per alium prætendentem probetur immemorialis, & quod sit nullius. *S. Cong. Conc. in nullius. seu Conuersanen 16. Ianij, & 20 Augusto* 1627. de qua Sellius in select. Canon. cap. 13. nu. 1.

6 Approbatio obtenta per Sacerdotem secularem, vel regularem ab Ordinario ad audiendas Confessiones potest ab Episcopo successore pro sue Conscientiæ securitate vsque ad nouum examen suspendi. *S. Cong. Conc. in Leman. 19. Septembris* 1625. cuius meminerunt Sell. d. cap. 13. num. 2. Ioann. Maria. Nouar. d. verbo approbatio, num. 13.

7 Approbationem ab Episcopo obtinentes ad certum tempus eo elapso nõ possunt Confessiones audire absque noua Episcopi ipsius licentia, & approbatione prævio, etiamsi eidem libuerit, nouo examine. Illi verò, quos ipsemet Episcopus ad Confessiones huiusmodi audiendas semel admisit simpliciter, ac sine vllo temporis præfinitione, nullatenus possunt ab eodem reprobari sine noua causa, eaque Confessiones ipsas concernente. Cæterùm an eadem subsit, necne, Episcopus non tenetur ipsis Regularibus edicere, sed Sedi Apost. duntaxat, vbi eam sibi aperiri postulauerit. *S. Congreg. Episc. & Regul. in Cæsaraugustana 7. Septembris* 1625. & *in Giennen. 30. Ianuarij* 1629. quam refert Torreblanca de iure spirit. lib. 14. cap. 3 num. 23. & 24.

8 Approbationem obtinere nemo censetur, si ex tribus examinatoribus quilibet eorum vnum approbauerit, & alij duo approbatum ab altero reprobauerint accedente Episcopo. Idem dicendum, quãdo sunt quinque examinatores, & quilibet eorum approbat vnum ex examinatis, & cæteri quatuor reprobant approbatũ ab altero, Episcopo vni illorum accedente. Idem similiter si vnus tantùm compareat ad se examinandum coram tribus examinatoribus, vno illorum approbante, cæteris reprobantibus, quia illi non potest accedere Episcopus, & examinatus dicitur reprobatus. *S. Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. de benef. p. 9. cap. 2. num. 60.

9 Approbatum, & prouisum de Ecclesia Parochiali in forma dignum potest Episcopus modernus iterum examinare superueniente rationabili causa. *S. Cong. Conc. in Placentina 26. Augusti* 1628 refert Sellius d. c. 13. n. 6.

10 Approbatus ad Ordines seu beneficio ab Episcopo competenti, potest ab inferiore suspendi ob imperitiã, si ille in visitatione repertus sit ignarus. *S. Cong. Concil. sub die 9. Nouemb.* 1619. quam citat Sell. d. cap. 13. nu. 5.

11 Approbatus ad audiendas Confessiones ab alio quã à Valentino Episcopo in diœcesi Valentina non censetur approbatus ab Ordinario. *Sacra Cong. Conc.* cuius idonei teste sunt Quar. in sum. Bullar. verbo Confessor. vers. præter. Fr. Emman. in explicat. Bullæ Cruciatæ, §. 9. n. 5. Ludou. Beia in resp. casuum Conscient. p. 4. casu 20.

vers. tandē, Ægid. de Coninck. de Sacram. tom. 1. disp. 8. n. 52. Nicol. Garc. de benefic. p. 5. cap. 8. n. 132. Vgolin. de offic. Episcopi, cap. 7. §. 2. n. 8. Campan. in diuers. iuris Canon. rub. 12. c. 13. n. 77. in fine, Armendar. in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 4. tit. 29. l. 1. §. 1. n. 12. Suar. tom. 4. de Pœnit. disp. 28. sect. 7. n. 1. Molfes. in sum. Theolog. moralis tract. 7. cap. 14. num. 67. Homobon. de Bonis de examen. eccles. p. 1. tract. 5. cap. 2. num. 14. Ioan. Valer. de different. inter vtrumque forum, verbo absolutio differ. 1. Boss. d. sect. 3. casu 2. n. 213. Ego de officio, & potest. Episcop. p. 2. alleg. 25. num. 32.

12 Approbatus clericus tam secularis quàm Regularis ad audiendas personarum secularium Confessiones in vna diœcesi, non potest in alia easdem Confessiones audire absque Episcopi diœcesis approbatione. *S. Congr. Conc. in Calaguritana 6. Iunij* 1608. teste Aldan. d. lib. 1. tit. 13. n. 8.

13 Approbatus Clericus tam secularis quàm Regularis ad audiendas Confessiones certi generis personarum, vel in certa Ecclesia, non potest Confessiones audire aliarum personarum, & extra illam Ecclesiam virtute Bullarum. *S. Cong. Conc.* de qua mentionem faciunt Nicol. Garc. d. p. 5. c. 8. n. 87. Ioann. Maria Nouar. d. verbo approbatio, n. 11. & 12.

14 Approbatus Regularis ab Episcopo ad Confessiones audiendas non debet ab Ordinario impediri quo minus illas audire possit in domibus pœnitentium infirmorum, si ab illis vocentur, licet valeat talis Ordinarius mandare sub pœna suspensionis à facultate audiendi Confessiones, quod huiusmodi Regularis Parochum de audita Confessione infirmorum eodem die certiorem faciat. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. sub die 1. Iulii 1606.* cuius meminit Ioan. Maria Nouar. d. verbo approbatio, n. 17. & 18.

15 Approbati ab Episcopo ad Confessiones audiendas secularium præuio examine, non possunt iterum ab eodem Episcopo examinari, sed benè possunt examini subiici à successore Episcopi iuxta Constitutionem sanctæ mem. Pij V. sub dat. Id. Augusti Pontificatus sui anno 6. quæ à felicis record. Gregor. XIII. non est reuocata per reductionem priuilegiorum Regularium ad terminos Concilii. *Sacra Cong. Conc.* quam citat Ioann. Maria Nouar. d. verbo approbatio, num. 5.

16 Approbatus ab Episcopo Confessarius Regularis nō potest ab audiendis Confessionibus suspendi, nisi noua causa, eaque ad Confessiones ipsas pertinente, aut ob non seruatum interdictum ab ipso Ordinario positum. *S. Congr. Episcop. & Regul. sub die 20. Nouembris 1615.*

17 Nisi Episcopus facultatem huiusmodi audiendarū Confessionum ad suum beneplacitum concesserit, quia tunc quandocunque reuocare potest. *Eadem Sacra Congr. in Papien. 19. Martij 1619.* apud Aldan. d. lib. 1. tit. 13. num. 11.

18 Approbatus Regularis ad Confessiones personarum secularium audiendas, potest si noua causa superueniat, suspendi, dummodo ea Confessiones ipsas concernat, veluti si cum scandalo, aut aliàs in honestè viuat, vel aliquod delictum committat, propter quod rationabili Episcopi iudicio videatur à Confessionibus suspendendus. *Eadem Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Orsolen. 30. Augusti 1630.* cuius meminit Ioan. Maria Nouar. d. verbo approbatio, n. 5.

19 Approbatus ab Episcopo debet esse Cōfessarius Regularis deputandus in monasterio Monialium etiam Regularibus ipsis subiectarum, Gregorij XV. constit. sua, incip. Inscrutabili, per me impressa in fine tract. de officio. & potest. Episcopi, & per particulam adduco ibidem alleg. 25. n. 71.

20 Approbatus à loci Ordinario debet esse Regularis deputandus in Confessarium extraordinarium Monialium. *Sacra Congr. Conc.* super dubiis occasione prædictæ Constitutionis Gregorij XV. exortis vers. Confessores extraordinarios, quam refert Ioann. Maria Nouar. d. verbo approbatio, nu. 15. Et ego d. allegat. 25. n. 72.

21 Approbatus Regularis generaliter ab Episcopo ad Confessiones personarum secularium audiendas non censetur approbatus ad audiendas Confessiones Monialium sibi subiectarum. *Eadem Sacra Cong. Conc.* super dictis dubiis occasione præfatę Constit. Gregorij XV. exortis vers. Regulares generaliter, quam refero d. alleg. 25. num. 74.

Vide in verbo examen, collect. 339.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de aqua benedicta agentes.*
2 *Aspersio aquæ benedictæ debet fieri sigillatim quibuscunque Dignitatibus, & Canonicis.*
3 *Aspersio aquæ benedictæ in Dominicis diebus debet fieri per ipsum celebrantem etiam quod sit prima Dignitas, non obstante contraria consuetudine.*

Aqua benedicta.

COLLECT. XXXIX.

1 De aqua benedicta Marc. Ant. Marsil. de hydragologia, Ioan. de Turrecr. Perbalt. in rosario, Gerardus Busdragus super Canon. de consec. dist. 3. Azor. instit. moral. p. 1. lib. 9. cap. 15. Durand. in ration. diuin. Officior. lib. 4. c. 4. num. 10. Stephan. Durant. de ritibus Eccles. lib. 1. c. 21. n. 2. Hiero. Rom. lib. 4. de Repub. Christiana, c. 22. Henriq. in sum. lib. 4. c. 15. §. 8. lit. F. Martin. Delr. disquisit. magic. lib. 2. c. 2. sect. 3. q. 3. pag. 523. Emman. de Vall. de Moura de incantat. & ensalmis, sect. 2. c. 11. Boss. de signis Eccles. to. 1. lib. 5. c. 2. signo 15. Torreblanca in practica b iuris spirit. lib. 12. cap. 26. n. 57. cum seqq. Gauant. in rub. Missal. p. 4. tit. 19. à n. 6.

2 Aquæ benedictæ aspersio debet fieri sigillatim quibuscunque dignitatibus, & Canonicis, incipiendo ab iis, qui in dextero cornu existunt, non vnico ictu in circulum. *S. Cong. Rit. in Perusina 20. Decembris 1601.* apud Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo benedictio, num. vlt. & illius memini in tract. de Canonic. & dignitat. c. 34. n. 23.

3 Aquæ benedictæ aspersio in Dominicis diebus fieri debet per ipsum celebrantem, etiam quod sit prima dignitas, vel alia dignitas, non obstante contraria consuetudine, quæ potius corruptela, quàm consuetudo dici debet, cùm sit contra rubricas Missalis Romani, & dispositionem Cæremon. Episcop. lib. 2. cap. 30 quæ tollit omnem contrariam consuetudinem. *Sacra Cong. Rit. in Perusina 29. Nouembris 1632.* teste Sellio in select. Canon. cap. 16. num. 3.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de officio, dignitate, & iurisdictione Archidiaconi agentes.*
2 *Officium Archidiaconi est Episcopo ministrare.*
3 *Vicarius Episcopi præcedit vbiubet Archidiacono.*
4 *Residere tenetur in quo sibi placuerit, qui duos Archidiaconatus dignitate pares habuerit.*
5 *Magistri, seu Doctores, aut Licentiati in Theologia, vel Iure Canonico debent esse in omnibus Ecclesiis, vbi fieri potest, Archidiaconi, qui vel curam habent animarum, vel iurisdictionem.*
6 *Iurisdictionem contentiosam habentes Archidiaconi debent esse Doctores, & promoti in publico gymnasio.*
7 *Doctoratus, vel Licentiaturæ gradus non exigitur in Archidiacono, qui verè cura animarum, & omni prorsus iurisdictione caret.*

C 3 Thuri-

8 *Thurificandus est immediatè post Diaconos assistentes Archidiaconus, qui sustinet Baculum Episcopi dum celebrat solemniter.*

9 *Archidiaconus, qui sedet a dextris Episcopi celebrantis in Cathedrali, a dextris pariter sedere debet dum celebrat in Collegiatis.*

10 *Examini vt intersit non tenetur Episcopus vocare Archidiaconum.*

11 *Archidiaconum quam auctoritatem in choro habeat, ostenditur.*

12 *Officio expleto nemo è choro egredi valet antequam Archidiaconus finis signum det.*

13 *Capitulum conuocare quando absente Decano spectat ad Archidiaconum, potest in eo proponere, ac resolutiones accipere etiamsi non sit in Sacris.*

14 *Visitatione propria Ecclesia durante non potest Archidiaconus percipere fructus illius Canonicatus, quem obtinet ex dispensatione, vel ex illius Ecclesia consuetudine.*

15 *Visitationis ratione si vltra tres menses absit Archidiaconus, quando illa suæ dignitati incumbit, lucratur fructus, nisi contraria sit consuetudo.*

16 *Distributiones percipit Archidiaconus non visitans propriam Ecclesiam, sed solùm Ecclesiam suæ diœcesis.*

17 *Episcopus potest præstituere terminum Archidiacono ad visitationem expediendam, & præscribere comitatum, & equitatum.*

18 *Dignitas prima si sit Archidiaconus debet exercere officium Presbyteri assistentis.*

19 *Præsens intelligitur in choro Archidiaconus, dum est in assistentia apud Episcopum.*

20 *Dignitas prima si fuerit Archidiaconus, & constitutus sit in ordine sacerdotali absente Episcopo præfertur Archipresbytero in celebratione Missarum solemnium.*

21 *Doctor debet esse Archidiaconus, qui est prima dignitas in Cathedrali, quamuis non habeat curam animarum, nec contentiosam iurisdictionem.*

22 *Dignitas prima quando fuerit Archidiaconus sacerdos non ex obligatione, sed ex voluntate & deuotione præferri debet Archipresbytero in functionibus sacerdotalibus absente Episcopo.*

23 *Præcedentia ratione stolæ danda est Archipresbytero, qui est secunda dignitas, & cui incumbit cura animarum.*

24 *Dignitas secunda quando est Archidiaconus Presbyter, absente prima dignitate debet celebrare Missas solemnes.*

25 *Protonotarius Archidiaconus non lucratur fructus, & distributiones sui Archidiaconatus si cum habitu Protonotarij diuinis Officiis assistat.*

26 *Protonotarius Archidiaconus si in Ecclesia sit habitu Protonotarij ei non est assignandus locus inter dignitates, & Canonicos.*

27 *Habitu Prælatitio vti non potest Archidiaconus Protonotarius in actibus sibi tanquam Archidiacono competentibus.*

28 *Paramenta pro Missa priuata celebranda non debet Archidiaconus Protonotarius assumere ex Altari, sed ex Sacristia.*

29 *Habitu Protonotarii potest Archidiaconus vti in actibus sibi tanquam Protonotario competentibus.*

30 *Pranestinus Archidiaconus an teneatur ad onus Camerariatus.*

31 *Rhemen. Episcopi Vicario conceditur indultum reconciliandi Ecclesias pollutas, quæ prius non fuerunt consecratæ.*

32 *Rhuten. Archidiacono conceditur per annum indultum benedicendi paramenta stante absentia Episcopi.*

Archidiaconus.

COLLECT. XL.

1 DE Archidiaconi dignitate, officio, & iurisdictione, l.4.tit.6.par.1.Lancel.Conrad in templo omnium Iudic.lib.2.cap 8 Sarmien.lib.3.select.cap.15. Læl.Zechi.de Republ. eccles. tit. 24. num.13. cum seqq. Petr. Crespet. in summ. Cathol. Fidei verbo Archidiaconus, Anastas.Germon de sacrot.immunit.lib 3.c.3. Flamin. Paris.de resignat.benef.lib.2.q.1 n 84.& 85. Petr.Greg. Syntag. Iuris lib 25.cap.20. Fr.Hieron. Roman. de Republ. Christ. lib.3.cap.3. Zerol. in praxi Episcop. verbo Archidiaconus p 1. & 2.Card.Tusch. pract. concl.to.1. lit.A. concl.482.Nicol.Garc.de benefic.p.7.cap.7.n.36. cum seqq. Sebast. Cæsar. de ecclesiast. hyerarchia p.2. disp.12.§.1 Azor.instit.moral.p.2. lib.3.cap 14. Didac. Narbona de ætate ad omnes humanos actus req. ann. 25.q.65. Machado en su perfeto Confessor to.2. l.4.p.4. tract 7.docum.5.Ego de iure eccles. vniu. lib.1.c.24. & de Canon.& Digni.cap.5.

2 Archidiaconi officium est Episcopo ministrare. *Sac. Congr. Rit. in Pisaurien.* 10. *Iunii* 1600. cuius memini in tract.de Canon.& dignit.c.5 n.18.in princ.

3 Archidiacono præcedit Vicarius Generalis Episcopi tam in choro, quàm vbilibet. *Sacra Cong. Episcop. & reg. in Theatina, 6. Iulii* 1618. cuius memini d.c.5.n.55.

4 Archidiaconatus duos dignitate pares habens residere poterit in quo sibi placuerit, si alter est dignior, tenetur in eo residere. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol.Garc. de benefic.p.3.c.2.nu.185.

5 Archidiaconi qui vel curam habent animarum, vel iurisdictionem iuxta tit.de offic.Archid debent in omnibus Ecclesijs, vbi fieri potest, esse Magistri, seu Doctores, aut Licentiati in Theologia, vel iure Canonico. *S. Cong. Concil.* referentibus Piasec. in praxi Episc.p.2. c.5.n.20.Campan.in diuersi iuris Canon. rub.7.cap.6.n. 41.Aloys.Ricc. in praxi rerum fori eccles. decis.473. in 1.edit.alias resol.497.in 2.edit. Nicol.Garc.de benef.p. 7.c.7.n.41.Massob.in praxi habendi concursum requis. 10.dub.6. Ioan.Maria Nouar. in Regul.Canon.Concil. 41.n.2.quorum plures refero d c.5.n.6.

6 Archidiaconi habentes iurisdictionem cõtentiosam debent esse Doctores.& promoti in publico gymnasio, aliàs gradus eis non suffragatur ex Bulla 63.Pij V. *Sacra Cong. Conc.* quam referunt Nicol.Garc.d.c.7.n.40. Massobr.d.dub.6.nu.6. Nouar.d. Concil.41.n.4.quos refero d.c.5.n.6. in fine.

7 Archidiaconus, qui verè cura animarum, & omni prorsus iurisdictione caret, non comprehenditur decreto Conc.sess.24 c.12. de reform. quoad qualitatem doctoratus, vel Licentiaturæ in eo requisitam. *Sacra Cong. Conc.* de qua Piasec.in praxi Episc.p.2.c.5.n.20.

8 Archidiaconus, qui sustinet Baculum Episcopi dum celebrat solemniter thurificandus est immediatè post Diaconos assistentes. *Sac. Congr. Concil. Bracharen.* 28. *Aprilis* 1607. Etiamsi sit primus Archidiaconus, & habeat alias prærogatiuas. *Eadem Sacra Congr. in illa causa* 19. *Ianuary* 1608. de qua memini d.c.5.n.52.

9 Archidiaconus qui sedet à dextris Episcopi celebrantis in Cathedrali, à dextris pariter sedere debet, cum celebrat in Collegiatis. *Sacra Cong. Rit. in Thelesina* 2. *Marty* 1602. apud Sell. in selectis.Canon.cap.17.n.2.

10 Archidiaconum vocare non tenetur Episcopus, vt intersit examini ordinandorum. *Sacra Cong. Conc. sub die* 23. *Ianuary* 1617. penes Sellium d.c.17.n.3.

11 Archidiacono in choro permanenti spectat in principio Matutini Horarum Canonicarum, ac Vesperarũ intonare: Pater noster, quo dicto, eidem pariter spectat eius manu signum dare, vt incipiatur. Domine labia mea, &c. Vel Deus in adiutorium meum, &c. Ipsique

etiam

etiam ad Primâ pertinet dicere. Dies, & actus nostros, &c. Adiutorium nostrum. &c. Et Deus nos benedicat, &c. Ad Completorium. Noctem quietam, &c. Benedicat, & custodiat nos, &c. Et in fine Horarum, & Matutini: Dominus det nobis, &c. *Sacra Coag. Episcop. & Regul. in Theatin.* 18. *Aprilis* 1617. de qua Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 3. n. 19.

12 Archidiaconus priusquam finis signum dat, nemo officio expleto è choro egredi valet. *Sacra Cong. Episc. & Reg. in Theatin.* 18. *Aprilis* 1617. de qua mentionem feci d. c. 5. nu. 20. in fine.

13 Archidiaconus ad quem de consuetudine Ecclesiæ spectat, absente Decano, conuocare Capitulum, & in eo proponere, ac resolutiones accipere, id potest etiam si non sit in sacris, cùm iste sit actus iurisdictionis, qui competit Archidiacono etiam in sacris non constituto, & ad Decanum non spectat ratione ordinis, sed antiquitatis, & superioritatis. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Gar. de benefic. p. 3. c. 4. n. 26.

14 Archidiaconus durante visitatione propria Ecclesiæ non potest percipere fructus illius Canonicatus, quam obtinet, ex dispensatione, vel de illius Ecclesiæ consuetudine, stante quod fructus Canonicatus distincti sunt à fructibus præbendæ, nisi pro tribus mensibus vacationis causa à Concilio permissis. *Sacra Coag. Conc.* referentibus Nicol. Garc. d. c. 2. n. 232. in 2. dub. Armend. in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 1. tit. 6. lib. de visit. n. 81. quos citaui d. c. 5. n. 17.

15 Archidiaconus ratione visitationis incumbentis suæ dignitati potest abesse vltra tres menses concessos à Concilio, & lucratur fructus sui Archidiaconatus, qui lucri fiunt per interessentiam, dummodo dari consueuerint absentibus ex legitima causa, non tamen lucrantur distributiones quotidianas. Hæc autem de lucrandis fructibus locum habent, nisi extet Ecclesię consuetudo, vt Archidiaconus visitans nihil fructuum percipiat, quia talis consuetudo salua manere debet. *Sacra Cong. Concil.* de qua Nicol. Garc. de benefic. par. 3. c. 2. nu. 332. Ego ipse d. c. 5. n. 15.

16 Archidiaconus non visitans propriam Ecclesiam, sed solùm Ecclesiam suæ Diœcesis, etiamsi illam visitaret ex officio, & iure sibi competenti, non potest percipere distributiones. *S. Cong. Concil.* apud Nicol. Garc. d. cap. 2. n. 332. Armendar. d. l. 6. de Visitat. nu. 81. & 108 quos cum alijs refero de officio, & potest. Episcop. p. 3. alleg. 53. nu. 126.

17 Archidiacono potest Episcopus præstituere terminũ ad visitationem expediendam, & præscribere comitatum, & equitatũ ne oneri sit Ecclesijs, quas visitauerit. *Sacra Congr. Conc.* penes Piasec. in praxi Episcop. p. 2. cap. 3. n. 61. quem refero d. cap. 5. n. 14.

18 Archidiaconus si sit prima Dignitas debet exercere officium Presbyteri assistentis cum Pluuiali Episcopo celebranti iuxta formam cæremonialis, illique candelam, & palmam benedictam ministrare, dummodo sit in sacerdotali Ordine constitutus *S. Congr. Rit. in Brixien.* 28. *Maij* 1616. & *in Reatina* 10. *Ianuar.* 1609. Non autem Archipresbyter. *Eadem S. Congr. in Vercelen.* 7. *Augusti* 1610. Etiamsi Archidiaconus non possit dici, quod sit prima dignitas, vt in Pisaurien. 10. Ianuar. 1600. & recusans cogendus est pœnis, & censuris ecclesiasti-
19 cis, vt in d. Reatina. Et dum in assistentia est apud Episcopum intelligitur præsens in Choro tam in Ecclesia Cathedrali quàm in alia. *Eadem S. Cong. in Camerinen.* 15. *Martij* 1608. cuius memini d. cap. 5. n. 50. & 51.

20 Archidiaconus prima dignitas, & in ordine sacerdotali constitutus, absente, vel impedito proprio Episcopo, præfertur Archipresbytero & omnibus alijs Canonicis in celebratione Missarum solemnium, & in omnibus alijs functionibus Episcopalibus. *S. Cong. Rit. in Regien.* 9. *Decemb.* 1600 & sanctę Agathæ Gothorum 23. Mart. 1602. & in Iuuenacen. 17. Nouemb. 1607. & in Baren. 19. Ianuar. 1608. & in Pennen. 24. Ianuarij 1615. Rot. in Viterbien. celebrationis Missar. 11. Decemb. 1609. Non quidem ex obligatione, sed ex sua voluntate, & deuotione. *Ead. S. Congr. in d. Regien.* 9. *Decembris* 1600. quarum memini Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 3. tit. 3. num. 20.

21 Archidiaconus, qui est prima Dignitas in Cathedrali debet esse Doctor quamuis non habeat curam animarum, nec contentiosam iurisdictionem. *S. Cong. Conc. in Andrien.* 1. *Aprilis* 1628. penes Aldan. d. tit. 3. nu. 21.

22 Archidiaconus, qui prima dignitas post Pontificalem existit, & sacerdos est, non quidem, ex obligatione, sed ex sua voluntate, & deuotione in decantatione Missarũ in diebus solẽnibus delatione Sanctissimi Sacramenti, benedictione candelarum, cinerum, palmarum, & alijs huiusmodi actibus, & functionibus sacerdotalibus, Episcopo absente præferendus est Archipresbyter. *S. Cong. Rit. in d. Regien.* 9. *Decemb* 1600. quam refert Marcel. de Vulpe in praxi iudic. fori eccl. c. 34. n. 13. in fine.

23 Archidiaconus, qui est prima dignitas si concurrerat in funeralibus cum Archipresbytero, qui est secunda, & cui incumbit cura animarum, & defert stolam, quique in Ecclesia dum facit Officium præcedit, huiusmodi Archipresbytero danda in via præcedentia ratione stolæ. *Sacra Congr. Rit. in nullius sea Troiana* 4. *Maij* 1613. quam citat Iulius Lauor. var. lucrubrat. tom. 1. tit. 2. cap. 3. num. 211.

24 Archidiaconus secunda dignitas, quando est Presbyter, absẽte Episcopo, & impedito Decano prima dignitate debet celebrare Missas solemnes, & non Primicerij, licèt id fecerint quãdo Archidiaconus non erat præsens *Sacra Congr. Rit. in Capuana* 28. *Aprilis* 1607. apud Aldan. d. tit. 3. num. 17.

25 Archidiaconus, qui sit ex priuilegio Protonotarius non lucratur fructus & distributiones sui Archidiaconatus, si cum habitu Protonotarij in Ecclesia, choro, & processionibus, diuinis Officijs assistat *Sac. Congr. Rit.*
26 *in Asculana in Apulia* 6. *Martij* 1610. Et si voluerit in sua Ecclesia vti habitu Protonotarij reputatur tanquam extraneus, & ei locus assignandus est non inter Dignitates, & Canonicos, sed post Abbates. *Eadem S. Cong. in*
27 *d. Asculana.* Nec potest in publicis functionibus in assistentia Episcopi, & alijs actibus sibi tanquam Archidiacono competẽtibus vti habitu Protonotarij, seu suo habitu Canonicali. *Ead. S. Cong. in d. Asculana in Apulia* 19. *Nouembris* 1611 cuius memini d. c. 5. n. 53. & 54.

28 Archidiaconus Protonotarius non ex Altari, sed ex sacristia, vt faciunt cęterę dignitates & Canonici debet sumere paramenta pro Missa priuata celebranda in Ecclesia Cathedrali. *Eadem S. Cong. Rit. in d. Asculana* 6. *Martij* 1610. de qua Aldan. d. tit. 3. n. 19.

29 Archidiaconus, qui ex priuilegio est Protonotarius potest vti habitu Protonotarij in actibus nõ competentibus sibi tanquam Archidiacono. *Sacra Congr. in nullius terra Piscia* 19. *Ianuar.* 1612 & in d. Asculana 28. Ianuarij 1618. penes Aldan. d. tit. 3. n. 21.

30 Archidiaconus Prænestinus non tenetur ad onus Camerariatus. *Sacra Cong. Rit. in Prænestina* 13. *Iulij* 1619. Sed postea re maturè discussa contrarium fuit resolutũ in eadem causa 26. Septembris 1620. vt testatur Aldan. d. tit. 3. n. 22.

31 Archidiacono Episcopi Rhemen. Vicario conceditur indultum reconciliãdi Ecclesias pollutas, quę prius non fuerant consecratæ, secus pro Ecclesijs, quæ antea fuerunt consecratæ. *Ead. S. Cong. Rit. in Rhemen.* 9. *Maij* 1609. referente Aldano d. tit. 3. num. 25.

32 Archidiacono Rhuten. conceditur per annum indultum benedicendi paramenta stante absentia Episcopi. *S. Cong. Rit. in Ruten.* 9. *Maij* 1609. quem refert Aldan. d. tit. 3. n. 26.

33 Archidiacono Camminch. Aquileien. diœcesis, & illius loci Vicario ob longissimam absentiam Ordinarij.

Aqui-

Aquileien conceditur facultas per annum benedicendi paramenta. *Sacra Cong. Camminch. 24. Aprilis* 1610. quam citat Aldan. d. tit. 3. n. 30.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Archiepiscopi auctoritate, & iurisdictione agentes.*
2 *Officia ordinis amplius assumere nequeunt regulares Episcopi, qui ad illum redeunt.*
3 *Iuramentum de visitando limina Apostolorum statis temporibus, & de dando rationem Papæ de eorum Pastorali officio subeunt Archiepiscopi etiam Cardinales antequam munus consecrationis suscipiant.*
4 *Pontificalia in Ecclesia Archiepiscopi exercere non potest Nuncius absque eius licentia.*
5 *Pontificalia in Ecclesia suffraganeorum exercere non possunt Archiepiscopi, absque licentia Episcopi ordinarij.*
6 *Crucẽ ante se deferri facere potest Archiepiscopus etiam per loca Monachorum Cassinensium suæ Diœcesis.*
7 *Nomen & titulum Archiepiscopi, non autem vsum pallij & Crucis retinere potest Archiepiscopus translatus ad Ecclesiam Episcopalem.*
8 *Crucem deferre potest Archiepiscopus præterquam in visitatione Nuncij, & secum deambulando.*
9 *Nuncio præsente non sedet Archiepiscopus in cathedra superiori, sed inter Canonicos in eminentiori loco.*
10 *Mozzeta & Cruce non potest vti Episcopus præsente Legato in Ciuitate.*
11 *Nuncium debet rogare Archiepiscopus, vt populo benedicat, Nuncius verò hoc remittat Archiepiscopo, vt populus cognoscat dignitatem.*
12 *Causas vertentes inter Episcopos Suffraganeos non potest iudicare Archiepiscopus.*
13 *Causarum in prima instantia, quæ agitantur coram eius Suffraganeo non debet se ingerere Archiepiscopus.*
14 *Vicelegato Bononien. non debet præcedere Archiepiscopus in processionibus, & solemnitatibus.*

Archiepiscopus.

COLLECT. XLI.

1 DE Archiepiscopis Rosæus de prærogatiuis Archiepiscop. dignit. Quarant. in sum. Bullarij, verbo Archiepiscopi auctoritas, Marc. Ant. Genuens. in prac. Archiep. Neapol. c. 70. Iodochus Lorichius in thesauro nouo Theolog. Petrus Crespetius in sum. Catholicæ Fidei sub hoc verbo, Azor. instit. moral. p. 2. lib. 3. c. 33. Homobon. de Bonis de humanæ vitæ statibus, p. 1. c. 6. Galganet. de iure publico, lib. 3. tit. 18. Scipio de Rubeis in Aphorismis, verbo Archiepisc. Sebast. Cæsar. in relect. de ecclesiast. hyerarch. p. 1. disp. 5. §. 1. Machado eo super perfeto Confessor. tom. 2. lib. 4. p. 7. tract. 1. Ego de iure ecclesiast. vniu. lib. 1. cap. 7.

2 Archiepiscopi, & Episcopi cuiuscunque Ordinis Regularis professores ad horum ordinum claustra redeũtes, ad eorum officia assumi nequeunt. Paulus IV. constit. 21. incip. In sacra 19. Iulij 1559. apud Laert. Cherub. in Bullario to. 1. pag. 261. cuius meminerunt Fr. Francis. de Sosa in tract. Hispanico sermone conscripto de la obligacion. conque quedam los Religiosos Obispos n. 144. Ouiedo in praxi Regulari p. 1. tract. 4. c. 3. q. 6. Ego de iure ecclesiast. vniuerso, lib. 1. c. 8. n. 126.

3 Archiepiscopi etiam Cardinales antequam munus consecrationis suscipiant, aut eis pallium tradatur, iurãt se limina Apostolorum statis temporibus visitaturos, & se rationem reddituros de eorum Pastorali officio Papæ, ac de rebus ad statum Ecclesiarum suarum pertinẽtibus. Sixtus V. constit. 15. incip. Romanus 13. Kalend. Ianuarij 1585. apud Laert. Cherub. in Bullario, tom. 2. pag. 508. Vide infra verbo limina, collect. 451.

4 Archiepiscopi in Ecclesia non potest Nuncius Pontificalia exercere absque ipsius Archiepiscopi licentia. *S. Cong. Rit. sub die 9. Maij* 1593. quam citat. Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 8. nu. 14. per me adductus in collect. ad Trident. sess. 6. de reformat. cap. 5. num. 18.

5 Archiepiscopi non possunt Pontificalia exercere in Ecclesiis Suffraganeorum absque licentia Episcopi Ordinarij. *S. Cong. Episcop. & Regul. die 18. Aprilis* 1599. apud Aldan. d. tit. 8. nu. 26.

6 Archiepiscopus potest ante se Crucem deferri facere, etiam per loca Monachorum Cassinẽsium suæ diœcesis. *Sacra Cong. Rit. in Theatina 13. Iulij* 1613. penes Sellium in selectis Canon. c. 2. n. 3.

7 Archiepiscopus translatus ad Episcopalem Ecclesiam potest retinere tantùm nomen siue titulum Archiepiscopi, non autem vsum Pallij, & Crucis. *S. Cong. Rit. in Maiorien. 16. Octobris* 1604. referente Sellio d. c. 2. num. 4.

8 Archiepiscopus potest deferre Crucem præterquam in visitatione Nuncij, & secum deambulando. *Sacra Cong. Rit. in Taurinen. 9. Mart.* 1593. teste Ald. in compendio Canonic. resolut. lib. 1. tit. 8. n. 23.

9 Archiepiscopus non sedet in Cathedra superiori coram Nuncio, sed inter Canonicos in eminentiori loco. *Eadem S. Congr. Rit. in dict. Taurinen.* de qua Aldan. d. tit. 8. num. 14.

10 Archiepiscopus non potest vti Cruce nec Mozzeta præsente Legato in ciuitate. *S. Cong. Rit. 10. Octob.* 1601. cuius meminit Aldan. d. tit. 8. n. 12. quem refero in collect. ad Trid. sess. 6. c. 5. n. 17.

11 Archiepiscopus debet rogare Nuncium, vt populo benedicat, qui hoc remittat Archiepiscopo, vt populus cognoscat dignitatem Apostolicam. *S. Cong. Rit. in dicta Taurinen. 9. Mart.* 1593. de qua Aldan. d. tit. 18. à n. 12.

12 Archiepiscopus non potest iudicare causas vertentes inter Episcopos Suffraganeos. *S. Congr. Episcop. & Regul. in Regien. 31. Maij* 1588. de qua etiam Aldan. d. tit. 8. num. 16.

13 Archiepiscopus non debet se ingerere in prima instantia causarum, quæ agitantur coram eius Suffraganeo. *S. Cong. Conc.* referente Thom. Zerola in praxi Episcop. p. 1. verbo appellatio, vers. ad decimum.

14 Archiepiscopus Bononien. debet præcedere Vicelegato in processionibus & solemnitatibus, ac quotiescũque in Ecclesia conueniunt circa pacem, & thuris honorem exhibendum, ac in sedendo ad Missam, & Concionem *S. Cong. Rit. in Bononien. 8. Iuly* 1602. cuius meminit Aldan. d. tit. 8. num. 17.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Archipresbyteri dignitate, officio, & iurisdictione agentes.*
2 *Archipresbyter Sanctæ Mariæ Maioris de Vrbe quam facultatem habeat.*
3 *Archipresbyter sancti Petri in Vaticano quam habeat iurisdictionem, ostenditur.*
4 *Archipresbyter Iuuenacen. attenta consuetudine debet absente Episcopo facere functiones.*
5 *Archipresbyter Tyrassonen. tenetur ad residentiam.*
6 *Archipresbyter Castri Regalis diœcesis Messanen. manutenendus est in possessione habendi Vicarium foraneum in suo territorio.*
7 *Manutentio datur Archipresbytero in sua quasi possessione celebrandi Missas absente Episcopo.*
8 *Thurificandus est Archipresbyter duplici ductu thuribuli.*
9 *Episcopi in primo ingressu quas functiones facere debet*
Archi-

Archipresbyter, qui est prima dignitas ostenditur.

10 *Missas suo arbitrio non potest alteri delegare Archipresbyter, si non potuerit, vel noluerit celebrare, sed per ordinem successiuè sunt demandanda alijs post illum.*

11 *Substitutus Archipresbyteri non debet cantare Missas, quæ ad Archipresbyterum pertinent, nec locum, & honorem incensi.*

12 *Chori in regimine non debet se intromittere Archipresbyter, cum hoc ad solum Cantorem pertineat.*

13 *Sedem paratam habere non conuenit Archipresbyterum.*

14 *Canonico celebranti in choro cedere debet primum locum Archipresbyter.*

15 *Vicario Episcopi vti Canonico præcedit Archipresbyter.*

16 *Præcedentia in funeralibus debetur Archipresbytero ratione stolæ, & non Archidiacono primæ dignitati.*

17 *Canonicis Cathedralis præcedit Archipresbyter Collegiatæ paratus.*

18 *Almutium de pellibus varijs conceditur Archipresbytero petenti vsum capæ.*

19 *Associari non debet à Presbyteris & clericis Archipresbyter ruralis.*

20 *Ientaculum præstare non tenetur Archipresbyter ruralis accedentibus processionaliter ad eius Ecclesiam.*

21 *Choro simul cum Canonicis sedere non debent Archipresbyteri per diœcesim quando accedunt ad Cathedralem.*

22 *Edictum pro concursu non tenetur ponere ordinarius in collatione Archipresbyteratus, qui neque Parochum, neque Parochianos habet.*

Archipresbyter.

COLLECT. XLII.

1 DE Archipresbyteri dignitate, officio, & iurisdictione l.8.tit.6.par.1. vbi Gregor. Lopez, Lancel. Conrad. in templo omnium Iudicum lib.2.cap.11. Duaren. de sacris Ecclesi. minist. lib.1. cap 8. Anton. Fabr. in praxi & theorica de re benef. tit. de benef. cum dignit. nu. 30. cum seqq. Petr. Gregor. syntag. Iuris lib.15. cap.11. Hieron. Roman. de Republ. Christiana lib. 3. cap. 26. vers. succede, Læli. Zechi. de Republ. eccles. tit. 24. num. 14. Galganet. de iure publico lib.3. tit.22. Azori. instit. moral. p. . lib.3. cap.15. Mich. Ferrus in tract. de præcedent. ecclesiast. q.6. Sebast. Cæsar. de ecclesiast. hyerarc. p.3. disp.12. §.2. Didac. Narbona in tract. de ætate ad omnes humanos actus reg. anno 25. q. 6. Ego de iure ecclesiast. vniuerso lib. 1. cap. 25. & de Canon. & dignitat. cap.6.

2 Archipresbyter S. Mariæ Maioris de Vrbe amplissimas habet facultates in cognoscendis causis spectantibus ad Capitulum, beneficiatos, ac ministros in dicta Ecclesia, & tangentibus tam personas quam res Capituli actiuè & passiuè, summariè, & de plano, ac procedit etiam in obligationibus cameralibus, & eius auctoritas extenditur etiam ad Religiosos, & priuilegiatos. Paulus III. constit. 19. incip. Cum sicut de anno 1538. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 2. pag. 642.

3 Archipresbyter sancti Petri in Vaticano habet eandem iurisdictionem, quam habet, Archipresbyter sanctæ Mariæ Maioris, & absoluit beneficiatos, & clericos à quolibet Iuramenti vinculo ad effectum agendi. Paulus III. constit. 35. incip. Cum dilectis Kalend. Nouembris 1542. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 1. pag. 671. Habet amplam iurisdictionem cognoscendi causas inter Capitulum, & clericos, & commissiones causarum sui fori manu Papæ non signatas non admittit: facultatem habet ordinariam in Canonicos, & cæteros & auctoritatem cognoscendi causas per suum Vicarium, & collegio fabricæ S. Petri præsidet. Sixtus V. constit. 102. incip. Cum ex debito 4. Non. Martij 1590. apud Laert. Cherubin. d. tom. 2. pag. 678.

4 Archipresbyter Ecclesiæ Iuuenacen. attenta consuetudine, & Ecclesiæ constitutione, licet non sit prima dignitas, debet absente Episcopo facere functiones, quæ regulariter pertinent ad primam dignitatem. *S. Congr. Rit. in Iuuenacen. 9. Maii* 1609. teste Sellio in select. Canon. cap. 18. num. 40.

5 Archipresbyter Tyrassonen. tenetur ad residentiam, & nihil quoad illam fuit innouatum per Bullam Sixti IV. erectionis de Vicaria in dignitatem. *S. Cong. Rit. in Tyrassonen. 4. Maii* 1619. apud Sellium d. cap. 18. num 42.

6 Archipresbyter Castri Regalis Diœcesis Messanen. est manutenendus in possessione habendi Vicarium foraneum in suo territorio, in quo ex antiquissima consuetudine habet iurisdictionem in causis ciuilibus indifferenter, & in criminalibus vsque ad sententiam inclusiuè. *S. Cong. Conc. in Messanen. 8. Iunij* 1619. penes Sellium d. c. 18. n. 43.

7 Archipresbyter manutenendus est in sua quasi possessione celebrandi Missas absente Episcopo, non obstante contradictione Vicarij. *S. Cong. Rit. in Tranen. 21. Februarii* 1604. teste Sellio d. c. 18. n. 44.

8 Archipresbyter debet thurificari duplici ductu, sicut Canonici, nõ obstante Constitutione Capitulari, cui per Cæremoniale derogatum est. *Sacra Cong. Rit. in Perusina. 23. Martij.* 1601. de qua Sellius d. c. 18. n. 45.

9 Archipresbyter qui sit prima Dignitas, debet in primo ingressu Episcopi accipere Pluuiale, & Crucē osculandam porrigere, versiculos, & orationes super ipsum cantare, & alias functiones facere, quæ ex regula libri Cæremonialis ad primam dignitatem, vel digniorē de Capitulo pertinent. *S. Cong. Rit. in Parmen. 30. Ianuarij* 1616. referente Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 3. tit 5. n. 16.

10 Archipresbyter si non poterit, vel noluerit celebrare, non potest Missas suo arbitrio alteri delegare, sed Dignitates, & Canonici per ordinem subintrant in locum Archipresbyteri: *Sacra Congr. Rit. in Tarentina Cryptaliarum 3. Septemb.* 1605. & *24. Octobris* 1609. vbi fuit decisum Archipresbyterum habere ius distribuendi Missas ipso impedito secundæ Dignitati, deficientibus Dignitatibus primo Canonico, & sic per ordinem successiuè. Hoc idem confirmatum fuit in eadem causa sub die 27. Februarij 1610. vbi additur, quod nõ semper vni, & eidem Dignitati, vel Canonico sunt distribuendæ; sed per ordinem successiuè incipiendo à digniore & seniore seruata eorum prærogatiua, vt omnes per turnum honorentur, refero in meo tract. de Canon. c.6. n.10. cum seqq.

11 Archipresbyteri substitutus non debet cantare Missas, quæ ad Archipresbyterum pertinent, nec locum, & honorem incensi, & pacis ipsius Archipresbyteri percipere. *S. Cong. Rit. in Magien. nullius 14. Decemb.* 1602. de qua Aldan. d. lib. 3. tit. 5. n. 17.

12 Archipresbyter non debet se intromittere in regimine chori, quod ad solum Cantorem pertinet. *S. Cong. Rit. in Tarentina Cryptaliarum 3. Septembris* 1605. cuius memini d. tract. de Canon. cap. 6. n. 12.

13 Archipresbyterum sedem paratam habere non conuenit. *Sacra Congr. Rit. in Baren. 4. Iulij* 1615. penes Sellium in select. Canon. c. 18. num. 30.

14 Archipresbyter licet sit prima Dignitas, in choro tamen cedere debet primum, & digniorem locum Canonico celebranti. *Sacra Congr. Rit. in Arboren. 27. Iulij* 1601. de qua Selli. d. cap. 18. num. 34.

15 Archipresbyter Vicario Episcopi vti Canonico in choro, Capitulo, processionibus, aliisque actibus publicis, præcedere debet, ideoque solemnes Missas canere, aliasque functiones, quæ Episcopo absente, primę digni-

tati

tati competunt, peragere poteſt. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regular. in Lancianen. 8. Mart. & 31. Auguſti.* 1615. cuius meminit Aldan. d. tit. 5. n. 19.

16 Archipresbytero ratione ſtolæ in funeralibus, & non Archidiacono primæ dignitati debetur præcedentia. *S. Congr. Rit. in nullius 12. Martij* 1612. *& 4. May* 1613. quam refert Iulius Lauor. var. lucubrat. tom. 1. tit. 2. c. 3. n. 21 1.

17 Archipresbyter Collegiatæ paratus præcedit Canonicis Cathedralis. *Sacra Congr. Rit. in Fundan. 20. Decẽbris* 1601. *& 25. Iannuarij* 1602. quam refert Aldan. d. tit. 5. n. 22.

18 Archipresbytero Collegiatæ petenti vſum capę conceditur almutium de pellibus variis. *Sacra Congr. Rit in Oritana 3. Auguſti* 1602. quam citat Aldan. d. tit. 5. num. 24.

19 Archipresbyter ruralis non debet aſſociari à Preſbyteris, & Clericis, neque conuenit, quod eorũ dignior in porta Eccleſiæ ei porrigat aſperſorium, & alia obſequia, quę ſoli Epiſcopo à Canonicis debentur, non obſtante conſuetudine. *Sacra Congr. Rit. in Baren. 4. Iunij* 1615. de qua Selli. d. cap. 18. n. 31.

20 Archipresbyter ruralis non tenetur pręſtare ientaculum proceſſionaliter accedentibus ad eius Eccleſiam. *S. Cong. Rit. in Letteren. 21. Iulij* 1618. cuius meminit Selli. d. cap. 18. n. 39.

21 Archipresbyteri per Diœceſim, quando accedunt ad Cathedralem ad obedientiam Epiſcopo præſtandam, vel vt Sinodo interſint, non debent ſedere in choro ſimul cum Canonicis Cathedralis: *Eadem Sacra Cong. Rit. in Letteren. 14. Ianuarii* 1612. teſte Selli. d. cap. 18. n. 41.

22 Archipresbyteratus in collatione, quin neque Parochum, neque Parochianos habet, non tenetur Ordinarius proponere edictum pro concurſu. *S. Cong. Conc.* referente Maſſobr. in praxi habendi cõcurſum prælud. 3. num. 13.

Archipresbyteri ſubſtitutus, vidde in verbo Subſtitutus collect. 688. n. 4. cum ſeqq.

S V M M A R I V M.

1 *Viſitare Archiuium Eccleſiæ Cathedralis poteſt Epiſcopus.*

2 *Epiſcopus poteſt in Archiuio Cathedralis recognoſcere iura, ac ſcripturas concernentes ſtatum ipſius Eccleſiæ, adhibitis tamen aliquibus eiuſdem Eccleſiæ Canonicis.*

Archiuium.

COLLECT. XLIII.

1 ARchiuium ſi ſit proprium Eccleſiæ Cathedralis, poteſt Epiſcopus illud viſitare, & iura, ac ſcripturas concernentes ſtatum ipſius Eccleſiæ recognoſcere,
2 adhibitis tamen aliquibus eiuſdem Eccleſiæ Canonicis. *S. Cong. Conc. in Oriolen. 27. Martii* 1632. in reſp. ad 10. Vidi originale, cuius meminit nouiſſimè Bonfadin. in theſauro eccleſiaſt. deciſ. reſol. 5. num. 45. De materia Ioann. Anton. Nouar. in ſumma Bullarum ſub tit. de Archiuio.

S V M M A R I V M.

1 *Sagittæ & arma in Eccleſiis appendi non debent.*

2 *Geſtatio armorum prohibitorum in Eccleſia non eſt de comprehenſis in Bulla Gregorij XIV.*

3 *Regularis arma cuiuſuis generis prohibita intra Eccleſias, & monaſteria ſtatus Mediolanenſis tenere præſumens quas pœnas incurrat, oſtenditur.*

Arma.

COLLECT. XLIV.

1 ARma, & ſagittæ in Eccleſiis appendi non debent. *S. Cong. Epiſcop. & Regul.* teſte Ioan. Bapt. Lezana in ſum. q. Regul. tom. 1. c. 21. n. 34.

2 Armorum prohibitorum geſtatio, quamuis in Eccleſia delictum ſit, non eſt tamen de comprehenſis in Bulla ſanctæ mem. Gregorij XV. *S. Cong. Epiſcop. & Regular. in Salernitana 30. Septembris* 1616. cuius meminit Ioan. Bapt. Lezana in ſum. quæſt. Regul. tom. 3. verbo Arma, n. 7.

3 Arma cuiuſuis generis prohibita, pręſertim verò ſcoplos rotatos tam longiores, quam etiam breuiores nullus Regularis cuiuſuis Ordinis intra Eccleſias, & ſua monaſteria in ſtatu Mediolanenſi tenere audeat, vel præſumat ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ Sedi Apoſt. reſeruatę, ac inſuper priuationis officiorum, & dignitatum, ac beneficiorum, & inhabilitatis ad quæcunque officia in poſterum obtinenda ipſo facto abſque vlla declaratione incurrenda. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul.* referentibus Nald. in ſum. verb. Religioſus, num. 50. Lezana in ſum. verb. Arma, num. 3. De materia Ioann. Anton. Nouar. in ſum. Bullarum, tit. de Armis.

S V M M A R I V M.

1 *Epiſcopus tenetur aſcribere ad ſeruitium Eccleſię Clericum in minoribus conſtitutum, vel prima tonſura initiatum petentem aſcribi.*

2 *Fori priuilegio gaudere debet, qui incedens in habitu & tonſura, deſcribi ſe fecit in catalogo Clericorum, qui in Synodo diœceſana obedientiam pręſtiterunt ordinario, & per paucas vices interfuit in choro, & in proceſſionibus, licet aſcribere non ſe fecerit alicui Eccleſiæ.*

3 *Clerici in ipſa promotione debent ſe adſcribi facere alicui Eccleſiæ: nam poſtea fieri non poteſt.*

4 *Fori priuilegio gaudet habitu clericali incedens, & ſtudijs incumbens, & aliquibus diebus Miſſis inſeruiens, licet nulli ſit aſcriptus Eccleſiæ.*

5 *Eques Regularis effectus poſt aſcriptionem Eccleſiæ receptitiæ, non poteſt fructus illius prætendere.*

Aſcribere, Aſcriptio.

COLLECT. XLV.

1 AScribere tenetur Epiſcopus ad ſeruitium Eccleſiæ Clericum in minoribus conſtitutum, vel prima Tonſura initiatum petentem aſcribi. *S. Cong. Conc. in Valentina 29. Iunij* 1628. teſte Sellio in ſelect. Canon. cap. 18. n. 13. & refero Ego ipſe de iure Eccleſ. vniuerſ. lib. 1. cap. 39. §. 2. n. 30.

2 Aſcribere non ſe faciens alicui Eccleſiæ ſi incedat in habitu, & tonſura, & ſit deſcriptus in catalogo Clericorum, qui in Synodo diœceſana obedientiam pręſtiterunt Ordinario, & per paucas vices in choro, & in proceſſionibus interfuit, attentis circunſtantiis gaudere debet fori priuilegio. *S. Congr. Conc. in alia Valentina 28. Martij* 1628. cuius meminit Selli. d. cap. 18. num. 15. & Ego d. cap. 39. §. 2. num. 35. refert me citato, Antonin. Diana moral. reſol. p. 4. tract. 1. reſol. 2. in fine.

3 Aſcriptio alicui Eccleſiæ in ordinatis debet fieri ipſa promotione, nam poſtea fieri non poteſt. *S. Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. de benefic. p. 2. c. 5. num. 101.

4 Aſcriptus licet nulli ſit Eccleſiæ Clericus, ſi tamen habitu clericali incedens, & ſtudiis incumbens, ſcholas

fre-

frequentauerit, & diebus præcipuè festiuis, & aliis sacrifi io Missæ inseruierit in aliqua Ecclesia, fori priuilegio gaudet. *S.Cong.Conc.die 30.Iunii 1609.* quam refero de iure ecclesf. vniuersf. lib.1.c.39.§.2.n.36. & me citato in illo loco refert etiam Torreblanca de iure spirituali, lib.15.cap.5.n.58.

5 Ascriptus Ecclesiæ receptitiæ si fiat miles Capellanus Hierosolym. seu alterius Militiæ, non potest prætendere fructus Ecclesiæ receptitiæ, quia reputatur Regularis. *S.Cong. Conc. die 17.Martii 1619.* referête Sellio d.c.18.n.21.

SVMMARIVM.

1 *Episcopo accedenti ad Ecclesiam debet ministrari aspersorium cum aqua benedicta à prima dignitate, vel digniore Canonico.*

2 *Episcopo accedenti ad Ecclesiam Collegiatam porrigendum est aspersoriam aqua benedicta à Priore eiusdem Ecclesia.*

3 *Archipresbytero non est porrigendum aspersorium à digniore Presbytero.*

4 *Celebrans debet facere aspersionem aqua benedicta in Dominicis diebus etiamsi sit prima dignitas.*

Aspersorium.

COLLECT. XLVI.

1 ASpersorium cum aqua benedicta Episcopo accedenti ad Ecclesiam debet ministrari à prima Dignitate, vel digniore Canonico. *Sac.Congr. Rit.in Salamantina 16.Iulii 1605. & in Sarzanen. 12. Mart. 1618. & in Bononien.14. Februarii 1632.* Si verò prębendę sunt distinctæ ministrandum est à primo Canonico Presbytero. *Eadem Sacra Cong.in Placen.19.Maij 1607.* quarum meminit Selli.in select.Canonic.cap.16.n.2.

2 Aspersorium aquæ benedictæ porrigendum est Episcopo à Priore Ecclesię Collegiatę, dum ibi accedit Episcopus, non autem à prima dignitate, vel primo Canonico Ecclesię Cathedralis. *Sacra Cong. Rit. in Camarinen.15.Martij 1608.* teste Selli.d.cap.16 n.4.

3 Aspersorium non est porrigendum Archipresbytero à digniore Presbytero, neque alia obsequia ei sunt præstanda, quæ soli Episcopo à Canonicis præstantur. *Sacra Congr. Rit. in Baren.4.Iulij 1615.* apud Selli.d.cap.16. num.7.

4 Aspersio aquæ benedictæ in Dominicis diebus fieri debet per ipsum celebrantem etiam quod sit prima, vel alia Dignitas, non obstante contraria consuetudine, quę potius corruptela quàm consuetudo dici debet. cùm sit contra rubricas Missalis Romani, & dispositionem Cęremonialis Episcoporum lib.2.cap.30. quæ tollit omnẽ contrariam consuetudinem. *S.Cong. Rit.in Perusina 29. Nouemb.1632.* penes Sellium d.cap.16.n.3.

SVMMARIVM.

1 *Papæ assistentes in Capella quibus prærogatiuis gaudeant, ostenditur.*

2 *Episcopo assistentes debet incenseri post Episcopum ante Magistratum etiamsi sit de maioribus.*

3 *Episcopo assistentes Diaconi, & Subdiaconi omnibus aliis praferuntur.*

4 *Canonici duo assistentes debent eligi ex numero Diaconorum quando Prabenda sunt distincta.*

5 *Presbyter siue Archipresbyter assistens licet non sit prima dignitas thurificandus est ante Archidiaconum tuncella paratum loco Diaconi assistentis.*

6 *Episcopum thurificare debet Presbyter assistens siue dignitas sit, siue Canonicus.*

7 *Pacem accipiunt, & thurificantur ante dignitates Assistentes licet minus digni ratione assistentia.*

8 *Canonici Assistentes superuenientibus dignitatibus, vel Canonicis dignioribus debent discedere, & locum assistentia digniorem cedere dignioribus.*

9 *Munus Presbyteri Assistentis pertinet ad primam dignitatem.*

10 *Genuflectere nullo modo tenentur dignitates & Canonici Assistentes.*

11 *Episcopo facienda est Assistentia iuxta Cæremoniale.*

12 *Canonicorum duorum assistentia semper conuenit Episcopo.*

13 *Episcopo facienda est Assistentia tam à duobus Diaconis quàm à Presbytero.*

14 *Dignitates, Canonici, vel Portionarij Episcopo solemniter celebranti assistentiam prastare tenentur, eique vestibus sacris induti debent per se ipsos inseruire.*

15 *Canonico celebranti conceditur assistentia Capellani cum Pluuiali, vbi adest talis consuetudo immemorialis.*

16 *Cinerum, candelarum, & palmarum in receptione non habetur ratio assistentia, sed quilibet debet accedere secundum prarogatiuam ordinis.*

17 *Dignitatum duarum, vel duorum Canonicorum assistentia Episcopo loci ordinario tantummodo conuenit.*

18 *Canonicorum duorum assistentia hinc indè facienda est à Canonicis prabenda subdiaconalis, & illis deficientibus à Canonicis prębendę Diaconalis.*

19 *Canonicorum duorum assistentia per viam iuxta consuetudinem conuenit Archiepiscopo Granatensi.*

20 *Episcopo celebranti facienda est assistentia cum Pluuiali a prima dignitate, vel à primo Canonico in ordine Presbyterali.*

21 *Canonicis celebrantibus assistentia prastari debet ab hebdomadariis, & beneficiatis.*

22 *Digniores & honoratiores debent assistere Episcopo.*

23 *Canonici tenentur Episcopo assistere etiam quando ordinationem celebrat etiam extra propriam Ecclesiam.*

24 *Dignitas prima cogitur assistere Episcopo etiam sub censuris.*

25 *Episcopo Pontificaliter celebranti in Ecclesia Collegiata, vel Parochiali assistere pertinet ad dignitates & Canonicos Cathedralis, non autem Collegiata.*

26 *Impeditus assistere Episcopo celebranti, potest adesse in choro, & lucrari distributiones.*

27 *Episcopus non debet admittere cum Pluuialibus clericos in minoribus Constitutos in Vesperis decantandis per aliquam ex dignitatibus Cathedralis.*

28 *Episcopo solemniter celebranti pro Presbytero quis debeat assistere, ostenditur.*

Assistentes. Assistentia. Assistere.

COLLECT. XLVII.

1 ASsistentes Papæ in Capella Pontificia præferuntur cæteris in assequutione beneficiorum, nobilitantur valde, & æquiparantur ortis ex sanguine Comitum, habẽt facultatem testandi de bonis ecclesiasticis, exempti sunt à decimis & si se absentant visitant limina Apostolorum per procuratorem. Iulius III. constit.12.incip. Romanus Pont. de anno 1551. apud Laert. Cherub. tom.1.pag.576.in nouiss. impres.

2 Assistentes Episcopo debent incensari post Episcopum ante Magistratum, etiamsi sit de maioribus. *Sacra Cong. Rit.in Patauina 12.Martii 1602.* teste Sellio in select. Canon.c.28.n.2.

3 Assistentes Episcopo Diaconi & Subdiaconi omnibus aliis pręferuntur. *Sacra Cong. Rit. in Caputaquen.18. May 1602.* apud Sellium d.c.28.n.3.

Assi-

4 Aſſiſtentes duo Canonici debent eligi ex numero Diaconorum quando Pręběndę ſunt diſtinctæ. *S.Cong. Rit.in Nolana* 23. *Maij* 1603. cuius memini in meo tractat. de Canonic. c.33.n.7.

5 Aſſiſtens Presbyter, ſiue Dignitas ſit ſiue Canonicus, & non Diaconus Euangelij debet Epiſcopum thurificare. *S.Cong.Rit.in Placentina* 19. *Maij* 1607. penes Selli. d.c.28 n.4.

6 Aſſiſtens Presbyter ſiue Archipresbyter, licet non ſit prima Dignitas thurificandus eſt ante Archidiaconum tunicella paratum, loco Diaconi aſsiſtentis, licet Archidiaconus ſit prima Dignitas. *S.Cong.Rit.* quam citat Aldan. in compendio Canonicarum reſolut. lib.2.tit.22. num.2.

7 Aſſiſtentes licet minus digni, ratione aſsiſtentiæ ante Dignitates thurificantur, & accipiunt pacem. *Sacra Cong.Rit.in Cremen.* 28. *Septemb.* 1602. *& in Nolana* 23. *Maij* 1603. *& in Bracharen.* 19. *Iunij* 1609. de qua mentionem facit Sellius d.cap.28.n.6.

8 Aſsiſtentes Canonici superuenientibus Dignitatibus, vel Canonicis dignioribus debent diſcedere, & locum aſsiſtentiæ digniorem cedere dignioribus ſecundum conſuetudinem & vſum capellæ Papalis. *Sacra Cong. Rit.in Aſten.* 18. *Nouemb.* 1606. *& in Ferrarien.* 20. *Iunij* 1609. quam refert Aldan.d.tit.22.num.11.

9 Aſsiſtentis Presbyteri munus pertinet ad primam Dignitatem. *Sacra Cong.Rit.in Terdonen.* 9. *Maij* 1606. de qua Selli.d.cap.28.n.9.

10 Aſsiſtentes Dignitates & Canonici, vel aliquo modo Epiſcopo ſolemniter celebranti inſeruientes, nullo modo tenentur genuflectere. *Sac.Cong.Rit.in Monopolitana* 15. *Decembris* 1632. cuius memini in d.tract. de Canonicis & Dignit.cap.33.n.30.

11. Aſsiſtentia Epiſcopo facienda eſt iuxta Cæremoniale. *S.Cong. Rit. in Legionen.* 1. *Iunij* 1601. teſte Sellio d. cap.28.n.10.

12 Aſsiſtentia duorum Canonicorum ſemper conuenit Epiſcopo ſiue celebret, ſiue diuinis officiis aſsiſtat, & etiam dum vadit ad Eccleſiam. *Sacra Cong.Rit.in Granaten.* 10. *Maij* 1601. penes Aldan.d.tit.22.n.12.

13 Aſsiſtentia Epiſcopo facienda eſt tam à duobus Diaconis, quam à Presbytero aſsiſtente, vt dicitur in Cæremoniali Epiſcoporum. *S.Congr. Rit. in Melphiten.* 30. *Auguſti* 1602. apud Aldan.d.tit.22.numero 13.

14 Aſsiſtentiam Epiſcopo ſolemniter celebranti & Põtificalia exercenti præſtare debent Dignitates, Canonici, vel Portionarij, eique veſtibus ſacris induti inſeruire tenentur per ſe ipſos. Si verò quis ſit legitimè impeditus; alius eiuſdem Ordinis & gradus reſpectiuè, nõ autem inferioris deputare poterit. *S.Cong. Rit. in Abulen.* 18. *Martij* 1602. referente Sellio d. cap. 28. numero 12.

15 Aſsiſtentia Capellani cum Pluuiali conceditur Canonico celebrãti, vbi talis adeſt conſuetudo immemorialis. *Sacra Cong.Rit.in Mãtuana* 19. *Iulij* 1604. quam citat Aldan.d.tit.22.n.14.

16 Aſsiſtentiæ ratio non habetur in receptione cinerũ, candelarum, & palmarum, ſed quilibet debet accedere ſecundum prærogatiuam Ordinis. *Eadem S. Cong. Rit.in Nolana* 23. *Maij* 1603. teſte Aldano d.tit.22.n.15.

17 Aſsiſtentiæ duarum Dignitatum, vel duorum Canonicorum Epiſcopo loci Ordinario tantummodo conuenit. *Sacra Cong.Rit.in Cæſaraugustana* 9. *Maij* 1606. de qua Aldan.d.tit.22.n.17.

18 Aſſiſtentia duorum Canonicorum hinc inde facienda eſt à Canonicis præbendæ Diaconalis, illis deficientibus à Canonicis Præbendæ Subdiaconalis, & etiam illis deficientibus ab vltimis Canonicis Presbyteri. *Eadem S Cong.Rit. in Saonen.* 17. *Iulij* 1606. apud Selli. d. cap.28.n.14.

19 Aſsiſtentia duorum Canonicorum per viam iuxta conſuetudinem Eccleſiæ Granaten. & etiam dum celebrat, vel diuinis officiis aſſiſtit iuxta diſpoſitionẽ libri Cæremonialis, Archiepiſcopo conuenire declaratur, tam abſente, quàm præſente Regio Magiſtratu. *S.Cong. Rit.in Granat.* 10. *Maij* 1608. *&* 24. *Nouemb.* 1609. quarum meminit Selli.d.c.28.n.15.

20 Aſſiſtentia cum Pluuiali Epiſcopo celebranti facienda eſt à prima dignitate, vel à primo Canonico in ordine Presbyterali conſtituto, quocunque nomine appelletur, ſiue Archidiaconus, ſiue Archipresbyter, ſiue Decanus. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Vercellen.* 7. *Auguſti* 1610. penes Sellium d.cap.28.n.16.

21 Aſſiſtentia debet præſtari ab hebdomadariis, & beneficiatis, Canonicis celebrantibus iuxta ſtatutum Eccleſiæ. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Auenionen.* 24. *Martij* 1612. de qua Aldan.dict.tit.22.n.24.

22 Aſſiſtere Epiſcopo debent digniores, & honoratiores. *Eadem S.Cong.Rit.in Calagaritana* 1. *Iulij* 1601. cuius memini in dict. meo tract. de Cannn. cap.33.n.2.

23 Aſſiſtere Epiſcopo Canonici tenentur etiam quando ordinationem celebrat extra propriam Eccleſiam, dummodo numerus ſufficiens Canonicorum, & Miniſtrorũ in Eccleſia remaneat. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Elboren.* 7. *Iunij* 1612. quam citaui in d.tract. de Canon.c.33.n.8.

24 Aſsiſtere Epiſcopo cogitur prima dignitas, etiam ſub cenſuris. *Eadem S.Cong.Rit.in Calagaritana* 12. *Decembris* 1600. teſte Sellio d.c.28.nu.21.

25 Aſſiſtere Epiſcopo Pontificaliter celebranti etiam in Eccleſia Collegiata, vel Parochiali, pertinet ad dignitates, & Canonicos Cathedralis Eccleſiæ ſi adſint, non autem ad Canonicos Collegiatæ, vel Presbyteros Parochialis, etiamſi numerus alioquin ſufficiens ſit Preſbyterorum. *Eadem S.Cong Rit. in Calagaritana* 1. *Iulij* 1601. *& in Bononien.* 26. *Aprilis* 1602. *& in Brunduſina* 15. *Iulij* 1617. *& in Iſernien.* 2. *Auguſti* 1631. quarum memini d.tract. de Canon.c.33.n.11.

26 Aſſiſtere Epiſcopo celebranti impeditus qui fuerit prima Dignitas in Cathedrali, licet adeſſe in choro, & lucrari poteſt diſtributiones, dummodo impedimentum ſit euidens, & notorium, omni prorſus fraude ceſſante. *Eadem Sacra Cong.Rit.* referente Eminentiſsimo D.meo Card.Muto, in Saonen. 24. Aprilis 1627. refert nouiſsimè Iul.Bonſadin. in theſauro eccleſ. deciſ. reſol. 8.num.25.

27 Aſsiſtere cum Pluuialibus non conuenit, vt Epiſcopus admittat Clericos in Minoribus conſtitutos ſtante penuria Sacerdotum in Veſperis decantandis per aliquam ex dignitatibus Cathedralis etiam in ſolemnioribus anni feſtiuitatibus. *Eadem S.Cong.Rit. in Caſertana* 18 *Septembris* 1632. cuius memini d. tract. de Canon.c.33.n.7.

28 Aſsiſtere Epiſcopo ſolemniter celebranti debet pro Presbytero Aſsiſtente, quando Præbendæ ſunt diſtinctæ in Presbyterales, & Diaconales, dignior de Capitulo quocunque nomine nuncupetur, dummodo ſit in Sacerdotio conſtitutus. Epiſcopo verò non celebranti, ſed diuinis tantùm præſenti pro Presbytero aſsiſtente inſeruire debet dignior Canonicus poſt dignitates. Sed quando Præbendæ non ſunt diſtinctæ in Presbyterales, & Diaconales, tunc Epiſcopo ſiue ſolemniter celebret, ſiue diuinis tantum præſens ſit, pro Presbytero aſſidere, & inſeruire debet dignior de Capitulo, iuxta diſpoſitionem Cæremon.lib.1.cap.7.& 8. *Eadem S.Cong. Rit. in Monopolitana* 15. *Decembris* 1632. cuius memini, in d.tract. de Canon.cap.33.num.5.

Plura vide infra in verbo Canonici aſsiſtentes Epiſcopo collect. 100.

Aſſociatio, vide infra in verbo Canonici aſſociantes Epiſcopum, &c. collect. 99.

Aſſociatio an debeatur Abbatibus? Vide ſupra in verbo Abbas collect.1.n.22.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Astrologia agentes.*
2 *Astrologia iudiciaria, & disciplinarum diuinatoriarum studium perniciosissimum in Ecclesia Dei.*
3 *Ordinarij punire possunt artem Astrologia profitentes, praterquam circa artem Medicam, nauigationem, & agriculturam.*
4 *Inquisitores punire possunt Astrologia iudiciaria, & nigromantia libros retinentes, aut legentes.*
5 *Bulla Sixsi V. contra Astrologos obligat in vtroque foro.*
6 *Astrologi iudiciarij, qui de statu Reip. Christiana, vel Sedis Apost. seu vita Romani Pont. aut eius consanguineorum iudicia faciunt, quas pœnas incurrant.*

Astrologia.

COLLECT. XLVIII.

1 DE Astrologia Georgius Valla, Ioachimus Fortius, Aurelius Marinatius Ital. Ioãnes Paulus Galntius, Antonius Miraldus, Guido Bonatus, Georg. Cumelsus, Ioannes Elszenis, Ioãnes Ganiuetus, Hieron. Vicolffius, Ioannes Francisc. Opfusius, Ioanues Scræterus, Ioannes Staisnerus, Ioann. Pontanus, Valentinus Engelhaldus, Ioannes Picus Mirandulanus, Bartholomęus Vesputius, Gabriel Pirouanus, Henricus Ranzouius de Astrologici studij dignitate, Ioannes Iouianus, Iodochus Lorichius in thesauro nouo Theologico, Petr. Crespetius in sum. Cathol. Fidei sub hoc verbo, Barthol. Valen. en el repertorio del Mundo, lib. 2. c. de Astrologia. Bened. Pereira de Magia lib. 3. c. 1. cum seqq. Azor. instit. moral. p. 1. lib. 9. c. 13. Less. de insti. lib. 2. c. 45. dub. 6. Suar. de Relig. lib. 2. de superstit. c. 11. à n. 8. Sanchez in præcepta Decalogi, to. 1. lib. 2. c. 38. nu. 27. cum seqq. Ego de officio, & potestate Episcopi p. 3. alleg. 58. num. 153. cum seqq.

2 Astrologiæ iudiciariæ, & disciplinarum diuinatoria-
rum studium perniciosissimnm in Ecclesia Dei: Illud
3 profitentes præterquam circa artem Medicam, nauiga-
tionem, & agriculturã, aliqua de futuris contingentibus
vaticinari præsumentes ab Ordinarijs puniuntur. Et hu-
4 iusmodi Astrologiæ indiciariæ libros, sicut & Geome-
triæ, Chiromantiæ, Pyromantiæ, Onomantiæ, Gidantiæ,
& Negromantiæ secum retinentes, ac legentes ab Inquisitoribus contra hæreticã prauitatem puniri possunt. Sixtus V. const. 17. incip. Cęli & terræ, Non. Ianuar. 1585. apud Laert. Cherub. in Bullario, to. 2. pag. 510. aliàs pag. 388. in nouiss. impress. cuius meminerunt Nald. verbo Astrologus, nu. 3. Quarant. in sum. Bullarij, verbo Astrologia, Lauret. de Franchis de controu. inter Episcopos, & Regular. pag. 22. Ioan. Anton. Nauar. in summ. Bullarum tit. de Astrologia, iudic. Ego ipse d. alleg. 51. nu. 154. Scortia in selectas Bullas epitom. 140.

5 Dubium est an hæc Bulla Sixti V. obliget in vtroque foro? Illam latam esse pro foro exteriori, non autem in foro conscientiæ obligare existimarũt Suar. to. 2. de Relig. tract. de irreligios. c. 11. n. 34. Molfes. in Theol. moral. trac. 11. c. 7. n. 120. Nald. in sum. verb. Astrologus n. 4. Sed in vtroque foro locum habere melius resoluunt Ioan. de Salas 1. 2. tract. 5. disp. 2. sect. 3. nu. 36. Sanch. in præcepta Decal. lib. 2. c. 38. n. 34. Homobon. de Bonis de examine ecclef. tract. 6. q. 22. vers. 4. Filliuc. in q. moral. tract. 24. c. 4. punct. 3. n. 84. ad fin. Bonacin. de censur. extra Bullam disp. 2. q. 2. punct. 38. nu. 3. Farin. de hæresi, q. 181. §. 1. sub n. 59. Lauret. de Franchis in var. quæst. resp. 2. pag. 24.

6 Astrologi indiciarij, qui de statu Reipubl. Christianæ, vel Sedis Apost. seu vita Romani Pont. aut eius consanguineorum iudicia faciunt, seu facta imposterum penes se retinent, vel alicui ostendunt, aut verbis tractãt, incurrunt pœnas nedum excommunicationis maioris latæ sententiæ, sed etiã vt læsæ Maiestatis Rei vltimi supplicij, ac confiscationis omnium bonorũ suorum, & priuationis beneficiorum, & officiorum, si Clerici fuerint. Vrbanus VIII. const. 8. aliàs 113. incip. Inscrutabilis, Kal. Aprilis 1631. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario, to. 4. pag. 118. & apud Lauret. de Franchis vbi supra p. 27. cum seqq. & illius memini d. alleg. 51. n. 134. in fine.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

B. Atto.

COLLECT. XLIX.

1 BEati Attonis Pontificis, & Confes. Officium, & Missa pro Diœcesi Pistorien. & vniuersa Congregatione Vallisumbrosæ conceditur à *S. Cong. Rit. in Pistorien. pro B. Attone 11. Decembris* 1604. Et pro ciuitate & diœcesi Pacen. *Eadem S. Cong. in Pacen. 1. & 3. Martij* 1614. quarum meminit Aldan. in compend. Canonicarum resolut. lib. 1. tit. 18. de Sanctis num. 11.

SVMMARIVM.

1 *Officium Auditorum Rota vacat per promotionem ad Ecclesias Cathedrales.*
2 *Auditores Rota quibus fruantur praeminentiis, & priuilegijs, ostenditur.*
3 *Referendariorum priuilegiis, & gratijs gaudent Auditores Rota, & exemptione a gabella vini.*
4 *Causa Auditorum Rota, eorumque familiarium, consanguineorum, & affinium vsque ad secundum gradum in Rota non tractantur.*
5 *Decanatus Auditorum Rota Romana spectat ad Auditorem tempore vacationis in Curia prasentem, aut ex causa publica absentem.*
6 *Auditor Camera quarum causarum cognitionem habeat, ostenditur.*
7 *Citare põs in partibus in prima instãtia Auditor Camera.*
8 *Auditor Confidentiarum de quibus causis cognoscere valeat, ostenditur.*
9 *Canonicus Auditor Episcopi in congregationibus, qua fiunt coram Episcopo, vel eius Vicario, debet sedere in loco sua receptionis.*

Auditor.

COLLECT. L.

1 AVditorum Rotæ Romanæ Officium vacat per promotionem ad Ecclesias Cathedrales. Innocentius VIII. constit. 6. incip. Circunspecta to. Kalend. Septemb. 1485. apud Laert. Cherubin. in Bullario to. 1. pag. 378. aliàs pag. 335. in nouiss. impress.

2 Auditores Rotæ Romanæ, & eorum locum tenentes habent facultatem recitandi Horas Canonicas, etiã postpositis Horis, Missam ante diem celebrandi, Stationes Vrbis propriam visitando capellam consequendi, carnibus etiam diebus prohibitis de consilio vtriusque medici vescendi, litterarum Apost. expeditionem gratis habendi. Qui etiam obtinent exemptionem à legatorum, Ordinariorum, & aliorum superioritate, & à decimis pedagijs, gabellis, & alijs oneribus, & his priuilegijs non censetur derogatum etiam per litteras Apost. habentes clausulam quod tenores & formæ illarum habeantur pro expressis. Et quod non comprehendantur Auditores, aut locum tenentes nisi eorum nomina, & cognomina in eis expressa fuerint. Clemens VII. constit. 13. incip. Conuenit æquitati Non. Augusti 1525. apud Laert. Cherubin. in Bullar. tom. 1. pag. 577. aliàs pag. 485. in nouiss. impres.

3 Auditores Rotę gaudent omnibus priuilegiis & gratijs Referendariorum, potiuntusque exemptione à gabella vini. Paulus III. const. 12. incip. Romani 13. Augusti 1537. apud Laert. Cherub. d. to. 1. pag. 654. aliàs pag. 525.

4 Auditorum Rotæ Romanę, eorumq; familiarũ, necnon consanguineorum, & affinium vsque ad secundum gradum causæ in Rota non tractantur. Pius V. const. 44. incip. In throno 6. Kal. Ianuar. 1561. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 58. aliàs pag. 44. in nouiss. impress.

5 Auditorum Rotæ Romanæ Decanatus cum omnimoda præcedentia spectat ad Auditorem tempore vacationis in Curia præsentem, aut ex causa publica absentem. Idem Pius IV. const. 61. incip. Dudum 6 Kalend. Augusti 1562. apud Laert. Cherubin. d. tom. 2. pag. 89. aliàs pag. 67. in nouiss. impress.

6 Auditor Cameræ est Iudex competens causarũ quorumcunque Prælatorum, Officialium, Curiæ, Oratorum, Curialium, Notariorum Cameræ, & familiarium eorũdem, & campsorum mercatorum, & pensionum, quamuis solutio alibi facienda esset, & executor omnium literarum Apost. solus ac priuatiuè, vbi alij vero deputati cumulatiuè: remissorias & cõpulsoriales dat, monitoria ad partes decernit, censuras promulgat, & alia facit, ac solius est cognoscere de causis, & litibus ortis vigore obligationis Cameralis Pius IV. consti. 33. incip. Ad eximiæ Kal. Maij 1561. apud Laert. Cherub tom. 2. pag. 47. Paulus V. const. 28 incip. Eximiæ 17. Kal. Octobr. 1606. apud eũdẽ Laer. Cherub. in Bullar t. 3. pag. 212. alias 156.

7 Auditor Cameræ potest in partibus citare in prima instantia non obstante decreto Concil. sess. 24. de refor. cap. 20. *S. Cong. Episcop. & Regul. in Pistorien.* 18. *Aprilis* 1595. teste Sellio in select. Canon. cap. 72. nu. 20. de qua materia latè egi in praxi exigendi pensiones cap.

8 Auditor Confidentiarum est Iudex causarum confidentialium simoniæ, & cum eis connexitatem habentium, verus commensalis, & familiaris Papæ, & est Iudex competens etiam respectu quoruncunque Prelatorum, & Cardinalium, & causarum inducentium aliquam pactionem simoniacam tam mouẽdarum in Vrbe quàm deuoluendarum ex toto Orbe. Procedit summariè, & omissis terminis substantialibus, qui seruantur de stylo Palatij, & procedit ex mero officio ad procuratoris fiscalis denunciationem, & partium accusationem contra simoniacos. Sixtus V. const. 47. incip. Diuina Kal. Nouemb. 1586. apud Laer. Cherub. in Bullario to. 2. pag. 556. Præcedit vtriusque Signaturæ Referendarijs. *S. Cong. Rit. sub die 6. Decembris* 1621. cuius meminit Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 3. tit. 4. num. 15.

9 Auditor Episcopi Canonicus in congregationibus, quæ fiunt coram Episcopo, vel eius Vicario debet sedere in loco suæ receptionis, & non super alios Canonicos præsentes. Eadem *S. Cong. Rit. in Beneuentana* 29. *Ianuarij* 1605. quam refert Aldan. d. lib. 3. tit. 4. nu. 18.

Auxiliorum diuinorum materia.

COLLECT. LI.

1 Omnibus, & singulis cuiusuis Religionis Ordinis, Congregationis, Instituti, & Societatis, Regularibus, & alijs quibuscunque tam ecclesiasticis, quàm secularibus personis, cuiuscumque status, conditionis, &c. præcipitur ne in posterum audeant imprimere, vel quoquo modo in lucem edere libros, tractatus, vel compositiones ex professo, vel incidenter, aut prætextu commentandi Sanctum Thomam, vel quemlibet alium Doctorem, aut alia quauis occasione, prætextu, vel modo de materia auxiliorum diuinorum tractantis sine expressa & speciali licentia à Sanctitate sua in Congregatione Sancti Officij obtinenda, donec aliud in hac materia à dicta sancta Sede Apost. fuerit Ordinatum; sub pœna amissionis vocis actiuæ, & passiuæ, ac facultatis concionandi, publicè docendi, ac legendi, & quod eo ipso libri prohibiti censeantur absque alia declaratione. *S. Cong. S. R. & vniuersalis Inquisitionis habita in Palatio Apost. coram S. D. N. Vrbano Papa VIII. ac eminentissimis Cardinalibus in vniuersa Christiana Rep. Inquisitoribus Generalibus a sancta Sede Apost. specialiter deputatis die 22. Maij* 1625. Referunt Laurent. de Peyrinis priuil. Regul. ad constit. 2. Iulij II. nu. 20. & Lezana in sum. q. Regular. tom. 1. cap. 10. num. 24.

SVMMARIVM.

1 *Correlatiua sunt Baculi, & Mitræ vsus.*
2 *Suffraganeus Episcopus non debet vti Baculo Pastorali quando solemniter celebrat.*
3 *Abbati Sanctæ Luciæ in plano Melatij conceditur Baculi, & Mitræ vsus.*
4 *Abbas in processionibus prohibetur vti Baculo & Mitra extra suum monasterium.*
5 *Baculus argenteus, vel aureus potest à quocunque pro suo libitu deferri.*

Baculus.

COLLECT. LII.

1 Baculi, & Mitræ vsus sunt correlatiua, & cui vnum conceditur alterum etiam concedendum videtur. *S. Cong. Rit. in Treueren. 8. Ianuarij* 1605. *& in Argentina 7. Octobris* 1606. testibus Lezana in sum. quæst. Regular. tom. 3. verbo Baculus num. 2. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. sub eod. verbo, meripso de iure ecclesiast. vniuerso lib. 3. cap. 2. num. 27.

2 Baculo pastorali vti non debet Episcopus Suffraganeus quando solemniter celebrat, sicut vtitur Episcopus proprius, nisi in Ordinationibus, & alijs similibus necessarijs. *Sacra Rit. Cong. in Bracharen. 1. Septembris* 1607. cuius meminit me citato Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo Baculus num. 6.

3 Baculi, & Mitræ vsus cum alijs prerogatiuis conceditur Abbati sanctæ Lucię in plano Melatij Regni Sicilię, capellano Regio, & Referendario Apostolico. *S. Rit. Cong. in Nullius sanctæ Luciæ in plano Melatij* 18. *februarij* 1617. teste Sellio in select. Canon. c. 2. n. 9. Et Cõcessus Primati Nancien. in dominio Lotharingiæ declaratur habere locũ in Ecclesijs dicti dominij in presentia Ducis sine præiudicio iurium Episcopalium. *Sacr. Cong. Rit. in Nancien 6. Decembris* 1608. referente Sellio d. c. 2. n. 15.

4 Baculo, & Mitra in processionibus extra suum monasterium Abbas vti prohibetur, nec ante se deferri facere facultatem habet. *S. Cong. Rit. in Eugubina 17. Iulij* 1604. *& in Cameracen. 6. Decembris* 1631. apud Gauant. in manuali Episcop. verbo Abbas num. 9.

5 Baculus argenteus, vel aureus potest à quocunque pro suo libitu deferri, cum non sit proprius dignitatis, nõ autem ea, quæ ex indultu particulari concedi solent. *S. Cõg. Rit. in Nouarien. 19. Maij* 1614. cuius meminit Ioannes Maria Nouar. in lucerna Regul. verb. Baculus n. 1. & me citato Lezana in sum. q. Regu to. 3. sub eod. verb. n. 1.

De Baculo Gauant. in rub. Missalis p. 2. tit. 1. vers. Baculus.

SVMMARIVM.

1 *Episcopis Pontificalia exercentibus licet erigere baldachinum in Ecclesijs Regularium.*
2 *Sponsi & sponsæ pro benedictione non est parandum baldachinum.*

3 *Hasta*

3 *Hasta baldachini in Ecclesia deferenda sunt.*
4 *Baldachinum à proprijs personis non autem à substitutis deferendum est.*
5 *Dominus loci erigere non potest baldachinum in Ecclesia.*
6 *Vicarius Episcopi eo absente non potest erigere baldachinum in Ecclesijs Regularium.*
7 *Cælestinis Abbatibus quomodo vti liceat baldachino.*
8 *Cassinensis Congregationis Abbatibus Baldachini vsus permittitur.*
9 *Oliuetani Abbates baldachino sine auro,& pompa vti possunt.*
10 *Camaldulensis Congregationis Abbatibus vsus baldachini conceditur.*
11 *Canonicorum Regularium Lateranensium Prælatis conceditur vsus baldachini.*

Baldachinum.

COLLECT. LIII

BAldachinum erigere licet Episcopis Pontificalia exercentibus in Ecclesijs Regularium,& contradi-
1 centes censuris, & pœnis cogere. *S. Cong. Episcopor. & Regularium sub die* 10. *Iulij* 1603. quam referunt Quarant.in summ.Bullarij verbo priuilegia Regular.Piatec. in praxi Episcop.p.2.c.3. Laurent. de Peyrinis de priuil. Regul.ad constit.26 Leonis X.n.45.Lauret.de Franchis in controuers. inter Episcopos & Regul. pag.92. & seq. Ioan.Baptista Lezana in sum. quæst.Regul. tom.1.c.11. n.3.& tom.3.verbo Baldachinum num.3. Ioann. Maria Nouar.in lucerna Regular.eodem verbo nu.8.Aldan.in compendio Canon.resol.lib.1.tit.8.num.16.quem refero in collect.ad Trident.sess.6.de reform.cap.5.nu.23.

2 Baldachinum non est parandum pro benedictione sponsi & sponsæ. *S.Cong.Rit. in Neritonen.* 25.*Februarij* 1606.teste Sellio in selectis Canonic.cap.5.num.4.

3 Baldacbini hastæ in Ecclesia deferrendæ sunt, vt dicitur in libro Cæremonialis Episcoporum. *S.Cong.Rit.in Melfiten.*30.*Augusti* 1502.penes Sellium d.c.5.nu.19.

4 Baldachinum à proprijs personis, quibus de iure, consuetudine, vel priuilegio competit, non autem ab eorum substitutis deferendum est. *S.Cong.Rit.in Montis Pellusij* 5.*Iulij* 1603. de qua mentionem faciunt Ioan. Maria Nouar.d.verbo Baldachinum num.3. Lezana d. tom.3.sub eodem verbo num.6.

5 Baldachinum in Ecclesia loci Dominus erigere non potest,& Episcopus omnibus sacrorum Canonum remedijs baldachinum omnino remouere facere debere. *S.Cong. Episcop. & Regul. in Boianen.* 12. *Ianuarij* 1618. apud Gauant. in man. Episcop.verbo Baldacbinum nu. 6.Lezana d.tom.3.sub eod. verbonnm 7.

6 Baldachinum non potest erigi à Vicario Episcopi,ipso Episcopo absente in Ecclesijs monasteriorum Congregationis Cassinen.inuitis Monachis. *S.Cong. Rit. in Cassinen.* 10.*Iulij* 1621. penes Ioann.Mariam Nouar.d. verbo baldachinum num.7.

7 Baldachino,sine auro tamen & pompa vti licet Abbatibus Cœlestinis in tribus tantum anni festiuitatibus solemniter celebrantibus, necnon assistētia vnius Presbyteri & duorum Diaconorum,ac aliorum sex ad summum Monachorum sacris vestibus coloris solemnitati respectiuè conuenientis indutorum, duorum nempe cum Pluuialibus, duorum cum Planetis, & aliorum duorum cum Tunicellis vltra Diaconum, & Subdiaconum, qui in Missa cantaturi sunt Euangelium & Epistolam,dummodo ijdem Abbates nullo modo teneant sedem Abbatialem fixam & permanentem propè Altare, vt sedes Episcopalis retineri solet, sed eorum sedes retineatur in Ecclesia ijs tantùm diebus, quibus solemniter vt supra celebrari debet, & dicti sex Monachi vt

Barbos.Apost.Decis.Sum.

supra parati non in sedibus choralibus, sed super scabellis sedeant in situ congruo, iuxta Ecclesiarum conuenientem situm. Vrbanus VIII. sua constit.incip.Exponi nobis 26. Septembris 1629. apud Angel. Mariam Cherub.in apendice tomi 4.Bullarij pag.11.& illius meminit Lezana d.tom.3.verbo Baldachinum num.5.

8 Baldachini vsus permittitur Abbatibus Congregationis Cassinens.in tribus ad summum festiuitatibus anni, quibus solemniter celebrant iuxta consuetudinem, modeste, sine pompa, & auro. *S. Cong. Rit. in Cassinen.* 18.*Martij* 1618. Vrbanus VIII.constit.101.incip.Exponi 11.Iulij 1629.de qua Ioan.Maria Nouar.d.verbo baldachinum num.3.Larius supra collect.5. num.3.

9 Baldaebino sine auro, & pompa vti possunt Abbates Oliuetani solemniter in tribus tantum anni festiuitatibus celebrantes. Vrbanus VIII. constit.97.incipien.Exponit nobis 4.Aprilis 1629. de qua Ioan.Maria Nouar. vbi suprà num.3. Ego in collect. ad Trid. sess. 6. de reform.cap.5.num.24.

10 Baldachini vsus eodem ferè modo permittitur Abbatibus Congregationis Camaldulen. *Sacr.Cong.Rit.in Camaldulen.baldachini* 21. *Augusti* 1632.cuius memini de Episcopo p.3.alleg.80. in fine. sup.collect.3.num.10. Vrbanus VIII.constit.14. aliàs 124. in appendice Bullarij noui apud Angel.Mariam Cherubin. de qua meminerunt Ioan.Maria Nouar. vbi supra, & Lezana d.tom. 3.verbo baldachinum num. 5.

11 Baldacbini vsus eodem ferè modo, & cum ijsdem clausulis conceditur Prælatis Congregationis Canonicorum Regularium Lateranen.habētibus vsum Mitræ, & Baculi quando solemniter celebrant in eorum proprijs Ecclesijs. *S.Cong.Rit.* 15. *Ianuarij* 1633. quam refert Laurent.de Peyrinis de priuileg.Regul.tom.3.in fine,in decretis nouiss.sacræ Congr.decreto 8.pag.566.

SVMMARIVM.

1 *Pueris Baptismus quamprimum commodo fieri potest, conferri debet.*
2 *Baptismus vbi adest periculum mortis, per laicum,per fæminam,imò per paganum, vel hæreticum conferri potest.*
3 *Sclaui baptizati si ad Conseruatores almæ Vrbis pro libertate confugiant, libertatem consequuntur.*
4 *Ecclesiam baptismalem obtinens quando ad residentiam teneatur.*

Baptismus.

COLLECT. LIV.

1 BAptismus non est differendus in pueris, ob periculū mortis, sed quamprimum commodè fieri potest, conferri debet, quia eripit à Diaboli potestate, & filios Dei facit adoptiuos. Eugenius IV.constit.23.incip.Cantate, pridie Non.Februarij 1441.apud Laert.Cherub.in Bullario tom.1.pag.293.aliàs pag.273.in nouiss.impress.

2 Baptismus, si mortis periculum immineat,per laicū, & mulierem in forma Ecclesiæ,si desit Sacerdos, potest conferri, immo etiam per paganum & hæreticū, dummodo intendant facere id,quod facit Ecclesia, cuius effectus est remissio omnis culpę originalis,& actualis,ac etiā pœnæ,quæ pro ipsa debetur.Eugenius IV.const.19. incip.Exultate 10.Kal.Decembr.1439.apud Laert.Cherub. tom.1.pag.286. aliàs pag.268.in nouiss.impress.

3 Baptizati sclaui si ad Conseruatores almæ Vrbis pro libertate consequenda confugiant, libertatem consequuntur,ciuesq; Romani efficiuntur.Pius V.constit.17. incip.Dignum 5 Id.Septemb.1566.apud Laert.Cherub. tom.2.pag.196.aliàs pag.148. in nouiss.impress.

4 Baptismalem Ecclesiam obtinens, cui incumbit solū cura baptizandi omnes infantes oppidi, & existentes

sub cura Archipresbyteri, tenetur ad residentiam ad minus tanquam coadiutor Parochialis Ecclesiæ, etiamsi in Ecclesia Archipresbyter præter baptismum cætera Sacramenta administret. *S. Cong. Conc.* teste Nicolao Garc. de benefic. p. 3. cap. 2. num. 167.

Baretinum.

COLLECT. LV.

1 BAretino in capite imposito celebrare & Missam dicere nullus potest sine summi Pont. licentia, nec sufficit Episcopi facultas. *S. Congr. Conc. 16. Februarij* 1619. quam adducit Sellius in select. Canon. c. 18. n. 27. quem refero de Parocho cap. 11 num. 36. Eadem *Sacra Congr. Rit. 31. Ianuar. & 24 Aprilis* 1626. penes Gauant. in rub. Missalis p. 2. tit. 2. sub num. 2. lit. F. Vide infra verbo Pileolus collect. 574.

SVMMARIVM.

1 *Loci priuilegio gaudet Baricellus Episcopi.*
2 *Iudex secularis non potest carcerare baricellū Episcopi.*
3 *Syndicatum in Curia Episcopali subire tenetur Baricellus Episcopi.*

Baricellus.

COLLECT. LVI.

1 BAricellus Curię Episcopalis cum sit de armata Episcopi familia, fori priuilegio gaudet. *S. Cong. Episcoporum & Regul. in Sorana* 25. *Aprilis* 1614. quam refert Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 2. tit. 15. n. 18.

2 Baricellus, cū de familia armata Episcopi existat, non potest, nec de iure debet per Iudicē laicū carcerari. Eadē *S. Cong. in dicta Sorana*, teste Aldan. d. lib. 2. tit. 15 n. 19.

3 Baricellus Episcopi in Curia Episcopali syndicari potest, ideoque cum Officium exercere incœperit, cautionem in eodem Tribunali præstare tenetur. Eadem *S. Cong. in ciuitatis Castelli* 14. *Aprilis* 1615. in resp. ad quartum, cuius meminit Aldan. d. tit. 15. num. 22.

SVMMARIVM.

1 *Damna spoliatis resarcire tenentur Barones, & Vniuersitates status ecclesiastici non custodientes vias & territoria a bannitis.*
2 *Rebellionis crimen incurrunt Barones, qui caualcatas faciunt.*
3 *Bannimenta & edicta circa annonam non possunt facere Barones in Statu ecclesiastico.*
4 *Regalia Baronum defunctorum debentur Episcopo in cuius diœcesi est baronia.*
5 *Dominus loci thurificandus est iuxta solitum post Clerum.*
6 *Dominus loci in Ecclesia Parochiali, vbi non adsunt Canonici, thurificandus est post celebrantem, ministros paratos, & Archipresbyterum.*
7 *Baldachini hastam qui de consuetudine deferre solet, id per se ipsum, & non per substitutum facere debet.*

Baro.

COLLECT. LVII.

1 BArones in vniuersitate Status ecclesiastici non custodientes vias, & territoria à bannitis, tenentur resarcire damna spoliatis. Pius V. constit. 10. incip. Ex superna: 3. Non. Iulij 1566. apud Laert. Cherubi. in Bullario tom. 2. pag. 143. in nouiss. impress.

2 Barones, & quicunque domicelli, qui armatorum manus colligunt, aut caualcatas faciunt, certis exceptis casibus, crimen læsæ maiestatis, & rebellionis incurrunt. Sixtus V. constit. 75. incip. Dum pro 11. Kalend. Martij 1588. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 617.

3 Barones in Statu ecclesiastico non possunt impedire subditos, & vassallos quominus aliorum agros colant, & conducant, nec possunt facere bannimenta, & edicta circa annonam. Clemens VIII. constit. 72. incip. Inter 4. Decembris 1600. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 102.

4 Baronum defunctorum regalia consistentia in lecto, equo, pileo, ense, annulo, calcaribus, & ocreis, debentur Episcopo, in cuius diœcesi est baronia, non autem Episcopo in cuius ciuitate Baro decessit. *S. Cong. Episcopor. & Regul. in Hydruntina* teste Iulio Lauorio var. lucubra. tom. 1. tit. 1. cap. 3. num. 104. quem refero de officio, & potestate Episcopi p. 3. alleg. 86. sub num. 32.

5 Baro Dominus loci iuxta solitum thurificandus est post Clerum. *Sacra Cong. Rit. in sancta Agatha* 17. *Nouembris* 1617. quàm refert Sellius in selectis Canonicis cap. 4. num. 43.

6 Baro Dominus in Ecclesia Parochiali, vbi non sunt Canonici, thurificandus est post celebrātem, ministros paratos, & Archipresbyterum. *S. Cong. Rit. in Bisignanen.* 27. *Septembris* 1608. penes Sellium d. c. 4. num. 45.

7 Baro siue alius, qui de consuetudine solet deferre hastam baldachini, id per se ipsum, non autem per substitutum facere debet. Vide supra collect. 53. num. 4.

SVMMARIVM.

1 *Andreæ Auellini ex Clericis Regu. Theatinis beatificatio.*
2 *Caietani Thinæi ex eisdem Clericis Regul. beatificatio.*
3 *Felicis de Cantalicio Capuccini beatificatio.*
4 *Francisci Borgiæ Societatis IESV beatificatio.*
5 *Iacobi de Marchia S. Francisci de Obseruantia beatificatio.*
6 *Ioannis Dei, fundatoris Congregationis huius nominis, beatificatio.*
7 *Ludouici Bertrandi ex ordine Prædicatorum beatificatio.*
8 *Martyrum 23. ex ordine Minorum discalceatorum prouinciæ Philippinarum beatificatio.*
9 *Martyrum trium è Societate IESV beatificatio.*
10 *Mariæ Magdalenæ de Pazzis Monialis Ordinis B. Mariæ de Monte Carmelo beatificatio.*
11 *Petri de Alcantara Auctoris Obseruantiæ beatificatio.*
12 *Paschalis Baylon ex Ordine discalceatorum S. Francisci beatificatio.*
13 *Philippi Benitij Ordinis seruorum beatificatio.*
14 *Thomæ a Villanoua Ordinis Eremitarum sancti Augustini beatificatio.*

Beatificatio eorum, præcipuè de quorum canonizatione nunc agitur.

COLLECT. LVIII.

1 BEatificatio ANDREÆ AVELLINI Clericorum Regularium Congregationis Theatinorū, cum concessione pro clericis eiusdem Congregationis vbique existentibus, quotannis in die sui obitus Missam, & officium de Communi Confessoris non Pontificis celebrandi. Vrbanus VIII. constit. 42. incip. In Sede, 10. Iunij 1625. apud Angel. Mariam Cherubin. in Bullario nouo tom. 4. pag. 58. in nouiss. impress.

2 Beatificatio CAIETANI THINÆI Clericorum Regularium Theatinorum fundatoris, cū indulto cele-

celebrandi Missam, & officium recitandi de communi Confessoris non Pontif. ab omnibus Clericis Regularibus Theatinis vbique existentibus in die eius obitus iuxta Breuiarij & Missalis Romani rubricas, etiam per Sacerdotes Seculares & Regulares ad eorum Ecclesias confluentes. In ciuitate verò Vicentina vbi natus, & in ciuitate Neapolitana, vbi sacrum eius corpus requiescit, in omnibus Ecclesijs tam Regularium, quàm secularium Missam, & officium vt suprà, respectiuè celebrari, & recitari posse conceditur. Vrbanus VIII. constit. 103. incip. In sede Principis, sub die 7. Octobr. 1629. apud Angel. Mariam Cherubin. in Bullario tom. 4. pag. 103. in nouiss. impress.

3 Beatificatio FELICIS DE CANTALICIO Ordinis Fratrum Minorum sancti Francisci Capuccinorum, cum indultu quod de eo Missam celebrari, ac Officium recitari possit à Fratribus dicti Ordinis in Nancei, Romaticomontis, & Cantalicij oppidis existentibus, & Romæ ab omnibus ad Ecclesiam ipsius Ordinis, vbi corpus eius requiescit, confluentibus. Vrbanus VIII. constit. 48. incip. In specula, sub die 1. Octob. 1625. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag 63. Et extendit ad omnes Fratres vbiq; existentes idem Vrbanus VIII. in alia sua Constit. incip. Nuper 9. Aprilis 1625.

4 Beatificatio FRANCISCI BORGIÆ, olim Ducis Gandiæ, & deinde Religiosi professi, ac tertij Præpositi Generalis Societatis IESV, cum concessione vt in die sui obitus Missam celebrari, & Officium de communi Confessoris, non Pont. à Regularibus dictæ Societatis vbiq; existentibus. necnon in ditionibus familiæ illorũ de Borgia ab omnibus Sacerdotibus tam Regularibus quàm Secularibus recitari possit. Vrbanus VIII. constit. sua incip. In Sede, 23. Nouembris 1624. Et ad quoscunque Sacerdotes seculares, seu cuiusvis Ordinis, Congregationis, aut instituti Regulares, ad Ecclesias, seu Domus Regulares dictæ Societatis IESV accedentes, itavt Sacerdotes huiusmodi in dictis Ecclesijs, seu domibus duntaxat Missam, & officium huiusmodi respectiuè celebrare, & recitare valeant, extendit idẽ Vrbanus VIII. in alia const. 46. incip. Aliàs à nobis 2 Septembris 1625. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. 62. in nouiss. impress.

5 Beatificatio IACOBI DE MARCHIA Ordinis Fratrum Minorum sancti Francisci de Obseruantia, vnà cum concessione celebrandi Missam & Officium de communi Confessoris non Pont. in Ecclesia dicti Ordinis, vbi eius corpus requiescit, ac extensio dictæ concessionis ad omnes Ecclesias dicti Ordinis, & eorum personas vbique existentes. Vrbanus VIII. const 22. incip. In sede, 12. Augusti 1624. apud Angel. Mariam Cherub. tom. 4. pag. 38. & in alia incip. Nuper. 23. Octobris eiusdem anni, quarum meminit Hieron. Roderic. in compendio quæst. Regul. resol. 95. post num. 7.

6 Beatificatio IOANNIS DEI, Congregationis huius nominis fundatoris cum indultu, vt de eodem ab omnibus dictæ Congregationis Regularibus vbique existentibus quotannis in die eius obitus Officium recitari, & Missa celebrari de communi Confessoris nõ Pont. ritu duplici maiore per annum iuxta rubricas Breuiarij, & Missalis per annum, & quoad Missam etiam per alios Regulares, & seculares Sacerdotes ad eorum Ecclesias confluentes. In ciuitate verò Granatensi, nempe in Ecclesia, vbi eius sacrum corpus requiescit, & in terra nuncupata Monte maior o nouo, in Lusitania, vbi natus est, in omnibus Ecclesijs tam Regularium quàm secularium, Officium, & Missa ritu duplici minore recitari, & celebrari possit, & valeat. Vrbanus VIII const. 108. incip. In sede. 21. Septemb. 1630. apud Angel. Mariã Cherub. in Bullario to. 4. pag. 113. in nouiss. impress.

7 Beatificatio LVDOVICI BERTRANDI Valentini Ordinis Prædicatorum, cùm indultu vt de eo tanquam de vno Confessore non Pont. in ciuitate & Regno Valentiæ tantùm ab omnibus Fratribus & Religiosis vtriusque sexus Ordinis Prædicatorum in eorum monasteriorum Ecclesijs Officium & Missam de communi vnius Confessoris non Pont. secundum ritum, & consuetudinem eiusdem ordinis recitandi, & celebrandi respectiuè. *S. Congr. Rit. sub die 21. Aprilis* 1608. teste Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 19. de Sanctis nu. 3. & postea sub die 25. Octobris 1610. extendit per vniuersam Religionem Dominicanã in toto Orbe terrarum, & vt in ciuitate tantùm Valentiæ, vbi dicti B. Ludouici corpus requiescit, omnes vtriusque sexus viri, & mulieres, & Religiosi, Regulares, & seculares possint de dicto Beato Officium recitare, & Missam celebrare, vel audire, refert Castellin. de dilat. canoniz. sanctor. pag. 123.

8 Beatificatio MARTYRVM 23. ex Ordine Minorum sancti Francisci de Obseruantia prouinciæ Discalceatorum sancti Gregorij Philippinarum, & Iaponij, qui omnes pro Christi nomine in ciuitate nuncupata Nangasaqui dicti Regni Iaponij Cruci affixi, & lanceis trãsfossi fuerunt die 6. Februarij 1597. cum indultu vt de illis Officium & Missa de communi plurimorum Martyrum eadem die 5. Februarij recitari & celebrari respectiuè possit in Manilen. diœcesi duntaxat. Vrbanus VIII. const. 70. incip. Saluatoris sub die 14. Septembris 1627. apud Angel. Mariam Cherub. to. 4. Bullarij pag. ....

9 Beatificatio de alijs tribus Martyribus è Societate IESV, qui in eodem loco, & in eodem tempore, eodemque genere martyrij vna cum 23. immediatè relatis Martyribus pro Christi nomine Cruci affixi, & transfossi fuerunt, vna cum indultu celebrandi Missam, & recitandi Officium de illis pro omnibus dictæ Societatis Religiosis. Vrbanus VIII. const. 71. incip. Saluatoris die 15. Septembris 1627. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. .... & illius meminerunt Castellin. in tract. de inquisit. miracul. in martyrum canonizatione in addit. ad 1 punctum num. 3. & 4. & de dilat. canoniz. sanct. pag. 129. Hieron. Roderic. in compendio q. Regul. resol. 24. n. 38 Et instante Præposito Generali Societatis IESV, indultum prædictum ad omnes Sacerdotes tam seculares quàm Regulares ad eorum Ecclesias confluentes extendi posse censuit. *S. Congr. Rit. annuente S D. N. sub die 26. Septembris* 1629. vt refert Castellin. d. tract. de dilat. canonizationis Sanctorum pag. 131.

10 Beatificatio MARIÆ Magdalenæ de Pazzis Florentinæ, Monialis Ordinis B. Mariæ de Monte Carmelo, cum indultu, vt in omnibus monasterijs, locis, & Ecclesijs dicti Ordinis, in eius obitus, seu alia subsequenti non impedita die singulis annis ab omnibus vtriusque sexus eiusdem Ordinis Religiosis Officium, & Missa & à confluentibus ad Ecclesias dicti Ordinis in alma Vrbe, & in ciuitate Florentina existentes Missa duntaxat de eadem B. Maria Magdalena tanquam de communi Virginis non martyris iuxta ipsius Ordinis Breuiarium à Sede Apost. approbatum, & rubricas Breuiarij ac Missalis Romani in futurum recitari, & celebrari liberè pariter, & licitè respectiuè possint, & valeant. Vrbanus VIII. in const. 63. incip. In supremo 23. Aprilis 1627. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario to. 4. pag. 78. Et ad omnes Ecclesias tam in diœcesi Florentina quàm in vniuersa ditione temporali Magni Ducis Hetruriæ extendit idem Vrbanus VIII. in const. sua incip Alias proparte 18. Ianuarij 1628. De eius vita nouissimè Marc. Anton. Alegre de Cassanate in paradiso Carmelitici decoris statu 5. ætat. 18. ann. Christi 1607. pag. 458.

11 Beatificatio PETRI DE ALCANTARA fundatoris Minorum strictioris obseruantiæ Discalceatorum prouinciæ sancti Iosephi in Regno Castellæ, cum Officio & Missa vnius Confessoris non Pont. pro die eius obitus 19. Octobris celebrando à tota Religione dictorũ Minorum etiam cum octaua vt de Patrono Gregorius XV. constit. 23. incip. In sede 18. Aprilis 1622. apud

Angel. Mariam Cherubin. tom.4. Bullarij pag.310. in nouiſſ. impreſſ.

12 Beatificatio PASCHALIS BAYLON Ordinis Minorum de Obſeruantia S. Franciſci Diſcalceatorum prouinciæ S. Ioannis Baptiſtæ Regni Valentiæ, cum indultu, vt de eo ſingulis annis die 17. Maij, quo obdormiuit in Domino à Fratribus eiuſdem Ordinis in Regno Valentiæ commorantibus tanquam de Confeſſore non Pont iuxta rubricas Breuiarij, & Miſſalis Romani Officium recitari, & Miſſa celebrari, necnon in Eccleſia Fratrum eiuſdem Ordinis oppidi Villæ Regalis in eodem Regno Valentiæ exiſtẽtis, vbi eius corpus requieſcere aſſeritur, ab omnibus Presbyteris tam ſecularibus quàm Regularibus Miſſa vt ſupra ſimiliter celebrari licitè & liberè poſſit & valeat. Paulus V. conſt. 13. incip. In ſede 29. Octobris 1618. apud Laert. Cherub. tom.4. pag.267. Et ad vniuerſos Religioſos vtriuſq; ſexus eiuſdem Ordinis in Hiſpaniæ Regnis vtriuſque Coronæ Caſtellæ, & Aragoniæ, ac pro cuncto Clero in oppidis, vbi eius corpus requieſcit, & ille natus fuit, extendit idem Pontifex Paulus V. in ſua conſtit. incip. Alias pro parte 10. Februarij 1620.

13 Beatificatio, ſeu beatificationis declaratio PHILIPPI BENITII Ordinis Seruorum B. Mariæ Virginis, cum indultu recitandi Officium ab omnib. Religioſis vtriuſque ſexus dicti Ordinis vbicunque exiſtentibus. Leo X. conſtit. ſua incip. Expoſuit 24. Ianuarij 1516. Extendit poſtea Paulus V. ad omnes tam ſeculares quàm Regulares perſonas in die eius obdormitionis in Domino in ciuitate Tudertina exiſtentes, vt in eius Conſtit. 12. ſub die 24. Octob. 1618. & ad omnes tam Regulares quàm ſeculares in ciuitate Florẽtina, prout in eius Conſt. 110. incip. Domini noſtri vltima Iulij 1615. tom.3. Bullarij apud Angel. Mariam Cherub. pag.266. in nouiſſ.

14 Beatificatio THOMÆ de VILLANVEVA. Ordinis Eremitarum S. Auguſtini profeſſoris, & Archiepiſcopi Valentini, cum indultu, quod de cætero perpetuis futuris temporibus ab omnibus vtriuſque ſexus eiuſdem Ordinis ſancti Auguſtini in Hiſpania, nempe in Regnis Caſtellæ, Aragoniæ, & Cathaloniæ commorantibus, necnon in oppido de Villanueva de los Infantes, vbi natus, & educatus eſſe aſſeritur, ab omnibus etiam vtriuſque ſexus Regularibus, ac etiam Presbyteris, & Clericis ſecularibus officium, & Miſſa de eodem recitari, & celebrari reſpectiuè licitè & liberè poſſit, & valeat. Paulus V. conſt. 20. incip. In ſupremo 24. Septembris 1619. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario, tom.4. pag.272. Item facta fuit extenſio prædictæ conceſſionis ad omnes vtriuſq; ſexus Religioſos eiuſdem Ordinis vbique terrarum exiſtentes per Gregorium XV. conſtit. 5. incip. Aliàs 14. Maij 1621.

S V M M A R I V M.

1 *Coadiutori Epiſcopo licet populo benedicere dum per ciuitatem incedit.*
2 *Sponſus & ſponſa etiamſi poſt contracta ſponſalia de futuro ſe cognouerint, ſunt per Parochum benedicendi.*
3 *Virgines benedicere iam non eſt in vſu.*
4 *Abbas præſente Epiſcopo poſt diuinorum officiorum celebrationem non poteſt populo benedicere.*
5 *Abbati non conceditur benedicere per vias.*
6 *Calices, Patenas, Cruces, ac paramenta benedicere non licet Epiſcopo in aliena diœceſi.*
7 *Sacerdos ſimplex ſine licentia Papæ non poteſt benedicere Eccleſiam nouam, vel Oratorium.*
8 *Domos in Sabbatho ſancto non poſſunt Regulares benedicere.*
9 *Paramentorum, & vaſorum eccleſiaſticorum benedictio non poteſt fieri ab inferioribus Prælatis.*
10 *Candelarum, & palmarum benedictio, & diſtributio fieri poteſt in omnibus Eccleſijs etiam Regularium.*
11 *Cœmiterij, & Eccleſiæ non conſecratæ benedictio ſimplex poteſt committi Presbytero in dignitate eccleſiaſtica conſtituto.*
12 *Candelarum, cinerum, & palmarum benedictio, abſente Epiſcopo ad quem ſpectet.*
13 *Paramentorum, & aliarum rerum benedictio vt poſſit delegari ab Epiſcopo non Epiſcopo, eſt neceſſaria Sedis Apoſt. licentia.*
14 *Monialium benedictio poteſt fieri in Eccleſia exteriori.*
15 *Paramentorum, & vaſorum eccleſiaſticorum benedictio diuerſis perſonis in dignitate eccleſiaſtica conſtitutis conceſſa a Sede Apoſt.*
16 *Coniugalis benedictio fieri non poteſt, niſi inter Miſſarum ſolemnia.*
17 *Concilium Trid. ſeſſ. 6. de refor. c.5 minimè comprehendit benedictionem non ſolemnem.*
18 *Abbates benedictionem ab Epiſcopo recipere debent.*
19 *Eccleſiæ benedictionem in agro exiſtentis poteſt Epiſcopus delegare Sacerdoti.*

Benedicere, Benedictio.

COLLECT. LIX.

1 Benedicere populo licet coadiutori Epiſcopo dum per ciuitatem incedit, de licentia tamen Epiſcopi coadiuti. *S. Cong. Rit.* ad inſtantiam Cardinalium Paleotti & Veronen. 31. Ianuarij 1561. in reſp. ad 6. teſte Aldano in compendio Canon. reſolut. lib.2. tit.3. nu.22.

2 Benedicendi ſunt à Parocho ſponſus, & ſponſa ſi contractis ſponſalibus per verba de futuro antequam coram Parocho, & teſtibus matrimonium contraxerint, inuicem ſe cognouerint. *S. Cong. Concil. ſub die 2. Octobris* 1593. quam refert Aldan. d. tit.3. num.23.

3 Benedicere Virgines iam non eſt in vſu, ſed vbi talis viguerit benedicendi conſuetudo illa ſeruanda eſt. *Sac. Cong. Epiſc. & Regul. in Veneta 5. Decembris* 1597. penes Paul. Piaſec. in praxi Epiſcop. p.1. cap.2. nu.3. verſ. Virgines, quem refero de Epiſcop. p.2. alleg.27. nu.58.

4 Benedicere quamuis poſſit Abbas populum in propria Eccleſia poſt Veſperi, Miſſæ, & Matutini ſolemnem celebrationem, ſi id ei ab Apoſtolica Sede ſpecialiter ſit indultum, non tamen id poterit, vbi loci Ordinarius, Epiſcopus, vel alter maior Eccleſiæ Prælatus exiſteret. *S. Congr. Rit.* cuius meminit Ioannes Maria Nouar. in lucerna Regul. verb. benedictio num.14.

5 Benedicere per vias Abbati non conceditur. *Eadem S. Cong. in nullius prouincia Burgen. 24. Auguſti* 1609. penes Ioan. Mariam Nouar d. verbo Benedictio, num.15.

6 Benedicere non licet Epiſcopo in aliena diœceſi abſque Ordinarij licentia, Calices, Patenas, Cruces, paramenta, & veſtes Sacerdotales, vel huiuſmodi alia, quæ priuatim, & non ſolemniter, & ſine iuriſdictione fieri poſſunt. *S. Cong. Concil.* quam citat Aldan. d. tit.3. nu.24.

7 Benedicere Eccleſiam nouam, vel Oratorium, & Eccleſiam reconciliare non poteſt ſimplex Sacerdos ſine licentia Sedis Apoſt. *S. Cong. Rit. in Placentina 19. Maij* 1607. in reſp. ad 10. dubium, apud Sellium in ſelectis Canonicis, cap.12. num.16.

8 Benedicere domos in ſabbato ſancto non poſſunt Regulares, cum non valeant hoc munus extra Conuentum ſuum exercere. *S. Cong. Conc. ſub die 23. Nouembris* 1619. de qua Io. Maria Nouar. d. verbo benedictio. n.18.

9 BENEDICTIO paramentorum, & vaſorum eccleſiaſticorum non poteſt fieri ab inferioribus Prælatis, licet habeant territorium ſeparatum, & iuriſdictionem, niſi habeant ea, quæ ſunt Ordinis. *S. Cong. Rit. in nullius 21. Auguſti* 1601. cuius memini in Iure eccleſiaſt. vniuerſo lib.3. cap.2. num.31.

10 Benedictio, & diſtributio candelarum, & palmarum regulariter poteſt fieri in omnibus Eccleſijs tam Colle-

legiatis, quàm Parochialibus, tam Secularibus quàm Regularibus. *S.Cong.Rit.in Ostien.Cora*, 28.*April*.1607. penes Ioan. Mariam Nouar. d.verbo benedicere, numer.21.

11 Benedictio simplex cæmeterij, & Ecclesiæ non consecratæ potest committi Presbytero in Dignitate Ecclesiastica constituto. *Sacra Cong.Rit.in Cameracen. 9. Februarij* 1608. referente Aldano d.tit.3.num.29.

12 Benedictio & distributio candelarum, cinerum, & palmarum, absente vel impedito Episcopo, pertinet non ad hebdomadarium, sed ad primam Dignitatem. *S.Cong.Rit.in Pisaurien.21.Martij* 1609.apud Aldan.d. tit.3. num.31.

13 Benedictin Paramentorum & aliarum rerum pro vsu Ecclesiarum vt possit ab Episcopo delegari personis in Dignitate ecclesiastica constitutis, conceditur a Sede Apost.dummodo in eis non sit adhibenda sacra vnctio, vel oleum sanctum, quæ ab ipso tantùm Episcopo ordinato, & consecrato benedicenda, inungenda, & consecranda sunt. *Sacr.Cong.Rit.in Brixien.9.Octobris* 1610. *& in Imolen.14.Nouembris* 1615.*& in Ianuen*.12.*&* 14. *May* 1616.*& in Saonen 3.Decembris* 1616.*& in Taurinen.Taruisina,& Pistorien. 2.Maij* 1619. *& in Nouarien*. 21. *Martij* 1620.*& in Tridentina 7.Augusti* 1621. *& in Caputaquen*.20.*Iulij* 1630. quarum memini de Iure ecclesi.vniuerso lib.3. cap.2.num.29.

14 Benedictio Monialium fieri potest in Ecclesia exteriori, Monialibus illis tantummodò adhibitis, quæ erũt necessariæ. *S.Cong.Conc.in Heracen. 27.Iunij* 1627.quã adducit Sellius d.cap.12.num.25.

15 Benedictio Paramentorum, & vasorum ecclesiasticorum, in quibus non adhibetur sacra vnctio, diuersis Abbatibus, Decanis, alijsq; personis Ecclesiasticis concessa fuit per *Sacrã Cong. Rit. & signanter in Aquilegien*. 20.*Aprilis* 1599.*& in Elnen*. 17. *Maij* 1600.*& in Laudunen. 29. Ianuar*. 1605, *& in Zameren. in Polonia* 15. *Nouembris* 1603.*& in Moien*. 18. *Nouembris* 1606.*& in Ruthen. 9. Maij* 1609, *& in Aquilegien. 24. Aprilis*, 1610.*& in Augustana* 12. *Aprilis* 1614. *& in Lucioren. & Gnesnen. 4. Septemb*. 1621. de quibus meminit Ioan. Maria Nouar. d.loco num.1. ex me de Iure eccles. lib. 3. capit.2. numer.31. Vide alia verbo Paramenta collect. 550.

16 Benedictio coniugalis non potest nisi inter Missarum solemnia fieri. *S.Cong. Conc.in Pesaurien.13.Iulij* 1630. referente Aldano d.tit.3.num.31.

17 Benedictionem non solemnem minimè comprehendit Concil.Trid. cap.5.sess.6. de reformat. *Sacra Cong. Conc. sub die 13. Aprilis* 1631. de qua Aldan. d. titul.3. num.32.

18 Benedictionem ab Episcopo recipere debent omnes Abbates, non autem ab alijs Abbatibus aliàs benedictis. *Sacra Cong. Rit. in Cameracen. 6. Decembris* 1631. penes Ioan. Mariam Nouar. d.verbo benedicere nu.8. in fine.

19 Benedictionem Ecclesiæ in agro constitutæ potest Episcopus delegare alicui Sacerdoti sibi beneuiso, si aliàs est legitimè constructa. *Sacra Cong. Rit. in Penen. 14.Februarij* 1632.apud Aldan.d.tit.3.num.34.

Benedictio nuptiarum, vide in verbo Nuptiæ collect. 528.

SVMMARIVM.

1 *Seminario contribuere tenentur beneficiati beneficiorum collationis Monachorum, si intra fines diœcesis sint.*

2 *Seminario compellendus est contribuere beneficiatus pro rata pensionis, quam soluit.*

3 *Processionibus immediatè post Canonicos debent incedere beneficiati, qui sunt de corpore Capituli.*

4 *Incensum & pacem habere debent beneficiati parati ante beneficiatos non paratos.*

5 *Onera in fundatione non apposita sustinere non tenentur beneficiati.*

6 *Ordinarius potest debitis remediis cogere beneficiatos recusantes adimplere functiones debitas.*

7 *Habitum concessum Canonicis deferre prohibentur beneficiati, & Portionarij.*

8 *Canonicis celebrantibus iuxta statutum Ecclesiæ tenentur beneficiati assistentiam facere.*

9 *Crucis commemorationem facere obligatus diebus solitis, nihilominus tenetur ordinariam facere.*

10 *Processionibus alijs interesse non tenentur beneficiati, nisi ad quas reliqui omnes accedere tenentur.*

11 *Redditus beneficij si non sunt sufficientes pro onere quotidie celebrandi, datur supplicatio in Dataria pro moderatione.*

12 *Beneficiati & clerici S. Petri surgere & salutare debent Canonicos S. Mariæ Transtyberim & S. Laurentij in Damaso accedentes ad eorum Basilicam in die sancti Marci.*

13 *Beneficiati sancti Petri de Vrbe debent genuflectere, quotiescunque transeunt ante Altare tam parati, quàm non parati.*

14 *Beneficiati capellæ sanctæ Mariæ Maioris, quibus gratijs, & priuilegijs gaudeant?*

Beneficiatus.

COLLECT. LX.

1 BEneficiati beneficiorum collationis Monachorum, si infra fines diœcesis sint, seminario contribuere tenentur. *S.Cong.Conc.in Caputaquen.4.Februarij* 1593. teste Aldano in compendio Canon. resolut.lib.1.tit.18. num.17.

2 Beneficiatus compellendus est pro pensione quam soluit seminario cõtribuere, quamuis seminarium erectum esset post pensionis reseruationem. *S. Cong.Conc.* referente Nicolao Garcia de benefic. in addit. p.1. cap. 5. num.171.

3 Beneficiati, qui sunt de corpore Capituli debent incedere in processionibus, congregationibus, & choro immediatè post Canonicos, nec inter eos, & Canonicos, debent interponi Rectores aliarum Ecclesiarum prætextu Doctoratus. *Sacra Congr. Rit. in Turritana 1. Iunij, & 27. Iulij* 1601. *& in Terulen. 20. Decembris eiusdem anni*, quarum meminit Aldan. d. libr. 1. titul.18. num. 15.

4 Beneficiati parati debent habere incensum, & pacem ante beneficiatos non paratos. *S.Cong.Rit.in Calaritana 30.Augusti* 1602.penes Aldan.d.tit.18.nu.19.

5 Beneficiati non sunt cogendi ad sustinenda onera, quæ in fundatione, vel institutione, aut statutis non reperiuntur, vel ad quæ ex antiquissima consuetudine non tenentur. *S.Cong.Conc.* quam citat Aldan. in compendio Canon.resolut.lib.2.tit.25.num.16.

6 Beneficiati, & Clerici, qui functiones debitas facere recusant, possunt debitis remedijs cogi ab Ordinario. *S.Cong.Rit.in Lucerina 10.Aprilis* 1604. de qua Aldan. d.lib.2.tit.25. num.21.

7 Beneficiati, & Portionarij prohibentur deferre habitum concessum Canonicis, illisque antiquum retinere permittitur. Eadem *Sacra Congr.Rit.in Toletana* 17. *Decembris* 1605. apud Sellium in selectis Canon. cap. 16.nu.20.

8 Beneficiati tenentur assistentiam facere Canonicis celebrantibus, iuxta statutum Ecclesiæ, *S. Cong. Rit.in Auemonen. 24. May* 1612. quam refert Aldan. d.lib.2. tit.25.num.23.

9 Beneficiatus obligatus facere commemorationem sanctæ Crucis diebus solitis, tenetur commemoratio-

nem

nem ordinariam facere. *S.Cong.Rit. sub die 30. Martij 1621.* de qua mentionem facit Aldan.dict.tit.25.nu.27.

10 Beneficiatus quando tenetur quotidie celebrare, & beneficij redditus non sunt pro illius victu sufficientes, datur supplicatio in dataria pro moderatione. *S. Cong. Conc.in nullius celebrationis Missarum 13. Iunij* 1630. de qua Sellius d. cap.16. num.30.

11 Beneficiati non tenentur nisi ad eas processiones, ad quas reliqui omnes tenentur accedere, *S.Cong.Conc. in Brixien. 8. Augusti* 1621. referente Sellio d. cap.16. num.34.

12 Beneficiati, & Clerici sancti Petri de Vrbe surgere, & detecto capite salutare debent Canonicos sanctæ Mariæ Transtyberim, & sancti Laurentij in Damaso accedentes ad eorum Basilicam in die sancti Marci. *Sac. Congreg. Rit.in Vrbis sancti Petri, & Sancta Maria Transtyberim. 15. Aprilis* 1606. de qua Sellius d.cap.16. num.35.

13 Beneficiati sancti Petri de Vrbe genuflectere debent quotiescunque transeunt ante Altare tam parati, quàm non parati, nisi incedant cum Canonico parato, quia tunc non genuflectunt, nisi quando genuflectit Canonicus. *S. Cong. Rit.in Vrbis 22. Decembris* 1612. teste Aldan.d.tit.25. num.30.

14 Beneficiati Capellæ sanctæ Mariæ Maioris ad Præsepe ob quodcunque seruitium non possunt quicquam prætendere de mensa Capituli beneficiatorum Ecclesiæ, sed gaudent omnibus priuilegijs, indultis, & dignioribus Capellanijs eiusdem Basilicæ, ac cæterarum competentibus: eorum lites, & causæ coram Protectore dumtaxat ventilandæ, qui erit Cardinalis ex familia Peretta, si adsit. Sixtus V.constit.58. incip. Gloriosæ, de ann.1587. apud Laert.Cherub.in Bullario to.2.pag.577.

SVMMARIVM.

1 *Viuentis beneficia impetrari non possunt.*
2 *Magnus Magister cum Conuentu confert beneficia spectantia ad Ordinem Equitum Hierosolymitanorum.*
3 *Iudices priuantes aliquem suis beneficijs non possunt certis personis illa conferre.*
4 *Ordinarij conferentes beneficia reseruata qua pœna puniantur?*
5 *Pensionibus non grauantur beneficia annexa militia S.Stephani, nisi ad commodum Militum eiusdem.*
6 *Magnus Magister sancti Lazari confert beneficia etiam reseruata, & qua vacant per priuationem.*
7 *Quindenia, & alia iura Camera soluere tenentur omnia beneficia vnita.*
8 *Possessionem beneficij capiens ex sola supplicatione signata, litteris tamen non expeditis quas pœnas incurrat?*
9 *Fructus beneficiorum reseruatorum Regni Neapolitani à die vacationis per obitum vsque ad prouisionem incorporantur Camera Apost.*
10 *Sedi Apost. reseruantur omnia beneficia vacantia præter hæresim.*
11 *Cardinalium in indultis non comprehenduntur beneficia Officialium Sedis Apost necnon familiarium.*
12 *Sedi Apost. reseruantur quæcunque beneficia vacantia Sede Episcopali vacante.*
13 *Consanguineis, seu affinibus resignantium Ordinarius beneficia coram se resignata conferre non debet.*
14 *Resignationes beneficiorum in quibus casibus admittere possit Episcopus.*
15 *Prouisiones beneficiorum facta personis prohibitis propter genus sunt nulla.*
16 *Resignationes beneficiorum Ordinarij intra mensem admittere. vel reijcere tenentur.*
17 *Resignationem beneficij illius, qui nihil aliud habebat, admittens, tenetur eum alere.*
18 *Resignari non potest beneficiũ ad quod quis fuit ordinatus.*
19 *Concursu sunt conferenda beneficia Curata in Ecclesijs patrimonialibus, siue receptitijs, numeratis, vel non numeratis existentia.*
20 *Milites Regulares non emittentes tria vota substantialia capaces sunt beneficiorum secularium.*
21 *Clericus non potest obtinere absque Sedis Apost. permissu duo beneficia vniformia sub eodem tecto.*
22 *Legata pia qua non habent Altare seu Capellam non inducunt incompatibilitatem.*
23 *Dispensationem exhibere tenetur obtinens beneficia incompatibilia etiam vltra quinquennium.*
24 *Eleemosynam congruam & consuetam dare potest Rector beneficij, reliqua parte sibi retinendo.*
25 *Minor ætate 14. annorum poterit beneficium obtinere si in fundatione id cautum reperiatur.*
26 *Duo beneficia residentialia cum dispensatione simul obtinens, tenetur residere in quo est maior necessitas.*
27 *Visitare quando possit Episcopus beneficia exempta.*
28 *Publicis processionibus interesse cogendi non sunt clerici nullum beneficium possidentes.*
29 *Cedens beneficio litteris non expeditis, & possessione non habita, non potest dici illud habuisse.*
30 *Incompatibilia impetrans à Papa sine expressa dispensatione, quando illa obtineat.*
31 *Episcopus titularis non est incapax beneficiorum curam animarum seu residentiam non requirentia.*
32 *Beneficij primi, ipso iure per adeptionem secundi pacificè possessi inducitur vacatio.*
33 *Beneficia Regni Valentia conferri non licet alienigenis Regnorum Hispania, in quibus ipsi Valentini ad similia non admittuntur.*

Beneficium.

COLLECT. LXI.

1 BEneficia viuentis impetrari vetuit Paulus III.const. 28. incip. Sanctissimus 11. Decembris 1541. apud Laert.Cherub.in Bullario tom.1.pag.657. aliàs pag.582. in nouiss. imp. De cuius materia Ordin. Regia Lusit. lib.2. tit.13. vbi Parens meus, latè Gabriel Pereira de Castro de manu Regia p.2.c.61. de impetrantibus beneficia viuentium.

Beneficia & ecclesiasticæ Dignitates in confidentiam receptæ à die receptionis vacant, illarumque dispositiones, & fructus percepti & percipiendi ad Sedem Apost. spectant. Pius IV.constit. sua incip. Romanum, de anno 1564. de qua Scort.in selectas const. epit 81.

Beneficij in prouisione, aut admissione in possessionem recipiens aliquid excommunicatur à Papa absoluendus, suspenditur, interdicitur. Pius V. sua Const. incip. Durum, de anno 1570. apud Scort.in selectas summorum Pontificum Constit. epit.110. theor.298.

2 Beneficia cuiuscunque qualitatis spectantia ad Ordinem Equitum Hierosolymitanorum nunquam reseruantur, sed à magno Magistro, & Conuentu conferuntur, & sunt amouibilia, & manualia. Pius IV.const.9. incip. Circumspecta Kalend. Iulij 1560. apud Laert. Cherub.tom.2.pag.9. aliàs pag.8. in nouiss. impres.

3 Beneficia impetrari non possunt per nepotes, consanguineos, affines, procuratores, solicitatores, domesticos, vel familiares Iudicis priuantis, itaut illa eis conferri prohibeatur. Idem Pius IV. constit.14. incip. Cupientes vnicuique de anno 1560. apud Laert. Cherub. d. tom.2.pag.23. de cuius materia Ioan. Anton. Nouar. in summa Bullarum tit. de beneficiorum priuatione Scort.in selectas Constit.epit.75.

4 Beneficia omnia reseruata, affecta, vel vacantia in mense Apostolico non possunt conferri per Ordinariũ sub pœna priuationis ipsorum beneficiorum, facultatis conferendi, & excommunicationis. Idem Pius IV. in

sua

sua constit. incip. Volenter sub die 22. Aprilis, & in alia incip. Cupientes sub die 25. Aprilis 1561. de quarum materia Ioan. Anton. Nouar. in d. summa Bullarum tit. de benef. reseruatione.

5 Beneficia dependentia, vel annexa Militiæ S. Stephani non grauantur pensionibus, nisi ad commodum Militum eiusdem. Idem Pius IV. constit. 60. incip. Hic quæ Kalend. Februarij 1562. apud Laert. Cherubin. d. tom. 2. pag. 86. aliàs pag. 66.

6 Beneficia etiam reseruata, affecta, ac deuoluta, Magnus Magister militiæ sancti Lazari conferre potest, & quæ vacant per priuationem. Idem Pius IV. constit. 95. incip. Inter assiduas 4. Non. Maij 1565. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 137. aliàs pag. 108. in nouiss. impress.

7 Beneficia cuiuscunque generis, & qualitatis, Capitulatibus, Collegijs, vniuersitatibus, & Congregationibus quorumuis Ordinum vtriusque sexus vnita, tenentur quindennia, & alia iura Cameræ debita soluere. Idem Pius IV. constit. 38. incip. Cum sicut; de anno 1561. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 53. Vide latè infra in verbo Quindennia collect. 626.

8 Beneficij possessionem adipisci non potest ille, qui mandatur à Sede Apost. de quocunque beneficio prouideri, nisi litteris expeditis, & capiens possessionem ex sola supplicatione signata litteris suæ prouisionis non expeditis, omne ius, quod in beneficio habet, amittit, & de cætero ad illud obtinendum inhabilis redditur. Pius V. in sua Constit. incip. Sanctissimus in Christo Pater, per quam fuit innouata Extrauag. Iniunctæ, de elect. de cuius materia Ioan. Anton. Nouar. in sum. Bullarum tit. de beneficiorum possessione capienda. Et hinc *S. Cong. Conc. sub die 1. Iuly 1593.* censuit apprehendentem beneficij possessionem vigore promissionis Apost. litteris non expeditis, ex Iulij III. constitutione amittere beneficium & ius ad illud habet, ac ad alia obtinenda de cætero inhabilem effici, refert Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 3. tit. 22. num. 3.

9 Beneficiorum reseruatorum Regni Neapolitani fructus à die vacationis per obitum Cameræ Apost. incorporantur. Pius V. constit. 19. incip. Cupientes, 8. Ianuarij 1567. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 197.

10 Beneficia quæcunque secularia, Regularia, & Militiarum, & quantumuis qualificata vacantia propter hæresim, Sedi Apost. reseruantur. Idem Pius V. constit. 29. incip. Cùm ex Apostolatus 6. Kalend. Februarii 1567. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 213. aliàs pag. 160. in nouiss. impress. de cuius materia plura per me citati de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 57. nu. 36 & de iure ecclesf. vniu. lib. 3. cap. 13. num. 74. quibus addo Aloys. Ricc. in collect. decis. collect. 1695. Scort. in Bullas selectas epit. 138. Ioan. Anton. Nouar. in sum. Bullarum tit. de beneficiorum reseruat. ob hæresim.

11 Beneficia Referendariorum, Protonotariorum, Auditorum Rotæ, & aliorum Officialium Sedis Apost. necnon familiarium, non comprehenduntur in indultis Cardinalium. Idem Pius V. constit. 47. incip. Sanctissimus, vltimo Aprilis 1567. apud Laert. Cherubin. tom. 2. pag. 224.

12 Beneficia ecclesiastica cum cura, & sine cura, secularia & Regularia qualitercunque qualificata, & vbicunque existentia, Sede Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, & Primatiali vacante, dispositioni Apost. reseruantur. Idem Pius V. const. 55. incip. Sanctissimus in Christo, de anno 1568. apud Laert. Cherubin. tom. 2. pag. 251. Scort. in selectas Summorum Pontificum Constit. constit. 100.

13 Beneficia coram Ordinario resignata, consanguineis siue affinibus resignantium conferri ab ipso prohibuit idem Pius V. constit. 58. incip. Quanta, Kalend. Aprilis 1568. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 253. de cuius materia plures per me citati in iure ecclesf. vniu. lib. 3. c. 25. nu. 112. quibus addo Filliuc. tom. 3. tract. 45. cap. 8. n. 29. Ioan. Anton. Nouar. in sum. Bullarum, tit. de benefic. resignat. num. 22.

14 Beneficiorum resignationes Episcopi & alij collatores non admittunt nisi ob senium, infirmitatem, corporis impedimentum, vel vitium, crimen, aut censurarum nexum, & alijs de causis. Idem Pius V. d. constit. 58. de cuius materia quoad partem citat. per me d. lib. 3. c. 15. nu. 98. cum seqq. addo Ioan. Anton. Nouar. d. tit. de beneficior. resignat. à princ. Scortia in selectas Summorum Pont. Constit. epit. 101.

15 Beneficiorum dispositiones factæ personis prohibitis propter suum genus, vel hæresim, & à Fide apostasiam, nullæ sunt, & Papæ reseruantur. Gregorius XIII. const. 66. incip. In Ecclesiæ, Idib. Nouembris 1580. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 448. de cuius materia plures per me citati de Episcopo p. 3. alleg. 57. nu. 40. & de Iure ecclesf. vniu. lib. 3. cap. 13. num. 76.

16 Beneficiorum resignationes Ordinarij locorum intra mensem admittere, vel reijcere tenentur. Gregorius XIII. incip. Humano, Non. Ianuarij 1584. apud Laert. Cherub. to. 2. pag. 469. de cuius materia Massobr. in sua praxi habendi concursum reg 7. dub. 1. Ioan. Anton. Nou. r. in sum. Bullarum, tit. de beneficiorum resignatorum possessione intra certum tempus capienda. Ego de Iure Ecclesf. lib. 3. cap. 15. num. 113.

17 Beneficij resignationem admittens factam ab aliquo Presbytero, qui nihil aliud præter id beneficium habebat vnde commodè se sustentare posset, tenetur eum alere, nec potest eidem beneficium illud resignatum restituere, sed in eo instituti debet ille, qui fuerit præsentatus à patrono. *S. Cong. Concil.* teste Nicolao Garcia de benefic. p. 2. cap. 5. num. 228.

18 Beneficium, ad cuius titulum fuit quis ordinatus, si renuntiare iuraverit, imposita pœnitentia est absoluendus ne resignet. *Sac. Cong. Conc.* penes eundem Nicol. Garci. d. p. 2. cap. 5. num. 231.

19 Beneficia in Ecclesijs patrimonialibus, siue receptitiis, numeratis, & non numeratis, nullus consequi potest nisi prævio examine, & probatione Episcopi; & cum illis, quibus in prædictis Ecclesijs per Episcopum cura animarum demandata est, seruandum est decretum *Conc. sess. 24. cap. 18. de reform. S. Congr. Conc.* apud eundem Nicol. Garc. de benef. pag. 9. cap. 2. num. 183.

20 Beneficiorum secularium, siue simplicium siue Curatorum capaces sunt Milites Regulares Militiæ sancti Iacobi de Spatha, aliique huiusmodi non emittentes tria vota substantialia. *S. Cong Conc. sub die 10. Nouembris 1600.* cuius meminerunt Nicol. Garc. in addit. ad suum tract. de benef. p. 1. cap. 4. num. 24. me citato Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo beneficium, nu. 11. Ego de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 57. nu. 174.

21 Beneficia duo vniformia sub eodem tecto absque prouisione Sedis Apost. obtinere non potest clericus, nisi id dictet statutum, vel Ecclesiæ consuetudo. *S. Cong. Conc. sub die 2. Nouembris 1627.* quam refert Sellius in selectis Canon. c. 21. num. 11.

22 Beneficia, seu legata pia, quæ non habent Altare, seu capellam, non inducunt incompatibilitatem. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicolao Garcia in addit. ad suum tract. de benef. p. 11. cap. 5. num. 318.

23 Beneficia incompatibilia obtinentes sunt cogendi exhibere suas dispensationes, etiamsi per quinquennium possederint. *S. Cong. Conc. in Aquilana*, quam citat Sellius d. cap. 21. num. 12.

24 Beneficii Rector, qui potest Missam per alium celebrare, non tenetur Sacerdoti celebranti dare stipendiū ad rationem redditum beneficii, sed satis est vt ei tribuat eleemosynam congruam secundùm morem ciuitatis, vel prouinciæ, nisi in fundatione ipsius beneficii aliud cautum fuerit. *Sacra Cong. Conc. super decretis de celebrat. Missar. dub. 8. de anno 1626.* post meum tract. de Episcopo pag. 11.

Bene-

25 Beneficij in fundatione si sit cautum, quod minor ætate 14. annorum illud possit obtinere, id seruari debet, quia non est per decretum Conc. sess. 25. cap. 6. de reform. fundationi derogatum. *S. Cong. Conc.* apud Gonzal. ad reg. 8. Cancel. gloss. 5. num. 91.

26 Beneficia duo, vel plura cum legitima dispensatione obtinens ante Concilium, quæ requirunt personalem residentiam, residere tenetur in quo est maior necessitas, nec propterea potest alterutro priuari, amittit tamen distributiones quotidianas eius beneficii, cuius ministerio non inseruiuit. *Sac. Cong. Conc.* de qua Garc. p. 3. cap. 2. num. 186.

27 Beneficia quamuis exempta poterit Episcopus, si intra fines suæ Diœcesis fuerint, tanquam Sedis Apost. delegatus visitare absolutè: si autem extra fines fuerint, potest pariter illa tanquam eiusdem Sedis Apost. delegatus visitare quando beneficia sæcularia existant, & Cathedralis alia illis vicinior non sit. *S. Cong. Conc. in Caputaquen. Februarij* 1593. penes Sellium d.c. 21. n. 14.

28 Beneficium aut officium nullum obtinentes Sacerdotes cogi non possunt ab Episcopo accedere ad publicas processiones. *S. Cong. Conc. in Messanen. 7. Februarij* 1632. quam citat Sellius d. cap. 21. num. 16.

29 Beneficium obtinuisse non dicitur ad hoc vt comprehendatur sub decreto sess. 25. de reform. cap. 15. ille, qui fuit prouisus, & litteris non expeditis, ac possessione non habita cessit alteri. *S. Cong. Conc.* referentibus Nicol. Garc. de benef. p. 7. cap. 5. num 56. in 2. & 3. declat. Armeodat. in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 1. tit. 19. l. 1. de filijs Presbyt. oum. 22. Campan. in diuers. Iuris Canon. rub. 11. cap. 13. num. 67. vers. si verò.

30 Beneficia duo incompatibilia à summo Pont. impetrans, illaque in litteris exprimens, cum quo tamen oon fuit dispensatum, obtineri possunt, nisi essent duæ Parochiales ante Concilium. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Garcia de benefic. p. 5. cap. 5. num. 379. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 4. tit. 7. de benef. iocompatibil. num. 42. quos cum alijs refero de Episcopo, p. 3. alleg. 62. nu. 29.

31 Beneficia obtenta curam animarum, seu residentiam non requirentia oon vacant per promotionem ad Episcopatum titularem, nec resultat incapacitas ad similia obtinenda *Sac. Congr. Conc. in Bracharen. 22. Decembris* 1640. vidi originale.

32 Beneficij primi ipso iure per adeptionem secundi pacificè possessi inducitur vacatio per decretum Conc. sess. 7. cap. 4. iuxta dispositionem cap. de multa de præbend. io residentiam requirentibus, aut aliàs quomodolibet incompatibilibus, etiamsi Canonicatus sint, vel Portiones. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. de benef. p. 11. cap. 5. num. 84. & 87.

33 Beneficia Regni Valentiæ alienigenis Regnorum Hispaniæ, in quibus ipsi Valentini ad similia non admittuntur, conferri vetuit Sixtus V. const. 64. incip. in Sacrosancto Non. Septembr. 1587. apud Laert. Cherub. in Bullario, tom. 2. pag. 590.

Beneficiorum resignatorum publicatio, vide in verbo Publicatio collect. 619. Vide in verbo Episcopus quoad beneficia collect. 296. & in verbo, Resignans, Resignatio, collect. 650.

SVMMARIVM.

1 *Seminario vnire potest Episcopus beneficia simplicia per obitum vacantia, quamuis essent reseruata, vel affecta, si idem Episcopus vacantia in suis mensibus vniuerit.*
2 *Seminario vnire potest Episcop. beneficia prima vacatura per resignationem simplicem.*
3 *Episcopus Cardinalis habens indultum potest vnire seminario beneficium, quod obtinet familiaris Papæ defuncti ante vacationem.*
4 *Episcopus si seruata forma Concilij Seminario vniuerit beneficia simplicia ante eorum vacationem etiam in mense reseruato, vnio debet effectum sortiri.*
5 *Seminario nondum erecto nō potest fieri beneficiorum vnio.*
6 *Beneficia, quæ seminario vniri non possunt?*
7 *Vnio beneficiorum omnium simplicium facta seminario non valet.*
8 *Beneficia Sedi Apost. affecta in quocunque mense vacent, non possunt ante vacationem seminario vniri.*
9 *Seminario in antea vniri prohibentur beneficia de tempore vnionis reseruata.*
10 *Episcopus non potest seminario vnire beneficia, quæ iam vacauerant in mense reseruato, vel quæ aliàs sunt manibiliter reseruata.*
11 *Seminario vniri non possunt beneficia obtenta ab Episcopo Oritano tempore suæ promotionis.*

Beneficium Seminario vniendum, vel non?

COLLECT. LXII.

1 Beneficia simplicia, quæ per mortem vacant, possunt vniri per Episcopum seminario, licet essent reseruata, seu affecta, nisi tamen alia beneficia, quæ iam vacassent in mense suo, & quorum collatio ad ipsum spectabat, non seminario vniuisset, sed alijs contulisset, vel eandem vnionem factam non continuò enunciasset: etenim si beneficia in suis mensibus vacantia Episcopus noo vniuerit, nec vacantia in mensibus reseruatis vnire poterit, cùm fraus io hoc censeatur. *S. Cong. Conc.* teste Nicolao Garc. de benef. p. 12. cap. 2. num. 104.

2 Beneficia prima vacatura per resignationem simplicem, non autem per conditionalem in fauorem certæ personæ, vnire potest Episcopus vigore Conc. Trident. sess. 23. cap. 18. de reform. *S. Cong. Conc.* penes Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 14. num. 10.

3 Beneficium, quod obtinet familiaris Papæ defuncti potest ante vacationem seminario vnire Cardinalis Episcopus habens indultum, non obstante decreto sanctæ mem. Clementis VIII. *S. Cong. Concil. in Tudertina* 15. *Aprilis* 1628. quam refert Sellius in select. Canon. cap. 9. num. 51.

4 Beneficia simplicia si Episcopus seruata forma Concilij seminario vniuerit ante eorum vacationem etiam io mense reseruato, vnio debet effectum sortiri. *S. Cong. Conc.* apud Garc. in addit. ad suum tract. de benef. p. 12. cap. 2. num. 102.

5 Beneficiorum vnio non potest fieri seminario nondum erecto, & in quo scholares actualiter non adsunt. *S. Cong. Conc.* testibus Gonzal. ad reg. 8 Cancel. gloss. 5. §. 7. num. 68. Nicol. Garc. de benef. p. 12. cap. 2. num. 193. & 194.

6 Beneficia simplicia ad collationem inferiorum spectantia, seminario Episcopi vniri non possunt, neque Canonicatus, neque beneficia iurispatronatus etiam ecclesiastici, neque beneficia Sedi Apost. reseruata post illorum vacationem, nec propterea vacantia in mense reseruato. *S. Cong. Conc.* referente Franc. Leon in thesauro fori eccles. p. 2. cap. 16. num. 25.

7 Beneficiorum omnium simplicium facta vnio oon valet. *S. Cong. Conc.* attestante Alnys. Ricc. in praxi rerum fori eccles. decis. 492. & 720. in 1. edit. aliàs resol. 383. num. 4. & resol. 610. num. 10. in 2. edit. quem refero de officio, & potest. Episcopi, p. 3. alleg. 77. num. 29.

8 Beneficia, quæ obtinent personæ, quæ ob familiaritatem Cardinalium, vel aliam rationalem tales sint, vt quocunque mense decedant, certum sit ea fore affecta Sedi Apostol. ante vacationem seminario vniri oon possunt. *S. Cong. Conc.* penes Nicol. Garciam in addit. ad suum tract. de benefic. p. 12. c. 2. nu. 126.

Beoe-

9 Beneficia de tempore vnionis reseruata prohibentur in antea vniri seminario *Sacra Cong. Conc.* approbante Clemente VIII. sub die 22. Februarij 1602. Et ideo eadem *S. Cong. sub die 19. Nouembr.* 1620. censuit validam fuisse vnionem factam seminario de anno 1598. de quibusdam præstimonijs, quæ obtinebat familiaris Papæ, & alius continuus commensalis Cardinalis Quirogæ. *Sacra Cong. Conc. in Corduben. 11. Decembris 1620.* de qua Sellius d. cap. 9. num. 53.

10 Beneficia quæ iam vacauerant in mense reseruato, vel quæ aliàs sunt indubitanter reseruata, non potest Episcopus vnire seminario vigore Concilij Trid. eùm id fiat in præiudicium Apostolicæ reseruationis. *Sacra Cong. Conc.* referente Gonzal. ad reg. 8. Cancel. gloss. 5. §. 7. num. 75.

11 Beneficia obtenta ab Episcopo Oritano tempore suæ promotionis tanquam Sedi Apost. reseruata, vniri non possunt seminario. *S. Cong. Conc sub die 24. Augusti 1619.* teste Rot. apud Viuian. post suam praxim Iurispatron. decis. 48. in fine. refero ego ipse de iure eccles. vniuerso lib. 3. cap. 16. num. 30.

S V M M A R I V M.

1 *Regulares etiamsi Canonici sint, non possunt habere beneficia Curata.*
2 *Concursu conferenda non sunt beneficia exiguos redditus importantia, ob quod nullus idoneus ea requirit.*
3 *Concursui non subiacent beneficia Curata, quæ verò sunt dignitates.*
4 *Curata beneficia accessoria simplicibus vnita transeunt in simplicium naturam.*
5 *Ordo sacer non requiritur ad obtinendum beneficium Curatum.*
6 *Ordinarius vbi confert beneficium Curatum alterius diœcesis, illius Episcopus debet edicto proponere, & examen peragere.*

Beneficium Curatum.]

COLLECT. LXIII.

1 Beneficia Curata nec in perpetuum, nec ad tempus habere possunt Regulares quamuis Canonici sint. *S. Congr. Conc.* testibus Quarant. in sum. Bullarij, verbo Canonicus Regularis. Gonzal. ad reg. 8. Cancel. gl. 7. nu. 53. Vide in verbo Canonicus Regularis num. 9.

2 Beneficia Curata, cuius redditus adeò exigui sunt, vt illa nullus idoneus requirat, vel comparent in concursu Presbyteri ita rudes, vt neque vulgarem linguam calleant sunt conferenda illis, quos inter omnes maioris litteraturæ esse cognouerit Episcopus, eosdemque ampliùs erudiri curabit. Vbi vero ob dominos temporales, vel aliam iustam causam concursus non esset liber, & fructus Parochiales essent pingues, ponendi sunt Vicarij, donec conferri potuerint magis idoneis, seruata forma Concilij. *S. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. de benef. p. 9. cap. 2. num. 220.

3 Beneficia curam animarum habentia, quæ verè sunt dignitates, non subiacent concursui. *S. Cong. Conc. sub die 26. Ianuarii* 1601. apud Nicol. Garc. in addit. ad dict. p. 9. cap. 2. num. 196.

4 Beneficia curata aliis beneficiis annexa transeunt in simplicium naturam, dummodo accessoriè sint vnita, & cura per Vicarium temporalem non exerceatur. *S Cong. Conc.* de qua idem Nicol. Garc. de benefic. p. 11. cap. 5. num. 197.

5 Beneficium Curatum obtinens non tenetur esse Diaconus, nec Subdiaconus, sed intra annum debet promoueri ad Sacerdotium. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. de benefic. p. 7. cap. 4. numer. 48.

6 Beneficium Curatum vnius diœcesis quando confertur ab Ordinario alterius diœcesis, vbi beneficium non consistit, debet edicta proponere Ordinarius loci, vbi existit, & ibidem examen erit peragendum, & postea collatio fiet ab Ordinario, ad quem spectat. *Sacra Cong. Conc.* quam adducit Gonzal. ad regul. 8. Cancell. glos. 10. num. 31.

Vide in verbo Parochialis Ecclesia, collect. 552.

S V M M A R I V M.

1 *Aetas 14. annorum inceptorum sufficit ad obtinendum beneficium simplex.*
2 *Episcopus non potest dispensare vt quis beneficium simplex obtineat ante decimum quartum annum inceptum.*
3 *Ordinari quis potest ab Episcopo in cuius diœcesi habet beneficium simplex.*
4 *Ordinarius non potest commertere simplicia beneficia in Curata.*
5 *Episcopus non potest cogere obtinentes beneficia simplicia ad aliquod seruitium personale.*
6 *Residere non tenetur beneficium simplex obtinens quod Cura caret, & extra Ecclesiam Collegiatam existit.*
7 *Ordinarius separare non potest ab Ecclesiis Parochialibus beneficia simplicia, sine oratoria, etiamsi illis separatis Parochiales non egeant.*
8 *Ordinarius habenti iam in pensionibus sufficientem sustentationem, beneficium conferre non potest.*
9 *Beneficium vnum sufficiens habenti non potest Ordinarius alterum conferre, & num. 10.*
10 *Primum beneficium sufficiens per adeptionem secundi vacat, & sic accepta vtriusque pacifica possessione, ambo, retinentur, vtrumque vacat, & num. 11.*
11 *Primum beneficium simplex ob assecutionem secundi sufficientis ipso iure vacat, secundum verò ita demum vacat si vtrumque retinere sciens præsumpserit.*
12 *Ordinarius quando possit secundum beneficium conferre obtinenti primum.*
13 *Collatio tertii beneficii facta per Ordinarium habenti duo beneficia simplicia ad sustentationem insufficientia, est valida.*
14 *Beneficia plura vltra duo etiam insufficientia non potest Ordinarius vni conferre.*
15 *Episcopus dispensare potest vt quis duo beneficia simplicia difformia sub eodem tecto obtineat, dummodo quodlibet per se non sit sufficiens ad sustentationem prouisi.*
16 *Dispensatio Sedis Apost. requiritur ad hoc vt quis tertium beneficium simplex obtinere possit, quamuis duo priora sint ad sustentationem insufficientia.*
17 *Ordinarius potest habenti duo simplicia beneficia aliud conferre, sed ea simul cum tertio retinere non possunt absque noua prouisione Sedis Apost.*
18 *Tertium beneficium simplex etiam de iurepatronatus non potest retineri cum duobus aliis absque prouisione Apostolica.*

Beneficium simplex.

COLLECT. LXIV.

1 Beneficium simplex obtinēs non tenetur esse constitutus in decimoquarto anno cōpleto, quia sufficit inceptus. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Adrien. 22. Nouembris 1604.* testibus Galet. in margarita casuum Conscient. verbo beneficium 4. Armendar. in addit. ad recopilat. legum Nauatræ lib. 1. tit. 20. l. 1. de ætatibus num. 5. quos refero de Episcopo p. 3. alleg. 60. num. 76.

2 Beneficium simplex non potest obtineri ante annum 14. inceptum etiam ex indulgentia Episcopi. *S. Congr. Epi-*

Episcop. referentibus Armendar.in addit.ad recopil.legum Nauarræ lib.1.tit.18.l.7. de Episcopis nu.101. Nouar.in singul.Canonic.concl.13.num.2.

3 Beneficium simplex in aliqua diœcesi obtinens potest ab Episcopo loci beneficij Ordinari. *S. Cong. Conc. sub die 26.May* 1599.quam refert Aldan.in compendio Canonicar.resol.lib.1.tit 36.num.18.

4 Beneficia simplicia in Curata conuerti ab Ordinario non possunt. *Sacra Cong.Conc.*penes Nicol.Garc.de benefic.p.11.cap.5.num.3.

5 Beneficia simplicia obtinentes cogere nō potest Episcopus ad aliquod personale seruitium suis beneficijs impendendum, cum ex antiquissima totius Ecclesiæ consuetudine non teneantur nisi ad Officium recitandum. *Sacra Cong.Conc.* apud Galet.in margarita casuū Conscient.verbo beneficium, post med.

6 Beneficium obtinens quod sit simplex, & sine cura animarum,& extra Ecclesiam Collegiatam,nec personalem residentiam ob aliam causam requirens,non tenetur in eo residere, sed ad inseruiendum illi per alium, qui probatus sit ab Ordinario. *Sacra Cong. Concil.* de qua Nicol Garc. de benefic.p.3.cap.2.num.9.me citato Lezana in summ.quæst.Regul.tom.3.verbo beneficium num.18.Nec fuit mens Pij V.in Bulla de residentia edita 8.Iulij 1569.incip. Cupientes, cogere habentes beneficia simplicia in eis residere, idem Garcia d.nu.9.

7 Beneficia simplicia siue Oratoria non poterit Ordinarius separare ab Ecclesijs Parochialibus, si illis vnita essent, etiamsi illis separatis, Parochiales non egeant. *Sacra Cong.Conc.* quam citat Nicol.Garcia de benefic. p.12.cap.2. num.87.

8 Beneficium conferre potest Ordinarius habenti iam in pensionibus ecclesiasticis sufficientem sustentationem. *Sacra Cong. Concil.* de qua Nicol. Garcia de benefic.p.11.cap.5.num.310.dub.4.Armendar.in addi.ad recop.legum Nauarræ lib.7.tit.7. de benef.incompatib. num.33.in resp.ad 4. quos refero de Episcopo p.3.alleg. 62. num.7.

9 Beneficium vnum sufficiens habenti, si aliud sufficiens ab Episcopo fuerit collatum, habita pacifica possessione secundi, vacat primum. *Sacra Cong.Conc.*apud Nicol.Garc.d.p.11.c.5.num.283.in 2.declar.Armendar. d.tit.7. de beneficior. incompatibil.num.8. & 30. quos refero d.alleg.62. num.3.

10 Beneficium aliud dare non potest Episcopus habenti congruam, & si dederit vacat primum illud quod habebat, dummodo beneficium titulare sit, quamuis difforme à secundo recepto, & si ambo retinere tentauerit,accepta pacifica possessione vacat vtrumque. *Sacra Cong.Conc* penes Nicol.Garc.d.p.11.cap.5 num.30.Armendar.d.tit.7.de beneficior.incompatib.nu.31.

11 Beneficium primum simplex ob assecutionem secundi sufficientis ipso iure vacat, secundum verò ita demum vacat, si vtrumque retinere sciens præsumpserit. *S.Cong.Conc. in Salamantina* 31. *May* 1607. quam refert Sellius in selectis Canon. cap.22. nu.80.

12 Beneficium secundum potest Ordinarius conferre obtinenti primum sufficiens iuxta suum valorem, & honestam ipsius possidentis sustentationem, si tempore quo secundum confertur, non sufficiat propter onus pensionis super tali beneficio impositum, dummodo prouisus post collationem sibi factam non consenserint pensioni. *S.Cong.Conc.*referentibus Nicol.Garcia d.c.5. n.310.dub.3. Armendar.dit.tit.7. de beneficior.incompatibil.n.37.in 3.dub.

13 Beneficia duo simplicia aliàs ad sustentationem insufficientia habenti, si Ordinarius tertium conferat, collatio tertij est valida, sed si tertium sit sufficiens, vacant illa duo priora beneficia, sin minus, tenetur prouisus dimittere alterum ex illis, & si continuarit possessionem amborum,recipiendo ex illis fructus,vtrumque beneficium vacat. *Sacra Cong.Conc.*testibus Nicol. Garc.d.p.5.c.5.nu.310.in 1.& 2.dub.Armendar.d.tit.7. de benef.incompatibil.n.37.in resp.ad dub.1.& 2.

14 Beneficium vnum simplex habenti, quod non sufficiat ad eius sustentationem, potest Episcopus aliud simile conferre absque dispensatione Apost. sed non potest plura simplicia vltra duo vsque ad sufficientem eius sustentationem conferre citra dispensatiōe Apost. *S. Cong. Conc.* de qua mentionem faciunt Nicol. Garc. d.p.11.c.5.n.310.declar.1.& 2.Armendar.d.tit.7.de benef. incompatibil. n.32.

15 Beneficia duo simplicia difformia sub eodem tecto, vt quis obtinere possit, dispensare valet Episcopus, dummodo quodlibet per se non sit sufficiens ad sustentationem prouisi. *Sacra Congr. Conc.* quam adducunt Franc.Leo in thesauro fori eccles. p.2. c.8. nu.55. Nicol. Garc. d.p.11.cap.5. num.377. Armendar. d.tit.7.de beneficior. incompatib. nu.7. quos refero de Episcop.p.3. alleg.62.nu.17.

16 Beneficium tertium simplex retineri non potest absque prouisione Sedis Apost.quamuis duo priora sint ad obtinentis sustentationem insufficientia. *Sacra Congr. Conc. in Anagn.* 15. *Aprilis* 1628. quam citat Sellius d. cap.22.nu.83.

17 Beneficia duo simplicia habenti potest Ordinarius aliud conferre,sed quamuis duo priora sint ad obtinentis sustentationem insufficientia non possunt retineri simul cum tertio absque noua Sedis Apost. prouisione. *Sacra Cong.Conc. sub die* 10. *May* 1607. vt per Sellium d.c.22. nu.85.

18 Beneficium tertium simplex, etiamsi de iurepatronatus, non potest retineri cum duobus alijs absque Sedis Apost.dispensatione. *S.Cong.Conc.in Bouien.* 13.*Nouembris* 1627.teste Sellio d.c.22. n.87.

SVMMARIVM.

1 *Ordinarij collatores conferre possunt beneficia Regularia administrationem non habentia nedum eius Ordinis professis, sed etiam secularibus, qui habitum suscipere, & professionem emittere teneantur.*

2 *Seminario vniri non possunt beneficia Regularia siue dentur in titulum, siue in commendam.*

3 *Habitum Religionis assumere non tenetur impetrans beneficium, quod olim fuit Regulare, sed postea mutauit statum.*

Beneficium Regulare.

COLLECT. LXV.

1 Beneficia Regularia administrationem non habentia, Portiones, Monachales & Canonicales prouideri consuetas Ordinarij collatores conferre non possunt nedum eius Ordinis professis, sed etiam secularibus, qui habitum suscipere, & professionem emittere omnino teneantur iuxta cap.10. sess.14. *S. Cong. Conc. sub die* 12.*Decembris* 1585.teste Gonzal. ad reg.8.Cancel.glos.8.num.77.

2 Beneficia Regularia siue dentur in titulum, siue in commendam non possunt seminario vniri, secus verò si statum mutauerunt. *S. Cong. Conc. in Caputaquen.*26. *Iulij* 1586.quam refert Sellius,in select.Cano.c.10.n.18.

3 Beneficium quod à principio fuit Regulare, sed postea mutauit statum, concurrentibus his, quæ à iure cōmuni requiruntur ad inducendam huiusmodi mutationem,non exigit,vt illud impetrans habitum Religionis assumat,in eaque profiteatur: nam si Regulare sit, taleque nunc permaneat,collatio de illo seculari facta viribus caret. Eadem *S. Cong. Conc.* cuius meminit Nicol. Garcia. de benefic.in addit.ad p.7.c.10.n.15.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Beneficium Curatum iuris patronatus ecclesiastici vacans in mensibus Sedis Apost. reseruatis quomodo prouidendũ.*
2 *Episcopi beneficia iurispatronatus in eorum manibus resignata possunt illa suis, aut resignantium consanguineis, affinibus, vel familiaribus conferre.*
3 *Patroni consensus non exigitur in permutatione beneficij iurispatronatus, sed satis est illum tantum requirere.*
4 *Concursu conferuntur pro illa vice beneficia iurispatronatus laicalis deuoluta ad Ordinarium.*
5 *Vniri non possunt beneficia iurispatronatus etiam ecclesiastici.*
6 *Vocatus ad capellaniam seu beneficium simplex, etiamsi sit in minoribus, & purus Clericus, admittendus est quamuis sit minor 14. annorum.*
7 *Patronus potest præsentare ad beneficiũ de suo iurepatronatus resignatum coram Ordinario, quem voluerit, quãuis sit affinis, vel consanguineus resignantis, vel Episcopi.*

Beneficium patronatum.

COLLECT. LXVI.

1 BEneficium Curatum iurispatronatus ecclesiastici si in mensibus Sedi Apost. reseruatis vacauerit, Episcopus ipse Ordinarius nulla habita ratione patronorum debet edicta concursus proponere, idoneum eligere, ac Romam mittere cum fide Ordinarij à summo Pontifice instituendum, sicut si in alijs Curatis, quę non sunt de iurepatronatus. *S. Cong. Conc.* teste Moderno Hispano de protectione Regia tom. 1. p. 3. c. 9. n. 99. de qua materia. Ego de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 60. nu. 16. & de officio, & potest. Parochi c. 2. nu. 124. cum seqq. vbi etiam quid si Beneficium huiusmodi sit iurispatronatus partim Ecclesiæ, & partim laici.

2 Beneficium iurispatronatus non comprehenditur in §. cæterum constitutionis Pij V. quo prohibetur Episcopis beneficia in eorum manibus resignata, eorum, aut resignantium affinibus, consanguineis, vel familiaribus conferre. *S. Cong. Conc.* ex declaratione Gregorij XIII. referentibus Paulo Piasec. in praxi Episcop. p. 2. cap. 5. nu. 22. Nicol. Garc. de benefic. p. 11. c. 3. §. 3. nu. 268 Massobr. in praxi habendi concursum requis. 7. dub. 24. quos resero de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 69. sub nu. 48. vers. quid autem. inf. collect. 650. nu. 6.

3 Beneficij iurispatronatus in permutatione non exigitur patroni consensus, sed satis est illum tantum requiri. *S. Cong. Conc.* cuius meminit Nicol. Garc. d. p. 11. cap. 3. num. 27. vbi nu. 28. intelligit procedere si adest magna Ecclesiæ vtilitas. Vide d. p. 3. alleg. 69. nu. 20. & 21.

4 Beneficium Curatum iurispatronatus laicalis deuolutum ad Ordinarium confertur per concursum pro illa vice. *S. Cong. Conc.* vt per Galer. in margarita casuum Conscient. verbo iuspatronatus, Modern. Hispan. de protect. Regia tom. 1. p. 3. c. 11. nu 89. quos refero d. p. 3. alleg. 60. num. 18. in fine, & de officio, & potest. Parochi cap. 2. num. 131.

5 Beneficia iurispatronatus etiam ecclesiastici, necnon pertinentia ad prouisionem inferiorum, residentiam requirentia, Regularia, & quæ commenda sunt, vniri non possunt. *S. Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. de benefic. p. 12. cap. 2. num. 210.

6 Beneficium fundans cum declaratione quod illius Rector debeat esse Sacerdos Missam celebrans, his tamen demptis, qui forent aut sunt de sua progenie, aut stirpe, quos eligi posse voluit in Rectores dicti beneficij, etiamsi non essent nisi in minoribus, & puri clerici, potest patronus præsentare filium suum, qui clericus in aliquo saltem ex minoribus Ordinis constitutus & alioquin idoneus reperiatur, etiamsi suæ ætatis annum decimum non excesserit. *S. Cong. Conc.* quam referũt Ciarlin. controuers. forens. lib 1. c. 55. nu. 51. Massobr. in praxi habendi concursum requis. 7. dub. 12. nu. 4. Ego ipse de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 60. sub nu. 77. in vlt. impress. vbi intelligo quando fundatum est ante Concilium Trid. de quo tempore secundum Iuris communis dispositionem, etiam clericus primæ Tonsuræ, & in septimo anno constitutus capax erat simplicis beneficij.

7 Beneficium de iurepatronatus resignans, cum ipsemet esset eiusdem beneficij patronus, potest præsentare quem vult ad dictum beneficium, & Ordinarius tenetur instituere præsentatum, non obstante dispositione Constitutionis Pij V. de non admittendis resignationibus per Ordinarium. *S. Cong. Conc. in Viterbien.* 18. *Martij* 1628 penes Sellium in select. Canon. c. 9. nu. 59. per ea quæ habentur suprà hoc collect. num. 2.

Beneficij patronus, vide in verbo Patronus beneficij collect. 564.

S. Bernardinus.

COLLECT. LXVII.

SAncti Bernardini Senensis Ordinis Minorum professoris canonizatio, vita, & miracula, Nicolaus V. const. 2. incip. Misericordias 9. Kalend. Iunii 1450. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 306. & Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 19. de Sanctis nu. 19. & in Chronicis sancti Francisci p. 3. lib. 2.

S. Bernardus.

COLLECT. LXVIII.

SAncti Bernardi Clarenallensis Abbatis canonizatio, vita, & miracula Alexander III. const. 2. incip. Contigit 15. Kalend. Februar. 1164. apud Laert. Cherub. in Bullario to. 1. pag. 25. De eius vita in suis operib. in fine. Italicè Ioan. Petrus Maphæus, de eo, eiusq; Ordinis historia Barnabas Montaluus; Illius festum diem in ciuitate Panormitana obseruandum censuit *S. Cong. Rit. in Panormitana* 17. *Maij* 1600. cuius meminit Aldan. in cõpend. Canon. resol. lib. 1. tit. 19. de Sãctis n. 18.

Bigamus.

COLLECT. LXIX.

BIgamus effectus bigamia interpretatiua, etiamsi ante constitutus esset in Ordine Ostiariatus, non potest mortua vxore dispensari per Episcopum, vt in Ordine suscepto ministret. *S. Cong. Concil. in Teretrana* 13. *Aprilis* 1630. cuius meminit Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 2. tit. 8. nu. 19. me citato Lezana in sum. q. Regul. tom. 3. verbo bigamus num. 4. prope fin.

SVMMARIVM.

1 *Iudæi in Statu ecclesiastico biretũ glauci coloris deferunt.*
2 *Beneficium cap. peruenit, & cap. Odoardus petentes biretum viride deferre tenentur.*
3 *Canonicis Regularibus Sancti Saluatoris conceditur vsus bireti nigri.*
4 *Cardinales assumpti ex Ordine Regularium biretum rubrum gestant.*
5 *Episcopus cum cappa sedens biretum debet de per se sibi extrahere, & num. 6.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

6 *Biretum Ordinariis locorum diuinis officiis cum cappa interessentibus, per se ipsos poni, & deponi debet.*

Biretum.

COLLECT. LXX.

1 Biretum glauci coloris Iudæos in Statu ecclesiastico deferre iussit Paulus IV const. 3. incip. Cum nimis pridie Id. Iulij 1555. Laert. Cherub. Bullario tom. 1. pag. 720. alias pag. 589. in nouiss. impress.

2 Biretum viride sub pœna fustigationis & alijs deferre tenentur petentes beneficium cap. peruenit & cap. Odoardus. Pius IV. const. 39. incip. Cupientes 27. Octobris 1561. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 54. alias pag. 40. in nouiss. imp.

3 Bireti nigri vsus conceditur Canonicis Regularibus sancti Saluatoris. *S. Congreg. Rit. in causa sancti Saluatoris 26. Septemb.* 1620. penes Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 19. num. 70.

4 Biretum rubrum gestare Cardinales ex Ordine Regularium assumptos statuit Gregorius XIV. const. 9. incip. Sanctissimus 26. Aprilis 1591. quam refero de Iure ecclesiast. vniuerso lib 1. cap. 3. num. 10.

5 Biretum debet Episcopus cum cappa sedens ad sedem suam de per se sibi extrahere. *S. Rit. Cong. sub die 4. Aprilis* 1620. *& in Thelesina* 22. *Decembr.* 1629. cuius memini de Canonicis, & Dignit. cap. 33. num. 26. & 27.

6 Biretum, Ordinarijs locorum Diuinis officijs cum cappa interessentibus, non per dignitates & Canonicos assistentes, sed per se ipsos poni, & deponi debet. *Eadem S. Cong. Rit. in Lucana 4. Augusti* 1632. de qua mentionem facit Aldan. d. lib. 1. tit. 19. num. 69.

Vide in verbo Barettinum, & in verbo Pileolus.

Blasphemus.

COLLECT. LXXI.

Blasphemorum, & maledicentium Deo, & Sanctis, & non reuelantium quæ sit pœna, & quomodo denuntiandi? Leo X. constit. 7. incip. Supernæ 3. Nonas Maij 1514. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 474. alias pag. 408. Iulius III. constit. 23. incip. In multis 1. Februarij 1554. apud eundem Laert. Cherub. tom. 1. pag. 715. aliàs pag. 584. in nouiss. impr. Pius V. const. 5. incip. Cum primum Kal. Aprilis 1566. apud Laert. Cherubin. tom. 2. pag. 179. aliàs pag. 136. de quarum materia Ioan. Anton. Nouar. in sum. Bullarum verbo blasphemia, & citati per me de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 51. nu. 85. cum seqq. De blasphemia integros tractatus edidere Petrus Antonius Lazarius, & Antonius Sanctarellus quôdam Romæ amicus noster, item Petr. Cresper. in summ. Catholicæ Fidei sub hoc verbo, Nald. in summ. verbo blasphemia, Gambarupta de casibus reseruatis post casum 26. Salzed. ad Bernard. in pract. cap 113. Marta de Iurisdict. pag. 2. cap. 13. Quarant in sum. Bullarij verbo blasphemia, Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 5. tit. 4. l. vnica de blasphemijs. Azori. instit. moral. p. 1. lib. 9. cap. 28. Farin. in praxi crimin. quæst. 20. Bernard. Muscatel. in pract. crimin. tit. de blasphemia, Trullench. in exposit. Decalogi lib. 1. capit. 12.

SVMMARIVM.

1 *Camera Apost. sub spolio cadunt bona quorumcumque beneficiatorum, qui de eis testantur sine licentia Papæ.*

2 *Camera Apost. sub spolio cadunt bona à clericis acquisita ex illicita negotiatione.*

3 *Equitum Hierosolymitanorum bona ex illicita negotiatione parta non cadunt sub spolio.*

4 *Regularium extra claustra decedentium bona pertinent ad Cameram Apost.*

5 *Moniales omnes cuiuscunque Ordinis possunt habere bona stabilia in communi.*

6 *Seminariis à contributione non sunt immunia bona possessa à Monialibus, pro quibus alia onera ecclesiastica persoluuntur.*

7 *Titulus bonorum donatorum quando sufficiens sit pro promouendo aliquem ad Sacros Ordines.*

8 *Iesuitarum bona quatenus exempta sint à decimarum solutione.*

9. & 10 *Venientibus ab intestato acquiruntur bona delata Religioso, qui validam professionem emisit in Religione incapaci, etiamsi postea ex indulto ad capacem translatus sit, nisi post translationem delata sint, vt num. 10.*

11 *Cognitio qualitatis bonorum à clerico possessorum, si prætendantur feudalia, & ab eo negentur esse talia, pertinet ad Iudicem ecclesiasticum.*

12 *Superfluitas bonorum mobilium in regularibus habita ratione personæ, officij, & Regularis status est regulanda.*

13 *Regulares vtriusque sexus bona propria tenere non possunt.*

14 *Moniales, & alij Regulares etiam parui momenti sibi donata, aut aliàs acquisita vsi propria retineri non possunt.*

15 *Monialibus legatum relictum, seu datum quomodo Abbatissa expendere debeat?*

16 *Regularibus non conuenit vendere stabilia ad effectum emendi census.*

17 *Hierosolymitana Religioni non est deneganda facultas alienandi bona, quæ illi obueniunt per successionem suorum Militum defunctorum.*

18 *Miles Hierosolymitanus non potest ante professionem sibi reseruare bona, ad effectum, vt de illis testari possit.*

19 *Exempta à quibuscunque impositionibus, & oneribus bona per ecclesiasticos possessa quando sint?*

Bona.

COLLECT. LXXII.

1 Bona Clericorum, Prælatorum, & quorumcunque beneficiatorum, qui de illis sine licentia Papæ testantur, cadunt sub spolio, & pertinent ad R. Cameram Apost. Pius IV. constit. 8. incip. Graue 26. Maij 1560. apud Laert. Cherub. in Bullario, tom. 2. pag. 8. aliàs pag. 6. in nouiss. impress.

2 Bona acquisita à Clericis, & quibuscunque personis ecclesiasticis ex illicita negotiatione, & à Canonibus vetita cadunt sub spolio, Idem Pius IV, constit. 19. incip. Decens, Nonis Nouembris 1560. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 29. aliàs pag. 22. Et non comprehendere Religionem S. Ioannis Hierosol. declarauit idem Pontifex vt n. præcedenti.

3 Bona Equitum Hierosolymitanorum ex illicita negotiatione parta non faciunt spolium Cameræ, sed ad eorum pertinent Religionem. Pius IV. const 29. incip. Romani 24. Martii 1561. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 42. alias pag. 32. in nouiss. impress.

4 Bona Regularium decedentium extra claustra quocunque titulo, aut industria quæsita, etiam ex successione ab intestato non pertinent ad eorum monasteria, sed ad Cameram Apost. Gregorius XIII. constit. 43. incip. Officij 21. Ianuarii 1577. apud Laert. Cherubin.

tom.2. pag.411. aliàs pag.510. in nouiss. impress.

5 Bona stabilia in communi habere possunt Moniales omnes cuiuscunq; Ordinis,non obstante earum regula. *S.Congr. Episcop & Regul. in Parmen.16. Ianuarii* 1596. teste Sellio in select. Canon. c.16.num.3.

6 Bona à Monialibus possessa, pro quibus alia onera ecclesiastica persoluuntur, non sunt immunia à contributione seminarij,nisi ipsæ specialiter doceant de exemptione. *Sac. Cong. Conc.in Caputaquen.23. Iunii* 1686. penes Sellium d.cap.16.nu.4.

7 Bonorum, quæ donantur ad titulum potest quis ad sacros Ordines promoueri, si Episcopus iudicauerit esse assumendum pro necessitate, vel commoditate Ecclesiarum, donationesque huiusmodi verè, & absque vlla fraude in forma valida fiant de tot bonis, quæ promouendo sufficiant ad vitam honestè sustentandam, quæ deinceps nullo modo alienari possunt sine licentia Episcopi, donec beneficium sufficiens adipiscatur, vel aliunde habeat vnde viuere possit. *S.Cong.Conc.* referente Nicol.Garcia de benefic.p.2.cap.5.num.79.

8 Bona Iesuitarum sunt exempta à solutione decimarum,& subsidiorum ex quacunque vrgentissima causa imponendorum. Gregorius XIII. const.51.incip. Pastoralis 1.Ianuarii 1578.Sed per Leonem XI.reuocata fuit, & per Sanctissimum D.N.D. Vrbanum VIII. ad terminos Iuris communis redacta, vide in verbo decima.

9 Bona delata Religioso, qui validam professionem emisit in Religione incapaci, nulla facta eorum dispositione, acquiruntur venientibus ab intestato, etiamsi postea ex indulto translatus,quia locus ampliùs non est ea reuocandi,aut renunciandi. *S.Cong.Conc. die 17.Iunii* 1617. quam refert Ascan. Tamburin de iure Abbatum, tom.3. disp.7.q.6.nu.7.vers.Idem Barbosa,Ego ipse de iure ecclesiast. vniuerso, lib.1.cap.42.nu.93.

10 Bona ex testamento, vel abintestato relicta Regulari ex indulto à Religone Fratrum Minorum de Obseruantia, ad tertium Ordinem S. Francisci ex legitima causa translato, & post translationem delata, illi pertinent ad commodum secundi Monasterij. *S. Cong.Conc. 22. Ianuarii* 1628. cuius memini d.lib.1.cap.42.nu.92.

11 Bona possessa à Clerico si prætendantur feudalia,& ab eo negentur esse talia, cognitio dictæ qualitatis spectat ad Iudicem Ecclesiasticum. *S.Cong. Immunitatis in Cassanen.9. Septembr.*1631. quam citanit Sellius d.cap.16.nu.5.

12 Bonorum mobilium circa superfluitatem, & conuenientiam Regulares stare debent arbitrio, & præfinitioni Superiorum, nisi de excessu arbitrij constiterit,habita tamen ratione personæ, officij, & Regularis status, paupertatis, quam professi sunt, etiam cæterarum itidem qualitatum. *Sac.Congr. Conc.* teste Armend.in addit.ad recop. legum Nauarræ lib.2.tit.18 l.7.de Regul. nu.84.quem refero de iure ecclesi.vniu.lib.1.c.43.nu 75.

13 Bona propria tenere non possunt Regulares vtriusque sexus, sed omnia dare debent suis superioribus, à quibus primo subueniendum est necessitatibus eorum, vel earum, quibus munera destinata fuerunt, reliquum verò conferendum in vsum Monasterii. *S. Cong.Conc.* referente Armendar. d.l.7.de Relig.num.58. quem citaui d.cap.43.num.77.

14 Bona, siue res etiam parui momenti sibi donata, aut aliàs acquisita vti propria retinere non possunt Moniales, & cæteri Regulares, sed Superiori illa tradere debent.*Sacra Cong.Conc.*penes Armendar.d.l.7.de Relig. nu.77.quem refero cap.43.nu.79.

15 Bona propria possidere nec Monialibus licet, etsi quid legatum, relictum, datum, donatumve fuerit, vel earum labore, aut industria partum,tradi debet Abbatissæ, quæ ex eo primum Monialis ipsius, cuius causa id quæsitum est,necessitati prouideat,reliquum conferendo in vsum Monasterij. *S.Cong. Conc.* apud Armendar. d.l.7.de Relig. num.74.quem refero d.cap.43.num.79. *Barbos.Apost. Decis.Sum.*

16 Bona stabilia Regularibus vendere non conuenit ad effectum emendi census. *S.Cong.Conc. in Spoletana 12. Martij* 1619. Nec pro fabrica Monasterii.Eadem *Sac. Cong.in Messana etiam 12. Martii* 1619. quarum meminit Sellius d.cap.16.num.8.

17 Bonorum in alienatione Religionis Hierosolymitanæ, quæ eis obueniunt per successionem suorum militum defunctorum, non est deneganda facultas iuxta decretum de non alienandis. *S.Cong.Conc.in Meleuitana 22. Ianuaris* 1622. de qua Aldan.in compendio Canon.resol. lib.3.tit.8.num.14.

18 Bonorum reseruatio, quam facit sibi Miles Hierosolymitanus in eorum renunciatione facta ante professionem sub prætextu, vt de reseruatis testari possit,non sustinetur. *Sac.Cong.Conc.in Neapolitana 5. Iulii* 1628. referente Aldan. d tit.8. num.16.

Bona per ecclesiasticos possessa gaudent exemptionibus à quibuscunque impositionibus, & oneribus, quæ non sunt copulatiuè certa, realia, & inuariabilia iuxta decisionem in Brundusina gabellæ coram bonæ mem. Peña & concord. necnon ab impositionibus Cameralibus etiam comprehensiuis Ecclesiasticorum, quando ecclesiastici libertatem ea non soluendi præscripserint iuxta decretum anni 1600. tempore sanctæ mem. Clementis VIII. editum. Ita *S.Cong. controuersiis iurisdictionalibus præposita 21. Aprilis* 1640. quam refert Lezana in sum. quæst. Regul.tom.3. verbo gabella nu.25. & Laurent.de Peyrinis de priuileg.Regul.to.3.in fine, vbi de decretis nouiss.sacræ Congr.decreto 18. pag.570.

S.Bonauentura.

COLLECT. LXXIII.

Sanctus Bonauentura Balneoregiensis Ordinis sancti Francisci professor canonizatus fuit à Sixto IV. const.21.incip.Superna de anno 1482.apud Laert.Cherub.in Bullario,tom.1.pag.366. alias pag.326. in nouiss. impress. Illum inter Ecclesiæ egregios Doctores connumerat Sixtus V.constit.76. incip. Triumphantis de anno 1588.apud Laert.Cherub.to.2.pag.620.aliàs pag. 476.in nouiss.impress.cuius meminit Aldan.in compendio Canon.resol.lib.1.tit.18. de Sanctis,num.25.de eius vita habetur in p.2.Chronicæ sancti Francisci,lib.2.Ital.

SVMMARIVM.

1 *Institutio Breuiarii Romani, ac forma illud recitandi.*
2 *Breuiaria prohibentur, quæ non fuerunt approbata à primæua institutione, vel consuetudine 200. annos excedente.*
3 *Officii diuini recitationi non satisfaciunt, qui Breuiarium habentes ante 200. annos institutum etiam extra chorum recitant iuxta formam Breuiarij noui Pij V.*
4 *Breuiarium Romanum vt suauiter introducatur in Ecclesijs, quæ alio Breuiario vtuntur, persuadendum est.*
5 *Vsus semel introductus Breuiarii, & Missalis Romani, in Ecclesia,quæ habet particulare Breuiarium,& Missale, confirmandus est.*
6 *Archiepiscopo Cameracen. conceditur vsus Breuiarii Romani, vt illud extra chorum possit cum suis familiaribus recitare,non obstante illius Ecclesiæ vsu.*
7 *Collegiata Ecclesia Oppidi de Spinulo Tullen. Diœcesis conceditur Breuiarium, & Missale Romanum, non obstante vsu alterius Breuiarii, & Missalis.*
8 *Breuiarium Romanū in Ecclesia Hildesmen.recipiendū.*
9 *Monialibus Ordinis S. Benedicti, quæ sub cura sunt Ordinarii in ciuitate Florentina, Breuiario Romano vti posse conceditur,relicto Breuiario Benedictino.*

10 *Monachis, & Monialibus Benedictinis Regni Portugaliæ conceditur Breuiarium S. Benedicti reformatum ad vſum Breuiarij Romani.*

11 *Breuiarium Benedictinum ex Romano reſtitutum approbatur pro omnibus Monachis S. Benedicti in Heluetia, & Suetia.*

12 *Breuiarium Benedictinum eſt recitandum ab omnibus Monachis, & Monialibus ſub regula ſancti Benedicti militantibus.*

13 *Breuiario Benedictino de mandato Pauli V. reformato vti debent omnes, Monachi, & Moniales, qui & quæ militant ſub regula S. Benedicti.*

14 *Regulares, & Moniales Ordinis Carmelitani, qui receperunt Breuiarium, quomodo de ſanctis Ordinis recitare debeant?*

Breuiarium.

COLLECT. LXXIV.

1 BReuiarij Romani inſtitutio, ac forma illud recitandi ponitur à Pio V. conſt. 64. incip. Quod à nobis 7. Id. Iulij 1568. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 196. in nouiſſ. imp. denuo recuſum & emendatum a Clemente VIII. conſtit. 86. incip. Cum in Eccleſia 10. Maij 1602. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 134. aliàs pag. 97. in nouiſſ. imp.

2 Breuiaria non approbata à primæua inſtitutione, vel conſuetudine 200. annos excedente, prohibentur. Pius V. de ſua conſtit. 64. & conſtit. 122. incip. Superni de anno 1571. apud Laert. Cherub. in tom. 2. pag. 332.

3 Breuiarium proprium habentes ante 200. annos inſtitutum non ſatisfaciunt recitando etiam extra chorũ iuxta formam Breuiarij noui Pij V. quod in ſua Eccleſia non fuit receptum de conſenſu Epiſcopi & Capituli. *Sac. Cong. Conc.* teſte Nicol. Garc. de benefic. p. 3. cap. 1. num. 255. Vide Lezanam in ſum. quæſt. Regul. tom. 3. verbo Breuiarium num. 5.

4 Breuiarium Romanum vt ſuauiter introducatur in Eccleſiis, quæ alio Breuiario vtuntur, ſuaderi mandauit, *S. Cong. Rit. in Cameracen.* 10. *Iunij* 1602. penes Sellium in ſelect. Canon. cap. 18. num. 3.

5 Breuiarij, & Miſſalis Romani vſus ſemel introductus in Eccleſia, quæ habet particulare Breuiarium & Miſſale confirmandus eſt, nec licet redire ad vſum antiqui Breuiarij & Miſſalis. *S. Cong. Rit. in Tullen. ſeu nullius* 15. *Martij* 1608. teſte Sellio d. cap. 18. num. 5.

6 Breuiarium Romanum, non obſtante vſu Eccleſiæ Cameracen. conceditur Archiepiſcopo vt illud extra chorum poſſit cum ſuis familiaribus recitare. *S. Cong. Rit. in Cameracen.* 10. *Iunii & 23 Nouembris* 1602. de qua Sellius d. cap. 18 num. 6.

7 Breuiarium Romanum, & Miſſale conceditur Eccleſiæ Collegiatæ oppido de Spinulo Tullen. diœceſis, non obſtante vſu alterius Breuiarii, & Miſſalis. *S. Cong. Rit. in Tullen.* 19. *Iunii* 1604. referente Sellio d. c. 18. nu. 7.

8 Breuiarium Romanum in Eccleſia Hildeſinen. recipiendum. *Sacr. Cong. Rit. in Hildeſmen.* 22. *Auguſti* 1620. apud Sellium d. cap. 18. num 9.

9 Breuiarium Romanum conceditur Monialibus S. Nicolai Ordinis ſancti Benedicti, quę ſub cura ſunt Ordinarij in ciuitate Florentina vt poſſint eo vti, relicto Breuiario Benedictino. *Sacra Cong. Rit. in Florentina* 8. *Ianuarii* 1605. de qua mentionem facit Sellius d. c. 18. nu. 10. Et illis conceditur facultas recitandi Officia Sanctorum eiuſdem Ordinis, dum modo recitentur cum Breuiario Romano, & iuxta illius rubricas. *S. Cong. Rit. in Florentina* 9. *Aprilis* 1633. quam refert Bonacin. in theſauro eccleſ. deciſ. reſol. 14. num. 26.

10 Breuiarium Sancti Benedicti reformatum ad vſum Breuiarij Romani, exceptis ijs, quæ ad regulam ſancti Benedicti pertinent, approbatur, & conceditur Monachis dicti Ordinis in Regno Portugaliæ. *S. Cong. Rit. in Portugalen.* 21 *Februarii* 1604. Idem Breuiarium recitare debent moniales eiuſdem Ordinis in dicto Regno, quæ Ordinario ſubſunt. Eadem *S. Cong. in Portugalen.* 20. *Martii* 1604. refert me citato Lezana in ſum. quæſt. Regul. tom. 3. verbo Breuiarium num. 1.

11 Breuiarium Benedictinum ex Romano reſtitutum approbatur pro Abbatibus, & Monachis S. Benedicti in Heluetia, & Sueria. *S. Cong. Rit. in approbatione Breuiarii Benedictini 6. Decembris* 1608. Et pro omnibus Monachis eiuſdem Ordinis. Eadem *S. Congr. in cauſa Abbatiæ S. Galli in Heluetia* 24. *Aprilis* 1610. de qua Sellius d. cap. 18. num. 21.

12 Breuiarium Benedictinum adhiberi debet ab omnibus Monachis & Monialibus ſub regula ſancti Benedicti militantibus. *S. Cong. Rit. in Tarraconen.* 24. *Ianuarii* 1615. *& in Galli. Sueſſen.* 13. *Iulii* 1619. vt per Sellium d. cap. 18. num. 22.

13 Breuiario Benedictino de mandato Pauli V. pro omnibus Religioſis, qui militant ſub regula ſancti Benedicti, vti debent omnes Monachi & Moniales, qui & quæ militant ſub regula Sancti Benedicti. *S. Cong. Rit. ſub die* 24. *Ianuarii* 1616. penes Sellium d. cap. 18. num. 23.

14 Breuiarium Romanum qui receperunt Regulares Ordinis Carmelitani, & Moniales ſub eadem regula militantes, habent facultatem à Sacra Cong. Rituum vt de ſanctis huius Ordinis recitare poſſint Officia propria iam approbata iuxta rubricas Breuiarij Romani, & quod in celebratione Miſſarum iidem Regulares Carmelitæ poſſint in fine recitare Antiphonam *Salue Regina*, iuxta eorum antiquam conſuetudinem, dummodo illam recitent ſtantes, & non genuflexi. Eadem *S. Cong. Rit. in cauſa Ordinis Carmelitani* 9. *Aprilis* 1633. cuius meminit me citato Lezana in ſum. q. Regul. to. 3. verbo Breuiarium num. 2. vbi tamen atteſtatur ſuam Religionem Breuiarium Romanum non recepiſſe.

S. Brigita.

COLLECT. LXXV.

SAnctæ Brigitæ viduæ canonizatio, vita, mores, res geſtæ, ac miracula in vita, & poſt mortem enuntiãtur à Bonifacio IX. conſtit. 5. incip. Ab origine, Nonis Octobris 1391. apud Laert. Cherub. in Bullario to. 1. pag. 233. aliàs pag. 226. & illius meminit Aldan in compendio Canon. reſol. lib. tit. 18. de Sanctis num. 39. Officium cum ritu ſemidupl. Oratione, & lectionibus approbatũ eſt à Gregorio XV. ſub die 8. Aprilis 1623. vt refert Gauan. in rub. Breuiar. ſect. 7. c. 12. n. 8. ſubdens recitandum die 7. Octobris, in qua illa fuit canonizata, nam obijt die 23. Iulij impedita feſto S. Apollinaris. Eius vitam & reuelationes mirè deſcripſit Gonſalus Durantes. Et de Fratribus ſanctæ Brigitæ vide infra collect. 384.

Bulla vide in verbo Conſtitutio collect. 220.

Bulla S. Cruciatæ, vide in verbo S. Cruciata. collect. 233.

SVMMARIVM.

1 *Capſæ cadauerum in eccleſiis ſupra terram exiſtentes amoueri debent.*

2 *Cadauera non debent reponi ſub Altaribus, nec ſub gradibus eorum.*

3 *Iuris ſepulturæ occaſione non poteſt prohiberi, ne cadauer ſepeliatur.*

4 *Capitulum & Canonici Cathedralis Eccleſiæ, ad quam cum primum eſſet Parochialis, translatum eſt, non poteſt*

potest leuare cadauera decedentium in illa parochia, irrequisito Parocho.

5 *Regularibus, & secularibus Presbyteris non licet leuare de domo propria cadauera defunctorum absque consensu proprij Parochi.*

6 *Curia seculari non potest licentiam concedere Episcopus, vt cadauera exhumentur ad facienda in ipsa Ecclesia recognitionem.*

Cadauer.

COLLECT. LXXVI.

1 CAdauerum capsas in Ecclesijs supra terram existentes amoueri iussit Pius V. const. 5. incip. Cùm primùm 6. Kalend. Aprilis 1566. apud Laert. Cherub. in Bullario, tom. 2. pag. 179. aliàs pag. 135. in nouiss. impress.

2 Cadauera reponi non debent sub Altaribus, nec sub gradibus eorum. *S. Cong. Episc. & Regul.* cuius meminerunt Gauant. in man. Episcop. verbo sepultura, nu. 6. Lezana in summ. quæst. Regul. tom. 3. verbo Altare, nu. 17. versic. secunda, vbi in vers. tertia, ait eandem sacram Congr. præscripsisse, quod siquæ Altaria essent, quæ vel superius, vel in medio continerent cadauera siue laicorum, siue etiam Prælatorum non esset in ipsis celebrandum.

3 Cadauer ne sepeliatur prohiberi non potest occasione iuris sepulturæ, cum nulla ratio patiatur, Christianæque pietati repugnans videatur, maximè verò ob pecuniarum interesse cadauer insepultum remanere. *Sacra Cong. Episcop & Regul. in Cotronen.* 17. *Septembris* 1617. teste Sellio in selectis Canon. cap. 26. num. 2.

4 Cadauera decedentium in Parochia, ad cuius Ecclesiam Capitulum Cathedralis Ecclesiæ translatum est, non possunt leuari per ipsum Capitulum, seu Canonicos, nisi requisito Parocho dictæ Ecclesiæ. *S. Cong. Rit. in Thelesina* 18. *Augusti* 1629. penes Lezanam in sum. q. Regul. to. 3. verbo defunctus, numero secundo in fine.

5 Cadauera defunctorũ leuare de domo propria nullo modo licet Regularibus, & Presbyteris secularibus, nisi de licentia, & consensu proprij Parochi. *S. Congreg. Rit. in Adrien.* 22. *Nouembris* 1631. in resp. ad 1. me citato refert Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 1. nu. 32.

6 Cadauera vt exhumentur non potest Episcopus tanquam Ordinarius licentiam concedere Curiæ laicali ad faciendam recognitionem in ipsa Ecclesia, sed extra, & arbitrio ipsius Episcopi. *Sacra Cong. super controuers. iurisd.* 2. *Maij* 1629. quam refert, & ad suam petitionem sic responsum fuisse dicit R. P. D. Alexander Spetell. in decisionibus fori ecclesiastici, decis. 51. n. 18. reprobato Marco Antonio Genuens. in pract. Archiep. Neapol. c. 42. sub nu. 10.

Vide in verbo defunctus collect. 245. & in verbo Officium defunctorum collect. 533.

Cæcus Canonicus.

COLLECT. LXXVII.

COecus effectus post captam Canonicatus possessionem reputatur præsens in choro, quamuis in illo non assistat. *S. Cong. Conc. sub die* 11. *Augusti* 1618. cuius memini in tract. de Canonicis, & dignit. c. 24. nu. 29. ac propterea distributiones quotidianas, & cætera emolomenta lucratur perinde ac si diuinis interesset. *Eadem S. Cong. Conc. sub die* 20. *Iulij* 1629. de qua etiam memini in tract. de iure ecclesiastico vniuerso, lib. 3. c. 18. n. 57. & in collect. ad Trid. sess. 24. de refor. c. 12. n. 90.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Cælestini Monachi, vide in verbo Monachi Cælestini collect. 500.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de cæremonijs agentes.*

2 *Cæremoniæ noua non inducenda, nec antiquæ mutanda.*

3 *Liber cæremonialis Episcoporum ad vnguem seruandus in omnibus Ecclesijs.*

4 *Dispositio cæremonialis Episcoporum seruari debet non obstante contraria consuetudine.*

5 *Consuetudines immemorabiles, & laudabiles non tollit Cæremoniale Romanum, sed abusus.*

6 *Executio Cæremonialis Romani non est retardanda, donec fiant probationes legitimæ circa immemorabilem, & laudabilem consuetudinem.*

7 *Statutum in Ecclesia laudabiliter introductum, & iuratum non tollit Cæremoniale Romanum.*

8 *Episcopus tenetur seruari facere in Cathedrali, & alijs Ecclesijs dispositionem Cæremonialis Romani.*

9 *Episcopus potest obligare Capitulum sub censuris, & pœnis pecuniarijs ad obseruandum Cæremoniale Romanum.*

10 *Cæremoniale Roman. seruandum est circa assistentiam faciendam Episcopo à dignitatibus, & Canonicis.*

11 *Et circa thurificationem.*

12 *Et circa præintonationem Antiphonarum non obstante consuetudine Ecclesiæ.*

13 *Cæremoniale* in cap. 2. de officio Presbyteri assistentis, *intelligitur.*

14 *Cæremoniale non prohibet quin magistratus possit medium Episcopum inter eos ad Ecclesiam accedentem associare.*

15 *Liber Cæremonialis nec laicis, nec Clericis prohibet quominus in processione sanctissimi Sacramenti deferant intorstitia.*

16 *Liber Cæremonialis non prohibet quin Canonici dignitatibus, vel alijs Canonicis celebrantibus assistere possint cantando Epistolam, & Euangelium.*

17 *Regula Cæremonialis vbi sunt introducta & recepta seruari debent.*

Cæremoniæ, Cæremoniale.

COLLECT. LXXVIII.

1 DE Cæremonijs Augustinus Torrensis in Confess. lib. 3. Hugo de S. Victore tom. 3. post med. & in codice di diuinis Offic. Ioseph. Langius in Polianthea, Petrus Auratus paradoxo 13. Franciscus Coster in lib. sodalit. lib. 4. Ioan. Bonder in compend. error. tit. 27. Petrus Canis. in opere catechistico q. 8. Guibertus de Tornaco de Eccles. ceremonijs, Vuillelm. Lindanus in apolog. pro Relig. concordia to. 3. c. 46. Iodochus Lorichius in thesauro nouo Theolog. Petr. Crespetius in sum. Catholicæ Fidei sub hoc verbo, Ioannes de Cruce in dialog. p. 2. de cæremoniarum conuenientia.

2 Cæremoniæ nouæ non inducendæ, nec antiquæ immutandæ sine expressa licentia Congregationis sacrorum Rituum, ita ipsamet censuit in causa Vrbis 12. Maij 1612. cuius meminit Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 23. nu. 70.

3 Cæremonialis liber Episcoporum ad vnguem est seruandus in omnibus Ecclesijs, præcipuè verò in terris Ecclesiæ, nisi adsit laudabilis, immemorialis consuetudo in contrarium. *S. Cong. Rit. in Salernitana* 16. *Iulij* 1605. quam refert Aldan. d. cap. 23. nu. 72.

4 Cæremonialis Episcoporum dispositio seruari debet non obstante contraria consuetudine, quæ tollitur, & abrogatur per Bullam Clementis VIII. in ipso Cæremoniali impressam. *Sacra Congreg. Rit. in Pacen.* 12.

Februarij 1613. quam citat Aldan. d.tit.23.num.74.

5 Cæremoniale Romanum non tollit immemorabiles, & laudabiles consuetudines, sed abusus. *S. Cong. Rit. in Salamantina 19. Ianuary 1604. & in Cæsaraugustana 10. Aprilis eiusdem anni, & in Brundusina 17. Septembris 1611. & in Tornacen. 28. Ianuarii 1612. & in Foroliuien. 4. Aprilis* 1615. quarum memini in tract. de Canon. & 6 Dignit. cap. 33. num. 24. Sed donec fiant probationes legitimæ, non est eius executio retardanda. *Eadem Sacra Cong. in Conchen. 18. Februarij & 18. Martij, & 8. Maij* 1617. teste Sellio in selectis Canon. cap. 1. num. 86.

7 Cæremoniale non tollit statutum in Ecclesia laudabiliter introductum & iuratum, *Sac. Cong. Rit. in Montis Regalis 27. Septembris* 1608. penes Aldan. d.tit.23. num.76.

8 Cæremonialis Episcoporum dispositionem tenetur Episcopus omninò obseruari facere in Cathedrali, & in alijs Ecclesijs suæ diœcesis. *S. Cong. Rit. in Angren. 15. Decemb.* 1632. apud Aldan. d.tit.23. num.75.

9 Cæremonialis ad obseruantiam potest Episcopus obligare Capitulum sub censuris & pœnis pecuniarijs, quacunque contraria possessione non obstante. *Sacra Congr. Rit. in Portugalen. de anno* 1630. in resp. ad 3. de qua Sellius d. cap. 1. num. 87.

10 Cæremoniale Romanum seruandum est circa assistentiam faciendam Episcopo à Dignitatibus, & Canonicis. *Sacra Rit. Cong. in Visen. 31. Iunij* 1605. referente Sellio d. cap. 1. num. 88.

11 Cæremonialis libri regulæ seruandæ sunt circa thurificationem. *Sacra Cong. Rit. in Fanen. 1. Septemb.* 1607, quam adducit Aldan. d.tit.23. num.79.

12 Cæremoniale non obstat consuetudini Ecclesiæ circa præintonationem Antiphonarum. *Sac. Congreg. Rit. in Perusina 20. Decembr.* 1601. penes Sellium d. cap. 1, num. 87.

13 Cæremoniale in cap. 2. de officio Presbyteri assistentis non tollit Ecclesiæ consuetudinem, qua Archipresbyter, etiamsi non sit prima Dignitas assistit Episcopo, & celebrat functiones eo absente. *S. Cong. Rit. in Asten. 25. Ianuarij* 1602. apud Sellium d. cap. 1. num. 81.

14 Cæremoniale non prohibere quin Magistratus possit medium Episcopum inter eos ad Ecclesiam accedentem associare, declarauit. *Sacra Cong. Rit. in Aesina 3. Augusti* 1602. teste Sellio d. cap. 1. num. 82.

15 Cæremonialis liber nec laicis, nec clericis prohibet quominus in processione Sanctissimi Sacramenti deferant intorticia, vel candelas accensas. *S. Cong. Rit. in Andrien. 12. Aprilis.* 1603. de qua Sellius d. cap. 1. nu. 85.

16 Cæremonialis liber non prohibet quin Canonici Dignitatibus, vel alijs Canonicis celebrantibus assistere possint cantando Epistolam, & Euangelium *Sacra Cong. Rit. in Neocastren. 4. Martij* 1606. apud Sellium d. cap. 1 num. 83.

17 Cæremonialis regulæ vbi sunt introductæ, & receptæ seruari debent. *Sac. Cong. Rit. in Cæsaraugustana de Daroca 4. Maij* 1613. *& in Oscen. eadem die, & in Turritana 19. Maij,* 1614. de quibus meminit Aldan. d.tit. 23. num. 78. licet aliquando ex causa non seruentur. *Eadem Sacra Congr. in Veronen. 28. Septembris* 1602. penes Aldan. d.tit.23. num.79.

Cæremoniarum Magister, vide in verbo Magister Cæremoniarum collect. 459.

Cæmeterium.

COLLECT. LXXIX.

1 CÆmeterij consecrati reconciliatio non est committenda alteri quàm Episcopo, quia cæmeteria consecrata nonnisi per Episcopum reconciliari possunt Presbytero autem in ecclesiastica Dignitate constituto committi potest cæmeterij simplex benedictio. *Sacra Cong. Rit. in Cameracen. 9. Februarii* 1608. *& in Praten. 21. Iunii* 1632. quarum meminit Lezana in sum. quæst. Regular. tom. 3. verbo Cæmeterium num. 6. De cæmeterio vide Onuphr. Panuin. & Petr. Greg. in partit. Iuris Can. Iodoch. Lorich. in thesauro nouo Theolog.

Calatrauenses Equites, vide in verbo Equites Calatrauæ collect. 306.

Cambium.

COLLECT. LXXX.

1 CAmbia illa damnantur, quæ sicca dicuntur, & ita confinguntur vt contrahentes ad certas nundinas ire, & cambia celebrare simulent, sed literæ cambiorum non mittuntur, vel ita mittuntur vt inanes redeant, vel nemo est, qui in nundinis solutionem faciat receptis literis: vel etiam litteris minimè traditis pecunia cum interesse reposcitur; vbi contractus fuerat celebratus: vel cùm pecuniæ depositi, seu alio nomine ficti cambij traduntur vt postea cum lucro restituantur; vel si in ipsis cambijs, quæ realia appellantur, campsores præstitutum solutionis terminum differant aliquo lucro ex conuentione recepto, vel promisso, quæ omnia cambia vsuraria esse declarantur. Pius V. const. 118. incip. In eam, de anno 1571. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 2. pag. 327. aliàs pag. 146. in nouiss. impress. & illam referunt Nau. in manu. d. cap. 17. nu. 300. Quarant. in sum. Bullarij, verbo Vsura, Mich. Salon. de iustitia & iure, tom. 2. q. 4. de cambiis art. 2. controu. 9. in fine, vbi latissimè explicat, prout etiam faciunt Lessi. de iustit. lib. 2. cap. 23. dub. 11. Bonacina de contract. disp. 3. q. 5. puncto vnico, Filliuc. in q. moral. tract. 35. p. 2. c. 15. Trullench. in Decologum lib. 7. cap. 22. dub. vlt. Scort. in selectas Summorum Pont. Constit. epit. 107. & 114. Et de cambijs speciales tractatus edidere Fabianus Genuensis, Seraphinus Razzius, Thomas de Vio Caietanus, Ioannes Baptista Corradus, Romualdus Colli, Marcus Antonius Berandunus, Ioannes Baptista Cauatius, Ioannes de Salas, Sigismundus Scaccia.

S V M M A R I V M.

1 *Iurisdictio procedendi contra pyratas, & noua pedagia imponentes. & arma Saracenis deferentes est penes Camerarium S.R.E.*

2 *Et in cognoscendis summariè quibuscunque causis interesse R. Cameræ concernentibus.*

3 *Et in reuidendis computis etiam solidatis.*

4 *Et in cognoscendo an contractus super locationibus & alienationibus bonorum & iurium Cameræ cum eius læsione fiant.*

5 *Et inhibendi, ac ad se auocandi sub censuris causas concernentes interesse Cameræ.*

6 *Vicinos non habitantes domos cogit Camerarius, & Magistri Viarum Vrbis illis vendere.*

7 *Causæ circa datia, gabellas, & dohanas subsunt iurisdictioni Camerarij.*

8 *Depositarij & Thesaurarij omnes per varia loca status ecclesiastici subsunt iurisdictioni Camerarij.*

9 *Officiales omnes Vrbis ac ditionis ecclesiasticæ Camerario parere tenentur,*

10 *Camerarij & clericorum Cameræ iurisdictio non extenditur ad causas non concernentes interesse Cameræ.*

11 *Iurisdictio Camerarij circa causas criminales, & circa venditionem pignorum Hebræorum.*

12 *Priuilegia Camerarij & clericorũ Cameræ confirmantur.*

13. & 14 *Iurisdictio Camerarij, & clericorum Cameræ qua*

& qua-

& qualis sit Sede Apost. vacante. & nu. 14.

15 *Commissionem in forma, si in euidentem, non possunt concedere Camerarius, & clerici Cameræ, aliique Officiales super alienatione rerum Ecclesiæ.*

16 *Iurisdictio Camerarij & magistrorum viarum qualis sit in exercendo iure congrui.*

17 *Sigilli loco quid soluendum Camerario, & de eius reformatione.*

Camerarius S. R. E,

COLLECT. LXXXI.

1 CAmerarij S.R.E. iurisdictio procedendi contra pyratas, & noua pedagia imponentes, & contra arma Saracenis deferentes. Vrbanus V. constit. 1. incip. Apostolatus, 4. Id. Octobris 1364. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 1. pag. 219. alias pag. 215. in nouiss. imp.

2 Camerarij iurisdictio in cognoscẽdis summariè quibuscunque causis interesse R. Cameræ concernentibus. Idem Vrbanus V. constit. sua incip. Apostolicæ, 6. Id. Septembris 1379. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 227.

3 Camerarius habet facultatem reuidendi computa etiam solidata. Pius IV. constit. 26. incip. Romanum, de anno 1561. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 36. aliàs pag. 28.

4 Camerarius cognoscit an contractus super locationibus, alienationibus, ac inuestituris bonorum, & iurium Cameræ cum eius læsione fiant. Idem Pius IV. in d. constit. 26.

5 Camerarius, Præsidentes, & delegati habent liberam facultatem sine alio Papæ mandato inhibendi, & ad se auocandi sub censuris, & pœnis causas concernentes interesse Cameræ, nisi commissio subscripta sit manu Papæ cum derogatione huius Constitutionis. Pius IV. const. 35. incip. Cùm sicut, 26. Iulij 1561. apud Laert. Cherubin. tom. 2. pag. 50. aliàs pag. 38. in nouiss. impress.

6 Camerarius, & Magistri Viarum Vrbis cogunt vicinos non habitantes domos, illas vendere alijs, qui illas reficiant, Sixtus IV. constit. 20 incip. Et si, pridie Kalen. Iulij 1480. apud Laert. Cherub. to. 1. pag. 364. aliàs pag. 435. in nouiss. imp.

7 Camerarij, Præsidentes, ac Clericorum Cameræ iurisdictioni subijciuntur tam in Vrbe, quàm extra causæ circa datia, gabellas, dohanas, & eorum officiales. Leo X. const. 24. incip. Licet 12. Iunij 1517. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 514. aliàs pag. 435.

8 Camerarij, ac Clericorum Cameræ iurisdictioni subsunt omnes depositarij, thesaurarij per varia loca status Ecclesiastici. Idem Leo X. d. constit. 24.

9 Camerario omnes Officiales Vrbis, ac ditionis ecclesiasticæ parere tenentur. Paulus III. constit. 41. incip. Romani 7. Kalend. Decembris 1544. apud Laert. Cherubin. tom. 1. pag. 680. aliàs pag. 558. in nouiss. impress.

10 Camerarij, & Clericorum Cameræ iurisdictio non extenditur ad causas non concernentes interesse Cameræ. Pius IV. constit. 55. incip. Romanus 6. Kalend. Iulij 1562. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 74. aliàs pag. 56. in nouiss. impress.

11 Camerarius causas criminales Iudicibus Ordinarijs criminalibus committit, auocat ad se causas ab omnibus Tribunalibus, & Iudicibus etiam Cardinalibus, habet iurisdictionem circa venditionem pignorum Hebræorum, & eorum furta; emolumenta, ex Collectoria Hispaniarum, & aliorum locorum accipit: non potest dare licentiam Communitatibus vendendi stabilia, creandi census, aut faciendi nundinas. Clemens VIII. const. 65. incip. In conferendis 15. Kalend. Ianuarij 1599. apud Laert. Cherub. tom. 3. p. 90. aliàs pag. 66. in nouiss. impress.

12 Camerarij, & Clericorum Cameræ facultates, & priuilegia à prædecessoribus suis concessa confirmat: & auget Leo X. constit. 24. & Iulius III. const. 3. incip. Licet, 8. Kalend. Martii 1550. apud Laert. Cherubin. tom. 1. pag. 692.

13 Camerarii, & Clericorum Cameræ iurisdictio, quæ & qualis sit Sede Apostolica vacante. Pius IV. d. constit. 55. incip. Romanus, 6. Kalen. Iulii 1562. apud Laert. Cherubin. tom. 2. pag. 74. aliàs pag. 56. in nouiss. impress.

14 Camerarius, & Clerici Cameræ Sede Apost. vacante possunt incumbere exactionibus pecuniarum, & prouisioni rerum pro statu præsenti duntaxat, & à reliquis se abstinere debent. Pius IV. constit. 63. incip. in eligendis 7. Id. Octobris 1562. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 91.

15 Camerarius, & Clerici Cameræ, aliique Officiales non possunt concedere commissionem in forma, Si in euidentem, super alienationem rerum Ecclesiæ. Pius V. constit. 69. incip. Volentes 17. Augusti 1568. apud Laert. Cherub. tom 2. pag. 266. aliàs pag. 200. in nouiss. impress.

16 Camerarii, & Magistrorum viarum qualis sit iurisdictio in exercendo iure congrui. Gregorius XIII. constit. 32. incip. Quæ publicè Kalend. Octobris 1574. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 387. aliàs pag. 292. in nouiss. impress.

17 Camerarij pro sigillo quid soluendum statuit Paulus V. constit. 72. incip. Cum nos de anno 1612. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 286. Et eius reformationem edixit idem Paulus constit. 71. incip. Vniuersis de anno 1611. apud Laert. Cherubin. d. tom. 3. pag. 264. aliàs pag. 194.

Cameræ Apost. Clerici, vide in verbo Clerici Cameræ Apost. collect. 160.

Cameræ Apost. Commissarius, in verbo Commissarius Cameræ, collect. 189.

SVMMARIVM.

1 *Vsui prophano inseruire non debent campana consecrata.*

2 *Episcopus potest prohibere ne campanæ pulsentur si non sunt benedictæ.*

3 *Campanæ in sabbato sancto pulsari non possunt in aliqua Ecclesia ante pulsationem in Ecclesia Cathedrali, vel Matrice.*

4 *Ecclesia tam seculares quàm Regulares etiam sancti Ioannis Hierosolymitani, non possunt in sabbato sancto campanas pulsare ante pulsationem in Ecclesia Cathedrali.*

5 *Ecclesia Collegiata, quæ habet omnimodam præcedentiam supra Matricem Ecclesiam, non potest ante illam pulsare campanas in sabbato sancto.*

6 *Campanæ in alijs diebus præter sabbatum sanctum pulsari possunt indifferenter ante vel post pulsationem in Ecclesia Cathedrali, nisi forte adesset consuetudo in contrarium.*

7 *Auctores referuntur de Campanis agentes.*

Campana.

COLLECT. LXXXII.

1 CAmpanæ consecratæ etiam in turri profana existentes nullatenus vsui profano inseruire debent, etiamsi in hunc vsum à secularibus fabricatæ prætenderen-

derentur. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Papien. de anno* 1581. cuius memini de Episcop. p. 2. alleg. 27. n. 48.

2 Campanæ ne pulsentur si non sint benedictæ potest Episcopus prohibere. *S. Cong. Rit. in Aprutina* 5. *Iulij* 1614. de qua mentionem feci d. alleg. 27. n. 48. & de iure ecclesiastico vniuerso lib. 3. cap. 3. nu. 68.

3 Campanæ in Sabbato sancto non possunt in aliqua Ecclesia pulsari ante pulsationem in Ecclesia Cathedrali, vel matrice. Leo X. tom. 1. Bullarij pag. 150. apud Lezanam in sum. quæst. Regul. tom. 1. cap. 11. num. 45. *S. Cong. Rit. in Oriolen.* 11. *Aprilis* 1605. *& in Marsicen.* 21. *Martij* 1609. *& in Venusina* 30. *Decembris* 1614. *&* 14. *Nouembris* 1615. *& in Syracusana* 3. *Iunij* 1617. *& in alia Syracusana Medica* 23. *Februarij* 1619. penes Ioan. Mariam Nouar. in lucerna Regular. verbo Campana, metipsum de Iure ecclesiastico vniuers. lib. 3. c. 3. nu. 69.

4 Tam in Ecclesijs secularibus, quàm Regularibus etiam sancti Ioannis Hierosolymitani, etiam propè, & extra muros existentibus, & etiam in Ecclesijs Confratrum. Eadem *Sacr. Cong. Rit. in Placentina* 21. *Augusti* 1604. *&*

5 *in Meliten.* 6. *Decembris* 1621. Etiamsi adsit Ecclesia Collegiata quæ habeat omnimodam præcedentiam supra Matricem. Eadem *Sacra Cong. Rit. in d. Syracusana Medica* 23. *Februarij* 1619. penes Lezanam in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 1. num. 44. Metipsum d. lib. 3. c. 3. sub num. 69.

6 Campanæ in alijs diebus præter Sabbatum sanctum pulsari possunt ad salutationem Angelicam, &c. & indifferenter antè, vel post pulsationem in Ecclesia Cathedrali vel Matrice. *S. Cong. Rit. in Oriolen.* 11. *Aprilis* 1605. & in hac causa & alijs decisum attestantur Gauant. in man. Episcop. verbo Regularium iura sub Episcopis num. 50. Lezana d. cap. 11. nu. 45. Ioan. Maria Nouar. d. verbo campanæ, num. 3. Ego ipse lib. 3. c. 3. nu. vlt. Nisi fortè adesset consuetudo vt non pulsentur in aliqua Ecclesia ante pulsationem in Matrice, quæ seruanda erit. Eadem *S. Cong. in d. Oriolen.* 21. *Augusti* 1601.

7 De Campanis Iodoc. Cocc. in thesauro Cathol. tom. 2. lib. 3. c. 7. Iodoc. Lorich. in thesauro nouo Theolog. verbo Campana, Petr. Crespet. in sum. Catholicæ Fidei eod. verbo Gauant. in rubricas Missalis p. 1. tit. 20. vers. parua campanula.

SVMMARIVM.

1 *Redditus Cancellariæ Episcopalis locari non possunt.*
2 *Visitatione pro rogitu scripturæ, seu labore suo non potest Cancellarius Episcopi aliquid percipere.*
3 *Pro publicatione, aut monitione, significauit, non potest Cancellarius Episcopi aliquid exigere.*
4 *Pro approbatione ad Confessiones audiendas non potest quicquam percipere Cancellarius Episcopi.*
5 *Pro expeditione litterarum collationis, vel institutionis beneficiorum, vel pro deputatione Vicariorum quicquam quod excedat vnum aureum, non potest Cancellarius Episcopi exigere.*
6 *Processus criminalis copiam an teneatur gratis exhibere reo appellanti Cancellarius Episcopi exigere.*
6 *Processus criminalis copiam an teneatur gratis exhibere reo appellanti Cancellarius Iudicis à quo?*
7 *Cancellarius Episcopi multa quæ hic recensentur, debet gratis præstare, alia verò non sic, sed pro illis poterit aliquid percipere si nullum sibi solatium vel stipendium fuerit constitutum.*

Cancellaria. Cancellarius Episcopi.

COLLECT. LXXXIII.

1 Cancellariæ Episcopalis redditus locari non possunt, sed debent per proprios Episcopi ministros exerceri. *S. Cong. Episcop. & Regular. die* 26. *Augusti* 1592. *& S. Cong. Concil. de anno* 1598. testibus Paulo Piasec. in praxi Episcop. p. 2. c. 3. num. 3. in fine, Aldano in compendio Canon. resolut. lib. 3. tit. 8. num. 11. refero de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 107. num. 30. in fine.

2 Cancellarius, vel Notarius Episcopi non potest quicquam ab eis, qui visitantur occasione decretorum, & Ordinationum in visitatione factarum pro rogitu scripturæ, vel labore suo percipere. *S. Cong. Conc.* quam refert Aldanus d. lib. 3. tit. 8. num. 12.

3 Cancellarius Episcopi pro publicatione, aut monitione Significauit, non potest aliquid percipere. *Sacra Cong. Conc.* apud Aldan. d. tit. 8. num. 15.

4 Cancellario Episcopi nullo pacto, licet in Vim taxæ antiquæ, pro approbatione ad Confessiones audiendas, quæ decreto Concilij cap. 15. sess. 23. gratis dari mandatur, quicquam exigere. *Sacra Cong. Conc. in Aprutina.* quam adducit Aldan. d. tit. 8. num. 16.

5 Cancellarius Episcopi pro expeditione litterarum collationis, vel institutionis quorumcunque beneficiorum, vel pro deputatione Vicariorum in illis, non potest accipere nisi mercedem suo labore conuenientem, quæ tamen scriptura, sigillo, & ceris computatis vnum aureum non excedat, dummodo ipsi Cancellario salarium vllum pro officio exercendo constitutum non sit, & ex pecunia, quam acceperit, nihil prorsus emolumēti collatores aliquo modo directè, vel indirectè percipiant. *Sacra Cong. Conc.* referente Paulo Piasec. in praxi Episcopali p. 2. cap. 5. num. 28.

6 Cancellarius Iudicis à quo, an teneatur gratis exhibere copiam processus criminalis reo appellanti ad præscriptum cap. 3. sess. 13. quando ad querelam tertij, & ad illius instantiam in criminalibus causis proceditur, an verò seruari debeat forma, & decisio, cap. 20. §. porro sess. 24. de reform. & quid & quando ex officio procedatur. *S. Cong. Conc. sub di* 27. *Septembris* 1623. respondit non esse distinguendum an ad querelam tertij, an verò ex officio Iudicis procedatur in causa criminali, sed dictum cap. 3. sess. 13. intelligendum esse de persona Iudicis, qui in criminali causa sententiam tulit, à qua appellatum fuit, vt ipse quantum in se erit, acta ipsa postulanti exhibeat gratis, nec vllam mercedem sibi eo nomine accipiat: dictum autem cap. 20. sess. 24. intelligendum esse de persona notarij, qui ipsam actorum

7 copiam tenebitur exhibere, appellanti congrua mercede accepta: refert Aldanus d. lib. 3. tit. 8. num. 16.

Cancellarius Episcopi nihil accipere potest nec ratione scripturæ, neque sigilli, neque laboris, aut alio titulo, sed gratis his, quorum interest, debet præstare hæc omnia. Videlicet, approbationis ad audiendas Confessiones, licentiam ad ministranda Sacramenta, licentiam deseruiendi beneficijs, licentiam sepeliendi defunctorum corpora in Ecclesia, licentiam celebrandi Missas, licentiam colligendi eleemosynas, mandata publicandi in Ecclesijs, eos, qui primam Tonsuram, vel minores, ac sacros Ordines suscipere voluerint. Quoad alia verò, quæ sequuntur poterit aliquid percipere si nullum sibi salarium, vel stipendium constitutum fuerit, neque congruam tantùm sui laboris mercedem, quæ quoad literas collationis vel institutionis Curatarum Ecclesiarum, vel deputationis Vicariorum in illis vnum aureum, & quoad litteras dimissoriales, & testimoniales decimam vnius aurei nunquam excedat. Pro litteris collationum, institutionum, seu prouisionum beneficiorum vacantium per obitum, vel per resignationem etiam ex causa permutationis, vel alia. Pro litteris dimissorialibus, seu testimonialibus, quæ conceduntur Presbyteris, seu Clericis ad alias diœceses transituris. Pro litteris recipiendi Ordines ab alienis Episcopis. Pro licentia Ordinandi se ad titulum patrimonij, seu pro approbatione huiusmodi titulorum. Pro licentia absentandi se ab Ecclesia, seu beneficio. Pro licentia

tia erigendi capellas. Pro litteris approbationis concurrentium ad Parochialium vacationes in mensibus reseruatis, quæ ad Sedem Apost. transmittuntur. Pro approbatione iurispatronatus ex fundatione, vel dotatione. Pro creationibus Vicariorum in Parochialibus. Pro deputationibus Oeconomorum dum beneficia vacant, Pro executionibus litterarum Apostolicarum gratiam, vel iustitiam concernentium. *S. Cong. Concilij in Vicen. 8. Martij 1602.* quam refero de officio & potest. Episcopi p. 3. allegat. 107. num. 28. & 29. in vltim. impress.

SVMMARIVM.

1 *Purificationis B. Virginis in die, populus candelas in Ecclesia recipere tenetur.*
2 *Vicario ante Canonicos & Dignitates dantur palmæ & candelæ.*
3 *Episcopo candelam ministrans, debet eam ante omnes ab Episcopo accipere.*
4 *Dignitas prima debet ministrare Episcopo candelam benedictam.*
5 *Dignitas, vel Canonicus à quo celebrans recepit candelam, ante omnes etiam ante Vicarium Generalem eam recipere debet.*
6 *Capite detecto distribuenda sunt candelæ.*
7 *Benedictio Candelarum in die Purificationis, & earum dispensatio connumeratur inter functiones Parochiales.*
8 *Presbyteri ac Fratres candelas, quas præ manibus in funeralibus portare solent, sibi quærunt.*
9 *Confraternitatum funera associantium candelæ quartam Parochialem non soluunt.*
10 *Intorsitia, ac omnia quæ per viam deferuntur circa cadauera quomodo inter ipsos Parochos, & ministros aliarum Ecclesiarum diuidenda, ostenditur.*
11 *Vicarij generalis ad Missam quatuor candelæ accendi non debent.*

Candela.

COLLECT. LXXXIV.

1 Candelas benedictas in die Purificationis B. Virginis ad ædes secularium Parochi transmittere non debent, sed iuxta laudabilem & obseruatam ab Ecclesia vniuersali consuetudinem, in Ecclesia Populus eas recipere tenetur. *S. Cong. Episcop. & Regul. in Folignen. de anno 1581.* cuius memini de officio. & potest. Parochi cap. 12. num. 5.

2 Candelæ & palmæ dantur Vicario generali ante Canonicos, & Dignitates, exceptis ijs, qui cum paramento assistunt Episcopo in Sede Pontificali existenti. *Sacr. Cong. Episcop. & Regul. in Bisignan. 16. Maij 1600.* quam refero in tractat. de Canonicis & Dignitat. capit. 18. num. 27.

3 Candelam ab Episcopo accipere debet ante omnes, etiam ante Vicarium generalem ille, qui candelam Episcopo ministrauit. *S. Cong. Rit. in Lucerina 14. Iunij 1608.* teste Sellio in select. Canon. cap. 4. num. 35. Et nouissimè eadem *S. Cong. in causa S. Marci 5. Martij 1633.* censuit distribuente Episcopo candelas præferendum esse illum, à quo Episcopus illas recepit, post quem Dignitates, & Canonicos, & ante omnes, Vicarium generalem, de qua memini de officio & potest. Parochi cap. 12. num. 7.

4 Candela benedicta debet Episcopo ministrari à prima Dignitate. *S. Cong. Rit. in Brixien. 28. Maij 1616.* apud me d. cap. 12. n. 6.

5 Candelarum in distributione supra omnes alios etiã supra Vicarium generalem præferenda est illa Dignitas, vel Canonicus, à quo celebrans recepit candelam, post quem immediatè Vicarius generalis anteponendus est. *S. Cong. Rit. Vulterana terræ Gualdi 5. Martij 1633.* penes me d. cap. 12. sub num. 7.

6 Candelas qui distribuit detecto capite distribuere debet. *S. Cong. Rit. die 18. Iulij 1626.* etiam apud me d. cap. 12. num. 10.

7 Candelarum benedictio in die Purificationis B. Virginis, & earum dispensatio inter functiones Parochiales connumeratur. *S. Cong. Rit. in Alatrina 5. Martij 1633.* etiam apud me d. cap. 12. num. 4.

8 Candelas, quas Fratres, & alij Presbyteri in funeralibus præ manibus portare solent, sibi quærunt, & nulla de illis Parocho debentur. ita statuisse Benedictum Vndecimum refero de officio, & potest. Parochi cap. 25. num. 39.

9 Candelæ Confraternitatum secularium funera associantium Parocho quartam funeralium non soluunt. *S. Cong. Episcop. & Regul. in Firmana 5. Martij 1616.* cuius memini d. c. 25. nu. 40.

10 Candelæ, & intorsitia, ac omnia, quæ per viam deferuntur circa cadauera in quibuscunque priuatis Ecclesijs diuidenda sunt pro æquali portione inter ipsos Parochos, & Ministros aliarum Ecclesiarum quarumcunque etiam Regularium, & nationalium, seu aliàs priuilegiatarum, ac propterea quando huiusmodi intorsitia, seu candelæ in præfatis Ecclesijs pro celebrandis diuinis officijs præsente corpore accenduntur, finito officio extinguenda, & cuiquam medietas consignanda est. *Congr. RR. DD. Præfectorum Vrbis, S. D. N. Vrbano VIII. approbante sub die 21. Martij 1629.* referunt Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 2. c. 1. nu. 48. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo candela, n. 1. Ego d. c. 25. nu. 42.

11 Candelæ quatuor accendi, nec duo Capellani assidere debent ad Missam Vicarij generalis. *S. Cong. Rit. 7. Augusti 1627.* de qua Gauant. in rubr. Missal. p. 1. tit. 20. in med. vers. an verò possit.

De candelarum benedictione, Gauant. in rub. Missal. p. 4. cap. 14.

Candelabrum.

COLLECT. LXXXV.

1 Candelabrum septimum non adhibetur in Vesperis, sed tantum in Missis solemnibus ab Episcopo celebrandis, sed non in Missis defunctorum licet ab Episcopo celebrentur. *Sacra Cong. Rit. in Placentina 19. Maij 1607.* dub. 8. teste Sellio in selectis Canonic. cap. 4. num. 59.

2 Candelabrum septimum non debet poni super Altare, quando solemniter celebrat Episcopus Suffraganeus, sicut ponitur quando celebrat Episcopus Ordinarius. Eadem *Sacra Congr. Rit. in Bracharen. 1. Septembris 1607.* referente Sellio d. cap. 4. num. 60. De candelabris sex in recta linea in solemnioribus Missis regulariter adhibendis Gauant. in rub. Missal. par. 1. titul. 20. lit. X.

Canon Missalis.

COLLECT. LXXXVI.

1 Canon Missalis non est alterandus, seu mutandus, sed omnino vt iacet recitandus *Sacra Cong. Rit. in Vlixbon. 12. Nouembris 1605.* cuius meminit Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 50. nu. 16. De Canone

ne Missalis Gabriel Biel in comment. Hugo de S. Victore in codice de diuinis officijs, Petrus Crespet. in summa Catholicæ Fidei sub hoc verbo. Gauant. in rubricas Missalis, p.1.tit.12.nu.5. lit.E. vers.Canon. Cardin.Bellarmin.lib.2.de Missa, cap. 20.

SVMMARIVM.

1 *Valentina Ecclesia Canonicatus, & Dignitates prohibentur spurijs conferri.*

2 *Episcopis non licet pro Canonicatus collatione quicquam sibi capere.*

3 *Erectio Canonicatuum ab Episcopo fieri potest.*

4 *Aetate illa oportet esse constitutum qui Canonicatum in Cathedrali obtinere vult, vt infra annum ad subdiaconatum possit promoueri.*

5 *Anni vigesimi primi attingentiam requirunt Canonicatus, & Portiones integræ in Cathedralibus.*

6 *Parochialis si vnita sit perpetuo, & accessoriè Canonicatus Cathedralis, sufficit in obtinente ætas, quam Canonicatus requirit.*

7 *Residere in Parochiali tenetur Canonicus, qui habet vnitam Parochialem ad vitam.*

8 *Episcopus cum consilio capituli designare debet quibus Canonicatibus quisque Ordo sacer annexus esse debeat.*

9 *Episcopus non potest Canonicatus distinguere in Presbyterales, Diaconales, & Subdiaconales si ab immemoriali tempore omnes sint Presbyterales.*

10 *Episcopus quando possit Canonicatus supra numerarios creare?*

11 *Pœnitentiaris Canonicatum obtinens non potest cum eo in eadem Ecclesia in vim consuetudinis Dignitatem obtinere.*

12 *Vnio facta vigore Concilii Officio Pœnitentiarii de præbenda proximè vacatura non comprehendit vacantem in mense Sedis Apost. reseruato.*

13 *Illegitimus, qui fuit deinde legitimatus per subsequens matrimonium non potest obtinere Canonicatum in Ecclesia in qua pater.*

14 *Officium hebdomadarij, & ad faciendum principium compelluntur Canonici, & Dignitates, si tamen alij non sint.*

15 *Residere debet in Cathedrali, qui ex dispensatione Canonicatum in Cathedrali, & alium in Collegiata obtinet.*

16 *Distributiones quotidianæ Horis, quæ distributione carent, ex fructibus massæ communis proportionabiliter sunt assignandæ.*

17 *Distributiones quotidianas integrè lucratur habens Parochialem, & Canonicatum, & residens in Parochiali ex præscripto Bullæ Pii V.*

18 *Residere tenetur in digniore Canonicatu, qui duos ex dispensatione obtinet.*

19 *Incompatibiles sunt in vim decretorum Concilii Trid. duo Canonicatus.*

20 *Possessione pacificè habita secundi Canonicatus, primus ipso iure vacat.*

21 *Canonicatus duos pacificè siquis simul retinere perrexerit, vtroque ipso iure est priuatus.*

22 *Episcopus supprimere non potest Canonicatus vacantes in mense reseruato.*

23 *Suppressio Canonicatuum alicuius Collegiatæ vt ritè fiat per Episcopum, quæ debeant concurrere.*

24 *Fabricæ soluere tenentur Canonicatus grauati pensionibus, nulla ad eas habita ratione.*

25 *Canonicatus Collegiatarum vniri non possunt seminario.*

Canonicatus.

COLLECT. LXXXVII.

1 Canonicatus, Præbendæ, & dignitates Eccles. Valentinæ prohibentur conferri spurijs, aut illegitimis etiam legitimatis, aut natalibus restitutis. Sixtus V. constit.84.incip. Cum cœlestis. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.2. pag.639.

2 Canonicatus pro collatione non licet Episcopis quicquam sibi capere, non obstante quacunque consuetudine etiam immemoriali. *Sacra Cong. Conc.* cuius memini de Canonic. & Dignitat. c.15.num.25.

3 Canonicatuum erectio ab Episcopo fieri potest, & propterea Canonici ab eo instituti habent stallum in choro, & vocem in Capitulo, alijsque Canonicis post eorum institutionem prouisis præcedunt, atque honoribus, & præeminentijs frui debent, quibus Canonici antiquiores potiuntur. *Sacra Cong. Conc. in Senogallien.* 25. *Februarij* 1617. quam refert Aldan. in compendio Canon. resolut. lib.2.tit.29.nu.2.

4 Canonicatum in Cathedrali obtinens etiam ante factam Ordinum distributionem in ea saltim ætate oportet esse constitutum, vt infra annum ad subdiaconatum possit promoueri. *S. Cong. Conc. die* 19. *Iunij* 1597. teste Nicolao Garcia in addit. ad suum tract. de benefic. p.7. cap.4. num.29.

5 Canonicatus, & Portiones integræ in Cathedralibus requirunt attingentiam anni vigesimi primi. *Sacra Cong. Conc.* referente Gonzal. ad regul.8. Cancel. glos.5. num.95.

6 Canonicatui Cathedralis si vnita perpetuò, & accessoriè sit Parochialis, attendenda est natura Canonicatus, & non Parochialis, & ita sufficit vt is, cui collatio facta est, sit in ætate 22. annorum incœptorum, quæ in Canonicatus collatione requiritur, vbi nec ante, nec post Concilium Trid. vllus Ordo siue Diaconalis, siue Presbyteralis Canonicatui annexus fuerit. *Sacra Cong. Conc.* testibus Anastas. Germon. de indultis Cardin. verbo quibusuis nu.6. Piasec. in praxi Episcop. p.2.c.5.n.21. Gonzal. ad reg.8. Cancel glos.9.n.4. Campan. in diuers. Iuris Canon. rub.7.c.6.nu.26. Nouar. in singular. Canon. concl.16. in fine.

7 Canonicatum obtinens, cui sit vnita Parochialis ad vitam obtinentis tantùm tenetur in Parochiali residere. Eadem *S. Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. de benef. p.3. c.2.n.179. in 13. declar. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.2.tit.23. l.2. §.2. sub tit. sed an Parochi debeant residere, num.137.

8 Canonicatibus quibus quisque Ordo sacer annexus esse debeat, non quibus Canonicis, Episcopus cum consilio Capituli designare debet, quoniam Concil. Trid. sess.24. c. 12. de reform. mandat sacros ipsos Ordines annecti Canonicatibus, non autem personis ipsis obtinentibus. *Sacra Cong. Conc.* penes Piasec. in praxi Episc. p.2. c.3. nu.7.

9 Canonicatus omnes si ab immemoriali tempore sint Presbyterales, non potest Episcopus Canonicatus distinguere in Presbyterales, Diaconales, & Subdiaconales, sed ea consuetudo est omnino obseruanda, iuxta Conc. Trid. decretum sess.24. de reform. cap.12. vers. in omnibus, *Sacra Cong. Conc.* in Tropien. teste Aldan. d. lib.2. tit.29.nn.5.

10 Canonicatus supranumeratij non possunt ab Episcopo creari, nisi cum conditione, vt nullum ius ad præbendam vacaturam habeant, vel vendicent sibi ex tali erectione. *Sacra Cong. Conc.* referente Aldano d. lib.2. tit. 29.num.6.

11 Canonicatum obtinens, cui post Concilium munus sit iniunctum Pœnitentiarij non potest in eadem Ecclesia vnà cum dicto Canonicatu obtinere dignitatem in

vim

vim consuetu linis Ecclesiæ permittentis Canonicum posse retinere Canonicatum cum Dignitate. *Sac.Cong. Conc.* quam adducit Nicol. Garcia in addit. ad suum tract.de benefic.p.11.cap.5.nu.249.

12 Canonicatum & Præbendam vacantem in mense Sedi Apost.reseruato non comprehendit vnio facta vigore Concilij Officij Penitentiarij de Præbenda proximè vacatura,quia Conc.Trid.c.8 sess.24.de reform.non exprimit de Canonicatibus etiã reseruatis Sedi Apost. & quando voluit eos comprehendere expressè dixit, vt patet in seminario, sess.23.de reform.c.18.ac in simplici vniendo Cathedrali pauperi, c.15.sess.24 Idcirco d.c. 8.non comprehendit Canonicatum & Præbendam vacantes in mense reseruato, quia si voluisset,expressisset, quemadmodum alijs in locis fecit. *S. Cong. Conc.* teste Nicol.Garc.in addit.ad suum tract. de benefic. p.5.cap. 4.num.127.

13 Canonicatum in Ecclesia in qua pater, obtinere non potest illegitimus ex Canonico, qui fuit deinde legitimatus per subsequens matrimonium. *Sacra Cong.Conc. sub die 17. Augusti* 1626. apud Aldan. d. titul. 29. numer. 7.

14 Canonicatus,& Dignitates compelluntur obire Officia, & ad omnes septem Horas Canonicas recitandas, & ad faciendum principium,& ad Officium hebdomadarij, si tamen alij non sint. *S.Cong. Conc.* penes Nicol. Garc.de benefic. p.3.c.2.num.325.

15 Canonicatum in Cathedrali & Collegiata obtinens debet residere in Cathedrali, potest tamen cogi ad celebrandum Missas in Collegiata per alium, si nõ potest per se ipsum. *S.Cong.Conc.in Alexandrina* apud Aldan. d.tit.29.num.9.

16 Canonicatus, & Dignitates obtinentes tenentur interesse omnibus Horis nisi immutantur aliqua consuetudine, quæ non sit sublata per Concil. Trid. Distributiones tamen quotidianæ cæteris Horis, quæ distributione carent ex fructibus massæ communis proportionabiliter sunt assignandæ ne negligantur.*S.Cong.Conc.*vt per Nicol.Garc.de benefic.p.3.cap.2.nu.325.

17 Canonicatum, & Parochialem habens,& residens in Parochiali ex præscripto Bullæ Pij V. distributiones quotidianas integrè lucratur, si Canonicatus consistit solum in distributionibus non habens Præbendam, quod procedit si vtrique seruire nequit: nam si ambobus commodè seruire possit,lucratur solum iuxta seruitium, quod præstaret. *S.Cong.Conc.* teste Nicol.Garc.d. p.3.cap.2.num.314.

18 Canonicatus duos obtinens tenetur in digniore residere, eius verò, in quo non residet, distributiones quotidianas perdit, in quibus distributionibus intelligitur etiam comprehensa tertia pars Præbendæ, quæ ex decreto Concilij Trident. conuersa sunt in distributiones quotidianas; sed habens plures Canonicatus Dignitate pares, vbi pluribus inseruire potest, residere tenetur. *Sacra Cong.Conc.* penes eundem Garc. d. p.3. cap. 2. num. 185.

19 Canonicatus duo de Iure in vim decretorum Conci-
lij Trid.sunt incompatibiles. *S.Cong. Conc.* referentibus
Nicol Garc. de benefic.p.11.cap.5.num.381. Armend.
in addit.ad recop. legum Nauarræ lib.4. tit.7. de bene-
20 fic.incompatib.num.41.Et post adeptam pacificam se-
cundi Canonicatus possessionem, primus ipso iure va-
cat. *Eadem S.Cong.* de qua Nicol.Garcia d.p.11.c.5.nu.
84 in 6.declar.& nu.381.in 2.declar. Armendar.d.loco
nu.17. & 42. quos cum alijs refero de officio, & potest.
21 Episcopi p.3. alleg.62. nu.28. Et si duos huiusmodi Ca-
nonicatus quis simul retinere perrexerit, vtroque ipso
iure est priuatus. Eadem *S.Cong.*penes Garc.d.c.5.num.
381.in 3.declar.Armendar.d.loco nu.43.per me citatos
d.alleg.62.nu.29. Nec præsumpta dispensatione, in qua
fundatur regula de triennali se tueri, & defendere po-
test. Eadem *Sacra Cong.* apud Garc.d.cap.5.nu.381.in
4.declaratione, Armendar.d.tit.7.de benefic.incompatibilit. num.44.

22 Canonicatus vacantes in mense reseruato non potest supprimere Episcopus vt subueniret tenuitati Canonicatuum in præiudicium Sedis Apostol.sed solummodo in sui præiudicium. *S.Cong. Conc. sub die 19 Nouembris* 1592. quam citat Aldan. d.tit.29. num.10.

23 Canonicatuum alicuius Collegiatæ suppressio vt ritè per Episcopum fiat, ob tenuitatem, debet vltra consensum Capituli Collegiatæ interuenire consensus Capituli Cathedralis, itaut suppressio, & vnio facta sine huiusmodi consensibus sit ipso iure nulla, de quibus debet legitimè constare, nec sufficit vt ab Episcopo enuntietur. *Sacra Cong. Conc.in Tropien. 1.Septembris* 1618. ex Aldano d.tit.29. num.12.

24 Canonicatus grauati pensionibus tenentur nihilominus soluere pro fabrica iuxta taxam, nulla habita ratione ad pensiones. *Sacra Cong.Conc.in Aesina de anno* 1619. vt per Aldan. d.tit.29.num.13.

25 Canonicatus Collegiatarum non possunt seminario vniri, quamuis ex consuetudine non obligent ad residentiam, quia Concil.sess.23.de reform.cap.vlt. non loquitur de his beneficijs simplicibus. *Sacra Congr. Episcop in Aquilana 27. Martij* 1590. de qua Aldan. d.tit. 29. num.15.

Canonicatum cum Dignitate obtinens, Vide verbo Dignitas cum Canonicatu, &c. collect.252.num.13. cum seqq.

SVMMARIVM.

1 *Dispensatus à Sede Apost. super ætate ad Canonicatum, non prius cogendus est ad sacros Ordines promoueri quã ad 22.annum peruenerit.*

2 & 3 *Prouisi noniter de Canonicatu nõ possunt cogi ad quid soluendum, nisi sit applicatum necessitatibus Sacristia, si prius exigebatur, vt n.3.*

4 *Ecclesiarum inferiorum Canonici, qui vigore statuti in certis festis ad Cathedralem accedunt processionaliter, & in ea canunt vnum versiculum. non possunt in dicta Cathedrali Canonicatum obtinere, si eorum parentes ibi Canonici existant.*

5 *Illegitimus non potest habere Canonicatum in Ecclesia, in qua eius pater alium obtinuit, & possessionem apprehendit, licet nunquam ministrauerit, nec resederit.*

6 *Episcopus potest rogare Canonicos, & omnes alios beneficia ecclesiastica obtinentes vt accedant ad omnes processiones indictas pro bono publico.*

7 *Ius Pontificium docentes Canonici qualiter in absentia gaudeant fructibus suarum Præbendarum.*

8 *Electi Canonici ad seminarij administrationem perpetuò illam habere debent.*

9 *Episcopus potest cogere sub pœna pecuniaria Canonicos, & Confessarios ad congregationem casuum Conscientia.*

10 *Cantum Gregorianum vt discant Canonici, vel agere poterit Episcopus.*

11 *Caudam Archiepiscopi, aut Crucem non tenentur portare Canonici.*

12 *Eligi non potest Canonicus supra numerum ad futuram præbendam.*

13 *Distributiones debentur Canonico dispensato in ætate, non obstante quod solum illarum medietas debeatur non constituto in Sacris.*

14 *Habitum vniformem deferre tenentur Canonici.*

15 *Iurisconsulti Canonici non possunt substitui a Gubernatore ciuitatis in ipsius locum.*

16 *Bitunnina Cathedralis Canonicis conceditur vt possint seruire per mediariam stante tenuitate redditum, & magna Canonicorum copia.*

17 *Onus, quod omnes Canonici pro vna vice suscipere tenentur, subire debet etiam Canonicus habens curã animarũ.*

18 *Su-*

18 *Supranumerarij Canonici in Cathedralibus quando non tenentur vltra 14. annos habere.*
19 *Camerariatus officium exercere tenentur Canonici curam animarum habentes.*
20 *Episcopus vsque ad priuationem procedere poterit contra Canonicos, qui Ordines sacros debitos post monitionem sumere recusant.*
21 *Episcopus sine Adiunctis poterit procedere ad priuationem contra Canonicos ex causa quod Ordines suis Prebendis annexos non perceperint.*
22 *Vicario Episcopi solitam reuerentiam præstare debent Canonici.*
23 *Vicario præsenti in fine Missæ ante benedictionem non tenetur reuerentiam facere Canonicus celebrans in Ecclesia Collegiata.*
24 *Vicario vt ministret Canonicus pro Magistro cæremoniarum non conuenit.*
25 *Pluuialibus, Planetis, Dalmaticis, & Tunicellis qui Canonici se parare debeant.*
26 *Dalmatica amplius vti non debet Canonicus, qui dimisse Præbenda Diaconali, consequutus fuit Presbyteralem.*
27 *Vesperas cantans Canonicus an solus, vel cum assistentibus paratus sedere debeat?*
28 *Vesperas cantans Canonicus non potest recusare assistentiam clericorum in defectu capellanorum, & beneficiatorum.*
29 *Aspersorium Episcopo quis Canonicus ministrare debeat?*
30 *Genuflectere ad benedictionem Episcopi non tenentur Canonici & Dignitates, sed tantum caput inclinare.*
31 *Synodo si accedere nolint Canonici ab Episcopo etiam per censuras ecclesiasticas cogi possunt.*
32 *Episcopus potest vti Canonicorum duorum opera, siue de Cathedrali, siue de Collegiata.*
33 *Paramenta noua vendere, & antiqua mutare quando possint Canonici.*
34 *Vicarius Capituli Sede vacante potest eligi Canonicus, qui in eadem ciuitate & Ecclesia curam etiam gerit animarum.*
35 *Corpora defunctorum ad alienas Ecclesias comitantes Canonici, recitato Psalmo, cum versiculo & oratione discedere poterunt.*
36 *Canonicatum perdit, qui simul dignitatem obtinet, nisi ex priuilegio, vel consuetudine id sibi liceat.*
37 *Crucem Ordinis Militaris non potest Canonicus supra habitum Canonicalem deferre.*
38 *Onera non consueta subire non coguntur Canonici.*
39 *Almutiæ, & exceptiones non sunt Canonicis concedendæ nisi prius constet an conueniat.*
40 *Laicis non licet occupare Canonicorum loca.*
41 *Sedere debent Canonici in suo stallo.*

Canonicus in communi.

COLLECT. LXXXVIII.

1 Canonicus à Sede Apost. super ætate dispensatus non prius cogendus est ad sacros Ordines promoueri quam ad 22. annum peruenerit. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. de benefic. p. 3. c. 4. nu. 17.

2 Canonici nouiter prouisi non possunt cogi ad quid soluendum, etiamsi conuerti debeat in restaurationem prædiorum, & bonorum Capituli, *S. Cong. Conc.* quam refert Sellius in selectis Canon. cap. 27. num. 11.

3 Canonici in ingressu possunt exigi, quæ sunt applicata necessitatibus sacristiæ, si prius exigebantur, reliqua verò applicata pro regaliis Canonicorum. vel similium minimè possunt. *S. Cong. Conc.* quam citat Sellius d. cap. 27. num. 12.

4 Canonici Ecclesiarum inferiorum, qui vigore statuti accedunt ad certas processiones in certis festis anni ad Cathedralem, & in ea canunt vnum Versiculum, seu collectam (vt passim in ciuitate Leodien.) sunt incapaces huiusmodi Canonicatuum, si eorum parentes in Cathedrali Canonici existant, quia quoquomodo inseruire dictæ Cathedrali videntur. *S. Cong. Conc. in Leodien. 31. Augusti & 3. Septembris* 1587. penes Nicol. Garc. de benef. p. 7. cap. 3. num. 69.

5 Canonicus illegitimus, cuius pater possessionem alterius Canonicatus in eadem Ecclesia apprehendit, licet in ea non ministrauerit, nec resederit, nec aliquid perceperit ex fructibus ipsius Canonicatus, comprehensus est decreto Concil. sess. 25. cap. 15. de reformat. Ille verò, cuius pater sola Pontificis Signatura sibi obtinuit conferri Canonicatum eiusdem Ecclesiæ, sed neque litteras Apost. expediuit, neque vnquam habuit possessionem, non comprehenditur illo decreto. *S. Cong. Concil.* apud eundem Garc. d. p. 7. cap. 3. num. 56.

6 Canonicos, & omnes alios Presbyteros beneficia, vel officia ecclesiastica obtinentes potest Episcopus cogere vt accedant ad omnes, & quascunque processiones indictas pro bono publico, vel honore. *S. Cong. Conc.* de qua Azmendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 24. §. 31. de process. num. 13.

7 Canonici Ius Pontificium docentes in publica Vniuersitate gaudent priuilegijs de percipiendis in absentia fructibus suarum præbendarum, etiamsi Præbendæ, quas obtinens, sitæ essent in Cathedrali eiusdem ciuitatis, in qua publici Lectoris munere funguntur: non recipient tamen illas distributiones quotidianas, quæ solent accrescere solis præsentibus. Si verò omnes Capituli redditus in distributionibus consistant, tunc tales debebunt percipere distributiones, dimissa vna ex tribus partibus, quæ deseruientibus accrescit. *S. Cong. Conc.* vt per Selli. d. cap. 27. nu. 15.

8 Canonici electi ad seminarij administrationem perpetuò illam habere debent, nec remoueri possunt nisi ex iusta & legitima causa. *Sacra Cong. Conc.* referente Galeto in margarita casuum conscient. verbo Canonicus col. 1. quem citaui de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 77. num. 31.

9 Canonicos, & Confessarios cogere potest Episcopus sub pœna pecuniaria ad congregationem casuum Conscientiæ. *S. Cong. Conc. sub die 11. Iulij* 1620. apud Sellium d. cap. 27. num. 16.

10 Canonicos ad discendum cantum Gregorianum cogere potest Episcopus, & renitentes mulctare etiam pœna non participationis distributionum quotidianarum, & subtractionis fructuum. *Sacra Cong. Conc. in Tropien. 9. Martij* 1620. cuius meminit Sellius d. c. 27. num. 18.

11 Canonici non tenentur caudam Pontificalis Pallij Archiepiscopi portare, nec Crucem præferre, quia hoc ad eius Capellanum spectat. *S. Cong. Conc. sub die 16. Augusti* 1583. penes Sellium d. cap. 27. num. 19.

12 Canonicus supra numerum eligi non potest ad sinistram Præbendam. *S. Cong. Conc.* quam citat Nicol. Garc. de benefic. p. 6. cap. 1. num. 5.

13 Canonico prouiso à Sede Apost. cum narratiua quod ipse erat constitutus tantùm in 18. suæ ætatis anno, distributiones debentur non obstante quod non constituto in Sacris debeatur de Iure dumtaxat medietas distributionum, censetur enim tacitè in hoc casu dispensatus. *S. Cong. Conc. in Reatina 10. Iulij* 1627. quam adducit Sellius d. cap. 27. num. 20.

14 Canonici tenentur deferre vniformem habitum, & qui dissimilem vsurpant ad illum ponendum cogendi sunt, nec debent vsurpare insignia dignitatum, nec in colore nec in materia. *Sacra Cong. Rit. in Brundusina 9. Februarij* 1608. teste Sellio d. cap. 27. num. 21. Dignitates, Canonici, & Portionarij quomodo incedere debeât

in

in processionibus quando habitus eorum est conformis, & quando non? *S.Cong.Rit.in Malacitana* 3. *Iunij* 1617. apud Sellium d.cap.27.num.22.

15 Canonici Iurisconsulti nō possunt substitui à Gubernatore ciuitatis in ipsius locum in eius absentia. *S.Cong. Conc.in Alatrina* 16. *Martij* 1630. penes Sellium d. cap.27.num.23.

16 Canonicis & cæteris Presbyteris Cathedralis Bituntinæ, qui simul sunt vltra centū, petentib. simul concedi vt possint seruire per medietatem stante tenuitate redituum consistentium in distributionibus, quas amittere intendunt pro tempore vacantiæ, quæ inseruientibus accrescant; fuit concessum, ita tamen quod in communibus omnes inseruiant. *S. Cong.Conc. in Bituntina* 26. *Iunii* 1627. de qua Sellius d.cap.27.num.30.

17 Canonicus, seu Presbyter de numero participantium habens curam animarum potest eligi pro seruitio sui Capituli, & cogi ad suscipiendum dictum onus quod omnes electi Canonici suscipere tenentur pro vna vice. *S. Cong. Concil. in Castellanaten.* 8. *Ianuarii* 1628. cuius meminit Selli.d.cap.27.num.32.

18 Canonici supranumerarij, qui ex priuilegio Apost. in aliqua Ecclesia recipiuntur, cum eo quod solum participent de distributionibus quotidianis, & nullam obtineant Prębendam, sed ad primam vacaturam iuxta eorum prioritatem admittantur, non tenentur habere maiorem ætatem quam 14. annorum, dummodo non optent nisi cum ætate requisita. *S. Cong Conc.in Venafren.* 13. *Martii* 1603. teste Sellio d.cap.27. num.33.

19 Canonici Parochi tenentur exercere officium camerariatus, non obstante cura. *S.Cong.Conc. sub die* 21. *Ianuarii* 1617. penes Sellium d.cap.27.num.34.

20 Canonici, qui Ordines sacros debitos post monitionē sumere recusant, ab Ordinario priuari debent. *S.Cong. Conc.* quam citat Nicol.Garcia de benef. p.3. c.4.n.16.

21 Canonicorum ad priuationem potest procedere Episcopus sine adiunctis ex causa quod Ordines suis Præbendis; annexos non susceperint. *S.Cong.Conc.* testibus Nicol.Garc.de benef.p.3.c.4. num.22.

22 Canonici debent solitam reuerentiam præstare Vicario Episcopi, etiamsi sint exempti à iurisdictione Ordinarij. *S.Cong. Rit. in Catacen.* 11. *Nouembris* 1614. de qua Sellius d.cap.27. num.36.

23 Canonicus celebrans in Ecclesia Collegiata non tenetur facere riuerentiam Vicario præsenti in fine Missæ ante benedictionem. *Sacr.Cong.sub die* 21. *Februarii* 1604. vt per Sellium d.cap.27.num.38.

24 Canonicus vt ministret Vicario pro Magistro cæremoniarum non conuenit. *S. Cong. Rit. in Neritonen.* 4. *Martii* 1606. teste Sellio d.cap.27.num.39.

25 Canonici quando parari debent, non omnes vti Pluuialibus, sed tantum Dignitates si adsunt, vel Canonici antiquiores, alij verò Presbyteri Planetis, Diaconi Dalmaticis, Subdiaconi Tunicellis, vti debent *S.Cong.Rit.in Neapolitana* 23. *Martii* 1602. & *in Placentina* 19. *Maii* 1607. penes Sellium d. cap.27. num.40.

26 Canonicus obtinens Præbendam Diaconalem, si postea efficiatur Presbyteralis, non debet amplius vti Dalmatica, sed Planeta vt Presbyter. *S.Cong.Rit.in Ianuen.* 12. *Maii* 1612. apud Sellium d.cap.27.num.41.

27 Canonicus cantans Vesperas an solus, vel cum assistentibus paratus sedere debeat, fuit declaratum seruandam esse formam c.3.lib.2. Cæremonialis. *S.Cong. Rit.in Placentina* 19 *Maii* 1607. dub.17. teste Sellio d. cap.27.num.42.

28 Canonicus Officium faciens ad Vesperas non potest recusare assistentiam clericorum in defectum Capellanorum, vel beneficiatorum, sub prætextu quod Cæremonialis dicat id munus pertinere ad Capellanos, vel beneficiatos. *Sac.Cong. Rit. in Alexandrina* 15. *Martii* 1603. quam adducit Sellius d.cap.27. num.43.

29 Canonicus primus Presbyter debet Episcopo aspersorium ministrare si Præbendæ sunt distinctæ: si verò non sunt distinctæ prima dignitas, vel primus Canonicus in ordine id facere debet. *S.Cong. Rit. in Placentina* 19. *Maii* 1607. de qua Sellius d.c.27. num.42.

30 Canonici & dignitates non tenentur ad benedictionem Episcopi genuflectere, sed tantum caput inclinare, nec debent genuflectere quando Episcopum thurificāt. *S.Cong.Rit. in Oscen.* 4. *Maii* 1613. penes Sellium d. cap.27.num.44.

31 Canonici recusantes ad Synodum accedere ab Episcopo etiam per censuras ecclesiasticas cogi possunt. *S.Cong.Conc.in Oriolen.* 27. *Martii* 1632. in resp.ad 19. apud Sellium d.cap.27. num.45.

32 Canonicorum duorum opera siue de Cathedrali siue de Collegiata Ecclesia vti potest Episcopus, sed non plus duobus. *S.Cong Conc.in Colonien.* 9. *Septembr.* 1628. de qua Sellius d.cap.27.num.46.

33 Canonici absque consensu Episcopi possunt vendere noua paramenta, & antiqua mutare, & de alijs mobilibus non pretiosioribus disponere, quatenus non adsit consuetudo quod de consensu Episcopi hoc fiat, venditio verò rerum, & bonorum immobilium, & mobilium pretiosiorum non est illis permissa. *S.Cong.Conc.in Naxien.* 23. *Augusti* 1631. referente Sellio d. cap.27.nu.48.

34 Canonicus qui in eadem ciuitate, & Ecclesia curam quoque gerit animarum, potest ibi Episcopali Sede vacante in Vicarium Capitularem eligi. *S.Cong. Episcop. & Regular.in Orien.* 29. *Martii* & 19. *Iunij* 1619. & per Sellium d.cap.27.num.49.

35 Canonici si corpora defunctorum ad Ecclesias alienas conuehentur, recitato Psalmo *Miserere*, vel *De profundis*; super Corpus defuncti cum Versiculo, & Oratione, discedere poterunt. *Eadem S.Cong.Episcop. & Regul.in Cremon.* 9. *August.* 1604. penes Selliū d.c.27. n.50.

36 Canonicus obtinens Dignitatem perdit Canonicatū. *S.Cong.Conc.* teste Nicol.Garc.de benef.p.11.c.5.n.244. Ex priuilegio tamē, vel consuetudine potest quis in vna Ecclesia fungi duplici officio, vt sit Thesaurarius, & Canonicus, ac propterea duplices lucrari distributiones, quia obtinet eas diuerso iure, cum inter Dignitates suppleat numerum Dignitatum, & inter Canonicos suppleat numerum Canonicorum, nec eget substituto *Eadem S.Cong. Conc.* apud Garci.d.c.5.nu.245. Hinc enim consuetudine permittenti vt in eadem Ecclesia Dignitas cum Canonicatu per eundem obtineri, & retineri possit, non censetur derogatum per decretum *Concilij sess.* 24. *cap.* 7. *de reform.* vbi disponitur quod habenti beneficium competens non possit conferri aliud. *Eadem S.Cong.* de qua Garcia d.cap.5.num.246.

37 Canonicus qui sit miles Regularis non potest supra habitum Canonicalem deferre Crucem Ordinis Militaris. *S.Cong. Rit.in Toletana* 2. *Octobris* 1601. de qua Sellius d.cap.27. num.52.

38 Canonici non sunt adstringendi ad onera non consueta, maximè contra formā Cæremonialis. *S.Cong.Rit. in Alexandrina* 15. *Martis* 1608. teste Sell.d.c.27.n.53.

39 Canonicis Almutia, & exemptiones non sunt concedēdæ nisi prius constet an cōueniat. *S Cong. Rit.in Mediol.* 28. *Septembris* 1602. referente Sellio d. c.27. nu.54.

40 Canonicorum loca, seu stala occupare non licet laicis, neq; Magistratui non solum in Ecclesia Cathedrali, sed etiam in omnibus alijs Ecclesiis, & processionibus, quæ fiunt cum interuentu Capituli. *S.Cong.Rit.in Compostellana* 21. *Februarii* 1604. penes Selliū d.c.27. n.55.

41 Canonici debent sedere in suo stalo, nec ascendere possunt ad Sedes Decani, seu Archidiaconi si fortè absint. *S.Cong.Rit.in Capuana* 12. *Martii* 1618. vt per Sellium d.cap.27.num.56.

42 Canonicos vocare ad palatium Episcopale, potest Episcopus, & tenentur accedere, non tamen tenentur ire vocati à Vicario. *S.Cong.Rit.in Cassanenen.* 5. *Martii* 1633. apud Sellium d.cap.27.nu.59.

SVMMARIVM.

1 *Toletanæ Eccleſiæ Canonicis, & Dignitatibus conceditur in hyeme cappæ lanæ violaceæ vſus, in æſtate verò Rochetti & rottæ.*

2 *Canonici ſancti Petri de Vrbe debent reſalutare & humaniter recipere Canonicos S. Mariæ Transtyberim, & ſancti Laurentij in Damaſo ingredientes dictam Eccleſiam Sancti Petri.*

3 *Florentinæ Cathedralis Canonicis certus habitus conceditur.*

4 *Lauretanæ Cathedralis Canonici tenentur proceſſionaliter obuiam ire Recanatenſibus venientibus in die Annunciationis proceſſionaliter ad domum ſanctam.*

5 *Theleſinæ Cathedralis Canonici reſidẽtes in Eccleſia SS. Trinitatis terræ Cerreti poſſunt per totum oppidũ cũ propria Cruce proceſſionaliter incedere ſine licentia Curati.*

6 *Briſighelæ Collegiatæ Canonici precedunt Parochis, & collegio Presbyterorum ciuitatis occaſione Synodi.*

7 *Segorbicen. Cathedralis Canonici quomodo Duci Cardonæ aſſociare debeant.*

Canonici in particulari.

COLLECT. LXXXIX.

1 CAnonicis & Dignitatibus Eccleſiæ Toletanæ conceditur in hyeme cappæ lanæ violaceæ vſus, in æſtate verò rochetti, & rottæ adinſtar Canonicorum ſancti Petri de Vrbe. *S. Cong. Rit. in Toletana 17. Decembris* 1605. teſte Aldano in compendio Canon. reſol. lib. 1. tit. 27. num. 81.

2 Canonici & Capitulum Collegiatæ Sanctæ Mariæ Transtyberim, & ſancti Laurentij in Damaſo ingredientes Eccleſiam ſancti Petri de Vrbe illius Canonicos detecto capite decenter ſalutare debent: & viciſſim Capitulum ac Canonici S. Petri prædicta duo Capitula S. Mariæ, & ſancti Laurentij, illorumque Canonicos dum progrediuntur, ſimiliter detecto capite, & aliquantulũ ab eorum ſedibus aſſurgendo reſalutare, & humaniter recipere debent. Præterea dicti Canonici Sãctæ Mariæ, & ſancti Laurentij tranſactis Canonicis ſancti Petri debent etiam detecto capite ſalutare beneficiatos, & clericos eiuſdem Baſilicæ S. Petri, & ipſi beneficiati & clerici tenentur omninò aſſurgere, & ſtantes detecto capite reſalutare ipſos Canonicos ſanctæ Mariæ, & ſancti Laurentij. *S. Cong. Rit. in Vrbis ſancti Petri, & ſanctæ Mariæ Transtyberim* 15. *Aprilis* 1616. referente Sellio in ſelectis Canonic. cap. 2. num. 38.

3 Canonicis Cathedralis Florentinæ certus habitus pro diſtinctione ab alijs Presbyteris, & Almutia conceduntur. *S. Cong. Rit. in Florentina in Campania* 12 *Martij* 1618. apud Aldan. d. lib. 1. tit. 27. num. 80.

4 Canonici Lauretanæ Cathedralis tenentur iuxta antiquam conſuetudinem cum toto Capitulo proceſſionaliter obuiam ire Recanatenſibus vſque ad portam ciuitatis, dũ in die Annunciationis B. Mariæ, vel alia quatenus ipſa dies eſſet impedita, ad Domum ſanctã Lauretanam ipſi etiam capitulariter, & proceſſionaliter accedunt, illoſque honorare, ponendo eos ad dexteram, prout hactenus aſſueuerant. *S. Cong. Rit. in Lauretana & Recanaten.* 15. *Martij* 1603. penes Aldan. d. tit. 27. n. 83.

5 Canonici Cathedralis Theleſinæ reſidentiam facientes in Eccleſia ſanctiſſimæ Trinitatis Terræ Cerreti poſſunt facere proceſſiones Ordinarias, & extraordinarias cum propria Cruce per limites Parochiæ ſancti Martini, & per totum Oppidum etiam ſine licentia & interuentu Curati. *S. Cong. Rit. in Theleſina* 18. *Auguſti* 1615. & 15. *Iunij* 1629. de qua Aldan. d. tit. 27. num. 84.

6 Canonici, & Capitulum Eccleſiæ Collegiatæ terræ Briſighelæ debẽt præcedere occaſione Synodi Parochis, & collegio Presbyterorũ ciuitatis. *S. Cong. Rit. in Fauentina* 12. *Martij* 1616. cuius meminit Alda. d. tit. 27. n. 85.

7 Canonicorum Cathedralis Segorbicen. tertia pars, ex illis, qui fuerint in dictæ Eccleſiæ choro, Sacriſtia, ac toto ambitu dictæ Cathedralis, dummodo non ſint pauciores duobus Canonicis, inter quos ſit & eſſe debeat vna ex Dignitatibus, tenetur Duci Segorbicen. & Cardonæ ad dictam Eccleſiam accedenti obuiam ire vſque ad valuas dictæ Cathedralis, & eum aſſociare ad Sedẽ pro eo præparatam, atq; in diſceſſu reſſociare ad dictas valuas Eccleſiæ. Et inſuper quod idem Dux priuſquam Canonici & Dignitates thurificẽtur, tribus ictibus per Diaconum in Miſſa, in Veſperis verò per primum Presbyterum aſſiſtentem, ſeu aliàs per eundem à quo thurificatur Epiſcopus, & hoc tam præſente quã abſente Epiſcopo, eidemque Duci oſculum pacis eodem modo ante Canonicos & Dignitates per Subdiaconum tranſmitti debet. *S. Congr. Rit. die* 26. *Februarij* 1620. quam refero de Canonicis, & Dignitat. c. 32. num. vlt.

SVMMARIVM.

1 *Sacræ Scripturæ ad lectionem Theologi illam legentis tenentur accedere Canonici, & Presbyteri Eccleſiæ Cathedralis.*

2 *Diſtributiones quotidianæ non debentur Canonico Cathedralis, qui munere Vicarij fungitur, ſi Horis Canonicis non interſit.*

3 *Iudex ſynodalis eſſe non poteſt Canonicus Eccleſiæ Collegiatæ, quamuis in Cathedrali non extent Canonici ſaltim ita idonei.*

4 *Cardinali Epiſcopo deſeruiens pro caudatario Canonicus Collegiatæ, non gaudet diſtributionibus & fructibus in abſentia.*

5 *Vocem in Capitulo habere non poſſun. Canonici Collegiatarum Eccleſiarum niſi ſint in ætate 22. annorum.*

6 *Collegiatæ rurales prorſus deſtitutæ, ſeu in quibus nunquam antea ſupra hominum memoriam ſolitum eſſet reſidere, ad reſidentiam non obligant.*

7 *Crucem propriam in proceſſionibus poſſunt iuxta eorum conſuetum deferre Canonici Collegiatæ.*

8 *Cathedrali in Eccleſia ad funeralia, & proceſſiones faciẽdas debent congregari Canonici Collegiatæ cum Canonicis Cathedralis.*

9 *Parati incedere nõ debent in proceſſionibus Canonici Collegiatæ ſicut Canonici Eccleſiæ Cathedralis.*

Canonici Cathedralis & Collegiatæ Eccleſiæ.

COLLECT. XC.

1 CAnonici & cæteri Presbyteri Eccleſiæ Cathedralis tenentur accedere ad lectionem Sacræ Scripturæ Theologi illã legẽtis. *S. Cong. Conc. die* 11. *Auguſti* 1618. teſte Alda. in compendio Cano. reſol. lib. 2. tit. 26. n. 18.

2 Canonico Cathedralis, qui munere Vicarij fungitur, diſtributiones quotidianæ non debentur, ſi Horis Canonicis non interſit, quamuis à tempore immemoriali obſeruatum ſit vt debeantur. *S. Cong. Conc. ſub die* 21. *Iunij* 1591. penes Nicol. Garc. in addit. ad ſuum tract. de benefic. p. 3. cap. 2. nu. 348. & in Bitecten. 4. Decembris 1627. quam refert Aldan. d. tit. 26. num. 17.

3 Canonicus Eccleſiæ Collegiatæ eligi non poteſt in Iudicem ſynodalem, etiamſi non extent in Cathedrali Doctores ſaltim ita idonei. *S. Cong. Conc. in Alexandrina*, quam citat, & ſibi fuiſſe reſponſum aſſerit Mallobr. de ſynodo diœceſana cap. 4. num. 10. & Ego ipſe de Canonic. & Dignit. cap. 19. num. 10.

4. Cano-

4 Canonicus Collegiatæ non gaudet distributionibus, & fructibus in absentia dum seruit Episcopo Cardinali pro caudatario. *Sacra Cong. Conc. in Viterbien. 22. Aprilis* 1617. apud Aldan. d. tit. 26. num. 18.

5 Canonici Collegiatæ licet possint tales fieri in ætate 14. annorum, nihilominus nisi sint in ętate 22. annorum vocem in Capitulo habere non possunt. *S. Cong. sub die 8. Augusti* 1621. teste Sellio in select. Canon. c. 2. num. 4. quem refero in collect. ad Trident. sess. 22. de reformat. c. 4. num. 5.

6 Canonici Collegiatarum etiam in oppidis non insignibus existentium tenentur ad residentiam, nisi essent Collegiatæ rurales prorsus destitutæ, aut in quibus nunquam antea supra hominum memoriam solitum esset residere, & quarum Canonicatus ea essent fructuum tenuitate, vt qui eos obtinuerint, nec eis ali possint, nec aliunde habeant vnde commodè viuant. *S. Congr. Conc.* de qua Paulus Piasec. in praxi Episcop. p. 2. c. 3. nu. 10.

7 Canonici Collegiatę possint iuxta eorum consuetum deferre Crucem propriam in processionibus, dummodo digniorem & vltimum locum relinquant Canonicis Cathedralis. *Sac. Cong. Rit. in Adrien. 14. Ianuarii* 1606. penes Aldan. d. tit. 26. num 20.

8 Canonici Collegiatæ in funeralibus, & processionibus faciendis simul cum Canonicis Cathedralis debent congregari in Ecclesia Cathedrali, & inde discedere, consuetudine cõtraria non obstante. *S. Cong. Rit. in Fundan. 2. Septembris* 1597. referente Aldano d. tit. 26. n. 21.

9 Canonici Collegiatæ non debent in processionibus incedere parati sicut Canonici Ecclesiæ Cathedralis. *S. Cong. Rit. in Placentina* 10. *Maij* 1607. in resp. ad dub. 2. apud Aldan. d. tit. 26. num. 22.

Canonici Cathedralium & Collegiatarum Ecclesiarum quomodo inter se præcedant, intra & extra Ecclesiam? Vide collectaneo seq.

SVMMARIVM.

1 *Doctoribus Canonicis posterius admissis debet præcedere Canonicus non Doctor prius admissus.*

2 *Presbyter Canonicus præcedit Canonico antiquiori non Presbytero.*

3 *Presbyteri quando sunt omnes Canonici præcedunt inter se secundum suam receptionem.*

4 *Presbyterales Canonici præferuntur Canonicis Diaconalibus, & Subdiaconalibus licet sint posterius prouisi.*

5 *Collegiatæ Ecclesiæ Canonici antiquiores tempore, licet non sint Ordine Presbyteri præferendi sunt Canonicis Presbyteris iunioribus, vbi vigit talis consuetudo, & vbi Præbendæ non sunt distinctæ.*

6 *Canonicatus dimissi locum obtinere non potest, qui alium in eadem Ecclesia impetrauit.*

7 *Presbyteri Canonici debent præcedere Diaconis, & Subdiaconis etiam ante prouisis, maximè si Præbendæ sint distinctæ.*

8 *Permutatio Canonicatus si effectum non habuit, Canonicus debet habere stalum & locum antiquum.*

9 *Digniores Canonici debent sedere in sedibus, quæ sunt viciniores Sedi Episcopali.*

10 *Primus Canonicus, vel prima Dignitas, qui digniorem locum habet in Capitulo, præferendus est cæteris in processionibus.*

11 *Iurispatronatus Canonicus debet præcedere tanquam verus Canonicus omnibus aliis, qui post illum obtinuerunt Canonicatum.*

12 *Episcopus ex Canonico factus cum retentione Canonicatus debet præcedere omnibus aliis Canonicis, & Dignitatibus etiam ipso antiquioribus.*

13 *Præcedentia competit Canonico Episcopo titulari supra omnes in choro, & Capitulo.*

14 *Episcopatus ratione quem Canonicus habet in terris infidelium, debet vti habitu Ordinario, quo vtuntur Episcopi in Romana Curia, & sedere in primo stalo supra omnes.* Barbos. Apost. Decis. Sum.

15 *Referendarius vtriusque Signaturæ extra Ecclesiam præcedit Canonicis & Dignitatibus.*

16 *Abbatibus Benedictis præferuntur Canonici processionaliter incedentes.*

17 *Paratus Canonicus Officium faciens debet præcedere Decano, & omnibus.*

18 *Vicario Generali præcedunt Canonici, & Dignitates parati non obstante consuetudine in contrarium.*

19 *Vicario Generali præcedunt Canonici Sacris vestibus induti assistentes Episcopo celebranti.*

20 *Vicario Generali non præcedunt Canonici nisi quando sunt sacris vestibus parati, & dummodo Vicarius non sit de eorum numero.*

21 *Paramentorum, & officij ratione Canonicus celebrans debet habere primum locum.*

22 *Parati Canonici, vel in apparatu clericali existentes debent præcedere Camerario, Prouisoribus, & aliis Officialibus laicis ciuitatis.*

23 *Hebdomadarius Canonicus Officium faciens debet habere locum supra omnes Canonicos, & Dignitates.*

24 *Præcedentiam supra Curatos non habent Canonici, qui tanquam singuli procedunt.*

25 *Dignior locus in funeralibus semper relinqui debet Canonicis capitulariter incedentibus, & præcedunt Parochis etiam cotta & stola indutis.*

26 *Thurificandi sunt & pacem habere debent Canonici & Dignitates ante Officiales Banchæ in ciuitate Brixien.*

27 *Thurificandi sunt ante Vicarium Canonici parati ratione paramentorum.*

28 *Thurificandi sunt omnes Canonici ex vtraque parte chori ante Mansionarios non obstante consuetudine in contrarium.*

29 *Thurificandi sunt Canonici Cathedralis ante Magistratum.*

30 *Magistratui seculari sunt præferendi Canonici Ecclesiæ Cathedralis.*

31 *Præcedentiam habent Canonici Cathedralis in processionibus & funeralibus.*

32 *Regularibus etiam in ipsorum Ecclesiis præcedunt Canonici Cathedralis & Collegiatæ.*

33 *Rector Ecclesiæ, ad quam Canonici ob intemperiem aeris transierunt, debet sedere post Canonicos supra Mansionarios.*

34 *Iurisdictionem habentibus, & ciuitatem repræsentantibus cedere debent Canonici incedentes vt singuli.*

35 *Collegiatæ Canonicis præferendi sunt Canonici Cathedralis in omnibus functionibus.*

36 *Collegiatæ Canonicis præcedunt Canonici Cathedralis etiam in associandis funeribus defunctorum propriæ ipsius Collegiatæ Parochiæ.*

37 *Locus dignior in Ecclesia Parochiali debetur Canonicis Cathedralis immediatè post Episcopum, & post Canonicos sedere debet Rector.*

38 *Parochis præcedunt Canonici Collegiatæ in processionibus, & in associandis funeribus defunctorum.*

39 *Collegiatæ Canonici thurificari debent duplici ductu, clerici verò Parochialium vnico tantum.*

Canonici quoad locum, & præcedentiam.

COLLECT. XCI.

1 CAnonicus prius factus debet præcedere alijs post ipsum admissis, etiamsi sint Doctores, *Sacr. Cong. Rit. in Panormitana* 15. *May* 1610. & *in Mediolanen.* 29. *Nouembris* 1603. quarum meminit Sellius in select. Canon. cap. 11. num. 72. Et etiam in Congregationibus, & vbique Canonici Ecclesiæ Cathedralis licet non sint

doctores preferendi ſunt Presbyteris non Canonicis, licet ſint Doctores. Eadem *S. Cong. Rit. in Bonnona 9. Ianuary* 1608. cuius memini de Canonic. cap. 18. nu. 64.

2 Canonicus Presbyter præcedit Canonico antiquiori non Presbytero. *S. Cong. Rit. in Cabalicen. 3. Augusti* 1617. teste Sellio d. cap. 11. num. 73.

3 Canonici quando omnes ſunt Presbyteri præcedunt inter ſe ſecundum ſuam receptionem. *Sacra Congr. Rit. in Tropien. 10. Decembris* 1619. referente Sellio d. cap. 11. num 74.

4 Canonici, qui in Ordine Presbyterali Conſtituti Canonicatum Presbyteralem obtinuerunt, in choro, Capitulo, proceſſionibus & ſeſſionibus præcedere debent Canonicis in Diaconatu, & Subdiaconatu conſtitutis, Canonicatus Diaconales, & Subdiaconales obtinentibus etiam poſtquam fuerint in Eccleſia admiſſi, & recepti, non obſtante conſuetudine Eccleſiæ, quæ tanquam abuſiua, & improbata non debet admitti. *Sacra Cong. Rit. in Saonen. 11. Aprilis, & 11. Octobr.* 1601. *& in Neapolitana 23. Martij* 1602. *& in Albenganen. 6. Septembris* 1603. *& in Tropien. 17 Iunii* 1607. quarum memini in meo tract. de iure eccleſ. vniuerſo lib. 1. cap. 21. nu. 87.

5 Canonici Eccleſiæ Collegiatæ antiquiores tempore, licet non ſint Ordine Presbyteri, præferendi ſunt Canonicis Presbyteris iunioribus, vbi viget talis conſuetudo, & vbi Præbendæ non ſunt diſtinctæ. *S. Cong. Rit. Vrbis Sanctæ Mariæ Rotunda 16. Decembris* 1606. *& in alia Vrbis 3. Auguſti* 1602. vbi dicitur hoc procedere tantùm in Eccleſijs Collegiatis, vbi talis eſt conſuetudo, quia in Cathedralibus ſi Præbendæ non ſint diſtinctæ, & omnes requirant Ordinem Presbyteralem præcedunt ſecundum Ordinem receptionis. & ſi primò receptus nõ ſit Sacerdos donec ordinetur, præcedit Sacerdos ſecundò receptus, ſed eo ordinato reſtituit præcedentiam, refert Sellius d. cap. 11. num. 74.

6 Canonicus qui Canonicatum dimiſit, & alium in eadem Eccleſia impetrauit, locum vltimi Canonicatus obtenti obtinere debet, nec poteſt obtinere locum Canonicatus dimiſſi. *Sacra Cong. Rit. in Callionen. 21. Martii* 1609. de qua memini in tract. de Canon. & Dignitat. cap. 18. num. 16.

7 Canonici non debent confusè ſedere, ſed maximè ſi Præbendæ ſint diſtinctæ debent Canonici Presbyteri præcedere *Diaconis*, & Subdiaconis etiam ante prouiſis. *Sacra Cong. Rit. in Cremonen. 7. Decembris* 1601. penes Sellium d. cap. 11. num. 75.

8 Canonicus qui permutauit Canonicatum, ſi permutatio effectum habere non potuit, & redierit ad ſuum Canonicatum, debet habere locum, & ſtalum antiquũ, nec tanquam nouus Canonicus cenſendus eſt, nec tenetur iterum ſoluere iocalia pro admiſſione. *Sacr. Cong. Rit. in Mutinen. 29. Nouembr.* 1605. quam refero d. tract. de Canon. cap. 18. nu. 17.

9 Canonici digniores debent ſedere in ſedibus, quæ ſunt viciniores ſedi Epiſcopali. *Sacra Cong. Rit. in Alexandryna 15. Marty* 1608. in reſp. ad dub. 14. apud Sellium d. cap. 11. num. 76.

10 Canonicus, primus, vel prima dignitas, qui digniorem locum habet in Capitulo, præferendus eſt cæteris in proceſſionibus, *Sacra Cong. Rit in Aſten. 18. Nouembris* 1606. quam citat Sellius d. cap. 11. num. 77.

11 Canonicus licet ſit de iure patronatus debet præcedere tanquam verus Canonicus omnibus alijs, qui poſt illum obtinuerunt Canonicatum. *S. Cong. Rit. in Hortana 30. Iuly* 1616. de qua Sellius d. cap. 11. num. 78.

12 Canonicus, vel Dignitas factus Epiſcopus cum retentione Canonicatus, vel Dignitatis, debet præcedere omnibus alijs Canonicis, & Dignitatibus etiam ipſo antiquioribus. *Sacra Cong. Rit. in Ruthen. 24. Septembris* 1605. cuius meminit Selli. d. c. 11. nu. 79. & Ego de Canon cap. 18. num. 51.

13 Canonico Epiſcopo titulari in choro, Capitulo, & proceſſionibus, alijſq; actibus ſupra omnes eiuſdem Eccleſiæ Dignitates & Canonicos pręcedentia competit. *S. Cong. Rit. in Calaritana 13. Nouembris* 1621. de qua mentionem feci in tract. de Canonicis cap. 36. nu. 5. & in d. Ruthen.

14 Canonicus ratione Epiſcopatus, quem habet in tertis infidelium, poteſt, & debet vti habitu ordinario, quo vtuntur Epiſcopi in Romana Curia, ideſt rocheto ſupra ſubtanam, & mantelletum violacei coloris, & debet præcedere omnibus alijs Canonicis eiuſdem Eccleſiæ, & ſedere in primo ſtalo ſupra omnes, quemadmodum fit, & ſeruatur Romæ ſimili caſu eueniente, in tribus Eccleſijs Patriarchalibus ſancti Ioannis, ſancti Petri, & ſanctæ Mariæ Maioris. *S. Cong. Rit. in Compoſtellana 11. Iulii* 1617. quam citat Sellius d. cap. 11. num. 80.

15 Canonicis, & Dignitatibus extra Eccleſiam præcedere debet Prælatus vtriuſque Signaturæ Referendarius. *Sacra Cong. Rit. in Veronen. 6. Iunii, & 4. Iulii* 1626. vt per Sellium d. cap. 11. num. 82.

16 Canonici capitulariter, & proceſſionaliter procedẽtes præferuntur Abbatibus benedictis. *S. Cong. Rit. in Valuen. 8. Iulii* 1602. apud Sellium d. c. 11. nu. 83.

17 Canonicus, ſeu Presbyter paratus Officium faciens debet præcedere Decano, & omnibus. *S. Cong. Rit. in Antuerpien. 24. Octobris* 1609. *& in Arboren. 26. Iunii* 1610. quarum memini de Canon. cap. 18. num. 24.

18 Canonici, & Dignitates parati præcedunt Vicario Generali, non obſtante conſuetudine in contrarium. *S. Cong. Rit. in Alexandrina 15. Martii* 1608. *& in Caſtellanaten. 25. Septemb.* 1621. de quibus Sellius d. c. 11. n. 84.

19 Canonici ſacris veſtibus induti aſſiſtentes Epiſcopo celebranti debent præcedere Vicario generali. Eadem *Sacra Cong. Rit. in Ripana 27. Februarii* 1610. de qua Ego in d. tract. de Canon. cap. 18. num. 25.

20 Canonici non pręcedunt Vicario generali niſi quando ſunt ſacris veſtibus parati, & dummodo Vicarius non ſit de eorum numero, quia tunc debet ſedere in ſuo loco. *S. Cong. Rit. in Caſalen. 5. Iulii* 1614. penes Sellium d. cap. 11. num. 85.

21 Canonicus celebrans, ratione paramentorum, & officij debet habere primum locum, & primam ſedem chori ſupra Dignitates, & Canonicos. *S. Cong. Rit. in Arboren. 26. Iunii* 1610. apud Sellium d. cap. 11. nu. 86.

22 Canonici ſacris veſtibus induti, vel in apparatu clericali exiſtentes, cæteriſque ſacris Ordinibus initiati cum ſuperpelliceis intereſſentes Diuinis, præcedunt Camerario, Proueditoribus, & alijs Officialibus laicis ciuitatis. *S. Cong. Rit. in Cremon. 4. May* 1589. quam citat Sellius d. cap. 11. num. 87.

23 Canonicus hebdomadarius Officium faciens debet habere locum ſupra omnes Dignitates, & Canonicos. *S. Cong. Rit. in Brunduſina 17. Iunii* 1606. teſte Sellio d. cap. 11. num. 88.

24 Canonici qui ſine Cruce ſuæ Eccleſiæ, & ſine conſenſu Capituli tanquam ſinguli accedunt, non habent præcedentiam ſupra Curatos. *S. Cong. Rit. in Sutrina 20. Decembris* 1603. referente Sellio d. cap. 11. nu. 89.

25 Canonici & Presbyteri Eccleſiæ Cathedralis debent pręcedere omnibus Curatis Parochialium Eccleſiarum in omnibus proceſſionibus, & functionibus. *S. Cong. Rit. in Piſauren. 23. Maii* 1603. *& in Sutrina 2. Auguſti* 1603. vbi etiam in proprijs ipſorum Curatorum Eccleſijs, & procedit licet Curati cotta & ſtola induti ſint. Eadem *Sacra Cong. Rit. in Ripana 30. Iulii* 1616. *& in Viterbien. 25. Iunii* 1611. quem refero d. tract. de Canon. cap. 18. num. 60.

26 Canonici, & Dignitates ante Officiales Banchæ in ciuitate Brixien. thurificandi ſunt, & pacem habere iuxta antiquam conſuetudinem, & conuentionem. *S. Cong. Rit. in Ripatranſon. 6. Martii* 1610. citata per Aldan. in compendio Canon. reſol. lib. 3. tit. 5. num. 28.

27 Canonici parati ratione paramentorum thurificandi

di sunt ante Vicarium. *S.Cong. Rit. in Egitanien.* 3. *Augusti* 1602. *& in Tyburtina* 6. *Martij* 1610. quarum memini d.tract.de Canon.cap.18. num.29.

28 Canonici omnes ex vtraque parte chori thurificandi sunt ante Mansionarios non obstante consuetudine in contrarium. *S.Cong.Rit.in Placentina* 19 *Maij* 1607. in resp.ad 3.dub.penes Aldan. d.lib.3.tit.5.num.30.

29 Canonici Cathedralis thurificandi sunt ante Magistratum tam in Ecclesia Cathedrali,quàm in alijs vbi simul conuenerint,vbi talis est consuetudo. *S.Cong.Rit.in Narnien.* 16. *Iunii* 1605. apud Aldan.d.lib.3.tit.5.n.31.

30 Canonici Cathedralis in omnibus,& per omnia sunt præferendi Magistratui seculari quando non est de perpetuis, & maioribus, & Concionator debet ipsos prius salutare quam Magistratum. *S.Cong. Rit.in Tyrassonen.* 3. *Octobris* 1605.de qua Aldan.d.lib.3.tit.5.num.32.

31 Canonici Cathedralium, in processionibus, & funeralibus debent præcedere. *S.Cong.Rit. in Ripana* 30. *Iulij* 1616.referente Sellio d. cap.11. num.90.

32 Canonici Cathedralis & Collegiatæ, ac alij Clerici seculares semper præcedere debent Regularibus,etiam in ipsorum Regularium Ecclesijs. *Sacra Cong. Rit. in Tullen.* 12. *Martij* 1616. *& in Firman.a terra Victoria* 31. *Martii* 1618.de quibus Sellius d.cap.11.num.91. & quarum memini d.cap.18. num.69.

33 Canonici Cathedralis si ob temperiem aetis resideāt in alia Ecclesia, Rector illius debet sedere post Canonicos supra Mansionarios, & reliquos Presbyteros,& si fuerit Protonotarius, præcedit Canonicus vti singulis, non autem capitulariter. *S.Cong.Rit.in Concordian.* 16. *Maij* 1601.penes Selli. d.cap.11.num.93.

34 Canonici Cathedralis extra Ecclesiam nullam habent iurisdictionem incedentes vt singuli, ideo cedere debent habentibus iurisdictionem, & ciuitatem repręsentantibus,præsertim si de consuetudine in contrarium non constaret. *S.Cong.Rit.in Veronen.* 15. *Martii* 1594. vt per Sellium d.cap.11.num.94.

35 Canonici Cathedralis in omnibus functionibus præferendi sunt Canonicis Collegiatæ, non obstante consuetudine in contrarium. *Sac.Cong.Rit.in Tuscanen.* 19. *Augusti* 1619.apud Sellium d.cap.11.num.95.

36 Canonici Cathedralis præcedunt Canonicis Collegiatæ etiam in associandis funeribus defunctorum propriæ ipsius Collegiatæ Parochiæ, *Sac. Cong. Rit.in Prænestina cauarum* 18. *Augusti* 1618.quam refert Sellius d. cap.11. num.96.

37 Canonicis Cathedralis in Ecclesia Parochiali dignior locus debetur immediatè post Episcopum,& post Canonicos sedere debet Rector. *S.Cong.Rit.in Turritana* 14. *Februarii* 1632. cuius memini de Canon. cap.9. num.7. in fine.

38 Canonici Collegiatarum Ecclesiatum in funeralibus præcedunt Parochos. *S.Cong Rit.in Sutrina* 30. *Augusti* 1601. *&* 2. *Augusti* 1603. *& in Melìten.* 18. *Nouembris* 1606. *& in Hostien. terra Cori* 9. *Maii* 1617. *& in Prænestina cauarum* 14. *Augusti* 1618.vbi in causa præcedētiæ inter Archipresbyterum & Canonicos Ecclesię Collegiatæ S.Marię,& Parochum sancti Stephani declaratum fuit præcedentiam semper & vbique competere Archipresbytero, & Canonicis supra Parochum prædictum etiam in associandis funeribus defunctorum propriæ ipsius Parochiæ. Et quod præcedere debeant Canonici huiusmodi omnibus Rectoribus,Curatis,Plebanis, ac Presbyteris Ecclesiarum Parochialiū in publicis processionibus, functionibus etiam Synodalibus censuit.Eadem *S.Cong.in Verulen.* 11. *Decembris* 1613. *& in Senogallien.* 23. *Martii* 1619. *&* 4. *Aprilis* 1620. Etiamsi ante erectionem in Collegiatam mixtim incederent cū dictis Rectoribus, vt in Syracusana 20.Decembr.1601. Vel inferiores Ecclesiæ essent antiquiores, & fuissent in quasi possessione præcedendi ante erectionem. Eadem *S.Cong.in Illerden. præeminentiarum* 26. *Iunii* 1602. vbi *Barbos.Apost.Decis.Sum.* dicitur hoc procedere etiamsi in erectione adsit clausul. sine præiudicio alicuius, refero in d.tract. de Canonicis cap.18.num.67.

39 Canonici Collegiatæ thurificari debent duplici ductu thuribuli, clerici verò Parochialium Ecclesiarum vnico tantùm ductu. *S. Cong. Rit.in Cæsaraugustana de Daroca* 19. *Ianuarii* 1613. quam citat Sellius d. cap.11. num.98.

Vide in verbo præcedentia collect.590.

SVMMARIVM.

1 *Consuetudines antiquas & laudabiles debent Canonici in Ecclesia seruare.*

2 *Missa, Euangelii, & Epistola decantatione, & similium functione debent Canonici & Dignitates munera incumbentia & annexa per se ipsos subire.*

3 *Impedimento legitimo detentus Canonicus si per se munera sibi incumbentia subire non potest, tunc tenetur alios eiusdem tamen Ordinis & gradus deputare.*

4 *Canonico solemniter celebranti pariter Canonici inseruire debent pro Diacono & Subdiacono.*

5 *Muneri suo satisfacere tenentur Canonici per se ipsos, & non per Substitutos.*

6 *Officia diuina obire tenentur per se ipsos Canonici & Dignitates.*

7 *Missam personaliter canere cogendi sunt Canonici illis diebus, quibus ex instituto, & legitima consuetudine illius Ecclesiæ debent.*

8 *Missas celebrare,& diuina Officia facere absente Episcopo pertinet Canonico antiquiori, vel primæ, aut secundæ Dignitati.*

9 *Missam Conuentualem cantare quatenus teneantur Canonici, ostenditur.*

10 *Missam solemnem Canonicus celebrans die Dominico, tenetur Officium Vesperarum facere eodem die post prandium.*

11 *Missam de die cantare tenentur Canonici vt lucrentur distributiones quotidianas.*

12 *Missam celebrans Canonicus in Ecclesia, tempore quo cantatur vna Hora in choro, non dicitur interfuisse illi Horæ, nisi à Superiore iussus fuerit vt celebret.*

13 *Missas solemnes celebrare in die feria quinta in Cœna domini, in die Parasceues, Paschatis, & Natalis Domini pertinet hebdomadarijs Canonicis.*

14 *Celebrantes Canonici non debent sedere coram Episcopo in sede cum postergali.*

15 *Portionariorum,& aliorum inferiorum vices non supplent Canonici, sed bene vices Dignitatum.*

16 *Portionariis, Mansionariis, & aliis inferioribus Presbyteris celebrantibus non debent cogi Canonici ministrare in officio diaconi, vel Subdiaconi.*

17 *Epistolam, & Euangelium cantare in quibusdam solemnitatibus,etiam non celebrante Episcopo,cogi possunt Canonici Diaconi, & Subdiaconi.*

18 *Inferioribus ministrare non tenentur Canonici, & Dignitates, qui habent annexam Prabendam cum onere cantandi Epistolam. seu Euangelium.*

19 *Epistolam,vel Euangelium cantare non sunt cogendi Canonici quando alius Canonicus, seu dignitas celebrat,nisi Prabenda sint distincta.*

20 *Oleorum sacrorum in consecratione debent Canonici supplere quando non adest sufficiens numerus Presbyterorum.*

21 *Festa mobilia in die Epiphania debet publicare in Ecclesia Canonicus iunior.*

22 *Missam solemnem, seu Vesperas quando celebrant Canonici ex decreto synodali, tenentur Canonici, qui habent Prabendas diaconales,& subdiaconales ministrare.*

23 *Licentia vacandi ab Ecclesia tempore indefinito non est concedenda Canonicis.*

24 *Fabrica pro administratione deputatus Canonicus*

tractus Ecclesiæ inseruire.
25 *Capite detecto debeat incedere Canonici associantes Prælatum incedentem per Ecclesiam dando benedictionem.*

Canonici in Ecclesia.

COLLECT. XCII.

1 CAnonici in Ecclesia debent antiquas, & laudabiles consuetudines seruare. *S. Cong. Rit. in Lamacen. 5. Iuly* 1603. teste Aldano in compendio Canon. resol. lib. 3. tit. 21. num. 6.

2 Canonici seu dignitates in decantatione Missæ, Euangelij, Epistolæ, & similium functione munera incumbentia, & annexa per se ipsos subire & exercere iuxta Sacrorum Canonum, & Concilij Trid. dispositionem, ac euiusque Ecclesiæ particularem ordinationem subtrare tenentur. Quod si aliquis legitimo impedimento de-
3 tentus ea per se ipsum adimplere non poterit, tunc alios eiusdem tantum Ordinis & gradus non autem inferioris, Dignitates nempe alias Dignitates, Canonici Canonicos, & Portionarij respectiuè Portionarios in sua quisq; hebdomada ne gratuum, & Ordinum prærogatiuæ confundantur, deputare debebunt. *S. Cong. Rit. in Abulen. 18. May* 1602. quam refert Nicol. Garcia de benef. p. 3. cap. 1. num. 496.

4 Canonico solemniter celebranti pro Diacono, & Subdiacono inseruire debent pariter Canonici, non obstante immemoriali contraria consuetudine. *S. Cong. Rit. in Calagurritana 7. Septembris* 1593. *& in Sypontina natiuitatis Galgani* 8. *Mart. eiusdem anni, & in Sarnen.* 8. *Martij* 1633. quarum memini de Canonicis & Dignitat. c. 34. num. 3.

5 Canonici tenentur per se ipsos, & non per substitutos suo muneri satisfacere. *Sacra Congr. Rit. in Egnatien. 23. Nouembris* 1602. nisi legitimè sint impediti. Eadem *Sac. Congr. in Neritonen. 15. Aprilis* 1606. quarum memini d. tract. de Canonicis cap. 31. num. 3. Vide in verbo substitutus.

6 Canonici, & dignitates tenentur per se ipsos diuina Officia obire, necnon Missas maiores canere illis diebus, quibus ad eas decantandas obligati sunt. *S. Congr. Conc. in Segobien. 21. Iulij* 1590. teste Nicol Garc. de benef. p. 3. cap. 2. num. 198.

7 Canonici cogendi sunt personaliter ad canendum Missam illis diebus, quibus ex instituto, & legitima cōsuetudine illius Ecclesiæ eas cantare debent. Eadem *S. Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. de benef. p. 2. c. 2. num. 495. & seq.

8 Canonicus antiquior, vel prima, aut secunda Dignitas, & successiuè alia per ordinem absente Episcopo debent Missas celebrare, & Officia facere, quæ ad Episcopum præsentem pertinerent, non autem Canonicus hebdomadarius. *S. Cong. Rit. in Vallisoletana* 11. *Iunij* 1605. *& in Brundisina* 16. *Iulij eiusdem anni*, quas adducit Aldan. d. tit. 21. nu. 7.

9 Canonici tenentur cantare Missam Conuentualem, etiam in illis diebus, quibus cantant aliquam Missam votiuam, aliàs non lucrantur distributiones quotidianas. *S. Cong. Rit. in Vrbinaten.* 21. *Iunij* 1611. Sed si esset consuetudo immemorabilis in contrarium, sufficit loco Missæ Conuentualis Missa lecta celebrata in aurora, exceptis diebus, quibus ex rubrica 3. Missalis sunt omnino cantandæ duæ Missæ Conuentuales. *Sac. Cong. Rit. in Complutina* 23. *Martij* 1602. *& in Oscen.* 28. *Ianuarij* 1612. *& in Vrbinaten.* 4. *Iulij* 1615. quas commemorat Sellius in select. Canon. cap. 3. num. 53.

10 Canonicus qui Missam solemnem celebrat die Dominico tenetur Officium Vesperarum facere eodē die post prandium non obstante quacunque contraria consuetudine *S. Cong. Rit. in Aesina* 25. *Ianuary* 1605. de qua Sellius d. cap. 3. num. 54.

11 Canonici vt lucrentur distributiones quotidianas tenentur cantare Missam de die. *S. Cong. Rit. in Fancatina* 25. *Iunij* 1611. *&* 28. *Ianuarij* 1612. *& in Vrbinaten.* 21. *Iunij* 1611. apud Sellium d. cap. 3. num. 55.

12 Canonicus Missam celebrans in Ecclesia vel ex deuotione, vel obligatione, tempore quo cantatur vna Hora in choro, non dicitur interfuisse illi Horæ, nec illius distributiones accipere potest, nisi à Superiore iussus fuerit vt celebret, à qua iussione ille cauere debet. *Sacr. Cong. Conc.* testibus Piasec. in praxi Episc. p. 2. c. 3. nu. 8. Galet. in margarita casuum Conscient. verbo distributiones pag. 81. Armend. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 13. de residentia Canonic. nu. 81. & 83. quos refero de Officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 53. n. 154. Et nouissime eadem *S. Cong. Conc. in Oriolen. 27. Martij* 1632. in resp. ad 12. censuit Canonicos, seu Præbendarios tempore, quo diuina Officia celebrantur in Choro, vel anniuersarium, aut cantatur Hora, Missas planas celebrantes non lucrari distributiones quotidianas, nec emolumenta, nisi illa Hora ad celebrandum Missas ab eo, ad quem pertinet, compulsi, aut iussi fuerint, refert Sellius d. cap. 3. num. 56.

13 Canonicis hebdomadarijs pertinet celebrare Missas solemnes in die Feriæ quintæ in Cœna Domini, in die Parasceues, Paschatis, Natalis domini, & benedicere candelas in die Purificationis B. Virginis. *S. Cong. Rit. in Tarentina* 22. *Nouembris* 1631. penes Aldan. d. tit. 21. num. 8.

14 Canonici celebrantes non debent sedere coram Episcopo in sede cum postergali, sed in aliquo scamno oblongo tapete, vel panno cooperto in latere Episcopi iuxta Cæremoniale, vbi illud receptum est. *S. Cong. Rit. in Turritana* 19. *Maij* 1614. de qua Aldan. d. tit. 21. n. 9.

15 Canonici nō supplent Vices Portionariorum, & aliorum inferiorum, sed bene Vices Dignitatum. *S. Cong. Rit. in Malacitana* 3. *Iunij* 1617. cuius meminit Sellius d. cap. 3. num. 58.

16 Canonici non tenentur, nec debent cogi ministrare in Officio diaconi, vel Subdiaconi Mansionarijs, & alijs inferioribus Presbyteris celebrantibus, non obstante consuetudine. *S. Cong. Rit. in Hispalen.* 1. *Iunij* 1601. *& in Gaditana.* 23. *Nouembris* 1602. *& in Materan.* 5. *Iulij* 1614. quas citat Sellius d. cap. 3. num. 59.

17 Canonici Diaconi, & Subdiaconi in quibusdam solemnitatibus, etiam non celebrante Episcopo cogi possunt ad cantandum Epistolam, & Euangelium, non obstante quocunque prætextu, vel consuetudine in contrarium. *S. Cong. Rit. in Ianuen.* 19 *Decembris* 1602. quam adducit idem Sellius d. cap. 3. num. 60.

18 Canonici & Dignitates, qui habent annexam Præbendam cum onere cantandi Epistolam, siue Euangelium non tenentur ministrare inferioribus. *S. Cong. Rit. in Salamantina* 10. *Ian.* 1604. vt per Sellium d. c. 3. n. 61.

19 Canonici non sunt cogendi ad cantandum Epistolam, vel Euangelium quando alius Canonicus, seu Dignitas celebrat, nisi quando Præbendæ sunt distinctæ. *S. Cong. Rit. in Tarentina Crystallarum* 3. *Septembris* 1605. referente Aldano d. tit. 21. num. 11.

20 Canonici debent supplere in consecratione oleorum sacrorum quando non adest numerus Presbyterorum, seu ministrorum iuxta formam libri Cæremonialis sufficiens ad dictam consecrationem. *S. Cong. Rit. in Lauretana* 9. *May* 1606. de qua mentionem facit Aldanus d. tit. 21. num. 12.

21 Canonicus iunior debet in Ecclesia publicare festa mobilia in die Epiphaniæ iuxta formam libri Cæremonialis, nisi alius ex consuetudine Ecclesiæ sit assignatus. *S. Cong. Rit. in Asculana* 16. *Ianuary* 1607. teste Aldano d. tit. 21. num. 13.

Cano-

22 Canonici qui habent Præbendas Diaconales, vel Subdiaconales tenentur ministrare, & inseruire Dignitatibus, & alijs Canonicis quando Missas celebrant solemnes, vel Vesperas ex decreto synodali. *S. Cong. Rit. in Bitunen. 9. Februarij* 1608. penes Aldan. d. titul. 21. num. 14.

23 Canonicis non est concedenda licentia vacandi ab Ecclesia tempore indefinito, sed ex causa legitima potest concedi ad sex menses. *S.Cong.Rit.in Egitanien.* 30. *Augusti* 1602. apud Aldan. d. tit. 21. num. 16.

24 Canonicus pro administratione fabricæ deputatus, tenetur Ecclesiæ inseruire, sicut omnes alij Canonici, aliàs mulctandus est in distributionum amissione. *Sacr. Cong. Rit. in Egitanien. 23. Nouembris* 1602. quam citat Aldan. d. tit. 21. num. 17.

25 Canonici associantes Prælatum incedentem per Ecclesiam dando benedictionem debent incedere capite detecto, sed cum incedunt in processionibus palmarum, & Candelarum, quibus Prælatus cum Mitra interuenit, debent in Ecclesia incedere capite detecto, extra verò Ecclesiam cum birreto. *S.Cong.Rit.in Lunen. Sarzanen. 3. Martij* 1633. de qua Sellius in select. Can. c. 3. num. 107.

SVMMARIVM.

1 *Officium in choro Canonici dato signo inchoare debent.*

2 *Cantare in choro alta voce debent Canonici ex decentia.*

3 *Horas Canonicas extra chorum recitare aliquando ex causa, & arbitrio Episcopi possunt Canonici.*

4 *Episcopus potest cogere Canonicos ad præstandum iuramentum de fideliter punctando in choro.*

5 *Canonici an & quando è choro discedere valeant, & cum qua licentia ostenditur.*

6 *Matutinum qui solebant cantare vna hora post ortum solis, non sunt cogendi vt illud ante ortum solis cantent.*

7 *Vesperas secundas cantare tenentur Canonici iuxta formam decreti Prouincialis ab Archiepiscopo facti.*

8 *Officium Defunctorum, Psalmos graduales, & Pœnitentiales tenentur Canonici recitare in choro, sed non peccant si non recitauerint.*

9 *Officium B. Virginis in semiduplicibus, & Dominicis, recitantes Canonici in choro ex consuetudine, ea vti possunt.*

10 *Officium paruum B. Virginis in choro recitantes Canonici de tempore Paschali, debent facere sine addito Alleluia.*

11 *Laicis dum Diuina celebrantur non debent permittere Canonici vt stent, vel sedeant in choro.*

12 *Hebdomadarij absentie vices in choro debet supplere Canonicus iunior iuxta consuetudinem Ecclesiæ, & non coadiutor.*

13 *Nocturnos tres in choro cantare pro quolibet defuncto non sunt Canonici vltra solitum cogendi.*

14 *Episcopus potest excusare à choro Canonicum, vel Capellanum ex iusta causa sine consensu aliorum Canonicorum.*

15 *Punctari debent Canonici sine habitu Canonicali Diuinis interessentes.*

Canonici in choro.

COLLECT. XCIII.

1 CAnonici in choro Officium dato signo inchoare debent non expectato Vicario. *Sacra Cong. Rit. in Neritonen. 2. Februarii* 1606. teste Sellio in selectis Canon. c. 3. nu. 96. Et non est inchoandum statim signo dato, sed elapsa tertia parte horæ post signum datum. Eadem *S.Cong. Rit. in Tarentina Crypealiarum 3. Septembris* 1605. ad 5. dub. cuius memini in tract. de Canon. c. 34 num. 7. & 8.

2 Canonici ex decentia debent alta voce cantare in choro, & Episcopus potest illos ad hoc hortari, sed non cogere. *S. Cong. Rit. in Egitanien. 23. Nouembris* 1602. referente Sellio d. c. 3. nu. 95. suæ tamen obligationi non satisfacient si in choro alta, & consona voce non psallant. *S.Cong.Conc.sub die 20. Aprilis* 1602. vt per Sellium d. cap. 3. eod. num. 95.

3 Canonici aliquando ex causa veluti ob frigus extra chorum in diebus ferialibus possunt arbitrio Episcopi, Horas Canonicas recitare, in diebus verò festiuis omninò recitari debent in choro, non obstante contraria consuetudine. *Sacra Congr. Concil. in Lunen. Sarzanen. 3. Martij* 1633. de qua in d. tract. de Canonic. cap. 34. num. 8.

4 Canonicos cogere potest Episcopus ad præstandum iuramentum de fideliter punctando in choro. *Sacra Congr. Concil. 17. Martii* 1619. apud Sellium d. cap. 3. num. 99.

5 Canonicorum in choro existentium plures quàm duo pro qualibet vice exindè sub quouis prætextu exire non valent, & in regressu, & ingressu Archidiacono reuerentiam exhibeant, eorum egressus causam notam faciant, vt in pleno Capitulo an sit iusta, vel ne excusari valeat, & contra faciens punctetur. *S. Cong. Episcop. & Regul. in Tberan. 18. Aprilis* 1617. penes me d. cap. 34. num. 27. An quando Canonici è choro discedunt debeant petere licentiam ab Archipresbytero, firmauit Eadem *S.Cong. Rit. in Perusina 23. Martii* 1603. quam citat Sellius d. c. 3. n. 100. Demum Eadem *S.Congr. Rit. in Cassanen. 5. Martij* 1633. apud me d. c. 34. post n. 22. vers. sedes, censuit Canonicos exire volentes de choro ne punctentur non Cantori sed digniori de Capitulo in choro existenti veniam petere debere.

6 Canonici qui solebant cantare Matutinum vna hora post ortum Solis non sunt cogendi vt Matutinum ante ortum Solis cantent. *Sacra Congr. Rit. in Asculana 16. Septembris* 1606. quam adducit Sell. dict. capit. 3. num. 101.

7 Canonici tenentur cantare secundas vesperas iuxta formam decreti Prouincialis ab Archiepiscopo facti non obstante allegata consuetudine non probata. *Sacr. Cong. Rit. in Cusentina 20. Nouembris* 1610. teste Sellio d. c. 3. nu. 102.

8 Canonici tenentur recitare in choro Officium defunctorum, Psalmos graduales, & pœnitentiales iuxta constitutionem Pij V. & non aliàs. *S.Cong. Rit. in Suessan. 28. Ianuarii* 1606. & qui prædicta non recitant, minimè peccant. Eadem *S.Cong. in Barchinon. 10. Ianuarii* 1609. cuius memini de Canon. cap. 34. nu. 4.

9 Canonici recitantes in choro Officium B. Virginis in semiduplicibus, & dominicis ex consuetudine, illa deinceps vti possunt, non obstante rubrica Breuiarij. *Sacra Congr. Rit. 1. Septembris* 1607. de qua Ego d. cap. 34. num. 5.

10 Canonici recitantes in choro Officium paruum B. Virginis de tempore Paschali, debent facere sine addito Alleluia. Eadem *S.Cong. Rit. 28. Martii* 1626. penes me d. cap. 34. num. 6.

11 Canonici non debent permittere vt laici, dum diuina celebrantur, stent, vel sedeant in choro. *S. Congr. Rit. in Compostellana 4. Februarii* 1600. apud me d. cap. 34. post num. 22.

12 Canonicus iunior in choro iuxta consuetudinem Ecclesiæ debet supplere vices hebdomadarij absentis, vel impediti, & non coadiutor, licet sedeat post vltimum Canonicum *S.Cong. Rit. in Elboren. 15. Aprilis* 1606. referente Sellio d. cap. 3. nu. 105.

13 Ca-

13 Canonici non sunt adstringendi vltra solitum ad cātandum in choro tres Nocturnos pro quolibet defuncto, cum vnum tantùm cantare consueuerint. *S. Cong. Rit. in Adrien. seu Messanen. 8. Iulij* 1601. de qua Sellius d.cap.3.nu.106.

14 Canonicum, vel Capellanum potest Ordinarius excusare à choro ex iusta causa comprehensa in cap.vnic. de Cleric.non resid.lib.6. sine consensu aliorum Canonicorum, vel Capellanorum. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol.Garc.de benef. p.3.c.2.num.407.

Canonici absentes à choro, an & quando lucrantur distributiones quotidianas, vide infra verbo distributiones, collect.258.

15 Canonici in choro, vel Ecclesia diuinis Officijs interessentes sine habitu Canonicali, & superpelliceo debent punctari, *Sacra Congr. Rit. in Lunen. Sarzanen. 3.Martij* 1633. de qua mentionem facit Sellius d. cap. 3. num.107.

Vide in verbo Chorus collect. 146.

SVMMARIVM.

1 *Capitulum celebrare non debent Canonici dum in Ecclesia Hora Canonica, vel Missa solemnis, & Conuentualis celebratur.*
2 *Licentiam Episcopi exigere non tenentur Canonici ad Capitulum celebrandum.*
3 *Negotia quæ in Capitulo proponere velint Canonici non potest Episcopus eos cogere vt declarent.*
4 *Actorum capitularium copia, vt sibi præstetur potest Episcopus Canonicos cogere pœnis & censuris.*
5 *Vicarium Episcopi non tenentur Canonici in Capitulo admittere, si nolint.*
6 *Vocem in Capitulo aliquo pacto acquirere, vel præscribere non potest Canonicus in sacris non constitutus.*
7 *Dispensatus à Papa in ætate pro obtinendo Canonicatu in Cathedrali, vocem habet in Capitulo, licet in sacris constitutus non sit.*
8 *Decanus cum aliquibus Canonicis, cæteris insciis, & minimè vocatis, non possunt quicquam statuere, & determinare, quod ad Capitulum, & Ecclesiæ commoditatem pertineat.*
9 *A Capitulo, & Congregationibus capitularibus non potest Canonicus licitè, & tuta conscientia ordinariè abesse.*
10 *Capitulum vt domi suæ congregent Canonici, non potest eos cogere Episcopus.*
11 *Congregationes Capitulares habendæ non sunt eo tempore, quo diuina celebrantur.*
12 *Nisi causa aliqua vrgens in aliud tempus differri non patiatur.*

Canonici in Capitulo.

COLLECT. XCIV.

1 Canonici non debent celebrare Capitulum dum in Ecclesia Horæ Canonicæ, vel Missa solemnis, & Conuentualis celebratur.*S.Cong.Rit.in Egitanien.25. Nouembris* 1602. *& in Vlixbon. 17.Nouembris* 1600. *& Sacra Cong.Conc.* teste Nicol.Garc. de benefic.p.3.cap. 2.n.559.in fine, quarum memini de Canonic. & dignitat.cap.35.n.14. & 15.

2 Canonici non tenentur exigere licentiam Episcopi ad Capitulum congregandum, si illud absque ea solet congregari. *S.Cong.Episcop.& Regul. 20. Augusti* 1601.

3 de qua Ego d.c.35.nu.4.Et quatenus Episcopus iuxta solitum teneatur illis ad se congregandum facultatem concedere, non potest eos cogere ad declarandum, quæ negotia in Capitulo proponere velint. *Eadem S.Cong.* 25.*Februarij* 1603. quam citat Sellius in select.Canon. cap.3.num.110.

4 Canonicos pœnis & censuris cogere potest Episcopus ad præstandam sibi copiam actorum capitularium.*Sac. Cong.Episc.& Regul. 6.Martij,& 22.Aprilis* 1596. apud me d.cap.35. num.5.

5 Canonici non tenentur admittere Vicarium Episcopi in Capitulo si nolint. *S. Cong. Conc. in Amerien. 24. Aprilis* 1632. quam citat Sellius d.cap.3. num. 111.

6 Canonicus donec in Sacris fuerit constitutus vocem in Capitulo aliquo pacto acquirere seu præscribere non potest. *S. Cong. Conc.* 20. *Aprilis* 1602. referente Sellio d.cap.3.num.112.& metipso in tract. de Canonic.c.37. num.6.

7 Canonicus super ætate dispensatus à Papa pro obtinendo Canonicatu in Cathedrali, habet vocem in Capitulo, & quotidianas distributiones, dum Diuinis interest, lucratur. *Sac.Cong.Conc.in Reatina* 10.*Iulij* 1627. *& in Montis Politiani* 13. *Ianuarij* 1629. *& in sancti Miniatis* 15.*Septembris eiusdē anni*, quas refero d.tract. de Canon. cap.37. num.13. vbi eas intelligo procedere ex sufficienti, & ampla dispensatione.

8 Canonici aliqui etiam cum decano, cæteris insciis, & minimè vocatis, non possunt quicquam statuere & determinare quod ad Capitulum, vel Ecclesiæ commodum pertineat. *S.Cong. Rit.in Lamacen. 7. Octobris* 1606.teste Sellio d.c.3.num.114.

9 Canonicus suæ obligationi satisfaciens, quod attinet ad residentiam, & seruitium chori, ac Altaris, non potest licitè, & tuta Conscientia ordinariè abesse à Capitulo, & congregationibus capitularibus. *S. Cong.Conc. in Abulen.de anno* 1602. referentibus Nicol. Garcia de benefic.p.3.cap.2.num.424. Armendar.in addit.ad recop. legum Nauarræ lib.2. tit. 23. de residentia Canon. num. 88.

10 Canonicos adstringere non poterit in aliquo casu Episcopus, vt domi suæ Capitulum conuocent, si fuerit solitum vt fiat in Sacristia, vel in alio Ecclesiæ loco. *S.Cong.Episcop. & Regul. 1. Februarij* 1583. apud me d. cap.36.num.11.

11 Canonicorum capitulares congregationes habendæ non sunt eo tempore, quo diuina Officia celebrantur, nisi causa aliqua vrgens eas in aliud tempus differri nō pateretur, quod si hæ Congregationes absque causa prædicta tempore celebrationis diuinorum habitæ fuerint, Canonici iure ab his, vt choro intersint, abesse poterunt, nec propterea essent mulctandi, quamuis esset ordinario capitularis, quod qui fuerit in Ecclesia, & non intrauerit Capitulum, mulctetur certa pœna. *S. Congr. Conc.in Abulen.de anno* 1605. quam ad litteram refert, & ad sui instantiam ita responsum fuisse attestatur Nicol.Garc.de benefic.p.3.cap.2.num.559.

12 Canonicorum Capitulum non est habendum eo tēpore, quo diuina Officia celebrari debent, nisi causa aliqua vrgens in aliud tempus differri patiatur, quod si secus fiat Canonici nequaquam lucrabuntur distributiones quotidianas pro illis Horis, quibus Diuinis non interfuerunt, & eo casu Episcopus poterit sine coniudicibus contra Canonicos procedere ad substractionem fructuum, & ad mulctas ab eo impositas. *S.Cong.Conc. in Oriolen.27.Martii* 1632.in resp.ad 11.refero d.tract. de Canonic.cap.36.nu.25. in fine.

Vide in verbo Capitulum, siue Capitularis Congregatio collect. 126.

SVMMARIVM.

1 *Deputatio Canonici Theologi non fit in Ecclesiis Cathedralibus Regularibus.*
2 *Sedere debet in loco sui Canonicatus Canonicus Theologus postquam vacauerit Præbenda, quæ suo officio fuit vnita.*

3 *Ius aduersus Canonicatum vacantem per resignationem non competit Canonico Theologo in vim vnionis factæ ab Episcopo de Præbenda vacatura.*

4 *Theologus Canonicus potest compelli, vt per se, & non per substitutum muneri suo satisfaciat.*

5 *Licentia fuit concessa ad sex menses Canonico Theologo ad legendum per substitutum stante impedimento infirmitatis.*

6 *Substitutum ponere stante aliquo impedimento non compellitur Canonicus Theologus.*

7 *Legere quibus pœnarum comminationibus poterit Episcopus Canonicum Theologum compellere. ostenditur.*

8 *Parochialem obtinens Canonicus Theologus vna cum Præbenda Magistrali, vbi residere debeat?*

9 *Dignitas, quæ ex consuetudine, obtineri valet per quemlibet Canonicum habentem Præbendam Canonicatus annexam, obtineri potest a Canonico Theologo.*

10 *Theologus Canonicus, quo tempore, hora, & materia legere debeat, relinquitur arbitrio Ordinarij, & potest vacare a lectione tribus mensibus.*

11 *Distributiones quotidianæ, & emolumenta quæcunque personalia tribuenda sunt Canonico Theologo illa die, qua legerit, licet choro non interfuerit.*

12 *Theologus Canonicus non censetur præsens Matutinis, quæ ex antiqua Ecclesiæ consuetudine dicuntur sero præcedenti pro die sequenti, quando hac die sequenti legere debet.*

13 *Optare non potest aliam Præbendam Theologus Canonicus, nec sua Præbenda potest ab alijs optari.*

14 *Præbendæ Theologalis electio non habet locum in ea, quæ vigore statuti a sequenti Canonico optatur.*

15 *Præbendam Theologalem in manibus Ordinarij resignans potest obtinere mediante optione pinguiorem, cum retentione sui status in choro.*

Canonicus Theologus.

COLLECT. XCV.

1 CAnonici Theologi deputatio non fit in Ecclesijs Cathedralibus Regularibus, vbi Præbendæ non sunt distinctæ, nec Ecclesiæ numeratæ, prout est Cathedralis Pampilonensis, sed cogendi sunt Monachi vt prouideant de Lectore idoneo Theologiæ, qui publicè legat non solum ipsis Monachis, sed alijs audire volentibus, *Sacr. Cong. Conc. in Pampilonen. 9. Septembris* 1573. cuius memini in tract. de Canon. cap. 27. num. 2. & eam adducit Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 3. num. 8. quem refero in collect. ad Trid. sess. 5. de reform. cap. 1. num. 15.

2 Canonicus Theologus, postquam vacauerit Præbenda, quæ suo officio vnita, & illam adeptus fuerit, debet sedere in loco sui Canonicatus. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicolao Garcia in addit. ad suum tract. de benef. p. 5. cap. 4. num. 111. quem refero d. cap. 27. nu. 25.

3 Canonico Theologo in vim vnionis factæ ab Episcopo de Præbenda vacatura, non competit ius aduersus Canonicatum vacantem per resignationem. *Sacr. Cong. Conc. in Monopolitana 29. Augusti* 1626. penes me d. cap. 27. num. 10.

4 Canonicus Theologus potest compelli vt per se, & non per substitutum muneri suo satisfaciat, nisi adesset legitima absentiæ causa. *Sacra Congreg. Conc.* apud Rotam decis. 147. num. 1. p. 3. recent. alias p. 1. in posthum. Farin.

5 Canonicus quidam Theologus cum instaret sibi licere legere per substitutum stante impedimento infirmitatis, fuit illi concessa licentia ad sex menses per *Sacram Cong. Conc. sub die 13. Nouemb.* 1627. de qua Ego in collect. ad Trid. sess. 5. de reform. cap. 1. num. 11.

6 Canonicus Theologus non potest compelli ad ponendum substitutum quando ex capite infirmitatis sanabilis impeditur quominus per se ipsum legere valeat; eo verò casu quo quis esset substituendus, electio substituti ad Episcopum spectat. *S. Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. de benef. p. 5. cap. 4. num. 159.

7 Canonicus Theologus si legere vllo modo nolit, poterit Episcopus illum cogere comminationibus pœnarum, sequestrationibus fructuum, assignatione portionis de eisdem fructibus alteri, qui ipsius loco legat; demum crescente contumacia ad alias pœnas etiam priuationis deuenire poterit, factaque priuatione ad corroborandum Concilij decretum, Episcopus declarare debet talem Præbendam & Canonicatum affectum fuisse, & esse ex Concilio pro Sacræ Scripturæ Lectore, tunc deligat personam idoneam, quæ id munus per se ipsum exequi valeat, & illi per Ordinarium collatorem huiusmodi Præbenda conferatur. *Sacra Cong. Conc. in Maioricen.* quam citat Aldan. d. lib. 1. tit. 3. num. 5. à me relatus in collect. add. cap. 1. num. 5.

8 Canonicus Theologus legitimè vna cum Præbenda Magistrali Parochialem obtinens, tenetur in ea residere amissis distributionibus quotidianis, & alijs emolumentis, quæ tamen deseruientibus dari solent, in officio autem alium arbitrio Ordinarij deputare debet, assignato illi competenti salario. *Sacra Cong. Conc.* teste Aldano d. lib. 1. tit. 3. num. 2. quem refero in collect. ad d. cap. 1. num. 10.

9 Canonicus Theologus, stante consuetudine in Ecclesia Cathedrali vt per quemlibet Canonicum habentem Præbendam Canonicatui annexam obtineatur vna ex Dignitatibus in eadem Ecclesia, quæ nullum habet onus, seu emolumentum, sed solum sedet supra Canonicos, & illos in processionibus præcedit, potest dictam Dignitatem obtinere. *Sacra Cong. Conc. sub die 18. Nouembris* 1628. cuius memini d. tract. de Canon. cap. 27. num. 23.

10 Canonicus Theologus potest vacare à lectione tribus mensibus Iulij, Augusti, & Septembris: quo autem tempore, & hora materiæ Scripturæ, & Theologiæ, quæ in Sacra Scriptura continetur, super qua legendum sit, Ordinarij arbitrio relinquitur. *S. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. de benef. p. 5. cap. 4. num. 157. quem refero d. cap. 27. num. 27.

11 Canonico Theologo illa die, qua legerit, tribuendæ sunt distributiones quotidianæ omnium Horarum licet choro non interfuerit, *Sacra Cong. Conc. in Fanen. 3. Augusti* 1624. Sed postea in causa Oriolen. 12. Augusti 1628. dubitatum fuit an obtinens Theologalem impeditus studio, & lectione ad huiusmodi Præbendam spectante lucrari possit distributiones, & emolumenta quæcunque personaliter interessentibus dari solita, etiamsi choro non inseruiant? Et censuit distributiones lucrari, sed quoad alia emolumenta consulendum Sanctissimum, & visum fuit ea etiam deberi ex identitate rationis refero in collect. ad d. c. 1. num. 33. & de Canon. cap. 27. num. 34. cum seqq.

12 Canonicus Theologus, qui pro præsente habetur diebus, quibus legit, non censetur præsens Matutinis, quæ ex antiqua Ecclesiæ consuetudine dicuntur sero præcedenti pro die sequenti. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garcia p. 3. cap. 2. num. 118.

13 Canonicus Theologus non potest optare aliam Præbendam, nec sua Præbenda potest optari ab alijs. *Sacr. Cong Conc.* referentibus Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 34. n. 80. Galet. in margarita casuum Conscien. verb. Ca-
14 nonicus, in med. Præbendæ Theologalis electio non habet locum in ea, quæ vigore statuti à sequenti Canonico optatur, sed illa Præbenda, quam dimiserit Canonicus qui nouissime optat, huic muneri vnita, & affecta remanet. *Sacra Congreg. Concil. in Lunen. Sarzanen. 6. Iulij* 1591. apud Nicol. Garc. in addit. ad suum tract.

tract. de benefic. pat.5. capit.4. num.130.

15 Canonicus Theologus, qui resignauit in manibus Ordinarij Præbendam Theologalem potest obtinere mediante optione pinguiorem Præbendam cum retentione sui stali in choro. *Sacra Congreg. Rit. in Veronen. 2. Septembris* 1597. cuius memini de Canon. cap. 27. num. 22.

Canonicatus & Præbendæ Theologalis deputatio, vide in verbo Præbenda Theologalis collect. 589.

S V M M A R I V M.

1 *Institutio, & electio Prabenda Pœnitentiaria ad solum Episcopum spectat.*

2 *Prabendam primam vacantem pro Pœnitentiario potius, an pro Theologo assignare debeat Episcopus, ostenditur.*

3 *Delegare suam auctoritatem potest Canonicus Pœnitentiarius.*

4 *Absoluere a casibus, quos Episcopus sibi expresè reseruauit, non potest Pœnitentiarius sine speciali commissione.*

5 *Pœnitentiarius dum in Ecclesia audit Confessiones, quando pro præsente in choro habeatur.*

6 *Eleemosynas ipsas, qua distribuũtur pro associandis, & sepeliendis cadaueribus, lucratur Pœnitentiarius dum Confessiones actualiter audit.*

7 *Optare non potest aliam Prabendam Canonicus Pœnitentiarius, nec sua ab alys optari potest.*

Canonicus Pœnitentiarius.

COLLECT. XCVI.

1 CAnonici Pœnitentiarij institutio, & electio ad solum Episcopum absque consensu Capituli pertinet. *S.Cong. Conc.* teste Armendar. in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.1.tit.18.l.7.de Episcop. n.52. quem refero in tract.de Canonic. cap.26.num.4. Quamuis in

2 optione Episcopi non sit primam Præbendam vacantem assignare pro Pœnitentiario, licet ratione curæ animarum videatur magis necessarius, sed pro Theologo propter verba *Concilij Trid. sess.5. de reform. cap.*1. Nihilominus tamen si magis expediens in aliquo loco particulari fuerit iudicatum, vt prius de Pœnitentiario prouideatur, habenda est confirmatio à Sede Apost. ad omnem difficultatem tollendam. *S.Cong.Conc. in ciuitatis Castellana* 17. *Nouembris* 1629. cuius memini d. tract. de Canon. cap.28. num.5.

3 Canonicus Pœnitentiarius potest delegare suam auctoritatem. *S. Cong. Episcop. & Regul. in Regien.* 2. *Octobris* 1584. penes Sellium in select. Canon. c.3. num.120.

4 Canonicus Pœnitentiarius non potest quemquam absoluere à casibus, quos Episcopus sibi expresè reseruauit, nisi ipsemet Episcopus illi speciatim dederit auctoritatem. *S.Cong. Conc.* testibus Aloys. Ricc. in praxi rerum fori eccles. decis.571. in 1. edit. aliàs resolut.492. nu.2. in 2. edit. Nicolao Garc. de benef. p.5. c.4. nu.115. quos refero in tract. de Canonicis cap.26. num.16.

5 Canonicus Pœnitentiarius pro præsente habendus est dum audit Confessiones in Ecclesia, siue in Confessionario, siue extra: non tamen censendus est præsens pro tempore, quo residet in Confessionario, nec audit Confessiones, alijs in choro Diuina cantantibus, nec item si dixerit Missam, aut si priuatè Officium recitauerit, etiam vt opportuniùs Confessiones audiat. *Sacra Cong. Conc.* referentibus Aloysio Riccio in d. praxi resol.477. num.6. Nicol. Garc. d.p.5. cap.4. nu.124. & seqq. quos cum alijs citaui d. cap.26. num.20.

6 Canonicus Pœnitentiarius, pro præsente habendus est dum actualiter Confessiones audit, & ad lucrandas eleemosynas ipsas, quæ distribuuntur pro associandis, & sepeliendis cadaueribus defunctorum, vel pro supplicationibus, & processionibus, quæ per Vrbem aguntur. *S.Cong.Conc.* apud Nicol. Garc. d.p.5. cap.4. nu.125. quem refero d. cap.26. num.21.

7 Canonicus Pœnitentiarius non potest optare aliam Præbendam, nec sua Præbenda potest optari ab alijs. *S.Cong. Conc.* de qua Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos.34. numer.79.

Plura habes infra in verbo Pęnitẽtiarius, collect. 581.

S V M M A R I V M.

1 *Rocheto sub cota vti non potest Canonicus Protonotarius, dum in choro vti Canonicus Horis Canonicis assistit.*

2 *Subtana violacea potest in Ecclesia vti Canonicus Pœnitentiarius, licet reliqui Canonici deferant nigram.*

3 *Habitu Pralatitio vti potest Canonicus Protonotarius in omnibus actibus non cõpetentibus sibi tãquam Canonico.*

4 *Fructus, & distributiones sui Canonicatus non lucratur Canonicus Protonotarius si cum habitu Pralatitio in Ecclesia assistat.*

5 *Distributiones quotidianas non lucratur Canonicus Protonotarius, nisi in proprio habitu Canonicali intersit choro, & processionibus.*

6 *Protonotarius Canonicus si voluerit in sua Ecclesia vti habitu Protonotarij, debet ei assignari locus non inter Canonicos, sed post Abbates.*

Canonicus Protonotarius.

COLLECT. XCVII.

1 CAnonicus Protonotarius non potest dum in choro vti Canonicus Horis Canonicis assistit, vti rocheto sub cotta. *S.Cong. Rit. in Trican.* 15. *Martis* 1614. cuius memini in tract. de Canonicis, & Dignit. cap.18. nu.38. & de iure eccles. lib.1. cap.23. nu.21.

2 Canonicus Protonotarius potest in Ecclesia vti subtana violacea, licet reliqui Canonici deferant nigram, dummodo in reliquis gerat habitum similem, & æqualem reliquis Canonicis. *S.Cong. Rit. in Panormitana* 14. *Ianuarij* 1612. & 11. *Decembris* 1627. quarum me mini d. cap.18. num.37. & de iure eccles. lib.1. cap.23. nu.20.

3 Canonicus Protonotarius non potest in functionibus & aliis actibus publicis sibi tanquam Canonico competentibus vti habitu Protonotarii, sed suo habitu Canonicali. *S.Cong. Rit. in Ascul.* 19. *Nouembr.* 1611. potest tamen vti habitu Prælatitio in omnibus actibus non competentibus sibi tanquam Canonico. *S. Cong. Rit. in nullius terra Piscia* 19. *Nouembr.* 1611. *& in Asculana* 28. *Ianuarij* 1612. de quibus mentionem feci d. cap.18. num.36.

4 Canonicus Protonotarius si cum habitu Prælatitio in Ecclesia, choro, processionibus, ac diuinis assistat, non lucratur fructus, & distributiones sui Canonicatus. *S. Cong. Rit. in Asculan.* 27. *Februarij* 1610. confirmata *sub die* 28. *Ianuarij* 1612. quas commemoro d. tract. de Canonic. cap.18. num.35.

Canonicus Protonotarius non lucratur distributiones quotidianas nisi proprio habitu Canonicali intersit choro, processionibus, &c. Si verò voluerit vti habitu Protonarij debet sedere post Canonicos, & Abbates, & non lucratur distributiones. *Sacra Congr. Rit. in Meliten.* 7. *August.* 1621. teste Sellio in select. Canon. cap.3. num.108.

Canonicus Pronototarius si voluerit in sua Ecclesia vti habitu Protonotarij reputatur tanquam extraneus, eique assignatur locus, non inter Canonicos, sed post Abbates, & non lucratur fructus. *Sacra Congr. Rit. in*

Ascu-

Asculana in Apulia 6. *Martii* 1610. quam refert Sellius d.cap.3.num.112.& illius memini d.tract. de Canonic. & Dignitat.cap.36.nu.11.

Plura habes infra verbo Protonotarius collect.617.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Generalis Episcopi, qui simul est Canonicus, cum sedet vti Canonicus in choro, debet sedere in loco suæ receptionis, & in habitu Canonicali: aliàs si vti Vicarius præcedit omnibus, sed non lucratur distributiones.*

2 *Distributiones quotidianas non lucratur Vicarius Canonicus si ratione officij Horis Canonicis non interest.*

3 *Actibus Capitularibus potest interuenire Canonicus Vicarius, dummodo non agatur de suo interesse, aliàs debet exire.*

4 *Vicarius Capitularis Sede vacante potest eligi Canonicus quamuis in eadem ciuitate, vel Ecclesia curam gerat animarum.*

5 *Vicarius foraneus qui sit Canonicus, nullam habet ratione Vicariatus præcedentiam supra alios Canonicos.*

6 *Locumtenens Episcopi si fuerit Canonicus debet in choro sedere in suo loco, & nullam habet præcedentiam, nec præeminentiam ratione officii.*

7 *Distributiones quotidianas non lucratur Canonicus locumtenens Episcopi si in choro sine habitu Canonicali assistat.*

8 *Auditor Episcopi si fuerit Canonicus debet sedere in suo loco, & non supra alios.*

Canonicus Vicarius, seu Locumtenens Episcopi.

COLLECT. XCVIII.

1 CAnonicus Vicarius generalis Episcopi cum sedet vti Canonicus in choro, debet sedere in loco suæ receptionis, & in habitu Canonicali: aliàs si vti Vicarius, præcedit omnibus Canonicis, & Dignitatibus, sed non lucratur distributiones quotidianas. *S.Cong. Rit. in Calaguritana* 2. *Augusti* 1603. & *in Cassalen.* 5. *Iulii* 1614. quarum memini in tract.de Canonic.c.18.nu.52. Eadem sacra Cong.in Ampurien.7.Decembris 1630.& in Acernen.21.Iunij 1632. quas refert Sellius in select. Canon.cap.3.nu.120.

2 Canonicus Vicarius nó lucratur distributiones quotidianas quando Horis Canonicis non interest, etiamsi à tempore immemoriali obseruatum esset, vt lucraretur. *S.Cong.Conc. in Bitecten.* 18. *Decembris* 1627. apud me d.tract.de Canonic.cap.24.num.17.

3 Canonicus Vicarius potest interuenire in actibus Capitularibus, dummodo non agatur de interesse suo. *S.Cong.Conc.* 2. *Martii* 1619. de qua Sellius d.c.3.n.121. Debet enim inde exire vbi tractandum sit de rebus ad suum, vel Episcopi commodum, pertinentibus. *S.Cong. Episcop. & Regul.* 17. *Ianuarii* 1584. penes me d.tract.de Canon.cap.55.nu.12.

4 Canonicus in Vicarium Capitularem Sede vacante in eadem Ecclesia eligi potest quamuis in eadem ciuitate, & Ecclesia curam gerat animarum. *S.Cong. Episc. & Regular. in Orien.* 19 *Iulii* 1619. apud me d.tract.de Canonic. cap.42.num.38.

5 Canonicus qui sit Vicarius foraneus nullam habet ratione huius Officij præcedentiam supra alios Canonicos. *S.Cong.Rit.in Mediolanen.Corbetta* 3. *Decembris* 1616. & *in Bononien.Castri S. Ioannis* 7. *Octobris* 1617. quas citat Sellius d.cap.3. num.119.

6 Canonicus Locumtenens Episcopi debet in choro sedere in loco suæ receptionis in habitu Canonicali, nec ei competit pacis, & thuris honor ante Dignitates. *Sacr. Cong. Rit. in Hydruntina* 10. *Decembris* 1612. de qua memini d.tract.de Canon.cap.18.num.40.

7 Canonicus Locumtenens Episcopi non potest assistere in choro sine cotta, & in alia sede cum puluinari, sed debet sedere in suo stallo cum habitu Canonicali, alias non lucratur distributiones quotidianas. *S. Cong. Rit. in dicta Hydruntina* 7. *Iulii* 1612. referente Sellio d. cap.3. num.121.

8 Canonicus Auditor Episcopi in congregationibus, & alijs actibus, qui coram Episcopo, vel eius Vicario fiũt, debet sedere in loco suæ receptionis, & non supra alios Canonicos ibi præsentes. *Sacra Congreg. Rit. in Beneuentana* 29. *Ianuarii* 1605. quam citat Sell. d. cap. 3. num. 122.

SVMMARIVM.

1 *Episcopum ad Ecclesiam venientem associare tenentur Canonici non ex vrbanitate, sed ex debito.*

2 & 3 *Episcopum cum cappa ad Ecclesiam accedentem tenentur Canonici associare in habitu Canonicali: & quo loco eum excipere, & vsque ad quem locum illum reassociare debeant, ostenditur. n.3.*

4 *Palatium Episcopale si à Cathedrali longe distet, debet Episcopus associari ab aliquo ad hoc deputato prope Ecclesiam.*

5 *Associatio debetur Episcopo in solemnioribus tantum diebus, in cæteris vero non tenentur nisi ex voluntate & vrbanitate.*

6 *Festiuitates maiores, & dies solemnes qui dicantur.*

7 *Consuetudo associandi Episcopum à certo loco etiam in Dominicis diebus, & aliis festiuitatibus per annum vsque ad Cathedralem, seruanda est.*

8 *Episcopum associare & reducere tenẽtur Canonici etiamsi cappa non vtatur quando pro loci consuetudine cappa vti non solet.*

9 *Episcopus debet cum ad Cathedralem accedere vult, certam horam sui aduentus tempore congruo statuere.*

10 *Episcopo quando inchoato officio, ad Ecclesiam descendit, aut ante finitam Missam, seu ante recitationem Horæ Sextæ, velit domum redire, quomodo sit facienda associatio, ostenditur.*

11 *Episcopum venientem ad cameram Capitularem non tenentur Canonici associare nisi ex vrbanitate.*

12 *Suffraganeo Episcopo non teneatur obuiam ire Canonici cum venit ad Ecclesiam ad celebrandum nomine Episcopi.*

13 *Episcopum ab eo Altari in quo Missam planam celebrauit, ad sedem Episcopalem si voluerit Missæ Conuentuali assistere, non tenentur Canonici associare.*

14 *Distributiones quotidianas non lucrantur Canonici associantes Episcopum volentem audire Missam in alia ciuitatis Ecclesia præter Cathedralem.*

15 *Associantes Canonici per ciuitatem eorum Episcopum non collegialiter nec cum habitu Canonicali debent illum anteire.*

Canonici associantes Episcopum.

COLLECT. XCIX.

1 CAnonici non ex vrbanitate, sed ex debito tenentur associare Episcopum ad Ecclesiam venientem à cubiculo vsque ad Ecclesiam, & in reditu ab Ecclesia vsque ad primum atrium. *S. Cong. Rit. in Salamantina* 16. *Iuly* 1605. vel vsque ad portam suæ habitationis. Eadem *Sacra Cong. in Lamacen.* 12. *Nouembris* 1605. & *in Iacen.* 10. *Ianuarii* 1609. quas refert Sellius in select.

Canon.

Canon.c.3.num.122. quando domus Epiſcopi contigua eſt Eccleſiæ, vt in Salamantina & Placentina quarum memini in tract.de Canonic.c.32.nu.19.

2 Canonici tenentur in habitu Canonicali accedere ad domum Epiſcopi, illumque aſſociare ad Eccleſiam celebraturum vel diuina Officia auditurum cum cappa accedentem, & finito officio illum in reddicu aſſociare. *S.Cong.Rit.in Raguſina* 8. *Martii* 1617. *& in Taruiſana* 19. *Iannar.* 1619. penes me d.tract.de Canon. cap.32.num.1.

3 Canonici tenentur aſſociare Epiſcopum cum cappa ad Eccleſiam accedentem, excipiendo eum ex aliquo cubiculo Palatij Epiſcopalis Eccleſie contigui. In reaſſociatione verò eiuſdem ab Eccleſia ſaltem vſque ad portam Eccleſiæ, circa quod ſeruandum eſt Cæremoniale lib.2.c.1. *S.Cong. Rit. in Elboren. & in Oſcen.* 16. *Maii* 1601. *& in Placentina prouincia Compoſtellana* 4. *Iulii* 1615. *in* 6. *dubio, & in Cremen.* 28. *Septembris* 1602. quarum memini d.cap.32. nu. 2. & allegat Machado en ſu perfetto Confeſſor tom.2. lib.4.p.4.tract.2. doc.3. nu.6. Non obſtante conſuetudine, vt in d.Oſcen. Etiamſi domus non ſit contigua Eccleſiæ, dummodo non multum diſtet: Eadem *Sacra Cong. in d. Oſcen. & in Colimbrien.* 6. *Iulii* 1602. Et etiamſi diſtet per ſpatium ſexaginta paſſuum qui habentur pro modico ſpatio: eadem *Sacr. Congr. in Theatina* 14. *Nouembris* 1602. *& in Tiphernaten.* 5. *Iulij* 1603. Et etiamſi diſtet per ſpatium 110. paſſuum: ead. *S. Cong. in Eluen.* 10. *Ianuary* 1604. Et per ſpatium 160.paſſuum; Eadem *Sacra Cong. in Terraci-*
4 *nen.* 20. *Auguſti* 1612. Si verò Palatium ſit longè diſtans, debet Epiſcopus aſſociari ex aliquo loco ad hoc deputato propè Eccleſiam, vel Eccleſiæ ipſius atrio vel ſcalis. Eadem *S. Cong. in d.Oſcen.* 16. *Maij* 1601. quarum omnium memini d.tract.de Canon.cap.32.num.3.cum ſeqq.

5 Canonici non quoties Epiſcopus ad Eccleſiam accedit illum ex ſuo Palatio aſſociare tenentur, & reducere, ſed in ſolemnioribus tantùm diebus, quibus cum cappa ad celebrandum, vel Pontificalia exercendum accedit. In cæteris verò diebus, quibus Epiſcopus priuatè ſine cappa, vel ex alia cauſa ad Eccleſiam accedere voluerit, non tenetur niſi ex voluntate, & vrbanitate hæc obſequia illi præſtare: & ſatis eſt ſi aliquis ex Dignitatibus & Canonicis ad oſtium Eccleſiæ occurrat, cui dignior aſperſorium cum aqua benedicta miniſtrare debet, & abeuntem ſimiliter vſque ad oſtium comitetur. *Sacra Cong. Rit. in Peruſina* 10. *Decembris* 1601. *& in Ripana* 14. *Octobris* 1609. *& in Sarzanen.* 12 *Martij* 1618. *& in Taruiſana* 29. *Ianuary* 1619. *& in Saonen.* 30. *Martii* 1619. *& in Liman. in Indiis* 29. *Maii* 1621. quas omnes refert Sellius d.cap.3. num.123. & illarum memini d. cap. 32. num. 7. Nouiſſimè Eadem *S. Cong.*
6 *Rit. ſub die* 1. *Decembris* 1632. inhærendo alteri reſolutioni ſub die 17. Nouembris 1607. declarauit ſolemnes feſtiuitates per annum eſſe feſtum Paſchatis Reſurrectionis D.N.Ieſu Chriſti, Feriam quintam in Cœna Domini, Feſtum Aſcenſionis Domini noſtri, Feſtum Pentecoſtes, Feſtum SS. Apoſtolorum Petri, & Pauli. Feſtum Aſſumptionis B.Virginis. Feſtum omnium Sanctorum. Feſtum Natiuitatis, & Feſtum Epiphaniæ. refero d.cap.32.num.11.

7 Canonici ſi ex conſuetudine aſſociare ſoleant Epiſcopum à cubiculo, ſeu à camera deputata quoties cum cappa accedit ad Eccleſiam vt celebret, & diuinis Officijs aſſiſtat, etiam in Dominicis diebus, & alijs feſtiuitatibus per annum, talis conſuetudo ſeruanda eſt. *Sacra Cong. Rit. in Ripana* 30. *Ianuarii* 1610. penes Sellium d. cap.3. num.124.

8 Canonici tenentur Epiſcopum aſſociare, & reducere etiamſi cappa non vtatur quando pro loci, aut prouinciæ conſuetudine, aut aliàs cappa vti non ſolet aut eius loco alium habitum ferre ſolet. *Sacra Congreg. Rit. in Elboren.* 8. *Martij* 1600. apud me d.cap.32.num.11. in fine.

9 Canonici vt in aſſociatione Epiſcopi ſui deeſſe non poſſint, & Officia diuina non turbentur, debet Epiſcopus certam horam ſui aduentus tempore congruo ſtatuere, & ſignificare. *Sacra Congr. Rit. in Elboren. & Oſcen.* 16. *Maii* 1601. *& in Placentina prouincia Compoſtellana* 4. *Iulii* 1615. in reſp.ad 1.dub.de quibus Sellius
10 d. cap.3. num.126. Et dato ſigno, & non veniente Epiſcopo inchoari poteſt Officium: quando verò poſt inchoatum Officium Epiſcopus ad Eccleſiam deſcendit, tunc ſatis erit ſi quatuor, vel quinque Canonici, vel de Capitulo ei obuiam eant, & maior pars Canonicorum in choro remaneat. Eadem *Sacra Cong.* in d.Placentina in reſp. ad dub. 1. Et quod ſaltim duo ex Canonicis tenentur ex choro diſcedere, & obuiam ire Epiſcopo porrigentes aſperſorium. *Sacra Cong. Rit. in Lunen. Sarzanen.* 3. *Martii* 1633. cuius memini d.cap.32.nu.17. Idem ſi Epiſcopus venit eo tempore, quo poſt decantatum Euangelium Concio inchoatur: in ead. Placentina in reſp. ad dub. 2. Quod ſi finita Concione velit domum redire, nec pariter Canonici omnes debent deſerere Miſſam, ſed tantum tres, vel quatuor Epiſcopum vſque ad portam comitentur, & ſtatim redeant. Ibidem in reſp. ad 3. dub. Si vero poſt finitam Miſſam velit diſcedere, nec expectare quod Hora ſexta recitetur, quæ de conſuetudine Eccleſiæ immediate finita Miſſa cantari ſolet, Canonici omnes ſaltim vſque ad portam Eccleſię comitentur. Ibid.in reſp. ad 4.dubium. Hora verò dandi ſignum cum campana ſtabilienda erit cum Epiſcopo, quo ſigno dato diutius non eſt expectandus. Ibidem in reſp.ad 5.dubium; quorum omnium memini d.c.32. num.14. & 15.

11 Canonici non tenentur niſi ex vrbanitate aſſociare Epiſcopum venientem ad cameram Capitularem. *Sac. Cong. Rit. in Salamantina* 16. *Iulii* 1605. de qua Ego d.c. 32.poſt.num.20.

12 Canonici omnes non tenentur ire obuiam Epiſcopo ſuffraganeo venienti ad Eccleſiam ad celebrandum nomine Epiſcopi proprij vſque ad cubiculum, ſicut tenentur ire obuiam Epiſcopo proprio, ſed ſatis eſt vt Suffraganeo aliqui Canonici obuiam procedant vſque ad portam Eccleſiæ. *S.Cong Rit. in Bracharen.* 1. *Septembris* 1607. penes me d.cap.32.num.13.

13 Canonici omnes non tenentur aſsociare Epiſcopum ab eo Altari in quo Miſſam planam celebrauit, ad ſedem Epiſcopalem, ſi voluerit Miſsæ Conuentuali aſſiſtere. *S.Cong. Rit. in Typhernaten.* 5. *Iulii* 1603. quam citat Sellius d.cap.3. num.128.

14 Canonici videlicet duo, aut plures aſsociantes eorum Prælatum quandoque volentem audire Miſsam non in Cathedrali, ſed in alia Eccleſia ciuitatis, non poſsunt participes fieri diſtributionum quotidianarum, quæ non niſi præſentibus, & inſeruientibus dantur. *Sac. Cong. Conc.* teſtibus Piaſec. in praxi Epiſcop. p.2. cap.3. num.8. pag.124. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.2.tit.23. de reſident Canonic.nu.61. quos cum alijs refero de officio, & poteſt. Epiſcopi, part.3. alleg.53.num.14.

15 Canonici, & Dignitates aſsociantes per Ciuitatem eorum Epiſcopum Cardinalem, non collegialiter, nec cum habitu Canonicali, debent illum anteire, non autem ſequi. *S.Congr. Rit. in Patauina* 4. *Iulij* 1626. cuius memini in tract.de Canon.c.25. ſub nu.7.

S V M M A R I V M.

1 *Aſſiſtere Epiſcopo quando teneantur Canonici, & Dignitates.*

2 *Inſeruire Epiſcopo cogi poſſunt Canonici non ſolum in Cathedrali, ſed etiam in quibuſcunque ciuitatis Eccleſiis, ad quas ad publicas, & ſolemnes functiones exercẽ-*
das

das Episcopum ire contigerit, si in Cathedrali sufficiens Canonicorum numerus remaneat.
3 *Assistere Episcopo cogi non possunt Canonici quando ad priuatè celebrandum accesserint ad aliquam Ecclesiam præter Cathedralem.*
4 *Episcopus dum solemniter celebrat in Collegiata, Canonici Cathedralis, & non Collegiatæ ei debent assistere.*
5 *Assistere hinc inde Episcopo quando solemniter celebrat, debent Canonici duo primi Diaconi, si præbendæ sunt distinctæ.*
6 *Pluuialis fimbrias hinc inde eleuare debent Canonici duo Diaconi assistentes, & non Presbyter assistens, dum Episcopus progreditur, & thurificat Altare.*
7 *Ordinationes quando facit Episcopus etiam cum Missa priuata, ei assistere tenentur Canonici.*
8 *Biretum ponere, vel deponere Episcopo non tenentur Canonici, qui ei assistunt cum cappa, sicut tenentur ei ponere, & deponere Mitram.*
9 *Assistere hinc inde Episcopo dum accedit ad Ecclesiam non debent Canonici Diaconi, nisi quando est paratus cum Pluuiali, & Mitra.*
10 *Suffraganeo Episcopo tenentur assistere Canonici, quando nomine proprij Episcopi functiones Episcopales exercet.*
11 *Obsequia eadem præstanda sunt Episcopo delegato, quæ prætlicari debent deleganti.*
12 *Suffraganeus Episcopus vltra Diaconum, & Subdiaconū non debet habere assistentiam duorum Canonicorum.*
13 *Suffraganeus Episcopus quando solemniter celebrat, non debent assistere parati omnes Canonici, & Dignitates, sed in habitu ordinario.*
14 *Præsens in choro tam in Cathedrali, quàm in alia Ecclesia intelligitur Canonicus, dum est in assistentia apud Episcopum.*
15 *Distributiones quotidianas non amittunt Canonici, & Dignitates iuxta consuetudinem Ecclesiæ assistentes, seu ministrantes Episcopo priuatim celebranti in Ecclesia Cathedrali.*
16 *Decano dum Missam in diebus solemnibus celebrat, debent assistere duo Canonici pro Diacono, & Subdiacono, si Mansionarij sint impediti.*
17 *Caput tegere, & detegere non tenentur Episcopo assistentes Canonici & Dignitates, quando assistit diuinis cum cappa, & Birreto.*
18 *Genuflectere non tenentur Canonici, & Dignitates assistentes, vel aliquo modo Episcopo solemniter celebranti assistentes.*

Canonici assistentes Episcopo.

COLLECT. C.

1 CAnonici, Dignitates, & Portionarij tenentur assistere Episcopo solemniter celebranti, ordinationem facienti, & cætera Pontificalia exercenti, eique in vestibus sacris inseruire per se ipsos: si verò aliquis sit impeditus, alius eiusdem ordinis, & gradus respectiuè, non autem inferioris deputari poterit. *Sacr. Cong. Rit. in Abulen. 20. Decembris* 1601. *&* 18. *Martij* 1602. quas refert Sellius in select. Canon. cap. 3. num. 126.

2 Canonici tenentur, & cogi possunt ab Episcopo, vt sibi ministrent, & inseruiant non modò in Cathedrali, verùm etiam in quibuscunque ciuitatis Ecclesijs, ad quas ad publicas, vel solemnes Episcopales functiones exercendas Episcopum ire contigerit. *Sacr. Cong. Rit. in Salamantina* 10. *Ianuarij* 1604. *& in Typhernaten.* 5. *Iulij* 1603. *& in Elboren.* 7. *Iulij* 1612. *& in Granaten.* 9. *Maij* 1606. quarum meminit Machado en su perfetto Confessor. lib. 4. c. 4. tract. 2. docum. 3. Dummodo in Cathedrali numerus sufficiens Canonicorum, & magistrorū remaneat, & officium, ac seruitium chori non desera-

Barbos. Apost. Decis. Sum.

tur. *S. Cong. Rit. in Lamacen.* 17. *Martij* 1607. & in d. El-
3 boren. Secus si ad priuatè celebrandum accesserit ad
alias Ecclesias, quia tunc Canonici cogi non poterunt
4 ei assistere. Eadem *S. Cong. in d. Typhernaten.* Dum verò Episcopus solemniter celebrat in Collegiata Canonici Cathedralis debent assistere, & præferuntur in eo munere ipsius Collegiatæ Canonicis. Eadem *S. Congr. in Bononien.* 20. *Aprilis* 1602. *&* 10. *Maij* 1608. *& in Brundusina* 15. *Iulij* 1617. teste Sellio d. cap. 3. num. 128.

5 Canonici duo primi Diaconi, quando Præbēdæ sunt distinctæ, debent assistere hinc inde Episcopo quando solemniter celebrat, vt cauetur lib. 1. Cærem. c. 8. *Sacra Cong. Rit. in Placentina* 19. *Maij* 1607. in resp. ad 7. dub. penes Sellium d. cap. 3. num. 119.

6 Canonici duo Diaconi assistentes, & non Presbyter assistens debent eleuare fimbrias Pluuialis hinc inde dum Episcopus progreditur, & thurificat Altare. Eadem *S. Cong. Rit.* in d. Placentina in resp. ad 7. dub. apud Sellium d. cap. 3. num. 130.

7 Canonici ijdem assistere debent Episcopo quando facit Ordinationes tam si facit cum Missa solemni, quā si faciat cum Missa priuata. *S. Cong. Rit.* in d. Placentina in resp. ad dub. 2. quam citat Sellius d. cap. 3. num. 131.

8 Canonici qui assistunt Episcopo cum cappa non tenentur ei ponere, & deponere biretum, sicut tenentur ei ponere, & deponere Mitrā *S. Cong. Rit. in Saon.* 21. *Augusti* 1604. de qua mentionem facit Sellius d. c. 3. nu. 132.

9 Canonici Diaconi non debent hinc inde assistere Episcopo dum is accedit ad Ecclesiam nisi quando est paratus cum Pluuiali & Mitra. *Sacr. Cong. Rit. in Aesina* 3. *Augusti* 1602. de qua Sellius d. cap. 3. num. 133.

10 Canonici tenentur assistere Suffraganeo quando nomine proprij Episcopi functiones Episcopales exercet. *S. Cong. Rit. in Bracharen.* 21. *Februarii* 1604. referente Sel-
11 lio d. c. 3. nu. 134. Eadem enim obsequia præstanda sunt Episcopo delegato, quæ præstari debent deleganti. *S. Cong. Rit. in d. Bracharen.* 20. *Martij* 1604. vt per Sellium d. c. 3. n. 135. Machado d. tract. 2. doc. 3. nu. 4.

12 Canonicorum duorum assistentiam habere non debet Episcopus Suffraganeus vltra Diaconum, & Subdiaconum, qui sunt cantaturi Euangelium & Epistolam, sicut haberet proprius Episcopus. *S. Cong. Rit. in Bracharen.* 1. *Septembris* 1607. nisi consuetudo antiqua id permitteret, vt fuit consideratum in Tarraconen. 7. Iulij 1612. cuius meminit Selli. d. cap. 3. nu. 136.

13 Canonici & Dignitates omnes non debent assistere parati quando Episcopus Suffraganeus solemniter celebrat, sed in habitu Ordinario, sicut & quando facit Ordinationes, consecrationes, vel alias similes functiones pro Ordinario, quo casu illi tantum debent accipere paramenta, qui sunt necessarij in ministerio. *S. Cong. Rit. in d. Bracharen.* 1. *Septembris* 1607. vt per Sellium d. cap. 3. num. 136.

14 Canonicus dum est in assistentia apud Episcopum intelligitur præsens in choro tam in Ecclesia Cathedrali quàm in alia Ecclesia. *Sacra Cong. Rit. in Camerinen.* 15. *Martij* 1608. cuius memini in tract. de Canon. c. 33. n. 5.

15 Canonici seu Dignitates, qui assistunt, seu ministrant iuxta consuetudinem Ecclesiæ Episcopo priuatim celebranti in Ecclesia Cathedrali, non amittunt distributiones quotidianas. *S. Cong. Rit. in Lamacen.* 8. *Aprilis* 1607. quam adducit Sellius d. cap. 3. num. 137.

16 Canonici duo debent assistere & ministrare Decano pro Diacono & Subdiacono, dum Missam in diebus solemnibus celebrat, si Mansionarij, quibus cura animarū incumbit, in ipsius exercitio sint impediti. *S. Cong. Conc. in Ceneten.* 14. *February* 1615. penes Selliū d. c. 3. n. 138.

17 Canonici, & Dignitates assistentes Episcopo non tenentur illi caput tegere & detegere quando assistit Diuinis cum cappa & bireto. *S. Cong. Rit. in Isernien.* 21. *Augusti* 1632. apud me d. tract. de Canon. cap. 33. nu. 27.

Plura habes supra in verbo Assistere collect. 42.

SVMMARIVM.

1 *Reſidere in propria Eccleſia debent omnes Canonici.*
2 *Canonici, qui maiori ſeruitio Eccleſiæ, de quo in cap. 12. ſeſſ. 24. ſunt adſtricti, eiſdem pœnis, de quibus ibi, ſi non reſederint, ſubiacent.*
3 *Epiſcopus poteſt dare licentiam Canonicis ex legitima cauſa, vt à ſuæ Eccleſiæ ſeruitio abſint.*
4 *Licentiam nullam petere, aut cauſam aſſignare tenentur Canonici vt abſint per tres menſes.*
5 *Conſuetudo reſidendi etiam in tribus menſibus vacantiæ potius attendenda eſt, quam ſtatutum Eccleſiæ quod talem vacantiam concedit.*
6 *Conſuetudinis immemorabilis prætextu Canonicis non licet vltra tres menſes ab Eccleſia abeſſe.*
7 *Citandi & monendi quomodo ſint Canonici ad reſidentiā.*
8 *Abſens vltra tres menſes à ſeruitio Eccleſiæ Canonicus quibus gradibus veniat priuandus.*
9 *Abſentes Canonici à ſeruitio Eccleſiæ ſunt puniendi, quāuis ſint præſentes vbi ipſa Eccleſia exiſtit.*
10 *Abſentes pro præſentibus haberi non poſſunt ſi primam reſidentiam non fecerunt, nec Fidei profeſſionem emiſerūt.*
11 *Portiones Canonicorum abſentium quatenus accreſcant deſeruientibus.*
12 *Canonicus legitimè abſens non tenetur de ſuo ſoluere pro Miſſis Conuentualibus.*

Canonici abſentes, & non reſidentes.

COLLECT. CI.

1 CAnonici omnes in propria Eccleſia reſidere debēt, & perſonaliter deſeruire eorum muneri, non obſtantibus quibuſcunque; ille tamen qui aliud beneficiū ex legitima diſpenſatione obtinet, quod maiorem, vel æqualem cauſam reſidendi habeat, licet non interſit muneri, quod exigit Canonicatus, non poteſt tamen eo priuari, nec alia pœna affici, niſi priuatione diſtributionum quotidianarum, nec Concilium Trid. ſuper pluralitate beneficiorum prouidet, niſi in futurum, præterquam in Parochialibus, quas nec etiam per diſpenſationem ante Concilium obtentam, nemo niſi vnitas retinere poteſt. *S. Cong. Conc.* teſte Nicolao Garcia de benefic. p. 3. cap. 2. nu. 186.

2 Canonici, qui maiori ſeruitio Eccleſiæ de quo in c. 12. ſeſſ. 24. de reform. ſunt adſtricti, eiſdem pœnis, de quibus ibi, ſi non reſederint, ſubiacent. *S. Cong. Conc.* teſtibus Nicol Garc. d. p. 3. c. 2. n. 144. Armend. in addit. ad recop legum Nauarræ, lib. 2. tit. 23. nu. 107. quos refero de officio, & poteſt. Epiſcopi, p. 3. alleg. 63. n. 146. in fine.

3 Canonicis licentiam poteſt dare Epiſcopus ob legitimam cauſam vt abſint à ſuæ Eccleſiæ ſeruitio: legitima autem cauſa dicitur, quæ eſt à lege approbata, & in iure expreſſa. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. d. p. 3. cap. 2. num. 408.

4 Canonici vt abſint per tres menſes nullam tenentur aſſignare cauſam, aut licentiam petere, non tamen omnes poſſunt abeſſe eodem tempore ne Eccleſia deſtituatur ſuo debito ſeruitio, ſed tantum eam quotam partem Canonicorum, quæ videbitur arbitrio Epiſcopi, vel Capituli. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. d. p. 3. c. 2. nu. 315. Et ſic prouidere debet ne huiuſmodi vacationes incidant in Natale, aut Paſcha Domini, aut huiuſmodi magnas ſolemnitates. Eadem *ſacra Cong.* de qua idem Garcia d. c. 2. nu. 316.

5 Canonicis quamuis per ſtatutum Eccleſiæ concedatur per tres menſes abeſſe, ſi illud per conſuetudinem non fuit obſeruatum, attendenda eſt magis conſuetudo contraria, quàm ſtatutum. *Sacra Cong. Conc.* quam citat Nicol. Garcia d. p. 3. c. 2. nu. 310.

6 Canonicis prætextu immemorabilis conſuetudinis non licet vltra tres menſes quotannis ab Eccleſia abeſſe, neque eo trimeſtri tempore poſſunt abſentes diſtributiones quotidianas percipere, quippe quod huiuſmodi immemorialis conſuetudo vtroque caſu ſublata eſt decreto Concilij c. 12. ſeſſ. 24. de reform. *Sacr. Cong. Conc.* de qua facit mentionem Nicol. Garcia d. p. 3. cap. 2. num. 197.

7 Canonici non ſunt citandi, aut monendi ad reſidentiam, nec opus eſt intimatione, vt deſeruiant, iuxta formam c. 12. ſeſſ. 24. de reform. Sed ſi abfuerint vltra tres menſes citandi ſunt ad allegandum quare non debeant puniri ſecundum hoc decretum, & oportet bonum Iudicem arbitrari quanto tempore debent vltra tempus permiſſum abſentes expectare antequam contra eos pœna exequatur. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. d. p. 3. c. 2. nu. 145.

8 Canonicus ſi vltra tres menſes vno anno à ſeruitio Eccleſiæ abſens fuerit, dimidia parte fructuum Canonicatus pro illo anno priuandus eſt: pro ſecundo vero anno ſi eadem negligentia vſus fuerit, omnibus fructibus priuari debet; creſcente verò contumacia in eum iuxta ſacrorum Canonum Conſtitutiones procedendum eſt: omnibus verò alijs diſtributionibus pro illis Horis, quibus non interfuerit, carere debet. *Sacr. Cong. Conc. in Abulen. 24. Auguſti* 1596. penes Nicol. Garc. d. p. 3. cap. 2. nu. 423. & eodem cap. 2. num. 142. ait ab eadem *Sacra Cong.* deciſum Capitulares habentes Canonicatus, vel Dignitates in Cathedralibus pro primo anno abſentiæ ſolum priuari dimidia parte fructuum ſuæ Dignitatis vltra diſtributiones quotidianas, quas perdunt, etiamſi in primo anno nullo die reſederit talis Capitularis.

9 Canonici, qui à ſeruitio Eccleſiæ abſunt, puniendi ſunt, quamuis vbi ipſa Eccleſia exiſtit, ſint præſentes. *S. Cong. Conc.* referente Paulo Piaſecio in praxi Epiſcop. p. 2. c. 3. num. 10.

10 Canonici, qui nondum fecerunt primam reſidentiā, nec Fidei profeſſionem emiſerunt, non poſſunt quidem pro præſentibus haberi, licet pro cauſis, & negotijs Capituli abſentes fuerint. *Sacra Cong. Conc.* vt per Nicol. Garc. d. p. 3. c. 3. nu. 52. quem refero in tract. de Canonic. c. 17. nu. 41.

11 Canonicorum abſentium portiones accreſcunt deſeruientibus, ſi ex decreto Concilij ſeſſ. 21. cap. 3. de reform. ſeparatæ ſint; ſecus verò ſi ex decreto c. 3. ſeſſ. 22. de reform. tunc enim fabricæ Eccleſiæ quatenus indigeat, vel alteri pio loco arbitrio Ordinarij applicabuntur, non obſtante conſuetudine, qua cauetur vt deſeruientibus portiones ſeruientium accreſcant. *S. Cong. Conc.* quam citat Nicol. Garc. d. p. 3. c. 2. nu. 465.

12 Canonicus legitimè abſens non tenetur de ſuo ſoluere pro Miſſis Conuentualibus, ad quas tenetur abſens, ſed computandum cum illa parte Præbendæ, ſeu diſtributionum (ſi diſtributiones omnes ſint loco Præbendæ) quæ relinquitur à legitimè abſentibus in Cathedralibus, ſeu Collegiatis, quia onus cantandi has Miſſas eſt penes Capitulum. *S. Cong. Conc. 28. Auguſti* 1621. teſte Aldano in compendio Canon. reſolut. lib. 3. tit. 4. n. 15. quem refero in collect. ad Trid. ſeſſ. 21. de reform. cap. 3. num. 16.

Canonicus abſens quando amittat, vel lucretur diſtributiones quotidianas, vide in verbo Diſtributiones, collect. 258.

Vide ſupra in verbo Abſens, collect. 8. & in verbo Reſidere, collect. 649.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Canonicis Regularibus agentes.*
2 *Ordo Canonicorum Regularium S. Auguſtini quando inceperit, & in quas familias diuiſus ſit, oſtenditur.*

3 *Ordo*

3 *Ordo Canonicorum Regul. triuim, qui in plures Congregationes extendebatur, in vnum corpus fuit vnitus.*
4 *Episcopi facti ex Canonicis Regularibus habitum portant, quo vtuntur clerici seculares in Episcopos promoti.*
5 *Monachis Cassinensibus Ordinis S. Benedicti pracedunt Canonici Regulares.*
6 *Priuilegijs, exemptionibus, gratijs, & indultis pluribus gaudent Canonici Regulares.*
7 *Delictum committens Canonicus Regularis degens in adibus Parochialis Ecclesia Congregationi vnita, non potest ab Episcopo puniri.*
8 *Pracedentiam pratendere non possunt Canonici Regulares super vnum clericum Regularem dum inter alios Parochos procedit in processionibus.*
9 *Parochialium curam habere non possunt Canonici Regulares.*
10 *Officium Sanctissimi Sacramenti singulis ferijs quintis recitant Canonici Regulares S. Augustini, & Moniales eiusdem Ordinis.*
11 *Abbatem non tenentur associare & excipere ex eius domo Canonici Regulares.*
12 *Episcopus non potest compellere Canonicos Regulares curam animarum exercentes in suis Ecclesijs ad interessendum diuinis Officijs.*
13 *Canonici Regulares possunt stare cum Rocchetto sine alio superpelliceo.*
14 *Rocchetum & superpelliceum gestare valent Canonici Regulares in processionibus publicis.*

Canonici Regulares.

COLLECT. CII.

1 DE Canonicis Regularibus agunt Richardus Anglicus Theologus Parisiensis, & Canonicus Regularis S. Victoris in chronica Canonic. Regul. Ioannes de Nigraualle bibliothec. Apost. in epith. chronoc. Ioannes Trullus de Canonicorum Regularium Ordinis antiquitate, nomine, instituto, & approbatione ac viris illustribus, Gabriel Pennotus in historia tripartita de origine Canon. Reg. Fr. Hieron. Roman. de Repub. Christ. lib. 6. c. 4. & 16. Platus de bono status Relig. lib. 2. c. 25. Fr. Emman. quæst. Regul. tom. 1. quæst. 3. art. 1. Fr. Ludou. Miranda in man. Prælat. tom. 1. quæst. 4. art. 13. Suar. tom. 4. de Relig. tract. 8. cap. 7.

2 Canonicorum Regularium sancti Augustini Ordo institutus fuit in primitiua Ecclesia à Christi discipulis. Benedictus XII. constit. 6. incip. Ad decorem Idib. Maij 1339. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 169. aliàs pag. 199. in vlt. imp. Deinde quasi denuo erectus est à sancto Augustino in ciuitate Hipponensi, anno 397. septem post familiam Eremiticã, Pontifice Cyriaco, Imperatorib. Occidentis Honorio, Oriẽtis Arcadio.

3 Canonicorum Regularium plures Congregationes in vnum corpus vniuit, & priuilegia communicauit Martinus V. constit. 7. incip. Solicitudinis 2. Kalend. Iulij 1421. apud Laert. Cherubin. d. tom. 1. pag. 258. aliàs pag. 245. Sed in varias familias distinctum, de quibus infra suo Ordine agendum erit.

4 Canonici Regulares in Episcopos promoti portant habitũ, quo vtuntur clerici seculares in Episcopos promoti. Leo X. const. 34 incip. Dudum 1. Septemb. 1519. apud Laert. Cherubin. tom. 1. pag. 525. aliàs pag. 443. in nouis. impres.

5 Canonici Regulares præcedunt Monachis Cassinensibus Ordinis sancti Benedicti, & sunt illis antiquiores. Pius IV. constit. 55. incip. Sedis Apost. de anno 1564. apud Laert. Cherubin. tom. 2. pag. 106. & illius meminit Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 3. num. 9.

6 Canonici Regulares non coguntur causas suscipere, sententias exequi, Monialium Confessiones audire, aut aliud simile onus subire. Priuilegium habent vt contra eorum bona & iura non currat præscriptio nisi sexaginta annorum. Possunt admittere ad ingressum, qui arctiorem Religionem vouerunt. Gaudent omnibus gratijs, priuilegijs, & indultis Congregationis Cassinensis Monachorum S. Benedicti, & eligunt sibi Conseruatores cũ amplissima facultate. Sixtus IV. constit. 10. incip. Dum ad vniuersos 10. Kalend. Septembris 1476. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 344. & illius meminit Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 3. num. 10.

7 Canonicus Regularis iussu sui Superioris degens in ædibus Parochialis Ecclesiæ Cõgregationi vnitæ, in qua curam animarum exercet, & Sacramenta administrat, si delictum non concernens curam animarum nec administrationem Sacramentorum commiserit, non potest ab Episcopo puniri vigore decreti Concilij c. 3. sess. 6. de reformat. quasi extra monasterium degat. *S. Cong. Conc.* 8. *Februarij* 1601. apud Lezanam in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 18. num. 26.

8 Canonici Regulares non possunt prætendere præcedentiam super vnicum clericum Regularem dum inter alios Parochos procedit in processionibus. *Sacra Cong. Rit. in Asten. 23. Nouembris* 1602. quam refert Aldan. in compendio Canonicar. resolut. lib. 1. tit. 6. nu. 27.

9 Canonici Regulares non admittuntur ad cõcursum, nec ad Parochialium curam, nisi Sedis Apost. præcedat dispensatio. *S. Cong. Episcop. & Regul. in Cremonen. 1. Septemb.* 1603. Cuius meminerunt Io. Maria Nouat. in lucerna Regul. verbo Canonici Regulares num. 1. Ego de Iure ecclesiast. vniuerso lib. 3. c. 4. num. 79. me citato Lezana d. tom. 2. cap. 2. num. 12. Vide collect. 63. num. 1.

10 Canonici Regulares S. Augustini, & Moniales eiusdem Ordinis recitant singulis ferijs quintis Officium Sanctissimi Sacramenti. *S. Cong. Rit. in Burgen. de Arrinegra* 15. *Maij* 1610. teste Aldaro d. tit. 6. num. 25.

11 Canonici Regulares non tenentur associare, & excipere Abbatem ex eius domo, dum ad Ecclesiam venit solemniter celebraturus, quia Cæremoniale de Episcopo loquens in hoc casu non comprehendit Abbates. *Sacra Cong. Rit. in Hispaniarum S. Ioannis de Penna* 11. *Decembris* 1613. referente Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 3. num. 28. in fine.

12 Canonicos Regulares curam animarum exercentes in Ecclesijs vnitis eorum monasterijs non potest Episcopus compellere ad interessendum diuinis Officijs, quæ diebus Sanctorum patronorum ciuitatis in Ecclesia Cathedrali celebrantur. *Sacra Cong. Conc.* 5. *Decembris* 1626. penes Aldan. d. tit. 6. num. 21.

13 Canonici Regulares tam in publicis quàm in priuatis actibus, omissa solum veste superiori nigra, possunt stare cum rochetto sine alio superpelliceo. *Sac. Congr. Rit.* quam citat Barthol. Gauant. in manuali Episcop. sub hoc verbo num. 1.

14 Canonici Regulares in processionibus publicis Rochettum, & superpelliceum gestare valent. *Sacra Cong. Rit.* 28. *Augusti* 1628. penes & Gauant. & Ioan. Maria Nouat. locis proximè citatis.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Canonicis Regul. Lateran. agentes.*
2 *Ordo Canonicorum Lateranen. incœpit intra annum 440. & 457.*
3 *Congregatio Lateranensis reformata fuit à congregatione Frigionaria.*
4 *Tunica alba Rochetto ex bysso tenuissima induuntur Canonici Regulares Lateranen. & pileum nigrum portant.*
5 *Processionibus interuenire non tenentur Canonici Regulares Lateranen.*
6 *Processionibus in ciuitate Neapol. debent Canonici Regul. Lateran. deferre Crucem cum velo.*

7 *Gratiis ſingularibus tam ſpiritualibus quàm tēporalibus conceſſis Monachis Caſſinenſibus gaudent Canonici Regulares Lateranenſ.*
8 *Beneficium Curatum, & curam animarum etiam ad tempus non licet aſſumere Canonicis Regularibus etiam de licentia ſui Generalis.*

Canonici Regulares Lateranenſes.

COLLECT. CIII.

1 DE Canonicis Regularibus Lateranenſ. Paul. Morigia de origine Relig. lib. 1. cap. 8. Silueſt. Marul. in Oceano Relig. lib. 1. pag. 1. cum ſeqq. Carol. Tapia in auth. ingreſſi C. de ſacroſ. Eccleſ. verbo Monaſteria c. a. Ioan. Trullus, Gabriel Pennotto, & alij citati ſupra præcedenti collect. num. 1.

2 Canonici Regulares Lateranenſes ſic dicti ab Eccleſia ſancti Ioannis Laterani in vrbe, in qua à ſancto Leone Magno Pontifice intra annum 440. & 457. collocatos fuiſſe refert Cæſar Franccioti clericis Regularis S. Mariæ de Luca in hiſtoria ſacra Lucenſi edita anno 1613. in Eccleſia S. Tudiani ſtatim in princip. Siue vt vult Onuphr. Panuinus de ſeptem Stationibus Vrbis, vbi de Eccleſia Lateranenſi à ſancto Gelaſio Papa ſancti Auguſtini diſcipulo ab anno 555. & deinceps durante ibi eadem familia per 800. annos vſque ad Pontificatum Bonifacij VIII. qui ſublatis Canonicis Regularibus ſancti Auguſtini ſeculares introduxit ann. 1300. vt refert Carol. Tapia de verbo monaſteria cap. 2. numero 3.

3 Reformata eſt hæc Congregatio à Congregatione Frigionaria, de qua infra.

4 Canonici Regulares Lateranen. induuntur tunica alba, Rochetto ex byſſo tenuiſſima & pileum nigrum portant. Carol. de Tapia d. cap. 2. num. 5.

5 Canonici Regulares Lateranen. non tenentur accedere ad proceſſiones. *S. Cong. Rit. in Lateranen Canonicorum Regul.* 30. *Iulij* 1616. teſte Selho in ſelect. Canon. cap. 3. num. 107.

6 Canonici Regulares Lateranen. in proceſſionibus debent in ciuitate Neapolitana deferre Crucem cum velo, ſeu publico appenſo vt alij Regulares, non autem diſcoopertum, vt defert Clerus ſecularis. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Neapolitana* 14. *Ianuar.* 1617. referente Selho d. cap. 3. num. 106.

7 Canonici Regulares Lateranen. communicant in ſingulis gratijs tam ſpiritualibus quàm temporalibus cum Monachis Caſſinenſibus, & Canonicis Regularibus S. Saluatoris Bononienſis. Gregorius XV. conſtit. 33. incip. Iniuncti. 22. Auguſti 1622. cuius meminit Lezana in ſum. quæſt. Regular. tom. 1. cap. 3. nu. 10.

8 Canonicis Regularibus Lateranen. non licet etiam de licentia ſui Generalis abſque permiſſu Summi Pont. aſſumere curam animarum ad tempus, multoque minus beneficium Curatum. *S Cong. Conc.* quam referunt Quarant. in ſum. Bullar. verbo Canonicus Regularis, Paul. Piaſec. in praxi Epiſcop. p. 2. cap. 5. num. 23. Nicol. Garc. de benef. p. 7. cap. 10. num. 32.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Canonicis Regularibus Sancti Ruffi agentes.*
2 *Congregatio hæc cur Sancti Ruffi appelletur, oſtenditur.*
3 *S. Crucis Conimbricenſ. Congregatio accepit huius S. Ruffi leges, & ſtatuta.*
4 *Feſtum S. Ruffi qua die celebretur.*

Canonici Regulares S. Ruffi.

COLLECT. CIV.

1 DE Canonicis Regularibus S. Ruffi, Silueſt. Marul. in Ocean. Relig. lib. 1. pag. 5. Aymar. Falco in hiſtoria Antoniana, p. 2. tit. 22. cap. 3. Petrus Griffeus in hiſtoria Canonic. ſect. 13. num. 16. & 17. Aſcan. Tamburin. de iure Abbatum, tom. 2. diſp. 24. quæſt. 4. numer. 5. Claudius Robertus in ſua Gallia Chriſtiana tit. de Abbatijs, lit. R. verbo S. Ruffus.

2 Canonici Regulares ſancti Ruffi, vt multi volunt, à ſancto Ruffo ſancti Pauli diſcipulo inſtituti, de quo ipſe ad Roman. c. 16. nu. 13. ex me ſalutem dicite Ruffo ſelecto in Domino, eiuſque matri, quam non aliter atque meam matrem obſeruo. Hunc ſcribit Dorotheus in ſynopſi fuiſſe Thebarum Epiſcopum: addit Ioannes Mauzolicus in ſuo martyrolog. venille poſtea Gallias, & Auenionis factum fuiſſe Epiſcopum, ibique introduxiſſe Canonicos Regulares, de anno nihil omnino ſcitur. Sed illud arctius eſt, quod tradit Claudius Robertus loco ſupra citato, ſcilicet nullo modo dictam eſſe hanc Congregationem S. Ruffi quod eam S. Ruffus inſtituerit, cum nunquam fuerit Lugdunenſis Epiſcopus; ſed propterea ſic appellatam, quia præcipuum eius domicilium, & familiæ caput erectum fit ſub inuocatione S. Ruffi in Vrbe Valentina in Gallia, cuius etiam nobilis Prioratus eſt Lugduni, à quo mirum in modum hæc familia nobilitata eſt.

3 Canonicorum Regularium S. Ruffi leges & ſtatuta accepit nobiliſſima Congregatio S. Crucis Conimbricenſis, de qua infra collect. 109. vt refert Marquez de vera origine Eremitarum S. Auguſtini cap. 18. §. 4. & 5. Feſtum S. Ruffi in martyrologio Romano celebratur 21. Nouembris: eſt & alius S. Ruffus primus Epiſcopus. Auenion. 12. Nouembris. 4

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Canonicis Regularibus Aroaſiæ agentes.*
2 *Canonici Regul. Aroaſiæ quando inceperint.*
3 *Canonicorum Regul. Aroaſiæ Congregatio iam deſijt.*

Canonici Regulares Aroaſiæ.

COLLECT. CV.

1 DE Canonicis Regularib. Aroaſiæ Cruſſen. in Monaſt. Auguſt. p. 2. cap. 17. Aubert. Miræus de origine Canonicor. Regul. cap. 10. Aſcan. Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. diſp. 24. q. 4. nu. 7.

2 Canonici Regular. Aroaſiæ inſtituti fuerunt à duobus pijs Sacerdotibus, Cannone, & Holdemaro in Monaſterio Aroaſiæ ſecundo ferè lapide à Bapalma Arteſiæ oppido verſus finem Regni Galliæ in diœceſi Attrebaten. anno 1097. Pontifice Vrbano II. Imperatore Occidentis Henrico IV. Orientis Alexio Comneno. Ab hoc Monaſterio Aroaſiæ familiæ Aroſianæ capite, & nomen ſumpſit hæc Congregatio, quo tamen tempore, id mihi ignotum eſt. Habuit frequentiſſima per Belgium, & Galliam Monaſteria, quorum catalogum deſcribit Aubertus Miræus citato loco. Porro hæc Monaſteriorum ad Aroaſiam vnio iam deſijt, nec talis Congregatio hodie perſiſtit, & ideo de illa hæc pauca ſufficiant.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Canonicis S.Victoris agentes.*
2 *Canonici Regulares S. Victoris cur sic dicti.*
3 *Hugo & Richardus de S.Victore ex hac familia fuere.*

Canonici Regulares S. Victoris.

COLLECT. CVI.

1 DE Canonicis Regularibus sancti Victoris, Crussen. in Monast. August. p.2.cap.19. Aubert. Miræus de origine Canonic. Regul. cap.12. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum,tom.2.disp.24. q.4.nu.12.

2 Canonici Regulares S. Victoris hoc nomen sortiti sunt à Monasterio S. Victoris prope muros Parisienses Abbatiali titulo illustri, ædificatum fuit à Ludouico Grasso Galliæ Rege anno 1113. vt referunt Crussen. & Miræus citatis locis, quorum vltimus ea enumerat Cœnobia, quæ huic Congregationi paruerunt, & magnum Vitriaci Cardinalis de Canonicis S. Victoris elogium transcribit. Cæterum desijt iam hæc Congregatio, licet Monasterium, quod toti præficiebatur, adhuc flo-
3 reat. Fuere ex hac familia Hugo, & Richardus de sancto Victore Scriptores magni nominis.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Canonicis Regularibus Præmonstratens. agentes.*
2 *Canonici Regulares Præmonstrat. instituti à S. Norberto sub regula S. Augustini.*
3 *Habitus Canonicorum Regularium Præmonstrat. qualis.*
4 *Generalis & Abbates Ordinis Præmonstrat. sunt perpetui.*
5 *Canonici Præmonstrat. in Hispania.*

Canonici Regulares Præmonstratenses.

COLLECT. CVII.

1 DE Canonicis Regularibus Præmonst. Chronicon Præmonstratense Coloniæ impressum de anno 1613. S. Antonin. p.2.hist.tit.15.c.19. & tit.17.cap.2.§.2. Ioann.Richard.in notis ad Epist.S.Bernardi Epist.25.& 247.Ioan.Trull.de Canon.Regul.lib.1.c.9.pag.43.Paul. Morigia de origine Relig. lib.1.c.57. Syluest.Marul.in Oceano Relig. lib.12.pag.172. Thom.Bozius de signis Eccles.tom.2.lib.22.cap.3.Carol.Tapia in auth. ingress. C.de sacros. Eccles. verbo monasteria, cap.26. Venero en su enchiridion de los tiempos fol.109. in impressione anni 1641. Gualter. in tabulis chronograph. seculo 12.pag.647. Fr.Emman. Rodrig.quæst.Regul.tom.1.q. 3.art.16.Card. Baron. annal.Eccles.to.12. anno Christi 1120.& anno 1134.Azor.instit.moral. p.1. lib.12. c.21. q.2.Suar.tom.4.de Relig.tract.9. lib.2.cap.5.n.6. Claud. Robert.in Gallia Christiana tit.de Abbatijs lit.P. verbo Præmonstratum, Hieron. Roder. in compendio quæst. Regul.resol.123.nu.23.late Aubert.Miræus in chronica huius Ordinis, quam edidit Coloniæ Agrippinæ anno 1613.Ascan.Tamburin. de iure Abbatum tom.2. disp. 24.q.4.nu.20. Fr.Ferdinand. Camargo in Epithome historiali Ecclesiæ militantis sub anno 1116.pag.230. nouissimè R. P. Angelus Manrique in annalibus Cisterciens.anno Christi 1120.c.2.n.1. cum seqq. Et ex huius familiæ alumnis Philippus Abbas bonæ spei contemporaneus sancti Bernardi Clarauallensis in libro de continentia Clericor. c.125. & 126. nouiter impresso Duaci 1621. Ioannes Chrisostom. Vander Sterre Abbas S. Michaelis de natalibus Sanctorum huius Ordinis Antuerpiæ impres.de anno 1625.& in opere,cui titulus est. Lilium inter spinas de vita S.Iosephi Steinueldensis Ordinis Præmonstraten.impres.etiam Antuerpiæ de anno 1627.& in alio opere dicto Echo S.Norberti triumphãtis, impresso quoque Antuerpiæ de anno 1629. Dionysius Mudtatz Præpositus Monialium Ordin. Præmonstrat. in sua historia ecclesiastica Bredæ 1624. Augustinus Vuithmans in suo Mariano Antuerpiæ impresso de anno 1628. Martinus Mertz Prior Rhotensis in Sueuia in vita S. Norberti Mauritius du Prè in vita eiusdem S. Norberti tribus libris lingua Gallica exaratis,Cornelius Hanegrauius Præpositus Collegij Romani S. Norberti. in vita eiusdem sancti lingua Italica conscripta, & Romæ impressa de anno 1632.

2 Canonici Regulares Præmonstratenses sic dicti à loco Præmonstrato in diœcesi Lugdunensi suffraganea Remensi in Gallia,instituti fuere à Norberto Archiepiscopo postea Magdeburgensi Germaniæ Primate sub regula sancti Augustini, & instituto Canonicorũ Regularium de anno 1120. Pontifice Calixto II. Imperatoribus Occidentis Henrico V. Orientis Ioanne Comneno, eorum Ordo confirmatus fuit ab Honorio II.in sua constit. incip. Honorius Episcopus sub dat. Kalend. Martij. 1126. quæ reperitur impressa in statutis Ordinis renouatis de anno 1628. Constitutiones & statuta, quæ omniũ prima, & antiquissima sunt à sancto Norberto Ordinis huius institutore condita & promulgata fuerunt, deinde à Gulielmo Abbate Præmonstratens.in decretis Doctore eximio de consilio Coabbatum suorum anno Domini 1290. in Capitulo Generali renouata, vt refert Ioan.le Page in bibliotheca Præmonstrat. lib.2.fol.777.

3 Canonici Regulares Præmonst. vtuntur albis vestibus, nam eorum ordo in candido habitu institutus esse dignoscitur, & per omnes eiusdem Ordinis Ecclesias perpetuis temporibus illum inuiolabiliter obseruari iusserunt plures summi Pontifices, Alexander III. de anno 1177. Clemens III. 1188. Innocentius III. 1198. Honorius III. 1217. Gregorius IX. 1227. ac alij successores. Vnde sanctus Dominicus relicto rocheto, seu tunica linea Regularis Canonici Ordinis sancti Augustini, cuius erat Canonicus, volens religionem suam ad instar Religionis Canonicorum Præmonstratensium instituere, regulariaque sui Ordinis statuta, constitutiones, & cæremonialia ex hac Præmonstratensi Religione desumere, habitum laneum, & candidum cum scapulari iuxta formam habitus Præmonstratensis confectum induit, & Fratres suos eo vestiri voluit, solum ex colore cappæ dissimilem, quod Dominicanorum cappa sit nigra, Præmonstratensium verò sit candida; referunt Fr.Ferdinand.del Castillo in historia Ordinis Prædicatorum,lib.1.cap.17.Ioan.le Page in d.bibliotheca,lib.1. fol.23. & 303.

4 Canonicorum Regularium Præmonstrat.Generalis, & Abbates, sic appellant monasteriorum Superiores, sunt perpetui, vigent maximè per Germaniam, Flandriam, & Galliam. In Hispania verò sunt nonnulla Religiosorum huiusmodi Monasteria, quæ Religiosam reformationem acceperunt, illi enim habitum totaliter candidum, tam quoad tunicam, quàm scapulare, caputium, & cappam Carmelitanæ non dissimilem quamuis longiorem à multis retro annis portabant; sed (vt de alijs refert Ioannes Midotius in libro, cui titulus est, Vindiciæ Communitatis Norbertinæ antiqui rigoris) Religiosi omnes deserto habitu antiquo Ordinis ad retinendam dignitatis Religiosæ memoriam propria auctoritate inuolarunt in caputiũ Episcopale, quod morretam vocant, ac in birretũ nigri coloris, improuisa hac transmutatione, ego, qui tunc Matriti degebam, vsurpationem huiusmodi detestari cœpi, cui mutationi Reuerendus P. Frater Philippus Bernal eiusdẽ Ordinis olim

Generalis, modestiæ antiquæ amator parere nuluit, & summo cum labore Romanam Curiam petens, à sanctissimo D.N. Vrbano VIII. litteras in forma Breuis obtinuit, per quas mandatum fuit reintegrari antiquum habitum; & mortetam, ac Birretum deponi.

5 Festum sancti Norberti celebratur. 6. Iunij, cuius officium sub ritu semiduplici in toto orbe recitari posse censuit. *Sacra Congr. Rit. 14. Nouembris* 1620. quam refert Sellius in select. Canon. cap. 10. nu. 8. & Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 18. de sanctis nu. 40. Verum vt ipsa festiuitas conuenientius ac decentius celebrari posset, Vrbanus VIII. per suas litteras in forma Breuis sub dat. 14. Aprilis 1625. pro Ordine tantùm trástulit festum sancti Norberti in diem 11. mensis Iulij, quas litteras impressas inueni apud Ioan. Chrysost. in dicto Echone pag. 173.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Canonicis Regular. Mantuan. agentes.*
2 *Canonici Regulares Mantuani sub Regula S. Augustini instituti.*
3 *Monasterium Mantuanum, & aliud illi annexum solum habet hæc Congregatio.*
4 *Canonici Regulares S. Spiritus apud Venetos qui?*

Canonici Regulares Mantuani.

COLLECT. CVIII.

1 DE Canonicis Regularibus Mantuanis Paulus Morigia de origine Relig. lib. 1. c. 9. Siluest. Marul. in occeano Relig. lib. 1. pag. 36. Carol. Tapia in auth. ingressi C. de sacros. eccles. verbo monasteria c. 3. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum to. 2. disp. 24. q. 4. nu. 33.

2 Canonici Regulares Mantuani à sancto Mario instituti creduntur, sed monasterium Mantuanum fundauit eius Vrbis Episcopus Henricus de anno 1150. Pontifice Eugenio III. Imperatore Occidentis Conrado III,
3 Orientis Emmanuele Comneno. Præter hoc Mantuanum, atque alterum in oppido Nesi prope Patauium Mantuano annexum, nullum aliud est in tota congregatione monasterium, vt refert Aldan. in compendio Canon. resol. l. 1. tit. 19. num. 42.

4 Canonicis Regularibus Mantuanis per omnia similes sunt alij Regulares Canonici sancti Spiritus apud Venetos, qui duo tantùm possident monasteria, Venetijs alterum, alterum Patauij, quod appellant sancti Michaelis, sed vtrumq; magnis redditibus abundans. Nullus ad hanc Congregationem admittitur, nisi Venetus sit, & nobilis; ferunt eundem habitum atque Canonici Regulares Lateranenses cum pileis quadratis ex panno albo, item pallia alba cum exeunt domum. De his agunt Ioan. Andr. in Clem. 1. de elect. & Paulus Morigia d. lib. 1. cap. 61.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Canonicis Regularibus S. Crucis Conimbric. agentes.*
2 *Canonici Regul. S. Crucis Conimb. quo tempore instituti.*
3 *Fundatores huius Ordinis qui fuerint.*
4 *Monasteria quot in Portugalia habent Canonici Regulares S. Crucis Conimb.*
5 *Canonicis Regulares S. Crucis Conimb. veniunt appellatione eorum, qui in strictiori clausura viuunt.*
6 *Habitum quem habeant Canonici Regulares S. Crucis Conimbr.*

Canonici Regulares S. Crucis Conimbric.

COLLECT. CIX.

1 DE Canonicis Regularibus S. Crucis Conimbricensis Gabriel Pennotus in sua historia tripartita lib. 2. cap. 59. D. Roderic. à Cunha in Historia Episcop. Portugalens. p. 2. cap. 2. Ascan. Tamburin. de Iure Abbatum tom. 2. disp. 24. quæst. 4. nu. 16. nouissimè R. P. Angelus Manrique in annalibus Cistercienſ. anno Christi 1162. cap. 2. num. 14. cum seqq.

2 Canonici Regulares S. Crucis Conimbricensis, sic dicti à celebri monasterio sanctæ Crucis Conimbricensis, quod amplissimis redditibus ædificauit Alphonsus Enriquez primus Lusitaniæ Rex anno 1131. Innocentio II. Pontifice, Imperatoribus Occidentis Lothario II. Orientis Ioanne Comneno, ibique sepultus iacet in sacello maximo à leua parte Altaris, vnà cum filio Sanctio Regni successore, qui in eadem capella è regione patris ad dexterum latus æquali mausoleo quiescit de quibus agunt historiographi Lusitani qui vitas Regum scripsere, præcipuè Petrus Marizius, Eduardus Nunez de Lean Antonius de Vasconcelis, & alij.

3 Canonicorum Regularium sanctæ Crucis Conimb. institutores fuere Don Tellus Archidiaconus Conimbricensis, Don Michael eiusdem Ecclesiæ Prior, Don Ioannes Canonicus, & magister scholæ, Don Theotonius primus Prior monasterij S. Crucis, Don Odorius S. Iacobi Presbyter, & eiusdem monasterij S. Crucis Prior claustralis, Don Fernandus sanctæ Mariæ Montis maioris Præpositus, Don Petrus Presbyter, & alij quinque quorum nomina inuenire non potui: confirmauit Innocentius III. anno 1135.

4 Canonicorum Regularium Sanctæ Crucis Conimb. congregatio plura habuit sub se monasteria in Regno Portugaliæ, quod non egrediuntur, quæ temporis vicissitudo ab illa abduxit, & alijs Ordinibus, siue mensis Episcopalibus applicauit, nunc possidet vnum de viginti, inter quæ amplissima sunt, monasteria Sanctæ Crucis Conimbricensis, & Sancti Vincentij Vlixbonensis, & de Grijo, & de Resoyos, & do Porto, & de Moreira, de quibus agit Gabr. Pennotus d. c. 59. Plura in laudem primi illius monasterij sanctæ Crucis Conimbricensis cumulant Fr. Emman. Rodrig. quæst. Regular. tom. 1. q. 3. art. 1. Oduard. Nunez de Lean in chronica Regum Portugal. in vita Alphonsi I. fol. 55. verso, Petr. Marizius in dialog. variæ histor. fol. 46. & 361. Fr. Ludou. ab Angelis in vita Augustini lib. 4. c. 21. pag. 112. D. Roderic. da Cunha in historia ecclesiast. Archiep. Bracharens. p. 2. c. 14.

5 Canonici Regulares sanctæ Crucis Conimbricensis veniunt appellatione eorum, qui in strictiori clausura viuunt ad effectum ne ad publicas processiones accedere cogantur. *S. Cong. Conc.* cuius meminerunt Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 14. l. 24. §. 31. de procession. nu. 6. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo processiones num. 9. Ego de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 78 num. 17.

6 Canonici Regulares S. Crucis Conimbricensis induuntur alba tunica, superpelliceo lineo, almutia, siue capucio, & pallio nigro. Habent Generalem ad triennium, Priores Domorum fiunt à Capitulo cuiuscunque Cœnobij, confirmante Generale, refert Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 19. de Religion. nu. 32.

Canonici Regulares Gronodael.

COLLECT. CX.

1 CAnonici Regulares Gronedael, idest Vallis viridis, sic dicti fuerunt ab ipso loco Gronodael in diœcesi

cesi Cameracensi iuxta Scalden fluuium: de quibus qui plura scire cupit, legat Siluest. Marul. in Oceano Relig.lib.1.pag.58.Gabriel. Pennott.in historia tripart. lib.2. cap.63.nu.2. Ascan.Tamburin. de iure Abbatum tom.2.disp.24.q.4.num.18. Possevin.in apparatu verbo Ioannes Visbroch, & Ioannes Schonhouen, celebris huius congregationis alumni.

Canonici Regulares Vuindesemenses.

COLLECT. CXI.

Canonici Regulares Vindesemenses sic dicti à prædio Vindestheimo tertio à Dauentria Germaniæ inferioris Vrbe, lapide, ad Isulam fluuium sita, collocato propè Zuuollam Traiectensis diœcesis, illic erectum adest monasterium eiusdem nominis sub inuocatione B. Virginis Mariæ à Gerardo Magno, & Ioanne Busebrone ædificatum anno 1387. Pontifice Vrbano VI. Imperatoribus Occidentis Venceslao, Orientis Andronico III. Addidere se breui temporis spatio, huic monasterio Congregationis Vindesemensis capiti in sola Germania inferiori, ac tractu Rhenano centum viginti Virorum monasteria, fœminarum triginta disciplinæ Regularis valdè obseruantia, sed tractu temporis eorum plura esse desierunt, & iam in paucis consistit hæc Congregatio, de qua qui plura scire cupit, videat Crusen.in monast August.p.3.cap.2 t. Aubert.Miræ. in origine Canon. Regul. cap.13. Gabr.Pennotto in historia tripart. lib.2. cap.61. cum tribus seqq. Ascan. Tamburin.de iure Abbatum tom.2. disp.24.q.4.nu.23.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Canonicis Regularibus Frigionariæ agentes.*
2 *Monasterium S. Mariæ de Frigionaria cur sic dictum?*
3 *Canonici Regulares Frigionariæ, quando, & à quibus instituti?*
4 *Canonici Regulares Frigionariæ in Ecclesia Lateranensi collocati, Canonicos Lateranenses reformarunt.*

Canonici Regulares Frigionariæ.

COLLECT. CXII.

1 DE Canonicis Regularibus Frigionariæ, Paulus Morigia in origine Relig.lib.1.cap.8.Siluest. Marul.in Oceano Relig. lib.1.pag.4. Fr. Emman. quæst. Regul. tom.1.quæst.3.art.1. Carol.de Tapia in auth.ingressi C.de sacros.Eccles. verbo monasteria cap.2.nu.2. cum seqq. Azori.instit.moral.p.1.lib.12.cap.22.quæst.3. vers. anno item, Gabriel Pennotto in historia tripart. lib.3.cap.8. Ascan.Tamburin. de iure Abbatum tom.2. disp.24. quæst.4.num.27.

2 Canonici Regulares Frigionariæ sic dicti à monasterio sanctæ Mariæ in sylua Frigionaria (sunt Frigiones aues quædam in Italia) cui multitudo Frigionum illac se recipientium nomen indidit, quod 5000. passibus à
3 ciuitate Lucensi distat, instituti sub regula sancti Augustini à P. domno Bartholomæo ex nobilissima Columnensium familia, & à P.Iacobo de Auogrado Bononiensi Doctore emerito, familiæ Prædicatorum quondam Religioso laico anno 1406. Pótifice Gregorio XII. Imperatoribus Occidentis Roberto, Orientis Andronico III.& præter numero 1.citatos, refert Aldan.in compendio Canon.resol.lib.1.tit.19.de Relig.num.34.
4 Canonici Regulares Frigionariæ ab Eugenio IV.collocati fuerunt in Ecclesia sancti Ioannis Lateranensis de Vrbe, iussaque est à Frigionaria dici Lateranensis, cum Lateranensium Canonicorum fuerit reformatrix, quod nomen adhuc retinet, vt attestatur Aldan. d.tit.19. de Religioniib.num.33.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Canonicis Regularibus sancti Saluatoris agentes.*
2 *Canonici Regulares S. Saluatoris cur sic dicti, & quando instituti.*
3 *Scopetini cur dicantur Canonici Regulares S. Saluatoris.*
4 *Canonicorum Regul. S. Saluatoris Ordinem quis confirmauerit, habitum præscripserit, & alia indulta, & priuilegia concesserit?*
5 *Religionem arctiorem vouentes possunt ingredi Ordinem Canonicorum Regul.S.Saluatoris.*
6 *Vocem actiuam & passiuam habent Canonici Regul. S. Saluatoris in Sacris constituti.*
7 *Capitulum Generale singulis triennijs, & dietam quolibet anno celebrant Canonici Regulares S. Saluatoris.*
8 *Habitum eundem cum Canonicis Regularibus Lateran. portant Canonici Regulares S. Saluatoris præterquam quod patientiam portant, & pallium nigrum deferunt cum foras exeunt.*

Canonici Regulares Sancti Saluatoris.

COLLECT. CXIII.

1 DE Canonicis Regularibus S. Saluatoris Gualter. in tabulis chronolog. sæculo 15. anno 1408. pag. 717. Paul. Morigia in origine Relig lib.1.cap.40. Syluest. Marul. in Oceano Relig.5. pag.322. Carol. Tapia in auth.ingressi, C.de sacros.Eccles.verbo monasteria cap. 27. Cæsar Franciotti de Sanctis Vrbis Lucæ in Ecclesia S. Mariæ foris portæ pag.565. & 590. Polid. Virgil. de inuentor.rerum.lib.7.cap.3 Fr Emman.q.Regul.tom.1. quæst.4.art.3. Azor.instit.moral.p.1.lib.12.cap.22.q.3. vers.anno Christi, Ascan.Tamburin.de iure Abbatum tom.2. disp.24.q.4.nu.30. Ioseph Michelien el thesoro de Religiones fol.107.

2 Canonici Regulares Sancti Saluatoris sic dicti à primo monasterio, quod habuit sub oraculo Saluatoris in sylua Lacus non longe à Senis, instituti à Fratre Stephano Eremita S. Augustini de anno 1408. Pontifice Gregorio XII. Imperatoribus Occidentis Roberto, Orientis Andronico III.

3 Canonici Regulares S. Saluatoris nonnunquam appellantur Scopetini à monasterio quod initio institutionis habuerunt prope muros Florentiæ sub nomine S. Donati Episcopi Fessulani, vt refert Aldan. in compendio Canonic.resolut.lib.1.tit.19.de Religion.nu.35.

4 Canonicorum Regul. S.Saluatoris Ordinem confirmauit, habitum præscripsit, indulta Fratrum Eremitarum S.Augustini, & aliorum Canonicorum Regulariū concessit Gregorius XII. constit.2.incip.Excitat, Nonis Aprilis 1407. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.1. pag.242. Et sunt verè Canonici Regulares Calixtus III. constit.2.incip. Sacræ 16.Kalend. Iunij 1456.apud eundem Laert. Cherub.d.tom.1. pag.316.

5 Canonicorum Regularium S. Saluatoris Ordinem ingredi possunt, etiam qui arctiorem Religionem vouerunt. Iulius II. constit.30.incip. Inter 4. Non. Aprilis 1512. apud Laert.Cherub.tom. primo pag.450.

6 Canonici Regulares S. Saluatoris in Sacris constituti habent vocem actiuam, & passiuam. Pius V.constit. 141.incip.Inter cæteras 7. Septembr.1571. apud Laert. Cherub.tom.2.pag.342.

7 Ca-

7 Canonici Regulares S. Saluatoris Capitulum Generale quolibet triennio, & dietam quolibet anno celebrant. Sixtus V.conſtit.98.incip.Ex varietate 25. Augusti 1589.apud Laert.Cherub.tom.2.pag.668.Illis ambitum interdixit Paulus V.conſtit.35.incip.Quoniam, 22. Septembris 1607. apud eundem Laert. Cherub. tom.3. pag. 224.

8 Canonici Regulares S. Saluatoris vtuntur eiſdem veſtibus atque Canonici Lateranenſes, præterquam quod patientiam portant, & pallium nigrum deferunt, cum foras exeunt, poſſident ad quadraginta monaſteria per Italiam, quam non egrediuntur: Generalis triennium non excedit: fuit illis per *Sacram Rituum Congr. conceſſum*, vt qui hucuſque vſi ſunt Birreto albo, poſſint eodem modo imposterum vti nigro, ſub die 26. Septembris 1620. cuius meminit Sell. in ſelect. Canon.c. 19. num. 50.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Canonicis S.Georgij in Alga agentes.*

2 *Canonici ſancti Georgij in Alga quando inſtituti, & approbati?*

3 *Canonici S.Georgij in Alga à tempore Pij V. profeſſionem emiſerunt.*

4 *Canonici S.Georgij in Alga præcedunt Canonicis Regul. Lateranen.*

5 *Proprietas qualiter prohibeatur Canonicis S. Georgij in Alga.*

6 *Miſſam, ac officium de B. Laurentio Iuſtiniano in eius feſto, & octaua celebrant Canonici S. Georgij in Alga.*

7 *Officium de B. Laurentio Iuſtiniano recitant Canonici Sancti Georgij in Alga qualibet quinta feria cuiuslibet hebdomadæ alio feſto non impedita.*

8 *Canonici S.Georgij in Alga admittuntur per datariam ad Parochiales illis reſignatas.*

Canonici Regulares S. Georgij in Alga.

COLLECT. CXIV.

1 DE Canonicis Regularibus S.Georgij in Alga Gualter in talibus chronog.ſæculo 15. anno 1404.pag. 717.Paul.Morig.de origine Relig.lib.1.cap.44. Silueſt. Marul. in Oceano Relig. lib.5.pag.337.Carol.Tapia in auth.ingreſſi C.de ſacroſanctis Eccleſ. verbo monaſteria cap.4.Hieron. Roman.de Republ.Chriſt. lib.6.cap. 30.Azor. inſtit.moral. p.1.lib.12. cap.22.quæſt.3. Hieron. Roderic. in compendio quæſt. Regul. reſolut.123. nu.24.Aſcan.Tamburin. de iure Abbatum tom.2.diſp. 24.q.4. num.32. Ioſeph. Michel. en el theſoro de Religiones, fol.108.

2 Canonici Regulares S. Georgij in Alga ſic dicti ab Alga ſiue Alega parua inſula diſtante duobus milliaribus à Venetijs, quia ibi ſitum eſt primum huius familiæ monaſterium ſub nomine ſancti Georgij, inſtituti à D. Antonio Corario Bononienſi, & Epiſcopo Oſtienſi anno 1408. Pontifice Gregorio XII. Imperatoribus Occidentis Roberto, Orientis Andronico III. Qui quidem Pontifex Ordinem hunc approbauit, ſtatuta, viuendique formam præſcripſit, vt in eius Conſtit.1.Incip.Illis, 5.Kalend.Iulij 1406.apud Laert.Cherub. in Bullario to. 1.pag.239.

3 Canonicorum Regularium S. Georgij in Alga congregatio, quæ antea erat Canonicorum ſecularium profeſſionem Regularium admiſit acceptando conſtitutionem 76. Pij V. qua cautum erat vt qui in Congregationibus ſub voluntaria obedientia viuebant, profeſſionem Regularem ſolemnem ſub trium votorum promiſſione emitterent, & vnam ex regulis approbatis emitterent. Pius V.conſtit.92. incip. Ex incumbenti, 3. Id. Decembris 1569. apud Laert.Cherubin.tom.2.pag. 294.

4 Canonici Regulares S. Georgij in Alga præcedunt Canonicis Regularibus Lateranen. Idem Pius V.conſt. 127.incip.Cum aliàs 11.Kalend.Iunij 1571. apud Laert. Cherubin.tom.2. pag.340.

5 Canonicis Regularibus S. Georgij in Alga proprietas ſtrictè interdicitur, ſolumque victus, & veſtitus eis ſubminiſtrantur; Sixtus V. conſtit.63. incip. Circunſpecta, 5.Septembris 1587.apud Laert.Cherubin.in Bullar. tom.2. pag. 599. Deferre poſſunt tam domi quàm alibi omni tempore togam coloris cærulei, prout deferebat B.Laurentius Iuſtinianus huius Congreg.inſtitutor. Clemens VIII. conſtit.90. incip. Quæ ad Religioſorum, de anno 1602.apud Laert.Cherubin.tom.3. pag.159.

6 Canonici Regulares S. Georgij in Alga Miſſam & Officium de B. Laurentio Iuſtiniano in eius feſto & octaua celebrant, ex indulto Clementis VIII. incip. noſtræ auctoritatis 27.Septembris 1598. Et qualibet quinta

7 feria cuiuslibet hebdomadæ alio feſto non impedita idem recitant Officium. Paulus V. ſua conſtit. incip. Cum ſicut 29. Iulij 1605. quas refert Flauius Cherubin. in compend.Bullar.ſcholio 2. ad Bullam 90. Clementis VIII.

8 Canonici Regulares S. Georgij in Alga admittuntur per Datariam ad Parochiales Eccleſias eis reſignatas. *Sacra Cong. Conc. in Veronen. 17. Nouembris 1629.* teſte Sellio in ſelect. Canon. cap.3.num.120.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Canonicis Regularibus S. Eligij agentes.*

2 *Canonici Regulares S. Eligij quo tempore & loco inceperint, & quos habuerint inſtitutores.*

Canonici Regulares S. Ioannis Euangeliſtæ.

COLLECT. CXV.

1 DE Canonicis Regularibus Cœruleis S.Ioannis Euāgeliſtæ (quos vulgus appellat ſancti Eligij) Fr.Emman.q.Regul.tom.1.q.3.art.1.Suar.de Relig.to.4.tract. 9 lib.2. cap.9. nu.4. Hieron. Roderic. in compendio q. Regul.reſol.123. num.24. D. Rodericus à Cunha in hiſtoria eccleſiaſt. Epiſcopor. Portugalenſ. p.2.cap.27. & Archiepiſcoporum Bracharenſium p.2. cap.55. num.3. cum ſeqq.

2 Canonici Regulares cærulei ſancti Ioannis Euangeliſtæ (quos vulgus appellat ſancti Eligij fratres) cœperunt in Portugaliæ Regno, quod non egrediuntur; anno 1425. tempore Regis Ioannis I. nam cum Magiſter Ioannes magni nominis medicus Vlyſſiponenſis, poſtea Epiſcopus Lamacenſis, & Alphonſus Noguera poſtea etiam Epiſcopus Conimbricenſis, & Vlyſſiponenſis, & Martinus Laurentius verbi Dei prædicator egregius, Deo vacare & à ſecularibus negotijs ſe abſtinere vellent, ex ſpeciali conceſſione Ferdinandi de Guerra Archiepiſcopi Bracharenſis in monaſterio ſancti Saluatoris de Villar de ſrades tribus milliaribus à Bracharenſi ciuitate diſtante (quod à fundamentis erexerat ſanctus Martinus, & per plures annos à Monachis Ordinis S.Benedicti habitatum fuerat) ſe receperunt, ibique

que hæc Religiosa Congregatio initium sumpsit, sub eadem regula & habitu, quem eodem ferè tempore acceperat præcedens Congregatio Canonicorum Regularium sancti Georgij in Alga, sine tamen vlla dependentia; per Regnum Portugaliæ plura & amplissima retinent monasteria, reguntur vno Generali independenti ab Italo, qui triennio durat, ex illis prodierunt plures Religiosissimi viri, de quibus D.Roderic. à Cunha d.cap.55. num.4.

Canonici Regulares S. Petri de Monte Corbulo.

COLLECT. CXVI.

1 CAnonici Regulares S.Petri de Monte Corbulo sic dicti à primo eius monasterio sub patrocinio sancti Petri in Monte Corbulo in Archiepiscopatu Florentino duodecimo à Senis lapide ædificato, Pontificatu Iulij II. Intra annum 1503. & 1512. quo ipse durauit, instituti à quodam Petro Regurisi, vel Mediolanensi, Monacho Carthusiano; ferunt habitum Canonicorum huiusmodi à principio fuisse Canusini coloris, nimirum tunicam, rochetum, & caputium, siue almutiam, sed anno 1521. mutatum esse in nigrum: amant hi maximè solitudinem, sectantur hospitalitatem, rigidè secum agunt, ac de labore manuum viuunt. Plura qui scire de his velit, consulat Trull. de Canonicis Regul. lib. 10. cap. 10. Azor. instit. moral. p. 1. lib. 12. cap. 22. q. 3. vers. & est alia Congregatio. Gabr. Pennot. in tripartita histor. lib. 2. cap. 54. nu. 5. Tamburin. de iure Abbatum. tom. 2. disp. 24. q. 4. nu. 28.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de canonizatione Sanctorum agentes.*
2 *Vita, res gesta ac miracula diligenter examinanda in Canonizatione Sanctorum.*
3 *Sanctorum canonizatio consulto procrastinanda.*
4 *Miraculorum testimonium, & morum virtutem requirit canonizatio Sanctorum in eo, qui pro Sancto colendus est.*
5 *Ecclesia tota nihil maius, aut augustius est beatificatione, & canonizatione Sanctorum:*
6 *Antonini per Adrianum V I.*
7 *Antonij per Gregorium I X.*
8 *Bennonis per Adrianum V I.*
9 *Bernardini per Nicolaum V.*
10 *Bernardi per Alexandrum V I.*
11 *Bonauentura per Sixtum I V.*
12 *Brigita per Bonifacium I X.*
13 *Caroli per Paulum V.*
14 *Catharina Senen. per Pium I I.*
15 *Clara per Alexandrum I V.*
16 *Didaci per Sixtum V.*
17 *Dominici per Gregorium I X.*
18 *Eadmundi per Innocentium I V.*
19 *Eduardi per Alexandrum I I I.*
20 *Elisabetha Hung. per Gregorium I X.*
21 *Elizabetha Portug. per Vrbanum V I I I.*
22 *Francisca Rom. per Paulum V.*
23 *Francisci Assisin. per Gregorium I X.*
24 *Francisci de Paula per Leonem X.*
25 *Hedwigis per Clementem I V.*
26 *Henrici per Eugenium I I I.*
27 *Homoboni per Innocentium I I I.*
28 *Hyacinthi per Clementem V I I I.*
29 *Ignatij Loyola per Gregorium X V.*
30 *Ioannis Gualb. per Cælestinum I I I.*
31 *Iuonis per Clementem V I.*
32 *Laurentij Dubl. per Honorium I I I.*
33 *Leopoldi per Innocentium V I I I.*
34 *Ludouici Regis per Bonifacium V I I I.*
35 *Ludouici Episcop. per Ioannem X X I I.*
36 *Nicolai Tolent. per Eugenium I V.*
37 *Petri Episc. Anag. per Paschalem I I.*
38 *Petri mart. per Innocentium I V.*
39 *Petri de Morono per Clementem V.*
40 *Philippi Nerij per Gregorium X V.*
41 *Richardi per Vrbanum I V.*
42 *Raymundi per Clementem V I I I.*
43 *Stanislai per Innocentium I V.*
44 *Theresia per Gregorium X V.*
45 *Thoma Cant. per Alexandrum I I I.*
46 *Thoma Herford. per Ioannem X X I I.*
47 *Thoma Aquinatis per Ioannem X X I I.*
48 *Vbaldi per Cælestinum I I I.*
49 *Vgonis per Innocentium I I.*
50 *Vincentij confes. per Pium I I.*
51 *Vldarici per Ioannem X V.*

Canonizatio.

COLLECT. CXVII.

1 DE canonizatione Sanctorum integros tractatus ediderunt Troylus Maluerius, Iacobus Castellanus, Angelus Rocha, & omnium nouissimè R.P.D. Felix Contelorius mei amicissimus. Augustinus Triumphus in sum. de potest. Ecclesiæ, Thomas Vualdensis tom. 3. Petrus Crespetius in summ. Catholicæ Fidei verbo canonizatio, Lauret. de Franchis de controuers. inter Episcop. & Regulares, pag. 254. cum seqq. vbi refert decretum Congregationis sacrorum Rituum seruandum in recipiendis informationibus pro causis beatificationum, & canonizationum Seruorum Dei.

2 Canonizatio Sanctorum requirit, vt vitæ, & res gestæ, ac miracula canonizandi diligenter examinentur. Ioannes XV. constit. incip. Cum conuentu 3. Non. Februarij 993. apud Laert. Cherubin. in Bullario nouo, to. 1. pag. 9. aliàs pag. 43.

3 Canonizatio Sanctorum consulto procrastinanda. Cælestinus III. constit. 1. incip. Benedictus 4. Non. Martij 1193. apud Laert. Cherub. d. tom. 1. pag. 30. aliàs pag. 69.

4 Canonizatio Sanctorum requirit morum virtutem in eo, qui pro Sancto colendus sit in terris, & miraculorum testimonium. Gregorius IX. constit. 4. incip. Cum dicat, Kalend. Iunij 1232. apud Laert. Cherub. d. tom. 1. pag. 85. in nouiss. impress.

5 Canonizatione, & beatificatione Sanctorum nihil in tota Ecclesia maius, aut augustius est, vtpote homines iam demortuos etiam cum fama sanctitatis & miraculorum declarare pro sanctis, eosque vti tales colendos, & venerandos decernere. *S. Cong. Rit. sub die 12. Martij* 1631. teste Selbo in selectis Canon. cap. 1. nu. 22.

6 Antonini Archiepiscopi Florentini canonizatio ab Adriano VI. celebrata, & litterarum Canonizationis expeditio facta per Clementē VII. constit. 1. incip. Rationi congruit 6. Kalend. Decembr. 1523. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 553. aliàs pag. 466. in nouiss. impress.

7 Antonij Vlyssiponensis de Padua nuncupati canonizatio per Gregorium IX. constit. 4. incip. Cum dicat Kalend. Iunij 1232. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 53. aliàs pag. 85.

8 Bennonis Episcopi Misnensis canonizatio per Adrianum VI. constit. 1. in append. incip. Excelsus, pridie Kalend.

lend.Iulij 1525.apud Laert.Cherub. tom.1.pag.23.aliàs pag.464.

9 Bernardini Senensis Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Obseruantia canonizatio per Nicolaum V.const.2.incip.Misericordias Non.Kalend.Iunij 1450. apud Laer.Cherub.tom.1.pag.306.aliàs pag.282.in nouiss. impres.

10 Bernardi Abbatis Clareuallensis canonizatio per Alexandrum III. constit.2.incip.Contigit. 15.Kalend. Februarij 1164.apud Laert.Cherub.tom.1.pag.25.

11 Bonauenturæ Ordinis Fratrum Minorũ Sancti Francisci canonizatio. Sixtus IV. constit.21. incip. Superna 18 Kalend. Maij 1482. apud Laert.Cherub. tom.1.pag. 366.aliàs pag.325.in nouiss.impress.

12 Brigitæ viduæ in Suetia canonizatio per Bonifacium IX. constit.5.incip. Ab origine, Nonis Octobris 1391. apud Laert.Cherub.tom.1.pag.233.aliàs pag.226.in nouiss. impress.

13 Caroli Cardinalis sanctæ Praxedis Archiepiscopi Mediolanensis canonizatio per Paulum V. constit.45. incip.Cęlestis 4.Kalend.Iunii 1608.apud Laert.Cherub. tom.3.pag.233.aliàs pag.187. in nouiss. impress.

14 Catharinæ Senensis Ordinis Prædicatorum canonizatio per Pium II. constit.6 incip.Misericordias 3.Kalend.Iulij 1461.apud Laert.Cherub.tom.1.p.317.aliàs p. 290. in nouiss.imp.

15 Claræ Virginis Ordinis S. Francisci canonizatio per Alexandrum IV.constit.3 incip.Clara 6.Kalend.Octobris 1255.apud Laert.Cherub.tom.1.p.81.alias p.109.in nouiss. impr.

16 Didaci Ordinis Minorum Sancti Francisci de Obseruantia canonizatio per Sixtum V.constit.82.incip.Rex Regum Nonis Iulij 1588. apud Laert. Cherub. tom.2. pag.630.aliàs pag.478. in nouiss.impress.

17 Dominici Ordinis Fratrum Prædicatorum institutoris canonizatio per Gregorium IX. const.8.incip. Fons, Non.Iulij 1234.apud Laert.Cherub.tom.1.pag.56.aliàs 88. in nouiss. impress.

18 Eadmundi Cantuariensis Archiepiscopi canonizatio per Innocentium IV.constit.2.aliàs 21.in appendice,incip.Nouum 3.Id.Ianuarij 1247. apud Laert.Cherub.to. 3.pag 6.aliàs pag.107.tom.1. in nouiss.impress.

19 Eduardi Regis Angliæ canonizatio per Alexandrum III.constit.1.incip.Illius 7.Id Februarij 1161.apud Laer. Cherub.tom.1. pag.23.

20 Elizabethæ Regis Hungarorum filiæ canonizatio per Gregorium IX. constit.11.incip.Gloriosus Kalend.Iunij 1235.apud Laert.Cherub. tom.1.pag.57.

21 Elisabethæ Reginæ Portugaliæ canonizatio per Vrbanum VIII. cuius constitutionem non potui inuenire, & ideo dubito an fuerit expedita.

22 Franciscæ Romanæ viduæ canonizatio per Paulum V.constit.45.incip.Cælestis, de anno 1608. apud Laert. Cherub.tom.3.pag.233.

23 Francisci Ordinis Fratrum Minorum institutoris canonizatio per Gregorium IX. constit. 2. incip. Mira, 14 Kalend. August.1519. apud Laert.Cherubin. tom.1. pag.51.

24 Francisci de Paula Ordinis Fratrum Minimorum institutoris canonizatio per Leonem X. constit.38. incip. Excelsus 1.Maij 1519.apud Laer.Cherub.to.1.pag.528. aliàs pag.446.in nouiss.imp.

25 Heduuigis Ducissæ Poloniæ canonizatio per Clementem IV. constit.9. incip. Exultat 7. Kalend, Aprilis 1267. apud Laert.Cherubin. tom.1.pag.114. aliàs pag. 133.

26 Henrici primi Imperatoris canonizatio per Eugeniũ III. constit.1.incip. Sicut 2.Id. Martij 1152. apud Laert. Cherub.tom.1.pag.18.aliàs pag.56.

27 Homoboni Cremonensis canonizatio per Innocentium III.consti.2.incip. Quia pietas 11.Kalend.Ianuarij 1198.apud Laert. Cherub.tom.1.pag.35. Lectiones pro ciuitate Cremonen.approbantur à *S. Cong. Rit. in Cremonen. 18.Februar.1617.*

Hugonis Episcopi Gratianopolitani canonizatio per Innocent. II. constit.1.incip. Diuinis 10.Kal.Maij 1134. apud Laert.Cherub.tom.1.pag.18.

28 Hyacinthi Polonis Ordinis Prędicatorum canonizatio per Clementem VIII. const.27.incip.Benedictus pater 15. Kalend. Maij 1594. apud Laert. Cherub. tom.3. pag.36.aliàs pag.26.in nouiss. impres.

29 Ignatij Loyolę Societatis Iesu fundatoris canonizatio facta à Gregorio XV. vna cum SS.Isidoro agricola, Frãcisco Xauerio, & Philippo Nerio Confessoribus, & Theresia Virgine, sed morte præoccupatus litteras desuper expedire non potuit, & ideo eas expediuit Vrbanus VIII. constit.3. incip. Rationi congruit 8. Id.Augusti 1623. apud Angel. Mariam Cherubin. tom. 4. pag. 8.

30 Ioannis Gualberti Ordinis Monachorum Vallumbrosæ institutoris canonizatio per Cælestinum III. constit.2.incip.Gloriosus Non.Octobris 1193. apud Laert. Cherub.tom.1.pag.31.aliàs pag.69.

31 Iuonis Presbyteris Trecorensis canonizatio per Clementem VI. constitut.4. incip. Ad Spiritualis 11. Kalend. Iulij 1347. apud Laert. Cherubin. tom. 1. pagin. 216.

32 Laurentij Archiepiscopi Dublinensis canonizatio per Honorium III. constit. 7. incip. Ineffabilis 3. Id. Decembris 1225.apud Laert.Cherub. tom.1.pag.49.

33 Leopoldi Austriæ Ducis cognomento Marchionis Pij canonizatio per Innocentium VIII. constit. 2. in appendice incip. Sacrosanctam 8. Id. Ianuarij 1485. apud Laert.Cherub.tom.3.pag.19. aliàs to.1.pag.344. in nouiss.impress.

34 Ludouici Francorum Regis canonizatio per Bonifacium VIII. constitut. 6. incip. Gloria 3. Id. Augusti 1297.apud Laert.Cherubin.tom.1.pag.142. aliàs pagin. 157.

35 Ludouici Episcopi Tholosani canonizatio per Ioannem XXII. constit.2.incip. Sol oriens 7.Idib. Aprilis 1317.apud Laert.Cherub. tom.1.pag.153.

36 Nicolai Tolentinatis Ordinis Fratrum Eremitarum sancti Augustini canonizatio per Eugenium IV.constit. 18.incip.Licet Kalend.Februarii 1447.apud Laert.Cherubin. tom. 1. pag. 285. & apud Empol. in suo Bullar. pag. 112.

37 Petri Episcopi Anagnini canonizatio per Paschalem II. constit.3. incip. Dominum 2.Non. Iunii 1110.apud Laert.Cherub tom.1.pag.16. aliàs pag.53.

38 Petri martyris Ordinis Prædicatorum canonizatio per Innocentium IV.consti.11.incip.Magnis, 9.Kalend. Aprilis 1233.apud Laert.Cherubin.tom.1.pag.70.aliàs pag. 99.

39 Petri de Morono, qui fuit Cælestinus V.canonizatio per Clementem V. consti 4. incip. Qui facit de anno 1313. apud Laert. Cherubin. tom.1. pag.151. aliàs pagin. 166.

40 Philippi Nerii Congregationis Clericorum secularium Oratorii fundatoris facta per Gregorium XV. sed morte præuentus Bullam desuper expedire non potuit, & ideo illam expediuit Vrbanus VIII. consti.2.incip. Rationi congruit 8. Id. Augusti 1623. apud Angelum Mariam Cherub. tom.4. pag.5.

41 Richardi Episcopi Cicestrensis canonizatio per Vrbanum IV.constit.3. incipien. Exultet 10.Kalend. Martii 1262.apud Laert.Cherubin. tom.1. pag.97. aliàs pagin.120.

42 Raymundum de Panafort. Barchinonensis Ordinis Prædicatorum sanctorum cathalogo adscripsit, & festum die 7. mensis Ianuarii celebrari iussit Clemens VIII. consti.77.incip.Romana 3.Kalend Maii 1601. apud Laert.Cherub.tom.3.pag.113. aliàs pag.82.in nouiss. imp.

43 Stanislai Episcopi Craconiensis canonizatio per Innocentium IV. const. 13. incip. Olim 15. Kalend. Octobris 1253. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 75.

44 Theresiæ Virginis tám Fratrum quam Monialium Carmelitarum Discalceatorum fundatricis canonizatio per Gregorium X V. constit. 20. incip. Omnipotens sermo 4. Id. Martij 1621. apud Angel. Mariam Cherub. tom. 3. pag. 307.

45 Thomæ Cantuariensis Archiepiscopi canonizatio per Alexandrum III. constit. 4. incip. Redolet 4. Id. Martij 1173. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 24. aliàs pag. 62.

46 Thomæ Episcopi Herfordiensis canonizatio per Ioãnem XXII. constit. 7. incip. Vnigenitus 15. Kalend. Maij 1320. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 160.

47 Thomæ Aquinatis Ordinis Fratrum Prædicatorum canonizatio per Ioannem XXII. constit. 11. incip. Redemptionem 15. Kalen. Augusti 1323. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 163. aliàs pag. 175.

48 Vbaldi Episcopi Eugubini canonizatio per Cælestinum III. constitut. 1. incip. Benedictus 4 Non. Martij 1192. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 30. aliàs pag. 69.

49 Vgonis Episcopi Grationopolitani canonizatio per Innocentium II. constit. 1. incip. Diuinis 10. Kalen. Maij 1134. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 18.

50 Vincentij Confessoris Ordinis Prædicatorum canonizatio per Pium II. constit. 1. incip. Rationi Kalendis Octobris 1458. apud Laert. Cherub. to. 1. pag. 312. aliàs pag. 287.

51 Vldarici Episcopi ciuitatis Augustæ canonizatio per Ioannem XV. constitut. prima, apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 43. in nouiss. impress.

S V M M A R I V M.

1 *Eligere debet Cantor cum Archipresbytero illum, qui Epistolam, & Euangelium cantent in Missis solemnibus, quæ celebrantur à Dignitatibus, & Canonicis.*
2 *Vicecantor potest à Cantore assumi, & ab Episcopo approbari, qui non sit ex his, qui alioqui choro sunt obligati.*
3 *Lectiones, Antiphonas, & Prophetias distribuit Cantor.*
4 *Cantum regere debet solus Cantor.*
5 *Episcopo non assistit Cantor dum Hora Matutina solemniter ab Episcopo celebrantur.*
6 *Munus Cantoris quod sit, ostenditur.*

Cantor Dignitas.

COLLECT. CXVIII.

1 CAntor cum Archipresbytero debet eligere, qui Epistolam, & Euangelium cantent in Missis solemnibus, quæ celebrantur à Dignitatibus, & Canonicis. *S. Cong. Rit. in Tarentina Crytaliacum 3. Septembris* 1605. teste Sellio in selectis Canon. cap. 3. nu. 150.

2 Cantor qui est Dignitas in Cathedrali debet suum munus obire, vel per se ipsum, vel per Vicecantorem à se assumendum, & ab Episcopo approbandum, qui non sit de ijs, qui alioqui choro sunt obligati. *S. Cong. Rit. in Lucerna 19. Martij* 1611. cuius memini in tract. de Canon, cap. 9. num. 12.

3 Cantor seu is, cui est annexa Cantoria, habet munus distribuendi Lectiones, Antiphonas, & Prophetias. *S. Cong. Rit. in Hydruntina 6. Decembris* 1613. cuius etiã memini d. cap. 9. nu. 13.

4 Cantor solus cantum regere debet, & in choro nec Archipresbyter, nec alius quispiã debet se intromittere. Eadem *S. Cong. in d. Hydruntina* penes me d. c. 9. n. 13.

5 Cantor qui dum Horæ Matutinæ solemniter ab Episcopo celebrantur pro eius munere exequendo, non assistit Episcopo, sed sedet in choro; nec debet cantare vnam ex duabus penultimis Lectionibus, quæ cantandæ sunt à duobus Canonicis assistentibus Episcopo, non obstante consuetudine. *Sacr. Cong. Rit. in Brundusina 18. Martij* 1617. referente Sellio d. cap. 3. nu. 151.

6 Cantoris munus est distribuere Lectiones, Antiphonas, Prophetias, chorum regere, & gubernare, ordinare tabellas, & functiones ecclesiasticas per turnum ordine successiuo, non tamen absente Episcopo edicere potest, quò & quà ducendæ, dirigendæque sint Processiones. *S. Cong. Rit. in Cassanen. 5. Martij* 1633. cuius memini d. cap. 9. num. 13. in fine.

S V M M A R I V M.

1 *Capella Pontificiæ Cantorum priuilegia plura, & exemptio ab Ordinariorum iurisdictione tam in Vrbe, quàm extra.*
2 *Cantores non cum beneficiatis, sed immediatè post Crucem incedere debent.*
3 *Monialium in Ecclesiis cantus figuratus permitti non debet.*
4 *Accessus secularium ad monasteria Monialium sub prætextu docendi Moniales cantum seu musicam etiam ad crates permitti non debet.*
5 *Episcopus sub pœna non participationis distributionum potest iubere vt Canonici discant cantum Gregorianum.*

Cantor musicus, Cantus.

COLLECT. CXIX.

1 CAntorum Capellæ Papæ erectio, priuilegia plura, exemptio ab omni iurisdictione Ordinariorum tam in Vrbe, quam extra. Sixtus V. constit. 38. incip. In suprema Kalend. Septembris 1586. apud Laer. Cherub. in Bullar. tom. 1. pag....

2 Cantores non cum beneficiatis, sed immediatè post Crucem incedere debent non obstante consuetudine. *Sacra Congreg. in Vrbeuetana 28. Nouembris* 1610. & 15. *Ianuarii* 1611. teste Sellio in select. Canon. cap. 25. num. 12.

3 Cantus figuratus minimè permitti debet in Ecclesijs Monialium. *Sacra Congreg. Episcop. & Regul. in Bononien. de anno 1584. & in Mediolanen. de anno 1593.* cuius memini de iure ecclesiast. vniuerso, libr. 1. cap. 44. num. 61.

4 Cantum seu musicam sub prætextu docendi Moniales etiam ad crates, non debet permitti accessus secularium ad Monasteria Monialium. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. sub die 13. Septembris* 1593. de qua d. lib. 1. cap. 44. num. 62.

5 Cantum Gregorianum vt discant Canonici, iubere potest Episcopus, & renitentes mulctare etiam pœna non participationis distributionum quotidianarum, & subtractionis fructuum. *Sacra Congreg. Concil. in Tropien. 9. Maij* 1520. apud me in tract. de Canonic. cap. 13. num. 6.

6 De Cantu, Iodoch. Lorich. in thesauro nouo Theolog. verbo Cantus, Petr. Crespet. in sum. Catholicæ Fidei eod. verbo. De cantu Ecclesiæ Thom. Vualdens. contra VVeclifistas tom. 3. Lipporman. contra Lutheranos, Ioan. Bondet. in compendio errorum tit. 28. Conrad. Klingius in locis communib. lib. 3. Carol. maranta tom. 3. resp. 50. De cantu organico P. Suarez de Relig. tom. 2. lib. 4. tract. 3.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Capellæ Regiæ ſubijciuntur decreto Concil. ſeſſ. 7. cap.8. verſ. exemptos.*
2 *Epiſcopus non poteſt compellere obtinentem capellam, vt ipſemet celebret.*
3 *Clerico ſimplici conferri poteſt capella habens onus celebrandi Miſſas.*
4 *Presbyter non debet eſſe Capellanus, cuius capellania habet clauſulam quod deberet celebrare diuina Officia noctu, diuque.*
5 *Caudatario Cardinalis defuncti non eſt tradendum quicquam de capella ipſius Cardinalis legata alicui Eccleſię.*
6 *Viſitare non poteſt Epiſcopus Capellas, & Altaria etiam per ſecularium Confraternitates conſtructa in Eccleſijs Regularium.*
7 *Immunitatis priuilegio non gaudent Capellę priuatorum palatiorum.*
8 *Diſpenſatio Apoſt. requiritur ad obtinendum plures Capellas in eodem Altari, ſub eadem inuocatione, cũ diuerſis oneribus Miſſarum.*

Capella.

COLLECT. CXX.

1 CApellæ Regiæ ſubijciuntur decreto Concil. ſeſſ. 7. cap.8. verſ. exemptos, quia reſeruatio exemptionis, de qua ſeſſ.24.cap.11. procedit iuxta terminos cap. cum capella de priuileg. ſolum quoad ſuſpenſionem, vel excommunicationem, aut interdictum nón quoad viſitationem. *Sacra Cong.Conc.* teſte Rota Romana decis.744.p.1. diuerſor.

2 Capellam obtinentem compellere non poteſt Epiſcopus, vt ipſemet celebret, licet in eius fundatione diſponatur, quod Capellanus celebret: nam iſtis oneribus Miſſarum ritè per ſubſtitutum ſatisfit. *Sacra Cong. Concil.* referente Piaſec. in praxi Epiſcop. part.2.cap.3. num.33.

3 Capella habens onus celebrandi Miſſas poteſt conferri ſimplici clerico, niſi in fundatione cautum ſit vt per ſe ipſum celebret. *Sacra Cong. Conc.* penes Paul. Squillante de priuileg. cleric. c.4. num. 27. quem refert Alphonſ. de Leone de officio Cappellani p.1. quæſt. 4. praxi 6 num.211.

4 Capellæ fundatio ſi eſſet facta cum clauſ. quod Capellanus deberet celebrare diuina Officia noctu diuque, ſicut cæteri Capellani faciunt, non inde infertur neceſsè vt Capellanus debeat eſſe Presbyter. *Sacra Cong. Concil.* apud Piaſec. d.cap.3.num.33. Alphonſ. de Leone de officio Capellani part.1. quæſt.4. praxi 6. numer.217.

5 Capella Cardinalis legata alicui Eccleſiæ integrè tradenda eſt, nec de illa quicquam caudatario Cardinalis defuncti conſignandum eſt. *Sacra Congr. Rit. in cauſa Vrbis Sancta Maria in Via 15. May* 1610. de qua mentionem facit Aldan. in compendio Canon. reſol. lib.1.tit.18.num.20. Capellæ Cardinalis defuncti ornamenta & paramenta, imagines & calices, ad Cameram Apoſt. ſpectant. Iulius III. conſtit. incip. Cum ſicut de anno 1550. apud Scott. in ſelectas ſummorum Pont. Conſtitutiones, epit. 64.

6 Capellas & Altaria in Regularium Eccleſijs etiam per ſecularium Confraternitates conſtructa viſitare non poteſt Epiſcopus. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regular. Papien. 21. Auguſti* 1615. *& in Terracinen. 22. Ianuarij* 1616. cuius memini de iure eccleſiaſt. vniuerſo lib. 2. cap.8. num. 26.

7 Capellæ priuatorum Palatiorum immunitatis priuilegio non gaudent. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regular. in Marſicen. 7. Nouembris* 1617. apud me d. lib.2. cap.8. num. 28.

8 Capellæ plures in eodem Altari ſub eadem inuocatione, cum diuerſis oneribus Miſſarum, quæ antiquitus conferebantur pluribus clericis, & ad præſens reperiuntur poſſideri ab vno ſub titulo vnius Capellaniæ, non poſſunt retineri hodie abſque diſpenſatione Apoſt. *Sacra Cong. Conc. ſub die 17. Auguſti* 1630. penes me d.c. 8. num.27.

SVMMARIVM.

1 *Beneficia incompatibilia ſunt Capellania, & Manſionaria, quorum fructus ſunt tenues.*
2 *Compatibiles cum Canonicatibus & Parochialibus capellaniæ, quibus incumbit onus celebrandi Miſſas, & inſeruiendi in choro.*
3 *Beneficium incompatibile cum alio reſidentiam requirente eſt Capellania, quę habet onus celebrandi Miſſas certas, & coadiuuandi in cura animarum.*
4 *Canonicus in eadem Eccleſia retinere non poteſt Capellaniam, quæ habet onus annexum inſeruiendi in choro.*
5 *Capellania, cui adiunctum eſt onus ſimpliciter celebrandi Miſſas, obtineri poteſt cum Canonicatu.*
6 *Capellanias tres vniformes per annum ex collatione Epiſcopi retinens incidit in priuationem omnium ipſo iure.*
7 *Aetas requiritur in Capellano, cui iniunctum eſt onus dicendi perſonaliter Euangelium, vel Epiſtolam, vt infra annum ad Ordinem illum promoueri poſſit.*
8 *Beneficia obtinentes tenentur infra annum ſuſcipere Ordines ad illa requiſitos.*
9 *Sacerdotalis non eſt capellania habens onus duarum Miſſarum qualibet hebdomada.*
10 *Reſidentiam perſonalem requirunt Capellaniæ exiſtentes in Eccleſiis Cathedralibus, quorum redditus principaliter conſiſtunt in diſtributionibus.*
11 *Miſſarum oneribus rectè per ſubſtitutos ſatisfit, licet in fundationibus diſponatur, quod Capellani celebrent.*
12 *Miſſas per ſubſtitutum dicere poteſt Capellanus, cui iniunctum eſt onus, quod celebret, & dicat tot Miſſas qualibet hebdomada.*
13 *Sacerdos fieri non tenetur Capellanus, niſi cautum ſit, quod per ſe ipſum Miſſas celebret.*
14 *Sacerdotalis capellania dicitur illa, in cuius fundatione requiritur, quod debeat præſentari Sacerdos, &c.*
15 *Reſidentiam perſonalem non requirit, nec exigit, vt perſonaliter celebretur Capellania, quæ onus iniungit Capellano celebrandi quinquies in hebdomada.*
16 *Caſus proponitur electionis cuiuſdam Capellaniæ.*

Capellania.

COLLECT. CXXI.

1 CApellania & Manſionaria, quorum fructus ſunt tenues, ſunt incompatibilia beneficia, nec poſſunt retineri ſub eodem tecto ſine diſpenſatione Apoſt. *Sacra Cong. Conc.* teſte Nicol. Garc. de benefic. p.11. c. 5. num.243.

2 Capellaniæ, quibus incumbit onus celebrandi Miſſas, & in choro inſeruiendi non ſunt compatibiles cum Canonicatibus, & Parochialibus, etiamſi per earum Conſtitutiones liceat eis inſeruire per ſubſtitutum cum licentia Ordinarij, & Capituli. *S. Cong. Conc.* referente Sellio in ſelectis Canon. cap.40. nu.19.

3 Capellania, quæ habet onus celebrandi Miſſas certas, & coadiuuandi in cura animarum Eccleſiæ Plebanatus, eſt beneficium incompatibile cum alio beneficio Curato, vel alias perſonalem reſidentiam requirente,

& licet

& licet eius Rector non subijciatur dispositioni, cap. licet canon. de elect. lib. 6. comprehenditur tamė sub decretis Concilij Trid. loquentis de beneficiariorum non tamen curatorum residentia. *S. Cong. Conc.* quam refert Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 4. tit. 7. de benefic. incompatib. nu. 50.

4 Capellaniam, quæ habet annexum onus inseruiendi in choro, non potest Canonicus in eadem Ecclesia retinere, si post Concilium illam obtinuit, nec suffragatur sola dispensatio sub eodem tecto ad duo beneficia: ante Concilium verò poterat obtineri cum dispensatione sub eodem tecto. *Sacra Cong. Conc.* in Nouarien. apud Sellium d. c. 40. n. 20. Et secundum hanc secundam partem, & ex speciali constitutione inseruiendi per substitutum intelligenda est alia decisio præcedenti visa contraria, quæ sic cantat. Capellaniæ, quibus incumbit onus celebrandi Missas, & inseruiendi, in choro, non sunt incompatibiles cum Canonicatu, & Parochialibus, si per earum Constitutiones liceat eis inseruire per substitutū, cum licentia Ordinarij, & Capituli. *S. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. in addit. ad suum tract. de benefic. part. 11. cap. 5. num. 261.

5 Capellania, cui adiunctum est onus deseruiendi in choro, obtineri non potest cum Canonicatu per decretum Concilij sess. 24. c. 17. de reform. non autem si haberet onus simpliciter celebrādi Missam, nisi essent sub eodem tecto, & tunc potest cum dispēsatione Apostolica. *S. Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc. d. p. 11. c. 5. nu. 243.

6 Capellanias tres vniformes sub eodem tecto per annum ex collatione Episcopi retinens, incidit in priuationem omnium ipso iure. *S. Cong. Conc.* vt per Nicol. Garc. d. p. 11. cap. 5. num. 98.

7 Capellania de iurepatronatus laicorum, cum est iniunctum onus dicendi Missas personaliter, vel Euangelium, aut Epistolam cantandi, non potest conferre ei, qui non est illius ætatis, vt infra annum ad Ordines promoueri possit, idem si in fundatione dictum fuerit quod obtinens esset Sacerdos Diaconus, vel Subdiaconus. *Sacr. Cong. Conc.* quam citat Nicol. Garc. de benefic. part. 7. c. 1. num. 99.

8 Capellania si requirit certum Ordinem comprehenditur sub decreto Conc. sess. 22. c. 4. de reform. dum statuit vt obtinentes beneficia teneantur intra annum suscipere Ordines requisitos. *S. Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. de benef. part. 3. cap. 4. num. 22.

9 Capellania habens onus duarum Missarum qualibet hebdomada, non expresso quod Capellanus per se ipsum celebret, non est Sacerdotalis. *S. Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. in addit. ad suum tract. de benef. part. 3. c. 4. n. 15. quem refero de iure eccles. vniuerso lib. 3. c. 5. n. 31.

10 Capellaniæ existentes in Ecclesijs Cathedralibus, quarum redditus principaliter consistunt in distributionibus quotidianis, & nonnisi solis distribuuntur interessentibus, requirunt puram residentiam personalem, & non possunt per substitutum deseruiri; & si habent onera Missarum dicuntur Sacerdotales. *S. Cong. Conc.* referente Gonzal. ad reg. 8. Cancel. gloss. 5. nu. 118.

11 Capellaniam obtinens non potest compelli ab Episcopo vt ipsemet celebret, licet in eius fundatione disponatur, quod Capellani celebrent, quod istis oneribus rectè per substitutos satisfit. *Sacra Cong. Conc.* testibus Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 5. nu. 84. Galet. in margarita casuum Conscient. verbo Capellania, Piasec. in praxi Episcop. part. 2. cap. 33. nu. 33.

12 Capellanię fundatione stante cum dispositione testatoris quod quotiescunque vacaret prouideretur Capellanus, qui celebret, vel dicat tot Missas qualibet hebdomada, non est necessarium præstare Presbyterū, sed sufficit quod Missas dicat per substitutum. *S. Cong. Conc. in Pistorien.* penes Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 5. n. 72. 80. 83. quem refero de iure Eccles. vniuers. lib. 3. c. 5. nu. 35.

13 Capellaniam habens non tenetur promoueri ad Sacerdotium, nisi in fundatione cautum sit. Vt Capellanus per se ipsum Missas in Ecclesia celebret, sed debet curare vt per alium Missæ in illa celebrentur, neq; erit satisfactum oneri si Missæ in alia Ecclesia celebrabuntur: nec personalem residentiam requirit, nisi aliter in fundatione cautum esset. *S. Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc. de benef. p. 7. c. 1. nu. 87. & 93. Fagundez in quinque Ecclesiæ præcepta, præc. 1. lib. 4. cap. 9. sub num. 3.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

14 Capellania est Sacerdotalis, ita vt debeat conferri ei, qui intra annum valeat promoueri ad Sacerdotium, si in eius fundatione dictum sit: quod ad eam debeat præsentari vnus Capellanus si de genere testatoris aliquis Presbyter inueniatur, alias quicunq; alius sit Sacerdos, qui Capellanus teneatur facere singulis anniuersarium pro anima testatoris, & teneatur Missas, & alia diuina Officia celebrare in eadem Capella iuxta facultatem, & possibilitatem fructuum, & redditruum. *Sacra Congr. Conc. in Salernitana 13. Ianuarij* 1620. Ad decisionem 129. Manticæ, vbi fit differentia inter Presbyterum, & Sacerdotem, fuit dictum non appellari ad casum, cum illa loquatur de obseruantia subsequuta, in qua principaliter se fundat decisio, refero Ego ipse de iure eccles. vniuers. lib. 3. cap. 5. num. 33.

15 Capellania instituta à testatore cum verbis: Vt beneficiatus ipsius Capellæ omni die, seu saltim quinquies in hebdomada celebrare teneatur, & si negligens fuerit ipse beneficiatus incurrat pœnam duorum solidorum: non censetur requirere personalem residentiam, nec exigit vt personaliter Missam dicat. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. de benef. in addit. part. 7. c. 1. num. 87. quem refero d. lib. 3. cap. 5. num. 35.

16 Capellaniam exigens Ordinarius ad Altare maius, & statim sic erectam commutans, & erigens in titulum Canonicatus, conferens illius dotem in massam Canonicorum, mandante testatore erigi capellam in alio Ecclesiæ loco cum dote, & onere Missarum, ac reseruatione iurispatronatus, male agit, & commutatio facta est nulla, quamuis id faciat de consensu patroni, & capellani à testatore nominati, & sub prætextu quod capella non possit construi in illo loco. *Sacr. Cong. Conc. in Aretina 17. Februarij* 1629. quam adducit Bonfadin. in thesauro ecclesiast. decis. resol. 52. num. 5.

Capellania in cuius fundatione dicitur, quod per beneficiatos prouideatur Clericus Sacerdos, qui teneatur, & debeat Missas celebrare, & arbitrio Capituli deseruire, vel ipsis impeditis per alios substitutos à Capellanis eisdem, & à Capitulo approbandos, est actu Sacerdotalis. *S. Cong. Conc. in Materanen. 8. Ianuar.* 1658. cuius memini d. lib. 3. cap. 5. num. 33. in fine.

SVMMARIVM.

1 *Functiones solitas facere tenentur Capellani, seu ministri Ecclesiæ quoruncunque nomine appellentur.*

2 *Quinquaginta aurei sufficiunt pro mercede Capellani.*

3 *Officium cum Episcopo recitantes Capellani, debent cum eo se conformare.*

4 *Missas occurrentes de Sanctis Ordinis Monialium possunt ipsarum Capellani seculares celebrare.*

5 *Fori priuilegio gaudet Capellanus, cui capella perpetua vel in titulum fuerit assignata.*

6 *Cathedralis Ecclesiæ Capellani debent sedere in choro immediatè post Canonicos.*

7 *Residere personaliter, vt Rectores ipsi, tenentur Capellani coadiutores ipsorum Apost. auctoritate instituti.*

8 *Societatum Capellani non debent prohiberi à Parochis quin ipsi etiā celebrent in diebus festis ipsarum Societatū.*

9 *Confraternitatis Capellanus non potest suo arbitrio sine licentia Episcopi processiones facere.*

10 *Canonicis Ecclesiæ Collegiatæ præcedit Capellanus, qui curam Parochialis exercet, quando associat defunctum ad suam Parochiam cum stola.*

11 *Canonicis & Capitulo conceſſum an extendatur ad Capellanos.*
12 *Habitus diſtinctus ab illo quem deferunt Manſionarij, portari debet à Capellanis.*
13 *Præcedentia inter Capellanos conceditur ſecundum tempus Ordinationis, & non poſſeſſionis.*
14 *Examinatus, & approbatus ſemel Capellanus quoad ſcientiam, non eſt de illa amplius examinandus.*
15 *Sacerdos non tenetur eſſe Capellanus, cui iniunctum eſt onus celebrandi diuina Officia noctu, diuque.*
16 *Epiſcopus non poteſt in Cathedralem transferre Capellanos habentes ſeruitium chori in Capella prope illum.*
17 *Diuinis per ſe ipſum inſeruire quando teneatur Capellanus?*
18 *Reſidere tenetur Capellanus in Eccleſia Cathedrali, ſi habet onus quarundã Miſſarum, & inſeruiendi in choro.*
19 & 20 *Eleemoſynam conſuetam quando Capellanus cum certo ſalario amouibilis poſſit dare Clerico celebraturo, & retinere ſibi ultra partem? num.20.*
21 *Toletanus Capellanus in Eccleſia S. Mariæ Maioris conceditur vſus Cappæ adinſtar beneficiatorum, & locus immediatè poſt beneficiatos.*
22 *Eleemoſynam vltra ſalarium deſtinatum quando poſſint Capellani ad nutum operariorum conſtituti recipere, oſtenditur.*
23 *Miſſa vnica duabus obligationibus ſatisfacere non poteſt Capellanus, qui tenetur quotidie celebrare.*

Capellanus.

COLLECT. CXXII.

1 Capellani, ſeu alij Miniſtri Eccleſiæ, quorumcunque nomine appellentur, ſolitas functiones facere debent, licet Cæremonialis ad eas exercendas eos nomine proprio non appellet. *S. Cong. Rit. in Patanina 3. Auguſti* 1602. teſte Sellio in ſelect. Canonicis cap.40. num.36.

2 Capellani pro mercede ſufficiunt quinquaginta aurei. *S. Cong. Conc.* referente Zerola in praxi Epiſcop. p.2. verbo Capellanus.

3 Capellani recitantes Officium diuinum cum Epiſcopo, ſiue Regulares ſint, ſiue ſeculares, conformare ſe debent cum Epiſcopo, & ſatisfaciunt, *S. Cong. Rit.* pro Regulari promoto ad Epiſcopatum 11. *Iunij* 1605. quam refert Sellius d.cap.40. num.43.

4 Capellani ſeculares Monialium poſſunt ex gratia celebrare Miſſas occurrentes de ſanctis ipſius Ordinis, cuius eſt Monaſterium, etiamſi ipſi non ſint eius regulam profeſſi. *S. Cong. Rit. in Auſtria Oſcipont* 22. *Decembris* 1612. de qua idem Sellius d.cap.40. num.41.

5 Capellanus, cui capella in perpetuum, vel ad nutum fuerit aſſignata per Papam, vel Epiſcopum, fori priuilegio gaudent. *Sacra Cong. Conc.* penes Azmendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.2. tit.19. de foro comp. num.26. quem cum alijs citaui de officio, & poteſt. Epiſcopi p.2. alleg.12. num.10.

6 Capellani Eccleſiæ Cathedralis, qui ſunt membra, Eccleſiæ, debent incedere in proceſſionibus & ſedere in choro immediatè poſt Canonicos, nec inter eos debent interponi Rectores Eccleſiarum aliarum etiam prætextu Doctoratus. *S. Cong. Rit. in Turritana* 1. & 27. *Iulij* 1601. & *in Terulen.* 20. *Decembris eiuſdem anni*, quarum meminit Sellius d.cap 40. num.51.

7 Capellani coadiutores Rectorum Parochialium cũ Capellanis perpetuò inſtitutis auctoritate Apoſt. tenẽtur ad perſonalem reſidentiam vt Rectores ipſi, illis tantùm exceptis, qui ex inſtitutione poſſunt per alios inſeruire, vel quibus nulla expreſsè perſonalis reſidentia iniuncta eſt: vnde & Ordinarius tenetur eos cogere, ſicut ipſos Rectores, nec poteſt cum aliquo eorum diſpenſare ad reſidentiam. *Sacr. Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. de benef. p.3. cap.2. num.167.

8 Capellani Confraternitatum, qui habent curam celebrandi Miſſas per totum annum, non debent prohiberi ab Archipresbyteris Eccleſiarum, vbi ſunt fundatæ Confraternitates, quin ipſi etiam celebrent in diebus feſtis ipſarum Confraternitatum. *S. Congr. Rit. in Peruſina* 1. *Iunij* 1601. quam adducit Sellius d.c.40. num.53.

9 Capellanus Confraternitatis non poteſt ſuo arbitrio ſine expreſſa licentia Epiſcopi, proceſſiones facere. *Sac. Cong. Rit. in Meliten. Galatis* 4. *Martii* 1606. quam citat Lezana in ſum. quæſt. Regul. tom 2. cap.15. num.29.

10 Capellanus, qui curam Eccleſiæ Parochialis exercet quando aſſociat defunctum ad ſuam Parochiam cum ſtola, debet præcedere ratione ſtolæ Canonicis Eccleſiæ Collegiatæ. *S. Cong. Rit. in Viterbien. Barbaraſi* 14. *Iulij* 1608. de qua Sellius d.cap.40. num.54.

11 Capellani non intelliguntur comprehenſi in gratia conceſſa Canonicis & Capitulo vt poſſint vti cappis. *S. Cong. Rit. in Ferrarien.* 12. *Nouembris* 1605. Sed contrarium poſtea fuit deciſum *in eadem* 28. *Ianuarij* 1606. referente Sellio d.cap.40. num.55.

12 Capellani vt tam æſtate quàm hyeme habitum diſtinctum deferant, ab eo, quem deferunt Manſionarij, conuenire declaratur per *Sacra Congreg. Rit. in Ferrarien.* 25. *Iunij* 1607. penes Sellium d.cap 40. num.56.

13 Capellanus Presbyter prius ordinatus debet præcedere Capellano poſtea ordinato, licet vltimò ordinatus prius acceperit poſſeſſionem capellaniæ. *S. Cong. Rit. in Nonarien.* 16. *Iulij* 1605. apud Selliũ d. c.40. n.57.

14 Capellanus ſemel examinatus, & approbatus quoad ſcientiam ab Ordinario, nulli examini exinde de ſcientia ſubijci debet. *S. Cong. Epiſcop. & Regul.* 17. *Iulij* 1615. vt per Sellium d.cap.40. nu.59.

15 Capellanus cum onere celebrandi diuina Officia diu noctuque, ſicut cæteri Capellani faciunt, non tenetur eſſe Presbyter. *S. Cong. Conc.* teſtib. Quarant. in ſum. Bullarii verbo ſeruitium Capellaniæ, Nicol. Garc. de benef. p.7. cap.1. num.93. & 99. Alphonſ. de Leone de officio Capellani p.1. q.4. praxi 6. num.217.

16 Capellanos habentes ſeruitium chori in Capella propè Cathedralẽ exiſtente non poteſt Epiſcopus transferre ad Cathedralem ob paruum numerum Capellanorum, propter quod minus decenter ibidem chorus retineatur. *S. Cong. Conc. in Burgen.* 12. *Auguſti* 1628. de qua Selli in ſelect. Canon. cap.11. num.18. quem refero in collect. ad Trident. ſeſſ.21. de reform. cap.4. num.7.

17 Capellanus per ſe ipſum tenetur Diuinis inſeruire, poſita inſtitutione Cappellæ infraſcripti tenoris, videlicet. Qui quidem Capellanus teneatur, & obligatus ſit qualibet hebdomada dicere in ipſa Eccleſia pro remiſſione peccatorum teſtatoris duas Miſſas, & deſeruire Eccleſię in Diuinis. *S. Cong. Conc. in Viterbien.* 11. *Ianuar.* 1620. cuius memini de iure eccl. vniuerſ. lib.3. c.5. n.40.

18 Capellanus in Eccleſia Cathedrali tenetur ad reſidentiam ſtante fundatione ſuæ Capellæ cum onere quarundam Miſſarum, & inſeruiendi in choro. *S. Cong. Conc. in Ferrarien.* 4. *Decembris* 1627. de qua memini d.lib.3. cap.5. nu.41.

19 Capellanus ad nutum amouibilis cum obligatione vnius Miſſæ qualibet hebdomada cum ſtipendio legato, & confirmato de octo annis in octo annos poteſt demandare celebrationem dictarum Miſſarum alteri cum eleemoſyna conſueta iuxta morem Religionis, retenta ſibi parte dicti ſtipendij debiti Capellano. *S. Cong. Conc. in Fanen.* 7. *Septembris* 1630. cuius memini d.lib.3. cap.5. num.39.

20 Capellani amouibiles, qui ſunt nominati, vel electi ab hæredibus teſtatorum ad celebrandas Miſſas cum aſſignatione certi reditus iuxta diſpoſitionem teſtatorum, poſſũt aſſignare certam mercedem iuxta morẽ regionis

gionis Sacerdoti pro Missis celebrandis,& pro se aliam partem retinere. *Sacra Cong. Conc. in Neapolitana* 17. *Augusti* 1630. de qua mentionem feci in tract. de Parocho cap.11.nu.13.in fine.

21 Capellanis Toletanis in Ecclesia S. Mariæ Maioris conceditur vsus cappæ ad instar beneficiatorum, & locus immediatè post beneficiatos. *Sacra Congr. Rit. in Vrbis Sancta Maria Maioris* 25. *Februarij* 1606.& manutenendos esse decernitur die 9. Maij eiusdem anni. Quo autem loco sedere debeant post constructionem noui chori per Paulum V. declarauit Eadem *Sac.Cong.* 30. *Maij*, 25. *Iunij*, & 17. *Septembris* 1611. de quibus omnibus Sellius d.cap.40. nu.61.

22 Capellani ad nutum operariorum amouibiles, à quibus salarium recipiunt, nullo onere applicationis sacrificij adiuncto, & salarium ipsum ex eleemosynis cum onere Missarum à fidelibus oblatis non proueniat, neque certo vsui aliàs destinatum existat, possunt de consensu dictorum operariorum vltra salarium constitutũ, vnicam eleemosynam recipere. *Sacra Cong.Conc.in Pistorien.* 4. *Decembris* 1632. quam me citato refert Alphons. de Leone in fine sui tract. de Officio Capellani pag. vlt.

23 Capellanus, qui tenetur quotidie celebrare, non potest nouam eleemosynam accipere, & duabus obligationibus vnica Missa satisfacere nisi in fundatione expressè cautum sit, quod non teneatur sacrificium applicare. *Sacra Cong.Conc.* in nullius celebrationis Missarũ 13.Iulij 1630. de qua memini de iure ecclesiastico vniuers.lib.3.c.5.nu.38.& de Parocho, c.11.n.13.& me citato Alphons. de Leone in fine sui tract. de officio Capellani pag. vlt.

SVMMARIVM.

1 *Actorum Capitularium copiam sibi præstari cogere potest Episcopus.*

2 *Decanus, seu aliqui tantum Canonici, cæteris inscijs, & extra locum capitularem non possunt capitularia negotia tractare.*

3 *Episcopus, & eius Vicarius possunt in actibus capitularibus interuenire, dummodo de interesse suo non agatur.*

Capitularia acta.

COLLECT. CXXIII.

1 CApitularium actorum copiam sibi præstari cogere potest Episcopus pœnis, & censuris. *Sacra Congr. Episcop.& Regul.6.Martij & 12.Aprilis* 1596.cuius memini in tract. de Canonicis, & dignit.cap.35. num.6.

2 Capitularia acta, vel negotia, quæ pertinent ad Ecclesiæ commodum, vel incommodum, non possunt à Decano,vel aliquibus tantum Canonicis,cæteris inscijs, & non legitimè vocatis, & extra locum Capitularem decerni. *Sacra Cong. Rit. in Lamacen. 7.Octobris* 1606. de qua memini d.cap.35. nu.3.

3 Capitularibus in actibus interuenire potest Episcopus, & eius Vicarius, dummodo non agatur de interesse suo, non obstante quacunque consuetudine in contrarium. *Sacra Cong. Conc. sub die 2. Martij* 1619. teste Sellio in selectis Canon.cap.18. num.8.

Capitulares Congregationes vide infra collect. 126.

SVMMARIVM.

1 *Cathedralium Ecclesiarum Capitula nullum ius prætendere possunt ex indultis conferendi beneficia reseruata concessis eorum Episcopis Cardinalibus.*

2 & 3 & 6 *Canonicis, & Beneficiatis non possunt Capitu-* Barbos.Apost.Decis.Sum.

la licentiam dare se absentandi, & num. 3. & 6.

4 *Indicare potest Capitulum super impedimento absentiam ad effectum lucrandi distributiones.*

5 *Canonicos, vel Dignitates, qui nunquam in Ecclesia resederunt, & Fidei professionem emiserunt, non potest pro præsentibus habere.*

7 *Distributiones donare, remittere, aut quauis collusione relinquere non licet Capitulo.*

8 *Sedere in Concionibus debet Capitulum apud suum Episcopum.*

9 *Locus dignior in publicis processionibus relinquendus est Capitulo Ecclesiæ Cathedralis.*

10 *Præcedentiam dare debet Capitulum Ecclesiæ Vtinen. Capitulo ciuitatensi.*

11 *Præcedentia debetur Capitulo Valuen.& non Sulmonen.*

12 *Dimissorias concedere non licet Canonicorum Capitulo etiamsi territorium habeat distinctum & exemptum.*

13 *Dimissorias potest concedere Capitulum si Episcopus sit notoriè hæreticus.*

14 *Vicarij ad nutum amouibiles in Ecclesijs Parochialibus mensæ Capitulari vnitis possunt amoueri ad nutum Capituli, ab Ordinario verò non nisi ex causa legitima.*

15 *Visitare Capitulum Cathedralis quo loco teneatur Episcopus, ostenditur.*

16 *Episcopo etiã absque Adiunctis spectat facultas procedendi contra Capitulares quando totum Capitulum deliquit.*

17 *Synodo interesse & ad eam vocari debent Capitula Collegiatarum quasi Episcopalem iurisdictionem habentia.*

18 *Canonici recusantes ad Synodum accedere ab Episcopo etiam per censuras ecclesiasticas cogi possunt.*

19 *Episcopus in condendis statutis in Synodo non tenentur sequi consilium Capituli.*

20 *Processiones publicas inducere, & præscribere quo sint dirigenda debet Episcopus cum consilio Capituli.*

21 *Ordinum sacrorum in distributione tenetur Episcopus consilium dumtaxat sui Capituli adhibere, non autem assensum eiusdem expectare.*

22 *Synodum diœcesanam inducere, & publicare potest Episcopus solus sine consensu vel consilio Episcopi.*

23 *Constitutiones, statuta, & decreta potest Episcopus in Synodo diœcesana absque consensu Capituli facere, requisito tamen illius consilio.*

Capitulum Ecclesiæ Cathedralis, vel Collegiatæ.

COLLECT. CXXIV.

1 CApitula Ecclesiarum Cathedralium, quibus S.R.E.Cardinales præsunt, ex indultis conferendi beneficia ecclesiastica reseruata vel affecta eisdem Cardinalibus concessis,nullum ius prætendere possunt. Vrbanus VIII. consti.59.incip. Accepto 10.Septembris 1626. apud Angel.Mariam Cherub. in Bullario tom.4. pag....

2 Capitula Cathedraliũ non possunt Canonicis, & beneficiatis dare licentiã se absentandi ab Ecclesia,prout sibi visum fuerit. *Sacr.Cong.Conc.in Abulen.24. Augusti* 1596 teste Nicolao Garc.de benefic.p.3.c.2.nu.423.

3 Capitulum absque licentia Episcopi negotiorum capitularium prætextu cuiquam ex Capitularibus, aut alijs addictis seruitio chori, non potest impartiri licentiam ab Ecclesia recedendi vltra tempus à Concilio permissum. Sic verò abscedentes non solùm distributiones quotidianas nõ lucrifaciunt, sed etiam fructibus, nisi resederint, sunt priuandi, ad eiusdem Concilij præscriptum. *Sacr.Cong.Conc.* de anno 1610.apud Aldanan compendio Canon. resol. lib.1.tit. 16.num.72.

4 Capitulum potest de impedimento absentium ad effectum distributiones lucrandi, iudicare, & impeditos ad functiones sibi incũbentes admittere, salua Episcopi

iuriſdictione. *S. Cong. Rit. in Maxarien.* 20. *Decembris* 1601. quam refert Aldan. d. tit. 16. num. 73.

5 Capitulum non poteſt habere pro præſentibus Canonicos, vel Dignitates, qui nunquam in Eccleſia reſederunt, & Fidei profeſſionem non emiſerunt. *Sacr. Cong. Conc. in Segnntina* 18. *Aprilis* 1590. referente Nicol. Garcia de beneſ. p. 3. cap. 3. num. 51. declar. 3.

6 Capitulum etiam nemine reclamante, necnon Epiſcopus, licentiam abſentiæ minimè dare poſſunt alicui Canonico, ſeu Præbendato, & eum habere pro præſente ad aliquod tempus quamuis breue, vltra tempus à Concilio permiſſum, etiam ex cauſis iuſtis, & rationabilibus, non tamen expreſſis in Conſtitutione Bonifacij VIII. quæ incipit, Conſuetudinem, non obſtante conſuetudine immemoriali id faciendi ante, & poſt Concilium ſemper obſeruata, & ſtatuto id permittente, non tamen confirmato ab Apoſt. Sede. *Sac. Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. d. p. 3. cap. 2. num. 424.

7 Capitulo non licet aliquo prætextu diſtributiones donare, relinquere, aut quauis colluſione remittere alicui, qui vel à ſeruitio Eccleſiæ abfuerit, vel alio quouis modo diſtributiones legitimè debeat amittere, nec fas eſt cuipiam eas accipere, ſi acceperit, ſuas non facit, ſed reſtituere cogitur, aut alteri pio loco, Epiſcopi arbitrio. *S. Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. d. cap. 2. num. 432.

8 Capitulum in concionibus, debet ſedere apud ſuum Epiſcopum, non autem Magiſtratus. *S. Cong. Rit. in Balneorezien.* 25. *Ianuarij* 1602. de qua Aldan. d. titul. 16. numer. 74.

9 Capitulo Eccleſiæ Cathedralis locus dignior in publicis proceſſionibus relinquendus eſt. *Sacr. Cong. Rit. in Ancenitana* 24. *Augusti* 1609. vt per Aldan. d. titul. 16. numer. 75.

10 Capitulum Eccleſię Vtinen. debet præcedentiam dare Capitulo Ciuitatenſi. *S. Cong. Rit. in Ciuitaten & Vtinen.* 16. *Iulij* 1605. referente Aldan. d. tit. 16. num. 76.

11 Capitulo Valuen. & non Sulmon. debetur præcedentia tam in ſynodo, quàm in congregationibus, proceſſionibus, alijſque ſimilibus actibus *S. Cong. Conc. in Valuen.* 16. *Aprilis* 1576. & 4. *Aprilis* 1601. & 20. *Martij* 1621. quas citat Aldan. d. tit. 16. num. 77.

12 Capitulo Canonicorum non licet litteras dimiſſorias concedere ex decreto Concilij Trid. ſeſſ. 23. c. 10. etiamſi territorium habeat diſtinctum & exemptum ob immemorabilem poſſeſſionem, & ſint Iudices Ordinarij. *Sacr. Cong. Conc. in Sulmonen.* 5. *Iuly* 1575. penes Aldan. d. tit. 16. num. 78.

13 Capitulum poteſt concedere dimiſſorias ſi Epiſcopus ſit notoriè hæreticus. *S. Cong. Conc.* teſte Nicol. Garc. de benefic. part. 5. cap. 7. num. 93. declarat. 10.

14 Capitulum ſi habeat nonnullas Parochias ſuæ menſæ vnitas, quibus ab immemoriali tempore deſeruiri facit per Vicarios ad eius nutum amouibiles, iuxta facultatem ſibi ab Apoſt. Sede conceſſam, præuio examine & approbatione Epiſcopi, poterunt huiuſmodi Vicarij ad nutum Capituli amoueri. Ab Ordinario verò non niſi ex cauſa legitima, atque probata, propter quam etiamſi perpetui eſſent, amoueri poſſent. *S. Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. in addit. ad ſuum tract. de benefic. p. 1. cap. 2. num. 94.

15 Capitulum Cathedralis non poteſt viſitare Epiſcopus in eius domibus Epiſcopalibus, ſed cum illud viſitare voluerit, debet accedere ad ſuum locum, quo licitum eſt Capitulares congregari, & eorum actus expediri conſueuerunt, ſi tamen id congruè fieri poteſt, ſin minus ad locum congruum, & communem, ſed tenetur accedere ad locum capitularem quoties proſequi valet viſitationem alicuius particularis perſonæ de Capitulo. *Sacra Cong. Conc.* quam refert Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. de Viſitat. num. 39. in reſp. ad 8.

16 Capitulum totum quando delinquit facultas procedendi contra Capitulares pertinet ad Epiſcopum etiam abſque Adiunctis, modo delictum non ſit in perſonam Epiſcopi, vel in contemptum eius, aut vbi Epiſcopus habet intereſſe, quia tunc facultas contra Capitulares deuoluitur ad proximum Superiorem. *S. Cong. Conc.* teſtibus Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarrę lib. 1. tit. 18. l. 7. de Epiſcopis num. 90. Ludou. à Sarauia de iuriſdict. Adiunctor. quæſt. 6. num. 5. & 6.

17 Capitula Collegiatarum quaſi Epiſcopalem iuriſdictionem habentia ad Synodum ſunt vocanda. *S. Cong. Conc.* de qua Piaſec. in praxi Epiſcop. p. 2. cap. 2. nu. 2.

18 Capitulum & Canonici recuſantes ad Synodum accedere, ab Epiſcopo etiam per cenſuras eccleſiaſticas cogi poſſunt. *S. Cong. Conc. in Oriolen.* 27. *Martij* 1631. in reſp. ad 19. cuius meminit Aldan. d. tit. 16. nu. 79.

19 Capituli conſilium ſequi non tenetur Epiſcopus in condendis ſtatutis in Synodo, niſi in caſibus à Iure expreſſis. *S. Cong. Conc. ſub die* 5. *Iuly* 1627. apud Aldan. d. tit. 16. num. 80.

20 Capitulo cum conſilio pertinet ad Epiſcopum inducere publicas proceſſiones, & præſcribere quomodo, & quò ſint dirigendæ, quod per Vicarium Generalem, abſente Epiſcopo, requirendum quoque eſt ab eodem Capitulo. *S. Cong. Rit. in Vigilien.* 28. *Septembris* 1630. & *in Comen.* 7. *February* 1632. cuius memini in tract. de Canonic. cap. 42. num. 20.

21 Capituli ſui conſilium adhibere dumtaxat tenetur Epiſcopus, non autem aſſenſum eiuſdem expectare in facienda diſtributione, ſeu deſignatione ſacrorum Ordinum, quia poteſt etiam inuito Capitulo efficere id, quod iudicauerit magis expedire. *S. Cong. Conc.* vt per Verol. in praxi Epiſc. p. 2. verbo Capitulum §. 1. Stepha. VVeyms in conſtitutiones 24. ex antiquo Iure depromptas, & per Concilium Trid. innouatas conſt. 4. in fine pag. 40. quę refero in tract. de Canon. c. 42. n. 20. in fine.

22 Capituli ſine conſenſu, & conſilio poteſt Epiſcopus ſolus Synodum diœceſanam indicere, & publicare. *S. Cong. Conc. in Oriolen.* 27. *Martij* 1631. in reſp. ad 14. de qua memini d. tract. de Canon. cap. 42. num. 20.

23 Capituli abſque conſenſu poteſt Epiſcopus in Synodo diœceſana facere conſtitutiones, ſtatuta, & decreta, debet tamen requirere illius conſilium, licet illud non teneatur ſequi, niſi in caſibus à Iure expreſſis. Eadem *S. Cong. Conc.* in dicta Oriolen. in reſp. ad 15. cuius memini d. cap. 42. num. 23.

Capituli Eccleſiæ Calciaten. decretum, quo conceſſerat abſentiam, & licentiam cum participatione, ac ſi eſſet præſens, Archidiacono, qui exercebat Officium Auditoris pro Rege Catholico in Concilio Indiarum, non fuit confirmatum. *Sacra Cong. Conc. in Calciaten.* 8. *Maij* 1627. penes Aldan. d. tit. 16. num. 84.

Vide alia in verbo Canonici in Capitulo collect. 94.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius eligendus per Capitulum Sede vacante debet eſſe Doctor.*
2 *Iuriſdictio eſt penes Capitulum donec durant dies electionis Vicarij Capitularis.*
3 *Vicarij Capitularis ad electionem, abſque cauſa iteratis vicibus non eſt deuemendum.*
4 *Vicarium eligere poteſt Capitulum cum clauſula, quod non duret niſi per annum.*
5 *Tempus certum in Vicarij deputatione poteſt præfinire Capitulum Sede vacante.*
6 *Vicarios duos conſtituere poteſt Capitulum Sede vacante, & quando.*
7 *Vicarium an & quando poſſit Capitulum deputare vbi eius Epiſcopus ad aliam Eccleſiam fuerit translatus.*
8 *Arbitros eligere non poteſt Capitulum Sede vacante ad cognoſcendum de ſuſpicionum cauſis contra eius Vicariũ deductis.*

9 *Vica-*

9 *Vicarium Capitularem iam hodie non potest ad libitum amouere Capitulum.*

10 *Officialium electione facta non potest Capitulum Sede vacante eos ad libitum reuocare.*

11 *Dimissorias ad Ordines post annum Sedis vacantis potest Episcopus concedere.*

12 *Patrimonij, seu pensionis ad titulum vt quis ordinetur non potest etiam post annum licentiam concedere Capitulum Sede vacante.*

13 *Licentiam concedere potest post annum Capitulum Sede vacante extero Episcopo exercendi Pontificalia, & ordinandi tam Clericos illius diœcesis, quam exteros habentes dimissorias.*

14 *Interstitia ordinandis potest remittere Capitulum Sede vacante, sicut Episcopus.*

15 *Beneficium quodcunque supprimere & sibi vnire non potest Capitulum Sede vacante, nec potest consentire vnioni sibi faciendæ.*

16 *Irregularitatibus ex delicto occulto prouenientibus dispensare potest Capitulum Sede vacante.*

17 *Monasteria Monialium exempta visitare non potest Capitulum Sede vacante: non exempta verò maximè.*

18 *Visitare diœcesim quando possit Capitulum Sede vacante, ostenditur.*

19 *Visitare diœcesim potest Capitulum Sede vacante tempore triennij non expectato, licet dicatur Episcopum consueuisse visitare singulis trienniis.*

20 *Visitare potest Capitulum Sede vacante omnia loca, quæ poterat visitare Episcopus.*

21 *Commissiones Apost. in forma dignum directas Episcopo, vel eius Vicario Generali non potest exequi Capitulum Sede vacante, nec eius Vicarius.*

22 *Capitulum Sede vacante potest eligere in Vicarium Generalem Canonicum eiusdem Ecclesiæ, qui in eadem ciuitate, & Ecclesia curam quoque gerat animarum.*

Capitulum Sede vacante.

COLLECT. CXXV.

1 CApitulum Sede vacante debet eligere Vicarium Capitularem Doctorem, & doctoratum in aliqua
2 Vniuersitate, non autem à persona priuata. Donec autẽ durent dies electionis dicti Vicarij iurisdictio est penes Capitulum, non autem penes primam Dignitatem. *Sacra Cong. Conc. sub die* 19. *Septembris* 1620. cuius memini in tract. de Canonicis, & Dignitatibus, c. 42. n. 29.

3 Capitulum Sede vacante quamuis iteratis vicibus ad Vicarij Capitularis electionem deuenire possit, absque causa tamen non debet. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Messanen.* 6. *Martis* 1618. apud me d. cap. 42. n. 40.

4 Capitulum Sede vacante potest eligere Vicarium cum clausula quod non daret nisi per annum. *S. Cong. Conc. sub die* 17. *Iunij* 1617. penes me d. cap. 42. nu. 44.

5 Capitulum Sede vacante potest certum tempus in Vicarij deputatione præfinire. *S. Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. in addit. ad suum tract. de benef. p. 5. c. 7. n. 37. Sed melius esse illum simpliciter eligere censuit. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Caietana* 28. *Octobris* 1587. cuius memini d. cap. 42. num. 45.

6 Capitulum Sede vacante duos Vicarios constituere potest vt alternis mensibus Vicariatus munere fungantur, si legitimâ probetur immemorialis consuetudo, & illis qualitatibus sint præditi, quas requirit Concilium Trid. sess. 14 cap. 16. de reform. *Sacra Cong. Conc. in Panormitana* 31. *Maij* 1592. quam refert Nicol Garcia in addit. ad tract. de benefic. p. 5. cap. 7. num. 37. & ego d. c. 42. nu. 34.

7 Capitulum tanquam Sede vacante, habita notitia etiam ex testimonio; seu documento secretarij sacri Collegij, quod Episcopus à suæ Ecclesiæ vinculo absolutus fuit in consistorio Sanctitatis suæ, etiam ante expeditionem litterarum Apost. vel adeptam possessionem secundæ Ecclesiæ, poterit, & debet Sedem vacantem publicare, & Vicarium iuxta Concilij Trid. præscriptũ eligere. *Sacr. Cong. Conc. sub die* 14. *Decembris* 1624. quam refert Massobr. in sua praxi habendi concursum requis. 1. dub. 9. in Romana impres. Ego in collect. ad c. 1. nu. 4. de translat. Episcopi.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

8 Capitulum Sede vacante non potest eligere arbitros ad cognoscendum de suspicionum causis, quæ contra Vicarium ab eo, vacante Sede deputatum proponuntur, sed potest per se ipsum de illis cognoscere. *S. Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. de benefic. part. 5. c. 7. nu. 23. declar. 10. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 4. tit. 33. l. 3. de recusat. num. 6. declar. 2.

9 Capitulum potest ad libitum amouere Vicarium aliàs per ipsum electum seu confirmatum, dummodo infra octo dies alium constituat, alioquin deuoluitur ius deputandi Vicarium ad Metropolitanum; et si Ecclesia ipsa Metropolitana fuerit ad antiquiorem Episcopum. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. de benefic. p. 5. c. 7. num. 23. declar. 5. Sed id Capitulo absolutè non est permissum, requiritur enim quod prius causam insinuet sacræ Cong Episcoporum & Regul. quæ ea examinata, & sibi benè visa amouendi licentiam concedere solet, vt ipsamet declarauit de anno 1631. & sæpius rescripsisse commemoro d. tract. de Canon. cap. 42. nu. 47.

10 Capitulum Sede vacante facta electione Officialiũ non potest eos ad libitum reuocare, & nouos constituere, nisi vel œconomum, vel illos officiales, quos etiam viuente Episcopo Capitulum potest deputare. *S. Cong. Conc.* penes Garc. d. p. 5. cap. 7. num. 23. declar. 4.

11 Capitulum post annum Sedis vacantis litteras dimissorias, & facultates ordinandi concedere potest in Ecclesia vacante. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. d. p. 5 cap. 7. num. 93. declar. 1.

12 Capitulum Sede vacante post annum non arctatis concedere non potest dimissorias ordinandi ad titulum patrimonij, seu pensionis, quia hæc facultas est reseruata iudicio Episcopi. *Sacr. Cong. Conc.* quam citat Nicol. Garc. d. p. 5. c. 7. nu. 93 declar. 4. vbi aduertit hoc non videri receptum saltim in Regnis Castellæ, & in Regno Portugaliæ vidi contra decisionem seruati.

13 Capitulum Sede vacante post annum potest concedere licentiam extero Episcopo exercendi Pontificalia in eorum Ecclesijs, & Ordines conferendi tam Clericis illius diœcesis quàm exteris habentibus litteras Episcoporum suorum. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. d. cap. 7. num. 93. declar. 5. Stephan. d'Aluin. de Episcop. & Abbatum potest. cap. 27. num. 1.

14 Capitulum Sede vacante non autem Vicarius in casibus in quibus eidem Sede Episcopali vacante licet per Conc. cap 10. sess. 7. dimissorias concedere, potest etiam ex causis in Concilio expressis Ordinum interstitia remittere. *S. Cong. Conc. sub die* 17. *Maij* 1600. teste Marcel. Vulpe in praxi iudic. fori ecclef. cap. 44. nu. 27.

15 Capitulũ Sede vacante non potest supprimere quodcunque beneficium, & sibi vnire, sicut Sede plena non potest consentire vnioni faciendæ ipsi Capitulo directè & principaliter, & ideo requiritur auctoritas Papæ, Clem. si vna § fin. de rebus Eccles. non alien. penes Nicol. Garc. de benefic. p. 12. cap. 2. num. 68.

16 Capitulum succedit loco Episcopi in facultate ei cõpetenti vigore decreti cap 6. sess. 24. dispensandi in irregularitatibus prouenientibus ex delicto occulto preterquam in crimine hæresis, quia Papa sibi reseruauit. *Sacra Cong Conc. die* 22. *Ianuarij* 1602. quam citat Sellius in select. Canon cap. 25. num. 60.

17 Capitulum Sede vacante potest visitare etiam monasteria Monialium non exempta, exempta verò minimè. *S. Cong. Conc.* testibus Nicol. Garcia de benefic. p. 5.

cap.7.num.45. *Armendar.* in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. de Viſitat. l. 5. §. 2. num. 84.

18 Capitulum Sede vacante tunc demum poteſt diœceſim viſitare quando lapſus eſt annus à poſtrema Antiſtitis viſitatione, nec de proximo eſt Eccleſia de Paſtore prouidenda; in ipſa verò viſitatione circa tumulatum, equitatum, & alia, forma ſacri Concilij Trid. ſeſſ. 24. c. 3. de reformat. eſt præciſa obſeruanda. *S. Cong. Conc. in Lyman.* 10. *Maij* 1629. cuius memini d. tract. de Canon. c. 42. num. 70.

19 Capitulum Sede vacante poſt lapſum annum à die vltimæ viſitationis per Epiſcopum factæ poteſt viſitare diœceſim tempore triennij non expectato, licet dicatur Epiſcopum conſueuiſſe viſitare ſingulis triennijs. *Sacra Cong. Conc. in Pampilonen.* 3. *Februarij, & 10. Decembris* 1629. de qua Ego d. cap. 42. num. 71.

20 Capitulum Sede vacante viſitare poteſt omnia loca, quæ poterat viſitare Epiſcopus. *S. Cong. Conc. in Pampilonen.* 13. *Aprilis* 1630. apud me d. cap. 42. num. 68.

21 Capitulum ſeu Vicarius Capitularis Sede vacante non poteſt exequi Commiſſiones Apoſtolicas in forma Dignum, & alias directas Epiſcopo, vel eius Vicario generali intuitu officij, vel ſub nomine Dignitatis. *Sacr. Cong. Conc. in Camerinen.* 2. *Auguſti* 1631. quam refero d. cap. 42. num. 59.

22 Capitulum Sede vacante poteſt eligere in Vicarium Generalem Canonicum eiuſdem Eccleſiæ, qui in eadem ciuitate, & Eccleſia curam quoque gerit animarũ. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regul. in Orien.* 19. *Martij & 19. Iulij* 1619. vbi etiam fuit dictum quod contrariæ deciſiones intelliguntur de Parocho rurali, refero d. cap. 42. num. 38.

Vide infra in verbo Vicarius Capitularis collect. 715.

Capitulum Sede vacante quando poſſit viſitare, Vide in verbo Viſitare collect. 728.

SVMMARIVM.

1 *Licentia Epiſcopi non exigitur vt congregetur Capitulum ſi abſque ea congregari ſolet.*

2 *Archipresbyter ſiue prima dignitas poteſt conuocare Capitulum quandocunque Eccleſiæ ſeruitio expedire ſibi videbitur.*

3 *Capitulum quandocunque vult poteſt ſe ipſum congregare.*

4 *Epiſcopus poteſt congregare Capitulum ſi Iudex eſſe poteſt de re ſpectante ad Epiſcopalem dignitatem.*

5 *Epiſcopus non poteſt congregare Capitulum domi ſuæ controuerſiam cum eo habens, ſed debet ad aulam Capitularem accedere.*

6 *Epiſcopus in ſuo Palatio cogere non poteſt Capitulum ſi fieri ſolet in Sacriſtia.*

7 *Capitulum cogi nõ poteſt tempore Horarum Canonicarũ.*

8 *Officia diuina dum celebrantur, Capitula fieri non debẽt.*

9 *Diſtributiones quotidianas non lucrantur Capitulo interuenientes dum Miſſa celebratur, vel diuina officia recitantur.*

10 *Congregationes Capitulares habendæ non ſunt eo tempore, quo diuina officia celebrantur niſi cauſa vrgens in aliud tempus differre non pateretur.*

11 *Canonicus iure poteſt à Congregationibus Capitularibus abeſſe vt choro interſit, ſi tempore celebrationis Diuinorum habitæ fuerint.*

12 *Capitulum habentes tempore diuinorum Officiorum extra caſum vrgentem poteſt Epiſcopus ſine conuidicibus mulctare.*

13 *Vicarium Epiſcopi in Capitulo admittere non tenentur Canonici, ſi nolint.*

14 *Epiſcopus, vel eius Vicarius Canonicus poteſt in Capitulo interuenire, dummodo non agatur de ſuo intereſſe, non obſtante quacunque conſuetudine contraria.*

15 *Vicarius, abſente Epiſcopo, in Capitulo interuenire non poteſt.*

16 *Decretum faciendi libertatem Capitulo impedire non poteſt maior de illo.*

Capitulum ſiue Capitularis Congregatio.

COLLECT. CXXVI.

1 CApitulum vt congregetur licentia Epiſcopi non exigitur, ſi abſque ea congregari ſolet. *S. Cong. Epiſcop. & Regul. ſub die 20. Auguſti* 1601. cuius memini in tract. de Canon. cap. 35. num. 4.

2 Capitulum poteſt per Archipresbyterum conuocari quandocunque Eccleſiæ ſeruitio expedire ſibi videbitur, & nihilo minus diebus ſolitis, & ad hoc deſtinatis, & quoneſcunque per Canonicos inſtabitur illud conuocare, omittere non debet. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regul. in Ripatranſon.* 6. *Octobris* 1617. de qua memini d. cap. 35. nu. 1.

3 Capitulum ipſum poteſt, quandocunque vult, ſe cõgregare, & Epiſcopus illud ad libitum cogere vult, dummodo non proponat de re ad commodum ſuum, vel ſuorum ſpectante. *Sacra Cong. Conc.* teſte Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Epiſcop. nu. 97. quem refero de officio, & poteſt. Epiſcopi, par. 3. alleg. 73. nu 16.

4 Capitulum congregare poteſt Epiſcopus ſi iudex eſſe poteſt de re ſpectante ad Epiſcopalem dignitatem. *Sac. Cong. Conc.* referente Armend. d. lib. 1. tit. 18. l. 7. de Epiſcopis, nu. 95. in fine.

5 Capitulum domi ſuæ congregare non poteſt Epiſcopus controuerſiam cum eo habens, ſed debet ad aulam capitularem accedere, in qua ſolitum eſt Capitulum ſemper conueniri. *Sacra Cong. Conc.* teſtibus Armend. d. l. 7. de Epiſcopis nu. 96. Zerol. in praxi Epiſcop. part. 2. verbo Capitulum, §. 2. Hieroni. Veneto de examine Epiſcop. lib. 4. cap. 29. nu. 41.

6 Capitulum non poteſt cogere Epiſcopus in ſuo Palatio, ſi ſolitum ſit fieri in Sacriſtia. *Sacra Cong. Epiſcop* 1. *Februarij* 1583. cuius memini de Canonic. c. 35. nu. 11.

7 Capitulum cogi non poteſt tempore Horarum Canonicarum, maximè ad exigendam rationem adminiſtrationis à Canonicis. *S. Cong. Conc.* 1. *Februarij* 1594. quam citat Sellius in ſelect. Canon. cap. 35. nu. 30.

8 Capitula dum celebrantur, Officia diuina fieri non debent. *S. Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. de benef. p. 3. c. 2. nu. 559. quem refero d. cap. 35. num. 15.

9 Capitula debent fieri peractis diuinis officijs, & præſertim Miſſa maiori; ſed ſi habeantur dum Miſſa celebratur, vel diuina officia recitantur, diſtributiones quotidianas pro illis Horis Canonici non lucrantur. *Sacra Cong. Rit. in Vlixbonen.* 17. *Nouembris* 1600. quam refero d. tract. de Canon. cap. 35. nu. 14. & in Eguanien. 10. Iunij 1601. de qua Lezana in ſum. q. Regul. to. 2. c. 12. n. 5.

10 Capitula ſiue Congregationes Capitulares habendæ non ſunt eo tempore, quo diuina officia celebrantur, niſi cauſa vrgens in aliud tempus differri non pateretur:

11 quod ſi hæ Congregationes abſque cauſa prædicta tẽpore celebrationis Diuinorum habitæ fuerunt, Canonicus iure ab his, vt choro interſit, abeſſe poteſt. *Sacra Cong. Conc.* teſtibus Nicol, Garc. de benef. part 3. cap. 2. num. 559. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 2. tit. 13. l. 2 §. 2. de reſident. Canon. num. 94. Lezana in ſum. quæſt. Regul. tom. 2. cap. 12. num. 5. Et no-

12 uiſſimè idem fuit deciſum in eadem *Sacra Cong. Conc. in Orielen* 6. *Martij* 1632. vbi etiam quod Epiſcopus poteſt ſine Coniudicibus mulctare Canonicos habentes Capitulum tempore diuinorum Officiorum extra caſum vrgentem.

13 Capi-

13 Capitulo non tenentur Canonici admittere Vicarium Episcopi, si nolunt. *Sacra Cong. Conc. in Amerien. 24. Aprilis 1632.* cuius memini d.tract. de Canon. cap. 41. num. 12.

14 Capitulo interuenire potest Episcopus, vel eius Vicarius Canonicus, dummodo non agatur de interesse suo, quacunque consuetudine in contrarium non obstante. *Sacra Cong Conc. 2. Martij 1619.* penes Sellium d.c.35. num.84.

15 Capitulo interuenire non potest Vicarius absente Episcopo *Sacra Cong. Conc.* apud Massobr. de Synodo Episcop.cap.4.dub.43.num.35. quem refero d.tract. de Canon.cap.35. num. 12.

16 Capitulo libertatem faciendi decreta impedire non potest maior de illo, nisi quantum valet pro vnico suo voto. *Sacra Cong Episcop. 13. Martij 1615.* de qua Sellius d.cap.35. nu.86.

Vide in verbo Canonici in Capitulo collect.94.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus in accessu ad Ecclesiam vti non potest cappa nisi in maioribus festiuitatibus.*

2 *Canonici, aliique cappam deferre non possunt sine expressa licentia Sedis Apost.*

3 *Vsum capparum habentes an possint eis vti in funeralibus, remissiue.*

4 *Placentina Ecclesia Canonicis conceditur vsus cappæ.*

5 *Papæ Canonicis conceditur vsus cappæ.*

6 *Nolana Ecclesia Canonicis conceditur vsus cappæ.*

7 *Vrbeuetanæ Ecclesiæ beneficiatis de massa conceditur cappæ & rochetti vsus ad instar beneficiatorum S. Petri de Vrbe.*

8 *Canonicis Collegiatæ S.Secund. Asten. ciuitatis conceditur vsus cappæ, & rochetti.*

9 *Priori Sancti Frigidiani Lucen. Congregationis permittitur cappa Episcopalis cum capucio nigri coloris.*

10 *Priuilegium concessum Canonicis, & Capitulo Ferrarien. deferendi cappas an comprehendat Capellanos.*

11 *Priuilegium deferendi cappas concessum ab Innocentio VIII. Ecclesiæ Ianuen. quando comprehendat Capellanos, ostenditur.*

Cappa,

COLLECT. CXXVII.

1 Cappa vti non potest Episcopus in accessu ad Ecclesiam, nisi in maioribus festiuitatibus iuxta Cæremoniale. *S.Cong. Conc. Rit in Brundusina 2. Maij 1601.* teste Sellio in selectis Canon.cap.11. nu 72.

2 Cappam deferre nec Canonici, nec alij possunt sine priuilegio, & expressa licentia Sedis Apost. *Sacra Cong. Rit. in Eluen. 10. January 1604* quam refert Sellius d.c. 11. num.73.

3 Capparum vsum habentes an possint eis vti in funeralibus mortuorum? Vide *Sacram Congr. Rit. in Neapolitana 15. Martij 1614.* quam refert Sellius citato loco.

4 Cappæ vsus conceditur Canonicis Ecclesiæ Placentinæ prouinciæ Bononien. *Sacra Cong. Rit. in Placentina 12. Martij 1616.* penes Aldan. in compendio Canon. resolut.lib.3.tit.19 num.46.

5 Cappæ vsus conceditur Canonicis Ecclesiæ Papiens. *S.Cong. Rit. in Papien. 13. Iunij 1614.* apud Aldan.d.lib. 3.tit.19. nu.47.

6 Cappæ vsus conceditur Canonicis Ecclesiæ Nolanæ. Eadem *Sacra Cong. Rit. in Nolana 28. Aprilis 1607.* cuius meminit Sellius d. cap.11. nu.74.

7 Cappæ & Rochetti vsus adinstar beneficiorum S.Petri de Vrbe conceditur beneficiatis de massa Ecclesiæ Cathedralis Vrbeuetanæ. *S.Congr. Rit. in Vrbeuetana 15. Ianuarij 1611.* vt per Aldan. d.tit.19.nu.48.

8 Cappæ & Rochetti vsus Canonicis Collegiatæ Sancti Secundi Asteo. ciuitatis permittitur. *Sacra Congr. Rit. in Asten. 16. May 1601.* de qua Aldan. d. titul.19. num. 49.

9 Cappa Episcopalis cum caputio coloris nigri permittitur Priori Sancti Frigidiani Lucensis Congregationis Lateranen. *Sacra Congr. Rit. in Lucen. 18. Augusti 1618.* referente Aldan.d.tit.19.num.50.

10 Cappas deferendi priuilegium concessum Canonicis, & Capitulo Ferrarien.non comprehendit Capellanos Ferrarienses. *Sacra Cong. Rit. 12. Nouembris 1605.* Sed postea sub die 28.Ianuarij 1606. fuit dictum illis esse concedendum vsum capparum iuxta formam litterarum Apostol. non obstante supradicto decreto a Canonicis contra ipsos Capellanos obtento, prout attestatur Aldan. d.tit.19.num.51.

11 Cappas deferendi priuilegium concessum ab Innocentio VIII. Ecclesiæ Ianuen. comprehendit etiam Capellanos extra massam, quando inseruiunt choro, & incedunt in processionibus. *Sacra Cong. Rit. in Ianuen. 22. Ianuarii 1618 & 10. Decembris 1619.* Sed postea recessit ab hac decisione sub die 30. Martij 1621. decidens dictum priuilegium Innocentij deferendi cappas competere solum Presbyteris seu capellanis de massa priuatiuè quoad omnes alios eiusdem Ecclesiæ Capellanos.

SVMMARIVM.

1 *Capsa cum inscriptione illa.* Eleemosyna pro Missis, *auferri debent ab Ecclesia.*

2 *Eleemosynarum capsæ pro Missis etiam, quæ in die commemorationis omnium defunctorum celebrantur, de Ecclesijs tolli debent.*

3 *Capsæ in Ecclesia teneri possunt, vbi est satisfactum oneribus.*

4 *Fratres Minores de Obseruantia prohibentur tenere intra claustra capsas eleemosynarum pro Missis.*

Capsa,

COLLECT. CXXVIII.

1 Capsæ cum inscriptione illa. *Eleemosyna pro Missis*, vel alia simili, auferri debent ab Ecclesia, alioquin seculares ab ingressu Ecclesiæ interdictus sit eo ipso, Regularis verò pœnam priuationis omnium officiorum, quæ tunc obtinebit, ac perpetuæ inhabilitatis ad alia de cætero obtinenda, vocisque actiuæ, ac passiuæ absque alia declaratione incurrit. *Sacra Cong. Conc.* in decretis de celebrat. Missarũ §.8. sub die 21. Iunij 1625. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom.4. constit. 43. Vrbani VIII. pag.415. cuius meminit Ioan. Maria Nouat. in lucerna Regul. verbo Capsa num.2.

2 Capsæ eleemosynarum pro Missis etiam quæ in die commemorationis omnium defunctorum celebrantur, vulgo dictæ *Cassa de Morti*, tolli debent de Ecclesia; nec aliàs tales eleemosynas & onera quisque potest recipere nisi impositis ita satisfecerit, vt nova valeat suscipere. *S. Cong. Conc.* super decretis eiusdẽ sacræ Cong. de celebrat. Missarum dub.14. habetur penes Angel. Mariam Cherub. d.constit.43.pag.318.

3 Capsæ in Ecclesia teneri possunt, posito decreto celebrationis Missarum, vbi est satisfactum oneribus, aut breui tempore, puta vnius mensis satisfiat, aliàs non. *Sacra Congr. Conc. sub die 3. Iunij 1628.* quam refert me citato Alphons. de Leone de officio Capellani in fine pag. vlt.

4 Capsæ

4 Capsę eleemosynarum pro Missis prohibentur teneri intra claustra Minorum de Obseruantia sancti Francisci. Vrbanus VIII.constit.49.incip.Sacrosanctum,in ordinationibus super obseruantia regulæ vers. Capsæ, sub dat.14.Iunij 1628.apud Angel.Mariam Cherub.in Bullario tom.4.pag.332.& illius meminit Ioan.Maria Nouar.d.verbo Capsa num. 1.

Cappucini vide in verbo Fratres S. Francisci Assisinatis §.Cappucini collect.386.nu.56.cum seqq.

SVMMARIVM.

1 *Fratres Ordinis Minorum Recollecti Galliæ caputium rotundum deferre, mozzetamque largiorem assumere debent.*

2 *Sententia summa refertur super horum Fratrum caputio lata à Sede Apostolica confirmata.*

3 *Tertiarii ad Conuentus famulatum assumpti caputium deferre non possunt.*

4 *Canonicis mutari non potest per Episcopum caputium, vel aliud signum, aut color absque Sedis Apost.licentia.*

Caputium.

COLLECT. CXXIX.

1 CApuтium rotundum deferre, mozzetamque largiorum assumere debent Fratres Ordinis Minorum sancti Francisci Recollecti nuncupati Galliæ. Vrbanus VIII. constit.12.incip.In supremo §.3. sub die 10. Ianuarij 1624. cuius meminit Ioan.Maria Nouar.in lucerna Regular. verbo Caputium nu. 2. Sed quia in Re-2 gno Franciæ hæc Constitutio non seruabatur præcessit sententia de eiusdem Pontificis mandato lata,quia pronuntiatum fuit dictos Fratres Recollectos teneri, & obligatos esse ad deponendum caputium, quod deferunt acuminatum, & tam illos,qui Religionem hactenus ingressi sunt, quam alios, qui eandem Religionem in futurum ingredientur, similiter teneri ad deferendũ caputium rotundum formæ, & qualitatis huiusmodi, videlicet caputium rotundum cum mozzetta largiori illi vnita,& annexa,quod in maiori latitudine suæ rotunditatis à parte anteriori ad posteriorem intra sinciput & occiput non sit largiùs duarum quindecimarum portionum minoris, & extremæ suæ latitudinis, quæ erit ab anteriori ad posteriorem partem intra guttur,& collum eiusdem caputij, illis imposterum penitus interdicta; quam sententiam confirmauit, eamque inuiolabiliter obseruari mandauit Vrbanus VIII. constit.13. aliàs 123. incip. Aliàs à nobis die vlt. Iulij 1632. apud Angel.Mariam Cherubin.in appendice tom 4. Bullarij pag. 25.

3 Caputium ferre deinceps præsumere non debent Tertiarij ad Conuentus famulatum assumpti: sed vt ab omnibus dignoscantur Fratres non esse, calceatis incedant pedibus, habitum genua non excedentem, galerum, seu biretum in capite portent. Vrbanus VIII. sub constitut.49. incip. In supremo, sub titul. statuta pro vtraque familia,sub die 20.Nouembris 1625.cuius meminit Ioann. Maria Nouarius dict. verbo Caputium, num. 1.

4 Caputium, vel aliud signum,aut color non potest per Episcopum Canonicis mutari absque Sedis Apostol. licentia. *Sacra Congreg. Rit.in Hydruntina 1. Septembris 1612.& in Brundusina Messapia 10. Nouembris eiusdem anni*, quas refert Sellius in select.Canonic. capitul.23. num. 51.

SVMMARIVM.

1 *Fabricari possunt ex pœnis pecuniarijs carceres ecclesiastici.*

2 *Religio qualibet carceres proprios debet habere saltim in qualibet prouincia.*

3 *Sortilegus, qui pactum fecerit cum diabolo carceribus perpetuis clauditur.*

4 *Religiosus professus antequam vti incorrigibilis eijciatur, debet probari per annum in carceribus, ieiunijs, & pœnitentia.*

5 *Appellatio datur ab indebita carcerationis grauamine.*

6 *Debitum, quod septem aureos non excedit, non sufficit ad quem carcerandum in Vrbe.*

7 *Alimenta carceratis præstanda sunt ab eo, qui causam capiendi dedit, si iniustè sit carceratus.*

8 *Expensas nullas victus, aut carceris soluere tenetur carceratus non descriptus in libris custodum.*

9 *Distributiones quotidianas lucratur iniustè carceratus.*

Carcer. Carceratus.

COLLECT. CXXX.

1 CArceres ecclesiastici ex pœnis pecuniarij fabricari possunt. *Sac.Cong. Episcop.& Regul. sub die 25.Iunij 1596.* teste Sellio in selectis Canonic cap.70.nu.18.

2 Carceres proprios qualibet Religio habere debet saltim in qualibet prouincia. *S. Cong. Conc.* in decretis de Regularib. apostatis, & eiectis §. 6. sub die 21.Septembris 1624.apud Angel.Mariam Cherub. to.4. Bullar. sub constit.26.cuius meminit Ioan.Maria Nouar.in lucerna Regul. verbo Carcer num. 1.

3 Carceribus perpetuis, seu muro clauditur, qui sortilegijs pactum fecerit cum diabolo, & à Fide apostatauerit, si infirmitas, diuortia, aut impotentia generandi sequuta fuerit, siue animalibus frugibus, aut fructibus damnum dederit: sed si mors est sequuta, traditur Curiæ seculari. Gregorius X V. constit.46. incip. Omnipotentes §.2. sub die 20.Martij 1623. apud Angel.Mariam Cherubin.in Bullario tom.4. pag.327.

4 Carceribus per annum in ieiunijs,& pœnitentia probari debet Religiosus, professus, antequam vti incorrigibilis eijciatur: sublatis quibuscunque statutis etiam formatis à Papa. *Sacra Congr.Concil.* in decretis de Regular. apostatis, & eiectis §. 6. sub die 21. Septembris 1624.cuius meminit Ioan. Maria Nouat. d.verbo Carcer num.2.

5 Carcerationis indebitæ grauamen per appellatione à definitiua reparari non potest,ac proinde ab eo appellari valet, & Ordinarius tenetur huic appellationi deferre, & processum transferre ad Iudicem appellationis, interim tamen Reo manente in carceribus, donec Iudex appellationis causa cognita aliud iusserit. *Sacra Cong. Conc.* testibus Quarant. in summa Bullarij verbo Archiepiscopi auctoritas num.20.in addit.lit.B. Piasec. in praxi Episcop. p.2.cap.4.num. 100.

6 Carcerari in Vrbe pro debito, quod septem aureos non excedat, nemo potest nisi habeat annexam causam criminalem. Pius V.constit. 10.incip. Ex supernæ 3. Non.Iulij 1566. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.2. pag. 190.

7 Carceratis alimenta præstanda sunt ab eo, qui causam capiendi dedit,si iniustè sit carceratus,& carceratis pro informatione Curiæ alimenta à Fisco, & instigatore præstanda sunt,& infra triduum examinandi.Paulus III. constit.44. incip. Ad onus, de anno 1545. apud Laert.Cherub. tom.1. pag.682. aliàs pag.360. in nouiss. impress.

8 Carcerati non descripti in libris Custodum ad nullas victus,

victus,aut carceris expensas tenentur.Paulus V.constit. 71.incip.Vniuersi de anno 1611.apud Laert.Cherub.to. 3.pag.264. aliàs pag.193.

9 Carceratus iniustè distributiones quotidianas lucratur. *Sacra Congr. Episcop.& Regul. sub die 5. Decembris 1600.& Sacra Congreg. Concil. die 9. May 1626.* quarum memini in tract. de Canonic. & Dignitat. cap.24. num.42.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Cathedralibus agentes.*
2 *Cardinales in tres Ordines distincti, sunt maiores Episcopis & Archiepiscopis.*
3 *Papa simoniacè electo non tenentur obedire Cardinales.*
4 *Titulos suos visitare, Ecclesiam reparare, & clerum corrigere tenentur Cardinales.*
5 *Frater germanus alterius Cardinalis viuentis non potest fieri Cardinalis.*
6 *Cardinales quibus qualitatibus & ætate creandi.*
7 *Magistri saltim quattuor in Theologia ex quattuor Mendicantium Ordinibus in Cardinales sunt creandi.*
8 *Tituli Cardinalium Diaconales, & Presbyterales certi & immutabiles designantur.*
9 *Beneficia Cardinalium per promotionem vacant,non data per Papam retentione.*
10 *Papa circa electionem plura per Gregorium XV.& Vrbanum VIII.*
11 *Cardinales Conclaue ingressi non exeunt reuersuri, ibi viuntur vestibus croceis.*
12 *Pensiones ecclesiasticas imponendi indulta concessa Cardinalibus reuocantur.*
13 *Cardinalis non potest disponere de beneficijs Ecclesia cui cessit prætextu indulti.*
14 *Indulta sua Cardinales non communicant Capitulis, & Canonicis in dispositione beneficiorum cum illis aliàs communi.*
15 *Cardinales comprehenduntur sub decreto Concilij sess.7. c.2.de reform.*
16 *Ecclesias profanatas consecrandi potestatem non habent Cardinales in aliena diœcesi.*
17 *Dimissorias ad Ordines suscipiendos ex consuetudine concedere possunt Cardinales suis familiaribus triennalibus.*
18 *Genuflexio debetur Cardinalibus extra palatium Apost. & absente Papa à Clericis non Prælatis.*
19 *Seminario contribuere tenentur Cardinales Abbates commendatarij.*
20 *Cardinales Ecclesiarum Præsules indulto conferendi beneficia Ecclesiastica ratione Ecclesiarum quibus præsunt, vel quarum regimini vltimo loco cesserunt,duntaxat vti possunt.*
21 *Seminario vnire potest Cardinalis ante vacationem beneficium quod obtinet familiaris Papæ defuncti.*

Cardinalis.

COLLECT. CXXXI.

1 DE Cardinalibus Hieronym. Manfred. inter tract. Doct. tom.13. part.2.pag.86.& pag.96.& in alio suo tract.de Cardinalium sacrosancto collegio, Martinus Garratus in simili tract.de Cardinalibus tom.14. p.2.pag.59.Andræas Barbosa de Cardinalium præstantia, tom.13.p.2.pag.63.& de Cardinalibus Legatis à latere ibidem pag. 131. Goncalus de Villadiego de Cardinalium origine, dignitate, & potest. eod. tom.13. part.2. pag.57.Hieron.Alban.de Cardinalatu ibidem pag.105. Hieronymus Platus de Cardinalium dignitate, & officio ad Flaminum Platum Cardinalem fratrem, Gaspar Fernandez Toletanus de statu, & officio Cardinal. S. R.E.Bagnus de dignitatib.S.R.E.tract.11.Cassan.in catalogo gloriæ mundi, part.4.consid.10.cum seqq. Duaren.de sacr.Eccles. minister. cap.13. Lancel. Conradus in templo omnium iudic. lib.2.cap.2. §.1. cum duobus seqq. Didacus ab Alaba de Concil. p. 2. §. 2. Petrus de Aliaco in opere Gersonis p.1. in fine, Christophor. Siluestran. de potestate Cardinalium, Iosephus Auria de institutione Cardinalium, Turrecrem.in sum.lib.1.cap. 80. cum quattuor seqq. Aluar Pelag.de planctu Eccles. lib.2.c.16. Quintil.Mandos. in gloss.facultatum, §. considerantes, verbo Cardinales, Rodulphus Cupers. in c. oportebat 79.dist.§.sequitur text.cum seqq.Hieron.Roman.de Republ.lib.3.cap.1. & 2. Marol.de irregul.lib. 2.cap.3.Cotta in memorabil. verbo Cardinales, Isidor. Moscon. de Maiest. Eccles.milit.lib.1. Anton. Posseuin. in apparatu sacro verbo Cardinalis, Iodoch. Lorich. in thesauro nouo Theolog.eodem verbo, Petrus Cresper. in summa Cathol.Fidei simili verbo, Ioseph.de Siguença in vita Sancti Hieronymi, lib.3.cap.6. Anastas.Germon.de indultis Cardinal. in descript. §.Episcopus,nu. 7.cum seqq. & de Sacrorum immun. lib.3.cap.6. Læli, Zechi de Republ. ecclesiast. tit.de statu illustris. Cardinalium, Ioann.Garc. de nobilitat.gloss.48. §.3.num.26. cum multis seqq.Cardinal.Bellarm.in suis controu.Cathol.to.1.de Cleric.lib.1.c.26.& in apologia contra Regem Angliæ, cap.4.Hering.in sum.lib.10.c.27. de Cardinalium dignitate, Anton. Scappus de birreto rubro dando S.R.E.Cardinalibus, Petr.Gregor.syntagm.Iuris lib.15. cap.4. Card. Paleoth. de consult.sacri Collegij, quæst.3.Quintanad.ecclesiast.lib.4. à num.102.Flamin. Paris.de resignat. benef.lib.2.q.1.num.34.cum seqq.& lib.7.quæst.12. Azor.instit.moral. p.2.lib.6.cap.7. Gonzal.ad reg.8.Cancel.glos.24. Cardin.Tusch. pract.conclus.tom.1.lit.C.concl.35.cum seqq.Molina de Medrano in allegat.Proregis extranei Regni Aragon.num.73. cum seqq. Fr.Ioann.à Ponte in conu. vtriusque Monarchiæ lib.1.cap.3.§.2.pag.97. Mich.Naucler. de Monarchia ecclesi.par.2.lib.4.cap.11.& 12.Paul.Carrar.in Canon.ac moribus Theolog. quæst.3. Sebast. Cæsar in sua releɫt. de ecclesiast. hierarchia, p.1.disp.2. Paulus Layman in Theologia morali, lib.1. tract.4.cap.7. §7.Monet.de conseruator. cap.5.num.34. cum seqq. Duardos in comment. ad Bullam Cœnæ, lib.2.in can.11.quæst.6. Sanctarel.var.resol.q.2. Antonin. Diana moral.resolut. p.5.tract.2. Machado en su perfetto Confessor. tom. 2. lib.4.part.7.tract.3. Ego de iure ecclesiast.vniuerso, lib. 1. cap.3.4.

2 Cardinales sunt in tres Ordines distincti, Episcopos, Presbyteros, & Diaconos, absque testium multitudine condemnari non debent, eos offendentes sunt Rei criminis læsæ maiestatis, à Papa tantummodo iudicantur, sunt maiores Episcopis, & Archiepiscopis, licet sint tantùm Presbyteri, Eugenius IV. constit.15.incip. Non mediocri de anno 1439. apud Laert. Cherub. in Bullario, tom.1.pag.282.aliàs 256. Eos offendentes, & hostiliter insequentes cum socijs, compluribus receptantibus, non reuelantibus excommunicantur, sunt Rei læsæ maiestatis, diffidati, intestabiles, priuati officijs,beneficijs, &c. Pius V.constit.sua incip.Infelicis sæculi de an.1569.de qua Scort.in selectas Bullas epit. 109.

3 Cardinales non tenentur obedire Papæ simoniacè electo, & non complices electionis simoniacæ Papæ alium possunt eligere: qui verò simoniacè Papam elegerunt, caduht ipso facto ab omni dignitate. Iulius II. in constit. 3. incip. Cum tam diuino Kalend. Februarij 1505. apud Laert.Cherub.tom.1. pag.404. Scortiam in selectas Constitut. epit.50.

4 Cardinales sunt Ecclesiæ columnæ, ideoque in magno honore habendi sunt, visitare tenentur suos Titulos, ac Clerum corrigere, Ecclesiam reparare, & dum moritur, eidem aliquid legare, ex decentia in Romana Curia

Curia residere debent. Leo X. constit.7. incip. Supernæ 3.Non.Maij 1514.apud Laert.Cherub.tom.1. pag 474. aliàs pag.407.in nouiss.edit.

5 Cardinalis nullus fieri potest, qui sit frater germanus alterius Cardinalis viuentis. Iulius III. constit.22.incip. Sanctissimus de anno 1554.apud Laert.Cherub.tom.1. pag.715.Sixtus V.constit.numero seq.citata.

6 Cardinales Apostolorum personas repræsentant, & ex omni natione, & qui sint doctrina, & moribus insignes creandi sunt, & Diaconus Cardinalis creari non potest, nisi sit in anno 22. absens creatur sub conditione, vt infra annum se in Curia præsentet, et si birreto rubro decoratus intra annum ad Curiam non se contulerit, eo ipso priuatur dignitate. Sixtus V.constit.50.incip. Postquam 3.Non.Decembris 1586.apud Laer.Cherub. tom.2.pag.560.aliàs pag.426.

7 Cardinalium in collegio saltim quatuor Magistri in Theologia ex quatuor Mendicantium Ordinibus sunt assumendi, & eorum vita cæteris exemplar esse, & ex illis Pontifex eligi debet: & Cardinalium Diaconorum prior, aut sequens in quarta vacatione sex Ecclesiarum, si sit in ætate, & præsens, pro ea vice præfertur Presbytero antiquiori, & ad Ecclesiam vacantem promouetur. Sixtus V.d.constit.50.

8 Cardinalium titulos Presbyterales, & Diaconales certos & inuariabiles designauit Sixtus V.consti.55.incip.Religiosa Id.Aprilis 1587.apud Laert.Cherub.to.2. pag.571. aliàs pag 434.

9 Cardinalium beneficia per promotionem ad Cardinalatum vacant, non data per Papam retentione. Idem Sixtus V.constit.79.incip.Sanctissimus 16.Martij 1588. apud Laert.Cherub.tom.2.pag.627. aliàs pag.475.

10 Cardinalium circa electionem plura edixit nouissimè Gregorius XV. constit.13.incip.Æterni 17.Kalend. Decembris 1621.Quotiam verò circa vsum, obseruantiam, & executionem huius Gregorianæ sanctionis multæ excitari poterant difficultates, ideo illic idem Pontifex ad eas præcidendas, & pro faciliori eiusdem Constitutionis obseruantia edidit Cæremoniale, ritus huiusmodi electionis continens, seriò obseruandum, & nequaquam immutandum, vt in const.19. incip. Decet 4.Id.Martij 1621. Quæ omnia approbauit, & confirmauit Vrbanus VIII. constit.45. incip. Ad Romani 5. Kalend.Februarij 1625. apud Angel.Mariam Cherubin.in Bullar.tom.4.pag.61.

11 Cardinales ingressi in Conclaue non exeunt renersuri, ibique vtuntur vestibus croceis; non ordinati in Conclaui excluduntur à suffragio ferendo, nisi priuilegio muniti sint; habentes clausum os possunt eligere. Gregorius XV. in dicta constit.19. Cæremonialis 10.4. Bullarij pag. 103.

12 Cardinalium & aliorum indultorum reuocatio pensiones ecclesiasticas imponendi, seu ad illas nominandi nisi super iurepatronatus laicorum, vel per instrumentum publicum constet de integrali solutione alicuius sermini. Vrbanus VIII. constit.69.incip.Sanctissimus, §.2. sub die 20. Iunij 1627.

13 Cardinalis non potest disponere de beneficijs Ecclesiæ, cui cessit, prætextu indulti, quod habet tantum locum in illa, cui præest, excepto Episcopo Ostiensi, & alijs, & prætextu indulti etiam concedendi cum expressa facultate disponendi de beneficijs Ecclesiæ, cui cessit, non potest disponere de illis. Vrbanus VIII. constit.60. incip.Licet, 10.Septembris 1626.apud Angel. Mariam Cherub.in Bullario tom.4.pag.75.

14 Cardinales Episcopi non communicant indulta Capitulis & Canonicis in dispositione beneficiorum cum illis aliàs communi. Idem Vrbanus VIII. dict.constitut. 60.

15 Cardinales comprehenduntur sub dispositione Concil.sess.7.cap.2. de reform. cum simus in lege correctoria, & materia peccati; maximus enim abusus est, vt qui vix fructuosè vnam Ecclesiam regere valet, aliam accipere audeat, præsertim cum vnusquisque in Ecclesia sua residere teneatur, cap. 1. sess. 23. de reformat. *Sacra Cong.Conc.* teste Sellio in selectis Canonic.cap.2. num. 17.

16 Cardinales in aliena diœcesi potestatem non habent consecrandi Ecclesias prophanatas, nisi de indulgentia Papæ. *Sacra Congr. Concil.* referente Sellio d.cap.2. num.18.

17 Cardinales suis familiaribus triennalibus dimissorias ad Ordines suscipiendos ex consuetudine concedere possunt, tamesi illis nec ante, nec statim postea conferant beneficium. *S.Cong.Conc.sub die 22.Ianuarij 1602.* quam citat Sellius d. cap.2. nu.19.

18 Cardinalibus extra palatium Apost. & absente Papa debetur à clericis non Prælatis genuflexio.Cæremoniale Pontif.lib.3.sess.1.c.12.

19 Cardinales etiam Commendatarij tenentur contribuere Seminario pro Abbatijs, & beneficijs eorum iuxta taxam ab Episcopo, & deputatis factam; *Sacra Cong.Conc.in Adrien. 3. Decembris* 1622. apud Sellium d.cap.2. nu.25.

20 Cardinales Ecclesiarum Præsules indulto conferendi beneficia ecclesiastica ratione Ecclesiarum, quibus præsunt, vel quarum regimini vltimo loco cesserunt, dumtaxat vti possunt. Vrbanus VIII. d.constit.60.incip. Licet nullus.

21 Cardinalis Episcopus habens indultum potest non obstante decreto sanctæ memor. Clementis VIII. ante vacationem vnire seminario beneficium, quod obtinet familiaris Papæ defuncti. *Sacra Congreg. Concil. in Tudertina 15. Aprilis 1628.* penes Sellium d.capit.2. num.26.

Cardinalium exequiæ, vide in verbo Exequiæ collect. 347.

Carmelitæ Fratres, vide in verbo Fratres Carmelitæ, collect. 366.

Cardinalis caudatarius, vide Caudatarius Cardinalium. collect.138.

SVMMARIVM.

1 *Canonizationem sancti Caroli fecit Paulus V.*

2 *Officium de sancto Carolo in prouincia Mediolanen. sub ritu duplici celebratur.*

3 *Officium de S. Carolo extra prouinciam Mediolanen. ab omnibus sub ritu semiduplici recitari posse conceditur.*

4 *Auctores de sancti Caroli vita & laudibus agentes referuntur.*

S. Carolus.

COLLECT. CXXXII.

1 Sanctum Carolum die 1.Nouembris 1610. canonizauit, & eius festum die 4. Nouembris agi iussit Paulus V. const 67. incip. Vnigenitus Kalend. Nouembris 1610. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.3. pag. 256.aliàs pag.183. in nouiss. impres.

2 S.Caroli Officium in prouincia Mediolanensi sub ritu duplici celebrari posse censuit *Sacra Cong. Rit. in Mediolanen. 20. Nouembris 1610.* teste Aldan.in compendio Canon.resolut.lib.1.tit.18. de Sanctis nu.2. Gauant.in rub. Breuiarij sect.7.cap.13.nu. 4.

3 S.Caroli Officium in Breuiario & Kalendario imprimi & ab omnibus sub ritu semiduplici recitari posse concessit eadem *S.Cong.Rit. 3.Septembris 1616.* apud Aldan. d.libr.1.titul.18. de Sanctis num.30.& Gauant. d.num.4.

4 De

4 De S.Caroli vita Carolus à Basilica sancti Petri, Ioannes Baptista Posseuinus, Iulianus Italicè. De eiusdem laudibus Iulius Nigro Ital. ad eundem oratio Petri Ioãnis Perpiniani io suis orat.

Carthusienses Monachi, vide in verbo Monachi Carthusienses collect. 502.

S V M M A R I V M.

1 *Auctores referuntur de casibus reseruatis agentes.*
2 *Casus quales debet Episcopus reseruare.*
3 *Restitutio incertorum non potest esse casus reseruatus.*
4 *Absolutio eius, qui nocte per ciuitatem inhonestè canens deambulat, non potest esse casus reseruatis.*
5 *Licentia absoluendi à casibus Episcopo reseruatis potest dari viua voce.*
6 *Licentia concessa ad absoluendum à casibus Sedi Apost. reseruatis, non comprehendit casus, quos Episcopus & Prælatus Religiosus cum suis subditis Regularibus reseruauit.*
7 *Iesuitæ & alij Confessarij vigore priuilegiorum Rosarij non possunt absoluere à casibus Episcopo reseruatis.*
8 *Absoluere à casibus Episcopo reseruatis possunt omnes, qui audiunt Confessiones, virtute Bullæ Iubilæi indicti à summo Pont. cum facultate absoluendi à quibuscunque enormibus &c.*
9 *Absoluere à casibus Ordinarijs locorum, vel Sedi Apost. reseruatis nulli Sacerdoti tam seculari quàm Regulari licet præterquam in mortis articulo.*
10 *Regulares cuiusuis Ordinis non possunt quemquam absoluere à casibus reseruatis in Bulla Cœnæ Domini, vel Ordinario loci.*
11 *Regularibus casus reseruauit Clemens VIII.*
12 *Regulares vtriusque sexus à casibus reseruatis etiam in Bulla Cœnæ Domini absolui non possunt à Confessarijs per eos electis vigore Bullæ Cruciatæ.*

Casus reseruatus.

COLLECT. CXXXIII.

1 DE casibus reseruatis integros tractatus ediderunt Lælius Zechius, Horatius Gambarupta, Petrus Bellochius, Lucas Floronus, Bartholomæus Giptius olim Romæ mei amicissimus, Franciscus longus à Coriolano, pariter Romæ mihi charissimus, Iacobus Seruetius, Ioannes Capeauilla, Martinus Frias, Homobonus de Bonis.

2 Casus Episcopo reseruati debent esse pauci, iique maximè necessarij, atrociores, & grauiores, non casus Bullæ Cœnæ, neque specialiter Papæ reseruati, neque promiscuè ij, quibus est annexa excommunicatio nemini reseruata, nisi ob frequentiam, scandalum, aut necessariam causam aliqui nominatim: neque ij, in quibus est necessaria restitutio, vel executio pro absolutione: neque ij, qui versantur circa res parui momenti, & qui frequenter eueniunt inter idiotas, licet sint mortiferi, neque in carnalibus, vbi adest periculum scandalorum, vel cadere potest suspicio ob frequentem reditum ad Ordinarios. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. 25. Nouembris* 1602. teste Sell. in select. Canonic. cap. 18. num. 2. quem refero in collect. ad Trid. sess. 14. de Sacram. Pœnit. cap. 7. num. 7.

3 Casus reseruatus esse non potest restitutio incertorũ. Eadem *S. Cong. Episcopor. 14. Iunij* 1619. cuius meminerunt Gauan. in man. Prælator. verbo casus reseruati, Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo casus nu. 31. Ego in collect. ad d. cap. 7. num. 7.

4 Casus reseruatus esse non potest eorum absolutio, qui nocte per ciuitatem inhonestè canentes deambulant. *S. Cong. Episc. 16. Octobris* 1615. nec eorum qui violant dies festos. Eadem *S. Cong. 16. Ianuarij* 1615. de quib. Sellius d. cap. 18. num. 3.

5 à Casibus Episcopo reseruatis absoluendi licentia potest dari viua voce. Eadem *Sacra Congr. Episcop. & Regular. 26. Nouembris* 1602. penes Sellum dict. cap. 18. num. 5.

6 à Casibus Sedi Apost. reseruatis absoluendi concessa facultas, non comprehendit casus, quos Episcopus, & Prælatus Religiosus cum suis subditis Regularibus reseruauit, nisi de his fieret specialis mentio. *Sacra Congreg. Concil.* apud Nicol. Garc. de benefic. part. 3. cap. 2. num. 286.

7 à Casibus Episcopo reseruatis absoluere non possunt Patres Iesuitæ, & alij Confessarij vigore priuilegiorum Rosarij, nisi priuilegia talem tradant facultatem, vel sint obtenta, aut confirmata post Trid. Concilium. *Sacra Cong. Conc.* quam citat Nicol. Garc. d. part. 5. cap. 2. num. 386.

8 à Casibus Episcopo reseruatis absoluere possunt omnes, qui audiunt Confessiones Virtute Bullæ Iubilei indicti à summo Pont. cum facultate absoluendi à quibusque enormibus peccatis reseruatis Sedi Apost. etiam in Bulla Cœnæ Domini. *S. Cong. Conc.* vt per Nicol. Garc. d. p. 3. cap. 2. num. 294.

9 à Casibus Ordinarijs locorum, vel Sedi Apost. reseruatis nulli Sacerdoti tam seculari quàm Regulari, cuiusuis Ordinis etiam Mendicantium, quibuscunq; priuilegijs, indultis, ac facultatibus suffulto, præterquam in mortis articulo absoluere licet. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. 7. Ianuarij* 1617. quam refert Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regular. ad constitut. 1. Iulij 11. num. 63.

10 à Casibus reseruatis in Bulla Cœnæ Domini, vel Ordinario loci non possunt quemquam absoluere Regulares cuiusuis Ordinis, Congregationis, Societatis & instituti etiam necessario exprimendi tam intra quàm extra Italiam in vim priuilegiorum, aut confirmationũ huiusmodi, quas vel hactenus obtinuerunt, vel deinceps fortè obtinebunt, aut si secus egerint, absolutiones nullæ, atque irritæ erunt. Ab alijs verò casibus, & censuris Sedi Apost. reseruatis, siquidem Regulares habent à Sede Apostol. absoluendi facultatem, illa extra Italiam minimè sublata fuit. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. 17. Nouembris* 1628. referente Sellio d. cap. 18. num. 6.

11 Casus reseruatos taxauit, & præscripsit cunctis Regularibus Clemens VIII. vltra quos præcipit vt alij non reseruentur à Prælatis Superioribus, nisi in Capitulo Generali, aut Prouinciali de consensu Patrum Vocalium, & matura discussione, vt in sua Constit. sub Dat. 26. Maij 1593. cuius meminerunt, de illiusque materia latè tractarunt Fr. Emman. quæst. Regul. tom. 2. quæst. 20. art. 1. cum seqq. Fr. Ildou. Miranda in manuali Prælat. tom. 2. quæst 34. art. 7. cum seqq. F. Franc. Coriolan. in tract. de casibus reseruatis iuxta regulam decreti felicis record. Clementis VIII. Regularibus præscriptam, Suarez de Relig. tom. 4. tract. 8. lib. 2. cap. 28 Molfes. in sum. Theologiæ moralis tract. 7. cap. 20. de casibus reseruatis Prælatis Religiosorum, Quarant. in sum. Bullarij verbo Casus reseruati, Lezana in sum. q. Regul. p. 1. cap. 18. num. 20. cum seqq. & tom. 3. verbo casus reseruatus Regularibus num. 30. cum seqq. Laurent. de Peyrinis de Prælato q. 3. c. 2. in princip. §. 1. Ioan. Anton. Nouar. in sum. Bullarum tit. de casibus reseruatis, nouissimè Iuniper à Drepano Madriti mei amicissimus in speciali tract. de casibus reseruatis iuxta consti. Clementis VIII.

12 à Casibus reseruatis etiam Bullæ in Cœna Domini absolui non possunt Regulares vtriusque sexus à Confessarijs per eos electis vigore Bullæ Cruciatæ propter Breue Clementis VIII. *Sacra Cong. Conc. in causa Portugaliæ,*

tugalia, & Castella 4. Decembris 1627. penes Sellium d. cap. 18. num. 8.

Carthusiani, vide in verbo Monachi Carthusienses collect. 502.

S. Cassianus.

COLLECT. CXXXIV.

SAncti Cassiani Martyris Officium cum octaua pro Ecclesia, ciuitate, & diœcesi Imolensi conceditur, & approbatur per *Sacram Congreg. Rit. in Imolen. 3. Decembris* 1616. quam declarationem refert Aldan. in compendio Canonicar. resolut. libr. 1. titul. 18. de Sanctis num. 14.

S. Cassimirus.

COLLECT. CXXXV.

SAncti Cassimiri Officium sub ritu semidupl. in Breuiario imprimendum concessit. *S. Cong. Rit. in causa Poloniæ sancti Cassimiri 23. Ianuarij* 1621. cuius meminere Aldan. in compendio Canonic. resolut. lib. 1. tit. 18. de Sanctis num. 25. & Gauant. in Rub. Breuiarij sect. 7. cap. 5. num. 4.

Cassinenses Monachi, vide in verbo Monachi Ordinis sancti Benedicti collect. 484.

S. Catharina.

COLLECT. CXXXVI.

1 SAnctæ Catharinæ Virginis, & Mart. Officium pro ciuitate Goana in Indijs Orientalibus approbatur. *Sacra Cong. Rit. in Goana 22. Ianuarij* 1618. de qua meminit Aldan. in compendio Canonic. resol. lib. 1. tit. 18. de Sanctis, nu. 16. De eius vita, & laudibus Philippus Diez in summ. Catholicæ fidei, Marcus Philippus Funestus Italico carmine, Nicolaus Burgeutius, Paulus Æmilius Sanctorius.

2 Sancta Catharina de Senis nascitur Senis Etruscorum nobili Vrbe, Angelicam vitam in terris egit, anno septimo virginitatem suam Deo consecrauit, habitum B. Dominici gestauit, spiritu prophetico claruit. Obijt Romæ anno suæ ætatis 30. illam canonizauit eiusq; festum Dominica prima mensis Maij agi iussit Pius II. const 6. incip. Misericordias 3. Kalend. Iulij 1461. apud Laert. Cherub. pag.....

3 Sanctæ Catharinæ de Senis pro officio Lectiones proprias sub ritu duplici de mandato S. D. N. Vrbani VIII. die vltima Aprilis ab omnibus recitandas, & ab eodem Sanctissimo reuisas, & recognitas Sacra Congregatio Rituum pro maiori fidelium commoditate imprimi posse licentiam concessit sub die 16. Februarij 1630. vt refert Castell. Romæ mihi olim charus in tract. de dilat. canoniz. sanctor. pag. 83. De eius vita scripsit Raymundus de Capia, & Ambrosius Catharinus: de eiusdem stygmatibus Gregorius Lombardallus Italicè.

Cathedralis Ecclesia, vide in verbo Ecclesia Cathedralis collect. 271.

Cathedralis Ecclesiæ Canonicus, vide in verbo Canonicus Cathedralis collect. 90.

SVMMARIVM.

1 *Cathedraticum singulis annis exigi solet ab Ordinario, tam in visitatione, quàm extra.*

2 *Cathedraticum non censetur sublatum decreto Concil. sess. 24. de reformat. cap. 3. vers. interimque.*

3 *Episcopus non potest imponere nouam taxam nomine Cathedratici.*

4 *Fratres S. Ioannis Hierosolymitani siue eorum Vicarij in Parochialibus Religioni vnitis, non tenentur ad solutionem Cathedratici synodatici.*

Cathedraticum.

COLLECT. CXXXVII.

1 CAthedraticum, quod singulis annis exigi solet ab
Ordinario tam in visitatione, quàm extra, non
2 censetur sublatum decreto Concilij sess. 24. de reform.
c. 3. vers. interimque caueat. *S. Cong. Conc.* teste Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. de visitat. num. 115. quem refero de Episcopo, par. 3. alleg. 73. num. 44. in fine.

3 Cathedratici nomine non potest Episcopus imponere nouam taxam. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. sub die 15. Iunij* 1619. quam refert Sellius in selectis Canon. c. 30. num. 45.

4 Cathedratici synodatici ad solutionem non tenentur, neque compelli possunt Fratres Sancti Ioannis Hierosolymitani, siue eorum Vicarij in Parochialibus Religioni prædictæ vnitis. *Sacr. Cong. Conc. in Augustana 4. Decembris* 1630. cuius meminit Sellius in select. Cano. cap. 10. num. 20.

SVMMARIVM.

1 *Prælati caudatarius dum ei seruiendo in processionibus assistit, non potest mulctari ex eo quod non incedat sub sua Cruce.*

2 *Cardinalium caudatarijs conceditur vt possint deferre per Vrbem subtanas violacei coloris.*

3 *Cardinalis defuncti caudatario an sit aliquid dandum de vtensilibus Capellæ.*

Caudatarius.

COLLECT. CXXXVIII.

1 CAudatarius dum pro seruitio sui Prælati in processionibus assistit, non potest mulctari, ex eo quod non incedat sub sua Cruce. *Sacra Cong. Rit. in Veronen. 17. Iulij* 1601. teste Sellio in selectus Canonic. cap. 31. num. 6.

2 Caudatarijs Cardinalium conceditur vt possint deferre per Vrbem vestes subtanas violacei coloris. *Sacra Cong. Rit. in causa Vrbis Caudatariorum 2. Augusti* 1608. quam refert idem Sellius d. cap. 31. num. 7.

3 Caudatario Cardinalis defuncti nihil de paramentis, & vtensilibus cappellæ eiusdem Cardinalis ab eo legatis alicui Ecclesiæ pertinere censuit. *Sacra Cong. Rit. in causa Vrbis S. Mariæ in Via 15. Maij* 1610. cuius meminit Aldan. in compend. Canon. resolut. libr. 1. tit. 18. num. 20.

SVMMARIVM.

1 *Camerales causæ de plano, simpliciter & sola facti veritate inspecta expediri debent.*

2 Papa

2 *Papa cognoscis appellatione remota de causis vertentibus inter S. R E. Cardinales.*

3 *Religiosorum causa ad Officium sancta Inquisitionis spectantes, non ab eorum Superioribus, sed ab Inquisitoribus cognoscenda.*

4 *Magnus Magister, & Conuentus Religionis Hierosol. aut deputati ab illis cognoscunt de causis inter Equites, & eorum subditos.*

5 *Episcopus non tenetur dicere Monialium superioribus causam quare amoueat earum Confessarium, vel administratorem.*

6 *Episcoporum causa ciuiles, vel criminales minores in Concilio tantùm Prouinciali vel a deputatis per illud cognoscuntur.*

7 *Matrimoniales, & criminales causa Episcopi tantum examini, & iurisdictioni relinquuntur.*

8 *Matrimoniales, & criminales causas cognoscere spectat ad Episcopum etiam in Abbatijs exẽptis donec per tres sententias conformes constet eas esse nullius diœcesis.*

9 *Matrimonialium & criminalium causarum cognitio spectat ad Episcopum donec per alium pertendentem probetur immemorabilis, & quod sit nullius.*

10 *Nullitatis professionis causa coram Episcopo, & Superiore Regulari cognosci debet, & intra triẽnium terminari.*

11 *Beneficiales causa, quando de litterarum Apost. intellectu tractatur, etiam in prima instantia per Signaturam committuntur.*

12 *Causa in prima instantia committuntur in Curia si vel de affectis, vel de reseruatis beneficijs ageretur.*

13 *Damnorum datorum per clericos, seu per eorum animalia causa coram ecclesiastico Iudice sunt ventilanda.*

14 *Episcopus non potest auocare ad effectum vt cognoscat solus, causas pendentes inter Capitulares exemptos coram Vicario foraneo cum Adiunctis à Capitulo deputatis.*

15 *Causa profana vertentes coram Iudice ecclesiastico non comprehenduntur sub decreto Concilij Trid. sess. 24. de reform. cap. 20.*

16 *Congregatio ad Rotam remittere solet causam, qua indiget processionibus iuridicis, & manu Regia expediri non potest.*

17 *Professorum in eiectione exigitur vt causa secundum Canones probata sint, & processus instructus secundũ stylũ.*

18 *Vicarius Capitularis non potest cognoscere causas confugientium ad Ecclesias, vel ab illa extractorum.*

Causa.

COLLECT. CXXXIX.

1 CAusæ Cametales de plano, simpliciter, & sola facti veritare inspecta tractantur & expediuntur. Leo X. constit. 24. incip. Licet 12. Iulij 1517. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 514. aliàs pag. 435. in nouiss. impres.

2 Causæ vertentes inter S.R.E. Cardinales à Papa appellatione remota sunt cognoscendę Paulus IV. const. 8. incip. Cum sæpius de anno 1556. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 724. aliàs pag. 581.

3 Causas Religiosorum ad Officium sanctæ Inquisitionis spectantes non ab eorum Superioribus, sed ab Inquisitoribus cognoscendas decreuit. Paulus V. const. 16. incip. Romanus Kalend. Septembris 1606. cuius meminit Io. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Causa 1.

4 Causæ inter Equites Hierosolymitanos, & eorum subditos cum omnibus annexis, connexis, & dependentibus terminandæ sunt à magno Magistro Religionis. & Conuentus, aut deputatis ab illis, & quando secus. Pius IV. const 9. incip. Circunspecta Kalend. Iulij 1560. apud Laert. Cherub. to. 2. pag. 9. alias pag. 7. in nouiss. impress.

5 Causam quare Episcopus amoueat, vel amouendum censeat Confessarium vel administratorem Monialium non tenetur dicere Superioribus earum, Gregorius XV. post Constit. 18. incip. Inscrutabili in declar. 12.

6 Causæ ciuiles, vel criminales minores Episcoporum in Concilio tantùm Prouinciali, vel à deputatis per illud cognosci & terminari possunt, etiam non existentibus duodecim Episcopis, quia huiusmodi Concilia ex minori numero Episcoporum, vt plurimum constant. *S Cong. Conc.* teste Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. nu. 80. quem refero de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 112. num. 115.

7 Causæ matrimoniales, & criminales ex decreto Conc. sess. 24. cap. 20. de reform. vers. ad hæc, Decanis, Archidiaconis, & alijs inferioribus ademptæ, Episcopique tantùm examini, ac iurisdictioni relinquendæ Sede Episcopali vacante à Capitulo cognosci, & definiri possunt. *S Cong. Conc.* 30. *May* 1602. cuius memini in collect. ad Trid. d. cap. 20. num. 58.

8 Causas matrimoniales, & criminales cognoscere, licentias concionandi concedere, ac Sacerdotes ad Confessiones audiendas approbare spectat ad Episcopum etiam in Abbatijs exemptis, donec per tres sententias conformes, vel vnicam, quæ in rem iudicatam transierit, Abbatiam præfatam, ac loca illi subiecta, seu ab illa dependentia nullius diœcesis esse constiterit. *Sacra Congr. Conc. in Theatina Abbatia S. Ioannis in Ven. 15. Septembris* 1621. referente Sellio in selectis Canon. cap. 42. num. 9.

9 Causarum matrimonialium, & criminalium cognitio, & Confessariorum approbatio, ad Episcopum spectat donec per alium prætendentem probetur immemorialis, & quod sit nullius. *S. Cong. Conc. in nullius seu Conuersana 26. Iunij, & 20. Augusti* 1627. penes Sellium d. cap. 42. num. 10.

10 Causa nullitatis professionis ex decreto Conc. cap. 9. sess. 25. de Regul. coram Episcopo, & Superiori Regulari cognosci debet, & intra triennium terminari, adeo vt si terminata non fuerit, liberum sit parti Iudices Superiores adire vigore cap. 20. sess. 24. in princ. *S. Congreg. Conc sub die 4. Decembris* 1597. apud Armend. in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. n. 40. quem refero de officio, & potest. Episcopi, part. 3. alleg. 81. num. 8.

11 Causæ beneficiales quando litteræ sub plumbo expeditæ reperiuntur, & de litterarum Apost. intellectu tractatur etiam in prima instantia per Signaturam iustitiæ in Curia committuntur, ea ratione quia iudicare de viribus litterarum Apostolic. ad Romanæ Curiæ Iudices, & præcipuè Sacræ Rotæ Auditorio in ipsis versato, & non ad alios inferiores pertinet. *S. Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc. de benefic. part. 6. cap. 3. num. 8.

12 Causæ in prima instantia committuntur in Curia, si vel de affectis, vel de reseruatis beneficijs ageretur, *S. Cong. Conc.* penes eundem Garc. d. par. 6. cap. 3. nu. 7.

13 Causæ damnorum datorum per clericos, & ecclesiasticos, seu per eorum animalia, nec non per familiares ministros, & colonos Episcoporum, & mensæ Episcopalis etiam laicos, seu eorum animalia in bonis quibuscunque tam Ecclesiarum & personarum ecclesiasticarum, quàm etiam laicorum, spectat ad Curiam Episcopalem priuatiuè. Si verò laici, eorumue ministri, & animalia damnificent bona Ecclesiarum, & personarum ecclesiasticarum. Curia Episcopalis procedere potest tanquam in causis mixti fori. At quando coloni, & ministri Ecclesiarum, Clericorum, & ecclesiasticorum cum animalibus proprijs bona laicorum damnificant, cognitio tam quoad personas laicorum, & eorum animalia spectat ad Iudicem laicum priuatiuè: Sed si cum animalibus ecclesiasticorum, vel Ecclesiarum quoad personas spectat, ad laicum, quo verò ad animalia spectat, ad Curiam ecclesiasticam. *S. Congreg. Cardinalium con-*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

trouersijs iurisdictionalibus proposita in vna Terracinen. referente Aldan. in compendio Canon. resol. lib.2. tit. 1.num.70.

14 Causas pendentes intra Capitulares exemptos coram Vicario foraneo cum Adiunctis à Capitulo deputatis, non potest Episcopus auocare vt cognoscat solus, sed benè cum Adiunctis. *Sacra Cong. Concil. in Burgen.* 18. *Septembris* 1617. de qua per Aldan. d.tit.1.num.72.

15 Causæ prophanæ vertentes coram Iudice ecclesiastico non comprehenduntur sub decreto *Concil. sess.* 24. *de reform. cap.* 20 *S Congr. Conc.* teste Rota *in Leodien. dominij de Stenordia* 3. *Iulij* 1623. coram bonæ mem. Coccino Decano reprobata decisione 106. in princ. p.4. diuers. in qua dictum fuerat Concilium citato loco procedere etiam in prophanis.

16 Causa, quæ indiget probationibus iuridicis, & manu Regia expediri non potest, à Congregatione ad Rotam remittitur. *S.Cong. Rit. in Hispalen.* 11. *Decembris* 1604. apud Aldan.d.tit.1.num.74.

17 Causæ secundum Canones reprobatæ, & processus instructus secundum stylum requiritur in erectione professorum. Vrbanus VIII. post const.26. in decreto de apostatis & eiectis, § 6. sub die 22. Septembris 1624.

18 Causas confugientium ad Ecclesiam, vel ab illa extractorum non potest cognoscere Vicarius Capitularis. *Sac. Cong. super controuers. iurisdictionalibus in Conuersana* 15. *Februarij* 1633. cuius meminit R. P. D. Alex. Sperel. in decis. fori ecclesiast. decis.31.num.8.

S V M M A R I V M.

1 *Thurificandus est triplici ductu thuribuli celebrans tantū absente Episcopo, cæteri vero Canonici duplici ductu.*
2 *Benedictionem Episcopi debet expectare solemniter celebrans coram Episcopo antequam discedat ab Altari.*
3 *Missas celebrans, vel Confessiones audiens non ordinatus ad Presbyteratum traditur Curiæ seculari puniendus.*
4 *Missa celebranda eleemosynam percipiens integram illam dare debet, si alteri committat.*
5 *Rector, cui ratione sua Rectoria iniunctum est onus celebrandi certas Missas potest per illam illas celebrari facere pro iusto stipendio retenta sibi parte, nisi in fundatione aliter sit cautum.*
6 *Altare à quo furtim subtracta fuerunt Reliquia à Militibus remanet execratum, & non potest super eo celebrari nisi de nouo consecretur.*

Celebrans. Celebrare.

COLLECT. CXL.

1 CElebrans tantum absente Episcopo triplici ductu thurificandus est, Archidiaconus verò, siue Archipresbyter, & cæteri Canonici duplici ductu. *S. Cong. Rit. in Patauina plebis sa.* 9. *Maij* 1606. teste Sellio in selectis Canon. cap.19. num.40.

2 Celebrans solemniter coram Episcopo debet expectare benedictionem Episcopi antequam discedat ab Altari. *Sac. Cong. Rit. in Alexandrina* 13. *Martij* 1608. quam refert Sellius d.cap 19. num.42.

3 Celebrans Missas, vel Confessiones audiens non ordinatus ad Presbyteratum, licet sit minor 25. annis, maior 20. traditur Curiæ seculari puniendus, quantumuis exemptus. Vrbanus VIII. constit.79. incip. Apostolatus 23. Martij 1628. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullar. tom.4. pag.92.

4 Celebrandæ Missæ qui percipit eleemosynam, si alteri committat, debet illam integram dare. Vrbanus VIII. post const.43. in decretis de celebrat. Missar. declar. 10. & 16. sub die 21. Iunij 1625. apud me post tract. de officio, & potest. Episcopi pag.58. in vlt. impress.

5 Celebrari Missam per alium valens Rector beneficij, potest tribuere Sacerdoti celebranti eleemosynam congruam secundum morem ciuitatis retinendo sibi aliam partem, nisi in fundatione ipsius beneficij aliud cautum sit. *S.Cong.Conc.* Vrbani VIII. auctoritate super decretis eiusdem Cong. de celebratione Missarum in resp. ad dub.8. penes me in fine tract. de Episcop. pag.61.

6 Celebrari non potest super Altare à quo furtim non amota, nec fracta mensa subtractæ fuerunt Reliquiæ à militibus nisi Altare de nouo consecretur. *S. Cong. Rit. in nullius* 5. *Martij* 1633. quam refert Bonfadin. in thesauro eccles. decision. resolut.3.nu.4.

Cætera vide in verbo Missa collect.474. cum seqq.

S V M M A R I V M.

1 *Religiosorum nullus etiam Superior cellas separatas habere potest, sed cæteris coniuncta.*
2 *Religiosorum Superior cellas omnes reserare potest.*
3 *Guardiani singulis mensibus cellas Fratrum Minorum visitare debens sub pœna suspensionis à suis Officiis.*
4 *Monialiū nulli cōcedenda est facultas disponēdi de cellis.*
5 *Vacatio cellarum quotiescunq; occurrerit, illarum distributio faciēda est alijs Monialib. professione anterioribus.*

Cella.

COLLECT. CXLI.

1 CEllas separatas nullus Religiosorum etiam Superior potest habere, sed quisque vnica cæteris coniuncta, nudis parietibus, lecto, & mensa humili, vniformique supellectili debet esse contentus, nisi ex necessitate Officij & de licentia Superioris aliud videatur. Clemens VIII. in decreto pro reformat. Regul. incip. Nullus omnino §.26. sub die 25. Iunij 1599. in tom.4. Bullarij pag.272. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Cellæ num.2.

2 Cellas omnes reserare potest Superior Religiosorum cum sibi videbitur, claue ad hoc fabrefacta, & propterea nullus cellam etiam noctu ita claudat quin semper à Superiore possit aperiri. Ibidem §.24. penes eundem Ioan. Mariam Nouar. d.verbo Cellæ num.1.

3 Cellas Fratrum Minorum de Obseruantia singulis mensibus visitent Guardiani sub pœna suspensionis à suis Officijs, indeque auferant quicquid perfectæ, ac Franciscanæ repugnat paupertati. Vrbanus VIII. post const.49. in illa, quæ approbat statuta generalia edita in Capitulo generali de anno 1625. incip. In supremo sub tit. de Cismontana familia 20. Nouembris 1625. de qua Ioan. Maria Nouar. d.verbo Cellæ num.3.

4 Cellæ dum vacauerint Superiorum arbitrio alijs Monialibus in Ordine senioribus distribui debent, nec vlli Monialium conceditur facultas de illis disponendi. *S.Cong. Episcop. & Regul. in Auersana* 26. *Ianuarij* 1604. quam refert Aldan. in compendio Canon. resol. lib.1. tit.10.num.4.

5 Cellarum vacatio quotiescunq; occurrerit per Monialium obitum, aut quemcunque alium casum, fieri debet illarum distributio alijs professione anterioribus Monialibus. *S.Cong. Episcop. & Regul. in Modenen.* 10. *Aprilis* 1615. apud Ioan. Mariam Nouar. d.verbo Cellæ num.4. & Aldan. d.tit.10.num.5. quem refero in collectan. ad Trid. sess.25. de Regular. cap.3. num.12.

S V M M A R I V M.

1 *Census redimibilis quomodo creandus.*
2 *Census creari, vel augeri non potest de fructibus, & perit re tota pereunte.*

3 *An-*

3 *Auctores referuntur de materia Constitutionis Pij V. de censibus agentes.*

4 *Constitutio Pij V. de censibus non est recepta in Hispania, Belgio, Gallia, Germania & Sicilia.*

5 *Auctores referuntur qui de censibus integros tractatus ediderunt.*

Census.

COLLECT. CXLII.

1 CEnsus redimibilis creari non potest, nisi super re immobili, aut quæ pro immobili habeatur, & de sui natura fructifera, & constituitur in pecunia numerata, præsentibus Notario, ac testibus, & in eo creando apponi non possunt conditiones obligantes ad casum fortuitum eum, qui aliàs non tenetur, nec aliquod auferens facultatem alienandi rem censui suppositam. Pius V.const.79.incip. Cum onus 14. Kalend. Februarij 1569. apud Laert.Cherub.in Bullario to.2. pag.276. aliàs pag. 208.in nouiss.impress. & apud Quarant. in sum. Bullarij verbo contractus censualis. Scort. in selectas summorum Pont.Constit.epitom.104.& 105.

2 Census creari, vel augeri non potest de fructibus; & perit re tota pereunte, & si pars rei pereat, pro parte mi-
3 nuitur. Idem Pius V.d.consti.79. De cuius materia Bursat.consl.214. Sot.de Iustit.lib.6.q.5. Zerol. in praxi Episcop.verbo contractus censuales, Molin. de iustit.tract. 2.disp.389. cum seqq. Lessi.eod. tract.lib.2. c.22. Villalob.in sum.p.2.tract.23.diffic.8. Trullench.in Decalog. lib.6.c.21.dub.3. Ioan.Anton. Nouar. in sum. Bullarum sub tit. de contractibus censualibus, R.P.D. Alexand. Sperell.in decis.fori ecclesi.decis.28.plures, quos refero in collect.ad rub.de censibus in Decretalib.

4 Aduertas tamen quod hæc Pij V. constitutio non est recepta in Hispania, vt referunt Henriq. in sum. lib.7.c. 20.§.1.lit.I, Fr.Emman.in explicat.Bullæ Cruciatæ, pag. mihi 214. Salon. to.2. vbi de cens.art.3.controu.4. Bern. Græuæ.ad pract. Cameræ Imper. lib.2.concl.7.in coronide, Filliuc.in q.moralib.tract.35.c.3.nu.316. Villalob. d.tract.23.diffic.8.nu.2. Trullench.d.c.21.dub.3.nu.19. Similiter non fuisse receptam in Gallia, Belgio, & Germania, nec in Siciliæ Regno asserunt Less.d.c.22.dub. 13.& Bernard. Græuæ. loco citato. Imò nec in Italia ex tacito Pontificis consensu omnes conditiones positas in illa Bulla obseruari attestatur Aloys. Ricc. in praxi aurea resol.205.nu.1.

Censuum Communitatum status ecclesiastici ad septem pro centenario. Clemens VIII. constit.incip. Quæ ad, de ann.1592. de qua Scort. in selectas summorum Pont Constir.epit.154. theor.389.

5 De censibus integros tractatus edidere Petrus Folerius, Petrus de Gregorio, Benedictus Bouius, Rodericus Velasquez de Auendaño, Henricus Canisius, Felician. Solis, Ludouicus Concius, Romualdus Coli, Nicolaus Intriglioli, Seraphinus Razzius, Gaspar Antonius Thesaurus, Ioannes de Salas, Duardos.

SVMMARIVM.

1 *Cereus Paschalis quibus diebus, & officijs accendatur? ostenditur.*

2 *Quarta funeralis Parocho non debetur ex cereis, seu intorstitijs Confraternitatum secularium funera associantium.*

3 *Intorstitia, cerei, & candelæ, quæ per viam deferuntur circa cadauera quomodo diuidendæ?*

Cereus.

COLLECT. CXLIII.

1 CEreus Paschalis regulariter accenditur ad Missam, & Vesperas solemnes in tribus diebus Paschæ, Sabbati in Albis, & in Dominicis diebus vsque ad festum Ascensionis D. N. IESV Christi, quo die cantato Euangelio extinguitur. Ad Matutinum, & in alijs diebus, & festiuitatibus etiam solemniter celebratis non accenditur, nisi adsit consuetudo, quod durãte tempore Paschali accendatur, quæ seruanda esset. *Sacr.Cong.Rit. in Placentina 19. Maij* 1607. in resp. ad dub.13. quam refert Alda.in compendio Cano. resol.lib.2.tit.10.n.50. & illius meminit Gauan.in rub.Missalis p.4.tit.10.n.47.

2 Ex Cereis, seu intorstitijs Confraternitatum secularium funera associantium quarta funeralis Parocho minimè debetur. *Sacra Cong. Episcop.& Regul.in Firmana 5.Martii* 1616. apud eundem Alda. d.lib.2.tit.10.n.51.

3 Cerei, intorstitia, & candelæ, quæ per viam deferuntur circa cadauera in quibuscunque priuatis Ecclesijs diuidenda sunt pro æquali portione inter ipsos Parochos, & ministros aliarum Ecclesiarum quarumcunque etiam Regularium, & nationalium, seu alias priuilegiatarum. & propterea quando huiusmodi intorstitia, seu candelę in præfatis Ecclesijs pro celebrandis diuinis officijs pręsenti tempore accenduntur, finito officio extinguenda, & cuique medietas consignanda est. Congregat. RR.DD. Præfectorum Vrbis, S.D.N. Vrbano VIII. approbante sub die 21. Martij 1629. cuius meminit Aldan.d.tit.10.num.52.

Charitatiuum subsidium, vide in verbo subsidium charitatiuum, collect.687.

Chrisma.

COLLECT. CXLIV.

1 CHrisma quotannis confici debet ab Episcopo, & per suam diœcesim distribui, quo consecrato cremantur vetera, & adhibetur nouum, in casu autem necessitatis possunt etiam adhibere vetera. *Sacra Congr. Rit.in Septen. 7. Decembris* 1601. quam refert Sellius in select.Canon. cap.11.nu.17.

2 Chrismatis tantùm conferendi gratia, accedẽte Episcopo ad loca suæ dięcesis, laici, & Rectores Ecclesiarũ ad illius expensas non tenentur. *S.Cong.Conc.* teste Armen.in addit.ad recop.legum Nauarræ lib.1. tit.18.l.7. in declarat.n.77. Vide infra collect.292.nu.22.& 23.

Christi equites in Lusitania, vide coll.309.

S. Christophorus.

COLLECT. CXLV.

SAncti Christophori Officium pro oppido Rondæ Malaciten.dięcesis conceditur à *S.Cong.Rit.in Malaciten.17.Maij* 1600. de qua meminit Aldan. in compendio Canonic.resolut.lib.1.tit.18.de Sanctis, nu.25.

SVMMARIVM.

1 *Religiosus nullus a seruitio chori censetur immunis etiam prætextu cuiuscunque priuilegij, & superioritatis.*

2 *Officium dato signo incboandum est in choro non expectato Vicario.*

3 *Officium est incboandum in choro elapsa tertia parte horæ post signum datum.*

4 *Regimen chori ad Cantorem pertinet.*
5 *Officia defunctorum, & B. Mariæ, & Psalmos Pœnitentiales, & Graduales in diebus assignatis tenentur Canonici recitare in choro.*
6 *Cæremonialis libri ad formam debet reduci chorus Canonicorum.*
7 *Præfectus chori non potest creari ab Episcopo quando id munus ad primam Dignitatem pertinet.*
8 *Chorus vniuersus ad Primam, & Completorium debet replicare Misereatur, & Confiteor.*
9 *Officium paruum B. Virginis in choro recitandum est tempore Paschali sine addito Alleluia.*

Chorus.

COLLECT. CXLVI.

1 CHori à seruitio nullus omninò Religiosus prætextu cuiuscunq; priuilegij, vel superioritatis etiam Generalatus censetur immunis, nisi pro tempore, quo quis in proprij Officij munere actu fuerit occupatus. Cum Lectoribus autem & Prędicatoribus Superiores ijs tantum diebus, quibus eos legere, aut prædicare contigerit, dispensare possunt; idem quoque præstare valent cum ægrotis, & studiorum causa legitimè impeditis. Clemens VIII. in decretis pro reformat. Regul. incip. Nullus 25. Iunij 1599. quæ habentur inter Bullas huius Pont. to. 3. Bullarij const. 60. de qua meminerunt Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 1. c. 10. nu. 20. & Ioan. Mariam Nouar. in lucerna Regul. verbo Chorus nu. 1.

2 Choro officium dato signo inchoandum est non expectato Vicario. *S. Cong. Rit. in Neritonen. 2. Februarij* 1606. quam refert Sellius in selectis Canon. c. 3. n. 96. Et
3 non est inchoandum statim signo dato, sed elapsa tertia parte horæ post signum. Eadem *S. Cong. in Tarentina Cryptaliarum 3. Septembris* 1605. in resp. ad 5. dub. cuius memini in tract. de Canon. & Dignit. c. 34 nu. 7. & 8.

4 Chori regimen ad Cantorem pertinet, in quo nec Archipresbyter, nec alius quispiam debet se intromittere. *S. Cong. Rit.* in dicta Tarentina Cryptaliarum.

5 Choro Canonici, qui Breuiarium à Pio V. reformatum acceptarunt, tenentur recitare Officia defunctorum, & B. Mariæ, & Psalmos Pœnitentiales, & Graduales in diebus assignatis in rubricis dicti Breuiarij. *Sacra Cong. Rit. in Pacen. de mense Ianuarij* 1606. penes me d. tract. de Canon. cap. 34. num. 4.

6 Chorus Canonicorum si commodè fieri potest, debet reduci ad formam libri Cæremonialis. *S. Cong. Rit. in Granaten. 9 Maij* 1606. vt per Sellium d. c. 3. nu. 98.

7 Chori Præfectus non potest creari ab Episcopo quando id munus ad primam Dignitatem pertinet, sine licentia Apostolica, etiam quod chorus non rectè gubernetur. *Sacra Cong. Rit. in Cephaluden. 4. Iuly* 1615. referente Sellio d. cap. 3. num. 99.

8 Chorus vniuersus ad Primam, & Completorium debet replicare, Misereatur, & Confiteor, *Sacra Congr. Rit. in Placentina 19. Maij* 1607. in resp. ad dub. 16. de qua Sellius d. cap. 3. num. 97.

9 Choro recitandum est Officium paruum B. Virginis tempore Paschali sine addito Alleluia. *S. Cong. Rit. sub die 28. Martij* 1626. apud me d. tract. de Cano. c. 34. n. 6.

Vide in verbo Canonici in choro collect. 93.

Ciminiarcha.

COLLECT. CXLVII.

CIminiarcha Metropolis Neapolitanæ dũ celebrationibus Officiorum, processionibus, &c. absque Canonicis interuenit, potest Baculum ornatum in manibus in signum Superioritatis & regiminis deferre. *S. Cong. Rit. in Neapolitana 19. Ianuarij* 1619. quam refert Bonifacius in thesauro ecclesiast. decis. resol. 3. nu. 19.

SVMMARIVM.

1 *Aridi, & non malefacti debent esse cineres, qui supra capita fidelium imponuntur prima die Quadragesimæ.*
2 *Episcopo ministrare cineres feria quarta cinerum non ad primam Dignitatem, sed ad Canonicum ea die celebrantem pertinet.*
3 *Capite detecto cineres prima die Quadragesimæ distribuendi.*
4 *Benedictio cinerum in prima die Quadragesimæ à Parocho facienda.*
5 *Dignitas, vel Canonicus à quo celebrans recipit cineres, supra omnes eos recipere debet.*

Cineres.

COLLECT. CXLVIII.

1 CIneres, qui super capita fidelium imponuntur prima die Quadragesimæ, debent esse aridi, & non madefacti in modum luti. *Sacra Cong. Rit. in Egitanen. 23. Maij* 1603 teste Sellio in selectis Canon. cap. 5. n. 55. Gauant. in rub. Missalis in Indice decretorum nu. 3.

2 Cineres Episcopo ministrare feria quarta Cinerum non ad primam Dignitatem, sed ad Canonicum ea die celebrantem pertinet. *Sac. Cong. Rit. in Brixien. 28. Maij* 1616. quam refert Sellius d. cap. 5. num. 56.

3 Cineres qui distribuunt detecto capite distribuere debent. *Sacra Cong. Rit. 18. Iulij* 1626. cuius memini in tract. de Parocho cap. 12. nu. 10. & Gauant. in d. Indice decretorum nu. 34.

4 Cinerum Benedictio, quæ solet fieri prima die Quadragesimæ, connumeratur inter functiones Parochiales, & ideò à Parocho est facienda. *S. Cong. Rit. in Alatrina 5. Martij* 1633. de qua memini d. c. 12. nu. 8.

5 Cinerum in distributione supra omnes alios, etiam supra Vicarium Generalem præferenda est illa Dignitas, vel Canonicus, à quo celebrans recepit cinerem, post quem immediatè Vicarius generalis præferendus est. *S. Cong. Rit. in Vulteriana terra Gualdi 5. Martij* 1633. penes me d. cap. 12. sub num. 7.

SVMMARIVM.

1 *Circuli denotant membrorum vnionem.*
2 *Canonici ad circulos non debent accedere cum Episcopo coadiutore.*
3 *Vicarius Generalis non debet facere circulum in Missa solemni ante Episcopum.*
4 *Canonici ad Chorum obligati ante Episcopum interessentem cum cappa Missis decantandis circulum facere tenentur.*

Circulus.

COLLECT. CXLIX.

1 CIrculi denotant membrorum vnionem, & ideo Canonici ad illos non debent accedere cum Episco-
2 po coadiutore, quia ille non est caput. *Sac. Cong. Rit. nomine Cardinalium Paleoti, & Veronen. sub die 31. Ianuarij* 1561. in resp. ad 5. testibus Prosp. de Augustino in addit. ad Quarant. in sum. Bullarij, verb. Archiepiscopi auctoritas

tas auctor. 15. num. 12. in fine. Piasec. in praxi Episcop. part. 1. cap. 5. nu. 10. Campan. in diuersorio Iuris Canon. rub. 7. cap. 6. num. 107.

3 Circulum in Missa solemni ante Episcopum ad Hymnum Angelicum, Credo, Sanctus, &c. facere debent dignitates, & Canonici, & non alij, etiam Vicarius Generalis. *Sacra Cong. Rit. in Maceraten. 28. Septembris* 1630. cuius memini de Canonic. cap. 35. num. 25.

4 Circulum facere tenentur iuxta dispositionem Cęremonialis Episcoporum Canonici ad chorum obligati; Episcopo interessenti cum cappa Missis decantandis. *Sacra Congr. Rit. in Cassanen. 5. Martij* 1633. penes me d. cap. 33. num. 25. in fine.

Cistercienses Monachi, vide in verbo Monachi Cistercienses collect. 487.

Citationes Curiæ Episcopalis, vide in verbo Episcopus. collect. 282. num. 33.

S. Clara.

COLLECT. CL.

1 SAnctam Clarã de Assisio Virginum catalogo ascripsit, & diem festum 12. Augusti celebrari iussit Alexander IV. const. 3. incip. Clara 6. Kalen. Octobris 1255. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 1. pag. 81. Regulam ei à Sancto Francisco traditam approbauit idem Alexander IV. constit. 4. incip. Benigna 4. Kalend. Nouembris 1255. apud Laer. Cherubin. d. tom. 1. pag. 83. & illarum meminit Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 18. de Sanctis num. 41.

2 Beatæ Claræ de Monte Falco Officium, & Missa de communi Virginum cum oratione propria in Missali, cõcessit Monialibus Ordinis Eremitarum S. Augustini. Vrbanus VIII. const. 23. incip. Domini nostri. §. 2. sub die 24. Augusti 1624. apud Angelũ Mariã Cherub. in Bullario to. 4. pag. 39. & apud Empol. in suo Bullar. pag. 374.

SVMMARIVM.

1 *Superior Religiosorum in quolibet conuentu clauem omnium Cellarum illius habere debet, vt possit aperire, & visitare ad libitum.*

2 *Sacrarij Sanctissimi Sacramenti clauis in Conuentibus Monialium non debet illis committi, sed debet esse penes Sacerdotem, cui incumbit cura illud administrandi.*

3 *Tabernaculi clauis, in quo sanctissimum Sacramentum feria quinta in Cœna Domini asseruatur, nequaquam laicis etiam illustribus tradenda est, sed potius dignitati, vel Canonico in crastinum celebraturo.*

Clauis.

COLLECT. CLI.

1 CLauem omnium cellarum Superior Religiosorum in quolibet Cõuentu habere debet, vt possit aperire, & visitare ad libitum. Clemens VIII. in decretis pro reformatione Regularium, incip. Nullus omnino, §. 24. sub die 25. Iunij 1599. in tom. 4. Bullarij pag. 272.

2 Clauis custodiæ Sanctissimi Sacramenti Monialibus non committi, sed penes eum Sacerdotem semper esse debet, ad quem spectat illud administrandi cura. *Sacr. Cong. Episcop. & Regul. in Vallisoletana* 12. *Ianuarij* 1604. apud Ioann. Mariam Nouar. in lucerna Regul. verbo Clauis, num. 4.

3 Clauis custodiæ Sanctissimi Sacramenti feria quinta in Cœna Domini vnica debet esse, retinenda per Sacerdotem in crastinum celebraturo, & nullo modo apud personas laicas & seculares, cuiuscunque status, gradus, & conditionis existant, non obstante consuetudine contraria, & hoc in omnibus Ecclesijs tam secularibus, quã Regularibus quouis modo à iurisdictione Ordinariorum exemptis. *Sacra Cong. Rit. sub die* 30. *Ianuarij* 1610. apud Gauant. in rub. Missalis, part. 4. tit. 8. num. 9. lit. T, & in Caurien. 15. Decẽbris 1632. cuius memini in tract. de Parocho, cap. 20. nu. 51. & nouissimè die 13. Septembris 1642. in vna Calaguritana Collegiatæ de Victoria eadem Sacr. Cong. decretis antiquis inhærendo respondit clauem Tabernaculi in quo Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum feria quinta in Cœna Domini asseruatur, nequaquam laicis etiam illustribus tradendam esse, sed potius dignitati, vel Canonico in crastinum celebraturo. Vidi Originale.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicationẽ incurrunt mulieres ingredientes claustra quorumcunque Ordinum Regular.*

2 *Pœnas claustra violantium incurrunt mulieres ingredientes monasteria Monialium, etiam cum licentia, nisi interuenerit earundem consensus expressus.*

3 *Claustralibus non licet transire ad non claustrales.*

Claustra. Claustrales.

COLLECT. CLII.

1 CLaustra, & Monasteria quorumcunque Ordinum Regularium ingredientes mulieres excommunicationem incurrunt. Pius V. const. 20. incip. Regularium 24. Octobris 1566. apud Laert. Cherub. in Bullario to. 2. pag. 198 & illius meminerunt Ioann. Maria Nouat. in lucerna Regular. verbo claustra, n. 1. Bonacin. de clausura Relig. quæst. 5. puncto 2. n. 5. Ego de officio, & potest. Episcopi, p. 3. alleg. 102. nu. 92. vbi cum alijs, quos refero, dixi sub hac Constit. non comprehendi Imperatricem, Reginas, Infantes, & ancillas, quas secum deferunt. Et quamuis circumferuntur aliquæ declarationes, quibus videbatur decidi licere mulieribus ingredi claustra Religiosorum ex causa processionis ordinariæ, nihilominus nouissimè *Sacr. Cong. Rit. die* 30. *Septembris* 1628. respondit non licere mulieribus comitari processiones per claustra monasteriorum Regularium, nisi adsit in hoc expressa licentia Sedis Apost. quam declar. refert Marcel. Vulpe in praxi iudic. fori eccles. c. 4. num. 7.

2 Claustra violantium pœnas incurrunt mulieres ingredientes monasteria Monialium, etiam cum licentia, nisi interuenerit earundem consensus expressus capitulariter, & per secreta suffragia. Vrbanus VIII. const. 29. incip. Sacrosanctũ 26. Octobris 1624. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario rom. 4. pag. 49. cuius meminerunt Laurent. de Peyrinis in formulario Regular. lit. M, c. 3. nu. 5. Ioann. Maria Nouar. d. verbo claustra, num. 3. Ego ipse d. alleg. 102. nu. 59.

3 Claustralibus non licet transire ad non Claustrales, vt sunt Militares, & Hospitalarij, per licentias, quæ conceduntur Claustralibus ingrediẽdi quamlibet Religionem. *S. Cong. Conc.* testibus Quaran. in sum. Bullarij, verbo Monasteria. & Conuentus, vers. quoad transitus. Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 6. num. 18. Ioann. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Claustrales, nu. 5.

SVMMARIVM.

1 *Moniales tacitè, vel expressè Religionem professa tenentur seruare clausuram.*

2 *Regularis nullus clausuram exit, nisi cum socio, & licẽtia.*

3 *Monialium clausuram sine socio ingredi potest Sacramenta*

menta Pœnitentiæ, Sanctissimæ Eucharistiæ, & Extremæ Vnctionis administraturus.

4 *Monialium clausuram non ingreditur Episcopus in exploratione voluntatis, nouitiæ, vel alio simili actu.*

5 *Episcopo, seu Ordinis Generali non licet ingredi clausuram prætextu dandi habitum nouitiabus, vel recipiendi ad professionem, aut occasione benedicendi Abbatissas.*

6 *Episcopi procurare tenentur seruari inuiolatam clausurā Monialium.*

7 *Ordinarij in visitatione clausuræ Monialium Regularibus subiectarum possunt illas examinare super his, quæ ad dictam clausuram spectant.*

8 *Episcopus potest videre, quoties id expedire iudicauerit, an clausura seruetur etiam in monasterijs Monialium Regularibus subiectarum.*

9 *Episcopus potest visitare clausuram Monialium exemptarum toties quoties voluerit etiam sine præsentia suorum Superiorum.*

10 *Monialium Regularibus subiectarum monasteria ingredi licet Episcopo, seu eius Generali Vicario ad hoc speciale mandatum habenti pro visitatione clausuræ, etiamsi nulla rationabilis violatæ clausuræ suspicio irrepserit.*

11 *Visitandi clausuram Monialium etiam Regularibus subiectarum facultas tributa Episcopo transit in Vicarium Generalem non habentem ad id speciale mandatum.*

12 *Suffraganeus Episcopus vt Suffraganeus non potest absque speciali commissione visitare clausuram Monialiū.*

13 *Sacristia choro contigua alicuius monasterij sub districtu clausuræ comprehenditur.*

14 *Horti & prata Religiosorum monasterijs eorum contigui comprehenduntur sub constitutione Pij V. vt mulieres si in eos ingressæ fuerint, absolutione indigeant.*

15 *Infirmaria non adstringuntur clausura.*

Clausura.

COLLECT. CLIII.

1 Clausuram seruare debere Moniales tacitè vel expressè Religionem professas voluit, & clausuram seruare nolentes recipi in quibuscunque monasterijs prohibuit Pius V. constit. 8. incip. Cura pastoralis Kalen. Iulij 1566. apud Laert. Cherub. in Bullario to. 2 pag. 184. aliàs pag. 138. in nouiss. impress. & illius meminere Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo clausura, num. 3. Ioan. Anton. Nouar. in sum. Bullarum sub tit. de clausura super Bulla Pij V. Scort. in selectas summorum Pont. Constit. epit. 92. & 93.

2 Clausuram nemo Regularium exit nisi cum socio, & licentia ex causa singulis vicibus ac benedictione Superioris, qui non concedit, nisi probata causa, iniuncto socio non petito, neque sæpe eodem post regressum vadit pro benedictione ad Superiorem, qui actum perquirit. Clemens VIII. in decretis pro reformat. Regulariū, incip. Nullus, §. 19. & 21. sub die 25. Iunij 1599. tom 4. Bullarij pag. 270. cuius meminit Nouar. d. verbo clausura, num. 1.

3 Clausuram Monialium ingredi potest sine socio Sacramenta Pœnitentiæ, Sanctissimæ Eucharistiæ, & Extremæ Vnctionis administraturus *S. Cong. Episc. & Regul. sub die* 13. *Septembris* 1583. quam refert Sellius in selectis Canon. cap. 8. nu. 31.

4 Clausuram Monialium non ingreditur Episcopus in exploratione voluntatis nouitiæ, vel alio simili actu, sed stare debet ante fenestellam cancellorum examinando mentem ipsius puellæ. *S. Cong. Conc.* testibus Ioan. Maria Nouar. d. verbo clausura num. 6. Campan. in diuers. Iuris Canon. rub. 12. cap. 16. nu. 15. quem refero de officio, & potest. Episcop. p. 3. alleg. 100. nu. 6. in fine.

5 Clausuram ingredi non licet Superiori, aut Episcopo, seu Ordinis Generali prætextu dandi habitum nouitiabus, vel recipiendi ad professionem, aut occasione benedicendi, vel consecrandi Abbatissas, ac solemniter velum concedendi, vbi solitum est eas benedici, nec etiam prætextu interueniendi electioni Abbatissæ, vel Priorissæ, aut examinandi Moniales particulares, si hæc ad monasterij crates peragi valeant. *S. Cong. Episcop. & Regul.* 13. *Septembris* 1583. *& in Syracusana* 16. *Octobris* 1600. quam citat Sellius d. cap. 8. num. 33.

6 Clausuram Sanctimonialium violatam restitui procurare tenentur Episcopi, & inuiolatam seruari, contradictores puniendo, & delinquentes circa clausurā Monialium, etiam Regularibus subiectarum, aut personarum intra septa degentium, seu illorum bonorum administrationem nulla exemptione tueri possunt quominus ab Episcopo coerceantur. Gregorius XV. constit. 18. incip. Inscrutabili Non. Februarij 1622. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. d. verbo clausura num. 5.

7 Clausuræ Monialium Regularibus subiectarum in visitatione possunt Ordinarij eas interrogare, & examinare super his, quæ ad dictam clausuram spectant. *Sacr. Cong. Episc. & Regul. in Mediolanen. de anno* 1581. apud Sellium d. cap. 8. num. 34.

8 Clausura an seruetur, potest videre Episcopus non solum in monasterijs sibi subiectis, sed etiam in monasterijs Monialium, quæ Regularibus subduntur, & non possunt ab ipsis Regularibus impediri, quominus ad hunc effectum ea visitet, quoties, id expedire iudicauerit. *S. Cong. Conc.* referentibus Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verbo Moniales §. 4. & §. 8. num. 4. Galet. in margarita casuum Conscient. verbo clausura 1. Armendar. in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 1. tit. 17. l. 7. de Episcopis nu. 44. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo clausura num. 4. Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo Episcopus n. 13. quorum plures refero de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 102. num. 7.

9 Clausuram Monialium exemptarum potest Episcopus visitare toties quoties voluerit, etiam sine præsentia suorum Superiorum. *S. Cong. Conc. in Vercellen.* 22. *Aprilis* 1617. penes Sellium d. cap. 8. nu 35.

10 Clausuræ pro visitatione non solum Episcopo, sed etiam generali eius Vicario ad hoc speciale mandatū habenti licet ingredi septa monasteriorum Monialium Regularibus subiectarum, tametsi nulla rationabilis violatæ clausuræ suspicio irrepserit. *S. Cong. Conc.* quæ acriter reprehendit Emmanuelem Rodriques quod hac de re tam audacter loquutus fuerit, refert ad longū R. P. D. Sperell. in decision. fori eccles. decis. 97. num. 27. & nouissimè Eadem *Sacra Cong. Conc. in Colimbricen.* 26. *Maij* 1640. Vidi originale.

11 Clausuram Monialium etiam Regularibus subiectarum visitandi facultas tributa Episcopo transit in Vicarium generalem non habentem ad id speciale mandatum. *S. Cong. Conc. die* 13. *Maij* 1628. de qua Sellius d. c. 8. num. 36.

12 Clausuram Monialium visitare non potest Suffraganeus Episcopus vti Suffraganeus absque speciali commissione, & mandato Episcopi, cum non habeat exercitium iurisdictionis nisi sibi tribuatur ab Episcopo, sed tantùm vsum Pontificalium in diœcesi. *S. Cong. Conc. die* 11. *Maij* 1630. referente Sellio d. cap. 8. nu. 37.

13 Clausuræ sub districtu comprehenditur Sacristia choro contigua alicuius monasterij Religiosorum. *Sac. Cong. Conc. in Sulmonen.* 10. *Augusti* 1615. cuius meminit Ioan. Anton. Nouar. in sum. Bullarum tit. de clausura n. 4.

14 Item horti & prata Religiosorum monasterijs eorum contigui, comprehenduntur enim Constitutione Pij V. itavt mulieres si in eos ingressæ fuerint, absolutione indigeant. *S. Cong. Episcop. & Regul.* 13. *Septembris* 1583. penes Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 3. tit. 5. num. 12. quem refero in collect. ad Trident. sess. 25. de

15 Regularib. cap. 5. num. 115. Item infirmariæ, seu domus

deputa-

deputatæ ad excipiendos Religiosos tanquam hospites non adstringuntur clausuræ, quia nomine monasterij non comprehenduntur. *S.Cong. Conc.* testibus Sorb. verbo ingredi nu.11.Sanch. in præcepta Decalogi to.2. lib.6. cap.17. num.19. Coriolan. de casibus reseruatis p.2.casu 3.num.29. vers.quæritur secundò. Bonacin. de clausura quæst.5.puncto 2.num.5.

Vide in verbo monialium clausura collect.508. & 509. & verbo Regularis quoad clausuram collect.640.

SVMMARIVM.

1 *Leges in Studio Vrbis audire possunt clerici.*
2 *Theologiæ & Sacris Canonibus in Studijs generalibus clerici studere debent.*
3 *Hæresis ob crimen clerici perpetuo degradantur.*
4 *Testandi facultas clericis concessa etiam ob benemerita illis extra residentiam suorum beneficiorum permanentibus non suffragatur.*
5 *Sodomiæ crimen committentes clerici Curiæ seculari traduntur.*
6 *Suppellectilia clericorũ non veniunt appellatione spoliorũ.*
7 *Beneficiati cum habitu & Tonsura clericali incedere debent.*
8 *Habitum proprio Ordini congruentem ob paupertatem gestare non valens, non comprehenditur Constitutione Sixti V.*
9 *Officia propria Sanctorum alicuius Ecclesiæ, vel quæ de consuetudine in ea recitari solent in choro, non tenentur recitare clerici in diœcesi vel ciuitate commorantes.*
10 *Officium prout recitatur in choro tenentur recitare clerici & alij de gremio Ecclesiæ.*
11 *Epistolam & Euangelium cantare non possunt clerici in minoribus, etiamsi sit penuria Diaconorum, & Subdiaconorum.*
12 *Episcopus potest dispensare cum clerico, qui cum fuerit Ordinatus ante legitimam ætatem, peruenit iam ad ætatem legitimam.*
13 *Primam Tonsuram debent habere clerici seruitio chori, seu Sacristiæ adscripti, si per ætatem ad id sint capaces.*
14 *Ordinarius potest cogere clericos ad facienda munia eis incumbentia.*
15 *Seminarij clerici non sunt de corpore Ecclesiæ Cathedralis, licet in ea seruiant.*
16 *Capellanorum vices possunt supplere in Vesperis clerici.*
17 *Græcis clericis, qui in Ecclesia quæ ritum Latinum suscepit, Dignitatem habent, conceditur licentia recitandi Officium ritu Latino.*
18 *Archipresbyterum non tenentur clerici associare.*
19 *Famulas eijcere compelli debent clerici etiam senes.*
20 *Concubinarij notorij clerici sunt hodie ipso iure a Diuinis suspensi.*
21 *Episcopus ob necessitatem Ecclesiarum non potest cogere clericos adscriptos Ecclesijs ne discedant ab eis causa studij.*
22 *Aduocare non possunt Clerici, sed domi absque salario scribere valent.*
23 *Abbatiæ nullius diœcesis clerici tenentur accedere ad Synodum illius Episcopi, qui tanquam vicinior potest eos visitare.*
24 *Clerici parati ratione paramentorum thurificandi sunt ante beneficiatos.*
25 *Clericus reseruatarius pensionis annuæ scutorum 200. super Ecclesia, quam ipse nunquam obtinuit, potest trãsferre medietatem ad fauorem filij sui illegitimi.*
26 *Clericos in minoribus punire non poterit Episcopus ex eo quod dimiserit habitum.*
27 *Clericum delinquentem & requisita non habentem punire potest Episcopus etiamsi Iudex laicus præuenerit, à quo repetere potest, dummodo ille à lege, vel ab homine per declarationem seruatis seruandis factam non fuerit priuilegijs clericalibus denudatus.*
28 *Clericos seculares, exemptos ab Episcopo, & alteri inferiori Ordinario seculari intra diœcesim existentes subditos, non potest ex decreto Conc. cap.4. sess.24. Episcopus corrigere, & punire.*

Clericus.

COLLECT. CLIV.

1 Clericos in Studio Vrbis leges audire concessit. Leo X. constit.4. incip. Dum suauissimos 9. Nouembris 1513. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.1. pag.472.alias pag.405.in nouiss.impress.

2 Clerici in Studijs Generalibus Theologiæ, & Sacris Canonibus studere debent. Idem Leo X.const.5.incip. Apostolici 14. Kalend. Ianuarij 1513. apud Laert.Cherub.tom.1.pag.473.aliàs pag.405.

3 Clericos ob crimen hæresis perpetuo immutandos degradari iussit Alexander IV.constit.12. incip.Quod super 5. Kalend. Octobris 1258. apud Laert. Cherub. tom.1.pag.89. Vide in verbo Hæresis. collect.407.

4 Clericis extra residentiam suorum beneficiorum permanentibus non suffragatur facultas testandi eis concessa vigore seruitiorum Sedi Apost. præstitorum. Pius IV.constit.91.incip.In suprema 7.Kalend. Decembris 1564. apud Laert.Cherubio. tom.2. pag.132. aliàs pag.99.

5 Clerici crimen nefandum committentes Curiæ seculari traduntur. Pius V.const.71.incip. Horrendum 3.Kalend.Septembris 1568.apud Laert.Cherub.tom.2. pag.268. Vide infrà in verbo Sodomia. collect...

6 Clericorum suppellectilia non veniunt appellatione spoliorum. Pius V.constit.42.incip. Romani 3.Kalend. Septembris 1567. apud Laert. Cherub. tom.2.pag.238.

7 Clericos beneficia possidentes cum habitu, & Tonsura laicali incedere iussit. Sixtus V.constit.91. incip. Cum sacrosanctam 5.Id. Ianuar.1589.apud Laert.Cherub.tom.2.pag.653.

8 Clericus qui ratione paupertatis habitum proprio Ordini congruentem gestare non valet, Constitutione Sixti V. de habitu & tonsura non comprehenditur. *Sacra Cong. Conc.* testibus citatis per me de officio, & potest. Episcopi p.2.alleg.9.num.16.

9 Clerici qui non tenentur recitare Officium in choro, licet sint adscripti seruitio Ecclesiæ, & quicunque alij clerici seculares, vel Regulares in ciuitate, aut diœcesi commorantes, non tenentur recitare Officia propria Sanctorum illius Ecclesiæ, vel quæ de consuetudine in eadem Ecclesia recitantur in choro. *S. Congreg. Rit.in Salernitana* 30. *Augusti* 1602.quam refert Sellius in selectis Canon. cap.13.num.55.

10 Clerici & alij de gremio Ecclesiæ tenentur recitare Officium prout recitatur in choro. *S.Cong.Rit. in eadem Salernitana*, quam citat Sellius dicto cap.13. nu.54.

11 Clerici in minoribus non sunt assumendi ad cantandam Epistolam, & Euangelium, etiamsi sit penuria Diaconorum, & Subdiaconorum, non obstante consuetudine. *S.Congreg. Rit.in Gerunden.*21. *Augusti* 1601. penes Sellium d.cap.13. num.56.

12 Clericus si Ordinatus ante legitimam ætatem peruenit iam ad ætatem legitimam, potest cum illo Episcopus dispensare tam super irregularitate quam super suspensione ex delicto occulto tamen prouenientes, quia se fecit promoueri non in ætate legitima, si verò nondum ad ætatem legitimam peruenerit Clericus, Episcopus non potest, sed petenda est absolutio à Sede Apostolica. *S.Cong.Conc.* referente Nicol. Garc.de benef.p.2.cap.5.nu.51.

13 Clerici seu pueri seruitio chori, seu Sacristiæ adscripti debent habere primam Tonsuram si per ætatem ad

id sint

id ſint capaces. *S. Cong. Rit. in Egitanien.* 23. *Nouembris* 1602. cuius meminit Sellius d.cap.13. num.58.

14 Clerici & beneficiati qui recuſant facere munera eis incumbentia, cogi poſſunt ab Ordinario ad ea facienda. *S.Cong. Rit. in Lucerina* 14. *Aprilis* 1604. apud Aldan. in compendio Canon. reſolut.lib.2.tit.8.nu.50.

15 Clerici ſeminarij non ſunt de corpore Eccleſiæ Cathedralis, licet in ea ſeruiant. *S.Cong. Rit. in Capuana* 1. *Septembris* 1607. quam adducit Aldan. d.lib.2. titul.8. numer.51.

16 Clerici poſſunt ſupplere in Veſperis Vices Capellanorum, & in tali caſu tanquam Capellani, & beneficiati reputandi ſunt, & non tanquam ſimplices clerici. *S.Cong. Rit. in Alexandrina* 15. *Martij* 1608. in reſp. ad dub.8. penes Aldan.d.tit.8.num.53.

17 Clericis Græcis, qui in Eccleſia, quæ ritum Latinum ſuſcepit, dignitatem habent, conceditur licentia recitandi Officium ritu Latino. *S. Cong. Rit. in Altamuren. nullius,* 29. *Ianuarii* 1605. de qua Aldan.d.tit.8.num.54.

18 Clerici & Presbyteri non tenentur aſſociare Archipresbyterum, nec aliqua obſequia ei præſtare, quæ ſoli Epiſcopo à Canonicis præſtantur, non obſtante conſuetudine. *S.Cong. Rit. in Baren.* 4. *Iulii* 1615. teſte Sellio d.c.13. num.59.

19 Clerici quamuis ſenes, poſſunt per Epiſcopum compelli ad remouendos ſamulos etiam ſenes. *S.Cong. Epiſcoporum & Regul. in Senogallien.* 15. *Februarii* 1619. in qua clericus erat ſexaginta annorum, & ſamula quadraginta, & in Ferrarien. die 7. Iunij eiuſdem anni, in qua Clericus erat 64. & ſamula annorum 66. refero de iure eccleſ. vniuerſo lib.1.cap.40.num.39.

20 Clerici concubinarii notorii ſunt etiam hodie ipſo iure à Diuinis ſuſpenſi, prout in veteri Iure erant. *Sacra Cong. Conc.* cuius meminit Nicol. Garcia de beneſ.par.7. cap.14.num.11.& 35.

21 Clericos adſcriptos Eccleſiis non poteſt Epiſcopus ob earum neceſſitatem cogere ne diſcedant ab eis cauſa ſtudii, imo tenetur illis dimiſſorias, ſeu commendatitias litteras concedere. *S.Cong.Conc. die* 31. *Martii* 1617. quam ad litteram refert Aldan.d.lib.2.tit.8.n.55. Non tamen poſſunt abeſſe inconſulto Epiſcopo. *Sacr. Cong Conc. in Terracinen.* 19. *Februarii* 1628. vt per Aldan.d.tit.8.num.55.

22 Clerici non poſſunt patrocinari, ſed domi abſque ſalario ſcribere valēt. *S.Cong.Conc. ſub die* 20. *Iulii* 1619. de qua Aldan.d.tit.8.num.56.

23 Clerici Abbatiæ nullius diœceſis tenentur accedere ad ſynodum illius Epiſcopi, qui tanquam vicinior poteſt eos viſitare. *S. Cong. Conc.* teſte Aldano d.titul.8. numer.57.

24 Clerici parati, ratione paramentorum thurificandi ſunt ante beneficiatos, *S.Cong. Rit. in Lauretana* 10. *Iunii* 1602. referente Sellio d.cap.13.num.60.

25 Clericus reſeruatarius penſionis annuæ ſcutorum 200. ſuper Eccleſia, quam ipſe nunquam obtinuit, poteſt transferre medietatem ad fauorem filii ſui illegitimi. *S.Cong.Conc. in Zamoren.* 9. *Nouembris* 1619. *& in alia* 15. *Septembris* 1629. penes Sellium dict. cap.13. numer.61.

26 Clericos in minoribus punire non poterit Epiſcopus, ex eo quod dimiſerint habitum. *S. Cong. Conc. in Iſernien.* 6. *Maii* 1606. penes D. Alex. Sperell. in deciſion. fori eccleſ.deciſ.66.num.27.

27 Clericum delinquentem & requiſita non habentem punire poteſt Epiſcopus, etiamſi Iudex laicus præuenerit, à quo repetere poteſt, dummodò ille à lege, vel ab homine per declarationem ſeruatis ſeruandis factam, non fuerit priuilegiis clericalibus denudatus. *S.Congreg. Conc.* 12. *Nouembris* 1630. de qua Sellius d. c.13.n.61.

28 Clericos ſeculares, exemptos ab Epiſcopo, & alteri inferiori Ordinario ſeculari intra diœceſim exiſtenti ſubditos, non poteſt ex decreto Conc. cap.4. ſeſſ.24. Epiſcopus corrigere, & punire. *S. Cong. Conc.* 27. *Iunii* 1597. apud Sellium d.cap.13.nu.62.

SVMMARIVM.

1 *Ordinare nullus Epiſcopus Italiæ poteſt Clericum Vltramontanum, ſine litteris dimiſſoriis Epiſcopi originis, vel domicilii, vel Papæ.*

2 *Ordinatus Clericus vltramontanus ab Epiſcopo Italiæ abſque litteris dimiſſoriis proprii Ordinarii, ab eo abſolui non poteſt.*

3 *Dimiſſorias clericis abſentibus, qui Eccleſiis ſubuenire poſſunt concedere valet Epiſcopus, vt ad patrimonii, vel penſionis eccleſiaſticæ titulum ordinentur.*

4 *Ordines ſacros vt ſuſcipiant Clerici non poteſt eos cogere Epiſcopus, ſub pœna priuationis priuilegiorum.*

5 *Ordinatus legitimè manet Clericus promotus ab Epiſcopo, cui ſuberat ratione beneficii rendentis annuos ducatos tredecim, addito ſupplemento patrimonii ad ſufficientem titulum.*

6 *Clericus nullus ſecularis ſeu Regularis non profeſſus ad ſacros Ordines promoueri poteſt ſine ſufficienti titulo.*

7 *Irregularis efficitur ordinatus ab alieno Epiſcopo, & miniſtrans.*

Clericus quoad Ordines.

COLLECT. CLV.

1 CLericum Vltramontanum nullus Epiſcopus Italiæ poteſt ordinare ſine dimiſſoriis Epiſcopi originis, vel beneficii, ſeu Papæ, & aliàs Ordinati remanent ſuſpenſi indiſpenſabiliter, & Ordinantes etiam puniuntur: Requiritur etiam quod huiuſmodi dimiſſoriæ Ordinariorum à Nunciis, ſeu Collectoribus Apoſt. approbatæ, ſubſcriptioneque à Vicario Vrbis munitæ ſint, aliter promouentes, & promoti puniuntur. Vrbanus VIII. conſt.33. incip. Secretis, 11. Septembris 1624. apud Angel. Mariam Cherub. tom.4.pag.52. in nouiſſ. impreſſ. apud me de officio, & poteſt. Epiſcop. p.2. alleg.8. num.6.

2 Clericus Vltramontanus abſque litteris dimiſſoriis ſui proprii Ordinarii ad Ordines promotus, non poteſt ab eodem Ordinario abſolui. *S.Congreg.Conc. ſub die* 1. *Septembris* 1623. quam refert Sellius in ſelect. Canon. cap.13.num.62.

3 Clericis abſentibus, qui Eccleſiis neceſſitatem habentibus ſubuenire, aut vtilitatem aliquam afferre poſſunt, dimiſſorias concedere valet Epiſcopus, vt ad patrimonii, vel penſionis Eccleſiaſticæ titulum ordinentur. *S.Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. de beneſ. p.2. cap.5. num.76.

4 Clericos ad ſuſcipiendos Ordines ſacros non poteſt cogere Epiſcopus ſub pœna priuationis priuilegiorum fori, & exemptionis. *S. Congr. ſuper controuerſ. iuriſdictional. in Caſertana* 22. *Auguſti* 1628. cuius meminit R.P.D. Alexand. Sperell. in deciſ. fori Eccleſ. deciſ.66. num.28.

5 Clericus promotus ab Epiſcopo, cui ſuberat ratione beneficii rendentis annuos ducatos tredecim, & grana duodecim cum dimidio monetæ Regni Neapolitani, addito ſupplemento patrimonii ad ſufficientem titulum, eſt legitimè ordinatus. *S.Cong.Conc.* quam refert, & apud ſe originalem eſſe dicit Carol. Maranta tom.2. reſp.29. in fine.

6 Clericus nullus ſecularis, ſeu Regularis non profeſſus ad ſacros ordines promoueri debet ſine ſufficienti titulo ex Bulla Pij V. ſub dat. pridie Id. Octobris anno 3. *S.Cong. Conc.* referente Nicol. Garcia de beneſ. part.2. cap.2.num.11.

7 Cle-

7 Clericus ab alieno Episcopo sine litteris dimissorijs sui Ordinarij ordinatus, & ministeaos efficitur irregularis. Absoluere autem à suspensione eos, qui nullius diœcesis existentes sine litteris dimissorijs ordinati fuerunt, spectat ad Episcopum, ad quem ex Concilio pertinebat illas dimissorias concedere. *S. Cong.Conc.* cuius meminit Armendar. in addit.ad recop.legum Nauarræ lib.1.tit.18.l.7.de Episcop.nu.60.& 61. in princ.

8 Vide in verbo Ordo collect.544. & in verbo concubinatius Clericus, collect.100.

S V M M A R I V M.

1 *Ceram deferendam in processione Sanctissimi Sacramenti vt Clerici parent suis sumptibus non sunt vltra solitum grauandi.*
2 *Clerici adscripti seruitio Ecclesiæ Cathedralis in processionibus debent incedere sub Cruce Ecclesiæ Cathedralis.*
3 *Seminarij Clerici debent in primo loco incedere in processionibus ante vniuersum Clerum.*
4 *Processionibus interesse non tenetur Clericus nullum beneficium obtinens.*
5 *Processionibus publicis interesse compelli possunt ab Ordinario Clerici seculares alicuius Ecclesiæ in fundatione illius exempti ab eius iurisdictione, intra cuius diœcesim existunt.*
6 *Processionibus interesse per Episcopum compelli possunt Clerici omnes etiam exempti beneficiati.*
7 *Processionibus publicis compelli non possunt per Episcopum Clerici qui sunt nullius.*
8 *Clerici degentes extra ciuitatem in locis in quibus habent plebem, cum illa plebe debent facere processionem.*

Clericus quoad professiones.

COLLECT. CLVI.

1 Clerici non sunt grauandi vltra solitum, vt parent suis sumptibus ceram deferendam in processione Sanctissimi Sacramenti: *S.Congr. Rit. in Neritonen. 4.Martij* 1606. teste Sellio in selectis Canonic.cap.13. num.68.

2 Clerici adscripti seruitio Ecclesiæ Cathedralis in processionibus, & funeribus debent incedere sub Cruce Ecclesiæ Cathedralis, & non sub Cruce Collegiatæ. *S. Cong.Rit. in Maceraten. 27.Septembr.*1608.*& 21.Martij* 1609.referente Sellio d.cap.13. num.69.

3 Clerici seminarij debent in primo loco incedere in processionibus ante vniuersum clerum, nec ire cũ Clero Ecclesiæ Cathedralis, sed relinquere locum digniorem Curatis,& Canonicis,ac Clero Ecclesiæ Collegiatæ debent.Eadem *S.Cong.in Capuana 1.Septembr.*1607. *& in Fundana* 10.*Decembris* 1601.quam citat Sellius d. c.13. num.70.

4 Clericus non obtinens beneficium non tenetur ad processiones accedere. *Sacra Cong.Conc. sub die 16.Septembris* 1619. *& in Messanen. 7. Februarij* 1632.penes Sellium d.c.13. num.71.

5 Clerici seculares alicuius Ecclesiæ in fundatione illius exempti à iurisdictione Ordinarij, intra cuius diœcesim existunt, possunt ab eodem Ordinario compelli accedere ad publicas processiones ex decreto Concilij c.13.& 18.sess.25.de Regul. *Sacr.Cong.Conc.* 21.*Martij* 1602.apud Sellium d.cap.13.nu.72.

6 Clerici omnes diœcesani quantumuis exempti etiam beneficia simplicia in diœcesi obtinentes, vel officia, putà si deseruiant pro Capellano etiam in Ecclesijs exẽptis possunt per Episcopum compelli ad processiones accedere. *S.Cong.Conc.* testibus Aloys.Ricc.in praxi rerum fori ecclesi.resol.308.nu.3. Moder.Hisp.de protect. Reg.tom.1.pag.2.c.9.nu.107.

7 Clerici, qui sunt nullius diœcesis non comprehenduntur sub decreto Concilij sess.25.de Regular.cap.13. vers.exempti autem omnes. *Sacra Congreg. Concil.* cuius meminerunt Armendar.in addit. ad recopil.legum Nauarræ, lib.2.tit.14.l.24.§.31. de procession. num.10. Modern.Hispan. de protect.Reg. tom.1.part.2.capit.9. num.105.

8 Clerici degentes extra ciuitatem in locis, in quibus habent plebem, comprehenduntur decreto Concilij sess.25.de Regul.c.23.vers.exempti omnes,quia cum illa plebe debent facere processionem. *S. Cong. Conc.* de qua Campan.in diuers.Iuris Canon. rub.12.c.3.nu.117. Modero.Hispan. d.c.9.nu.106.

Vide in verbo Processio, collect.605.cum seqq.& in verbo Regulares quoad processiones,collect.642.

S V M M A R I V M.

1 *Pupillus Clericus an possit eligere forum in Romana Curia ex dispositione l.vnic.C.quando Imper.*
2 *Fori priuilegio gaudet Clericus in minoribus habitum & Tonsuram deferens, non tamen ex mandato Episcopi Ecclesiæ deseruiens.*
3 *Priuilegio fori priuari non potest Clericus in minoribus constitutus recusans frequentare scholas, & Ecclesiam si esset spes probabilis profectus.*
4 *Priuilegio fori gaudet filius legitimus Clerici, durante vita eius patris.*
5 *Priuilegio fori gaudet Clericus, qui ante carcerationem reassumpserat habitum.*
6 *Clericus effectus post delictum commissum non punitur quoad personam, nisi à Iudice ecclesiastico.*
7 *Priuilegio cap.*Oduardus *gaudet clericus, qui post mortem vxoris habitum reassumpsit.*
8 *Priuilegio clericali quando renunciare censeatur clericus, qui in habitu, & tonsura se immiscet enormitatibus.*
9 *Priuilegio fori quando gaudeat clericus descriptus in catalogo clericorum, si non inseruiat alicui Ecclesiæ de mandato Episcopi.*
10 *Episcopus si praueniat potest punire clericos etiam non incedentes in habitu, & Tonsura, quamuis fori priuilegio non gaudeant.*
11 *Priuilegio fori vt gaudeat clericus quæ concurrere debeant requisita?*
12 *Priuilegio fori gaudet clericus alteri Ecclesiæ inseruiens, quam cui fuit adscriptus.*
13 *Habitum deferre non potest Episcopus cogere clericos in minoribus nisi quatenus velint fori priuilegio gaudere.*
14 *Clericus ratione delicti efficitur subditus illius Episcopi in cuius diœcesi delictum commisit.*
15 *Priuilegio fori gaudet clericus, qui characterem, & habitum clericalem assumpsit post delictum, processum, & fideiussionem de se repræsentando coram Iudice laico.*
16 *Clericus repertus à Curia seculari sine habitu clericali quando possit in carceribus laicis detineri donec doceat de suo clericatu.*
17 *Clerici coniugati quando gaudeant fori priuilegio.*
18 *Clerici coniugati gaudent priuilegio fori, etiam in ciuilibus præsertim in Regno Neapolitano, in quo adest consuetudo.*

Clericus quoad forum.

COLLECT. CLVII.

1 Clericus pupillus habens causam in prima instantia coram Episcopo suffraganeo, vel alio inferiore, potest istorum forum declinare, & eligere forum in

Romana

Romana Curia, non Metropolitani ex depositione l. vnio C. quando Imper. inter pupil. & vid. non obstante decreto Concilij sess. 24. de reform. cap. 20. *Sacra Cong. Conc. in Baren. 1. Aprilis* 1628. teste Aldano in compendio Canon. resol. lib. 2. tit. 8. num. 15. quem refero in collect. ad Trident. d. cap. 20. num. 43.

2 Clericus in minoribus constitutus Ecclesię deseruiēs, non tamen ex mandato Episcopi, habitum, & Tonsuram deferens, gaudet priuilegio fori. *S. Cong. Conc. in Valentina 29. Iunij* 1628. apud Sellium in select. Canon. c. 13. num. 73.

3 Clerici in minoribus Ordinibus constituti recusantes frequentare scholas, & Ecclesiam, non possunt priuilegio fori priuari, si esset probabilis spes profectus. *Sacr. Cong. Conc. in Materanen. 2. Augusti* 1631. penes Sellium d. c. 13. num. 74.

4 Clerici filius legitimus ante clericatum susceptus gaudet priuilegio fori durante vita eius patris. *S. Cong. Immunitatis in Callien. 18. Martij* 1632. cuius meminit Sellius d. cap. 13. nu. 75.

5 Clericus, qui ante carcerationem reassumpserat habitum, fori priuilegio gaudet. *Sacr. Cong. Immunitatis in Rossanen. 18. Martii* 1631. de qua Aldan. d. lib. 2. tit. 8. num. 16.

6 Clericus effectus post delictum commissum non punitur quoad personā nisi à Iudice ecclesiastico. *S. Cong. Immunitatis sub die 7. Decembris* 1632. referente Aldano d. tit. 8. num. 17.

7 Clericus si ducat vxorem, & illa mortua habitum reassumat, gaudet priuilegio cap. Odoardus, de solut. *Sacra Cong. Concil. sub die 16. Septembris* 1619. *in Messanen. 7. Februarij* 1632. quarum meminit Sellius d. cap. 13. num. 76.

8 Clericus, qui in habitu, & Tonsura se immiscet enormitatibus, & pluribus vicibus, censetur absque monitione renunciasse priuilegio clericali, secus si in habitu laicali hæc perpetrasset, quia tunc requiritur monitio, *Sacra Congr. Concil. in Motulen. 1. Februarii* 1620. per me in collect. ad Trident. sess. 23. de reformat. cap. 6. num. 25.

9 Clericus incedens in habitu, & Tonsura descriptus in catalogo clericorum, qui in Synodo diœcesana obedientiam præstitit Ordinario, & per paucas vices in choro, & in processionibus interfuit, attentis circunstantijs gaudere debet priuilegio fori quamuis alicui Ecclesiæ de mandato Episcopi non inseruiat, vel beneficium ecclesiasticum non habeat. *Sacra Cong. Concil. in nullius 18. Martii* 1628. quam citat Sellius d. cap. 13. num. 77.

10 Clerici in minoribus licet forum Iudicis secularis seu laici declinare non possint ex decreto Concilij sess. 23. cap. 6. de reform. tamen illud non obstat Episcopo quominus iure suo in huiusmodi clericos delinquentes, si adhuc clerici permanserint, possit animaduertere. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicolao Garcia de benefic. p. 2. c. 2. nu. 16. qui declarat num. 18. Et iterum Clerici non incedentes in habitu, & Tonsura, non gaudent priuilegio fori, sed non propterea impeditur Episcopus quominus si præuenerit, eosdem Clericos punire possit. *S. Congr. Conc. in Baren. 16. Martii* 1606. *& in Valentina 20. Martii* 1607. *S. Cong.* super controuers. iurisdictionalib. in Neapolitana 22. Iunij 1628. & in Assissien. 25. eiusdem mensis, & in Parmen. 26. Iunij 1619. quarum declarationum mentionem facit D. Alex. Sperel. in decis. fori eccles. decis. 26.

11 Clerici in minoribus Ordinibus constituti, nisi beneficium ecclesiasticum habeant, aut clericalem habitum, & Tonsuram deferentes Ecclesiæ deseruiant, vel in seminario, aut aliqua schola, vel Vniuersitate de licentia Episcopi versentur iuxta decretum sacri Concil. cap. 6. sess. 23. forum Iudicis laici declinare non possunt: non tamen idem Concilij decretum obstat Episcopo quominus iure suo in huiusmodi clericos possit animaduertere, eosque punire. *S. Cong. Conc. in Valentina 17. Martis* 1627. *& in Nuscan. 12. Iunii* 1628. quas adducit Sellius d. cap. 13. num. 78. Et iterum. Clericus vt priuilegio fori gaudere possit concurrere debent copulatiuè tria requisita, videlicet, quod gestauerit habitum, & Tonsuram clericalem, & Ecclesiæ ex mandato Episcopi inseruierit. *Sacr. Cong.* super controuers. iurisdictionalib. in Ariminen. 21. Ianuarij & 28. Aprilis 1626. in qua mandauit Episcopo vt clericum remitteret ad Præsidem prouinciæ nisi docuerit de clericatu, & requisitis à Concilio, prout refert Sperell. in decis. fori eccles. decis. 26. n. 4. Et eadem *S. Cong. in vna Baren. seu Minoricen. 6. Decembris* 1607. respondit si clericus ante delictum Ecclesiæ inseruire consueuit etiā interruptè, & absque mandato Episcopi, gaudere debet priuilegio fori, vt per Sperell. d. decis. 26. nu. 30.

12 Clericus alteri Ecclesiæ inseruiens, quàm cui fuit adscriptus, fori gaudet priuilegio. *Sacr. Cong. Conc.* cuius meminerunt Prosper. de Augustino ad Quarant. in sum. Bullarij, verbo habitus, Marc. Anton. Genuens. in pract. Archiep. Neapolit. c. 7. nu. 1. Ricciul. in tract. de iure personarum extra gremium Ecclesiæ existen. lib. 7. c. 6. nu. 15. D. Sperel. d. decis. 26. num. 31.

13 Clericum ad habitum deferendum cogere non potest Episcopus nisi causatiuè, quatenus scilicet priuilegio fori vti velit. *Sacra Cong. Conc.* penes Sellium d. cap. 13. num. 78.

14 Clericus ex sua diœcesi ad aliam veniens, & ibidem nulla grauia delicta committens potest puniri ab Episcopo loci delicti absque interuentu sui Episcopi stante cap. 8. sess. 14. quia illud loquitur de non subditis, sed ratione delicti efficitur subditus: auth. qua in prouincia, C. vbi de crimi. agi oport. c. postulast. c. vlt. de foro comp. *Sacra Cong. Conc. in Aesina* teste Sellio in selectis Cano. cap. 21. num. 8.

15 Clericus, qui characterem, & habitum clericalem assumpsit post delictum, processum, & fideiussionem de se repræsentando coram Iudice laico, gaudet fori priuilegio, & à iurisdictione Iudicis laici est liberatus quoad personam, quod si fraus subsit (quam Iudex ecclesiasticus inspicere debet) potest Iudex laicus processui finem imponere, contra illum quoad bona procedendo *Sacra Cong. Conc. in Papien. 23. Maii* 1626. *& Sac. Cong.* controu. Iurisdictionalibus præposita in ciuitatis Castellanæ 18. Feb. 1631. penes Alda. d. tit. 8. nu. 19.

16 Clericus repertus à curia seculari sine habitu clericali donec doceat de suo clericatu, in carceribus laicis potest detineri: dummodo non sit notoriè clericus, & si per octo menses ante carcerationem habitum dimiserat, priuilegio clericali nullo modo gaudet, si à Curia vt supra captus fuerat in tali habitu. *S. Cong. Conc. 11. Ianuarij* 1619. apud Lezanam in sum. quæst. Reg. to. 3. verb. Clericus, nu. 25.

17 Clerici coniugati prædit qualitatibus requisitis tam constitutione Bonifacij VIII. quæ incip. Clerici, quam decreto Concil. cap. 6. sess. 23. de reformat. non gaudent priuilegio fori in ciuilibus, nisi vbi de crimine etiam ciuiliter ageretur, sed ob tales causas ciuiles à crimine non descendentes non possunt à Iudicibus laicis in carcerem conijci, aut personaliter distringi. *Sacr. Congreg. Concil. 12. Februarii* 1610. de qua Aldan. d. titul. 8. num. 18.

18 Clerici coniugati gaudent priuilegio fori, etiam in ciuilibus, præsertim in Regno Neapolitano, in quo adest consuetudo. *Sacr. Cong. Immunitatis 27. Februarii* 1630. Ijdem non incedentes in habitu, nec inseruientes Diuinis, non gaudent priuilegio fori. Eadem *sacra Congr. 2. Augusti* 1619. quarum mentionem facit Sellius d. c. 13. num. 80.

Vide in verbo Forum, collect. 361.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Cameralibus pro impositionibus ad ratam non tenentur Cleri de bonis patrimonialibus.*
2 *Onerum impositorum pro Physico, chirurgo, & ludimagistro ad solutionem non tenentur clerici.*
3 *Ordinarius non potest Clericos non inseruientes Ecclesijs priuare immunitate à gabellis, & alijs oneribus laicalibus.*
4 *Onera imposita per Communitatem super Clericorum bonis patrimonialibus, & domibus vbi habitant, illi soluere non tenentur.*
5 *Immunitatis beneficio gaudent Clerici post delicta patrata ad Ecclesias confugientes extra casus in Bulla Gregorij XIV. comprehensos.*
6 *Clerici post delicta patrata confugientes ad Ecclesiam non possunt inde extrahi præterquam in casibus degradatione dignis.*
7 *Clerici in causis ciuilibus in foro seculari examinari possunt, sed iuramentum prius præstatur in tribunali Episcopi.*
8 *Examini coram Iudice laico non debet se subdere Clericus, vbi timetur posse indirectè oriri criminalitatem.*

Clericus quoad immunitatem, & exemptionem.

COLLECT. CLVIII.

1 CLerici de bonis patrimonialibus non tenentur ad ratam pro impositionibus. *Sacra Cong. de bono regimine 4. Februarij* 1609. quam refert Aldan. in compendio Canon. resol.lib.2.tit.8.num.19.

2 Clerici non tenentur ad solutionem onerum impositorum pro Physico, chirurgo, & ludimagistro. *Sac. Cong. Episcop. & Regul. 2. Augusti* 1619. cuius meminit idem Aldan.d.lib.2.tit.8.num.28.

3 Clericos non inseruientes Ecclesijs non potest Ordinarius immunitate à gabellis, & alijs oneribus laicalibus priuare, sed ijdem Clerici, nisi vt supra inseruiant, ac habitum & tonsuram clericalem deferant, beneficium ecclesiasticum obtineant priuilegio fori gaudeãt. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. die 24. Ianuarij* 1631. penes Aldan.d.tit.8.nu.29.

4 Clerici non tenentur soluere onera imposita per Cõmunitatem super eorum bonis patrimonialibus, & domibus vbi habitant, etiam quod per prius soluerint. *S. Cong. Immunitatis, die 7. Decembris* 1632. quam citat Sellius in selectis Canon. cap.13.nu.81.

5 Clerici qui post delicta patrata ad Ecclesias confugiunt, beneficio immunitatis extra casus in Bulla Gregorij XIV. comprehensos gaudere debent. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Tropien. 24. Ianuarij* 1617. *& de anno* 1633. sic rescriptum fuisse Episcopo Auersæ testatur Carol. Maranta tom.2.resp.50.nu.6.

6 Clerici post delicta patrata confugientes ad Ecclesiam, non possunt inde extrahi præterquam in casibus degradatione dignis: si fiat secus restituantur. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. 17. Augusti* 1618. referente Antonino Diana moral. resolut. p.6.tract.1. resolut.26. quæst. 10.

7 Clerici in causis ciuilibus in foro seculari examinari possunt, sed iuramentum prius præstari debet in tribunali Episcopi. *S. Cong. Episcop. & Regul. 4. Aprilis* 3615. apud Sellium d.c.13. nu.82.

8 Clericus non debet se subdere examini coram Iudice laico, vbi timetur posse indirectè oriri criminalitatem. *S. Cong. Episc. & Reg die 19. Iulij* 1619. teste Sellio d.c.13. nu.83.

Vide in verbo Immunitas, collect. 418. & in verbo Exemptio, collect. 345.

SVMMARIVM.

1 *Spolium faciunt clericorum bona ex illicita negotiatione acquisita.*
2 *Negotiationis illicita absque metu quæ colere, & operari valeat clericus, ostenditur.*
3 *Negotiationis illicita absque reatu quando possunt Clerici terras conducere, ac boues, & oues locare.*
4 *Operas suorum boum quando possunt Clerici beneficiati locare, ostenditur.*
5 *Agrorum suorum cultores vel conductores clerici non possunt molestari.*
6 *Boues in suis prædijs natos possunt clerici concedere pro certa tritici quantitate quolibet anno persoluenda.*
7 *Oues proprias possunt clerici concedere pro certa caseorũ quantitate ad suorum & suæ familiæ vsum.*
8 *Clerici in suis molendinis quando possunt alienum triticum, & alienas oliuas certa mercede constituta molere.*
9 *Oliuas pro certa mercedis portione possunt Clerici colligere, aut facere colligere à sua familia si proprij redditus sibi non sufficiant.*
10 *Operas non sordidas & inhonestas diurnas præstare possunt Clerici in bonis amicorum, & propinquorum.*
11 *Bona patrimonialia, aut beneficiorum excoli facientes Clerici, & ad hoc animalia ementes non sunt molestandi.*
12 *Pupilli res negotiare possunt Clerici vbi de iure valent esse tutores, non tamen causa turpis lucri.*

Clericus quoad negotiationem.

COLLECT. CLIX.

1 CLericorum bona ex illicita negotiatione acquisita faciunt spolium, & ad Cameram Apost. spectant. Pius IV. const.19. incip. Decens, nonis Nouembris 1560. apud Laert. Cherub. tom.2. pag.29.

2 Clerici absque metu illicitæ negotiationis agros beneficiorum, & bonorum patrimonialiũ laicorum operà colere, & pro culturæ vsu boues, & alia animalia emere, illorumque fœtus iusto pretio, & honesta ratione vendere; & si habuerint in proprijs bonis quercus, & castaneas, sues emere, eosque alere pro sua & familiæ sustentatione; dummodo tamen in emendis, alendis, distrahendisve nihil sordidum, aut indecens Ordini clericali exequâtur. Item eis licet folia arborum in proprijs bonis existentium alicui laico concedere, eo pacto adiecto vt lucrum ex hombycibus inter vtrumque diuidatur: & pariter eisdem licet earumdem arborum folijs per se ipsos absque officij eorum detrimento arti sericæ operam dare pro sua & familiæ sustentatione: dummodo tamen in artificio huiusmodi personas non suspectas adhibeant, & quoad hoc Episcopi licentia gratis concedenda accedat. *Sacra Cong. Conc. in Caputaquen.* cuius declarationem originalem vidi & legi subscriptam manu Eminentissimi & Reuerendissimi Cardinalis Vbaldini, & D. Francisci Paulutij eiusdem Congregationis Secretarij, & illius memini in tract. de iure eccles. vniuerso lib.1.c.40. num.127.

3 Clerici pauperes absque reatu illicitæ negotiationis possunt terras Ecclesiæ conducere ad suam, suæque familiæ sustentationem, bona verò laicorum non possunt, nisi ex mera præcisa necessitate: item possunt retinere & locare boues, & oues, & alia animalia, quæ habent ex successione, vel ex decimis, necnon fructus illorum vendere, sicut & granum, hordeum, & alios fructus re-

colle-

collectos ex bonis patrimonialibus, vel Eccleſiæ, pro ſua & ſuorum ſuſtentatione. Eadem *ſacra Cong.Conc. in dicta Capmaquen.* penes me dicto loco.

4 Clerici beneficiati & Sacerdotes poſſunt opera ſuorum boum, quos pro laborandis prædijs ſuis patrimonialibus, ſeu beneficialibus, aut ad eos quoquo modo ſpectantibus retinent, dum ſibi vacant, alijs locare pro certa mercede abſque periculo ſpolij, & pœnarum clericis negotiatoribus impoſitarum, ſi tot iuga boum retineantur, quot ſunt pro prædijs neceſſaria, vel ſi vltra neceſſitatem boues illi nati ſint ex vaccis, quæ pro neceſſitate culturæ prædiorum, vel alio modo tenentur. *S.Cong.Conc.in Alexan.& Vgentin.* quam refero in tract. de Iure eccleſ.vniuerſ.lib.1.c.40. ſub num.128.verſ.Sacerdotes,& beneficiati.

5 Clerici cultores agrorum ſuorum, ſeu conductores agrorum eccleſiaſticorum non debent moleſtari titulo negotiationis illicitæ. *S.Cong. Epiſcopi & Regul.19. Ianuarij* 1603.penes Sellium in ſelect. Canon. c.13. n.84.

6 Clerici, beneficiati & Sacerdotes poſſunt boues in ſuis prædijs natos & inſtructos concedere pro certa tritici quantitate quolibet anno perſoluenda, ſecus quoad boues emptos. *S.Congreg.Conc.in d. Alexan. & Vgentin.* penes me ſub d.num.128. verſ. Sacerdotes.

7 Clerici beneficiati & Sacerdotes poſſunt oues proprias centum, vel ſaltim quinquaginta concedere pro certa caſeorum quantitate pro eorum & ſuæ familiæ vſu, ſecus ſi fuerint emptæ ad illũ effectum, niſi emptæ ſint ad comparandum neceſſaria ad victum, & non ad lucrum. Eadem *Sacra Cong.* apud me citato loco.

8 Clerici beneficiati & Sacerdotes in ſuis molendinis, pro tritico, & piſtrinis pro oleo poſtquam ſuum triticum & oliuas moluerint, alienum triticum, & alienas oliuas certa mercede conſtituta molere poſſunt, ſuppoſitis infraſcriptis, quod id ab immemoriali tempore fuerit factum, & obſeruatum: quod ſingulis annis non expedit pro ſolo ſeruitio proprio triginta, vel quadraginta ducatos impendere in conficiendis piſtrinis; nam fiunt ex iuncis, & alijs materijs, quæ menſibus quinque aut ſex corrumpuntur, & in vno equo, & quatuor perſonis inſeruientibus ipſis piſtrinis; & quod molitura durat per quatuor, quinque, vel ſex menſes iuxta annorum fertilitatem, & dummodò ob hanc cauſam non ſe ſubtrahant ab ijs, in quibus ex officio clericali incumbere debent; & dummodò non ad lucrum, ſed ad neceſſaria vitæ comparanda pro ſe & ſua familia: non enim huiuſmodi artificium ſordidum videtur, aut inhoneſtum in illis partibus, cum per vnum equum, & quatuor famulos, ſeu operarios fiat, & non per ipſos clericos. Eadem *S. Cong.* penes me d.loco.

9 Clerici beneficiati & Sacerdotes ſtante immemoriabili conſuetudine poſſunt aſſumere onus colligendi, aut faciendi à ſua familia colligere oliuas pro certa olei portione à Domino oli̇ueti reddenda, ſi proprij redditus ſibi, ſuæq; familiæ non ſufficiant, quia hoc caſu ad comparandum victum etiam aliena prædia conducere licet. Eadem *Sacra Cong.* apud me citato loco.

10 Clerici beneficiati, & Sacerdotes poſſunt in bonis amicorum, & propinquorum operas non ſordidas, & inhoneſtas diurnas præſtare, vt illi eaſdẽ in prædijs proprijs reſtituant. Eadẽ *S.Cong.* apud me loco ſupra relato.

11 Clerici negotiationis illicitæ prætextu non debent moleſtari ſi ſua bona beneficiorum, aut patrimonialia, quæ obtinent, excoli faciunt, animaliaque ad hunc effectum neceſſaria emunt, venduntque *S. Cong. Epiſcop. & Regul. in Baren.* 15. *Nouembris* 1616. penes Sellium in ſelect.cap.80.num.3.

12 Clerici qui de Iure poſſunt eſſe tutores, negotiare valent res pupilli, nõ tamẽ cauſa turpis lucri. *S.Cong.Conc.* 23. *Nouembris* 1619. quam citat Sellius d.cap.13.nu.85.

De clerico, eiuſque Officio, dignitate, & excellentijs Lel.Zechi.de Repub. eccleſiaſt.Cardin.Bellarm.tom.1. controu.5.lib.1.Iodoch. Lorich.in theſauro nouo Theolog.Petrus Creſper. in ſum. Catholicæ Fidei verbo Clericus, Dionyſius Paulus Lopys de excellentiis clericorum, Albertus Trottus de officio clerici, Thoma, Ebyphius in clypeo clericorum, Ioannes Langhecrucius, & Quintianus Heduus in ſpeculo Sacerdotum, Boetius Epon de clericorum honeſtate, Carolus de Craſſis de effectibus clericatus, Ioannes Maria Belletus diſquiſitionum clericalium p.1.& 2.Antonius de Prettis de clericorum præſtantia, Sebaſtianus Faunſa de clericorum vita, & honeſtate, Nicolaus Hormanetus de clericis ordinandis.

SVMMARIVM.

1 *Clerici Cameræ Apoſt. ad numerum ſeptem redacti fuerunt per Eugenium IV.*

2 *Dohanerij, & qui mercium, & aliarum rerum curam gerunt ſubſunt iuriſdictioni clericorum Cameræ Apoſt.*

3 *Cauſas quaſcunque intereſſe Cameræ concernentes cognoſcunt Clerici Cameræ ſummariè, & ſine ſtrepitu iudicij.*

4 *Camerarij vel Decani abſque licentia abeſſe non poſſunt Clerici Cameræ.*

5 *Commenſales Papæ ſunt Clerici Cameræ.*

6 *Seminarij a contributione exempti ſunt clerici Cameræ ratione beneficiorum, quæ obtinent.*

Clerici Cameræ Apoſtolicæ.

COLLECT. CLX.

1 CLerici Cameræ Apoſt. ad numerum ſeptem redacti fuerunt ab Eugenio IV. conſtit.13.incip.Inter cætera 8. Id.Iulii 1444. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.1. pag.279. aliàs pag. 263. in nouiſſ.impreſſ.

2 Clericorum Cameræ Apoſt. iuriſdictioni ſubſunt dohannerii, cura dohanæ, ripæ, mercium, graſciæ, ſalis, aluminum, patrimonium Zeuchæ, carceres, ſtratæ, tam Vrbis, quam cæterorum locorum Status eccleſiaſtici conſiſtentes. Leo X.conſt.24.incip Licet 12 Iunij 1517.apud Laert.Cherub.to.1.pag.514.aliàs pag.436.in vlt. impreſ.

3 Clerici Cameræ Apoſt. quaſcunque cauſas intereſſe eiuſdem Cameræ concernentes, ſummariè, & ſine ſtrepitu iudicij, ſola facti veritate inſpecta cognoſcunt Innocentius VIII.conſt.4.incip.Cum ſicut 15. Kalend.Septembris 1485. apud Laert. Cherub. tom.1. pag.376. aliàs pag.333.

4 Clerici Cameræ Apoſt. abeſſe non poſſunt abſque licentia Camerarij, vel Decani: Pius IV. conſt.87.incip. Cum inter Kalend. Nouembris 1564. apud Laert. Cherub.tom.2.pag.122. aliàs pag.91.

5 Clerici Cameræ Apoſt. ſunt commenſales Papæ, & debent deſcribi in libris Cancellariæ ad effectum, vt præferantur in gratiis. Sixtus IV.conſtit. incip. Diſpoſitione 16. Kalend. Februarii 1472. apud Laert. Cherub. tom.1.pag.332. aliàs pag.302. in nouiſſ. impreſ.

6 Clerici Cameræ Apoſt.exempti ſunt à contributione ſeminarii ratione beneficiorum, quæ obtinent. *S.Cong. Epiſcop.& Regular.in Maceraten* 12. *Maij,& in Peruſina* 17. *eiuſdem* 1604.teſte Aldano in compendio Canonic.reſol.lib.3. tit.18. num.2.

Clerici Regulares Hoſpitalarij.

COLLECT. CLXI.

1 CLericorum hoſpitalariorum Ordo inſtitutus fuit à P.Auguſtino Nouello Cancellario primum Manfredi

fredi Regis Siciliæ, deinde Pœnitentiario, & à secretis, & Confessionibus Bonifacij VIII. electo in septimum Generalem Eremitarum sancti Augustini, quo munere reiecto hanc familiam erexit Senis anno 1300. sub regula sancti Augustini confirmàte Bonifacio VIII. Imperatoribus Occidentis Alberto, Orientis Andronico I. Habitus omnino est clericalis, institutum hospitalibus inseruire. Durat adhuc hæc Congregatio Senis, & per Italiam, sed non ita frequens. Vide Crusen. in monast. part. 3. cap. 10. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum, tom. 2. disp. 24. q. 4. num. 81.

Clerici Regulares vitæ communis.

COLLECT. CLXII.

1 Clerici Regulares vitæ communis instituti sub regula sancti Augustini à Gerardo Dauentriensi (est Dauētria Vrbs Episcopalis inferioris Germaniæ ad Isulam fluuium sita, atq; Traiectēsi Archiepiscopo suffraganea) anno 1371. Pontifice, & confirmante Gregorio XI. Imperatoribus Occidentis Carolo IV. Oriētis Calo Ioanne. Appellati sunt vitæ communis, quod in cōmuni viuant Apostolorum more, & per Germaniam celebres habuerunt scholas ad erudiendam iuuentutem, quorum monasteria & viris & fœminis communia fuerunt, vt videre est in Passauiensi, Pollingiensi, Ransdolfensi in Bauaria. De his qui alia scire cupit, legat Aubert. Miræ. in origine S. Augustini, c. 27. Crussen. in monast. Augustin. p. 3. cap. 19. Posseuin. in apparatu verbo Gerardus & Trithemius, Paul. Morig. de origine Relig. lib. 2. cap. 61. Siluest. Marul. in occeano Relig. lib. 3. pag. 197. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 4. num. 82.

Clerici Regulares boni IESV Rauennatis.

COLLECT. CLXIII.

1 Clerici Regulares boni IESV Rauennatis instituti fuere Rauennis à quadā virgine Margarita nomine, ministerio duorum Sacerdotum eiusdem vrbis, domini Leonis, & domini Hieronymi, quibus primo regulam suam contulit, ipsi deinde alijs anno 1504. vel 1508. Pontifice Iulio II. Imperatore Occidentis Maximiliano I. Orientis tyranno Baiazetto. Vtuntur habitu simili Patrib. Societatis IESV. sed pileo vbiq; rotundo, eorum præcipuum domicilium Rauennę, nullum extra Italiam, in ea non multa habent. Priorem Generalem eligunt ad annum, deinde si rectè se gerat in munere confirmatur in sequentem, & sic deinceps. De his alia Siluest. Marul. in occeano Relig. li. 5. pag. 398. Carol. de Tapia in auth. ingressi, C. de sacrosf. Eccles. verbo monasteria, c. 5. vbi nu. 3. quod Pio IV. Pont. Max. concedente solemnia emittunt Religionis vota, Azor. instit. moral. p. 1. lib. 13. c. 11. q. 8. prope fin. vers. prçter Canonicos, Iacob. Morandius Carthus. in addit. ad 7. to. Surij die 23. Ianuarij, quo celebratur festum B. Margaritæ. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum, tom. 2. disp. 24. q. 4. nu. 85. Ioseph. Micheli en el thesoro de Religiones, fol. 111.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referūtur de Clericis Regul. Theatinis agentes.*
2 *Clerici Regulares Theatini à quo, & quando instituti?*
3 *Theatini profitentur extremam paupertatem.*
4 *Habitus Theatinorum in quo differat ab habitu Patrum Societatis Iesu.*
5 *Exemptionem ab omnium superioritate obtinent, & tria vota substantialia emittunt Clerici Theatini.*
6 *Priuilegijs omnibus concessis Clericis de Somascha & Patribus Societatis Iesu gaudent.*
7 *Processionibus interesse non coguntur Theatini.*
8 *Clericorum Regular. Theatinorum Religio, non comprehenditur in prohibitione de rebus Regularium non alienandis.*
9 *Clericorum Regul. Theatinorum consuetudo seruanda.*

Clerici Regulares Theatini.

COLLECT. CLXIV.

1 De Clericis Regular. Theatinis Gualter. in tabulis chronog. sæculo 16. pag. 557. Paul. Morigia in origine Relig. lib. 1. c. 76. Siluest. Marul. in occeano Relig. lib. 6. pag. 368. Hieron. Roman. in Republ. Christ. lib. 6. c. 32. Ioan. Petrus Iussanus in vita S. Caroli lib. 2. cap. 19. Fr. Emman. q. Regul. tom. 1. q. 3. art. 14. Carol. Tapia in auth. ingressi, C. de sacrosf. Eccles. verbo monasteria c. 7. Flau. Cherub. in compend. Bullarij ad const. 38. Clemētis VIII. Anton. Caraciol. in libro quem edidit de vita Pauli IV. Baptista de Tusso in chronica huius Religionis, Baptist. Castal. in vita B. Caietani, Azor. instit. moral. part. 1. lib. 13. c. 11. q. 8. Hieron. Roderic. in comp. quæst. Regul. resol. 123. nu. 21. Lezana in sum. q. Regul. tom. 2. cap. 4. n. 19. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum, tom. 2. disp. 24. quæst. 8. n. 83. Carrillo in annalib. chronolog. de anno 1630. Ioann. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Clerici Regulares à nu. 1. Ioseph. Micheli en el thesoro de Religiones, fol. 111.

2 Clerici Regulares Theatini sub regula S. Augustini instituti anno 1524. à Ioanne Petro Carrafa Neapolitano, Archiepiscopo Theatino postea summo Pont. Paulo IV. vnde dicti Theatini, Pontifice Clemente VII. Imperatore Occidentis Carolo V. tyranno Orientis Solymano. Primum cœperunt esse in Ecclesia S. Siluestri in monte Quirinali Vrbis, ob cuius inuasionem Duce Borbonio, fugerunt Venetias anno 1532. redierunt Romam anno 1560.

3 Clerici Regulares Theatini tum in communi, tum in particulari extremam profitentur paupertatem, nec eleemosynas ostiatim petunt, sed viuunt tantum ex sponte oblatis, & allatis sibi à Fidelibus, vt refert Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 19. de Religionib. num. 52.

4 Clerici Regulares Theatini vtuntur habitu clericali, & in caligis tantum, & tunica est differentia à Patribus Societatis Iesu, cum Theatini caligas portent albas, & tunicam à fronte reseratam, hinc Iesuiti per Hispaniam Theatini appellantur, vt aduertit Aldan. d. tit. 19. de Religion. num. 51.

5 Clerici Regulares Theatini ab omnium superioritate exempti, tria vota substantialia emittunt, atque gaudent priuilegijs omnib. concessis Canonicis Lateranen. Clemens VII. constit. 11. incip. Exponi 24. Iunij 1524. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 575. & constit. 38. incip. Dudum de anno 1533. apud eundem Cherub. d. tom. 1. pag. 605. declarat intrantes hanc Religionem votum intrandi eam implere.

6 Clerici Regulares Theatini gaudēt etiam priuilegijs omnib. concessis Clericis de Somascha, & Presbyteris Societatis IESV, & ad processiones accedere non coguntur. Pius V. const. 21. incip. Ad immarcessibilē, Idib. Februar. 1567. apud Laert. Cherub. in Bullar. to. 2 pag. 215.

8 Clericorum Regul. Theatinorum Religio quandiu institutum nihil bonorum stabilium possidendi retineat quoad bona immobilia non comprehenditur in prohibitione nuper edita de rebus Regulariū non alienādis.

Sacra Congr. Conc. de anno 1625. teste Sellio in select. Canon. cap. 80. num. 21.

9 Clericorum Regul. Theatinorum consuetudo vt ad Vesperas hebdomadarius capiat Pluuiale ad Capitulum, & non à principio Vesperarum, seruanda est. *Sacr. Cong. Rit. in Theatinorum* 1. *Septembris* 1607. vbi etiam fuit dictum non esse seruandam consuetudinem vt nõ faciant commemorationem de Patrono Ecclesiæ, sed tantùm de Cruce in memoriam eorũ institutionis, quia commemoratio debet fieri & de Patrono, & de Cruce.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur qui de Clericis Regularibus S. Pauli agunt.*
2 *Clerici Regulares S. Pauli decollati cur sic dicti & Barnabitæ appellati, & à quibus instituti.*
3 *Clerici Regulares S. Pauli in Religiosos approbantur, triaque vota Religionis eos emittere posse declaratur.*
4 *Transire ad quemuis alium Ordinem præter Carthusianum, absque licentia eorum Præpositi Generalis prohibeatur Clericis Reg. S. Pauli.*
5 *Processionibus interesse non coguntur Clerici Regulares S. Pauli.*
6 *Ordinariorum de sola licentia possunt Clerici Regul. S. Pauli noua loca vbique erigere.*
7 *Prouincias tres habent Clerici Regul. sancti Pauli.*

Clerici Regulares S. Pauli decollati.

COLLECT. CLXV.

1 DE Clericis Regularibus sancti Pauli decollati. Carol. à Basilica S. Petri in sua Nouaria, Paul. Morigia in origine Relig. lib. 1. c. 66 Siluest. Marul. in occeano Relig. lib. 5 pag. 599. Flau. Cherub. in comp. Bullarij ad constit. 37. Clementis VIII. Ioann. Petrus Iussanus in vita S. Caroli lib. 5. c. 11. Carol. Tapia in auth. ingressi, C. de sacros. Eccles. verbo Monasteria, cap 8 Azor. instit. moral. p. 1. lib. 13. c. 11. q. 8. vers. anno 1526. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 4. nu. 84 Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 2. c. 4. n. 22. Ioseph. Micheli en el thesoro de Religiones fol. 111. Io. Maria Nouat. in lucerna Regul. verbo Clerici Regulares, n. 4. cũ seqq.

2 Clerici Regulares sancti Pauli decollati sic dicti, quòd sanctum Paulum præcipuè elegerint in patronũ, instituti à tribus nobilib. Mediolanensibus, Iacobo Antonio Morigia, qui à morte statim beatus dici ab omnibus meruit, Antonio Maria Zacharia post mortem miraculorum gloria illustri, & Bartholomæo Ferracio, anno 1526. Pontifice Clement. VII. Imperatore Occidentis Carolo V. Orientis tyranno Solimano. Alij tres socij fuerunt cum illis, Iacobus Antonius Morigia, Franciscus Leucus, & Baptista Soresius. Dicuntur etiam Barnabitæ à domo sancti Barnabæ Apostoli, quam primam Mediolani habuerunt. Vtuntur eo habitu, quo Patres Societatis IESV, tantum fuerunt collaria ex lino, vel ex bisso.

3 Clerici Regulares S. Pauli decollati approbati fuerũt à Clemen. VII. const. 17. incip. Vota, 18 Februarij 1533. apud Laert. Cherub. in Bullario to. 1. pag. 605. Emittunt tria vota substantialia, sunt sub protectione S. Sedis Apost. Ecclesiastica sacramenta administrant, alios ad Religionem recipiant, eligant vnum Præfectum Generalem ad triennium, gaudent priuilegijs Canonicorum Regularium Lateranensium. Paulus III. constit 5. incip. Dudum, 8 Kalend. Augusti 1535. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 617. aliàs pag. 513. in nouiss. impress.

4 Clerici Regulares S. Pauli decollati ad quemcunque alium Ordinem præter Carthusianum cuiuscunque indulti vigore absq; licentia Præpositi Generalis transire prohibentur. Gregorius XIII. const. 48 incip. In specula, Idib. Septembris 1577. apud Laert. Cherub. in Bullario, tom. 2. pag. 418. aliàs pag. 315.

5 Clerici Regulares S. Pauli decollati non coguntur accedere ad processiones. Sixtus V. constit. 5. incip. Rationi congruit, Kalend. Maij 1585. apud Laert. Cherub tom. 1. pag 490. aliàs pag 373.

6 Clerici Regulares S. Pauli decollati vbiq; noua loca de sola Ordinariorum licẽtia erigere possunt. Paulus V. constit. 64. incip. Ecclesiastico, 8. Maij 1610. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 254. Sed huiusmodi licentias, quæ nõdum effectum sunt sortitæ, reuocauit Vrbanus VIII. constit. 25. incip. Romanus Pontifex, 28. Augusti 1624. apud Angel. Mariam Cherub. tom. 4. pag. 40.

7 Clericorũ Regul. S. Pauli decollati Ordo habet Prouincias tres in Italia, Mediolanensem scilicet, Romanam, & Pedemontanã, præterea in Gallia & Germania aliquot collegia, domus sunt numero quinquaginta.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referũtur de Clericis Regular. Somaschæ agentes.*
2 *Clerici Regular. Somaschæ cur sic dicti, & à quo instituti.*
3 *Paulus III. Clericis Somaschæ antequam cœperint professionem emittere, plura concessit.*
4 *Theatinorum Congregatio cum Somaschensi vnita, ab ea postmodum separatur.*
5 *Clerici Somaschæ à Pio V. in Religiosos cooptantur eis concedente facultatem emittendi tria vota substantialia sub regula sancti Augustini.*
6 *Præpositus Generalis clericorum Somaschæ potest vbi opportunum sibi videbitur, immorari.*
7 *Benedicendi Corporalia & alia ecclesiastica indumenta facultatem habet Præpositus Generalis Somaschæ, & cæteri Rectores Sacerdotes, excepto si Vnctio adhibenda sit.*
8 *Bona Clericorum Somaschæ, & omnia ad ipsos pertinentia eximuntur ab omni iurisdictione, & locorum Ordinariorum potestate.*
9 *Clerici Somaschæ professi non possunt ad aliam Religionem transmeare etiam arctiorem sine Superioris licentia, exceptis tribus.*
10 *Somaschenses ipso professionis die possunt à delecto sibi Confessario ab omnibus casibus etiam Bulla in Cœna Domini, & à quacunque irregularitate absolui, excepta bigamia & homicidij voluntarij.*
11 *Dispensandi facultatem habet Congregatio Somaschensis super defectu Natalium ad omnes Ordines, & quascunque dignitates Religionis.*
12 *Visitatores Congregationis Somaschensis possunt orphanotrophia, & loca puerorum & puellarum eorum curæ subiecta vt libuerit inuisere, etiam non obtenta à Gubernatoribus rerum temporalium licentia.*
13 *Nouitij in Congregatione Somaschensi quocunque anni tempore de consensu Capituli Collegialis recipi possunt in domibus, vel Collegijs à Capitulo Generali destinatis.*
14 *Priuilegia omnia Mendicantium Ordinibus concessa extenduntur ad Congregationem Somaschensem.*
15 *Cadauera decedentium in Academijs, collegijs, & orphanotrophijs, & seminarijs Somaschensium curæ commissis possunt in eorum Ecclesijs sepeliri.*
16 *Peccata absque Superiorum licentia non poterant olim Confiteri Somaschenses Sacerdoti qui sit extra Religionem, & quomodo hodie id sit modificatum, ostenditur.*
17 *Habitus Somaschensiũ qualis, & quot habeãt Prouincias.*

Clerici Regulares Somaschæ.

COLLECT. CLXVI.

1 DE Clericis Regularibus Somaschę Paulus Morigia de origine Relig. li. 1. c. 68 Silu. Marul. in Occeano Relig.

Relig. lib.5. pag.594. Andræas Stella, & Augustinus Turtura de vita Hieronymi Æmiliani Congregationis Somaschæ fundatoris, Carolus Tapia in auth. ingressi C.de sacros. Eccles. verbo monasteria cap.9. Lezana in sum. quæst. Regular. tom.2. cap.4. num.23. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom.2. disp.24. quæst.4. nu.86. Ioseph. Michele en el thesoro de Religiones fol.112.

2 Clerici Regulares Somaschæ sic dicti à Somascha exiguo pago, vbi primum cœperunt, à Patre Hieronymo Æmiliano patritio Veneto instituti anno 1523. Pontifice Clemente VII. Imperatore Occidentis Carolo V. tyrano Orientis Solymano.

3 Clerici Regulares Somaschæ adhuc non professi obtinuerunt facultatem eligendi superiorem siue ecclesiasticum, siue secularem ex iis, qui hospitalibus, & orphanotrophijs institutis inseruiunt, & statuendi decreta, prout locorum opportunitas postulabit, ac recitandi diuinum officium, & Confessiones audiendi eorum hospitalium Sacerdotibus similiter licentia conceditur. Paulus III. in sua constit. incip. Ex iniuncto, pridie Non. Iunij 1540.

4 Clericis Regularibus Somaschæ suos Theatinos vniuit Ioannes Petrus Carrafa Cardinalis Theatinus, vt piorum operum curam susciperent, eaque omnia pietatis munera peragerent, quæ Somaschensibus in virtute sanctæ obedientiæ præcipitur, vt in suis litteris sub Dat. Romæ in proprijs ædibus 8. Nouembris 1546. Sed ipse ad summum Pontificatum assumptus, & Paulus IV. dictus Theatinorum Congregationem à Somaschensi separauit, & pristinum solum institutum seruare coegit, vt in eius Constit. incip. Aliquot abhinc annis die 23. Nouembris 1555.

5 Clericorum Regularium Somaschæ Congregationem in Religionum numerum cooptauit, & sub regula S. Augustini, reposuit, facultatem emittendi tria vota solemnia concessit, & nomen Congregationi imposuit, videlicet Clericorum Regularium S. Maioli Papiæ, seu Somaschæ, Pius V. sua Constit. incip. Iniunctum 8. Id Decembris 1568. tunc consequens annus 1569. nuncupatis à primis Patribus solemni ritu professionis Votis 3. Kalend. Maij sancto Petro Martyri & Catharinæ Senensi sacro die, Deo bonorum omnium auctore feliciter annuente, felix, faustusque natalis illuxit Congregationi.

6 Clericorum Regul. Somaschæ Præposito 6. Generali conceditur vt residere Papiæ minimè teneatur, sed loca Congregationis perlustret, & vbi opportunum videbitur, immoretur: benedicendi Corporalia, & alia Ecclesiastica indumenta eidem Præposito & cæteris Rectoribus Sacerdotibus facultas indulgetur, excepto si Vnctio adhibenda sit. Pius V. sua Constit. incip. Romanus Pontifex, 5. Ianuarij 1567.

8 Clericorum Regularium Somaschæ bona, & omnia
ad eorum Congregationem pertinentia ab omni iurisdictione, & locorum Ordinariorum potestate eximuntur: necnon eorum Sacerdotibus conceditur facultas celebrandi in alienis Ecclesijs, audiendi confessiones quorumcunque Fidelium, & sanctum Eucharistiæ sacramentum ministrandi, excepto die Paschatis, & vt non possint cogi ad funera, & ad præstandum perso-
9 nale officium maioribus Ecclesijs, neque etiam Episcopis; & vt non possint professi ad aliam Religionem transmeare etiam arctiorem sine Superioris licentia,
10 exceptis tribus; secus facientes apostasiæ pœnis mulctantur; & denique vt possint ipso professionis die à delecto sibi Confessario ab omnibus casibus etiam Bullæ in Cœna Domini absolui à quacunque irregularitate, excepta bigamiæ, & homicidij voluntarij. Sixtus V. constit.4 incip. Æquum reputamus. Kalend. Maii 1585. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.2. pag.489.

11 Clericorum Regul. Somaschæ priuilegia omnia, constitutiones & statuta approbantur, & facultas conceditur Superiori dispensandi defectum Natalium ad omnes Ordines suscipiendos, & ad quamcunque Congregationis administrationem, & dignitatem suscipiendam,
12 & vt possint Visitatores orphanotrophia, & loca puerorum, & puellarum eorum curæ subiecta, vt libuerit, inuisere, etiam non obtenta à Gubernatoribus rerum temporaliũ licẽtia, impedientes anathemate mulctantur. Clemens VIII. in sua Const. incip. Decet, 6. Octob. 1594.

13 Clericorum Regul. Somaschæ Nouitij vt quocunque anni tempore de consensu Capituli Collegialis recipi possint in Domibus, vel Collegiis à Capitulo generali destinatis, conceditur: vtque in Congregationis Ecclesiis omnium Christi fidelium cadauera sine præiudicio Parochorum sepulturæ mandentur, & suæ curæ commissis sacramentum Extremæ Vnctionis administretur, Conseruatorque eligatur. Paulus V. in sua Const. incip. Cùm ad vtilitates, 6. Id. Martii 1605.

14 Clericis Regularibus Somaschæ communicantur omnia priuilegia Mendicantium Ordinibus concessa, ad eosque omnia illa extenduntur. Idem Paulus V. in alia sua Constit. incip. Ex quo, 9. Nouembris 1607.

15 Clericis Regul. Somaschæ facultas conceditur humandi cadauera decedẽtium in Academiis, Collegiis, Orphanotrophiis, & seminariis Congregationis curæ cõmissis, in eiusdẽ Congregationis Ecclesiis. Idẽ Paulus V. in alia sua Const. incip. Exponi, die 27. Octob. 1614.

16 Clericorum Regul. Somaschæ peculiari Constitutione iubetur ne vllus ex eiusdem Congregationis Patrib. absq; suorum Superiorum facultate possit propria peccata ritè confiteri alicui Sacerdoti, qui sit extra eorundem Patrum numerum, ac professionem: quo fit vt priuilegium hoc, commodum spirituale, quo subditi gaudent, Superioribus à prædicta Constitutione denegatũ sit, atque ita eorum confessiones irritæ euadant, quod facultatem huiusmodi sibi ipsis concedere nequeant. Ne igitur huiusce commodi Superiores expertes sint, hoc decreto sanxerũt Patres negotijs Regularium Præfecti vt Superiores (graduum Ordine seruato) sibi inuicem hanc facultatem impertiri possint, hoc est locorũ Præsides à Prouincialibus, seu Visitatoribus hanc impetrare poterunt facultatem, Prouincialis verò, seu Visitatores, Generalisque Procurator à totius Religionis Generali Præposito, qui tandem Generalis Præpositus ab eo Patrum numero, qui congregationem generalem, repræsentant, eandem obtinere debebit facultatem. Quæ omnia ita intelligenda sunt, vt non propterea obligentur ijdem Patres Superiores ad hanc facultatem petendam toties quoties ea nominatim indiguerint, sed sufficit eam semel petere cùm onera sibi iniuncta ingrediuntur, eaque generatim vti poterunt quousque munera iis imposita absoluerint. Interea hac facultate is, qui nunc Præpositi Generalis munere fungitur perfruatur. Romæ die 25. Iunii 1638.

17 Clerici Regulares Somaschæ vtuntur habitu per omnia simili habitui Societatis IESV: habent quatuor prouincias, Romanam scilicet, Venetam, Mediolanensem, & Gallicam; & Præpositum Generalem ad triennium, vt refert Aldan. in compendio Canon. resol. lib.1. tit.19. de Religionibus nu.47.

S V M M A R I V M.

1 *Auctores referuntur de Clericis Regularibus Matris Dei Lucæ agentes.*

2 *Clerici Regulares Matris Dei Lucæ quando & à quo instituti?*

3 *Clericis Matris Dei Lucæ conceduntur plura priuilegia, & indulta, ac ab ordinaria Episcoporum iurisdictione eximuntur.*

4 *Constitutiones à fundatore Congregationis Clericorum Matris Dei Lucæ conditæ approbantur.*

5 *Opus Scholarum piarum Vrbis fuit demandatum Clericis Matris Dei Lucæ, sed illi postea renuntiarunt.*

6 *Clericis Matris Dei Lucæ conceditur vt cum tribus votis simplicibus castitatis, obedientiæ, & perseuerantiæ etiam simplex paupertatis votum emittere valerent.*
7 *Clericorum Matris Dei Lucæ Congregatio in Religionem trium votorum solemnium approbatur.*
8 *Habitu eodem, quo Patres Societatis IESV vtuntur Clerici Regulares Matris Dei Lucæ.*

Clerici Regulares Matris Dei, Lucæ.

COLLECT. CLXVII.

1 DE Clericis Regularibus Matris Dei Lucæ Cæsar Franciottus in libro, quem edidit de Vitis Sanctorum, quorum corpora in ciuitate Lucana requiescunt, in Ecclesia sanctæ Mariæ ad Curtam Orlandinorum. Iosephus Matrainus in sua historia miraculosæ imaginis B. Virginis nuncupatæ sanctæ Mariæ in Porticu, alumno huius Congregationis alumni, Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 1. cap. 4. n. 16. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum, tom. 2. disp. 24. q. 8. nu. 4. Ioan. Maria Nouat. in lucerna Regul. verbo Clerici Regulares, n. 9 cum seqq.

2 Clericorum secularium B. Mariæ Virginis primus fundator fuit venerabilis P. Ioannes Leonardus è terra Diecimo diœcesis Lucensis oriundus sub Gregorio XIII. Pontifice anno Domini 1574. Cuius primi discipuli, & socij fuerunt tres nobiles Lucenses, videlicet Ioannes Baptista Cionius, Cæsar & Iulius de Franciottis fratres germani, & Georgius Arrighinius de Pontetetto diœcesis Lucensis.

3 Clericorum huiusmodi institutum approbauit, ac eorum congregationem sub titulo Congregationis Clericorum secularium B. Mariæ Virginis & regulæ S. Augustini sub Apostolicæ Sedis protectione suscepit, & ab Ordinaria iurisdictione Episcoporum exemit, illisque diuersa priuilegia, indulta, & gratias concessit. Clemens VIII. in sua Const. incip. Ex quo sub die 13. Octob. 1595.

4 Clericorum huiusmodi Constitutiones ab ipso P. Ioann. Leonardo conditas bonæ memoriæ Cardinalis Baronius eorum protector auctoritate sibi tradita ab eodem Clemente VIII. viuæ vocis oraculo, & de ordine eiusdem Pontificis ab eodem Cardinale examinatas, approbauit, & confirmauit, vt apparet ex eius litteris expeditis sub die 10 Iunij 1604.

5 Clericis huius Congregationis opus scholarum piarum Vrbis demandauit, & de cætero illam, Matris Dei Congregationem appellari iussit Paulus V. constit. 81. incip. Inter pastorales 14. Ianuarij 1614. Sed postea renuntiarunt, vt constaret alia constitutione Pauli V. incip. Ad ea 6. Martij 1617.

6 Clericis huius Congregationis conceditur vt per tria vota simplicia castitatis, obedientiæ, & perseuerantiæ, quæ ab eisdem vigore litterarum Clementis VIII. emitti consueuerunt, simplex etiam paupertatis votum emittere valerent. Idem Paulus V. in sua Const. expedita sub die 30. Iulij 1615. Et in alia sub die 14. Augusti 1619. Constitutiones à Sede Apostolica confirmatas, & gratias alias ab eo obtentas in suo robore relinquens, huius Congregationis Superiorib. concessit, vt Constitutiones illas pro ea parte tantum, quæ paupertatis voto erant contrariæ, variare, mutare, aut etiam delere, & nouas, quæ eiusdem paupertatis voto consentaneæ essent, concedere valerent.

7 Clericorum huiusmodi secularium congregationem in Religionem trium votorum solemnium, de voto sacræ Congr. Cardinalium negotiis Episcoporum & Regularium Præpositorum approbauit Gregorius XV. sub die 3. Nouembris 1621. & ab hoc tempore Clerici Regulares propriè appellati sunt.

8 Clerici Regulares Matris Dei Lucæ vtuntur habitu, quo Patres Societatis IESV, habent adhuc pauca per Italiam domicilia, vt refert Aldan. in compendio Canonic. resol. lib. 1. tit. 19. de Relig. num. 41.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Clericis Regularibus Scholarum piarum agentes.*
2 *Congregatio Clericorum Scholarum piarum quando & a quo instituta.*
3 *Clericorum Scholarum piarum Congregatio cum tribus votis simplicibus, & cum obligatione de gratis erudiendis pueris in primis elementis.*
4 *Congregatio Clericorum Scholarum piarum in Religionem trium votorum solemnium, & sub regula S. Augustini approbatur.*
5 *Priuilegia omnia, exemptiones, & indulta quæcunque concessa, & concedenda Ordinibus Mendicantium, communicantur Clericis Regul. Scholarum piarum.*
6 *Constitutiones Clericorum Reg. Scholarum piarum per Papam confirmantur, & non possunt mutari nisi ex sex partibus quinque concurrant.*
7 *Minister Generalis Clericorum Regul. scholarum piarum cum quatuor socijs habent vocem actiuam, repræsentantes corpus Religionis.*
8 *Processionibus interesse non debent Clerici Regulares scholarum piarum.*
9 *Scholas pias erigere, & nominare concessum est his Clericis Regul. & non alijs.*
10 *Clerici Regul. scholarum piarum non comprehenduntur in decretis de nouitijs per Clementem VIII. editis.*
11 *Habitus Clericorum Regul. scholarum piarum, qualis.*

Clerici Regulares Matris Dei Scholarum piarum.

COLLECT. CLXVIII.

1 DE Clericis Regul. Matris Dei Scholarum piarum Flauius Cherubin. in compendio Bullarij ad Const. 81. Pauli V. schol. 1. Panciecla in thesauro in regione Pacionis Eccles. 80. pag. 787. Lezana in sum. q. Regul. tom. 2. cap. 4. nu. 27. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regular. verbo Clerici Regulares, nu. 17. cum seqq. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum, tom. 2. disp. 24. q. 8. nu. 6.

2 Clericorum pauperum Matris Dei Scholarum piarum Congregatio instituta fuit a Iosepho Calasanzio dicto de Matre Dei, Hispano ex Regno Aragoniæ circa annum 1597. in Parochiali Ecclesia S. Dorotheæ regionis Transtiberim, & confirmata à Paulo V. constit. sua 81. sub die 4. Ianu. 1614. quæ reperitur impressa apud Flauium Cherub. d. schol. 1. Et deinde ab eodem Pontifice per aliam suam Const. incip. Ad ea sub die 6. Martij 1617. quæ etiam reperitur apud eundem Flauium Cherub. citato loco

3 erecta declaratur sub annuo Præfecto regenda, & gubernanda cum tribus votis simplicibus, paupertatis videlicet, castitatis, & obedientiæ, ac vt gratis, & nullo stipendio, mercede, salario, aut honorario accipientes pueros in primis elementis Grammaticæ, computo, ac præcipuè in Fidei Catholicæ rudimentis erudiendos, bonis & pijs moribus imbuendos, ac demum christiano more educandos operam, laborem, ac studium conferre debeant.

4 Clericorum pauperum Matris Dei Scholarum piarum congregatio in Religionem trium votorum solemnium sub regula S. Augustini approbatur. Gregor. XV. constit. 14. incip. In supremo 18. Nouembris 1621.

5 Clericis Regularibus Matris Dei scholarum piarum communicantur omnes gratiæ, exemptiones, indulta, & priuilegia quæcunque Ordinibus Mendicantium,

eorum-

eorumq; locis,& personis concessa,& concedẽda. Gregorius XV. in alia sua Const. sub Dat. 15. Octob 1622.

6 Clericorum Regul. Matris Dei scholarum piarum Constitutiones approbantur, & confirmantur per Papam, & non possunt mutari, nisi ex sex partibus quinque concurrant. Idem Gregorius XV. constit. 17. incip. Sacri Apostolatus 31. Ianuarij 1622.

7 Clericorum Regular. Matris Dei scholarum piarum Ministei Generalis cum quatuor socijs habent vocem actiuam, & passiuam repræsentãtes corpus Religionis, & huiusmodi Clerici habent licentiam omittendi vota solemnia in manibus Prælati eorum arbitrio eligendi. Idem Greg XV. constit. 15. incip. Apostolici muneris 10. Kalend. Iulij 1622.

8 Clerici Regul. Matris Dei scholarum piarum exemptionẽ habent à processionibus,& alijs actibus publicis. Vrbanus VIII. const. 100. incip. Debitũ Kal. Iunij 1629.

9 Clericis Regul. Matris Dei Scholarum piarum tantùm concessum est erigere, & nominare scholas pias, alijs prohibita earum erectio, & interdictum gestare habitum illorum. Vrbanus VIII. constit. 106. incip. Ad vbetes 7. Augusti 1630. apud Angel. Mar. Cherub. to. 4. Bullar. pag. 112.

10 Clerici Regulares Matris Dei Scholarum piarum non comprehenduntur in decretis de Nouitiis nonnisi in certis monasterijs & locis à Sede Apost. designatis recipiendis per Clementem VIII. editis, quemadmodum non comprehenduntur cæteri Clerici Regulares, Vrbanus VIII. const. 26. aliàs 136. incip. Romanum decet, 17. Nouembris 1634 apud Angel. Mariam Cherub. tom. 4. Bullarij in appendice pag. 45.

11 Clerici Regul. Matris Dei Scholarum piarum vtuntur habitu clericali honesto, atque ex viliori panno, incedunt nudis pedibus, associant pueros, quos docent, ad domos parentum, ne per vias diuertantur, refert Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 19. de Religionibus num. 42.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Clericis Regularibus Societatis IESV. agentes.*
2 *Clerici Regulares Societatis à quo & quando instituti?*
3 *Approbati Religiosi in Societate IESV, qui dicantur?*
4 *Formati in Societate Iesu qui dicantur?*
5 *Clerici Regul. Societatis verè & propriè sunt Religiosi.*
6 *Votorum trium simplicium emissio non fit irreuocabiliter quoad ipsam Societatem.*
7 *Bona sua & beneficia retinent Clerici Regulares Societatis etiam post emissionem trium votorum simplicium, vsque ad professionem solemnem.*
8 *Professores Religiosi in Societate quales sint?*
9 *Officium diuinum priuatim non communiter recitant Clerici Regulares Societatis.*
10 *Electioni factæ de se ad ecclesiasticas Dignitates absque Præpositi licentia consentire non possunt Clerici Regul. Societatis.*
11 *Confessiones secularium audire possunt Clerici Regulares Societatis.*
12 *Processionibus interesse non tenentur, nec ad id cogi possunt Clerici Reg. Societatis.*
13 *Decimarum,& aliorum quorumcunq; onerum à solutione & præstatione exẽpti sunt Clerici Regul. Societatis Iesu.*
14 *Altaris portatilis vsus conceditur Clericis Reg. Societatis.*
15 *Ordines suscipere possunt Clerici Regul. Societatis à quocunque Episcopo extra tẽpora, & interstitijs nõ seruatis.*
16 *Apostata censentur Clerici Regul. Societatis absque licentia ab ea discedentes.*
17 *Ordinibus sacris non initiati Clerici Reg. Societatis verbum Dei prædicant.*
18 *Societatis IESV Religiosi nomen hoc in proprium retinent.*
19 *Electio Superiorum Societatis IESV est penes Præpositum Generalem.*
20 *Clerici Regul. Societatis post emissionem votorum ad Carthusiensem dumtaxat Ordinem transire possunt.*
21 *Nouitios recipit Societas IESV etiam non seruata forma Constitutionis 71. Sixti V.*
22 *Ordo Societatis IESV est verè ex Ordinib. Mendicãtib.*
23 *Ordo Societatis quot prouincias, domos professas, & Collegia habeat?*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Clerici Regulares Societatis IESV.

COLLECT. CLXIX.

1 De Clericis Regularibus Societatis IESV. Carolus Tapia in auth. ingressi C. de sacros. Ecclesi. verbo monasteria cap. 10. Azor. instit. moral. p. 1. lib. 13. cap. 7. Suar. de Relig. tom. 3. tract. 10. Sanch. in præcepta Decalogi tom. 2. lib. 6. cap. 9. à num. 60. & cap. 18. per tot. & lib. 7. cap. 1. à num. 31. vsque ad 39. & cap. 2. à num. 52. & cap. 8. à nu. 22. & cap. 18. à nu. 23. & cap. 27. & 29. Hieron. Roder. in compendio quæst. Regul. resol. 123. n. 39. Carrillo in annalib. Chronolog. lib. 6. anno 1540. pag. 463. vers. este año. Ascan. Tambrin. tom. 2. disp. 24. q. 8. à nu. 1. tom. 3. disp. 1. q. 2. nu. 10. in fine, vbi nu. 11. addit hunc Ordinem per Monarchiam gubernari, Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 4. nu. 20. Fr. Ferdinand. Camargo in epitome historiali sub anno 1540. fol. 299. & sub anno 1556. fol. 304. cum seqq. vbi enumerat plures Religiosos sanctitate & martyrio insignes, Ioseph. Micheli en el thesoro de Religiones fol. 112. latè me non citato Ioan. Maria Nouar. in lucerna Relig. verbo Iesuitæ pag. 116. cum seqq. Ex professo Nicolaus Orlãdinus, & Frãciscus Sachinus, Petr. Ribadenera in libello de instituto Societatis IESV. & in vitis trium Generalium,& in alio libello, cui titulus est, Catalogus illustrium Scriptorum Religionis Societatis IESV, aliũ nouissimè,& copiosissimè edidit Philipp. Alegambre Bruzelensis, Valẽtia in apologia pro Societate aduersus admonitionem Smidelini Lutherani, Ioann. Petrus Maffæus & Paulus Bõbinus, in vita S. Ignatij, Horatius Tursellinus in vita sancti Francisci Xauerij, Andræas Scotus in vita B. Francisci de Borgia, Iacobus Gretserus in libris quinque apologiæ pro vita S. Ignatij, Ludouicus Richeomius & Franciscus Turrianus in apolog. pro Societate IESV contra calumnias hæreticorum, Franc. Bonauentura in extrauag. Gregorij XIII. Ascendente Domino, Carolus Scribanus in amphiteatro honoris contra Caluinistarum criminationes, Ægidius Schondonchus in scæna tragica soluta numeris oratione ex apologia P. Francisci Costeri aduersus calumnias Lugdunensium Batauorum in Societatem. Albertus de Albertis in generalib. Societatis IESV indic. aduersus famosos Gasparis Scioppij libellos datis. Alphons. Montoya de votis Societatis, Balthas. Chauassius in apologia pro Societate IESV, Iacob. Mirauet in summario Constitutionum Societatis, & in regulas communes, & officiorum proprias eiusdem Societatis, Ioan. Polancus constitutiones Societatis IESV à sancto Ignatio Hispanicè conscriptas latinas fecit. Valentin. Mangioni in consultat. de vi voti simplicis paupertatis emitti solitì in Religione Societatis IESV peracto nouitiatu, Adamus Contzen de secretis Societatis Aldan. Tannet. in apologia contra monita priuata Societatis IESV, Alex. Valignan. in apologia pro Societate IESV, Baltassar Chauass. Christophor. de Ronsebusco, Ferdin. de Mendoza, Ludou. Richeomius, omnes in simili apologia, Ioan. de Montemaior in resp. ad quinq; calumnias in Societatẽ sparsas, Petr. Cotton. in defens. instituti Societatis IESV.

2 Clerici Regulares Societatis IESV instituti fue-

runt à S.Ignatio de Loyola nobili Cantabro, & eorum Congregatio ſub propria regula approbata à Paulo III. conſtit.25. incip. Regimini 5. Calend. Octobris 1540. apud Laert.Cherub.in Bullario tom.1.pag.653.cum limitatione, vt non plures eſſent Religioſi quam ſexaginta, quam poſtea ſuſtulit, & ſine limitatione confirmauit ſub die 14. Martij 1545. Confirmarunt eandem ſucceſſores, videlicet Iulius III.conſtit.9.incip.Expoſuit 12. Calend. Auguſti 1550. apud Laert.Cherub.tom.1. pag.699.& Gregorius XIII. conſtit.89.incip.Aſcendente 8.Calend. Iunij 1584. apud eundem Laert. Cherub. tom.2. pag.472. & Gregorius XIV. conſtit.10. incip. Eccleſiæ 4. Calend. Iulij 1591. apud eundem Laert. Cherub. tom.2. pag.696.

4 Clerici Regul. Societatis IESV in tres diuiduntur claſſes. Approbatorum ſcilicet, Formatorum, & Profeſſorum. Approbati ſunt illi, qui exacto biennio nouitiatus vota Scholaſticorum emittunt, paupertatis, caſtitatis, & obedientiæ, ſimplicia tamen, ſiue iſti futuri ſint Sacerdotes, ſiue in ſtatu laicali remanſuri titulo Coadiutorum temporalium. Formati ſunt Religioſi Coadiutores quos vocant ſpirituales in ſpiritualibus exercitijs circa proximos occupati, in audiendis Confeſſionibus, celebrandis, & miniſtrandis Sacramentis, pacificandis diſſidentibus, &c. Fiunt hi ex Scholaſticis Approbatorum: ſunt etiam ex his Coadiutores temporales formati, ideſt qui gradum hunc habent, in quo conſiſtant, & cum tribus tantum votis ſimplicibus, itaut nec ipſi nec Coadiutores formati aliquid addant ſubſtantiale ſupra Approbatorum homines niſi quod incapaces ſunt dominij, condendi teſtamenta, hæreditates adeundi dum ſunt intra Societatem, nam ab ea expelli poſſunt, vt quotidie expelluntur, ſed grauioribus ex cauſis.

5 Clerici Regulares Societatis Ieſu Approbati & Formati Coadiutores tam ſpirituales quàm temporales, poſtquam emiſerint dicta tria vota ſimplicia, verè & propriè ſunt Religioſi, vt definiuit ſanctæ mem. Gregorius XIII. in Conſtit. incip. Quanto fructuoſius Calend. Februarij 1582. & in alia incip. Aſcendente, ſupra citata, in qua decernit tria illa vota ſimplicia eſſe verè ſubſtantialia, contradictiones excitatas temerarias pronunciat, inſtitutumque huius Societatis impugnari prohibet: tradunt Nau. comment.1. de Regular. nu. 19. Mandoſ.conſil.14.nu.3. & ſeqq.Fr. Emman. quæſt. Regul.tom.1. q.1.art.4. & quæſt. 56.art.1. Carol. Tapia in d. auth. ingreſſi, verbo monaſteria cap.10. num.8. Azor. inſtit. moral p.1. lib.13. cap.7. verſ. Gregorius, Ioan. à Cruce de ſtatu Relig. lib.1. cap.2. concl.5. verſ. ex dictis, Nicol.Garc. de benefic.part.7. cap.10.nu.53. verſ.& clarius patet, Aldrete in allegat. pro omnimoda Regul.exempt.p.2.cap.7.nu.5. Sanch. de Matrim.lib.7. diſp.25.num.55. & in præcepta Decalogi tom.2. lib.5. cap.1. me citato Tamburin. d. tom.2.diſp.2. quæſt.30. num.8. Rota in nullius ſeu Caputaquen. penſionis 18. Aprilis 1616.coram bonæ mem. Mattheo Andræa cuius meminit Ioann.Maria Nouar. in lucerna Regul. dicto verbo Ieſuitæ, num.34. cum ſeqq.

6 Clerici Regulares Societatis Ieſu non emittunt tria illa vota ſimplicia (quicquid ſit quoad ipſos emittentes, qui quantum in eis eſt, remanent perpetuò obligati) irreuocabiliter quoad ipſam Societatem, cuius Superior Generalis poterit eos ſemper dimittere cum cauſa etiam abſque illorum culpa iuxta ſtatuta dictæ Religionis, & confirmationes Apoſtolicas. Vnde vt maiorem Societas haberet libertatem, illos ſi opus eſſet, cum minori offenſa dimittendi, ſapienter fuit pro-

7 uiſum, vt illis liceret retinere bona ſua, & beneficia, ne poſtea dimiſſi eis priuati remanerent, vt in Conſtit. part.4.cap.4.lit.E.& p.6.cap.2. lit.H. quæ ratio expreſſè legitur in dicta Conſtit.Gregorij XIII. incip. Aſcendente, quod his temporibus, & in hac Religione ſpeciale eſt, ac diuerſum ab alijs Religionibus, vt in puncto tradunt Vaſquez part.2. tom.2.diſp.165.num.104. in fine, Molin.de iuſtit.tract.2. diſp.139.col.3.verſ. illi qui finito, Leſſi.in ſimili tract. lib.2.cap.4. dub.5. num.27. Ludou.Miranda in man. Prælat.tom.1. quæſt.10.in concl. & reſp. ad 1. Ribadenera in tract. de ratione inſtituti Societatis, cap.18. Nicol.Garc. d.p.7.cap.10.num 62.

8 Clerici Regulares Societatis Ieſu ſunt alij profeſſi trium votorum ſolemnium, caſtitatis, paupertatis, & obedientiæ, alij obedientiæ addunt quartum circa miſſiones ex ſummi Pontificis decreto. In his præcipuè ſita eſt Societas, legendo, concionando, diſputando, proximum iuuando, tum inter Fideles, tum inter infideles ætatem abſumunt. Alij etiam profeſſi poſt ipſam profeſſionem vota ſimplicia emittunt, vt non ambiendi vllam, nec in Societate, nec extra Societatem, niſi obligentur ab eo qui poſſit, non conſentiendi vt paupertas Societatis relaxetur, ſed curandi, vt ſemper ſtringatur, manifeſtandi Præpoſito Generali Societatis, vel Societati ipſi qui Dignitates ambierint, audiendi conſilia Generalis, vel illius, quem ipſe deputet ad rectam animi, & officij ſui rationem, quando ſibi ſua meliora non viſa fuerint, ſi eligi contingat in dignitatem aliquam extra Societatem, de omnibus his latè Sanch. in præcepta Decalog. tom.2. lib.6. cap.18. Suar. tom.4. de Relig. tract.10. lib.6. cap.4. vſque ad 11. Lezana in ſum. q. Regul. tom.1. cap.4. num.9. & 10. vbi latè.

9 Clerici Regulares Societatis Ieſu officium diuinum priuatim non communiter recitant, Paulus III. in d.conſtit.25. incip. Regimini 5. Calend. Octobr.1540. apud Laert.Cherub. in Bullario tom.1. pag.653.

10 Clerici Regulares Societatis Ieſu non poſſunt conſentire electioni de ſe factæ ad eccleſiaſticas dignitates abſq; Præpoſiti licentia Idem Paulus III. conſtit.48. incip. Licet 15. Calend. Nouembris 1549. apud Laert. Cherubin. d. tom.1. pag 687.

11 Clerici Regulares Societatis Ieſu confeſſiones ſecularium audire poſſunt. Idem Paulus III. dicta conſt.48. dummodo tamen ab Epiſcopis per examen, ſi illis videbitur neceſſarium, aut aliàs idonei iudicentur, & approbationem obtineant, quia comprehenduntur decreto Concilij cap.15. ſeſſ.23. de reformat. *S.Cong.Conc. ſub die 20. Iulij* 1659. teſte Sellio in ſelect. Canon. c.81. num.6. Non tenentur tamen deferre ſuperpelliceum dum audiunt confeſſiones. *S.Cong.Epiſcop.& Regul.* 25. *Aprilis* 1586. referente Sellio d.cap.81. nu.5. Abſoluere à caſibus reſeruatis minimè poſſunt etiam vigore Maris magni. *S. Cong. Conc.* cuius meminit Nicol. Garc. de benefic.part.3. cap.2. num.268.

12 Clerici Regulares Societatis Ieſu ad proceſſiones accedere non tenentur, nec ad id cogi poſſunt. Gregorius XIII.conſt.36. incip. Quęcunque 22. Septemb.1576. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom.2. pag.404.

13 Clerici Regulares Societatis Ieſu à ſolutione & præſtatione decimarum, & aliorum onerum quorumcunque eximuntur. Gregor. XIII conſtit.51. incip. Paſtoralis 1. Ianuarij 1578. Leo verò XI. in ſua Conſt. incip. Impoſiti nobis ſub die 23. Aprilis 1605. Motu proprio, & ex certa ſcientia ſtatuit vt ex tunc deinceps perpetuis futuris temporibus Societas Ieſu, & illius domus etiam probationum, atque collegia, & loca quæcunque vbiuis locorum in Regnis Caſtellæ & Legionis exiſtentia ratione prædiorum, poſſeſſionum, vinearum, oliuetarum, terrarum, hortorum, & bonorum quorumcunque acquiſitorum, & acquirendorum, & eorum quæ locare, & arrendare ſolent, vel per proprios colonos, aut proprijs manibus excolunt nec non pecorum & aliorum animalium, loco decimæ, vigeſimam partem ſoluere teneantur, & obligati exiſtant, exceptis hortis, & viridariis, quæ apud eorum domos, ſeu collegia habent. De terris autem, prædiis, & poſſeſſionibus, quæ titulo locationis ab alijs conduxerunt, & ipſi colant, aut coli

faciant, integram decimam persoluere debeant. Et licet Gregorius XV. per suam constit. emanatam sub die 15. Februarii 1622. videatur primam Leonis XI. reducere ad terminos alterius Gregorij XIII. Nihilominus S.D.N. Vrbanus VIII. in sua Constit. incip. Aliàs à felicis record. sub die 20. Nouembris 1623. Motu proprio & ex certa scientia Gregorij XV. litteras, omniaque, & singula in eis quomodolibet contenta perpetuò reuocauit.

14 Clerici Regulares Societatis Iesu habent vsum Altaris portatilis. Gregorius XIII. constit. 57. incip. Vsum Altaris 1. Octobris 1579. apud Laert. Cherubin. tom. 2. pag. 433.

15 Clerici Regulares Societatis Iesu à quocunque Episcopo extra tempora, & interstitijs non seruatis Ordines suscipere possunt. Gregorius XV. constitut. 7. incip. Pium 21. Septembris 1582. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 461.

16 Clerici Regulares Societatis IESV absque licentia ab ea discendentes, censentur apostatæ. Gregorius XIII. in d. constit. incip. Ascendente, apud Laert. Cherubin. tom. 2. pag. 472.

17 Clerici Regulares Societatis IESV sacris Ordinibus non initiati, verbum Dei prædicant, Gregorius XIII. Constit. 95. incip. Vigore, 20. Nouembris 1584. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 481.

18 Clerici Regulares Societatis IESV, nomen hoc in
proprium retinent. Superiorum electio est penes Præ-
19 positum Generalem. Et post emissionem votorum ad
20 Carthusiensem dumtaxat Ordinem transire possunt.
Gregorius XIV. Constit. 10. incip. Ecclesiæ, 4. Kalend.
Iulij 1591. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 696.

21 Clericorum Regular. Societatis IESV Religio nouitios recipit etiam non seruata forma Constitutionis P. Sixti V. Gregorius XIV. constit. 15. incip. Exponi, 30. Augusti 1591. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 704.

22 Clericorum Regularium Societatis IESV Religio est verè ex Ordinibus Mendicantibus, eorumque gratiis, & priuilegiis tam concessis quàm concedendis perfruitur. Pius V. constit. 171. incip. Dum indefessæ, 7. Iulii 1571. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 543.

Clerici Regulares Societatis IESV comprehenduntur sub decreto, quo cauetur vt nullibi recipiatur Conuentus Regularium, nisi præter alia ad id requisita duodecim saltim Fratres in eis degere, & competenter sustentari valeant, itavt aliqua subsint iurisdictioni Ordinari i. *S. Congr. Conc. super decretis de celebrat. Missar. dub. 18. de anno* 1626. post meum tract. de officio Episcopi pag. 11.

Clerici Regulares Societatis IESV excepti sunt decreto Concilii sess. 25. de Regularib. cap. 16. quoad obligationes, & renuntiationes, adeò vt hæ etiam ab eorum Nouitijs quandocunque & sine cuiusuis licentia factæ nullitati dicti decreti minimè subiaceant. *S. Cong. Conc. in Neapolitana* 20. *Martij* 1621. teste Sellio in select. Canon. cap. 19. num. 15. quem refero in collect. ad d. cap. 16. num. 29.

23 Clericorum Regularium Societatis IESV Ordo habebat anno 1608. vt testatur Ribadenera in suo illustrium scriptorum Religionis Societatis IESV, catalogo, prouincias 29. cum duabus Viceprouincijs, Domos professas 21. Collegia 259. Domos probationum, siue Nouitiorum separatas 33. Domos & residentias 96. socios penè 15000. subest tota familia vni Generali, eique perpetuo, & à quo Præpositi Domorum, Prouinciarum, Rectores Collegiorum, Prouinciales item eliguntur. In hæreticis, & infidelibus ad Catholicam Fidem reducendis & maximè in remotissimis regionibus plurimum & laudabiliter elaborarunt strenuissimi huius sanctæ Societatis milites, vt constat ex annuis relationibus per illus transmissis ex Mogore, Synis, Cocincina, Iaponia, Philippinis, Æthiopia, & vtraque India Orientali & Occidentali, quas præ manibus habemus, & in lucem ediderunt Franciscus Bencius, Ioannes Antonius Valtrinus, Ioannes Franciscus Caretonius, Sebastianus Barettarius, Philibertus Monetus, Balthasar Costa, Didacus Antunez, Emmanuel Pinetius, Franciscus Eugenius, Franciscus Vas, Gabriel de Mattos, Gaspar Coelho, Gaspar Luylius, Gaspar Paez, Gregorius Lopez, Hieronymus Maiorica, Iacobus Surius, Ioannes Baptista Bonellus, Ioannes Baptista de Machaud, Ioannes Bollādus Ioannes Brebeut, Ioannes de Sylua, & alij.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Clericis Regul. Minoribus agentes.*

2 *Clerici Regulares Minores quando & à quib. instituti?*

3 *Vota quatuor substantialia emittunt Clerici Regulares Minores.*

4 *Priuilegijs Clericorum Regularium Theatinorum gaudent Clerici Regul. Minores.*

5 *Confirmationem suarum Constitutionum obtinuerunt à Paulo V. Clerici Reg. Minor.*

6 *Habitu Clericali ex panno vili vtuntur Clerici Regulares Minores.*

Clerici Regulares Minores.

COLLECT. CLXX.

1 De Clericis Regularibus Minoribus Siluest. Matul. in occeano Relig. lib. 5. pag. 437. Sorb. in compendio priuileg. in prælud. vbi recenset Ordines Regulares, Carol. de Tapia in auth. ingress. C. de sacros. Eccles. verbo Monasteria, cap. 14. Fr. Ferdinandus Camargo in epith. historiali Ecclesiæ militantis sub ann. 1587. fol. 316. verso, Lezan. in sum. quæst. Regular. tom. 2. c. 4. nu. 16. & num. 23. vbi de voto non petendi Prælaturas extra Religionem, Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 4. nu. 88. Ioseph. Micheli en el thesoro de Religiones fol. 113. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Clerici Regulares, num. 11.

2 Clerici Regulares Minores instituti fuere ab Augustino Adorno Sacerdote Ianuensi, cum Augustino & Francisco de Caracciolis Sacerdotibus Neapolitanis sub propria Regula anno 1588. Pontifice Sixto V. Imperatore Occidentis Rodulpho II. Orientis tyranno Amurate III. Moritur sanctissimo fine Neapoli P. Augustinus Adornus biennio ferè post fundationem, & sepultus est in Ecclesia sanctæ Mariæ Maioris, ibique etiam P. Franciscus Caracciolus, qui in sæculo dicebatur Ascanius, cum magna sanctitatis opinione. P. autem Augustinus Caracciolus in seculo Fabritius Romæ obijt, & in Ecclesia S. Laurentij in Lucina sepultus est.

3 Clericorum Regul. Minorum Ordinem approbauit, indulsitque vt eius Religiosi emitterent quatuor vota substantialia, nempe paupertatis, castitatis, obedientiæ, ac non procurandi dignitatem vllam extra Religionem, nec acceptandi nisi ex iussu Summi Pontificis, itē vt ministrare possent Sacramenta Ecclesiastica, recitare Diuinum Officium secundùm vsum S.R.E. & vt in communi, ac clericali habitu viuerent. Sixtus V. constit. 81. incip. Sacræ Religionis 1. Iulij 1588. apud Laert. Cherub. in Bullario pag. 629.

4 Clerici Regulares Minores gaudent priuilegijs Clericorum Regularium Theatinorum, Gregorius XIV. Constit. 2. incip. Romanus, 18. Februarij 1591. apud Laert. Cherub tom. 2. pag. 687.

5 Clerici Regulares Minores confirmationem suarum Constitutionum obtinuerunt à Paulo V. const. sua, incip. Decet, sub dat. Tusculi 8. Octobris 1612.

6 Cle-

6 Clerici Regulares Minores vtuntur habitu clericali ex panno vili, reguntur ab vno Præposito Generali, qui prius durabat ad triennium, nunc verò ex dictis Constitutionibus confirmatis eligitur ad sexennium. Sunt per Italiam, & Hispaniam, habent prouincias tres, Neapolitanam, Romanam, & Hispaniam, in quibus numerant 24. Monasteria. Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 19. de Religion. num. 45.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Clericis Regularibus ministrantibus infirmis agentes.*
2 *Clerici Regulares ministrantes infirmis quando & à quo instituti?*
3 *Clericorum Regular. ministrantium infirmis Ordo cum quatuor votis solemnibus, & exemptione à iurisdictione Ordinariorum approbatur.*
4 *Clerici Regulares huiusmodi seruiunt infirmis tam circa corporalia quàm spiritualia, & à ministerio infirmorum etiam Sacerdotes non dispensantur.*
5 *Clerici Regulares ministrantes infirmis ante expletum decennium, nisi ex causa quinquennio elapso, ius suffragij non habent.*
6 *Clerici Regulares ministrantes infirmis ad Carthusianos transire prohibentur non obtenta licentia à Sede Apost.*
7 *Aristocratia gubernatur Ordo Clericorum Regularium ministrantium infirmis.*
8 *Vota solemnia & simplicia quot emittant Clerici Regul. ministrantes infirmis.*
9 *Domus professa Clericorum Regularium ministrantium infirmis non possunt habere redditus, nec bona stabilia.*
10 *Habitus quo vtuntur Clerici Regul. ministrãtes infirmis.*
11 *Præpositus Generalis Clericorum Regul. ministrantium infirmis eligit superiores omnes, cum voto tamen consultiuo ad maiorem numerum quatuor Consultorum, qui illi semper assistunt.*

Clerici Regulares ministrantes infirmis.

COLLECT. CLXXI.

1 DE Clericis Regularibus ministrantibus infirmis Siluest. Marul. in occeano relig. lib. 5. pag. 429. Fr. Emman. quæst. regul. tom. 1. q. 2. art. 15. Carol. Tapia in authent. ingressi, C. de sacros. Eccles. verbo Monasteria cap. 13. Lezana in summa quæst. Regul. to. 2. c. 4. nu. 24. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disput. 24. q. 4. num. 73. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Clerici Regulares num. 12. cum seqq. Sanctius Cicatellus in vita Camilli de Lellis fundatoris. Iulianus Francardellus in Chronica huius Religionis, quam euulgauit Cosmus Lenza eiusdem alumnus.

2 Clerici Regulares ministrantes infirmis instituti fuerunt à Camillo de Lellis Sacerdote Neapolitano ex oppido Bochianico diœcesis Theatinen. oriundo, anno 1586. Pontifice Sixto V. Imperatore occidentis Rodulpho II. tyranno Orientis Amurate III. quo tempore eorum congregatio sub instituto simplicis Congregationis approbata fuit ab eodem Sixto V. constit. 15. incip. Ex omnibus 18. Martij eiusdem anni.

3 Clericorum Regul. ministrantium infirmis Congregatio sub instituto Religionis cum quatuor votis solemnibus, & exemptione à iurisdictione Ordinariorum, approbata fuit à Gregorio XIV. const. 17. incip. Illius 11. Kalend. Octobris 1591. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 2. pag. 706.

4 Clerici Regulares ministrantes infirmis tam circa corporalia quàm spiritualia seruiunt infirmis in hospitalibus, & prohibentur administrationes reddituum hospitalium procurare, & à ministerio infirmorum etiã

5 Sacerdotes non dispensantur: & ante expletum decennium nisi ex causa, quinquennio elapso, ius suffragij non habent. Clemens VIII. constit. 75. incip. Supernæ 4. Kalend. Ianuarij 1604. apud Laert. Cherubin. tomo 3. pag. 107.

6 Clerici Regulares ministrantes infirmis etiam ad Carthusianos transire prohibentur non obtenta licentia à Romano Pont. Paulus V. const. 120. incip. Romanum 16. Maij 1606. apud Laert. Cherub. to. 3. pag. 202. Et aristocratia gubernatur eorum Ordo. Tamburin. de iure Abbatum tom. 3. disp. 1. quæst. 2. num. 13.

8 Clerici Regulares ministrãtes infirmis habent multa desumpta à Patribus Societatis IESV. imprimis nouitiatum per biennium, professionem quatuor votorum, castitatis, paupertatis, & obedientiæ. item de perenni ministerio ægrotantibus exhibendo etiam peste laborantibus. Addunt deinde professi vota quatuor simplicia, primum non consentiendi vt quicquam mutetur in modo seruiendi infirmis sibi per Bullas Apostolicas decretis: secundum non consentiendi, vt redditus hospitalium ab ipsis possideantur tertium non procurandi, nec acceptandi aliquam Prælaturam, vel dignitatem intra vel extra Religionem nisi imperetur sub peccato ab eo, qui imperare potest: quartum manifestandi Religioni, seu Consultæ, quam maiorem appellant, si quem sciant huiusmodi Prælaturas, vel dignitates procurare; de quo Lezana in sum quæst. Regul. tom. 2. cap. 4. nu. 18.

9 Clericorum Regul. ministrantium infirmis Domus professæ non possunt habere redditus, nec bona stabilia, si excipiatur locus aliquis, puta villula, in qua senes & ægroti spatiari possint, & à laboribus recreari. Professos tamen ad Sacerdotium destinatos in Domibus Nouitiatuum, vel alijs distinctis Domibus, donec Presbyteri Ordinentur ex illarum perpetuis redditibus viuere posse statuit Vrbanus VIII. const. 10. incip. Sacrosanctæ 11. Kalend. Februarij 1623. apud Angel. Mari. Cherub. in Bullar. tom. 4. pag. 23.

10 Clericorum Regul. ministrantium infirmis habitus conuenit cum habitu Patrum Societatis IESV, distinguitur tamen ille ab hoc Patrum Cruce, quam ex panno canusino in pallio ad dexterum latus circumferunt. Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 19. de Religionibus num. 53.

11 Clericorum Regul. ministrantium infirmis Præpositus Generalis eligebatur ad sexcennium, nunc verò durat tantùm ad triennium, à quo Superiores omnes eliguntur cum voto tamen decisiuo ad maiorem numerum quatuor Consultorum, qui illi semper assistunt, & de quorum omnium electione. Vrbanus VIII. constit. 85. incip. Romanus 29. Aprilis 1628. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. 98. Diuiduntur in quinque prouincias per Italiam & Siciliam vbi enumerant domicilia 25. modo incipiũt habitare Matriti.

SVMMARIVM.

1 *Missam seu Officium defunctorum non potest Clerus Ecclesiæ Cathedralis celebrare in Ecclesijs Regularium illis inuitis.*
2 *Clerus Ecclesiæ Cathedralis dignior est clero Ecclesiæ Collegiatæ, vel Parochialis.*
3 *Canonici aliarum Ecclesiarum non debent cum Clero Cathedralis incedere.*
4 *Rectoribus, Portionarijs, Vicarijs, ac clero Ecclesiarum Parochialium præcedit vniuersus Clerus Ecclesiæ Cathedralis, etiam in proprijs Curatorum Ecclesijs.*
5 *Procuratores Cleri ad omnia, quæ accedere possint, constituti, ad particularia negotia constituti censentur.*
6 *Clerus in processionibus non mixtus, sed distinctus incedere debet.*

7 Con-

7 *Confraternitatibus quibuscumque debet semper pracedere Clerus.*

8 *Pracedentiam semper debet habere Clerus secularis supra omnes Regulares etiam in ipsorum Regularium Ecclesiis.*

9 *Officium defunctorum super cadauera in Ecclesijs Regularium debent facere ipsi Regulares, non vero Clerus secularis.*

10 *Clerus Regularis non est in processionibus immiscendus cum Clero seculari.*

11 *Clerus Parochialis Ecclesia debet incedere in processionibus cum Rectore ipsius Ecclesia.*

12 *Clerus & alij vocati ad funus conueniri debent in Ecclesia Parochiali.*

Clerus.

COLLECT. CLXXII.

1 Clerus Ecclesiæ Cathedralis non potest in Ecclesijs Regularium illis inuitis celebrare Missam, seu Officium defunctorum. *S. Cong. Rit. in Buuntina* 10. *Iunij* 1612. quam refert Sellius in selectis Canon. cap. 3. num. 86.

2 Clerus Ecclesiæ Cathedralis dignior est Clero Ecclesiæ Collegiatæ, vel Parochialis, & debet habere digniorem locum in processionibus, licet tardius compareat. *S. Cong. Rit. sancti Seuerini* 1. *Septembris* 1607. cuius meminit Sellius d. cap. 3. num. 87.

3 Clerus Ecclesiæ Cathedralis vnitus in vltimo loco incedere debet in processionibus, nec Clerus, vel Canonici aliarum Ecclesiarum debent cum Clero Cathedralis incedere. *S. Cong. Rit. in Andrien.* 30. *August.* 1604. de qua Sell. d. cap. 3. num. 88.

4 Clerus vniuersus Ecclesiæ Cathedralis præcedere debet omnibus Pastoribus Portionarijs, Vicarijs, ac Clero Ecclesiarum Parochialium. *S. Cong. Rit. in Terulen.* 12. *Aprilis* 1603. Etiam in proprijs Curatorum Ecclesijs. Eadem *S. Cong. Rit. in Sutrina* 2. *Augusti* 1630. Nam post Canonicos sedere debet Rector Parochialis in sua propria Ecclesia. Eadem *S. Cong. Rit. in Turritana* 14. *February* 1632. penes Sellium d. cap. 3. nu. 89.

5 Clerici procuratores ad omnia quæ accidere possint constituti, ad particularia negotia constituti censentur, & in Synodo interesse non possunt. *S. Cong. Episcop. & Regul. die* 21. *Martij* 1589. apud Sellium in d. cap. 3. num. 90.

6 Clerus in processionibus non mixtus, sed distinctus incedere debet, ita vt omnes Ecclesiæ separatæ cum cruce sua incedant in loco ex debito, iuxta antiquitatem, & fundationem, & vltimus, ac dignior locus primariæ Ecclesiæ reseruandus est. *S. Congreg. Rit. in Giennen.* 24. *Septembris* 1605. referente Sellio d. cap. 3. nu. 91.

7 Clerus debet semper precedere quibuscunque Confraternitatibus laicorum. *Sacra Cong. Rit. in Eluen.* 10. *Ianuary* 1604. in resp. ad 6. dubium, quam citat Sellius d. cap. 3. num. 92.

8 Clerus secularis debet semper, & in omni loco habere præcedentiam supra Regulares etiam in ipsorum Regularium Ecclesijs ex vniuersali Ecclesiæ consuetudine. *S. Cong. Rit. in Hispaniarum* 17. *Nouembris* 1600. *& in Elboren.* 28. *Septembris* 1602. *& in Castella & Legionis* 30. *Augusti eiusdem anni, & 6. Decembris* 1603. *& in Mexicana* 30. *Septembris, &* 5. *Octobris* 1614. *& in Tullen.* 12. *Martij* 1616. *& in Firmana terra sancta Victoria* 31. *Martij* 1618. quarum meminit Sellius d. c. 3. num. 93.

9 Clerus secularis postquam Christi fidelium Cadauera in Fratrum Religiosorum Ecclesijs sepelienda associauerint, in eisdem Ecclesijs super iisdem cadaueribus Officium defunctorum, Psalmos, Responsoria, aliasue preces, vel orationes recitare, aut psallere non potest, sed ab ipsis Fratribus duntaxat hæc omnia peragenda sunt. *S. Cong. Episc. & Regul. in Turritana* 24. *Nouembris* 1617. teste Sellio d. cap. 3. num. 94.

10 Clericus Regularis non est in processionibus immiscendus cum Clero seculari. *Sacra Cong. Rit. in Neapolitana* 7. *Iunij* 1612. apud Sellium d. cap. 3. num. 95.

11 Clerus Parochialis Ecclesiæ debet incedere in processionibus cum Rectore ipsius Ecclesiæ, non autem Rector potest ire cum Archipresbytero Ecclesiæ collegiatæ. *S. Cong. Rit. in Syracusana* 17. *Nouembr.* 1607. de qua mentionem fecit Sellius d. cap. 3. num. 96.

12 Clerus, & alij vocati ad funus conueniri debent ad Ecclesiam Parochialem, vel in aliam Ecclesiam iuxta loci consuetudinem, & nullo modo permittendum expectari per vias, vel ad domum defuncti, non obstante contraria consuetudine expectandi per vias, vel ad domum defuncti. *Sacra Cong. Rit. in Thelesina* 12. *Februarij* 1633. vt per Bonsadin. in thesauro Canon. decis. resol. 5. num. 8.

Cluniacenses Monachi, vide in verbo Monachi Cluniacenses, collect. 485.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de coadiutorijs & coadiutoribus agentes.*

2 *Ciuitatem ingredi Pontificaliter non licet coadiutori Episcopi cum futura successione.*

3 *Cruce in diuinis, & in functionibus Pontificijs, & dum incedit per Vrbem non debet vti coadiutor Archiepiscopi cum futura successione.*

4 *Cappa vti potest coadiutor Pontificalia in Ecclesia exercens absente Archiepiscopo, præsente Archiepiscopo vti debet mantelleto, & rochetto.*

5 *Mozzetta, & rochetto non licet vnquam vti coadiutori Archiepiscopi, etiam absente Archiepiscopo.*

6 *Canonici sunt compellendi vt coadiutori Episcopo solemniter celebranti, & Pontificalia exercenti semper assistant.*

7 *Canonici non debent accedere ad circulos, quando Pontificaliter celebrat Episcopus coadiutor.*

8 *Confessionem vt faciat coadiutor Episcopus cum Sacerdote celebrante decet.*

9 *Benedictionem Episcopalem dare debet coadiutor Episcopus in fine Missæ.*

10 *Benedicere populum coadiutori Episcopo licet dum per ciuitatem incedit, de licentia tamen Archiepiscopi coadiuti.*

11 *Canonici quomodo obuiam ire debent coadiutori Episcopo ad Ecclesiam Pontificaliter accedenti.*

12 *Indulgentias largiendi facultatem non habet coadiutor Episcopus.*

13 *Coadiutor Episcopus in synodo Prouinciali debet sedere inter Episcopos Prouinciales loco sua promotionis.*

14 *Vexillifero Ciuitatis Bononien. debet præcedere coadiutor Archiepiscopi illius Ciuitatis.*

15 *Limina Apostolorum visitare tenetur coadiutus, & non coadiutor.*

16 *Episcopum coadiutum à residentia non liberat coadiutoris concessio.*

Coadiutor Archiepiscopi, seu Episcopi.

COLLECT. CLXXIII.

1 De coadiutoribus Quaranr. in sum. Bullarii verbo Archiepisc. auctoritas auctor. 13. Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 5. §. 9. Nicol. Garc. de benefic. part. 4. cap. 5. Melch. Lotter. de re benefic. lib. 2. quæst. 25. Sebasti Cæsar.

Cæsar. in relect. de eccles. hyerarchia par. 4. disp. 14. §. 9. Machado eo su perfetto Confessor. tom. 2. lib. 4. tract. 18. documen. 2. Ego de Canonic. & Dignitatibus cap. 29. per tot. & de iure ecclesiast. vniuerso lib. 3. cap. 10.

2 Coadiutori Archiepiscopi cum futura successione non licet ingredi ciuitatem Pontificaliter, quia licet sit coadiutor cum futura successione, ex quo tamen non habet ius in re, sed ad rem, non debet recognosci tanquam superior, & caput, sed vti coadiutor, & eo magis, quia contingere potest vt non succedat in Episcopatu, sed prior moriatur.

3 Item ipse non debet vti Cruce in Diuinis, nec in functionibus Pontificijs, nec dum incedit per Vrbem: cum Crux sit signum, & ornamentum dignitatis, & iurisdictionis, & coadiutor vtraque careat.

4 Item coadiutor Pontificalia in Ecclesia exercens, absente Archiepiscopo vti potest cappa, cum ea sit tantum ornamentum Episcopalis dignitatis, præsente autem Archiepiscopo vti debet mantelletto, & rochetto: nec licet vnquam coadiutori vti Mozzetta & rochetto, etiam absente Archiepiscopo, cum hoc proprium sit eius, penes quem est dignitas, & iurisdictio. Nec potest sedere coadiutor in sede coadiuti, cum vna sedes non capiat duos.

6 Item Canonici sunt compellendi vt coadiutori Episcopo solemniter celebranti, & Pontificalia exercenti semper assistant: alioquin indecorum videretur si Episcopus sine Canonicorum assistentia celebraret; necnon videretur esse contra decretum Concilij Trident. quod extensiuè huic etiam casui accommodari potest.

7 Item Canonici non debent accedere ad circulos, cum ipsi circuli deoorent membrorum vnionem ad ipsum caput, & constat coadiutorem non debere esse caput.

8 Item decet vt coadiutor Episcopus Confessionem faciat cum Sacerdote Canonico celebraore: & vt idem quoque benedicat in fine Missæ, ne populus Diuinis assistens benedictione Episcopali defraudetur, & iam est vsu receptum vt Episcopus benedicturus faciat etiam Confessionem cum celebrante.

10 Item licet coadiutori, de licentia tamen Archiepiscopi, benedicere populum dum per ciuitatem incedit.

11 Item maximè decet vt Canonici prodeant obuiam coadiutori Episcopo ad Ecclesiam Pontificaliter accedenti ad ostium Ecclesiæ, eumque descendentem ad idem ostium deducere, imo esset valdè commendandum, si nonnulli Canonici officij & vrbanitatis gratia ad ipsius coadiutoris ædes accederent.

12 Item coadiutor non habet facultatem largiendi Indulgentias, & sic ex nomine Archiepiscopi, si quas Archiepiscopus concedere voluerit, sunt publicandæ. *S. Congr. Rit. nomine Cardinalium Paleotti, & Veronen. sub die 31. Ianuarij 1561.* quam referunt Prosper. de Augustino in addit. ad Quarant. in sum. Bullarij verbo Archiepiscopi auctoritas, auctor. 13. num. 12. in fine, Piasec. in praxi Episcop. part. 1. cap. 1. num. 10. Campan. in diuersorio Iuris Canonici, rub. 7. cap. 6. nu. 107. Ego ipse de iure eccles. vniuerso lib. 3. cap. 10. nu. 35. & eam Hispanico sermone vertit Machado eo su perfetto Confess. tom. 2. lib. 4. tract. 18. docum. 2. num. 4.

13 Coadiutores Episcoporum Veronen. & Trident. in Synodo Prouinciali Aquileien. debent inter Episcopos Prouinciales loco suæ promotionis sedere, cum propriis radijs fulgeant. *S. Cong. Rit. 20. Septembris 1596.* cuius memini d. lib. 3. cap. 10. num. 44.

14 Coadiutor Archiepiscopi Metropolitanæ Bononien. debet præcedere vexillifero, eiusdem ciuitatis. *Sacra Cong. Rit. in Bononien. 4. Maij 1592.* de qua memini d. lib. 3. cap. 10. nu. 45.

15 Coadiutor Episcopus non tenetur visitare limina Apostolorum, sed coadiutus. *S. Congr. Conc. die 4. Augusti 1609.* cuius memini d. lib. 3. cap. 10. num. 45. in fine, & in collect. ad Trident. sess. 24. de reformat. cap. 3. num. 44.

16 Coadiutoris concessio non liberat Episcopum coadiutum à residentia. *S. Cong. Episcop. & Regul. in Niceteren. 7. Septembris 1619.* cuius etiam memini d. lib. 3. cap. 10. num. 29.

SVMMARIVM.

1 *Rectorum Parochialium coadiutores instituti auctoritate Apost. tenentur ad personalem residentiam sicut Rectores ipsi.*
2 *Illiterato, aut inhabili si detur coadiutor, coadiutus per hoc abesse non poterit.*
3 *Parochus, cui datus fuit coadiutor ob infirmitatem, tenetur nihilominus residere in loco, vbi sita est Parochialis.*
4 *Residere tenentur coadiutores etiam perpetui, sicut veri Curati.*

Coadiutor Rectoris Parochialis.

COLLECT. CLXXIV.

1 Coadiutores Rectorum Parochialium instituti auctoritate Apost. tenentur ad personalem residentiam sicut Rectores ipsi. *S. Cong. Conc.* testibus Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 5. §. 9. num. 17. Galct. in margarita casuum Conscient. verbo residentia 1. Piasec. in praxi Episcop. p. 2. cap. 3. num. 27. Campan. in diuersorio Iuris Canon. rub. 7. cap. 6. num. 104. Sanctarell. var. resolut. quæst. 4. num. 17. quos cum alijs refero de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 53. num. 58.

2 Coadiutor si detur inhabili, & illiterato, coadiutus per hoc abesse non poterit, ne sit melioris conditionis stultus quàm litteratus. *S. Cong. Conc.* referente Gonzal. ad reg 8. Cancel. glos. 5. §. 9. num. 30.

3 Coadiutor ratione infirmitatis Parochi licet ei datus fuisset, nihilominus Parochus debet residere in loco, vbi sita est Ecclesia Parochialis. *Sac. Cong. Concil.* penes Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 25. l. 2. §. 2. sub tit. sed an Parochi debeant residere num. 129.

4 Coadiutores etiam perpetui residere tenentur sicut veri Curati, etiamsi alijs beneficijs seruirent in Cathedralibus. *S. Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. de benef. p. 3. cap. 2. num. 167.

SVMMARIVM.

1 *Coadiutor viuente coadiuto non est verè Canonicus.*
2 *Coadiutor extra Ecclesiam Cathedralem in absentia coadiuti tanquam verus Canonicus censendus quoad præeminentias.*
3 *Coadiutor absente coadiuto exercet omnes actus & functiones, quas coadiutus si præsens esset exerceret.*
4 *Canonicus verè efficitur coadiutor post mortem coadiuti.*
5 *Sedere debet in vltimo loco post omnes Canonicos coadiutor viuente coadiuto.*
6 *Locum capta possessionis post mortem coadiuti debet habere coadiutor.*
7 *Possessionem nouam debet capere coadiutor post obitum coadiuti.*
8 *Dignitatis coadiutor idem prorsus statum obtinet quod obtineret coadiutus si præsens esset, & præcedit Canonicis & Dignitatibus inferioribus.*
9 *Curatis Plebanis, & Prioribus Ecclesiarum Parochialium coadiutor in absentia coadiuti præcedere debet.*
10 *Possessores annales, triennales, & decennales sunt coadiutores.*
11 *Coadiutor Canonici si simul sit Rector Ecclesiæ Parochialis*

chialis potest in processionibus incedere cum Canonicis, & non est molestandus tanquam Rector si in suo loco non incedat.

11 *Canonici tenentur inseruire coadiutori in omnibus functionibus Canonicalibus.*

13 *Optionis priuilegio gaudet coadiutor, non sibi sed coadiuto.*

14 *Residere tenentur coadiutores, & Diuinis inseruire.*

15 *Residere tenentur coadiutor etiam in casu, quo coadiutus propter infirmitatem, vel alias legitimè impeditus non teneretur alioquin residere.*

16 *Fori priuilegio gaudet coadiutor positus per Papam, si in aliquo Ordine sit constitutus.*

17 *Coadiutores non intelliguntur comprehensi sub statuto quod ex aliqua causa iubilare facit Canonicos.*

18 *Missas celebrare tenentur coadiutores, quas vigore testamenti, & institutionis capellaniæ ipsi coadiuti celebrare tenentur.*

19 *Coadiutor licet non sit in Sacris potest omnia facere, quæ posset coadiutus cum cappa & cotta si præsens esset.*

20 *Coadiutor non tenentur ad onera Canonicorum iuniorum licet teneatur ad onera sui coadiuti.*

21 *Distributiones quotidianas lucrantur coadiutores absentibus coadiutis ad illorum vtilitatem.*

22 *Distributiones quæ non lucrentur coadiutores?*

23 *Distributiones quotidianas lucrari non possunt coadiutores quando coadiuti sunt præsentes.*

24 *Coadiuti si culpabiles reperti remanserint carcerati interim pro eis non lucrantur distributiones coadiutores inseruientes.*

25 *Coadiutores si ex forma dationis coadiutoriæ ex causa à Iure approbata non tenentur inseruire, distributiones quotidianas lucrantur.*

26 *Coadiutor datus Canonico non ordinato non lucratur fructus, quos coadiutus ob defectum Ordinis amisit.*

Coadiutor Dignitatis, vel Canonici.

COLLECT. CLXXV.

1 COadiutor viuente coadiuto non est verè Canonicus, & præcedentia competit Canonicis, quamuis posterius prouisis, nisi aliud in forma coadiutoriæ, vel statuto, seu consuetudine legitimè præscripta seruetur. *S. Cong. Rit. in Colimbrien. 16. Septembris* 1606. *in 2. dub. & in Taurinen. 10. Nouembris* 1612. *& 13. Iunij* 1614. *& in Brundusina 18. Martij* 1617. *& in Elnen. 20. Aprilis* 1619. *& in Tyrassonen. 13. Iulij* 1619. *& in Dertinen. 26. Septembris* 1620. *& in Cæsaraugustana eadem die & anno, & in Bellunen. 23. Ianuarij* 1621. *& in Taruisana 29. Maij* 1621. quarum meminit Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 3. tit. 18. num. 6.

2 Coadiutor extra Ecclesiam Cathedralem in absentia coadiuto tanquam verus, & proprius Canonicus censendus quoad præeminentias veris Canonicis conuenientes. *S. Congreg. in Pistorien. 15. Martij* 1608. cuius memini de Canon. cap. 29. num. 50.

3 Coadiutor absente coadiuto exercet omnes actus, functiones, & iurisdictiones, quas quocunque iure siue Ordinario siue deuoluto faciat coadiutus si præsens esset. *Sacra Cong. Rit. in Paduana 15. February* 1615. *& in Neritonen. 22. Octob.* 1619. quos refert Aldan. d. tit. 18. num. 7.

4 Coadiutor verè efficitur Canonicus post mortem coadiuti. *S. Cong. Rit. in Terulen. 21. Martij* 1609. penes Aldan. dict. tit. 18. num. 9.

5 Coadiutor viuente coadiuto sedere debet in vltimo loco post omnes Canonicos, & quando aliquas functiones facit, quæ pertinent ad suum coadiutum, vt cantare lectiones, perintonare Antiphonas, &c. pariter debet illas facere in nouissimo loco. *Sac. Cong. Rit. in Colimbrien. 16. Septembris* 1606. *in 4. dub. & in Patina 3. Decembris* 1616. *& in Brundusina 18. Martij* 1617. *& in Casalen. 15. Iulij* 1617. *& in Vicentina 18. Augusti* 1628. *& in Casalen. 10. Decembris* 1619. *& in Elnen. 2. Maij* 1620. quarum memini d. tract. de Canon. cap. 29. num. 24. & de iure eccles. vniu. lib. 3. cap. 10. nu. 66. cum seqq. Et sic non debet coadiutor gradatim ascendere, sed post omnes sedere, statuto contrarium, disponente non obstante. *Eadem S. Cong. Rit in Casalen. 18. Decembris* 1619. *& in Elnen. 7. Augusti* 1622. penes Aldan. d. tit. 18. num. 10.

6 Coadiutor debet habere locum captæ possessionis post mortem coadiuti, & non locum possessionis captæ viuente coadiuto. *S. Cong. Rit. in Terulen. 21. Martij* 1609. cuius memini de Canon. cap. 29. num. 20. cum possessio ab obitu coadiuti annumeranda sit, quamuis prior caderet ad annos viginti. Eadem *Sac. Cong. in Bergomen. 7. Augusti* 1627. apud me de iure eccles. lib. 3. cap. 10. num. 64.

7 Coadiutor debet capere nouam possessionem post obitum coadiuti, nec sufficit prima capta viuente coadiuto. *S. Cong. Rit. in d. Colimbrien. 16. Septembris* 1606. *in 1. dub. & in Patauina 30. Ianuary* 1616. cuius memini d. lib. 3. cap. 10. nu. 61. Superueniente verò titulo Canonicatus post obitum coadiuto censetur sibi mutasse causam possessionis. Eadem Sacra Cong. in d. Colimbrien. At verò si suscepit possessionem Canonicatus viuente coadiuto ex tunc pro tempore quando veniret casus cessationis coadiutoriæ, non indiget noua possessione post obitum coadiuti. Eadem *S. Cong. in Vercellen. 12. Maij* 1612. quam adducit Aldan. d. tit. 18. n. 12.

8 Coadiutor Archidiaconi primæ Dignitatis præcedit omnibus Canonicis absente Archidiacono iuxta formam suæ coadiutoriæ, & absente, vel impedito coadiuto idem prorsus stalum, quod coadiutor si præsens esset, obtineret, habere debet. *S. Congreg. Rit. in Neritonen. 22. Octobris* 1619. *& in Brundusina 29. Maij* 1621. quarum memini de Iure eccles. vniu. lib. 3. c. 10. num. 68. & de Canonicis cap. 29. num. 27.

9 Coadiutor in absentia coadiuti præcedere debet Curatis, Plebanis, & Prioribus Ecclesiarum Parochialium, sicut præcedunt veri Canonici ex forma coadiutoriæ. *S. Cong. Rit. in Pistorien. 15. Martij* 1618. referente Aldano d. tit. 18. num. 11.

10 Coadiutores sunt tuti possessores annales, triennales, & decennales, etiamsi eis non sit data noua possessio post obitum coadiuti si per annum, triennium, vel decennium continuauerint in possessione post obitum coadiuti. *S. Cong. Rit. in Colimbrien. 16. Decembris* 1606. in 3. dub. cuius memini d. tract. de Canonicis cap. 29. num. 43.

11 Coadiutor Canonici, si simul sit Rector Ecclesiæ Parochialis, potest in processionibus incedere cum Canonicis sub eorum Cruce, nec ex eo quod non incedit sub Cruce Rectorum potest tanquam absens puniri in certa portione frumenti, sed duplicis personæ muneri satisfacit. *S. Cong. Rit. in Veronen. 27. Iulij* 1601. teste Aldan. d. tit. 18. num. 12.

12 Coadiutori tenentur Canonici inseruire & ministrare, prout tenerentur inseruire proprio Canonico coadiuto in omnibus functionibus Canonicalibus. *Sac. Cong. Rit. in Casalen. 10. Ianuarij* 1609. de qua memini d. tract. de Canon. cap. 29. num. 53.

13 Coadiutores possunt vti priuilegijs concessis veris Canonicis optandi beneficia ad vtilitatem tamen & commoditatem coadiuti. *S. Cong. Rit. in d. Colimbrien. 16. Decembris* 1606. in 5. dubio penes Aldan. d. titul. 18. num. 13.

14 Coadiutores tenentur residere & Diuinis inseruire. *S. Cong. Concil. sub die 7. Aprilis* 1618. apud Aldan. d. tit. 18. num. 14.

15 Coadiutor tenetur residere etiam in casu, quo coa-

diutus

diutus propter infirmitatem, vel legitimè impeditus non teneretur alioquin residere, aliàs non lucratur distributiones quotidianas, quæ punctantur coadiuto in damnum tamen ipsius coadiutoris. *Sacra Congr. Rit. in Elboren.* 15. *Aprilis* 1606. *& in Patauina* 8. *Maij* 1617. *& in Ceneten.* 4. *Aprilis* 1620. quas refert Aldan. d. tit. num. 15.

16 Coadiutor positus per Papam gaudet fori priuilegio, si in Prima tonsura, vel minoribus Ordinibus constitutus sit. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garcia de benefic. p. 5. cap. 2. num. 98. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 19. de foro comp. num. 26. quos refero de officio, & potest. Episcopi p. 2. alleg. 12. num. 9.

17 Coadiutores non intelliguntur comprehensi in statuto quod ex aliqua causa iubilare facit Canonicos. *Sacra Congr. Rit. in Elboren.* 15. *Aprilis* 1606. *in* 3. *dubio*, cuius memini de iure eccles. vniuerso lib. 3. cap. 5. num. 70.

18 Coadiutores tenentur celebrare Missas, quæ vigore testamenti, & institutionis Capellaniæ ipsi coadiuti celebrare tenentur, quando coadiuti sunt legitimè impediti. *Sacra Congr. Rit. in Patauina*, 3. *Decembris* 1616. apud Aldan. d. tit. 18. num. 17.

19 Coadiutor licèt non sit in Sacris constitutus, potest omnia, & singula facere, & exercere, quæ sine paramentis sacris cum cappa, & cotta facere posset coadiutus si præsens esset. *Sacra Congr. Rit. in Bononien.* 19. *Decembris* 1615. cuius memini de Canonicis cap. 29. num. 52.

20 Coadiutor non tenetur ad onera Canonicorum iuniorum, licèt teneatur ad onera coadiuti, quia licèt sedeat post omnes Canonicos, id non est ex eo quod sit Canonicus iunior, sed quia non est verè Canonicus, & fulget aliena dignitate non propria. *S. Congr. Rit. in d. Colimbrien.* 16. *Septembris* 1606. *in* 7. *dub. & in Elboren.* 15. *Aprilis* 1606. dum tenet Canonicum iuniorem iuxta consuetudinem Ecclesiæ debere supplere Vices hebdomadarij absentis, vel impediti, & non coadiutor, licet sedeat post vltimum Canonicum.

21 Coadiutores lucrantur distributiones quotidianas absentibus coadiutis ad illorum vtilitatem. *S. Congr. Rit. in d. Colimbrien.* 16. *Septembris* 1606. *in* 6. *dub. & in Elboren.* 15. *Aprilis eiusdem anni*, quos citat Aldan. d. tit. 18. num. 20. Et coadiutus si per se deseruiat, non amittit distributiones quotidianas, absente, vel non seruiente coadiutore. *S. Congr. Conc. in Vrbeuetana* 9. *Septembris* 1628 penes Aldan. d. tit. 18. num. 21.

22 Coadiutores non lucrantur distributiones, quæ dantur Canonicis, & Præbendatis propriæ Ecclesiæ quando aliquas Missas celebrant, nisi quando celebrant pro ipsis coadiutis. *S. Congr. Rit. in Patauina* 3. *Decembris* 1616. vt per Aldan. d. tit. 18. num. 22.

23 Coadiutores non possunt lucrari distributiones quotidianas quando coadiuti sunt præsentes. *Sacra Congr. Rit. in Elboren.* 15. *Aprilis* 1606. *in* 3. *dubio*, apud Aldan. d. tit. 18. num. 23.

24 Coadiutores inseruientes non possunt lucrare fructus Præbendæ pro præbendatis coadiutis pro tempore, qui dicti eorum coadiuti culpabiles reperti manserunt carcerati. *Sacra Congr. Conc.* 15. *Decembris* 1618. quam adducit Aldan. d. tit. 18. num. 24.

25 Coadiutores si ex forma litterarum Apostol. coadiutoriæ, nunquam tenentur Horis canonicis inseruire, quandiu aliqua ex tribus causis expressis in c. vnic. de cler. non resid. lib. 6. verè fuerunt impediti, distributiones quotidianas lucrantur, perinde ac si Diuinis interessent. *Sacra Congr. Conc. in Barbastren.* 9. *Nouembris* 1630. cuius memini de iure eccles. vniu. lib. 3. cap. 10. num. 86.

26 Coadiutor datus Canonico non ordinato ad formam statuti requirentis certum ordinem in Canonicis sub pœna amissionis cuiusdam partis fructuum, non lucratur huiusmodi fructus pro coadiuto, quamuis ipse coadiutor esset ordinatus ad formam dicti statuti. *Sacra Congr. Rit. in Barbastren.* 1. *Decembris* 1629. de qua Aldan. d. tit. 18. num. 25.

SVMMARIVM.

1 *Forma litterarum Coadiutoriæ seruanda est.*
2 *Episcopus non potest erigere Coadiutoriam in vim Conc. c. 4. sess. 21. de reform.*
3 *Abbatissa Coadiutrix cum futura successione præferri debet Priorissæ Monasterij.*
4 *Iurisdictio & præeminentia Coadiutricis cessat præsente Coadiuta.*
5 *Distributiones quotidianæ debentur Canonico coadiuto, infirmo, absente, vel non seruiente coadiutore.*
6 *Residere tenentur coadiuti quando coadiutores sunt absentes, vel exempti ex quacunque causa.*

Coadiutoria, Coadiutrix, Coadiutus.

COLLECT. CLXXVI.

1 COadiutoriæ litterarum forma seruanda est. *Sacra Congr. Rit. in Neritonen.* 12. *Octobris* 1619. teste Sellio in select. Canon. c. 22. num. 7.

2 Coadiutoriam erigere non potest Episcopus in vim decreti Conc. c. 4. sess. 21. de reform. Sed vtique cogere Rectorem ad adiungendum sibi tot Sacerdotes, qui sufficiant Ecclesijs in Sacramentis administrandis. *Sacra Cong. Conc.* referente Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. n. 43. quem refero in collect. ad Trid. sess. 21. de reform. c. 4. n. 3. & de officio, & potest. Parochi cap. 11. n. 4.

3 Coadiutrix Abbatissæ cum futura successione præferri debet Priorissæ Monasterij. *S. Congr. Rit. in Verdunen.* 5. *Iulij* 1603. penes Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 3. tit. 18. num. 27.

4 Coadiutricis præeminentia & iurisdictio cessat, præsente Coadiuta. *S. Congr. Rit. etiam in Verdunen.* 18. *Octobris* 1604. quam citat Aldan. d. tit. 18. num. 29.

5 Coadiuto Canonico distributiones quotidianæ debentur, infirmo absente, vel non seruiente coadiutore. *Sacra Congr. Conc. in Vrbeuetana* 9. *Septembris* 1628. vt per Aldan. d. tit. 18. num. 21.

6 Coadiuti tenentur residere quando coadiutores sunt absentes, vel exempti ex quacunque causa. *Sacra Cong. Rit. in Elboren.* 15. *Aprilis* 1606. cuius meminit Aldan. d. tit. 18. num. 30.

SVMMARIVM.

1 *Matrimonium contrahi inter baptizatum, baptizantemque & suscipientem impedit cognatio spiritualis.*
2 *Maritus & vxor suscipientis, baptizatique pater & mater non contrahunt cognationem spiritualem.*
3 *Dispensationibus matrimonialibus sunt exprimendi cognationis spiritualis gradus.*
4 *Mulier, quæ defert puerum baptizandum vsque ad ianuam Ecclesiæ, vbi illum tradit futuro compatri, nullam contrahit cognationem spiritualem.*
5 *Compater designatus quando contrahat cognationem spiritualem?*
6 *Patrini inter se non contrahunt cognationem spiritualem.*
7 *Cognatio ex Catechismo non est sublata per Concilium Tridem.*
8 *Contractu deficiente non contrahitur cognatio spiritualis.*

9 Pro-

9 *Procurator non sibi, sed mandanti contrahit cognationem spiritualem.*
10 *Casus singularis proponitur à Sacra Congr. resolutus.*

Cognatio spiritualis.

COLLECT. CLXXVII.

1 COgnationem spiritualem contrahentes ante Concilij Trident. confirmationem, dummodo non sint ex personis in eiusdem Concilij decretis enumeratis, & inter quas tantum Concilium voluit deinceps contrahi hanc cognationem spiritualem, matrimonij vinculo inter se absque dispensatione aliqua liberè, & licitè copulari possunt: & matrimonia etiam post confirmationem huiusmodi absque dispensatione Sedis Apost. intereas iam contracta valent. Pius V. constit. 14. incip. Sanctissimus 20. Augusti 1566. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 193. & apud me in fine tract. de officio & potest. Episcopi bulla 9. p. 78.

2 Cognatio spiritualis non contrahitur inter maritum, vel vxorem suscipientis, & baptizatum, baptizatique patrem, & matrem, & quascunque alias personas tam ex parte suscipientis quàm baptizantis, & baptizati in Concilio Trident. nominatim non expressas. Idem Pius V, constit. sua incip. cum illius vicem 4. Kalend. Decembris 1566. penes me in fine dict. tract. de officio, & potest. Episcopi, Bulla 10. pag. 79.

3 Cognationis spiritualis gradus sunt exprimendi in dispensationibus matrimonialibus. Pius V. constit. 21. incip. Motu proprio 5. Decembris 1566.

4 Cognationem spiritualem non contrahit mulier ex eo quod defert puerum baptizãdum vsque ad ianuam Ecclesiæ, vbi illum tradit futuro compatri, à quo puer introfertur, ac de Baptismo suscipitur absque eo quod dicta mulier vllum actum in actu baptismatis præstet. *Sacra Congr. Conc.* teste Sellio in select. canon. cap. 22. num. 43.

5 Cognationem spiritualem, quæ matrimonium contrahendum impediat, ac dirimat contractum, contrahit compater designatus, qui in baptismo infantis alterutrum præstitit, id est siue ipsum infantem Sacerdoti porrexit, vt in sacrum fontem immergeret, siue post immersionem eum protinus è manu Sacerdotis suscepit, tametsi in actu Baptismi illum non tetigerit, quia eadem ratio militat in porrigente, & suscipiente, dummodo puer tangatur siue ante siue post, siue in immersione, videtur enim vnicus actus per continuationem, accedente præsertim consuetudine. *Sacra Congreg. Concil. sub die 27. Septembris* 1601. referente Sellio d. cap. 22. num. 44.

6 Cognatio spiritualis non contrahitur inter ipsosmet patrinos. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 4. tit. 15. l. 1. de Matrimon. num. 84.

7 Cognatio ex catechismo non est sublata per Concil. cap. 2. sess. 24. de reformat. Matrimon. quia volunt tollere solummodo scandala, & peccata, quæ oriuntur per contrahentes in casu, in quo non possunt permanere sine peccato, & scandalo, in reliquis non tetigit impedimenta alia impedientia matrimonium, quia ex illis neque scandalum, neque peccatum oriri potest. *Sacra Congr. Concil. 22. Decembris* 1592. apud Sellium d. cap. 22. num. 45.

8 Cognatio spiritualis non contrahitur deficiente contactu, qui enim tantummodo assistit baptizato, vel confirmato, ipsumque non tangit, vel tangit tantum extremitatem digiti, cognationem spiritualem non contrahit. *Sacra Congr. Conc.* quam adducit Armendar. d. lib. 4. tit. 15. lib. 1. de Matrim. num. 83.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

9 Cognationem spiritualem non sibi, sed mandanti contrahit procurator. *Sacra Congr. Conc. in Tudertina 16. Martij* 1630. de qua Sellius in select. canon. cap. 76. num. 25. quem refero in collect. ad Trid. sess. 24. de reform. matrim. cap. 2. nu. 26. & illius meismi de officio, & potest. Parochi, part. 2. cap. 17. num. 25.

10 Cognatio spiritualis an fuerit contracta in hoc casu dubitatur. Petrus & Anna coniuges elegerunt in susceptores in Baptismo filij Andræam, & Lauram, sed adueniente tempore Baptismi audiens Andræas à Petro fuisse electam Lauram in commatrem, rogauit Petrum vt illa posthabita eligeret Rosam: replicauit Petrus se id facere non posse citra iniuriam, cui responsioni Andræa non acquiescente, idem Petrus omnia retulit Parocho, & facta expressa declaratione animi sui quod nullo pacto intendebat Rosam in commatrem habere, Parochus consilium dedit, vt ambæ admitterentur, sed pollicebatur expressè se nullatenus admissurum Rosam ad tangendum infantem: cui consilio Petrus acquiescens designauit etiam Rosam in commatrem: ista autem præter intentionem Petri, & promissionem eidem Petro factam à Parocho infantem in actu Baptismi simul cum Laura tetigit. Quæritur an fuerit contracta compaternitas etiam inter dictam Rosam, & Petrum, an potius solum inter Petrum, & Lauram? *Sacra Congr.* censuit contraxisse etiam cum Rosa, quia fuit designata, in Aquen. 10. Martij 1631. de qua meminit Sellius d. cap. 22. num. 50.

SVMMARIVM.

1 *Iurispatronatus controuersi cognitio ad Episcopum dumtaxat, non ad inferiores pertinet.*
2 *Coloni & ministri Ecclesiarum, vel clericorum si cum animalibus bona laicorum damnificent, ad quem pertineat cognitio?*
3 *Nullitatis professionis Religiosa cognitio ad quos spectet?*
4 *Commissio super nullitate professionis Superiori vnà cum Ordinario directa, intelligitur de Superiori monasterij, & non Religionis.*
5 *Ordinario pertinet cognitio declarationis nullitatis professionis ante expletum 16. ætatis annum facta.*
6 *Fraudis donationum clericis factarum cognitio spectat ad forum ecclesiasticum.*
7 *Fraudis cognitio, qua dicitur quem assumpsisse characterem, & habitum post delictum commissum occasione gaudendi priuilegio fori spectat ad Iudicem ecclesiasticum.*

Cognitio.

COLLECT. CLXXVIII.

1 COgnitio validitatis, & inualiditatis iurispatronatus controuersi ad Episcopum dumtaxat, non ad inferiores, qui ius habent instituendi, pertinet: secus verò si huiusmodi inferiores Ordinariam in loco habuerunt iurisdictionem. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicolao Garcia de benefic. p. 9. cap. 3. num. 19.

2 Cognatio tam quoad bona quàm quoad personas laicorum, & eorum animalia, spectat ad Iudicem laicum priuatiuè quando coloni, & ministri Ecclesiarum, clericorum, & ecclesiasticorum, cum animalibus proprijs bona laicorum damnificant: sed si cum animalibus ecclesiasticorum, vel Ecclesiarum quoad personas spectat, ad laicum, quo verò ad animalia, spectat ad Curiam ecclesiasticam. *Sacra Cong. Immunitatis in vna Terracinen.* quam refert Aldan. in compendio canon. resol. lib. 2. tit. 44. num. 10.

3 Cognitio nullitatis profeſſionis, intra quinquennium deductæ ſpectat ad proprium Superiorem Regularem illius monaſterij, in quo profeſſionem Religioſus emiſit, & ad Ordinarium illius loci vbi exiſtit monaſterium. *Sacra Congregat. Conc.* penes Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.2. tit. 18. l.7. de Relig. num.18. quem refero de officio, & poteſt. Epi-
4 ſcopi p.3. alleg 104. num.12. Superior enim, cui commiſſiones, ſuper nullitate profeſſionis ex præſcripto Concilij ſeſſ. 25. de Regular. cap. 19. directæ ſunt, vnà cum Ordinario, intelligitur de Superiore monaſterij, non Religioni. *Sacra Congr. Conc. in Meten. & Romana 7. Aprilis* 1629. penes Ald. d. tit. 44. num. 11.

5 Cognitio declarationis nullitatis profeſſionis ante expletum 16. ætatis annum factæ, ſpectat ad Ordinarium. *Sacra Congr. Concil.* apud Armendar. d. l.7. de Religionib. num. 11. quem refero d. p.3. alleg. 101. n.1.

6 Cognitio fraudis donationum clericis factarum ſpectat ad forum eccleſiaſticum, prout Vicario Apoſtolico de Caſtro mei amiciſsimo D. Ioanni Carolo Piccæ Aquilano patritio reſpondit *Sacra Congr. Immunitatis ſub die 9. Martij* 1632. cuius meminit Aldan. d. tit. 44. num. 12.

7 Cognitio fraudis, qua dicitur quem aſſumpſiſſe charactetem, & habitum clericalem poſt delictum commiſſum occaſione gaudendi priuilegio fori, ad Iudicem eccleſiaſticum ſpectat. *Sacra Congr. Immunitatis in Ciuitatis Caſtellanæ.* 18. *Februarij* 1631. de qua Aldan. ſæpe citato tit. 44. num. 13.

S V M M A R I V M.

1 *Beneficiorum collatores nil pro collatione, ſeu alia quauis diſpoſitione beneficiorum etiam à ſponte dantibus accipere poſſunt.*
2 *Notarij, ſeu quiuis Officiales collatorum ſi habeant ſalarium nil pro ſcriptura collationum exigere valent, aliàs puniuntur. ſecus ſi non habeant ſalarium.*
3 *Promotus ad Eccleſiam vel Dignitatem, cui ſubeſt cura animarum, debet attingere 25. ſuæ ætatis annum.*

Collator.

COLLECT. CLXXIX.

1 COllatores beneficiorum quacunque dignitate præfulgeant, nil pro collatione, ſeu quauis alia diſpoſitione beneficiorum quouis quæſito colore directè, vel indirectè, etiam ſub nomine annatæ, aut cuiuſuis alterius portionis fructuum à ſponte dantibus, vel offerentibus, accipere, aut exigere poſſunt. Eorundem quoque Collatorum Notarij, & alij quiuis Officiales, quibus tamen aliundè certum ſalarium conſtitutum eſt eadem omninò obſeruare debent. Illis verò, quibus ſalarium pro officio ſuo exercendo nullum conſtitutum eſt, licet in qualibet beneficiorum collatione, ſeu alia diſpoſitione pro ſuo labore aliquam mercedem accipere; quæ tamen ſcriptura, ſigillo, & cæteris omnibus computatis vnum aureum non excedat, & indè collatores ipſi nihil emolumenti percipere poſſunt. alioquin tam dantes quàm recipientes pœnis contra ſimoniacos editis a Sacris Canonibus tenentur, eaſque ipſo facto incurriſſe cenſentur. Notarij autem, ſeu Officiales alij à ſuis Officijs ſuſpenſi ſunt. *Sacra Congr. Conc.* teſtibus Nicol. Garc. de benefic. p.8. cap.1. num. 75. & 76. Lezana in ſum. quæſt. Regular. tom.2. cap. 18. num. 39.

3 Collatores in promouendis ad Eccleſiam, vel Dignitatem, cui ſubeſt animarum cura tenentur perquirere vt attingant ætatem 25. annorum, *Sacra Congr. Conc. in Nullius 16. Decembris* 1627. quam refert Sellius in ſelectis Canon. cap. 39. num. 8.

S V M M A R I V M.

1 *Bona Eccleſiaſticorum ſine licentia teſtandi relicta aut legata cadunt ſub ſpolio.*
2 *Suppellectilia clericorum ſub ſpolio non cadunt.*
3 *Viſitari & corrigi non poſſunt ab Epiſcopo Collectores Cameræ Apoſt.*
4 *Monialibus poteſt licentiam concedere Collector Portugaliæ vt introducant mulieres in monaſterio pro eorum ſeruitio.*

Collectores.

COLLECT. CLXXX.

1 COllectores, & Subcollectores ſpoliorum Cameræ Apoſt. bona quorumcunque eccleſiaſticorum ſine licentia teſtandi, relicta, aut legata capiunt. Pius IV. conſtit.8. incip. Graue 26. Maij 1560. apud Laert. Cherubin. in Bullario to.2. pag.8. aliàs pag.7. in nouiſſ. edit.

2 Collectores ſuppellectilia clericorum in ſpolium accipere non poſſunt. Pius V. conſt. 42. incip. Romani 3. Kalend. Septembris 1567. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.2. pag. 238. aliàs pag. 179. in nouiſſ. impreſſ.

3 Collectores Cameræ Apoſt. ad nudum miniſterium exigendi certis caſibus in partibus deputati, ſi ſunt Canonici, vel alias beneficiati, ab Epiſcopo viſitari, & corrigi non poſſunt. *Sacra Congr. Conc.* teſtibus Gonzal. ad reg.8. Cancel. gloſ. 51. num. 82. Armendar. in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.1. tit.6. de viſitat. num. 30. verſ. item Subcollectores.

4 Collectori Portugaliæ licet concedere licentiam Monialibus introducendi mulieres in monaſterio pro eorum ſeruitio. *Sacra Congr. Conc. in Vlixbonen.* 31. *Ianuarij* 1615. penes Sellium in ſelectis Canon. cap. 18. num. 25. refero Ego ipſe in tract. de Iure eccleſ. vniuerſo lib.1. cap. 44. num. 48.

S V M M A R I V M.

1 *Conſuetudines laudabiles & antiquas aliarum ſimilium Eccleſiarum ſua prouincia ſeruare debet Collegiata circa ritus & cæremonias.*
2 *Statuta Collegiata Eccleſia quærenda ſunt à proprio Epiſcopo.*
3 *Canonicis deficientibus, & vno tantum remanente adhuc dicitur Collegiata.*
4 *Præcedentiam ſuper omnes alias Eccleſias ſimplices etiam Parochiales habet Collegiata.*
5 *Inſignis Collegiata præcedit alijs non inſignibus etiamſi fuerint prius erecta.*
6 *Candelarum ad faciendam diſtributionem & benedictionem non debet accedere Eccleſia Collegiata ad Parochialem.*
7 *Dedicationis feſtum non debet Eccleſia Collegiata eodem modo, ſolemniter, & eadem die celebrare prout celebratur in Eccleſia Metropolitana.*
8 *Crucem propriam in proceſſionibus deferre poſſunt Canonici Collegiata Eccleſia.*
9 *Epiſcopus ſpecialiter ſubdelegare poteſt facultatem viſitandi Collegiatam Eccleſiam exemptam.*
10 *Collegiata Eccleſia erecta in Cathedralem non comprehenditur ſub decreto* Concilij. ſeſſ. 25. cap.6. de reform.

Colle-

Collegiata Ecclesia.

COLLECT. CLXXXI.

1 Collegiata Ecclesia circa ritus, & cæremonias debet seruare laudabiles, & antiquas consuetudines aliarum similium Ecclesiarum prouinciæ. *Sacra Congr. Rit. in Terracinen.* 25. *Februarij* 1606. quam refert Sellius in select. Canonicis cap. 24. num. 30.

2 Collegiatæ Ecclesiæ statuta quærenda sunt à proprio Episcopo. *Sacra Congr. Rit. in Mediolanen.* 28. *Septembris* 1602. penes Sellium d. cap. 24. num. 31.

3 Collegiata adhuc dicitur, & gaudet priuilegijs deficientibus omnibus illius Canonicis, & tantùm vno remanente. *Sacra Congr. Conc. sub die* 26. *Aprilis* 1621. teste Aldano in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 7. num. 12.

4 Collegiata debet præcedere omnibus alijs Ecclesijs simplicibus, vel quæ tantùm Parochiales sunt. *Sacra Congr. Rit. in Nolana* 10. *Iunij* 1602. & *in Senogallien* 23. *Martij* 1619. & 4. *Aprilis* 1620. etiamsi antequam erigeretur in Collegiatam illis cederet. *Sacra Congr. Rit. in Terracinen. Seminini* 24. *Februarij* 1606. quas omnes citat Sellius d. cap. 24. num. 32.

5 Collegiata insignis præcedit alijs nō insignibus etiamsi fuerint prius erectæ. *Sacra Congr. Rit. in Firmana* 24. *Maij* 1612. apud Aldan. d. tit. 7. num. 13. quamuis erectio sine præiudicio alterius facta fuerit. Eadem *Sacra Congr. Rit. in Nolana* 20. *Aprilis* 1602. & *in nullius seu Firmana* 23. *Martii* 1602. quarum meminit Sellius d. cap. 24. num. 33.

6 Collegiata non debet accedere ad Ecclesiam Parochialem ad faciendam benedictionem & distributionem candelarum, & palmarum, non obstante consuetudine. *Sacra Congr. Rit. in Ostien. Cora* 28. *Aprilis* 1607. de qua mentionem facit Aldan. d. tit. 7. num. 13.

7 Collegiata non debet eodem modo, & solemniter, ac eadem die celebrare in sua Ecclesia festum Dedicationis, prout celebratur in Ecclesia Metropolitana, sed debet celebrare priuatè, pro vt celebratur in omnibus Ecclesiis per ciuitatem. *Sacra Congr. Rit. in Cæsaraugustana* 26. *Iunii* 1610. referente Aldan. d. tit. 7. nu. 14.

8 Collegiatæ Canonici possunt iuxta eorum consuetudinem deferre Crucem propriam in processionibus, dummodo digniorem, & vltimum locum relinquatur Clero Ecclesiæ Cathedralis. *Sacra Congr. Rit. in Anconitana* 24. *Augusti* 1609. teste Aldano d. tit. 7. num. 15.

9 Collegiatam exemptam visitandi facultatem potest Episcopus subdelegare, sed opus est subdelegatione speciali. *Sacra Congr. Conc. in Lucana* 1. *Februarii* 1631. apud Sellium d. cap. 24. num. 33.

10 Collegiata erecta in Cathedralem non comprehenditur sub decreto Concilij sess. 25. cap. 6. de reform. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. num. 88. quem refero de officio, & potestate Episcopi, part. 3. alleg. 73. num. 5. in fine, & me citato Ludou. à Sarauia de iurisdict. Adiunctor. quæst. 11. num. 18.

Collegiatæ Ecclesiæ Canonicus, vide in verbo Canonicus collect. 90. num. 4. cum seqq.

SVMMARIVM.

1 *Episcopi iurisdictioni subest Collegium scholarium fundatum sub gubernio ciuium cum conditione quod scholares debeant esse Clericali charactere insigniti.*

2 *Visitari potest ab Ordinario Collegium fundatum, & dotatum à certo Canonico.*

3 *Columbriense Collegium fundatum pro Religiosis Militiarum S. Iacobi de Spatha, & S. Benedicti de Auis Portugaliæ.*

Collegium.

COLLECT. CLXXXII.

1 Collegium scholarium fundatum sub gubernio, & administratione ciuium sub conditione inter alias, vt scholares debeant initiari clericali charactere, iurisdictioni Episcopi subiacet, & potest per ipsum visitari. *Sacra Congregat. Concil. in Firmana* 17. *Augusti* 1630. teste Sellio in selectis Canon. cap. 22. num. 4. quem refero in collect. ad Trident. sess. 22. de reform. cap. 8. num. 13.

2 Collegium scholarium fundatum, & dotatum à certo Canonico visitari potest ab Ordinario, licet prætenderet Communitas, sub cuius gubernio regitur, à se fuisse fundatum, quia super hæreditate dicti Canonici deuoluta ad Cameram Apost. ratione spolij se composuit. *Sacra Congr. Conc. in Firmana* 13. *Iulii* 1630. referente Sellio d. cap. 22. num. 5.

3 Collegium Columbriense pro Religiosis Militiarum S. Iacobi de Spatha, & sancti Benedicti de Auis in Lusitania cum priuilegijs erexit, Collegialesque iuxta regulas suorum Ordinum, & alias pro Collegij regimine ab Ordinario loci approbandas regi, & per concursum ad beneficia Ordinis admitti decernit Paulus V. constit. 5. incip. Ex iniuncto 23. Augusti 1605. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 3. pag. 180.

B. Collectæ officium & Missa, vide in verbo officium proprium collect. 534. num. 22.

Collocutoria.

COLLECT. CLXXXIII.

1 Collocutoria communia in monasterijs Monialium retineri debent in loco claro, & aperto vt Moniales alloquentes ab omnibus commodè perspici valeant, ac in eorundem collocutoriorum ianua nihil permittatur, quo intus vllo modo claudi valeat. *Sacra Congregat. Episcop. & Regul. in Fauentina* 7. *Martii* 1617. penes Ioann. Mariam Nouar. in lucerna Regul. verbo Collocutoria, num. 1. & 2.

SVMMARIVM.

1 *Mendicantium Ordinum coloni, arrendatarij, affictuarij, negotiorumque gestores sunt immunes à cunctis exactionibus.*

2 *Exemptione collectarum proportione colonica gaudent coloni, vel partiarij bonorum ecclesiasticorum.*

3 *Fori priuilegio gaudent coloni partiarij durante colonia.*

Coloni.

COLLECT. CLXXXIV.

1 Coloni, arrendatarij, locatarij, affictuarij, negotiorùmque gestores Ordinū Mendicantium sunt immunes à cunctis exactionibus tam rusticis, quàm vrbanis, Pius V. constit. 10. incip. Indefessa. 18. Kalend. Septembris 1566. apud Laert. Cherub. in Bullar. to. 2. pag. 144. in nouiss. impress.

2 Coloni, aut affictuarij, vel partiarij bonorum eccleſiaſticorum exemptione collectarum tam ordinariarum quàm extraordinariarum proportione colonica gaudent. *Sacra Congreg. Epiſcop. & Regul. in Oppiden. 18. Septembris* 1618. penes Lezanam in ſumma quæſt. Regul. tom. 3. verbo gabella num. 14. & alios per me citatos de iure eccleſiaſtico vniuerſo lib. 1. cap. 39. §. 5. num. 31.

3 Coloni partiarij Epiſcoporum durante colonia gauderit fori priuilegio. *Sacra Congregat. Immunitatis, ſub die 6. Decembris* 1627. quam refert Aſcan. Tamburin. de iure Abbatum tom 1. diſput. 20. ſub num. 4. & in Neocaſtren. 13. Auguſti 1639. cuius meminit R. P. D. Alexand. Sperell. in deciſion. fori eccleſiaſt. deciſ. 98. num. 8.

Color.

COLLECT. CLXXXV.

1 COlor violaceus in cappis conceſſus Canonicis hyemali tempore, intelligitur conceſſus æſtiuo tempore in almutijs. *Sacra Congreg. in Cæſaraugustana* 20. *Nouembris* 1610. cuius meminit Sellius in ſelectis canon. cap. 28. num. 18.

SVMMARIVM.

1 *Dominico die non eſt facienda Commemoratio omnium defunctorum niſi adſit conſuetudo.*
2 *S. Mariæ Commemoratio debet omnino fieri in Officio currenti, etiamſi prius eius Officium paruum recitatum fuerit.*
3 *S. Crucis commemorationem quando beneficiatus diebus ſolitis obligatus eſt facere, tenetur quoque facere ordinariam.*
4 *SS. Petri & Pauli Commemoratio in Suffragijs, quæ recitantur poſt Officium, non eſt omittenda in Breuiario Benedictino approbato.*
5 *Patroni Eccleſiæ Commemoratio debet omnino fieri.*
6 *Theatini non ſolent commemorationem facere niſi de Cruce.*
7 *Titularis & Patroni Eccleſiæ commemorationes non ſunt omittendæ.*
8 *Commemoratio in Miſſis poteſt fieri de particularibus perſonis nominatim.*

Commemoratio.

COLLECT. CLXXXVI.

1 COmmemoratio omnium defunctorum non eſt celebranda, nec facienda in die Dominico, *Sacra Cong. Rit. in Auguſtana 24. Septembris* 1605. teſte Sellio in ſelectis canon. cap. 29. num. 16. Niſi adſit conſuetudo immemorialis in contrarium, *Eadem S. Congr. in ipſa Auguſtana 7. Octobris* 1606. referente Sellio dicto cap. 29. num. 17.

2 Commemoratio de Sancta Maria debet omnino fieri in Officio currenti, in Eccleſijs eidem dedicatis, etiamſi prius Officium paruum ipſius B. Mariæ recitatum fuerit. *Sacra Congreg. Rit. in Bononien. 10. Ianuarij* 1604. quam citat Aldan. in compendio canon. reſolut. lib. 1. tit. 16. num. 11.

3 Commemoratio ordinaria fieri debet quando beneficiatus eſt obligatus facere commemorationem Sanctæ Crucis diebus ſolitis. *Sacra Congreg. Rit. 30. Martij* 1621. penes Aldan. d. lib. 1. tit. 16. num. 12. Gauant. in rub. Breuiarij ſect. 5. cap. 18. num. 7.

4 Commemoratio SS. Apoſtolorum Petri & Pauli in Suffragijs, quæ recitantur poſt Officium, non eſt omittenda in Breuiario Benedictino reformato. *S. Congreg. Rit. ſub die 6. Decembris* 1608. apud Aldan. d. tit. 16. num. 13.

5 Cummemoratio ad Veſperas de Patrono Eccleſiæ
6 vt omnino fiat declaratur, licet Theatini non conſueuerint commemorationem facere niſi de Cruce. *Sacra Congreg. Rit. in cauſa Theatinorum 1. Septembris* 1607. cuius meminit Sellius d. cap. 29. num. 18.

7 Commemorationes de Titulari, & Patrono Eccleſiæ non ſunt omittendæ, ſed faciendæ iuxta rubricas Breuiarij. *Sacra Congreg. Rit. in cauſa Germaniæ inferioris* 21. *Martij* 1609. teſte Sellio d. c. 29. num. 19.

8 Commemoratio in Miſſis poteſt fieri de particularibus perſonis nominatim iuxta inſtitutionem. *Sacra Congr. Rit. in Abulen. 21. Auguſti* 1601. quam refert Aldan. d. tit. 16. num. 14.

Commenda.

COLLECT. CLXXXVII.

1 COmmendæ, quæ ad ſex menſes in Eccleſijs Curatis fieri poterunt ab ordinarijs ex cap. Nemo, de elect. lib. 6. amplius poſt Concilium locum non habent, cum debeat in omnibus deputari Vicarius ad formam Concilij cap. 18. ſeſſ. 24. de reform. *S. Congr. Conc.* teſte Garc. de benefic. part. 4. cap. 4. num. 15.

2 Commendas Militiarum IESV Chriſti, Sancti Iacobi de Spatha, & Sancti Benedicti de Auis in Regno Portugaliæ, necnon & earum beneficia conſequi non poſſunt Milites iuxta earum ſtatuta, niſi triennio in Africa cum duobus ſeruientibus contra infideles militaſſent, modò ad preces Philippi Hiſpaniarum Regis indulgetur ſatis eſſe Militibus quinquennio cum duobus ſeruientibus in quacunque eius claſſe militare aduerſus infideles, aut hæreticos. Paulus V. conſtit. 24. incip. Maieſtatis de anno 1606. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 208.

Commendatarius Abbas; Vide in verbo Abbas commendatarius, collect. 2.

SVMMARIVM.

1 *Clericus peregrinus ſine litteris commendatitijs ad diuina celebranda, & Sacramenta adminiſtranda non eſt admittendus.*
2 *Litteræ commendatitiæ ſunt obtinendæ ab eo, qui Clerici peregrini ordinarius fuerit.*
3 *Epiſcopus poteſt admittere ad Sacramenta adminiſtranda Sacerdotes habentes litteras commendatitias ſuorum ordinum, ſi verè idonei ſint.*
4 *Clericis, qui non habent beneficia in titulum reſidentiam requirentia non ſunt commendatitiæ litteræ denegandæ.*

Commendatitiæ litteræ.

COLLECT. CLXXXVIII.

1 COmmendatitiæ litteræ, ſine quibus ex decreto
2 Concilij cap. 16. ſeſſ. 23. de reformat. Clericus peregrinus ad Diuina celebranda, & Sacramenta adminiſtranda admitti non debet, ſunt obtinendæ ab eo, qui huiuſmodi Clerici ordinarius fuerit. *Sacra Congreg. Concil. ſub die 1. Iulij* 1597. teſte Armendar.

in ad

in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episc. nu. 56. quem refero de officio, & potest. Episcopi p. 2. alleg. 21. num. 4.

3 Commendatitias litteras suorum Ordinariorum habentes Sacerdotes exteros, potest Episcopus admittere ad Sacramenta administranda, sicut poterat ad Missæ sacrificium, dummodo illi verè idonei sint. *Sacra Congr. Conc.* penes Armend. d. l. 7. de Episcopis num. 83. quem refero in collect. ad Trid. sess. 23. de reform. c. 16. num. 10.

4 Commendatitiæ litteræ denegandæ non sunt ab Episcopo Sacerdotibus, & Clericis, qui non habent beneficia in titulum residentiam requirentia. *Sacra Congregat. Concil.* referentibus Armendar. d. l. 7. de Episcopis num. 63. Campan. in diuersorio Iuris canon. rub. 9. c. 6. num. 4. quos cum alijs refero de Episcopo d. p. 2. alleg. 21. num. 5.

S V M M A R I V M.

Commensales Papæ sunt:
1 *Clerici Cameræ Apostol.*
2 *Scriptores Archiuij Romanæ Curiæ.*
3 *Auditores Rotæ Rom.*
4 *Commissarius Cameræ Apost.*
5 *Auditor causarum confidentiarum.*
6 *Cantores Capellæ Pontificiæ.*

7 *Exemptiones commensalium continuorum Papæ, Cardinalium, Cubiculariorum, & Secretariorum non censentur reuocatæ.*

Commensales Papæ.

COLLECT. CLXXXIX.

1 COmmensales Papæ verè sunt Clerici cameræ Apostol. Sixtus IV. const. 1. incip. Dispositione, 16. kalend. Februarij 1472. apud Laer. Cherub. in Bullario to. 1. pag. 332. aliàs pag. 301. in nouiss. impress.

2 Scriptores Archiuij Romanæ Curiæ. Iulius II. const. 2. incip. Quia nihil, 8. Nouembris 1504. apud Laer. Cherub. tom. 1. pag. 403.

3 Auditores Rotæ Romanæ. Paulus III. constit. 3. incip. Sanctissimus, de anno 1534. apud Laert. Cherubin. tom. 1. pag. 615. aliàs pag. 512.

Commissarius cameræ Apost. Sixtus V. constit. 44. incip. Ad excelsum, 4. Octobris 1586. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 550. aliàs pag. 418.

4 Auditor causarum confidentiarum. Sixtus V. constit. 47. incip. Diuina Kalend. Nouembris 1586. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 556. aliàs pag. 423.

6 Cantores Capellæ Pontificiæ. Sixtus V. constit. 58. incip. Gloriosæ, 5. Id. Iunij 1587. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 577.

7 Commensalium continuorum Papæ, Cardinalium, familiarium, Officialium, Cubiculariorum, & Secretariorum exemptiones solitæ & immunitates non censentur reuocatæ. Vrbanus VIII. constit. 28. incip. Superni, 12. Kalend. Nouembris 1624. apud Angel. Mariam Cherub. tom. 4. pag. 46. in nouiss. impress.

Commissarius Cameræ.

COLLECT. CXC.

COmmissarij Cameræ Officium perpetuum, ac vacabile erigitur, habet annexam administrationem archiuij eiusdem cameræ, nihil soluit pro expeditione litterarum sui officij, gaudet priuilegijs Clericorum ca-
Barbos. Apost. Decis. Sum.

meræ, & alijs gratijs, est verè familiaris, & commensalis Papæ: procedit contra detinentes & non reuelantes scripturas cameræ in toto statu ecclesiastico via executiua & manu Regia, & contra Prælatos, & alios prouisos ingerentes se in beneficijs à Sede Apostol. obtentis ante litterarum expeditionem, & illo instante proceditur in causis cambiorum illicitorum. Sixtus V. constitut. 44. incip. Ad excelsum, 5. Id. Octobris 1586. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 2. pag. 550. aliàs pag. 418. in nouiss. impress. Eo non citato non expediuntur commissiones causarum, neque inhibitiones in causis spoliorum. Pius IV. constit. 51. incip. Attendentes, de anno 1568. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 246. aliàs pag. 186. in nouiss. impress.

S V M M A R I V M.

1 *Commissarius si tempore commissionis reperiatur in dignitate constitutus, & deinde illam resignet, poterit nihilominus de causa sibi commissa cognoscere.*
2 *Commissiones super nullitate professionis, directa Ordinario, & Superiori suo, intelliguntur de Superiore Monasterij, & non Religionis.*
3 *Capitulum, seu Vicarius Capitularis Sede vacante non potest exequi commissiones Apostolicas in forma dignum, aliàs Episcopo directas.*

Commissio.

COLLECT. CXCI.

1 COmmissionis tempore si Commissarius reperiatur in dignitate constitutus, & designatus inter Iudices synodales, & illam postea resignet, nihilominus de causa sibi commissa cognoscere poterit non resignatarius, quia sufficit ab initio resignantem fuisse capacem *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. de benef. par. 9. cap. 2. num. 351.

2 Commissiones super nullitate professionis ex præscripto Sacri Conc. Trid. cap. 19. sess. 25. de Regularibus directæ ordinario, & Superiori suo, intelliguntur de Superiore monasterij, non Religionis. *Sacra Congr. Conc. in Meten. & Romana 7. Aprilis* 1629. penes Sellinm in select. canon. cap. 80. num. 10. quem refero in collect. ad Trid. in d. cap. 19. num. 22.

3 Commissiones Apostolicas in forma dignum, & aliàs directas Episcopo, vel eius Vicario Generali intuitu officij, vel sub nomine dignitatis, non potest exequi Capitulum, seu Vicarius Capitularis Sede vacante. *Sacra Congr. Conc. in Camenaten. 2. Augusti* 1631. apud Aldan. in compendio canon. resolut. lib. 2. tit. 3. num. 1. quem citaui in collect. ad Trid. sess. 7. de reform. cap. 10. num. 6. & illius memini de iure eccles. vniuers. lib. 1. cap. 32. num. 59. Solorzan. de iure Indiarum tom. 2. lib. 3. cap. 15. num. 5. & 6.

S V M M A R I V M.

1 *Auctores referuntur de Sacra Communione agentes.*
2 *Ecclesiæ præcepto satisfaciunt communicantes in hebdomada sancta, vel infra octauam Paschatis.*
3 *Præcepto Ecclesiæ non satisfacit Communionem accipiens de manu Regularium.*
4 *Præceptum Communionis in Paschate anticipando an possit impleri?*
5 *Præceptum Communionis in Paschate potest extendi in longius tempus ex Episcopi, aut Parochi dispensatione rationabili.*
6 *Feria quinta in Cœna Domini omnes Presbyteri Cathedralis Communionem summere debent.*

Communio Sacra.

COLLECT. CXCII.

1 DE sacra Communione Aloys. de Ponte de mysteriis Fidei part.1.medit. 33.Hisp.Bernardin.Obicinus in Regno Christi tract.58. & 59. Petrus Ciespettus in summa catholicæ Fidei sub hoc verbo,Busseus in Viridario Christ. virt. verbo Eucharistiæ Communio, Azor. institut. moral. part.1. lib.7. cap.10. Quarant. in sum. Bullarij verbo Communio. Trullench.in Decalog. lib.4.cap.5. dub. 2. Ego de Officio, & potest. Parochi, cap.20.

2 Communionem sacram suscipientes in hebdomada sancta, vel infra octauam Paschatis Resurrectionis D.N.IESV. Christi satisfaciunt præcepto Ecclesiæ. Eugenius IV. constitut. 20. incip. Fide digna 8. Iulij 1440. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 1. pag. 197. Et ideo præceptum communicandi in Paschate incipit à prima Dominica Quadragesimæ per totam Dominicam in Albis. *Sacra Congregat. Concil. die 19. Nouembris* 1619. quam refert Sellius in select. Canon. cap.35.num.8.

3 Communionem sacram suscipiens ante, vel post diem Paschatis non de manu Parochi,sed Regularium habentium à Sede Apost. priuilegium administrandi hoc Sacramentum præterquam in die Paschatis præcepto Ecclesiæ non satisfacit. *Sacra Congregat. Concil.* referente Armend. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.4.tit.29.l.1.§.1.de confitendo semel in anno,num.4. & Aloys.Ricc.in decis. Curiæ Archiep.Neapol. part.4. decis.127.

4 Communionis in Paschate præceptum non potest adimpleri anticipando à tertia Dominica Quadragesimæ vsque ad tertiam Dominicam post Pascha. *Sacra Congr.Rit.in Granaten.*15. *Februarij* 1614. cuius memini in tract.de Parocho cap.20.num.14.in fine.

5 Communionis in Paschate præceptum potest extendi in longius tempus ex Episcopi,aut Parochi dispensatione rationabili, veluti si teneatur de relapsu in peccatum,si grauitas delicti perpetrati id requirat,aut si causa alicuius forensis expeditionis impediat conscientiæ serenitatem. *Sacra Congreg.Concil.*19.*Nouembris* 1619. cuius memini d.cap.20.num.54.

6 Communionem de manu Episcopi,vel alterius celebrantis debent sumere omnes Presbyteri Ecclesiæ cathedralis tam Dignitates quàm Canonici feria quinta in Cœna Domini iuxta consuetudinem vniuersalis Ecclesiæ in memoriam, quod Christus dicta die manu propria communicauit Apostolos, & ideo non debent celebrare. *Sacra Congregat. Rit.in Ciuitaten.* 27.*Septembris* 1608. apud Sellium in select.Canon.cap.2.num.86. & illius meminit Gauant.in rub.Missalis par.4.tit.8.sub num.7.

Communitas.

COLLECT. CXCIII.

1 COmmunitas alicuius loci si solet ex immemorabili consuetudine de mercede Prædicatoris prouidere, ad eam de cætero tribuendam,cogenda est. *Sacra Congregat. Concil.* teste Sellio in select. Canon. cap. 42. num.3.

2 Communitates, & Vniuersitates bona sua alienare non possunt sine licentia Papæ & nulli hypothecæ bona sua obligare possunt nisi ex causa locationis, non tamen vltra decennium, & sine licentia Oratores ad Vrbem mittere non possunt. Sixtus V.constitut. 42. incip. Inter varias pridie Kalend. Octobris 1586. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 2. pag. 545. aliàs pag.414.

Compater, & Compaternitas, vide in verbo Cognatio spiritualis collect.177.

Compostellana Ecclesia.

COLLECT. CXCIV.

1 COmpostellanæ Ecclesiæ statutum permittēs beneficiato,qui in ea per quadraginta annos continuos aliquod ecclesiasticum beneficium possedit, si per dictum tempus illi per se ipsum in Diuinis residendo inseruiuit,vt à dicta Ecclesia de cætero quoad vixerit,tanquam emeritus, & indè donatus abesse liceat, & tanquam præsens in choro habeatur tam ratione fructuum præbendarum, quàm distributionum quotidianarum, mandauit tolerari Gregorius XIII. prout refert Nicol. Garc.de benefic.in addit. ad p.5.cap.2.num.344.

2 Compostellanæ Ecclesiæ Sacellum vide collect.412. num.1.& 2.

SVMMARIVM.

1. *Auctores referuntur de Conceptione B.Virginis agentes.*
2. *Dispensatio de Conceptione B.Virginis in Capitulis & Academijs olim licita attenta Bulla Pij V.*
3. *Paulus V.prohibuit in actibus publicis asseri B.Virginem in peccato originali fuisse conceptam.*
4. & 5. *Gregorius XV.strictiorem edidit prohibitionem, & quoad Fratres Prædicatores mitigauit,vt num.5.*

Conceptio B.Virginis.

COLLECT. CXCV.

1 DE immaculata Conceptione B. Virginis integros edidere tractatus Fr. Ægidius de Præsentatione, Ferdinandus Quirinus de Salazar,Iacobus Granado,& nouissimè Andræas Pinto, Antonius Catharin. in disputatione,Franciscus de la Cueua insignis Madritensis Aduocatus & Ambrosius Coranus in Oratione, Barthol.de Spina in opusculo, Martin.Delrius in florida Mariana, Iodoch. Cocci. in thesauro Catholico tom.1. lib. 3. Miranda in lib. de Conceptione Virginis, Laurent.de Portel.in dub.Regularib.verbo Conceptio Deiparæ,plures quos refero in collect.ad Trid.sess.5. in decreto de peccato originali num.10.cum seqq. Et de festo Conceptionis B.Virginis. Gauant. in Rub. Breuiarij sect.7.c.2.num.8.

2 Conceptionis B. Virginis disputatio in Capitulis, Academijs, ac inter doctos licita, sed eiusdem Conceptionis quæstiones vulgari idiomate in libris conscribere nemini licet.Pius V.constit.134. incip.Super specula pridie Kalend.Decembris 1570.apud Laert.Cherubin. in Bullario tom. 2. pag. 322. de qua Scortia in selectas summorum Pont.Constit.epit.311.

3 Paulus V. in generali Congregatione S.R.E. & vniuersalis Inquisitionis contra hæreticam prauitatem sub die 31.Augusti 1617.prohibuit ne vllus auderet in actibus publicis asserere B. Virginem in peccato originali fuisse conceptam, quod decretum reperitur impressum tom.4.Bullarij constit.7.Pauli V. & eius verba transcribunt Campan. in diuersorio Iuris Canon. rub.12.c.13. num.140.& Hieron.Roderic.in compendio quæst. Regular.resol.30.num.2.

4 Gregorius XV. in eadem Generali Inquisitione S.R.E. & vniuersalis Inquisitionis sub die 24. Maij 1622. ex causis

causis euitandi scandala,dissensiones, atque discordias in populo Christiano, & vt acceperat, in aliquibus regionibus iam ortæ sunt ex sermonibus priuatis occasione assertionis affirmatiuæ extendit & ampliauit etiam ad priuata colloquia, & scripta mandans, & præcipiens omnibus,& singulis cuiusuis Ordinis & instituti Regularibus,& alijs quibuscunque tam ecclesiasticis quam secularibus ne de cætero donec articulus huiusmodi à Sede Apostol. definitus, vel per Sanctitatem suam, & Sedem Apost. fuerit aliter ordinatum, neque etiam in sermonibus, & scriptis priuatis audeant asserere quod eadem Beatissima Virgo fuerit concepta cum peccato originali, nec de hac opinione affirmatiua aliquo modo agere,seu tractare,exceptis tamen quibus à Sede Apost.fuerit super hoc specialiter indultum, & in Sacrosancto Missæ Sacrificio, ac diuinis Officijs celebrandis eadem sanctitas suam nó alio quam Conceptionis nomine omnes tam seculares quam cuiusuis Ordinis Regulares vti debere voluit, & contra transgressores statuit Ordinarios locorum, & hæreticæ prauitatis vbique locorum deputatos Inquisitores procedere posse, & in eos seuerè animaduertere. Quod decretum reperitur impressum tom.4. Bullarij constit.29. Gregorij XV. & eius tenorem referunt Iulius Lauor.de Indulgent.p.2.cap.21. num.129 Lauret. de Franchis de controuers. inter Episcopos & Regulares pag.190. Lezana in sum.quæst.Regular.p.1.cap.20.num.12.Ego ipse de Episcopo p.3.alleg.105.num.59.

5 Idem Gregorius XV. in quadam sua constit. incip. Eximij 28.Iunij 1622.omnibus & singulis Ordinis Prædicatorum Fratribus licentiam concessit vt de cætero in quibuscunque priuatis eorum colloquijs seu conferentijs inter se dumtaxat, & non inter alios, aut cum aliis de materia Conceptionis B. Mariæ Virginis disserere, & tractare absque vllo pœnarum in dictis decretis Pauli V. & eiusdem Gregorij contentarum incursu liberè, & licitè possint, & valeant, apud Flauium Cherubin. in fine sui compendij Bullarij,& Lauret.de Franchis d.loco pag.196. Ioan.Maria Nouar.in lucerna Regul.verbo Conceptio B. Virginis.

Concessiones viuæ vocis oraculo factæ, vide in verbo Oracula collect. 538.

Concessiones ad beneplacitum factæ possunt quandocunque reuocari. *Sacra Congreg. Episcopor. & Regul. in Papien. 12. Martij* 1619.apud Sellium in selectis Canon.cap.21.num.6.

SVMMARIVM.

1 Auctores referuntur de Concilijs generalibus agentes.

2 Papa solus potest Concilia generalia conuocare, etiamsi de eius causa agatur.

3 Papa Concilia benè acta comprobat, & malè acta reprobat.

Concilium generale.

COLLECT. CXCVI.

1 DE Concilijs generalibus Petrus de Monte, & Stanislaus Osius, Ludouic. Granatens. in sylua locorum,Peltran. in Rosario,Gregorius Nonius Lusitan. de Reip. statu tom.2.lib.4.5.& 6. Guilielmus Durandus de Concilij Generalis celebrandi modo tom.13.tract.Doctor.p.1.fol.154.Et de Concilijs Dominicus Iacobatius, Marcus Mantua,Reginaldus Polus,Nicolaus Heremitannus,Card.Bellarm.in controu tom.1. controu.4. lib. 1. & 2. Conrad. Clingius locorum commun. lib. 3. Iodoch.Lorichius in thesauro nouo Theolog.Petrus Crespctius in sum. Catholicæ Fidei.

2 Conciliorum generalium conuocatio ad solum Romanum Pont.spectat. Leo IX.const.2. incip. cum ex eo 16.Kalend.Ianuarij 1053. Laert.Cherub.in Bullario to. 1.pag.10. aliàs pag.47. in nouis. impres. Etiamsi de eius causa agatur.Iulius II.constit.27. incip. Sacrosanctæ 15. Kalend. Augusti 1511.apud Laert.Cherub. tom.1. pag. 443.aliàs pag.385.

3 Concilia bene acta comprobat, & malè acta reprobat solus Romanus Pontif. Gelasius I. constit. 1. incip. Valde Kalend.Februarij 495.apud Laert. Cherub. d.to. 1. pag.2.

SVMMARIVM.

1 Concilium Trid.indictum à Paulo III. & prosequutum à Pio V.

2 Præcedentia, & forma sedendi in Concilio Trident.inter Patriarchas, Archiepiscopos,& Episcopos.

3 Papa sibi reseruat in dubijs decidendis declarationes facere super Concilij Trid.decretis.

4 Commentaria super interpretationem Concilij edere prohibitum est.

5 Priuilegia omnia,exemptiones,immunitates, & facultates reuocantur in his,quibus decretis Concilij Trid.contrariantur.

6 Interpretatio Concilij Trid. Congregationi Cardinalium delegatur.

7 Versiones quæcunque seu translationes Concilij Trid. de latina lingua in alias prohibentur.

Concilium Tridentinum.

COLLECT. CXCVII.

1 COncilium Tridentinum à Paulo III.indictum,prosequutus est,& approbauit Pius IV. constit.23.incip.Ad Ecclesiæ regimen 3. Kalend. Decembris 1560, apud Laert.Cherub.in Bullario tom.1.pag.34.aliàs pag. 26.in nouiss.impress.

2 Concilio Tridentino Patriarchas primo, Archiepiscopos secundo,Episcopos tertio loco secundum Ordinem promotionis ad regimen suarum Ecclesiarum sedere, & præcedere, nullamque haberi rationem ad ipsorum dignitates Primatiales decernit idem Pius IV. constit.24.incip.Sicut ea,apud Laert. Cherub. in Bullario tom.2.pag.35.

3 Concilij Tridentini declarationes in dubijs decidendis sibi reseruat Pontifex,prohibetque commentaria super eius interpretationem in lucem emitti, idem
4 Pius IV.constitut.73. incip. Benedictus Deus 7.Kalend. Februarij 1564. apud Laert. Cherub.in Bullario tom.2. pag.104. de cuius materia & intellectu Sayr. de censur. lib.3.cap.35.num.21.ad fin. Suar.tom.5. etiam de censur.dispur.23. sect.7.num.12. Filliuc. in quæst.moralib. tract.14.cap.6.quæst.6.num.91.Homobon.de Bonis de examine eccles.tract.11.cap.12. quæst.27. resol.1.pag. 309. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. lib.20.num. 53.in fine,vbi quod in illa Bulla non est sermo de interpretationibus, quæ in scholis fiunt docendo, Ioan. Anton.Nouar. in sum. Bullarum tit.de Concilio Tridentino.latè Bonacin.de censuris extra Bullam disp.2.quæst. 2.puncto 17.à nu.1. vbi nu.5. probat non comprehendi sub dispositione huius constit.cedentes remissiones Doctorum in Concilium Trid.

5 Concilij Trid. decretis contraria priuilegia, exemptiones, immunitates, facultates, &c. reuocantur. Pius IV.constit.94. incip. In Principis Apostolorum Sede 3. kalend.Martij 1565.apud Laert.Cherub.in Bullar.tom. 2. pag. 136. Et per hanc Bullam asserit Nicol. Garc. de benefic.part.3.cap.2.num.258.fuisse à Sacra Congr. decretum

creuum priuilegia omnia Regularium etiam ea, quæ Mare magnum appellantur eſſe reuocata in his, quæ Concilio Trid. aduerſantur.

6 Concilij Tridentini interpretationem congregationi Cardinalium delegat Sixtus V. conſt. 74. incip. Immenſa 11. Kalend. Februarij 1587. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 2. pag. 611.

7 Concilij Tridentini translationes ſeu quæcunque verſiones de Latina lingua in Gallicam, vel alias linguas, & ſic quæcunque verſiones non emanatæ auctoritate Sedis Apoſt. prohibentur. *Sacra Congr. Concil. ſub die 2. Iunij* 1629. addidit pœnas Indicis librorum prohibitorum. *Sacra Congr. Indicis 15. Nouembris* 1629. quarum meminit Aldan. in compendio canon. reſolut. lib. 1. tit. 36. num. 18.

8 Concilij Tridentini pro derogatione ſufficit clauſula Generalis, Non obſtantibus conſtitutionibus Apoſt. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. de beneſ. part. 5. cap. 8. num. 87. Et derogatio nec ſpecialis, nec generalis requiritur in Concilio Trident. ſi ſupplicatio manu Papæ ſignata fuerit. *Eadem Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc. de beneſ. part. 4. cap. 5. num. 34. & part. 5. cap. 8. num. 87.

Vide in verbo congregatio pro executione Concilij Tridentini collect. 211.

S V M M A R I V M.

1 *Archiepiſcopi quolibet triennio Concilium Prouinciale celebrare tenentur.*

2 *Archiepiſcopus, vel eo legitimè impedito, Epiſcopus antiquior Concilium Prouinciale congregare debet.*

3 *Concilium Prouinciale non obligat extra Prouinciam.*

4 *Capitula vt non dimittant ordinandos ad alios quàm ad Comprouinciales Epiſcopos non poteſt Concilium Prouinciale ſtatuere.*

5 *Capituli poteſtatem non poteſt reſtringere Concilium Prouinciale.*

6 *Proceſſum in cauſis criminalibus grauioribus non poteſt contra Epiſcopum formare Concilium Prouinciale.*

7 *Abbates benedicti, & qui vſum Mitræ habent in Concilijs Prouincialibus præcedunt Commendatarijs.*

8 *Confeſſarium non approbatum à Suffraganeo non poteſt deputare Concilium Prouinciale pro abſoluendo ſubditum ipſius Suffraganei.*

Concilium Prouinciale.

COLLECT. CXCVIII.

1 CONcilium Prouincialem à ſingulis Archiepiſcopis, quolibet triennio celebrari iuſſit, Leo X. conſtit. 10. incip. Regimini 4. Non. Maij 1512. apud Laert. Cherub. in Bullario, tom. 1. pag. 481.

2 Concilium Prouinciale congregare debet Archiepiſcopus, vel eo legitimè impedito, Epiſcopus antiquior, ſed non Epiſcopus exemptus, qui ſemel elegit, quamuis ſedeat ſuper omnes, & in promotione ſit antiquior. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Zerol. in praxi Epiſcop. part. 1. verbo Concilium, §. 1.

3 Concilium Prouinciale non obligat extra Prouinciam, & extra eam non facit legem, & per approbationem, quæ fit à Sacra Concilij Congregatione, non intelligitur confirmatum auctoritate Apoſt. ſed tantum permiſſum. *Sacra Congr. Conc.* quam refert Sellius in ſelectis canon. cap. 80. num. 16.

4 Concilium Prouinciale ſtatuere non poteſt vt capitula non admittant ordinandos ad alios quàm ad Comprouinciales Epiſcopos, niſi id fiat ex rationabili cauſa pro correctione videlicet Prouinciæ. *Sacra Congreg. Conc.* penes Nicol. Garc. de benefic. part. 5. cap. 7. num. 93.

5 Capitulum Prouinciale non poteſt reſtringere poteſtatem Capituli, vt ſcilicet non concedat poſt annum litteras dimiſſorias ordinandis ad titulum patrimonij, vel penſionis, ſed hac in re obſeruandum eſt c. 2. ſeſſ. 21. de reform. quod docet obtinentes patrimonium, vel penſionem non promouendos, niſi Epiſcopus pro neceſſitate, vel commoditate ſuarum Eccleſiarum iudicauerit aſſumendos. *Sacra Congr. Conc.* teſte Nicolao Garcia citato loco.

6 Concilium Prouinciale non poteſt formare proceſſum in cauſis criminalibus grauioribus contra Epiſcopum ad effectum tranſmittendi illum ad Sanctiſſimum. *Sacra Congr. Conc.* referente Aloyſ. Riccio in praxi rerum fori eccleſ. part. 4. reſol. 491. num. 1. & in deciſ. Curiæ Archiep. Neap. part. 4. deciſ. 142. num. 5.

7 Concilijs Prouincialibus Abbates benedicti, & qui vſum Mitræ habent, præcedunt Commendatarijs, poſt hos locum obtinent Dignitates, poſtea collocandi ſunt Procuratores. *Sacra Congr. Conc.* quam adducit Piaſec. in praxi Epiſcop. part. 2. cap. 2. num. 3. ad 3.

8 Concilium Prouinciale non poteſt dare facultatem pœnitenti ſubdito Epiſcopi Suffraganei eligendi Confeſſarium non approbatum ab ipſo Suffraganeo, *Sacra Congreg. Concil. ſub die 16. Martij* 1581. cuius meminit Proſp. de Auguſtino in addit. ad Quarant. in ſum. Bullarij verbo Concilium Prouinciale, q. 36. in fine.

Concionator. vide in verbo Prædicator collect. 591. & ſeq.

S V M M A R I V M.

1 *Epiſcopus vt debeat viſitare cum aliquibus Aſſiſtentibus eligendis à Capitulo, poteſt concordia obtineri, ſed Epiſcopus eius vigore tenetur adhibere tantum eorum nudam præſentiam.*

2 *Concil. Trident. ſeſſ. 24. de reformat. cap. 20. non ſuſtulit concordias à Sede Apoſtol. confirmatas ex certa ſcientia.*

3 *Concilium Trid. ſeſſ. 25. de reform. c. 6. non comprehendit in ſuis derogationibus concordias à Sede Apoſt. ex certa ſcientia confirmatas.*

4 *Concordia inter Capitulum Eccleſiæ Cathedralis, & Clericos Regulares ciuitatis Bituntinæ circa funeralia confirmatur à Sede Apoſtolica.*

Concordia.

COLLECT. CXCIX.

1 COncordia inter Epiſcopum & capitulum à Sede Apoſtolica ex certa ſcientia & cum cauſæ cognitione confirmata ſi cautum ſit vt Epiſcopus debeat viſitare cum aliquibus aſſiſtentibus, eligendi à capitulo illa eſt quidem ſeruanda, vtpote decretis Concilij non abrogata, ſed Epiſcopus vigore eiuſdem concordiæ non tenetur adhibere conſilium, vel conſenſus capituli, aut canonicorum, ſed tantùm nudam eorum præſentiam. *Sacra Congr. Conc.* teſte Rota deciſ. 57. num. 10. p. 1. recent. cuius memini de Epiſcopo p. 3. alleg. 72. nu. 3. in fine.

2 Concordiæ confirmatæ à Sede Apoſt. ex certa ſcientia per decretum Conc. ſeſſ. 24. de reformat. cap. 20. non ſunt ſublatæ, ſecus ſi in forma communi, *Sacra Congr. Conc. in Lucerina 13. Ianuarij* 1629. penes Sellium in ſelect. canon. cap. 82. num. 10. Concordiæ autem confirmatio obtenta ab inſtantia vnius partis, non eſt ex certa ſcientia, & cum cauſæ cognitione ad hoc vt ſublata non ſit decreto Concilij dict. c. 20. Eadem *Sacra Congreg.*

greg. sub die 26. Iunij 1592. quam refert Sellius d.c.82. num. 11.

3 Concordias à Sede Apost. ex certa scientia confirmatas non comprehendit decretum Concilij sess. 25. de reform.c.6.in suis derogationibus. *Sacra Cong.Concil.* testibus Gonzal. ad reg.8. Cancel.gloss.25. num.14. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1. tit.18.l.7.de Episcopis nu.67.Ludou. à Sarauia de iurisdict. Adiunctorum q.25.n.6.

4 Concordia facta inter Capitulum Ecclesiæ Cathedralis, & clericos Regulares curatis Bituntinæ circa funeralia, approbata fuit, & confirmata, videlicet quod sit in arbitrio Capituli & Canonicorum associare, vel non associare corpus defuncti quando est sepeliendum in Ecclesia Regularium; sed si illud associant, non debent facere Officium,sed associato corpore vsque ad portam Ecclesiæ debent redire ad Cathedralem. Idem si aliqua Religio, vel Confraternitas laicorum associauerit, similiter vsque ad portam Ecclesiæ; & quod Capitulum & Canonici habeant medietatem ceræ. *Sacra Cong. Rit.in Bituntina* 21. *Februarij* 1604. cuius meminit Sellius d.cap.82.n.12.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Clericis concubinarijs agentes.*
2 *Clerici concubinarij qui dicantur publici, & quomodo puniendi?*
3 *Clericus notorius concubinarius sine aliqua Superioris monitione est hodie ipso iure suspensus ab officio, & beneficio.*
4 *Monitio clericis concubinarijs à Superiore facienda debet esse specialis, non autem generalis.*
5 *Monitio in visitatione contra concubinarios facta non suffragatur.*
6 *Tempus quod inter vnam & alteram monitionem contra concubinarios clericos, interuenire debet, relinquitur arbitrio Episcopi.*

Concubinarius Clericus.

COLLECT. CC.

1 DE Clericis concubinarijs Clar. §. fornicatio, nu.9. vers. clericus autem concubinarius, Bernard. & Salzed. in pract. Canon. cap.79. de concubinar. Tiber. Decian.in tract.crimin. lib.6 c.21. de cleric. concubin. Matienz.l.6. glos.2.n.23. cum seqq.tit 8.lib.5.nouæ Recop. Menoch. de arbitr. casu 218. Thom.Valasc. alleg. iuris tom.1.alleg.34. à nu.7. Nicol.Garc.de benef.p.11. cap.10.n.181.cum multis seqq. Marc. Anton. Genuens. in pract. Archiep.Neapol.cap.30.Marchin.de Sacram. Ordinis tract.1.p.8.cap.3.nu.23.cum seqq. Ego in collect.ad c. sicut 4. de cohabit. cleric.

2 Concubinarij clerici qui publici dicantur,& quomodo puniendi? Pius V. constit.5. incip. Cùm primùm, Kalend. Aprilis 1566. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.2. pag.179. & illius meminerunt Gutier. Canon. lib.2.c.7.num.68. & seq. Nicol.Garc.dict. p.11.cap.10. num.187.

3 Concubinarius clericus notorius sine aliqua monitione Superioris est hodie, prout in veteri iure, ipso iure suspensus ab officio, & beneficio, ita quòd si celebret, incurrat irregularitatem. *Sacra Cong.Conc.* testibus Armendar.in addit.ad recop.legum Nauarræ lib.4. tit.5. de stupro l. vnica nu.6. Nicol. Garcia de benefic. p.7.cap.14. num.11. Bellet.disquisit.clerical. p.1.tit. de disciplina cleric. §.5.num.45.

4 Concubinarijs clericis monitio à Superioribus facienda debet esse specialis, non autem generalis, puta

5 per edictum.*S.Cong.Conc.*cuius meminerût Nicol.Garc. d.p.11.cap.10.nu.186. declarat.4. Armendar.d.tit.5.de stupro l.vnica n.4. Non tamen in visitatione,sed & alijs quoque temporibus. *Eadem sacra Cong.* penes Nicol. Garc.d.num.186. declarat.5.Armendar.d.l.vnica nu.5.

6 Et tempus quod inter vnam,& alteram mentionem interuenire debet relinquitur arbitrio Episcopi. *Eadem sacra Cong.* apud Nicol.Garc. d.n.186.declar.6.Armendar. d. l.vnica num.6.

SVMMARIVM.

1 *Parochialis in prouisione quomodo faciendus concursus?*
2 *Inferiores Episcopo quando possint concursum facere?*
3 *Parochiales quando existunt intra fines Abbatiæ nullius diœcesis, spectat ad Episcopum intra cuius fines illa existit concursum facere.*
4 *Pestis tempore si eius occasione ciuitas sit bannita concedit Sacra Cong. facultatem prorogandi tempus concurrentium.*
5 *Edicta concursus ab Ordinarijs proponenda, & quando?*
6 *Beneficia curam animarum habentia, quæ verè sunt Dignitates, concursu non conferuntur.*
7 *Parochiales iurispatronatus mixti concursu non conferuntur.*
8 *Regularia beneficia quæ Regularibus conferuntur, concursu non prouidentur.*
9 *Iurispatronatus Parochiales, quod origine erat totum laicale, sed pro duabus tertijs partibus, ex donatione laicorum effectum est ecclesiasticum, concursu non conferuntur.*
10 *Prouisus à Papa causa renunciationis de aliqua Parochiali dumtaxat examinari debet absque concursu.*
11 *Consanguineos, vel familiares tam suos, quàm resignantium non potest Episcopus prouidere de Parochialibus in manibus suis resignatis.*
12 *Regulares Clerici Ordinum etiam Mendicantium non sunt admittendi ad examen concursus.*
13 *Monoculus dispensatus ad Ordines potest admitti ad examen concursus.*
14 *Concursus est nullus si fiat non expectato lapsu termini.*
15 *Comparens legitimo impedimento cessante post elapsum terminum non est admittendus ad concursum etiamsi examen nondum factum sit.*
16 *Episcopus non tenetur prorogare terminum concursus, sed benè facit prorogando.*
17 *Episcopus potest alios Clericos admittere ad examen concursus cum nominatis à patrono Ecclesiæ.*
18 *Examinatores Synodales si non præstiterint iuramentum ad præscriptum Concilij examen concursus coram eis factum non valet.*
19 *Examinatoribus Synodalibus, & si alius interuenit qui non erat de illis, itque examinauit, concursus est nullus.*
20 *Examinatores si adhibeantur ex ijs, qui in Synodis præcedentibus deputati fuerunt, absque eo quod in posteriori essent confirmati, examen concursus est nullum.*
21 *Concursus non est dandus ubi in Vrbe vbi fuit appellatum à mala Episcopi electione, & ad eandem Vrbem vocandus est prælectus.*
22 *Reiectus in concursu Parochialis potest prouocare prælectum ad nouum examen coram Iudice appellationis etiam antequam doceat de irrationabili iudicio Episcopi.*

Concursus.

COLLECT. CCI.

1 CONcursus quomodo faciendus in prouisione & collatione alicuius Ecclesiæ Parochialis, edixit Pius V.

Pius V. in sua constit.33.incip. In conferendis de anno 1567.apud Laert. Cherub. in Bullario tom.2. pag.219. de cuius materia Vgolin. de potest. Episcopi, cap.50. §.3.cum seqq. Ioann. Anton.Nbuar. in sum. Bullarum tit. de concursu.Ego ipse de officio,& potest.Episcopi part. 3.alleg.66.

2 Concursum instituere & reliqua efficere possunt quæ cap.18.sess.24. de reform.præscribuntur,inferiores Episcopo omnimodam habentes iurisdictionem quasi Episcopalem, neminique præterquam Sedi Apostol. & quidem immediatè subiecti, quique nullius sunt diœcesis, sed proprium habent territorium, & ius congregandi Synodum, dummodo etiam constet Synodum aliàs legitimè congregasse, & in ea examinatores deputasse. *Sacra Congr.Conc.in Forosempronien.* 18.*Martij* 1591.penes Aldan.in compendio Canon.resolut.lib. 3.tit 9.num. 28.& illius memini in collect.ad Trident. sess.24 de reform. cap.18. num. 47. Hinc *eadem Congr. Conc.sub die* 2.*Decembris* 1628 censuit eundem Episcopum Forosempronien. vti viciniorem manutenendum esse in sua quasi possessione concursus instituendi in vacationibus Ecclesiarum Parochialium dalla Rauignana, & iuris præeligendi magis idoneum ex approbatis in eisdem concursibus donec Abbas Classen.legitimè probauerit habere ius congregandi Synodum, aliasque congregasse,& in ea examinatores ad præscriptum Concilij sess.24. cap.18. deputasse, refero in meo tract.de officio,& potest.Parochi,c.2.n.39.

3 Concursum instituere & examinare prouidendos ad Parochiales existentes intra fines Abbatiæ nullius diœcesis,spectat ad Episcopum, intra cuius fines existit Abbatia iuxta cap.1.ses.23.& si id non constet,ad viciniorem, vt addidit Pius V.tantum limitando, nisi qui Prælatus est nullius, habeat ius congregandi Synodum,quia tunc posset in ea deputare examinatores Synodales, prout Concilium requirit. *Sacra Congr. Conc. in Castris Durantis vlt. Aprilis* 1611.de qua Ego ipse d. cap.2.sub num.39.

4 Concursus, qui in vacationibus Parochialium fieri solet coram Episcopo viciniori,si occasione pestis ciuitas illius sit bannita, & aditus præclusus ad eundem Ordinarium viciniorem, concessit Sacra Congr. facultatem inferiori prorogandi tempus concurrentium, & vt interim prouideretur de œconomis,& Vicarijs idoneis.*Sacra Congr.Conc.in nullius terra Gastala Parmen. diœcesis* 17.*Augusti* 1630. cuius memini d. tract.de Parocho c.2.num.39.

5 Concursus edicta Ordinarij proponere debent in beneficijs Curatis reseruatis Sedi Apost. & in quibusuis alijs etiam ex antiqua consuetudine, & à Sede Apost. prouisio fit approbata ab examinatoribus in Synodo diœcesana deputatis. *Sacra Congr.Conc.* testibus Anastas.Germon. de indultis Cardinal. §.quibusuis num.6. Flamin.Paris.de resignat.benef.lib.10.quæst.7.num.12. Gonzal.ad reg.8. Cancel.glos.6.num.112. Nicol.Garc. de benefic.p.9.cap.2.num.154. Modern. *Hisp.* de protect Regia tom 1.p.3.c.9.num.98.

6 Concursu non conferuntur beneficia curam animarum habentia, quæ verè sunt Dignitates. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol.Garciam in addit.ad d.p.9.c.2.num. 196.& in Sypontina 17.Augusti 1630.cuius memini de Parocho cap.2.num.30.

7 Concursu non conferuntur Parochiales iurispatronatus mixti, idest partim ecclesiastici, & partim laicalis.*S.Congr.Conc in vna Bracharen.*quam refert de verbo ad verbum Modern.Lusitan. de manu Regia p.1.c. 7.nu.36.& ead.S.Cong. in Pisana 5.Februarij 1628. cuius memini d.c.2.de Parocho num.126.

8 Concursu non conferuntur beneficia Regularia,quæ Regularibus conferri solent. *Sacra Congr.Conc.* apud Gonzal.ad reg.8.Cancel.glos.6.num.162.

9 Concursu non conferuntur Parochiales iurispatronatus, quod origine erat totum laicale, sed pro duabus tertijs partibus ex donatione laicorum effectum est postea ecclesiasticum.*Sacra Congr.Conc.*17.*Iunij* 1617. quam adducit Aldan.d.lib.3.tit.9.num.30.

10 Concursu non conferuntur beneficia Curata resignata in manibus Papæ ad fauorem alterius personæ, sed tali casu resignatarius prouisus à Papa,vel mandatum de prouidendo in forma Dignum obtinens, dumtaxat examinari debet absque concursu, & approbari si idoneus repertus fuerit ad curam animarum,siue resignatarius sit præsens in Curia,siue absens in partibus. *Sacra Cong Conc.* de qua Gonzal.ad reg.8. Cancel. glos.6.num.121.

11 Concursus ad examen Parochialium in manibus Episcopi resignatarum, non potest ille admittere consanguineos vel familiares tam suos, quàm resignantium ex Bulla Pij V.*Sacra Congr.Conc.*teste Nicol.Garc. d.p.9.c.2.num.211.

12 Concursus ad examen admittendi non sunt Regulares clerici Ordinum etiam Mendicantium. *Sacra Congr.Conc.*quam citat Nicol.Garcia de benef.p.7.cap. 10.num.32.

13 Concursus ad examen admitti potest monoculus dispensatus ad Ordines suscipiendos. *S. Congr. Conc.* 17. *Martij* 1619. penes Aldan.d.lib.3.tit.9.num.33.

14 Concursus est nullus si fiat non expectato lapsu termini. *Sac. Cong. Conc.in Potentin.*4. *Maij* 1619. de qua Aldan.d.lib.3.tit.9.num.35.

15 Concursui post tempus præfixum si quis comparuerit, legitimo impedimento cessante, itaut potuerit nomen suum inter prescriptum terminum deferre,& elapso termino examine nondum facto,seu re integra petat se ad concursum admitti non est audiendus. *Sacra Congr.Conc.sub die 7.Iulij* 1625. cuius memini d. tract. de Parocho cap.2. num.45. & antea idem censuerat vt per Garc.d.p.9.c.2.num.202.

16 Concursus terminum non tenetur prorogare Episcopus,sed benè facit prorogando.*Sacra Cong.Conc.sub die* 17.*Martij* 1619.apud Aldan.d.lib.3.tit.9.num.36.

17 Concursus ad examen cum nominatis à patrono ecclesiastico potest Episcopus alios clericos admittere. *Sacra Congr.Conc.* referente Nicol. Garc. d. p.9. cap.2. num.162.

18 Concursus factus cum examinatoribus Synodalibus, qui non præstiterunt iuramentum ad præscriptum cap. 18. sess.24. de reform.est nullus. *Sacra Congr. Conc. in Bisignanen.*2.*Decembris* 1628. cuius memini d. tract. de Parocho cap.2.num.78.

19 Concursus est nullus,in quo cum quatuor examinatoribus Synodalibus, alius interuenit, qui non erat de Synodalibus,isque examinauit. *Sacra Congreg. Conc. in Messanen. 9. Septembris* 1628 *&* 15. *Decembris* 1629. quarum memini d.cap.2.num.75.

20 Concursus etiam est nullus vbi fuerunt adhibiti examinatores deputati in Synodis præcedentibus,quatenus tamen prædicti examinatores in Synodo posteriori non fuerunt confirmati.*Sacra Congr.Conc.in Monopolitana* 13. *Iulij* 1630. cuius memini de Parocho d. cap.2.num.67.

21 Concursus nouus dandus est in Vrbe,vbi fuit appellatum à mala Episcopi electione,& ad eandem Vrbem vocandus est præelectus. *Sacra Congr. Conc. in Reatina* 16.*Martij* 1630.*& in Pisana* 17.*Iunij eiusdem anni*,quarum memini d.cap.2. de Parocho num.149.

22 Concursu Parochialis reiectus potest prouocare præelectum ad nouum examen coram Iudice appellationis etiam antequam doceat de irrationabili iudicio Episcopi. *Sacra Congr. Conc. in Vrbinaten.9. Septembris* 1628.cuius memini dicto cap. 2. num.148.

Concursus examen, vide in verbo Examen concursus collect.340.

SVMMARIVM.

1 *Mulieres ad turpitudinem in actu sacramentalis Confessionis prouocantes tanquam de hæresi suspecti inquiruntur.*

2 *Cruciata in vim priuilegij electi Confessarij non absoluunt à crimine hæresis.*

3 *Absolutio sacramentalis non potest dari per litteras, seu internuncium.*

4 *Approbatio Confessariorum debet gratis dari ab Episcopo.*

5 *Confessiones factæ Confessariis non approbatis sunt nullæ.*

6 *Bullam publicatam in die Cœnæ Domini debent habere Ordinarij, Curati, & Confessarij.*

7 *Approbatio Confessariorum non potest fieri à Prælatis inferioribus.*

8 *Confessiones secularium nullus potest audire nisi priùs fuerit approbatus ab Episcopo quamuis sit in oppidis exemptis.*

9 *Confessiones fidelium licet Confessario approbato in Parochia audire absque Parochi licentia.*

10 *Approbationem debet Confessarius obtinere ab Episcopo illius diœcesis vbi Confessiones audit.*

11 *Confessiones audire non possunt Confessarij extra diœcesim Episcopi approbantis.*

12 *Approbatio Confessariorum spectat ad Episcopum donec per alium prætendentem probetur immemorialis.*

13 *Approbatum Confessarium ab Ordinario alterius diœcesis non potest eligere qui virtute Iubilei, vel alterius priuilegij habet facultatem eligendi approbatum ab Ordinario.*

14 *Approbatus in vna diœcesi ad audiendas Confessiones, non potest in alia absque illius Episcopi approbatione eas audire.*

15 *Approbati ab Ordinario ad certum genus personarum, seu ad limitatum tempus non potest virtute Cruciatæ vltra illam facultatem Confessiones audire.*

16 *Carcerandus non est Confessarius ad dictum vnius mulieris dicentis fuisse ab eo solicitatam in confessione.*

17 *Ordinarij vti non possunt opera Confessariorum Regularium etiam pro Confessarijs extraordinarijs nisi in casu necessitatis.*

18 *Examinati si non fuerunt Confessarii quando approbati fuerunt, possunt ab Episcopo suspendi & examinari.*

19 *Confessiones secularium, qui sunt verò de familia, possunt Confessores Regulares in suis Monasterijs audire absque licentia Episcopi.*

20 *Episcopi à Confessionibus audiendis quando hodie possint Regulares suspendere?*

21 *Regulares Confessarij à prædecessoribus Episcopis examinati, & approbati ad Confessiones, possunt iterum examinari à successore.*

22 *Regularibus omnibus Confessarijs vnius Conuentus simul nullo modo Episcopi possunt adimere facultatem audiendi Confessiones sacra Congregatione inconsulta.*

Confessarius.

COLLECT. CCII.

1 Confessarius tam clericus secularis quàm Regularis, qui in actu Confessionis sacramentalis mulieres ad turpitudinem prouocat, tanquam de hęresi suspectus inquiritur. Pius IV. const. 31. incip. Cùm nuper, 16. Aprilis 1567. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 34 in nouiss. impress. Paulus V. const. sua, incip. Dilecte fili, 16. Septembris 1608. Gregorius XV. const. 34. incip. Vniuersi 30. Augusti 1622. De quibus meminerunt, & de earum materia latè tractarunt D. Acuña, & eius additionator Seraphinus de Freitas in tract. de solicitantib. mulieres in confessione. Sousa de Confessarijs solicitantibus, Trimarchi de Sacerdote abutente sacramento Confessionis, Anton. Sanctarel. de hæresi cap. 46. Ioan. Sancius in select. disp. 11. Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. tom. 2. const. 4. Gregorij XV. Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 1. cap. 19. plures refero Ego ipse de officio & potest. Episcopi p. 3. alleg. 105. num. 59. cum seqq. & de Parocho c. 19. à num. 48.

2 Confessarij electi in vim priuilegij Cruciatæ non absoluunt à crimine hæresis. Gregorius XIII. const. 37. incip. Officij, 22. Septembris 1576. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 405.

3 Confessario absenti peccata sacramentaliter per litteras, seu internuntium confiteri non licet, & nemo sub pœna excommunicationis docere, vel affirmare potest quod liceat eo modo confiteri. Clemens VIII. const. 87. incip. Sanctissimus, 10. Iunij 1602. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 135. aliàs pag. 98. in nouiss. impress. referunt Galleg. in tract. de Parochor. obligat. p. 2. nu. 56. cum seqq. Ioan. Valer. de different. inter vtrumque forum, verbo Pœnitentia, differ. 9. in fine. Bonacin. de censur. extra Bullam, disp. 2. q. 3. puncto. 33. Scortia in selectas Bullas epit. 163. theor. 404. Stephan. de Aluin. de Episcop. & Abbatum potest. c. 26. nu. 16. Ego de officio, & potest. Parochi cap. 19. num. 44.

4 Confessarius nemo potest esse nisi habeat Parochiā, seu approbationem, quæ datur gratis ab Episcopo. Gregorius XV. const. 18. incip. Inscrutabili §. 1. sub dat. Nonis Februarij 1622. apud me in fine tract. de officio Episcopi.

5 Confessarijs non approbatis Confessiones factę sunt nullæ. *Sacra Cong. Conc.* testibus Capeauil. de casibus reseru. cap. 3. q. 1. Piasec. in praxi Episcop. p. 2. c. 1. nu. 9. & alijs pluribus per me citatis de officio Episcopi p. 2. alleg. 25. num. 3. & nouissimè *Eadem Sacra Cong.* post. d. Const. 18. Gregor. XV. in declar. 12.

6 Confessarij, Rectores, Curati, & Ordinarij debent habere Bullam publicatam in die Cœnæ Domini. Vrbanus VIII. constit. 62. incip. Pastoralis §. 26. & seqq. sub dat. Kalend. Aprilis 1627. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullar. tom. 4. pag. 76.

7 Confessarij non possunt approbari nisi ab Episcopis, non verò ab alijs Prælatis inferioribus. *S. Cong. Conc.* penes Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ, l. 4. tit. 29. l. 1. §. 1. de confitendo semel in anno, nu. 15.

8 Confessarius nullus potest audire Confessiones, sæcularium etiam Sacerdotum, nisi prius fuerit approbatus ab Episcopo, etiamsi esset in oppidis exemptis, dummodo illa sint intra limites diœcesis. *Sac. Cong. Conc. in Forosempromen.* referente Stephan. d'Aluin. de potest. Episcop. & Abbatum, cap. 19. num 6. fol. 105.

9 Confessario approbato licet in Parochia Confessiones audire absque Parochi licentia. *Sacra Cong. Conc.* apud Alphons. de Leone de officio Capellani part. 1. quæst. 2. num. 10.

10 Confessarius approbatus ab alio Episcopo quàm ab Archiepiscopo Valentino in diœcesi & pro diœcesi Valentina non censetur ab Ordinario approbatus. *Sacra Cong. Conc.* cuius meminerunt Ludou. Beia respons. casuum Conscient. part. 4. casu 20. vers. tandem, Ægid. de Conink de Sacram. disp. 8. num. 51. Stephan. d'Aluin de Episcopor. Abbatum, & Abbatiss. potest. c. 23. n. 13. vers. cui consonat, Bossi. de triplici Iubilei priuilegio, sect. 3. casu 2, nu. 213. Ego ipse de officio, & potest. Episcop. p. 2. alleg. 25. num. 32.

11 Confessarij extraordinarij ab Episcopo approbati ad Confessiones audiendas, siue sint sæculares, siue Regulares nullo pacto eas audire possunt extra diœcesim Episcopi approbantis, quamuis Confessores sint Episcopo subiecti. *Sacra Cong. Conc. in Cremonen.* 22. *Maij* 1610. quam citat Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Confessarius, nu. 14.

Con-

12 Confessariorum approbatio spectat ad Episcopum, donec per alium prætendentem probetur immemorialis. *Sacra Cong. Conc. in nullius, seu Conuersanen. 26. Iunij, & 20. Augusti* 1627. teste Sellio in select. Canon. c.14. num.27.

13 Confessarium approbatum ab Ordinario eligendi, qui virtute Iubilei, vel alterius priuilegij facultatem habet, non potest eligere Confessarium approbatum ab Ordinario alterius diœcesis. *S. Cong. Conc. in Liman. 29. Ianuarij* 1633. cuius memini de Episcopo, part.2. alleg.25. num.33.

14 Confessarius tam sæcularis quàm Regularis in vna diœcesi approbatus ad audiendas personarum secularium confessiones non potest in alia easdem confessiones audire absque Episcopi diœcesis approbatione. *S.Congreg.Conc.in Calagurritana 6.Iunij* 1608. quam refert Sellius d.cap.14. num.28.

15 Confessarij sæculares ad certum genus personarum, seu ad limitatum tempus ab Ordinario approbati minimè possunt etiam vigore Bullæ Cruciatæ pœnitentium confessiones audire vltra facultatem ipsis ab Ordinario concessam. *S. Cong. Conc. in Cæsaraugustana 7. Septembris* 1625. cuius memini de officio, & potest. Episcop. p.1. alleg.25. num.35.

16 Confessarius ad dictum vnius mulieris dicentis fuisse ab eo sollicitatam in confessione, carcerari non debet. *S. Congreg. S.R. & vniuersalis Inquisitionis 17. Iulij* 1627. quam refert Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. tom.3. in additam. cap.11. num.4. pag.475.

17 Confessariorum Regularium opera vti non possunt Ordinarij etiam pro Confessarijs extraordinarijs, nisi in casu necessitatis. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. 1. Octobris* 1602. quam adducit Sellius d. c.14. nu.30.

18 Confessarij si non fuerunt examinati quando approbati fuerunt, ab Episcopo suspendi, & examinari possunt. *S. Cong. Episcop. & Regul. in Vercelen. 31. Iulij* 1615. penes Ioan. Mariam Nouar. d. verbo Confessarius n.18.

19 Confessarij Regulares in monasterijs, & collegijs Regularium, vbi Regularia instituta seruantur, possunt absque licentia Episcopi audire confessiones eorum secularium, qui sunt verè de familia, & communes commensales, non tamen illorum, qui tantùm deseruiunt in monasterijs. *S. Cong. Conc.* referentibus Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.2. tit.18, l.7. de Relig. num.53. & lib.4. tit.28. l.1. §.1. de confitendo semel in anno num.10. Ioan. Maria Nouar. d. verbo Confessarius, num.15. me citato Lezana in sum. quæst. Regul. tom.2. cap.16. num.16.

20 Confessarios Regulares aliàs ab Episcopis, ad quos ius eos approbandi spectat, liberè approbatos, ipsi Episcopi ab audiendis confessionibus suspendere posthac minimè possunt, nisi ex noua causa, eaque ad confessiones pertinente, aut ob non seruatum interdictum ab ipsis Ordinarijs positum. *S. Cong. Episcop. & Regul. sub die 20. Nouembris* 1615. cuius meminerunt Ioann. Maria Nouar. d. verbo Confessarius num.16. Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. tom.1. const.2. Sixti IV. num.45. pag.26. Lezana in summ. quæst. Regul. tom.1. cap.19. num.9. Alphons. de Leone in fine part.2. de Iubileo pag.114. Cæterùm an eadem causa subsit necne, Episcopus non tenetur ipsis Regularibus edicere, sed Sedi Apost. dumtaxat, vbi eam sibi aperiri postulauerit, sic Episcopo Grienen. per suas litteras in forma Breuis rescripsit Vrbanus VIII. sub die 30. Ianuarij 1629. quas refero de iure eccles. vniu. lib.1. cap.43. num.210. & me citato in illo loco referunt etiam Tamburin. de iure Abbatum, tom.2. disp.6. quæst.12. num.9. Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. in additam. ad constit. Sixti IV. cap.2. num.9. in fine, tom.3. pag.409. Vnde si Regulares cum scandalo, aut aliàs inhonestè viuant, vel aliquod delictum committant propter quod rationabili Episcopi iudicio videantur à Confessionibus suspendendi, vtique ea causa ad ministerium Confessionis pertinebit, cum præcipua ministri qualitas sit integritas vitæ, ac morum honestas, ac proinde nihil obstat quominus ob eam possit Episcopus Regulares vtcunque à semetipso approbatos suspendere, aut repellere à Confessionibus audiendis. *S. Cong. Episcop. & Regul. in Oriolen. 30. Augusti* 1630. quam refero d. tract. de iure eccles. vniuers. lib.1. cap.43. num.209.

21 Confessarij Regulares à prædecessoribus Episcopis examinati & approbati ad Confessiones personarum secularium audiendas à præsenti Episcopo successore pro maiori Conscientiæ suæ quiete possunt iterum examinare, at si minus idonei reperti fuerint, reprobari ad præscriptum Constitutionis Sanctæ mem. Pij Papæ V. hac de re editæ. Vrbanus VIII. in d. Constit. sub die 30. Ianuarij 1629. quam ad litteram refero d. cap.43. num.210

22 Confessarijs omnibus Regularibus simul vnius Conuentus nullo pacto Episcopi, locorumque Ordinarij possunt facultatem audiendi Confessiones adimere, sacra Cong. inconsulta. *S.Cong. Episcop. & Regul. sub die 20. Nouembris* 1615. referente Sellio d.cap.14. num.84.

S V M M A R I V M.

1 *Cellæ ianua aperta remaneat donec Confessarius audit Confessionem Monialis infirmæ.*
2 *Clausuram ingressus pro audiendis Monialium infirmarum Confessionibus, vel alijs Sacramentis administrandis recta via, & absque diuerticulo eat.*
3 *Monasterij septa quouis tempore & de nocte in casu necessitatis Confessarij ingredi possunt.*
4 *Cellas Monialium ad conspergendum in die sabbati Sancti non possunt Confessarij clausuram ingredi.*
5 *Monialium Confessarij ordinarij singulis quibusque trienniis mutari debent.*
6 *Confessarius extraordinarius bis, terue quotannis in communi Monialibus deputari debet.*
7 *Monialium Confessarij extraordinarij pro tempore, quo Confessionibus audiendis occupantur, excusantur à Religionis oneribus.*
8 *Extremæ Vnctionis Sacramentum Monialibus infirmis administrant earum Confessarij.*
9 *Septa monasterij Monialium nullatenus ingrediantur Confessarij prætextu comitandi operarios, medicos, &c.*
10 *Merces annua quæ assignanda Confessarijs Monialium.*
11 *Curam animarum habens non potest fungi munere Confessarij Monialium.*
12 *Victus diarius à Monialibus nullatenus administretur Confessarius.*
13 *Moniales alloqui non potest earum Confessarius Regularis, & socius, exceptis casibus administrationis Sacramentorum.*
14 *Monasterij septa Monialium ægrotantium Confessionum audiendarum gratia ingredi non potest Confessarius absque socio.*
15 *Monialium Confessarius ab eis nominatus sine rationabili causa remoueri non potest.*
16 *Monialium Confessores etiam exempti & Regulares sine approbatione Episcopi hodie deputari non valent.*
17 *Episcopo licet ex rationabili causa Superiores Regulares admonere vt amoueant Confessarios Monialium.*
18 *Monialium Confessarij extraordinarij post Const. Gregorij XV. debent prius approbari ab Ordinario.*
19 & 20 *Monialium Confessarij Ordinarij deputati ante Constit. Gregorij XV. quando possint pergere in Confessionibus audiendis absque examine Episcopi ostenditur, & num.20.*
21 *Approbatio Episcopi de Confessore extraordinario Monialium pro vna vice pro illa dumtaxat approbatus intelligitur.*

Con-

Confessarius Monialium.

COLLECT. CCIII.

1 Confessario Monialis infirmæ Confessiones audiente cellæ ianua aperta remaneat, & ambæ comitatrices ad eiusdem cellæ ianuam morentur, itaut & Confessarius, & infirma ab eis commodè cerni possint. *S. Cong. Episcop. & Regul. sub die 13. Septemb.* 1583. apud Lezanam in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo clausura num. 26.

2 Confessarius Monialium clausuram ingressus ad administranda sanctissima Sacramenta recta via, & absque diuerticulo eat, redeatque, nec in alia monasterij parte diuagetur, etiam occasione visitandi alias infirmas, quibus Sacramentorum administratio non est necessaria. *Eadem sacra Cong.* penes Lezanam d. tom. 3. verbo clausura num. 26.

3 Confessarij quouis tempore etiam pulsato Aue Maria, in casu necessitatis, monasterij septa ingredi possunt. *S. Cong. Episcop. & Regul. in Ferrarien. de anno* 1593. cuius memini de iure eccles. vniuerso lib. 1. capit. 44. num. 129.

4 Confessarij non possunt Monialium clausuram ingredi ad conspergendum cellas Monialium, aut alia loca aqua benedicta in die sabbati sancti, aut quolibet alio tempore. *S. Cong. Episcop. & Regul.* cuius memini dict. tract. de Iure eccles. vniuerso lib. 1. capit. 44. numer. 134.

5 Confessarij Monialium Ordinarij singulis quibuscunque triennijs mutari debent, idque obseruandum nedum circa Moniales subiectas Ordinario, sed etiam Regularibus. *S. Cong. Episcop. & Regul. sub die 15. Februarij* 1593. de qua Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Confessarius num. 11.

6 Confessarium vltra Ordinarium, alter extraordinarius bis, terue quotannis in communi, non autem in particulari Monialibus deputandus est. *Eadem Sacra Congregat. in Veronen. de anno* 1593. quam refert Sellius in selectis Canon. cap. 30. nu. 46.

7 Confessarij extraordinarij Monialium à monasteriorum, in quibus degunt, aut Religionis oneribus pro eo tempore dumtaxat, quo in Confessionibus audiendis occupantur, excusantur. *Eadem Sacra Cong. Episcop. & Regul. sub die* 10. *Martij* 1593. quam adducit Sellius d. cap. 30. num. 48.

8 Confessarij monialium infirmis Sacramentum Extremæ Vnctionis administrant, & animalibus earum Altissimo commendatis, & monasterij clausura non amplius morentur, sed & hortari illas ad bene moriendum alijs Monialibus sit curæ. *Eadem Sacra Congreg. Episcop. & Regul. sub die* 13. *Septembris* 1593. referente Sellio d. cap. 30. num. 49.

9 Confessarij aut alij Regulares nullatenus ingrediantur septa monasterij Monialium prætextu comitandi operarios, medicos, chirurgos, vel alios. *Eadem Sacra Congreg. sub dicta die* 13. *Septembris* 1583. penes Sellium d. cap. 30. num. 50.

10 Confessarijs Monialium certa annua merces constitui debet, quæ iuxta morem, & qualitatem Religionis victui illius sufficiat, eademque merces à monasterio, in quo degit idem Confessarius, si Regularis sit, persoluatur. Cæterum Ordinarij locorum prohibeant Monialibus sub aliquibus pœnis, non tamen censurarum, ne vltra mercedem illam aliquid communiter, vel priuatim eidem Confessori, vel alijs quibuscunque Fratribus tribuant, eisdemque Fratribus ne à Monialibus etiam sponte oblatum, aut donatum recipiant, sub ijsdem pœnis inhibeant. *S. Cong. Episcop. & Regul. sub die* 29. *Nouembris* 1605. cuius memini d. tract. de Iure eccles. lib. 1. cap. 44. num. 139.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

11 Confessarij Monialium munere fungi non potest habens curam animarum. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Parmen.* 10. *Aprilis* 1615. penes Ioan. Mariam Nou. in lucerna Regul. verbo Confessarius num. 13. & illius memini d. lib. 1. cap. 44. num. 128.

12 Confessarijs victus diætim à Monialibus nullatenus administretur, sed quædam pecuniæ summa quotannis victus loco eis persoluatur; & si Regulares sint Confessarij, monasteria in quibus degunt, pendant. *Eadem Sacra Cong. in d. Parmen.* cuius memini d. lib. 1. capit. 44. num. 139.

13 Confessarius Regularis Monialium, eiusque socius (Confessionis, ac Sacramentorum administrationis casibus exceptis) easdem Moniales absque Sacræ Congregationis licentia alloqui non possunt. *S. Cong. Episcop. & Regul. in Nolana* 21. *February* 1617. testibus Tamburin. de iure Abbatissarum disp. 24. quæst. 3. num. 5. Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo clausura n. 27. in fine.

14 Confessarius etiam ex antiqua consuetudine absque socio, monasteria septa Monialium ægrotantium Confessionum audiendarum gratia ingredi non potest, sed debet ei assignari socius, qui ipsi iuxta decretum sacræ Congregationis assistat, sitque ætatis vltra 50. annorum, vitæque exemplaris. *S. Cong. Episcop. & Regular. in Nolana* 21. *February* 1617. apud Lezanam d. tom. 3. verbo clausura num. 27.

15 Confessarij Monialium ab iis nominati non possunt amoueri nisi ex rationabili causa. *Sacra Cong. Conc.* 11. *Iulii* 1616. penes Ioan. Mariam Nouar. in lucerna Regul. verbo Confessarius nu. 12.

16 Confessarii siue Regulares, siue seculares quomodocunque exempti tam Ordinarii quàm extraordinarii ad Confessiones Monialium etiam Regularibus subiectarum audiendas nullatenus deputari valeant nisi prius ab Episcopo diœcesano idonei iudicentur, & approbationem, quæ gratis concedatur, obtineant. Gregorius XV. constit. sua incip. Inscrutabili nonis Februarii 1622. apud Laurent. de Franchis de controu. inter Episcop. & Regul. pag. 136. & apud me post tract. de officio Episcopi in constit. & decretis pag. 56.

17 Confessarii Regularium vt amoueantur licet Episcopo Superiores Regulares admonere ex rationabili causa, quam eisdem Superioribus significare non tenetur, hisque Superioribus id facere detrectantibus, habet Episcopus facultatem prædictos Confessores amouendi quoties & quando opus esse iudicauerit. *S. Cong. Conc. de anno* 1623. penes me in fine d. tract. de Episcopo, in decretis & constitut. pag. 57. in resp. ad dub. 12.

18 Confessarii extraordinarii Monialium nullatenus possunt post Constitutionem Gregorii XV. illarum Confessiones audire, nisi prius ab Episcopo diœcesa-
19 no idonei iudicentur & approbentur. Ordinarii verò Confessores ante publicationem deputati possunt durante triennio pergere in Confessionibus Monialium audiendis absque alio examine, & approbatione Episcopi. Quod si contingat vt illorum facultas à Sede Apost. vltra triennium prorogetur, tunc debent illi ab Episcopo examinari, & approbari. *S. Cong. Conc. de anno* 1623. apud me in fine d. tract. de Episcopo in resp. ad dub. 6. pag. 57. & illius meminerunt Aloys. Ricc. in decis. Curiæ Archiep. Neapol. p. 4. decis. 244. num. 12. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Confessarius num. 2. cum seqq. me citato Lezana in summa quæstione Regular. tomo 2. capitulo 1. numero 19.

20 Confessarii Regulares Monialium electi, seu deputati ante Constitutionis Gregorii XV. publicationem quibus alioquin facultas competit audiendi confessiones Monialium sibi subiectarum, possunt durante eorum officio pergere sine alia Episcopi approba-

tione in confessionibus audiendis illarum tantùm, quæ sponte, ac proprio motu id ab eis petierint. At verò ij qui post constitutionem eligentur, aut quoquo modo deputabuntur, vel qui in eorum officijs, seu dignitatibus expleto iam tempore à constitutionibus cuiusque Ordinis, vel aliàs legitimè præfinito ad aliud tempus confirmabuntur, nequaquam possunt Sanctimonialium confessiones audire, nisi prius à diœcesano Episcopo idonei iudicati, atque approbati fuerint. *Eadem Sacr. Cong. Conc. de anno 1623.* penes me loco citato in resp. ad dub. 7.

33 Confessarij extraordinarij semel deputati, atque approbati ab Episcopo ad Monialium confessiones pro vna vice audiendas non possunt pluries in vim approbationis eiusmodi illarum confessiones audire, sed ab Episcopo toties sunt approbandi quoties casus deputationis contigerit. *Eadem Sacr. Cong. Conc. de anno 1623.* penes me loco citato in resp. ad dub. 11.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Sacramentali confessione agentes.*
2 *Stolam & cottam portare tenentur Clerici seculares dum confessiones audiunt.*
3 *Presbyteratus Ordinem non habentes si confessiones audiant, Curiæ seculari præuia degradatione tradendi.*
4 *Licentiam ad audiendum confessiones secularium debent petere subditi inferiorum Prælatorum etiam exemptorum ab Episcopo.*
5 *Approbati ad confessiones audiendas siue sint seculares siue Regulares eas audire non possunt extra diœcesim Episcopi approbantis.*
6 *Approbati ad audiendas confessiones secularium in vna diœcesi, non possunt in alia easdem confessiones audire absque Episcopi diœcesis approbatione.*
7 *Regulares possunt audire confessiones secularium qui sunt de familia monasterij, & continui commensales.*
8 *Iesuitæ non possunt audire confessiones secularium etiam Sacerdotum, nisi ab Episcopo per examen approbati.*
9 *Licentia ad audiendas confessiones concessa per Episcopum Regularibus ad suum beneplacitum, ab eo quandocunque reuocari potest.*
10 *Sacerdotes audire non possunt confessiones extra diœcesim, in qua fuerunt approbati, etiam subditorum Episcopi approbantis.*
11 *Licentiæ, priuilegia, & indulta audiendi confessiones secularium absque Ordinarij examine & approbatione, reuocantur.*
12 *Confessio Sacramentalis non potest fieri per literas, seu internuntium confessario absenti.*
13 *Generali non licet audire confessiones Monialium sui Ordinis absque Episcopi speciali deputatione.*
14 *Episcopi non possunt omnibus simul vnius Conuentus Regularibus facultatem audiendi confessiones adimere.*
15 *Regulares generaliter ab Episcopo approbati ad confessiones secularium audiendas, nequaquam possunt audire confessiones Monialium sibi subiectarum.*
16 *Approbati ab Episcopo ad audiendas confessiones vnius monasterij, non poterunt audire confessiones Monialium alterius Monasterij.*
17 *Regulares confessores quando possint audire confessiones mulierum tertij Ordinis.*

Confessio Sacramentalis.

COLLECT. CCIV.

1 DE Confessionis Sacramento Lucas Pinellus, Ioannes Maldonado, Frias, Vincentius Mazollus, Petrus Auratus paradoxo 5. Iacob. de Graffis in aureis decis. part. 1. lib. 1. c. 8. cum seqq. Henriq. in sum. lib. 5. Marcel. Megala part. 1. instit. Confess. Petr. de Ledesma in sum. part. 1. vbi de Sacram. Pœnit. cap. 8. Valent. tom. 4. disp. 7. quæst. 9. Becan. de Sacram. in specie cap. 36. Fernandes in examine Theolog. moral. part. 3. c. 6. §. 6. Ægid. de Coninck. de Sacrament. tom. 2. disp. 4. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. lib. 6. à num. 28. Bonacin. de Sacram. disp. 5. q. 5. sect. 2. Iul. Lauor. de Iubilæo part. 1. capit. 14. Molfes. in sum. Theolog. moral. lib. 5. tract. 6. cap. 5. Petrus de Ochogauia de Sacram. tract. 2. Tannerus tom. 4. disp. 6. quæst. 7. Vincent. Filliuc. in quæst. moral. tract. 7. Fagundez in quinque Ecclesiæ præcepta, præcepto 2. lib. 3. Barthol. à S. Fausto tom. 3. tract. de Pœnit. lib. 4. de Confess. Hurtado de Sacrament. tract. de Pœnit. disp. 7.

2 Confessiones dum audiunt Clerici seculares tenentur stolam, & cottam portare. Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Albinganen. 8. Nouembris 1588. Nisi sint Religiosi Societatis IESV qui superpelliceum deferre non tenentur. *Eadem S. Congr. sub die 25. Aprilis* 1586. cuius memini in tract. de officio, & potest. Parochi, cap. 19. num. 60.

3 Confessiones Sacramentales audientes nondum ad sacrum Presbyteratus Ordinem promoti, Curiæ seculari præuia degradatione tradendi sunt. Clem. VIII. constit. 81. incip. Etsi aliàs, sub dat. 1. Decembris 1601. apud Quarant. in summ. Bullarij verbo Ordo pag. 387. & de illa meminerunt Scort. in Bullis select. Pontif. epith. 162. theor. 403. Moura de incant. & ensalm. opusc. 1. sect. 3. cap. 3. num. 9. Sanctarel. de hæresi cap. 42. dub. vnic. num. 5. Sousa in opusc. de solicitantib. tract. 1. c. 9. nu. 1. Anton. Diana moral. resolut. p. 4. tract. 7. resol. 51. Ego de officio & potest. Episcop. p. 3. alleg. 111. num. 18. Quam Constitut. ad omnes etiam minores 25. annis, dummodo vigesimum ætatis annum compleuerint, ampliauit Vrbanus VIII. const. 79. incip. Apostolatus, 23. Martij 1628. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag...

4 Confessiones (secularium scilicet) audiendi licentiam debent petere subditi inferiorum Prælatorum etiam exemptorum ab Episcopo, ab eoque approbationem obtinere, & offerri debent Episcopo à Superiore illarum Ecclesiarum. *S. Congreg. Conc.* teste Stephan. d'Aluin de Episcopor. Abbatum, & Abbatissar. potest. cap. 19. nu. 6.

5 Confessiones ad audiendas approbati, siue sint seculares, siue Regulares, nullo pacto eas audire possunt extra diœcesim Episcopi approbantis, quamuis Confessores sint eidem Episcopo subiecti. *S. Cong. Conc. in Cremonen. 22. Maij* 1610. quam refert Ioann. Maria Nou. in lucerna Regul. verbo Confessarius, num. 14.

6 Confessiones personarum secularium ad audiendas in vna diœcesi approbati, non possunt in alia easdem confessiones audire absque Episcopi diœcesis approbatione. *S. Cong. Conc. in Calaguritana 6. Iunij* 1608. quam adducit Sellius in selectis Canon. c. 14. nu. 28.

7 Confessiones possunt Regulares audire secularium, qui sunt de familia Monasterij, & continui commensales, non item eorum, qui deseruiunt solùm in eorum Monasterijs, qui nimirum non ideo sunt de eorum familia, aut commensales continui. *Sacra Cong. Conc.* penes Stephan. d'Aluin d. cap. 59. num. 9. vers. quandoquidem.

8 Confessiones secularium etiam sacerdotum audire non possunt Iesuitæ nisi ab Episcopo per examen, si illi videbitur necessarium, aut aliàs idonei iudicentur, & approbationem obtineant. *Sacra Cong. Conc. sub die 20. Iulij* 1619. apud Sellium dict. capit. 14. numero 81.

9 Confessionum audiendarum licentia concessa per Episcopum Regularibus, ad suum placitum, ab Episcopo

scopo quandocunque reuocari potest. *Sacr.Cong.Conc. in Papien.19.Maij* 1619. cuius meminit Tambur.de iure Abbatum tom.2.disp.6.q.12.nu.9. & Ego de iure ecclesiastico vniuerso lib.1.cap.43.nu.208.

10 Confessiones extra diœcesim in qua fuerunt approbati, Presbyteri audire non possunt etiam subditorum Episcopi approbantis, nisi iurisdictionem ordinariam habeant. *S. Cong.Conc.8.Maii* 1610. referente Sellio d. cap.14 num.79.

11 Confessiones personarum secularium audiendæ absque examine, & approbatione Ordinarij indulta ac priuilegia omnia etiam per modum communicationis concessa Militijs, Hospitalibus, collegijs, capitulis, Religionibus, Societatibus, Congregationibus, & Ordinibus quibusuis tam Mendicantium quàm non Mendicantium, cæterisque locis pijs, & eorum siue earum respectiuè personis reuocat Vrbanus VIII. constitut. 92. incip. cum sicut 12. Septembris 1628. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom.4. pag.103. & apud Laert. de Franchis de controuers. inter Episcopos, & Regular. pag. 271. & illius meminit Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo confessiones num. 1.

12 Confessio Sacramentalis non potest fieri per litteras, seu internuntium confessario absenti. Clemens VIII. constit.87.incip.Sanctissimus de anno 1602. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom.3.pag.135. vbi prohibet propositionem illam, quæ habet licere per litteras seu internuntium confessario absenti peccata Sacramentaliter confiteri, & ab eodem absolutionem obtinere, de cætero edoceri, defendi, imprimi, aut ad praxim deduci sub pœna excommunicationis latæ sententiæ & alijs pœnis arbitrio infligendis. Vide supra collect.201.num.3.

13 Confessiones Monialium sui Ordinis audire non licet Generalis absque Episcopi speciali deputatione. *Sacra Congr. Conc. 19. Nouembris* 1627. de qua Ioan. Maria Nouar. d.verbo confessiones num.3.

14 Confessiones audiendi facultatem Episcopi, locorumque Ordinarij omnibus simul vnius Conuentus Regularibus confessarijs, Sacra Congr. inconsulta, nullo pacto adimere possunt. *S.Congr.Episcop.& Regul.sub die 20. Nouembris* 1615. quam adducit Sellius d. c. 14. num.84.

15 Confessiones Monialium sibi subiectarum nequaquam audire possunt Regulares generaliter ab Episcopo approbati ad confessiones personarum secularium audiendas, sed egent quoad hoc speciali Episcopi approbatione *Sacra Congreg. Conc. de anno* 1623. relata in fine mei tractat. de Episcopo in resp. ad dub. 9. pag. 57.

16 Confessiones Monialium vnius monasterij ad audiendas si Episcopus Regularem approbat, non ob id poterit audire confessiones Monialium alterius monasterij. *Eadem Sacra Cong.Conc. de anno* 1623. apud me in resp. ad 10.dub.pag.57.

17 Confessiones Sacramentales mulierum tertij Ordinis, quas de pœnitentia, seu Bizzochas vocant, non possunt audire confessores Regulares, nisi fuerint ab Ordinario approbati ad confessiones personarum secularium audiendas *Sacra Congr.Episcop.& Regular.sub die 20.Decembris* 1616 penes Ioan.Mariam Nouar. d.verbo Confessiones, nu.5.

Vide suprà collect.202.& 203.

Confessionalia.

COLLECT. CCV.

1 Confessionalia ex Sacristijs, & alijs locis occultis remoueri debent, & collocari in Ecclesijs exterioribus Monialium. *Sacra Cong. Conc.sub die* 29. *Nouembris* 1605. cuius meminere Ald. in compendio canon. resolut. lib.1.tit.25.num.16.& Ioan.Maria Nouar. in lucerna Regular. sub hoc verbo, num.1.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

2 Confessionalia Monialium in exterioribus Ecclesijs omninò collocentur; et si illæ in hoc renitentes fuerint, interdici debent. *Eadem Sacra Congregat. Conc. in Fauentina 7. Martij* 1617. penes Ioan. Mariam Nouar. d. loco.

Confessor, vide in verbo confessarius collect. 202. & 203.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Sacramento confirmationis agentes.*
2 *Episcopus cum Pluuiali & Mitra, Stola, & Baculo Pastorali confirmationem administrare debet.*
3 *Episcopus administrans confirmationem per Villas, à nemine est procurandus.*
4 *Prælatus inferior nullius diœcesis habens iurisdictionem Episcopalem potest accersere quem maluerit Episcopum, vt ministret confirmationem.*
5 *Episcopus suis subditis in aliena diœcesi confirmationem administrare non potest.*

Confirmationis Sacramentum.

COLLECT. CCVI.

1 DE Confirmationis Sacramento Iodoc. Coc. in thesauro cathol. tom.2.lib.5. Petr.Crespet.in sum. cathol. Fidei, verbo confirmatio, Angles in floribus Theolog. part. 1. de confirmat. Anton. Cuch. institut. maior lib.5.tit.8. Viuald.in candel.aureo, tit.de confirmat. Catdin. Bellarmin. in controuers.cathol.lib.vnico de Sacramento confirmat. Henriq. in summ.lib.3.Suar. de Sacrament. tom 3.disput.36. Petr.Gregor.Tholos.in part. Iuris canon. Ioan. Maldon. in tract.de confirmat. Zerol. in praxi Episcop. part. 1. verbo Chrisma. Zambran. de casibus occurrentibus in articulo mortis, cap. 2. Vgolin.de officio Episcopi, cap.26. Petr. de Ledesma in sum.part.1.vbi de Sacrament.confirmat. Bonacin.de Sacrament. disp. 3. Fernandes de Moure in examine Theolog. moralis part. 2. cap. 3. Molfes. in sum.Theologiæ moral. tract. 4. cap. 2. Valer Reginald. in praxi fori pœnit. lib. 28. Cardos. in praxi Iudicum verbo Sacram. confirmationis. Filliuc. in quæst. moralib. tom. 1. tract.3. Paul. Laymann in Theologia morali lib.5 trac. 3. Mauritius de Alzedo in praxi Episcop. part. 2. cap. 4. Torrebl. de iure spirit. lib.2.cap.6. Hurtado de Sacram. confirm.

2 Confirmationem administrare debet Episcopus cum Pluuiali, Mitra, Stola, & Baculo Pastorali. *Sacra Congreg. Conc. in Brixien. 19. Februarij* 1585. testibus Paulo Piasec. in praxi Episcop part 1. cap.3. num.3. in fine, Alzedo in praxi etiam Episcop. part. 2. cap.4. num.23. quos refero de officio, & potest. Episcopi part. 2. alleg.30.num.11.

3 Confirmationem per Villas, & oppida Episcopus administrans à nemine est procurandus. *Sacra Cong. Conc.* apud Armend. in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.1.tit.6 de visitat. num.1:3.

4 Confirmatio vt ministretur accersere potest quem maluerit catholicum Antistitem Prælatus inferior nullius diœcesis habens iurisdictionem Episcopalem, non obstante cap. 5. sess. 6. de reformat. Sacra Congreg. Conc. quam refert. Sellius in select. canon. cap. 15. num. 18.

5 Confirmationem in alterius diœcesi non potest Episcopus

M 2

scopus suis subditis conferre sine licentia Episcopi, in cuius diœcesi reperitur. *S.Cong.Conc.*penes Armendar. d.lib.1.tit.18.l.7.de Episcopis, nu.68. quem refero d.p.2. alleg.30.num.15.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Confraternitatibus agentes.*

2 *Confraternitatibus laicorum forma præscribitur in eis aggregandis priuilegijs, & Indulgentijs communicandis.*

3 *Confraternitates omnes sanctissimi Sacramenti Canonicè vbique erecta possunt frui priuilegijs, & gratijs concessis Archiconfraternitati S. Mariæ supra Mineruam.*

4 *Rosarij Confraternitas approbatur.*

5 *Rosarij Confraternitatis capella de licentia Generalis Prædic. fundari possunt.*

6 *Indulgentias Confraternitatis Rosarij qui Pontifices concesserint.*

7 *Chordæ S.Francisci Confraternitas.*

8 *Monialium in Ecclesijs Confraternitates institui non debent.*

9 *Officiales Confraternitatum quot annis eligantur.*

10 *Ordinarij absque licentia non licet Religiosis Societatis Iesu, & Ordinis S. Dominici Confraternitates nouas cum vsu saccorum erigere.*

11 *Aggregatio Confraternitatum propriorum Ordinum potest fieri à Regularibus.*

12 *Congregari possunt Confraternitates vbi eis magis libuerit sine Episcopi licentia.*

13 *Officiales eligere spectat ad Confraternitates, confirmare verò ad Episcopum.*

14 *Eleemosynas quærere potest Confraternitas secundum eius institutum.*

15 *Episcopo inuito, vel inconsulto nemo potest erigere Confraternitates, aut statuta confirmare.*

16 *Sacramentum Sanctissimum non possunt nec debent Confraternitates laicorum tenere in eorum Ecclesijs, nisi ex causa, & de expressa licentia Ordinarij.*

17 *Celebrare solemniter, audire Confessiones, sepelire & Sacramenta administrare non possunt Confraternitatum Capellani in eorum Ecclesijs sine licentia Ordinarij, & Parochi.*

18 *Seminario contribuere non debent Confraternitates, quæ nulla habent beneficia ecclesiastica annexa, aut prouentus ecclesiasticos.*

19 *Episcopus pro contributione seminarij potest taxare Confraternitatum bona, quatenus sint ecclesiastica.*

20 *Seminario contribuere non debent Confraternitates, quæ nulla habent beneficia ecclesiastica annexa, aut prouentus ecclesiasticos.*

21 *Scholæ Confraternitatum coguntur contribuere seminario pro ijs, quæ habent de bonis Ecclesiarum, & tamen bonorum ecclesiasticorum.*

22 *Mortuorum ad funeralia accedere non possunt Confraternitates nisi expressè vocentur.*

23 *Intorticia seu cera Confraternitatum laicorum funera associantium quartam funeralem Parochus non debent.*

24 *Processiones ad publicas accedere Confraternitates non sunt compellendæ, sed inuitandæ.*

25 *Processionibus ante Regulares procedunt Confraternitates.*

26 *Processiones quando possunt facere Confraternitates laicorum, & earum Capellani.*

27 *Processiones Confraternitatum non debent extendi per vias, sed circa muros Regularium.*

28 *Crucem nullo modo erigere possunt Confraternitates laicorum in actu associationis cadauerum.*

29 *Precedentiam habent Confraternitates quæ prius saccum induerunt.*

30 *Præcedere & procedere inter se in publicis processionibus debent Confraternitates iuxta Bullam Gregorij XIII.*

31 & 32 *Visitationi & iurisdictioni Episcopi an & quando subsint Confraternitates laicorum in Ecclesijs Regularium exemptorum institutæ.*

33 *Confratres in processionibus Sanctissimi Sacramenti quando possint cum fanalibus accensis hinc inde incedere.*

34 *Corporis Christi Confraternitatis in oppido Anguillaria præcedentia.*

35 *Vexillum in processionibus Sanctissimi Sacramenti potest deferre Confraternitas Corporis Christi in ciuitate Veliterna.*

36 *Crucem deferre stante consuetudine potest Confraternitas sanctissimi Sacramenti.*

37 *Vnio duarum Confraternitatum sine aliqua causa per Episcopum facta annullatur.*

38 *Priores Confraternitatis Sanctissimi Sacramenti non ante baldachinum, post Capitulum, sed à latere baldachini debent incedere.*

39 *Vexillum quatenus deferre Confraternitas disciplinatorum S. Rocchi Sablonetæ ostenditur.*

40 *Manutentio incedendi cum soluto vexillo post feretrum conceditur Confraternitati S. Petri Mart. Hispalen.*

41 *Confraternitas laicorum coronæ Domini vt possit ab Abbate generali Camaldulensium erigi.*

42 & 43 *Confraternitatis Sanctissimi Sacramenti, Ritus quidam.*

Confraternitas.

COLLECT. CCVII.

1 DE Confraternitate Petr. Crespet. in sum. Fidei sub hoc verbo, Thom. Zerol. in Episcop. p.1. verbo Confraternitas, Armendar. in addit. ad recop. legum Nouarræ lib.3.tit.20.de Confratrijs, Decian.tract.crim. lib.4. cap.9. Gauant. in man. Episcop. verbo Confraternitas, Lezana in sum. quæst. Regul.tom.2.capit.15. de Confratribus & Confraternitatibus nouissimè D. Anton. Ricciul. ecclesiasticar. lucubrat. lib.4. de Confraternitatibus, plures quos refero de officio, & potest. Episcopi p.3. alleg.75.

2 Confraternitatibus laicorum in alijs Confraternitatibus aggregandis, priuilegijsque & Indulgentijs suis communicandis formam præscripsit Clemens VIII. constit.115.incip. Quæcunque 7.Decembris 1604.apud Laert. Cherub. in Bullario tom.2.pag.164. & illius meminit D. Anton. Ricciul.ecclesiast.lucubrat.lib.4. cap.5. num.1.

3 Confraternitates omnes Sanctissimi Sacramenti canonicè vbique erectæ, vel erigendæ, possunt iuxta felicis record. Pauli III. constitutiones frui Indulgentijs, priuilegijs, & gratijs spiritualibus Archiconfraternitati Sanctæ Mariæ supra Mineruam à Paulo V. nuper concessis, ac imposterum concedendis. Paulus V. constit. sua incip. Licet 25. Februarij 1608. apud Lauret. de Franchis de controuers. inter Episcopos, & Regulares pag.68.

4 Confraternitatem Rosarij approbauit Clemens VII. constit.40. incip. Etsi temporalium 8. Id. Maij 1534. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.1. pag.609. aliàs pag.506.in nouiss. impress.

5 Confraternitatis Rosarij Capellas de Licentia Magistri Generalis Fratrum Ordinis S. Dominici fundari, & erigi iussit Pius V. constit.86. incip. Inter 28. Iunij 1569. apud Laert. Cherub. tom.2. pag.285. aliàs pag. 215. Et Sixtus V. constit.21. incip. Dum ineffabilia 30. Ianuarij 1586. apud eundem Laert. Cherubin. d. tomo 2. pag.515. pag.392. vbi etiam quod facultas erigen-

erigendi Confraternitates Rosarij data est Magistro Generali Ordinis Fratrum sancti Dominici.

6 Confraternitati Rosarij Indulgentias plures concesserunt Sixtus IV. constit. 18. incip. Ea quæ 7. Id Maij 1479. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 361. Leo X. constit. 2. in appendice incip. Pastoris, pridie Non. Octobris 1530. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 2. Clemens VII. constit. 40. incip. Etsi temporalium 8. Id. Maij 1534. penes Laert. Cherub. to. 1. pag. 609. Pius V. & Sixtus V. constitutionibus supra citatis, de quorum multis Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 15. num. 51. cum multis seqq.

7 Confraternitatem chordæ Seraphici P. Francisci instituit Sixtus V. in Ecclesia S. Francisci Assisiensis cum varijs Indulgentijs, & peccatorum remissionibus, qui declarat chordam debere esse cinctam & susceptam à Superioribus Ordinis, deinde vult esse benedictam, ab eisdem Superioribus, Guardianos etiam atque Præsidentes intelligendo, vt in sua Bulla incip. Diuinæ charitatis altitudo 13. in ordine apud Fr. Emman. quæst. Regul. tomo 1. quæst. 58. artic. 1. & in Bullario eiusdem Auctoris tomo 2. Bulla 8. istius Pontificis: de illa etiam meminit Lezan. in summa quæst. Regul. tomo 2. capit. 15. numero 63. & 64. vbi à numero 66. de Confraternitate corrigiatorum sancti Augustini.

8 Confraternitas in Ecclesia Monialium institui non debet. *Sacra Congregat. Episcop. & Regul. in Barcn. 6. Aprilis* 1595. cuius meminere Coccin. decision. 472. nu. 3. & 4. Gauant. in man. Episcop. verbo Monialium clausura nu. 15. Lezana d. tom. 2. cap. 15. nu. 22. in fine. nouissimè D. Ricciul. ecclesiast. lucubrat. lib. 4. capit. 3. num. 4.

9 Confraternitatum Officiales, quotannis, & cum secretis suffragijs eligi debeant. *Sacra Congreg. Episcop. & Regul. 18. Iuly* 1594. apud Gauant. in man. Episcop. verbo Confraternitas num. 10. Lezana in sum. q. Regul. tom. 2. cap. 15. nu. 22. vers. secundum.

10 Confraternitates, seu congregationes nouas cum vsu Saccorum non licet Clericis Societatis IESV. nec Regularibus Ordinis S. Dominici erigere absque loci Ordinarij licentia. *Sacra Congregat. Episcop. & Regul. in Chilen. 6. Decembris* 1616. cuius meminerunt Gauant. d. verbo Confraternitas num. 2. Lezana d. tom. 2. cap. 15. nu. 22. vers. 1. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Confraternitas 1. Ego de Iure ecclesiast. vniu. lib. 2. cap. 11. num. 75.

11 Confraternitatum aggregatio propriorum Ordinum potest fieri à Regularibus in quibuscunque Ecclesijs siue proprijs, siue extraneis ex Bulla Clementis VIII. incip. Quæcunque 7. Decembris 1604. confirmata à Paulo V. sua const. incip. Quæ salubriter de anno 1610. refert Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 1. cap. 18. nu. 88.

12 Confraternitates possunt congregari vbi eis magis placuerit etiam absque Episcopi licentia. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. sub die 14. Augusti* 1584. apud D. Ricciul. ecclesiast. lucubrat. lib. 4. cap. 3. in princ. & cap. 5. num. 5.

13 Confraternitati spectat eligere Officiales, ad Episcopum verò, seu eius Vicarium generalem spectat eorum confirmatio, nisi sit Confraternitas sub immediata Regum protectione. *S. Cong. Episcop. & Regular. in Bonunen. 11. Augusti* 1616. de qua D. Ricciul. d. lib. 4. c. 5. num. 8.

14 Confraternitas potest eleemosynas quærere secundum eius institutum. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Viterbien. 25. Maij* 1601. penes D. Ricciul. ecclesiast. lucubr. lib. 4. cap. 5. nu. 10.

15 Confraternitates erigere, & statuta confirmare nemo potest inuito, vel inconsulto Episcopo, sed ad ipsum priuatiuè quoad alios spectat. *S. Cong. Rit. in Elboren. 7. Octobris* 1617. cuius memini de Iure ecclesi. vniuerso lib. 2. cap. 11. nu. 77.

16 Confraternitates laicorum non possunt, nec debent tenere Sanctissimum Sacramentum in eorum Ecclesijs, nisi ex causa, & de expressa & licentia Ordinarij *Sacra Cong. Rit. in Isolan. in Forio* 19. *Iunij* 1604. & *in Asculana* 3. *Aprilis* 1632. quam citant Gauant. d. verbo Confraternitas num. 21. Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 15. num. 22. vers. quintum, D. Ricciul. ecclesiast. lucubrat. lib. 4. cap. 6. num. 1. Sicut etiam non possunt imponere Orationem 40. horarum sine licentia Episcopi. *Eadem S. Cong.* 20. *Augusti* 1601. testibus Gauant. d. verbo Confraternitas num. 23. Lezana d. tom. 2. cap. 15. num. 22. vers. sextum, Ricciul. d. lib. 4. cap. 6. nu. 6.

17 Confraternitates non possunt in eorum Ecclesijs per suos Capellanos solemniter celebrare, Confessiones audire, sepelire, Sacramenta ministrare, & similia, quæ ad solum Parochum spectant, absque expressa licentia Ordinarij, & Parochi. *Sacra Cong. Rit. in Casarangustana* 14. *Ianuar.* 1612. & *in Neapolitana* 18. *Maij* 1602. de quibus Lezana d. cap. 15. num. 22. vers. septimum, & num. 29. versic. tertio, Ego d. lib. 2. capit. 11. num. vlt.

18 Confraternitates, quæ nulla habent beneficia ecclesiastica annexa, aut prouentus ecclesiasticos, non debent contribuere seminario, licet alios redditus habeant, quia pro sustentatione seminarij nihil potest detrahi ex redditibus Confraternitatum & hospitalium, nisi nomine beneficiorum annexorum. *S. Cong. Conc. in Lucana* 5. *Iulij* 1628. in resp. ad 3. 4. & 5. quam refert Sellius in select. Canon. cap. 50. num. 26.

19 Confraternitatum bona pro contributione seminarij taxare potest Episcopus quatenus sint ecclesiastica. *S. Cong. Conc. in Sigmna* 18. *Nouembris* 1628. quam adducit Sellius d. cap. 50. num. 27.

20 Confraternitates seminario contribuere solum tenentur ratione beneficiorum ecclesiasticorum; & quæ nulla habent beneficia ecclesiastica annexa, aut prouentus ecclesiasticos, non debent contribuere, licet alios redditus habeant. *S. Cong.* testibus Lezana dict. tom. 2. cap. 15. num. 28. Gauant. in man. Episcop. verbo seminarium num. 33. Ricciul. d. lib. 4. capitulo 14. in fine.

21 Confraternitates, quas nonnulli vocant scholas coguntur contribuere seminario pro his, quæ habent de bonis Ecclesiarum, & intuitu bonorum Ecclesiasticorum. *S. Cong. Conc. sub die* 11. *Ianuarij* 1601. penes Sellium in select. Canon. cap. 10. nu. 5. quem refero in collect. ad Trid. sess. 23. de reform. cap. 18. nu. 25.

22 Confraternitates non possunt accedere ad funeralia mortuorum, nisi specialiter, & expressè vocentur. *Sacr. Cong. Rit. in Bononien. 9. Decembris* 1617. apud Lezan. d. tom. 2. cap. 15. num. 26. cuius memini de officio, & potest. Parochi, cap. 26. nu. 61.

23 Confraternitatum secularium funera associantium intorsitia, seu cera quartam funeralem Parochis non debent. *Sacra Congreg. Episcop. & Regul. in Firmana* 5. *Martij* 1616. de qua Lezana d. tom. 2. capit. 15. numer. 26.

24 Confraternitates ad publicas processiones accedere non sunt compellendæ, nec vllis censuris distringi possunt, sed solum inuitari. *Sacra Cong. Conc. in Scalen. 6. Maij* 1593. testibus Piasec. in praxi Episcop. part. 2. c. 3. nu. 32. Campan. in diuers. Iuris Canon. rub. 12. capit. 13. num. 122. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 14. l. 24. §. 31. de processione num. 10. in fine, Marc. Anton. Genuens. in pract. Neapol. cap. 63. num. 7. Marcel. Vulpe in praxi fori ecclesi. cap. 11. n. 9. Lezana d. tom. 2. cap. 15. num. 241. Modern. Hisp. de protect. Regia, tom. 1. part. 2. capit. 9. num. 100. D. Ricciul. ecclesiast. lucubr. lib. 4. capit. 14. per tot. quorum plures refero cum alijs de officio, & potest. Episcopi. part. 3. allegat. 78. num. 24. In processionibus tamen

Sanctiſſimi Sacramenti poſſunt compelli accedere in Plebania, vel Parochiali, ſed prius monendæ, & à pœnis in principio abſtinendum. *S. Cong. Conc. in Florent.* 13. *Nouemb.* 1627. & 18. *February* 1628. quas adducit Sellius d.cap.50.num.27.

25 Confraternitates laicorum in proceſſionibus procedunt ante Regulares, quas ſequuntur ijdem Regulares, poſtremo digniorem locum obtinet Clerus ſecularis. *S.Cong. Rit.in Meſſanen.* 7. *Augusti* 1621. cuius memini de Iure eccleſiaſt.vniu.lib.2.cap.11.num.105.

26 Confraternitas laicorum approbata, & eorum Capellani poſſunt facere ſolitas proceſſiones quando non fiunt in Parochiali, & primaria Eccleſia, & poſſunt in eorum Eccleſia prædicare facere à Prædicatore approbato ab Ordinario, & benedicere palmas, ignem, & aquam. *Sacra Congr.Rit. in Meliten. Galatri* 9. *Februarij* 1608.penes Lezan.d.tom.2.cap.15. num.25.

27 Confraternitatum proceſſiones non debent extendi per vias, ſed circa muros Regularium, qui eas regunt. *Sacra Cong. Conc.* apud Gauant.in man. Epiſcopor. verbo proceſſio nu.49. quem refert Lezana d.cap.15.n.25. vbi intelligit niſi ſpeciali conceſſione, vel conſuetudine aliter fiat.

28 Confraternitates laicorum in actu aſſociationis cadauerum nullo modo poſſunt erigere Crucem. *Sacr. Cong.Rit.in Andrien.*22.*Nouembr.*1631.ad 2. cuius memini de Parocho, cap.26.num.61. in fine.

29 Confraternitas quæ prius ſaccum induit præcedere debet alijs, qui poſtea induerunt. *Sacra Cong.Rit.in Sorana* 7.*Augusti* 1628. quam citant Gauant.in man.Epiſcop.verbo Præcedentia n.2.& 3.Lezana in ſum. quæſt. Regular. tom.2. cap.15. num.23.

30 Confraternitates laicorum in proceſſionibus procedere, & præcedere debent inter ſe iuxta Bullam Gregorij XIII. *Sacra Congreg. Rit. in Nepeſina* 10. *Maij* 1608. & *in Theleſina* 19. *Martij* 1611. cuius memini d.lib.2. cap.11. num.102. & plura per Ricciul. d.lib.4. cap.16.

31 Confraternitates laicorum in Eccleſijs Regularium exemptorum inſtitutæ ſubſunt iuriſdictioni & viſitationi Epiſcopi, atque ab eo viſitari poſſunt, nedum illæ Confraternitates, ſed etiam Capellæ ipſarum in ijſdem Eccleſijs Regularium exiſtentes, in his tamen, quæ Confraternitatum adminiſtrationem reſpiciunt. *Sacra Congreg. Epiſcop. & Regul. in Chilen.* 6.*Decembris* 1616. quæ loquitur de Confraternitatibus erectis in Eccleſijs Patrum Prædicatorum, & Ieſuitarum, & per Genuen.in pract. Archiep. Neapol. cap.21. in princip. Stephan. Gratian. diſcept. forenſ. cap.481. nu.15. D. Ricciul. d.lib.4. cap.15. numer.3. Et quamuis *Eadem Sacra Congreg. in vna Oſtien.* 2. *Octobris* 1626. poſtea quoad Capellas ſecus ſentire videatur, ex Galet. in Margarita caſuum Conſcient. verbo Epiſcopus pen. Ciarlin. controuerſ. forenſ. capit.65. num.6. Id intelligunt circa ea, quæ non Confraternitatum, ſed potius Regularium adminiſtrationem reſpiciunt. *Sacra Congreg. Conc. in Nucerina* 20. *Iunij* 1622. cuius memini in collect. ad Trident. ſeſs.22. de reform. cap.8. num.24. Et videtur ſic intelligere *Sacra Congregationem Epiſcop. & Regul. reſcribentem Epiſcopo Imolen. de eodem anno* 1622. referentibus Aloyſio Ricc. in deciſ. Curiæ Archiepiſc. Neapolit. part.4. deciſ.209. num.8. Ciarlin.d.cap.65.num.8.quos refero de Epiſcop. part.3. alleg.75. num.14.

32 Confraternitates ſecularium in Regularium Eccleſijs erectas viſitare, & in illas iuriſdictionem ad ſacri Concilij præſcriptum exercere poteſt Epiſcopus, quacunque contraria conſuetudine non obſtante. *S.Congr. Epiſcop. & Regul. in Vercellen.* 27. *Iulij* 1615. penes Lezan. d.tom.2.cap.15.num.27. & Ioan. Mariam Nouar. d.verbo Confraternitas. nu.2.

33 Confraternitati ſanctiſſimi Sacramenti, quæ ſumptus ceræ facit, poteſt concedi vt in proceſſione eiuſdem ſanctiſsimi Sacramenti aliqui ex Confratribus cum fanalibus accenſis incedant hinc inde, & apud Sanctiſsimum Sacramentum, dummodo maior pars Confraternitatis cum ſua Cruce & inſignibus incedat ante in loco ſuo. *Sacra Cong. Rit. in Repeſina* 10. *Maij* 1608. quam refert Sellius in ſelect. Canon. c.50. num.28.

34 Confraternitati Corporis Chriſti in oppido Anguillariæ Sutrinæ diœceſis indulgetur, vt in ſolemnitate Corporis Chriſti præcedat alijs, dum modo omnino accedat ad alias proceſsiones, & cedat digniorem locum antiquioribus, iuxta conſtitutionem Gregor.XIII. *S.Cong. Rit. in nullius* 30. *Septembris* 1628. teſte Sellio d.cap.50.num.29.

35 Confraternitas ſanctiſsimi Corporis Chriſti in ciuitate Velliterna vt poſsit deferre vexillum in proceſsionibus Sanctiſsimi ſacramenti tantùm cenſuit. *Sacra Cong. Rit. in Velliterna* 21. *Februarij* 1604. referente Sellio d.cap.50. num.31.

36 Confraternitati Sanctiſsimi ſacramenti Anconæ conceduntur litteræ remiſsoriales ad probandam allegatam conſuetudinem deferendi Crucem. *S.Congr. Rit. in Anconitana* 20. *Iulij* 1609. quam adducit Sellius d.cap.50. nu.32.

37 Confraternitatum ſanctiſsimi Nominis Dei, & Sanctiſsimi Sacramenti Terræ Capitonis Narnien. diœceſis vnio facta ſine aliqua cauſa, & abſque auctoritate in Viſitatione à Vicario generali Epiſcopi Narnien. nulla declaratur. *S. Cong. Rit. in Narnien. Capitonis* 24. *Ianuarij* 1615. de qua Sellius d.cap.50.nu.33.

38 Confraternitatis Sanctiſsimi Sacramenti Priorea non ante baldachinum poſt Capitulum, ſed à latere baldachini debere incedere declarauit *S. Cong. Rit. in Nicien.* 30. *Ianuarij* 1616. penes Sellium d.cap.50.n.34.

39 Confraternitas Diſciplinatorum S. Rocchi Sablonetæ quod poſsit vexillum cum imagine dicti ſancti deferre, etiamſi in Kalendarium Romanum relatus non ſit, non obſtante Epiſcopi prohibitione, declarauit *Sac. Cong. Rit. in Cremonen.* 18. *Maii* 1602. cuius meminit Sellius d.cap.50.nu.35.

40 Confraternitas S.Petri Mart. Hiſpalen. in ſua poſſeſſione incedendi in funeralibus cum ſolito vexillo poſt feretrum manutenendum eſſe cenſuit *Sacra Congregat. Rit. in Hiſpalen.* 6. *Decembris* 1613. apud Sellium d. cap. 50. num.36.

41 Confraternitas laicorum coronæ Domini vt poſsit ab Abbate Generali Camaldulenſium erigi in proprijs ſui Ordinis Eccleſijs conceditur à *S. Cong. Rit. in Camaldulen.* 25. *Ianuarij* 1602. quam citat Sellius d. c.50. num.37.

42 Confraternitas Sanctiſsimi Sacramenti in omnibus actibus diei feſti Corporis Chriſti præcedere debet in deferendo baldachino, dummodo accedat ad alias proceſsiones iuxta reſolutionem ſacræ Cong. in cauſa Sutrina. Ita *Sacra Cong. Rit. in Lauden.* 18. *Iulij* 1628. teſte Sellio d.cap.50. num.38.

43 Confraternitas Sanctiſsimi Sacramenti non poteſt deferre Crucem in funeralibus, ad quæ vocatur ſimul cum Canonicis cathedralis, & aliarum Eccleſiarum. *S.Cong. Rit. in Anconitana* 26. *Februarij* 1611. referente Sellio d.cap.50.nu.39.

SVMMARIVM.

1 *Habitus pœnitentiæ concedi poteſt Confratribus ſecularibus.*

2 *Mortuorum ad funeralia non poſſunt accedere Confratres niſi expreſsè vocentur.*

3 *Præcedentia ſupra alias Societates anteriores non competit Confratribus ſanctiſsimi Roſarij.*

4 *Epiſcopus ſub pœnis eius arbitrio quando poſsit compellere*

lere Confratres ad conueniendum solitis processionibus.
5 *Congregatio Clericorum doctrinæ Christianæ.*

Confratres.

COLLECT. CCVIII.

1 CONfratribus fecularibus poteſt concedi habitus patientiæ, quæ ſolis Religioſis propriè conuenit. *Sacra Congr. Rit. in Firmana 13. Ianu. 1614.* teſte Lezana in ſum. quæſt. Regul. tom. 2. cap. 14. num. 40.

2 Confratres non poſſunt accedere ad funeralia mortuorum niſi ſpecialiter, & expreſsè vocentur. *Sacra Congr. Rit. in Bononien. 9. Decembris* 1617. quam refert Aldan. in compendio Canon. reſolut. lib. 4. tit. 6. nu. 10.

3 Confratres Sanctiſſimi Roſarij non poſſunt deferre Crucem, neque præcedentia illis competit ſupra alias Societates, quæ ante eos habeat habitum. *Eadem Sacra Congr. in d. Bononien.* penes Aldan. d. tit. 6. num. 11.

4 Confratres ad conueniendum ſolitis proceſſionibus compellere poteſt Epiſcopus ſub pœnis eius arbitrio imponendis, ſtante poſſeſſione illos vocandi per edicta. *Sacra Congr. Conc. 21. Ianuarij* 1622. *& 8. Maij* 1627. cuius meminit Aldan. d. tit. 6. num. 12.

SVMMARIVM.

1 *Curati etiam Regulares tenentur Congregationi casuum Conscientiæ interesse.*
2 *Congregationes mulierum absque clausura approbandæ non sunt.*
3 *Curati etiam in Parochialibus Hierosolymitanæ Religionis interesse debent Congregationibus, quæ iussu Episcopi ad casus Conscientiæ differendos habentur.*
4 *Regularibus Societatis Iesu, & ordinis Prædicatorum non licet Congregationes secularium nouas cum vsu saccorum erigere, absque Ordinarij licentia.*

Congregatio.

COLLECT. CCIX.

1 COngregationi caſuum Conſcientiæ tenentur Curati etiam Regulares intereſſe cum alijs Curatis. *Sacra Congr. Regular. die 13. Octobris* 1592. apud Gauant. in manuali Epiſcopor. verbo Parochorum munera num. 27. cum ſeqq. Lezana in ſum. quæſt. Regul. tom. 1. cap. 19. num. 44. in fine.

2 Congregationes mulierum abſque clauſura approbari non debent. *Sacra Congr. Epiſcopor. & Regular. in Mediolanen. 2. Martij* 1594. teſte Aldan. in compendio Canonic. reſol. lib. 3. tit. 7. num. 43.

3 Congregationes, quæ iuſſu Epiſcopi ad caſus conſcientiæ differendos habentur, adeundæ ſunt ab exercentibus curá animarum etiam in Parochialibus Hieroſolymitanæ Religionis. *Sacra Congr. Conc. ſub die 4. Martij* 1598. refert me citato Lezana in ſum. quæſt. Regular. tom. 2. cap. 18. num. 40.

4 Congregationes nouas ſecularium Chriſti fidelium non licet Clericis Societatis Ieſu, nec Regularibus Ordinis ſancti Dominici cum vſu ſaccorum erigere abſque Ordinarij loci licentia. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regular. in Chien. 6. Decembris* 1616. cuius meminit Aldan. d. tit. 7. num. 44.

5 Congregationem Clericorum doctrinæ Chriſtianæ de Vrbe vna cum Confraternitate laicorum ſub inuocatione doctrinæ Chriſtianæ erexit Paulus V. conſtit. 36. incip. Ex credito de anno 1607. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 225. Et votum ac iuramentum, quæ Clerici huiuſmodi in ea perpetuo manendi emittunt Romano Pont. reſeruata de cætero eſſe ſtatuit. Gregorius XV. conſt. 12. incip. Ex incumbenti 12. Nouemb. 1621.

Congregationes Capitulares, vide ſupra in verb. Capitulares Congregationes collect. 126.

SVMMARIVM.

1 *S. R. & Generalis Inquisitionis Congregatio erecta fuit à Paulo III. & denuo restituta à Sixto V.*
2 *Pars maior Cardinalium huius Congregationis sanctissimæ Inquisitionis in ea assistentium quicquid decreuerit, validum est.*
3 *Idem quod maior pars præsentium statuit, vel duo solum aliquibus absentibus.*
4 *Appellationes ab alijs Inquisitoribus audit Congregatio Cardinalium General. Inquisitorum.*
5 *Inquisitores vbiuis locorum deputat Congr. Cardinalium generalium Inquisitorum.*
6 *Officiales omnes S. Inquisitionis parere tenentur Cardinalibus general. Inquisitoribus.*

Congregatio Sanctiſſimæ Inquiſitionis.

COLLECT. CCX.

1 COngregatio Cardinalium generalium Inquiſitorum erecta fuit à Paulo III. conſtit. 34. incip. Licet. 12. Kalend. Auguſti 1542. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 670. aliàs pag. 551. in nouiſſ. impreſſ. & denuo reſtituta à Sixto V. conſtit. 74. incip. Immenſa 11. Kal. Februarij 1587. apud Laert. Cherub. to. 2. pag. 612. aliàs pag 464.

2 Congregationis huiuſmodi Cardinalium in ea aſſi-
ſtentium maior pars quicquid decreuerit, validum eſt,
perinde ac ſi omnes Cardinales in dicta Congregatio-
ne conueniſſent, & maior pars conſenſiſſet. Pius IV.
conſtit 79. incip. Cum nos de anno 1564. apud Laert.
Cherub. t. 2. pag. 111. aliàs pag. 83. vbi omnimodam
poteſtatem prædictis Cardinalibus per ſummos Ponti-
3 fices attributam comprobat. Et idem in eo quod ma-
ior pars præſentium ſtatuit, vel duo ſolum aliquibus
abſentibus, perinde ac ſi omnes, & ſinguli interueniſ-
ſent. Pius V. ſua conſtit. 23. incip. Cùm felicis de anno
1566. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 201. aliàs pag.
152.
4 Congregatio Cardinalium generalium Inquiſitorum
contra quoſcunque procedit, appellationes ab alijs In-
5 quiſitoribus, audit, Inquiſitores vbiuis locorum depu-
tat, & alios, qui intereſſe debent, & inſeruire in actu de-
gradationis. Paulus III. d. conſtit. 34. citata ſupra
num. 1.

6 Congregationi Cardinalium generalium Inquiſitorum omnes ſanctæ Inquiſitionis Officiales parere tenentur. Pius V. conſtit. 2. incip. Sanctiſſimus de anno 1566. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 177. aliàs pag. 133.

SVMMARIVM.

1 *Congregatio pro executione & interpretatione Concilij Trid. erecta à Pio IV. & restituta à Sixto V.*
2 *Interpretationem eorum decretorum Concilij Trid. quæ ad Fidei dogmata pertinent, sibi ipsi reseruat Papa.*
3 *Interpretationem eorum decretorum Concilij Trid. quæ de morum reformatione, disciplina, & ecclesiasticis iudicijs, aliisque huiusmodi agunt Cardinalibus huius Congr. delegat.*

Vaca-

4 *Vacationem Canonicis per duos menses solet concedere hac Congr. Concilij.*
5 *Decisa in Congreg. Concilij habentur perinde ac si per Papam scripta essent.*
6 *Declarationes Congregationis Concilij adinstar legis communis solent allegari.*
7 *Rota semper plurimum detulit declarationibus Congregationis Concilij.*
8 *Declarationibus Congregationis Concilii quibus, & quando fides adhibenda sit.*

Congregatio pro interpretatione Concilij Tridentini.

COLLECT. CCXI.

1 CONgregatio pro executione, & interpretatione
Concilij Trident. erecta primum fuit à Pio IV.
constit.81. incip. Aliàs nonnullas 4.Non.Augusti 1564.
apud Laert. Cherub. tom.2. Bullarij pag. 84. in nouiss.
impress. & deinde restituta à Sixto V. constit.74. incip.
Immensa, Kalend. Februarij 1587. apud Laert. Cherub.
2 in Bullario tom.2. pag. 611. in qua ita dicitur. Eorum
quidem decretorum, quæ ad Fidei dogmata pertinent,
3 interpretationem nobis ipsis reseruamus. Cardinalibus
verò præfectis interpretationi & executioni Concilij
Trid. si quando in ijs, quæ de morum reformatione, disciplina, ac moderatione, & ecclesiasticis iudicijs, alijsque huiusmodi statuta sunt, dubietas, aut difficultas emerserit, interpretandi facultatem, Nobis tamen consultis, impartimur.

4 Congregatio Conc. Trid. & non sacrorum Rituum solet concedere vacationem canonicis per duos menses. *Sacra Cong. Rit. in Mediolanen. 16. Iulij* 1605. quam refert Sellius in select. canon. cap. 1. nu 66.

5 Congregatione Concilij Trid. quæ scribuntur perinde habentur ac si a Papa scripta essent. *Eadem Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. in præfat. sui tract. de benefic. Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verbo auctoritas, Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo S. Congregatio num. 8.

6 Congregationis Concilij Trid. declarationes adinstar legis communis solent allegari, ex multis quos plena manu citaui in tract. de Iure ecclesi. vniuerso lib. 1. c.
7 4. num. 81. Illisque semper plurimum Rota detulit; nec
eas vllo modo solet in dubium reuocare, vt testatur ipsa Rota in Auersana beneficiorum 3. Iunij 1606. coram Card. Sacrato, & in Panormitana Archipresbyteratus 5. Iunij 1620. coram Buratto, inter eius impressas decis. 479 num. 3. & in Nicien. Parochialis 20. Maij 1624. coram Vbaldosen. & in Tyburtina Parochialis 27. Iunij 1629. coram Pirouano, & coram Card. Caualer. decis. 617. num. 8. Et aduertit Theodos. de Rubeis in singularibus Rotæ p. 2. verbo Rotæ Rom. decisiones §. 9. pag. 93. quod Rotę decisionibus circa Concilium Trid. non est standum quando in contrarium adsunt declarationes huius Sacræ Congregationis.

8 Congregatio Concilij Trid. sub die 2. Augusti 1631, de speciali. S. D. Vrbani VIII. iussu mandauit & præcepit huiusmodi declarationibus tam impressis & imprimendis quam manuscriptis nullam fidem esse in iudicio vel extra à quoquam adhibendam, sed tantum illis, quæ in authentica forma, solito sigillo, & subscriptione Eminentissimi Cardinalis Præfecti, ac Secretarij eiusdem Congregationis pro tempore existentium munitæ fuerint, cuius declarationis verba transcribunt Moder. Hispan. de supplicat. ad Sanctissimum p. 2. c. 30 §. 5. nu. 4. Anton. Diana moral. resolut. part. 5. tract. 2. resolut. 96. Machado en su perfetto Confessor, lib. 4. part. 7. tract. 3. documen. 2. in fine tom. 2. Ego d. tract. de iure ecclesi. vniuerso, lib. 1. cap. 4. num. 83.

SVMMARIVM.

1 *Congregatio pro sacris Ritibus erecta fuit à Sixto V.*
2 *Libros de sacris Ritibus, prout opus fuerit, reformat & emendat Congr. pro Sac. Rit.*
3 *Officia diuina examinat, & consulto Papa concedit Congreg. pro sacris Ritibus.*
4 *Canonizationem Sanctorum, festorumque dierum solemnitatem curat Cong. SS. Rituum.*
5 *Litanias quas soleat approbare Congreg. Sacrorum Rituum.*
6 *Antiphonas, versiculos, Responsoria, Hymnos, & alia similia propria non solet passim concedere Congregatio sacrorum Rituum præter Lectiones secundi Nocturni.*
7 *Remissoriales litteras non concedit Congr. sacrorum Rit. pro formanda Inquisitione pro canonizatione Sanctorum, nisi prius expediantur litteræ Apost.*
8 *Rota in ijs quæ spectant ad Ritus, & cæremonias sententiam Congregationis audire procurat.*
9 *Declarationibus Congregationis sacrorum Rituum quando fides adhibenda?*
10. *Memorialia recipienda non sunt in Congregat. Rit. nisi à procuratoribus.*

Congregatio pro sacris Ritibus.

COLLECT. CCXII.

1 COngregatio pro sacris Ritibus, & cæremonijs, cæ-
terisque ad diuinum cultum pertinentibus erecta
fuit a Sixto V in dicta sua constit. 74. incip. Immensa
Kalend. Februarij 1587. apud Laert. Cherub. in Bullario, tom. 2. pag. 611. aliàs pag. 465. in nouiss. impress. in qua ita habetur. Vt veteres Ritus sacri vbiuis locorum in omnibus Vrbis, Orbisque Ecclesijs, etiam in Capella nostra Pontificia, in Missis, diuinis Officijs, Sacramentorum administratione, cæterisque ad diuinum cultum pertinentibus, à quibusuis personis diligenter obseruentur, Cæremoniæ si exoleuerint, restituantur, si de-
2 prauatæ fuerint, reformentur. Libros de sacris Ritibus,
in primis Pontificale, Rituale, Cæremoniale, prout opus
3 fuerit, reforment, & emendent. Officia diuina de San-
ctis Patronis examinent, & nobis prius consultis, con-
4 cedant. Diligentem quoque curam adhibeant circa
Sanctorum canonizationem, festorumque dierum solemnitatem, vt omnia ritè, & rectè, & ex Patrum traditione fiant, &c.

5 Congregatio pro sacris Ritibus non solet approbare aliquas Litanias præter ordinarias impressas in Breuiario, & eas, quæ de B. Maria recitantur in Ecclesia Lauretana. *Eadem S. Congreg. Rit. in Alexandrina* 15. *Martij* 1608. *in resp. ad dub.* 16. cuius meminit Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo Sacra Congregatio, num. 4.

6 Congregatio pro sacris Ritibus non solet passim concedere in Officijs ab ea approbandis Antiphonas, Versiculos, Responsoria, Hymnos, & alia similia propria præter Lectiones secundi nocturni. *Eadem Sacra Congr. Conc. Rit. in Segobien. 27. Iulij* 1609. penes Lezanam d. verbo S. Congreg. num. 4. in fine.

7 Congregatio pro sacris Ritibus non concedit litteras remissoriales pro formanda Inquisitione, pro canonizatione Sanctorum, auctoritate Apost. nisi prius expediantur litteræ Apost. in forma Breuis, eidem congregationi directæ. *Eadem Sacra Congreg. in Valentina, seu Dertusen. 9. Maij* 1609. quam refert Sellius in selectis canonicis, cap. 1. num. 77.

Con-

8 Congregationis pro facris Ritibus fententiam audire procurat Rota in ijs,quæ fpectant ad Ritus, & cæremonias. *Sacra Congreg. Rit.in Calagiritana 5. Iulij* 1603. quam citat Sellius d. cap.1.num.79.

9 Congregatio pro facris Ritibus fub die 11. Augusti 1638. ex speciali S.D. Vrbani VIII. iuffu mandauit, & præcepit eiufdem facræ Congr. declarationibus, decretis,feu decifionibus iam impreffis,quàm imprimendis ac etiam manufcriptis nullam fidem in iudicio, vel extra effe adhibendam,fed tantum illis,quæ in authentica forma, figillo, & fubfcriptione eminentiffimi Cardinalis Præfecti, ac Secretarij eiufdem Congregationis pro tempore exiftentium munitæ fuerint, refert Sellius d.cap.1.num.78.& illius meminit Lezana d. verbo Sacra Congreg.num.5.

10 Congregatione Rituum memorialia recipienda non funt nifi porrigentes fint procuratores habentes mandata,aut litteras ad tractanda negotia. *Sacra Congr. Rit. sub die 2. Martij* 1602.per Sellium d.c.1.num.80.

Congregatio pro negotijs Regularium,

COLLECT. CCXIII.

1 CONgregatio pro negotijs Regularium erecta fuit à Sixto V. in dicta fua Conftit.74. incip. Immenfa Kalend. Februarij 1587. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.2. pag.611. alias pag.465. in nouiff. impreff. his verbis. Caufas verò quas inter ipfos Religiofos oriri contingerit,iuxta quarumcunque Religionum inftituta, eorumque difpofitionem Superiores illorum definiant, atque determinent.Refert Lezana in fumma quæft Regul.tom.3. verb.S. Congregatio num.15. vbi ait Dominis Cardinalibus huius facræ Congr. in dicta Conftitutione etiam concedi facultatem decidendi controuerfias inter ipfos Regulares exortas fine forma iudiciaria, Conftitutionum Apoft. Vifitationis Apoft. decretorum obferuantiam introducendi,dandi licentiam tranfeundi ad arctiorem Religionem, apoftatarum, & eiectorum caufas cognofcendi, Vifitatores nominandi, ac obedientiam fubditorum erga Superiores, & beneuolentiam Superiorum erga fubditos procurandi.

S. Conradus,

COLLECT. CCXIV.

SAncti Conradi Officium pro ciuitate Placentiæ & Nettinæ in Sicilia conceffit. *Sacra Congr. Rit. sub die* 15. *Maii* 1614. quam refert Aldan. in compendio canon. refol. lib. 5. tit. 18. de Sanctis num. 29. Et toti Ordini Sancti Francifci fub die 12. Septembris 1625. Vrbanus VIII. conftit. 47. incip. Domini noftri fub dicta die 12. Septembris 1625. cuius meminit Hieron. Roderic. in compendio quæft. Regul.refol.95.poft nu. 8.& Gauant. in Rub. Breuiarij fect.7.c.4. num.24.

SVMMARIVM.

1 *Epifcopi confecratio an neceffariò facienda fit à tribus Epifcopis.*
2 *Epifcopus vt à duobus Epifcopis & alio in dignitate ecclefiaftica conftituto confecrari poffit, conceditur propter paucitatem Prælatorum.*
3 *Epifcopi confecratio poteft fieri vno tantum Epifcopo affiftente,& loco alterius affumi valet Abbas aliquis in cafu neceffitatis.*
4 *Oleorum facrorum confecratio poteft ex neceffitate fieri ab Epifcopo cum minori numero miniftrorum quam præfcribitur in Pontificali.*
5 *Ecclefiæ confecratio maximè confiftit in vngendis facro Chrifmate duodecim Crucibus per Ecclefiam, & in proferendis illis verbis:* Sanctificetur, *&c.*
6 *Ecclefiæ confecratio ab vno Epifcopo inchoata fi ex aliqua caufa non perficiatur, debet ab alio Epifcopo denuò inchoari.*
7 *Ecclefiæ confecratio vt fieri poffit conceditur, licet ob aliquod impedimentum non poffit ab omnibus quatuor partibus circumiri.*
8 *Monialibus non conceditur confecratio,quæ funt Ordinis Mendicantium.*
9 *Confecratio Monialium fi fiat ex priuilegio à Superiore Regulari debet fieri cum omnibus cæremonijs,quæ in confecratione Virginum ab Epifcopo facienda præfcribuntur.*
10 *Confecratio Monialium poteft fieri in Ecclefia exteriori.*

Confecratio.

COLLECT. CCXV.

1 COnfecratio Epifcopi neceffariò facienda eft à tribus Epifcopis,cap. porrò 66. dift.& eft de fubftantia adeò vt à paucioribus facta confecratio non teneat, etiamfi ab ipfo Papa, Anchar. Gemin. & Præpof. in cap. nec Epifcopus, de tempor. ordinat. Poffet tamen Papa immutare hanc formam tanquam traditam ab Apoftolis. Anchar. in d. cap.porrò,quia non eft Iuris diuini forma, Præpof. & Card. in d.cap. porrò,expreffius in cap. Archiepifcopus 65. dift. Item folus Papa Ordinando videtur difpenfare fuper tali forma, Card. & Præpof. in d. cap. porrò. Sed fi in prouincia non fint tot Epifcopi,accerfendi funt ex vicina prouincia,vt notatur in cap. fi fortè 65. dift. quod arguit in cafu neceffitatis non effe adhibendos Abbates, fed tantùm Epifcopos ex vicina Prouincia, idque idem fentit Abb. in cap. nec Epifcopi, de tempor. ordin. Confueuit tamen in Curia difpenfari, & maior pars Theologorum, qui confulti fuerunt,ita refponderunt faciendum, & fic difpenfauit *Pius V. & Sacra Congr. Conc.* idem cenfuit,tefte Sellio in felect. Canon.cap.9.num.3.

2 Confecratio Epifcopi vt poffit fieri à duobus Epifcopis, & ab alio in dignitate ecclefiaftica conftituto conceffum fuit electo Vileleo. in Sardinia propter paucitatem Prælatorum in dicta Infula. *Sacra Congr. Rit. in Vffelen. 2. Octobris* 1601. quam refert Sellius d. cap. 9. num.45.

3 Confecratio Epifcopi poteft fieri vno tantùm Epifcopo affiftente,& loco alterius poteft affumi Abbas,fiue alius in dignitate ecclefiaftica conftitutus in cafu neceffitatis. *Eadem Sacra Congr. Rit.in d. Vffelen.* 20. *Decembris* 1601.penes Sellium d.cap.9. num.47.

4 Confecratio facrorum Oleorum poteft ex neceffitate fieri ab Epifcopo cum minori numero Miniftrorum, quam præfcribitur in Pontificali. *Sacra Congr. Rit. in Curien. Rhetiorum* 21. *Augufti* 1604. apud Sellium d. cap.9. num.48.

5 Confecratio Ecclefiæ maximè confiftit in vngendis facro Chrifmate duodecim Crucibus per Ecclefiam,& in proferendis illis verbis. Sanctificetur, & confecretur,&c. Ideò fi Epifcopus confecrans deficiat ex improuifo, antequam dicta faciat, meliùs erit confecrationem,ab alio inchoari, & perfici. *Sacra Congr. Rit. in Vlixbonen.* 12. *Aprilis* 1614. cuius memini de Iure eccleſ. vniu. lib.2. cap.2. num.53. Confecrationis in actu poteft Ecclefiæ confecrator ftatuere alium diem pro anniuerfaria eiufdem confecratione. *S.Cong.Rit.die* 14. *&* 19. *Februarij* 1585. Extra actum verò Confecrationis

nis non potest amplius mutari festum inconsulta S. Sede Apost. *Eadem Sacra Congr. die 16. Octobris 1604*, quas citas Gauant. in Rub. Breuiarij sect. 8. cap. 5. nu. 4.

6 Consecratio Ecclesiæ ab vno Episcopo inchoata si ex aliqua causa non perficiatur ex improuiso casu, &c. debet alio Episcopo denuò inchoari & perfici. *Eadem Sacra Congr. Rit. in dicta Vlixbonen. 12. Aprilis 1614.*

7 Consecratio Ecclesiæ vt fieri possit conceditur, licet ob aliquod impedimentum non possit ab omnibus quatuor partibus circuiri, dummodo Episcopus quantum fieri potest, se conformet rubricis & regulis libri Pontificalis: *Sacra Congr Rit. in Cortonen. 10. Decembris 1600. & 17. Iulij 1604. & in Asten. 17. Nouembris 1600. & 24. Septembris 1605. & in Collen. 25. Ianuarij 1602.* quarum memini de iure ecclesi. vniu. lib. 2. cap. 2. nu. 40.

8 Consecratio non conceditur Monialibus quæ sunt Ordinis Mendicantium. *Sacra Cong. Conc.* referente Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Velamen num. 6. metipso de Iure eccles. vniu. lib. 1. c. 44. num. 22.

9 Consecratio monialium si fiat ex priuilegio à Superiore Regulari, debet fieri cum omnibus cæremonijs, quæ in consecratione Virginum ab Episcopo faciende præscribuntur. *Sacra Congr. Rit. in Camaldulen. 1. Iunij 1601.* de qua Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 25. num. 76.

10 Consecratio & benedictio Monialium potest fieri in Ecclesia exteriori, Monialibus illis, tantummodo adhibitis, quæ erunt necessariæ. *Sacra Congr. Rit. in Heracen. 27. Iunij 1627.* penes Aldan. d. tit. 25. num. 74.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de conseruatoribus agentes.*

Conseruatores cum amplissima facultate eligunt:
- 2 *Monachi S. Iustinæ.*
- 3 *Oliuetani.*
- 4 *Canonici regulares Lateranenses.*
- 5 *Fratres Minimi.*
- 6 *Patres Societatis IESV.*
- 7 *Camaldulenses.*
- 8 *Clerici regulares S. Pauli decollati.*
- 9 *Equites Hierosolymitani.*

10 *Conseruatores a Religionibus eligendi qui & quales esse debeant?*

11 *Religiones conseruatores non habentes possunt illos eligere per communicationem priuilegiorum cum alijs eos habentibus.*

12 *Regulares vnius Conuentus non possunt in conseruatorem suum eligere illum, qui fuerat Prior, seu Guardianus.*

13 *Regulares possunt eligere conseruatores iuxta formam Gregorij XV qui primis quatuor mensibus in illa præfixis non elegerunt.*

14 *Episcopi atque eorum Vicarii possunt eligi in conseruatores regularium.*

15 *Abbas Ordinis Oliuetani potest eligi conseruator si Episcopus in Synodo illum deputauerit Iudicem synodalem.*

16 *Conseruator est deputandus in ciuitate, vel diœcesi vbi situm est monasterium.*

17 *Regulares conseruatores eligere debent in singulis diœcesibus in quibus monasteria habent.*

18 *Conseruatorum regularium iurisdictio vsque ad tres dietas in diuersis Episcopatibus se extendere potest.*

19 *Conseruatorum potestas defendendi regulares, & alios à manifestis iniurijs, & violentijs non censetur sublata per constitutionem Gregorij XV.*

20 *Vniuersitatum conseruatores non sunt comprehensi decreto* Conc. sess. 14. de reform. c. 5. & sess. 24. etiam de reform. cap. 20.

21 *Conseruatoria regularium non sunt sublata per decretum Conc. sess. 24. de reform. c. 20. etiam quod causæ graues sint, & plenariam cognitionem requirant.*

Conseruator.

COLLECT. CCXVI.

1 DE Conseruatoribus Alexander Moneta, Erasmus à Cochier, & Ioannes Antonius Massobrius, in suis tractatibus hac de re editis, Azeued. ad tit. 8. lib. 1. nouæ Recop. pag. 118. Guuer. pract. lib. 3. q. 9. Curia Philip. tom. 1. p. 3. §. 7. de conseruatoribus Fr. Emman. quæst. Regul. tom. 1. q. 65. Fr. Ioan. de la Cruz de statu Relig. lib. 2. c. 10. Aloys. Ricc. in collect. decis. p. 4. collect. 899. & in decis. Curiæ Archiep. Neapol. p. 2. decis. 258. Fr. Ludou. Miranda in manuali Prælator. tom. 2. q. 47. Ioan. Franc. Leo in thesauro fori eccles. p. 2. c. 3. n. 102. cum seqq. Ceuall. commun. contra communes, tom. 4. q. 792. cum seqq. Cardos. in praxi Iudicum, & aduocat. verbo Conseruator. Laurent. de Portel. in dubijs Regularib. eod. verbo, Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 2. c. 10. de Conseruat. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regular. verbo Conseruatores, Ioan. Anton. Nouar. eius frater in summa Bullarum tit. de Conseruatorib. Marcel. Vulpe in praxi iudiciali fori eccles. c. 12. D. Ioan. de Solorzano de Iure Indiarum tom. 2. lib. 3. c. 26. num. 111 cum seqq. Ego de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 106.

2 Conseruatores cum amplissima facultate habent
Monachi Sanctæ Iustinæ de Padua. Eugenius IV. constit. 10. incip. Militanti 8 Kalend. Decembris 1436. apud
3 Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 277. Oliuetani Iulius II. constit. 5. incip. Militanti 8. Kalend. Nouembris
1505. apud Laert. Cherub. to. 1. pag. 407. aliàs pag. 357.
4 Canonici Regulares Lateranenses Sixtus IV. constit.
10. incip. Dum ad vniuersos. 10. Kalend. Septembris
1476. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 344. Minimi San-
5 cti Francisci de Paula Clemens VIII. constit. 6 incip.
Conquæstionem 19. Martij 1524. apud Laert. Cherub.
6 d. tom. 1. pag. 569. Patres Societatis IESV. Gregorius
XIII. const. 1. incip. Æquum, 8. Kalend. Iunij 1571. apud
Laert. Cherub. in Bullario to. 2. pag. 361. alias pag. 273.
Camaldulenses Leo X. const. 2. incip. Etsi 4. Non. Iulij
1515. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 460. Clerici Re-
8 gulares Sancti Pauli decollati. Iulius III. constit. 10. in-
cip. Ad hoc 3. Id. Augusti 1550. apud Laert. Cherub.
9 tom. 1. pag. 701. Equites Hierosolymitani, & ab eis ele-
cti non possunt munus recusare. Pius IV. const. 9. incip.
Circunspecta Kalend. Iulij 1560. apud Laert. Cherub.
tom. 2. pag. 9. Item plures alij Religiosi, vt videre est in
eorum Bullis, de quibus meminit Ioan. Maria Nouar. in
lucerna Regul. verbo conseruatores num. 2.

10 Conseruatores à Religionibus eligendi qui & quales esse debeant, expressit Clemens VIII. constit. 3. incip. Sanctissimus de anno 1592. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 3. & apud me de Episcopo part. 3. alleg. 106. prope fin. vbi reuocantur omnes, & quæcunque Iudicum conseruatorum deputationes, quæ non habuerint qualitates requisitas à Bonifacio VIII. in constit. quæ incipit Statutum, & qui non fuissent electi in Concilijs Prouincialibus, & diœcesanis. Item Gregorius XV. constit. 9. incip. Sanctissimus 20. Septembris 1621. apud Angel. Mar. Cherub. tom. 4. pag. 288. & apud me d. alleg. 106. in fine, vbi reuocantur quæcunque electiones de Iudicibus conseruatoribus hactenus factæ, & noua datur de eis, eorumque electionibus imposterum faciendis dispositio. De quarum materia Lezana in summa quæst. Regul. tom. 1. cap. 3. num. 11. & tom. 2. cap. 10. de conseruatoribus à num. 36. Ioan. Anton. Nouar. in sum. Bullarum sub tit. de conseruatoribus. Lauret. de Franchis de controuers. inter Episcop. & Regular. pag. 169.

11 Conseruatores eligere possunt Religiones eos non habentes per communicationem priuilegiorum cum alijs illos habentes, stante dispositione cap. fin. de offic.

dele-

delegati lib. 6. vbi habentur ea verba. quod plerumque à Sede Apost. conseruatores conceduntur: Cum ergo de facili concedantur conseruatores, veniunt sub communicatione priuilegiorum. *Sacra Congr. Conc. 14. Septembris* 1620. de qua Ioan. Maria Nouar. d. verbo conseruatores num. 7. Ego de officio, & potest. Episcopi. p. 3. alleg. 106. num. 7. & collect. ad Trid. sess. 14. de reformat. cap. 5. num. 4.

12 Conseruatorem suum eligere, vel deputare non possunt Regulares vnius Conuentus, monasterij, vel Domus, illum, qui fuerit Prior, seu Guardianus, aut quauis alia dignitate Regulari fungatur. *Sacra Congregat. Episcop. & Regular. in Turritana* 8. *Octobris* 1617. penes Gauant in manu. Episcop. verbo conseruatores.

13 Conseruatores possunt Regulares eligere iuxta formam constitutionis Gregorij XV. qui primis quatuor mensibus in illa præfixis non elegerunt. *Sacra Congreg. Conc. in Neapolitana* 18. *Septembris* 1627. teste Ioan. Maria Nouar. d. verbo conseruatores num. 8.

14 Conseruatores Regularium eligi possunt Episcopi ipsi, ac eorum Vicarij *Sacra Congr. Conc.* 23. *Octobris* 1623. quam refert Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regular. tom. 3. in additam. cap. 11. num. 17. pag. 477.

15 Conseruator potest eligi Abbas Ordinis Oliuetani si Episcopus in Synodo eum deputauerit Iudicem Synodalem. *Sacra Congr. Conc. sub die* 2. *Martij* 1619. apud Ioan. Mariam Nouar. d. verbo conseruatores num. 5. me citato Lezana in summa quæst. Regul. tom. 2. c. 10. nu. 14. in fine.

16 Conseruator est deputandus in ciuitate, vel diœcesi, vbi situm est monasterium, atque ibi tantum, & non alibi potest idem conseruator procedere etiam in causis bonorum, ac membrorum eiusdem monasterij extra ipsam diœcesim existentium. *Sacra Congr. Conc.* 23. *Octobris* 1623. quam adducit Laurent. de Peyrinis citato loco pag. 477.

17 Conseruatores eligere debent Regulares in singulis diœcesibus, in quibus monasteria, Conuentus, seu Domus Regulares habent. *Sacra Congr. Conc. in Rossanen.* 15. *Aprilis* 1628. & in Lancianen. 29. Ianuarii 1633. cuius meminere Lezana d. tom. 2. c. 10. num. vlt. Ioan. Maria Nouar. d. verbo conseruatores num. 3.

18 Conseruatorum Regularium priuilegia cum ex dispositione Pii V. extendantur ad tres diætas, & sic posset eorum iurisdictio extendi ad plures Episcopatus, & ex dispositione Gregorii XIII. teneantur dicti conseruatores, & Regulares notificare dictam electionem, & deputationem conseruatorum Ordinario loci, debet illa fieri non solum Ordinario prædicti loci, sed etiam omnibus Ordinariis, ad quorum diœceses se extendit eorum facultas, seu iurisdictio. *Sacra Congr. Conc. sub die* 11. *Iulij* 1620. referente Ioan. Maria Nouar. d. verbo conseruatores num. 9.

19 Conseruatorum potestas defendendi Regulares, & alios à manifestis iniuriis, & violentiis, quæ illis de facto inferuntur, non censetur sublata per constitutionem Gregorii XV. dummodo obseruent formam præscriptam in constitutionibus Innocentii IV. & Bonifacii VIII. relatis in c. 1. & fin. de officio, deleg. lib. 6. Sacra Congr. Conc. cuius meminere Lauret. de Franchis de controuers. inter Episcopos & Regulares pag. 176. Lezana d. tom. 2. cap. 10. num. 47. Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regular. ad constit. 5. Gregorii XV. n. 56. Ioan. Maria Nouar. d. verbo conseruatores num. 12.

20 Conseruatores Vniuersitatum non sunt comprehensi decreto concilii sess. 14. cap. 5. de reform. neque sess. 24. cap. 20. etiam de reform. Sacra Congr. Conc. sub die 18. Ianuarij 1594. quam transcribit Aldan. in compendio canon. resol. lib. 4. tit. 8. num. 11.

21 Conseruatoriæ Regularium non sunt sublatæ per decretum concilii sess. 24. de reformat. cap. 20. etiam quod causæ graues sint, & plenariam cognitionem requirant. *Sacra Congreg. Conc. in Mediolanen.* teste Rota in Oscen. iurisdictionis 12. Decembris 1614. coram bon. mem. Vbaldo sen. & illius meminerunt Ioan. Francis. Leon in thesauro fori eccles. part. 5. cap. 59. nu. 58. Flauius Cherub. in compendio Bullarij in schol. 2. ad constit. 34. Pauli V.

Consilium.

COLLECT. CCXVII.

1 Consilium capituli sequi non tenetur Episcopus in concedendis statutis in Synodo, nisi in casibus à iure expressis. Sacra Congreg. Concil. sub die 5. Iunij 1617. teste Sellio in select. canon. cap. 25. num. 38. quem refero in collect. ad Trident. sess. 14. de reformat. cap. 2. num. 32.

2 Consilium duorum canonicorum deputatorum in erectione seminarij licet Episcopus teneatur requirere, non tamen tenetur illorum consilium sequi. Sac. Congr. Concil. penes Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 46. num. 74. quem refero in collect. ad Trid. sess. 23. de reform. cap. 18. num. 6.

Constantinus Magnus.

COLLECT. CCXVIII.

Constantinus Magnus Imper. in suo Lateranensi Palatio sacro Baptismatis fonte ablutus, & à lepra liberatus Ecclesiam sub nomine sanctissimi Saluatoris construxit. Gregorius XI. constitut. 1. incip. Super 10. Kalend. Februarij 1372. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 210. aliàs pag. 216. in nouiss. impress. Et Basilicas ad honorem Principum Apostolorum Romæ extrui curauit. Clemens VII. constit. 3. incip. Admonet pridie Id. Decembris 1523. apud Laert. Cherub. d. tom. 1. pag. 562. Primus extitit omnium Imperatorum, qui diuino miraculo per manus B. Siluestri à lepra, qua percussus erat, mundatus per lauacrum regenerationis ad Fidem D. N. Iesu Christi conuersus fuit, & sanctæ Sedi Apost. plura liberalissimè donauit, de quo Magdalen. de numero testium in testament. requis. p. 1. cap. 12. num. 18. August. Steuchus in libro de donat. Constantini contra Vallam. Boet. Ego to. 1. tit. de iurisdict. Ecclesi. temporal. q. 3. de donat. Constantini Ego de iure eccles. lib. 3. cap. 28.

SVMMARIVM.

1 *Ægidianæ constitutiones in toto statu ecclesiastico seruandæ sunt.*
2 *Bulla Pij V. In conferendis, quando locum habeat.*
3 *Beneficia iurispatronatus non comprehendit Bulla Pij V.* Quanta Ecclesia Dei.
4 *Parochiales dimissa ob alterius assecutionem comprehenduntur sub dispositione Bullæ Pii V. Quanta Ecclesia Dei.*
5 *Bulla Gregorii XIII. super mutatione officii Abbatissæ in Italia quibusque triennis, obseruari debet in omnibus Monialium monasteriis quarumuis Militiarum.*
6 *Bulla Gregorii XIII. seruanda est circa præcedentiam in processionibus inter Confraternitates laicorum.*
7 *Clericos iter facientes, & in Villis habitantes non comprehendit Constitutio Sixti V. super habitu.*

Regu-

8 *Regulares vtriusque sexus etiam nouitios comprehendit Bulla Clementis VIII. de munerum largitione.*
9 *Bulla Clementis VIII. circa formam construendi Regularium monasteria etiam habet locum circa erigenda monasteria Monialium.*
10 *Frumenti dispositionem prohibet etiam Bulla Pauli V. prohibens dispositionem pecuniæ Montium pietatis in alios.*
11 *Equites Hierosolymitanos non afficit Bulla Gregorij XV. de Conseruatoribus.*
12 *Bulla Gregorij XV. de Conseruat. non sustulit facultatem quam habent Conseruatores defendendi Regulares à manifestis iniurijs, & violentijs.*
13 *Regulares absque legitima causa accedentes ad monasteria Monialium Regularibus subiectarum à diœcesano Episcopo stante Bulla Gregorij XV. puniri possunt.*
14 *Declarari, aut interpretari nullus potest Constitutionem 83. Vrbani VIII. circa onera Missarum suscipienda.*
15 *Licentia à Concilio Trid. concessa æqua ex causa abessendi aliquantisper à residentia non fuit sublata per Constitutionem Vrbani VIII.*
16 *Pecunia ad cambium, vel mutuo accepta cum solutione lucri cessantis, vel damni emergentis prohibentur decreto Vrbani VIII. de rebus Regularium non alienandis.*

Constitutiones Apostolicæ.

COLLECT. CCXIX.

1 Constitutiones Ægidianas in toto statu ecclesiastico, & locis immediatè subiectis seruari iussit Sixtus IV. constit. 15. incip. Etsi 3. Kalend. Iunij 1478. apud Laert. Cherubin. in Bullario pag. 354. alias pag. 318. in nouiss. impress.

2 Constitutio Pij V. In conferendis, non habet locum nisi in his diœcesibus, in quibus coacta fuit Synodus diœcesana, & in eis iuxta formam sess. 24. cap. 18. de reform. fuerunt deputati examinatores. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garcia de benef. p. 9. cap. 2. num. 4.

3 Constitutio Pij V. Quanta, Kalend. Aprilis 1568. in §. cæterum, qua prohibentur Episcopi beneficia eorum manibus resignata illorum, aut resignantium affinibus, consanguineis, aut familiaribus conferre, non comprehendit beneficia iurispatronatus. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garcia de benefic. p. 11. cap. 3. num. 268. Et ideò patronum resignantem beneficium sui iurispatronatus posse præsentare quem vult ad dictum beneficium, & Ordinarium teneri instituere præsentatum, non obstante dispositione huius Constitut. censuit *Eadem S. Cong. Conc. in Viterbien.* 18. *Martij* 1628. penes Sellium in select. Canon. cap. 90. num. 6.

4 Constitutio Pij V. Quanta, qua prohibentur Episcopi beneficia in eorum manibus resignata, eorum, aut resignantium consanguineis conferre, habet locum etiam in Parochialibus dimissis ob alterius Parochialis assecutionem. *Sacra Cong. Episcopor. & Regul.* 19. *Decembris* 1620. apud Sellium d. cap. 90. num. 7.

Constitutio Gregorij XIII. de datis & promissis, infrà in verbo Pœna collect. 478. n. 1.

5 Constitutio Gregorij XIII. super mutatione Officij Abbatissæ, seu Priorissæ Monialium in Italia existentium singulis quibusque triennijs, obseruari debet in omnibus Monialium monasterijs quarumcumque Militiarum etiam Hierosolymitanorum. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. sub die* 22. *Maij* 1604. quam refert Sellius d. cap. 90. num. 8.

6 Constitutio Gregorij XIII. seruanda est circa præcedentiam in processionibus inter Confraternitates laicorum. *Sacra Congreg. Rit. in Nepesina* 10. *Maij* 1608. ac etiam inter Regulares, vt scilicet illi præcedant, qui prius habuerint locum. *Eadem Sacra Cong. in Tuscanen.* 14. *Iunij* 1608. quarum meminit Sellius d. cap. 90. num. 10.

7 Constitutio Sixti V. super habitu, & tonsura non comprehendit Clericos iter facientes, & in villis habitantes. *S. Cong. Episcop. & Regul. in Vlixbonen.* 18. *Octobris* 1589. quam adducit Sellius d. cap. 90. num. 11.

8 Constitutio Clementis VIII. qua munerum largitio interdicitur, comprehendit Regulares vtriusque sexus, & tam nouitios, quàm professos. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in sancti Seuerini* 23. *Iulij* 1603. teste Sellio in selectis Canonicis cap. 33. nu. 11. quem refero in collect. ad Trident. sess. 25. de Regular. cap. 2. nu. 34.

Constitutio Clementis VIII. de munerum largitione, infrà verbo Munerum largitio collect. 520. à num. 1.

9 Constitutio Clementis VIII. circa formam construendi Regularium monasteria etiam habet locum circa erigenda monasteria Monialium. *S. Cong. Conc.* 19. *Decembris* 1620. cuius meminerunt Tamburin. de iure Abbatiss. disp. 33. quæst. 1. num. 4. Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo Episcopus n. 4. in fine, Ego de iure ecclesiast. vniuerso lib. 2. cap. 12. num. 7.

10 Constitutio Pauli V. prohibens dispositionem pecuniæ Montium Pietatis in alios quam pauperum vsus in ipsorum Montium erectione præscriptos, absque Sedis Apost. licentia, prohibet etiam dispositionem frumenti. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. sub die* 14. *Februarij* 1631. apud Sellium d. cap. 90. n. 12.

11 Constitutio Gregorij XV. de Conseruatorib. non afficit Milites Hierosolymitanos nisi quoad Conseruatores, & non quoad Iudices Ordinarios habentes Ordinariam iurisdictionem intra limites suorum Prioratuũ. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Melitana* 6. *Februarij* 1627. refert R.P.D. Alexand. Sperell. in decis. fori eccles. decis. 21. nu. 59. in fine, quod S. Cong. decretum fuit postmodum confirmatum à Papa Vrbano VIII. constit. 78. incip. Exponi 17. Februarij 1629. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. 92.

12 Constitutio Gregorij XV. de Conseruat. statuens inter cætera, vt coram Conseruatoribus Regulares conueniri quidem aut trahi debeant, sed alios conuenire aut trahere non possint, non sustulit facultatem, quam habent Conseruatores defendendi Regulares à manifestis iniurijs, & violentijs, dummodo obseruent formã præscriptam Constitutionibus Innocentij IV. & Bonifacij VIII. relatis in cap. 1. & fin. de officio deleg. in 6. *S. Cong. Conc. de anno* 1624. quam refert Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regular. ad Constit. 5. Gregorij XV. num. 56.

13 Constitutione stante Gregorij XV. de exemptorum priuilegijs possunt Regulares absque legitima licentia accedentes ad monasteria Monialium Regularibus subiectarum, ibique in loco colloquijs destinato cum moniali colloquentes à diœcesano Episcopo tanquam Sedis Apost. delegato coerceri & puniri. *Sacra Cong. Concil. de anno* 1624. cuius meminerunt Ioan. Anton. Nouar. in sum. Bullarum tit. de clausura & accessu Regular. ad monasteria Monialium num. 8. R.P.D. Sperell. in decis. fori eccles. decis. 97. num. 29. Ego ipse de iure eccles. vniuerso lib. 1. c. 44. n. 167.

14 Constitutionem 43. Vrbani VIII. circa onera Missarum suscipienda, & numerum Regularium præfiniendum nemo potest declarare, aut interpretari. Idem Vrbanus VIII. constit. 43. §. 16. incip. Cum sæpè 21. Iunij 1625. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. 58.

15 Constitutione Vrbani VIII. nuper edita super Episcoporum etiam S. R. E. Cardinalium residentia, non fuit sublata facultas à Concilio Trid. cap. 1. sess. 23. de reformat. concessa æqua ex causa abessendi aliquantisper à residentia dummodo absentiæ spatium duos,

vel

vel ad summum tres menses non excedat. *Sacra Congr. Conc.* 3. *Februarij* 1635. quam refero de Episcopo p. 3. alleg. 53. num. 21. in fine in nouiss. impress.

16 Constitutione siue decreto Vrbani VIII. de rebus Regularium non alienan. in quo prohibentur Regulares census imponere super bonis ad eorum monasteria pertinentibus, loco censuum huiusmodi comprehenduntur pecuniæ ad cambium, vel mutuo acceptæ cum solutione lucri cessantis, vel damni emergentis. *Sacra Cong. Conc.* 21. *Martij* 1626. quam refert Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regular. constit. 8. Vrbani VIII. num. 2.

SVMMARIVM.

1 *Constitutiones Synodales impedientes executionem litterarum Apost. irritantur.*
2 *Episcopus non tenetur exhibere ciuitati Constitutiones Synodales priusquam imprimantur.*
3 *Episcopus absque consensu & approbatione Cleri potest facere constitutiones in Synodo diœcesana, de consilio tamen Capituli.*
4 *Executio constitutionum Synodalium non potest per appellationem impediri, si illa fuerunt à Sede Apost. confirmata.*
5 *Officij circa celebrationem seruandæ sunt constitutiones synodales.*
6 *Constitutio synodalis quod prædicari non possit feria quinta in Cœna Domini seruanda est.*
7 *Alloquentes cum Monialibus exemptis sine licentia an possint puniri ab Episcopo, & etiam ipsæ Moniales exemptæ?*
8 *Constitutio Episcopi & Capituli facta post Concilium de soluenda certa quantitate ratione nouæ possessionis Canonicatuum integrè conuertenda in fabricam, valida est.*
9 *Episcopi Constitutio ne Parochi possint abesse vltra duos dies, valida est.*
10 *Constitutiones Ecclesiæ vt functiones absente Episcopo fiant ab Archipresbytero licet non sit prima dignitas, valida sunt.*

Constitutiones Synodales, & Episcopales.

COLLECT. CCXX.

1 Constitutiones Synodales executionem litterarum Apost. impedientes irritauit Clemens VII. constit. 39. incip. Romanus 4 Kalend. Ianuarij 1533. apud Laer. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 606.

2 Constitutiones Synodales non tenetur Episcopus ciuitati exhibere, priusquam imprimantur, & postquam publicatæ fuerint, tunc ciuitas reclamare, & aggrauia proponere potest. *Sacra Congreg. Episcop. & Regul. in causa Ciuitatis Castelli* 14. *Aprilis* 1615. in resp. ad 12. teste Sellio in select. canon. cap. 25. nu. 39. quem refero in collect. ad Concil. Trid. sess. 24. de reform. c. 2. num. 33.

3 Constitutiones in Synodo diœcesana facere potest Episcopus absque consensu, & approbatione Cleri, debet tamen requirere consensum capituli, licet illud non teneatur sequi, nisi in casibus à iure expressis, non obstante quod ex forma Roman. Pontif. in celebranda Synodo diœcesana & Prouinciali expressè caueatur vt constitutiones in Synodo publicandæ per verbum, Placet, confirmentur. *Sacra Congregat. Concil. in Veneta* 27. *Aprilis* 1592. penes Paul. Piasec. in praxi Episcop. part. 2. cap. 2. num. 8. & Armendar. in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis num. 65.

4 Constitutionum Synodalium executio non potest per appellationem impediri, nec retardari, si illæ fuerunt à Sede Apost. confirmatæ. *Sacra Congr. Concil. in Orolen.* 27. *Martij* 1632. in resp. ad 18. cuius meminit Sellius d. cap. 25. num. 42.

5 Constitutiones Synodales seruandæ sunt circa Officij celebrationem. *Sacra Congr. Rit. in Neritonen.* 25. *Februarij* 1605. quam refert Sellius d. cap. 25. num. 43.

6 Constitutio Synodalis quod prædicari non possit feria quinta in Cœna Domini, seruari mandauit. *Sacra Congr. Rit. in Catacen.* 1. *Iulij* 1601. de qua Sellius d. cap. 25. num. 44.

7 Constitutione Prouinciali Mediolanen. stante quod alloquentes cum Monialibus puniantur, dubitatum fuit an alloquentes sine licentia cum Monialibus exemptis possint puniri ab Episcopo, & etiam ipsæ Moniales exemptæ? *Sacra Congr. Conc. sub die* 8. *Augusti* 1624. censuit non posse puniri Moniales exemptas; quoad alloquentes fuit remissum congregationi Episcoporum, & Regularium: refert Sellius d. cap. 25. num. 45.

8 Constitutio facta per Episcopum, & capitulum post Concilium Trid. ad soluendam certam quantitatem ratione nouæ possessionis canonicatuum, quæ integrè cedat in fabricam, nihil autem ex pecunia Notarijs, cursoribus, campanarijs, alijsue Ecclesiæ ministris, quibus aliàs constituta sunt salaria attribuendam, valida est. *Sacra Congreg. Conc. in Segobien.* 11. *Iulij* 1590. referente Nicol. Garc. de benefic. part. 3. cap. 2. num. 198. in 9. declarat. quem refero de canon. & dignit. c. 15. n. 30.

9 Constitutio Episcopi valet ne Parochi possint abesse vltra duos dies sine licentia. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. de benefic. part. 3. cap. 2. num. 23. in 1. declar. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 1. tit. 23. l. 2. §. 2. tit. sed an Parochi debeant residere num. 155. quos refero de officio, & potest. Parochi, cap. 8. num. 57.

10 Constitutiones Ecclesiæ vt functiones absente Episcopo fiant ab Archipresbytero, licet non sit prima Dignitas, & non ab Archidiacono, licet sit prima dignitas, seruandæ sunt. *Sacra Cong. Rit. in Iuuenacen.* 9. *Maij* 1609. penes Sellium d. c. 25. num. 45.

SVMMARIVM.

1 *Laudabiles consuetudines, & in honorem Dei, & ministrorum eius introducta, seruanda & tuenda sunt.*
2 *Iuri & cæremoniali libro conformis consuetudo seruanda est.*
3 *Consuetudo allegata & non probata non est seruanda contra decretum Prouinciale.*
4 *Consuetudo ob deuotionem non est alteranda.*
5 *Consuetudo ad fauorem alicuius introducta, & legitimè probata seruanda est.*
6 *Consuetudo laudabilis & antiqua circa ritus, & cæremonias.*
7 *Consuetudo longioris vacationis à seruitio Ecclesiæ potest ab Episcopo reduci ad tempus præscriptum à Concilio Trident.*
8 *Canonici vt possint facere Capitulum sine licentia Vicarij foranei seruanda est consuetudo.*
9 *Prior Monasterij vt ante se faciat Crucem deferri more Archiepiscoporum, declaratur abusus.*
10 *Oblationes, quæ offeruntur Cruci feria sexta in Parasceues, vt dentur Magistris cæremoniarum, seruanda est consuetudo.*
11 *Capellani vt ministrent Canonicis cappas, seu pluuialia capite detecto, seruanda est consuetudo.*
12 *Confraternitas vt in feria quinta in Cœna Domini in hora quarta noctis processionaliter ad Ecclesiam Cathedralem accedat tolerandum est, sed mulieres prohibendæ sunt, vt eant de nocte cum illa.*

13 *Campana in salutatione Angelica vt non pulsentur ante pulsationem in Ecclesia Matrice si fuerit consuetudo, seruanda est.*

14 *Dignitates due vt assistant loco Diaconorum Canonicorum vbi Prabenda non sunt distincta, si fuerit consuetudo, seruanda est.*

15 *Clerici quod cum cotta sedeant in gradibus Altaris, tolerari potest.*

16 *Campana Sabbato Sancto ex consuetudine vniuersalis Ecclesia non pulsantur, antequam sint pulsata in Ecclesia Cathedrali.*

17 *Canonici vt teneantur associare Episcopum ad Ecclesiam venientem cum cappa omnibus diebus festiuis etiam non solemnibus, si fuerit consuetudo, toleranda est.*

18 *Magistratus vt in primo ingressu ciuitatis Archiepiscopo obuiam eant, & pedites eum cum sua Cruce equitantem pra manibus introducant, si fuerit consuetudo, seruanda est.*

19 *Priores noui vt antequam possessionem officij accipiant, eant ad Ecclesiam cathedralem, si fuerit consuetudo, illa seruanda est.*

20 *Archipresbyter vt associetur à Clericis, & Presbyteris, sicut Episcopus à canonicis, si fuerit consuetudo, illa seruanda erit.*

21 *Transeuntes ad secundas nuptias vt benedicantur à Parocho si obtentum fuerit consuetudine legitimè prascripta cum scientia Papa, illa vtique seruanda erit.*

22 *Puella habitum susceptura vt per biduum, aut triduum antea introducantur in Monasteria, si viguerit consuetudo, illa toleranda erit.*

23 *Populus in inferioribus Ecclesijs si ex consuetudine solitus sit pradicatori soluere, ea seruanda est.*

24 *Episcopo diœcesim visitanti vt à laicis victualia ministrentur, si vigeat consuetudo quomodo obseruanda.*

25 *Communitates vt procurent Episcopum visitantem quandiu ipsa voluerint, si vigeat consuetudo, vtique seruanda erit.*

26 *Beneficium Curatum vel simplex simul cum Capellania in eadem Ecclesia tenendi consuetudo est sublata per Concilium Tridentinum.*

27 *Canonici infirmi vt fructus tantùm sua Prebenda, non distributiones quotidianas percipiant, si vigeat in Ecclesia consuetudo legitima prascripta, illa vtique tollet constitutionem.*

28 *Canonicus missus à Capitulo pro aliquo seruitio ipsius Ecclesia, vel Capituli, percipit omnes fructus & distributiones stante consuetudine.*

29 *Episcopo licet retinere penes se vnum, vel duos canonicos, qui fructus percipere possint, non tamen distributiones quotidianas.*

30 *Dignitates cum Prabendis canonicalibus vt simul in eadem Ecclesia obtineri possint, si vigeat consuetudo, illi derogatum non erit à Concilio.*

31 *Consuetudo, qua imponit onus Canonico recepto, quòd tendat in vtilitatem Canonicorum, non valet, secus in vtilitatem Ecclesia, vel augmentum cultus diuini.*

Consuetudo.

COLLECT. CCXXI.

1 COnsuetudines laudabiles, & in honorem Dei, & Ministrorum eius introductæ sunt seruandæ, & tuendæ, *Sacra Congregat. Rit. in Narnien. 16. Iuly* 1605. teste Aldano in compendio canon. resolut. lib. 3. tit. 14. num. 43.

2 Consuetudo Iuri & cæremonialis libro conformis seruanda est. *Sac. Cong Rit. in Pisaurien. 23. Maij* 1603. *& in Granaten. 10. Maij* 1608 quarum meminit Aldan. d. lib. 3. resol. 14. num. 44.

3 Consuetudo allegata, & non probata non est seruanda contra decretum Prouinciale. *S. Congr. Rit. in Cusentina 20. Nouembris* 1610. penes Sellium in selectis canon. cap. 56. num. 18.

4 Consuetudo non est alteranda ob deuotionem. *Sacra Congr. Rit. in Ariminen. 16. Octobris* 1604. apud Sellium d. c. 56. num. 19.

5 Consuetudo ad fauorem alicuius introducta, & legitimè prolata seruanda est. *Sacra Congr. Rit. in Tarantina 28. Septembris* 1602. & licet prætendatur abusus non est tollenda, parte non audita. *Sacra Congr. Rit. in Eluen eadem die 28. Septembris* 1602. quam refert Sellius d. c. 56 num. 20.

6 Consuetudo laudabilis & antiqua circa ritus & cæremonias, quæ seruantur in Prouincia in Ecclesijs collegiatis vniuersaliter, seruanda est ab Ecclesia collegiata eiusdem Prouinciæ. *Sacra Congr. Rit. in Mediolanen. 28. Aprilis* 1607. de qua Aldan. d. tit. 14. num. 46.

7 Consuetudo longioris vacationis à seruitio Ecclesiæ potest ab Episcopo reduci ad tempus præscriptum à Concilio Trid. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien. 23.* 1602. quam adducit Sellius d. cap. 56. num. 21.

8 Consuetudo vt canonici possint facere capitulum sine licentia Vicarij foranei seruanda est. *Sacra Congr. Rit. in Oriolen. Celis 16. Decembris* 1606. cuius meminit Ald. d. tit. 14. num. 47.

9 Consuetudo vt Prior monasterij ante se faciat deferri Crucem more Archiepiscoporum, declaratur abusus. *Sacra Congr. Rit. in Caropolitar. nullius 4. Martij* 1606. apud Aldan. d. tit. 14 num. 48.

10 Consuetudo vt oblationes, quæ offeruntur Cruci feria sexta in Parasceue dentur Magistris cæremoniarum, seruanda est. *Sacra Congreg. Rit. in Beneuentana 29. Nouembris* 1603. quam allegat Aldan. d. tit. 14. num. 49.

11 Consuetudo vt Cappellani ministrent canonicis cappas, seu pluuialia, capite detecto, seruanda est. *Sacra Congreg. Rit. in Burgen. 19. Iunij* 1604. penes Sellium d. cap. 56. num. 23.

12 Consuetudo Laudabilis vt feria quinta in Cœna Domini Confraternitas in hora quarta noctis accedat ad Ecclesiam cathedralem, toleranda est, sed mulieres prohibendæ sunt, vt non eant de nocte cum illa. *Sacra Congr. Rit. in Vintimilien. 11. Decembris* 1604. apud Sellium d. c. 56. num. 24.

13 Consuetudo vt campanæ in salutatione Angelica non pulsentur ante pulsationem in Ecclesia Matrice, seruanda est. *Sac. Congr. Rit. in Oriolen. 21. Augusti* 1601. *& in Gienen. 24 Septembris* 1605. quarum meminit Sellius d. cap. 56. num. 25.

14 Consuetudo vt duæ Dignitates assistant loco canonicorum Diaconorum, vbi Præbendæ sunt distinctæ seruanda est. *Sacra Congr. Rit. in Placentina 15. Maij* 1607. in resp. ad dub. 2. quam refert Sellius d. cap. 56. num. 26.

15 Consuetudo quod clerici cum cotta sedeant in gradibus Altari, quando Sanctiss. Sacramentum non est discoopertum super eo, potest tolerari. *Sacra Cong. Rit. in Alexandrina 15. Martij* 1608. in resp. ad dub. 12. teste Sellio d. cap. 56. num. 27.

16 Consuetudo vniuersalis Ecclesiæ quod campanæ Sabbato Sancto non pulsentur antequam sint pulsatæ in Ecclesia cathedrali seruanda est. *Sacra Congr. Rit. in Marsicen. 21. Martij* 1609. referente Aldan. d. tit. 14. num. 50.

17 Consuetudo siue vsus quod canonici teneantur associare Episcopum venientem ad Ecclesiam cum cappa omnibus diebus festiuis, Dominicis, & alijs,

etiam non solemnibus seruanda est. *S. Cong. Rit. in Ripana 30. Ianuarij 1610.* quam adducit Aldan. d. tit. 14. num. 51.

18 Consuetudo vt Magistratus in primo ingressu ciuitatis Archiepiscopo obuiam eant, & pedites eum cum sua Cruce equitantem præ manibus introducant, seruanda est. *S. Cong. Rit. in Tarraconen. 2. Martij 1613.* apud Sellium d. cap. 56. num. 28.

19 Consuetudo vt noui Priores antequam possessionem Officij accipiant, eant ad Ecclesiam Cathedralem, seruanda est. *Sacra Cong. Rit. in Narnien. 16. Iulij 1607.* cuius meminit Aldan. d. tit. 14. num. 53.

20 Consuetudo vt Archipresbyter associetur à Clericis & Presbyteris, sicut Episcopus à Canonicis, tollenda est. *Sacra Congregat. Rit. in Baren. 4. Iulij 1615.* quam citat Aldan. d. tit. 14. num. 54.

21 Consuetudo leguimè præscripta cum scientia Papæ vt transeuntes ad secundas nuptias benedicantur à Parocho, valida est. *S. Cong. Conc. 2. Octobris 1593.* de qua Sellius d. cap. 56. num. 29.

22 Consuetudo vbi viget vt puellæ habitum suscepturæ per biduum, aut triduum antea introducantur in monasteria, toleranda est. *S. Cong. Conc.* penes Gauant. in manuali Episcop. verbo Monialium clausura num. 52. Lezana in summa quæst. Regul. tom. 3. verbo clausura num. 23. in fine.

23 Consuetudo vbi viget in inferioribus Ecclesijs quod populus soluat Prædicatori, ea seruanda est, nisi forsan facultas nominandi Prædicatorem Vniuersitati ab immemoriali tempore competeret, & Episcopus talem nominationem sibi vendicauerit. *S. Cong. Conc.* testibus Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 4. tit. 30. l. 7. de Prædicator. num. 12. R. D. Sperell. in decis. fori ecclesi. decis. 70. à princ. quos refero de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 76. num. 12.

24 Consuetudo vt Episcopo diœcesim visitanti à laicis victualia ministrentur, Vicario autem visitanti ab Ecclesiarum Rectoribus seruanda est, si laici sponte perseuerent in ista consuetudine. *S. Cong. Conc.* apud Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. de visitat. num. 119.

25 Consuetudo vt communitates procurent Episcopum visitantem, quandiu ipsæ voluerint, seruanda est: nam si ipsæ recusarent, cogendæ minimè sunt. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. de visitat. num. 121. quem refero de Episcopo p. 3. alleg. 73. nu. 45.

26 Consuetudo retinendi beneficium curatum, vel simplex simul cum capellania in eadem Ecclesia, est sublata per Conc. Trid. sess. 24. cap. 17. de reform. *S. Congreg. Conc.* referentibus Nicol. Garc. de benef. part. 5. cap. 8. nu. 87. & Armendar. vbi suprà tit. 7. de benef. incompatibil. num. 28.

27 Consuetudo in Ecclesia inducta vt Canonici infirmi fructus tantum suæ Præbendæ, non distributiones quotidianas percipiant, si legitimè præscripta sit, tollit constitutionem. *S. Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc. de benef. p. 3. cap. 2. num. 361. Armendar. in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 2. tit. 23. de resident. sub tit. an Canonici nu. 72.

28 Consuetudine stante quod Canonicus missus à Capitulo pro aliquo seruitio ipsius Ecclesiæ, seu Capituli percipiat omnes fructus & distributiones quotidianas, ea est seruanda si Canonici absint pro euidenti Ecclesiæ vtilitate. *S. Cong. Conc.* quam citat Nicol. Garc. de benef. p. 3. cap. 2. nu. 361.

29 Consuetudine in Ecclesia Cathedrali stante quod Canonici non interessentes diuinis, non percipiant fructus Præbendæ, nec distributiones quotidianas, licet Episcopo retinere penes se vnum, vel duos Canonicos, qui dictos fructus percipere possint, ac si in choro præsentes essent, exceptis tamen distributionibus quotidianis. *S. Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. d. p. 3. cap. 2. num. 147. & Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 2. tit. 23. de resident. sub. tit. an Canonici, &c. num. 59.

30 Consuetudini permittendi quod in eadem Ecclesia dignitates cum Præbendis Canonicalibus teneantur, non est derogatum à Concilio Trid. sess. 24. cap. 17. de reform. *S. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. de benef. p. 11. cap. 5. nu. 246. & seqq. Armendar. in addit. ad recopilat. legum Nauarræ lib 4. tit. 7. de benef. incompatibil. n. 26. quos refero de Episcopo part. 3. allegat. 62. numer. 18. propè fin.

31 Consuetudo quæ militat in Ecclesia antequam esset in Cathedralem erecta, non militat postquam in Cathedralem fuerit erecta. *Sacra Congr. Rit. in Ripana 28. Aprilis 1607.* quam adducit Sellius dict. capit. 25. num. 46.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

SVMMARIVM.

1 *Immemorialis consuetudo allegata legitimè probanda est.*
2 *Cæremoniale non tollit consuetudines laudabiles & immemoriales.*
3 *Immemorialis consuetudo vt præter Diaconum, & Subdiaconum Canonico celebranti assistat vnus Capellanus cum Pluuiali seruanda est.*
4 *Immemorialis consuetudo quod eodem tempore thurificentur Canonici, & Magistratus, seruanda est.*
5 *Episcopus vt tam eundo ad Ecclesiam quam assistendo diuinis officijs semper habeat duos Canonicos assistentes, si adsit consuetudo immemorialis, illa seruanda est.*
6 *Immemorialis consuetudo Ecclesiæ circa assistentiam ministrorum, seruanda est.*
7 *Immemorialis consuetudo quod Præpositus absente Episcopo triplici ductu thurificetur, seruanda est.*
8 *Immemorialis consuetudo quod quando Canonici cantant aliquam Missam votiuam loco Missæ Conuentualis, sufficiat Missa lecta celebrata in aurora, seruanda est.*
9 *Immemorialis consuetudo non residendi sublata est decreto* Conc. sess. 24. cap. 12. de reform.
10 *Immemorialis consuetudo sublata fuit per* Conc. sess. 25. de reform. cap. 6.
11 *Immemorialem consuetudinem non excludit decretum* Concil. sess. 24. de reform. c. 20. in fine.
12 *Immemorialis consuetudo, qua Parochi Ecclesias Curatas pro tempore vacantes optant, non est sublata per Concilium.*
13 *Immemorialis consuetudo non excusat à residentia in Cathedralibus & Collegiatis insignibus, nisi sint rurales prorsus constituta.*

Consuetudo immemorialis.

COLLECT. CCXXII.

1 Consuetudo immemorialis allegata legitimè probanda est. *Sacra Cong. Rit. in Bononien. 20. Maij 1608.* teste Sellio in selectis Canon. c. 56. num. 30.

2 Consuetudines immemoriales, & laudabiles non tolluntur per cæremoniale. *S. Cong. Rit. in Brundusina 17. Septembris 1611. & in Tornacen 28. Ianuarij 1612. & in Hidruntina 30. Ianuarij 1616.* Quod locum habet in omnibus Regnis, & locis Christianitatis. *Eadem sacra Cong. Rit. in Elboren. 17. Iunij 1606.* Sed donec fiant probationes pro illa probanda eiusdem libri executio non est retardanda. *Eadem sacra Congr. in Conchen. 18. Martij 1617. & 8. Maij eiusdem* anni,

anni, quarum meminit Sellius dict. cap. 56. num. 31.

3 Consuetudo immemorialis vt præter Diaconum, & Subdiaconum Canonico celebranti assistat, vnus Capellanus cum Pluuiali seruanda est. *Sacr. Cong. Rit. in Mau nana 19. Iuny* 1602. quam refert Sellius d.c.56. num.32.

4 Consuetudo immemorialis quod eodem tempore thurificentur Canonici & Magistratus, seruanda est. *Sacra Congregat. Rit. in Fanen.* 1 *Septembris* 1607. penes Aldan. in compendio Canon. resol. lib.3. titul.14. numero 57.

5 Consuetudo immemorialis vt Episcopus tam eundo ad Ecclesiam quam assistendo diuinis Officijs, semper habeat duos Canonicos assistentes, seruanda est, tam absente quàm præsente Magistratu Regio. *Sacra Cong. Rit. in Granaten.* 10. *Maij* 1608. *& 24. Octobris* 1609. referente Aldano d.tit.14. num 58.

6 Consuetudo immemorialis Ecclesiæ circa assistentiam ministrorum faciendam Episcopo, Dignitatibus, & Canonicis tam in Missis, quàm in Vesperis seruanda est. *S. Congreg. Rit. in Lucerina* 14. *Iuny* 1608. *& 9. Maij* 1619. apud Aldan. d.tit.14. num.59.

7 Consuetudo immemorialis quod Præpositus absente Episcopo triplici ductu thuribuli thurificetur, seruanda est, *S. Cong. Rit. in Auemonen.* 20 *Nouembris* 1610. quam adducit Aldan. d.tit.14. nu.60.

8 Consuetudo immemorialis quod quando Canonici cantant aliquam Missam loco Missæ Conuentualis, sufficiat Missa lecta celebrata in aurora, seruanda est, præterquam in diebus, in quibus ex tertia rubrica Missalis omnino cantandæ sunt duæ Missæ Conuentuales *S. Cong. Rit. in Vrbinaten. 4. Iulij* 1615. *& in Compluten.* 23. *Martij* 1602. *& in Oscen.* 28. *Ianuarij* 1612. quarum meminit. Sellius d.cap.56. num.33.

9 Consuetudo immemorialis non residendi sublata est decreto Concil. sess.24. cap.12. de resor. quod si Canonici alia ratione se tueantur, audiendi sunt. *S. Congr. Conc.* teste Nicol. Garcia de benefic. p.3. cap.2. nu.198. Per quod decretum sublata sunt statuta & consuetudines immemoriales non residendi Canonicos, & Dignitates. *Eadem S. Cong. Conc.* referentibus Nicol. Garc. d.p.3. cap.2. num.197. in 1. & 3. declar. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.2. tit.23. de resident. sub. tit. an Canonici &c. num.21. & 23.

10 Consuetudo immemorialis sublata fuit per Concil. sess.25. de reform. cap.6. *Sacra Congregat. Concil. in Calciaten. 7. Septembris* 1630. penes Sellium dict. capit.56. num.34.

11 Consuetudo immemorialis non excluditur per decretum Concilij sess.24. de reform. cap.20. in fine, sed donec de illa constiterit per tres sententias conformes, non inferior, sed diœcesanus Episcopus, debet interim huiusmodi causas cognoscere. *S. Cong. Conc.* teste Rota decis.248. num.1. part.2. recentior.

12 Consuetudo immemorialis, qua Parochi Ecclesias Parochiales pro tempore vacantes optant, non est sublata per Concilium, & in illis Parochialibus, quæ optantur, non est necessarium examen per concursum. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. de benefic. part.9. cap.2. num.165.

13 Consuetudo immemorialis non excusat à residentia in Cathedralibus, & Collegiatis insignibus, secus si non sint insignes, si illæ sint rurales prorsus destitutæ, aut in quibus nunquam antea supra hominum memoriam solitum esset residere, aut in quibus adeo tenues redditus essent vt Canonici aliunde non habentes vnde viuant, alere non possent, sufficit autem ad excludendam immemorialem quod aliqui Canonici resederint. *S. Cong. Conc.* testibus Nicol. Garcia de benefic. p.3. cap.2. num.197. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.2. titul.23. de resident. tit. an Canonici, vel alij habentes dignitatem, nu.20. Sanctar. var. resolut. quæst.4. num.33. quos refero de Episcop. p.3. alleg.53. nu.115.

SVMMARIVM.

1 *Lauretani Canonici vt obuiam eant, & associent Canonicos Recanatenses, si fuerit consuetudo, illa seruanda erit.*

2 *Recanatensis Clerus vt singulis annis in die Annuntiationis adeat processionaliter sanctam Domum Lauretanam, & Clerus Lauretanus ei obuiam procedat, consuetudo seruanda est.*

3 *Alatrina in Ciuitate existens consuetudo celebrandi festum S. Sixti cum Missa feria quarta infra octauam Pascha confirmatur.*

4 *Theatinorum consuetudo vt non faciant commemorationem de Patrono Ecclesiæ, sed tantum de Cruce, seruanda non est.*

5 *Officium de S. Eulalia vt celebretur cum octaua etiamsi venerit in quadragesima, consuetudo existens seruetur.*

6 *Missam sancti Simeonis celebrandi Consuetudo in Ecclesia Monialium eiusdem nominis in ciuitate Ragusina, confirmatur.*

7 *Beneficiati sancti Laurentij in Damaso de Vrbe, quod in Vesperis & Missis solemnib. festi Conceptionis B. Mariæ Virginis thurificantur immediatè post Canonicos, & ante Custodes & Guardianos Societatis Sanctissimæ Conceptionis, consuetudo existens seruanda est.*

8 *Asiensis Ecclesia consuetudo quod fructus spectent ad Capitulum donec beneficiatus fit Sacerdos, obseruanda est.*

Consuetudo particularis.

COLLECT. CCXXIII.

1 Consuetudo antiqua vt Canonici Lauretani obuiam eant, & associent Canonicos Recanatenses seruanda est. *S. Cong. Rit. in Lauretana, & Recanaten.* 15. *Mart.* 1603. quam refert Sellius in select. Canon. cap.56. num.35.

2 Consuetudo vt Clerus Recanatensis singulis annis in die Annunciationis B. Mariæ adeat processionaliter sanctam Domum Lauretanam, & Clerus Lauretanus ei obuiam procedat, & honorificè excipiat ad portam ciuitatis, seruanda est. *Sacra Congreg. Rit. in Recanaten.* 25. *Ianuarij* 1692. penes Sellium d. cap.56. num.36.

3 Consuetudo celebrandi festum Sancti Sixti in ciuitate Alatrina cum Missa, processionibus, & saltationibus feria quarta infra octauam Paschæ confirmatur. *Sacra Cong. Rit. in Alatrina* 17. *Februarij* 1607. apud Sellium d.cap.56. num.37.

4 Consuetudo Theatinorum, vt non faciant commemorationem de Patrono Ecclesiæ, sed tantùm de Cruce, seruanda non est. *S. Cong. Rit. in Theatinorum* 1. *Septembris* 1607. de qua Aldan. in compendio Canon. resol. lib.3. tit.14. num.62.

5 Consuetudo vt celebretur Officium de S. Eulalia cum octaua, etiamsi venerit in Quadragesima, approbatur *S. Cong. Rit. in Barcinonen.* 6. *Decembris* 1608. quam refert Aldan. d.tit.14. nu.63.

6 Consuetudo celebrandi Missam sancti Simeonis in Ecclesia Monialium eiusdem nominis in ciuitate Ragusina, confirmatur. *S. Cong. Rit. in Ragusina* 28. *Nouembris* 1609. quam citat Aldan. d. tit.14. nu.64.

7 Consuetudo quod beneficiati S. Laurentij in Damaso de Vrbe in Vesperis, & Missis solemnibus festi Conceptio-

ceptionis B. Mariæ Virginis thurificentur immediatè post Canonicos, & ante Custodes, & Guardianos Societatis sanctissimæ Conceptionis, seruanda est. *S. Cong. Rit. in Vrbis sancti Laurentij in Damaso* 18. *Februarij* 1617. referente Sellio dicto cap. 56. num. 38.

8 Consuetudo Ecclesiæ Astensis quod fructus spectent ad Capitulum donec beneficiatus sit Sacerdos, est obseruanda, quia intentio Concilij fuit ne ratione collationis aliquid reciperetur a Capitulo. *S. Cong. Conc. in Asten.* 6. *Maij* 1617. cuius memini de Canon. cap. 15. num. 34.

SVMMARIVM.

1 *Missas duas, & totidem Vesperas solemnes celebrandi pro S. Maria & S. Rocho introducta consuetudo obseruanda est.*
2 *Missarum in celebratione in die Natiuitatis & Resurrectionis Domini consuetudo seruanda.*
3 *Defunctorum in fine Missæ consuetudo dandi benedictionem. non est toleranda.*
4 *Missæ vt infra annum distribuantur vel à prima Dignitate, vel à primo Canonico existens consuetudo seruanda.*
5 *Missa Conuentualis vt cantetur sine Diacono & Subdiacono infra octauam Corporis Christi existens consuetudo seruanda, diebus festis, Dominicis, & Octaua exceptis.*

Consuetudo circa Missas celebrandas.

COLLECT. CCXXIV.

1 Consuetudo introducta celebrandi duas Missas solemnes & duas Vesperas etiam solemnes pro S. Maria, & pro S. Rocho est seruanda. *Sacra Cong. Rit. in Egitanen.* 6. *Septembris* 1603. quam refert Sellius in select. Canon. c. 56. nu. 40.

2 Consuetudo in celebratione Missarum in die Natiuitatis, & Resurrectionis Domini seruanda est. *S. Congr. Rit. in Tarantina Cryptaliarum* 3. *Septembris* 1605. apud Sellium d. cap. 56. nu. 41.

3 Consuetudo dandi benedictionem in fine Missæ defunctorum, & celebrandi commemorationem omnium Defunctorum in die Dominico abusum esse declaratur. *Sacra Congr. Rit. in Augustana* 24. *Septembris* 1605. Nisi consuetudo sit immemorialis, quia tunc seruanda est. *Eadem S. Congr.* 7. *Octobris* 1606. & 19. *Maij* 1607. quarum meminit Sellius d. cap. 56. num. 42.

4 Consuetudo Ecclesiæ seruanda est vt Missæ infra annum distribuantur vel à prima Dignitate, vel ab Archipresbytero, vel à primo Canonico iuxta vsum Ecclesiæ. *Sacra Congr. Rit. in Iuuenacen.* 17. *Decembris* 1607. penes Sellium d. cap. 56. num. 43.

5 Consuetudo vt Missa Conuentualis cantetur sine Diacono, & Subdiacono infra octauam Corporis Christi, seruanda est, die festo, Dominicis, & octaua exceptis. *Sacra Cong. Rit. in Alexandrina* 15. *Martij* 1608. in resp. ad 6. dub. quam citat Sellius d. c. 56. nu. 44.

SVMMARIVM.

1 *Vesperas recitandi sine cantu consuetudo in diebus non festiuis toleranda est.*
2 *Vesperas solemnes celebrandi in die Pascha per Canonicos Cathedralis in Ecclesia Collegiata, existens consuetudo seruanda.*
3 *Vesperas secundas vt cantent non qui cantauit primas, sed hebdomadarius, vel subcantor, consuetudo existens seruanda.*

4 *Matutinum sequentis diei recitandi post Completorium existens consuetudo, ex causa approbatur.*
5 *Matutinas Horas recitandi nocturno tempore consuetudo, retinenda est.*
6 *Psalmos Graduales feria tertia, & Pœnitentiales feria quinta recitandi in choro in Quadrag. consuetudo antiqua, potest tolerari.*
7 *Officium paruum B. Mariæ recitandi in choro singulis diebus non duplicibus, existens laudabilis consuetudo, seruanda est.*
8 *Mitram, gremiale, & thuribulum ac similia vt Dignitates, & Canonici ministrent Episcopo, si consuetudo vigeat, illa seruanda erit.*
9 *Baculum Pastorale vt Dignitas, seu Canonicus gestet ante Episcopum in quibusdam diebus festiuis existens consuetudo seruanda.*
10 *Baptizari vt possint infantes à quibuscumque Presbyteris, vel Canonicis ciuitatis consuetudo existens seruanda, dummodo id fiat de licentia Ordinarij, & sine præiudicio iurium Parochial.*
11 *Antiphonarum circa præintonationem à Dignitatibus, vel Canonicis, consuetudo immemorialis existens seruanda est.*
12 *Functiones, absente Episcopo, vt fiant ab Archipresbytero, licèt non sit prima Dignitas, existens consuetudo seruanda est.*
13 *Functiones, absente Episcopo, vt fiant à Canonico hebdomadario, non autem a prima Dignitate, consuetudo existens seruanda est.*
14 *Functiones, quas facere non potest prima Dignitas in Ecclesia Collegiata, vt ad secundam pertineant, & non ad Canonicum hebdomadarium, consuetudo existens seruanda est.*
15 *Functiones, Episcopo absente, vt faciat Archipresbyter, etiamsi non sit prima Dignitas, Episcopoque celebranti assistat, consuetudo existens non tollitur per Cæremoniale.*
16 *Pluuiale vt capiatur ab hebdomadario faciente officium ad capitulum, & non à principio Vesperarum, consuetudo existens seruanda.*
17 *Candelarum, & palmarum benedictionem in Ecclesia Parochiali facere ex consuetudine non potest Collegiata degens ad illam accedendo.*
18 *Passio Domini in Dominica Palmarum & feria sexta in Parasceues, vt decantetur à Canonicis, si consuetudo existat, debet seruari.*
19 *Consuetudo quod durante tempore Paschali cereus accendatur in omnibus solemnitatibus, & Horis seruanda est.*

Consuetudo circa Officia diuina, & Ecclesiasticas functiones.

COLLECT. CCXXV.

1 Consuetudo recitandi Vesperas sine cantu in diebus non festiuis toleranda est. *Sacra Congreg. Rit. in Suessan.* 28. *Ianuarij* 1606. quam refert Sellius in select. Canon. cap. 56. nu. 45.

2 Consuetudo celebrandi Vesperas solemnes per Canonicos Cathedrales in Ecclesia Collegiata in die Paschæ est seruanda, sed non est prohibendum Canonicis, & Capitulo Cathedralis quin prius Vesperas in eorum Ecclesia cantent. *Sacr. Cong. Rit. in Camerinen.* 15. *Martij* 1608. penes Sellium dict. cap. 56. num. 46.

3 Consuetudo vt secundas Vesperas cantet, non qui cantauit primas, sed hebdomadarius, vel subcantor, seruanda est. *Sacr. Cong. Rit. in Cusentina* 27. *Iulij* 1606. apud Sellium d. c. 56. nu. 47.

4 Conſuetudo recitandi Matutinum ſequentis diei poſt completorium, ex cauſa approbatur. *Sacra Congr. Rit. in Brixien. 24. Septembris* 1605. quam citat Aldan. in compendio canon. reſol. lib. 3. tit. 14. num. 66.

5 Conſuetudo recitandi Matutinas Horas nocturno tempore retinenda eſt. *Sacra Congr. Rit. in Mazarien.* 20. *Decembris* 1601. apud Aldan. d. tit. 14. num. 67.

6 Conſuetudo antiqua inueterata recitandi in choro tempore Quadrageſimæ poſt completorium, Pſalmos Graduales feria tertia, & Pſalmos Pœnitentiales feria quinta, poteſt tuta conſcientia continuari. *Sacra Congr. Rit. in Lauden. 2. Auguſti* 1603. teſte Aldano d. tit. 14. num. 68.

7 Conſuetudo laudabilis recitandi Officiũ paruum B. Mariæ in choro ſingulis diebus, exceptis tantum feſtis duplicibus, ſeruanda eſt, licet in alijs Eccleſijs in feſtis ſemiduplicibus non recitetur. *Sacra Congr. Rit. in Troiana 1. Septembris* 1607. referente Sellio d. cap. 56. num. 48.

8 Conſuetudo vt Dignitates, & canonici Mitram, Gremiale, & thuribulum, ac ſimilia miniſtrent Epiſcopo, ſeruanda eſt. *Sacra Congr. Rit. in Lamacen. 5. Iulij* 1603. quam citat Sellius d. cap. 56. num. 49.

9 Conſuetudo vt Dignitas, ſeu canonicus geſtet Baculum paſtoralem ante Epiſcopum in quibuſdam diebus feſtiuis ſeruanda eſt. *Sacra Congr. Rit. in dicta Lamacen.* de qua Sellius loco proximè citato.

10 Conſuetudo vt infantes poſſint baptizari à quibuſcunque Presbyteris vel canonicis ciuitatis, ſeruanda eſt, dummodo id fiat de licentia Ordinarij, & ſine præiudicio iurium & emolumentorum Archipresbyteri ſiue curati. *Sacra Congr. Rit. in Neritonen. 9. Maij* 1606. apud Aldan. d. tit. 14. num. 69.

11 Conſuetudo immemorialis Eccleſiæ circa perintonationem Antiphonarum à dignitatibus, vel canonicis ſeruanda eſt. *Sacra Congr. Rit. in Sueſſana. 28. Aprilis* 1607. penes Aldan. d. tit. 14. num. 70.

12 Conſuetudo vt functiones abſente Epiſcopo fiant ab Archipresbytero licet non ſit prima Dignitas, & non ab Archidiacono, licet ſi prima Dignitas, ſeruanda eſt. *Sacra Congr. Rit. in Imolacen. 9. Maij* 1609. teſte Aldan. d. tit. 14. num. 71.

13 Conſuetudo vt functiones abſente Epiſcopo fiant à canonico hebdomadario, non autem à prima Dignitate, ſeruanda eſt. *Sacra Congr. Rit. in Hydruntina 30. Ianuarij* 1616. Quæ tamen debet prius legitimè probari. *Eadem Sacra Congr. die 30. Aprilis* 1616. quarum meminit Aldan. d. tit. 14. num. 72.

14 Conſuetudo Laudabilis vt functiones, quas facere non poteſt prima Dignitas in Eccleſia collegiata, ad ſecundam pertineant, & non ad canonicum hebdomadarium, ſeruanda eſt. *Sacra Congr. Rit. in Mediolanen. 28. Aprilis* 1607. referente Sellio d. cap. 56. num. 51.

15 Conſuetudo vt Archipresbyter etiamſi non ſit prima Dignitas, aſſiſtat Epiſcopo celebranti, & functiones faciat eo abſente, non tollitur per cæremoniale. *Sacra Congr. Rit. in Aſten. 25. Ianuarij* 1602. *& in cauſa Montis Regalis 28. Aprilis* 1607. quam adducit Aldan. d. tit. 14. num. 73.

16 Conſuetudo vt Pluuiale capiatur ab hebdomadario faciente Officium ad capitulum, & non à principio Veſperarum, ſeruanda eſt. *Sacra Congr. Rit. in Theatinorum 1. Septembris* 1607. de qua Aldan. d. tit. 14. num. 73.

17 Conſuetudo vt Eccleſia collegiata dignior accedat ad Eccleſiam Parochialem minus dignam, ad faciendam benedictionem, & diſtributionem candelarum & palmarum, non eſt ſeruanda. *Sacra Congr. Rit. in Oſtunen. 28. Aprilis* 1607. teſte Aldan. dict. tit. 14. num. 74.

18 Conſuetudo quod Paſſio Domini in Dominica Palmarum, & feria ſexta in Paraſceue decantetur à Canonicis, debet ſeruari non obſtante Cæremoniali, quo diſponitur eam à cantoribus decantandam eſſe. *Sacra Congr. Rit. in Viterbien. 7. Iulij* 1612. penes Aldan. d. tit. 14. num. 75.

19 Conſuetudo quod durante tempore Paſchali cereus accendatur in omnibus ſolemnitatibus, & Horis, ſeruanda eſt. *Sacra Congr. Rit. in Placentina 29. Martij* 1607. in reſp. ad dub. 13. apud Aldan. d. tit. 14. num. 76.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius vt thurificetur ante Canonicos conſuetudo exiſtens ſeruanda eſt.*

2 *Vicarius generalis an ſit thurificandus, & an debeat accipere candelam, cinerem, &c. ante vel poſt Capitulum, conſuetudo loci, vel Eccleſiæ ſeruanda eſt.*

3 *Diaconus Euangelij quod non thurificet chorum, non eſt ſeruanda conſuetudo.*

4 *Manſionarij vt ab vna parte thurificentur immediatè poſt Canonicos eiuſdem partis antequam thurificentur dignitates, & Canonici alterius partis, non eſt ſeruanda conſuetudo.*

5 *Baronis domini loci circa thurificationem ſeruanda eſt conſuetudo.*

6. *Gubernator vt thurificetur immediatè poſt Epiſcopum, ſeruanda eſt conſuetudo.*

7 *Gubernatores ciuitatum Sedis Apoſt. qui ſunt Referendarij, & vtuntur Rocheto incenſandi ante Canonicos conſuetudo exiſtens ſeruanda eſt.*

8 *Gubernator ſtatus quod thurificetur, & habeat pacem ante rectores, & Curatos Eccleſiarum, conſuetudo exiſtens ſeruanda eſt.*

9 *Gubernator quod non thurificetur, nec oſculetur librum Euangelij, nec habeat pacem immediatè poſt Epiſcopum, conſuetudo exiſtens ſeruanda.*

Conſuetudo circa thurificationem.

COLLECT. CCXXVI.

1 CONſuetudo vt Vicarius thurificetur ante canonicos ſeruanda eſt, ſiue qui thurificat, ſit canonicus, ſiue Acolytus. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina 15. Martij* 1608. in reſp. quam refert Sellius in ſelectis canon. cap. 56. num. 53.

2 Conſuetudo loci, vel Eccleſiæ ſeruanda eſt an Vicarius Generalis ſit thurificandus, & debeat accipere candelam, cinerem, palmam, & adorare Crucem ante vel poſt capitulum. *Sacra Congr. Rit. in Neocaſtren. 16. Ianuarij* 1607. quam citat Sellius d. cap. 56. num. 54.

3 Conſuetudo quod Diaconus Euangelij non thurificet chorum non eſt ſeruanda. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina 15. Martij* 1608. in reſp. ad dub. 30. de qua meminit Sellius d. cap. 56. num. 55.

4 Conſuetudo vt Manſionatij ab vna parte thurificentur immediatè poſt canonicos eiuſdem partis antequam thurificentur dignitates & canonici qui ſedent ab alia parte chori, non eſt ſeruanda. *Sacra Congr. Rit. in Placentina 19. Maij* 1607. in reſp. ad dub. 3. penes Sellium d. cap. 56. num. 57.

5 Conſuetudo loci ſeruanda eſt circa thurificationem Baronis Domini loci: *Sacra Congr. Rit. in S. Agathæ 17. Nouembris* 1607. apud Sellium d. cap. 56. num. 48.

6 Conſuetudo vt Gubernator thurificetur immediatè poſt Epiſcopum ſeruanda eſt. *Sacra Congr. Rit. in dicta Alexandrina 15. Martij* 1608. in reſp. ad dub.

dub.4. cuius meminit Sellius d.cap.56.num.59.

7 Consuetudo incensandi Gubernatores ciuitatum Sedis Apost. qui sunt Referendarij, & Prælati, & vtuntur rocheto, ante canonicos post Episcopum, seruanda est. *Sacra Congr. Rit. in Cesanaten. 7. Decembris* 1601. referente Sellio d.cap.56.num.60.

8 Consuetudo quod gubernator status thurificetur, & habeat pacem ante Rectores, & Curatos Ecclesiarum, seruanda est. *Sacra Congr. Rit. in Glorian. 5. Iulij* 1603. teste Sellio d.cap.56.num.61.

9 Consuetudo laudabilis quod Gubernator non thurificetur, nec osculetur librum Euangelij, nec habeat pacem immediatè post Episcopum, seruanda est. *Sacra Congr. Rit. in Tullen. 2. Augusti* 1603. quam adducit Sellius d.cap.56.num.62.

SVMMARIVM.

1 *Cera deferenda in processionibus Sanctissimi Sacramenti quod sumatur ex mensa Episcopali, si existat consuetudo, illa seruanda erit.*

2 *Processionem Sanctissimi Sacramenti faciendi consuetudo in oppido Paganorum Nucerinæ diœcesis, seruari mandatur.*

3 *Processiones dum fiunt, si existat consuetudo quod non genuflectatur ante Sanctissimum Sacramentum, illa debet declarari abusus.*

4 *Consuetudo solita circa Ordinem procedendi in processionibus, quæ fiunt per annum seruanda est.*

5 *Episcopus vt possit in processionibus deferri facere post se sedem in qua sedeat, dum processio consistit, etiam præsente Magistratu Regio, si consuetudo vigeat, illa seruanda erit.*

Consuetudo circa processiones,

COLLECT. CCXXVII.

1 CONSVETVDO vt cera deferenda in processione Sanctissimi Sacramenti, sumatur ex mensa Episcopali seruanda est. *Sacra Congr. Rit. in Neritonen. 4. Martij* 1606. quam refert Aldan. in compendio canon. resolut. lib.3.tit.14.num.77.

2 Consuetudo faciendi processiones Sanctissimi Sacramenti Dominica infra octauam ipsius festi per confraternitatem Corporis Christi in oppido Paganorum Nucerinæ diœcesis, & celebrandi Missas summo mane, seruari mandatur. *Sacra Congr. Rit. in Nucerina Paganorum 15. Nouembris* 1603. cuius meminit Aldan. d. tit.14.num.78.

3 Consuetudo vt non genuflectatur ante Sanctissimum Sacramentum dum fiunt processiones, declaratur abusus. *Sac. Congr. Rit. in Pacen. 14. Decembris* 1602. penes Aldan. d.cap.14.num.79.

4 Consuetudo solita circa Ordinem procedendi in processionibus, quæ fiunt per annum, seruanda est. *Sac. Congr. Rit. in Camerinen. 30. Augusti* 1602. referente Aldan. d. cap.14.num.80.

5 Consuetudo vt Episcopus possit in processionibus deferri facere post se sedem, siue sellam, in qua sedeat, dum processio consistit, seruanda est tam absente quam præsente Magistratu Regio. *Sacra Congr. Rit. in Granaten. 10. Martij* 1608. teste Aldano d.cap.14.nu.81. Vide in verbo Processio collect.605. cum seqq.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius vt præcedat Archipresbytero in absentia Archiepiscopi si consuetudo vigeat, quomodo intelligenda declaratur.*

2 *Vicarius generalis vt præcedat Dignitatibus, & canonicis paratis, si vigeat consuetudo, illa vtique seruanda erit.*

3 *Vicarius generalis vt tam præsente quam absente Episcopo præcedat gubernatorem in temporalibus, si existat laudabilis consuetudo, illa seruanda erit.*

4 *Hebdomadarius etiam non paratus vt præcedat alijs canonicis, non autem Dignitatibus, si adsit consuetudo, illa vtique seruanda erit.*

5 *Canonicis Diaconales, & Subdiaconales, vt præferantur Canonicis Presbyteralibus posterius receptis consuetudo existens, abusus declaratur.*

6 *Confraternitas laicorum vt præcedat clericis non consuetudo, sed abusus est.*

7 *Ecclesiæ consuetudo seruanda est circa locum & vocem in capitulo inter canonicos præbendatos, & non præbendatos.*

8 *Canonici vt obtineant locum secundum tempus admissionis, licet præbenda sint distinctæ, si consuetudo existat, quando obseruanda.*

9 *Consuetudo solita in actu præstandi obedientiam Episcopo Prælato si existat consuetudo seruanda erit.*

10 *Sedes vt cum strato pareetur in Ecclesia pro gubernatore seruanda est.*

11 *Magistratus vt associet Episcop. in Ecclesia & medium inter officiales Magistratus deducant, existens consuetudo seruanda est.*

12 *Gubernator Ciuitatis, vt habeat sedem intra chorum si consuetudo existat, tollenda est.*

13 *Sedes Laicorum Præfecti, seu commendatarij, vt locentur in Presbyterio apud Altare consuetudo existens non est seruanda.*

14 *Consuetudo seruanda est circa locum in quo sedere debet Vicarius.*

Consuetudo circa præcedentiam, locum, & sedem.

COLLECT. CCXXVIII.

1 CONSVETVDO vt Vicarius præcedat Archipresbytero in absentia Archiepiscopi locum habet quando Archiepiscopus absens est à choro, vel ab Ecclesia, licet præsens sit in ciuitate. *Sacra Congr. Rit. in Arboren. 20. Nouembris* 1610. quam refert Aldan. in compendio canon. resolut. lib.3.tit.14.num.82.

2 Consuetudo vt Vicarius Generalis præcedat Dignitatibus, & canonicis paratis seruanda est. *Sacra Congr. Rit. in Castellanaten. 25. Septembris* 1603. de qua meminit Aldan. d.tit.14.num.83.

3 Consuetudo laudabilis vt Vicarius generalis tam præsente quàm absente Episcopo præcedat Gubernatorem in temporalibus, seruanda est. *Sacra Congr. Rit. in Rauennaten. 28. Aprilis* 1607. penes Sellium in selectis canon.cap.26.num.72.

4 Consuetudo vt hebdomadarius etiam non paratus præcedat alijs canonicis, non autem Dignitatibus, seruanda est. *Sacra Congr. Rit. in Adrien. 20. Decemb.* 1601. apud Sellium d.cap.26.num.73.

5 Consuetudo vt canonici Diaconales, & Subdiaconales præferantur canonicis Presbyteralibus posterius receptis, abusus declaratur. *Sacra Congregat. Rit. in Satnen. 11. Aprilis & 11. Octobris* 1601. & *in Neapolitana 23. Maij* 1602. & *in Tropien. 17. Iunij* 1606. Sed in Ecclesijs collegiatis talem consuetudinem seruandam esse censuit *Eadem Sacra Congregat. in causa Vrbis sanctæ Mariæ Rotundæ 16. Decembris* 1606. quarum meminit Selli. d. cap.26.num.74.

Con-

6 Conſuetudo non eſt, ſed abuſus vt Confraternitas laicorum, præcedat Clericis. *Sacra Congreg. Rit. in Eluen.* 10. *Ianuarij* 1604. in reſp. ad 6. dub. referente Aldano d. tit. 14. n. 84.

7 Conſuetudo Eccleſiæ ſeruanda eſt circa vocem & locum in Capitulo inter Dignitates, & Canonicos præbendatos, & non præbendatos. *Sacra Congreg. Rit. in Egitanien.* 23. *Maii* 1603. cuius memini in tract. de Canon. & Dignit. c. 18. ſub n. 12.

8 Conſuetudo Eccleſiæ vt Canonici obtineant locum ſecundum tempus admiſſionis, licet Præbendæ ſint diſtinctæ in Presbyterales, Diaconales, & Subdiaconales, quando omnes ſunt actu Presbyteri, & ſeruiunt in celebrandis Miſſis, &c. ſeruanda eſt. *Sacr. Cong. Rit. in Saonen.* 10. *Ianuarii* 1604. teſte Sellio dict. cap. 26. numer. 75.

9 Conſuetudo ſolita in actu præſtandi obedientiam Epiſcopo, ſeruanda eſt, vt ſcilicet prius illi vocentur, qui in Ordine ſuſcepti ſunt. *S. Cong. Rit. in Neritonen.* 4. *Martii* 1606. quam adducit Selius d. cap. 26. num. 76.

10 Conſuetudo ſiue vſus quod in Eccleſia pro Gubernatore Prælato ſedes cum ſtrato paretur, ſeruanda eſt. *Sacra Congr. Rit. in Fulginaten.* 30. *Ianuar.* 1610. apud Selli. d. c. 26. n. 77.

Conſuetudo vt Magiſtratus aſſociet Epiſcopum in Eccleſia, & medium inter officiales Magiſtratus deducant, ſeruanda eſt. *Sacra Congr. Rit. in Aeſina* 3. *Auguſti* 1602. penes Aldan. d. tit. 14. num. 86.

12 Conſuetudo vt Gubernator ciuitatis habeat ſedem intra chorum, tollenda eſt, ſed extra in loco decenti habere debet. *Sacra Cong. Rit. in Signina* 4. *Iulij* 1615. de qua Aldan. d. tit. 14. num. 87.

13 Conſuetudo vt ſedes laicorum Præfecti ſeu Commendatarij locentur in presbyterio apud Altare non eſt ſeruanda. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien.* 10. *Iunij* 1602. referente Sellio d. cap. 26. nu. 79.

14 Conſuetudo ſeruanda eſt circa locum in quo ſedere debet Vicarius, & nullo modo alteranda. *Sacra Cong. Rit. in Alexandrina* 15. *Martij* 1608. in reſp. ad 3. dub. teſte Sellio d. c. 26. n. 80.

Vide in verbo Præcedentia collect. 590.

Contributio pro ſeminarij conſtructione, & ſuſtentatione, vide ſuprà verbo ſeminarium collect. 667. & ſeqq.

Controuerſiæ ſuper præcedentia, vide in verbo Præcedentia collect. 590.

Conuentualis Miſſa, vide in verbo Miſſa Conuentualis collect. 477.

Conuentuales Fratres S. Franciſci, vide in collect. 386. num. 4. cum ſeqq.

S V M M A R I V M.

1 & 2 *Moniales conuerſæ, quæ ad Monaſteriorum pauperum ſubleuamen ad conqueritandas elemoſynas mittuntur, qua ætate, & quomodo id munus exequi debeant.*

3 *Moniales conuerſæ non debent permitti vt exeant, aut videri ſe ſinant, ad effectum claudendi, vel aperiendi ianuam monaſterij.*

4 *Conuerſa ſupranumeraria prædita qualitatibus neceſſarijs debet capitulariter, votiſque ſecretis, & cum dote duplicata admitti.*

5 *Dos non ſpectetur in admiſſione conuerſarum ſed neceſſitas monaſterij.*

6 *Moniales S. Claræ non habent regulariter conuerſas.*

7 *Conuerſi non debent recipi ante vigeſimum ſuæ ætatis annum.*

8 *Nouitiatus annum iterare debent Conuerſi ſi ad ſtatum clericorum ſe transferat.*

9 *Conuerſi habentes licentiam à Papa ſe transferendi ad ſtatum Clericalem de licentia Superiorum, debent requirere licentiam & conſenſum Generalis Ordinis, & Prouincialis ſuæ prouinciæ.*

Conuerſæ, Conuerſi.

COLLECT. CCXXIX.

1 Conuerſæ, quæ ad monaſteriorum pauperum ſubleuamen ad conqueritandas eleemoſynas mittuntur, 45. ætatis annum, excedant, & extra clauſuram minimè pernoctent, niſi in caſu neceſſitatis, & tunc hoſpitio excipiantur in ædibus proximorum conſanguineorum, aut aliarum piarum matronarum. *S. Congr. Epiſcop. & Regular. in Bononien. de anno* 1593. teſtibus Aldan. in compendio Canonic. reſolut. lib. 2. tit. 10. nu. 5. Gauant. in manuali Epiſcopor. verbo Monialium clauſura nu. 18. Lezana in ſum. quæſt. Regul. tom. 1. cap. 25. nu. 17. verſ. circa, Ioann. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Conuerſæ num. 4.

2 Conuerſæ Moniales ad quæſtuandum mitti poſſunt, ſi aliter Moniales ſuſtentari non poſſint, dummodo ad minus 40. ætatis annum excedant, non ſint pulchræ, nec modo aliquo extra monaſterij clauſuram pernoctent, & in illis monaſterijs, quæ niſi dictas Conuerſas ad quæſtuandum mittant, manuteneri non poſſunt, deinceps puellis monaſticum habitum tradi, nec educationis cauſa illæ in eis introduci poſſunt abſque Sedis Apoſt. ſpeciali licentia. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regul. in Bononien.* 14. *Aprilis* 1615. referentibus Aldan. d. tit. 10. n. 6. Ioan. Maria Nouar. d. verbo Conuerſæ à num. 5.

3 Conuerſæ non debent permitti vt exeant, aut videri ſe ſinant ad effectum claudendi, vel aperiendi ianuam monaſterij, ſed id munus alteri extra clauſuram degenti committatur. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul. ſub die* 20. *Septembris* 1594. cuius meminerunt Aldan. d. tit. 10. n. 4. Lezana d. tom. 1. c. 25. nu. 17. verſ. circa, Ioann. Maria Nouar. d. verbo Conuerſæ, num. 2.

4 Conuerſa ſupranumeraria prædita qualitatibus neceſſarijs debet capitulariter, votiſque ſecretis Monialiũ admitti, & dotem duplicatam ſoluere à Conuerſis perſolui ſolitam, ac tempore debito profeſſionem emittere. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regular.* de qua Ioann. Maria Nouar. d. verbo Conuerſæ, num. 3. & Ego de iure eccleſ. vniuerſ. lib. 1. c. 44. n. 40.

5 Conuerſarum in admiſſione non ſpectetur dos, ſed neceſſitas monaſterij. *Sacra Cong. Conc.* 6. & 20. *Martij* 1596. cuius memini d. lib. 1. c. 44. n. 41.

6 Conuerſas non habent regulariter Moniales S. Claræ. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regul. in Tarentina* 12. *Aprilis, & Fulginen.* 22. *Nouembris* 1619. penes Ioann. Mar. Nouar. d. verbo Conuerſæ, n. 1. & metipſum d. lib. 1. cap. 44. nu. 43.

7 Conuerſi non debent recipi ante vigeſimum ætatis ſuæ annum ex decreto Clementis VIII. & ſacræ Cong. Regul. vt teſtatur Lezana in ſum. quæſt. Regul. to. 3. verbo Ætas, num. 5. in fine.

8 Conuerſi ſi ad ſtatum clericorum ſe transferant annum nouitiatus iterare debent. *Sacr. Cong. Conc. de anno* 1618. cuius meminit Laurent. de Peyrinis de Prælato Relig. tom. 2. quæſt. 3. cap. 1. §. 5. nu. 148. licet ipſe non approbet.

9 Conuerſi habentes licentiam à Papa ſe transferendi ad ſtatum clericalem de licentia Superiorum, tenentur requirere licentiam, & conſenſum Generalis Ordinis, & Prouincialis ſuæ Prouinciæ. *Sacra Cong. Conc.* 2. *Auguſti* 1630. quam refert Laurent. de Peyrinis d. tom. 2. q. 3. cap. 1. §. 5. nu. 148.

SVMMARIVM.

1 *Virgines nullæ recipiantur ad habitum monachalem, aut educationem in Monasterijs Monialium Conuertitarum.*

2 *Professionem emittere possunt Conuertitæ eo ipso quod ingrediuntur Monasterium.*

3 *Conuertitæ an & quando debent permitti vt ad quæstuandum exeant.*

Conuertitæ.

COLLECT. CCXXX.

1 CONuertitarum Monialium in Monasterijs nullæ Virgines recipiantur ad habitum monachalem aut ad educationem. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Valentina 17. Decemb.* 1602. teste Ioan. Maria Nouat. in lucerna Regul. verbo Conuertitæ n. 2.

2 Conuertitæ eo ipso quod ingrediuntur Monasterium, possunt emittere professionem iuxta Bullam Pontificis ante Concilium emanatam, quæ non est sublata per Cōcilium sess. 25. cap. 15. de Regular. ex eo quod per cap. 18. in fine eiusdem sess. 25. præseruantur earum constitutiones; ergo multo magis hoc priuilegium Pontificis. *Sacra Congregat. Episcop. & Regular. sub die* 11. *Ianuarij* 1620. cuius meminerunt Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 2. tit. 8. num. 16. Ioan. Maria Nouat. d. verbo Conuertitæ n. 1. Ego de officio & potest. Episcopi p. 3. alleg. 101. nu. 34. in fine, & de iure eccles. vniuerso lib. 1. cap. 42. nu. 113.

3 Conuertitarum in Monasterijs, dummodo ita pauperes existant, vt nisi Moniales ad quæstuandum transmittat, aliunde commodè sustentari nequeant, permittendum est ad quæstuandum exire, dummodo ad minus 40. ætatis annum excedant, non sint pulchræ, nec modo aliquo extra Monasterij clausuram pernoctent. *Sacra Congreg. Episcop. & Regular. in Bononien.* 14. *Aprilis* 1615. penes Aldan. d. lib. 2. tit. 10. num. 2. quem refero in collect. ad Trident. sess. 25. de Regular. cap. 5. num. 38.

SVMMARIVM.

1 *Festiuitas Corporis Christi feria quinta post octauam Pentecostes celebratur.*

2 *Processionem facere in quacunque die infra octauam Corporis Christi omnibus licet.*

3 *Interdicti tempore apertis Ecclesiarum ianuis celebrari potest festiuitas Corporis Christi.*

4 *Cantiones vulgari sermone cantare non licet in festiuitate sanctissimi Sacramenti.*

5 *Ieiunium est anticipandum die præcedenti si festiuitas Corporis Christi incidat in Vigilia sancti Ioannis Baptistæ.*

6 *Officium Corporis Christi qualibet feria quinta possunt celebrare Fratres Minores, aliquibus exceptis.*

7 *Corporis Christi in processione deferendum est Tabernaculum sanctissima Eucharistia non Sacerdotum humeris, sed manibus tantum celebrantis, non obstante quauis contraria consuetudine.*

Corporis Christi festiuitas,

COLLECT. CCXXXI.

1 COrporis Christi festiuitatem feria quinta post octauam Pentecostes quotannis celebrari iussit Vrbanus IV. in sua Constit. 1. Incip. Transiturus, de anno 1262. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 94. aliàs pag. 118. in nouiss. impress. & Hispanico sermone penes Fr. Ferdin. del Castillo in historia sancti Dominici lib. 3. c. 28. & P. Ribadeneyra in Flos Sanctorum tom. 1. in festo sanctissimi Sacramenti pag. 79. cum seqq. Gauant. in rub. Missal. p. 4. tit. 12. n. 2.

2 Corporis Christi festiuitatis infra octauam in quacunque die omnibus licet processionem facere, litteris Pij V. & cæteris contrarijs non obstantibus. Gregorius XIII. constit. 10. incip. Cùm interdum, de anno 1573. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 371.

3 Corporis Christi festiuitatem tēpore interdicti apertis Ecclesiarum ianuis celebrari posse statuit Martinus V. constit. 12. incip. Ineffabile 7. Kalend. Iunij 1429. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 162. aliàs pag. 248. in nouissima impress.

4 Corporis Christi, siue sanctissimi Sacramenti in festiuitate non conuenit cantare cantiones in vulgari sermone, *S. Cong. Rit. in Abulen.* 21. *May* 1609. cuius meminit Aldan. in cōpendio Canon. resol. lib. 1. tit. 29. n. 10.

5 Corporis Christi festiuitas si incidat in Vigilia sancti Ioannis Baptistæ, prout incidit de anno 1639. non est in ea ieiunandum sed anticipandum ieiunium die antecedenti. Vrbanus VIII. constit. sua incip. Cum euenire, 14. Octobris 1638.

6 Corporis Christi officium iuxta Breuiarium Romanum vt possint Fratres Minores sancti Francisci de Obseruantia qualibet feria quinta celebrare, facultas conceditur, præterquam tempore Quadragesimæ, & Aduentus, & quando occurrerit festum, vel eius Octaua in dicta quinta feria. Pius V. constit. 52. incip. Exponi nobis, de anno 1568. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 247.

7 Corporis Christi in processione deferendum est Tabernaculum sanctissimæ Eucharistiæ non Sacerdotum humeris, sed manibus tantùm celebrantis, non obstante quauis contraria consuetudine. *Sacra Cong. Rit. die* 2. *Iunij* 1618. de qua Gauant. in rub. Missal. p. 4. tit. 12. n. 4. Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 1. c. 30. nu. 19. in fine, Ego de Parocho, cap. 20. num. 50.

Corpora defunctorum. Vide in verbo Cadauer, collect. 76. & in verbo Defunctus, collect. 245.

Credo, hoc est symbolum fidei.

COLLECT. CCXXXII.

1 DE symbolo Fidei, siue Credo, Ruffin. in tract. huius assumpti, Turrec. lib. 1. suæ sum. c. 19. Petr. de Ledesma in sum. p. 1. tract. de Doctrina Christiana, à princ. Ban in 2. 2. S. Thomæ, q. 1. art. 9. Azor. instit. moral. p. 1. lib. 8. cap. 5. Molfes. in sum. Theolog. moralis tract. 1. cap. 2. Diego de Guzman de la excelencia del Sacrificio de la ley Euangelica p. 2. c. 7. §. 2. Joan. Serran. in expositione Missæ p. 1. nu. 90. cum seqq. Simon Vaz Barbosa frater meus in tract. de significatis mysteriosis Sacrificij Missæ c. 43.

2 Credo, & Gloria in excelsis Deo, dici potest in Missis votiuis, quæ celebrantur pro re graui; & potest dici res grauis quando ab Episcopo & vniuerso Clero, & ciuitate Missa votiua solemniter celebratur cum interuentu Magistratus, & populi, excepto tantum quando Missa celebratur cum paramentis violaceis, vt pro infirmis, vel aliquo actu simili mœstitiæ, aut pœnitentiæ, quia tunc non dicitur Credo, nec Gloria. *Sacra Congr. Rit. in Placentina,* 19. *Martij* 1607. in resp. ad dub. 14. teste Sellio in select. Canon. c. 2. n. 73. & illius meminit Gauant. in rub. Missalis p. 1. tit. 8. sub num. 4.

SUMMARIUM.

1 *Fratres Prædicatores Ordinis à S. Dominici sancta Cruciata, alijsque indultis vti non possunt ad effectum eligendi Confessarios, & absoluendi à casibus reseruatis.*
2 *Idem in Fratribus B. Mariæ de Monte Carmelo.*
3 *Idem quoad omnes Fratres & Moniales Mendicantes, & non Mendicantes.*
4 *Cruciata laicis & Clericis secularibus quoad casus reseruatos in foro externo non suffragatur.*
5 *Iubilei ad consequendas Indulgentias in Regnis Hispaniarum non est necessarium ante, vel post suscipere Bullam Cruciatæ.*
6 *Notariatus & alia officia Cruciatæ à ministris Regijs vendi, seu alienari non possunt.*
7 *Moniales Cruciatæ vigore non possunt alios Confessarios eligere præter eos, qui ad audiendas ipsarum Confessiones ab Ordinario approbati fuerint.*

Cruciata Sancta.

COLLECT. CCXXXIII.

1 CRuciata sancta alijsque indultis vti minime possunt Fratres Prædicatores ordinis Sancti Dominici ad effectum eligendi Confessarios idoneos ab Ordinario approbatos, & absoluendi à casibus reseruatis Fratres, & Sorores dicti Ordinis, sed illæ & illi quantum ad Confessionis administrationem suis Prælatis subiecti
2 sunt. Pius V. constit. 132. incip. Romani de anno 1571. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 2 pag. 345. Idem in Fratribus B. Mariæ de Monte Carmelo statuit Clemens VIII. constit. 64. incip. Romani apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 89. quam refert Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. ad constit. 13. Iulij II. n. 3.
3 Cruciatæ sanctæ vigore, qua datur facultas eligendi Confessarium idoneum ab Ordinario approbatum, qui possit Christi fideles absoluere à casibus Ordinario, & Sedi Apost. reseruatis etiam in Bulla Cœnæ Domini, hæresi excepta, contentis, non possunt Regulares vtriusque sexus Confessarios sibi eligere & ab eis absolui à casibus reseruatis etiam in Bulla Cœnæ Domini propter Breue Clementis VIII. apud Suar. de Relig. tom. 4. libr. 2. capitul. 16. vers. secundo, Sebast. Costa super Bul. Cruciatæ quæst. 107. *Sacra Congreg. Conc.* in causa Portugaliæ & Castellæ 4. Decembris 1627. teste Ioan. Maria Nouat. in lucerna Regul. verbo Cruciata num. 1. Et nouissimè S. D. N. Vrbanus VIII. constit. 105. incip. In specula 19. Iunij 1630. §. 3. statuit Cruciatæ Bullam in Fratribus & Monialibus quorumcunque Ordinum & Congregationum, Societatisque & instituti Mendicantium tam prouinciæ Hispaniæ quam extra eam vbilibet constitutorum locum minimè habuisse nec habere, nec in illis vllo modo suffragari potuisse, neque posse, excepto dumtaxat illo quinquennio, quo facultas concessa fuit eisdem Regularibus Confessarium ad effectum eligendi per litteras in forma Breuis expeditas sub die 14. Iunij 1624. quæ sub alio simili die 1629. expirarunt: subdit insuper suæ intentionis fuisse, & esse quod ijdem Fratres & Moniales quantum ad Sacramenti Pœnitentiæ, seu Confessionis administrationem, Ordinariæ dispositioni suorum Prælatorum, & Sedi Apost. quoad sibi reseruata subiecti sunt, apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. 112. & apud Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. tom. 3. in addit. c. 12. pag. 497. in nouiss. impress.
4 Cruciata sancta laicis & Clericis secularibus cuiuscunque status, gradus, qualitatis & conditionis etiam speciali nota dignæ quoad casus reseruatos etiam in Bulla Cœnæ Domini, hæresi excepta, contentos, non nisi foro conscientiæ, non autem in foro externo suffragatur, Vrbanus VIII. d. constit. 105. incip. In specula.
5 Cruciatæ sanctæ Bullam ante, vel post suscipere non est necessarium ad consequendas in Regnis Hispaniarum Indulgentias Iubilei, quæ à Summis Pontificibus pro tempore concedi consueuerunt. *Sacra Cong. S. R. E. Cardinalium negotij Indulgentiarum præfecta, S. D. N. Vrbano VIII. approbante sub die 8. Februarij 1631.* referente Sellio in selectis Canon. c. 13. n. vlt. vers. deinde.
6 Cruciatæ Notariatus, & alia officia, cum ecclesiastica sint, à ministris Regijs vendi, seu alienari non possunt, Vrbanus VIII. sua constit. incip. Apostolatus officium 9. Martij 1634.
7 Cruciatæ vigore, & facultatis in ea concessæ non possunt Moniales alios confessarios præter eos, qui ad audiendas ipsarum Monialium confessiones ab Ordinario approbati fuerint, eligere. *Sacra Cong. Conc.* apud Fr. Emman. in explicat. Bullæ Cruciatæ §. 9. num. 24. vbi eius addit. sect. 2. numer. 39. Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. constit. 13. Iulij II. num. 3. in fine.

Cruciferi Fratres, vide in verbo Fratres Cruciferi collect. 379.

SUMMARIUM.

1 *Auctores referuntur de Cruce Domini agentes.*
2 *Titulus Crucis Domini quando Romæ inuentus.*
3 *Crux illius Ecclesiæ ad quam corpus defuncti defertur, deferenda est in funeralibus.*
4 *Parochia defuncti Crux propria deferenda est in funeralibus.*
5 *Episcopo ingredienti aliquam ciuitatem, vel Ecclesiam Parochialem Crux deosculanda à quo porrigi debeat, ostenditur.*
6 *Processionibus non licet deferre Cruces, vel noua insignia præter solitum.*
7 *Processionibus publicis Crux deferri debet à Regularibus cum velo, non autem discooperta.*
8 *Presbyteri alicuius Ecclesiæ intra limites propriæ Parochiæ non possunt erigere Crucem propriam in processionibus.*
9 *Cappucini vbique locorum in publicis processionibus Crucem propriam erigere possunt.*
10 *Coadiutor Archiepiscopi non debet vti Cruce in diuinis functionibus Pontificijs, & dum incedit per Vrbem.*
11 *Cruci in fine Missæ fit reuerentia.*

Crux.

COLLECT. CCXXXIV.

1 DE Cruce Iacobus Gretserus, Franciscus Costerus in enchirid. Anton. Perez in Lautea Salamantina in teleg. de Cruce, Bernardin. Obicin. de Regno Christi tract. 40. Italice, Alphons. Ciacon. in tract. de Crucis signo, Felis Astulphus de miraculis Crucis, Ital. Iacobus Bosius, Iustus Lypsius, Aloldus Melmanniius, Manentius Rabanus de laudibus S. Crucis, Iodoch. Lorichius in thesauro nouo Theologico, Iodoch. Cocci. in thesauro Catholico, Petrus Arratus paradoxo 5. vbi de Crucis adoratione, Azor. instit. moral. p. 2. lib. 1. cap. 17. Angel. Rocha in tract. de particula ligni in Apostolico sacrario seruata.
2 Crucis D. N. IESV Christi titulus inuentus fuit Romæ in Ecclesia sanctæ Crucis in Hierusalem, die vltima mensis Ianuarij 1492. Græcis, Hebraicis, & Latinis

tinis litteris conscriptus. Alexander VI. constit. 4. incip. Admirabile 4. kalend. Augusti 1496. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 394.

3 Crux in funeralibus vnica tantùm deferri debet illius Ecclesiæ ad quam corpus defuncti defertur. *Sacra Congr. Rit. in Narnien. S. Gemini 30. Septembris* 1614. penes Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo Crux n. a. & in Camerinen. a 1. Nouembris 1637. quam refert Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. tom. 3. in fine, vbi de decretis nouissimis Sacræ Congr. decreto 10. in resp. ad 4. pag. 567. Eadem Sacra Congr. in Baren. terræ Medugni a. Augusti 1631. & in Messanen. 12. Februarij 1633. & in Florentina 9. Aprilis eiusdem anni, quam refert Bonfadin. in thesauro ecclesiast. decis. tit. 14. num. 17.

4 Crux propria parochiæ defuncti deferenda est in funeralibus, non autem Crux antiquæ Parochiæ, ex qua dismembrata fuit Parochia noua de qua est defunctus, & vocati ad funus in eadem propria Parochia debent conuenire. *Sacra Congr. Rit. in nullius prouincia Baren.* 22. *Martij* 1631. penes Sellium in select. canon. cap. 26. num. 82.

5 Crucem deosculandam porrigere Episcopo ingredienti aliquam ciuitatem spectat ad digniorem illius loci, etiamsi non ad illius Ecclesiam, sed ad aliam Parochialem dirigatur. Cum verò ingreditur Parochialem Ecclesiam debet hoc præstari à digniore illius Ecclesiæ, licet sint præsentes Canonici cathedralis, vel collegiatæ. *Sacra Congr. Rit. in Calagurritana* 1. *Iunij* 1601. apud Sellium d. c. 26. num. 83.

6 Cruces, vel noua insignia præter solitum in processionibus deferre non licet. *Sacra Congr. Rit. in Caropolitana nullius* 4. *Martij* 1606. cuius meminit Sellius d. cap. 26. num. 84.

7 Crux in processionibus publicis debet à Regularibus deferri cum velo, seu pallio appenso, non autem discooperta, vt defert Clerus sæcularis. *Sacra Congr. Rit. in Neapolitana* 14. *Ianuarij* 1617. vbi de canonicis Regularibus Lateranensibus: de qua meminere Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regular. verbo Crux num. 1. Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. sub eodem verbo num. 1. Gauant. in rubricas Breuiarij p. 1. tit. 19. num. 3. lit. E.

8 Crucem propriam in processionibus erigere non possunt Præsbyteri alicuius Ecclesiæ intra limites propriæ Parochiæ, sed debent incedere sub Cruce Parochiæ. *Sacra Congr. Rit. in Vrbis.* 12. *Martij* 1616. quam adducit Sellius d. cap. 26. num. 85.

9 Crux propria quod possit à Capucinis de nouo erigi in processionibus in ciuitate Salernitana, licet prius incederent sub Cruce Conuentualium, censuit *Sacra Congr. Rit. in Salernitana* 30. *Aprilis* 1616. iam nunc ex speciali Pauli V. concessione huiusmodi Fratres Capuccini vbique locorum in publicis processionibus Crucem propriam ad formam Constitutionis Gregorij XIII. incip. Ea posset, deferre possunt, & valent, vt apparet ex sua constit. 9. incip. Pastoralis officij die 12. Octobris 1617. refert Ioann. Maria Nouar. d. verbo Crux num. a.

10 Cruce in diuinis functionibus Pontificijs. & dum incedit per Vrbem, vti non debet coadiutor Archiepiscopicum Crux sit signum, & ornamentum dignitatis, & iurisdictionis, & coadiutor vtraque careat. *Sacra Congr. Rit. nomine Cardinalium Paleotti, & Veronen. sub die* 31. *Ianuarij* 1561. in resp. ad 2. referentibus Prosper de Augustino ad Quarant. in sum. Bullarij verbo Archiepiscopi auctoritas, auctor. 13. num. 12. in fine, Piasec. in praxi Episcop. p. 1. cap. 1. num. 10. Campan. in diuers. iuris canon. rub. 7. cap. 6. num. 107.

11 Cruci in fine Missæ ad quodcumque Altare celebratæ fit reuerentia infra gradus capite semper aperto. *Sacra Congr. Rit.* 28. *Augusti* 1627. apud Gauant. in rub. Missalis p. 2. tit. 12. num. 6.

Cubiculario ad bussulam Sanctissimi, ac proinde absenti à residentia non debentur distributiones, vide in verbo distributiones collect. 258. num. 33.

SVMMARIVM.

1 *Animarum cura quomodo exercenda in Parochialibus vnitis Capitulis Cathedralium, seu Collegiatarum Ecclesiarum.*

2 *Distributiones quotidianas lucrantur cura animarum incumbentes sua dignitatis, vel Canonicatus dum sunt in actu administrandi Sacramenta.*

3 *Exercentes curam animarum etiam in Parochialibus Hierosol. Religionis tenentur accedere ad Congregationes, quæ iussu Episcopi ad casus Conscientiæ differendos habentur.*

4 *Vicarius amouibilis deputatus arguit curam actualem esse penes deputantem.*

5 *Episcopus potest de consensu Capituli transferre curam animarum toti Capitulo Cathedralis incumbentem per viam vnionis perpetuæ in certam personam.*

6 *Coadiutores ab Episcopo approbati adiungendi sunt, vbi cura animarum exercenda est per ipsos Canonicos, quibus imminet, si minus sufficians.*

7 *Curati in Ecclesijs Regularium, siue sæculares sint, siue Regulares, ad arbitrium Superiorum ipsorum Regularium poni debent, dummodo ab Episcopo prius examinentur & approbentur.*

8 *Portio Vicarij Collegiata assignanda est ex bonis Archipresbyteri, & Capitulis, si illis imminet illius cura animarum.*

9 *Monachi ad nutum suorum Superiorum amouibiles possunt exercere curam animarum in Ecclesijs Parochialibus, quæ sunt membra Monasteriorum Congregationis Cassinensis.*

Cura animarum.

COLLECT. CCXXXV.

1 Cura animarum in Parochialibus vnitis Capitulis Cathedralium seu Collegiatarum Ecclesiarum ita exercenda: primò si incumbit certæ personæ per illam exercenda est: si imminet toti capitulo, vt per singulos per vices exerceatur, cogendi sunt ad illam exercendam, vt notatur in cap. statuta, de elect. lib. 6. si spectat ad illorum mensam ita vt institutio illarum personarum, quæ illam curam exercent à nullo Superiore facienda esset, canonici non possunt compelli, vt nec per se ipsos, nec per Vicarios perpetuos illam exerceant gloss. verbo mensam in Clem. 1. de excessib. Prælat. & ibi Card Imol. & Anchar. Idem dicendum si per Sedem Apost. eis esset indultum vt per temporarios cura exerceatur, sed in istis duobus casibus postremis cogi possunt ad constituendos Vicarios perpetuos. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. de benefic. part. 11. cap. 2. num. 9.

2 Curæ animarum incumbentes siue dignitati siue canonicatui imminente, dum sunt in actu administrandi Sacramenta, vel alia exercendo, quæ spectant ad ipsam curam, distributiones quotidianas lucrantur, & tanquam præsentes in choro habentur. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Franc. Leone in thesauro fori eccles. part. 3. cap. 2. num. 24. Nicol. Garc. de benefic. part. 3. cap. 2. num. 335.

3 Curam animarum exercentes etiam in Parochialibus Hierosolymitanæ Religionis tenentur accedere ad congregationes, quę iussu Episcopi ad casus conscientiæ differendos habentur. *Sacra Congr. Concil. sub die* 4. *Maij*

Maij 1598. quam citat Sellius in select.canon.cap.37. num.2.

4 Curam animarum esse penes deputantem arguit Vicarius amouibilis deputatus in illius exercitio. *Sacra Congreg. Conc.* testibus Nicol. Garc. de benefic. part.3. cap.2.num.179. in declar.11. Armendar.in addit.ad recop. legum Nauarræ lib.2. tit. 23.l.2.§.2. sub tit. sed an Parochi debeant residere num. 141. quos refero de officio, & potest.Parochi cap.1.num.65.

5 Curam animarum toti Capitulo Cathedralis Ecclesiæ incumbentem potest Episcopus de consensu Capituli transferre per viam vnionis perpetuæ in certam personam, seu dignitatem eiusdem Ecclesiæ. *Sacra Congr. Concil.* penes Nicol. Garc. de benefic. part.9. cap.2. num.190.

6 Cura animarum aut est exercenda per ipsos Canonicos, quibus imminet, aut si minus sufficiant, adiungendi sunt coadiutores ab Episcopo approbari. *S. Congreg.Conc.* apud Nicol.Garc.de benefic.part.3.cap.2.numero 198.

7 Curam animarum exercentes, siue seculares, siue Regulares sint, poni debent ad arbitrium Superiorum ipsorum Regularium, non autem ad arbitrium Episcopi, nisi quod examinari, & approbari prius ab eo debent antequam ponantur. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminere Piasec. in praxi Episcop.part.2. cap.3. num. 46. pag. 182.Gonzal.ad reg.8. Cancel.gloss.5.§.3.num.34.Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul.verbo cura animarum, num. 1.

8 Cura vnita Collegiatæ si immineat Archipresbytero, & Capitulo ex bonis Archipresbyteri, & Capituli portio assignanda est. *Sacra Congr. Concil.* quam refert Sellius in selectis Canon.cap.6.num.3.

9 Cura animarum in Ecclesijs Parochialibus, quæ sunt membra monasteriorum Congregationis Cassinensis, aut aliàs ab ipsis dependentes, exerceri potest etiam per Monachos ad nutum suorum Superiorum amouibiles. Vrbanus VIII. constit. sua incip. Aliàs à venerabilibus 6. Septembris 1638. quam refert Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. tom.3. in fin. vbi de constit. nouiss. Vrbani VIII.pag.549.

Curam animarum exercentes Regulares, vide in verbo Regul. collect.633.num.15.cum seqq.

SVMMARIVM.

1 *Vicarios perpetuos, seu temporarios possunt Ordinarij locorum ponere in Ecclesijs Curatis vnitis monasterijs iuxta dispositionem* Concil. cap. 7. sess. 7. de reformat.

2 *Curati quando per substitutos muneri eis incumbentis satisfacere possint?*

3 *Ecclesiarum Rectores non possunt ab Episcopo cogi, sed hortari vt subministrent necessaria Presbyteris volentibus celebrare in eorum Ecclesijs.*

4 *Defuncti corpus benedicere debet Curatus, in cuius Parochia defunctus obijt, & non Regulares ad quorum Ecclesiam ille portatur.*

5 *Parochialium Ecclesiarum Curati in publicis processionibus debent procedere secundum antianitatem & prærogatiuam Ecclesiæ.*

6 *Prædicationis munus obire si per se volunt Curati non debent impediri.*

7 *Curati non debent plus recipere pro tumulandis cadaueribus exterorum quàm ciuium.*

8 *Præcedere Canonicis non debet Curatus in funere sui Parochiani defuncti quando defertur ad Cathedralem.*

9 *Officium facere circa corpus defuncti debet Curatus in sua Ecclesia, ad quam defertur, & non alij Presbyteri etiam Ecclesiæ Cathedralis.*

10 *Stolam deferre debet Curatus in funeribus suæ curæ etiamsi defunctus deferatur ad Ecclesiam Regularium.*

11 *Stolæ ratione debet præcedere Curatus alijs Presbyteris etiam canonicis Ecclesiæ Collegiatæ.*

12 *Thurificandus est ante dominum loci Rector Ecclesiæ Parochialis.*

13 *Citatio, vel monitio non requiritur ad hoc vt Episcopus cogat Curatum vltra duos menses absentem ad restitutionem fructuum pro rata temporis absentiæ.*

14 *Fratribus quando prohibere possit Curatus ne Confessiones Parochianorum suorum ægrotantium absque eius licentia audiant.*

15 *Ordinarius punire potest Sacerdotes deputatos ad curam in Ecclesijs Parochialibus subiectis Commendatori Ordinis Theutonici.*

16 *Defuncti corpus sepeliri potest sine licentia Parochi quando illam denegat, vel interesse recusat.*

17 *Sacrista, & curatus Cathedralis, etiam quod sint amouibiles, quando interuenit Capitulum, debent præcedere proprio Parocho defuncti.*

18 *Parochus amouibilis Cathedralis in processionibus debet incedere cum Capitulo Cathedralis supra Priores, & curatos perpetuos.*

Curatus.

COLLECT. CCXXXVI.

1 CVratæ Ecclesiæ si sint vnitæ monasterijs, possunt Ordinarij locorum eas visitare, & ponere in illis Vicarios perpetuos, seu temporarios iuxta dispositionem cap.7. sess.7. de reform. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol.Garc.de benef.p.11.c.2.num.12.

2 Curati cogendi sunt ad subeunda per se ipsos, & non per substitutos ea munera, ad quæ tenentur, tolerandi autem vt per substitutum suppleant in illis tantum casibus, quibus expressis verbis canonum, decretorumue concilij permissum eis est, vt per Vicarios, coadiutores, & substitutos, possint officio suo fungi. *Sacra Cong.Conc.in nullius 3.Iunij* 1591.quam refert Sellius in selectis canon.cap.71.num.12.

3 Curati, & Rectores Ecclesiarum non possunt ab Episcopo cogi, sed hortari vt subministreut necessaria Presbyteris volentibus celebrare in eorum Ecclesijs. *Sacra Congr.Rit.in Egitanien.*10.*Iunij* 1602. in resp. ad 3.dub. quam citat Sellius d.cap.71.num.13.

4 Curatis in cuius Parochia defunctus obijt, & non Regulares, ad quorum Ecclesiam defunctus portatur, debet benedicere corpus defuncti. *Sacra Cong. Rit. in Squillacen.* 18. *Nouembris* 1606. penes Sellium d.c.71. num.14.

5 Curati Ecclesiarum Parochialium in publicis processionibus debent procedere secundum antianitatem, & prærogatiuam Ecclesiæ Parochialis, & non secundum antianitatem & prærogatiuam Religionis, cui Ecclesia Parochialis commissa est. *Sac. Cong.Rit. in Aston.* 21. *Martij* 1609.apud Sellium d.c.71. num.16.

6 Curati si per se volunt munus prædicationis obire, non debent impediri. *S. Cong.Conc.* teste Aldan.in compendio canon.resol.lib.1.tit.13.num.4.

7 Curati non debent plus recipere pro tumulandis cadaueribus exterorum quàm ciuium. *Sacra Congregat. Conc. sub die* 27. *Maij* 1617. referente Aldan. d.tit.13. num.5.

8 Curatus Parochialis Ecclesiæ in funere sui Parochiani defuncti quando defertur ad cathedralem, non debet præcedere canonicis. *Sacra Cong.Rit.in Sutrina* 30.*Augusti* 1602.cuius meminit Sellius d.c.71.nu.17.

9 Curatus Ecclesiæ ad quam defertur corpus defuncti debet in sua Ecclesia Officium facere circa corpus, & non alij Presbyteri etiam Ecclesiæ cathedralis.

Sacra

S.Congr. Rit. in Pisaurien. 20. *Decemb.* 1603. *& in Meliten.* 18. *Nouemb.* 1606. etiam præsente Archipresbytero, & Canonicis Ecclesiæ Collegiatæ. *Eadem Sacra Cong. in Osthen. Cera* 28. *Aprilis* 1607. quarum meminit idem Sellius d.c.71.num.18.

10 Curatus, & non Regulares debet deferre stolam, & facere Confessionem in funeribus suæ curæ, etiamsi defunctus sepeliatur in Ecclesijs Regularium. *S.Congr.Rit. in Spoletana terra de Visso* 20.*Iunij* 1609. de qua Sellius d.cap.71.n.19.

11 Curatus ratione stolæ debet præcedere alijs Presbyteris etiam Canonicis Ecclesiæ Collegiatæ. *S. Congreg. Rit. in Nucerina Saxoferrati* 24. *Octobris* 1609. quam adducit Aldan.d.tit.13.n.6.

12 Curatus siue Rector Ecclesiæ Parochialis tanquam caput Ecclesiæ thurificandus est ante dominum loci. *Sacra Congr. Rit. in Turritana* 7. *Augusti*.1610. penes Sellium d.cap.71.num.20.

13 Curatus inferior, qui vltra duos menses absuit à residentia potest, & debet cogi per Episcopum ad restitutionem fructuum pro rata temporis absentia, iuxta cap. 1.sess. 23. de reform. neque ad eam rem requiritur monitio vel citatio *S. Congr. Conc.* apud Nicol.Garc.de benefic.p.3.cap.2.n.27.

14 Curatus Fratribus Religiosis prohibere non potest ne Confessiones Parochianorum suorum ægrotantium absque eius licentia audiant, dummodo ab Ordinario prius approbati existant, & postea quam infirmorum Confessiones audierint, statim dictum Curatum certiorent. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Senogalien.* 22. *Ianuarij* 1616. referente Sellio d.c.71.n.22.

15 Curatos, & Sacerdotes deputatos ad curam in Ecclesijs Parochialibus subiectis Commendatori Ordinis Theutonici punire potest Ordinarius ad præscriptum. cap.4.sess.6. & cap.6.sess.25. de reform. *Sacra Congreg. Conc. in Curien. si Aprilis* 1631. teste Sellio d. cap.71. num.24.

16 Curatus requisitus pro sepeliendo mortuo in alia Ecclesia, si interesse recuset, vel petitam licentiam deneget, poterit in dicta alia Ecclesia sepeliri defuncti corpus sine ipsius interuentu, & licentia. *Sacra Congreg. Rit.* 22.*Decembris* 1629. cuius memini de iure ecclesiastico vniuerso lib.2.c.10.n.23.

17 Curatus & Sacrista Cathedralis etiam quòd sint amouibiles quando interuenit Capitulum dictæ Cathedralis, debent præcedere proprio Parocho defuncti, *S. Cong. Rit. in Pisaurien.* 22.*Martij* 1631. de qua Sellius d.c. 71.num.25.

18 Curatus amouibilis Cathedralis in processionibus debet incedere cum Capitulo dictæ Cathedralis supra Priores, Plebanos, & Curatos perpetuos beneficiatos, *Sacra Cong. Rit. in Gallien.* 9. *Aprilis* 1633. quam refert Sellius d.c.71.n.26.

Vide plura alia in verbo Parochus, collect. 553. cum seqq. & in verbo Rector 629. & in verbo beneficium Curatum, collect.63.

Cursores Papæ.

COLLECT. CCXXXVII.

1 DE eorum potestate, & in quibus causis citare ac intimare valeant, Iulius II. constit.14. incip. Cùm sicut, 15. Kalend. Septembris 1507. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.1.pag.427. Clemens VII. constit.34. incip. Et si, 5 Iulij 1532. apud Laert. Cherubin. eod. tom.1. pag.602. aliàs pag.579. in nouiss. impress.

2 Cursores Papæ debent diem futuræ Cameræ Apostolicæ postridie intimare. Pius IV. constitut. 87. incip. Cùm inter, Kalend. Nouembris 1564. apud Laert. Barbos. Apost. Decis. Sum. Cherub. tom. 1.pag.122.

Cursores Papæ, & non Mandatarij Vicarij Vrbis in publicis processionibus ac funeralibus claues argenteas deferre debent, *S.Cong. Rit. in Vrbis* 17.*Martij* 1613. penes Sellium in selectis Canon.c.20.n.32.

Damnum.

COLLECT. CCXXXVIII.

CAusa damnorum datorum per clericos & ecclesiasticos, seu per eorū animalia, necnon per familiares, ministros, & colonos Episcoporum, & mensæ Episcopalis, etiam laicos, seu eorum animabilia in bonis quibuscunq; tam Ecclesiarum, & personarum ecclesiasticarum quàm etiam laicorum, spectat ad Curiam Episcopalem priuatiuè. Si verò laici, eorumve ministri, & animalia damnificent bona ecclesiarum & personarum ecclesiasticarum, Curia Episcopalis procedere potest tanquam in causis mixti fori. At quando coloni, & ministri Ecclesiarum, clericorum, & ecclesiasticorum cum animalibus proprijs bona laicorum damnificant, cognitio tam quoad bona quàm quoad personas laicorum, & eorum animalia spectat ad Iudicem laicum priuatiuè; sed si cum animalibus ecclesiasticorum, vel Ecclesiasticarum quoad personas spectat ad laicum, quo vero ad animalia spectat ad Curiam ecclesiasticam. *Sacra Congr.* controuersijs iurisdictionalibus præposita in vna Terracinen. teste Sellio in selectis Canon. c. 22. num.8.

Datarius.

COLLECT. CCXXXIX.

DAtarij officium & potestas Sede Apost. vacante expirat, & ille datas ante mortem Pontificis adnotatas extendere non potest, & supplicationes gratiarum, & iustitiæ, etiamsi datæ fuerint, collegio Cardinalium statim sub sigillo clausas præsentare tenetur. Pius IV. constitut.63. incip. In eligendis, 7.id.Octobris 1562. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 91. aliàs pag.69. in nouiss. impress.

SVMMARIVM.

1 *Beneficium discussionis, cessionis bonorum, siue cap. peruenit, & c. Odoardus, impetrantes causam intra tres menses terminare tenentur.*

2 *Biretum viride in Vrbe sumere & gestare tenentur qui petunt admitti ad beneficium cap. peruenit, & cap. Odoardus.*

3 *Debitores fraudulenti ad Ecclesiam cum bonis confugientes ab ea eijciendi sunt.*

4 *Debita contracta ab vno ex fratribus in communione viuentibus ex integro ex illius portione sunt persoluenda.*

5 *Bona in creditorum præiudicium ad Ecclesiam transportata, Iudici seculari consignanda sunt, vt illa cui de Iure adiudicet.*

Debitor.

COLLECT. CCXL.

1 DEbitores impetrantes beneficium discussionis, cessiones bonorum, aut dilationis quin-

quennales, siue cap. peruenit, & cap. Odoardus, causas intra tres menses terminare tenentur. Clemens VII. const. 16 incip. Cùm ex multorum, de anno 1540. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 489. in nouiss. impress.

2 Debitores in Vrbe petentes admitti cap. peruenit, & cap. Odoardus, tenentur sumere, & gestare birretum viride. Pius I V. constit. 39. incip. Cupientes, 2. Octobris de anno 1561. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 2. pag. 53. aliàs pag. 40. in nouiss. impress. & illius meminit de iure ecclesiast. vniuerso. lib. 1. c. 39. §. 6. nu. 2.

3 Debitores fraudulenti ad Ecclesiam cum bonis confugientes, non debent ibi multo tempore tolerari, sed ab Ecclesia sunt ejciendi. *Sacra Congreg. Episcop. & Regul. in Baren. 12. Martij* 1600. teste Aldan. in sum. Canon. resolut. lib. 3. tit. 8. num. 15.

4 Debita contracta ab vno ex fratribus in communione viuentibus, non sunt imputanda alteri fratri, sed ex integro ex illius portione sunt persoluenda. *S. Congreg. Conc. die 3. Decembris* 1623. per l. ex parte §. filius, vbi Bart. & alij ff. famil. hercisc. Bald. cons. 445. num. 1. ad med. vers. item cum prædictos fratres lib. 3. Paul. de Castro cons. 358. num. 3. lib. 2. Alexand. cons. 76. nu. 52. lib. 4.

5 Debitores res & bona in creditorum præiudicium ad Ecclesias transportare non debent, sed iudici seculari consignanda sunt, vt illas, & illa cui de Iure adiudicet. *S. Congr. Episcop. & Regul. sub die 1. Decembris* 1617. penes Aldan. d. tit. 8. num. 16.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Decani officio, & munere agentes.*

2 *Auditorum Rotæ Decanatus spectat ad Auditorem in Vrbe tempore vacationis præsentem, aut ex causa publica absentem.*

3 *Cardinalium Decanatus, si vacet antiquiori Episcopo Cardinali præsenti in Curia, aut ex causa publica absenti defertur.*

4 *Præeminentia aliqua in choro pertinent Decano Capituli, & non Cantori.*

5 *Canonici exire volentes de choro ne puncteutur veniam petere debent non Cantori, sed Decano digniori de Capitulo.*

6 *Episcopum quando ex debito associare teneantur Decanus, dignitates, & Canonici.*

7 *Episcopo celebranti tenentur assistere Decanus, dignitates, & Canonici.*

8 *Missam celebranti Decano in diebus solemnibus qui assistere, & ministrare debeant.*

9 *Gubernatoribus Capitularibus electis Sede vacante præcedere debent Decanus, & antiquiores, & digniores Canonici.*

10 *Canonico parato Officium facienti debet cedere primum locum Decanus.*

11 *Decanus cum aliquibus Canonicis, cæteris inscijs, & extra locum Capitularem nihil potest determinare.*

12 *Zamoren. Ecclesiæ Decano conceditur vsus Rochetti, & facultas benedicendi paramenta vbi non adhibetur sacra Vnctio.*

13 *Carnotensis Ecclesiæ Decano qualiter concessa facultas benedicendi paramenta?*

14 *Puteolana Ecclesiæ Decanus declaratur prima dignitas, ac proinde ad ipsum spectare omnes functiones Episcopales, absente vel impedito Episcopo.*

15 *S. Agathæ Gothorum Decano conceditur manutentio in possessione exercendi actus Presbyterales contra Archidiaconum.*

16 *Præpositus vt quis vocetur qui antea vocabatur Decanus conceditur.*

Decanus.

COLLECT. CCXLI.

1 De Decani officio & munere Petrus Crespet. in summ. Catholicæ Fidei verbo Decanus, Fr. Hieron. Roman. de Republ. Christ. lib. 3. cap. 10. in princ. Isidor. Moscon. de maiest. milit. Eccles. lib. 1. p. 1. c. 13. paulo post princ. Card. Tusch. pract. conclus. p. 2. tom. 2. lit. D. concl. 60. Azor. instit. moral p. 2. lib. 3. cap. 17. Vincent. Filliuc. in quæst. moral. lib. tom. 3. tract. 41. c. 1. nu. 29. Machado en su perfecto Confessor tom. 2. lib. 4. capit. 4. tract. 7. docum. 6. Ego de Iure eccles. vniuerso lib. 1. c. 26. & de Canon. & Dignitat. cap. 7.

2 Decanatus Auditorum Rotæ Romanæ cum omnimoda præcedentia spectat ad Auditorem in Vrbe tempore vacationis præsentem, aut ex causa publica absentem. Pius IV. constit. 61. incip. Dudum 6. Kalend. Augusti 1562. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 2. pag. 89. aliàs pag. 67. in nouiss. impress.

3 Decanatus Cardinalium si vacet antiquiori Episcopo Cardinali præsenti in Curia, aut ex causa publica absenti defertur. Paulus I V. constit. 5. incip. Cum venerabiles 11. Kalend. Septembris 1555. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 1. pag. 777. aliàs pag. 590.

4 Decano Capituli, & non Cantori pertinent aliquæ præeminentiæ in choro, & præsertim mandati incipi Officia, dare ictum in signum incipiendi Lectiones, & facere signum exeundi de choro. *S. Cong. Rit. in Vlixbonen. 2. Septembr.* 1597. cuius memini dict. tract. de iure ecclesiast. lib. 1. cap. 26. num. 7. & de Canonicis c. 6. num. 8.

5 Decano digniori de Capitulo in choro existenti, & non Cantori veniam petere debent Canonici de choro exire volentes, ne puncteutur. *S. Cong. Rit. in Cassanen. 5. Martij* 1633. de qua in d. tract. de Canon. c. 6. num. 8. in fine.

6 Decanus, dignitates, & Canonici tenentur non ex vrbanitate, sed ex debito associare Episcopum, dum venit ad Ecclesiam cum cappa, vt celebret, vel Diuinis assistat, & dum ab Ecclesia ad domum redit. *S. Cong. Rit. in Iacen. 10. Ianuarij* 1609. quam refert Sellius in selectis Canon. c. 33. nu. 70.

7 Decanus, dignitates, & Canonici tenentur assistere Episcopo celebranti iuxta formam libri Cæremonialis. Eadem Sacra Cong. Rit. in dicta Iacen. & etiam sub censuris possunt compelli. *S. Cong. Conc. in Calagurritana 12. Decembr.* 1620. penes Sellium. d. capit. 33. num. 71.

8 Decano Missam celebranti in diebus solemnibus debent duo Canonici assistere, & ministrare pro Diacono, & Subdiacono, si Mansionarij, quibus animarum cura incumbit in ipsius exercitio eo tempore sint impediti. *S. Cong. Rit. in Ceneten. Opitergij 14. February* 1615. teste Sellio d. cap. 33. num. 73.

9 Decanus & antiquiores, ac digniores Canonici præcedere debent Gubernatoribus Capitularibus electis Sede vacante. *Sacra Congregat. Rit. in Elboren. 25. Ianuarij & 5. Iulij* 1604. referente Sellio d. c. 33. nu. 74.

10 Decanus debet cedere primum locum Canonico, seu altero Presbytero parato Officium facienti *S. Cong. Rit. in Antuerpien. 24. Octob.* 1609. quam adducit Sellius d. cap. 33. nu. 75.

11 Decanus etiam cum aliquibus Canonicis, cæteris inscijs, & non legitimè vocatis, & extra locum Capitularem, non potest quicquam statuere, vel determinare, quod ad Capitulum, vel Ecclesiæ commodum, aut incommodum pertineat. *Sacra Cong. Rit. in Lamacen. 7. Octobr.* 1606. quam citat Sellius d. cap. 33. nu. 76.

12 Decano Ecclesiæ Zamoren, conceditur vsus rochetti, & facultas benedicendi paramenta vbi non adhi-

adhibetur sacra vnctio. *Sacra Congreg. Rit. in Zamoren. in Bolema 15. Nouemb.* 1603. penes Sellium d. cap. 33. num. 77.

13 Decano Ecclesiæ Carnotens. posse concedi licentiam benedicendi paramenta Ecclesiæ, &c. in quibus non adhibetur Sacra vnctio per totam diœcesim de licentia, & consensu Episcopi, declarauit *S. Congreg. Rit. in Carnoten. 3. Aprilis* 1610. apud Sellium d. cap. 33. num. 78.

14 Decanus Ecclesiæ Puteolanæ prima dignitas declaratur eidemque deberi omnimodam præeminentiam, ac propterea ad ipsum spectare omnes functiones Episcopales, absente, vel impedito Episcopo. *S. Cong. Rit. in Puteolana* 10. *Decembris* 1617. referente Sellio d. c. 33. num. 79.

15 Decanum S. Agathæ Gothorum manutenendum esse in possessione exercendi actus Presbyterales contra Archidiaconum censuit *Sacra Cong. Rit. in sancta Agatha Gothorum 8. Iulij* 1602. apud Sellium d. cap. 33. num. 80.

16 Decanus Collegiatæ Ecclesiæ in Austria vt imposterum vocari possit Præpositus concedimur attenta supplicatione Episcopi, & meritis Oratoris. *S. Congr. Rit. in Possenien. seu Bamberg.* 11. *Decembris* 1604. cuius meminit Sellius d. cap. 33. num. 81.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de decimis agentes.*
2 *Mulieres Beatæ Nuncupatæ, quæ in proprijs, aut alienis domibus separatim viuunt, à solutione decimarum non sunt exemptæ.*
3 *Conuersi & Confratres mediæ Crucis del Thao Ordinis Hierosolymit. quando ex suis bonis decimas soluere tenentur.*
4 *Moniales S. Claræ & aliarum Religionum quando decimas soluere tenentur.*
5 *Regulares decimas soluere tenentur de prædijs acquisitis exemptione, vel donatione quas eadem prædia prius soluebant.*
6 *Prædia obnoxia solutioni decimarum, eas soluere tenentur quamuis ad Regularia monasteria transeant.*
7 *Decimæ ad Ecclesiam Matricem pertinentes non transeunt ipso iure ad Ecclesiam Parochialem nouiter erectam.*
8 *Parochus manutenendus est in possessione exigendi decimas ratione prædiorum acquisitorum per Regulares, donec doceant de sufficienti priuilegio.*
9 *Tertia decimarum in Hispanis quando concessa?*

Decima.

COLLECT. CCXLII.

1 DE Decimis Andreas Hispanus in tract. Doctor. tom. 15. part. 2. fol. 142. Petrus Rebuffus ibidem fol. 125. Tyndarus ibidem fol. 123. Henricus Canisius, & Ioannes Petrus Moneta omnes in specialibus tract. de decimis. S. Thom. 2. 2. q. 87. vbi Caietan. Aragon. & alij. S. Antonin. in sum. part. 2. tit. 4. cap. 3. Gregor. Lopez ad leges Partitæ tit. 20. part. 1. Cou. var. lib. 1. cap. 17. Alphons. Aluarez Guerrero in speculo iuris Pontificii cap. 66. Belluga in speculo Principum rub. 53. § tractemus. Sot. de instit. lib. 9. quæst. 4. Petr. Gregor. Tholosan. syntag. Iuris lib. 2. tit. 20. & in partit. Iuris canon. Vincent. Burgundus speculo tom. 2. lib. 9. Renat. Choppin. de sacra politia lib. 2. Valenna tom. 3. disp. 6. quæst. 5. Peres ad tit. 1. lib. 1. Ordin. Anastas. Germon. de sacrorum immunit. lib. 3. cap. 17. Verin. Bonacos. & Suarez commun. opin. lib. 1. tit. 10. de decimis tom. 1. Petr. de Ledesma in sum. part. 2. tract. 9. Lælt. Zecho in sum. part. 2. cap. 88. Fr. Emman. etiam in sum. tom. 1. cap. 87. Michael Lochmaier in Paroch. curat. Iodoc. Lorichius in thesauro nouo Teologico, Petrus, Crespet. in sum. catholicæ Fidei sub hoc verbo, Vasquez in opuscul. de benefic. cap. 1. Card. Bellarm. in controu. catholic. tom. 1. part. 2. controuer. 5. generali lib. 1. de clericis cap. 25. Card. Tolet. in instruct. Sacerdot. lib. 6. cap. 20. P. Suarez de Relig. tom. 1. tract. 2. lib. 1. cap. 9. cum seqq. Ioann. Franc. Leo in thesauro fori eccles. part. 2. cap. 12. Arism. Tepat. var. resolut. lib. 1. Camill. Borrel. de præstantia Regis cathol. cap. 59. & in sum. decis. tom. 1. tit. 19. Rendina in promptuario recept. sentent. tom. 2. tit. 26. Azor. instit. moral. part. 1. lib. 5. cap. 25. cum seqq. Leonard. Lessi. de Iustit. lib. 2. cap. 39. Va er. Reginald. in praxi fori pœnit. lib. 19. cap. vlt. sect. 3. Ioann. Malder. de Iustit. & Relig. tract. 10. Cardos. in praxi Iudicum, & Aduocat. verbo decimæ. Iacob. Cancer. var. resolut. part. 1. cap. 23. Campan. in diuersorio Iuris canon. rub. 12. cap. 13. num. 149. cum seqq. Mollef. in promptuario triplicis Iuris tit. de benefic. cap. 4. Ludou. de Miranda in man. Prælator. tom. 2. quæst. 49. Vincent. Filliuc. in quæst. moral. lib. to. 2. tract. 27. cap. 7. cum seqq. Stephan. Fagundez in quinque Ecclesiæ præcepta præcepto 5. Tamburin. de iure Abbatum tom. 1. disp. 15. q. 18. Ioan. Gutierr. canon. lib. 2. cap. 21. Hieron. Carat. in opuscul. de iuribus Parochial. cap. 5. Paulus Layman in Theologia morali lib. 4. tract. 6.

2 Decimarum à solutione non sunt exemptę Virgines, & viduę, ac forsan aliæ mulieres tertii Ordinis S. Francisci, S. Dominici S. Augustini, B. Marię de Monte Carmelo, Sanctissimę Trinitatis Redemptionis captiuorum, Minimorum, ac forsan aliorum Ordinum, Beatæ Nuncupatę, quę non in communi, vel sub clausura, sed in proprius quęque domibus aut alienis separatim viuunt Clemens VIII. in sua constit. incip. Romani Pontificis 12. Septembris 1600. cuius memini de officio, & potest. Parochi, cap. 28. §. 3. sub num. 36. vers. Virgines, in nouiss. impress.

3 Decimas ex bonis suis patrimonialibus, prædiis, possessionibus, agris, & terris omnino integrè, & realiter persoluere debent Conuersi, vel Confratres mediæ Crucis del Thao Ordinis Hierosolymitani, etiamsi ipsa bona patrimonialia per proprias personas, & proprios colonos ab eis colantur, nisi suas personas Religioni obtulerint, & actu illi inseruiant, quia tunc exempti erunt à decimis personalibus duntaxat; & si obtulerint personas, & omnia sua bona Religioni, ita vt sint verè Donati, professi, & nō coniugati, sunt exempti à solutione decimarum de ipsis bonis oblatis. Clemens VIII. in sua constit. incip. Quæ Ordini ecclesiastico 11. Decembr. 1600. de qua memini d. cap. 28. §. 3. sub num. 36. vers. conuersi.

4 Decimas non tenentur soluere Moniales non solum S. Claræ, verum etiam & aliæ quæcunque Regulares personæ, quarum redditus & prouentus ecclesiastici adeo tenues sunt & exiles quod de illis sustentari non possint, sed pro habenda vitæ suæ sustentatione necesse habent mendicare, & eleemosynas publice petere, ex quadam Extrauag. Bonifacij VIII. incip. Decimas colligi. Fr. Ludou. Miranda in man. Prælator. tom. 2. q. 49. art. 13. in concl. quem refero d. cap. 28. §. 3. num. 36. Et magis amplam exemptionem concessit illis sanctæ mem. Pius IV. constit. 5. incip. De statu apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 6.

5 Decimas soluere tenentur Regulares pro prædiis acquisitis ex emptione, vel donatione Clericorum, quas eadem prædia prius soluebant antequam ad illorum manus peruenissent. *Sacra Congregat. Concil. in Ripana, Vrbinaten. & Firmana* 18. *Decembris* 1627. *& in Callien.* 1. *Septembris* 1629. quarum memini d. tract. de officio, & potest. Parochi c. 28. §. 3. num. 43.

6 Decimarum solutioni obnoxia prædia ad Regula-

Barbos. Apost. Decis. Sum. O 2 rium

rium monasteria transeunt cum suo onere, ac proinde Regulares tenentur illas soluere Parochialium Ecclesiarum Rectoribus, quemadmodum tenebantur laici priusquam bona ipsa ad monasterii proprietatem transiuerunt. *Sacra Congregat. Conc. in d. Callien. 1. Septembris* 1629. penes Ioan. Mariam Nouar. in lucerna Regul. verbo decimæ num. 7.

7 Decimæ ad Ecclesiam Matricem pertinentes non transeunt ipso iure in Ecclesiam Parochialem nouiter erectam iuxta formam constit. Alexandri III. quæ incip. Ad audientiam, sed remanent penes Matricem, & Episcopus potest arbitrio suo siue de decimis siue de aliis fructibus prouidere. *Sacra Congr. Conc. in Mediolanen. de Calusio* 11. *Martij* 1617. quam refert Sellius in selectis canon. cap. 14. num. 16.

8 Decimas exigendi in possessione manutenendus est Parochus ratione prædiorum acquisitorum per Regulares, donec doceant de sufficienti priuilegio. *Sacra Cong. Concil. in Pisaurien.* 13. *Aprilis* 1630. cuius memini d. cap. 28. §. 3. num. 42.

9 Decimarum tertiæ concessæ fuerunt Alphonso Regi Castellæ per Papam Clementem in constit. sua incip. Olim claræ mem. & laicus Alexander VI in sua constit. incip. Dum indefessa Idib. Februarii anno Incarnationis Dom. 1494. Ferdinando Regi & Elisabethæ Reginæ Castellæ & Legionis concessit vt perpetuis futuris temporibus tertias decimarum in Regnis prædictis & Granatæ percipere & leuare licite, & libere valerent. Et deinde Paulus III. sua constit. incip. Exponi nobis 22. Iulij 1541. declarauit monasteria, Domus, & Ordines, eorumque Prælatos, Conuentus, Fratres, & personas ad decimarum huiusmodi solutionem iuxta dispositionem, & formam ac tenorem Iuris communis, quibuscunque priuilegiis non obstantibus teneri, & efficaciter obligata, ac obligatos existere, quarum constitutionum memini d. c. 28 §. 2 in fine, & de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg 87. num. 70. cum seqq. vbi nu. 75. plures refero Doctores de materia agentes.

Declarationes Sacræ Congregationis, vide in verbo Congregatio collect. 211.

SVMMARIVM.

1 *Executioni demandanda sunt decreta, & littera S. Congregationis Concilij.*
2 *Congregationis decretis, & litteris Apost. parendum est antequam contradicentes audiantur.*
3 *Cogendus est obedire ab Auditore Cameræ qui noluerit obtemperare decretis Congregationis.*
4 *Congregationis Concilij decretum de rebus Ecclesiæ non alien. non derogat Bonifacianæ & Paulinæ emanatæ ad fauorem Ferrariensium.*
5 *Domos professas Societatis Iesu non comprehendit decretum de rebus Regul. non alien.*
6 *Religionem clericorum Regul. Theatinorum an & quando comprehendat decretum de rebus Regular. non alien.*
7 *Consistoriale decretum quod exequiæ Cardinalium defunctorum celebrentur in capella expensis sacri Collegij.*
8 *Vestium varietas pro Papa & Cardinalibus per totum annum.*
9 *Decreta subreptitio modo obtenta suspenduntur.*
10 *Decretum non auditis partibus factum moderatur.*
11 *Festum S. Raymundi vt celebretur in toto Principatu Cathaloniæ si extet decretum Synodale non indiget confirmatione.*
12 *Synodalem decretum vsu non receptum non admittitur.*
13 *Confraternitas sanctissimi Sacramenti manutenetur in possessione deferendi Crucem ante Baldachinum in processione SS. Sacramenti.*
14 *Campanas pulsandi ab Ecclesia primaria ante omnes alias seruari mandatur consuetudo.*
15 *Cæremonialis liber quod non tollit laudabiles & immemoriales consuetudines si extet decretum, illum locum habebit in omnibus Regnis.*
16 *Cæremonialis libri contra regulas si in visitatione factum sit decretum, non est seruandum.*
17 *Vesperas secundas quod Canonici teneantur cantare si extet decretum Prouinciale illud seruari debet.*
18 *Magister capellæ non cum beneficiatis sed cum suis cantoribus in processionibus incedere debet.*
19 *Ordines conferre ne possint Episcopi Regni Neapolitani Vltramontanis decreto prohibetur, sed illud non habet locum in Regularibus, nec quoad familiares talium Episcoporum.*
20 *Præferri aliis debet qui prius maioribus Ordinibus insignitus fuerit.*
21 *Cappæ vsus, & locus immediatè post beneficiatos conceditur Capellanis Toletanis Ecclesiæ S. Mariæ Maioris de Vrbe.*
22 *Missas celebrandi more Romano decretum factum in capitulo Generali a Monachis sancti Benedicti Vallisoletani seruari mandatur.*
23 *Festos dies indicendi maiorem facultatem non tribuit Episcopis Concilium Trid. cap 12. sess. 25. de Regular. quam habeant à Iure communi.*
24 *Decretum Archiepiscopi Turritani quòd Rector Ecclesiæ Parochialis sacrificetur ante Dominum loci seruandum esse.*

Decretum.

COLLECT. CCXLIII.

1 DEcreta, & literæ sacræ Congregationis Concilii semotis litibus sunt executioni demandanda, nec super his sententia, aut decretum faciendum. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. de benefic. in præfat.

2 Decretis Congregationis & litteris Apost. desuper expeditis parendum esse declaratur antequam contradicentes partes audiantur. *Sacra Congr. Rit. in Terulen.* 21. *Iulij* 1607. penes Aldan. in compendio canon. resolut. lib. 1. tit. 3. num. 42.

3 Decretis Congregationis qui noluerit obtemperare animaduersione dignus iudicatur & cogendus est obedire ab Auditore Cameræ. *Sacra Congr. Rit. in Brundusina* 25. *Ianuarii* 1603. quam refert Ald. d. tit. 3. n. 43.

4 Decretum Congregationis concilii de rebus Eccles. non alien. non derogat Bonifacianæ & Paulinæ emanatæ ad fauorem Ferrariensium. *Sacra Congr. Conc. in Ferrarien.* 11. *Iulii* 1626. apud Aldan. d. tit. 3. num. 44.

5 Decretum de rebus Regularium non alien. comprehendit Domos professas Societatis IESV. *Sacra Congr. Conc. sub die* 31 *Iulii* 1627. cuius meminit Aldan.
6 d. tit. 3. num. 45. Non comprehendit tamen quoad bona immobilia Religionem Clericorum Regularium Theatinorum, quandiu statutum non retinendi bona stabilia retinent. *Sacra Congr. Conc. de anno* 1625. referente Aldano d. tit. 3. num. 45.

7 Decretum Consistoriale quod exequiæ Cardinalium defunctorum celebrentur in Capella expensis sacri Collegii, seruari mandatur. *Sacra Congr. Rit. pro exequiis Reuerendiss. Cardinalium* 6. *Septembris* 1603. quam adducit Aldan. dicto titul. 3. numero 46.

8 Decretum de varietate, & vsu vestium pro S. D. N. Papa, & Eminentissimis DD. Cardinalibus per totum annum, emanauit à *Sacra Cong. Rit. in Vrbis* 30. *Augusti* 1602. cuius memini de Iure ecclesiastico vniuerso lib. 1. cap. 1. num. fin.

9 Decreta subreptitio modo obtenta suspenduntur *Sacra Cong. Rit. in Hispalen.* 30. *Aprilis* 1604. teste Sellio in selectis canon. cap. 1. num. 82.

10 Decretum non auditis partibus factum reuocatur. *Sacra Cong. Rit. in Firmana* 23. *Maii* 1603. quam citat Sellius d.cap.1.num.83.

11 Decretum Synodale vt celebretur festum sancti Raymundi in toto Principatu Cathaloniæ, non indigere confirmatione declarauit *S. Cong. Rit. in Tarraconen.* 23. *Nouembris* 1602. quam allegat Sellius d. capit.1. num.84.

12 Decretum Synodale vsu non receptum ooo admittitur. *S.Cong.Rit.in Pisaurien.*20. *Decembris* 1603. referente Sellio d.cap.1. nu.85.

13 Decretum Archiepiscopi Toletani vt Confraternitas sanctissimi Sacramenti in oppido de Ocaña manuteneatur in possessione deferendi Crucem ante baldachinum in processione sanctissimi Sacramenti confirmatur, & approbatur à *Sacra Cong. Rit. in Toletana de Ocaña* 24. *Septembris* 1605. penes Sellium d. capit.1. num.86.

14 Decretum factum in visitatione ab Episcopo vt seruetur consuetudo pulsandi campanas ab Ecclesia primaria ante omnes alias Ecclesias confirmatur. *S. Cong. Rit. in Genen.* 24. *Septemb.*1605. apud Sellium d.cap.1. num.87.

15 Decretum quod Cæremonialis liber non tollat laudabiles, & immemoriales consuetudines habet locum in omnibus Regnis, & locis Christianitatis. *Sacr. Cong. Rit.in Elboren.*17.*Iuny* 1606.quã citat Sellius d.c.1.n.88.

16 Decretum in visitatione factum contra regulas libri Cæremonialis non est seruandum. *S.Cong.Rit.in Vercellen.*7. *Augusti* 1610. cuius meminit Aldan. d. titul.3. num.48.

17 Decretum Prouinciale factum ab Archiepiscopo quod Canonici teneantur cantare secundas Vesperas, seruari mandatur, non obstante consuetudine allegata, sed non probata. *S. Congr. Rit. in Cusentina* 20.*Nouembris* 1610.de qua Aldan.d.tit.3.num.49.

18 Decretum Cardinalis Samnesij Episcopi Vrbeuetani quod Magister Capellæ non cum beneficiariis, sed cum suis cantoribus in processionibus, incedat, seruandum esse declaratur à *Sacra Congregat.Rit. in Vrbeuetana* 20. *Nouemb.*1610. penes Aldan.d.tit.3.num.50.

19 Decretum generale de Ordine Sanctissimi editum, quo omnibus Archiepiscopis, & Episcopis Regni Neapolitani prohibetur ne Vltramontanis Ordines conferant, non comprehendit Regulares. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Neapolitana* 30. *Decembris* 1617. apud Sellium d. cap.1. nu.90. Nec per idem decretum priuilegium eisdem Archiepiscopis & Episcopis per sacrum Concil. Trid. quoad eorum familiares concessum, sublatum censetur. *S. Cong. Conc. in Caietana* 2. *Ianuarij* 1618.penes Sellium d.cap.1.num.91.

20 Decretum quod ille sit præferendus alijs, qui prius ordinatus est, intelligitur de Ordinibus maioribus. *Sac. Cong.Rit.in Neritonen.*17.*Iuly* 1606.de qua Sellius dict. cap.1.nu.92.

21 Decretum quod Capellanis Toletanis in Ecclesia sanctæ Mariæ Maioris de Vrbe concedatur vsus cappæ, & locus immediatè post Beneficiatos, & super Clericos, confirmatur de ordine Sanctissimi & seruari mandatur, non obstantibus quibuscunque *Sacra Congregat. Rit. in Vrbis sanctæ Mariæ Maioris* 16. *Septembris* 1616. quam refert Sellius d.cap.1.num.93.

22 Decretum in Capitulo generali factum à Monachis sancti Benedicti Vallisoletanæ Congregationis de celebrandis Missis more Romano inuiolabiliter seruari mandatur, *S. Cong. Rit. in Montis Serrati nullius prouinciæ Tarraconen.*10. *Maij* 1608. referente Sellio d.c.1.nu.94.

23 Decretum Concilij Trid. c.12. sess.25.de Regul.non tribuit Episcopis maiorem facultatem dies festos indicendi quam habeant à iure communi. *S. Cong. Conc. sub die* 15. *Decembris* 1619. teste Sellio d.c.1.nu.95. *Barbos.Apost.Decis.Sum.*

24 Decretum Archiepiscopi Turritani quod Rector Ecclesiæ Parochialis thurificetur ante dominum loci, seruandum esse declaratur *à S.Congr. Rit. in Turritana* 7. *Augusti* 1610. cuius meminit Sellius d. c.1.nu.96.

SVMMARIVM.

1 *Ecclesia Cathedralis dedicatio anniuersaria in ciuitate cum octaua, in diœcesi sine octaua celebranda.*
2 *Festum Dedicationis Ecclesiæ in Dominica Quadragesimæ veniens, quando transferendum.*
3 *Festum Dedicationis celebratum eo die, quo venerit.*
4 *Translatio festi Dedicationis à Consecratore potest fieri ex iusta causa, sed non extra actum consecrationis, inconsulta S.Sede Apost.*

Dedicatio.

COLLECT. CCXLIV.

1 Dedicationis Cathedralis Ecclesiæ festum sub ritu duplici cum octaua conceditur pro Ecclesia & ciuitate Conchen. pro alijs verò Ecclesijs sine octaua, *S. Coug. Rit. in Conchen.*2.*Maii* 1619. cuius memini de officio, & potest. Parochi cap.10. num.28.& Gauant. in rubr. Breuiarij sect.8.cap.5.nu.5.

2 Dedicationis Ecclesiæ festum in Dominica Quadragesimæ veniens vt possit transferri in secundam Dominicam post Pascha, concedi posse declarauit *S.Congr. Rit. in Phreanden.* 10.*Ianuarij* 1609. teste Sellio in selectis Canon.c.34.nu.102.

3 Dedicationis festum celebrandum est eo die, quo venerit, nec ob deuotionem alteranda est consuetudo, *S. Cong. Rit. in Ariminen.* 16.*Octobris* 1604. penes Sellium d.c.34.nu.100.

4 Dedicationis festum ex iusta causa à consecratore transferri potest, *Sacra Congr. Rit.* 19. *Februarij* 1585. vt referunt Piasec.in praxi Episcop.par.1. cap.5. num.8. vers. diem, Gauant. in rub. Breuiarij sect.8.cap.5.nu.4. Extra actum verò consecrationis non potest amplius mutari festum inconsulta sancta Sede Apost. *Eadem sacra Cong.die* 16. *Octobris* 1604. ex Gauant.citat.loco, vbi addit eam fieri iussisse de dedicatione Ecclesiæ in ipsamet die Natiuitatis B. Virginis, in qua accidit consecratio, & duas potius cantari Missas de duobus festis, seruata in reliquis rubrica de concurrentia octauarum.

De Dedicatione Ecclesiæ Gauant. in rubrica Missalis part.4.tit.16.num.9. & 10. & in rub. Breuiarii sect.8. cap.5.

SVMMARIVM.

1 *Corpora defunctorum possunt directè deferri ad Ecclesiã, in qua sepelienda sunt, non obstante consuetudine.*
2 *Parochialis Ecclesiæ nihil debetur, exceptis iuribus Parochialibus si corpora defunctorum ponantur in Parochiali vt inde transferantur ad Ecclesiam Regularium, in qua elegerunt sepulturam.*
3 *Corpora defunctorum sunt deferenda cum vnica tantum Cruce illius Ecclesiæ ad quam deferuntur.*
4 *Corpus defuncti si præter eius voluntatem in aliqua Ecclesia sepultum fuit, inde transferendum vt sepeliatur in Ecclesia, in qua sepeliri voluit.*
5 *Hæredes defunctorum numerum Sacerdotum & ceræ sibi bene visum debent præfigere.*
6 *Corpora defunctorum deferenda sunt ad Ecclesiam Parochialem ad benedictionem, & vltimum vale à Parocho recipiendum.*
7 *Corpora defunctorum non sunt leuanda à Regularibus*

nisi vocato & expectato proprio Parocho, vel nisi aliter ipse consentiat, aut venire expressè recuset.

8 *Parochi sine præsentia defuncti sepeliri possunt in Ecclesia in qua sepulturam elegerunt, si ipse requisitus interesse recuset, vel petitam licentiam deneget.*

9 *Parochis non licet defunctorum cadauera sepelire, nec officia facere in Ecclesijs Regularium absque expressa licentia Superioris illorum.*

10 *Vocati ad funus ad Parochialem defuncti conueniri debēt.*

11 *Regulares quorumcunque Ordinum non possunt Parochias cum Cruce processionaliter intrare ad defunctorum funera efferenda nisi vocato & expectato proprio defuncti Parocho.*

12 *Officia defunctorum & reliqua munia super corpore eorum à Fratribus si in suis monasterijs sepeliantur & non à Parocho seu clericis sunt peragenda.*

13 *Religiosi in quorum monasterio defunctus elegit sepulturam, si Parochus venire expressè recusauerit, possunt etiā eo inuito cadauer ad suam Ecclesiam transportare.*

14 *Regulares non possunt portare per ciuitatem, aut plateas corpus alicuius eorum superioris, vel Magistri, aut Cathedratici defuncti.*

15 *Tertiarij defuncti corpus vt possint in suis monasterijs Regulares sepelire, Parocho minime requisito.*

16 *Officium defunctorum non prima, sed secunda die Nouembris celebrandum.*

17 *Vespera defunctorum vltima die mensis post vesperas dominica, vel festiuitatis recitanda.*

18 *Anniuersarium, septima, vel trigesima dies post obitum si cadunt in die Dominico vel festiuo trasferuntur in diem sequentem.*

19 *Missæ defunctorum non sunt cantandæ, nec celebrandæ in diebus solemnibus.*

20 *Nomina defunctorum non sunt ponenda in Collectis, quæ pro viuis dicuntur.*

Defunctus :

COLLECT. CCXLV.

1 DEfunctorum corpora possunt directè deferri ad Ecclesiam, in qua sepelienda sunt, non obstante consuetudine, quod prius deferantur ad Ecclesiam Matricem, dummodo curato soluantur iura sepulturæ, & emolumenta solita. *Sacra Congreg. Rit. in Vmbriaticen. 25. February* 1606. *& in Polignanen.* 21. *Maij* 1618. cuius meminere Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo defunctus numer. 2. Lezana in summa quæst. Regul. tom. 3. sub eodem verbo num. 3. post med. Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. tom. 3. in additameo. ad constit. Leonis X. cap. 4. num. 52.

2 Defunctorum corpora si deponantur in Parochiali, vt inde transferantur ad Ecclesiam Regularium, in qua elegerunt sepulturam, nihil debetur Ecclesiæ Parochiali, exceptis iuribus Parochialibus. *S. Conc. Rit. in Placent.* 23. *Martij* 1619. de qua mentionem faciunt Ioan. Maria Nouar. d. verbo defunctus n. 3. Lezana d. tom. 3. sub eodem verbo nu. 3. in fine, Ego de officio & potest. Parochi, c. 26. nu. 56. in fine.

3 Defunctorum cadauera deferenda sunt cum vnica tantum Cruce, quæ esse debet illius Ecclesiæ, ad quam corpus defuncti defertur, dummodo non interueniat Capitulum Cathedralis, sub qua omnes funus associantes incedere debent. *S. Congreg. Rit. in Andrien.* 22. *Nouembr.* 1631. quam refert Sellius in select. Canon. c. 19. num. 82.

4 Defuncti corpus quod præter eius voluntatem non sine violentia in Ecclesia Cathedrali sepultum fuit, inde transferri mandetur, vt sepeliatur in Ecclesia, in qua sepeliri voluit. *S. Cong. Rit. in Bituntina* 21. *Iulii* 1607. quam me citato allegat Lezana d. tom. 3. verbo defunctus num. 1.

5 Defunctorum hæredes pro defuncto ad sepulturam associando numerum Sacerdotum sibi bene visum conuocare debent, & numerum ceræ sibi benè visum ad cadauer sepulturæ associandum quouis contrario prætextu per Parochum deducto non obstante subministrare valent. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Cassan.* 5. *Maij* 1617. cuius memini de iure eccles. vniuerso lib. 1. cap. 10. num. 57. & de officio & potest. Parochi, capit. 26. nu. 57. Vide in verbo Hæres collect. 406.

6 Defunctorum cadauera in alterius Parochia existentia, & in Ecclesia Fratrum sepelienda, licet prius ad Ecclesiam Parochialem ad benedictionem, ac vltimum vale à Parocho recipiendum deferri debeant, ab ædibus tamen defunctorum, ad prædictorum Fratrum Ecclesias recto tramite deferri licitè possunt, dummodo ab eisdem Fratribus monendus sit prius & inquirendus, ac expectandus proprius defunctorum Parochus, quo requisito, & expressè venire recusante, liceat eisdem Fratribus, etiam ipso inuito, supradicta cadauera ad easdem Ecclesias transportare. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Nepesina* 11. *Decembris* 1615. in resp. ad 4. dub. quam refert Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. tom. 3. in addit. capit. 5. num. 53. & me citato Lezana d. tom. 3. verbo defunctus nu. 3. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. sub eodem verbo num. 1. & illius memini de Parocho cap. 26. nu. 70.

7 Defunctorum corpora non sunt leuanda à Regularibus nisi vocato & expectato proprio defunctorum Parocho, nisi aliter ipse consentiat, aut venire expressè recuset. *Sacra Congreg. Rit. in Vercellen. terra Crescentori* 26. *Februarij* 1611. *& in Casarien. ciuitatis Platia* 12. *Octobris* 1619. cuius meminere Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 1. num. 31. & tom. 3. sub hoc verbo num. 2. Ioann. Maria Nouar. eod. verbo num. 5. *Eadem S. Cong. in Camerinen.* 21. *Nouembris* 1637. quam refert Laurent. de Peyrinis d. tom. 3. in fine decreto 10. ad 2.

8 Defuncti sepeliri possunt in Ecclesia, in qua sepulturam elegerunt sine præsentia Parochi si ipse requisitus interesse recuset, vel petitam licentiam deneget. *Sacra Cong. Rit. in Capuana* 22. *Decembris* 1629. cuius memini de Parocho cap. 26. num. 71.

9 Defunctorum cadauera non licet Parochis sepelire, nec officia facere in Ecclesijs Regularium absque expressa licentia Superioris Ecclesiarum ipsorum Regularium non obstante contraria consuetudine. *S. Cong. Conc. in Toletana loci de Baraxas* 19. *Iulij* 1636. quam refert Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. tom. 3. in fine, vbi de decretis nouiss. sacræ Congr. decreto 9. pag. 566.

10 Defuncti ad Parochialem conuenire debent omnes vocati ad funus. *Sacra Cong. Rit. in Bononien.* 9. *Decembris* 1617. *& in Tropien.* 16. *Februarij* 1631. cuius memini de Parocho cap. 26. num. 63. Lezana tamen d. verbo defunctus nu. 3. ait Romæ obseruari quod omnes ad funus vocati ad Ecclesiam Parochialem, intra cuius limites cadauer exstit, conueniant, & inde cum Parocho ad domum defuncti, & ex ipsa sub Cruce illius Ecclesiæ ad quam tumulandum defertur, recto tramite ad illam pergunt: & ego idem non semel vidi obseruari per quatuordecim annos, quibus in Vrbe fui.

11 Defunctorum ad funera efferenda, & leuanda nullo modo licet Regularibus, quorumcunque Ordinum, & Congregationum tam Mendicantium quàm non Mendicantium etiam specialis alicuius consuetudinis prætextu, Parochias cum Cruce processionaliter intrare, nisi vocato, & expectato proprio defuncti Parocho, eoque ibidem præsente, secus si ipse aliter fieri non consentiat, vel nisi requisitus venire expressè recuset. *Sacra Congregat. Episcopor. & Regular. die* 13. *Ianuarij* 1604. Referunt Quarant. in sum. Bulla-

tij verbo priuilegia Regularium, Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo defunct. 4. Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. ad constit. 21. Leonis X. num. 20.

12 Defunctorum cadauera quotiescunque ad Ecclesias Fratrum Mendicantium, aliorumq; Regularium deferuntur, officia mortuorum, & reliqua munia, quæ in huiusmodi ministeria adhiberi solent, non à Canonicis, & clero, sed ad ipsismet Regularibus ipsius Ecclesiæ, vbi cadauer sepelitur peragi debent. *Sacra Congr. Conc. sub die 22. Aprilis* 1625. cuius meminere Ioan. Anton. Nouar. in sum. Bullarum tit. de officio super cadauera defunctorum ad Ecclesias Mendicantium delatorum faciendo, Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regular. in addit. ad Const. Iulij II. c. 3. num. 19. *Eadem Sacra Cong. Conc. die 3. Decembris* 1639. apud Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo defunctus sub n. 7. *Sacra Congr. Rit. in Camerinen. 21 Nouembris* 1637. quem refert Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. tom. 3. in fine, vbi de decretis nouissimis Sacræ Cong. decreto 10. in resp. ad 3. pag. 567. Defunctorum corpora postquam Clerus secularis in Fratrum Religiosorum Ecclesijs sepelienda associauerit in eisdem Ecclesijs super huiusmodi cadaueribus Officium defunctorum, Psalmos, Responsoria, aliasue preces, vel Orationes recitare, aut psallere non potest, sed ab ipsis Fratribus dumtaxat hæc omnia peragenda sunt, *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Turritana 24. Nouembris* 1617. cuius memini de iure ecclesiast. vniuerso lib. 2. cap. 10 num. 81.

13 Defunctorum cadauera in Ecclesijs Fratrum sepelienda ab ædibus defunctorum ad eorundem Fratrum Ecclesias recto tramite deferri licitè possunt, monito tamen prius, & requisito & expectato proprio defunctorum Parocho, à quo benedictionem, & vltimum vale recipere possint; quo venire expressè recusante, possunt ijdem Fratres etiam ipso inuito dicta cadauera ad suas Ecclesias transportare. Consanguinei vero talium defunctorum illis parentare in Parochialibus, & alijs Presbyterorum etiam Cathedralibus Ecclesijs cōpelli nullo modo possunt. Si quæ verò immemorialis cōsuetudo in contrarium super præmissis existere prætendatur, legitime probetur, & interim præsens decretum ad vnguem seruari mandatur. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. die 14. Ianuarij* 1639. penes Lezanam dict. tom. 3. verbo defunctus num. 7.

14 Defuncti alicuius Superioris Religiosorum, vel Magistri, aut Cathedratici corpus non possunt Regulares portare per ciuitatem, per plateas, & alias Parochias cum musica & ritibus extraordinarijs, sine interuentu Parochi. *Sacra Congr. Conc. in Bononien. 2. Iulij* 1620. apud Lezan. in sum. quæst. Regul. tom. 1. c. 12. num. 41. vers. ad 11.

15 Defuncti Tertiarij si qualitatibus in Bulla felicis record. Leonis X. præscriptis sint præditi, videlicet si viri collegialiter, an claustraliter viuant, mulieres verò Virginalem, vel cælibem, aut castam, vidualem sub expresso voto & Tertiariorum habitu vitam ducant, possunt, & debent etiam inuito & minimè requisito Parocho in Fratrum Ecclesijs sepeliri; secus vero si supradictis qualitatibus careant. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in Nepesina 11. Decembris 1615. ad 1. & sub die 20. Decembris* 1616. quam referunt Ioan. Anton. Nouar. in sum. Bullarum tit. de Tertiar. Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regular. tom. 3. c. 5. num. 53. & illius meminit R. P. D. Alexand. Spetell. in decis. fori ecclef. decis. 87. num. 17. Et absolutè non posse absque interuentu & licentia proprij Parochi videtur sentire *eadem Sacra Congr. in Modenen. 17. Iunij* 1639. refert Anton. Diana moral. resolut. p. 6. tract. 8. miscel. resol. 30.

16 Defunctorum Officium non prima, sed secunda die Nouembris celebrandum est. *Sacra Cong. Rit. in Epitamen. die 23. Maij* 1603. in resp. ad dub. 3. quam refert Sellius d. cap. 19. num. 86.

17 Defunctorum Vesperæ vltima die mensis post vesperas Dominicæ, vel festiuitatis recitandæ sunt. *Eadem S. Congr. Rit. in d. Egitanien. in resp. ad dub.* 4. quam citat Sellius d. c. 19. num. 87.

18 Defunctorum officium anniuersarium, vel tertia, septima, vel trigesima dies post obitum, si cadunt in die Dominico vel festiuo, transferuntur in diem sequentem cum eadem solemnitate. *Eadem S. Cong. Rit. in d. Egitanien. in resp. ad dub.* 4.

19 Defunctorum Missæ non sunt cantandæ nec celebrandæ in diebus solemnibus. *Sacra Cong. Rit. in Veronen. 23. Iunij* 1607. quam adducit Sellius d. c. 19. n. 88.

20 Defunctorum nomina non sunt ponenda in collectis, quæ pro Diuis dicuntur. *Sacra Cong. Rit. in Carmelitanorum discalceatorum 28. Ianuarij* 1606. penes Sellium d. cap. 19. num. 89.

Vide plura alia in verbo Cadauer. collect. in 76. & in verbo Funerale collect. 393. & verbo Parochus quoad funera collect. 557. & verbo Regularis collect. 645.

Defunctorum Missæ, vide in verbo, Missæ defunctorum, collect. 478.

Defunctorum officium, Vide in verbo Officium defunctorum collect. 535.

S V M M A R I V M.

1 *Appellationis beneficium denegatur confessis delictum in iudicio criminali.*

2 *Notorij delinquentes non receptandi, sed capiendi, & puniendi.*

3 *Curia Ecclesiastica in carceribus custodiuntur delinquens extracti de loco sacro, quousque appareat an delictum commiserint.*

4 *Ecclesiastici ministri cognoscunt an immunitate ecclesiastica gaudere debeant delinquentes ab Ecclesijs extracti, & interim sub custodia retinendi.*

Delictum.

COLLECT. CCXLVI.

1 DElictum confessis in iudicio criminali appellationis beneficium denegatur. Pius V. constit. 24. incip. Cum sicut pag. 202. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 202. aliàs pag. 152. in nouiss. impress.

2 Delinquentes notorij non receptandi, sed capiendi, & puniendi sunt. Sixtus V. constit. 6. incip. Hoc nostri Kalend. Iulij 1585. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 491. aliàs pag. 374. in nouiss. impress.

3 Delinquentes extracti de loco sacro custodiuntur in carceribus Curiæ ecclesiasticæ, quousque appareat an delictum commiserint. Gregorius XIV. constit. 7. incip. Cum aliàs nonnulli 9. Kalend. Iunij 1591. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 964. aliàs pag. 532.

4 Delinquentes, qui ab Ecclesijs, alijsque locis immunibus extrahuntur, dum articulus, an immunitate ecclesiastica gaudere debeant, discutitur per ecclesiasticos ministros sub custodia iuxta Bullam fel. mem. Gregorij XIV. retineri debent. *Sacra Congreg. Episcop. & Regu... in Neapolitana 30. Septembris* 1616. teste Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 4. tit. 3. num. 10.

S V M M A R I V M.

1 *Matrimonium non præmissis denunciationibus contractum validum est, quamuis Ordinarius recuset dare licentiam quod fiant post.*

2 *Matrimonij denunciationes fieri possunt temporibus prohibitis nuptias celebrare.*

3 *Vicarius generalis Episcopi non potest impedire ne Parochi*

ch faciant absque sua licentia matrimoniales denunciationes.

4 *Commendatatario non permittitur facultas remittendi denunciationes, licet eius Abbatia iura Episcopalia habeat vnita.*

5 *Regulares non possunt intra Missarum solemnia denunciationes publicare.*

Denunciationes Matrimoniales.

COLLECT. CCXLVII.

1 Denunciationibus non præmissis contractum matrimonium est validum, quamuis Ordinarius recusset dare licentiam quod fiant post. *Sacra Congr. Conc. in Mediolanen. 23. Februarij 1630.* teste Sellin in select. Canonicis cap. 16. num. 57.

2 Denunciationes Matrimonij fieri possunt temporibus prohibitis nuptias celebrare. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. die 18. Decembris 1589.* cuius meminit de officio, & potest. Parochi cap. 21. num. 14.

3 Denunciationes ne Parochi faciant absque sua licentia non potest Vicarius generalis Episcopi impedire. *Sacra Congr. Conc. sub die 27. May 1617.* quam refero de officio & potest. Parochi cap. 21. n. 16.

4 Denunciationes remittendi facultas non permittitur Commendatario licet eius Abbatia iura Episcopalia habeat vnita. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garcia de benefic. p. 5. cap. 8. num. 56. & Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 4. titul. 15. leg. 1. de Matrim. num. 22.

5 Denunciationes intra Missarum solemnia publicare non possunt Regulares *Sacra Congr. Conc.* penes Lazanam in sum. quæst. Regul. c. 12. num. 41. vers. ad 6. quem refero d. tract. de officio, & potest. Parochi cap. 21. n. 16.

SVMMARIVM.

1 *Mortuorum capsæ super terram in Ecclesijs existentes amoueri iubentur.*

2 *Pecuniarum deposita supra summam scutorum quinque occasione licitum faciendа in Vrbe apud Montem Pietatis sine vlla expensa fiunt.*

3 *Pietatis ad Montem facienda sunt deposita aliàs penes eadem sacram, aut personam idoneam fieri iussa.*

4 *Dotalium eleemosynarum depositum qualiter faciendum?*

Depositum.

COLLECT. CCXLVIII.

1 Deposita seu capsas mortuorum super terram in Ecclesijs existentia amoueri iussit Pius V. constit. 5. incip. Cum primum Kalend. Aprilis 1566. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 2. pag. 179. aliàs pag. 134. in nouiss. impress.

2 Deposita pecuniarum actualia supra summam scutorum quinque occasione licitum in Vrbe apud montem Pietatis absque eo quod aliquid impendatur eius Officialibus, fieri iussit Gregorius XIII. constit. 94. incip. Inter multiplices 1. Octobris 1584. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 480. aliàs pag. 261. in nouiss. impress.

3 Deposita si facienda sunt vigore Bullarum Summorum Pontificum penes ædem sacram aut personam idoneam fieri debent apud Montem pietatis. Clemens VIII. constit. 88. incip. Quæ ad pietatis 18. Iulij 1602. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 135. aliàs pag. 98. in nouiss. impress.

4 Depositum dotalium eleemosynarum in ijs locis, in quibus non adsunt mercatores, aut banchi, fieri debet in manibus probi viri, & facultosi, qui ad omne mandatum Monialium, & absque aliqua exceptione eam soluturum se obliget. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Camerinen. 15. Martij 1594.* cuius meminit Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 4. tit. 8. num. 13.

SVMMARIVM.

1 *Celebranti inseruientes Diaconi, aut Subdiaconi debent esse eiusdem Ordinis cum eo.*

2 *Incensandi munus spectat ad Diaconum.*

3 *Canonicos, & alios, non tamen Mansionarios debet incensare Diaconus.*

4 *Chorum thurificare debet Diaconus Euangelij.*

5 *Pacem à quo recipere debeant Subdiaconus & Diaconus, ostenditur.*

6 *Pacem dare laico, aut Domino loci non debet Diaconus.*

7 *Ordinati ad Presbyteratum cum litteris dimissorialibus pro decem scutis à proprio Ordinario obtentis, pœnas simoniacis inflictas incurrunt.*

8 *Diaconi Seluaticei in Regno Neapolitano an & quando fori priuilegio gaudeant?*

Diaconus.

COLLECT. CCXLIX.

1 Diaconus, & Subdiaconus inseruientes celebranti, debent esse eiusdem Ordinis, & non inferioris cum celebrante, contraria consuetudine non obstante, quæ potius abusus & corruptela est. *Sacra Congreg. Rit. in Calagurritann 7. Septembris 1593. & in Ceneten. 14. Febr. 1615. & in Ternien. 8. Febr 1621. & in Cosentnen. 31. Martij 1629.* quas refert Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 9. num. 32.

2 Diaconi munus est incensandi in Missa Pontificali, & quamuis sit ex dignitatibus & Canonicis post incensatum Episcopum debet alios Prælatos, si adsint Magistratus seculares, Dignitates & Canonicos incensare. *Sacra Congr. Rit. in Lucen. 10. Iunij 1600.* penes Aldan. d. lib. 1. tit. 9. num. 33.

3 Diaconus debet incensare Canonicos, & alios, non tamen Mansionarios. *Sacra Congr. Rit. in Lucana 20. Aprilis 1620.* apud Aldan. d. tit. 9. n. 34.

4 Diaconus Euangelij debet thurificare chorum, nec ab eo munere excusatur sub prætextu contrariæ consuetudinis. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina 15. Martij 1608.* in resp. ad dub. 10. cuius meminit Aldan. d. tit. 9. num. 35.

5 Diaconus & Subdiaconus quando sunt Presbyteri, & ministrant in Missa solemni, & voluerint celebrare, vel iam celebrauerint, debent accipere pacem ab Episcopo, immediatè post duos Diaconos assistentes: Episcopo verò non celebrante Subdiaconus accipit pacem à Canonico, qui pacem dedit Episcopo, & illam distribuit cæteris Canonicis per ordinem, & reuertens ad Altare dat pacem Diacono. Absente Episcopo Diaconus accipit pacem à celebrante, & dat pacem Subdiacono, qui illam distribuit iuxta regulas Cæremonialis. *Sacra Congr. Rit. in d. Alexandrina in resp. ad dub. 13.* quam citat Aldan. d. tit. 9 num. 36.

6 Diaconus non debet pacem dare laicis, nec domino loci. *Sacra Congr. Rit. 5. Iulij 1614.* referente Gauant. in rubricis Missal. part. 2. tit. 10. n. 8. vers. Ordo.

7 Diaconi qui soluerunt scuta decem suo Ordinario pro obtinendis litteris dimissorialibus, quarum vigore fuerunt Ordinati ad Presbyteratum, in simoniam.

niam, & pœnas simoniacis inflictas incidunt. *Sacra Congreg. Conc. in nullius 7. Septembris 1630.* cuius meminit in collect. ad Trident. sess. 21. cap. 1. de reformat. num. 3.

8 Diaconi Seluatici in Regno Neapolitano pro Ecclesiarum, & Episcoporum seruitio retineri, vel in locum quoquo modo deficientium assumi possunt in cathedralibus, seu superioribus Ecclesijs ad summum quatuor, in Collegiatis, in quibus diuina celebrantur, si Episcopo videbitur, vnum, quos quidem Episcopi prorsus gratis, & tales qui omnino per se ipsos, non autem per interpositam personam seruitium debitum præstent, nec vllo modo crimiosi, aut malæ conditionis, & famæ eligere debeant, alias & ij nullo gaudeant priuilegio, & eligentes iudicium Sedis Apost. seuerum experientur: ij verò priuilegio Canonis non gaudent, fori autem priuilegio in criminalibus omnino, in ciuilibus, quoad corporis districtionem tantum, & immunitate ab oneribus, personalibus, non autem ab alijs durante seruitio fieri debent: sed si alicubi maioribus vtantur priuilegijs, & immunitatibus ex legitima consuetudine, cuius cognitionem, & declarationem in casum controuersiæ Sacra Congr. inferius nominanda sibi reseruat, illa debet attendi, cognitio verò aliorum promissorum ad Ordinarios pertinet. *Sacra Congreg. Cardinal. negotijs Regni Neapolitani Præpositorum 10. Kalend. Iulij 1623.* testibus Aloys. Rice. in praxi fori eccles. part. 4. resol. 480. Ioan. Anton. Nouar. in summa Bullarum sub tit. de Diaconis Seluaticis, Tambur. de iure Abbatum tom. 2. disp. 2. q. 30. in fine pag. 44. metipso de iure eccles. vniuerso lib. 1. c. 39. §. 4. num. 20.

S. Didacus.

COLLECT. CCL.

1 SAnctum Didacum canonizauit, & eius festum die 12. Nouembris celebrare iussit Sixtus V. constit. 82. incip. Rex Regum Non. Iulij 1588. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 2. pag. 630. aliàs pag. 478. in nouiss. impress.

2 Sancti Didaci festum in vniuersis Orbis terrarum Ecclesijs ac omnibus tam sæcularibus quàm quorumuis Ordinum & institutorum Regularibus, & alijs ecclesiasticis personis vtriusque sexus sub ritu semiduplici; in ciuitate verò ac diœcesi Hispalensi vnde ortus est, necnon in ciuitate & diœcesi Toletana in qua illius corpus requiescit, sub duplici celebrandum declarauit Clemens VIII. in sua constit. incip. Quæ ad Sanctorum die 26. Martij 1598. quam refert Flauius Cherubin. in compendio Bullarum ad constit. 82. Sixti V. schol. 2. & Aldan. in compendio Canonicar. resol. lib. 1. tit. 18. de Sanctis, num. 30.

SVMMARIVM.

1 *Obseruatio dierum festorum multum commendatur, & circa ea plura referuntur.*
2 *Regulares nullatenus prohibentur dies festos in suis Ecclesijs annunciare.*
3 *Regulares censuris per Episcopum compelli possunt ad obseruantiam dierum festorum per eum cum approbatione populi indictorum.*
4 *Regulares cogi possunt ad obseruationem dierum festorum, sed non quoad octauam.*
5 *Episcopis non tribuit Concilium Trid. maiorem facultatem indicendi dies festos, quàm habeant à iure communi.*
6 *Licentiam laborandi diebus festis in casibus necessarijs concedit Episcopus.*
7 *Ministri sæculares non possunt concedere licentiam laborandi diebus festis, id enim spectat tantum ad Episcopum.*
8 *Agasones, iumentorum vectores, & mercium conductore possunt diebus festis inceptum iter peragere.*

Dies festi.

COLLECT. CCLI.

1 DIerum festorum circa obseruationem plura edixit Pius V. in sua const. incip. Cum primum, Kalend. Aprilis 1566. quam refero de officio, & potest. Parochi cap. 16. num. 11.

2 Dies festos in suis Ecclesijs annuntiare nullatenus prohibentur Regulares. *Sac. Congr. Conc. in Bononien. 2. Iulij 1620.* cuius meminere Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. tom. 2. constit. 7. Pij V. num. 13. vers. ad primum. Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 1. c. 9. num. 45. & cap. 12. num. 41. vers. ad 2. & tom. 3. verbo festi dies, num. 5. Tambur. de iure Abbatum tom. 3. disp. 15. q. 11. num. 54. in fine.

3 Dierum festorum ad obseruantiam per Episcopum cum approbatione populi indictorum Regulares censuris per illum compelli possunt. *Sacra Congreg. Conc. in Hostunen. 31. Iulij 1627.* teste Sellio in select. canon. c. 2. num. 12.

4 Dierum festorum ad obseruantiam cogi possunt Regulares, sed non quoad octauam, at sunt seruandæ rubricæ Breuiarij, & decreta nouissima *Sacræ Congregat. Rit. Sac. Congr. Conc. 21. Iulij 1629.* penes Sellium d. c. 2. num. 13.

5 Dies festos indicendi maiorem facultatem non tribuit Episcopis decretum Concilij Trident. sess. 25. de Regular. cap. 12. quam habeant à iure communi. *Sacra Cong. Conc. 15. Decembris 1629.* apud Sellium d. cap. 2. num. 15.

6 Diebus festis laborandi licentiam in casibus necessarijs concedit Episcopus, ad præscriptum decreti *Sacræ Congreg. Episcop. & Regular. in Cusentina 2. Augusti 1594.* de qua meminerunt Quarant. in sum. Bullarii verbo dies festi, Piasec. in praxi Episcop. p. 2. c. 3. nu. 23. Ego ipse d. c. 16. nu. 9. Eadem *S. Congr. in ciuitatis castellana 21. Augusti 1615.* de qua Sellius d. c. 2. num. 18.

7 Diebus festis laborandi licentiam concedere non ad ministros sæculares, sed ad Episcopum pertinet, ita vt ij, qui diebus festis prævia Episcopi licentia operibus seruilibus vacauerint, nequaquam possint ab aliis quoquo modo mulctari, aut puniri. *Sacra Congr. Conc. in Mutinen.* quam refert Ioan. Ant. Nouar. in sum. Bullarum sub tit. de diebus festis num. 5.

8 Diebus festis sub prætextu mercatuum, nundinarum, & feriarum, nullatenus est violandum, & quatenus agasonibus, ac aliis iumentorum vectoribus, seu mercium conductoribus liceat illis diebus inceptum iter peragere. *Sacra Congr. Conc.* quam adducunt Quaranta d. verbo dies festi, Bert. Lucens. in praxi crimin. Regul. tit. 4. c. 34. num. 5. vers. sub eadem. Ego ipse de officio, & potest. Episcopi, p. 3. alleg. 105. & d. tract. de Parocho c. 16. num. 12. cum seqq.

Vide plura in verbo Festum, collect. 355.

SVMMARIVM.

1 *Iurisdictionis officia ambiens, & pretio procurant qualiter puniatur.*
2 *Cardinalatus dignitas est maior & dignior Episcopali.*
3 *Dignitas vbique locorum sequitur eam obtinentem.*
4 *Episcopo Ordinationem facienti, & sacra Olea consecranti assistere tenentur Dignitates, & canonici.*

5 Epi-

5 *Epiſcopo ſuffraganeo Pontificaliter celebranti non debent Dignitates aſſiſtero.*

6 *Epiſcopi ad aſſociationem quatenus teneantur dignitates.*

7 *Præcedentiam habent dignitates cathedralis ſupra cathedrales collegiatarum, præterquam in ipſarum collegiatis Eccleſijs.*

8 *Puluinar cum tapete non debent ante ſe ponere dignitates.*

9 *Sedes Dignitatum abſentium non debent occupari ab alijs Dignitatibus, ſeu canonicis.*

10 *Dignitates quando ſedent ab vtraque parte chori quomodo incenſandæ?*

11 *Vicario generali præſente in choro, quomodo in eo ſedere debeant Dignitates?*

12 *Anni 22. completi requiruntur ad Dignitatem in Eccleſia cathedrali non habentem curam animarum.*

13 *Onera per ſeipſos ſubire tenentur obtinentes Dignitatem cum canonicatu.*

14 *Dignitas quæ obtinetur ex conſuetudine ſimul cum canonicatu, vel Portione, debet munera his correſpondentia adimplere.*

15 *Inferioribus manifeſtare non tenentur Dignitates, & canonici, qui habent Præbendas cum onere cantandi Euangelium ſeu Epiſtolam.*

16 *Vices canonicorum & aliorum inferiorum non ſupplent Dignitates.*

17 *Canonici pro Diacono, & Subdiacono & non alij inferiores inſeruire debent dignitati & canonico ſolemniter celebranti.*

18 *Circulum in Miſſa ſolemni ante Epiſcopum debent facere dignitates & canonici, & non alij.*

19 *Reſidere tenetur in digniori duas dignitates legitimè obtinens.*

20 *Thuribuli duplici tantum ductu thurificari debent dignitates cathedralis.*

21 *Presbyteri cum Pluuialibus non tamen canonici aſſiſtere debent, dignitate, vel canonico Officium ad Veſperam faciente.*

22 *Viſitare poteſt Epiſcopus dignitatem exemptam in concernentibus curam animarum illi annexam.*

23 *Reſidere perſonaliter compelli poteſt dignitas in cathedralibus & collegiatis pœnis præfixis decreto concilij.*

24 *Dignitati curatæ poteſt vniri alia dignitas ex cauſa paupertatis.*

25 *Parochialis Eccleſia inconſulto Papa, conferri non poteſt habenti dignitatem tenuem in Eccleſia cathedrali, quæ de diſtributionibus quotidianis non participat.*

26 *Fabricæ Eccleſiæ ſi indigeat, vel alteri pio loco arbitrio Epiſcopi erit applicandum quod ex tertia parte conuerſa in diſtributiones dignitas non inſeruiens amiſerit.*

Dignitas.

COLLECT. CCLII.

1 Dignitates & officia iuriſdictionis adminiſtrationem habentia ambiens, & pretio procurans qualiter puniantur? Pius V. conſtit. 140. incip. Etſi Romani Nonis Decembris 1571. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 350.

2 Dignitas Cardinalatus eſt maior, & dignior Epiſcopali. Eugenius IV. in ſua conſtit. 5. incip. Non mediocri de anno 1439. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 282. aliàs pag. 265. in nouiſſ. impreſſ.

3 Dignitas vbique locorum ſequitur eam obtinentem. *Sacra Congr. Rit. in Theleſina 2. Martij* 1602. quam refert Sellius in ſelect. canon. c. 7. num. 75.

4 Dignitates & canonici tenentur aſſiſtere Epiſcopo Ordinationem facienti, & ſacra Olea conſecranti. *Sacra Congr. Rit. in Abulen. 20. Decembris* 1601. quam allegat. Sellius d. cap. 7. num. 76.

5 Dignitates non debent aſſiſtere Epiſcopo ſuffraganeo Pontificaliter celebranti, ſed ſufficit ſi duo canonici cum duobus Portionarijs vltra Diaconum & Subdiaconum ei aſſiſtant. *Sacra Congr. Rit. in Tarraconen. 7. Iulij* 1612. de qua meminit Aldano in compendio canon. reſolut. lib. 1. tit. 16. num. 86.

6 Dignitates tenentur ad aſſociationem Epiſcopi ad Eccleſiam venientis, prout canonici, licet cæremoniale canonicos tantum exprimat. *Sacra Congr. Rit in Peruſina 21. Auguſti* 1601. Idque non ex vrbanitate, ſed ex debito. *Eadem S. Cong. in Iacen. 10. Ianuarij* 1609. quas citat Aldan. d. tit. 16 num. 85.

7 Dignitates Eccleſiæ cathedralis in omnibus locis præterquam in ipſis Eccleſijs collegiatis præcedunt dignitatibus, & canonicis Eccleſiarum collegiatarum, principalibus exceptis. *Sacra Congregat. Rit. in Caputaquen. 30. Septembris* 1614. cuius memini de Iure Eccleſ. vniuerſo lib. 1. c. 21. num. 85.

8 Dignitates non debent ante ſe ponere puluinar cum tapete, ſed debent ſedere in ſuo ſtallo, ſicut reliqui canonici, & ratione dignitatis indulgeri poteſt puluinar de corio tantum. *S. Congr. Rit. in Tudertina 24. Martij* 1613. atteſtante Aldano d. tit. 16. num. 87.

9 Dignitatum abſentium ſedes non debent occupari ab alijs dignitatibus, ſeu canonicis, ſed vnaquæque in proprio ſtallo permanere debet. *S. Cong. Rit. in Placentina 25 Maij* 1632. penes Sellium d. c. 7. num. 79.

10 Dignitates debent ſedere ab vna parte chori vna cum canonicis Presbyteris, ab alia verò canonici, Diaconi, & Subdiaconi. Quod ſi aliquæ dignitates cum aliquibus canonicis ſedeant ab vna parte chori, aliæ verò dignitates cum reliquis canonicis ab altera, incenſatio debet fieri prius ab vna parte incipiendo à dignitatibus, & ſucceſſiuè ad canonicos, & poſtea ab alia, non autem primò dignitates ab vtraque parte, omiſſis canonicis. *Sacra Cong. Rit. in Cremonen. 7. Decembris* 1601. cuius memini d. tract. de iure eccleſiaſt. lib. 1. cap. 21. num. 109.

11 Dignitates in choro ita ſedere debent quando Vicarius generalis eſt præſens abſente Epiſcopo, vt primus locus ſuper omnes dignitates in dextra Altaris detur Vicario à parte ſiniſtra primus locus detur Archidiacono primæ dignitati, ſecundæ verò dignitati tertius locus apud Vicarium. *Sacra Cong. Rit. in Andrien. 25. Septembris* 1610. cuius etiam memini d. lib. 1. cap. 21. num. 109.

12 Dignitas in Eccleſia cathedrali non habens animarum curam non poteſt conferri niſi ei qui habuerit 22. annos completos, & Epiſcopus non poteſt diſpenſare. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. in addit. ad ſuum tract. de benefic. p. 7. cap. 4. nu. 70. & nouiſſime ſub die 20. Septembris 1631. cuius memini de canon. & dignit. cap. 13. num. 22.

13 Dignitatem cum canonicatu ſeu Portione in eadem Eccleſia obtinentes per ſe ipſos vtriuſq; beneficij onera ſubire tenentur, ita ut non ſatisfaciant Concilio deſeruiendo perſonaliter in dignitate, & per ſubſtitutum in canonicatu, ſeu Portione, niſi tamen ſeruitia ſimul ita concurrant vt ab vna perſona eodem tempore præſtari nequaquam poſſint. *Sacra Congr. Conc. in Abulen. 27. Iulij* 1587. penes Nicol. Garc. de benefic. p. 3. c. 2. nu. 504. quem refero de canon. cap. 31. num. 7.

14 Dignitas obtinens ex conſuetudine canonicatum, vel Portionem, debet munera his incumbentia adimplere, etiamſi talia ſint à quibus dignitates alioquin immunes ſint. *Sacra Congr. Rit. in Gerunden. 16. Maij* 1601. *& in Tuden.* 18 *Maij* 1602. teſte Sellio d. c. 7. nu. 80. Et iterum. Dignitatem & canonicatum in eadē Eccleſia legitimè obtinēs, tenetur vtriuſque onera ſubire, niſi ſeruitia ſimul ita concurrant vt ab vna perſona eodem tempore præſtari poſſint. *Sacra Cong. Conc.*

Conc. referente Nicol. Garc. de benef. p. 3. cap. 2. nu. 503. quem refero d. tract. de Iure eccles. lib. 1. cap. 21. nu. 97.

15 Dignitates, & Canonici, qui habent Præbendas cum onere cantandi Euangelium, seu Epistolam, non tenentur ministrare inferioribus. *Sacra Cong. Rit. in Salamantina 10. Ianuarij* 1604. referente Sellio d. cap. 7. nu. 81.

16 Dignitates non supplent vices Canonicorum, & aliorum inferiorum, sed benè inferiores pro Dignitatibus. *Sacra Congr. Rit. in Malacitana 3. Iunij* 1617. penes Sellium d. cap. 7. num. 82.

17 Dignitate vel Canonico solemniter celebrante, Canonici pariter pro Diacono, & Subdiacono, & non alij inferiores inseruire debent. *Sacra Congr. Rit. in Sypontina Montis Gargani 8. Martij* 1631. quam citat Aldan. d. tit. 16. num. 88.

18 Dignitates, & Canonici tantùm, & non alij, etiam Vicarius generalis debent facere circulum in Missa solemni ante Episcopum ad hymnum Angelicum, Credo, Sanctus, &c. *Sacra Cong. Rit. in Maceraten. 28. Septembris* 1630. penes Sellium d. cap. 7. num. 83.

19 Dignitates duas legitimè obtinens in digniore residere tenetur, & fructus alterius lucratur, non tamen distributiones, & eam partem tertiam Præbendæ, quæ auctoritate decreti sess. 22. de reform. cap. 3. in quotidianas distributiones est conuersa. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. de benefic. p. 3. c. 2. num. 185.

20 Dignitates Cathedralis duplici tantùm ductu thuribuli thurificari debent, nisi firmiter probetur immemorialis, quod triplici ductu thurificentur absente Episcopo. *Sacra Cong. Rit. in Casertana 18. Septembris* 1632. quam adducit Aldan. d. tit. 16. num. 89.

21 Dignitate vel Canonico Officium ad Vesperas faciente, Presbyteri, non tamen Canonici cum Pluuialibus assistere debent, iuxta dispositionem libri Cæremonialis Episcoporum lib. 2. cap. 3. ibi. Presbyteros de gremio Ecclesiæ, non autem Canonicos, &c. *Eadem S. Congr. Rit. in dicta Casertana*, attestante Aldan. d. tit. 16. num. 90.

22 Dignitatem exemptam potest Episcopus visitare in concernentibus curam animarum illa annexam. *Sacra Congr. Conc. in Burgen. 18. Augusti* 1628. quam citat Sellius d. cap. 7. num. 84.

23 Dignitates in Cathedralibus, & Collegiatis possunt compelli ad residendum personaliter pœnis præfixis decreto Concilij sess. 24. cap. 12. § præterea, non obstante, quod velint amittere tertiam partem fructuum pro distributionibus quotidianis applicatam. *Sacra Cong. Conc.* quam adducit Sellius d. cap. 7. num. 85.

24 Dignitati Curatæ potest vniri alia dignitas ex causa paupertatis iuxta decretum Conc. sess. 21. cap. 5. de reform. & sess. 24. cap. 13. etiam de refor. eamque vnionem facere potest Abbas si sibi hanc facultatem vniendi legitimè præscripsit, aut ex priuilegio in Ecclesia sibi pleno iure subiecta iurisdictionem quasi Episcopalem habet in omnibus, & per omnia, alioquin vnio est facienda per Episcopum cum consensu ipsius Abbatis, & Capituli. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. de benef. p. 12. cap. 5. num. 74.

25 Dignitatem tenuem habenti in Ecclesia Cathedrali, quæ de distributionibus quotidianis non participat, Ecclesia Parochialis inconsulto Papa conferri non potest. *Sacra Cong. Conc.* de qua Armendar. in addit. ad recop. legũ Nauarræ lib. 4. tit. 7. de incompatibil. benefic. n. 51.

26 Dignitas Cathedralis, à qua post Concil. tertia pars fructuum detracta, & in distributiones quotidianas conuersa proponitur, si non sit de corpore Capituli, id quod ex dicta tertia parte Dignitas non inseruiens amiserit, fabricæ Ecclesiæ si indigeat, vel alteri pio loco arbitrio Episcopi erit applicandum, iuxta decretum cap. 3. sess. 22. de reform. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. in addit. ad suum tract. de benef. p. 3. cap. 2. nu. 465.

SVMMARIVM.

1 *Dignitas prima semper est, & vocatur prima Dignitas licet Vicarius generalis sedeat in suo loco.*
2 *Paramenta in ipso Altari sed ex Sacristia debet accipere prima Dignitas, etiamsi sit Protonotarius.*
3 *Aspersorium aquæ benedictæ debet porrigere prima dignitas Episcopo venienti in porta Ecclesiæ.*
4 *Functiones facere absente Episcopo non tenetur prima dignitas ex obligatione.*
5 *Functiones solemnes facere (absente, vel impedito Episcopo) spectat ad primam dignitatem, non autem ad hebdomadarium.*
6 *Officium facere, & celebrare (dignitate prima absente, vel impedita) pertinet ad secundam, non vero ad tertiam, vel Canonicum hebdomadarium.*
7 *Officium Presbyteri assistentis debet exercere prima dignitas.*
8 *Aquam benedictam ministrare, & Crucem offerre debet prima dignitas Episcopo Ecclesiam ingredienti.*
9 *Præcedentiam habet prima dignitas in omnibus supra omnes dignitates, & Canonicos.*
10 *Sedere debet à dextris Episcopi prima dignitas.*
11 *Dignitas prima non debet inseruire in functionibus, & ministerijs, quæ minoribus Clericis competunt.*
12 *Missam cantare debet prima dignitas si velit functiones Episcopales facere.*
13 *Missam cantare debet prima dignitas, quæ vult portare Sanctissimum Sacramentum in processione absente Episcopo.*
14 *Eucharistia Sanctissimum Sacramentum in solemni eius festiuitate, & per octauam in processione deferre, & Missam, ac Vesperas cantare, cui & quibus pertineat?*
15 *Functiones Episcopales prima dignitati ex absentia Episcopi incumbentes, non potest eadem prima dignitas arbitrio suo alteri delegare.*
16 *Missas Pontificales absente Episcopo celebrare, illasque distribuere spectat ad primam dignitatem.*
17 *Processiones ordinandi munus intra & extra ciuitatem absente Episcopo spectat ad primam dignitatem.*
18 *Missas solemnes celebrare, & alias functiones facere, quas fecerat si præsens esset Episcopus, eo absente pertinet ad primam dignitatem.*
19 *Episcopus impeditus, vel nolens Missas celebrare, & alias functiones facere, non potest alteri Canonico sibi vene viso, vel eius Vicario generali illas delegare.*
20 *Vicarius etiam Apost. nec Episcopo absente, nec Sede vacante, potest functiones solemnes in Ecclesia Cathedrali facere.*
21 *Consuetudo immemorialis seruanda est, quæ alij quàm primæ dignitati functiones solemnes facere, concessit.*
22 *Doctori, vel Licentiato non debet necessario conferri Dignitas principalis in Collegiata Ecclesia exempta.*
23 *Dignitas principalis in Collegiata præcedit Canonicis Cathedralis non collegialiter, sed vti singulis incedentibus.*

Dignitas prima in Cathedralibus, & Collegiatis.

COLLECT. CCLIII.

1 Dignitas prima semper est, & vocatur prima dignitas, licet Vicarius generalis sedeat in loco suo. *Sacra Congr. Rit. in Placentina 19. Maij* 1607. in resp. ad dub 4. cuius memini de iure eccles. vniuerso lib. 1. cap. 21. num. 84.

2 Dignitas prima etiamsi sit Protonotarius, quando priuatè celebrat, non debet accipere Paramenta in ipso Altari,

Altari; sed ex Sacristia, vel alio loco ad id ordinato debet paratus ad celebrandum accedere, cui vnus tantum minister debet inseruire. *Sacra Cong. Rit. in Cremonen. 7. Iuly* 1612. teste Sellio in selectis Canon. cap. 7. num. 92.

3 Dignitas prima in Ecclesia, vel primus Canonicus debet porrigere aspersorium aquæ benedictæ Episcopo venienti, in porta Ecclesiæ. *Sacra Cong. Rit. in Brundusina 16. Iuly* 1605. de qua memini d. lib. 1. c. 21. num 105.

4 Dignitas prima non tenetur ex sua voluntate & deuotione functiones facere absente Episcopo. *Sacra Cong. Rit. in Regien. 9. Decembris* 1600. cuius etiam memini d. lib. 1. cap. 21. num. 99.

5 Dignitati primæ, & sic digniori de Capitulo, non autem hebdomadario spectant functiones solemnes, quas si Episcopus præsens esset obiret, eo absente vel impedito. *Sacra Congregat. Rit. in Penen. 15. February* 1633. cultus etiam memini de Canonicis, & dignit. cap. 6. num. 7. in fine.

6 Dignitate prima absente, vel impedita, ad secundam, non ad tertiam, vel Canonicum hebdomadarium pertinet facere officium, & celebrare pertinentes ad primam dignitatẽ, licet tertia dignitas, vel alius Canonicus habeat curam chori, vel sint hebdomadarij. *Sacra Cong. Rit. in Andrien. 15. Marty* 1608. *& in Pientina 8. Maij* 1621. quarum memini d. lib. 1. cap. 21. num. 101.

7 Dignitas prima debet exercere Officium Presbyteri assistentis quocunque nomine nuncupetur, & ad ipsum pertinet cum Pluuiali assistere Episcopo, & candelam benedictam, ac palmam Episcopo ministrare, *Sacra Congr. Rit. in Brixien. 28 May* 1616. cuius memini d. lib. 1. cap. 21. num. 104.

8 Dignitas prima loci debet ministrare Episcopo ingredienti aquam benedictam, & Crucem offerre, etiamsi non ad illius Ecclesiam sed ad aliam processio dirigatur. Quando verò ingreditur aliquam Parochialem Ecclesiam debent hæc illi ministrari à digniore illius Ecclesiæ, etiamsi Canonici præsentes fuerint. *Sacra Congr. Rit. in Calagurritana 1. Iuny* 1601. cuius memini. d. lib. 1. c. 21. num. 106.

9 Dignitas prima habet præcedentiam in omnibus supra omnes Dignitates, & Canonicos post Episcopum quocunque nomine siue Archidiaconus, siue Archipresbyter nuncupetur. *Sacra Congreg. Rit. in Brixien. 28. Maij* 1616. quam adducit Sellius d. c. 7. num. 93.

10 Dignitas prima sedere debet à dextris Episcopi etiam in Collegiatis Ecclesijs celebrantis, prout in Cathedrali sedere consueuit. *Sacra Congr. Rit. in Thelesina 2. Marty* 1602. cuius memini d. lib. 1. c. 21. num. 107.

11 Dignitas prima non debet inseruire in functionibus, & ministerijs, quæ minoribus clericis competunt, & Episcopo similia obsequia præstare, sed tantum tenetur ad functiones in Cæremoniali præscriptas. *Sacra Cong. Rit. in Tornacen. 7. Decembris* 1601. penes Sellium d. cap. 7. num. 94.

12 Dignitas prima si velit functiones Episcopales facere, debet etiam Missam cantare, aliàs pertinet ad subsequentes cum eadem conditione. *Sacra Cong. Rit. in Aretina 30. January* 1612. *& in Tirasonen. 1. Marty* 1614. *& in Neritonen. eadem die & anno* quarum memini d. lib. 1. c. 21. nu. 100.

13 Dignitas prima, quæ vult portare Sanctissimum Sacramentum in processione, absente Episcopo, debet Missam cantare, quod si noluerit, debet sanctissimum Sacramentum portare ea Dignitas, vel Canonicus, qui Missam celebrauerit. *Sacra Cong. Rit. in Baren. 19. Ianuary* 1608. cuius memini d. lib. 1. cap. 21. nu. 100. in fin.

14 Dignitati primæ, vel ea impedita secundæ, & successiuè tertiæ, vel quartæ, & omnibus Dignitatibus absentibus, vel impeditis, primo vel secundo Canonico spectat, absente, vel impedito Episcopo, Sanctissimum Sacramentum in solemni eius festiuitate, & per octauam in processione deferre, & Missas ac Vesperas Pontificales cantare, diebus, in quibus Episcopus si esset præsens, vel non impeditus cantaret, nec non Missas, & Vesperas infra annum distribuere. *Sacra Congreg. Rit. die 19. January* 1608. Nisi ad alium pertineat absente Episcopo prædictas functiones facere iuxta Ecclesiæ Constitutiones, & antiquam ac immemorialem eiusdem Ecclesiæ consuetudinem. *Eadem Sacra Congreg. in Iuuenac. 9. Maij* 1609. quarum memini in tract. de Canonic. c. 5. num. 43. & 44.

15 Dignitas prima vel alia, ad quam spectat absente Episcopo functiones Episcopales facere, si noluerit, vel non potuerit per se adimplere, non potest id alteri suo arbitrio delegare, sed Dignitas post ipsam immediatè sequens, vel primus Canonicus, & successiuè per Ordinem debet dictas functiones facere. *S. Congr. Rit. in Andrien 20. Decembris* 1601. *& 9. May* 1606. *& in Mediolanen. 28. Aprilis* 1607. *& in Andrien. 28. Ianuary* 1618. *& in Alexandrina 18. Augusti* 1618. quarum memini d. tract. de Iure Eccles. vniu. lib. 1. c. 21. nu. 101. & d. tract. de Canonicis & Dignit. cap. 5. num. 47.

16 Dignitas prima debet absente Episcopo Missas Pontificales celebrare, easque inter alias Ecclesiæ Dignitates, Canonicos, & Sacerdotes distribuere, & eo absente proximior successiue. *Sacra Congr. Rit. in Tarentina 10. January* 1597. apud Sellium in select. Canon. cap. 7. num. 95.

17 Dignitas prima habet munus ordinandi processiones intra & extra ciuitatem, absente Episcopo. *Eadem Sac. Cong. Rit. in d. Tarentina*, cuius memini d. lib. 1. cap. 21. num. 83.

18 Dignitas prima debet, absente, vel impedito Episcopo, Missas solemnes celebrare, & alias functiones facere, quas Episcopus celebraret, seu faceret, si præsens esset, quocunque nomine prima Dignitas appelletur, siuè Archidiaconus, siue Decanus, siue Archipresbyter, dummodo in Ordine Sacerdotali constitutus sit. *Sacra Congr. Rit. in Callien. 18. January* 1605. *& in Brundusina 11. Iunij, & 16. July etiam* 1605. *& in Barien. 16. January* 1608. *& in Pisauren. 21. Marty* 1609. *& in Aretina 30. January* 1610. *& in Ciuitaten. seu sancti Seueri 25. Iunij* 1611. *& in Hidruntina 15. Martij* 1614. *& in Lamacen. 11. Nouembr.* 1614. *& in Meliten. 4. Aprilis* 1615. *& in Grauinen. 18. Marty* 1617. *& in Alexandrina 18. Augusti* 1618. *& in Messan. 23. Ianuarij* 1621. Non verò ad hebdomadarium pertinet, absente Episcopo, has functiones facere. *S. Cong. Rit. in Pisauren. 21. Martij*
19 1609. cuius memini d. lib. 1. cap. 21. nu. 81. Et Episcopus impeditus, seu nolens Missas celebrare, & alias functiones facere non potest alteri Canonico sibi bene viso, seu eius Vicario dictas functiones delegare, sed ad primam Dignitatem, & alias successiue spectant *Eadem S. Cong. in Algaren. & Brundusina 20. Decembris* 1601. *& in Hydruntina 25. Septembris* 1621. & Vicarius
20 nec Episcopo absente nec sede vacante potest has functiones facere. *Eadem S. Cong. in Marsicen. nullius 25. January* 1603 *& in Brundusina 11. Iunij* 1605. *& 16. July eod. anno, & Valuen. 26. Nouembris* 1605. *& in Neritonen. 25. February* 1606. *in Andrien. 9. May eod. anno, & in Neocastren. 17. January* 1607. *& in Barien. 19. January* 1618. *& in Alatren. 22. Ianuarij eodem anno.* Etiamsi Vicarius sit à Sede Apost. constitutus. *Eadem Sacra Congr. in Brundusina 15. February* 1614. Si verò sit consuetudo immemorialis quoad Canonicum hebdomadarium vel Archipresbyterum, licet non sit prima Dignitas, vel ad aliam Dignitatem huiusmodi functiones spectent, seruanda est consuetudo, quæ non tollitur per Cæremoniale. *Eadem Sacra Congregat. Rit. in Assen. 15. January* 1602. *& in Hydruntina 30. January* 1616. *& in Monopolitana 3. Septemb.* 1616. Sed donec legitime probetur consuetudo, prima Dignitas debet manuteneri. *Eadem S. Cong. in Hydruntina 30. Aprilis* 1616. quas omnes refert Sellius d. c. 7. nu. 91.

Digni-

22 Dignitas principalis in Collegiata Ecclesia exempta cui Ordinaria iurisdictio cum omnibus iuribus quasi episcopalibus competit, non debet necessariò conferri licentiato, vel Doctori. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. de benef. p.7. cap.... num.33. Sigism. à Bononia de elect.dub.63.num.1.vers.quòd autem.

23 Dignitas principalis in Collegiata, qui caput est Capituli, & cui solent à Sede Apost.causæ committi, præcedit Canonicis Cathedralis non collegialiter, sed vti singulis incedentibus. *Sacra Cong.Rit. in Viterbien.20. Decembris* 1601. penes Sellium d.cap.7.num.92.

SVMMARIVM.

1 *Litteræ dimissoriales, commendatitiæ, & testimoniales gratis concedendæ.*
2 *Vicarius Capitularis quando possit infra annum dimissorias concedere ad primam Tonsuram.*
3 *Ordinarius beneficij dimissorias dare potest.*
4 *Episcopus absens à sua diœcesi potest dare litteras dimissorias.*
5 *Vicarius Capitularis, & non ipsum Capitulum post annum dimissorias dare potest.*
6 *Capituli iurisdictio licet expiret, nihilominus dimissoriæ concessæ à Capitulo in casibus à Concilio permissis non expirant.*
7 *Morte concedentis non expirant dimissoriæ ad Ordines.*
8 *Capitulo Canonicorum non licet dimissorias concedere ex Trid.sess.23.de reform.cap.3.*
9 *Abbati nulli seu, Præposito, aut Archipresbytero exempto, quamuis habeat iurisdictionem Ordinariam licet cuiquam clerico seculari dimissorias concedere.*
10 *Episcopus vicinior dat dimissorias ad Ordines existentibus in nullius diœcesi.*
11 *Abbas, cuius Abbatia in statu nullius diœcesis esse probatur, non potest concedere dimissorias ad Ordines suscipiendos.*
12 *Prælatus inferior nullius diœcesis quando poterit subditis secularibus dimissorias concedere, ostenditur.*
13 *Facultas concedendi litteras dimissorias datur Abbati Tarsensi, & S. Saluatoris, Maioris.*
14 *Prælati Regulares quando possunt, & debent suis subditis etiam Regularibus dimissorias concedere?*
15 *Dispensare super interstitijs cum Regularibus quis valeat?*

Dimissoriales litteræ.

COLLECT. CCLIV.

1 Dimissoriales, commendatitiæ, aut testimoniales litteræ gratis concedendæ. *Sacra Cong Conc.* testibus Nicol.Garc.de benefic.p.8.cap.1. num.77. Armendar. in addit.ad recop. legum Nauarræ lib.1. tit.18. l.7. de Episcop. in declar.num.35. in resp.ad dub.3. quem refero de Episcopo p.2.alleg.8.num.26.

2 Dimissorias ad Primam Tonsuram concedere potest Vicarius Capituli Sede vacante infra annum illi, qui est præsentatus à patronis laicis, ad beneficium ecclesiasticum iurispatronatus ipsorum, vt illud obtinere valeat. *Sacra Cong.Conc.* penes Stephan.d'Aluin de Episcop.& Abbatum potest.cap.27.num.1.

3 Dimissoriæ ritè, & rectè concedi possunt ab Ordinario beneficij cap. fin. de temp.ordinat. in 6. Nec obstat Trid.sess.23.de reform.cap.9.quia loquitur de non subditis, at ratione beneficij efficitur quis subditus. *Sacra Congr.Conc.* apud Nicol.Garc.de benefic. in addit. ad p.2.cap.4.num.1.

4 Dimissorias litteras potest dare Episcopus absens à sua diœcesi, si absentes diœcesani litteras petierint, & Ordinari possint ab alio; & si propter absentiam valde eis incommodum venire ad subijciendum se examini Ordinarij sui non valerent, poterit ipse Ordinarius examen illorum demandare Episcopo loci, in quo degunt. *Sacra Cong.Conc.* de qua Armendar.d.lib.1. tit. 18.l.7.de Episcop num.59.quem refero d.alleg.8. n.29.

5 Dimissorias post annum concedere spectat ad Vicarium Capitularem, & non ad Capitulum. *Sacra Cong. Episcop.& Regular.in Neapolitana 12.Ianuarij* 1604. cuius meminit Aldan.in compendio Canon.resol.lib.1.tit. 3.num.5. quem refero in collect. ad Trid. sess.7. de reform.cap.10.num.10.

6 Dimissoriæ concessæ à Capitulo in casibus à Concilio permissis non expirant, licet expiret iurisdictio Capituli. *Sacra Congr.Conc.* quam refert Aldan. d.lib.1. tit. 3.num.16.

7 Dimissoriæ ad Ordines non expirant morte concedentis. *Sacra Congreg. Episcop.& Regular. in Orien.21. Nouembris* 1600. referente Lezana in sum.quest.Regul. tom.3.verbo dimissoriæ num.9.

8 Dimissorias concedere non licet Capitulo Canonicorum ex decreto Conc. sess.23. cap.10. de reform. etiamsi territorium habeat distinctum, & exemptum ob immemorialem possessionem, & sint Iudices Ordinarij. *Sacra Congr.Conc.in Sulmonen.sub die 5. Iulij* 1575. quam adducit Aldan.d.tit.3.num.17.

9 Dimissorias litteras cuiquam Clerico seculari concedere nulli Abbati quibusuis munito priuilegijs, licet similiter nec Præposito, quamuis sit Cardinalis, similiter nec Archipresbytero exempto, quamuis habeat iurisdictionem ordinariam. *Sacra Cong.Conc.* teste Zerola in praxi Episcop.p.1.verbo Abbas, in princ.

10 Dimissorias ad Ordines suscipiendos tenentur existentes in nullius diœcesi petere ab Episcopo viciniori, debent tamen obtinere à suo Prælato inferiore litteras testimoniales de vita, & moribus. *Sacra Congr. Episcop. & Regular.in Cauen.5.Maij* 1587. quam refero de Iure eccles. vniuerso lib.1.cap.33. num.61. vbi adduco aliam sub die 22.Februarij 1631. qua dicitur licere Episcopis vicinioribus Ordines conferre subditis secularibus Abbatum & aliorum inferiorum etiam nullius diœcesis sine consensu, seu litteris testimonialibus eorundem Abbatum, & aliorum inferiorum, quæ videtur præcedenti ex diametro contraria, quam nihilominus intellexi de congruentia, quæ prohibet vt vicinior Episcopus Ordines illi non conferat, cuius vita & mores sibi ignoti sunt.

11 Dimissorias litteras ad Ordines suscipiendos concedere non potest Abbas, etiamsi probetur Abbatia esse in statu nullius diœcesis. *Sacra Congregat.Conc.in nullius Theatin.11. Septembris* 1611. quam citat Aldan. d. tit.3.num.18.

12 Dimissorias tunc concedere poterunt Prælati inferiores si territorium separatum cum plena iurisdictione in omnes homines tam de Clero quàm de populo eis concessum fuerit, Episcopusque omne ius, omnemque iurisdictionem, & correctionem, quæ ei competebat, à se penitus abdicauerit, nullumque ius in eis retinuerit, etiam quoad consecrationes. ordinationes, cæterasque Episcopalis officij indigentias, sed eas à quocunque voluerit Episcopo recipiendi illi tribuerit facultatem, per donationes Apostolicis confirmationibus munitas: in quem sensum accipienda est *decisio Sacra Cong.Episc.& Regul.sub die* 18. *Iunij* 1632. quam refero d.tract.de Iure eccles.vniu.lib.1.cap.33. num.62. & me citato Tamburin. de iure Abbatum tom.2. disp. 2.q.16.num.3.

13 Dimissorias litteras concedendi facultas conceditur Abbati, seu Commendatario B.Mariæ Tarsensis & sancti Saluatoris maioris pro dictarum Abbatiarum subditis etiam priuatiuè quoad Archiepiscopos, & Episcopos viciniores. Vrbanus VIII.const.sua incip.Romanus Pont.sub dat.18.Nouembris 1628.

Barbos.Apost.Decis.Sum.

14 Dimiſſorias litteras concedere poſſunt Superiores Regulares ſuis ſubditis itidem Regularibus, qui prædit qualitatibus requiſitis Ordines ſuſcipere voluerint, ad Epiſcopum tamen diœceſanum, nempe illius monaſterij, in cuius familia ab ijs ad quos pertinet, is Regularis potitus fuerit. Et ſi diœceſanus abfuerit, vel non eſset habiturus ordinationes ad quemcunque alium Epiſcopum, dum tamen ab eo Epiſcopo, qui Ordines contulerit, examinetur quoad doctrinam, & dum ipſi Regulares non diſtulerint de induſtria conceſſionem dimiſſorialium in id tempus, quo Epiſcopus diœceſanus, vel abſuturus, vel nullas ordinationes habiturus eſset. Verum cum à Superioribus Regularibus, Epiſcopo diœceſano abſente, vel Ordinationes non habente litteræ dimiſsoriæ dabuntur, in eis vtique huiuſmodi cauſa abſentiæ diœceſani Epiſcopi, vel Ordinationum ab eo non habendarum exprimenda eſt, quod qui non fecerint, Officij, & dignitatis, ſeu adminiſtrationis, ac vocis actiuæ, & paſſiuæ priuationis, & alias pœnas incurrunt. *Sacra Congregat. Conc. ſub die* 15. *Martij* 1596. Referunt Piaſec. in praxi Epiſcop. part. 3. cap. 1. num. 14. Miranda in man. Prælat. tom. 1. quæſt. 38. art. 2. Campan. in diuerſ. Iuris Canon. rub. 12. capit. 13. num. 36. & 37. Molfeſ. in ſum. Theolog. moral. tract. 2. cap. 2. nu. 23. Portel. in dub. Regular. verbo Ordines ſacri num. 2. Laurent. de Peyrinis de Prælato q. 3. cap. 7. num. 2. cum ſeqq. & de priuileg. Regul. ad conſtit. 2. Sixti IV. §. 11. num. 33. Marcel. Vulpe in praxi iudic. fori eccleſ. c. 7. nu 11. Lauret. de Franchis de controuerſ. inter Epiſcop. & Regul. pag. 71. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo dimiſſoriæ n. 1. Lezana in ſumma q Regul. tom. 1. c. 14. nu. 12. & 18. & tom. 3. verbo dimiſſoriæ nu. 5. quorum plures refero de officio, & poteſt. Epiſcopi p. 2. alleg. 7. nu. 18. Si Regulares degant in monaſterijs ſitis in locis nullius diœceſis debent ordinari ab Epiſcopo viciniore, & obſeruare omnia, quæ in præcedenti decreto dicta ſunt. *Sacra Congreg. Conc. de menſe Decemb.* 1619. cuius meminit Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. ad conſtit. 2. Sixti IV. §. 11. num. 36.

15 Dimiſſorijs litteris Superiorum petentium ab Epiſcopo vt ſuos ſubditos Regulares ordinare valeat, debet fieri mentio quod ſuper interſtitijs diſpenſare dignetur, attenta neceſsitate, vel vtilitate Eccleſiæ, vel Religionis. *Sacra Congr. Conc.* de qua Coniect. in compendio Mendicant. in verbo Ordines ſacri, Lauret. de Franchis de controu. inter Epiſcop. & Regul. ſuper decreto Clementis VIII. in reſp. ad 4. pag. 76.

Diſcalceati Fratres Carmelitæ, vide in verbo Fratres Carmelitæ Diſcalceati collect. 367. & ſancti Auguſtini, vide in verbo Eremitæ Fratres Diſcalceati S. Auguſtini collect. 326. & Sanctiſsimæ Trinitatis, vide in verbo Fratres reformati Diſcalceati ſanctiſsimæ Trinitatis collect. 388.

Diſmembrare.

COLLECT. CCLV.

1 DIſmembrare non poteſt Epiſcopus partem curæ animarum ab Eccleſia Parochiali ſubiecta Religioni Hieroſolymitanæ, & applicare alteri Eccleſiæ eiuſdem loci ſub prætextu quod populus eſſet numeroſus. *Sacra Cong. Conc. in Heſtunen.* 12. *Iulij* 1631. teſte Aldano in compendio Canon. reſolut. lib. 3. tit. 8. nu. 18. quem refero in collect. ad Trident. Conc. ſeſſ. 21. de reform. c. 4. nu. 5.

2 Diſmembrare non licet à Parochia ſita extra muros ciuitatis partem Parochianorum habitantium in ciuitate ſub prætextu quod ad illos non detur aditus de nocte, ſed eſt conſtituenda Capella per Abbatem Parochum intra ciuitatem. *S. Cong. Conc. ſub die* 12. *Auguſti* 1628. cuius meminit Aldan. dicto titulo 8. numero 30.

SVMMARIVM.

1 *Epiſcopus auctoritate ordinaria diſpenſare non poteſt cum contrahentibus matrimonia in gradibus affinitatis, vel conſanguinitatis à Iure prohibitis.*

2 *Epiſcopus diſpenſare non poteſt vt puella quæ 12. annum non compleuerit, poſſit habitum in monaſterio ſuſcipere.*

3 *Beneficia duo difformia ſub eodem tecto vt quis poſſit obtinere ex cauſa diſpenſare poteſt Epiſcopus.*

4 *Epiſcopus diſpenſare poteſt cum promotis per ſaltum, ſi non miniſtrauerint.*

5 *Abbas Commendatarius habens iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem in territorio ſeparato, poteſt diſpenſare ſuper illegitimitate ad quatuor Ordines minores.*

6 *Epiſcopus diſpenſare poteſt cum ſimoniaco occulto, non autem illum rehabilitare.*

7 *Epiſcopus etiam de conſenſu patronorum diſpenſare non poteſt poſt Conc. Trident. cum minore 25. annorum, ad capellam ad quam ex fundatione præſentandus eſt Sacerdos.*

8 *Epiſcopus diſpenſare non poteſt vt duo viri, vel duæ fœminæ ſimul ſuſcipiant infantem de ſacro fonte.*

9 *Epiſcopus diſpenſare poteſt cum familiari ſuo triennali ſibi non ſubdito ſuper interſtitijs, & illegitimitate, ſi ei iam ante ordinationem contulerat beneficium, alias ſecus.*

10 *Diſpenſatio præſumpta, in qua fundatur regula de triennali, non habet locum contra decreta Concilij.*

11 *Canonicatum & Parochialem obtinere poterit, qui à Sede Apoſt. legitimè diſpenſatus fuerit.*

12 *Beneficia plura quam vnum obtinere non poterit diſpenſatus ad beneficia dummodo plura ſimul non ſint.*

13 *Vocem in Capitulo habet, & diſtributiones lucratur, qui fuerit diſpenſatus à Papa circa ætatem ad Canonicatum.*

Diſpenſare. Diſpenſatus.

COLLECT. CCLVI.

1 DIſpenſare non poteſt Epiſcopus auctoritate Ordinaria in gradibus affinitatis, ſeu conſanguinitatis à Iure prohibitis cum contrahentibus matrimonia. *S. Cong. Conc.* teſte Nicol. Garc. de benefic. p. 11. cap. 5. num. 344.

2 Diſpenſare non poteſt Prælatus vt puella, quæ duodecimum annum non compleuerit, poſſit habitum in monaſterio ſuſcipere. *S. Cong. Conc.* referente Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 18. l. 7. de Regul. nu. 43.

3 Diſpenſare ex cauſa poteſt Epiſcopus vt quis obtinere valeat duo beneficia difformia ſub eodem tecto, dummodo quodlibet per ſe non ſit ſufficiens ad ſuſtentationem prouiſi. *S. Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. de benef. p. 11. c. 5. nu. 377.

4 Diſpenſare poteſt Epiſcopus cum promotis per ſaltum, ſiue aliquo ſacrorum Ordinum omiſſo, ſiue omnibus, ſi non miniſtrauerint. *Sacra Cong. Conc.* apud Armendar. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Epiſcop. num. 53. verſ. item, quam refero de officio, & poteſt. Epiſcopi p. 2. alleg. 47. nu. 6. & 7.

5 Diſpenſare poteſt Abbas Commendatarius habens iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem in ſuo territorio ſeparato, ſuper illegitimitate ad quatuor Ordines mino-

minores, *S. Cong. Conc. in nullius oppidi de Pignarolo 18. Nouembris* 1618. quam refert Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 8. num. 8.

6 Dispensare potest Episcopus cum simoniaco occulto, non tamen illum rehabilitare valet ad beneficia imposterum obtinenda nec ad ea retinenda, quæ per simoniam occultam obtinuit. *Sacra Cong. Conc. testibus* Nicol. Garc. de benef. p. 8. c. 1. nu. 74. Armend. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 18. l. 7. de irregularit. nu. 15. & 16. quos cum alijs refero de officio, & potest. Episcopi p. 2. alleg. 39. nu. 44.

7 Dispensare post Concil. Trid. non potest Episcopus etiam de consensu patronorum cum minore 25. annorum ad Capellam simplicem obtinendam, ad quam ex fundatione est præsentandus Sacerdos. *Sacra Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc. de benefic. par. 7. cap. 2. num. 99. & 112.

8 Dispensare non potest Episcopus vt duo viri, vel duæ fœminæ simul suscipiant infantem de sacro fonte. *Sacra Cong. Conc.* attestantibus Zerol. in praxi Episcop. pat. 1. verbo Baptismus §. 4. Rebell. de obligat. Iustit. p. 2. in appendice ad lib. 4. num. 89. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 4. tit 15. l. 1. de Matrim. num. 75. quos cum alijs refero de offic. & potest. Episcopi p. 2. alleg. 30. nu. 41.

9 Dispensare potest Episcopus cum familiari suo triennali alias sibi non subdito super intestitutis, si ei tamen ante Ordinationem contulit beneficium, quia ratione beneficij collati illi iam est subditus; aliàs secus. *S. Cong. Conc.* referentibus Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis nu. 48 & 50. Galet. in margarita casuum Conscient. verbo Ordo pag. 194. col. 1. Nicol. Garc. de benefic. p. 2. cap. 5. nu. 86.

10 Dispensatio præsumpta in qua fundatur regula de triennali, non habet locum contra decreta Concilij cap. 4. sess. 7. & cap. 17. sess. 24. & cap. 15. sess. 25. de reform. itaut possidentes beneficia contra dispositionem dictorum decretorum ex tali præsumpta dispensatione suam possessionem tueri non valeant. *Sacr. Cong. Concil.* penes Nicol. Garcia de benefic. part. 11. cap. 5. num. 379.

11 Dispensatus legitimè à Sede Apost. non auctoritate Ordinaria, obtinere potest Canonicatum, & Parochialem *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. de benef. p. 11. cap. 5. num. 373.

12 Dispensatus ad beneficia dummodo plura simul non sint, non potest obtinere plura quàm vnum, quamuis illud ad vitam obtinentis honorificè sustentandam minimè sufficiat. *Sacra Congreg. Concil.* cuius meminit Nicol. Garc. in addit. ad d. p. 11. cap. 5. num. 235. & postea in Neocastren. 3. Februarij 1629. & in Alexandrina 21. Martij 1630. quas citat Aldan. d. lib. 1. titul. 8. num. 88.

13 Dispensatus à Papa circa ætatem ad Canonicatum obtinendum in Cathedrali, habet vocem in Capitulo, & lucratur distributiones quotidianas, dum Diuinis interest. *Sacra Cong. Conc. in Reatina* 10. *Iuly* 1627. *& in Montis Politian* 13. *Ianuarij* 1629. *& in sanctis Miniati* 15. *Septembris eiusdem anni*, de quibus Sellius in selectis Canon. cap. 2. num. 9. quem refero in collect. ad Trid. sess. 22. de reform. c. 4. nu. 11.

SVMMARIVM.

1 Gradus remotior in dispensationibus matrimonialibus qualiter attendatur, & secum trahat propinquiorem.

2 Copula carnalis si præcessit, & in supplicatione de ea nulla facta fuit mentio Pontifici, dispensatio obtenta erit subreptitia.

3 & 4 Copula superueniens post dispensationem ab Or- Barbos. Apost. Decis. Sum. dinario factam non obstat validitati matrimonij, de eadem materia, & in alio euentu num. 4.*

5 Decretum apponi solitum in litteris dispensationum vt nihil muneris, aut sponte oblati accipi possit pro illarum executione, quomodo intelligendum.

6 Litteræ in forma dignum, & dispensationes sunt committenda illi, cui mandata est iurisdictio, visitatio, correctio, &c.

7 Prioratus quando est nullius diœcesis, & quasi Episcopalem iurisdictionem habet Prioris committi possunt dispensationes Matrimoniales.

8 Vicarius Capitularis non potest expedire dispensationes Matrimoniales directas Episcopo, seu eius Vicario generali.

9 Notarius pro examinandis testibus, & sumendis alijs informationibus in dispensationibus Matrimonialibus, quam mercedem accipere valeat, ostenditur.

10 Episcopis vicinioribus non sunt committenda dispensationes Matrimoniales si contrahentes sunt subditi alicuius inferioris nullius diœcesis, & iurisdictionem quasi Episcopalem habentis.

11 Impedimento iustitia publica honestatis in primo gradu ex quibus causis concedatur dispensatio ad celebrandum matrimonium.

12 Dispensatio ex quibus causis mulieri concessa pro matrimonio contrahendo cum fratre mariti defuncti.

Dispensationes Matrimoniales.

COLLECT. CCLVII.

1 Dispensationibus Matrimonialibus pro coniunctis in diuersis gradibus consanguinitatis vel affinitatis ex eodem stipite prouenientibus statuit Pius IV. const. 137. vt exprimerentur etiam gradus propinquiores, & non solum remotiores, alias dispensationes essent nullæ. Postmodum Pius V. constit. sua incip. Sanctissimus de anno 1566. in fauorem Matrimonij decernit, vt de cætero in dispensationibus pro consanguinitate & affinitate, aut mixtis ex eodem stipite (dummodò non attingant primum gradum, super quo nunquam intendit dispensare) attendatur gradus remotior, qui secum trahat propinquiorem. Idem seruari mandat in commissionibus, & litteris factis Ordinarijs, sufficit enim exprimere remotiorem gradum, obtentis tamen postea litteris declaratorijs super propinquiore. Refert Scort. in selectas summorum Pont. Constitutiones epit. 94. & latè Ego ipse in votis decis. Canon. lib. 1. voto 3.

2 Dispensatio matrimonialis subreptitia est, si inter consanguineos, vel affines, aut spirituali cognatione coniunctos carnalis copula præcessisset, cuius mentionem in supplicatione non fecissent, propterea quod tales consanguinei, affines, vel cognati spirituales per hanc carnalem copulam redditi sunt inhabiles ad contrahendum Matrimonium, ex eo quod dicuntur commisisse incestum, qui impedit incestuosos contrahere Matrimonium: ideo pro validitate dispensationis super gradu prohibito necessaria est de iure expressio copulæ carnalis, prout stylus Curiæ obseruat. *Sacra Cong. Concil.* cuius meminerunt Nicol. Garc. de benefic. part. 8. cap. 3. numer. 66. Additio ad Nauarr. consf. 9. de consang. & affin. in nou. Quarant. in summ. Bullarij verbo Matrimoniales dispensationes numer. 13. vers. quibus expletis, Marc. Anton. Genuens. in pract. Archiep. Neapol. cap. 25. numer. 4. Sanch. de Matrim. lib. 8. disput. 25. numer. 7. Hurtado eod. tract. disput. 26. numer. 22. Rebell. de obligat. iustit. part. 2. lib. 4. in declarat. *Sacra Congregat.* numer. 122. & 149. Latè plures referens. Ego ipse in

P 2 votis

veris decisiuis canon.lib.2.voto 17. num. 59.

3 Dispensatio redditur nulla ex copula præcedente dispensationem si de ea non fuerit facta mentio in supplicatione, copula verò superueniens post dispensationem ab Ordinario factam, non impedit matrimonij validitatem. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. de benef. part.8.cap.5.num.70.in fine.

4 Dispensationis litteras super gradu prohibito obtinentes si eis non præsentatis contraxerunt, vel se carnaliter cognouerunt, noua egent dispensatione. Si verò sic consanguinitatis, vel affinitatis gradu coniuncti carnale commercium simul habuerunt, eoque expresso litteras à Sede Apost. quibus Ordinario dispensatio committebatur, obtinuerunt, easque illi præsentarunt, & veritate causæ probata dispensationem assequuti sunt, & deinde non contracto adhuc Matrimonio, se iterum carnaliter cognouerunt, noua non requiritur dispensatio. *Sacra Cong. Conc. sub die* 12. *Ianuary* 1606. quam refert Aldan. in compendio canon. resolut. lib.1. tit.8.num.61.

5 Dispensationum in litteris decretum apponi solitum, vt nihil muneris, aut sponte oblati accipi possit pro illarum executione, ita intelligendum est, vt neque Ordinarius ipse neque Vicarius quicquam prorsus pro mercede laboris, quem ea in re susceperit, capere possint. *Sac. Congr. Conc.* penes Zerol. in praxi Episcop. p.2. verbo dispensatio §.1.

6 Dispensationes Matrimoniales, & litteræ in forma Dignum, sunt committendæ illi, cui mandata est iurisdictio, visitatio, correctio, & superioritas, etiam quoad institutionem, præsentationem, & nominationem. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. de benefic. p.9.c.2. num. 145.

7 Dispensationes Matrimoniales, & alia huiusmodi Priori sunt committendæ, si Prioratus sit nullius diœcesis, & quasi Episcopalem iurisdictionem habeat. *Sacra Congregat. Concil.* de qua Nicol. Garc.d. p.9.c.2. num.144.

8 Dispensationes Matrimoniales directæ Episcopo, & eius Vicario Generali si Sedes vacare contingat, non possunt per Vicarium Capitularem expediri contra Sanch. de Matrim. lib.8. disp.27. num. 29. censuit *Sacra Congregat. Conc. sub die* 24. *May* 1621. quam adducit Aldan.d.tit 8.num.62.

9 Dispensationes Matrimoniales adeò gratis concedendæ sunt quod etiam Ordinarij, quibus hæ dispensationes committuntur, suum officium gratis præstent, itaut nec ipse Vicarius aliquid accipiat pro mercede. Notarius verò pro examinandis testibus, & sumendis cæteris confirmationibus quartam partem aurei, seu ducati accipere possit; pro litteris verò absolutionum, & dispensationum in foro Conscientię tantum nihil à quoquam accipi possit, vt Romæ fit. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. de benefic. p.8. cap 1. num.102.

10 Dispensationes Matrimoniales, & aliæ quæcunque quæ subditis inferiorum Episcopis à Sede Apost. conceduntur, si eas extra Romanam Curiam committi contigerit, & illi inferiores nullius diœcesis existant, & iurisdictionem quasi Episcopalem habeant, eisdem inferioribus, non autem viciniorbus Episcopis sunt committendæ. *S Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. de benefic. p.9. cap.2. num.142.

11 Dispensatio petita celebrandi Matrimonium non obstante impedimento iustitiæ publicæ honestatis in primo gradu conceditur, attenta copula subsequuta, propter quam mulier diffamata remanebat, & stante quod ad copulam deuentum non fuerit sub spe faciliorem reddendi dispensationis gratiam, & in forma pauperum, vt petebatur, & iniunctis pœnitentijs salutaribus. *Sacra Congr. Conc. in Cauesana* 27. *Iulij* 1626. quam citat Aldan.d.tit.8.num.65.

12 Dispensatio concessa fuit cuidam mulieri pro contrahendo matrimonio cum fratre mariti defuncti stante matrimonio rato, & non consummato, & quod mulier post mortem viri cognita fuit, & prægnans reddita ab huiusmodi fratre cum periculo necis, & infamię. *Sacra Congr. Conc. in Camen* 17. *Nouembris* 1629. quam allegat Aldan.d.tit.8.num.67.

SVMMARIVM.

1 *Capellania cum distributionibus quotidianis arguit residentiam in choro, at incompatibilitatem cum alio beneficio residentiam requirente.*

2 *Pensione grauari non possunt distributiones quotidianæ, nisi expressis verbis à Pontifice concedatur.*

3 *Absentes in illis tribus mensibus à Concil. Trid. concessis distributiones quotidianas percipere non possunt.*

4 *Senibus & legitimè impeditis debentur distributiones quotidianæ si interesse non possint nocturno tempore quo Matutinæ Horæ ex consuetudine recitari solent.*

5 *Absens à choro occasione seruitij curæ eius canonicatui annexa lucratur distributiones quotidianas.*

6 *Priuato iniustè debentur distributiones quotidianæ, & cætera emolumenta.*

7 *Interuenientes Episcopo celebranti Pontificaliter in ciuitate, vel in suburbijs lucrantur distributiones quotidianas.*

8 *Canonicus, qui lumen oculorum amisit, distributiones quotidianas lucratur.*

9 *Carceratus indebitè lucratur distributiones quotidianas.*

10 *Romæ carceratus, vel ibi ex causa detentus non amittit distributiones.*

11 *Romam accedens pro seruitio Episcopi, vel ad visitanda limina, gaudet distributionibus quotidianis.*

12 *Prabendam Theologalem obtinens, distributiones percipit quotidianas omnibus illis diebus, quibus lectionem habet, quamuis choro non intersit.*

13 *Absens canonicus pro euidenti Ecclesiæ vtilitate distributiones quotidianas lucratur, dummodo non sit ei constitutum salarium.*

14 *Prouiso ab Ordinario Cardinale vigore indulti debentur distributiones, pro tempore quo Ecclesiæ inseruiuit, & possessionem habuit, etiamsi postea detegatur quod prouisio fuerit inualida.*

15 *Possessionem canonicatus obtinens vigore ordinariæ prouisionis, & deinde coactus prouisionem Apostolicam obtinere, & primæ renunciare, nihilominus distributiones lucratur.*

16 *Professionem Fidei non faciens si resideat, distributiones lucratur.*

17 *Infirmus distributiones quotidianæ debentur.*

18 *Canonicus qui ex facto Principis temporalis loci residere non potest lucratur distributiones.*

19 *Inseruientes suo Episcopo debent percipere distributiones, si in eis omnes canonicatus redditus consistant.*

20 *Beneficiatis, seu Capellanis ægrotis debentur distributiones, non tamen eleemosynæ pro Missis.*

21 *Dispensatus à Papa circa ætatem pro obtinendo canonicatu in Cathedrali lucratur distributiones & vocem in capitulo.*

22 *Coadiuto canonico debentur distributiones, infirmo, absente, vel non seruiente coadiutore.*

23 *Impedito legitimè debentur distributiones.*

24 *Canonicus procurator capituli, & pro negotijs capituli assistens lucratur distributiones.*

25 *Canonicus de homicidio inquisitus & intra annū comparēs, si postea innocens declaretur, lucratur distributiones.*

26 *Missam conuentualem, seu de die non cantantes minimè lucrantur distributiones.*

27 *Infirmo vel alias legitimè impedito quando habet coadiutorem, non debentur distributiones.*

28 *Congregationibus Capitularibus interessentibus non debentur distributiones si id faciant tempore, quo diuina celebrantur.*

29 Co-

29 *Coadiutoribus non debentur distributiones, quæ dantur Præbendatis quando aliquas Missas celebrant, nisi quando celebrant pro ipsis coadiutis.*

30 *Vicario generali Canonico non debentur distributiones nisi sedeat, & incedat cum suo habitu.*

31 *Missis priuatis Episcopo inseruiens non lucratur distributiones.*

32 *Episcopo Cardinali pro caudatario inseruiens Canonicus non gaudet distributionibus.*

33 *Cubiculario Canonico ad bussulam Sanctissimi non debentur distributiones.*

34 *Vicarij in officio inseruiens Episcopo non lucratur distributiones.*

35 *Canonico in publica vniuersitate docenti Ius Canonicum non debentur distributiones.*

36 *Missam celebrantes dum diuina officia recitantur distributionibus non gaudent.*

37 *Canonico, qui ex causa pestis absuerit non debentur distributiones, nisi secus consuetudine obtentum fuerit.*

38 *Canonico qui fuit Romæ pro negotijs Capituli contra Episcopum non debentur distributiones.*

39 *Examinatores Canonici si propter examen in choro Horis Canonicis non assistant, non lucrantur distributiones.*

40 *Canonici non lucrantur distributiones nisi in choro, processionibus, alijsque actibus proprio Canonicali habitu vtantur.*

41 *Episcopum comitantes Canonici non lucrantur distributiones.*

42 *Canonicis, quibus vti Canonicis non incumbit onus audiendi Confessiones. si pro his audiendis absint à choro. non lucrantur distributiones.*

43 *Horis Canonicis omnibus debent assignari distributiones. quæ accepta fuerunt in tertia parte fructuum.*

44 *Episcopo non licet aliquo prætextu, donare, relinquere, aut quauis collusione remittere alicui distributiones amissas.*

Distributiones quotidianæ.

COLLECT. CCLVIII.

1 Distributiones quotidianæ cuiuslibet capellaniæ arguunt residentiam in choro, ac proinde incompatibilitatis est cum beneficijs residentiam requirentibus. *S. Cong. Conc.* teste Armendar. in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 4. tit. 7. de benef. incompatib. num. 63.

2 Distributiones quotidianæ ne deteriores fiant, pensione grauari non possunt, nisi expressis verbis à Pontifice concedatur. *Sacra Cong. Conc.* attestante Nicol. Garc. de benef. p. 1. cap. 5. nu. 390.

3 Distributiones quotidianas percipere non possunt absentes in illis tribus mensibus à Concilio concessis. *S. Cong. Conc. sub die 3. Augusti 1686.* referente Gonzal. ad reg. 8. Cancel. §. 7. proœm. num. 182.

4 Distributiones quotidianæ debentur senibus, & legitimè impeditis, si nocturno tempore, quo Matutinæ Horæ ex consuetudine recitari solent, interesse non possint, & Capitulum de huiusmodi impedimento iudicare poterit. *Sacra Cong. Rit. in Mazarien. 20. Decembris* 1605. penes Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 3. tit. 10. num. 43. Et iterum distributiones quotidianas percipit senio ita confectus vt residere, & interesse Diuinis non possit, modo aliàs interesse consueuerit. *Sacra Cong. Conc.* testibus Franc. Leone in thesauro fori ecclesf. part. 3. cap. 2. num. 27. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 23. l. 2. §. 2. de resider. Canon. n. 79. quos cum alijs refero de officio & potest. Episcop. par. 3. alleg. 53. n. 164. Et iterum distributiones quotidianæ debentur senio confectis, si soliti residere, ac etiam infirmis ex propria culpa & peccato, & detentis in carceribus, non tamen ob propriam culpam. *Eadem Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. de benef. part. 3. cap. 2. num. 362.

5 Distributiones quotidianas lucratur Canonicus à choro absens occasione seruitij curæ eius Canonicatui annexæ, tanquam si esset præsens, ideoque Episcopus curam animarum eidem Canonico auferre, & Mansionatio sibi, eiusque successoribus beneuiso conferre non debet. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in Lauden. 24. Nouembris* 1617. cuius memini de Iure eccles. vniuerso lib. 3. c. 18. num. 46.

6 Distributiones quotidianæ & fructus, cæteraque emolumenta, quæ præsentibus tantum & interessentibus lucri causa fieri consueuerunt priuato iniustè debentur pro toto eo tempore, quo ob dictam priuationem munera suo beneficio incumbentia obiret, atque Horis Canonicis interesse non potuit. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. 26. Maij 1625. & Sacra Congreg. Conc. in Aquilana 21. Iunij eiusdem anni,* quarum memini d. lib. 3. cap. 18. num. 77.

7 Distributiones quotidianas lucrantur inseruientes Episcopo celebranti Pontificaliter in ciuitate, vel in Suburbijs, non autem in alio loco, vel comitantes in visitatione. *Sacra Cong. Conc. sub die 17. Maij* 1600. quam refert Aldan. d. lib. 3. tit. 10. num. 44.

8 Distributiones quotidianas, & cætera emolumenta lucrari debet Canonicus, qui lumen oculorum amisit, & propterea Missas celebrare, & diuina officia recitare non potest, perinde ac si ille interesset. *Sacra Cong. Conc. 20. Iulij* 1619. quam citat Aldan. d. titul. 10. num. 45. Et iterum Canonicus post adeptum Canonicatum vtroque lumine orbatus distributiones lucratur absque eo quod intersit Diuinis. *Sacra Cong. Concil. sub die 26. Ianuarij* 1616. de qua idem Aldan. d. titul. 10. num. 46.

9 Distributiones quotidianas lucratur iniustè carceratus. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. sub die 5. Decembris* 1600. penes Aldan. d. tit. 10. num. 47. & iterum Nicol. Garc. de benef. part. 3. cap. 2. num. 362. vbi etiam ex *Sacra Congr. Conc. in Bracharen. 27. Iulij* 1570. addit quod si condemnatus fuerit, & appellet, interim non percipiet distributiones, sed si in secunda instantia obtinuerit, omnia recuperabit. Et iterum. Distributiones quotidianæ, consuetudine contraria non obstante, debentur Canonico totius temporis, quo propter denegationem distributionum in tempore indebitæ carcerationis absuit à residentia. *Sacra Congregat. Concil. sub die 19. Maij* 1626. cuius memini de Canon. cap. 24. nu. 42.

10 Distributiones debentur Canonico pro tempore, quo fuit Romæ carceratus, vel ibi ex causa detentus. *Sacra Congregat. Concil. in Lancianen. 6. Februarij & 8. Maij* 1627. quam allegat Aldan. d. titul. 10. numer. 48.

11 Distributionibus quotidianis gaudet Canonicus, qui accedit Romam pro seruitio Episcopi, qui venit ad visitanda limina Apostolorum, etiam quod dictus Canonicus veniat post Episcopum, non autem simul. *Sacra Cong. Conc. sub die 9. Septembris* 1623. quam adducit Aldan. d. tit. 10. num. 49. Et iterum. Distributiones lucrantur ex decreto Sixti V. Canonici missi ab ipsorum Episcopis ad limina Apostolorum eorum nomine. *Sacra Congr. Concil.* teste Nicol. Garc. de benef. part. 3. cap. 2. num. 348.

12 Distributiones quotidianas quamuis lucrari minimè debeat obtinens Præbendam Theologalem, si diuinis non intersit, etiam eo die, quo lectionem habet, vt tamen diligentiùs huic muneri præstantissimo Scolasticus Theologalem obtinens vacare queat, illi conceditur vt deinceps omnibus illis diebus, quibus huiusmodi munere functus fuerit, distributiones quo-

tidianas percipiat, quamuis choro non intersit. *Sacra Congr. Conc. in Oriolen. 5. Augusti* 1616. de qua Aldan. d. tit. 10. num. 50.

13 Distributiones quotidianas lucratur Canonicus absens pro euidenti vtilitate suæ Ecclesiæ dummodò non sit ei constitutum salarium. *Sacra Congr. Conc. sub die 31. Ianuarij* 1603. teste Aldan. d. tit. 10. num. 51. Et iterum. Distributiones quotidianas lucratur absens pro euidenti Ecclesiæ vtilitate, præcipuè stante consuetudine quod Canonicus missus à Capitulo pro aliquo seruitio ipsius Ecclesiæ, seu Capituli percipiat omnes fructus, & quotidianas distributiones. *Sacra Cong. Concil.* testibus Nicol. Garc. de benef. par. 3. cap. 2. num. 362. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. titul. 23. l. 2. §. 2. de residcot. Canon. num 73. & 95. quos cum alijs refero de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 53. num. 171.

14 Distributiones debentur prouiso ab Ordinario Cardinale vigore indulti pro tempore, quo Ecclesiæ inseruiuit, & possessionem habuit vigore huius prouisionis, etiamsi postea detegatur quod prouisio fuit inualida, & quod pertinebat ad Papam, quia beneficium erat de iurepatronatus Sedis Apost. *Sacra Congr. Concil. in Ferrarien. 21. Augusti* 1627. quam citat Aldan. d. titul. 10. num. 52.

15 Distributiones quotidianæ debentur illi, qui post habitam possessionem Canonicatus vigore Ordinariæ prouisionis, & seruitium aliquorum mensium in Cathedrali coactus fuit capere nouam prouisionem Apostolicam, & primæ renuntiare, ex eo quod detectum fuit prouisionem spectasse ad Papam, & benè lucratur easdem distributiones pro tempore, quo Ecclesiæ, & choro inseruiuit. *Eadem S. Congreg. Conc. in dicta Ferrarien.*

16 Distributiones quotidianas seruiens facit suas, licet professionem Fidei non emiserit. *Sacra Congregat. Concil.* referente Nicol. Garcia de benef. part. 3. cap. 3. num. 60.

17 Distributiones quotidianæ debetur infirmis propter infirmitatem diuinis Officijs non interessentibus. *Sacra Congreg. Concil.* penes Nicol. Garc. d. part. 3. cap. 2. num. 362.

18 Distributiones quotidianas lucratur Canonicus, qui ex facto Principis temporalis loci residere non potest, sed interea debet curare Canonicatum resignare, vel permutare, aut rationem aliquam inire, qua & suæ, & Ecclesiæ indemnitati consultum sit. *Sacra Congr. Conc. in Carpen. 17. Septembris* 1616. quam citat Sellius in select. Canon cap. 36. num. 48.

19 Distributiones quotidianas debent percipere Canonici suo Episcopo inseruientes [illegible] omnes Canonicatus redditus consistant. *Sacra Cong. Conc. in Gallien. 29 Iulij* 1628. in resp. ad dub. 4. de qua per Sellium d. cap. 36. num. 49.

20 Distributiones quotidianæ, non tamen eleemosynæ pro Missis debentur ægrotis beneficiatis, seu Capellanis in Parochiali ordinatis ad titulum talium beneficiorum, quæ habent fructus certos, & incertos consistentes in distributionibus, & in eleemosynis, quæ larguntur pro Missis. *Sacra Congr. Conc. in Tarraconen. 12. Augusti* 1628. referente Sellio d. cap. 36. num. 50.

21 Distributiones quotidianas dum Diuinis interest, lucratur, ac vocem in Capitulo habet dispensatus à Papa circa ætatem pro obtinendo Canonicatu in Cathedrali. *Sacra Congr. Conc. in Reatina 10. Iulij 1627. & in Montis Politiani 13 Ianuarij 1629. & in sancti Miniati 15. Septembris* 1629. quarum meminit Bonsadin. in thesauro ecclesiast. decis. resol. 2. num. 13.

22 Distributiones quotidianæ debentur Canonico coadiuto, infirmo, absente, vel non seruiente coadiutore. *Sacra Cong. Concil. in Vrbeuetana 9. Nouembris* 1628. penes Bonsadin. d. resol. 2. num. 15.

23 Distributiones quotidianæ debentur legitimè impedito, pro illo tempore, quo impeditus fuit inseruire. *Sacra Congr. Conc. in Alexandrina 7. Septembris* 1630. apud Sellium d. cap. 36. num. 51.

24 Distributiones quotidianas habere debet Canonicus procurator Capituli, & pro illius negotijs assistens. *Sacra Congr. Conc. in Saonen. 21. Augusti* 1604. vbi etiam quod huic procuratori reficiendæ fuit expensæ factæ in itinere, quam citat Sellius d. cap. 36. num. 52.

25 Distributionibus quotidianis gaudere debet Canonicus, qui inquisitus de homicidio & factus contumax infra annum comparuit, & factis defensionibus in carceribus, fuit absolutus, & innocens declaratus, ab ea die scilicet eas lucratur, qua se præsentauit in carceribus, non verò antea, tempore scilicet, quo fuit contumax. *Sacra Cong. Conc. sub die 10. Nouembris* 1618. quam adducit Sellius d. cap. 36. num. 53.

26 Distributiones quotidianas non lucrantur Canonici quando non cantant Missam Conuentualem, seu Missam de die. *Sacra Cong. Rit. in Fauentina 25. Iulij 1611. & in Vrbinaten. 4. Iulij* 1615. quas refert Aldan. d. tit. 10. num. 54.

27 Distributiones quotidianæ non debentur Canonico infirmo, vel aliàs legitimè impedito quando habet coadiutorem, sed si coadiutor non resideat, punctatur tamen in damnum ipsius coadiutoris. *Sacra Cong. in Patauina 8. May 1617. & in Colimbrien. 16. Septemb.* 1616. quarum meminit Aldan. d. tit. 10. num. 55.

20 Distributiones quotidianæ non debentur interessentibus congregationibus Capitularibus tempore, quo Diuina celebrantur. *Sacra Cong. Rit. in Vlixbonen. 17. Nouembris* 1600. de qua Sellius d. cap. 36. num. 54. Et iterum. Distributiones quotidianas nequaquam lucrantur Canonici Capitulum habentes eo tempore, quo diuina Officia celebrari debent, pro illis horis, quibus Diuinis non interfuerunt. *Sacra Congr. Conc. in Oriolen. 27. Maij* 1632. in resp. ad 11. referente Bonsadin. in thesauro eccles. decis. resol. 2. num. 16.

29 Distributiones, quæ dantur Canonicis, vel Præbendatis propriç Ecclesię, quando aliquas Missas celebrant, non debentur coadiutoribus, nisi quando celebrant pro ipsis coadiutis. *Sacra Cong. Rit. in Patauina 3. Decembris* 1616. penes Sellium d. c. 36. num. 57.

30 Distributiones quotidianas non lucratur Vicarius generalis quando est Canonicus, nisi sedeat, & incedat cum suo habitu, & in suo loco ordinario, ac si non esset Vicarius. *Sacra Congreg. Rit. in Gallipolitana 11. Decembris 1613. & in Casalen. 5. Iulij 1614. & in Clomacen. 4. Iulij 1615. & in Sutrina 1. Octobris 1616. & in Oritana 4. Aprilis* 1620. Idem de Canonicis Protonotarijs, *eadem sacra Congreg. in Molfeten. 7. Augusti* 1621. quas omnes refert Bonsadin. d. resol. 2. num. 17.

31 Distributiones quotidianas non lucratur Canonicus inseruiens Episcopo in Missis priuatis. *Sacra Congregat. Concil. sub die 17. Martij* 1619. apud Sellium d. cap. 36. num. 58.

32 Distributionibus, & fructibus non gaudet in absentia Canonicus Collegiatæ Ecclesiæ, dum seruit Episcopo Cardinali pro caudatario. *Sacra Congregat. Concil. in Viterbien. 12. Aprilis* 1617. penes Aldan. d. tit. 10. n. 57.

33 Distributiones quotidianæ non debentur Canonico cubiculario ad bussulam Sanctissimi, & propterea absenti à residentia. *S. Congr. Conc. in Reatina 13. Nouembris* 1627. de qua meminit Aldan. d. tit. 10. n. 58.

34 Distributiones quotidianæ non debentur Canonico inseruienti Episcopo in officio Vicarij, etiam pro illis Horis, quib. ratione officij Vicariatus nō inseruiuit choro etiamsi à tempore immemoriali obseruatum sit vt debeantur *S. Congr. Conc. in Bitecten. 18. Decembris* 1627. quam adducit Sellius d. c. 36. num. 60.

35 Distributiones quotidianæ non debentur Canonico in

in publica Vniuersitate docenti, si in choro non intersit, quamuis omnes redditus in distributionibus quotidianis consistant. *S. Cong. Conc. in Limana 18. Decembris* 1617. cuius meminit Ioan. de Solorzano de iure Indiarum tom. 2. lib. 3. c. 14. num. 4.

36 Distributiones quotidianas non lucrantur Canonici celebrantes dum diuina Officia recitantur, nisi ad celebrandum compulsi, aut iussi fuerint ab eo, ad quem pertinet. *Sac. Cong. Conc. in Callien. 29. Iuly 1628. & in Oscolen. 27. Martij* 1632. in resp. ad 14. quarum meminit Bonfadin. d. resol. 2. nu. 20.

37 Distributiones quotidianæ non debentur Canonico, qui ex causa pestis absfuerit, nisi pestis grassetur, & probetur legitima consuetudo quod distributiones huiusmodi dari consueuerunt absentibus ex iusta causa: quando autem pestis dicatur grassari, vt sit iusta causa absentiæ, relinquendum est arbitrio Episcopi. *S. Cong. Conc. in Mediolanen. 9. Nouembris* 1630. vt per Bonfadin. dict. resolut. 2. num. 21.

38 Distributiones quotidianæ non debentur Canonico, qui fuit Romæ pro negotijs Capituli contra Episcopum. *Sacra Congregat. Conc. in Auellina 16. Aprilis* 1633. penes Bonfadin. d. resol. 2. num. 22.

39 Distributiones quotidianas non lucrantur Canonici examinatores propter examen, nisi assistant in choro Horis Canonicis. *S. Cong. Rit. in Lamacen. 17. Maij* 1607. quam adducit Sellius d. c. 36. nu 62.

40 Distributiones quotidianas non lucrantur Canonici nisi in choro, processionibus, alijsque actibus proprio Canonicali habitu vtantur. *Sacra Congr. Rit. in Meliten. 7. Augusti* 1621. referente Sellio d. c. 36. num. 63.

41 Distributiones quotidianas non lucrantur Canonici commutantes Episcopum. *S. Cong. Concil. in Caietana, 24. Iulij* 1632. apud Sellium d. c. 36. nu. 64.

42 Distributiones quotidianas non lucratur si absit à choro pro confessionibus audiendis quando illi non incumbit vti Canonico onus illas audiendi. *S. Congreg. Conc. sub die 22. Iunij* 1624. cuius memini in tract. de Canon. & Dignit. c. 14. nu. 6. in fine.

43 Distributiones quotidianæ, quæ acceptæ fuerunt in tertia parte fructuum Dignitatum alicuius Ecclesiæ, assignari debet non duobus tantum Horis canonicis, sed etiam reliquis omnibus alijs, quibus qui non interfuerit, distributiones amittit. *S. Cong. Conc.* de qua memini de Iure eccles. vniu. lib. 3. c. 18. nu. 15.

44 Distributiones quotidianas non licet Episcopo aliquo prætextu donare, relinquere, aut quauis collusione remittere alicui, qui vel ab Ecclesiæ seruitio absfuerit, vel alio quouis modo eas legitimè amittere debeat, nec fas est culpam illas capere, & si acceperit, suas non faciet, sed eas omnino restituere cogendus est distribuendas fabricæ Ecclesiæ quatenus indigeat, aut alteri pro loco, arbitrio Episcopi. *S. Cong. Conc.* quam adducit Sellius d. cap. 36. nu. 65.

SVMMARIVM.

1 *Professione Fidei præmissa Doctor creandus est.*
2 *Parochialis ab examine nullus excusatur quamuis sit Doctor, seu licentiatus in Theologia, seu Iure Canonico.*
3 *Vicarius Capituli Sede vacante Doctor aut licentiatus, vel quantum fieri potest idoneus debet eligi.*
4 *Vicarius Episcopi demortui si non fuerit, Doctor non debet confirmari à Capitulo sede vacante.*
5 *Vicarius Capitularis necessariò est eligendus vnus ex Doctoribus existentibus in Capitulo.*
6 *Vicarius Sedis vacantis non potest esse Doctor Theologus.*
7 *Vicarius Capitularis debet esse Doctoratus in aliqua vniuersitate, non verò à persona priuata.*
8 *Præeminentia nulla datur inter Canonicos, & Presbyteros ratione Doctoratus.*
9 *Gradus Doctoratus non facit quod Presbyter Ordine posterior præcedat alijs prioribus non doctoribus.*
10 *Canonicos ab oneribus Canonicalibus non eximit gradus Doctoratus.*
11 & 12 *Priuilegijs de perceptione fructuum Præbendarum & beneficiorum suorum in absentia gaudent docentes Sacram Scripturam, vel Ius Canonicum in publica vniuersitate. Quamuis Præbendæ, quas obtinent, sita sint in Cathedrali eiusdem ciuitatis, vt num. 12.*

Doctor, Doctoratus, Docentes.

COLLECT. CCLIX.

1 DOctor creari nemo potest nisi præmissa Fidei professione, nec ea non præmissa cæteri cuiuscunque facultatis professores tam electi quàm eligendi illas exercere possunt. Pius IV. constit. 88. incip. In sacrosancta Idib. Nouembris 1564. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 128. alias pag. 96.

2 Doctor seu Licentiatus in Theologia, siue in Iure Canonico, & in publica Vniuersitate graduatus, non excusatur ab examine quando petit prouideri de aliqua Ecclesia Parochiali. *S. Cong. Conc.* testibus Nicol. Garcia de benef. p. 2. c. 2. n. 103. Piasec. in praxi Episcop. p. 2. c. 5. num. 19.

3 Doctor, aut Licentiatus in Iure Canonico, vel quantum fieri potest, idoneus debet eligi Vicarius Capituli Sede vacante, aliàs electio est irrita & nulla. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. de Benefic. part. 5. cap. 7. num. 10.

4 Doctor si non fuerit Vicarius Episcopi demortui non debet confirmari à Capitulo Sede vacante. *Sacra Cong. Conc.* cuius meminit Sborz. in addit. ad suum tract. de officio Vicarij lib. 1. q. 36. num. 12. & q. 55. sub num. 2.

5 Doctoribus existentibus in Capitulo necessariò vnus ex illis in Vicarium est eligendus, alias deputatio ad Metropolitanum deuoluitur. *S. Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. in addit. ad suum tract. de benef. p. 5. c. 7. num. 12.

6 Doctor Theologus non potest esse Vicarius Sede vacante. *Sacr. Cong. Conc. sub die 28. Augusti* 1621. cuius memini in tract. de Canon. & Dignitat. cap. 41. nu. 55.

7 Doctorari debet in aliqua vniuersitate, non verò à persona priuata eligendus in Vicarium Capitularem. *Sacra Cong. Conc. sub die 19. Septembris* 1620. de qua memini d. cap. 42. num. 51.

8 Doctoratus ratione nulla datur præeminentia inter Canonicos, & Presbyteros, sed tantum ratione Ordinis, & antiquitatis. *S. Congr. Rit. in Montis Regalis 19. Martij* 1611. quam citat Sellius in selectis Canon. cap. 19. num. 6.

9 Doctoratus gradus non facit quod Presbyter Ordine posterior præcedat alijs prioribus non Doctoribus. *S. Cong. Rit. in terra Corigliensi in Sicilia 19. Martij 1611. & in Famen. Sancti Constantij 4. Iulij 1615. & in Catanien. 30. Ianuarij 1616. & 19. Ianuarij 1619. & 22. Augusti 1620. & in Nucerina terra Guald. 19. Ianuarij 1619. & in Cephaluden. eadem die & anno, & 30. Mart. 1621. & in Messanen. terra Gagliani 20. Aprilis 1619.* quas refert Sellius d. cap. 19. num. 7.

10 Docentes sacram Scripturam seu Theologiam, dum publicè in scholis docuerint, gaudent priuilegijs de perceptione fructuum Præbendarum, & beneficiorum suorum in absentia, quamuis ab Episcopo licentiam non obtinuerint, dum tamen conducti sint ab Vniuersitate *Sacra Cong. Concil.* attestante Nicol. Garc. de benefic. p. 3. cap. 2. n. 559.

Docen-

11 Docentes Ius Canonicum in publica vniuersitate, priuilegijs de percipiendis in absentia Præbendarum suarum fructibus gaudent, & potiuntur, quamuis Præbendæ, quas obtinent, sitæ sint in Cathedrali eiusdem ciuitatis, in qua publici Lectoris munere funguntur. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. in addit. ad suum tract. de benefic. p. 3. cap. 2. num. 85.

SVMMARIVM.

1 *Confraternitates Doctrinæ Christianæ ab Ordinarijs locorum erigendæ.*
2 *Confraternitas doctrinæ Christianæ Indulgentias consequitur.*
3 *Ordinarius non potest mulctis, & pœnis etiam in casu notabilis negligentiæ cogere pueros ad discendam Doctrinam Christianam.*
4 *Regulares, qui extra claustra degunt causa docendi Doctrinam Christianam, possunt ab Episcopo visitari & corrigi Iesuitis exceptis.*
5 *Parochi si non doceant Christianam Doctrinam, non potest Episcopus eis comminari pœnam peccati mort. sed eos debet obstringere per viam præcepti pœnalis.*
6 *Matrimonium prohiberi non potest non ad discentibus Doctrinam Christianam.*

Doctrina Christiana.

COLLECT. CCLX.

1 DOctrinæ Christianæ Confraternitates ab Ordinarijs locorum ad pueros in Christiana Fide erudiendos erigi iussit Pius V. constit. 137. incip. Ex debito 6. Octobris 1571. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 348. alias pag. 261. in nouiss. impress. Gregorius XIII. constitut. sua incip. illius, & constitut. incip. Sanctissimus de anno 1576. apud Scorria in selectas summorum Pont. constitutiones epit. 123. & 124.

2 Doctrinæ Christianę confraternitatibus Indulgentias concessit Paulus V. constit. 36. incip. Ex credito 6. Octobris 1607. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 225. alias pag. 165. in nouiss. impress.

3 Doctrinam Christianam ad discendam non potest Ordinarius mulctis, & pœnis, etiam in casu notabilis negligentiæ, aut contumaciæ cogere pueros. *Sacra Congreg. Conc.* teste Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verbo Doctrina Christiana §. 3. quem refero de officio, & potest. Parochi cap. 15. n. 6.

4 Doctrinam Christianam docendi causa qui extra claustra degunt Regulares, possunt ab Episcopo visitari, & corrigi. *Sacra Congreg. Concil. in Malinen. de anno* 1626. Quod locum non habet in Patribus Societatis IESV qui munere docendi doctrinam Christianam funguntur, dum tamen habeant illis in locis Superiores, qui curam ipsorum gerant, & apud quos se recipiant, iuxta regulæ institutum viuentes. *Sacra Congr. Conc. in Limen* 17. *Iunij* 1591. quam refert Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 2. tit. 14 n. 8.

5 Doctrinam Cristianam si non docuerint Parochi, non potest Episcopus illis comminari pœnam peccati mort. sed eos per viam præcepti pœnalis debet obstringere. *Sacra Congreg. Episcop. & Regular. in Bergomen.* 22. *Nouembris* 1592. cuius memini de officio, & potest. Parochi cap. 15. n. 3.

6 Doctrinam Christianam non addiscentibus Matrimonium prohiberi non potest, sed contra eos admonitionibus comminatorijs est procedendum. *Sacra Cong. Episcopor. Regul. sub die 6. Martij* 1588. de qua mentionem feci d. tract. cap. 21. n. 3.

Domini temporale.

COLLECT. CCLXI.

1 DOminis in Ecclesijs suæ iurisdictionis permittitur sedes, genuflexorium, & postergale extra presbyterium, & thurificari debent duobus ictibus, & habere pacem cum aliquo instrumento iusta dispositionem Cæremonialis & adorare, ac venerari Sanctissimum Sacramentum in eius eleuatione extra presbyterium. *Sacra Congr. Rit. in Bouenen.* 2. *Martij* 1630. & *in Triuicana* 12. *Februarij* 1633. & *in alia Bouinen.* 5. *Martij* 1633. quarum memini in tract. de Canonici & Dignitat. c. 34. n. 32. in medio.

Dominica dies.

COLLECT. CCLXII.

DOminica dies venit appellatione festi nouem lectionum. *Sacra Congr. Rit. in Conchen.* 12. *Martij* 1618. cuius meminere Aldan. in compendio Canonicar. resol. lib. 1. tit. 1. n. 39. Gauant. in rub. Breuiarij sect. 7. cap. 12. vers. dices. Sellius in selectis Canonic. cap. 31. num. 26.

De Dominica Gauant. in rubricas Breuiarij sect. 4. c. 5. & sect. 5. cap. 11. cum seqq. & in rub. Missalis p. 4. cap. 12. n. 20. cum seqq.

S. Dominicus.

COLLECT. CCLXIII.

1 SAnctum Dominicum canonizauit, eiusque vitæ multa laudabilia refert Gregorius IX. constit. 8. incip. Fons Sapientię 5. Non. Iulij 1234. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 1. pag. 56. alias pag. 88. in nouiss. impress.

2 S. Dominici festum die quinta Augusti celebrari consuetum ad diem 4. eiusdem mensis transtulit Paulus IV. constitut. 15. incip. Gloriosus 6. Id. Augusti 1558. apud Laert. Cherubin. d. tom. 1. pag. 734. alias pag. 599. in nouiss. impress.

3 S. Dominici nouitiæ possunt profiteri in mortis articulo etiam non expleto anno probationis Pius V. constitut. 10. incip. Ex superna 3. Non. Iulij 1566. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 188. & const. 109. incip. Summi Sacerdotij de anno 1570. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 315. alias pag. 217. in nouiss. impress. cuius meminere Fr. Emman. quæst. Regul. tom. 3. quæst. 15. art. 6. Luoou. Miranda in man. Prael. tom. 1. quæst. 22. art. 10. Sanch. in præcepta Decalogi lib. 4. cap. 4. num. 16. Hieron. Roderic. in compendio quæst. Regul. resol. 101. num. 40. Ouiedo in praxi Regul. p. 1. tract. 6. cap. 2. quæst. 6. Laurent. de Peyrin. de priuileg. Regul. ad constitut. 8. Pij V. vbi multipliciter declarat, & resoluit etiam nouitios Fratres hoc priuilegio gaudere.

Domus.

COLLECT. CCLXIV.

1 DOmus professæ Societatis IESV comprehenduntur in prohibitione nuper edita de rebus Eccles.

clef.non alien. *Sacra Congr. Conc. sub die* 31. *Iulij* 1627. cuius meminere Sellius in selectis canon.cap.15. num. 31.& me citato Lezana in sum.quęst.Regul.tom.2.cap. 19.num.55.in princip.

SVMMARIVM.

1 *Promittens, vel donans, aut recipiens aliquid pro gratia, vel iustitia obtinenda apud Sedem Apostol. qualiter puniatur, remissiuè.*

2 *Monasterio donare potest virgo in eo cum licentia existens donationis causa.*

3 *Regularibus interdicta donatio, & munerum largitio, remissiuè.*

4 *Ordinari quando quis possit ad titulum donationis, ostenditur.*

5 *Religionis contemplatione, & per paucos dies ante ingressum in ea facta donatio per filium patri est valida.*

6 *Donatio facta, etiam post sequutam traditionem bonorum donatorum pro patrimonio ad suscipiendos Ordines sacros, si clericus moriatur antequam eos suscipiat, donans potest recuperare eadem bona.*

Donans, Donare, Donatio.

COLLECT. CCLXV.

1 DOnans aliquid, vel promittens, aut recipiens pro gratia, vel iustitia obtinenda apud Sedem Apostol. qualiter puniatur? Vide infra verbo Pœna, collect. 578.num.1.

2 Donare validè potest ipsi monasterio virgo quæ diutius remansit in monasterio in habitu nouitiarum cum licentia permanendi educationis causa, quia non est Monialis. *Sacra Congr. Conc in Fauentina* 31. *Iulij* 1627. teste Sellio in selectis canon.cap.32.num.80.

3 Donatio & munerum largitio Regularibus interdicta. Clemens VIII. constit.28. incip. Religiosæ 13. Kalend.Iulij 1594. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.3. pag.40.de qua late infra verbo Munera collect. 520.

4 Donationis ad titulum potest quis ordinari si ita Episcopus iudicauerit assumendum pro necessitate, vel vtilitate Ecclesiarum, & si donatio est realiter vera, & non ficta, quæ deinceps alienari non possit absque Episcopi licentia, vel aliunde habeat vnde viuere possit. *Sacra Congreg.Conc.* referente Nicol.Garc.de benefic.p.2.c.5. num.79.

5 Donatio facta per filium patri per paucos dies ante ingressum in Religionem seu habitus susceptionem intuitu & contemplatione eiusdem Religionis est valida. *Sacra Congr. Conc. sub die* 13. *Aprilis* 1630.quam adducit Sellius d.cap.32.num.81.

6 Donatio facta cum sequuta traditione bonorum donatorum pro patrimonio ad suscipiendos sacros Ordines, si clericus moriatur ante illos susceptos, non obstat Concil.cap.2.sess.21. de reform.quin donans recuperet eadem bona si attento Iure communi restituenda forent. *Sacra Cong.Conc. in Mutinen.* 11. *Iulij* 1631. cuius meminit Sellius d.cap.32.num.83.

SVMMARIVM.

1 *Monialium dos solui debet in ære.*

2 *Monialium dotes anno probationis durante deponuntur, professione vero emissa in bonis stabilibus implicari debent.*

3 *Monialium dotes, si non adsint mercatores, aut banchi, apud quem deponenda.*

4 *Monialium dotes apud consanguineos, vel affines illarum non relinquenda.*

5 *Valor monetæ attenditur iuxta tempus contractus in solutione dotis Monialium.*

6 *Differentia nulla facienda est inter indigenos & aduenas quoad assignandas Monialium dotes.*

7 *Dos datur pro Monialibus accessoriè ad personas ipsarum.*

8 *Nouitia dos, si ante professionem moriatur, hæredibus restituenda est.*

Dos Monialium.

COLLECT. CCLXVI.

1 DOs siue dotales eleemosinæ Monialium solui debent in ære, nec assignatio bonorum stabilium, aut censuum permittitur. *Sacra Congr. Episcop & Regul. in Camerinen.* 28. *Aprilis* 1588. testibus Aldan. in compendio canon.resolut.lib.3. tit.10. num.20. Ioan.Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo dos num.1. Lezana in sum.quæst.Regul.tom.3, verbo dos, nu.5.in princ.

2 Dotes Monialium anno probationis durante deponuntur iuxta formam in decreto generali præscriptam, professione verò emissa in bonis stabilibus, siue censibus ad Monasterij vtilitatem implicari debent. *Sacra Cong.Conc.* quam refert Aldan.d.lib.3.tit.10.nu.21.

3 Dotes in locis, in quibus non adsunt mercatores, aut banchi deponi debent in manibus probi viri, & facultosi, qui ad omne mandatum Monialium, & absque alia exceptione eam soluturam se obliget. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Camerinen.* 15. *Marij* 1594. cuius meminere Aldan.d.tit.10.num.24. Ioan.Maria Nouar. d.verbo dos nu.2.Ego ipse de iure eccles.vniuerso lib.1. cap.44.num.36.

4 Dotes apud Monialium consanguineos vel affines nullatenus relinquantur, sed antequam puellæ habitum suscipiant, deponantur actualiter apud mercatorem, vel penes aliam personam fide & facultatibus idoneam, vt statim professione emissa in emptionem bonorum stabilium & annuorum reddituum illico implicentur. *Sacra Congr.Episcop.& Regul.in Lusit.* 6. *Iunij* 1615.in resp.ad 3.dub.penes Aldan.d. tit. 10.num.22. Ioan. Maria Nouar.d.loco nu.3.Lezana d.tom.3. verbo dos Monialium num.4.

5 Dotis Monialium, & annuarum præstatione in solutione valor monetæ attenditur iuxta tempus contractus. *Sacra Cong.Conc.* teste Tambur.de iure Abbatissarum disp.5.q.7.nu.7. quam refert Lezana d.tom.3. verbo dos Monialium num.5. in fine.

6 Dotibus Monialium recipiendis nulla debet fieri differentia inter indigenas, & aduenas. *Sacra Congreg. Conc.* apud Gauant.in man. Episcop. verbo Monialium alimenta num.12. Lezana in sum. quæst. Regul.tom.1. cap.25.nu.39.& d.tom.3.verbo dos Monialium n.5.

7 Dos datur pro Monialibus accessoriè ad personas ipsarum, & sub tacita conditione dum illæ in Religione perseuerauerint. *Sacra Cong. Conc. in Barchinonen.* 10. *Aprilis* 1615.de qua Tambur. de iure Abbatissar. disp. 21. quæst.6. & Lezana d. tom. 3. verbo dos Monialium num.6.in med.

8 Dos nouitiæ intra tempus probationis decedentis Monasterio iam soluta, hęredibus nouitiæ est restituenda vna cum fructibus siquos Monasterium percepisset, deducto tamen victu, & vestitu. *Sacra Congr.Conc.* referentibus Armendar.in addit.ad recopil.legum Nauarræ, lib.2.tit.18. leg.7. de Relig. num.30. Ioannes Maria Nouar.d.verbo dos, num.4.Lezana d.tom.3. verbo dos Monialium, num.7.

Ducata.

Ducata.

COLLECT. CCLXVII.

1 Ducatorum centum valor, qui ex decreto cap. 13. sess. 24. de reform. debet remanere Rectori Parochialis Ecclesiæ, quæ pensione grauatur, est intelligendus iuxta morem vniuscuiusque Regionis. *Sacra Cong. Conc. Collen. 13. Iuly* 1630. cuius meminit Sellius in selectis canon. cap. 81. num. 10. quem refero in collect. ad Trid. dict. cap. 13. num. 14. & antea ita fuisse ab eadem Sacra Congr. decisum, attestantur Galet. in Margarita casuum Conscientiæ, verbo Parochus vlt. & verbo Pecunia 1. & verbo pensio 10. Nicol. Garc. in addit. ad suum tract. de benef. part. 5. cap. 5. num. 373. Hinc congruam portionem assignandam Parocho ex causa debiti pensionum carceratorum censeri debere summam ducatorum centum argenti illarum partium censuit eadem *S. Congr. Conc. in Albinganen. 27. Iuny 1626.* quam adducit Sellius d. cap. 81. num. 8.

Dulciaria.

COLLECT. CCLXVIII.

1 Dulciaria multa sunt de genere prohibitorum à Conc. sess. 24. c. 14. de reform. ab aliquo Capitulo exigendorum pro admissione in possessionem alicuius noui canonici. *S. Congr. Conc.* teste Zerol. in praxi Episc. p. 2. verb. possess. benef. §. 5. in fin. Et iterum.

2 Dulciaria quædam vulgo nuncupata, consetture, non possunt exigi pro admissione ad professionem dignitatis, seu canonicatus ex dispositione Conc. cap. 14. sess. 24. de reform. etiam concurrente consuetudine antiquissima. *S. Cong. Conc. in Tridentina 19. February 1633.* quam refert Bonfadin. in thesauro ecclesiast. decis. resolut. 10. num. 13.

SVMMARIVM.

1 *Duella sub multis pœnis prohibuit Pius V.*
2 *Prohibitio duellorum extenditur ad duella priuata.*
3 *Chartas duellorum subscribentes, vel publicantes, aut de illis se intromittentes, & patrini quas pœnas incurrant?*
4 *Paciscentes de dirimendo certamine, vel prouocantes ad singulare certamen quando duelli pœnam incurrant.*
5 *Pœna inflicta contra duellum committentes habens locum vbique gentium.*
6 *Auctores referuntur de duello agentes.*

Duellum.

COLLECT. CCLXIX.

1 Duella vbique sub excommunicationis, anathematis, maledictionis, perpetuæ infamiæ, diffidationis, criminis læsæ maiestatis, seditionis, rebellionis confiscationis Statuum, & Dominiorum, ac feudorum, & aliorum bonorum suorum, ac depositionis illorum, necnon inhabilitatis ad illa, & alia imposterum obtinenda, ac interdicti, & alijs censuris prohibuit, & contra pugnantes, tentantes, prouocantes, aut locum seu campum ad pugnandum dantes seu concedentes, aut in illis astantes, & interessentes, comitantes, consulentes, fautores, necnon chartas certaminis seu duelli subscribentes, seu affigentes, easdem pœnas esse exequendas statuit. Pius V. constit. 31. incip. Ea quæ Idib. Nouembris 1590. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 31. alias pag. 24. & illius meminit Lezana in summ. quæst. Regul. tom. 3. verbo duellum n. 5.

2 Duellorum prohibitio in Concilio Tridentino habita ad illos omnes, qui ex condicto statuto tempore, & in loco conuento monomachiam committunt, etiamsi nulli patrini, socijve ad id vocati fuerint, nec loci securitas habita, nullæue prouocatoriæ litteræ, aut denunciationis clausulæ præcesserint, & sic ad duella priuata, extendit Gregorius XIII. constit. 78. incip. Ad tollendum Non. Decembris 1582. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 461. alias pag. 347. in nouiss. impress. & de illa meminere Nald. in summ. verbo duellum num. 7. Lezana dict. tom. tertio eodem verbo etiam numero septimo.

3 Duellorum chartas subscribentes, aut publicantes, vel de illis se intromittentes excommunicantur, & alias pœnas incurrunt, patrini efficiuntur infames, bonis omnibus spoliantur, ac veluti homicidæ puniuntur, campum præstantes illum amittunt Clemens VIII. constit. 11. incip. Illius Vices 16. Kalend. Decembris 1592. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 13. alias pag. 10. & Lezan. dict. tom. 3. verbo duellum num. 9. Trullench. in Decalog. lib. 5. cap. 2. dub. 13. num. 12. & de illius materia ac interpretatione, Scortia in selectas summorum Pontificum Constitutiones epit. 155. theor. 390. Ioann. Anton. Nouar. in summ. Bullarij tit. de duello, Lezana dict. verbo duellum, num. 10. cum seqq.

4 Duelli pœnas incurrunt paciscentes de dirimendo certamine cum primum alteruter vulneratus, aut certus ictuum numerus vtrique illatus fuerit, & qui in bello iusto aduersarios ob priuata odia ad singulare certamen prouocant, & Magistratus, Præsides, locatenentes, & duces, qui permittunt, vel pro ipsorum facultate non impediunt, aut iam factum non puniunt. Clemens VIII. in dicta constit. 11.

5 Duellum committentibus pœnæ inflictæ locum habent vbique gentium etiam inter militantes in castris, & in dominijs occupatis ab hostibus Fidei. Clemens VIII. in dicta constit. 11.

6 Duellorum materiam specialibus tractatibus exornarunt Ioannes de Lignano, Iacobus de Castello, alias de Villasancta, Iulius Ferret, & Antonius Massa Galesius tom. 12. tract. Doctor. à fol. 295. Item Henricus Boterius, Lucas Floronus, & Antonius Peregrinus, Summistæ omnes verbo duellum, Bernar. & Salzedo in pract. cap. 100. alias 103. in nouiss. impres. Stephan. Quarant. in sum. Bullarij verbo Duellum, Ioan. Anton. Nouar. in sum. Bullarum tit. de duello, Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo duellum, Henriq. in sum. lib. 13. cap. 49. §. 3. Perez per text. 161. in l. 3. glos. 1. tit. 13. lib. 8. Ordin. Suar. tom. 5. de censur. disp. 31. sect. 4. Sayr. in simili tract. lib. 3. cap. 31. num. 29. cum seqq. Bonacina etiam de censuris disp. 2. quæst. 6. puncto 2. & de censur. extra Bullam disp. 2. quæst. 3. puncto 48. Cabal. in tract. de omni genere homicidij num. 79. cum seqq. & cons. 9. lib. 1. Paul. Comitol. respons. moral. lib. 6. quæst. 13. cum seqq. Martin. Delr. disquis. magic. lib. 4. c. 4. sect. 1. Molina de iustit. tom. 4. trac. 3. disp. 17. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. lib. 21. c. 7. nu. 75. cum seqq. Vgolin. de officio Episcopi cap. 8. §. 2. Sanch. in præcepta decalogi lib. 2. c. 39. num. 19. cum seqq. Filliuc. tom. 1. tract. 15. num. 103. cum seqq. & tom. 2. tract. 29. cap. 8. Castr. Palao in opere morali tract. 6. de charit. disp. 5. punct. 7. Trullench. in Decalog. lib. 5. c. 2. dub. 13.

SVMMARIVM.

1 *Consecrari an & quando possit Ecclesia omissis aliquibus cæremonijs.*
2 *Græco ritu Ecclesia consecrata si ad Romanam redierit an sit iterum consecranda?*

3 Con-

3 *Consecratione noua indiget Ecclesia vetustate collapsa, & quasi de nouo ædificata.*

4 *Consecrari quando rite possint Ecclesiæ in quibus sepulta sunt corpora mortuorum?*

5 *Ecclesia quam dimittit Episcopus ad aliam translatus, à quo tempore vacet ostenditur.*

6 *Visitari à viciniori Episcopo quando possint Ecclesiæ seculares nullius diœcesis?*

7 *Vniri Ecclesiæ patronatæ quando possit libera tenuis, & quæ minatur ruinam.*

8 *Capellæ publicæ quando non comprehendantur decreto* Concil. sess. 22. de obseruant.

9 *Examinari in Ecclesia non possunt Rei etiamsi iuramentum extra eam præstetur.*

10 *Campana Ecclesiæ quando gaudeat immunitate Ecclesiastica?*

11 *Molendina Ecclesiæ non comprehenduntur sub prohibitione facta à laicis ne asportetur frumentum ad molendinum.*

12 *Benedictionem Ecclesiæ potest Episcopus delegare alicui Sacerdoti sibi beneuiso, si aliàs est legitime constructa.*

13 *Benedicere nouam Ecclesiam, & pollutam reconciliare non potest simplex Sacerdos sine licentia Sedis Apost.*

14 *Reconciliatio Ecclesiæ consecratæ, & cæmeterij non alteri quam Episcopo committenda est.*

15 *Reconciliari non potest Ecclesia consecrata nisi per Ordinarium loci, vel alium Episcopum de consensu ipsius.*

16 *Benedictio simplex Ecclesiæ non consecratæ, & cæmeterij potest committi alicui Presbytero in dignitate ecclesiastico constituto.*

17 *Reconciliatio Ecclesiæ pollutæ, quæ non fuerat antea consecrata, conceditur Archidiacono Remen.*

18 *Vicario generali conceditur licentia reconciliandi Ecclesiam pollutam attenta absentia Episcopi.*

19 *Reconciliatio Ecclesiæ quando possit committi Abbati, vel Decano, aut Sacerdoti in ecclesiastica dignitate constituto.*

Ecclesia.

COLLECT. CCLXX.

1 Ecclesia potest consecrari omissis aliquibus cæremonijs, quæ propter situm non possunt seruari, dummodo Episcopus quantum licet se conformet rubricis & regulis libri Cæremonialis. *S. Congr. Rit. in Cortonen. 17. Iuly* 1604. *& in Astea. 24. Septembris* 1605. *& 27. Septembris* 1608. testibus Aldan. in compendio canon. resolut. lib. 3. tit. 9. nu. 16. Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo Ecclesia num. 3.

2 Ecclesia consecrata ritu Græco, si ad Romanam Ecclesiam redierit, non est iterum conseruanda si Fidem S. Trinitatis tenuerit, qui prius consecrauit. *Sacra Cong. Conc. sub die 19. Decembris* 1602. quam refert Aldan. d. tit. 9. num. 17.

3 Ecclesia vetustate collapsa & restaurata, ac quasi de nouo ædificata, indiget noua consecratione. *Sac. Congr. Rit. in Castren. 9. Octobris* 1610. quam citat Aldan. d. tit. 9. num 18.

4 Ecclesiæ, in quibus sepulta sunt corpora mortuorum, possunt rite consecrari, dummodo corpora non sint sub Altari maiori, vel sub confessione, vbi Reliquiæ, & Sanctorum corpora locari debent. *Sacra Congr. Rit. in Bertinoren. 7. Octobris* 1606. referente Aldan. d. tit. 9. num. 19.

5 Ecclesia à qua volens transfertur, seu quam dimittit Episcopus, vacat ab eo tempore, quo idem Episcopus ab illius vinculo absoluitur in consistorio etiam ante expeditionem litterarum vel adeptam possessionem secundæ Ecclesiæ, & posteaquam huiusmodi absolutionis notitiam Episcopus habuerit etiam ex testimonio, seu documento Secretarij sacri Collegij illico tenetur se abstinere ab exercitio Ordinariæ iurisdictionis, eaque transit in Capitulum Sede vacante. & ita potest & debet Capitulum statim ea iurisdictione vti, & Vicarium iuxta Tridentini præscriptum eligere. Sedemque vacantem publicare *Sacra Congr. Conc.* teste Massobr. in praxi habendi concursum requisit. 1. dub. 9. num. 12.

6 Ecclesiæ seculares nullius diœcesis quantumcumque exemptæ, & Sedi Apost. immediate subiectæ, earumque Prælatus secularis habens in ea iurisdictionem quasi Episcopalem, possunt ab Episcopo, cuius cathedralis Ecclesia proximior est, visitari vigore Concil. sess. 24. de reform. c. 9. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. de visitat. l. 5. §. 2. num. 13.

7 Ecclesia libera, quæ minatur ruinam, & habet tenuissimos redditus non excedentes summam scutorum circiter trium, potest vniri patronatæ cum reseruatione iurispatronatus, & onere imposito patrono illam reparandi, & dotandi in scutis quinquaginta. *Sacra Congr. Conc. in Triuentina 23. Decembris* 1622. de qua Aldan. d. lib. 3. tit. 9. num. 21.

8 Ecclesiæ, vel Capellæ publicæ non comprehenduntur decreto sacr. Conc. Trid. sess. 22. de obseruand. & euitan. dummodo earum ianua in via publica exeat, & ad illam omnibus publicus pateat accessus, nec fenestræ in illa sint, per quas in ea prospectus haberi valeat, habeat necessaria requisita, nec iuribus Parochialibus præiudicet. *Sacra Congreg. Episcop. & Regul. in Florentina 1. Septembris* 1615. *& in Colimbrien. 1. Iuly* 1616. penes Aldan. d. lib. 3. tit. 9. num. 23.

9 Ecclesia non possunt examinari Rei, etiamsi iuramentum extra Ecclesiam, & locum immunem antea præstetur. *Sacra Congr. Immunitatis sub die 7. Decembris* 1632. apud Aldan. d. lib. 3. tit. 9. num. 24.

10 Ecclesiæ campana, ab ea tamen distans, sed intra triginta passus, quæ solummodò inseruit pro seruitio Ecclesiæ, gaudet immunitate ecclesiastica. *Sacra Cong. Immunitatis sub dicta die 7. Decembris* 1632. per Doctrinam Farinac. de immun. num. 289. & Decian. tract. crimin. lib. 6. cap. 25. num. 12. & 15.

11 Ecclesiæ molendina non comprehenduntur sub prohibitione facta à laicis ne asportetur frumentum ad molendinum &c. *Eadem Sacra Congr. Immunitatis sub dicta die 7. Decembris* 1632. per doctrinam Anchar. cons. 14. & 155.

12 Ecclesiæ benedictionem potest Episcopus delegare alicui Sacerdoti sibi beneuiso, si aliàs est legitimè constructa. *S. Congr. Rit. in Pennen. 14. February* 1632. quam adducit Aldan. d. lib. 3. tit. 9. num. 25.

13 Ecclesiam nouam benedicere, & pollutam reconciliare non potest simplex Sacerdos sine licentia Sedis Apostol. *Sacra Congregat. Rit. in Placentina 19. May* 1607. teste Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo Ecclesia num. 17.

14 Ecclesiæ consecratæ, & cæmeterij reconciliatio non alteri quam Episcopo committenda est. *Sacra Congr. Rit. in Cameracen. 9. Februarij* 1608. de qua meminit Lezana d. verbo Ecclesia num. 14. in fine.

15 Ecclesia consecrata non potest nisi per Ordinarium loci, vel alium Episcopum de consensu ipsius reconciliari. *Sacra Congr. Rit. in Aretina 9 Aprilis* 1633. quam refert Bonsadin. in thesauro ecclesiast. decision. resol. 10. num. 42.

16 Ecclesiæ non consecratæ, & cæmeterij simplex benedictio, potest committi alicui Presbytero in Dignitate ecclesiastica constituto. *Sacra Congr. Rit. in dicta Cameracen.* cuius memini de officio, & potest. Episcopi p. 2. alleg. 28. num. 57.

17 Ecclesia polluta, quæ non fuerat ante consecrata vt

ab

ab Archidiacono Remen. reconciliari posset, concessit *Sacra Congr. Rit. in Remen. 9. Maij* 1609, de qua me citato Lezana d.verbo Ecclesia.n.17.

18 Ecclesiam pollutam reconciliandi licentia conceditur Vicario Generali, attenta absentia Episcopi. *S.Cong. Rit. in Galtillen.24.Septembris* 1605. referente Lezana d. verbo Ecclesia n.17.

19 Ecclesiæ reconciliatio potest committi alicui Abbati, seu Decano, vel Sacerdoti in Dignitate ecclesiastica constituto, à qua tamen prius per proprium Episcopum, vel alium benedicta *Sacra Cong. Rit. in Rothomagen.13. Julij* 1601.teste Lezana d.verbo Ecclesia n.17.

Ecclesiæ consecratio vide in verbo Consecratio collect.215.à n.5.

Ecclesia Collegiata vide in verbo Collegiata Ecclesia collect.181.

Ecclesia Parochialis, vide in verbo Parochialis Ecclesia collect.552.

Ecclesias visitare, vide verbo Visitare, collect.728.

Ecclesiæ particulares, quæ sub laicorum Magistrorum gubernio, & directione esse solent. Vide in verbo Oratorium collect.541.

Ecclesiarum duarum vnitarum Episcopus, vide in verbo Episcopus ecclesiarum duarum vnitarum collect.2.8.

S V M M A R I V M.

1 *Caput omnium aliarum est Ecclesia Romana & norma reliquarum.*
2 *Præscriptione centenaria gaudet Ecclesia Romana.*
3 *Lateranensis Ecclesia de Vrbe supremum locum tenet super omnes.*
4 *Præscriptione centenaria gaudet Ecclesia Lateranensis.*
5 *Canonici Ecclesiæ Lateranensis præcedunt Canonicis & clero Ecclesiæ sancti Petri de Vrbe.*
6 *Lateranensis Ecclesia ædificata à Constantino in suo palatio Lateranen. & Sedes Pontificis vocatur.*
7 *Lateranensis Ecclesia est Romanorum Pontificum Patriarchium.*
8 *Archipresbyter Cardinalis, & iudex ab eo deputatus lites Lateranensis Ecclesiæ cognoscit.*
9 *Capitulum Ecclesiæ Lateranens. concedit licentiam in suis locis erigendi loca pia cum consensu Ordinariorum.*
10 *Capitulum Ecclesiæ Lateranen. Indulgentias communicat seruata forma à Clemente VIII. tradita.*
11 *Ecclesiam S.Petri de Vrbe munificentius reædificandum censuit Iulius II.*
12 *Iurisdictio Archipresbyteri Ecclesiæ sancti Petri de Vrbe qualis?*
13 *Ecclesia S. Mariæ Maioris de Vrbe est vna ex quatuor quæ visitantur anno Iubilæi.*
14 *Iurisdictio Archipresbyteri S. Mariæ maioris quæ?*

Ecclesiæ Patriarchales de Vrbe.

C O L L E C T. CCLXXI.

1 ECclesia Romana est aliarum omnium caput. Innocentius IV. constit. 1.incip. Cum aduersus Kalend. Nouembris 1243.apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1.pag.60. Et est caput, & norma reliquarum Ecclesiarũ. Eugenius IV. constit. 15. incip. Non mediocri de anno 1439. apud Laert. Cherub. d.tom.1.pag.282.

2 Ecclesia Romana gaudet centenaria præscriptione. Honorius III.constit.4.incip.Sedis 9.Kalend.Maij 1221. apud Laert.Cherub.d.tom.1.pag.46.

3 Ecclesia Lateranen. de Vrbe supremum locum tenet super omnes Ecclesias & Vrbis & Orbis. Gregorius XI. constit.1. incip. Super 10.Kalend. Februarij 1372. apud Laert.Cherub.tom.1.pag.220.aliàs pag.216.Pius V.constit.94.incip. Infirma 12.Kal.Ianuarij 1569. apud Laert. Cherub.in Bullario tom.2.pag.296.aliàs pag.223.

4 Ecclesia Lateranen.gaudet centenaria præscriptione. Honorius III.constit.4.incip.Sedis 9. Kalend.Maij 1221. apud Laert.Cherub.in Bullario tom.1. pag 46.alias pag. 80.in nouiss.impress.

5 Ecclesiæ Lateranen. Canonici præcedunt Canonicis & Clero Ecclesiæ sancti Petri de Vrbe. Pius V.constit. 94.incip.Infirma 12.Kalend. Ianuarij 1569. apud Laert. Cherub.tom.2.pag.296. aliàs pag.223. in nouiss. impress.

6 Ecclesia Lateranen. ædificata à Constantino Imp. in suo palatio Lateranensi, & sedes Pontificis vocatur. Gregorius XI. constit.1. incip. Super 10. Kalend. Febr. 1372. apud Laert.Cherub.tom.1.pag 220.aliàs pag.216.

7 Ecclesia Lateranen.est Romanorum Pontificum Patriarchium. Sixtus V. constit.29.incip. Si cunctas 15.Ianuarij 1586. apud Laert.Cherub.in Bullario tom.2. pag. 513. aliàs pag.390. in nouiss. impress.

8 Ecclesiæ Lateranen. lites agnoscit Cardinalis Archipresbyter, & iudex ab eo deputatus. Paulus V. constit. 49. incip. Ad ea 6.Idib. Iunij 1608. apud Laert. Cherub. tom.3.pag. 240 aliàs pag. 176.in nouiss.impress.

9 Ecclesiæ Lateranen. Capitulum dat licentiam in suis locis erigendi loca pia cum consensu Ordinariorum. Sixtus V. d.constit.19.incip. Si cunctas.

10 Ecclesiæ Lateranen. Capitulum Indulgentias communicat seruata forma à Clemente VIII. tradita Paulus V.const.68. incip. Quæ salubriter 23.Nouemb.1610. apud Laert. Cherub. in Bullario to.3.pag.260. alias pag. 190. in nouiss.impress.

11 Ecclesiam sancti Petri de Vrbe munificentius reædificandam censuit Iulius II.const.23.incip. Liquet 11. Ianuarij 1509. apud Laert. Cherub. tom.1. pag.437. aliàs pag.379. in nouiss.impress.

12 Ecclesiæ S. Petri Archipresbyteri Iurisdictio quæ sit in Capitulum eiusdem Ecclesiæ Canonicos, & alios, & in eorum litibus, Paulus III. const.35.incip.Cùm dilectus, Kalend. Nouembris 1542. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag.671.& Sixtus V. constit.102.incip. Cùm ex debito, 4.Non. Martij 1590. apud eundem Laert.Cherub. tom. 2.pag.678.aliàs pag.514.in nouiss impress.

13 Ecclesia S. Mariæ Maioris de Vrbe est vna ex quatuor, quæ visitantur anno Iubilæi, Clemens VIII.constit. 58. incip. Annus Domini, 14. Kalend. Iunij 1599. apud Laert.Cherub.in Bullario tom.3.pag.74. aliàs pag.54. in nouiss.impress.

14 Ecclesiæ S. Mariæ Maioris Archipresbyteri iurisdictionem in eius litibus omnibus exprimit Paulus III.cõstit.19.incip.Cùm sicut, de anno 1538. apud Laert. Cherub.tom.1.pag.642.aliàs pag.530.in nouiss.impress.

S V M M A R I V M.

1 *Senensis Ecclesia in Archiepiscopalem erecta à Pio II.*
2 *Bononiensis Ecclesiam in Archiepiscopalem erecta à Gregorio XIII. cuius suffraganeas designauit Clem. VIII.*
3 *Firmana Ecclesia in Archiepiscopalem cum suffraganeis erecta à Sixto V.*
4 *Rauennatensis Ecclesia in Archiepiscopalem erecta à Gregorio XIII. cuius suffraganeas designauit Clemens VIII.*
5 *Lauretana Ecclesia in Episcopalem erecta à Sixto V.*
6 *Montis alti Ecclesia in Episcopalem erecta ab eodem Sixto V.*
7 *Ripana Ecclesia in Episcopalem erecta à Pio V.*
8 *S. Seuerini Ecclesia in prouincia Marchi in Episcopalem erecta à Sixto V.*
9 *Tolentina Ecclesia in Episcopalem erecta & Maceratensi vnita à Sixto V.*

Ecclesiæ in Archiepiscopales & Episcopales erectæ.

COLLECT. CCLXXII.

1 Ecclesiam Senensem in Archiepiscopalem erexit,& eius fines designauit Pius II.const.3. incip. Triumphans, 10. kalend. Maij 1459. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.1. pag.315. alias pag.289. in nouissima impress.

2 Ecclesiam Bononien. in Archiepiscopalem erexit Gregorius XIII. constit.79. incip. Vniuersi Id. Decembris 1582. apud Laert.Cherub.tom.2. pag 462. Et illius Suffraganeas ecclesias designauit Clemens VIII. constit. 116. incip. Romanus 18. Kalend. Ianuarij 1604. apud Laert.Cherub.tom.3.pag.166.

3 Ecclesiam Firmanam in Archiepiscopalem erexit, eiusque Suffraganeas ecclesias designauit Sixtus V. constit.95.incip.Vniuersi 9. Kalend. Iunij 1589. apud Laert.Cherub.tom.2.pag.663.

4 Ecclesiæ Rauenaten. in Archiepiscopalem erectæ à Gregorio XIII. Suffraganeas Ecclesias designauit Clemens VIII.constit.116.incip. Romanus 18. Kalend. Ianuarij 1604.apud Laert.Cherub.tom.3.pag.166.aliàs p. 121.in nouis impress.

5 Ecclesiam Lauretanam in Episcopalem erexit Sixtus V.constit.24.incip.Pro excellenti 16. Kalend. Aprilis 1586.apud Laert.Cherub tom.2.pag.518.

6 Ecclesiam Montis Alti in Episcopalem erexit Sixtus V.constit.48.incip. Super vniuersas 8. Kalend. Decembris 1586. apud Laert.Cherub.tom.2.pag.558.

7 Ecclesiam Ripanam in episcopalem erexit, & illius fines designauit Pius V.constit.2 incip.Illius 3.Kalend. Augusti 1571.in appendice apud Laert.Cherub.tom.3. in fine Bullarij.aliàs pag. 271.tom.2. in nouis. impress.

8 Ecclesiam S. Seuerini in prouincia Marchiæ in episcopalem erexit, eiusque fines designauit Sixtus V. constit.49. incip. Superna 6. Kalend. Decembris 1586. apud Laert.Cherub. tom. 2 .pag.559. aliàs pag. 425. in nouis. impress.

9 Ecclesiam Tolentinam in Episcopalem erexit, eamque vniuit Ecclesiæ Maceratensi Sixtus V. constit. 51. incip. Super vniuersas 4.Id.Decemb. 1586. apud Laert. Cherub.tom.2.pag.564.aliàs pag 428.in nouis. impress.

SVMMARIVM.

1 *Clerus Ecclesiæ cathedralis in funere defunctorum quomodo præcedat clero aliarum ecclesiarum.*

2 *Canonici, Presbyteri, & alij Clerici cathedralis Ecclesiæ omnes in processionibus sub Cruce cathedralis incedere debent.*

3 *Parocho cathedralis non licet Sacramenta administrare, vel curam exercere in aliena Parochia.*

4 *Archiuium proprium cathedralis ecclesiæ quomodo episcopus visitare possit?*

Ecclesia Cathedralis.

COLLECT. CCLXXIII.

1 Ecclesiæ Cathedralis Clerus in funere defunctorum per totam viam, tam per suam quàm per alienam iurisdictionem præcedere debet Clero aliarum Ecclesiarum etiam exemptarum,& habentium iurisdictionem distinctam à iurisdictione Cathedralis Ecclesiæ. *Sacra Congr. Rit. in Meliten.* 18.*Nouembris* 1606.cuius meminit Sellius in select.Canon.cap.30.num.72.

2 Ecclesiæ Cathedralis canonici, Presbyteri, & Clerici tam perpetuò adscripti, quàm nutu amouibiles, omnes simul faciunt vnum corpus, & omnes sub ecclesiæ Cathedralis Cruce in publicis processionibus incedere debent. *Sacra Congr. Rit. in Maceraten.*28. *Nouembris* 1609.teste Sellio d.c.30.num.71.

3 Ecclesiæ Cathedralis Parocho non licet Sacramenta administrare vel curam exercere in aliena Parochia. *Sacra Congr. Rit. in Eugubina 20 Septembris* 1628.quam refert Sellius d. c.30. num.74. & Aldan. in compendio canon.resol.lib.1.tit.18.num.30.

4 Ecclesię Cathedralis proprium archiuium potest episcopus visitare, & iura atque scripturas concernentes statim ipsius ecclesiæ recognoscere,adhibitis tamen aliquibus eiusdem ecclesiæ canonicis. *Sacra Cong. Conc. in Oriolen.*27.*Martij* 1632.in resp.ad 10. penes Sellium d. c.30.num.75.

Ecclesiæ Cathedralis canonicus. Vide in verbo canonicus ecclesiæ Cathedralis coll.90.

SVMMARIVM.

1 *Concursus edicta quando proponere debeant Ordinarij in vacatione beneficiorum Curatorum.*

2 *Concursus edictum aliud quando proponendum, & illius terminus prorogari valeat?*

3 *Citationum relaxatio ad vocandos oppositores in vacatione beneficiorum de iurepatronatus ad quem spectet?*

4 *Examen nullum est faciendum ante elapsum termini edicti.*

5 *Episcopus potest apponere edictum pro concursu infra quatuor vel sex menses respectiuè a die vacationis Parochialis.*

Edictum pro concursu ad Parochialem.

COLLECT. CCLXXIV.

1 Edicta concursus proponere debent Ordinarij in beneficijs Curatis Sedis Apost. vacantibus per obitum,puta in mensibus reseruatis, & à Sede Apost. prouisio facienda est approbato ab examinatoribus in Synodo diœcesana deputatis, si fidem approbationis habet ab Ordinario. *Sacra Congr. Conc.* teste Piasec. in praxi episcop.p.2.c.5.num.17.

2 Edictum aliud concursus non est proponendum, sed ille, qui comparuerit, examini est subijciendus, & si idoneus repertus fuerit, eidem beneficium est conferendum,nisi qui descripti sunt excusent se legitimo impedimento detineri quominus valeant ad concursum accedere, tunc enim poterit episcopus legitimè terminum prorogare.*Sacra Congr. Conc.* penes Nicol.Garc.de benefic.p.9.cap.2.num.205.

3 Edictum siue citationum relaxatio ad vocandos oppositores, quæ fieri debent in præsentationibus patronorum,& edicta ponere ante institutionem iurispatronatus ad eos spectat, ad quos ante Concilium spectabat,cum de his nihil per Concilium fuerit dispositum. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol.Garc. de benefic. p. 9.c.3.num.19.

4 Edicti ante lapsum terminum nullum est examen,& concursus factus. *Sacra Congr. Conc. in Poten.4. Maij* 1619. quam citat Aldan. in compendio canon. resolut. lib.3.tit.11.num.17.cum seq.

5 Edictum pro communi potest Episcopus apponere infra quatuor & sex menses respectiuè à die vacationis Parochialis ex dispositione sacri Conc. Trident. & Constitutionis sanctæ mem.Pij V.*Sacra Congr. Conc. in Tyburtina 28. Aprilis* 1629.cuius memini de officio & potest.Parochi cap.2.num.40.

SVMMARIVM.

1 *Episcopo visitationem aggredienti non licet edicta proponere, quibus subditi iubeantur crimina detegere.*

2 *Episcopus subscribere & publicare solus potest edicta, quibus prohibetur accessus personis secularibus ad Monialium monasteria Regularibus subiectarum.*

3 *Clerici in minoribus non possunt adstringi sub pœna priuationis habitus clericalis, sacros ordines assumere.*

4 *Episcopus potest per se solum facere sine consensu capituli, edicta generalia pro generali visitatione diœcesis.*

5 *Episcopus non debet in edictis generalibus visitationis præcipere in virtute sanctæ obedientiæ vt populus denunciet ea, quæ correctione digna sunt.*

6 *Laici possunt cogi declarare sub edicto generali non comprehendi Ecclesiam, neque clericos.*

Edictum pro visitatione, & alijs.

COLLECT. CCLXXV.

1 EDicta proponere non licet Episcopo visitationem aggredienti, quibus subditi iubeantur crimina detegere, multoque minus proposita pœna excommunicationis. *Sacra Congr. Conc. sub die 2. Ianuarij* 1601. teste Sellio in selectis canon. c. 114. num. 16.

2 Edicta, quibus prohibentur personis secularibus accessus ad monasteria Monialium Regularibus subiectarum, ab Episcopo dumtaxat subscribenda, & publicanda sunt. *Sac. Cong. Conc. in Cameracen.* 21. *Febr.* 1617. quam refert Sellius d. c. 114. num. 17.

3 Edictum vt clerici in minoribus, qui legitimæ essent ætatis, deberent assumere sacros ordines sub pœna priuationis habitus clericalis, est reuocandum. *Sacra Congr. Conc. in Maraeien.* 14. *Decemb.* 1630. quam citat Sellius d. cap. 114. num. 18.

4 Edicta generalia pro generali visitatione diœcesis decreto cap. 3. sess. 24. de reformat. demandata, potest Episcopus per se solum facere absque consensu, seu consilio Capituli. *Sacra Congr. Conc. in Oriolen.* 27. *Martij* 1632. in resp. ad 2. cuius memini de canonic. & dignit. cap. 42. sub num. 20.

5 Edictis generalibus, & præparatorijs ad visitationem diœcesis non debet Episcopus præcipere in virtute sanctæ obedientiæ vt populus denunciet ea, quæ correctione & emendatione digna iudicabit. *Eadem Sacra Congr. Conc.* in d. Oriolen. in resp. ad 3. apud Sellium d. cap. 114. num. 19.

6 Edictum generale à laicis publicatum possunt ipsi cogi declarare quod sub ea lege neque Ecclesia, neque clerici ligantur. *Sacra Congr. Immunitatis sub die 7. Decemb.* 1632. per doctrinam Felini in cap Ecclesia S. Mariæ nu. 81. de constit. Anchar. cons. 155. Hier. Gabr. cons. 37. num. 3. vol. 3.

SVMMARIVM.

1 *Celebrare non possunt eiecti à Religione absque dispensatione Apost.*

2 *Religiosus legitimè professus nullus potest à Religione eyci nisi sit vere incorrigibilis, & quis talis censeatur, ostenditur.*

3 *Suspensi perpetuò sunt ab exercitio Ordinum eiecti à Religione.*

4 *Superiores litteras testimoniales non concedant eiectis à Religione.*

5 *Habitu clericali incedere debent eiecti à Religione etiamsi in minoribus Ordinibus constituti sint.*

6 *Ordinarij loci iurisdictioni, & obedientiæ subsunt eiecti à Religione, proindeque Generalis illico expulsionis sententiam Ordinario notificare tenetur.*

7 *Religiosus legitimè professus vt possit à Religione eyci quæ præcedere debeant.*

Eiecti à Religione.

COLLECT. CCLXXVI.

1 EIecti à Religione non possunt celebrare absque dispensatione Apostolica. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Vlixbonen.* 16. *Ianuarij* 1596. teste Sellio in selectis canonic. cap. 23. num. 18.

2 Eijci à Religione nulli legitimè professi possunt nisi verè sint incorrigibiles: verè autem incorrigibiles minimè censentur nisi non solum concurrant ea omnia, quæ ad hoc ex iuris communis dispositione requiruntur, sublatis hac in parte statutis & Constitutionibus cuiusque Religionis & Ordinis etiam a Sede Apost. approbatis, & confirmatis, verum etiam vnius anni spatio in ieiunio & pœnitentia probentur in carceribus, proindéque vnaquæque Religio priuatos habeat carceres in qualibet saltem prouincia: elapso autem anno si nihilominus nó resipuerit, sed animo indurato in sua pertinacia perseuerauerit, ne contagione pestifera plurimos perdat, tanquam pecus morbida, ac membrum eijci tandem possit, sed ab ipsomet Generali tantum de consilio, & assensu sex Patrum ex grauioribus Religionis eligendis in singulis Capitulis, vel Congregationibus generalibus, tuncque nonnisi instructo secundum eorum stylum, & constitutiones processu, & plenè probatis causis expulsionis ad sacrorum Canonum præscriptum. *Sacra Congr. Conc. in decretis de Regularibus apostatis, & eiectis sub die 21. Septembris* 1624. apud Angel. Mariam Cherub. tom. 4. pag. 41. cuius meminerunt Ioann. Maria Nouar. in lucerna Regular. verbo eiectus num. 4. & eius frater Ioan. Antonius Nouar. in summa Bullarum sub tit. de apostatis, & eiectis à Religione, Lauret. de Franchis de controuers. inter Episcopos & Regulares pag. 213. & Ego in fine tract. de officio, & potestate episcopi.

3 Eiecti à Religione & extra illam degentes, sunt perpetuò suspensi ab exercitio Ordinum, sublata Ordinarijs locorum facultate dictam suspensionem relaxandi, ac moderandi. *Sacra Cong. Conc.* in dictis decretis de Regularibus apostatis, & eiectis, referente vtroque Nouario.

4 Eiectis à Religionibus Superiores litteras testimoniales non concedant, illos ad Sedem Apostol. reijcientes, vel iubentes aliam ingredi Religionem. *Eadem Sacra Congr. Conc.* in dictis decretis de Regularibus, apostatis, & eiectis.

5 Eiecti à Religione ex dispositione decretorum de apostatis, & eiectis, si in Ordinibus etiam minoribus constituti sint, tenentur incedere in habitu clericali. *Sacra Congr. Concil. in Pisana* 1. *Aprilis* 1628. cuius meminit Lezana in sum. quæst. Regular. tom. 3. verbo eiecti Regulares num. 8.

6 Eiecti quandiu non redierint ad Religionem in habitu clericali incedere debent, atque Ordinarij loci iurisdictioni, & obedientiæ subsunt, proindéque Generalis illico expulsionis sententiam Ordinario notificare tenetur. *Sacra Congr. Conc.* penes Bellet. disquisit. clerical. p. 2. de pœnis clericor. §. 25. num. 6. Carol. Marantа to. 3. resp. 57. n. 39. vbi per totam illam respósionem disputat an si iste habitu clericali excusso, militiæ se adscribat seculari, facinorib. irretitus, dici possit apostata.

7 Eijci à Religione non potest legitimè professus nisi postquã per annũ integrum in carceribus in ieiunio, & pœnitentia detenti, & probati fuerint, & eo elapso nó resipuerint, sed animo indurato in sua pertinacia perse-

perseuerauerint. Si verò è carceribus aufugiant, etiam pro huiusmodi fugæ delicto sunt puniendi, & possunt ferrea custodia in carceribus detineri. *S. Congr. Conc. die 13. Nouembr. 1632.* quam refert Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. tom. 3. in fine vbi de decretis *Sacra Congreg.* pag. 563.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de electione agentes.*
2 *Electio ad regimen Monasteriorum, & dignitatum Conuentualium debet ab Apost. Sede confirmari intra tres menses.*
3 *Episcopi non possunt facere electiones, prouisiones, &c. cum receptione alicuius, quod in vsus pios non conuertatur.*
4 *Metropolitani electio semel facta ab Episcopo exempto, non potest mutari.*
5 & 6 *Electio, & collatio personæ, cui conferendus est Canonicatus habens annexum onus lectionis sacræ Theologiæ ad quem spectet?*
7 *Superioribus Ordinum quando liceat Religiosum mittere cum voto ad Capituli Generalis celebrationem.*
8 *Præsidens Capitulo Regularium quid in eo præcipere non possit?*
9 *Prælatorum Regularium electio ita debet fieri per vota secreta, vt non possit fieri per viam compromissi, aut inspirationis.*
10 *Nomina eligentium si in Bullis confirmationis, seu patentibus exprimantur, electio est nulla.*
11 *Secreta & Canonica reputatur electio si electi fuerunt à Superioribus aliqui, qui vota omnium eligentium recipiant.*
12 *Electio non secreta remanet ac proinde est nulla in casu proposito.*
13 *Confraternitatum Officialium electio & confirmatio ad quem spectet?*
14 *Loci electio pro celebranda synodo Prouinciali spectat ad Archiepiscopum.*
15 *Deputati Seminarij electio sufficit fieri per Clerum ciuitatis.*
16 *Canonici electi ad Seminarij administrationem an possint remoueri?*
17 *Electio nihilominus est secreta, si electorum aliquis ante scrutinium verbo dicat se velle eligere hunc vel illum.*
18 *Prælato non licet in electione proponere duos, vel tres, ex quibus vnus eligatur.*
19 *Eligentes per schedulam aliquo patenti signo signatam, vt innotescat scrutatoribus, faciunt electionem non secretam.*

Electio, Elector.

COLLECT. CCLXXVII.

1 DE electione Petrus de Baisio tom. 15. p. 1. fol. 380. Lucas Castellinus, Sigismundus à Bononia in particul. tractatib. Iodoc. Lorichius in thesauro nouo Theolog. Petrus Crespetius in summ. Catholicæ Fidei sub hoc verbo, Cuch. instit. maior. lib. 4. de elect. Ludou. Miranda in man. Prælator. tom. 2. q. 23. Iuli. Lauorius quondam met amissimus vat. lucubrat. tom. 1. q. 23. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom. 1. disp. 5. Ego de iure ecclef. vniuerso lib. 1. c. 19. per tot.

2 Electio ad regimen. Monasteriorum, Præpositurarum, ac Dignitatum Conuentualium quoruncunque Ordinum nullam vim habet, nisi sit à Sede Apost. confirmata, & intra sex menses sint litteræ expeditæ. Pius IV. const. 86. incip. Sanctissimus 31. Octobr. 1564. *Barbos. Apost. Decis. Sum.* apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 121. alias pag. 91. in nouiss. impress. Scorna in selectas summorum Pontif. Constitutiones epith. 82.

3 Electiones, præsentationes, vel aliæ prouisiones, seu admissiones ad possessionem beneficiorum ecclesiasticorum fieri non debent per Episcopos cum receptione alicuius, quod in vsus pios non conuertatur, non obstantibus quibuscunque consuetudinibus, & indultis contrarijs. Pius V. constit. 104. incip. Dudum de anno 1570. apud Laert. Cherubin. in Bullario tomo 2. pag. 310.

4 Electio Metropolitani semel facta ab Episcopo exempto, vt ad eius Synodum Prouincialem conueniat, non potest postea mutari, sed semper in futurum ad illam accedere tenetur, eiusque electio ligat successores. *Sacra Cong. Conc.* testibus Quarant. in summa Bullarij verbo Concilium Prouinciale, nu. 2. vers. an autem, & Galet. in margarita casuum Conscientiæ, verbo Episcopus pag. 100. col. 2.

5 Electio personæ, cui conferendus est Canonicatus, habens annexum onus lectionis Sacræ Theologiæ ex præscripto Concilij pertinet ad Episcopum, collatio verò eidem personæ facienda ad eos, ad quos ante Concilium pertinebat, quamuis ex consuetudine electio sola Canonicorum pertinet ad Capitulum, & confirmatio, seu institutio ad Episcopum. *Sacra Congreg. Conc. in Aretina 31. Iuly 1627.* quam refert Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 3. tit. 7. nu. 16.

6 Electio Lectoris soli Episcopo competit, nec successori præiudicium fit t si aliter per prædecessores fuit obseruatum, & id intelligendum est de his Canonicatibus Theologalibus, qui erecti non sunt ante Concilium, seruandum est quod ante Concilium fiebat. *Sac. Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. de benef. p. 5. cap. 4. num. 162.

7 Electionis in celebratione non est prohibitum Superioribus Ordinum, quibus id ex regula conceditur, vt aliquem Fratrem idoneum suo loco delegent, seu mittant ad Capituli generalis celebrationem, vt suo nomine electionem faciat, si ex institutis, & decretis suæ Religionis licet Superioribus absentibus & legitimè impeditis mittere alium ad Capitulum generale, qui suo loco & nomine in electione suffragium ferat. *Sacra Congreg. Concil.* penes Castellin. de elect. cap. 5. nu. 94. Tamburin. de iure Abbatum, tom. 1. disp. 5. quæst. 4. num. 9. Lezana in summa quæst. Regul. tom. 3. verbo electio nu. 7.

8 Electione Superiorum Regularium Præsidens Capitulo non potest præcipere scrutatoribus sub præcepto sanctæ obedientiæ, & pœna excommunicationis latæ sententiæ ne recipiant suffragia oretenus tradi solita, pro aliquibus vltra certum numerum electioni insufficientem, sed eo completo dicant electoribus ad aures, vt seruari dicitur, vt dent alijs eorum vota, itavt electiones hactenus celebratæ si scrutatores præcepto Superioris obtemperantes singulorum eligentium vota non receperint, pro Canonicis non habeantur. *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* penes Castellio. de elect. canonica c. 4. num. 66. quem refero de officio, & potest. Episcopi, p. 3. alleg. 100. nu. 23.

9 Electio Prælatorum Regularium ita debet fieri per vota secreta, vt non possit fieri per viam compromissi, aut inspirationis. *Sacra Congr. Concil.* apud Nicol. Garc. de benef. p. 5. c. 4. nu. 104. Castellio. de elect. c. 7. num. 7. vers. ad quorum. Sigism. à Bononia in simili tract. dub. 2. num. 7. & dub. 31. nu. 14. vers. & insuper. Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo electio, num. 3.

10 Electio erit nulla si post eam factam in litteris confirmationis seu patentibus exprimerentur nomina eligentium. *Sacra Cong. Conc.* de qua Castellin. d. c. 4. n. 61. Lezana d. verbo electio, no. 11. in princ. Electorib. enim nullo modo licet antè vel post scrutinium, cui suum

uotum dederint, publicare. *Eadem S. Cong. Conc.* teſte Nicol. Garc. diſp. 5. c. 4. nu. 197.

11 Electio reputatur ſecreta & canonica, ſi electi fuerunt è ſuperioribus aliqui qui vota omnium eligentium recipiant. *Sacr. Cong. Conc.* teſtibus Nicol. Garc. d. p. 5. cap. 4. nu. 189. Caſtellin. de elect. canon. c. 4. nu. 4. quos & alios refero de officio & poteſt. Epiſcopi, p. 3. allegat. 100. num. 18.

12 Electio eſt nulla quando aliqui ex electoribus vnica ſchedula recipiunt vnico nomine ſcripta & nomen electi notum ſcribæ duas ſchedulas, & vnam quam voluerint, reponunt, alteram ſcindunt, quia ſcriba potuit reuelare talem, qui non habuit niſi vnam ſchedulam, vel talem, qui non habuit duas. *S. Cong. Conc.* atteſtantibus Nicol. Garc. d. p. 5. c. 4. num. 193. Caſtellin. de elect. c. 5. nu. 25. quos & alios refero d. alleg. 100. nu. 22.

13 Electio Officialium Confraternitatum canonicè inſtitutarum ad Confratres, eorundem verò Officialium confirmatio ad loci Epiſcopum, vel eius Vicarium generalem pertinet. Societatibus tamen ſub immediata Regum protectione exiſtentibus ſemper exceptis. *Sac. Cong. Epiſcop. & Regul. in Bonina* 11. *Auguſti* 1617. quam citat Sellius in ſelect. Canon. c. 31. num. 43.

14 Electio loci pro celebranda Synodo prouinciali de iure communi pertinet ad Archiepiſcopum. *S. Congr. Conc. in Acherontina* 28. *Nouembris* 1580. quam adducit idem Sellius d. cap. 31. num. 44.

15 Electio deputati ſeminarij ſufficit fieri per clerum ciuitatis, & poteſt Epiſcopus erigere plura ſeminaria in illis locis, quæ non fuerunt taxata. *Sacra Congr. Conc. in Lucana* 19. *Nouembris* 1616. de qua atteſtatur Sellius d. c. 31. nu. 45.

16 Electi Canonici ad ſeminarij adminiſtrationem perpetuo illam habere debent, nec remoueri poſſunt niſi ex legitima & iuſta cauſa. *S. Cong. Conc.* teſte Gallet. in Margarita caſuum Conſcient. verbo Canonicus pag. 30. col. 1.

17 Electorum aliquis ſi ante ſcrutinium verbo dicat ſe velle eligere hunc vel illum non propter hoc tollitur quin electio non ſit ſecreta ex eo quia potuit pro altero ſuffragium præſtare. *Sacra Cong. Conc.* penes Caſtellin. de elect. Canon. c. 5. nu. 26. in fine.

18 Electione non licet Prælato Superiori proponere duos, vel tres, ex quibus vnus eligatur. *S. Cong. Conc.* apud Laurent. de Peyrinis de priuil. Regular. tom. 3. in addit. cap. 9. nu. 31.

19 Eligentes per ſchedulam aliquo patenti ſigno ſignata, vt innoteſcat ſcrutatoribus, vel vni ex illis, quod talis elector elegit illum nominatum in ſchedula, faciunt electionem non ſecretam, & peccant mortaliter, ac proinde ſic electus factus de hoc certus tenetur reſignare Prælaturam ſiue officium, vel petere à Sanctiſſimo confirmationem cum diſpenſatione. *Sacra Congr. Conc.* atteſtantibus Laurent. de Peyrinis tom. 1. q. 1. de obedientia c. 21. Caſtellin. d. tract. de elect. cap. 4. nu. 61. quos refero d. alleg. 100. nu. 21.

Electio Abbatiſſæ, vide in verbo Abbatiſſa collect. 5.

Electio adminiſtratorum vide in verbo Adminiſtratores collect. 13.

Electio Officialiũ, vide in verb. Officialis collec. 531.

Electio Prædicatoris, vide in verbo Prædicator collect. 592.

Electio Religioſorum pro aſſociandis cadaueribus, vide in verbo Hæres collect. 406.

S V M M A R I V M.

1 *Forma electionis Romani Pont. præſcribitur remiſſiue, & Cæremoniale continens vſus talis electionis citatur.*
2 *Papa extra Curiam obeunte in Vrbe ſucceſſoris electio facienda.*
3 *Papæ electio ſimoniacè facta damnatur.*

Electio Papæ.

COLLECT. CCLXXVIII.

1 Electionem Romani Pont. formam, ac in eligendo obſeruandas ordinationes præſcripſit Pius IV. conſtit. 63. incip. In eligendis 7. Id. Octob. 1562. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 91. alias pag. 68. in nouiſſ. impreſſ. & nouiſſimè Gregorius XV. conſtit. 13. incip. Æterni 17. Kalend. Decembris 1621. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullar. tom. 3. pag. 291. in nouiſs. impreſs. Et Cæremoniale continens vſus talis electionis ſeriò obſeruandum, & nullo pacto immutandum edi iuſſit idem Gregorius XV. conſtit. 19. incip. Decet Romanum Pontificem 4. Id. Martij 1621. apud Angel. Mariam Cherub. d. tom. 3. pag. 297. quæ omnia reperiuntur impreſſa in fine tomi 1. variarum lucubrat. Iulij Lauorij à pag. 536. & illorum memini latè de materia agens in tract. de Iure eccleſ. vniuerſo lib. 1. cap. 1. num. 103. cum ſeqq.

2 Electionem Romani Pont. iuxta prædeceſſorum ordinationes fieri cenſuit, & eo obeunte extra Curiam in Vrbe fieri voluit Clemens VII. conſtit. 26. incip. Cum chariſſimus pridie Non. Octobris 1529. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1 pag. 595. alias pag. 497.

3 Electionem Romani Pont. ſimoniacè factam damnat, & complices pœnis afficit Iulius II. conſtit. 3. incip. Cum tam diuino 19. Kalend. Februarij 1505. apud Laert. Cherub. d. tom. 1. pag. 403. alias pag. 355. in nouiſſ. impreſſ.

S V M M A R I V M.

1 *Fratres de redemptione captiuorum eleemoſynas quærere poſſunt, non tamen in Statu eccleſiaſtico.*
2 *Fratres diſcalceati non ſunt moleſtandi in quæſtuatione eleemoſynarum non obſtante quod alij Fratres Mendicantes eodem die eleemoſynas quærere ſoleant.*
3 *Fratres Ordinum Mendicantium in quibus locis per ſe ipſos eleemoſynas quærere poſſint?*
4 *Receptores eleemoſynarum ſine fraude eas conuertentes in vſu pios non comprehenduntur ſub decreto Concilij ſeſſ. 21. cap. 9. de reform.*
5 *Quæſtoribus eleemoſynarum cum certis conditionibus licentia concedenda.*
6 *Pecunias anticipatè non poſſunt Moniales recipere ad computum dotalis eleemoſynæ.*
7 *Regularibus non eſt prohibitum inter Miſſarum ſolemnia eleemoſynas, & oblationes ab offerentibus recipere.*
8 *Parochi non poſſunt recipere pro Miſſa eleemoſynam manualem in illis diebus, quibus Miſſam tenetur celebrare.*
9 *Miſſa Defunctorum an neceſſariò celebranda ſit vbi relicta fuerit eleemoſyna ad celebrandas Miſſas pro anima defunctorum.*
10 *Miſſa de B. Maria in ſabbato neceſſariò celebranda eſt ſi eleemoſyna relinquatur pro ea celebranda in ſabbato.*
11 *Parocho debentur eleemoſynæ, quæ dantur ſponſis in illorum benedictione.*
12 *Propinarum ſolutio ſi prohibeatur, carum appellatione non veniunt, quæ per pactum ſacriſtijs, & infirmarijs monaſteriorum Monialium dari ſolent.*

Eleemoſyna.

COLLECT. CCLXXIX.

1 Eleemoſynas quærere poſſunt Fratres de Redemptione captiuorum. Clemens VII. conſtit. 7. incip. Gratum 15. Kalend. Maij 1524. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 570. alias pag. 479. in nouiſſ. edit.

Sixtus

Sixtus V. constit. 27. incip. Cum benigna Kalend. Aprilis 1586. apud eundem Laert. Cherub. tom. 2. pag. 521. alias pag. 397. & illarum meminit Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regular. verbo eleemosyna num. 2.

2 Eleemosynarum in quæstuatione non sunt molestandi, nec impediri possunt Fratres discalceati, non obstante quod alij Fratres Mendicantes eodem die eleemosynas quærere soleant, qua isti quærunt. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. 9. Ianuary* 1608. quam refert Flauius Cherubin. in compend. Bullarij ad constit. 73. Gregorij XIII. incip. Romani Pont. schol. 1.

3 Eleemosynas quærere possunt Fratres Ordinum Mendicantium per se ipsos in locis vbi habent Conuentus, nec prohiberi possunt per Episcopum, sed tantum si extra loca, vbi monasteria existunt, quæritare voluerint, tenentur suorum Superiorum licentiam Ordinario ostendere. *Sacra Congreg. Concil. de anno* 1621. quam refero de officio, & potest. Episcopi parte 3. allegatione 109. num. 10.

4 Eleemosynarum receptores, qui collectas in pios vsu conuertendas sine fraude sponte datas accipiunt, non comprehenduntur sub decreto Concilij Trid. sess. 21. de reform. c. 9. *Sacra Cong. Conc.* testibus Zerol. in praxi Episcop. par. 2. verbo Quæstores, Galet. in margarita casuum Conscient. verbo eleemosyna 1. Bonacin. de censur. extra Bullam Cœnæ disp. 2. q. 3. puncto 30. num. 9. vers. tertio, quos refero d. alleg. 109. num. 5.

5 Eleemosynas perendi licentia dari poterit cum his circunstantijs. Prima est vt sint personæ bonæ existimationis. Secunda ne sint participes ipsarum eleemosynarum. Tertia ne habeant vllo modo nomen quæstoris. Quarta nullas Indulgentias diuulgent, nec concionentur. Quinta nec sua priuilegia aut sacras Reliquias circunferant. Sexta nec imprecationibus, aut minis eleemosynas ab hominibus exprimant, aut extorqueant, nec campanas, aliaue instrumenta deferant. Septima nec quicquam tanquam debitum, aut visitatum petant. Octaua nec vllo artificio, aut specie commemorandæ orationis alicuius sancti, aut alio peruerso more vtantur. Nona vt simpliciter ac modestè eleemosynas petant, easque in pij loci vtilitatem transportent. *Sacra Cong. Concil.* quam refert Zerol. in praxi Episcop. part. 2. verbo Quæstores.

6 Eleemosynæ dotalis ad computum, quam quæuis puella habitum Monachalem susceptura, persoluere debet, Monialibus nullatenus recipere licet pecunias, vel aliquam alia rem anticipatè, alioquin tam recipientes, quàm persoluentes anathemati decreti Conc. Trid. sess. 25. de Regular. sunt subiecti. *Sacra Congreg. Episcop. & Regular. in Camerinen. de anno* 1580. quam adducit Aldan. in compendio Canonicar. resolut. lib. 2. titul. 25. num. 9.

7 Eleemosynas, & oblationes ab offerentibus recipere non est prohibitum Regularibus inter Missarum solemnia, vertendo se ad populum, & generalem Confessionem pro eo faciendo, non autem eis licet ab Altari discedere, & per Ecclesiam circumire. *Sacra Congr. Conc. in nullius prouincia Rauennaten.* 15. *Septembris* 1629. penes Lezanam in summa quæst. Regul. tom. 1. cap. 9. num. 45. & cap. 12. num. 41. vers. ad 2.

8 Eleemosynam manualem pro Missa recipere non possint Parochi in illis diebus, quibus Missam tenentur celebrare. *Sacra Congr. Conc.* 1. *Septembris* 1629. quam adducit Aldan. d. tit. 25. num. 10.

9 Eleemosyna relicta pro celebrandis Missis pro anima defunctorum licitè lucrari non potest, nisi celebretur Missa defunctorum, etsi occurrat festum duplex, quod de præcepto non seruetur. *Sacra Congreg. Rit. in Pampilonen.* 1. *Septembris* 1607. de qua Aldan. d. tit. 25. num. 11.

10 Eleemosyna relicta pro celebranda Missa B. Mariæ in Sabbatho licitè lucrari non potest, nisi celebretur Missa de B. Maria, etiamsi in Sabbato occurrat festum solemne alterius Sancti. *Eadem S. Congr. Rit. in dicta Pampilonen.*

11 Eleemosynæ, quæ dantur à sponsis in illorum benedictione spectant ad Parochum. *Sacra Congr. Rit. in Acherontina 25. Ianuary* 1602. cuius memini de officio, & potest. Parochi cap. 21. num. 101.

12 Eleemosynæ, quæ per pactum Sacristijs, & infirmarijs monasteriorum Monialium dari solent, non comprehenduntur in decreto, quo propinarum solutio per Moniales dum ad habitum, vel ad professionem admittuntur, fieri solita interdicitur. *S. Congreg. Episcop. & Regul. in Vlixbonen. 5. Nouembris* 1616. penes Ioann. Mariam Nouar. in lucerna Regul. sub hoc verbo nu. 1. & illius memini de iure eccles. vniuerso li. 1. c. 43. n. 32.

Eleemosynæ Missarum, vide in verbo Missarum eleemosynæ collect. 476.

S. Elisabetha.

COLLECT. CCLXXX.

1 SAnctam Elisabetham Reginam Vngariæ in Sanctorum numerum adscripsit, & eius festum die 19. Nouembris celebrari iussit Gregorius IX. constit. 11. incip. Gloriosus de anno 1235. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 57. eius vitam scribit Theodoricus Turingius apud Henric. Canis. antiquarum lect. tom. 5. p. 2. pag. 143.

Sanctæ Elisabethæ Reginæ Portugaliæ Officium recitatur die 4. Iulij: in Regno Portugaliæ ritu duplici: extra verò Regnum sub ritu semiduplici. *Sacra Congr. Rit. sub die 7. Augusti* 1628. teste Sellio in selectis Canon. cap. 1. num. 50. & Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 18. de Sanctis nu. 39. Gauant. in rub. Breuiarij sect. 7. cap. 9 num. 4.

Sancta Elisabetha Regina Portugaliæ dum vixit tertium Ordinem S. Francisci expressè fuit professa. Vrbanus VIII. constit. 55. incip. Cum sicut 22. Aprilis 1626. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. 72. & illius meminit Hieron. Roderic. in compendio quæst. Regul. resol. 95. post num. 8. De eius vita, & laudibus Ioannes Perpinianus, & Blasius de Pina Freyle, qui etiam composuit Officium eiusdem S. Elisabethæ, Iacob. Friligar. de vita S. Elisabeth. Romæ 1625.

Sanctæ Emerentianæ officium, vide in verbo Officium collect. 534. nu. 25.

Emolumenta.

COLLECT. CCLXXXI.

1 EMolumenta prouenientia ex exercitio iurisdictionis Curiæ Episcopalis Sede vacante, & sigillo, aut aliàs vndecunque prouenientia, neque ad Capitulum, neque ad Vicarium spectant, sed debent futuro Episcopo successori reseruari, si ad Episcopum Ecclesia non vacante, pertinuissent. *Sacra Cong. Conc. in Agrigentina 17. Aprilis* 1627. teste Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 3. tit. 8. num. 17. quem refero in collect. ad Trid. sess. 23. de reform. cap. 11. nu. 9.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Episcopo agentes.*
2 *Ordo Episcoporum in Ecclesia Dei sublimior est gradus.*
3 *Cardinales in Curia præsentes tenentur visitare Episcopi post eorum promotionem.*

4 *Magiſtratus & Clerus quomodo recipere debeat ſuum Epiſcopum in primo ingreſſu.*
5 *Crucis oſculatio & aqua benedicta à quo miniſtranda Epiſcopo aliquam ciuitatem ingredienti.*
6 *Titulum, characterem, & Ordinem ſemper retinet Epiſcopus licet dimittat Eccleſiam.*
7 *Inquiſitio in promotionibus Epiſcoporum ad Cathedrales qualis facienda.*
8 *Papa tantùm cōpetit nomē Epiſcopi vniuerſalis Eccleſiæ.*
9 *Synodum non celebrans Epiſcopus quotannis incurrit pœnas à iure ſtatutas.*
10 *Concilium Prouinciale celebrare tenentur ſingulis triennijs Archiepiſcopi.*
11 *Limina Apoſtolorum an & quando Epiſcopi viſitare teneantur, remiſſiuè.*
12 *Pontificali reformato debent vti in toto Orbe Epiſcopi, omneſque alij Eccleſiarum Prælati.*
13 *Cæremoniale Epiſcoporum reformatum recipi & obſeruari mandatur.*
14 *Priuilegia & indulta Epiſcoporum in Capella ſuæ Sanctitatis aſſiſtentium.*
15 *Epiſcopo extra ſuam diœceſim non conueniunt ea, quæ in propria ei debentur.*
16 *Puluinar & pannum coloris violacei non poteſt ſibi ſternere Epiſcopus in aliena diœceſi.*
17 *Eccleſiam pollutam reconciliare & nouam benedicere eſt proprium munus Epiſcopi.*
18 *Confraternitatibus laicorum poteſt ex cauſa Epiſcopus concedere vt in eorum Eccleſijs conſeruent ſanctiſſimum Sacramentum.*
19 *Vicario generali in abſentia Epiſcopi debetur reuerentia in choro.*
20 *Benedicere populum, & vti Cruce, mozetta, & rochetto non poteſt Epiſcopus præſente Legato de Latere.*
21 *Confeſſionem facere cum celebrante, benedicere incenſum, ac benedictionem ſolemnem dare poteſt Epiſcopus præſens Miſſæ in Eccleſia Collegiata exempta.*
22 *Aſſiſtentia nulla debetur Epiſcopo quando non incedit paratus.*
23 *Birretum ſibimet ponere, & deponere debet Epiſcopus quando aſſiſtit Diuinis cum cappa.*
24 *Thurificandus eſt triplici ductu Epiſcopus tantum.*
25 *Thurificādus à quo veniunt Epiſcopus aſſiſtens ad Miſsā.*
26 *Conſecrari vt poſſit Epiſcopus cum aſſiſtentia duarum Dignitatum conceditur.*
27 *Officia non ſunt inchoanda ante aduentum Epiſcopi ſi voluerit ad Eccleſiam venire.*
28 *Decretorum Concilij Prouincialis ad obſeruantiam tenentur Epiſcopi non obſtante lapſu decennij.*
29 *Statuta iurare quæ non teneatur Epiſcopus in ingreſſu ſuæ Eccleſiæ.*
30 *Cæremonialis Epiſcoporum diſpoſitionem tenetur Epiſcopus obſeruari facere in Cathedrali & in alijs ſuæ diœceſis Eccleſijs.*
31 *Capituli conſilium, & non conſenſum debet Epiſcopus adhibere in diſtributione Ordinum facienda.*
32 *Epiſcopo ad Eccleſiam venienti quomodo teneantur obuiam ire Canonici?*
33 *Epiſcopus eligere debet baiulum probæ vitæ.*

Epiſcopus.

COLLECT. CCLXXXII.

1 DE Epiſcopo, eiuſque Officio, & dignitate Ioannes Bertachinos, Troylus Maluetius, Iacobus Simaochas, Guibertus de Fornaco, Bartholomæus Vgolinus, in ſpecialibus tractatibus, Lælius Iordanus de cauſis Epiſcoporum maioribus & rerum capitalium ad Papam deferendis. Ioannes Fileſacus de ſacra auctoritate Epiſcoporum, Alphonſus Madrigal. de Epiſcopis, & miniſtris Eccleſiæ, Antonius de Prettis de iuriſdictionis Epiſcopalis defenſione, Franciſcus de Valgas de iuriſdict. Epiſcopi, Rutilios Benzonius in Epiſcoporum ſpeculo, Staniſlaus Socolouius, de conſecrat. Epiſcopi, Ioannes Baptiſta Signius de optimo Epiſcopo, Antonius Paganus de ordine, iuriſdictione, & reſidentia Epiſcoporum, Petrus Bleſenſis de inſtitutione Epiſcopi, Fr. Stephanus Dalum de poteſtate Epiſcoporum, Abbatum, aliorumque Prælatorum, Ioſephus Vela de poteſtate Epiſcoporum circa inquirenda, & punienda crimina in ſuis diœceſibus commiſſa. Scipio de Rubeis in aphoriſm. Epiſcoporum. Bartholomæus Gauantus in enchirid. ſiue manuali Epiſcoporum Sebaſtianus Medices de Epiſcopis promouendis, Lelius Zechius de ſtatu & munere Epiſcoporum. Hieronymus Vielmius, de Epiſcopis titularibus, Camillus Cautius de penſionibus Epiſcoporum, Hieronymus Venero y Leyua in examine Epiſcoporum, Henricus Botteus de ſtatutis Epiſcop. Thomas Zerola, Paolus Piaſecius, & Maurinus de Alzedo in ſuis prax. Epiſc. Thomas Caietanus, Bartholomæus Carranza, Hieronymus Gigas, Iacobus Naclantus, Dominicus Soto & Ambroſius Catharinus omnes de reſidentia Epiſcoporum.

2 Epiſcoporum Ordo in Eccleſia Dei ſublimior eſt gradus. Leo X. conſt. 22. incip. Dum intra 14. Kalend. Ianuarij 1516. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 1. pag. 509. alias pag. 431. in nouiſſ. impreſſ.

3 Epiſcopi poſt eorum creationem & promotionem Cardinales in Curia præſentes viſitare tenentur. Leo X. conſtit. 7. incip. Supernæ 3. Non. Maij 1514. apud Laert. Cherubin. tom. 1. pag. 474.

4 Epiſcopus quomodo recipiendus ſit à Magiſtratu & Clero in primo ingreſſu? *Sacra Cong. Rit. in Tarraconen. 2. Martij* 1603. quam refert Aldan. in compendio Canon. reſolut. lib. 1. tit. 24. num. 52.

5 Epiſcopo aliquam ciuitatem ingredienti oſculatio Crucis, & aqua benedicta miniſtrari debet ab obtinente maiorem dignitatem in loco, licet non ad illius Eccleſiam, ſed aliam proceſſio dirigatur. Cum verò aliquam Eccleſiam ingreditur, debent hæc ei miniſtrari à digniore illius Eccleſiæ, etiamſi Canonici præſentes fuerint. *Sac. Congreg. Rit. in Calaguritana 5. Iunij* 1601. quam adducit Aldan. d. lib. 1. tit. 24. num. 53.

6 Epiſcopus licet dimittat Eccleſiam, ſemper tamen retinet titulum, characterem, & Ordinem. *Sacra Cong. Rit. in Miſerbon. 4. Martij* 1606. quam citat Sellius in ſelectis Canon. cap. 3. num. 64.

7 Epiſcoporum & aliorum Prælatorum in promotionibus ad Cathedrales qualis debeat eſſe inquiſitio Gregorius XIV. conſtit. 6. incip. Onus Apoſtolicæ Idib. Maij 1591. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 691. nouiſſimè extat formula huius inquiſitionis & proceſſus apud me de officio & poteſt. Epiſcopi, part. 1. tit. 1. cap. 5. num. 4. cum ſeqq.

8 Epiſcopi vniuerſalis Eccleſiæ nomen ſoli Romano Pontifici competit. Pelagius II. conſtit. 1. incip. Manifeſto Kalend. Martij 589. apud Lert. Cherub. to. 1. pag. 7.

9 Epiſcopus non celebrans Synodum quotannis incurrit pœnas à iure ſtatutas. *Sacra Congr. Conc. 26. Iunij* 1621. penes Sellium d. cap. 3. num. 65.

10 Epiſcopi & Archiepiſcopi ſingulis triennis Conciliū Prouinciale celebrare tenentur. Leo X. conſtit. 10. incip. Regimini 4. Non. Maij 1515. apud Laert. Cherub. in ſum. Bullarij tom. 1. pag. 481.

11 Epiſcopi, Archiepiſcopi, & alij Eccleſiarum Prælati quando limina Apoſtolorum viſitare teneantur? Vide infra in verbo limina collect. 451.

12 Epiſcopi, omneſque alij Eccleſiarum Prælati in toto Orbe debent vti Pontificali reformato. Clemens VIII. conſtit. 38. incip. Ex quo 10. Februarij 1596. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 52.

13 Epiſco-

13 Episcoporum Cæremoniale reformatum in vniuersa Ecclesia recipi & obseruari mandauit, idem Clemens VIII. constit.67. incip. Cum nouissimè 14. Iulij 1600.apud Laert. Cherub.dict.tom.3.pag.99.

14 Episcoporum in capella Sanctitatis suæ assistentium priuilegia & indulta diuulgauit Gregorius XV.constit. 32.incip. Circumspecta 17. Augusti 1622. apud Aldan. d.tit.24.num.54.

15 Episcopo extra suam diœcesim,& in loco in quo non habet iurisdictionem, non conueniunt ea, quæ proprio Episcopo in sua Ecclesia, & diœcesi debentur. *Sacra Congr.Rit.in Policastren.21.Augusti* 1604. de qua meminit Sellius dict.cap. 3.num.66.

16 Episcopus in aliena Ecclesia non potest sibi puluinar & pannum coloris violacei sternere,& extra suam diœcesim non competit illi deosculatio textus Euangelij. *Sacra Congr.Rit.in Iadren.*13. *Octobris* 1618. quam refert Aldan.dict.tit.24.num.55.

17 Episcopi proprium munus est, & non simplicis Sacerdotis reconciliare Ecclesiam pollutam, & nouam benedicere. *Sacra Congr. Rit. in Placentina* 19. *Maij* 1617. in resp.ad dub.19.quā citat Aldan.d.tit. 24.n.56.

18 Episcopus potest ex causa concedere Confraternitatibus laicorum vt in eorum Ecclesia conseruent Sanctissimum Sacramentum.*Sacra Congr. Conc.in Isealan. de ferro* 19. *Iunij* 1604. cuius meminit Sellius d. cap.3. num.67.

19 Episcopo, & in eius absentia Vicario generali debetur reuerentia in choro dum Diuina celebrantur ab omnibus canonicis etiam exemptis ratione Subcollectoriæ, & alia ratione. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Catacen.* 11. *Nouembris* 1614. teste Sellio d. cap.3. num.68.

20 Episcopus præsente Legato de Latere in ciuitate non potest populum benedicere, nec vti Cruce, Mozzetta, vel rochero discooperto.*Sacra Congr.Rit. in Perusina* 2. *Octobris* 1601.referente Sellio d cap.3.num.69.

21 Episcopus præsens Missæ in Ecclesia Collegiata exēpta in sua diœcesi, præsente Abbate dictæ Collegiatæ, debet Confessionem facere cum celebrante, benedicere incensum, & ministros, ac benedictionem solemnem dare.*Sacra Congregat. Rit. in Alexandrina S. Petri in Brogeglio* 7. *Februarij* 1604. in resp. ad 5. dub. penes Sellium d.cap.3.num 70.

22 Episcopo quando non incedit paratus nulla debetur nec Presbyterorum, nec Diaconorum canonicorum assistentia. *Sacra Congr. Rit. in Aesina* 30. *Augusti* 1602. apud Sellium d.cap.3.num.71.

23 Episcopus sibimet ponere & deponere debet birretum quando assistit Diuinis cum cappa. *Sacra Congr. Rit.in Saonen.*21.*Aug.&* 1604. *& in Lucana* 4. *Augusti* 1632. quarum meminit Bonfadin. in thesauro ecclesiastic.decis.resol.8.num.13.

24 Episcopus tantum triplici ductu thurificandus est. *Sacra Congregat. Rit.in Entomilian.*11.*Decembris* 1604. de qua Sellius d.cap.3.num.72.

25 Episcopus assistens ad Missam thurificandus est semper à Presbytero assistente, siue sit dignitas, siue Canonicus, non autem à Diacono Euangelij, licet sit Canonicus. *S.Congr. Rit. in Placentina* 9.*Maij* 1607. in resp.ad dub.9. quam adducit Aldan.d.tit. 24.nu.57.

26 Episcopus vt cum assistentia duarum Dignitatum loco Episcoporum ab Archiepiscopo Goan. in Indijs Orientalibus possit consecrari ex speciali gratia, & attenta penuria Episcoporum in illis partibus conceditur. *Sacra Congr. Rit. in Goan. in Indijs Oriental.*16. *Iulij* 1605.quam refert Aldan.d.tit.24.num.58.

27 Episcopus si voluerit venire in Ecclesiam,officia non sunt inchoanda ante eius aduentum, sed signo dato, & non veniente, non est vltra expectandus. *Sacra Congr. Rit. in Salamantina* 16. *Iulij* 1605.quam commemorat Aldan.d.tit.24.num.59.

28 Episcopi tenentur ad obseruantiam decretorum Concilij Prouincialis, non obstante lapsu decennij, quo non fuerunt obseruata.*Sacra Congr.Conc.*penes Nicol.Garc. de benefic.p.5.cap.4.num.103.

29 Episcopus in ingressu suæ Ecclesiæ non tenetur iurare statuta, quæ sacris canonibus,& sacri Concilij decretis, Apostolicisque Constitutionibus sunt contraria,nisi à Sede Apost.ex certa scientia confirmata existant. *Sacra Cong. Conc. in Orselen.*27.*Martij* 1632.de qua Bonfadin.d.resol.8.num.14.

30 Episcopus tenetur omninò obseruari facere in cathedrali, & in alijs Ecclesijs suæ diœcesis, dispositionem cæremonialis Episcoporum. *S. Cong. Rit. in Angren.*15. *Decembris* 1632. apud Bonfad.de resol.8.nu.15.

31 Episcopus in Ordinum distributione facienda, qui scilicet canonici Presbyteri,quiue Diaconi, & Subdiaconi esse debeant vigore cap.12 sess. 24.tenetur solummodò adhibere capituli consilium, & non consensum, quia potest illis inuitis quod magis expedire iudicauerit, perficere. *S. Cong. Conc.* attestante Zerola in praxi Episcop.p.2.verbo capitulum §.2.

32 Episcopo venienti ad Ecclesiam dum in choro à canonicis recitantur Horę Canonicæ,saltim duo ex canonicis tenentur è choro discedere, & obuiam ire porrigentes aspersorium, si vero non recitantur Horæ, omnes in Ecclesia & choro præsentes tenentur obuiam ire & excipere.*Sacra Congr. Rit.in Lunen.Sarzanen.*3. *Martij* 1633.referente Bonfad.d.resol.8.num.15.

33 Episcopus eligere debet baiulum probæ vitæ, qui citationes curiæ Episcopalis exequatur, non enim per satellites exequendæ sunt.*S.Cong.Episc.& Reg.in causa ciuitatis Castelli* 14.*Aprilis* 1615.quam citat Ald.in compendio canon.resol.lib.3.tit.1.num.15.

Episcopi Cancellarius,vide in verbo Cancellaria.collect.83.

SVMMARIVM.

1 *Residentes Episcopi non possunt citari ad comparendum in curia nisi de Papa commissione.*

2 *Residere tenentur Episcopi,& Archiepiscopi,etiamsi S.R.E.Cardinales sint, in suis Ecclesijs sub diuersis pœnis eo ipso incurrendis.*

3 *Personaliter interesse possunt Episcopi in Synodis Prouincialibus,vel congregationibus,seu Assembleis generalibus.*

4 *Residere non excusantur Episcopi prætextu & ratione cuiuscunque seruitij, vel alicuius negotij grauissimi.*

5 *Residere excusantur Episcopi à suis Ecclesijs absentes ratione visitandi limina Apostolorum.*

6 *Licentia à S.Conc.cap.1.sess.23.de reform. concessa aqua ex causa abessendi aliquantisper à residentia non fuit sublata per constit.Vrbani VIII.*

7 *Abesse non licet Episcopo à sua Ecclesia nisi ob aliquam causam ex connumeratis a concil. cap. 1. sess. 23. de reform.*

8 *Episcopus residens in sua Ecclesia liber est à residentia suarum dignitatum,& beneficiorum, quæ obtinet in aliena diœcesi.*

9 *Alternatiuam non lucratur Episcopus absens etiam quando abest ex causa à Concilio approbata.*

Episcopus circa residentiam.

COLLECT. CCLXXXIII.

1 EPiscopi, & Archiepiscopi quas pœnas incurrant si non resederint, & dum resident non possunt citari ad comparendum in curia, nisi de Papæ commissione. Pius IV.constit.10.incip.De salute,pridie Non.Septembris

bris 1560. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.2. pag.20.

2 Epiſcopi, Archiepiſcopi, ſeu Primates etiam S.R.E. Cardinales in ſuis quiſque Eccleſiis reſidere tenentur, nec ab eis recedere poſſunt, niſi prius obtenta Romani Pont. per Breue, ſeu litteras miſsiuas licentia ſub interdicti ingreſſus Eccleſiæ, amiſsioniſque tam fructuum earundem Eccleſiarum pro tempore, quo abſentia durauerit, quam facultatum teſtandi, & diſponendi de bonis ſuis à Sede Apoſt. ſibi aliàs conceſſarum eo ipſo abſque alia declaratione incurrendis, necnon priuationis à regimine & adminiſtratione ſuarum Eccleſiarum, aliiſque pœnis Romani Pont. pro tempore exiſtentis arbitrio infligendis. Vrbanus VIII. conſtit. ſua incip. Sancta Synodus ſub die 7. Decembris 1634. quam refero de officio, & poteſt. Epiſcopi p.3. alleg.53. ſub num.21. in vltima impreſ.

3 Epiſcopi à ſuis Eccleſiis abeſſe poſſunt ex cauſa perſonalis aſſiſtentiæ in Synodis Prouincialibus, vel Congregationibus, ſeu Aſſembleis generalibus, in quibus eccleſiaſtici interuenire ſolent vel ratione muneris, aut Reip. Officij Epiſcopatibus, vel Eccleſiis maioribus præfatis adiuncti, cuius ratione ad certum tempus occupari, ſolent, & tunc tempore, quo illa Synodus, Congregationes, & Aſſembleæ, exercitiumq; muneris, ſeu Officij publici ipſis Eccleſiis adiuncti actu durauerint, ita vt illis finitis recto tramite ad Eccleſias ſibi commiſſas ſe conferre debeant. Vrbanus VIII. dicta ſua conſtit. incip. Sancta Synodus.

4 Epiſcopi à pœnis contra non reſidentes impoſitis non excuſantur prætextu, & ratione cuiuſcunq; ſeruitij quomodolibet præſtiti, & præſtandi pro regendis, & tractandis negotiis quorumcunque Principum etiam Imperatoris, & Regum, nec ratione proſecutionis, ſeu defenſionis quarumcunque litium, ſeu controuerſiarum etiam eccleſiaſticarum, vel ineundi fœderis, aut cuiuſcunque alterius negotij etiam grauiſſimi tractandi, aut cuiuſcunque alterius cauſæ, vel occaſionis etiam publicæ, vel aliàs fauorabilis, & æquè piæ, etiam cuiuſlibet vtilitatis ſiue neceſsitatis Eccleſiarum, & perſonarum. Vrban. VIII. dicta ſua conſt. incip. Sancta Synodus.

5 Epiſcopi, Archiepiſcopi, Metropolitani, & Primates etiam S. R. E. Cardinales citra montes, vel mare exiſtentes per quatuor, alios verò vltra montes, vel mare degentes per ſeptem menſes continuos, à reſidentia in præfatis Eccleſiis facienda ad effectum viſitandi limina Sanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli pro qualibet viſitatione excuſantur. Et Epiſcopi Cardinales habent licentiam diſcedendi à ſuis Eccleſiis, in caſu vacationis Sedis Apoſt. ratione accedendi ad conclaue. Vrbanus VIII. dicta ſua conſt. incip. Sācta Synodus.

6 Epiſcopis nonnullis requirentibus fuit deciſum per Conſtitutionem ſuper Epiſcoporum etiam S. R. E. Cardinalium reſidentia à S. D. N. Vrbano VIII. nuper editam, non fuiſſe ſublatam facultatem à S. Concilio cap. 1. ſeſſ. 23. de reform. conceſſam æqua ex cauſa abeſſendi aliquantiſper à reſidentia, dummodo abſentiæ ſpatium duos, vel ad ſummum tres menſes non excedat. *Sacra Cong. Conc. die 3. February* 1635. quam refero de officio, & poteſt. Epiſcopi part.3. alleg.53. n.21. in fine ſecundum noviſſ. impreſſ.

7 Epiſcopo non licet à ſua Eccleſia abeſse niſi ob aliquam cauſam ex connumeratis in Conc. ſeſs. 23. cap. 1. de reform. *Sacra Congr. Conc.* Armendar. in add. ad recop. legum Nau. lib. 2. tit. 23. l. 2. ſub rub. Verum Epiſcopi poſsint ſe abſentare à ſuis Epiſcopatibus num. 4.

8 Epiſcopus reſidens in ſua diœceſi liber eſt à reſidentia ſuarum dignitatum, & beneficiorum ſimpliciū, quæ obtinet in alia diœceſi, nec aliud amittit, niſi quotidianas diſtributiones, & alia ſi quæ ſunt, quæ abſentes iuſta de cauſa non percipiunt. *Sacra Cong. Conc.* penes Armendar. loco proximè citato.

9 Epiſcopus abſens non gaudet beneficio alternatiuæ etiam quando abeſt ex cauſa à Concilio approbata. *Sacra Congr. Conc.* atteſtantibus Nicol. Garc. in addit. ad ſuum tract. de benefic. p.5. cap.1. num.463. Maſſobr. in ſua praxi habendi concurſum præl.23. dub.3. quos refero d. par.3. alleg.53. num.35.

S V M M A R I V M.

1 *Dignitates, & officia Religionum obtinere prohibentur Epiſcopi ex illis aſſumpti.*
2 *Officium tenetur recitare Epiſcopus Regularis iuxta ritum ſuæ diœceſis.*
3 *Officia Sanctorum Ordinis vt recitare poſſit Epiſcopus Regularis de gratia ei conceditur.*

Epiſcopus Regularis.

COLLECT. CCLXXXIV.

1 Epiſcopus ex Religione aſſumptus, ſi ad eam redierit, dignitates, & officia illius obtinere prohibetur. Paulus IV. conſtit. 21. incip. In ſacra 19. Iulij 1559. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 732. & illius meminerunt Flamen. Pariſ. de reſignat. lib. 5. quæſt. 3. num. 242. Soſa en el tratado de la obligation que tieneo los Frayles Obiſpos num. 144. Scortia in ſelectas Summorum Pontificum Conſtitutiones epit. 72. Ouiedo in praxi Regul. par. 1. tract. 4. c. 3. q. 6. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Epiſcopus nom. 3.

2 Epiſcopus Regularis tenetur recitare Officium iuxta ritum ſuæ diœceſis, & non iuxta ritum ſuæ Religionis. *Sacra Congregat. Rit. pro Regulari promoto ad Epiſcopatum ſub die 11. Iunij* 1605. penes Io. Mariam Nouar. d. verbo Epiſcopus, num. 4. Gauant. in rub. Breuiarij ſect. 1. c. 5. tit. 2. num. 2.

3 Epiſcopo ex Ordine ſancti Franciſci Minorum obſeruantiæ aſſumpto conceditur, vt poſſit recitare tuta conſcientia Officia Sanctorum Ordinis ſancti Franciſci, & celebrare eorum Miſſas, dummodo priuatim celebret in ſua capella dictis diebus Sanctorum Ordinis cum Miſſali Romano, & Officium pariter recitet cum Breuiario Romano. *Sacra Cong. Rit. in Maiorien. 6. Decembris* 1631. teſte Ioan. Maria Nouar. d. verbo Epiſcopus num. 5.

Epiſcopus Regularis recuperat ius ſuccedendi etiam in bonis ab eo renunciatis, dummodo non ſint alteri quæſita, infra verbo Regularis collect. 633. num. 46.

S V M M A R I V M.

1 *Vicinior Epiſcopus quis dicatur.*
2 *Vicinior Epiſcopus non poteſt cognoſcere de cauſis matrimonialibus, & criminalibus, ſubditorum Abbatis nullius diœceſis, cui ex priuilegio ante Concilium earum cognitio ſpectabat.*
3 *Vicinior Epiſcopus quando manutenendus in poſſeſſione concurſus inſtituendi in vacationibus Parochialium nullius diœceſis.*
4 *Vicinior Epiſcopus Ordines conferre poteſt ſubditis ſecularibus Abbatum, & aliorum inferiorum etiam nullius diœceſis.*

Epiſcopus vicinior.

COLLECT. CCLXXXV.

1 Epiſcopus vicinior, qui poteſt viſitare beneficia ſecularia, & clericos ſeculares Abbatiæ nullius diœceſis, ip-

sis; ipsosque culpabiles repertos corrigere. dicitur ille cuius cathedralis Ecclesia Abbatiæ proximior sit, non autem locis dictæ Abbatiæ subiectis *Sacra Cong. Conc. sub die 2. Augusti* 1596. teste Sellio in selectis canon. c. 3. num. 75.

2 Episcopus vicinior non potest cognoscere de causis matrimonialibus, & criminalibus, subditorum Abbatis nullius diœcesis, cui ex priuilegio ante Concilium facultas eas cognoscendi competebat, quia non sunt de eius diœcesi, dummodo talis Abbas in suos subditos omnem habeat iurisdictionem *Sacra Congreg. Conc.* penes Narbon. l. 59. glos. 1. nu. 66. tit. 4. lib. 2. Recop. quem refero de Episcopo p. 3. alleg. 81. in appendice num. 5. in vltima impress.

3 Episcopus Forosempronien. vel vicinior manutenendus est in sua quasi possessione concursus instituendi in vacationibus ecclesiarum Parochialium della Raugnana, & iuris præeligendi magis idoneos ex approbatis in eisdem concursibus, donec Abbas Classen. legitimè probauerit habere ius congregandi Synodum, aliasque coegisse, & in ea examinatores ad præscriptum Concil. sess. 24. c. 18. de reform. deputasse. *Sacra Congr. Conc. in Forosempronien. 2. Decembris* 1628. quam refero de officio, & potest. Parochi c. 2 num. 39.

4 Episcopus viciniorībus licet ordines conferre subditis secularibus Abbatum, & aliorum inferiorum etiam nullius diœcesis, sine consensu, seu litteralis testimonialibus eorundem Abbatum, & aliorum inferiorum. *Sacra Congreg. Conc. sub die 22. Februarij* 1631. quam etiam refero de officio, & potest. Episcopi p. 2. alleg. 7. num. 8. in fine.

S V M M A R I V M.

1 *Suffraganeo Episcopo eadem obsequia tenentur præstare canonici, quæ debent Ordinario.*

2 *Suffraganeus Episcopus quando nomine proprij Episcopi exercet functiones Episcopales debet habere assistentiam dignitatum, & canonicorum.*

3 *Assistentiam duorum canonicorum vltra Diaconum, & Subdiaconum an debeat habere Episcopus suffraganeus solemniter celebrans, ostenditur.*

4 *Canonici non debent assistere episcopo suffraganeo solemniter celebranti, sicut assisterent proprio episcopo, sed in habitu canonicali.*

5 *Suffraganeo facienti ordinationes, vel alias functiones nomine episcopi, canonici debent assistere in habitu canonicali præter aliquos.*

6 *Canonici non tenentur obuiam ire episcopo suffraganeo vsque ad cubiculum.*

7 *Sedere in sede episcopali, non debet suffraganeus solemniter celebrans, sed in faldistorio.*

8 *Baculo Pastorali non debet vti suffraganeus nisi in ordinationibus, & alijs actibus necessarijs.*

9 *Candelabrum septimum non debet poni supra Altare suffraganeo solemniter celebranti.*

10 *Suffraganeus vt talis non potest visitare clausuram Monialium absque speciali commissione & mandato episcopi.*

11 *Pontificalia exercere non potest suffraganeus datus alicui episcopo post eius mortem.*

12 *Pensio assignata suffraganeo super fructibus episcopatus ei solum debet quatenus inseruiat.*

Episcopus Suffraganeus.

COLLECT. CCLXXXVI.

1 Episcopo suffraganeo eadem obsequia tenentur præstare canonici, quæ debent Ordinario. *Sacra Congr. Rit. in Bracharen. 20. May* 1604. teste Aldano in compendio canon. resolut. lib. 3. tit. 24. num. 61.

2 Episcopus Suffraganeus quando nomine proprij Episcopi exercet functiones Episcopales, debet habere assistentiam Dignitatum & canonicorum. *Sacra Congregat. Rit. in Bracharen. 21 Februarij* 1604. quam refert Sellius in selectis canon. cap. 3. num. 74.

3 Episcopus Suffraganeus solemniter celebrans non debet habere assistentiam duorum canonicorum vltra Diaconum, & Subdiaconum, qui sunt cantaturi Euangelium & Epistolam, sicut haberet proprius episcopus, sed sufficit Diaconus, & subdiaconus, & vnus canonicus paratus cum Pluuiali ad librum. *Sacra Congregat. Rit. in Cæsaraugustana 9. May* 1606. *& in Bracharen. 1. Septembris* 1607. quas allegat Aldan. d. tit. 24. num. 62.

4 Episcopo Suffraganeo solemniter celebranti non debent canonici assistere, sicut assisterent episcopo proprio, sed in habitu ordinario, & Canonicali. Eadem *Sacra Congr. Rit. in dicta Bracharen.*

5 Episcopo Suffraganeo facienti Ordinationes, vel alias functiones nomine proprij episcopi, canonici debent assistere in habitu ordinario canonicali præter aliquos, qui iuxta necessitatem officij debent accipere paramenta. *Sacra Congr. Rit. in dicta Bracharen.*

6 Episcopo Suffraganeo non tenentur Canonici obuiam ire vsque ad cubiculum, sicut tenentur proprio episcopo venienti ad ecclesiam, sed satis est si aliqui canonici ei obuiam procedant vsque ad portam ecclesiæ. *Sacra Congr Rit. in dicta Bracharen. 1. Septembris* 1607. apud Sellium d. c. 3. num. 75.

7 Episcopus Suffraganeus solemniter celebrans non debet sedere in sede episcopali, sed in faldistorio. *Eadem Sacra Congr. Rit. in d. Bracharen.*

8 Episcopus Suffraganeus solemniter celebrans non debet vti Baculo Pastorali nisi in ordinationibus, & alijs actibus necessarijs. *Eadem Sacra Congr. Rit. in dicta Bracharen.*

9 Episcopo Suffraganeo solemniter celebranti non debet poni supra Altare septimum candelabrum, sicut ponitur celebrante episcopo ordinario. *Eadem S. Congr. Rit. in dicta Bracharen.*

10 Episcopus Suffraganeus vt talis non potest visitare clausuram Monialium absque speciali commissione, & mandato episcopi cum non habeat exercitium iurisdictionis, nisi sibi tribuatur ab episcopo, sed tantùm vsum Pontificalium in diœcesi. *Sacra Congr. Conc. sub die 11. May* 1630. quam adducit Sellius d. cap. 3. num. 76.

11 Episcopus Suffraganeus datus episcopo Vilnen. cum facultate exercendi Pontificalia Officia in diœcesi & ciuitate Vilnen. de expresso consensu & licentia, & pro tempore existentis episcopi, non potest eadem Pontificalia exercere, vt exercuit viuente episcopo, post illius mortem Sede vacante, Capitulo contradicente. *Sacra Congr. Conc. in Vilnen. 21. Februarij* 1631. penes Bonsadin. in thesauro ecclesiast. decis. resol. 8. num. 15.

12 Episcopus Suffraganeus alterius episcopi deputatus, cui annua pensio 200. ducatorum super fructibus episcopatus, cuius est Suffraganeus, reseruata fuit, illam accipere debet quatenus inseruiat, aliàs assignanda est successoribus inseruientibus. *Sacra Congr. Conc. sub die 11. Iunij* 1592. cuius meminit Aldan. d. tit. 24. num. 63.

Vide in verbo Suffraganeus collect. 689.

S V M M A R I V M.

1 *Titularis Episcopus canonicatum obtinens in Ecclesia Cathedrali quo habitu vti & quo loco sedere debeat, ostenditur.*

2 *Præcedentia competit Episcopo titulari canonico supra omnes Dignitates, & canonicos in choro, Capitulo, & processionibus.*

3 *Visitationi sui Episcopi subest Episcopus titularis, qui obtinet*

obtinet Praepositur am in Cathedrali.

4 *Beneficia curam animarum, seu residentiam non requirentia non vacant per promotionem Episcopi titularis, nec resultat incapacitas ad similia obtinenda.*

Episcopus titularis.

COLLECT. CCLXXXVII.

1 EPiscopus titularis Canonicatum obtinens in Ecclesia Cathedrali potest, & decet in ea vti habitu Ordinario, quo vtuntur Episcopi in Romana Curia, idest rochetto supra subtanam, & mantelletto violacei coloris, & debet præcedere omnibus alijs Canonicis eiusdem Ecclesiæ, & sedere in primo stalo supra omnes, vt sit & seruatur Romæ simili casu veniente in tribus Ecclesijs Patriarchalibus, sancti Ioannis Lateranensis, S. Petri in Vaticano, & sanctæ Mariæ Maioris. *Sacra Congregat. Rit. in Compostellana 11. Iuly 1617.* cuius memini de Canon. & Dignit. cap. 36. num. 4.

2 Episcopo titulari, qui in Calaritana Ecclesia Canonicatum obtinet, in choro, Capitulo, & processionibus, alijsque actibus supra omnes eiusdem Ecclesiæ Dignitates, & Canonicos præcedentiam competere censuit. *Eadem sacra Cong. Rit. in Calaguritana 13. Nouembris 1621.* de qua memini dicto cap. 36. num. 5.

3 Episcopus titularis, qui obtinet Præposituram in Cathedrali, subest cum alijs Canonicis visitationi sui Episcopi. *Sacra Congr. Concil. in Florentina 24. Iuly 1632.* cuius etiam memini d. tract. de Canon. c. 36. n. 5. in fine.

4 Episcopi titularis per promotionem non vacant obtenta curam animarum, seu residentiam non requirentia, nec resultat incapacitas ad similia obtinenda. *Sacra Congregat. Conc. in Columbrien. 22. Decembris 1640.* Vidi originale.

SVMMARIVM.

1 *Sutrinus & Nepesinus Episcopus non potest adstringere clericos ex Sutrina ad Nepesinam ciuitatem ire pro suis causis.*

2 *Valuen. & Sulmon. Episcopus si in carcerem conijcere iubeat aliquem ex Capitularibus Valuen. carceribus Valuen. palatij mancipandus.*

3 *Castellanen. & Hortan. Episcopus suæ obligationi satisfacit si in aliqua parte alterutrius resideat.*

4 *Synodum indicere & celebrare debet Episcopus Castellan. & Hortan. alternatim singulis annis.*

5 *Clerus alterius ciuitatis ex duabus vnitis non tenetur accedere ad Synodum alterius celebrandam.*

6 *Olea sacra si conficiat Episcopus in vna diœcesi ex duabus vnitis, potest cogere clerum alterius sibi assistere.*

7 *Causas alterius ciuitatis, vel diœcesis potest per se ipsum cognoscere Episcopus duarum vnitarum.*

8 *Episcopus duarum Ecclesiarum vnitarum debet vocari primo loco eo nomine Episcopatus in quo residet.*

9 *Calaguritan. & Calciaten. Episcopus potest in qualibet parte suæ diœcesis procedere ad punitionem, carcerationem, & correctionem Capitularium Calciaten. delinquentium non obstante immemoriali consuetudine.*

Episcopus duarum Ecclesiarum vnitarum.

COLLECT. CCLXXXVIII.

1 EPiscopus duarum Ecclesiarum vnitarum v. g. Sutrin. & Nepesin. non potest adstringere Clericos ex Sutrina ad Nepesinam ciuitatem ire pro suis causis. *Sacra Congr. Conc. in Sutrina, & Nepesina 15. May 1594.* teste Sellio in selectis canonic. cap. 3. num. 77.

2 Episcopus duarum vnitarum, v. g. Valuen. & Sulmonen. si in carcerem conijcere iubeat aliquem ex Capitularibus Valuen. non ad Sulmonen. ciuitatem ducendus est, sed carceribus Valuen. palatij Episcopalis, vbi idem Episcopus moratur, mancipandus est. *Sacra Congr. Conc. in Sulmonen. 17. Ianuary 1604.* cuius memini tract. de iure eccles. vniuerso lib. 3. c. 16. nu. 25. cum sequent.

3 Episcopus duarum Ecclesiarum vnitarum v. g. Castellan. & Hortan. in aliqua parte alterutrius ex dictis diœcesibus residens suæ obligationi satisfacit, dum tamen in aliqua ex suis Cathedralibus resideat temporibus a Concilio præscriptis cap. 1. vers. Eosdem interim admonet, sess. 23. de reform. *Sacra Cong. Concil. in Castellana & Hortana 8. Iuny 1624.* quam refero d. tract. de iure eccles. lib. 3. cap. 16. num. 24.

4 Episcopus præfatus Castellan. & Hortan. tenetur proximam futuram Synodum indicere & celebrare in ciuitate Castellana, in qua ad præsens reperiebatur: deinde verò in ciuitate Hortana, & sic deinceps singulis an-

5 nis, absque tamen præiudicio partium. Sed ad Synodum in altera ex dictis ciuitatibus celebrãdam nequaquam tenetur accedere Clerus alterius ciuitatis. *Eadem sacra Congreg. Conc. in d. Castellana & Hortana.*

6 Episcopus prædictus Castellan. & Hortan. potest cogere Clerum vnius ciuitatis eidem assistere conficienti in alia ciuitate sacra olea, & talis clerus tenetur etiam eadem olea accipere ab Episcopo in alia ciuitate conficiente: si verò Clerus v. g. Hortanus monitus ad recipiendum oleum sanctum in spretum sui proprij Episcopi accipiat illud ab alieno, potest alijs pœnis plecti vltra peccatum mortale. *Eadem sacra Congr. Concil. in dicta Castellan. & Hortan.*

7 Episcopus idem Castellan. & Hortan. in vna ex dictis ciuitatibus existens potest per se ipsum cognoscere causas alterius ciuitatis, vel diœcesis, adhibito notario sibi beneuiso tam in processionibus conficiendis, quàm in actis visitationis conscribendis, sed tamen debet ille habere rationem vt id non passim, sed raro, & æqua ex causa fiat, & in arduis tantùm, & grauioribus negotijs, ne Constitutio vnionis eludatur. *Eadem sacra Congr. in d. Castellan. & Hortan.*

8 Episcopus idem Castellan. & Hortan. quemadmodum in ciuitate Castellana, vel eius diœcesi existens, ciuitatis Castellanæ, & Hortanæ Episcopus est appellandus, ita è conuerso dum in ciuitate vel diœcesi Hortana moram trahit, Hortanæ ac ciuitatis Castellanæ Episcopus nuncupari atque inscribi debet: quod si extra diœcesim resideat in negotijs ad ciuitatem & diœcesim Hortanam pertinentibus, Hortanæ, & ciuitatis Castellanæ, in spectantibus verò ad ciuitatem Castellanam, & illius diœcesim, ciuitatis Castellanæ, & Hortanæ Episcopus est denominãdus. *Eadem S. Cong. Conc. in dicta Castellana & Hortan.*

9 Episcopus duarum ecclesiarum vnitarum, v. g. Calaguritana, & Calciaten. dubitauit an per Concil. Trid. sess. 25. cap. 6. de reform. sit derogatum consuetudini immemoriali à Capitulo prætensæ, videlicet quod Episcopus volens procedere ad punitionem, correctionem, & carcerationem Capitularium Calciaten. delinquentiũ ad præscriptum d. c. 6. teneatur hoc facere in ipsa ciuitate Calciaten. & in carceribus ibidem existentibus nõ autem in qualibet parte dictæ suæ diœcesis, vbi domũ, aut tribunal habet? *Sacra Cong. Conc. die 7. Septembris 1630.* procuratoribus, & aduocatis vtriusque partis auditis, Iuribusque & rationibus hinc inde allatis mature perpensis censuit per Sacrum Conc. Trid. in d. c. 6. huiusmodi immemoriali consuetudini fuisse derogatum. refero d. tract. de Iure eccles. vniu. lib. 3. c. 16. num. 28.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Sedes Episcopi debet esse fixa & immobilis, ac semper ornata.*
2 *Sedes Episcopi constituenda est apud parietem contra Altare.*
Sedes, seu stalla pro Dignitatibus, & Canonicis hinc inde deponi debens apud Sedem Episcopi. Ibid.
3 *Sedem pulchriorem & maiorem habere debet Episcopus quam Gubernator ciuitatis.*
4 *Sedem in Ecclesia extra chorum vbicunque voluerit parare sibi poterit Episcopus.*
5 *Sedes prima, & primus locus quem elegerit, dandus est Episcopo in omnibus suæ Diœcesis Ecclesijs quantumuis exemptis, & priuilegiatis.*
6 *Episcopus ad Matutinum in nocte Natiuitatis potest sedere vel in sede chori, vel in sede Episcopali à cornu Euangely.*
7 *Episcopi, Abbatis, & Canonicorum sedes, quomodo in Ecclesia exempta locari debeant.*

Episcopus quoad sedem.

COLLECT. CCLXXXIX.

1 Episcopi sedes debet esse fixa & immobilis. *Sacra Cong. Rit. in Colimbrien.* 23. *Maij* 1603. & semper est ornanda. *eadem sacra Congregat. in d. Colimbrien. & in Eluen.* 16. *Ianuary* 1604. teste Aldan. in compendio Canonic. resol. lib. 3. tit. 24. n. 65.

2 Episcopi sedes apud parietem contra Altare constituenda & locanda est eum decenti ornamento, & apud sedem Episcopi hinc inde sedes, seu stalla pro dignitatibus, & Canonicis deponi debent. *Sacra Congr. Rit. in Troiana* 9. *Octobris* 1610. quam refert Aldanus dicto titulo 24. num. 66.

3 Episcopus debet habere sedem pulchriorem, & maiorem, quam gubernator ciuitatis, non tamen coloris rubri. *Sacra Cong. Rit. in Perusina* 3. *Octob.* 1615. quam adducit Aldan. d. tit. 24. n. 67.

4 Episcopus potest sibi sedem in Ecclesia extra chorum vbicunque voluerit parare, dummodo etiam pro Canonicis locus paretur. *Sacra Congr. Rit. in Granat.* 9. *Maij* 1606. de qua Aldan. d. tit. 24. num. 68.

5 Episcopus in omnibus suæ diœcesis Ecclesijs, quantumuis exeptis, & priuilegiatis est honorandus, eique in choro, in Capitulo, in processionibus, ac alijs actibus publicis primus locus, & prima sedes, quam ipse elegerit, danda est, nec potest prohiberi quominus in dictis Ecclesijs etiam exemptis Pontificalia exerceat, imo potest Episcopus contradictores pœnis, & censuris ecclesiasticis compellere. *Sacra Congr. Rit. in Tulleu.* 7. *Decembris* 1613. referente Aldan. d. tit. 24. n. 69.

6 Episcopus ad Matutinum in nocte natiuitatis potest sedere vel in sede chori, vel in sede Episcopali à cornu Euangelij, prout melius sibi videbitur, & magis populo satisfecerit. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina* 15. *Martij* 1605. in resp. ad 15. cuius meminit Aldan. d. tit. 24. n. 70.

7 Episcopi, Abbatis, & Canonicorum sedes quomodo in Ecclesia exempta locari debeant. *Eadem S. Cong. Rit. in dicta Alexandrina Sancti Petri in Brogoglio* 3. *Februarij* 1604. in resp. ad 3. dub. penes Aldan. d. tit. 24. n. 71.

SVMMARIVM.

1 *Præcedere debet Episcopus prius promotus ad Episcopatum alteri Episcopo etiam digniori post ipsum promoto.*
2 *Ordinationis tempus non autem dignitas Ecclesiarum pro Episcoporum præeminentia attendendum est in Concilijs Prouincialibus.*
3 *Episcopus licet dimittat ecclesiam præcedere debet alijs Episcopis post ipsum electis & consecratis.*
4 *Episcopus in sua ecclesia in functionibus Episcopalibus præferendus est omnibus Archiepiscopis, & Episcopis, etiam ipso antiquioribus, excepto suo Metropolitano.*
5 *Pacis osculum debet habere Episcopus ante Præsidentem, & Consiliarios Regios.*
6 *Episcopus debet reuerentiam erga Archiepiscopum in ipsius Archiepiscopi diœcesi.*

Episcopo quoad præcedentiam.

COLLECT. CCXC.

1 Episcopus prius promotus, seu electus ad Episcopatum debet alteri Episcopo post ipsum promoto, vel electo præcedere, etiamsi sit ipso dignior & illustrior. *Sacra Cong. Rit. in Segobricen.* 22. *Martij* 1609. teste Sellio in selectis Canon. cap. 3. num. 77.

2 Episcoporum pro præeminentia in Concilijs Prouincialibus attendendum est tempus ordinationis, non autem dignitas Ecclesiarum, & earum ordo, & præeminentia. *Sacra Congreg. Concil. sub die* 19. *Aprilis* 1596. quam refert Sellius d. cap. 3. num. 78.

3 Episcopus licet dimittat Ecclesiam, præcedere debet alijs Episcopis post ipsum electis, & consecratis. *Sacra Congreg. Rit. in Misorbon.* 4. *Martij* 1606. quam citat Sellius d. cap. 3. n. 79.

4 Episcopus diœcesanus in sua Ecclesia, & diœcesi in functionibus Episcopalibus præferendus est omnibus Archiepiscopis & Episcopis etiam ipso antiquioribus, & dignioribus, Metropolitano suo tantum excepto. *Sacra Congreg. Rit. in Barchinonen.* 10. *Ianuarij* 1609. Sed ex vrbanitate debet honorare in sua diœcesi alios Episcopos aduenas, & extraneos. *Eadem Sacra Congreg. Rit. in d. Barchinonen.* quarum meminit Sellius d. cap. 3. n. 80.

5 Episcopus debet habere pacis osculum ante Præsidentem & Consiliarios Regios, & omnes alios. *Sacra Congreg. Rit. in Granaten.* 9. *Maij* 1606. penes Sellium d. cap. 3. num. 81.

6 Episcopus debet reuerentiam erga Archiepiscopum in ipsius Archiepiscopi diœcesi. *Sacra Congr. Rit. in Iadren.* 13. *Octobris* 1618. referente Sellio d. cap. 3. nu. 82.

SVMMARIVM.

1 *Administrationis rationem recipiens Episcopus, & eius Officiales nihil possunt percipere.*
2 *Executio litterarum Apostolic. dispensationum matrimonialium, & absolutionum ab Episcopo gratis præstanda.*
3 *Canonicorum pro admissione non potest prohibere Episcopus ne pecunia soluta exigantur, si illa conuertantur in seruitium Ecclesiæ.*
4 *Expeditiones quæ sunt gratis ab Episcopo præstandæ ostenditur.*

Episcopus circa gratis præstanda.

COLLECT. CCXCI.

1 Episcopus, & eius Officiales ac notarij nihil percipere possunt emolumentorum in receptione rationis administrationis, quæ sit singulis annis ab illis quibus administratio operum piorum reperitur commissa, quamuis etiam ante Concil. Trid. & ab immemoriali tempore consueuerint recipere rationem huiusmodi administrationum vna cum dictis emolumentis.

Sacra

Sacra Congr. Conc. in Gerunden. penes Aldan. in compendio canon. resol. lib. 3. tit. 24. num 72.

2 Episcopis, eorumque Vicarijs nihil prorsus accipere licet pro exequutione litterarum Apost. dispēsationum Matrimonialium, & absolutionum, nec pro cognoscendis dispensationibus in gradu matrimonij prohibito. Notarijs verò licet dumtaxat quartam partem ducati accipere pro præsentatione rescripti, & pro examine testium. *Sacra Congr. Conc.* quam refert Aldan. d. lib. 3. tit. 24. num. 73.

3 Episcopus non potest prohibere ne pecuniæ solitę exigantur pro admissione canonicorum si pecunię vertantur in seruitium Ecclesię, secus si vertantur in seruitium priuatorum. *S. Congr. Rit. in Egitanen. 3. Augusti* 1602. in resp. ad dub. 5. apud Sell. in selectis canon. c. 3. nu. 84.

4 Episcopo non licet quicquam accipere directè, vel indirectè vbi infrascripta expediuntur, videlicet:

Litteræ collationum, prouisionum, institutionum, seu prouisionum beneficiorum per obitum, vel per resignationem ex causa permutationis, vel alia.

Litterę dimissoriales, seu testimoniales, quę conceduntur Presbyteris, seu clericis ad alias diœceses transiuntis.

Litteræ accipiendi ordines ab alienis Episcopis.

Litteræ dicendi Missas.

Litteræ audiendi Confessiones.

Licentiæ administrandi Sacramenta, excepta Pœnitentia.

Licentiæ deseruiendi beneficijs curatis, aut simplicibus.

Licentiæ ordinandi se ad titulum patrimonij, seu approbationes huiusmodi titulorum.

Licentiæ absentandi se ab Ecclesijs, seu beneficijs.

Licentiæ erigendi capellas.

Licentiæ colligendi eleemosynas.

Licentiæ sepeliendi cadauera intra Ecclesiam.

Mandatum de publicando in Ecclesia initiandos sacris ordinibus.

Dispensationes ad duo beneficia etiam simplicia sub eodem tecto.

Litteræ approbationis concurrentium ad Parochialium vacationes in mensibus reseruatis, quæ ad Sedem Apost. transmittuntur.

Approbationes iurispatronatus ex fundatione, vel dotatione.

Creationes Vicariorum in Parochialibus.

Deputationes œconomorum dum beneficia vacant.

Executiones litterarum Apost. gratiam, seu iustitiam concernentium.

Ita *S. Cong. Episc. & Reg. in Vicen. 8. Mart.* 1602. cuius meminere Aldan. d. lib. 3. tit. 24. n. 74. & Sell. d. c. 3. n. 85.

SVMMARIVM.

1 *Paramenta in ipso Altari Episcopus solus dum priuatè celebrat. potest accipere & duos habere ministros superpelliceis indutos.*

2 *Missas, & diuina Officia potest Episcopus celebrare in omnibus Ecclesijs suæ diœcesis etiam exemptis, & priuilegiatis, cum assistentia suorum canonicorum.*

3 *Circulum cum suis canonicis ad gloriam habere potest episcopus Missam, seu diuina Officia in Ecclesijs exemptis, & S. Sedi Apost. immediatè subiectis celebrans.*

4 *Confessionem facere cum Sacerdote, incensum imponere, & benedicere, ac benedictionem solemnem post Vesperas, vel Missam dare potest episcopus celebrans seu Missa, aut Vesperis solemnibus assistens in Ecclesijs exemptis.*

5 *Sedes Episcopi quo loco ponenda in Ecclesia exempta, & vbi debet esse Abbatis sedes, ostenditur.*

6 *Capite cooperto debet stare episcopus celebraturus in Altari vbi est Sanctissimum Sacramentum.*

7 *Genuflectens episcopus potius canonicis quam Altari renes vertere debet.*

8 *Celebrans episcopus non decet vt Prælatos, canonicos, & alios quoscunque thurificet, & aqua benedicta aspergat.*

9 *Celebrans episcopus tempore Quadragesimæ singulis diebus quando non celebrat solemniter, debet vti habitu quotidiano cum stola.*

10 *Celebranti Episcopo siue faciat, ordinationes siue non, tenentur assistere quinque personæ.*

11 *Celebranti episcopo debet assistere prima dignitas in ordine Presbyterali constituta.*

12 & 13 *Celebranti pontificaliter Episcopo in Ecclesia Collegiata, vel Parochiali assistere debent canonici cathedr.*

14 *Pontificalia exercere volens Episcopus extra ecclesiam cathedralem potest secum aliquos de capitulo ducere qui sibi assistant.*

15 *Officijs diuinis Episcopus assistens cum cappa, non debet singulos canonicos ante ipsum salutare detegendo caput, sed satis est illis manu benedicere.*

16 *Diuinis assistens Episcopus non debet longius à canonicis separari.*

17 *Vesperam celebrare non debet Episcopus cum cappa.*

18 *Canonici episcopo assistentis diuinis Officijs cum cappa non debent ponere, & deponere birretum in eius capite.*

19 *Palmas benedicere priuatiuè quoad Abbatem debet Episcopus si in die Palmarum vna cum capitulo personaliter accedat ad monasterium Regularium.*

20 *Olea sacra Cathecumenorum & infirmorum potest episcopus, si à cathedrali abfuerit, in alia ecclesia consecrare.*

21 *Olea sacra conficere potest episcopus cum minori ministrorum numero ex causa necessitatis.*

22 *Chrisma conferre, aut alia Pontificalia exercere non potest episcopus, nullum habens episcopatum, in ecclesia in qua habet iurisdictionem ratione Præpositura.*

23 *Chrisma ministrare non potest episcopus sine licentia Ordinarij loci etiam vocatus ab inferiore intra fines diœcesis existente.*

Episcopus celebrans, & Pontificalia exercens.

COLLECT. CCXCII.

1 EPiscopus tantum, & non alius dum priuate celebrat, potest accipere paramenta in ipso Altari, & duos habere ministros superpelliceis indutos, præter alium ministrum clericum, siue laicum communi veste indutum. *S. Cong. Rit. in Cremonen 7. Iulij* 1608. quam refert Sellius in selectis canon. cap. 3. num. 86.

2 Episcopus potest de Iure in omnibus Ecclesijs suæ diœcesis quantumuis exemptis & priuilegiatis Missas, & diuina Officia cum assistentia suorum canonicorum etiam in Pontificalibus celebrare, siue ab alijs, sine tamen Pontificalibus, celebrari facere, & in eis habere circulos, contradictores per censuras cogendo. *Sacra Cong. Rit. in Ferrarien. 20. Iulij* 1600. *& in Tullen. 6. Decemb.* 1613. quarum meminit Sellius d. cap. 3. nu 87.

3 Episcopus extra suam cathedralem etiam in Ecclesijs exemptis, & sanctę Sedi Apost. immediatè subiectis, intra fines tamen suæ diœcesis existentibus, dum ibi celebrat aut Missæ seu Vesperis solemnibus quacunque ex causa interest, potest sibi assumere suos canonicos, & ibi habere cum eis circulum ad Gloriam, & ad ipsum pertinet cōfessionem facere cum Sacerdote, incensum imponere, & benedicere, ac benedictionē post Vesperas, vel post Missam dare. Etsi contingat ipsū processionaliter cum Capitulo cathedralis Ecclesiæ accedere ad dictā Ecclesiā vt supra exemptā, & in eadem Missæ solēni, aut Vesperis interesse, tūc episcopalis sedes in cornu dextero chori, siue Ecclesiæ collocanda est vno gradu eminentior cū ornatu cōgruo, & situ aliquatenus superiori

riori respectu Sedis Abbatis dictæ Ecclesiæ, & à Latere Episcopi sequi debent immediate Canonici cathedralis Ecclesię: in sinistro vero cornu ponenda est Sedes Abbatis vno gradu humilior absque ornatu, & loco aliquatenus inferiori, adeo vt non sit opposita sedi Episcopali, & apud Abbatem ordine sedeant ipsius Collegiatę Ecclesiæ Canonici. Ita singulariter. *S. Congr. Rit. in Alexandrina S. Petri in Borgoglio 7. Februarij* 1604. quam adducit Sellius d.c.3.num.88.

6 Episcopus celebraturus in Altari vbi est Sanctissimum Sacramentum debet stare capite cooperto, vt in reliquis Altaribus, sed transeundo per illud debet aperire caput. *Sacra Congr. Rit. ex voto Magistri cæremoniarum*, referente Sellio d.c.3.num.89.

7 Episcopus potius Canonicis cum genuflectit quàm Altari renes vertere debet. *Sacra Cong. Rit. in Colimbrien. 23. Maij* 1603. penes Aldan. in compendio canon. resolut. lib. 3. tit. 24. num. 75.

8 Episcopum celebrantem non decet vt Prælatos, Canonicos, & alios quoscunque thurificet, & aqua benedicta aspergat. *Sacra Cong. Rit. in Vladislanien. 2. Martij* 1613. apud Aldan. d. tit. 24. num. 76.

9 Episcopus, qui celebrat tempore Quadragesimæ singulis diebus, quando non celebrat solemniter, debet vti habitu quotidiano cum stola. *Sacra Congreg. Rit. in Spalaten. 23. Nouembris* 1612. de qua Aldan. dict. tit. 24. num.77.

10 Episcopo celebranti siue faciat Ordinationes, siue non, tenentur assistere quinque personæ iuxta formam libri Pontificalis. *Sacra Congr. Rit. in Barbastren. 17. Iunij* 1606. *& in Iancen. 5. Ianuarij* 16.9. quam meminit Aldan. d. tit. 24. num. 78.

11 Episcopo celebranti debet assistere prima Dignitas in Ordine Presbyterali constituta quocunque nomine appelletur. *Sacra Cong. Rit. in Vercellen. 7. Augusti* 1610. teste Sellio d.c.3.num.89.

12 Episcopo Pontificaliter celebranti in Ecclesia Collegiata, vel Parochiali assistere spectat ad Canonicos Cathedralis si adsint, non ad Canonicos Collegiatæ, *Sacra Congr. Rit. in Brundusina 15. Iulij* 1617. Et iterum. Episcopus exercens Pontificalia extra Cathedralem non Presbyteros simplices, sed Canonicos Cathedrali inseruientes adhibere debet. *Eadem Sacra Congreg. Rit. sub die 2. Augusti* 1631. quas refert Sellius d.cap.3. num.90.

13 Episcopus debet habere assistentes digniores, & honoratiores, si aliquas functiones exercet in Ecclesia non Cathedrali, nec Collegiata, debent ei assistere Canonici Cathedralis, vel Collegiatæ, etiamsi in illis Ecclesijs sufficiens sit alioquin numerus Presbyterorum. *Sacra Congr. Rit. in Calaguritana 1. Iunij* 1601. quam citat Aldan. d. tit. 24. num. 79.

14 Episcopus volens exercere Pontificalia extra Ecclesiam Cathedralem potest secum aliquos de Capitulo ducere, qui sibi assistant, & administrent. *Sacra Congregat. Rit. in Egitanien. 3. Augusti* 1602. in resp. ad dub. 4. penes Aldan. d. tit. 24. num. 80. cum seq.

15 Episcopus assistens diuinis Officijs cum cappa non debet singulos Canonicos ante ipsum salutare detegendo caput, sed satis est illis manu benedicere. *S. Cong. Rit. in Eluen. 10. Ianuarij* 1604. in resp. ad dub. 5. apud Sellium d.cap.3.num.91.

16 Episcopus Diuinis assistens non debet longius à Canonicis separari. *S. Cong. Rit. in Granaten. 9. Maij* 1606. referente Aldano d. tit. 24. num. 82.

17 Episcopus non debet cum cappa Vesperam celebrare. *S. Cong. Rit. in Alexandrina 25. Martij* 1608. in resp. ad dub. 8. teste Aldano d. tit. 24. num. 83.

18 Episcopo assistenti diuinis Officijs cum cappa non debent Canonici ponere & deponere birretum in eius capite, nec isto casu ei assistere. *Sac. Cong. Rit. in Thelesina 22. Decembris* 1629. quam citat Bonfadin. in thesauro ecclesiasticar. decis. resol. 8. num. 17. Vide suprà collect. 282. num. 23.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

19 Episcopus si in die palmarum vnà cum Capitulo, & Clero personaliter ad monasterium Regularium accedere teneatur, debet ipse benedicere palmas priuatiuè quoad Abbatem. *Sacra Cong. Rit. in Fauen. 11. Aprilis* 1601. cuius meminit Aldan. d. tit. 24. num. 84.

20 Episcopus potest Olea sacra Catechumenorum, & infirmorum, si à Cathedrali abfuerit, in alia Ecclesia consecrare, & benedicere. *S. Cong. Rit. in Oriolen. 17. Nouembris* 1600. penes Aldan. d. tit. 24. num. 85.

21 Episcopus ex causa necessitatis potest conficere Olea sacra cum minori numero ministrorum quàm præscribatur in libro Pontificali. *Sacra Congr. Rit. in Curien. 21. Augusti* 1604. apud Aldan. d. tit. 24. num. 86.

22 Episcopus, qui nullum habet Episcopatum, non potest in Ecclesia sua iurisdictionali, veluti si esset Præpositus, Chrisma conferre, nec alia Pontificalia exercere, nisi de expressa licentia Episcopi intra cuius diœcesis fines Prępositura existit. *Sacra Cong. Conc.* quam citat Aldan. d. tit. 24. num. 87.

23 Episcopus non potest ministrare Chrisma sine licentia ordinarij loci, etiam vocatus ab inferiore intra fines diœcesis existente, etiamsi ille inferior prætenderet ratione exemptionis vocare Episcopum, quem maluerit, ad ministrandum Confirmationis Sacramentum: si verò locus talis exempti non sit intra fines diœcesis, sed nullius, tunc potest. *Sacra Congr. Conc.* de qua Aldan. d. tit. 24. num. 88.

S V M M A R I V M.

1 *Prædicare potest Episcopus in quacunque Ecclesia etiam Regulari suæ diœcesis, nec ab vllo potest prohiberi.*
2 *Benedictionem petere non debet Episcopus concionaturus in aliena diœcesi coram Ordinario etiam Cardinale.*
3 *Prædicatores alij silere debent cum Episcopus prædicat.*
4 *Parochi etiam quando Episcopus prædicat, possunt per se ipsos inter Missarum solemnia sermonem habere.*
5 *Prædicare per seipsum vel debet Episcopus, vel suis sumptibus alium conducere vt prædicet.*
6 *Eleemosynam solitam dari Prædicatoribus electis ab vniuersitate non potest prætendere Episcopus per se ipsum prædicans, etiam prætextu paupertatis.*
7 *Quadragesimæ, & Aduentus tempore an quotidie, vel tribus seu paucioribus diebus in hebdomada prædicandum sit, relinquitur arbitrio Episcopi.*
8 *Prædicatoris electio an & quando spectet ad Episcopum.*
9 *Abbates qui non sunt nullius non possunt dare licentiam Regularibus concionandi in alijs quàm suorum ordinum Ecclesijs.*
10 *Examinare quoad doctrinam potest Episcopus Regulares sibi petentes licentiam prædicandi in Ecclesijs, quæ suorum ordinum non sunt.*
11 *Regulares prædicare non possunt sine licentia Episcopi in ijs Ecclesijs, quæ suorum ordinum non sunt.*
12 *Regulares vt prædicare valeant in suis Ecclesijs sufficit Episcopi benedictio petita, licet non obtenta.*
13 *Regulares prædicantes in Ecclesijs, quæ suorum Ordinum non sunt, sine licentia Episcopi, possunt ab eo coerceri, & puniri etiam censuris ecclesiasticis.*

Episcopus Prædicator, & circa Prædicatores.

COLLECT. CCXCIII.

1 EPiscopus prædicare potest in quacunque Ecclesia etiam Regulari suæ diœcesis, nec ab vllo potest

 prohi-

prohiberi. *Sacra Congr. Epis. & Regul. 17. Januarij* 1584. teste Gauant. in enchirid. Epis. verbo Concio sacra nu. 1. quem refero in collect. ad Trident. sess. 24. de reform. cap. 4. num. 3.

2 Episcopus concionaturus in aliena diœcesi coram Ordinario etiam Cardinali non debet petere benedictionem, sicut cæteri Prædicatores, ob supremam Episcopalem dignitatem. *Sacra Congr. Rit. in Neapolitana 28. Aprilis* 1607. quam citat Sellius in selectis canon. cap. 3. num. 92.

3 Episcopus cum prædicat, silere debent alij Concionatores, illisque poterit inhibere, vt eo tempore à prædicatione se abstineant. *Sacra Congreg. Concil. in Bituntina 2. Martij* 1629. quam refert Sellius d. cap. 3. nu. 93.

4 Nisi fuerint Parochi, qui poterunt per se ipsos inter Missarum solemnia sermonem habere, etiam quando Episcopus ipse prædicat. *Sacra Congr. Conc. in Terulen. 11. Iunij* 1631. cuius memini de officio, & potest. Parochi cap. 14. num. 3.

5 Episcopus vel debet per se ipsum prędicare, vel sumptibus suis alium conducere, qui id munus exequatur, *Sacra Congr. Concil.* penes Aldan. in compendio canon. resol. lib. 3. tit. 24. num. 89.

6 Episcopo prędicanti per se ipsum in sua Ecclesia cùm ex proprio munere ad id teneatur, minimè licet etiam prætextu paupertatis prætendere sibi eleemosynam solitam dari Prędicatoribus electis ab vniuersitate. *Sacra Congr. Conc. in Vestana, 20. Martij* 1621. teste Sellio in selectis canon. c. 23. nu. 18. quem refero d. tract. de officio & potest. Parochi cap. 14. num. 4.

7 Episcopi arbitrio relinquitur an tempore Quadragesimæ, & Aduentus quotidie, vel tribus diebus in hebdomada, vel minus illis tribus diebus prædicetur. *Sacra Cong. Conc.* apud Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 4. tit. 30. l. 3. de Prædicatorib. quem refero de officio, & potest. Episcopi, p. 3. alleg. 76. num. 30.

8 Episcopo pertinet Prædicatorem eligere, & electo ab illo, tenetur Vniuersitas eleemosynam dare, quam hactenus præstare consueuit; in cathedrali verò si Episcopus prætendat Communitatem quoque teneri præstare eleemosynam, ad ipsum incumbet onus probandi immemorialem. *Sacra Congreg. Conc. in Sutrina, 10. Martij* 1618. *&* 10. *Iulij* 1627. de quibus Aldan. d. tit. 24. num. 90.

9 Episcopo, & non Abbatibus, qui non sunt nullius, spectat dare licentiam Regularibus concionandi in alijs quàm suorum Ordinum Ecclesijs intra suæ Diœcesis fines existentibus. *Sacra Congreg. Conc.* teste Rota apud Tamburin. de iure Abbatum tom. 1. in fine decis. 45. 46. & 47.

10 Episcopus licentiam concessurus Regularibus volentibus prædicare in Ecclesijs, quæ suorum Ordinum non sunt, potest eos quoad doctrinam examinare vigore decreti Concil. cap. 1. sess. 5. de reform. vt adsit differentia inter benedictionem, & licentiam. *Sacra Cong. Conc. sub die 28 Nouembris* 1596. referente Sellio d. cap. 3. num. 93.

11 Episcopi sine licentia non possunt Regulares verbum Dei prædicare in ijs Ecclesijs, quæ sui Ordinis non sunt: in alijs verò Ecclesijs sui Ordinis sufficit Episcopi benedictio petita licet non obtenta, ita tamen vt si Episcopus non modò benedictionem simpliciter non conces-
12 serit, verum etiam Regularibus prohibuerit quominus prædicent, tunc illo contradicente in sui quidem Ordinis Ecclesijs licet illis prædicare; si vero Regulares huiusmodi in prædicando circa hæc quoquo modo deliquerint, ab Episcopo coerceri, & puniri poterunt etiam censuris ecclesiasticis. Vrbanus VIII. in sua constit. incip. Aliàs à nobis, sub die 30. Ianuarij 1629. quam de verbo ad verbum refero in tract. de Iure eccles. vniuerso lib. 1. cap. 43. num. 210. & illius me citato meminerunt Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disp. 6. quæst. 12. num. 9. Lezana in summa quæst. Regul. tom. 2. cap. 1. num. 17.

SVMMARIVM.

1 *Capitularium peccata & excessus potest Episcopus visitando sine Adiunctis corrigere.*

2 *Capitulum totum quando deliquit potest Episcopus procedere contra capitulares sine Adiunctis.*

3 *Cathedralis Ecclesiæ corpus, Sacramentum Reliquias, vestes, ornamenta, anniuersaria, pia opera, &c. potest Episcopus visitare sine Adiunctis.*

4 *Rationes si velit exigere episcopus ab officialibus ex gremio capituli constitutis Sede vacante, non tenetur procedere cum Adiunctis.*

5 *Portionarios habentes vocem in capitulo punit episcopus sine Adiunctis.*

6 *Coadiutorem canonici cum futura successione an & quando puniat episcopus sine Adiunctis.*

7 *Capitularem non obseruantem festum S. Augustini ab episcopo indictum potest ipse punire sine Adiunctis.*

8 *Iurisdictionem episcopi si perturbent Adiuncti, vt contra eos procedere valeat, debet habere in iudicio alios coniudices à capitulo eligendos.*

9 *Administrationis operum piorum rationem ad curam capituli pertinentium potest sine Adiunctis episcopus exigere.*

Episcopus sine Adiunctis.

COLLECT. CCXCIV.

1 EPiscopus visitando potest sine Adiunctis peccata & excessus capitularium, quos correctione & punitione dignos repererit, corrigere, punire, & emendare, non tamen pœna ordinaria, sed ea, quæ ad morum magis emendationem, quàm punitionem respiciat. *Sac. Congr. Conc.* teste Armend. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. de Visitat. num. 39.

2 Episcopus habet facultatem procedendi contra capitulares etiam absque Adiunctis quando totum capitulum deliquit. *Sacra Congr. Conc.* penes Lud. à Sarauia in tract. de Iurisd. Adiunctor. quæst. 5. num. 4. & quæst. 6. modo delictum non sit in personam Episcopi, vel in contemptum eius, vel vbi episcopus habet interesse, quia tunc facultas contra capitulares deuoluitur ad proximum Superiorem. *Eadem Sacra Congreg. Conc.* testibus Armend. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de episc. n. 90. Lud. à Sarauia d. q. 6. n. 5. & 6.

3 Episcopus sine Adiunctis potest visitare corpus Ecclesiæ cathedralis, & Sacramentum, Reliquias, vestes, ornamenta, cæteraque ad cultum diuinum destinata, item & capellas, & capellanias, dotationes, anniuersariorum institutiones, memorias defunctorum, pia opera, vel res, aut bona fabricæ, seu Ecclesiæ, *Sacra Congreg. Conc.* apud Armendar. d. lib. 1. tit. 6. de visitat. num. 123. quem refero de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 73. num. 15.

4 Episcopus in capitulo exempto si velit rationes exigere ab officialibus ex gremio capituli cōstitutis Sede vacante non tenetur procedere cum Adiunctis ex forma c. 6. sess. 25. de reform. nisi velit criminaliter ad eorum punitionem, & correctionem procedere. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc. de benefic. p. 5. c. 7. num. 23.

5 Episcopus sine Adiunctis procedere potest contra Portionarios habentes vocem in capitulo. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Armend. d. lib. 1. tit. 6. de visitat. n. 60. & d. l. 7. de episcopis num. 91. in princ. Lud. à Sarauia de iurisdict. Adiunct. q. 23. ex num. 2.

6 Episcopus, qui iuxta decretum Concilij sess. 25. cap. 6. de reformat. debet procedere contra capitulares cum

Adiun-

Adiunctis, non tenetur hoc idem seruare volens procedere contra coadiutorem Canonici cum futura successione, nisi ex forma coadiutoriæ colligatur ipsi coadiutori concessa fuisse omnia priuilegia, quæ habent Canonici. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Nicol. Garcia in addit. ad suum tract. de benef. part. 4. cap. 5. num. 46. *Eadem Sacra Congr. in Barbastren. 9. Nouembris* 1630. quam citat Bonsadin. in thesauro ecclesiast. decis. resol. 11. num. 3.

7 Episcopus potest procedere sine Adiunctis ad pœnam contra Capitularem non obseruantem festum sancti Augustini ab eodem indictum. *Sacra Congr. Conc. in Hispalen. 7. Septembris* 1630. quam adducit Sellius in selectis Canon. cap. 31. num. 3. per me relatus in collect. ad Trid. sess. 25. de reform. cap. 6. num. 11.

8 Episcopus si velit contra Adiunctos iurisdictionem suam perturbantes procedere, debet habere in iudicio alios Coniudices à Capitulo eligendos. *Sacra Congreg. Conc. in Oriolen. 5. Aprilis* 1631. attestante Bonsadino d. resol. 11. num. 44.

9 Episcopus solus sine Adiunctis potest erigere rationem administrationis operum piorum ad curam Capituli pertinentium, dummodò non procedat ad priuationem, vel aliàs criminaliter in forma iudicij. *Sacra Congr. Concil. in Oriolen. 27. Martij* 1632. in resp. ad 7. dub. penes Aldan. in cõpendio Canon. resol. lib. 3. tit. 3. n. 8. quē refero in collect. ad Trid. sess. 7. de refor. c. 15. n. 6.

Plura vide supra in verbo Adiunctus collect. 11.

SVMMARIVM.

1 *Hæreticus si notoriè sit Episcopus, ad Capitulum spectat facultas concedendi dimissorias ad Ordines.*

2 *Ordinare potest Episcopus in alterius diœcesi existens, præcedente licentia Ordinarij loci subditos tam proprios, quam Episcopi licentiam concedentis.*

3 *Ordinare non potest Episcopus in alterius diœcesi de licentia ordinarij loci, subditos alienos, nisi habeant dimissorias generales à suis ordinarijs.*

4 *Ordinare familiarem suum triennalem ac cum eo dispensare in interstitijs temporum, & illegitimitate quando possit Episcopus, ostenditur.*

5 *Familiari suo non subdito qui contulit primam Tonsuram, & infra annum etiam in vndecimo mense contulit beneficium, non dicitur satisfecisse decreto Concilij.*

6 *Patrimonij ad titulum vt possit Episcopus admittere ordinandum sufficit vel necessitas, vel vtilitas Ecclesiæ.*

7 *Dimissorias concedere potest Episcopus in cuius diœcesi ordinandus habet beneficium.*

8 *Dispensare non potest Episcopus cum vero bigamo, vt primam Tonsuram, & simplicia beneficia a se, vel ab alio accipiat.*

9 *Dispensare non potest Episcopus cum bigamo effecto bigamia interpretatiua, vt in ordine, antea suscepto ministret.*

10 *Archidiaconum vocare non tenetur Episcopus vt intersit examini ordinandorum.*

11 *Episcopi in Italia existentes an & quando Vltramontanos ordinare valeant?*

12 *Episcopus non potest ante Ordinationem exigere ab ordinando promissionem de inseruiendo certæ Ecclesiæ.*

13 *Clericum in minoribus constitutum petentem adscribi tenetur Episcopus adscribere ad seruitium Ecclesiæ.*

Episcopus quoad Ordines.

COLLECT. CCXCV.

1 EPiscopus si est notoriè hæreticus, ad Capitulum Cathedralis Ecclesiæ pertinet facultas concedendi *Barbos. Apost. Decis. Sum.* dimissorias. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garcia de benef. p. 5. cap. 7. num. 93.

2 Episcopus in alterius diœcesi existens potest præuia licentia illius tam subditos proprios quam Episcopi licentiam concedentis absque incursu pœnarum ordinare. *S. Cong. Conc. sub die 22. Februarij* 1630. quam refert Bonsadin. in thesauro ecclesiast. decis. resol. 8. nu. 16.

3 Episcopus in alterius diœcesi de licentia ordinarij loci non potest ordinare personas, quæ non sunt subiectæ illi ordinario, nisi habeant dimissorias generales à suis ordinarijs. *Sac. Cong. Conc.* apud Armen. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis nu. 68.

4 Episcopus licet familiarem suum triennalem aliàs sibi non subditum conferendo ei statim beneficium, ordinare, & ei litteras dimissorias ad ordinandum à quocunque dare possit, super interstitijs tamen temporum, seu illegitimitate dispensare non potest. *Sacra Congregat. Concil.* testibus Galet. in margarita casuum Conscient. verbo Ordo pag. 194. col. 1. Nicol. Garc. de benefic. part. 2. cap. 5. num. 86. Armendar. d. l. 7. de Episcopis num. 8. quos refero de officio, & potest. Episcopi, part. 2. alleg. 5. num. 14.

5 Episcopus, qui contulit primam tonsuram familiari suo non subdito, qui tamen per quinquennium secum commoratus est, non dicitur satisfecisse decreto Conc. sess. 23. cap. 9. de reform. per collationem beneficij illi factam infra annum etiam in vndecimo mense post dictam primam Tonsuram. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. d. part. 2. cap. 5. num. 85.

6 Episcopus vt possit admittere Ordinandum ad titulum patrimonij eius arbitrio iuxta Conc. sess. 21. cap. 2. de reform. sufficit vel necessitas, vel vtilitas Ecclesiæ, quamuis Concilium dicat, necessitate ac vtilitate quia illa particula, ac; intelligitur loco vel. *Sacra Congr. Concil. sub die 17. Martij* 1619. quam adducit Sellius in selectis Canon. cap. 3. n. 94.

7 Episcopus proprius ad hoc vt possit dimissorias concedere, dicitur ille in cuius diœcesi ordinandus habet beneficium. *Sacra Congr. Conc.* de qua Armendar. d. l. 7. de Episcopis num. 61. vers. proprius.

8 Episcopus auctoritate sua Ordinaria cum sibi subdito vero bigamo, qui alias cum duabus virginibus successiuè legitimum matrimonium contraxit, & consummauit, & modò defunctæ sunt, dispensare non potest vt primam tonsuram, & simplicia beneficia à se, vel ab alio accipiat. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. de benefic. part. 7. cap. 6. n. 5.

9 Episcopus non potest dispensare vxore mortua cum bigamo effecto bigamia interpretatiua, vt in Ordine antea suscepto ministret. *Sacra Congr. Concil. in Feretrana 13. Aprilis* 1630. quam refert Bonsadin. d. resol. 8. num. 17.

10 Episcopus non tenetur vocare Archidiaconum vt intersit examini ordinandorum. *Sacra Cong. Conc. sub die 21. Ianuarij* 1617. quam citat Sellius d. cap. 3. n. 95.

11 Episcopi in Italia existentes, Hispanos, Lusitanos, Gallos, vel Germanos, aliosque quoscunque Vltramontanos, & ex quibus locis extra Italiam oriundos, non solum ad sacros ordines, sed neque etiam ad minores, vel clericalem characterem promouere non possunt, nisi dimissoriales suorum Ordinariorum litteras à sanctæ Sedis Nuncijs, siue Collectoribus in illis partibus commorantibus recognitas, & approbatas, & scriptas habeant, eorumve Nunciorum, seu Collectorum subscriptiones ab Vrbis Vicario similiter examinatæ, recognitæ & approbatæ fuerint aliàs promouentes ad annum ab exercitio Pontificalium, promoti verò perpetuæ suspensionis pœnam absque spe dispensationis à Sede Apost. obtinendæ incurrant eo ipso Vrbanus VIII. constitut. sua incip. *Secretis* 11. Decembris 1624. quam refero de officio, & potest. Episcopi part. 2. alleg. 8. num. 6.

12 Epiſcopus non poteſt ante ordinationem exigere ab ordinando promiſſionem de inſeruiendo certæ Eccleſiæ, etiam poſt habitum beneficium ſimplex reſidentiam non requirens. *Sacra Cong. Concil. in Lauretana* 15. *Aprilis* 1628. penes Sellium in ſelectis Canon. c. 13. num. 29. quem refero in collect. ad Trident. ſeſſ. 23. de reform. cap. 15. num. 13.

13 Epiſcopus tenetur adſcribere ad ſeruitium Eccleſiæ Clericum in minoribus conſtitutum, vel prima Tonſura initiatum petentem adſcribi. *Sacra Congr. Concil. in Valentina* 29. *Iunij* 1628. quam citat Sellius dict. cap. 13. num. 30.

SVMMARIVM.

1 *Beneficia per reſignationem vacantia conferre non poſſunt epiſcopi conſanguineis, ſeu affinibus reſignantium.*

2 *Reſignationes beneficiorum coram epiſcopis faciendas tenentur illi intra menſem admittere, vel reijcere.*

3 *Pœnas incurrunt epiſcopi aliquid exigentes pro collatione, ſeu poſseſsione beneficij.*

4 *Parochialium in vacatione epiſcopus Vicarium cum congrua ponere, & concurſum facere qualiter teneatur.*

5 *Parochiali occurrente vacatione poteſt epiſcopus admittere ad concurſum habentem aliam Parochialem.*

6 & 7 *Examinatores ſynodales ſi omnes mortui ſint, epiſcopus quid agere debeat in prouiſione Parochialis per concurſum, oſtenditur.*

8 *Epiſcopus ex non approbatis an aliquem poſsit facere approbatum?*

9 *Præſentatum ad Parochialem Eccleſiam iuriſpatronatus eccleſiaſtici Epiſcopus tenetur inſtituere.*

10 *Epiſcopus debet admittere examen illius, qui eſt præſentatus à patrono, de cuius patronatus validitate in petitorio controuertitur.*

11 *Manutenendus eſt epiſcopus in ſua quaſi poſſeſſione concurſum inſtituendi, donec inferior, &c.*

12 *Votum deciſiuum non habet epiſcopus, aut Vicarius in concurſibus, niſi examinatores fuerint pares in votis ſuis.*

13 *Examinatores ſynodales Doctores, aut Magiſtros, vel Licentiates eligere tenetur Epiſcopus.*

14 *Beneficium vnum ſimplex habenti quod non ſufficiat ad ſuſtentationem, poteſt epiſcopus aliud ſimile conferre abſque diſpenſatione Apoſtolica.*

15 *Beneficium aliud dare non poteſt epiſcopus habenti in vno congruam.*

16 *Beneficia duo ſimplicia etiam inſufficientia habenti non poteſt epiſcopus tertium conferre ad effectum retentionis.*

17 *Onus nouum imponere non poteſt epiſcopus beneficijs ſimplicibus.*

18 *Examen alicuius commiſſum epiſcopo per litteras Apoſt. poteſt ille delegare, licet fuiſſet in litteris eius conſcientia onerata.*

19 *Approbatus tertia vice, etiamſi duabus præcedentibus fuiſſet reiectus, poteſt Epiſcopus executor in forma dignum, conferre beneficium, dummodo infra ſex menſes a die data litterarum examen ſubierit.*

Epiſcopus quoad beneficia.

COLLECT. CCXCVI.

1 EPiſcopi, ac locorum ordinarij beneficia per reſignationem vacantia conſanguineis ſiue affinibus reſignantium, conferre prohibentur. Pius V. conſtit. 58. incip Quanta Kalend. Aprilis 1568. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 253. Vide ſupra collect 61. n. 13.

2 Epiſcopi ac locorum Ordinarij reſignationes coram ipſis faciendas intra menſem admittere, vel reijcere tenentur. Gregorius XIII. conſtit. 85. incip. Humano Non. Ianuarij 1584. apud Laert. Cherubin. d. tom. 2. pag. 469. de cuius materia & intellectu Ioan. Anton. Nouar. in ſum. Bullarum tit. de beneſ. reſign. poſſeſ. intra certum tempus capienda, Flamin. Pariſ. de reſignat. lib. 11. q. 2. num. 6. Maſſobr. in praxi habendi concurſum requiſ. 7. dub. 1. Ego de Iure Eccleſ. lib. 3. cap. 15. num. 113.

3 Epiſcopi aliquid exigentes pro collatione, aut poſſeſſione capienda beneficij pœnas incurrunt, de quibus Pius V. conſtit. 104. incip Durum nimis, pridie Kalend. Iunij 1570. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 310.

4 Epiſcopi habita notitia cuiuſcunque Eccleſiæ Parochialis Vicarium cum congrua fructuum portione conſtituunt, qui tantiſper Eccleſię onera ſuſtineat, & tenentur intra ſex menſes ſeruata forma Concilij Trid. Parochiales Eccleſias in ipſorum menſibus vacantes conferre, & magis idoneos repertos in concurſu beneficij à Sede Apoſt. conferendi intra quatuor menſium ſpatium eidem ſignificare. Pius V. conſtit. 33. incip. In conferendis 16. Kalen. Aprilis 1567. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 219. & apud me de officio, & poteſt. Epiſcopi part. 3. alleg. 60. à num. 12.

5 Epiſcopus poteſt occurrente vacatione beneficij Curati vocare, & admittere ad concurſum habentem aliud beneficium Curatum, ſed non poteſt ſine concurſu, licet obtinuerit ille beneficium, quod poſſidet per concurſum, & poſtquam vacauerit adepta poſſeſſione ſecundi Curati beneficij poterit Epiſcopus ponere edicta per concurſum. *Sacra Congr. Conc.* teſte Nicol. Garc. de benefic. part. 9. cap. 2. num. 208.

6 Epiſcopus nouus, qui examinatores ſynodales antiquos omnes præter vnum mortuos inuenit in diœceſi, vbi iam congregata fuit Synodus, & deputati examinatores in ea, tenetur ad prouiſionem Parochialis nouam Synodum congregare, & examinatores eligere, & cum illis Parochialem prouidere; quod ſi non feciſſet, ſed Iudices nominaſſet, vel cum ſolo illo viuente concurſum & examinet feciſſet, prouiſio non valeret. *Sacra Cong. Conc.* de qua idem Nicol. Garc. d. part. 9. cap. 2. num. 8.

7 Epiſcopus, qui non conſtituit examinatores in Synodo, ſed ex ſeipſo deputauit, vel quia priores erant mortui, vel quia nulla aderat facultas congregandi Synodum, nempe propter peſtem, nulliter prouidet de Parochialibus, licet quandoque ſummus Pont. mandauerit iſtos tolerari, iniungendo quod quamprimum facta Synodo noui eligantur examinatores, & quod prouiſi per concurſum cum examinatoribus ab Epiſcopo ſolo deputatis, nouas prouiſiones impetrent, vel denuo legitimè examinentur, & approbati ab Epiſcopo de eiſdem Parochialibus prouideantur ſi in menſibus Ordinarij vacauerint. *Sacra Cong. Concil.* referente Nicol. Garc. in addit. ad ſuum tract. de benefic. part. 9. cap. 12. num. 85.

8 Epiſcopus ex non approbatis aliquem poteſt facere approbatum ſi exiſtentibus quatuor examinatoribus ſinguli examinati dimidiam tantum ſuffragiorum partem reportauerint. *Sacra Congreg. Conc.* atteſtante Nicol. Garcia d. p. 9. cap. 2. num. 51.

9 Epiſcopus tenetur inſtituere præſentatum ad Parochialem Eccleſiam iuriſpatronatus eccleſiaſtici, cuius inſtitutio ad Epiſcopum ipſum, & non ad alium pertinet, etiamſi patroni ex approbatis ab examinatoribus Synodalibus digniorem non præſentauerint, ſtante decreto Concilij Trid. c. 18. §. ſi vero iuſpatronatus ſeſſ. 24. de reform. quia iudicium ſpectat ad patronum. *Sacra Congregat. Conc. ſub die* 18. *Nouembris* 1596. de qua Aldan. in compendio Canon. reſolut. lib. 3. tit. 9. num. 43. quem refero in collect. ad Trident. d. cap. 18. nu. 137.

10 Epiſcopus debet admittere examen illius, qui eſt præſentatus à patrono de cuius patronatus validitate in petitorio controuertitur coram eodem Epiſcopo, facta

tamen

tamen per episcopum protestatione de iuribus suis, & sine eorum præiudicio, vel committere alteri episcopo viciniori. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. de benefic. p. 5. cap. 6. num. 33.

11 Episcopus manutenendus est in sua quasi possessione concursum instituendi donec inferior coram Iudice competente legitimè probauerit ius cogendi Synodum habere, aliàs coegisse, in eaque examinatores ad præscriptam Concilij formam sess. 24. cap. 18. deputasse. *Sacra Congregat. Conc. sub die 17. Ianuarij* 1585. *& sub die 4. Augusti* 1594. quas refert Aldan. d. tit. 9. num. 45.

12 Episcopus, aut Vicarius in concursibus votum decisiuum non habent, nisi examinatores fuerint pares in votis suis: nam si plures examinati obtinuerunt vota paria ab examinatoribus, accedente episcopo, vel eius Vicario, nullus erit approbatus, immo quando examinati, accedente voto episcopi, vel Vicarij non habuerunt vltra dimidiam votorum, censebuntur reprobati. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Massob. in praxi habendi concursum requis. 4 dub. 5.

13 Episcopus non potest eligere examinatores Synodales, qui non sint Doctores, seu Magistri, aut licentiati in Theologia, vel Iure canonico, si extent, alioquin alij clerici sunt eligendi, qui ad id magis idonei videbuntur. *S. Cong. Conc. in Saonen. 19. Februarij* 1618. quam citat Aldan. d. tit. 9. num. 47.

14 Episcopus habenti vnum simplex beneficium, quod non sufficiat ad eius sustentationem, potest aliud simile conferre absque dispensatione Apost. sed non potest plura simplicia vsque ad sufficientem eius sustentationem conferre citra dispensationem Apostol. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. de benefic. p. 11. cap. 5. num. 310.

15 Episcopus habenti congruam non potest aliud beneficium dare, & si dederit, vacat primum illud, quod habebat, dummodo beneficium titulare sit, quamuis difforme à secundo recepto, etsi vtrumque retinere tentauerit, accepta pacifica possessione secundi, vacabit vtrumque. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. de benefic. p. 11. cap. 5. num. 301.

16 Episcopus potest habenti duo simplicia beneficia, aliud conferre, sed quamuis duo priora sint ad obtinentis collationem insufficientia non possunt retineri simul cum tertio absque noua prouisione Sedis Apost. *Sacra Congr. Conc. sub die 10. Maij* 1608. quam adducit Aldan. d. tit. 9. num. 48.

17 Episcopus in beneficijs simplicibus non potest nouum onus imponere. *Sacra Congr. Conc. sub die 2. Iulij* 1597. quam refert Aldan. d. tit. 9. num. 49.

18 Episcopus, cui commissum est examen per litteras Apost. alicuius, qui beneficium simplex obtinuit, potest illud delegare, non obstante quod fuerit in litteris eius conscientia onerata. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. de benefic. p. 6. cap. 2. num. 103.

19 Episcopus potest procedere ad executionem litterarum Apost. ad fauorem illius, qui eas obtinuit in forma dignum, si per diligentem examinationem illum idoneum repererit, etiamsi per duas vices tanquam non idoneus ab examine fuerit reiectus, non tamen vti talis renunciatus, si tertia vice fuerit admissus & approbatus, dummodo infra sex menses à die datæ litterarum examen subierit. *Sacra Congregat. Concil. in nullius, 19. Nouembris* 1628. apud Aldan. d. tit. 9. num. 50.

Vide plura suprà verbo beneficium, collect. 61.

S V M M A R I V M.

1 *Regulares in eorum Ecclesijs admittere non possunt Sacerdotes seculares exteros ad diuina officia, antequam ordinarius eos admittat, si id illis prohibuerit.*
Barbos. Apost. Decis. Sum.

2 *Missam Rogationum potest Episcopus per suos canonicos cantari facere in Ecclesijs Regularium.*

3 *Pœnis & censuris ecclesiasticis in decretis Concilij sess. 25. de Regul. Episcopo specialiter commissis, licet eidem Regulares compellere ad eorum executionem.*

4 *Regulares compellere potest Episcopus etiam sub censuris ecclesiasticis in illis casibus, in quibus in eos illi tribuitur iurisdictio.*

5 *Regulares censuris compellere potest Episcopus ad obseruantiam festorum per illum cum approbatione populi indictorum.*

6 *Regulares vagantes de vno ad alium ordinem punit Episcopus.*

7 *Regularis notoriè delinquentis extra claustra informationem capit Episcopus.*

8 *Regulares notoriè, & cum scandalo extra claustra intra ecclesiam derelinquentes subsunt Episcopo quoad informationem & cætera ei per Concilium attributa.*

9 *Regulares degentes extra claustra occasione docendi doctrinam Christianam, potest episcopus visitare, & corrigere.*

10 *Regulares in ijs, quæ curam animarum, & administrationem Sacramentorum concernunt, potest episcopus visitare & examinare.*

11 *Et eadem auctoritate vti potest, qua in Parochos seculares.*

12 *Regularium exemptorum in Monasterijs, quibus non imminet cura animarum secularium, nullam habet episcopus facultatem visitandi sacristias, paramenta, &c.*

13 *Regulares ad confessiones audiendas approbatos, an & quando suspendere, & licentiam reuocare possit episcopus.*

14 *Priuilegia Regularium in Sacramentis administrandis non potest episcopus restringere in vim constitutionis Gregorij XV. de exemptorum priuilegijs.*

15 *Regulares exercentes curam animarum in eorum Monasterijs, non potest episcopus compellere ad interessendum Officijs Diuinis diebus Sanctorum Protectorum ciuitatis.*

16 *Iurisdictio nulla est concessa per decretum Concil. sess. 25. de Regul. cap. 9. in Monasterijs Sedi Apost. immediatè subiectis.*

17 *Regulares cogere non potest episcopus vt faciant commemorationem ipsius in vltima collecta.*

18 *Regularibus in sua diœcesi commorantibus præcipere potest Episcopus, vt eant ad processiones publicas.*

19 *Regularis obseruantia si vigeat in monasterijs, non debet in illis se interponere Episcopus.*

20 *Regularibus non debet Episcopus approbationem ad audiendas confessiones concedere aliqua temporis præfinitione.*

Episcopus quoad Regulares.

COLLECT. CCXCVII.

1 Episcopus loci Ordinarius prohibere potest ne Regulares in eorum Ecclesijs Sacerdotes seculares exteros ad diuina Officia celebranda permittant, nisi prius ab ipso Episcopo visis litteris commendatitijs ipsi Sacerdotes admissi fuerint. *Sacra Congregat. Concil.* testibus Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 18. l. 1. de Relig. num. 45. Galet. in margarita casuum Conscient. verbo Missa, Homobon. de bonis de examine ecclesiast. tract. 12. cap. 4. quæst. 16. resol. 2. pag. 459. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Episcopus nu. 14. me citato Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo Episcopus quoad Regulares n. 20.

quorum plures refero de officio & potest. Episcopi p.2. alleg.21.nu.8.

2 Episcopus potest etiam in Ecclesijs Regularium cantari facere Missas Rogationum per suos Canonicos. *Sacra Congr. Rit. in Firmana 25. Ianuarij 1603.* cuius meminere Ioan. Maria Nouar.d.verbo Episcopus n.40. Lezana d.10.3.verbo Episcopus quoad Regulares n.22.

3 Episcopo licet etiam pœnis & censuris ecclesiasticis in decretis eidem specialiter commissis sess.25.de Regularibus compellere Regulares ad eorum executionem. *S.Cong.Conc.in Liman.19 Septembris* 1625. teste Aldano in compendio Canon. resol. lib.2.tit.18.nu.20. quem refero in collect.ad Trid.sess.25.de Regular.cap. vlt.num.5.

4 Episcopus potest etiam sub censuris ecclesiasticis compellere Regulares in ijs casibus, in quibus in eos iurisdictio illi tribuitur à Iure communi, & sacro Concilio, & Constitutionibus Apostolicis. *Sacra Congr. Concan Nebbien.7.February* 1632. cuius me citato meminit Lezana in sum.quæst. Regul.tom.3.verbo exemptio Regul.num.13.

5 Episcopus potest compellere censuris Regulares ad obseruantiam festorum per illum cum approbatione populi indictorum. *S.Congr.Conc.in Hostunen.31 Iulij 1627.* quam refert Sellius in selectis Canon.c.3.n.95.

6 Episcopus agere potest contra Regulares vagantes, de vno in alium Ordinem translatos ex Bulla Pij V. reuocatoria indultorum recipiendi, vel retinendi Religiosos alterius Ordinis etiam laxioris. *S. Cong.Conc.* penes Armendar. d.lib.2. tit.18. l.7. de Relig. num.68. Ioan.Maria Nouar. d.verbo episcopus num.6.

7 Episcopus statim habita notitia delicti Regularis notorié extra claustra delinquentis, potest informationem capere, & illam ad Superiorem Regularis mittere, vt nequeat de eodem delicto ignorantiam præsumere. Sufficitque quod vnica voce Superiorem Regularium moneat, eique terminum præfigat ad castigandum subditum publicè cum scandalo, & extra claustra delinquentem. *Sacra Cong.Conc. sub die 19. Septembris* 1625. quam refero in collect. ad cap. vlt.nu.8. de statu monach. & me citato de illa meminerunt Hieron.Roderic. in compendio quæst. Regul.resol.62. nu.8.vers.1.pag.46. Ioan. Maria Nouar. d. verbo Episcopus num.33.

8 Episcopo facultas attributa vigore Concilij sess.25. cap.14. de reform. vendicat sibi locum etiam cum Regulares notorié, & cum scandalo extra claustra iotra Ecclesiam delinquunt, non ita si intra claustra. *Sacra Congregat. Conc. sub dicta die 19. Septembris* 1625. apud Hieron. Roderic. d. resol.62. sub num.8. vers.sic. denique.

9 Episcopus potest visitare, & corrigere Regulares degentes extra claustra occasione docendi doctrinam Christianam. *Sacra Cong. Conc. in Malinen. de anno* 1626. quæ prius in vna Limana decimo Iunij 1591. declarauerat id locum non habere in Patribus Societatis IESV, qui munere docendi doctrinam Christianam funguntur, dum tamen habeant illis in locis Superiores, qui curam ipsorum gerant, & apud quos se recipiant iuxta regulæ institutum viuentes: refert Sellius d.cap.3.nu.96.

10 Episcopus potest Regulares in ijs, quæ curam animarum, & Sacramentorum administrationem concernunt, visitare, & examinare, & contra eos non parentes, & non exequentes decreta in visitatione facta procedere, eosque cogere ad exequendum. *Sacra Cong. Conc. in Caputaquen. & Camerinen.* 10. *Martij* 1621. cuius meminit. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. sub hoc verbo nu.36.

11 Episcopus in Regulares curam animarum personarum secularium exercentes in ijs, quæ dictam curam, & Sacramentorum administrationem concernunt, eadem auctoritate vti potest, qua in Parochos seculares. *Sacra Cong. Concil. in Liman.* 18. *Septembr.* 1625. quam citat Sellius d. cap.3.nu.97.

12 Episcopi, aut alij locorum Ordinarij vigore cuiusuis decreti Concilij Trid. nullam habent facultatem quouis tempore in monasterij domibus, & Ecclesijs Regularium exemptorum, quibus non imminet cura animarum personarum secularium, visitandi sacristias, paramenta, vasa sacra, Altaria, & cætera huiusmodi, aut etiam Tabernaculum, seu pixidem, in qua sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum asseruatur. *S. Cong. Conc.* quam adducit Sellius d.c.3.nu.98. & illius meminerunt Quaranta in sum. Bullar. verbo priuilegia Regular. pag. mihi 514. Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul.ad const.2.Sixti IV. §.10. nu.17.

13 Episcopus quamuis simpliciter, & absque vlla temporis præfinitione approbauerit Regulares ad Confessiones personarum secularium audiendas, potest tamen eosdem, si noua causa superueniat, suspendere, ac licentias illis concessas reuocare, dummodo huiusmodi Confessiones ipsas concernat. Cæterum si Regulares cum scandalo, aut alias inhonesté viuant, vel aliquod delictum committant, propter quod rationabili Episcopi iudicio videantur à Confessionibus suspendendi, cùm præcipua ministri qualitas sit integritas vitæ, ac morum honestas, vtique ea causa ad ministerium Confessionis pertinet, ac proinde nihil obstat quominus ab ea possit Episcopus Regularis vtrumque à semetipso approbatos suspendere, aut repellare, à Confessionibus audiendis. *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* 30. *Augusti* 1630. penes Ioan. Mariam Nouar. vbi supra sub hoc verbo nu.20.

14 Episcopi in vim constitutionis Gregorij XV. de priuilegijs exemptorum non possunt Regularibus præscribere vt certis tantùm locis, aut temporibus, aut certarum personarum Confessiones audiant, vel alia illorum priuilegia in Sacramentis administrandis restringere, aut moderari. *Sacra Congreg. Conc. de anno* 1623. dub.2. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. sub hoc verbo nu.21.

15 Episcopus non potest compellere Regulares exercentes curam animarum in eorum monasterijs, vel alijs eisdem vnitis ad interessendum Officijs diuinis diebus Sanctorum Protectorum ciuitatis in Ecclesia Cathedrali. *S.Congr.Conc.die 5. Decembris* 1626. de qua Sellius d.c.3.num 99.

16 Episcopo nulla iurisdictio est concessa per decretum Conc.sess.25. de Regul.c.9. in monasterijs Sedi Apost. immediaté subiectis, nisi in concernentibus spiritualia, in temporalibus verò nihil agere poterit. *Sacra Cong. Conc.* referente Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.2.tit.18.l.7.de Relig. num.94.

17 Episcopus non potest cogere Regulares vt faciant commemorationem ipsius in vltima collecta. *Sacra Congr. Rit.in Egitanien.* 10. *Iunij* 1602. in resp. ad 3.dub. apud Ioan.Mariam Nouar. in lucerna Regul. in verbo Episcopus in Regul. num.37.

18 Episcopus potest præcipere Regularibus in sua diœcesi commorantibus, vt eant ad processiones publicas, vt in festo Corporis Christi, Litanijs, & Iubileis publicis faciendis, dummodo processiones sint eius generis, quæ Bulla Pij V. incip. Etsi Mendicantium, Mendicantibus concessæ comprehendantur, & dummodo Regulares non sint ex illis Conuentibus, Collegijs nuncupatis, quæ in eadem Bulla excipiuntur. *Sac. Cong. Concil.* referente Aldan. in compendio Canonic. resol. lib.3.tit.18.nu.63.

19 Episcopus non debet se interponere in Monasterijs, in quibus viget Regularis obseruantia. *S. Cong. Conc.* penes Armend. dict. lib.2.tit.6.de visitat.num.98. quem refero de officio, & potest. Episcopi part.3. allegat.74. num.16.

Epi-

20 Episcopus non debet Regularibus ad confessiones audiendas approbationem concedere aliqua temporis præfinitione, sed idoneos repertos absolutè approbare, & minus idoneos repellere. *Sacra Congr. Concil. sub die 2. Septembris 1605.* quam citat Aldan. d.tit.18. num.64.

SVMMARIVM.

1 *Puella voluntatem, quæ habitum suscepit in monasterio quomodo, quando, & vbi Episcopus explorare debet ad petitionem illius qui vult eam in vxorem ducere.*
2 *Episcopus postquam à Præfecta de tempore professionis nouitiæ ante mensem certior factus fuerit, intra 25. dies examen perficere tenetur.*
3 *Clausuram non ingreditur Episcopus quando explorat voluntatem nouitiæ.*
4 *Censuris ecclesiasticis, & alijs pœnis potest Episcopus Superiores Monialium monere ne qua puella professionem emittat, nisi prius explorata eius voluntate per illum.*
5 *Episcopus etiam in monasterijs Regularibus subiectis examinat eas, quæ Moniales fieri debent.*
6 *Abbatissæ electionis diem Regulares significare tenentur Episcopo.*
7 *Iurisdictionem in Moniales etiam exemptas habet Episcopus in ijs, quæ ad clausuram, & spiritualium rerum curam pertinent.*
8 *Confessores Monialium, & administratores bonorum ad earum monasteria pertinentium an & quando admonere facere possit Episcopus, ostenditur.*
9 *Confessarium extraordinarium quando possit Episcopus Monialibus dare?*
10 *Episcopus non permittat deputari à ciuitatibus aliquot, qui comitentur Visitatores Monialium Regularibus etiam subiectarum.*
11 *Monialium monasteria sibi non subiectarum nullo modo ingredi possunt Episcopi.*
12 *Episcopus ob clausuram custodiendam in monasterijs Monialium Regularibus subiectarum potest imponere pœnam excommunicationis latæ sententiæ.*
13 *Monialium septa ingredi non possunt Episcopi extra suam diœcesim commorantes.*
14 *Licentia ingrediendi Monialium monasteria potest concedere loci Ordinarius, aut eius Vicarius speciale mandatum habens.*
15 *Licentiam alloquendi cum Monialibus exemptis an & quando Episcopus, seu eius Vicarius concedere valeat? ostenditur.*

Episcopus quoad Nouitias, & Moniales.

COLLECT. CCXCVIII.

1 EPiscopus non debet explorare voluntatem puellæ, quæ habitum recepit in monasterio, ad petitionem illius, qui vult illam in vxorem ducere, sed expectandum tempus professionis faciendæ, & tunc si sit suspicio quod inuestigetur à Monialibus, pro suo officio curabit inde duci in exteriorem Ecclesiam monasterij, vel in aliam propinquiorem & commodiorem, prout magis conuenire iudicabit, vbi voluntatem eius exquirere possit. At si nulla sit suspicio, & nulla alia iusta causa subesse apparebit, tunc non in alio loco, quam ad crates ferreas monasterij voluntatem puellæ explorabit. *Sacra Congreg. Concil.* testibus Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ. lib.2. tit.18. l.7. de Relig. num.48. Campan. in diuers. Iuris Canon. rub.12. c.16. num.15. quos refero de officio, & potest. Episcopi part.3. alleg. 100. num.15.

2 Episcopus postquam à præfecta de tempore professionis Nouitiæ ante mensem certior factus fuerit, intra 25. dies examen perficere tenetur, quibus elapsis amplius in eo se intromittere non potest. *Sacra Cong. Concil.* penes Armend. d.l.7. de Relig. num.45. Campan. d. rub.12. c.16. nu.10. Lezanam in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo Episcopus quoad Regulares, nu.10. metipsum d. alleg. 100. in fine.

3 Episcopus non ingreditur clausuram quando vadit ad Monasterium Monialium pro exploranda alicuius voluntate, sed debet stare ante fenestram cancellorum examinando mentem illius. *Sacra Congr. Conc.* apud Campan. d. rub.12. c.16. num.5. Lezan. in sum. quæstion. Regul. tom. 1. c.25. num.12. in fine.

4 Episcopus potest prohibere ecclesiasticis censuris, & alijs pœnis sibi bene visis contra Abbatissas, & Superiores Regulares Monialium ipsis Regularibus subiectarum ne qua puella professionem emittat nisi priùs explorata illius voluntate ab Ordinario ad præscriptum Concilij c.17. sess.25. de Regular. *Sacra Congr. Conc. in Burgen. 4. Decembris* 1627. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. in Lucerna Regul. verbo Episcopus circa Regulares, num.11. & Ego de officio, & potest. Episcopi par. 3. alleg. 100. num.2. in fine.

5 Episcopus in Monasterijs etiam Superioribus Regularibus subiectis examinat eas, quæ Moniales fieri volunt, primò scilicet quando habitum suscipiunt, secundo verò tempore professionis; & ideo poterit earumdem Rectores compellere ne habitum Nouitiæ dent nisi prius Episcopum certiorem faciant, vt puellæ voluntatem explorare valeat. *Sacra Congr. Conc. in Limana 18. Septembris* 1625. de qua Ioan. Maria Nouar. citato loco num.10.

6 Episcopo tenentur Regulares significare diem electionis Abbatissæ, eamque vsque ad præfinitum tempus expectare, si antè ipse expressè declarauerit se vti velle facultate sibi hac in parte attributa, Abbatissarumque electionibus per se, vel per alium interesse, ac præsidere *Sacra Congregat. Concil.* attestante Tambur. de iure Abbatiss. disp.28. q.6. quam refero de Episcopo part.3. alleg. 100. num.11.

7 Episcopus habet iurisdictionem in Moniales, quæ priuilegio, vel indulto Papæ sunt immunes in ijs, quæ ad clausuram, & spiritualium rerum curam pertinent. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. d. lib.2. titul.18. l.7. de Relig. num.95. quem refero de officio, & potest. Episcopi part.3. alleg. 102. num.4.

8 Episcopo licet ex rationabili causa, quam Superioribus Regularibus significare non tenetur, eosdem admonere vt admoueant Confessores Monialium, atque administratores bonorum ad earundem Monialium Monasteria pertinentium, ijsque Superioribus id facere detrectantibus, habet Episcopus facultatem prædictos Confessores & administratores admouēdi quoties & quando opus esse adiudicauerit. *Sacra Congr. Conc. de anno* 1623. dub.10. apud me in fine tract. de officio, & potestate Episcopi, & apud Ioann. Mariam Nouar. d. verbo Episcopus quoad Regulares, num.34.

9 Episcopus potest casu negligentiæ, dare Confessarium extraordinarium eiusdem Ordinis Monialibus Regularibus, & ex causa alterius Ordinis, & etiam secularem. *S. Congr. Conc. in Cameraten. 20. Decembris* 1631. quam refert Aldan. in compendio Canon. resolut. lib.3. tit.8. num.6.

10 Episcopus non permittat deputari à ciuitatibus aliquos, qui comitentur Visitatores Monialium Regularibus etiam subiectarum. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. sub die 12. Ianuarij* 1616. de qua meminerunt Gauant. in man. Episcop. verbo Monialium clausura, num. 62. Lezana in sum. quæst. Regul. tom.3. verbo clausura, num 33.

11 Episcopi nullo modo possunt ingredi Monasteria Monialium sibi non subiectarum, *Sacra Congreg. Episcop. & Regul. in Iamnen. 10. Ianuarij* 1631. penes Lezanam

nam d.tom.3.verbo clausura num.33. Et quoad Vicelegatum *Eadem S. Cong.* de qua Gauant. d.verbo Monialium clausura num.29.

12 Episcopus ob clausuram custodiendam in Monasterijs Monialium Regularibus subiectarum, potest stante decreto Concilij cap.5.sess.25.de Regular.& Constitutione Gregorij XV. de exemptorum priuilegijs, excõmunicationis latæ sententiæ pœnam sibi reseruatæ imponere circa aperitionem ostij clausuræ extra casus indigentiæ, nec non circa accessus, & colloquia cũ Monialibus; ac dicta excommunicatio liget ne dum Regulares accedentes, verum etiam Moniales facta de eis mentione, adeo vt Superior Regularis ab eadem excommunicatione absoluere nequeat. *Sacra Congr. Conc. in Viterbien. 26. Iuly* 1627. apud Ioan. Mariam Nouar. in lucerna Regular. verbo Episcopus quoad Regulares nu. 7. Lezana d.tom.3. sub eodem verbo num.8. prope fin. Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. tom.3. in fine. vbi de decretis nouiss. *Sacra Congr.* decreto 5.pag.565.

13 Episcopi extra propriam, & in aliena diœcesi commorantes non possunt accedere, nec ingredi Monialiũ septa sine licentia Episcopi prohibentis, ne quis accedat ad monasteria Monialium. *Sacra Congreg. Conc. in Ianuen.* 10. *May* 1631. quam citat. Aldan. d.titul.8. num.17.

14 Episcopis, aut eius Vicarius generalis speciale mandatum habens in monasterijs sibi subiectis auctoritate Ordinaria, in alijs verò summo Pont. subiectis delegata auctoritate, possunt cõcedere facultatem ingrediendi Monialium monasteria. *Sacra Congreg. Conc.* teste Armendar. d.lib.2. tit.18. l.7. de Relig. num.109. quem refero de officio, & potest. Episcopi part.3. alleg.102. num.38.

15 Episcopus siue eius Vicarius Generalis, ac Superior Regularis, cui Moniales subiectæ sunt, coniunctim possunt concedere personis secularibus licentiam alloquẽdi dictas Moniales, ita vt idem Episcopus, seu eius Vicarius primo loco subscribat, per diœcesim verò non ad Vicarium foraneum, sed ab eodem Episcopo ad id deputãdum, necnon Superiorem Regularem, qui priori loco subscribat, pariter spectabit huiusmodi licentiam concedere: idemque quoad licentiam eorum, quibus Ordinariæ intra septa monasteriorum earundem Monialium ingredi necessè est, seruandum est, repentinis tamen casibus extremæ necessitatis exceptis, in quibus licẽtia alterius subscriptione roborare sufficiat. Edicta verò quibus personis secularibus ad earundem Monialium monasteria accessus prohibetur, ab Episcopo dumtaxat subscribenda, & publicanda sunt. *Sacra Congr. Conc. in Camerinen. 21. Febrnary* 1617. quam adducit Aldan. d.tit.8. num 18. In illis verò locis, in quibus adesset consuetudo vt istæ licentiæ ab Episcopis tantum concedantur, tunc non sunt à Superioribus Regularibus petendæ, sed ipsorum Episcoporum tantummodò licentiæ sufficiunt etiam priuatiuè quoad ipsos Regulares. *Sacra Congr. Conc. sub die* 21. *May* 1630. quam refert Bonsadin. in thesauro ecclesiast. decis. resol.3. nu.22.

SVMMARIVM.

1 *Processiones publicas indicendi, & Ordinandi ius priuatiuè ad alios habet Episcopus.*
2 *Processiones publicas indicere, & præscribere quomodo, & quo sint dirigenda, spectat ad Episcopum cum consilio Capituli.*
3 *Processionem facere per Ecclesiam an liceat Dominicis & festiuis diebus, potest Episcopus declarare.*
4 *Processionis horas suo arbitrio indicere potest Episcopus.*
5 *Processiones aliqua ne fiant, potest Episcopus ex causa prohibere.*
6 *Canonicos, & alios Presbyteros beneficia, seu Officia ecclesiastica obtinentes potest Episcopus compellere, vt accedant ad omnes processiones publicas.*
7 *Regulares Mendicantes & Monachos potest Episcopus compellere sub censuris vt accedant ad publicas processiones.*
8 *Laicos hortari tantum potest Episcopus vt accedant ad processiones Ordinatè, & cum luminibus.*
9 *Confraternitati laicorum non debet prohibere Episcopus quominus deferant funalia accensa in processione Sanctissimi Sacramenti.*
10 *Thelesina Cathedralis Episcopus, & Canonici processiones ordinarias, & extraordinarias facere possunt in Ecclesia Parochiali sancti Leonardi, vbi resident, sine ipsius parochi licentia.*

Episcopus quoad processiones.

COLLECT. CCXCIX.

1 EPiscopus priuatiuè ad alios habet ius indicendi, & Ordinandi processiones publicas, & ad illas per publicum edictum populum conuocare. *S.Cong. Rit. in Elboren.* 14. *Ianuarij* 1617. teste Sellio in selectis Canon. c.3. nu.99.

2 Episcopo pertinet, cum Capituli tamen consilio, indicere publicas processiones ac præscribere quomodo, & quo sint dirigendæ. *Sacra Congr. Conc. in Comen. 7. February* 1632. penes Ioan. Anton. Nouar. in summa Bullarum tit. de processiõn. nu.11.

3 Episcopus potest declarare an liceat facere processionem per Ecclesiam Dominicis, & festiuis diebus. *Sac. Cong. Rit. in Bracharen.* 20. *Martij* 1604. quam refert Sellius d.cap.3. nu.100.

4 Episcopus potest suo arbitrio indicere tam horas processionis sanctissimi Sacramenti quam aliarum, & Magistratus ac omnes ei tenentur obedire. *S. Cong. Rit. in Vrbeuetana* 17. *Iunij* 1616. quam citat Sellius d. cap.3. nu.101.

5 Episcopus potest prohibere ex causa ne fiant aliquæ processiones ex deuotione populi, & Confratrum introductæ, si prohiberi expediat. *S.Congr. Rit. in dicta Elboren.* 14. *Ianuarij* 1617. quam adducit Sellius dicto cap.3. nu.102.

6 Episcopus potest compellere Canonicos, & alios Presbyteros beneficia, & officia ecclesiastica obtinentes vt accedant ad omnes, & quascunque processiones publicas, vel indictas pro honore, vel bono publico. *Sacra Cong. Conc. sub die* 17. *Iuly* 1597. penes Ioan. Anton. Nouar. in sum. Bullar. tit. de processionib. num.1.

7 Episcopus potest compellere Regulares Mendicantes & Monachos etiam sub censuris vt accedant ad publicas, & generales processiones. *Sacra Congr. Rit. in Chilen. in Indys Occident.* 15. *May* 1610. referente Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verb. Episcopus quoad Regulares nu.12.

8 Episcopus non potest cogere, sed hortari laicos, vt accedant ad processiones ordinatè, & cum luminibus. *S. Cong. Rit. in Egitanen. 3. Augusti* 1602. in 6. dub. apud Sellium d.c.3. nu 103.

9 Episcopus non debet prohibere Confraternitati laicorum quominus deferant funalia accensa in processione sanctissimi Sacramenti *Sacr. Cong. Rit. in Adrien.* 12. *Aprilis* 1603. de qua Sellius d. cap.3. nu.104.

10 Episcopus & Canonici Cathedralis Thelesinæ residentiam facientes in Ecclesia sanctissimæ Trinitatis, seu sancti Leonardi terræ Cereti possunt facere processiones ordinarias & extraordinarias cum propria Cruce, etiam sine licentia & interuentu Curati Ecclesiæ Parochialis sancti Martini, sub qua est dicta Ecclesia sancti Leonardi, & per limites ipsius Parochiæ, & per totum oppidum. *Sacr. Cong. Rit. in Thelesina* 18.

Augu-

Augusti 1615. & 15. *Iunij* 1619. de qua Sellius d.c.3. num. 105.

Vide alia in verbo ProcesSio collect.605.606.& 607.

SVMMARIVM.

1 *Visitare possunt Episcopi tanquam Sedis Apost. delegati Ecclesias Parochiales Fratrum, siue Militum Hierosolymitanorum in his, quæ spectant ad curam animarum.*

2 *Visitationem incipere potest Episcopus ab Ecclesia quæ sibi magis placuerit.*

3 *Procurandus à nemine est Episcopus exiens per villas, & oppida vt Sacramentum Confirmationis tantũ conferat.*

4 *Episcopus non potest ab iis, qui visitantur quicquam accipere pro decretis, & ordinationibus spectantibus ad visitationem.*

5 *Suspectus recusari non potest Episcopus visitans.*

6 *Archidiacono ad visitationem expediendam potest Episcopus præstituere terminum.*

7 *Visitationi & correctioni exemptorum in casibus permissis incumbens Episcopus, potest procedere contra Conseruatores impedientes.*

8 *Exemptum locum visitans Episcopus in vim Concilij, non potest processus iudicialiter conficere.*

9 *Facultatem visitandi Ecclesiam Collegiatam exemptam potest Episcopus specialiter subdelegare.*

10 *Ecclesias, quæ nullius sunt diœcesis potest episcopus legitimè visitare per suum Vicarium generalem.*

11 *Abbatia si habet vtramque iurisdictionem temporalem scilicet & spiritualem, non potest visitari ab episcopo.*

12 *Castra in quibus Abbas iurisdictionem spiritualem, & temporalem in Parochos, & Parochianos, habet non subsunt correctioni, & visitationi episcopi.*

13 *Regulares in ijs, quæ curam animarum concernunt visitare potest episcopus.*

14 *Sacristias, paramenta, vasa sacra, Altaria, ac Tabernaculum, & pixidem sanctissimi Sacramenti visitare non potest episcopus in monasterijs, & ecclesijs Regularium.*

15 *Visitare potest episcopus vti Sedis Apost. delegatus monasteria in ijs, quæ concernunt curam animarum, interim dum non constat an essent nullius diœcesis.*

16 *Episcopus non tenetur accedere ad locum Capitularem pro visitandis singulis Canonicis.*

17 *Visitationum generalium in edictis præparatorijs non debet episcopus præcipere in virtute sanctæ obedientiæ vt populus denunciet.*

18 *Episcopus in generali visitatione solus sine Coadiutoribus potest procedere contra Canonicos.*

Episcopus quoad visitationem.

COLLECT. CCC.

1 EPiscopi tanquam Sedis Apost. delegati visitare possunt ecclesias parochiales Fratrum, siue Militum Hierosolymitanorum in his, quæ spectant ad curam animarum, & Sacramentorum administrationem. Pius V. const. 136. incip. exposcit 22. Septembris 1571. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 347. & illius meminerunt Marcel. Vulpe in praxi iudic. fori eccles. cap. 4. num. 7. Laurer. de Franchis de controuers. inter Episcop. & Regul. quæst. 6. vers. nono, quos refero de officio, & potest. episcopi, part. 3. alleg. 105. nu. 28.

2 Episcopus potest incipere visitationem ab ecclesia, quæ sibi magis placuerit reseruatis iuribus. *S. Congreg. Rit. in Egitanen.* 10. *Iuly* 1602. in 2. dub. quam refert Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 3. tit. 24. nu. 94.

3 Episcopus exiens per villas, & oppida, vt Sacramentum Confirmationis tantum conferat, à nemine est procurandus. *S. Congr. Conc.* teste Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. de visitat. nu. 123.

4 Episcopus non potest ab ijs, qui visitantur, quicquam accipere pro decretis, & ordinationibus spectantibus ad visitationem, pro rogitu, seu scriptura, laboreve suo. *S. Cong. Conc.* penes Armendar. d. tit. 6. de visitat. n. 116.

5 Episcopus visitans non potest tanquam suspectus recusari, dum tamen in ea processum non compilet, nisi in visitando modum excesserit. *Sac. Cong. Conc.* referentibus Armendar. d. tit. 6. de visitat. l. 5. §. 2. nu. 7. 8. & 34. Nicol. Garc. de benef. part. 3. c. 2. nu. 198. Thom. Valasc. alleg. Iuris tom. 1. alleg. 70. nu. 7. quos & alios refero in collect. ad Trid. sess. 24. de reform. c. 10. num. 11.

6 Episcopus potest præstituere terminum Archidiacono ad visitationem expediendam, & præscribere comitatum, & equitatum, ne oneri sit ecclesijs, quas visitauerit. *S. Cong. Conc.* apud Piasec. in praxi episcop. p. 2. c. 3. n. 62. pag. 213. quam refero de officio, & potest. episcop. p. 3. alleg. 73. nu. 39.

7 Episcopus incumbens correctioni & visitationi exemptorum vigore facultatis sibi tanquam Sedis Apostol. delegato à Concilio tributæ, potest procedere contra Conseruatores impedientes, præsertim si illi extra diœcesim commorentur. *S. Cong. Conc.* de qua Armendat. d. lib. 1. tit. 18. l. 7. de episcopis nu. 75.

8 Episcopus visitans in vim Concilij locum exemptum, seu nullius diœcesis, non potest processus iudicialiter conficere, causasque Ordinarias cognoscere ac definire. *Sacra Cong. Conc. sub die* 8. *Iuny* 1619. cuius meminit Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 3. titul. 24. num. 101.

9 Episcopus potest subdelegare facultatem visitandi Ecclesiam Collegiatam exemptam, sed opus est subdelegatione speciali. *Sacra Congr. Conc. in Lucana* 7. *Februarij* 1631. quam refert Bonfadin. in thesauro ecclesiast. decis. resol. 8. num. 71.

10 Episcopus legitimè impeditus potest ex facultate sibi tradita à Concil. cap. 9. sess. 24. de reform. Ecclesias, quæ nullius sunt diœcesis, per suum Vicarium generalem visitare. *Sacra Cong. Conc. sub die* 17. *Ianuary* 1585. penes Aldan. d. tit. 24. n. 102.

11 Episcopi non possunt visitare ex decreto Concil. sess. 25. de Regul. cap. 11. tam Abbatiam quam loca sibi subiecta, si Abbatia habet vtramque iurisdictionem, temporalem scilicet, & spiritualem. *Sacra Congr. Conc. in Theatina* 7. *Nouembris* 1620. quam adducit Aldan. d. tit. 24. num. 103.

12 Episcopi visitationi, iurisdictioni, ac correctioni non subsunt castra, in quibus Abbas iurisdictionem spiritualem & temporalem in Parochos, & Parochianos exercet. *Sacra Congreg. Conc. in Theanua* 11. *Septembris* 1611. quam citat Aldan. d. tit. 24. nu. 104.

13 Episcopus potest Regulares in ijs, quæ curam animarum & Sacramentorum administrationem concernunt, visitare, & examinare, & contra eos non parentes, & non exequentes decreta in visitatione facta procedere, eosque cogere ad exequendum. *Sacra Congreg. Conc. in Camerinen.* 20. *Marty* 1621. quam commemorat Aldan. d. tit. 24. num. 105. Secus si nulla animarum cura ibi sit, vt in sequenti declaratione Episcopus debet se abstinere à visitatione monasteriorum, atque Ecclesiarum Regularium exemptorum, in quibus cura animarum secularium non imminet: itemque Monialium ijsdem Regularibus subiectarum in ijs, quæ ad ipsam clausuram non pertinent. *Sac. Congr. Conc. in Ianuen.* 26. *Ianuary* 1619. quam refert Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. ad const. 1. Sixti IV. §. 10. num. 18.

14 Episcopi seu alij locorum Ordinarij vigore cuiusuis decreti Concilij nullam habent facultatem quouis tempore in monasterijs, Domibus, & Ecclesijs Regularium exemptorum, quibus non imminet cura animarum per-

personarum secularium visitandi sacristias, paramenta, vasa sacra, Altaria, & cætera huiusmodi, aut etiam Tabernaculum, seu Pixidem, in qua Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum asseruatur. *Sacra Cong. Conc.* de qua meminerunt Quaran. in summ. Bullarum verbo priuilegia Regulat. pag. mihi 514. Fr. Eman. quæst. Regul. tom. 1. quæst. 36. art. 4. in fine, & in suo Bullario in Clemente VIII. in princ. Laurent. de Peytinis dict. §. 10. num. 17.

15 Episcopus Burgi S. Sepulchri interim dum non constat an Ecclesia Sanctæ Mariæ de Balmo Ordinis Camaldulensis, cui cura animarum incumbit, sit nullius diœcesis, potest visitare monasterium auctoritate Sacræ Congreg. Concilij, & reliqua loca tanquam Sedis Apostol. delegatus. *S. Cong. Conc. sub die vlt. Iulij* 1621. quam refert Aldan. d. tit. 24. nu. 106.

16 Episcopus non tenetur accedere ad locum Capitularem pro visitandis singulis Canonicis, sed potest singulariter illos ad se vocando visitare. *Sacra Congreg. Conc. in Oriolen. 27. Martij* 1632. in resp. ad 4. dub. cuius meminit Bonsadin. d. resol. 8. num. 73.

17 Episcopus in edictis præparatorijs visitationum generalium non debet præcipere in virtute sanctæ obedientiæ vt populis denuntiet ea, quæ correctione, & emendatione digna iudicabit. *Eadem S. Congr. Conc. in d. Oriolen.* in resp. ad 3. penes Bonsadin. d. resol. 8. nu. 74.

18 Episcopus in generali visitatione solus sine Coniudicibus potest procedere contra Canonicos eisque pœnam imponere extraordinariam, quæ magis morum emendationem, quam correctionem respiciat. *Eadem S. Cong. in d. Oriolen. in resp. ad* 4. apud Bonsadin. d. resolut. 8. nu. 75.

Vide plura alia in verbo Visitare, collect. 726. cum seqq.

SVMMARIVM.

1 *Locum primum supra Dignitates & Canonicos potest Episcopus suo Vicario assignare.*
2 *Canonicorum duorum opera, sed non plurium siue de Cathedrali siue de Collegiata vti potest Episcopus.*
3 *Vasa ecclesiastica & vtensilia, in quibus adhibetur sacra Vnctio solum episcopus consecratus benedicere potest.*
4 *Laicum, qui subornare attentauit testes in causa pendente coram Iudice ecclesiastico episcopus punire potest.*
5 *Benedictionem eorum in quibus non adhibetur sacra Vnctio potest Episcopus delegare personis in ecclesiastica Dignitate constitutis.*
6 *Benedictiones Ecclesiæ seu Capellæ in agro existentis potest episcopus delegare alicui Sacerdoti sibi bene viso.*
7 *Regularem exemptum, qui ob notorium delictum in censuras incidit, potest Episcopus denunciare pro publico excommunicato.*
8 *Confessarium ad se absoluendum de aliquo casu Sedi Apost. reseruato potest episcopus deputare cum eadem auctoritate, quam eidem poterat concedere in alios sibi subditos.*
9 *Indecentia & scandalosa in ecclesijs potest episcopus remouere arbitrio suo.*
10 *Confraternitatibus laicorum potest ex causa Episcopus concedere vt in eorum ecclesia conseruent Sanctissimum Sacramentum.*
11 *Scamna & loca laicorum in ecclesia potest episcopus suo arbitrio moderari.*
12 *Sedes laicorum etiam Præfecti, & Commendatarij ne locentur in Presbyterio apud Altare potest episcopus prohibere.*
13 *Consuetudinem longioris vacationis canonicorum à seruitio Ecclesiæ potest Episcopus reducere ad tempus præscriptum à Sacro Concil.*
14 *Dignitatibus & Canonicis prohibere potest episcopus ne audeant, vel præsumant quicquam statuere extra locum Capitularem, & non vocatis omnibus.*
15 *Canonici vt sedeant in sedibus chori, vel in scamnis apud Altare hinc inde potest episcopus ordinare.*
16 *Fenestram ex domo respicientem in ecclesia solus episcopus habere potest.*
17 *Confraternitatum ecclesiasticarum bona taxare potest episcopus pro contributione seminarij.*
18 *Concubinarios nullis præcedentibus monitionibus potest episcopus castigare quando non procedit ad censuras.*
19 *Sedere pro tribunali potest episcopus quocunque diœcesis loco vbi maluerit.*
20 *Parocho vt in diebus festiuis bis celebret concedit episcopus ob defectum Sacerdotum.*
21 *Capitularibus actibus quando interuenire possit episcopus.*
22 *Canonicum vnum vel duos potest Episcopus penes se retinere qui fructus Præbendæ, non tamen distributiones percipiant.*
23 & 24 *Episcopus qualiter possit exequi pia opera, & eorum rationes exigere?*
25 *Chori vna pars ne vacua remaneat per absentiam Canonicorum prouidere debet episcopus.*
26 *Capellanos, seu adiutores ad exercendam curam animarum deputatos examinat episcopus.*
27 *Confiteri & Eucharistiam sumere temporibus ab ecclesia statutis negligentes potest episcopus excommunicare.*
28 *Visitationis testamentorum ratione ex relictis pijs causis potest Episcopus ex consuetudine aliquid exigere.*
29 *Canonicos ad præstandum iuramentum de fideliter punctando potest cogere episcopus.*
30 *Militem Hierosolymitanum, & alios exemptos offendentes Officiales suæ Curiæ episcopalis in actu exercendi suum officium potest episcopus coercere, & punire.*
31 *Portionem competentem assignare potest episcopus Sacerdotibus qui erunt præfecti nouis Parochijs arbitrio suo ex omnibus fructibus ad Matricem pertinentibus.*
32 *Causas illorum apud quos reperiuntur libri prohibiti, potest episcopus absque Inquisitore determinare.*
33 *Clericum delinquentem, & requisita non habentem potest punire Episcopus.*

Episcopus potest.

COLLECT. CCCL

1 EPiscopus potest primum locum supra dignitates & Canonicos suo Vicario assignare. *Sacra Congreg. Rit. in Eguanen.* 10. *Decembris* 1601. quam refert Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 3. tit. 24. num. 107.

2 Episcopus potest vti opera duorum Canonicorum, sed non plus duobus, siue de Cathedrali, siue de Collegiata. *Sacra Cong. Conc. in Colonien. 9. Septembris* 1628. quam citat Sellius in selectis Canon. cap. 3. num. 112.

3 Episcopus consecratus solum potest benedicere vtensilia, & vasa ecclesiastica, in quibus adhibetur sacra Vnctio. *Sacra Congr. Rit. in Brixien. 9. Maij* 1610. quam adducit Sellius d. c. 3. num. 113.

4 Episcopus potest procedere contra laicum qui subornare attentauit testes in causa pendente coram Iudice Ecclesiastico. *S. Congr. Immunitatis in Regien.* 18. *Martij* 1631. cuius meminit Ciarlin. controuers. forens. c. 48.

5 Episcopus potest delegare personis in dignitate ecclesiastica constitutis in sua diœcesi benedictionem paramentorum, vasorum, & aliarum rerum pro vsu Ecclesiarum, in quibus non sit adhibenda sacra Vnctio, quæ tantum ab ipso Episcopo sunt benedicenda, & inungenda. *Sacra Congreg. Rit. in Imolen. 14. Nouembris* 1615. *& in Iamuen.* 12. *&* 24. *Martij* 1616. *& in Saonen.* 3. *Decēb.* 1616. *& in Taurinen. & Taruisana, & Pistorien.*

tien. 2. *Martij* 1619. *& in Comen.* 15. *Iunij* 1619. *& in Nouarien.* 21. *Mart.* 1620. *& in Tudertina* 7. *Augusti* 1620. quarum meminit Aldan. d. tit. 24. num. 108.

6 Episcopus potest delegare alicui Sacerdoti sibi bene viso benedictionem Ecclesiæ, seu Capellæ in agro existentis, si aliàs est legitimè constructa. *Sacra Congregat. Rit. in Pennen.* 14. *Februarij* 1632. penes Sellium d. c. 3. num. 114.

7 Episcopus potest Regularem exemptum, qui ob notorium delictum in censuras incidit, denunciare pro publico excommunicato, vt tanquam talis euitetur ab omnibus. *Sacra Cong. Conc. in Liman.* 29. *Ianuarij* 1633. quam refert Bonsadin. in thesauro ecclesiast. decis. resol. 8. num. 67.

8 Episcopus lapsus in aliquod delictum S. Sedi reseruatum potest ad se absoluendum Confessarium deputare, cum eadem auctoritate, quam eidem poterat concedere in alios sibi subditos in c. 6. sess. 24. de reform. *Sacra Congr. Conc.* apud Stephan. Daluin. de Episcop. & Abbatem potest. c. 26. num. 19.

9 Episcopus potest remouere indecentia & scandalosa in ecclesiis arbitrio suo. *Sacra Cong. Rit. in Egitanien.* 10. *Iunij* 1602. in resp. ad dub. 5. quam citat Sellius d. c. 3. num. 115.

10 Episcopus potest ex causa concedere Confraternitatibus laicorum, vt in eorum Ecclesia conseruent sanctissimum Sacramentum. *Sacra Congr. Rit. in Iscal. de ferro* 31. *Iunij* 1604. referente Sellio d. c. 3. num. 116.

11 Episcopus potest suo arbitrio moderari scamna, & loca laicorum in Ecclesia. *Sacra Congr. Rit. in Elbonen.* 10. *Decembris* 1604. attestante Sellio d. c. 3. nu. 117.

12 Episcopus potest prohibere ne sedes laicorum etiam Præfecti, & Commendatarij locentur in Presbyterio apud Altare, non obstante quacunque consuetudine in contrarium. *Eadem Sacra Congr.* in d. Egitanien in resp. ad dub. 6. penes Aldan. d. tit. 24. num. 109.

13 Episcopus potest reducere consuetudinem longioris vacationis canonicorum à seruitio ecclesiæ ad tempus præscriptum à sacro Concilio Tridentino. *Sacra Congr. Conc. in Egitanien.* 23. *Nouembris* 1602. in 1. dub. apud Sellium c. 3. num. 118.

14 Episcopus potest auctoritate Ordinaria & etiam Apostolica sibi delegata à Sacra Cong. prohibere Decano, & aliis quibuscunque dignitatibus, & canonicis ne audeant, vel præsumant quicquam statuere, vel terminare, quod ad ecclesiæ commodum, vel incommodum pertineat extra locum Capitularem, & non vocatis omnibus Canonicis, & Capitularibus. *Sacra Congr. Rit. in Lamacen.* 7. *Octobris* 1606. quam refert Aldan. d. tit. 24. num. 110.

15 Episcopus potest ordinare vt canonici sedeant in sedibus chori, vel in scamnis apud Altare hinc inde iuxta vsum introductum, prout sibi melius videbitur. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina* 25. *Martij* 1608. in respon. ad 11. dub. quam citat Aldan. d. tit. 24. num. 111.

16 Episcopus solus potest habere fenestram ex domo respicientem in ecclesia. *S. Cong. Rit. in Elboren.* 19. *Iunij* 1604. quam adducit Sellius d. cap. 3. num. 119.

17 Episcopus potest pro contributione seminarij taxare bona Confraternitatum quatenus sint ecclesiastica. *Sacra Congr. Conc. in Signina* 19. *Nouembris* 1628. teste Sellio d. c. 3. num. 120.

18 Episcopus potest contra concubinarios nullis præcedentibus monitionibus procedere, quando non procedit ad censuras. *Sacra Congregat. Conc. die* 23. *Iunij* 1629. quam commemorat Bonsadin. d. resol. 8. num. 69. Et iterum. Episcopus potest contra concubinarios procedere incarcerando quando timetur de fuga iuxta formam traditam in cap. 6. absque monitione. Vel sic. Episcopus potest ipse solus ex decreto Concilij. sess. 25. de reform. c. 14. in crimine concubinatus ad informationem summariam & incarcerationem procedere, vbi de fuga timetur, idque absque forma, & monitione illa, quæ præscripta est dicto decreto Concilij *S. Congr. Conc.* vtramque refert Nicol. Garc. de benef. p. 11. c. 10. num. 186.

19 Episcopus potest sedere pro tribunali quocunque diœcesis loco maluerit. *S. Cong. Concil.* penes Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de episcopis num. 93. de qua materia Ego de officio, & potest. episcopi p. 3. alleg. 80.

20 Episcopus potest in defectum Sacerdotum concedere Parocho, vt in diebus festiuis bis celebret. *Sacra Cong. Conc.* 17. *Augusti* 1626. quam citat Sellius d. c. 3. n. 121.

21 Episcopus potest interuenire in actibus Capitularibus, dummodo non agatur de interesse suo, non obstante quacunque consuetudine in contrarium. *Sacra Cong. Concil. sub die* 2. *Martij* 1619. quam refert. Aldan. d. tit. 24. num. 112.

22 Episcopus potest retinere penes se vnum, vel duos canonicos, qui fructus Præbendæ, non tamen distributiones quotidianas percipiant, acsi in choro præsentes essent, etiam stante consuetudine in Ecclesia Cathedrali, quod canonici non interessentes diuinis non percipiant fructus Præbendę *Sacra Congr. Conc.* attestante Nicol. Garc. de benefic. p. 3. cap. 2. num. 347.

23 Episcopus potest etiam extra visitationem, & in casibus à iure non expressis eleemosynas Montis pietatis, siue charitatis, & loca omnia quomodocunq; nuncupentur, etiamsi cura illorum ad laicos pertineat, & etiamsi exempta, ex officio suo cognoscere, & exequi, prout ea omnia, quæ ad Dei cultum, & animarum salutem, seu pauperes sustentandos instituta sunt. Necnon potest exigere rationem ab administratoribus eorum locorum merè laicorum, & priuatorum generaliter absque vlla distinctione, & quando ex priuilegio, consuetudine, vel aliqua alia Constitutione, aliis reddenda esset, ratio eisdem reddenda est, adhibito cum illis Ordinario, nisi in fundatione aliter cautum esset, nempe quod rationes nec ordinario reddendæ essent. *Sacra Congr. Conc.* apud Aldan. d. tit. 24. num. 113.

24 Episcopus potest exigere rationem administrationis ab administratoribus in locis, quæ sunt sub immediata Regum protectione, vel etiam ex Apostolico priuilegio ante Concilium exempta à quacunque iurisdictione Ordinarij, quandoquidem decreto c. 9 ses. 22. de huiusmodi rationibus reddendis non excipit loca Regiæ protectionis: sicut illa exceperat cap. 8. præcedent. quoad visitationem. *Sacra Congr. Concil. in Neapolitana* 11. *Augusti* 1618. de qua Aldan. dict. tit. 24. num. 114.

25 Episcopus potest, & debet prouidere iuxta formam cap. 12. in fine sess. 24. de reform. ne vna pars chori aliquando vacua remaneat per absentiam canonicorum, dum canonici habentes assignatas sedes in alia parte, sedes suas egredi renuunt. *Sacra Congr. Conc. in Gienen.* 7. *Septembris* 1595. referente Aldan. d. tit. 24. nu. 115.

26 Episcopus potest Capellanos, seu adiutores ad exercendam curam animarum deputatos à Capitulo, siue à quocunque ad id auctoritatem habente examinare, nec debet permittere illis absque eius approbatione curam exercere, nec Sacramenta administrare. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. de benefic. part. 9. cap. 2. num. 182.

27 Episcopus potest aduersus eos, qui temporibus ab ecclesia statutis confiteri, & Eucharistiam sumere neglexerint, vsque ad excommunicationem procedere, etsi text. in cap. omnis vtriusque sexus, de pœnit. & remiss. ab ecclesia vellet arcendos. Poterit quoque episcopus talibus pro satisfactione pœnas pecuniarias pro loco applicandas imponere, cum hæ aliquando magis timeantur, non expedit tamen vt Episcopus sibi reseruet absolutiones eorum, qui temporibus constitutis negligunt confiteri, & communicare. *Sacra Congregat. Conc.* per Armendar. in addit. ad recop. regum Nauarrę lib. 4. tit. 29.

tit.29.l.1.§.1.de confitendo semel in anno num.1.

28 Episcopus potest ex consuetudine exigere, veluti trigesimam ex relictis pijs ratione visitationis testamentorum, secus verò si in testamentis nullum esset relictum pium, exceptis tamen victualibus, quæ debentur ab alijs, qui consueuerunt procurationem præstare. *Sacra Congr. Concil.* cuius meminit Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1.tit.6.de visitat.num.118.

29 Episcopus potest cogere canonicos ad præstandum iuramentum de fideliter punctando in choro. *Sacra Congregat. Conc. sub die 17. Martij* 1619. de qua Sell. d. cap.3.num.123.

30 Episcopus potest coercere, & punire militem Hierosolymitanum, & alios exemptos offendentes personam officialium suæ curiæ episcopalis in actu exercendi suum officium, aut aliàs suam iurisdictionem impedientes. *Sacra Congregat. Concil. in Panormitana* quam refero in tractat de iure ecclesiast. vniuers. lib.1.cap.43. num.154.

31 Episcopo licet assignare Sacerdotibus, qui erunt Præfecti nouis Parochijs, secundum hoc decretum (sess. 21. de reform. cap.4.) constitutis competentem portionem arbitrio suo ex omnibus fructibus ad matricem pertinentibus, non distinguendo magis decimas, quàm alia corpora redditunm eius. Refert Rota decis. 595.num.2.in fine part.4.recent.aliàs part.2. in posthum.Farin.

32 Episcopus potest absque Inquisitore cognoscere, decidere, & determinare causas illorum, apud quos repetiuntur libri prohibiti non sapientes manifestam hæresim. *Sacra Congreg. generalis, & vniuersalis Inquisitionis 2. Decembris* 1612. cuius memini de officio, & potest. episcopi part.3.alleg.91.num.8.in fine.

33 Episcopus potest punire Clericum delinquentem, & requisita non habentem, etiamsi Iudex Laicus præuenerit, à quo repetere potest, dummodo ille à lege, vel ab homine per declarationem seruatis seruandis factam non fuerit priuilegijs clericalibus denudatus. *Sacra Congr. Conc. die 12. Nouembris* 1630. quam citat R. P. D. meus Alexand. Sperell. in decis. fori eccles. decis. 17. num.33. in fine, vbi testatur hanc resolutionem fuisse à Sanctissimo D.N. Vrbano VIII. canonizatam, & approbatam.

SVMMARIVM.

1 *Almutia & caputia vt deferant, non potest concedere episcopus Archipresbyteris Collegiatarum Ecclesiarum.*
2 *Caputium, vel aliud signum, aut colorem concedere non potest episcopus Dignitatibus & canonicis absque Sedis Apost. licentia.*
3 *Almutia vt deferant Mansionarij, & Præbendati non potest concedere episcopus.*
4 *Cappam vt deferant canonici non potest eos cogere episcopus.*
5 *Chori Præfectum non potest episcopus creare sine licentia Apost. si ad primam dignitatem hoc munus pertineat.*
6 *Priuilegium concessum Abbatibus benedictis exercendi Pontificalia, & Pontificaliter celebrandi in eorum ecclesiis non potest episcopus extendere ad Abbates non benedictos.*
7 *Curatos & Rectores ecclesiarum non potest episcopus cogere, sed hortari vt necessaria subministrent Presbyteris celebrare volentibus in eorum ecclesiis.*
8 *Officium alicuius Sancti, quod in cathedrali ecclesia ab immemoriali tempore celebratur, non potest episcopus efficere vt celebretur per totam diœcesim.*
9 *Festa Kalendarij Romani ad nobiliorem ritum eleuare non potest episcopus.*
10 *Parochialem ecclesiam in Collegiatam erigere non potest episcopus.*
11 *Licentiam vt quis Missam celebrare possit cum baretino in capite non potest concedere episcopus.*
12 *Canonicorum in ingressu vt quid minimum, soluatur, non potest statuere episcopus.*
13 *Baptismalem fontem quando possit episcopus in ecclesia sub Parochiali institutia constituere?*
14 *Capellanos habentes seruitium chori in capella propè cathedralem non potest episcopus ad eam transferre.*
15 *Ecclesiæ non parochiali concedere non potest episcopus vt in ea retineatur sanctissimum Sacramentum solum pro adoratione fidelium.*
16 *Episcopus non potest aliquem excusare à residentia in choro nisi iuxta dispositionem cap. vnic. de cleric. non resid. lib.6.*
17 *Dismembrare non potest Episcopus partem curæ animarum ab ecclesia Parochiali subiecta Religioni Hierosolymit. & applicare alteri Ecclesiæ eiusdem loci.*
18 *Priuare non potest episcopus Canonicos suæ ecclesiæ ob non susceptos Ordines absque solemnitate ab Ecclesia requisita.*
19 *Vniuersitatem compellere non potest Episcopus ad præstandam solitam eleemosynam prædicatori, si ipsum prædicatorem voluerit deputare.*
20 *Parochi opera vti non potest Episcopus vltra duos menses.*
21 *Dispensare non potest Episcopus vt dignitas in cathedrali conferatur minori 22. annorum.*
22 *Coadiutoriam quando possit Episcopus erigere in vim decreti conc. sess.21.de reform. cap.4.*
23 *Licentiam iudici laico concedere non potest Episcopus vt examinet aliquem reum in Ecclesia.*

Episcopus non potest.

COLLECT. CCCII.

1 EPiscopus non potest Archipresbyteris Collegiatarum ecclesiarum suæ diœcesis concedere, vt deferant almutia, & caputia, sicut deferunt canonici Cathedralis. *Sacra Congregat. Rit. in Pennen. 30. Iunij* 1616. teste Aldan. in compendio canon. resol. lib.3. tit. 24. num.117.

2 Episcopus non potest concedere caputium, vel aliud signum, aut colorem Dignitatibus, & canonicis mutari absque Sedis Apost. licentia. *Sacra Cong. Rit. in Hydruntina 1. Septembris* 1618. *& in Brundusina Messapia* 10. *Decembris* 1612. quas citat Sellius in selectis canon. cap.3.num.125.

3 Episcopus non potest concedere vt Mansionarij & Præbendati deferant almutia. *Sacra Congr. Rit. in Placentina 16. Ianuarij* 1620. referente Sellio d. c.3. num.126.

4 Episcopus non potest, nec debet cogere canonicos vt deferant cappam. *Sacra Congr. Rit. in Eluen. 10. Ianuarij* 1604. in 3.dub. quam commemorat Sellius d.c.3. num.127.

5 Episcopus non potest sine licentia Apostol. creare præfectum chori, si ad primam Dignitatem hoc munus pertineat, etiam prætextu quod chorus non rectè gubernetur. *Sacra Congr. Rit. in Caphaluden. 4. Iulij* 1614. penes Aldan. d.tit.24 num.118.

6 Episcopus non potest priuilegium concessum Abbatibus benedictis exercendi Pontificalia, & Pontificaliter celebrandi in earum Ecclesiis, extendere ad Abbates non benedictos, & extra proprias ecclesias. *Sacra Cong. Rit. in Pampilonen. 8. Maij* 1617. apud Aldan. d. tit.24.num.119.

7 Episcopus non potest cogere, sed hortari Curatos, & Rectores Ecclesiarum vt necessaria ministrent Presbyteris celebrare volentibus in earum Ecclesiis.

Sacra

Sacra Congr. Rit. in Egitanien. 10. Iuny 1602. in 3. dub. teſte Sellio d.c.3. num. 128.

8 Epiſcopus non poteſt ordinare, vt officium alicuius Sancti, quod cum particulari Oratione in Cathedrali Eccleſia ab immemoriali tempore celebratur, celebretur etiam per totam diœceſim. *S. Cong. Rit. in Bolanen. 16. Ianuary* 1617. quam adducit Aldan. d. titul. 24. num. 120.

9 Epiſcopus non poteſt eleuare feſta Kalendarij Romani ad nobiliorem ritum, puta à ſemiduplici ad duplicem ſine licentia Sedis Apoſt. *Sacra Cong. Conc. ſub die* 28. *Octobris* 1628. de qua Sellius d.c.3. nu. 129. Nec addere Kalendarijs etiam proprijs Sanctorum Officia, niſi ea, quæ Breuiarij Romani rubricis, vel S. Rituum Congregationis, ſeu Sedis Apoſt. licentia conceduntur, eadem *S. Congregat. die* 8. *Aprilis* 1628. quam citat Gauant. in rub. Breuiarij ſect. 1. c. 5. tit. 2. nu. 9.

10 Epiſcopus non poteſt erigere Eccleſiam Parochialem Collegiatam. *Sacra Congr. Rit. in Caputaquen.* 12. *Iuly* 1628. de qua meminit Aldan. d. tit. 24. nu. 121.

11 Epiſcopus non poteſt concedere licentiam vt quis celebrare poſſit Miſſam cum baretino in capite, ſed ſpectat tantum ad ſummum Pontificem eam dare. *Sac. Cong. Cong. ſub die* 16. *February* 1619. penes Sellium d.c.3. nu. 130.

12 Epiſcopus non poteſt ſtatuere etiam cum conſenſu Capituli vt aliquid minimum ſoluatur in ingreſſu Canonicorum, quia hoc eſt prohibitum per Bullam Pij V. *Sacra Congreg. Conc.* apud Sellium d.c.3. nu. 131.

13 Epiſcopus non poteſt in Eccleſia ſub Parochia inſtituta, & à Parochiali duodecim milliaribus diſtante fontem baptiſmalem conſtituere, prohibente cap. plures 16. quæſt. 1. etiamſi ad hoc cohoneſtandum peterent rationes cap. ad audientiam el. 1. de Eccleſ. ædific. *Sacra Cong. Conc. ſub die* 17. *Augusti* 1626. quam refert Aldan. d. tit. 24. nu. 123.

14 Epiſcopus non poteſt transferre in Cathedralem Capellanos habentes ſeruitium chori in capella prope Cathedralem exiſtente ob paruum numerum Capellanorum, propter quod minus decenter ibidem chorus retineatur. *S. Cong. Conc. in Burgen.* 12. *Augusti.* 1618. de qua mentionem facit Aldan. d. tit. 24. num. 124.

15 Epiſcopus non poteſt concedere Eccleſiæ non Parochiali vt in ea retineatur Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum ſolum pro adoratione, ſed requiritur licentia Sedis Apoſt. *Sac. Congr. Conc.* teſte Piaſec. in praxi Epiſcop. p. 2. c. 3. nu. 33.

16 Epiſcopus non poteſt aliquem excuſare à reſidentia in choro, niſi iuxta diſpoſitionem c. vnici, de cleric. non reſident. in 6 *Sacra Congr. Conc.* teſtibus Nicol. Garc. de benef. p. 3. c. 2. nu. 407. Armend. in addit. ad recop. ad leges Nauarræ lib. 2. tit. 23. de reſidentia ſub tit. an Canonici, &c. nu 84.

17 Epiſcopus non poteſt diſmembrare partem curę animarum ab eccleſia Parochiali ſubiecta Religioni Hieroſolymitanæ, & applicare alteri eccleſiæ eiuſdem loci ſub prætextu, quod populus eſſet numeroſus. *S Cong. Conc. in Oſtunen.* 12. *Iuly* 1631. cuius meminit Sellius d.c.3. nu. 132.

18 Epiſcopus non poteſt ad priuationem procedere ob non ſuſceptos Ordines contra Canonicos ſuæ eccleſiæ abſque ſolemnitate à Concilio requiſita. *Sacr. Congreg. Conc.* penes Aldan. d. tit. 24. nu. 125.

19 Epiſcopus non poteſt compellere vniuerſitatem ad præſtandam ſolitam eleemoſynam Prædicatori ſi ipſum Prædicatorem voluerit deputare; ſecus verò ſi ſonat Vniuerſitatem vt conſueuit eligere ſibi Prædicatorem ab ipſo tamen approbandum. Si verò eſſet conſuetudo immemorialis quod Vniuerſitas ſoluat, & Epiſcopus eligat, tunc ea ſeruanda erit. *Sacra Congr. Conc. in Ariminen. 29. Octobris* 1585. *& in Conuerſana* 17. *May* 1588. apud Sellium d. c. 3. nu. 133.

Barboſ. Apoſt. Deciſ. Sum.

20 Epiſcopus non poteſt vltra duos menſes vti opera Parochiali. *Sacra Congreg. Conc. ſub die* 8. *Ianuary* 1628. quam refert Sellius d. c. 3. nu. 134.

21 Epiſcopus non poteſt diſpenſare vt Dignitas in Eccleſia Cathedrali non habens curam animarum poſſit conferri illi, qui non habuerit 22. annos completos. *Sacra Congreg. Conc. ſub die* 20. *Septembris* 1631. de qua Aldan. d. tit. 24. nu. 126.

22 Epiſcopus non poteſt in vim decreti Concil. Trident. ſeſſ. 21. de reform. c. 4. erigere coadiutoriam, ſed vtique cogere Rectorem ad adiungendum ſibi tot Sacerdotes, qui ſufficiant Eccleſijs in Sacramentis adminiſtrandis. *Sacr. Cong Conc.* teſte Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18 l. 7. de Epiſcop. nu. 43. quem refero de iure eccleſiaſt. Vniuerſo lib. 2. c. 2. num. 10.

23 Epiſcopus tanquam Ordinarius non poteſt concedere licentiam Iudici laico vt examinet præſertim cum iuramento & formaliter aliquem reum, vel teſtē in Eccleſia, vel alio loco immuni. *S. Cong ſuper controu. iuriſdict. ſub die* 2. *May* 1629. quam refert & ad ſuam petitionem ſic reſpondiſſe teſtatur R.P.D. Alex. Sperell. in deciſ. fori eccleſ. deciſ. 51. nu. 18.

Epiſtola. Vide in verbo Euangelium collect. 334. n. 7.

SVMMARIVM.

1 *Canonicus ſi fuerit eques Religioſus non poteſt ſupra habitum Canonicalem deferre Crucem Ordinis Militaris.*
2 *Habitum ſuæ Religionis eques Religioſus geſtare tenetur.*
3 *Equites cuiuſcunque Ordinis Religioſos alterius etiam laxioris recipere nequeunt.*
4 *Fori priuilegio gaudent equites Religioſi.*
5 *Equites Regulares decreto Concil. Trid. ſeſſ. 25. de Regul. c. 15. non comprehenduntur.*
6 *Equites Regulares offendentes perſonam officialium Curiæ Epiſcopalis quando poſſint ab epiſcopo puniri.*

Eques Regularis.

COLLECT. CCCIII.

1 EQues Regularis ſi fuerit Canonicus non poteſt ſupra habitum Canonicalem deferre Crucem Ordinis Militaris. *Sac. Cong. Rit. in Toletana* 2. *Octobr.* 161. teſte Sellio in ſelect. Canonic. c. 50. num. 3. & me citato Lezana in ſumm. quæſt. Regul. tom. 2. c. 5. nu. 37.

2 Equites cuiuſuis Ordinis eius habitum geſtare tenentur. Sixtus V. conſtit. 92. incip. Cum ſacro-ſanctam 5. Id. Ianuar. 1589. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 2. pag. 653.

3 Equites cuiuſcunque Ordinis Religioſos alterius etiam laxioris recipere nequeunt. Pius V. conſt. 89. incip. Quæcunque, pridie Id. Octobr. 1569. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 290.

4 Equites Regulares quorumcunque Ordinum Militarium fori priuilegio gaudent. S. Cong. Immunitatis eccleſiaſt. in vna Aſſiſien. de menſe Decembr. 1627. in qua annuente Sanctiſſimo mandauit Placidum Bentium Equitem Chriſti ad forum eccleſiaſticum eſſe remittendum de qua meminit R.P.D. Sperell. in deciſ. fori eccleſ. deciſ. 2. nu. 97. *Eadem S. Congr. in Mantuana die* 25. *Septemb.* 1617. cenſuit Equitem Religionis Chriſtianæ inquiſitum & carceratum à Miniſtris Ducalibus conſignari Epiſcopo Mantuano vna cum originali proceſſu facto quamuis nullo, qui vt delegatus cauſam cognoſcat audito procuratore Ducali, & facta conſignatione vt ſupra, mandauit quod Dux abſolueretur, & omnes complices ab Epiſcopo, & huiuſmodi decreta refert R. P. D. meus Alexander Sperel. in deciſioni-

sionibus fori ecclesiastic. decis.a. numero 12n.

5 Equites Regulares decreto Concilij Trid. sess. 25. de Regular.c.15.non comprehenduntur. *S.Cong. Conc.* teste Armendar. in addit.ad recop.legum Nauarræ lib.2. tit.18.l.7.de Relig. nu.7. quem refero de Episcopo p.3. alleg.101.nu.5.& in collect.ad d.c.15.Concilij nu. 2.vbi plures Doctores citantur hanc sententiam sequentes, & nu.5.post eundem Armendar. d.l.7. de Relig. nu.16. & alios ostendi, sub illo decreto comprehendi Hierosolymitanos Equites ex peculiari ipsorum statuto.

6 Equites Regulares offendentes personam officialium Curiæ Episcopalis in actu exercendi suum officium, aut aliàs suam iurisdictionem impedientes, ab eodem exerceri & puniri possunt. *S.Cong.Concil. in vna Panormitana*, cuius memini de Iure ecclesiastico vniuerso lib.1.c.43.nu.154.

S V M M A R I V M.

1 *Auctores referuntur de Militari Ordine S. Sepulchri agentes.*
2 *Equites S. Sepulchri cur ita appellati, & quo tempore instituti?*
3 *Equites S. Sepulchri ad quæ ex regulæ præscripto tenerentur.*
4 *Equites S. Sepulchri Melitensibus aggregati in totum esse desierunt præter paucos, qui adhuc per Belgium conseruantur.*

Equites S. Sepulchri.

COLLECT. CCCIV.

1 DE his Illescas in historia Pontific.p.2.lib.6.cap.20. Siluest. Marul. in occeano Relig. lib.3. pag.232. Menneoius in delit. equestrib. tit. de Equitibus S. Sepulchri, qui in fine libelli ponit statuta & leges huius Militiæ, Iacob. Bosij. tom.1. historiæ Melitens. lib 5. anno 1143. Petrus Bellogus capit.14. Eusebius in vita Constantini lib.4. Ioseph. Micheli en el thesoro Militar de Caualleria fol.14.

2 Equites S. Sepulchri sic dicti, vel quod prope sepulchrum Christi primum illorum fuerit domicilium, vel quod ad securandas vias peregrinantibus ad sanctum sepulchrum fuerit Christi seruatoris custodia. Aliqui eius institutionem à tempore S. Helenæ Constantini matris trahunt postquam Dominicam Crucem inuenit: aliqui ab imperio Caroli Magni cum donatione Aaronis Sarracenorum Regis Sepulchrum Christi Domini accepit. Alij (quod verius credimus) non vltra Balduini hoc nomine primi Hierosolymanorum Regis, & Pontificatum Paschalis II. (moritur anno 1110.) reijciunt.

3 Equites S. Sepulchri tenebantur ex regulæ præscripto infidelibus arma inferre, Christianos redimere, ferre in pectore scutum Hierosolymitanum, idest Crucem rubram, quæ quaternas alias contineret, in memoriam Passionis Christi. Cæterum amissis Hierosolymis, eiectisque à Syria in totum Christianis, qui ex Equitibus

4 S.Sepulchri superérant, in Italiam remigrantes partim Perugiæ consederunt, Rhodianæ Militiæ, nunc Melitensi, iussu Innocentij VIII. adscripti sunt. sicque in totum esse desierunt, præter paucos, qui adhuc per Belgium conseruantur.

S V M M A R I V M.

1 *Auctores referuntur de Ordine Militari Auis in Portugalia agentes.*
2 *Equites de Auis, vbi & à quo instituti?*
3 *Vexillum Equitum Auisiensium quale?*
4 *Commenda quot habent hi Equites de Auis.*
5 *Auisiensis Militia gaudet omnibus priuilegijs Militiarum S. Iacobi, & de Calatraua, & de Alcantara in Regnis Castellæ, & Legionis.*
6 *Administratores perpetui Militiæ Auisiensis nunc sunt Portugaliæ Reges.*

Equites de Auis, apud Lusitanos.

COLLECT. CCCV.

1 DE his Auisiensis Militiæ Equitibus agunt Regij Historiographi Lusitani. præcipuè Oduardos Nunez do Leño, Petrus Marizius, & Antonius de Vasconcellos in Rege Alphonso I. Andræas de Resende in libello de institutione Ordinis Auisij, Francíscus de Auellar in libello de institutione, & origine huius militiæ, quem edidit Fr.Emman. in fine tom.1.q.Regul. Idē Fr.Emman.eod.to.1.q.54.art. 12.Renat. Choppin.lib.1. monast.tit.1.nu.25. Arnold. de ligno vitæ lib.1.cap.73. Fr. Athanasius Lobera in vita sancti Froilani capit.19. Mennen. in delit. equestr. tit. de militia Auisiensi, Argote de molina de nobilit.Bethica lib.1. cap.32. Rades de Andrada in chronica Calatrauæ cap.19.Fr.Bernard. de Britto in chronica Cisterciensi lib.5. cap.11. Fr. Anton. Blandin. in monarchia Lusit. p.3.lib.11.cap.1. Aubert.Miræus de origine Cistenciens.lib.5.cap.9. Cabed. de patronat Regiæ Coronæ cap.15. num.3. Flaui.Cherub.in schol.ad Constit.32. Gregorij XIII. schol.1.& 2. Azor.instit. moral.p.1.lib.13. capit.5.propè fin.vers.alij sunt milites, Gabriel Pereira de manu Regia p.2. c.38. n.18.Ioan. de Carualho de vna & altera quarta ad cap. Raynaldus, de testam.p.1.nu.351.Lezana in summ.qq. Regul.tom.2.cap.5.nu.56.Tamburin.de iure Abbatum tom.2.disp.24.q.5. nu.72. Hieron. Roderic.in compendio q. Regul.resol.123.num.46. Emman.de Faria en el epithome de las historias Portuguesas par.4. cap.12.Ioseph.micheli en el thesoro militar de Caualleria fol.25. Ioan. Machado en su perfetto Confessor to.2. lib.5. p.4. tract.2.docum.5.num.2.nouissimè Fr.Archangel.Manrique in annalibus Cisterciensibus anno Christi 1162. c.2.pag.358.cum seqq.tom.2. vbi in fine refert seriem magistrorum huius militiæ.

2 Equites militaris Ordinis de Auis in Lusitania sic dicti ab oppido Auis in tractu Transtagano, triginta millia passuum ab Euora septentrionem versus seiuncto, vbi primarium huius militiæ domicilium, instituti fuere ab Alphonso Henriquez primo Lusitaniæ Rege, anno 1146. Pontifice Eugenio III. Imperatoribus Occidentis Conrado III. Orientis Emmanuele Comneno. Eorum Ordo sub regula sancti Benedicti confirmatus primum ab Alexandro III. anno 1162. viuente adhuc Alphonso Rege fundatore. Dicti sunt aliquando hi Equites Eborenses, quod primum Eboræ sint instituti, indeque Auisium translati ope, & donatione Alphonsi Regis hoc nomine secundi, primi Alphonsi ex filio Sancio Rege nepotis anno 1181. demum hanc militiam approbauit etiam Cælestinus Papa anno 1204.

3 Equitum militaris Ordinis de Auis tessera est Crux viridis liliata in veste candida. Vexillum verò militare efformatur ex castello quodam aureo in campo rubro, cui adiunctæ sunt compedes duæ, quæ castellum ambiunt, & aquilæ item duæ vna à dextro, altera à sinistro castelli latere. Castellum vexillare illud reddit quod Eboræ à magno Alphonso Equites primo donatione accepere, vbi domicilium suum tunc temporis collocarunt: in compedibus fit allusio ad Ordinem Calatrauæ, nam compedes Lusitanis sunt *trauas*, cuius filiationi (sic vocant Religiosi) Auisiensis militia se submi-

submisit, Aquilæ duæ, siue duo aquilarum pulli duos illos demonstrant, qui in situ siue rupe, vbi nunc Auisium cernitur, in oi do aquilæ inuenti sunt, à quibus fortasse nomen oppido datum: nam auis retracto accentu ab vltima in penultimam, idem ferè Lusitanis sonat atque auis Latinis, auium verò regina aquila est sumpto idiomate.

4 Equites hi Auisiensis militiæ in Regno Portugaliæ Commendas 42. habent quarum redditus ad summam 77035o. ducatorum ascendunt, vt refert Ioseph. Micheli citato loco. Eas consequi valent si per quinquennium militauerint aduersus hæreticos, aut infideles. Paulus V. constit. 24. incip. Maiestatis 21. Iulij 1606. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 208.

5 Equites militaris Ordinis de Auis perfruuntur omnibus priuilegijs concessis & concedendis Equitibus S. Iacobi de Spatha, de Calatraua, & de Alcantara, Gregorius XIII. constit. 32. incip. Ex Apostolicæ de anno 1575. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 398.

6 Equitum de Auis Ordo Militaris per plures annos à Magnis illius Magistris gubernatus fuit, quorum vltimus fuit D. Georgius Ioannis Regij II. filius, post cuius obitum Portugaliæ Reges ex concessione Iulij III. administrationem susceperunt, quæ Coronæ Regiæ deinde perpetuò vnita remansit. Dixi supra collect. 12. num. 1. Et pro huius Militiæ Religiosis in Conimbricensi academia Collegium erexit Paulus V. constit. 5. incip. Ex iniuncto 23. Augusti 1605. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 208.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Militia Calatrauensi agentes.*
2 *Equites Ordinis militaris de Calatraua à quo & quando instituti?*
3 *Habitus Equitum de Calatraua qualis olim, & hodie sit?*
4 *Reges Hispaniæ sunt perpetui administratores Militiæ Calatrauensis.*
5 *Castitatem coniugalem à quo tempore vouent Equites Calatrauenses.*
6 *Dignitates quinque sunt in Ordine Calatrauensi.*
7 *Commendæ Calatrauenses quot numero sint, & ad quam summam ascendant?*
8 *Equites Calatrauenses fruuntur omnibus priuilegijs Ordinis Cisterciensis.*
9 *Equitum Calatrauensium testandi facultas.*

Equites de Calatraua apud Hispanos.

COLLECT. CCCVI.

1 DE his Cassan. in catal. gloriæ mundi p. 9. consid. 8. Polyd. Virgil. de inuentorib. rerum lib. 7. cap. 5. Roder. Archiep. Toletan. lib. 7. de rebus Hispaniæ cap. 14. Franciscus Caro de Torres en la historia de l as tres Ordenes lib. 2. fol. 49. Paul. Morigia de origine Relig. lib. 4. cap. 5. Syluest. Marul. in Occeano Relig. lib. 3. pag. 226. Petr. Mathæ. in sum. constitut. Pontif. sub Pio IV. nu. 12. Gualter. in tabul. sæculo 12. anno 1160. Illescas in histor. Pontific. p. 1. lib. 5. cap. vlt. Hieron. Roman. de Republ. Christ. lib. 7. cap. 8. Martin. de Viriaua in chronica Valentiæ p. 3. tit. de Calatraua, Sansouin. de origine Equitum lib. 2. tit. de Calatraua, Mennenius in delit. Equest. sub eod. tit. Lobert. in vita S. Froilani c. 19. Mariana de rebus Hispaniæ lib. 11. cap. 6. Aubert. Miræ. de origine Cisterciens. lib. 5. cap. 4. Barnab. Montaluo in chronica Cisterciensi tom. 1. lib. 12. cap. 21. Bernard. de Britto in eadem Chronica Cisterc. to. 1. lib. 5. cap. 5. Carol. Tapia in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 49. Fr. Emman. q. Regul. to. 1. q. 5. art. 7. latè Rades de Aodrada in speciali chronica huius Militiæ, Azori. instit. moral. p. 1. lib. 13. cap. 5. q. 3. vers. sunt & Milites Calatrauæ, Argote de Molina de la nobleza de Aodaluzia lib. 1. cap. 32. fol. 23. Yepes en la Chronica de san Benito to. 7. cent. 7. pag. 475. ad fin. Tarrafa de Regibus Hispaniæ fol. 707. Sanchez de rebus Hispaniæ lib. 4. cap. 20. Hieron. Rodetic. in compendio quæst. Regul. resol. 123. num. 43. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. quæst. 5. num. 83. Ioan. de Caruallo de vna & altera quarta ad cap. Raynaldus, de testam. p. 1. num. 349. Ioseph. Micheli en el thesoro militar de Cauelleria fol. 26. cū seqq. R. P. Angel. Manrique in annalib. Cisterciens. anno Christi 1158. cap. 2. num. 7. & 8. anno 1166. c. 5. nu. 10. cum seqq. me citato Ioan. Machado en su perfetto Confessor tom. 2. lib. 4. p. 4. tract. 2. docum. 3.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

2 Equites Calatrauenses à S. Raymundo Fiterij in Castella Abbate Cisterciensis Ordinis anno 1158. instituti, Pontifice Adriano IV. Rege Castellæ Sanctio cognomento Desiderato. Imperatoribus Occidentis Federico Aenobarbo, Orientis Emmanuele Comneno: quorum Ordo ab Alexandro III. anno 1164. confirmatus, & ab Innocentio III. approbatus extitit.

3 Equitum Calatrauensium habitus, siue insigne à principio fuit Scapulare Cisterciense cum Cruce rubra liliata, sed scapulari postea adempto, tempore Benedicti III. (quem pro vero Pontifice Castellani tunc colebant) Crux tantum pectori affixa est. Vexillum bellicum ex vna parte eadem Cruce insignitur, additis duabus compedibus, quibus in stabulis equorum pedes ligantur, Hispani dicunt, trauas, facta allusione ad oppidum Calatraua, vbi primum, & præcipuum Militiæ domicilium est: ex altera verò imaginem diuæ Virginis, cuius sub patrocinio Militia stabilitur, sub filiatione vt vocant Huius militiæ olim fuit Auisiensis in Lusitania, sed beneficio nostrorum Regum ab ea se exemit.

4 Equitum Calatrauensium vltimus magister numero 26. fuit Garcia Lopea de Padilla electus anno 1482. & deinde Regiæ Coronæ castellæ Magisterium hoc vnitum fuit, & Reges Hispaniæ perpetui huius Ordinis administratores creati ex concessione Adriani VI. constit. 1. incip. Dum intra 4. Non. Maij 1522. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 1. pagina 546. Vide supra collect. 12. num. 1.

5 Equites Calatrauenses castitatem tantum coniugalem vouent à tempore Pauli III. ille enim in sua constit. sub Dat. Romæ apud S. Marcum 3. Augusti 1540. concessit Militibus de Calatraua, vt nuptias possent legitimè contrahere, castitatem coniugalem seruando, vt habetur etiam in definit. dicti Ordinis editis Vallisoleti 1603. pag. 31. dummodò id facerent de licentia expressa Magistri, & cum vxore calificata, & puri sanguinis, vt disponitur in eiusdem definit. tit. 19. cap. 2. pag. 372. notant Azeued. l. 7. num. 50. tit. 5. lib. 5. nouæ Recop. Gutier. pract. lib. 2. quæst. 111. num. 1. Ceuall. commun. contra commun. tom. 3. q. 796. num. 30.

6 Equitum Calatrauensium in ordine sunt præter Magisterij dignitatem, aliæ quinque, vt Commendatarius maior, qui loco Magistri gubernat Ordinem. Secunda est, quæ Hispano idiomate dicitur, Clauero maior, hic custodiam habet arcis Calatrauæ quando in ea Magister residebat. Tertia dignitas est Prioris sacri Conuentus Calatrauæ, ad quem rerum spiritualium Ordinis cura pertinet, in quo maior est Patochus, & iura Episcopalia in Ordines Equites, & subiectos exercet. Quarta est maioris Sacristiæ, cuius administrator Reliquias, & aurea sacra vasa seruat, atque custodit. Quinta est maioris operarij, qui præest omnibus operarijs Conuentus Calatrauæ, licet hac dignitate insignitus hodie actu non seruiat.

7 Equitum, Calatrauensium Commendæ sunt LXXXV.

quarum redditus vſque ad 1270. ducata monetæ Hiſpaniæ aſcendunt, vt refert Aldan. in compendio canon. reſol. lib. 1. tit. 19. de Relig. num. 51.

8 Equites Calatrauenſes fruuntur omnibus priuilegijs Ordinis Ciſtercienſis. Iulius II. conſtit. 15. incip. Romani Kalend. Aprilis 1508. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. p. 331. Et tenebantur veſtiti & cincti dormire, ſed circa hoc diſpenſati fuerunt à Clemen. VII. conſtit. 18. Apoſtolicæ 17. Kalend. Aprilis 1526. apud Laert. Cherub. tom. 1. p. 587.

9 Equitibus de Calatraua facultatem teſtandi reuocauerat Pius V. conſtit. 73. poſtmodum Gregorius XIII. Philippi Hiſpaniarum Regis precibus dictam facultatem reintegrauit, eorumque teſtamenta, quorum cauſa integra eſt, plenarium effectum ſortiri decernit, conſtit. 30. incip. Romani Pont. de anno 1575. apud Laert. Cherub tom. 2. pag. 396.

S V M M A R I V M.

1 *Auctores referuntur de Equitibus Aleæ agentes.*
2 *Equites Aleæ à quo & quando instituti.*
3 *Equites Aleæ ſub regula Ciſtercienſi, id eſt, S. Benedicti militarunt.*
4 *Habitus Equitum Aleæ qualis.*

Equites Aleæ in Luſitania.

COLLECT. CCCVII.

1 DE his late F. Bernard. de Britto in Chronica Ciſtercienſi tom. 1 lib. 5. c. 18. & 19. Fr. Anton. Brandon, in monarchia Luſitana p. 3. lib. 11. cap. 22. Ioſeph. Micheli en el theſoro militar de Caualleria ſol. 35. late R. P. Angel. Manrique in annalib. Ciſtercienſib. tom. 2. anno Chriſti 1167. cap. 8.

2 Equites Aleæ inſtituti fuerunt ab Alphonſo I. Luſitaniæ Rege ſub tutela & numine Sancti Archangeli Michaelis, atque Angeli eiuſdem Regis Cuſtodis anno 1165 Pontifice Alexandro III. Imperatoribus Occidentis Federico Ænobarbo, Orientis Emmanuele Conneno.

3 Equites Aleæ militarunt ſub regula Ciſtercienſi, id eſt ſancti Benedicti, ſed breui periere, vt eleganter exprimit Angel. Manrique d. cap. 8. in fine, dum ait quod Equitum huiuſmodi ſancti Michaelis pennata ſocietas, velut ocyus volans, volans, cito pertranſiit, vix aliam ſui memoriam poſt ſe relinquens, quam ſuæ inſtitutionis inſtrumentum, quod ipſe, & Bernardus de Britto referunt.

4 Equitum huiuſmodi ſymbolum, ſiue teſſera ala Sancti Michaelis (alatus depingi paſſim ſolet) purpurea intermicantibus radijs aureis ſupra ſiniſtrum latus, ab eaque militiæ nomen inditum, refert Aldan. compendio canon. reſol. lib. 1. tit. 19. de Relig. num. 53.

S V M M A R I V M.

1 *Auctores referuntur de Equitibus Alcantara agentes.*
2 *Equites Alcantara quando, & à quo instituti.*
3 *Priuilegijs omnibus, gratijs conceſsis, & concedendis Ordini Ciſtercienſi perfruuntur Equites de Alcantara.*
4 *Equites de Alcantara de bonis ſui teſtari, & diſponere poſſunt.*
5 *Teſſera, inſigne militare, ſiue vexillum Equitum de Alcantara quale?*
6 *Alcantara Equites cur dicti.*
7 *Cucullam quando Equites Alcantara reliquerunt, & Crucem quam portant aſſumpſerunt?*
8 *Reges Hiſpaniarum ſunt perpetui adminiſtratores Militaris Ordinis de Alcantara.*

Equites de Alcantara apud Hiſpanos.

COLLECT. CCCVIII.

1 DE his Caſſan. in catal. gloriæ mundi p. 3. conſid. 9. Polid. Virgil. de inuentor. rerum lib. 7. cap. 5. Ioan. Petrus Gutierr. in tract. de origine Militum de Alcantara, Sanſouin. de origine Equitum, lib. 2. tit. Alcantara, Paulus Morigia de origine Relig. lib. 4. cap. 6. Siluest. Marul. in occeano Relig. lib. 3. pag. 227. Rades de Andrada in chronica Alcantaræ, Mennen. in delit. equeſtrib. tit. Alcantara. Ioan. de Mariana in hiſtoria Hiſpaniæ lib. 17. cap. 11. Hieron. Roman. de Republ. Chriſtiana lib. 7. cap. 9. Martin de Viriana in chronica Valentiæ, p. 3. tit. de Alcantara, Fr. Emman. quæſt. Regul. tom. 1. quæſt. 5. art. 4. Carol. de Tapia in auth. ingreſſi, Cod. de ſacroſ. Eccleſ. verbo monaſteria, cap. 50. Azorij. inſtit. moral. part. 1. lib. 13. cap. 5. quæſt. 3. verſ. Sunt item Milites Alcantaræ, Fr. Bernard. de Britto in chronica Ciſtercienſi tom. 1. lib. 5. cap. 3. Hieron. Roderic. in compendio quæſt. Regul. reſol. 123. num. 44. Aſcan. Tamburin. de iure Abbatum to. 2. diſp. 24. q. 5. nu. 76. Ioan. de Caruallo de vna & altera quarta ad cap. Raynaldus de teſtam. part. 1. num. 349. Ioſeph. Micheli en el theſoro Militar de Caualleria ſol. 20. vbi etiam de qualitatibus, quibus præditi eſſe debent, qui huius militiæ eſſe cupiunt, & de forma dandi habitum, me citato Ioan. Machado en ſu perfetto Confeſſor tom. 2. lib. 5. p. 4. tract. 2. docum. 2.

2 Equites Alcantaræ inſtituti primum fuere in oppido (quod nunc ad Luſitanos, & ad diœceſim Lamacenſem pertinet, tunc verò ad Ciuitatenſem ſpectabat) ad ripam Coæ ſito ea parte qua ſeptentionem verſus Luſitania cum Caſtella connectitur, appellant noſtrates, Pereiro, ſub patrocinio S. Iuliani, & regula Ciſtercienſi, id eſt ſancti Benedicti, à nobili quodam Equite Legionenſi D. Soerio anno 1176. (alij nonniſi 1156. inſtitutos contendunt lege Bernard. de Britto d. cap. 53.) Pontifice Alexandro III. Imperatoribus Occidentis Henrico Ænobarbo, Orientis Emmanuele Conneno, regnantibus in Legione & Gallia Ferdinando II in Caſtella Alphonſo VIII. cognomento Biceno in Luſitania Alphonſo Enriquez Regum noſtrorum primo, & maximo.

3 Equites Alcantaræ perfruuntur omnibus gratijs, & priuilegijs conceſſis, & concedendis Ordini Ciſtercienſi ſancti Benedicti. Leo X. conſtit. 44. incip. in Apoſtolicæ 10. Kalend. Iulij 1521. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 543.

4 Equitibus de Alcantara facultatem teſtandi reuocauerat Pius V. conſtit. 73. poſtea Gregorius XIII. Philippi Hiſpaniarum Regis precibus dictam facultatem reintegrauit, eorumque teſtamenta, quorum cauſa integra eſt plenarium effectum ſortiri decernit, conſt. 30. incip. Romani Pont. 6. Octobris 1575. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 543.

5 Equitibus de Alcãtara prima teſſera fuit cucullus Ciſtercienſis, & rubra faſcia, inſigne vero militare, ſiue vexillum prius Viridanti ramorum ſuppellectili conſpicienda in æquore ſiue campo aureo facta alluſione ad oppidum, Pereira, vbi tunc primæ Militiæ ſedes, vide Ioan. de Mariana hiſtor. Hiſp. lib. 12. cap. 3. Cæterum anno Domini 1218. Nonio Fernandez ſancti Iuliani Magiſtro translatum eſt huius militiæ dimidium Alcantaram oppidum prope Tagum, pontem egregij operis ſatis notum, donantibus Martino Fernandez de Quintano duodecimo Calatrauæ Magiſtro &

Equi-

Equitibus eiusdem Ordinis, sub conditionibus, quas
ex Radis de Andrada refert Azori. instit. moral. par. 1.
6 lib. 13. cap. 5. q. 3. vers. Sunt item Milites Alcantaræ, ab
Alcantara suppresso priori nomine S. Iuliani de Pereiro
dicti sunt imposterum equites Alcantarenses; qui etiam
beneficio & venia Benedicti XIII. quem vt verum Pon-
7 tificem colebant Castellani 1411. cucullam & nigram
fasciam reliquerunt, assumpta Cruce Viridi & liliata
in veste candida, cui aliqui in maiori stipite assutam
primò credunt (nunc certe non est) pirum in memo-
tiam prioris domicilij sancti Iuliani de Pereiro.

8 Equitum de Alcantara Magisterium vnitum fuit Regiæ Coronæ Castellæ, & Reges Hispaniæ perpetui huius Ordinis administratores fuerunt creati à summo Pont. Adriano VI. constit. 1. incip. Dum intra 4. Non. Maij 1522. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 546. Vide supra collect. 12. nu. 1.

S V M M A R I V M.

1 *Auctores referuntur de Equitibus Christi apud Lusitanos agentes.*
2 *Equites Christi quando & à quo instituti.*
3 *Equites Christi habent domiciliū suū in oppido de Tomar.*
4 *Bona quæ habebant Templarij applicata fuerunt Militibus Christi.*
5 *Crux & tessera hic Equitibus qualis.*
6 *Commendas plures magnis redditibus abundantes habet Militaris hic Ordo.*
7 *Dignitates plurimæ in hoc Ordine Equitum Christi reperiuntur.*
8 *Reges Portugaliæ sunt perpetui administratores Militaris Ordinis Christi.*

Equites Christi apud Lusitanos.

COLLECT. CCCIX.

1 DE his Lusitani historiographi in vita Regis Dionysij; videlicet Galnanus, Pina, Oduardos Nunez do Leano, Petrus Marizius, Bernandus de Britto, & Antonius de Vasconcellos, Cassan. in catalogo gloriæ mundi part. 9. consider. 8. Polyd. Virgil. de inuentor rerum lib. 7. cap. 5. Illescas in histor. Pontif. part. 1. lib. 6. c. 2. Platina in Ioanne XXII. Petr. Math. in sum. constit. Pontif. sub Pio IV. nu. 2. Gualter. in tabul. chronolog. sæculo 14. anno 1325, Hieron. Roman. de Repub. Christiana lib. 7. c. 13. Petr. Mazizius in dialog. de varia historia dial. 3. pag. 90. Lobeta in Vita Sācti Froylani c. 19. Martin. Carrillo in annalib. chronolog. lib. 4. sub anno 1319. Bernab. Montaluo in chronica Cisterciensi lib. 2. c. 18. Iacob. Bosir. in historia Melitensi to. 2. lib. 1. anno 1316. Siluest. Marul. in occeano Relig. li. 3. pag. 225. Sansouin. de origine Equitum lib. 2. tit. Ordo Christi, Paul. Morigia de origine Relig. lib. 4. capit. 4. Aubert Miræ. de origine Relig. Cisterciens. lib. 2. c. 30. & de origine monast. lib. 5. cap. 9. Alnod. in lygno vitæ lib. 1. c. 91. Llamas in methodo p. 3. c. 21. Cabed. de patrona. Regiæ Coronæ cap. 15. à nu. 1. Menen. de delitijs equest. tit. Equitum Christi Ordo, Carol. Tapia in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 52. Azori. institu. moral. p. 1. lib. 13. c. 5. q. 3. vers. in Lusitania tres quoque Ordines, Marta de iurisdict. p. 2. c. 32. n. 14. Ioan. de Caruallo de vna & altera quarta ad cap. Raynaldus de testam. p. 1. nu. 352. Emman. de Faria y Sosa in el epithome de las historias Portuguesas p. 4. cap. 12. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 5. num. 84. Ioseph. Micheli en el thesoro Militar de Caualleria fol. 63. Ioann. Machado en su perfetto Confessor tomo 2. lib. 5. part. 4. trac. 2. docum. 5. num. 1.
Barbos. Apost. Decis. Sum.

2 Equites Christi apud Lusitanos instituti fuerunt sub regula Cisterciensi idest sancti Benedicti à Dionysio Lusitanæ Rege sanctæ Elisabethæ Reginæ marito anno 1316. alijs 1320. Pontifice & confirmante Ioanne XXII. Imperatoribus Occidentis Ludouico IV. Orientis Andronico I. & licet Sansou. & Paul. Morigia locis citatis scribentes lingua Italica crediderint erectum hunc Ordinem, vt Belgium à Mauris oppugnatum propugnaretur, hoc dictum per errorem fuisse apparet, nam Belgia pro Bethica posuerunt, sua vel librariorum incuria ipsi curent.

3 Equitum Christi, & illorum Ordinis caput esse noscitur nobilissimum illud cœnobium apud oppidum de Thomar nullius diœcesis inter Conimbricam, & Vlyssiponem æquato itinere, quod translatum est ex oppido de Castro Marim Syluensis diœcesis in Regno Algarbiorum, vbi nascens prima nouit initia, vt refert Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 19. de Relig. nu. 55.

4 Equitibus Christi, eorumque Ordini fuerunt addicta bona quæ Templarij in Regno Portugaliæ possidebant, vt referunt Garibai tomo 4. compendio histor. Hispan. lib. 34. capit. 24. Illescas in historia Pontif. in vita Ioannis XXII. capit. 2. Ioann. Petrus Maffæ lib. 1. histor. Indic. Ioan. de Mariana lib. 15. de rebus Hispaniæ, cap. 16. Camill. Borrel. de præstanna Regis Cathol. capit. 74. numer. 48. Anton. de Vasconcellos in vita Dionysij I. Portugaliæ Regis VI. numero 10. pag. 85. Fr. Ferdinand. Camargo in epith. histor. Eccles. Militant. anno Christi 1319. Carrillo en sus annales chronolog. lib. 4. anno 1319. in princip. Emman. de Faria en el epithome de los historias Portuguesas p. 3. capit. 7. numer. 13. pag. 405. D. Roder. à Cunia in historia eccles. Episcop. Portugalens. p. 2. cap. 15. pag. 127. in fine.

5 Equitibus Christi tessera, Crux rubra est, cuius quatuor brachia linea candida intersecat, formata pariter alia Cruce candida, vt binæ Cruces appareant, rubra, & candida, ex Aldano d. tit. 19. de Relig. nu. 55.

6 Equites Christi plures, & ditissimas per Lusitaniam Commendas possident; lege lata cautum est, vt ad illas admittendi per triennium saltim in Africanis præsidijs Ceptæ, Tingis, & Masagani inter frequentes Maurorum occursus & excursus virtutum specimen ferant: appellabant Lusitani, seruir Commendas, id est tantum temporis esse, & militando insumere, quantum lex, vel Regis dispositio exposcit ad Commendam consequendum. Nullus vt plurimum in hunc Ordinem cooptatur, quem non Maiorum nobilitas commendet, & suis & proauorum rebus gestis domi, militiæve admitti dignus sit. Religiosos huius Ordinis, qui sub clausura viuunt, appellamus, Frades de Thomar, sumpto nomine ab oppido, vbi insigne, & amplissimum habent monasterium.

7 Equitum Christi in ordine sunt plurimæ dignitates præter magnum Magistrum, videlicet Commendator maximus, Clanicularius, & alij.

8 Equitum Christi Magisterium vnitum fuit Regiæ Coronæ Portugaliæ, & Reges illius Regni perpetui administratores esse coeperunt à tempore Alphonsi V. vt refert Cabed. de patron. Regiæ Coronæ cap. 15. nu. 4. in princ. Et vide supra collect. 12. nu. 1.

S V M M A R I V M.

1 *Auctores referuntur, qui de Montesia Equitibus agunt.*
2 *Mōtesię Equites à quo & quādo instituti? & cur ita dicti?*
3 *Ordo sancti Georgij de Alfana Montesiæ vnitus.*
4 *Confirmatio Ordinis Montesiæ à Ioan. XXII. facta.*
5 *Templariorum bona, & redditus applicata fuerunt in Regno Valentiæ equitibus de Montesia.*
6 *Priuilegijs, & indultis concessis, & concedendis Mi-*

litibus S. Iacobi, & Calatrauæ, gaudent equites Montesiæ.

Equites Montesiæ apud Valentinos.

COLLECT. CCCX.

1 DE his Cassan. in catal. gloriæ mundi p.9.consid.9. Polyd. Virgil. de inuentor. rerum lib.7. capit.5. Siluest. Marul. in occeano Relig. lib.3. Paulus Morigia de origine Relig. lib.4.cap.4. Argote de Molina lib.1. suæ histor.c.32.Illescas in histor.Pontif.part.2.lib.6.c.2. Zurita lib.6. annal. Aragon.cap.26. Garib.in compend. histor. lib.32. cap.11. Rades de Andrada in chronico Calatrauæ c.16. Lobera in vita sancti Froylani cap.19. Barnab.Montaluo in chronica Cisterciensi tom.1.lib.2. cap.17.Martin.de Viriana p.3.Chronicæ Valentiæ, Gaspar Escolan. in historia Valentiæ decad.1. lib.5.cap.13. num.4.& lib.8. cap.7. & lib.9.cap.6.& 7. Petr.Andr.ex. Beuter. lib.2. chronic. Hispaniar. cap.22. Franc.Hieronym. Leo Valent. decis.89.nu.25. lib.1. Llamas in methodo p.r.c.1r.§.10.Carol.Tapia in auth. ingressi C.de sacros.Eccles.verbo monasteria c.5r. Ioan.de Mariana de rebus Hispan lib.15.c.15. Ioseph. Micheli en el thesoro Militar de Caualleria fol.72. Azori.instit. moral. p.1.lib.13.c.5.q.3.vers.porro in Valentino, Ascan.Tamburin.de iure Abbatum tom.2. disp.24. quæst.5.nu.82. Hieron. Roderic. in compendio quæst. Regul. resol. 123.num.48.Ioan. de Carualho de vna & altera quarta ad cap. Raynaldus, de testam.part 1.num.354. Machado en su perfetto Confessor.tom.2.lib.5. p.4 tract.3. docum.4.

2 Equites Montesię instituti fuerunt sub regula Cisterciensi, idest sancti Benedicti & Virginis Mariæ patrocinio à Iacobo huius nominis II. Aragoniæ,& Valentiæ Rege anno 1319. Pontifice Ioanne XXII. Imperatoribus Occidentis Ludouico IV. Orientis Andronico I. dictus fuit hic Ordo Montesiæ à Montesa oppido diœcesis Valentinæ, vbi primum, & præcipuum huius Militiæ domicilium erectum est. Viuntur Cruce rubra plana super vestem candidam.

3 Equitum de Montesa Ordini vnitus est alius qui sancti Georgij de Alfama (est Alfama arx, castrum, aut castellum, situm in littore maris Baleonatici in Principatu Cathaloniæ diœcesis Dertucensis, inter ostium Iberi fluminis, & collem Balaguerij, est hodie Prioratus huius Ordinis Montesiæ) dicebatur, leges passim apud Scriptores Hispanos:crediderim fuisse institutam à Petro hoc nomine II. Aragoniæ Rege anno 1201.Pontifice Innocentio III.Imperatoribus Occidentis Philippo, Orientis Balduino Belga, verum confirmatam non inuenio ante annum 1363. quo à Benedicto XIII. approbationem accepit anno 1369. & Montesianæ vnita est ab eodem Benedicto, quem pro vero Pontifice coluisse Aragonios non semel monui.

4 Equitum de Montesa Ordo approbatus fuit à Ioanne XXII. successore Clementis V. per eius Bullam sub Dat. Auenioni 4. Id. Iunij Pontificatus sui anno primo, quæ inserta est in principio Definitionum dicti Ordinis impressarum Valentiæ de anno 1573. sub instituto Ordinis Calatrauæ, vt per Menchaque de success. progress.vol.1.lib.3.p.3 §.30. limit.34. num.300. Camill. Borrel. de præstantia Regis Catholici cap.74. num.56. Carol. de Tapia d.verbo monasteria cap.5r.num.2.

5 Equitibus de Montesia multa bona Templariorum applicata fuerunt, nam Iacobus præfatus huius nominis II. Aragoniæ & Valentiæ Rex recusauit quod bona quæ in eius Dominijs Templarij habuerant. Militiæ S.Ioan. Hierosol. applicarentur. tandemque ab eodem Pontifice Ioanne XXII. obtinuit quod applicatis Equitibus S. Ioannis bonis quæ fuerunt Templariorum in dictis dominijs extra Regnum Valentiæ, quæ erant in dicto Regno, exceptis domo & Ecclesia, censibus, & redditibus quos habebant, in ciuitate Valentiæ & eius territorio per dimidiam leucam castrum, & villam de Torrent, applicarentur dictæ Militiæ Montesiæ, vt referunt Zurita annal. Regni Aragon. part.2. lib.6. c.26. fol.12. & seqq. Illescas in Vita Ioannis XXII.cap.2.fol. mihi 12. Gaspar Escolanus d.lib.5.cap.13.nu.6. Carril. in suis annal. chronolog. lib.4.anno 1317.

6 Equites de Montesia gaudent priuilegijs, & indultis concessis, & concedendis Militibus sancti Iacobi, & Calatrauæ etiam super nuptijs contrahendis, vt ipsorum liberi ex matrimonio concepti, legitimi essent, succederentque tam ex testamento quam abintestato in eorum bonis, de quibus etiam testari possent, fruerenturque alijs immunitatibus, & prærogatiuis dictorum Ordinum, præsertim Calatrauæ, Paulus III.in sua constit. sub Dat.4. Augusti 1540.Gregorius XIII.in alia sub Dat.6. Decembris 1588. prosequitur Menchaq. d. §.40.nu.300. cum seqq.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de militari Ordine S. Stephani agentes.*
2 *Equites S. Stephani à quo, & quando instituti.*
3 *Equitum S. Stephani Magistri sunt magni Etruriæ Duces.*
4 *Equitum institutum quod?*
5 *Tessera siue Crux quæ?*
6 *Pensiones ducatorum 400. retinendi priuilegium habent Equites S. Stephani.*

Equites S. Stephani apud Florentinos.

COLLECT. CCCXI.

1 DE his Gualter. in tab. sæculo 16. pag.745. anno 1562. Illescas in historia Pont.p.2.lib.6.c.31.Santorin. de origine Relig. lib.4. cap.8. Siluest. Marul. in occeano Relig. lib.3. Carol. de Tapia in auth. ingressi C.de sacros.Eccles.verbo monasteria cap.55. Alphons. Narbona ad l.29.glos.7.nu.3.tit.6.lib.r.Recop. Ioan.de Carualho de vna & altera quarta ad cap.Raynaldus de testam.p.1.nu.357.Ascan. Tamburin.de iure Abbatum tom.2.disp.24.q 5.nu.85. Ioseph. Micheli en el thesoro militar de Caualleria fol.55.

2 Equites S. Stephani Papæ & mart. instituti fuerunt à Cosmo Medices magno Etruriæ Duce, atque hoc nomine I. sub regula S. Benedicti, ac nomine S. Stephani Papæ hoc nomine primi Florentię patroni ann.1561. Pontifice Pio IV, qui sequenti anno Ordinem confirmauit, sua Constit.60. incip. His quæ pro Religione Kalend. Februarij 1562. Imperatore Occidentis Ferdinando I. tyranno Orientis Solymano: designatus est
3 in familiæ Magistrum ipse Cosmas Medices, atque eius in posterum successores Etruriæ duces. Præcipuè & amplissima huius familiæ sedes totius Ordinis caput, vna cum Gubernatore familiæ Magni Ducis vices gerente, Pisis sita est. Et iuxta dictam Constit.60. Pij IV. apud Laert. Cherubin. in Bullario tomo 2. pag. 86. eius Equites sunt exempti ab Ordinariorum iurisdictione & à solutione decimarum, & aliorum onerum.
4 Equitum S. Stephani institutum, est Mauros & Tur-
5 cas à Tirenno mare longe arcere. Tessera Crux rubra cum limbo aureo forma & specie omnino Melitensi simili super vestem candidam ex serico vndulato. Sunt apud eos (quemadmodum apud nostrates Auisij, S. Iacobi

cobi

cobi & Christi Equites) Sacerdotes, itemque seruientes, vt appellant, & Donati, aliquo tamen discrimine: Donati enim non quadrimembrem sed trimembrem præferunt Crucem abscisso superiore stipite; Melitensium fere instituto viuunt, sed castitatem tantum coniugalem profitentur, paupertatis verò loco charitatem, vt refert Aldan. in compend. Canon. resol. lib. 1. tit. 19. de Relig. num. 57.

6 Equites S. Stephani licet olim possent retinere pensiones pro summa ducentorum ducatorum, vt colligitur ex Seraph. 758. num. 1. hodie retinent vsque ad summam 400. ducatorum de Camera non obstante matrimonio contracto, & bigamia, Paulus V. constit. 46. incip. Dum generosa 14. Kalend. Iulij 1608. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 237. cuius memini de Iure eccles. vniuerso lib. 3. cap. 11. num. 34.

S V M M A R I V M.

1 *Auctores referuntur de Equitibus S. Mauritij agentes.*
2 *Equites S. Mauritij à quo, & quando instituti: & sub qua tutela?*
3 *Institutum, & Crux Equitum S. Mauritij qualis?*
4 *Domicilia præcipua Equitum S. Mauritij duo.*
5 *Equitum S. Mauritij Ordo auctus est Ordine S. Lazari Hierosolymitani.*
6 *Pensiones ducatorum 400. auri de Camara retinent Equites S. Mauritij.*

Equites S. Mauritij apud Sabaudos.

COLLECT. CCCXII.

1 DE his Matthæus Borboius in historia Ludouic. XI. Regij Galliæ lib. 3. Petrus Belloius in orig. equest. c. 20. Mennen. in delit. equit. tit. Ordo Equitum S. Mauritij, Paulus Morigia de origine Relig. lib. 4. cap. 7. Siluest. Marul. in Occeano Relig. lib. 3. pag. 207. Aubert. Miræ. de origine Benedict. lib. 12. cap. 32. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. quæst. 5. nu 86. Ioseph. Micheli en el thesoro militar de Caualleria fol. 49.

2 Equites S. Mauritij sub regula Cisterciensi, idest S. Benedicti, instituti fuerunt à Duce Sabaudiæ Emmanuele Philiberto, Emmanuelis Regis Lusitaniæ ex filia Catharina nepote, sub tutela, & patrocinio sancti Mauritij ducis Thebeæ Legionis, quem Domus Sabaudica impensè colit, incidit eius & Sociorum Solemnitas die 22. Septembris anno 1572. Pontifice Gregorio XIII. Imperatore Occidentis Maximiliano II. Orientis tyranno Solymano. Confirmauit & designauit Emmanuelem Philibertum, & subsequentes Duces Sabaudiæ perpetuos Ordinis Magistros idem Gregorius XIII. sua constit. 6. incip. Christiani populi 16. Kalend. Octobris 1572. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 365.

3 Equitum S. Mauritij insigne siue tessera Crux alba,
cuspidibus in flores desinentibus, appellant Galli flori-
geram super vestem holosericam ex tabino vndato co-
4 loris purpurei, siue carmesini. Duo sunt præcipua Or-
dinis domicilia, vnum Niceæ, vulgo Nisa de prouenca,
ad littus Tyrrenum in confinio Galliæ, vrbis pulchræ,
& satis munitæ; alterum Augustæ Taurinorum Ducis
Sabaudiæ Regiæ.

5 Equitum sancti Mauritij Ordo, auctus est Ordine S. Lazari Hierosolymitani, quem Gregorius XIII. constit. 7. incip. Pro commissa Idib. Nouembris 1572. apud Laert. Cherubin. tom. 2. pag. 367. vniuit, & ex illis vnam Militiam constituit, declarato vtriusque siue vnius ex vtroque perpetuò magno Magistro & administratore eodem Emmanuele, & subsequentibus Sabaudiæ Ducibus. Dicuntur nunc Milites S. Mauritij & S. Lazari, ferunt vtriusque Ordinis tesseram, nimirum intra Crucem viridem sancti Lazari, Crucem candidam sancti Mauritij, extantibus eius ramis ad angulos, vbi stipites Crucis viridis inter se connectuntur.

6 Equites huiusmodi SS. Mauritij & Lazari etiamsi contrahant matrimonium cum vnica, & virgine remanent capaces retinendi pensiones vsque ad summam ducatorum 400. auri de Camera ex peculiari priuilegio ad fauorem dictæ Religionis indulto per Clementem VIII. Constit. 102. §. 13. incip. Decet 9. Septembris 1603. apud Laert. Cherub. in Bullarij tom. 3. pag.... cuius priuilegij meminit Rota in Romana pecuniaria 26. Maij 1627. coram Card. Virili, quam refero de iure eccles. vniuerso lib. 3. cap. 11. num. 3. in fine.

S V M M A R I V M.

1 *Auctores referuntur de Equitibus sancti Lazari agentes.*
2 *Equites S. Lazari quando instituti.*
3 *Militia sancti Lazari penitus extincta reuiuiscit per Pium IV. multis priuilegijs adaucta.*
4 *Arma quæcunque deferre possunt Equites S. Lazari, & quæ possit eorum magnus Magister?*
5 *Ordo sancti Lazari vnitur Ordini S. Mauritij, & mancipantur sic vniti potestati Serenissimorum Ducum Sabaudiæ.*

Equites sancti Lazari.

COLLECT. CCCXIII.

1 DE his agunt quotquot pro Ordine S. Mauritij collect. præcedenti num. 1. citaui, Francisc. Meneni. in delit. Equestrib. tit. de Equitibus S. Lazari, Sansouin. de origine Equitum tit. de Equitibus S. Lazari, Paul. Morigia de origine Relig. lib. 3. cap. 7. Siluest. Marul. in Occeano Relig. lib. 3. pag. 207. Petrus Belloius Tholos. in libello de Equestribus Ordinib. tit. de Equitibus S. Lazari, Aubert. Miræ. in origine August. lib. 1. cap. 31. Carol. Tapia in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 38. Alphons. Narbona in l. 29. glos. 7. nu. 1. tit. 6. lib. 1. Recop. Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 5. nu. 57. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. quæst. 4. num. 89. Ioseph. Micheli en el thesoro militar de Caualleria fol. 48.

2 Equitum S. Lazari Ordinem aliàs de anno 361. institutum confirmauit Honorius III. de anno 1120. & Gregorius IX. qui simul regulam S. Augustini his Equitibus seruandam tradidit, seu vt verius videtur Alexander IV. eundem Ordinem sub eadem regula propriùs approbauit, constit. 1. incip. Cùm à nobis, 11. Aprilis 1157. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 80. Auxere multis priuilegijs Nicolaus III. Clemens IV. Ioannes XXII. Gregorius X. Ditarunt multis possessionibus in Gallia (vbi Boniaci sedes magni Magistri post expulsos à Syria Christianos) Philippus Augustus, S. Ludouicus, Philippus Pulcher, Philippus Longus, Ioannes, Carolus VII. Ludouicus XI. Carolus VIII. Ludouicus XII. Franciscus I. Henricus II. & III. Galliæ Reges.

3 Equitum S. Lazari militia extincta penè erat Pontificatu Pij IV. tum quia confusa partim fuerat cum Melitensi ex decreto Innocentij VIII. de anno 1490 tum etiam quia paulatim defierat, vt ferè euenit rebus omnibus, illam tamen in pristinum splendorem reducere conatus anno 1565. eius Magistrum creauit Ianottum Castellionem Mediolanensem virum & natalibus, & rerum gestarum gloria insignem, confirmatis omnibus prædecessorum suorum priuilegijs, constit. sua 95. incip. Inter assiduas, 4. Non. Maij 1565. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 137. vbi inter alia concedit,

dit, vt sint exempti tam in temporalibus quàm in spiritualibus à iurisdictione Ordinariorum & à solutione decimarum, aliorumque onerum, & ab ijs omnibus, à quibus Concilium Trid. Milites S. Ioannis Hierosolymitani exemit; & quod possint à quocunque Antistite Ordines recipere, & quod gaudeant priuilegijs hospitalis S. Spiritus in Saxia de Vrbe; & quod extra Conuentum habitum suscipientes infra annum in Conuentu comparere debeant; & quod loca illorum non comprehendantur sub reseruationibus Apost. & per magnũ Magistrum, & non alium conferri debeant, & quod eorum beneficia obtinentes infra sex menses habitum Religionis suscipere & professionem emittere debeãt. Et quod Capellani eorum confessiones audire, & Sacramenta illis administrare valeant.

4 Equites S. Lazari quæcunque arma deferre, possunt, & eorum magnus Magister potest instituere quæcunque simplicia beneficia de iurepatronatus Laicorum in commendas & de eis personis idoneis prouidere. Pius V. constit. 28. incip. Sicuti 7. Kalend. Februarij 1567. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 205.

5 Equitum S. Lazari Ordo mortuo Castellione vnitus est Ordinis S. Mauritij, vt in collect. præcedenti num. 5. Item per Galliam Ordini S. Mariæ de monte Carmelo adiungitur iubente Paulo V. vt refert Aldan. in compeodio Canonic. resol. lib. 1. tit. 19. de Releg. num. 54.

S V M M A R I V M.

1 *Auctores referuntur de Equitibus Melitensibus agentes.*
2 *Equites Melitenses à quo & quando instituti, & quot nominibus appellentur?*
3 *Rhodienses cur appellentur Equites Melitenses?*
4 *Equites Melitenses sunt sub protectione Sedis Apost. & ad alios Ordines transire prohibentur.*
5 *Beneficiorum collatio & causarum cognitio pertinet ad magnum Magistrum Melitensem.*
6 *Exempti sunt Equites Melitenses à iurisdictione Ordinariorum, & à solutione decimarum.*
7 *Bona Equitum Melitensium vbique decedentium, etiam ex illicita negotiatione acquisita ad eorum hospitalia spectant.*
8 *Parochiales Ecclesias Religionis Melitensis quoad animarum curam, & Sacramentorum administrationem Episcopi visitare possunt.*
9 *Præceptoria Ordinis Melitensis vacant per promotionem ad Episcopatum.*
10 *Assassinij criminis reos Equites Melitenses non possunt Iudices laici declarare.*
11 *Priuilegia, indulta, facultates, exemptiones, &c. Equitum Melitens. confirmauit Vrbanus VIII.*
12 *Electione Magni Magistri quas ordinationes, & leges obseruare debeant Equites Melitenses.*
13 *Const. Gregorij XV. Conseruat. non afficit Equites Melitenses.*
14 *Meritorum ratio magis quàm antianitatis respectu temporis habetur inter Equites Melitenses in promotione ad magnam Crucem.*
15 *Annum probationis debent facere Equites Melitenses antequam professionem emittant.*
16 *Equites Melitenses ex peculiari ipsorum statuto comprehenduntur sub decreto Trid. sess. 25. de Regul. cap. 1. & sub decreto eod. sess. 25. de Regul. cap. 19. & sub decreto, quo Regularibus prohibetur accessus ad Monasteria Monialium.*
17 *Episcopus potest præcipere vt declaretur Eques Melitensis, qui incidit in excommunicationem ob violentas manus in Clericum iniectas.*
18 *Ordinarij non possunt se interponere ad vitandum Equites Hierosol. vbi habent iurisdictionem specialem, & temporalem.*
19 *Religiosi verè & propriè sunt Equites Melitenses.*
20 *Familia Ordinis Melitensis in quot linguas, & officia diuidatur.*

Equites S. Ioannis Hierosolymitani.

C O L L E C T. CCCXIV.

1 DE his Ioan. Anton. Viperanus de bello Melitensi, Ioannes Augustinus de Funes in chronica huius sacræ Relig. sex libris diuisa, Iacobus Bossius in historia Melitensi tribus tomis distincta, Cassan. in catal. gloriæ mundi par. 9. consid. 4. Polydon. Virgil. de inuentor. rerum lib. 7. c. 9. Gualter in tabul. chronograph. sæculo 10. anno 1119. Illesc. in historiæ Pontif. par. 1. lib. 5. cap. 18. Iacob. de Vetriaco historiæ Orient. cap. 64. Hieron. Roman. de Republ. Christiana lib. 7. cap. 1. Veoero en su enchiridon. de los tiempos fol. 102. in impressione de anno 1641. Paulus Morigia de origine Relig. lib. 3. cap. 1. Siluest. Marul. in occeano Relig. lib. 3. pag. 219. Mennen. in delit. equestr. tit. de Hierosolymit. Aubert. Miræus de origine Equitum lib. 1. c. 1. Fr. Emman. quæst. Regul. tom. 1. q. 6. art. 2. Azori. instit. moral. par. 1. lib. 13. c. 5. q. 3. Anton. Scap. de iure non scripto lib. 2. c. 11. Mart. de iurisd. part. 2. cap. 32. num. 7. cum seqq. Hieron. Roderic. in compeodio quæst. Regul. resol. 123. n. 42. Carol. de Tapia ad auth. ingressi, C. de sacros. Eccles. verbo monasteria c. 34. Alphons. de Narbona l. 29. glos. 8. tit. 6. lib. 1. Recop. Ioan. de Carualho de vna & altera quarta ad c. Raynaldus de testam. part. 1. num. 348. Castillo en sus annales Chronologicos lib. 4. anno 1104. fol. 319. & lib. 5. ann. 1522. fol. 457. cum seqq. Ioseph. Micheli en el thesoro militar de Caualleria fol. 39. Ioan. Machado en su perfetto Confessor tom. 2. lib. 5. part. 4. tract. 2. docum. 6. Fr. Ferdinand. de Camarg. in epith. historiali Ecclesiæ militantis anno 1104. fol. 228.

2 Equites S. Ioannis Hierosolymitani siue Melitensis instituti fuerunt sub regula sancti Augustini Hierosolymis prope Templum Christi resurgentis in Caluarij monte à Gerardo erectore hospitalis S. Ioannis Baptistæ anno 1099. Pontifice Paschali II. Imperatoribus Occidentis Henrico IV. Orientis Alexio Conneno, quorum Ordo confirmatus anno 1120. à Calixto II. & Honorio II. anno 1125. deinde à subsequentibus Pontificibus multis priuilegijs donatus, vt ex infra dicendis apparebit.

3 Equites huius sacræ militiæ, vocantur nonnunquam S. Ioannis, quod in hospitali sancto Ioanni sacro instituti sint. Nonnunquam Rhodienses, quod Rhodum insulam vi armorũ Turcis eripuerint anno 1308. quam per annos 214. tennuerunt vsque ad 25. Decembris 1522. qua die post longam multorum mensium obsidionem eam iterum Turcæ recuperarunt. Interdum Melitenses quod in insulam Meliam dono Caroli V. Imp. commigrarint, eiecti à Rhodo, vbi nunc sunt.

4 Equites Melitenses, eorumque hospitale sub Sedis Apost. protectione suscepit, & ad alios Ordines transire prohibuit Anastasius IV. incip. Christianæ 12. Kal. Nouembris 1154 apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 1. pag. 22. Comprehenduntur in decreto Concilij etiam vbi de eis non fit expressa mentio. *Sacra Congr. Concil.* cuius meminit Carol. Maranta tom. 2. resp. 9. numer. 57.

5 Equitum Melitensium ad magnum Magistrum spectat beneficiorum collatio, & causarum cognitio: habet enim iurisdictionem meri & mixti imperij in personas, & bona militiæ, & eius litteris quoad professionis omissionem creditur. Pius IV. constit. 9. incip. Circumspecta Kalend. Iulij 1560, apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 9.

6 Equites Melitenses sunt exempti à iurisdictione Ordinario-

dinariorum,& à solutione decimarum,& aliorum onerum, & mortuos in eorum ecclesijs sepelire possunt, ac eorum Capellani eiusdem militiæ Parochialibus deseruire valent. Pius IV. in d.constit.9.

7 Equitum Melitensium vbique decedentium bona etiam ex illicita negotiatione acquisita vti spolia non ad cameram Apost. sed ad eius hospitale spectant, Pius IV. constit.29. incip.Romani 24.Martij 1561. apud Laert. Cherub.in Bullario tom.2.pag 42.

8 Equitum Melitensium Parochiales ecclesias quoad animarum curam & administrationem Sacramentorum Episcopi visitare possunt. Gregorius XIII. constit. 67.incip. Circumspecta 25.Nouembris 1580. apud Laert. Cherub.tom 2.pag.448.Et sic Rectores,seu Parochi in Ecclesijs S. Ioannis Hierosol. curam animarum secularium exercentes,subsunt in omnibus visitationi, correctioni,& iurisdictioni Episcopi in ijs,vt dixi,quę concernunt curam,& Sacramentorum administrationem, qui potest ratione visitationis procurationes exigere, nisi in contrarium adsit consuetudo. *S. Congr. Conc. in Augustana 26.Iunij* 1627. teste Sellio in select. canon.c. 92. num.10. Aliæ verò Ecclesiæ præter has Curatas, à visitatione Episcoporum exemptæ sunt. *Sacra Congreg. Conc.* cuius meminerunt Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1.tit.6.de Visit.l.5.§.2.nu.6.Lezana in sum.q Regul.tom.2.c.5.num.52.

9 Equitum Melitensium Præceptoriæ vacant per promotionem ad episcopatum.Gregorius XIII. constit.82, incip. Controuersia 3. Kalend. Maij 1583. apud Laert. Cherub.in Bullario tom.2.pag.466.

10 Equites Melitenses assassinij criminis reos non possunt Iudices laici declarare, sed eius cognitio spectat ad Superiores militiæ, iuncto Episcopo loci: Clemens VIII. constit.37.incip.Æqua de anno 1595. apud Laert. Cherub.to.3.pag.52. de qua Scort. in selectas summor. Pont.constit.epit.159.

11 Equitum Melitensium priuilegia, indulta,facultates, exemptiones, immunitates & alias gratias illis concessas confirmauit Vrbanus VIII. constit. 15. incip. Vniuersalis 29. Martij 1624. Et eorum Religioni non est deneganda facultas in forma iuxta decretum de non alienandis in bonorum alienatione, quæ eis obueniunt per successionem militum defunctorum.*S.Congr.Conc. in Melenitana 22.Ianuarij* 1622.penes Sellium in selec. canon.cap.24.num.8.

12 Equites Melitenses quas ordinationes & leges obseruare debeant in electione Magni Magistri. Vrbanus VIII. constit.89.incip. In specula 3.Iulij 1628.apud Angel. Mariam Cherub. tom.4. Bullarij pag.100. Et cæremoniale pro huiusmodi electione præscribit idem Vrbanus VIII. constit.24. aliàs 134. incip. Militantis 21. Octobris 1634.apud Angel.Mariam Cherub. d.tom.4. pag.41.

13 Equites Melitenses non afficit constitutio Greg.XV. de conseruatoribus edita nisi quoad Iudices conseruatores, eorumque Religioni adhuc ius eiusmodi Iudices conseruatores eligendi competit.Idem Vrb.VIII.const. 78.incip.Exponi 17.Febr.1628.apud eundem Ang.Mariam Cherub.d.tom.4.pag.92.Et sic non afficiuntur hac constitutione nisi quoad conseruatores, & non quoad Iudices ordinarios habẽtes ordinariam iurisdictionem intra limites suorum Prioratuum. *S.Cong.Conc.in Melenitana 6.Februarij* 1627.quam referunt Lauret.de Frãchis de controu.inter Episc.& Reg.pag.178.R.P.D.Alexander Sperell. in decis.fori ecclef.decis.21.num.59.

14 Equitum Melitensium in promotione ad magnam Crucem habetur ratio meritorum magis quàm antianitatis respectu temporis. Paul.V.const.30.incip.Accepimus de anno 1606.apud Laert.Cherub.to.3.pag.217.

15 Equites Melitenses debent antequam professionem emittant per annum in probatione manere.*Sacra Congregat. Concil.* referente Ouiedo in praxi Regul. p. 1. tractat. 6. cap. 1. quæst. 1. num. 2.

16 Equites Melitenses ex peculiari ipsorum statuto cõprehenduntur sub decreto Concil.Trid.sess.25.de Reg. cap.15. *Sacra Congr.Conc.* cuius meminerunt. Flamin. Paris.de resign.benef. lib.6.q.2.nu.120. Armend. d.l.7. de Relig.nu.16. quos cum alijs refero de officio, & potest.Episc.p.3.alleg.101.nu.8. Et comprehenduntur alio decreto eiusdem sess.25.de Reg.c.19. Eadem *Sac.Congr. Conc.* de qua Gonzal.ad reg.8. Cancel.glos.8.nu.62.Armend. in addit. ad recop. legum Nauar.lib.2.tit.18.l.7. de Relig.nu.51.R.P.D.Sperell.d.decis.21.nu.54.Carol. Maranta tom. 2. resp.6.Ego de appellatiua verborum vtriusque Iuris signif.appel.233.n.13.Et denique cõprehenduntur sub decreto quo Regularibus prohibetur accessus ad monasterium Monialium. *S.Cong. Episcop. & Regul. in Tranen.28. Ianuar.* 1603. cuius memini de Iure ecclef. vniu.lib.1.cap.44.num.157.

17 Eques Melitensis licet publicè suum Parochianum percuteret, minimè potest ordinarius in eum exercere iurisdictionem, neque excommunicando,neque declarando excommunicatum,quia priuilegio exemptus est, vt in Conc. sess.24. cap.11. tamen ex quo ipse ob talem percussionem incidit in excommunicationem canon.si quis suadente diabolo,potest Episcopus pręcipere omnibus Parochis, & Canonicis, ac alijs Rectoribus, & Sacerdotibus ne eum admittant intra ecclesias ipsi episcopo subiectas. *S.Congr.Conc.* referente me citato,Lezana in sum.q.Reg.tom.2.c.5.num.39.

18 Equites Melitenses vbi habent iurisdictionem spiritualem & temporalem, ibi ordinarij non possunt se interponere ad visitandum. *S.Cong.Concil.* teste Armend. in addit.ad recop.legum Nauarræ lib.1. tit.6.de visitat. l.2 §.2.nu.94.quem refero de officio,& potest. Episcopi p.3.alleg.74.num.26.in fine.

19 Equites Melitenses verè & propriè esse Religiosos docent plures, quos refert & sequitur Sanch. in præcepta Decalog.tom.1.lib.2. cap. 16. num.11. quibus addo Nicol. Garc. de benefic. p.1. cap.4. num.15. Cened. in tract.de paupert.Relig.dub.60.num.12.cum seqq. Nou. 1.lib.1. quæst.forens.cap.42. Aloys. Ricc. in praxi rerum fori ecclef.p.4.resol.170.& citatos per me in tract. de appellatiua verbor. vtriusque Iuris signif.appel.233. num.6.& de Iure ecclef. vniuerso lib.3. cap.7. num.29. in tantum quod huiusmodi Equites confiteri possunt cum Sacerdote Regulari non approbato ab ordinario, sicut possunt alij Regulares,Ioan.Sanci.in suis pract.disput.cap.49.num.11.& 13.Aloys.Ricc.d.resol.170.nu.2. Nouar.in tract.de elect. & variat. fori quæst.69. nu.23. sect.2.in vlt.impress.

20 Equitum Melitensium familia diuisa est in octo linguas, siue Nationes, viginti Prioratus, 653. Commendas, siue Præceptorias. Officia sunt Magnus Magister, Magnus Commendatarius, Marischalus, Hospitalarius, Thesaurarius, Magnus Baiuliuus, Cancellarius, Prior Ecclesiæ Ordinis, vt refert Claudius Robertus in Gallia Christiana tit. de Generalibus ordinum.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Equitibus S.Mariæ Theutonicorum agentes.*
2 *Equites S. Mariæ Theutonicorum à quo & quando instituti?*
3 *Confirmatio ordinis militaris Theutonicor. à Cælestino III. habita.*
4 *Tessera Militum, & Magni Magistri ordinis militaris Theutonicorum quæ?*
5 *Theutonici Milites postremo in qua parte sedem habeant?*
6 *Theutonici equites plures Commendas habent in Germania,extra illam ferè nullas.*

Equites

Equites S. Mariæ Theutonicorum.

COLLECT. CCCXV.

1 DE his Cassan in catalogo gloriæ mundi p.9.consid. 6.Polydor. Virgil. de inuentorib. rerum lib.7.cap. 5.Gualter.in tabul.chronograph. sæculo 50.anno 1119. Panlus Morigia in origine Relig. lib.4.c.3. Siluest.Marul.in Occeano Relig.lib.3. pag.a13. Mennen. in delit. equestr.tit. de Theutonicis, Tyrius in sua historia lib.1. fol.8.Illescas in historia Pontificali lib.6.cap.1.Carol.de Tapia in auth.ingressi C.de sacros.Eccles.verbo monasteria cap.35.Alphons.de Narbona l.29.glos.7. nu.2.tit. 6 lib.1 Recop.Iacob.Bosl.in bistoria Melitensi to.1. lib, 12.anno 1192.Azori.instit.moral.p.1.lib.13. cap.5.q.3. vers.Sunt & alij qui dicuntur Theutonici,Iosephus Micheli en el thesoro militar de Caualleria fol.37.

2 Equites S. Mariæ Theutonicorum sic dicti quod sub
patrocinio Beatissimæ Virginis à Theutonicis & pro
natione Theutonica instituti sint sub regula S. Augu-
stini à quodam viro nobili Theutonico, cuius nomen
nullus Scriptorum, quem legerim, prodit, anno Do-
mini 1119. Calixto II. Pontifice, Imperatore Occiden-
tis Henrico V. Orientis Alexio Conneno; primum sub
sodalitij speciem ad recreandos peregrinos gentis Ger-
manicæ. Decursu verò temporis ad tutandum eosdem
ab incursionibus barbarorum sumpto ab Hospitalarijs,
siue Ioannitis,nunc Melitensibus exemplo. Captis Hie-
rosolymis à Saladino Ægipti Sultano anno 1187.abire-
que iussis cum reliqua Christianorum turba Theuto-
3 nicis, Acone siue Ptolemaide consedere, quandiu non
ea etiam Vrbs à Sarracenis capta est; vbi dum erant
confirmatus Ordo est à Cælestino III.anno 1192. data-
que pro tessera Militibus in veste candida Crux nigra
4 cum limbo argenteo, quam & assutam pectori, & ap-
pensam è colo gestarent. Summi tamen Magistri insi-
gne est Crux nigra,intersecante alia aurea.

5 Equites Theutonici capta Ptolemaide,variaque fortuna iactati, qui viui è barbarorum armis superetant, tandem in Europam commigrarunt, ibique contra Prusios, qui Masouiam armis infestabant à Conrado Masouiæ Duce euocati ea lege vt quidquid Prusiani agri occupassent eis cederet, feliciter Prusios debellarunt ductore Hermano Atza ordinis Magistro spectatæ virtutis duce. Domiti deinde à Theutonicis Lithuani ac Tartari, qui vltra Vistulam fluuium erant, initaque pax cum Polonis, quibus non semel contra hostes egregiam nauarunt operam. Referunt multi ędificatam à Theutonicis trans Vistulam, Vrbem ex nomine sanctissimæ Virginis Mariæ appellatam, hanc in sedem Magni Magistri destinauerunt.

6 Equites Theutonici Commendas nullas, aut paucas extra Germaniam possident, in Germania multas, & amplissimorum redditūum; nullus fere in hunc ordinem cooptatur nisi Germanus sit, & ex Germanica nobilitate,refert Aldan. in compendio canon. resolut.lib. 1.tit.19.de Religion.num.58.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de equitibus S. Iacobi apud Hispanos agentes.*

2 *Equites S. Iacobi apud Hispanos à quibus & quando instituti?*

3 *Confirmatio Ordinis S. Iacobi apud Hispanos a quo habita?*

4 *Equitibus S. Iacobi concessum est vt primas, & secundas nuptias valeant contrahere, continentiam coniugalem seruando.*

5 *Equites S. Iacobi apud Hispanos de suis bonis testari, & disponere possunt.*

6 *Beneficiorum secularium & pensionum capaces sunt equites S. Iacobi non emittentes tria vota substantialia Religionis.*

7 *Tessera siue Crux equitum S. Iacobi apud Hispanos qualis?*

8 *Administratores perpetui Ordinis S. Iacobi apud Hispanos sunt Reges Hispaniarum.*

9 *Domicilia Ordinis S. Iacobi apud Hispanos duo sunt pracipua, & quot Officia & commendas habeat? ostenditur.*

Equites S. Iacobi de Spatha apud Hispanos.

COLLECT. CCCXVI.

1 DE his Franciscus Rades de Andrada in chronica Ordinis, Cassan. in catalogo gloriæ mundi p. 9. consid.7.Polydor. Virgil. de inuentor. rerum lib.7. cap. 5. Gualter. in tabul. chronograph. sæculo 12. pag.653. Siluest. Marul. in Occeano Relig. lib.3. pag. 209. Paul. Morigia de origine Relig.lib.4.cap.4.Mennen.in delit. equestrib. tit. Ordo equitum S. Iacobi, Ant.Nebricens. lib.2.decad.1.c.9.Franc.Caro de Torres en la hist.de la tres Ordenes militares lib.1. fol.1. Ioan. de Mariana in historia Hispan.lib.11.cap.13.Martin.Carrillo in annalib.chronolog lib.4.sub anno 1175.Iacob.Bossi.in historia Melitensi tom.1.lib.6.anno 1160.& tom.3.lib.1.anno 1560.Carol. de Tapia in auth. ingressi C. de sacros. Eccles.verbo monasteria cap.36.Azori. instit. moral.p. 1.lib.13.cap.6.quæst.2.vers.anno 1175. & cap.5. quæst. 3. vers, sunt præterea in Regno Castellæ, Ioan. de Caruallo de vna & altera quarta ad cap. Raynaldus de testament.p.1.num.350. Lezana in sum.quæst. Reg. tom. 2.cap.5.nu.54. Ioseph. Micheli en el thesoro militar de Canalleria fol.30.cum seqq. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom.2.disput.24. quæst.4.num.94.ine citato Ioan.Machado en su perfetto confessor.tom.2. lib.5.p. 4.tract.2.docum.1.

2 Equites S. Iacobi de Spatha apud Hispanos instituti sub regula S. Augustini à quibusdam Hispanis Legionensibus & Gallecis qui bonis in commune collatis, se suaque deuouere tutandis Christianis à Maurorum incursionibus, ijs maximè qui ad sanctum Iacobum Compostellanum peregrinarentur ope & cura canonicorum Regularium sancti Eligij, cuius cœnobium non longè distat à Compostella anno 1170. Pontifice Alexandro III. Alphonso IX. Castellæ Rege, Imperatoribus Occidentis Federico Aenobarbo, Orientis Emmanuele Conneno. Vnde non videtur verum, quod tradunt Lucas Episcopus Tudensis, Vasæus, Didacus Valera, Ambrosius de Morales, Illescas in historia Pontif. p.1.lib.4.cap.81.F.Emman.quæst.Regul.tom.1.q.5.art. 5.originem scilicet huius familiæ deriuasse à Ranemiro hoc nomine I. qui parua manu ingentes Maurorum copias fudit ad amnem, quem Hispani vocant Clauyo, ducente christianorum copias sancto Iacobo, quem Rex ipse cum multis album prementem equum, ac vexillum rubra Cruce distractum manu præferentem ante acies conspicatus est.

3 Equitum sancti Iacobi militia confirmata est primùm à Iacintho Cardinale Alexandri III. per Hispaniam Legato, instituto in primum Ordinis magistrum Petro Fernandez à Ponte Incalato. Secunda deinde adiecta confirmatio est ab eodem Alexandro III. à quo nonnulli huius militiæ originem auspicantur, & sic dicitur ab eo approbata, vt apparet ex sua constit.5.incip.Benedictus 3. Non.Iulij 1175. apud Laert.Cherub.in Bullario tom.1.p.25.& Mottam

lib.2.

lib. 2. de origine & princip. Ordinis S. Iacobi pag. 66. cum seqq.

4 Equites S. Iacobi ex Apostolica concessione primas, & secundas nuptias contrahere valent, adimplentque votum, castitatem, seu continentiam coniugalem seruando, Alexander III. d. sua constit. 5. & habetur in definit. Ordinis tit. 22. c. 5. & tit. 37. c. 15. Valenzuel. consil. 115. num. 6. tom. 2.

5 Equites S. Iacobi de suis bona testari, & disponere possunt. Clemens VII. constit. 32. incip. Ex Apostolicæ de anno 1531. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 601. Gregor. XIII. constit. 30. incip. Romani 6. Octobris 1575. apud eundem Laert. Cherub. tom. 2. pag. 396.

6 Equites S. Iacobi non emittentes omnia tria vota substantialia Religionis minimè sunt incapaces beneficiorum secularium siue simplicium, siue curatorum, nec etiam pensionum. *Sacra Congr. Conc. sub die 10. Nouembris 1600.* teste Nicol. Garc. in addit. ad suum tract. de benef. p. 1. c. 4. num. 22. & 24. quem refero de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 75. num. 174.

7 Equites S. Iacobi vtuntur super vestem candidam Cruce rubra in formam gladij effigiata, capulo nimirum liliato, acie nuda, & inferius protensa, vt refert Aldan. in compend. Canon. resolut. lib. 3. titul. 9. de Ordinib. num. 57.

8 Equitum S. Iacobi magisterium vnitum fuit Coronæ Regiæ Castellæ, & Reges Hispaniæ post mortem vltimi magistri Don Alphonsi de Cardenas, perpetui administratores huius Ordinis esse cœperunt, vt constat ex Constit. 1. Adriani VI. incip. Dum intra 4. Non. Maij 1522. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 546.

9 Equitum S. Iacobi apud Hispanos duo sunt domicilia in Ordine, alterum Velesij: in Castella, alterum Legione, primum omnium caput est, sedes olim magni magistri, sunt in Ordine duo magni Commendatores, vt vocant, Castellæ, & Legionis; quadraginta fuisse magnos huius militiæ magistros ex Francisco Rades de Andrada in chronica Ordinis cap. 48. refert Azor. d. pag. 1. lib. 13. c. 5. q. 3. vers. sunt prætcrea in Regno Castellæ ad Regem vsque Catholicum Ferdinandum, cui a Sede Apostol. delata est tum sibi, tam successoribus perpetua Ordinis administratio, quod tempore Adriani VI. & Caroli V. fuit ampliori manu per viam confirmationis precedentis gratiæ dispositum in d. Constit. incip. Dum intra.

S V M M A R I V M.

1 *Auctores referuntur de Ordine Sancti Iacobi apud Lusitanos agentes.*
2 *Equites S. Iacobi apud Lusitanos eadem habent initia, quæ Sancti Iacobi militia habet apud Castellanos.*
3 *Equites S. Iacobi apud Lusitanos quando à Castellanis desciuerunt.*
4 *Magistrorum vltimus è Lusitanis quis fuerit, & quo tempore administratio Coronæ Regiæ vnita?*
5 *Ordinis S. Iacobi apud Lusitanos caput situm est in oppido Palmella.*
6 *Commendas in Regno Portugaliæ existentes vt consequantur Equites Sancti Iacobi apud Lusitanos per quinquennium contra infideles militare debent.*
7 *Collegium pro Religiosis S. Iacobi Portugaliæ erigitur in Conimbricensi accademia.*

Equites Sancti Iacobi apud Lusitanos.

COLLECT. CCCXVII.

1 DE his Oduard. Nonius do Leano, Petrus Mauzius, & Antonius de Vasconcellos in Rege Dionysio, Bernard. de Britto in chronica Cisterciensi lib. 5. cap. 13. Cabed. de patronatib. Regiæ Coronæ cap. 15. nu. 2. Emmanuel de Faria y Sosa en el ephitome de las historias Portuguesas par. 4 cap. 12. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disput. 24 q. 4. num. 95. Ioseph. Micheli el en thesoro militar de Caualleria fol. 48. Ioan. Machado en su perfetto Confessor tom. 2. lib. 5. part. 4. docum. 5. num. 3.

2 Equites S. Iacobi apud Lusitanos eadem habent initia quæ sancti Iacobi Milites apud Castellanos habuerunt, eandem regulam, eundem habitum; in tessera verò nonnulla cernitur differentia: nam Crux rubra in Lusitanis aciem gladij quæ in Castellanis inferius protenditur, non refert, sed ex inferiori cuspide liliata etiam est, & cæteris æqualis.

3 Equitum S. Iacobi apud Lusitanos militia à Castellana desciuit, sub cuius Magistro erat, tempore Regis Dionysij, qui suorum liberrarem amabat maximè, vt referunt nostri Lusitani historiographi numero 1. citati.

4 Equitum S. Iacobi apud Lusitanos vltimus magister fuit d. Georgius Dux Conimbricensis & Auerij, Ioannis Regis hoc nomine secundi filius, accipiente Inanne III. deinde successoribus perpetuam huius Ordinis administrationem vt supra in Equitibus Ausiensibus collect. 305. num. 6. diximus.

5 Equitum S. Iacobi apud Lusitanos Ordinis caput situm est in oppido de Palmella pro quò exterui fermè scriptores scribunt mendosè Palmeta, inter Vlyssiponem, & Setobrigam meridiem versus.

6 Equites S. Iacobi apud Lusitanos contra infideles per quinquennium militantes eiusdem militiæ Commendas in Regno Portugaliæ existentes consequi valent. Paulus V. constit. 14. incip. Maiestati 21. Iulij 1606. apud

7 Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 108. Et pro huius militiæ Religiosis in Conimbricensi Academia Collegium fuit erectum. Paulus V. constit. 5. incip. Ex iniuncto 23. Augusti 1605. apud Laert. Cherub. d. tom. 3. pag. 180.

S V M M A R I V M.

1 *Auctores referuntur de Equitibus Montis gaudij agentes.*
2 *Equites montis Gaudij cur sic dicti, & quo tempore instituti?*
3 *Equites Montis Gaudij in Hispania quibus nominibus fuerunt appellati.*
4 *Equites Montis Gaudij in Hispania ad Calatrauenses transierunt.*
5 *Equites del Turgillo adscripti fuerunt Calatrauensi militiæ.*

Equites Montis Gaudij apud Hierosolymitanos.

COLLECT. CCCXVIII.

1 DE his Barnabas de Montaluo in chronica Cisterciensi lib. 2. cap. 15. Rades de Andrada in chronica Calatrauæ cap. 18. Aubert. Miræus lib. 3. de origine Monaster. vbi de Ordine Cisterciensi cap. 9. Ioseph. Micheli en el thesoro militar de Caualleria fol. 36. Ascan. Taburin. de iure Abbatum tom. 2. dispnt. 24. quæst. 4. num. 96.

2 Equites Montis Gaudij sic dicti à loco extra Hierosolymitana mœnia, vbi primum eius domicilium erectum, Mons Gaudij appellatum, & videtur eorum Ordinem incœpisse eadem fere tempestate, qua Melitenses, Templarij, & Theutonici, confirmauit Alexander.

der III. anno 1180. vt refert Rades de Andrada,& Ioseph. Micheli citatis locis.

3 Equites montis Gaudij appellarunt Hispani Equites de Monfrac à præcipua in eo oppido eorum domo, in Catalonia,& Valentia Equites de Mongioa, quod idem est ac montis Gaudij.

4 Equites omnes huius militiæ, qui per Hispaniam ex-
tabant ad Calatrauenses transierunt, vt testatur idem
Rades de Andrada,& Barnabas de Montaluo locis ad-
5 ductis num.1. qui pariter meminere Equitum del Tru-
gillo, quos in oppido eiusdem nominis sedem habuisse
anno 1227. satis constat, adscripti quoque ipsi militiæ
Calatrauensi.

S V M M A R I V M.

1 *Auctores referũtur de Equitibus sanctæ Mariæ de Mercede apud Aragonios agentes.*
2 *Equites S. Mariæ de Mercede à quo & quando instituti? & sub quo superiore militauerint, ostenditur.*
3 *Equites S. Mariæ de Mercede extincti verè nunc sunt.*

Equites sanctæ Mariæ de Mercede apud Aragonios.

COLLECT. CCCXIX.

1 DE bis Ildefons. Remon. & Bernard. Vargas in historia generali, Silnester Matul. in occeano Relig. lib. 5 pag. 335. Mennen. in delit. equestrib. tit. Equites sanctæ Mariæ de Mercede, Garibai in compendio historiali lib. 32. cap. 6. Illescas in historia Pontific. lib. 5. c. vlt. Ioann. de Mariana de rebus Hispaniæ, lib. 12. c. 8. Pineda in monarchia eccles. lib. 12. cap. 23. §. 4. Carol. de Tapia in auth. ingressi, C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 37. Ioseph. Micheli en el thesoro militar de Caualleria fol. 58. Ascanius Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disput. 24. quæst. 4. num. 77.

2 Equites sanctæ Mariæ de Mercede instituti à Iacobo huius nominis I Aragoniæ Rege sub regula sancti Augustini anno 1218. Pontifice Henrico III. Imperatoribus Occidentis Federico II. Orientis Roberto. Eadem illorum ex professio, idem habitus, qui Religiosis mercenarijs, de quibus infra collect..... Militanint sub eodem mercenario Generali ex prima Gregorij IV. confirmatione anno 1230. Habuere tamen postea Generalem suum laicum, nec Sacris initiatum, sed eo iterum extincto ad Sacerdotem, & Religiosis Patribus præsidentem rediere decreto Clementis V. & Ioann. XXII. anno 1317. cuius auctoritate approbata fuit electio Generalatus in fauorem Fr. Raymundi Alberti, qui fuit primus Generalis Clericus, & octauus ab Ordinis institutione. extinctos, vt ferè sunt, scribit Siluest. Marul. citato loco, non sine maximo captiuorum Fidelium damno.

Equites S. Mariæ Gloriosæ apud Italos.

COLLECT. CCCXX.

1 DE his Siluester Marul. in occeano Relig. pag. 232. lib. 3. Carol. Sigon. de Episcopis Bononiens. lib. 3. & de Regno Italiæ lib. 17. & 19. Cardin. Baron. annal. Eccles. tom. 13. anno Christi 1261. num. 12. Iacob. Bossi. in historia Melitensi tom. 1. lib. 21. anno 1271. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 4. num. 96. Ioseph. Micheli fol. 37.

2 Equites S. Mariæ Gloriosæ apud Italos instituti fuerunt à Fr. Bartholomeo de Vicenza Ordinis Prædicatorum, eius postea Vrbis Episcopo anno 1233. Pontifice Gregorio IX. Imperatoribus Occidentis Federico II. Orientis Balduino II. Huius familiæ milites tunica alba, & subcinericia toga induuntur, Crucem purpuream in campo albo duabus suprapositis stellis præferunt vt viduarum ac pupillorum tutelam susciperent, vt paci, & concordiæ inter homines inseruirent, vulgo Fratres gaudentes, appellati sunt, & per Italiam floret eorum institutum, maximè Bononiæ, & Mutinæ, sub nomine sanctæ Mariæ matris Domini.

Equites sanctæ Mariæ de Monte Carmelo apud Gallos.

COLLECT. CCCXXI.

1 DE his Mennen. in delit. equestrib. tit. de Equitibus S. Mariæ, Aubert. Miræus de origine Augustian. lib. 1. cap. 32. Marc' Anton. Alegre de Cassanate in paradiso Carmelitici decoris statu 5. ætate 18. cap. 100. pag. 458.

2 Equites S. Mariæ de Monte Carmelo instituti fuerunt à Paulo V. Summo Pont. sub regula sancti Augustini anno Christi 1609. regnante in Gallia Henrico IV. Imperatore Occidentis Rodulpho II Orientis tyranno Amurate delectis ad id nobilibus Gallicæ nationis viris ingenio, sanguine, & moribus melioribus signatis: vt patet ex Constit. eiusdem Pauli V. 41. incip. Romanus Kalend. Martij 1607. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 229. vbi eos eximit ab Ordinariorum iurisdictione, & illos obligatos esse vult, Fidei professionem emittere, & sacrosanctam Eucharistiam suscipere, votum obedientiæ, & castitatis coniugalis emittere, contra S. R. E. hostes pugnare, Officium, siue Coronam B. Mariæ singulis diebus recitare, festis & Sabbatis diebus Missam audire, & feria tertia ab esu carnium se abstinere. Eodem anno Parisijs institutus primus generalis Magister Philibertus Nerestanius, & in monasterio Suburbano sancti Lazari (nam huic Ordini incorporatus fuit sancti Lazari Ordo militaris per Galliam) Canonicorum Regularium sancti Augustini nonnullos Equites creauit, designata omnibus pro tessera Cruce violacea Virginis Mariæ effigie insigni ex collo pendente, pariterque clamidi affixa: cui in eodem magno Magisterio feliciter filius Ioannes Claudius de Nerestam, qui plures sanguinis nobili prosapia & virtutum splendore conspicuos Equites in hunc militarem Ordinem asciuit.

Equites S. Spiritus.

COLLECT. CCCXXII.

EQuites sancti Spiritus in Gallia instituti fuerunt ab Henrico huius nominis Tertio, Franciæ & Poloniæ Rege, Kalend. Ianuarij, anno 1579. in signum grati erga Deum animi, quòd ipso die Pentecostes, & in Regem Poloniæ electus, & Regni Franciæ successor factus sit. Quapropter statuit vt Equites Ordinis sancti Spiritus sacris cœremonijs interessent amicti pallio Holoserico lilijs flammisque aureis atque argenteis distincto, cum magna torque aurea lilijs similiter & flammis intertexta, appensa cruce forma & specie Melitensi simili, in cuius medio columba appareret. Eorum Ordo sub regula S. Augustini confirmatur à Gregorio III.

Equites

Equites Militiæ Christianæ.

COLLECT. CCCXXIII.

1 EQuites militiæ Christianæ sub tit. Conceptionis B. Mariæ Virginis immaculatæ & regula sancti Francisci, ac protectione sancti Michaelis Archangeli, & sancti Basilij instituit Vrbanus VIII. cuius magnus Magister, & Militiæ caput vnus est, qui & Capitulum generale possunt condere Constitutiones, & statuta pro felici huius Militiæ directione, necnon mutare, corrigere, & denuo edere, approbanda semper à Sede Apost. Iidem Equites nouitiatum in loco militiæ faciunt, votaque & professionem Fidei, ac iuramentum fidelitatis emittunt, contra infideles, & Fidei hostes militant, nobiles viri, & ingenuè nati etiam coniugati recipiuntur, & super beneficijs ecclesiasticis pensiones vsque ad scuta 300. habere possunt, quamuis sint bigami, vt patet ex eius Constitut. 15. incip. Imperscrutabilis pridie Id. Februarij 1623. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. 24.

2 Equites Militiæ Christianæ gaudent fori priuilegio. *Sacra Cong. Immunitatis in Mantuana 25. Septembris* 1627. teste R.P.D. Alex. Sperello in decision. fori ecclesiast. decis. 2. n. 120.

Eremitæ.

COLLECT. CCCXXIV.

1 DE Eremitis, eorùmque obligationibus, & priuilegijs Boer. de vita & statu Eremitarum, Lezana in sum. quæstion. Regul. tom. 2. cap. 7. Duard. in Bullam Cœnæ lib. 2. can. 15. q. 6. Lauret. de Franchis de controuers. inter Episcopos & Regul. in q. diuers. q. 41. Gutier. de gabell. q. 95. Hieron. Roderic. in compend. q. Regul. resol. 61. nouissimè Ricciul. Ecclesiast. lucubr. lib. 3. de Eremitis.

2. Eremitæ, qui à Statu seculari ad Eremum assumpto habitu, loco, & modo viuendi de licentia Episcopi transiuit, dicuntur personæ ecclesiasticæ. *Sacra Congr. Episcopor. in Fundana 17. Ianuarij* 1594. cuius meminit nouissime Anton. Ricciul. Ecclesiast. lucub. lib. 3. cap. 3. n. 1. vers. secundus, potest med.

3 Eremitæ tam fœminæ quam Viri eremiticam vitam ducentes non tolerentur ab Ordinarijs exceptis Camaldulen. & S. Augustini *S Congr. Episcop. & Regul. in Catanien. 22. Ianuar.* 1582. cuius meminit me citato Lezana d. tom. 2. c. 7. n. 8.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Eremitis Fratribus S. Augustini agentes.*

2 *Ordines duo Eremitarum scilicet, & Canonicorum Regularium instituti narrantur à sancto Augustino.*

3 *Ordo Eremitarum S. Augustini auctus est supplemento multorum aliorum.*

4 *Congregationes plures ex Eremitarum S. Augustini ordine ortæ sunt, quæ eandem sancti Augustini regulam & habitum obseruant.*

5 *Priuilegio gaudent Fr. Eremitæ sancti Augustini ne alij Religiosi mendicantes iuxta eorum Conuentus per spatium cannarum 140. noua loca erigant.*

6 *Priuilegijs concessis quatuor Ordinibus Mendicantium fruuntur fratres Eremitæ S. Augustini.*

7 *Sacristiæ Capellæ palatij officium Fratribus Eremitis S. Augustini conceditur.*

8 *Absolui ab excommunicatione, suspensione, & interdicto, & super irregularitate dispensari possunt ingredientes Religionem Eremitarum S. Augustini.* Barbos. Apost. Decis. Sum.

9 *Exemptus est Ordo sancti Augustini à iurisdictione diœcesani.*

10 *Prior Generalis Eremitarum S. Augustini potest dare Mantellatis habitum.*

11 *Portionis Canonicæ à solutione exempti sunt Fratres Eremitani S. Augustini.*

12 *Assistentium Prioris generalis Eremitarum S. Augustini institutio, & officium.*

13 *Officia Eremitarum S. Augustini ad triennium redacta sunt.*

14 *Interdicti generalis tempore possunt Fratres Eremitani S. Augustini in eius vigilia & festo diuina celebrare.*

15 *Habitus Fratrum Eremitarum S. Augustini & Fratrum Prædicatorum definitur.*

16 *Altercationes super imaginem S. Augustini, & habitu prohibentur inter Canonicos & Fratres.*

17 *Habitus forma Fratrum Ioannis Boni Ordinis S. Augustini.*

18 *Fratres Eremitarum S. Augustini non possunt se transferre ad Ordines monasticos.*

19 *Reformatio Ordinis Eremitarum S. Augustini.*

20 *Prouincialatus in officio non possunt reeligi Fratres Eremitarum S. Augustini.*

21 *Generalatus Officium in ordine Eremitarum S. Augustini vltra triennium prorogari non potest.*

22 *Recursus ad tribunalia secularia prohibetur Fratribus Eremitarum S. Augustini.*

23 *Magisterij ad gradum conuolantes Fratres Eremitarum sancti Augustini in Hispania, & Indijs examinandi sunt.*

24 *Vota ex gratia in Capitulis Prouincialibus in quibus prouincijs sublata fuerunt.*

25 *Corrigiæ S. Monicæ, & paniculorum S. Nicolai Tolentini distributio & benedictio ad quem pertineat.*

Eremitæ Fratres S. Augustini.

COLLECT. CCCXXV.

1 DE his Paolus Venetus de ortu & progressu Ordinis, Petrus Vena de origine Ordinis, Iordanus de Saxonia de vitis Fratrum, & in apologia Ordinis, Ioannes à S. Ioseph. Lusitanus in historia à sancto Augustino vsque ad nostra tempora, Hieron. Seripan. d. in commentario rerum Ordinis, Ambros. Coriolan. in defensorio, Ludou. Hurtado de incremento Ordinis in India nouæ Hispaniæ Fr. Hieronymus Romanus, & Iosephus Pamphilius in chronicis Eremitarum, Arnoldus de Dusco in tract. de viris Illustrib. Ordinis Eremitarum, Nicolaus Contenius in monast. Augustiniano, Fr. Ioannes Marquez de origine Eremitarum sancti Augustini, Nicol. Pleneuaubx in libro, cui titulum fecit, Primas Augustinianus, impresso Coloniæ 1627. Ludouicus ab Angelis Lusit. de vita & Laudibus S. Augustini Laurent. de Empoli in suo Bullario Augustiniano. S. Antonin. p. 3. tit. 24. cap. 21. Aluarus Pelag. Lusit. de planctu Ecclesiæ cap. 23. & c. Cassan. in catalogo gloriæ mundi p. 4. consid. 71. Genebrard. in chron. anno Christi 1153. & 1216. Naucler. vol. 3. generat. 41. anno Christi 1215. Garibai in compendio histor. lib. 7. c. 57. anno 398. Venero en el enchiridion de los tiempos fol. 101. Nau. Commento 4. de Regular. Plato de bono statu Relig. lib. 2. c. 22. Carol. de Tapia ad auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria c. 18. Illescas in histor. Pōtif. p. 1. lib. 2. c. 8. Io. de sancta Maria in chronica Carmelit. discalceat. tom. 1. pag. 2. cap. 54. Anton. Yepes in chronica S. Benedicti tom. 3. cent. 4. anno Christi 617. cap. 3. & tom. 4. cent. 4. anno Christi 850.

Franciſc. Magus lib. 5. annal. Valentiæ cap. 8. Eſcolan. lib. 9. hiſtor. Valentinæ cap. 10. nu. 2. Thom. de Ieſu Carmel. Diſcalceat. ad reg. Carmel. p. 2. dub. 6. Petrus Maturus in annot. S. Antonini p. 3. tit. 24. c. 14. §. 2. Cardin. Baron. annal. Eccleſ. anno Chriſti 563. & 564. Choppin. lib. 1. monaſtic. tit. 1. n. 32. Vincent Belluac. in ſpeculo hiſtoriali lib. 25. cap. 50. Fr. Petrus Caluo in tract. defenſa de las lagrimas de los Iuſtos p. 2. cap. 12. Barnab. Montaluis in chronica Ciſtercienſi lib. 1. cap. 58. Fr. Emman. quæſt. Regul. tom. 1. q. 2. art. 4. Ioan. Azor. inſtit. moral. p. 1. lib. 12. c. 23. q. 2. Fr. Ludou. Miranda in man. Prælat. to. 1. q. 4. art. 6. Aſcan. Tambur. de iure Abbatum tom. 2. diſp. 24. q. 4. n. 1. Fr. Ferdinandus Camargo in epiſt. hiſtoriali Eccleſiæ militantis pag. 417. cum ſeqq. vbi plures refert huius Ordinis Religioſos ſanctitate & litteris inſignes. Franc. Suar. de Relig. tom. 4. tract. 9. c. 1. cum ſeq. Hieronym. Roderic. in compendio q. Regul. reſol. 123. n. 34. Simplician. à S. Martino in vitis Sanctorum Ordinis. Cornel. Lancellot. in vita S. Auguſtini. Georgius Maigret. in ſarculis ſacris Auguſtinianis, Baptiſta Alouiſianus de Viris illuſtribus Ordinis Eremitarum. Felix Milenſius de Laurino in ſuo alphabeto de Monachis & monaſterijs Germaniæ, ac Sarmatiæ citerioris Ordinis Eremitarum anno 1613. Pragæ edito. Anton. de Calancha in hiſtoria prouinciæ Peruntinæ Eremitarum, Anton. à Purificatione in theatro triumphali edito anno 1634. nouiſſimè Thom. de Herrera in cõpendio Præſulum Ordinis Eremitici Matriti anno 1643. & in alphabeto Auguſtiniano, in quo præclara Eremitici Ordinis germina, Virorum & fœminarum domicilia recenſentur, duobus tomis in ſolio editis Matriti hoc anno 1644.

2 Ab ipſo Diuo Auguſtino inſtituti narrantur duo Ordines; eremitarum ſcilicet & Canonicorum Regularium, de anteriori autem ipſorum inſtitutione non ſatis liquet, Eremitæ ex vna, & Canonici ex alia parte acerrimè contendentes, pro cuius controuerſiæ reſolutione Lectorem remitto ad Auctores citatos ſupra num. 1. Dicitur autem S. Auguſtini Ordinem inſtitutum anno 390. Summo Pontifice Cyriaco Imperatoribus Occidentis Gratiano, Orientis Thedoſio.

3 Eremitarum S. Auguſtini Ordo auctus eſt ſupplemento multorum aliorum, qui nomine, habitu, & regula ſancti Auguſtini circunferebãtur ſub Innoc. IV. anno 1243. vt de Eremitis S. Guillelmi in Tuſcia, idem Innocentius IV. conſtit. 1. apud Empol. pag. 164. & Alexandro IV. conſtit. ſua 6. incip. Licet 4. Non. Maij 1256. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 84. Plures
4 hinc ortæ ſunt Congregationes quæ eandem Eremitarum S. Auguſtini regulam, & habitum obſeruant, videlicet Congregatio Lecetana, quam reſtaurauit, & ad normam reduxit Bartholomæus Venetus de anno 1387. vndecim tantum monaſteria poſſident. Item congregatio Carbonariæ, quam in terra Laboris regni Neapolitani inſtituit Fr. Simon Cremonenſis de anno 1339. Item Congregatio Peruſina ſanctæ Mariæ de Populo in Vmbria, quæ per aliquos Religioſos Auguſtianos incepit de anno 1424. Item congregatio Lombardiæ, quæ initium ſumpſit ab anno 1444. fundantibus. R. P. Ioannes Rocco Papienſi, & Gregorio Cremonenſi, poſſidet vſque ad 68. monaſteria. Item congregatio Montis Ottonis, quam in Marcha Anchonitana inſtituit Fr. Simon de Camarino de anno 1460. tria tantum monaſteria poſſidet. Item congregatio Bapiſtelorum ſiue Genuenſis à Fratre Baptiſta Genuenſi inſtituta de anno 1484. Item congregatio Pullenſis ſiue Dulceta quã inſtituit Fr. Felix Pulles de anno 1492. Alia vulgo dicta Zampana à Fr. Franciſco, Zampana inſtituta anno 1502. Alia ſancti Auguſtini de Dalmacia in Eſclauonia de eodem anno 1502. Alia ſancti Pauli Eremitæ de anno 1550. poſſident in Italia monaſteria quatuor.

5 Eremitæ Fratres S. Auguſtini gaudent priuilegio ne alij Religioſi Mendicantes iuxta illorum Conuentus per ſpatium cannarum 140. noua loca erigant Bonifac. VIII. conſtit. 2. incip. ad conſequendum 11. Kalẽd. Martij 1295. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 140.

6 Eremitæ Fratres ſancti Auguſtini fruuntur priuilegijs conceſſis quatuor Ordinibus Mendicantium, videlicet Minorum, Prædicatorum, Carmelitarum, & ſeruorum, Iulius II. conſtit. 18. incip. Et ſi 17. Iunij 1508. apud Laert. Cherub. d. tom. 1. pag. 433.

7 Eremitis Fratribus ſancti Auguſtini Officium Sacriſtæ Capellæ Palatij Apoſt. conceſſit Alexander VI. conſtit. 5. incip. Ad ſacram Idib. Octobris 1497. quæ eſt conſtit. 3. in Bullario Empoli.

8 Eremitarum S. Auguſtini Ordinem ingredientes abſoluuntur ab excommunicatione, ſuſpenſione, & interdicto. Alexander IV. conſtit. incip. Cum ex Apoſtolici 7. Kalend. Iulij 1256. apud Empol. in Bullario Eremitarum S. Auguſtini conſtit. 4. vbi conſtit. 8. addit quod ſi fuerint clerici poſſunt diſpenſari ſuper irregularitate ſi cenſuris ligati celebrauerint, & conſtit. 13. quod Prior Generalis Canonicè electus poteſt Officium exercere etiam nondum confirmatus a Sede Apoſt. conſtitut. 14. habitus forma præſcribitur, & conſtitut. 16. quod poſſunt Fratres tempore generalis interdicti Diuina facere ianuis clauſis, non pulſatis campanis, excommunicatis, & interdictis excluſis. & conſtitut. 20. quod non ſoluunt decimas eorum, quæ proprijs manibus colunt, & conſtitut. 24. quod poſſunt celebrare Miſſam cum Altari portatili, decimas, & oblationes. recipere, & conſtit. 25. quod non tenentur ſoluere decimas, & procurationes, quæ à diœceſanis imponuntur, nec impoſitas à nuntijs Apoſt. vt conſtit. ſeq.

9 Eremitarum Fratrum S. Auguſtini Ordo exemptus eſt à iuriſdictione diœceſani, contra quem ſententiæ, & cenſuræ publicatæ nullæ ſunt. Bonifacius VIII. conſtitut. 3. incip. Sacer Ordo 12. Kalend. Februarij 1298. apud Empol. in ſuo Bullario pag. 44. & conſtitut. 10. apud eundem pag. 52.

10 Eremitarum S. Auguſtini Prior Generalis poteſt dare Pinzocheris, & Mantellatis habitum, ſicut Fratres S. Franciſci, & ſancti Dominici, Bonifacius IX. conſtit. 1. incip. In ſinu 7. Id. Nouembris 1401. apud Empol. in ſuo Bullario pag. 53.

11 Eremitarum S. Auguſtini Fratres exempti ſunt à ſolutione portionis Canonicæ eorum, quæ ſuis Eccleſijs relicta ſunt pro earum fabrica, pro luminaribus, pro ſeptimo vigeſimo, vel trigeſimo. Clemens IV. conſtit. 1. incip. Deuotionis 10. Kalend. Iulij 1265. apud Empol. in ſuo Bullario pag. 61.

12 Eremitarum S. Auguſtini Prioris Generalis Aſſiſtentium, inſtitutio, & alia quædam ad Aſſiſtentes pertinentia Clemens VIII. conſtit. 2. incip. Admonet 17. Septembris 1600. apud Empol. in ſuo Bullario pag. 75. Aſſiſtentium huiuſmodi abſolutorum Vltramontanorum exemptiones reuocantur, qui peracto officio ad ſuas prouincias deſtinantur. Vrbanus VIII. conſtit. 3. incip. Romanus Pont. 25. Nouemb. 1626. apud Empol. in Bullario pag. 377. Et pro officio duorum Aſſiſtentium Prioria Generalis à Clemente VIII. primum inſtituto plura ordinauit. Paulus V. conſtit. 6. incip. Prouiſionis 27. Nouembris 1614. apud Empol. in ſuo Bullario pag. 295. cum ſeqq. vbi hac de re aliæ Conſtitutiones referuntur.

13 Eremitarum ſancti Auguſtini officia ad triennium redacta ſunt, & in contrarium facultates obtentæ à Sede Apoſt. reuocantur Innocentius VIII. conſtit. 1. incip. Ex dilecto filio 17. Martij 1489. apud Empol. in ſuo Bullario pag. 190.

14 Eremitarum ſancti Auguſtini Fratre poſſunt tempore generalis interdicti in Vigilia & feſto ſancti Auguſtini Diuina celebrare, excommunicatis excluſis,

& niſi

& nisi Fratres interdicto causam dederint, aut eis specialiter fuerit interdictum Honorius IV. constit. 4. sub 10. Kalend. Iunij incip. Pro reuerentia anni 1286. apud Empol. in suo Bullario pag. 160.

15 Eremitarum S. Augustini Fratrum, & Fratrum Prædicatorum Ordinis S. Dominici habitus deffinitur, illisque omnibus præcipitur ne absque habitu nigro vtrique Ordini constituto ac propriæ professionis protestatiuo extra claustra & ostium in Ecclesijs dum Confessiones audiunt, Conciones, seu lectiones ad populum habent, præterquam in ædibus, & viridarijs prædiorum suorum, vllo vnquam tempore aut prætextu sub pœna excommunicationis latæ sententiæ de ambulare audeant. Clem. VIII. const. 9. incip. Ex iuncto 2. Octobris 1603. apud Empol. in suo Bullario pag. 90. Et
16 super habitu inter Canonicos Regulares, & Fratres Eremitas prohibentur altercationes, nec non super imaginem sancti Augustini. Sixtus IV. constit. 2. incip. Qui Apostolis 14. Maij 1484. apud Empol. in suo Bul-
17 lario pag. 321. Et de forma habitus Fratrum Ioannis Boni Ordinis sancti Ioannis Boni Ordinis sancti Augustini, Gregorius IX. constit. 5. incip. Dudum 9. Kalend. Aprilis 1236. apud Empol. in suo Bullario pag. 126.

18 Eremitarum sancti Augustini Fratres non possunt se transferre ad Ordines Monasticos sub pœna excommunicationis, Carthusiensi dumtaxat excepto. Martinus V. constit. 1. incip. Viam 4. Kalend. Augusti. 1418. apud Empol. in suo Bullario pag. 249.

19 Eremitarum sancti Augustini Ordinem in pluribus reformauit Pius V. constit. vnica incip. Quoniam in reparanda, tertio Kalend. Maij 1570. apud Empol. in suo Bullario pag. 311.

20 Eremitarum S. Augustini Fratres in officio Prouincialatus non possunt reeligi, biennio, vel triennio completo, nec ad eorum vitam in ipso remanere. Martinus V. constit. 2. incip. Pro cunctorum 17. Kalend. Nouem-
21 bris 1418. apud Empol. in suo Bullario pag. 250. & seq. Et officium Generalatus vltra sexennium prorogari non potest. Sixtus V. constit. 2. incip. Exigit 14. Maij 1587. apud Empol. in suo Bullario pag. 364.

22 Eremitarum sancti Augustini Fratribus recursus ad tribunalia secularia prohibetur sub pœna excommunicationis latæ sententiæ & recursus forma præscribitur à Priore ad Prouincialem, ad Generalem, ad Protectorem, ad sanctam Sedem Clemens VIII. constit. 5. incip. Quoniam, sub die 23. Nouembris 1605. apud Empol. in suo Bullario pag. 81. Recurrentes ad fauores secolares priuantur voce actiua & passiua. Superiores fauorum intuitu gratias concedentes sunt excommunicati. Idem Clemens VIII. constit. 6. incip. Quoniam 1. Decembris 1604. apud Empol. in suo Bullario pag. 82.

23 Eremitarum S. Augustini Fratres ad Magisterij in Theologia gradus conuolantes in Hispania, & in Indijs, examinandi sunt ab examinatoribus deputandis in Capitulo generali à Priore Generali ad effectum vt Magistralibus exemptionibus, & dignitate gaudere possint Vrbanus VIII. constit. 6. incip. Romanus 24. Aprilis 1625. apud Empol. in suo Bullario pag. 380.

24 Eremitarum S. Augustini Fratrum vota ex gratia in Capitulis Prouincialibus in quibusdam prouincijs in Hispania, & Indijs sustulit Clemens VIII. cuius constitutionem extendit ad omnes prouincias Italiæ Vrbanus VIII. constit. 7. incipien. Alias 23. Maij 1628. apud Empol. in suo Bullario pag. 382.

25 Eremitarum S. Augustini ad Superiores dumtaxat, non vero ad Confraternitates laicorũ, pertinet benedictio, & distributio Corrigiæ S. Monicæ, necnon Paniculorum S. Nicolai de Tolentino, *Sacra Congr. Episcop. & Regul. 17. Iulij* 1627. quam refert Empol. in fine sui Bullarij pag. 386.

S V M M A R I V M.

1 *Eremitarum discalceatorum S. Augustini alia congregatio à calceatis separata.*

2 *Congregationem Eremitarum discalceatorum sancti Augustini confirmauit Clemens VIII. & multa illis concessit.*

3 *Eremitæ discalceati S. Augustini verè illius filij sunt, & Societates Corrigiatorum in suis Ecclesijs erigere possunt.*

4 *Constitutiones Eremitarum discalceatorum S. Augustini de Italia confirmauit Paulus V.*

5 *Diuisio prouinciæ Hispaniarum Ordinis Eremitarum S. Augustini discalceatorum in quatuor prouincias.*

6 *Prouinciæ Hispaniarum Ordinis Eremitarum discalceatorum S. Augustini vnitæ fuerunt quædam Domus in Indijs occidentalibus.*

7 *Congregatio Discalceatorum S. Augustini in Italia in quatuor prouincias diuiditur.*

8 *Generalis S. Augustini Calceatos & discalceatos sub se habet, sed discalceati habent suum Vicarium Generalem, qui eos totaliter gubernat.*

9 *Vicario Generali Congregationis Eremitarum discalceatorum sancti Augustini non licet se nuncupare facere Generalem.*

10 *Eremitæ Discalceati S. Augustini in publicis processionibus sub Cruce calceatorum ire debent.*

11 *Imagines Sanctorum Augustini, Nicolai Tolentini, & aliorum Ordinis non possunt Eremitæ discalceati sancti Augustini depingi facere cum habitu, quo ipsi vtuntur.*

Eremitæ Fratres discalceati S. Augustini.

COLLECT. CCCXXVI.

1 Alia est Congregatio Eremitarum discalceatorum siue recollectorum sancti Augustini, quorum Religiosi portant habitum nimirum nigrum cum corrigia, sed ex viliori panno, nec ita oblongis vestibus, vt portant Augustiniani calceati. Diuisa nunc est in duas, alia Italica, alia Hispanica, & earum quælibet stat sub gubernio sui Vicarij Generalis ab altero independentis.

2 Eremitarum discalceatorum S. Augustini congregationem confirmauit, & vt nouitios recipere posset, & vt eius Fratres ad alium quam Carthusianorum ordinem transire non valerent, indulsit Clemens VIII. constit. 63. incip. Decet. 5. Nouembris 1599. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 3. pag. 89. aliàs pag. 65. in nouiss. impress.

3 Eremitæ Fratres discalceati S. Augustini verè illius filij sunt, & societates Corrigiatorum in suis ecclesijs erigere valent cum omnibus Indulgentijs, priuilegijs, & gratijs à Vicario eorum Generali solummodo habita facultate sicur aliæ ecclesiæ eiusdem Ordinis habita à Patre Reuerendissimo possunt, & instituunt, & demum quod sint participes omnium priuilegiorum, & gratiarum, earum maxime, quibus Augustiniana gaudet Religio, declarauit Cardinalis Saulius Augustiniani Ordinis protector ex commissione Pauli V. & *Sacra Congregationis Regular. 12. Octobris 1613.* quam declarationem typis Vaticanis impressam vidi Romæ anno 1632.

4 Eremitarum Fratrum discalceatorum S. Augustini de Italia Constitutiones confirmauit Paulus V. constit. 22. incip. Sacri Apostolatus 5. Maij 1620. in Bullario tomo 4. & Statuta Discalceatorum Ordinis in Regnis Hispaniarum confirmauit Gregor. XV. constitut. 4.

incip. Ad ſacram 31. Auguſti 1622. apud Empol. in ſuo Bullario pag. 146.

5 Eremitarum Fratrum diſcalceatorum S. Auguſtini Hiſpanicæ Congregationis diuiſionem in quatuor prouincias, ac electionem Vicarij generalis, multaſque conſtitutiones, & ordinationes per dictos Fratres in capitulo ordinatas confirmauit Gregor. XV. d. conſt. 36. incip. Ad ſacram 31. Auguſti 1622. Et illis vniuit quaſdam Domos Regni Granaten. ſeu Quiten. in Indijs Occidentalibus eorundem Fratrum diſcalceatorum prius ſub gubernio Fratrum Calceatorum exiſtentis. Vrban. VIII. conſtit. 102. incip. Vniuerſalis 16. Iulij 1629. apud Angel. Mariam Cherub. tom. 4. pag. 110. in nouiſſ. impreſſ.

7 Eremitarum Fratrum diſcalceatorum S. Auguſtini Italicam congregationem in quatuor prouincias, videlicet Romanam, Neapolitanam, Ianuenſem, & Siculam diuiſit, & quatuor Prouinciales pro earum gubernio inſtituit idem Vrbanus VIII. conſtit. 58. incip. Ad vberes 29. Auguſti 1626. apud Angel. Mariam Cherub. tom. 4. pag. 73.

8 Eremitas Fratres calceatos & diſcalceatos ſancti
Auguſtini ſub ſe habet Generalis ſed diſcalceati habent
ſuum Vicarium generalem, qui eos totaliter gubernat,
9 cui tamen non licet ſe nuncupari facere Generalem,
ſed tantum Vicarium Generalem *Sacra Congr. Viſitationis Apoſtolicæ 23. May 1626. & 30. Iunij 1618.* cuius meminit Sellius in ſelectis canonic. cap. 18. num. 9. & Empol. in fine ſui Bullarij pag. 387.

10 Eremitæ diſcalceati ſancti Auguſtini licet nouiſſime Conuentum in aliqua ciuitate obtinuerint, non ſunt ſeparandi à Fratribus Eremitanis Calceatis, ſed debent ire in publicis proceſſionibus ſub eorum, Cruce, pro vt ſeruatur in Vrbe. *Sacra Cong. Rit. in Panormitana 10. May* 1608. quam refert Sellius d. cap. 18. num. 11.

11 Eremitæ Fratres diſcalceati ſancti Auguſtini non poſſunt facere depingi, vel imprimi imagines Sanctorum Auguſtini, Nicolai Tolentini, & aliorum Ordinis cum habitu, quo ipſi diſcalceati vtuntur, & ſic depictæ vel impreſſæ aboleri iubentur. Vrbanus VIII. conſtit. ſua incip. Exponi 23. Ianuarij 1638.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Eremitis Camaldulenſibus agentes.*

2 *Camaldulenſes à quo, & quando inſtituti, & confirmati?*

3 *Camaldulenſium Ordo regitur gubernatione ariſtocratica, & ab vno Generali, qui nunc ad triennium eligitur.*

4 *Camaldulenſes in eremo degentes poſſunt recipere cuiuſcunque Ordinis ac Religionis profeſſos etiam Carthuſienſes petita, ſed non obtenta licentia.*

5 *Congregationes duæ Camaldulenſium in vnam vniuntur.*

6 *Capitulum Generale Camaldulenſium habet facultatem condendi ſtatuta.*

7 *Excommunicationis ſententiam non incurrunt Camaldulenſes niſi ſpecialiter denuncientur.*

8 *Pecunias apud ſe retinere non poſſunt Camaldulenſes.*

9 *Barbam deferre poſſunt Camaldulenſes.*

10 *Congregatio S. Eremi, & ſancti Michaelis de Murano Camaldulen. Ordinis reſtauratur, & reformatur, ac multis priuilegijs condecoratur.*

11 *Priuilegia Camaldulenſium confirmantur.*

12 *Abbates & Priores Camaldulenſes minores Ordines ſuis Monachis conferre poſſunt.*

13 *Ambitus Camaldulenſibus prohibitus.*

14 *Conuentus non autem hoſpitia prope ciuitates habere prohibitum eſt Camaldulenſibus.*

15 *Eremitarum Camaldulenſium Abbati conceditur facultas erigendi Societatem laicorum corona Domini.*

16 *Eremitarum Camaldulenſium habitus.*

Eremitæ Ordinis Camaldulenſis.

COLLECT. CCCXXVII.

1 DE his Auguſtinus Florentinus in hiſtoria Camaldulenſi, Syluanus Razzius de ſacra eremo Camaldulenſi Ioannes Caſtagnizza in hiſtoria ſancti Romualdi, S. Antonin. p. 2. tit. 1. cap. 15. Caſſan. in catalogo gloriæ mundi, part. 4. conſid. 54. Paul. Morigia de origine Relig. lib. 1. cap. 25. Silueſt. Marul. in occeano Relig. lib. 2. pag. 101. cum ſeqq. Plato de bono ſtatu Relig. lib. 2. cap. 22. Gualter in tabul. chronograph. ſæculo 10. anno 967. Illeſcas in hiſtoria Pontif. lib. 4. cap. 75. Hieron. Roman. de Repub. Chriſtiana lib. 6. cap. 9. Card. Baron. annalium Eccleſię anno Chriſti 974. & 977. Fr. Emman. quæſt. Regul. tom. 1. quæſt. 3. art. 9. Flaui. Cherub. in compendio Bullarij conſtit. 1. Alexandri II. ſchol. 1. Carol. de Tapia ad auth. ingreſsi C. de ſacroſ. Eccleſ. verbo monaſteria cap. 4. Azor. inſtit. moral. part. 1. lib. 12. cap. 21. Fr. Ludouic. Miranda in man. Prælator. tom. 1. quæſt. 4. art. 2. Hieron. Roderic. in compendio quæſt. Regul. reſol. 123. num. 13. Suar. tom. 4. de Relig. tract. 9. lib. 2. c. 3. num. 7. cum ſeqq. Ioſeph. Michels en el theſoro de Religiones fol. 104. Aſcan. Tamburin. de iure Abbatum to. 2. diſp. 24. q. 5. num. 15. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Camaldulenſes.

2 Eremitæ Camaldulenſes ſic dicti à Valle Camaldula in Tuſchia non longè à Florentia inter Apennini iuga, inſtituti à ſancto Romualdo monacho Benedictino (cuius obitus dies licet à Monachis celebretur die 19. Iunij, feſtum tamen tranſlationis celebratur die 7. Februarij ex Conſtit. Clementis VIII. incip. Pia mater Eccleſia 9. Iunij 1595.) anno 967. Pontifice Ioanne XIII. Imperatoribus Occidentis Othone, Orientis Nicephoro Phoia. Eorum Ordinem primus omnium approbauit Alexander II. conſtit. 1. incip. Nulli 4. kalend. Nouembris 1072.

3 Eremitarum Camaldulenſium Ordo regitur gubernatione ariſtocratica, Aſcan. Tamburin. de iure Abbatum tom. 3. diſp. 1. quæſt. 2. num. 14. & ab vno Generali, qui vſque ad tempora Leonis X. perpetuus erat, exinde ad triennium eligitur. Idem Leo X. conſtit. ſua 2. incip. Etſi à ſummo 4. Non. Iunij 1513. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 460. aliàs pag. 402.

4 Eremitæ Camaldulenſes in eremo degentes poſſunt recipere cuiuſcunque Ordinis, ac Religionis profeſſos, etiam Carthuſienſis, petita, licet non obtenta licentia Superiorum. Eugenius IV. conſtit. 8. incip. Illa quæ 8 Kalend. Decembris 1475. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 274. & Gregorius XIII. conſtit. 86. incip. Cum interna 7. Ianuarij 1584. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 471.

5 Eremitarum Camaldulenſiũ Congregationes duas
6 in vnam vniuit Leo X. d. conſtit. 2. incip. Etſi à ſummo,
7 & ibidem ſtatuit eorum Capitulum generale habere
8 facultatem condendi ſtatuta, & illos non incurrere
ſententiam excommunicationis niſi ſpecialiter denun-
9 cientur. Et quod recipi non poſſunt præterquam à Capitulo eremi, & quod pecunias apud ſe retinere prohi-
10 bentur., barbam tamen deferre poſſunt. Demum
erigit ſeu potius reſtaurat congregationem ſacri Eremi, & ſancti Michaelis de Murano Ordinis Camaldulen. & inſtituit decem & ſeptem principalia loca, nec non alia vniuit, & reformauit, diuerſorumque Pontificum, atque Imperatorum priuilegia, gratias, & exemptione huic Congregationi condonauit.

Eremi-

11 Eremitarum Camaldul. Ordinis priuilegia confirmauit, aliaque concessit Gregorius XIII. constit. 18. incip. Superna 12. Iulij 1574. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 381. Et Gregorius XIV. sua constit. incip. Ex iniuncto suo die 24. Septembris 1591. eadem confirmauit. Demum Clemens VIII. sua Constit. incip. Officij nostri 3. Augusti 1594. declarauit, & ap-
12 probauit priuilegia huic Ordini concessa, & communicata; & eo maximè vt Abbates & Priores minores Ordines suis subditis Religiosis conferre possent.

13 Eremitis Camaldulensibus ambitum prohibuit Clemens VIII. constit 43. incip. Ambitiosam 3. Septembris 1596. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Camaldulenses num. 3.

14 Eremitis Camaldulensibus prohibetur habere Conuentus prope ciuitates, Carol. de Tapia d. verbo monasteria cap. 40. sed non est illis prohibitum habere prope ciuitates hospitia, Ioan. Anton. Nouar. in sum. Bullarum tit. de monaster. ædific. num. 11.

15 Eremitarum Camaldulensium Abbati Generali cōceditur facultas erigendi societatem laicorum Coronæ Domini adinstar Rosarij B. Mariæ in proprijs sui Ordinis Ecclesijs *Sacra Cong. Rit. in Camaldulen. 25. Ianuarij 1602.* quam refert Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 19. de Religionib. num. 59.

16 Eremitæ Camaldulenses vestiuntur albo colore, tunica, scapullario, & pallio; item galero albo, non egrediuntur Italiam, numerant monasteria 36. ita Aldan. d. tit. 19. de Religionib. num. 60.

SUMMARIUM.

1 *Eremitarum Camaldulensium reformata congregatio, quam appellant Montis Coronæ quando inceperit.*

2 *Eremitas Camaldulenses Montis Coronæ ab alijs separauit Paulus III.*

3 *Exemptionem à gabellis, datijs, & oneribus habent Eremitæ Camaldulenses Montis Coronæ.*

4 *Eremitæ Camaldulenses Montis Coronæ alios Religiosos recipere non possunt, & ad alium Ordinem etiam Eremi Camaldulen. transire nequeunt.*

Eremitæ Camaldulen. reformati Montis Coronæ.

COLLECT. CCCXXVIII.

1 Eremitæ Camaldulenses reformati, quo appellant Montis Coronæ, instituti fuerunt à nobili quodam Veneto Monacho Camaldulensi Paulo Iustiniano nuncupato & illam alter vnuit Leo X. constit. 2. incip. Et si 4. Non. Iulij 1513. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 460.

2 Sed hos Camaldulenses reformatos Montis Coronæ separauit ab alijs Eremi Camaldulen. & sancti Michaelis de Murano, Paulus III. constit. 1. incip. Rationi 3. Non. Nouembris 1534. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 610. aliàs pag. 508. in nouiss. impress.

3 Eremitæ Camaldulen. Montis Coronæ exempti sunt ab omnibus gabellis, datijs, & oneribus. Clemens VII. constit. 23. incip. Vestrum 27. Iulij 1528. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 591. aliàs pag. 498.

4 Eremitæ Camaldulen. Montis Coronæ alios Religiosos recipere non possunt & ad alium Ordinem etiam Eremi Camaldulen. transire nequeunt. Sixtus V. constit. 35. incip. Ea est 9. Iulij 1586. apud Laert. Cherubin. tom. 2. pag. 513. aliàs pag. 407.

SUMMARIUM.

1 *Auctores referuntur de Eremitis S. Hieronymi per Hispaniam agentes.*

2 *Eremitæ S. Hieronymi per Hispaniam à quo, & quando instituti?*

3 *Opiniones diuersæ circa auctorem & fundatorem Ordinis Eremitarum sancti Hieronymi per Hispaniam.*

4 *Institutum Ordinis Eremitarum S. Hieronymi per Hispaniam approbauit Gregorius XI.*

5 *Processionibus publicis interesse non tenentur Eremitæ S. Hieronymi per Hispaniam.*

6 *Habitus Eremitarum S. Hieronymi per Hispaniam qualis?*

7 *Monasterium S. Bartholomæi loci de Lupiana est caput Ordinis, & sedes Generalis.*

8 *Monasteria plura & pulchra habent Eremitæ S. Hieronymi in Hispania.*

Eremitæ sancti Hieronymi per Hispaniam.

COLLECT. CCCXXIX.

1 De his Fr. Iosephus de Siguença in chronica huius Ordinis, Siluest. Marul. in Occeano Relig. lib. 3. pag. 198. Platus de bono status Relig. lib. 2. cap. 22. Hieronymus Romanus de Republ. Christiana lib. 6. cap. 19. Venero en su enchiridion de los tiempos fol. 101. in impress. de anno 1641. Oduard. Nonius do Leaõ in chronica Regis Ferdinandi Lusitanı, Fr. Emman. quæst. Regul. tom. 1. quæst. 3. art. 10. Carol. de Tapia in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria c. 45. Azori. instit. moral. p. 1. lib. 13. c. 11. quæst. 8. vers. Floret in Hispania, Fr. Ludou. Miranda in man. Prælat. tom. 1. quæst. 4. art. 1. Hieron. Roderic. in compendio quæst. Regul. re. sol. 123. n. 17. Suar. de Religione tom. 4. tract. 2. lib. 2. c. 5. à n. 7. Tambur. in. de iure Abbatum to. 2. disp. 24. q. 4. n. 59.

2 Eremitarum sancti Hieronymi per Hispaniam Ordo institutus, seu reformatus sub regula sancti Augustini, & patrocinio sancti Hieronymi à Domino Petro Fernandez nobili Castellano, Petri Regis Castellæ, quem crudelem appellant, intimo quondam & maiori cubiculario anno Domini 1370. Pontifice Vrbano V. Impe-
3 ratore Occidentis Carolo IV. Orientis Calo Ioanne. Alij fundatorem, seu potius reformatorem faciunt P. Lapum de Olmedo Hispanum, qui Martini V. temporibus quandam regulam ab operibus sancti Hieronymi collectam Fratribus obseruandam tradiderat, cui etsi summus Pontifex assensit, eius tamen voluntatem progredi non permiserunt aliqui ex Patribus Hispanis, qui ad hoc Romam venerunt, qua de causa in Italia remāsit, aliamque Religionem ibi instituit, de qua sequenti collect. Alij Eusebium Cremonensem dicunt huius instituti auctorem, qui eiusdem B. Hieronymi discipulus fuit, cuius vestigia sequi credunt monachi B. Mariæ de Guadalupe apud Hispaniam. Alij quendam Fr. Thomam probatæ sanctitatis virum dicunt, cuius socij ex reuelatione Hispaniam venerunt anno Domini 1370. & in quodam deserto in diœcesi Toletana Lupiana vocato habitarunt.

4 Eremitarum sancti Hieronymi per Hispaniam institutum approbauit ex regula Eremitarum sancti Augustini desumptum Gregorius XI. anno 1375. vt refert Aldan. in compendio Canonic. resolut. lib. 1. tit. 19. de Relig. num. 61.

5 Eremitæ sancti Hieronymi per Hispaniam non tenentur accedere ad publicas processiones iuxta priuilegium Pij V. *Sacra Congreg. Rit.* in causa Ordinis

Eremitarum sancti Hieronymi Hispaniarum 14. Ianuarij 1600. cuius meminit Sellius in select. Canon. cap. 78. num. 3.

6 Eremitæ sancti Hieronymi per Hispaniam vtuntur tunica alba, scapulari, & caputio canusino, caputium strictum est, & rotundum ea parte, qua caput contegit, pallium item canusinum, crispatur, & vndulatur ad collum, eo vtuntur cum foras equites procedunt, nunquam enim pedites incedunt.

7 Eremitarum S. Hieronymi per Hispaniam familiæ totius caput est monasterium sancti Bartholomæi dicti loci de Lupiana, vbi Generalis residet, & illius Prior Conuentualis est; hinc singulis tribus annis eligitur tertio Nonas Maij ab Eremitis Religiosis dicti monasterij Conuentualibus, & à Definitoribus & toto Ordine constitutis confirmatur: non diuiditur hic Ordo, qui Hispaniæ tantum fines comprehendit, in prouincias, sed ab vno tantùm Generali regitur.

8 Eremitæ sancti Hieronymi per Hispaniam plura & pulchra monasteria habent, in Castella duo sunt principaliora, vnum sanctæ Mariæ de Guadalupe, ob miraculosissimam imaginem B. Virginis pere [illegible] celeberrimum, & multis donarijs, & pretiosissimis supellectibus, ac pluribus redditibus abundans, alterum est sancti Laurentij del Escurial singularis architecturæ, nullique secundum in Lusitania celebriora sunt Bethlemnium, prope Vlyssiponem ad fauces Tagi, Peralonga, Peña, sanctus Marcus prope Conimbricam, Collegium Conimbricense, Vimaranicum de Costa, & alia.

S V M M A R I V M.

1 *Auctores referuntur, de Eremitis sancti Hieronymi per Italiam agentes.*
2 *Eremitæ S. Hieronymi per Italiam à quo & quando instituti?*
3 *F. Lupus de Olmeto Ordinis S. Hieronymi per Italiam resuscitator, & quare eius vitam scripsit B. Don Pius de Rubeis, & refertur inscriptio sua sepulturæ.*
4 *Habitus Eremitarum sancti Hieronymi per Italiam qualis?*

Eremitæ S. Hieronymi per Italiam.

C O L L E C T. CCCXXX.

1 DE his Paul Morigia in origine Relig. lib. 1. cap. 46. Siluest. Marul. in oceano Relig. lib. 5. pag. 366. Carol. de Tapia in auth. ingressi C. de sacrosanct. Eccles. verbo monasteria cap. 25. num. 15. Azor. instit. moral. part. 1. lib. 13. cap. 11. quæst. 8. vers. Frater quidam Petrus, Ioseph. Mighel en el thesoro de Religiones fol. 308. Suar. tom. 4. de Relig. tract. 9. lib. 2. cap. 5. numer. 9.

2 Eremitarum sancti Hieronymi per Italiam Ordo institutus, seu potius resuscitatus, siue reformatus à B. Lupo de Olmedo, familiæ sancti Hieronymi per Hispaniam Monacho sub regula sancti Hieronymi, quem ipse Olmetus decerpsit ex operibus ipsius summi Doctoris, anno 1380. Pontifice Vrbano VI. Imperatoribus Occidentis Venceslao, Orientis Andronico III. Confirmationem regulæ, & multa priuilegia ad huius Ordinis fauorem obtinuit ipse Olmetus à Martino V. cum quo dum primum Salamanticæ studeret, maximam contraxerat amicitiam, & monasterium sancti Alexij Romæ in monte Auentino adeptus fuit; hic enim Olmetus qui Ordinem sancti Hieronymi in Hispania reformatum cupiebat, cum sui voti compos non fieret, animum in Italiam applicuit. Eius vitam, qui sanctissimè vixit, scripsit, typisque mandauit P. Don Pius de Rubeis Placentinus huius Ordinis quondam Generalis: moritur Romæ R. P. Olmetus, & sepultus est in dicta Ecclesia S. Alexij, ac eius sepulchro apposita est inscriptio, quam Ego, dum Romæ essem, legi, & manu propria transcripsi. Hic iacet R euerendus in Christo Pater Lupus Olmetus natione Hispanus resuscitator, & reformator Eremitarum sancti Hieronymi, ac primus Generalis Præpositus. & obijt die 3. Aprilis 1433.

4 Eremitæ S. Hieronymi per Italiam vtuntur eodem fere habitu atque Hispani, nec extra Italiam extenduntur, in qua decem & septem tenent monasteria. Reguntur ab vno Generali, cuius administratio triennio finitur, & monasteriorum superiores Priores denominantur sine vlla ab Hispanis dependentia, refert Aldan. in compendio Canonic. resol. lib. 1. tit. 19. de Religion. nu. 61.

S V M M A R I V M.

1 *Auctores referuntur de Ordine Eremitarum B. Petri de Pisis agentes.*
2 *Eremitæ B. Petri de Pisis à quo & quando instituti?*
3 *Monasterium caput Ordinis Eremitarum B. Petri de Pisis est apud Cessenam.*
4 *Professionem à Pio V. faciunt Eremitæ B. Petri de Pisis, & priuilegijs Mendicantium gaudent.*
5 *Nouitiatus duos Venetijs & Neapoli habent. Eremitæ B. Petri de Pisis.*
6 *Habitus Eremitarum Beati Petri de Pisis qualis.*

Eremitæ B. Petri de Pisis.

C O L L E C T. CCCXXXI.

1 DE his Paulus Morigia in origine Relig. lib. 1. c. 41. Siluest. Marul. in oceano Relig. lib. 5. pag. 345. Carol. de Tapia in auth. ingressi C. de sacrosf. Eccles. verbo monasteria c. 25. num. 17. cum seqq. Fr. Emman. quæst. Regul. tom. 1. q. 3. art. 9. Azori. instit. moral. p. 1. lib. 13. c. 11. q. 7. vers. anno salutis Hieron. Roderic. in compendio quæst. Regul. resol. 123. nu. 16. Suar. tom. 4. de Relig. tract. 9. lib. 2. cap. 5. nu. 12. circa fin. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 4. nu. 40.

2 Eremitæ B. Petri de Pisis instituti à nobili viro Pisano Petro Gambacurta sub regula sancti Augustini, & patrocinio sancti Hieronymi anno 1380. Pontifice Vrbano VI. Imperatoribus Occidentis Venceslao, Orientis Andronico III. Primum huius Congregationis monasterium, caputque Ordinis est apud Cessenam in territorio Vrbini appellant Montem Bellum ob loci amenitatem.

3

4 Eremitæ B. Petri de Pisis ex sua institutione non erant veri Religiosi, nec vlla vota solemnia emittebant, nec regulam aliquam approbatam seruabant, & sic per multos annos permanserunt, vsque ad tempora Pij V. qui eos professionem emittere iussit, ac priuilegijs Ordinum Mendicantium concessis perfrui voluit in sua Constitut. 125. incip. Religionis 30. Martij 1571. apud Laert. Cherubin. in Bullario tomo 2. pag. 337.

5 Eremitarum B. Petri de Pisis duos nouitiatus Venetijs, & Neapoli erexit illisque ambitum prohibuit Clemens VIII. constit. 70. incip. Ordinis 4. Septembris 1600.

6 Eremitæ B. Petri de Pisis vtuntur tunica, scapulari, caputio, pallio canusino: reijciebant ab humeris vittam siue ligulam eiusdem coloris, *becchetta* dictam, quam subtus pallium, gerebant, cum irent foras,

sed

ſed iam depoſuerunt, nec ad præſens portant, fere nullum habent monaſterium extra Marchiam Anchonitanam, & Treuiſanam, refert Aldan. in compend. Canon. reſol. lib. 1. tit. 19. de Relig. nu. 63.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Religioſis S. Hieronymi de Feſſulis agentes.*
2 *Eremitæ S. Hieronymi de Feſſulis à quo, & quando instituti? & confirmati?*
3 *Eremitæ S. Hieronymi de Feſſulis ab vno Generali reguntur, qui ad triennium eligitur.*
4 *Habitus Eremitarum S. Hieronymi de Feſſulis qualis.*

Eremitæ S. Hieronymi de Feſſulis.

COLLECT. CCCXXXII.

1 DE his Polydor. Virgil. de inuentor. rerum lib. 7. c. 3. Roman. Vgolin. huius Congregationis alumnus in hiſtoria Conuentus S. Mariæ gratiarum Bixiæ. Carolus Binonius in chronicis Religionis M. S. Gualter. in tabul. chronograph. ſæculo 15. pag. 717. Siluest. Marul. in occeano Relig. lib. 4. pag. 327. Paulus Morigia in origine Relig. lib. 1. cap. 42. Carol. de Tapis in auth. ingreſsi C. de ſacroſ. Eccleſ. verbo monaſteria cap. 25. nu. 22. cum ſeqq. Azor. inſtit. moral. p. 1. lib. 13. cap. 11. q. 8. verſ. anno Domini 1406. Ioſeph. Michel. en el theſoro de Religiones fol. 107. verſo, Aſcan. Tambur. de iure Abbatum tom. 2. diſp. 24. q. 4. nu. 72.

2 Eremitarum ſancti Hieronymi in Feſſulis ordo, ſic dictus quod Feſſulis nobili quorundam Tuſciæ Vrbe, cuius nunc veſtigia vix extant, non longe à Florentia inceperit, inſtitutus à Carolo Romena Comite montis Granelli, Oppidum eſt ad radices Appennini quinque leucis diſtans à Ceſſena) ſub regula ſancti Auguſtini anno 1406. Pontifice Gregorio XII. Imperatoribus Occidentis Roberto, Orientis Andronico III. Huius Congregationis regularem vitam approbauit Innocentius VII. & ad Religionem recipi poſſe decreuit Gregorius XII. conſtit. 3. incip. ſacrum de anno 1415. apud Laert. Cherub. tom. 1. Bullarij pag. 243. Eam iterum approbauit ſub regula ſancti Auguſtini, multaque circa Capitulum generale, & Prælatorum electiones edixit Eugenius IV. conſt. 21. incip. ſuper gregem 7. Kalend. Auguſti 1441. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 190.

3 Eremitæ S. Hieronymi de Feſulis ab vno Generali reguntur, qui primum eligebatur ad biennium, nunc verò ex conceſſione Gregorij XIII. ad triennium eligitur. Italiam non egrediuntur, vbi enumerant Conuentus 62. Vtuntur habitu griſeo, pallio ad collum rugato, vt refert Aldan. in compendio Canon. reſol. lib. 1. tit. 19. de Religion. num. 64.

SVMMARIVM.

1 *Eremitæ Montis Senarij quando inceperint, & ſub qua regula?*
2 *Eremus Montis Senarij gubernatur à Priore Fratrum ſeruorum Annunciatæ Florentiæ.*
3 *Carnibus nuſquam veſci poſſunt Eremitæ Montis Senarij non infirmi.*
4 *Ieiunium in pane & aqua pro quarta feria mitigatur.*

Eremitæ Seruitæ Montis Senarij.

COLLECT. CCCXXXIII.

1 EREmitæ Montis Senarij ſub Ordine Seruitarum ſunt, ſed reformato, inceperunt anno 1593. & confirmationem obtinuerunt à Clemente VIII. de anno 1595. dicuntur Montis Senarij, quia in eo viuunt, qui diſtat à Florentia tertio tantum lapide, & in monaſterio ibi ædificato ſepulta ſunt ſeptem primorum Patrum fundatorum corpora in vno eodemque Altari, reguntur ab eodem Seruitarum Generali, vtuntur eodem habitu atque ſeruitio, ſed viliori, incedunt nudis pedibus, Aſcan. Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. diſp. 24. quæſt. 4. nu. 63. Eremus Montis Senarij

2 gubernabatur à Priore Fratrum ſeruorum B. Mariæ Domus Annunciatæ in ciuitate Florentiæ ex Conſtit. 80. Clementis VIII. incip. Decet 22. Octobris 1593. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 3. pag. 126. aliàs pag. 91.

3 Eremitæ Montis Senarij non infirmi nunquam carnibus veſci poſſunt, & ſecunda, quarta, & ſexta ferijs ieiunant, & in quadrageſima, & Aduentu pane & aqua: ab eremo nulla ex cauſa diuertere poſſunt. Clemens VIII. d. Conſtit. 80. incip. Decet.

4 Eremitarum Montis Senarij ieiunium in pane & aqua pro quarta feria mitigat, datque poteſtatem deputatis à Capitulo Conuentuali Eremi Montis Senarij nouitios recipiendi Paulus V. conſtit. 76. incip. Sedis Apoſtolicæ de anno 1612. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 312. aliàs pag. 228.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Euangelio agentes.*
2 *Epiſcopus tantum oſculandus porrigitur Euangelij textus.*
3 *Epiſcopo extra ſuam diœceſim deoſculandus non debet porrigi Euangelij textus.*
4 *Textus Euangelij oſculandus porrigi debet tantum Epiſcopo, vel in eius abſentia celebranti.*
5 *Gubernatoribus ciuitatum oſculandus non debet porrigi Euangelij textus.*
6 *Euangelium non traditur oſculandum niſi Epiſcopis, Prælatis maioribus, & Principibus magnis.*
7 *Epiſtolam & Euangelium cantare poſſunt Canonici quando aliqua Dignitas, & Canonicus celebrat.*

Euangelium.

COLLECT. CCCXXXIV.

1 DE Euangelio Ioſeph. Langius in Polianthea, Iodoch. Lorich. in Theſauro nouo Theolog. Petr. Creſpet. in ſum. Catholicæ Fidei verbo Euangelium, Azori. inſtitut. moral. p. 1. lib. 10. cap. 34. quæſt. 9. Gauant. in Rub. Miſſalis p. 2. tit. 10. num. 6. Simon Vaz Barboſa frater meus in tract. de ſignificatis myſterioſis Sacrificij Miſſæ cap. 40. de Euangelio. Ego ipſe in collect. ad Concil. Trid. ſeſſ. 22. de Sacrificio Miſſæ cap. 1. num. 12.

2 Euangelij textus vni tantum, & digniori, ideſt Epiſcopo, oſculandus porrigitur. *Sacra Congr. Rit. in Cæſaraugustana 2 Augusti* 1608. *& in nullius Prouincia Baren. 24. Augusti* 1609. apud Aldan. in compendio canon. reſol. lib. 2. tit. 18. num. 23.

3 Euangelij textus non debet deoſculandus porrigi Epiſcopo extra ſuam diœceſim. *Sacra Congr. Rit. in Iadren. 3 Octobris* 1618. quam refert Aldan. d. lib. 2. tit. 18. num. 25.

4 Euangelij textus oſculandus porrigi debet tantum

Epi-

Episcopo, si præsens est, vel in eius absentia celebranti tantum, non autem domino loci, aut Commendatario, vel eius procuratori. *Sacra Congreg. Rit. in nullius Marruby* 17. *Septemb.* 1611. penes Aldan. d. tit. 18. n. 26. Gauant. in rub. Missalis part. 2. tit. 6. num. 2. in fine, vbi quod nec defertur osculandus Vicario Apost. ex *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* 22. *&* 28. *Augusti* 1589.

5 Euangelij textus osculandus non debet porrigi gubernatoribus prouinciarum, nec in publicis, nec in priuatis Missis, sed à personis ecclesiasticis, & ab Episcopo tantùm, & eo absente à solo celebrante osculari debet. *S. Cong. Rit. in Beneuentana* 4. *Septembr.* 1592. *& in Lucerina* 20. *Decembris* 1601. *& in Cusentina* 17. *Iuly* 1604. *& in Strongolen.* 4. *Marty* 1606. *& in Tropien.* 3. *Iuny* 1617. quarum meminit Aldan. d. tit. 18. nu. 27.

6 Euangelium non traditur osculandum nisi Episcopis, Prælatis maioribus, & Principibus magnis, non autem Gubernatoribus, & alijs ministris. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Amelphiten.* 28. *Augusti* 1589. quam citat Aldan. d. tit. 18. num. 28.

7 Euangelium & Epistolam cantare possunt Canonici, quando dignitas, vel Canonicus celebrat. *Sacra Cong. Rit. in Neocastren.* 4. *Marty* 1606. teste Aldan. d. tit. 18. num. 29.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de sanctissima Eucharistia agentes.*
2 *Ecclesiæ præcepto satisfaciunt Eucharistiam sumentes infra octauam Paschatis Resurrectionis, aut in die Cœnæ Domini.*
3 *Renouandum est à Græcis singulis octo, aut quindecim diebus Eucharistiæ Sacramentum, quod pro infirmis asseruatur.*
4 *Fratres in die Paschatis non possunt administrare populo sanctissimam Eucharistiam.*
5 *Parochiali Ecclesia quantumuis pauperi asseruari debet sanctissima Eucharistia.*
6 *Regulares sine causa ab Ordinario approbanda non possunt sanctissimam Eucharistiam publicè adorandam exponere.*
7 *Sacramentum Eucharistiæ non est singulis diebus exponendum supra Altare, sed in quibusdam tantum solemnitatibus.*
8 *Confraternitates laicorum non debent tenere ex consuetudine Sacramentum Eucharistiæ sine licentia Episcopi.*
9 *Canonici Cathedralis debent deferre sanctissimam Eucharistiam in eius festo.*
10 *Dignitas prima quatenus celebret, siue ea non celebrante dignitas seu Canonicus, qui Missam celebrant, debet in processionibus, absente Episcopo deferre sanctissimam Eucharistiam.*
11 *Sacramentum Eucharistiæ proprijs manibus à celebrante deferatur, non obstante quacunque consuetudine contraria.*
12 *Genuflectere semper debent Canonici, & Clerus dum eleuatur SS. Eucharistia, siue in choro existant, siue processionaliter incedant.*
13 *Feria quinta in Cœna Domini asseruari debet SS. Eucharistia sub vnica tantum claue retinenda per Sacerdotem in crastinum celebraturum.*
14 *Tertiariarum in Ecclesijs nullatenus teneri potest SS. Eucharistia, quando illæ solemnem professionem trium votorum non emittunt, nec in clausura viuunt.*
15 *Parasceue in die non est distribuenda alijs quàm infirmis SS. Eucharistia.*
16 *Ordinarius in Ecclesijs Regularium visitare non potest SS. Eucharistiam.*
17 *Eucharistia SS. ad ægrotum adoranda deferri non debet, si eam ob tussim, aut alias sumere non potest pro viatico.*

Eucharistia sanctissima.

COLLECT. CCCXXXV.

1 DE Eucharistia Stanislaus Osius, Rabanus Maurus, Petrus Thyreus, Lucas Pinellus. B. Laurentius Iustinianus, Ludouicus de Auila, Ioannes Gropperus, Ioannes Slotanus, Cælius Calcagninus, Christophorus Acorenus, Franciscus Costerius, Claudius Sanctes, Gregorius Nonnus Coronel de Repub. stat. tom. 1. lib. 1. Iodoc. Coccius in thesauro Catholico tom. 2. lib. 6. Iosephus Liquianus in eruditione Christiana discursu 25. Petrus Auratus parad. 29. cum duobus seqq. Petrus Crespetius in sum. Catholicæ Fidei verbo Eucharistia, Thom. Bozz. de signis Ecclesiæ tom. 2. lib. 13. & 14. Card. Bellarm. in controuers. Cathol. lib. 2. de Euchar. Lancel. & Cuchus sub eod. tit. Henriq. in summ. lib. 8. Petrus Sotus in lect. de Eucharistia, Bartholomæus ab Angelo in examine Confessor. dial. 4. Zanard. in direct. Confess. part. 1. Gregorius de Valentia tom. 4. disput. 6. Ioan. de la Cruz in direct. tract. de Eucharistia, Suarez tom. 3. disp. 35. cum seqq. Petrus de Ochogauia de sacram. tract. de Eucharistia, Gabr. Vasquez in 3. part. S. Thomæ tom. 3. quæst. 73. disp. 177. cum seqq. Petr. de Ledesma in sum. par. 1. Antonius Ragucius in lucerna Parochor. tract. de Eucharistia, Ludou. de san Iuan in sum. p. 1. tract. de Eucharistia, Ægid. de Coninck de Sacram. to. 1. q. 73. Molfes. in sum. Theolog. moralis tract. 3. cap. 1. cum seqq. Fernandes in examine Theol. moral. p. 3. c. 4. Bonacin. de Sacram. disp. 4. q. 2. Fillluc. in quæst. moral. tract. 4. de Eucharist. Paul. Layman in Theologia morali lib. 5. tract. 4. Hurtado de Sacram. tom. 2. Torreblanca de iure spirit. lib. 2. cap. 7. cum seqq. Eminentissimus Card. Ioan. de Lugo tom. 1. de Venerabili Eucharistiæ Sacramento.

2 Eucharistiam SS. sumentes infra octauam Paschatis Resurrectionis, aut in die Cœnæ Domini, præcepto Ecclesiæ satisfaciunt. Eugenius IV. constit. 2. incip. dispositione tertio Id. Nouembr. 1431. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 270.

3 Eucharistia SS. quæ pro infirmis asseruatur singulis octo, aut quindecim diebus est renouanda à Græcis. Clemens VIII. constit. 34. incip. Sanctissimus §. 2. sub die 31. Augusti 1595. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 47.

4 Eucharistiam SS. non possunt Fratres in die Paschatis administrare populo, stante quod in priuilegio Eugenij IV. hoc eis interdicitur expressè pro illa die. *Sac. Congr. Conc. sub die 2. Marty* 1619. cuius memini de officio, & potest. Parochi cap. 20. nu. 10. & me citato Lezana in summ. quæst. Regul. tom. 2. cap. 1. nu. 20. & to. 3. verbo Eucharistia nu. 2.

5 Eucharistia SS. asseruari debet in Ecclesia Parochiali quantumuis pauperi. *Sac. Congr. Conc. in Vrbinaten.* 22. *Marty* 1594. quam refert Sellius in selectis Canon. c. 1, nu. 74.

6 Eucharistiam SS. publice adorandam exponere non possunt Regulares sine causa ab Ordinario approbanda. *S. Cong. Conc. in Neapolitana* 17. *Augusti* 1630. penes Lezanam in sum. quæst. Regul. tom. 2. c. 1. num. 26. & tom. 3. sub hoc verbo nu. 24. Et iterum Eucharistiam publice exponere neque Regularibus neque Confraternitatibus laicorum quouis prætextu licet, absque speciali licentia proprij Ordinarij. *Sacra Congr. Rit. sub die* 26. *Februarij* 1626. de qua Gauant in enchirid. Episcop. verbo Eucharistia nu. 55. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. sub eodem verbo nu. 3.

7 Eucharistia SS. non est singulis diebus exponenda super Altare, sed in quibusdam tantum solemnitatibus. *Sacra Congregat. Rit. in Placentina prouinciæ Compostellana* 4. *Marty* 1606. apud Lezanam d. tom. 3. verbo Eucharistia nu. 24.

8 Eu-

8 Eucharistiam SS. ex consuetudine & priuilegio non decet teneri à laicorum Confraternitatibus sine licentia Episcopi. *Sacra Congr. Rit. in Isolan.* 10. *Iunij* 1604. de qua meminerunt Lezana d. verbo Eucharistia sub num. 24. Ant. Ricc. ecclesiasticarum lucubrat. lib. 4. c. 6. num. 4. & 6. Eadem *Sacra Congr. in Asculana* 3. *Aprilis* 1632. quam refert Bonfad. in thesauro ecclesiast. decis. resol. 3. num. 15.

9 Eucharistia SS. in eius festo debet deferri à Canonicis cathedralis. *S. Cong. Rit. in Tuscanen.* 19. *Augusti* 1616. quam adducit Sellius d. c. 1. num. 75.

10 Eucharistiam SS. in solemni eius festiuitate, & per octauam in processione deferre, absente, vel impedito Episcopo, ad primam dignitatem, vel ea impedita ad secundam, & successiue ad tertiam, vel quartam, & omnibus dignitatibus absentibus, vel impeditis ad primum, vel secundum Canonicum pertinet. *Sacra Congr. Rit. in Baren.* 19. *Ianuarij* 1618. *& in Pisauren.* 21. *Martij* 1609. *& in Lamacen.* 11. *Nouembris* 1614. *& in Aretina* 30. *Ianuarij* 1610. quarum memini in tract. de Canon. & dignit. cap. 5. num. 43. vbi num. 44. eadem *Sacra Congregat. in Iamnacen. Maij* 1609. id procedere affirmo nisi ad alium pertineat absente Episcopo prædictam functionem facere iuxta Ecclesiæ constitutiones, ac antiquam & immemorialem eiusdem Ecclesiæ consuetudinem.

11 Eucharistia SS. à celebrante proprijs manibus deferatur, non obstante quauis contraria consuetudine. *Sac. Cong. Rit. in Syracusana Modica* 2. *Iunij* 1618. penes Lezana d. verbo Eucharistia num. 24. post med.

12 Eucharistia SS. dum eleuatur Canonici & Clerus siue in choro existant, siue processionaliter incedát, semper debent genuflectere. *S. Congr. Rit. in Ostien.* 2. *Maij* 1610. quam citat Sellius d. c. 1. num. 76.

13 Eucharistia SS. feria quinta in Cœna Domini sub vnica tantum claue retinenda per Sacerdotem in crastinum celebraturum asseruari debet, & nullo modo apud personas laicas, & seculares cuiuscunque status, gradus, & conditionis. *Sacra Congr. Rit. in Camtaren.* 22. *Nouembris* 1631. teste Lezana d. verbo Eucharistia num. 24. in fine; quam declarationem eadem *Sacra Cong. in Caurien.* 15. *Decembris* 1632. intellexit in omnibus Ecclesijs tam secularibus, quam Regularibus quouis modo à iurisdictione Ordinariorum exemptis, non obstante consuetudine in contrarium, & illius memini in tract. de Parocho cap. 20. num. 51. & nouissimè sub die 13. Septembris 1642. in vna Calagusitana Collegiatæ de Victoria, eadem Sacra Congr. decretis antiquis inhærendo respondit clauem Tabernaculi, in quo Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum feria quinta in cœna Domini asseruatur nequaquam laicis etiam illustribus tradendam esse, sed potius dignitati, vel canonico in crastinum celebraturo. Vidi originale.

14 Eucharistia SS. in Ecclesijs Tertiariarum, quæ professionem solemnem trium votorum non emittunt, nec in clausura viuunt, nullatenus teneri potest. *S. Cong. Episcop. & Regul. die* 20. *Decembris* 1626. referentibus Gauant. in enchirid. Episcop. verbo Eucharistia num. 3. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. sub eod. verbo num. 1.

15 Eucharistia SS. non est distribuenda alijs quam infirmis in die Parasceue. *Sacra Congr. Rit. sub die* 19. *Februarij* 1622. de qua memini in tract. de officio, & potestate Parochi c. 20. num. 16. Gauant. in rub. Missal. p. 4. tit. 9. num. 26.

16 Eucharistiam SS. in Ecclesijs Regularium visitare non potest Ordinarius. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. Nicoteren. de anno* 1593. quam refert Sellius d. cap. 1. num. 77.

17 Eucharistia SS. ad ægrotum adoranda deferri non debet si eam ob tussim, aut aliàs sumere non potest pro Viatico. *S. Congr. Conc.* testibus Zerol. in praxi Episc. p. 1. verbo Eucharistia §. 5. Ludouic. à S. Ioanne de administ. Sacram. tit. 4. de Commun. num. 30. quos refero d. tract. de officio, & potest. Parochi c. 20. num. 44.

S. Eulalia.

COLLECT. CCCXXXVI.

SAnctæ Eulaliæ Officium cum octaua vt posit celebrari in Ecclesia Barchinonen. etiamsi venerit in Quadragesima iuxta antiquam consuetudinem conceditur. *Sacra Cong. Rit. in Barchinonen.* 6. *Decembris* 1608. cuius meminit Aldan. in compendio canon. resol. lib. 1. tit. 18. de Sanctis num. 70.

Eunuchus.

COLLECT. CCCXXXVII.

1 EVnuchorum, & spadonum vtroque testiculo carentium coniugia prohibuit, illosque ad ea contrahenda inhabiles declarauit, & de facto contracta inualida decreuit Sixtus V. constit. 59. incip. Cum frequenter 27. Iunij 1587. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 582. aliàs pag. 442. in nouiss. impres. Qua de re eruditè & eleganter Basil. Pontius variarum disput. p. 1. quæst. 5. scholastica cap. 7. & 8. disputat an matrimonium impotentium iure ecclesiastico sit validum, & quid de eunuchorum coniugijs spectato tantum iure naturæ, vbi cap. 9. dictam Constitutionem Sixti V. ad litteram refert.

S. Eutychius.

COLLECT. CCCXXXVIII.

SAncti Eutychij corpus in ciuitate Messanæ inuentum pro tali habendum esse declarauit *Sacra Congr. Rit. in Messanen.* 15. *&* 19. *Ianuarij* 1611. Et eius officium concedit sub die 26. Febuarij eiusdem anni, & harum decisionum meminit Aldan. in compendio canon. resolut. lib. 1. tit. 18. de Sanctis num. 71.

SVMMARIVM.

1 *Episcoporum examen instructio, seu inquisitio qualiter facienda?*

2 *Episcopi examen non est necessarium in beneficijs simplicibus, quæ non sunt de iurepatronatus, sed sunt ad collationem inferiorum.*

3 *Permutatione Parochialis cum beneficio simplici requiritur coram Episcopo examen nouum quoad Parochialem, sed absque concursu.*

4 *Canonicatus vacatione occurrente, si fiat ascensus requiritur nouum examen.*

5 *Episcopus quomodo debeat admittere examen eius, qui est præsentatus à patrono, de cuius patronatus validitate in petitorio coram eo controuertitur.*

6 *Præcedere debet examen requisitum à Concilio cap. 13. sess. 7. de reform. quæ dicitur de forma.*

7 *Episcopus, cui directa sunt Bulla simplicis beneficij in forma Dignum, si prouidendus longè absit, aut ægrotet, potest delegare examen.*

8 *Vicariorum examen, & approbatio, qui ad curam animarum ponuntur in Ecclesijs vnitis Ordini S. Ioannis Hierosol. ad Episcopum pertinet.*

9 Cæpti

9 *Cœpti beneficiari in quolibet ascensu examinandi de nouo sunt, & per Ordinarium approbandi.*
10 *Ordinem illum sacrum habentes, quem requirit Canonicatus, non sunt examinandi de litteratura si petant ad illum admitti.*
11 *Episcopus tam in visitatione quàm extra potest iterũ examinare super doctrina & litteratura Parochos approbatos ab antecessore tempore prouisionis Parochialium.*
12 *Idoneus repertus ad Canonicatum cathedralis de quo fuerat à Sede Apost. prouisus, non debet ab Episcopo examinare ad suscipiendum Ordinem sacrum canonicatus annexum.*
13 *Approbatus ad sacros Ordines à prædecessoribus Episcopis non comprehenditur sub decreto Conc. sess. 14. cap. 3. de reform.*
14 *Distributiones quotidianas amittunt, qui absentes à choro detinentur in examinandis Confessoribus, vel ordinandis.*
15 *Regulares prædicare volentes in Ecclesijs, quæ suorum ordinum non sunt, examinare potest Episcopus.*
16 *Regulares ab Episcopo prædecessore præuio examine ad confessiones approbati, possunt iterum à successore examinari.*

Examen, Examinare.

COLLECT. CCCXXXIX.

1 EXamen, instructio, seu inquisitio Episcoporum qualiter facienda in Curia, & extra. Gregorius XV constit. 6. incip. Onus Apostolicæ Idib. Maij 1591. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 691. & adest noua instructio, de qua Ego ipse de officio & potestate Episcopi p. 1. c. 5. post num. 4.

2 Examen nouum quoad Parochialem, sed absque concursu, requiritur, in permutatione Parochialis cum beneficio simplici coram Ordinario. *Sacra Congr. Concil.* teste Nicol. Garc. de benefic. p. 9. cap. 2. num. 162. cum seqq. quem refero in collect. ad Trid. sess. 7. cap. 13. num. 10.

3 Examen episcopi non est necessarium in beneficijs simplicibus, quæ non sunt de iure patronatus, sed sunt ad collationem inferiorum. *Sacra Cong. Conc.* referentibus Nicol. Garc. d. p. 9. c. 3. num. 19. & Steph. D'aluin de Episc. & Abbatum potest. c. 13. num. 7.

4 Examen nouum requiritur in quolibet ascensu, qui fit in aliquibus Ecclesijs occurrente vacatione Canonicatus, ad quem solet institui antiquior Portionarius, ad Portionem antiquior beneficiatus, ad beneficium antiquior expectans. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. d. p. 9. c. 3. num. 19. quem refero in collect. ad Trid. sess. 7. cap. 13. num. 4.

5 Examen eius, qui est præsentatus à patrono, de cuius patronatus validitate in petitorio controuertitur coram Episcopo, debet ipse admittere, facta tamen per ipsum Episcopum protestatione de iuribus suis, & sine eorum præiudicio, vel committere alteri episcopo viciniori. *Sacra Congreg. Conc.* de qua Nicol. Garc. d. p. 9. cap. 2 num. 19. quem refero in collect. ad d. cap. 13. num. 15.

6 Examen requisitum à Concilio c. 13. sess. 7. de reform. dicitur de forma, & debet præcedere. *Sacra Cong. Conc.* quam refert Sellius in selectis canon. cap. 21. num. 70.

7 Examen delegari potest ab episcopo, cui directæ sunt Bullæ alicuius simplicis beneficij conferendi clerico absenti in forma dignum, præsertim si is longè absit, aut ægrotet. *Sacra Cong. Conc.* quam citat Sellius dicto cap. 21. num. 70.

8 Examen & approbatio Vicariorum ad curam animarum positorum in ecclesijs vnius Ordinis sancti Ioannis Hierosolymitani, ad Episcopum pertinet. *Sacra Congr. Conc. in Augustana 4. Decembris* 1631. cuius meminit Bonfadin. in thesauro eccles. decis. 1. fol. 43. n. 12.

9 Examinandi de nouo sunt, & per Ordinarium approbandi cœpti beneficiari in quolibet ascensu. *Sacra Congr. Conc.* referente Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 34. num. 74.

10 Examinandi non sunt de litteratura illi, qui Diaconi, vel Subdiaconi, aut Presbyteri sunt, petuntque admitti ad Cathedralis Ecclesiæ Canonicatus, qui cum Ordinem sacrum, quem ipsi habent, requirunt sibi in forma dignum collatos; ij verò, qui sacros Ordines nondum susceperunt, examinandi sunt an illa habeant adiumenta doctrinæ, quæ ex præscripto sacri Concilij Trid. necessaria sunt illi sacro Ordini, qui Canonicatui, quem consequi volunt, erit annexus. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. de benefic. p. 6. cap. 2. num. 23. quem refero de Canon. & dignit. c. 13. num. 8.

11 Examinare iterum potest Episcopus tam in visitatione, quàm extra super doctrina, & litteratura Parochos approbatos ab antecessoribus tempore prouisionis Parochialium. *Sacra Congr. Conc. in Placentina 28. Augusti* 1628. apud Sellium d. c. 21. num. 72.

12 Examinatus in Curia, & idoneus repertus ad Canonicatum Cathedralis in partibus existentem, & de eo à Sede Apost. prouisus, si postea ad Ordinem sacrum eidem canonicatui annexum promoueri voluerit, non debet ab episcopo loci iterum examinari. *Sacra Congregat. Conc. sub die 12. Februarij* 1598. penes Sellium d. c. 21. num. 73.

13 Examinati & approbati ad sacros Ordines à prædecessoribus episcopis non comprehenduntur sub decreto Concilij sess. 14. c. 3. de reform. nisi noua causa post promotionem superueniat. *Sacra Congr. Conc.* de qua meminit Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 4. num. 85.

14 Examinatores si in examinandis Confessoribus vel ordinandis detenti à choro absunt, pro illo tempore distributiones quotidianas amittunt. *S. Congregat. Episcop. & Regul. sub die 22. Martij* 1600. quam citat Sellius d. cap. 21. num. 74. Et iterum. Examinatores canonici propter examen, nisi assistant Horis canonicis, non lucrantur distributiones quotidianas. *Sacra Congr. Rit. in Pacen. 17. Martij* 1617. ex eodem Sellio d. c. 21. num. 75.

15 Examinare potest episcopus Regulares prædicare volentes in ecclesijs, quæ suorum Ordinum non sunt. *Sacr. Cong Conc. in Vzetien. 22. Ianuarij* 1628. referente Sellio d. c. 21. num. 76.

16 Examinari rursus possunt ab episcopo successore Regulares semel ab episcopo antecessore præuio examine approbati etiam ad confessiones personarum secularium audiendas, iuxta constitutionem sanctæ mem. Pij V. quæ incip. Romani. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. sub die 23. Nouembris* 1629. Et *Sacra Congr. Conc. sub die 7. Ianuarij* 1630. quarum meminit Sellius d. c. 21. num. 77.

SVMMARIVM.

1 *Examen promouendorum ad Ecclesias Parochiales per concursum qua forma faciendum?*
2 *Parochialis Ecclesia quoties contigerit vacare, examen per concursum faciendum.*
3 *Concursus examen si vno die finiri non possit, debet in alia sessione terminari.*
4 *Cessio iurium in fauorem eius, qui prætendit habere ius, requirit examen per concursum.*
5 *Episcopus, seu eius Vicarius possunt accedere in concursu vbi vota sunt paria, vel singularia.*
6 *Vnus tantum approbari & examinari potest si ille tantum ad concursum comparuerit intra terminum.*
7 *Parochialium de iurepatronatus laicorum in vacatione*

examen

examen per concursum requiritur, quando plures sunt præsentati inter ipsos tantum.

Concursu non conferuntur.
8 *Prioratus Regulares curam animarum habentes Beneficia Regularia Curata commendari solita.*
9 *Dignitas, Parochiali accessoriè vnita.*
10 *Abbatia Parochiali perpetuo & accessoriè vnita.*
11 *Permutatio Ecclesiarum Parochialium.*
12 *Dignitas habens curam animarum in Collegiata.*
13 *Parochialis, quam quis acquirit per ingressum.*
14 *Parochialis iurispatronatus laicorum.*

15 *Præsentatus à patronis laicis ad Ecclesiam Parochialem de iurepatronatus laicorum sufficit examinari cum alijs examinatoribus non synodalibus.*

16 *Prouisiones à Sede Apost. facta examen per concursum non requirunt.*

17 *Mansionaria, vel hebdomadaria in Cathedralibus, vel Collegiatis non requirunt examen per concursum.*

Examen concursus.

COLLECT. CCCXL.

1 EXamen promouendum ad ecclesias Parochiales per concursum iuxta formam à Concilio Trid. traditam est faciendum. Pius V. const. 33. incip. In conferendis 15. Kalend. Aprilis 1567. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 219. alias pag. 165. in nouiss. impress. & apud me de officio, & potest. episcop. part. 3. alleg. 60. post num. 12.

2 Examen per concursum faciendum est, quoties contigerit vacare Parochialis ecclesia, nec ideo à decretis Concilij Trid. recedendum erit quod rixæ & tumultus oriantur, & alia forsan peiora sequantur. Quod verò ad propositionem edicti publicè attinet, hoc totum positum est arbitrio ipsius episcopi faciat necne, nisi Prouincialis Synodus aliquid circa hoc præcise statuerit, quod obseruandum erit. *S. Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. de benef. p. 9. c. 2. nu. 57.

3 Examen concursus si vno die finiri non possit debet in alia sessione terminari, at si aliqualis suspicio habeatur quod examinandi secundo die possint notitiam habere dubiorum prima die propositorum, tunc poterunt cum nouis interrogationibus examinari. *S. Congr. Episcop. & Regul. sub die 20. Iulij 1595.* cuius memini de officio, & potest. Parochi c. 2. nu. 53.

4 Examen per concursum, & expressio beneficiorum, aut valoris est necessaria in cessione iurium in fauorem eius, qui prætendit habere ius, si vera lis fuerit. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. de benef. p. 9. c. 2. nu. 160.

5 Examen est faciendum coram episcopo, vel eius Vicario absque ipsorum voto decisiuo, & tantum illi possunt accedere, vbi vota sunt paria, vel singularia. *Sacr. Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. de benef. part. 2. capit. 2. num. 56.

6 Examinari solum potest & approbari vnus si ille tantum ad concursum comparuerit intra terminum. *Sacr. Congregr. Concil.* apud Nicol. Garc. d. par. 9. capitul 2. num. 215.

7 Examen per concursum requiritur in vacatione Parochialium de iurepatronatus laicorum quando plures sunt præsentati inter ipsos tantum, & ex ijs, qui facto examine idonei ab examinatoribus renunciati fuerint, episcopus eum eligat, quem cæteris magis idoneum iudicauerit, atque illum, & non alium instituat. iuxta decretum Conc. Trid. sess. 24. de reform. cap. 18. *S. Congr. Conc.* testibus Marescot. var. lib. 1. c. 52. nu. 11. Gonzal. ad reg. 8. Concil. glos. 6. nu. 138. Nicol. Garcia de benef. p. 9. cap. 2. nu. 256. Piasec. in praxi episcop. p. 2. c. 5. nu. 18. vers. euenientc, Moderno Hisp. de protect. Regia tom. 1. p. 3. c. 9. nu. 124.

8 Examen per concursum non requiritur in Prioratibus Regularibus curam animarum habentibus, nec non in beneficijs Regularibus Curatis commendari solitis *Sacra Congr. Concil. in Tudertina 3. August. 1600.* de qua Ioann. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo examen num. 1. Et iterum. Examen per concursum non requiritur in Prioratibus Regularibus habentibus curam animarum solitis commendari secularibus. *Eadem Sacra Congr. Conc. sub die 26. Iulij 1590.* referentibus Nicol. Garcia d. p. 9. cap. 2. nu. 199. & Ioan. Maria Nouar. d. loco nu. 2.

9 Examen per concursum non est necessarium in Dignitate, quæ Parochialem perpetuo, & accessoriè vnitam habet. *Sacra Congreg. Conc.* penes Nicol. Garc. de benef. p. 9. c. 2. nu. 193.

10 Examen per concursum non desideratur in prouisione Abbatiæ, tametsi vnita sit ei Parochialis ecclesia, dummodo hæc vnio auctoritate Sedis Apost. ac perpetuo, & accessoriè facta sit. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. d. p. 9. c. 2. nu. 195.

11 Examen per concursum non requiritur in permutationibus ecclesiarum Parochialium, si tamen adsit magna inæqualitas numeri Parochianorum, vel permutantes non fuissent examinati eo tempore, vel quo Parochiales adepti sunt, tunc illo examinandi erunt sed absque concursu; At si fiat permutatio cum beneficio simplici erit necessarium examen; sed non per concursum. *Sacra Congr. Conc.* quam citat Nicol. Garcia d. p. 9. c. 2. num. 195.

12 Examen per concursum non est necessarium in Dignitatibus habentib. curam animarum in Collegiatis. *Sacra Congreg. Conc.* de qua meminit Massobr. in praxi habendi concursum requis. 1. dub. 16. nu. 2.

13 Examen per concursum non est necessarium in Parochialibus, quas quis acquirit per regressum si eam aliquando possedit. *S. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. d. p. 9. c. 2. nu. 168.

14 Examen per concursum fieri non debet in vacatione Parochialium, quæ sunt iurispatronatus laicorum, sed sufficit quod deputatus à patronis examinetur ab examinatoribus in Synodo diœcesana deputatis, & idoneus iudicetur. *Sacra Cong. Conc.* testibus Zerol. in praxi Episcop. part. 1. verbo Parochia §. 7. Nicol. Garc. d. part. 9. cap. 2. num. 255. Piasec. in praxi episcop. part. 2. cap. 5. num. 18. Moderno Hispano de Regia protect. tom. 1. p. 3. c. 9. à num. 105. quos cum alijs refero de

15 officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 60. nu. 8. Et iterum. Examinari coram alijs examinatoribus non Synodalibus sufficit præsentatum à patronis laicis ad ecclesiam Parochialem de iurepatronatus laicorum. *S. Cong. Conc. sub die 19. Decembris 1620.* quam refert Sellius in selectis Canon. c. 24. nu. 72.

16 Examen per concursum non est necessarium, nec de Iure fieri debet in prouisionibus à Sede Apost. factis, quia dum ex Papæ commissione, quis examinatus, & approbatus fuerit Romæ, debet haberi tanquam si fuisset examinatus, & approbatus per concursum. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. d. p. 9. c. 2. nu. 160.

17 Examen per concursum non est necessarium in Dignitatibus, & Mansionarijs, seu Hebdomadarijs habentibus curam animarum in ecclesijs Cathedralibus, vel Collegiatis. *S. Cong. Conc.* vt per Nicol. Garc. dicta p. 9. c. 2. nu. 181.

Vide in verbo Concursus collect. 201.

SVMMARIVM.

1 *Examinatores, qui ab Epiſcopo propoſiti fuerint, à Synodo tam per vota ſecreta quam aperta. poſſunt probari.*

2 *Examinatores vt non, poſſint eſſe pauciores quam tres ſtatuit precisè Concilium.*

3 *Examinatores pluſquam tres poteſt Epiſcopus adhibere in concurſu, ſed non pauciores.*

4 *Examinatores Synodales in Synodo ad ſummum viginti eligi poſſunt.*

5 *Examinatores Synodales ſunt eligendi, qui ſint Magiſtri, ſeu Doctores, aut licentiati.*

6 *Dignitatis ſub nomine non poſſunt eligi examinatores, ſed tantum ſpecialis perſona.*

7 *Examinatores antiqui durant niſi in vltima Synodo ſint electi noui.*

8 *Anno elapſo ſi aliqui ex Synodalibus examinatoribus mortui fuerint, Officium omnium expirat.*

9 *Condemnati de adulterio, ſententia tranſitum in rem iudicatam faciente, non ſunt ad examen vocandi ſi fuerint Examinatores Synodales.*

10 *Epiſcopus anno elapſo deputationis examinatorum non poteſt in loco demortuorum, vel legitimè impeditorum alios ſubrogare.*

11 *Examinatores omnes ſi intra annum deputationis mortui fuerint, quid agere debeat epiſcopus, oſtenditur.*

12 & 13. *Examinatores aliqui ſi intra annum ſuæ electionis mortui fuerint, quid agere debeat epiſcopus.*

14 *Examinatoribus tribus ſtantibus vel pluribus Synodalibus in vltima Synodo ab annis 14. celebrata deputatis, quomodo examen concurſus faciendum?*

15. *Approbatus dicitur in concurſu qui vltra dimidiam vocum fuerit conſequutus, quamuis alius omnia ſuffragia proſperè reportauerit.*

16. *Epiſcopo renunciare debent Examinatores Synodales eos quos idoneos repererint.*

17 *Vota ſua debent inter ſe palam examinatores Synodales conferre.*

18 *Relationem circa mores, ætatem, & reliqua debent facere examinatores Synod.*

19 *Approbatus, cuius mores ſunt cogniti debet præferri alij doctiori, cuius mores ignorantur.*

20 *Vota ſua dare debent Examinatores Synodales, ſed epiſcopus non debet ex collatione Votorum eligere.*

21 *Epiſcopo, non verò examinatoribus [illegible] indicare quis ex concurrentibus ad Parochialem ſit magis idoneus.*

22 *Stipendium aliquod ſtatuere non poteſt Ordinarius Examinatoribus deputatis in Synodo.*

Examinatores Synodales.

COLLECT. CCCXLI.

1 EXaminatores, qui ab epiſcopo propoſiti fuerint à Synodo tam per vota ſecreta quàm aperta poſſunt probari, & epiſcopus eum modum in probatione ſeruari faciat quem magis expedire iudicauerit. *Sacra Congr. Conc.* teſte Piaſec. in praxi Epiſcop. part. 2. cap. 2. num. 4.

2 Examinatores vt ſint tres non ſtatuit præcisè Concilium, ſed quod non poſſint adeſſe pauciores quam tres, ita quod ſi tres ſunt tantum examinatores, vota non poſſunt eſſe paria, ſed ſingularia, quando ſinguli ſingulos approbant, & tres examinatores debent adhiberi in Parochialibus etiam modici valoris, & ſatisfactum erit decreto Concilij ſeſſ. 24. capitul. 18. de reform. ſi tertius examinator examinauerit, & ſit præſens in approbatione, licet votum ſuum non explicauerit. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. de beneſ. p. 8. cap. 2. num. 53.

3 Examinatores pluſquam tres poteſt Epiſcopus adhibere in concurſu, ſed non pauciores. *Sacra Cong. Conc.* atteſtantibus Nicol. Garcia de benefic. p. 5. cap. 9. num. 52. Maſſobr. in praxi habendi concurſum req. 12. dub. 1. Modern. Hiſp. de Regia poteſt. tom. 1. part. 3. cap. 9. num. 66.

4 Examinatores Synodales in Synodo ad ſummum viginti eligi poſſunt. *Sacra Congr. Conc. in Cæſarauguſtana 13. Martij* 1623. quam refert Aldan. in compendio Canon. reſol. lib. 3. tit. 7. num. 18.

5 Examinatores Synodales ſunt eligendi qui ſint Magiſtri, ſeu Doctores, aut licentiati in Theologia, vel Iure Canonico ſi extent, alioquin alij clericis ſunt eligendi, qui ad id videbuntur magis idonei. *Sac. Congr. Conc. in Saonen. 19. Februarij* 1628. cuius meminit Maſſobr. in praxi habendi concurſum req. 12. dub. 11. num. 17. *Eadem S. Congr. in Turritana 10. Martij* 1629. de qua Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Examinatores num. 1. Ego de officio, & poteſt. Parochi cap. 2. num. 73.

6 Examinatores non poſſunt eligi ſub nomine Dignitatis, ſed tantum ſpecialis perſonæ. *Sacra Congr. Conc. in Sutrina.* de qua memini d. tract. de officio, & poteſt. Parochi cap. 2. num. 56. in fine.

7 Examinatores antiqui durant niſi in vltima Synodo ſint electi noui. *Sacra Congr. Conc. in Monopolitana 13. Iulij* 1630. apud me d. cap. 2. num. 67.

8 Examinatores Synodales durant donec alij in Synodo deputati fuerint, verum ſi anno elapſo, aliqui ex eis mortui fuerint, officium omnium expirat. *Sacra Cong. Conc.* teſtibus Galet. in margarita caſuum Conſcient. verbo examinatores 1. Nicol. Garc. de benefic. p. 9. cap. 2. in addit. num. 75. Marc Anton. Genueuſ. in praxi Archiep. Neapol. cap. 66. num. 17. Maſſobr. in praxi habendi concurſum requiſ. 12. dub. 4. num. 5. quos cum alijs refero de officio, & poteſt. Epiſcopi par. 3. alleg. 60. num. 48. Nihilominus in caſu occurrenti nouiſſimè ſic cenſuit. Examinatores ſex ſi adhuc ſuperſint ex deputatis in vltima Synodo elapſo anno à die eius celebrationis concurſus coram eiſdem habitus eſt validus. *Eadem ſacra Congregat Concil. ſub die 11. Maij* 1631. quam citat Bonſadin. in theſauro eccleſ. deciſ. reſol. 12. numer. 23.

9 Examinatores Synodales qui fuerunt condemnati de adulterio, ſententia tranſitum in rem iudicatam faciente, non ſunt adhibendi, quia ſunt infames. Si verò cauſa pendet per appellationem, poſſunt adhiberi, ſed non eſt conueniens. *Sacra Congr. Conc. in Vaſionen. 13. Nouembris* 1627. quam cito de officio & poteſt. Parochi c. 2. num. 62.

10 Examinatorum deputationis elapſo anno non eſt Epiſcopo permiſſum iiſdem abſentibus, vel alijs legitimis impeditis alios in eorum loco ſubrogare, neque loco examinatorum vſque ad nouam Synodum. *Eadem Sacra Congr. Conc. in d. Vaſionen.*

11 Examinatores Synodales quando omnes intra annum deputationis mortui fuerint, tunc Epiſcopus examinatoribus antiquis ſynodalibus, ſi fuerint, ſubroget alios non pauciores quam ſex & ſi non exiſtāt ſex examinatores antiqui ſynodales, qui ad hunc numerum aſcendant, tunc Epiſcopus eligat illos qui fuerint, & alios ſuppleat de nouo, approbatos tamen à Capitulo vſque ad numeri prædicti complementum; verum ſi nulli antiqui examinatores Synodales ſuperſtites fuerint, tunc Epiſcopus nouos examinatores probitate & ſcientia idoneos, qui à Capitulo approbati ſint, non pauciores dicto numero ſubſtituat. Et veniente vacatione cuiuſlibet Parochialis Eccleſiæ, Epiſcopus debebit ex prædictis examinatorib. eligere tres, qui cū eo examen juxta decretum Conc. c. 18. ſeſſ. 24. de reform. perficiant:

Officium

Officium autem prædictorum omnium examinatorum subrogatorum expirat cùm primum aduenerit tempus, nouam synodum celebrandi iuxta c.2.sess.24. de reform. *S.Congr.Concil.in Panormitana*, ex declaratione sanctæ memor. Clemenus VIII. quam commemorat Aldan. d.lib.3.tit.7.nu.19.

12 Examinatorum aliqui si intra annum suæ electionis mortui fuerint, tota facultas examinandi vnà cum Episcopo ad superstites, etiamsi vnus tantum superesset, spectare debet eo anno durante, sed in locum demortuorum eligendi alij cum approbatione Capituli. *Sac. Congreg. Conc.* penes Nicol.Garc.d.p.9.c.2.num.8.Massobr.d.requis.12.dub.2. Modernum Hisp.d.cap.9.n.70. cum seqq.

13 Examinatores si omnes decedant, vel in longinquas partes recedant, Episcopus intra annum ad celebrandam synodum ex antiquis, qui fuerint sex non pauciores, subrogare debet, & si non extabunt tot antiqui, eligere potest illos, qui extabunt, & alios supplere de nouo approbatos à Capitulo vsque ad sex, quod si nulli antiqui extiterint, nouos tunc à Capitulo probandos non pauciores sex deputare debet vsque ad futuram synodum in fine anni à postrema synodo celebrandam. *S. Cong.Conc.* apud Nicol.Garc.d.p.9.c.2.nu.73.Massobr.d.requis.12.dub.3.Modern. Hisp.d.c.9.nu.71.

14 Examinatoribus tribus stantibus, vel pluribus synodalibus in vltima synodo ab annis 14. vel circiter celebrata deputatis, & stante obseruantia dictæ vltimæ synodi in ea diœcesi, concursus & examen cuiusdam Parochialis factum ab alijs examinatoribus ab Ordinario, vel eius Vicario deputatis, non interueniente in dicto examine nisi vno dictorum examinatorum synodalium in dicta Synodo deputatorum, est factum contra formam Concilij, collatio est nulla, ac ex constitutione sanctæ mem. Pij V. Sedi Apost. reseruata. *Sacra Cong.Conc.*teste Nicol. Garc. d.p.9. cap.2. nu.81. & 84.

15 Examinatis pluribus si aliqui vltra dimidiam vocum fuerint consequuti, & vnus omnia suffragia prospera reportauit, Episcopus facta per examinatores relatione potest postposito illo, in quem omnia suffragia confluxerunt, alium ex eis eligere, qui vltra dimidiam vocum habuerint, cùm omnes approbati dicantur. *Sac. Congregat. Conc.* referente Nicol. Garc. d.p.9.c.2. num.109.

16 Examinatores peracto examine debent eos ex communi sententia renunciare Episcopo, quos idoneos repererint. *S.Cong.Conc.*attestantibus Nicol.Garc.d.p.9. cap.2. nu.104. Modern. Hisp.de Regia protect.tom.1. p.3.cap.9.nu.79.

17 Examinatorum vota licet Concilium non expresserit an palam, vel secretè fieri debeant, magis tamen expedit, vt examinatores palam inter se sua vota conferant, & denotario iubeant vt in actis suis simpliciter scribat Titium approbatum idoneum, Seium verò reprobatum, vt Romæ fit. *Sac. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. d.p.9.c.2. nu.107.

18 Examinatores tenentur facere relationem etiam circa mores, ætatem, reliqua, & debent renunciare quotquot idonei iudicati fuerint, Episcopus verò debet ex ijs qui renunciati fuerint, magis idoneum eligere. *Sacra Congreg. Conc.* apud Nicol. Garc.de benefic.part.5. cap.7. num.11. & par.6. cap.2.num.237. & p.9. cap.2. num.108.

19 Examinatoribus approbantibus aliquem tanquam magis idoneum in scientia, cuius tamen mores ignorantur, & habentibus alium non tam doctum, sed ab eis cognitum, & approbatum, in omnibus hic vltimus est præferendus. *Sacra Congregat.Conc.* de qua Nicol. Garc. d.p.9.c.2.nu.111.

20 Examinatores debent vota sua dare, sed Episcopus non tenetur ex collatione votorum eligere, potest tamen cui maluerit ex approbatis beneficium conferre non habita ratione calculorum ipsorum votorum, at debet expectare vt examinatores renuntient quos iudicauerint idoneos. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Massobr. in praxi habendi concursum req.4. dub.4.

21 Examinatoribus non [permittit], sed solum Episcopo iudicare quis ex concurrentibus ad Parochialem vacantem sit magis idoneus. *Sacra Congr. Conc.* testibus Zerola in praxi Episcop.par.1. verbo Parochia §.2. Armendar.in addit.ad recop.legum Nauarræ lib.1.tit.18. l.7.num.58.

22 Examinatoribus deputatis in Synodo pro concursu Parochialium non potest Ordinarius statuere aliquod stipendium etiam minimum: & si Synodus diœcesana secus statuerit, decretum esset irritum, & nullum. *Sacr. Cong. Conc.* referentibus Nicol. Garc. d.p.9.c.2.nu.374. Massobr. in d. praxi requis.15. dub.1. quos cum alijs refero d.p.3.alleg.60. num.53.

concedi[tur]

SVMMARIVM.

1 *Executor in ferenda sententia excommunicationis non tenetur seruare formam decreti Concilij quando datur facultas in litteris Apost. excommunicandi morosum in solutione pensionis.*

2 *Capellanum Fratrem Religionis Hierosolymitanæ quando excommunicare possit Episcopus?*

3 *Regulares excommunicari possunt per Episcopos in casibus, in quibus illis subsunt.*

4 *Excommunicationes ad finem reuelationis in Abbatijs nullius diœcesis conceduntur à Sede Apost.*

5 *Excommunicatus quando ecclesiastica sepultura tradendus sit?*

Excommunicare Excommunicatio.

COLLECT. CCCXLII.

1 Excommunicandi morosum in solutione pensionis quando datur facultas in litteris Apost. non tenetur executor in ferenda sententia excommunicationis seruare formam decreti. Concilij sess.25. cap.3.de reform. nec huiusmodi facultas censetur data in subsidium.*Sacra Congr.Conc.*teste Nicol.Garc.de benef.par. 1.cap.5.num.587.

2 Excommunicare potest Episcopus Fratrem Capellanum Religionis Hierosolymitanæ, qui administrauit redditus Parochialis secularis, citatum ab Episcopo in visitatione ad reddendam rationem, & non comparentem. *Sacra Cong.Conc.in Vulturarien.7.Septembr.* 1630. penes Lezanam in summ. quæst. Regul. tom.2. c.5. num.49.

3 Excommunicari possunt Regulares per Episcopos locorum Ordinarios in casibus, in quibus illis subsunt, si contra faciant. *S. Congr.Conc.in Nebbien.7.Februarij* 1633.cuius meminit Ioan.Maria Nouar.in lucerna Regul. verbo excommunicare num.1.

4 Excommunicationes ad finem reuelationis in Abbatijs nullius diœcesis à nemine, neque à vicinis Episcopis, præterquam à Sede Apost. decerni possunt. *S.Cong.Conc. in Theatina Kalend.Februarij* 1572.apud Nicol. Garc. de benef.p.5. cap.8. num.95.

5 Excommunicatus si in mortis articulo dicit, Confessione Madona santissima aiuta me ecclesiasticæ sepulturæ tradi debet. *S.Cong.Episcop. & Regul. in Nelana* 19. *Iulij* 1619. quam refert Sellius in select. Canon. c.37. num.14.

Excommiſſæ,

COLLECT. CCCXLIII.

1 EXcommiſſæ circa electionem, vitam, & mortem Papæ, ac electionem Cardinalium, vbique prohibentur. & quicquid earum cauſa datum, acceptum, promiſſum, & ſolui mandatum fuerit, pijs locis, vbi illæ ſunt, ſtatim acquiritur, ſine aliqua compoſitione, vel tranſactione. Gregorius XIV. conſtit. 4 incip. Cogit 12. Kalend. Aprilis 1591. apud Laert. Cherub in Bullario tom. 2. pag. 688. aliàs pag. 527. in nouiſs. impreſſ. & illius meminere Zerola in praxi Epiſcop. part. 2. verbo Excommiſſæ, Bonacina de legitima ſummi Pontificis electione diſp. 2. q. 1. in princ. Ego ipſe de iure eccleſiaſtico vniuerſo lib. 1. c. 1. nu 67.

Excuſatum ſubſidium, vide in verbo ſubſidium collect. 687. à nu. 8.

SVMMARIVM.

1 *Hoſpitalium, & leproſariorum aduerſus adminiſtratores condemnatos ad ipſum Ordinarium ſpectat.*
2 *Epiſcopi ſunt executores piarum diſpoſitionum cumulatiuè ad alios inferiores.*
3 *Epiſcopo, ſeu eius Officialibus pro cauſa laboris nihil dare debent executores vltimarum voluntatum.*

Executio, Executores,

COLLECT. CCCXLIV.

1 EXecutio aduerſus adminiſtratores hoſpitalium, & leproſariorum condemnatos iuxta decretum Concilij ſeſſ. 21. de reform. cap. 8. ſiue ſoli Ordinario reddita fuerit ratio, ſiue vnà cum alijs deputatis, ad ipſum Ordinarium ſpectat. *Sacra Congr. Concil.* teſte Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 4. tit. 29. l. 1. §. 2. de hoſpital. num. 4.

2 Executores piarum diſpoſitionum ſunt Epiſcopi cumulatiuè ad alios inferiores. *Sacr. Congreg. Conc.* penes Armendar in addit. ad recop. leg. Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Epiſcop. nu. 76.

3 Executores vltimarum voluntatum nihil dare debent Epiſcopo, ſeu eius officialibus pro cauſa laboris in recipienda ratione adminiſtrationis bonorum teſtatoris, nec illi quicquam exigere poſſunt etiam ſtante conſuetudine exigendi quatuor denarios pro ſingulo ſcuto. *Sacra Congr. Conc. in Barchinon. & Gerunden.* 1. *Decemb.* 1618. quarum meminit Sellius in ſelect. Canon. c. 22. nu. 53.

SVMMARIVM.

1 *Subſidij triennalis à ſolutione exemptio nemini ſuffragatur. & conceſſa reuocatur.*
2 *Cameralium onerum a ſolutione quæcunque exemptiones reuocantur.*
3 *Viſitare vt teneatur Epiſcopus per ſe ipſum debet probari exemptio Eccleſiæ non per immemorialem, ſed per ſcripturas.*
4 *Canonicis non ſunt concedendæ exemptiones niſi prius conſtet an deceat.*
5 *Clerici Regulares ſcholarum piarum habent exemptionem à proceſſionibus, & alijs actibus publicis.*
6 *Bona per Eccleſiaſticos poſſeſſa quando ſunt exempta ab impoſitionibus, & oneribus.*
7 *Epiſcopum ad Pontificalia exercenda in eorum Eccleſijs tenentur admittere exempti ab eius iuriſdictione.*
8 *Seminarij à contributione quis cenſeatur exemptus.*
9 *Excommunicati publicè denunciari poſſunt ab Epiſcopo exempti, qui ob notorium delictum in excommunicationem inciderunt.*

Exemptio. Exemptus.

COLLECT. CCCXLV.

1 EXemptio à ſolutione ſubſidij triennalis nemini ſuffragatur. Paulus III. conſtit. 39. incip. Decens de anno 1543. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 678. Et conceſſam reuocat Paulus IV. conſtit. 20. incip. Cupientes de anno 1559. apud eundem Laert. Cherub. d. tom. 1. pag. 741. aliàs pag. 604. in nouiſſ. impreſſ.

2 Exemptiones quaſcunque à ſolutione onerum Cameralium reuocauit Sixtus V. conſtit. 2. incip. Inter varias de anno 1585. apud Laert. Cherub. in Bullar. to. 2. pag. 487. aliàs pag. 370. in nouiſſ. impreſſ.

3 Exemptio Eccleſiæ debet probari non per immemorialem, ſed per ſcripturas, & inſtrumenta legitima, ad hoc vt Epiſcopus teneatur viſitare per ſe ipſum, interea verò poterit viſitare per alium. *S. Cong. Conc. in Placentina* teſte Aldan. in compendio Canon. reſolut. lib. 3. tit. 1. nu. 25.

4 Exemptiones Canonicis non ſunt concedendæ, niſi prius conſtet an deceat, & conueniat. *Sacra Congreg. Rit. in Mediolanen.* 28. *Septemb.* 1602. penes Aldan. d. lib. 3. tit. 1. num. 27.

5 Exemptio à proceſſionibus, & alijs actibus publicis conceditur Clericis Regularibus pauperum Matris Dei ſcholarum piarum. Vrbanus VIII. conſtit. 100. incip. Debitum Kalend. Iunij 1629. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. 108.

6 Exemptionibus à quibuſcunque impoſitionibus, & oneribus, quæ non ſunt copulatiuè certa realia, & inuariabilia iuxta deciſionem in Brundusina gabellæ coram bonæ mem. Peña, nec non ab impoſitionibus Cameralibus etiam comprehenſiuis eccleſiaſticorum, quando eccleſiaſtici libertatem, ea non ſoluendi præſcripſerunt iuxta decretum anni 1600. tempore ſanctæ mem. Clementis VIII. editum gaudent bona per eccleſiaſticos poſſeſſa. *Sacra Congr. controuerſijs iuriſdictionalibus præpoſita ſub die* 21. *Aprilis* 1640. quam refert Laurent. de Peyrinis de priuilegijs Regul. tom. 3. in fine, vbi de decretis nouiſs. *Sacra Congr.* decreto 18. pag. 570.

7 Exempti à iuriſdictione Epiſcopi tenentur & cogi poſſunt eum ad Pontificalia exercenda in eorum Eccleſijs admittere, eique primum locum, & omnes præeminentias concedere. *Sacra Congr. Rit. in Tullen. 6. Decembris* 1613. quam refert Aldan. d. lib. 3. titul. 1. numer. 29.

8 Exemptus nullus intelligitur à contributione ſeminarij niſi qui nominatim excipiuntur ab hoc per Concilium Trid. ita tamen vt Cardinales etiam cogi poſſint ad contribuendum ſeminario de fructibus beneficiorum, quæ habent in diœceſi, in qua eſt ſeminarium. *Sacra Congr. Conc. in Comen.* quam adducit Aldan. d. tit. 1. num. 27.

9 Exempti, qui ob notorium delictum in excommunicationem inciderunt, poſſunt ab Epiſcopo publicè denunciari excommunicati. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regular.* 24. *May* 1621. cuius memini de iure eccleſiaſt. vniuerſ. lib. 1. cap. 43. num. 155.

Vide in verbo clericus quoad immunitatem & exemptionem collect. 158. & in verbo Immunitas collect. 417.

Expe-

Expectatiuæ.

COLLECT. CCCXLVI.

1 Expectatiuæ sunt omnino sublatæ, etiamsi illæ factæ sint de consensu Ordinariorum. *S.Cong. Conc.* referentibus Gonzal.ad reg.8 Cancel.§.1.procem.n.63. Bonfadin.in thesauro ecclesiast.decis.resolut.43.num.3. meipso in collectan.ad Concil.Trid.sess.24.de reform. cap.19.

Exequiæ Cardinalium.

COLLECT. CCCXLVII.

1 Exequiæ Cardinalium defunctorum sunt celebrandæ in Capella, & post mortem alicuius Cardinalis, quamprimum Cardinales Episcopi, & Presbyteri pro eius anima vnam Missam priuatè, celebrent, & Diaconi Cardinales Officium defunctorum priuatè celebrent. *Sacra Congr. Rit. pro exequiis Cardin alium 6. Septembris* 1603. quam referunt Sellius in selectis Canon. cap.16. num.74. Aldan. in compendio Canon.resol.lib.2.tit.34.num.18.

Expensa litis.

COLLECT. CCCXLVIII.

1 Expensæ, quæ fiunt ad sustinendas lites Capitulum tangentes, & ad tuenda iura Ecclesiæ, extrahendæ sunt à communi massa omnium redditurum Canonicorum, tam ratione distributionum quam Præbendarum. *Sacra Congregat.Conc.sub die* 15.*Aprilis* 1628. cuius memini in tract.de Canon. & Dignitat. capit.24. num.14.

2 Expensis litis, quæ pro Collegio fiunt, omnes de Collegio contribuere tenentur. *Sacra Congreg. Rit.in Hispalen.*11.*Decembris* 1604. penes Sellium in selectis Canon.c.21.nu.14.

Exploratio voluntatis.

COLLECT. CCCXLIX.

1 Exploratio voluntatis puellarum profiteri volentium iuxta decretum Concilij sess.25. de Regular. cap.17. vtroque tempore, scilicet ingressus & professionis facienda ad Episcopum pertinet, quamuis monasterium ab eius iurisdictione exemptum existat.*Sac. Congregat. Conc.* testibus Piasec. in praxi Episcop. p.2. cap.3. nu.55.vers.explorare, Armendar.in addit.ad recop. legum Nauarræ lib.1. tit.18.l.7. de Relig.num.37. Ita quod valeat Episcopus censuris, ecclesiasticis, vel alijs pœnis prohibere contra Superiores Regulares Monialium ne vlla puella professionem emittat, nisi ab ipso fuerit prius eius voluntas explorata. *Sac. Cong.Conc. in Burgen.*4.*Decembris* 1617. penes Ioan. Mariam Nouar. in lucerna Regular. verbo exploratio num.5.

2 Exploratio voluntatis Tertiariarum in domibus proprijs degentium, non debet ab Episcopo fieri sibidem votum cœlibatus emittant. *S.Cong.Conc.sub die* 8. *Nouembr.*1620. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. dict.verbo exploratio nu.7.

3 Explorationem, seu examen voluntatis Episcopus intra viginti quinque dies postquam monitus fuerit, tenetur perficere, itaut ipsis elapsis amplius de eo non se debent intermittere. *Sacra Congr.Conc.* testibus Armendar. in addit.ad recop.legum Nauarræ lib.1.tit.18. l.7.de Relig.num.44. Campan.in diuers. Iuris Canonici rub.12.cap.16.nu.10.Lezana in sum. quæst. Regul.to.3. verbo Episcopus quoad Regulares num.10.

SVMMARIVM.

1 *Sententiæ duæ conformes faciunt rem indicatam ad fauorem fabricæ sancti Petri.*
2 *Deputati fabricæ sancti Petri qualiter habeant facultatem exequendi omnia legata pia? ostenditur.*
3 *Fabrica S. Petri quomodo se intromittat in legatis relictis Fratribus S. Francisci de Obseruantia remissiuè.*
4 *Visitare fabricam solus Episcopus potest.*
5 *Episcopus fabricarum redditus pro suo arbitrio expendere potest.*
6 *Ratio de sumptibus fabricæ cuiusuis Ecclesiæ Ordinario reddenda est nisi in institutione aliter statutum sit.*

Fabrica.

COLLECT. CCCL.

1 Fabrica sancti Petri gaudet priuilegio vt duæ sententiæ conformes faciant rem Iudicatam. Pius V. constit.95.incip. Etsi Kalend.Ianuarij 1569.apud Laert. Cherub.in Bullario tom.2.pag.297.aliàs pag.223.in no-
2 uiss. impress. Et eius deputati habent facultatem exequendi omnia legata pia infra triennia non adimpleta, & reuidendi quascunque alienationes rerum Ecclesiæ perperam factas cum applicatione fructuum indebitè perceptorum dictæ fabricæ, & cognoscendi de causis ac litibus tam motis super alienationibus bonorum ecclesiasticorum perperam factis, & eas ad se auocandi, & dandi in emphyteusim, aut aliter bona pro locis pijs recuperata, vel pro perceptis fructibus componendi, & possunt cogere quoscunque ac præsertim Notarios ad reuelandum bona, confinia, census, redditus, iura, ac instrumenta concernentia interesse dictæ fabricæ. Pius V. constit.97. incip. Exigit 11. Kalend. Ianuarij 1569. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom.2. pag.298. aliàs pag.224. in nouiss.impress.

3 Fabrica sancti Petri quomodo se intromittat in legatis relictis Fratribus sancti Francisci de Obseruantia. Vide in verbo legatum collect.446. num.4.

4 Fabricam solus Episcopus visitare potest. *S.Congr. Concil.* teste Nicol. Garc. de benefic. part.3. capit.2. num.198.

5 Fabricarum redditus potest Episcopus expendere pro suo arbitrio. *Sac. Congreg. Conc.* penes Nicol.Garc. d.p.3.cap.2. num.198. in fine.

6 Fabricæ cuiusuis Ecclesiæ de sumptibus ratio reddenda est Episcopo Ordinario, nisi in institutione eiusdem Ecclesiæ circa fabricam aliter caueatur. *S.Cong. Conc.* cuius meminit Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1.tit.18.l.7. de Episcop.num.78. vers. item & rationem.

SVMMARIVM.

1 *Expectatiuæ, & reseruationes beneficiorum dandi, eaque vniendi, vel supprimendi, testandi, ac disponendi de bonis Ecclesiæ facultates Milituis concessa reuocantur.*
2 *Confessarium eligendi facultas concessa in Bulla Cruciata, & alijs Indultis Regularibus non suffragantur.*
3 *Promouendus à quocunque facultatem habens à Papa non potest promoueri ab Episcopo in aliena diœcesi.*

4 *Episcopo tributa facultas decreto Conc.sess.24.de reform. cap.6.an Sede Episcopali vacante ad Capitulum,eiusque Vicarium pertineat.*

5 *Clausuram Monialium etiam Regularibus subiectarum visitandi facultas Episcopo tributa transit in Vicarium generalem non habentem ad id speciale mandatum.*

Facultas.

COLLECT. CCCLI.

1 FAcultates concessæ Militis dandi expectatiuas, & reseruationes beneficiorum, eaque vniendi, vel supprimendi, testandi, ac disponendi de bonis Ecclesiæ, & fructibus reuocatæ sunt à Pio V. constit.74. incip. Sacrosanctum 5.Id. Septembris 1568. apud Laert. Cherub.in Bullario tom.2.pag.269.aliàs pag.202. in nouiss.impressa.

2 Facultas eligendi Confessarium concessa in Bulla Cruciatæ, & alijs indultis non suffragatur Regularibus, Clemens VIII.constit.64.incip.Romani 23.Nouembris 1599. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.3. pag.89. aliàs cap.65.in nouiss.impress.

3 Facultatem habens à Papa promouendi à quocunque, non potest promoueri ab Episcopo in aliena diœcesi sine licentia Episcopi illius diœcesis per cap.11.sess. 7.nisi Episcopus illius diœcesis constituerit suum Vicarium illum Episcopum exterum, vt pro se promoueat, sicut non sufficit simplex licentia, sed constitutio in sui locum requiritur, vt probatur ex d.cap.11. ibi, vel ab eo quod pro eo, &c. *Sacra Cong.Conc.* quam refert Sellius in selectis Canonic.cap.23.num.2.

4 Facultas decreto Concilij cap.6. sess.24. de reform. Episcopo tributa an Sede Episcopali vacante ad Capitulum Cathedralis, eiusque Vicarium pertineat, adhuc sub Iudice lis est; nam sub die 20. Iunij 1602. fuit conclusum Pontificem esse consulendum; plures Doctores in vtramque partem refero de officio, & potest.Episcopi par.2.alleg.39.num.16.

5 Facultas visitandi clausuram Monialium etiam Regularibus subiectarum tributa Episcopo transit in Vicarium generalem non habentem ad id speciale mandatum. *Sacra Cong.Conc.sub die 13. May* 1628. cuius meminit Sellius d.c.23.num.4.

Vide in verbo licentia collect.449.

Familia.

COLLECT. CCCLII.

1 FAmiliæ Episcopi appellatione quoad priuilegium fori, & immunitatem ab oneribus personalibus veniunt baiiselli, nuncij, cursores, Notarij, Fiscalis, & cæteri Episcopi ministri & Officiales. *Sacra Congr.Episcop.& Regul. sub die* 25. *Aprilis & 11. Decembris* 1614. cuius meminit Aurel. August.Taurel. apud me de iure eccles.vniuerso lib.1.cap.39.§.4.num.34.

2 Familiam suam armatam licet Episcopo augere, dũ tamen circa numerum, & qualitatem eorum, quos sibi duxerit assumendos, prudenter. & moderate se gerat. *Sacra Congr.Conc.in Agrigentina 4.Decembris* 1627. quã refert Aldan.in cõpẽdio Canon.resol.li.2.tit.3.n.15.

SVMMARIVM.

1 *Papæ Familiares, & Prælati domestici, & continui commensales qui dicantur?*

2 *Auditores Rotæ, Referendarij, & alij Officiales ex Palatio Apost. panem habentes sunt familiares Papæ.*

3 *Cantores Capellæ Pontificiæ sunt familiares Papæ.*

4 *Auditor confidentiarum est Papæ familiaris.*

5 *Cardinalium familiares actu seruientes sunt ab Ordinariorum iurisdictione exempti.*

6 *Cardinalium familiares coram Auditore Cameræ conueniuntur.*

7 *Stipendia non conuenta familiares Cardinalium ab eorum heredibus petere non possunt.*

8 *Seruitores Prælatorum Romanæ Curiæ salarium pro biennio tantum & infra annum à die obitus illorum petere possunt.*

9 *Fori priuilegio gaudent Episcopi familiares etiam laici.*

10 *Canonicos duos siue de Cathedrali, siue de Collegiata & non plures pro seruitio suæ diœcesis assumere potest Episcopus.*

11 *Fructus integros suæ Præbendæ lucratur Canonicus in absentia quem declarauit Episcopus velle pro suo seruitio quamuis non fecerit primam residentiam.*

12 & 13 *Ordinare potest Episcopus familiarem suum triennalem aliàs habilem conferendo ei statim re ipsa beneficium, quamuis illud possideat in alia diœcesi.*

14 *Pensionis ad titulum potest Episcopus ordinare familiarem suum triennalem si pro necessitate vel vtilitate suæ Ecclesiæ iudicat ordinandum.*

15 *Patrimonij ad titulum potest Episcopus ordinare suum familiarem si pro necessitate vel vtilitate suæ Ecclesiæ iudicat ordinandum.*

16 *Dispensare Episcopus non potest in interstitijs cum familiari suo triennali sibi aliter non subdito.*

17 *Triennium familiaritatis sufficit vt incipiant antequam fuisset Episcopus.*

18 *Religiosis Confessoribus approbationem tantum Prælati Regularis obtinentibus confiteri possunt familiares, qui sunt verè de familia, & perpetui commensales monasterij.*

Familiares.

COLLECT. CCCLIII.

1 FAmiliares Papæ, & Prælati domestici & continui commensales sunt qui solum ratione personæ, & non alicuius officij pro tempore obtenti ex Palatio Apost. panem quotidie habere possunt, & in posterum habere poterunt, licet in Palatio non habitent, vel alia victui necessaria non habeant, & collationem beneficiorũ omnium quæ illi pro tẽpore habebũt, Sedi Apost. reseruãtur. Paulus III.cõstit.21.incip.Sãctissimus de anno 1553.apud Laert. Cherub.in Bullario to.1. pag.714.

2 Familiares Papæ sunt Auditores Rotæ, Referendarij, & alij Officiales ex palatio Apost.panem habentes. Idem Paulus III. const.5. incip. Sanctissimus de anno 1534.apud Laert.Cherub.tom.1.pag.615.aliàs pag.512. in nouiss.impress.

3 Familiares Papæ sunt Cantores Capellæ Pontificiæ. Sixtus V.const.48.incip.In suprema Kalen. Septembris 1586.apud Laert.Cherub.in Bullario tom.2.pag.540.

4 Familiaris Papæ est Auditor confidentiarum. Idem Sixtus V.const.47. incipien.Diuina Kalend.Nouembris 1586.apud Laert.Cherub.d.to.2.pag.556.aliàs pag.423.

5 Familiares Cardinalium actu seruientes sunt ab Ordinariorum iurisdictione exempti. Leo X.constit.10 incip.Regimini 4.Non.Mai 1512.apud Laert.Cherub.in Bullario tom.1.pag.481.aliàs pag.112.in nouiss.impress.

6 Familiares Cardinalium coram Auditore Cameræ conueniuntur. Iulius II.constit.28.incip.Decet 5.Kalen. Aprilis 1512. apud Laert. Cherub.tom.1.pag.448. alias pag.387.

Fami-

7 Familiaribus Cardinalium stipendia non conuenta ab hæredibus Cardinalium petere prohibuit Pius V. constit. 15. incip. Sanctissimus 6. Septembris 1566. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 196. aliàs pag. 146. in nouiss. impress.

8 Familiares & seruitores Prælatorum Romanæ Curiæ salarium, & stipendium pro biennio tantum & infra annum à die obitus illorum petere possunt. Paulus III. constit. 43. incip. Cum sicut de anno 1545. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 681.

9 Familiares etiam laici Episcopi fori priuilegio gaudent. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Region.* 14. *Februarij* 1581. & in Turritana 18. Maij 1603. penes Lezanam in sum. q. Reg. to. 3. verbo gabella nu. 11. Et in familiaribus Episcopi titularis, vel eius, qui renuntiauit loco, sed non dignitati id ipsum declarauit. *Sacra Congr. controuersijs iurisdictionalibus præposita die* 17. *Ianuarij* 1628. teste Sellio in selectis canon. c. 29. num. 80.

10 Familiares duos Canonicos siue de Cathedrali siue de Collegiata, & non plures pro seruitio suæ diœcesis assumere potest Episcopus. *Sac. Congr. Concan Colonien.* 9. *Septembris* 1628. cuius memini de Canonicis & dignitat. cap. 25. num. 8.

11 Familiaris Episcopi Canonicus, quem ille declarauit velle pro seruitio suo retinere, lucratur integros fructus suæ Præbendæ, quamuis nunquam accesserit ad Ecclesiam, nec primam residentiam à statuto illius Ecclesiæ requisitam fecerit. *Sacra Congr. Conc. in Compostellana* 2. *Iulij* 1633. quam refero d. tract. de Canon. cap. 25. sub num. 5.

12 Familiarem suum triennalem aliàs habilem potest Episcopus ordinare conferendo ei statim re ipsa beneficium quacunque fraude cessante. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. num. 45. & 51. quem cum alijs refero de officio, & potest. Episcopi p. 2. alleg. 5. num. 11.

13 Familiarem suum ordinare non potest Episcopus si illi non contulit beneficium, quamuis possideat aliquod in alia diœcesi. *Sacra Congr. Concil. sub die* 22. *Aprilis* 1617. quam citat Sellius d. cap. 29. num. 81.

14 Familiarem suum triennalem potest Episcopus ordinare ad titulum pensionis, si pro necessitate, vel vtilitate suarum Ecclesiarum iudicat Ordinandum. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. de benef. p. 2. c. 5. nu. 81. Armend. d. lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis num. 46. & lib. 2. tit. 8. de patrim. cleric. nu. 7. in fine, & nu. 20. quos refero d. alleg. 5. num. 13.

15 Familiarem suum triennalem potest Episcopus ordinare ad titulum patrimonij si pro necessitate, vel vtilitate suarum Ecclesiarum iudicat ordinandum. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. d. cap. 5. num. 81. & 82. Armendar. d. l. 7. de Episcopis nu. 47. quos retuli d. alleg. 5. num. 12.

16 Familiarem suum triennalem sibi aliter non subditum quamuis Episcopus ordinare possit, ac illi dimissorias dare, vt à quocunque ordinetur, dispensare tamen non potest in interstitijs, de quibus cap. 13. & 14. sess. 23. de reformat. nisi pro Ecclesiæ suæ vtilitate. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Nicol. Garc. de benefic. p. 2. c. 5. num. 97.

17 Familiaritatis triennium sufficit ex identitate rationis vt incipiat antequam fuisset Episcopus. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc. de benef. p. a. c. 5. nu. 83.

18 Familiares, qui sunt vere de familia, & perpetui commensales monasterij alicuius possunt confiteri Religiosis Confessoribus approbationem tantum Prælati Regularis obtinentibus. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 4. tit. 28. l. 1. de confitendo semel in anno nu. 10. quem refero de officio, & potest. Episcopi p. 2. alleg. 15. num. 65.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

B. Felix de Cantalicio.

COLLECT. CCCLIV.

Beati Felicis de Cantalicio Officium, & Missa de eo tanquam de communi Confessorum non Pont. die eius obitus concessit Capuccinis Vrbanus VIII. constitut. 48. incip. Nuper nomine, sub die 9. Aprilis 1626. apud Angel. Mariam Cherubin. in Bullario tom. 4. pag. 63. Extensio indulti recitandi Officium & celebrandi Missam de B. Felice in eius festo ad omnes Sacerdotes ad Ecclesias eiusdem Ordinis confluentes; idem Vrbanus VIII. constit. 86. incip. Alias nomine 15. Maij 1628. apud eundem Angel. Mariam Cherubin. dict. tom. 4. pag. 98.

Feria quinta in Cœna Domini, Vide in collect. 152. nu. 3. & collect. 191. nu. 5.

Festiuitates solemnes sunt, Vide collect. seq. nu. 10.

SVMMARIVM.

1 *Sanctorum festa celebrari solent in die eorum obitus.*
2 *Mobilia festa in die Epiphaniæ publicare solet Canonicus iunior.*
3 *Dies festos & ieiunia in suis Ecclesijs annuntiare non prohibentur Regulares.*
4 *Kalendarij Romana festa non potest Episcopus ad nobiliorem ritum eleuare.*
5 *Transferri facilè possunt festa priuata vnius loci tantùm.*
6 *Nouum festum non potest cogi populus seruare.*
7 *Noua festa de præcepto seruanda non possunt institui inuito populo.*
8 *Sanctorum festa, quæ de præcepto non seruantur, si populus sponte voluerit seruare non est prohibendus.*
9 *Dominica dies venit appellatione festi nouem lectionum.*
10 *Solemnes festiuitates per annum quæ sint, ostenditur.*
11 *Solemnia festa quæ intelligantur, in quibus Episcopus cum cappa celebrare, vel Diuinis interesse potest.*
12 *Patroni festum si occurrat in Dominicis Aduentus & Quadragesimæ quando de eo fieri debeat ostenditur.*
13 *Celebratio festi sancti Patroni ciuitatis ad episcopum pertinet, & eo impedito ad primam dignitatem.*
14 *Regulares censuris compellere potest Episcopus ad obseruantiam festorum per ipsum cum approbatione populi indictorum.*
15 *Regulares seruare tenentur festos dies, quos in sua diœcesi Episcopus seruandos præceperit.*
16 *Regularium ritus quoad Missas celebrandas, & cætera diuina Officia festis diebus permanere debent.*
17 *Mercatus, prophanasque negotiationes festis diebus fieri prohibentur.*
18 *Diebus festis licet dare operam rebus ad vitam necessarijs, ac tempore perituris.*
19 *Necessaria ad victum humanum etiam ante concionem vendi possunt festis diebus.*

Festum in communi.

COLLECT. CCCLV.

1 Festum Sanctorum celebrari solet in die eorum obitus. Paulus IV. const. 15. incip. Gloriosus 6. Id. Augusti 1558. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 734.

2 Festa mobilia in die Epiphaniæ publicare debet Canonicus iunior, iuxta formam libri Cæremonialis, nisi alius ex consuetudine Ecclesiæ sit assignatus. *Sacra Congreg. Rit. in Asculana* 16. *Ianuarij* 1617. cuius me-

mini in tract. de canon. & dignit. cap. 18. num. 23.

3 Festos dies & ieiunia in suis Ecclesijs annuntiare non prohibentur regulares. *S. Cong. Conc. sub die 2. Iulij 1620.* testibus Laurent. de Peyrinis de priuileg. Reg. to. 2. constit. 7. Pius V. nu. 13. vers. ad primum pag. 193. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Reg. verbo festus nu. 6. Lezana in sum. q. Reg. tom. 1. c. 12. nu. 41. vers. ad 1. & tom. 3. verbo festi dies nu. 5. quorum aliquos refero de officio, & potest. Parochi cap. 16. in fine.

4 Festa Kalendarij Romani non potest Episcopus, nec Regulares ad nobiliorem ritum eleuare, puta à semiduplici ad duplicem, sine licentia Sedis Apost. *S. Cong. Rit. sub die 28. Octobris 1618.* in resp. ad 8. de qua Ioan. Maria Nouar. d. verbo festus nu. 7. Ego d. tract. de officio, & potest Parochi c. 10. nu. 13.

5 Festa priuata vnius loci tantum possunt facilè transferri. *S. Cong. Rit. in Andrien. 23. Nouembris* 1602. quam refert Sellius in select. canon. c. 3. nu. 72.

6 Festum nouum non potest cogi populus seruare quàm indicta ab Ecclesia, & si nouum institui petitur, supplicet populus. *Sacra Congr. Rit. in Pacen. 20. Aprilis* 1602. me citato penes Lezan. in summ. quæst. Regul. tom. 1. cap. 12. num. 20. & 33. & tom. 3. verbo festi dies num. 7.

7 Festa noua de præcepto seruanda non possunt institui inuito populo. *Sacra Congregat. Rit. in Brundusina 2. Mart.* 1602. & in Hispalen. 21. Augusti 1604. quas citat Sellius d. cap. 3. nu. 73.

8 Festa Sanctorum, quæ de præcepto non seruantur, si populus sponte voluerit obseruare, non est prohibendus, sed nullius est sub pœna cogendus vt illa die ab operibus abstineat. *S. Congr. Rit. in Brundusina Massagna 21. Augusti* 1604. apud Lezanam d. tom. 3. verbo festi dies num. 7.

9 Festi nouem lectionum appellatione venit Dominica dies. *S. Cong. Rit. in Conchen. 12. Martij* 1618. quam citat Sellius d. cap 3. num. 75.

10 Festa siue festiuitates solemnes per annum sunt festum Paschatis, Resurrectionis D. N. Iesu Christi, Feria quinta in Cœna Domini, festum Ascensionis D. N. festum Pentecostes, festum SS. Apostolorum Petri & Pauli, festum Annuntiationis, festum Assumptionis B. Mariæ, festum omnium Sanctorum, festum Natiuitatis D. N. & festum Epiphaniæ. *Sacra Congr. Rit. sub die 17. Nouemb. 1607. & die 2. Decemb.* 1632. cuius memini in trac. de canon. & dignit. c. 32. nu. 11. & Gauant. in rub. Miss. p. 1. tit. 10. prope fin. vers. secundum.

11 Festa solemnia quæ intelligantur in quibus Episcopus cum cappa celebrare vel Diuinis assistere debet; vide Cæremoniale, lib. 2. c. 1. & cap. 64. quod seruari mandauit *Sac. Cong. Rit. in Lamacen. 17. Martij* 1617. quam citat Sellius d. c. 3. num. 76.

12 Festi Sancti Patroni si occurrat in Dominica secunda, tertia, & quarta Aduentus, & secunda, tertia, quarta, & quinta Quadragesimæ, Officium fieri debet de Dominica, nisi sit festum solemne Titularis illius Ecclesiæ. *Sacra Cong. Rit. in Vlixbonen. 1. Septemb.* 1611. penes Sellium d. c. 3. num. 77.

13 Festi sancti Patroni ciuitatis, etiam de solemnioribus iuxta dispositionem Cæremonialis, celebratio ad Episcopum, & eo absente vel impedito ad primam dignitatem, pertinet: *Sacra Congregat. Rit. in Collen. 28. Septembris* 1619. referente Sellio d. cap. 3. num. 78. & festum Patroni principalis loci tenentur omnes etiam Regulares cum Officio de eodem celebrare, non autem octauam Regulares. *Sac. Congr. Rit. die 27. Maij* 1628. referente Gauant. in rub. Breuiar. sect. 1. c. 5. tit. 2. num. 6.

14 Festorum ad obseruantiam per Episcopum cum approbatione populi indictorum, potest ipse censuris Regulares compellere. *Sacr. Congreg. Conc. in Hostunen. 31. Iulij* 1627. apud Ioan. Mariam Nouar. in lucerna Regul. verbo festus nu. 1. Lezana in sum. q. Regul. tom. 3. verbo festi dies num. 2.

15 Festos dies quamuis Regulares seruare teneantur,
16 quos in sua diœcesi Episcopus seruandos præceperit, ritus tamen eorum quoad Missas celebrandas, & cætera diuina Officia tam publicè quàm priuatim ab ipsis Regularibus in eorum Ecclesijs persoluenda illis festis permanere debent, nec circa hæc ab Episcopis quoquo modo quicquam in contrarium eisdem Regularibus præcipi potest: quod si de facto præceperint Regulares, neutiquam ipsis Episcopis obedire tenentur. Verùm quoad conciones & lectiones, quas ijdem Regulares ad populum habuerint, debent se conformare Euangelijs, & Epistolis, quibus Clerus secularis vtitur illis diebus festis. *Sacra Congreg. Conc.* testibus Quarant. in sum. Bullarij verbo priuilegia Regularium, Piasec. in praxi Episc. p. 2. c. 3. nu. 47. vers. dies festos, Laur. de Peyrinis de priuil. Reg. tom. 1. constit. 28. Leonis X. nu. 2. Ioan. Maria Nouar. verbo festus nu. 2. cum seqq. metipso de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 105. nu. 34. & 55.

17 Festa obseruari iussit, eorumque diebus nundinas, mercatus, profanasque negotiationes fieri prohibuit, ac festa de consuetudine locorum celebrari solita, obseruari præcepit Pius V. constit. 15. incip. Cum primùm. Kalend. Aprilis 1566. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 2. pag. Cæterum his diebus festis licet agazonibus, ac alijs iumentorum vectoribus, seu mercium conductoribus, baiulis, & alijs huiusmodi seruientibus, ac ministris sarcinas, & onera nundinarum exonerare, & deponere, incœptúmque iter, Missa prius audita transeundo prosequi, & continuare: non autem debent sarcinas componere, & iumenta onerare ad iter denuò incipiendum, neque mercatoribus, aut alijs etiam Viatoribus ijs diebus etiam clausis apothecis merces vendere, emere, aut asportare licet, nisi tantum ad victum necessaria, aut alia minuscula, & modici valoris, & momenti, opera iam conflata atque laborata pro transeuntium hospitum aduenarum, & cæterorum, vrgenti & præsentanea necessitate, & opportunitate, in quo partes erunt Episcopi propositis edictis prouidere, vt ipsi dies festi debita obseruatione colantur, simulque populorum eò confluentium necessitatibus quantum sine dicta offensione fieri potest, consulatur. Quoad iudicia autem quæ dominicis, & festis diebus silere debent, id obseruari poterit quod Iure communi permittitur in quibusdam vrgentibus casibus, qui moram, & dilationem non patiuntur, in quibus, & alijs iurisdictionem censuum nundinis propositorum concernentibus constitutiones, & Summorum Pontificum, si quæ habẽt priuilegia, & allegatum Breue felicis recordationis Pij V. seruandum est. *Sacra Congr. Rit. in Recanaten. 9. Decembris* 1600. referente Sellio in selectis canon. cap. 29. num. 51.

18 Festis diebus licet dare operam rebus ad vitam necessarijs, ac tempore perituris, præsertim tempore vindemiarum, & messium, ac recollectionis fructuum, vel vbi necessitas vrgeat, & suadeat pietas, ad Ordinarij cuiuscunque iudicium & censuram *Sacra Cong. Conc.* referentibus Quaranta in sum. Bullarum verbo dies festi, Piasec. in praxi Episc. p. 2. cap. 3. num. 23.

19 Festis diebus possunt vendi necessaria ad victum humanum etiam ante concionem, & Missæ Conuentualis celebrationem. *Sacra Congr. Rit. in Vlixbonen. 30. Martij* 1621. quàm adducit Sellius d. cap. 3. num. 79.

Plura vide in verbo dies festi, collect. 251. & in verbo translationes Sanctorum, & festorum collect. 706.

S V M M A R I V M.

1 *S. Annæ festum quando institutum.*
2 *Annunciationis festum non licet celebrare in hebdomada sancta.*

3 S. Be-

3 *S. Benedicti festum vt de præcepto seruetur à subditis Monachorum eiusdem Ordinis in Regno Portugaliæ conceditur.*

4 *S. Bernardi festum colendum in ciuitate Panormitana conceditur.*

5 *S. Caroli Borromæi festum die 4. Nouembris celebrari mandatur.*

6 *Cathedra sancti Petri festum Romæ restituitur.*

7 *Conceptionis Sanctissimæ festum celebrandum die 8. Decembris.*

8 *Corporis Christi festum feria quinta post octauam Pentecostes celebrandum.*

9 *Dedicationis Ecclesiæ festum celebrari potest, licet non constet de die certo.*

10 *Dedicationis Ecclesiæ Cathedralis festum sub ritu duplici cum octaua pro ciuitate & diœcesi conceditur, pro alijs Ecclesijs diœcesis ritu duplici sine octaua.*

11 *S. Dominici festum die 5. Augusti celebrari consuetum ad diem 4. eiusdem mensis transfertur.*

12 *B. Felicis de Cantalicio festum à Monialibus Capuccinis celebrari conceditur.*

13 *S. Gundislai festum vt celebrari possit in Insulis Canariæ & Tanarissæ conceditur.*

14 *S. Iacobi Salomonij festum vt Venetijs celebrari possit conceditur.*

15 *S. Iosephi festum de præcepto seruandus per totum Orbem instituitur.*

16 *SS. Iusti & Pastoris translationis festum à die 7. Martij ad diem 5. Maij transfertur.*

17 *S. Ludouici Regis Gallorum festum in Regno & dominio talis Regis de præcepto sub ritu duplici celebrari posse conceditur.*

18 *B. Mariæ Trifernaten. festum vt possit transferri conceditur.*

19 *B. Mariæ de Emparo festum, vt tanquam festiuum colatur in Parochia, vbi sita est, conceditur.*

20 *S. Mariæ de Victoria festum die 7. Octobris celebrandum instituitur.*

21 *S. Martini Episcopi Turonen. festum vt sub ritu duplici celebretur in ciuitate Limana conceditur.*

22 *S. Mauri festum vt in diœcesi Valentina obseruetur fuit concessum.*

23 *S. Norberti festum, quod die 6. Iunij celebratur, in eius Religionem transfertur ad diem 11. Iulij.*

24 *Purificationis B. Mariæ festum si venerit in Dominica Sexagesima celebrandum est cum commemoratione Dominicæ.*

25 *S. Raymundi festum ex præcepto Synodali celebratur in principatu Cathaloniæ.*

26 *S. Rochi festum cum officio quibus Ecclesiis concessum fuerit, ostenditur.*

27 *S. Ruperti festum vt ex die 27. Martij transferatur in 2. Maij in Ecclesia Salisburgen. conceditur.*

28 *S. Sixti festum in ciuitate Alatrina quomodo celebrandum? remissiuè.*

29 *S. Thomæ mart. Ordinis Carmel. festum vt possit ad primam Dominicam post Epiphaniam transferri in ciuitate Bononien. conceditur.*

30 *S. Stanislai festum ex die 8. Maij transfertur ad diem 7. eiusdem mensis.*

31 *Festum S. Vbaldi die 16. Maij agi posse.*

32 *Festum S. Vincentij, & Officium ritu dupl. pro Eccles. Maioricen. conceditur.*

33 *Visitationis B. Mariæ festum instituit Bonifacius IX.*

34 *Translationis S. Domus Lauretanæ festum cum Officio & Missa recitari posse conceditur in prouincia Marchiæ.*

35 *Transferri non possunt festa Sanctorum certa die adscripta in Kalendario, vel martyrologio.*

Festa propria.

COLLECT. CCCLVI.

1 FEstum S. Annæ Matris B. Virginis Mariæ institutum à Gregorio XIII. constit. 87. incip. Sancta mater Kalend. Maij 1584. apud Laert. Cherub. in Bullario tomo 2. pag. 471. aliàs pag. 354. in nouiss. impress. Vide suprà collect. 26.

2 Festum Annunciationis B. Virginis non licet celebrare in maiori hebdomada, dum Ecclesia celebrat Passionem Domini. *S. Cong. Rit. in Spoletana 15. Martij* 1614 teste Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 18. de Sanctis nu. 103.

3 Festum sancti Benedicti vt de præcepto seruetur à subditis Monachorum eiusdem Ordinis in Regno Portugaliæ conceditur. *S. Cong. Rit. in Portugalen. 13. Nouembris* 1602. quam citat Aldan. d. tit. 18. nu. 101.

4 Festum sancti Bernardi in ciuitate Panormitana colendum conceditur. *Sacra Congreg. Rit. in Panormitana 17. Maij* 1600. quam refert Sellius in selectis Canon. cap. 75. nu. 16.

5 Festum sancti Caroli Borromæi celebrandum esse die 4. Nouembris declarauit. *Sacra Cong. Rit. in S. Caroli Borromæi 9. Octobris* 1610. cuius meminit Aldan. d. tit. 18. de Sanctis num. 106.

6 Festum Cathedræ S. Petri Romæ restituit Paulus IV. constit. 13. incip. Ineffabilis 8. Id. Ianuarij 1558. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 1. pag. 732. aliàs pag. 597. in nouiss. impress.

7 Festum Conceptionis sanctissimæ à Societate erecta in Ecclesia Annunciationis terræ Argentiæ Agathen. diœcesis, & à Fratribus sancti Augustini eiusdem terræ celebrari debere die octaua Decembris declarauit. *S. Cong. Rit. in Agathen. 29. February* 1618. referente Aldano d. tit. 18. nu. 104.

8 Festum Corporis Christi feria quinta post octauam Pentecostes celebrari iussit. Vrbanus IV. constit. 1. incip. Transiturus de anno 1262. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 94. aliàs pag. 118. in nouiss. impress. Vide plura supra collect. 231.

9 Festum Dedicationis ecclesiæ celebrari potest, licet non constet de die certo. *Sacr. Cong. Rit. in Cæsaraugustana 7. Decembris* 1601. attestante Aldan. dict. tit. 18. num. 105.

10 Festum Dedicationis Ecclesiæ Cathedralis sub ritu duplici cum octaua conceditur pro Ecclesia, & ciuitate, pro alijs verò ecclesijs diœcesis sub ritu duplici sine octaua. *Sacr. Cong. Rit. in Conchen. 2. Maij* 1619. de qua mentionem fecit Sellius d. cap. 75. nu. 18.

11 Festum S. Dominici die 5. Augusti celebrari consuetum, ad diem 4. eiusdem mensis transtulit Paulus IV. const. 15. incip. Gloriosus 6. Id. Augusti 1558. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 734.

12 Festum B. Felicis de Cantalicio à Monialibus Cappuccinis celebrari posse censuit *Sac. Cong. Rit. 3. Aprilis* 1632. quam citat Bonfadin. in thesauro eccles. decis. resol. 10. nu. 16.

13 Festum S. Gundislai vt celebrari possit in Insula Canarien. sicut in insulis Tanarissæ conceditur. *S. Congreg. Rit. in Canarien. 23. Nouembris* 1602. penes Aldan. dict. tit. 18. nu. 107.

14 Festum S. Iacobi Salomonij, vt Venetijs celebrari possit conceduntur à *S. Cong. Rit. in Venetiarum 3. Iunij & 23. Octobr.* 1617. teste Aldan. d. tit. 18. num. 108.

Festum S. Ianuarij Episcopi & mart. renouauit Sixtus V. constitut. 23. incip. Pia Kalend. Februarij 1586. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 516.

15 Festum S. Iosephi de præcepto seruandum per totum Orbem instituitur. *S. Cong. Rit. 8. Maij* 1621. *& in Angren. 15. Decembr.* 1632. quarum meminit Bonfadin. d. resol. 10. nu. 17.

Festum

16 Festum translationis SS. Iusti, & Pastoris à die 7. Martij ad diem 5. Maij posset transferri declaratur attentis narratis. *Sacra Congr. Rit. in Complutep.* 21. *Martij* 1609. quam adducit Aldan. d. tit. 18. num. 109.

17 Festum S. Ludouici Regis Gallorum vt de præcepto sub ritu duplici seruari & celebrari possit in Regno, & dominio Regis Gallorum concedi posse censuit. *Sacra Cong. Rit. in Galliarum* 15. *Martij* 1608. teste Sellio d. cap. 75. num. 19.

18 Festum B. Mariæ Tiphernaten. vt celebrari possit cum Officio de communi vnius Virg. & cum Missa in ecclesia, vbi eius Corpus sepultum est, indulsit. *Sacra Cong. Rit. in Tiphernaten.* 24. *Augusti* 1609. & vt idem festum possit transferri iuxta regulas & rubricas Breuiarij si venerit in aliquo die impedito, concessit. *Sacra Congr. Rit. in Tiphernaten.* 28. *Nouembris* 1609. quam commemorat Aldan. d. tit. 18. num. 111.

19 Festum B. Mariæ do Empam vt tanquam festiuum colatur in Parochia vbi sita est, indulgetur. *Sacra Cong. Rit. in Conchen.* 23. *Nouembris* 1602. penes Aldan. d. tit. 18. num. 112.

20 Festum S. Mariæ de Victoria die 7. Octobris celebrandum instituit Gregorius XIII. constit. 11. incip. Monet Apostolus 1. Aprilis 1573. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 373. aliàs pag. 281. in nouiss. impress.

21 Festum S. Martini episcopi Turonen. vt sub ritu duplici celebretur in ciuitate Liman. in Indijs Occidentalibus, sicut celebratur Romæ conceditur. *Sacra Congr. Rit. in Liman. in Indijs*, quam refert Aldan. d. tit. 18. num. 113.

22 Festum S. Mauri vt in diœcesi Valentina obseruetur, concessum fuit à *Sacra Cong. Rit. in Valentina* 8. *Martij* 1600. penes Sellium d. cap. 75. num. 20.

23 Festum S. Norberti quod sub die 6. Iunij celebratur, in eius Religione transtulit ad diem 11. mensis Iulij Vrbanus VIII. per suas litteras in forma Breuis sub die 14. Aprilis 1623.

24 Festum Purificationis B. Mariæ si venerit in Dominica Sexagesimæ celebrandum est cum commemoratione Dominicæ. *Sacra Congregat. Rit. sub die* 25. *Ianuarij* 1603. ex quo de dicto anno festum Purificationis venit in Sexagesima, citat Sellius d. cap. 75. num. 21. Et Præsentationis eiusdem B. Mariæ festum ab antiquissimis vsque temporibus vbique gentium summa cum veneratione obseruatum die 21. Nouembris duplici officio quotannis agi iubet Sixtus V. sua Constit. 7. incip. Intemeratæ Kalend. Septembris 1585. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 2. pag. 404.

25 Festum S. Raymundi ex præcepto synodali seruatur in Principatu Cathaloniæ. *Sacra Congr. Rit. in Terraconen.* 23. *Nouembris* 1602. referente Aldano d. tit. 18. num. 115.

26 Festum S. Rochi cum officio conceditur Communitati terræ Solaroli Fauentinæ diœcesis, & pro vita vice tantum Missa solemnis votiua in eius honorem in capella eius nomini dicata vt celebrari posit, conceditur, non obstante quod in dicta terra non adsit Ecclesia in eius honorem dicata. *Sacra Congr. Rit. in Fauentina* 9. *Aprilis* 1633. quam refert Bonfadin. d. resol. 10. num. 19. Et huius Sancti officium & Missa de communi confess. non Pont. conceditur in ijs tantum locis vbi adsunt ecclesiæ in eius honorem ædificatæ, & seruatis rubricis Breuiarij. *Eadem S. Congregat. Rit. sub die* 30. *Iulij* 1629. refert Castellin. de dilat. canonizat. Sanctorum pag. 81.

27 Festum S. Ruperti vt ex die 27. Martij transferatur in 2. Maij in ecclesia Salisburgen. conceditur. *Sacra Cong. Rit. in Salisburgen.* 19. *Ianuarij* cuius meminit Aldan. d. tit. 18. num. 117.

28 Festum S. Sixti in ciuitate Alatrina quomodo celebrandum declarauit *Sacra Congr. Rit. in Alatrina* 25. *Ianuarij* 1603. quam adducit Aldan. d. tit. 18. num. 120.

29 Festum S. Thomæ mart. Ordinis Carmelitarum vt possit ad primam Dominicam post Epiphaniam transferri in ciuitate Bononiensi conceditur à *Sacra Congr. Rit. in Bononien.* 20. *Decembr.* 1614. penes Sellium in selectis canon. cap. 75. num. 23.

30 Festum S. Stanislai die 8. mensis Maij celebrandum ad diem 7. eiusdem mensis transtulit Clemens VIII. constit. 31. incip. Quæ ad Sanctorum 4. Iulij 1595. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 46.

31 Festum S. Vbaldi die 16. Maij agi posse iussit, & de eodem vti Pontifice & Confessore commemorationem tanquam de festo simplici in vniuerso Orbe fieri posse censuit. *Sacra Congr. Rit. in Eugubina* 24. *Septembr.* 1605. Paulus V. constit. 7. incip. Ex iniuncto 26. Octobr. 1605. apud Laert. Cherub. tom. 3. p. 183.

32 Festum S. Vincentij & officium ritu duplici pro Ecclesia Maioricen. conceditur. a *Sacra Cong. Rit. in Maioricen.* 25. *Ianuarij* 1602. Et pro ecclesia, & diœcesi Oscen. *Eadem Sacra Congr.* 26. *Februar.* 1611. Et pro Clericis Regularibus S. Pauli Cremonen. *Eadem S. Congr. in Cremonen.* 18. *Mart.* 1617. quas refert Aldan. d. tit. 18. num. 122.

33 Festum visitationis B. Mariæ Virginis instituit Bonifacius IX. constit. 1. incip. Superni 5. Id. Nouembris 1390. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 1. pag. 229.

34 Festum translationis S. Domus Lauretanæ cum officio, & Missa recitari conceditur in prouincia Marchiæ ad instar recitari in ipsa domo Lauretana. *Sacra Congr. Rit. sub die* 29. *Nouembr.* 1632. teste Bonfad. d. resol. 10. num. 17.

Festa Sanctorum certa die adscripta in kalendario, vel Martyrologio non possunt transferri. *Sacra Cong. Rit. in Alben.* 14. *Nouembris* 1610. referente Aldano d. tit. 18. num. 121.

Fidei professio, vide in verbo Professio Fidei collect. 611.

SVMMARIVM.

1 *Cardinales creari non possunt, filios, filiasue habentes.*

2 *Pœna vltimi supplicij plectuntur filiam, vel matrem nefario coitu cognoscentes.*

3 *Ordinari potest filius legitimus ab Episcopo originis paterna.*

4 *Pensionem super beneficio paterno habere non obstat filio legitimo Sacerdotis.*

5 *Beneficium paternum vt immediatè obtinere possit filius legitimus, eget dispensatione.*

6 *Beneficium de iurepatronatus, quod obtinuit pater, non potest obtinere filius legitimus immediatè absque dispensatione, etiamsi in fundatione vocati sint proximiores de genere.*

7 *Fori priuilegio gaudet filius legitimus Clerici, durante vita eius patris.*

8 *Missam celebrare in eadem Ecclesia non prohibentur pater & filius, dummodo ambo nō obtineant beneficiū in ea.*

9 *Processionaliter incedere insimul possunt pater & filius, vnus tanquam capellanus, & alter tanquam beneficiatus diuersarum Ecclesiarum.*

10 *Beneficij possessionem si quis per procuratorem accepit, tunc eius filius non potest habere aliud in eadem Ecclesia.*

11 *Beneficium resignare cogendus est filius, quod obtinet in illa Ecclesia in qua pater obtinuit.*

12 *Naturales filij comprehenduntur sub dispositione Concil. cap. 15. sess. 25. de reformat.*

13 *Ecclesia receptitia clericus esse non potest filius illegitimus, in qua similiter eius pater clericus extitit.*

14 *Pater si solam sedem in choro habuit, inibi beneficium obtinere non potest filius illegitimus.*

15 *Episcopatum nuper erectum ex parte diœcesi, in qua*

eius

eius pater fuit Archiepiscopus, prohibetur obtinere filius illegitimus.

16 *Missas etiam deuotionis gratia celebrare prohibetur filius illegitimus in Ecclesia in qua eius pater beneficium obtinet.*

17 *Beneficium obtinere prohibetur filius illegitimus in Ecclesia, in qua pater vt cantor musicæ tantum cantat.*

18 *Beneficium obtinere non potest filius illegitimus quod olim pater suus absque legitimo titulo, & minus pacifice aliquandiu possedit.*

19 *Beneficium obtinere non potest filius illegitimus in eadem Ecclesia in qua pater, Capellaniam obtinuit, & postea illa dimissa, habituque seculari assumpto vxorem duxit.*

20 *Habitare cum patribus non prohibentur filij illegitimi.*

21 *Pensionem obtinere non prohibetur filius illegitimus, quam pater legitima facultate suffultus in eum transtulit.*

22 *Beneficium obtinere potest filius illegitimus in Ecclesia, in qua eius pater tanquam capellanus amouibilis inseruiuit.*

23 *Ecclesiam filialem & dependentem an obtinere possit filius illegitimus, si eius pater fuit Rector Ecclesiæ Matricis.*

24 *Filij Presbyterorum ex fornicatione nati beneficia ecclesiastica per eorum patres obtenta mediatè, vel immediatè impetrare non possunt.*

Filius,

COLLECT. CCCLVII.

1 Filios, filiasue habentes non possunt Cardinales creari Sixtus V. constit. 50. incip. Postquam 3. Non. Decembris 1586. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 564. aliàs pag. 427. in nouiss. impress.

2 Filiam, & matrem nefario coitu cognoscentes vltimi supplicij pœna plectuntur. Sixtus V. constit. 54. incip. Volentes 3. Non. Decembris 1586. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 570. aliàs pag. 433. in nouiss. impress.

3 Filius legitimus potest ab Episcopo originis paternæ legitime ordinari, tametsi pater tempore natiuitatis ipsius filij ad aliam diœcesim iam transtulisset domicilium. *S. Cong. Conc. sub die 16. Decembris* 1599. quam refert Aldan. in compend. Canon. resol. lib. 2. tit. 36. nu. 12.

4 Filio legitimo Sacerdotis non obstat habere pensionem super beneficio paterno. *Sacra Congreg. Conc. sub die* 11. *Ianuarij* 1601. testibus Nicol. Garc. de benefic. p. 7. cap. 3. nu. 3. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 19. l. 1. de filijs Presbyt. nu 9.

5 Filius quamuis legitimus eget dispensatione ad obtinendum immediatè beneficium paternum. *S. Cong. Conc.* penes Armendar. d. l. 1. de filijs Presbyt. nu. 4.

6 Filius ex legitimo matrimonio natus eget dispensatione aliàs ex gratia concedenda vt possit immediate obtinere beneficium de iurepatronatus, quod obtinuit pater, ad quod beneficium in fundatione sunt vocati proximiores de genere. *Sacra Congreg. Conc.* 23. *Augusti* 1631. quam citat Bonfadin. in thesauro Canon. decis. resolut. 11. nu. 25.

7 Filius legitimus clerici ante clericatum susceptus gaudet priuilegio fori durante vita eius patris. *Sacra Congr. Immunitatis in Callien.* 18. *Martij* 1631. cuius meminit Bonfadin. d. resol. 11. nu. 26.

8 Filius & pater non prohibentur quin possint celebrare Missam in eadem Ecclesia, dummodo ambo non obtineant beneficium in ea; sed id fiat ab altero deuotionis gratia ab altero causa legati, quod relictum sit Missam celebrantibus. *Sac. Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. de benef. part. 7. cap. 3. nu. 73. Armendar. d. l. 1. de filijs presbyt. num. 33. Campan. in diuers. Iuris Canon. rub. 11. cap. 13. nu. 67. in fine Sigism. à Bononia de elect. Regul. dub. 73. num. 7. in princ. Vnde non est molestia exhibenda illegitimo Presbytero celebranti Missam ob quoddam legatum in eadem Ecclesia, in qua pater celebrat ob deuotionem, cum neuter habeat beneficium, & hic casus non sit prohibitus à Concilio. *Eadem Sacra Congr. Concil.* penes Nicol. Garc. d. c. 3. num. 73. Armendar. d. l. 1. de filijs Presbyt. num. 34. Campan. loco proximè citato.

9 Filius & pater possunt insimul processionaliter incedere, vnus tanquam beneficiatus & alter tanquam Capellanus diuersarum Ecclesiarum. *Sacra Congreg. Conc.* apud Nicol. Garc. d. c. 3. num. 56. in 3. declar. Armendar. d. l. 1. de filijs Presbyt. num. 30. quos refert de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 65. num. 22.

10 Filius eius qui tantum per procuratorem cœpit beneficij possessionem, non potest habere aliud in eadem Ecclesia, secus si illius pater nunquam per se, vel procuratorem beneficij possessionem obtinuisset: aut super eo litteras Apost. non expediuisset, si eius collatio ad Sedem Apostol. spectabat. *Sacra Congreg. Conc.* referentibus Nicol. Garc. d. p. 7. cap. 3. num. 56. declar. 44. Iulio Lauorio var. lucubrat. tom. 1. tit. 4. c. 16. num. 51. Armendar. d. l. 1. de filijs Presbyt. nu. 21. Campan. in diuersor. Iuris Canon. rub. 11. cap. 13. num. 67. vers. sed his.

11 Filius omnino cogendus est resignare beneficium, quod obtinet in illa Ecclesia, in qua pater obtinuit, quia filius semper representat incontinentiam patris, hoc tamen moderatum quandoque fuit de consensu Ordinariorum, si pater resignasset sua sponte suum beneficium. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garcia d. p. 7. cap. 3. num. 75.

12 Filij naturales procreati tempore, quo eorum parentes nondum erant effecti clerici, comprehenduntur sub dispositione Concilij cap. 15. sess. 25. de reform. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. d. p. 7. cap. 3. num. 15. Armendar. d. l. 1. de filijs Presbyt. num. 7. *Sigism.* à Bononia d. tract. de elect. Regul. dub. 73. num. 2.

13 Filio illegitimo obstant Concilium cap. 15. sess. 25. de reform. quominus in Clericum Ecclesiæ receptitiæ, in qua recepti absque alia prouisione Diuinis inseruire, & massæ communis participes esse consueuerunt, admitti queat, propterea quod eius pater duodecim ad hinc annis defunctus in *ipsa* Ecclesia receptitia in Clericum admissus & ipse fuit, Diuinisque inibi inseruiuit, atque emolumenta consueta percepit, quia receptitius dicitur beneficiatus. *Sacra Congr. Conc. sub die* 2. *Decembris* 1605. quam citat Aldan. dict. tit. 36. num. 15.

14 Filius illegitimus per Concil. sess. 25. c. 15. de reform. excluditur ne possit obtinere beneficium in Ecclesia, in qua eius pater habuit solam sedem in choro ratione Dignitatis, quamuis in alia Ecclesia obtinebat. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. d. part. 7. cap. 3. num. 66.

15 Filius illegitimus decreto Concilij cap. 15. sess. 25. de reform. non prohibetur obtinere Episcopatum nuper erectum ex parte diœcesis, in qua eius pater fuit Archiepiscopus, quia Concilium strictè est intelligendum in casu odioso, & loquitur in Ecclesia. *Sacra Congr. Concil. sub die* 12. *Februarij* 1598. quam adducit Aldan. d. tit. 36. num. 16.

16 Filius illegitimus prohibetur etiam deuotionis gratia Missas celebrare in Ecclesia, in qua eius pater beneficium obtinet, vel obtinuit, vt censuerunt Cardinales sancti Marcelli, de Camerino, Sanctorum quatuor, Blanchettus, Mantica, Vicecomes, & Ofattus; Ex altera parte fuerunt Cardinales de Montelparo, Iustinianus, à Monte, Parauicinus, & Plattus, sub die 22. Ianuarij 1602. de qua Aldan. d. tit. 36. num. 17.

17 Filius illegitimus prohibetur beneficium obtinere in Ecclesia, in qua pater vt cantor musicæ tantum cantat, quia Concilium dicit, nec in dictis Ecclesijs quoquo

modo

modo miniſtrare, &c. Eadem enim eſt ratio ſiue miniſtret in officio, ſiue in beneficio. *S. Congr. Conc.* teſtibus Nicol. Garc. d. p. 7. cap. 3. n. 68. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 19. l. 1. de filijs Presbyt. nu. 28. Campan. in diuerſ. Iuris Canon. rub. 11. cap. 13. n. 67. verſ. & quia, quos cum alijs refero de officio & poteſt. Epiſcopi p. 3. alleg. 65. n. 21.

18 Filius illegitimus, non poteſt obtinere beneficium, quod olim pater ſuus abſque legitimo titulo, & minus pacificè aliquandiu poſſedit. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. d. p. 7. cap. 3. num. 59. Armend. d. l. 1. de filijs Presbyt. n. 23.

19 Filius illegitimus, cuius pater cùm eſſet Clericus primæ Tonſuræ, Capellaniam Cathedralis obtinuit, & deinde tam Capellania, quàm Tonſura dimiſſa, habituque ſeculari aſſumpto, huiuſmodi filium ſuſcepit, ac demum vxorem duxit, illaque defuncta aliam accepit, in eoque ſtatu poſtea ſemper perſeuerauit, prohibetur decreto Concilij c. 15. ſeſſ. 25. de reform. in eadem Eccleſia beneficium obtinere. *Sacra Congr. Conc. die 24. Ianuarij* 1602. apud Aldan. d. tit. 36. n. 18.

20 Filij illegitimi Clericorum non prohibentur decreto Concilij ſeſſ. 25. c. 15. de reform. cum patribus habitare, nec de iure adeſt talis prohibitio, quamuis aliqui Epiſcopi, ſeu Ordinarij id prohibeant ſine cauſa. *S. Congr. Conc.* referentibus Nicol. Garc. p. 7. c. 7. num. 85. Armendar. d. l. 1. de filijs Presbyt. n. 35. Sigiſm. à Bononia de elect. Regolar. dub. 75. n. 7. verſ. ſeptimo, Iul. Lauor. var. lucubrat. to. 1. tit. 4. c. 16. n. 55. quos cum alijs citaui d. p. 3. alleg. 65. num. 14.

21 Filius illegitimus non prohibetur obtinere penſionem ſuper beneficio, quam pater à ſe obtentam legitima facultate ſuffultus tranſtulit poſtea in eundem filium *Sacra Congregat. Concil.* quam refert Aldan. d. lib. 1. tit. 5. n. 11.

22 Filius illegitimus ex decreto Conc. ſeſſ. 25. cap. 15. de reform. non prohibetur quominus tanquam Capellanus amouibilis deſeruire poſſit, atque obtinere beneficium in Eccleſia, in qua eius pater nunquam fuit intitulatus ad aliquod beneficium eccleſiaſticum, licet pro capellano amouibili inſeruierit dictæ Eccleſiæ. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. d. p. 7. cap. 3. num. 72. Armendar. d. l. 1. de filijs Presbyt. nu. 32. Stephan. Gratian. diſcept. forenſ. cap. 397. nu. 24. cum ſeqq. quos cum alijs refero d. alleg. 65. n. 5.

23 Filius illegitimus, cuius pater fuit Rector Eccleſiæ Matricis poteſt Eccleſiam filialem obtinere, & dependentem, ſeu aliàs illi vnitam, in qua eadem Matrix habet etiam quædam iura Parochialia, modò vnio facta ſit acceſſoriè, & per viam ſubiectionis Eccleſiæ Matrici, & pater in ea non miniſtrauerit, vnitam verò æquè principaliter, ita vt intitulatus in vna, cenſeatur in vtraque intitulatus, aut ſi in vtraque pater miniſtrauit, obtinere non poteſt; ſicut etiamſi obtinens Eccleſiam vnitam teneretur miniſtrare in principali. *Sacra Congr. Conc.* teſtibus Nicol. Garc. d. p. 7. cap. 3. num. 62. Armend. d. l. 1. de filijs Presbyt. nu. 24. Campan. d. cap. 13. n. 67. verſ. cum vero.

24 Filij Presbyterorum ex fornicatione nati beneficia eccleſiaſtica per eorum patres obtenta nullo vnquam tempore mediatè & immediatè impetrare poſſunt. Clemens VII. conſtitut. 30. aliàs 36. incip. Ad Canonum, de anno 1530. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 499. in nouiſſ. impreſſ. de qua Scortia in ſelectas Summorum Pontificum conſtitutiones epith. 59. Clemens VIII. conſtitut. 30. incip. Illis quæ, 8. Nouembris 1594. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 3. pag. 44.

SS. Firmus, & Ruſticus.

COLLECT. CCCLVIII.

SAncti Firmi, & S. Ruſtici Lectiones pro Eccleſia Bergomen. approbantur à *Sacra Congr. Rit. in Bergomen. 17. Nouembris* 1611. cuius meminit Aldan. in compendio Canonicorum reſolut. lib. 1. tit. 18. de Sanctis num. 125.

S. Flauia.

COLLECT. CCCLIX.

SAnctæ Flauiæ corpus Meſſanæ inuentum pro tali habendum eſſe declaratur à *Sacra Congregr. Rit. in Meſſanen. 15. & 19. Ianuarij* 1611. Et eius Officium conceditur ab eadem *Sacra Cong. die 26. Ianuarij* eiuſdem anni, quas refert Aldan. in compendio Canon. reſolut. lib. 1. tit. 18. de Sanctis num. 126.

Floriacenſes Monachi, vide in verbo Monachi Floriacenſes collect. 497.

SVMMARIVM.

1 *Fori priuilegio gaudet, & ad perſonalia ciuitatis munia minimè tenetur Fiſcalis Curia Epiſcopalis.*
2 *Familiarium Epiſcopi appellatione venit Fiſcalis Curia Epiſcopalis.*
3 *Pœnarum criminalium pars aliqua fiſcali aſſignari poteſt.*
4 *Epiſcopus, & Notarij de pœnis criminalibus nullo modo participare debent.*
5 *Viſitatione perſonarum Cathedralis Eccleſia in criminibus Canonicorum reorum poteſt Epiſcopus aſſumere fiſcalem ſuum.*

Fiſcalis Curiæ Epiſcopalis.

COLLECT. CCCLX.

1 FIſcalis, quem Epiſcopus habet in ciuitate, ſeu in aliquo caſtro, in quo temporalem, ſpiritualemque iuriſdictionem exercet, gaudet priuilegio fori, & ad perſonalia ciuitatis munia minimè tenetur. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul. in Vaſion. 11. Decembris* 1614. teſte Sellio in ſelect. Canon. cap. 7. num. 72.

2 Fiſcalis Curiæ Epiſcopalis comprehenditur appellatione familiarium Epiſcopi. *Eadem S. Cong. Epiſcop. & Regul. in dicta Vaſionen.* cuius meminit Aurel. Auguſt. Taurell. apud me de Iure eccleſ. vniu. lib. 1. cap. 39. § 4. num. 34.

3 Fiſcali aſſignari poteſt pars aliqua pœnarum crimi-
4 nalium. Sed Epiſcopus, & Notarij nullo modo ex illis participare debent. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regular. in Ciuitatis Caſtelli 4. Septembris* 1595. quam citat Sellius d. cap. 7. num. 73.

5 Fiſcalem ſuum, qui interuenire ſolet in criminibus Canonicorum reorum, vel alium quem magis voluerit, poteſt aſſumere Epiſcopus in viſitatione perſonarum Cathedralis Eccleſiæ, non tenetur tamen ad ſumendum Capellanum de choro. *Sacra Cong. Conc.* penes Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Epiſcopis num. 91. in fine, & num. 92. quem refero de officio, & poteſt. Epiſcopi part. 3. alleg. 73. num. 8.

Floriacenſes Monachi, vide in verbo Monachi Floriacenſes. collect. 497.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Clericus vt gaudere possit priuilegio fori copulatiuè tria requisita debent concurrere.*
2 *Clericus, qui ante delictum inseruire Ecclesiæ consueuit, etiam interruptè, & absque Episcopi mandato fori priuilegio gaudet.*
3 *Clericus in minoribus, incedens in habitu & Tonsura, & Ecclesiæ inseruiens, licet nulli esset adscriptus, fori priuilegio gaudet.*
4 *Clericus in minoribus, incedens in habitu & Tonsura, Ecclesiæ deseruiens non tamen de mandato Episcopi, fori priuilegio gaudet.*
5 *Enormitatibus se immiscens clericus quando sine monitione censeatur priuilegio clericali renuntiare, ostenditur.*
6 *Clerici in habitu, & Tonsura non incedentes quamuis priuilegio fori non gaudeant possunt nihilominus ab Episcopo puniri, si præuenerit.*
7 *Pensionem ecclesiasticam obtinens habetur pro clerico, & gaudet priuilegio fori.*
8 *Characterem & habitum clericalem assumens post delictum commissum quando possit coram seculari Iudice conueniri?*
9 *Promotus ad Ordines cum collatione vnius beneficij redditus duorum scutorum annuorū, gaudet fori priuilegio.*
10 *Subdiaconus, qui in vim Apost. dispensationis cum vidua Matrimonium contraxit, & dispensationes ecclesiasticas obtinet, gaudet fori priuilegio.*
11 *Protonotarij honorarij etiamsi Ecclesiæ non inseruiant, nec seruitio alicuius Ecclesiæ adscripti sint, dummodo in habitu clericali incedant, fori priuilegio gaudent.*
12 *Clericus in minoribus recusans frequentare scholas & Ecclesiam, si tamen esset probabilis spes profectus, priuilegio fori priuari non potest.*
13 *Clericus incedens in habitu, & Tonsura & in catalogo Clericorum Synodi diœcesanæ descriptus, quamuis de mandato Episcopi Ecclesiæ non inseruiat, fori priuilegio gaudet.*
14 *Clerici qui gaudeant fori priuilegio?*
15 *Filius legitimus Clerici ante clericatum susceptus gaudet fori priuilegio durante vita eius patris.*
16 *Clericus, qui ante carcerationem reassumpsit habitum gaudet fori priuilegio.*
17 *Laicus de præsenti gaudet fori priuilegio pro tempore, quo fuit Clericus.*
18 *Clerici coniugati in ciuilibus an fori priuilegio gaudeant?*
19 *Seruientes in accendendis lampadibus, & in aperiendis portis Ecclesiæ non gaudent fori priuilegio.*

Fori priuilegio,

COLLECT. CCCLXI.

1 FOri priuilegio vt Clericus gaudere possit, debent concurrere copulatiuè tria requisita, videlicet quod gestauerit habitum, & Tonsuram clericalem, & Ecclesiæ ex mandato Episcopi inseruierit. *Sacra Congregat. super controuers. iurisd. in Ariminen. 21. Ianuarij, & 28. Aprilis* 1626. vbi mandatum fuit Episcopo vt Clericum remitteret ad Præsidem Prouinciæ, nisi docuerit de clericatu, & requisitis à Concilio: refert R. P.D. Alexan. Sperel. in decis. fori eccles. decis. 26. n. 4.

2 Fori priuilegio gaudet Clericus, qui ante delictum, Ecclesiæ inseruire consueuit etiam interruptè, & absque mandato Episcopi: *Sacra Congreg. super controuersijs iurisd. in Baren. seu Minoricen. 6. Decembris* 1607. quam cita idem D. Sperel. d. decis. 26. n. 30.

3 Fori priuilegio gaudet Clericus in minoribus incedens in habitu & Tonsura, & Ecclesiæ inseruiens, licet nulli esset adscriptus. *S. Congr. Conc.* 30. *Iunij* 1609. cuius meminere D. Sperel. d. decis. 26. num. 31. Torreblanc. de iure spirit. lib. 15. cap. 5. num. 58. Ego de iure eccles. vniuerso lib. 1. cap. 39. §. 2. num. 36.

4 Fori priuilegio gaudet Clericus in minoribus, habitum & Tonsuram deferens, & Ecclesiæ deseruiens non tamen ex mandato Episcopi. *Sacr. Congr. Conc. in Valentina 29. Iunij* 1628. penes me d. lib. 1. cap. 39. §. 2. num. 34.

5 Fori & Priuilegio clericali absque monitione aliqua videtur renunciare clericus, qui in habitu, & Tonsura se immiscet enormitatibus, & vitijs pluribus, secus si in habitu laicali hæc perpetrasset, quia tunc requiritur monitio. *Sacra Congr. Concil. in Mutulen. 1. Februarij* 1620. de qua memini d. lib. 1. cap. 39. §. 2. num. 75. in fine.

6 Fori priuilegio licet non gaudeant clerici in habitu & Tonsura non incedentes, nihilominus non impeditur Episcopus quominus si præuenerit, eosdem clericos punire possit. *Sacra Congreg. Conc. in Isernien. 16. Martij 1606. & in Valentina 20 Martij 1607. Sacra Congreg. controuersijs iurisdictionalibus præposita in Neapolitana 22. Iunij 1628. & in Parmen. 9. Nouembris eiusdem anni, & 26. Iunij 1629.* quam meminit R.P.D. Alex. Sperell. in decision. fori eccles. decis. 17. num. 33.

7 Fori priuilegio gaudet ille, cui reseruata fuit pensio ecclesiastica, cum ad hunc effectum pensionem obtinens habeatur pro clerico. *Sacra Congr. Conc.* teste Didaco Narbona de ætate ad humanos actus requis. ann. 14. q. 59. num. 10. & Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 19. de foro comp. nu. 3. & 7. etiamsi non incedat in habitu & Tonsura, eadem sacra Congr. apud Nicol. Garc. de benef. part. 1. cap. 5. num. 70. & nouissimè eadem sacra Congr. Conc. in Portugalen. 10. Aprilis 1622. quam refero de officio, & potest. Episcopi part. 3. alleg. 57. num. 151.

8 Fori priuilegio gaudet clericus, qui characterem, & habitum clericalem assumpsit post delictum, processum, & fideiussionem de se repræsentando coram Iudice laico, & sic à iurisdictione Iudicis laici est liberatus quoad personam scilicet. Quod si fraus subsit (quam Iudex ecclesiasticus inspicere debet) poterit Iudex secularis processui finem imponere contra illum quoad bona procedendo. *Sacra Congr. Conc. in Papien. sub die 23. Maij* 1626. quam sequuta fuit. *Sacra Congreg. Immunitatis in Ciuitate Castellana 18. Februarij* 1631. cuius memini dict. tract. de Iure eccles. lib. 1. cap. 39. §. 2. num. 89.

9 Fori priuilegio gaudet promotus ad Ordines cum collatione vnius beneficij redditus duorum scutorum annuorum, qui incedens in habitu laicali cum armis dum caperetur à birruarijs vnum ex illis occidit, & ad carceres laicales adductus fuit. *Sacra Congr. Concil. in Ianuen. 18. Martij* 1628. cuius memini d. lib. 1. cap. 39. §. 2. num. 17.

10 Fori priuilegio gaudet Subdiaconus, qui in vim Apost. dispensationis cum vidua matrimonium contraxit, & pensiones ecclesiasticas obtinet. *Sacra Congr. Conc. sub die 24. Martij & 17. Septembris* 1618. quam refert Sellius in selectis eccles. c. 16. num. 71.

11 Fori priuilegio gaudent Protonotarij honorarij, etiamsi Ecclesiæ non inseruiant: *Sacra Congr. Conc. sub die 9. Iulij* 1626. nec seruitio alicuius Ecclesiæ adscripti sint, dummodo in habitu clericali incedant. *Sacra Congreg. in Toletana 27. Martij* 1632. quam adducit Bonfadin. in thesauro ecclesiastic. decis. resol. 17. num. 20.

12 Fori priuilegio priuari non potest clericus in minoribus Ordinibus constitutus recusans frequentare scholas, & Ecclesiam, si tamen esset probabilis spes profectus. *Sacra Congr. Conc. in Materanen. 2. Augusti* 1631. quam refert Bonfadin. dicta resol. 17. num. 21.

13 Fori priuilegio gaudet clericus incedens in habitu, & Tonsura descriptus in catalogo clericorum, qui in

Synodo

Synodo diœcesana obedientiam præstitit Ordinario,& per paucas vices in choro, & in processionibus interfuit attentis circumstantijs, quamuis alicui Ecclesiæ de mandato Episcopi non inseruiat,vel beneficium ecclesiasticum non habeat, *Sacra Congr.Concil.in nullius* 28. *Martij* 1628. penes Dianam moral. resolut. p. 4. tract. 1. resol. 2. in fine,& me ipsum d.lib. 1. cap. 39. §.1.numero 35.

14 Fori priuilegio gaudent clerici in Sacris constituti, Beneficiati,Pensionarij,Protonotarij,& alia similia officia obtinentes. Illi qui per modicum tempus habitum dimiserunt, etiamsi tempore capturæ fuerint reperti in habitu seculari ,& illi clerici in minoribus constituti non habentes qualitates Concilij cap. 6. sess. 23. de reform. quando Iudex ecclesiasticus præuenit. *Sacra Congr.Conc.in Leodien.9.Nouembris* 1630. attestante Bonsadin.d.resol.17.n.22.

15 Fori priuilegio gaudet filius legitimus clerici ante clericatum susceptus, durante vita eius patris. *S.Congr. Immunitatis in Callien.* 18. *Martij* 16. de qua Bonsand. d.resol.17.n.23.

16 Fori priuilegio gaudet clericus,qui ante carcerationem reassumpserat habitum. *Sacra Congr. Immunitatis in Rosanen.*18.*Martij* 1631. apud Bonsadin. dicta resol.17.n.24.

17 Fori priuilegio gaudet de præsenti laicus pro tempore,quo fuit clericus. *Sacra Congr. Immunitatis in nullius Garopoli 9.Septembris* 1631. teste Bonsadin. dicta resol. 17.nu.25.

18 Fori priuilegio non gaudent in ciuilibus clerici coniugati tam Constitutione Bonifacij VIII. quam decreto Concilij Trid. nisi vbi de crimine etiam ciuiliter ageretur.*Sacra Congr.Conc.sub die* 13.*Februarij* 1610. Et *Sacra Cong. Episcop.& Regul.sub die* 10.*Februarij* 1618. Sed eos gaudere fori priuilegio in ciuilibus, præsertim in Regno Neapolitano,in quo ad est consuetudo, censuit,*Sacra Congr.Immunitatis* 27.*Februarij* 1630. penes Bonsadin.d.resol. 17.n.26.

19 Fori priuilegio non gaudent illi, qui in accendendis lampadibus,& aperiendis Ecclesiæ portis deseruiunt. *Sacra Congr.Episcop.& Regul.sub die* 28.*Ianuarij* 1603. quam citat Sellius d.cap.16.num. 72.

Fori priuilegio an & quando gaudeat Oblatus. Vide in verbo Oblatus collect.529.

Fori priuilegio gaudent Equites Ordinum Militarium, vide in verbo Eques Regularis collect.303.n.4.

Vide in verbo Clericus quoad forum collect.157.

SVMMARIVM.

1 *Canonizationẽ sanctæ Franciscæ Romanæ facit Paulus V.*
2 *Lectiones recitandæ in Officio S. Franciscæ Romanæ approbantur pro Monachis Oliuetanis,& Monialibus turris speculorum.*
3 *Officium S. Franciscæ Romanæ in Breuiario monastico S.Benedicti sub ritu duplici celebrandum inseritur.*
4 *Officium S.Frãciscæ Romanæ sub ritu semiduplici in Vrbe ad libitum recitari posse conceditur.*

S.Francisca Romana.

COLLECT. CCCLXII.

1 SAnctam Franciscam Romanam canonizauit, & eius festum die 9. Martij celebrari iussit Paulus V. constit.45.incip.Cælestis 4.Kalend.Iunij 1608. apud Laert.Cherub. in Bullario tom.3.pag.233.aliàs pag.171.in nouiss.impress.

2 S. Franciscæ Romanæ lectiones recitandæ in eius Officio approbantur pro Monachis Oliuetanis & Monialibus turris Speculorum. *Sacra Congr. Rit. in Vrbis S.Franciscæ* 24.*Aprilis* 1610.quam refert Aldan.in cõpendio eccles. ast. resolut.lib.1.tit.18.de Sanctis n.130.

3 S.Franciscæ Romanæ Officium in Breuiario monastico S.Benedicti & Kalendario eiusdem sub duplici ritu & Missa cum proprijs lectionibus iam approbatis inserendum & celebrandum conceditur ab eadem *Sacra Congr. Rit.in Oliuetana* 24. *Ianuarij* 1615. teste Aldan.d.tit.18.de Sanctis num.131.

4 S.Franciscæ Romanæ Officium quod possit sub ritu semiduplici in Vrbe ad libitum recitari concessit eadem *Congr.Rit.in Vrbis* 13. *Martij* 1632. cuius meminit Bonsadin.in thesauro eccles.decis.resol.1.num.35.

SVMMARIVM.

1 *Canonizationem S. Francisci Assisiensis edixit, & eius festum die 4.Octobris agi iussit Gregorius IX.& de præcepto obseruandum statuit Sixtus IV.*
2 *Officium S.Francisci Assisien.vt possit à Conuentualibus singulis mensibus prima die non impedita celebrari, fuit concessum.*
3 *Canonizationem S.Francisci de Paula fecit, & eius festum die 2.Aprilis celebrari iussit Leo X.*
4 *Officium & Missam sancti Francisci de Paula approbauit Clemens VII.*
5 *Indulgentiam plenariam visitantibus Ecclesias Ordinis Minimorum in die S. Francisci de Paula concessit Gregorius XIII.*
6 *Festum diem sancti Francisci de Paula sub ritu duplici celebrari posse, & debere declarauit Paulus V.*
7 *Canonizationem S.Francisci Xauerij è Societate Iesu fecit Gregorius XV.*
8 *Officium & Missa B. Francisci Borgia conceditur omnibus in familia Borgia ditionibus commorantibus, & Sacerdotibus quoad Missas ad Ecclesias Societatis Iesu confluentibus.*

S.Franciscus.

COLLECT. CCCLXIII.

1 SAnctum Franciscum Assisien. canonizauit,& eius festum die 4.Octobris agi iussit Gregorius IX.constit.12.incip.Mira,14.Kalend.Augusti 1228. apud Laert. Cherub.in Bullario tom.1.pag.51. aliàs pag.84. Et de præcepto obseruandum statuit Sixtus IV. constit.3. incip.Præclara,5. Non.Octob.1472. apud Laert. Cherub. d.tom.1.pag.333. quam constit. non fuisse moribus vetitum approbatam refert Siluest. verbo Dominica nu.3. vers.sextum, sed rursus præcepit vbique obseruari *Sacra Congregr. Rit. die 3. Ianuar.*1622. quam citat Gauant.in Rub.Breuiarij sect.7.cap.12.num.4.

2 S.Francisci Assisien.Officium vt possit à Conuentualibus singulis mensibus prima die non impedita festo nouem lectionum celebrari conceditur à *Sacra Congr. Rit.sub die* 18.*&* 20.*Februarij* 1617.quam refert Aldan. in compendio Canon. resolut. lib.1. tit.18. de Sanctis num.126.aliàs pag.302.in nouiss.impress.

S. Francisci Stygmata vide in verbo Stygmata. collect.681.

3 S.Franciscum de Paula canonizauit, & eius festum die 2.Aprilis celebrari iussit Leo X.constit.38.incip.Excelsus 1. Maij 1519.apud Laert. Cherub.in Bullario to. 1. pag.528.alias pag.446. & duplici officio venerari in Religione mandauit Sixtus V. constit. 8. incip. In cæli throno de ann.1585.apud Laert. Cherub.tom.2. in dicto Bullario pag.495. aliàs pag.376.& apud Laurent.de Peyrinis de priuil.Regul.const.1 Sixti V.

4 Sancti Francisci de Paula Officium & Missam approbat, & ex certa scientia confirmat, Indulgentiasque

tiasque illud recitantibus, & Missam propriam celebrantibus concedit Clemens VII. constit. sua incip. Libenter 17. Maij 1528. apud Laurent. de Peyrinis de privileg. Regul. constit. 2. illius Pont. pag. 211. Indulgentiam plenariam visitantibus Ecclesias Ordinis Minimorum in die S. Francisci concedit Gregorius XIII. sua constit. incip. Ad augendam 1. Aprilis 1579. apud Laurent. de Peyrinis constitut. 4. illius Pont. pag. 92. Et per vniuersum Orbem ab omnibus vtriusque sexus Christi fidelibus eius festum diem sub ritu duplici celebrari posse & debere declarauit Paulus V. constit. sua incip. Nouen. 4. Maij 1613. apud Laurent. de Peyrinis constitut. 3. illius Pont. pag. 312. in vltima impress. Placentina.

5 S. Franciscum Xauerium è Societate IESV Indiarum Apostolum canonizauit Gregorius XV. die 12. Martij 1622. cum S. Isidoro agricola, Ignatio, Loiola, Philippo Nerio Confessoribus, ac Teresia Virgine, sed morte præuentus Constitutionem canonizationis expedire non potuit, quam tamen cum testificatione eius festiuitatis die 2. mensis Decembris expediri iussit Vrbanus VIII. constit. 1. alias 4. in appendice incip. Rationi congruit Idib. Augusti 1623. apud Angel. Mariam Cherub. post tom. 4. Bullarij pag. 1. De vita sancti Francisci Xauerij, deque rebus ipso viuente à Patribus Societatis IESV in India orientali gestis, eleganter Ioannes de Lucerna ex eadem Societate nobilissimus scriptor.

6 B. Francisci Borgiæ Officium & Missa conceditur omnibus in familiæ Borgiæ ditionibus commorantibus, & Sacerdotibus quoad Missam ad Ecclesias Societatis IESV confluentibus, Vrbanus VIII. constit. 46. incip. Alias à nobis 2. Septembris 1625. apud Angel. Mariam Cherubin. tom. 4. Bullarij pag. 62.

Frater.

COLLECT. CCCLXIV.

1 FRater in ingressu sororis ad Monasterium se obligans ad alimenta & ad alia sicura centum quotiescunque soror non emittat professionem, si soror non vult emittere professionem, frater non tenetur ad centum promissa. *Sacra Congr. Conc. sub die 12. Augusti 1617.* teste Aldan. in compend. Canon. resol. lib. 2. tit. 25. num. 10. quem refero in collect. ad Trident. sess. 25. de Regul. cap. 16 nu. 47. in fine.

2 Fratres duo germani Cardinales esse non possunt. Iulius III. constit. 22. incip. Sanctissimus, 26. Ianuar. 1554. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 1. pag. 715. alias pag. 716. & Sixtus V. const. 50. incip. Postquam, 3. Non. Decembr. 1586. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 560. alias pag. 584. in nouiss. impress.

SVMMARIVM.

1 *Monasteria Religiosorum ingredi mulieribus prohibetur.*
2 *Parochorum officio fungi possunt Fratres Religiosi in partibus indiarum.*
3 *Numerus Religiosorum in singulis locis est instituendus, qui ibidem sustentari valeant.*
4 *Confessiones secularium Fratres cuiuscunque Ordinis audire prohibentur nisi prævio examine fuerint a locorum Ordinarijs approbati.*
5 *Delinquentes Fratres si ab eorum superioribus non puniuntur ab Ordinarijs locorū vbi deliquerūt, puniri possūt.*
6 *Inquisitores hæretica prauitatis solum punire valent Religiosos in ijs, quæ spectant ad Officium sanctæ Inquisitionis.*
7 *Precedere debent Regulares antiquiores in loco alijs Fratribus eiusdem loci.*
8 *Processionibus publicis consuetis interesse cogi possunt Religiosi, nec cum Clero mixtim incedere debent.*
9 *Processionem facere cum Sanctissimo sacramento non licet Religiosis feria quinta in Cœna Domini, & in festo Corporis Christi.*
10 *Cadauerum in associatione qualiter Fratres Religiosi se gerere debeant?*
11 *Episcopus prohibere non potest Religiosis ne administrent sacramenta Pœnitentiæ, & Confirmationis à die Palmarum vsque ad octauam Paschatis Resurrectionis.*
12 *Communionem sanctissimam non possunt Religiosi administrare populo in die Paschatis.*
13 *Fratres Religiosi discalceati non sunt molestandi nec impediri possunt in quæstuatione Eleemosynarum.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Fratres Religiosi in communi.

COLLECT. CCCLXV.

1 FRatrum Religiosorum quorumcunque monasteria ingredi mulieribus prohibet Pius V. constitut. 20. incip. Regularium 24. Octobris 1566. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 198. cuius meminit de officio, & potest. Episcopi. p. 3. alleg. 102. num. 92. vbi post Fr. Emman. Roderig. Fr. Ioan. de la Crux, Suar. Sanchez & alios, teneo sub hac constitutione non comprehendi Imperatrices, Reginas, infantes, & ancillas.

2 Fratres Religiosi in partibus Indiarum ob defectum Presbyterorum officio Parochi fungi possunt, Pius V. constit. 34. incip. Exponi 24. Martij 1567. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 220. innouata per Gregorium XIV. sub die 16. Septembris 1591. quorum mentionem faciunt Fr. Emman. Rodriq. qu. i ft. Regul. tom. 1 quæst. 35. art. 1. & in summ. p. 2. cap. 9. conclus. 6. Fr. Ioan. Bapt. in aduert. Confess. Indic. in tab. p. 1. verbo Religiosos, in fine, & p. 2. fol. 172. vers. his suppositis. Fr. Alphons. Ferdin. in historia ecclesi. nostri temp. pag. 182. Fr. Anton Remesal. in historia Guathemal. lib. 10. c. 22. & 23. vbi probare contendit Regulares virtute dictæ Const. Pianæ administrare posse, & debere dictas Doctrinas & Curata quemadmodum ante Conc. Trident. laté Ioan. Solorzan. de iure Indiarum tom. 2. lib. 3. cap. 16. numer. 10. cum multis seqq. & præcipuè à numer. 17.

3 Fratrum Religiosorum ille numerus in singulis locis est constituendus, qui ibidem sustentari valeant. Paulus V. const 9. incip. Sanctissimus 4. Decemb. 1605. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 187.

4 Fratres Religiosi cuiuscunque Ordinis secularium Confessiones audire prohibentur, nisi fuerint à locorum Ordinarijs prævio examine approbati. Pius V. constit. 133. incip. Romani 8. Id. Augusti 1571. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 345.

5 Fratres Religiosi cuiuscunque Ordinis si ab eorum Superioribus non puniuntur, ab Ordinarijs locis, in quorum locis delinquerunt, puniri possunt. Clem. VIII. constit. 39 incip. Suscepti 17. Kalend. Martij 1596. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 53.

6 Fratres Religiosi cuiuscunque Ordinis in ijs, quæ spectant ad Officium sanctæ Inquisitionis, ab eorum Superioribus puniri non possunt, sed Inquisitoribus contra hæreticam prauitatem sunt denunciandi. Paulus V. constit. 26. incip. Romanus Pontifex Kalend. Septembr. 1606. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 210. & eam refert Lauret. de Franchis de controuer. inter Episcopos & Regulares pag. 122. Vrbanus VIII. sua Const. Cum sicut 5. Nouembris 1631. apud Angel. Mariam Cherub. in appendice Bullarij tom. 4. pag. 17. vbi statuit Constitutiones Apost. in concernentibus Fidem Catholicam, & sanctæ Inquisitionis Officium hactenus edi-

tas & imposterum edendas comprehendere omnes Regulares quomodolibet priuilegiatos, nisi illi in edendis specialiter excipiantur, de quibus Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo accusare n. 7.

7 Fratres Religiosi antiquiores in loco alijs Fratribus eiusdem loci præcedere debent iuxta formam Bullæ Gregorij XIII. *Sac. Congr. Rit. in Vgentin. 23. Maij* 1603. teste Sellio in select. Canon. cap. 9. n. 17.

8 Fratres Religiosi cogi possunt vt accedant ad publicas consuetas processiones nec cum clero mixtim incedere debent. *Sacra Cong. Rit. in Legionen. 24. Septembris* 1605. referente Sellio d. c. 9 n. 18

9 Fratribus Religiosis non licet feria quinta in Cœna Domini, neque in festo Corporis Christi facere processionem cum sanctissimo Sacramento post Vesperas extra eorum Parochiam. *S. Congr. Rit. in Aretina 11. Decembris* 1613. quam refert Sell. d. c. 9. n. 19.

10 Fratres Religiosi cum alicui funeri conuocari contigerit, ad Parochialem Ecclesiam accedere, & exinde cum Parocho ad domum ex qua cadauer extrahendum est. se conferre debent casu autem quo dictum cadauer in aliqua Ecclesia deponi contingit ad eandem Ecclesiam, vbi depositum erit, conuenire debent, *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Senogalien. 26. Augusti* 1616. penes Sellium d. c. 9. num. 22.

11 Fratres Religiosi ne à die Palmarum vsque ad octauam Paschatis Resurrectionis ministrent Sacramentum Pœnitentiæ & Communionis minimè prohibere potest Episcopus, præterquam in die Paschatis quoad Communionem tantum. *Sacra Congregat. Concil. sub die 2. Septembris* 1617. de qua Sell. d. c. 9. num. 21.

12 Fratres Religiosi non possunt administrare populo sanctissimam Eucharistiam in die Paschatis, stante quod in priuilegio Eugenii IV. hoc eis interdicitur expressè pro illa die. *Sacra Congr. Conc. 2. Martij* 1619. cuius memini de officio & potest. Parochi c. 10. n. 10.

13 Fratres Religiosi discalceati non sunt molestandi, nec impediri possunt in quæstuatione eleemosynarum, non obstante quod alij Fratres Mendicantes eodem die eleemosynas quærere soleant, qua isti quærunt. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. 9. Ianuar.* 1608. quam refert Flaui. Cherub. in compendio Bullarij ad constit. 73. Gregorij XIII. incip. Romani Pontificis. 1.

S V M M A R I V M.

1 *Auctores referuntur de Carmelitis Religiosis agentes.*
2 *Carmelitæ à quo instituti, confirmata, & approbata eorum regula.*
3 *Cappis albis Carmelitas vti iussit Bonifacius V I I I.*
4 *Ordo Carmelitarum est vnus de quatuor Ordinibus Mendicantibus.*
5 *Præcedunt Carmelitæ Fratribus B. Mariæ de Mercede.*
6 *Carmelitæ Calceati de obseruantia in Belgio & Sicilia nō possunt portare habitum per discalceatos portari solitum.*
7 *Facultas data in Bulla Cruciata eligendi Confessorem non suffragatur Carmelitis.*
8 *Exemptionem à quarta funeralium habent Carmelitæ.*
9 *Officiū Sanctæ Theresiæ conceditur Ordini Carmelitarū.*
10 *Habitus Fratrum Carmelitarum quis?*
11 *Concordia super erectione Confraternitatum B. Mariæ de Monte Carmelo.*
12 *Prouincias quot habeat Religio Carmelitana.*

Fratres Carmelitæ.

COLLECT. CCCLXVI.

1 DE his Arnaldus Bostius, & Baptista Stispariolis de Illustribus viris huius Religionis, Baptista Ferrariensis in chronica Ordinis, Laurentius Borellus etiam de Viris Illustribus Ordinis, Martin. Italus de sanctis, & Doctoribus Ordinis, Petrus Carmelita in catalogo scriptorum Ordinis, Fr. Emman. Roman. de antiquit. Carmelit. Ioan. Trithem. de laudibus ordinum Fratrum Carmelitarum, Fray Iuan de la Plata en el defensorio por la antequedad, legisladores y Santos de la orden del Carmen Pedro de Quesada en la informació sumaria de la antequedad, reglas, y Santos del Carmen, Ioan. Cartagena in homil. de laudibus Carmelit. Fr. Thomas de Aquino de Patriarchatu Eliæ, Franc. Canull. in summar. antiquit. Carmelit. Fr. Ioan. Pinto in hyerarch. Carmel. Villeg. in vita Eliæ Prophetæ, Petrus Crucius de ortu Relig. Carmel. Thom. de Scerpe in tract. de origine Relig. Carmelit. Ioan. de S. Maria in chron Carmelit. Thom. de Iesu super. reg. Carmel. Ioannis Patriarchæ Hierosol. Collin. in catalogo gloriæ mundi p. 4. consid. 7. Polydor. Virgil. de inuentorib. rerum lib. 7. c. 3. Panuin. in chronic. anno 1441. Nauclen. vol: 2. generat. 41. anno Christi 1215. Genebrat. sub Innocentio III. Illescas in historia Pontificali lib. 5. cap. 32. Card. Baroni annal. Eccles. tom. 12. anno Christi 1118. Platus de bono status Relig. lib. 2 cap. 22. Iacob. Gualter. in tabul. chronograph. sæculo 10. pag 651. Iacob. Salian. tom. 4. annal. legis veteris anno Mundi 3130. num. 16. Paul. Morigia de origine Relig. lib. 1. cap. 30. Siluest. Marul. in occeano Relig. lib. 4. pag. 279. Pancirola in thesauris Vrbis Romanæ fol. in Regione Montium Ecclesia 17 Ioan. Marques de vera origine Eremitar. S. Augustini cap. 4. §. 9 Carol. Tapia in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria c. 17. Fr. Emman. quæst. Regul. tom. 1. quæst. 5. art. 6. Mich. Muñoz in propugnaculo Eliæ, & propaginis Carmeliticæ, Azor. institut. moral. p. 1. lib. 12. cap. 23. Fr. Ludou. Miranda in manuali Prælator. tom. 1. quæst. 4. art. 7. Hieron. Roder. in compendio quæst. Regul. resol. 123. num. 35. Suar. tom. 3. de Relig. tract. 7. lib. 3. cap. 1. & 2. & tom. 4. tract. 9. lib. 2. c. vlt. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. quæst. 7. num. 4. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Carmelitæ.

2 Fratres Carmelitæ, licet quandoque (vt aliquibus visum fuit) sub regula sancti Basilij militauerint, vltimam tamen, quam nunc seruant regulam, acceperunt ab Alberto Patriarcha Hierosolimitano in Monte Carmelo, antequam Vrbs Hierosolyma caperetur à Saladino Ægypti Sultano, anno Domini, plus minusue, 1171. Confirmata est regula Carmelitana vna cum Religione ab Alexandro III anno 1180. ab Innocentio III. anno 1199 approbauit Honorius III. vt in eius constitut. 8. incip. Vt viuendi Idib. Ianuarij 1271. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 50. Moderata est regula quoad ieiunia, esum carnium clausuram, & alia nonnulla ab Innocentio III. vt in eius Constitut. 6. incip. Quæ honorem de anno 1247. & Eugenius IV. constit. 3. incip. Romani 15. Kalend. Martij 1431. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 271.

3 Fratres Carmelitas cappis albis vti iussit Bonifacius VIII. constit. 3. incip Iustis 7. Kalend. Decembris 1295. apud Laert Cherub. to. 1. pag. 140. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. in Lucerna Regul. verbo Carmelitæ. n. 3.

4 Fratrum Carmelitarum Ordo est vnus de quatuor Ordinibus Mendicantibus, eorumque gratijs gaudet Pius V. constit. 44. incip. Romanus 1. Octob. 1567. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 240. & illius meminit Ioann. Maria Nouar. d. verbo. Carmelitæ num. 1.

5 Fratres Carmelitæ præcedunt Fratribus B. Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum. Clemens V I I I. constitut. 95. incip. Decet 15. Nouembris 1602. apud Laert Cherubin. tom. 3. pag. 141. Et declarauit *S. Congregat. Rit. in causa Carmelit. & Mercede 21. Augusti* 1604. quam referunt Ioann. Anton. Nouar. in sum. Bullar. tit. de præcedent. in procesl. num. 12. Ioann. Maria Nouar.

Nouar. eius frater d. verbo Carmelitæ numero 6.

6 Fratres Carmelitæ Calceati de obseruantia in Belgio, & Siciliæ prouincijs non possunt gestare habitum per Fratres eiusdem Congregationis Discalceatorum gestari solitum, nec se Fratres Carmelitas reformatos sanctæ Theresiæ vociferare, aut subscribere. Vrbanus VIII. const. 15. aliàs 125. incip. Romanus Pont. 1. Decembr. 1632. apud Angel. Mariam Cherub. tom. 4. Bullar. in appendice pag. 27.

7 Fratribus Carmelitis non suffragatur facultas data in Bulla Cruciatæ eligendi Confessorem. Clem. VIII. constitut. 64. incip. Romani 23. Nouemb. 1599. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 89.

8 Fratres Carmelitæ habent exemptionem à quarta funeralium. Paulus V. constit. 4. incip. Decet 20. Augusti 1605. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 179. & Ioan. Mariam Nouar. d. verbo Carmelitæ nu. 4.

9 Fratrum Carmelitarum Ordini conceditur officium sanctæ Theresiæ, Gregorius XV. constit. 20. §. 23. incip. Omnipotens sermo 4. Id. Martij 1621.

10 Fratrum Carmelitarum habitus est tunica, & scapulare coloris castanini, pallium album, corregia osse fibulata præcingitur. Generalis durat ad sexennium, habet sub se prouincias 33. refert Aldan. in compend. Canon. resolut. lib. 1. tit. 19. de Religion. num. 64.

11 Fratres Carmelitæ Calceati, & Discalceati sub Apostolicæ Sedis beneplacito deuenerunt ad concordiam super erectione Confraternitatum B. M. Virginis, & concessione sacri Scapularis. Paulus V. constit. incip. Ad ea per quæ 24. Aprilis 1617. apud Ildefons. de Iesu Maria de priuilegijs Carmelitarum Discalceat. pag. 274. cum seqq. vbi etiam refertur instrumentum concordiæ.

12 Fratrum Carmelitarum Ordo hodiernâ die prouincias 35. enumerat. Primam Terræ sanctæ, quæ quondam latissima erat. Secundam sancti Alberti Siculam vocatam. Tertiam Anglicam iam deperditam, & omnino ab hæreticis deuastatam. Quartam Narbonensem. Quintam Romanam. Sextam Gallicam. Septimam Alemaniæ inferioris. Octauam Lombardicam. Nonam Aquitanicam. Decimam Castellæ nouæ, hoc est Hispanicam. Vndecimam Hibernicam. Duodecimam prouinciam Prouinciæ. Tertiamdecimam Scotiæ. XIV. Tuscam. XV. Venetam, seu Bononiæ. XVI. Tholosæ. XVII. Cathaloniæ. XVIII. Alemaniæ Superioris. XIX. Vasconiæ. XX. Turoniæ. XXI. Saxoniæ. XXII. Aragoniæ. XXIII. Neapolis. XXIV. Portugaliæ, continens sub se Brasiliensem Vicariam. XXV Romandiolæ. XXVI. Diciæ XXVII. Sancti Angeli XXVIII. Bethicam. XXIX. Bohemiæ. XXX. Poloniæ. XXXI. Apuliæ XXXII. Calabriæ. XXXIII. Belgicæ. XXXIV. Abrucij XXXV. Veteris Castellæ. Habet etiam Mantuanam congregationem, & Sardiniam Vicariam. Refert Marcus Antoni Alegre de Casanate in paradiso Carmelitici decoris præamb. 29. nu. 1.

Huius Sanctæ Carmelitanæ familiæ felix & fausta proles, ac Matritensis Conuentus alumnus fuit Antonius de Acosta frater meus, promptissimi, & perspicacissimi ingenij iuuenis, qui cum nondum vigesimum octauum annum euasisset, præreptus è viuis discessit Matriti anno 1630. Heu quanta spes in Antonio intercidit! Liceat fratri laudare fratrem dignissimum, & dolere de immatura eius morte, quem vt fratrem & amicum amabam, fuerat namque in ea ætate insignis & subtilissimus Theologus, & in declamandis diuinis eloquijs insignis, ex quo in publicis conclusionibus defendendis, & in solemnibus litterarijs actis pro ingenio arguendis in magnam sui spem omnium animos excitauerat. Dicerem cum Dauide Rege lib. 2. Regum cap. 1. Doleo super te mi frater, doleo super te, decorus valde, & amabilis super amorem mulierum.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

SVMMARIVM.

1 *Congregatio Fratrum Carmelitarum Discalceatorum approbatur cum pluribus, priuilegijs & gratijs.*

2 *Congregatio Carmelitarum Discalceatorum desciuit à reliquo corpore Ordinis cum proprio Generali.*

3 *Italia Congregatio Carmelitarum Discalceatorum separatur ab Hispania, cum duobus Generalibus.*

4 *Ordo Carmelitarum Discalceatorum est vnus de quatuor Ordinibus Mendicantium.*

5 *Processionibus interesse non coguntur Carmelitæ Discalceati.*

6 *Monasteria de sola Ordinarij licentia Carmelitæ Discalceati vbique erigere possunt.*

7 *Festiuitates speciales B. Virginis celebrare indulgetur Carmelitis Discalceatis.*

8 *Mitigatos vel alterius Ordinis non tenentur recipere Carmelitæ Discalceati.*

9 *Erectio Congregationis Carmelitarum Discalceatorum in Regnis Hispaniarum.*

10 *Prouinciales Fratrum Carmelitarum Discalceatorum reeligi prohibentur.*

11 *Carmelitæ Discalceati à Mitigatis totaliter separantur.*

12 *Carmelitæ Discalceati, Moniales, & monasteria potiri debent omnibus priuilegijs, quibus gaudent Calceati.*

13 *Processionibus publicis interesse non tenentur Carmelitæ Discalceati.*

14 *Quarta funeralis à solutione eximuntur Carmelitæ Discalceati.*

15 *Præcedentiam cedunt Fratres B. Mariæ de Mercede Carmelitis Discalceatis.*

16 *Monasteria erigere de cuius licentia valeant Carmelitæ Discalceati.*

17 *Transitum ad alium Ordinem non possunt facere Carmelitæ Discalceati etiam Donati professi.*

18 *Transire ad Camaldulenses prohibentur Carmelitæ Discalceati.*

19 *Eremæ Carmelitarum Discalceatorum prohibentur mulieres ingredi.*

20 *Eleemosynarum in quæstuatione impediri non possunt Carmelitæ Discalceati.*

21 *Familiares laici Carmelitarum Discalceatorum an in monasterio eorum satisfacere valeant præcepto Ecclesiæ.*

Fratres Carmelitæ Discalceati.

COLLECT. CCCLXVII.

1 Fratrum Carmelitarum Discalceatorum Congregatio in Regnis Hispaniarum ad instantiam Philippi Secundi incœpit à Sancta Theresia (de cuius vita Fr. Didacus de Yepes, Doctor Franciscus Ribera è Societate Iesu, & Fr. Ioannes de Iesu Maria Carmelita Discalceatus, & Fr. Franciscus de sancta Maria eiusdem Ordinis in illius chronica) & approbata fuit à Sede Apost. ac illius Religiosi exempti & separati à iurisdictione priorum Carmelitarum, ut mitigati dicuntur, perindeque illis concessum vt gratijs & priuilegijs aliorum Carmelitarum, & ad solos Carthusianos transire possint, Gregorius XIII. constit. 64. incip. Pia consideratione 22. Iunij 1580. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 2. pag. 444.

2 Fratrum Carmelitarum Discalceatorum Congregatio desciuit à reliquo corpore Religionis cum proprio Generali à Clemente VIII. sibi dato, vt constat ex eius Constitut. 71. sub dat. Romæ 20. Septembris 1595. cuius meminit Ioann. Maria Nouar. in

X 2 lucerna

21 Fratrum Carmelitarum discalceatorum familiares laici intra claustra illis seruientes cum habitu seculari, si verè familiares, & continui eorum commensales sunt, eisque actu inseruiunt, cum eis eodem iure sunt ceosendi, vt scilicet ad Superiores Regulares, & non ad Episcopos pertineat exquirere ab eis an præcepto Ecclesiæ satisfecerint. *Sacra Congr. Concil.* quam adducit Ildef. à Iesu Maria pag. 299.

S V M M A R I V M.

1 *Auctores referuntur de Ordine sancti Antonij Abbatis agentes.*
2 *Religiosi S. Antonij Vienen. à quo, & quando instituti.*
3 *Ordo S. Antonij Vienen. sine aliquo ecclesiastico titulo permansit sub magistrorum seu dominorum regimine annos ferè ducentos.*
4 *Ordo S. Antonij Vienen. annorum spatio circiter 333. mansit sub Abbatum obedientia & guberno.*
5 *Reformatio Ordinis S. Antonij Vienen. conceditur, per eam extinguuntur omnes beneficiorum tituli. Superiores triennales instituuntur, & conceditur communicatio priuilegiorum omnium aliarum Religionum.*

Fratres S. Antonij Vienen.

COLLECT. CCCLXVIII.

1 DE his Cassan. in catal. gloriæ mundi p. 4. consid. 65. Gualt. in tab. chronol. sæculo 11. anno 1095. pag. 631. Siluest. Marul. in Oceano Relig. lib. 1. pag. 53. Card. Baron. annal. Eccles. tom. 1. anno Christi 1095. num. vlt. Azor. instit. moral. p. 1. lib. 13. c. 11. q. 8. Lud. Miranda in man. Prælat. to. 1. q. 4. art. 14. Claudius Robertus in Gallia Christiana tit. de Abbatijs lit. A. verbo Antonius. Aubertus Miræ. de statu Relig. Christianæ lib. 1. c. 24. & de origine Monast. lib. 1. cap. 3.

2 Cùm nobilissimi viri Gasto & Girinus siue Girondus eiusdem Gastonis filius oriundi ex oppido Mota Vienen. diœcesis in Gallia, quod hodie S. Antonij dicitur à corpore huius Sancti ex Constantinopoli eò allato, illius meritis ex periculosissima infirmitate fuissent liberati, statuerunt pro consequutæ salutis beneficio se totos sancti Antonij deuouere famulatui, suaque omnia bona libentissimè illi obtulerunt, quæ (sicut ab eodem Sancto per visionem acceperant) in alendos pauperes igne sacro siue gehennali, tunc in occiduis partibus crudeliter sçuiente contractos insumpserunt, quibus alij viri pij sese adiunxerunt, proque eisdem operibus sanctis adimplendis pijssimam inter se societatem, & fraternitatem inierunt, sicque fuit origo Antoniani Ordinis anno 1095. Pontifice Gregorio VII. Imperatoribus Occidentis Henrico IV. Orientis Alexio Conneno, quæ sub habitu seculari, & sine
3 Ecclesiastico titulo permansit sub magistrorum, seu dominorum regimine annos ferè ducentos, donec Bonifacius VIII. eisdem hospitalaribus extinctis magistrorum, seu dominorum nominibus, Abbatem Generalem præfecit, eosque tam Abbatem quàm alios in Religiosos, sub nomine Sancti Antonij, & sub regula Sancti Augustini instituit, vt in eius constit. 5. incip. In dispositione, 15. Kalend. Iunij 1297. in qua etiã illis strictè pręcipit signũ Tau siue potentiam iuxta morẽ soli-
4 tum ipsorum hospitalarium. Mansit hic Ordo sub Abbatum, & obedientię gubernio annorum spatio circi-
5 ter 332. sed vt ab eo omnimoda peculiaritas eradicaretur, perfectaque rerum communitas induceretur, introducta fuit reformatio à Gregorio XV. constit. sua sub Dat. Romę 15. Kalend. Augusti 1622. confirmata ab Vrbano VIII. sub Dat. 8. Id. Iunij 1624. per quam ex-

Barbos. Apost. Decis. Sum.

tincti fuerunt omnes beneficiorum tituli, & Superiores triennales instituti, & illis omnium Regularium Mendicantium, & non Mendicantium priuilegiorum communicatio, refert Aldan. in compendio Canonic. resolut. lib. 1. tit. 19. de Religion. num. 64.

6 Fratribus S. Antonij Vienen. restituitur quęstuandi priuilegium quoad ea tantum, quę sunt in vsu, & Concilij Trid. decretis non repugnant. Pius IV. constit. 100. incip. Ex debito de anno 1565. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 154.

S V M M A R I V M.

1 *Auctores referuntur de Ordine Sancti Spiritus in Saxia agentes.*
2 *Fratres sancti Spiritus in Saxia, quando instituti?*
3 *Religiosi veri sunt Fratres S. Spiritus in Saxia, & eorum Ordo non diuiditur in Prouincias.*
4 *Fratres sancti Spiritus in Saxia ad Religionem alios suscipere valent.*
5 *Exempti sunt à iurisdictione omnium Ordinariorum Fratres sancti Spiritus in Saxia, & gaudent priuilegijs Monachorum Cassinensium.*
6 *Præceptoris Hospitalis sancti Spiritus iurisdictioni subsunt Religiosi illius Ordinis.*
7 *Habitus Fratrum sancti Spiritus in Saxia qualis?*
8 *Priuilegia, gratiæ, & exemptiones Fratrum sancti Spiritus confirmantur.*

Fratres S. Spiritus in Saxia.

COLLECT. CCCLXIX.

1 DE his Albertus Bassanus de origine huius Religionis, Paulus Morigia in origine Relig. lib. 1. cap. 59. Siluest. Marul. in occeano Relig. lib. 3. pag. 233. Tarragnota in historia vniuers. p. 2. lib. 13. Gualt. in tab. chronol. sæculo 13. anno 1201. Platus de bono statu Relig. lib. 2. cap. 22. Carol. de Tapia ad anthent. ingressi, C. de sacrosanct. Eccles. verbo monasteria cap. 6. Lezana in summa q. Regul. tom. 2. c. 6. sub nu. 5. Ioseph. Micheli. en el thesoro de Ordenes fol. 61. verso, Ascan. Tamb. de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 4. num. 35.

2 Fratres Sancti Spiritus in Saxia sic dicti quod sanctũ spiritum habeant pro tutelari in Saxia, eo quia Romæ eo loco, vbi situm est monasterium, & hospitale huius Congregationis caput, Saxones Germaniæ populi olim habitarunt, instituti ab Innocentio III. anno 1198. Imperatoribus Occidentis Henrico VI. Orientis Alexio Angelo.

3 Fratres S. Spiritus in Saxia curant hospitalitatem, & inseruiunt ægrotis, tria emittunt solemnia vota, & veri sunt Religiosi, habent plura hospitalia per Italiam, & alibi, quorum caput est Romanum tam amplum ac diues, vt vix credantur eius redditus annui. Eorum Religio non diuiditur in Prouincias, sed domus, quos Prioratus vocant habet 648. refert Aldan. in compendio canon. resol. lib. 1. tit. 19. de Relig. num. 66.

4 Fratres S. Spiritus in Saxia ad Religionem alios suscipere valent, Innocentius III. const. 7. incip. Inter opera 13. Kalend. Iulij 1204. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 38.

5 Fratres S. Spiritus in Saxia exempti sunt ab omni onere ratione fructuum & locorum & gabellarum, & à iurisdictione omnium ordinariorum, & gaudẽt omnibus priuilegijs Monachorum Cassinensium. Sixtus IV. constit. 22. incip. Religionis zelus 8 Id. Februarij 1476. apud Laert. Cherub. tom. 1. Bullarij pag. 368.

6 Fratres S. Spiritus in Saxia subsunt iurisdictioni Præceptoris hospitalis sancti Spiritus quem Summus

Pont. designat, & illis tantum loca sancti Spiritus hospitalis immediate conferri possunt. Sixtus IV. consti. 12. incip. Etsi vniuersis 10. Kalend. Februarij 1476. apud Laer. Cherub. d. tom. 1. pag. 549.

7 Fratres S. Spiritus in Saxia vtuntur habitu nigro Sacerdotali, ferunt Crucem in pectore ex holoserico albo, & forma, qua illam portant Equites S. Ioannis Hierosolymitani, præterquam quod hastile magnum duo habet ligna transuersa, atque duplicem efformat Crucem, quarum superior minor sit, inferior maior, refert Aldan. d. tit. 19. de Relig. num. 66.

8 Fratrum S. Spiritus Archihospitali siue eius Præceptori, & ab eo Archihospitali dependentibus Præceptorijs, Prioratibus, Ecclesijs, Oratorijs, capellis, capellanijs, membris, grangijs, & locis, nec non illorum respectiue ministris, & officialibus concessa priuilegia, facultates, gratias, exemptiones, immunitates, Indulgentias, & peccatorum remissiones confirmat & innouat Sixtus V. constit. sua incip. Exigit 13. Augusti 1586.

S V M M A R I V M.

1 *Ordines sacros etiam extra tempora tribus diebus festiuis à quocunque Catholico Antistite suscipere possunt Fratres capellani S. Ioannis Hierosol.*

2 *Seminarij cathedratici & subsidij à contributione eximuntur Fratres S. Ioannis Hierosol. & similes personæ in beneficijs huius Religionis quomodolibet existentes.*

3 *Processionibus interesse debent Fratres & Sacerdotes Ecclesijs Ordinis S. Ioannis Hierosol. inseruientes.*

4 *Visitationi, correctioni & iurisdictioni Episcopi subsunt Fratres, siue Rectores aut Parochi in Ecclesijs S. Ioannis Hierosol. curam animarum secularium exercentes in ijs, quæ concernunt ipsam curam, & Sacramentorum administrationem.*

5 *Redditus Parochialis seculario administrans. Frater capellanus S. Ioannis Hierosol. citatus ab Episcopo ad rationem reddendam & non comparens, potest ab eo excommunicari.*

Fratres Capellani S. Ioannis, Hierosolymitani.

COLLECT. CCCLXX.

1 FRatres Capellani S. Ioannis Hierosolymitani possunt à quocunque Catholico Antistite sub Romanæ Sedis obedientia constituto sacros Ordines etiam extra tempora à iure statuta tribus diebus festiuis suscipere, & in quibusuis tam secularium quàm Regularium Ecclesiæ absque alicuius licentia etiam Altari portatili celebrare. Pius V. constit. sua, incip. Circumspecta 24. Maij 1561. cuius memini de officio, & potest. Episcopi, p. 2. allegat. 4. num. 69.

2 Fratres sancti Ioannis Hierosolymitani omnesque & similes personæ in beneficijs huius Religionis quomodolibet existentes à seminarij clericorum contributione in qualibet ciuitate iuxta sacri Concilij decretum erecti, seu erigendi eximuntur per const. Gregorij XIII. incip. Quo magis sub die 23. Martij 1580. relatam inter priuilegia Religionis pag. 57. Et ijdem Fratres, siue eorum Vicarij in Parochialibus Religioni prædictæ vnitis, & ab ea dependentibus non tenentur, neque compelli possunt ad contributionem seminarij, neque ad solutionem cathedratici, synodatici, siue subsidij charitatiui, vt censuit *Sacra Cong. Conc. in Augustana* 14. *Decembris* 1630. teste Sellio in select. canon. cap. 10. nu. 20. quem refero in collect. ad Trid. sess. 23. de reform. c. 18. nu. 3. & me citato Lezana in sum. q. Reg. to. 2. c. 5. n. 53.

3 Fratres S. Ioannis Hierosolymitani siue Sacerdotes, huius Religionis Ecclesijs inseruientes nullis immunitatibus se tueri possunt quamuis vocari debeant ad processiones, ac nisi accedant, compelli valeant. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminerunt Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 4. tit. 14. l. 24. §. 31. de procession. nu. 5. Modern. Hispan. de potest. Regia tom. 1. par. 2. cap. 9. num. 103. quos refero de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 78. num. 11. & nouissime Carol. Maranta tom. 1. resp. 6. num. 26.

4 Fratres S. Ioannis Hierosolymitani, siue Rectores, aut Parochi in Ecclesijs eiusdem Religionis curam animarum secularium exercentes subsunt in omnibus visitationi, correctioni, & iurisdictioni Episcopi in ijs, quæ concernunt curam, & Sacramentorum administrationem, qui potest ratione visitationis procurationem exigere, nisi in contrarium adsit consuetudo. *Sacra Congr. Conc. in Augustana 26. Iulij* 1627. teste Sellio d. cap. 10. num. 22.

5 Frater Capellanus S. Ioannis Hierosolymitani, qui administrauit redditus Parochialis secularis, citatus ab Episcopo in visitatione ad reddendam rationem, & non comparens, potest ab eodem Episcopo excommunicari. *S. Congr. Conc. in Vulturarien. 7. Septembris* 1630. penes Sellium d. cap. 10. num. 24.

Fratres de Pœnitentia S. Demetrij.

COLLECT. CCCLXXI.

FRatres de Pœnitentia S. Demetrij instituti fuerunt à viris quibusdam pijs in Germaniæ, & Poloniæ partibus anno 1200. Pontifice Innocentio III. Imperatoribus Occidentis Philippo, Orientis Balduino Belga. Habitum portant subrubrum, minimum cucullam, & scapulare, cui intexitur cor cum Cruce eiusdem coloris. Desijsse pene hanc familiam, illam tamen Pauli V. Pontificatu renouatam, & de nouo approbatam sub regula sancti Augustini, & obedientia Episcoporum, in quorum essent diœcesibus, scribit Nicolaus Crusenus in monastico Augustiniano par. 3. cap. 1.

S V M M A R I V M.

1 *Auctores referuntur de Ordine Fratrum Prædicatorum agentes.*

2 *Fratres Prædicatores S. Dominici à quo, & quando instituti?*

3 *Priuilegia Fratrum Prædicatorum interpretari non possunt Prælati.*

4 *Conuentus resignare tenentur Fratres Prædicatores omnia quæ ab Ordine habent cum ad dignitates fuerint assumpti.*

5 *Appellare non possunt Fratres Prædicatores à correctionibus, siue pœnitentiis suorum Prælatorum.*

6 *Exemptionem ab Ordinariorum iurisdictione, & à decimarum solutione obtinent Fratres Prædicatores.*

7 *Fratres Prædicatores in temporalibus succedunt acsi essent in sæculo.*

8 *Mendicantes verè & propriè sunt Fratres Prædicatores.*

9 *Præcedentiam obtinent Fratres Prædicatores ante omnes Religiosos cuiuscunque Ordinis Mendicantium.*

10 *Nouitij Fratrum Prædicatorum in articulo mortis ante tempus regulam profiteri possunt.*

11 *Libros etiam manuscriptos à bibliothecis Fratrum Prædicatorum extrahentes, excommunicationem, & priuationem vocis actiuæ, & passiuæ eo ipso incurrunt.*

12 *Processionem Sanctissimi Sacramenti in Dominica infra octauam Corporis Christi facere possunt Fratres*

Præ-

Prædicatores per vicos,plateas,& loca semel electa.

13 *Parochus non potest,nec debet impediri à Fratribus Prædicatoribus in sua solita processione in Dominica infra octauam Corporis Christi.*

14 *Fratres Prædicatores in partibus Indiarum existentes non possunt viuere, seu manere extra claustra locorum.*

15 *Fratrum Prædicatorum nullus potest in Curia Romana tractare negotium per se vel per alium,nisi per procuratorem generalem Ordinis.*

16 *Habitus Fratrum Prædicatorum qualis? Et Generalis totius Ordinis ad vitam durat.*

Fratres Prædicatores Ordinis S. Dominici.

COLLECT. CCCLXXII.

1 DE his Constantinus Fabricensis, Felix à Castro, Franciscus Galuanus Geraldus Franchettus, Hieronymus Albertuccius in annalibus Fratrum Ordinis, & tab. de Generalibus Ordinis, item de viris illustribus Ordinis. Vmbertus Heduus de viris primorum Patrum Dominicani Ordinis, Bernardus Guidonis de gestis Prædicatorum. Hieronymus de Bononia in chronica Ordinis, Iacobus Sazatus in chronic. & priuileg. Ordin. Ioannes Garzonius de viris illustribus Ordinis, Leander Albertus eod. tract. Ferdinandus del Castillo in chronica S. Dominici, Ludouicus de Sousa in historia prouinciæ Lusitaniæ, Venero en su enchiridion de los tiempos fol. 400. in impressione de anno 1641. Cassan. in Catalog. gloriæ mundi, p. 4. consid. 68. Polydor. Virgil. de inuentoribus rerum lib. 7. cap. 3. Carol. de Tapia in auth. ingressi, C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 19. Hieron. Roman. de Republ. Christiana lib. 6. cap. 16. Platus de bono statu Religionis lib. 2. cap. 21. Fr. Emman. quæst. Regul. tom. 1. quæst. 2. art. 2. Azori. instit. moral. p. 1. lib. 12. cap. 34. & lib. 13. cap. 11. quæst. 8. Fr. Ludou. Miranda in man. Prælat. tom. 1. quæst. 4. art. Suar. de Relig. tom. 4. tract. 9. lib. 1. cap. 6. per tot. vbi plura, & præclara. Hieron. Roderic. in compendio quæst. Regul. resol. 123. nu. 27. Iosephus Michieli en el thesoro de Religiones fol. 106. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum to. 2. disp. 24. q. 4. num. 58.

2 Fratres Ordinis Prædicatorum instituti fuerunt à sancto Dominico Hispano canonico Regulari sancti Augustini, & sub eius regula anno 1205. Pontifice Innocentio III. Imperatoribus Occidentis Philippo, Orientis Balduino Belga, eorum Ordo approbatus solemniter fuit Honorio III. anno 1216. vt apparet in eius constit. 1. incip. Religiosam 2. Khlend. Ianuarij 1216. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 44.

3 Fratrum Prædicatorum priuilegia Prælatos omnes interpretari prohibuit Clemens IV. constit. 12. incip. Ordinis Non. Iulij 1628. apud Laert. Cherub. eod. tom. 1. pag. 119.

4 Fratres Prædicatores ad dignitates ex Ordine assumpti, omnia, quæ ab Ordine habent, conuentui resignare tenentur. Clement IV. constit. 11. incip. Prouidentia 5. Id. Ianij 1268. apud Laert. Cherub. eod. tom. 1. pag. 119.

4 Fratres Prædicatores appellare non possunt à correctionibus siue punitionibus Prælatorum suorum. Bonifacius VIII. constit. 4. incip. Ad augmentum 6. Id. Maij 1296. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 140.

6 Fratres Prædicatores habent priuilegium exemptionis à decimarum solutione, & sunt exempti à iurisdictione Ordinariorum. Gregorius XI. constit. 7. incip. Virtute 2. Non. Martij 1374. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 223.

7 Fratres Prædicatores in temporalibus succedunt acsi essent in sæculo. Clemens IV. constit. 1. incip. Obtentu 2. Id. Februarij 1264. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 106.

8 Fratres Prædicatores verè, & propriè sunt Mendicantes. Pius V. constit. 44. incip. Romanus 1. Octobris 1563. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 2. pag. 44.

9 Fratres Prædicatores præcedunt alijs Religiosis cuiuscunque Ordinis Mendicantium. Pius V. constit. 71. incip. Diuina 27. Augusti 1566. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 267. cuius meminere Paul. Fusc. de visitat. lib. 2. cap. 15. num. 66. Fr. Emman. quæst. Regul. tom. 3. quæst. 47. art. 1. D. meus Cenedor. de præcedent. num. 8. cum seqq. Modern. Hispan. de præced. Regia p. 2. cap. 9. num. 33. Nich. Fertus de præcedent. eccles. q. 45. num. 9.

10 Fratrum Prædicatorum nouitij in articulo mortis in manibus Prælatorum ante tempus regulam profiteri possunt. Pius V. constit. 109. incip. Summi 23. Augusti 1570. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 315. cuius meminit me citato Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Nouitius num. 2.

11 Fratres Prædicatores extrahentes, seu permittentes vt extrahantur libri etiam manuscripti ab eorum bibliothecis excommunicationem, & priuationem vocis actiuæ & passiuæ eo ipso incurrunt. Vrbanus VIII. constit. 54. incip. Cum sicut 23. Martij 1626.

12 Fratres Prædicatores possunt facere processionem sanctissimi Sacramenti in Dominica intra octauam Corporis Christi per vicos, plateas, & loca, quæ tamen semel electa mutare non possunt, iuxta litteras Clementis VIII. *Sacra Congr. Rituum in Pisauren. 14. Nouembris 1615. & in Materanen. 10. Iulij 1619.* quarum meminit Sellius in select. canon. cap. 25. num. 3. & in illarum vltima fuit decisum non licere Fratribus Dominicanis ciuitatis Materæ in processione sanctissimi Sacramenti, quam faciunt in Dominica infra octauam Corporis Christi mutare, aut variare vias, & loca semel ab eis electa, sed incedere debere per easdem, et vias per quas processionaliter prima vice incesserunt, quando dictam processionem facere cœperunt, refero de officio, & potest. Parochi cap. 12. num. 14. Parochus tamen non potest nec debet impediri ab his Fratribus Dominicanis in sua solita processione in Dominica infra octauam Corporis Christi, quia Breue Clementis VIII. non afficit Parochos. *Sacra Cong. Rit. in Materanen. 25. Martij* 1632. penes Sellum d. cap. 25. num. 5.

14 Fratres Prædicatores in partibus Indiarum existentes non possunt viuere, seu manere extra claustra locorum sub pœna excommunicationis, & priuationis vocis actiuæ, & passiuæ, absque sanctæ Sedis, & Superiorum licentia. Vrbanus VIII. in constit. sua incip. Iniunctum 8. Nouembris 1634.

15 Fratrum Prædicatorum nullus potest in Curia Romana tractare negotium per se, vel per alium nisi per procuratorem generalem Ordinis, vel de eius scitu. Idem Vrbanus VIII. constit. sua incip. Exponi 3. Decembris 1635.

16 Fratrum Prædicatorum habitus vbique notissimus est, nimirum tunica & scapulare candidum, cum pallio nigro. Clemens VIII. const. 104. incip. Ex iniuncto de anno 1603. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 3. pag. 154. vbi ponit differentiam inter pallium Prædicatorum, & Eremitarum sancti Augustini, ad euitandam habitus vtriusque confusionem. Vnus toti Congregationi Generalis præficitur, isque ad totam vitam durat, & statim post electionem liberè gubernat. Aldan. in compendio canon. resol. lib. 1. tit. 19. de Religion. num. 66.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine S. Pauli primi Eremitæ agentes.*
2 *Fratres S. Pauli primi Eremitæ à quo, & quando instituti, & confirmati?*
3 *Ordo S. Pauli primi Eremitæ in Vngaria & Boemia floruit, & nonnisi Vngarus in eo recipiebatur.*
4 *Ordo S. Pauli primi Eremitæ ad nihilum hodie redactus est.*

Fratres S. Pauli primi Eremitæ apud Vngaros.

COLLECT. CCCLXXIII.

1 DE his Paulus Motigia in origine Relig. lib. 1. c. 54. Siluest. Marul. in oceeano Relig. lib. 1. Gualter. in tabul. chronog. sæculo 15. anno 1215. Cardin. Baroni. annal. Eccles. tom. 13. anno 1216. num. 3. Carol. de Tapia in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 24. Azor. instit moral. p. 1. lib. 13. c. 11. quæst. 8. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 4. num. 52.

2 Fratres S. Pauli primi Eremitæ instituti fuere à B. Eusebio Strigoniensi in Regno Vngariæ prope vrbem Patach anno 1215. Pontifice Innocentio III. Imperatoribus Occidentis Federico II. Orientis Henrico VII. Confirmauit Religionem sub regula sancti Augustini Fr. Gentilis de Monte florum Cardinalis familiæ Franciscanæ, Clementis V. apud Vngaros legatus anno 1308. deinde Ioannes XXII. Clementis successor etiam confirmauit, ac illam sub protectione S. R. E. recepit.

3 Fratrum S. Pauli Ordo floruit in Vngaria & Boemia, & nullus fere huius familiæ erat nisi Vngarus, induebantur albo panno, scapulari integros humeros contegente, cappa eiusdem coloris, sed quæ medias tibias vix attingat. Sed proh dolor Vngaria & Boemia
4 à Turcis vastatis, & occupatis ad nihilum Ordo iste est redactus, propter quod monasterium quod in Monte Cælio eius Religiosi possidebant cum Ecclesia S. Stephani rotundi dereliquerunt, eamque Gregorius XIII. munificentissimus, & diligentissimus Pontifex Collegio Germanorum cum redditibus applicauit.

Fratres S. Pauli Eremitæ Montis Ossæ apud Lusitanos.

COLLECT. CCCLXXIV.

1 HIc Ordo initium à quibusdam habuit Anachoretis, qui segregatim viuebant huic initium dedit quidam Benedictus ciuis Romanus de tempore autem non constat, & propter Maurorum inuasiones, & dum ab illis Lusitania nostra occupabatur, vitam in solitudine agebant singulique in eremo in paruis cellulis
2 morabantur, septem tantum in domo Serre de Ossa habitabant. Hunc viuendi modum Gregorij XI. iussu anno 1377. Episcopus Conimbricensis, & alij reformarunt, qui eos quaternos simul viuere præceperunt. Gregorius autem XII. iterum eos iussit reformari, & non minus decem in qualibet Domo viuere, & multis priuilegijs honestauit. Cum verò numerus Religiosorum creuisset sancti Pauli primi eremitæ Religioni coniungere se decreuerunt huius Congregationis Patres, qui demum propositum exequentes Prouincialem creauerunt, & sic Ordini illi fuerunt incorporati: sed quoniam ob itineris longitudinem maximos labores patiebantur, amplius ad Capitula generalia non accedere decreuerunt, & à suo regebantur Prouinciali, vsquequo Gregorio XIII. sedente confirmationem Ordinis sub regula sancti Augustini obtinuerũt 8. Kalend. Octobris 1578. & sic ab vno Prouinciali Generalis vice gubernantur. Induuntur tunica & cappa canusina, scapulari nigro, habent in Portugalia, cuius fines non egrediuntur, monasteria aliqua, non ignobilia. Vide Carol. de Tapia ad auth. ingressi Cod. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 24. num. 3. & 4. Ascani Tamb. de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 4. n. 74.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de ordine B. Mariæ de Mercede agentes.*
2 *Fratres B. Mariæ de Mercede à quo instituti & quando?*
3 *Confirmationem Ordinis Fratres B. Mariæ de Mercede quando obtinuerunt?*
4 *Legata quæ incertis personis relinquuntur, pro redemptione captiuorum exhiberi iussit Nicolaus IV.*
5 *Mendicantium ad Ordines transire non possunt Fratres B. Mariæ de Mercede.*
6 *Exemptionem à decimis habent Fratres B. Mariæ de Mercede.*
7 *Fratres minores de obseruantia ad suum Ordinem recipere non possunt Fratres B. Mariæ de Mercede.*
8 *Capuccinos recipere non possunt Fratres B. Mariæ de Mercede.*
9 *Officium B. Mariæ ad Niues recitare possunt Fratres de Mercede in Dominica proximiori Kalend. Augusti, in reliquis se conformare debent cum officio & Breuiario Romano.*
10 *Priuilegia & indulta Ordinis B. Mariæ de Mercede concessa confirmantur.*
11 *Redemptionis ministerium ad Fratres B. Mariæ de Mercede calceatos spectat tantum.*
12 *Habitus Fratrum B. Mariæ de Mercede qualis?*

Fratres B. Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum.

COLLECT. CCCLXXV.

1 DE his Franciscus Zumel in constitut. & vitis Generalium Philippus de Guimeran, Nadal de Gauer, Bernardus de Vargas, Franciscus de Salazar, & Alphonsus Ramon in chronic. Ordinis, Ioan. Martinez etiam in Chronic. Ordinis & de perfectione sui
2 quarti voti, Franciscus de Vera de fundatione Ordinis, Hieron. Gracian. de redempt. captiuor. Palconidot. Bactau. de antiq. Ordinis Carmel. lib. 3. c. 13. Didacus Tonca de Indulgent. Ordinis, Ludou. de Aparicio in centuria sanctorum Martyrum & Confess. huius Ordinis. Franciscus Tarapha de origine, & rebus gestis Regum Hispaniæ in vita Henrici I. Hieron. Zurita in suis annal. lib. 2. c. 71. anno 1218. Illescas in historia Pontif. lib. 5. cap. vlt. Bernardin. Gomez Medes en su historia del Rey Don Iayme libro secundò, capite 9. Vincentius, Dominic. en su historia general de los Sanctos de Cataluña lib. 2. fol. 70. cum seqq. Morillo de las excelencias de Saragoça tract. 2. cap. 38. Esteban de Corbera en la vida. de doña Maria de Ceruelon cap. 22. cum seqq. Carillo en los annales chronologicos anno 1358. in princip. & anno 1418. Garibai in chronica generali Hispaniæ lib. 12. c. 51. Ioann. de Mariana de rebus Hispaniæ lib. 11. c. 8. Ferdin. de Castillo lib. 2. chron. Ordinis Prædicator. cap. 17. Francisc. Peña Rotæ Auditor

tor in vita S.Raymundi de Penafort.cap.37.Venero en su enchiridion de los tiempos fol.102.in nouiss.impress. Fr.Ferd.Camargo in chronologia sacra Eccles. militan. sub ann.1218. fol.252. & sub anno 1409. fol.277. cum seq.Ioan.Boter.in suis relat.li.3.circa fin.Arnold.Vuion. in ligno vitæ lib.1.cap.49.Siluest.Marul.in occeano Relig.lib.5.pag.328.Thom.Boxzale signis Ecclesiæ tom.1. lib.9. litt.B. Fr.Emman.quæst.Regul.tom.1.q.3.art.15. Pineda in monarchia ecclesiast.part.2.lib.22. c.23. §.4. Azot.instit.moral.p.1.lib.13.c.11.q.8.vers.ipso anno.Fr. Ludou.Miranda in man.Prælator.tom.1.q.4.art.9 Hieronym.Roderic.in cōpendio quæst. Regul.resol.123.n. 20.Tamburin.de iure Abbatum to.2.disp.24. q.4 n.58.

2 Fratrum B.Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum Ordo, quem beatissima Cœlorum Regina ad captiuorum in infidelium partibus miserè seruientium redemptionem sancto Raymundo de Penafort, & claræ mem.Iacobo Aragonum Regi, necnon quondam Petro Nolasco primo illius professori, dum vitam ducerent in humanis, singulari quodam miserationis affectu sibi fore charissimum reuelauerat, fuit institutus anno 1218. Pontifice Honorio III. Imperatoribus Occidentis Federico II. Orientis Roberto in ciuitate Barchinonen. ab eodem Iacobo Rege in die festo sancti Laurentij martyris sub inuocatione B. Mariæ de Mercede, & redemptione captiuorum nuncupatus; & à Gregorio IX. Honorij successore confirmatus die 18. Ianuarij 1230. à reuelatione prædicta anno 12. referentibus Bernardo de Vargas lib.1. cap.19. Alphonso Ramon.lib.1.c.8 Corbera cap.29.citatis locis, & regulam sancti Augustini profiteri voluit idem Gregorius IX. constit.9. incip. Deuotionis 16. Kalend. Februarij 1235. apud Laert.Cherub. in Bullario tom.1. pag.57. aliàs pag.88.in nouiss.impress. Adiunt Religiosi in professione quartum votum, quod in Saracenorum potestate in pignus (si necesse fuerit ad redemptionem Christi fidelium detenti manebunt, sunt concepta professionis verba, vt inuenies apud Brouium annalium Ecclesiæ tom.13.anno Christi 1223.num.10.

4 Fratribus B. Mariæ de Mercede omnia legata quæ incertis personis relinquuntur pro redemptione captiuorum exhibere iussit Nicolaus IV. constit.6. incip Ex parte, Non. Augusti 1291.apud Laert. Cherubin.in Bullario t.1.p.135.aliàs pag.151.in nouiss.impress.

5 Fratres B.Mariæ de Mercede ad Ordines Mendicantium transire non possunt, Calixtus III. constit 3. incip.Super.pridie Kalend.Nouembris 1457.apud Laert. Cherub in Bullario tom.1.pag.321.aliàs pag.385.in nouiss. impress.

6 Fratribus B. Mariæ de Mercede exemptionem à decimis concessit Gregorius XI. constit.3.incip.Dum salubria 16. Kalend.Iunij 1323. apud Laert.Cherub.tom. 4.pag.217.in nouiss.impress.

7 Fratres B.Mariæ de Mercede ad suum Ordinem recipere non possunt Fratres Minores de obseruantia. Clemens VIII. constit.46. incip. Nuper.24. Decembris 1596.apud Laert.Cherub.in Bullario to.3. pag.62. aliàs
8 pag.46.Nec Capuccinos Paul.V.constit 50.incip.Nuper 7. Iulij 1608. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.3. pag.241.aliàs pag.177.in nouiss.impress.

9 Fratres B. Mariæ de Mercede debent se in omnibus conformare cum Officio & Breuiario Romano; possunt tamen in Dominica proximiori Kalendis Augusti qua celebrent festum B. Mariæ de Mercede, recitare Officium B. Mariæ iuxta formam eiusdem Breuiarij, prout recitatur in festo dedicationis B. Mariæ ad niues. *Sacra Congr. Rit. in causa B. Mariæ de Mercede 4. Aprilis 1615.* cuius meminit Aldan.in compendio Canon.resolut.lib.1.cap.18.de sanctis. num.4.

10 Fratrum B Mariæ de Mercede Ordini concessa priuilegia & indulta, dummodo sint in vsu, nec reuocata, vel sacris Canonibus, Concilij Trid. decretis, aut Constitutionibus Apost.non sint repugnantia, confirmauit Vrbanus VIII. constit.94. incip.Ex Clementis 7. Id. Octobris 1628.apud Angel.Mariam Cherub.in Bullar. tom.4.pag.105.in nouiss.impress.

11 Fratribus B. Mariæ de Mercede calceatis spectat duntaxat ministerium redemptionis captiuorum, & nullatenus ad discalceatos. Vrbanus VIII. constit. sua, incip.Exponi nobis 5. Februarij 1640. quam refert Laurent.de Peyrinis de priuileg. Regul.tom.3. in fine, vbi de constit.nouissim.Vrbani VIII pag.555.

12 Fratres B. Mariæ de Mercede viuunt alba tunica, cum caputio, & scapulari candido itemque cappa alba; ferunt præterea ante pectus arma Regni Aragoniæ, nimirum in clypeo rubras, croceasque virgas siue lamellas, cui superimponunt Crucem candidam sanctæ Eulaliæ Virginis, & Mart. quam Barcino impensè colit, cuiusque sanctissimum corpus in Templo maximo apud se retinet. Vigent maximè per Hispaniam & Indias Occidentales, refert Aldan.d.lib.1.cap.19. de Relig.num.68.

SVMMARIVM.

1 *Fratres B. Mariæ de Mercede discalceati quo & quando instituti?*
2 *Reformationem Fratrum B. Mariæ de Mercede confirmauit Paulus V.*
3 *Reformatos Fratres B. Mariæ de Mercede à Calceatis totaliter separauit, & Vicarium Generalem pro his Reformatis creauit Gregorius XV.*
4 *Vicarius Generalis Fratrum Reformatorum B. Mariæ de Mercede quomodo confirmationem suæ electionis à Generali petere debeat?*
5 *Fratres calceati B. Mariæ de Mercede transeuntes ad Reformatos, debent admitti per vota secreta ad annum approbationis, & ad nouam professionem.*
6 *Fratres Reformati B. Mariæ de Mercede non possunt trāsire ad Fratres calceatos absque expressa licētia Papæ.*
7 *Officium & Missam de communi Conf. non Pont. vt recitare possint Fratres Reformati B. Mariæ de Mercede de S. Raymundo Nonnat. conceditur.*
8 *Prouincias quot habeat Reformatio Ordinis B. Mariæ de Mercede.*

Fratres Reformati B. Mariæ de Mercede.

COLLECT. CCCLXXVI.

1 Fratrum Reformatorum seu Discalceatorum B. Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum congregatio initium habuit anno 1603. solicitante R.P. Ioanne Baptista à sanctiss.Sacramento, eiusdem Ordinis calceatorum Religioso, huic enim & alijs quatuor religiosissimis Viris concessit P. Magister Ildephonsus de Monroy Ordinis Generalem, vt reformationem Fratrum discalceatorum B. Mariæ de Mercede inducerent, quæ primum radices egit Madriti in capella Beatissimæ Virginis de Remedijs nuncupata, in Monasterio Fratrum discalceatorum Ordinis sita eodem anno 1603. in festo Apparitionis S. Michaelis Archangeli die 8. Maij, quo anno in eundem diem incidit fe-
2 stum Ascensionis Domini nostri Iesu Christi. Hanc reformationem confirmauit Paulus V. sua constit. incip. Inter omnes 10. Kalend. Septembris 1606.

3 Fratres Reformatos B.Mariæ de Mercede motu proprio, & ex certa scientia à Calceatis totaliter separauit, & Vicarium Generalem pro his Reformatis creauit Gregorius XV. constit. sua, incip. Apostolici muneris solicitudo 26. Nouembris 1621.

4 Fra-

4 Fratrum Reformatorum B. Mariæ de Mercede Vicarius Generalis pro tempore electus in ſignum ſolius præeminentiæ Magiſtro Generali Fratrum calceatorum infra tres menſes à die electionis ſuæ tenetur eandem electionem præſentare dicto Magiſtro Generali, qui illam abſque aliqua contradictione & cognitione confirmare debeat. Si verò id facere recuſauerit, vel confirmationem prædictam à die præſentationis, electionis vltra quindecim dies dare diſtulerit, id efficere poterit Nuncius Apoſt. in Hiſpaniarum partibus degens. Vrbanus VIII. conſtit.ſua incip. Commiſſi nobis, ſub Dat. Romæ apud S. Mariam Maiorem die 5. Nouembris 1630.

5 Fratres calceati Beatæ Mariæ de Mercede tranſeuntes ad Reformatos, debent admitti per vota ſecreta ad annum probationis, & ad nouam profeſsionem Gregorius X V. in quadam ſua Conſtit. ſub Dat.20. Auguſti 1622.

6 Fratres Reformati B. Mariæ de Mercede non poſſunt tranſire ad Fratres calceatos eiuſdem Ordinis abſque Romani Pont.expreſſa licentia. Vrbanus VIII. conſtit. 77. incip. Iniuncti, 19. Ianuarij 1628. apud Angelum Mariam Cherub.in Bullario tom.4.pag.91.

7 Fratribus Reformatis B. Mariæ de Mercede conceſſum fuit vt Officiũ, & Miſſam de Communi Conf. non Pont. recitare poſſent de ſancto Raymundo Nonnat eiuſdem Ordinis dum vixit Profeſſore & Procuratore Generali, ac S.R.E. Cardinale in die ſuæ feſtiuitatis. Vrbanus V I I I. conſtit.52.incip. Saluatoris, 5. Nouembris 1625.apud Angel.Mariam Cherub.tom.4. pag.91.

8 Fratrum Reformatorum B. Mariæ de Mercede Congregatio habet prouincias tres; primam S.Ioſephi in regnis Caſtellæ, vbi ſunt octo Fratrum monaſteria; ſecundum Conceptionis in Bethica, vbi duodecim monaſteria Fratrum, & quatuor Monialium diſcalceatarum ſunt; tertiam S. Raymundi Nonnat in Regno Siciliæ, vbi ſeptem ſunt Fratrum monaſteria, refert Aldan.in compendio canon.reſol.lib.1.tit.19.de Relig.num.68.

Fratres vallis ſcholariorum.

COLLECT. CCCLXXVII.

1 FRatrum vallis ſcholariorum Ordo inſtitutus à B. Gulielmo natione Anglo, qui Pariſijs ſcholaris fuerat, ſub regula ſancti Auguſtini anno 1218. Pontifice Honorio I I I. Imperatoribus Occidentis Federico II. Orientis Roberto. De eo agunt Silueſt. Marul.in Occeano Relig lib.3.Aubert.Miræ.in politica Chriſtiana lib.1. cap.19. Claud.Robert.in Gallia Chriſtiana tit. de Abbatijs lit.V. verbo Vallis ſcholariorum, Aſcan. Tambur. de iure Abbatum tom.2. diſput.24. quæſt.4. num.23.

S V M M A R I V M.

1 *Auctores referuntur qui de Ordine Seruorum B. Mariæ agunt.*
2 *Fratres Seruitæ à quibus, & quando instituti?*
3 *Prior generalis Seruorum B. Virginis eligi non poteſt, qui non ſteterit in Ordine ſaltem per viginti annos.*
4 *Exemptionem à præſtatione quorumcunque onerum, & ab Ordinariorum iuriſdictione conſequuntur Fratres Seruitæ.*
5 *Proprietatem Fratribus Seruitis prohibuit, & reformationem illis edixit, ac in communi eos viuere iuſſit Pius V.*
6 *Scholas exercere prohibuit Clemens V I I I. Fratribus Seruitis.*
7 *Habitus Seruorum B. Virginis qualis?*

Fratres Seruitæ B. Virginis.

COLLECT. CCCLXXVIII.

1 DE his Laurentius Bononienſis, Ioannes Saxonus, Michael [illegible], Raphael Maffei in hiſtoria Ordinis, & de viris illuſtribus, Iacob. Florentinus de vita B. Philippi [illegible], Auguſtinus Florentinus, & Iacobus Laudofilæus in chronico Seruorum B. Mariæ, Archangelus Gianius Florentinus in libello de origine Seruorum B.Mariæ, Paulus Morigia de origine Relig. lib.1.cap.35.Silueſt.Marul.in occeano Relig.lib.4. cap. 30. Gualter. in tab.chronog.ſæculo 13.anno 1252. pag. 679.Polyd.Virgil.de inuentorib.rerum lib.7.cap.4.Illeſcas in hiſtoria Pontif.lib.5.cap.45.Platus de bono ſtatu Relig.lib.2.cap.22.Bozio de ſignis Eccleſ.lib.9.cap.8. Cæſ. Franccioti de Eccleſijs Lucenſibus in Eccleſia S. Mariæ Seruitarum pag.562. Cardin. Baron.annal. Eccleſ.tom.13.anno Chriſti 1231.nu.6. Fr.Emman.quæſt. Regul.tom.1. quæſt.5.art.6. Azori.inſtit.moral.p.1.lib. 13. cap.11. quæſt.8. verſ.Sexdecim annis, Carol.Tapia in auth. ingreſſi C. de ſacroſ. Eccleſ. verbo monaſteria cap.21.Ioſeph.Micheli en el theſoro de Religiones fol. 106.Aſcan.Tamburin.de iure Abbatum tom.2.diſp.24. quæſt.4.num.62.vbi num.64.de Congregatione Seruorum B Mariæ reformatorum, & num.65.de congregatione Fratrum, & ſororum tertij Ordinis Seruorum B. Mariæ. Et de Seruitis albi mantelli, alij ab his, de quibus nunc agimus, & quos extinxit Concil. Lugdunenſe II. ſub Gregorio X. Vide Aubert. Miræ. de origine Auguſt.lib.1.cap.19. Cruſſen.in monaſtico Auguſtiniano part.5.cap.3.

2 Fratres Seruorum B. Virginis ſic dicti eo quod Virgini peculiaribus obſequijs addicti ſint, inſtituti ſub regula ſancti Auguſtini à ſeptem nobilibus Florentinis, Patre Buonfilio de Monaldis, P.Amideo, P.Bonaiuncta P. Maneto, P. Alexo de Falconerijs, P.Soſteneo P.Vg[illegible] anno 1233. Pontifice Gregorio I X. Imperatoribus Occidentis Federico I I. Orientis Baldouino, II. Ordinem approbauit Benedictus XI. conſtit.1.incip. Dum leuamus 3. Id Februarij 1303. apud Laert.Cherubin.in Bullar.tom.1.pag.162.

3 Fratrum Seruorum B. Virginis Prior Generalis eligi non poteſt, qui non ſteterit in Ordine ſaltim per viginti annos. Et Prioris Conuentualis officium biennio expletur. Clemens V I. conſtit.2. incip. Regimini 10. Kalend.Aprilis 346. apud Laert.Cherub. in Bullario to. 1.pag.312. aliàs pag.211.in nouiſſ.impreſs.

4 Fratres Seruorum B. Virginis à præſtatione quorumcunque onerum, & ab Ordinariorum iuriſdictione exemit, & ſub Sedis Apoſt.protectione ſuſcepit Vrbanus VI. conſtit.2. incip. Sacroſancta 7. Id.Aprilis 1379. apud Laert.Cherub.in Bullario to.1. pag.228. aliàs pag. 222.in nouiſs.impreſſ.

5 Fratribus ſeruorum B. Virginis proprietatem vetuit, reformationem edixit, eos in communi viuere iuſſit, & alijs extra Ordinem confiteri prohibuit, & ne vltra biennium in eodem Conuentu morentur, ſtatuit Pius V. conſtit.103. incip. Poſtquam 3. Kalend. Iunij 1570. apud Laert.Cherub.tom.2.pag.307.

6 Fratres Seruorum B. Virginis ſcholas exercere prohibuit Clemens VIII. conſtit.60.incip. Nullius § 32. ſub die 30.Auguſti 1604.apud Laert.Cherub.tom.3.pag.80. aliàs pag.61.in nouiſſ.impreſſ.

7 Fratres Seruorum B.Virginis induuntur nigris veſtibus vt Benedictini præter cucullam, ſiue clamydem, quam non portant, ſed tunicam tantum cum ſcapulari pallio, refert Aldan. in compendio Canon.reſol.lib.1. tit.19.de Religion.num.68.

De Ordine reformato ſiue Montis Senarij, vide in verbo Eremitæ Montis Senarij collect.33.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Ordo Cruciferorum per Germaniam, Belgium & Galliam à quo institutus?*
2 *Cœnobium Ordinis Cruciferorum caput, situm est in diœcesi Leodiensi.*
3 *Religio Cruciferorum per Italiam antiquissima est, sed collabentem instaurauit Innocentius III anno 1215.*
4 *Cruciferos per Italiam reformauit, & habitum caeruleum, quo nunc utuntur, & Crucem argenteam manibus portare statuit Pius II.*
5 *Cruciferorum Religio per Italiam in quinque diuiditur prouincias.*

Fratres Cruciferi.

COLLECT. CCCLXXIX.

1 FRatrum Cruciferorum per Germaniam, Belgium & Galliam Ordo institutus à Viris quinque admodum Pijs Ordinis ecclesiastici, opem ferente Vgone de sancto Charo familiæ Dominicanæ Cardinale tunc temporis per Germaniam Legato anno 1246. Pontifice Innocent. IV. atque Ordinem sub 2. regula sancti Au-
2 gustini confirmante. Cœnobium totius familiæ caput situm est in oppido Huis ad Mosam fluuium in diœcesi Leodiensi, vbi Præfectus Ordinis residet; plura habet per Germaniam, Belgium, & Galliam monasteria, de quibus nonnulla Aubert. Miræ. in origine Augustin. lib. 1. cap. 24.
3 Fratrum Cruciferorum per Italiam alius est Ordo, qui etiam sub diui Augustini militat regula, cæteris antiquior est ortu, non quidem auctoritate, sed traditione: dicunt enim à B. Cleto III. post sanctum Petrum Christi Vicarium institutum fuisse vt hospitali, quod peregrinis recipiendis constitutum erat, ipsi præessent, sic namque per cælestem nuntium præceptum illi fuerat, quod anno contigit à Natiuitate Domini 81. sub Tito & Vespasiano Hunc Ordinem, vt accidere solet, bellis & tempore iam pene extinctum suscitauit B. Cyriacus Hierosolymitanus Patriarcha sub Melchiade summo Pont. & Constantino magno Imper. anno 315. Sed hunc Cyriacum cum fratribus suis occidit pessimus Iulianus apostata, qua de re, cum iterum esset Ordo ad nihilum redactus, Innocentius Papa III. Religionem verè parens, instaurauit, & ita Cruciferorum Ordi-
4 nem in lucem produce fecit anno 1215. Et Pius II. eos denuo reformauit, & habitum cæruleum, quo nunc vtuntur, & Crucem argenteam manibus portare statuit, vt ex eius diplomate constat. quos deinum Pius V.
5 reformauit. Et hic Ordo Italiam nō egreditur sed commodioris regiminis gratia in quinque diuiditur prouincias, Bononiensem scilicet, Venetam, Romanam, Mediolanensem, atque Neapolitanam. Vide Carol. de Tapia, à quo hæc desumpsimus in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 25. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disput. 24. quæst. 4. num. 22. & 34.

Fratres Pœnitentiæ S Mariæ Magdalenæ.

COLLECT. CCCLXXX.

1 FRatrum Pœnitentię S. Mariæ Magdalenæ Ordo institutus seu potius renouatus à Beltramo viro Gallo, ac diœcesis Massiliensis, vbi primum monasterium huius Ordinis fundauit sub regula S. Augustini anno 1277. Pontifice Nicolao III. Imperatoribus Occidentis Rodulpho I. Orientis Michaele Paleologo; scribit Crusenius in monast. Augustin. par. 3. c. 5. durare hodie per Germaniam, & Galliam & Hispaniam hunc Ordinem habitu parum à Capuccinis differente, nisi quod Zonis præcinguntur. Idem Beltramus huius Ordinis auctor Lutetiæ Parisiorum & sub regula sancti Augustini institutum seu potius renouauit alium Ordinem Mulierum pœnitentium anno 1278. Nicolao III. Imperatoribus Occidentis Rodulpho I. Orientis Michaele Paleologo; est hæc familia quasi asylum & portus earum mulierū, quæ suis abutebantur corporibus, & meretriceos quæstus faciebant, in quem post diuturnam voluptatum tēpestatem recipiuntur. Induuntur albis vestibus, quibus virginitas passim apud Superos Apocalyps. 7. num. 9. insignitur vt intelligant tantum se pœnitentiæ consequi posse, vt Virginum merita si non aureolam adæquent. Vide Crusen. in monast. Augustiniano part. 5. cap. 5. Ascan. Tamburin. de Iure Abbatum tom. 2. disput. 24 q. 4. num. 66.

Fratres charitatis S Mariæ.

COLLECT. CCCLXXXI.

1 FRatrum charitatis sanctæ Mariæ Ordo institutus est à Guidone Ianuillano domino sancti Georgij in diœcesi Catalaunensi in prouincia Campaniæ Regni Gallicani sub regula S. Augustini anno 1290. Pontifice Nicolao IV. Imperatoribus Occidentis Rodulpho I. Orientis Michaele Paleologo. Primum huius Congregationis monasterium sub patrocinio, & tutela sancti Ludouici Regis Galliæ ædificatum est in agro Bucheraumont territorio Ianuillæ prædictæ diœcesis, quod hodie viginti sub se habet domicilia teste Auber. Miræo lib. 5. de origine monast. cap. 21. Colunt hi Religiosi ex instituto suo hospitalitatem, atque domibus suis pauperes colligunt, & alunt. Vide Crusen. in monast. Augustin. par. 3. cap. 10.

Fratres Alexiani.

COLLECT. CCCLXXXII.

1 FRatrum Alexianorum Ordo sic dictus quod sanctum Alexium sibi in patronum delegerit, à pijs quibusdam hominibus, quorum nomina Auctores non produnt institutus anno Domini 1309. Pontifice Clemente V. Imperatoribus Occidentis Henrico VII. Orientis Andronico I. Vtuntur nigris vestibus, & oblonga cucullà, cum ad tumulanda mortuorum cadauera (quæ est ipsorum institutio) procedunt. Hos regulæ S. Augustini adiunxit Henricus Surdemanus ex familia Eremitica S. Augustini, vt scribit Crusen. in monast. August. part. 3. cap. 11. vbi subdit eos quoque dici vespillones ab officio sepeliendi mortuos, & nullis Sacris initiari. Vide Auberi. Miræ. de origine Ordinis S. Augustini lib. 1. cap. 28. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 4. num. 79.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de ordine Iesuatorum S. Hieronymi agentes.*
2 *Iesuati à quo & quando instituti? & approbati.*
3 *Iesuatos appellari hos Religiosos iussit Alexander VI. & quare?*

4 *Regulam S. Augustini profitentur Iesuati.*
5 *Mendicantes sunt Iesuati, eorumque omnibus priuilegijs fruuntur.*
6 *Iesuati Sacris non initiabantur, nec Horas Canonicas recitabant: hodie vero fit.*
7 *Confessiones audire posse Iesuatos in suis Monasterijs concessit Gregorius XV.*
8 *Nouitiatus pro Fratribus Iesuatis erigitur.*
9 *Caputio albi coloris abiecto, quod hactenus super humeros gestarunt Fratres Iesuati, eis conceditur gestare aliud vt cæteri Fratres Mendicantes gestant.*
10 *Ordo Iesuatorum præter S. Augustini regulas, habet proprias sibi Constitutiones, & quot possideat Monasteria, & sub quo capite regitur.*

Fratres Iesuati S. Hieronymi.

COLLECT. CCCLXXXIII.

1 DE his Paulus Morigia huius Ordinis Religiosus, in chronica Iesuatorum, & de origine Religionum lib. 1. cap. 38. Siluest. Marulus in occeano Relig. lib. 5. pag. 349. Illescas in historia Pontific. p. 2. lib. 6. c. 6. Gualter. in tab. chronolog. sæculo 14. pag. 701. Platus de bono status Relig. lib. 2. cap. 22. Carol. de Tapia in authen. ingress. C. de sacros. Eccles. verbo Monasteria cap. 28. Carrillo in suis annalib. chronol. anno 1367. in fine, Hieron. Roman. de Repul. Christiana lib. 6. cap. 22. Azor. instit. moral. p. 1. lib. 13. cap. 11. q. 8. vers. anno partus Virginei Suar. tom. 4. de Relig. tract. 9. lib. 2. cap. 5. nu. 12. Hieron. Roderic. in compendio quæst. Regul. resol. 123. n. 38. Ioseph. Michaeli en el thesoro de Religiones fol. 107. Ascan. Tambusin. de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 4. nn. 68. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Fratres n. 40.

2 Fratrum Iesuatorum Ordo institutus est à sancto Ioanne Columbino, Senensi cuius festum celebratur 31. Iulij, sub regula sancti Augustini, & patrocinio S. Hieronymi anno 1354. Pontifice Innocentio VI. Imperatoribus Occidentis Carolo IV. Orientis Calo Ioanne: illum approbauit Martinus V. constitut. 21. incip. Pia postulatio 11. Kalend. Nouembris 1428. apud Laert. Cherub in Bullario tom. 1. pag. 262. aliàs pag. 247.

3 Fratres Iesuatos sic appellari posse iussit Alexander VI. constit. 9. incip. Ad sacrum, 11. Kalend. Septembris 1499. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 398. Et creditur hoc illis nomen fuisse inditum vel quod ita à lactentibus pueris in primordijs Religionis vocari solerent, non sine miraculi suspicione, vel quod frequens esset in ore primorum Patrum fundatorum IESVS nomen, à quo Iesuati dicti sunt.

4 Fratres Iesuati regulam sancti Augustini profitentur, & fruuntur omnibus priuilegijs, & gratijs concessis Fratribus Eremitis S. Augustini, Clemens VII. constit. 36. incip. *Sacra pridie Kalend. February* 1532. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 604. aliàs pag. 503.

5 Fratres Iesuati sunt Mendicantes, eorumque priuilegijs omnibus fruuntur. Pius V. constit. 50. incip. Romanus 18 Nouembris 1567. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 245. aliàs pag. 285.

6 Fratres Iesuatos, qui ex antiquissimo eorum statuto Sacris initiari non consueuerunt, ad sacros Ordines promoueri indulsit, & his Sacris initiatis aquarum distillationem prohibuit, & idoneos ac habiles ad Horarum recitationem teneri statuit Paulus V. constitut. 16. incip. Religiosos, 18. Februarij 1606. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 195. aliàs pag. 144. in nouiss. impress.

7 Fratres Iesuati à locorum Ordinarijs approbati possunt in Parochialibus Ecclesijs Domorum Regularium ipsius Congregationis duntaxat, Parochianorum confessiones audire. Gregorius XV. constit. 35. incip. Ex iniuncto, 30. Augusti 1622. apud Angel. Mariam Cherub. tom. 4. pag. 319. in nouiss. impress.

8 Fratrum Iesuatorum Nouitiatum in domo SS. Ioannis & Pauli de Vrbe sub gubernio Congregationis Regularium Theatinorum erexit, & confirmauit Gregorius XV. constit. 50. incip. Inter multiplices, 22. Aprilis 1623.

9 Fratres Iesuati vtuntur alba tunica, scapulari, & pallio canusino, vnà cum caputio eiusdem albi coloris, quod à ceruice ligulam siue fasciam ad scapulas demittit, sed quod abiecto dicto caputio, quod hactenus super humeros gestarunt, aliud coloris eorum habitus, eaque forma, qua cæteri Mendicantes vtuntur, deinceps gestare valeant, indulsit Vrbanus VIII. constit. 31. incip. Onerosa, 19. Nouembris 1624. apud Angel. Mariam Cherubin. in Bullario tom. 4. pag. 51.

10 Fratrum Iesuatorum familia præter sancti Augustini Regulas, habet proprias sibi constitutiones, quas accepit à D. Ioanne de Tossignano Episcopo Ferrariensi eiusdem Ordinis Religioso. Illius Religiosi possident 1 per Italiam ad 53. Monasteria, in quibus 600. ferè Religiosi habitare dicuntur. Religio caput vnum non habet, gubernatur duplici Visitatore, Tusciæ vno, Insubriæ altero, refert Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 19. de Religion. nu 69.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine S. Brigitæ agentes.*
2 *Ordo S. Brigitæ a quo & quando institutus?*
3 *Monasteria Ordinis S. Brigitæ in multis locis sunt duplicia, virorum scilicet, & fœminarum.*
4 *Habitus virorum & fœminarum Ordinis S. Brigitæ qualis?*

Fratres Ordinis S. Brigitæ.

COLLECT. CCCLXXXIV.

1 DE his Polyd. Virgil. de inuentorib. rerum lib. 7. c. 4. Paulus Morigia de origine Religionum. lib. 1. cap. 55. Siluest. Marul. in occeano Relig. li. 5. pag. 319. Naucler. vol. 2. generat. 46. Alphons. Mendoça in quodlibet. q. 5. Carol de Tapia in auth. ingress. C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 32. Gonçal. Durantes in reuelat. S. Brigitæ lib. 4. cap. 49. in nouis, & in proœm. ad reg. 5. Sanctæ Brigitæ, Ioseph. Micheli en el thesoro de Religiones fol. 110. verbo in princip.

2 Fratres S. Brigitæ instituti ab eadem sancta sub regula sancti Augustini, & Constitutionibus proprijs, quas à Christo Domino accepit anno 1368. Pontifice Vrbano V. Imperatoribus Occidentis Carolo, Orientis Calo
3 Ioanne. Monasteria huius Ordinis in multis locis sunt duplicia, id est virorum, & fœminarum, interdicto affatu, & aspectu murorum septo, ne sit transitus ab vno in aliud claustrum: eadem vtuntur Ecclesia fœminæ superiori choro, & regione Sacelli maioris, viri inferiori, id est, eo, qui post Altare maius collocatur. Omnibus vna imperat Abbatissa.

4 Fratrum S. Brigitæ Sacerdotum habitus canusinus cum Cruce rubra in pectore, in medio cuius sit alba Hostia, Diaconorum eiusdem coloris cum circulo in pectore ex albo panno, quatuor vittis, siue ligulis intermedijs ex rubro, laicorum pileum canusinum cum Cruce alba: Virginum, siue Monialium velum nigrum superposita corona eo artificio vt in ea appareat quinque Christi vulnera: ferunt præterea annulum in digito vt veræ Christi sponsæ. Ita Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 19. de Religionib. n. 70.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Fratrum B. Ioannis Dei agentes.*

2 *Fratres B. Ioannis Dei à quo & quando instituti.*

3 *Regulam sancti Augustini profitentur Fratres B. Ioannis Dei.*

4 *Habitum panni Sayal nuncupati cum scapulari vsq; ad genua cinericij coloris portant Fratres B. Ioannis Dei.*

5 *Eleemosynas colligendi facultatem habent Fratres beati Ioannis Dei pro subuentione infirmorum.*

6 *Fratres B. Ioannis Dei de amministratione hospitalium rationem ordinario reddere tenentur.*

7 *Fratribus B. Ioannis Dei facultas conceditur vniendi Congregationem, Capitulum congregandi, & Generalem eligendi.*

8 *Fratribus B. Ioannis Dei conceditur facultas emittendi professionem, & votum inseruiendi hospitalibus sub obedientia Ordinariorum.*

9 *Fratrum B. Ioannis Dei vnus pro qualibet domo ad sacros Ordines promoueri potest, sed nullum officium exercere valet.*

10 *Vota tria substantiala cum quarto de iuuandis infirmis emittere valent Fratres B. Ioannis Dei in Hispanijs.*

11 *Religiosi veri sunt Fratres B. Ioannis Dei.*

12 *Hospitalibus singulis duo Fratres Presbyteri ad Sacramentorum administrationem conceduntur, & quibus qualitatibus & scientia praditi sint, ostenditur numero 15.*

13 *Administratio ad Ordinarios spectabit eorum locorum, quos habens Fratres B. Ioannis Dei, si cessaret hospitalitas in eis.*

14 *Hospitalia seu Conuentus Fratrum B. Ioannis Dei, in quibus 12. Religiosi non existunt, non comprehenduntur decreto subijciente huiusmodi Conuentus omnimodæ iurisdictioni Ordinarij loci.*

15 *Presbyteri duo, qui pro qualibet domo Regulari Fratrum B. Ioannis Dei ad Sacramentorum administrationem promoueri possunt, debent prius decem annos professionis peragere, & assumi de Fratris Maioris, & Definitorum consensu.*

16 *Presbyteri in Religione B. Ioannis Dei ad dignitates & officia in Congregatione obtinenda inhabiles sunt.*

17 *Ordinarij locorum volentes procedere contra aliquem Fratrem B. Ioannis Dei extra claustra notoriè delinquentem, tenetur obseruare formam decreti Clementis VIII.*

18 *Fratres B. Ioannis Dei vocantur per Italiam* fate ben fratelli, *quod his vocibus vti soleant in colligendis eleemosynis.*

19 *Pallium Fratrum B. Ioannis Dei debet esse coloris habitus, cum bauaro nigri coloris, & latitudinis sex digitorum, & non potest per eos portari per oppida & ciuitates, sed in itinere duntaxat.*

20 *Congregatio tota Fratrum B. Ioannis Dei diuisa est in duas, Hispanicam scilicet, & Italicam.*

21 *Conseruatores eligant Fratres B. Ioannis Dei, & Protectorem apud Sedem Apost.*

22 *Ioannes Dei Lusitanus beatus pronunciatur à S. D. N. Vrbano VIII.*

23 *Priuilegia Fratribus B. Ioannis Dei concessa confirmantur, & alia de nouo communicantur.*

24 *Pracedentia inter Cõgregationem B. Ioannis Dei, & Ordines Mendicantium quomodo decidenda.*

25 *Ordinarijs Hospitalia B. Ioannis Dei visitantibus, aut eorum rationes exigentibus nihil soluendum.*

25 *Processiones publicas, & solemnes associare non tenentur Fratres B. Ioannis Dei.*

27 *Eleemosynas petere, & colligere absque Ordinarij licentia possunt Fratres B. Ioannis Dei.*

28 *Chirurgici Fratres B. Ioannis Dei non possunt curare extra eorum hospitalia.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Fratres hospitalitatis B. Ioan. Dei Lusitani.

COLLECT. CCCLXXXV.

1 DE his Fr. Antonius de Gouuea in vita B. Ioannis Dei, Siluest. Marul. in occeano Relig. lib. 5. pag. 430. Carol. de Tapia ad auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria c. 32. per tot. Lezana in summ. quæst. Regul. tom. 2. cap. 6. nu. 3. 13. & 14. Ioseph. Micheli en el thesoro de Religiones pag. vlt. Ascan. Tamburin. de Iure Abbatum tom. 1. disp. 24. q. 4. num. 73.

2 Fratrum hospitalitatis, & infirmis seruientium Beati Ioannis Dei Lusitani Ordo ab eodem institutus sub regula sancti Augustini anno 1538. Pontifice Paulo III. Imperatore Occidentis Carolo V. Orientis tyranno Solymano, illum confirmauit Pius V. constit. 143. incip. Licet, ex debito, de anno 1572. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 353. qui dat illis regulam sancti Augustini, & habitum panni sayal nuncupati cum scapulari vsque ad genua cinericij coloris concedit, nec non largitur facultatem colligendi eleemosynas pro subuentione infirmorum in hospitali degentium, & insuper præcipit ab illis reddendam esse rationem Ordinario de administratione hospitalium, & eos correctioni illius supponit.

7 Fratres B. Ioannis Dei in vnam Congregationem sic nuncupandam vniuit, Capitulumque generale in Vrbe cogendi, Prouinciasque distinguendi, ac vnum Generalem eligendi, auctoritatem tribuit Sixtus V. die 1. Octobr. 1586. & Clem. VIII. die 9. Septemb. 1596.

8 Fratribus B. Ioannis Dei conceditur facultas emittendi professionem, & suscipiendi sacros Ordines, ac exemptio à iurisdictione Ordinariorum confirmatur, & votum inseruiendi hospitalibus sub obedientia Ordinariorum emitti indulgetur, Maiorisque electio, & munus præfinitur. Clemens VIII. const. 44. incip. Romani Pont. de anno 1596. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 3. pag. 59. aliàs pag. 48. Iterum hæc Congregatio ab omnimoda Ordinariorum iurisdictione eximitur per Paulum V. const. 15. die 16. Mart. 1619. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 32.

9 Fratrum B. Ioannis Dei vnus pro qualibet Domo ad titulum hospitalitatis ad sacros Ordines promoueri potest, dummodò ab eo nullum deinceps Officium exerceatur, & à Congregatione eiectus ob demerita à sacrorum Ordinum exercitio suspensus habeatur. Paulus V. const. 55. incip. Inter aliàs de anno 1609. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 244 aliàs pag. 179. in nouiss. impress.

10 Fratribus B. Ioannis Dei vt in Hispanijs tria vota sub-
stantialia emittere valeant, cum quarto de iuuandis
11 infirmis, facultas conceditur, & sic professos verè esse Religiosos declaratur; eos autem ad habitum, & professionem, qui pro numero infirmorum necessarij sunt, admitti præcipitur: in singulis hospitalibus duo Fratres Presbyteri ad Sacramentorum administrationem permittuntur; omnes Ordinariorum iurisdictioni, & correctioni supponuntur. Et si cessaret hospitalitas illorum locorum, administratio ad Ordinarios spectare decernitur, & durante hospitalitate quotannis locorum Ordinarijs rationem reddere iubentur. Idem Paulus V. const. 69. incip. Romanus Pontifex de anno 1611. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 261. Et hanc Congregationem veram esse Religionem declarauit Paulus V. constit. sua incip. Romanus Pont. 13. Februarij 1617.

14 Fratrum B. Ioannis Dei hospitalia, seu Conuentus, in quibus erunt duodecim Religiosi Episcoporum iurisdictioni nullatenus subsunt, quoad illos verò Conuentus, seu hospitalia in quibus erit minor Religiosorum numerus ijdem Episcopi possunt insimul cum Prouinciali, vel alio maiore eiusdem Congregationis Superiore ad reuisionem computorum administrationis

eorundem hospitalium procedere, ita tamen vt contra personas in nihilo prorsus se immisceant. Vrbanus VIII. const. sua incip. Cum sicut 9 Iulij 1638.

15 Fratrum B. Ioannis Dei in qualibet Domo Regulari duo ad sacros etiam Presbyteratus Ordines promoueri valent pro Sacramentorum administratione necessaria, cum prius decem annos professionis in hac Cõgregatione peregerint, & ab examinatoribus Synodalibus non solum ad Ordines prædictos, verum etiam ad sacras Confessiones audiendas examinati, & idonei reperti fuerint, ac de Fratris Maioris, & Definitorum consensu ad prædictum effectum dumtaxat præstando. Idem Vrbanus VIII. const. sua incip. Circumspecta sub Dat. Romæ 18. Aprilis 1628.

16 Fratres B. Ioannis Dei Sacerdotes ad dignitates & officia in Congregatione obtinenda inhabiles sunt, imposita pœna contra eligentes & electos. Idem Vrban. VIII. in alia sua Const. incip. Alias felicis record. 17. Iunij 1618.

17 Fratres B. Ioannis Dei ita sunt habendi pro veris Religiosis, vt si locorum Ordinarij voluerint procedere contra aliquem illorum intra claustra degẽtem, & extra ea ita notoriè delinquentem, vt populo scandalo sit, teneantur obseruare formam decreti sanctę mem. Clement. VIII. hac de re editi, *S. Congr. Episcop. & Regular. Romæ 2. Octobr.* 1637. refert Laurent. de Peyrinis de priuil. Regular. tom. 3. in fine, vbi de decretis nouissimis *Sacræ Congr.* decreto 12. pag. 568.

18 Fratres B. Ioannis Dei vocantur per Italiam, *fatte ben fratelli*, quod his vocibus vti soleant in colligendis eleemosynis, vt refert Aldan. in compend. Canon. resolut. lib. 3. tit. 19. de Religionibus nu. 71.

19 Fratres B. Ioannis Dei per ciuitates, & oppida pallium deferre non possunt, sed in itinere dumtaxat ipsi pallio cum pileo nigro vti possunt, dummodo pallium huiusmodi sit colloris habitus, & habeat bauarum nigri coloris, & latitudinis sex digitorum, eique sporta semper superferatur. Ita *Sacra Congr. Regul. sub die 15. Iulij* 1616. in controuersia orta inter Fratres Ordinis Minorum de Obseruantia, & Fratres huius Religionis, de qua meminit Aldan. d. num. 71.

20 Fratrum B. Ioannis Dei tota Congregatio, diuisa est in duas, Hispanam vnam, Italicam alteram, vtraque habet Generalem suum triennalem independenter, ita Aldan. d. tit. 19. de Relig. num. 72.

21 Fratres B. Ioannis Dei possunt in vim Constitutionis Gregor. XV. quandocunque sibi libuerit eligere seu assumere Conseruatores, & donec eos elegerint, possunt coram Ordinarijs, in quorum diœcesibus existunt, conueniri. Vrbanus VIII. const. sua incip. Exponi nobis, sub die 3. Martij 1604. Et apud Sedem Apostol. habere Protectorem, Gregor. XIV. const. incip. Cupientes 8. Maij 1591.

22 Fratrum B. Ioannis Dei fundator & primus parens sic appellatus Lusitanus fuit ab oppido de Mont. mor ò nouo Elboren. diœcesis oriundus, illum S. D. N. Vrbanus VIII. voluit in posterum beatum nuncupari, ac de eodem ab omnibus Congregationis huiusmodi Regularibus vbique existentibus, quotannis in die eius obitus, hoc est 8. Martij, officium & Missam celebrari de communi Confess. non Pont. ritu duplici maiori per annum iuxta rubricas Breuiarij, & Missalis Romani, & quoad Missam etiam per alios Regulares & seculares Sacerdotes ad eorum Ecclesias confluentes: in ciuitate etiam Granatensi, nempe in Ecclesia, vbi eius sacrum Corpus requiescit, & in terra nuncupata Montemor ò nouo, vbi natus est in omnibus Ecclesijs tam Regularium quàm secularium Officium & Missam ritu duplici minori recitari & celebrari posse concessit, idem S. D. Vrbanus VIII. const. sua sub dat. Romæ apud S. Mariam Maiorem die 21. Septembr. 1630.

23 Fratribus B. Ioannis Dei concessa priuilegia confirmat, aliaque de nouo eis communicat, quæ alijs Ordinibus Fratrum Mendicantium, & Clericorum infirmis ministrantium concessa reperiuntur. Vrban. VIII. const. 18. incip. Sacrosanctum 20. Iunij 1624. apud Angel Mariam Cherub. tom. 4. fol. 254.

24 Fratres B. Ioannis Dei, & Ordines Mendicantium seruare debent constitutionem Gregor. XIII. sub die 15. Iulij 1583, vt præcedentia inter eos constituatur, à tempore tamen, quo dicti Fratres declarati fuerunt Religiosi Vrbanus VIII. const. 76. incip. Commissi 26. Nouembr. 1627. apud Laert. Cherub. in Bullar. pag. 445.

25 Fratres B. Ioannis Dei nihil ordinarijs visitantibus soluere tenentur, aut pro rationibus exigendis quicquam eis dare. *Sacra Congr. Conc. 2. Ianuarij* 1624. penes Aldan. d. tit. 19. num. 75.

26 Fratres B. Ioannis Dei non tenentur ad publicas, vel solemnes processiones accedere, vt magis infirmis assistere possint. Gregor. XIV. die 21. Septembr. 1591. Vrbanus VIII. die 30 Iunij 1624.

27 Fratres B. Ioannis Dei possunt absq; ordinarij licentia eleemosynas petere & colligere. *S. Cong. Episcop. & Regul die* 18. *Septembris* 1618. referente Aldan. d. tit. 19. num. 77.

28 Fratres B. Ioannis Dei chirurgici tenentur venientes ad sua hospitalia gratis & amore Dei curare, extra quę aliquem curare prohibentur. Vrban. VIII. die 2. Iunij 1636. & iterum id strictius prohibet, addito; sub pœna excommunicationis Sedi Apostol. reseruatæ Fratribus cunctibus & Superioribus ad exeundum licentiam concedentibus ne extra eorum hospitalia ad curandos infirmos, nisi in articulo mortis constitutis sint, exeant. Idem Vrbanus VIII. die 7. Augusti 1642.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine S. Francisci in communi agentes.*
2 *Ordo S. Francisci à quo & quando institutus.*
3 *Ordo Franciscanus in quatuor Cõgregationes diuisus est.*
4 *Conuentuales Fratres S. Francisci cur ita dicantur?*
5 *Conuentuales Fratres vt bona in communi possiderent, impetrarunt indultum ab Innocentio IV.*
6 *Conuentuales Fratres S. Francisci in temporalibus succedunt ac si essent in saeculo.*
7 *Conuentuales Fratres S. Francisci vltra bienniom in eodem Conuentu manere non possunt, nisi sint sexagenarij.*
8 *Officium de sancto Francisco sicut in die eius festo semel in mense prima die non impedita recitare possunt Fratres Claustrales.*
9 *Ambitus inter dicitur Fratribus Claustralibus S. Francisci & eorum Superioribus.*
10 *Constitutiones Vrbanæ Fratrum Claustral. S. Francisci confirmantur.*
11 *Missarum reductio primo Capitulo conceditur ad rationem 60. scutorum pro qualibet Missa quotidiana.*
12 *Generalis Fratrum Conuentualium S. Francisci ad sexennium eligitur, & illi conceditur licentia supprimendi & extinguendi Conuentus pauperes.*
13 *Guardiani Conuentualium S. Francisci quomodo eligantur, & quot Prouincias habeant.*
14 *Auctores referuntur qui de Fratribus Conuentualibus S. Francisci in specie agunt.*
15 *Reformati minores Conuentualium approbantur, sed recipere non possunt alios Fratres Minores.*
16 *Caputium siue habitum simile Capuccinis deferre non possunt Fratres Reformati Conuentuales.*
17 *Monasteria & bona Fratrum Minorum discalceatorum in Italia vniuntur Fratribus Minoribus Conuentualium reformatis.*
18 *Obseruantes Fratres S. Francisci ex pluribus reformationibus originem sumpserunt.*
19 *Reformationes plures fuerũt antiquis temporibus in Ordi-*

ma

ne S. Francisci; & ab eariùm Auctoribus vna quaque nomen sibi sumpsit.

Reformati diuersi in Ordine S. Francisci:
- 20 *Casarini.*
- 21 *Clareni.*
- 22 *Capitanati.*
- 23 *Do S. Euangelio.*
- 24 *Coletani.*
- 25 *Amadei.*
- 26 *Caperolani.*

27 *Obseruantes S. Francisci à Conuentualibus seiuncti Generalem Ministrum diuersum obtinuerunt.*
28 *Pracedentia datur Obseruantibus in processionibus, & alijs actibus publicis.*
29 *Amadai & Clareni Fratres vniti fuerunt Conuentualibus à Pio V.*
30 *Officium sanctissimi Corporis Christi feria quinta recitare possunt Fratres Obseruantes, non tamen in illis de Aduentu, & Quadragesima, aut officio duplici impeditis.*
31 *Ambitus Obseruantibus, & eorum Superioribus interdicitur.*
32 *Paternitates, seu pracedentias Obseruantibus concessas prater Constitutiones reuocauit Gregorius XV.*
33 *Minister Generalis Obseruantium Fratrum quali titulo & sigillo vti possit.*
34 *Obseruantium familia quot prouincias, Vicarias, Conuentus, & Religiosos habeat.*
35 *Auctores referuntur de Fratribus Obseruantibus Sancti Francisci agentes.*
36 *Reformati, seu recollecti discalceati Obseruantes sunt plures.*
37 *Reformatorum obseruantium qualitates, & obseruantias edixit late Gregorius XV.*
38 *Fratres de familia liberè & in quocunque tempore ad reformationem transire valent: & qualiter prius probari debeant.*
39 *Sacra Congregatio adiri debet ad faciendam assignationem aliquorum Conuensuum obseruantium de familia Fratribus reformatis.*
40 *Nouitij inter reformatos Obseruantium non sunt recipiendi extra Capitula.*
41 *Minister Prouincialis Reformatorum Obseruantium eligi potest ex familia, vel ex reformatione.*
42 *Custos ex reformatione non eligatur quando Minister Prouincialis eligitur ex Fratribus reformatis.*
43 *Procurator Fratrum reformatorum S. Francisci in Curia nominatur à Generali.*
44 *Reformati sub obedientia Ministri Generalis Minorum de obseruantia degere debens.*
45 *Hospitium S. Isidori de Vrbe pro prouincijs Reformatorum discalceatorum Hispania & Indiarum erigitur.*
46 *Reformatorum S. Francisci nulli ius pracedendi sine honoratioris loci competit, exceptis quibusdam.*
47 *Lectorum iubilatorum titulos non habent Fratres discalceati S. Francisci de obseruantia in Regnis Hispaniarum, nec exemptione Patris gaudent.*
48 *Tertiarij de Pœnitentia nuncupati cur ita dicuntur, & quando instituti?*
49 *Tertiarij, seu tertius Ordo sancti Francisci quando cœperit facere vota solemnia in communitate.*
50 *Habitus tertij Ordinis de Pœnitentia qualis?*
51 *Fratres & sorores tertij Ordinis quando fuerunt constituti sub Generali & Prouincialibus Ordinis de Obseruantia, & quando Generalem proprium & Prouinciales habere cœperunt.*
52 *Confraternitates Cordigerorum erigendi facultas conceditur Generali tertij Ordinis Pœnitentia.*
53 *Prouincias & Conuentus quot habeant Fratres Tertij Ordinis S. Francisci de Pœnitentia.*
54 *Auctores referuntur de Tertio Ordine S. Frãcisci agẽtes.*
55 *Reformati in Gallia sunt alij ex Tertiarijs de Pœnitentia.*
56 *Capuccini cur sic dicti à quibus, & quando instituti, & confirmati?*
57 *Nomen & habitum Capuccinorum nullus Regularium qui non sit ex Capuccinis, potest sibi vsurpare.*
58 *Capuccini sunt vere Minores S. Francisci fratres.*
59 *Capuccinis prohibitus est transitus ad alium Ordinem sine licentia Sedis Apost. ad Carthusienses verò nisi cum licentia Ministri Generalis in scriptis.*
60 *Laici professi Capuccinorum inter eundum, & sedendum vbique nouitijs precedunt.*
61 *Crucem propriam in publicis processionibus erigendi facultas conceditur Capuccinis.*
62 *Crucis Capuccinorum erectio fuit concessa in ijs tantum locis, in quibus iam sub propria Cruce incedebant.*
63 *Fratres Capuccini quibus pracedentiam tribuere debeant in processionibus.*
64 *Fratres Capuccini in Ciuitate Salernitana possunt propriam crucem erigere in processionibus.*
65 *Fratres Capuccini indultum habent celebrandi officium de S. Conrado.*
66 *Gaudent priuilegijs monachorum Camaldulensium, & Fratrum Minorum.*
67 *Fratres Capuccini in Hispania noua loca recipere possunt.*
68 *Fratres Capuccini in Capitulo generali tantum deputati Confessiones audire possunt.*
69 *Fratres Capuccini comprehenduntur sub decreto, quo cauetur vt nulli recipiantur conuentu Regularium, nisi preter alia ad id requisita duodecim saltem fratres in eis degere valeant.*
70 *Generalis Capuccinorum ad sexennium eligitur, & quot Prouincias, Conuentus, & Religiosos habeant, ostenditur.*
71 *Auctores referuntur de Capuccinis agentes.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Fratres Minores Ordinis S. Francisci Assisinatis.

COLLECT. CCCLXXXVI.

1 DE his in communi Fr. Marcus Vlissiponensis Episcopus Portugalensis, Antonius Daza, Ludouicus Reboledo, Bernardinus de Bessa, Petrus Rodulphus, Peregrinus Bononiens. in Chronicis generalibus Minorum, Iuo Magister in manipulo Fratrum Minorum, Io. Hilton de statu Ordinis sui, Philipp. Perusinus de historia Religionis sui temporis. Philipp. Bartolus de historia sanctæ Mariæ de Portiuncula, Franciscus Gonzaga Episcopus Mantuanus, & Fr. Ludouicus Vvaddingus Hibernus in annalibus Minorum tribus tomis, Cassan. in cathalogo gloriæ mundi p.4. consid. 69. Venero en el enchiridion de los tiempos fol. 100. in nouiss. impress. Polydor. Virgil. de inuentor. rerũ lib. 7. c. 4. Paul. Morig. de origine Relig. lib. 1. c. 33. & 34. Siluest. Marul. in oceano Relig. lib. 4. pag. 247. & 262. Platus de bono status Relig. lib. 2. c. 21. Illescas in histor. Pontif. lib. 5. c. 23. & 32. Hier. Rom. de Republ. Christ. lib. 6. c. 20. Gualter in tab. chronograph. sæculo 13. pag. 677. Fr. Emman. quæst. Regul. tom. 2. q. 2 art. 3. Marquez de origine Eremitar. S. Augustini c. 23. §. 5. cum seqq. Fr. Ludou. Miranda in man. Prælator. tom. 1. q. 4. art. 4. Azor. institr. moral. par. 1. lib. 12. c. 23. Carol. de Tapia ad auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria c. 54. Suar. de Relig. to. 4. tract. 9. lib. 2. c. 7. Hieron. Roderic. in compendio q. Regul. resol. 123. nu. 28. cum seqq. Ascan. Tambur. de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q 6. à princip. & tom. 3. disp. 1. q. 2. n. 7. vbi quod militantes sub regula sancti Francisci democratia reguntur, Ioann. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Fratres nu. 1. cum seqq. quo loco, me non citato, plura ex nobis mutuatus est.

2 Fratres Minores S. Francisci Assisinatis sub regula propria ab eodem instituti anno 1208. ætatis suæ 27. & conuersionis 2. Innocentio III. Pontifice, Imperatori-

bus Occidentis Othone IV. Orientis Roberto. Diui-
sus est totus Ordo Franciscanus in quatuor Congrega-
3 tiones, Conuentualium scilicet, Obseruantium, Ter-
tiariorum de Pœnitentia, & Capucinorum; vnaquæ-
que habet suum Generalem distinctum ab alia inde-
pendentem, præterquam quod multi ex Tertiarijs per
Hispaniam, & Italiam viuunt adhuc sub Generali
Obseruantia.

Conuentuales.

4 Conuentuales Fratres sic dicti à magnificis, & sum-
ptuosis Conuentibus, & amplis ædificijs, ac claustris
erectis, vnde quandoq; Claustrales appellabantur, Or-
dinis statum & modum primitiuum Religionis in sum-
5 ma paupertate prætereuntes, magnas possessiones, &
redditus, acquirere cœperunt, sed vt ea bona in com-
muni possidere possent, impetrarunt indultum ab In-
nocentio IV. anno 1244. trigesimoquinto post institutū
Ordinem, & profiteri exinde cœperunt regulam cum
limitatione priuilegiorum inuentam & approbatam,
vt dicit Rodulphius li.2.historiæ Seraphicæ f.157.col.1.
6 Fratres Conuentuales S. Francisci in temporalibus
iam succedunt acsi essent in sæculo, Clemens IV. con-
stit.1.incip. Obtentu 2.Idib.Februarij 1265. apud Laert.
Cherub. in Bullario tom.1.pag.106. Sed ipsos vt singu-
los nihil proprium habere posse statuit Pius V. constit.
61. incip. Ad extirpandos Idib. Iunij 1566. apud Laert.
Cherub. tom.2.pag.257.
7 Fratres Conuentuales S. Francisci vltra biennium
in eodem Conuentu manere non possunt, nisi sint sexa-
genarij. Pius V. constit.67. incip. Illa, cuius meminit
Thom. Zerola in praxi Episcop. p.2. verbo Mendican-
tes §.2.
8 Fratres Conuentuales sancti Francisci recitare pos-
sunt semel in mense prima die non impedita alio festo
nouem lectionum officium de ipso sancto Francisco,
prout recitatur in die festo eiusdem. Paulus V.const.4.
incip. Domini nostri 20. Martij 1617.
9 Fratribus Conuentualibus S. Francisci, eorumque
Superioribus ambitum interdixit idem Paulus V. con-
stit.18. incip. Admonemur 4. Septembris 1619. apud
Laert. Cherub. in Bullar. tom.4.pag....
10 Fratrum Claustralium S. Francisci Constitutiones
Vrbanas à Capitulo Generali anni 1625. pro feliciori
ipsius Ordinis progressu editas confirmauit, Vrbanus
VIII. const.87. incip. Militantis sub die 15. Maij 1628.
11 Fratribus Claustralibus S. Francisci conceditur, vt
in Conuentibus, in quibus non est facta reductio Mis-
sarum, fieri possit in primo Capitulo talis reductio ad
rationem sexaginta scutorum pro qualibet Missa quo-
tidiana. Vrbanus VIII. sua Constit. incip. Cum Nos 6.
Augusti 1639.
12 Fratrum Conuentualium S. Francisci Generalis ad
sexennium eligitur. Et illi conceditur facultas suppri-
13 mendi & extinguendi Conuentus paruos, Vrbanus
Octauus, constitut. sua incipient. Cum sicut 3. Octo-
bris 1635. Ministri Conuentuum siue Guardiani eli-
guntur à Capitulo Prouinciali per annum, qui tamen
sunt de mensa Magistri Generalis, triennio durant, ab
Ipsoque Magistro Generali eliguntur. Sunt Prouinciæ
illorum 31. in quibus Vicariæ septem, custodiæ 108.
14 De his Conuentualibus, qui plura in specie scire cu
pit, videat Rodulphium in historia Seraphicæ Relig.
lib.2. Fr. Ludou. Miranda d.tom.1. q.12. art. 1.concl.3.
Suar.d.c.7.nu 6. Hieron.Roderic. d.resol.123.num.30.
vbi nu.31. dicit quod Philippo II. instante in Hispania
omninò extincta est Conuentualitas iussu Pij V. anno
Domini 1566.

Conuentuales Reformati.

15 Fratres Minores Conuentualium Reformati ex me-
rè Conuentualibus prodierunt, quos approbauit, eos-
que suis priuilegijs, & gratijs Fratrum Minorum Con-
uentualium voluit, ac alios Fratres Minores cuiuscun-
que Ordinis S. Francisci recipere prohibuit Sixtus V.
const.68. incip. Apostolici Idib. Octobr.1587. apud
Laert. Cherub. in Bullar.tom.2 pag.597.
16 Fratres Minores Conuentuales reformati caputium,
siue habitum similem Cappucinis deferre, ac Capuc-
cinos recipere non possunt. Gregorius XIV.const.11.
incip. Beati 6.Iulij 1591. apud Laert. Cherub.in Bullar.
tom.2.pag.609.
17 Fratribus Minoribus Conuentualibus Reformatis
vniuit loca & bona Fratrum Minorum discalceatorum
per Italiam degentium, & ad eos transire indulsit,
Sixtus V. const.99. incip. Cum sicuti 20. Octobr.1589.
apud Laert. Cherub. in Bullar.tom.2. pag.669. Habent
Conuentus aliquot, qui plurimum valent per Italiam,
sed nonnulli extincti iam sunt.

Obseruantes.

18 Fratres Obseruantes ex pluribus reformationibus
originem sumpserunt, nam cum præclarus hic Ordo
19 aliqua ex parte collapsus esset, inceperunt plures re-
20 formationes, & primum Cæsareo quodam Duce, à quo
21 & Cæsarini dicti sunt de anno 1244. Alia huius Ordi-
nis cœpit reformatio anno 1294. sub Cælestino V. à
duobus fratrib. Angelo scilicet Antesignano & Angelo
de Cingulo, qui Clareni ex eo dicti sunt quod primum
in monte Claro habitare cœperunt. Apud nostros Lusi-
tanos de anno 1392. cœpit alia Regularis obseruantiæ
institutio à Fr. Didaco Arias, & Gondisaluo Marino,
& alijs Castellanis, & Gallecis Patribus. Et triginta
annis post inceptam reformationem à Fr. Paulo de
Trincis in prouincia S. Angeli ex Regno Neapolitano,
22 quæ dicitur Capitanata, arctissima cœpit reformatio
23 sub B.P.Ioanne à Stronconconio, & Fr Thoma Floren-
tino professione laico, qui Patres de sancto Euangelio
24 fuerunt appellati. Coletanorum alia fuit reformatio
à Coleta muliere illa pijssima (quæ Clarissas reformauit
25 sorores) sic dicti, quæ incœpit anno 1410. Et Amadæi,
qui Mediolani à B Amadæo Lusitano viro sanctissimo,
26 & nobilissimo instituti nomen habuerunt anno 1460.
cœperunt. Denique Ordinem in Italia Fr. Petrus Cape-
rolus reformauit, qui & Caperolanis Fratribus nomen
dedit anno 1477. Hi omnes, qui à proprijs regebantur
Vicarijs sub Generalis Conuentualium Ministri obe-
dientia Fratribus de Obseruantia adhæsere, qui de Ob-
seruantia Ordo à B Bernardino de Senis, & B. Ioanne
de Capistrano sanctissimis viris nimium & in Italia,
& in Gallia, Germania, ac Polonia auctus, & restitu-
tus fuit anno 1440. Eugenio IV. summo Pont.
27 Fratres Obseruantes à Conuentualibus seiunxit, &
eorum Ministrum Generalem ad sex annos eligi posse
statuit Leo X. const.23. incip. Ite 4.Kalend.Iunij 1517.
apud Laert. Cherub. in Bullar.tom.1.pag.511.
28 Fratres Obseruantes in processionibus, & alijs acti-
bus publicis Fratribus Conuentualibus præcedere vo-
luit idem Leo X. const.26. incip. Licet 6. Decembr.
1517. apud Laert. Cherub. d.tom.1. pag.620.
29 Fratribus Obseruantibus demum vniti fuerunt Fra-
tres Amadæi, & Clareni a Pio V.const.53.incip.Beatus
10 Kalend. Februarij 1568. apud Laert.Cherub.in Bul-
lar.tom.1.pag.247.
30 Fratres Obseruantes recitare possunt feria quinta Of-
ficium sanctissimi Corporis Christi non tamen in illis
de Aduentu, & Quadragesima, aut Officio duplici im-
peditis, Idem Pius V.const.52. incip. Exponi 8.Ianuarij
1568. apud Laert. Cherub. in Bullar.tom.2. pag.247.

Fra-

31 Frattibus Obseruantibus, eorumque Superioribus
ambi-um interdixit Paulus V.tom.4. Bullarij const.16.
incip.Admonemur 8. Aprilis 1619.
32 Frattibus de Obseruanna quascunque præcedentias,
seu paternitates concessas præter Constitutiones Ordi-
nis auctoritate Apost. confirmatas reuocauit Gregorius
XV. const.41. incip. Pastoralis 3. Februarij 1623.
33 Fratrum de Obseruantia Minister Generalis qui
sexcennio durat, sicut in præteritum vsus est, ita in præ-
sentiarum vti potest titulo, & sigillo cum inscriptione
Ministri Generalis totius Ordinis Fratrum Minorum,
vt contra conuentuales huiusmodi titulum reformari
contendentes censuit *Sacra Congreg. Rit. sub die 22.
Martij* 1631. refert me citato Ioan. Maria Nouar. in lu-
cerna Regul. verbo Generalis nu.4.
34 Frattes de Obseruantia habent sub se prouincias 95.
Custodias quinque, Vicarias 24. Conuentus 2300. Re-
ligiosos centum sexaginta tria millia nongentos, refert
Aldan. in compend. Canon. resol. lib.1. tit.19. de Reli-
gion. nu.70.
35 De Obseruantibus qui plura scire cupit videat Suar.
d. cap.7. num.6. Ascan. Tamburin. d. q.6. nu.3. Hieron.
Roderic. d. resol.123. num.31. vbi quod Hispaniæ cœpit
Obseruantia tempore Regum Catholicorum Ferdinan-
di, & Isabellæ ad eorum instantiam.

Reformati, Recollecti, seu Discalceati Obseruantium.

36 Ex Frattibus de Obseruantia prodierunt Reformati
Obseruantes, quos nunc Recollectos, Discalceatos, seu
aliàs Reformatos appellamus, quòd in puritate suam
paupertatem, & regulam B. Francisci nitantur obser-
uare. Plures Constitutiones pro feliciori eorum gu-
bernio editæ sunt. Imprimis Gregorius XV. constit.8.
incip. Onerosa 1. Septembris 1621. in Bullario tom.3.
apud Angel. Mariam Cherubin. pag.287. statuit vt Re-
formati huiusmodi teneantur seruare disposita in Con-
stitutionibus Gregorij XIII. & Clementis VIII. Et quod
non possint accedere ad Capitulum Prouinciale, sed
solum ipsorum Custos, qui habet tantum vocem acti-
uam, & quod non possint habere inter Obseruantes,
seu de familia aliquam dignitatem, seu officium, &
quod non possint prædicare, & eleemosynam petere
intra limites Conuentuum Obseruantium de familia,
nisi Prouincialis facultate obtenta in scriptis, & è con-
uerso, & quod non possint peregrinari nisi litteris obe-
diennalibus prius registratis à Superiore subscriptis
cum annotatione diei discessus & determinatione red-
ditus: & demum quod eorum Superior in quolibet
Conuentu debet habere clauem, qua cellas subdito-
rum aperire & visitare possit ad libitum saltem cum
duobus. Deinde *S. Cong. Episcop. & Regul.* 14. *Iunij* 1628.
38 apud Angel. Mariam Cherub. tom.4. Bullarij pag 68.
censuit Fratres de familia liberè ad reformationē tran-
sire posse in quocunq; tempore etiam extra Capitulum
& Congregationem, & ad reformationem transeuntes
annum vnum à die suæ receptionis computandum ad
deliberandum habere debere an in illo statu velit re-
manere, quo anno expleto Superior Reformatorū. Cu-
stos videlicet, vel Prouincialis ad Conuētum, in quo di-
ctus Frater de familia commoratur, se transferat, ibiq;
informationem simplicem capiat per seipsum aut sub-
stitutum, qui non sit de familia illius Conuentus, in quo
39 Frater in reformatione incorporādus reperitur. Censuit
item & declarauit eadem S. Cong. ad eam esse recurrē-
dum in facienda assignatione aliquorum Conuentuum
40 Obseruantium de familia Fratribus Reformatis: nec-
non nouitios inter reformatos non esse recipiendos ex-
41 tra Capitula, vel Congregationes Capitulares, Mini-
strumque Prouincialem eligi posse ex familia, vel ex

Barbos. Apost. Decis. Sum.

reformatione iuxta antiquam consuetudinem Religio-
nis, itaut quando Minister Prouincialis eligitur ex
42 Frattibus Reformatis, Custos reformationis non eli-
gatur, sed ipsemet Minister ipsam reformationem re-
gat & moderetur, & quando Minister Prouincialis fue-
rit Reformatus, tunc Custos mittendus ad Comitia
generalia eligatur ex Patribus de familia, & vice ver-
43 sa. Et quod procurator Patrum reformatorum in
Curia nominetur à Generali. Item Vrbanus VIII.
constit.13. incip. Romanus Pont. 7. Martij 1624. apud
44 Angel. Mariam Cherubin. tom.4. pag.27. statuit Fra-
tres Reformatos sub obedientia Ministri Generalis
Minorum de Obseruantia degere debere prout dege-
bant, & viuebant ante dictam Constitutionem Gre-
45 gorij XV. necnon hospitium S. Isidori de Vrbe pro
prouincijs Reformatorum discalceatorum Hispaniæ
& Indiarum dicto Ministro Generali subijci, qui pro
sua prudentia Religiosis ex illis prouincijs ad Roma-
nam Curiam venientibus prouidere debebit. Item
46 idem Vrbanus VIII. constit.23. aliàs 133. incip. Inter
grauissimas 25. Augusti 1634. apud Angel. Mariam
Cherubin. in Bullario tom.4. pag.49. Ordinauit quod
nulli Reformatorum ius præcedendi siue honoratioris
loci competit nisi Ministro, Commissario, Vicario, &
Procuratori Generali, Ministris Prouincialibus, Com-
missarijs, & Vicarijs Prouincialibus, si fuerint ex Re-
formatis, Custodibus reformationum, Commissarijs,
Visitatoribus, Guardianis, Præsidentibus, seu Commis-
sarijs, & Vicarijs localibus, qui tamen expletis eorum
officijs ad locum & præcedentiam Ordinis redibunt
tamen ij, qui iam habitum per dictos Fratres Reforma-
tos gestari solitum susceperunt, & de cætero susci-
pient, quam ij, qui se à Fratribus de Obseruantia ad
Fratres Reformatos huiusmodi canonicè transtulerunt,
& transferent, exceptis tamen ijs, qui officio Ministri
Generalis Cismontanæ familiæ functi sunt, vel fungen-
tur, qui post Superiores actuales immediatè locum
habeant. Denique idem Vrbanus VIII. const.32. aliàs
142. incip. Religiosos viros 3. Decembris 1635. apud
Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom.4. pag.54.
mandauit quod in prouincijs Hispaniarum, & India-
rum Fratrum discalceatorum S. Francisci de Obseruan-
tia amplius non sint, nec habeantur tituli lectorum iu-
bilatorum, nec exemptione Patris gaudeant, nisi qui
Minister Prouincialis fuerit.

Tertiarij de Pœnitentia.

48 Tertiarij de Pœnitentia nuncupati ita dicuntur,
quia postquam sanctus Franciscus primum Ordinem
anno 1208. & secundum S. Claræ, siue Damiatarum
anno 1212. instituerat, tandem anno 1221. in oppido
Ganarij, quod ab Assisio quatuor milliaribus distat,
idem Gloriosus Sanctus amore Iesu Christi maximè fla-
grans, & omnium salutem ardenti desiderio anhelans,
alium ordinem instituit, qui præcedentium respectu di-
citur tertius, eumq; de Pœnitentia nominauit, fortassis,
vt placet S. Bonauenturæ, quia sicut pœnitentia est via
communis ad cælū, sic ordo iste omnes cuiuscunq; sta-
tus & sexus, clericos, & laicos, virgines, viduas, & con-
iugatas amplectitur, neminem excludit, omnesq; hunc
ordinem ingredi, illumque profiteri possunt. Quem
quidem ordinem nedum coniugatis vtriusq; sexus, ve-
rum etiā Frattibus, & Monialibus in communi viuen-
tibus, ac tria vota substantialia solemniter emittenti-
bus florere iamdiu cœpisse refert Clemens VII. sua
const. incip. Ad vberes, Idib. Martij 1526. & vt habetur
in Chronicis p.3. lib.1. c.38. videtur quod de anno 1421.
Fulgineæ sub auspicijs B. Angelinæ de Theramo ciui-
tatis Aprutij Comitissæ incœperit tertius Ordo de pœ-
nitentia facere vota solemnia de communitate, imo
horum Fratrum in communi viuentium sub tribus

votis essentialibus. Leo X. const.42. incip. Inter cætera, 20. Ianuarij 1521. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.1. pag.541. Illis multa priuilegia, indulta, & gratias concesserunt, & confirmarunt Summi Pontifices, quæ in vnum collegit R. P. Antonius de Sillis Bergomens. Etiā processionibus, aut debent incedere sub Cruce Obseruantium, aut si vellent propriam Crucem habere, debent seruare constitutionem Gregor. XIII. *Sacra Cong. Rit. in Neapolitana 23. Martij* 1602. quam refert Sellius in select. Canon.c.81 nu.10.

50 Fratres Tertij Ordinis S. Francisci de Pœnitentia, habitum portare debent, qui conficiatur ex quattuor partibus lanæ naturaliter nigræ & ex vna lanæ albæ. Clemens VIII. in const sua incip. Vt ea, sub dat.27. Aprilis 1600. Et illud distinctum à colore habitus Fratrum Minimorum S. Francisci de Paula gestare tenentur. Paulus V. const.66. incip. Inter graues. 14. Augusti 1610. apud Laert.Cherub. in Bullar. tom.3 pag.155.

51 Fratres Tertij Ordinis de Pœnitentia iam diu proprium Generales ad triennium duraturum obtinuerunt à tempore quo cœperunt in communitate viuere, & vota solemnia emittere, quem licet Pius V. constit. sua incip. Ea est, 5. Non. Iulij 1568. extinxerit, volueritque vt vniuersi & singuli Fratres & Sorores Tertij Ordinis habiberet constitutum Generalem, & Prouinciales Ministros Ordinis Fratrum Minorum de Obseruantia tanquam Patres, & Superiores suos, eorumque monita & mandata humiliter & deuotè acceperint, & communē eis Protectorem constituerit, nihilominus tamen Sixtus. V. sua const. incip. Romani Pontificis 29. Martij 1586. restituit tertium Ordinem in pristinum, vt possit, sicut prius, Generalem per triennium creare, immo & illum ad aliud triennium confirmare, non tamen Commissarium Generalem; qui Generalis intra duos menses confirmationem à Generali de obseruātia petere teneatur, litteris Pij V. quoad protectoris deputationē in suo ro-
52 bore permanentib. Generali huiusmodi facultatē tribuit Gregor. XV. Confraternitates Cordigerorum erigendi, & institutas Archiconfraternitati Ecclesię S. Frācisci Fratrum Minorum Assisien. aggregandi in domorum, & locorum Regularium tertij Ordinis Ecclesijs, vbi Minorum Conuentualium, ac de Obseruantia Domus, seu Conuentus non existant, vt in eius const. incip. Alias, sub die 27. Iunij 1622.

53 Fratres tertij Ordinis de Pœnitentia habent per Italiam, Siciliam, & Dalmatiam prouincias 18 Conuentus 150. qui subduntur suo Generali, computatis verò illis, qui in Italia & extra illā subduntur Generali de Obseruantia, numerātur Conuentus 327. & Religiosi tria millia nongenti & nonaginta, refert Aldan. in compend. Canon. resol. lib.1. tit.19. de Relig. num.71.

54 De his Tertiarijs qui plura scire cupit, legat Ioannem de Capistrano in defensorio tertij Ordinis B. Frācisci, Dionysium Carthus. in tertiam sancti Francisci regulam, Bernardin. de Busto de immitatione Christi per assumptionem status tertij Ordinis de Pœnitentia, Carol. de Tapia in auth ingressi, verbo monasteria, cap. 54. nu 6. cum seqq. latè Anton. de Sillis in libro, cui titulus est, studia, originem, prouectum, atque complementum tertij Ordinis de Pœnitentia S. Francisci concernentia, Neapoli 1622. Hieron Roderic. in compend. quæst. Regul. resol. 136. Ascan. Tamburin. d. tom. 2, disp. 24. q.6. num 7.

Reformati Tertiariorum de Pœnitentia.

55. Ex Fratribus Tertiarijs sunt alij Reformati, qui cœperunt in Gallia anno Domini 1595. nam extincta ferè memoria Regularis obseruantiæ tertij Ordinis ob hæreticorum prauitatem, & bella ciuilia illic grassantia, R.P. Vincentius Mussart Parisiēsis Prædicator Regius, & vir admodum spectatæ probitatis, vnà cum B. Francisco Mussart germano suo, ascitis etiam nonnullis alijs pijs ac religiosis viris, prædicto anno reformationi huiusmodi cum auctoritate Clementis VIII. ita solicitè incubuere, vt vsque hodiernum diem quamplura antiqua Monasteria restaurauerint, nouaque erexerint in diuersis Galliæ prouincijs, necnon in Lotharingia, & Burgundia, in quibus habent etiam sub regimine suo diuersa Monialium Monasteria sub eodem instituto, & reformatione militantium; gaudent multis priuilegijs sibi per diuersos Summos Pontifices concessis, & præcipuè per Paulum V. constit. sua incip. Quæ pro augenda, 14. Martij 1613. Vacant prædicationibus, conferentijs, & controuersijs in hæreticos, confessionibus infirmorū, visitationibus, & cęteris pietatis officijs. vt refert Ald. in compend. Canon. resol. li.1. tit.19. de Relig. n.72.

Capuccini.

56 Fratres Capuccini sic dicti à caputio oblongo & acuminato, quod gerunt ad imitationem sancti Francisci, cuius fuisse illum habitum contendunt, initium sumpserunt à quibusdam Fratribus Minoribus anno 1525. quorum Congregationem approbauit Clemens VII. constit. 21. incip. Religionis zelus 5. Non. Iulij 1528. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.1. pag.589. vbi concedit quod possint barbam deferre, & habitum cum capucio quadrato gestare teneantur à nobis mutuatus est Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Capuccini numer.1.

57 Fratrum Capuccinorum nomen & habitum, aliumque ei consimilem nulli deferre licet, Paulus III. constit. 11. incip. Exponi 8. Kalend. Septembris 1536. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom.1. pag.632. Gregorius XIV. constit. 11. incip. Beati Francisci 6. Iulij 1591. & Gregorius XV. constit. 15. incip Ex iniuncto 9. Decembris 1621. vbi confirmat & innouat Constitutiones Pauli III. & Gregorij XIV. super prohibitione delationis habitus Fratrum Capuccinorum, vel consimilis habitus per alios Regulares; necnon commendat, & mandat Ordinarijs locorum Regnorum Hispaniæ, Franciæ, aliorumque Regnorum, & prouinciarum Italiæ ne alijs quibusuis Religiosis cuiuscunque Ordinis, Societatis, & Instituti Regularibus sub quouis prætextu in posterum nomen, vel habitum ipsorum Fratrum Capuccinorum sibi vendicare, vel vsurpare permittant, sed ipsas editas Constitutiones per ecclesiasticas censuras, & pœnas obseruari faciant.

58 Fratres Capuccini sunt Minores sancti Francisci Fratres, & trahunt originem vere ex linea non intermissa sancti Francisci. Vrbanus VIII. constit.68. incip. Saluatoris 28. Iunij 1627. cuius meminit Ioann. Maria Nouar. d. verbo Capuccini nu.3. Et quod sint verè Fratres Minores S Francisci, & eorum Constitutiones sunt consentaneæ regulæ S. Francisci. Paulus V. constit.50. incip. Nuper 7. Iulij 1608. apud Laert. Cherub. tom.3. pag. 242. & Vrbanus VIII. constit.68. §.2. & 4. incip. Saluatoris 28. Iunij 1627. apud Angel. Mariam Cherub. tom.4. pag.85.

59 Fratribus Capuccinis prohibitus est transitus ad alium Ordinem seu Congregationem sine licentia Sedis Apostolicæ. Ad Carthusienses verò nisi cum licentia Ministri Generalis in scriptis ex quauis causa. Vrbanus VIII. constit 91. §.2. incip. Iniuncti 9. August. 1628. cuius meminit Nouar. d. loco num.4. Vnde Fratres B. Mariæ de Mercede Capuccinos non recipiunt. Paul. V. const.50. incip. Nuper 7. Iulij 1608. apud Laert. Cherub. t.2. p.242, Nec Fratres Conuentuales eos recipere possunt. Gregorius XIV. const. 11. incip. Beati Francisci 6. Iulij 1591. apud Laert. Cherub. tom.2. pag.696. Nec Fratres Minimi sancti Francisci de Paula. Pius IV. constit.45. incip Quamuis Kalend. Ianuar. 1562. apud

apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 60. Superiores Capuccinorum admittentes Fratres Minores de Obseruantia sine requisitis excommunicantur, & Officio priuantur. Sixtus V. constit. 20. incip. Pro ea 28. Ianuarij 1586. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 514.

60 Fratrum Capuccinorum laici professi inter eundum, & sedendum, & in publicis, & priuatis actionibus, & vbique nouitijs clericis nondum professis præcedere possunt, & debent. Vrbanus VIII. constit. sua incip. Nuper 7. Maij 1631.

61 Fratribus Capuccinis conceditur facultas propriam Crucem in publicis processionibus erigendi ad formam Constitutionis felicis record. Gregorij XIII. incip. Exposcit Pastoralis officij, & etiam vbique locorum. Paulus V. tom. 4 Bullarij constit. 9. incip. Pastoralis 12. Octobris 1617. Sacra Congr. Rit. in causa Capuccinorum 21. Maij 1618. Postea verò sub die 10. Iul. 1621. *Eadem Sacra Cong.* declarauit erectionem Crucis fuisse concessam Capuccinis in ijs tantum locis in quibus iam sub propria Cruce, seu in proprio loco sub Cruce Cleri in processionibus ante huiusmodi concessionem incedebant, eundem locum retinere debere, meminit Ioan. Maria Nouar. citato loco num. 11.

63 Fratres Capuccini debent tribuere præcedentiam in processionibus ijs Regularibus, qui sub propria Cruce, & in proprio loco incedebant antequam ipsi Crucem propriam deferrent. *Sacra Congr. Rit. in causa Capuccinorum 23. Martij* 1619. de qua Ioan. Maria Nouar. d. verbo Capuccini num. 12.

64 Fratres Capuccini in ciuitate Salernitana possunt propriam Crucem erigere in processionibus, licet prius incederent sub Cruce Conuentualium, vt declarauit *Sacra Congr. Rit. in Salernitana* 30. *Aprilis 1616.* quam refert Sellius in select. Canon. cap. 22. num. 18.

65 Fratres Capuccini indultum habent celebrandi Officium de sancto Conrado tertij Ordinis S. Francisci. Vrbanus VIII. constit. 47. §. 1. incip. Domini 12. Septembris 1625. penes Ioan. Mariam Nouar. citato loco numero 10.

66 Fratres Capuccini gaudent priuilegijs Monachorum Camaldulensium, & Fratrum Minorum. Clemens VIII. constit. 21. incip. Quæ ad prosperam 24. Aprilis 1596. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 26. & de illa Ioan. Maria Nouar. dicto loco num. 9.

67 Fratres Capuccini in Hispania noua loca recipere possunt. Paulus V. constit. 27. incip. Ad vberes 5. Septembris 1606. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 211.

68 Fratres Capuccini in capitulo generali tantum deputati confessiones audire possunt. Clemens VIII. constit. 81. incip. Alias 3. Februarij 1602. apud Laert. Cherubin. tom. 3. pag. 129.

69 Fratres Capuccini comprehenduntur sub decreto, quo cauetur vt nulli recipiantur Conuentus Regularium, nisi præter alia ad id requisita duodecim saltem Fratres in eis degere & competenter sustentari valeant, itaut alioquin subsint iurisdictioni O. dinarij. *Sacra Congreg. Concil.* super decretis de celebrat. Missarum dub. 18. de anno 1626. post meum tract. de officio & potest. Episcopi pag. 11. & illius meminit Ioan. Maria Nouar. dict. verbo Capuccini num. 7.

70 Fratrum Capuccinorum Generalis vsque ad annum 1625 durabat per quinquennium, nunc ad sexennium eligitur. Habent sub se prouincias 42. Conuentus 1240. Religiosos septendecim millia ducentos quinque, vt refert Aldan. in compendio Canonic. resolut. lib. 1. tit. 19. de Religion. num. 72.

71 De Capuccinis qui plura scire cupit, consulat Iosephum Zarlinum de origine Capuccinor. Paul. Morig. de origine Relig. lib. 1. c. 52. Siluest. Marul. in occeano Relig. lib. 5. pag. 375. Carol. Tapia in d. auth. ingressi verbo monasteria cap. 54. num. 14. cum seqq. Suar. d. c. 7. nu. 6. in fine, Hieron. Roderic. in compendio quæst. Regul. resol. 123. nu. 32. Ioseph. Michaeli en el thesoro de Religiones fol. 109. Ascanius Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 6. num. 9. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Capuccini, quo loco plura à nobis tacite mutuatus est.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur, qui de ordine sanctissimæ Trinitatis agunt.*
2 *Fratres Ordinis Sanctissimæ Trinitatis à quibus, & quando instituti, & confirmati?*
3 *Fratres Ordinis Sanctissimæ Trinitatis occupantur in redimendis captiuis.*
4 *Priuilegia gratiæ, & indulta tam spiritualia quam temporalia Ordini Sanctissimæ Trinitatis concessa confirmantur.*
5 *Fratres Sanctissimæ Trinitatis Regni Portugaliæ gaudent omnibus gratijs, & priuilegijs concessis Fratribus eiusdem Ordinis Prouinciæ Castellæ.*
6 *Fratres Ordinis Sanctissimæ Trinitatis ad partes infidelium pro redimendis captiuis se transferentes, quam facultatem absoluendi, & dispensandi cum eis habeat, ostenditur.*
8 *Confraternitas Misericordiæ in Regno Portugaliæ emanauit ex Ordine Sanctissimæ Trinitatis.*
8 *Habitus Fratrum ordinis Sanctissimæ Trinitatis qualis, quot prouincias, & monasteria habeant?*

Fratres Ordinis Sanctissimæ Trinitatis.

COLLECT. CCCLXXXVII.

1 DE his S. Antonin. in sum. p. 3. tit. 16. c. 1. §. 2. & p. 2. histor. cap. 1. §. 3. Cassan. in catalogo gloriæ mundi p. 4. consid. 63. Polidor. Virgil. de inuentor. rerum lib. 7. cap. 41. Genebrard. in chronog. lib. 2. anno à Christo nato 1199. Garibai in compend. histor. Hispan. lib. 12. cap. 28. Pineda in monarchia Ecclesiast. lib. 22. cap. 23. Hieron. Roman. de Republ. Christiana lib. 6. cap. 18. & in chronicis Ordinis Eremitar. sancti Augustini cent. 8. ad annum Christi 1163. Tarcagnota in historia vniuers. p. 2. lib. 3. Fr. Petrus Lopez de Altuna en la 1. p. de la Chronica general de la Ordé de la Santissima Trinidad. Redempcion de Cautiuos impressa en Segouea 1637. Emman. Reinoso en el lib. de la Concepcion purissima de Maria santissima en el discurso proemial, Fr. Emman. de Lemo. Lusit. en el tratado de la institucion de la Orden, Petr. Mariz in dialog. variæ histor. lib. 2. cap. 10. Fr. Ludouic. Osor. de Viris illustrib. & sanctis huius Relig. Fr. Francisc. Barba in lib. de origine illius. Gualter. in tabul. chronog. anno 1208. Illescas in historia Pontific. lib. 5. cap. 32. Marquez de origine eremitar. S. Augustini cap. 3. §. 2. Renat. Chopin. lib. 1. monast. cap. 1. num. 17. & cap. 10. num. 41. Siluest. Marul. in occeano Relig. lib. 3. Paul. Morigia de origine Relig. lib. 1. cap. 65. Azor. instit. moral. p. 1. lib. 13. cap. 11. quæst. 8. Aubert. Miræ lib. 1. de statu Ecclesiæ Cathol. cap. 24. & de origine monast. lib. 1. c. 8. Carol. de Tapia ad auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria c. 22. Camillo in annalib. chronolog. lib. 4. anno 1198. pag. 343. Venero en su enchirid. de los tiempos fol. 101. in nouiss. impress. Valenzuel. cons. 1. num. 11. & 14. Fr. Ferdinand. de Camargo in epithome histor. Eccles. milit. sub anno 1198. fol. 247. Hieron. Roderic. in compendio quæst. Regul. resol. 121. n. 19. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom 2. disp. 24. q. 5. n. 57. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Fratres num. 15.

2 Fratres Sanctissimæ Trinitatis instituti sub regula propria data sanctis viris Ioannis Mattæ, & Felici Anachoretis

choretis Gallis anno 1198. Pontifice Innocentio III. Imperatoribus Occidentis Henrico VI. Orientis Alexio Comneno; approbatus ab eodem Innocentio constit. 9. incip. Operante 14. Kalend. Iulij 1209. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 40. aliàs pag. 76. in nouiss. impress. Dicitur etiam hæc familia in Bullis Apost. Cerui frigidi a primo monasterio, & capite familiæ prope fontem Cerui frigidi erecto non longe ab Vrbe Meldensi Archiepiscopo Senonensi suffraganea. Hunc eundem Ordinem confirmasse Honorium III. Gregorium IX Celestinum IV. Innocentium IV. Alexandrum IV. Vrbanum IV. Clementem IV. Gregorium X. Clementem V. & VI. Iulium II. Leonem X. Adrianum VI. Paulum III. Iulium III Paulum IV. & Pium V. testatur Gregorius X. sua Constitut. incip. Regimini militanti 19. Martij 1575.

3 Fratres sanctissimæ Trinitatis ex instituto suo occupantur in redimendis captiuis seruitio infidelium, vnde eleemosynas pro dicto opere quærere possunt, & non sunt quæstores sed viri Religiosi. Clemens VII. constitut. 7. incip. Gratum 15. Kalend. Maij 1524. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 1. pag. 570. aliàs pag. 479.

4 Fratribus sanctissimæ Trinitatis concessa priuilegia, gratias, & indulta tam spiritualia quam temporalia confirmauit Gregorius XV. constit. 22. incip. Iniuncti 18 Aprilis 1622. apud Angel. Mariam Cherub. tom. 3. pag. 309. in nouiss. impress.

5 Fratres sanctissimæ Trinitatis in nostro Portugaliæ Regno existentes gaudent omnibus gratijs, & priuilegijs concessis Fratribus eiusdem Ordinis existentibus in Prouincia Castellæ, Leonis & Berhicæ. Paul III. constit. 2 incip Inter curas Idib. Nouembris 1534. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 614. aliàs pag. 511. in nouiss. impress.

6 Fratribus Ordinis sanctissimæ Trinitatis ad partes Infidelium se transferentibus pro redimendis captiuis conceditur facultas audiendi Confessiones ibi degentium, eosque absoluendi, Presbyterosque super irregularitate dispensandi, captiuos à votis absoluendi, bona incerta per eosdem male parta condonandi, paramenta, & ornamenta ecclesiastica benedicendi. Conceditur etiam quod Religiosi, & alij Presbyteri etiam captiui certis horis Missam in Altari Portatili illis partibus celebrent, & Sacramenta ecclesiastica certo modo ad Christi fideles deferant; permitteturque dictis Fratribus bona eis data impendere in eorum, & captiuorum vsum, redemptionemque eorundem, Missarumque celebratio pro animarum à Purgatorio liberatione; itemque indulgetur plena Indulgentia Christi fidelibus in illis partibus degentibus statis diebus confessis, & Sacra Communione refectis Paulus V. constit. 40. incip. Ex omnibus de anno 16 8. Apud Laert. Cherub tom. 3. pag. 228. aliàs pag. 167. in nouiss. impress.

7 Fratrum Ordinis Sanctissimæ Trinitatis ex congregatione emanauit in Regno Portugaliæ Confraternitas Misericordiæ operibus pietatis plena anno 1498. à quodam Fr. Michaele de Contreras Sacræ Theologiæ Magistro, & à Confessionibus Reginæ Leonoræ vxoris Emmanuelis Regis Portugaliæ, qui primitiui fuerunt Confratres cum alijs ex Regia progenie oriundis, de qua Confraternitate vbique terrarum celebratissima, & de illius institutione agunt per me citati de officio, & potest. Episcopi part. 3. alleg. 75. numero 17.

8 Fratres Ordinis Sanctissimæ Trinitatis vtuntur vestibus candidis, portant in pectore Crucem ex rubro & cæruleo colore, omnes ab vno reguntur Generali, cui administratio eius vita durante conceditur, qui in Capitulo generali eligitur. Habet Ordo prouincias 58. monasteria 145. in quibus sunt ericiter 4. milia Religiosorum Generalium seriem vsque ad annum 1620. enumerat Claudius Robert. in sua Gallia Christiana tit. de Generalib.

SVMMARIVM.

1 *Discalceati sanctissimæ Trinitatis à quo, & quando instituti?*

2 *Prouincias duas ex Conuentibus Ordinis sanctissimæ Trinitatis reformati in Hispania sub gubernio vnius Vicarij erigi mandauit Paulus V.*

3 *Reformationem Ordinis SS. Trinitatis inter cæteros Ordines Mendicantes adscribi voluit idem Paulus V.*

4 *Reformati Fratres Ordinis sanctissimæ Trinitatis vltra tria vota substantialia quartum aliud emittere debent.*

5 *Donatorum ad habitum personas seculares recipere non possunt Fratres Reformati Ordinis sanctissimæ Trinitatis.*

6 *Officium sanctissimæ Trinitatis, & SS. Sacramenti eodem modo & ijsdem diebus recitare possunt Reformati SS. Trinitatis, quibus Fratres non Reformati recitant.*

7 *Officia duo vnum de sanctissima Trinitate, & alterum de sanctissimo Sacramento duobus diebus non impeditis officio nouem lectionum singulis hebdomadis recitare possunt Fratres Reformati sanctissimæ Trinitatis.*

8 *Reformati SS. Trinitatis iam professi ad nullum alium Ordinem se transferre possunt nisi obtenta licentia suorum Superiorum, excepto Ordine Carthusianorum.*

9 *Oratio mentalis per duas horas qualibet die facienda est à Reformatis Ordinis sanctissimæ Trinitatis.*

10 *Indultum habent Fratres Reformati Ordinis Sanctissimæ Trinitatis quærendi, petendi, recipiendi eleemosynas, oblationes, & legata pro redemptione captiuorum relicta.*

11 *Celebrare super Altare portatili possunt Fratres Reformati sanctissimæ Trinitatis in Africa, & alijs Turcarum partibus.*

12 *Exemptionem à iurisdictione, obedientia, & superioritate Ministri Generalis Calceatorum obtinuerunt Fratres Reformati Ordinis sanctissimæ Trinitatis.*

13 *Transitus non conceditur Patribus Reformati ad quoscunque Ordines etiam Minimorum.*

14 *Electio & confirmatio Ministri Generalis Fratrum Reformatorum Congregationis Hispaniarum Ordinis sanctissimæ Trinitatis quomodo facienda.*

Fratres Reformati Discalceati Ordinis sanctissimæ Trinitatis.

COLLECT. CCCLXXXVIII.

1 Congregatio, quam appellant Fratrum Reformatorum discalceatorum Ordinis Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captiuorum, instituta & fundata fuit à P. Ioanne Baptista, qui considerans Ordinem temporum, iniuria, hominum stupiditate à primi eius instituti regularis Obseruantia deflexisse, diuina inspirante gratia arctioris vitæ zelo ductus primum huius Ordinis institutum imitari cupiens à Clemente VIII. reformationem obtinuit, in qua primitiua regula à Fratribus Reformatis, seu Discalceatis obseruaretur, vt constat ex eius Constit. 62. incip. Ad militantis Ecclesiæ 20. Augusti 1595. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 63. in nouiss. impress.

2 Fratrum Reformatorum Ordinis sanctissimæ Trinitatis ex Conuentibus erectus in Hispaniæ Regnis Prouincias duas instituit sub gubernio vnius Vicarij Generalis, qui Ministro generali totius Ordinis tantùm subesset, Paulus V. constit. 59. incip. Ex debito de anno 1609. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 247. aliàs pag. 180.

3 Fra-

3 Fratrum sanctissimæ Trinitatis reformationem inter cæteras Religiones Mendicantes adscribi voluit, Paulus V. constit. 60. incip. Ecclesiæ Catholicæ 15. Decembris 1609. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 248. alias pag. 181. in nouiss. impress.

4 Fratres Reformati sanctissimæ Trinitatis tēpore suæ professionis vltra tria vota substantialia, quartum aliud emittere debent, non prætendendi .s. nec per se nec per alios directè, vel indirectè Prælatiam vllam nec intra, nec extra Religionem. Paulus V. constit. 61. alias 39. incip. Quæ piè 10. Februarij 1610. apud Laert. Cherub. d. tom 3. pag. 249 alias pag. 182. in nouiss. impress.

5 Fratres Reformati sanctissimæ Trinitatis recipere non possunt personas seculares ad habitum Donatorum sub pœna priuationis Officiorum, & perpetuæ inhabilitatis sed tantum duo genera Religiosorum, vnum videlicet clericorum Ecclesiæ ministerijs vacantium, & alterum laicorum ad eleemosynas colligendas, & alia ministeriorum seruitia attendentium. Vrbanus VIII. constit. 25. alias 135. incip. Cum sicut 29. Octobris 1634. apud Angel. Mariam Cherub. tom 4. Bullarij in appendice pag. 44

6 Fratres Reformati sanctissimæ Trinitatis, & sanctissimi Sacramenti eodem modo, & ijsdem diebus, & temporibus, quibus Fratres eiusdem Ordinis non reformati ex priuilegio Clementis VIII. recitant, illisque in omnibus circa huiusmodi Officia se conformant vt censuit *Sacra Congr. Rit. in causa sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captiuorum 14. Februarij* 1615. cuius meminit Sellius in select. Canon. cap. 25. num. 8.

7 Fratribus Reformatis Ordinis sanctissimæ Trinitatis licet recitare duobus diebus singularum hebdomadarum Officium, vno scilicet de Sanctissima Trinitate, altero de sanctissimo Sacramento sub ritu semiduplici, dummodò hi duo dies non sint impediti festo nouem lectionum. *Eadem S. Congr. Rit. in causa sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captiuorum 9. Nouembris* 1632. teste Sellio d. c. 25. num. 9.

8 Fratres iam professi inter Reformatos Ordinis sanctissimæ Trinitatis ad nullum alium Ordinem sub apostasiæ, & perpetuæ infamiæ nota se transferre possunt (excepto dumtaxat Ordine Carthusianorum, petita tamen prius, & obtenta licentia suorum Superiorum) Vrbanus VIII. in Constit. sua incip. Commissi sub dat. 9. Augusti 1624. declarans professiones talium se transferentium irritas, & inefficaces, ac nullius esse valoris, & præcipiens Superioribus aliorum Ordinum vt statim ac fuerint requisiti, tales translatos ad suam primam Religionem sub excommunicationis, ac priuationis suorum officiorum pœna remittere debeant.

9 Fratribus Reformatis Ordinis sanctissimæ Trinitatis præcipitur vt in singulis diebus ad minus per duas horas communis fieret ad Deum mentalis Oratio. Vrbanus VIII. in Constit. sua sub Dat. Romæ 7. Kalend. Octobris 1631. vbi etiam illis concedit suum maiorem ac Generalem Ministrum, cuius electio facienda esset de sexennio in sexennium.

10 Fratres Reformati Ordinis sanctissimæ Trinitatis habent indultum quærendi, petendi, & recipiendi eleemosynas, oblationes, & legata, ac alia quæcunque subsidia pro redemptione captiuorum relicta. Vrbanus VIII. constit. incip. Ex incumbenti 5. Iunij 1631. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. in appendice pag. 13.

11 Fratres Reformati Ordinis sanctissimæ Trinitatis possunt in Africa, & alijs Turcarum partibus celebrare super Altare portatile, & antequam illucescat dies, ac etiam absoluere fideles à casibus reseruatis, necnon eisdem Indulgentias impertiri. Vrbanus VIII. sua Constit. incip. Cum sicut 30. Ianuar. 1626. apud Angel. Mariam Cherub. in appendice tom. 4. pag. 10.

12 Fratres Reformati Ordinis sanctissimæ Trinitatis exemptionem obtinuerunt à iurisdictione, obedientia, & superioritate Ministri Generalis calceatorum. Vrbanus VIII. constit. 33. alias 143. incip. Ex quo, pridie Kalend. Martij 1636. apud Angel. Mariam Cherub. tom. 4. Bullarij in appendice pag. 55.

13 Fratres Reformati Ordinis sanctissimæ Trinitatis post emissam professionem transire non possunt sub quouis prætextu ad alios quoscunque Ordines etiam, Fratrum Minimorum sancti Francisci de Paula, excepto Carthusianorum Ordine. Vrbanus VIII. constit. incip. Alias à nobis 4. Aprilis 1637. apud Angel. Mariam Cherubin. in appendice tom. 4. pag. 9.

14 Fratres Reformati discalceati Congregationis Hispaniarum Ordinis sanctissimæ Trinitatis quomodo eligere valeant suum Ministrum generalem, & de eius confirmatione. Vrbanus VIII. constit. 36. alias 146. incip. Exponi nobis 3. Decembris 1636. apud Angel. Mariam Cherubin. tom. 4. Bullar. in appendice pag 59.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Minimorum S. Francisci de Paula agentes.*
2 *Fratres Minimi à quo & quando instituti?*
3 *Fratres Minimi dicuntur apud Gallos boni homines, & apud Hispanos Fratres Victoria.*
4 *Regulam primam approbat Alexander VI. & mutat nomen Eremitarum in nomen Minimorum.*
5 *Eucharistiam etiam in die Paschatis, & extremam vnctionē Tertiarijs administrare possunt Fratres Minimi.*
6 *Minimi assumpti ab Episcopatum, seu alias Dignitates extra Ordinem, resignare debent omnia, quæ tempore assumptionis habere continget.*
7 *Famuli seruientes in monasterijs Minimorum in habitu seculari, possunt à Religiosis illius recipere Eucharistiam etiam in tempore Paschatis.*
8 *Interdicti tempore ordinaria auctoritate appositi possunt Minimi apertis ianuis Diuina celebrare.*
9 *Exemptionem à decimis & quarta funerali habent Fratres Minimi.*
10 *Confessiones audire possunt Minimi, & sub Sedis Apost. protectione suscipiuntur.*
11 *Votum quartum de abstinentia quadragesimali emittunt Minimi.*
12 *Descendentes ex genere Iudæorum, & hæreticorum in Ordine Minimorum recipiuntur.*
13 *Indulgentiæ plures conceduntur visitantibus Ecclesias Minimorum.*
14 *Mendicantes sunt Minimi, & inter Ordines Mendicantes numeratur eorum Religio.*
15 *Superiores Minimorum, qui fauores extra suum Ordinem attendentes, Officia, dignitates, & gratias concedunt, quas pœnas incurrunt?*
16 *Libri ex bibliotheca Genuensi Ordinis Minimorum extrahi non possunt sub pœna excommunicationis.*
17 *Generalis Minimorum potest supprimere Conuentus tenues, eorumque bona in Conuentus maiores transferre cum oneribus annexis.*
18 *Laici Ordinis Minimorum possunt vna cum Sacerdotibus suffragium ferre pro acceptatione nouitiorum.*
19 *Generalis Minimorum post expletum suum officium potest votum consultiuum, decisiuum & electiuum in omnibus Capitulis Generalibus, Prouincialibus, & intermedijs habere.*
20 *Priuilegia Minimorum, immunitates, gratiæ, & indulta confirmantur ab Vrbano VIII.*
21 *Capitulum generale Ordinis Minimorum quolibet sexennio celebrari debet.*
22 *Habitus Fratrum Minimorum qualis?*
23 *Fratrum Minimorum tota congregatio vni paret Generali, qui ad sexennium durat, quot prouincias, domicilia, & Religiosos habeat.*

Fratres

Fratres Minimi Sancti Francisci de Paula.

COLLECT. CCCLXXXIX.

1 De his Fr. Lucas de Montoya in chronica huius Relig. Gaulter in tab. chronograph. sæculo 15. anno 1473. Laurent. de Peyrinis de priuilegijs Regular. huius Ordinis, Petrus Opmer. in opere chronog. tom. 1. anno 1458. pag. 418. Hieron. Roman. de Republ. Christiana lib. 6. cap. 31. Illescas in historia Pontificali p. 2. lib. 6. c. 26. Platus de bono status Relig. lib. 2. cap. 22. & 37. Paulus Mongia de origine Relig. lib. 1. cap. 49. Siluest. Marul. in occeano Relig. lib. 5. pag. 360. Fr. Emman. quæst. Regul. tom. 2. q. 2. art. 7. Carol. de Tapia in auth. ingressi, C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 55. Fr. Ludou. Miranda in manuali Prælat. tom. 1. q 4. art. 11. Azori instit. moral. p. 1. lib. 13. cap. 11. q. 13. Venero en su enchiridion de los tiempos fol. 102. in nouiss. impress. Carrillo in annalib. chronolog. lib. 5. anno 1473. in princip. & anno 1507. referens plures huius Religionis viros sanctitate florentes, Hieron. Roderic. in compendio quæst. Regular. resol. 123. num. 37. Claudius Robertus in Gallia Christiana tit. de Generalib. Fr. Ferdinand. de Camargo in epitome historiali Eccles. milit. sub anno 1506. fol. 290. cum seq. Ioseph. Micheli en el thesoro de Religiones fol. 109. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 7. num. 10. Ioann. Marta. Nouar. in lucerna Regul. verbo Fratres num. 11. cum seqq.

2 Fratrum Minimorum sancti Francisci de Paula Ordo institutus à sancto Francisco de Paula (est Paula parua vrbs in Calabria Regni Neapolitani) anno 1436. Pontifice Eugenio IV. Imperatoribus Occidentis Sigismundo, Orientis Ioanne Paleologo sub propria regula. 3 Dicuntur eius Religiosi apud Gallos boni homines, apud Hispanos Fratres Victoriæ, quod in hanc prouinciam ingressi sint eo die, quo Rex Ferdinandus Catholicus victoriam de Mauris adeptus est illorum precibus adeptam, & vaticinio prænunciatam.

4 Fratrum Minimorum primam regulam approbat, & mutat nomen Eremitarum in nomen Minimorum Alexander VI. constitut. sua incip. meritis 4. Kalend. Martij 1491. apud Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. constitut. eiusdem Pontificis pag. 47 in nouissima impress. 5 Placentiæ in folio, & constit. 2. apud eundem concedit quod Tertiarij possint Religiosi Eucharistiam etiam in die Paschæ, & Extremam vnctionem ministrare: & 6 constit. 3. apud eundem mandat, quod ad Episcopatum, seu alias dignitates extra Ordinem assumpti resignent omnia, quæ tempore assumptionis habere contingat. Superioribus Ordinis Leo X. constitut. sua incip. Iis quæ Non. Iulij 1513. confirmat priuilegia omnia concessa à suis prædecessoribus, & approbat de nouo regulas Fratrum, Sororum, & tertij Ordinis, ac concedit quod famulis inseruientibus in monasterijs huius Ordinis in 7 habitu seculari possint à Religiosis illius recipere Eucharistiam etiam tempore Paschatis, & in articulo mortis, & in suis Ecclesijs sepeliri, apud Laurent. de 8 Peyrinis constit. 4. pag. 146. & constit. 11. apud eundem concedit quod tempore interdicti ordinaria auctoritate appositi possint ianuis apertis Diuina celebrare & constitut. 16. apud eundem agitur de canonizatione S. Francisci de Paula.

9 Fratrum Minimorum regulam approbauit, & exemptionem à decimis & quarta funerali concessit Sacramenta ecclesiastica eos ministrare posse statuit, & eorum gratias communicauit Monialibus eiusdem Ordinis. Iulius II. constitut. 10. incip. Dudum 5. Kalend. Augusti 1506. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 360. in nouiss. impress.

10 Fratres Minimi Confessiones audire possunt, & sub Apostolicæ Sedis protectione suscipiuntur. Sixtus V. constitut. 5. incip. Sedes Apostolica Kalend. Iunij 1474. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 335.

11 Fratres Minimi emittunt votum quartum de abstinentia quadragesimali, idest de non extra infirmitatem, & necessitatem per totam vitam ea, quæ in quadragesima vetantur, referunt Azor. d. p. 1. lib. 12. c. 6. q. 6. Sanch. in præcepta Decalogi tom. 2. lib. 6. cap. 6. nu. 6. Suar. de Relig. tom. 4 tract. 8. lib. 3. c. 17. num. 8.

12 Fratres Minimi possunt esse descendentes ex genere Iudæorum, & hæreticorum, Gregorius XIII. constitut. incip. Muneris nostri 1. Augusti 1583. apud Laurent. de Peyrinis constit. 3. pag. 291.

13 Fratrum Minimorum Ecclesias visitantibus singulis primis sextis ferijs cuiuslibet mensis, plenaria Indulgentia conceditur, & visitantibus easdem Ecclesias singulis alijs sextis ferijs totius anni septem anni, & totidē quadragenæ de iniunctis pœnitentijs elargiuntur, Paulus V. constit. sua incip. Alias ad augendam 8. Augusti 1615. apud Laurent. de Peyrinis constit. 2. pag. 311.

14 Fratres Minimos Mendicantes esse declarauit Pius V. constit. 49. incip. Apostolicæ Sedis benignitate 9. Nouembris 1567. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 244. alias pag. 284. in nouiss. impress.

15 Fratrum Minimorum Superiores, qui fauores extra suum Ordinem attendentes officia, dignitates, & gratias concedunt, ac Fratres dictos fauores conquirentes pœnas incurrunt. Paulus V. tom. 4. Bullarij constit. 19. incip. Admonemur 6. Septembris 1619.

16 Fratrum Minimorum ex bibliotheca Genuensis Conuentus libros quomodolibet extrahentes excommunicationis, & priuationis vocis actiuæ & passiuæ pœnam incurrunt Vrbanus VIII. constit. 4. apud Laurent. de Peyrinis pag. 365.

17 Fratrum Minimorum Generali conceditur facultas supprimendi Conuentus tenues, eorumque bona Conuentus maiores transferendi cum oneribus annexis. Vrban. VIII. in sua Constit. incip. Cum sicut 23. Iunij 1633. apud Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. tom. 3. in addit. pag. 505.

18 Fratres laicis Ordinis Minimorum possunt vna cum sacerdotibus suffragium ferre pro acceptatione nouitiorum Vrbanus VIII. in constitut. sua incip. Exponi 21 Martij 1641.

19 Fratrum Minimorum Generali, & cæteris in perpetuum futuris Generalibus post expletum Generalatus officium votum consultiuum, decisiuum, & electiuum in omnibus Capitulis generalibus, Prouincialibus, & intermedijs habent, possuntque eligere aliquem Conuentum à quo non possint amoueri, nec non vnum Fratrem eiusdem Ordinis oblatum siue laicum arbitrio suo in suum socium Vrbanus VIII. constit. sua incip. Cum rationi 30. Maij 1642.

20 Fratrum Minimorum priuilegia, immunitates, gratiæ & indulta tam spiritualia quam temporalia, quatenus sunt in vsu nec reuocata, confirmantur, etiam per modum communicationis, & extensionis. Vrbanus VIII. constit. 19. incip. Iniuncti 28. Iunij 1624. apud Angel. Mariam Cherubin. in Bullario tom. 4. pag. 36. in nouiss. impress.

21 Fratrum Minimorum Capitulum generale quolibet sexcennio celebrari potest, in eoque Corrector Generalis, eiusque collegæ, & procurator Generalis ad sexcennium, alijque Officiales prouinciales, eorumque collegæ ad triennium eligi possunt. Paulus V. constitut. 6. incip. Cum sicut 1. Octobris 1605. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 3. pag. 182. alias pag. 134. in nouiss. impress.

22 Fratrum Minimorum habitus parum distat in figura ab eo, quem gestant Eremitæ sancti Augustini mutato colore nigro in cannisinum, caputium tamen, eum

cum descendit ad pectus, rotundum est, cum vero ad scapulas non acuminatum, sed obtusum ea forma sed latiori qua caperonem portant nouitij S.Francisci Assisinatis, deinde cingulo laneo canusino præcinguntur nodis quibusdam distinguentibus Sacerdotes à non Sacerdotibus, refert Aldan, in compendio Canon. resol. lib.1.tit.19.de Religionib.num.72.

23 Fratrum Minimorum tota Congregatio vni paret Generali, qui per sexcentum durat, habet sub se sexdecim prouincias, in illis centum quadraginta domicilia, Religiosos tria millia, vt refert Azor.instit.moral. par.1.lib.13.cap.11.quæst.13.

Fratres S. Augustini, vide in verbo Eremitæ Fratres S.Augustini collect.325.& seqq.

Fratres S.Hieronymi per Hispaniam & per Italiam, vide in verbo Eremitæ Fratres S.Hieronymi collect. 328.& seqq.

Fratres Seruitæ Montis Senarij,vide in verbo Eremitæ Fratres Montis Senarij collect.333.

SVMMARIVM.

1 *Cameræ Apost. reseruantur fructus beneficiorum Italiæ reseruatorum, seu affectorum pro rata temporis, quo vacauerint.*
2 *Lite pendente inter prouisos de beneficio in Ecclesia Cathedrali vel Collegiata, illius fructus deponendi penes personam idoneam.*
3 *Cameræ Apost. reseruantur fructus beneficiorum Regni Neapolis tempore obitus eorum, qui cum Camera, super spolio transegerunt, pendentes, vel non exacti.*
4 *Beneficiorum fructus tempore obitus beneficiatorum, quamuis maturi, sed non exacti non spectant ad eorum hæredes, sed ad successores in beneficijs.*
5 *Facultates transferendi pensiones fructuum beneficiorum vltra medietatem sunt reuocatæ.*
6 *Restitutio debita fructuum malè perceptorum non potest componi cum obtinentibus Bullam Cruciatæ, vel vigore aliorum priuilegiorum.*
7 *Parochorum non residentium fructus fabricæ Ecclesiæ applicare debet Episcopus.*
8 *Parochus tenetur promoueri, & curam exercere licet fructus sui beneficij reseruati sint in fauorem alterius.*
9 *Canonicus legendo in Vniuersitate Theologiam cum licentia claustri percipit fructus quamuis non habeat cathedram, nec salarium.*
10 *Præbendæ fructus illius, qui absuit vltra tres menses, applicandi sunt in vsum Ecclesiæ, & vtilitatem illius.*

Fructus.

COLLECT. CCCXC.

1 Fructus beneficiorum Italiæ Sedi Apost.reseruatorum seu affectorum aliter quam per cessum vacantium, applicantur, & reseruantur Cameræ Apost. pro rata temporis quo vacauerint, & Collectori spoliorum datur facultas hos fructus colligendi. Pius V. constit. 32.incip.Cupientes, apud Laert. Cherubin. in Bullario tom.secundo, pag.46.alias pag.35.

2 Fructus beneficiorum litigiosorum lite pendente inter prouisos de beneficio in Ecclesia Cathedrali, vel Collegiata, & Capitulum ac Canonicos, deponendi sunt penes personam fide, ac facultatibus idoneam à Iudice eligendam. Pius V.constit.57.incip.Cordi de anno 1568.apud Laert.Cherub.tom.2.pag.232, aliàs pag. 190.in nouiss.impress.

3 Fructus Beneficiorum Regni Neapolis tempore obitus eorum, qui cum Camera super spolio transegerunt pendentes, vel non exacti ad Cameram spectant. Sixtus V.constit.90.incip.Cum sicut 1.Ianuarij 1598.apud Laert.Cherub. d.tom.2. pag.650, aliàs pag.495. in nouiss. impress.

4 Fructus beneficiorum ecclesiasticorum tempore obitus beneficiatorum quamuis maturi, sed non exacti, cum effectu etiam sponte oblati, nõ spectant ad eorum hæredes. sed ad successores in beneficijs. Iulius III.constit.7. incip. Cum sicut de anno 1550. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.1.pag.697. Et emanauit huius Constitutionis confirmatio ab Vrbano VIII. constit.80. incip. Æternus rerum conditor 5. Aprilis 1628. apud Angel. Mariam Cherub.tom.4.pag.93.& illarum meminit R.P.D. Alexand. Sperell. in decis. fori eccles. decis.82. num.11.cum seqq.

5 Fructuum beneficiorum vltra medietatem pensiones transferendi facultates, & vniones beneficiorum effectum non sortitæ, sunt reuocatæ. Vrbanus VIII.constit.69. in proœmio, incip. Sanctissimus 20. Iulij 1627. apud Angel.Mari.Cherub.tom.4.pag.86.

6 Fructus non residentium amittuntur duntaxat pro rata illius temporis, quo quis abest sine licentia, nec potest componi restitutio debita fructuum malè perceptorum cum obtinentibus Bullam Cruciatæ, vel vigore aliorum priuilegiorum, & facultatum obtentarum per Concilium. *Sacra Congr.Conc.* teste Nicol.Garc.de benef.part.3.cap.2.num.26.

7 Fructus non residentium, de quibus in decreto Concilij sess.23.c.1. de reform. debet Episcopus Ordinarius applicare fabricæ Ecclesiæ Parochialis, etiamsi non indigeat, nec pauperes intra limites reperiantur, quæ potest tamen in dies indigere quoad ornamenta. *Sacra Congr.Conc.* penes Nicol.Garc.d.part.3.cap.2.num.31.

8 Fructus licet sint reseruati in fauorem alterius, non tamen reseruata administratione, reseruatio minimè tollit, curam & administrationem, vnde tenetur promoueri, & curam exercere. *Sacra Congr.Concil.* referente Nicol. Garcia de benefic. part.11. capite quinto num.127.

9 Fructus sui Canonicatus in absentia percipit Canonicus legendo in Vniuersitate Theologiam cum licentia claustri, etiamsi non haberet cathedram nec salarium. *Sacra Congr.Conc.* de qua Nicol. Garc. de benefic.par.2.cap.5.num.61.

10 Fructus Præbendæ, quibus Canonici, qui absuerint à seruitio Ecclesiæ vltra tres menses, priuandi sunt ex cap.3 1. sess.24. de reform. applicandi sunt in vsum Ecclesiæ, & vtilitatem illius, potest tamen Episcopus hanc pœnam ante sententiam minuere, vel augere, sed non in totum tollere. *Sacra Congr.Conc.* apud Nicol.Garc.de benefic.part.3.cap.2.num.146.& 150.

SVMMARIVM.

1 *Dignitas primaqua functiones Episcopales absente Episcopo facere debeat, ostenditur.*
2 *Episcopus non potest alteri delegare functiones Episcopales & Missas solemnes, eo absente, vel impedito quàm digniori de Capitulo ordine successiuo.*
3 *Digniori de Capitulo non autem ad hebdomadarium, spectant functiones solemnes Episcopo absente, vel impedito.*
4 *Manutenendus est in possessione exercendi functiones suas ille, qui per decennium præteritum eas exercuit.*

Functiones Parochiales sunt:
5 *Candelarum benedictio in die Purificationis.*
6 *Delationes sanctissimi Sacramenti.*
7 *Missæ celebratio feria quinta in Cœna Domini.*
8 *Cinerum benedictio.*
9 *Palmarum benedictio.*
10 *Domorum benedictio in sabbato sancto.*
11 *Processio per Parochiam.*

Functio-

Functiones Episcopales, & Parochiales.

COLLECT. CCCXCI.

1 FUnctiones Episcopales, quas prima dignitas absente Episcopo facere debet, dicuntur benedictio Candelarum, Palmarum, cinerum, fontium, absolutio mortuorum in die commemorationis omnium defunctorum, & delatio Sanctissimi Sacramenti. *Sacra Congr. Rit. in Aretina* 30. *Ianuary* 1610. teste Scllio in selectis Canon. c. 11. num. 25.

2 Functiones Episcopales, & Missas solemnes, absente, vel impedito Episcopo ad digniorem de Capitulo ordine successiuo spectant, neque potest Episcopus alteri delegare. *Sacra Congr. Rit. in Marturanen.* 14. *Februarij* 1632. quam refert Bonfadin. in thesauro ecclesiast. decis. resol. 7. num. 14.

3 Functiones solemnes, quas si Episcopus præsens esset, obiret, Episcopo absente, vel impedito spectant ad digniorem de Capitulo, non autem ad hebdomadarium. *Sacra Congr. Rit. in Pennen.* 15. *Februarij* 1633. quam citat Bonfad. d. resol. 7. num. 15.

Vide plura in verbo Prima dignitas collect. 253. nu. 14. cum seqq.

4 Functiones suas exercendi in possessione manutenendus est ille, qui per decennium præteritum illas exercuit. *Sacra Congr. Rit. in Asten.* 16. *Iulij* 1601. apud Sellium d. cap. 11. num. 26.

5 Functiones Parochiales sunt candelarum benedictio in die Purificationis B. Virginis, & earum dispensatio, itaut hæc ad proprios Parochos semper spectent. *Sacra Congr. Rit. in Alatrina* 5. *Martij* 1633. cuius memini de officio, & potest. Parochi c. 12. num. 4.

6 Functiones Parochiales sunt delationes Santissimi Sacramenti, & celebrationes Missarum feriæ quintæ

7 in Cœna Domini, & Sabbati sancti aspersiones domorum, quadraginta horarum orationes, & aliæ Presbyterales functiones, quæ populum, & animarum curam, quoquo modo cernere videntur, ita vt non ad Capellanos, seu Sacristiam Ecclesiarum ab eisdem locis deputatos, sed ad Parochos spectare debeant. *Sacra Congr. Rit. in die* 18. *Maij* 1602. teste Matchino de Sacram. Ordinis par. 3. c. 8. num. 6. quem refero de officio, & potest. Parochi c. 1. sub num. 50.

8 Functiones inter Parochiales connumeratur Cinerum benedictio, quæ solet fieri prima die quadragesimæ. *Sacra Congr. Rit. in d. Alatrina* 5. *Mart.* 1633. penes me d. cap. 12. num. 8.

9 Functionum Parochialium nomine comprehenditur Palmarum benedictio, quæ à Curatis in eorum Ecclesijs Parochialibus peragi debet. *Eadem Sacra Congr. in d. Alatrina* de qua Ego ipse d. cap. 12. num. 10.

10 Functionum Parochialium appellatione venit domorum benedictio in Sabbato sancto, cum hoc sit munus Parochi. *Sacra Congr. Conc. in Bononien.* 4. *Iulij* 1620. quam citat Lezana in sum. quæst. Regul. c. 12. n. 41. vers. ad quartumdecimum, quem refero d. c. 12. num. 12.

11 Functiones ad Parochiales spectat processiones facere per Parochiam. *Sacra Congreg. Rit. in Hispalen.* 26. *February* 1628. & *in Liman.* 15. *Decembris* 1632. *Sacra Congr. Conc. in Bononien.* 2. *Iulij* 1620. quarum memini d. cap. 12. num. 13.

SVMMARIVM.

1 *Beneficium vt obtinere valeat minor* 14. *annorum si in fundatione statutum fuerit, illi standum erit.*

2 *Ordinarium an possit excludere fundator ab administratione, cura, & visitatione Capellaniarum, seu beneficiorum.*

3 *Fundatoris nomen exprimi non debet in collecta, quamuis in fundatione de hoc sit lex.*

Fundatio. Fundator.

COLLECT. CCCXCII.

1 FVndationi statuenti vt minor etiam quatuordecim annorum adipisci valeat standum est, cum ei derogarum non fuisset per Concilium sess. 23. cap. 6. de reformat. *Sacra Congr. Concil.* testibus Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 5. n. 91. Campan. in diuers. Iuris Canon. rub. 7. c. 6. n. 2. in fine, Nouar. in singularib. Iuris Canon. concl. 13. num. 5. Massobr. in sua praxi habendi concursum req 7. dub. 12. & req. 10. dub. 11. n. 30. Alphons. de Leone de officio Capellani q. 4. praxi 6. num. 36. Ciarlin. controuers. forens. lib. 1. cap. 53. n. 51. quos refero de officio, & potest. Episcopi par. 3. alleg. 60. num. 77.

2 Fundator ab administratione, cura, & visitatione Capellaniarum perpetuarum etiam collatiuarum excludere potest Ordinarium, nisi in casu negligentiæ. Ita ex mente Pauli V. *Sacra Congr.* vt refert Nicol. Garc. de benefic. p. 1. cap. 2. num. 98. Et iterum. Si in fundatione hospitalis sit dictum quod Ordinarius non possit se intromittere in eius visitatione, non poterit illud visitare. *Sacra Congr. Concil.* referente Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. l. 5. § 2. nu. 66. & per sanctam Sedem sic rescriptum fuisse asserit Carol. de Grassis de effectib. clerical. effect. 1. num. 610. quem citaui d. p. 3. alleg. 75. num. 9. vbi intellexit præsupposito Episcopi in fundatione consensu.

3 Fundator alicuius monasterij non potest legem imponere Fratribus illius, vt in collecta, quæ pro Rege dicitur, etiam ipsius fundatoris nomen exprimatur. *Sacra Congr. Rit. in causa Carmelitarum Discalceatorum* 28. *Ianuary* 1606. quam refert Sellius in select. Canon. cap. 17. num. 20.

SVMMARIVM.

1 *Parochus debet funerale ducere & prosequi vsque ad Ecclesiam Regularium si in ea defunctus sepeliri debeat.*

2 *Officium mortuorum & alia necessaria circa cadauer peragere postquam in Ecclesia Regularium introductum fuerit, ad eos spectat, & non ad Parochum.*

3 *Parochus ad funerale vocare potest quoscunque Presbyteros inuitis vicinioribus nisi aliter disponatur ab hæredibus.*

4 *Crux vnica in funeralibus deferenda est.*

5 *Funus comitantes in Parochiali conuenire debent, & per vias expectari non est permittendum, contraria consuetudine non obstante.*

Funerale. Funus.

COLLECT. CCCXCIII.

1 FVnerale ducere & prosequi debet Parochus vsque ad Ecclesiam Regularium si in ea defunctus sepeliri, debeat in eisdem autem Ecclesijs ad eosdem Regu-

2 lares dumtaxat spectat officium mortuorum, & alia necessaria circa cadauer peragere, nisi contraria adsit cõsuetudo. *S. Cong. Episc. & Regul. in Brixien.* 18. *Iunij* 1591. & *in Nicoteren.* 5. *Iunij* 1615. de qua Lezana in summ. quæst. Regul. tom. 3. verbo de functus nu. 4. Ioan. Maria Nouar. in Lucerna Regul. verbo de functus etiam nu. 4. Vide alia in verbo Officium defunctorũ collect. 535.

3 Funeralibus vocari possunt à Parocho quicunque Presbyteri, etiam inuitis vicinioribus, nisi aliter disponatur ab hæredibus defuncti. *Sacra Cong. Rit. in Ferraien.* 7. *Septembris* 1613. quam refert Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 2. tit. 22. num. 4. Vide infra in verbo Hæres collect. 406.

Fune-

4 Funeralibus est deferenda vnica tantum Crux illius Ecclesiæ, ad quam cadauer transfertur, post quam sequantur immediatè personæ illius Ecclesiæ, & deinde cæteri secundum antianitatem. *Sacra Congreg. Rit. in Narnien.30. Septemb.*1614.cum alijs allegatis supra verbo Crux collect.234.num.3.

Vide alia in verbo Defunctus collect.245.

5 Funus comitantes in Parochiali Ecclesia, vel in alia iuxta loci consuetudinem omnino conuenire debent. *Sacra Cong. Rit. in Tropien.8.Februarij* 1631. penes Lezanam in sum.quæst.Regul.tom.1.cap.12.num.41.vers. ad 4. metipsum de iure ecclesiast.vniu.lib.3.c.10.num. 63. Et nullo modo permittendum expectari per vias, vel ad domum defuncti, non obstante contraria consuetudine expectandi per vias, vel ad domum defuncti. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Thelesina* 12. *Februarij* 1633. *& in Lunan.*15. *Decembris* 1632. cuius memini d. lib.3. cap.10.num.64.

B. Gaietanus Thienæus.

COLLECT. CCCXCIV.

Beati Gaietani Thienæi Officium, & Missam de communi Confess. non Pont. Clericis Regularibus Theatinis vbilibet, & Sacerdotibus quibuscunque quoad Missam in die eius obitus confluentibus in eorum Ecclesiam in ciuitate Vicentina, vbi natus est, & in Neapolitana, vbi eius corpus quiescit, concessit Vrbanus VIII.constit.103.incip.In sede 7.Octobris 1629. apud Angel.Mariam Cherub.in Bullario to.4. pag.150. & illius meminit Aldan. in compendio Canon. resolut. lib.1.tit.18.de Sanctis num.127.

S. Geltrudis.

COLLECT. CCCCXCV.

1 Sanctæ Geltrudis Officium & festum vt celebrari, & recitari possit à Monialibus sancti Ioannis Euangelistæ ciuitatis Licien.de consensu & licentia Episcopi concedi posse censuit *Sacra Congr. Rit. in Licien.7.Octobris* 1606. quam citat Aldan. in compendio Canon. resolut.lib.1.tit.18.de sanctis num.129.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Generalibus Religionum agentes.*
2 *Nouitiorum in receptionibus debent Generales præcipere vt aliqui semper ex varijs Nationibus & linguis admittantur.*
3 *Suspendere à Confessionibus audiendis suos subditos quando possit Generalis Ordinis.*
4 *Confessiones Monialium sui Ordinis non licet Generali audire absque Episcopi speciali deputatione.*
5 *Vicarius Generalis potest dum absens est, alium suo loco subrogare.*
6 *Visitare Fratres, & loca Congregationis Lombardiæ per se ipsum licet Generali Priori Fratrum Eremitarum sancti Augustini.*

Generalis Ordinis.

COLLECT. CCCXCVI.

1 De Generalibus Religionum vide Ioan. Mariam Nouar.in lucerna Regul.verbo Generalis, Lauret. Barbos. Apost. Decis. Sum. de Portel.in dubijs Regul.sub eodem verbo, Lezana in sum.quæst.Regul.tom.3.eodem verbo.

2 Generales omnes admonet Sacra Congregatio de propaganda Fide habita die 13. Decembris 1624. annuente S.D N. Papa vt præter studia linguarum aliàs à sacra Congr. Regularibus indicta, speciali sub decreto præcipiant, vt in nouitiorum receptionibus in posterum faciendis aliqui semper ex varijs Nationibus & linguis pro modulo tamen suarum Religionum vna cum alijs, qui hactenus recipi consueuerunt, ad habitum assumantur, qui peracto studiorum cursu, & in simplici Sacerdotio constituti, & Episcopali dignitate ornati ad eorum prouincias propagandæ Fidei gratia mitti possint. refert Laurent.de Peyrinis de priuil.Regul.ad constit.2.Sixti V.num.11.

3 Generalis Religionis potest suos subditos ex quacunque causa, etiam ob occultum crimen, quomodolibet etiam extraiudicialiter à Confessionibus audiendis suspendere. *Sacra Congr. Concil.* testibus Pereg. in Constit.Cleric. Regul.part.1.cap.5.lit.D.in fine. Ioan. Maria Nouar.in lucerna Regul.verbo Generalis num.1. Lezana d.tom.3.verbo Confessarius num.2.in fine.

4 Generali audire non licet Confessiones Monialium sui Ordinis absque Episcopi speciali deputatione. *Sacra Congr. Concil. sub die* 13. *Nouembris* 1627. quam refert Sellius in select.Canon.cap.3.num.46.

5 Generalis siue Vicarius Generalis potest dum absens est alium suo loco subrogare qui omnimoda eius potestate, & iurisdictione vbique locorum (illa tantum excepta prouincia, in qua ipse Generalis pro tempore reperietur) fungatur, & potiatur. *Sacra Congr. Apostolica Visitationis* 26. *Maij* 1626. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom.4.pag.74.

6 Generali Prior Fratrum Eremitarum sancti Augustini per se ipsum visitat Fratres, & loca Congregationis Lombardiæ simul cum vno ex Visitatoribus dictæ Congregationis, honorarique debet vt caput totius Ordinis, Visitator, aut Vicarius Generalis assistit, & votum solummodo consultiuum habet; Assistentesque Ordinis comitari debent Priorem Generalem in dicta Visitatione, & absque eorum consilio Prior præfatus nihil decernat. Clemens VIII.constit.117.incip.Ex iniuncto de anno 1604. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.3. pag.169.

Generales Abbates vide in verbo Abbas Generalis collect.3.

S. Geminianus.

COLLECT. CCCXCVII.

Sancti Geminiani Officium pro diœcesi Mutinen. concessit *Sacra Congr. Rit. in Mutinen.*25. *Iunij* 1611.quam refert Aldan.in compendio Canon.resolut. lib.1.tit.18.de Sanctis num.130.

SVMMARIVM.

1 *Processiones etiam dum fiunt per Ecclesiam, & quocunque tempore semper est genuflectendum ab omnibus transeuntibus ante sanctissimum Sacramentum.*
2 *Genuflectendum non est ad orationes in Missa solemni, in qua dicitur Gloria, & Credo.*
3 *Canonici & Dignitates ad benedictionem Episcopi genuflectere non tenentur, sed tantum caput inclinare.*
4 *Dignitates & Canonici assistentes, vel aliquo modo Episcopo solemniter celebranti inseruientes genuflectere non tenentur.*

Genuflectere.

COLLECT. CCCXCVIII.

1 GEnuflectendum est semper ab omnibus transeuntibus ante sanctissimum Sacramentum, etiam dum fiunt processiones per Ecclesiam, & contraria cõsuetudo declaratur abusus. *Sacra Congr. Rit. in Pacen. 14. Decembris* 1602. quam refert Sellius in selectis Canon. cap. 17. num. 48.

2 Genuflectendum non est ad Orationes in Missa solemni in qua dicitur Gloria & Credo. *Sacra Congr. Rit. in Placentina 19. Maij* 1607. in resp. ad dub. 14. penes Sellium d. cap. 17. num. 49.

3 Genuflectere non tenentur Canonici & Dignitates ad benedictionem Episcopi, sed tantum caput inclinare, nec debent genuflectere quando Episcopum celebrantem thurificant. *Sacra Congr. Rit. in Oscen 4. Maij* 1613. cuius memini in tract. de Canonicis & Dignit. cap. 33. num. 29.

4 Genuflectere nullo modo tenentur Dignitates, & Canonici assistentes, vel aliquo modo Episcopo solemniter celebranti inseruientes. *Sacra Congr. Rit. in Monopolitana 15. Decembr.* 1632. apud me d. c. 33. n. 30.

De Genuflexione Gauant. in rub. Missalis par. 1. tit. 16. num. 1.

Gilbertini Monachi, Vide in verbo Monachi Gilbertini collect. 494.

Gloria in excelsis Deo.

COLLECT. CCCXCIX.

1 GLoria in excelsis Deo dicitur in Missis votiuis B. Virginis tam in Sabbatis per annum, quam in Sabbatis Aduentus. *Sacra Congr. Rit. in Placentina 19. Maij* 1607. in resp. ad dub. 11. de qua Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 1. c. 21. nu. 27. Licet ipsa die Officium non fiat de B. Maria. *Eadem S. Congr. Rit. in Segobien. 29. Iulij* 1609. quam refert Sellius in select. Canon. cap. 6. num. 53.

2 Gloria in excelsis Deo & Credo absque dubio dici poterit in Missis votiuis pro re graui, quando scilicet ab Episcopo, & vniuerso clero, & ciuitate Missa votiua solemniter celebratur cum interuentu Magistratus, & populi, excepto tantum quando Missa celebratur cum paramentis violaceis, vt pro infirmis, vel aliquo actu simili mœstitiæ, vel pœnitentiæ, quia tunc non dicitur Gloria nec Credo. *Sacra Congr. Rit. in dicta Placentina* in resp. ad dub. 14. cuius meminit Sellius d. cap. 6. nu. 54.

De hoc hymno Angelico Gauant. in Rub. Missalis p. 1. tit. 8. num. 3.

SVMMARIVM.

1 *Ritus Græcorum qui tolerandi?*
2 *Baptizatos Chrismate in fronte consignare non debent Græci Presbyteri.*
3 *Dies festos Latinorum obseruare tenentur Græci inter eos existentes.*
4 *Suspensi sunt Græci ad sacros Ordines promoti sine litteris dimissorijs Episcopi Latini diœcesani, & si in illis ministrauerint, efficiuntur irregulares.*
5 *Missas & diuina Officia Latino ritu Græci celebrare non possunt.*
6 *Ordinariorum iurisdictioni in quibus subijciantur Græci.*
7 *Licentia recitandi Officium Latino ritu conceditur clericis Græcis habentibus dignitatem in Ecclesia, quæ ritum Latinum accepit.*

Græcus.

COLLECT. CCCC.

1 GRæcorum ritus, qui substantialibus Sacramentorum non aduersantur, ab Ecclesia Romana tolerandi sunt, & Græci Ordines secundum morem Ecclesiæ Romanæ conferre debent. Innocentius IV. constit. 14. incip. Sub Catholicæ 2. Non. Martij 1253. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 76.

2 Græci Presbyteri baptizatos chrismate in fronte non
consignent, in casu necessitatis Latinos absoluere pos-
3 sunt, inter Latinos existentes eorum dies festos obser-
4 uare tenentur: Sine litteris dimissorijs Episcopi Latini
diœcesani ad sacros Ordines promoti suspensi sunt, &
si in illis ministrauerunt, efficiuntur irregulares & La-
tinus maritus vxoris Græcæ ritum non sequitur, sed be-
nè vxor Græca sequitur ritum mariti Latini. Clemens
VIII. const. 34. incip. Sanctissimus 31. Augusti 1595. apud
Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 47. Vide infra col-
lect. 659. num. 3. & 4.

5 Græcos Latino ritu Missas, & diuina Officia celebrare posse vetuit Pius V. constit. 12. incip. Prouidentia Kalend. Septembris 1566. apud Laert. Cherub. tom. 2. Bullarij pag. 192. aliàs pag. 145. in nouiss. impress.

6 Græci subijciuntur iurisdictioni Ordinariorum circa ea, quæ ad Dei cultum, & Sacramentorum pertinent administrationem. Pius IV. constit. 74. incip. Romanus Pont. 16 Februarij 1564. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag 105. Scortia in selectas summorum Pontificum Constitutiones epit. 79.

7 Græcis Clericis habentibus dignitatem in Ecclesia, quæ ritum Latinum accepit, conceditur licentia recitandi Officium Latino ritu. *Sacra Congr. Rit. in Altamura nullius 29. Ianuarij* 1605. cuius meminit Sellius in selectis Canon. cap. 8. num. 17.

Græcis matrimonia contrahere &c. vide collect. 465. num. 2. & 3.

SVMMARIVM.

1 *Magistratus ciuitatis sub nomine non comprehenditur Gubernator.*
2 *Euangelij textus non debet osculandus porrigi Gubernatori prouinciæ.*
3 *Vicario Generali præcedit Gubernator ciuitatis Lauretanæ iuxta consuetudinem.*
4 *Magistratus & Gubernator recusantes contra solitum accedere ad Cathedralem debitis remedijs cogendi sunt vt accedant.*
5 *Sedem seu locum in choro nec supra, nec inter Canonicos habere debet Gubernator ciuitatis.*
6 *Sedem pro audienda Concione apud Episcopum debet habere Gubernator ciuitatis.*
7 *Sede solita cum strato in Ecclesia paranda Gubernatori Prælato.*
8 *Pacem habere debet, & thurificandus est ante Vicarium Episcopi Gubernator ciuitatis, quæ est caput prouinciæ.*
9 *Thurificandus est Gubernator Status ante Barones, & Curatos Ecclesiarum.*
10 *Thurificandus est ante Canonicos immediatè post Episcopum Gubernator Protonotarius cum habitu prælatitio.*
11 *Thurificandus est ante Canonicos etiam paratos Gubernator dignissimus, & perpetuus.*
12 *Thurificandus est immediatè post Canonicos assistentes Gubernator ciuitatis etiam non Prælatus.*
13 *Thurificandi sunt post Episcopum, & assistentes ante Canonicos, Gubernatores ciuitatum Sedis Apost. quando sunt Referendarij.*

14 Thuri-

14 *Thurificari debet Gubernator post Dignitates & Canonicos Cathedralis, & Collegiata.*

15. *Thurificandus est duplici non triplici ductu thuribuli Gubernator ciuitatis.*

16 *Decano & Canonicis alijs ipsis dignioribus non debent præcedere Gubernatores Capitulares electi à Capitulo Sede vacante.*

Gubernator.

COLLECT. CCCCI.

1 GVbernator non comprehenditur sub nomine Magistratus Ciuitatis. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina 15. Martij* 1608. in 4. dubio, teste Sellio in selectis Canon. cap. 27. num. 18.

2 Gubernatori prouinciæ non debet textus Euangelij osculandus porrigi. *Sacra Cong. Rit. in Cusentina 17. Iulij 1614. & in Tropien. 3. Iunij* 1617. vbi quod nec etiam debet in processionibus simul cum Episcopo incedere, quas refert Sellius d. cap. 27. n. 30.

3 Gubernator Ciuitatis Lauretanę præcedit iuxta consuetudinem Vicario Generali. *S. Cong. Rit. in Lauretana 9. Maij* 1609. quam citat Sellius d. c. 27. n. 31.

4 Gubernator & Magistratus recusantes contra solitum accedere ad Ecclesiam Cathedralem, debitis remedijs cogendi sunt, vt accedant *Sacra Congreg. Rit. in Fanen. 1. Septembris* 1607. penes Antonin Dianam moral. resol. p. 5. in fine in collect. declarat n. 49. Lezanam in sum. quæst. Regul. tom. 5. verbo Ecclesia n. 18.

5 Gubernator Ciuitatis non debet habere sedem, seu locum in choro, nec supra nec inter Canonicos, sed omnino extra chorum in loco decenti. *Sacra Cong. Rit. in Signina 4. Iulij* 1615. referente Sellio d. c. 27. n. 32.

6 Gubernator Ciuitatis debet habere sedem pro audienda Concione apud Episcopum, quæ tamen non sit maior, nec pulchrior sede ipsius Episcopi, & neutra sit coloris rubri. *S. Cong. Rit. in Perusina 3. Octobris* 1615. cuius meminit Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 5. tit. 16. num. 59.

7 Gubernatori Prælato solita sedes cum strato in Ecclesia paranda est *S. Cong. Rit. in Fulginaten. 30. Ianuarij* 1610. apud Aldan. d. tit. 16. n. 71.

8 Gubernator ciuitatis, quæ est caput prouinciæ thurificandus est, & pacem habere debet ante Vicarium Episcopi, etiam absente Episcopo; in alijs verò minoribus ciuitatibus post Episcopum thurificari, & pacem habere debet, sed absente Episcopo ei præfertur Vicarius *S. Cong. Episcop. & Regul. sub die 30. Iunij* 1592. quam adducit Aldan. d. tit. 16. n. 62.

9 Gubernator Status vbi viget consuetudo thurificandus est ante Barones, & Curatos Ecclesiarum. *Sacra Cong. Rit. in Gotanan in Sardinia 5. Iulij* 1613. teste Aldan. d. tit. 16. n. 63.

10 Gubernator Protonotarius cum habitu prælatitio, id est rochetto, & mantelleto diuinis assistens, thurificandus est ante Canonicos immediatè post Episcopum. *S. Cong. Rit. in Fauentina 5. Iulij* 1603. attestante Aldano d. tit. 16. n. 64.

11 Gubernator dignissimus, & perpetuus turificandus est immediatè post Episcopum & ante Canonicos etiam paratos. *Sacra Congregat. Rit. in Alexandrina 15. Martij* 1608. in resp. ad 4. dub. penes Sellium d. cap. 27. num. 34.

12 Gubernator Ciuitatis etiam non Prælatus thurificandus est immediatè post Canonicos assistentes ante alios Canonicos absente vero Episcopo immediatè post Vicarium Generalem. *Sacra Congregat. Rit. in Fauentina 9. Maij 1606. & in Fanen. 1. Septembris* 1607. apud Sellium d. cap. 27. num. 35. etiamsi Gubernator sit

Barbos. Apost. Decis. Sum.

vxoratus. *Eadem Sacra Congr. in* ... *bris* 1607. cuius meminit idem Sellius

13 Gubernatores ciuitatum Sedis Apost. Referendarij, & Prælati, & vtuntur rochetto ... pum, & assistentes ante Canonicos iuxta consuetudinem thurificandi sunt. *Sacra Cong. Rit. in Casenaten.* ... *Decembris* 1601. quam refert Aldan. d. tit. 16. n. 65.

14. Gubernator thurificari debet post Dignitates & Canonicos tam Ecclesiæ Cathedralis, quàm Collegiatæ. *Sacra Congr. Rit. in Camplen. 28. Ianuarij* 1612. quam citat Aldan. d. tit. 16. n. 66.

15 Gubernator ciuitatis thurificandus est duplici non triplici ductu thuribuli. *S. Cong. Rit. in ciuitatis Ducalis 11. Nouembris* 1614. apud Sellium d. c. 27. n. 38.

16 Gubernatores Capitulares electi à Capitulo Sede vacante non debent præcedere Decano & Canonicis alijs ipsis dignioribus. *S. Congr. Rit. in Elboren. 25. Ianuarij* 1603. de qua Sellius d. c. 27. n. 39. Licet ad ipsos tantum & non ad Decanum, & alios Canonicos nō electos pertineat decidere, & votare in ijs, quæ pertinent ad curam eis commissam. *Eadem S. Cong. in d. Elboren. 5. Iulij* 1603. penes Sellium d. c. 27. n. 30.

B. Guillelmus Aquitaniæ Dux.

COLLECT. CCCCII.

1 BEati Guillelmi Aquitaniæ Ducis Ordinis sancti Augustini officium pro monasterio regali S. Laurentij in Hispania conceditur à *Sacra Congr. Rit. in causa Hispaniarum 17. Martij* 1600. cuius meminit Aldan. in compeodio Canon. resolut. lib. 1. tit. 18. de Sanctis num. 130. Et de Monachis S Guillelmi Ducis Aquitaniæ, vide in verbo Monachi collect. 495.

Guillelmitæ Monachi, vide in verbo Monachi Guillelmitæ collect. 492.

SVMMARIVM.

1 *Clerici beneficiati habitum & Tonsuram deferre tenentur, & sub quibus pœnis?*

2 *Pensiones seu fructus ex beneficijs ecclesiasticis percipientes quem habitum deferre teneantur, ostenditur.*

3 *Clericalem habitum dimittens potest illum iterum reassumere non obstante irregularitate superueniente, & Ordinarij prohibitione.*

4 *Canonici Regulares ad Episcopatum assumpti possunt vti habitu Clericorum secularium qui in Episcopos creantur.*

5 *Regulares ad Cardinalatum euecti deferunt habitum suorum Ordinum.*

6 *Fratrum Mendicantium habitum osculantibus Indulgentias concessit Ioannes XXIII.*

7 *Tunicam oblongam cum vel sine mantello nulli absque Superiorum Religionis Minorum de obseruantia deferre permittitur.*

8 *Monachis, seu Regularibus sancti Augustini conceditur vt deferre possint habitum nigrum tam in monasterio quam extra.*

9 *Nouitio exeunti non est restituendus habitus Religionis, sed illius pretium.*

10 *Guardianus si propter habitus concessionem à se factam præmouerit cadauer decedentium cum eo, in Ecclesijs eiusdem Religionis sepultura tradendi sunt.*

11 *Habitum nouitiorum per multos annos gestans, si postea illum dimittat, tenetur reuertere ad Religionem, & postmodum videndum de validitate professionis.*

Habitus.

COLLECT. CCCCIII.

1 HAbitum & Tonsuram deferre tenentur clerici beneficiati non solum in Sacris constituti sed etiam in minoribus & clericali Tonsura insigniti sub pœna priuationis ipso facto, ipsoque iure beneficiorum, & pensionum absque vlla monitione, ac ludicis decreto sed beneficia ipsa liberè alijs conferri possunt, & pensiones cassatæ, & extinctæ dicantur. Sixtus V. const.92. incip. Cum sacrosanctam 5.Id.Ianuarij 1589. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.2. pag.653. alias pag.495. in nouiss. impress. de cuius Constit. materia Quarant.in sum. Bullarij verbo habitus clericalis, Iacob. de Grattis in aureis decis. part.1.lib.3.cap.3.vbi dictam Constit. interpretatur. Scortia in selectas summorum Pont. Constitutiones epit.148. & 149. D.Sperell.in dec. fori eccles.decis.66.num.17.cum seqq.Ioan.Anton.Nouar.in sum.Bullarum sub tit.de habitu clericali, Ego ipse de officio, & potest.Episcop.p.2.alleg.9 n.16.cum seqq.

2 Habitum decentem atque vestem talarem deferre tenentur percipientes fructus, vel pensiones ex beneficijs ecclesiasticis excedentes valorem 60. ducatorum auri de Camara. Item Sixtus V.in d.constit.92.

3 Habitum dimittens clericalem, potest illum iterum reassumere non obstante irregularitate superueniente, & Ordinarij prohibitione. *Sacra Congr.Concil.in Mazaren.17. Iunij* 1630.quam refert Bonfadin.in thesauro ecclesiast.decis.resol.16.num.2.

4 Habitu clericorum secularium qui in Episcopos creantur, vti possunt Canonici Regulares ad Episcopatum assumpti. Leo X.constit.34.incip. Dudum 1.Septembris 1519.apud Laert. Cherubin.in Bullario tom.2.pag. 525.alias pag.445.

5 Habitum suorum Ordinum deferunt Regulares ad Cardinalatum euecti. Gregor.XIV.constit.9.incip.Sanctissimus 26.Aprilis 1591.apud Laert Cherub.in Bullario tom.2.pag.696.& illius meminit Ioann. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo habitus num.7.

6 Habitum Fratrum Mendicantium osculantibus concessit Ioannes XXIII. quinque annos, & totidem quadragenas de iniunctis pœnitentijs, quæ numerata per dies faciunt dies 2075. vt referunt Casarrub. verbo Indulgentiæ quoad seculares 6.num 9. Fr.Emman.quæst. Regular.tom.2.quæst.76 art.10. Laurent.de Peyrinis de priuileg.Regular.ad constit.3 Sixti IV. §.2.num.5.

7 Habitum hoc est tunicam oblongam, cum vel sine mantello absque Superiorum Religionis Minorum de Obseruantia, & cuiusuis instituti, seu Congregationis Ordinis S.Francisci licentia in scriptis obtenta nulli deferre permittant omnes, & singuli locorum Ordinarij, & sanctæ Sedis Apost. vbiuis terrarum degentes, vtque si aliquem præmissorum transgressorem repererint, illum carceri mancipandum, tali habitu exuendum, & arbitrarijs pœnis mulctandum, irremissibiliter curent, & præterea nemini licitum faciant, etiamsi prædictæ Religionis Minorum de Obseruantia, & cuiusuis instituti præfati Superiorũ scripta, seu quouis alio prætextu roborata licentia desuper accesserit, vt habitum huiusmodi cum prædicto caputio, tunica, vel mantello, vt præfertur consuto deferant, sublata, &c. Refert Laurent. de Peyrinis de priuilegijs Regul.tom.3. in fine in Constit. nouiss. Vrbani VIII. pag.550.

8 Habitus niger tam in monasterio quàm extra vt à Monachis, seu Regularibus S Augustini deferri possit conceditur, licet solerent vti in monasterio habitu albo, attento simili vsu aliorum Religiosorum in eadem prouincia. *Sacra Congr.Rit.in Tullen.8. Maij* 1608. cuius meminit Ioann Maria Nouar.in lucerna Regul.verbo habitus num.4.

9 Habitus Religionis Nouitio exeunti non est restituendus, sed illius pretium ei solui debet. *Sacra Congr. Conc.* penes Lezanam in sum. quæst.Regul tom.1.c.25. num.38.vers.pro eisdem, in fine, Ioan. Maria Nouar.d. verbo habitus num.6. meipsum de officio, & potest. Episcopi par.3.alleg 101.num.39.

10 Habitum Religionis suscipientes à Guardiano, vel ab alio, cui ille committendum duxerit, & cum eo decedentes, in Ecclesijs eiusdem Religionis ecclesiasticæ sepulturæ sunt tradendi, si Guardianus propter habitus concessionem premouerit eorum cadauera *Sacra Congreg. Episcop. & Regul.in Nepesina* 11. *Decembris* 1615. in resp. ad 2. quam refert Sellius in select. Canon.cap. 22.num.7.

11 Habitum per Fratres nouitios Ordinis S. Dominici gestari solitum à professorum habitu distinctum per multos annos intra & extra claustra gestans si postea illum dimittat, tenetur reuerti ad Religionem, & postmodum videndum de validitate professionis. *Sacra Congr. Conc. in Rhedonen* 1. *Aprilis* 1628. apud Ioann. Mariam Nouar.d.verbo habitus num.5.

SVMMARIVM.

1 *Canonicus iunior debet iuxta consuetudinem Ecclesiæ supplere Vices hebdomadarij absentis.*

2 *Missarum & Officiorum celebrationem, quæ ad primam Dignitatem pertinent, non potest prætendere Hebdomadarius.*

3 *Sedere debet in primo loco Hebdomadarius, quando est paratus, si verò non sit paratus debet sedere in proprio stallo, nisi alia sit consuetudo.*

4 *Officium faciens Hebdomadarius quo loco stare debeat, ostenditur.*

5 *Canonicis celebrantibus assistentiam facere tenentur Hebdomadarij iuxta statutum Ecclesiæ.*

Hebdomadarius.

COLLECT. CCCCIV.

1 HEbdomadarij absentis Vices supplere debet Canonicus iunior iuxta consuetudinem Ecclesiæ. *S. Congr.Rit in Elboren.*15.*Aprilis* 1606. cuius memini in tract.de Canon.& dignit.cap.18.num.23.

2 Hebdomadarius non potest prætendere celebrationem Missarum, & Officiorum, quæ ad primam Dignitatem pertinent, ea verò absente, vel impedita, tunc secunda Dignitas debet illa celebrare. *Sacra Cong.Rit. in Andrien.*15.*Martij* 1680.quam citat Sellius in select. Canon.cap.22.num.9.

3 Hebdomadarius quando est paratus debet sedere in primo loco, quando verò non est paratus debet sedere in proprio stallo. *Sacra Congr. Rit. in Perusina* 20. *Decembris* 1601. Si verò est consuetudo vt quando non est paratus, præcedat alijs Canonicis, aut Dignitatibus seruanda est. *Eadem Sacra Congr. in Adrien. d.die* 20. *Decembr.*1601.penes Sellium d.c.22.num.10.

4 Hebdomadarius Officium faciens primum locum habere debet supra omnes Canonicos & Dignitates, si ipse est Canonicus, vel Dignitas, maximè quando fauet consuetudo: si verò est Clericus debet accedere in medio chori. *Sacra Congr. Rit. in Brundusina* 27. *Iunij* 1616. apud Sellium d.c.22.num.11.

5 Hebdomadarij tenentur assistentiam facere Canonicis celebrantibus iuxta statutum Ecclesiæ. *Sacra Congreg.Rit.in Auenionen.*24. *Martij* 1612. quam citat Sellius d.cap.22 num.13.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Festorum ad obseruantiam, quæ seruat Ecclesia, obligantur in Vrbe Hebræi.*
2 *Habitare in vno loco debent omnes Hebræi.*
3 *Colorem in birreto à masculis, & in signo supra caput à mulieribus deferre debent Hebræi.*
4 *Meretricum domos intrare non possunt Hebræi.*
5 *Medici Hebræi, aut alias infideles ad curandos Christianos infirmos admitti non debent.*
6 *Verbum Dei qualibet hebdomada Hebræis est prædicandum.*
7 *Arte sola stracciaria, seu cienciaria contenti esse debent Hebræi.*
8 *Eucharistia Sanctissima non est deferenda per plateas Hebræorum.*
9 *Monialium ad monasteria non debet permitti accessus Hebræorum ad colloquendum cum illis.*
10 *Inquisitores contra hæreticam prauitatem quando Hebræos punire valeant? remissiuè.*

Hebræus.

COLLECT. CCCCV.

1 HEbræi in Vrbe obligantur ad obseruationem festorum, quæ seruat Ecclesia. Paulus IV. constit. 3. incip. Cum nimis absurdum, §. 2. apud Laert. Cherub. in Bullario to. 1. pag. 720. alias pag. 589. in nouiss. impress.

2 Hebræi omnes debent habitare in vno, eodemque loco, & si ille capax non fuerit, in duobus, vel tribus, aut quot satis sint contingui, ad quos vnicus tantum ingressus pateat, & quibus vnus detur exitus. Paulus IV. in d. constit. 3. Pius V. const. 6. incip. Romanus Pontifex apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 181. alias pag. 136. in nouiss. impress.

3 Hebræi vtriusque sexus qualitate habitus à Christianis discerni debent, itavt masculi birretum, fœminæ vero aliud signum patens quod nullo modo celari aut abscondi possit, palam deferre teneantur, nec super non delatione bireti, aut alterius signi huiusmodi cuiusuis eorum gradus, vel præeminentiæ, vel tolerantiæ causa excusari, aut per Camerarium, vel Sedis Apost. Legatos absolui possint. Paulus IV. d. constit. 3. & Pius V. d. constit. 6.

4 Hebræi ne de cætero auderent quouis prætextu, & quæsito colore etiam emptionis & venditionis bonorum ingredi domos meretricum, & si quid ab eis habere prætenderent, & ob id eas alloqui vellent, id in portis & ianuis domorum earundem mulierum apertis facerent, & non intra easdem domus facere liceret, neue dictas mulieres ad eos pro similibus negotijs emptionis, & venditionis accedentes permitterent domos, & apothecas suas ingredi, sed tantum in illarum portis, ianuis, & foribus apertis, cum eis alloqui & tractare possent sub pœna priuationis à Synagoga, & grauis pecuniariæ, præcepit Pius V. mediante eius Vicario sub die 20. Maij 1566.

5 Hebræi medici aut alias infideles ne ad curandos Christianos infirmos admittantur, imposita Christianis pœna subtractionis Sacramentorum, & sepulturæ ecclesiasticæ, prohibuit Gregorius XIII constit. 68. incip. Alias piæ memoriæ, apud Laert. Cherubin. in Bullario to. 2. pag. 499. & de illa meminit Scottia in selectis summorum Pont. Constit. epit. 131.

6 Hebræis qualibet hebdomada Verbum Dei est prædicandum, & id curent Prælati in terris vbi sunt eorum Synagogæ (non tamen in loco sacro, vel vbi sacra confici solent) per aliquem Magistrum in Theologia, aut alium idoneum virum Hebraicæ si fieri potest linguæ peritum, qui Scripturas veteris Testamenti exponat Gregorius XIII. constit. 92. incip. Sancta mater de anno 1584. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 479. alias pag. 360. in nouiss. impress. & illius meminit Scottia in selectas Summorum Pont. Constit. epit. 136.

7 Hebræi sola arte Stracciariæ, seu cienciariæ contenti esse debent ad tollendam quantum fieri potest occasionem familiaritatis inter illos & Christianos. Paulus IV. in d. constit. 3. §. 1.

8 Hebræorum per plateas non est deferenda sanctissima Eucharistia. *Sacra Congr. Rit. in Anconitana 22. Februarij 1593.* cuius memini in tract. de Officio, & Potest. Parochi cap. 20. num. 33.

9 Hebræorum accessus ad monasteria Monialium nullo modo permitti debet ad alloquendum cum illis. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Rauennaten. 28. Aprilis 1594* teste Scll. in select. Canon. cap. 16. num. 18.

10 Hebræi quando ab Inquisitoribus contra hæreticam prauitatem puniri valeant? Vide in verbo Inquisitores. collect. 442.

SVMMARIVM.

1 *Voluntas hæredis seruanda est circa funera defuncti.*
2 *Ceræ numerum sibi bene visum ad cadauer ad sepulturam associandum administrare debent defunctorum hæredes.*
3 *Religiosorum numerum in deferendis cadaueribus ad Ecclesiam sibi bene visum vocare possunt hæredes defunctorum.*
4 *Electio & numerus Religiosorum pro associandis cadaueribus ad libitum hæredum defunctorum spectat.*

Hæres.

COLLECT. CCCCVI.

1 HÆredes voluntas seruanda est circa funera defuncti. *Sacra Congreg. Rit. in Ferrarien. 7. Septembris 1613.* quam refert Aldan. in compendio Canonic. resolut. lib. 2. tit. 8. num. 26.

2 Hæredes defunctorum pro illis ad sepulturam associandis numerum ceræ sibi bene visum, quolibet contrario prætextu per Parochum deducto non obstante, subministrare valent. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Cassan. 5. Maij 1617.* penes Aldan. d. tit. 8. num. 27.

3 Hæredes defunctorum possunt vocare numerum Religiosorum sibi bene visum in deferendis cadaueribus ad Ecclesias. *Sacr. Congr. Rit. in Camerinen 21. Nouembris 1627.* quam refert. Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. tom. 3. in fine, vbi de decretis nouiss. *Sacra*

4 *Congr.* decreto 10. ad 1. pag. 567. Et eadem *S. Congregatio sub die 14. Ianuarij 1640.* respondit electionem & numerum Religiosorum pro associandi cadaueribus ad libitum hæredum defunctorum spectare & pertinere, refert Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo defunctus sub num. 3.

SVMMARIVM.

1 *Crimen hæresis cæteris omnibus atrocius est.*
2 *Hæresi quam citissimè occurrendum ne diutius serpat.*
3 *Cognitio hæresis spectat ad forum Ecclesiasticum.*
4 *Regulares à crimine hæresis absolui nequeunt per eorum Prælatos.*
5 *Ius cognoscendi de crimine hæresis ad Episcopos tantum Ordinarios, & ad Inquisitores delegatos spectat.*

Hæresis.

COLLECT. CCCCVII.

1 HÆresis crimen cæteris omnibus atrocius est. Innocentius IV. constit. 1. incip. Cum aduersus 24. Februarij 1243. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 60.

2 Hæresi quàm citissimè occurrendum ne diutius serpat. Clemens VII. constit. 27. incip. Cum sicut, 15. Ianuarij 1530. apud Laert. Cherubin. d. tom. 1. pag. 596. de cuius materia Gutier. canon lib. 1. cap. 13 Ioan. Anton. Nouar. in summ. Bullarum sub tit. de hæresi super Bullam Clementis VII.

3 Hæresis cognitio totaliter spectat ad forum ecclesiasticum. Gregorius XIV. constit. 7. incip. Cum alias §. 6. Non. Kalend. Iunij 1591. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 964. aliàs pag. 532. in nouiss. edit.

4 Hæresis à crimine Regulares absolui nequeunt ab eorum Prælatis. Vrbanus VIII. in decreto die 17. Nouembris 1628. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. in lu-
5 cerna Regul. verbo hæresis num. 6. Nam ad Episcopos tantum Ordinarios, & ad Inquisitores delegatos spectat ius cognoscendi de hoc crimine, nec licet Superioribus Regularibus iudicare suos subditos in hæresis causa. *Sacra Cong. Concil.* teste Ioan. Maria Nouar. d. verbo hæresis num. 3. & 4.

Hæresis in causa Regulares Episcopo & Inquisitoribus subsunt. Vide in verbo Regularis, collect. 633. nu. 6. cum seqq.

S. Hieronymi Eremitæ Fratres per Hispaniam & Italiam, vide in verbo Eremita, collect. 329. & 330.

S. Hieronymi de Fesulis Eremitæ Fratres, vide in verbo Eremitæ, collect. 331.

Hispaniæ Regnum.

COLLECT. CCCCVIII.

1 HIspaniæ Regno quæ concessa sunt, non intelliguntur concessa Regno Portugaliæ. *Sacra Cong. Rit. in Vrsen.* 11 *Iunij* 1605. quam refert Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 2. tit. 30. num. 2.

Hispaniarum Rex, vide in verbo Rex Hispaniarum, collect. 653.

S. Homobonus. Vide in verbo Canonizatio, collect. 117. num. 27.

SVMMARIVM.

1 *Officia & dignitates habere non possunt, nec testimonium ferre homicidæ damnati.*
2 *Maiores sunt iudicandi homicidæ attingentes annum 20.*
3 *Hæredes occisi vbi degunt, non remittendi homicidæ nisi habita pace.*
4 *Irregularitatem, quæ contrahitur ex homicidio voluntario, non incurrit mandans homicidium committi in personam vnius si committatur in personam alterius.*
5 *Casuale homicidium quod verè dicatur.*
6 *Membri mutilatio non venit appellatione homicidij.*
7 *Immunitate ecclesiastica non gaudet committens veneno homicidium.*
8 *Homicidium commissum à laico, qui postea effectus est clericus, non punitur quoad personam, nisi à Iudice ecclesiastico.*

Homicida. Homicidium.

COLLECT. CCCCIX.

1 HOmicidæ damnati, siue diffamati quamuis remissi fuerint, non possunt habere Officia, dignitates, nec testimonium ferre. Pius II. constit. 8. incip. Ad retinendas 5. Kalend. Februarij 1461. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 320. aliàs pag. 292. in nouiss. impress.

2 Homicidæ attingentes annum 20. pro maioribus habendi, & non sunt audiendi nisi in carceribus se constituant. Iulius II. constit. 24. incip. Fide digna 19. Decembris 1510. apud Laert. Cherub. d. tom. 1. pag. 440. aliàs pag. 381. in nouiss impress.

3 Homicidæ non remittendi in loco, vbi degunt hæredes occisi, nisi habita pace. Pius IV. constit. 52. incip. Etsi cuncta 10. Aprilis 1562. apud Laert. Cherubin. in Bullar. tom. 2. pag. 67. & illius meminit Zerol. in praxi Episcop. p. 2. verbo homicida § 3.

4 Homicidium committi mandās in personam vnius, si committatur in personam alterius, non incurrit irregularitatem, quæ contrahitur ex homicidio voluntario. *Sacra Congreg. Concil.* testibus Nicol. Garc. de benefic. par. 7. cap. 11. num. 44. Armendar. in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de irregul. nu. 4. Campan. in diuersorio Iuris Canon. rub. 11. cap. 13. nu. 84. Aloys. Ricc. in praxi aurea resol. 412.

5 Homicidium verè casuale cum nulla penitus admissa fuerit culpa, & in quo non dabatur opera rei illicitæ, non facit quem irregularem. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. d. l. 7. de irregul. num. 7.

6 Homicidij appellatione non venit mutilatio membri. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. d. p. 7. cap. 11. num. 32. me citato Lezanam in sum. quæst. Regul. to. 3. verbo Irregularitas num. 76.

7 Homicidium committens veneno non gaudet immunitate ecclesiastica. *Sacra Congreg. Concil. sub die 3. Decembris* 1632. quam citat Sellius in select. Canon. capitul. 32. numero 10. per doctrinam Alexand. consil. 145. num. 6. lib. 7. Boer. decis. 109. num. 5. vers. secundo in eo.

8 Homicidium commissum à laico, qui postea effectus est clericus, non punitur quoad personam nisi à Iudice ecclesiastico. *Sacra Congreg. Immunitatis sub die 7. Decembris* 1632. quam refert Bonfadin. in thesauro eccles. decis. resol. 10. num. 24.

Horæ Canonicæ.

COLLECT. CCCCX.

1 HOras Canonicas recitare tenentur singulis diebus, qui beneficia ecclesiastica obtinent, & sub quibus pœnis. Pius V. constit. 135. incip. ex proximo 12. Kalend. Octobris 1571. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 2. pag. 347. de cuius materia Ioan. Anton. Nouar. in summ. Bullarum tit. de Horis Canon. Trullench. in decalog. lib. 1. cap. 7. dub. 24. Ego de officio, & potest. Parochi, cap. 10.

Horas Canonicas, & alia diuina Officia anticipatis, vel postpositis horis Auditoribus Rotæ Rom. recitare indulsit Clemens VII. constit. 13. incip. Conuenit Non. Augusti 1525. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 577. & Referendarijs vtriusque Signaturæ idem concessit Paulus III. const. 23. incip. Debita 30. Iulij 1540. apud Laert. Cherub. tom. 1. p. 647.

SVMMARIVM.

1 *Visitare, corrigere, & reformare potest Episcopus hospitalia omnia etiamsi priuata sint.*
2 *Episcopi virtute Conc. sess. 22. de reform. c. 8. non solum ius habent visitandi in ipso actu Visitationis, sed etiam extra Visitationem, hospitalia & pia loca omnia.*
3 *Visitari debent ab Ordinarijs hospitalia etiam vnita, in quibus Ecclesia sunt.*
4 *Iudices saeculares possunt etiam visitare hospitalia & pia loca, si hoc eis aliàs legitimè competat.*
5 *Visitare, corrigere, & reformare potest Ordinarius hospitale priuatum in ijs tantum, quae ad obseruandam voluntatem testatorum pertinent.*
6 *Visitare non potest Ordinarius hospitale in cuius fundatione dictum fuerit quod ille cum eius Visitatione se intromittere non possit.*
7 *Exceptionis cognitio quod hospitale sub immediata Regum protectione existat, pertinet ad ipsum Episcopum.*
8 *Hospitalia sub immediata Regum protectione existentia quae dicantur.*
9 *Seminario dioecesis, in qua existit beneficium illi annexum, tenetur contribuere hospitale.*
10 *Seminarij ad contributionem non tenentur hospitalia, quae administrantur à laicis, & in quibus sunt bona laicorũ.*
11 *Computa hospitalis stante consuetudine, Episcopus vna cum Magistro praedicti hospitalis recognoscere tenetur.*
12 *Hospitalia administrata à Fratribus B. Ioannis Dei non sunt exempta à iurisdictione Ordinarij, nisi solum quoad Regularem obseruantiam.*

Hospitale.

COLLECT. CCCCXI.

1 Hospitalia omnia & pia loca quocunque nomine nuncupentur, etiamsi priuata sint laicorum, potest Episcopus Visitare, corrigere, & reformare in casibus à Iure concessis, scilicet ob negligentiam, vel ob dilapidationem bonorum, vtque testatoris voluntas seruetur. *Sacra Congr. Conc.* testibus Armend. in addit. ad recop. legum Nauarrae lib. 1. tit. 6. de Visitat. n. 74. Marta de Iurisdict. p. 2. c. 18. n. 5. Lezana in sum. quaest. Regul. tom. 2. c. 6. n. 11.

2 Hospitalia & pia loca omnia quomodocunque nuncupentur, Episcopi virtute Concilij sess. 22. de reform. c. 8. non solum ius habent Visitandi in ipso actu Visitationis, sed etiam extra visitationem, & in casibus à Iure non expressis. *Sacra Congr. Concil.* teste Bellet. disquisit. clerical. p. 1. tit. de bonis clerical. § 12. num. 6. quem refero de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 75. nu. 14.

3 Hospitalia etiam vnita, in quibus Ecclesiae sunt, vbi assiduè diuina Officia celebrantur & bona eorum non sunt distincta, debent ab Ordinarijs visitari. *Sacra Cong. Conc.* referente Lezana in sum. quaest. Regul. tom. 1. cap. 6. n. 11. vers. quarta.

4 Hospitalia, & caetera pia loca visitat Episcopus vigore Concilij sess. 22. cap. 8. de reform. sed non inde prohibetur quin & Iudices saeculares eadem visitare possint, si hoc eis aliàs legitimè competit. *Sacra Congreg. Conc.* penes Armendar. d. tit. 6. de Visitat. nu. 65. quem refero d. alleg. 75. num. 1. & illius meminit Lezana d. tom. 1. c. 6. n. 11. vers. quinta.

5 Hospitale priuatum potest Ordinarius Visitare, corrigere, & reformare in ijs tantùm, quae ad obseruandum voluntatem fundatorum pertinent, & ex decreto Concilij sess. 22. cap. 9. de reform. exigendi rationem ab administratoribus ipsius hospitalis, vnà tamen cum illis deputatis, quibus ex consuetudine ratio reddenda est. *Sacra Congr. Conc.* apud Armendar. d. lib. 1. tit. 6. de Visitat. n. 67.

6 Hospitalis in fundatione fisit dictum quod Ordinarius non possit se intromittere in eius visitatione, non potest illum visitare. *Sacra Congreg. Conc.* de qua meminere Armendar. d. tit. 6. de Visitat. nu. 66. Vveyms ad constit. 24. à Iure antiquo desumptas & per Concilium Tridentinum inuocatas constit. 16. n. 23.

7 Hospitale aliquod visitare volenti si opponatur exceptio quod sub immediata Regum protectione existat, non ad saecularem Iudicem, sed ad ipsum Episcopum talis exceptionis cognitio, & definitio pertinet. *Sacra Congr. Concil.* testibus Armendar. d. tit. 6. de Visitat. n. 72. Marta d. cap. 18. n. 5. Lezana d. tom. 2. cap. 6. n. 11. vers. secunda, Stephan. Vveyms. d. loco num. 16. metipso d. alleg. 75. num. 20.

8 Hospitalium sub immediata Regum protectione existentium nomine non comprehenduntur, nisi ea quae expresse reperiuntur sub immediata Regum protectione. *Sacra Cong. Conc.* referentibus Armendar. d. tit. 6 de Visitat. n. 71. Marta d. cap. 18. num. 4. Lezana d. cap. 6. nu. 11. vers. tertia, Stephan. Vveyms citato loco n. 13. post. nu. d.

9 Hospitale vnius dioecesis habens beneficium annexum, quod est alterius dioecesis, tenetur contribuere pro rata fructuum beneficij annexi seminario, quod est in dioecesi in qua situm est beneficium. *S. Cong. Coc.* penes Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarrae. lib. 4. tit. 19. l. 1. § 2. de hospital. num. 15.

10 Hospitalia ad contributionem seminarij non tenentur, & sic Conc. sess. 23. cap. 18. de reform. non comprehendit hospitalia, quae administrantur à laicis, & in quibus sunt bona laicorum. *Sacra Congr. Concil. sub die 11. Ianuarij* 1601. quam refert Sellius in select. Canon. cap. 16. num. 45.

11 Hospitalis computa stante consuetudine Episcopus vna cum Magistro praedicti hospitalis recognoscere tenetur. *Sacra Congr. Concil. in Agathen. 19. Nouembris* 1616. vt attestatur Lezana d. tom. 2. c. 6. num. 11. vers. sexta.

12 Hospitalia administrata à Fratribus B. Ioannis Dei non sunt exempta à iurisdictione Ordinarij, nisi solùm quoad Regularem obseruantiam. *Sacra Congregat. Concil. in Auellina 12. Ianuarij* 1630. penes Ioan. Mariam Nouar. in lucerna Regul. verbo hospitalia nu. 1. & metipsum de iure ecclesi. vniuerso lib. 2. c. 11. nu. 51.

Hospitalium administrator, vide in verbo administrator collect. 13. num 6. cum seqq. Hospitalitatis B. Ioannis Dei Fratres, vide in verbo Fratres hospitalitatis collect. 385.

S. Hugonis Episcopi Gratianopolitani canonizatio, Vide in verbo Canonizatio collect. 117. sub n. 27.

Humiliati Monachi, vide in verbo Monachi Humiliati collect. 496.

S. Hyacinthi Ordinis Praedicatorum canonizatio, Vide in verbo Canonizatio collect. 117. n. 28.

SVMMARIVM.

1 *Hymnus terminandus est cum Versiculo conueniente Officio, quod celebratur.*
2 *Monialibus S. Laurentij in Pane & Perna de Vrbe conceditur Hymnus in Laudem sancti Laurentij.*
3 *Hymnus S. Augustini incip. Magne Pater Augustine, quomodo recitandus.*

Hymnus.

COLLECT. CCCCXII.

1 Hymnus terminandus est cum versiculo conueniente Officio, quod celebratur, licet in sabbato cele-

celebretur Officium de B. Maria sub ritu semiduplici, vel de ea fiat commemoratio. *Sacra Congr. Rit. in Salerniana 23. Nouembris* 1602. quam citat. Sellius in selectis Canon. cap. 28. n. 16.

Hymnus Aue Regina, dicitur in fine Completorij Purificationis B. Virginis. *Sacra Congregat. Rit. die 27. Iulij* 1624. apud Gauant. in rub. Breuiarij sect. 5. c. 22. n. 8.

Hymnus in Laudem sancti Laurentij compositus, & recognitus, & à Sacra Cong. approbatus conceditur Monialibus sancti Laurentij in Paue, & Perna de Vrbe, vt illum possint decantare iuxta Horas Canonicas. *Sacra Congreg. Rit. in Vrbis sub Hymno 21. Februarij* 1604. penes Ioan. Mariam Nouar. in lucerna Regul. verbo Hymnus num. 2.

3 Hymnus S. Augustini incip. Magne pater Augustine, tam a Canonicis Regularibus Lateranensibus, quam ab Eremitanis S. Augustini in choro sancti Petri in Cælo aureo ciuitatis Papiæ, iuxta veterem vsum, dici & cantari debet. Tu de vita clericorum, non autem. Tu de vita Monachorum, nec licet Eremitanis præfatis quicquam immutare. *Sacra Congreg. Rit. sub die 21. Martij* 1620. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. d. verbo Hymnus num. 1.

De Hymnis Gauant. in Rub. Breuiarij sect. 5. cap. 6.

S V M M A R I V M.

1 *Sacellum S. Iacobi in Compostella non possunt mulieres ingredi tempore, quo diuina Officia celebrantur.*

2 *Scamna vel sedes in Sacello S. Iacobi in Compostella poni non possunt pro viris quamtumuis illustribus, excepto Gubernatore Regni Galliciæ, & Iudicibus Audientiæ.*

3 *Officium S. Iacobi in Ecclesia Metrop. Compostella recitari potest singulis secundis ferijs non impeditis, excepto tempore Quadragesimæ, Aduentus, & Vigilijs.*

4 *Officium & festum S. Iacobi Salamonij pro ciuitate Venetiarum conceditur.*

5 *Missam & Officium B. Iacobi de Marchia recitari posse conceditur in Ecclesia S. Mariæ de la Noua Neapolis, & ab omnibus Fratribus S. Frãcisci de Obseruãtia.*

S. Iacobus.

COLLECT. CCCCXIII.

1 SAncti Iacobi in Compostella sacellum non possunt
mulieres ingredi tempore quo Diuina Officia
2 celebrantur; nec in eo scamna, vel sedes pro viris quantumuis illustribus, excepto Gubernatore Regni Galleciæ, & Iudicibus Audientiæ, poni possunt. *S. Cong. Rit. in Compostellana 7. Iulij* 1612. penes Aldan. in compendio Canon. resolution. lib. 1. tit. 18. de Sanctis n. 131.

3 S. Iacobi Officium vt singulis secundis ferijs non impeditis festo nouem lectionum, excepto tempore Quadragesimæ, Aduentus, & vigilijs in Ecclesia Metropolitana Compostellana recitari posse conceditur ab eadem *S. Congr. in Compostellana 4. Septembris* 1621. quam refert Aldan. d. tit. 18. de Sanctis num. 133.

4 S. Iacobi Salamonij festum, & Officium pro ciuitate Venetiarum conceditur à *S. Cong. Rit. in causa Venetiarum 13. Iunij, & 23. Octobris* 1617. quam citat Aldan. d. tit. 18. de Sanctis n. 134.

5 B. Iacobum de Marchia Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Obseruantia beatum dici posse, & officium ac Missam de communi Confessorum non Pont. recitari posse in Ecclesia S. Mariæ della Noua Neapolis vbi eius corpus requiescit. Vrbanus VIII. constit. 22. incip. In sede Principis Apostolorum sub die 12. Augusti 1624. Cuius concessionis extensionem ad omnes Fratres dicti Ordinis vbique existentes fecit idẽ Vrbanus VIII. const. seqq. incip. Nuper sub die 23. Octobris 1624.

S. Ianuarij Episcopi & mart. festum, vide in verbo festa propria collect. 356. post num. 14.

Ieiunium.

COLLECT. CCCCXIV.

IEiunia in suis Ecclesijs publicare non est prohibitum Regularibus. *S. Cong. Conc. sub die 2. Iulij* 1620. vt referunt Laurent. de Peyrinis in Const. sui Ordinis Minimor. tom. 2. const. 7. Pij V. nu. 13. vers. ad primam, Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo ieiunia num. 1. Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo ieiunium n. 13. Ego ipse in collect. ad Trid. sess. 22. c. 8. n. 33.

Iesuati vide suprà collect. 388.

Iesuiti vide suprà collect 169.

S. Ignatius Loiola.

COLLECT. CCCCXV.

1 IGnatius Loiola fundator Societatis Iesu beatus declaratur, & conceditur, vt de eo possit recitari Officium & Missa ab omnibus Religiosis Societatis Iesu in die eius obitus vltima Iulij, & in Vrbe in Ecclesia, vbi eius corpus requiescit, ab omnibus Presbyteris Regularibus, & secularibus. *S. Cong. Rit. in Vrbis B. Ignatij Loiolæ 27. Iulij* 1609. quam refert Aldan. in compend. Canon. resol lib. 1. tit. 18. de Sanctis num. 136.

2 B. Ignatij Loiola Officium pro loco Alpeytia Pampilonen. diœcesis conceditur ab eadem *S. Cong. Rit. in Pampilonen. 7. Septemb.* 1618. cuius meminit Aldan. d. lib. 1. tit. 18. de Sanctis num. 137.

3 S. Ignatium Loiola canonizauit Gregorius XV. sed quia ipse morte præoccupatus canonizationis litteras desuper expedire non potuit, ideo illas edidit, & publicauit Vrbanus VIII. const. 3. incip. Rationi congruit 8. Id. Augusti 1623. apud Angel. Martam Cherub. in Bullar. tom. 4. pag. 8. cum seqq.

De vita S. Ignatij Loiola Ioannes Petrus Maffæus, Paulus Bombinus, Petrus Ribadenera in vitis trium Generalium, & plures per me citati suprà collect. 169.

S V M M A R I V M.

1 *Abbatissa sine dispensatione Apost. eligi non potest illa, quæ non fuerit legitima.*

2 *Beneficia ecclesiastica absque Canonica dispensatione illegitimi obtinere non possunt.*

3 *Equites S. Ioannis Hierosolym. non possunt esse illegitimi.*

4 *Clericorum in bonis patrimonialibus non succedunt illegitimi.*

5 *Parentum vitia & incontinentiam vt plurimum imitari solent illegitimi.*

6 *Cardinales creari nequeunt illegitimi etiam per subsequens matrimonium legitimati.*

7 *Valentiæ Regni beneficia illegitimis conferri nequeunt.*

8 *Relicta illegitimis deueniunt vti spolia ad Cameram Apost.*

9 *Religionem ingredi non possunt patre viuente illegitimi, quam ipse pater ante vel post natiuitatem professus est.*

10 *Canonicatum in Ecclesia in qua pater, non potest habere illegitimus ex Canonico, & deinde legitimatus per subsequens matrimonium.*

11 *Generalis in sua Religione eligi non potest Illegitimus Regularis sed ad instantiam patris legitimatus in infantia vigore facultatum dominorum de Campegijs.*

Illegitima. Illegitimus,

COLLECT. CCCCXVI.

1 Illegitima in Abbatissam eligi non potest absque dispensatione Apost. *Sacra Congregat. Episcop. & Regul. in Sarzanen.15.Iuly 1616.* teste Sellio in selectis Canon.capit.11.nu.72. Et *S.Cong. Conc. sub die 27. Aprilis 1630.* cuius meminit de Iure ecclesiast.univ.lib.1.cap.44. num.21.

2 Illegitimi absque dispensatione Canonica, ad ecclesiastica beneficia, Officia, Dignitates, & Personatus sunt penitus inhabiles. Gregorius XI. const.8. incip. Etsi à sacris 3. Id. Nouembris 1374. apud Laert. Cherub. tom.1. pag.220. in nouiss. impress. de qua Ioan.Nouar. in sum.Bullarum tit. de illegitimis inhabilibus.

3 Illegitimi non admittuntur in Equites S. Ioannis Hierosolymitani. Pius IV. constit.9. § 54. incip. Circumspecta Kalend. Iulij 1560. apud Laert. Cherub.tom.2. pag.13. de qua Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo illegitimus num.3.

4 Illegitimi non succedunt in bonis patrimonialibus clericorum tam mobilibus quàm immobilibus, & quicquid illis ab ecclesiasticis relinquitur quocunque titulo, vendicatur Sedi Apost. aut successoribus beneficiorum. Pius V. const.117. incip. Quæ Ordini Kalend. Februarij 1571. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.2. pag.323. aliàs pag.244. de cuius materia Ioann. Anton. Nouar. in summa Bullarum tit. de illegitimis inhabilibus ad successionem clericorum.

5 Illegitimi ut plurimum parentum vitia, & incontinentiam imitari solent. Sixtus V. const.71. incip. Cum de omnibus 6. Kalend. Decembris 1587. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom.2.pag.610. & Scott.in selectas summorum Pont. Const. epit.150. ubi prohibet illegitimos ex incestu, vel sacrilegio ad professionem Regularem admitti, aliosque illegitimos certo modo admitti permittit, sed non ad Ordinis dignitates. Sed Gregorius XIV. const.3.incip. Circunspecta, infra citanda declarat illegitimos admitti posse, ita tamen ut ij illegitimi recipi possint, quorum tot sint merita ut natalium suppleant defectum, & eorum receptio Religioni profutura videatur; & sic Generalibus Ordinum dat facultatem dispensandi illegitimos eorum suffragantibus meritis, & non aliàs ad dignitates, iuxta eorum priuilegia.

6 Illegitimi etiam per subsequens Matrimonium legitimati, aut super defectu natalium dispensati, Cardinales creari nequeunt. Sixtus V.const.50. incip. Postquam 3. Non. Decembr.1586. apud Laert. Cherub. in Bullar.tom.2.pag.560. aliàs pag.427.

7 Illegitimis beneficia Regni Valentiæ conferri nequeunt. Sixtus V.const.84.incip. Cum cælestis 12.Augusti 1588. apud Laert. Cherub. d. tom.2. pag.639. aliàs pag.484.

8 Illegitimis relicta perueniunt uti spolia ad Cameram Apostol. Sixtus V.const.100.incip. In conferendis §.15. sub dat.15.Kalend.Februarij 1590.apud Laert.Cherub. tom.2. pag.670. aliàs pag.509. in nouiss.impress.

9 Illegitimi non possunt patre viuente eam ingredi Religionem quam pater ante, vel post natiuitatem, professus est. Gregorius XIV. const.3. incip.Circunspecta Idib. Martij 1591.apud Laert. Cherub.d.tom.2.pag. 687. aliàs pag.527.

10 Illegitimus ex Canonico, deinde legitimatus per subsequens matrimonium, non potest habere Canonicatum in Ecclesia, in qua pater. *Sacra Congr. Conc. sub die 17. Augusti 1626.* quam refert Sellius in selectis Canon.c.18.nu.16.

11 Illegitimus Regularis, sed ad instantiam patris legitimatus in infantia per legitimationem amplissimam vigore facultatum dominorum de Campegijs, non potest eligi Generalis in sua Religione. *Sacr. Cong. Conc. sub die 12. Marti 1619.* cuius meminit Ioan.Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo illegitimus num.1.

Illegitimus filius, vide in verbo filius collect.357. à num.13.usque ad nu.24.

Imago,

COLLECT. CCCCXVII.

1 Maginis in traslatione ex vno loco Ecclesiæ ad aliū locum eiusdem Ecclesiæ non habet locum Concilij Trid. sess.21.de reform.cap.7. *Sacra Cong. Conc. in Burgi sancti Donnini 4. Decembris 1632.* quam refert Bonfadin. in thesauro ecclesiast. decis. resol.12.nu.15.

2 Imagines sancti Augustini, & sancti Nicolai de Tolentino, ac aliorum sanctorum Ordinis sancti Augustini à Fratribus discalceatis impressæ, vel depictæ cum habitu, quo ipsi discalceati vtuntur, suspenduntur & abolentur. Vrban.VIII. sua const. incip. Exponi nobis 21. Ianuarij 1638. apud Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. tom.3. in additam. siue Const. nouiss. pag.546.

3 Imagines quorumuis hominum cum sanctitatis, vel martirij fama defunctorum quatenus appendi, seu affigi debeant? Vide infra in verb.Tabella,collect.695.

Immemorialis consuetudo, vide infra in verbo Consuetudo immemorialis collect.122.

Immemorialis possessio, vide in verbo Possessio immemorialis collect.587.

SVMMARIVM.

1 *Latrones publici, viarumque grassatores, depopulatores agrorum, assassinij, ac rei hæresis seu læsæ maiestatis immunitate ecclesiastica non gaudent.*
2 *Armis probibitis ad Ecclesiam se recipientes, gaudent ecclesiastica immunitate.*
3 *Clerici, qui post delicta patrata ad Ecclesias confugiunt extra casus in Bulla Gregorij XIV. gaudent ecclesiastica immunitate.*
4 *Debitores ad Ecclesiam confugientes gaudent ecclesiastica immunitate.*
5 *Capella priuatorum palatiorum non gaudent ecclesiastica immunitate.*
6 *Coloni, aut affictuarij, vel partiarij, bonorum ecclesiasticorum pro portione colonica gaudēt immunitate à collectis.*
7 *Clerici patrimonium gaudet immunitate ab omnibus exactionibus, & tributis secularibus.*
8 *Clericos inseruientes Ecclesijs non potest Ordinarius priuare immunitate à gabellis & alijs oneribus laicalibus.*
9 *Mater occidens filium infantem non gaudet immunitate.*
10 *Homicidium veneno committens non gaudet immunitate Ecclesiarum.*
11 *Abortum malis medicamentis mulier procurans non gaudet immunitate.*
12 *Strigia inferentes in Ecclesia gaudent priuilegio immunitatis.*
13 *Furans in Ecclesia gaudet Ecclesiarum immunitate.*
14 *Capana Ecclesia an & quando gaudeat immunitate?*

Immunitas,

COLLECT. CCCCXVIII.

1 Immunitas ecclesiastica seruari præcipitur, excipiuntur tamen publici latrones, viarumque grassatores, qui

chotetis Gallis anno 1198. Pontifice Innocentio III. Imperatoribus Occidentis Henrico VI. Orientis Alexio Comneno; approbatus ab eodem Innocentio constit. 9. incip. Operante 14. Kalend. Iulij 1209. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 40. aliàs pag. 76. in nouiss. impress. Dicitur etiam hæc familia in Bullis Apost. Cerui frigidi à primo monasterio, & capite familiæ prope fontem Cerui frigidi erecto non longe ab Vrbe Meldensi Archiepiscopo Senonensi suffraganea. Hunc eundem Ordinem confirmasse Honorium III. Gregorium IX Cœlestinum IV. Innocentium IV. Alexandrum IV. Vrbanum IV. Clementem IV. Gregorium X. Clementem V. & VI. Iulium II. Leonem X. Adrianum VI. Paulum III. Iulium III Paulum IV. & Pium V. testatur Gregorius X. sua Constitut. incip. Regimini militanti 19. Maij 1575.

3 Fratres sanctissimæ Trinitatis ex instituto suo occupantur in redimendis captiuis seruitio infidelium, vnde eleemosynas pro dicto opere quærere possunt, & non sunt quæstores sed viri Religiosi. Clemens VII. constitut. 7. incip. Gratum 15. Kalend. Maij 1524. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 1. pag. 570. aliàs pag. 479.

4 Fratribus sanctissimæ Trinitatis concessa priuilegia, gratias, & indulta tam spiritualia quam temporalia confirmauit Gregorius XV. constit. 22. incip. Iniuncti 18 Aprilis 1622. apud Angel. Mariam Cherub. tom. 3. pag. 309. in nouiss. impress.

5 Fratres sanctissimæ Trinitatis in nostro Portugaliæ Regno existentes gaudent omnibus gratijs, & priuilegijs concessis Fratribus eiusdem Ordinis existentibus in Prouincia Castellæ, Leonis & Berbicæ. Paul III. constit. 2 incip Inter curas Idib. Nouembris 1534. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 614. aliàs pag. 511. in nouiss. impress.

6 Fratribus Ordinis sanctissimæ Trinitatis ad partes Infidelium se transferentibus pro redimendis captiuis conceditur facultas audiendi Confessiones ibi degentium, eosque absoluendi, Presbyterosque super irregularitate dispensandi, captiuos à votis absoluendi, bona incerta per eosdem male parta condonandi, paramenta, & ornamenta ecclesiastica benedicendi. Conceditur etiam quod Religiosi, & alij Presbyteri etiam captiui certis horis Missam in Altari Portatili illis partibus celebrent, & Sacramenta ecclesiastica certo modo ad Christi fideles deferant; permittiturque dictis Fratribus bona eis data impendere in eorum, & captiuorum vsum, redemptionemque eorundem, Missarumque celebratio pro animarum à Purgatorio liberatione; itemque indulgetur plena Indulgentia Christi fidelibus in illis partibus degentibus statis diebus confessis, & Sacra Communione refectis Paulus V. constit. 40. incip. Ex omnibus de anno 16 8. Apud Laert. Cherub tom. 3. pag. 128. aliàs pag. 167. in nouiss. impress.

7 Fratrum Ordinis Sanctissimæ Trinitatis ex congregatione emanauit in Regno Portugaliæ Confraternitas Misericordiæ operibus pietatis plena anno 1498. à quodam Fr. Michaele de Contreras Sacræ Theologiæ Magistro, & à Confessionibus Reginæ Leonoræ vxoris Emmanuelis Regis Portugaliæ, qui primitiui fuerunt Confratres cum alijs ex Regia progenie oriundis, de qua Confraternitate vbique terrarum celebratissima, & de illius institutione agunt per me citati de officio, & potest. Episcopi part. 3. alleg. 75. numero 17.

8 Fratres Ordinis Sanctissimæ Trinitatis vtuntur vestibus candidis, portant in pectore Crucem ex rubro & cæruleo colore, omnes ab vno reguntur Generali, cui administratio eius vita durante conceditur, qui in Capitulo generali eligitur. Habet Ordo prouincias 18. monasteria 145. in quibus sunt circiter 4. milia Religiosorum Generalium seriem vsque ad annum 1620. enumerat Claudius Robert. in sua Gallia Christiana tit. de Generalib.

SVMMARIVM.

1 *Discalceati sanctissimæ Trinitatis à quo, & quando instituti?*

2 *Prouincias duas ex Conuentibus Ordinis sanctissimæ Trinitatis reformati in Hispania sub gubernio vnius Vicarij erigi mandauit Paulus V.*

3 *Reformationem Ordinis SS. Trinitatis inter cæteros Ordines Mendicantes adscribi voluit idem Paulus V.*

4 *Reformati Fratres Ordinis sanctissimæ Trinitatis vltra tria vota substantialia quartum aliud emittere debent.*

5 *Donatorum ad habitum personas seculares recipere non possunt Fratres Reformati Ordinis sanctissimæ Trinitatis.*

6 *Officium sanctissimæ Trinitatis, & SS. Sacramenti eodem modo & ijsdem diebus recitare possunt Reformati SS. Trinitatis, quibus Fratres non Reformati recitant.*

7 *Officia duo vnum de sanctissima Trinitate, & alterum de sanctissimo Sacramento duobus diebus non impeditis officio nouem lectionum singulis hebdomadis recitare possunt Fratres Reformati sanctissimæ Trinitatis.*

8 *Reformati SS. Trinitatis iam professi ad nullum alium Ordinem se transferre possunt nisi obtenta licentia suorum Superiorum, excepto Ordine Carthusianorum.*

9 *Oratio mentalis per duas horas qualibet die facienda est à Reformatis Ordinis sanctissimæ Trinitatis.*

10 *Indultum habent Fratres Reformati Ordinis Sanctissimæ Trinitatis quærendi, petendi, recipiendi eleemosynas, oblationes, & legata pro redemptione captiuorum relicta.*

11 *Celebrare super Altare portatili possunt Fratres Reformati sanctissimæ Trinitatis in Africa, & alijs Turcarum partibus.*

12 *Exemptionem à iurisdictione, obedientia, & superioritate Ministri Generalis Calceatorum obtinuerunt Fratres Reformati Ordinis sanctissimæ Trinitatis.*

13 *Transitus non conceditur Patribus Reformatis ad quoscunque Ordines etiam Minimorum.*

14 *Electio & confirmatio Ministri Generalis Fratrum Reformatorum Congregationis Hispaniarum Ordinis sanctissimæ Trinitatis quomodo facienda.*

Fratres Reformati Discalceati Ordinis sanctissimæ Trinitatis.

COLLECT. CCCLXXXVIII.

1 Congregatio, quam appellant Fratrum Reformatorum discalceatorum Ordinis Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captiuorum, instituta & fundata fuit à P. Ioanne Baptista, qui considerans Ordinem temporum iniuria, hominum stupiditate à primi eius instituti regularis Obseruantia deflexisse, diuina inspirante gratia arctioris vitæ zelo ductus primum huius Ordinis institutum imitari cupiens à Clemente VIII. reformationem obtinuit, in qua primitiua regula à Fratribus Reformatis, seu Discalceatis obseruaretur, vt constat ex eius Constit. 62. incip. Ad militantis Ecclesiæ 20. Augusti 1595. apud. Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 63. in nouiss. impress.

2 Fratrum Reformatorum Ordinis sanctissimæ Trinitatis ex Conuentibus erectus in Hispaniæ Regnis Prouincias duas instituit sub gubernio vnius Vicarij Generalis, qui Ministro generali totius Ordinis tantùm subesset, Paulus V. constit. 59. incip. Ex debito de anno 1609. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 247. aliàs pag. 180.

3 Fra-

3 Fratrum sanctissimæ Trinitatis reformationem inter ceteras Religiones Mendicantes adscribi voluit, Paulus V. constit. 60. incip. Ecclesiæ Catholicæ 15. Decembris 1609. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 248. aliàs pag. 181. in nouiss. impress.

4 Fratres Reformati sanctissimæ Trinitatis tēpore suæ professionis vltra tria vota substantialia, quartum aliud emittere debent, non prætendendi s. nec per se nec per alios directè, vel indirectè Prælaturam vllam nec intra, nec extra Religionem. Paulus V. constit. 61. aliàs 39. incip. Quæ piè 10. Februarij 1610. apud Laert. Cherub. d. tom 3. pag. 249 aliàs pag. 182. in nouiss. impress.

5 Fratres Reformati sanctissimæ Trinitatis recipere non possunt personas seculares ad habitum Donatorum sub pœna priuationis Officiorum, & perpetuæ inhabilitatis sed tantum duo genera Religiosorum, vnum videlicet clericorum Ecclesiæ ministerijs vacantium, & alterum laicorum ad eleemosynas colligendas, & alia ministeriorum seruitia attendentium Vrbanus VIII. constit. 25. aliàs 135. incip. Cum sicut 29. Octobris 1634. apud Angel. Mariam Cherub. tom 4. Bullarij in appendice pag. 44

6 Fratres Reformati sanctissimæ Trinitatis, & sanctissimi Sacramenti eodem modo, & ijsdem diebus, & temporibus, quibus Fratres eiusdem Ordinis non reformati ex priuilegio Clementis VIII. recitant, illisque in omnibus circa hujusmodi Officia se conformant vt censuit *Sacra Congr. Rit. in causa sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captiuorum 14. Februarij* 1615. cuius meminit Sellius in select. Canon. cap. 25. num. 8.

7 Fratribus Reformatis Ordinis sanctissimæ Trinitatis licet recitare duobus diebus singularum hebdomadarum Officium, vno scilicet de Sanctissima Trinitate, altero de sanctissimo Sacramento sub ritu semiduplici, dummodò hi duo dies non sint impediti festo nouem lectionum. *Eadem S. Congr. Rit. in causa sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captiuorum 9. Nouembris* 1632. teste Sellio d. c. 25. num. 9.

8 Fratres iam professi inter Reformatos Ordinis sanctissimæ Trinitatis ad nullum alium Ordinem sub apostasiæ, & perpetuæ infamiæ nota se transferre possunt (excepto dumtaxat Ordine Carthusianorum, petita tamen prius, & obtenta licentia suorum Superiorum) Vrbanus VIII. in Constit. sua incip. Commissi sub dat. 9. Augusti 1624. declarans professiones talium se transferentium irritas, & inefficaces, ac nullius esse valoris, & præcipiens Superioribus aliorum Ordinum vt statim ac fuerint requisiti, tales translatos ad suam primam Religionem sub excommunicationis, ac priuationis suorum officiorum pœna remittere debeant.

9 Fratribus Reformatis Ordinis sanctissimæ Trinitatis præcipitur vt in singulis diebus ad minus per duas horas communis fieret ad Deum mentalis Oratio. Vrbanus VIII. in Constit. sua sub Dat. Romæ 7. Kalend. Octobris 1631. vbi etiam illis concedit suum maiorem ac Generalem Ministrum, cuius electio facienda esset de sexennio in sexennium.

10 Fratres Reformati Ordinis sanctissimæ Trinitatis habent indultum quærendi, petendi, & recipiendi eleemosynas, oblationes, & legata, ac alia quæcunque subsidia pro redemptione captiuorum relicta. Vrbanus VIII. constit. incip. Ex iocumbenti 5. Iunij 1631. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. in appendice pag. 13.

11 Fratres Reformati Ordinis sanctissimæ Trinitatis possunt in Africa, & alijs Turcarum partibus celebrare super Altare portatile, & antequam illucescat dies, ac etiam absoluere fideles à casibus reseruatis, necnon eisdem Indulgentias impertiri. Vrbanus VIII. sua Constit. incip. Cum sicut 30. Ianuar. 1626. apud Angel. Mariam Cherub. in appendice tom. 4. pag. 10.

12 Fratres Reformati Ordinis sanctissimæ Trinitatis exemptionem obtinuerunt à iurisdictione, obedientia, & superioritate Ministri Generalis calceatorum. Vrbanus VIII. constit. 33. aliàs 143. incip. Ex quo, pridie Kalend. Martij 1636. apud Angel. Mariam Cherub. tom. 4. Bullarij in appendice pag. 55.

13 Fratres Reformati Ordinis sanctissimæ Trinitatis post emissam professionem transire non possunt sub quouis prætextu ad alios quoscunque Ordines etiam Fratrum Minimorum sancti Francisci de Paula, excepto Carthusianorum Ordine. Vrbanus VIII. constit. incip. Alias à nobis 4. Aprilis 1637. apud Angel. Mariam Cherubin. in appendice tom. 4. pag. 9.

14 Fratres Reformati discalceati Congregationis Hispaniarum Ordinis sanctissimæ Trinitatis quomodo eligere valeant suum Ministrum generalem, & de eius confirmatione. Vrbanus VIII. constit. 36. aliàs 146. incip. Exponi nobis 3. Decembris 1636. apud Angel. Mariam Cherubin. tom. 4. Bullar. in appendice pag 59.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Minimorum S. Francisci de Paula agentes.*

2 *Fratres Minimi à quo & quando instituti?*

3 *Fratres Minimi dicuntur apud Gallos boni homines, & apud Hispanos Fratres Victoria.*

4 *Regulam primam approbat Alexander VI. & mutat nomen Eremitarum in nomen Minimorum.*

5 *Eucharistiam etiam in die Paschatis, & extremam vnctionē Tertiarijs administrare possunt Fratres Minimi.*

6 *Minimi assumpti ab Episcopatum, seu alias Dignitates extra Ordinem, resignare debent omnia, quæ tempore assumptionis habere contingat.*

7 *Famuli seruientes in monasterijs Minimorum in habitu seculari possunt à Religiosis illius recipere Eucharistiam etiam in tempore Paschatis.*

8 *Interdicti tempore ordinaria auctoritate appositi possunt Minimi apertis ianuis Diuina celebrare.*

9 *Exemptionem à decimis & quarta funerali habent Fratres Minimi.*

10 *Confessiones audire possunt Minimi, & sub Sedis Apost. protectione suscipiuntur.*

11 *Votum quartum de abstinentia quadragesimali emittunt Minimi.*

12 *Descendentes ex genere Iudeorum, & hæreticorum in Ordine Minimorum recipiuntur.*

13 *Indulgentiæ plures conceduntur visitantibus Ecclesias Minimorum.*

14 *Mendicantes sunt Minimi, & inter Ordines Mendicantes numeratur eorum Religio.*

15 *Superiores Minimorum, qui fauores extra suum Ordinem attendentes, Officia, dignitates, & gratias concedunt, quas pœnas incurrunt?*

16 *Libri ex bibliotheca Genuensi Ordinis Minimorum extrahi non possunt sub pœna excommunicationis.*

17 *Generalis Minimorum potest supprimere Conuentus tenues, eorumque bona in Conuentus maiores transferre cum oneribus annexis.*

18 *Laici Ordinis Minimorum possunt vna cum Sacerdotibus suffragium ferre pro acceptatione nouitiorum.*

19 *Generalis Minimorum post expletum suum officium potest votum consultiuum, decisiuum & electiuum in omnibus Capitulis Generalibus, Prouincialibus, & intermedijs habere.*

20 *Priuilegia Minimorum, immunitates, gratiæ, & indulta confirmantur ab Vrbano VIII.*

21 *Capitulum generale Ordinis Minimorum quolibet sexennio celebrari debet.*

22 *Habitus Fratrum Minimorum qualis?*

23 *Fratrum Minimorum tota congregatio vni paret Generali, qui ad sexennium durat, quot prouincias, domicilia, & Religiosos habeat.*

Fratres Minimi Sancti Francisci de Paula.

COLLECT. CCCLXXXIX.

1 DE bis Fr. Lucas de Montoya in chronica huius Relig. Gaulier in tab. chronograph. sæculo 15. anno 1473. Laurent. de Peyrinis de priuilegijs Regular. huius Ordinis, Petrus Opmer. in opere chronog. tom. 1. anno 1455. pag. 418. Hieron. Roman. de Republ. Christiana lib. 6. cap. 31. Illescas in historia Pontificali p. 2. lib. 6. c. 26. Platus de bono status Relig. lib. 2. cap. 22. & 37. Paulus Morigia de origine Relig. lib. 1. cap. 49. Siluest. Marul. in occeano Relig. lib. 5. pag. 360. Fr. Emman. quæst. Regul. tom. 1. q. 2. art. 7. Carol. de Tapia in auth. ingressi, C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 55. Fr. Ludou. Miranda in manuali Prælat. tom. 1. q. 4. art. 11. Azori instit. moral. p. 1. lib. 13. cap. 11. q. 13. Venero en su enchiridion de los tiempos fol. 102. in nouiss. impress. Carrillo in annalib. chronolog. lib. 5. anno 1473. in princip. & anno 1507. referens plures huius Religionis viros sanctitate florentes, Hieron. Roderic. in compendio quæst. Regular. resol. 123. num. 37. Claudius Robertus in Gallia Christiana tit. de Generalib. Fr. Ferdinand. de Camargo in epitome historiali Eccles. milit. sub anno 1506. fol. 190. cum seq. Ioseph. Micheli en el thesoro de Religiones fol. 109. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom. . disp. 24. q. 7. num. 10. Ioann. Marta. Nouar. in lucerna Regul. verbo Fratres num. 11. cum seqq.

2 Fratrum Minimorum sancti Francisci de Paula Or-
do institutus a sancto Francisco de Paula (est Paula
parua vrbs in Calabria Regni Neapolitani) anno 1436.
Pontifice Eugenio IV. Imperatoribus Occidentis Si-
gismundo, Orientis Ioanne Paleologo sub propria re-
3 gula. Dicuntur eius Religiosi apud Gallos boni homi-
nes, apud Hispanos Fratres Victoriæ, quod in hanc pro-
uinciam ingressi fuere eo die, quo Rex Ferdinandus Ca-
tholicus victoriam de Mauris adeptus est illorum pre-
cibus adeptam, & vaticinio prænuntiatam.

4 Fratrum Minimorum primam regulam approbat, &
mutat nomen Eremitarum in nomen Minimorum Ale-
xander VI. constitut. sua incip. meritis 4. Kalend. Martij
1492. apud Laurent. de Peyrinis de priuileg Regul. con-
stitut. eiusdem Pontificis pag. 47. in nouissima impress.
5 Placentiæ in folio, & constit. 2. apud eundum concedit
quod Tertiarijs possint Religiosi Eucharistiam etiam in
die Paschæ, & Extremam vnctionem ministrare: &
6 constit. 3. apud eundem mandat, quod ad Episcopatum,
seu alias dignitates extra Ordinem assumpti resignent
omnia, quæ tempore assumptionis habere contingeret, Su-
perioribus Ordinis Leo X. constitut. sua incip. Iis quæ
Non. Iulij 1513. confirmat priuilegia omnia concessa à
suis prædecessoribus, & approbat de nouo regulas Fra-
trum, Sororum, & tertij Ordinis, ac concedit quod fa-
7 mulis inseruientibus in monasterijs huius Ordinis in
habitu seculari posint à Religiosis illius recipere Eu-
charistiam etiam tempore Paschatis, & in articulo
mortis, & in suis Ecclesijs sepeliri, apud Laurent. de
8 Peyrinis constit. 4. pag. 146. & constit. 11. apud eundem
concedit quod tempore interdicti ordinaria auctorita-
te appositi posint ianuis apertis Diuina celebrare &
constitut. 16. apud eundem agitur de canonizatione S.
Francisci de Paula.

9 Fratrum Minimorum regulam approbans, & exem-
ptionem à decimis & quarta funerali concessit Sacra-
menta ecclesiastica eos ministrare posse statuit, & eo-
rum gratias communicauit Monialibus eiusdem Or-
dinis, Iulius II. constitut. 10. incip. Dudum 5. Kalend. Au-
gusti 1506. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 360. in no-
uiss. impress.

10 Fratres Minimi Confessiones audire possunt, & sub Apostolicæ Sedis protectione suscipiuntur. Sixtus V. constitut. 5. incip. Sedes Apostolica Kalend. Iunij 1474. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 335.

11 Fratres Minimi emittunt votum quartum de abstinentia quadragesimali, idest de non extra infirmitatem, & necessitatem per totam vitam ea, quæ in quadragesima vetantur, referunt Azor. d. p. 1. lib. 12. c. 6. q. 6. Sanch. in præcepta Decalogi tom. 2. lib. 6. cap. 6. nu. 6. Suar. de Relig. tom. 4 tract. 8. lib. 3. c. 17. num. 8.

12 Fratres Minimi possunt esse descendentes ex genere Iudæorum, & hæreticorum, Gregorius XIII. constitut. incip. Muneris nostri 1. Augusti 1583. apud Laurent. de Peyrinis constit. 3. pag. 291.

13 Fratrum Minimorum Ecclesias visitantibus singulis primis sextis ferijs cuiuslibet mensis, plenaria Indulgentia conceditur, & visitantibus easdem Ecclesias singulis alijs sextis ferijs totius anni septem anni, & totidē quadragenæ de iniunctis pœnitentijs elargiuntur, Paulus V. constit. sua incip. Alias ad augendam 8. Augusti 1615. apud Laurent. de Peyrinis constit. 2. pag. 311.

14 Fratres Minimos Mendicantes esse declarauit Pius V. constit. 49. incip. Apostolicæ Sedis benignitate 9. Nouembris 1567. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 244. aliàs pag. 184. in nouiss. impress.

15 Fratrum Minimorum Superiores, qui fauores extra suum Ordinem attendentes officia, dignitates, & gratias concedunt, ac Fratres dictos fauores conquirentes pœnas incurrunt. Paulus V. tom. 4. Bullarij constit. 19. incip. Admonemur 6. Septembris 1619.

16 Fratrum Minimorum ex bibliotheca Genuensis Conuentus libros quomodolibet extrahentes excommunicationis, & priuationis vocis actiuæ & passiuæ pœnam incurrunt Vrbanus VIII. constit. 4. apud Laurent. de Peyrinis pag. 365.

17 Fratrum Minimorum Generali conceditur facultas supprimendi Conuentus tenues, eorumque bona Conuentus maiores transferendi cum oneribus annexis. Vrban. VIII. in sua Constit. incip. Cum sicut 23. Iunij 1633. apud Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. tom. 3. in addit. pag. 505.

18 Fratres laicis Ordinis Minimorum possunt vna cum sacerdotibus suffragium ferre pro acceptatione nouitiorum Vrbanus VIII. in constitut. sua incip. Exponi 22 Martij 1641.

19 Fratrum Minimorum Generali, & cæteris in perpetuum futuris Generalibus post expletum Generalatus officium votum consultiuum, decisiuum, & electiuum in omnibus Capitulis generalibus, Prouincialibus, & intermedijs habent, possuntque eligere aliquem Conuentum à quo non posint amoueri, nec non vnum Fratrem eiusdem Ordinis oblatum siue laicum arbitrio suo in suum socium Vrbanus VIII. constit. sua incip. Cum rationi 30. Maij 1642.

20 Fratrum Minimorum priuilegia, immunitates, gratiæ & indulta tam spiritualia quam temporalia, quatenus sunt in vsu nec reuocata, confirmantur, etiam per modum communicationis, & extensionis. Vrbanus VIII. constit. 19. incip. Iniuncti 28. Iunij 1624. apud Angel. Mariam Cherubin. in Bullario tom. 4. pag. 36. in nouiss. impress.

21 Fratrum Minimorum Capitulum generale quolibet sexcennio celebrari potest, in eoque Corrector Generalis, eiusque collegæ, & procurator Generalis ad sexcennium, alijque Officiales prouinciales, eorumque collegæ ad triennium eligi possunt. Paulus V. constitut. 6. incip. Cum sicut 1. Octobris 1605. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 3. pag. 182. aliàs pag. 134. in nouiss. Impress.

22 Fratrum Minimorum habitus parum distat in figura ab eo, quem gestant Eremitæ sancti Augustini mutato colore nigro in cannisinum, caputium tamen,

eum

cum descendit ad pectus, rotundum est, cum vero ad scapulas non acuminatum, sed obtusum ea forma sed latiori qua caperonem portant nouitij S. Francisci Assisinatis, deinde cingulo laneo canusino præcinguntur nodis quibusdam distinguentibus Sacerdotes à non Sacerdotibus. refert Aldan, in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 19. de Religionib. num. 72.

23 Fratrum Minimorum tota Congregatio vni paret Generali, qui per sexcennium durat, habet sub se sexdecim prouincias, in illis centum quadraginta domicilia, Religiosos tria millia, vt refert Azor. instit. moral. par. 1. lib. 13. cap. 11. quæst. 13.

Fratres S. Augustini, vide in verbo Eremitæ Fratres S. Augustini collect. 315. & seqq.

Fratres S. Hieronymi per Hispaniam & per Italiam, vide in verbo Eremitæ Fratres S. Hieronymi collect. 328. & seqq.

Fratres Seruitæ Montis Senarij, vide in verbo Eremitæ Fratres Montis Senarij collect. 333.

S V M M A R I V M.

1 *Cameræ Apost. reseruantur fructus beneficiorum Italiæ reseruatorum, seu affectorum pro rata temporis, quo vacauerint.*

2 *Lite pendente inter prouisos de beneficio in Ecclesia Cathedrali vel Collegiata, illius fructus deponendi penes personam idoneam.*

3 *Cameræ Apost. reseruantur fructus beneficiorum Regni Neapolis tempore obitus eorum, qui cum Camera super spolio transegerunt, pendentes, vel non exacti.*

4 *Beneficiorum fructus tempore obitus beneficiatorum, quamuis maturi, sed non exacti non spectant ad eorum hæredes, sed ad successores in beneficijs.*

5 *Facultates transferendi pensiones fructuum beneficiorum vltra medietatem sunt reuocatæ.*

6 *Restitutio debita fructuum malè perceptorum non potest componi cum obtinentibus Bullam Cruciatæ, vel vigore aliorum priuilegiorum.*

7 *Parochorum non residentium fructus fabricæ Ecclesiæ applicare debet Episcopus.*

8 *Parochus tenetur promoueri, & curam exercere licet fructus sui beneficij reseruati sint in fauorem alterius.*

9 *Canonicus legendo in Vniuersitate Theologiam cum licentia claustri percipit fructus quamuis non habeat cathedram, nec salarium.*

10 *Præbendæ fructus illius, qui absuit vltra tres menses, applicandi sunt in vsum Ecclesiæ, & vtilitatem illius.*

Fructus.

COLLECT. CCCXC.

1 FRuctus beneficiorum Italiæ Sedi Apost. reseruatorum seu affectorum aliter quam per cessum vacantium, applicantur, & reseruantur Cameræ Apost. pro rata temporis quo vacauerint, & Collectori spoliorum datur facultas hos fructus colligendi. Pius IV. constit. 32. incip. Cupientes, apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. secundo, pag. 46. aliàs pag. 35.

2 Fructus beneficiorum litigiosorum lite pendente inter prouisos de beneficio in Ecclesia Cathedrali, vel Collegiata, & Capitulum ac Canonicos, deponendi sunt penes personam fide, ac facultatibus idoneam à Iudice eligendam Pius V. constit. 57. incip. Cordi de anno 1568. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 232. aliàs pag. 190. in nonnull. impress.

3 Fructus Beneficiorum Regni Neapolis tempore obitus eorum, qui cum Camera super spolio transegerunt pendentes, vel non exacti ad Cameram spectant. Sixtus V. constit. 90. incip. Cum sicut 1. Ianuarij 1598. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 650, aliàs pag. 495. in nonnull. impress.

4 Fructus beneficiorum ecclesiasticorum tempore obitus beneficiatorum quamuis maturi, sed non exacti, cum effectu etiam sponte oblati, nõ spectant ad eorum hæredes, sed ad successores in beneficijs. Iulius III. constit. 7. incip. Cum sicut de anno 1550. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 697. Et emanauit huius Constitutionis confirmatio ab Vrbano VIII. constit. 80. incip. Æternus rerum conditor 5. Aprilis 1628. apud Angel. Mariam Cherub. tom. 4. pag. 93. & illarum meminit R. P. D. Alexand. Sperell. in decis. fori eccles. decis. 82. num. 11. cum seqq.

5 Fructuum beneficiorum vltra medietatem pensiones transferendi facultates, & vniones beneficiorum effectum non sortitæ, sunt reuocatæ. Vrbanus VIII. constit. 69. in proœmio, incip. Sanctissimus 20. Iulij 1627. apud Angel. Mari. Cherub. tom. 4. pag. 86.

6 Fructus non residentium amittuntur dumtaxat pro rata illius temporis, quo quis abest sine licentia, nec potest componi restitutio debita fructuum malè perceptorum cum obtinentibus Bullam Cruciatæ, vel vigore aliorum priuilegiorum, & facultatum obtentarum per Concilium. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. de benef. part. 3. cap. 2. num. 26.

7 Fructus non residentium, de quibus in decreto Concilij sess. 23. c. 1. de reform. debet Episcopus Ordinarius applicare fabricæ Ecclesiæ Parochialis, etiamsi non indigeat, nec pauperes infra limites reperiantur, quæ potest tamen in dies indigere quoad ornamenta. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. d. part. 3. cap. 2. num. 31.

8 Fructus licet sint reseruati in fauorem alterius, non tamen reseruata administratione, reseruatio minimè tollit curam & administrationem, vnde tenetur promoueri, & curam exercere. *Sacra Congr. Concil.* referente Nicol. Garcia de benefic. part. 11. capite quinto num. 127.

9 Fructus sui Canonicatus in absentia percipit Canonicus legendo in Vniuersitate Theologiam cum licentia claustri, etiamsi non haberet cathedram, nec salarium. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc. de benefic. pat. 2. cap. 5. num. 61.

10 Fructus Præbendæ, quibus Canonici, qui abfuerint à seruitio Ecclesiæ vltra tres menses priuandi sunt ex cap. 12. sess. 24. de reform. applicandi sunt in vsum Ecclesiæ, & vtilitatem illius, potest tamen Episcopus hanc pœnam ante sententiam minuere, vel augere, sed non in totum tollere. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. de benefic. part. 3. cap. 2. num. 146. & 150.

S V M M A R I V M.

1 *Dignitas prima quas functiones Episcopales absente Episcopo facere debeat, ostenditur.*

2 *Episcopus non potest alteri delegare functiones Episcopales & Missas solemnes, eo absente, vel impedito quàm digniori de Capitulo ordine successiuo.*

3 *Digniori de Capitulo non autem ad hebdomadarium spectant functiones solemnes Episcopo absente, vel impedito.*

4 *Manutenendus est in possessione exercendi functiones suas ille, qui per decennium præteritum eas exercuit.*

Functiones Parochiales sunt:

5 *Candelarum benedictio in die Purificationis.*

6 *Delationes sanctissimi Sacramenti.*

7 *Missæ celebratio feria quinta in Cœna Domini.*

8 *Cinerum benedictio.*

9 *Palmarum benedictio.*

10 *Domorum benedictio in sabbato sancto.*

11 *Processio per Parochiam.*

Functio-

Functiones Episcopales, & Parochiales.

COLLECT. CCCXCI.

1 FVnctiones Episcopales, quas prima dignitas absente Episcopo facere debet, dicuntur benedictio Candelarum, Palmarum, cinerum, fontium, absolutio mortuorum in die commemorationis omnium defunctorum, & delatio Sanctissimi Sacramenti. *Sacra Congr. Rit. in Aretina 30. Ianuary 1610.* teste Sellio in selectis Canon. c. 11. num. 25.

2 Functiones Episcopales, & Missas solemnes, absente, vel impedito Episcopo ad digniorem de Capitulo ordine successiuo spectant, neque potest Episcopus alteri delegare. *Sacra Congr. Rit. in Marturanen. 14. Februarij 1632.* quam refert Bonfadin. in thesauro ecclesiast. decis. resol. 7. num. 14.

3 Functiones solemnes, quas si Episcopus præsens esset, obiret, Episcopo absente, vel impedito spectant ad digniorem de Capitulo, non autem ad hebdomadarium. *Sacra Congr. Rit. in Pennen. 15. February 1633.* quam citat Bonfad. d. resol. 7. num. 15.

Vide plura in verbo Prima dignitas collect. 253. num. 14 cum seqq.

4 Functiones suas exercendi in possessione manutenendus est ille, qui per decennium præteritum illas exercuit. *Sacra Congr. Rit. in Asten. 16. Iulij 1601.* apud Sellium d. cap. 11. num. 26.

5 Functiones Parochiales sunt candelarum benedictio in die Purificationis B. Virginis, & earum dispensatio, ita vt hæc ad proprios Parochos semper spectent. *Sacra Congr. Rit. in Alatrina 5. Martij 1633.* cuius memini de officio, & potest. Parochi c. 12. num. 4.

6 Functiones Parochiales sunt delationes Santissimi Sacramenti, & celebrationes Missarum feriæ quintæ

7 In Cœna Domini, & Sabbati sancti aspersiones domorum, quadraginta horarum orationes, & aliæ Presbyterales functiones, quæ populum, & animarum curam quoquo modo concernere videntur, ita vt non ad Capellanos, seu Sacristiam Ecclesiarum ab eisdem locis deputatos, sed ad Parochos spectare debeant. *Sacra Congr. Rit. in die 18. Maij 1602.* teste Matehino de Sacram. Ordinis par. 3. c. 8. num. 6. quem refero de officio, & potest. Parochi c. 11. sub num. 50.

8 Functiones inter Parochiales connumeratur Cinerum benedictio, quæ solet fieri prima die quadragesimæ. *Sacra Congr. Rit. in d. Alatrina 5. Mart. 1633.* penes me d. cap. 12. num. 8.

9 Functionum Parochialium nomine comprehenditur Palmarum benedictio, quæ à Curatis in eorum Ecclesijs Parochialibus peragi debet. *Eadem Sacra Congr. in d. Alatrina* de qua Ego ipse d. cap. 12. num. 10.

10 Functionum Parochialium appellatione venit domorum benedictio in Sabbato sancto, cum hoc sit munus Parochi. *Sacra Congr. Conc. in Bonomen. 4. Iuly 1620.* quam citat Lezana in sum. quæst. Regul. c. 12. n. 41. vers. ad quartumdecimum, quem refero d. c. 12. num. 12.

11 Functiones ad Parochiales spectat processiones facere per Parochiam. *Sacra Congreg. Rit. in Hispalen. 26. February 1628. & in Liman. 15. Decembris 1632. Sacra Congr. Conc. in Bononien. 2. Iuly* 1620. quarum memini d. cap. 12. num. 13.

S V M M A R I V M.

1 *Beneficium vt obtinere valeat minor 14. annorum si in fundatione statutum fuerit, illi standum erit.*

2 *Ordinarium an possit excludere fundator ab administratione, cura, & visitatione Capellaniarũ, seu beneficiorum.*

3 *Fundatoris nomen exprimi non debet in collecta, quamuis in fundatione de hoc sit lex.*

Fundatio. Fundator.

COLLECT. CCCXCII.

1 FVndationi statuenti vt minor etiam quatuordecim annorum adipisci valeat standum est, cum ei derogatum non fuisset per Concilium sess. 23. cap. 6. de reformat. *Sacra Congr. Concil.* testibus Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 5. n. 91. Campan. in diuers. Iuris Canon. rub. 7. c. 6. n. 2. in fine, Nouar. in singularib. Iuris Canon. concl. 13. num. 5. Massobr. in sua praxi habendi concursum req 7. dub. 12. & req. 10. dub. 11. n. 30. Alphons. de Leone de officio Capellani q. 4. praxi 6. num. 36. Ciarlin. controuers. forens. lib. 1. cap. 53. n. 51. quos refero de officio, & potest. Episcopi par. 3. alleg. 60. num. 77.

2 Fundator ab administratione, cura, & visitatione Capellaniarum perpetuarum etiam collatiuarum excludere potest Ordinarium, nisi in casu negligentiæ. Ita ex mente Pauli V. *Sacra Congr.* vt refert Nicol. Garc. de benefic. p. 1. cap. 2. num. 98. Et iterum. Si in fundatione hospitalis sit dictum quod Ordinarius non possit se intromittere in eius visitatione, non poterit illud visitare. *Sacra Congr. Concil.* referente Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. l. 5. § 2. nu. 66. & per sanctam Sedem sic rescriptum fuisse asserit Carol. de Grassis de effectib. clerical. effect. 1. num. 610. quem citaui d. p. 3. alleg. 75. num. 9 vbi intellexit præsupposito Episcopi in fundatione consensu.

3 Fundator alicuius monasterij non potest legem imponere Fratribus illius, vt in collecta, quæ pro Rege dicitur, etiam ipsius fundatoris nomen exprimatur. *Sacra Congr. Rit. in causa Carmelitarum Discalceatorum 28. Ianuary* 1606. quam refert Sellius in select. Canon. cap. 17. num. 20.

S V M M A R I V M.

1 *Parochus debet funerale ducere & prosequi vsque ad Ecclesiam Regularium si in ea defunctus sepeliri debeat.*

2 *Officium mortuorum & alia necessaria circa cadauer peragere postquam in Ecclesia Regularium introductum fuerit, ad eos spectat, & non ad Parochum.*

3 *Parochus ad funerale vocare potest quoscunque Presbyteros inuitis vicinioribus nisi aliter disponatur ab hæredibus.*

4 *Crux vnica in funeralibus deferenda est.*

5 *Funus comitantes in Parochiali conueniri debent, & per vias expectari non est permittendum, contraria consuetudine non obstante.*

Funerale. Funus.

COLLECT. CCCXCIII.

1 FVnerale ducere & prosequi debet Parochus vsque ad Ecclesiam Regularium si in ea defunctus sepeliri debeat in eisdem autem Ecclesijs ad eosdem Regu-
2 lares dumtaxat spectat officium mortuorum, & alia necessaria circa cadauer peragere, nisi contraria adsit cõsuetudo. *S. Cong. Episc. & Regul. in Brauren. 18. Iunij 1591. & in Nicoteren. 5. Iunij 1615.* de qua Lezana in summ. quæst. Regul. tom. 3. verbo de functus nu. 4. Ioan. Maria Nouar. in Lucerna Regul. verbo de functus etiam nu. 4.

Vide alia in verbo Officium defunctorũ collect. 533.

3 Funeralibus vocari possunt à Parocho quicunque Presbyteri, etiam inuitis vicinioribus, nisi aliter disponatur ab hæredibus defuncti. *Sacra Cong. Rit. in Ferrarien. 7. Septembris 1613.* quam refert Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 2. tit. 22. num. 4. Vide infra in verbo Hæres collect. 406.

Fune-

4 Funeralibus est deferenda vnica tantum Crux illius Ecclesiæ, ad quam cadauer transfertur, post quam sequantur immediatè personæ illius Ecclesiæ, & deinde cæteri secundum antianitatem. *Sacra Congreg. Rit. in Narnien.30. Septemb.1614.* cum alijs allegatis supra verbo Crux collect.234.num.3.

Vide alia in verbo Defunctus collect.245.

5 Funus comitantes in Parochiali Ecclesia, vel in alia juxta loci consuetudinem omnino conuenire debent. *Sacra Cong. Rit. in Tropien.8. Februarij* 1631. penes Lezanam in sum.quæst.Regul.tom.1.cap.12.num.41.vers. ad 4. metipsum de inire ecclesiast.vniu.lib.3. c.10.num. 63. Et nullo modo permittendum expectari per vias, vel ad domum defuncti, non obstante contraria consuetudine expectandi per vias, vel ad domum defuncti. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Thelesina 12. Februarij 1633. & in Luman.15. Decembris* 1632. cuius memini d.lib.3. cap.10.num.64.

B. Gaietanus Thienæus.

COLLECT. CCCXCIV.

Beati Gaietani Thienæi Officium, & Missam de communi Confess. non Pont. Clericis Regularibus Theatinis vbilibet, & Sacerdotibus quibuscunque quoad Missam in die eius obitus confluentibus in eorum Ecclesiam in ciuitate Vicentina, vbi natus est, & in Neapolitana, vbi eius corpus quiescit, concessit Vrbanus VIII.constit.103.incip.In sede 7. Octobris 1629. apud Angel.Mariam Cherub.in Bullario to.4. pag.110. & illius meminit Aldan. in compendio Canon. resolut. lib.1.tit.18.de Sanctis num.127.

S. Geltrudis.

COLLECT. CCCCXCV.

1 Sanctæ Geltrudis Officium & festum vt celebrari, & recitari possit à Monialibus sancti Ioannis Euangelistæ ciuitatis Licien.de consensu & licentia Episcopi concedi posse censuit *Sacra Congr. Rit. in Lucien.7. Octobris* 1606. quam citat Aldan. in compendio Canon. resolut.lib.1.tit.18.de sanctis num.129.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Generalibus Religionum agentes.*
2 *Nouitiorum in receptionibus debent Generales præcipere vt aliqui semper ex varijs Nationibus & linguis admittantur.*
3 *Suspendere à Confessionibus audiendis suos subditos quando possit Generalis Ordinis.*
4 *Confessiones Monialium sui Ordinis non licet Generali audire absque Episcopi speciali deputatione.*
5 *Vicarius Generalis potest dum absens est, alium suo loco subrogare.*
6 *Visitare Fratres, & loca Congregationis Lombardiæ per se ipsum licet Generali Priori Fratrum Eremitarum sancti Augustini.*

Generalis Ordinis.

COLLECT. CCCXCVI.

1 De Generalibus Religionum vide Ioan. Mariam Nouar.in lucerna Regul.verbo Generalis, Lauret. *Barbos.Apost.Decis.Sum.* de Portel.in dubijs Regul.sub eodem verbo, Lezana in sum.quæst.Regul.tom.3.eodem verbo.

2 Generales omnes admonet Sacra Congregatio de propaganda Fide habita die 13. Decembris 1624. annuente S.D N. Papa vt præter studia linguarum aliàs à sacra Congr. Regularibus indicta, specialiter sub decreto præcipiant, vt in nouitiorum receptionibus in posterum faciendis aliqui semper ex varijs Nationibus & linguis pro modulo tamen suarum Religionum vna cum alijs, qui hactenus recipi consueuerunt, ad habitum assumantur, qui peracto studiorum cursu, & in simplici Sacerdotio constituti, & Episcopali dignitate ornati ad eorum prouincias propagandæ Fidei gratia mitti possint.refert Laurent.de Peyrinis de priuil.Regul.ad constit.2.Sixti V.num.11.

3 Generalis Religionis potest suos subditos ex quacunque causa, etiam ob occultum crimen, quomodolibet etiam extraiudicialiter à Confessionibus audiendis suspendere. *Sacra Congr. Concil.* testibus Pereg. in Constit.Cleric. Regul.part.1.cap.5.In D.in fine. Ioan.Maria Nouar.in lucerna Regul.verbo Generalis num.1. Lezana d.tom.3.verbo Confessarius num.2.in fine.

4 Generali audire non licet Confessiones Monialium sui Ordinis absque Episcopi speciali deputatione. *Sacra Congr. Concil. sub die 13. Nouembris* 1627. quam refert Sellius in select.Canon.cap.3.num.46.

5 Generalis siue Vicarius Generalis potest dum absens est alium suo loco subrogare qui omnimoda eius potestate, & iurisdictione vbique locorum (illa tantum excepta prouincia, in qua ipse Generalis pro tempore reperietur) fungatur, & portiatur. *Sacra Congr. Apostolica Visitationis 26. Maij* 1626. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom.4.pag.74.

6 Generali Prior Fratrum Eremitarum sancti Augustini per se ipsum visitat Fratres, & loca Congregationis Lombardiæ simul cum vno ex Visitatoribus dictæ Congregationis, honorarique debet vt caput totius Ordinis, Visitator, aut Vicarius Generalis assistit, & vorum solummodo consultiuum habet; Assistentesque Ordinis comitari debent Priorem Generalem in dicta Visitatione, & absque eorum consilio Prior præfatus nihil decernat. Clemens VIII.constit.127.incip.Ex iniuncto de anno 1604. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.3. pag.169.

Generales Abbates vide in verbo Abbas Generalis collect.3.

S. Geminianus.

COLLECT. CCCXCVII.

Sancti Geminiani Officium pro diœcesi Mutinen. concessit *Sacra Congr. Rit. in Mutinen.25. Iunij* 1611. quam refert Aldan.in compendio Canon.resolut. lib.1.tit.18.de Sanctis num.130.

SVMMARIVM.

1 *Processiones etiam dum fiunt per Ecclesiam, & quocunque tempore semper est genuflectendum ab omnibus transeuntibus ante sanctissimum Sacramentum.*
2 *Genuflectendum non est ad orationes in Missa solemni, in qua dicitur Gloria, & Credo.*
3 *Canonici & Dignitates ad benedictionem Episcopi genuflectere non tenentur, sed tantum caput inclinare.*
4 *Dignitates & Canonici assistentes, vel aliquo modo Episcopo solemniter celebranti inseruientes genuflectere non tenentur.*

Genuflectere.

COLLECT. CCCXCVIII.

1 GEnuflectendum est semper ab omnibus transeuntibus ante sanctissimum Sacramentum, etiam dum fiunt processiones per Ecclesiam, & contraria cõsuetudo declaratur abusus. *Sacra Congr. Rit. in Paren. 14. Decembris* 1602. quam refert Sellius in selectis Canon. cap. 17. num. 48.

2 Genuflendum non est ad Orationes in Missa solemni in qua dicitur Gloria & Credo. *Sacra Congr. Rit. in Placentina 19. Maij 1607.* in resp. ad dub. 14. penes Sellium d. cap. 17. num. 49.

3 Genuflectere non tenentur Canonici & Dignitates ad benedictionem Episcopi, sed tantum caput inclinase, nec debent genuflectere quando Episcopum celebrantem thurificant. *Sacra Congr. Rit. in Oscen 4. Maij* 1613. cuius memini in tract. de Canonicis & Dignit. cap. 33. num. 29.

4 Genuflectere nullo modo tenentur Dignitates, & Canonici assistentes, vel aliquo modo Episcopo solemniter celebranti inseruientes. *Sacra Congr. Rit. in Monspolitana 15. Decembr.* 1632. apud me d. c. 33. n. 30.

De Genuflexione Gauant. in rub. Missalis par. 1. tit. 16. num. 1.

Gilbertini Monachi, Vide in verbo Monachi Gilbertini collect. 494.

Gloria in excelsis Deo.

COLLECT. CCCXCIX.

1 GLoria in excelsis Deo dicitur in Missis votiuis B. Virginis tam in Sabbatis per annum, quam in Sabbatis Aduentus. *Sacra Congr. Rit. in Placentina 19. Maij* 1607. in resp. ad dub. 11. de qua Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 1. c. 21. nu. 17. Licet ipsa die Officium non fiat de B. Maria. *Eadem S. Congr. Rit. in Segoben. 29. Iulij* 1609. quam refert Sellius in select. Canon. cap. 6. num. 53.

2 Gloria in excelsis Deo & Credo absque dubio dici poterit in Missis votiuis pro re graui, quando scilicet ab Episcopo, & vniuerso clero, & ciuitate Missa votiua solemniter celebratur cum interuentu Magistratus, & populi, excepto tantum quando Missa celebratur cum paramentis violaceis; vt pro infirmis, vel aliquo actu simili mœstitiæ, vel pœnitentiæ, quia tunc non dicitur Gloria nec Credo. *Sacra Congr. Rit. in dicta Placentina* in resp. ad dub. 14. cujus meminit Sellius d. cap. 6. nu. 54.

De hoc hymno Angelico Gauant. in Rub. Missalis p. 1. tit. 8. num. 3.

SVMMARIVM.

1 Ritus Græcorum qui tollerandi?

2 Baptizatos Chrismate in fronte consignare non debent Græci Presbyteri.

3 Dies festos Latinorum obseruare tenentur Græci inter eos existentes.

4 Suspensi sunt Græci ad sacros Ordines promoti sine litteris dimissorijs Episcopi Latini diœcesani, & si in illis ministrauerint, efficiuntur irregulares.

5 Missas & diuina Officia Latino ritu Græci celebrare non possunt.

6 Ordinariorum iurisdictioni in quibus subijciantur Græci.

7 Licentia recitandi Officium Latino ritu conceditur clericis Græcis habentibus dignitatem in Ecclesia, quæ ritum Latinum accepit.

Græcus.

COLLECT. CCCC.

1 GRæcorum ritus, qui substantialibus Sacramentorum non aduersantur, ab Ecclesia Romana tolerandi sunt, & Græci Ordines secundum morem Ecclesiæ Romanæ conferre debent. Innocentius IV. constit. 14. incip. Sub Catholicæ 2. Non. Martij 1253. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 76.

2 Græci Presbyteri baptizatos chrismate in fronte non
consignent, in casu necessitatis Latinos absoluere pos-
3 sunt, inter Latinos existentes eorum dies festos obser-
4 uare tenentur: Sine litteris dimissorijs Episcopi Latini
diœcesani ad sacros Ordines promoti suspensi sunt, &
si in illis ministrauerunt, efficiuntur irregulares & Latinus maritus vxoris Græcæ ritum non sequitur, sed bene vxor Græca sequitur ritum mariti Latini. Clemens VIII. const. 34. incip. Sanctissimus 31. Augusti 1595. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 47. Vide infra collect. 659. num. 3. & 4.

5 Græcos Latino ritu Missas, & diuina Officia celebrare posse vetuit Pius V. constit. 12. incip. Prouidentia Kalend. Septembris 1566. apud Laert. Cherub. tom. 2. Bullarij pag. 192. aliàs pag. 145. in nouis impress.

6 Græci subijciuntur iurisdictioni Ordinariorum circa ea, quæ ad Dei cultum, & Sacramentorum pertinent administrationem. Pius IV. constit. 74. incip. Romanus Pont. 16 Februarij 1564. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 105. Scorsia in selectas summorum Pontificum Constitutiones epit. 79.

7 Græcis Clericis habentibus dignitatem in Ecclesia, quæ ritum Latinum accepit, conceditur licentia recitandi Officium Latino ritu. *Sacra Congr. Rit. in Altamura nullius 29. Ianuarij* 1605. cuius meminit Sellius in selectis Canon. cap. 8. num. 17.

Græcis matrimonia contrahere &c. vide collect. 465. num. 2. & 3.

SVMMARIVM.

1 Magistratus ciuitatis sub nomine non comprehenditur Gubernator.

2 Euangelij textum non debet osculandus porrigi Gubernatori prouinciæ.

3 Vicario Generali præcedit Gubernator ciuitatis Lauretanæ iuxta consuetudinem.

4 Magistratus & Gubernator recusantes contra solitum accedere ad Cathedralem debitis remedijs cogendi sunt vt accedant.

5 Sedem seu locum in choro nec supra, nec inter Canonicos habere debet Gubernator ciuitatis.

6 Sedem pro audienda Concione apud Episcopum debet habere Gubernator ciuitatis.

7 Sede solita cum strato in Ecclesia paranda Gubernatori Prælato.

8 Pacem habere debet, & thurificandus est ante Vicarium Episcopi Gubernator ciuitatis, quæ est caput prouinciæ.

9 Thurificandus est Gubernator Status ante Barones, & Curatos Ecclesiarum.

10 Thurificandus est ante Canonicos immediatè post Episcopum Gubernator Protonotarius cum habitu prælatitio.

11 Thurificandus est ante Canonicos etiam paratos Gubernator dignissimus, & perpetuus.

12 Thurificandus est immediatè post Canonicos assistentes Gubernator ciuitatis etiam non Prælatus.

13 Thurificandi sunt post Episcopum, & assistentes ante Canonicos, Gubernatores ciuitatum Sedis Apost. quando sunt Referendarij.

14 Thuri-

14 *Thurificari debet Gubernator post Dignitates & Canonicos Cathedralis, & Collegiatae.*

15 *Thurificandus est duplici non triplici ductu thuribuli Gubernator ciuitatis.*

16 *Decano & Canonicis alijs ipsis dignioribus non debent praecedere Gubernatores Capitulares electi à Capitulo Sede vacante.*

Gubernator.

COLLECT. CCCCI.

1 GVbernator non comprehenditur sub nomine Magistratus Ciuitatis. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina 15. Martij 1608.* in 4. dubio, teste Sellio in selectis Canon. cap. 27. num. 18.

2 Gubernatori prouinciae non debet textus Euangelij osculandus porrigi. *Sacra Cong. Rit. in Cusentina 17. Iulij 1614. & in Tropien. 5. Iunij 1617.* vbi quod nec etiam debet in processionibus simul cum Episcopo incedere, quas refert Sellius d. cap. 27. n. 30.

3 Gubernator Ciuitatis Lauretanae praecedit iuxta consuetudinem Vicario Generali. *S. Cong. Rit. in Lauretana 9. Maij 1609.* quam citat Sellius d. c. 27. n. 31.

4 Gubernator & Magistratus recusantes contra solitum accedere ad Ecclesiam Cathedralem, debitis remedijs cogendi sunt, vt accedant *Sacra Congreg. Rit. in Fanen. 1. Septembris 1607.* penes Antonin Dianam moral. resol. p. 5. in fine in collect. declarat n. 49. Lezanam in sum. quaest. Regul. tom. 5. verbo Ecclesia n. 18.

5 Gubernator Ciuitatis non debet habere sedem, seu locum in choro, nec supra nec inter Canonicos, sed omnino extra chorum in loco decenti. *Sacra Cong. Rit. in Signina 4. Iulij 1615.* referente Sellio d. c. 27. n. 32.

6 Gubernator Ciuitatis debet habere sedem pro audienda Concione apud Episcopum, quae tamen non sit maior, nec pulchrior sede ipsius Episcopi, & neutra sit coloris rubri. *S. Cong. Rit. in Perusina 3. Octobris 1615.* cuius meminit Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 16. num. 59.

7 Gubernatori Praelato solita sedes cum strato in Ecclesia paranda est *S. Cong. Rit. in Fulginaten. 30. Ianuarij 1610.* apud Aldan. d. tit. 16. n. 71.

8 Gubernator ciuitatis, quae est caput prouinciae thurificandus est, & pacem habere debet ante Vicarium Episcopi, etiam absente Episcopo; in alijs verò minoribus ciuitatibus post Episcopum thurificari, & pacem habere debet, sed absente Episcopo ei praefertur Vicarius *S. Cong. Episcop. & Regul. sub die 30. Iunij 1592.* quam adducit Aldan. d. tit. 16. n. 62.

9 Gubernator Status vbi viget consuetudo thurificandus est ante Barones, & Curatos Ecclesiarum. *Sacra Cong. Rit. in Gotian. in Sardinia 5. Iulij 1613.* teste Aldan. d. tit. 16. n. 63.

10 Gubernator Protonotarius cum habitu praelatitio, id est rochetto, & mantelletto diuinis assistens, thurificandus est ante Canonicos immediatè post Episcopum. *S. Cong. Rit. in Fauentina 5. Iulij 1603.* attestante Aldano d. tit. 16. n. 64.

11 Gubernator dignissimus, & perpetuus turificandus est immediatè post Episcopum & ante Canonicos etiam paratos. *Sacra Congregat. Rit. in Alexandrina 15. Martij 1608.* in resp. ad 4. dub. penes Sellium d. cap. 27. num. 34.

12 Gubernator Ciuitatis etiam non Praelatus thurificandus est immediatè post Canonicos assistentes ante alios Canonicos absente vero Episcopo immediatè post Vicarium Generalem. *Sacra Congregat. Rit. in Fauentina 9. Maij 1606. & in Fanen. 1. Septembris 1607.* apud Sellium d cap. 27. num. 35. etiamsi Gubernator sit vxoratus. *Eadem Sacra Congr. in Fauentina 17. Nouembris 1607.* cuius meminit idem Sellius d. c. 27. n. 36.

13 Gubernatores ciuitatum Sedis Apost. quando sunt Referendarij, & Praelati, & vtuntur rochetto post Episcopum, & assistentes ante Canonicos iuxta consuetudinem thurificandi sunt. *Sacra Cong. Rit. in Casenaten. 7. Decembris 1601.* quam refert Aldan. d. tit. 16. n. 65.

14 Gubernator thurificari debet post Dignitates & Canonicos tam Ecclesiae Cathedralis, quàm Collegiatae. *Sacra Congr. Rit. in Campleu. 28. Ianuarij 1612.* quam citat Aldan. d. tit. 16. n. 66.

15 Gubernator ciuitatis thurificandus est duplici non triplici ductu thuribuli. *S. Cong. Rit. in ciuitatis Ducalis 11. Nouembris 1614.* apud Sellium d. c. 27. n. 38.

16 Gubernatores Capitulares electi à Capitulo Sede vacante non debent praecedere Decano & Canonicis alijs ipsis dignioribus. *S. Congr. Rit. in Elboren. 25. Ianuarij 1603.* de qua Sellius d. c. 27. n. 39. Licet ad ipsos tantùm & non ad Decanum, & alios Canonicos nô electos pertineat decidere, & votare in ijs, quae pertinent ad curam eis commissam. *Eadem S. Cong. in d. Elboren. 5. Iulij 1603.* penes Sellium d c. 27. n. 30.

B. Guillelmus Aquitaniae Dux.

COLLECT. CCCCII.

1 BEati Guillelmi Aquitaniae Ducis Ordinis sancti Augustini officium pro monasterio regali S. Laurentij in Hispania conceditur à *Sacra Congr. Rit. in causa Hispaniarum 17. Martij 1600.* cuius meminit Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 18. de Sanctis num. 130. Et de Monachis S Guillelmi Ducis Aquitaniae, vide in verbo Monachi collect. 495.

Guillelmitae Monachi, vide in verbo Monachi Guillelmitae collect. 492.

SVMMARIVM.

1 *Clerici beneficiati habitum & Tonsuram deferre tenentur, & sub quibus poenis?*

2 *Pensiones seu fructus ex beneficijs ecclesiasticis percipientes quem habitum deferre teneantur, ostenditur.*

3 *Clericalem habitum dimittens potest illum iterum reassumere non obstante irregularitate superueniente, & Ordinarij prohibitione.*

4 *Canonici Regulares ad Episcopatum assumpti possunt vti habitu Clericorum secularium qui in Episcopos creantur.*

5 *Regulares ad Cardinalatum euecti deferunt habitum suorum Ordinum.*

6 *Fratrum Mendicantium habitum osculantibus Indulgentias concessit Ioannes XXIII.*

7 *Tunicam oblongam cum vel sine mantello nulli absque Superiorum Religionis Minorum de obseruantia deferre permittitur.*

8 *Monachis, seu Regularibus sancti Augustini conceditur vt deferre possint habitum nigrum tam in monasterio quam extra.*

9 *Nouitio exeunti non est restituendus habitus Religionis, sed illius pretium.*

10 *Guardianus si propter habitus concessionem à se factam premonerit cadauer decedentium cum eo, in Ecclesijs eiusdem Religionis sepultura tradendi sunt.*

11 *Habitum nouitiorum per multos annos gestans, si postea illum dimittat, tenetur reuertere ad Religionem, & postmodum videndum de validitate professionis.*

Habitus.

COLLECT. CCCCIII.

1 HAbitum & Tonsuram deferre tenentur clerici beneficiati non solum in Sacris constituti sed etiam in minoribus & clericali Tonsura insigniti sub pœna priuationis ipso facto, ipsoque iure beneficiorum, & pensionum absque vll. monitione, ac iudicis decreto sed benefi. ia ipsa liberè alijs conferri possunt, & pensiones cassatæ, & extinctæ dicantur. Sixtus V. const.92. incip. Cum sacrosanctum 5.Id.Ianuarij 1589. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.2. pag 653. alias pag.495. in nouiss. impress. de cuius Constit. materia Quarant.in sum.Bullarij verbo habitus clericalis, Iacob. de Graffijs in aureis decis part.1.lib.3.cap.3.vbi dictam Constit. interpretatur. Scortia in selectas summorum Pont.Constitutiones epit.148. & 149. D.Sperell.in dec. fori ecclesi.decis.66.num.17.cum seqq.Ioan.Anton.Nouar in sum.Bullarum sub tit.de habitu clericali, Ego ipse de officio,& potest.Episcop.p.2.alleg.9 n.16.cum seqq.

2 Habitum decentem atque vestem talarem deferre tenentur percipientes fructus, vel pensiones ex beneficijs ecclesiasticis excedentes valorem 60. ducatorum auri de Camara. Item Sixtus V.in d.constit.92.

3 Habitum dimittens clericalem, potest illam iterum reassumere non obstante irregularitate superueniente, & Ordinarij prohibitione. *Sacra Congr.Concil.in Mazarien.17. Iunij* 1630.quam refert Bonfadin.in thesauro ecclesiast.decis resol.16.num.2.

4 Habitu clericorum secularium qui in Episcopos creantur, vti possunt Canonici Regulares ad Episcopatum assumpti.Leo X.const.34.incip Dudum 1.Septembris 1519.apud Laert. Cherubin.in Bullario tom.2.pag. 525.aliàs pag.445.

5 Habitum suorum Ordinum deferunt Regulares ad Cardinalatum euecti.Gregor.XIV.constit.9.incip.Sanctissimus 26.Aprilis 1591.apud Laert Cherub.in Bullario tom.2.pag.696.& illius meminit Ioann. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo habitus num.7.

6 Habitum Fratrum Mendicantium osculantibus concessit Ioannes XXIII. quinque annos, & totidem quadragenas de iniunctis pœnitentijs, quæ numerata per dies faciunt dies 2075. vt referunt Casarrub. verbo Indulgentiæ quoad seculares 6.num 9. Fr.Emman.quæst. Regular.tom.2.quæst.76 art.10.Laurent.de Peyrinis de priuileg.Regular.ad constit.3 Sixti IV.§.2.num.5.

7 Habitum hoc est tunicam oblongam, cum vel sine mantello absque Superiorum Religionis Minorum de Obseruantia, & cuiusuis instituti, seu Congregationis Ordinis S.Francisci licentia in scriptis obtenta nulli deferre permittant omnes, & singuli locorum Ordinarij, & sanctæ Sedis Apost vbaiis terrarum degentes, vtque si aliquem prænullorum transgressorem reperierint, illum carceri mancipandum, tali habitu exuendum, & arbitrarijs pœnis mulctandum, irremissibiliter curent, & præterea nemini licitum faciant, etiamsi prædictæ Religionis Minorum de Obseruantia, & cuiusuis instituti præfati Superiorum scripta, seu quouis alio prætextu roborata licentia desuper accesserit, vt habitum huiusmodi cum prædicto capucio, tunica, vel mantello, vt præfertur consuto deferant, sublata, &c Refert Laurent. de Peyrinis de priuilegijs Regul.tom.3. in fine in Constit nouiss. Vrbani VIII. pag.510.

8 Habitus niger tam in monasterio quàm extra vt à Monachis, seu Regularibus S Augustini deferri possit conceditur, licet solerent vti in monasterio habitu albo, attento simili vsu aliorum Religiosorum in eadem prouincia. *Sacra Congr.Rit.in Tullen.8.Maij* 1608. cuius meminit Ioann Maria Nouar.in lucerna Regul.verbo habitus num.4.

9 Habitus Religionis Nouitio exeunti non est restituendus, sed illius pretium ei solui debet. *Sacra Congr. Conc.*penes Lezanam in sum. quæst.Regul tom.1.c.25, num.38.vers.pro eisdem, in fine, Ioan. Maria Nouar.d. verbo habitus num.6. metipsum de officio, & potest. Episcopi par.3.alleg.101.num.39.

10 Habitum Religionis suscipientes à Guardiano, vel ab alio, cui ille committendum duxerit, & cum eo decedentes, in Ecclesijs eiusdem Religionis ecclesiasticæ sepulturæ sunt tradendi, si Guardianus propter habitus concessionem premouerit eorum cadauera *Sacra Congreg. Episcop. & Regul.in Nepesina* 11. *Decembris* 1615. in resp. ad 2. quam refert Sellius in select. Canon.cap. 22.num.7.

11 Habitum per Fratres nouitios Ordinis S. Dominici gestari solitum à professorum habitu distinctum per multos annos intra & extra claustra gestans si postea illum dimittat, tenetur reuerti ad Religionem, & postmodum videndum de validitate professionis. *Sacra Congr. Conc. in Rhedonen* 1. *Aprilis* 1628. apud Ioann. Mariam Nouar.d.verbo habitus num.5.

SVMMARIVM.

1 *Canonicus iunior debet iuxta consuetudinem Ecclesiæ supplere Vices hebdomadarij absentis.*

2 *Missarum & Officiorum celebrationem, quæ ad primam Dignitatem pertinent, non potest prætendere Hebdomadarius.*

3 *Sedere debet in primo loco Hebdomadarius, quando est paratus, si verò non sit paratus debet sedere in proprio stallo, nisi alia sit consuetudo.*

4 *Officium faciens Hebdomadarius quo loco stare debeat, ostenditur.*

5 *Canonicis celebrantibus assistentiam facere tenentur Hebdomadarij iuxta statutum Ecclesiæ.*

Hebdomadarius.

COLLECT. CCCCIV.

1 HEbdomadarij absentis Vices supplere debet Canonicus iunior, iuxta consuetudinem Ecclesiæ. *S, Congr.Rit in Elboren.*15.*Aprilis* 1606. cuius meminit in tract.de Canon.& dignit.cap.18.num.23.

2 Hebdomadarius non potest prætendere celebrationem Missarum, & Officiorum, quæ ad primam Dignitatem pertinent, ea verò absente, vel impedita, tunc secunda Dignitas debet illa celebrare. *Sacra Cong.Rit. in Andrien.*15.*Martij* 1680.quam citat Sellius in select. Canon.cap.22.num.9.

3 Hebdomadarius quando est paratus debet sedere in primo loco, quando verò non est paratus debet sedere in proprio stallo. *Sacra Congr. Rit.in Perusina* 20. *Decembris* 1601. Si verò est consuetudo vt quando non est paratus, præcedat alijs Canonicis, aut Dignitatibus seruanda est. *Eadem Sacra Congr. in Adrien. d.die* 20. *Decembr.*1601.penes Sellium d.c.22.num.10.

4 Hebdomadarius Officium faciens primum locum habere debet supra omnes Canonicos & Dignitates, si ipse est Canonicus, vel Dignitas, maximè quando fauet consuetudo: si verò est Clericus debet accedere in medio chori. *Sacra Congr. Rit. in Brundusina* 17. *Iunij* 1616. apud Sellium d.c.22.num.11.

5 Hebdomadarij tenentur assistentiam facere Canonicis celebrantibus iuxta statutum Ecclesiæ. *Sacra Congreg.Rit.in Auemonen.*24. *Martij* 1612. quam citat Sellius d.cap.22 num.13.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Festorum ad obseruantiam, quæ seruat Ecclesia, obligantur in Vrbe Hebræi.*
2 *Habitare in vno loco debent omnes Hebræi.*
3 *Colorem in birreto à masculis, & in signo supra caput à mulieribus deferre debent Hebræi.*
4 *Meretricum domos intrare non possunt Hebræi.*
5 *Medici Hebræi, aut alias infideles ad curandos Christianos infirmos admitti non debent.*
6 *Verbum Dei qualibet hebdomada Hebræis est prædicandum.*
7 *Arte sola stracciariæ, seu cienciariæ contenti esse debent Hebræi.*
8 *Eucharistia Sanctissima non est deferenda per plateas Hebræorum.*
9 *Monialium ad monasteria non debet permitti accessus Hebræorum ad colloquendum cum illis.*
10 *Inquisitores contra hæreticam prauitatem quando Hebræos punire valeant? remissiuè.*

Hebræus.

COLLECT. CCCCV.

1 HEbræi in Vrbe obligantur ad obseruationem festorum, quæ seruat Ecclesia. Paulus IV. constit. 3. incip. Cum nimis absurdum, §. 2. apud Laert. Cherub. in Bullario to. 1. pag. 720. alias pag. 589. in nouiss. impress.

2 Hebræi omnes debent habitare in vno, eodemque loco, & si ille capax non fuerit, in duobus, vel tribus, aut quot satis sint contingui, ad quos vnicus tantum ingressus pateat, & quibus vnus detur exitus. Paulus IV. in d. constit. 3. Pius V. const. 6. incip. Romanus Pontifex apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 181. alias pag. 136. in nouiss. impress.

3 Hebræi vtriusque sexus qualitate habitus à Christianis discerni debent, itavt masculi birretum, fœminæ vero aliud signum patens quod nullo modo celari aut abscondi possit, palam deferre teneantur, nec super non delatione bireti, aut alterius signi huiusmodi cuiusuis eorum gradus, vel præeminentiæ, vel tolerantiæ causa excusari, aut per Cameratium, vel Sedis Apost. Legatos absolui possint. Paulus IV. d. constit. 3. & Pius V. d. constit. 6.

4 Hebræi ne de cætero auderent quouis prætextu, & quæsito colore etiam emptionis & venditionis bonorum ingredi domos meretricum, & si quid ab eis habere prætenderent, & ob id eas alloqui vellent, id in portis & ianuis domorum earundem mulierum apertis facerent, & non intra easdem domos facere liceret, neue dictas mulieres ad eos pro similibus negotijs emptionis, & venditionis accedentes permitterent domos, & apothecas suas ingredi, sed tantum in illarum portis, ianuis, & foribus apertis, cum eis alloqui & tractare possent sub pœna priuationis à Synogaga, & grauis pecuniariæ, præcepit Pius V. mediante eius Vicario sub die 10. Maij 1566.

5 Hebræi medici aut alias infideles ne ad curandos Christianos infirmos admittantur, imposita Christianis pœna subtractionis Sacramentorum, & sepulturæ ecclesiasticæ, prohibuit Gregorius XIII. constit. 68. incip. Alias piæ memoriæ, apud Laert. Cherubin. in Bullario to. 2. pag. 499. & de illa meminit Scortia in selectis summorum Pont. Constit. epit. 131.

6 Hebræis qualibet hebdomada Verbum Dei est prædicandum, & id curent Prælati in terris vbi sunt eorum Synagogæ non tamen in loco sacro, vel vbi sacra confici solent) per aliquem Magistrum in Theologia, aut alium idoneum virum Hebraicæ si fieri potest linguæ peritum, qui Scripturas veteris Testamenti exponat Gregorius XIII. constit. 92. incip. Sancta mater de anno 1584. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 479. alias pag. 360. in nouiss. impress. & illius meminit Scortia in selectis Summorum Pont. Constit. epit. 136.

7 Hebræi sola arte Stracciariæ, seu cienciariæ contenti esse debent ad tollendam quantum fieri potest occasionem familiaritatis inter illos & Christianos. Paulus IV. in d. constit. 3. §. 1.

8 Hebræorum per plateas non est deferenda sanctissima Eucharistia. *Sacra Congr. Rit. in Anconitana 22. Februarij 1595.* cuius meminit in tract. de Officio, & Potest. Parochi cap. 20. num. 33.

9 Hebræorum accessus ad monasteria Monialium nullo modo permitti debet ad alloquendum cum illis. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Rauenaten. 28. Aprilis 1594* refert Sell. in select. Canon. cap. 16. num. 18.

10 Hebræi quando ab Inquisitoribus contra hæreticam prauitatem puniri valeant? Vide in verbo Inquisitores. collect. 442.

SVMMARIVM.

1 *Voluntas hæredis seruanda est circa funera defuncti.*
2 *Ceræ numerum sibi bene visum ad cadauer ad sepulturam associandum administrare debent defunctorum hæredes.*
3 *Religiosorum numerum in deferendis cadaueribus ad Ecclesiam sibi bene visum vocare possunt hæredes defunctorum.*
4 *Electio & numerus Religiosorum pro associandis cadaueribus ad libitum hæredum defunctorum spectat.*

Hæres.

COLLECT. CCCCVI.

1 HÆredes voluntas seruanda est circa funera defuncti. *Sacra Congreg. Rit. in Ferrarien. 7. Septembris 1613.* quam refert Aldan. in compendio Canonic. resolut. lib. 2. tit. 8. num. 26.

2 Hæredes defunctorum pro illis ad sepulturam associandis numerum ceræ sibi bene visum, quolibet contrario prætextu per Parochum deducto non obstante, subministrare valent. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Cassan. 5. Maij 1617.* penes Aldan. d. tit. 8. num. 27.

3 Hæredes defunctorum possunt vocare numerum Religiosorum sibi bene visum in deferendis cadaueribus ad Ecclesias. *Sacr. Congr. Rit. in Camerinen 21. Nouembris 1627,* quam refert Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. tom. 3. in fine, vbi de decretis nouiss. *Sacra*

4 *Congr.* decreto 10. ad 1. pag. 567. Et eadem *S. Congregatio sub die 14. Ianuarij 1640.* respondit electionem & numerum Religiosorum pro associandi cadaueribus ad libitum hæredum defunctorum spectare & pertinere, refert Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo defunctus sub num. 3.

SVMMARIVM.

1 *Crimen hæresis cæteris omnibus atrocius est.*
2 *Hæresi quam citissimè occurrendum ne diutius serpat.*
3 *Cognitio hæresis spectat ad forum Ecclesiasticum.*
4 *Regulares à crimine hæresis absolui nequeunt per eorum Prælatos.*
5 *Ius cognoscendi de crimine hæresis ad Episcopos tantum Ordinarios, & ad Inquisitores delegatos spectat.*

Hæresis.

COLLECT. CCCCVII.

1 HÆresis crimen cæteris omnibus atrocius est. Innocentius IV. constit. 1. incip. Cum aduersus 24. Februarij 1243. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 60.

2 Heresi quàm citissimè occurrendum ne diutius serpat. Clemens VII. constit. 27. incip. Cum sicut, 15. Ianuarij 1530. apud Laert. Cherubin. d. tom. 1. pag. 596. de cuius materia Gutier. canon lib. 1. cap. 13. Ioan. Anton. Nouar. in summ. Bullarum sub tit. de hæresi super Bullam Clementis VII.

3 Hæresis cognitio totaliter spectat ad forum ecclesiasticum, Gregorius XIV. constit. 7. incip. Cum alias §. 6. Non. Kalend. Iunij 1591. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag 964. aliàs pag. 532. in nouiss. edit.

4 Hæresis à crimine Regulares absolui nequeunt ab
eorum Prælatis. Vrbanus VIII. in decreto die 17. No-
uembris 1628. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. in lu-
5 cerna Regul. verbo hæresis num. 6. Nam ad Episcopos
tantum Ordinarios, & ad Inquisitores delegatos spe-
ctat ius cognoscendi de hoc crimine, nec licet Superio-
ribus Regularibus iudicare suos subditos in hæresis
causa. *Sacra Cong. Concil.* teste Ioan. Maria Nouar. d.
verbo hæresis num. 3. & 4.

Hæresis in causa Regulares Episcopo & Inquisitoribus subsunt. Vide in verbo Regularis. collect. 633. nu. 6. cum seqq.

S. Hieronymi Eremitæ Fratres per Hispaniam & Italiam, vide in verbo Eremita, collect. 329. & 330.

S. Hieronymi de Fessulis Eremitæ Fratres, vide in verbo Eremitæ, collect. 332.

Hispaniæ Regnum.

COLLECT. CCCCVIII.

1 HIspaniæ Regno quæ concessa sunt, non intelliguntur concessa Regno Portugaliæ. *Sacra Cong. Rit. in Vrsen. 11. Iunij* 1605. quam refert Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 2. tit 30. num. 2.

Hispaniarum Rex, vide in verbo Rex Hispaniarum, collect. 653.

S. Homobonus. Vide in verbo Canonizatio, collect. 117. num. 27.

SVMMARIVM.

1 *Officia & dignitates habere non possunt, nec testimonium ferre homicidæ damnati.*

2 *Maiores sunt iudicandi homicidæ attingentes annum 20.*

3 *Hæredes occisi vbi degunt, non remittendi homicidæ nisi habita pace.*

4 *Irregularitatem, quæ contrahitur ex homicidio voluntario, non incurrit mandans homicidium committi in personam vnius si committatur in personam alterius.*

5 *Casuale homicidium quod verè dicatur.*

6 *Membri mutilatio non venit appellatione homicidij.*

7 *Immunitate ecclesiastica non gaudet committens veneno homicidium.*

8 *Homicidium commissum à laico, qui postea effectus est clericus, non punitur quoad personam, nisi à Iudice ecclesiastico.*

Homicida. Homicidium.

COLLECT. CCCCIX.

1 HOmicidæ damnati, siue diffamati quamuis remissi fuerint, non possunt habere Officia, dignitates, nec testimonium ferre. Pius II. constit. 8. incip. Ad retinendas 5. Kalend. Februarij 1461. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 320. aliàs pag. 292. in nouiss. impress.

2 Homicidæ attingentes annum 20. pro maioribus habendi, & non sunt audiendi nisi in carceribus se constituant. Iulius II. constit. 24. incip. Fide digna 29. Decembris 1510. apud Laert. Cherub. d. tom. 1. pag. 440. aliàs pag. 381. in nouiss. impress.

3 Homicidæ non remittendi in loco, vbi deguot hæredes occisi, nisi habita pace. Pius IV. constit. 52. incip. Etsi cuncta 10. Aprilis 1562. apud Laert. Cherubin. in Bullar. tom. 2. pag. 67. & illius meminit Zerol. in praxi Episcop. p. 2. verbo homicida § 3.

4 Homicidium committi mandãs in personam vnius, si committatur in personam alterius, non incurrit irregularitatem, quæ contrahitur ex homicidio voluntario. *Sacra Congreg. Concil.* testibus Nicol. Garc. de benefic. par. 7. cap. 11. num. 44. Armendar. in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de irregul. nu. 4. Campan. in diuersorio Iuris Canon. rub. 11. cap. 23. nu. 84. Aloys. Ricc. in praxi aurea resol. 412.

5 Homicidium verè casuale cum nulla penitus admissa fuerit culpa, & in quo non dabatur opera rei illicitæ, non facit quem irregularem. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. d. l. 7. de irregul. num. 7.

6 Homicidij appellatione non venit mutilatio membri. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. d. p. 7. cap. 11. num. 32. me citato Lezanam in sum. quæst. Regul. to. 3. verbo Irregularitas num. 76.

7 Homicidium committens veneno non gaudet immunitate ecclesiastica. *Sacra Congreg. Concil. sub die 3. Decembris* 1632. quam citat Sellius in select. Canon. capitul. 32. numero 10. per doctrinam Alexand. consil. 145. num. 6. lib. 7. Boer. decis. 109. num. 5. vers. secundo in eo.

8 Homicidium commissum à laico, qui postea effectus est clericus, non punitur quoad personam nisi à Iudice ecclesiastico. *Sacra Congreg. Immunitatis sub die 7. Decembris* 1632. quam refert Bonfadin. in thesauro eccles. decis. resol. 10. num. 24.

Horæ Canonicæ.

COLLECT. CCCCX.

1 HOras Canonicas recitare tenentur singulis diebus, qui beneficia ecclesiastica obtinent, & sub quibus pœnis. Pius V. constit. 135. incip. ex proximo 12. Kalend. Octobris 1571. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 2. pag. 347. de cuius materia Ioan. Anton. Nouar. in summ. Bullarum tit. de Horis Canon. Trullench. in decalog. lib. 1. cap. 7. dub. 24. Ego de officio, & potest. Parochi, cap. 10.

Horas Canonicas, & alia diuina Officia anticipatis, vel postpositis horis Auditoribus Rotæ Rom. recitare indulsit Clemens VII. constit. 13. incip. Conuenit Non. Augusti 1525. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 577. & Referendarijs vtriusque Signaturę idem concessit Paulus III. const. 23. incip. Debita 30. Iulij 1540. apud Laert. Cherub. tom. 1. p. 647.

SVMMARIVM.

1 *Visitare, corrigere, & reformare potest Episcopus hospitalia omnia etiamsi priuata sint.*

2 *Episcopi virtute Conc. sess. 22. de reform. c. 8. non solum ius habent visitandi in ipso actu Visitationis, sed etiam extra Visitationem, hospitalia & pia loca omnia.*

3 *Visitari debent ab Ordinarijs hospitalia etiam vnita, in quibus Ecclesiæ sunt.*

4 *Iudices sæculares possunt etiam visitare hospitalia & pia loca, si hoc eis alias legitimè competat.*

5 *Visitare, corrigere, & reformare potest Ordinarius hospitale priuatum in ijs tantum, quæ ad obseruandam voluntatem testatorum pertinent.*

6 *Visitare non potest Ordinarius hospitale in cuius fundatione dictum fuerit quod ille nec eius Visitatione se intromittere non possit.*

7 *Exceptionis cognitio quod hospitale sub immediata Regum protectione existat, pertinet ad ipsum Episcopum.*

8 *Hospitalia sub immediata Regum protectione existentia quæ dicantur.*

9 *Seminario diœcesis, in qua existit beneficium illi annexum, tenetur contribuere hospitale.*

10 *Seminarij ad contributionem non tenentur hospitalia, quæ administrantur à laicis, & in quibus sunt bona laicorū.*

11 *Computa hospitalis stante consuetudine, Episcopus vna cum Magistro prædicti hospitalis recognoscere tenetur.*

12 *Hospitalia administrata a Fratribus B. Ioannis Dei non sunt exempta a iurisdictione Ordinarij, nisi solum quoad Regularem obseruantiam.*

Hospitale.

COLLECT. CCCCXI.

1 Hospitalia omnia & pia loca quocunque nomine nuncupentur, etiamsi priuata sint laicorum, potest Episcopus Visitare, corrigere, & reformare in casibus a Iure concessis, scilicet ob negligentiam, vel ob dilapidationem bonorum, vtque testatoris voluntas seruetur. *Sacra Congr. Conc.* testibus Armend. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. de Visitat. n.74. Marta de Iurisdict. p. 2. c.18.n.5. Lezana in sum.quæst. Regul.tom.2.c.6.n.11.

2 Hospitalia & pia loca omnia quomodocunque nuncupentur, Episcopi virtute Concilij sess. 22. de reform. c.8. non solum ius habent Visitandi in ipso actu Visitationis, sed etiam extra visitationem, & in casibus a Iure non expressis. *Sacra Congr. Concil.* teste Bellet. disquisit. clerical. p.1.tit.de bonis clericol. § 12. num. 6. quem refero de officio, & potest. Episcopi p.3. alleg.75. nu.14.

3 Hospitalia etiam vnita, in quibus Ecclesiæ sunt, vbi assiduè diuina Officia celebrantur & bona eorum non sunt distincta, debent ab Ordinarijs visitari. *Sacra Cong. Conc.* referente Lezana in sum.quæst.Regul.tom.2.cap. 6.n.11.vers.quarta.

4 Hospitalia, & cætera pia loca visitat Episcopus vigore Concilij sess 22.cap.8.de reform. sed non inde prohibetur quin & Iudices seculares eadem visitare possint, si hoc eis aliàs legitimè competit. *Sacra Congreg. Conc.* penes Armendar.d.tit. 6. de Visitat. nu. 65. quem refero d.alleg. 75. num. 1. & illius meminit Lezana d. tom.2.c.6.n.11.vers.quinta.

5 Hospitale priuatum potest Ordinarius Visitare, corrigere, & reformare in ijs tantùm, quæ ad obseruandum voluntatem fundatorum pertinent, & ex decreto Concilij sess. 22.cap.9. de reform. exigendi rationem ab administratoribus ipsius hospitalis, vnà tamen cum illis deputatis, quibus ex consuetudine ratio reddenda est. *Sacra Congr. Conc.* apud Armendar.d.lib.1.tit.6.de Visitat.n.67.

6 Hospitalis in fundatione si sit dictum quod Ordinarius non possit se intromittere in eius visitatione, non potest illum visitare. *Sacra Congreg. Conc.* de qua meminere Armendar.d.tit.6.de Visitat.nu.66. Vveyms ad constit. 24. à Iure antiquo desumptas & per Concilium Tridentinum vocatas constit. 16.n.23.

7 Hospitale aliquod visitare volenti si opponatur exceptio quod sub immediata Regum protectione existat, non ad secularem Iudicem, sed ad ipsum Episcopum talis exceptionis cognitio, & definitio pertinet. *Sacra Congr. Concil.* testibus Armendar. d.tit.6. de Visitat. n.72. Marta d.cap.18.n.5. Lezana d.tom.2. cap.6.n.11. vers. secunda, Stephan. Vveyms. d.loco num.16. met ipso d.alleg.75.num.20.

8 Hospitalium sub immediata Regum protectione existentium nomine non comprehenduntur, nisi ea quæ expressè reperiuntur sub immediata Regum protectione. *Sacra Cong. Conc.* referentibus Armendar. d. tit.6.de Visitat.n.71.Marta d.cap.18. num.4. Lezana d. cap.6.nu.11.vers.tertia, Stephan. Vveyms citato loco n. 13.post.nu d.

9 Hospitale vnius diœcesis habens beneficium annexum, quod est alterius diœcesis, tenetur contribuere pro rata fructuum benefi.ij annexi seminario, quod est in diœcesi in qua situm est benefi.ium. *S.Cong. Cōc.* penes Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ.lib. 4 tit.29.l.1.§.2.de hospital.num.15.

10 Hospitalia ad contributionem seminarij non tenentur. & sic Conc.sess.23. cap.18. de reform. non comprehendit hospitalia, quæ administrantur à laicis, & in quibus sunt bona laicorum. *Sacra Congr. Concil. sub die 11. Ianuary* 1601. quam refert Sellius in select.Canon.cap. 16.num.45.

11 Hospitalis computa stante consuetudine Episcopus vna cum Magistro prædicti hospitalis recognoscere tenetur. *Sacra Congr. Concil. in Agathen. 19. Nouembris* 1616. vt attestatur Lezana d.tom. 2. c.6. num. 11. vers. sexta.

12 Hospitalia administrata à Fratribus B. Ioannis Dei non sunt exempta à iurisdictione Ordinarij, nisi solùm quoad Regularem obseruantiam. *Sacra Congregat. Concil. in Auellina* 12. *Ianuary* 1630. penes Ioan. Mariam Nouar. in lucerna Regul. verbo hospitalia nu. 1. & metipsum de iure eccles. vniuerso lib. 2. c.11. nu.51.

Hospitalium administrator, vide in verbo administrator collect. 13.num 6. cum seqq. Hospitalitatis B. Ioannis Dei Fratres, vide in verbo Fratres hospitalitatis collect.385.

S. Hugonis Episcopi Gratianopolitani canonizatio, Vide in verbo Canonizatio collect. 117. sub n.27.

Humiliati Monachi, vide in verbo Monachi Humiliati collect.496.

S. Hyacinthi Ordinis Prædicatorum canonizatio, Vide in verbo Canonizatio collect.117.n.28.

SVMMARIVM.

1 *Hymnus terminandus est cum Versiculo conueniente Officio, quod celebratur.*

2 *Monialibus S. Laurentij in Pane & Perna de Vrbe conceditur Hymnus in Laudem sancti Laurentij.*

3 *Hymnus S. Augustini incip. Magne Pater Augustine, quomodo recitandus.*

Hymnus.

COLLECT. CCCCXII.

1 Hymnus terminandus est cum versiculo conueniente Officio, quod celebratur, licet in sabbato cele-

celebretur Officium de B. Maria ſub ritu ſemiduplici, vel de ea fiat commemoratio. *Sacra Congr. Rit. in Salernitana* 23. *Nouembris* 1602. quam citat. Sellius in ſelectis Canon. cap. 28. n. 16.

Hymnus Aue Regina, dicitur in fine Completorij Purificationis B. Virginis. *Sacra Congregat. Rit. die* 27. *Iulij* 1624. apud Gauant. in rub. Breuiarij ſect. 5. c. 22. n. 8.

Hymnus in Laudem ſancti Laurentij compoſitus, & recognitus, & à Sacra Cong. approbatus conceditur Monialibus ſancti Laurentij in Pane, & Perna de Vrbe, vt illum poſſint decantare iuxta Horas Canonicas. *Sacra Congreg. Rit. in Vrbis ſub Hymno* 21. *Februarij* 1604. penes Ioan. Mariam Nouar. in lucerna Regul. verbo Hymnus num. 2.

3 Hymnus S. Auguſtini incip. Magne pater Auguſtine, tam a Canonicis Regularibus Lateranenſibus, quam ab Eremitanis S. Auguſtini in choro ſancti Petri in Cælo aureo ciuitatis Papiæ, iuxta veterem vſum, dici & cantari debet. Tu de vita clericorum, non autem. Tu de vita Monachorum, nec licet Eremitanis præfatis quicquam immutare. *Sacra Congreg. Rit. ſub die* 21. *Martij* 1620. cuius meminit. Ioan. Maria Nouar. d. verbo Hymnus num. 1.

De Hymnis Gauant. in Rub. Breuiarij ſect. 5. cap. 6.

S V M M A R I V M.

1 *Sacellum S. Iacobi in Compoſtella non poſſunt mulieres ingredi tempore, quo diuina Officia celebrantur.*
2 *Scamna vel ſedes in Sacello S. Iacobi in Compoſtella poni non poſſunt pro viris quamtumuis illuſtribus, excepto Gubernatore Regni Galliciæ, & Iudicibus Audientiæ.*
3 *Officium S. Iacobi in Eccleſia Metrop. Compoſtella recitari poteſt ſingulis ſecundis ferijs non impeditis, excepto tempore Quadrageſimæ, Aduentus, & Vigilijs.*
4 *Officium & feſtum S. Iacobi Salamonij pro ciuitate Venetiarum conceditur.*
5 *Miſſam & Officium B. Iacobi de Marchia recitari poſſe conceditur in Eccleſia S. Mariæ de la Noua Neapolis, & ab omnibus Fratribus S. Frãciſci de Obſeruãtia.*

S. Iacobus.

C O L L E C T. CCCCXIII.

1 SAncti Iacobi in Compoſtella ſacellum non poſſunt mulieres ingredi tempore quo Diuina Officia
2 celebrantur; nec in eo ſcamna, vel ſedes pro viris quantumuis illuſtribus, excepto Gubernatore Regni Galleciæ, & Iudicibus Audientiæ, poni poſſunt. *S. Cong. Rit. in Compoſtellana* 7. *Iulij* 1612. penes Aldan. in compendio Canon. reſolution. lib. 1. tit. 18. de Sanctis n. 131.

3 S. Iacobi Officium vt ſingulis ſecundis ferijs non impeditis feſto nouem lectionum, excepto tempore Quadrageſimæ, Aduentus, & vigilijs in Eccleſia Metropolitana Compoſtellana recitari poſſe conceditur ab eadem *S. Congr. in Compoſtellana* 4. *Septembris* 1621. quam refert Aldan. d. tit. 18. de Sanctis num. 133.

4 S. Iacobi Salamonij feſtum, & Officium pro ciuitate Venetiarum conceditur à *S. Cong. Rit. in cauſa Venetiarum* 13. *Iunij*, & 23. *Octobris* 1617. quam citat Aldan. d. tit. 18. de Sanctis n. 134.

5 B. Iacobum de Marchia Ordinis Fratrum Minorum S. Franciſci de Obſeruantia beatum dici poſſe, & officium ac Miſſam de communi Confeſſorum non Pont. recitari poſſe in Eccleſia S. Mariæ della Noua Neapolis vbi eius corpus requieſcit. Vrbanus VIII. conſtit. 22. incip. In ſede Principis Apoſtolorum ſub die 12. Auguſti 1624. Cuius conceſſionis extenſionem ad omnes Fratres dicti Ordinis vbique exiſtentes fecit idẽ Vrbanus VIII. conſt. ſeqq. incip. Nuper ſub die 23. Octobris 1624.

S. Ianuarij Epiſcopi & mart. feſtum, vide in verbo feſta propria collect. 356. poſt num. 14.

Ieiunium.

C O L L E C T. CCCCXIV.

IEiunia in ſuis Eccleſijs publicare non eſt prohibitum Regularibus. *S. Cong. Conc. ſub die* 2. *Iulij* 1620. vt referunt Laurent. de Peyrinis in Conſt. ſui Ordinis Minimor. tom. 2. conſt. 7. Pij V. nu. 13. verſ. ad primam, Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo ieiunia num. 1. Lezana in ſum. quæſt. Regul. tom. 3. verbo ieiunium n. 13. Ego ipſe in collect. ad Trid. ſeſſ. 22. c. 8. n. 33.

Ieſuati vide ſuprà collect. 388.

Ieſuitæ vide ſuprà collect 169.

S. Ignatius Loiola.

C O L L E C T. CCCCXV.

1 IGnatius Loiola fundator Societatis Ieſu beatus declaratur, & conceditur, vt de eo poſſit recitari Officium & Miſſa ab omnibus Religioſis Societatis Ieſu in die eius obitus vltima Iulij, & in Vrbe in Eccleſia, vbi eius corpus requieſcit, ab omnibus Presbyteris Regularibus, & ſecularibus. *S. Cong. Rit. in Vrbis B. Ignatij Loiolæ* 27. *Iulij* 1609. quam refert Aldan. in compend. Canon. reſol. lib. 1. tit. 18. de Sanctis num. 136.

2 B. Ignatij Loiola Officium pro loco Alpeytia Pampilonen. diœceſis conceditur ab eadem *S. Cong. Rit. in Pampilonen.* 7. *Septemb.* 1618. cuius meminit Aldan. d. lib. 1. tit. 18. de Sanctis num. 137.

3 S. Ignatium Loiola canonizauit Gregorius XV. ſed quia ipſe morte præoccupatus canonizationis litteras deſuper expedire non potuit, ideo illas edidit, & publicauit Vrbanus VIII. conſt. 3. incip. Rationi congruit 8. Id. Auguſti 1623. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullar. tom. 4. pag. 8. cum ſeqq.

De vita S. Ignatij Loiola Ioannes Petrus Maffæus, Paulus Bombinus, Petrus Ribadenera in vitis illorum Generalium, & plures per me citati ſuprà collect. 169.

S V M M A R I V M.

1 *Abbatiſſa ſine diſpenſatione Apoſt. eligi non poteſt illa, quæ non fuerit legitima.*
2 *Beneficia eccleſiaſtica abſque Canonica diſpenſatione illegitimi obtinere non poſſunt.*
3 *Equites S. Ioannis Hieroſolym. non poſſunt eſſe illegitimi.*
4 *Clericorum in bonis patrimonialibus non ſuccedunt illegitimi.*
5 *Parentum vitia & incontinentiam vt plurimum imitari ſolent illegitimi.*
6 *Cardinales creari nequeunt illegitimi etiam per ſubſequens matrimonium legitimati.*
7 *Valentiæ Regni beneficia illegitimis conferri nequeunt.*
8 *Relicta illegitimis deueniunt vti ſpolia ad Cameram Apoſt.*
9 *Religionem ingredi non poſſunt patre viuente illegitimi, quam ipſe pater ante vel poſt natiuitatem profeſſus eſt.*
10 *Canonicatum in Eccleſia in qua pater, non poteſt habere illegitimus ex Canonico, & deinde legitimatus per ſubſequens matrimonium.*
11 *Generalis in ſua Religione eligi non poteſt Illegitimus Regularis ſed ad inſtantiam patris legitimatus in infantia vigore facultatum dominorum de Campegijs.*

Illegitima.

Illegitima. Illegitimus.

COLLECT. CCCCXVI.

1 ILlegitima in Abbatiſſam eligi non poteſt abſque diſpenſatione Apoſt. *Sacra Congregat. Epiſcop. & Regul. in Sarzanen.* 15. *Iulij* 1616. teſte Sellio in ſelectis Canon. capit. 21. nu. 72. Et *S. Cong. Conc. ſub die* 27. *Aprilis* 1630. cuius memini de Iure eccleſ. vniu. lib. 1. cap. 44. num. 21.

2 Illegitimi abſque diſpenſatione Canonica, ad eccleſiaſtica beneficia, Officia, Dignitates, & Perſonatus ſunt penitus inhabiles. Gregorius XI. conſt. 8. incip. Etſi à ſacris 3. Id. Nouembris 1374. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 220. in nouiſs. impreſſ. de qua Ioan. Nouar. in ſum. Bullarum tit. de illegitimis inhabilibus.

3 Illegitimi non admittuntur in Equites S. Ioannis Hieroſolymitani. Pius IV. conſtit. 9. § 54. incip. Circunſpecta Kalend. Iulij 1560. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 13. de qua Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo illegitimus num. 3.

4 Illegitimi non ſuccedunt in bonis patrimonialibus clericorum tam mobilibus quàm immobilibus, & quicquid illis ab eccleſiaſticis relinquitur quocunque titulo, vendicatur Sedi Apoſt. aut ſucceſſoribus beneficiorum. Pius V. conſt. 117. incip. Quæ Ordini Kalend. Februarij 1571. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 325. aliàs pag. 244. de cuius materia Ioann. Anton. Nouar. in ſumma Bullarum tit. de illegitimis inhabilibus ad ſucceſſionem clericorum.

5 Illegitimi vt plurimum parentum vitia, & incontinentiam imitari ſolent. Sixtus V. conſt. 71. incip. Cum de omnibus 6. Kalend. Decembris 1587. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 2. pag. 650. & Scott. in ſelectas ſummorum Pont. Conſt. epit. 150. vbi prohibet illegitimos ex inceſtu, vel ſacrilegio ad profeſſionem Regularem admitti, alioſque illegitimos certo modo admitti permittit, ſed non ad Ordinis dignitates. Sed Gregorius XIV. conſt. 3. incip. Circunſpecta, infra citanda declarat illegitimos admitti poſſe, ita tamen vt ij illegitimi recipi poſſint, quorum tot ſint merita vt natalium ſuppleant defectum, & eorum receptio Religioni profutura videatur; & ſic Generalibus Ordinum dat facultatem diſpenſandi illegitimos eorum ſuffragantibus meritis, & non aliàs ad dignitates, iuxta eorum priuilegia.

6 Illegitimi etiam per ſubſequens Matrimonium legitimati, aut ſuper defectu natalium diſpenſati, Cardinales creari nequeunt. Sixtus V. conſt. 50. incip. Poſtquam 3. Non. Decembr. 1586. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 2. pag. 560. aliàs pag. 427.

7 Illegitimis beneficia Regni Valentiæ conferri nequeunt. Sixtus V. conſt. 84. incip. Cum cæleſtis 22. Auguſti 1588. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 639. aliàs pag. 484.

8 Illegitimis relicta perueniunt vti ſpolia ad Cameram Apoſtol. Sixtus V. conſt. 100. incip. In conferendis §. 15. ſub dat. 15. Kalend. Februarij 1590. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 670. aliàs pag. 509. in nouiſſ. impreſſ.

9 Illegitimi non poſſunt patre viuente eam ingredi Religionem quam pater ante, vel poſt natiuitatem, profeſſus eſt. Gregorius XIV. conſt. 3. incip. Circunſpecta Idib. Martij 1591. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 687. aliàs pag. 527.

10 Illegitimus ex Canonico, deinde legitimatus per ſubſequens matrimonium, non poteſt habere Canonicatum in Eccleſia, in qua pater. *Sacra Congr. Conc. ſub die* 17. *Auguſti* 1626. quam refert Sellius in ſelectis Canon. c. 28. nu. 16.

11 Illegitimus Regularis, ſed ad inſtantiam patris legitimatus in infantia per legitimationem ampliſſimam vigore facultatum dominorum de Campegijs, non poteſt eligi Generalis in ſua Religione. *Sacr. Cong. Conc. ſub die* 12. *Mart.* 1629. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo illegitimus num. 1.

Illegitimus filius, vide in verbo filius collect. 357. à num. 13. vſque ad nu. 24.

Imago.

COLLECT. CCCCXVII.

1 IMaginis in traslatione ex vno loco Eccleſiæ ad aliũ locum eiuſdem Eccleſiæ non habet locum Concilij Trid. ſeſſ. 21. de reform. cap. 7. *Sacra Cong. Conc. in Burgi ſancti Donnini* 4. *Decembris* 1632. quam refert Bonfadin. in theſauro eccleſiaſt. deciſ. reſol. 12, nu. 15.

2 Imagines ſancti Auguſtini, & ſancti Nicolai de Tolentino, ac aliorum ſanctorum Ordinis ſancti Auguſtini à Fratribus diſcalceatis impreſſæ, vel depictæ cum habitu, quo ipſi diſcalceati vtuntur, ſuſpenduntur & abolentur. Vrban. VIII. ſua conſt. incip. Exponi nobis 23. Ianuarij 1638. apud Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. tom. 3. in additam. ſiue Conſt. nouiſſ. pag. 546.

3 Imagines quorumuis hominum cum ſanctitatis, vel martirij fama defunctorum quatenus appendi, ſeu affigi debeant? Vide infra in verb. Tabella, collect. 695.

Immemorialis conſuetudo, vide infra in verbo Conſuetudo immemorialis collect. 122.

Immemorialis poſſeſſio, vide in verbo Poſſeſſio immemorialis collect. 587.

SVMMARIVM.

1 *Latrones publici, viarumque graſſatores, depopulatores agrorum, aſſaſſinij, ac rei hæreſis ſeu læſæ maieſtatis immunitate eccleſiaſtica non gaudent.*
2 *Armis prohibitis ad Eccleſiam ſe recipientes, gaudent eccleſiaſtica immunitate.*
3 *Clerici, qui poſt delicta patrata ad Eccleſias confugiunt extra caſus in Bulla Gregorij XIV. gaudent eccleſiaſtica immunitate.*
4 *Debitores ad Eccleſiam confugientes gaudent eccleſiaſtica immunitate.*
5 *Capellæ priuatorum palatiorum non gaudent eccleſiaſtica immunitate.*
6 *Coloni, aut affictuarij, vel partiarij, bonorum eccleſiaſticorum pro portione colonica gaudet immunitate à collectis.*
7 *Clerici patrimonium gaudet immunitate ab omnibus exactionibus, & tributis ſecularibus.*
8 *Clericos inſeruientes Eccleſijs non poteſt Ordinarius priuare immunitate à gabellis & alijs oneribus laicalibus.*
9 *Mater occidens filium infantem non gaudet immunitate.*
10 *Homicidium veneno committens non gaudet immunitate Eccleſiarum.*
11 *Abortum malis medicamentis mulier procurans non gaudet immunitate.*
12 *Strigia inferentes in Eccleſia gaudent priuilegio immunitatis.*
13 *Furans in Eccleſia gaudet Eccleſiarum immunitate.*
14 *Capana Eccleſiæ an & quando gaudeat immunitate?*

Immunitas.

COLLECT. CCCCXVIII.

1 IMmunitas eccleſiaſtica ſeruari præcipitur, excipiuntur tamen publici latrones, viarumque graſſatores, qui

qui itinera frequentata, vel publicas stratas obsident, ac viatores ex insidijs aggrediuntur, vt depopulatores agrorum, homicidiaque in Ecclesijs, & cæmeterijs perpetrantes, & qui proditoriè aliquem occidunt, assassinij, seu hæresis, aut læsæ maiestatis rei. Gregorius XIV. in sua const.7. incip. Cùm aliàs, 9. Kalend. Iunij 1591. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom.2. pag. 964. de cuius materia Quaranta in sum. Bullarij verbo reuerentia diuinorum Officiorum & Ecclesiarum, Piasec. in praxi Episcop.p.2.c.4.nu.45.Erasm.à Cochier. de iurisdict. Ordin. in exemptos p.4.q.65. Carol. Maranta tom.2. resp.36.cum seqq. Scortia in selectas summorum Pont. Const. epit.152. Ioan. Anton. Nouar. in summ.Bullarum in.de immun.Eccles.

2 Immunitate ecclesiastica gaudent, qui cum armis prohibitis in Ecclesia se recipiunt. *Sac.Cong. Episcop.& Regul. in Salernitana* 30. *Septembris* 1616. quam refert Aldan. in compendio Canon. resolut. lib.2. titul. 28. num.12.

3 Immunitate ecclesiastica gaudere debet clerici, qui post delicta patrata ad Ecclesias confugiunt extra casus in Bulla Gregorij XIV. comprehensos, cùm in hoc casu Abbatis opinio communiter sit reprobata. *Eadem S.Cong. Episcop.& Regul. in Tropien.*24. *Ianuar.*1617. *& sub die* 17. *Augusti* 1618. testibus Lezana in summ. quæst.Regul tom.3.verbo Immunitas Ecclesiarum n.6. Diana p.6. tract.1.resol.26.q.10.Carol.Maranta tom.2. resp 50. num.6. vbi attestatur sic fuisse responsum Episcopo Neocastren. de anno 1618. & Episcopo Auersæ de anno 1633.

4 Immunitate ecclesiastica gaudet pro debito ciuili ad Ecclesiam confugiens. *Sacra Congr. Episcop.& Regular. in Cotronen.*21. *Iulij* 1617.*& in Beneuentana* 10. *Maij* 1619.*& in Senogallien.*22 *Nouembris eiusdem anni*, quarum meminit Lezana d.tom.3. verbo immunitas, num.16. Ego ipse de Iure eccles. vniu lib.2. cap.3. num.46.

5 Immunitate ecclesiastica non gaudent capellæ priuatorum palatiorum. *Sacra Congr.Episcop.& Regular. in Marlicen.*17.*Nouembris* 1617.*& S. Congr. Immunitatis in Perusina extractionis* 9. *Decembris* 1631. penes Lezanam d.tom.3.verbo Immunitas nu.4.& illius memini d.lib.2. cap.3. num.68.

6 Immunitate à collectis tam Ordinatijs quam extraordinatijs gaudent coloni, aut affictuarij, vel partiarij bonorum ecclesiasticorum proportione colonica. *S. Cong. Episcop.& Regul. in Oppiden.*18.*Septembr.*1618. de qua Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Immunitas nu.1.

7 Immunitate ab omnibus exactionibus, & tributis secularibus gaudet clerici patrimonium, ad cuius titulum quis sint ordinatus. *S. Congr.Episcop.& Regul. in Catacen.*3 *Augusti* 1592. quam citat Aldan. d.lib.2.tit. 28 num.13.

8 Immunitate à gabellis, & alijs oneribus laicalibus priuare non potest Ordinarius clericos inseruientes Ecclesijs, sed ijdem Clerici, nisi vt supra inseruiant, ac habitum & Tonsuram clericalem deferant, aut beneficium ecclesiasticum obtineant priuilegio fori non gaudent. *Sacra Congr. Episcop.& Regul.sub die* 14.*Ianuarij* 1631.quàm adducit Bonsadin. in thesauro eccles.decis. resol.18. nu.20.

9 Immunitate ecclesiastica non gaudet mater occidens filium infantem. *S. Congreg. Conc. sub die* 3.*Decemb.*1632. penes Lezanam d. tom.3. verbo immunitas nu.12. per doctrinam Franc. Leon. in thesauro fori eccles.p.1.cap.13.nu.25.

10 Immunitate ecclesiastica non gaudet, qui veneno committit homicidium. *S.Congregr.Conc. sub die* 3. *Decembris* 1632.attestante Sellio in select. Canon.c.32. num.10. per doctrinam Alex. cons.145.num.6.lib.7. & Boer. decis.109. num.5. vers. secundo in eo.

11 Immunitate non gaudet mulier, quæ malis medicamentis procurat abortum. *S. Congr. Concil. sub die* 3. *Decembris* 1632. referente Sellio d.cap.32.num.12. per Farin. de immunit.nu.142.ad fin.

12 Immunitatis priuilegio gaudent infestentes stigia in Ecclesia. *S.Cong.Episcop.& Regul. sub die* 16. *Nouembris* 1618. de qua memini d. tract. de Iure eccles.lib.2, cap.3.nu.132.

13 Immunitate ecclesiastica non gaudet furans in Ecclesia. *S. Cong. Immunitatis in Squillacen.* 18. *Martij* 1631. penes Lezanam d.tom.3. verbo immunitas eccles. nu.11. in fine.

14 Immunitate gaudet attiga, siue capana Ecclesiæ ab ea tamen distans, sed intra triginta passus, quæ solummodo inseruit pro seruitio Ecclesiæ. *S. Congr. Immunitatis, sub die* 7. *Decembris* 1631.apud Bonsadin.d.resol. 18. num.24. per Farin. de immun. nu.289. Decian. in tract. crimin.lib.6.cap.25.nu.12. & 15.

Vide in verbo Clericus quoad immunitatem, collect.158.

Immemorialis possessio, vide in verbo Possessio immemorialis, collect.187.

Impedimentum affinitatis, vide in verbo Affinitatis impedimentum, collect.16.

Impedimentum cognationis spiritualis. vide in verbo Cognatio, collect.177.

Incestus.

COLLECT. CCCCXXIX.

1 INcestus crimen detestabile vltimo supplicio punitur in viro, qui scienter matrem & filiam, aut duas germanas inter se sorores carnaliter cognoscente, aut cum earum altera in locis ditionis S.R.E. se matrimonio coniungente: item in muliere peccante cum eo, cum quo scit matrem, aut filiam, aut sororem suam rem habuisse, & in muliere cum patre & filio, vel duobus fratribus scienter peccante: & in viro sciente eius patrem, aut filium, aut fratrem cum muliere peccasse, & tamen cum ea peccante. Sixtus V const.54. incip. Volentes de anno 1587. apud Laert. Cherub. in Bullar.tom.2. pag.570. alias pag.433.in nouiss. impress.

2 Incestum committentes inter se contrahere Matrimonium postmodum prohibentur etiam habita dispensatione Apost. super consanguinitate, vel affinitate, nisi in ea copulæ carnalis præcedentis expressa fiat mentio, aliàs enim subreptitia erit dicta dispensatio. *Sacra Cong.Conc.*cuius meminerunt additio ad Nauar.cons.9. de consang. & affin. in nouis, Quarant in sum. Bullar. verbo Matrimoniales dispensationes nu.13. vers. quib. expletis, Nicol.Garc.de benefic.p.8. c.3.nu.66. Rebell. de obligat Iustit.p.2.lib.4 in declar.*Sacra Cong.*nu.122. & 149. Marc. Anton. Genuens. in pract. Archiep.Neapol. c.25. nu.4. Sanch. de matrim.lib.8.disp.25.num.7. Hurtado eod. tract.disp.26. num.22. Ego ipse in votis decisiuis Canon.lib.2.voto 17.nu.59.

Indiarum missiones, vide in verbo Regulares quoad missiones Indiarum collect.638.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Indulgentijs agentes.*
2 *Quæstuandi facultatē continētes Indulgentiæ reuocantur.*
3 *Indulgentiæ ad quæstum publicari prohibentur.*
4 *Regularibus Indulgentiæ plures conceduntur.*
5 *Coadiutor Episcopi non habet facultatem largiendi Indulgentias.*
6 *Indulgentiæ plenariæ concessa in die festo non extenduntur per totam octauam, secus si non sunt plenariæ.*

Reli-

7 *Reliquiarum sacrarum in ostensione non solent concedi Indulgentiæ.*
8 *Præpositus licet habeat usum Mitræ, & Baculi non potest concedere Indulgentias post solemnem benedictionem datam.*
9 *Indulgentia aliqua concedi potest illis, qui in Ecclesia, ubi oratur pro commemoratione Passionis Dominicæ feria sexta interfuerint.*
10 *Indulgentiæ pro manibus adiutricibus Ecclesiæ S. Mariæ de Monte Serrato ex gratia fuerunt concessæ.*
11 *Cruciata Bulla non est necessaria ad consequendas Indulgentias Iubilæi.*

Indulgentia.

COLLECT. CCCCXX.

1 De Indulgentijs Isidorus Valteranus, Petrus Franciscus Zinus Ital. Antonius Roselus tom. 14. tract. Doctor. fol. 147. Ludou. Bolognin. ibidem fol. 141. Thomas de Vio Caietanus, Martinus Nauarrus, Cardin. Bellarminus, Antonius Cordubensis, Gaspar Scioppius, Isidorus Valseranus, Iacobus Nauclantus, Ioannes Baptista Paulianus, Felinus Saodæus de Indulgentia plenaria, Valentinus Laurentius de Indulgentijs generalibus controuersia, Iulius Lauorius de Indulg. & Iubilæo, Boetius Epon de iure Iubilæi, & Indulg. Ioan. Bonderan compend. errorum tit. 17. Petrus Crespet. in sum. Catholicæ Fidei verbo Indulgentia, Iodochus Lotichius in thesauro nouo Theolog. Ioan. de Fano contra Lutherum. Alphons. Aluarez. Guerrero in speculo Iuris Pontif. c. 28. Corduba de Indulg. Henriq. in sum. lib. 7. de Indulg. Franc. Leo in thesauro fori eccles. p. 1. cap. 7. Suarez tom. 4. disp. 50 Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verbo Indulgentia, Laurent. de Portel. in dubijs Regul. eod. verbo, Petrus Soto in lect. de Indulgent. Balduinus Iunior super opera controuers. Bellarmini p. 1. lib. 6. de Indulgent. Aegid. de Coningh. de Sacram. & censur. to. 2. disp. 12. Vgolin. de officio Episcopi cap. 14. Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo Indulgentia, Torreblanca de iure spirituali lib. 14. cap. 13. & 14. Ego de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 88.

2 Indulgentias quibuscunque concessas facultatem quæstuandi continentes reuocauit Pius V. const. 30. incip. Et si 6. Id. Februarij 1567. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 2. pag. 214. alias pag. 161. in nouiss. impress.

3 Indulgentias ad quæstum publicari prohibuit Pius V. const. 99. incip. Quam plenum 4. Non. Ianuarij 1570. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 304. aliàs pag. 298.

4 Indulgentiæ sequentes omnibus Regularibus cuiuscunque Ordinis intra claustra vel extra cum licentia suorum Superiorum degentibus conceduntur: plenaria habitum suscipientibus vere pœnitentibus confessis, & sacra Communione refectis, vel simili modo legitimè professionem emittentibus, vel in festo principali sui Ordinis Confessis, & sacra Communione refectis, vel Missam celebrantibus, & certo modo orantibus, vel in mortis articulo confessis, & Sacra Communione refectis, aut si non potuerint ore, vel corde nomen IESV deuotè inuocantibus, & aliæ Indulgentiæ antea à summis Pont. concessæ reuocantur. Paulus V. const. 21. incip. Romanus Pont. de anno 1606. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 3. pag. 202. & apud Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. ad const. 8. Pauli V. ubi eam refert, & declarat.

5 Indulgentias largiendi facultatem non habet coadiutor Archiepiscopi. & sic illæ Archiepiscopi nomine, si quas Archiepiscopus concedere voluerit, sunt publicandæ. *Sac. Congr. Rit. nomine Cardinalium Paleothi & Veronen. sub die 31. Ianuarij 1561. in resp. ad 6. dub.* testibus Prosp. de Augustino in addit. ad Quaran. in summa Bullarij verbo Archiepiscop. auctoritas auctor. 13. num. 12. in fine, Piasec. in praxi Episcop. p. 3. cap. 1. num. 10. Campan. in diuers. Iuris Canon. rub. 7. cap. 6. num. 107.

6 Indulgentiæ plenariæ concessæ in die festo non extenduntur per totam octauam, secus si non sint plenariè; ita iussit Sanctissimus ad petitionem Monialium sancti Iosephi Ordinis Carmelitarum ciuitatis Hispalen. responderi à *Sacra Congregat. Rit. in Hispalen. 6. Martij* 1606. quam refert Sellius in selectis Canon. c. 7. num. 72.

7 Indulgentiæ non solent concedi in ostensione sacrarum Reliquiarum. *S. Cong. Rit. in Perusina 11. Aprilis* 1606. quam citat Sellius d. c. 7. n. 73.

8 Indulgentias non potest concedere Præpositus post solemnem benedictionem datam licet habeat usum Mitræ, & Baculi *S. Cong. Rit. in Praten. 4. Martij* 1606. cuius meminit Sellius d. c. 7. n. 74.

9 Indulgentiam aliquam illis, qui in Ecclesijs ubi oratur pro commemoratione Passionis D. N. IESV Christi feria sexta interfuerint, concedi posse censuit *Sacra Congregat. Rit. 12. Nouembris* 1614. referente Sellio d. c. 7. num. 75.

10 Indulgentiæ pro manibus adiutricibus Ecclesiæ S. Mariæ de Monte Serrato concedi possunt ex gratia ad supplicationem Oratoris Regis Hispaniarum. *S. Cong. Conc. in Montis Serrati 13. Iulij* 1630 penes Bonfadin. in thesauro eccles. decis. resol. 19. n. 8.

11 Indulgentias Iubilæi, quæ à summis Pont. pro tempore concedi consueuerunt, ut quis consequi valeat in Regnis Hispaniarum, non est necessarium Bullam Cruciatæ ante, vel post suscipere. Ita ad instantiam Collectoris Portugaliæ censuit *Sacra Congr. S. R. E. Cardinalium negotijs Indulgentiarum præfecta sub die 8. Februarij* 1631. apud Bonfadin. d. resol. 19. n. 10.

Infirmus. Vide in verbo Medicus collect. 467.

Inimicitia.

COLLECT. CCCCXXI.

1 Inimicitiarum ex causa potest Canonicus ultra tres menses abesse si post obtentum Canonicatum inimicitiæ superuenerint. *S. Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. de benefic. part. 3. c. 2. n. 323.

2 Inimicitiæ ex facto Principis temporalis ortæ sufficientes sunt pro tempore sex mensium ut Capitulum ad integras distributiones ei assignandas cogi possit, ad effectum, ut interim curet Canonicus resignare permutare, aut rationem aliquam inire, qua & sibi & suæ Ecclesiæ indemnitati consultum sit. *Sacra Congr. Conc. 7. Septembris* 1616. cuius memini de iure Eccles. uniuerso lib. 3. cap. 18. n. 65.

3 Inimicitiarum capitalium ex causa non licet Parochis abesse nisi ex licentia. *Sacra Congreg. Episcoporum & Regularium causis proposita,* & ipsamet declarauit in Boianen. 15. Februarij 1619. quam refero de officio & potest. Parochi, c. 8. n. 32.

SVMMARIVM.

1 *Regulares recurrentes ad officium SS. Inquisitionis, pro quocunque Fidei negotio non possunt per quinquennium à suis Superioribus molestari.*
2 *Ministros, officiales, & accusatores in causis SS. Inquisitionis verberans, siue scripturas, aliaue instrumenta comburentes quas pœnas incurrant.*
3 *Causæ & negotia Sanctissimæ Inquisitionis gratis expedienda.*

4 *Secretarij,& Notarij pro ſcripturis, quas mittunt ad Vniuerſalem Inquiſitionem Rom. nihil exigere valent.*

Inquiſitionis SS. Officium.

COLLECT. CCCCXXII.

1 INquiſitionis SS. ad Officium recurrentes Regulares quorumuis Ordinum etiam Mendicantium pro quocunque Fidei negotio, vel in eo teſtimonium perhibentes veritatis, nequaquam à ſuis Superioribus per quinquennium continuum à die recurſus, ſeu depoſitionis huiuſmodi moleſtari, vel ex quacunque cauſa, ſeu exceſſibus prætenſis, & de debitis propterea pœnis, ſeu pœnitentijs eiſdem imponendis, poſſunt, niſi ipſi DD. Cardinales Inquiſitores generales certiores facti fuerint, vel illis clarè notificatum, & ab ipſis Cardinalibus deſuper reſponſum fuerint. Pius V. in decreto apud Laurent. de Franchis in controuerſ. inter Epiſcop. & Regular. pag. 131.

2 Inquiſitionis ſanctiſſimæ miniſtros, Officiales, accuſatores, denunciatores, aut teſtes in cauſa Fidei quomodocunque productos, & euocatos occidens, verberans, eiciens, vel perterrefaciens, ſeu bona quæuis dicti Officij, aut miniſtrorum expugnans, incendens, ſeu expilans, ſiue ſcripturas, aliaue inſtrumenta comburens, aut diripiens, in anathema, & pœnam criminis læſæ maieſtatis ac alias incurrit. Pius V. conſt. 82. incip. Si de protegendis de anno 1579. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 4. pag. 279. Scortia in ſelectas ſummorum Pont. Conſtitutiones epit. 106.

3 Inquiſitionis ſanctiſſimæ in cauſis, & negotijs pro examine teſtium, ſeu principalium reorum, pro ſportulis ſententiarum, pro quouis decreto, ſeu actu, vel quacunque expeditione, nihil omninò exigant, & recipiant etiam à ſponte dantibus, Patriarchæ, Archiepiſcopi, & Epiſcopi, ac quiuis Eccleſiarum Prælati, ſeu inferiores Ordinarij, eorumque Vicarij, & Officiales, ſed

4 gratis omnia expediant. Similiter in eiſdem cauſis & negotijs eorum ſecretarij, cancellarij, & notarij pro ſcripturis proceſſuum, informationum, ſeu repetitionis teſtium fiſci, quas mittunt ad ſanctam, & Vniuerſalem Inquiſitionem Romanam, nihil peninis exigant, ſed gratis illas mittant. Clem. VIII. in decreto in generali Congr. S.R. & Vniuerſalis Inquiſitionis facto nonis Ianuarij 1601. quod refert Lauret. de Franchis de controuerſ. inter Epiſcop. & Regul. pag. 133. cum ſeqq.

Inquiſitionis ſanctiſsimæ Congregatio, vide in verbo Congregatio ſanctiſsimæ Inquiſitionis collect. 210.

SVMMARIVM.

1 *Scripturas ad Officium SS. Inquiſitionis ſpectantes exhibere compellunt Inquiſitores.*

2 *Prælatis ſuorum Ordinum obedire non tenentur Inquiſitores Ordinum Prædicatorum & Minorum in concernentibus Officium SS. Inquiſitionis.*

3 *Excommunicari, ſuſpendi, vel interdici non poſſunt Inquiſitores, & eorum Notarij à quolibet Officiali Sedis Apoſtol. abſque eiuſdem Sedis expreſſa licentia.*

4 *Sententiæ Inquiſitorum, executioni mandari debent à Magiſtratibus ſecularibus abſque proceſſuum reuiſione.*

5 *Teſtium dicta contra hæreticos publicare non tenentur Inquiſitores.*

6 *Notariatus in cauſis ſanctæ Fidei ad Officium vnum vel plures eligere poſſunt Inquiſitores.*

7 *Cardinales generales Inquiſitores habent facultatem procedendi contra hæreticos etiam Epiſcopali, vel Cardinalitia dignitate præditos.*

8 *Hebræos punire, & contra eos procedere poſſunt Inquiſitores in certis caſibus hic numeratis.*

9 *Inquiſitores nihil ſoluunt pro examine teſtium, aliiſque actibus iudiciarijs.*

10 *Officium Inquiſitoris etiam maioris non excuſat Epiſcopum à reſidentia in propria diœceſi.*

11 *Parochum à reſidentia non excuſat Inquiſitoris Officium.*

12 *Diſtributiones quotidianas an & quando percipere poſſint Inquiſitores Præbendati.*

13 *Exempti ſubſunt in cauſis Fidei Inquiſitoribus hæreticæ prauitatis.*

14 *Religioſos quomodolibet priuilegiatos comprehendunt Conſtitutiones Apoſt. in concernentibus Fidem Catholicam, & ſanctæ Inquiſitionis Officium.*

15 *Saracenos puniunt, contra eoſque procedunt Inquiſitores ſi ad Chriſti fidẽ conuerſi ad Saracenorũ ſectã redierint.*

16 *Maleficos puniunt contra eoſque procedunt Inquiſitores.*

17 *Falſum in cauſis Fidei deponentes poſſunt Inquiſitores Curiæ ſeculari tradere.*

18 *Chriſtianos ad Iudæorum ritus transeuntes, & Iudæos conuerſos ad illum redeuntes puniunt Inquiſitores.*

19 *Hæreticos iudicialiter confeſſos, & obſtinatos etiam illorum diœceſanis irrequiſitis puniunt Inquiſitores.*

20 *Hæreticos, eorumque fautores, & negotio Inquiſitionis ſe opponentes puniunt Inquiſitores.*

21 *Prædicatores prædicantes, aut proponentes ſcandaloſas propoſitiones, vel à Fide diſcrepãtes puniunt Inquiſitores.*

22 *Miſſam celebrantes nondum ad Presbyteratus Ordinem promoti puniunt Inquiſitores.*

23 *Aſtrologi iudiciarij ſubſunt Inquiſitoribus.*

24 *Aſtrologi, qui de ſtatu Reip. Chriſtianæ, vel Sedis Apoſt. ſeu vitæ Romani Pont. aut eius conſanguineorum iudicia faciunt, Inquiſitoribus ſubſunt.*

25 *Sacerdotes qui mulieres pœnitentes in actu Confeſſionis ad actus inhoneſtos ſolicitant ſubſunt Inquiſitoribus.*

26 *Aſſerentes Beatiſſimam Virginem fuiſſe conceptam in peccato originali ſubſunt Inquiſitorum iuriſdictioni.*

27 *Malefici, & ſortilegi cum diabolo pactum facientes, à Fideque apoſtatando alios lædentes ſubſunt Inquiſitorib.*

Inquiſitores contra hæreticam prauitatem.

COLLECT. CCCCXXIII.

1 INquiſitores compellunt quoſcunque ad ſibi exhibendum ſcripturas ad Officium ſanctæ Inquiſitionis ſpectantes. Alexander IV. conſt. 18. incip. Cupientes 4. Non. Martij 1259. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 1. pag. 92. aliàs pag. 117.

2 Inquiſitores Ordinum Fratrum Prædicatorum, & Minorum non tenentur obedire Prælatis ſuorum Ordinum in concernentib. Officium ſanctæ Inquiſitionis. Alexander IV. conſt. 23. incip. Catholicæ 3. Id. Decembris 1260. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 1. pag. 94. aliàs pag. 118. in nouiſſ. impreſſ.

3 Inquiſitores, & eorũ Notarij à quolibet Officiali Sedis Apoſt. abſq; dictę Sedis expreſſa licentia excõmunicari, ſuſpendi, vel interdici nõ poſſunt. Vrban. IV. cõſt. 4. incip. Ne inquiſitionis 2. Non. Auguſt. 1262. apud Laert. Cherub. d. to. 1. pag. 99. aliàs pag. 122. in nouiſſ. impreſſ.

4 Inquiſitorum ſententiæ contra hæreticos promulgatæ à Magiſtratibus ſecularibus executioni demandari debent abſque proceſſuum reuiſione. Innocentius VIII. conſt. 10. incip. Dilectus 30. Septembr. 1486. apud Laert. Cherub. d. tom. 1. pag. 381. Leo X. conſt. 43. incip. Honeſtis 15. Februarij 1521. apud Laert. Cherub. d. tomo 1. pag. 543. de cuius materia Scortia in ſelectas ſummorum Pont. Conſt. epit. 58.

5 Inquiſitores non tenentur publicare dicta teſtium contra hæreticos &c. examinatorum, vel rationes reddere de proceſſionibus alteri quam Romano Pont. aut

Inqui-

Inquisitoribus almę Vrbis. Pius IV. const. 40. incip. Cum sicut 1. Nouembris 1561. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 54. alias pag. 40.

6 Inquisitoribus omnibus datur facultas vnum, vel plures etiam clericos seculares, vel quorumuis Ordinum Regulares in causis sanctæ Fidei, & Inquisitionis in Notarios eligendi, & ad officium Notariatus causarum huiusmodi deputandi. Pius IV. const. 36. incip. Pastoralis, apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 51.

7 Inquisitoribus generalibus S.R.E. Cardinalibus contra hæreticam prauitatem in vrbe residentibus datur facultas contra quoscunque etiam Episcopali, aut alia quacunque etiam Cardinalatus auctoritate præditos hæreticos procedendi. Pius IV. const. 67. incip. Romanus, apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 96.

8 Inquisitores liberè contra Hebræos procedere possunt in sequentibus casibus. Si negauerint quæ circa Fidem communia sunt cum Christianis. Si dæmones inuocauerint, aut eis immolauerint. Si quem Christianum hæc docuerint, vel ad ea perduxerint. Si hæreticas blasphemias dixerint. Si Christianum à Fide deuiauerint. Si infideles ad Fidem Christi transire impedierint. Si hæreticum scienter receptauerint. Si libros hæreticos, vel Thalmudicos, aut alios Iudaicos quomodolibet damnatos tenuerint. Si Hostiam salutarem, aut Crucem, & similia, vel Christianos deriserint. Si nutrices Christianas retinuerint, vel casdem ab hac die, qua Eucharistiæ Sacramentum sumpserint, lac in latrinas effundere coegerint, Gregorius XIII. constit. 70. incip. Antiqua Iudæorum de anno 1581. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 42. & de illius materia Scortia in selectas summorum Pont. Const. epit. 132. Vide constit. 10. Clementis VIII. incip. Cum Hebræorum malitia de anno 1593. apud Laert. Cherubin. tom. 3. pag. 25.

9 Inquisitores nihil soluunt pro examine testium, alijsque actibus iudicisrijs. Clemens VIII. constit. 76. incip. Sanctissimus Non. Ianuarij 1601. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 113. aliàs pag. 82. in nouiss. impress.

10 Inquisitoris etiam maioris Officium non excusat Episcopum à residentia in propria diœcesi. *Sacr. Cong. Conc.* teste Gonzal. ad reg. 8. Cancel. gloss. 43. nu. 164.

11 Et etiam non excusat Parochum à residentia, eadem *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. de benef. p. 3. c. 2. num. 42. quem cum alijs refero de officio, & potest. Parochi cap. 8. num. 26. Diana moral. resolut. p. 4. tract. 8. resol. 71.

12 Inquisitoribus minime ius est percipiendi distributiones quotidianas Canonicatuum, Dignitatū, aut aliorum beneficiorum eo tempore, quo beneficijs prædictis non inseruiunt: nisi specialibus priuilegijs, aut indultis Apost. Inquisitoribus huiusmodi, seu alijs sancti Officij ministris fuerit concessum, vt quotidianas distributiones quantumuis absentes lucrentur. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. de benef. p. 3. cap. 2. nu. 256. Armendar. in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. l. 6. de Visitat. num. 72. quos refero in tract. de Canon. & Dignitat. cap. 14. num. 2. vbi dixi ex Apostolicis priuilegijs hoc iam illis concedi.

13 Inquisitores contra quoscunque etiam exemptos in causis Fidei procedere possunt. Alexander IV. constit. 22. incip. Ne commissæ Idib. Octobris 1260. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 1. pag. 93. Pius IV. const. 51. incip. Pastoris 1. Aprilis 1562. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 66. Paulus V. constit. 26. incip. Romanus 1. Kalend. Septembris 1606. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 210. vbi reuocat facultates Superioribus quorumcunque Ordinum concessas cognoscēdi causas suorum subditorum ad Officium sanctæ Inquisitionis quomodolibet pertinentes, refert etiam Lauret. de Franchis de controuers. inter Episcop. & Regul. pag. 122. Vnde Constitutiones Apostolicæ in concernentibus Fidem Catholicam, & sanctæ Inquisitionis Officium hactenus editæ, & in posterum edendæ comprehendunt omnes Regulares quomodolibet priuilegiatos, nisi illi in edendis, specialiter excipiantur. Vrbanus VIII. constit. sua incip. Cum sicut 5. Nouembris 1631. apud Angel. Mariam Cherub. in appendice tom. 4. pag. 17. cuius meminit Lezana in sum. quæst. Regul. verbo accusare n. 7.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

15 Inquisitores procedunt contra Saracenos, qui ad Christi Fidem conuersi ad Saracenorum sectam redierunt. Gregorius II. const. 2. incip. Admodum 3. Non. Augusti 1372. apud Laert. Cherub. in Bullario tomo 1. pag. 120.

16 Inquisitores contra maleficos procedunt. Innocentius VIII. constit. 2. incip. Summis 9. Decembris 1484. apud Laert. Cherub. d. tom. 1. pag. 371. aliàs pag. 330. in nouiss. impress.

17 Inquisitores procedunt contra testes falsum in causis Fidei deponentes, eosque Curiæ seculari tradere possunt. Leo X. const. 29. incip. Intelleximus 14. Decembris 1518. apud Laert. Cherub. d. tom. 1. pag. 521. alias pag. 440. in nouiss. impress.

18 Inquisitores procedunt contra Christianos ad Iudæorum ritus transeuntes, & Iudæos conuersos ad illum redeuntes. Nicolaus IV. const. 1. incip. Turbato Non. Septembr. 1288. apud Laert. Cherub. d. tom. 1. pag. 126. aliàs pag. 148. Diana moral. resol. p. 4. tract. 7.

19 Inquisitores procedunt contra hæreticos iudicialiter confessos & obstinatos etiam illorum diœcesanis irrequisitis. Alexander IV. const. 9. incip. Ad capiendum, 3. Id. Ianuarij 1256. apud Laert. Cherub. d. tom. 1. pag. 87. aliàs pag. 113. in nouiss. impress.

20 Inquisitores procedunt contra hæreticos, eorumque fautores, & negotio inquisitionis se opponentes. Innocentius IV. constit. 16. incip. Quia 15. Kalend. Aprilis 1254. apud Laert. Cherub. d. tom. 1. pag. 78. aliàs pag. 105. in nouiss. impress.

21 Inquisitores procedunt contra Prædicatores prædicantes, aut proponentes scandalosas propositiones, vel à Fide discrepantes, Paulus III. const. 30. incip. In Apostolici, 14. Ianuarij 1542. apud Laert. Cherub. d. tom. 1. pag. 659. aliàs pag. 543.

22 Inquisitores procedunt contra eos, qui ad Presbyteratus ordinem non promoti Missas celebrant, vel ecclesiasticā Sacramenta ministrant. Gregorius XIII. const. 21. incip. Officij 9. Augusti 1574. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 387. Clemens VIII. const. 81. incip. Et si aliàs 1. Decembris 1601. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 128. aliàs pag. 93. in nouiss. impress. & Laurent. de Peyrinis ad const. 9. Pauli V. nu. 22. & apud Quarant. in sum. Bullar. verbo Ordo, pag. 387. & de ea meminerunt Moura de incantat. & ensalmis opusc. 1. sect. 3. cap. 3. nu 9. Sanctarel. de hæresi cap. 42. dub. vnico nu. 5. Souza in opusc. de solicitant. tract. 1. c. 9. Diana moral. resol. p. 4. tract. 7. resol. 11. & 12. Vrban. Octauus const. 79. incip. Apostolatus 25. Martij 1628.

23 Inquisitores procedunt contra Astrologos iudiciarios. Sixtus V. const. 17. incip. Cæli & terræ creator, Non. Januar. 1585. apud Laert. Cherubin. tom. 2. pag. 510. aliàs pag. 538. in nouiss. impress. & apud Laurent. de Peyrinis de priuileg. regul. ad constit. 9. Pauli V. nu. 25. & de ea Antonin. Diana moral. resolut. p. 4. tract. 8. resol. 107. & resol. 122. & resol. 17. tract. 7. Vide supra verbo Astrologia collect. 48.

24 Inquisitores procedunt contra eosdem Astrologos, qui de statu Reip. Christianæ, vel Sedis Apost. seu Vita Romani Pont. aut eius consanguineorum iudicia facere, necnon contra eos, qui illos desuper consulere præsumpserint cum innouatione dictæ Constitutionis Sixti V. Vrbanus VIII. constit. incip. Inscrutabilis Kalend. Aprilis 1631. de qua suprà d. collect. 48. num. 6.

25 Inquisitores procedunt cōtra Sacerdotes qui mulieres pœnitentes in actu confessionis ad actus inhonestos solicitāt. Pius IV. const. 31. incip. Cū sicut. 16. April. 1561.

apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 2. pag. 46. Gregorius XV. constit. sua incip. Vniuersi 30. Augusti 1622. quas refero ego ipse de officio, & potest. Epis. p. 3. alleg. 105. sub n. 60. & infrà latè in verb. solicitates, collec. 675.

26 Inquisitores procedunt contra omnes etiam Regulares audentes in publicis concionibus, lectionibus, conclusionibus, & alijs quibuscunque actibus publicis asserere quod beatissima Virgo fuerit concepta cum peccato originali. *Sacr. Cong. S. R. & vniuersalis Inquisitionis in Palatio Apost. coram Paulo V. sub die 31. Augusti* 1617. quod postea ad audentes asserere idem in sermonibus & scriptis priuatis extendit. *Eadem S. Congr. coram Gregorio XV. sub die 24. May* 1622. quarum memini de officio & potest. Episcop. p. 3. alleg. 105. nu. 58. & suprà verbo Conceptio B. Virginis, collect. 194.

27 Inquisitores procedunt contra maleficos, & sortilegos cum diabolo pactum facientes, à Fideque apostatando alios lædentes. Gregorius XV. const. 46. incip. Omnipotens Dei, 20. Martij 1623. cuius meminit Diana moral. resol. p. 4. tract. 7. resol. 10.

Inquisitus.

COLLECT. CCCCXXIV.

1 INquisitus à Curia Episcopali si aufugiat à carceribus habens recursum ad Metropolitanum, à quo obtinuit præceptum pro transmissione actorum, & ob non transmissionem in termino præfixo à Sacra Cong. Conc. obtinuit declarari non esse molestandum, Episcopus adhuc non prohibetur ad vlteriora procedere, & sic est significandum Archiepiscopo vt causam & personam Episcopo remittat. *S. Cong. Conc. in Hipporegien. 4. Decembris* 1632. cuius meminit Aldan. in compend. Canon. resolut. lib. 2. tit. 25. num. 16.

Insignia.

COLLECT. CCCCXXV.

1 INsignia concedere Canonicis Ecclesię Cathedralis, vel concessa mutare non potest Episcopus inconsulta Sede Apost. *Sacra Congr. Rit. in Hydruntina 1. Septembris* 1612. cuius memini in tract. de Canonicis & Dignit. cap. 2. nu. 27.

2 Insignia Archipresbyteri non debent apponi in valuis Ecclesiæ cùm in festiuitatibus ornantur, nisi sit consuetudo immemorialis. *Sacra Congregat. Rit. in Perusina 23. Martij* 1602. quam refert Sellius in selectis Canon. cap. 29. num. 48.

3 Insignia noua præter solitum in processionibus deferre non licet. *S. Cong. Rit. in Adrien. 21. Augusti* 1604. penes Sellium d. c. 29. num. 50.

Instigator.

COLLECT. CCCCXXVI.

1 INstigator volens prosequi causam suæ appellationis debet præstare cautionem de reficiendis expensis cuiuslibet instantiæ. Paulus V. constit. 71. §. 17. incip. Vniuersi de anno 1611. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 3. pag. 264. aliàs pag. 198. in nouiss. impress.

2 Instigator qui falsa narrauit, condemnatur in expensis. *Sacra Congr. Rit. in Saonen. 21. Augusti* 1604. quam citat Sellius in selectis Canon. c. 46. num. 81.

Institutio.

COLLECT. CCCCXXVII.

1 INstitutio ad Parochiales Ecclesias, quæ iurispatronatus ecclesiastici sunt, vbi facienda erit à Papa, quia forsalle in mensibus reseruatis vacauerunt, ius eligendi digniorem ad solum Episcopum pertinet, qui transmittere debet attestationem examinis facti & concursus, quot in eo approbati, & quem ex approbatis vti digniorem, cui Sanctitas sua gratiam faciat nominare. *S. Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. de benefic. p. 2. cap. 2. num. 273. Modern. Hisp. de Regia protect. tom. 1. par. 3. cap. 9. num. 99.

2 Institutio si legitimè pertinet ad inferiorem, itaut non dependeat ab aliquo iurepatronatus, quod per Concilium sublatum est c. 9. sess. 25. de reform. præsentatio soli Episcopo facienda est ad effectum examinis dumtaxat, non attenta quacunque consuetudine immemoriali in contrarium. *S. Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. de benef. p. 9. cap. 3. num. 13.

3 Institutiones Archidiaconis, & alijs inferioribus ex immemoriali competentes non sunt per Concilium sublatæ, *S. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. d. p. 9. cap. 3. num. 19. ad 1.

Interdictum.

COLLECT. CCCCXXVIII.

1 INterdicto in ciuitate supposita non possunt Regulares in vim priuilegiorum ante Concil. Trid. concessorum in diebus Sanctorum suorum Ordinum, & aliquot alijs diuina Officia celebrare alta voce, ianuis apertis, pulsatis campanis, & interdictis admissis. *Sacra Congregat. Concil.* apud Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regular. verbo interdictum, Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disp. 16. quæst. 4. meipsum de officio, & potest. Episcop. p. 3. alleg. 105. num. 4. Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo interdictum quoad Regulares num. 29.

Interessentia.

COLLECT. CCCCXXIX.

1 INteressentia de qua in cap. 12. sess. 24. de reform. debet esse in omnibus diebus & horis, Officijs diuinis interessendo, & inseruiendo, præterquam in tribus mensibus singulorum annorum, nisi Ecclesiæ Constitutiones longius seruitij tempus requirant. *Sacr. Cong. Conc.* testibus Nicol. Garcia de benefic. p. 3. cap. 2. num. 345. in 1, declarat. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarrę lib. 2. tit. 23. de residentia rub. an Canonici, &c. num. 47.

2 Interessentia ita debet esse in choro à Canonicis ibi existentibus vt nullus inde etiam Officio expleto egredi valeat, vel audeat antequam finis signum per Archidiaconum detur; neque etiam ex illis in choro existentibus sub quouis prætextu exinde exire valeant plures quam duo pro qualibet vice, & in ingressu & regressu Archidiacono reuerentiam exhibeant, eorum egressus causam notam facientes, vt in pleno Capitulo an sit iusta, vel ne discuti valeat, & contrafaciens punctetur. Dum diuina Officia celebrantur nemo extra chorum cum cotta, vel sine permanere nec in choro actus à diuinorum Officiorum recitatione differentes, vt puta scripturas legere, scribere, aut aliud id generis

gerere valeat, alioquin tanquam absens punctetur. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Theatina 13. Aprilis 1617.* quem refero in tract. de Canon. & Dignitat. capit. 34. num. 17.

SVMMARIVM.

1 *Interstitia nō sunt mathematicè cōputāda, sed ecclesiasticè.*
2 *Capitulū Sede vacāte, seu eius Vicarius vbi potest cōcedere licētiā Ordinādi, poterit cū eo dispēsare in interstitijs.*
3 *Episcopus qui Ordinat familiarem suum triennalem sibi non subditum, non potest cum eo in interstitijs dispensare.*
4 *Dispensare in interstitijs cum Regularibus spectat ad Episcopum Ordinantem, non verò ad Prælatum Regularem.*
5 *Ordines minores & sacros interstitijs etiam non seruatis possunt suscipere Fratres S. Augustini discalceati Hispaniarum in Occidentalibus Indijs degentes à quocunque Catholico Antistite.*
6 *Episcopus Ordinator cum non diœcesano dispensare in interstitijs non potest nisi in dimissorijs hoc illi cōcedatur.*

Interstitia.

COLLECT. CCCCXXX.

1 INterstitia non sunt mathematicè computanda, sed ecclesiasticè, & iuxta ritum Ecclesiæ. Videlicet ab vna Quadragesima, ad aliam, à Penthecostes ad Penthecostem, quamuis inter primam, & secundam Penthecostes festiuitatem nondum sint elapsi duodecim menses. *Sac. Cong. Conc.* testè Prosp. de Augustino in addit. ad Quarant. in sum. Bullarij verbo Ordo prope fin. pag. 502. quem refero de officio, & potest. Episcopi p. 2. alleg. 18. num. 2.

2 Interstitia remittendi facultas concessa Episcopo ex causis comprehensis sess. 23. de reform. cap. 11. & 13. transit in Capitulum, seu eius Vicarium Sede vacante, quando tamen ex decretis eiusdem Concilij potest cōcedere licentiam ordinando. *Sacra Cong. Conc.* referentibus Quarant. in sum. Bullarij verb. Capitulum Sede vac. q. 10. vers. & refertur, Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. n. 57. Marta de iurisdict. p. 2. cap. 9. num. 23. metipso de offic. & potest. Episcop. p. 2. alleg. 18 num 6. me citato Lezana in summa quæst. Regular. tom. 3. verbo interstitia num. 5.

3 Interstitia remittendi facultatem non habet Episcopus, qui ordinare potest familiarem suum triennalem, alias sibi non subditum, conferendo ei statim beneficium. *S. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. de benef. p. 5. c. 5. nu. 89. Armendar. d. l. 7. de Episcop. nu. 48. Galet. in margarita casuum Conscientiæ, verbo Ordo pag. 194. col. 1. quos cum alijs refero d. c. 2. alleg. 5. nu. 15.

4 Interstitijs dispensare cum Regularibus spectat ad Episcopum ordinantem, non verò ad Prælatum Regularem, nisi exorando Episcopum vt id faciat. *Sac. Cong. Conc.* cuius meminerunt Henriq. in sum. lib. 10. cap. 23. §. 4. in commento lit. L. Piasec. in praxi Episcop. par. 1. cap. 1. num. 50. Tamburin. de iure Abbatum tomo 2. disp. 2. q. 23 Laurent. de Franchis de controuers. inter Episcop. & Regulares pag. 5. vers. ad secundum, Lezana d. tom. 3. verbo Interstitia, n. 1 Ego d. p. 2. alleg. 18. num. 10. quorum plures ex declaratione eiusdem sacræ Congr. addunt Dominos Episcopos debere se conformare cum supplicatione Superiorum Regularium qnoad hoc, cum ipsi sciant vtilitatem, vel necessitatem suorum monasteriorum.

5 Interstitijs etiam non seruatis minores, & sacros Ordines suscipere possunt Fratres S. Augustini Discalceati Hispaniarum in Philippinis, & Occidentalibus Indijs *Barbos. Apost. Decis. Sum.* degentes à quouis Catholico Episcopo communionem Sedis Apost. habente. Vrbanus VIII. const. 18. alias 128. Incip. Cum sicut 9 Iulij 1633. apud Angel. Martam Cherub. in Bullar. tom. 4. in appendice pag. 32.

6 Interstitijs dispensare non potest Episcopus ordinator cum non diœcesano, nisi in dimissorijs hoc illi concedatur. *Sacra Congregat. Conc.* penes Piasec. in praxi Episcop. p. 1. c. 1. num. 12. quem refero d. alleg. 18. num. 9.

SVMMARIVM.

1 *Processiones sanctissimi Sacramenti deferri possunt intorstitia accensa tam à laicis quam à clericis.*
2 *Quarta funeralis Parocho non debetur ex intorstitijs seu cereis Confraternitatum secularium funera associantium.*
3 *Intorstitia, cerei, & candelæ, quæ per viam deferuntur circa cadauera quomodo diuidenda cum alijs Ecclesijs, in quibus sepeliuntur, & proprio Parocho?*

Intorstitia.

COLLECT. CCCCXXXI.

1 INtorstitia accensa deferri possunt tam à laicis quàm à clericis in processione sanctissimi Sacramenti. *Sacra Cong. Rit. in Andrien. 12. Aprilis 1603.* quam refert Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 29. num. 2.

2 Intorstitiorum seu cereorum Confraternitatum secularium funera associantium quarta funeralis Parocho non debetur. *S. Congr. Episcop. & Regul. in Firmana 5. Martij 1616.* teste Aldan d. tit. 29. num. 5.

3 Intorstitia, cerei, & candelæ, quæ per viam deferuntur circa cadauera in quibuscunque priuatis Ecclesijs diuidenda sunt pro æquali portione inter ipsos Parochos & ministros aliarum Ecclesiarum quarumcunque, etiam Regularium, & Nationalium, in quibus sepeliuntur, ac propterea quando huiusmodi intorstitia, seu cerei, & candelæ in præfatis Ecclesijs pro celebrandis diuinis Officijs præsenti corpore accenduntur, finito Officio extinguenda, & cuique medietas consignanda est. Congregatio RR. DD. Præfectorum Vrbis, S. D. N. Vrban VIII approbante sub die 21. Martij 1629. quam citat Aldan. d. tit. 29. num. 7.

S Ioachimus.

COLLECT. CCCCXXXII.

1 SAncti Ioachimi parentis Beatissimæ Virginis festiuitatis institutio sub duplici officio die Martij quotannis celebrandæ, & in Breuiario, Missali, & Kalendarijs imposterum imprimendis describendæ. Gregorius XV. const. 39. incip. Apostolatus officium die 2. Decembris 1622. de qua Gauant. in rub. Breu. sect. 7. capit. 5. num. 20.

2 Beati Ioachimi Senensis officium, vt à tota Religione Ordinis Seruorum recitari possit de communi vnius Confess. non Pont. cum proprijs lectionibus de vita approbaris, atque vt eius nomen in noua Martyrologij impressione ponatur, concessit *Sac. Congr. Rit. in Senen. & Foroliuien. 21. Martij 1609* quam refert Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 18. de Sanctis num. 138.

Ioannes.

COLLECT. CCCCXXXIII.

1 SAncti Ioannis Baptistæ vigilia si incidat in diem solemnitatis corporis Christi, anticipandum ieiunium, die præcedenti ne abstineatur à carnibus in dicto festo solemnitatis Corporis Christi, vt factum fuit de anno 1639. *Sacra Congr. Rit. sub die 24. Septembris* 1638. Vrbanus VIII. in sua constitut. incip. Cum euenire 13. Octobris 1638. apud Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regular. tom. 3. in fine pag. 550. secundum nouissimam impressam Placentinam.

2 B. Ioannis Sahagun Missam, & Officium pro ciuitate Salamantina concessit. *Sacra Congreg. Rit. in Salamantina 24. Augusti* 1600. quam refert Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1, tit. 18. de sanctis numero 139.

3 B. Ioannis à S. Facundo Officium diuinum, & Missam celebrare possunt vbique terrarum Fratres Eremitæ sancti Augustini Clemens VIII. constit. 7. incip. Beatorum 15. Octobris 1603. apud Empol. in Bullario Augustiniano pag. 83. & de procedendo ex vlteriora in eius canonizatione decretum emanauit. *Sacra Congr. Rit. in Salamantina* 10. *Decembris* 1619. teste Aldan. d. tit. 18. de Sanctis n. 140.

4 B. Ioannis de Capistrano Ordinis Minorum de Obseruantia Officium sub ritu duplici de communi Confessoris non Pont. die 23. Octobris recitari posse ab omnibus tam Fratribus quàm Monialibus dicti Ordinis & Missam per quoscunque etiam secolares in Ecclesiis Fratrum sancti Francisci celebrari posse concessit. *S. Congr. Rit. sub die 19. Iulij* 1622. penes Aldan. d. tit. 18. de Sanctis num. 141.

5 Ioannes de Deo Lusitanus beatus denunciatur, & conceditur vt de eodem ab omnibus Congregationis suæ Regularibus vbique existentibus quotannis die eius obitus 8. Martij possit Officium & Missa celebrari de communi Confessoris non Pont. ritu duplici maiori per annum iuxta rubricas Breuiarij, & Missalis Romani: & quod Missam etiam per alios Regulares & seculares Sacerdotes ad eorum Ecclesias confluentes in ciuitate vero Granaten. nempe in Ecclesia, vbi eius sacrum Corpus requiescit, & in oppido nuncupato, Montemoro nouo in Lusitania, vbi natus est in omnibus Ecclesiis tam secularium quam Regularium clericorum Officium & Missa ritu duplici minori recitari, celebrari possit. *Sacra Cong. Rit. sub die* 21. *Septembris* 1630. cuius meminit Aldan. d. tit. 18. de Sanctis num. 142.

S. Iosephus.

COLLECT. CCCCXXXIV.

1 SAncti Iosephi dies festus sub obseruantia, & præcepto comprehendi, cunctosque Christi fideles vbique terrarum ab omni opére seruili eo die abstinere, & cessare debere censuit. *Sacra Congr. Rit. sub die 8. Maij* 1622. penes Gauant. in rub. Breu. sect. 7. cap. 4. no. 19. & in Augusten. 15. Decembris 1632. quarum meminit Bonfadin. in thesauro ecclesiast. decis. resol. 29. num. 15. De Sancto Iosepho Sponso Mariæ Virginis S. Bernardinus tom. 3. Hieronymus Gratianus Hisp. Ioannes de Auila etiam Hisp. & Italicè per Franciscum Soto. Isidorus de Isolanis, Laurentius Maslela de B. Virgine lib. 2.

Irregularitas.

COLLECT. CCCCXXXV.

1 IRregularitatem non incurrit is, qui omni diligentia vt præcaueret adhibita, dum operam rei licitæ daret, solo casu fortuito homicidium commisit. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. de benef. p. 7. cap. 11. num. 53. in 1. & 2. declar. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de irregular. num. 6. & 7. addentes Concilium Tridentinum, sess. 14. capit. 7. de reform. loqui de eo, qui fuit in aliqua culpa & indigebat dispensatione.

2 Irregularitatem non incurrit mandans aliquem baculo verberari eo expressione occideretur, si mandatarius atinis percusserit, & occiderit. *Sacra Congregat. Conc. sub die 2. Septembris* 1604. quam refert Sellius in selectis Canon. cap. 49. num. 18.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Iubilæo agentes.*
2 *Religiosis non licet contra Religionem confiteri etiam Vigore priuilegij concedentis facultatem vt tam seculares quam Regulares possint quemcunque idoneum Confessorem eligere.*
3 *Cruciatæ sanctæ Bulla vt quis in Regnis Hispaniæ Iubilæi Indulgentias consequi valeat.*
4 *Facultas data in Iubilæis vt pœnitentes possint eligere quemlibet Confessorem ex approbatis ab Ordinario, intelligenda de Ordinario loci.*

Iubilæum.

COLLECT. CCCCXXXVI.

1 DE Iubilæo Angelus Rentinus, & Cæsar Bottonus Ital. Petrus Franciscus Zypœus etiam Ital. Sebastianus Fabrinus, Martinus Nauarrus, Hieronymus Gratianus, Ioannes Baptista Paulianus, Thomas Zerola, Rutilius Benzonius, Andreas Victorellus Antonius Sanctarellus, Boetius Epo de Iubilæi iure Iodochus Lorichius in thesauro nouo Theolog. Petrus Cresperius in summa Cathol. Fidei verbo Iubilæum, Gaspar Cioppius in annot. ad Iubilæi indictionis Bullam Clement. VIII. Decius Cataccioius, in Iubilæi anno conuocatio ad Vrbem, Alphonsus Leo de Iubilæo, Angel. Bossius de suspensione Indulgentiarum tempore Iubilæi, Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo Iubilæum.

2 Iubilæum licet concedatur cum facultate vt tam secculares quam Regulares possint quemcunque idoneum Confessorem eligere, non per hoc licebit Religiosis extra Religionem confiteri. Clemens VIII. constit. sua incip. Romani 23. Nouembris 1599. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Iubilæum.

3 Iubilæi Indulgentias, quæ à Summis Pont. pro tempore concedi consueuerunt, vt quis consequi valeat in Regnis Hispaniarum, non est necessarium Bullam Cruciatæ ante vel post suscipere, ita ad instantiam Collectoris Portugaliæ censuit Sacra Congr. S.R.E. Cardinalium negotiis Indulgentiarum præfecta, S.D.N. Vrbano VIII approbante sub die 8. Februarij 1631. penes Lezanam in sum. quæst. Regulat. tom. 3. verbo Bulla Cruciatæ n. 41. in fine.

4 Iubilæis dum datur facultas vt pœnitentes possint eligere quemlibet Confessorem ex approbatis ab Ordinario, illa est intelligenda de Ordinario, loci. *Sacra Congregat. Conc. in Liman. 19 Ianuarij* 1633. apud Lezanam d. tom. 4. verbo Iubilæum num. 16. in princ. Licet

oppo-

oppositum colligatur ex alia asserta declaratione, quam referunt Suarez tom.4. de Pœnit. disp.28. sect.6. Laurent. de Portel. in dub. Regular. verbo Confessoris approbatio in addit. num.4.

Iudæus vide in verbo Hebræus collect.405.

SUMMARIUM.

1 *Beneficia impetrare non possunt Iudices qui eorum priuationis sententiã fuerũt, nec illorũ propinqui, seu familiares.*
2 *Declaratio in crimine assassinij contra personas ecclesiasticas spectat ad Iudicem ecclesiasticum.*
3 *Actionem iniuriarum nolens dimittere proximo suo non est arcendus ab Ecclesia.*
4 *Locum in choro habere non debent Iudices ecclesiastici nisi sint Vicarij generales.*
5 *Concubinarios laicos aliqua pœna pecuniaria punire possunt Iudices ecclesiastici in 1.2. vel 3. monitione.*
6 *Canonicus Ecclesiæ Collegiatæ qui sit doctor, non potest eligi Iudex Synodalis.*
7 *Nominatio Iudicum Synodalium spectat principaliter ad Episcopum, non tamen priuatione quoad Capitulum.*
8 *Laicus Iudex non potest contra personam clerici primæ Tonsuræ procedere, qui post dimissũ habitũ & Tonsurã deliquit, & deinde eo reassũpto Ecclesiæ inseruire cœpit.*
9 *Laici Iudices possunt pœnas imponere contra non obseruantes dies festos.*

Iudex.

COLLECT. CCCCXXXVII.

1 IVdices qui fuerunt sententias priuationis beneficiorum, non possunt ea impetrare, sicut neque eorum propinqui, vel familiares. Pius IV. const.14. incip. Cupientes de anno 1560. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom.2. pag.25. aliàs pag.18.

2 Iudici ecclesiastico spectat declaratio in crimine assassinij contra personas ecclesiasticas, & contra Milites, aliasque personas Conuentuum, & hospitalis Sancti Ioannis Hierosolymitani, antequam Iudices seculares aliquam declarationem desuper ferant, vel ad pœnarum executionem deueniant. Clemens VIII. const.37. incip. Æqua 18. Decembris 1595. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom.3. pag.52. aliàs pag.36. & apud Laurer. de Franchis de controuers. inter Episcop. & Regul. pag.41.

3 Iudex ecclesiasticus non potest arcere aliquem ab Ecclesia eo quod nolit dimittere actionem iniuriarum proximo suo, nam satisfacit hominis Christiani officio, si intimum odium ac rancorem quis deponat. *S. Cong. Conc.* teste Zerola in praxi Episcop. part.1. verbo citatio §.2.

4 Iudices ecclesiastici in aliqua Ecclesia deputati, nisi sint Vicarij generales, non debent habere locum in choro, neque præsente, neque absente Episcopo. *Sacra Cong. Rit. in Compostellana* 10. *Iunij* 1600. quam refert Sellius in selectis Canon. c.80. num.3.

5 Iudices ecclesiastici possunt in prima, secunda, vel tertia monitione laicos concubinarios punire aliqua pœna pecuniaria pijs locis vel apparitoribus applicanda, stante præsertim consuetudine illius Ecclesiæ. *Sac. Congreg. Concil.* penes Sellium d. cap.80. nu.4.

6 Iudex Synodalis non potest eligi Canonicus Ecclesiæ Collegiatæ qui sit doctor, etiamsi non extent in Cathedrali Doctores saltim ita idonei. *S. Cong. Conc.* cuius meminere Massobr. de Synodo Episcopi cap.4. dub.10. num.25. Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. ad const.5. Gregorij XV. num.19.

7 Iudicum Synodalium nominatio spectat principaliter ad Episcopum, non tamen priuatiuè quoad Capitulum. *Sacra Congreg. Concil. Saonen.* 18. *Martij* 1628. de qua Sellius d. c.80. num.6.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

8 Iudex laicus non potest contra personam clerici primæ Tonsuræ procedere, qui post dimissum habitum, & Tonsuram clericalem deliquit, & pro delicto in Curia seculari citatus fuit, & deinde reassumpto habitu cum Tonsura Ecclesiæ inseruire cœpit. *Sacra Congr. Conc. sub die* 10. *Decembris* 1596. de qua memini in tract. de Iure ecclesiast. vniuerso lib.1. c.39. §.2. nu.88.

9 Iudices laici possunt pœnas imponere contra non obseruantes dies festos, verum si Episcopus dederit licentiam alicui laboranti in die festo non possunt propterea dicti Iudices laici illum punire vt transgressorem festorum, stante licentia obtenta ab Episcopo. *Sac. Cong. Conc. sub die* 9. *Nouembris* 1619. quam citat Sellius dicto c.80. num.5.

S. Iulianus.

COLLECT. CCCCXXXVIII.

1 SAncti Iuliani officium pro diœcesi Burgen. concessit. *S. Congr. Rit. in Burgen.* 20. *Iulij* 1600. Et pro ciuitate Conchen. *eadem Sacra Cong. in Conchen.* 22. *Decembr.* 1612. quarum meminit Aldan. in compend. Canon. resolut. lib.1. tit.18. de Sanctis num.143.

SUMMARIUM.

1 *Episcopus potest cogere Canonicos vt præstent iuramentum de fideliter punctando in choro.*
2 *Beneficium resignare iurans, si ad eius titulum promotus fuit pœnitentia imposita absoluendus est ne resignet.*
3 *Ordines exercere & Sacramenta administrare non est impeditus iurans de leui.*
4 *Damnosa & illicita contra libertatem Ecclesiæ iurare facientes, vel iurantes quas pœnas incurrant.*
5 *Episcopus in ingressu ad suum Episcopatum non tenetur iurare statuta Sacris Canonibus contraria.*

Iuramentum.

COLLECT. CCCCXXXIX.

1 IVramentum de fideliter punctando in choro potest Episcopus cogere Canonicos vt præstent. *S. Congr. Conc. sub die* 17. *Martij* 1619. me citato refert Lezana in sum. quæst. Regul. tom.1. verbo Iuramentum nu.23.

2 Iurans resignare beneficium, ad cuius titulum fuit promotus, vel procuratorem constitutum ad resignandum non reuocare, pœnitentia imposita absoluendus est ne resignet, & vt procuratorem possit reuocare. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. de benefic. p.2. cap.5. nu.231. in 1. & 2. declar. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.2. tit 8. l.1. de patrim. nu.29. quos refero de officio, & potest. Episcopi p.2. alleg.19. num.46.

3 Iurans de leui non est impeditus exercere omnes Ordines, & Sacramenta ministrare, ac fidelium etiam secularium Confessiones audire, secus in abiurante de vehementi. *S. Congr. generalis Inquisitionis sub die* 6. *Mart.* 1596. penes Laurent. de Franchis de controuers. inter Episcop. & Regul. pag.279. in resp. ad 4. quem refero de officio & potest. Episcop. p.2. alleg.25. nu.57. in fine.

4 Iurantes, & iurare facientes damnosa & illicita cõtra libertatem Ecclesiæ, & contra Concilium Trid. ex-

communicantur, interdicuntur, ſuſpenduntur, & inhabilitantur, ac priuantur vſu gratiæ, & ſolus Papa abſoluit, & relaxat. Gregorius XIII. conſtit. ſua incip. Inter Apoſtolicas de anno 1584. quam citat, & de illius materia agit Scortia in ſelectas ſummorum Pont. Conſtitutiones epit. 137.

5 Iurare non tenetur Epiſcopus in ingreſſu ad ſuum Epiſcopatum, ſtatuta, quæ Sacris Canonibus, & ſancti Concilij decretis, Apoſtolicisue Conſtitutionibus ſunt contraria, niſi à Sede Apoſt. ex certa ſcientia confirmata exiſtant. *S. Cong. Conc. in Oriolen. 27. Martij 1632.* cuius meminit Lezana in ſum. quæſt. Regular. tom. 3. verbo Iuramentum n. 18. in med.

Iurati Meſſanenſes.

COLLECT. CCCCXXXX.

IVrati ciuitatis Meſſanen. non debent eodem tempore cum Epiſcopo incenſari, & à celebrante antequam ad Altare accedat, ſalutari. *S. Cong. Rit. in Meſſanen. 7. Decembris 1601.* quam citat Aldan. in compendio Canon. reſolut. lib. 2. tit. 3. n. 55.

SVMMARIVM.

1 *Officia & dignitates adminiſtrationem iuriſdictionis habentia ſi quis ambiat, quam pœnam incurrat.*
2 *Epiſcopo ſibi inter extraneos ſuit reſeruata iuriſdictio, quã Capitulo ante Concilium cognoſcebat cognoſcendi cauſas criminales beneficiatorum Cathedralis.*
3 *Officiales Curiæ Epiſcopalis in actu exercendi ſuum Officium offendentes quacunque exemptione non obſtante, ab Epiſcopo puniri poſſunt.*
4 *Ordinario quando competat iuriſdictio in Oblatos carentes qualitatibus.*
5 *Monaſterium in quo Generalis ſedem ordinariam principalem habet non ſubiacet viſitationi Epiſcopi etiam quantum ad ipſam curam, & Sacramentorum adminiſtrationem perſonarum ſecularium.*
6 *Epiſcopus etiam ſub cẽſuris eccleſiaſticis compellere poteſt Regulares, vbi in eos iuriſdictio illi tribuitur.*

Iuriſdictio.

COLLECT. CCCCXXXXI.

1 IVriſdictionis adminiſtrationem habentia Officia & dignitates ambientes, & poſſidentes pretio, vel promiſſione incurrunt cum complicibus pœnas confiſcationis bonorũ, degradationis, amiſſionis doctoratus & quorumcunq; officiorum ſæcularium, & Eccleſiaſticorum Pius V. conſtitut. ſua incip. Cum nuper de anno 1572. de cuius materia agit Scortia in ſelectas ſummorum Pont. Conſt. epit. 118. & 119.

2 Iuriſdictio, quæ Capitulo ante Concilium competebat cognoſcendi cauſas criminales eorum, qui beneficia in Cathedrali obtinent, fuit inter extraneos reſeruata ſoli Epiſcopo per decretum ſeſſ. 25. de reform. c. 6. §. qui verò. *Sacra Cong. Conc. ſub die 16. May 1592.* quam refert Sellius in ſelectis Canon. c. 21. n. 39.

3 Iuriſdictionem Epiſcopi impedientes, vel Officiales Curiæ Epiſcopalis in actu exercendi ſuum Officium offendentes, quacunque exemptione non obſtante, ab Epiſcopo coerceri, & puniri poſſunt, *Sacra Cong. Conc. in Panormitana* referente Aldano in compendio Canon. reſolut. lib. 2. tit. 2. n. 3.

4 Iuriſdictio quæ vigore Concilij ſeſſ. 24. cap. 11. de reform. competit Ordinario in Oblatos carentes qualitatibus expreſſis ibidem in verſ. exceptis eidem Ordinario tributa eſt cumulatiue non priuatiue ad Superiores Regulares, & in criminalibus tantum, non autem in ciuilibus. *Sacra Congreg. Concil.* penes Aldan. d. tit. 2. num. 10.

5 Iuriſdictioni Ordinarij, eiuſque Viſitationi ſubiectæ non ſunt perſonæ etiam ſeculares curam animarum exercentes in monaſterio, in quo Generalis alicuius Religionis Regularium ſedem ordinariam principalem habeat, quantum ad ipſam curam, & Sacramentorum adminiſtrationem ſpectat. *Sacra Congreg. Concil* apud Lezanam in ſum. quæſt. Regular. tom. 1. c. 11. num. 9.

6 Iuriſdictio in ijs, in quibus Epiſcopo tribuitur à Iure communi, & Concilio Trid. ac Conſtitutionibus Apoſt. in Regulares, poteſt illos Epiſcopus etiam ſub cenſuris Eccleſiaſticis compellere. *Sacra Congr. Conc. in Nobien. 7 February 1633.* quam citat Bonſadin. in theſauro eccleſ. deciſ. reſol. 30. n. 2.

SVMMARIVM.

1 *Iuris pro declaratione ad Papam recurrere non decet vbi ius diſponit.*
2 *Capitulo datum ius præſentandi quando cenſeatur ex priuilegio conceſſum.*
3 *Conſuetudines laudabiles in honorem Dei, & miniſtrorum eius ſunt conſeruanda.*
4 *Excommunicationes ad finem reuelationis pro rebus deperditis, qui decernat in locis exemptis oſtenditur.*
5 *Cadaueris humani prohiberi non poteſt ob non ſolutum ius ſepulturæ.*

Ius.

COLLECT. CCCCXLII.

1 IVs vbi diſponit non decet pro Iuris declaratione ad Papam recurrere. *Sacra Congregat. Conc.* teſtibus Nicol. Garc. de benefic. p. 3. c. 2. nu. 179. in 24. declarat Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 23. l. 2. §. 2. de reſidens. n. 151. in fine.

2 Ius præſentandi datum Capitulo cenſendum eſt ex priuilegio quando Capitulum non fundauit, nec dotauit, nec habet immemorialem ideo ſublatum eſt decreto Conc. c. 9. ſeſſ. 25. de reform. *Sacra Cong. Conc.* teſte Nicol. Garc. de benef. p. 5. c. 9. n. 141.

3 Iura Eccleſiæ, & laudabiles conſuetudines in honorem Dei, & miniſtrorum eius ſunt tuenda & conſeruanda. *S. Cong. Rit. 16. Iunij 1605.* quam refert Sellius in ſelect. Canon. c. 32. n. 8.

4 Ius decernendi excommunicationes, quæ ad finem reuelationis pro rebus deperditis vel ſubtractis ferri ſolent quoad ſubditos Abbates exempti, & iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem habentis, non pertinet ad Epiſcopum diœceſanum, ſed hac de cauſa adeunda eſt Sedes Apoſtol. niſi Abbas haberet iuriſdictionem priuatiuè ad Epiſcopum in certa parte diœceſis, & appellationes ab eo ad eundẽ Epiſcopum interponerentur, dummodo priuilegia non obſtent. *Sacra Cong. Conc. ſub die 15. Ianuarij* 1602. penes Sellium d. c. 32. n. 15.

5 Iuris ſepulturæ occaſione prohiberi non poteſt cadaueris humatio, cum nulla ratio patiatur, Chriſtianæque pietati repugnans videatur, maximè vero ob pecuniarium intereſſe, cadauer inſepultum remanere. *S. Cong. Epiſcop. & Regul. in Cotronen. 27. Septembris 1617.* de qua meminit Sellius d. c. 32. n. 14.

SVM-

SVMMARIVM.

1. *Disceptatio iurispatronatus spectat ad Episcopum quamuis institutio pertineat ad Capitulum,*
2. *Patroni beneficiorum ad illa apostatas præsentantes priuantur iurepatronatus.*
3. *Dos debet assignari ante & non post fundationem ad iurispatronatus acquisitionem.*
4. *Dotans insufficienter non acquirit iuspatronatus.*
5. *Probatio iurispatronatus fieri valet ex multiplicatis præsentationibus à tempore immemoriali factis.*
6. *Probatio iurispatronatus ex fundatione & dotatione resultat ex solis præsentationibus continuis vltra hominum memoriam.*
7. *Titulus iurispatronatus ad formam cap.9. in princ. sess. 25.de reform. non probatur sufficienter per solam confessionem supplicantis.*
8. *Fundationis solo documento si probetur iuspatronatus absque aliqua præsentatione non tollitur à Concil.cap.9. sess.25. de reform.*
9. *Enunciatiue antiqua cum quasi possessione præsentandi non probant iuspatronatus in potente.*
10. *Iuspatronatus in potente quomodo probandum.*
11. *Scriptura authentica ad probandam fundationem, & dotationem iurispatronatus in personis suspectis, quæ dicantur?*
12. *Immemorialis nihil prodest in probando Iurepatronatus quando constat de origine priuilegij.*
13. *Iuspatronatus acquisitum per augmentum tertiæ partis quomodo examinandum?*
14. *Ecclesijs receptis s locum habet Conc.c.9. sess.25. de reform.in personis suspectis.*
14. *Possessio centenaria prodesse non potest vt constat de titulo ex priuilegio inualido.*
16. *Priuilegium iurispatronatus in ipso limine fundationis, vel dotationis an sit sublatum, & quomodo probandum?*
17. *Concursu conferitur iuspatronatus laicale, deuolutum ad Ordinarium, pro illa tantum vice.*
18. *Clericus quicunque si ad iuspatronatus in eius erectione præsentari mandetur, non debet esse minor 14. annorum.*
19. *Abbas, qui temporalem in loco iurisdictionem habet, non indiget ad probationem iurispatronatus solitis probationibus, quas Concil.exposcit in personis suspectis.*
20. *Patronus potest de consensu Ordinarij augere iuspatronatus cum nouis oneribus Missarum.*

Iuspatronus.

COLLECT. CCCCXLIII.

1 IVrispatronatus, & patronorum discrepatio spectat ad Episcopum, quamuis institutio pertinet ad Capitulum. *Sacra Congreg.Conc.in Lucen.* teste Stephano de Aluin de Episcop.Abbatum, & Abbatiss.potest.cap.13. num.8. in princ.

2 Iurepatronatus beneficiorum priuantur patroni, qui ad ea apostatas præsentauerint. Paulus IV.constit.14. incip. Postquam 13.Kalend. Augusti 1558.apud Laert. Cherub.in Bullario tom.1.pag.372.

3 Iurispatronatus ad acquisitionem dos debet assignari tempore fundationis,& non post, nisi quando ex necessitate populi construitur Ecclesia. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol.Garc.de benefic.p.5.cap.9.num.58.

4 Iuspatronatus non acquirit dotans insufficiēter, quod arbitrabitur Ordinarius, sed dicitur benefactor. *Sacra Cong.Conc.* penes Nicol.Garc.d p.5.cap.9.num.52.

5 Iurispatronatus probatio ex multiplicatis præsentationibus à tempore immemoriali, valet, licet neque per instrumenta præsentationū, neque per testes de immemoriali deponentes vlla fiat enunciatio, nec mentio de fundatione, vel dotatione. *Sacra Congreg. Concil.* referente Gonzal.ad reg.8.Cancel.glos.18. num.46.

6 Iuspatronatus ex solis præsentationibus continuis vltra hominum memoriam probatur ex fundatione, & dotatione, licet in eis nulla facta fuerit mentio de fundatione, vel dotatione. *Sacra Congr.Conc.* de qua Nicol.Garc.d.p.5.cap.9.num.141.

7 Iurispatronatus titulus ad formam cap.9. in princip. sess.25.de reform.non probatur sufficienter per solam confessionem supplicantis, & narratiuam, quod beneficium est iurispatronatus alicuius ex fundatione, & dotatione. *Sacra Congr.Conc.* quam citat Nicol.Garc. de benefic.p.12.cap.2.num.275.

8 Iuspatronatus, quod probatum est solo documento fundationis, &c. absque alia præsentatione, non tollitur à Conc.d.cap.9 nisi tantum temporis præterijsset quantum Iure requiritur ad præscribendam Ecclesiæ libertatem. *Sacra Congr.Concil.* cuius meminit Nicol. Garc. de benefic.p.5.cap.9.num.141.

9 Iuspatronatus in potente non probatur ex enunciatiuis antiquis cum quasi possessione præsentandi, quia obseruanda est forma tradita à Conc.d.cap.9.æquipollens non sufficit. *Sacra Congr.Concil.* teste Rota in Iacen.Parochialis 27.Iunij 1603.coram Card. Pamphilio sen.

10 Iuspatronatus in potente debet probari ex verò titulo fundationis, vel dotationis, quæ ex authentico documento ostendatur, vel ex immemoriali cum præsentationibus continuatis spatio quinquaginta annorum, quę omnes effectum sortitæ sint, & authenticis scripturis probentur, & aliter facta probatio non suffragatur. *Sacra Congreg.Conc.* apud Rot. in Sorona iurispatronatus 28.Aprilis 1603. coram Card. Pamphilio sen.

11 Iurispatronatus fundatio, & dotatio vbi est probanda in personis suspectis de vsurpatione, tunc Concil.d. cap.9. requirens authenticum instrumentum, intelligitur per authenticas scripturas tantùm, & non sufficiunt testes, præsumptiones, & probationes à Iure. *Sacra Congreg.Conc. in Panormitana 4. Decembris* 1632. quam refert Bonsadin.in thesauro eccles.decis.resol.35. num.8. Et iterum: Iurispatronatus personæ potentis, seu Communitatis, vel Vniuersitatis tituli probatio ex fundatione, vel dotatione facienda est per instrumenta, seu scripturas authenticas, nec probatio per testes, per præsumptiones, & similes admittenda est. *Eadem S.Congr. Concil. in d.Panormitana 19. Februarij* 1633. attestante Bonsadin.d.resol.35.num.9.

12 Iuspatronatus vbi præsumitur ex priuilegio, vel constat de origine priuilegij, & adest immemorialis, illa nihil prodest. *Sacra Cong.Conc.* penes Nicol. Garc. de benef.p.5.cap.9.num.119.

13 Iuspatronatus acquisitum per augmētum tertiæ partis dotis ante 40. annos a die confirmationis Concilij numerandos, est validum: si verò est acquisitum infra annos 40. Episcopus tanquam Apostolicæ Sedis delegatus illud examinare debet, & quod non in euidentem vtilitatem factum inuenerit, reuocabit, restitui tamen debet patrono id, quod hoc nomine ab eis datum fuit, prout in fine decreti c.9. sess.25. de reform. statutum est: & isti quadraginta anni numerandi sunt à die confirmati Concilij: nam licet à die quo vellet Ordinarius inquirere super validitate iurispatronatus, essent transacti quadraginta anni, hoc nihil obstat examini, interim tamen dum fit examen nullus est in sua quasi possessione turbandus. *Sacra Cong.Conc.* de qua Nicol. Garc.dict.p.5.cap.9.num.124.

14 Iurispatronatus quoad probationem in personis suspectis habet locum Concil. d.c.9. in Ecclesijs receptitijs. *Sacra Congreg.Conc. in Calaguritana 13.Septembris* 1631. de qua Bonsadin.d.resol.35.nu.10.

15 Iuspatronatus per decretum Concilij sess.25. de reform.

ſorm.cap.9. ſublatum eſt ſi conſtiterit de titulo ex priuilegio inualido, licet per 140.annos in pacifica poſſeſſione fuerint præſentati. *Sacra Congr. Concil.* quam commemorat Nicol.Garcia d.p.5.cap.9.num.128.

16 Iuſpatronatus, quod in ipſo limine fundationis, vel dotationis Apoſtolico priuilegio fuit conceſſum, non eſt ſublatum: Patronatus verò reliqui in Conuentualibus Eccleſijs quocunque priuilegio conceſſi poſt fundationem & dotationem cenſentur abrogati. Et ad probandum tale priuilegium in limine fundationis conceſſum non ſufficit immemorialis, iunctis multiplicatis præſentationibus, niſi probata fama talis priuilegij, alijſque concurrentibus requiſitis, ſecundùm iuris diſpoſitionem. *Sacra Congr. Conc.* teſte Nicol. Garcia d.c.9.num.141. Patronatus omnes ex priuilegio ſublati ſunt quamuis contineant clauſulas quod habeantur, & regulentur perinde ac ſi competerent ex vera fundatione & dotatione.*Sacra Congr.Conc.*referente Gonzal. ad reg.8.Cancel.gloſſ.18.num.97.

17 Iuſpatronatus laicale deuolutum ad Ordinarium conſertur per concurſum pro illa vice. *Sacra Congr. Conc.*referẽtibus Galet.in margarita caſuum conſcient. verbo Iuſpatronatus 1. Modern. Hiſp. de Regia poteſt. tom.1.p.3.c.11.nu.89. quos refero de officio, & poteſt. Epiſcopi par.3. alleg.60. num.18. in fine, & de officio Parochi cap.2.num.131.

18 Iuriſpatronatus in erectione ſi cautum ſit vt prouideatur de eo quicunque clericus, non poteſt huiuſmodi clerico conferri qui ſit minor quatuordecim annorum. *Sacra Congr. Conc.ſub die 4. Auguſti* 1619. quam refert Sellius in ſelect.canon.c.29.num.12.

19 Iurepatronatus Abbatis temporalem iuriſdictionem habentis non requiruntur ampliores illæ probationes, quas Concilium expoſcit in ijs perſonis, quibus præſumitur vſurpatio. *Sacra Congr. Conc.in Sublacen.12.Septembris* 1621. cuius memini de iure eccleſ. vnio. lib.3. c.12.num.152.

20 Iuſpatronatus in Parochiali poteſt de conſenſu Ordinarij augeri à patrono cum nouis oneribus Miſſarum. *Sacra Congr. Conc. in Bononien.*12. *Martij* 1633. penes Bonſadin.d.reſol.35.num.11.

Iuriſpatronatus vſurpatio. Vide in verbo Vſurpatio, collect.371.

Vide infrà verbo Patronus, collect.564.

SVMMARIVM.

1 *Choro ſtare, vel ſedere inter Canonicos non debent laici dum Diuina celebrantur.*
2 *Loca laicorum in Eccleſia diſtincta eſſe debent à locis Canonicorum.*
3 *Stalla Dignitatem & Canonicorum non debent occupare laici etiam illuſtres, & de Magiſtratu.*
4 *Laici ſimul cum Epiſcopo maximè in proceſſionibus incedere non debent.*
5 *Teſtes in cauſa pendente coram Iudice eccleſiaſtico ſubornare tentans laicus, poteſt per Epiſcopum puniri.*
6 *Epiſcopus non poteſt vocare laicos ad Synodum, quamuis illorum conſilio vti velit.*
7 *Edictum generale poſſunt cogi laici vt declarent, quod neque Eccleſia neque clerici eo ligentur.*

Laicus.

COLLECT. CCCCXLIV.

1 LAici dum diuina celebrantur, non debent inter Canonicos, & alios Eccleſiæ Præbendatos in choro ſtare, vel ſedere. *Sacra Congr. Rit. in Compoſtellana* 4. *Februarij* 1600. cuius memini in tract. de Canon. & Dignitat. cap.34. ſub numer. 22.

2 Laicorum loca in Eccleſia diſtincta, & ſeparata eſſe debent à locis Canonicorum, & Miniſtrorum in Diuinis inſeruientium. *Sacra Congr. Rit. in Elboren.*8. *Ianuar.*1605. de qua memini d.c.34.num.22.

3 Laici non debent occupare ſtalla, ſeu loca Dignitatum, Canonicorum, & Præbendarum in choro, vel presbyterio, etiamſi ſint illuſtres, & de Magiſtratu. *Sacra Congr.Rit.in Compoſtellana* 23. *Februarij* 1604. *& in Granaten* 24. *Octobris* 1609. quam refert Sellius in ſelectis Canon.c.11.num.47.

4 Laici ſimul cum Epiſcopo maximè in proceſſionibus incedere non debent. *Sacra Congr.Rit.in Tropien.* 3.*Iunij* 1617. penes Sellium d.cap.11.num.49.

5 Laicus, qui ſubornare tentauit teſtes in cauſa pendente coram Iudice eccleſiaſtico poteſt per Epiſcopum puniri. *Sacra Congr. Immunitatis in Regien.*18. *Martij* 1631. quam citat Bonſadin.in theſauro eccleſ. deciſ.reſol.11 num.16.

6 Laicos ad ſynodum vocare non poteſt Epiſcopus quamuis illorum conſilio vti velit. *Sacra Congr.Conc.in Orielen.*27. *Martij* 1632. in reſp. ad 16. apud Bonſadin.d.reſol.11.num.19.

7 Laici poſſunt cogi ad declarandum eorum edictum generale, quod ſcilicet ea lege neque Eccleſia, neque clerici ligentur. *S.Congr.Immunitatis ſub die* 7. *Decemb.* 1632. per Felin. in cap. Eccleſia S. Mariæ num.81. de conſtit. Anchar.conſ.155. Hieron. Gabr.conſ.37. num. 3.lib.2.

Laicis & clericis licet deferre funalia, & candelas accenſas in proceſſione ſanctiſſimi Sacramenti. Vide in verbo Interſtitia collect.430.num.1.

Lapis Altaris prophanatus poteſt licitè vendi, Vide in verbo Altare collect.22. num.7.

Largitio munerum, vide in verbo Munerum largitio collect.520.

Latinus, vide in verbo Græcus collect.400.

S.Laurentius.

COLLECT. CCCCXLV.

1 SAnctum Laurentium Archiepiſcopum Dublinen. canonizauit, & eius feſtum die 14. Nouembris celebrari iuſſit Honorius III.conſtit.7. incip. Ineffabilis 3. Id. Decembris 1225. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.1. pag.49. cuius vitam & miracula ſcriptus Surius de Sanctorum hiſtoria ſub die 14. Nouembris.

2 B.Laurentij Iuſtiniani decretum de procedendo ad vlteriora in examine proceſſuum pro canonizatione edidit *Sacra Congr.Rit.in Venetiarum* 7.*Septembris* 1613. cuius meminit Aldan. in compendio Canon. reſol.lib. 1.tit.18. de Sanctis num.144.

SVMMARIVM.

1 *Matutinum quando ſolemniter celebratur ab Epiſcopo, cantandæ ſunt duæ penultimæ lectiones à duobus Canonicis hinc inde Epiſcopo aſſiſtentibus.*
2 *Lamentationes & lectiones deficientibus cantoribus cantandæ ſunt à Canonicis incipiendo à iunioribus.*
3 *Alexandri & Theodori pro Monachis Ottembura.*
4 *Andreæ & Benedicti Conſ.pro Camaldul.*
5 *Brixien Eccleſia Sanctorum.*
6 *Caſimiri.*
7 *Conradi pro ciuitate Nettina.*
8 *Crucis inuentionis pro Eccleſia Gadicen.*
9 *Danielis pro Monialibus Venet.*
10 *Firmi & Ruſtici pro Eccleſ.Bergomen.*

11 *Fran-*

Lectiones approbantur SS.

- 11 *Francisca Romana 2.nocturni.*
- 12 *Homoboni pro ciuitate Cremonen.*
- 13 *Ioachimi & Peregrini pro Seruitis.*
- 14 *Leonardi pro ciuitate de Buza Gaudicen.*
- 15 *Ludouici Regis Galliæ.*
- 16 *Magni pro Benedict.monach.Iuessen.*
- 17 *Mariæ ad Niues pro Fratr.de Mercede.*
- 18 *Mariæ Purificationis pro Octaua.*
- 19 *Mariæ Visitationis pro Octaua pro Eccles. Materana.*
- 20 *Mariæ Visitationis pro Virginibus Halæ.*
- 21 *Margaritæ pro Theatinis ciuit. Mantuana.*
- 22 *Margaritæ ciuit. Castelli pro Fratribus sui Ord.*
- 23 *Martini pro diœcesi Ipren.*

Lectiones approbantur SS.

- 24 *Mauri mart pro diœcesi Valentina.*
- 25 *Petri Chrysologi pro Clero Imolen.*
- 26 *Placentinæ Ecclesiæ Sanctorum.*
- 27 *Reliquiarum monasterij S.Laurent.de Escurial.*
- 28 *Secundi & Germani pro diœcesi Guadicen.*
- 29 *Simbaniæ pro Monial. S.Thomæ Ianuen.*
- 30 *Vbaldi Episc.& Confess.*
- 31 *Victoris mart.pro oppido Rocella Heracen.*

Lectiones pro Officijs Sanctorum.

COLLECT. CCCCXLVI.

1 LEctiones duæ penultimæ quando ab Episcopo Matutinum solemniter celebratur sunt cantandæ à duobus Canonicis, qui hinc inde assistunt Episcopo, siue sint Dignitates, siue Canonici etiam vltimi, non obstante consuetudine. *Sacra Congr. Rit. in Bruadusina* 18.*Martij* 1617.quam refert Aldan.in compendio Canon.resolut.lib.1.tit.18.num.145.

2 Lectiones & lamentationes deficientibus cantoribus cantandæ sunt a Canonicis, incipiendo à iunioribus. *Sacra Congr. Rit. in Conuersana* 4. *Aprilis* 1610. quam citat Aldan.d.tit.18.num. 146.

3 Alexandri & Theodori Lectiones pro Monachis monasterij ciuitatis Ottemburæ approbantur. *Sacra Congr.Rit. in Augustana* 15.*Iuly* 1617. de qua Aldan.d. tit.18.de sanctis num.147.

4 Andreæ & Benedicti Cōfess. Eremitarum Camaldulensium Lectiones pro Monachis Camaldulens. approbantur. *Sacra Congr. Rit. in Camaldulen.* 18. *Martij* 1617.penes Aldan.d.tit.18.de sanctis num.148.

5 Brixien.Ecclesiæ Sanctorum Lectiones approbantur. *Sacra Congregat. Rit.in Brixien.*10. *Aprilis* 1604. apud Aldan.d.tit 18.de sanctis num.149.

6 . Casimiri Lectiones approbantur. *Sacra Congr.Rit.in causa Polonia* 7.*Augusti* 1621. cuius meminit Aldan. d. tit.18.de sanctis num 150.

7 Conradi lectiones pro ciuitate Nettina approbantur. *Sacra Congr. Rit.in Netin.*15. *May* 1614. quam commemorat Aldan.d.tit.18.de Sanctis num.151.

8 Crucis inuentionis lectiones pro Ecclesia Gadicen. approbantur. *Sacra Congr. Rit. in Gadicen.*21. *Martij* 1610.de qua Aldan.d.tit.18.de Sanctis num.152.

9 Danielis lectiones in eius festo, & per octauam pro Monialibus S. Danielis Venetijs approbantur. *Sacra Congr. Rit.sa causa Venetiarum pro Officio S. Danielis* 9. *Octobris* 1610.penes Aldan.d.tit.18. de Sanctis nu. 153.

10 Eirini & Rustici lectiones pro Ecclesia Bergomen. approbantur. *Sacra Congr. Rit.in Bergomen.* 17.*Septembris* 1611.apud Aldan.d.tit.18.de Sanctis num.154.

11 Franciscæ Romanæ lectiones secundi nocturni pro Monachis Oliuetanis,& Monialibus turris speculorum vrbis, approbantur. *Sacra Congr. Rit. in Vrbis S.Franciscæ* 24. *Aprilis* 1610. Et posse eius Officium sub ritu duplici in Vrbe recitari ad libitum censuit eadem *Sacra Congr.Rit. sub die* 13. *Martij* 1632. teste Bonifad.in thesauro Ecclesiast.decis.ref.31.num.10.

12 Homoboni lectiones pro ciuitate Cremonen. approbantur. *Sacra Cong. Rit.in Cremonen.*18.*Februarij* 1617. cuius meminit Aldan.d.tit.18.de Sanctis nu.155.

13 Ioachini & Peregrini Ordinis Seruorum lectiones secundi nocturni approbantur. *Sacra Congr. Rit.in Senen.& Forolinien.*21. *Martij* 1609..de qua attestatur Aldan.d.tit 18.de Sanctis num.156.

14 Leonardi Abbatis lectiones pro ciuitate de Buza Gadicen.diœcesis approbantur. *Sacra Congr.Rit.in Gadicen.*13. *Martij* 1619. referente Aldan. d. titul.18. de Sanctis num.157.

15 Ludouici Regis Galliæ lectiones approbantur. *Sacra Congr. Rit.in causa Gallia* 23.*Februarij* 1619. quam refert Aldan.d.tit.18.de Sanctis num 158.

16 Magni lectiones pro Monachis S.Benedicti in oppido Iuessen approbantur. *Sacra Cong. Rit. in Augustana* 31.*Martij* 1618. teste Aldan. dict. titul.18. de Sanctis num.159.

17 Mariæ ad Niues lectiones secundi nocturni pro Fratribus sanctæ Mariæ de Mercede approbantur, *Sacra Congr. Rit.in causa B. Mariæ de Mercede* 30. *Aprilis* 1616. penes Aldan.d.tit.18.de Sanctis num.160.

18 Mariæ pro octaua Purificationis lectiones pro Ecclesia B Mariæ de Scala eidem Purificationi dicata approbantur. *Sacra Congreg. in causa Vrbis S. Mariæ de Scala* 12.*Decembris* 1609.quam citat Aldan.d.tit.18.de Sanctis num.161.

19 Mariæ pro octaua Visitationis lectiones secundi & tertij nocturni pro Ecclesia Materana approbantur. *Sacra Congr. Rit. in Materan.*23. *Augusti* 1614. teste Aldan.d.tit.18.de Sanctis num.162.

20 Mariæ Visitationis lectiones pro Virginibus Halæ, exceptis tribus secundi nocturni approbantur. *Sacra Congr. Rit. in causa Virginum Halæ sub die* 12. *Martij* 1616.cuius meminit Aldan.d.tit.18. de Sanctis nu.163.

21 Margaritæ Virg.& mart.lectiones pro clericis Theatinis S. Margaritæ in ciuitate Mantuana approbantur. *Sacra Congr. Rit. in Mantuana sub die* 15.*May* 1610. apud Aldan.d.tit.18.de Sanctis num.164.

22 Margaritæ ciuitatis Castelli lectiones tres pro Fratribus sui Ordinis approbantur. *Sacra Cong.Rit.in Tiphernaten.*28.*Nouembris* 1609.penes Aldan.d.tit.18. de sanctis num. 165.

23 Martini lectiones pro diœcesi Ipren.approbantur. *Sacra Cong.Rit.in Ipren.*4. *Iulij* 1615.referente Aldan.d.tit. 18.de sanctis num 166.

24 Mauri mart.lectiones secundi nocturni pro Ecclesia & diœcesi Valentina approbantur. *Sacra Congr.Rit.in Valentina* 30. *Ianuarij* 1610. de qua Aldan. d.tit.18. de sanctis num.167.

25 Petri Chrysologi lectiones pro Clero Imolen.approbantur. *Sacra Congr. Rit. in Imolen.*19. *Augusti* 1617. quam citat.Aldan.d tit 18 de sanctis num.168.

26 Placentinæ Ecclesiæ Sanctorum lectiones approbantur. *Sacra Congr. Rit.in Placentina* 28.*Octobris* 1609. attestante Aldan.d.tit.18. de sanctis num.169.

27 Reliquiarum monasterij S. Laurentij del Escurial in Hispania Lectiones approbantur. *Sacra Congr. Rit. in causa Hispaniarum sancti Laurentij in Escuriali* 12. *Augusti* 1620. quam refert Aldan. dict.titul.18. de sanctis num.170.

28 Secundi & Germani martyrum Lectiones pro diœcesi Gadicen.approbantur. *Sacra Congr.Rit in Gadicen.* 21. *Martij* 1620. cuius meminit Aldan. d. titul.18. de sanctis num.171.

29 Simbaniæ Lectiones tres de eius vita pro monialibus S.Thomæ in ciuitate Ianuensi approbantur. *Sacr.Congr. Rit.*

Rit. in Iamen. B. Simbania 6. Decembris 1608. apud Aldan. d. tit. 18. de ſanctis num. 172.

30 Vbaldi Epiſcopi & Confeſſ. Lectiones duæ recitandæ ab omnibus in officio, & ponendæ in Breuiario Romano approbantur. *Sacra Congreg. Rit. in Eugubina* 17. *Decembris* 1605. penes Aldan. dict. titul. 18. de ſanctis num. 173.

31 Victoris mart. Lectiones cum oratione pro oppido Roccellæ ſancti Victoris Hieracen. diœceſis approbantur. *Sacra Congr. Rit. in Hieracen. Rocella ſancti Victoris 6. Decembris* 1608. de qua Aldan. d. tit. 18. de Sanctis num. 174.

S V M M A R I V M.

1 *Monaſterijs Religioſorum lectio ſacræ Scripturæ caſuum Conſcientiæ quibus diebus habenda.*
2 *Canonici, & cæteri Presbyteri Eccleſiæ Cathedralis lectionum ſacræ Scripturæ audire tenentur.*
3 *Epiſcopus poterit cogere Presbyteros ſuæ Eccleſiæ ſub pœna pecuniaria vt accedant ad congregationem caſuum Conſcientiæ.*
4 *Legere quo tempore, hora, & ſuper qua materia debeat lector ſacræ Scripturæ, remittitur arbitrio Ordinarij.*
5 *Menſibus tribus poteſt lector S. Scripturæ vacare à lectione.*
6 *Subſtitutum ponere non cogitur lector S. Scripturæ propter cauſam infirmitatis ſanabilis.*
7 *Electio ſubſtituendi loco lectoris S. Scripturæ perpetuo impediti ſpectat ad Epiſcopum.*
8 *Licentia ad ſex menſes fuit conceſſa Canonico Theologali vt ſibi liceret legere per ſubſtitutum ſtante impedimento infirmitatis.*
9 *Diſtributiones quotidianæ ex gratia debentur lectori S. Scripturæ pro tota die qua legit.*
10 *Emolumenta omnia intereſſentibus dari ſolita ſunt tribuenda Lectori S. Scripturæ pro tota die qua legit, etiamſi choro non inſeruiat.*
11 *Examinare ſeu approbare de Vita, moribus & ſcientia non poteſt Ordinarius lectoris S. Scripturæ in Conuentibus Regularium.*

Lectio. Lector Sacræ Scripturæ.

COLLECT. CCCCXLVII.

1 LEctio Sacræ Scripturæ, vel caſuum Conſcientiæ bis in hebdomada præſcriptis diebus, in ſingulis monaſterijs, & Conuentibus habeatur, ad quam Fratres omnes conueniant, eaque abſoluta, mutua collatione circa explicatam doctrinam ſe ſe vtiliter exerceant. Clemens VIII. in decretis pro reſor. Regul. quæ habentur inter Bullas huius Pont. tom. 3. conſtit. 60. apud Lezanam in ſum. quæſt. Regul. tom. 1. c. 10. num 20.

2 Lectionem Sacræ Scripturæ audire tenentur Canonici & cæteri Presbyteri Eccleſiæ Cathedralis. *Sacra Congr. Conc.* 11. *Auguſti* 1618. cuius memini in tract. de Canon. & Dignitat. cap. 27. num. 28. Et ad hoc eos coge-
3 re poterit Epiſcopus ſicut in caſu minus vrgenti eos cópellere valet, ſub pœna pecuniaria, vt accedant ad congregationem caſuum Conſcientiæ: *eadem Sacra Congr.* 11. *Iuly* 1620. quam refert Sellius in ſelectis Canon. cap. 38. num. 43.

4 Lector ſacræ Scripturæ quo tempore, hora, & ſuper qua materia legere debeat, arbitrio Ordinarij remittitur. *Sacra Congr. Conc.* quam citat Sellius dict. cap. 38. num. 44.

5 Lector S. Scripturæ poteſt vacare à lectione tribus menſibus, Iulij ſcilicet, Auguſti, & Septembris. *Sacra Congr. Conc.* teſtibus Nicol. Garc. de benefic. p. 5. c. 4. num. 157. & alijs citatis per me de officio, & pot. eſt. Epiſcopi. part. 3. alleg. 56. num. 7. & in tract. de Canon. & Dignitat. cap. 27. num. 27.

6 Lector ſacræ Scripturæ non poteſt compelli ad ponendum ſubſtitutum, quando propter cauſam infirmitatis ſanabilis impeditur quominus per ſe ipſum legere
7 valeat: eo verò caſu quo quis eſt ſubſtituendus, electio ſubſtituendi ad Epiſcopum pertinet. *Sacra Congr. Concil.* penes Nicol. Garc. de benef. par. 5. c. 4. nu. 159. quem refero d. tract. de Canon. c. 27. num. 32. Et ideo cum quidam Canonicus Theologalis inſtaret ſibi licere legere
8 per ſubſtitutum ſtante impedimento infirmitatis, fuit illi conceſſa licentia ad ſex menſes. *Sacra Congr. Conc. ſub die* 13. *Nouembris* 1627. cuius memini dict. cap. 27. num. 32.

9 Lectori ſacræ Scripturæ non debentur diſtributiones quotidianæ pro illis horis, quibus legit ex diſpoſitione Iuris communis Doct. per gloſſ. vlt. in cap. quia nonnulli, de magiſtr. tamen ſanctæ mem. Gregorius XIII. audita relatione Sacræ Congreg. ex gratia illas deberi eis voluit non modo pro illis horis, vt ſi mane legant pro horis Matutinis, & Miſſa ſolemni, ſed pro tota die. *Sacra Congr. Concil.* apud Nicol. Garc. de benef. par. 3. c. 2. num. 118.

10 Lectori Sacræ Scripturæ non ſolum tribuendæ ſunt diſtributiones quotidianę omnium horarum illius diei, qua legerit, ſed etiam emolumenta quæcunque perſonaliter intereſſentibus dari ſolita, etiamſi choro non inſeruiat. *Sacra Congr. Conc. in Oriolen.* 12. *Auguſti* 1628. cuius memini d. tract. de Canonicis cap. 27. num. 45.

11 Lectores Sacræ Scripturæ in Conuentibus Regularium, vel in clauſtro Monachorum non poteſt Ordinarius examinare, ſeu approbare de vita, moribus, & ſcientia. *Sacra Congr. Conc.* penes Sellium d. c. 38. nu. 47.

S V M M A R I V M.

1 *Solutioni legati facti puellæ ad effectum nubendi locus erit, ſi ipſa Monialis effecta fuerit.*
2 *Legati etiam tenuis pro moderatione onerum recurrendum eſt ad Sedem Apoſt.*
3 *Miſſa de Roſario loco, quando cum onere illam celebrandi aliquod legatum relinquitur, celebranda eſt Miſſa votiua B. Virginis de tempore.*
4 *Fratres S. Franciſci de Obſeruantia an poſſint recipere tuta conſcientia legatum relictum ad eorum fauorem cum onere Miſſarum? oſtenditur.*

Legatum.

COLLECT. CCCCXLVIII.

1 LEgatum factum puellæ ad effectum nubendi, ſi ipſa effecta fuerit Monialis, dicti legati ſolutioni locus erit. *Sacra Congr. Conc. in Piſaurien.* 26. *Auguſti* 1616. quam refert Sellius in ſelectis canon. c. 46. num. 16.

2 Legatum quamuis ſit adeo tenue, vt non ſit qui velit onus illi iniunctum ſubire, & ſi recurrendum foret ad Sedem Apoſt. pro moderatione onerum, totum, aut ferè totum inſumendum eſſet pro expenſis ad id neceſſarijs, nihilominus pro reductione talis oneris, ab ijs ad quos pertinet, Sedes Apoſt. eſt adeunda, quæ abſque vlla impenſa ſtatuet quod magis in Domino conuenire iudicauerit. *Sacra Congr. Conc.* ſuper decretis de celebrat. Miſſar. q. 1. de anno 1626. apud me in fine tract. de officio & poteſt. Epiſcopi.

3 Legatum pium quando relinquitur cum onere celebrandi peculiarem Miſſam de Roſario, loco Miſſæ de Roſario celebranda eſt Miſſa votiua B. Virginis de tẽpore. *Sacra Congr. Rit. in Polignanen.* 31. *Iuly* 1632. cuius memini

cuius memini de officio, & potest. Parochi cap. 11. n. 33.

4 Legatum relictum ad fauorem Fratrum S. Francisci Minorum de Obseruantia cum onere Missarum seu Officiorum so possit per eos recipi tuta conscientia quatenus hæres ex sua libera voluntate voluerit illa dare in eleemosynam, & committere Fratribus dictas Missas, & Officia? *S. Congreg. fabricæ Principis Apostolorum de Vrbe sub die 14. Februarij 1633.* censuit huiusmodi legata per debitores, vel hæredes extingui, vel reduci non posse per compositionem cum ministris fabricæ faciendam, vel alio quouis modo, sed illorum capitale, siue sortem principalem, vel proprietatem absque aliqua diminutione conseruandam esse semper, & perpetuò ad effectum vt in vsus Romano Pont. pro tempore existenti benè visos applicentur, ita tamen vt quandiu applicationem specialem auctoritate Apost. fieri non contigerit, hæredes, vel debitores possint liberè si velint, dictis Fratribus dare dicta annua legata per eosdem Fratres recipienda in eleemosynam, non autem per eos exigenda, & quod quælibet extinctio, reductio, seu diminutio capitalis, seu proprietatis aliter absque speciali Romani Pont. permissione facta eo ipso nulla sit, nec debitoribus, aut alijs quibuscunque suffragetur. Et quod nolentibus dictis hæredibus, vel debitoribus dare supradictis Fratribus dictas eleemosynas, seu annuas præstationes, siue legata vt supra soluere, vel illa, seu illas non soluentibus, tunc & eo casu lapsis duobus annis à die obitus testatoris, si fuerit maturatum legatum, vel à die maturatæ illius solutionis, eadem fabrica, & illius commissarij, & ministri id totum, quod solutum non fuerit pro præterito, pro rata tamen in qua fuerit, vt supra elapsum biennium, vel vltrà possit, & valeat annuas præstationes huiusmodi exigere, exigique facere ad sui beneficium, iuxta suas facultates, & priuilegia, saluo semper capitali, seu proprietate vt suprà ad effectum, quod hæredes vel debitores (dummodo de eis per Romanum Pontif. pro tempore existentem aliter non fuerit dispositum, nec prædicta legata in alios vsus eius auctoritate applicata fuerint, vel applicari contigerit possint, si velint, etiam quandocunque futuris temporibus, & sic deinceps in perpetuum dare dictis Fratribus dicta annua legata in eleemosynam vt suprà, nec fabrica eosdem hæredes, vel debitores molestari possit & valeat toties, & quoties casus contigerit, nisi de præterito, & tunc in alijs terminis tantùm, post quorum maturationem fuerit elapsum biennium, & vltrà vel suprà, salua semper erectione beneficiorum, & applicatione legatorum, seu quorumcunque bonorum, & redditum, &c. refert Alphons. de Leone de officio Capellani quæst. 5. sect. vlt. num. 440. & illius meminit, ac materiam optimè exponit Carol. Maranta tom. 5. resp. 41. in fine.

Legatus.

COLLECT. CCCCXLIX.

1 LEgatus potest cumulatiuè visitare Ecclesias exemptas, quas possunt Ordinarij ex decretis Concilij *S. Congreg. Conc. in Lotharing. 16. Ianuarij* 1597. teste Sellio in selectis canonic. c. 2. n. 82.

2 Legato præsente in ciuitate Episcopus non potest populo benedicere, nec vti mozzetta, vel rochetto discooperto. Intra verò propriam Ecclesiam potest, si ibi non sit præsens Legatus, vel eo annuente. *S. Congr. Conc. in Perusina sub die 2. Octobris* 1601. quam refert Sellius d. cap. 2. num. 83.

Vide in verbo Nuncius Apost. collect. 527.

S. Leonardi Officium & lectiones. Vide suprà collect. 444. numero 14.

S. Leopoldi canonizatio. Vide suprà collect. 357. numero 33.

S V M M A R I V M.

Liber.

COLLECT. CCCCXL.

1 LIbrorum prohibitorum lectio, retentio, & vsus conceditur S. R. E. Cardinalibus Inquisitoribus, cæteris autem absque Inquisitorum licentia interdicitur. Pius IV. constit. Cum inter apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 112. aliàs pag. 84. in nouiss. impress.

2 Libri cuiuscunque generis tam in Vrbe quam extra imprimi non possunt nisi præuio diligenti examine Leo X. constit. 52. incip. Inter 4. Nonas Maij 1515. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 5. pag. 485. aliàs pag. 414. de cuius materia Scortia in selectas summorum Pont. Constitutiones epit. 56. Ioan. Anton. Nouar. in sum. Bullarum tit. de librorum impressione.

3 Libros hæreticorum legentes vel tenentes excommunicantur; mortaliter verò peccant, & Episcoporum arbitrio puniuntur, qui legunt libros comprehensos in indice librorum prohibitorum. Pius IV. constit. 77. incip. Dominici 24. Martij 1564. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 106. aliàs pag. 196. de cuius materia Scortia in selectas summorum Pont. Constit. epit. 10.

4 Libros prohibitos, habendi, legendive licentiæ omnes reuocatæ sunt, & sola Congregatio sancti Officij illas concedit. Gregorius XV. constit. 40. incip. Apostolatus 30. Decembris 1622. apud Laert. Cherub in Bullar. tom 3. pag. 324. in nouiss. impress. Vrbanus VIII. constitut. sua incip. Apostolatus Officium 2. Aprilis 1631. cuius meminerunt Laurent. de Franchis de controuers. inter Episcop. & Regul. pag. 298. cum seqq. Ioan. Anton. Nouar. in sum. Bullarum tit. de libris prohibitis, Laurent. de Peyrinis de priuil. Regul. tom. 3. in additament. c. 12. pag. 498. Ego ipse de officio, & potest. Episcop. p. 3. alleg. 90. n. 6.

5 Libri imprimi non possunt eorundem hominum, qui Sanctitatis, siue martyrij fama vel opinione, vt præfertur, celebres è vita migrauerint, gesta miracula, vel reuelationes, seu quæcunque beneficia tanquam eorum intercessionibus à Deo accepta continentes, sine recognitione, & approbatione Ordinarij, qui in ijs recognoscendis Theologos, aliosque pios, ac doctos viros in consilium adhibeat, ac deinde negotium instructum ad Sedem Apost. transmittat, eiusque responsum expectet. Vrbanus VIII. in decreto incip. Sanctissimus §. 2. sub die 14. Martij 1625. tom. 4. Bullarij apud Angel. Mariam Cherub. pag. 55. constit. 37. in nouiss. impress.

6 Libros de quauis materia tractantes, & vbicunque compositos nemo in statu Sedi Apost. mediatè, vel immediatè subiecto audeat aliò deferre, vel mittere imprimendos sine expressa in scriptis approbatione Eminentissimi & Reuerendissimi D. Cardinalis S. D. N. Vicarij,

carij, & Magistri sacri Palatij si in Vrbe, si verò extra Vrbem existat, sine Ordinarij & Inquisitoris loci illius, siue ab ijs deputatorum facultate, & licentia operi præfigenda, libros autem quos contra huius decreti tenorem imprimi contigerit, præter alias pœnas arbitrio suæ Sanctitatis infligendas absque alia declaratione ex nunc prohibet, & pro expressè prohibitis habere vult, & mandat. *Sacra Congr. S.R.& Vniuersalis Inquisitionis sub die 18. Septembris 1625.* in Bullario tom. 4. refert. Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. tom. 2. in additam. cap. 10. num. 64.

S V M M A R I V M.

1 *Testandi licentiam à Sede Apost. habentes ecclesiastica persona tenentur decimam partem locis pijs relinquere.*

2 *Aedificandi noua Monasteria licentiam concedere non vales Vicarius generalis absque speciali mandato.*

3 *Regularium noua loca erigendi licentia concessa reuocantur.*

4 *Campanella vt collocari possit super vno capitello in Oratorio seu capella erecta in villa priuata ad conuocandum populum licentia conceditur.*

5 *Domos profanandi in quibus Moniales habitarunt, & Missas celebrari fecerunt, licentia concessa.*

6 *Ecclesiam destructam prophanandi conceditur Ordinario loci licentia in forma commissaria.*

7 *Ecclesiam prophanandi licentia conceditur ex causa Clericis Societatis I E S V.*

8 *Vicario generali attenta absentia Episcopi, conceditur licentia Ecclesiam pollutam reconciliandi.*

9 *Paramenta & vasa in quibus non adhibetur sacra Vnctio, benedicendi licentia conceditur Officiali Canonico.*

10 *Calices, & Corporalia lauãdi licẽtia cõceditur Sacristino.*

11 *Breuiaria & Missalia imprimendi secundum vsum Ecclesia Augustana licentia conceditur.*

12 *Matutinũ recitandi octaua hora noctis licentia cõceditur.*

13 *Matutinũ recitãdi hora prima noctis ex causa cõceditur.*

14 *Officia propria Sanctorum Religiosorum Eremitarum imprimendi licentia conceditur pro vsu prouinciæ Germania.*

15 *Officij recitandi in choro vacatio impetrari potest per duos menses.*

16 *Officium sequentis diei recitandi licentia conceditur post Completorium.*

17 *Officium duplex cum octaua de communi plurimorum mart. vt recitari possit semel in anno conceditur monasterio del Escurial.*

18 *Officium Conceptionis B. Mariæ, & aliorum Sanctorum Ordinis S. Francisci licentia conceditur Monialibus S. Claræ Mantua.*

19 *Celebrandi in priuatis Oratorijs quando & à quo licentia concedenda?*

20 *Missam celebrandi in Oratorio vel Ecclesia de nouo fabricata licentia dari non debet nisi cum claus.* saluo iure, & sine præiudicio Ecclesiæ Parochialis.

21 *Parochis nulla licentia danda est post confirmationem Trid. ad percipiendos fructus in absentia ratione studij.*

22 *Parochi licentia tacita non sufficit vt alius sacerdos eius loco interueniat matrimonio.*

23 *Parocho licentia conceditur vt abesse valeat tribus annis causa finiẽdi studij incepta in Vniuersitate Colimbrien.*

24 *Expressa requiritur, non vero tacita sufficit licentia, quã Parochus abesse volens petere debet ab Episcopo.*

25 *Studiorum causa vt quis possit abesse à seruitio sua Ecclesia non suffragatur licentia vltra quinquennium.*

26 *Confessiones audiendi, & animarum curam exercendi licentia gratis concedenda.*

27 *Episcopus, seu eius ministri tantum valent concedere licentiam in scriptis pro laborando in diebus festis.*

28 *Matrimonium vt possit celebrari tempore Aduentus licentia ex quibus causis concedi possit, ostenditur.*

29 *Processionem faciendi feria quinta in Cœna Domini licentia conceditur Confraternitati in ciuitate Valentina.*

30 *Episcopi licentia requiritur vt Regulares in Ecclesijs, quæ suorum Ordinum non sunt prædicare valeant.*

31 *Regulares vt ad strictiorem Religionem transire possint qua licentia sufficiat?*

32 *Libros prohibitos legẽdi, retinẽdiue licẽtiæ omnes reuocãtur.*

33 *Festa priuata vnius loci transferendi licentia conceditur.*

34 *Corpora SS. Bani, & Heemundi Archiepiscoporum Treueren. transferendi licentia conceditur.*

35 *Ossa filiorum & nepotis transferendi ex vna in aliam Ecclesiam de consensu Rectoris, licentia conceditur.*

36 *Episcopus tanquam Ordinarius non potest licentiam concedere Iudici laico vt examinet, præsertim cum Iuramento, aliquem testem in Ecclesia.*

37 *Curia laicali non potest Episcopus concedere licentiam quod cadauera exhumentur vt fiat recognitio in ipsa Ecclesia, sed extra & arbitrio ipsius Episcopi.*

38 *Clericis decedentibus extra residentiam non suffragatur licentia testandi.*

39 *Confessiones audiendi licentia gratis sunt præstanda, nihilque pro illis, & illarum reuocatione exigi potest etiam stante consuetudine.*

Licentia.

COLLECT. CCCCLI.

1 Licentiam testandi non habentes Ecclesiasticæ personæ à Sede Apost. decimam tantummodo partem locis pijs relinquere, & donare possunt. Paulus III. constit. 46. incip. Romanus Pont. de anno 1548. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 686.

2 Licentiam ædificandi noua monasteria & Conuentus in loco suæ diœcesis concedere non potest Vicarius Generalis absque speciali mandato. *Sacra Congr. Conc. sub die 11. Iuly 1620.* teste Sellio in selectis Canon. cap. 90. num. 4.

3 Licentias quascunque à prædecessoribus Pontificibus concessas erigendi loca Regularia non seruata forma Constitutionis Clementis VIII. & decretorum S. Sedis Apost. quæ nondum effectum sunt sortitæ, reuocauit Vrbanus VIII. const. 25. incip. Romanus die 28. Augusti 1624. vbi etiam prohibuit illa de cætero erigendi facultatem concedi absque licentia Ordinariorum, & nisi sacris Canonibus, Concilioque Tridentino, nec non Clementis VIII. & Gregorij XV. constitutionibus seruatis, cuius meminit Lauret. de Franchis de controu. inter Episcop. & Regul. pag. 103. Ego ipse de Episcopo, & potest. Episcopi p. 2. alleg. 26. num. 4.

4 Licentia ponendi campanellam super vno capitello in Oratorio, seu capella erecta in villa priuata ad conuocandum populum ad Missam conceditur. *Sacr. Cong. Rit. in Taruisana 17. Septembris* 1608. quam refert Sellius d. cap. 90. num. 5.

5 Licentia domos prophanandi in quibus Moniales habitarunt, & Officia diuina dixerunt, & Missas celebrari fecerunt, conceditur. *Sacra Congr. Rit. in Toletana 27. Septembris* 1608. quam citat Sellius. d. c. 90. n. 6.

6 Licentia Ecclesiam, seu Capellam destructam prophanandi conceditur in forma commissaria Ordinario loci. *Sacra Cong. Rit. in Monasterien. 1. Septembris* 1607. penes Sellium d. c. 90. num. 7.

7 Licentia Ecclesiam prophanandi ex causa conceditur clericis Regularibus Societatis IESV. Sed extructio committitur Episcopo. *Sacra Congr. Rit. in Imolen. 15. Aprilis* 1606. cuius meminit Sellius d. c. 90. num. 8.

8 Licentia Ecclesiam pollutam reconciliandi conceditur Vicario generali attenta absentia Episcopi. *S. Congr. Rit. in Guastallina 24. Septẽb.* 1605. de qua Sell. d. c. 90. n. 9.

Licen-

9 Licentia benedicendi paramenta, & vasa, in quibus non adhibetur Sacra Vnctio, conceditur Officiali Canonico, attenta absentia Ordioarij, & distantia aliorum Episcoporum. *Sacra Congr. Rit. in Elboricen. 26 Nouembris* 1605. Et Vicario generali Imolen. *eadem Sacr. Congr. in Imolen. 20. Iunij* 1609. quarum meminit Sellius d.cap.90.num.10.

10 Licentia Calices, & Corporalia tangendi Fratri Matthæo monacho Sacristano monasterij Angelorum Florentinæ conceditur. *Sacra Congr. Rit. in Florentina 30. Augusti* 1602. quam citat Sellius d.c.90.num.11.

11 Licentia Breuiaria & Missalia imprimendi secundum vsum proprium Ecclesiæ Augustanæ petita per eius Canonicos, committitur Metropolitano prouinciæ. *Sacra Congr. Rit. in Augustana 19. Maij* 1607. referente Sellio d.c.90.num.12.

12 Licentia Matutinum recitandi octaua hora noctis ex causa conceditur quamuis secundum regulam media nocte soleat recitari. *Sacra Congr. Rit. in ciuitatis Angelorum in Indijs Occident. 12. Nouembris* 1605. attestante Sellio d.c.90.num.13.

13 Licentia Matutinum recitandi hora prima noctis, quod recitare solebant media nocte, conceditur Monialibus S. Catharinæ Senensis ex causa, videlicet ab aeris intemperiem, & alias, &c. *Sacra Congr. Rit. in Tascalan. siue ciuitatis Angelorum in Indijs Occident. 20. Iunij* 1609. penes Sellium d.cap.90.num.14.

14 Licentia Officia propria Sanctorum Religiosorum Eremitarum imprimendi de nouo conceditur pro vsu prouinciæ Germaniæ. *Sacra Congreg. Rit. in causa Germania Eremitarum 24. Septembris* 1605. teste Sellio d.c. 90.num.15.

15 Licentia vacandi à recitatione Officij in choro per duos menses impetranda est à Sacra Congr. Conc. Tridentini. *Sacra Congr. Rit. in Mediolanen. 16. Iunij* 1605. apud Sellium d.c.90.num.16.

16 Licentia recitandi Officium sequentis diei post Completorium iuxta antiquum ritum introductum conceditur. *Sacra Congr. Rit. in Brixien. 24. Septembris* 1605. quam refert Sellius d.c.90.num.17.

17 Licentia recitandi Officium duplex cum octaua de communi plurimorum Martyrum semel in anno pro diuersis Sanctis, quorum Reliquiæ insignes conseruantur in Escuriali, conceditur Monachis monasterij S. Laurentij in Escuriali. *Sacra Congr. Rit. in nullius prouincia Toletana 1. Septemb.* 1607. de qua Sellius d.c.90.n.18.

18 Licentia recitandi Officium Conceptionis B. Mariæ, & alia Officia Sanctorum Ordinis S. Francisci conceditur Monialibus S. Claræ in ciuitate Mantuana. *Sacra Congr. Rit. in Mantuana 25. Martij* 1609. de qua Sellius d.c.90.num.19.

19 Licentias omnes celebrandi in priuatis Oratorijs ab Episcopis concessas irritauit *Sacra Congr. Concil.* de mandato Paul. V. die 25. Octobris 1615. prohibuitque ne concedere possent facultates celebrandi in priuato Oratorio absque Sedis Apost. licentia, necnon declarauit concessionem huiusmodi licentiæ spectare, & semper pertinuisse ad solum summum Pont. & nunquam Ordinarium eam potuisse concedere vigore Tridentini sess. 22. in decreto de euitandis, refert Ioan. Anton. Nouar. in summ. Bullarij tit. de Missarum celebrat. prohibita in Oratorijs priuatis absque summi Pont. licetia.

20 Licentia celebrandi Missam in Oratorio, vel Ecclesia de nouo fabricata dari non debet nisi cum clauf. Saluo iure & sine præiudicio Ecclesiæ Parochialis hoc autem præiudicium intelligitur in his, quæ spectant ad Sacramentorum administrationem, & alia, quæ sunt ipsi Parochiæ de iure debita, in alijs verò non. *Sacra Congr. Concil.* cuius memini de Officio, & potest. Parochi cap. 11. num. 1. & 2.

21 Licentia nulla Parochis danda est post confirmationem Tridentini ad percipiendos fructus in absentia ratione studij. *Sacra Congr. Conc.* testibus Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 23. l. 2. §. 2. tit. sed an Parochi debeant residere num. 122. Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 6. num. 151. cum alijs per me citatis d. tract. de Officio & potest. Parochi cap. 5. num. 22.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

22 Licentia Parochi tacita non sufficit vt alius Sacerdos eius loco interueniat Matrimonio *Sacra Congr. Concil.* apud Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 47. num. 53.

23 Licentia Parocho conceditur vt abesse valeat tribus annis causa finiendi studia incepta in Vniuersitate Colimbrien. posito interim Vicario cum fructuum congrua assignatione, cum id non sit contra ius commune, nec contra Concilium, sed solummodo contra decisionem Congregationis, in qua examinatus præsumitur idoneus. *Sacra Congr. Conc. sub die 12. Iulij* 1612. penes Sellium d.cap.70.num.20.

24 Licentiam, quam Parochus abesse volens petere debet ab Episcopo, non sufficit tacita sed requiritur. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Nicol. Garc. de benefic. par. 3. cap. 2. num. 35. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 23. §. 2. tit. sed an Parochi debeant residere num. 164. Sanctarel. var. resol. q. 4. num. 16. quos citaui de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 53. num. 99.

25 Licentia vt aliquis possit abesse causa studiorum à seruitio suæ Ecclesiæ, vel sui Canonicatus, non suffragatur vltra quinquennium impetrata à die, quo studere cœpit. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc. de benef. part. 3. cap. 2. num. 101.

26 Licentiæ exercendi animarum curam, & audiendi Confessiones, ac dationis coadiutoriæ, gratis concedi debent. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. de benef. p. 8. c. 1. nu. 77. ad. 5. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis n. 10. io resp. ad 5.

27 Licentia pro laborando in diebus festis per Episcopum, aut eius ministros ad hoc deputatos in scriptis concedi debet. Iudex verò secularis contra illos, qui in dictis diebus absque dicta licentia reperti fuerint laborare, procedere poterit iuxta constitutionem sanctæ mem. Pij V. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in ciuitatis Castellana 21. Augusti* 1615. quam refert Sellius d. cap. 90.num.22.

28 Licentiam vt matrimonium possit celebrari tempore Aduentus inter Christianos in terris infidelium ex causa paupertatis, & attento dominio Turcarum, sub quo pauperes Christiani datijs, & gabellis grauantur, concedi posse censuit *Sacra Congr. Rit. in Pedana 28. Aprilis* 1607. de qua Sellius d.cap.90.num.23.

29 Licentiam processionem faciendi feria quinta in Cœna Domini conceditur Confraternitati in ciuitate Valentina de consensu, & voto Archiepiscopi, & ex causa, non obstante Constitutione Synodali, & licet soleret prius facere feria sexta in Parasceue *Sacra Congr. Rit. in Valentina 17. Iulij* 1606. quam citat Sellius d.cap.90. num.24.

30 Licentia Episcopi requiritur vt Regulares in Ecclesijs, quæ suorum Ordinum non sunt, prædicare valeant, contradicente autem Episcopo nolli etiam in suorum Ordinum Ecclesijs prædicare præsumant. Gregorius XV. constitut. 18. incip. Inscrutabili Non. Februarij, 1621. apud me in fine tract. de officio, & potest. Episcopi.

31 Licentia petita licet non obtenta à suis Superioribus sufficit ad hoc vt Regulares ad strictiorem Religionem transire possint, si beneuolos in ea inueniant receptores, ac deuotionis feruore ducti, non autem alicuius criminis perpetrati pœnam subterfugituri. *Sacra Congr. Conc. sub die 13. Septembris* 1583. cuius memini de iure ecclesiastico vniuerso lib. 1. cap. 42. num. 43.

32 Licentiam quarumcunque legendi, & habendi libros prohibitos reuocatio. Gregorius XV. constit. 40. incip. Apostolatus 30. Decembris 1622. Vrbanus VIII. constit. 14. incip. Apostolatus 2. Aprilis 1631. apud Angel.

gel. Mariam Cherub. in Bullario to.4. pag.119. & illius meminere Laurent. de Franchis de controuerſ. inter Epiſcop. & Regulares pag 294. Scotia in ſelectas ſummorum Pontificum Conſtitutiones epit.63. vbi plures præcedentes reuocationes refert.

33 Licentia transferendi feſta priuata vnius loci tantum conceditur. *Sacra Congr. Rit. in Andrien. 28. Nouembris* 1602. quam citat Sellius d.cap.90.num.25.

34 Licentia transferendi corpora SS. Baimi & Heenundij Archiepiſcoporum Treueren. à crypta antiqua, conceditur Abbati monaſterij S. Maximini Ordinis S. Benedicti ciuitatis Treueren. *S. Congr. Rit. in Treueren. 16, Decemb.* 1606. de qua atteſtatur Sel.d.c.90.num.26.

35 Licentia transferendi oſſa filiorum, & nepotis ex Eccleſia in qua erant ſepulta ad aliam Eccleſiam conceditur de licentia Rectoris Eccleſiæ vbi erant ſepulta. *Sacra Congr. Rit. in Barchinonen. 23. Iunij* 1607. penes Sellium d.cap.90.num.27.

36 Licentiam concedere Iudici laico non poteſt Epiſcopus tanquam Ordinarius, vt examinet præſertim cum iuramento, & formaliter aliquem reum, vel teſtem in Eccleſia, aut alio loco immuni *Sacra Congr. ſuper controuerſ. iuriſdiction. 2. Maij* 1629. quam refert, & ad ſuam petitionem reſponſum fuiſſe dicit R.P.D. meus Alex. Sperel. in deciſion. fori eccleſ. deciſ.51.num. 18.

37 Licentiam concedere non poteſt Epiſcopus Curiæ laicali quod cadauera exhumentur vt fiat recognitio in ipſa Eccleſia, ſed extra, & arbitrio ipſius Epiſcopi. *Sacra Cong. ſuper controuerſ. iuriſdiction. 2. Maij* 1629. quam refert & ad ſuam petitionem ſic reſponſum fuiſſe atteſtatur R. P. D. Sperell. d.deciſ.51. num.18. reprobato Marco Antonio Genuenſi in pract. Archiep. Neapol. cap.42. ſub num.10.

38 Licentiæ teſtandi non ſuffragantur clericis decedentibus extra reſidentiam, quominus eorum bona faciant ſpolium. Pius IV. conſtit.91. incip. In ſuprema 7. Kalend Decembris 1564. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.2.pag.132. aliàs pag.99.

39 Licentiæ audiendi Confeſſiones gratis præſtandæ, nihilque pro illis, & illarum renouatione poteſt exigi, etiam ſtante conſuetudine, vt pro ſingulis licentijs aliquod ſoluatur. *Sacra Congr. Conc. in Turritana* 12. *Martij* 1633. quam refert Bonſadin. in theſauro eccleſiaſt. deciſ. reſol. 18.num.30.

SVMMARIVM.

1 Monialibus non conceditur licẽtia ſtandi extra clauſtra.

2 Monialibus concedentes licentias exeundi è monaſterijs excommunicationem incurrunt.

3 Licentia data alicui ingrediendi pluribus vicibus Monialium domos ea vti non poterit reſpectu ſingularum, ſed vniuerſarum.

4 Licentias quaſcunque ingrediendi Monaſteria Monialium reuocauit Paulus V.

5 Licentia ſecularibus mulieribus conceſſa ingrediendi monaſteria Monialium nulla vti poteſt niſi de earum expreſſo conſenſu Capitulariter habito.

6 Medicis, chirurgis, & operarijs licentia concedi ſolita ingrediendi monaſteria Monialium in caſu neceſſitatis ſingulis quibuſque triennijs renouanda.

7 Licentia facta alicui de intrando ad monaſteria Monialium intelligitur de prima vice.

8 Matribus præſtari non poteſt licentia ingrediendi monaſteria Monialium ad inuiſendas filias morti proximas.

9 Epiſcopo datur facultas concedendi licentias per quatuor vices quolibet anno Regularibus vt Moniales ſibi 1. & 2. conſanguinitatis gradu coniunctas inuiſere poſſit.

10 Licentiam quis dare debeat, an ſcilicet Superior Regularis vel Epiſcopus Ordinarius, ad ingrediendum monaſteria Monialium exemptarum, & Regularibus ſubiectarum, vel ad alloquendum cum his Monialibus, oſtenditur & num 11. cum ſeqq.

Licentia quoad Moniales.

COLLECT. CCCCLII.

1 Licentia ſtandi extra clauſtra Monialibus non conceditur. Pius IV, conſtit.53. incip. In ſublimi § 6, quarto Non. Maij 1562. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.2.pag.71. alias pag.53. in nouiſſ. impreſſ.

2 Licentias exeundi à monaſterijs concedentes Monialibus excommunicationem incurrunt. Pius V. conſt. 8. incip. Cura 4 Kalend. Iunij 1566. apud Laert. Cherub. d.tom.2.pag.184. alias pag.138. in nouiſſ. impreſſ.

3 Licentia ingrediendi pluribus vicibus Monialium domos data, vel danda cuiuſlibet præeminentiæ perſonæ, ea vti non poterit reſpectu ſingularium, ſed ſolummodo reſpectu vniuerſarum. Paulus V. conſt.52. incip. Facultatum de anno 1608. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.3.pag.243.

4 Licentias quaſcunque ingrediendi monaſteria Monialium, aut cum eis conuerſandi, & corporalem refectionem ſumendi, ſub quibuſcunque tenoribus, & formis cuicunque & cuiuſcunque conditionis conceſſas reuocauit. idem Paulus V. conſtit.74. incip. Monialium de anno 1612. apud Laert. Cherub. d.tom.3. pag.309. aliàs pag.226.

5 Licentia ſecularibus mulieribus conceſſa ingrediendi monaſteria Monialium vti non poſſunt niſi de earum expreſſo conſenſu capitulariter & per ſecreta ſuffragia habito. Vrbanus VIII. conſtit.29. incip. Sacroſanctum 27. Octobris 1624. apud Angel. Mariam Cherubin. in Bullario tom.4. pag.49. in nouiſſ. impreſſ.

6 Licentia ingrediendi monaſteria Monialium in cauſa neceſſitatis medicis, chirurgis, & operarijs concedi ſolita ſingulis quibuſque trimeſtribus renouari debet. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regular. in Cameracen. 28. Martij* 1588 de qua meminerunt Tamburin. de iure Abbatiſſarum diſp.23. quæſt.6. num.7. Lezana in ſum. quæſt. Regular. tom.3. verbo clauſura num.30. in fine Ego ipſe de iure eccleſ. vniu. lib.1. cap.44. num.143.

7 Licentia facta alicui de intrando ad monaſteria Monialium, intelligitur de prima vice, adeo quod ſi ſemel vigore illius facultatis ingreſſus fuerit, amplius accedere non poſſit. *Sacra Congr. Conc.* penes Aloyſ. Ricc. in praxi fori Eccleſ. deciſ.649. in 1. edit. aliàs reſol.545. in 2. edit quam refero de officio, & poteſt. Epiſcopi part. 3. alleg.102.num.50. in princ.

8 Licentia ingrediendi monaſteria Monialium ad inuiſendas filias morti proximas non poteſt præſtari matribus, quia iſte matrum ingreſſus non eſt medium adeo neceſſarium ad medendum huiuſmodi ægritudinibus, nec ad tollendas infirmitates in quibus filiæ ſunt conſtitutæ. *Sacra Congr. Conc.* teſtibus Quarant. in ſum. Bullar. verbo monaſteria Monialium verſ. an liceat pag. 453. Lezana in ſumm. quæſt. Regul. tom.1. cap.25. num. 31. Tamburin. de iure Abbatiſſar. diſput.24. quæſt.17. quos & alios refero d.p.3. alleg.102. num.68.

9 Licentiam concedendi facultatem Epiſcopi cuicunque Regulari per quatuor vices ad ſummum quolibet anno vt Moniales ſibi in primo & ſecundo conſanguinitatis gradu coniunctas conuenire, & alloqui poſſit, dummodo non ſit diebus feſtiuis, aut in Aduentu, Quadrageſimæ feria ſexta, ſabbato, & vigilijs, & cum conditione quod prædicta licentia conſignetur Confeſſario ordinario monaſterij. *Sacra Congr. Conc. de anno* 1623. de qua atteſtantur Lauret. de Franchis controuerſ. inter Epiſcop. & Regular. pag.225. Lezana in ſumm. quæſt. Regul. tom.1.c.25.n.36. Ego d.alleg.102.nu.72.

10 Licentiam ad ingrediendum ſepta monaſteriorum Monialium exemptarum, & Regularibus ſubiectarum, vel ad alloquendum cum illis an dare debeat ipſarum Superior Regularis, vel Epiſcopus loci in cuius diœceſi

mona-

monasteria sita sunt? multum fuit præteritis temporibus disceptatum. Imprimis *S.Congr.negotijs Episcoporum & Regularium præposita in Bullunen. 19. Iuny* 1597. censuit licentiam dare ad ingrediendum septa monasteriorum Monialium exemptarum, & Regularibus subiectarum ex [illegible] tantum necessitate, quæ Moniales respiciat, seu ad accedendum ad alloquendum cum Monialibus, pertinere ad ipsos tantum Superiores Regulares, & non ad Episcopum in cuius diœcesi monasteria sita sunt: cuius decisionis meminerunt Tamburin. de iure Abbatissar.disp.23.quæst.1.num.6. Lezana d.c.25.num. 25.Ego d.alleg.102.num.41.

11 *Sacra* verò *Cong. Conc.* cuius idonei testes sunt Quarant.in sum.Bullarij verbo monasteria Monialium vers. hinc tangenda pag.453.Piasec.in praxi Episcop.p.2.c.3. n.54 Armendar.in addit.ad recop. legum Nauarræ lib. 2.tit.18.l.7.de Relig. n.99. Campan. in diuers. Iuris Canon.rub.12.cap.16.n.45. quos refero de Episcop. & potest Episcopi p. 3. alleg. 102.n.76.censuit spectare ad ipsos Regulares Superiores concedere licentiam adeundi ad colloquiũ cum Monialibus Regularibus subiectis, nisi esset consuetudo legitimè præscripta vt huiusmodi licentię etiam quoad monasteria, quæ Regularibus subsunt, ab Episcopo tantum, vel ab Episcopo, & Superiore Regulari coniunctiuè obtinerentur.

12 Deinde *Sacra Congr. Episcop. & Regul. sub die* 13. *Nouembris* 1610. facultate sibi à Sanctissimo attributa statuit & decreuit, vt deinceps intra huiusmodi septa nemo ingredi audeat, nisi licentiæ in casibus necessarijs concedendæ ne dum à Superioribus Regularibus dictorum monasteriorum, sed etiam à locorum Ordinarijs obtentæ fuerint, non obstantibus quibuscunque contrarijs legibus, statutis consuetudinibus etiam immemorabilibus, refert Sellius in selectis Canon. cap. 90.num.30.

13 Vlterius *eadem Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Camerien. 21. Februarij* 1617. censuit licentiam alloquendi Moniales Regularibus subiectas concedendam esse ab Episcopo, seu eius Vicario generali, & à Superiore Regulari, cui Moniales ipsæ subiectæ sunt, coniunctim, ita vt idem Episcopus, seu eius Vicarius primo loco subscribat. Idem quoque seruandum esse ait quoad licentiam eorum quibus ordinariè intra septa Monasteriorum earũdem Monialium ingredi necesse est, repentinis tamen casibus extremæ necessitatis exceptis, in quibus licentiam alterius subscriptione roborare sufficit. Edicta verò quibus personis secularib. ad earũdem Monialium monasteria accessus prohibetur, ab Episcopo dumtaxat subscribenda, & publicanda esse subiungit: citat Sellius d.c.90.n.31.

14 Ad renouandam omnino difficultatem, quæ ex prædictis decretis forsan oriri posset, negotio in eadem *Sacra Congr.* proposito, atque Sanctissimo D.N.relato sub die 21. Maij 1630. Sanctitas sua declarauit huiusmodi licentias à Superioribus Regularibus non esse petendas in illis locis, in quibus adesset consuetudo, vt istæ ab Episcopis tantum concedantur; hoc enim casu statuit, & decreuit talem consuetudinem esse obseruandam, & ipsorum Episcoporum tantummodo licentias sufficere etiam priuatiuè quoad ipsos Regulares refero Ego ipse de officio & potest.Episcopi p. 3. alleg. 102. n.28. & de iure ecclesi.vniu.lib.1.c.44.n.107 Et nouissimè. *Sacra Cong. Conc. in Verulen. 29. Ianuarij* 1633. in resp.ad 2.dub. declarauit licentias eorum, qui ad collocutoria Monialium Regularibus subiectarum accedunt, vel clausuram ingrediuntur, solum Episcopum concedere, & subscribere. vbi de hoc viget consuetudo: refert Ioann. Maria Nouar. in lucerna Regularium verbo licentia, n.7.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

S V M M A R I V M.

1 *Episcopi totius Orbis limina Apostolorum visitare tenentur per se aut per alium idoneum si sint impediti.*
2 *Tempus præfixum ad visitanda limina Apostolorum incipit à die publicationis constitutionis Sixti V.*
3 *Congregatio Concilij non concedit vt per manentem in Curia limina Apostolorum visitentur.*
4 *Visitari debent limina Apostolorum per Presbyterum existentem de Capitulo Cathedralis.*
5 *Regularis Episcopi commensalis & familiaris non est admittendũs ad visitanda pro eo limina Apostolorum, nisi propter itineris longitudinem, & pericula ex gratia aliter concedatur, vt n.6.*

Limina Apostolorum.

COLLECT. CCCCLIII.

1 Limina Apostolorum omnes Patriarchæ, Primates, Archiepiscopi, & Episcopi, per vniuersum Orbem constituti, etiamsi Cardinalatus honore præfulgeant, personaliter ac per se ipsos visitare, & sui Pastoralis officij rationem reddere, ac totius eius Ecclesiæ status relationem facere tenentur; ita vt viciniores tertio quoque anno, alij verò pro maiori vel minori distãtia, quarto, quinto, vel decimo anno iter suscipere, & Deo concedente perficere debeant, & successiuè eisdem temporibus transactis repetere teneantur. At si legitimè impediti sint, per certum nuncium ad id speciale mandatum habentem de gremio suorum Capitulorum, aut alium in dignitate ecclesiastica constitutum seu aliàs Personatum habentem; aut si huiusmodi hominem ecclesiastica Dignitate, seu Personatu præditum non habeant, per diœcesanum Sacerdotem, & si clero careant omnino, per aliquem alium Presbyterum secularem, vel Regularem spectatæ probitatis, vel Religionis benè omnibus instructum hoc ipsum ad impleant sub pęna suspensionis ab ingressu Ecclesiæ, perceptione fructuum, & administratione spiritualiũ & temporalium. Sixtus V.constit.15.incip.Romanus, 13. Kalend.Ianuarij 1585. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.2. pag. 508. aliàs pag.387. in nouiss.impress. cuius meminerunt Quaranta in summ Bullar, verbo limina Apostolorum, Vgolin. de potest.Episcopi p.1.c.3.n.8. Alzedo in praxi Episcop.p.1. c.4.n.20. Hieron.Veneco y Leyua de examine Episcop. lib. 4.c.18. n.28. Marcel. Vulpe in praxi fori eccles.c.9.per tot.Ioan.Anton.Nouar.in sum. Bullarum tit. de Apostolorum liminibus. Ioan. Maria Nouar.eius frater in lucerna Regul.verbo limina. Scortia in selectas Summorum Pontif. constitutiones epit. 139. Ego de officio & potest.Episcopi, p. 3. alleg. 111. n. 41.

2 Limina Apostolorum ad visitanda incipit tempus præfixum à die publicationis dictæ constit. Sixti V. *Sacra Cong. Conc. in Burgen. 12. Augusti* 1628. quam citat Aldan.in compendio Canon.resolut.lib.1.tit.16.n.29.

3 Limina Apostolorum vt visitentur per manentem in Curia, non concedit sacra Congreg. Concilij, vt ipsamet declarauit in Forolignen. 11. Iulij 1626. penes Aldan.d.tit.16.nu.30. quem refero in collect.ad Trid.sess. 24. de reform.cap.3.n.43.

4 Limina Apostolorum per Presbyterum existentem de Capitulo Cathedralis visitari debent: cùm enim Elboren. Archiepiscopus petijsset admitti ad visitanda limina eius nomine, Presbyterum diœcesanum non existentem de Capitulo Cathedralis, neque in Dignitate ecclesiastica constitutum, & iam ad Vrbem transmissum. *Sacra Cong. Conc. in Elboren. 4. Decembris* 1627. pro hac vice fecit gratiam, sed censuit scribendum esse Collectori Portugaliæ, qui omnes Episcopos in posterũ admoneat, refero dicta alleg. 111. n.41. prope fin.

5 Limina ad visitanda pro Episcopo Visen. noluit *Sacra Congr. Concil.* admittere Regularem Episcopi familiarem, & commensalem, etiamsi alium non inuenire diceret, & iste iam esset in Vrbe, vt in Viseu. sub die 13. Nouembris 1617. de qua Ioan. Maria Nouar. d. verbo limina, num. 4.

6 Limina Apostolorum vt possint visitari per Sacerdotem Regularem bene informatum, fecit gratiam *Sacra Congr. Concil.* Episcopo Canarien. sub die 9. Maij 1629. cùm fuerit ab illis partibus transmissus, ftante quod propter itineris longitudinem milliarium 1700c, & ob pericula in quæ occurrunt aliàs transmissi Sacerdotes seculares, qui à Turcis captiui facti fuerunt, nullus inuenitur, qui mitti velit, vt ex publica fide constitit, cuius decreti meminit Ioan. Maria Nouar. loco proximè citato.

SVMMARIVM.

1 *Processio in Rogationibus maioribus si terminatur ad Ecclesiam S. Marci ibi dicenda est Missa de eodē Sancto.*
2 *Paschatis in die si occurrant Litaniæ maiores, transferuntur in feriam tertiam sequentem.*
3 *Sancti præter descriptos, in Litanijs addi non possunt.*
4 *Congregatio sacrorum Rituum pro Litaniarum recognitione adiri debet.*
5 *Litaniæ publicæ non possunt recitari nisi sint approbatæ.*
6 *Litaniæ non approbantur præter ordinarias impressas in Breuiario, & quæ recitantur in Ecclesia Lauretana.*

Litaniæ.

COLLECT. CCCCLIV.

1 Litanijs maioribus si processio terminatur ad Ecclesiam sancti Marci, ibi dicenda est Missa de sancto Marco. *Sacra Congr. Rit. sub die 23. Maij* 1603. teste Gauant. in rubricas Missalis par. 4. tit. 15. num. 7.

2 Litaniæ maiores si occurrant in die Paschatis, transferuntur in feriam tertiam sequentem. *Sacra Congr. Rit. sub die 25. Septembris* 1627. referente Gauanto d. p. 4. tit. 11. nu. 10. & in rub. Breuiarij sect. 7. cap. 6. nu. 25.

3 Litanijs non possunt inseri alij sancti etiam Titulares & Patroni, etiam tempore pestis, præter descriptos. *Sacra Congr. Rit. in Rhegien. 22. Martij* 1631. apud Gauant. in rub. Breu. sect. 9. cap. 4. num. 10.

4 Litaniæ communes, & quæ de B. Virgine in æde Lauretana decantari solent, & non aliæ, edi vel dici possunt, & qui alijs vti voluerint, Congregationem Sacrorum Rituum pro earum recognitione adire debent. Clemens VIII. const. 4. in appendice incipien. Sanctissimus 8. Id. Septembris 1601. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. in fine aliàs pag. 125. constit. 122. tom. 3. in nouiss. impress.

5 Litaniæ publicæ non possunt recitari nisi sint approbatæ ex decreto S. Inquisitionis, priuatim verò recitandæ tenuideantur. *Sacra Cong. Rit. sub die 2. Martij* 1602. penes Sellium in select. Canon. cap. 2. num. 47.

6 Litaniæ non approbantur à Sacra Congregatione Rituum præter ordinarias impressas in Breuiario, & quæ recitantur in Ecclesia Lauretana de B. Maria. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina 15. Maij* 1608. in resp. ad dub. 16. cuius meminit Sellius dicto cap. 2. num. 48.

Litteræ Apostolicæ.

COLLECT. CCCCLV.

Litterarum Apostolicarum executionem impedientes plures pœnas incurrunt, de quibus Leo X. constit. 30. incip. In supremo, Kalend. Martij 1518. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 522. Gregorius XIII. constit. 81. incip. Consueuerunt, pridie Non. Aprilis 1583. apud Laert. Cherubin. etiam in Bullario tom. 2. pag. 464. Paulus V. const. 63. incip. Pastoralis 6. Id. Aprilis 1610. penes Laert. Cherub. tom. 3. pag. 251. Vrbanus VIII. const. 62. §. 11. incipien. Pastoralis Kalend. Aprilis 1627. plures alias refert Scortia in selectas summorum Pont. Constitut. epit. 60. Vide in verbo Constitutiones Apostolicæ, collect. 219.

Litteratura.

COLLECT. CCCCLVI.

Litteraturæ ad titulum nullus promoueri potest. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. de benefic. p. 2. cap. 5. num. 128. quem refero de officio, & potest. Episcopi par. 2. alleg. 19. num. 72.

SVMMARIVM.

1 *Canonicorum, & aliorum de Capitulo loca nec à laicis, nec à clericis, nec à familiarib. Episcopi occupāda sunt.*
2 *Loca per obitum Monialium intra numerum decedentium pro tempore vacatura nulli promittantur nisi sequuta vera & reali illorum vacatione.*
3 *Consuetudo Ecclesiæ seruanda est vt quis locum obtineat secundum tempus admissionis.*
4 *Consuetudinis antiquæ contra formam obtentus locus à Canonico illi est reseruandus de consensu partium interesse habentium.*
5 *Canonicis, quorum Prebendæ non sunt distinctæ, & omnes requirunt Ordinem Presbyteralem, locus designandus est secundum Ordinem receptionis.*
6 *Consuetudo Ecclesiæ seruanda est circa vocem & locum in Capitulo inter Dignitates, & Canonicos Prabendatos.*
7 *Visitaro cum voluerit Episcopus Capitulum ad quem locum adire debeat, ostenditur.*

Loca, Locus.

COLLECT. CCCCLVII.

1 Loca Canonicorum & aliorum de Capitulo ecclesiastico habitu indutorum nec à laicis, nec à clericis, nec à familiaribus Episcopi occupanda sunt. *Sacra Congr. Rit. in Elboren. 15. Ianuarij* 1605. quam refert Sellius in selectis Canon. cap. 48. num. 7.

2 Loca per obitum Monialium intra numerum decedentium pro tempore vacatura cuique puellæ ad habitum regularem recipiendæ non concedantur, nec promittantur, nisi sequuta vera, & reali illorum vacatione, atque ita demum, & non antea de eis disponi, ac in Monialis demortuæ locum promissionem aut receptionem in Capitulo, seu quouis alio modo, fieri iubet, dummodò tunc temporis puella ipsa recipienda & ætatem habeat idoneam, & cæteras qualitates requisitas, quibus etiam prædictas esse debere vult eas puellas, quæ supra numerum recipiendæ sunt *Sacra Congr. Conc. sub die 6. Decembris* 1604. de qua meminit Ioan. Anton. Nouar. in sum. Bullarum tit. de Monialium numero in monasterio præfigendo.

3 Locum vt quis obtineat secundum tempus admissionis consuetudo Ecclesiæ seruanda est, licet Præbendæ sint distinctæ in Presbyterales, Diaconales, & Subdiaconales, quando omnes sunt actu Presbyteri, & seruiunt in celebrandis Missis. *Sacra Congreg. Rit.* in

in Saonen. 10. *Ianuarij* 1604. cuius memini in tract. de Iure ecclesi. vniuerso lib.1.cap.21.num.88.

4 Locus obtentus à Canonico contra formam antiquæ consuetudinis ipsi Canonico reseruatur de consensu partium interesse habentium. *Sacra Congr. Rit. in Saonen.* 21. *Augusti* 1604. quam citat Sellius d. cap.48. nu.9.

5 Locus secundum ordinem receptionis designandus est Canonicis, quorum Præbendæ non sunt distinctæ, & omnes requirunt Ordinem Presbyteralem. *Sacra Congr. Rit. in Albanen.* 2. *Martij* 1602. *& in Orten.* 19. *Iunij* 1604. *& in Tropien.* 10. *Decembris* 1619. penes me d. lib.1.cap.21.num.90.

6 Loci & vocis circa obtentionem in Capitulo inter Dignitates, & Canonicos præbendatos seruanda est Ecclesiæ consuetudo. *Sacra Congr. Rit. in Egitanen.* 23. *May* 1603. apud me d. lib.1.cap.21.num.89.

7 Locus, quo solitum est Capitulares congregari, & eorum actus expediri consueuerunt, adeundus est per Episcopum cum visitare voluerit Capitulum, sed tamen congruè fieri potest, sin minus ad locum congruum & communem Episcopus accedere tenetur, dummodo tamen quoties prosequi vellet Visitationem alicuius particularis personę de Capitulo ad locum capitularem accedere teneatur. *Sacra Congr. Conc.* referente Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1.tit.6. de Visitat. num.39. in resp. ad 8.

Locumtenens.

COLLECT. CCCCLVIII.

1 Locumtenens de Iure communi eodem honore est afficiendus, & eundem locum tenet, quem teneret is, cuius personam designat. *Sacra Congreg. Rit. in Brundusina* 10. *Decembris* 1612. penes Aldan. in compendio Canon. resolut. lib.3. tit.28. num.19. quem refero in collect. ad Trident. sess.25. de reformat. c.1. num. 1. Vide supra in verbo Canonicus, Vicarius vel Locumtenens collect.98.

2 Locumtenens Episcopi, qui sit Canonicus debet sedere in choro in loco suæ receptionis in habitu Canonicali, nec ei competit thuris & pacis honor ante Dignitates. *Sacra Congr. Rit. in Hydruntina* 10. *Nouembris* 1612. quam citat Aldan. d. tit.28. num.22.

S. Ludouici Francorum Regis canonizatio, Vide in verbo Canonizatio collect.117. num.34.

S. Ludouici Francorum Regis festum, Vide in verbo festa, collect.356. num.17.

S. Ludouici Francorum Regis officium, Vide in verbo Officium collect.534. num.46.

S. Ludouici Episcopi Tholosani canonizatio, Vide in verbo Canonizatio collect.117. num.55.

B. Ludouici Beltrani officium, Vide in verbo Beatificatio collect.58. num.7.

Lumina.

COLLECT. CCCCLIX.

1 Lumina quæcunque siue Lampades accendi ad sepulchra quorundam cum sanctitatis, aut martyrij fama, vel opinione defunctorum, qui neque canonizationis, neque beatificationis honore ab Apostolica Sede insigniti fuerunt, sine recognitione, atque approbatione Ordinarij, qui in ijs recognoscẽdis Theologos, aliosque pios, ac doctos viros in consilium adhibeat, & ne deinceps fraus, aut error, aut aliqui nouum, atque inordinatum in re tam graui committatur, negotium instructum ad Sedem Apostol. transmittat, eiusque responsum expectet, nisi fuerint tales, qui aut per cõmunem Ecclesię consensum, vel immemorabilem temporis cursum, aut per Fratrum, Virorumque Sanctorum scripta, vel longissimi temporis scientia ac tolerantia Sedis Apost. vel Ordinarij colantur. *Sacra Congr. S.R. & Generalis Inquisitionis habita in Palatio Apost. in Vaticano coram S.D.N. Vrbano VIII. die* 13. *Martij* 1625. in Bullario tom.4. constit.37. eiusdem Pont. §.3. & 4.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

2 Lumina duo ad minus in Altari accensa esse debent dum recitatur diuinum Officium Matutinum, Horæ, & Vesperum. *Sacra Congreg. Rit. in Lunen. Sarzanen.* 3. *Martij* 1633. quam refert Bonfadin. in thesauro Eccles. decis. resol.31. num.10.

SVMMARIVM.

1 *Capellæ magister in processionibus non cum beneficiatis, sed cum suis Cantoribus incedere debet, non obstante consuetudine contraria.*
2 *Chori magister potest cogi ab Episcopo vt eat ad circulos.*
3 *Chori magister habet munus indicendi silentium in choro.*
4 *Scholæ magister de quibus pueros instruere debeat?*
5 *Ludi litterarij magistri de quib. ab Episcopo examinãdi?*

Magister.

COLLECT. CCCCLX.

1 Magister Capellæ in processionibus non cum beneficiatis, sed cum suis cantoribus incedere debet. *Sacra Cong. Rit. in Vrbeuetana* 20. *Nouembris* 1610. non obstante postea allegata consuetudine contraria. *Eadem Sacra Cong. in dicta causa sub die* 15. *Ianuarij* 1615. quarum meminit Aldan. in compendio Canon. resolut. lib.1. tit.14. num.67.

2 Magister chori potest cogi ab Episcopo vt eat ad circulos. *Sacra Congr. Rit. in Saonen.* 15. *Martij* 1614. quam citat Aldan. d. tit.14. num.69.

3 Magister chori habet munus indicendi silentium in choro. *Sacra Congr. Rit. in Hydruntina* 6. *Decembris* 1615. penes Aldan. d. tit.24. num.70.

4 Magister scholæ siue ludi litterarij non solum in Grammatica, & Rhetorica adolescentes instruere debet, sed etiam in ijs, quæ ad Religionem pertinent, & sic adolescentes ad Missas, diuina Officia, & prædicationes audiendas non solum hortari, sed etiam compellere potest: ea verò quę sunt contra bonos mores, aut quæ ad impietatem inducere possunt, legere, vel docere omnino prohibetur. Leo X. const.6. incip. Meretur a Ianuarij 1514. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.1. pag.474.

5 Magistri ludi litterarij examinari possunt ab Episcopo in ijs duntaxat, quæ spectant ad Fidem, doctrinam Christianam, & bonos mores, & tenentur facere professionem Fidei, iuxta Bullam Pij IV. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Aldan. in compendio Canon. resolut. lib.3. tit.4. num.10.

SVMMARIVM.

1 *Consuetudinem circa praintonationem Antiphonarum ad Vesperas non potest Magister cæremoniarum alterare.*
2 *Munus indicendi silentium in choro habet Magister cæremoniarum absente Magistro chori.*
3 *Vicarius cum consensu Capituli debet eligere magistrum cæremoniarum.*
4 *Stipendium certum donec Magistro cæremoniarum fuerit assignatum, debet de certo salario ab Episcopo & Capitulo pro medietate prouideri.*

5 *Oblationes, quæ offeruntur Cruci feria ſexta in Paraſceue debentur magiſtris cæremoniarum.*

6 *Beneficiatus ſi fuerit magiſter cæremoniarum in exercitio ſui officij, poteſt dimittere habitum beneficiatorum, & vti ſuperpelliceo.*

7 *Capellanus, ſi fuerit magiſter cæremoniarum, dum eſt in exercitio ſui officij ſedere debet apud celebrantem, vel eius Aſſiſtentes.*

8 *Vicarium quando debet vocare Magiſter cæremoniarum.*

9 *Proceſſionibus incedit magiſter cæremoniarum apud celebrantem, & eius Aſſiſtentes, & vbique diſcurrit.*

Magiſter Cæremoniarum.

COLLECT. CCCCLXI.

1 MAgiſter cæremoniarum non poteſt alterare ſeu mutare conſuetudinem circa præintonantiam Antiphonarum ad Veſperas. *Sacra Congr. Rit. in Sueſſan. 28. Aprilis 1617.* teſte Sellio in ſelectis Canon. cap. 72. num. 13.

2 Magiſter Cæremoniarum abſente magiſtro chori habet munus indicendi ſilentium in choro *Sacra Cong. Rit. in Hydruntina 6. Decembris* 1613. quam refert Aldan. in compendio Canon. reſol. lib. 1. tit. 24. n. 70.

3 Magiſter cæremoniarum eligendus eſt à Vicario cum conſenſu Capituli. *S. Cong. Rit. in Tarentina cryptaliarum 3. Septembris* 1605. quam citat Sellius d. cap. 72. num. 14.

4 Magiſtro cæremoniarum, donec ei certum ſtipendium aſſignatum fuerit, debet de certo ſalario ab Epiſcopo, & Capitulo pro medietate prouideri. *Sacra Congreg. Rit. in Tropien. 23. Martij 1602.* penes Sellium d. cap. 72. num. 15.

5 Magiſtris cæremoniarum debentur oblationes, quæ offeruntur Cruci feria ſexta in Paraſceue, vbi viget talis conſuetudo. *Sacra Congreg. Rit. in Beneuentana 29. Nouembris* 1603. apud Aldan. d. tit. 14. n. 71.

6 Magiſter cæremoniarum, qui eſt beneficiatus, poteſt dimittere habitum beneficiatorum, & vti ſuperpelliceo in exercitio ſui Officij abſque incurſu cenſurarum contra illum habitum non deferentes. *Sacra Congr. Rit. in Iannen. 9. Decembris* 1617. cuius meminit Sellius d. c. 72. n. 16.

7 Magiſter cæremoniarum, etiamſi ſit Capellanus, quando Officium exercet, & veſtibus illius Officij veſtitus eſt, ſedere debet apud celebrantem vel eius Aſſiſtentes Pluuialibus indutos; quando vero non eſt in miniſterio, ſedere debet in choro inter præbendatos, vel Presbyteros, vel Clericos ſui Ordinis ſeruato ordine ſuæ receptionis. *Sacra Cong. Rit. Patauina 28. Nouembris* 1609. & 8. Maij 1617. de quibus Aldan. d. tit. 24. num. 72.

8 Magiſter cæremoniarum non autem Sacriſta debet vocare Vicarium vt hora debita ſi voluerit ad Eccleſiam accedat. *Sacra Congreg. Rit. in Vrbinaten. 26. Nouembris* 1605. penes Sellium d. c. 72. n. 17.

9 Magiſter cæremoniarum in proceſſionibus incedit apud celebrantem, & eius Aſſiſtentes, & vbique diſcurrit quando opus eſt pro ordinanda proceſſione. *Sacra Congreg. Rit. in d. Patauina 30. Auguſti 1602. & 8. Maij* 1617. referente Aldano d. tit. 24. n. 73.

SVMMARIVM.

1 *Monaſteria Monialium ingredi non debent cum Epiſcopo magiſtratus & deputati ad earum curam, niſi eos elegerit.*

2 *Locum Capituli & Clerici, qui in Concionibus ſedere debent immediatè apud ſuum Epiſcopum, non debet occupare Magiſtratus.*

3 *Dignitatum, & Canonicorum proprias ſedes in choro, ſeu presbyterio occupare non debent Magiſtratus, aut Iudices.*

4 *Capituli, Eccleſiæ & Canonicorum in præiudicium nihil Magiſtratus debet innouare.*

5 *Canonicis Eccleſiæ Cathedralis in omnibus cedere debet Magiſtratus ſecularis ciuitatis quando non eſt de maioribus.*

6 *Concionator debet prius ſalutare Canonicos, quàm Magiſtratum ciuitatis quando non eſt de maioribus.*

7 *Officiales & Magiſtratus ciuitatis thurificandi ſunt poſt Dignitates, & Canonicos æquis ductibus, non obſtante vſu in contrarium.*

8 *Incenſari debet Magiſtratus quando eſt de maioribus ante Canonicos, poſt Aſſiſtentes Epiſcopo.*

9 *Proceſſionibus ſanctiſſimi Sacramenti debet incedere Magiſtratus in loco, in quo ſecundum antiquam conſuetudinem conſueuit incedere.*

10 *Tibicines ad proceſſiones ſanctiſſimi Sacramenti debet iuxta ſolitum, mittere Magiſtratus.*

11 *Epiſcopo accedenti ad Eccleſiam ſolitum obſequium præſtare cogi poteſt Magiſtratus.*

12 *Epiſcopus cogere poteſt Magiſtratum ciuitatis iuxta ſolitum, accedere ad Eccleſiam Cathedralem in diebus ſolemnibus, & tempore Aduentus, & quadrageſima.*

Magiſtratus.

COLLECT. CCCCLXII.

1 MAgiſtratus, & deputati ad curam Monialium non debent ingredi earum Monaſteria cum Epiſcopo, niſi eos elegerit. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regul.* teſte Gauant. in enchirid. Epiſcop. verbo Monialium clauſura n. 30. quem refert Lezana in ſum. quæſt. Regul. tom. 3. verbo clauſura n. 33.

2 Magiſtratus non debet occupare locum Capituli & Cleri, qui in concionibus ſedere debent, immediatè apud ſuum Epiſcopum *Sacra Congreg. Rit. in Balneoregien. 25. Ianuarij* 1602 quam refert Sellius in ſelect. Canon. c. 81. n. 25.

3 Magiſtratus, aut Iudices non debent proprias Dignitatum, & Canonicorum ſedes, ſeu ſtalla in choro ſeu presbyterio occupare, quamuis aliquando id eis permiſſum fuerit. *S. Congr. Rit. in Compoſtellana, 4. Februarij* 1600. *ſub die 21. Februarij* 1604. *& in Granaten. 24. Octobris* 1609 quam meminit Sellius d. c. 61. n. 26.

4 Magiſtratus nihil debet in præiudicium Capituli Eccleſiæ, & Canonicorum innouare, vel attentare. *Sacra Congr. Rit. in Narnien. 16. Iulij* 1625. penes Sellium d. c. 81. n. 27.

5 Magiſtratus ſecularis ciuitatis quando non eſt de
6 maioribus, & perpetuis, debet cedere in omnibus, & per omnia Canonicis Eccleſiæ Cathedralis; & Concionator debet prius Canonicos quàm Magiſtratũ ſalutare. *Sacra Cong. Rit. in Tripaſſonen. & in Oſcen. 3. Octob.* 1615. de quibus Sellius d. c. 81. n. 29.

7 Magiſtratus & Officiales ciuitatis thurificandi ſunt poſt Dignitates, & Canonicos æquis ductibus. *Sacra Cong. Rit. in Interamnen. 30. Iulij 1600 & in Fanen. 1. Septembris 1607. & in Narnien. 16. Iunij* 1617. apud Selliũ d. cap. 81. num. 32. non obſtante vſu in contrarium per 15. annos ſeruato, *ead. S. Cong. in Cephaluden. 24. Octobris* 1609. referente Sellio d. cap. 81. num. 33. & tam in Cathedrali quàm in alijs Eccleſijs, vbi Canonicos, & Magiſtratum ſimul conuenire contigerit. *ead. Sacra Cong. in Compluten. 10. Ianuarij* 1612. & in dicta Narnien. penes Sellium d. c. 81. n. 37.

Magiſtra-

8 Magistratus quando est de maioribus debet incensari ante Canonicos post Assistentes Episcopo. *S. Cong. Rit. in Patauina 2. Martij* 1602. teste Sellio d.c.81.n.38.

9 Magistratus in processionibus sanctissimi Sacramẽti debet incedere in loco, in quo secundum antiquam consuetudinem consueuit incedere. *Sacra Congreg. Rit. in Forolinica 4. April.* 1605. referẽte Sellio d.c.81.n.29.

10 Magistratus debet iuxta solitum tibicines mittere ad processiones SS. Sacramenti, nec licet prohibere solitũ tributum cetæ Ecclesię Canonicis, seu fabricæ debitum à consulibus artium, & massarijs villarum. *Sacra Cong. Rit. in d. Naraien.* 16. *Iulij* 1605. quam citat Sellius d. cap.81.num.40.

11 Magistratus ciuitatis cogi potest solitum obsequium Episcopo accedenti ad Ecclesiam præstare, & iuxta so-
12 litum accedere ad Ecclesiam Cathedralem in diebus solemnibus, & tempore Aduentus, & Quadragesimæ. *Sacra Congreg. Rit. in d. Narnien.* 16. *Iulij* 1605. *& in d. Fanen.* 1. *Septembris* 1607. *& in ciuitatis Castelli* 29. *Nouembris* 1618. quarum meminit Sellius d. c.81. nu.41.

Maleficium, Vide in verbo Sortilegium collect.6 7.

Mandatarij Vicarij Vrbis, vide in verbo Vicarius Papæ collect.711.

Manna S. Nicolai.

COLLECT. CCCCLXIII.

1 MAnna S. Nicolai non est deferendum ad infirmos cum cotta & luminaribus. *Sacra Congreg. Rit. in Barca.* 28. *Ianuarij* 1606. cuius meminit Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 18. de Sanctis num. 152. Et de illo agit Carol. Maranta tom. 2. resp. 39.

Mansionarius.

COLLECT. CCCCLXIV.

1 MAnsionarij debent præcedere Capellanis, & habitum distinctum ab eis deferre tam æstate quã hyeme. *Sacra Cong. Rit. in Ferrarien.* 25. *Iunij* 1607. teste Sellio in selectis Canon. c.72. num.16.

2 Mansionarius nouiter promisus per resignationẽ non debet habere locum resignantis, sed vltimum locum. *Sacra Congr. Rit. in Ferrarien.* 10. *Ianuarij* 1609. penes Sellium d. cap.72. num.17.

S. Margarita.

COLLECT. CCCCLXV.

1 SAnctæ Margaritæ mart. Officium pro Monialibus monasterij Donæ Reginæ Neapol. conceditur. *Sacra Congr. Rit. in Neapolitana* 16. *Maij* 1601. quam refert Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 2. tit. 28. de Sanctis num. 175.

2 B. Margarita de Cortona per 300. adhuc annos miraculis effulsit, & eius corpus integrum efflat suauissimum odorem. Officium pro die 22. Februarij conceditur Ecclesiæ S. Margaritæ dictę ciuitatis. Vrbanus VIII. constit. 8. incip. Cęlestis. Idib. Decembris 1623. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. 21.

B. Mariæ Magdalenæ de Pazzis Florentinæ beatificatio, vide in verbo Beatificatio collect. 38. num. 11.

B. Mariæ Tiphernaten. Festum vide in verbo Festum collect. 356. num. 18.

Martyrologium.

COLLECT. CCCCLXVI.

1 MArtyrologium de nouo imprimi posse cum additione Sanctorum canonizatorum, non verò beatificatorum concessit, *Sacra Congr. Rit. sub die* 30. *Iulij* 1616. cuius meminit Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 18. de Sanctis num. 3.

Matrimoniales causæ, vide in verbo Causa, collect. 139. num. 7. cum sequentibus.

Matrimoniales denunciationes, vide in verbo Denunciationes matrimoniales collect. 247.

SVMMARIVM.

1 *Matrimonij signum, causa, & bonum.*
2 *Græcis prohibetur matrimonia cõtrahere in quarto gradu.*
3 *Ordinarij locorum permittere non debent vt inter coniuges Græcos matrimonia dirimantur, seu diuortia fiant.*
4 *Eunuchi & Spadones vtroque testiculo matrimonium contrahere non possunt.*
5 *Doctrinam Christianam non addiscentes matrimonium contrahere prohiberi non debent.*
6 *Episcopi de licentia validè matrimonium coram Parocho alieno contrahitur.*
7 *Matrimonium coram Parocho promoto infra annum validè celebrari potest.*
8 *Excommunicatus Parochus validè matrimonio assistit.*
9 *Recreationis causa locum aliquem adeuntes non possunt coram talis loci Parocho matrimonium validè contrahere.*
10 *Prætor, iudex, seu medicus temporalis potest coram Parocho loci vbi sic degit matrimonium contrahere.*
11 *Parochus etiã non Sacerdos validè Matrimonio assistit.*
12 *Matrimonium mentito nomine, vel cognomine adhuc prima vxore viuente cum alia contrahens, quas pœnas incurrat.*
13 *Licentiam à Parocho proprio obtineas ad aliquem matrimonio coniungendum, sed de illa notitiam non habens, sicut & vnus ex contrahentibus, inualidè assistit.*
14 *Collationem Parochiæ nullam habeas ob nullitatem concursus validè matrimonio assistit.*
15 *Licentiam habens à Parocho ad assistendum certo matrimonio, si ipsa non esset vera, matrimonium contractum est inualidum.*
16 *Ordinarius debet irritum declarare non irritare matrimonium coram alieno Sacerdote absque Parochi licentia contractum.*
17 *Matrimonium cõtractum in Parochia habitationis vxoris coram Parocho viri, & è conuerso, validum est.*
18 *Matrimonium initum cum meretrice, quæ è suo loco ad alium peruenerat, & in eo aliquantulum permorati erant, an coram Parocho secundi loci illud validè contrahere potuerint, ostenditur.*
19 *Matrimonium contractum coram Parocho oppidi, ad quod à ciuitate in qua habitabat mulier, iussu Principis secularis ad scandala submouenda translata fuit, an sit validum, ostenditur.*
20 *Matrimonium nullum ex publica causa, non indiget præsentia Parochi ad illud conualidandum.*
21 *Conditio,* si mulier est legitima, *in matrimonio contracto apposita, si subsequuta copula constiterit mulierem esse illegitimam, matrimonium non est validum.*
22 *Conditio,* si id saluo honore meo fieri potest, & si fratribus meis placuerit, *in matrimonio apposita, illud erit validum si non expectato conditionis euentu subsequuta fuerit copula cum affectu maritali.*
23 *Proprius Parochus esse intelligitur in cuius Parochia contrahentes alienigenæ, qui tamen sunt cognati, habitant tempore, quo matrimonium contrahitur.*

Matri-

24 *Matrimonium celebratum extra locum propriæ habitationis causa euitandi impedimenta, & in loco vbi non erat publicatum Concilium absque illius solemnitate, est validum.*

25 *Transferentes se ad locum, in quo Concilium non est promulgatum, sub animo ibi contrahendi sine Parocho & testibus, inualidè contrahunt.*

26 *Aduentus tempore vt possit celebrari matrimonium inter Christianos in terris infidelium, ex causa conceditur.*

27 *Matrimonia contracta absque obseruatione formæ à Concilio præscripta valida sunt, vbi eius decretum* c.1. sess.24. de reform. *non est publicatum.*

28 *Clandestinè contractum matrimonium inter puberem, & impuberem in sponsalia de futuro resoluuntur.*

29 *Ratum & consummatum quod dicatur matrimonium?*

30 *Iesuitæ si ingrediantur suam congregationem post matrimonium ratum, per talem ingressum illud nō dissoluitur.*

31 *Matrimonium absque dispensatione Apost. contrahi potest in casu proposito.*

32 *Metus mortis a morte illatus filiæ vt matrimonium contraheret, facit illud inualidum etiamsi post obitum matris post septennium cum viro permanserit, & filios susceperit.*

33 *Episcopus non potest inualidare matrimonia per sua decreta Synodalia.*

34 *Parochi possunt ritè & legitimè matrimonia celebrare absque Episcopi licentia nisi Episcopus ex legitima causa aliter præscripserit.*

Matrimonium.

COLLECT. CCCCLXVII.

1 MAtrimonium est signum coniunctionis Ecclesiæ & Christi, illius causa efficiens est consensus mutuus per verba de præsenti expressus; eius bonum triplex, primum proles suscipienda & educanda ad cultum Dei, secundum fides, quam vnus coniugum alteri seruare debet, tertium indiuisibilitas matrimonij, quia eius vinculum perpetuum est. Eugenius IV. const.19. incip. Exultate 10. Kalend. Decembris 1439. apud Laert.Cherub.in Bullar.tom.1.pag.286.aliàs pag. 270. in nouiss. impress.

2 Matrimonia in quarto gradu contrahere Græcis prohibuit Innocentius IV. const.14.incip. Sub Catholicæ 2. Non. Martij 1253. apud Laert. Cherub.d.tom.1. pag.76.aliàs pag.104. in nouiss. impress.

3 Matrimonia inter coniuges Græcos dirimi, seu diuortia fieri locorum Ordinarij permittere non debent. Clemens VIII. const.34.incip.Sanctissimus 31. Augusti 1595. apud Laert.Cherub. in Bullar.tom.3.pag.47.aliàs pag.35.in nouiss.impress.

4 Matrimonium eunuchos & spadones vtroque testiculo contrahere posse vetuit Sixtus V. Vide suprà in verbo Eunuchus collect.337.

5 Matrimonium non debet prohiberi illis, qui doctrinam Christianam nesciunt, sed ad id comminatorijs monitionibus sunt cogendi *Sacra Congreg. Episcop. & Regul. in Gallipolen. 9. Martij* 1588. cuius memini de officio, & potest.Parochi p.2.c.21.nu.3.

6 Matrimonium contractum coram Parocho alieno de licentia Episcopi validum est, quamuis Episcopus intentionem haberet tale matrimonium non alij quàm proprio Parocho committendi. *Sacra Congregat. Conc. in Sallen.* quam refert Sellius in selectis Canon.cap.8. num.73.

7 Matrimonium corā Parocho non promoto infra annum validè celebrari potest. *S.Cong. Conc. sub die 12. Martij* 1593.de qua d.tract. de officio, & potest.Parochi,cap.21.nu.55.

8 Matrimonium contractum coram Parocho excommunicato valet, quia ille in huiusmodi casu præstat solùm præsentiam ad effectum tollendi clandestinitatem. *Sacra Cong. Conc. sub die 3. Martij* 1594. quam citat Sellius d. c.8.nu.74.

9 Matrimonium contractum coram Parocho illius loci vbi contrahentes reperiuntur, non animo ibi domicilium constituendi, sed recreationis causa non valet. *S. Congr.Concil.* teste Nicol.Garc.de benef.p.5.c.7.n.11. ad 4. quem refero d.c.21.nu.37.

10 Matrimonium contractum coram Parocho illius loci vbi contrahens moratur tanquam prætor, iudex, seu medicus temporalis, validum est. *Sac. Cong. Conc.* penes Nicol Garc.d.p.5.cap.7.nu.11.ad 5. quem refero d.c.21.nu.38.

11 Matrimonium contractum coram Parocho, qui non sit Sacerdos, valet. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc.de benef. p.9.c.2.num.295.

12 Matrimonium mentito nomine, vel cognomine adhuc prima vxore viuente cum alia contrahens vltra pœnas, quibus ipse ordinariè puniri solet, damnari debet ad triremes in perpetuum, quòd si inhabilis repertus fuerit, publicè fustigetur, & damnetur ad carceres in perpetuum: si verò pro qualitate & enormitate delicti grauiores pœnas meruerit, etiam Curiæ seculari arbitrio Sacræ Congregationis S. R. E. Cardinalium in vniuersa Reip.Christiana contra hereticam prauitatem generalium Inquisitorum puniendi traduntur. Vrbanus VIII. const.37.alias 147. incip. Magnum in Christo 20. Iunij 1637.apud Angel.Mariam Cherub. in appendice Bullarij tom.4. pag.60.

13 Matrimonium contractum coram Sacerdote extraneo, qui habet licentiam à proprio Parocho vnius ex contrahentibus, & ignorat se illam habere, prout ignorat vnus ex contrahentibus, est inualidum. *Sacra Cong. Conc. sub die 5. Decembris* 1626. *& sub die 15. Aprilis* 1628. penes Sellium in selectis Canon.cap.22.num.15. quem refero in collect. ad Trid.sess.24. de reform.matrim. cap.1. num.118. & de officio, & potest. Episcopi p.2.alleg.32.nu.530.

14 Matrimonium celebratum coram Parocho, qui habet suam collationem nullam ob nullitatem concursus propter defectum examinatorum Synodalium, est validum. *Sac. Cong.Conc. in Ceneten.31. Iulij* 1627. quem refero de officio, & potest. Parochi c.12.num.51.

15 Matrimonium contractum coram Sacerdote, cui asserebat vnus ex contrahentibus se habuisse licentiam à Parocho, vt ipsemet matrimonium contraheret cum F. coram ipso, si re vera non esset vera huiusmodi licentia, non valet. *S. Congr. Conc. 7. Septembris* 1620. quam citat Sellius d.c.22.nu.15.

16 Matrimonium si contractum sit coram Sacerdote alieno absque Parochi, vel Ordinarij licentia, debet Ordinarius irritum declarare, non irritare; quia cum Concilium irritum fecerit, non est vlterius irritandum, sed opus est sola declaratione quod irritum fit. *Sacra Cong.Concil.* referente Piasec. in praxi Episcop. p.2.c.4. num.2.

17 Matrimonium contractum in Parochia habitationis vxoris coram Parocho viri & è conuerso, validum est. *Sacra Congreg. Conc.* recedens à priori contraria decisione penes metipsum de officio, & potest. Parochi c.21.num.45.

18 Matrimonium cuiusdam iuuenis cum meretrice contractum, qui dubitauerat illud in propria ciuitate contrahere, adhibendo Concilij Trident.solemnitates, eo quod iuuenis parentes ei impedimento de facili futuri erant, & propterea Romam venerunt, & coram testibus, & Parocho in Parochia, in qua aliquantulum permorati erant, matrimonium contraxerunt per verba de præsenti, fuit validum iudicatum. *S. Congr.Conc. in Senen.17. Maij* 1600.cuius memini d. cap.21. nu.40.

Matri-

19 Matrimonium contractum post quartum habitationis mensem à muliere coram Parocho oppidi, ad quod a ciuitate in qua habitabat, ad scandala submouenda iussu Principis secularis translata fuerat, sub præcepto illic non discedendi, donec aliud statutum non esset, est validum. *Sacr. Congr. Conc. sub die 26. Iunij* 1621. quam refert Sellius d.cap.22.nu 15.per doctrinam Deciani in tract.crimin.lib.4.cap.16.num.16.Feder.de Senis ac aliorum, quos citat Sanch. de Matrim.lib.3.disput.23.q.1.& 3.

20 Matrimonium nullum ex publica causa noua indiget præsentia Parochi ad illud conualidandum, & non valet dicere fuisse ratificatum per copulam subsequutam, & dicitur notorium ac reputatur publica causa, si constet ex libro baptizatorum aliquem ex contrahentibus tempore matrimonij non esse legitimæ ætatis. *S.Congr. Concil. in Balneoregien.* 8. *Iunij* 1619.de qua attestatur Sellius d.cap.22. num.16.

21 Matrimonium coram Parocho & testibus contractum hac conditione. Si mulier est legitima, subsequuta copula non est validum, si postea constiterit mulierem esse illegitimam. *Sacra Congr.Conc. de anno* 1620. attestante Sellio d.c.22.nu.17.

22 Matrimonium contractum sub conditione apposita per virum, Si id saluo honore meo fieri potest,& si fratribus meis placuerit, & non expectato conditionis euentu subsequuta fuerit copula cum affectu maritali, est validum, quia re vera gratia non confertur sub conditione, sed completa voluntate actus. *S. Cong.Conc. sub die* 13. *Augusti* 1622. teste Sellio d. cap.22. num.18.

23 Matrimonium quando contrahitur inter duos alienigenas, & à paruo tempore in Parochia habitantes, qui tamen sunt cogniti, quod non sunt de comprehensis inter vagabundos, proprius eorum Parochus esse intelligitur, in cuius Parochia contrahentes habitant tempore, quo matrimonium contrahitur. *Sacr. Cong. Conc. sub die* 21. *Martij* 1602. de qua Sellius d.cap.22. num.30.

24 Matrimonium celebratum extra locum propriæ habitationis, & in loco vbi non erat publicatum Concilium absque illius solemnitatibus, validum est si recessus à loco habitationis fuit factus ad euitanda impedimenta, puta inimicitias, & obstacula parentum. *Sacra Congr. Conc.* 7. *Februarij* 1602. vt per Aldan. in compendio Canon. resol. lib.1. tit.72.nu.12.

25 Matrimonium non est legitimum si contrahatur inter se transferentes ad locum in quo Concilium non est promulgatum sub animo sine Parocho, & testib. contrahendi. *Sac. Congr. Conc. in Colonien.* 5. *Septembris* 1626. *& in Antuerpien.* 9. *Decembris* 1628. quarum memini de officio, & potest. Parochi c.21.nu.93.

26 Matrimonium vt possit celebrari tempore Aduentus inter Christianos in terris infidelium ex causa conceditur. *S.Cong. Rit. in Pedana* 28. *Aprilis* 1607.penes Aldan.d.tit.72. nu.13.

27 Matrimonia contracta absque obseruatione formæ à Concilio præscriptæ valida sunt, vbi decreta Concilij cap.1. sess.24. de reform. matrim. non est publicatum. *S. Congreg. Conc. in Carpentoraten.* 17. *Iunij* 1617. *& in Bossanen.* 14. *Aprilis* 1611. de quibus Aldan. d. titul.72. num.14.

28 Matrimonium contractum clandestinè inter puberem, & impuberem in sponsalia de futuro resoluuntur per cap. vnic. §.1. de despons. impub. lib.6. *Sacr. Congreg. Conc.* teste Nicol. Garc. de benef.part.11.cap.8. num.23.

29 Matrimonium reputatur ratum, & non consummatum ad effectum vt vnus ex contrahentibus, alio contradicente possit ingredi Religionem, si post illum contractum coram Parocho, & testibus, copula non intercesserit, quamuis prius non semel etiam cum promissione de contrahendo fuissent fornicati. *S. Cong. Conc. sub die* 18. *Nouembris* 1618. quam citat Aldan. d.tit.72. num.15.

30 Matrimonium ratum non consummatum licet per ingressum Religionis dissoluitur, tamen fallit quoad Iesuitas, qui si ingrediantur Congregationem post dictum matrimonium, quia post longum tempus emittunt professionem, non dissoluitur ne vnus diu expectare cogatur. *S. Cong. Conc. sub die* 26. *Aprilis* 1621. quam adducit Aldan. d.tit.72.num.16.

31 Matrimonium contrahi potest absque dispensatione in hoc casu Ioannes Baptista erat coniunctus in secundo & tertio consanguinitatis gradu cum quondam Lacteria prima vxore Polimnij, qui Polimnius prima vxore Lacteria mortua secundam duxit Bastianam, quæ mortuo Polimnio potest nubere dicto Ioanni. *Sacra Congregat.Conc.in Ferensil.* 13. *Maij* 1628. apud Aldan. d.tit.72.nu.n.17.

32 Matrimonium contractum à filia propter metum motus à matre illatum est inualidum, etiamsi per obitum matris per septennium cum viro permanserit, & filios susceperit. *Sacra Congr.Conc. in Romana* 15. *Septemb.* 1629. per Seraphin.decis.900.& Gregorium XV. decis.395.

33 Matrimonia inualidare non potest Episcopus per sua decreta Synodalia, quæ clandestinè sine Parocho, & testibus contracta essent, si ibi non esset publicatum Concilium Tridentinum, itaut matrimonia post huiusmodi decretorum publicationem aliter contracta, si nullum aliud obstet legitimum impedimentum, valida ac firma sint; ideoque coniuges, qui aliàs inter se validè matrimonia contraxerunt, illisque postea per Episcopum tanquam contra formam sui decreti nullis declaratis separati fuerunt, ac insimul habitare desierunt, omnino cogendi sunt vt in dictis matrimonijs contractis permaneant, atque vnà simul tanquam veri coniuges cohabitent: ij verò, qui primis matrimonijs aliàs valide & publice contractis, & consummatis, ab Episcopo vigore dictorum decretorum nullis declaratis secundo contraxerunt, similiter ad priora redire, ac in illis permanere cogendi sunt, vt huiusmodi secunda matrimonia post publicationem, & consummationem priorum contracta nullo modo etiam prætextu cuiusuis gratiæ, & imminentis scandali tolerari possunt, aut debent. *S.Cong. Conc. Russia* 18. *Nouembris & 2. Decembr.* 1628. de quib. mentionem facit Aldan. d.tit.72. num.20.

34 Matrimonia ritè & legitimè celebrare possunt Parochi absque Episcopi licentia nisi Episcopus ex legitima causa aliter præscripserit. *S. Cong. Conc. in Turriana* 12. *Martij* 1633. cuius memini de officio, & potest. Parochi cap.21.num.29. in fine.

SVMMARIVM.

1 *Horæ Matutinæ recitandæ sunt nocturno tempore si adsit consuetudo.*

2 *Senes, & alij legitimè impediti si horis Matutinis de nocte interesse non possunt, lucrantur distributiones quotidianas.*

3 *Matutinum, quod secundum regulam Ordinis recitari debet media nocte, quod ex causa possit hora octaua noctis recitari conceditur.*

4 *Matutinum, quod recitabatur media nocte vt possit recitari hora prima noctis conceditur ob aeris intemperiem.*

5 *Matutinum quod media nocte à Clero Cathedralis recitari consueuerat, vt in futurum albescente die cantari possit ex causis conceditur.*

6 *Matutinum, quod recitari solebat à Canonicis vna hora post ortum solis, non est ante ortum solis inchoandum.*

7 *Defunctorum matutinum in festo omnium. Sanctorum ad Vesperam non recitandum.*

Matu-

Matutinum.

COLLECT. CCCCLXVIII.

1 MAtutinum siue Matutinæ Horæ recitandæ sunt nocturno tempore si adsit consuetudo. Senes verò & alij legitimè impediti si interesse non possint,
2 lucrantur distributiones quotidianas. *Sacra Congregat. Rit. in Mazarien. 20. Decembris 1601.* quam citat Sellius in selectis Canon. cap. 29. num. 71.
3 Matutinum quod secundum regulam Ordinis recitari debet media nocte, vt ex causa recitari possit hora octaua noctis, conceditur. Sacra Congreg. Rit. in causa ciuitatis Angelorum, siue in Thaxcalan. in Indijs occidentalibus 12. Nouembris 1605. teste Ioan. Maria Nouat. in lucerna Regular. verbo Matutinum numero 1.
4 Matutinum quod recitabatur Media nocte vt possit recitari hora prima noctis ob aeris intemperiem, & aduersam valetudinem Monialium, conceditur Monialibus sanctæ Catharinæ Senensis. *Sacra Congr. Rit. in Thaxcalan. in Indijs Occidentalibus 20. Iunij 1609.* penes Ioann. Maria Nouar. dict. verbo Matutinum num. 2.
5 Matutinum quod media nocte à Clero Cathedralis Ecclesiæ recitari consueuerat, vt in futurum albescente die cantari possit, ex causis narratis fuit concessum. *Sacra Congr. Rit. in Oscen. 21. Iulij 1607.* quam refert Sellius d. cap. 29. num. 73.
6 Matutinum quod recitari solebat à Canonicis vna hora post ortum solis, non est ante ortum solis inchoandum. *S. Congr. Rit. in Asculana 16. Septembris 1606.* attestante Sellio d. cap. 29. num. 74.
7 Matutinum defunctorum in festo omnium Sanctorum ad Vesperam recitandum non est sed ipsamet die Commemorationis omnium fidelium Defunctorum post laudes diei recitari debet. *Sacra Cong. Rit. sub die 1. Septembris 1607.* cuius memini de officio, & potest. Parochi cap. 10. nu. 29.

De Matutino Gauant. in rubricas Breuiarij sect. 4. cap. 1.

S. Mauri festum. Vide in verbo festum collect. 356. num. 22.

SVMMARIVM.

1 *Infirmos ad Confessionem suorum peccatorum medici ad eos curandos vocati hortari debent.*
2 *Infirmos non confessos post tertiam diem medici visitare prohibentur.*
3 *Infames perpetuò sunt, & gradu medicinæ omnino priuantur medici non seruantes Constitutionem Innocentij III.*
4 *Iudæi, vel infideles medici non possunt curare Christianos infirmos.*
5 *S. Medici corpus pro tali habendum, quod inuentum fuit in terra Otriculi.*

Medicus.

COLLECT. CCCCLXIX.

1 MEdicus ad infirmum curandum vocatus, eum ad Confessionem suorum peccatorum hortari de-
2 bet. Et illi prohibetur infirmos non confessos post ter-
3 tiam diem visitare. Qui si non seruauerit in visitatione infirmorum ad lectos iacentium Constitutionem Innocentij III. de qua in cap. Cum infirmitas, de pœnit. & remiss. vltra pœnas in ea contentas, sit perpetuò infamis, & gradu medicinæ omnino priuatur. Pius V. constit. 3. incip. Super gregem Dominicum 8. Martij 1566. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 2. pag. 178. aliàs pag. 134. in nouissima impress. de cuius materia agunt Scortia in selectas summorum Pont. Constitut. epit. 88. Ioan. Anton. Neuat. in summ. Bullarum tit. de medicis, Ego ipse de officio, & potest. Episcop. part. 3. alleg. 91.
4 Medici Iudæi vel infideles prohibentur curare Christianos infirmos. Paulus IV. const. 3. incip. Cum nimis pridie Id. Iulij 1555. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 710. aliàs pag. 549. Gregorius XIII. const. 68. incip. Alias 30. Martij 1581. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 449. aliàs pag. 338. in nouiss. impress. Scortia in selectas Const. epit. 131.
5 S. Medici mart. corpus in terra Otriculi pro tali haberi, & venerari debere atque ad Ecclesiam Cathedralem transferri posse censuit, & concessit. *S. Congr. Rit. in Narnien. Otriculi 6. & 16. Iulij 1612.* cuius meminit Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 18. de Sanctis nu. 176.

Memorialia in S. Congregatione Rituum recipienda, Vide verbo Congregatio sacrorum Rituum collect. 212. nu. 9.

SVMMARIVM.

1 *Episcopis subsunt Mendicantes in concernentibus administrationem Sacramentorum.*
2 *Sacerdotes seculares prohibere non possunt Mendicantes celebrare in eorum Ecclesijs.*
3 *Ordines recipere volentes Mendicantes ab Episcopis examinandi sunt.*
4 *Nuptias benedicere non possunt absque Parochorum licentia.*
5 *Exemptionibus, priuilegijs, & indultis quibus gaudeant Mendicantes? remissiue.*
6 *Sacrum ante lucem hodie facere non possunt Mendicantes.*
7 *Eleemosynarum à quæstuatione prohiberi non debent Mendicantes.*
8 *Eleemosynas ne quærant Mendicantes in diœcesibus vbi habent Conuentus nequaquam ab Episcopis prohiberi possunt.*
9 *Ordinario licentiam ostendere tenentur Mendicantes à suis Superioribus datam ad quærendas eleemosynas.*
10 *Processionibus publicis & generalibus interesse compelli possunt Mendicantes ab Episcopo.*
11 *Præcedentiam Monachis tribuere debent Mendicantes, semper, & vbique.*
12 *Seminario contribuere debent Mendicantes ex redditibus beneficiorum monasterijs annexorum.*
13 *Portio debita seminario ratione beneficiorum exigi potest post vnionem eiusdem beneficij factam Regularibus, qui Mendicantium priuilegijs gaudent.*
14 *Absoluere à casibus Episcopo reseruatis non possunt Mendicantes vigore Maris magni.*
15 *Transitus ex Ordine Mendicantium datur solummodo ad Carthusianos.*
16 *Fratres sanctissimæ Trinitatis qualiter possint se transferre ad Ordines Mendicantes.*
17 *Religiosi verè Mendicantes qui sint, referuntur.*
18 *Canonici Regulares qui de priuilegijs Mendicantium participent, referuntur.*
19 *Monachi qui de priuilegijs participent Mendicantium, referuntur.*
20 *Fratres religiosi qui de priuilegijs Mendicantium participent, referuntur.*
21 *Clerici Regulares, qui de priuilegijs Mendicantium participent, etiam referuntur.*

Men-

Mendicantes Religiosi.

COLLECT. CCCCLXX.

1 MEndicantes Religiosi in concernentibus administrationem Sacramentorum Episcopis sub-
2 sunt, non possunt prohibere Sacerdotes seculares in eo-
3 rum Ecclesijs celebrare : ad Ordines promouendi ab Episcopis examinandi sunt; non possunt nuptias bene-
4 dicere absque consensu Parochorum, excommunicatos ad Religionem recipere prohibentur. Leo X constit. 22. incip. Dum intra 14. Kalend. Ianuarij 1516. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 509. aliàs pag. 451. in nouiss. impress.

5 Mendicantes Religiosi quibus gaudeant exemptionibus, statuit Pius V. constit. 11. incip. Dum ad vberes 29. Iulij 1566. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 191. aliàs pag. 144. in nouiss. impress. Et quibus priuilegijs & indultis, idem Pius V. constit. 41. incip. Etsi Mendicantium 11. Kalend. Iunij 1567. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 228. aliàs pag. 172. quarum meminit Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regular. verbo Mendicantes num. 45. & 46.

6 Mendicantes non possunt hodie vti priuilegijs faciẽdi Sacrum ante lucem, quibus ante Concilium Trid. vtebantur. *Sac. Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. de benefic. in addit. p. 3. c. 2. n. 520. Ioan. Maria Nouar. d. verbo Mendicantes n. 44.

7 Mendicantes nullatenus á quæstuatione, quæ de licentia suorum Superiorum fit, & in dies fieri contingit, prohiberi debent. *Sacra Congr. Episcop. & Regul.* penes Ioan. Mariam Nouar. d. verbo Mendicantes n. 36.

8 Mendicantium Ordinum Fratres nequaquam possunt ab Episcopis prohiberi quominus per se ipsos in diœcesibus, vbi habent Conuentus, eleemosynam quærant, sed tantum si extra loca vbi monasteria existunt quæritare voluerint, tenentur suorum Superiorum licentiam Ordinario ostendere. *Sacra Congr. Concil. de anno 1621.* de qua Ioan. Maria Nouar. d. verbo Mendicantes n. 35.

9 Mendicantes tenentur ostendere Ordinario licentiam quærendi eleemosynas á suis Superioribus sibi datam. *Sacra Cong. Conc.* de qua Piasec. in praxi Episcop. p. 2. c. 5. num. 47.

10 Mendicantes non possunt ab Episcopo compelli vt accedant ad publicas, & generales processiones. *Sacra Congreg. Rit. in Chilensi Indiæ occident. 25. May 1616.* cuius meminit Ioann. Maria Nouar. d. ver. Mendicantes num. 42.

11 Mendicantes semper & vbique tribuere debent præcedentiam Monachis. *Sacra Congr. Rit. in Monopolitana 23. Martij* 1619. quam citat Ioann. Maria Nouar. d. verbo Mendicantes, n. 43.

12 Mendicantes Fratres ex redditibus beneficiorum monasterijs annexorum seminario contribuere debent, nec obstet quod prætendant se exemptos, quia videlicet in illis lectiones grammaticæ, & Conscientiæ casuum pro audiendis Confessionibus quotidiæ habeantur, quia non sunt ob id exempta, sed tantum eius impensæ habendam esse rationem, quæ ante Concilium fieri solebat pro salarijs horum lectorum, & ea tanquam æs alienum detrahenda, tenetur tamen ex reliquo ad contributionem seminario ad ratam. *Sacra Congr. Conc.* attestante Sellio in selectis Canon. c. 10. n. 19. quem refero in collect. ad Trid. sess. 22. de reform. capit. 18. n. 38.

13 Et portio debita seminario ratione beneficiorum exigi potest post vnionem eiusdem beneficij factam Regularibus, qui Mendicantium priuilegijs gaudent. *Eadem S. Cong. sub die 21. Iulij* 1629. apud Ioan. Mariam Nouar. d. verbo Mendicantes n. 43.

14 Mendicantes vigore Maris magni non possunt absoluere á casibus Episcopo reseruatis. *Sacra Cong. Conc.* referentibus Nicol. Garc. de benefic. part. 3. c. 2. n. 268. Ioann. Maria Nouar. d. verbo Mendicantes n. 45.

15 Mendicantium Ordinum Regulares non possunt transire ad alium Ordinem prӕterquam ad Carthusianos, inter quos postquam Mendicantes huiusmodi iuxta constitutionem Clementis VIII. voce actiua & passiua careant atque ad quæuis officia, aut ministeria, ac gradus istius Religionis perpetuò inhabiles existant. *Sacra Congregat. Episcop. & Regul. de mense Martij* 1596. cuius memini de Iure eccles. vniu. lib. 1. cap. 42. num. 53.

16 Mendicantium ad Ordines non possunt Fratres Sanctissimæ Trinitatis se transferre nisi petita á Superioribus licentia cognitaque & approbata prius ab hac Sacra Congr. transitus causa, atque inuentis in Religione, ad quam transire intendunt, beneuolis receptoribus, necnon seruata, vbi opus fuerit, felicis record. Sixti Papæ V. constitutione. *Sacra Cong. Episc. & Regul. die 15. Martij* 1616. penes Ioann. Mariam Nouar. d. verbo translatio n. 12. meipsum d. lib. 1. c. 42. n. 54.

17 Mendicantes Religiosi principaliores quatuor sunt Prædicatores, Minores, Eremitæ Sancti Augustini, & Carmelitani vltrà quos alij verè Mendicantes dicuntur videlicet Serui B. Mariæ. Pius V. constitut. 44. incip. Romanus Pont. 1. Octobris 1568. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 241.

Minimi sancti Francisci de Paulæ. Idem Pius V. constit. 46. incip. Apostolicæ Sedis 9. Nouembris 1567. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 245.

Iesuati Congregationis S. Hieronymi, idem Pius V. constit. sua incip. Romanus 19. Nouembris 1567. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 245.

Iesuati Patres scilicet Societatis Iesu, idem Pius V. constit. 131. incip. dum indefensæ 7. Iulij 1571. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 344.

Carmelitæ discalceati. Clemens VIII. constit. 101. incip. Romanum Pont. decet. 20. Augusti 1603. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 147. & omnium meminit Zerol. in praxi Episcop. part. 2. verbo Mendicantes, §. 1.

18 Mendicantium de priuilegijs participant.

Canonici Regulares Lateranenses, & sanctæ Crucis Conimbricensis. Pius V. constit. 41. incip. Supernæ dispositionis arbitrio. 17. Kalend. Septembris 1567. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 228.

Canonici Regulares sancti Saluatoris Bononiensis, Iulius II. constit. 30. incip. inter cæteros 4. Non. Aprilis 1512. apud Laert Cherub. tom. 1. pag. 450.

Canonici Regulares S. Georgij in Alega. Pius V. constit. 92. incip. Ex incumbenti nobis 3. Id. Nouembris 1596. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 294.

19 Mendicantium de priuilegijs participant plures Monachi.

Cassinenses. Iulius II. constit. 2. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 402. Vallis. vmbrosæ. Pius V. in d. constit. 41. incip. Ex supernæ dispositionis arbitrio apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 228.

Camaldulenses. Gregorius XIV. constitut. 18. incip. Ex iniuncto nobis 24. Septemb. 1591. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 228.

Cistercienses Congregationis sancti Bernardi in Italia Regularis obseruantiæ Gregorius XIV. constitut. 16. incip. Romanus Pont. 28. Iulij 1592. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 704.

Cistercienses reformati Congregationis B. Mariæ Fuliensis. Sixtus V. constit. 70. incip. Super specula, Idib. Nouembris 1587. apud Laert. Cherubin. d. tom. 2. pag. 600. Paulus V. constit. 23. alias 18. incip. Diuina disponente clementia 5. Idib. Iulij 1606. & in alia incip. In supereminentis 21. Nouembris 1607. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 204.

Cælestini. Vrbanus VIII. constit.24. incip. Sacrosancti decimo quarto Augusti 1624.
Siluestrini. Paulus V.const.8. incip. Religiosorum sub die 23. Nouembris 1616. apud Laert. Cherub. d.tom.3.
Montis Virginis. Paulus V.constit. sua, incip. Pastoralis 19. Maij 1611. apud Laert. Cherub. tomo 3. pag.315.
Sancti Basilij. Gregorius XIII.constit.58.incip. Benedictus Kalend. Nouembris 1579. apud Laert.Cherub. d.tom.5.pag.433.
Carthusiani. Gregorius XV.const.42. incip. Ad vberes 3. Februarij 1623.
20 Mendicantium de priuilegijs participant plures Fratres.
S. Spiritus in Saxia. Sixtus V. const. sua incip. Exigit 13. Augusti 1586. apud Laert. Cherub.d.tom.2.
S. Hieronymi Hispaniarum. Pius V.const.41.incip. Supernæ dispositionis arbitrio 17. Kalend. Septembris 1567. apud Laert. Cherub.tom.2.pag.228.
S. Hieronymi Congregationis B. Petri de Pisis. Pius V. constit.125.incip. Religionis 30. Martij 1571. apud Laert. Cherub.tom.2.pag.337.
S. Hieronymi de Fesulis. Pius V.d.const.41.incip.Supernæ.
Cruciferi. Gregorius XIV. constit.13. incip. Romanus Pontifex 12. Iulij 1591. apud Laert.Cherub.tom.2. pag.704.
Sanctissimæ Trinitatis discalceati. Paulus V. const. 60. incip. Ecclesiæ Catholicæ 15. Decembr.1609. apud Laert. Cherub.tom.3.pag.248.
Militiæ Iesu Christi reformati in Portugalia. Pius V. d.const.41. incip. Supernæ.
21 Mendicantium de priuilegijs participant plures Clerici Regulares.
Theatini. Clemens VII. constit.38. §.12. incip. Dudum pro parte 7.Maij 1533. apud Laert.Cherub.in Bullario tom.5. pag.625.
Somaschini. Paulus V. constit.37. §.1.incip. Ex quo diuina Maiestas 9. Nouembris 1607. apud Laert. Cherub. tom.3. pag.226.
Minores. Gregorius XIV.const.13.incip. Romanus Pont.18. Februarij 1591. apud Laert. Cherub. tomo 2. pag.704.
Ministrantes infirmis. Gregorius XIV. constit.26. incip. Illius qui pro gregis § 26. sub dat.11. Kalend. Octobris 1591. apud Laert. Cherub.tom.2.pag.706.
Matris Dei scholarum piarum. Gregorius XV. in constit. sua sub Dat.15. Octobris 1622.

Mensa.

COLLECT. CCCCLXXI.

1 Mensa, seu credentia, in qua apponuntur Calix, Patena, candelabra, &c. non potest ab Ordinario prohiberi quin apponatur iuxta rubricas Missalis, dum Missa solemnis celebratur, dummodo iuxta modum & formam in illis præscriptam præparetur, & ordinetur. *Sacr. Cong. Rit. in Pennen.4. Iulij* 1615. cuius meminit Sellius in select. Canon. cap.47. num.52.
Mercenarij Fratres, vide in verbo Fratres B. Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum collect.375.
Messanen. ciuitatis Iurati, vide in verbo Iurati, collect.439.

Metropolitanus.

COLLECT. CCCCLXXII.

Metropolitani electio semel facta ab Episcopo exempto, vt ad eius Synodum prouincialem conueniat, ligat successores, itaut non possit amplius mutari, & semper in futurum ad illam accedere teneatur. *Sacr. Cong. Conc.* testibus Quarant.in summ. Bullarij verbo Concilium prouinciale q.1. in fine, Galei.in margarita casuum Conscient. verbo Episcopus pag.100. collect.7.
Vide in verbo Archiepiscopus collect.41.

Miles.

COLLECT. CCCCLXXIII.

1 Milites in monasterijs, & locis pijs se recipere non possunt. Pius V. constit.148. incip. Cum sicut de anno 1572. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.2. pag.360. aliàs pag.270. in nouiss. impress.
2 Milites hospitari facere non potest Magistratus secularis in domibus ecclesiasticarum personarum, quàuis laicis locatis, cum per indirectum in bonorum ecclesiasticorum præiudicium redundet. *S. Cong. Episcop. & Regul. in Nouarien. 9. Iunij* 1617. penes Antonin. Dianam in resol. moral. p.4.tract.1.resol.32. Lezana in sum.quæst.Regul.tom.3.verbo immunitas ecclesiastica nu.7.Bonsadin. in thesaur.eccles.decis. resol.20. num.3. quem refero in collect.ad Trid.sess.25.de reform.c.20. num.3.
Milites Regulares, vide in verbo Equites Regulares collect.303. cum seqq.

Minister Generalis de Obseruantia.

COLLECT. CCCCLXXIV.

1 Minister Generalis Ordinis S. Francisci de Obseruantia legitimè vsus fuit, & vti potest titulo & sigillo cum inscriptione, Ministri Generalis totius Ordinis Fratrum Minorum. *S.Cong. Rit. sub die 22. Martij* 1631. de qua meminerunt Tamburin. de Iure Abbatum tom.1. disp.25. quæst.8.num.13. & 14. Ioan.Maria Nouar. in lucerna Regular. verbo Minister numer.1. Ego ipse de iure ecclesiast. vniuerso lib.1. capit.43.numero 196.
Ministrantes infirmis Clerici Regulares vide in verbo Clerici Regular.ministrātes infirmis collect.171.
Minores Fratres, vide in verbo Fratres Minores Ordinis S Francisci Assisinatis collect.386.
Minimi Fratres, vide in verbo Fratres Minimi sancti Francisci de Paula collect.389.
Minores clerici Regulares, vide in verbō Clerici Regulares Minores collect.170.

Miracula.

COLLECT. CCCCLXXV.

1 Miraculorum super verificatione, & approbatione formare processus, & examinare testes non spectat ad Prælatum inferiorem habentem iurisdictionem quasi Episcopalem in loco, in quo miracula meritis, & in-

& interceſſione B. Virginis operata ſunt, ſed ad Epiſcopum in cuius diœceſi locus ipſe in qua adeſt miraculoſa imago, ſitus eſt. *S. Congr. Rit. in Praten. 3. Decembris* 1616. teſte Sellio in ſelectis Canon. c. 56. num. 18.

2 Miracula noua tam perſonæ non canonizatæ quàm Sanctorum canonizatorum nulla admittenda ſunt, niſi recognoſcente, vel approbante Epiſcopo. *Sacra Congr. Conc. de anno* 1626. quam autheoticam penes me ſeruo, & refero in collect. ad cap. 2. de Reliq. & Venerat. Sanctor. num. 2.

S V M M A R I V M.

1 *Sacrificium verum proprium, & propitiatorium offertur Deo in Miſſa.*
2 *Licentia celebrandi Miſſas, vel faciendi illas celebrare Veſpertino tempore renocantur.*
3 *Græcis Latino ritu & Latinis Græco ritu Miſſas celebrare interdicitur.*
4 *Precepto Eccleſiæ de audienda Miſſa ſatisfaciunt illam audientes in Eccleſijs Fratrum Mendicantium, Dominicis & feſtiuis diebus.*
5 *Miſſam celebrare ante diem, & indebitis horis nulli licet.*
6 *Damnatis ad mortem Miſsam ante diem per Confraternitatem Miſericordiæ celebrari permittitur.*
7 *Inquiſitores hæreticæ prauitatis puniunt Miſsam celebrãtes antequam promoti ſint ad Ordinem Presbyteratus.*
8 *Miſsæ ordinandæ ſunt ab eo, cui de iure competit, vel ſecundum conſuetudinem Eccleſiæ.*
9 *Preces inter Miſsarum ſolemnia non recitandæ.*
10 *Pontificales Miſsas celebrare abſente Epiſcopo ad quem pertineat, oſtenditur.*
11 *Solemnes Miſsæ per ordinem quomodo diſtribuendæ?*
12 *Priuatæ Miſsæ celebrari poſsunt etiam dum Horæ Canonicæ recitantur, non tamen in Altari maiori.*
13 *Officium vel Miſsa concedi non poteſt probata immemoriali ſuper cultu & veneratione alicuius Sancti non canonizati, nec beatificati.*
14 *Regularibus celebrare licet in Eccleſia ſeculari de conſenſu Rectoris eiuſdem.*
15 *Canonici tenentur cantare Miſsam de die.*
16 *Regularibus non prohibetur Miſsam celebrare & campanas pulſare in ſuis Eccleſijs ante celebrationem Miſſæ, & pulſationem campanæ in Eccleſia Parochiali.*
17 *Regularibus non licet in ſuis Eccleſijs admittere clericos ſeculares ad Miſsam celebrandam contra prohibitionem Epiſcopi.*
18 *Regularium in Eccleſijs ne per ſeculares celebretur niſi prius viſis & recognitis eorum litteris dimiſſorijs poteſt mandari ab Epiſcopo.*
19 *Antiſtitis nomine in Canone Miſsæ non ſunt nominandi Regularium Superiores.*
20 *Capellanus Monialium poteſt cum Miſsali Romano celebrare Miſsam de Sancto, de quo ipſæ Officium recitant.*
21 *Carmelitis ſolis conceditur Miſsa S. Mariæ de Carmelo.*
22 *Onus quando imponitur in legato pio celebrandi Miſsam peculiarem de Roſario, eius loco debet celebrari Miſsa votiua B. Virginis de tempore.*
23 *Celebratio Miſsæ non poteſt prohiberi in Oratorio rurì ædificato per laicum antequam celebretur Miſsa in Parochiali.*
24 *Miſsæ duæ quando in Eccleſia celebrandæ?*
25 *Miſsæ votiuæ à teſtatoribus relictæ non ſunt acceptandæ niſi in illis diebus, in quibus ſecundum regulas Miſsalis celebrari poſsunt.*
26 *Miſſa votiua pro re graui quæ dicatur?*
27 *Canonici deuotionis gratia Miſsam celebrantes, dum in choro officium dicitur, diſtributiones quotidianas non lucrantur.*
27 *Parochus in propria Eccleſia, & non in alia Miſsam celebrare tenetur.*
29 *Parochus ob defectum Sacerdotum, Miſsas duas feſtis diebus ex conceſſione Epiſcopi celebrare poterit.*
30 *Miſsæ, quæ circumferuntur S. Gregorij pro viuis, & defunctis, quindecim Auxiliatorum, & de Patre æterno prohibentur.*

Barboſ. Apoſt. Deciſ. Sum.

Miſſa.

COLLECT. CCCCLXXVI.

1 Miſſæ in ſacrificio offertur Deo verum, proprium, & propitiatorium Sacrificium. Gregorius XIII. conſt. 33. incip. Sanctiſſimus, de anno 1576. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 400. aliàs pag. 302. in nouiſſ. imp.

2 Miſſas celebrandi veſpertino tempore licentiæ ac facultates reuocantur. Pius V. conſtit. 4. incip. Sanctiſſimus in Chriſto pater, de ann. 1566. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 178. aliàs pag. 134. de cuius materia Scortia in ſelectas Summorum Pontificum Conſtitutiones epit. 89. Ioan. Anton. Nouar. in ſumm. Bullarum tit. de Miſſarum celebrat. ſuper Bulla Pij V.

3 Miſſas Latino ritu Græcis, & Græco ritu Latinis celebrare interdixit Pius V. conſt. 12. incip. Prouidentia 13. Kalend. Septembr. 1566. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 192. aliàs pag. 145. in nouiſſ. impreſſ.

4 Miſſam audientes in Eccleſijs Fratrum Mendicantium in Dominicis, & feſtis diebus præcepto Eccleſiæ de audienda Miſſa ſatisfaciunt Leo X. conſtitut. 25. ſub dat. 13. Nouembris 1517. cuius meminere Piaſec. in praxi Epiſcop. p. 2. cap. 3. nu. 22. Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. conſtit. 21. Leonis X. pag. 185. vbi circa clauſuram dictæ Conſt. non contempto proprio Sacerdote Parochiali, ait tunc ſolum cenſeri contemptum proprium Sacerdotem quando expreſsè & formaliter contemnitur, & planè deſeritur Parochia, ſcilicet quãdo quis non vult audire Miſsam in ſua Parochia, quia ſua Parochia eſt, nec vult eam audire à proprio Parocho, quia præcisè Parochus eſt, alioquin auditurus. Ego ipſe de officio, & poteſt. Epiſcopi part. 2. alleg. 24. n. 20. & de officio, & poteſt. Parochi cap. 11. num. 15. Item Pius V. conſtit. 41. §. 8. incip. Etſi Mendicantium 17. Kalend. Iunij 1567. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 228. aliàs pag. 173.

5 Miſsam celebrare ante diem, & indebitis horis nulli licet etiam vigore priuilegiorum ante Concilium Trid. conceſſorum. *Sacra Congr. Concil.* teſte Lezana in ſum. q. Regul. tom. 1. cap. 21. num. 2.

6 Miſsam ante diem damnatis ad mortem via iuſtitiæ per Confraternitatem Miſericordiæ celebrari permiſit Pius V. conſtit. 91. incip. Cum ſicut, de anno 1569. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 292. aliàs pag. 221. in nouiſſ. impreſſ.

7 Miſsam celebrantes ad Ordinẽm Presbyteratus nõ promoti ab Inquiſitoribus contra hæreticam prauitatẽ puniuntur. Gregorius XIII. conſt. 21. incip. Officij 6. Auguſti 1574. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 387. aliàs pag. 292. Et Curiæ ſeculari præuia degradatione tradendi. Clemens VIII. conſt. 81. incip. Etſi aliàs 1. Decembr. 1601. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 128. aliàs pag. 93. de cuius materia Scortia in ſelectas ſummorum Pontificum Conſtitutiones epit. 162. quam Cõſtitutionem ad omnes etiam minores vigintiquinque annis, dummodò vigeſimum ætatis annum compleuerint, ampliauit Vrban. VIII. conſt. 79. incip. Apoſtolatus 23. Martij 1628. quarum Conſtitutionum meminere Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. tom. 3. in additam. conſt. 6. Vrbani pag. 493. Lezana in ſum. q. Regul. tom. 1. c. 10. nu. 22. Ioan. Anton. Nouar. in ſum. Bullarum tit. de Sacerdote non ordinato miniſtrante.

8 Missæ ordinandæ sunt ab eo, cui de Iure competit, vel secundum consuetudinem Ecclesiæ. *Sacr. Cong. Rit. in Iunenacen.* 19. *Nouembris* 1607. *& in Baren.* 19. *Ianuary* 1608. teste Sellio in selectis Canon. c. 31. num. 73.

9 Missæ sacrificium non est interrumpendum recitando præces inter Missarum solemnia post Orationem Dominicam. *S. Cong. Rit. in Oscen* 11. *Iuny* 1605. penes Sellium d. c. 31. nu. 74.

10 Missas Pontificales celebrare, & distribuere absente Episcopo pertinet ad primam Dignitatem, vel ad secundam, vel ad antiquiorem Canonicum, nō autem ad Canonicum hebdomadarium. *S. Cong. Rit. in Tarantina* 19. *Ianuar.* 1597. *& in Vallisoletana* 11. *Iuny* 1606. quam refert Sellius d. cap. 31. nu. 76. Vide latè supra in verbo Dignitas prima collect. 253. num. 12. 13. 16. & 18.

11 Missæ solemnes successiuè per Ordinem inter Dignitates sunt distribuendæ, & quæ Missæ solemnes, & minùs solemnes intelligantur, explicuit *Sacr. Cong. Rit. in Tarentina cryptaliarum* 27. *February* 1601. quam citat Sellius d. cap. 31. nu. 77.

12 Missæ priuatæ celebrari possunt etiam dum Horæ Canonicæ in choro cantantur. *Sacra Cong. Rit. in Brundusina* 20. *Decembris* 1601 non tamen in Altari maiore, *Eadem Sacra Congr. in Oscen.* 5. *May* 1650. penes Sellium d. c. 31. num. 78.

13 Missa vel Officium concedi non potest probata immemoriali super cultu, & veneratione alicuius sancti non canonizati, nec beatificati, sed in specie, & in illo loco est probanda immemorialis quoad cultum cum Missa & officio. *Sacra Cong. Rit.* 20. *Nouembris* 1628. cuius memini R. P. D. meus Contelor. de canonizat. Sanctorum cap. 22. nu. 19. & refero de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 97. propè fin.

14 Missæ Sacrificium in Ecclesia seculari de consensu Rectoris eiusdem Ecclesiæ Regularibus celebrare licet. *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* 10. *January* 1611. attestante Sellio d. c. 31. num. 79. quem refero de officio, & potest. Parochi p. 1. c. 11. num. 51.

15 Missam de die cantare tenentur Canonici vt lucrentur distributiones. *Sacra Congr. Rit. in Fauentina* 25. *Iuny* 1611. *&* 28. *January* 1612. etiam in illis diebus, quibus cantant aliquam Missam votiuam, *eadem S. Cong. in Vrbinaten.* 51. *Iuny* 1611. cuius memini in tract. de Canon. & Dignit. cap. 34. nu. 1.

16 Missas celebrare, & campanas pulsare in suis Ecclesijs ante celebrationem Missæ & pulsationem campanæ in Ecclesia Parochiali non est prohibitum Regularibus: ideòque Ordinarius minimè hoc illis prohibere potest, sed tantum monere populum vt accedant ad Ecclesiam Parochialem ad præscriptum sacri Concilij Trid. *Sacra Cong. Conc. in nullius Ecclesiæ Rauennaten.* 15. *Septembris* 1629. de qua Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Missa nu. 10. Ego ipse de officio & potest. Parochi c. 11. num. 21.

17 Missæ ad sacrificium non licet Regularibus in suis Ecclesijs admittere Presbyteros seculares contra prohibitionem Episcopi. *Sacra Congr. Conc. in Bonguien.* 2. *Iuny* 1610. referente Lezana in sum. q. Regular. tom. 1. c. 12. nu. 41. vers. ad 12.

18 Missæ in Ecclesijs Regularium ne celebrentur, nisi prius visis & recognitis litteris dimissorijs potest mandare Episcopus loci Ordinarius. *S. Cong. Conc.* de qua Ioan. Maria Nouar. d. verbo Missa num. 16. Vide infra collect. 659. num. 17. Vnde nouissimè eadem *Sacra Congreg. in Limana* 29. *Ianuary* 1633. censuit Sacerdotes seculares admitti non posse in Ecclesijs Regularium ad celebrandam Missam contra Ordinary prohibitionem.

19 Missæ in Canone nomine Antistitis, non sunt nominandi Regularium Superiores. *Sacra Congr. Conc. die* 12. *Nouembris* 1605. apud Ioan. Mariam Nouar. d. loco nu. 14. Gauant. in rub. Missalis p. 5. tit. 8. nu. 2. in fine.

20 Missa de Sancto, de quo Moniales recitant Officium, potest celebrari à Capellano cum Missali Romano de communi, vbi in illo propria Missa non repetitur. *Sacra Congr. Rit. sub die* 20. *Octobris* 1628. attestantibus Gauant. in man. Episcop. verbo Missæ ritus nu. 8. Ioan. Maria Nouar. vbi supra num. 8.

21 Missa S. Mariæ de Carmelo solis Carmelitis conceditur. *S. Cong. Conc. sub die* 6. *Aprilis* 1628. referente Io. Maria Nou. d. verbo Missa, n. 3. & Missa Rosarij concessa est Dominicanis tantum & non alijs, *eadem Sacr. Cong. Conc. sub dicta die & anno*, apud Ioan. Mariā Nou. vbi supra n. 2. Gauant. in rub. Missalis p. 4. tit. 17. num. 9.

22 Missam peculiarem de Rosario celebrandi onus vbi imponitur in legato pio, tunc loco Missæ de Rosario celebratur Missa votiua B. Virginis de tempore. *Sacra Cong. Rit. sub die* 6. *May* 1623. *&* 7. *Augusti &* 30. *Septemb.* 1628. penes Gauant. d. tit. 17. num. 9. & in Polignamen. 31. Iulij 1632. quam citat Ioan. Maria Nouar. d. verbo Missa num. 5.

23 Missæ celebratio non potest prohiberi in Oratorio ruri ædificato per laicum antequam celebretur Missa in Parochiali, vel Matrice Ecclesia. *Sacra Cong. Concil. in Caietana* 18. *Septembris* 1627. cuius memini de officio, & potest. Parochi c. 11. nu. 23.

24 Missæ duæ sunt celebrandæ in Ecclesia in qua ex legato relicto præcipitur vt singulis Sabbatis celebretur Missa de B. Maria si in Sabbato occurrat festum solemne alicuius Sancti. *S. Congr. Rit. in Pampilonen.* 3. *Septembr.* 1607. quam refert Sellius d. c. 31. nu. 80.

25 Missæ votiuæ à testatoribus relictæ non sunt acceptandæ de cætero, nisi in illis diebus, in quibus secundum regulas Missalis celebrari possunt: de Missis verò iam acceptatis petenda est à Sanctissimo dispensatio pro transferendo in dies, in quibus liceat. *Sacra Cong. Rit. in Turritana* 1. *Septembris* 1612. *&* 59. *May* 1614. quam tradit Sellius d. c. 31. nu. 82.

26 Missa votiua pro re graui quæ dicatur, & quomodo solemniter cum Credo, Gloria, & organo sit celebranda, & cum quo paramentorum colore, deciditur *a Sacra Congr. Rit. in Placentina* 19. *May* 1607. in resp. ad dub. 14. Vide in verbo Credo collect. 232. nu. 2.

27 Missam celebrantes Canonici deuotionis causa dum in choro diuinum Officium recitatur, distributiones quotidianas non lucrantur, nisi à Superiore Ecclesiæ iniungatur eis vt eo tempore celebrent, sed ab huiusmodi iussu abstinere debet. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc. de benefic. p. 3. c. 2. num. 398. & in Gallien. 29. Iulij 1628. in resp. ad 4. cuius memini de Canon. c. 25. nu. 12. in fine.

28 Missa in propria Ecclesia & non in alia celebrare debet Parochus quacunque consuetudine contraria non obstante. *Sacra Cong. Conc. Lucana* 15. *Septembr. &* 57. *Nouembris* 1619. de qua Ego ipse in collect. ad Trid. sess. 22. de reform. cap. 8. num. 26. & de potest. Parochi c. 11. num. 3.

29 Missas duas festis diebus poterit Parochus ex concessione Episcopi ob defectum Sacerdotum celebrare. *S. Cong. Concil. sub die* 17. *Augusti* 1626. quam citat Sellius d. c. 31. nu. 84.

30 Missas, quæ circumferuntur à Sacra Congregatione non approbatas, sancti Gregorij pro viuis & defunctis, quindecim Auxiliatorum, & de Patre æterno, exceptis ijs, quæ sunt permissæ Regularibus tantum, veluti Rosarij, sanctæ Mariæ de Monte Carmelo, & aliàs, sicut etiam Officia ab *Eadem Sacra Congr.* non approbata ipsa super sacris Ritibus prohibuit, reiecit omnino, & damnauit respectiuè, & pro prohibitis, & damnatis haberi voluit sub die 7. Aprilis 1628. penes Lezanam in sum. q. Regul. tom. 1. c. 12. num. 33. & Gauant. in rub. Missalis p. 4. tit. 17. nu. 14.

Vide in verbo Consuetudo circa Missas celebrandas collect. 124.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Episcopi & Prælati Ordinum Missarum onera ante Concilium imposita reducere & commutare possunt, iuxta formam Conc. Trid.*
2 *Episcopus non potest Missas reducere ad minorem numerum ex vi Concilij in beneficijs requirentibus in sui fundatione certum numerum Missarum.*
3 *Prælatus reducere non potest Missas in fundatione Ecclesiæ impositas.*
4 *Legati iuxta vires moderandus est Missarum numerus.*
5 *Apostolica Sedes hodie semper adeunda pro reducendis, aut moderandis, vel commutandis Missarum celebrandarum oneribus.*
6 *Onera perpetua Missarum celebrandarum quis & qualiter suscipere valeat, ostenditur.*
7 *Episcopus etiam hodie potest reducere & moderari Missarum onus iniunctum si in ipsa beneficij institutione id expressè cautum fuerit.*
8 *Episcopus non potest pro qualitate operum, & ratione redditnum minuere Missarum onera beneficijs & capellis seminario vnitis imposita.*

Missarum reductio.

COLLECT. CCCCLXXVII.

1 Missarum onera reducere & commutare possunt Episcopi, & Prælati Ordinum iuxta formam *Concilij Trid. sess. 25. de reform. cap. 4.* si ante Concilium imposita sint, non ita si post. *Sacra Cong. Conc.* testibus Hieron. à Sorbo in annot. ad compendium priuileg. Regul. verb. Missa 3. Confect. in sum. priuilegiorum Mendicant. tit. 19. de diuinis Officijs & Missarum celebrat. cap. 3. quos cum alijs refero de officio, & potest. Episcopi, p. 2. alleg. 29. num. 2.

2 Missas reducere ad minorem numerum non potest Episc. ex vi Concil. sess. 25. de reform. c. 4. in beneficijs requirentibus in sui fundatione certum numerum Missarum, *S. Cong. Conc.* penes Galet. in margarita casuum Conscientiæ verbo beneficium, col. 2. pag. 24. & verbo Missa vlt. quem refero de officio, & potest. Episcopi p. 2. alleg. 29. nu. 13.

3 Missas in fundatione Ecclesiæ impositas non potest Prælatus reducere, & ad minorem numerum reuocare. *Sacra Cong. Conc.* referentibus Piasec. in praxi Episc. p. 2. c. 3. num. 31. Antonin. Diana moral. resolut. p. 1. tract. de celebr. Missar. resol. 1. quos refero d. alleg. 29. n. 12.

4 Missarum numerus moderandus est iuxta vires legati si pro ipsis celebrandis adeo tenuis eleemosyna relicta sit vt non facilè inueniatur, qui velit se huic muneri subijcere, in qua reductione Capituli consilium inquirere debet Episcopus, quamuis sequi illud minimè teneatur. *Sacra Cong. Concil.* apud Aloysium Riccium in praxi rerum fori ecclesiastici, decis. 404. in prima editione, aliàs resolut. 341. ex nu. 2. in 2. edit. quem refero d. alleg. 29. num. 6.

5 Missarum celebrandarum vlla onera etiam post Concilium Tridentinum, & in limine fundationis imposita non possunt Episcopi in diœcesana Synodo, aut Generales in Capitulis generalibus, vel aliàs quoquo modo reducere, sed pro his omnibus reducendis, aut moderandis, vel commutandis ad Apostolicam Sedem reducere debent; qua re diligenter perspecta id statuet quod magis in Domino expedire iudicabitur, alioquin reductiones, moderationes, & commutationes huiusmodi, si quas contra huius prohibitionis formam fieri contigerit, omnino nullæ, atque irritæ sunt. *Sacra Cong. Concil. in decretis de celebrat. Missar. §. 1. sub die 21. Iulij*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

1625. quem referunt Lezana in summ. quæst. Regul. tom. 1. cap. 21. num. 6. Ioan. Anton. Nouar. in sum. Bullarum tit. de Missarum celebratione, & reductione. Alph. de Leone de officio Capellani, p. 2. q. 5. sect. 20.

6 Missarum celebrandarum onera perpetua nullus secularis sine Episcopi, vel eius Vicarij generalis, Regulares verò sine Generalis, vel Prouincialis consensu, & licentia in scriptis & gratis concedenda suscipere possunt sub grauissimis pœnis. *Sacra Cong. Concil.* in dictis decretis de celebrat. Missar. §. 5. apud Lezana & Nouar. citatis locis.

7 Missarum onus iniunctum reducere, & moderari potest Episcopus etiam post decreta de celebratione Missarum; si in ipsa beneficij institutione id expressè cautum fuerit. *Sacra Congr. Concil.* super dictis decretis de celebrat. Missar. quæst. 1. de anno 1626. apud me in fine tract. de officio, & potest. Episcopi.

8 Missarum onera beneficijs & Capellis seminario vnitis imposita pro qualitate operum, & ratione redituũ minuere, & reintegrare non potest Episcopus. *Sacra Congr. Concil. in Vercellen. 19. Februarij* 1633. in resp. ad 1. quam citat Bonfadin. in thesauro eccles. decis. resol. 21. num. 40.

SVMMARIVM.

1 *Praxis celebrandi Missas anticipatè est omnino tollẽda.*
2 *Missam qui suscipit celebrandam cum certa eleemosyna non potest eandem Missam alteri celebrandam committere parte eiusdem eleemosynæ sibi retenta.*
3 *Stipendium Missarum minus congruum accipientes, tenentur nihilominus eas celebrare.*
4. & 10 *Missa vna non potest duabus obligationibus satisfacere Sacerdos.*
5 *Eleemosyna congrua præscribenda est ab Episcopo pro Missis relictis si ea à testatore non præscribatur.*
6 *Portionem aliquam ex eleemosynis pro Missarum celebratione relictis an possint locorum piorum administratores ratione expensarum sibi retinere ostenditur.*
7 *Elemosyna maior solita quando offertur Missam celebraturo, eam integram alteri qui celebraturus est, tribuere debet.*
8 *Rector beneficij non tenetur Sacerdoti celebranti dare stipendium ad rationem redditunm beneficij.*
9 *Administratores non possunt eleemosynas Missarum celebrandarum accipere, si ijsdem Missis nisi post longum tempus satisfacere valeant.*
10 *Sacrificium applicare quando ex fundatione non tenetur Sacerdos, tunc potest vnica Missa duabus obligationibus satisfacere.*
11 *Parochi illis diebus, in quibus tenentur Missam celebrare non possunt pro ea manualem eleemosynam recipere.*

Missarum eleemosyna.

COLLECT. CCCCLXXVIII.

1 Missas celebrandi anticipatè applicandas postmodum ijsdem personis, à quibus recipiunt in dies eleemosynas, praxis est omnino tollenda. *Sacra Cong. Concil. sub die 10. Nouembris* 1605. cuius meminerunt Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. to. 2. inter Constit. Vrbani VIII. num. 9. Gauant. in thesauro tom. 1. p. 3. tit. 12. à num. 14. Lezana in sum. quæst. Regul. c. 21. nu. 7. Ego ipse de officio potest. Episcopi p. 2. alleg. 24. nu. 12.

2 Missam qui suscipit celebrandam cum certa eleemosyna non potest eandem Missam alteri celebrandam committere, parte eiusdem eleemosynæ sibi retenta. *Sacra Cong. Conc.* in decretis de celebrat. Missar. §. 4. sub die 21. Iulij 1625. quam refert Alphons. de

Leone de officio Capellani p.1.q.5.sect. 20.n.293. Ego ipse d.alleg.14.sub n.6.

3 Missarum stipendium minus congruum accipientes, quam illud, quod præscripserit Ordinarius iuxta qualitatem loci, personarum, ac temporum, tenentur nihilominus eas Missas illis ab offerente præscriptas celebrare *Sacra Congregat. Concil. super decretis de celebrat. Missarum dub.* 3. de qua mentionem faciunt Barthol. à S. Fausto lib. 1. de Indulg. & Iubilæo post q. 92. Alphons. de Leone de officio Capellani q.8.sect.3. nu. 12. Ego d.alleg. 24.n 6.vers. vlterius.

4 Missas qui obligantur celebrare ratione beneficij, seu Capellæ, legati, aut salarij, si eleemosynas pro alijs Missis celebrandis susceperint, non possunt eadem Missa vtrique obligationi satisfacere. *Sacra Congregat. Concil. super dictis decretis de celebrat. Missar. dub.* 4. penes Alphons. de Leone d.q.8.sect.2.n.6. meipsum de officio, & potest. Parochi c.11.n.12.

5 Missarum numerus si testator relinquat vt celebretur pro eius anima absque vlla præscriptione eleemosynæ, tunc ab Episcopo, non verò ab hæredibus est præscribenda eleemosyna congrua, quæ respondeat oneribus Missarum celebrandarum secundum morem ciuitatis, vel prouinciæ. *Eadem S. Congr. Conc. super dictis decretis de celebrat. Missar. dub.* 5. referente Alphons. de Leone de officio Capellani q.5.sect.20.n.309.

6 Missarum celebrandarum ex eleemosynis nullam vtcunque portionem retinere possunt Ecclesiæ & loca pia, seu illorum administratores ratione expensarum, quas subeunt in Missarum celebratione, nisi cum Ecclesiæ, ac loca pia alios non habent reditus, quos in vsu earundem expensarum erogare licitè possint, & tunc quam portionem retinebunt, nullatenus debet excedere valorem expensarum, quæ pro ipsomet tantum Missæ Sacrificio necessariò sunt subeundæ, & nihilominus eo etiam casu curandum esse, vt ex pecunijs, quæ supersunt, expensis vt supra deductis, absoluiè tot Missæ celebrentur, quæ præscriptæ fuerint ab offerentibus eleemosynas. *Sacra Cong. Conc. super dictis decretis de celebrat. Missar. dub.* 7. vt attestatur Lezana in sum. quæst. Regul. tom.1.c.21.n.5.& 7.& Ego d.alleg. 24. sub n.6. vers. postea.

7 Missæ pro celebratione quando offertur eleemosyna maior solita, debet absolutè is, cui oblata fuerit, eandem integram eleemosynam tribuere Sacerdoti celebranti, nec vllam illius partem sibi retinere potest. *Sacra Congreg. Conc. super dictis decret. de celebrat. Missar. dub.* 9. teste Alphonso de Leone de officio Capellani q. 5.sect.20.n.296.

8 Missam per alium celebrare volens beneficij Rector non tenetur Sacerdoti celebranti dare stipendium ad rationem redditiuum beneficij, sed satis est vt ei tribuat eleemosynam congruam secundum morem ciuitatis vel prouinciæ, nisi in fundatione ipsius beneficij aliter cautum fuerit. *Sacra Congr. Conc. super dictis decretis de celebrat. Missar. dub.* 8. cuius memini d. alleg. 24. sub num.6.

9 Missarum celebrandarum eleemosynas non possunt administratores Ecclesiæ magnæ deuotionis & concursus accipere, ijsdem Missis nonnisi post longum tempus satisfacere valeant, nisi de consensu eorum, qui eleemosynas tribuunt. *S. Congreg. Conc. super decretis de celebrat. Missar. dub.* 14. quam refert Sellius in selectis Canonic. cap.34.n.5.

10 Missa vnica satisfacere non potest Sacerdos duabus obligationibus duplicem eleemosynam recipiens, nisi in fundatione expressè cautum sit quod non teneatur Sacrificium applicare. *Sacra Congregat. Concil. in Aretina* 28. *Aprilis* 1629. quam citat Sellius d cap.34. n.5.

11 Missam quibus diebus tenentur Parochi celebrare, non possunt pro ea manualem eleemosynam recipere. *Sacra Cong. Conc. in Fauen.* 1. *Septembris* 1619. cuius meminit Alphons. de Leone de officio Capellani.q.8.sect. 6.n. 33. & Ego de officio, & potest. Parochi c.11.n.13.

SVMMARIVM.

1 *Conuentualis Missa non potest omitti pro Missa votiua, vel defunctorum.*
2 *Conuentualis Missa in Quadragesima, Aduentu, Quatuor temporibus, & similibus etiam quod in illis occurrat festum duplex, non est omittenda.*
3 *Conuentualis Missa de feria nunquam est omittenda etiam quod occurrat festum duplex, vel semiduplex, non obstante contraria consuetudine.*
4 *Canonici vt lucrentur distributiones debent cantare Missam de die.*
5 *Missa lecta celebrata in aurora quando sufficiat loco Missæ Conuentualis ostenditur.*
6 *Conuentuales Missæ infra octauam Corporis Christi quando possunt cantari sine Diacono, & Subdiacono.*

Missa Conuentualis.

COLLECT. CCCCLXXIX.

1 Missa Conuentualis non potest omitti pro Missa votiua, vel defunctorum. *S. Cong. Rit. in Fauentina* 16. *Ianuarij* 1627. & abrogauit omnem contrariam consuetudinem, in eadem causa 18 Iulij, & 28. Augusti 1628. & de anno 1631. cuius memini in tract. de Canon. & Dignit. cap.34. num.2. & 3. & de illa Gauant. in rub. Missalis p.1. tit.4. propè fin.

2 Missa Conuentualis in Quadragesima, Aduentu, quatuor temporibus, & similibus etiam quod in dictis diebus occurrat festum duplex, non est omittenda, sed vtraque Missa, nempe de Sancto, & de feria est celebranda. *Sacra Congregat. Rit. in Lunen. Sarzanen.* 5. *Martij* 1633. quam refert Bonfadin. in thesauro eccles. decis. resol.27.n.16.

3 Missa Conuentualis de feria nunquam est omittenda, etiam quod occurrat festum duplex, vel semiduplex, non obstante contraria consuetudine. *Sacra Cong. Rit. in Aquilegien.* 9. *Aprilis* 1633. quam citat Bonfadin. d.resol.27.num.18.

4 Missam de die cantare tenentur Canonici vt lucrentur distributiones. *Sacra Congreg. Rit. die* 25. *Iunij* 1611. *& die* 28. *Ianuar.* 1611. quarum meminit Gauant. d.p.1. tit.4. propè fin.

5 Missa Conuentualis de Officio occurrenti debet celebrari etiam in illis diebus, quibus Canonici vel ex deuotione, vel pro defunctis cantat aliam Missam, aliàs non lucrantur distributiones quotidianas, nec sufficit loco Missæ Conuentualis Missa lecta celebrata in aurora de Officio occurrenti. *Sacra Congr. Rit. in Vrbinaten.* 25. *Iunij* 1611. *&* 4. *Iulij* 1615. quarum meminit Sellius in selectis Canon. cap. 37. num. 25. Sed præsupposita consuetudine immemoriali in contrarium, eadem Sacra Cong. censuit hoc locum habere in illis diebus, in quibus iuxta tertiam rubricam Missalis omnino duæ Missæ Conuentuales celebrandæ sunt, vt in Quadragesima, &c. In reliquis vero diebus, in quibus id non exprimitur, quando Canonici cantent Missam votiuam, vel pro Defunctis loco Missæ Conuentualis, sufficit dicta Missa lecta celebrata in aurora. Ita habetur in d. Vrbinaten. 4. Iulij 1615. & in Oscen. 28. Ianuarij 1612. quas refert Sellius d.c.37.n.26.

6 Missæ Conuentuales infra Octauam Corporis Christi possunt iuxta consuetudinem Ecclesiæ cantari sine Diacono, & Subdiacono, excepto die festo, & Dominica ac die Octaua *S. Cong. Rit. in Alexandrina* 15. *Martij* 1608. in resp. ad 6. dub. penes Sellium d.c.37.n.28.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Altari priuilegiato pro defunctis non suffragatur Missa celebrata, nisi sit de Requiem.*
2 *Altari priuilegiato non potest dici Missa de Requiem in festo duplici, & de precepto, quod incidit in die assignato.*
3 *Festo duplici, quod non est de precepto tolerari possunt Missa de Requiem pro voluntate testatorum implenda.*
4 *Defunctorum Missa certo die dicenda, eo impedito transferuntur in sequentem.*
5 *Defunctorum Missa dici non possunt in illis diebus, quibus prohibetur fieri de festo duplici.*
6 *Defuncti corpore præsente in Ecclesia in Dominicis, & festis Missarum de Requiem celebrari potest.*
7 *Defunctorum Missa non sunt celebranda in diebus solemnibus.*
8 *Defunctorum Missa in casu proposito non prætermittenda.*

Missa defunctorum, seu de Requiem.

COLLECT. CCCCLXXX.

1 MIssa pro defunctis celebrata in Altari priuilegiato non suffragatur, nec indulto satisfit nisi sit de Requiem, licet in indulto non exprimatur. *Sacra Cong. Rit. in Pistorien,* 1. *Iunij* 1601. & *in Toletana* 13. *Iulij eiusdem anni*, quas refert Sellius in selectis Canon. c. 37. num. 40.

2 Missa de Requiem in Altari priuilegiato non potest dici in die festo duplici, & de præcepto, qui incidit in diem assignatum pro dicto Altari priuilegiato. *Sacra Congr. Rit. sub die* 24. *Aprilis* 1627. cuius memini de officio, & potest. Parochi cap. 11. num. 27. & est apud Gauant. in rub. Missalis p. 1. tit. 5. nu. 2. in fine.

3 Missæ de Requiem tolerari possunt in festo duplici, quod non est de præcepto pro voluntate testatorum implenda. *Sacra Congr. Rit. sub die* 1. *Septembris* 1607. & 20. *Iunij* 1626. quas citant Sellius d. cap. 37. num. 41. & Gauant. in rubr. Missal. p. 1. tit. 5. nu. 2. in fine.

4 Missæ defunctorum certo die dicendæ eo impedito transferri debent in sequentem. *Sacra Congregat. Rit. in Egitanien.* 23. *Maij* 1603. in resp. ad 3. dub. de qua Ego ipse d. tract. de officio, & potest. Parochi, c. 11. n. 28.

5 Missæ de Requiem non possunt dici in illis diebus, quibus prohibetur fieri de festo duplici nimirum infra octauam Epiphaniæ, Paschatis, Pentecostes, in hebdomada maiori, feria quarta cinerum, & in Vigilijs Natiuitatis Domini, & Pentecostes. *Sacra Congreg. Rit.* 28. *Augusti* 1626. cuius memini d. cap. 11. num. 28.

6 Missa pro defunctis ritu de Requiem celebrari potest in Dominicis, & festis insepulto & in Ecclesia præsente corpore, vbi nimirum viget consuetudo sepeliendi defunctos simul cum Missa. *S. Congr. Rit. sub die* 23. *Maij* 1603. quam adduxi dict. cap. 11. num. 25. & illius meminit Gauant. in rub. Missal. p. 1. tit. 5. sub num. 2. lit. X.

7 Missæ defunctorum non sunt celebrandæ, & cantandæ in diebus solemnibus. *Sacra Cong. Rit. in Veronen.* 23. *Iunij* 1607. penes Sellium d. cap. 37. num. 42.

8 Missa defunctorum non est prætermittenda si ex legato relicto mandetur vt singulis diebus celebretur, quæ de præcepto non seruantur, licet sit festum duplex quod de præcepto non seruatur, & in hoc casu duæ Missæ sunt celebrandæ, vna de festo, altera defunctorum, vt licitè lucrari possit eleemosyna relicta. *Sacra Cong. Rit. in Pampilonen.* 1. *Septembr.* 1607. apud Sellium d. c. 37. nu. 43.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

SVMMARIVM.

1 *B. Aloysij Gonzaga Missa & Officium conceditur pro Ecclesijs sub ditione huius familia, & Iesuitis de Vrbe.*
2 *Angeli Custodis Missa pro Congregatione Annunciata Societatis Iesu.*
3 *Annunciationis B. Maria Missa in Domo Laur. non est celebranda, quando eius festum venerit feria 5. & 6. maioris hebdomada, vel in Dominica Pascha, & duobus sequentibus.*
4 *Carmelitanorum Ordinis reformati Sanctorum Missa propria ad vsum Missalis Romani approbantur.*
5 *S. Marci, & non rogationum celebranda est Missa in Ecclesia S. Marco dicata, licet processio Rogationum illuc dirigatur.*
6 *SS. Quindecim Auxiliatorum Missa & officium in Missali Ordinis Prædicatorum Impressa suspenditur.*
7 *S. Raphaelis Archangeli Missa pro monasterio Ordinis S. Francisci de Paula conceditur.*
8 *Rosarij Missa prohibita fuit, concessa tamen Ordini Prædicatorum.*
9 *Sancti Simeonis Missa pro Monialibus S. Simeonis in ciuitate Ragusina approbatur.*

Missæ propriæ.

COLLECT. CCCCLXXXI.

1 MIssa, & Officium B. Aloysij Gonzagæ pro Ecclesijs sub ditione familiæ Gonzagæ, & Iesuitis de Vrbe conceditur. *S. Congr. Rit. sub die* 31. *Martij* 1618. & *in Lotharingia* 4. *Aprilis* 1620. & *in Mediolanen.* 19. *Maij* 1621. quas refert Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 18. de Sanctis num. 180.

2 Missa de Angelo Custode pro Congregatione Annunciatæ Societatis Iesu conceditur. *S. Congr. Rit. in Romana* 16. *Maij* 1601. penes Aldan. d. tit. 18. de Sanctis num. 181.

3 Missa de Annunciatione B. Mariæ non est celebranda, nec etiam in domo Lauretana, quando eius festum venerit feria quinta, vel sexta maioris hebdomadæ, vel in Dominica Paschæ, & duobus sequentibus diebus. *Sac. Cong. Rit. in Lauretana* 9. *Maij* 1606. quam citat Aldan. d. tit. 18. de Sanctis num. 182. & Gauant. in rub. Missal. p. 4. tit. 9. nu. 24. & tit. 15. num. 5.

4 Missæ propriæ Sanctorum Ordinis reformati Carmelitanorum ad vsus Missalis Romani approbantur, & conceduntur Fratribus Carmelitanis discalceatis. *Sacr. Cong. Rit. in causa Carmelitanorum discalceatorum* 3. *Septembris* 1605. cuius meminit Aldan. d. tit. 18. de Sanctis nu. 183.

5 Missa de Sancto Marco, & non Rogationum celebranda est in Ecclesia B. Marco dicata, licet processio Rogationum illuc dirigatur. *Sacra Congr. Rit. in Hispalen.* 23. *Maij* 1603. apud Aldan. d. tit. 18. de Sanctis num. 184. & Gauant. d. p. 4. tit. 15. num. 7. vbi addit quod Missa Litaniarum maiorum in festo S. Marci cantatur sine Gloria & Credo, & cum præfatione Paschatis, & cum tribus orationibus.

6 Missa & Officium Sanctorum quindecim Auxiliatorum in Missali Ordinis Prædicatorum impressa suspenditur. *Sacra Congr. Rit. sub die* 14. *Ianuarij* 1617. de qua Aldan. d. tit. 18. de Sanctis nu. 185.

7 Missa S. Raphaelis Archangeli pro monasterio Ordinis sancti Francisci de Paula conceditur. *Sacra Cong. Rit. in Massilien.* 2. *Martij* 1602. referente Aldan. d. tit. 18. de Sanctis nu. 186.

8 Missa Rosarij prohibita fuit, concessa tamen Ordini Prædicatorum. *Sacra Congr. Rit. sub die* 25. *Iunij* 1622.

nij 1622. cuius memini de officio, & potest. Parochi cap. 11. num. 31. & de ea Gauant. in rub. Missalis par. 4. tit. 15. num. 22.

9 Missa S. Simeonis approbatur pro Monialibus sancti Simeonis in ciuitate Ragusiua. *Sacra Congr. Rit. in Ragusina 28. Nouembris* 1609. teste Aldan. d. tit. 18. de Sanctis nu. 187.

10 Missa Feriæ quartæ 4. Temporum occurrentis in die octauæ Natiuitatis B. Virginis Præfatio ferialis dicitur. *Sacra Cong. Rit. 12. Decembris* 1626. penes Gauant. in rub. Missalis p. 1. tit. 12. nu. 2. in fine, & p. 4. tit. 15. nu. 15.

S V M M A R I V M.

1 *Pius V. Missale Romanum emendatum solum obseruari sub pœnis præcipit.*
2 *Clemens V I I I. Missale Rom. à Pio V. editum iterum emendatum in vsu haberi mandat.*
3 *Celebrantes Missali alio quam reformato scienter, & absque causa peccant mort.*
4 *Mutare aliquid de Missali Romano non licet.*
5 *Missalis & Breuiarij Romani vsus semel introductus in Ecclesia, confirmandus est.*

Missale.

COLLECT. CCCCLXXXII.

1 MIssale Romanum emendatum confirmatur, & illud solùm obseruari præcipitur, nisi alia sit institutio à Sede Apost. approbata, vel consuetudo, quæ vel ipsa institutio supra ducentos annos obseruata sit, & impressoribus aliud imprimere interdicitur. Pius V. constit. 106. incip. Quo primum de anno 1570. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 2. pag. 313. aliàs pag. 235. in nouiss. impress.

2 Missale Romanum à Pio V. editum, iterum emendatum ac restitutum tantum in vsu haberi mandauit, ac sine licentia Ordinariorum imprimi non posse statuit Clemens VIII. const. 108. incip. Cum sanctissimum 8. Iulij 1604. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 157. aliàs pag. 113. in nouiss. impress.

3 Missali alio quam reformato celebrantes, qui aliàs tenentur ex Bulla Pij V. posita in Missali Romano, peccant mortaliter, si scienter & absque iusta causa id fecerint. *Sacra Congregat. Conc.* teste Nicol. Garc. de benefic. p. 3. c. 1. nu. 156.

4 Missale Romanum vt iacet seruandum est, nec licet aliquid de eo siue in nigro siue in rubro mutare, & qui secus fecerit, animaduersione dignus est. *Sacra Congr. Rit. in Vlixbonen. 12. Nouembris* 1605. quam refert Sellius in select. Canon. cap. 35. num. 19.

5 Missalis & Breuiarij Romani vsus semel introductus in Ecclesia, quæ habet particulare Missale & Breuiarium, confirmandus est, nec licet redire ad vsum antiqui Missalis & Breuiarij. *S. Cong. Rit. in Tullen. seu nullius 15. Martij* 1608. penes Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 10. num. 8. quem refero in collect. ad Trid. sess. 25. de Indice librorum num. 3.

Missalis Canon, vide in verbo Missalis, collect. 86.

S V M M A R I V M.

1 *Abbas vna tantum Mitra vti potest.*
2 *Canonici si vtantur Mitra dum celebrant, illis est imponenda & deponenda per alios.*
3 *Correlatiua sunt Mitræ & Baculi vsus.*

Mitræ & Baculi vsus conceditur.
4 *S. Adrianæ Abbati Mechlinien. diœcesis.*
5 *Auburgen. Abbati Argentinæ diœcesis.*
6 *De Bello-loco Abbati Ordinis Præmonst.*
7 *De Bellopodio Abbati eiusdem Ordinis.*
8 *Engelbergh monasterij Abbati Constantien. diœc.*
9 *S. Luciæ in Plano Melatij Abbati.*
10 *Collegiatæ Ecclesiæ S. Mariæ Regalis Abbati oppidi Perpiniani Elnen. diœcesis.*
11 *S. Mariæ bonæ spei monasterij Abbati Ordinis Præmonst.*
12 *S. Mariæ oppidi de Amerio monasterij Abbati Ordinis S. Bened.*
13 *S. Mariæ de Caimosiaco monasterij Abbati Canonicorum Regul.*
14 *Oliuensi Abbati Ordinis Cistercien.*

Mitræ & Baculi vsus conceditur.
15 *Sancti Petri monasterij Abbati Meten. diœc.*
16 *P. Zemensen. Abbati Ord. Cistercien. Posnanien. diœc.*
17 *Generali Cong. Monachi S. Hieronymi in Italia.*
18 *Correctori seu Visitatori hospitalis Neapolit.*
19 *Præposito monasterij ciuit. Vitenischi diœc. Vilnen.*
20 *Præpositæ monast. Monialium Gotiesconien. Pragen. diœcesis.*
21 *Præposito Collegiatæ Praten. nullius.*

Mitra.

COLLECT. CCCCLXXXIII.

1 MItra vna tantum vti potest Abbas, quia vnica illi conceditur. *Sacra Congr. Rit. sub die 29. Ianuarij* 1628. cuius meminerunt Gauant. in man. Episcop. verbo Abbas, nu. 7. Ioan. Maria Nouar. in lucern. Reg. verb. Mitra nu. 1.

2 Mitra si Canonici vtantur, dum celebrant, illis est imponenda, & deponenda per alios, dum vero choro assistunt, per se ipsos. *S. Congr. Rit. in Lucana 20. Aprilis* 1602. quam refert Sellius in select. Canon. c. 58. nu. 12.

3 Mitræ & Baculi vsus sunt correlatiua. *S. Congr. Rit. in Argentina 7. Octobris 1606. & in Bledzemen. Posnanien. 2. Aprilis* 1610. de qua attestatur Sellius d. cap. 58. num. 13.

4 Mitræ & Baculi vsus diuersis Abbatibus concessus fuit per *Sacram Congr. Rit.* & signanter *in Attrebaten. 29. Nouembr. 1618. & in Audomaren. 19. Ianuarij 1619. & in Ambianen. 21. Martij 1620. & in Virdunen. 2. Maij eiusdem anni, & in Gnesnen. 27. Iunij 1620. & in Constantien. 22. Augusti eiusdem anni, & in Cistercien. 10. Iulij* 1621. & particulariter Abbati S. Adrianæ Mechlinien. diœcesis, & successoribus suis. *Sac. Cong. Rit. in Mechlinien. 9. Octobris* 1610. quam citat Sellius d. cap. 58. num. 15.

5 Auburgen. Abbati Argentinæ diœcesis. *Eadem Sac. Congreg. in Argentina 11. Aprilis* 1601. penes Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 20. num. 14.

6 De Bello-loco Abbati Ordinis Præmonstraten. *Eadem Sacra Congr. in Tricen. 25. Augusti* 1601. apud Aldan. d. tit. 20. num. 16.

7 De Bellopodio Abbati eiusdem Ordinis, *Eadem Sacra Cong. in Vrgelem. 20. Aprilis* 1602. de qua Sellius dict. c. 58. nu. 17.

8 Engelbergh monasterij Abbati Constantien. diœcesis pro se & successoribus, *Eadem Sacra Cong. in Constantien. 26. Februarij* 1612. quam citat Aldan. d. tit. 20. num. 17.

9 S. Luciæ in Plano Melatij Abbati Regni Siciliæ,

Capel-

Capellano Regio, & Referendario Apost. *Eadem Sacra Cong in nullius S. Luciæ in plano. Maij* 18. *&* 20. *February* 1617. referente Sellio d.c.58.n.19.

10 Collegiatæ Ecclesiæ S. Mariæ Regalis Abbati in oppido Perpiniano Elnen. diœcesis, *eid. S. Cong. in Elnen.* 27. *Maij* 1605 teste Aldan.d.tit.20.n.19.

11 S. Mariæ bonæ spei Abbati Ordinis Præmonstratensis, *Eadem Sacra Congregat. in Cameracen.* 15. *Nouembris* 1600. de qua attestatur Aldan.d.tit.20 n.21.

12 S. Mariæ Abbati oppidi de Amerio Ordinis sancti Benedicti. *eadem S. Cong. Rit. in Gerunden. dictis die & anno* apud Sellium d.c.58.n.20.

13 S. Mariæ de Calmosiacen Abbati Canonicorum Regularium. *Eadem S. Cong in Tallen seu nullius* 23. *Ianuarij* 1610. quam adducit Sellius d c.58.n.21.

14 Oliuensi Abbati Ordinis Cisterciensis. *Eadem Sacra Congr. Rit. in Vladislauien.* 17. *Maij* 1600. cuius meminit Sellius d.c.58.n.21.

15 S. Petri Abbati Meten. diœcesis, *Eadem Sacra Congregat. in Meten* 25. *Februarij* 1606. penes Aldan.d.tit.20.num.23.

16 Præmiten. Abbati Ordinis Cisterciensis Posnanien. diœcesis. *Eadem Sacra Congr. Rit. in Olamucen.* 9. *Maij* 1609. quam citat Sellius d.c.58.n.23.

17 Generali Congregationis Monachorum Sancti Hieronymi in Italia, *Eadem Sacra Congreg. sub die* 26 *Februarij*, *&* 14. *Martij* 1611. de qua Aldan. d. tit.20.n.24.

18 Correctori seu visitatori hospitalis Neapolis. *Eadem Sacra Congreg. Rit. in Neapolitana* 29. *Maij* 1621. apud Aldan.d.tit.20.n.25.

19 Præposito monasterij ciuitatis Vitenischi diœcesis Vilnen. Fratrum Ordinis Beatorum Martyrum de Pœnitentia. *eadem Sacra Cong. Rit. in Vilnen.* 15. *&* 17. *Iulij* 1617. teste Sellio d.cap.58.n. 26.

20 Præposito monasterij Monialium Gotiesconien. Pragen. diœcesis cum benedictione sacrorum vasorum, & paramentorum. *Eadem Sacra Congr. Rit. in Pragen. seu Gotiesconien.* 12. *Martij* 1618. quam refert Sellius d.c. 58.num.27.

21 Præposito Collegiatæ Praten. *Eadem Sacra Cong. In Praten. nullius* 12. *Nouembris* 1605. de qua meminit Aldan.d.tit.20.num.28.

SVMMARIVM.

1 *Præcedentiam habent inter se Monachi secundum Ordinem præscriptum in Bulla Gregorij XIII.*

2 *Mendicantibus semper & vbique præcedunt Monachi.*

3 *Abbatem suum non tenentur associare, & reassociare Monachi dum ad Ecclesiam venit solemniter celebraturus.*

4 *Breuiario Benedictino nuper edito vti debent Monachi & Moniales militantes sub regula sancti Benedicti.*

5 *Processionibus publicis & generalibus interesse compelli possunt ab Episcopo Monachi etiam exempti.*

6 *Colore nigro, relicto albo, vt vti valeant Monachi Abbatiæ de Monte Meten. diœcesis conceditur.*

7 *Episcopi arbitrio remoueri potest Monachus exercens curam animarum in Ecclesia monasterio vnita.*

8 *Processionibus interesse cogi potest Monachus curam animarum exercens in Parochiali vnita monasterio.*

Monachus.

COLLECT. CCCCXXXIV.

1 MOnachi præcedunt inter se secundum Ordinem præscriptum in Bulla Gregorij XIII. quæ incip. Exposcit *Sacra Cong. Rit. in causa Monachorum* 19. *Nouembris* 1618. & in Saxoferraten. Nucerinæ diœcesis 19. Maij 1614. quam refert Sellius in selectis Canonic. cap.43.numero 6.

2 Monachi semper, & vbique supra Mendicantes incedunt *S. Cong. Rit. in Monopolitana* 23. *Martij* 1619. quam citat Sellius d.c.43.n.7.

3 Monachi non tenentur associare, & reassociare eorum Abbatem, dum ad Ecclesiam venit solemniter celebraturus, sicut tenentur Canonici associare Episcopum, cùm Cæremoniale in hoc casu non comprehendat Abbates. *Sacra Cong. Rit. in causa Hispaniarum sancti Ioannis de Peña* 11. *Decembris* 1613. testibus Lezana in sum. quæst. Regul. tom.2.cap.2.num.38 Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Monachus n. 4.

4 Monachi & Moniales militantes sub regula sancti Benedicti. debent vti Breuiario Benedictino nuper de mandato Sanctissimi edito. *Sacra Congr. Rit. in Tarracinen.* 24. *Ianuarij* 1615. *& in causa Galliæ Suessen.* 13. *Iulij* 1619. penes Sellium d.c.43.n.8.

5 Monachi etiam exempti possunt compelli ab Episcopo vt accedant ad publicas, & generales processiones. *S. Cong. Rit. in Chilen. in Indijs Occidentalibus* 15. *Maij* 1610. referente Sellio d.c.43.n.9.

6 Monachis Abbatiæ de Monte diœcesis Meten. conceditur, vt relicto albo in vestibus colore nigro vti possint. *Sacra Congr Rit. in Meten.* 17. *Martij* 1607. de qua testatur Sellius d.c.43.n.10.

7 Monachus exercens curam animarum in Ecclesia vnita monasterio remoueri potest arbitrio Episcopi absque eo quòd teneatur deducere causas, nec eas iustificare. *Sac. Cong. Conc. in Camarinen.* 18 *Septembris* 1627. teste Sellio d.cap.43.n.11.

8 Monachus curam animarum exercens in Ecclesia Parochiali vnita monasterio Ordinis S. Benedicti Curien. diœcesis, cogi potest ire ad processiones. *S. Congr. Conc. in Curien.* 5. *Aprilis* 1631. cuius meminit Sellius d.c.43.num.12.

Monachi Camaldulenses, vide in verbo Eremitæ Ordinis Camaldulensis collect.327.

Monachi Camaldulenses reformati, vide in verbo Eremitæ Camaldulens. reformati Montis Coronæ collect.328.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Religione S. Basilij agentes.*

2 *Ordo S. Basilij à quo & quando institutus?*

3 *Sanctus Basilius fuit Monachorum antiquorum Orientalis Ecclesiæ Patriarcha primus.*

4 *Monachi S. Basilij temporibus initio sunt pauci, cùm primum essent numero plures.*

5 *Monachi S. Basilij in arctiorem disciplinam redacti sunt, perfruuntur singulis indultis Congregationis Cassinen. & exempti sunt à iurisdictione Ordinariorum.*

6 *Monasteria Monachorum S. Basilij Hispaniæ vniuntur & aggregantur, pluresque gratiæ & priuilegia illis conceduntur.*

7 *Reformati Monachi S. Basilij qui?*

8 *Reformatorum Monachorum S. Basilij reductio in vnam Congregationem approbatur.*

9 *Armenorum Congregatio sub Religione S. Basilij aliquando militauit.*

Monachi S. Basilij.

COLLECT. CCCCLXXXV.

1 DE his S. Antonin. p. 2. histor.tit.15.cap 12. Cassan. in Catal. gloriæ mundi p.4.consid.54. Paulus Morigia de origine Relig lib.1.c.16. Siluest. Marul. in oceano Relig. lib.1. Hieron. Roman. de Repub. Christiana

na lib.6.c.6.Platus de bono statu relig.lib.2. c.22.Azor. instit. moral. p.1.lib.12. cap.21.q.2. Fr.Ludou.Miranda in man.Prælat.tom.1. q.4.art.1. Suarez de relig. tom.4. tract.9.lib.2.cap.1.Ioseph.Micheli en el thesoro de religiones fol.103.Catol.Tapia in auth.ingressi.C.de sacros. eccles. verbo monasteria cap.16. Ioan. Maria Nouar.in lucerna Regul. verbo Monachi, num.10. cum seqq. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom.2. disput.24. q.3.num.2.pag.341.vbi etiam de Monialibus, & Equitibus S.Basilij.

2 Monachorum S. Basilij Ordo ab eodem S. Basilio
3 Magno instituta anno 369.Pontifice Felice II. Imperatore Iuliano apostata. Hic sanctissimus Pater, & Monacharum antiquorum Orientalis Ecclesia Patriarcha primus fuit, qui monasticum statum reformauit, & ea omnia, quæ ab Antonio Magno, Hilarione, Pachomio, & vtroque Machario pro instituendis illius temporis Monachis, & Religiosis verbotenus audiuerat, ac sibi fuerunt tradita, litteris mandauit, atque quibusdam demptis, alijs verò additis eorum omnium non minus religiosam quàm eruditam confecit regulam; creuit maxima hæc Religio per Orientem, vbi in ea nonagin-
4 ta millia Monachorum militabant: irruentibus inde Sarracenis ad nihilum est redacta, extant tamen reliquiæ in monte Sion; vbi 24. habent monasteria, & monachos fere duos mille, ibi etiam in Monte sancto, qui est prope Constantinopolim, vbi etiam in pluribus monasterijs duo mille Monachi habitant: habet etiam plura monasteria in ea Græciæ parte, quæ Venetiarum Reip.subest.In Italia quoque nonnulla alia adsunt,quorum caput est cœnobium Gruttæferratæ duodecim milliaribus Romæ distans; & in Calabria prouincia quædam pauca retinent, in quibus vetus tantum Religionis inspicitur candor, sed longè sunt ab instituto alieni, Monachi verò, qui in Italiam degunt, Romano more Sacra celebrant, atque ministrant.

5 Monachi S. Basilij in meliorem ac arctiorem disciplinam redacti sunt hoc tempore, perfruuntur singulis indultis Congregationis Cassinensis, exempti sunt à iurisdictione Ordinariorum, ac Commendatorum, qui regulam Ordinis non sunt professi, & eorum Generalis Abbas eundem potestatem, ac iurisdictionem habet, quàm cæteri Abbates Generales in eorum Ordines. Gregor.XIII.constit.58.incip. Benedictus Kalend. Nouembris 1579. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2.pag.433.

6 Monachorum S.Basilij monasteria Hispaniæ vnit,& aggregat, ac plures gratias & priuilegia concedit,idem Gregorius XIII. constit.46. incip. Cogit.8. Kalend.Iulij 1577.apud Laert.Cherub.tom.1.pag.415.vbi de Eremo del Tardon.

7 Monachos sancti Basilij Reformatos à P. Matthæo de la Fuente maiori ex parte laicos esse conuenit, & Choristæ à labore manuum magis releuantur, quorum institutum cum cæteris conuenit in tribus votis essentialibus, & duo alia habent essentialia præcepta, orationem, & manuum laborem, prohibentur scientias addiscere, & Vniuersitates studiorum frequentare, Choristæ tamen sacram Scripturam, ac casus conscientiæ addiscere possunt. Clemens VIII.constit.103.incip. Altissimi 23.Septembris 1603. apud Laert. Cherubin. tom.3.pag.151.nouissimè Vrbanus VIII.sua constit.sub dat.27. Aprilis 1641. plura in obseruatione illius Constitutionis disponit, & alia de nouo constituit; tria monasteria hæc possidet reformatio, primum & illius caput est del Tardon, aliud vocatur Sanctus Antonius del Valle, tertium dicitur del Retamar, quorum Eremitæ Religiosi in solitudine degentes numerum 120. non excedunt, de qua reformatione agit Ludouic.Muñoz in vita Venerabilis Fr. Ludouici Granatens. lib. 3.cap.8.

8 Monachorum sancti Basilij reductionem in vnam Congregationem, & gratiarum concessionem approbat Paulus V.constit.17.incip.Iniuncti 17.Martij 1606. apud Laertium Cherubin. tom.3.pag.151. Regitur hic Ordo gubernatione Aristocratica, vt habetur in regul. cap.54.& tenent Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom.3.disput.1.q.2.num.5.Laurent. de Peyrinis de Prælato q.1.c.2.num.4.

9 Sub hac Religione militarunt omnes Monachi Græcæ & Orientalis Ecclesiæ, & aliquando Congregatio Armenorum sic appellata,quòd ex Armenia in Italiam translata sit, ibi habitum S. Basilij per aliquot annos portauit, eiusque regulam seruauit,& cæremonijs Græcis ex beneplacito Summorum Pont. vsa est. Verùm decursu temporis, quia insolens videbatur eius viuendi mos apud Latinos,eius Religiosi regulam sancti Augustini assumpserunt cum habitu Religiosorum S. Dominici præter scapulare, quod nigrum adhuc retinent. Cæterùm quo id anno fecerint, aut in Italiam venerint, omnino incertum est. Possidet Congregatio hæc per Insubriam, & Liguriam monasteria sex præter Neapolitanum, Venetum, & Anconitanum. Generalis ad triennium durat; caput Congregationis Genuæ situm est, diciturque Sanctus Bartholomæus, inde Armeni Bartholomistæ per Italiam dici solent. De illis Paulus Morig. de origine Relig.lib.1. c.56. Siluest.Marul.in occeano Relig.lib.5.pag.367.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine sancti Benedicti agentes.*
2 *Monachorum sancti Benedicti regula à quo & quando instituta.*
3 *Cassinensis Ecclesia olim habuit suum Episcopum, post Sanctum Benedictum Abbatem cum Episcopali iurisdictione obtinuit.*
4 *Congregatio S. Benedicti diuisa est in quinque celebriores Congregationes.*
5 *Montis Cassini, siue S. Iustinæ de Padua.*
6 *Germanica, siue Bursfeldensis.*
7 *Gallica, siue Cassalis Benedicti.*
8 *Hispana, siue Vallisoletana.*
9 *Lusitana.*
10 *Cassinenses Monachi sunt exempti ab Ordinariorum iurisdictione, & ab exactionibus, illegitimi ad sacros Ordines & religiosos gradus promouentur.*
11 *Iurare inuiti, aut testificari extra Congregationem non coguntur Monachi Cassinenses.*
12 *Conseruatores sibi eligunt cum amplissimis facultatibus Monachi Cassinenses.*
13 *Abbates Congregationis Cassinenses vtuntur Pontificalibus, benedicunt populum, & consecrant lapides pro Altarium vsu.*
14 *Abbates Cong.Cassinen.possunt Monachos à quibuscunque censuris & pœnis ante & post professionem commissis absoluere.*
15 *Prouincias Monachorum Cassinens. instituit, & numerum illorum in singulis monasterijs præfinuit. Paulus V.*
16 *Oliuetanis præcedunt Monachi Cassinenses in omnibus processionibus, quæ Veronæ fiunt.*
17 *Cura animarum exerceri potest per Monachos ad nutum ipsorum Superiorum amouibiles in Ecclesijs Parochialibus, quæ sunt membra Congregationis Cassinen.*
18 *Cassinenses Monachi non sunt vltra solitum adstringendi vt accedant ad publicas processiones.*
19 *Habitus Monachorum S. Benedicti qualis, & eorum Ordo regitur gubernatione Aristocratica.*

Monachi

Monachi Ordinis S. Benedicti.

COLLECT. CCCCLXXXVI.

1 De his Ioannes Bertels, Iacobus de Bruel. & Iaco-
bus Leuchier de huius Ordinis Origine, Leo
Card. Episcopus Ostiensis in chronica Cassinensi cum
annot. Matthæi Laurentij Hispani Monachi Cassinen-
sis, & Prioris S. Saluatoris de Castellis, prodijt Neapo-
lis anno 1626. Yepes in chronica S. Benedicti, Barnab.
Montaluo, & Bernaldus de Britto in chron. Cistercienf.
Fr. Angelus Manrique in annalib. Cisterciens. Arnoldus
Vvion in ligno vitæ, S. Antonin. p. 2. historiæ tit. 15. cap.
12. Castan. in catal. gloriæ mundi p. 4. consid. 30. Polydor.
Virgil. de inuentorib. rerum lib. 7. cap. 2. Veneto en el
enchiridion de los tiempos pag. 99. in fine in vlt. im-
press. Illescas in histor. Pontif. lib. 3. c. 61. & lib. 6 cap. 30.
Platus de statu Relig. lib. 2. cap. 21. Marquez de vera
origine Eremit. S. Augustini cap. 11. §. 1. cum seq. Carol.
de Tapia in auth. ingressi C. de sacro-sanct. Eccles. ver-
bo monasteria cap. 39. Gualter. in tab. chronog. sæculo
5. anno 494. & seculo 6. anno 529 Fr Emman. quæst. Re-
gul. tom. 1. q. 3. art. 2. Azor. instit. moral. par. 1. lib. 12. cap.
21. quæst 2. Fr. Ludou. Miranda in man. Prælat. tom. 1. q.
4 art. 2. Hieron. Roder. in compendio quæst. regul. resol.
123. num. 9. Suar. de Relig. tom. 4. tract. 9. lib. 2. cap. 2. Io-
seph. Michelt en el thesoro de Religiones fol. 103.
Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disput. 24.
quæst. 5. num. 54. cum seqq.

2 Monachorum S. Benedicti regula ab eodem S. Bene-
dicto instituta anno 500. sub Pontifice Symmacho, cor-
pus eius sanctissimum iacet in insigni monasterio Mō-
3 tis Cassini, vbi sanctissimè vixit, in quo loco, antequam
S. Benedictus illuc accesserit, Ecclesia Cassinensis ha-
bebat suum Episcopum, & præcipue habuit Seuerum,
qui interfuit Concilio Lateranensi sub Felice III. Papa,
quod habitum fuit anno 487. & huic Concilio Seuerus
tanquam Episcopus Cassinensis subscripsit, vt constat
ex tom. 2. Concil. pag. 420. & de hoc eodem Senero Epi-
scopo Cassinensi meminit Petrus Damianus in vita
eiusdem sancti Seueri. Verum postquam illuc accessit
S. Benedictus de anno 529. nullus amplius præter Mo-
nachos Episcopus ibi fuit deputatus, & iure quia S. Be-
nedictus illuc immediatè à Deo missus fuit, eique pro
populo Cassinensi munus Euangelicum demandatum,
quemadmodum affirmant Gregorius Magnus in Dia-
log. lib. 2. cap. 8. & 19. & Gordianus in vita S. Placidi
mart. quæ habetur apud Surium tom. 7. pag. 749. &
etiam refert S. Thom. in opusc. 19. c. 4. circa med. & Au-
gust. de Ancona de potest. Eccles. ad Ioannem Papam
XXII. quæst. 64. art. 1. Et successiuis temporibus Abba-
tes Cassinenses post sanctum Benedictum, licet non
essent Episcopi, iura Episcopalia & omnimodam iuris-
dictionem semper exercuerunt, diœcesimque habe-
bant, vt ex multis probat Rota in Sorana beneficij 8.
Martij 1627. coram R.P.D. Merlino.

4 Monachorum S. Benedicti Congregatio diuisa est in
quinque celebriores Congregationes à se inuicem in-
5 dependentes. Prima est Itala, quæ nunc dicitur Montis
Cassini, antea dicebatur sanctæ Iustinæ Patauinæ, in-
cœpit anno 1408. habet per Italiam plusquam 66. mo-
6 nasteria vide collect. seq. num. 5. Secunda Germanica
appellatur Bursfeldensis à monasterio S. Thomæ Apo-
stoli, & sancti Nicolai Episcopi in Bursfeldia diœcesis
Moguntinæ anno 1420. floret per vtramque Germa-
niam, habet plusquam centum quinquaginta mona-
7 steria. Tertia Gallica dicitur Casalis Benedicti à mo-
nasterio in eo pago fundato: incœpit anno 1516. vt vi-
dere est in diplomate Leonis X. sub Dat. 1. Decembris
illius anni; habet ad decem & quinque monasteria
8 Religiosorum, totidem fœminarum. Quarta Hispana,
dicitur Congregatio Vallisoletana à monasterio in Vr-
be Vallisoleti erecto Congregationis capite, incœ-
pit anno 1520. habet plusquam quadraginta mona-
9 steria. Quinta Lusitana, est monasterium reforma-
tionis caput, sanctus Martinus de Tibaeos in prouincia
Interamnensi non longè à ciuitate Brachara occiden-
tem versus: incœpit anno 1549. continet plus minusue
viginti virorum monasteria, nam Monialium plura
sunt, sed Ordinarijs parent: de qua Congregatione agit
Ascan. Tambur. d. quæst. 5. num. 58. Eius Abbas Gene-
ralis, & cæteri locales ad triennium durant, eliguntur-
que in Capitulo, quod tribus quibusque annis in dicto
monasterio sancti Martini de Tibaeis, celebratur.

10 Monachi Cassinenses aliàs S. Iustinæ sunt exempti
ab Ordinariorum iurisdictione & ab exactionibus, &c.
succedunt, & acquirunt ac si essent in sæculo: illegitimi
11 ad sacros Ordines, & religiosos gradus & Dignitates
promouentur, extra congregationem inuiti iurare, aut
testificari non coguntur. Eugenius IV. constit. 9. incip.
Regularem, pridie Kalend. Iulij 1436. apud Laert. Che-
rub. in Bullario tom. 1. pag. 275.

12 Monachi Cassinenses eligunt sibi conseruatores cum
amplissimis facultatibus. Idem Eugenius IV. constit. 10.
incip. Militanti 8. Kalend. Decembris 1436. apud Laer-
tium Cherubinum tom. 1. pag. 277.

13 Monachorum Cassinensium Abbates vtuntur Pon-
tificalibus, benedicunt populum, & consecrant lapides
pro Altarium vsu. Pius IV. constit. 97. incip. Sedis 6. Iu-
lij 1565. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 152.

14 Monachorum Cassinensium Abbates possunt illos à
quibuscunque censuris, & pœnis ante & post professio-
nem commissis, & etiam à casibus etiam Sedi Apost.
reseruatis, & ab homicidio voluntario in foro Conscien-
tiæ tantùm absoluere. Pius V. constit. 129. incip. Dum, Id.
Iunij 1571. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 342.

15 Monachorum Cassinensium prouincias instituit, &
eorum numerum in singulis monasterijs Ordinis præfi-
niri voluit, & Horas Canonicas eos recitare teneri sta-
tuit Paulus V. const. 33. incip. Cum sicut, de anno 1607.
apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 219.

16 Monachi Cassinenses præcedunt Oliuetanis in om-
nibus processionibus, quæ Veronæ fiunt. *Sacra Congr.
Rit. in Veronen. 23. Ianuary* 1610.

17 Monachi Cassinenses ad nutum suorum Superiorum
amouibiles possunt in Ecclesijs Parochialibus, quæ sunt
membra monasteriorum Congregationis Cassinensis,
aut aliàs ab ipsis dependentes, curam animarum exer-
cere. Vrbanus VIII. constit. sua incip. Aliàs à venerabili-
bus 6. Septembris 1628.

18 Monachi Cassinenses non sunt vltra solitum adstrin-
gendi vt accedant ad publicas processiones. *S. Congr.
Rit. in Placentina* 10. *Iunij* 1602. teste Sellio in selectis
Canon. c. 18. num. 10. & referunt Tambur. de iure Ab-
batum tom. 1. disput. 24. quæst. 8. num. 2. Carol. Maranta
tom. 3. resp. 29. num. 46. Et Vrbanus VIII. constit. sua in-
cip. Nuper 17. Nouembris 1628. declarauit Monachos
Cassinenses vllo modò cogendos non esse accedere
nisi ad processionem Sanctissimi Sacramenti iuxta eo-
rum antiquam consuetudinem.

19 Monachorum sancti Benedicti habitus satis notus
est, tunica, scapulare, cuculla siue clamys, omnia ex
nigro colore cum corrigia fibulata. Eorum Ordo regi-
tur gubernatione Aristocratica, Tamburin. de iure Ab-
batum tom. 3. disput. 1. quæst. 2. num. 4. in fine.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Cluniacensi agentes.*
2 *Ordo Cluniacensis à quo, & quando institutus?*
3 *Cluniacenses Monachi fuerunt reformati.*
4 *Nouitios recipere non possunt Monachi Cluniacenses an-
te annum decimum quintum expletum.*

Mona-

Monachi Cluniacenses.

COLLECT. CCCCLXXXVII.

1 DE his S. Antonin. p.2. tit.15. cap.13.§.2. Cassan.in catal. gloriæ mundi p.4. consid.35. Polyd. Virgil. de inuentorib. rerum lib.7. cap.2. Onuphri. in chronic. anno 913. Chacon. in Gregorium IX. anno 912. Genebrard.in chronic.anno 826.Hieron.Roman.de Republ. Christiana lib.6. cap.9. Paulus Morigia de origine Relig.lib.1.c.13. Fr.Emman.quæst. Regul.tom.1. quæst.4. Azor.instit.moral.p.1.lib.12.cap.21.quæst.2. Fr.Ludou. Miranda in manuali Prælatorum tom.1.quæst.4. art.2. Suarez tom.4.de Relig.tract.9.lib.2.cap.3.num.1. Ascanius Tamburin.de iure Abbatum tom.2.disp.24.quæst. 5.num.14. nouissimè Angel. Manrique in annalib. Cisterciens.anno Christi 1119.cap.5.num.6.& 7.vbi quod Ordo Cluniacensis non est magis Benedictinus quam Cisterciensis.

2 Monachi Cluniacenses, sic dicti à primo monasterio Cluni in diœcesi Matisconensi, instituti fuerunt à sancto Odone Monacho Benedictino (cuius festum celebratur die 18.Nouembris) anno 900.Pontifice Anastasio III.Imperatoribus Occidentis Conrado, Orientis Leone VI.vestiuntur eodem habitu, quo Benedictini.

3 Monachi Cluniacenses fuerunt reformati à Gregorio IX. sua constit. 5. incip.Behemoth.Idib. Ianuarij 1232. apud Laert.Cherub.tom.1.pag.86.in nouiss.impress.

4 Monachi Cluniacenses non possunt recipere nouitios ante annum decimumquintum completum. Nicolaus IV.constit.5.incip.Regis r.Idib. Septembris 1289. apud Laert. Cherub.tom.1.pag.150.in nouiss.impress.

5 Monachus Cassinensis quidam Ludouicus Balbus instituit Congregationem sanctæ Iustinæ Patauinæ sic dictam à primo eius monasterio, & totius familiæ capite Pataui) sub patrocinio sanctæ Iustinæ Virginis, & mart.eiusdem Vrbis alumnæ, anno 1410. desijt appellari hæc Congregatio Sanctæ Iustinæ anno 1504. quo illi vnitum est monasterium Cassinense eo pacto vt Cassinensis inposterum diceretur, vt verè nunc dicitur: de qua Paul. Morigia de origine Relig. lib.1. c.44. Siluest. Matul.in occeano Relig.lib.1. pag.84. Polyd. Virgil. de inuentoribus rerum lib.7. c.2. Gualter in tabula chronograph. sæculo 15. anno 1409. Ascan. Tambur.d. tom.2.disput.24.quæst.5.num.54.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Monachis Fontis Coryli agentes.*
2 *Locus Fontis Coryli vbi situs.*
3 *Ordo Fontis Coryli à quo, & quando institutus?*
4 *Habitus Monachorum Fontis Coryli qualis?*

Monachi Fontis Coryli.

COLLECT. CCCCLXXXVIII.

1 DE his Fr.Iacob.Niosandrus Carthus. in tom.7. Surij 22. Februarij in vita B. Petri Damiani, Constantinus Caetanus Monachus Benedict. in prologomenis de vita B. Petri Damiani, quam in primo eiusdem tomo edidit, Petrus Recordatus diario 4. historiæ monast. Arnoldus Vuion in ligno vitæ lib.2. cap.9. Hieron Rubeus Rauennas lib.5.historiæ Rauennarum, Augustinus Fortunius in historia Camaldulensi sub lib.5. ex cap.6. vsque ad 14. Petrarcha de vita solitaria tract. 3.lib.1.cap.17.Paul.Morigia de origine Relig.lib.1.cap. 58. Cardin. Baron. annal. Eccles. tom.11. anno Christi 1072. Tambur.de iure Abbatum to.1.disp.24. q.5.n.16.

2 Monachi Fontis Coryli sic dicti à loco Fontis Coryli in monte Appennino in radicibus mõtis Catriæ Orientem versus, quatuordecim millibus passuum distante 3 ab Eugubio prope ciuitatem Caliensem Ducatus Vrbini, instituti fuerunt à Landolpho Monacho Benedictino anno 1008. Pontifice Ioanne XVIII. Imperatoribus Occidentis Henrico II. Orientis Basilio & Constantino. Incœpit habitare hanc solitudinem venerabilis Monachus Petrus Damianus Benedicto IX. Pontifice, nec desunt alij, qui illum huius Congregationis faciunt auctorem. Vtebantur Monachi (fere hodie non 4 extant) Fontis Coryli, siue Auellanæ eisdem vestibus, quibus Benedictini, mutato colore nigro in album. Et Auellani cœnobij vnio Ordini Camaldulensi facta fuit.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Vallis Vmbrosæ agentes.*
2 *Monachi vallis Vmbrosæ à quo & quando instituti?*
3 *Monachi Vallis Vmbrosæ ad Capitulum non accedentes legitima causa non impediti Officijs, & dignitatibus priuantur.*
4 *Priuilegia omnia concessa & concedenda Monachis Cassinensibus communicantur Monachis Vallis Vmbrosæ.*
5 *Habitus Monachorum Vallis Vmbrosæ qualis, & quas prouincias, & monasteria possideant.*

Monachi Vallis-Vmbrosæ.

COLLECT. CCCCLXXXIX.

1 DE his Benedict. Florentin.in vitijs Sanctorum sui Ordinis. Bernardin.historia de Generalibus sui Ordinis Vallis-Vmbrosæ, Eudoxius Locatellus in vita sancti Ioannis Gualberti, & Generalium Ordinis, S. Antonin. p.2.tit.15.cap.15.Cassan.in catal.gloriæ mundi, p.4.consid.57. Polydor.Virgil.de inuentorib.rerum lib. 7.cap.2. Illescas in historia Pontif.lib.5. cap.12.Hieron. Roman.de Republ.Christiana lib.6. cap.12.Gualter in tabula chronog.sæculo 11.pag.628. Platus de bono status Relig.lib.2.cap.22.Siluest.Matul.in occeano Relig. lib.2.pag.120.Paul.Morigia de origine Relig.lib.1.cap. 26.Carol.de Tapia in auth.ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap.41.Fr.Emman.quæst.Regul.tom. 1.quæst.1.art.4.Azor.instit.moral.p.1.lib.12.cap.21.q.2. Flauius Cherubin. in compendio Bullarij in Constit.1. Vrbani II. Fr.Lodou. Miranda in manuali Prælator.to. 1. quæst.4.art.2.Suar.de Relig.tom.4. tract.9.lib.2.c.3. Hieron.Roderic.in compendio quæst.Regul.resol.123. nu.11. Ioseph.Michel en el thesoro de Religiones fol. 104.Ioann.Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Monachi nu.9. Ascan.Tamburin.de iure Abbatum tom.1. disp.2. q.15.n.4.& tom.2.disp.24.q.5.num.10.& 11.

2 Monachi Vallisumbrosæ sic dicti à Valle densissimis arboribus consita prope Florentiam, instituti à Sancto Ioanne Gualberto Monacho Benedictino (cuius festum celebratur die 12.Iulij) anno 1080. Pontifice Gregorio VII. Imperatoribus Occidentis Henrico IV. Orientis Alexio Conneno. Eorum Ordinem approbauit Vrbanus II.const.1.incip.Cum vniuersis 8.Idib.Aprilis 1090. apud Laert.Cherub.in Bullario.to.1.pag.14.aliàs pag.51.

3 Monachorum Vallis-vmbrosæ Prælati ad Capitulum non accedentes legitima causa non impediti Officijs, & dignitatibus priuantur Innocentius VIII.const.2. incip. Alto, pridie Kalend. Februarij 1484. apud Laert. Cherub.d.tom.1.pag.472.aliàs 330.vbi etiam de Abbatis Generalis, & Priorum, ac Visitatorum electione, & iurisdictione.

4 Monachorum Vallisumbrosæ priuilegia omnia confirmauit, & in specie illis communicauit concessa, 3
& con-

& concedenda Monachis Cassinensibus Iulius II. constitut. 13. incip. Militantis, Idib. Iulij 1507 apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 426. alias pag. 371. in nouiss. impress.

5 Monachis Vallis-vmbrosæ vtuntur nigris vestibus eiusdem artificij ac Benedictini, intus vero albis. Possident prouincias octo, monasteria 35. cum ingenti numero Prioratuum, Monachos 490. Moniales 800. omnes intra Italiam, refert Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 19. de Religion. n. 73.

S V M M A R I V M.

1 *Auctores referuntur de Monachis Grandimontensibus agentes.*
2 *Monachi Grandimontenses à quo, & quando instituti?*
3 *Monasteria septendecim habent Grandimontenses intra Galliam, quam non egrediuntur.*
4 *Habitus Grandimontensium vilis est, & compositus ad pœnitentiam.*

Monachi Grandimontenses.

COLLECT. CCCCLXXXX.

1 DE his S. Antonin. p. 2. histor. tit. 15. c. 22. Vincent. Lirin. in speculo lib. 25. c. 46. vsque ad 50. Cassan. in catalogo gloriæ mundi p. 4. consid. 70. Polidor. Virgil. de inuentorib. rerum lib. 7. c. 2. Siluest. Marul. in occeano Relig. lib. 2. pag. 155. Platus de bono statu Relig. lib. 2. c. 22. Renat. Chopin. monast. lib. 2. tit. 1. n. 22. Marquez de origine Eremitarum sancti Augustini cap. 20. §. 7. Carol. de Tapia in auth. ingressi, C. de sacros. Eccles. verbo monasteria, cap. 43. Miranda de origine Benedictin. cap. 64. Azor. instit. moral. p. 1. lib. 12. cap. 21. q. 2. vers. Ordo Grandimontensis, Claudius Robert. in Gallia Christiana tit. de Abbat. lit. G, verbo Grandimontensis, Suar. tom. 4. de Relig. tract. 9. lib. 2. c. 5. num. 4. & 5. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom. 1. disp. 2. q. 15. num. 8. & tom. 2. disp. 24. q. 5. n. 27. Ioseph. Michaeli en el thesoro de Religiones fol. 104.

2 Monachi Grandimontenses sic dicti à monte quodam prægrandi in diœcesi Lemouicensi in Gallia instituti à sancto Stephano Albunensi, cuius festum celebratur die 13. Februarij sub regula sancti Benedicti, licet Suarez loco infrà citando, sub propria regula institutos dicat, anno 1080. à Gregorio VII.

3 Monachi Grandimontenses habent intra terminos
Galliæ quam ferè non egrediuntur, ad septendecim
monasteria; Habitus eorum vilis est, & totus ad pœni-
4 nitentiam compositus cùm aliquando ex loricis ferreis
constaret. refert Aldan. in compendio Canon. resol. lib.
1. tit. 19. de Religionibus, n. 73.

S V M M A R I V M.

1 *Auctores referuntur de Cisterciensi Ordine agentes.*
2 *Cisterciensis Ordo à quo & quando institutus.*
3 *Robertus ascitis sibi socijs primus Cistercij Ordinis fundator, quis fuerit.*
4 *Stephanus Anglicus regulam Cistercij cœptam fouit, & auxit.*
5 *S. Bernardus sub disciplina Stephani cum alijs socijs Cisterc ij Ordinem est ingressus.*
6 *Regulam S. Benedicti obseruant Monachi Cistercienses.*
7 *Reformationem Ordinis Cisterciensis edixit Benedictus XII.*
8 *Monachi Cistercienses succedunt in bonis suorum Monachorum, non tamen feudalibus.*
9 *Exempti à iurisdictione Ordinariorum, & à solutione quorumcunque onerum sunt Cistercienses Monachi.*
10 *Monasteria Monachorum Cisterciensium non possunt mulieres ingredi.*
11 *Monachi Cistercienses ad alium quam Carthusianorum Ordinem transire non possunt.*
12 *Habitus Monachorum Cisterciensium qualis.*
13 *Cisterciensis Ordinis Monachi Abbatia Claræ tumbæ gaudent priuilegijs sui Ordinis.*
14 *Generalis Abbas Ordinis Cisterciensis quomodo eligatur.*
15 *Monasteria plura inueniuntur in Aragonia, Catalonia, Valentia & Nauarra quæ subsunt Abbati Generali Cisterciensi.*
16 *Congregatio vna S. Bernardi cum suo Generali est in Regnis Castellæ, & Legionis.*
17 *Congregatio alia S. Bernardi cum suo Generali est in Regno Portugalliæ.*

Monachi Cistercienses.

COLLECT. CCCCLXXXXI.

1 DE his S. Antonin. part. 2. tit. 18. cap. 12. §. 18. Polyd. Virgil. de inuentor. rerum lib. 7. c. 2. Christophorus Gonzales de Peralea in vita S. Bernardi c. 11. & 12. Yepes en la chronica general de san Benito tom. 7. cent. 7. cap. 2. pag. 5. in speculo histor. lib. 25. cap. 94. & 95. & nouissimè R. P. Angelus Maurique in annalibus Cisterciensibus duobus tomis, Cassan. in catalogo gloriæ mundi p. 4. consid. 58. Venero en el enchiridion de los tiempos fol. 100. in nouiss. impress. Platus de bono statu Relig. lib. 2. c. 22. Renat. Choppin. de Sacra politia lib. 2. tit. 4. n. 5. in marginæ. Siluest. Marul. in occeano Relig. lib. 2. pag. 153. Paulis Morigia de origine Relig. lib. 1. c. 18. Hieron. Roman. de Republ. Christiana lib. 6. c. 22. Illescas in historia Pontific. p. 1. lib. 5. c. 15. Card. Baron. annal. Eccles. tom. 11. anno Christi 1098. Aubert. Miræus de stat. Relig. Christianæ lib. 1. cap. 22. & in tract. de origine Cisterciensium, Claudius Robertus in Gallia Christiana tit. de Abbatijs lit. C. verbo Cistercium Fr. Emman. quæst. Regul. tom. 1. q. 3. art. 5. Azor. instit. moral. p. 1. lib. 12. cap. 21. Suarez de Relig. tom. 4. tract. 9. lib. 2. c. 3. num. 3. cum seqq. Fr. Ludouic. Miranda in man. Prælator. tom. 1. q. 4. art. 2. vers. ex eodem Flaui Cherubin. in compendio Bullarij constit. 1. Paschalis II. schol. 1. Ioseph. Micheli en el thesoro de Religiones fol. 105. Hieron. Roderic. in compendio quæst. Regul. resol. 123. n. 12. Tamburin. de iure Abbatum tom. 1. disp. 2. q. 15. n. 5. & tom. 2. disp. 24. q. 5. n. 62. cum seqq. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Cistercienses.

2 Monachi Cistercienses sic dicti à Valle Cistercio in
diœcesi Cabilonensi in Burgundia apud Gallos, institu-
ti fuere à sancto Roberto (cuius festum celebratur die
29. Aprilis) anno 1099. Pontifice Vrbano II. Imperato-
3 ribus Occidentis Henrico IV. Orientis Alexio Comno-
no. Hic namque Robertus ex Cluniacensi Ordine Ab-
bas Molismensis cœnobij in Lingoniensi diœcesi vir
sanctissimus, ascitis sibi socijs Alberico, Odone, Ioan-
ne, Stephano, Tetaldo & Petro eius monasterij Mona-
chis Cistercium spinarum densissimum locum in Ca-
bilonensi diœcesi petijt, à quo nomen sumpsit Congre-
gatio, ibique illi dedit initium, quo paulo post rece-
dente Apostolico iussu, & ad suum monasterium re-
4 uertente, Stephanus Anglicus, quem principem huius
Ordinis reliqui scriptores vocant, Abbas electus fuit.
Hic equidé vir religiosissimus ne regula cœpta, quę erat
asperrima corrueret, continuis precibus dominũ roga-
5 bat vt institutum foueret, & augeret, cuius precibus
dominus commotus Bernardi nobilissimi adolescen-
tis spiritum suscitauit, qui simul cum fratribus suis,
amicis

amicis, & conſanguineis ad triginta numerum Ciſter-
cium ſub diſciplina Stephani eſt ingreſſus anno 1113.
6 & ſuæ ætatis 22. Et omnes huius Ordinis Monachi re-
gulam S. Benedicti obſeruant. Eugenius III. conſtit. 2.
incip. Sacroſancta Kalend. Auguſti 1152. apud Laert.
Cherubin. in Bullario tom. 1. pag. 19. aliàs pag. 56. in no-
uiſſ. impreſſ. Vnde ſummus Pontifex Sixtus V. conſt. 34.
incip. Pontifex 16. Martij 1586. apud Laert. Cherub. to.
2. pag. 534. dicit Ciſtercienſium Ordine fuiſſe inſtitu-
tum à D. Roberto, & à D. Bernardo illuſtratum, &
temporis interuallo valde propagatum, refert Ioan.
Maria Nouar. d. verb. Ciſtercienſ. num. 2.

7 Monachorum Ciſtercienſium reformationem, & ſtatuta edixit Benedictus XIII. conſtit. 3. incip. Fulgens 4 Idib. Iulij 1335. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 1. pag. 171. aliàs pag. 180. in nouiſſ. impreſſ.

8 Monachorum Ciſtercienſium Ordo ſuccedit in bonis Religioſorum ſuorum, non tamen feudalibus. Innocentius IV. conſtit. 4. incip. Deuotionis 2. Kalend Nouembris 1246. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 64. & illius Conſtitutionis meminit Ioann. Maria Nouar. d. verbo Ciſtercienſes num. 4.

9 Monachi Ciſtercienſes ſunt exempti à iuriſdictione Ordinariorum, & à ſolutione quorumcunque onerum etiam charitatiuorum. Innocentius VIII. conſtit. 9. incip. Romani 3. Kalend. Septembris 1486. apud Laert. Cherub. to. 1. pag. 336. in nouiſſ. impreſſ. apud Ioan. Mariam Nouar. citato loco num. 3.

10 Monachorum Ciſtercienſium monaſteria mulieres ingredi prohibuit, & talijs, ac impoſitionibus grauari non poſſe ſtatuit Gregorius IX. conſtit. 7. incip. Quia 10. Kalend. Februarij 1234. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 56. aliàs pag. 87.

11 Monachi Ciſtercienſes ad alium quam Carthuſianorum Ordinem tranſire prohibentur. Eugenius IV. conſt. 36. incip. Regularem 16. Kalend. Martij 1439. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 284. aliàs pag. 166. in nouiſſ. impreſſ.

12 Monachi Ciſtercienſes vtuntur foras nigris veſtibus eiuſdem artificij ac Benedictini, intus verò albis. Poſſident Prouincias octo, monaſteria 35. cum ingenti numero Prioratuum, Monachos 490. Moniales 800. omnes intra Italiam: refert Aldan. in compendio Canon. reſol. lib. 1. tit. 19. de Relig. num. 74.

13 Monachi Ciſtercienſes Abbatiæ Claræ tumbæ, in qua viget Regularis obſeruantia, necnon bona, & ſubditi eiuſdem monaſterij, gaudent priuilegijs ſui Ordinis non obſtante quod modernus dicti monaſterij Abbas non ſit Religioſus, ſed perpetuus Commendatarius, quia Monachorum non eſt immutatus ſtatus. *Sacra Congr. Conc. ſub die 8. Maij 1627.*

14 Monachorum Ciſtercienſium Generalis Abbas, cu-
ius adminiſtratio ad vitam durat, eligitur à Conuentu
monaſterij Ciſtercij, & quatuor Abbatibus, ſcilicet de
Claraualle, Moriſmundo, de Firmiate, & Ponſignano,
confirmatur à ſummo Pontifice, & illi ſubſunt omnes
Congregationes, præter illas, quæ Apoſtolica auctori-
tate ſunt exemptæ. In Italia duæ ſunt Congregatio-
nes, altera quæ dicitur Tuſciæ, altera verò Lombar-
diæ, quæ licet omnia priuilegia habeant, quæ ad Con-
gregationem exemptam pertinent, Generalis tamen
poteſt in Capitulis interuenire, ſi vult, & viſitare, &
15 corrigere cum conſilio Abbatum Congregationum. In
Aragonia, Cathalonia, Valentia & Nauarra etiam
ſunt plurima monaſteria, quæ ſubſunt Abbati Genera-
li Ciſtercienſi, quæ per Vicarium ab eo conſtitutum
reguntur, & viſitantur, qui ſemper ſolet eſſe Abbas
ſanctæ Mariæ de Populeto in Cathalonia: horum Re-
gnorum Abbatiæ, vt plurimum ſunt patrimoniales Re-
gum. In inſula Maioricæ eſt vnum monaſterium huius
Ordinis, cuius Abbatia Regia patronatus eſt, & per
16 Abbatem perpetuum gubernatur. In Regnis Caſtellæ,
Legionis, Toleti, Aſturiæ, & Galleciæ eſt vna Congre-
gatio, quæ ſancti Bernardi Regularis Obſeruantiæ di-
citur, & per vnum gubernatur Generalem, qui de trien-
nio in triennium eligitur, & à Generali Ciſtercienſi eſt
exempta, cœpit reformatio ſub Martino V. anno 1425.
Primum huius Cógregationis monaſterium fuit Mon-
tis Sion Toleti, viſitatur Congregatio à Generali, &
poſt immediatè à duobus viſitatoribus electis in Ca-
pitulo generali, monaſteria ab Abbatibus triennalibus
17 gubernantur. In noſtro Regno Luſitaniæ eſt alia Con-
gregatio, cuius caput & Generalis eſt Abbas, inſignis
monaſterij de Alcobaca, cœpit ſub Pontifice Pio V. re-
gnante Sebaſtiano Rege Portugaliæ, & Henrico Car-
dinale, qui & Rex poſtea fuit, dicti monaſterij de Al-
cobaca, Abbate fauente.

S V M M A R I V M.

1 *Familia Ciſtercienſium diſcalceatorum quando inceperit.*
2 *Reformati Ciſtercienſes gaudent priuilegijs Monachorum Ciſtercienſium non reformatorum.*
3 *Reformati Ciſtercienſes exempti ſunt ab omni non Reformatorum ſuperioritate.*
4 *Reformati Ciſtercienſes præcedunt omnibus Fratribus Mendicantibus.*
5 *Reformati Ciſtercienſes ad aliam Religionem tranſeuntes ad eam redire non poſſunt.*
6 *Priuilegijs quoruncunque Monachorum, ac Ordinum Mendicantium gaudent Reformati Ciſtercienſes.*
7 *Agnus Dei in cera ſignandi opus demandatur in Vrbe Ciſtercienſibus reformatis.*
8 *Monaſteria noua de ſola Ordinarij licentia conſtruere poſſunt Ciſtercienſes reformati, quod iam hodie ceſſauit.*

Monachi Ciſtercienſes Reformati.

COLLECT. CCCCXCII.

1 Monachorum Ciſtercienſium Reformatorum, ſeu diſcalceatorum familia Folienſis appellatur ab imagine Sanctiſſimæ Virginis inter folia depicta, quam in capite ſuæ familiæ colunt, vtuntur albis veſtibus, & caputio nimis ad humeros demiſſo, omnia ex panno vili. De qua reformatione Sixtus V. conſtit. 32. incip. Religioſos 5. Maij 1588. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 532. aliàs pag. 404.

2 Monachi Ciſtercienſes reformati gaudent priuilegijs Monachorum Ciſtercienſium non Reformatorum. Idem Sixtus V. conſtit. 70. incip. Super ſpecula Idib. Nouembris 1587. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 600. aliàs pag. 436. & illius meminit Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regular. verbo Ciſtercienſes num. 5.

3 Monachi Ciſtercienſes Reformati exempti ſunt ab omni Monachorum Ciſtercienſium non Reformatorum ſuperioritate, & non tenentur ad illorum inſtituta. Clemens VIII. conſt. 12. incip. Paſtoralis 4. Septembr. 1592. apud Laert. Cherubin. tom. 3. pag. 15. aliàs pag. 11. in nouiſſ. impreſſ.

4 Monachi Ciſtercienſes Reformati præcedunt omnibus Fratribus Mendicantibus. Clemens VIII. conſtit. 56. incip. Regis, Non. Februarij 1599. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 72. aliàs pag. 53. in nouiſſ. impreſſ.

5 Monachi Ciſtercienſes Reformati ad aliam Religionem tranſeuntes ad eam nequaquam redire poſſunt. Clemens VIII. conſtit. 107. incip. Pro noſtro 17. Mart. 1604. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 156. aliàs pag. 113. & illius meminit Ioan. Maria Nouar. d. verbo Ciſtercienſes num. 6.

6 Monachi Ciſtercienſes Reformati gaudent priuilegijs

gijs

gijs quorumcunque Monachorum, & Ordinum Mendicantium, & non possunt corani alijs quam Congregationis Iudicibus vocari. Paulus V. constit.23. incip. Diuina 5.Id. Iulij 1606.apud Laert. Cherub. tom.3. pag. 204. aliàs pag. 151. in nouiss. impress.

7 Monachis Cistercienfibus reformatis in Vrbe opus Agnus Dei in cera signandi perpetuo demãdatur idem Paulus V. constit.43. incip. Romanum 28. Martij 1608. apud Laert. Cherub. tom.3. pag.232. aliàs pag.170. in nouiss. impress.

8 Monachi Cistercienses Reformati de sola Ordinariorum licentia noua monasteria construere possunt. idem Paulus.V. const.51. incip. Ministerio 24. Augusti 1608. apud Laert. Cherubin. tom.3. pag.242. aliàs pag. 177. Sed huiusmodi licentias, quæ nondum effectum sunt sortitæ, reuocauit. Vrbanus VIII. constit.25. incip. Romanus Pontifex 28. Augusti 1624. apud Angel. Mariam Cherub. tom.4. pag.40. in nouiss. impress.

Monachi Fontis Ebraldi.

COLLECT. CCCCXCIII.

SIc dicti à celebri Fonte, iuxta quem primum huius familiæ monasterium ædificatus est in diœcesi Pictauiensi in Gallia, instituti à S. Roberto Blesio Parisiensi Monacho Benedictino, de anno fundationis non satis constat, oportuit fuisse ante anoum 1117. in quo dictus S. Robertus mortuus est. Sunt fere huius Ordinis monasteria duplicia, idest Virorum & fœminarum muro distincta, præsidet & Viris & fœminis Abbatissa electa semper à Monialibus, habet sub se quinquaginta alia monasteria. De ordine agunt Guillielmus Tyrus lib.14.c.20. Aubert. Miræ de statu Relig. Christianæ lib.1. cap.21. & de origine monast. lib.2. c.10. Ascan. Tambur. de iure Abbatum tom.2. disput.24. q.5. nu.30. Claud. Robert. in Gallia Christiana tit. de Abbatijs lit. F. verbo Fons Ebraldi, vbi appellat institutorem Robertum Arbicellum.

Monachi Guillielmitæ.

COLLECT. CCCCXCIV.

1 DE his Siluest. Marul in Occeano Relig. lib.2. pag. 161. Paulus Rhegius de Sanctis Neapolitanis in vita S. Guillielmi, Card. Baron. annal. Eccles. tom.12. anno Christi 1142. Azor. instit. moral. p.1. lib.12. cap.21. vers. Ordo Guillielmitarum, Caualer. decis.594. num.1. Carol. de Tapia in auth. ingressi C. de Sacros. Eccles. verbo monasteria cap.44. Ascan. Tambur. de iure Abbatum tom.2. disp.24. q.5. num.35. vbi de hac Congregatione in Gallia, nouissimè R.P. Angel. Manrique in annalibus Cistercienf. anno Christi 1136. cap.2. vbi nu. 3. & 4. refert verius esse illos sub sancti Benedicti regula militasse, & num.5. addit non esse improbabile sub Augustiniana.

2 Monachi Guillielmitæ à sancto Guillielmo Vercellensi monacho Benedictino instituti fuerunt sub regula S. Benedicti anno 1124. Pontifice Calixto II. Imperatore Occidentis Henrico V. Orientis Emmanuele Connenio: vestiuntur albo amictu ex vili panno, monasteria totius Ordinis dicuntur esse 47. fere omnia per Italiam, Generalis triennio durat.

S V M M A R I V M.

1 *Auctores referuntur de ordine Monachorum Montis Virginis agentes.*
Barbos. Apost. Decis. Sum.

2 *Monachi Montis Virginis à quo & quando instituti, & cur sic dicuntur.*

3 *Ordo Montis Virginis quãdo confirmatus, & approbatus.*

4 *Monasteria Monachorum Montis Virginis, certis exceptis casibus, mulieribus ingredi non licet.*

5 *Abbas Montis Virginis habet vsum Mitræ, Baculi, &c. & alia priuilegia.*

6 *Exempti sunt Monachi Montis Virginis à iurisdictione Sacristæ hospitalis B. Mariæ Annunciatæ Neapolis.*

7 *Constitutiones, & noua statuta Ordinis Montis Virginis confirmauit Clemens VIII.*

8 *Monasteria, quibus tota Congregatio Montis Virginis constare debet, præscribuntur.*

9 *Monachi Montis Virginis in propria patria dignitates, & Congregationis officia obtinere non possunt.*

10 *Habitus Generalis, & Monachorum Montis Virginis qualis?*

Monachi Montis Virginis.

COLLECT. CCCCXCV.

1 DE his Thomas Costus in vita S. Guillielmi fundatoris, & in vita S. Amati Episcopi Nucen. eiusdem sancti Guillielmi discipuli, & in vita S. Donati Monachi huius Ordinis, Carol. de Tapia in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria c.44. num.7. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom.2. disp.24. quæst.5. n. 33. Ioano. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Monachus 27. cum seqq.

2 Monachi Montis Virginis sub regula sancti Benedicti instituti à sancto Guillielmo Vercellensi (cuius festum celebratur 25. Iunij) circa annum Domini 1121. Pontifice Calixto II. Imperatore Henrico V. sic dicti à Monte Virgiliano, in quo olim Virgilius celebratissimus poëta hortum habuit amœnissimum, & ab illo nomen accepisse traditio est, ibi primum magnitudine & antiquitate est monasterium Montis Virginis cum Ecclesia magna, pulchris ornamentis, & Indulgentijs maximis ornata, in qua adest deuotissimum caput beatissimæ virginis Constantinopolitanæ, quod Balduinus Imperator huic Ecclesiæ cum multis Reliquijs & ornamentis dono dedit.

3 Monachorum Montis Virginis Ordo fuit confirmatus, & ab Ordinarij iurisdictione exemptus per Ioannem Episcopum Auellinum de anno 1126. & à Roberto de anno 1133. & à Guillielmo de anno 1182. itidem Episcopis Auellin. quorum confirmationes, & exemptiones fuerunt approbatæ, & confirmatæ ab Alexandro III. & à Lucio etiam III. sub die 12. Maij 1189. & à Cælestino etiam III. constit.3. incip. Religiosam 2. Non. Nouembris 1197. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag.31. aliàs pag.69. qui Congregationem approbauit, & à solutione decimarum exemit, & ab Vrbano IV. in quadam sua constit. sub dat.5. Idib. Ianuarij Pontificatus sui anno 2. vbi confirmat, & de nouo concedit omnes immunitates, & libertates per Romanos Pontif. Monachis, & monasterio Montis Virginis concessas, necnon liber tates & exemptiones secularium onerum à Regibus, & Principibus, vel alijs Christi fidelibus eis, seu eorum monasterio indultas, & illos solos Romanæ Ecclesiæ censuales existere declarat.

4 Monachorum Montis Virginis monasteria mulieribus, certis casibus exceptis, ingredi non licet. Pius V. constit.20. incip. Regularium 24. Octobris 1566. apud Laert. Cherub. tom.2. pag.198. aliàs pag.150. in nouiss. impress.

5 Monachorum Montis Virginis Abbas, cui fuerit benedictionis munus impensum, & Sacerdotalis Ordo

cellarum, habet vsum Mitræ, Baculi, annulli, sandalium, chirothecarum, tunicæ, & dalmaticæ, benedicit solemniter populum, Ordines minores confert, Indulgentias quadraginta dierum impartitur, benedicit etiam calices, & omnia alia ornamenta ecclesiastica, & cognoscit de causis matrimonialibus inter vassallos, in quibus habent spiritualia Vrbanus IV. constit 6. incip. Ecclesia Romana 2. Idib. Septembris 1261. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 100. alias pag. 122. Vide supra collect. 4. num. 18 & 19.

6 Monachi Montis Virginis exempti sunt à iurisdictione Sacristæ hospitalis B. Mariæ Annuntiatæ Neapolis. Sixtus V. constit. 85. incip. Dudum 27. Augusti 1588. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 640. aliàs pag. 485. in nouissimè ...

7 Monachorum Montis Virginis statuta noua, & Constitutiones confirmauit Clemens VIII. constit. sua incip. Inter grauissimas 8. Mart. 1599. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag...

8 Monachorum Montis Virginis monasteria, quibus tota hæc Congregatio constare debet, præscripsit Paulus V. constit. 1. in appendice incip. Pastoralis 19. Maij

9 1611. vbi addit eos in propria patria Dignitates, & officia obtinere non posse, Oblatos nouitiatum per annum facere teneri, & eorum Abbates priuilegijs Abbatum Camaldulensium gaudere.

10 Monachorum Montis Virginis Abbas vnus Generalis totam Congregationem regit, quæ Regnum Neapolitanum non egreditur, ille defert Mozetam, eius Monachi album habitum, & capellum, ac pallium cum foris exeunt more clericorum itidem album portant, neque tam in forma quem in colore habitus differunt ab Oliuetanis nisi in forma caputij, & à Camaldulensibus, nisi quod isti cinguntur, illi verò Montis Virginis distinctam vestem deferunt, vt refert Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 19. de Religionib. num. 76.

Monachi Gilbertini.

COLLECT. CCCCXCVI.

1 DE his Guillielm. Neubugensis de rebus Angliæ lib. 5. cap. 16. Polyd. Virgil. de inuentorib. rerum lib. 7. cap. 2. in fine, Barnabas Montaluus in chronica Cisterciensi lib. 2. cap. 23. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disp. 24 quæst. 5. num. 34. nouissimè R.P. Angel. Manrique in annalibus Cisterciens. anno Christi 1135. cap. 8. num. 8. Aubert. Miræus de origine monast. lib. 5. cap. 11.

2 Monachorum Gilbertinorum Ordo (quod iam non durat) institutus fuit à S. Gilberto Anglo, in Anglia anno 1148. Pontifice Eugenio III. Imperatoribus Occidentis Conrado III. Orientis Emmanuele Comneno, vocatur etiam Ordo iste Sempringhamensis eo quod institutor illius dictus Gilbertus vocabatur de Sempringham, quem Virginibus maximè instruendis spiritum cælestem accepisse ipse etiam professus comprobauit, vnde aliqua monasteria duplicia, virorum scilicet, & mulierum construxit, sed Guillielmus Gilberto coæuus monasteria virorum à fœminis distraxit.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Monachis Guilliemitis agentes.*
2 *Monachi S. Guillielmi ducis Aquitaniæ à quo & quando instituti?*
3 *Monachi S. Guillielmi ducis Aquitaniæ an sub regula S. Augustini, vel sancti Benedicti fuerint instituti, & sub qua hodie viuant, ostenditur.*
4 *Monachi S. Guillielmi ducis Aquitaniæ cur in Gallia dicantur Guillielmitæ, & fratres albi mantelli?*

Monachi S. Guillielmi Ducis Aquitaniæ.

COLLECT. CCCCXCVII.

1 DE his Marquez & plures ab eo citati de vera origine Eremitarum sancti Augustini cap. 13. §. 11. Penotto in historia tripartita lib. 1. cap. 46. Castillo in annalib. chronolog. lib. 6. anno 1590. à princip. vbi de hoc Ordine. Ioseph. Micheli en el thesoro de Religiones fol. 105. R.P. Angel. Manrique in annalibus Cisterciensib. anno 1130. cap. 1. cum seqq.

2 Monachi S. Guillielmi Ducis Aquitaniæ instituti à S. Guillielmo Aquitaniæ, & Pictauiensium Duce (cuius festum celebratur 10. Februarij) anno 1153. Pontifice Anastasio IV. Imperatoribus Occidentis Federico Æneobarbo, Orientis Emmanuele Comneno, credunt

3 nonnulli, inter quos Renat. Choppin. & alij, quos refert Marquez citato loco, Sanctum Guillielmum instituisse Religionem suam sub regula sancti Benedicti: sed alij verius meo videri, affirmant illam instituisse sub regula sancti Augustini, atque eundem S. Guillielmum verè fuisse eremitam S. Augustini, sed in illa maxima vnione, & accessione, quæ omnium Congregationum sub regula, & nomine S. Augustini viuentium, facta est ad religionem Eremitarum sancti Augustini sub Innocentio IV. anno 1256. reclamantibus hanc vnionem Guillielmitis, vt liberius ab ea resilirent, regulam sancti Benedicti ab eodem Alexandro IV. acceperunt, manente sibi interim habitu Sancti Augu-

4 stini, vt latè probat Marquez loco citato. In Gallia dicuntur Guillielmitæ, fratres albi mantelli, non quod vestibus albis vterentur, sed quod domum quam olim Seruitæ albi mantelli Parisijs incolebant, habitauerint: refert Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 19. de Religion. num. 77. cum seqq.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Humiliatorum agentes.*
2 *Humiliati à quibus, & quando instituti?*
3 *Humiliatorum Ordo extinctus fuit à Pio V. & quare.*
4 *Humiliatorum quidam in S. Carolum Sclopetam exenerauit.*
5 *Habitus Humiliatorum qualis fuerit?*

Monachi Humiliati.

COLLECT. CCCCXCVIII.

1 DE his S. Antonin. par. 2. histor. tit. 15. cap. 21. Cassan. in catalogo gloriæ mundi par. 4. consid. 60. Polyd. Virgil. de inuentor rerum lib. 7. c. 4. Paul. Morigia cap. 29. fol. 85. Ioseph. Micheli en el thesoro de Religiones fol. 104. Gualter in tabul. chronograph. sæculo 12. pag. 633. Carol. de Tapia in auth. ingressi C. de sacrosanct. Eccles. verbo monasteria cap. 45. Azori. instit. moral. p. 1. lib. 12. cap. 21. vers. Ordo Homiliatorum, Ioseph. Micheli en el thesoro de Religiones fol. 104. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 5. num. 37.

2 Monachorum Humiliatorum Ordo institutus fuit à nobilibus quibusdam Mediolanensibus, qui post direptam patriam à Federico Æneobarbo iussi abire exules in Germaniam, inde precibus, & humiliate regressum iterum in Mediolanum adepti sunt; quia verò

vestibus

vestibus albis induti postliminium impetrarunt, eisdem vestibus Deo seruire decreuerunt anno 1196. Pontifice Cælestino III. Imperatoribus occidentis Henrico, Orientis Alexio Angelo, licet Cassaneus citato loco hunc Ordinem incepisse anno 1017. existimauerit, & Gualter. d. pag. 633. crediderit institutum anno 1170. & confirmatum anno 1200. Fuit inter restitutores præcipuus B. Ioannes Sacerdos Comensis, cuius festum celebratur 26. Septembris.

5 Monachorum Humiliatorum Ordinem, qui multum diuque floruerat extinxit sanctæ mem. Pius V. anno 1570. vt apparet ex eius Constit. incip. Quemadmodum. vt vendicaret iniuriam illatam Cardinali Carolo Borromæo Archiepiscopo Mediolanensi, & eiusdem Ordinis reformatori, nescio quis ex Humiliatis aliorum
4 persuasu in eum sclopetam duabus glandibus plumbeis onustam, exonerauit, illæso interim, non sine diuino miraculo Cardinale, ann. 1569. die 26. Octobris, vt scribunt Carol. de Tapia d. cap. 46. n. 2. & 3. Ioan. Petrus Iussanus in Vita S. Caroli lib. 2. cap. 23. Ioan. Anton. Gabatius ex Congregatione Oratorij in Vita Pij V. lib. 3. c.
5 15. Induebantur albis vestibus ex vili panno, vt refert Aldan. in compendio Canonicarum resolut. lib. 1. tit. 19. de Religionib. n. 79.

Monachi Floriacenses.

COLLECT. CCCCXCIX.

1 DE his Siluest. Marul. in occeano Relig. in epist. Honorij III. ad Episcopum Lucaniæ, Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 5. n. 36. Gabriel Varius in vita Ioachimi, Anton. Posseuin. in apparatu Sacro tom. 2. verbo Ioachim. de illo videas quæ dixi in collect. ad c. damnamus de sum. Trinit. in Decretalib.

2 Monachorum Floriacensium Ordo sic dictus à primo eius monasterio Floriacensi prope Gozentiam Vrbem Archiepiscopalem in regno Neapolitano institutus B. Ioanchimo Calabro Monacho Benedictino anno 1196. Pontifice Cælestino III. Imperatoribus Occidentis Henrico IV. Orientis Alexio Comneno, decursu temporis vnitus fuit Congregationi Cisterciensi.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Siluestrinorum agentes.*
2 *Siluestrini Monachi à quo & quando instituti?*
3 *Congregatio Siluestrinorum approbata fuit, & exempta per Innocentium IV.*
4 *Siluestrini gaudent omnibus gratijs, & priuilegijs Ordinum Mendicantium.*
5 *Generalis Prior Siluestrinorum ad triennium eligitur per solum Capitulum generale.*
6 *Siluestrini posteriores in loco si à questuando se abstineant, in processionibus præcedunt Regularibus Ordinis Mendicantium licet prioribus.*

Monachi Siluestrini.

COLLECT. CCCCC.

1 DE his S. Antonin. 2. p. histor. tit. 16. cap. 23. §. 2. Cassan. in catalogo gloriæ mundi p. 4. consid. 57. August. Florentin. in historia Camaldulen. lib. 2. cap. 45. Gualter. in tabul. chronog. sæculo 13. anno 1232. Cardin. Cæsar. Baron. in annal. eccles. tom. 13. anno 1167. n. 20. Siluest. Marul. in occeano Relig. lib. 3. pag. 185. Carol. de Tapia in auth. ingressi C. de sacros. eccles. verbo

Barbos. Apost. Decis. Sum.

monasteria cap. 46. Azori. instit. moral. p. 1. lib. 12. cap. 21. vers. Ordo Siluestrinorum, Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom. 1. disp. 2. quæst. 15. num. 11. & tom. 2. disp. 24. quæst. 5. numero 33. Ioan. Mariam Nouar. in lucerna Regular. verbo Siluestrini.

2 Monachorum Siluestrinorum Ordo institutus fuit à S. Siluestro Canonico Oximano in agro Piceno Monacho Benedictino (cuius festum celebratur 26. Nouembris) anno 1232. Pontifice Gregorio IX. Imperatoribus Occidentis Federico II. Orientis Baldouino. Induuntur Monachi eodem habitu, quo Benedictini mutato colore nigro in canusinum, Italiam non egrediuntur, vbi dicuntur habere per Marchiam Anconitanam, Vmbriam, & Tusciam 25. monasteria, refert Aldan. in compendio Canonic. resol. lib. 1. tit. 19. de Relig. n. 80.

3 Monachorum Siluestrinorum Congregatio approbata fuit ab Innocentio IV. & per illum exempti à decimis, & nonnisi ad arctiorem Religionem transire possunt, ac Ordines, & ecclesiastica Sacramenta ab Episcopo diœcesano recipere debent, vt apparet ex eius Constit. 5. incip. Religiosam 5. Kalend. Iulij 1247. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 64. aliàs pag. 25. in nouiss. impress.

4 Monachi Siluestrini gaudent omnibus gratijs, & priuilegijs Ordinum Mendicantium, & non Mendicantium. Paulus V. constitut. 8. incip. Religiosorum 23. Nouembris 1616.

5 Monachorum Siluestrinorum Prior Generalis ad triennium eligitur per solum Capitulum generale, sed reeligi pro alio triennio immediatè non potest; aliorum quoque Priorum officium triennio expletur. Paulus III. constit. 38. incip. Exposcit 12. Kalend. Aprilis 1543. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 676.

6 Monachi Siluestrini posteriores in loco si à quæstuando se abstineant, in processionibus præcedunt Regularibus Ordinum Mendicantium licet prioribus. *Sac. Congregat. Episcop. & Regul. 24. Ianuary* 1617. cuius meminit Ioann. Maria Nouar. dicto verbo Siluestrini numero 7.

Monachi Vallis-Caulium.

COLLECT. DI.

1 DE his Cassan. in catalogo gloriæ mundi part. 4. consid. 58. Iacob. de Vitriaco in historia occidentali cap. 17. Arnold. Vuion. in ligno vitæ lib. 1. cap. 50. Fr. Athanas. Lobera in vita S. Froilani c. 19. Barnabas Montaluo in chronica Cistercien. tom. 1. lib. 2. cap. 25. Aubert. Miræus de statu Ecclesiæ Catholicæ lib. 1. cap. 24. & de origine monast. lib. 2. cap. 9. & de origine S. Benedicti c. 64. Claudius Robert. in Gallia Christiana tit. de Abbatijs lit. V. verbo Vallis-Caulium, Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. quæst. 5. numero 41.

2 Monachi Vallis-Caulium Gallicè, Val de Choux, instituti fuerunt ibidem prope Diuionem Galliæ Vrbem in Ducatu Burgundiæ, à Viardo viro religioso Benedictino anno 1240. Pontifice Gregorio IX. Imperatoribus Occidentis Federico II. Orientis Baldouino II. cuius Ordinis, vt ait Cassan. loco citato, sunt paucissima monasteria, vtiliusque foret ea Cisterciensi Ordini vniri cuius & iste habitum gestat, & regulis vtitur.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Monachis Cælestinis agentes.*
2 *Cælestini à quo & quando instituti?*
3 *Cælestini cur sic appellantur?*

4 *Cælestinorum Ordo approbatur.*
5 *Cælestini Monachi recepti sunt sub protectione Sedis Apost.*
6 *Abbas Generalis Cælestinorum habitu prælatitio, & vsu Pontificalium vtitur.*
7 *Monasteria Ordinis vbique locorum existentia visitat Generalis Cælestinorum.*
8 *Ambitus Monachis Cælestinis interdicitur.*
9 *Priuilegijs omnibus & gratijs concessis Congregationi Cassinensi, & aliorum Monachorum, gaudent Cælestini.*
10 *Constitutiones, & statuta pro Ordinis Cælestinorum gubernio confirmantur.*
11 *Cælestinorum habitus qualis?*

Monachi Cælestini.

COLLECT. DII.

1 DE his S. Antonin. par. 2. tit. 16. cap. 1. §. 18. Cassan. in catal. gloriæ mundi p. 4. consid. 61. Polyd. Virgil. de inuentorib. rerum lib. 7. cap. 2. Illescas in historia Pontificali p. 1. lib. 6. cap. 43. Gualter. in tabul. chronog. sæculo 13. anno 1274. pag. 681. Card. Cæsar Baron. annal. Eccles. tom. 13. anno Christi 1294. num. 2. cum seqq. Paul. Morigia de origine Relig. lib. 1. c. 36. Siluest. Marul. in occeano Relig. lib. 4. pag. 309. Fr. Emman. quæst. Regul. to. 1. quæst. 3. art. 9. Carol. de Tapia in auth. ingressi, C. de sacros. Eccles. verbo monasteria c. 47. Card. Caualer. decis. 588. nu. 4 & decis. 594. ferè per tot. Azor. instit. moral. par. 1. lib. 12. cap. 21. vers. Cælestinorum Ordinem, Fr. Lodou. Miranda in man. Prælator. tom. 1. q. 4. art. 2. Ioseph. Micheli en el thesoro de Religiones fol. 106. Ascanius Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disput. 24. q. 5. num. 43. Hieron. Roderic. in compendio quæst. Regul. resol. 123. num. 14.

2 Monachorum Cælestinorum Ordo institutus fuit, à Petro Morono Monacho Benedictino (dictus est Moronus à monte Morono in Regno Neapolitano, quem religiosus incoluit) anno 1274. Pontifice Gregorio X. Imperatoribus Occidentis Rodulpho I. Orientis Mi-
3 chaele Paleologo. Cælestinorum nomen sortitus est quod eius fundator Petrus Moronus, summus Pontifex electus Cælestinus V. vocari voluit à Pontificio honore, seu potius honore abiecto ad nomen pristinum rediit, licet cum nomine honoris familia remanserit: de eo loquens Coriolanus relatus per Fr. Ferdinand. Camargo in epithome historiali Ecclesiæ militan. sub anno 1294. fol. 264. hæc verba ponit. Ab hoc Pontifice (scilicet Bonifacio VIII.) ferunt deceptum Cælestinum voce tanquam cælitus missa per cannam ad eum factam, vt Pontificatum desereret: qua voce forte deceptus, vel vt secularibus curis renunciaret, & totum se Deo in Eremo traderet, renunciationem fecit his verbis. Ego Cælestinus Papa V. motus ex legitimis causis, id est causa humilitatis, & melioris vitæ, & conscientiæ illæsæ, debilitate corporis, defectu scientiæ, & malignitate populi, & infirmitate personæ, & vt præteritæ consolatione vitæ possim reparare quietem, sponte ac liberè cedo Papatui, & expressè renuntio loco, & dignitati, oneri, & honori, dans plenam & liberam facultatem ex nunc sacro Cœtui Cardinalium eligendi, & prouidendi duntaxat canonicè vniuersali Ecclesiæ de Pastore. qua facta renunciatione, statim Pontificiam Mitram, ac Pontificalia insignia, & ornamenta deponens, & habitum eremiticum reassumens, ad desertum, de quo ad Papatum assumptus fuerat, sponte rediit, in eoque vitam cum morte sanctissimè commutauit, & deinde in Sanctorum numerum ab Apostolica Sede relatus, eius festus dies 19. Maij celebratur sub nomine Sancti Petri Moroni.

4 Monachorum Cælestinorum Congregationem approbauit & confirmauit eius institutor Cælestinus V. constit. 1. incip. Etsi cunctos 5. Kalend. Octobris 1294. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 136. & Clemens V. constit. 4. incip. Qui facit, de anno 1313. apud Laert. Cherubin. eod. tom. 1. pag. 151.

5 Monachi Cælestini recepti sunt sub protectione Sedis Apostolicæ. Benedictus XI. constit. 2. incip. Religiosam 2. Id. Martij 1304. in appendice tom. 5. pag. 13.

6 Monachorum Cælestinorum Abbas Generalis eas facere potest functiones, quas alij Abbates exempti facere consueuerunt, habituque Prælatitio Regularium, & in monasterijs sui Ordinis Pontificalibus indumentis vti, ac Missas solemniter celebrare, & interessentibus solemnem benedictionem partiri. Paulus V. constit. sua incip. Ex iniuncto 9. Decembris 1606. impressa post Const. 24. Vrbani VIII. apud Angel. Mariam Cherubin. tom. 4. Bullarij pag. 38.

7 Monachorum Cælestinorum Abbas Generalis visitat monasteria Ordinis vbique locorum existentia, & absque illius præsentia Cælestini non cogunt Capitulum generale. Paulus V. constit. 19. incip. Iniuncti 29. Aprilis 1606. apud Laert. Cherub. in Bullario pag. 101.

8 Monachis Cælestinis ambitum interdixit idem Paulus V. constit. 10. in appendice incip. Quoniam 27. Augusti 1616.

9 Monachorum Cælestinorum Congregatio, eiusque personæ, & loca quæcunque gaudent priuilegijs & gratijs omnibus Congregationis Cassinensis, & aliorum Monachorum quarumcunque Congregationum, earumque personarum, & locorum quorumcunque. Vrbanus VIII. cõst. 24. §. 1. incip. Sacrosancti 14. August. 1624. apud Angel. Mariam Cherub. tom. 4. Bullarij pag. 38.

10 Monachorum Cælestinorum constitutionis, seu statuta pro Congregationis gubernio confirmauit Vrbanus VIII. constit. 56. incip. Sacrosanctum 8. Iulij 1626.

11 Monachi Cælestini induuntur alba tunica, nigro caputio, & scapulari, nigra etiam cucula, siue clamide Benedictinis per omnia simili. Eorum Ordo per Germaniam, Hungariam & Galliam creuit, vbi nunc habet 22. monasteria satis ampla, creuit per Italiam vbi ad 96. domicilia numerantur, refert Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 19. de Religionib. num. 81.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur qui de Monachis Oliuetanis agunt.*
2 *Oliuetani Monachi cur ita dicantur, & a quo & quando instituti, & approbati?*
3 *Priuilegijs Monachorum Cassinensium ac alijs pluribus gaudent Oliuetani.*
4 *Exempti sunt Oliuetani à iurisdictione Ordinariorum, & absque Papa licentia ad aliam Religionem transire nequeunt.*
5 *Conseruatores eligendi facultatem habent Oliuetani.*
6 *Sacramenta ecclesiastica ministrare, & noua loca acquirere possunt Oliuetani.*
7 *Præcedentiam Cassinensibus cedunt Oliuetani in omnibus processionibus.*
8 *Abbatibus Oliuetanis conceditur vsus Baldachini.*
9 *Monasteria plus sexaginta habent Monachi Oliuetani.*

Monachi Oliuetani.

COLLECT. DIII.

1 DE his S. Antonin. par. 2. tit. 16. cap. 1. §. 2. Cassan. in catalogo gloriæ mundi par. 4. consid. 58. Polydor. Virgil.

Virgil. de inuentorib. rerum lib. 7. cap. 1. Gualter. in tab. chronograph. sæculo 14. pag. 699. Paul. Morigia de origine Relig. lib. 1. cap. 37. Siluest. Marul. in Occeano Relig. lib. 5. pag. 344. Fr. Emman. quæst. Regul. tom. 1. quæst. 3. art. 3. Carol. Tapia in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 48. Azor. instit. moral. p. 1. lib. 12. cap. 21. vers. Ordo Oliuetanorum. Fr. Ludou. Miranda in man. Prælator. tom. 1. q. 4. art. 2. Platus de bono status Relig. lib. 2. cap. 22. Hieron. Roderic. in compendio quæst. Regul. resol. 123. num. 10. Ioseph. Micheli en el thesoro de Relig. fol. 107. Ascan. Tambur. de iure Abbatum tom. 1. disput. 2. quæst. 15. num. 13 & tom. 2. disp. 24. q. 5. num. 41.

2 Monachorum Oliuetanorum Ordo sic dictus à monte Oliuatum in Comitatu Senensi, olim diœcesis Aretinæ, nunc vero diœcesis Prentinæ non longe à Senis, vbi primum eius monasterium erectum, quod dicitur Mons Oliuetus maior, institutus à tribus nobilibus Senensibus B. Bernardo Ptolomeo, philosophiæ professore, Ambrosio Piccolomineo, & Patritio de Patritijs anno 1319. Pontifice Ioanne XXII. Imperatoribus Occidentis Ludouico IV. Orientis Andronico: dicuntur per Italiam Monachi albi quod nullis nisi albis vestibus vtantur. Eorum Congregationem approbauit idem Ioannes XXII. constit. 1. in appendice incip. Cum à nobis 16. Kalend. Iunij 1324. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 1. pag. 14. aliàs constit. 15. pag. 179. in nouiss. impress.

3 Monachi Oliuetani alios ad Religionem recipere possunt, gaudent priuilegijs Monachorum Cassinensium, ad processiones accedere non coguntur, à quolibet Antistite Ordines recipere valent, & à decimarum, aliorumque onerum solutione sunt exempti. Pius II. constit. 9. incip. licet 3. Non. Octobris 1462. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 1. pag. 321. aliàs pag. 292. in nouiss. impress.

4 Monachi Oliuetani exempti sunt ab Ordinariorum exemptione, sexagenaria gaudent præscriptione, Confessiones audiunt, & absque Papæ licentia ad aliam Religionem transire nequeunt. Iulius II. constit. 12. incip. Etsi pridie Non Iunij 1507. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 421. aliàs pag. 369. in nouiss. impress.

5 Monachis Oliuetanis facultatem concessit eligendi Conseruatores, eorumque iurisdictionem ampliauit idem Iulius II. constit. 5. incip. Militann 8. Kalend. Nouembris 1505. apud Laert. Cherubin. tom. 1. pag. 407. Et Abbates Oliuetani possunt eligi in Conseruatores si Episcopus in Synodo eos deputauerit Iudices Synodales. *Sacra Congr. Conc. 2. Martij 1619.* teste Sellio in select. Canonicis cap. 20. num. 75.

6 Monachi Oliuetani noua loca acquirere, & ecclesiastica Sacramenta ministrare possunt. Clemens VI. constitut. 1. incip. Solicitudinis 12. Kalend Februarij 1343. apud Laert. Cherubin. tom. 1. pag. 221 aliàs pag. 210. in nouiss. impress.

7 Monachi Oliuetani debent cedere præcedentiam Monachis Cassinensibus in omnibus processionibus, quæ Veronæ fiunt; *Sacra Congr. Rit. in Veronen. 23. Ianuarij 1610.* quam refert Sellius d. c. 20. num. 78.

8 Monachorum Oliuetanorum Abbatibus conceditur vsus Baldachini; vt supra dictum est collect. 3. num. 22.

9 Monachi Oliuetani habent per Italiam & Siciliam plusquam sexaginta monasteria & vltra supradictum primum eius monasterium amplissima sunt sancti Michaelis in nemore Bononiæ, sancti Victoris ad corpus Mediolani, Montis Oliueti Neapolis, S. Mariæ ad nemus Siciliæ, S. Nicolai Rotingij in agro Brixiensi. Habent etiam duo in Hungaria, eorum Generalis Abbas vltra triennium non creatur, refert Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 19. de Religionib. num. 81.

S V M M A R I V M.

1 *Auctores referuntur qui de Carthusiensium Ordine agunt.*
2 *Carthusienses Monachi a quo, & quando instituti.*
3 *Ordinem Carthusiensium approbauit Alexander III.*
4 *Carthusiani à solitudine distrahi prohibentur.*
5 *Oblati Carthusianorum gaudent priuilegijs Fratrum eiusdem Ordinis.*
6 *Exempti sunt Carthusiani à iurisdictione Ordinariorum.*
7 *Carthusiani ad testificandum & iurandum in iudicijs compelli non possunt.*
8 *Carthusiani recipiunt Cistercienses.*
9 *Carthusiani recipiuntur à Camaldulensibus in eremo degentibus.*
10 *Ordo totus Carthusianorum subest Obedientiæ Prioris Maioris Domus Carthusiæ.*
11 *Priuilegia, immunitates, & exemptiones quorumcunque Ordinum Mendicantium, & non Mendicantium, Carthusianis conceduntur.*
12 *Eremitæ S. Augustini Congregationis Galliæ Reformatorum ad Carthusianos transire possunt, & non ad alios.*
13 *Capitulum cuiusque Domus Priorem suum quomodo eligat.*
14 *Prouincias quot habeat Religio Carthusianorum.*
15 *Habitus Carthusianorum qualis.*

Monachi Carthusienses.

COLLECT. DIV.

1 De his S. Antonin. par. 2. histor. titul. 15. cap. 22. §. 2. Cassan. in catalogo gloriæ mundi par. 4. consid. 62. Polydor. Virgil. de inuentorib. rerum lib. 7. c. 3. Gualter. in tab. chronog. sæculo 11. anno 1086. pag. 631. Hieronym. Roman. de Republ. Christiana lib. 6. cap. 13. Illescas in historia Pontificali lib. 5. c. 9. Cardin. Cæs. Baron. seu potius Abraham. Bzouius annal. Eccles. tom. 13. anno Christi 1254. num. 7. Venero en el enchiridion de los tiempos fol. 100. in nouiss. impress. Platus de bono status Relig. lib. 2. cap. 22. Paulus Morigia de origine Relig. lib. 1. cap. 27. Siluest. Marul. in occeano Relig. lib. 2. pag. 124. Ioseph. Micheli en el thesoro de Religiones fol. 105. Claudius Robert. in Gallia Christiana tit. de Generalibus pag. 5. Aubert. Miræ. de origine Relig. lib. 2. cap. 45. & in speciali tract. de origine omnium per Orbem Carthusiarum Domorum, R. P. Angel. Manrique in annalib. Cisterciensib. tom. 2. anno Christi 1157. cap. 4. Carol. de Tapia ad auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 4. 1. Fr. Emman. quæst. Regul. tom. 1. quæst. 3. art. 8. Azor instit. moral. par. 1. lib. 12. cap. 21. quæst. 2. Fr. Ludou. Miranda in man. Prælator. tom. 1. quæst. 4. art. 3. Sanch. in præcepta Decalogi tom. 2. lib. 6. cap. 7. num. 21. Suar. tom. 4. de Relig. tract. 9. lib. 2. cap. 4. Hieron. Roderic. in compend. q. Regul. resol. 123. nu. 15. Ascan. Tambur. de iure Abbatum tom. 2. disput. 24. quæst. 7. num. 1. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Carthusiani. Ex professo huius Ordinis chronicam & historiam scripserunt Henricus Arnoldus, Henricus Triso, Petrus Dorlandus cum notis Theodori Petræi, Arnoldus Bostius in tract. de illustribus viris Ordinis Carthusiani.

2 Monachorum Carthusiensium Ordo sic dictus à Valle Carthusia vulgo Certosa in diœcesi Granianopolitana in Regno Galliæ, institutus à S. Brunone, nobili ciue Vrbis Agrippinæ sub regula propria anno 1084. Pontifice Gregorio VII. Imperatoribus Occidentis Henrico IV. Orientis Alexio Conneno, illum approbauit Alexander III. constit. 7. incip. Cum vos 4. Non.
3

Septemb. 1376. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 1. pag. 28. aliàs pag. 64. in nouiss. edit.

4 Monachos Carthusienses à solitudine distrahi prohibuit Honorius III. constit. 3. incip. Cum dilecti 5. Id. Februarij 1218. apud Laert. Cherub. d. tom. 1. pag. 45. alias pag. 80. & illius meminit Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Carthusiani n. 3.

5 Monachorum Carthusiensium Oblati gaudent priuilegijs Fratrum eiusdem Ordinis Gregorius IX. const. 3. incip. Quoties 3. Non. Februarij 1232. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 52. alias pag. 85. in nouiss. impress.

6 Monachi Carthusienses exempti sunt à iurisdictione, & superioritate Ordinariorum. Bonifac. IX. const. 3. incip. Sacro-sancta 17. Kalend. Aprilis 1391. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 231. & illius meminit Ioan. Maria Nouar. vbi supra n. 6.

7 Monachi Carthusienses ad testificandum, & iurandum in iudicijs compelli non possunt. Honorius III. dicta Constit. 3. quam citat Ioan. Maria Nouar. d. verbo Carthusiani n. 5.

8 Monachi Carthusienses recipiunt Cistercienses. Eugenius IV. const. 16. incip. Regularem 16. Kalend. Martij 1439. apud Laert. Cherubin. tom. 1. pag. 284. aliàs pag. 266.

9 Monachi Carthusienses recipiuntur à Camaldulensibus in eremo degentes, petita licet non obtenta licentia ab eorum Superiore Eugenius IV. constit. 8. incip. illa 8. Kalend. Decembris 1475. apud Laert. Cherubin. to. 1. pag. 274. aliàs pag. 259. & illius meminit Ioan. Maria Nouat. vbi supra n. 7.

10 Monachorum Carthusiensium totus Ordo subest obedientiæ Prioris maioris Domus Carthusiæ, Iulius II. constit. 17. incip. dum ad fructus 16. Kalend. Iulij 1508. de qua mentionem facit Ioan. Maria Nouar. d. verbo Carthusiani nu. 2. Et iste ab ea nunquam egreditur & simul Generalis est, Ordinem regit per Visitatores, & singulis annis eo in loco Generale Capitulum congregat, in quo de rebus Ordinis agitur.

11 Monachis Carthusiensibus priuilegia quæcunque, immunitates & exemptiones, gratias, ac indulta tam in spiritualibus, quàm in temporalibus, quibusuis alijs tam Mendicantium, quàm non Mendicantium, Ordinibus per quoscunque Romanos Pontifices concessa, & in futurum concedenda, communicauit, & extendit Gregorius XV. constitut. 41. Incip. Ad vberes 3. Februarij 1623.

12 Monachos Carthusienses adire possunt, seu ad eos transire valent Eremitæ sancti Augustini Congregationis Galliæ Reformatorum, seu discalceatorum, ad alios non. Vrbanus VIII. constitut. 90. Incip. Ex iniuncti 21. Iulij 1628. apud Angel. Mariam Cherub. tom. 4. Bullarij pag. 103.

13 Capitulum cuiusque Domus Priorem suum eligit, confirmat Generalis, durant ad arbitrium Religionis.

14 Prouinciæ sunt septendecim (totidem numerant Aubert. Miræ, & Azor. citatis locis, cum 180. monaste-

15 rijs & tribus milibus monachorum) monasteria fere ducenta. Vestiuntur Monachi vt Religiosi Dominicani, ferunt tamen caputium assutum tunicæ & scapulari, vtrumque alam connexam intra se ligula eiusdem panni & coloris infra vtrumque latus, conuersi portant scapulare nigrum, refert Aldan. in compendio Canonic. resolut. lib. 3. tit. 19. de Religion. num. 82.

SVMMARIVM.

1 *Aedificanda & erigenda sunt monasteria quorumcunque etiam Mendicantium iuxta formam præscriptam à Clemente VIII.*

2 *Monialium monasteria ædificanda & erigendam iuxta formam Constitutionis Clementis VIII.*

3 *Constitutionis Clementis VIII. dispositio circa monasteria ædificanda inducit formam.*

4 *Monasteria noua quomodo hodie erigenda iuxta Constitutionem Gregorij XV.*

5 *Mulieres ingredi prohibentur monasteria quorumcunque Ordinum Regularium.*

6 *Milites hospitare non tenentur monasteria, & loca pia.*

7 *Cameræ Apost. debita iura soluere tenentur monasteria, Prioratus, & alia beneficia ecclesiastica perpetuò vnita.*

8 *Numerus Religiosorum certus in monasterijs Regularium præfiniendus.*

9 *Religiosorum monasteria intra & extra Italiam nulla recipiantur nisi in eorum singulis duodecim Fratres degere, & redditibus sustentari valeant.*

10 *Capuccinorum, & Societatis Iesu monasteria comprehenduntur sub præcedenti dispositione.*

11 *Licentia erigendi noua monasteria sunt reuocata, & in posterum erigi prohibentur nisi seruatis Constitutionibus, &c.*

12 *Administratores monasteriorum de illis rationem Ordinario reddere non tenentur.*

13 *Residentiam aliquam non requirunt monasteria, quæ cura & conuentu carent.*

14 *Visitare potest Episcopus monasteria commendata perpetuo vnita alijs Ecclesijs, vel pijs locis.*

15 *Licentiam erigendi noua monasteria non potest concedere Vicarius Capitularis Sedis vacantis.*

16 *Seminario Episcopi contribuere etiam tenentur de eo quod superest monasteria illa, quæ ad seminarium sui Ordinis contribuunt.*

Monasteria.

COLLECT. DV.

1 MOnasteria quorumcunque etiam Mendicantium non possunt erigi, & ædificari, quamuis adsit licentia Episcopi, nisi vocatis, & auditis aliorum Conuentuum procuratoribus, & alijs interesse habentibus, & causa cognita, & sine aliorum detrimento commodè sustentari possint, & si dicti procuratores nihil opponant, dabitur eis licentia per Episcopum. Clemens VIII. constit. 99. incip. Quoniam ad institutum de anno 1603. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 146. & apud Lauret. de Franchis de controuers. inter Episcopos & Regular. pag. 97. de cuius materia Aloys. Ricc. in decis. Curiæ Archiep. Neap. p. 2. decis. 75 & p. 4. decis. 131. Ioan. Maria Nouar. in nouo Iure Pontif. concl. 1. de ædificat. nouorum monast. Ioan. Anton. Nouar. eius frater in sum. Bullar. tit. de monasteriorum ædificat. super Bullar. Clementis VIII. Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 1. cap. 9. n. 35. & tom. 3. verbo Episcopus quoad Regulares n. 3. cum seqq. Ego de officio & potest. Episcopi p. 2.

2 alleg. 16. nu. 7. Quæ quidem Clementis Constitutio locum etiam habet circa erigenda Monialium monasteria, vt censuit *Sacra Congr. Conc. sub die 19. Decembris* 1620. penes Tamburin. in tract. de iure Abbatissar. disp. 35. q. 1. n. 4. Lezana d. verbo Episcopus n. 4. in fine, met-

3 ipsium de iure eccles. vniuerso lib. 12. cap. 12. n. 7. Et eius dispositio ac tenor adeò inducit formam, & est de substantia, vt eius omissio vitiet concessionem, Lauret. de de Franchis de controuers. inter Episcopos & Regular. in quæst. super hac Constitut. vers. ad quartum, pag. 111.

4 Monasteria noua etiam Mendicantium erigi non possint nisi in quolibet illorum duodecim Religiosi ex redditibus, & consuetis eleemosynis sustentari valeant, & cum consensu aliorum Conuentuum infra quatuor milliaria existentium, & ad id vocati, & auditi fuerint, ac tali erectioni consenserint, vel aliàs Ordi-

narijs

natijs locorum constiterit Religiosos monasterij sic erigendi absque detrimento Religiosorum in monasterijs antea in ciuitatibus seu locis huiusmodi erectis degentium ibi in numero duodecim commodè & congruè manuteneri & ali posse. Gregorius XV. constit. 31. incip. Cum aliàs 17. Augusti 1622. apud Lauret. de Franchis de controuers. inter Episcopos & Regul. pag. 100. cum seqq. Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. tom. 2. circa constit. 6. Gregorij XV. Lezanam in sum. quæst. Regul. tom. 1. cap. 9. nu. 35.

5 Monasteria quoruncumque Ordinum Regularium mulieribus ingredi interdixit Pius V. constit. 10. incip. Regularium 24. Octobris 1566. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 198. de cuius materia Coriolan. de casibus reseru. p. 2. casu 3. num. 36. cum seqq. Bonacin. de clausura Relig. q. 5. puncto 3. Lezana d. tom. 1. cap. 10. à num. 9. Ego de officio. & potest. Episcopi p. 3. alleg. 102. num. 86. cum seqq.

6 Monasteria omnia, & loca pia ab hospitandi milites onere exemit idem Pius V. const. 148. incip. Cum sicut, de anno 1572. apud Laert. Cherub. tom. 2.

7 Monasteria, Prioratus, & alia beneficia ecclesiastica perpetuò vnita, & de cætero non vacantia Cameræ Apost. debita iura præstare tenentur. Paulus II. constit. 6. incip. Decet 8. Id. Ianuarij 1469. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 330.

8 Monasterijs Regularium certum Religiosorum numerum præfiniri iussit Paulus V. constit. 9. incip. Sanctissimus 4. Decembris 1605. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 187. & Lauret. de Franchis de controuers. inter Episcopos & Regul. pag. 117. Tamburin. de iure Abbatissar. disp. 5. q. 1. num. 3. Scortia in selectas Pontificum constit. epit. 164.

9 Monasteria Religiosorum nullibi recipiantur, nisi præter alia ad id requisita in singulis eiusmodi locis duodecim saltim Fratres, aut Monachi, seu Religiosi degere, & ex redditibus, & consuetis eleemosynis detractis omnibus vt supra detrahendis, competenter sustentari valeant ad præscriptum decreti felicis record. Gregorij XV. hac de re editi. Alioquin monasteria, & loca huiusmodi posthac recipienda, in quibus duodecim Religiosi vt supra sustentari, atque inhabitare non poterunt, & actu non habitauerint, Ordinarij loci visitationi, correctioni, atque omnimodæ iurisdictioni subiecta esse intelligantur. *Sacra Cong. Conc. in decretis de celebrat. Missar. §. 7. sub die 21. Iunij* 1625. quam refero d. p. 2. alleg. 26. sub num. 7. vers. Verum quia. Et habere locum etiam extra Italiam declarauit *Eadem S. Cong.* referentibus Vulpe in praxi iudic. fori eccles. capit. 42. num. 20. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo

10 monasterium num. 10. Et sub illa dispositione comprehendi monasteria Capuccinorum, & Societatis Iesu censuit *eadem Sacra Congr. super dictis decretis de celebrat. Missar. dub.* 18.

11 Monasteriorum, aliorumque locorum Regularium quoruncunque nouorum erigendi, seu instituendi, ceptorumque finiendi facultates reuocatæ sunt, & imposterum erigi prohibentur, nisi seruatis constitutionibus Clement. VIII. Gregorij XV. & Concilij Trid. ac cum licentia Ordinariorum. Vrbanus VIII. constit. 25. incip. Romanus Pont. 28. Augusti 1624. apud Lauret. de Franchis de controuers. inter Episcopos & Regular. pag. 103. & illius meminere Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo monasterium num. 5. & Ioan. Anton. Nouar. eius frater in summa Bullarum tit. de monasteriorum ædificatione super Bulla Vrbani VIII.

12 Monasteriorum administratores de illis rationem Ordinario reddere non tenentur. *Sacra Congreg. Conc.* penes Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis num. 78. vers. item administratores.

13 Monasteria, quæ cura & conuentu carent, non requirunt aliquam residentiam. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Gare. de benefic. par. 2. cap. 2. num. 179. in 9. declar. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 13. l. 2. §. 2. tit. sed ad Parochi debeant residere num. 179.

14 Monasteria commendata perpetuò vnita alijs Ecclesijs, vel pijs locis, potest Episcopus visitare, etiamsi ipsa loca sub Regulari protectione sint. *Sacra Congr. Conc.* de qua Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. de Visitat. num. 100.

15 Monasteria noua erigendi licentiam concedere non potest Vicarius Capitularis Sedis vacantis ex capit. 3. sess. 15. de reform. *Sacra Cong. Conc.* de qua Armendar. *sub die 19. Ianuary* 1633. quam refert Sellius in select. Canon. cap. 38. num. 12.

16 Monasteria illa, quæ ad Seminarium sui Ordinis contribuunt, de eo quod superest, contribuere etiam tenentur seminario Episcopi. *Sacra Congr. Conc. in Monasterien. 7. Septembris* 1630. de qua attestatur Sellius d. cap. 38. num. 10.

SVMMARIVM.

1 & 2 *Monialium monasteria ex quorum licentia, & in quo loco sunt erigenda, ostenditur.*

3 *Translatio monastery Monialium ob scandalum, vel propter aerem pestilentem quomodo facienda?*

4 *Mulieres prætextu cuiusuis licentiæ monasteria Monialium ingredi non possunt.*

5 *Episcopi debent curare vt in monasterijs Monialium clausura inuiolata seruetur.*

6 *Matribus præstari non potest licentia ingrediendi monasteria Monialium ad inuisendas filias morti proximas.*

Monasteria Monialium.

COLLECT. DVI.

1 MOnasteria Monialium non erigantur, nisi Ordinarijs locorum consentientibus, & nisi in ijs duntaxat locis, quæ muro cincta sunt, & in quibus adest Presbyterorum secularium vel Regularium copia ad audiendas earum Confessiones, nisi in facultatibus habeant Moniales vt Confessarium aliunde ascitum sustentare valerent. *Sacra Congr. Episcop. & Regul.* cuius meminere Gauant. in man. Episcop. verbo monasteria Monialium, Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo monasteria n. 6. Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 1. cap. 25. num. 43. vers. circa, Ego ipse de officio, & potest. Episcop. p. 2. alleg. 26. num. 7.

2 Monasteria Monialium absque speciali Sedis Apost. indultu erigi non possunt, nec in eis erectis absque Ordinarij loci licentia celebrari. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Vicentina* 10. *Aprilis* 1615. penes Ioann. Maria Nouar. d. verbo monasteria nu. 7.

3 Monasterij Monialium translatio ob scandalum, vel propter supereminentem aeris pestilentis causam, debet fieri ad aliud eiusdem Ordinis simul cum introitibus, & redditibus, quos illud habebat. *Sacra Congreg. Concil.* apud Zerol. in praxi Episcop. par. 1. verbo Moniales §. 17. Ioan. Maria Nouar. d. verbo Monasterium num. 8.

4 Monasterium Monialium mulieres ingredi prætextu cuiusuis licentiæ non possunt. Gregorius XIII. constit. 28. incip. Vbi gratiæ Idib. Iunij 1575. Paulus V. constit. 74. incip. Monialium 10. Iulij 1612. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 309.

5 Monasteriorum Monialium clausuram inuiolatam seruari, & violatam restitui curare debent Episcopi Grego-

Gregorius XV. constit. 18. incip. Inscrutabile Non. Februarij 1622. apud Lauret. de Franchis de controuers. inter Episcopos, & Regul. pag. 136. cum seqq.

6 Monasteria Monialium ingrediendi licentia matribus præstari non potest ad inuisendas filias morti proximas. *Sacra Congr. Conc.* Testibus Quarant. in summ. Bullarij verbo monasterium Monialium vers. sed an liceat pag. mihi 453. Zerol. in praxi Episcop. part. 1. verbo Moniales §. 8. vers. secundo, quos cum alijs refero de officio, & potest. Episcopi, p. 3. alleg. 102. nu. 68.

Monachorum monialium exemptarum septa ex cuius licentia in casibus necessarijs ingredi liceat? Vide infra verbo Moniales alloqui, collect. 513.

S V M M A R I V M.

1 *Aureas, & argenteas monetas tondentibus pœna vltimi supplicij imponitur.*

2 *Aureas & argenteas monetas in Italia tondentes, fabricantes, vel scienter erogantes, ecclesiastici, etiam Regulares Curiæ seculari præuia degradatione puniendi traduntur.*

3 *Tempus contractus etiam in annuis præstationibus regulariter attenditur in valore monetæ.*

Moneta.

COLLECT. DVII.

1 MOnetas aureas, & argenteas tondentibus tam
in Vrbe quàm in toto statu ecclesiastico pęnam
vltimi supplicij imponit Pius V. constit. 3. incip. Cum
nil magis 8. Kalend Nouembris 1570. apud Laert. Che-
rub. in Bullario tom. 2. pag. 316. aliàs pag. 237. in nouiss.
2 impress. approbat, confirmat, & innouat Vrbanus VIII.
& ad omnes, & singulas personas ecclesiasticas etiam
quomodolibet exemptas cuiusuis Ordinis, Societatis,
instituti, necnon Militiarum quarumcunque etiam Ho-
spitalis S. Ioannis Hierosolymitani Regulares in omni-
bus, & singulis prouincijs Regnis, Ciuitatibus, Terris,
Oppidis, Castris, & locis in Italia dumtaxat existentibus,
qui aureas, vel argenteas monetas tondere, fabricare,
colorare, vel alias adulterare, seu etiam quomodoli-
bet adulteratas scienter erogare, aut exponere præsum-
pserint, extendit, & ampliat, ac vult vt culpabiles in
præmissis reperti præuia degradatione Curiæ seculari
puniendi tradantur. Vrbanus VIII. const. 75. incip. In su-
prema Idib. Nouembris 1627. apud Angel. Mariam
Cherub. tom. 4. pag. 90. apud Laurent. de Franchis de
controuers. inter Episcopos, & Regulares pag. 258. cum
seqq. & de illa meminerunt Lezana in sum. q. Regul.
tom. 1. cap. 10. num. 23. Laurent. de Peyrinis, de priuileg.
Regul. tom. 3. in addit. cap. 2 pag. 501. Ioan. Maria Nou.
in lucerna Regul. verbo Monetarij, Ioan. Anton. Nouat.
eius frater, in summ. Bullarum tit. de Monetarijs, An-
tonin. Diana moral. resol. p. 5. tract. 14. miscel. resolut. 88.

3 Monetæ in valore regulariter attenditur tempus contractus etiam in annuis præstationibus. *Sac. Cong. Episcop. & Regul. in Cremonen. 24. Nouembris 1617.* penes me in tract. de Iure ecclesi. vniu. lib. 1. c. 44. nu. 39.

S V M M A R I V M.

1 *Puella ad habitum nouitia admitti non debet si duodecimum annum non compleuit.*

2 *Moniales nec ad professionem, nec ad chorum admitti debent, nisi legere nouerint.*

3 *Nouitiæ ad professionem non sunt admittendæ nisi per annum post susceptum habitum in professione steterint.*

4 *Renuntiare bonis suis per duos menses ante professionem non impeditur nouitia.*

5 *Nouitia admittenda non est ad professionem ante 16. annum completum.*

6 *Nouitia in mortis articulo etiam de consensu monasterij non potest professionem emittere ante 16. annum, vt monasterium succedat in dote, & bonis.*

7 *Nouitia Ordinis S. Dominici si in articulo mortis constituta sit potest professionem emittere ante completum Nouitiatus tempus.*

8 *Clausuram seruare tenentur Moniales tacitè, vel expressè professa.*

9 *Pecunias, vel aliam rem ad computum eleemosynæ dotalis non possunt anticipatè recipere Moniales.*

10 *Titulo de Sor, & non de Dono debent vocari Moniales.*

11 *Decimarum, subsidiorum, aliorumque onerum a solutionibus exempta sunt Moniales.*

12 *Militum ab hospitatione eximuntur omnes Moniales.*

13 *Priuilegium velandi Moniales confirmatur Præposito monasterij Monialium Gonesconien.*

14 *Bona stabilia in communi habere possunt Moniales omnes cuiusuis Ordinis.*

15 *Puellas educationis causa Moniales in suis monasterijs qualiter recipere possint?*

16 *Habitu virorum vti non debent Moniales in bacchanalibus, vel alijs temporibus recreationis.*

17 *Reliquiæ asseruari non debent in monasterijs Monialium, sed in exterioribus Ecclesijs.*

18 *Illegitimæ Moniales in Abbatissam, vel Priorissam eligi possunt.*

19 *Puellam ad numerum vacantem in Monialem admittere ad reliquas capitulariter votisque secretis admittere spectat.*

20 *Cellæ super alicuius Monialis obitum vacauerint, Superiorum arbitrio alijs Monialibus in Ordine superioribus distribui debent.*

21 *Confessarios eligere non possunt Moniales vigore facultatis in Bulla Cruciatæ concessa.*

22 *Seminario non coguntur contribuere aliquam subuentionem si beneficia eis non sint vnita.*

23 *Gubernio spirituali non temporali ab Episcopo sunt gubernanda Moniales Sedi Apost. subiectæ.*

24 *Monasterij redditus administrare possunt Moniales deputata in eorum Officiales.*

25 *Visitari debent ab Episcopo diœcesis Moniales in ciuitate situata, sed alieno Episcopo subiecta.*

26 *Comedere in refectorio communi debent Moniales.*

27 *Clauis custodia Sanctissimi Sacramenti non committatur Monialibus.*

28 *Cibum externis parare, aut esculenta vendere prohibetur Monialibus.*

29 *Consecrare Moniales quando spectat ad Superiores Regulares, illi debent seruare omnes cæremonias.*

30 *Confiteor ad Primam, & Completorium, cum verbis,* tibi mater, vobis sorores, *sed vt in Breuiario, dicere non possunt Moniales.*

31 *Consecratio non datur Monialibus nisi 25. ætatis anno expleto, nusquam tamen conceditur ijs, quæ sunt ex Ordine Mendicantium.*

32 *Confessarium extraordinarium qualiter Episcopus dare possit Monialibus Regularibus subiectis.*

33 *Professa an dicatur Monialis quæ post professionem probabiliter dubitauit non fuisse baptizatam, & demùm ad cautelam baptizata fuit?*

34 *Professionem tacitam emittentes Moniales cogendæ non sunt vt expressè profiteantur.*

Monialis.

COLLECT. DVIII.

1 MOnialis nouitiæ habitum suscipere non debet puella, quæ duodecimum annum non cópleuit.

Sacra

Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Neapol. de anno 1582. penes Armendar. in addit. ad recop. legum. Nauarræ lib.2.tit.18.l.7.de Relig.nu.43.

2 Moniales nec ad chorum, nec ad professionem admitti debent nisi legere nouerint. *Sacra Cong. Conc. in Girgen.* 12. *Ianuarij* 1604. cuius meminit Ioann. Anton. Nouar. in lucerna Regul. verbo Monialis num.2. Ego ipse de iure eccles. vniuerso lib.1.cap.44. nu.26.

3 Moniales nullo pacto ad professionem sunt admittendæ nisi per annum post susceptum habitum in probatione steterint. *Sacr. Cong. Conc.* teste Ouiedo in praxi Regul.p.1.tract.6. c.1. q.1.nu.21.

4 Moniales post lapsum annum probationis, non tamen emissa professione minimè impediuntur renunciare bonis suis per duos menses ante professionem. *Sacra Congr. Conc. in Nucerina* 21. *Augusti* 1627. cuius memini in collect. ad Trid. sess.25. de Regular.cap.16. num.32.

5 Monialis nouitia admittenda non est ad professionem ante 16. ætatis annum completum, *Sacra Congr. Concil.* referente Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.2.tit.18.l.7.de Relig.num.41.

6 Monialis ante 16. annum in mortis articulo non potest de consensu monasterij emittere professionem ad effectum vt monasterium succedat in dote, & bonis. *S. Cong. Conc. in Montis Regalis* 13. *Nouembris* 1627. quam refert Sellius in select. Canon.cap.37.num.15.

7 Moniales Ordinis sancti Dominici Fratrum Prædicatorum nondum professæ, in legitima tamen ætate constitutæ quoties de consilio medici ab hoc seculo transituræ conspiciuntur, ante completum nouitiatus tempus, professionem in manibus suorum Superiorum pro consolatione animæ suæ in articulo mortis emittere possunt, omnibusque gratijs perfrui, quas Moniales verè professæ consequi valent. Pius V. const.109.incip. Summi Sacerdotis de anno 1570. apud Laert.Cherub. in Bullario tom.2. pag.315. & illius meminere Fr. Emman.quæst.Regul.tom.3.quæst.15.art.6. Ludou.Mirandа in manu.Prælat.tom.1.q.22.art.10. Sanch. in præcepta Decalogi tom.2.lib.5.cap.4.num.16. Hieron.Roderic.in compendio quæst. Regul.resol.101.nu.40. Ouiedo in praxi Regul.p.1.tract.6.cap.2.q.6.

8 Moniales tacitè, vel expressè Religionem professæ clausuram seruare tenentur, & recipiendarum in monasterijs numerus iuxta eorum redditus regulari debet, & prohibentur illis licentiæ standi extra claustra. Pius V. const.8. incip. Circa pastoralis 4.Kalend.Iunij 1566. apud Laert.Cherub.tom.2.

9 Monialibus nullatenus licet recipere pecunias, vel aliquam aliam rem anticipatè ad computum eleemosynæ dotalis, quam quæuis puella habitum monachalem susceptura persoluere debet, alioquin tam recipientes, quàm persoluentes anathemate decreto Sacri Conc.Trid.sess.25.de Regul. cap.16.contento sunt subiecti. *Sacra Congr.Conc.in Camarinen.de anno* 1580. de qua Ioan. Maria Nouar. in lucet. Regul.ver.Moniales num.16.

10 Moniales debent vocari titulo de Sor, & nō de Don, *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Toletana* 9. *Ianuarij* 1595. referente Ioan. Maria Nouar. d.verbo Monialis num.5.

11 Moniales cuiuscunque Ordinis Regularium à decimis, subsidijs, alijsque oneribus exemit Pius IV.const.54. incip. De statu Non. Aprilis 1560. de qua Ioann.Maria Nouar. d.verbo Monialis nu.5.

12 Moniales cuiuscunque Ordinis Regularium ab hospitatione militum exemit Pius V. constitut.148. incip. Cum sicut, de anno 1572. quam citat Ioan. Maria Nouar.d.verbo Monialis nu.8.

13 Moniales velandi priuilegium confirmatur Præposito monasterij Monialium Gotiesconien. *Sac. Cong. Rit. in Pragen. seu Gotiesconien.* 12. *Martij* 1618. quam refert Sellius dict. capitul.37. numero 16.

14 Moniales omnes cuiuscunque Ordinis bona stabilia in communi habere possunt, non obstante earum regula. *Sacra Congr.Episcop. & Regul. in Parmen.* 16. *Ianuarij* 1596. de qua Sellius d.cap.37.num.17.

15 Moniales in earum monasterijs puellas educationis causa, nisi eadem monasteria capacia, & pro dictis puellis educationis loca particularia destinata, & constituta sint, retinere & respectiuè recipere non possunt. *Sacra Congr. Conc. in sancti Seuerini* 16. *Ianuarij* 1615. de qua Piasec. in praxi Episcop.p.2.cap 3.nu.57. Ioann. Maria Nouar. d. verbo Monialis nu.9. Ego ipse de iure eccles. vniuerso lib.1.cap.44. nu.50.

16 Monialium in monasterijs Reliquiæ asseruari non debent, sed in exterioribus Ecclesijs. *S. Congr. Conc. in Fauentina* 7. *Martij* 1617. vt testatur Sellius d.cap.37. num.21.

17 Moniales debent prohiberi ab Ordinarijs, licet sint Superioribus Regularibus subiectæ, ne in Bacchanalibus, vel alijs temporibus recreationis vtantur habitu virorum, aut cuiusuis speciei armis se cingant. *Sacra Cong. Conc. in Ferrarien.* 27. *Aprilis* 1604. quam citat Ioan. Maria Nouar. d.verbo Monialis, nu.17. Ego ipse de iure ecclesiast. vniuerso lib.1.cap.44.num.57.

18 Moniales ex illegitimo thoro procreatæ constitutione felicis record. Sixti V. contra Regulares illegitimos edita non comprehenduntur quominus ad officium, aut dignitatem Abbatissæ, vel Priorissæ, aliave monasterij munia eligi possint. *Sacra Cong. Conc. in Cordubеn. de anno* 1582. apud Ioan. Maria Nouar. d. verbo Monialis nu.15. Sed certius quod habetur supra verbo Abbatissa collect.5. nu.4.

19 Moniali aliqua de numero præfixo mortua ad reliquas Moniales spectat capitulariter, votisque secretis eam puellam, quæ eis visa fuerit, ad locum huiusmodi intra numerum vacantem admittere, præuia tamen Episcopi exploratione iuxta dispositionem sacri Concil. Tridentini. *Sacra Congr. Episcop. & Regul.* referente Sellio in selectis Canon. cap.5.nu.10.

20 Monialium nulli conceditur facultas disponendi de cellis suis post obitum, sed eæ dum vacauerint Superiorum arbitrio alijs Monialibus in ordine superioribus distribui debent. *Sac.Congreg.Conc. in Auersana* 26. *Ianuarij* 1604. de qua meminit Ioann.Maria Nouar.dict. verbo Monialis nu.7. Ego ipse d.lib.1.c.44.num.59.

21 Moniales vigore facultatis in Bulla Cruciatæ concessæ (quatenus ad eas pertineat gratia ex dicta Bulla) non possunt alios Confessarios præter eos, qui ad audiendas ipsarum Monialium Confessiones ab Ordinario approbati fuerint, eligere. *S.Cong.Conc.* penes Nicol. Garc.de benef. p.2.cap.5.nu.64.

22 Moniales non coguntur contribuere aliquam subuentionem seminario, si beneficia eis non sint vnita. *S. Congr.Conc.in Hieracen.de anno* 1593. apud Sellium d.cap.10.nu.19. quem refero in collect.ad Trid.sess.25. de reform.c.18.nu.30.

23 Moniales Sedi Apost. subiectæ ab Episcopo sunt gubernandæ spirituali gubernio, sed non temporali. *Sacra Cong. Conc.* de qua attestantur Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.2.tit.18.l.7. de Relig.nu.93. Ioan.Maria Nouar. d.verbo Monialis num.13.

24 Moniales deputatæ in Officiales redditum monasterij à suis Superioribus, illos administrare possunt. *Sacra Congr.Conc.* referentibus Armendar.d.l.7.de Relig. num.88. Ioann. Maria Nouar. d. verbo Monialis num.10.

25 Moniales in ciuitate situatæ, sed alieno Episcopo subiectæ visitari debent ab Episcopo diœcesis, sicut aliæ Moniales subiectæ Regularibus *Sacra Cong.Conc.* teste Galet. in margarita casuum Conscient. verbo Moniales 4. quem refero de officio, & potest. Episcopi p.3.alleg. 102.num.6.

Monia-

26 Moniales in refectorio communi comedere, & in loco etiam communi laborare debent. *Sacra Congr. Concil. in Messanen. 1. Augusti* 1603. quam adducit Sellius d. cap. 37. nu. 25.

27 Monialibus non committitur clauis custodiæ Sanctissimi Sacramenti, sed penes eum Sacerdotem semper esse debet, ad quem spectat cura illud administrandi *Sacra Cong. Conc. in Vallisoletana 12. Ianuarij* 1604. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regularium verbo Clauis.

28 Monialibus prohibetur cibum exteris parare, aut esculenta vendere, exceptis tamen tribus minimi momenti, pro infirmis scilicet, parentibus, ac consanguineis dumtaxat. *Sacra Congr. Conc. 1. Iulij* 1605. quam citat Ioan. Maria Nouar. d. verbo Monialis nu. 12. Ego d. tract. de Iure eccles. lib. 1. cap. 44. num. 58.

29 Moniales consecrare si spectet ex priuilegio ad superiores Regulares, debent seruari in earum consecratione omnes ceremoniæ, quæ in consecratione Virginum ab Episcopo facienda præscribuntur *S. Cong. Rit. in Camalduleu. 1. Iunij* 1601. penes Ioan. Maria Nouar. d. verbo Monialis nu. 10.

30 Moniales non possunt dicere in Confiteor ad Primã, & Completorium, *tibi mater, & vobis sorores*, sed vt in Breuiario. *Sacr. Cong. Rit. sub die 18. Augusti* 1629. penes Gauant. in man. Episcop. verbo Horæ Canonicæ num. 16.

31 Moniales ad consecrationem non admittuntur nisi 25. ætatis anno expleto, iis autem Monialibus, quæ sunt ex Ordine Mendicantium, cum consecrari non consueuerint, huiusmodi consecratio non conceditur. *S. Cong. Conc.* apud Ioan. Maria Nouar. d. verbo Monialis nu. 32.

32 Monialibus subiectis Regularibus potest Episcopus in casu negligentiæ dare Confessarium extraordinarium eiusdem Ordinis, & ex causa alterius Ordinis, & etiam secularem. *S. Congr. Conc. in Cameracen. 20. Decembris* 1631. quam refert Sellius d. cap. 10. nu. 24.

33 Monialis, quæ emiserat professionem, & deinde probabiliter dubitans non fuisse baptizatam, denuo ad cautelam baptizata fuit, hac professione ligatur, sed debet ad maiorem cautelam iterum emittere professionem, non expectato alio anno. *Sacra Congreg. Concil.* testibus Fr. Barthol. de Vecchis in praxi obseruanda in admittendis ad Religionis statum nouit. disp. 13. dub. 1. num. 17. Ioann. Maria Nouar. d. verbo Monialis nu. 11.

34 Moniales, quæ eius Ordinis sunt, qui requirit professionem, si tacitam emiserint, & si palam & expressè id factum non fuit, cogendæ non sunt vt expressè profiteantur. *Sacra Congregat. Episcop. & Regul.* referente Fr. Barthol. de Vecchis in d. praxi disp. 14. dub. 7. num. 4.

Monialium duæ partes concurrere debent in electione Abbatissæ, vide in verbo Abbatissa collect. 5. num. 19.

Monialium scrutatores in electione Abbatissarum, &c. Vide d. collect. 5. num. 17.

Moniales S. Nicolai ciuitatis Florentiæ, Vide in verbo Breuiarium collect. 74. num. 9.

S V M M A R I V M.

1 *Regula Monialium S. Claræ approbatur, mitigatur, & declaratur.*
2 *Monasteria Monialium S. Claræ habent priuilegium ne apud illa noua aliorum monasteria spatio 300. cannarum ædificari possint.*
3 *Fratres Minores S. Francisci de Obseruantia regunt Moniales S. Claræ.*
4 *Ancillæ laicæ in communi non dãtur Monialib. S. Claræ.*
5 *Missarum celebrandarum onera in Ecclesiis Monialium S. Claræ imposita ad Fratres Minores de Obseruantia translatis Clemens VIII.*
6 *Immobilium a possessione non excluduntur Moniales de secundo Ordine S. Claræ.*
7 *Moniales S. Claræ non comprehenduntur in exceptione Fratrum Minorum de Obseruantia, de qua in Conc. sess. 25. de Regul. c. 3.*

Moniales S. Claræ.

COLLECT. DIX.

1 Monialium S. Claræ regulam approbauit Innocentius IV. constit. 12. incip. Solet 5. Id. Augusti 1253. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 75. aliàs pag. 101.

Mitigauit Vrbanus IV. const. 7. incip. Beata 15. Kalend. Nouembris 1263. apud Laert. Cherub. d. tomo 1. pag. 100. aliàs pag. 123. in nouiss. impress.

Declarauit Eugenius IV. constitut. 18. incip. Ordinis Non. Februarij 1447. Leo X. const. 9. incip. Cum sicut 29. Maij 1515. apud Laert. Cherub. d. tom. 1. pag. 480. aliàs pag. 279.

2 Moniales S. Claræ habent priuilegium ne apud earum monasteria noua aliorum monasteria spatio 300. cannarum ædificari possint. Iulius II. const. 21. incip. Exponi 21. Maij 1509. apud Laert. Cherubin. d. tom. 1. pag. 435. alias pag. 377.

3 Moniales S. Claræ per Fratres Minores S. Francisci de Obseruantia regi indulsit Eugenius IV. in d. constit. 28. apud Laert. Cherub. d. tom. 1. pag. 302. aliàs pag. 279.

4 Monialibus S. Claræ non dantur ancillæ Laicæ in communi. *Sacra Congr. Conc. in Tarentina 12. Aprilis, & in Fulginen. 22. Nouembris* 1619. quam refert Sellius in selectis Canon. cap. 2. nu. 46.

5 Monialium S. Claræ in Ecclesiis onera Missarum celebrandarum ad Fratres Minores de obseruantia transtulit. Clemens VIII. const. 105. incip. Ex debito 8. Nouembris 1603. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 3. pag. 155.

6 Moniales de secundo Ordine S. Claræ profitentes regulam Vrbani IV. sub regimine Fratrum Minorum 8
de Obseruantia non comprehenduntur decreto Conc. cap. 3. sess. 25. de Regular. ac proinde non excluduntur à possessione immobilium. *Sacra Cong. Conc.* penes Lezanam in sum. q. Regul. tom. 2. cap. 1. num. 8. in fine.

7 Moniales S. Claræ non comprehenduntur in exceptione Fratrum Minorum de Obseruantia de qua in Conc. d. cap. 3. sess. 25. de Regular. *Sacra Cong. Conc.* teste Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. nu. 3.

S V M M A R I V M.

1 *Visitare potest Episcopus toties, quoties voluerit Monialium exemptarum clausuram.*
2 *Episcopi & Superiores intra clausuram Monialium quocunque prætextu ingredi non possunt.*
3 *Episcopi extra propriam diœcesim commorantes non possunt accedere, seu ingredi Monialium monasteria, sine licentia Episcopi loci prohibentis ne quis accedat, &c.*
4 *Pueri & puellæ cuiusuis ætatis non possunt intrare intra clausuram Monialium.*
5 *Clausuram Monialium ingredi nullus potest ad conspergendum aqua benedicta cellas monialium in die sabbati sancti, aut alio tempore.*
6 *Mulieribus prohibetur ingredi Monialium monasteria.*
7 *Fundatricibus, aut donatricibus mulieribus non licet ingredi in monasteria Monialium.*
8 *Mulieribus secularibus etiam in casu necessitatis, & permittente Episcopo non licet ingredi septa Monialium.*

9 Con-

9 *Consensus Monialium capitulariter & per secreta suffragia haberi debet vt mulieres vti valeant licentijs sibi concessis ad ingrediendum Monialium monasteria.*

10 *Licentia ad ingrediendum monasterium Monialium in casibus necessarijs, quãdo, & à quo cõcedi valeat, remissiue.*

Monialium clausura circa ingressum.

COLLECT. DX.

1 MOnialium exemptarum clausuram potest Episcopus visitare toties quoties voluerit, etiam sine præsentia suorum Superiorum. *S. Cong. Conc. in Vercellen. 22. Aprilis* 1617. quã refert Sell. in selectis Canon. c. 31. n. 13.

2 Monialium monasteriorum Superiores; & Episcopi intra clausuram ingredi non possunt etiam prætextu interueniendi electioni Abbatissæ, vel Priorissæ, aut examinandi Moniales particulares sub censuris à Sacris Canonibus, & Constitutionibus Pontificijs præsertim Gregorij XIII. cum hæc ad monasteriorum crates peragi valeant. *Sacra Congregat. Conc. Syracusana 16. Octobris* 1600. cuius memini de iure ecclesiast. vniuerso lib. 1. cap. 44. n. 151.

3 Monialium septa ingredi non possunt Episcopi extra propriam, & in aliena diœcesi commorantes sine licentia Episcopi loci prohibentis ne quis accedat ad monasteria Monialium. *S. Cong. Conc. in Ianuen.* 10. *Maij* 1631. teste Sellio d. cap. 81. n. 14.

4 Monialium intra clausuram non possunt intrare pueri, & puellæ cuiuscunque ætatis. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Cremon. Februarij* 1585. referente Sellio d. cap. 81. num. 15.

5 Monialium clausuram ingredi nullus potest ad conspergendum cellas Monialium, aut alia loca aqua benedicta in die sabbati sancti, aut quolibet alio tempore. *Sacra Congreg. Conc.* 13. *Septembris* 1583. quam citat Sellius d. cap. 81. n. 16.

6 Monialium monasteria mulieribus ingredi interdixit Gregorius XIII. constit. 28. incip. Vbi gratiæ Idib. Iunij 1575. & Paulus V. constit. 74. incip. Monialium 10. Iunij 1612. de quibus Ego ipse de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 102. n. 85. cum seqq.

7 Monialium in monasteria ingredi deinceps non permittitur mulieribus secularibus ne quidem fundatricibus, aut donatricibus ad breue, vel ad longum tempus, etiamsi à Sede Apost. hoc eis specialiter esset indultum cum Pauli V. constitutione de anno 1612. edita, id fuerit in genere reuocatum. *Sacra Congreg. Conc.* quam citat Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 8. numer. 12.

8 Monialium septa non licet mulieribus secularibus in casu necessitatis ingredi, etiam permittente Episcopo, cum id illi prohibitum sit. *Sacra Cong. Conc. in Bononien.* 31. *Ianuarij* 1617. cuius memini de iure Ecclesi. vniuers. lib. 1. cap. 44. num. 148.

9 Monialium consensus, sine quo mulieres seculares licentijs monasteria ingrediendi vti non possunt expressè, capitulariter, & per secreta suffragia haberi debet, vt illis vti valeant. Vrbanus VIII. constit. 29. incip. Sacrosanctum 27. Octobris 1624.

10 Monialium monasteria in casibus necessarijs ingrediendi licentia quando & à quo concedi valeat? Vide in verbo licentia collect. 450. num. 10. cum seqq. & à princip. Vide in verbo clausura collect. 153. & in verbo Mulier collect. 519. n. 6. cum seqq.

SVMMARIVM.

1 *Ianuam egredi non possunt Moniales.*

2 *Ordinarijs non licet concedere Monialibus licentiam exeundi à clausura in alijs quantumuis grauibus casibus in Constitutione Pij V. non contentis.*

3 *Epidemiæ nomine quæcunque morbus popularis contagiosus intelligitur.*

4 *Nepotum suorum vt curam gerat non potest è clausura Monialis egredi.*

5 *Energumena Monialis non potest intra septa monasterij exorcizari, sed ad Ecclesiam exteriorem de licentia sacra Cong. deduci potest, & quomodo hæc translatio fieri debeat, ostenditur.*

6 *Monialibus de quorum licentia & consensu liceat è monasterijs etiam in casibus exceptis exire, ostenditur.*

Monialium clausura circa egressum.

COLLECT. DXI.

1 MOniales non possunt egredi ianuam, quæ est pro
clausura ad claudendum ostium prope viam, &
clausuram seruantibus applicantur bona, & eleemo- 1
synæ, quas personæ priuatæ, & vniuersitates faciunt.
Gregorius XIII. constit. 8. incip. Deo sacris 3. Kalend. Ianuarij 1572. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 368. aliàs pag. 278.

2 Monialibus licentiam exeundi à clausura concedere non licet Ordinarijs in alijs quantumuis grauibus
casibus in Constitutione Pij V. non cõtentis, nisi in casu
lepræ, magni incendij, & epidemiæ: nomine autem
3 epidemiæ quæcunque morbus popularis contagiosus intelligitur. *Sacra Congr. Conc. ad Nuncium Hispaniæ.* 8. *Nouembris* 1594. penes Lezanam in sum. quæst. Regul. tom. 3. ver. clausura num. 13.

4 Monialis non potest egredi vt curam nepotum suorum gerat, etiamsi nepotes omnibus alijs propinquis destituti sint. *Sacra Congreg. Conc.* de qua Armendar. in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 2. tit. 18. l. 7. de Religion. num. 105. Lezana d. tom. 3. verbo clausura numero duodecimo, Ego de officio, & potestat. Episcop. parte tertia alleg. 102. num. 27.

5 Monialis nulla energumena intra monasterij septa à quocunque Presbytero seculari, vel Regulari etiam Confessario exorcizetur, sed ad Ecclesiam exteriorem eiusdem monasterij, obtenta prius à Sacra Congr. licentia ea de causa deducatur, vel transferatur; in translatione autem huiusmodi, sicut & in actu exorcizationis honestæ personæ consanguineæ, vel aliæ mulieres prouectæ ætatis, ac probæ conuersationis energumenam comitentur: exorcista sit ad actum huiusmodi ab Ordinario approbatus: exorcizatio minori, quo poterit, fiat strepitu, Ecclesiæ ianua eousque occlusa remaneat, quousque exorcizatione completa ad monasterium energumena reducatur. Cæterùm tam in reditu quam in accessu ad Ecclesiam & monasterium respectiuè rectè, & sine diuerticulo tendatur. *S. Cong. Conc.* cuius meminit Lezana d. tom. 3. verbo clausura n. 28.

6 Monialibus in casibus exceptis è monasterio, Episcopo, vel Sedi Apost. aut Superioribus Regularibus subiecto exire non licet, nisi adsit consensus communis Episcopi diœcesani, & Superioris Regularis, si et subiectæ existunt, itaut si illæ, quæ potestati Regularium subijciuntur, sine Bulla & licentia Ordinarij egressæ fuerint, per censuras Ecclesiasticas, & alia iuris remedia debent ipsæ, & earum Superiores (de quorum licentia è monasterio fuerunt egressæ) ab eodem Ordinario puniri, non obstantibus quibuscunque priuilegijs. *Sacra Congr. Conc.* testibus Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 18. l. 7. num. 103. Stephan. VVeyms ad 24. Constit. ex iure communi desumptas, & per Conc. Trid. innouatas, constit. 19. n. 19. quos refero d. part. 3. alleg. 102. n. 28. prope fin.

SVM-

S V M M A R I V M.

1 *Puellæ nulli ad habitum Regularem recipiendæ loca vacatura concedantur, aut promittantur, nisi sequuta vera, & reali illorum vacatione.*

2 *Conuersæ Moniales supra numerum recipiendæ non sunt, nisi obtenta Sacra Cong. licentia.*

3 *Moniales, quę de licentia Sacræ Congr. recipiuntur supra numerum non subrogantur in locum Monialium decedentium intra numerum.*

4 *Supranumerariæ Moniales duplicem eleemosynam afferre debent.*

5 *Eleemosynæ duplicis nomine in receptione Monialis supranumerariæ quid veniat?*

Moniales supernumerariæ.

COLLECT. DXII.

1 MOnialium intra numerum decedentium pro tempore loca vacatura nulli puellæ ad habitum regularem recipiendæ concedantur, neque promittantur, nisi sequuta vera, & reali illorum vacatione, atque ita demum, & non antea de eis disponi, ac in Monialis demortuæ locum promissionem aut receptionem in Capitulo seu quouis alio modo fieri iubet, dummodò tunc temporis puella ipsa recipienda, & ætatem habeat idoneam, & cæteras qualitates requisitas, quibus etiam præditas esse debere vult eas puellas, quæ supra numerum recipiendæ sunt: sub pœna priuationis vocis actiuæ, & passiuæ, atque alijs arbitrio infligendis contra monasteriorum Superiorissas, quæ cuiuiuis puellæ receptioni aut locorum vacaturorum promissioni seu concessioni consenserint. *Sacra Congr. Concil. sub die 6. Decembris* 1604. quam refert Ioann. Anton. Nouar. in sum. Bullarum tit. de Monialium numero in monasterijs præfigendo num. 5.

2 Moniales velatæ, aut Conuersæ supra numerum non recipiuntur, nisi obtenta Sacræ Congregationis licentia, & quoad velatas supranumerarias seruari debent conditiones in licentijs impressis contentæ. *S. Congr. Episcop. & Regul.* teste Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 8. num. 19.

3 Moniales quæ de licentia Sacræ Còngr. recipiuntur supra numerum in quolibet monasterio constitutum, non subrogantur in locum Monialium decedentium intra numerum, nec impediuntur quin aliæ in locum earundem demortuarum intra numerum recipi possint. Immò easdem sic supra numerum receptas ad hunc effectum ne impediant huiusmodi loca, remanent semper supranumerariæ, licet in cæteris nihil ab alijs differant, & in omnibus æquales iuxta cuiuslibet monasterij institutum esse debeant. *S. Cong. Conc. sub die 2. Iulij* 1602. penes Aldan. d. tit. 8. num. 18.

4 Monialium in singulis monasterijs, etiam curæ Regularium, seu Militiarum subiectis debent Ordinarij certum numerum iuxta cuiusque monasterij facultates præscribere, & si quæ supra statutum numerum reciperentur, duplicem eleemosynam afferre, & supranumerarium locum tenere deberent, quæ tamen in locum Monialium decedentium intra numerum nequaquam subrogantur, neque impedimento sunt, quin aliæ in locum earundem ex numero demortuarum recipi eo modò valeant, quo in singulis monasterijs Moniales
5 intra numerum possunt admitti. Duplicis autem eleemosynæ nomine intelligi semper debet duplicata summa eius, quæ in receptione cuiusque Monialis intra numerum in quolibet monasterio cōstitutum erogari pro tempore consueuerit. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. sub die 6. Septembris* 1604. cuius meminere Campan. in diuers. Iuris Canon. rub. 12. cap. 16. num. 14. Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. ad constit. 6. Pij V. nu. 9. Ioan. Anton. Nouar. in sum. Bullarum sub tit. de Monialium numero in monasterijs præfigendo, Ego ipse de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 98. num. 4.

S V M M A R I V M.

1 *Res etiam parui momenti vti proprias retinere non possunt Moniales.*

2 *Laborando quod suis manibus acquirunt Moniales tanquam proprium possidere non possunt.*

3 *Monasterium si pauperrimum sit, debet Superior illius Monali donatariæ, vel ei, quæ laborando acquisiuit, de necessarijs prouidere, & deinde quod reliquum est, in commune conferre.*

4 *Census, & annuos redditus non licet percipere Monialibus, & quibus casibus.*

Moniales proprietariæ.

COLLECT. DXIII.

1 MOniales res etiam parui momenti sibi donatas, aut aliàs acquisitas vti proprias retinere non possunt, sed Superiori illas tradere debent. *Sacra Cong. Conc.* teste Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Relig. num. 77. quem refero de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 103. nu. 7. in fine. & in collect. ad Trid. sess. 25. de Regul. cap. 3. nu. 9.

2 Monialibus minimè licet propria possidere, & si quid legatum, relictum, datum, donatumue fuerit, vel earum labore, seu industria partum, tradi debet Abba-
3 tissæ, quæ ex eo primum Monialis ipsius, cuius causa id quæsitum est, necessitati prouidebit, reliquum conferendo in vsum monasterij. *Sacra Cong. Conc.* apud Armendar. d. l. 7. de Relig. num. 75. & nu. 76. quem refero d. cap. 3. nu. 10.

4 Monialibus non licet percipere census & annuos quosdam redditus, & prouentus, seu fructus, si emerint illos in ipsarum personis à laicis, vel ab alijs Monialibus, aut ab ipsis monasterijs, & si perceperint, vel emerint, incident in pœnas propositas decreto cap. 2. sess. 25. de Regul. nec ab huiusmodi pœnis excusantur ob licentiam Abbatissæ, quæ etiam dicti Concilij decreto in supradictis casibus concedere quidem prohibetur, sed debet pro suo munere ex monasterij redditibus vel eleemosynis Monialium necessitatibus in dies subuenire. *Sacra Congr. Concil.* penes Quarant. in sum. Bullarij verbo Casus reseruatus sub nu. 6. vers. in aliquibus monasterijs. Sed post multos quos refero d. p. 3. alleg. 103. num. 5. & d. cap. 3. nu. 13. aduerto Monialibus illicitum non esse habere de licentia Superioris quosdam redditus vitalitios, ex quibus possint viuere, & prouidere suis particularibus necessitatibus pro victu, & vestitu, ne alij, quæ sibi à monasterijs non suppeditantur, & hoc casu illas non peccare.

S V M M A R I V M.

1 *Monasteria Monialium ex qua causa ad alium locum transferri debeant.*

2 *Ordinarij locorum non possunt ab vno monasterio in aliud nouiter erectum Moniales transferre absque Sedis Apost. facultate.*

3 *Monasterium nouiter erectum ad quod Moniales ex antiquo sunt transferendæ qualiter accommodatum esse debeat.*

4 *Abbatissa, seu Priorissa, Rotara, & Portinara ex alijs Monasterijs ad nouum fundandum sunt transferendæ.*

5 Sedi-

5 *Seditionis, vel incorrigibilitatis causa Moniales de vno ad aliud monasterium per locorum Ordinarios non sunt transferenda.*
6 *Incorrigibiles moniales transferri, vel eijci non possunt inconsulta Sede Apost.*
7 *Translatio Monialium Apostolica Sede inconsulta minime fieri potest.*
8 *Translatio Monialium quo tempore, & cum quibus personis facienda sit, ostenditur.*

Monialium, & earum monasterij translatio.

COLLECT. DXIV.

1 MOnialium monasterium non solum transferri debet quando malorum hominum periculis est expositum, sed tunc etiam quando superuenit alia finalis causa ex contagio, vel aere infecto. *Sacra Congr. Conc. in Nolana* teste Stephan. VVeyms ad 24. Constitut. ex Iure communi desumptas, & per Concilium Trid. innouatas const. 15. num. 47.

2 Moniales ab vno monasterio non transferunt locorum Ordinarij, aut Superiores Regulares in monasteria recenter erecta pro nouitiarum in eo introducendarum institutione, nisi obtenta à Sede Apost. vel à Sacra Congreg. speciali facultate. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Tortonen. 27. Maij* 1603. penes Lezanam in sum. q. Regul. tom. 3. verbo clausura num. 17.

3 Moniales transferri non possunt in monasteria nouiter erecta nisi eadem monasteria auctoritate Apost. extructa fuisse prius constiterit, ipsaque præuia visitatione earundem Monialium capacia, eisque accommodata, atque ita absoluta reperta fuerint, vt cæmentarijs, alijsve fabris nulla ædificationis causa in ipsa ingrediendi necessitas relinquatur. *Sacra Congr. Conc. in Vlixbonen. 17. Iulij* 1615. quam citat Lezana d. tom. 3, verbo clausura num. 13. prope fin.

4 Moniales professæ ex alijs ad noua monasteria sunt transferendæ pro officijs scilicet Abbatissæ, seu Priorissæ, Rotaræ, & Portinaræ. *Sac. Cong. Episcop. & Regul. in Milenitana 17. Septembris* 1594. cuius memini de iure eccles. vniuerso lib. 1. cap. 44 nu. 149.

5 Monialem nullam sibi subiectam ex vno monasterio ad aliud transmittere possunt locorum Ordinarij, vel Superiores Regulares etiam ex causa seditionis, aut incorrigibilitatis, seu criminis perpetrati. *S. Congr. Episcop. & Regul. 17. Maij* 1603. de qua Lezana d. to. 3. verbo clausura num. 16. Tamburin. de iure Abbatissar. disp. 21. q. 3. num. 4. Ego ipse d. lib. 1. cap. 44. n. 78.

6 Moniales incorrigibiles nec transferri, nec eijci possunt inconsulta Sede Apost. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. 27. Maij* 1603. apud Lezanam in sum. q. Regular. tom. 1. c. 25. num. 17. in fine.

7 Monialium translatio Apostolica Sede inconsulta minimè fieri potest. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Barchinonen. 10. Aprilis* 1615. quam citat Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo translatio, Ego ipse d. lib. 1. c. 44. nu. 149. in princ.

8 Moniales vbi ad aliud monasterium ex iusta causa transferendæ sunt, translatio debet fieri in aurora, vt illæ à paucis conspici possint, atque a personis grauibus, & honestis, & sanguine eis proximioribus coniunctis deducantur. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. nu. 100. Lezana d. tom. 3. verbo clausura n. 18. metipso de officio & potest. Episcop. part. 3. alleg. 102. num. 26.

SVMMARIVM.

1 *Religioso non licet sub grauibus pœnis ad monasteria Monialium accedere ad colloquendum cum illis sine licentia Sedis Apost.*
2 *Regularis quatuor vicibus tantum ex licentia Episcopi potest alloqui quolibet anno cum Monialib. sibi in primo, & secundo tantum consanguinitatis gradu coniunctis.*
3 *Peccatum mort. incurrunt Regulares sine legitima licentia alloquentes cum Monialibus.*
4 *Regulares accedentes ad monasteria puellarum, vel mulierum secularium ad alloquendum cum illis, non subiacent pœnis Bulla Sixti V.*
5 *Litteras ad Moniales mittentes Religiosi non comprehenduntur sub constitutione Sixti V.*
6 *Carcerari possunt Regulares qui absque licentia inuenti fuerint cum Monialibus alloqui & statim suis Superioribus puniendi consignentur.*
7 *Vicarius Fratrum absque Apost. Sedis licentia Moniales alloquens incidit in pœnas decreti Generalis.*
8 *Regularis absque legitima licentia ad monasteria Monialium etiam Regularibus subiectarum accedens, & colloquens cum illis, à diœcesano Episcopo puniri potest.*
9 *Moniales Regularibus subiecta alloquentes cum Regularibus absque legitima licentia incurrunt pœnas & censuras in edictis Episcopalibus appositas.*
10 *Superiores Monialium non valent subscribere illas licentias, quæ à S. Cong. committuntur soli Episcopo, vel eius Vicario pro puellis ingressuris educationis causa.*
11 *Superiores Monialium subscribentes post Episcopum licentias ad colloquendum cum Monialibus non possunt addere, nec adimere ex ijs quæ Episcopus scripsit.*
12 *Prælati inferiores exempti alloquentes cum Monialibus in diœcesi Ordinarij possunt ab ipso Ordinario excommunicari.*
13 *Patres, ac Fratres Monialium vt eas alloquantur in temporibus prohibitis non indigent licentijs.*
14 *Subcellerlor alloquens Moniales absque Ordinarij licentia potest excommunicari.*
15 *Alloquentes Moniales exemptas contra Constitutionem Episcopi possunt ab eo puniri, non tamen ipsa Moniales exempta.*
16 *Licentia alloquendi cum Monialibus Regularibus subiectis à quo concedenda?*

Moniales alloquendi prohibitio.

COLLECT. DXV.

1 MOnialium vel Sororum quarumcunque ad monasteria, seu domos nulli Religioso cuiusuis Ordinis ad colloquendum cum eis absque licentia expressa Sacræ Congreg. Episcoporum & Regularium accedere licet (Superiore, cui monasterij, seu domus cura incumbit, Visitatore, vel Visitatoribus, Confessarioque Ordinario, & extraordinario, cum ad tempus deputabitur dumtaxat exceptis) sub pœnis priuationis Officiorum, ac vocis actiuæ, & passiuæ ipso facto incurrendis, alijsque eiusdem Congregationis arbitrio. *Sacra Cong. Regul. de mandato Sixti V. Non. Maij* 1590. quam refert Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. ad constit. 6. Pij V. num. 6. vbi in fine cum Quarant. in summ. Bullar. verbo monasteria Monialium pag. mihi 451. addit hoc decretum per eandem S. Congr. extendi ad
2 milites Hierosolymitanos. Deinde eadem *S. Cong. 12. Kalend. Decembris* 1623. relata per Laurent. de Franchis de controuers. inter Episcopos & Regul. pag. 225. & per Laurent. de Peyrinis d. loco nu. 7. de mandato S.D.N. Vrbani VIII. moderauit prædictum decretum in eo, quod tribuitur facultas locorum Ordinarijs, vt quatenus

tenus sibi visum fuerit in Domino expedire licentiam
concedere possint per quatuor vices ad summum quo-
libet anno cuicunque Regulari vt Moniales sibi primo,
& secundo tantùm consanguinitatis gradu coniunctas
conuenire & alloqui possit, dummodo non fiat diebus
festis, aut in Aduentu, Quadragesima, feria sexta, Sab-
3 bato, & vigilijs. Incurrunt etiam peccatum mortale
Religiosi accedentes ad Monialium monasteria abs-
que debita licentia, & ab huiusmodi pœnis contra ta-
les impositis non possunt absolui, nec rehabilitari ab
alijs præterquam à Sede Apost. aut à Sacra Congre-
4 gatione. Ita *Sacra Congregat. Episcop. & Regul. sub die
22. Augusti & 7. Septembris* 1605. de qua latius infra
sub verbo Regulares alloquentes Moniales collect.
5 644. Quibus tamen pœnis non subiacent Regulares ac-
cedentes ad monasteria puellis, & mulieribus secula-
ribus inibi degentibus loquendi causa; nec etiam com-
prehenduntur litteras ad Moniales mittentes, quam-
uis tam huiusmodi Religiosi quam Moniales sint de-
bitè corrigendi & puniendi à Superioribus, quibus in
delinquentes huiusmodi competit iurisdictio. *Eadem
Sacra Congregat. citato loco*: de cuius materia Bonacin.
de clausura quæst. 2. puncto 4. num. 3. Coriolan. de ca-
sibus reseru. part. 2. casu 3. numer. 42. Laurent. de Peyri-
nis de priuileg. Regul. tom. 2. constitut. 6. Pij V. num. 36.
Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 1. cap. 25. numer. 37.
vers. quod decretum, Tamburin. de iure Abbatissar.
disp. 25. q. 5. Lauret. de Franch de controuers. inter Epi-
scop. & Regul. pag. 225.

6 Moniales alloqui vbi reperti fuerint Regulares cu-
iuscunque Ordinis, aut Congregationis existant, absque
sacræ Congreg. licentia, statim carcerentur, eorumque
Superioribus iuxta sacri Concilij decretum puniendi
consignentur, qui Superiores deinde Sacram Congr.
ac Ordinarium de executione certiorem reddant. *Sa-
cra Cong. Conc. in Fauentina 7. Martij* 1617. quam refert
Sellius in select. Canon. cap. 35. num. 12.

7 Moniales alloquens Vicarius Fratrum absque Sedis
Apost. licentia incidit in pœnas decreto generali con-
tentas, dummodo idem Vicarius in Prioris absentia
eiusdem Prioris officij munus non obeat. *Sacra Congr.
Conc. sub die 1. Septembris* 1617. penes Sell. d.c. 35. n. 13.

8 Monialium Regularibus subiectarum ad monaste-
rium accedens Regularis absque legitima licentia, ibi-
que in loco colloquijs destinato cum Moniali collo-
quens à diœcesano Episcopo tanquam Sedis Apost. de-
legato coerceri & puniri potest, stante Constitutione
Felicis record. Gregorij XV. de exemptorum priuile-
gijs. *Sacra Congr. Conc. de anno* 1624. dub. 14. apud me
in fine tract. de officio, & potest. Episcopi.

9 Moniales Regularibus subiectæ alloquentes cum
Regularibus etiam eiusdem Ordinis licentiam legiti-
mam non habentibus incurrunt pœnas, & censuras à
Concilijs Prouincialibus vel editis Episcopalibus in si-
milibus appositas ex Bulla Gregorij XV. de exempto-
rum priuilegijs. *Sacra Congreg. Conc. in Veronen. 29. Ia-
nuarij* 1633. in resp. ad 1. dub. quam citat Bonfadin. in
thesauro eccles. decis. resol. 15. n. 26.

10 Monialium Regularibus subiectarum Superiores
quando sunt in possessione subscribendi licentias eo-
rum, qui ad collocutoria accedunt, vel clausuram in-
grediuntur, non valent subscribere illas licentias, quæ
à *Sacra Congr. Episcoporum* committuntur soli Episco-
po, siue eius Vicario generali pro puellis ingressuris
educationis, vel habitus suscipiendi gratia. *Eadem Sac.
Cong. Conc. in dictam Verulen. in resp. ad 3. dub.* de qua
Bonfadin. d. resol. 15. num. 27.

11 Monialium Regularibus subiectarum Superiores
subscribentes post Episcopum, vel eius Vicarium licen-
tias eorum, qui ad collocutoria accedunt, vel clausu-
ram ingrediuntur, non possunt quid excludere, addere,
vel adimere ex illis, quæ Episcopus ipse, aut Vicarius
pro cura & bono regimine clausuræ, & licentijs præscri-
bit, & apponit. *Eadem S. Cong. in d. Verulen. in resp. ad* 4.
quam refert Bonfadin. d. resol. 15. n. 29.

12 Moniales alloquentes Prælati inferiores exempti in
diœcesi Ordinarij, possunt ab ipso Ordinario excom-
municari, ac contra eos edicto contrauenientes ad pœ-
nas in eo contentas procedi potest auctoritate Ordina-
ria, vel melius Sedis Apost. delegata. *Sacra Congr. Conc.
in Baren.* 20. *Martij* 1627. cuius meminit Ioan. Maria
Nou. in sum. Bullar. sub tit. de clausura, & accessu Regul.
num. 10.

13 Monialium patres ac fratres vt easdem alloquantur
in temporibus prohibitis non indigent licentijs. *S. Cong.
Concil.* 15. *Ianuarij* 1615. sic & Monialium filij *eadem
S. Congr. in Ianuen.* 15. *Martij* 1616. referente Sellio d.
c. 35. n. 16.

14 Moniales alloquens Subcollector absque Ordinarij
licentia potest excommunicari. *S. Congr. Conc. in Hippo-
regien. 13. May* 1628. teste Sellio d.c. 35. n. 17.

15 Moniales exemptas alloquentes contra Constitutio-
nem Episcopi possunt ab ipso puniri, non tamen ipsæ
Moniales exemptæ. *Sacra Cong. Conc. in Mediolanen.* 8.
Augusti 1621. penes Sellium d.c. 35. n. 18.

16 Moniales Regularibus subiectas alloquendi licentia
à quo concedenda, Vide in verbo licentia quoad Mo-
niales collect. 450. Et vide supra in verbo Regularis
quoad locutionem cum Monialibus collect. 644.

Monialium Confessarius, vide in verbo Confessarius Monialium collect. 203.

Monialium dos, vide in verbo Dos Monialium collect. 266.

Episcopus quoad Nouitias & Moniales vide in verbo Episcopus collect. 298.

SVMMARIVM.

1 *Stante dispositione* Conc. Trid. sess. 23. de reform. cap. 9. *monitio nulla amplius requiritur.*

2 *Concubinarijs clericis monitio à Superioribus facienda debet esse specialis, non autem generalis.*

3 *Monitio facta in synodo trinæ monitionis obtinet.*

4 *Clericis concubinarijs per superiores monitio facienda non tantum in visitatione sed & alijs quoque temporibus fieri potest.*

5 *Tempus quod inter vnam & alteram monitionem ex tribus contra Concubinarios intercedere debet, arbitrio Episcopi relinquitur.*

Monitio.

COLLECT. DXVI.

1 MOnitio nulla amplius requiritur stante disposi-
tione Concilij Trid. sess. 23. de reform. c. 6. *Sac.
Cong. Conc. in Licinien. 7. Septemb.* 1624 cuius meminit
R.P.D. Alex Sperell. in decis. fori eccles. decis. 26. n. 3.
2 Monitio à Superioribus facienda Clericis concubina-
rijs debet esse specialis, non autem generalis, puta per
edictum. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. de be-
nef. p. 11. cap. 10. num. 186. declar. 4. Armendar. in addit.
3 ad recop. legum Nauarræ lib. 4. tit. 5. de stupro l. vnica n.
4. Ita ut monitio facta in Synodo non suffragetur quam-
uis vim trinæ monitionis obtineat: *Eadem Sacra Cong.
Conc.* referente Marco Ant. Genuens. in praxi Archiep.
Neapol. c. 30.
4 Monitiones faciendæ iuxta Concil. Trid. sess. 25. cap.
14. de reform. non tantum in Visitatione, sed & alijs
quoque temporibus fieri possunt: tempus autem quod
inter vnam & alteram monitionem intercedere debet,
arbitrio Episcopi relinquitur. *S. Congr. Conc.* penes Ni-
col. Garc. d.n. 186. declar. 6. Armendar. d.l. vnica num. 5.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Vicario Apost. monitoria concedere licet prauia causa cognitione.*
2 *Littera Apost. monitoriales pro rebus deperditis quemodo concedenda.*
3 *Inferiori etiam nullius diœcesis non licet concedere litteras Monitoriales pro rebus deperditis, seu subtractis.*
4 *Vicarius Episcopi & Capituli Sede vacante potest concedere litteras Monitoriales.*
5 *Reuelare tenentur etiam affines, & etiam quando veritas aliter haberi non potest, ij qui sciunt, Monitorialibus publicatis.*

Monitoria, siue litteræ Monitoriales.

COLLECT. DXVII.

1 Monitoria etiam Vicario Apost. licet concedere præuia causæ cognitione. *Sacra Congr. Concil. sub die 26. Octobris 159.* cuius meminit Theophil. Raynaud. de monit. eccles. p. 1. cap. 1. q. 10. vers. omnia, quem refero in officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 96. nu. 10.

2 Monitoriales litteræ Apost. de excommunicandis non restituentibus vel non reuelantibus bona deperdita, seu subtracta dari debent ad instantiam eorum, quorum ciuiliter interest; & exprimantur ipsa bona nominatim, committanturque Episcopis locorum seu eorum Vicarijs Generalibus Pius V. in appendice const. 1. alias 150. incip. Sanctissimus de anno 1570. apud Laert. Cherubin. post tom. 3. Bullarij.

3 Monitoriales litteras pro rebus deperditis, vel subtractis ad effectum reuelandi inferioribus etiam nullius diœcesis concedere non licet, sed illæ tantùm obtinendæ sunt à Sede Apost. *Sacra Congr. Conc.* teste Sellio in select. Canon. c. 39. nu. 16.

4 Monitoriales litteras concedere potest Vicarius Episcopi, & Capituli Sede vacante *Sacra Congr. Concil.* referente Nicol. Garc. de benef. p. 5. cap. 8. nu. 94. quem citaui d. alleg. 96. nu. 7.

5 Monitorialibus litteris publicatis tenentur ij, qui sciunt reuelare, etiam quando veritas aliter haberi non potest, nec attenditur excusatio respectu affinitatis. *S. Cong. Conc. in Fulginaten. 7. Septembris 1630.* penes Sellium d. c. 39. nu. 20.

Monoculus.

COLLECT. DXVIII.

1 Monoculus dispensatus ad Ordines suscipiendos potest admitti ad concursum. *S. Cong. Conc. sub die 17. Martij 16 9.* apud Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 3. tit. 9. num. 23. quem refero in collect. ad Concil. Trid. sess. 24. de reform. cap. 18. nu. 62.

Montesiæ Equites vide collect. 310.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Monte pietatis agentes.*
2 *Societas est Mons pietatis, & qui contrarium prædicant sunt excommunicati.*
3 *Episcopi possunt decreta pro bono regimine Montium pietatis confirmare, reformare, & augere.*
4 *Frumenti Montium pietatis dispositio comprehenditur sub Constitutione Pauli V.*
5 *Sequestrari non possunt pecuniæ Montis Pietatis de Vrbe.*

Mons Pietatis.

COLLECT. DXIX.

1 De Monte pietatis Gregorius XIII. constit. 94. incip. Inter multiplices de ann. 1584. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 480. Salon in 2. 2. S. Thomæ quæst. 88. art. 2. de Monte Pietatis, Bernardinus de Busto in defensorio Montis Pietatis, Thom. de Vio Caietanus de Monte Pietatis to. 6. tract. Doctor. p. 1. pag. 419. Iacob. Naudlantus in quæst. circa Montem Pietatis Quarant. in sum. Bullarij verbo Mons pietatis, Rebell. de obligat. Iustit. p. 2. lib. 8. quæst. 15. Scortia in selectas summorum Pont. Constitutiones epit. 55. Carol. Maranta tom. 2. resp. 27.

2 Mons Pietatis Societas est, & qui contrarium prædicant sunt excommunicati excommunicatione latæ sententiæ. Leo X. constit. 11. incip. Inter multiplices, apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 413. in nouiss. impress. quam citat Zerol. in praxi Episcop. part. 2. verbo Mons Pietatis, & illius meminerunt Quarant. Scortia, & Carol. Maranta citatis locis.

3 Montium Pietatis pro bono regimine possunt Episcopi decreta ipsorum confirmare, reformare, & augere, non tam in visitatione quam extra, & sibi reseruare facultatem huiusmodi decreta reformandi, moderandi, & augendi prout sibi videbitur, & placuerit: *Sacr. Cong. Conc. in Montis Pietatis Rauennaten. de anno 1617.* quam refert Bellet. disquisit. clerical. p. 1. tit. de bonis cleric. §. 12. num. 7. Ego ipse de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 75. num. 14.

4 Montium Pietatis de pecunijs disponere prohibens Constitutio Pauli V. in alios quam pauperum vsus in ipsorum Montium erectione præscriptos sine Sedis Apost. licentia, comprehendit dispositionem frumenti eorum Montium in alios quàm pauperum vsus iuxta modum, & formam in erectione Montium præscriptos. *S. Congr. Episcop. & Regul. 14. Februarij 1631.* apud me de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 76. num. 64.

5 Montis pietatis de Vrbe pecuniæ sequestrari non possunt. Clemens VIII. constit. 88. incip. Quæ ad pietatis 18. Iulij 1602. apud Laert. Cherubin. in Bullar. tom. 3. pag. 135.

Mortuus Vide in verbo defunctus collect. 245.

SVMMARIVM.

1 *Cælestinorum Abbas Generalis Mozzetam defert.*
2 *Montis Virginis Abbas Generalis Mozzetam defert.*
3 *Abbas S. Andreæ Congregationis Lateranen. ciuitatis Vercelleu. vbique etiam præsente Episcopo defert Mozzetam.*
4 *Abbati S. Saluatoris Montis Amiati in terra Radicofani non licet extra claustra cum Mozzeta incedere.*
5 *Dignitatibus, Canonicis, & beneficiatis Ecclesiæ Lucerina Mozzeta vsus indulgetur.*
6 *Abbates, quibus Mozzeta vsus indulgetur, possunt eam deferre vbique etiam præsente Episcopo.*
7 *Episcopus præsente Legato de latere non potest etiam in propria ciuitate deferre Mozzetam, & Rochetum discoopertum.*

Mozzetta.

COLLECT. DXX.

1 Mozzeta super mantelleto vti potest Abbas Generalis Congregationis Cælestinorum. Paulus V. const. sua incip. Ex iniuncto sub Dat. 9. Decembris 1606. cuius

cuius meminit Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Mozzeta num.3.

1 Mozzetam deferr Abbas Generalis Montis Virginis. *Sacra Cong. Rit. 9. Maij* 1606. quam citant Flauius Cherub. in compendio Bullarij ad constit.1. alias 89. Pauli V. schol.2. Ioann. Maria Nouar. d. verbo Mozzeta, & verbo Mantellectum. Ego de Iure eccles. vniu. lib.1. cap 18. nu.56.

3 Mozzetam vbique etiam præsente Episcopo deferre potest Abbas sancti Andreæ Congregationis Lateranensis ciuitatis Vercellen. *Sacra Cong. Rit. sub die* 30. *Maij* 1621. de qua Ego ipse d. lib.1. cap.18. num.56. prope fin.

4 Mozzetam extra claustra portare non licet Abbati S. Saluatoris Montis Amiatide in terra Redicofani Clusinæ diœcesis. *Sacra Congr. Episcop. & Regul.* apud me d. lib.1. cap.18. num.59.

5 Mozzetæ vsus indulgetur Dignitatibus, Canonicis, & Beneficiatis Ecclesiæ Lucerinæ cum nonnullis moderationibus. *S. Cong. Rit. in Lucerina* 19. *Martij* 1611. quam refert Aldan. in compendio Canon. resol. lib.2. tit.18. nu.45.

6 Mozzeta potest vbique deferri ab Abbatibus, quibus eius vsus indulgetur, etiam præsente Episcopo. *Sacra Congregat. Rit. in Vercellen. 9. Decembris* 1617. *&* 30. *Martij* 1621. penes Aldan. d. lib.2. tit.18. num.42.

7 Mozzetam, seu rochetum discoopertum non potest deferri ab Episcopo etiam in propria ciuitate, præsente Legato de latere. *Sac. Cong. Rit. in Perusina 2. Octobris* 1601. quam citat Aldan. d. lib.2. tit.18. num.43.

SVMMARIVM.

1 *Pœnam vltimi supplicij incurrit mulier scienter carnaliter se commiscens cum patre & filio, vel cum eo cum, que scit matrem, filiam, vel sororem suam rem habuisse.*
2 *Thori separationem procurantes mulieres vt inhonestè viuant, quibus pœnis afficiantur, remissiuè.*
3 *Feria quinta in Cœna Domini de nocte non debent mulieres societatem laicorum associare.*
4 *Sacellum S. Iacobi in Compostella non debent mulieres ingredi dum Diuina celebrantur.*
5 *Thus & pax intèr Missarũ solemnia non datur mulierib.*
6 *Mulieres, quæ metu sæuitiæ maritorum ad monasteria Monialium se receperunt, tolerari possunt, sed imposterum recipi non debent: & quando ob hanc causam ingredi valeant, ostenditur nu.7.*
8 *Donare validè potest ipsi monasterio mulier, quæ diutius in eo permansit in habitu nouitiarum cum licentia permanendi educationis causa.*
9 *Religiosi mulieres in monasteria sua intromittere præsumentes, quas pœnas incurrant remissiuè.*

Mulier.

COLLECT. DXXI.

1 MVlier peccans carnaliter cum eo, cum quo scit matrem, filiam, vel sororem suam rem habuisse, vel scienter cum patre, & filio se commiscens, vltimi supplicij pœnam incurrit. Sixtus V. constit.54. incip. Volentes Non. Aprilis 1587. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.2. pag.570. alias pag.433. in nouiss. impress.

2 Mulieres thori separationem procurantes vt inhonestè viuant, multis pœnis afficiuntur, de quibus idem Sixtus V. const.46. incip. Ad compescendum 3. Kalend. Nouembr. 1586. apud Laert. Cherub. d. tom.2. pag.554. aliàs pag.421. in nouiss. impress.

3 Mulieribus prohibendum est ad tollenda scandala ne de nocte in feria quinta Cœnæ Domini accedant ad Ecclesiam Cathedralem cum Confraternitate laicorũ. *Sacra Cong. Rit. in Entumilien.* 11. *Decembris* 1604. quam refert Sellius in selectis Canon. cap.51. nu.3.

4 Moniales non debent ingredi Sacellum sancti Iacobi in Compostella dum diuina Officia celebrantur. *S. Congr. Rit. in Compostellana* 7. *Iulij* 1612. penes Sellium d.c.51. nu.6.

5 Mulieribus non datur thus & pax inter Missarum solemnia. *S. Congr. Rit. in Pacen.* 28. *Ianuarij* 1612. *& in Lucerina* 3. *Iunij* 1617. quarum meminit Sellius d.c.51. num.17.

6 Mulieres, quæ sunt in discordia cum maritis, & eorum sæuitiam timent, si extra culpam sunt, quandiu iustam causam timendi habuerint, debent, si sunt in monasterijs tolerari, imposterum verò huiusmodi mulieres non debent recipi. *Sacra Cong. Conc.* testibus Zerola in praxi Episcop. part.1. verbo Moniales §.2. Campan. in diuersorio Iuris Canon. rub.12. cap.16. num.30. Tamburin. de Iure Abbatiss. disp.24. q.14. nu.1. quos refero de officio, & potest. Episcopi p.3. alleg.102. n.66. ad med.

7 Mulier aliqua si venerit in suspicionem mariti, quod timet ne ab eo aliqua vis ei inferatur, debet permitti vt possit ingredi monasterium Monialium, si modò Constitutiones monasterij non repugnant, & accedat consensus Superiorum, Abbatissæ, & Monialium, & causa ingressus cessante, debet indè exire, & si semel exierit, nunquam postea in idem monasterium ingredi poterit, & tenetur ad clausuram, sicut aliæ Moniales sine ancillis, &c. *Sacr. Cong. Conc.* testantibus Zerola d. verbo Moniales § 12. Campan. d. nu.30. quos refero d. alleg.32. nu.66 in fine.

8 Mulier quæ diutius permansit in monasterio in habitu nouitiarum cum licentia permanendi educationis causa, potest validè donare ipsi monasterio, non obstante decreto Concilij sess.25. cap.16. de Regular. quia non est Monialis. *Sacra Congr. Concil. in Fauentina* 31. *Iulij* 1627. de qua Sellius d. c.51. nu.22.

9 Mulieres si Regulares in monasteria sua intromittere, vel admittere præsumant, quas pœnas incurrant, vide in verbo Regulares collect.640.

SVMMARIVM.

1 *Regularibus interdicta munerum largitio præterquam esculentorum, &c.*
2 *Auctores referuntur de munerum largitione Regularibus prohibita agentes.*
3 *Constitutio Clementis VIII. de munerum largitione Regularibus prohibita comprehendit Regulares vtrinsque sexus tam nouitios quàm professos.*
4 *Equites Hierosolymitanos non comprehendit Constitutio Clementis VIII. de largitione munerum.*
5 *Vrbanus VIII. declarat Constit. Clementis VIII. de munerum largitione, pluraque in materia nouè statuit, ac determinat.*

Munerum Largitio.

COLLECT. DXXII.

1 MVnerum largitio, missioque Regularibus cuiuscuis Ordinis, Congregationis, & instituti non tamen militiæ, eiusque Superioribus, ministris, & officialibus interdicta, præterquam esculentorum, & poculentorum non solum per se, sed neque per alios, sub pœna priuationis officiorum, & inhabilitatis ad obtinenda, ac vocis actiuæ, & passiuæ. Clemens VIII. constit.28. incip. Religiosæ Congregationis de anno 1594. apud Laert. Cherubin. in Bullario tomo 3. pag.40. alias

aliàs pag.30. in nouiss. impress. De qua meminerunt,
eiusque materiam late tractarunt Scortia in selectas
summorum Pontificum Constitutiones epit.158.theor.
395.Ioan.Valer.de different.inter vtrumque forum ver-
bo munera,late Anton.Diana moral.resolut.p.1.tract.6.
Lezana in sum.q.Regul.tom.1.cap.6.num.55.& tom.2.
cap.19.nu.54.Franc.à Sosa in special. tract. de largitio-
ne munerum, Ioan. Anton. Notar. in summ. Bullarum
tit.de munerum largit. Bonacina var. tract. disp.3. de
largit. muner.Barthol. à S.Fausto in thesauro Religios.
3 lib.8.post q.198. cum seqq.Comprehendere hanc Con-
stit.Regulares vtriusque sexus tam Nouitios quam pro-
fessos censuit *Sac. Congr. Episcop. & Regul, in sanctis Se-
uerini 23. Iunij* 1603. quam citat Sellitus in selectis Ca-
non.cap.48.nu.20. Non autem Equites Hierosolymita-
nos, quia materia non erat illis adaptabilis ex speciali
illius Constitutionis dispositione, vt aduertunt Moner.
de Conseruator. cap.10. num.122. R.P.D. Alex.Sperel.
in decision.fori eccles. decis.21.nu.56.

5 Nouissimè S. D. Vrbanus VIII. in sua Const. incip.
Nuper à Congregatione sub die 16.Octobr.1640.quam
refert Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul.tom.3.in
fine, vbi de Constitutionibus nouiss.Vrbani VIII. pag.
558. declarant dictam Constitutionem Clement.VIII.
vt scilicet munera à Religiosis vtriusque sexus tribui
possint ex causa gratitudinis, conciliationis,beneuolen-
tiæ, eiusque conseruationis erga ipsam Religionem,
vel Conuentum, aliisve causis ex sui natura actum vir-
tutis & meriti continentibus,modestè tamen ac discre-
tè, & dummodo id non fiat nisi de Superiorum loca-
lium licentia, ac etiam cum consensu maioris partis
Conuentus, si talis consensus de Iure, vel ex constitu-
tionibus, seu consuetudinibus cuiusque Religionis re-
spectiuè in huiusmodi casibus requiratur. Consensum
verò Conuentus in §.2. dictæ Constit. Clementis VIII.
ad leuiora esculenta,aut poculenta,seu ad deuotionem,
& religiositatem pertinentia munuscula largienda,&c.
requisitum intelligi debere air de consensu aliàs de Iure
requisito, & vbi concurrit ambitionis suspicio, qua ces-
sante neque in his requiri licentiam Superiorum in
scriptis in §.4. eiusdem Bullæ requisitam, sed sufficere
licentiam etiam oretenus eisdem concessam declarat.
Comessationes autem, compotationes, & conuiuia in
excipiendis præsertim benefactoribus, protectoribus,
vel Ordinariis honorificè & lautè de quib. in §.5. eius-
dem Constit. censeri tantummodo prohibita si decen-
tiæ status Regularis aduersentur. Restitutionem verò
receptorum Conuentibus faciendam, de qua in §.10.
ibidem cautum est intelligi debere de Conuentibus ad
quos data,donata seu missa de iure pertinent,si id com-
mode fieri potest, aliàs Conuentui eiusdem Religionis
viciniori loco, vbi petita fuit absolutio,restituantur. In-
super facultatem concedit vt omnes qui hucusque ad-
uersus supradictæ Constitutionis capitula immoderata
largita fuerint, vel receperunt, à pœnis quibuscunque
in eadem Constitutione inflictis & incursis possint, &
debeant à propriis Confessariis absolui in foro Con-
scientiæ,etiam non facta prius huiusmodi rerum dona-
tarum seu datarum restitutione. Quoad eos verò qui
præter modum prædictum grauiori Religionis detri-
mento largiendo, vel recipiendo, transgressi sunt, sed
ob inopiam restituere nequeunt, eadem Sanctitas con-
cedit maiori Pœnitentiario, vt de præteritis vsque ad
diem datæ præsentium in foro Conscientiæ absoluat,
dispenset, & condonet. Et decretum à S.Cong. speciali-
ter à S. D. N. Vrbano VIII. coram eminentiss.Card.
S.Honuphrij maiori Pœnitentiario(vnde emanauit præ-
dicta Constitutio) refert Lezana in sum. quæst.Regul.
tom.3.verbo dare nu. 9.

S V M M A R I V M.

1 *Bona naufragantium occupantes, vel diripientes, quas pœnas incurrant? remissiuè.*
2 *Bona naufragantium auferentes animo lucrandi furtum committunt.*
3 *Bona naufragantium in portubus, & ripis maritimorum locorum S.R. Ecclesiæ, aut in mare vel in Tyberim iacta tempestatis causa non possunt occupari etiam prætextu consuetudinis.*
4 *Auxilium tempore naufragij præstantes quam partem bonorum lucrentur, ostenditur.*
5 *Bona naufragantibus in mari deperdita restituenda sunt.*

Naufragantes.

COLLECT. DXXIII.

1 NAufragantium bona occupantes, vel diripientes
quas pœnas incurrant, Exponunt Paulus III.con-
stit.42. incip. Accepimus 13. Martij 1545. apud Laert.
Cherubin. in Bullario tom.1. pag 680. aliàs pag.559.
Gregorius XIII.constit.81. incip. Consueuerunt pridie
Non.Aprilis 1583. aliàs pag.349.in nouiss.impress. Pau-
lus V.const.63. incip.Pastoralis 6.Id.Aprilis 1610.apud
Laert. Cherub.tom.3.pag.251. aliàs pag.183.in nouiss.
impress.

2 Naufragantium bona animo lucrandi auferentes
furtum committunt. Honorius II. const.1. incip. Cha-
rissimus 13. Kalend.Iunij 1130. apud Laert. Cherubin.
d.tom.1.pag.18. aliàs pag.55. in nouiss.impress.

3 Naufragantium bona in portubus, & ripis mariti-
morum locorum S. R. Ecclesiæ,aut in mare,aut in Ty-
berim ad euitanda pericula tempestatis iacta,nemo oc-
cupare, vel diripere potest, etiam sub prætextu con-
suetudinis. Paulus III.d. const.42. cuius meminit Zerol.
in praxi Episcop. p.2.verbo naufragium §.3.

4 Naufragij tempore qui vocati à patronis nauium,vel
barcharum auxilium eis ad bonorum præseruationem,
vel recuperationem præstiterint, quartam partem bo-
norum præseruatorum, aut acceptatorum lucrantur,
perturbatores autem, aut occupantes, multas pœnas
incurrunt. Paulus III. constit.57. penes Zerol.d.verbo
naufragium §.4.

5 Naufragantibus bona quoquo modo in mari deper-
dita, restituenda sunt. Pius V.const.7. incip.Cum nobis
8. Kalend. Maij 1566. apud Laert. Cherub. in Bullario
tom.2.pag.182. aliàs pag.137. in nouiss. edit.

Negotiatio, vide in verbo Clericus quoad negotia-
tionem collect.159.

S V M M A R I V M.

1 *Cardinalis esse non potest nepos ex fratre, vel sorore, viuente patruo vel auunculo Cardinale.*
2 *Beneficium quod auus habuit obtinere non potest nepos illegitimus ex filio illegitimo.*
3 *Pensionem obtinere non potest super beneficio Parochiali, quod auus possidet,eo viuente nepos legitimus ex filio, seu filia illegitimis.*
4 *Nepos legitimus ex filio illegitimo respectu beneficij aui nõ cõprehẽditur sub dispositione Conc.c.15.sess.25.de refor.*

Nepos.

COLLECT. DXXIV.

1 NEpos ex fratre, vel sorore, viuente patruo, vel
auunculo Cardinali, prohibetur ad Cardinalatũ
assumi.

assumi. Sixtus V. constit. 50. incip. Postquam verus ille §. 18. sub dat. 3. Non. Decemb. 1586. apud Laert. Cherub. in Bull. tom. 2. pag. 426. in nouiss. impress. & illius meminit de Iure eccles. vniuers. lib. 1. cap. 3. n. 18.

2 Nepos illegitimus ex filio illegitimo beneficium, quod auus habuit, obtinere non potest. *Sac. Cong. Conc. sub die 1. Martij* 1589. teste Nicolao Garc. de benefic. p. 7. cap. 3. num. 27. in fine, vbi dicit huic declarationi standum esse.

3 Nepos legitimus ex filio, seu filia illegitimis, non potest viuente auo obtinere pensionem super beneficio Parochiali, quod auus possidet *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. d. c. 3. n. 24. vbi tamen refert omnes Illustrissimos dixisse contrariam opinionem esse de iure veriorem ex sententia Rotæ.

4 Nepos legitimus Presbyteri ex filio illegitimo respectu beneficij aui non comprehenditur sub dispositione Concil. cap. 15. sess. 25. de reform. *Sacra Congr. Conc. in Bracharen. 17. Octobris* 1592. referentibus Nicol. Garc. in addit. ad suum tract. de benefic. part. 7. cap. 4. num. 22. Armend. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 19. l. 1. de filijs Presbyt. n. 1. *Eadem Sacra Congr. sub die 13. Augusti* 1522. quam citat Sellius in selectis Canon. c. 31. cap. 13. num. 16.

Sancti Nicolai manna, vide in verbo Manna S. Nicolai collect. 461.

Nominatio Iudicum Synodalium, vide supra in verbo Iudex collect. 436. n. 7. Nominatio Vicariorum, vide in verbo Vicarius perpetuus Parochialium collect. ... & verbo Vicarius amouibiles Parochi. collect. ...

SVMMARIVM.

1 *Inquisitores hæreticæ prauitatis possunt creare clericos & seculares & Regulares in notarios sanctæ Inquisitionis.*
2 *Gratis omnia pro officio Sanctæ Inquisitionis notarij omnes expedire tenentur.*
3 *Magister Ordinis prædicatorum creare potest Notarios pro executione mandatorum Apost.*
4 *Examini se subijcere debent Notarij creandi antequam exercere incipiant.*
5 *Creationes Notariorum per gubernatores ciuitatum S. R. Ecclesiæ nullæ declarantur.*
6 *Inferiores quasi Episcopalem iurisdictionem habentes habent facultatem sicut Episcopi examinandi Notarios.*
7 *Visitationes personarum Cathedralis Notarius proprius ab Episcopo assumendus.*
8 *Acta originalia processuum primæ instantiæ quādo ad Iudicē appellationis Notarius mittere nō cogatur, ostēditur.*
9 *Sportulæ absque solutione tenetur Notarius tribunalis ecclesiastici tradere sententiam in copia actorum.*
10 *Fori priuilegio gaudet Notarius Curiæ Episcopalis.*
11 *Episcopus potest vti notario criminali ciuitatis si sit vir probus.*

Notarius.

COLLECT. DXXV.

1 NOtarij Sanctæ Inquisitionis creari possunt etiam Clerici seculares & Regulares in causis ad eam spectandis per Inquisitores hæreticæ prauitatis. Alexander IV. constitut. 12. incip. Ne commissæ Idib. Octobris 1260. apud Laert. Cherub. in Bullario to. 1. pag. 93. aliàs pag. 117. in nouiss. impress. & illius meminit Ioann. Maria Nouar. in lucerna Regular. verbo Notarius n. 4.

2 Notarij omnes omnia gratis pro officio Sanctæ Inquisitionis expedire tenentur. Clemens VIII. constit. 76. incip. Sanctissimus Non. Ianuarij 1602. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 113.

3 Notarios pro executione mandatorum Apost. creare potest Magister generalis Ordinis Prædicatorum. Pius V. constit. 124. incip. Debitum 21. Martij 1571. apud Laert. Cherub. to. 2. pag. 336. aliàs pag. 252. & de illa meminere Fr. Emman. quæst. Regul. tom. 3. q. 8. art. 1. Ego in in collect. ad Trid. sess. 22. de reform. c. 10. n. 4.

4 Notarij extra Vrbem creandi, antequam Officium Notarius exercere incipiant, examini se subijcere debent sub pœna nullitatis & falsi. Vrbanus VIII. constit. 10. alias 120. incip. Ratio pastoralis 12. Kalend. Ianuarij 1631. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario in append. to. 4. pag. 19. vbi ponitur forma huius examinis.

5 Notariorum creationes per Gubernatores ciuitatum aliorumque locorum Prætores prætextu Banimenti Henrici Cardinalis Caietani S. R. E. Camerarij factæ nullæ, & inualidæ declarantur, ipsique notarij tali pacto creati, nullo modo notarij sunt, nec reputari debent, sed reualidantur scripturæ, & instrumenta per eos olim facta, & conceditur facultas Præfecto Archiuiorum cognoscendi causas super nullitatibus huiusmodi creationum, & acta talium notariorum reualidandi. Vrbanus VIII constit. 11. alias 221. incip. In suprema 12. Kalend. Ianuarij 1631. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. in appendice pag. 22. cum seqq.

6 Notarios examinandi facultas tributa Episcopis decreto cap. 10. sess. 22. competit etiam inferioribus quasi episcopalem iurisdictionem habentibus. *Sacra Congr. Conc.* penes Sellium in selectis Canon. c. 25. n. 16. quem refero in collect. ad Trid. sess. 22. de reform. c. 10. n. 2.

7 Notarius proprius ab Episcopo assumendus est in visitatione personarum Cathedralis Ecclesiæ, non illi tamen Capitulo suspectus. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. de visitat. n. 38. quem refero de officio. & potest. Episcopi p. 3. alleg. 73. n. 8.

8 Notarius non cogitur mittere ad Iudicem appellationis acta originalia processuum primæ instantiæ, nisi probabilis aliqua falsitatis causa, & suspicio incidat, quæ iudicialiter obijciatur, & tunc terminata causa remittenda sunt ad Ordinarium, vt in suo archiuio conseruentur. *Sacra Congr. Conc. sub die 16. Octobris*, 1600. penes Quarant. in sum. Bullarij verbo Archiepiscopi auctoritas nu. 20. q. 8. Sellium in select. Canon. c. 42. nu. 10. quem refero in collect. ad Trid. sess. 24. de reform. cap. 20. num. 77.

9 Notarijs tribunalis ecclesiastici tenentur in copia actorum tradere sententiam absque eo quod soluantur sportulæ, attento vsu Tribunalium dictæ ciuitatis non soluendi sportulas tempore, quo feruntur sententiæ, poterit tamen agere postea ad solutionem sportularum iuxta consuetudinem. *Sacra Congr. Conc. in Taurinen. 7. Septembris* 1630. quam citat Sellius d. c. 42. n. 15.

10 Notarius Curiæ Episcopalis cum sit de familia Episcopi gaudet fori priuilegio. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Ortunen. 6. Augusti* 1602. de qua Sellius d. cap. 42. num. 12.

11 Notario criminali ciuitatis vti potest Episcopus si sit vir probus, & aduena, & sub quouis prætextu taxam non excedat. *Sacra Cong. Episcop. Regul. sub die 14. Aprilis* 1615. in resp. ad 8. cuius meminit Sellius d. cap. 42. num. 17.

Alia id verbo Cancellarius collect. 83.

SVMMARIVM.

1 *Annis duodecim maior debet esse Nouitia alicuius Religionis.*
2 *Professionem emittere non potest nouitia ante XVI. ætatis annum.*
3 *Voluntatis exploratio in nouitiatibus ad Episcopum spectat quamuis monasterium ab eius iurisdictione sit exemptum.*

Episcopus

4 *Episcopus iterato examinat nouitias in monasterijs etiam Regularibus subiectis.*
5 *Episcopus potest pœnis & censuris prohibere contra Superiores Regulares ne vlla nouitia professionem emittat nisi prius per illum eius voluntas exploretur.*
6 *Abbatissa debet ante mensem tempus professionis nouitiæ Episcopo innotescere.*
7 *Episcopus quando vestit monialem, vel ad professionem admittit nihil etiam comestibile accipere potest.*
8 *Professionem valide emittit nouitia iam iam moribunda, quæ complet annum nouitiatus.*
9 *Formam laicorum statutorum in renunciationibus faciendis non tenetur seruare nouitia.*
10 *Anno probationis durante si nouitia curandæ valetudinis causa de licentia Superiorum è monasterio exierit, cum reuersa fuerit, professionem emittere valebit.*
11 *Nouitia Ordinis S. Dominici, remissiuè.*

Nouitia.

COLLECT. DXXVI.

1 NOuitia recipi non potest causa induendi habitum professionis in Religione nisi duodecim annis sit maior. *Sacra Congr. Conc.* de qua meminere Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 18. l. 7. de Religion. num. 43. Item *Sacra Congr. Episcop. & Regul.* 2. *Martij* 1608. penes Ioann. Maria Nouar. in lucerna Regular. verbo Nouitij num. 4.

2 Nouitia non admittenda ad professionem ante decimum sextum ætatis annum completum. *Sacra Congr. Concil.* teste Armendar. d. l. 7. de Relig. num. 41. quam refert Ioann. Maria Nouar. d. verbo nouitij num. 5.

3 Nouitiarum profiteri volentium voluntatis exploratio iuxta decretum cap. 17. sess. 27. de Regularib. ad Episcopum pertinet, quamuis monasterium ab eius iurisdictione exemptum existat. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. num. 37. Piasec. in praxi Episcop. p. 2. c. 3. num. 55. vers. explorare.

4 Nouitias in monasterijs etiam Superioribus Regularibus subiectis examinat Episcopus, primò scilicet quando habitum suscipiunt, secundò verò tempore professionis, & ideo poterit eatundem Rectores compellere ne habitum nouitiæ dent, nisi prius Episcopum certiorem faciant, vt puellæ voluntatem explorare valeat. *Sacra Congr. Conc. Leman.* 19. *Septembris* 1625. quam refert Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 3. tit. 8. num. 18.

5 Prohibere namque poterit Episcopus ecclesiasticis censuris, & alijs pœnis sibi bene visis contra Abbatissas, & Superiores Regulares Monialium ipsis Regularibus subiectarum, ne qua puella professionem emittat, nisi prius explorata illius voluntate ab Ordinario ad præscriptum Concilij cap. 17. sess. 25. de Regul. *Eadem Sacra Congr. in Burgen.* 4. *Decembris* 1629. quam citat Aldan. d. tit. 8. num. 20.

6 Nouitiæ professionis tempus ante mensem debet Monialium Præfecta Episcopo innotescere, & ille ante 24. dies examen perficere tenetur, quibus elapsis amplius in eo se intromittere non debet. *Sacra Congr. Concil.* testibus Armendar. d. l. 7. de Relig. num. 45. Campan. in diuersorio Iuris Canon. rub. 12. cap. 16. num. 10.

7 Nouitiæ quando vestiuntur, vel professionem emittunt, non licet Episcopis à propinquis, vel ab alio quocunque donatum tam comestibilia quàm linea etiam parui valoris accipere, neque ab Abbatissis in ingressu Officij, neque ab eisdem comestibilia tantum in aliquibus solemnitatibus nomine totius monasterij, quamuis antiquissima inoleuerit consuetudo. *Sacra Congr. Episcop. Regular. in Auersana* 22. *Ianuarij* 1591. cuius memini de Iure eccles. vniu. lib. 1. cap. 43. num. 27.

8 Nouitia iam iam moribunda, completo nouitiatus anno, validè professionem emittere potest, etiam si postea fuerit verè mors sequuta. *Sacra Congr. Conc. sub die* 26. *Iulij* 1621. penes me d. lib. 1. c. 42. num. 170.

9 Nouitia professionem emissura non tenetur seruare formam laicorum statuto præscriptam in renunciationibus faciendis, ita ut omissio illius minimè inualidas, nullas, & irritas reddat tales renunciationes. *S. Congr. Conc. de anno* 1606. penes Ioan. Maria Nouar. d. verbo Nouitij num. 6.

10 Nouitia si durante probationis anno curandæ valetudinis causa, de licentia Superiorum à monasterio exierit, & post reuertatur, eodem tempore professionem emittere poterit, ac si nunquam egressa fuisset. *Sacra Congr. Conc.* attestante Armendar. d. l. 7. nu. 13. quem refero de Iure ecclesiast. lib. 1. cap. 41. num. 128.

11 Nouitiæ Ordinis S. Dominici possunt profiteri in mortis articulo, non expleto nouitiatus anno. Vide supra collect. 265. num. 3.

Plura vide in verbo exploratio collect. 349. & in verbo Puella collect. 620.

SVMMARIVM.

1 *Fratrum Prædicatorum Nouitij in articulo mortis profiteri possunt ante tempus.*
2 *Informationes Nouitiorum qualiter faciendæ?*
3 *Nouitij qualiter recipiendi?*
4 *Filius dum est in nouitiatu non potest patri monasterio dare Altaris paramentum.*
5 *Nouitij extra monasterium quando possint profiteri?*
6 *Societatis IESV Nouitij admittuntur non seruata forma Bullæ Sixti V.*
7 *Annus probationis non interrumpitur Nouitijs extra monasterium egredientibus de licentia Superioris.*
8 *Anno probationis expleto, si Nouitius aliquot tempore domi suæ remaneat, & postea reuertatur ad Religionem, poterit ad professionem admitti.*
9 *Annum probationis si compleat nouitius die 24. Februarij anno bissextili, nihilominus eget alia die superaddita.*
10 *Dos per nouitium monasterio soluta, si antequam professionem emittat, moriatur, eius hæredibus restituenda est.*
11 *Habitum Religiosum à Superiore suscipiens, & cum eo decedens, in Ecclesia eiusdem Ordinis sepeliendus est.*
12 *Habitus Religiosus Nouitio egredienti non est restituendus, sed eius pretium.*

Nouitius.

COLLECT. DXXVII.

1 NOuitij Fratrum Ordinis Prædicatorum in articulo mortis in manibus Prælatorum ante tempus regulam profiteri possunt. Pius V. constit. 109. incip. Summi 25. Augusti 1570. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 2. pag. 237. in nouiss. impress. de qua Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Nouitij num. 2. Ego ipse de Iure eccles. vniu. lib. 1. cap. 41. num. 125.

2 Nouitiorum informationes qualiter faciendæ expressit Sixtus V. constit. sua incip. Sixtus Episcopus sub Dat. 6. Kalend. Decembris anno Incarnat. Dom. 1587. Gregorius XIV. constit. sua incip. Circumspecta Romani Pont. prouidentia, Clemens VIII. constit. sua incip. Altissima paupertatis via 24. Aprilis 1592. & in alia incip. In his, de anno 1597. quarum meminere Fr. Emman. quæst. Regul. tom. 3. q. 10. art. 1. cum seqq. Barthol. de Vecchis in praxi obseruanda in admittendis ad Religionis

gionis statum nouit. disp. 6. dub. 4. Scortia in selectas summorum Pont. Constitutiones epit. 150. Ioan. Anton. Nouar. in sum. Bullarum tit. de nouit. recipiendis praecedente informatione, Ego de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 101. n. 41. cum seqq. & in votis decisiuis Canon. p. 1. voto 16. in fine.

3 Nouitiorum receptionem institutionem, magistros, eorumque munus, & qualitates designat Clemens VIII. constit. 83. incip. In suprema 19. Martij 1603. apud Angel. Mariam Cherubin. in Bullario tom. 3. pag. 94. & 95. in nouiss. impress. cuius meminerunt Ioann. Maria Nouar. in lucerna Regularium verbo nouitij num. 18. cum seqq. Ioan. Anton. Nouar. eius frater in sum. Bullarum tit. de nouitijs recipiendis in monasterijs destinatis.

4 Nouitij pater non potest dare paramentum Altari monasterij vbi filius in nouitiatu existit. *Sac. Cong. Conc. sub die 24. Augusti 1617.* teste Sellio in selectis Canon. cap. 51. num. 24.

5 Nouitij ad habitum Regularem admissi profiteri possunt in monasterijs, in quibus habita praefixione numeri commodè ali non possunt, si aliàs habiles existant, & deinde in aliquo alio monasterio eiusdem Religionis sunt collocandi, vbi commodè ali possunt. *Sacra Congr. Conc. super decretis de celebrat. Missar. in resp. ad dub. 17.* apud me in fine tract. de officio, & potest. Episcopi.

6 Nouitij in Societate Iesu recipiuntur etiam non seruata forma Bullae Sixti V. & id vigore concessionis factae à Gregorio XIV. in constit. sua incip. Exponi sub die 30. Augusti 1591. quam citat Ioan. Maria Nouar. d. verbo Nouitij num. 8.

7 Nouitijs de Superioris licentia cum habitu, & iusta causa extra monasterium egredientibus, annus probationis non interrumpitur. *Sacra Congregat. Concil. de anno 1617.* referente Ioan. Maria Nouar. d. verbo Nouitij num. 7.

8 Nouitius, qui cum esset duodecim annorum, & permanserit per annum integrum in nouitiatu, si postmodum habitu retento fuit commoratus domi suae vsque ad tempus sexdecim annorum requisitum ad professionem emittendam, potest cum fuerit reuersus ad Religionem admitti ad professionem, si aliud illi non obstet. *Sacra Congr. Conc. sub die 20. Martij 1621.* de qua memini in tract. de Iure ecclesiast. vniuerso lib. 1. cap. 42. num. 129.

9 Nouitij si compleant probationis annum die 24. Februarij anno bissextili, non dicitur expletus hic annus nisi secunda die. *Sacra Cong. Conc. in Patauina de mense Iulij 1627. & in Andegauen. 2. Augusti eiusdem anni*, ponens Ioan. Maria Nouar. d. verbo Nouitij num. 9. & illius memini d. tract. de Iure ecclesi. lib. 1. cap. 42. n. 119.

10 Nouitij intra tempus probationis decedentes dos monasterio iam soluta, eius haeredibus est restituenda vnà cum fructibus, si quos monasterium percepisset, deducto tamen victu, & vestitu. *Sacra Cong. Concil.* apud Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarrae lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. n. 20. quem refero d. c. 42. n. 178.

11 Nouitij, vel suscipientes habitum à Guardiano, seu ab alio, cui ille committendum duxerit, & cum eo decedentes, in Ecclesijs eiusdem Ordinis ecclesiasticae sepulturae sunt tradendi, si Guardianus propter habitus concessionem, & receptionem praemouit eorum cadauera. *Sacra Congregat. Rit. in Nepesina 11. Decembris 1615.* ad 2. cuius memini in tract. de officio, & potest. Parochi cap. 26. n. 73.

12 Nouitio egredienti habitus Religionis non est restituendus eius tamen pretium ei soluendum erit. *Sacra Cong. Conc.* restibus Lezana in sum. quaest. Regul. tom. 1. c. 25. n. 38. vers. pro eis, in fine, Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regular. verbo habitus n. 6.

Nouitij renunciatio, vide in verbo Renunciatio Nouitij collect. 647.

Nouitiatus, seu probationis annus, Vide in verbo Annus probationis collect. 31. numero 9. cum seqq.

Nullitas professionis, Vide in verbo Professionis nullitas collect. 612. à n. 15,

SUMMARIUM.

1 *Religiosorum numerus in singulis locis constituendus.*
2 *Superiorum nulli possunt augere numerum familiae singulorum Conuentuum iam praefinitum absque Sacra Congregationis licentia.*
3 *Monalium numerus in singulis monasterijs quis praefigendus.*
4 *Portugaliae in Regno quis numerus in quolibet Monialium monasterio ab Episcopis praefigendus.*

Numerus.

COLLECT. DXXVIII.

1 NUmerus certus Religiosorum in singulis Regularium monasterijs constituendus. Paulus V. constitut. 9. incip. Sanctissimus 4. Decembris 1605. apud Laert. Cherub. in Bullario rom. 3. pag. 187. Lauret. de Franchis de controuers. inter Episcop. & Regular. pag. 117. Ioan. Bapt. Scort. in selectas summorum Pontificum Constitutiones epit. 164. theor. 405. Et vide supra collect. 503. n. 4. 9. 10. & 11.

2 Numerum familiae singulorumque Conuentuum, monasteriorum, & Domorum Regularium, sententia, & auctoritate Capituli, seu Cógregationis Generalis vel Prouincialis praefinitum, Superiores omnes tam Generales, & Prouinciales quàm locales perpetuò seruare tenentur, nec possunt illum quoquo modo augere etiã praetextu augmenti redditium, absque Sacrae Congregationis Concilij Trid. licentia, vt ipsamet declarauit in decretis impressis de celebrat. Missar. sub die 21. Iulij 1625. quam referunt Lezana in sum. quaest. Regul. tom. 1. c. 21. n. 6. Ioan. Anton. Nouar. in sum. Bullarum tit. de Missar. celebratione, & reductione, Alphons. de Leone de officio Capellani p. 1. q. 5. sect. 20.

3 Numerus Monialium is praefigatur in omnibus monasterijs, quae ex redditibus Ordinarijs sustentari valeant: huiusmodi autem praefixio fiat ab Ordinarijs dumtaxat in monasterijs sibi subiectis, in caeteris verò quae Regularibus subdita sunt, fiat eadem praefixio ab Ordinario, cum interuentu tamen Superioris Regularis. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Tortonen. 27. Maij 1603.* penes Tamburin. de iure Abbatissar. disp. 5. q. 1. nu. 4. me citato Lezana in summ. quaest. Regul. tom. 3. verbo Episcopus num. 9. metipsum de iure ecclesi. lib. 1. cap. 43. num. 28. Eadem *Sacra Cong. sub die 6. Septembris 1604.* quam citant Piasec. in praxi Episcop. p. 2. cap. 3. n. 55. in fine, Campan. in diuersor. Iuris Canon. rub. 12. c. 16. n. 14. Ego ipse de officio, & potestate Episcopi p. 3. alleg. 98. n. 4.

4 Numerus is tantum ab Archiepiscopis, & Episcopis in monasterijs Monialium Regni Portugaliae praefigendus est, ac in posterum conseruandus, qui ex redditibus proprijs eorundem monasteriorum, vel ex consuetis eleemosynis congruè possit sustentari, & iuxta dictorum monasteriorum capacitatem necnon cellarum quantitatem commodè ibi commorari valeat, ita tamen quod in his, quae Regularibus subiecta sunt, iidem Regulares Superiores numeri praefixioni assistant, & supra numerum huiusmodi nulla deinceps admittatur Monialis absque Sedis Apostol. aut sacrae Congregationis Episcoporum & Regularium expressa licentia, vt ipsamet declarauit sub die 6. Iunij 1615. de qua Tamburin. de iure Abbatissar. disp. 5. q. 1. n. vlt. vers. pro monasterijs.

Vide

Vide in verbo Moniales supernumerariæ collect. 510.num.3.cum seqq.

SVMMARIVM.

1 *Fauores ad obtinendas dignitates apud Sedem Apost. pro se ipsis, & consanguineis procurare non possunt Nuncij Apost. ad Principes destinati.*
2 *Archiepiscopi in Ecclesia non debet exercere Diuina Nuncius Apost. absque eius licentia.*
3 *Nuncius Sedis Apost. quando cognoscere possit de causis in prima instantia?*
4 *Clericos sua prouincia ad Ordines sacros promouere non potest Nuncius Apost. absque facultate Sedis Apost.*

Nuncius Apostolicus.

COLLECT. DXXIX.

1 NVncij Apostolici ad Principes destinati ab eis fauores ad obtinendas Dignitates apud Sedem Apostol. pro se ipsis, vel consanguineis procurare non possunt. Pius IV. constit.96. incip. Et si Romanum 15. Kalend. Iunij 1565. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom.2. pag.151. Ioan. Bapt. Scottia in selectas summorum Pont. Constitutiones epit.87.

2 Nuncius Apostolicus non debet exercere Diuina in Ecclesia Archiepiscopali absque eius licentia. *Sacra Congr. Rit. in Taurinen. 9. Martij 1593.* quam refert Sellius in selectis Canon.cap.22.num.3.

3 Nuncius Apostolicus cognoscit de causis in prima instantia de partium, ipsiusque Ordinarij consensu. *Sacra Congr. Conc.* teste Moderno Hispano de supplicatione ad Sanctissimum p.2.cap.3.§.vnico num.11.

4 Nuncius Apostolicus si absque facultate sanctæ Sedis promoueat ad sacros Ordines clericos suæ prouinciæ, ipse & ordinati incurrunt in pœnas impositas à sacro Concilio Tridentino cap.8.sess.23.de reform. *Sacra Congr. Conc. in Taurinen. 16. Aprilis 1633.* teste Bonfadino in thesauro ecclesiast. decis.resol.31.num.4.

Alia vide in verbo Legatus collect.437.

Nundinæ, vide in verbo Dies festi collect.251.num. 8.& in verbo Festum in communi collect.355. num.17.

SVMMARIVM.

1 *Benedicendi non sunt contrahentes secundas nuptias.*
2 *Eleemosynam solus Parochus recipere debet occasione benedictionis nuptiarum.*
3 *Archipresbyter, qui est Curatus, & non Canonici, nuptias benedicere debet.*
4 *Benedictio nuptiarum non potest fieri nisi inter Missarum solemnia.*

Nuptiæ.

COLLECT. DXXX.

1 NVptias secundas contrahentes non sunt benedicendi. Innocentius IV. constit.14. incip. Sub Catholicæ 2. Non. Martij 1253. apud Laert. Cherub. in Bullario nouo tom.1. pag 76. alias pag.104. in nouiss. impress.

2 Nuptiarum benedictionis occasione solus Parochus eleemosynam recipere debet. *Sacra Congr. Rit. in Acherontina 25. Ianuarij 1602.* cuius meminit de officio, & potest. Parochi c.21.num.99.

3 Nuptias benedicere non possunt Canonici, sed tantum Archipresbyter, qui est Curatus. *S. Congr. Rit. in Materana 2. Octobris 1610.* quam refert Aldan. in compendio Canon. resol. lib.2.tit.33.num.2.

4 Nuptiarum benedictio non potest fieri nisi inter Missarum solemnia. *Sacra Congr. Concil. in Pisauren. 13. Iulij 1630.* penes Aldan.d.tit.33.num.5.

SVMMARIVM.

1 *Carthusianorum Fratrum Oblati gaudent eisdem priuilegijs, quibus Fratres eiusdem Ordinis.*
2 *Priuilegia Oblatorum & Conuersorum Ordinum Mendicantium communicantur.*
3 *Religio qualibet in receptione Oblatorum suas peculiares Constitutiones debet obseruare.*
4 *Oblati alicuius Religionis priuilegio & exemptione quando debeant potiri, ostenditur.*
5 *Oblati fori priuilegio, ac immunitate à secularibus exactionibus pluribus casibus hic relatis non gaudent.*
6 *Oblati fori priuilegio, & exemptione casibus num.4. relatis gaudent siue ante siue post de licentia Superioris Religionis Matrimonium contraxerint.*
7 *Fori priuilegio quando gaudeant Oblati etiam quod delicta ante Oblationem commissa.*

Oblati.

COLLECT. DXXXI.

1 OBlati Fratrum Carthusianorum gaudent ijsdem priuilegijs, quibus Fratres eiusdem Ordinis. Gregorius IX. constit.3. incip. Quoties 3. Non. Februarij 1231. apud Laert. Cherub. in Bullario to.1. pag.52. aliàs pag.85. in nouiss. impress.

2 Oblatorum, & Conuersorum Ordinum Mendicantium priuilegia communicantur à Leone X. constit.1. in appendice incip. Dudum 10. Decembris 1519. apud Laert. Cherubin. tom.1. pag.418. alias constit.32. pag. 442. in nouiss. impress.

3 Oblatorum in receptione vnaquæque Religio suas peculiares Constitutiones obseruare debet. Clemens VIII. constit.83. incip. In suprema 2. Aprilis 1602. apud Laert. Cherub. tom.3. pag.129. aliàs pag.96. in nouiss. impress.

4 Oblati alicuius Religionis priuilegio, ac exemptione ita demum potiri debent si in forma Iuris valida, perpetuo, irreuocabiliter, plene, & cum effectu se ipsos, & bona sua omnia, præsentia & futura, nullus prorsus quamuis minima eorum portione neque in proprietatem, neque in vsumfructum sibi reseruata Religioni obtulerint, & habitum aliqualiter mutauerint.

5 Quod si omnia prædicta simul non concurrant, neque fori priuilegio, neque immunitate à secularibus exactionibus frui poterunt, vt in sequentibus casibus. Primo cum quis obtulit personam cum reseruatione bonorum. Secundò cum obtulit personam, nulla bonorum facta mentione, quippe quæ non includuntur in simplici oblatione personæ. Tertiò cum obtulit personam, & aliquam tantum partem bonorum quamuis maiorem. Quartò cum obtulit bona omnia præsentia, & personam, reseruato vsufructu. Quintò cum obtulit personam, & bona omnia præsentia tantum. Sextò cum obtulit personam, & bona omnia præsentia & futura, sed postea à Superiore Religionis aliquam eorum partem quamuis minimam in emphyteusim recepit. Septimò cum obtulit bona, vel omnia, vel partem eorum absque persona, quo casu persona offerens fori priuilegio non gaudet, sed bona in Religione cum effectu translata sunt immunia à Vectigalibus, dummodo offerens vsumfructum eorum sibi non retineat, eo namque

namque casu bona immunia nō sunt etiam quoad proprietatem. His tamen omnibus casibus, quibus Oblati à priuilegio & exemptione à Iure communi excluduntur, seruanda est cuiusque Religionis consuetudo, cuius vigore ipsi tale ius priuilegij, vel exemptionis acquisiuissent. *Sacra Congr. Conc.* penes Ioan. Mariam Nouar. in lucerna Regular. verbo Oblan, mēnpsum de Iure ecclesiast. vniu. lib. 1. cap. 39. §. 2. num. 45. Et in casu occurrenti sic decisum fuisse *à Sacra Congr. Conc. de anno* 1627. attestatur Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regal. in additam. ad Constit. Iulij II. cap. 3. num. 34. & refert ipsam declarationem Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 8. num. 8.

6 Oblati qui omnia supradicta adimpleuerint fori priuilegio, & supradicta exemptione gaudent siue ante, siue post de licentia Superioris Religionis matrimonium contraxerint. *Sacra Congr. Conc.* teste Aldano in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 10. num. 14.

7 Oblati etiam quoad delicta ante oblationem commissa fori priuilegio gaudent, & à iurisdictione Iudicis laici liberati sunt, puniríque debent à Iudice ecclesiastico, si modo absque fraude, ideſt non animo effugiendi secularis Iudicis punitionē & sua obtulerint; quod si fraus subsit, potest à Iudice laico puniri pœna confiscationis bonorum, & alia pecuniaria, sed non corporali, illique remanent subiecti quoad causam, & bona sed non quoad personam, debet tamen Iudex ecclesiasticus, si delicti qualitas id exposcat, tradere tales in fraudem oblatos Iudici seculari corporaliter puniendos. *Sacra Congr. Conc.* quam refert Aldan. dict. titul. 10. num. 15.

SVMMARIVM.

1 *Portio assignanda Vicarijs, citatis partibus est facienda.*
2 *Archipresbytero Cathedralis, qui curam animarum in ea exercet, præstandæ sunt oblationes in illa factæ, & non Episcopo.*
3 *Regulares quando possint inter Missarum solemnia Oblationes, & eleemosynas recipere.*

Oblatio.

COLLECT. DXXXII.

1 OBlationes sunt computandæ in portione assignanda Vicarijs ex cap. 7. sess. 7. & Bulla Pij V. & talis assignatio partibus citatis est facienda. *Sacra Congr. Conc. in Turolen. 2. Aprilis* 1583. quam refert Sellius in selectis Canon. cap. 27. num. 8.

2 Oblationes factæ in Ecclesia Cathedrali spectant non ad Episcopum, sed ad Archipresbyterum, qui curam animarum ibi exercet. *Sacra Congr. Concil. in Cauen.* teste Rota *in Lunen. Sarzanen. oblationum 8. Februarij* 1627. coram R.P.D. Merlino, cuius memini de officio, & potest. Parochi cap. 24. num. 29.

3 Oblationes, & eleemosynæ inter Missarum solemnia possunt recipi à Regularibus, qui possunt se vertere ad populum, & generalem Confessionem pro eo facere, sistendo in medio Altaris, non autem illo discedendo, & Ecclesiam circumeundo. *Sacra Congr. Concil. in nullius prouinciæ Rauennaten. 15. Septembris* 1629. referentibus Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 13. num. 3. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regular. verbo Oblationes.

Obseruantes Fratres S. Francisci, vide in collect. 386. num. 18. cum seqq.

SVMMARIVM.

1 *Inquisitionis sanctissimæ Officiales offendens quas pœnas incurrat.*
2 *Inquisitionis Sanctissimæ Officialibus credendum est in ijs, quæ pertinent ad eius officium.*
3 *Pœnitentiariæ Officiales in aliquo ex sacris Ordinibus constituti esse debent, & per seipsos officia exercere debent.*
4 *Curiæ Episcopalis Officiales in actu exercendi suum officium offendentes etiam exempti ab Episcopo coerceri possunt.*
5 *Confraternitatum Officialium electio, & confirmatio ad quem spectet, ostenditur.*
6 *Monasteriorum temporalium bona administrantes possunt amoueri ad nutum Superiorum.*
7 *Bona temporalia Monasteriorum non administrantes non comprehenduntur sub Concil. sess. 25. de Regul. cap. 2.*
8 *Electio Officialium, qui administraturi sunt monasteriorum bona ad quos spectet, ostenditur.*
9 *Redditus monasteriorum Monialium possunt Officiales etiam extra illa conseruare.*
10 *Administrationes bonorum monasterij sunt ad nutum amouibiles, nisi darentur in titulum.*

Officialis.

COLLECT. DXXXIII.

1 OFficiales sanctæ Inquisitionis offendens quas pœnas incurrat, expressit Pius V. constit. 81. incip. Si de protegendis Kalend. Aprilis 1569. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 279. aliàs pag. 210. in nouiss. impress.

2 Officialibus Sanctissimæ Inquisitionis in his, quæ pertinent ad eius Officium credendum esse voluit Innocentius IV. constit. 9. incip. Ad extirpandas Idib. Maij 1252. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 67. aliàs pag. 97. in nouiss. impress.

3 Officiales Pœnitentiariæ in aliquo ex Sacris Ordinibus constituti esse debent, & per se ipsos officia exercere tenentur. Pius V. constit 83. incip. In omnibus 15. Kalend. Iunij 1569. apud Laert. Cherubin. tom. 2. pag. 28.

4 Officiales Curiæ Episcopalis in actu exercendi suum officium offendentes, vel aliàs Episcopi iurisdictionem impedientes, etiamsi Milites Hierosolymitani sint, vel aliter exempti ab Episcopo coerceri, & puniri possunt. *Sacra Congr. Conc. in Panormitana*, de qua Sellius in selectis Canon. c. 36. num. 16.

5 Officialium Confraternitatum canonicè institutorum electio ad Confratres, eorundem verò Officialium confirmatio ad loci Episcopum, vel eius Vicarium generalem pertinet. Societatibus tamen sub protectione Regia semper exceptis. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Beninen 11. Augusti* 1627. quam refert Sellius d. cap. 36. num. 17.

6 Officiales & administratores bona temporalia monasteriorum licet possint amouere ad nutum Superiorum ex Conc. Trid. sess. 25. de Regul. cap. 2. & resolutis per Lezanam in sum. quæst. Regular. tom. 2. cap. 13. nu. 44. & cap. 19. num. 52. in fine. Sub eo tamen non com-

7 prehenduntur Officiales, qui bona temporalia non administrant, sed hoc relinquitur dispositioni Iuris communis, & statutorum Religionis, *Sacra Congr. Concil.* teste Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. num. 90.

8 Officialium electio, qui administraturi sunt monasteriorum bona, ad monasterij spectat Superiores, & ideo licet Episcopus sit eius Superior, ipsi tamen possunt

sunt eligere Officiales, referentibus Armendar. d.l.7. de Religion.nu.85. Laurent. de Franchis in controuers. Inter Episcopos, & Regular.pag.164. Lezana in summ. quæst. Regul.tom.2.cap.13.num.43 in fine.

9 Officiales electi pro administratione beneficiorum monasterij à Superioribus eiusdem possunt, prout magis expedire videbitur, redditus ipsorum monasteriorum loco conueniente, etiam extra monasterium conseruare, & de eisdem ministrare pro tempore necessitatis ipsis Monialibus. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminere Armendar. d.l.7. de Relig.num.88. Zerol. in praxi Episcop.part.2.verbo Abbatissa §.3. Lauret. de Franchis d.pag.164. Lezana in sum.quæstion.Regul.tom.3. verbo administratio, num.8.

10 Officiales, qui distributionem bonorum monasterij habent, sunt ad nutum amouibiles, nisi administrationes huiusmodi darentur in titulum, tunc enim admitterentur illorum resignationes etiam in fauorem forma digni, & pro expressis eiusdem Ordinis professis. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. d. l.7. de Relig.num.88.

SVMMARIVM.

1 *Forma Officij diuini recitandi à quo instituta, & qualiter approbata?*
2 *Beneficium ecclesiasticum habens Officium diuinum recitare tenetur, & sub qua fructuum amissionis pœna, ostenditur.*
3 *Hispaniarum Regno Officium particulare concessum, non censetur concessum Regno Portugaliæ.*
4 *Reliquia insignis vbi habetur, ibi de Sancto potest Officium duplex fieri.*
5 *Reliquia insignis dicitur caput, brachium, crus.*
6 *Reliquia non insignis vbi habetur, ibi Officium semiduplex de Sancto conceditur.*
7 *Muneri recitandi diuinum Officium non satisfacit, qui Officium à Sede Apostol. non approbatum recitat.*
8 *Officium non approbatum in choro recitare non licet.*
9 *Officium Sancti, cuius Reliquia est in aliqua Ecclesia, non conceditur nisi Reliquia sit insignis.*
10 *Recitare non licet Officium sub ritu duplici si in Breuiario sub duplici assignetur.*
11 *Consuetudo immemorialis vbi viget potest recitari de communi Officium pro Sanctis etiam non canonizatis.*
12 *Deuotionis Officium non est recitandum, si ob id relinquatur Officium ex debito.*
13 *Recitans Officium cum Episcopo debet cum illo se conformare.*
14 *Licentia recitandi Officium sequentis diei post Completorium conceditur.*
15 *Officium non potest fieri extra propriam Ecclesiam de Sancto non canonizato sine nouo decreto.*
16 *Officium non est faciendum de illis Sanctis, quorum canonizatione non constat.*
17 *Ordinarij locorum non possunt addere Kalendarijs etiam proprijs Officia Sanctorum, quæ à Sede Apost. non fuerint approbata.*
18 *Sancti titularis, vel patronus est celebrandus etiamsi in Breuiario vnctum sit festum alterius Sancti.*
19 *Vicario non expectato est inchoandum Officium in choro dato signo.*
20 *Signo dato statim non est inchoandum Officium, sed elapsa tertia parte horæ post signum datum.*
21 *Missa vel Officium de aliquo Sancto ex priuilegio in singulis quintis ferijs recitanda quando etiam in quadragesima, Aduentu, & Vigilijs id procedat.*
22 *Moniales Ordinis Canonicorum Regularium à Fratribus Obseruantiæ gubernata, Officium prout recitant Obseruantes, & ipsa recitare tenentur.*
23 *Monialibus Ordinis Canonicorum Regularium conceduntur eorum propria Officia.*
24 *Moniales Sancti Benedicti ex gratia Officium secundum vsum Breuiarij Romani recitare posse conceditur.*
25 *Monialibus S. Claræ Mantuæ conceditur licentia recitandi Officium Conceptionis B. Mariæ, & Sanctorum Ordinis Sancti Francisci.*
26 *Officium extra chorum quibus diebus recitari possit?*
27 *Officium quod in Choro dicitur recitare debent, qui sunt de gremio Ecclesiæ.*
28 *Officia propria Sanctorum alicuius Diœcesis, vel quæ de consuetudine, in aliqua Ecclesia recitantur in Choro, recitare non tenentur clerici, licet adscripti eidem Ecclesiæ.*

Officium diuinum.

COLLECT. DXXXIV.

1 Officij diuini forma à Gelasio I. & Gregorio I. instituta, & à Gregorio VII. reformata, multis postea modis immutata fuit. Paulus IV. emendare tentauit. Pius IV. perfectionem commisit Concilio Tridentino. Pius V. Breuiarium absolui fecit, illudque approbauit constit.64. incip. Quod à nobis 7. Id. Iulij 1568. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom.2.pag.260. aliàs pag.196. in nouiss. impress. Item approbauit Officia, quæ ab ipsa prima institutione à Sede Apost. expressè approbata fuerunt, non tamen vulgari sermone composita, & quorum vsus consuetudine, aut ipsa institutione supra 200. annos assiduè in Ecclesijs & locis ecclesiasticorum Obseruatus fuit, vt in eius constit.122. incip. Superni de anno 1571. apud Laert. Cherub. d. tom.2. pag.332. aliàs pag.249. in nouiss. impress.

2 Officium diuinum si habens beneficium ecclesiasticum cum cura, vel sine cura post sex menses quàm illud obtineat, non dixerit, cessante legitimo impedimento, pro rata omissionis & temporis fructus beneficij suos non facit, sed in fabricam ipsius beneficij, vel pauperum eleemosynas erogare debet. Leo X. const.7. incip. Supernæ 5. Non. Maij 1514. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.1. pag.474. aliàs pag.408. in nouissima impress. Postmodum Pius V. constitut.135. incip. Ex proximo 12. Kalend. Octobris 1571. apud Laert. Cherub. tom.2. pag.347. aliàs pag.260. & cuius meminit Scortia in selectas summorum Pont. Constitutiones epit.116. eam ratam sic declarat, videlicet. Horas Canonicas vno, vel pluribus diebus intermittens, omnes diei illius fructus, qui verò Matutinum dimidium, qui earum singulas sextam partem illius diei dimittat: deindè subdit quod qui primis sex mensibus Officium non dixerit, graue peccatum intelliget admisisse: quodque pensionem, fructus, aut alias res ecclesiasticas, vt clericus percipiens, est ad dicendum paruum Officium B. Mariæ Virginis obligatus, pensionumque fructuum, ac rerum ipsarum admissioni obnoxius: de quarum Constitutionum materia latè Ego de officio, & potest. Parochi cap.9.nu.35. cum seqq.

3 Officium de festis per Breue Apostolicum specialiter concessis Regno Hispaniarum, vt est festum Expectationis, & alia similia, non potest in Lusitania recitari attento quod Regna sunt diuersa quamuis sub vnius Regis potestate existant. *Sac. Congr. Rit. in Visen.* 11. *Iunij* 1605. cuius memini de officio, & potestate Parochi cap.10.nu.15. Officia propria Sanctorum Hispaniæ vt celebrari possint in ea prouincia concessit Gregorius XIII. in sua Constit. incip. Pastoralis officij de anno 1573. declarauitque vnamquamque Hispaniæ Ecclesiam eorum tantum Sanctorum, qui in Breuiario non sunt descripti Officia propria celebrare posse, qui illius diœcesis sunt naturales, vel eius Ecclesiæ seu diœce-

diœceſis ſunt patroni, vel eorum corpora, ſeu os ta biles Reliquiæ in Eccleſia, ſeu diœceſi requieſcunt, refert Lezana in ſum.q.Regul.tom.1.c.12.num.34.

4 Officium duplex poteſt fieri de Sancto, cuius Reliquia inſignis habetur, & approbata exiſtit. *S. Congr. Rit.ſub die* 25. *Nouembris* 1603. penes Lezanam d.cap. 12.nu.33. Et iterum Officium duplex de aliquo Sancto in die eius feſtiuitatis recitari poteſt in Eccleſia, vel monaſterio, vbi illius Sancti Reliquia inſignis conſeruatur. *Sacra Cong. Rit.in Vicentina* 23. *Nouembris* 1602. *& in Viſen.*24.*Septembris* 1605.de qua Ioan.Maria Nouar.in lucerna Regul. verbo officium num.7.

5 Officium & Miſſa de Sancto celebrari poteſt in ipſius Sancti Eccleſia titulari, ſeu vbi aſſeruantur inſignis Reliquia, quæ eſt corpus, caput, brachium,crus, & ea pars, non parua tamen, in qua paſſus eſt martyrium. *Sacra Congr. Rit. ſub die* 8. *Aprilis* 1628. cuius memini de officio, & poteſt.Parochi c.10.num.17.& 18.

6 Officium ſi concedatur de Sancto, cuius Reliquia non inſignis habetur, debet eſſe ſemiduplex, vel prout recitatur in Breuiario Romano ad differentiam inſignis Reliquiæ. *S.Congr.Rit.in Viterbien.*1. *Septembris* 1612. quam citat Lezana d. tom.1. cap.12. num.37. & illius memini d. tract. de officio, & poteſt. Parochi cap.10. num.20.

7 Officia à Sede Apoſt.non approbata damnantur ſub pœna librorum prohibitorum,& non ſatisfaciendi muneri recitandi diuinum officium. *Sacra Congr. Rit. ſub die* 8. *Aprilis & 28.Octobris* 1628. apud me dict.cap.10. num.12.

8 Officium non approbatum in choro recitare non licet, & punitur, qui illud recitat. *Sacra Congreg.Rit.in Mediolanen.* 23.*Nouembris* 1602.teſte Sellio in ſelectis Canon.cap.33.num.16.

9 Officium Sancti, cuius Reliquia eſt in aliqua Eccleſia, non conceditur niſi Reliquia ſit inſignis, vt corpus integrum, magna pars corporis, caput, & ſit ex Sanctis approbatis in Martyrologio, & tunc in Eccleſia tantum, vbi eſt Reliquia, ſeruatis rubricis Breuiarij. *S. Cong.Rit.in Vrbis Theatinorum* 23.*Iunij* 1617.referente Ioan. Maria Nouat.d.verbo Officium num.7.

10. Officium recitandum eſt ſecundum regulam Breuiarij Romani, nec licet recitare Officium ſub ritu duplici, ſi in Breuiario ſub ſimplici aſſignetur, niſi in caſibus expreſſis in dicto Breuiario. *S.Congr. Rit.in Carpen. nullius* 19.*Ianuar.*1608.quam refert Sellius d.c.33.n.17.

11 Officium pro Sanctis etiam non canonizatis poteſt recitari de communi, vbi viget conſuetudo immemorialis recitandi.*Sacra Congr.Rit.in Viſen.*21.*Iunij* 1605, quam adducit Sellius d.c.33.num.18.

12 Officium quod ex debito recitatur non eſt relinquẽdum cauſa recitandi officium deuotionis. *S.Congr.Rit. in Salamantina* 29. *Nouembris* 1603. cuius memini de officio, & poteſt.Parochi c.10.num.14.Gauant.in rubr. Breuiar.ſect.1.cap.5.rit.2.num.1.

13 Officium qui recitat cum Epiſcopo ſiue ſit Regularis, ſiue ſecularis, debet ſe cum Epiſcopo conformare. *Sacra Congr. Rit. pro Regulari promoto ad Epiſcopatum* 11. *Iunij* 1605. penes Ioann. Mariam Nouar. d.verbo Officium num.6.& Gauant.in rub Breuiarij ſect.1. c.5. rit.2.num.2.& 3.

14 Officium ſequentis diei recitandi licẽtia poſt Completorium iuxta antiquum Ritum conceditur. *S.Congr. Rit.in Brixien.*24.*Septembris* 1605.teſte Sellio d.cap.33. num.19.

15 Officium non poteſt fieri extra propriam Eccleſiam de Sancto non canonizato ſine nouo decreto. *Sacra Congr. Rit.ſub die* 9.*Decembris* 1628. apud Sellium dicto cap.33. num.21. Et officium quod fieri ſolet in ciuitate ad ſuam diœceſim extendere non poteſt Epiſcopus.*Sacra Congr.Rit.die* 16. *Ianuar.*1607. quam citat Gauant. d.ſect.1.cap.5.rit.2.num.11.

16 Officium non eſt faciendum de illis Sanctis de quorum canonizatione, vel approbatione Sedis Apoſt.non conſtat. *Sacra Congr. Rit. in cauſa Polonia* 15. *Martij* 1608. quam refert Sellius d.cap.33.num.22.

17 Officia Sanctorum non poſſunt locorum Ordinarij tam Regulares quàm ſeculares addere Kalendarijs etiam proprijs, niſi ea duntaxat, quæ Breuiarij Romani rubricis, vel Sacrorum Rituum Congregationis, ſeu Sedis Apoſt. licenna conceduntur. *Sacra Congr. Rit.7. Aprilis* 1628. quam citat Ioan. Maria Nouar. d.verbo Officium num.17.

18 Officium alicuius Sancti quando in Breuiario iunctum eſt cum aliquo Sancto Eccleſiæ, celebrandum eſt de Sancto Eccleſiæ tantum, & ciuitatis patrono: ſi verò non eſt titularis, vel patronatus ſeruandæ ſunt rubricæ Breuiarij. *Sacra Congr. Rit.in Tyraſſonen.*16. *Decembris* 1606.de qua Sellius d.cap.33.num.24.

19 Officium in choro dato ſigno inchoandum eſt non expectato Vicario. *Sacra Congr. Rit.in Neritonen.*25. *Februarij* 1606.penes Sellium d.cap.33.num.25.

20 Officium non eſt inchoandum ſtatim ſigno dato,ſed elapſa tertia parte horæ poſt ſignum datum.*Sacra Congreg.Rit. in Tarentina Cryptaliarum* 3. *Septembris* 1605. in reſp.ad dub.5.cuius memini de Canon.& dignit.cap. 34.num.7.& 8.

21 Officium, vel Miſſa, quæ ex priuilegio in aliqua Eccleſia recitatur pro aliquo Sancto vel Beato ſingulis quintis ferijs alio feſto non impeditis, ſi recurrentur ſub ritu ſimplici non poteſt in Vigilijs nec tempore Aduentus, & Quadragesimæ recitari, ſecus ſi recitetur ſub ritu duplici. *S.Congr.Rit.in Portugalen.*30.*Ianuar.*1610. quam refert Sellius d.c.33.num.27.

22 Officium prout recitant Obſeruantes, recitare poſſunt Moniales Ordinis Canonicorum Regularium,quę gubernantur à Fratribus Obſeruantiæ, dummodo non omittant Officia Sanctorum ſuæ regulæ ex conceſſione.*Sacra Congr. Rit.in Nolana* 6.*Septembris* 1603.apud Ioan.Mariam Nouar.in lucerna Regul.verbo Officium num.15.

23 Officia propria Canonicorum Regularium conceduntur Monialibus Incarnationis Ordinis Canonicorum Regularium in Indijs, non autem Officia propria Eremitarum vt petebant. *Sacra Congr. Rit.in Laman.in Indijs occidentalibus* 3. *Septembris* 1605. quarum citat Ioan.Maria Nouar.d.verbo Officium num.4.

24 Officium ſecundum vſum Breuiarij Romani recitare poſſunt Moniales ſancti Benedicti in ciuitatibus Cordubeo.& Tricen.ex conceſſione. *Sacra Congr.Rit. in Tricen.*25. *February* 1606. de qua Ioan. Maria Nouar.d.verbo Officium num.5.

25 Officium Conceptionis B.Mariæ, & Sanctorum Ordinis S.Franciſci recitandi licentia conceditur Monialibus S.Claræ in ciuitate Mantuana. *Sacra Congr.Rit.in Mantuana* 25. *Martij* 1609. cuius meminit Ioan. Maria Nouar.d.verbo Officium num.16.

26 Officium extra chorum in ſacriſtia ſcilicet in diebus ferialibus recitari poteſt arbitrio Epiſcopi: quo verò ad feſtiuos omnino recitandum in choro, non obſtante contraria conſuetudine. *Sacra Congr. Rit.in Lunen.Sarzanen.*3. *Martij* 1613.quam refert Bonſadin.in theſauro eccleſiaſt.decif.reſol.16.num.40.

27 Officium, quod in choro dicitur, recitare debent qui ſunt de gremio Eccleſiæ, & licet extra Eccleſiam, vel diœceſim moretur, decet eos recitare Officium proprium Eccleſiæ ipſorum. *Sacra Congr. Rit.die* 8. *Septembris* 1602. quam citat Gauant.in rub.Breuiarij ſect. 1.cap.5.tit.2.num.4.

28 Officia propria Sanctorum alicuius diœceſis,vel quæ de conſuetudine in aliqua Eccleſia recitantur in choro, recitare non tenentur Clerici licet adſcripti eidem Eccleſiæ, & eiuſdem ſeruitio, & quicunque alij Clerici ſeculares Regulareſve in eadem ciuitate,

vel

vel diœcesi commorantes. *Eadem S. Cong. sub dicta die 8. Septembris* 1602. penes Gauant. d. tit. 2. n. 5.

Vide collect. 302. n. 9. & in verbo Consuetudo circa Officia collect. 225.

SVMMARIVM.

1 *Parochus intra cuius Parochiæ limites adest Ecclesia, in qua cadauer tumulari debet super illo facere tenetur Officium.*

2 *Parocho spectat Officium facere super corpus defuncti, quod sepelitur in sua Ecclesia, etiamsi adsint Canonici Cathedralis.*

3 *Parocho spectat domi & per viam Officium facere super corpus defuncti, quamuis in Ecclesia Regularium sit sepeliendum.*

4 *Regularibus spectat in sua Ecclesia Officium facere super corpus defuncti quod sepelitur in sua Ecclesia.*

5 *Regulares facere possunt Officium in tumulandis cadaueribus in suis Ecclesijs, non obstante quacunque contraria consuetudine.*

6 *Mortuorum Officia, & reliqua munia, quæ in tumulandis cadaueribus adhiberi solent quæ deferuntur ad Ecclesias Fratrum Mendicantium non à Canonicis, nec à Clero, sed ab ipsis peragi debent.*

7 *Parochus si est in possessione Officium faciendi etiam quando Parochianus sepelitur in alijs Ecclesijs, manuteneri debet.*

8 *Defunctorum Officium non prima sed secunda die Nouembris celebrandum.*

9 *Missa & Officium defunctorum potest celebrari die dominico, vel festiuo, si eorum corpora adhuc supra terram sunt.*

10 *Anniuersarium, vel trigesimus dies defunctorum si cadat in dominico, vel festiuo, transfertur in sequentem cum eadem solemnitate.*

11 *Prima die cuiuslibet mensis non impedita festo nouem lectionum recitandum est Officium defunctorum ad consequendas Indulgentias in constit. Pij V. concessas.*

12 *Defunctorum Officium recitandum est ad libitum in funeribus iuxta temporis opportunitatem.*

13 *Defunctorum Officium quando cum tribus vel vnico nocturno recitandum in Ecclesia Elborensi.*

Officium Defunctorum.

COLLECT. DXXXV.

1 Officium facere super cadaueribus pertinet ad Parochum intra cuius Parochiæ limites adest Ecclesia in qua cadauer tumulatur, non autem ad Sacerdotes talis Ecclesiæ. *Sacra Congr. Rit. in Mediolanen. 29. Nouembris* 1632. in casu defunctorum, qui sepeliuntur in Ecclesia sancti Celsi Mediolanensis, quam refert Sellius in selectis Canon. c. 73. n. 12.

2 Officium facere super corpora defunctorum spectat ad Parochum in sua Ecclesia Parochiali etiamsi adsint Canonici Ecclesiæ Cathedralis. *S. Congr. Rit. in Prænestina causarum 18. Augusti* 1618. quam adducit Aldan. in compen. Canonic. resol. lib. 2. tit. 22. n. 8.

3 Officium facere super corpus defuncti domi, & per viam spectat ad Parochum etiamsi in Ecclesia Regularium sepeliendum sit vsquequo intus eorum Ecclesiam collocetur. *S. Cong. Conc. in Catanen. ciuitatis Platiæ 12. Octobris* 1619. apud Aldan. d. tit. 22. n. 9.

4 Officium facere super corpus defuncti quod sepelitur in Ecclesia Regularium, ibi non spectat ad Parochum, sed ad ipsos Regulares. *Sacra Cong. Rit. in Placentina, & in Licien. 23. Martij* 1619. teste Sellio d. cap. 73. num. 14.

5 Officium in tumulandis cadaueribus in Ecclesijs Regularium fieri debet per eosdemmet Regulares, non obstante quauis contraria consuetudine. *S. Cong. Rit. in Eugubina 12. Martij* 1612. *& 5. Iulij* 1614. & in Placentina, & Licien. 23. Martij 1619. & in Catanen. ciuitatis Platiæ 2. Octobris eiusdem anni, & in Andrien. 18. Februarij, & 2. Martij 1629 & in Sulmonen. 7. Augusti eiusdem anni, quarum meminit. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Officium n. 11.

6 Officia mortuorum non à Canonicis nec à Clero, sed à Regularibus peragi debent, quoties cadauera ad eorundem Fratrum Ecclesias deferuntur, *Sac. Cong. Cent. sub die 22. Aprilis* 1625. referente Ioan. Anton. Nouar. in summa Bullarum tit. de officio super cadaueribus defunctorum ad Ecclesias Mendicantium delatorum faciendo.

7 Officium mortuorum faciendi possessio quando est penes Parochum, etiam vbi Parochianus defunctus sepelitur in alijs Ecclesijs tam secularibus quam Regularibus, in tali possessione Parochus manutenendus est. *Sacr. Cong. in Rauennaten. 18. & 27. Augusti* 1615. quam citat Sellius d. cap. 73. num. 16.

8 Officium defunctorum non prima, sed secunda die Nouembris celebrandum est iuxta consuetudinem vniuersalis Ecclesiæ. *Sacra Cong. Rit. in Egitanen. 23. Maij* 1603. in resp. ad dub. 3. de qua Aldan. d. tit. 22. numer. 11. Nam Matutinum defunctorum in die commemorationis omnium fidelium defunctorum recitandum mane, ead. *Sac. Cong. Rit. 1. Septembris* 1607. penes Gauant. in Rub. Breuiarij sect. 7. c. 13. nu. 3.

9 Officium defunctorum, & Missa potest celebrari in die Dominico, vel festiuo pro defunctis, quorum corpora sunt adhuc super terram, secus si iam sint sepulta. Eadem *Sac. Cong. Rit. in Egitanien. in resp. ad dub.* 4. teste Aldan. d. tit. 22. n. 12.

10 Officium anniuersarium, vel septennarium, seu tricennarium defunctorum post obitum, si cadat in die Dominico, vel festiuo transfertur in diem sequentem cum eadem solemnitate. *Eadem Sac. Cong. Rit. in dict. Egitanien. in resp. ad dub.* 5. apud Aldan. d. tit. 22. numero 13.

11 Officium defunctorum ad consequendas Indulgentias in constitutione Pij V. concessas, debet recitari prima die cuiuslibet mensis non impedita festo nouem lectionum. *S. Congr. Rit. in Egitamen. 6. Septembris* 1606. penes Sellium d. c. 73. n. 17.

12 Officium defunctorum recitandum est ad libitum in funeribus iuxta temporis opportunitatem, & commoditatem. *Sac. Cong. Rit. in Panormna 12. Martij* 1616. referente Sellio d. cap. 73. n. 18.

13 Officium defunctorum, vt cum tribus nocturnis pro dignitatibus & Canonicis in ciuitate decedentibus, pro ijs verò, qui extra ciuitatem decedunt, & pro Baccalaureis, & Capellanis cum vno nocturno recitetur iuxta statutum factum in Ecclesia Elboren. decernitur. *Sacra Cong. Rit. in Elboren. 22. Decemb.* 1612. quam allegat Sellius d. cap. 73. num. 20.

Alia vide in verbo defunctus collect. 345. & verbo Parochus quoad funeralia collect. 557. & verbo Regulares quoad sepulturam collect. 645.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

SVMMARIVM.

1 *S. Alberti pro Ecclesia Bruxellen. & Remen.*

2 *S. Alexandri pro diuersis Ecclesijs.*

3 *B. Aloysij Gonzagæ pro Societate Iesu.*

4 *BB. Alphij, Philadelphij & Cineri mart. pro ciuit. Leosina.*

5 *S. Andreæ Apost. cum Octaua pro Clericis regul. S. Andreæ de Vrbe.*

6 *B. Andreæ Auellini pro Theatinis.*

Officiũ

7 *Angeli Custodis est duplex munus, & qua die celebrandum.*
8 *S. Antonij de Padua ritu dupl. cum octaua pro Portug.*
9 *B. Caietani Thienei pro Clericis Theatinis.*
10 *S. Casimiri pro vniuerso Orbe sub ritu semid.*
11 *S. Cassiani cum Octaua pro diœcesi Imolen.*
12 *S. Catherina pro ciuitate Goana.*
13 *S. Catharinæ de Senis pro monialibus Neapol.*
14 *S. Christophori pro oppido Ronda.*
15 *S. Cleopha Mart. pro ciuitate Vera.*
16 *S. Conradi pro Religione S. Francisci.*
17 *S. Crespini pro diœcesi Astiagen.*
18 *S. Crucis pro oppido de Calataiud.*
19 *S. Caroli sub ritu dupl. pro prou. Mediolan.*
20 *B. Clara de monte Falco pro Relig. erem. S. August.*
21 *S. Clara pro prima die cuiuslibet mensis.*
22 *Corona Domini pro Ecclesia Conchen.*
23 *Corona spinea pro Monialib. ciuit. Caiet.*
24 *S. Elisabetha pro regno Portugalia.*
25 *SS. Emerentiana & Vrsula pro Monial. Limen.*
26 *S. Fidei Virg. & mart. pro diœcesi Canarien.*
27 *S. Francisci Stygmatum.*
28 *S. Francisci Xauerij pro regno Portugal.*
29 *B. Francisci Borgia pro Societate Iesu.*
30 *B. Felicis de Cantalicio pro Capuccinis.*
31 *S. Francisca Rom. sub ritu semid. in Vrbe.*
32 *S. Geminiani pro Ecclesia Mutinen.*
33 *S. Geltrudis pro Monial. Mexican.*
34 *B. Guilelmi pro monasterio sancti Laurent. del Escurial.*
35 *SS. Helladij, Eulogij, & Eugenij Archiep. pro Tolet. Eccl.*
36 *S. Hermetis mart. pro Monialib. Liman.*
37 *S. Iacob. in Compost. singulis secund. ferijs.*
38 *B. Iacobi de Marchia pro Ordine min. S. Franc.*
39 *S. Ignatij Loiolæ pro loco de Alpeitia.*
40 *S. Ioachimi sub ritu dupl. pro toto Orbe.*
41 *S. Ioannis de Sahagun pro ciuitate Salam.*
42 *B. Ioannis de Deo pro sua Congr. Regularibus.*
43 *B. Ioannis Capistrani sub ritu dupl. pro Relig. S. Francisci.*
44 *S. Iuliani pro ciuitate & diœcesi Burgen.*
45 *S. Iuliani pro ciuitate de Baeza.*
46 *S. Ludouici pro vniuerso Orbe.*
47 *S. Margarita mart. pro Monialib. Neapol.*
48 *B. Margar. de Cortona pro monial. tertij Ord.*
49 *B. Margar. tert. Ord. Pred. pro ciu. Tripher.*
50 *S. Maria de monte Carm. pro regno Maioric.*
51 *B. Mariæ Dei Matris paruum Officium.*

Officiũ

52 *B. Mariæ Conceptionis singulis sabbatis pro Fratribus omnibus Ordinis sancti Francisci.*
53 *B. Maria Magdalena de Pazzis.*
54 *SS. Mauri, Pantaleonis & Sergij pro ciu. Vigliarum.*
55 *Nominis Iesu Sanctissimi pro monialibus Neapol.*
56 *S. Norberti sua ritu semidupl. pro toto Orbe.*
57 *Sanctorum Mart. 23. pro Fratribus sancti Francisci.*
58 *Sanctorum Martyrum trium pro PP. Societatis Iesu.*
59 *B. Paschalis Baylon pro Religione sancti Francisci.*
60 *S. Pelini pro Ecclesia & diœcesi Valuen.*
61 *B. Petri Gonsaluez pro Ecclesia Palentina.*
62 *B. Philippi Benitij sub ritu simpl. pro ciuit. Florent.*
63 *S. Philippi Nerij pro Cong. Oratorij.*
64 *B. Petri de Alcantara pro Relig. Minorum Obseru.*
65 *Sanctorum Placidi, Enthychij & sociorum pro ciuit. Messanen.*
66 *S. Raymundi pro discalceatis Ord. B. Maria de Mercede.*
67 *B. Rita de Cassia pro Fratrib. & Monial. Erem sancti August.*
68 *S. Rochi pro oppido Compluten. & alijs Ecclesijs.*
69 *S. Romualdi per Monachis Camaldulens. priuate recitandum.*
70 *Stygmatum S. Francisci.*
71 *S. Theresia pro Ord. Carmelitarum discalc.*
72 *B. Thoma de Villanueua pro Religiosis Erem sancti Augustini.*
73 *S. Torcati pro quodam oppido diœcesis Tolet.*
74 *S. Vincentij ritu dupl. pro Ecclesia Maioricen.*
75 *SS. Vincent. mart. & Andrea Apost. cum Octaua pro Ecclesia Maioricen. & diœcesi Oscen.*
76 *S. Vrsula sub ritu dupl. pro Ecclesia Caietana.*

Officium proprium.

COLLECT. DXXXVI.

1 Officium S. Alberti pro Ecclesia Bruxellen. & Cathedrali Rhemen. concessum. *Sacra Congr. Rit. in Bruxellen. 13. Iunij 1613.* cuius meminit Aldanan compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 18. de Sanctis nu. 190.

2 Sancti Alexandri officium ritu duplici pro Ecclesia Bergomen. *Sacra Congr. Rit. 7. Iulij* 1612 Et pro Ecclesijs Parochialibus Capriati, & Colnagi plebis Trezzæ Mediolanen. Diœcesis. *Eadem Sacra Congr. in Mediolanen. 19. Augusti* 1617. Et pro Confraternitate Sancti Alexandri nationis Bergomen. *Eadem S. Cong. in causa Venetiarum 28. Augusti* 1618. Et pro Ecclesia Collegiata S. Alexandri Placentiæ, *eadem S. Congr. in Placentina 27. Iunij* 1620. quarum omnium meminit Aldan. d. tit. 18 de Sanctis num. 189.

3 Beati Aloysij Gonzagæ officium pro vniuersa Religione Societatis I E S V. *Sacra Cong. Rit. sub die 7. Augusti*

gusti 1621.teste Aldan.d.tit.18.de Sanctis num.191.Vide supra collect.21.

4 Beatorum Alphij, Miladelphij, & Cinerij martyrum officium pro ciuitate Leontina Syracusana. *Sacra Congr. Rit.in Syracusana 16. Martij* 1601. quam refert Aldan.d.tit.18.de Sanctis num.192.

5 Sancti Andreæ Apostoli officium cum octaua pro Clericis Regularibus S. Andreæ de Vrbe. *Sacra Congr. Rit. in Romana 3. Augusti* 1600. Et pro ecclesia Varonien. *Eadem Sacra Cong.Rit.in Varomen.25.Iunij* 1601. referente Aldan.d.tit.18.de Sanctis num.193.

6 Beati Andreæ Auellini Clericorum Regularium Congregationis Theatinorum officium pro ipsis vbique existentibus ipsa die eius obitus. Vrbanus VIII. constit.42.incip.In sede 10.Iunij 1625. Quod extendit ad omnes in ciuitate Neapolitana & diœcesi, quæ nuper in nouum Patronum hunc Beatum recepit, eiusque Reliquijs, & statuæ nouum locum in capella Thesauri Ecclesiæ dictæ ciuitatis deberi statuit *Sacra Congreg. Rit.* vt refertur in summario citatæ Constitutionis.

7 Angeli Custodis officium est duplex minus. *Sacra Congr.Rit. sub die 2. Octobris* 1627. Et celebrandum est prima die non impedita officio nouem lectionum post festum S.Michaelis, & cedit Dominicæ. *Sacra Congr. Rit.sub die 12.Martij* 1618.penes me de officio & potest. Parochi cap.10. num.25. & Gauant. in rubr. Breuiarij sect.7. cap.12. vers.de festo SS. Angelorum, vbi quod *eadem Sacra Congr. die 2. Octobris* 1627. censuit officium fieri ex deuotione, non ex præcepto, & diuidere Vesperas cum Sancto Hieronymo, & quocunque alio duplici.

8 Sancti Antonij de Padua nuncupati officium sub ritu duplici cum octaua pro toto Regno Portugaliæ. *S. Congr.Rit.sub die 5.Iunij* 1631.apud me d.cap.10.nu.27.

9 Beati Caietani Thienæi Clericorum Regularium Theatinorum fundatoris officium de communi Confess.non Pontif.ab omnibus dictis Clericis Regularibus vbique existentibus in die eius obitus iuxta Breuiarij, & Missalis Romani rubricas recitari posse etiam per Sacerdotes Regulares & seculares ad eorum Ecclesias confluentes: in ciuitate verò Vicentina vbi natus, & in ciuitate Neapolitana, vbi sacrum eius corpus requiescit, in omnibus Ecclesijs tam Regularium quàm secularium recitari posse statuit Vrbanus VIII. constit.103. incip.In Sede 7.Octobr.1622.

10 Sancti Casimiri sub ritu semiduplici in Breuiario pro toto orbe imprimendum officium conceditur. *Sacra Congr.Rit.in causa Poloniæ Sancti Cassimiri 23. Ianuarij* 1621.quam citat Aldan.d.tit.18.de Sanctis num.194.

11 Sancti Cassiani mart. officium cũ octaua pro Ecclesia, ciuitate, & diœcesi Imolen. *S.Congr.Rit.in Imolen. 3.Decemb.*1616.de qua Aldan.d.tit.18.de sanctis n.195.

12 Sanctæ Catharinæ Virg. & Mart. officium pro ciuitate Goana in Indijs Orientalibus. *Sacra Congr. Rit. in Goana 22. Ianuarij* 1618.de qua Aldan.d.tit.18.de Sanctis num.196.

13 Sanctæ Catharinæ de Senis officium pro Monialibus eiusdem inuocationis ciuitatis Neapolitanæ. *Sacra Congr. Rit. in Neapolitana 20.Aprilis* 1599.teste Aldan. d.tit.18.de Sanctis num.197.

14 Sancti Christophori officium pro oppido Rondæ Malacitan. diœcesis *Sacra Congr. Rit. in Malacitana 17. Maij* 1600.referente Ald.d.tit.18.de Sanctis n.198.

15 S.Cleophæ mart. officium pro ciuitate Veræ Almerien.diœcesis. *Sacra Congr. Rit.in Almerinen.13. Iulij* 1613.quam adducit Aldan.d.tit.18.de Sanctis n.200.

16 Sancti Conradi tertij Ordinis S.Francisci professoris officium pro loco Placentiæ,& Netinæ in Sicilia.*Sacra Congr. Rit.sub die 19. Maij* 1614. cuius memini de officio, & potest. Parochi cap.10. num.23. Et pro omnibus, & singulis Ordinis Minorum S.Francisci Religiosis vbique existentibus in die eius festo sub ritu duplici de communi vnius Confess.non Pont. Vrbanus VIII. constit.47.incip.Domini nostri 1. Septembris 1625.

17 Sancti Crespini officium pro diœcesi Astagen. *Sacra Cong.Rit.in Astagen.21. August.*1610.penes Aldan. d.tit.18.de sanctis num.201.

18 Sanctæ Crucis officium pro oppido de Calataiud Tyrassonen. diœcesis. *Sacra Congr. Rit.in Tyrassonen.17. Maij & 24.Augusti* 1600. apud Aldan.d.tit.18. de sanctis num.202.

19 Sancti Caroli officium sub ritu duplici pro Mediolanensi prouincia. *Sacra Congr. Rit. in Mediolanen,12. Nouembris* 1610.de qua memini d.tract.de officio, & potest. Parochi cap.10.num.22.

20 Beatæ Claræ de monte Faleo Ordinis Eremitarum S. Augustini officium pro omnibus ordinis prædicti vtriusque sexus Regularibus personis tantum. Vrbanus VIII.const.23.incipient. Domini nostri 14.August.1624.

21 Sanctæ Claræ officium vt celebrari possit sub ritu semidupl.prima die cuiuslibet mensis, dummodo illa nõ sit impedita festo nouem lectionum pro Monialibus S. Claræ Auenionensis. *Sacra Congr.Rit.in Auenionen.15. Ianuarij* 1633. quam refert Bonfadin. in thesauro ecclesiast.decis.resol.5.num.52.

22 Beatæ Colletæ officium & Missa concessa pro Monialibus reformatis in ciuitate Gandauen. conceditur omnibus monasterijs eiusdem ordinis in prouincia Flandriæ.*Sacra Congr.Rit.in Gandauen.24.Octobr.*1609. cuius meminit Aldan. in compendio Canon. resolut. lib.1. tit.18. de sanctis num.13. de eius vita Italicè in chronica S.Francisci par.3.dub.3.

23 Coronæ Domini officium pro Ecclesia Conchen. iuxta formam concessam Ecclesiæ Montis Regalis.*Sacra Congr.Rit.in Conchen.21. Iunij* 1632. quam adducit Bonfadin.d.resol.5.num.53.

Coronæ Spineæ D.N. IESV Christi die 11. Augusti officium pro Monialibus sanctæ Catharinæ ordinis Cisterciensis ciuitatis Caetanæ,quæ asserunt habere vnam spinam dictæ Coronæ, dummodo non deserant eo die officium ordinarium, seu vtrumque cumulatiuè recitent.*Sacra Congr.Rit.in Caetana 4. Iulij* 1615.teste Aldan.d.tit.18.de sanctis num.203.

24 Sanctæ Elisabethæ Reginæ Portugaliæ officium pro illo Regno sub ritu duplici, extra verò Regnum sub ritu semidupl. *Sacra Congr. Rit.sub die 7. Augusti* 1628. cuius memini de officio, & potest. Parochi cap.10. num.26. & de hoc Gauant.in rubr.Breuiarij sect.7.cap.9.num.4.

25 Sanctarum Emerentianæ, & Vrsulæ officium pro monasterio Monialium de Incarnatione ciuitatis Limæ in Indijs occidentalibus.*Sacra Congr.Rit.in Liman. Indiarum 20. Iulij* 1600. referente Aldan. d.tit.18.de sanctis num.204.

26 S.Sidei Virg.& Mart.officium sub ritu dupl. pro Ecclesia Canarien. *Sacra Congr. Rit. in Canarien.21. Iulij* 1618.quam citat Aldan.d.tit.18.de sanctis nu.205.

27 Sancti Francisci stygmatum officium,vide infra n.70.

28 Sancti Francisci Xauerij Societatis IESV officium pro toto Regno Portugaliæ & Algarbiorum. *S.Congr. Rit. sub die 14. & 19. Nouembris* 1620. Et pro vniuerso Regno Nauarræ sub die 7. Augusti 1621. referente Aldan.d.tit.18.de sanctis num.206.

29 Beati Francisci Borgiæ officium pro omnibus Societatis IESV Religiosis vbique existentibus, necnon in ditionibus familiæ illorum de Borgia pro omnibus Sacerdotibus tam secularibus quàm Regularibus Kalendis Octobris, ipso nempe die sui obitus. Vrbanus VIII. constit.46. incip.Aliàs à nobis 2. Septemb.1625. apud Angel. Mariam Cherubin. in Bullario tom.4. pag.62.

30 Beati Felicis de Cantalicio Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci Capuccinorum Officium pro omnibus

nibus dicti Ordinis Fratribus die sui obitus duntaxat in Ecclesijs Fratrum prædictorum, videlicet in Nancei, ac Romaricomontis, & Cantalicij oppidis ab eisdem Fratribus tantum, Romæ verò vbi corpus eiusdem requiescit etiam pro confluentibus ad Ecclesiam dictorum Fratrum. Vrbanus VIII. in constitut. 48. incip. In specula 1. Octobris 1625. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. 63. Et pro tota Religione Cappuccinorum in alia Constitut. incip. Nuper 9. Aprilis 1626. Et pro Monialibus Capuccinis, *Sacra Congregat. Rit. sub die 3. Aprilis* 1632. de qua Bonfadin. d. resol. 5. numero 55.

31 S. Franciscæ Romanæ officium sub ritu semiduplici in Vrbe ad libitum. *Sacra Congr. Rit. sub die* 13. *Martij* 1632. cuius memini de officio, & potest. Parochi c. 10. num. 27. in fine.

32 S. Geminiani officium pro Ecclesia Mutinen. *S. Cong. Rit. in Mutinen.* 25. *Iunij* 1611. penes Aldan. in compendio Canon. resol lib. 3. tit. 18. de Sanctis, n. 207.

33 S. Gertrudis officium in die eius festo sub ritu dupl. de communi vnius Virg. pro Monialibus Conceptionis B. Mariæ de Iesu Maria in ciuitate Mexicana in Indijs Occidentalibus. *Sacra Congregat. Rit. in Mexicana in Indijs* 30. *Iunij* 1609. apud Aldan. d. tit. 18. de sanctis num. 208.

34 B. Gulielmi Aquitaniæ Ducis Ordinis S. Augustini, officium pro Monasterio Regali S. Laurentij del Escurial in Hispania. *Sacra Cong. Rit. in causa Hispaniarum* 17. *Maij* 1600. quam refert Aldan. d. tit. 18. de sanctis num. 209.

35 SS Helladij, Eulogij, & Eugenij Toletanorum Episcoporum officium pro dicta Ecclesia & diœcesi. *Sacra Congr. Rit. in Toletana* 15. *Ianuarij* 1611. de qua Aldan. d. tit. 18. de sanctis n. 210.

36 S. Hermeris mart. officium pro Monialibus de Incarnatione ciuitatis Regum seu Limæ in Indijs Occidentalibus. *S. Cong. Rit. in Liman. siue Ciuitatis Regum* 1. *Iunij* 1601. teste Aldan. d. tit. 18. de sanctis n. 211.

37 S. Iacobi Apost. officium pro Ecclesia Metropolitana Compostellana singulis secundis ferijs non impeditis festo nouem lectionum, excepto tempore Quadragesimæ, Aduentus, & Vigilijs. *Sacra Cong. Rit. in Compostellana* 4. *Septembris* 1621. referente Aldan. d. tit. 18. de sanctis num. 212.

38 B. Iacobi de Marchia Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Obseruantia officium pro Ecclesia sanctæ Mariæ della Noua ciuitatis Neapolitanæ, vbi eius corpus requiescere asseritur. Vrbanus VIII. constitut. 24. incip. In sede Principis 12. Augusti 1624. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag.... Extendit pro omnibus personis Ordinis Fratrum prædicatorum idem Vrbanus VIII. in alia sua constitut. sub die 23. Octobris 1624.

39 S. Ignatij Loiolæ fundatoris Patrum Societatis IESV Officium pro loco de Alpeitia Pampilonen. diœcesis. *Sacra Cong. Rit. in Pampilonen.* 7. *Septembris* 1618. quam citat Aldan. d. tit. 18. de sanctis n. 213.

40 S. Ioachimi parentis Beatissimæ Virginis Officium sub ritu duplici die 20. Martij quotannis recitandum, & in Breuiario ac Kalendario in posterum imprimendis describendum. Gregorius XV. constitut. 39. incip Apostolatus 2. Decembris 1622. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag.... & Gauant. in Rubricas Breuiarij sect. 7. c. 5. n. 20.

41 B. Ioannis Sahagun Officium pro ciuitate Salamantina. *Sacra Cong. Rit. in Salamantina* 24. *Augusti* 1600. de quo fuit expeditum Breue Apost. sub die 19. Iunij 1601. vt die 12. Iunij in cœnobio Salmanticensi à Fratribus Augustinianis vnà cum Collegialibus, capellanis, & personis collegij maximi sancti Bartholomæi quotannis de eo diuinum Officium ageretur. Extensus postea fauor primo ad prouinciam Castellæ, deinde ad preces Philippi III. Regis Hispaniarum Catholici ad vniuersum Ordinem Augustinianum, litteris datis Tusculi die 15. Octobris 1603. refert nouissimè Thom. de Herrea in suo alphabeto Augustiniano verbo B. Ioànes Gonzales de Castrillo, dictus de Sahagun, siue de sancto Facundo pag. 388. tom. 1. apud Aldan. d. tit. 18. de sanctis num. 214.

42 B. Ioannis de Deo officium pro omnibus suæ Congregationis Regularibus vbique existentibus quotannis in die eius obitus de communi Cōfess. non Pont. ritu duplici maiori per annum iuxta rubricas Breuiarij Romani; in ciuitate verò Granateo. vbi sacrum eius corpus quiescit, & in terra nuncupata Montemoro nouo in Lusitania, vbi natus est pro omnibus Ecclesijs tam Regularium quàm secularium sub ritu duplici minori. Vrbanus VIII. constitut. 108. incip. In sede Principis 21. Septembris 1630. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. 114.

43 B. Ioannis Capistrani Officium in die eius obitus 23. Octobris sub ritu duplici de communi Confess. non Pont. pro omnibus tam Fratribus quam Monialibus Ordinis S. Francisci de Obseruantia. *Sacra Congregat. Rit. sub die* 16. *Iulij* 1622. penes Aldan. d. tit. 18. de sanctis num. 215.

44 S. Iuliani officium pro ciuitate & diœcesi Burgen. *S. Congr. Rit. in Burgen.* 20. *Iulij* 1600. Et pro ciuitate Conchen. *eadem Sacra Congregat. Rit. sub die* 22. *Decembris* 1612. quarum meminit Aldan. d. tit. 18. de sanctis num. 216.

45 S. Leonardi officium pro ciuitate de Baeza. *Sacra Congr. Rit. in Gadicen.* 12. *Aprilis* 1601. teste Aldan. d. tit. 18. de sanctis n. 217.

46 S. Ludouici officium pro cunctis fidelibus in die eius festo. *Sacra Congr. Rit. in Galliæ* 29. *Nouembris* 1618. Et sub ritu duplici pro Ecclesia Sanctissimæ Trinitatis Ordinis Minimorum de Vrbe. *Eadem Sac. Cong. in Vrbis* 19. *Augusti* 1619. de quibus Aldan. d. tit. 18. de sanctis n. 218.

47 S. Margaritæ Mart. Officium pro Monialibus Monasterij Donæ Reginæ Neapolis. *Sac. Cong. Rit. in Neapolitana* 16. *Maij* 1601. referente Aldan. d. tit. 18. de sanctis n. 219.

48 B. Margaritæ de Cortona tertij Ordinis S. Francisci officium pro omnibus, & singulis personis tam viris videlicet quam mulieribus vbicunque existentibus in eorum Ecclesijs die eius festo 22. Februarij. Vrbanus VIII. constitut. 8. incip. Cælestis, Idibus Decembris 1623. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. 21.

49 B. Margaritæ Virg. Tertiariæ professæ Ordinis Prædicatorum officium pro ciuitate tantum Tiphernaten. & in Ecclesia vbi eius corpus sepultum est. *Sac. Cong. Rit. sub die* 24. *Augusti* 1609. quam citat Castellin de dilat. canoniz. sanctor pag. 143.

50 S. Mariæ de Monte Carmelo officium pro Regno Maioricarum in eius festo, sicut recitatur in festo B. Mariæ ad Niues. *Sacra Congregat. Rit. in Maioricen.* 6. *Decembris* 1621. de qua Aldan. d. tit. 18. de sanctis numer. 220.

51 S. Mariæ officium paruum quando recitatur in choro tempore Paschali dicitur sine addito Alleluia. *Sac. Cong. Rit. sub die* 28. *Martij* 1626. quam refert Aldan. d. tit. 18. de sanctis num. 221. Gauant. in rub. Breuiarij sect. 9. cap. 1. n. 11. Et recitandum est in choro singulis diebus, exceptis tamen duplicibus, vbi adest talis consuetudo, quæ laudabilis est, & seruanda, licet secundum regulas Breuiarij idem Officium paruum non recitetur regulariter in choro nisi in diebus ferialibus & simplicibus: eadem *Sacra Congr. Rit. in Triuana* 1. *Septembris* 1607. apud Aldan. d. tit. 18. de sanctis num. 222. Gauant. d. sect. 9. cap. 1. num. 6. vbi addit eandem *Sacram Congr. Rit. die I anuarij* 1627. decreuisse etiam mutato

proprio

proprio Breuiario, & Romano acceptato adhuc eos teneri ad quotidianam Officij B. Virginis recitationem, qui antea ea consuetudine tenebantur.

52 S. Mariæ Conceptionis Officium in singulis Sabbatis festo nouem lectionum non impeditis pro Fratribus Obseruantibus Ordinis S. Francisci. *Sacra Congr. Rit. sub die 20. Ianuary* 1609. Et pro Fratribus Conuentualibus, eadem *Sacra Congr. Rit. sub die 28. & 30. Ianuary* 1615. Et pro Fratribus Capuccinis sub die 7. Iulij eiusdem anni. Quam tamen gratiam de Officio Conceptionis in Sabbato recitando ab omnibus prædictis Fratribus, declarauit *eadem Sacra Congr. sub die 10. Nouembris eiusdem anni* esse intelligendam eo modo, quo intelligitur rubrica de officio S. Mariæ in Sabbato, idest vt recipiantur sabbata occurrentia in Aduentu. Quadragesima, quatuor temporibus, & Vigilijs. refert Aldan. d. tit. 18. de sanctis num. 223.

53 B. Mariæ Magdalenæ de Pazzis Monialis Ordinis S. Mariæ de monte Carmelo Officium in ipsius obitus, seu alia subsequenti non impedita die singulis annis pro omnibus vtriusque sexus eiusdem Ordinis Religiosis, Vrbanus VIII. constit. 63. incip. In supremo 23. Aprilis 1627. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. 78. Et pro omnibus Ecclesijs tam in diœcesi Florentina quam in vniuersa ditione temporali Magni Ducis Etruriæ, idem Vrbanus in alia sua constit. incip. Aliàs pro parte 18. Ianuarij 1628. ibidem pag. 78.

54 SS. Mauri, Pantaleonis, & Sergij Officium pro ciuitate Vigliarum. *Sacra Congr. Rit. in Vigliarum 2. Iulij* 1618. teste Aldan. d. tit. 18. de sanctis num. 224.

55 Nominis sanctissimi IESV Officium pro Monialibus sanctæ Mariæ Reginæ Cœli Neapolis. *Sacra Congr. Rit. in Neapolitana 10. Nouembris* 1612. penes Aldan. d. tit. 18. de sanctis num. 225.

56 S. Noberti Archiepiscopi Magdeburgen. Officium sub ritu semiduplici pro toto Orbe. *Sacra Congr. Rit. in Præmonstraten. S. Norberti 14. & 16. Nouembris* 1620. quam citat Aldan. d. tit. 18. de sanctis num. 226.

57 Martyrum 23. ex Ordine Minorum sancti Francisci de Obseruantia prouinciæ discalceatorum sancti Gregorij Philippinarum, & Iaponiæ Officium pro Fratribus dicti Ordinis vbicunque existentibus, & pro alijs quibuscunque Manilien. diœcesis tantùm die eius obitus quinta Februarij. Vrbanus VIII. constit. 70. incip. Saluatoris 14. Septembris 1627. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. 86.

58 Martyrum trium Pauchi Michi, Ioannis de Goto, & Didaci Quizai è Societate IESV Officium pro omnibus dictæ Societatis Religiosis quotannis die quinta Februarij. Vrbanus VIII. constit. 72. incip. Saluatoris & Domini die 15. Septembris 1627. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. 87. Et ad omnes Sacerdotes tam seculares quam Regulares ad eorum Ecclesias confluentes extendit *Sacra Congr. Rit. Sanctissimo Papa annuente, die 26. Septembris* 1629. penes Aldan. d. tit. 18. de sanctis num. 227.

59 B. Paschalis Baylon ex Discalceatis Ordinis Minorum Regularis obseruantiæ prouinciæ sancti Ioannis Baptistæ Regni Valentiæ Officium pro Fratribus dicti Ordinis in Regno Valentiæ prædicto, ac in oppido Villæ Regalis eiusdem Regni, vbi eius corpus requiescit. Paulus V. constit. 113. incip. In sede Principis 29 Octobris 1618. apud Angel. Mariam Cherubin. in Bullario tom. 4. pag. 167. Et pro vniuersis Religiosis vtriusque sexus eiusdem Ordinis in Hispaniæ Regnis vtriusque Coronæ Castellæ, & Aragoniæ & pro cuncto Clero in oppidis, vbi eius corpus requiescit, & natus fuit, extendit idem Paulus V. in alia sua constitut. incip. Alias pro parte die 10. Februarij 1620. Et demum pro vniuersa Religione, *Sacra Congr. Rit. in Valentina 23. Ianuary* 1621. de qua Aldan. dict. titul. 18. de sanctis num. 228.

60 S. Pelini mart. Officium pro Ecclesia, & diœcesi Valuen. *Sacra Congr. Rit. in Valuen. 18. Augusti* 1618. quam refert Aldan. d. tit. 18. de sanctis num. 229.

61 B. Petri Gonzalues Ordinis sancti Dominici Officiũ pro Ecclesia Palentina. *Sacra Congr. Rit. in Palentina 20. Aprilis* 1602. quam citat Aldan. d. tit. 18. num. 230.

62 B. Philippi Benitij Ordinis Seruorum Officium sub ritu simplici pro omnibus tam secularibus quam Regularibus in ciuitate Florentina. *Sacra Congr. Rit. in Florentina 4. & 30. Iuly* 1615. Paulus V. constit. sua incip. Domini nostri die vult. Iulij 1615. Et pro ciuitate Tudertina, eadem *S. Congr. Rit. in Tudertina 7. Septembris* 1618. Paulus V. in alia constit. incip. Domini nostri sub die 24. Octobris 1618. De eo Hieron. Roman. cent. 9. fol. 55. nouissimè M. Thom. de Herrera in Alphabeto Augustiniano verbo B. Philippus Benitius pag. 240. Ludou. de Angelis de vita S. Augustini fol. 350. Cornel. Lancillot. in eadem vita pag. 424.

63 S. Philippi Nerij Officium pro Presbyteris Congregationis Oratorij de Vrbe. *Sacra Congr. Rit. in causa Vrbis 22. May* 1605. teste Aldan. d. tit. 18. de sanctis num. 231. Et pro alijs Congregationibus erectis ad instar illius, quæ in Vrbe est. *Eadem Sacra Congr. sub die 29. Decembris 1615. & sub die 8. February* 1616. quarum meminit Aldan. d. tit. 18. num. 232.

64 B. Petri de Alcantara Ordinis Minorum strictioris Obseruantiæ Discalceatorum professoris prouinciæ S. Iosephi in Regno Castellæ fundatoris Officium: pro vniuersa Religione Minorum Obseruantium vtriusque sexus die eius obitus 19. Octobris: in Oppido verò de Alcantara nullius diœcesis, vbi natus est, atque in altero de Arenas Abulen. diœcesis, vbi eius Corpus requiescit, pro omnibus tam Regularibus quam secularibus Clericis, sub ritu tamen semiduplici. Gregorius XV. constit. 23. incip. In sede Principis 18. Aprilis 1622. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. 309. in nouiss. impress.

65 SS. Placidi, Eutichij, Victorini, Flauiæ, & sociorum officium pro ciuitate Messanen. *Sacr. Cong. Rit. in Messanen. 17. Nouembris 1600. & 26. Februarij* 1611. quarum meminit Aldan. d. tit. 18. de sanctis num. 233.

66 S. Raymundi Ordinis B. Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum officium pro dicti Ordinis vtriusque sexus Regularibus personis discalceatis, die eius festo de communi Confess. non Pont. iuxta rubricas Missalis Romani. Vrbanus VIII. constit. 55. incip. Saluatoris die 5. Nouembris 1625. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag 69.

67 B. Ritæ de Cassia Ordinis Eremitarum S. Augustini officium pro vniuersi Ordinis prędicti Fratribus & Monialibus vbique terrarum, & pro alijs in tota Spoletana diœcesi. Vrbanus VIII. constit. 74. incip. In supremo, 2. Octobris 1627. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. 89. Et ad omnes vbique terrarum ad Ecclesias prædicti Ordinis & diœcesis Spoletanæ confluentibus extendit idem Vrbanus VIII. in alia sua constit. incip. Nuper, die 4. Februarij 1628. Eius vitam scripsere diuersis temporibus M. Ioannes Georgius de Amicis, Cassianus, & ex illo Fr. Augustinus Couellucius Fulginas ann. 1610. Onophrius Martini Iliætanus, Hieronymus de Guettis Romanus, Alphonsus de Aragon y Borgia chronographus prouinciæ Castellæ, nouissimè aliqua tangit Thom. de Herrera in Alphabeto Augustiniano verbo B. Rita de Casia, pag. 335. tom. 2. quam refert Empol. in suo Bullario Augustiniano pag. 387. & seq.

68 S. Rochi Officium de communi Confessoris non Pont. pro ijs tantum locis vbi adsunt Ecclesiæ & Eremitoria habentia requisita Ecclesiarum in eius honorem ædificatarum, & seruatis rubricis Breuiarij. *Sacra Congr. Rit. sub die 30. Iuly & 26. Nouemb.* 1659. vt refert Castellin. in compendio tract. de delatione canonizat.

Sanctorum pag.81. Gauant. in rub. Breuiarij sect.7. cap. 10. num.15. Ego ipse de officin, & potest. Parochi cap. 20. num.30. Et pro oppido Complutensi. *eadem Sacra Congr. Rit. in Compluten. seu Toletana 20. Decembr.* 1610. teste Aldan. d. tit. 18. de sanctis num.234.

69 S. Romualdi Officium sub ritu semid. Breuiario apponi iussit Clemens VIII. die 9. Iulij 1595. de qua Gauant. in rub. Breuiarij sect.7. cap.4. num.7. Et officium paruum à Monachis Camaldulentibus priuatè recitandum conceditur. *Sacra Congr. Rit. in Venetiarum 25. Iunij* 1611. penes Aldan. d. tit. 18. de sanctis num.235.

70 Stygmatum sancti Francisci officium approbatur, conceditur que vt vbique ad libitum cleri celebrari possit, duplici quidem officio in Religione sancti Francisci, extra eam verò semiduplici. *Sacra Congr. Rit. sub die 28. Augusti* 1615. de qua Aldan. d. tit.18. de sanctis num.236 Et vt in loco Aluerniæ possit singulis sextis ferijs non impeditis à Fratribus dicti Ordinis celebrari, conceditur. *eadem Sacra Congr. Rit. in Etruria 28. Maij* 1626. Et vt á toto Ordine Obseruantium prima die cuiuslibet mensis non impedita recitari possit, *eadem Sacra Congr. in causa Minorum de Obseruantia* 22. *Martij* 1618. quarum meminit Aldan. d. tit. 18. nu.237.

71 S. Theresiæ Officium pro Religione Carmelitarum Discalceatorum. *Sacra Congr. Rit. sub die 20. Decembris* 1628. referente Aldan. d. tit. 18. de sanctis num.238. Vide infra collect.698.

72 B. Thomæ de Villanueua Ordinis Eremitarum S. Augustini, & Archiepiscopi Valentini Officium pro omnibus vtriusque sexus eiusdem Ordinis Religiosis in Hispania, nempe in Regnis Castellæ, Aragoniæ, & Cathaloniæ commorantibus, necnon pro omnibus vtriusque sexus Regularibus, & Presbyteris, ac Clericis secularibus commorantibus in oppido de Villanueua de los Infantes Toletanæ diœcesis, vnde est oriundus Paulus V. constit. 20. incip. In supremo 24. Septembris 1619. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario to. 4. pag.22. Ad omnes vtriusque sexus Religiosos eiusdem Ordinis vbique terrarum existentes extendit Gregorius XV. constitut. 5. incip. Alias à felicis die 24. Maij 1621. cuius Gregorianæ Constitutiones meminit nouissimè Fr. Thom. de Herrera in alphabeto Augustiniano verbo Thomas à Villanoua pag.445. tom.2. apud Angel. Mar. Cherub. d. tom. 4. pag.283.

73 S. Torcati Officium pro quodam oppido diœcesis Toletanæ. *S. Congr. Rit. in Toletana 22. Martij* 1618. teste Aldan. d. tit. 18. de sanctis num.239.

74 S. Vincentij Officium ritu duplici pro Ecclesia Maioricen. *Sacra Cong. Rit. in Maioricen. 25. Ianuarij* 1601. Et pro diœcesi Oscen. *eadem S. Congr. in Oscen. 26. Februarij* 1611. quarum meminit Aldan. d. tit. 18. de sanctis num.240.

75 SS. Vincentij Mart. & Andreæ Apost. cum octaua pro Clericis Regularibus S. Pauli Cremonæ, & Bononiæ commorantibus. *Sacra Congr. Rit. in Cremonen. & Bononien. 18. Martij* 1617. referente Aldan. d. titul. 18. de sanctis num.241.

76 S. Vrsulæ officium sub ritu duplici pro Ecclesia Caietana *S. Congr. Rit. in Caietana 19. Martij* 1611. Et pro Monialibus sanctæ Vrsulæ Bononien. Eadem *S. Congr. in Bononien. 21. Martij* 1613. penes Aldan. d. titul. 18. de sanctis num.242.

S V M M A R I V M.

1 *Cruciferi Fratres Oleum sanctum à quouis Episcopo recipiunt.*
2 *Carmelitæ Fratres sanctum Oleum à quouis Episcopo recipiunt.*
3 *Episcopus permittere debet quod Regulares teneant Oleũ sanctum in eorum Ecclesijs pro ipsorum vsu duntaxat.*
4 *Episcopus potest benedicere & consecrare Olea sacra etiam in alia Ecclesia si à Cathedrali absuerit.*
5 *Episcopus quotannis conficere debet sacra Olea, crematis veteribus.*
6 *Olea vetera non possunt adhiberi postquam noua sunt consecrata.*
7 *Episcopus potest conficere Olea sacra cum minori numero Sacerdotum ex causa necessitatis.*
8 *Consecratio oleorum sacrorum debet fieri iuxta formam Pontificalis.*
9 *Cathedralis Ecclesia debet asseruari oleum sanctum, & ab eius Dignitatibus dispensari alijs Ecclesijs.*
10 *Manna S. Nicolai non est per viam ad infirmos deferendum cum cotta & luminaribus.*

Oleum sanctum.

COLLECT. DXXXVII.

1 OLeum sanctum à quouis Episcopo recipiunt Fratres Cruciferi. Vrbanus III. constit.1. incip. Cum antecessor 7. Kalend. Aprilis 1187. cuius memini in collect. ad Trident. sess.14. de extrema vnctione cap.1. num.8. apud Laert. Cherub. tom.1. pag.1.

2 Oleum sanctum pro administranda Extrema vnctione suis Fratribus Ordinis B. Mariæ de Monte Carmelo per Archiepiscopos, & Episcopos exhiberi iussit Clemens VIII. constitut.57. incip. Exponi 24. Martij 1599. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom.3. pag.57. in nouiss. impress. cuius meminere Lezana in summ. quæst. Regular. tom.1. cap.3. num.20. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regular. verbo oleum post num.1. Ego ipse in collect. ad d. cap.1. num.9.

3 Oleum sanctum permittere debet Episcopus quod Regulares teneant in eorum Ecclesijs pro ipsorum vsu duntaxat. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Aesina 13. Iulij* 1589. teste Ioann. Maria Nouar. d. verbo oleum num.1.

4 Olea sacra possunt ab Episcopo benedici & consecrari etiam in alia Ecclesia, à Cathedrali absuerit. *Sacra Congr. Rit. in Oriolen. 17. Nouembris* 1600. quam refert Aldan. in compendio Canon. resol. lib.1. tit.8. n.11.

5 Olea sacra quotannis ab Episcopo confici, & suæ
6 diœcesis Presbyteris distribui debent, crematis veteribus: & vetera non possunt adhiberi postquam noua sunt consecrata. *Sacra Congr. Rit. in Sepien. 7. Septembris* 1601. penes Aldan. d. titul. 8. num.12. quem refero in collect. ad Conc. sess.14. de extrema vnctione cap.1. num.12.

7 Olea sacra ex causa necessitatis possunt confici ab Episcopo cum minori numero Sacerdotum, quam præscribatur in Pontificali. *Sacra Congr. Rit. in Cursen. 21. Augusti* 1604. *& in Naxien. 12. Martij* 1616. quarum memini in collect. ad d. cap.1. num.14.

8 Olei sacri consecratio debet fieri omnino iuxta formam Pontificalis, & Canonici debent supplere si numerus sufficiens Presbyterorum non adsit præter Canonicos. *Sacra Congr. Rit. in Lauretana 9. Maij* 1606. quam citat Aldan. d. tit. 8. num.13.

9 Oleum sanctum debet asseruari in Cathedrali, & ab eius dignitatibus dispensari alijs Ecclesijs. *Sacra Congr. Rit. in Tuscanen. 19. Augusti* 1619. apud Aldan. d. tit. 8. num.14.

10 Oleum, seu Manna sancti Nicolai non est per viam ad infirmos deferendum cum cotta & luminaribus. *Sacra Congr. Rit. in Baren. 28. Ianuarij* 1606. referente Aldan. d. tit 8 num.15.

Oliuetani Monachi, vide in verbo Monachi Oliuetani collect.501.

Onus,

Onus.

COLLECT. DXXXVIII.

1 Onera omnia incumbentia Ecclesiæ, in qua erecta est Vicaria perpetua, pertinent ad ipsum Vicarium perpetuum. *Sacra Congr.Conc.* teste Sellio in selectis Canon.c.3.num.5.

2 Onera imposita per Communitatem super Clericorum bonis patrimonialibus, & domibus vbi habitant, non tenentur ipsi Clerici soluere, etiam quod per prius soluerint. *Sacra Congr.Immunitatis sub die 7. Decembris* 1632. quam refert Bonfadin. in thesauro eccles. decis. resol.15.num.17.

3 Onera Missarum, vide in verbo Missarum reductio collect.475.

SVMMARIVM.

1 *Domus Canonicales, & Canonicatum Presbyteralē optare non possunt Canonici habentes Ecclesias Parochiales, in quibus resident.*
2 *Theologalem Præbendam obtinens non potest optare aliam Præbendam.*
3 *Erectio in Theologalem si præcedat ante optionem, non habebit locum optio in Præbenda primò vacatura post Concil.*
4 *Præbenda tam Theologi quam Pœnitentiarij non subiacet optioni.*

Optare, Optio.

COLLECT. DXXXIX.

1 Optare non possunt Domus Canonicales, neque Canonicatum Presbyteralem Canonici habentes Ecclesias Parochiales, in quibus resident, cum non habeantur pro præsentibus, sed tantum sint priuilegiati ad percipiendos fructus, & id quando extat consuetudo, vel statutum, quo absentes, non possunt optare. *Sacra Congregat. Concil.* teste Nicolao Garc. de benef. p.3.c.2.num.387.

2 Optare aliam Præbendam non potest obtinens Theologalem. *S.Cong.Conc.die 7.Iunij* 1601. apud Sellium in selectis Canon.c.37.n.123.

3 Optio in Præbenda primò vacatura post Concilium, locum non habebit si ante optionem præcesserit erectio in Theologalem, vel Pœnitentialem: si verò præcesserit optio non potest amplius erigi in Theologalem. *Sacra Cong.Conc.* penes Nicol.Garc.de benefic.p.5.c.4. n.139.

4 Optioni non subiacet Præbenda tam Theologi, quam Pœnitentiarij. *Sac.Cong.Conc.* 11.*Februarij* 1601. quam citat Nicol.Garc.in addit.ad suum tract.de benef.p.5.c.4.num.132.

Oracula viuæ vocis.

COLLECT. DXXXX.

1 Oracula viuæ vocis aliquibus Religionibus concessa reuocantur illis exceptis, quæ ad supplicationem Regum, & quæ ad fauorem Eminentissimorum Cardinalium vel pro quibus Cardinales ipsi in scriptis testimonium præbuerunt. Gregorius XV. constitut.27. incip.Romanus 2.Iulij 1622.apud Angel.Mariam Cherub.in Bullario tom.4. pag. 314.& eam refert Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regular. ad constit. 3. Gregorij XV.ac illius meminit Anton. Diana moralium resolut. part.5.tract.14. miscel.resol.17. Deinde Vrbanus VIII. constitut.9. alias 119.incip.Alias felicis record.20. Decembris 1631.apud Angel.Mariam Cherub.d.tom 4.in appendice pag. 18. quam etiam refertur Ioan. Maria Nouarius in Lucerna Regul. verbo Oracula, & eius frater Ioan. Anton. Nouar. in summ. Bullarum tit. de gratiarum reuocat.& illius meminit Ioan. Baptista Lezana in sum.quæst.Regular.tom.1.c.3.num.21.cessauit,& abrogauit, ac annullauit omnia & singula priuilegia, & facultates, licentias, & gratias quascunque per summos Pontifices prædecessores, ac per se ipsum viuæ vocis oraculo, & S. R. E. Cardinalium quoruncunque manu firmata quibuscunque Generalibus, Prouincialibus, & personis cuiusuis Ordinis, Congregationis, instituti, & Societatis, siue secularibus siue Regularibus quacunque de causa, occasione, prætextu vel colore, etiam intuitu, contemplatione, seu ad instantiam Imperatoris, Regum, & Principum quorumcunque aut alias quo-
2 modolibet concessa. Postremo idem Vrbanus VIII. constit. sua 29. aliàs 159. incip. Aliàs felicis 11. Aprilis 1635. apud Angel. Mariam Cherub. in d. Appendice tom.4.pag.49.declarauit Officiales, seu ministros, quibus aliàs ante emanatas prædictas Constitutiones ex Officiorum suorum auctoritate, & prærogatiua de oraculo per eos a Romanis Pont. pro tempore existentibus habito, fides haberi solebat, quoad ea quæ, vt præfertur, ad quamlibet eorum Officiorum seu munus quo funguntur, pertinent in litteris etiam prædictis super reuocatione Oraculorum huiusmodi emanatis minimè comprehensos fuisse nec esse, nec comprehendi debere: & ad abundantiorem cautelam eosdem Officiales seu ministros aduersus easdem Constitutiones quatenus opus sit, restituit, & plenarie reintegrat in omnibus,& per omnia.

3 Oraculo viuæ vocis gratiæ, & priuilegia facta Magistris Generalibus, Vicariis generalibus, & procuratoribus generalibus concessa eorum Ordinibus, quæ sortitæ fuerunt effectum antè reuocationem Gregorij X V. licet effectus habeat tractum, successiuum, vel alias respiciant particulares personas, vt sunt Præsentaturæ; vel Magisteria in dicta reuocatoria Constitutione Gregorij X V. non comprehenduntur, nullaq; reualidatione indigent. *Sacra Congreg. Regul.* 2. *Aprilis* 1625. referunt Castellin.de elect.c.5.n.37.vers.pro parte, Laurent. de Peyrinis de priuileg.Regul.ad constit.4.Gregorij XV.num.1.

SVMMARIVM.

1 *Ecclesia sancto Sebastiano dicata recitanda est Oratio propria SS.Fabiani & Sebastiani.*
2 *Mutanda non est oratio pro gratiarum actione.*
3 *Quadraginta horarum oratio alternatim dicenda in Ecclesiis Vrbis.*
4 *Oratio,* Deus refugium, *iussa dici à Maioribus per annum non dicitur in festis primæ classis.*
5 *Patronorum S.Michaelis, vel S.Ioannis Baptistæ nomina praponi debent Apostolis in Oratione* A cunctis.

Oratio.

COLLECT. DXXXXI.

1 Oratio, quæ dicitur in festo Sanctorum Fabiani,& Sebastiani non est alteranda, itaut de Sancto Sebastiano tantum recitetur etiam in propria Ecclesia sancto Sebastiano dicata *Sacra Congr. Rit.in Egitanien. 6. Septembris* 1603. teste Sellio in selectis Canonic. c. 2.num.73.

Oratio

2 Oratio pro gratiarum actione non est alteranda, vel mutanda. *S. Cong. Rit. in Toletana 28. Nouembr. 1609.* penes Sellium d. c. 2. nu. 74.

3 Orationem quadraginta horarum alternatim & iugiter in Ecclesijs, & pijs locis Vrbis habendam instituit Clemens VIII. constit. 17. incip. Graues 25. Nouembris 1592. Vrbanus VIII const 7. incip. Vniuersis 22. Octobris 1623. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. 21.

4 Oratio *Deus refugium*, iussa dici à Maioribus per annum non dicitur in festis primæ classis. *S. Cong. Rit. die 28. Augusti 1627.* quam citat Gauant. in rub. Missalis p. 1. tit. 9. nu. 16. in med.

5 Oratione *A Cunctis* nomina Patronorum S. Michaelis, vel S. Ioannis Baptistæ præponi debent Apostolis. *S. Cong. Rit. die 22. August. 1620.* de qua Gauant. in rub. Missal. p. 4. tit. 17. nu. 29.

Orator Auenionensis.

COLLECT. DXLII.

ORatori Auenionensi conceditur locus in capella in bancho Oratorum post omnes alios Oratores, qui ibi sedere solent. *S. Cong. Rit. in Auenionen. 17. Decembr. 1605.* cuius meminit Aldan. in compendio Canonic. resolut. lib. 1. tit. 20. num. 16.

SVMMARIVM.

1 *Missa & alia diuina Officia celebrari possunt in Oratorijs, & capellis, quas Prouinciales Societatis Iesu deputauerint.*

2 *Oratoria in particularium dumtaxat domibus existentia comprehenduntur decreto Concilij Trid.* sess. 22. de obseru. & euitan.

3 *Missa celebranda non sunt in Oratorio priuato nisi de licentia summi Pont.*

4 *Licentia celebrandi in priuatis Oratorijs nonnisi à sede Apost. sunt concedenda.*

5 *Præcepto ecclesiastico de audienda Missa satisfaciunt illi interessentes in priuato Episcopi Oratorio.*

6 *Festiuitates solemniores quæ sint, in quibus celebrari non licet in priuatis Oratorijs.*

7 *Episcopi non possunt concedere licentiam celebrandi in priuatis Oratorijs.*

8 *Parochiales functiones peragere non licet in Oratorijs Confraternitatum, & alijs similibus Ecclesijs.*

9 *Eucharistia sanctissimum Sacramentum pro adoratione fidelium ex licentia Episcopi asseruari continuo in Oratorijs Confraternitatum, & in alijs Ecclesijs non Parochialibus.*

10 *Immunitate ecclesiastica non gaudet Oratorium priuatū.*

Oratorium.

COLLECT. DXLIII.

1 ORatoriis, & Cappellis, quæ Prouinciales Societatis IESV per se in Domibus, Collegiis, & aliis locis, vbi aliqui Societatis residebunt, approbauerint, & ad diuinum dumtaxat cultum deputauerint, Missæ, & alia diuina Officia celebrari possunt. Gregor. XIII. sua Constit. incip. Decet Romanum Pont. de ann. 1575. cuius meminit Lezana in summ. quæst. Regul. tom. 1. cap. 21. nu. 14.

2 Oratoria in particularium dumtaxat domibus existentia comprehenduntur decreto Concilii sess. 22. de obseruandis & euitandis. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Florentina 1. Septembris 1615. & in Colimbrien. 1. Iulij 1616.* quas citat Sellius in selectis Canon. cap. 5. nu. 53.

3 Oratorio priuato Missæ celebrandæ non sunt nisi de licentia summi Pontificis. *Sacra Cong. Conc. in Bononien. 10. Martij 1615.* penes Sellium d. cap. 5. nu. 54.

4 vbi etiam deciditur licentias celebrādi in priuatis Oratorijs nonnisi à Sede Apost. esse concedendas, ibique Sanctitatis suæ iussu Archiepiscopis, & Episcopis vniuersis significandam duxit facultatem huiusmodi licentias dandi ipsius Concilij decretis vnicuique ademptam esse, soliique beatissimo Romano Pont. esse reseruatam. refert Ioan. Anton. Nouat. in summa Bullarum tit. de Missarum celebrat. prohibita in Oratorijs priuatis absque summi Pont. licentia, & tit. de Oratorijs priuatis.

5 Oratorio Episcopi priuato interessentes sacrificio Missæ satisfaciunt præcepto ecclesiastico tam in diœcesi quam extra. *Sacra Congr. Conc. sub die 22. Septembr. 1640.* de qua Antonin. Diana moral. resolut. p. 6. tract. 8. miscel. resol 40.

6 Oratorij priuati in Altari, cui conceditur ex priuilegio Apostol. celebratio Missæ exceptis solemnioribus festis, non potest in eo celebrari in Natali Domini, Epiphania, Paschate, Pentecoste, Annunciatione, Assumptione B. Mariæ Virginis, festo sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli, & omnium Sanctorum. *Sacr. Cong. Rit. 17. Nouemb. 1617.* Gauant. in rub. Missalis p. 1. tit. 20. propè fin. vers. sciendum. apud Lezanam in sum. quæst. Regul. tom. 1. cap. 21. nu. 31. & illius meminit de Iure eccles. vniuerso lib. 2. cap. 8. num. 6.

7 Oratorijs priuatis celebrandi licentias ab Episcopo concessas irritauit Sacra Cong. Conc. de mandato Pauli V. die 25. Octobris 1615. prohibuitque omnibus Episcopis ne concedere possent facultates celebrandi in priuato Oratorio absque Sedis Apost. licentia, refert Sellius d. c. 5. nu. 56.

8 Oratorijs Confraternitatum, & alijs similibus Ecclesijs, quæ non sunt Curatæ, nec Regulares, minimè licet peragere Sacerdotalia munera, & Parochiales functiones, quæ populi, & animarum curam quoquomodo cōcernere videntur, quales sunt candelarum, cinerum, palmarum, fontis Baptismalis benedictiones, sanctissimi Sacramenti delationes, celebrationes Missarum feria quinta in Cœna Domini, & sabbati aspersiones domorum. *Sac. Cong. Rit. 18. Maij 1602.* cuius meminit Marchin. de Sacram. Ordinis p. 3. cap. 8. nu. 6. quem refero de officio & potest. Parochi c. 11. nu. 50. propè fin. vbi quod de licentia Episcopi hæc peragi debent.

9 Oratorijs Confraternitatum, & in alijs Ecclesijs non Parochialibus, quæ sub laicorum magistrorum gubernio, & directione esse solent, non potest Episcopus concedere facultatem asseruandi continuò, & permanenter sanctissimum Sacramentum pro adoratione fidelium, sed requiritur licentia Papæ. *S. Cong. Conc.* referentibus Marco Anton. Genuens. in pract. Archiep. Neapol. cap. 92. Paul. Piasec. in praxi Episcop. p. 1. cap. 3. num. 34. vers. hoc pertinet, metipso de officio, & potest. Episcop. pat. 2. alleg. 22. & de officio, & potest. Parochi cap. 11. nu. 50. in fine.

10 Oratorium priuatum non gaudet immunitate ecclesiastica. *S. Cong. Immunitatis in Perusina 9. Decembr. 1631.* penes Sellium d. c. 5. nu. 57.

Oratorij Congregatio.

COLLECT. DXLIV.

1 ORatorij Congregatio à sancto Philippo Nerio moribus potiùs erudita quàm legibus adstricta, nul

nullam ad Religiosorum hominum consuetudinem propriam sibi regulam habuit, ad quam consultationes dirigeret rerum gerendarum. Etenim Pater optimus omnium consilia pro cuiusque ingenio solitus paterno moderari affectu, satis habuit ad pietatem simul inflammatos in ipsa rerum humanarum despicientia Christi amore ferventiores videre suos. & quæ diuturna experientia ad probitatem assequendam, Deumque promerendum eis placere nouerat, & in dies prodesse, tanquam a Domini spiritu probare & confirmare. Et hanc viam meritò secularibus Presbyteris ille monstrauit, licet à Religiosorum institutis distantem, qui Congregationem non se auctore, sed Deo optimo Max. duce ac perfectore institutam sæpè dicebat. Ea igitur quæ vel ipse hac ratione condenda curauit, vel ab eius institutione inter Congregationis huius homines consuetudine recepta, ac deinceps perpetuò seruata, vt breuiter cognosci possint, summatim collecta sunt in libello, cuius titulus est. Instituta Congregationis Oratorij S. Mariæ in Vallicella de Vrbe à S. Philippo Nerio fundatæ. Romæ apud Iacobum Mascardum 1630. & Constitutiones confirmauit Paulus V. constit. sua incip. Christi fidelium 24. Februarij 1612. apud Fr. Ludou. Beltram in libello de la Vida y hecos milagrosos de san Philippo Nerio. in fine. apud Laert. Cherub. in Bullario constit. 92. tom. 3. pag. 244. in nouiss. impress. Ad hanc Congregationem nonnisi homines probatæ vitæ, maximè idoneos & quasi ad institutum natos recipiendos & illi aggregandos voluit sanctus Pater, minores duo de viginti annis, ac maiores quadragintaquinque ad primam probationem non recipiantur, neque ij, quos Canones ab Ordinibus arcent, nisi in Ordine laicorum sint omninò permansuri, non infirmæ valetudinis, non ij qui ingressi sint aliquam Religionem, nonnisi bonæ apud omnes famæ, qui Oratorii frequentes fuerint auditores vt in dictis institutis c. 6. cautum est.

2 Oratorij Congregationis plures domus neque tanquam principales, neque tanquam membra à se inuicem dependentia insimul vniri valent, & in quadis ciuitate, terra, seu loco plusquam vna Domus huius Congregationis erigi, seu institui nullo modo potest. Gregorius X V. constit. sua incip. Ex iniuncto nobis 8. Iulii 1622. vbi etiam præcipitur vniuersis, & singulis locorum Ordinariis ne vllam huius Congregationis Domum nisi iuxta statutorum suorum formam & tenorem, nec aliter, nec alio modo visitare, minusve quovis casu pro tempore contingente, ac sub quouis prætextu, aut quæsito colore aliquam ipsius Congregationis personam à dicta Congregatione extrahere, aut ab obseruatione sui instituti remouere audeant, seu præsumant.

S V M M A R I V M.

1 *Exemptorum delinquentium delicta inquirunt Ordinarij locorum si illos punire negligunt eorum superiores.*
2 *Præceptores militiæ S. Ioannis Hierosolymitani veri sunt Ordinarij intra limites suæ iurisdictionis.*
3 *Causas criminales clericorum merè ecclesiasticas cognoscunt Ordinarij ecclesiastici quoad seculares Iudices.*
4 *Græci subijciuntur Ordinariorum iurisdictioni circa ea, quæ ad Dei cultum, & Sacramentorum pertinent iurisdictionem.*
5 *Pœnitentiarius maior locorum Ordinarijs committit matrimoniales dispensationes gratiosas.*
6 *Moniales professas ad seruandam clausuram cogunt Ordinarij locorum.*
7 *Beneficiorum ecclesiasticorum permutationes quales admittunt Ordinarij locorum?*
8 *Possessionẽ bonorũ mobilium & immobilium illegitimis à personis ecclesiasticis relictorũ capere tenẽtur Ordinarij.*
9 *Monialibus clausuram seruantibus debent Ordinarij assignare dimidiam partem eleemosynarum, quæ fiunt in ciuitatibus.*
10 *Licentiam erigendi noua monasteria Regularibus concedere possunt Ordinarij.*
11 *Dispensare cum professo eiecto, & suspenso ab exercitio Ordinum non possunt Ordinarij.*
12 *Monasterium nouum Religiosorum, in quo saltem 12. ali non possunt Religiosi, subest iurisdictioni Ordinarij.*
13 *Regulares vt pro ipsorum vsu dumtaxat teneant in eorum Ecclesijs Oleum sanctum permittere debent Ordinarij.*
14 *Licentia ex iustis causis concessa recedendi à Parochiali ad aliquod tempus non fuit sublata Ordinarijs modò ea vtatur intra limites præscriptos à Conc.*
15 *Collegiata erectionis in litteris appellatione Ordinarij intelligitur Episcopus dumtaxat.*
16 *Fratrum Mendicantium causas tam ciuiles quam criminales cognoscere non possunt Ordinarij, nisi quatenus eis per Conc. Trid. decreta conceditur.*
17 *Resignatarius prima & secunda vice ab examinatoribus reprobatus, potest tertio examinari, & approbari dummodo intra sex menses à die data litterarum resignationis.*
18 *Monitione trina non præcedente potest Ordinarius contra concubinarios procedere stante quasi possessione sic procedendi.*
19 *Testes super miraculorum recognitione examinare potest Ordinarius, non autem inferior.*
20 *Resignationem factam ab aliquo Presbytero, nihil aliud habente vnde commodè sustentari posset admittens Ordinarius, Presbyterum illum alere tenetur.*
21 *Curatos in Parochialibus subiectis Commendatori Ordinis Theutonici punire potest Ordinarius ad præscriptum Conc. Trid.*
22 *Censuris & alijs pœnis contra inobedientes Clericos tam seculares quam Regulares procedere potest Ordinarius illis prohibens in casibus sibi permissis.*

Ordinarius,

COLLECT. DXLV.

1 ORdinarii locorum inquirunt in exemptos delinquentes si illos punire negligunt eorum Superiores. Leo X. constit. 10. incip. Regimini 4. Non. Maii 1515. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 411. in nouiss. impress.

2 Ordinarii veri sunt Præceptores Militiæ sancti Ioannis Hierosolymitani infra limites suæ iurisdictionis. Pius IV. constitut. 9. incip. Circumspecta Kalend. Iulii 1560. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 9. aliàs pag. 7.

3 Ordinarii Ecclesiastici priuatiuè quoad seculares Iudices causas criminales clericorum merè ecclesiasticas cognoscunt. Pius IV. constit. 52. incip. Etsi cuncta, 16. Aprilis 1562. apud Laert Cherub. d. tom. 2. pag. 67. aliàs pag. 50.

4 Ordinariorum iurisdictioni subiiciuntur Græci circa ea, quæ ad Dei cultum & Sacramentorum pertinent administrationem. Pius IV. const. 74. incip. Romanus 16. Februarii 1564. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 105. aliàs pag. 79.

5 Ordinariis locorum committit Pœnitentiarius maior dispensationes matrimoniales gratiosas. Pius IV. constit. 53. incip. In sublimi, 4. Non. Maii 1562. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 71. aliàs pag. 53.

6 Ordinarii locorum cogunt Moniales etiam exemptas professas ad seruãdam clausurã Pius V. const. 8. incip. Cura pastoralis. 4. Kalen. Iun. 1566. apud Laert. Cherub.

rub.d.tom.2. pag.184. aliàs pag.138. in nouiſſ. impreſſ.

7 Ordinarij locorum quas beneficiorum eccleſiaſticorum permutationes admittere valeant? Vide ſupra in verbo Epiſcopus quoad beneficia collect.296.

8 Ordinarij capere tenentur poſſeſſionem corporalem bonorum mobilium, & immobilium, ac quarumcunque rerum illegitimis relictarum à perſonis eccleſiaſticis. Pius V. conſt.117. incip. Quæ Ordini 6.Kalend.Februarij 1571. apud Laert. Cherub. d. tom.2. pag.325. aliàs pag.245.

9 Ordinarij debēt dimidiam partem eleemoſynarum, quæ fiunt in ciuitatibus aſſignare Monialibus clauſuram ſeruantibus. Gregorius XIII. conſt.8. incip. Deo ſacris 3. Kalend.Ianuarij 1572. apud Laert. Cherub. d.tom.2.pag.368, aliàs pag.278.

10 Ordinarij concedere poſſunt Regularibus licentiam erigendi noua monaſteria. Clemens VIII. conſtit.99. incip. Quoniam de anno 1603. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom.3. pag.146. aliàs pag.166. in nouiſſ.impreſſ. & vide ſupra verbo monaſteria collect.503.nu.1.

11 Ordinarij non poſſunt diſpenſare cum profeſſo eiecto, & ſuſpenſo ab exercitio Ordinum Vrbanus VIII. conſtit.26. §.10. in decretis 21. Septembris 1624. apud Angel.Mariam Cherub.in Bullar.tom.4.pag.41.vbi referuntur decreta S.Cong. de apoſtatis, & eiectis. Vide in verbo eiectis collect.275.nu.3.

12 Ordinarij iuriſdictioni ſubeſt nouum Religioſorum monaſterium, in quo inter alia ſaltim duodecim ali non poſſunt Religioſi. Vrbanus VIII. conſt.43. §.14. apud Angel. Mariam Cherub. pag.59. vbi referuntur decreta de celebrat. Miſſarum, & vide in verbo monaſteria collect.503.num.4.

13 Ordinarii permittere debent quod Regulares teneant in eorum Eccleſiis oleum ſanctum pro ipſorum vſu duntaxat. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul. in Eſina 13.Iulij* 1589. teſte Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul.verbo oleum nu.1.

14 Ordinariis pro motum proprium Pii V.de menſe Iunii 1568. ſuper reſidentiam Canonicorum habentium Parochiales, non fuit ſublata facultas ita & taliter quod non poſſint iuxta formam decreti Concil. Trid. ex aliquibus iuſtis cauſis licentiam concedere receſſendi à Parochiali ad aliquod tempus modo ea vtatur intra limites præſcriptos à Conc.ſeſſ.23.c.1. de reform. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. de beneſ. p.3. c.2.num.179.

15 Ordinarii nomine, cuius in litteris erectionis Collegiatæ fit mentio, nullatenus eſt intelligendus Archipresbyter eiuſdem Eccleſiæ Collegiatæ, ſed Epiſcopus duntaxat, ideoque Eccleſiam ipſam, illiuſque dignitates, Canonicatus, & beneſicia pro tempore obtinentes, atque alios quoſcunque miniſtros non eidem Archipresbytero, ſed Epiſcopi duntaxat viſitationi, correctioni, atque omnimodæ iuriſdictioni ſubiecti ſint, *Sacra Congr Conc.* in Vicen. quam refert Sellius in ſelectis Canon.c 8.nu.2.

16 Ordinarii in cognitionibus cauſarum Fratrum Mendicantium tam ciuilium quàm criminalium minimè ſe ſe ingerant, niſi quatenus eis per Concil.Trid.decreta concedatur. *Sacra Congr.Conc.de anno* 1586. penes Lezanam in ſum. q. Regul.tom.1. cap.3.nu.8.

17 Ordinarius, cui directæ ſunt litteræ Apoſt.reſignationis Parochialis in forma dignum, poteſt procedere ad illarum executionem, ſtante quod reſignatarius primò & ſecundò examinatus non fuit approbatus ab examinatoribus, dummodo tamen intra ſex menſes à die datæ literarum examen ſubierit. *Sacra Congr. Conc. in nullius 2. Decembr.*1628. quam refert Sellius d.cap.8. num.16.

18 Ordinarius ſtante quaſi poſſeſſione procedendi contra concubinarium ad carcerationes, pœnas pecuniarias, & alias arbitrarias abſque eo quod præcedat trina monitio, id licitè facere poteſt. *Sac. Congr. Conc. in Granaten. 23. Iunij* 1629. de qua Sellius dict. capit.8. num.14.

19 Ordinarius loci, vbi fiunt miracula, debet examinare teſtes ſuper illorum recognitione, non autem inferior, ſub cuius cura eſt locus ille. *S.Cong. Rit.in Praten.3. Decembris* 1616. cuius meminit Sellius d. capit.8. numer. 17.

20 Ordinarius, qui admiſerit reſignationem factam ab aliquo Presbytero, qui nihil aliud præter id beneficium habebat, vnde commodè ſe ſuſtentare poſſet, tenetur illum alere, nec poteſt eidem beneficium illud reſignatum reſtituere, ſed in eo inſtitui debet ille, qui præſentatus fuerat à patrono. *S.Cong.Conc.* teſtibus Nicol. Garc.de beneſ.part.2.c.5.num.128.in 3.declar. Armendar. in addit.ad recop.legum Nauarræ lib.2.tit.8.l.1.de patrim.num.26.

21 Ordinarius poteſt punire Curatos, & Sacerdotes deputatos ad curam in Eccleſiis Parochialibus ſubiectis Commendatori Ordinis Theutonici ad præſcriptum cap.4.ſeſſ.6.& cap.6.ſeſſ 25.de reformat. *S.Congr. Conc.in Curien.5.Aprilis* 1631.referente Sellio d.cap.8. num.18.

22 Ordinarius prohibens Clericis ſecularibus,& Regularibus in caſibus eidem permiſſis, poteſt contra inobedientes procedere cenſuris, & aliis pœnis etiam non obſtante contraria conſuetudine. *S.Cong.Conc.in Leman.16.Aprilis* 1633. quam citat Bonſadin. in theſauro eccleſ. deciſ.reſol.6. nu.21.

Plura vide in verb. Epiſcopus collect.282.cum ſeqq.

SVMMARIVM.

1 *Epiſcopus alienos Clericos ordinare poteſt ſi habeant proprij Ordinarij litteras dimiſſorias, licet in eis alia cauſa quam ægritudinis exprimatur.*

2 *Epiſcopus in aliena diœceſi poteſt ordinare ſuos proprios diœceſanos ſi in ea de licentia Ordinarij loci Pontificalia exercuerit.*

3 *Epiſcopus in alterius diœceſi exiſtens de illius Ordinarij licentia poteſt ordinare tam ſubditos proprios, quam Epiſcopi licentiam concedentis.*

4 *Originem à Iudæis vel hæreticis trahentes non prohibentur ordinari.*

5 *Beneficij ratione etiam ſimplicis poteſt quis ordinari ab Epiſcopo, vbi illud habet.*

6 *Familiarem ſuum triennalem Epiſcopus ordinare non poteſt ex eo quia beneficium poſſidebat in aliena diœceſi.*

7 *Canonicus non eſt cogendus ad ſacrum Ordinem requiſitum promoueri intra annum, ſi in ætate diſpenſatus exiſtat, & eam non habeat.*

8 *Canonicus promiſus à Papa cum expreſſione minoris ætatis ſi propter hoc, requiſitum Ordinem non accipiat, nihilominus quotidianas diſtributiones lucratur ſi choro interſit.*

9 *Simoniacè, vel male Ordines ſuſcipientes, quibus pœnis puniendi?*

10 *Suſpenſi ipſo iure fiunt Ordines ſuſcipientes extra tempora, vel ante legitimam ætatem vel ſine litteris dimiſſorijs.*

11 *Ordinem, ſed non executionem recipiunt illum ſuſcipientes ab Epiſcopis ſchiſmaticis.*

12 *Inquiſitores puniunt Miſſam celebrantes Ordinem Presbyteratus non adeptos.*

13 *Ordines fieri debent cum aſſiſtentia Dignitatum, & Canonicorum.*

14 *Cathedrali Eccleſia publicè Epiſcopus celebrare debet Ordinum ſacrorum collationes.*

15 *Mercedem an aliquam accipere valeant Ordinum collatores.*

16 *Epiſcopis vicinioribus licet Ordines conferre ſubditis*

ſecu-

secularibus Abbatum, & aliorum inferiorum absque eorundem consensu.

17 *Abbas etiam non benedictus de Iure poterat suis subditis Ordines conferre.*

18 *Distributio Ordinum sacrorum Canonicatibus facienda quando habeat locum in illis, qui sunt de iurepatronatus laicorum?*

19 *Episcopus debet cum consilio Capituli designare quibus Canonicatibus quisque Ordo sacer annexus esse debeat non quibus Canonicis.*

20 *Professionem tacitam inducit Ordinum susceptio.*

21 *Vltramontano Ordines cum dimissorijs conferre quando liceat?*

Ordinare Ordo

COLLECT. DXLVI.

1 Ordinare potest Episcopus alienos clericos si habeant litteras dimissorias proprij Ordinarij, licet Episcopus litteras dimissoriales concedens alia legitima causa quam ægritudinis expressa sess. 23. cap. 3. de reform. fuerit impeditus. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis n. 42.

2 Ordinare potest Episcopus in aliena diœcesi suos proprios diœcesanos si in ea de Ordinarij loci expressa licentia Pontificalia exercuerit, non obstante decreto sess. 5. de reform. cap. 5. *Sacra Cong. Conc. sub die 6. Iuly 1595.* referentibus Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. n. 55. & Aldano in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 8. num. 3.

3 Ordinare licitè potest Episcopus in alterius diœcesi existens de Ordinarij illius licentia tam subditos proprios quàm Episcopi eam licentiam concedentis. *Sacra Cong. Conc. sub die 22. Februarij 1630.* quam refert Aldan. d. tit. 8. num. 3.

4 Ordinari non prohibentur (nisi aliud Canonicum obesset impedimentum) qui à Iudæis originem trahunt, & quorum Maiores, etsi hæretici fuerint, emendatos, tamen esse constat, & reincorporatos Ecclesiæ vnitati, & pro culpa huiusmodi ad mandatum Ecclesiæ pœnitentiam recepisse, quia vel perseuerarunt, vel perfectioni eius insistunt, aut parati fuissent ad recipiendum eandem. *Sacra Congregat. Conc.* de qua Armendar. d. lib. 1. tit. 21. l. Vnica n. 6.

5 Ordinari potest quis ab Episcopo loci beneficij quod habet, quamuis illud simplex sit. *Sacra Congr. Conc. 26. May 1594.* vt per Sellium in selectis Canon. c. 18. n. 29. quem refero in collect. ad Triden. sess. 23. de reform. c. 8. num. 24.

6 Ordinare non potest Episcopus familiarem suum triennalem, cui non contulit beneficium, ex eo quia beneficium possidebat in aliena diœcesi. *S. Congr. Conc. sub die 22. Aprilis 1617.* quam citat Sellius d. cap. 18. nu. 26.

7 Ordinari non est cogendus Canonicus infra annum de Ordine requisito in ætate dispensatus priusquam ad viginti duos annos perueniat. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Calaguritana* cuius meminit Nicol. Garcia de benefic. p. 3. c. 4. num. 17. quem refero de Canonic. & Dignit. cap. 16. n. 12.

8 Ordinari non valens Canonicus de Ordine requisito propter defectum ætatis, si prouisus fuit à Papa cum illius expressione, distributiones quotidianas dum choro interfuit, lucrari debet. *Sacra Congregat. Concil. in Reatina 13. Septembris 1631. & in Mediolanen. 6. Martij 1632.* quarum memini d. tract. de Canonic. cap. 16. numer. 12.

9 Ordines simoniacè, vel male suscipientes quibus pœnis puniendi. Sixtus V. constitut. 91. incip. Sanctum, & salutare Non. Ianuarij 1588. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 2. pag. 651.

10 Ordines suscipientes extra tempora, ante legitimam ætatem, vel sine litteris dimissorijs ipso iure fiunt suspensi, & in eisdem ministrantes fiunt irregulares, Pius II. constit. 7. incip. Cum ex sacrorum 15. Kalend. Decembris 1561. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 319. & illam refero de officio, & potest. Episcopi p. 2. alleg. 17. num. 11. vbi numeris seqq. de eius materia.

11 Ordines suscipientes ab Episcopis schismaticis seruata debita forma recipiunt Ordinem, sed non executionem. Clemens VIII. constitut. 34. incip. Sanctissimus 31. Augusti 1595. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pagina 47.

12 Ordinem Presbyteratus non adepti si Missam celebrent per Inquisitores hæreticæ prauitatis puniuntur. Gregorius XIII. constit. 2 incip. Officij 6. Augusti 1584. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 2. pag. 387. Clemens VIII. constit. 81. incip. Et si alias 1. Decemb. 1601. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 128.

13 Ordines fieri debent cum assistentia Dignitatum, & Canonicorum. *S. Congr. Rit. in Abulen. 20. Decembris 1601.* penes Aldan. d. tit. 8. n. 11.

14 Ordinum sacrorum collationes in Cathedrali Ecclesia, vocatis præsentibus ad id Ecclesiæ Canonicis, publicè Episcopus celebrare debet. *Sac. Congr. Conc.* teste Nicol. Garcia de benef. p. 8. c. 1. n. 77. in 10. declar. quem cum alijs refero de officio, & potest. Episcopi p. 2. alleg. 14. n. 12. & 13.

15 Ordinum collatores siue illorum ministri nihil accipere debent ab illis, qui ordinantur, etiam pro litteris dimissorijs, necnon pro sigillo, etiamsi ab immemoriali tempore fuerit obseruatum, vt certum quid reciperetur. Notarij verò pro dimissorijs decimam partem aurei recipiant, si nullum habeant salarium pro officio exercendo, ex quo emolumento nihil directè, vel indirectè prouenìat Episcopis. In Indijs verò in quibus res maximo pretio venduntur, Notarij possunt exigere loco dictæ decimæ partis vnius aurei quantitatem permissam, ex decreto sanctæ memoriæ Sixti Quinti. *Sacra Congregat. Concil.* cuius meminit Aldan. d. tit. 8. num. 13.

16 Ordines conferre subditis secularibus Abbatum, & aliorum inferiorum etiam nullius diœcesis, licet Episcopis vicinioribus sine consensu, seu litteris testimonialibus eorundem Abbatum, & aliorum inferiorum. *Sac. Cong. Conc sub die 22. Februarij 1631.* quam citat Aldan. d. tit. 8. n. 14.

17 Ordines suis subditis secularibus potest de iure Abbas conferre, licet non sit benedictus. *Sacra Congr. Conc. sub die 16 Februarij 1619.* de qua Aldan. d. tit. 8. n. 15.

18 Ordinum sacrorum distributio Canonicatibus facienda non habet locum in Canonicatibus iurispatronatus laicorum ante Concilium reseruatis, in cuius fundationis limine expressè cauetur quòd descendentes à fundatore possint dictos Canonicatus obtinere, licèt non sint Sacerdotes, sed tantùm simplices Clerici. *S. Congr. Conc. sub die 29. Nouembris 1591.* referente Nicol. Garc. in addit. ad suum tract. de benefi. p. 3. c. 2. n. 244.

19 Ordo quisque sacer quibus Canonicatibus annexus esse debeat, non quibus Canonicis, Episcopus debet cū consilio Capituli designare. *Sacra Cong. Conc.* cuius memini de Canon. & Dignit. c. 16. n. 4. in fine.

20 Ordinum susceptio professionem tacitam inducit. *Sacra Congregat. Episc. & Regul. in Beneuentana 22. Decembris 1619.* refert Tambur. de iure Abbatum tom. 3. disp. 6. q. 13. num. 12. Ego ipse de iure ecclesf. vniu. lib. 1. c. 42. n. 167.

21 Ordines vel Tonsuram conferens Vltramontano absque litteris dimissorijs non approbatis à Nuntiis, seu Collectoribus illarum partium, illisque approbatis in Vrbe à Vicario Papæ, generaliter suspenduntur per annum

annum à Pontificalibus, ipsique ordinari perpetuam incurrunt suspensionem. Vrbanus VIII. constit. sua incip. Secretis 11 Decembris 1624. quam refert Laurent. de Peytinis de priuileg. Regul. tom. 3. in additani c. 12. const. 5. Vrbani VIII. pag. 492.

Vide in verbo Clericus quoad Ordines collect. 155. & verbo Regulares quoad Ordines collect. 655.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus clericos suos ante Conc. Trid. promulgationem ordinare poterat ad diuersos titulos.*

2 *Patrimonium sufficiens habet qui obtinet beneficium insufficiens de per se, quod tamen sufficit iuncto patrimonio.*

3 *Patrimonium a patre assignatum filio in bonis quæ sunt directi dominij Ecclesiæ quando sit sufficiens.*

4 *Bonorum immobilium, & annuorum redditinum sibi donatorum ad titulum potest quis ordinari.*

5 *Sacerdotum ob penuriam potest quis aliquando sine beneficio, vel patrimonio ordinari.*

6 *Episcopus potest ordinare subditos ad Ordines sacros ad titulum Portionis Ecclesiæ Matricis, quamuis de illius fructibus non participet nisi post susceptum Presbyteratũ.*

7 *Pœnas quas incurrant Ordinans, & Ordinatus sine patrimonio?*

8 *Ordinari nullus potest de industria, & honesto labore.*

9 *Patrimonio insufficienti non possunt iungi pitantiæ & alia emolumenta ad effectum vt ad illius titulum Sacris quis ordinari valeat.*

10 *Episcopus sine patrimonio quem Ordinare non valet etiamsi obliget se supleturũ alimẽta, quib. se sustẽtari possit.*

11 *Suspensi sunt Ordinati sine patrimonio.*

12 *Patrimonij ad titulum Ordinatus in minoribus, & nulli Ecclesiæ tempore ordinationis adscriptus, non potest amplius ascribi.*

13 *Ordinatus ante Concilium ad Subdiaconatum absque titulo beneficij poterit postea absque eo promoueri.*

14 *Suspensionem non incurrit Ordinatus ad Subdiaconatum ad titulum patrimonij à patre assignati, & per prius alteri eo ignorante obligati.*

Ordinare, Ordinatus quoad patrimonium.

COLLECT. DXLVII.

1 ORdinare ante Concilij Trid. promulgationem poterat Episcopus clericos suos ad diuersos titulos. Primo ad titulum beneficij cap. Sanctorum 70. dist. Secundò ad titulum paternæ hæreditatis capit. Episcopus in fine, de præbend. seu ad titulum proprij patrimonij, capit. tuis, de præbend. Tertiò ad titulum alieni beneficij, cap. postulasti, de iurepatr. cap. per tuas 3. de simonia, ad not. per Felin. in cap. in nostra, de rescrip. corol. 34. nu. 31. Quartò ad titulum stipendij ab Episcopo sibi assignandi super fructibus suæ mensæ Episcopalis, ad cap. Episcopus, de præbend. Abb. in cap. cum secundum num. 21. eod. titul. Quinto ad titulum pensionis, seu stipendij à laico assignandi, Rot. decis. 11. de prebend. in antiq. & decis. 59. de rescript. in antiq. Hodie Episcopus etiam vrgente vtilitate, vel necessitate suarum Ecclesiarum non poterit ad tertium & quartum clericos promouere, ad secundum vero poterit, sed in terminis tantum, in quibus Concilium loquitur, nempè pro necessitate, vel vtilitate Ecclesiæ, modò talis laicus sit verè facultatibus idoneus, ac in forma valida obliget se, suosque successores ad præstandum hoc stipendium, & non alienandi sine licentia Episcopi illa bona, super quibus assignatum erit illud stipendium, hæcque obligatio duret, donec ordinatus beneficium sufficiens, aut pensionem aliundè erit adeptus. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. de benefic. p. 2. cap. 5. nu. 93.

2 Ordinare potest Episcopus iuxta formam c. 2. sess. 20. de reform. Clericum aliquem idoneum obtinentem beneficium insufficiens de per se, sed iuncto patrimonio habentem quod sufficiat ad honestam vitæ sustentationem, non obstante Bulla Sixti Quinti. *Sacra Congr. Conc.* teste Sellio in select. Canon. capit. 20. numero 52.

3 Ordinari quis potest ad sacros Ordines iam patrimonio sibi assignato à patre in bonis, quæ sunt directi dominij Ecclesiæ, & de quibus soluitur quædam rata fructuum in recognitionem quatenus vtile dominium bonorum per patrem assignandorum legitimè transferri valeat, & ad illius vitam honestè sustentandam dicta bona sufficiant. *Sacra Congregat. Conc. in Lucana 7. Septembris* 1630. quam refert Aldan. in compend. Canon. resol. lib. 1. tit. 8. nu. 53.

4 Ordinari quis potest ad titulum bonorum immobilium, & annuorum redditnum, qui ei donentur, si Episcopus iudicauerit eum assumendum pro necessitate suarum Ecclesiarum, donationesque huiusmodi benè, & absque vlla fraude in forma valida fiant, & bona & redditus donati huiusmodi promouendo sufficiant ad vitam honestè sustentandam, & nullo modo possint alienari absque licentia Episcopi donec ille beneficium sufficiens adipiscatur, vel aliundè habeat, vnde commodè viuere possit. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. de benef. p. 2. cap. 4. num. 79. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 8. l. 1. de patrim. nu. 5. quos refero de officio, & potest. Episcopi p. 2. alleg. 19. num. 16.

5 Ordinari sine beneficio vel patrimonio aliquando conceditur ob penuriam Sacerdotum, dummodo quis spondeat se necessaria ordinandis subministraturum. *S. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. d. cap. 5. nu. 97. Armendar. d. l. 1. de patrimonio num. 2. Campan. in diuers. Iuris Canon. rub 8. cap. 4. num. 6.

6 Ordinare potest Episcopus subditos suos ad Ordines Subdiaconatus, & Diaconatus ad titulum portionis Ecclesiarum Matricum non obstante quod non participent de fructibus illarum, nisi post receptum Presbyteratus Ordinem. *Sac. Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. d. p. 2. cap. 5. nu. 100.

7 Ordinare aliquem præsumens sine patrimonio à collatione quotuncunque Ordinum atque etiam ipsius Tonsuræ, & ab executione omnium munerum Pontificalium eo ipso suspensus, atque ab ingressu Ecclesiæ interdictus est: promotus verò ab executione ministerio, & exercitio Ordinum susceptorum, & ab omni spe, & facultate ascendendi ad alios superiores perpetuò suspensus est. Sixtus V. constit. sua incip. Sanctum, & salutare Non. Ianuarij 1588. Quam deindè Clemens VIII. sua Constit. incip Romanum Pont. pridie Kalend. Mart. 1595. restrinxit, & reduxit ad terminos sacrorum Canonum, & Constitutionis Pij II. & ad dispositionem decretorum sacri Concil. Trid. de quarum Constitutionum materia, & intellectu Ego ipse de officio, & potest. Episcopi p. 2. alleg. 20.

8 Ordinari nullus potest de industria, vel honesto labore, puta quod sit musicus magister, grammaticus, pictor, aut alterius licitæ professionis. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc. d. p. 2. cap. 5. nu. 126.

9 Ordinari in sacris nullus potest si cum beneficio, aut patrimonio insufficienti iungantur pitantiæ, eleemosynæ, anniuersaria. & alia emolumenta, quæ ex celebratione Missarum in exercitio Sacrorum Ordinum percipere, & lucrari possunt, quæ omnia ad victum honestè sufficiant: Prout nec etiam promoueri potest si nihil prædictorum, vel minus sufficienter haberet, si Episcopus obliget se suppleturum alimenta, quibus se susten-

sustentari possit. *Sac. Congr. Conc.* referente Nicol. Garcia d.p.2.cap.5.n.129.

11 Ordinati sine patrimonio sunt suspensi. *Sacra Congregat. Concil. sub die 20. July 1619.* quam citat Aldan. d. tit.8.n.55.

12 Ordinatus ad titulum patrimonij, & nulli Ecclesiæ tempore ordinationis adscriptus, non potest amplius ascribi. *Sac. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. dict. part. 2. cap. 5. num. 101.

13 Ordinatus ante Concilium Trid. ad Ordinem Subdiaconatus absque titulo beneficij potest postea absque titulo ad alios sacros Ordines promoueri. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. d.p.2.cap.5.n.123.

14 Ordinatus in Subdiaconum ad titulum patrimonij ipsi à patre & patruo assignati, qui habuit post modum cuiusdam prioris obligationis notitiam cum ab initio fuerit in bona fide, non incurrit pœnas cap.2. sess.21. de reform. *Sacra Congr. Conc. 25. Iuny 1621.* quam refert Aldan. d. tit.8.n.56.

Ornamenta.

COLLECT. DXLVIII.

1 ORnamenta, & paramenta capellarum Prælatorum decedentium non faciunt spolium, sed prorata diuiduntur Ecclesijs & monasterijs, quæ possidentur in titulum, vel commendam. Pius V. constit. 42. incip. Romani 3. Kalend. Septembris 1567. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 2. pag. 238. aliàs pag. 170. in nouiss. impress.

2 Ornamenta, & paramenta pretiosa quando possint habere in eorum Ecclesijs Fratres Minores Sancti Frãcisci strictioris obseruantiæ. Clemens VIII. constit. 84. incip. Sanctissimus 5. Maij 1602. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 96. in nouissima impress.

Ostiarius.

COLLECT. DXLIX.

1 OStiarius siue Portingherius cum sceptro argenteo debet incedere non inter Clericos, seu ministros paratos, sed ante Crucem, non obstante quauis consuetudine in contrarium *Sacra Cong. Rit. in Seguntina 10. Martij 1604.* cuius meminit Aldan. in Compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 19. n. 53.

Pallium.

COLLECT. DL.

1 PAllij vsum retinere non potest Archiepiscopus translatus ad Ecclesiam Episcopalem. *Sac. Congr. Rit. in Maiericen. 16. Octobris 1604.* teste Sellio in selectis Canon. cap. 27. n. 18.

2 Pallium concessum, & non traditum Archiepiscopo cum non possit eo amplius vti, est comburendum, & cineres in Sacrario ponendi. *Sacra Congreg. Rit. in causa Vrbis Subdiaconorum 4. Martij 1606.* quam refert Sellius d.c.27.n.30.

SVMMARIVM.

1 Episcopus debet benedicere palmas, si in die Palmarum vna cum Capitulo & Clero ad monasterium Regularium accedere teneatur.

2 Episcopo debet ministrari palma benedicta à prima Dignitate.

3 Vicario dantur palma ante Canonicos & Dignitates, exceptis ijs qui cum paramentis assistunt Episcopo.

4 Curati in eorum Ecclesijs benedicere debent palmas, cineres, & candelas.

5 Dignitas vel Canonicus, à quo celebrans accepit palmam in illius distributione omnibus præferenda est.

6 Capite detecto, palmas distribuens eas distribuere debet.

7 Palmarum, cinerum, & candelarum in distributione præferendus est ille à quo Episcopus prædicta recepit.

8 Capite detecto in Ecclesia incedere debent non verò foras Canonici incedentes in processionibus palmarum, & candelarum, in quibus Prælatus cum Mitra interuenit.

Palma.

COLLECT. DLI.

1 PAlmarum in die si Episcopus vnà cum Capitulo, & Clero personaliter ad monasterium Regularium accedere teneatur, debet ipse benedicere palmas priuatiuè quoad Abbates. *Sacra Congregat. Concil.* teste Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regular. verbo Episcopus quoad Regulares n. 1. quem refert Lezana in summ. quæst. Regular. tom. 3. sub eod. verbo n. 22.

2 Palma benedicta debet Episcopo ministrari à prima Dignitate. *Sacra Congr. Rit. in Brixien. 28. Maij 1616.* quam refert Sellius in selectis Canonicis capit. 40. numero 15.

3 Palmæ dantur Vicario ante Canonicos, ac Dignitates, exceptis ijs, qui cum paramentis assistunt Episcopo in sede Pontificali existenti. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Bisignanen. 16. Maij 1600.* cuius memini in tract. de Canonic. & Dignitat. cap. 18. n. 17.

4 Palmarum, cinerum, candelarum, & similium benedictiones à Curatis in eorum Ecclesijs Parochialibus peragi debent. *Sac. Congregat. Rit. in Alatrina 5. Martij 1633.* quam citat Bonfadin. in thesauro Canon. decis. resol. 26. n. 8.

5 Palmarum, cinerum, & candelarum in distributione supra omnes alios, etiam supra Vicarium generalem præferenda est illa Dignitas, vel Canonicus, à quo celebrans recepit palmam, cinerem, candelam, & similia, post quem immediate Vicarius generalis in præmissis omnibus anteponendus est, *Sacra Congr. Rit. in Vulterana terra Gnaldi 5. Martij 1633.* referente Bonfadin. d. resol. 26. n. 9.

6 Palmas distribuens, detecto capite eas distribuere debet. *Sacra Congreg. Rit. 18. Iuly 1626.* de qua memini in tract. de officio, & potest. Parochi capit. 12. num. 10.

7 Palmas, cineres, & candelas distribuente Episcopo præferendus est ille à quo Episcopus prædicta recepit, post quem dignitates & Canonici Sacris vestibus induti & ante omnes Vicarius generalis. *Sac. Congr. Rit. in sancti Marci 5. Martij 1633.* penes Bonfadin. d. resol. 26. num. 10.

8 Palmarum, & candelarum in processionibus Canonici incedentes, quibus Prælatus cum mitra interuenit, debent in Ecclesia incedere capite detecto, extra verò Ecclesiam cum bireto. *Sac. Congr. Rit. in Lunen. Sarzanen. 5. Martij 1633.* apud Bonfadin. d. resol. 26. numero 11.

Paramenta.

COLLECT. DLII.

1 Paramenta à dignitatibus, & Canonicis sumenda sunt iuxta regulas libri Cæremonialis in processionibus, & solemnitatibus Pontificalibus, licet Præbendæ non sint distractæ. *S.Congr. Rit. in Alexandrina 15. Martij* 1608. in resp. ad dub.9. quam refert Aldan. in compend.Canon. resol.lib.1.tit.33.nu.50.

2 Paramenta noua & antiqua mutare possunt Canonici absque consensu Episcopi, & de alijs mobilibus non pretiosioribus disponere quatenus non adsit consuetudo quod de consensu Episcopi id fiat. *Sacra Cong. Conc. in Maxien. 23. Augusti.* 1631. cuius meminit Aldan.d.lib.1.tit.33.nu.52.

3 Paramenta pro Missa de Altari sumere non debent inferiores Episcopo. *Sacra Cong.Rit.7. Iuly* 1612. apud Gauant. in rub.Missal. part.2. tit.1. nu.2. in princip. vbi quod Paramenta non debent poni in Altari nisi pro solis Episcopis, & Cardinalibus.

Paramentorum benedictio, vide in verbo benedictio collect.59.nu.9.13.& 15.& verbo Abbas collect.1. nu.10.cum seqq.

SVMMARIVM.

1 *Concilia Generalia solus Papa conuocare, & Episcopos deponere potest.*
2 *Cardinales solus Papa iudicat.*
3 *Prælatos quoscunque ac Principes solus Papa deponit.*
4 *Concilia indicandi, transferendi, & absoluendi potestatem solus Papa habet.*
5 *Nomen Episcopi Vniuersalis Ecclesiæ soli Papæ conuenit.*
6 *Principes creare, ac eis nouos titulos concedere solus Papa potest.*
7 *Sponsiones damnantur super futura electione, vita, & morte Papa, necnon Cardinalium promotione.*
8 *Parochialis & Canonicatus vt vni conferatur si vtrique inseruire potest, solus Papa dispensat.*
9 *Matrimonio rato, & non consummato Papa dispensare potest ex causa publicam vtilitatem respiciente.*
10 *Celebrare vt quis possit cum baretino solus Papa licentiam concedit.*

Papa,

COLLECT. DLIII.

1 Papa solus Generalia Concilia conuocare, & Episcopos deponere potest.

2 Papa solus iudicat Cardinales. Eugenius IV. constit. 15.incip.Non.mediocri de ann.1439.apud Laert. Cherub.d. tom. 1. pag.282. aliàs pag.266.

3 Papa auctoritate sibi diuinitùs tradita Prælatos quoscunque ac Principes deponit. Gregorius VIII. constitut.1. incip. Quoniam Nonis Martij 1080.apud Laert. Cherub. d.tomo 1.pag.13. aliàs pag.49.in nouiss. impress.

4 Papa est supra Concilium, & absque illius auctoritate celebrari non debet, & habet plenum ius indicandi, transferendi, & absoluendi Concilia. Leo X. const.20. incip. Pastor 14. Kalend. Ianuarij 1516. apud Laert. Cherub. d.tom.1.pag.499. alias pag.424. in nouiss. impress.

5 Papæ soli nomen Episcopi vniuersalis Ecclesiæ iure conuenit. Pelagius II. constit.1. incip. Manifesto Kalend. Martij 589. apud Laert. Cherub. tomo 1. pag.7. aliàs pag.22.

6 Papa Principes creare, eisque nouos titulos concedere potest. Pius V.constit.88. incip Romanus 6. Kalend.Septembris 1569. apud Laert.Cherub.tom.1. pag. 288. alias pag.217.

7 Papæ super futura electione, vita, & morte, necnon Cardinalium promotione sponsiones damnantur, sub excommunicationis reseruatæ, priuationis, & inhabilitatis pœnis. Gregorius XIV. constit.4. incip. Cogit nos, de anno 1591. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.2. pag.527. in nouiss. impress. cuius meminit Ioan. Baptista Scortia in selectas summorum Pontif. Constitut. epit.151.

8 Papa attenta personarum, & locorum qualitate dispensat vt vni Parochialis & Canonicatus conferatur, si vtrique inseruire potest. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. in addit.ad recop. legum Nauarræ lib.4. tit.7. de benefic. incomp.nu.82.

9 Papa potest dispensare in matrimonio rato, & non consummato ex causa publicam vtilitatem respiciente. *Sacra Congr. Conc. in Marsicana 13. Nouembris* 1627. quam refert in selectis Canon. cap.18. num.25.

10 Papa solus potest licentiam concedere, vt cum baretino quis celebrare possit. *Sacr.Cong.Conc.sub die 16. Februarij* 1619. penes Sellium d.c.18.nu.27.quem refero de officio, & potest. Parochi cap.11. nu.36.

Papæ electio, vide in verb. electio Papæ collect.277.

SVMMARIVM.

1 *Ecclesiæ Parochiales si conferantur non reseruata forma Concily Trid. ipso iure vacant, & Sedi Apost. reseruantur.*
2 *Collationes Ecclesiarum Parochialium aliter facta quàm iuxta Concily Trid. formam sunt nulla.*
3 *Episcopi intra quod tempus Parochiales Ecclesias prouidere teneantur?*
4 *Ecclesiæ Parochiales Militibus S. Ioannis Hierosol. quomodo modo subiecta qualiter prouidenda?*
5 *Parochus, cuius Ecclesia Parochianos intra & extra ciuitatem habet, residere tenetur in ciuitate.*
6 *Parochus habitare tenetur propè Ecclesiam in ciuitate succurrendo illis, qui longè habitant in oppidis.*
7 *Ecclesia Matrix non acquirit iuspatronatus in Ecclesia fundata intra suos limites nisi de suo aliquid contulerit.*
8 *Parochia, quæ certos fines non habent, sed per certas familias distinguuntur, non comprehenduntur decreto Conc sess.24. c.13. de reform.*
9 *Commendarum Militiarum Regni Portugalia Parochiales Ecclesia quomodo prouideantur?*
10 *Capitulo Cathedralis non potest Parochialis vniri per Episcopum.*
11 *Parochia Toletana in monasterium erecta, & vnita Iesuitarum collegio per quem gubernanda?*
12 *Parochia dua quando ab vno possideri possint?*
13 *Eucharistia Sanctissimum Sacramentum asseruari debet in Ecclesia quantumuis paupere.*
14 *Concursui subiacent Parochiales iurispatronatus laicorum, quas Episcopi iure deuoluto conferunt.*
15 *Capitulo Cathedrali vniri non potest Parochialis etiam ob tenuitatem Canonicatuum.*
16 *Vacare non dicitur Parochialis per promotionem sui Parochi ad Episcopatum in terris infidelium.*
17 *Concursui non subiacent Ecclesiæ Parochiales S.Ioannis Hierosol.*
18 *Concursui non subiacent Parochiales, qua de mensa nuncupantur, & spectant ad Abbatem Balnei Canalduleu.*
19 *Visitari ab Episcopo non possunt Parochiales in quibus Abbates vtramque iurisdictionem in Parochos, & Parochianos habent.*
20 *Parochiales duas habens, quarum altera est beneficio simplici accessoriè vnita, alteram dimittere non tenetur.*

Incom-

21 *Incompatibiles non sunt Parochiales duæ vel plures si sunt adinuicem vnitæ.*
22 *Sacerdos infra annum fieri non tenetur si Parochialem insufficientem ad victum obtineat.*
23 *Licentia percipiendi fructus in absentia causa studiorum Parocho non datur.*
24 *Vnio Parochialis, vel partis fructuum illius est prohibita.*
25 *Incompatibiles sunt Parochiales cum beneficijs, in quibus assignatæ sunt distributiones quotidianæ.*
26 *Litigiosæ Parochiales quando concursu conferantur?*
27 *Termino ad concursum elapso si re integra aliquis superueniat, admittendus est.*
28 *Rectores Parochialium nullius diœcesis tenentur ad Synodum viciniorem accedere.*
29 *Possessio Parochialis non potest denegari habenti cathedram in vniuersitate.*
30 *Subcollectoris Apost. Officium non excusat à residentia Parochialis.*
31 *Parochialem vnam habens, & titulum alterius, cuius fructus omnes alteri sunt reseruati, nihilominus alteram dimittere tenetur.*
32 *Aetas requisita ad Canonicatum sufficit, etiamsi Parochialis ei vnita sit.*
33 *Parochiales debent conferri in perpetuum, & non ad nutum amouibiles.*
34 *Vicarij, Visitatoris, vel secretarij ad Officium non potest Episcopus Parochos assumere.*
35 *Ordinem sacrum non habentes possunt Parochialem acquirere.*
36 *Præbendam pinguiorem optare post Concil. absque dispensatione potest Parochialem obtinens vna cum Canonicatu ex dispensatione Apostolica ante Conc.*
37 *Examen per concursum quando requiratur in vacatione Parochialium de iurepatron. laicorum.*
38 *Edictum aliud ad concursum quando assignandum?*
39 *Institutio Parochialium de iurepatronatus ecclesiastici vbi ad inferiores pertinet quid Episcopus, & quid inferior agere debeat?*
40 *Parochiales, quæ actu tales sunt, monasterijs vniri prohibentur.*
41 *Beneficium Parochiale obtinens in vna diœcesi non potest in alia absque Ordinarij approbatione eligi in Confessarium vigore Iubilæi.*
42 *Iurispatronatus Parochialis non potest vniri Parochialis libera.*
43 *Episcopus non potest ad Parochialem vacantem idoneum absque concursu prouidere.*
44 *Examen per concursum non requiritur in resignatione beneficij Curati.*
45 *Visitari debent ab Ordinarijs Parochiales vnitæ monasterijs etiam quæ sunt capita Ordinum.*
46 *Ordinarij visitare possunt Parochiales vnitas monasterijs quæ iurisdictionem habent, sed personas tantum quoad ea quæ ad curam animarum pertinent.*
47 *Episcopus potest visitare Parochiales omnes etiam Regularibus subiectas suæ diœcesis, in quibus sunt Sacerdotes seculares.*
48 *Parochiales Ecclesiæ in simplex beneficium conuerti non possunt.*
49 *Edictum examinis sed sine concursu quando faciendum in collatione Parochialium tenuium.*
50 *Ecclesiam Parochialem cum canonicatu ex dispensatione Apost. tenens in vno loco, vtrique potest inseruire, & quotidianas distributiones percipere.*
51 *Ecclesiam Parochialem habens, quæ longè abest à Collegiata in qua Canonicatum ex dispensatione Apost. obtinet, quando in Parochiali & Collegiata residere possit?*
52 *Parochus, cui in limine adeptæ possessionis fuit per aliquem in petitorio mota lis, tenetur se faceri promouere intra annum.*
53 *Ordines sacros suscipere tenetur Parochialem litigiosam obtinens si modò liberum habeat curæ exercitium.*
Barbos. Apost. Decis. Sum.
54 *Ordinarius potest Parochialem conferre habenti aliam, sed post pacificam possessionem secundæ vacat prima.*
55 *Parochialem habens, & monasterium in commendam ad vitam, alteram dimittere non tenetur.*
56 *Rector Parochialis debet in processionibus ire cum suo clero.*
57 *Episcopi iurisdictioni, visitationi, & correctioni subsunt Parochiales quamuis Regulares in ijs, quæ ad curam animarum, & Sacramentorum administrationem pertinent.*
58 *Facultas eligendi magis idoneum in concursu Parochialium quarum collatio ad inferiorem spectat, ad ipsum Episcopum non ad inferiorem pertinet.*
59 *Concursui non subiacent Parochiales iurispatronatus mixti.*
60 *Episcopus non potest erigere Parochialem in Collegiatam.*
61 *Episcopus potest prophanare Parochiales Ecclesias ad præscriptum Conc. sess. 21. de reformat. cap. 8.*
62 *Rector Parochialis in sua Ecclesia sedere debet in scamno non autem in sede.*

Parochialis Ecclesia.

COLLECT. DLIV.

1 PArochiales Ecclesiæ collatæ non seruata forma à Concilio Trid. tradita vacant, & Sedi Apost. reseruantur. Pius V. constit. 33. incip. In conferendis 15. Kalend. Aprilis 1567. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 219. aliàs pag. 165. in nouiss. impress. Ioan. Baptista Scortia in select. summorum Pontificum constit. epit. 96.

2 Parochialium Ecclesiarum collationes etiam à Cardinalibus, & Sedis Apost. legatis ac Nuncijs aliter factæ quam iuxta Concilij Trident. formam sunt nullæ. Pius d. const. 33. incip. In conferendis.

3 Parochiales Ecclesiæ Episcopi in suis mensibus vacantes intra sex menses conferre tenentur; illarum vero quæ sunt de iurepatronatus, si intra duos menses à die præsentationis non conferantur, institutio ad Metropolitanum vel ad viciniorem Episcopum pertinebit. Pius V. constitution. 33. incip. In conferendis.

4 Parochialibus Ecclesijs Curatis vacantibus quouis modo subiectis Militibus sancti Ioannis Hierosolymitani tenentur ipsi præsentare ad earum vnamquamque Sacerdotem idoneum locorum Ordinarijs, vt ab eis instituatur, & quousque non præsentauerint constituant Ordinarij vnum Vicarium, qui interea animarum curam agat, proponantque ijdem Ordinarij dictis Militibus breuem aliquem terminum ad præsentandum dictum Sacerdotem, alioquin eo elapso Ordinarij conferant Ecclesias huiusmodi personis sibi bene visis secundum earum naturam, vel titulum perpetuum, vel amouibilem. *S. Cong. Episcop. & Regul. in Perusina 11. Ianuarij* 1587. penes Sellium in select. Canon. c. 11. num. 30.

5 Parochialis si Parochianos habeat intra & extra ciuitatem debet Parochus residere in ciuitate. *Sac. Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. de benef. p. 3. c. 2. nu. 179. in 15. declarat. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 23. l. 2. §. 2. tit. sed an Parochi debeant residere nu. 143.

6 Parochialis Ecclesia licet sit in loco, vbi minor pars Parochianorum inhabitat, & minor pars habitat longe in oppidis, nihilominus Parochus habitare tenetur prope Ecclesiam in ciuitate, succurrendo illis, qui longe habitant secundum loci antiquam consuetudinem, per capit. 4. sess. 21. de reformat. *Sacra Congr. Concil.* referentibus Nicol. Garcia de benef. part. 3. capit. 2. num. 179. in 20. declar. Armendar. in addit. ad recop.

legum Nauarræ lib.2.tit.13.l.1.§.2.nu.148. Sanctarel. var.q.4.nu 46.metipso de officio, & potest.Parochi c.8. num.38.

7 Parochialis, seu Matrix Ecclesia non acquirit iuspatronatus in Ecclesia fundata intra suos limites, nisi de suo aliquid contulerit *S. Congr.Conc.* penes Nicol.Garc. de benef. p.5. cap.9.nu.57.

8 Parochiales, quæ certos fines non habent, sed certum tantum populum, & per certas familias distinguuntur, vsque adeo vt Sacramenta promiscue non administrentur, decreto Concilij sess.24. capit.13. de reformat. non comprehenduntur *Sacr.Congr.Conc.* quam citat Nicol. Garcia de benefic. part.12. capit.2. numero 88.

9 Parochialium Ecclesiarum Regnorum Portugaliæ & Algarbiorum magna pars constat ex Commendis Militiarum S.Iacobi de Spatha, & S.Benedicti de Auis, illæque per Presbyteros dictarum Militiarum professos à Rege Hispaniarum earum administratore præsentandos, & ab Ordinarijs locorum instituendos gubernari solent. Paulus V. constit.5. incip Ex iniuncto de anno 1605. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.3. pag.180.

10 Parochialis non potest vniri per Episcopum Capitulo Cathedralis. *Sacra Cong. Conc.in Marianen.17.Iunij* 1592. quam refert Sellius d.c.11.nu.32.

11 Parochialis Toletana in monasterium erecta, & vnita Iesuitarum Collegio gubernari potest à deputato ab ipsis modo sit approbatus ab Ordinario. *Sacra Congr. Conc.* de qua Paul. Piasec. in praxi Episcop. par.2.cap.3. num.46.

12 Parochiales duæ si per consuetudinem, quæ per 40. annos viguerit tanquam vnitæ, vni semper collatæ sine dispensatione fuerunt, non est eorum possessor molestandus. *Sac.Cong.Conc.* cuius meminere Zerol.in praxi Episcop.p.1. verbo vnio vers.ad sextum, Nicol.Garc. de benef. part.11. cap.2 num.243.

13 Parochiali in Ecclesia quantumuis paupere asseruari debet Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum. *Sac. Cong. Conc. in Vrbinaten. 22.Maij* 1594. quam adducit Sellius d.c.11.nu.33.

14 Parochiales iurispatronatus laicorum, quæ ab Episcopo ob præsentationem in tempore non sequutam iure deuoluto conferuntur, subiacent concursui. *Sacra Congr. Conc. sub die 29. Nouembr.* 1600. apud Sellium d.cap.11. num.34.

15 Parochialis vniri non potest Capitulo Cathedralis etiam ob tenuitatem Canonicatuum, & ob impossibilitatem etiam vniendi beneficia simplicia, & ob id quoque quod non decebat minuere eorum numerum iuxta mentem Concilij Trid.cap.15.sess.24. de reform. *Sacra Cong.Conc. in Alexandrina 3.Martij* 1594.penes Sellium d.c.11.nu.35.

16 Parochialis obtenta ab eo, qui à Sede Apostol. ad Episcopatum in partibus infidelium existentem promotus, ac eodem tempore alicui Episcopo in Suffraganeum deputatus fuerit, non intelligitur vacare. *Sacra Cong. Conc. sub die 14. Decembr.* 1601. de qua Sellius d. c.11.nu.36.

17 Parochiales S. Ioannis Hierosolymitani non subiacent concursui, & possunt conferri laicis, dummodo intra sex menses habitum suscipiant. *S. Congr. Conc. sub die 2.Septemb.* 1603. quam citat Sellius d. capit.11. num.37.

18 Parochiales, quæ de mensa nuncupantur, & spectant ad Abbatem Balnei Camaldulensis, & ab ipso Abbate conferri consueuerunt secularibus in titulum perpetuæ Vicariæ, non subiacent concursui ab ipso Episcopo vti viciniori instituendo. *S.Congr.Conc.in Burgo sancti sepulchri 15.Ianuarij* 1602. referente Sellio d. capitul.11. capit.38.

19 Parochiales in quibus Abbates, vel eorum Superiores vtramque iurisdictionem in Parochos & Parochianos actu exercent, non possunt ab Episcopo visitari vigore Conc.c.5.sess.25 de Regularib. *Sacra Congr.Conc. de mense Ianuarij* 1606. teste Sellio dict.capitul.11. numero 39.

20 Parochiales duas habens, quarum altera est beneficio simplici in perpetuum vnita, alteram dimittere non tenetur. *Sacra Cong.Conc.* penes Nicol.Garc. de benef. p.12. c.1. nu.24.

21 Parochiales duæ, vel plures si sunt insulcem vnitæ non sunt comprehensæ sub decreto sess.24. de reform. cap.17. sed possunt legitimè retineri tanquam non incompatibiles. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. de benefic. p.11.cap.2. num.42. Armendar. in addit.ad recop. legum Nauarræ lib.4. tit.7. de benefic. incomp. num.92.

22 Parochialem obtinens insufficientem ad victum non tenetur promoueri ad Sacerdotium infra annum iuxta capitul. licet canon. de elect. lib.6. sed tantum expedit vt dimittat. *S. Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. de benef. p.2. c.5.num.121.

23 Parochiales obtinentibus post Concil. Trident. studendi licentia, ac in absentia studiorum causa fructus percipiendi non datur. *Sacra Congreg. Concil.* de qua Nicol. Garc. de benefic. part.3. capitul.2. numero 84.

24 Parochialis vnio non solum est prohibita per decretum sess.24. capit.13. de reformat. sed nec etiam aliqua pars fructuum illius vniri potest. *Sacra Congregat. Concil.* teste Nicol. Garc. dict. part.12. capit.2. num.87.

25 Parochiales sunt incompatibiles cum beneficijs, in quibus assignatæ sunt distributiones quotidianæ, quas absentes à Diuinis amittunt. *Sacra Cong. Conc.* quam adducit Nicol. Garc. de benefic. part.3. capit.2. num.186.

26 Parochiales litigiosæ concursu conferuntur, quando in illis summus Pont. noluerit collitigantem subrogare, sed ius demortui in alium transferre, nisi constet Sanctitatem suam voluisse dicto decreto Concilij derogare. *Sacra Cong.Conc.* referente Nicol.Garc. de benefic. p.9.c.2.nu.170.

27 Parochiales in concursu prouidendæ occurrente vacatione ad quam infra terminum in edicto præfixum plures sunt oppositi si dicto termino elapso alter superueniat, re integra est vtique admittendus. *Sacra Congregat. Concil.* penes Nicol.Garc.de benef.part.9. cap.2. num.206.

28 Parochialium nullius diœcesis Rectores tenentur accedere ad Synodum viciniorem. *Sacra Cong. Conc. in Sarzinaten.* quam refert Sellius in selectis Canon. c.13.nu.11.

29 Parochialis possessio non potest denegari habenti cathedram in Vniuersitate pro interpretando iure Canonico, quia si non resideant poterit postea puniri. *Sacra Congregat. Conc.* apud Nicol Garcia in addit. ad suum tractat. de benefic.part.3. cap.2.num.1.

30 Parochialis à residentia non excusat Subcollectoris Apostolici Officium. *Sac.Cong.Conc.* penes Nicol.Garc. de benef p.3.cap.2.nu 42.

31 Parochialem vnam habens, & titulum alterius, cuius fructus omnes sunt alteri reseruari, nihilominus alteram dimittere tenetur. *S. Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc.de benef.p.11.c.5. nu.134.

32 Parochialis si sit vnita alicui Canonicatui Ecclesiæ Cathedralis accessoriè sufficit ætas requisita ad Canonicatum, scilicet 22.annorum. *S.Cong.Conc.* vt per Gonzal.ad reg.8. Cancel.gloss.9. nu.4.

33 Parochiales debent conferri in perpetuum, & non ad nutum amouibiles, non obstante quacunque contraria consuetudine. *S.Cong.Conc.* teste Gonzal.ad reg.8. Cancel.gloss.5.§ 6.num.60.

Paro-

34 Parochialis à seruitio non potest Episcopus extrahere illius Rectorem, eumque occupare in suo seruitio & Ecclesiæ Cathedralis, vt exerceat officium Vicarij, Visitatoris, vel Secretarij, seu in alijs ministerijs occupentur. *Sacra Cong. Conc.* referente Gonzal. ad reg. 8. Cancel. gloss. 6. n. 258.

35 Parochialem obtinere poterit is, qui nullum habet sacrum Ordinem, dummodo infra annum ad Sacerdotium promoueri possit. *Sacra Congregat. Conc.* de qua Nicol. Garc. de beneficijs part. 7. c. 4. n. 47.

36 Parochialem obtinens vnà cum Canonicatu ex dispensatione Apost. ante Concil. Trid. obtenta, potuit post Concilium absque alia dispensatione Præbendam pinguiorem optare. *Sac. Cong. Conc.* cuius meminit Nicol. Garc. de benefi p. 5. c. 1. n. 341.

37 Parochialis de iurepatronatus laicorum vacatione eueniente, quando plures sunt præsentati requiritur examen per concursum inter ipsos præsentatos tantum, vt ex ijs, qui peracto examine idonei ab examinatoribus denunciati sint, Episcopus eum eligat, quem cæteris magis idoneum iudicauerit, atque illum, & non alium instituat. *Sacra Congregat. Concil.* apud Paul. Piasec. in praxi Episcop. p. 2. c. 5. n. 18.

38 Parochialis ad concursum si intra terminum edicti vnus, solus comparuerit, qui nolit se examini subijcere, nec Parochiam curet obtinere ab Episcopo, assignandum est aliud edictum, rursusque vocandi oppositores. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. de benefic. p. 9. cap. 2. num. 219.

39 Parochialium de iure patronatus ecclesiastici institutio, vbi ad inferiores licet exemptos, & Abbates pertinet, nihilominus Episcopus Ordinarius debet edicta concursus proponere, & inferior instituat magis idoneum approbatum ab Episcopo, quod si secus actum fuerit, collatio est nulla. *Sacra Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc. de benefic. p. 9. c. 2. n. 262.

40 Parochiales duas monasterijs vniri prohibet Concil. Trid. cap. 13. sess. 24. de reform. id intelligi debet de Parochialibus, quæ actu non autem de illis, quæ habitu tantum supra hominum memoriam Parochiales existunt. *Sacra Congregat. Concil.* quam citat Nicol. Garc. in addit. ad suum tractat. de benefic. part. 5. capit. 3. numer. 121.

41 Parochiale beneficium obtinens in vna diœcesi non potest in alia absque Ordinarij loci approbatione eligi in Confessarium ab habentibus priuilegium vigore Iubilei eligendi Confessarium idoneum. *Sacra Congregat. Conc.* de qua Nicol. Garc. de benefi. p. 5. cap. 8. numero 87.

42 Parochialis libera non potest vniri Parochiali iurispatronatus etiam cum consensu patroni nisi patronus renuntiet iuspatronatus propter decretum c. 9. sess. 25. quod non vult vniri liberum seruo, saluo iurepatronatus, vel nisi aperiat remedium alternatiuæ, vt vna vice Ecclesiæ conferatur ad præsentationem, & altera liberè præsupposito tamen vt vel ex decretis Concilij, vel ex iure veteri vnio fieri possit. *Sacra Congregat. Concil.* teste Sellio in selectis Canon. cap. 18. numer. 24. quem refero in collect. ad Trident. sess. 24. de reform. capit. 19. num. 83.

43 Parochiali Ecclesiæ vacante non est satis eum, quem Episcopus idoneum iudicat, proponere examinandum absque alio concursu sed tenetur Episcopus plures nominare examinatoribus, & alios etiam ab alijs nominatos admittere, sicque examen per concursum omninò facere, prout in Bulla Pij V. statuitur, exceptis illis casibus quibus ex decreto Conc. sess. 24. cap. 18. de reform. vers. si tamen adeò, permittitur posse omitti examen per concursum si Episcopus pro sua Conscientia cum consilio deputatorum ita expedire arbitrabitur. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. de benefic. p. 9. cap. 2. n. 100.

44 Parochialis resignatio cum fit in manibus Sanctissimi, quia tunc non dicitur vacare antequam alteri acquiritur, nec in ea potest statim deputare vicarium, non est necessarium examen, sed satis est resignatarium ab examinatoribus in Synodo deputatis, simul cum Ordinario probari idoneum. *Sacra Congregat. Concil.* attestante Nicol. Garc. de benefic. p. 9. cap. 2. n. 159.

45 Parochiales vnitæ monasterijs, etiam quæ sunt capita Ordinum, ab Ordinarijs visitari debent. *Sacra Congregat. Concil.* quam citat Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. de visitat. l. 5. §. 2. num. 95.

46 Parochiales vnitas monasterijs, quæ iurisdictionem habent, Ordinarij visitare possunt, personas tantum quoad ea, quæ ad curam animarum pertinent, in his quoque Parochialibus possunt deputari à Superioribus Regularibus Capellani ad nutum amouibiles, dummodò approbati sint ab Episcopis. *Sacra Congregat. Concil.* teste Stephan. d' Aluin de Episcoporum, Abbatum, & Abbatissarum potest. cap. 14. num. 1. in fine.

47 Parochiales omnes suæ diœcesis potest Episcopus visitare in quibus sunt Sacerdotes seculares, licet Ecclesiæ sint Regularibus subiectæ, siue etiamsi sint Ecclesiæ Regularium, quando tamen cura exercetur per Sacerdotes seculares. *Sacra Congregat. Concil.* apud Armendar. d. tit. 6. de visitat. l. 5. §. 2. num. 88. quem refero in tract. de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 74. num. 12.

48 Parochialis in simplex beneficium conuerti non potest, nec aliqua pars fructuum illius. *Sacra Congregat. Concil.* penes Nicol. Garc. de benef. part. 12. cap. 8. num. 87.

49 Parochialium tenuium in collatione quando fructus 24. ducatos auri de camara non excedunt, si præposito primo edicto examinis per concursum nemo comparuerit, fieri debet secundum edictum examinis, sed sine concursu, seruatis tamen temporibus præscriptis à Pio V. in sua Bulla super collatione Parochialium. *Sac. Cong. Conc.* quam adducit Nicol. Garc. de benef. p. 9. cap. 2. num. 220.

50 Parochialem cum canonicatu ex dispensatione Apost. tenens, si Parochialis, & Canonicatus sint in vno eodemque loco, potest vtrique inseruire & quotidianas distributiones percipere. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Nicol. Garc. de benef. p. 2. cap. 2. num. 179. in 7. declar. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 23. l. 2. §. 2. tit. sed an Parochi debeant residere n. 135.

51 Parochialem habens, quæ longè abest à Collegiata, in qua Canonicatum ex dispensatione Apostol. obtinet, potest residendo in Parochiali in diebus ferialibus ad Ecclesiam Collegiatam accedere, & in ea Diuinis inseruire, dummodò omnibus diebus, & horis suis & congruis ipsi Parochiali inseruiat, & nihil prorsus relinquat ex debito seruitio ipsius Parochialis. *Sacra Congreg. Conc.* referentibus Nicol. Garc. d. n. 179. in 8. declar. Armendar. loco citato num. 136.

52 Parochialem obtinens per prouisionem summi Pont. habens liberum curæ exercitium, & omnium bonorum, fructuum, & prouentuum ad dictam Ecclesiam Parochialem pertinentium possessionem, licet in limine adeptæ possessionis prædictæ mota lis fuerit per aliquem in petitorio, tamen tenetur se facere promouere infra annum lite pendente, & ad residentiam in dicta Ecclesia, etiam præsupposito quod non teneretur residere Episcopus, in eo casu debet deputare Vicarium, partemque fructuum ei pro sufficienti victu assignare, iuxta Concilij Trid. formam. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. de benef. part. 11. cap. 5. numer. 121.

53 Parochialis quamuis esset litigiosa tenebitur obtinens sacros Ordines suscipere, si modo liberum habeat curæ exercitium. *Sacra Congr.Conc.* vt per Nicol. Garc. de benefic.p.11.cap.5.nu.121.

54 Parochialem Ecclesiam habenti potest Ordinarius alteram Parochialem conferre, sed post adeptionem possessionis pacificæ secundæ vacat prima. *Sacra Cong. Conc.* penes Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.4. titul.7.de benefic. incompat. numer.71. & 85.

55 Parochialem habens, & monasterium in commendam ad vitam, cui cura imminet animarum, alteram dimittere non tenetur. *Sacra Congr.Conc.* testibus Gonzal. ad reg.8.Cancell.glos.5.§.8.num.65. Zerol.in praxi Episcop.par.2.verbo Parochia, Nicol.Garc. de benefic. par.4.cap.4.nu.35. Armendar. d.tit.de benefic.incomp. num.78.

56 Parochialis Rector non debet in processionibus ire cum Archipresbytero Ecclesiæ Collegiatæ, sed cum Clero. *Sacra Congr.Rit.in Syracusana 17.Nouemb.*1617. quam refert Sellius d.c.11.nu.40.

57 Parochiales quamuis Regulares in quibus exercetur cura animarum secularium, subsunt in iis, quæ ad curam animarum, & Sacramentorum administrationem pertinent, iurisdictioni, visitationi, & correctioni Episcopi. *S.Cong. Episcop.& Regul.* 5.*Iuny* 1627.de qua Sellius d.c.11.nu.42.

58 Parochialis collatio si cessantibus reseruationibus Apost. spectet ad inferiorem collatorem mixtè in concursu facto per Ordinarium fiunt renuntiati plures æquè idonei, facultas eligendi magis idoneum ad ipsum Episcopum, non autem ad inferiorem collatorem pertinet, siue Parochialis in mense Apost. siue Ordinario vacet. *Sac. Cong. Conc.in Asculana* 1. *Decemb.*1618. apud Aldan. in compend. Canon.resol. lib.4.titul.9.nu....quem refero in collect.ad Trident. sess.24. de reform.c.18.nu. 124. & de officio, & potest. Parochi capit.2. num.130. in fine.

59 Parochiales iurispatronatus mixti, id est, partim ecclesiastici, & partim laicalis non subiacent formæ examinis per concursum, quæ inter concurrentes præscribitur decreto Concil. capit.18. sess.24. *Sacra Congr. Concil.* 5. *Februarij* 1628. cuius meminit Viuian. in appendice suæ praxis iurispatron.ad lib.10.cap.1.num 34. pag.760. in vlt. impress. quam refero de officio, & potest.Parochi cap.2.num.126.*Eadem Sacra Cong.*quam refert Gabriel Pereira de manu Regia part.1. capit.7. num.36.

60 Parochialem in Collegiatam erigere non potest Episcopus.*Sac.Cong.Rit.in Caputaquen.*12.*July* 1628. quam refero in tract. de Canon.c.2.nu.8.

61 Parochiales prophanare potest Episcopus ad præscriptum Concilij sess.21. de reform.cap.8. *S. Cong.Conc.in Thelesina* 13.*Septemb.*1631. quam citat Sellius d.c.11. num.43.

62 Parochialis Rector in sua Ecclesia sedere debet in scamno, non autem in sede, & in dicta Ecclesia dignior locus debetur Canonicis Cathedralis immediatè post Episcopum, & post Canonicos sedere debet Rector. *Sacra Cong.Rit.in Turritana* 14. *February* 1632. de qua Sellius d.c.11.nu.44.

Alia plura vide sup. in verbo Concursus collect.207. & in verbo examen concursus collect.340.

SVMMARIVM.

1 *Approbandi & examinandi prius sunt ab Episcopo Parochi in Ecclesia exempta animarum curam exercere intendentes.*
2 *Parochi pro cura animarum non possunt deputari nisi de consensu Episcopi, & præuio examine.*
3 *Episcopo quando liberum sit iterum examinare Parochos approbatos ab antecessoribus.*
4 *Vagabundi Parochus quis sit?*
5 *Morbosus Parochus ex morbi genere, qui impedit exercitium functionum Sacerdotalium non tenetur intra annum sacris Ordinibus se initiari facere.*
6 *Parochus per se ipsum & non per substitutum subire debet ea munia, ad quæ tenetur.*
7 *Functiones Presbyterales, quæ animarum curam concernunt, exercere debet Parochus.*
8 *Amouibiles Parochi absque rationabili causa amoueri non possunt.*
9 *Benedictionis sponsorum occasione eleemosynam percipere debet Parochus, & non alius.*
10 *Congrua debita Parocho vigore Concilij est summa seutorum centum.*
11 *Portio aliqua super fructibus Parochiæ alteri reseruatis si Parocho reseruetur, illa debet esse libera ab omnibus oneribus.*
12 *Decimas exigendi in possessione ratione prædiorum acquisitorum per Regulares ist Parochus manutenendus, donec doceant de sufficienti priuilegio.*
13 *Præpositus vt vocari possit conceditur, qui antea dicebatur SS.Geruasij & Protasij Parochus.*

Parochus.

COLLECT. DLV.

1 PArochus in Ecclesia exempta animarum curam exercere intendens prius approbandus, & examinandus est ab Episcopo iuxta dispositionem cap.exemptionem, de priuileg.lib.6.*Sacra Cong.Conc. in Caputaquen.*23.*Iuny* 1629.quam refert Sellius in select.Canon. c.59.nu.18.

2 Parochus pro cura animarum non potest deputari nisi de consensu Episcopi, & præuio examine, *Sacra Cong.Conc.in Pictauien.*5.*July* 1627. apud Sellium dict. c.59.nu.19.

3 Parochos approbatos ab antecessoribus tempore prouisionis Parochialium liberum est Episcopo iterum examinare tam in Visitatione quàm extra. *Sac. Cong. Conc.in Placentina* 28. *Augusti* 1628. quam citat Sellius d.c.59.nu.21.

4 Parochus vagabundi potest esse omnis vbi ille reperitur, licet adsit certus Parochus mulieris. *S.Cong.Conc. sub die* 28.*Augusti* 1621.teste Sellio d. c.59. num.22.

5 Parochus si eo morbi genere teneatur vt ad functionem sui Sacerdotij, nec ad res diuinas per se obeundas minus idoneus esse videatur, non tenetur durante morbi genere sacris Ordinibus se initiari facere. *Sacr.Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. de benefic. part.3.capit.4. num.9.

6 Parochi cogendi sunt ad subeunda per se ipsos, & non per substitutos ea munia ad quæ tenentur: tolerandi autem vt per substitutos suppleant, in illis tantum casibus expressis verbis Canonum, & decretorum Cōcilij, quibus permissum est eis vt per Vicarios, coadiutores, vel substitutos possint officio suo fungi. *S.Cong. Conc.*penes Nicol.Garc.in addit.ad suum tract. de benef.p.3.cap.2.nu.53.

7 Parochus debet Sacerdotalia munia, & Presbyterales functiones, quæ populi & animarum curam concernunt, exercere etiam in Ecclesijs, quæ sunt sub laicorum magistratuum gubernio, hæc enim non spectant ad Capellanos à dictis Magistris deputatos. *Sac. Cong. Rit.in Neapolitana* 18.*May* 1602.& *in Cæsaraugustana* 14. *Ianuarij* 1612. quarum meminit Sellius d. cap.59. num.23.

Parochi victum subministrare quando non potest populus, Ordinarius ea obseruare debet quæ habentur in

in cap. 3. sess. 24. de reform. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. de benefic. p. 3. c. 2. num. 579.

8 Parochi amouibiles absque rationabili causa remoueri non possunt. *Sacra. Congr. Conc. sub die* 11. *Iuly* 1628. penes Sellium d.c. 59. num. 24.

9 Parochus, & non alius, debet percipere eleemosynam occasione benedictionis sponsorum. *Sacra Congr. in Acheruntin.* 25. *Ianuary* 1602. de qua attestatur Sellius d. cap. 59. num. 25.

10 Parocho debita congrua Vigore Concilij est summa scutorum centum argentillarum partium. *Sacra Cong. Conc. in Albinganen.* 27. *Iuly* 1626. apud Sellium dict. cap. 59 num. 26.

11 Parocho si reseruetur aliqua portio super fructibus parochiæ alteri reseruatis, ea debet esse libera ab omnibus oneribus. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. de benefic. p. 1. cap. 5. num. 376.

12 Parochus est manutenendus in possessione exigendi decimas ratione prædiorum acquisitorum per Regulares, donec doceant de sufficiente priuilegio. *Sacra Cong. Conc. in Pisauren.* 13. *Aprilis* 1630. quã refert Bonfadiu. in thesauro ecclesiast. decis. resol. 15. num. 16.

13 Parochus SS. Geruasij & Protasij vt in futurum Præpositus vocari possit, declarauit concedi posse *Sacra Congr. Rit. in Mediolanen.* 17. *Nouembris* 1607. cuius meminit Sellius d. cap. 59. num. 27.

Alia Vide in verbo Rectores Parochialium collect. 629.

SVMMARIVM.

1 *Parochiani si sint intra & extra ciuitatem, & Parochus habitet intra, quomodo succurrendum illis, qui extra sunt.*

2 *Sacramenta administrare non licet Parocho Cathedralis in aliena Parochia.*

3 *Sacramentorum pro administratione Parochi non possunt aliquid accipere etiam à sponte dantibus.*

4 *Licentiam administrandi Sacramenta in sua Parochia potest Parochus simplici Sacerdoti concedere, excepta Pœnitentia.*

5 *Matrimonia rite & legitimè celebrare possunt Parochi absque Episcopi licentia, nisi ex iusta causa Episcopus aliter præscripserit.*

6 *Matrimonium validè celebratur etiamsi Parochus, & testes per vim, & compulsi interueniant.*

7 *Parochus nihil potest recipere pro matrimonio contrahendo.*

Parochus quoad Sacramenta.

COLLECT. DLVI.

1 Parochus si Parochianos habeat intra & extra ciuitatem habitantes, qui propterea ob locorum distantiam seu difficultatem patiantur incommoda in percipiendis Sacramentis, & Diuinis Officijs audiendis, succurrendum est remedio decreti Concil. c. 4. sess. 21. & cap. ad audientiam, de Eccle. ædific. vt erigatur noua Capella extra ciuitatem, quæ non sit Ecclesia de per se, sed in proprietate Ecclesiæ principalis, in qua ponatur vicarius amouibilis approbatus ab Ordinario, qui administret Sacramenta illis, qui sunt extra ciuitatem, cuius portæ de nocte clauduntur: vnde *Sacra Cong. Conc. in Lauden.* 12. *Augusti* 1628. censuit non licuisse Episcopo illius ciuitatis dismembrare à Parochia sita extra muros ciuitatis partem parochianorum habitantium in ciuitate sub prætextu quod ad illos nõ detur aditus de nocte, sed esse cõstruendam capellam per Abbatem Parochum intra ciuitatem. refert Sellius in select. Canon. cap. 59. num. 28. Episcopus non debet expectare quod Parochiani decedant sine Sacramentis ad cogendum Rectores sibi adiungere alios Sacerdotes in Ecclesijs Parochialibus, in quibus populus ita numerosus est vt vnus Rector non sufficiat, iuxta cap. 4. sess. 21. de reform. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. de benefic. par. 1 2. c. 3. num. 9.

2 Parocho Cathedralis non licet Sacramenta administrare, vel curam exercere in aliena Parochia. *Sacra Congr. Conc. in Eugubina* 20. *Septemb.* 1628. quam citat Sellius d. cap. 59 num. 30.

3 Parochi non possunt accipere aliquid etiam à sponte dantibus pro ad ministratione Sacramentorum, possunt tamen accipere quod sponte pro eleemosyna offertur. *Sacra Congr. Conc. sub die* 5. *February* 1593. apud Sellium d. cap. 59. num. 31.

4 Parochus potest simplici Sacerdoti licentiam concedere administrandi Sacramenta in sua Parochia, excepta Pœnitentia. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Castellanaten.* 20. *Augusti* 1602. penes Sellium dict. cap. 59. num. 32.

5 Parochi possunt absque Episcopi licentia matrimonia ritè, & legitimè celebrare, nisi Episcopus ex legitima causa aliter præscripserit. *Sacra Congr. Conc. in Turritana* 12. *Marty* 1633. de qua Bonfadin. in thesauro ecclesiast. decis. resol. 23. num. 12.

6 Parochus & testes quamuis inuiti, & per vim compulsi interueniant, & minimè consentiant, tale matrimonium firmitatem habebit. *Sacra Congr. Conc.* referente Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 48. num. 7.

7 Parochus nihil potest percipere pro matrimonio contrahendo. *Sacra Cong. Conc. sub die* 17. *Marty* 1619. quam refert Sellius d. cap. 59. num. 33.

SVMMARIVM.

1 *Missam celebrare debet Parochus diebus festis in propria Ecclesia, & non in alia.*

2 *Missam quibus diebus tenentur Parochi celebrare, non possunt pro ea manualem eleemosynam recipere.*

3 *Missa celebrationem non potest prohibere Parochus in capella ruri ædificata per laicum, antequam celebretur in Parochiali.*

4 *Episcopi non possunt cogere Parochos, sed hortari vt subministrent necessaria Presbyteris volentibus celebrare in eorum Ecclesijs.*

5 *Regularibus licitum de consensu Parochorum in eorum Ecclesijs secularibus celebrare absque Ordinary loci licentia.*

6 *Episcopus potest Parocho concedere ob defectum Sacerdotum vt in diebus festis bis celebret.*

Parochus quoad Missam.

COLLECT. DLVII.

1 Parochus diebus festis Missam celebrare debet in propria Ecclesia, & non in alia, quæcunque consuetudine in contrarium non obstante. *S. Cong. Conc. in Lucana* 15. *Septembris, &* 17. *Nouembris* 1629. teste Sellio in selectis Canon. cap. 59. num. 34.

2 Parochi quibus diebus tenentur Missam celebrare non possunt pro ea manualem eleemosynam recipere. *S. Congr. Conc. in Fanen.* 1. *Septembris* 1629. quam refert Sellius d. cap. 59. num. 35.

3 Parochus non potest prohibere vt absque eius licentia celebretur in capella ruri ædificata per laicum, antequam celebretur in Parochiali, & Matrice. *S. Cong. Conc. in Caritana* 18. *Septembris* 1627. penes Sellium d. cap. 59. num. 36.

Parochi

4 Parochi per Episcopos non possunt cogi, sed hortari vt subministrent necessaria Presbyteris volentibus celebrare in eorum Ecclesijs Parochialibus. *Sacra Congreg. Rit. in Egitanien.* 10. *Iunij* 1602. in resp. ad dub. 3. cuius memini de officio, & potest. Parochi cap. 11. num. 51.

5 Parochorum de consensu liberum est Regularibus celebrare in eorum Ecclesijs Parochialibus absque Ordinarij loci licentia. *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* 10. *Ianuarij* 1617. de qua etiam memini d. cap. 11. num. 51.

6 Parocho concedere potest Episcopus ob defectum Sacerdotum, vt in diebus festis bis celebret. *Sacra Congr. Conc. sub die* 17. *Augusti* 1625. apud Sellium dict. cap. 59. num. 37.

SVMMARIVM.

1 *Prædicare potest Parochus, non autem Parochialis Presbyteri, per se ipsum inter Missarum solemnia quando ipse Episcopus prædicat.*
2 *Prædicandi in sua Parochia potest Parochus dare licentiam approbatis ab Ordinario.*
3 *Eleemosynam solitam dari prædicatoribus ab vniuersitate electis non potest prætendere sibi præstari Parochus si per ipsum prædicet.*

Parochus quoad prædicationem.

COLLECT. DLVIII.

1 PArochus per se ipsum inter Missarum solemnia, non autem Presbyteri Parochialis, potest sermonem habere etiam quando Episcopus ipse prædicat. *S. Cong. Conc. in Terulen.* 11. *Iunij* 1631. penes Lezanam in sum. quæst. Regular. tom. 1. cap. 20. num. 6.

2 Parochus potest dare licentiam approbatis ab Ordinario prædicandi in sua Parochia. *Sacra Congr. Conc.* teste Galeto in margarita casuum Conscient. verbo Parochus 3. quem refero de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 76. num. 25.

3 Parocho per se ipsum concionanti minime licet prætextu cuiuscunque paupertatis prætendere sibi præstari eleemosynam solitam dari Prædicatoribus ab vniuersitate electis. *Sacra Congr. Conc. in Vestana* 20. *Martij* 1621. apud Sellium in selectis Canon. cap. 23. num. 18. quem refero de officio, & potest. Parochi c. 14. num. 7. Gauant. in enchirid. Episcop. verbo Concio sacra num. 2.

SVMMARIVM.

1 *Regularibus quorumcunque Ordinum præcedunt Parochi, & clerici seculares.*
2 *Superpelliceo indutus Parochus in processionibus præcedit omnibus Rectoribus, & Presbyteris.*
3 *Canonicis Collegiatæ præcedit Parochus in associandi funeribus defunctorum propriæ Parochiæ.*
4 *Canonicis Cathedralis in funeralibus non præcedit Parochus.*
5 *Præcedentiam secundum prærogatiuam suarum Ecclesiarum habent Parochi.*
6 *Sedere debet in scamno non vero in sede Parochus in sua Ecclesia.*
7 *Parocho proprio defuncti præcedit Parochus Cathedralis quando cum eius Capitulo interuenit.*
8 *Thurificandus est Parochus in sua Ecclesia ante dominum loci.*
9 *Parochus etiam amouibilis Cathedralis in processionibus debet incedere cum Capitulo Cathedralis supra Priores, & Plebanos.*

Parochus quoad præcedentiam.

COLLECT. DLIX.

1 PArochi, Rectores, & Clerici seculares præcedunt Regularibus tam Monachis quàm Fratribus quorumcunque Ordinum etiam Mendicantium in funerum associatione, processionibus, & alijs huiusmodi publicis actibus; nec debent ipsi Monachi seu Fratres cum Parochis, vel Clericis mixtim incedere, non obstante quacunque consuetudine in contrarium. Clement VIII. in sua Constit. incip. Decet Romanum Pont. 20. Februarij 1601. & in alia incip. Quæ ad remouendum 5. Nouembris 1603. Gregorius XV. in constit. incip. Alias à felicis 3. Augusti 1622. quarum memini de Parocho cap. 9. in fine.

2 Parochus indutus superpelliceo in processionibus præcedit omnibus Rectoribus, & Presbyteris. *Sacra Cong. Rit. in Firmana terra sancta Victoria* 31. *Martij* 1618. teste Sellio in selectis Canon. cap. 59. num. 40.

3 Parochus debet præcedere Canonicis Collegiatæ Ecclesiæ in associandis funeribus defunctorum propriæ Parochiæ. *Sac. Congr. Rit. in Prænestina canarum* 13. *Iulij* 1619. Vide supra in verbo Canonicus collect. 91. n. 38.

4 Parochus in funeralibus non debet præcedere Canonicis Cathedralis, sed benè omnibus alijs Presbyteris, qui non sunt de Cathedrali. *Sacra Congr. Rit. in Viterbien.* 25. *Iunij* 1611. quam refert Sellius dict. cap. 59. num. 41.

5 Parochi plures siue sint seculares, siue Regulares inter se præcedunt secundum prærogatiuam suarum Ecclesiarum, non secundum prærogatiuam regulæ. *S. Congr. Rit. in Asten.* 21. *Martij* 1609. cuius memini de officio. & potest. Parochi cap. 9. num. 12.

6 Parochus in sua Ecclesia sedere debet in scamno, non autem in sede. *Sacra Congr. Rit. in Turritana* 7. *Augusti* 1610. penes Sellium d. cap. 59. num. 42.

7 Parochus seu Curatus, aut Sacrista Cathedralis etiam quod sint amouibiles, quando interuenit Capitulum dictæ Cathedralis debent præcedere proprio parocho defuncti *S. Cong. Rit. in Pisaurien.* 22. *Martij* 1631. de qua memini de officio, & potest. Parochi, cap. 26. num. 78. ante fin.

8 Parochus siue Rector Ecclesiæ Parochialis tanquam illius caput thurificandus est ante dominum loci. *Sacra Congr. Rit. in Turritana* 14. *Februarij* 1632. referente Bonsadin. in thesauro eccles. decis. resol. 22. num. 11.

9 Parochus amouibilis Cathedralis in processionibus debet incedere cum Capitulo dictæ Cathedralis super Priores, plebanos, & Curatos perpetuos beneficiatos. *Sacra Congr. Rit. in Callien.* 9. *Aprilis* 1633. apud Bonsadin. d. resol. 22. num. 12.

SVMMARIVM.

1 *Officium supra corpus defuncti debet facere Parochus in sua Ecclesia etiamsi in ea adsint Canonici Cathedralis.*
2 *Officia omnia circa corpus defuncti apud Regulares sepeliendi debet facere Parochus domi & per viam.*
3 *Manutenendus est Parochus in quasi possessione faciendi officium supra defunctos sua Parochia in quacunque Ecclesia etiam Regularium.*
4 *Regulares non possunt leuare corpus defuncti absque licentia, vel interuentu Parochi, nisi ipse venire recusset.*
5 *Clericos, quos voluerit, potest vocare Parochus ad funera nisi aliter disponatur ab hæredibus defuncti.*
6 *Officium facere debet Parochus defuncti in Ecclesijs Clericorum Regularium Vrbis.*
7 *Defunctorum Parochi vsque ad Ecclesias Regularium,*

humani-

humandorum corpora associare, & in illis permanere possunt, absque eo quod in officio decantando se intromittere debeant.

8 *Parochus proprius nullatenus excludendus quamuis ad sepeliendum cadauer Regulares dumtaxat a defuncto accersiri iubeantur.*

9 *Defunctus per quam viam sit exportandus Parocho spectat declarare.*

10 *Quartam funeralium pratendere possunt Parochi occasione cadauerum in Regularium Ecclesijs humandorum.*

11 *Parochiam secularium ingredi potest in funeralibus Parochus Monachus cum stola.*

12 *Collegiata Ecclesia sub Cruce debet incedere Parochus in leuandis funeribus si adsit consuetudo immemorialis.*

13 *Defunctus in Ecclesia Parochiali sepeliri potest sine licentia Parochi, si requisitus interesse recuset.*

14 *Regulares vocatos ad funus non licet Parochus impedire ne veniant contra voluntatem haredum defunctorum.*

15 *Haredes defunctorum cogere non possunt Parochi, vt in suis Ecclesijs Officia faciant pro defunctis, qui tumulantur in Ecclesijs Regularium.*

Parochus quoad funeralia.

COLLECT. DLX.

1 PArochus facere debet Officium supra corpus defuncti etiamsi adsint Canonici Cathedralis in sua Parochiali Ecclesia. *Sacra Congr. Rit. in Viterbien.* 25. *Iunij* 1611. *& in Pranestina canarum* 18. *Augusti* 1618. *& in Ostien. Ceren.* 28. *Aprilis* 1607. quas refert Sellius in selectis Canon. cap. 69. num. 45.

2 Parochus domi & per vias facere debet omnia officia circa corpus defuncti, qui sepeliendus est in Ecclesia Regularium, & ipse Parochus stolam deferens omnibus præcedere debet. Postquam verò cadauer collocatum fuerit intus Ecclesiam debet Parochus recedere, & officium facere debent ipsi Regulares, vel Parochus ipsius Ecclesiæ, qui tunc omnibus præcedat. *Sacra Cong. Rit. in Eugubina* 12. *Maij* 1612. *&* 5. *Iulij* 1614. *& in Placentina, & Licien.* 23. *Maij* 1619. *& in Catamen. ciuitatis Plata* 12. *Octobris eiusdem anni*, quarum meminit Sellius d. cap. 69. num. 46.

3 Parochus fit sit in quasi possessione faciendi Officium supra defunctos suæ Parochiæ, etiamsi sepeliantur extra Parochiam in quacunque Ecclesia ciuitatis siue Regularium siue secularium, vel Abbatialium, manutenendus est. *Sacra Congr. Rit. in Rauenaten.* 28. *&* 31. *Augusti* 1615. quam citat Sellius d. cap. 69. num. 47.

4 Parochi licentia, seu interuentus requiritur ad hoc vt Regulares possint defunctorum funera in eius Parochia leuare nisi ipse requisitus venire expressè omnino recuset. *Sacra Congr. Rit. in Catamen. ciuitatis Plata* 18. *Octobris* 1619. *& in Vercellen. terra Crescentini* 26. *Februarij* 1611. teste Sellio d. cap. 69. num. 48.

5 Parochus ad funera, quæ fiunt in sua Parochia, non tenetur vocare clericos, vel Presbyteros viciniores, sed potest vocare quos voluerit, dummodò illi sponte velint accedere, nisi aliter disponatur ab hæredibus defuncti. *Sacra Congr. Rit. in Ferrarien.* 7. *Septembris* 1613. cuius memini de officio, & potest. Parochi c. 26. nu. 60.

6 Parochus defuncti debet facere Officium in Ecclesijs Clericorum Regularium Vrbis, præsertim Barnabitarum. *S. Congr. Rit. in Barnabitarum* 20. *Martij* 1604. referente Sellio d. cap. 69. num. 50.

7 Parochi defunctorum in Regularibus Ecclesijs humandorum possunt eorum corpora vsque ad easdem Ecclesias associare, ac etiam in illis permanere, absque tamen eo quod in Officio decantando vllatenus se intromittant, nisi contraria adsit consuetudo. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Nicoteren.* 6. *Iulij* 1615. de qua memini d. tract. de officio, & potest. Parochi cap. 26. num. 80.

8 Parochus proprius nullatenus excludendus quamuis ad sepeliendum cadauer Regulares dumtaxat à defuncto accersiri iubeantur. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Montispilosi de anno* 1581. apud Sellium dict. cap. 69. num. 51.

9 Parocho spectat declarare per quam viam sit exportandus defunctus, & facere omnia necessaria vsque ad ianuam Ecclesiæ Regularium, vbi sepeliendus est. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Castellanaten.* 3. *Ianuarij* 1594 cuius meminere Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regular. verbo defunctus num. 4. Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo defunctus num. 4. Ego d. tract. de officio, & potest. Parochi cap. 26. num. 74.

10 Parochi occasione cadauerum in Regularium Ecclesijs humandorum prætendere possunt quartam funeralium ceræ Ecclesiæ Parochiali debitæ. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Baren.* 29. *Iulij* 1616. penes Sellium d. cap. 69. num. 52.

11 Parochus Monachus in funeralibus cum stola ingredi potest Parochiam secularium, prout ingrediuntur seculares Parochi Monachorum Parochiam. *Sacra Congr. Rit. in Asculana* 19. *Ianuarij* 1629. quam adducit Sellius d. cap. 69. num. 53. Et iterum. Parochus secularis sicut defert stolam in propria Parochia, & in Parochia Fratrum, dum defuncti corpus ad eorum Ecclesiam defertur sepeliendum, ita in eodem casu, & eodem tempore Parochus Regularis eandem stolam deferre potest nó solum in propria Parochia, sed etiam in Parochia defuncti. *Eadem Sacra Cong. Rit. sub die vlt. Septembris* 1628. teste Sellio d. cap. 69. num. 54.

12 Parochus debet incedere sub Cruce Ecclesiæ Collegiatæ in leuandis funeribus defunctorum si adsit immemorialis consuetudo. *Sacra Congr. Concil. in Terracinen.* 23. *Februarij* 1619. de qua Sellius dict. cap. 69. num. 55.

13 Parocho inconsulto ac sine eius licentia defuncti possunt sepeliri in sua Ecclesia Parochiali, vel in alia in qua elegerunt sepulturam si requisitus interesse recuset, vel petitam licentiam deneget. *Sacra Congr. Rit. in Capuana* 22. *Decembris* 1629. penes Sellium dict. cap. 69. num. 56.

14 Parochis non licet saluis eorum iuribus Parochialibus, impedire contra voluntatem hæredum defunctorum ne Regulares vocati ad funus corpora defunctorum ad quasuis Ecclesias deferendā vna cum Parochis, & Clericis processionaliter associent. *Sacra Congr. Rit. sub die* 23. *Aprilis* 1633. quam refert Laurent. de Peyrinis de priuileg Regul. tom. 3. in additam. c. 12. pag. 513.

15 Parochi non possunt cogere hæredes, seu executores testamentarios, vt pro defunctis, qui tumulantur in Ecclesijs Regularium, in Ecclesijs etiam Parochialibus celebrari faciant Officia, nouennalia & anniuersaria, prout celebrantur in Ecclesijs Regularium, in quibus cadauera sepeliuntur. *Eadem Sacra Congr. Rit. sub dict. die & anno*, & apud eundem Laurent. de Peyrinis citato loco.

Plura vide in verbo cadauera collect. 76. in verbo defunctus collect. 245.

SVMMARIVM.

1 *Residere debet Parochus in loco vbi sita est sua Ecclesia, licet ei datus fuerit coadiutor ratione infirmitatis.*

2 *Domum propriam non habens Parochus in loco vbi residere tenetur, aliquam conducere debet.*

3 *Residere intra Parochiam debet Parochus, etiamsi non adsit commoda domus Parochialis, & sit magna aeris intem-*

intemperies, & habeat capellanum intra.

4 *Domum Ecclesiæ cogendus est Parochus habitare, vel si eam non habeat in propinquiori intra limites Ecclesiæ.*

5 *Abesse vltra duos menses non possunt Parochi absque Ordinarij licentia.*

6 *Constitutio Episcopi valet ne Parochi possint abesse vltra duos dies sine licentia.*

7 *Episcopus potest Parochis sub pœna pecuniaria prohibere ne vltra biduum ab Ecclesia absint.*

8 *Licentiam Episcopi non petens Parochus, & absens per quatuor menses etiam ex vrgenti causa non est liber à culpa.*

9 *Necessitas abessendi sine licentia quomodo Parochum excuset?*

10 *Dispensatio an concedenda Parocho vt possit degere in loco vicino.*

11 *Abesse à sua Ecclesia non potest Parochus per hebdomadam sine licentia.*

12 *Abesse à sua Ecclesia non potest Parochus etiam relicto in ea idoneo Vicario approbato.*

13 *Habitare extra Parochiam propter intemperiem aeris non potest Parochus ex alio loco oriundus.*

14 *Abesse non potest Parochus si Episcopus licentiam deneget iudicans minus æquam causam, cum tamen sit vera & sufficiens.*

15 *Ordinarij possunt Parochis abessendi licentiam concedere intra limites à Concilio præscriptos.*

16 *Pestis tempore tenentur Parochi residere in suis Parochialibus.*

17 *Scripturam sacram legere potest Parochus in ciuitate vbi Parochiam habet.*

18 *Studiorum causa non licet Parochis post Conc. à suis Ecclesijs abesse.*

19 *Studiendi licentiam quando à Sede Apostol. Parochis conceditur, quæ seruari debeant.*

20 *Studiorum causa non est hodie concedenda licentia Parochis.*

21 *Episcopus non potest vti Parochi opera in Visitatione.*

22 *Episcopus non potest Parochum occupare in officio Visitatoris, Vicarij, secretarij, vel fiscalis.*

23 *Vicarius Episcopi, vel Capituli Sedis vacantis non potest esse Parochus.*

24 *Inquisitionis Officium non excusat Parochum à residentia.*

25 *Residere non tenetur Parochus, in cuius Ecclesia adest Capellanus, cui imposita fuit tota animarum cura.*

26 *Episcopus Parochum ad residentiam cogere potest, licet Parochia pertineat ad inferioris etiam Regularis collationem.*

27 *Priuari seruato Iuris Ordine debet Parochus qui residere non vult.*

Parochus quod residentia.

COLLECT. DLXI.

1 PArochus debet residere in loco, vbi sita est Ecclesia Parochialis, etiamsi ei esset datus coadiutor ratione infirmitatis. *Sac. Cong. Concil.* teste Nicol. Garc. de benef. p. 3. c. 2. num. 178.

2 Parochus, qui non habet domum propriam in loco vbi residere tenetur, aliquam conducere debet. *Sacra Congregat. Concil.* apud Nicol. Garc. de benef. p. 3. cap. 2. num. 179.

3 Parochus non excusatur quin intra Parochiam residere debeat, quamuis non adsit commoda domus Parochialis, & sit magna aeris intemperies, & retineat capellanum in Parochia, & ipse accedat singulis diebus festis. *Sacra Congregat. Conc. in Sarzanen. 13. Nouembris* 1627. quam refert Sell. in select. Canon. c. 69. n. 57.

4 Parochus cogendus est habitare in domo Ecclesiæ, vel si Ecclesia eam non habeat, in propinquiori intra limites Parochiæ, quod si non habitauerit, tenetur ad restitutionem fructuum, de quibus in decreto Concil. Trid. sess. 23. capit. 1. de reform. *Sacra Cong. Conc.* quam citat Nicol. Garc. dict. part. 3. cap. 2. n. 179.

5 Parochi minimè abesse possunt vltra duos menses absque Ordinarij licentia ex causa, quæ sibi videatur iusta *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. de benefic. part. 9. cap. 2. n. 295.

6 Parochi vltra bimestre tempus, immò nec per bimestre possunt abesse sine licentia Episcopi, & valet eius Constitutio ne Parochi possint abesse vltra duos dies sine licentia. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. de benefic. part. 3. cap. 2. num. 23.

7 Parochis potest Episcopus prohibere sub pœna pecuniaria arbitraria, quæ tamen dimidiam, non excedat, ne vltra biduum ab Ecclesia sua possint abesse, non tamen id prohibere potest sub pœna excommunicationis latæ sententiæ. *Sacra Congregat. Conc.* testibus Nicol. Garc. d. part. 3. cap. 2. num. 23. declar. 2. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 23. l. 2. §. 2. tit. Sed an Parochi debeant residere numer. 156. Eadem Sacra Cong. Conc. in Terracinen. 11. Februarij 1628. & in Monopolitana 16. Decembris eiusdem anni, quarum memini de officio, & potest. Parochi cap. 8. n. 45.

8 Parochus non est liber à culpa, & pœna amissionis fructuum, qui veluti per quatuor mensium spatium ex vrgenti admodum causa ad curandam suam infirmitatem, morbo graui instante pro huiusmodi absentia, non petit licentiam ab Episcopo, bona fide putans euidentiam causæ satis esse, nisi periculum esset in mora petendi licentiam. *Sac. Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc. de benefi. part. 3. cap. 2. num. 34.

9 Parochum non excusat sola distantia loci etiam cum necessitate ab eo discedendi, vt possit abesse à sua Ecclesia sine licentia in scriptis obtenta, nisi talis necessitas repentè se offerat, quæ non patiatur dilationem licentiam huiusmodi petendi, quo casu quamprimum de discessu & necessitate Ordinarius est certior faciendus, vt de causa cognoscere possit. *Sacra Congregat. Concil.* vt per Nicol. Garc. dict. part. 3. capitul. 2. numero 34.

10 Parochus, qui non habebat commodam habitationem, obtinuit ex gratia dispensationem vt posset degere in loco vicino, dummodo prope Ecclesiam substitutus eius habitet; nonnunquam hæc facultas concessa fuit sine tali conditione *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. d. part. 3. cap. 2. n. 179.

11 Parochus non potest per hebdomadam abesse à sua Ecclesia non petita, vel non obtenta licentia, etiam relicto Vicario idoneo ab ipso Ordinario approbato. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. d. part. 3. cap. 2. num. 33. in 3. declar. quem refero de officio & potest. Parochi cap. 8. num. 56.

12 Parochus non potest abesse à sua Ecclesia etiam relicto in ea idoneo Vicario approbato cum congrua mercede, vt doceat in ciuitate grammaticam, etiamsi non inueniretur alius idoneus ad legendum, & ipse singulis diebus festis ad suam Ecclesiam accedere vellet. *Sacra Cong. Conc.* testibus Gonzal. ad reg. 8. Cancel. gloss. 6. n. 254. Armendar. vbi supra nu. 134. in fine, Sanctarel. variar. resol. quæst. 3. numer. 32. quos cum alijs refero de officio, & potest. Episcopi part. 3. alleg. 53. numer. 76.

13 Parochus ex alio loco oriundus non potest propter intemperiem aeris extra Parochiam habitare, quamuis in ea relinquat Vicarium approbatum. *Sac. Congr. Conc.* attestantibus Zerol. in praxi Episcop. part. 1. verbo residentia § 7. Armendar. sub d. tit. sed an Parochi debeant residere n. 132. nisi accedat Ordinarij consensus ex iusta causa ibid. n. 180.

14 Parochus habens iustam causam abessendi extra Parochiam per duos, aut tres menses, non satisfacit suæ Conscientiæ si petit licentiam iurans se habere grauem causam, quam non expedit manifestare, vt sic petita licentia abesse possit, licet Episcopus non concedat, similiter abesse non potest in casu, quo causam rationabilem expresserit sed rigidus Prælatus minus æquam iudicat, & licentiam denegat, vel quia mouetur suspicione, quod ficta sit, cùm tamen sit vera, sed habere potest recursum ad Superiorem. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. de benef. part. 3. cap. 2. num. 57.

15 Parochis possunt Ordinarij, aliquibus iustis de causis, iuxta Concilij Trid. formam, licentiam concedere recedendi à parochiali ad aliquod tempus, modo ea viantur intra limites præscriptos à Concilio sess. 24. de reform. cap. 1. quia facultas huiusmodi non fuit ipsis Ordinarijs ablata per Motum proprium sanctæ mem. Pij V. publicatum de mense Iunij 1568. super residentia Canonicorum habentium Parochiales. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Nicol. Garc. d. part. 3. cap. 2. num. 179. Armendar. d. tit. sed an Parochi debeant residere num. 87.

16 Parochi tempore pestis residere omninò tenentur in suis Parochialibus, possunt tamen per alium idoneum ministrare Parochianis suis peste infectis Sacramenta Baptismi & Pœnitentiæ, & si non resederint contra eos procedendum est seruata forma cap. 1. in fine sess. 23. de reform. *Sacra Congr. Conc. in Mediolanen.* 10. *Decembris* 1576. cuius memini de officio, & potest. Parochi cap. 17. num. 18.

17 Parochus in ciuitate Ecclesiam suam habens, potest inibi in publica Vniuersitate sacram Scripturam legere, ita tamen vt cura animarum per se ipsum exercenda nihil detrimenti patiatur. *Sacra Congr. Conc.* quam refert Sellius in select. Canon. cap. 18. num. 25.

18 Parochis non licet causa studiorum à suis Parochialibus Ecclesijs post Concilium abesse, nec Episcopus licentias ad id concedere potest, illæque si concessæ fuerint, non suffragantur. *Sacra Congr. Conc. sub die* 8. *Maij* 1595. penes Nicol. Garc. in addit. ad. part. 3. cap. 2. num. 81. alios refero, de officio, & potest. Parochi cap. 5. nu. 22.

19 Parocho quando ex gratia conceditur à Sedis Apost. studiendi facultas vt fructus suos faciat, hæc infra scripta seruari solent. Primo vt studeat Theologiæ, vel Iuri Canonico in celebri vniuersitate. Secundo, si est ætatis triginta annorum nulla facultas concedi debet, ideo ætas exprimenda, & hæc nisi iam studia incœpisset, & illa non dum absoluisset. Tertiò ad quinquennium tantum à principio studij computandum licentia hæc concedenda est, adiuncta clausula vt infra annum ad Subdiaconatum promoueatur. Quartò, interim cura animarum per idoneum Vicarium ab Ordinario eligendum, assignata illi congrua portione fructuum, exerceatur. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc. d. p. 3. cap. 2. num. 81.

20 Parocho causa studiorum non est concedenda licentia, cùm hodie per Concilium non admittantur, nisi qui per concursum magis idonei fuerint iudicati. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. d. part. 3. cap. 2. num. 81. & alios quos refero de officio, & potest. Parochi cap. 5. num. 22.

21 Parochi opera vti non potest Episcopus in visitatione, vel alio seruitio suæ diœcesis, nisi pro tempore duorum mensium permisso, & tunc pro eo idoneus deputetur Vicarius. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. d. p. 3. cap. 2. num. 42.

22 Parochus non potest per Episcopum occupari in sui, vel Ecclesiæ Parochialis seruitio, vt nempè sit Vicarius, visitator, secretarius, fiscalis, &c. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Præfec. in praxi Episcop. p. 2. c. 3. nu. 27. Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 6. n. 258. Armendar. d. loco nu. 166. 167. & 575. Sanctarel. var. resol. q. 3. nu. 49. quos cum alijs refero de officio, & potest. Episcopi par. 3. alleg. 53. num. 85.

23 Parochus habens curam animarum non potest esse Vicarius Episcopi, vel Capituli Sede vacante. *Sacra Congr. Conc. sub die* 12. *Maij* 1619. quam citat Sellius d. cap. 18. num. 26.

24 Parochus non excusatur à residentia propter officium Inquisitoris. *Sacra Congr. Conc.* de qua meminit Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 6. num. 265.

25 Parochus Ecclesiæ, in qua fuit constitutus Capellanus, cui ex institutione capellaniæ imposita fuit tota animarum cura, seu perpetua vicaria quoad Capellanus vixerit, non tenetur in ea residere. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc. d. p. 3. cap. 2. num. 176.

26 Parochum ad residentiam cogere potest Episcopus, quamuis Ecclesia, quam ipse Parochus obtinet, pertineat ad inferioris collationem, etiam Abbatis Regularis. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. d. p. 3. c. 2. num. 179. declar. 27. Armendar. d. tit. sed an Parochi debeant residere num. 154.

27 Parochus, qui non vult in sua Parochiali residere, debet seruato Iuris Ordine priuari. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. d. p. 3. cap. 2. num. 139.

Vide in verbo Residere collect. 649.

Paruulus.

COLLECT. DLXII.

1 Paruulorum sepulchrum ab alijs debet esse separatum. *Sacra Congr. Rit. in ciuitatis Castellana*, 12. *Decembris* 1620. teste Aldano in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 36. num. 12.

2 Paruulorum corpora possunt sepeliri in Ecclesijs Regularium, si ibi est sepulchrum Maiorum, vel concurrente consuetudine pater ibi eligit sepulturam. *Eadem Sacra Congr. Rit. in dicta causa ciuitatis Castellana.*

B. Paschalis Boylon Minorum de Obseruantia S. Francisci discalceatorum beatificatio, vide sub hoc verbo collect. 58. num. 12. Et eius Officium collect. 534. num. 59.

Passio Domini.

COLLECT. DLXIII.

1 Passio Domini vt decantetur à Canonicis in Ecclesia Cathedrali, Dominica Palmarum, & feria sexta in Parasceue si consuetudo obtineat, illa seruari debet, non obstante Cæremoniali, quo disponitur eam à Cantoribus decantandam esse. *Sacra Congr. Rit. in Viterbien.* 7. *Iuly* 1612. cuius meminit Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 18. de Sanctis num. 175.

SVMMARIVM.

1 *Coadiutor pater in Canonicatu filij, tenetur cedere omne ius filio.*
2 *Filius ante Concilium patri datus coadiutor cum futuro successione, non potest post Concil. patri succedere.*
3 *Beneficium habere non potest pater in vna Ecclesia, & filius in alia quando ambæ sunt sorores.*
4 *Celebrare possunt in eadem Ecclesia pater & filius.*
5 *Beneficium filij potest absque dispensatione pater legitimus immediatè obtinere.*
6 *Filius quamuis legitimus eget dispensatione ad obtinendum immediatè beneficium patris.*

Filij

7 *Filij sui illegitimi beneficium non prohibetur pater immediatè obtinere.*

Pater.

COLLECT. DLXIV.

1 PAter, qui est coadiutor filij in Canonicatu, cedere tenetur omne ius filio, posset tamen aliquid sibi reseruare fructuum aut pensionum. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. de benefic. part.7. cap.3. num.80. Et
2 quamuis aliquando ipsamet Sacra Congr. in casu quo filius datus fuerat ante Concilium coadiutor patri cum futura successione censuisset post mortem patris dandum esse terminum filio sex mensium ad dimittendum, etiam quod Capitulum & Episcopus pro filio supplicarent, nihilominus postea eadem Sacra Congr. censuit non concedendum vt filius possit retinere Canonicatum, quia agitur de succedendo de nouo, & sic de acquirendo beneficium in quo pater, contra expressum decretum Concilij, vt refert Nicol. Garcia d. cap.3. num.86.

3 Pater non potest beneficium habere in vna Ecclesia, & filius in alia quando ambæ sunt sorores, itaut residens in vna censeatur in alia residere, quarum aliquæ reperiuntur in Hispania. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. in addit. ad d. cap.3. num.75.

4 Pater & filius possunt celebrare in eadem Ecclesia. *Sacra Congr. Conc. sub die* 31. *Ianuary* 1603. quam refert Sellius in selectis Canon. cap.92. num.7.

5 Pater legitimus nulla indiget dispensatione ad obti-
6 nendum immediatè beneficium filij. Licet filius quamuis legitimus dispensatione egeat ad obtinendum immediatè beneficium patris. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. in addit. ad d.p.7. cap.3. num.29.

7 Pater non prohibetur obtinere immediatè beneficium filij sui illegitimi. *Sacra Congr. Conc. sub die* 30. *Maij* 1602. *& in Maceraten.* 28. *Nouembris* 1628. quarum meminit Sellius d. cap.92. num.8.

Patientia.

COLLECT. DLXV.

1 PAtientiæ vsus potest concedi Confratribus secularibus, licet propriè solis Religiosis conueniat. *Sacra Congr. Rit. in Firmana.* 13. *Iunij* 1614. quam refert Aldan. in compendio Canon. resol. lib.3. tit.5. nu.7.

SVMMARIVM.

1 *Clerici Religiosi more Religiosorum in communi viuentes, professionem tamen non emittentes non possunt ad sacros Ordines sine titulo patrimonij promoueri.*
2 *Ordinarij arbitrio relinquitur an patrimonium tale sit, quod sufficiat.*
3 *Quantitas patrimonij non taxatur, sed remittitur ad terminos Concilij.*
4 *Fructifera res certa debet ad patrimonium constitui.*
5 *Assecurationem victus super alienis bonis habentes non possunt sine alio patrimonio ordinari etiam stante penuria Sacerdotum.*
6 *Census annui perpetui quando sint sufficientes ad patrimonium clericorum?*
7 *Familiares triennales Episcoporum an possint ad titulum patrimonij ordinari?*
8 *Vsusfructus bonorum donatus clerico pro interim quod cõgruũ beneficiũ non adipiscitur, sufficiẽs est pro patrimonio.*
9 *Executioni an subijciatur patrimonium clerici.*
10 *Organista & Magistri Capellæ officium non sufficit vt dicatur clericus de beneficio prouisus, ad effectum relinquendi bona pro patrimonio assignata.*
11 *Examen patrimonij pertinet priuatiuè ad Episcopum.*
12 *Emphyteutica bona sufficientia sunt ad effectum vt super illis patrimonium clerici constituatur.*

Patrimonium.

COLLECT. DLXVI.

1 PAtrimonij sine titulo, aut beneficio ad sacros Ordines promoueri non possunt Clerici Religiosi more Regularium in communi viuentes, qui nunquam, vel non nisi ad certum tempus professionem emittunt, & interim ad seculum redire possunt. Pius V. constit.75. incip. Romanus Pontifex de anno 1568. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.2. pag.272.

2 Patrimonium an tale sit quod sufficiat, relinquitur arbitrio Ordinarij propter diuersitatem locorum, cum in vno loco sufficiat quod in alio non erit sufficiens. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ libr.2. titul.8. l.1. de patrimon. num.8.

3 Patrimonij quantitas, ad cuius titulum quis promoueri valeat, non taxatur, sed ad terminos Concilij Trid. remittitur. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. de benef. part.2. c.5. num.113. quem refero de Iure ecclesiast. vniu. lib.1. cap.33. num.155. & in collect. ad Trid. sess. 21. de reform. c.2. num.38.

4 Patrimonium, ad cuius titulum ordinandus promoueri debet est, res certa fructifera, de qua ipse dispo-
5 nere valeat, & ideo nec ob penuriam Sacerdotum ad sacros Ordines promouendi sunt, qui super alienis bonis assecutationem habent victus, & aliarum rerum necessarium cum cautione certa sine alio titulo beneficij, vel patrimonij. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. de benef. part.2. cap.5. num.96. quem refero in collect. ad. Trid sess.21. de reform. cap.2. num 37.

6 Patrimonium pro clericis ad sacros Ordines promouendis potest constitui super annuis perpetuis censibus, cum cautione quod si census redimeretur, pecunia ex Iudicis decreto apud idoneas personas deponatur ad effectum inuestiendi. *Sacra Congreg. Conc. sub die* 2. *Iunij* 1629. de qua meminere Aldan. in compendio Canon. resol. lib.1. tit.10. num.3. Ego ipse de Iure eccles. vniu. lib.1. cap.33. num.157.

7 Patrimonij ad titulum familiares triennales Episcoporum pro necessitate, & commoditate Ecclesiarum ordinari possunt iuxta formam Conc. sess.23. de reform. cap.9. dummodo tamen ascribantur Ecclesijs pro quarum necessitate sunt ordinati per cap.16. sess.23. de reformat. *Sacra Congr. Conc.* quam citat Nicol. Garcia de benef. pat.2. cap.5. num.81.

8 Patrimonium donatum per parentes ea conditione, vt filius vsumfructum habeat interim dum beneficium aliquod, aut bona alia ad eius congruam sustentationem sufficientia acquirat, sufficiens est, & ad illius titulum potest Ordinari. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Eugubina* 22. *May* 1590. quam referunt Sellius in selectis Canon. cap.3. num.2. Ego de Iure eccles. vniuerso lib.1. cap.33. num.154. & in collect. ad Trid. sess.21. de reform. cap.2. num.41.

9 Patrimonium clerici ad cuius titulum fuit ad sacros Ordines promotus, non potest capi in executionem ob illata vulnera alicui ad reficiendas curationis expensas à Iudice condemnatas, etiamsi nihil aliud præterea possideat, quia eius alienatio interdicta est decreto Concil. cap.2. sess.21. de reform. *Sacra Congr. Conc. sub die* 5. *February* 1604. cuius memini d. lib.1. c.33. n.160.

Patrimo-

30 Patrimonium assignatum clericis à consanguineis cum clausdonec fuerit de beneficio prouisus, &c. non comprehendit Officium organistæ, & magistri capellæ. *Sacra Congr.Conc.26. Iunij 1621.* penes Aldan.d. tit.10.num.5.

31 Patrimonij examen pertinet ad Episcopum priuatiuè quod alios. *Sacra Congr.Conc.in Placentina 16. Martij* 1630.cuius memini d.lib.1.cap.33.num.156.

32 Patrimonium pro ordinando clerico potest constitui super bonis emphyteuticis. *Sacra Congr.Conc.in Lucana 7.Septembris* 1630.apud Aldan.d.tit.10.num.6.

Patronatus, vide in verbo Iuspatronatus collect.441.

SVMMARIVM.

1 *Beneficij in dotatione concurrentes an & quando fiant patroni?*
2 *Ordinarius si post Conc. admisit præsentatum à patrono adhibita causa cognitione super iurepatronatus, talis patronus non potest repelli à sua quasi possessione præsentandi.*
3 *Concursus fieri debet inter plures præsentatos à patrono laico.*
4 *Concubinarios beneficiarios possunt patroni, & laici Parochiani accusare.*
5 *Parocho congruam sustentationem præstare compellendus est patronus.*
6 *Cognitio iurispatronatus spectat ad Episcopum.*

Patronus beneficij.

COLLECT. DLXVII.

1 PAtroni beneficiorum efficiuntur omnes concurrentes in eorum dotatione, licet æqualiter non contribuant, etiam sufficienter ex se dotem singuli non conferant, dummodò Ecclesia habeat dotem competentem, quia ex quo ille, qui plus contulit, admittit alium secum, videtur ipsi communicare ius sibi competens in ipso patronatu. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garcia de benefic.part.5.cap.9.num.54.

2 Patronus non potest repelli à sua quasi possessione præsentandi, si adhibita causæ cognitione super iurepatronatus post Concilium Ordinarius à patrono præsentatum admisisset, etiamsi post obitum eiusdem præsentati de validitate iurispatronatus item contigerit dubitari: secus autem si simpliciter patroni præsentatio absque causæ cognitione admissa fuisset, & tunc demũ debet intelligi adhibita causæ cognitio in probando iurepatronatus, cum seruata fuerit forma à Concilio tradita, *Sacra Congr. Conc.* referente Nicolao Garcia d. part.5.cap.5.num.138.

3 Patronus laicus si plures clericos præsentauerit, concursus fieri debet inter ipsos præsentatus tantùm, & ex idoneis ab examinatoribus approbatis, idoneior ab Episcopo est eligendus. *Sacra Congr.Conc.* penes Gonzal.ad reg 8.Cancel.glos.6.num.138. Lezana in summ. quæst.Regul.tom.2.cap.11.num.29.

4 Patroni ad quos spectat præsentatio alicuius beneficij per concubinarium detenti, vel alij laici Parochiani pro suo interesse, quia ab ijs percipiunt Sacramenta possunt tales concubinarios accusare, quinimò Ordinarius procedere contra ipsos valet prout de Iure, nõ spectata forma Conc. sess.25.cap.14. de reformat. *Sacra Congr.Conc.*quam citat Nicol.Garc.de benefic.part.11. cap.10.num.186.

5 Patronus compelli potest ad præstandam congruam sustentationem Parocho, vel ad patiendum Ecclesiam alteri Ecclesiæ vniri. *Sacra Congr. Conc.* de qua meminerunt *Barbos.Apost.Decis. Sum.* Ioan.Franc.Leo in thesauro fori eccles. p.2.c.16. num.18.R.P.D.meus Alex.Sperell.in decisionibus fori eccles.decis 68.num.32.

6 Patronorum discrepatio, & iurispatronatus cognitio spectat ad Episcopum, quamuis institutio pertineat ad Capitulum. *Sacra Congr.Conc.in Lucen.* apud Steph. D'Aluin de Episcop. Abbatum, & Abbatiss. potestate cap.13.num.8.in princ.

Patronatum beneficium, vide in verbo beneficium patronatum collect.60.

SVMMARIVM.

1 *Electio Patroni sancti quomodo & quibus conditionibus facienda?*
2 *Festum Patroni principalis loci tenentur omnes etiam Regulares cum Officio celebrare.*
3 *Festum Sancti Patroni si occurrat in certis Dominicis, Officium fieri debet de Dominica, nisi &c.*

Patroni Sancti.

COLLECT. DLXVIII.

1 PAtronorum sanctorum in electione *Sacra Rit. Congr. sub die 23. Martij 1630.* annuente S. D. N. Vrbano VIII. mandauit, & decreuit infrà scripta inposterum seruari debere, declarans quod aliter facta electio nulla sit ipso iure. Primò quod eligi possint patroni ij solum, qui ab Ecclesia Vniuersali titulo Sanctorum coluntur, non autem Beatificati duntaxat. Secundò quod de patrono ciuitatis electio fieri debeat per secreta suffragia à populo, mediante Concilio generali illius ciuitatis, vel loci, non autem ab Officialibus solum, & quod accedere debeat consensus Episcopi & cleri illius loci. Idemque seruari debeat in Patrono Regni, qui pariter eligi debeat per secreta suffragia à populo singulatum ciuitatum prouinciæ, & quod repræsentantibus Regnum & Prouinciam nulla competat facultas eligendi Patronos, nisi ad hoc habeant speciale mandatum, & vlterius interueniat consensus Episcopi, & Cleri dictarũ ciuitatum. Tertiò quod causæ electionis nouorum Prælatorum debeant in sacra Congr. approbari & confirmari. Referunt Laurent.de Peyrinis de priuileg Regular.tom.3.in additam.cap.12.pag.514. & Gauant. in rubr. Breuiarij sect.4. cap.12. de patrono loci.

2 Patroni principalis loci festum tenentur omnes etiã Regulares cum officio de eodem celebrare, non autem octauam Regulares. *Sacra Congr. Rit.27. May* 1628. de qua meminit Gauant.in rubr.Breuiarij sect.1. cap.5. tit.2.num.9.

3 Patroni sancti festum si occurrat in Dominica secunda, tertia & quarta Aduentus, & secunda, tertia, quarta & quinta Quadragesimæ, Officium fieri debet de Dominica, nisi sit festum solemne Titularis illius Ecclesiæ *Sacra Congr. Rit.in Vlixbonen. 1. Septembris* 1612. penes Sellium in select.Canon.cap.3.num.77.

SVMMARIVM.

1 *Mendicare prohibentur pauperes tempore quo diuina officia celebrantur.*
2 *Regulares in Ecclesijs suis aliquem deputare debent qui pauperes tempore diuinorum mendicantes eijciant.*
3 *Cadauera pauperum gratis sepeliri debent.*

Pauper.

COLLECT. DLXIX.

1 PAuperes mendicantes tempore quo diuina officia
celebrantur, mendicare prohibentur. Pius V.con-
2 ſtit.5.incip.Cum primum de anno 1566. vbi etiam præ-
cipitur in virtute ſanctæ obedientiæ Religioſis ſiue
clauſtralibus, ſiue Regularibus vt in Eccleſijs ſuis de-
putent aliquem, qui pauperes mendicantes, ſeu elee-
moſynas petentes per Eccleſias tempore Miſſarum,
prædicationum, aliorumque diuinorum officiorum eij-
ciant. Referunt Zerol.in praxi Epiſcop. p. 2. verbo pau-
peres, Lezana in ſum.quæſt.Regul.tom.1.cap.10. nu. 6.
Laurent.de Peyrinis de priuileg.Regular.tom.1.in con-
ſtit 4.Iulij II.§.1.

3 Pauperum cadauera gratis ſepeliri debent. *Sac.Congreg.Epiſcop.& Regul.in Caſſau.5.Maij* 1617. cuius meminere Ioann.Sanc.in ſelectis diſp.47.num.18.Ego ipſe de officio,& poteſt.Parochi cap.26.num.83.

SVMMARIVM.

1 *Pax eſt vinculum charitatis, & ſpiritualis virtus.*
2 *Iniuriam remittere intus ſufficit pro foro Conſcientia, & nemo cogitur pacem facere.*
3 *Oſculum pacis Viris eccleſiaſticis in choro ſedentibus cum oſculo oris dandum.*
4 *Oſculum pacis ante Epiſcopum nulli etiam Præſidenti, vel Regio Conſiliario dandum.*
5 *Diacono, & Subdiacono quando Pacis oſculum dandum ſit,oſtenditur.*
6 *Domino loci danda eſt pax & thus iuxta formam libri Ceremonialis.*
7 *Domino loci, quando, & à quo danda ſit pax oſtenditur.*
8 *Mulieribus non datur pax.*

Pax.

COLLECT. DLXX.

1 PAx eſt vinculum charitatis, & ſpiritualis virtus,qua ſaluamur,& in bono pacis conſiſtit vniuerſorum ſalus.Leo X.conſtit.20. incip. Paſtor 14. Kalend. Ianuarij 1516.apud Laert.Cherub.in Bullario tom.1.pag.499. alias pag.4024.in nouiſſ.impreſſ.

2 Pacem cum alio facere nullus eſt compellendus,ſufficit enim pro foro conſcientiæ intus iniuriam remittere. *Sacra Congr. Epiſcop.& Regular.in Caietana* 15.*Nouembris* 1588.quam refert Sellius in ſelect. Canon. cap. 17.num.24.

3 Pacis oſculum viris Eccleſiaſticis in choro ſedentibus non cum inſtrumento, ſed oſculo oris dandum eſt. *Sacra Congreg.Rit.in Meſſanen.8.Iuly* 1620.de qua Sellius d.cap.17.num.25.

4 Pacis oſculum nulli etiam Præſidenti,vel Regio Cõſiliario dandum eſt ante Epiſcopum. *Sacra Congregat.Rit.in Granaten.9.May* 1606.teſte Sellio d. cap. 17. num.26.

5 Pacis oſculum quando dandũ ſit Diacono Euangelij, & Subdiacono Epiſtolæ dubitari poteſt,in quo dubio ſic reſoluendũ quod Diaconus, & Subdiaconus miniſtrantes Sanctiſſimam Communionem de manibus Epiſcopi celebrantis accipiant,& deinde oſculum pacis, vt in libro Cæremonialis cauetur. Sed ſi fuerint Sacerdotes, & iam celebrauerint, tunc poſtquam Canonicus Presbyter aſsiſtens cum Pluuiali pacem Epiſcopo celebrante acceperit, vt illam per chorum diſtribuat, Diaconus qui cantauit Euangelium, debet pacem ab Epiſcopo accipere, & illam Subdiacono dare, Subdiaconus verò tunc illam duobus Diaconis aſsiſtentibus miniſtrare debet. Epiſcopo verò non celebrante, ſed Miſſæ ab aliquo Canonico celebratæ aſsiſtente, debet Diaconus à Subdiacono pacem accipere,quando miniſtrata pace cæteris Canonicis in choro exiſtentibus reuertitur ad Altare. *Sac.Cong.Rit.in Bracharen.* 17. *Iuny* 1606.quam citat Sellius dict.cap.17. n.27.

6 Pax & thus domino loci dandum eſt iuxta formam libri Cæremonialis *Sac.Cong. Rit.in Strongolen.* 4.*Martij* 1606.cuius meminit Sellius d.cap.17.n.29.

7 Pax non debet dari domino loci, & alijs laicis, niſi poſt datam pacem omnibus de choro, & tunc debetur non à beneficiato, ſed ab aliquo miniſtro cotta induto, non cum oſculo, ſed cum inſtrumento. *Sacra Congr. Rit. in Calaguritana* 5. *Iulij* 1614.*& in Pacen.*21.*Martij* 1609.referente Sellio d.c.17.nu.30.

8 Pax mulieribus non datur.*Sac. Cong.Rit. in Lucerina* 3.*Iuny* 1617.& aliquando an danda ſit remittitur arbitrio Epiſcopi.*eadem Sac.Cong in Pacen.*28.*Ianuary*1612. apud Sellium d.c.17.n.31.

SVMMARIVM.

1 *Monopolij pœnis ſunt puniendi pecuniam ad ſe redigentes ad inſtar monopolij.*
2 *Captiuorum pro redemptione collecta eleemoſyna in certa prouincia non poſſunt applicari pro captiuis extra eas.*
3 *Mobilia acquiſita cauſa celebrandarum Miſſarum ſtatim deponenda ſunt ad effectum inueſtiendi.*
4 *Religioſus nullus poſſidere poteſt pecunias, & bona nomine cuſtodiæ.*
5 *Montis pietatis de Vrbe pecuniæ ſequeſtrari non poſſunt.*
6 *Frumenti diſpoſitionem Montis Pietatis prohibere cenſetur conſtitutio Pauli V.*
7 *Vicario pro ſua mercede vel cameræ ſuæ Epiſcopali non poteſt Epiſcopus applicare pecunias ex mulctis exactas.*

Pecunia.

COLLECT. DLXXI.

1 PEcuniam vndique congeſtam ita ad ſe redigentes, vt quaſi monopolium pecuniæ facere videantur, monopolij pœnis puniendi. Pius V.conſtit.118. incip.In eam 5.Kalend.Februarij 1571.apud Laert.Cherubin. in Bullario tom.2.pag.527.aliàs pag.246.

2 Pecuniæ pro redemptione captiuorum certarum prouinciarum collectæ a Fratribus B. Mariæ de mercede redemptionis captiuorum, non poſſunt applicari pro captiuis extra eas Clemens VIII.conſtitut.50.incip. Iis quæ,8.Nouembris 1594. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.3.pag.44 aliàs pag.35.in nouiſſ.impreſſ.

3 Pecuniæ & mobilia acquiſita cauſa celebrandarum Miſſarum, ſtatim deponenda ſunt ad effectum inueſtiendi cum mentione dicti oneris. Vrbanus VIII.conſtit.43.§.5.& 6.incip.Cùm ſæpè,21.Iunij 1621.apud Angelum Mariam Cherub.tom.4.pag.58.& 59.

4 Pecunias, & bona quouis modo habita etiam nomine cuſtodiæ nullus Religioſus poteſt poſſidere etiam vti Conuentus, ſed Conuentui incorporari debent ad alimenta communia Vrbanus VIII. conſtitut.29. in qua inſerta eſt alia Clementis VIII. §.3. & 4. edita 25. Iunij 1599.in Bullario tom.4.pag.42.

5 Pecuniæ Montis Pietatis de Vrbe ſequeſtrari non poſſunt Clemens VIII.conſtit.88.incip. Quæ ad pietatis 18.Iulij 1602. apud Laert. Cherub.in Bullar.tom.3. pag. 135.aliàs pag.98.in nouiſſ.impreſſ.

6 Pecuniæ Montium Pietatis dispositionem prohibens Constitutio sanctæ mem. Pauli V. in alios quam pauperum vsus in ipsorum Montium erectione præscriptos absque Sedis Apost. licentia, prohibere etiam censetur dispositionem frumenti. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. sub die 14. Februarij* 1631. cuius memini de officio, & potest. Episcopi par. 3. alleg. 76. num. 64.

7 Pecunias multas eo ipso quòd exactè fuerint, debet Episcopus pijs locis assignare, ac proinde non potest portionem aliquam etiam in minima parte, Vicario pro sua mercede limitare, & minus Cameræ suæ Episcopali applicare, non obstante contraria consuetudine. *Sacra Congr. Conc.* testibus Quaranta in summ. Bullarij verbo pœnæ pecuniariæ pag. mihi 395. Sbrozz. de officio Vicarij in addit. lib. 2. q. 143. Piasec. in praxi Episcop. p. 2. c. 4. nu. 97. in princ. Galet. in Margarita casuum consc. verb. pœna 1. quos cum alijs refero de officio, & potest. Episcopi par. 3. alleg. 107. num. 19.

SVMMARIVM.

1 *Annatam non soluunt pensiones annuum valorem ducatorum non excedentes.*

2 *Officium B. Mariæ recitare tenentur pensiones ex beneficijs ecclesiasticis percipientes.*

3 *Vestes talares sub pœna priuationis deferre tenentur habentes pensiones vltra valorem 60. ducatorum auri de Camera.*

4 *Fori priuilegio gaudet pensionem obtinens.*

5 *Filius legitimus potest obtinere pensionem super beneficio, quod pater obtinet de præsenti.*

6 *Pater potest pensionem sibi reseruatam transferre in Clericum eius filium illegitimum.*

7 *Milites Lauretani possunt retinere pensionem ecclesiasticam vsque ad summam 200. ducatorum auri de Camera non obstante matrimonio contrahendo, & bigamia.*

8 *Milites SS. Mauritij & Lazari etiamsi contrahant matrimonium cum vnica & virgine sunt capaces retinendi pensiones vsque ad summam ducatorum 400. auri de Camera.*

9 *Milites S. Stephani retinent pensiones vsque ad summam 400. ducat. auri de Camera non obstante matrimonio, & bigamia.*

10 *Milites etiam bigami Militia Christiana possunt recipere pensiones vsque ad summam scutorum 300.*

11 *Indultum transferendi annuas quascunque pensiones annullatur pro summa, quæ medietatem veri annui valoris excedat.*

12 *Reseruationes pensionum perpetuarum effectum non sortita reuocata.*

13 *Declaratio facultatum transferendi & reseruandi pensiones per S.R.E. Cardinales obtentarum.*

14 *Consensus debet interuenire illius, qui soluere tenetur pensionem, in translatione eiusdem quacunque auctoritate facta.*

Pensio.

COLLECT. DLXXII.

1 PEnsiones annuum valorem ducatorum 24. non excedentes annatam non soluunt. Clemens VII. constit. 33. incip. Cum sicut 30. Ianuarij 1532. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 501. in nouiss. impress.

2 Pensiones, aut fructus ex beneficijs ecclesiasticis percipientes ad recitationem Officij parui B. Mariæ tenentur. Pius V. constit. 135. incip. Ex proximo 12. Kalend. Octobris 1571. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 347. alias pag. 260.

3 Pensiones habentes vltra valorem 60. ducatorum

Barbos. Apost. Decis. Sum.

auri de Camera vestes talares sub pœna priuationis deferre tenentur. Sixtus V. constit. 92. incip. Cum sacrosanctam 5. Id. Ianuarij 1589. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 653. aliàs pag. 495.

4 Pensionem obtinens habetur pro clerico beneficiato ad effectum priuilegij & fori exemptionis. *Sacra Congr. Conc. sub die 18. Decembris* 1595. quam citant Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 3. tit. 5. num. 14. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 19. de foro comp. n. 3. & 7. *Eadem Sacra Congr. Conc. in Portugalen. 10. Aprilis* 1622. quam refero de officio & potest. Episcopi p. 3. alleg. 57. num. 151.

5 Pensionem super beneficio, quod pater obtinet de præsenti, potest filius legitimus obtinere, non obstante Conc. Trid. sess. 25. cap. 15. de reform. *Sacra Congr. Conc. die 11. Ianuarij* 1601. teste Aldano d. tit. 5. nu. 16.

6 Pensionem sibi reseruatam auctoritate Apost. super fructibus Parochialis Ecclesiæ ad quam præsentatus fuerat absque vlla institutione potest Sacerdos transferre in Clericum eius filium illegitimum, non obstante dispositione Conc. sess. 25. cap. 15. de reform. *Sacra Congreg. Conc. in Zamoren. 9. Nouembris* 1619. referente Aldano d. tit. 5. num. 17. Et reseruatarius pensionis super Archypresbyteratu habente curam animarum quem tamen ipse nunquam obtinuit, potest transferre medietatem ad fauorem sui filij illegitimi. *Sacra Congr. Conc. die 15. Septembris* 1629. de qua Aldan. d. tit. 5. num. 28.

7 Pensionem ecclesiasticam vsque ad summam ducentorum ducatorum auri de Camera possunt retinere Milites Lauretani, non obstante matrimonio contrahendo, & bigamia. Sixtus V. constit. 15. incip. cuius meminere Flamin. Paris. de resignat. benefic. lib. 6. q. 4. n. 51. Gregor. XV. decis. 18. num. 2. illius dispositio vendicat sibi locum non solum super beneficijs liberæ collationis, sed etiam iurispatronatus etiam Principum & Regum. Rot. in Terulen. pensionis 15. Septembris 1600. coram bonæ mem. Card. Sacrato.

8 Pensiones vsque ad summam ducatorum 400. auri de Camera retinere possunt Milites SS. Mauritij & Lazari, etiamsi contrahant Matrimonium cum vnica tamen, & virgine. Clemens VIII. constit. 103. §. 13. incip. Decet 9. Septembris 1603. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 109. in nouiss. impress. & illius meminit Rota in Romana pecuniaria 26. Maij 1627. coram bonæ mem. Cardinale Virili.

9 Pensiones vsque ad summam 400. ducatorum de Camera retinent hodie Milites sancti Stephani, licet olim summam ducentorum ducatorum tantum retinuerint, non obstante matrimonio contracto, & bigamia. Paulus V. constit. 46. incip. Dum generosa 14. Kalend. Iulij 1608. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 174. in nouiss. impress.

10 Pensiones vsque ad summam scutorum 300. possunt recipere Milites etiam bigami Militiæ Christianæ. Vrbanus VIII. constit. 11. §. 13. incip. Inscrutabilis 11. Kal. Februarij 1623. apud Angel. Mariã Cherub. to. 4. pag. 25.

11 Pensiones quascunque annuas transferendi indultum quibusuis personis etiam Cardinalatus honore fulgentibus concessum cessantur, & annullantur pro summa, quæ medietatem veri annui valoris fructuum, super quibus pensio transferenda reseruata reperitur, excedat, pro alia verò parte firmum, & illæsum remaneat. Vrbanus VIII. constit. 20. incipient. Sanctissimus 24. Ianuarij 1624. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. 36.

12 Pensionum omnium perpetuarum effectum non sortitarum reseruationes reuocantur, exceptis super iurepatronatus laicorum, & locis pijs ad propagationem Fidei, & facultates eas transferendi vltra medietatem fructuum beneficiorum etiam reuocantur. Vrbanus VIII. constit. 69. incip. Sanctissimus 20. Iulij 1627.
13 apud Angel. Mariam Cherub. tom. 4. pag. 86. Et de-

clatatio facultatum reseruandi & transferendi pensiones per S.R.E. Card.obtentarum. Idem Vrbanus VIII. constit.112. incip. Cum S. R. E. Cardinales, Kalend. Aprilis 1631. apud Angel. Mariam Cherub. d.tom.4.
14 pag.117. Et nouissimè constit.34. alias 144.incip. Inter grauissimas 8.Martij 1636.declarat omnes & quascunque facultates concessas, & concedendas transferendi pensiones seu fructus ecclesiasticos earum loco pro tempore reseruatas & reseruatos, necnon pensionum, & fructuum huiusmodi translationes, seu nouas reseruationes super quibuscunque Ecclesijs etiam Cathedralibus, & maioribus, ac monasterijs etiam consistorialibus cæterisque beneficijs tam secularibus, quam quorumuis Ordinum Regularibus, etiam cuiuscunque iurispatronatus etiam laicorum, etiam quoruncunque Regum, & Principum per Romanos Pontifices prædecessores, & successores, ac etiam per ipsummet Vrbanum ex quacunque causa etiam onerosa etiam ratione quoruncunque Officiorum etiam Motu proprio, &c. ad fauoré quarumcumq; personarú cuiuscunque gradus, dignitatis & conditionis fuerint etiamsi Cardinalatus honore præfulgeant, non posse cuiquam suffragari quoad pensiones, seu fructus, aliàs translatos, nisi in eis consensus pensiones, aut fructus huiusmodi soluere debentium accesserit, aut quod aliàs pensiones, seu fructus huiusmodi translati, seu de nouo reseruati fuerint, expressum sit, seu exprimatur, vel claus. etiamsi pensiones seu fructus huiusmodi forsan aliàs translatæ, seu translati, vel de nouo reseruatæ, vel reseruati fuerint, apposita sit vel apponatur: deinde declarat non intendere præsenti Constitutione comprehendere facultates, translationes, & nouas reseruationes huiusmodi pro quarum validitate hactenus lata esset sententia, quæ in rem iudicatam transiuit, vel pro quarum executione mandatum relaxatum, & executioni demandatum fuerit.

Permutans. Permutatio.

COLLECT. DLXXIII.

1 PErmutans beneficium ad cuius titulum fuit ordinatus, inualidè agit, nisi facta mentione quod ad illius titulum fuerat promotus. *Sacra Congr. Conc. die* 18. *Iuly* 1602. cuius meminit Stephan. Gratian. discept. forens. cap. 159. num. 3. quem refero de officio, & potest. Episcop. p. 2. alleg. 19 num. 43.

2 Permutatio Parochialis cum beneficio simplici, si coram Ordinario Iure fieri potest requirit nouum examen quoad Parochialem, sed absque concursu. *Sacra Congr. Rit.* teste Nicol. Garc. de benefic. p. 9. c. 2. nu. 165.

3 Permutationes beneficiorum quales, & quando ab Ordinario admittendæ, Pius V. const. 58. incip. Quanta Ecclesiæ Kalend. Aprilis 1568. quam referunt Quaranta in summ. Bullarij verbo beneficiorum resignationes, Flamin. de resignat. benefic. lib. 5. q. 6. num. 2. Ego de officio, & potest Episcopi p. 3. alleg. 69 num. 28.

Peregrinus si moriatur, dum est in via, sepelitur in Cathedrali vide in verbo Sepultura collect. 671. nu. 13.

Personæ, in quibus cadit vsurpationis præsumptio, vide in verbo Vsurpatio collect. 471.

SVMMARIVM.

1 *Parochi tempore pestis tenentur residere in suis Ecclesijs.*
2 *Parochi per alium idoneum possunt Sacramenta Baptismi & Penitentia ministrare Parochianis suis peste infectis.*
3 *Distributiones quotidiana non debentur absentibus causa pestis, nisi consuetudo legitima probetur quod dari consueuerunt absentibus ex legitima causa.*
4 *Canonicus absens occasione pestis distributiones non lucratur, nisi pestis grassetur, & probetur legitima consuetudo quod distributiones dari consueuerunt absenti ex iusta causa.*
5 *Pestis quando grassetur vt sit iusta causa absentia relinquendum est arbitrio Episcopi.*

Pestis.

COLLECT. DLXXIV.

1 PEstis tempore tenentur Parochi omnino residere in suis Parochialibus, possunt tamen per alium
2 idoneum ministrare Parochianis suis peste infectis Sacramenta Baptismi & Pœnitentiæ, & si non resederint contra eos procedendum est seruata forma cap. 1. in fine sess. 23. de reform. *Sacra Congr. Conc. instante S. Carolo Borromeo in vna Mediolanen.* 10. *Decembris* 1576. cuius memini in collect. ad Trid. sess. de reform. c. 1. nu. 60.

3 Pestis causa qui absuerunt, quotidianæ distributiones illis non debentur, nisi probetur legitima consuetudo quod distributiones huiusmodi darentur absentibus ex iusta causa. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicolao Garcia de benefic. p. 3. cap. 2. num. 361.

4 Pestis occasione Canonicus absens non lucratur distributiones quotidianas. nisi pestis grassetur, & probetur legitima consuetudo quod distributiones huiusmodi dari consueuerunt absentibus ex iusta causa: quā-
5 do autem dicatur pestis grassari vt si iusta causa absentiæ, relinquendum est arbitrio Episcopi. *Sacra Congr. Conc. in Mediolanen.* 9. *Nouembris* 1630. penes Ciarlin. controuers. forens. cap. 26. num. 22. Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 8. num. 11. quem refero in collect. ad Trid. sess. 24. de reform. c. 12. num. 97.

S. Petri Chrysologi Lectiones pro Clero Imolen. approbatæ, sup. collect. 444. num. 25.

S. Petri Episcopi Anagnini canonizatio, supra collect. 117. num. 37.

S. Petri Mart. canonizatio, supra collect. 517. nu. 38.

B. Petri de Pisis eremitæ, vide in verbo Eremitæ collect. 331.

B. Petri Gonzaluez Ordinis Prædicatorum Officium pro Eccles. Palentina, supra collect. 534. num. 61.

B. Petri de Alcantara beatificatio, festique & officij concessio, sup. collect. 58. num. 11.

B. Philippi Benitij Officium, sup. collect. 534. num. 62. Beatificatio collect. 58. num. 13.

S. Philippi Nerij Officium, sup. collect. 534. num. 63.

S. Placidi, Eutichij, Victorini, & Flauiæ mart. Officium sup. collect. 534. num. 65.

Pictura.

COLLECT. DLXXV.

1 PIctura virorum non Sanctorum, vel Beatorum cum radijs ac fulgoribus prohibetur. *Sacra Congr. Rit. die* 28. *Augusti* 1615. cuius meminit Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 18. de Sanctis num. 2.

Pileolus.

COLLECT. DLXXVI.

1 PIleoli vsus in Missa etiam extra Canonem concedi non potest ab Episcopo, sed solum à Papa

Sacra

Sacra Congr. Episcop. & Regul. 2. Januarij 1590. & die 27. Iunij 1595. vbi quod nullus etiam Episcopus eo vti potest sine Sedis Apost. licentia, *Sacra Congr. Rit. 31. Ianuarij, & 24. Aprilis 1626.* quarum meminit Gauant. in Rubricas Missalis par. 2. tit. 2. sub num. 2. Ego ipse de officio, & potest. Parochi cap. 11. num. 36.

Vide supra in verbo Birretum collect. 70.

Planeta.

COLLECT. DLXXVII.

1 Planetis plicatis in Missa vti valent Regulares in Ecclesijs proprijs insignioribus. *Sacra Congr. Rit.* testibus Gauant. in manuali Episcop. verbo Missa Conuentualis num. 15. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regular. verbo Planetæ. De planetis plicatis Gauant. in rubricas Missalis part. 1. tit. 19. sub num. 6. lit. F.

Plebanus.

COLLECT. DLXXVIII.

1 Plebanus Ecclesiæ, in qua Episcopus cum Capitulo resider ob intemperiem aeris ciuitatis, in qua Cathedralis sita est, debet sedere immediatè post Canonicos supra Portionarios. *Sacra Congr. Rit. in Concordien. 16. Maij* 1601. quam refert Sellius in selectis Canon. cap. 29. num. 30.

Pluuiale.

COLLECT. DLXXIX.

1 Pluuialia non debent omnes Canonici deferre, quando parati esse debent, sed tantum dignitates, alij verò Canonici Presbyteri Planetis, Diaconi Dalmaticis, Subdiaconi Tunicellis vti debent. *Sacra Congr. Rit. in Neapolitana 23. Martij* 1602. quam referunt Sellius in selectis Canon. cap. 7. num. 10. Aldan. in Compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 16. num. 5.

2 Pluuialibus indui qui possunt in processionibus, si non adsint dignitates, debent supplere antiquiores & digniores Canonici loco dignitatum, & si non aderint Canonici, qui possint deferre Pluuialia, debent pro eis supplere non dignitates, sed antiquiores, & digniores Portionarij, quia digniores pro inferioribus supplere non tenentur, sed inferiores pro dignitatibus. *Sacra Congr. Rit. in Malacitana 3. Iunij* 1617. penes Sellium d. cap. 7. num. 12.

3 De Pluuiali Durand. in rationali diuinorum offic. lib. 2. cap. 1. Gauant. in rubricas Missalis par. 1. tit. 19. sub num. 3. lit. D.

SVMMARIVM.

1 *Pœna dantis aliquid, vel promittentis, aut recipientis pro gratia vel iustitia obtinenda apud Sedem Apost. quæ?*

2 *Clausuram violantium pœna contra mulieres ingredientes monasteria Monialium quæ.*

3 *Missam celebrantium, vel audientium Confessiones absque Presbyteratu pœna quæ?*

4 *Sacerdotium non percipientes Rectores intra annum, quando pœnam euitent præscriptam contra illos.*

5 *Episcopus ante sententiam potest pœnam contra non residentes minuere, aut augere.*

6 *Priuationis à beneficio pœna posita Clerico concubinario non transit ad successorem.*

7 *Iurispatronatus priuatio præscripta à Concil. sess. 25. de reform. cap. 9. non habet locum quando patroni se ingerunt in perceptione fructuum.*

8 *Officium non approbatum in choro recitans quam pœnam incurrat superior Religiosus.*

9 *Suspensionis à Missa pœna mulctatur Sacerdos, qui ex quodam accidenti pronuntiare non potest Euangelium sancti Ioannis in fine Missæ.*

Pœna.

COLLECT. DLXXX.

1 Pœnam dantis aliquid, vel promittentis, aut recipientis pro gratia, vel iustitia obtinenda apud Sedem Apost. expressit Bonifacius VIII. constit. 1. incip. Excommunicamus de anno 1295. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 139. Gregorius XIII. constit. 24. incip. Ab ipso, Nonis Nouembris 1574. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 391. Clemens VIII. constit. 10. incip. Pro commissa 18. Kalend. Septembris 1562. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 8. De quarum materia Scortia in selectas summorum Pontificum Constitutiones epit. 125. Ioan. Anton. Nouar. in summa Bullarij tit. de dato, & promisso pro iustitia vel gratia obtinenda Sede Apost. Antonin. Diana moralium resol. part. 6. tract. 7. miscel. resol. 14.

2 Pœna violantium clausuram contra mulieres ingredientes monasteria Monialium etiam cum licentia, nisi interuenerit earum consensus capitulariter, & per secreta suffragia. Vrbanus VIII. constit. 29. §. 3. incip. Sacrosanctum 27. Octobris 1624. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. 49.

3 Pœna celebrantium Missam, vel audientium Confessiones absque Presbyteratu vt tradantur Curiæ seculari quamuis minores sint 25. annis, dummodo maiores viginti. Vrbanus VIII. constit. 79. incip. Apostolatus 23. Martij 1628. apud Angel. Mariam Cherubin. tomo 4. pag. 92. Supra verbo Missa collect. 474. numero 7.

4 Pœna à Iure præscripta his, qui vltra annum Sacerdotium non perceperunt, non habet locum in Rectore, qui intra annum à die adeptæ possessionis pacificæ, vel intra tempus legitimè ei prorogatum comparuit, & se promoueri petijt, offerens quantum in se erat se paratum suscipere Sacerdotium, & Ordines, & noluit eum Ordinarius propter illiteraturam, vel aliam causam promouere. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. de benefic. part. 3. cap. 4. num. 7.

5 Pœnam contra non residentes potest Episcopus ante sententiam minuere, vel augere, sed non in totum tollere. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 2. tit. 23. de residentia tit. an Canonici num. 11. quem refero de officio, & potest. Episcopi part. 3. alleg. 53. num. 151.

6 Pœna priuationis à beneficio posita clerico concubinario à Conc. sess. 25. cap. 14. de reform. non transit ad successorem beneficij si priuatus resignet. *Sacra Congr. Conc.* quam citant Nicol. Garc. de benefic. part. 1. cap. 5. num. 304. in fine, Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 4. tit. 5. de stupro l. vnica. num. 15.

7 Pœna censurarum, & priuationis iurispatronatus inflictæ per Conc. sess. 25. de reform. cap. 9. contra vendentes, aut aliàs illicitè transferentes iuspatronatus, locum habent etiam in antecedenti casu, quando patroni se ingerunt in perceptione fructuum. *S. Congr. Conc.*

in Burgen. 26. *Augusti* 1628. quam refert Sellius in selectis Canon. cap. 30. n. 6.

8 Pœna priuationis vocis actiuæ, & passiuæ ad tempus punitur Prior, qui recitauit in choro Officium non approbatum *Sacra Congreg. Rit. in Mediolanen.* 25. *Nouembris* 1602. & ei renuntiatur quia bona fide putauit id sibi licere. eadem *Sacra Congr. in dicta causa* 12. *Aprilis* 1603. apud Sellium dicto cap. 30. n. 7.

9 Pœna suspensionis à Missa mulctatur Presbyter, qui ex quodam accidenti pronuntiare non potest Euangelium sancti Ioannis in fine Missæ, sed loco illius aliud ad sui arbitrium legebat. Ita Eminentissimo Card. Sabellio Archiepiscopo Salernitano rescripsit sacra Congreg. Rit. die 5. 1631. Il caso esposto nel memoriale dato in questa sacra Congregatione de Riti per parte di Claudio de Oito coadiutore della Parochiale di san Cypriano diecesi di Salerno di non potere proferire l'Euangelio di san Giouanne in fine della Messa, per paura sopragiunta come s'asserisce in occasione della visita fatta dal quondam Cardinale san Seuerino nel punto che detto Claudio cominciaua a pronunciare detto Euangelio; è parso estragno a questi Eminentissimi Signori di sacri Riti, & degno di grandissima consideratione, come anco di gran temerità l'auere presa da se licenza di continuar a celebrar, & in vice di detto Euangelio di san Giouanne, dirne vn altro à suo capricio, essendo ciò espressamente contro le rubriche, che non si possa in nouare, ni imutare il modo prescritto en esse, & nel Messale, che però i medemi Eminentissimi Signori hanno risoluto d'incarricare à V. Eminenza resti seruita sospendere detto Claudio da celebrare Messa in auenire sin tanto chi auera emparato, & porra liberamente pronunciare detto Euangelio di san Giouanne &c. adi 5. di Luglio 1631. Refert Sellius d. c. 30. n. 10.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus quando possit pœnas pecuniarias sibi sumere si ipse egeat.*

2 *Fabricæ, vel Sacristia Ecclesiæ non sunt applicandæ pœnæ pecuniariæ.*

3 *Fabricæ Ecclesiæ Cathedralis, vel reparationi domus Episcopalis applicanda non sunt pœnæ pecuniariæ, quando redditus Ecclesiæ sunt pingues.*

4 *Pauperibus loci vbi habitat clericus condemnatus in pari necessitate melius est subuenire ex pœnis pecuniarijs.*

5 *Episcopus pijs locis debet assignare pœnas pecuniarias eo ipso quod exactæ fuerint.*

6 *Vicario, aut Cameræ Episcopali non potest Episcopus portionem aliquam pœnarum applicare, contraria non obstante consuetudine.*

7 *Notarij & ministrorum pro salario pœnas pecuniarias applicare non potest Episcopus.*

8 *Birruarij Curiæ Episcopalis non possunt per applicationem Episcopi participare de pœnis pecuniarijs.*

9 *Carcerum Episcopalium pro restauratione, & pro supplemento salarij musicorum Ecclesiæ Cathedralis inseruientium, non potest Episcopus applicare pœnas pecuniarias.*

Pœna criminalis pecuniariæ.

COLLECT. DLXXXI.

1 POenæ pecuniariæ quæ arbitrariæ fuerint, locis pijs sunt ab Episcopo omninò applicandæ, reliquas autem, quæ non fuerint arbitrariæ, potest Episcopus ita demum sibi sumere si ipse egeat, dummodò non sint mulctæ pecuniariæ, vel pœnæ non residentium, aut concubinariorum quas omnes Concilium mandat locis pijs applicari. *S. Cong. Conc.* quam refert Aldan. in compendio Canonic. resolut. lib. 5. tit. 1. num. 12.

2 Pœnæ omnes, & mulctæ siue ex Constitutionibus Synodalibus, siue ex præceptis, siue decretis Archiepiscopi, vel Vicarij prouenient, sunt pijs locis, non autem fabricæ, vel sacristiæ Ecclesiæ applicandæ. *Sacra Cong. Conc. in Messanen.* cuius memini de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 107. n. 19.

3 Pœnæ pecuniariæ criminales, vbi redditus Ecclesiæ sunt pingues, non possunt erogari pro fabrica Ecclesiæ Cathedralis, vel reparatione domus Episcopalis, sed alijs locis, & vsibus pijs ad formam Concilij Trid. *Sac. Congr. Episcop. & Regul in Auersana* 22. *Ianuarij* 1591. testibus Piasec. in praxi Episcop. part. 2. capit. 4. numer. 97. in princ. Galet. in margarita casuum Conscientiæ verbo pœna 1.

4 Pœnæ & mulctæ distribuendæ sunt locis pijs ad arbitrium Episcopi, & in pari necessitate melius erit subuenire pauperibus loci, in quo habitat clericus condemnatus *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Verosina* 21. *Nouembris* 1600. quam citaui d. p. 3. alleg. 107. n. 19.

5 Pœnas eo ipso quod exactæ fuerint, debet Episcopus pijs locis assignare; ac proinde non potest portionem aliquam etiam in minima parte Vicario pro sua mercede limitare, & minus Cameræ suæ Episcopali applicare non obstante contraria consuetudine, *Sacra Cong. Conc.* referentibus Quarant. in sum. Bullarij verbo pœnæ pecuniariæ pag. 395. Sbroz. de officio Vicarij in addit. lib. 2. q. 143. Piasec. in praxi Episcop. p. 2. cap. 4. num 97. in princ. Galet. d. verbo pœna 1. meiipso. d. p. 3. alleg. 107. num. 19.

6 Pœnas pecuniarias pro Vicario Curiæ Episcopalis, aut salario Notarij, & ministrorum applicare non po-
7 test Episcopus. *Sacra Congregat. Concan Albanen.* 5. *Februarij* 1618. apud me d. p. 3. alleg. 107. n. 19. in fine.

8 Pœnas ac mulctas pro birruarijs Curiæ Episcopalis assignase non potest Episcopus. *Sacra Congreg. Concil. in Ianuen.* 5. *Iunij* 1632. penes Bonfadin. in thesauro eccles. decis. resol. 11. n. 16.

9 Pœnarum nulla portio potest assignari depositario earundem pœnarum, nec in restaurationem carcerum Episcopalium, nec pro vestiendis apostolis, quibus lauantur pedes in die cœnæ Domini, nec pro supplemento salarii medicorum Ecclesiæ Cathedrali inseruientium. *S. Cong. Conc. in Firmana* 16. *Aprilis* 1633. quam refert Bonfadin. d. resol. 11. n. 17.

SVMMARIVM.

1 *Officium Pœnitentiarij maioris Sede Apost. vacante conquescit, nisi circa ea, quæ forum Conscientiæ respiciunt.*

2 *Absolutiones, vel mandata absoluendi ab homicidijs, & alijs grauibus delictis non concedit Pœnitentiarius maior.*

3 *Matrimoniales dispensationes non concedit Pœnitentiarius maior, nec apostatis licentias dat obtinendi beneficia ecclesiastica, & in illis deseruiendi.*

4 *Pœnitentiarius maior Presbyter esse debet, ac Magister in Theologia, & absens Propœnitentiarium subrogare debet.*

Pœnitentiarius maior.

COLLECT. DLXXXII.

1 POenitentiarij Maioris Officium Sede Apost. vacante conquescit, & tunc solum ea expedire potest, quæ Conscientiæ forum respiciunt: à commutatione

vel derogatione vltimarum voluntatum, & ab vnionibus, suppressionibus, & translationibus beneficiorum ecclesiasticorum, & ab absolutionibus simoniacorum
2 se abstinere debet: non concedit absolutiones, vel mandata absoluendi ab homicidijs, & alijs grauibus delictis, nec commissiones alienationis bonorum ecclesiasticorum in forma si in euidentem, nec homicidæ voluntario etiam Canonicè absoluto Altaris ministerium, aut ascensum ad superiores, Ordines, & restitutionem, aut retentionem beneficiorum, quibus priuatus fuit;
3 nec dispensationes matrimoniales, nec concedit apostatis licentias obtinendi beneficia ecclesiastica, ac in illis deseruiendi. Pius IV. constit. 53. incip. In sublimi 4. Non. Maij 1562. apud Laert. Cherub. in Bullario tomo 2. pag. 71. aliàs pag. 53. in nouiss. impress.

4 Pœnitentiarius Maior debet esse Presbyter, Magister in Theologia, siue Decretorum Doctor, & absens Propœnitentiarium subrogare tenetur. Pius V. const. 83. incip. In omnibus 15. Kalend. Iunij 1569. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 113. in nouiss. impress.

De Pœnitentiario Maiori Cassan. in catalogo gloriæ mundi p. 4. consid. 17. Lauor. var. lucub. tom. 1. lib. 1. tit. 3. cap. 3. num. 39. & 4. Ego de Iure eccles. vniuerso lib. 1. cap. 4. nu. 97. & 98. Machado en su perfetto Confessor. tom. 1. lib. 4. p. 7. tract. 3. docum. 3. num. 2.

S V M M A R I V M.

1 *Collatio Prabenda vniende Officio Pœnitentiarij, ab illis fieri debet ad quos antea spectabat.*
2 *Electio Pœnitentiarij facienda est ab Episcopo solo absque Capituli consensu.*
3 *Præsentatio Pœnitentiarij ad quem spectet?*
4 *Episcopus absens poterit extra diœcesim eligere Pœnitentiarium.*
5 *Sede Episcopali vacante electio & collatio Pœnitentiarij pertinet ad Papam.*
6 *Institutio Pœnitentiarij in Cathedralibus, & non in Collegiatis requiritur.*
7 *Pœnitentiarius electus & deputatus cum vnione Prabenda proximè vacatura tenetur inseruire Pœnitentiaria;*
8 *Prabenda prima debet prius per Episcopum assignari pro Theologo quàm pro Pœnitentiario.*
9 *Pœnitentiarij prouisio in Regnis Castella & Legionis quomodo facienda?*
10 *Residentiam maiorem facere non tenetur Pœnitentiarius quam alij Canonici, dummodò non absit tempore, quo frequentius pœnitentes accedunt.*
11 *Præsens in choro censetur Pœnitentiarius, & processionibus, ac exequijs defunctorum pro eo tempore, quo ipse realiter Confessiones audit.*
12 *Processionibus, & orationibus censetur præsens Pœnitentiarius dum Confessiones audit in Ecclesia.*
13 *Præsens in choro censetur Pœnitentiarius dum audit Confessiones in Ecclesia siue in Confessionario, siue extra, non autem pro tempore, quo resides in Confessionario, sed non audit Confessiones.*
14 *Præsens in choro censetur Pœnitentiarius etiam dum Missam celebrat, seu priuatum Officium dicit, vt opportunitati auditionis Confessionum incumbat.*
15 *Optare aliam Prabendam non potest Pœnitentiarius, nec sua prabenda potest ab alijs optari.*
16 *Dalmatica vti amplius non debet, sed Planeta Pœnitentiarius, cuius Prabenda effecta est Presbyteralis.*
17 *Locum in Capitulo, & in choro non habet Pœnitentiarius antequam Prabenda, qua suo officio fuit vnita, vacet, nec distributiones lucratur.*
18 *Confessiones integras audire tenetur Pœnitentiarius, non autem solos casus reseruatos.*
19 *Peccata confiteri volentibus debet Pœnitentiarius horis opportunis sui copiam facere.*
20 *Confessiones Parochianorum ciuitatis audire nullo modo recusare potest Pœnitentiarius.*
21 *Confessiones audire si renuerit Pœnitentiarius poterit ab Episcopo puniri.*
22 *Iudex delegatus appellationum, vel Ordinarius non potest esse Pœnitentiarius in tota Prouincia Toletana.*
23 *Resignare poterit Pœnitentiarius etiam ad fauorem illius, qui non est Doctor, nec Licentiatus.*
24 *Pœnitentiarius non potest absoluere quemquam à casibus, quos Episcopus sibi reseruauit expressè, nisi Episcopus hanc facultatem specialiter dederit.*

Pœnitentiarius Canonicus.

COLLECT. DLXXXIII.

1 Pœnitentiarij Officij institutio, necnon electio quandocunque facienda ad solum Episcopum absque consensu Capituli pertinet, collatio verò Præbendæ vniendæ ab illis fieri debet, ad quos antea spectabat, vnde si contingat in mense Apostolico Officij Pœnitentiarij. & vnitæ Præbendæ vacatio, vel aliàs Præbenda esset reseruata, vel affecta, electio personæ huiusmodi Pœnitentiarij pertinet ad Papam. *Sacra Congregat. Conc.* teste Nicol. Garc. de benef. p. 5. cap. 4. nu. 144.

2 Pœnitentiarij electio facienda est ab Episcopo solo absque consensu Capituli, & licet vacaret Sedes Episcopalis, Capitulum nihil potest post eam quod eo tempore Pœnitentiarius morietur. *S. Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. de benef. p. 5. cap. 4. num. 145.

3 Pœnitentiarij electio facienda est ab Episcopo, collatio vero Præbendæ ad eos pertinet, ad quos antea spectabat: idem in præsentatione dicendum est quod in collatione, dummodo præsentatio fiat de electo ab Episcopo. *Sac. Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. in addit. ad d. p. 5. cap. 4. nu. 143.

4 Pœnitentiarij electio pertinet ad solum Episcopum, vel eo absente ad Vicarium suum, cui Episcopus in specie delegauerit hanc facultatem, expensis tamen ipsius Episcopi: sed & ipse Episcopus absens poterit vbi est eligere Pœnitentiarium, non enim ad id est necessaria præsentia, seu existentia in diœcesi: nam etiam extra diœcesim potest expediri cum non sit contentiosæ, sed voluntariæ iurisdictionis. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. in addit. ad d. p. 5. c. 4. nu. 143.

5 Pœnitentiarij electio, & collatio Sede Episcopali vacante neque ad Capitulum, neque ad futurum Episcopum, sed ad Sedem Apostolicam pertinet. *Sacra Cong. Conc.* attestante Nicol. Garc. in addit ad d. p. 5. capit. 4. num. 150. quem refero de Canon. & Dignitat. capit. 26. num. 5.

6 Pœnitentiarij institutio in Cathedralibus tantum necessariò requiritur decreto Concilij Trident. sess. 24. de reform. cap. 8. non autem in Collegiatis. *Sacra Cong. Conc.* quam adducit Nicol. Garc. d. p. 5. cap. 4. num. 113.

7 Pœnitentiarius ab Episcopo ad præscriptum Concilij institutus, & deputatus cum vnione Præbendæ proximæ vacaturæ, tenetur Officium exercere, & inseruire Pœnitentiariæ, ac Parochialem, quam obtinet, dimittere etiam ante vacationem Præbendæ. *Sacra Congr. Conc. in Colimbricen.* 11. *Martij* 1602. penes Nicol. Garc. in addit. ad d. p. 5. cap. 4. nu. 111. & meipsum de Canonic. & Dignit. cap. 26. nu. 2.

8 Pœnitentiarium prouidere de prima Præbenda non est in optione Episcopi, licet ratione curæ animarum videatur magis necessarium, sed potius Theologum propter verba Concilij sess. 5. cap. 1. de reform. Verum si magis expediens in aliquo loco particulari fuerit iudicatum, vt prius de Pœnitentiario prouideatur, habenda est confirmatio à Sede Apost. ad omnem difficultatem tollendam. *S. Cong. Conc. in ciuitatis Castellana*

lata 17. Novembris 1629. quam refert Sellius in selectus canonic. cap.26. num.40.

9 Pœnitentiarij Canonicatus & præbendæ prouisio in in regnis Castellæ, & Legionis qualiter faciendi, edixit Gregorius X V. constit. sua incip. Supremæ dispositionis, Nonis Nouembris 1622. cuius summam refero de Canon. & Dignitat.c.26.nu.24.

10 Pœnitentiarius non potest cogi ad maiorem residentiam quàm alij Canonici, qui per tres menses abesse possunt, dum tamen non absit tempore, quo frequentius pœnitentes accedunt, & diebus festis solemnibus, veluti tempore ieiuniorum, Quadragesimæ, Aduentus, quatuor temporum, Resurrectionis, Ascensionis, Pentecostes, Corporis Christi, Assumptionis B. Mariæ, Natiuitatis Domini, & omnium Sanctorum. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol.Garc. d.p.5.c.4.num.122. & alijs per me citatis de Canon.cap.26.nu.19.

11 Pœnitentiarius non solum censetur præsens in choro quando Confessiones audit, sed etiam censetur præsens processionibus: & exequijs defunctorum, quæ eo tempore fiunt, quo ipse audit confessiones, sed non sufficit quod sit in confessionario, nisi realiter confessiones audiat. *Sacra Congr. Concil.* penes Nicol. Garc. d.p.5.cap.4.num.125.

12 Pœnitentiarius dum confessiones audit in Ecclesia, censetur præsens in processionibus & orationibus. *Sac. Cong.Conc.* apud Nicol. Garc.in addit.ad d.p.5. capit.4. num.125. quem refero in collect.ad Trid.sess.24. de reform. c.9.nu.30.

13 Pœnitentiarius habendus est pro præsente in choro dum audit confessiones in Ecclesia siue in confessionario, siue extra, non autem pro tempore, quo residet in confessionario: nec audit confessiones alijs Diuina celebrantibus in choro: nec recitans Officium priuatum, quia antequam recitarentur Horæ Canonicæ in choro, audit confessiones, nec si dixerit Missam, est censendus præsens in choro. *Sac.Cong.Conc.* quam citat Nicol. Garc. de benef.p.5.c.4.nu.124.

14 Pœnitentiarius præsens in choro esse censetur dum audit confessiones vel casuum reseruatorum, vel veniabium peccatorum, aut dum Missam celebrat, seu priuatim Officium dicit vt opportunius auditui confessionum incumbat. *S. Congr. Conc.* referentibus Nicol. Garcia de benef. p.5. c.4. nu.124. & alijs per me citatis in tractatu de Canon.cap.26. num.20.

15 Pœnitentiarius, nec retento nec dimisso Officio potest optare aliam præbendam, cuius officio fuit perpetuò vnitus vnus Canonicatus, & certa præbenda ex decreto Conc.sess.14.c.8. de reform. & auctoritate Apost. vnio confirmata fuit. *Sacra Cong. Conc.* penes Gonzal. ad reg.8. Cancel. glos.34. nu.79. Nicol. Garc.de benef. par.5.c.4. nu.134. quem refero in tract.de Canon.c.26. num.23. vbi addo in Vercellen. 7.Iunij 1601. fuisse decisum quod non solùm non potest optari præbenda Pœnitentiarij, sed nec titulus, ac ordo illius.

16 Pœnitentiarius, cuius præbenda mutauit statum, & effecta est Presbyteralis, non debet amplius vti Dalmatica vt Diaconus, sed Planeta vt Presbyter. *Sacra Cong. Rit. in Ianuen.* 12.*Maij* 1612. quam refert Sellius d.c.26.nu.42.

17 Pœnitentiarius antequam Præbenda, quæ suo officio fuit vnita, vacet, non habet locum nec in Capitulo nec in choro, nec potest distributiones quotidianas percipere, sed postquam vacauerit, & eam adeptus fuerit, debet sedere in loco sui Canonicatus. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol.Garc.in addit.ad d.p.5: cap.4. nu.111.

18 Pœnitentiarius tenetur integras confessiones audire, non autem solos casus reseruatos. *Sacr.Congr.Conc.* vt per Nicol. Garciam d. p.5. c.4.num.117.

19 Pœnitentiarius debet peccata consueti volentibus sui facere copiam locis opportunis loco, & sede Episcopi, ad quem hoc spectat arbitrari. *Sacra Cong.Conc.* apud Nicol. Garc. d. part.5. capit.4. numero 117.

20 Pœnitentiarius non potest recusare audire confessiones illorum Parochianorum vbi sunt Pœnitentiarij, volentium sua peccata eis confiteri. *Sacra Congregatio Rituum,* penes Nicolaum Garciam de benef. p.5.cap.4. num.118.

21 Pœnitentiarius vigore Concilij deputatus, si tenuerit Confessiones audire, puniri potest ab Episcopo, & priuari. *Sac. Cong.Conc.* attestante Nicol.Garc.de benef. p.5.c.4.nu.119.

22 Pœnitentiarius Canonicus non potest esse Iudex Ordinarius, vel delegatus appellationum in tota prouincia Toletana. Paulus V. in sua constit. incip. Ecclesiæ vniuersæ 17. Augusti 1615. quam Gregorius X V. constituit. sua incip. Aliàs à felicis 9. Maij 1622. extendit ad Ecclesias omnes Metropolitanas, Cathedrales, Collegiatas totius Regni Castellæ, & Legionis, quarum Constit. memini de Canon. cap.26. nu.15. in vlt. impress.

23 Pœnitentiarius resignare potest ad fauorem eius, qui non est Doctor, nec Licentiatus, sed ex attestationibus Ordinarij, Capituli, & Academiæ Elboren. asseritur admodum doctus, & habilis, quia sufficienter constat de idoneitate ad effectum vt Papa prouideat. *S.Cong. Conc. in Elboren. Pœnitentiaria* 12. *Martij* 1633. quam adducit Bonfandin. in thesauro Canon. decis.resol.43. num.3.

24 Pœnitentiarius non potest absoluere quemquam à casibus, quos Episcopus sibi reseruauit expressè, nisi Episcopus hanc facultatem specialiter dederit. *S.Cong. Conc.* apud Sellium in selectis Canon.cap.16. num.8.

25 Pœnitentiario deputato in vim Concil. Trid. confitens peccata sua tempore Paschatis, præcepto Ecclesiæ consento in cap.omnis vtriusque sexus, satisfecisse videtur. *Sacra Cong.Conc.* penes Armendar. in addit.ad recop.legum Nauarr. lib.4.tit.29.l.1.§.1.de confitendo semel in anno nu.1.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus in locis exemptis suæ diœcesis Pontificaliter celebrare de iure potest.*
2 *Baldachinum erigere potest Episcopus Pontificalia exercens in Ecclesijs Regularium.*
3 *Episcopus extra Cathedralem Pontificalia exercens non Presbyteros simpliciter, sed Canonicos Cathedralis adhibere debet.*
4 *Archiepiscopus in Ecclesijs Suffraganeorum absque eorum licentia Pontificalia exercere non potest.*
5 *Suffraganeus datus Episcopo Pontificalia exercere non potest post eius mortem Sede vacante, contradicente Capitulo.*
6 *Episcopus Pontificalia exercens in aliena diœcesi de Ordinarij loci licentia potest Ordines conferre etiam suis proprijs diœcesanis.*
7 *Episcopus etiam vocatus ab inferiore non potest Pontificalia exercere in loco exempto sine licentia Episcopi, intra cuius diœcesis fines est locus ille.*
8 *Episcopus alienus non potest Pontificalia exercere de licentia Patriarchæ in diœcesi alicuius Episcopi Suffraganei sine ipsius licentia.*

Pontificalia.

COLLECT. DLXXXIV.

1 Pontificalia exercere, & pontificaliter celebrare de iure potest Episcopus in locis exemptis suæ diœcesis. *Sac. Cong. Rit. in Ferrarien.* 20. *Iuly* 1600. teste Aldan. in compendio Canon.resol. lib.2.tit.8.nu.15. 2

Ponti-

2 Pontificalia exercens Episcopus in Ecclesijs Regularium baldachinum erigere potest. *Sacra Congreg Episcop & Regul. die* 10. *Iulij* 1603. quam referunt plures citati supra verbo baldachinum collect. 53. num. 1.

3 Pontificalia exercens Episcopus extra Cathedralem non Presbyteros simplices, sed Canonicos Cathedralis inseruientes adhibere debet. *Sacra Congreg. Rit. die* 2. *Augusti* 1631. penes Aldan. d. lib. 2. tit. 8. num. 16.

4 Pontificalia exercere in Ecclesijs Suffraganeorum absque licentia Episcopi Ordinarij prohibitum est Archiepiscopo per Concil. Trid. sess. 6. de reform. c. 5. *Sac. Congreg. Episcop. & Regul. die* 18. *Aprilis* 1599. apud Aldan. d. lib. 2. tit. 8. n. 17.

5 Pontificalia exercere non potest Suffraganeus datus Episcopo post illius mortem, Sede vacante, Capitulo contradicente. *Sacra Cong. Conc. in Vilnen.* 22. *Februarij* 1631. referente Sellio in selectis Canon. cap. 21. n. 5.

6 Pontificalia exercens Episcopus in aliena diœcesi de Ordinarij loci expressa licentia potest Ordines conferre etiam suis proprijs diœcesanis, non obstante Conc. cap. 5. sess. 6. de reform. *Sacra Congregat. Concil.* de qua Sellius d. c. 21. n. 5.

7 Pontificalia exercere in loco exempto, & iurisdictionis non Episcopi, sed inferioris non potest Episcopus vocatus etiam ab ipso inferiore sine licẽtia Episcopi intra cuius diœcesis fines esset locus ille, etiamsi ille inferior prætenderet ratione exemptionis vocare Episcopum quem maluerit, ad administrandum Sacramentum Confirmationis, dummodo locus ipsius exempti sit intra fines diœcesis alicuius, itaut non sit nullius, quia tunc posset. *Sacra Congregat. Concil.* cuius meminit Armend. in addit. ad recop. leg. Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis n. 68.

8 Pontificalia exercere non potest alienus Episcopus de licentia Patriarchæ in diœcesi alicuius Episcopi Suffraganei sine ipsius licentia. *Sacra Congregat Conc.* teste Galet. in margarita casuum Conscient. verbo Episcopus quem refero de officio, & potest. Episcopi part. 2. alleg. 6. n. 14.

Portinguerius.

COLLECT. DLXXXV.

1 PORtinguerius siue minister deputatus ad dirigendas processiones non occupat locum, sed prout necessitas postulat, potest vbicunque discurrere, & incedere cum clericis, vel ante, vel post eos. *Sacra Congreg. Rit. in Hispaniarum Portinguerij* 16 *Decembris* 1608. quam refert Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 10. n. 81.

SVMMARIVM.

1 *Præbenda Canonicalis non verò Portio, est erigenda in præbendam Pœnitentialem.*

2 *Dignitates, quæ habent Portiones vnitas, quando ad vtriusque seruitium teneantur.*

3 *Capitulares vocem in Capitulo habentes quando censeantur Portionarij, & dimidij Portionarij.*

4 *Mansionarios seu beneficiatos repræsentant Portionarij.*

5 *Thurificandi sunt duplici ductu sicut Canonici Portionarij quando illis in omnibus sunt æquales.*

6 *Cathedralis Ecclesiæ Portionarij etiam curam animarum habentes in processionibus debent incedere post Canonicos.*

7 *Cathedralis Ecclesiæ Portionarijs amouibilibus præcedere debent Portionarij perpetui Parochialium Ecclesiarum.*

8 *Canonicis æquiparare se non debent in vestibus Portionarij.*

9 *Episcopus sine adiunctis procedere potest contra Portionarios si solum vocem in Capitulo habeant.*

10 *Habitu concesso Canonicis vti non possunt Portionarij Ecclesiæ Toletanæ.*

11 *Turulen. Ecclesiæ Portionarij incedant cum Canonicis.*

Portio. Portionarij Cathedralium.

COLLECT. DLXXXVI.

1 POrtio quæ sit in Ecclesia erigi non potest in Præbendam Pœnitentialem, sed Præbendam Canonicalis: at si non essent Præbendæ, sed fructus omnes in distributionibus quotidianis consisterent, tunc distributiones habebuntur pro Præbenda. *Sacra Cong. Concil.* teste Nicol. Garcia de benefic. part. 5. c. 4. num. 127.

2 Portiones si perpetuo vnitæ sint dignitatibus, itaut Portionum titulo suppresso effectum sit vnum dumtaxat beneficium, non tenentur ij, qui tales obtinent dignitates ad aliud seruitium quàm suarum Dignitatum. Quod si absque suppressione tituli Portiones vnitæ sint dignitatibus ad vitam obtinentium, & aliàs vti duo beneficia obtineantur, vtriusque beneficij seruitia præstanda sunt. *Sacra Congregat. Concil.* referente Nicol. Garc. de benefic. p. 3. cap. 2. n. 509.

3 Portionarij & dimidij Portionarij vocem in Capitulo habentes sunt Capitulares; sed tunc inter Capitulares censendi sunt, cum ex Apostolico priuilegio, vel ex consuetudine, aut Ecclesiæ statuto inter Capitulares connumerantur: si autem ipsi talibus facultatibus non potiantur, Episcopus poterit contra eos absque Adiunctis procedere. *Sacra Congregat. Conc.* penes Nicol. Garc. in addit. ad suum tract. de benefic. p. 11. cap... nu. 210. & Rot. decis. 296. nu. 1. p. 1. diuers. & decis. 708 p. 2. recent. quam refero de Canon. & dignitat. cap. 28. nu. 5. in fine.

4 Portionarij repræsentant beneficiatos, seu Mansionarios, & tenentur ad omnia sicut beneficiati. *S. Cong. Rit. in Hispalen. die* 5. *Iulij* 1603. quam refert Sellius in selectis Canon. cap. 35. n. 48.

5 Portionarij & alij beneficiati si in omnibus sunt æquales Canonicis duplici ductu sicut Canonici thurificandi sunt, non obstante libro Cæremonialis, quia intelligitur quando Presbyteri non sunt æquales Canonicis. *Sacra Cong. Rit. in Cæsaraugustana de Daroca* 21. *Martij* 1615. penes Sellium d. cap. 35. n. 47.

6 Portionarij Ecclesiæ Cathedralis etiam animarum curam habentes, debent in processionibus incedere post Canonicos, & tanquam membra non debent à corpore separari per interpositionem Rectorum aliarum Ecclesiarum. *Sacra Cong. Rit. in Turritana* 1. *Iunij* 1601. & 27. *Iulij eiusdem anni, & in Terulen.* 20. *Decembris etiam* 1601. quarum meminit Sellius d. cap. 35. numer. 48.

7 Portionarij perpetui Ecclesiarum Parochialium præcedere debent Portionarijs amouibilibus Ecclesiæ Cathedralis in processionibus, in quibus dantur distributiones ex redditibus Capituli generalis. *Sac. Cong. Rit. in Terulen.* 17. *Decembris* 1605. quam citat Sellius d. cap. 35. num. 49.

8 Portionarij non debent quicquam alterare, & æquiparare se Canonicis in vestibus. *Sac. Cong. Rit. in Segobien.* 7. *Iulij* 1612. de qua Sellius d. c. 35. nu. 50.

9 Portionarij non comprehenduntur sub capit. 6. sess. 25. de reform. si solum vocem in Capitulo habeant, & ideo potest Episcopus sine Adiunctis Capitularibus, ad correctionem, & punitionem eorum procedere. *Sacra Congregat. Concil.* quam adducit Sellius d. cap. 35. num. 51.

10 Portionarijs, & beneficiatis Ecclesiæ Toletanæ prohibentur

bibentur uti habitu concesso Canonicis, sed ut antiquum habitum retinere debeant declarat *S.Congr.Rit. Toletana 17.Decembris* 1605. apud Sellium d.capit.35. num.52.

11 Portionarij Ecclesiæ Terulen. uti de corpore illius Ecclesiæ debent insimul cum Canonicis, & alijs ministris incedere, & præcedere Portionarios, & Vicarios aliarum Ecclesiarum Parochialium illius ciuitatis. *Sac. Cong.Rit.in Terulen. 15.Martij* 1603. *& 16. Septembris* 1606.*& 12.Maij* 1612.ut per Sellium d. cap.35.nu.53.

SUMMARIUM.

1 *Parocho carcerato ex causa debiti pensionum assignanda est summa scutorum centum pro congrua portione.*
2 *Vicario congrua portio præstanda interim dum Parochiali de idoneo Rectore prouidetur, est duorum aureorum pro singulis mensibus.*
3 *Vicario assignanda congrua portio, est arbitraria Episcopo.*
4 *Fructuum Parochialium vacantium portio Vicario quæ constituenda?*
5 *Seminary pro constitutione, & sustentatione ex distributionibus quotidianis portio non detrahitur.*
6 *Seminario debita portio ratione beneficiorum exigi potest post vnionem eiusdem beneficij factam Regularibus.*

Portio congrua.

COLLECT. DLXXXVII.

1 PORtio congrua assignanda Parocho ex causa debiti pensionum carcerato, censeri debet summa scutorum centum argenti illarum partium. *Sacra Cong. Conc. in Albiganen. 27.Iunij* 1626. teste Aldan. in compendio Canon. resolut.lib.3.tit.3. nu.4.

2 Portio congrua Vicario præstanda interim dum Parochiali de idoneo Rectore prouidetur, est duorum aureorum pro singulis mensibus. *Sacra Congr. Concil.* referente Nicol.Garc.de benef.p.9.cap.2. nu.15.

3 Portio congrua assignanda Vicario est arbitraria Episcopo, pensata qualitate personæ, benefi.ij, & loci. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminere Nicol. Garc.d.p.9. c.2 num.15, & Massobr. in praxi habendi concursum req dub.25.

4 Portio fructuum Parochialium Ecclesiarum vacantium constituenda Vicario curam exercenti quousque ad nouam institutionem deueniatur, referenda est ad congruam portionem & stipendium arbitrio Ordinarij, & sumenda ex fructibus percipiendis, nisi aliquæ personæ sint Iure obligatæ ad supplendum aliunde. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicolao Garcia d.c.2. nu.15.

5 Portio non detrahitur ex distributionibus quotidianis pro constructione, & sustentatione seminarij. *Sacr. Cong. Conc. in Lucana 5. Iuly* 1628. in resp. ad 2. penes Aldan.d.lib.3.tit 3 num.6.

6 Portio debita seminario ratione beneficiorum exigi potest post vnionem eiusdem beneficij factam Regularibus, qui Mendicantium priuilegijs gaudent. *Sacra Congregat. Conc. die 21. Iuly* 1629. apud Aldan. d.lib.3. tit.3.nu.7.

SUMMARIUM.

1 *Spoliandus nemo est inauditus sua possessione quamuis iniusta.*
2 *Manutentionem in possessione exercendi suas functiones habere debet ille, qui per decennium præteritum eas exercuit.*
3 *Concil. sess.24. de reformat. cap.20. vers. ad hæc, sustulit quadragenariam possessionem cum titulo, seu priuilegio.*
4 *Coadiutori non suffragatur possessio ab eo capta viuente coadiuto.*
5 *Coadiutor non numerat suam possessionem nisi ab obitu coadiuti.*

Possessio.

COLLECT. DLXXXVIII.

1 POssessione sua nemo inauditus est spoliandus, quamuis illa dicatur iniusta. *Sac.Cong.Rit.in Eluen.10. Ianuarij* 1604: de qua Sellius in select. Canon. cap.43. num.16.

2 Possessionis exercendi suas functiones manutentionem debet habere ille, qui per decennium præteritum illas exercuit, donec in petitorio aliter declaretur. *Sacra Cong.Rit. in Asten. 16.Iuly* 1605.teste Sellio d.cap. 43. num.22.

3 Possessionem quadragenariam cum titulo seu priuilegio sustulit omninò Concil. Trid.sess 24.de reform. capit.20. vers. adhæc *Sac. Cong. Conc. in Theatina 22. Iulij* 1613 referente Sellio d. c.43. num.25.

4 Possessio capta à coadiutore viuente coadiuto non suffragatur post mortem coadiuti nisi de nouo capiatur. *Sacra Cong. Rit. in Columbrien. 16.Septembr.*1606. *& in Catanna 30.Ianuarij* 1616.penes Sellium d.c.43. num.26.

5 Possessio ab obitu coadiuti numeranda est quamuis Prior possessio per coadiutorem capta accederet ad annos viginti. *S.Congr. Rit.in Bergomen.7.Augusti* 1627. apud Sellium d.cap.43.nu.27.

SUMMARIUM.

1 *Immemorialis possessio non suffragatur si constaret de iniusto, & inualido titulo.*
2 *Immemorialis possessio in terminis Conc.sess.25. cap.9.de reform.sufficit quod probetur de tempore ante controuersiam de qua agitur.*
3 *Immemorialis possessio super cultu & veneratione alicuius Sancti non beatificati, nec canonizati est probanda in specie, & in illo loco.*

Possessio immemorialis.

COLLECT. DLXXXIX.

1 POssessio immemorialis quamuis legitimè sit probata non suffragatur si constaret de iniusto & inualido titulo, ac infecto principio. *Sacr.Cong.Conc.* teste Gonzal. ad reg.8. Cancel.gloss.13.nu.48.

2 Possessio immemorialis in terminis Concil. sess.25. cap.9. de reformat. non requiritur quòd probetur de tempore ante Concilium Trid. sed sufficit quòd probetur de tempore ante controuersiam, de qua agitur. *Sacra Congr. Conc.* de qua Gonzal.dict. gloss.18.nu.89.

3 Possessio immemorialis probata super cultu, & veneratione alicuius Sancti non canonizati, nec beatificati non suffragatur ad effectum quod de illo concedi possit Missa vel Officium, sed in specie, & in illo loco est probanda immemorialis quoad cultum cum Missa & Officio.*S.Cong.Rit.die* 20.*Nouembr.*1628. cuius meminit Bonsadin.in thesauro canon.decis.resol.21. nu.8.

SUM-

SVMMARIVM.

1 *Clerico seculari, & non Regulari assignandi sunt fructus Prabenda suppressa, qui iubentur assignari Theologo qui legat & pradicet.*
2 *Habitum Presbyteralem gerere debet Prabenda qua de Diaconali affecta est Presbyteralis.*
3 *Episcopus potest conferre Prabendam Presbyteralem illi, qui Diaconalem, vel Subdiaconalem habet.*
4 *Vacans Prabenda in mensibus reseruatis Sedi Apostol. non potest erigi in Pœnitentialem.*
5 *Optari potest Prabenda post Concilium primò vacans si non fuit in Pœnitentialem erecta, secus si iam erat erecta.*

Præbenda.

COLLECT. DXC.

1 PRæbeuda suppressa vt fructus assignentur Theologo qui legat, & prædicer, clerico seculari, & non Regulari assignandi sunt. *S. Cong. Rit. in Illerden.* 15. *Nouembris* 1603. quam refert Sellius in selectis Canon. cap.42.num.11.

2 Præbenda quæ mutat statum, & de Diaconali effecta est Presbyteralis, debet gerere habitum Presbyteralem, non autem Diaconalem. *Sacra Cong. Rit. in Ianuen.* 24. *Martij* 1612. refte Sellin d.cap.42. nu.12.

3 Præbenda Presbyterali vacante poterit Episcnpus eam conferre illi, qui Diaconalem, seu Subdiaconalem habet, & has vni, qui ætatem habet pro his obtinendis. *S. Cong. Conc.* penes Nicnl. Garcia de benefic. p.7.c.4. num.26.

4 Præbenda in mensibus reseruatis Sedi Apost. vacans non potest erigi in Præbendam Pœnirentialem. *Sacra Cong. Conc.* cuius meminit Nicol.Garc.de benef. par.5. cap.4.nu.127.

5 Præbenda post Concilium primò vacans si non fuir in Pœnitentialem erecta, potest nptari, sed si ante optionem Episcopus erexit, erectio prævalet, etiamsi postea optaretur. *S. Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. de benef. p.5.c.4 nu.129.

Alia vide in verbo Canonicatus collect.87.

Præbenda Pœnitenrialis, vide in verbo Canonicus Pœnitenriarius collect.97. & in verbo Pœnitentiarius collect.581.

SVMMARIVM.

1 *Deputatio actualis requiritur ad erectionem Prabenda Theologalis.*
2 *Erectio Prabenda Theologalis non habet locum in ea, qua vigore statuti à sequenti Canonico optatur.*
3 *Deputatio Prabenda Theologalis non habet locum in Ecclesijs Regularibus.*
4 *Collatio Prabenda Theologalis erecta post Concil. spectat ad eum, ad quem ante Concilium spectabat.*
5 *Regulari conferri non potest Prabenda Theologalis Ecclesia Regularis.*
6 *Prasens in choro habendus est ille, qui habet Prabendam Theologalem pro diebus quibus legit, & qualiter?*
7 *Canonicus prabenda Theologalis si legere nolit quomodo ab Episcopo compellendus.*
8 *Canonici antiquiores pracedunt illi, qui habet Prabendam Theologalem.*
9 *Optari non potest Prabenda, qua erecta fuit in Theologalem.*
10 *Optioni non subiacet Prabenda Theologalis postquam est effectum sortita.*
11 *Optandi ad ius competent Canonicis non est admittendus Canonicus Theologalis.*
12 *Optare aliam Prabendam ad instar aliorum Canonicorum non potest obtinens Prabendam Theologalem.*
13 *Theologus & Pœnitentiarius Canonicus non est admittendus ad ius optandi.*
14 *Episcopus dum Prabenda Theologalis vacat, potest fructus applicare persona, qua supleat.*

Præbenda Theologalis.

COLLECT. DXCI.

1 PRæbendæ Thenlogalis ad erectionem requiritur actualis deputatio, & ideò si in prouisione Præbendæ non fuit facta actualis deputatio, non potest prouisus cnmpelli obire munus lecturæ. *S. Cong. Conc.* refte Nicol. Garc. de benefic. p.5. cap.4. nu.155. quem refero de nfficio, & potest. Episcopi p.3. alleg.56.nu.3. & de Canon.c.27.nu.4.

2 Præbendæ Thenlogalis erectio locum non habet in ea, quæ vigore statuti à sequenti Canonico optatur, sed illa Præbenda, quam dimittere Canonicus nouissimè nprat, huic numeri vnita, & affecta remaneat. *S. Cong. Conc. in Saonen.* 6. *Iunij* 1592. penes Nicol. Garc. in addit. ad suum tract. de benefic. p.5.c.4.nu.130. quam refero de Canon. & dignit. c.27.nu.9.

3 Præbendæ Theologalis deputatin non habet locum in Ecclesijs Regularibus, vbi Ecclesiæ non sunt distinctæ, nec Ecclesiæ numeratæ, prout est Ecclesia Cathedralis Pampilonensis, sed cogendi sunt Monachi vt prouideant de lectore idoneo Theologiæ, qui publicè legat non solum ipsis Monachis, sed omnibus alijs audire volentibus. *S. Congr. Conc. in Pampilonen.* 9. *Septemb.* 1573. cuius memini de Canonic. & dignit. c.27. num.2.

4 Præbendæ Theologalis cnllatio erectæ post Concilium spectat ad eum, ad quem ante Cnncilium spectabat, scilicet ad Capitulum, & institutio ad Episcopum. *Sacra Cong. Conc. in Toletana* 24. *Septemb.* 1592. de qua Ego ipse de Canon. & dignitat. cap.26.nu.14.

5 Præbenda Theolngalis Ecclesiæ Cathedralis conferri Regulari non potest. *Sacra Congr. Episcop. & Regul.* 28. *Iunij* 1583. quam refert Sellius in select. Canon. cap.16. nu.42.

6 Præbendam Thenlogalem habens diebus, quibus legit, habendus est tanquam præsens in choro, non modo pro illis horis Matutinis, & Missa solemni, sed etiam pro tota die, ac distributiones quotidianas percipere debet. *Sacra Cong. Conc.* testibus Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.2. tit.23.l.2. §.2. de resident. Canon. nu.68. Nicol. Garcia de benef. p.3. c.2. nu.218. quos cnm alijs refero de officio, & potest. Episcopi p.3. alleg.56.nu.8.

7 Præbendam Theologalem obtinens si legere vllo modo nolit, poterit Episcopus illum cogere comminationibus pœnarum, sequestrationibus fructuum, assignatione portionis de eisdem fructibus alteri, qui ipsius loco legat; demum crescente contumacia ad alias pœnas etiam priuationis deuenire poterit, factaque priuatione ad corroborandum Concilij decretum Episcopus declarare debet talem Præbendam, & Canonicatum affectum fuisse & esse ex Concilio prn Sacræ Scripturæ lectore, tunc eligat personam idoneam, quæ id munus per se ipsum exequi valeat, & illi per Ordinarium collatorem huiusmodi Præbenda conferatur. *Sacra Congr. Conc. Mauricen.* apud Sellium in selectis Canon.c.8.num.12.

8 Præbenda Theologalis non est dignitas, & ideo primum locum eam obtinens relinquere debet antiquioribus Canonicis. *S. Congr. Conc. in Mediolanen.* cuius memini de Cannn. & dignit.c.27.nu.25.

Præ-

9 Præbenda optari non potest quæ fuit erecta & deputata in Theologalem pro Theologo à sequenti Canonico. *S. Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. de benef. part. 5. c. 4. num. 132.

10 Præbenda tam Theologi quam Pœnitentiarij etiam postquam est effectum sortita, non subiacet optioni. *Sacra Cong. Conc.* 12. *February* 1601. quam citat Nicol. Garc. de benefic. in addit. p. 5. c. 4. nu. 132.

11 Præbendam Theologalem obtinens non est admittendus ad ius optandi competens Canonicis *S. Cong. Conc.* quam adducit Nicol. Garcia in addit. ad p. 5. c. 4. num. 134.

12 Præbendam Theologalem obtinens non potest illam dimittere & aliam optare adinstar aliorum Canonicorum. *Sacra Congr. Conc. die* 7. *Iunij* 1601. de qua memini in tract. de Canon. & dignit. c. 27. num. 21.

13 Præbenda Theologalis, vel Pœnitentiarij sicut non potest ab aliquo Canonico optari cum detur per electionem præuio examine, ita Theologus, vel Pœnitentiarius non est admittendus ad ius optandi. *Sac. Cong. Conc. die* 12. *Februarij* 1601. quam refert Sellius d. c. 8. num. 13.

14 Præbenda Theologalis dum vacat potest Episcopus fructus applicare alicui personæ, quæ suppleat munus legendi. *Sac. Congr. Episcop. & Regul. in Camericen.* 8. *Februarij* 1594. penes Sellium d. cap. 8. nu. 15.

Vide alia in verbo Canonicus Theologus collect. 95. num. 14. & 15.

S V M M A R I V M.

1 *Episcopus breui manu, summariè. & de plano componere potest præcedentiarum controuersias in processionibus & funeralibus exortas.*

2 *Dignioribus semper danda est præcedentia.*

3 *Episcopi præcedunt inter se secundum tempus electionis seu prouisionis.*

4 *Episcoporum in Concilijs Prouincialibus præcedentia statuitur iuxta tempus ordinationis, non secundum dignitatem Ecclesiarum.*

5 *Canonici Ecclesiæ Cathedralis præcedunt Canonicis Collegiatæ.*

6 *Canonicis Ecclesiæ Cathedralis danda est præcedentia in processionibus, & funeralibus.*

7 *Canonici Collegiatarum an habeant præcedentiam supra Collegium Parochorum?*

8 *Parochi Ecclesiarum quomodo inter se præcedant?*

9 *Clero seculari supra Regulares præcedentia debetur.*

10 *Sacerdotes ex antianitate Ordinis non ex gradu doctoratus inter se præcedunt.*

11 *Antianitatis præcedentia inter eiusdem, & non diuersi Ordinis Milites seruanda.*

12 *Balium Capitulares, & Milites magnæ Crucis Religionis Hierosol. inter se præcedunt per antianitatem.*

13 *Aduocatorum Consistorialium præcedentia ante alios aduocatos Romanæ Curiæ.*

14 *Canonicorum secularium Ecclesiæ Lateranen. præcedentia ante Canonicos Basilicæ. S. Petri.*

15 *Canonici S. Georgij in Alga præcedunt Canonicis Congr. Lateranens.*

16 *Canonici Regulares Lateranens. præcedunt Monachis Cassinensibus.*

17 *Fratres Prædicatores præcedunt alijs Fratribus Mendicantibus, & non Mendicantibus.*

18 *Præcedentia inter Regulares in territorio Romano seruanda est sicut in ipsa Vrbe.*

19 *Monachi præcedentiā seruāt iuxta Bullam Greg. XIII.*

20 *Cistercienses reformati præcedunt Mendicantibus.*

21 *Fratres Mendicantibus semper & vbique tribuere debent precedentiam Monachis.*

22. *Fratres Minores de Obseruantia præcedunt Fratribus Minoribus Conuentualibus.*

23 *Fratres Obseruantes, & Tertiarij S. Francisci præcedunt inter se iuxta Bullam Gregor. XIII.*

24 *Confraternitates, & Ordines Mendicantes quomodo inter se præcedant?*

25 *Iesuati & Fratres Ordinum Minorum de Obseruantia quomodo inter se præcedant?*

26 *Carmelitæ, & Fratres S. Mariæ de Mercede quomodo inter se præcedant?*

27 *Fratres B. Ioannis Dei & Ordines Mendicantium præcedunt inter se iuxta Bullam Gregorij XIII.*

28 *Valuen. & non Sulmonen. Capitulo præcedentia debetur.*

29 *Moniales inter se præcedunt à die professionis.*

Præcedentia.

COLLECT. DXCII.

1 PRæcedentiarum controuersias in funeralibus, & processionibus componere potest Episcopus breui manu, summarie, & de plano, ac sine strepitu & figura iudicij. *Sacra Cong. Conc* testibus Franc. Leone in thesauro fori eccles. p. 1. cap. 8. nu. 18. Campan. in diuersorio Iuris Canon. rub. 12. c. 13. nu. 120. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. titul. 14. l. 24. §. 31. de procession. nu. 10. Modern. Hisp. de Regia protect. tom. 1. p. 2. cap. 9. num. 15. Lezana. in summ. quæst. Regul. tom 3. verbo Episcopus quoad Regulares nu. 13.

2 Præcedentia semper dignioribus danda est. *Sacra Congreg. Rit. in Sancti Seuerini* 1. *Septembris* 1607. quam refert Sellius in selectis Canon. cap. 47. nu. 5.

3 Præcedentia inter Episcopos nulla alia ratione regulatur nisi electionis, seu prouisionis vt qui prius electus seu prouisus fuerit de aliquo Episcopatu, alteri postea electo seu promoto præcedat. *Sacra Cong. Rit. in Segobricen.* 21. *Martij* 1609. penes Sellium d. cap. 47. num. 6. Et de præcedentia inter Episcopos & Protonotarios participantes Pius II. const. 4. incip. Cum seruare pridie Id Iunij 1459. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 316.

4 Præcedentia Episcoporum in Concilijs Prouincialibus statuenda est iuxta tempus ordinationis, non autem secundum dignitatem Ecclesiarum. *S. Cong. Conc. die* 19. *Aprilis* 1596. referente Sellio d. capit. 47. numero 7.

5 Præcedentia semper debetur Canonicis Ecclesiæ Cathedralis supra Canonicos Ecclesiæ Collegiatæ, etiā in associandis funeribus propriæ ipsius Collegiatæ Parochiæ. *Sacra Cong Rit. in Prænestina canarum* 28. *Augusti* 1618. de qua Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 3. tit. 6. nu. 3.

6 Præcedentia in processionibus & funeralibus danda est Canonicis Ecclesiæ Cathedralis *Sacr. Congr. Rit. in Ripara* 30. *Iulij* 1616. apud Aldan. d. tit. 6. nu. 4.

7 Præcedentia debetur Canonicis Ecclesiæ Collegiatę supra Collegium Parochorum, & aliorum Præsbyterorum etiam ipsius ciuitatis, dum occasione Synodi vel alterius similis causæ simul conueniunt. *Sacra Cong. Rit. in Fauentina Brisiguella* 12. *Martij* 1616. attestante Sellio d. cap. 47. num. 8.

Plura de præcedentia Canonicorum vide in verbo Canonicus quoad locum & præcedentiam, collect. 91.

8 Præcedentia inter Curatos Ecclesiarum Parochialium non ratione regulæ, sed ratione antianitatis, seu prærogatiuæ Ecclesiæ Parochialis Curatis danda est *S. Cong. Rit. in Asten.* 21. *Martij* 1609. teste Sellio dict. c. 47. nu. 9.

9 Præcedentia semper debetur Clero seculari supra Regulares etiam in ipsorum Regularium Ecclesijs. *Sac. Cong. Rit. in Firmana terra sanctę Victorię* 31. *Martij* 1618.

rij 1618. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo præcedentia nu. 4. & 5. Hinc eadem *Sacra Cong. Rit. die 3. Augusti 1602.* decreuit, & ordinauit vt in generalibus processionibus Fratres, seu Monachi, vel Ordines Regularium antecedant & Presbyteri seu clerici seculares subsequantur, & vltimum locum teneant, nec mixtim cum Regularibus incedant. Et Clemens VIII. in sua Constit. incip. Quæ ad remouendum 5. Nouembris 1603. ex voto eius Sacræ Congregationis declarauit Clerum secularem in omnibus locis etiam in proprijs Ecclesijs, & conuentibus Fratrum, Monachorum, & Religiosorum quoruncunque in vniuerso Regno Castellæ, & Legionis præferendum esse & præcedere debere, quam Clementis VIII. constitutionem obseruari mandauit Gregorius XV. in sua Constit. incip. Aliàs à felicis die 3. Augusti 1622. reperiuntur impressæ apud recollectionem Apostolicarum Constitutionum quam imprimi curauit Status ecclesiasticus Regnorum Castellæ, & Legionis.

10 Præcedentia inter Præsbyteros sumitur ex antianitate Ordinis, non ex gradu Doctoratus, quia Presbyteratus Ordo longè dignior est quàm gradus Doctoratus. *Sac. Cong. Rit. in Mediolanen. 29. Nouembris 1603.* & *in Messanen. Taurimen. 20. Iunij 1609. & in Panormitana 15. Maij 1610 & in Terra Comglionis in Sicilia 19. Martij 1611. & in Fanen. sancti Constantij 4. Iulij 1615. & in Catanien. 30. Ianuarij 1616. & in Nucerina terra Gualdi 19. Ianuarij 1619. & in Cephaluden. ac Catanien. ead. die, & in Messanen. terræ Gagliani 20. Aprilis 1619. & in Catanien. 22. Augusti 1620. & in Cephaluden. 30. Martij 16 1.* quarum meminit Sellius d. c. 47. num. 10. Sacerdos beneficiatus in Ecclesia sui beneficij præcedentiam habere debet supra alios beneficiatos in eadem Ecclesia non Sacerdotes. *S. Cong. Rit. in nullius prou. Florentina de mense Ianuarij 1633.* quam refert Bonfadin. in thesauro eccles. decis. resolut. 32. num. 10.

11 Præcedentia Antianitatis inter eiusdem Ordinis Milites seruanda est, non autem inter Milites diuersi Ordinis. *Sacra Cong. Rit. in Meliten. 9. Maij 1609.* penes Aldan. d. tit. 6. nu. 7.

12 Præcedentia inter Baliuos Capitulares, & Milites magnæ Crucis Religionis Hierosolym. per antianitatem, & non per aliam rationem est discutienda. *Sacra Cong. Rit. in Meliten. 12. Augusti 1608.* teste Aldano d. tit. 6. num. 8.

13 Præcedentia Aduocatorum Consistorialium est ante alios aduocatos Romanæ Curiæ. Sixtus V. constit. 62. incip. Sacri 10. Kalend. Septembris 1587. apud Laert. Cherub. in Bullario rom... pag 588. alias pag. 477. in nouiss. impress.

14 Præcedentia Canonicorum secularium Ecclesiæ Laretanensis est ante Canonicos sancti Petri de Vrbe. Pius V. constit. 94. incip. Infirma 12. Kalend. Ianuar. 1569. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 296. aliàs pag. 223. in nouiss. impress.

15 Præcedentiam habent Canonici Sancti Georgij in Alga quoad Canonicos Congregationis Lateranensis. Pius V. constit. 127. incip. Cum aliàs 11. Kalend. Iunij 1571. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 340. aliàs pag. 255. & illius memini de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 78. num. 37.

16 Præcedentiam habent Canonici Regulares Lateranenses quoad Monachos Cassinenses. Pius V. const. 75. incip. Romanus pridie Id. Octobris 1568. apud Laert. Cherubin. d. tom. 2. pag. 272. Immò etiam ante omnes alios Regulares post Clerum secularem, idem Pius V. constit. 116. incip. Cum ex Ordinum 10. kalend. Ianuarij 1570. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 324. aliàs pag. 243. in nouiss. impress.

17 Præcedentia Fratrum Prædicatorum quoad alios Fratres Mendicantes & etiam non Mendicantes post Clerum secularem, & antiquos Ordines Monachales; Pius V. const. 71. incip. Diuina 27. Augusti 1568. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 267. Clemens VIII. constit. 13. incip. Inter cætera 25. Septembris 1592. referente Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo præcedentia num. 16. & illarum meminere Fr. Emman. quæst. Regul. tom. 1. q. 35. art. 1. Piasec. in praxi Episcop. par. 3. cap. 3. pag. 210. Scortia in selectas summorum Pontificum Constitut. epit. 156. theorem. 393. Michael Ferrus de præcedent. ecclesiast. q. 45. num. 3.

18 Præcedentia inter Regulares de suburbijs, & territorio Romano seruatur, sicut in ipsa Vrbe. *Sac. Cong. Rit. in Tusculana 2. Martij 161..* de qua Sellius d. c. 47. num. 11. Nam ad tollendas omnes lites & controuersias in materia præcedentiarum debet seruari id, quod in alma Vrbe omnium magistra seruatur. *Sacr. Cong. Episcop. & Regul. 26. & 30. Augusti 1593.* referente R. P. D. Sperello in decis. fori ecclesiast. decis. 76. num. 16.

19 Præcedentia inter Monachos seruatur iuxta Bullam Gregorij XIII. *Sac. Cong. Rit. in Saxoferraten. Nucerina diœcesis 19. Maij 1614.* penes Aldan. d. tit. 6. nu. 10.

20 Præcedentiam habent Monachi Cistercienses reformati Ordinis B. Mariæ Fulien. ante Ordines Mendicantes. Clemens VIII. const. 56. incip. Regis Non. Februarij 1599. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 72. aliàs pag 53. & illius meminit Mich. Ferrus de præcedent. Eccles. q. 45. num. 5. quem refero de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 78. nu. 37. vers. Clemens.

21 Præcedentiam Monachis semper & vbique tribuere debent Fratres Mendicantes. *S. Cong. Rit. in Monopolitana 23. Martij 1619.* teste Aldan. d. tit. 6. nu. 12.

22 Præcedentiam habent Fratres Minores S. Francisci de Obseruantia ante Fratres Minores Conuentuales. Leo X. constit. 26. incip. Licet 6. Decembris 1517. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 520. aliàs pag. 439. in nouiss. impress.

23 Præcedentia inter Fratres etiam Obseruantes, & Tertiarios sancti Francisci seruatur iuxta Bullam Gregorij XIII. vt ij præferantur, qui prius in loco controuersiæ monasterium, & locum obtinuerunt. *S. Cong. Rit. in causa Montis-feltri 3. Octobris 1613. & in Consentina 1. Martij 1614. & in Terracinen. 3. Septembris eiusdem anni, & in Rossanen terra noua 14. Februar. 1615. & in Agrigentina terra Mari 4. Aprilis eiusdem anni. & in Meliten. 15. Iulij 1617. & in Spoletana 8. Augusti 1618. & in Oritana terra Frena 28. Septembris 1619. & in Tudertina terra Altaris 1020.* de quibus Aldan. d. tit. 6. num. 13. Quid quando sint plura eiusdem Ordinis monasteria diuersis temporibus fundata? Vide eandem *Sacra Congr. Rit. in causa Minorum Obseruantiæ 3. Iunij 1617.* de qua etiam Aldan. citato loco.

24 Præcedentia Ordinum Mendicantium & Confraternitatum inter se in processionibus decreuit Gregorius XIII. constit. 84. incip. Exposcit 15. Iunij 1683. apud Laert Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 469 aliàs pag. 352. & Lauret. de Franchis de controuers. inter Episcopos & Regulares pag. 15. vbi statuitur quod quicunque ex Fratribus Mendicantibus inter se de præcedentia contendentibus, aut Confratribus confraternitatum inter quos lites, & causæ præmissorum occasione ortæ iam sint, seu oriri contigerit in futurum, qui in quasi possessione præcedentiæ, ac iuris præsentandi sunt, ij (quibuscunque reclamationibus, protestationibus, appellationibus, & alijs subterfugijs prorsus remotis, & cessantibus, & postpositis) in processionibus tam publicis quam priuatis præcedere debeant. Quando verò non probetur, aut non constet de quasi possesione præcedentiæ huiusmodi inter Fratres quidem Mendicantes, ij qui antiquiores in loco controuersiæ, inter Confratres verò inter se litigantes ij, qui prius saccis vsi sunt, in processionibus tam publicis quàm priuatis

præcedere debent, itaut si contingerit quòd noua monasteria, aut domus erecta, & instituta sint, ille Ordo, qui prius monasterium, seu domum in loco habuerit, præcedat, &c. Cuius constitutionis meminere Quarant. in sum. Bullarij verbo præcedentia, Marc. Anton. Genuensis in pract. Archiep Neapol. cap. 52. in fine, Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 5. numer. 51. Modern. Hispan. de protect. Regia p. 2. cap. 9. n. 26. & 27. Lauret. de Franchis de controuers. inter Episcop. & Regular. super dicta Constit. pag. 17. cum seqq. Mich. Ferrus de præcedent. ecclesiast. q. 16. n. 3.

25 Præcedentiam Minoribus Obseruantibus tribuere debent Fratres Iesuati. *Sacra Congregat. Rit. in Pisana 4. Septembris* 1621. penes Aldan. d. tit. 6. n. 14 Sed si in loco eodem eleemosynas quærant, illi præcedere debent, quorum Monasterium seu domus eodem in loco priùs extractum fuerit *Sacra Congr. Episcop. & Regul. die 15. Iulij* 1616. de qua Aldan. d. tit. 6. n. 15.

26 Præcedentiam inter Fratres Carmelitas, & Fratres B. Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum, declarauit Clemens VIII constit. 95. incip. Decet, 15. Nouembris 1602. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 143. vbi habetur Fratres Ordinis S Mariæ de Monte Carmelo vbique præcedere Fratres B. Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum, non obstantibus constitutionibus, &c. quam citat Mich. Ferrus de præcedent. eccles. q. 45. nu. 4. Ego de officio & potest. Episcopi p. 3. allegat. 78. sub n. 37. vers. item.

27 Præcedentia vt constituatur inter Fratres B. Ioannis Dei, & Ordines Mendicantium seruanda est constitutio Gregorij XIII. sub die 15. Iulij 1583. à tempore tameo, quo dicti Fratres declarati fuerunt Religiosi. Vrbanus VIII. constit. 76. incip. Commissi, 26. Nouembris 1627. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. 447.

28 Præcedentia Capitulo Valnen. & non Sulmonen. debetur tam in Synodo diœcesana, quàm in Congregationibus, processionibus, alijsque similibus actibus. *Sacra Congreg. Conc. in Valuen.* 16. *Aprilis* 1576. *&* 4. *Aprilis* 1602. *&* 20. *Martij* 1621. de quibus Sell. d. c. 47. n. 12.

29 Præcedentia inter Moniales à die professionis, non autem receptionis habitus regularis debetur: quatenus verò duę insimul professionem emitterēt, illa, quæ prius ad habitum admissa fuerit, præcedere debet; & si eodem tempore ad habitum admissæ fuerint, data etiam professionis paritate, quæ prius in Capitulo acceptata fuerit, præcedere debet. *Sacra Congreg. Conc. in Paduana de anno* 1608. penes Aldan. d. tit. 6. n. 17.

De Præcedentia inter Confraternitates Vide suprà in verbo Confraternitas collect. 207. n. 30. & 31. & alia circa præcedentias, vide in verbo Regularis quoad præcedentiam collect. 643. & verbo Canonicus quoad locum & præcedentiam collect. 91. & in verbo Consuetudo circa præcedentiam collect. 228. & in verbo Vicarius generalis circa præcedentiam collect. 713.

Præcepto Ecclesiæ de confitendo & communicando semel in anno quando quis satisfecisse censeatur? Vide in verbo Communio sacra, collect. 191. n. 3. cum seqq. & verbo Pœnitentiarius collect. 581. n. 25.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus in quacunque Ecclesia etiam Regulari suæ diœcesis prædicare valet, nec ab vllo prohiberi potest, non sic extra suam diœcesim.*
2 *Ieiuniorum tempore quando iubetur prædicari, non includuntur Vigiliæ.*
3 *Episcopus potest examinare Regulares prædicare volentes in Ecclesijs, quę non sunt suorum Ordinum.*
4 *Regulares in Ecclesijs, quæ sui Ordinis sunt, prædicare volentes obtinere eos sufficit benedictionem petitam licet non obtentam.*
5 *Episcopus in constitutione synodali prohibere potest ne prædicetur feria quinta in Cœna Domini.*
6 *Iudæis Verbum Dei prædicandum.*
7 *Ordinarius mulctis & pœnis cogere non potest populum vt audiat Missam in Ecclesia parochiali.*
8 *Populus vt diebus Dominicis & festis maioribus frequentet suas Parochias pro prædicatione audienda admonendus non excommunicandus,*
9 *Episcopus potest interdicere prædicationem Regulari virtute Concilij etiam non reddita causa.*

Prædicare. Prædicatio.

COLLECT. DXCIII.

1 PRædicare potest Episcopus in quacunque Ecclesia etiam Regulari, suæ diœcesis, nec ab illo potest prohiberi. *Sacra Congreg. Episcop. & Regul. die* 17. *Ianuarij* 1584. quam citat Lezana in sum. quęst. Regular. tom. 3. verbo Concionari num. 13. Si verò prędicare voluerit extra suam diœcesim, id minimè illi licere potest cùm prohiberi valeat ab Ordinario, cuius est diœcesis, *Sac. Congregat. Concil.* teste Stephano Gratiano discept. forens. cap. 593. n. 9. cum seqq. quem me citato refert Lezana dict. verbo Concionari n. 3.

2 Prędicandi preceptum tempore ieiuniorum imposi. tum à Concilio Trident. sess. 24. cap. 4. de reform. refertur tantum ad tempus Quadragesimæ, & Aduentus, non autem ad Vigilias. *Sacra Cong. Conc.* de qua Armendar. in addit. ac recop. legum Nauarrę lib. 4. tit. 30. l. 3. de Prædicatoribus sacrę Scripturę num. 18. & 29.

3 Prędicare volentes Regulares in Ecclesijs, quę suorum Ordinum non sunt examinare potest Episcopus. *Sacra Congregat. Concil. in Vgentina* 22. *Ianuarij* 1622. refert me citato Lezana in sum. quęst. Regul. tom. 3. verbo Concionari n. 7.

4 Prędicare Verbum Dei Regulares non possunt sine Episcopi licentia in ijs tantum Ecclesijs, quę sui Ordinis non sunt, in alijs vero Ecclesijs sui Ordinis, sufficit Episcopi benedictio petita, licet non obtenta, ita tamen vt si Episcopus non modo benedictionem simpliciter non concesserit, verum etiam Regularibus prohibuerit quominus prędicent tunc vllo contradicente in sui quidem Ordinis Ecclesijs licet illis prędicare, quemadmodum Sacrę Congregationis Concilij decretis salubriter est cautum. *Sacra Congregat. Episcop. & Regular. die* 30. *Ianuary* 1629. penes Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo prędicare num. 2 & Lezanam d. tom. 3. verbo Concionari n. 7.

5 Prędicare feria quinta in Cœna Domini potest Episcopus in Constitutione Synodali prohibere quo populus Officijs, quibus mysteria Passionis Dominicę eodem die recoluntur, attentiùs assistere possit, quę Constitutio à Regularibus quibuscunq; in eorum Ecclesijs seruanda est, & si recusauerint, ad illius obseruantiam compellendi sunt. *Sacra Congregat. Rit. in Catacen.* 1. *Iunij* 1601. de qua meminit Lezana d. verbo Concionari num. 13.

6 Prędicationem Verbi Dei Iudęis faciendam statuit Nicolaus III. constitut. 1. incip. Vineam 2. Non. Augusti 1278. & Gregorius XIII. constit. 92 incip. Sancta mater Kalend. Septembris 1584. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag....

7 Prędicationem, & Missam in Ecclesia Parochiali vt audiat populus, Ordinarius mulctis & pœnis illum cogere non potest. *Sacra Congreg. Concil.* penes Zerol. in praxi Episcopali p. 2. verbo Parochia pag. 82.

8 Prędicatione pro audienda admonendus est populus vt diebus Dominicis, & festis maioribus frequentet suas Parochias, excommunicandus tamen non est

est si monitioni non paruerit. *Sacr. Congr. Conc.* referente Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.4.tit.30.l.3. de Predicatorib.num.35.

9 Prędicationem Regulari interdicere potest Episcopus virtute decreti Concil. Trid. sess 24. de reform.c.4. etiam non reddita causa. *Sacra Cong. Conc.* testibus Franc. Leone in thesauro fori eccles.p.1.cap.8. num.9. Piasec. in praxi Episcop.p.2.c.3.nu.41.vers. si item, quos refero de officio, & potest. Episcopi par.3.allegat.79. num.28.

Vide in verbo Regularis quoad prędicationem collect.637.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Prædicatoribus agentes.*
2 *Prælatos reprehendere, futura prædicere, & certum diem iudicij proponere non debent Prædicatores.*
3 *Quæstuarios Prædicatores ab officio abstinere iubent Inquisitores.*
4 *Inspirationes diuinæ Prædicatorum antequam prædicentur, Sedi Apost. aut Ordinarij examini reseruari debent.*
5 *Societatis Iesu Patres etiam Sacris non initiati prædicare possunt.*
6 *Clerico in Sacris non constituto committi potest munus prædicandi, non tamen laico.*
7 *Eligere Predicatorem in Cathedrali quando Episcopo incumbat.*
8 *Canonici & Capitulum non possunt se intromittere in deputatione Prædicatoris pro Cathedrali.*
9 *Vniuersitas eleemosinam pro Prædicatore ab Episcopo electo dare tenetur, quam hactenus præstare consueuit.*
10 *Episcopus prætendens Communitatem teneri præstare eleemosynam pro Prædicatore Cathedralis, tenetur probare immemorialem.*
11 *Episcopo pertinet deputare Prędicatorem in sua Cathedrali, nulla habita ratione consuetudinis etiam immemorialis, quæ competeret Capitulo.*
12 *Ordinarius debet eligere Prædicatores nisi in contrariam sit consuetudo ab immemoriali tempore.*
13 *Vniuersitas tenetur soluere Prædicatori solitas eleemosynas, nec licet eas ad certam paruā quātitatem reducere.*
14 *Communitas dare debet Prædicatoribus mercedem solitam illis exhiberi, si ex consuetudine immemoriali constat eam olim fuisse illis exhibitam.*
15 *Pensionerij non tenentur Prædicatorum mercedem exigere.*
16 *Episcopus proprio sumptu conducere debet Prædicatorem pro Quadragesima si dubitetur quorum sumptu sit conducendus.*
17 *Pauperes & miserabiles personas non possunt commendare in pulpito Prædicatores absque Episcopi licentia.*
18 *Episcopus cum prædicat omnes Prædicatores silere debent.*
19 *Regularibus prohibere potest Episcopus ne aliquo die concionentur vt totus populus conueniat ad Cathedralem.*
20 *Prædicatio non solita extra Cathedralem tempore Aduentus, & Quadragesimæ prohiberi potest.*
21 *Prædicatio Quadragesimalis in Parochiali prohiberi nō potest eo titulo vt frequētior sit populus in Cathedrali.*

Prædicator.

COLLECT. DXCIV.

1 DE Prædicatore, seu Concionatore Franciscus Panigarola Italice, Læl.Zech. de Republ.eccles. Iodoch. Lorichi. in thesauro nouo Theolog. Iacob.Peres. in lib. de sacra concionandi ratione, Ludou. Lopez in epithome Cócionatorum, Nicolaus de Nisa in gemma Prædicatorum, Paulus Aresius in suo modo bene concionandi, Ital. Ioan. à Iesu Maria de concionandi arte, Petrus Rodulphius à Tossignano in Concionatorum rudimentis, Petrus Crespetius in summa Catholicæ Fidei verbo Concio, Ioseph. Langius in polianthea cod. verbo Armend. in addit. ad recop. legum Nauarræ li.4. tit.30. l.3. de Prædicatorib. Zerol. in praxi Episcop.p.1. verbo Prædicatio, Galei. in margarita casuum Conscient. verbo Prædicatores, Barthol. Gauant. in manuali Episcop. verbo Concio sacra, Lezana in sum. q.Regul. tom.3. verbo Concionari, plures quos refero de Officio, & potest. Episcopi p.3.alleg.76.

2 Prædicator incautè Prælatos reprehendere, aut futura prædicere, & certum diem iudicij aut Antichristi aduentum proponere non debet. Leo X. const.21. incip. Supernæ 14. kalend. Ianuarij 1516. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom.1. pag.508. aliàs pag 430. in nouiss. impress.

3 Prædicatorem quæstuarium à prædicationis officio abstinere iubent, & inobedientes puniunt hæreticæ prauitatis Inquisitores. Vrbanus IV. const 2. §.14. incip. Licet 13. kalend. Aprilis 1261. apud Laert. Cherub tom.1.pag.96. aliàs pag. 120.

4 Prædicatorum inspirationes diuinæ antequam prædicentur, Sedi Apost. aut Ordinarij examini reseruantur. Leo X. d. const.21.

5 Prædicatores esse possunt Religiosi Societatis Iesu etiam sacris Ordinibus non initiati Gregorius XIII. constit.95. incip. Vigore 20. Februarij 1584. apud Laert. Cherub. tom.2.pag.481. aliàs pag.361. & eam citat Lezana in sum.quest.Regul. verbo Concionari nu.5.

6 Prædicatoris munus potest committi etiam Clerico, qui non sit in sacris Ordinibus constitutus, sed non laico, ex Concilio Lateranen. sub Leone X. sess.10. *Sacra Cong. Conc. die 23. Iunij* 1580. quam me citato commemorat Lezana dict. tomo 3. verbo Concionari num.4.

7 Prædicatorem in sua Cathedrali eligere, & deputare erit in arbitrio Episcopi quando populus, vel quiuis alius illum etiam ab immemoriali tempore eligere, & nominare consueuisset, vel Prędicatoris nominationem alteri ex immemoriali competentem relinquere, ita tamen vt si Episcopus huiusmodi electionem sibi assumat, populum, aliumve ad solitas impensas, atque eleemosynas Prædicatori erogandas non compellat, *S.Cong. Conc. in Cęsaraugustana* teste Sellio in selectis Canon.cap.8.nu.9.

8 Prędicatoris deputatio in Cathedrali Ecclesia pertinet ad solum Episcopum, ita quod Canonici & Capitulum non possint se intromittere in huiusmodi deputatione, nec inconsulto, vel contradicente Episcopo aliquem ad prædicandum in Cathedrali etiam ex Prędicatoribus ab Episcopo approbatis deputare, seu admittere. *Sacra Cong. Conc.* teste d. c.8.nu.10. Nam in electione Cathedralis Ecclesię nihil potest Capitulum. *Eadem S. Cong.* penes Armendar. d.l.3. de Prædicator. num.21. quem refero de officio, & potest. Episcopi p.3. alleg.76.num.7.

9 Prędicatoris electio pertinet ad Episcopum, cui electo ab Episcopo tenetur Vniuersitas eleemosynam dare, quam hactenus pręstare consueuit. In Cathedrali
10 vero si Episcopus prętendat Communitatem quoque teneri prestare eleemosynam ad ipsum incumbit onus probandi immemorabilem. *Sac.Cong.Conc. in Sutrina* 10. *Martij* 1618. & 10. *Iulij* 1627. apud Sellium d.c.8. num.11.

11 Prędicatoris deputatio in sua Chatedrali ad solum Episcopum pertinet, nulla habita ratione consuetudinis etiam immemoriabilis quę competeret Capitulo, seu Episcopo, cum Capitulo, vel de consilio Capituli. *Sac. Cong. Conc. in Abulen. 3. Augusti* 1586. testibus Armendar. d. l.7. de Prædicatoribus num.11.15. & 18.

Laurent. de Franchis de controuers. inter Episcop. & Regul. pag. 149. in respons. ad 9.

12 Prædicatores eligere debet ipse Ordinarius, nisi in contrarium sit consuetudo ab immemoriali tempore. *Sacr. Cong. Conc.* attestante Sellio d. cap. 8. num. 4. Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verbo prædicatio §. 7. Armendar. d. l. 7. de Prædicatorib. nu. 2. quos & alios refero d. p. 3. alleg. 76. nu 5.

13 Prædicatori soluere tenetur Vniuersitas solitas eleemosynas, nec illi licet eas ad certam paruam quantitatem reducere. *S. Cong. Conc. in Viterbien. ciuitatis Veculæ de mense Septembr.* 1620. refert Lezana in sum. q. Regul. tom. 3. verbo Concionari nu. 12.

14 Prædicatoribus dare debet Communitas mercedem exhiberi solitam si ex consuetudine immemoriabili constat eam olim fuisse illis exhibitam. *S. Congr. Rit.* de qua Galet. in margarita casuum Conscientiæ verbo Prædicatores 1. quem refero d. alleg. 76. num. 14. Ad cuius laudabilis consuetudinis obseruantiam Episcopus populum cogere potest. *Sacra Cong. Conc.* penes Franc. Leonem in thesauro fori ecclés. p. 1. cap. 8. sub num 6. quem refert R. P. D Sperel. in decis. fori ecclés. decis. 70. num. 1. Si detur illi eiusdem Concionatoris electio, *Eadem Sacra Cong.* quam adducit Campan. in diuers. Iuris Canon. rub. 12. cap. 13. sub num. 16.

15 Prædicatorum merces nulla ex parte à pensionariis est exigenda, atque eo minus si populus hos sumptus facere solebat. *Sacra Congregat. Conc.* apud Armendar. d. l. 4. de Prædicatorib. nu. 2. quem refero dict. alleg. 76. num. 13.

16 Prædicator pro Quadragesima si dubitetur quorum sumptu sit conducendus, debet Episcopus interim proprio sumptu illum conducere. *Sacra Congr. Concil.* referentibus Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verbo prædicatio §. 7. Galet. in margarita casuum Conscientiæ verbo eleemosyna 3. Aloys. Ricc. in praxi rerum fori ecclés. decis. 546. in 1. edit. alias resol. 468. in 2. edit.

17 Prædicatores non possunt tempore Quadragesimæ, & Aduentus, aliisque temporibus in pulpito pauperes & miserabiles personas absque licentia Episcopi commendare. *Sacr. Cong. Episcop. & Regular. in Placentina* 20. *Iulij* 1619. cuius meminit Sellius dict. capit. 8. num. 14.

18 Prædicatores omnes silere debent cum Episcopus prædicauerit, illisque poterit inhibere vt in eo tempore à prædicatione se abstineant. *S. Cong. Conc. in Bituntina* 17. *February & 2. Martij* 1629. de qua Sellius d. cap. 8. num. 16.

19 Prædicatoribus Regularibus prohibere potest Episcopus ne aliquo die concionentur, vt totus populus conueniat ad Cathedralem. *Sacra Congr. Conc.* vt per Gauant. in manuali Episcop. verbo Concio sacra n. 51. quem refert Lezana in sum. quæst. Regular. verbo Con-
20 cionari num. 13. in princip. vbi etiam subdit pariter ab eadem Congregatione decisum prohiberi posse Concionem non solitam extra Cathedralem tempore Ad-
21 uentus, & Quadragesimæ, non tamen posse prohiberi in Parochiali Conciones Quadragesimales eo titulo vt frequentior sit populus in Cathedrali.

Plura vide in verbo Regularis quoad prędicationem collect. 637. & in verbo Episcopus prædicator, & circa prædicatores collect. 293.

Prædicatores Fratres, vide in verbo Fratres collect. 372.

SVMMARIVM.

1 *Commensales Papæ sunt Prælati panem accipientes de Palatio Apost. & eorum beneficia sunt reseruata.*
2 *Citari ad comparendum in Curia non possunt Ecclesiarum Prælati dum resident, nisi de mandato Papæ.*
3 *Inquisitionem facientes de promouendis ad Dignitates Ecclesiarum debent in hoc plurimum vigilare.*
4 *Excommunicationem incurrit offendens Prælatos ecclesiasticos.*
5 *Olea sancta ab Episcopo petere tenentur Prælati omnes inferiores etiam exempti habentes iurisdictionem Episcopalem, si intra fines eius diœcesis sint.*
6 *Regularibus Prælatis competit facultas Episcopis attributa decreto Conc. c. 1. sess. 14.*
7 *Canonicis & Dignitatibus pręcedere debet Prælatus extra Ecclesiam.*
8 *Paramenta benedicere non possunt Prælati inferiores.*
9 *Baldachini vsus quando concedatur Prælatis Congregationis Canon. Regul. Lateranen.*

Prælatus.

COLLECT. DXCV.

1 PRælati panem accipientes de Palatio Apost. sunt Papæ commensales, & eorum beneficia sunt reseruata. Iulius III. constit. 21. incip. Sanctissimus 25. Februarij 1553. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 714. alias pag. 576. in nouiss. impress.

2 Prælati Ecclesiarum dum resident non possunt citari ad comparendum in Curia, nisi de mandato Papæ. Pius IV. const. 10. incip. De salute, pridie Non. Septembris 1560. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 20. alias pag. 15. in nouiss. impress.

3 Prælati inquisitionem facientes de promouendis ad Dignitates ecclesiasticas, plurimum in hoc vigilare debent. Gregorius XIV. const. 6. incip. Onus Apostolicæ Idib. Maij 1591. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 691. aliàs pag. 529.

4 Prælatos ecclesiasticos offendens excommunicatur. Paulus V. constit. 63. incip. Pastoralis Idib. April. 1610. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 251. aliàs pag. 184.

5 Prælati omnes inferiores etiam exempti habentes iurisdictionem Episcopalem, si intra fines alicuius diœcesis sint, tenentur pro oleis sanctis accedere ad Episcopum intra cuius fines existit: qui verò nullius est diœcesis, & habet iurisdictionem vt supra, potest quem voluerit Catholicum Antistitem accersere pro administrando Confirmationis Sacramento. *Sac. Cong. Conc.* teste Sellio in selectis Canon. cap. 20. num. 1.

6 Prælatis Regularibus competit facultas Episcopis attributa decreto Conc. cap. 1. sess. 14. scilicet. Cum honestius, ac tutius sit subiecto debitam Præpositis obedientiam impendendo in inferiori ministerio deseruire, quam cum Præpositorum scandalo graduum altiorum appetere dignitatem, ei, cui ascensus ad sacros Ordines à suo Prælato ex quacunque causa etiam extraiudicialiter fuerit interdictus, aut qui à suis Ordinibus seu gradibus, vel dignitatibus ecclesiasticis fuerit suspensus, nulla contra ipsius Prælati voluntatem concessa licentia de se promoueri faciendo, aut ad priores Ordines, gradus, & dignitates siue honores restitutio suffragetur. *Sacra Congr. Conc. die 3. Aprilis* 1621. referente Sellio d. cap. 20. nu. 9.

7 Prælatus extra Ecclesiam præcedere debet Canonicis & Dignitatibus. *Sac. Cong. Rit. in Veronen. 6. Iunij &* 4. *Iulij* 1626. cuius memini in tract. de Canon. & Dignitat. cap. 18. nu. 73.

8 Prælati inferiores non possunt benedicere paramenta, etiamsi habeant territorium separatum, & iurisdictionem, nisi habeant etiam ea, quæ sunt Ordinis. *Sacra Cong. Rit. in nullius* 21. *Augusti* 1601. penes Sellium d. cap. 20. nu. 12.

9 Prælatis Congregationis Canonicorum Regularium Lateranensium, habentibus vsum Mitræ, & Baculi, conceditur vsus Baldachini quando solemniter cele-

brant

brant, circa quod Vide supra in verbo Baldachinum collect.53.nu.11.vbi a num.7.idem Abbatibus Cælestinis, Cassinensibus, Oliuetanis, & Camaldulensibus concessum à Sacra Congr. Rituum refertur.

SVMMARIVM.

1 *Mitræ, & Baculi vsum habere solent Præpositi Cathedralium in Germania.*
2 *Indulgentias concedere & publicare non potest Præpositus habens ex priuilegio vsum Mitræ.*
3 *Dignitas proximior succedit in celebratione Missarum solemnium. Præposito prima dignitate impedito.*
4 *Pratensis Præpositus habet vsum Mitræ & Baculi,*
5 *Pratensis Præpositus vtitur Pontificalibus & cappa.*
6 *Mirandulæ Præposito conceditur vsus Mitræ & Baculi.*
7 *Varesij Oppidi Præposito vsus cappæ concessus.*
8 *Aretinæ Ecclesiæ Præposito primæ dignitati competunt functiones Episcopales absente Episcopo.*
9 *Cortaldi Præpositus est principalis in eius Ecclesia Parochiali.*
10 *Sancti Antonini Collegiatæ Præpositus in ciuitate Placentiæ triplici ductu thurificandus.*
11 *Auenionen. Ecclesiæ Præpositus in absentia Archiepiscopi triplici ductu thurificandus.*

Præpositus.

COLLECT. DXCVI.

1 PRæpositi Ecclesiarum Cathedralium in Germania solent habere vsum Mitræ, & Baculi. *Sacra Cong. Rit. in Lubianen. 24. Aprilis* 1610. teste Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 20. num. 15.

2 Præpositus habens ex priuilegio vsum Mitræ, licet possit solemnem benedictionem populo dare inter Missarum solemnia, non potest tamen Indulgentias concedere & publicare. *Sacr. Cong. Rit. in Praten. 4. Martij* 1606. referente Aldano d. tit. 10. nu. 16.

3 Præpositus prima dignitas ad quem spectat Missas solemnes, & diuina officia celebrare, si noluerit, vel fuerit impeditus, non potest hoc alij suo arbitrio delegare, sed succedit proximior dignitas, & alij successiuè. *Sacra Congr. Rit. in Andrien. 22. Ianuarij* 1618. quam citat Aldan. d. tit. 20. nu. 17.

4 Præposito Praten. vsum Mitræ, & Baculi concedi posse censuit Sacra Congr. Rit. in Praten. nullius 12.
5 Nouembris 1605. penes Aldan. d. tit. 10. num. 18. Et vt possit vti Pontificalibus, & cappa in omnibus Ecclesijs suæ iurisdictionis tam intra quam extra terram, & Mitra ac alijs indumentis Pontificalibus, & in Ecclesijs Regularium de eorum consensu, & sic quando per eorum Ecclesias processionaliter transire contigerit. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Praten. nullius 10. May* 1608. de qua Aldan. d. tit. 20. nu. 19.

6 Præposito oppidi Mirandulæ conceditur vsus Mitræ, & Baculi, dummodo Episcopus consentiat. *Sac. Cong. Rit. in Regien. Mirandulæ 7. February* 1604. apud Sellium in selectis Canon. cap. 30. num. 12.

7 Præposito Ecclesiæ Collegiatæ oppidi Varesij Mediolanen. diœcesis vsum cappæ concedi posse censuit. *Sac. Cong. Rit. in Mediolanen. 23. Iunij* 1607. penes Sellium d. cap. 30. num. 12.

8 Præposito Ecclesiæ Aretinæ primæ dignitati competere functiones Episcopales absente Episcopo firmauit. *Sacra Cong. Rit. in Aretina 30. Ianuarij* 1610. cuius meminit Aldan. d. tit. 20. nu. 22.

9 Præpositus Parochialis Ecclesiæ S. Thomæ Cortaldi Florentinæ diœcesis, & eius Ecclesia est principalis, & præcedit Ecclesiæ S. Michaelis, & Iacobi Fratrum *Barbos. Apost. Decis. Sum.* sancti Augustini. *Sacra Cong. Rit. in Florentina 27. Iunij* 1610. quam refert Aldan. d. tit. 20. nu. 23.

10 Præposito Collegiatæ S. Antonini ciuitatis Placentiæ triplici thuribuli ductu thurificandum. Canonici verò duplici iuxta consuetudinem, suæque familiæ insignia in festis solemnioribus exponere posse declarauit. *Sacra Cong. Rit. in Placentina 25. Septembr.* 1623. quam citat Sellius d. cap. 30. nu. 14.

11 Præpositus Ecclesiæ Auenionen. iuxta immemorabilem dictæ Ecclesiæ consuetudinem in absentia Archiepiscopi triplici ductu thurificandus est. *Sacra Cong. Rit. in Auenionen. 20. Nouembr.* 1610. referente Sellio d. cap. 30. num. 15. Licet non probata tali consuetudine prius declaratum fuerit Præpositum, & Canonicos Ecclesiæ prædictæ iuxta regulas libri Cæremonialis thurificandos esse, declarasset *ead. S. Congr. die 24. Aprilis eiusdem anni 1610.*

SVMMARIVM.

1 *Romana & Lateranensis Ecclesia gaudet centenaria præscriptione.*
2 *Monachi S. Mariæ Montis Oliueti gaudent sexagenaria præscriptione.*
3 *Canonici regulares Lateranenses sexagenaria gaudent præscriptione.*
4 *Census in extinctione non obstat præscriptio centum annorum.*
5 *Clericorum contra bona non potest induci præscriptio.*

Præscriptio.

COLLECT. DXCVII.

1 PRæscriptione centenaria gaudet Romana, & Lateranensis Ecclesia. Honorius III. constit. 4. incip. Sedis 9. Kalend. Maij 1221. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 46. aliàs pag. 80. in nouiss. impress. Et monasterium sancti Pauli extra Vrbem: Paulus III. constit. 15. incip. Benignitas Nonis Nouembris 1537. apud Laert. Cherub. d. tom. 1. pag. 636. aliàs pag. 526. in nouiss. impress.

2 Præscriptione sexagenaria gaudent Monachi B. Mariæ Montis Oliueti. Iulius II. constit. 12. incip. Etsi ad vniuersos pridie Non. Iunij 1507. apud Laert. Cherubin. d. tom. 1. pag. 421. aliàs pag. 369. in nouiss. impress.

3 Præscriptione sexagenaria gaudent Canonici Regulares Lateranenses. Sixtus IV. constit. 10. incip. Dum ad vniuersos 10. Kalend. Septembris 1576. apud Laert. Cherubin. tom. 1. pag. 344. aliàs pag. 312. in nouissima impress.

4 Præscriptio centum annorum non obstat in extinctione census. Pius V. constit. 79. incip. Cum onus 14. Kalend Februarij 1569. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 176.

5 Præscriptio non potest induci, seu dari contra Clericum & illius bona ex eo quia quolibet anno interrumpitur per publicationem Bullæ in Cœnæ Domini. *Sac. Cong. Immunitatis sub die 7. Decembr.* 1632. penes Bonfadin. in thesauro Canon. decis. resol. 18. num. 2. per doctrinam Felini in cap. cum non liceat. vers. 5. de præscript. Crescent. decis. 4. num. 5. de locato. Anchar. consil. 155. num. 11. Surd. cons. 301. num. 45. Stephan. Gratian. discept. forens. cap. 52. nu. 6.

SVMMARIVM.

1 *Beneficij præsentationem vendere non intendens, si pecuniam accipiat vt exire possit de carcere & eam restituat,*

& præſentationem reuocet non incidit in pœnas,&c.

2 *Institutio non eſt facienda ab iis ad quos ſpectat præſentatis ad beneficia ſimplicia abſq; præuio Epiſcopi examine.*

3 *Examen coram alijs examinatoribus non Synodalibus ſufficit in præſentatis ad Parochialem de iurepatronatus laicorum.*

4 *Examen præſentandorum ad omnia beneficia iuriſpatronatus pertinet ad Epiſcopum etiamſi inferiores inſtitutores eſſent Monachi, vel Capitulum.*

Præſentatio. Præſentatus;

COLLECT. DXCVIII.

1 PRæſentationem beneficij vendere non intendens, ſed exire de carcere, ſi pecuniam pro præſentatione acceptam reſtituat, & præſentationem reuocet, non incidit in pœnas priuationis iuris præſentandi alium infra legitima tempora *S.Cong.Conc.in Nicien.* 1. *Aprilis* 1628. quam refert Sellius in ſelectis Canon.c.46.n.7.

2 Præſentati ad beneficia ſimplicia, abſque præuio examine Epiſcopi, inſtitui non poſſunt ab iis, ad quos inſtitutio ſpectat, iuxta cap. 3. ſeſſ.7. *Sacra Cong.Conc.* teſte Nicol.Garc.de benefic.p.9.c.3. nu. 19.in reſp. ad 2. Et iterum præſentati omnes ab Ordinario ſiue Epiſcopo ſunt examinandi etiam quod inſtitutio ad inferiores pertineat: nam Epiſcopus probare debet an ſint ætate, litteris, & ſufficientia idonei, licet alterius diœceſis eſſent. *Sac. Congr.Conc. in Taurinen.& Cremonen.* referente Stephan. d'Aluin. de Epiſcoporum, Abbatum, & Abbatiſſ.poteſt.cap.13.ſub n.7.

3 Præſentatus à patronis laicis ad Eccleſiam Parochialem de iurepatronatus laicorum ſufficit quo examinetur coram alijs examinatoribus non ſynodalibus. *Sac. Cong.Conc.die* 19. *Decembris* 1620. penes Sellium d. c. 46.num.8.

4 Præſentati ad beneficia iuriſpatronatus examen pertinet ad Epiſcopum etiamſi inferiores inſtitutores eſſent Monachi, vel Capitulum. *S.Congr.Conc.in Cremonen.* apud Stephan. d'Aluin. d.c.13.n.7.verſ.Et & tertia.

Preces.

COLLECT. DXCIX.

1 PReces ordinatæ ad impetrandam pluuiam non ſunt recitandæ inter Miſſarum ſolemnia ne Sacrificium Miſſæ interrumpatur. *Sacra Cong.Rit.in Oſcen.* 11. *Iunij* 1605. teſte Sellio in ſelectis Canon.c.38.num.10.

2 Preces & Orationes Societatis laicorum ob priuatam deuotionem recitandæ approbari poſſunt dummodo ſeparatim ab Officio imprimantur. *Sacra Congreg. Rit.in Ariminen.* 28. *Septembris* 1602. referente Sellio d. cap.38.num.12.

De precibus Gauant.in rubric.Breuiarij ſeſſ.5. c. 17. à princ.

Presbyter, vide in verbo Sacerdos collect.659.

Prima Tonſura.

COLLECT. DC.

1 PRima Tonſura conferri poteſt illi, qui habet omnia requiſita c.4. ſeſſ. 23. licet ob aliquod impedimentum non poſſit aſcendere ad alios Ordines non obſtante capit. 11. eiuſdem ſeſſ. quia hoc loquitur de quatuor minoribus, illud verò de prima Tonſura tantum. *Sacra Cong.Conc.* teſte Sellio in ſelect.Canonic.c.2.n.19.

2 Primam Tonſuram conferre poteſt Epiſcopus illi, qui legere & ſcribere, hoc eſt characteres formare ſciat. *Sacra Congr. Epiſcop.& Regul. in Foroſempronien.* 13. *Octobris* 1595. penes Sellium d.c.2.n.20.

Primas Nancien in dominio Lotharingiæ quando vſum habeat Baculi, & Mitræ, Vide ſupra in verbo Baculum collect.52.ſub n.3.

Primicerius.

COLLECT. DCI.

1 PRimicerij etiam quando dubitatur an ſint veræ Dignitates, debent in proceſſionibus ſicut dignitates Pluuialia deferre, & non Planetas ſicut Canonici Presbyteri. *Sacra Congr. Rit. in Capuana* 28. *Aprilis* 1607. teſte Sellio in ſelect.Canon.c.23.n.12.

2 Primicerij ad tegendum chorum deſtinati non ſunt inde amouendi vt aſſiſtant Epiſcopo. *Sacra Congr. Rit. Monopolitana* 6. *Septembris* 1608. penes Sellium d. cap. 32.num.13.

3 Primicerius Cathedralis Lancianen. nullum ius, aut præcedentiam habet, in Eccleſia Parochiali ſanctæ Luciæ, quæ prius erat annexa. *S Cong.Rit.in Lancianen.* 3. *Septembris* 1616. quam refert Sellius d.c.32.n.14.

SVMMARIVM

1 *Ordinarij viſitare non poſſunt Prioratus Militum Hieroſolymitanorum.*

2 *Viſitare Epiſcopi non poſſunt Prioratus, qui, ſuis Capitulis ſubſunt.*

3 *Cathedralis Eccleſiæ Priori, qui antea dum eſſet Eccleſia Regularis habebat iuriſdictionem, & ſedem cum puluino, poſt ſeculariZationem competit prima ſedes in choro ſine puluino.*

4 *Collegiatæ Eccleſiæ Prior quando ad reſidentiā teneatur?*

5 *Collegiatæ Prior non habet præcedentiam ſuper Canonicos Cathedralis, & vide n 7.*

6 *Thurificandus eſt duplici ductu Collegiatæ Prior dum in Cathedrali ſimul cum illius Dignitatibus, & Canonicis intereſt.*

7 *Collegiatæ Prior præcedit Canonicis Cathedralis vti ſingulis incedentibus, non verò collegialiter.*

8 *Beneficiatis omnibus licet antiquioribus præcedit Prior vti dignior.*

9 *Curatus Prior ratione ſtolæ debet præcedere omnibus Presbyteris etiam Canonicis Collegiatæ.*

10 *Prior S. Venantij in ciuitate Camerinen. quem locum in Cathedrali habeat?*

11 *Prior monaſterij S.Catharinæ Ordinis Canonicorum Regul.Lateranen.ciuitatis Firmanæ vſum Mitræ & Baculi habens, quando & quomodo ſolemniter in Pontificalibus celebrare valeat?*

12 *Confraternitatis ſanctiſſimi Sacramenti Prior non ante Baldachinum poſt Capitulum, ſed à latere Baldachini debet incedere.*

13 *Euangelij Textus oſculandus non eſt porrigendus Priori domino loci.*

Prioratus Prior,

COLLECT. DCII.

1 PRioratus Militum Hieroſolymitanorum Ordinarij viſitare non poſſunt, cū illi ſint Præceptores, & non Commen-

Commendatarij, & visitari debent à Capitulis sui Ordinis *Sacra Congr. Conc.* apud Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. de visitat. l. 5. §. 2. nu. 101. quem refero de officio, & potest. Episcopi par. 3. alleg. 74. num. 27.

2 Prioratus, qui suis capitibus subsunt, etiam Ordinis Hierosolymitani, ab Episcopis visitari non possunt. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. vbi supra num. 105.

3 Priori Ecclesiæ Cathedralis, qui in eadem Ecclesia, dum illa erat Regularis habebat iurisdictionem, & primum locum separatum ab alijs in choro cum puluino, postquam Ecclesia fuit secularizata, & omnis iurisdictio reseruata Archiepiscopo, conuenit tantùm prima sedes in choro tanquam primæ Dignitati, sed sine puluino, & non sedem separatam. *Sacra Congr. Rit. in Tarantasien. 23. Ianuary* 1610. quam refert Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 22. num. 41.

4 Prior insignis Ecclesiæ Collegiatæ (forsan nostræ Vimaranensis) obtinuit Prioratum præuio examine, & approbatione, vt fit in beneficijs curam animarum habentibus; In cuius litteris collationis dicitur Prioratui huiusmodi curam Parochianorum dictæ Ecclesiæ, quæ etiam Parochialis existit, imminere cum cura etiam iurisdictionali, nihilominus tamen antecessores per longum tempus & vltra quinquaginta annos non resederunt: nec in domo Canonicali; quam ibi habent, ad longum tempus habitarunt, sed à multo tempore locata reperitur laicali familiæ. Quæritur an Prior modernus de Iure ad residentiam in dicta Ecclesia, & in illius domo Canonicali prædicta obligatus existat? *Sacra Cong. Conc. die* 20. *Aprilis* 1602. respondit hunc Priorem ad residentiam teneri, refero Ego ipse de Canon. & Dignitat. cap. 11. num. 7.

5 Prior Collegiatæ non habet præcedentiam super Canonicos Cathedralis. *Sacra Congr. Rit. in Tuscanen. 19. Augusti* 1619. quam citat Aldan. d. tit. 22. num. 43.

6 Prior Collegiatæ dum in Cathedrali simul cum illius Dignitatibus, & Canonicis inter est, duplici ductu thuribuli, thurificandus est: *Eadem Sacra Congr. Rit. in dicta causa Tuscanen.*

7 Prior Collegiatæ, qui caput est Capituli, & Dignitas vnica, cui solent à Sede Apost. causæ committi, præcedit Canonicis Cathedralis non collegialiter, sed vti singulis incedentibus. *Sacra Congr. Rit. in Viterbien. 20. Decembris* 1601. penes Aldan. d. tit. 22. num. 44.

8 Prior vti dignior præcedit omnibus alijs beneficiatis, licet antiquioribus. *Sacra Congr. Rit. in Hispalen. 5. Iulij* 1632. referente Bonfadino in thesauro ecclesiast. decis. resol. 11. num. 32.

9 Prior, seu Presbyter Curatus ratione stolæ debet præcedere omnes alios Presbyteros etiam Canonicos Ecclesiæ Collegiatæ. *Sacra Congr. Rit. in Saxoferraten. Nucerina diœcesis* 24. *Octobris* 1609. apud Aldan. d. tit. 22. num. 45.

10 Prior Ecclesiæ S. Venantij in ciuitate Camerinen. debet habere secundum locum in choro inter Dignitates, & Canonicos Ecclesiæ Cathedralis. *Sacra Congr. Rit. in Camerinen. 15. Martij* 1608. de qua Aldan. dict. tit. 22. num. 46.

11 Prior monasterij S. Catharinæ Ordinis Canonicorũ Regularium Lateranen. ciuitatis Firmanæ, qui ex antiqua consuetudine, & priuilegijs Romanorum Pont. vsum habet Mitræ & Baculi, ac aliorum indumentorum Pontificalium quando solemniter celebrat, contentus esse debet sua sede, quæ, vt asseritur, locata est, & esse debet in cornu Euangelij, in plano Presbyterij cum duobus tantum gradibus paruis, & sine vllo suppedaneo suggestu lapideo, vel ligneo, ac sine baldachino desuper, sed cum postergali tantum ex aliquo panno, vel serico leui, sine auro, coloris conuenientis solemnitati, quæ celebratur. Nec debet habere duos Diaconos assistentes quando celebrat, vt suprà, sed contentus sit & esse debeat Subdiacono & Diacono, qui in Missa cantaturi erant Epistolam, & Euangelium, & vno Capellano cum pluuiali, qui assistat ad librum, nec alios ministros habeat præter prædictos, nisi aliquos clericos, & ministros cum cotta, quæ sibi de Mitra & Baculo ac alijs necessarijs ministrent, ac etiam Altari inseruiant. Item in Altari sex tantum & non septem candelabra cum totidem candelis, & sua cruce locari debent, nec abacus alius præterquam parua mensa in cornu Epistolæ, super quo duo esse possint, Mitra qua Prior vtitur, Calix, Missale, thuribulum cum nauicula, & alia necessaria pro actu celebrationis, & sub Mitra, bireto paruo nigro, & non alterius coloris omnino vti debet. *Sacra Congr. Rit. in Firmana* 28. *Ianuary* 1606. cuius memini Aldan. d. tit. 22. num. 47.

12 Prior Confraternitas Sanctissimi Sacramenti non ante baldachinum post Capitulum, sed à latere baldachini debet incedere *Sacra Congr. Rit. in Nicien. 30. Ianuary* 1616. de qua Aldan. d. tit. 22. num. 48.

13 Priori domino loci Euangelij Textus osculandus non est porrigendus, & multo minus eius procuratori. *Sacra Congr. Rit. in nullius prouincia Baren. 24. Augusti* 1609. penes Aldan. d. tit. 22. num. 49.

Priuatus.

COLLECT. DCIII.

1 Priuato iniustè debentur fructus, & distributiones quotidianæ, cæteraque emolumenta, quæ præsentibus tantum, & interessentibus lucrifieri consueuerunt pro toto eo tempore, quo ob dictam priuationem munera suo officio incumbentia obir, atque Horis Canonicis interesse non potuit. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. 26. May & 21. Iuly* 1625. *Sacra Congr. Conc. in Aquitana 21. Iunij eiusdem anni*, quarum memini in tract. de Canon. & dignitat. cap. 24. num. 49.

SVMMARIVM.

1 *Concilij Trid. decretis contraria priuilegia, dispensationes, & immunitates reuocantur.*
2 *Homicidas liberandi priuilegia concessa Confraternitatibus reuocantur.*
3 *Dispensandi super irregularitatibus & impedimentis matrimonialibus facultates locis pijs concessæ irritantur.*
4 *Missas vespertino tempore celebrandi priuilegia concessa reuocantur.*
5 *Doctorandi priuilegia alijs quàm Aduocatis Consistorialibus concessa reuocantur.*
6 *Confessiones absque Ordinarij examine, & approbatione, audiendi concessa priuilegia reuocantur.*
7 *Ordini Fratrum B. Mariæ de Mercede concessa priuilegia confirmantur.*
8 *Episcopis concesso priuilegio in cap. fin. de priuil. in 6. non est per Concil. Trid. derogatum.*
9 *Episcopi post Concil. vti possunt priuilegio d. cap. fin. saltem occasione pestis, & belli.*
10 *Oratorij Patribus circa confessiones audiendas priuilegium concessum.*
11 *Can. si quis suadente priuilegium in nihilo immutauit Concil. Trid.*
12 *Canonicis concessum priuilegium vacandi asino, vel alio certo tempore ab Ecclesia moderandum.*
13 *Abbatibus Benedictis concessum priuilegium exercendi Pontificalia in eorum proprijs Ecclesijs, non potest extendi ad Abbates non benedictos, & extra propria Ecclesias.*
14 *Priuilegia quibus Regulares eximuntur obedientia prælatorum reuocantur.*

Regula-

15 *Regularium priuilegia omnia, etiam ea, quæ Mare magnum appellantur, ſunt reuocata in his, quæ Concilio Trid. aduerſantur.*

16 *Interdicta non ſeruandi in aliquibus diebus priuilegia Regularia ante Concilium conceſſa cenſentur reuocata.*

17 *Abſoluendi à caſibus contentis in Bulla Cœnæ priuilegia ſunt ſublata.*

Priuilegium.

COLLECT. DCIV.

1 PRiuilegia, indulta, diſpenſationes immunitates, & aliæ gratiæ, varijs monaſterijs, Eccleſijs, Religioſis, hoſpitalibus, Militijs, Patriarchis, Epiſcopis, & alijs cuiuſcunque dignitatis, perſonis à Romanis Pontificibus clargita, etiam pluries confirmata, & ex quanis honeſta cauſa conceſſa, quæ contratiantur decretis Concilij Trid. reuocantur, eorumque vigore acta & agenda à die, qua dictum Concilium ligare cœpit, nulla eſſe decernuntur. Pius IV. conſtit. 95. incip In Principis de anno 1564. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 136 & illius meminit Scortia in ſelectas ſummorum Pont. Conſtitutiones epit. 86.

2 Priuilegia liberandi homicidas confraternitatibus conceſſa reuocantur. Pius IV, conſtit. 92. incip. Cum ad ſolitam 19. Kalend. Ianuarij 1564. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 100. in nouiſſ. impreſſ.

3 Priuilegia locis pijs conceſſa circa facultatem diſpẽſandi ſuper irregularitatibus, & impedimentis matrimonialibus irritantur. Pius IV conſt. 64. incip. Decem de anno 1562. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 94.

4 Priuilegia quibuſcunque Prælatis & alijs conceſſa celebrandi Miſſas veſpertino tempore reuocantur. Pius V. conſtit. 4. incip. Sanctiſſimus de anno 1566. apud Laert. Cherub. d. tom. 2. pag. 178. aliàs pag. 134. in nouiſſ. impreſſ.

5 Priuilegia doctorandi in Vrbe alijs quàm aduocatis Conſiſtorialibus conceſſa reuocantur. Pius V. conſtit 60. incip. Quamuis à Sede Kalend. Iunij 1568. apud Laert. Cherub. d. to. 2. pag. 256. aliàs pag. 193. in nouiſſ. impreſſ.

6 Priuilegia omnia etiam per modum communicationis conceſſa Militijs, Hoſpitalibus, Collegijs, Capitulis, Religionibus, Societatibus, Congregationibus, Ordinibus quibuſuis tam Mendicantium, quam non Mendicantium, cæteriſque locis pijs, & eorum ſiue earum reſpectiuè perſonis audiendi ſecularium perſonarum Confeſſiones abſque Ordinarij examine & approbatione, reuocat Vrbanus VIII. conſtit. 92. incip. Cum ſicut accepimus 12. Septembris 1628. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. & apud Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. tom. 3. in addit. c. 12. pag. 508.

7 Priuilegia & indulta Ordini Fratrum B. Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum & illius perſonis conceſſorum, dummodò ſint in vſu, vel ſacris Canonibus, aut Concilio Trid. vel Conſtitutionibus Apoſt. non ſint repugnantia, confirmat Vrbanus VIII. conſtit. 94. incip. Ex clementi 7. Id. Octobris 1628. apud Angel. Mariam Cherubin. d. tom. 4. pag. 104.

8 Priuilegio conceſſo in fauorem Epiſcoporum, de quo in cap. fin. de priuileg. lib 6. non eſt per decretum Concilij de Miſſis in priuatis domibus non celebrandis vlla ex parte derogatum, quia intentio Concilij eſt tollere abuſus cum fiat ex cauſa, vt ſcilicet quotidie Miſſam audiant. *Sacra Congr. Conc.* teſte Sellio in ſelectis Canon. cap. 31. num. 3.

9 Priuilegio cap. fin. de priuileg. in 6. vti poſſunt Epiſcopi poſt Concilium ſalum occaſione peſtis, & belli. *Sacra Congr. Conc. in cauſa Lombardiæ. 17. Auguſti 1630.* quam refert Bonſadin. in theſauro eccleſiaſt. deciſ. reſol. 23. num. 2.

10 Priuilegium à Sede Apoſt. nulla facta derogatione Concilij indultum, Patribus Congregationis Oratorij, vt qui ex eis præuio examine ad audiendas Confeſſiones in ipſa Vrbe à Vicario approbati fuerint, extra eandem Vrbem abſque alio examine, de licentia tamen Ordinariorum locorum Confeſſiones liberè audire valeant, omninò obſeruandum eſt. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. in addit. ad tract. de benefic. p. 4. cap. 5. num. 31.

11 Priuilegium Can. ſi quis ſuadente 17. quæſt. 4. in nihilo immutauit Cõcilium Trid. ſeſſ. 23. cap. 6. de reform. Vnde quiuis clericus etiam non habens beneficium eccleſiaſticum, nec habitum, & Tonſuram deferens eo gaudet priuilegio. *Sacra Congr. Conc.* de qua Gonzal. ad reg. 8. Cancel. gloſ. 5. §. 5. num. 7.

12 Priuilegium conceſſum Canonicis vacandi æſtiuo, vel alio certo tempore ab Eccleſia iuxta declarationem ſacri Concilij moderandum eſt. *Sacra Congr. Rit. in Elnen. 10. Ianuarij* 1604. in reſp. ad vlt. dub. quam refert Sellius d. cap. 31. num. 4.

13 Priuilegium conceſsum Abbatibus benedictis exercendi Pontificalia, & Pontificaliter celebrandi in eorum proprijs Eccleſijs, non poteſt ab Epiſcopo extendi ad Abbates non benedictos, & extra proprias Eccleſias. *Sacra Congr. Rit. in Pampilonen. 8. Maij* 1617. cuius meminit Bonſadin. d. reſol. 23. num. 4.

14 Priuilegia omnia conceſſa Fratribus particularibus in Regnis Hiſpaniarum propter quę ab obedientia ſuorum Prælatorum, eximuntur, reuocauit Vrbanus VIII. conſtit. ſua incip. Paſtoralis 30. Iulij 1626. referunt Lezana in ſumm. quæſt. Reg. tom. 1. cap. 10. num. 26. & c. 16. num. 5. Laur. de Peyrinis de priuil. Regul. tom. 3. in addit. cap. 12. pag. 507.

15 Priuilegia omnia Regularium, etiam ea, quæ Mare magnum appellantur, ſunt reuocata in his, quæ Concilio Trid. aduerſantur per Bullam Pij V. ſub 13. Kalend. Martij 1565. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. de benefic. p. 3. cap. 2. num. 258.

16 Priuilegia Regularia quod non teneantur ſeruare interdicta in aliquibus in diebus tantùm veluti in feſtis ſuorum Ordinum ſi ante Concilium conceſsa fuerint, vtique reuocata cenſentur. *Sacra Congr Conc.* teſtibus Nicol. Garc. de benefic, p. 5. c. 8. nu 87. verſ. ad octauum, Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. t. 18. l. 7. de Relig. num 73. quos refero de officio, & poteſt. Epiſcopi p. 3. alleg. 105 num. 44.

17 Priuilegiorum per confirmationes, quas Regulares à Sede Apoſt. poſt ſacrum Concilium Trid. obtinuerunt nequaquam reuiuiſcere poſsunt priuilegia prius ab eodem Concilio, ac deinde etiam ipſius Congregationis decrets ſublata atque extincta, ſi quæ habebant abſoluendi à caſibus contentis in Bulla quæ in die Cœnæ Domini legi conſueuit, vtpote ſublata per annuam ipſius Bullæ publicationem. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul. 17. Nouembris* 1628. quam citat Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. in additam. ad Conſtit. Sixti IV. cap. 2. num. 38. pag. 415.

Priuilegia diuerſis conceſſa.

COLLECT. DCV.

1 ABbreuiatoribus, & ſcriptoribus litterarum Apoſt. & archiuij Iulius II. conſtitut. 15. incip. Sicut Kalend. Decembris 1507. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 427. aliàs pag. 372. Leo X. conſt. 14. incip. Summi 17. kalend. Auguſti 1515. apud Laert. Cherub. d. tom. 1.

d.tom. 1, pag. 486. aliàs pag. 415, in nouiss. impress.

2 Aduocatis Consistorialibus. Sixtus V. constit. 62. incip. Sacri Apostolatus 10. Kalend. Septembris 1587. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 588. alias pag. 447.

3 Ædificantibus in ciuitate Pia. Pius IV. constit. 101. incip. Romanum 19. Kalend. Septembris 1565. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 155. alias pag. 117.

4 Archiconfraternitati orphanorum de Vrbe. Paulus III. constit. 26. incip. Altitudo 7. Id. Februarij 1541. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 654. aliàs pag. 540.

5 Archihospitali sancti Spiritus in Saxia de Vrbe Sixtus IV. constit. 14. incip. Illius 12. Aprilis 1477. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 352.

6 Aromatarijs. Clemens VIII. constit. 47. incip. Laudabilis 3 Kalend. Ianuarij 1596. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 63. aliàs pag. 45.

7 Auditoribus Rotæ Romanæ. Paulus III. constit. 12. incip. Romani 17. Augusti 1537. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 524. in nouiss. impr. & Clemens VIII. constit. 13. incip. Conuenit, Nonis Augusti 1525. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 577. aliàs pag. 484.

8 Auditoribus Rotæ Maceratensis. Sixtus V. const. 94. incip. Romanus Idib. Martij 1588. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 658. aliàs pag. 499.

9 Auditoribus Rotę Ferrariensis. Clemens VIII. constit. 59. incip. In supremo 29. Maij 1599. apud Laert. Cherub. tom 3. pag. 77. aliàs pag. 56.

10 Camaldulensibus Leo X. constit. 2. incip. Et si à summo 4. Non. Iunij 1513. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 460. aliàs pag. 396.

11 Capuccinis Clemens VII. constit. 11. incip. Religionis 5. Non. Iulij 1528. apud Laert. Cherubin. tom. 1. pag. 589. aliàs pag 492.

12 Carmelitis Pius V. constitut. 44. incip. Romanas 1. Octobris 1567. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 240. aliàs pag. 181.

13 Ciuibus Romanis. Iulius II. constit. 29. incip. Si nostrarum 5. Kalend. Aprilis 1512. apud Laert. Cherub. tom. 1, pag. 449. Leo X. const. 1. incip. Dum singularem 24. Kalend. Aprilis 1513. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 458. Innocentius IX. constit. 1. incip. Ad Romanum Kalend. Decembris 1591. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 714. alias pag. 547.

14 Clericis Cameræ. Sixtus IV. const. 1. incip. dispositione 16. Kalend. Februar. 1472. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 301. in nouiss. impress. Leo X. constit. 24. incip. licet 12. Iunij 1517. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 514. aliàs pag. 435.

15 Clericis Congregationis doctrinę Christianæ. Gregorius XV. constit. 12. incip. Ex incumbenti 12. Nouembris 1621, apud Angel. Mariam Cherubin. tom. 3. pag. 291. in nouiss.

16 Clericis ministrantibus infirmis. Gregorius XIV. constit. 17 incip. Illius 11. Kalend. Octobris 1591, apud Laert. Cherubin. tom. 2. pag. 706. aliàs pag. 540.

17 Clericis Minoribus Gregorius XIV. constitut. 2. incipient. Romanus 18 Februarij 1591. apud Laert. Cherubin. tom. 2. pagin. 687. aliàs pag. 526.

18 Clericis sancti Pauli. Paulus III. constit. 5. incipient. Dudum 8. Kalend. Augusti 1535. apud Laert. Cherubin. tom. 1. pag. 617. aliàs pag. 513.

19 Clericis de Somaschia. Pius V. constit. 78. incip. Iniunctum 6. Decembris 1568. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 275. aliàs pag. 207.

20 Clericis Theatinis Pius V. constitut. 31. incip. Ad immarcescibilem Idib. Februarij 1567. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 235.

21 Clericis Societatis Iesu Paulus III. const. 25. incip. Regimini 5. Kal. Octobris 1540. apud Laer. Cherub. to. 1. pag. 653. & const. 48. incip. licet 15. Kal. Nouemb. 1549. apud Laert. Cherub. to. 1. pag. 687. Gregorius XIII. cōstit. 36. incip. Quicunque 22. Septembr. 1576. apud Laert. Cherub. to. 2. pag. 404. & constit. 57. incip. Vsum Altaris 1. Octobris 1579. apud Laertium Cherub. tom. 2. pag. 433.

22 Collegio Germanico. Gregorius XIII. constit. 14. incip. Postquam 8. Idib. Augusti 1573. apud Laert. Cherubin. tom. 2. pag. 375. alias pag. 283.

23 Collegio Græcorum de Vrbe. Gregorius XIII. constit. 42. incip. In Apostolicæ Idib. Ianuarij 1577. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 410. aliàs pag. 308.

24 Collegio Maronitarum de Vrbe. Gregorius XIII. cōstit. 95. incip. Romana 5. Kalend. Iulij 1584. apud Laert. Cherubin. tom. 2. pag. 477. aliàs pag. 358.

25 Collegio Montis alti. Sixtus V constit 89. incip. Inter. 15. Kalend. Decembris 1588. apud Laert. Cherubin. tom. 2. pagin. 645. alias pag. 489.

26 Collegio Scotorum de Vrbe Clemens VIII. constit. 83. incip. In suprema 2. Aprilis 1602. apud Laert. Cherubin. tom. 3. pag 129. aliàs pag. 75.

27 Commissarijs fabricæ sancti Petri. Iulius II. constit. 23. incip. Liquet. 11. Ianuarij 1503. Pius V. constit. 95. incip. Et si 11. kalend. Ianuarij 1569. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 197.

28 Conclauistis. Clemens VIII. constit. 16. incip. Æquitati de anno 1592. apud Laert. Cherubin. tom. 3. pag. 20. Paulus V. const. 3. incip. Romanum de anno 1605. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 177. Vrbanus VIII. constit. 1. incip. Circunspecta 8. Idib. Augusti 1623. apud Angel. Mariani Cherub. tom. 1. pag. 1.

29 Cruciferis. Gregorius XIV. constit. 13. incip. Romanus 12. Iulij 1591. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 701. aliàs pag 537.

30 Curialibus. Paulus V. constitut. 18. incip. In eminenti 8. Aprilis 1606. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 195.

31 Cisterciensibus. Paschalis II. constit. 1. incip. Desiderium Kalend. Maij 1100. apud Laert. Cherubin. tom. 1. pag. 15. aliàs pag. 12.

32 Discalceatis Fratribus S. Augustini prouinciæ Castellæ. Clemens VIII. constit. 93. incip. Apostolici §. 3. de anno 1602. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag. 141.

33 Episcopis residentibus. Pius IV. const. 10. incip. De salute pridie Non. Septemb. 1560. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 20. aliàs pag. 15.

34 Eremitis Montis Coronę. Paulus III. constit. incip. Rationi 3. Non. Nouembris 1534. apud Laert. Cherub. to. 1. pag. 610. aliàs pag. 508.

35 Eremitis S Augustini. Iulius II. const. 18. incip. Et si 17. Iunij 1508. apud Laert. Cherubin. tom. 1. pag. 435. aliàs pag. 376.

36 Eremitis sancti Hieronymi. Eugenius IV. constit. 12. incip. Prouenit. 8. Kalend. Martij 1437. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 433. aliàs pag. 262.

37 Iesuatis S. Hieronymi. Clemens VIII. constit. 36. incip. Sacræ, pridie Kalend. Februarij 1532. apud Laert. Cherub tom. 1. pag. 503 in nouiss. impress. Pius V. constit. 50. incip Romanus 18. Nouembris 1567. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 245. aliàs pag. 245.

38 Mercatoribus ripæ Paulus III. constit. 45. incip. Cum postquam de anno 1547. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 684.

39 Mercatoribus Anconæ. Clemens VIII. const. 26. incip. Ex Apostolicæ 8. Id. Martij 1594. apud Laert. Cherub tom. 3. pag. 34.

40 Militibus sancti benedicti de Auis. Gregorius XIII. cōstit. 32. incip. Ex Apostolicę de anno 1575. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 398. aliàs pag. 300.

41 Militibus de Alcantara Leo X. constitut. 44. incip. In Apostolicę, de anno 1515. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 543. alias pag. 456.

42 Militibus de Calatraua Iulius II. constit. 16. incip. Ex paternæ Non. Kalend. Aprilis 1511, apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 442. aliàs pag. 374.

43 Militibus S. Iacobi de Spata Gregorius XIII. constit. 32.

stit.32. Incip. Ex Apostolicę de anno 1575. apud Laert. Cherub.tom.2.pag.398.aliàs pag.300.

44 Mendicantibus Religiosis. Sixtus IV. constit.6.7.& 8. de anno 1475. apud Laert. Cherub. in tom.1. pag.337. Iulius II. constitut.10. incip. Dudum 5. kalend. Augusti 1506. apud Laert Cherub.tom.1. pag.414. Pius IV. constit.41. incip. Cum sicut kalend. Decembris 1562. apud Laert. Cherub.tom.2. pag.55. Pius V. constit.11. incip. Dum ad vberes 29. Iulij 1556. apud Laert. Cherub.tom. 2.pag.191.aliàs pag.144.

45 Minimi S. Francisci de Paula. Sixtus IV. constit.5. incip. Sedes 6. kalend. Iulij 1474. apud Laert. Cherub.tom. 1.pag.335.aliàs pag.303.

46 Minoribus Conuentualibus. Clemens IV. constit.4. incip. Virtute 12. Kalend. Augusti 1265. apud Laert. Cherub.tom.1.pag.110.aliàs pag.130.

47 Minoribus sancti Francisci reformatis. Vrbanus VIII. const.36.incip. Ad sacram. 31. Augusti 1622. apud Ioan. Mariam Cherub tom.4.pag 54.

48 Prædicatoribus Sixtus IV. constit.7. incip. Regimini de anno 1474. apud Laert. Cherub.tom.1.pag.340. aliàs pag.307.

49 Protonotarijs. Sixtus V. constit.12. incip. Romanus 16. Kalend. Decembris 1585. apud Laert. Cherub.tom. 2.pag.505.aliàs pag.382.

50 Referendarijs. Paulus III. constit.23. incip. Debita 30. Iulij 1540. & Sixtus V. constit.41. incip. Copiosus 3. kalend. Nouembris 1585. apud Laert. Cherub.tom.2.pag. 498.aliàs pag.413.in nouiss. impress.

SVMMARIVM.

1 *Missa vel Officium vt de aliquo sancto non canonizato, nec beatificato concedatur non suffragatur probatio immemorialis super cultu, sed requiritur in specie quoad cultum cum Missa & officio.*

2 *Iurispatronatus probatio in ijs personis in quibus vsurpatio plerumque præsumitur, est de forma per scripturas.*

3 *Iurispatronatus mixti probatio non requiritur amplior.*

Probatio.

COLLECT. DCVI.

1 PRobatio immemorialis super cultu, & veneratione alicuius Sancti non canonizati nec beatificati non suffragatur ad effectum vt de illo possit concedi Missa, vel Officium, sed in specie & in illo loco est probanda immemoriabilis quoad cultum cum Missa & Officio. *Sacra Congr. Rit. die 20. Nouembris* 1628. cuius meminit D. Contelor. de canonizat. Sanctorum c. 22.num.19 quem refero de officio, & potest. Episcopi p.3 alleg.97.prope fin.

2 Probatio per scripturas est de forma, & aliæ probationes non sunt admittendæ in ea parte, in qua Conc. Trid. cap.9. sess.25. requirit pleniorem & exactiorem probationem iurispatronatus in ijs personis, seu Communitatibus, in quibus vsurpatio plerumque præsumitur, nec vult immemorabilem aliter suffragari, nisi præsentationes etiam continuatæ non minori quàm quinquaginta annorum spatio, quæ omnes sortitæ sint effectum, authenticis scripturis probentur. *Sacra Congr. Conc. die 13. Augusti* 1591. penes Sellium in selectis Canon.cap.30.num.12.

3 Probationes illæ ampliores, quas Concilium exigit in ijs personis, vel vniuersitatibus à quibus ius plerumque ex vsurpatione quæsitum præsumi solet, non requiruntur in iurepatronatus mixto septem officialium laicorum nomine vniuersitatis laicalis & trium Ecclesiasticorum priuato nomine præsentantium ratione mixturæ & fauore Ecclesiæ *Sacra Cong. Conc. in Pampilonen de Tafala 8. Augusti* 1620. quam refert Sellius d.cap.30.num.13.

Probationis annus pro Nouitiatu, vide in verbo Annus collect.31.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus potest processiones dirigere à quocunque loco discesserint, & iuerint, non obstante immemoriali consuetudine.*

2 *Episcopo priuatiuè quoad alios priuatiuè pertinet processiones indicere & ordinare.*

3 *Episcopi est processiones indicere, atque deducere de consilio tantum Capituli non autem de consensu.*

4 *Capituli consilium requiritur vt Episcopus valeat processiones publicas indicere, ac prescribere quomodo & quò sint dirigendæ.*

5 *Capitulum vel alij quamuis sint per longum tempus in quasi possessione indicendi publicas processiones, semper ad Episcopum spectabit eas dirigere.*

6 *Processiones quò & qua dirigi, quasve ad Ecclesias perduci debeant? remissiuè.*

7 *Vicarius, generali absente Episcopo, processiones dirigere valet.*

8 *Vicarius generalis, absente Episcopo, cum consilio Capituli processiones dirigere valet.*

9 *Episcopi arbitrio indicenda est hora processionis.*

10 *Episcopus potest ex causa prohibere processiones ex deuotione populi & Confratrum introductas.*

11 *Processio debet fieri Ordinatim, successiuè.*

12 *Feria quinta, & sexta maioris hebdomade non conuenit fieri processiones de nocte cum Sanctissimo Sacramento.*

13 *Episcopi arbitrio conceditur vt noctu fieri possint processiones feria sexta maioris hebdomada.*

14 *Episcopus potest declarare an liceat facere processiones per Ecclesiam diebus Dominicis & festiuis.*

15 *Canonici Cathedralis possunt facere processiones etiam per limites Parochiarum sine licentia Curati.*

16 *Parochorum sine consensu nullus etiam regularis per Parochiam processiones facere potest.*

17 *Carminis processio non potest fieri prima Dominica cuiuslibet mensis in preiudicium Confraternitatis Rosarij, que prius ea die suam processionem faciebat.*

18 *Episcopus sub pœnis compellere potest Confratres vt conueniant solitis processionibus.*

19 *Clerus Ecclesiarum quando sub vnica cruce incedit, Ecclesia, cuius est crux, digniorem locum obtinere debet.*

20 *Processiones duæ eodem in die, in eodem loco non sunt permittendæ.*

21 *Manutentio in processione facienda certo die concedenda antiquioribus, itaut non liceat alijs eodem die facere similem processionem.*

22 *Rosarij processiones fieri possunt per totam ciuitatem si ita habeat consuetudo.*

23 *Processiones publicæ dicuntur illæ, quæ fuerint indictæ pro bono publico, vel publico honore.*

24 *Episcopus an sub censuris Religiosos compellere valeat vt accedant ad publicas & generales processiones.*

25 *Regulares extra eorum Ecclesiam processiones facere non possunt feria quinta in Cœna Domini, & in festo Corporis Christi.*

26 *Regulares non possunt facere processiones extra clausuram propriorum monasteriorum.*

27 *Regularibus non licet processiones facere extra Ecclesias, & ambitum illarum.*

28 *Regulares, & confraternitates laicorum intra claustra tantum, & non extra, suas processiones facere non possunt, si non habeant claustra prope muros Ecclesiæ.*

Processio.

Processio.

COLLECT. DCVII.

1 Processiones dirigere à quocunque loco discesserint, & iuerint, pertinet ad Episcopum, non obstante etiam immemoriali consuetudine. *Sacra Congr. Rit. in Camerinen. 24. Augusti* 1619. quam refert Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 2. tit. 40. num. 5.

2 Processiones publicas, & solemnes indicere, dirigere, & ordinare non ad Cantorem, sed ad Episcopum priuatè quoad alios spectat. *Sacra Congr. Rit. in Tullen. 17. Decembris* 1602. *& in Elboren. 14. Ianuarij* 1617. cuius meminit de Episcopo p. 3. alleg. 78. num. 3.

3 Processiones edicere, decernere, dirigere, atque deducere Episcopi est de consilio tantum Capituli, non autem de consensu, quod in omnibus processionibus seruari debet. *Sacra Congr. Rit. in Elboren. 28. Martij* 1620. quam citat Aldan. d. lib. 2. tit. 40. num. 6.

4 Processiones publicas indicere, & præscribere quomodo, & quò sint dirigendæ, ad Episcopum pertinet, cum Capituli tamen consilio. *Sacra Congr. Conc. in Comnen. 7. Februarij* 1632. apud Bonfadin. in thesauro Canon. decis. resol. 17. num. 2. Et sic requiritur consilium non autem consensus Capituli. *eadem Sacra Congr. Conc.* 28. *Martij* 1628. Itaut Episcopus solus sine consilio Capituli eas indicere & dirigere minimè valet. *Eadem Sacra Congr.* teste Armendar. in addit. ad recop. legum Nanarræ lib. 1. tit. 14. l. 28. §. 1. de procession. num. 4. Non

5 obstante quod Capitulum, vel alij sint per longum tempus in quasi possessione indicendi publicas processiones, vel præscribendi quomodo, & quo sint dirigendæ. *Eadem Sacra Congr. 16. Februarij* 1619. penes Aldan. d. lib. 2. tit. 40. num. 7.

6 Processiones constituere, atque indicere, quò & quà dirigi, quasve ad Ecclesias perduci debeant, declarauit *Sacra Congr. Conc.* referente Laureto de Franchis de controuers. inter Episcopos, & Regular. circa Bullam Gregorij XIII. de præcedent. & processionib. in resp. ad 7. pag. 18.

7 Processiones ordinare, & distribuere, absente Episcopo, pertinet ad Vicarium. *Sacra Congr. Rit. in Vigilien. 28. Septembris* 1630. *& in Bisuntina 3. Aprilis* 1632. *& in Cassanen. 5. Martij* 1633. quarum memini in tract. de Canon. & dignitat. c. 6. num. 7.

8 Processiones publicas edicere spectat ad Vicarium generalem, absente ab Episcopo, cum consilio Capituli, prout posset Episcopus si præsens esset. *Sacra Congr. Rit. in d. Vigilien. 28. Septembris* 1622. de qua Ego d. p. 3. alleg. 78. num. 5.

9 Processionis hora indicenda est arbitrio Episcopi, cui Magistratus, & omnes debent obedire. *Sacra Congreg. Rit. in Vrbeuetana 17. Iunij* 1606. quam refert Aldan. d. lib. 2. tit. 40. num. 8.

10 Processiones ex deuotione populi, & confratrum introductæ possunt ex causa ab Episcopo prohiberi. *Sacra Congr. Rit. in d. Elboren. 14. Ianuarij* 1617. apud Aldan. d. tit. 40. num. 9.

11 Processio debet fieri ordinatim, & successiuè absque aliqua diuisione tam quando incedit quàm quando stat. *Sacra Congr. Rit. in Toletana 15. Maij* 1612. apud Aldan. d. tit. 40. num. 10. Modus quo debent incedere Canonici, dignitates, & Potionatij in processionibus quando eorum habitus est vniformis & quando est diuersus, declarauit. *Sacra Congr. Rit. in Malacitana 3. Iunij* 1617. vt per Aldan. d. tit. 40. num. 11.

12 Processiones facere de nocte cum Sanctissimo Sacramento feria quinta & sexta maioris hebdomadæ nõ conuenit, & repugnat mysterijs Ecclesiæ, & est abusus omnino tollendus. *Sacra Congr. Rit. in Mantuana 18. Augusti* 1606. quam adducit Aldan. d. tit. 40. num. 12.

13 Processiones vt de nocte fieri possint feria sexta maioris hebdomadæ arbitrio Episcopi conceditur. *Sacra Congr. Rit. in causa Indiarum 20. Iulij* 1600. teste Aldan. d. lib. 2. tit. 40. num. 13.

14 Processiones per Ecclesiam facere diebus Dominicis & festiuis an liceat. Episcopus potest declarare *Sacra Congr. Rit. in Peracharen. 20. Martij* 1604. de qua Aldan. d. lib. 2. tit. 40. num. 14.

15 Processiones fieri possunt à Canonicis Cathedralis etiam per limites Parochiarum sine licentia Curati. *Sacra Congr. Rit. in Thelesina 28. Augusti* 1615. *& 15. Iunij* 1619. quarum meminit Aldan. d. tit. 40. num. 15.

16 Processionem facere per Parochiam ad Curatos spectat, & sine eorum consensu nullus etiam Regularis, illas dirigere valet. *Sacra Congr. Rit. in Hispalen. 28. Februarij* 1628. cuius meminere Ioan. Matia Nouat. in lucerna Regul. verbo processiones num. 24. & 25. Ioan. Anton. Nouar. eius frater in summ. Bullarum tit. de processionibus Regul. Ego de officio, & potest. Parochi cap. 12. num. 13.

17 Processio Carminis in terra Casalis noui Oritan. diœcesis non potest fieri à Confraternitate Carminis noviter erecta, prima dominica cuiuslibet mensis in præiudicium Confraternitatis sanctissimi Rosarij, quæ perpetuò eadem prima dominica cuiuslibet mensis processionem facere consueuerat. *Sacra Congr. Rit. in Oritan. 24. Ianuarij* 1615. referente Sellio in selectis Canon. cap. 52. num. 3.

18 Processionibus solitis vt Confratres conueniãt, compellere potest Episcopus sub pœnis arbitrio illius, maximè stante possessione illos vocandi per edicta. *Sacra Congr. Conc. die 21. Ianuarij* 1623. *&* 8. *Maij* 1627. de quibus Sellius dict. cap. 52. num. 4.

19 Processionibus in quibus quilibet Clerus Ecclesiarum sub propria Cruce incedit, sub eadem Cruce propria incedere debet: in processionibus vero, in quibus non interuenit nisi vnica tantum Crux, Clerus illius Ecclesiæ, cuius est Crux, quæ defertur dignorem locum obtinere debet. *Sacra Congr. Rit. in Senogallien. 29. Nouembris* 1632. vt per Bonfadin. in thesauro eccles. decis. resol. 8. num. 21.

20 Processiones duæ eodem in die in eodem loco non sunt permittendæ, & qui vltimò suam facere intendunt, in alium diem protrahere debent. *Sacra Congr. Rit. in Taurinen. 5. Maij* 1633. quam refert Bonfadin. d. resol.

21 8. num. 24. Et sunt manutenendi illi, qui in processione facienda antiquiores sunt, itaut non liceat alijs eodem die facere similem processionem. *Eadem Sacra Congr. in eadem causa 9. Aprilis* 1633. citata per Bonfadin. d. resol. 8. num. 25.

22 Processiones Rosarij possunt fieri per totam ciuitatem si ita habeat consuetudo à decem retro annis seruata, & in quatuor festiuitatibus B. Mariæ, nimirum Natiuitatis, Annunciationis, Purificationis, & Assumptionis. *Sacra Congr. Conc.* teste Laurent. de Peyrinis in Constit. sui Ordinis Minimor. tom. 2. constitut. 7. Pij V. num. 13. vers. ad 8. pag. 193. quem refero de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 78. num 7. in medio.

23 Processiones publicę ad quas Regulares exempti ab Episcopo vocati accedere tenentur, dicuntur illæ, quæ fuerint indictæ pro bono publico, vel publico honore. *Sacra Congr. Conc.* quam refert & sequitur *Sacra Congr. Rit. in Ferrarien. 27. Iulij* 1609. de qua Lezana in summ. quæst. Regul. tom. 2. c. 1. num. 50. in fine, Ego ipse de officio, & potest. Episcopi part. 3. alleg. 78. num. 2. in fine, Et idem Lezana tom. 1. cap. 11. num. 47. ait Sacram Congreg. Conc. declarasse publicas processiones, ad quas Regulares compelli possunt per Ordinarios esse, quæ fiunt in festo Corporis Christi, in litanijs, & Iubilæis publicis faciendis in plebibus, in quibus ipsi habent monasteria, dummodo processiones sint eius generis quod in Bulla S. D. Pij V.

Mendi-

Mendicantibus concessa, quæ incipit. Et si Mendicantium publicata 17. Kalend.Iunij anno 1567. comprehenduntur, & dummodo Regulares non sint ex illis Conuentibus Collegia nuncupatis, quæ in eadem Bulla excipiuntur. Quæ autem dicantur solemnes processiones, expressit *Sacra Cong. Rit.in causa Vrbis sancti Onuf.* 18. *Nouembris* 1606. penes Sellium dict.cap.52. n.5. Vide dicuntur processiones priuatæ quæ à Capitularibus, & Clericis, & Cathedralibus tantum fiunt ob aliquas causas. *Sacra Congregat. Conc.* teste Armendar. d.§.31. de processionib.numer. 3. quem refero d. alleg. 78.num.5.

24 Processionibus publicis vt intersint Regulares Episcopus sub censurarum ipso facto incurrendarum pœna intimari facere potest, sed cum non obediant, illos punire non valet sed hoc casu *Sacram Cong.* certiorem reddere debet. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Vercellen.* 20 *Mar* 1616. penes Sellium d. c. 52. num. 7. Et quod Episcopus compellere possit sub censuris omnes Religiosos & Monachos vt accedant ad publicas & generales processiones, sæpius declarauit. *Sac. Congr. Rit. in Ferrar.* 27. *Iulij* 1609. *& in Chilen. in Indijs* 27. *Febr. &* 15. *Mar* 1610. *& in Toletana* 4. *Iunij* 1615. quarum memini d alleg.78.num.25. & alibi fuisse decisum testatur Laurent.de Franch.de controuers. inter Episcop. & Regul.circa Bullam Gregorij XIII. in resp.ad 10. dub. pag. 19.in princ.

25 Processiones facere non possunt Regulares extra eorum Ecclesiam feria quinta in Cœna Domini, nec in festo Corporis Christi extra eorum iurisdictionem, & per Parochiam alienam. *Sacra Congregat. Rit. in Aretina die* 11. *Nouembris* 1613. referente Sellio d. cap. 52. numer.8.

26 Processiones facere non possunt Regulares extra clausuram propriorum monasteriorum. *S. Cong. Rit. in Aretina Montis sancti Sauini* 19. *May* 1614. de qua Sellius d.c.52.num.9.

27 Processiones facere extra Ecclesias, & ambitum illarum non licet Regularibus *S.Cong. Conc. in* 2. *Iulij* 1620. apud Laurent. de Peyrinis de priuileg.Regular. tom. 2. constitut.7.Pij V.num.13.vers.ad 8.pag.193.quem refero d p.3.alleg.78.n.7.

28 Processiones per Regulares aut Confraternitates laicorum fieri nõ possunt in Ecclesijs habentibus claustrũ, nisi intra claustra tantùm, & non extra. In Ecclesijs verò carentibus claustro, fieri possunt intra ambitum, hoc est propè muros Ecclesiæ; extra verò ambitum Ecclesiæ non licet neque Regularibus, neque Confraternitatibus facere processiones, nisi de licentia. consensu, aut cum Cruce Parochi, exceptis tamen illis Ecclesijs, quæ habent in hoc speciale priuilegium. *Sacra Congr. Rit.in Hispalen.* 26. *February* 1628. *& in Liman.* 15. *Decembris* 1632. testibus Ioan.Anton. Nouar.in sum. Bullarum tit. de processionibus n.2. Gauant.in manuali Episcop.verbo processiones nu.46. cum seqq Lezana in sum. quæst. Regul.tom.2. cap.1.n 51. vbi id intelligit seclusis particularibus priuilegijs, qualia Dominicanis pro processionibus Sanctissimi Sacramenti, & Rosarij in quibusdam locis dicuntur concessa.

Vide in verbo Regulares quoad processiones collect. 642. & io verbo Consuetudo circa processiones collect. 227. & in verbo Clericus quoad processiones collect.156.

S V M M A R I V M.

1 *Episcopi soli, non alijs Ecclesijs licet processiones facere in festo Corporis Christi.*
2 *Sanctissimi Sacramenti processio in eius festo debet inchoari a Cathedrali, & in ea terminari.*
3 *Sacramenti sanctissimi processiones debent fieri iuxta formam libri Cæremonialis.*
4 *Sacramenti sanctissimi processio vt de consensu Episcopi in vnoquoque proprio oppido fiat, conceditur.*
5 *Sacramenti sanctissimi processio vt singulis quintis ferijs fiat per Ecclesiam conceditur.*
6 *Regularibus non licet processiones facere cum Sanctissimo Sacramento maximè per limites Parochia.*
7 *Fratres Dominicani quando possunt facere processiones sanctissimi Sacramenti per plateas remissiuè.*

Processio sanctissimi Sacramenti.

COLLECT. DCVIII.

1 PRocessiones in festo Corporis Christi facere non licet alijs Ecclesijs, sed soli Episcopo *Sacra Cong. Rit. in Pisana* 22. *May* 1615. teste Sellio in selectis Canon. cap.52.n.12.

2 Processio Sanctissimi Sacramenti in eius festo debet inchoari à Cathedrali. *Sacra Congreg. Rit. in Tuscanen.* 19. *Augusti* 1619. & in ea terminari, eadem sacra *Congr. in Sulmonen.* 15. *Ianuary* 1633. quarum meminit Bonfadin.in thesauro Canon decis. resolut.8. n.27.

3 Processiones Sanctissimi Sacramenti debent fieri iuxta formam libri Cæremonialis. *S. Congr. Rit.in Isolan.de forio* 19. *Iunij* 1604. penes Sellium d.c.52.n.13.

4 Processio Sanctissimi Sacramenti vt de consensu Episcopi in vnoquoque proprio oppido fiat, attenta loci distantia conceditur, licet ad aliud oppidum ad celebrandum dictam processionem alterius oppidi incolæ deberent accedere. *Sac.Congreg. Rit. in Conimbricen.* 29 *Ianuarij* 1605. apud Sellium d.cap. 52. n.14.

5 Processio sanctissimi Sacramenti vt singulis quinti ferijs fiat per Ecclesiam concedi posse declaratur cum commemoratione in Missa, dummodo Officium, & Missa sint de feria, vel festo occurrente. *Sacra Cong. Rit. in causa feria* 30. *Aprilis* 1604. referente Sellio d. cap. 52.num.15.

6 Processiones facere cum sanctissimo Sacramento, maximè per limites Parochiæ, & Ecclesiæ Collegiatæ, non licet Regularibus. *Sac. Congr. Rit.in Gaballicen. insula* 27. *Augusti* 1615 *&* 18. *Februarij* 1617.

7 Processiones sanctissimi Sacramenti per plateas facere possunt Fratres Prædicatores &c. Vide supra in verbo Fratres Prædicatores collect.172. n.12.& 13.

Plura vide in verbo Corporis Christi festiuitas collect. 2;1. & in verbo Eucharistia sanctissima collect. 335.n.9.cum seqq.

S V M M A R I V M.

Ad processiones publicas ire cogendi sunt:

1 *Clerici omnes diœcesani quantumuis exempti, beneficia etiam simplicia in diœcesi habentes.*
2 *Clerici seculares alicuius Ecclesia exempti in fundatione illius.*
3 *Sacerdotes inseruiẽtes Ecclesijs Relig. Hierosol.*
4 *Monachus curam exercens in Ecclesia Parochiali vnita monasterio S. Benedicti.*
5 *Sacerdotes nullum Officium aut beneficium ecclesiasticum in ciuitate vel diœcesi obtinentes.*

Processionib. interesse nõ sunt compellendi:

6 *Clerici qui sunt nullius diœcesis.*
7 *Clerici extra ciuitatem in locis in quibus habent plebem degentes.*
8 *Clerici Regulares Congreg. Sancti Pauli decollati.*
9 *Clerici Regulares Societatis Iesu.*
10 *Clerici Regul. Matris Dei scholarum piarum.*

Canonici

11 *Canonici Congregationis Lateranensis.*
12 *Monachi Casinenses.*
13 *Monachi Oliuetani.*
14 *Monachi sancti Hieronymi.*
15 *Monachi sanctissimæ Trinitatis Cauen.*
16 *Fratres Carmelitæ discalceati.*
17 *Regulares qui absunt à ciuitate per dimidium milliare.*

Processionibus publicis interesse qui cogendi, vel non?

COLLECT. DCIX.

1 PRocessionibus publicis interesse tenentur ad mandatum Episcopi, Clerici omnes diœcesani quantumuis exempti, beneficia etiam simplicia in diœcesi obtinentes, vel officia, putà si deseruiant pro Capellano etiam in Ecclesijs exemptis. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminere Aloys. Ricc. in praxi rerum fori eccles. decis. 362. in 1. edit. alias resol. 308. in 2. edit. Modern. Hispan. de Regia protect. tom. 1. p. 2. c. 9. num. 107.

2 Processionibus publicis interesse etiam tenentur Clerici seculares alicuius Ecclesiæ quamuis in fundatione illius exempti sint à iurisdictione Ordinarij intra cuius diœcesim existunt. *Sacra Congr. Conc.* 21. *Martij* 1602. teste Sellio in select. Canon. cap. 52. num. 20.

3 Processionibus publicis interesse cogi possunt Sacerdotes inseruientes Ecclesijs Religionis Hierosolymitanæ. *Sacra Congr. Conc.* de qua Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 14. l. 24. num. 5. & tit. 24. §. 31. de processionib. num. 5. Modern. Hispan. de protect. Regia tom. 1. p. 2. cap. 9. num. 103. Lauret. de Franchis de controuers. inter Episcopos & Regul. fol. 17. vers. ad secundum, Ego ipse de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 78. num. 11.

4 Processionibus publicis interesse debet Monachus curam animarum habens in Ecclesia Parochiali vnita monasterio Ordinis S. Benedicti Curien. diœcesis. *Sacra Congr. Conc. in Curien.* 5. *Aprilis* 1631. penes Sellium d. cap. 52. num. 21.

5 Processionibus publicis interesse non sunt compellendi ab Episcopo Sacerdotes nullum Officium, aut beneficium ecclesiasticum in ciuitate, vel diœcesi obtinentes. *Sacra Congr. Conc.* 9. *Maij* 1597. apud Sellium d. cap. 52. num. 22.

6 Processiones publicas comitari cogere non potest Episcopus clericos qui sunt nullius diœcesis. *Sacra Congreg. Conc.* referentibus Armendar. d. lib. 1. tit. 14. l. 24. num. 10 Modern Hispan. d. p. 2. c. 9. num. 105.

7 Processionibus publicis ab Episcopo cogendi non sunt interesse degentes extra ciuitatem in locis in quibus habent plebem, quia cum illa plebe debent facere processionem. *Sacra Congr. Conc.* referente Campan. in diuersor. Iur. Canon rub. 12 cap 13. num. 117.

8 Processionibus publicis interesse ab Episcopo compelli non possunt Clerici Regulares Congregationis S. Pauli decollati. Sixtus V. const. 5. incip. Rationi Kalend. Maij 1585. apud Laert. Cherub. in Bullario to. 2. pag. 490.

9 Processionibus publicis cogi non possunt interesse Clerici Regulares Societatis Iesu. Gregorius XIII. const. sua incip. Quæcunque 16. Iulij 1576. apud Laert. Cherubin. tom. 2. pag 404.

10 Processionibus publicis interesse minimè cogendi sunt Clerici Regulares Matris Dei scholarum piarum, Vrbanus VIII. constit. 100. incip. Debitum Kalend. Iunij 1629. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. 109.

11 Processionibus publicis vltra solitum cogendi non sunt interesse Canonici Regulares Congregationis Lateranensis. *Sacra Congr. Rit. in causa Canonicorum Regul. Lateranens.* 30. *Iulij* 1616. quam citat Sellius d. cap. 52. num. 25.

12 Processionibus publicis interesse non sunt vllo modo cogendi Monachi Congregationis Casinensis, nisi ad processionem Sanctissimi Sacramenti iuxta eorum antiquam consuetudinem. *Sacra Congr. Rit. in Placentina* 10. *Iuny* 1602. penes Tamborin. de iure Abbatum tom. 1. disp. 24. q. 8. num. 2. Carol. Marantam tom. 3. resp. 29. nu. 46. Vrbanus VIII. const. sua incip. Nuper 17. Nouembris 1638. quam refert Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. tom. 3. in fine circa Constitutiones nouissimas Vrbani VIII. pag. 551. in vlt. edit.

13 Processionibus interesse cogi non debent Monachi Oliuetani. *Sacra Congr. Rit.* de qua Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo professio num. 11.

14 Processionibus publicis interesse non sunt cogendi Monachi S. Hieronymi. *Sacra Congr. Conc.* referente Ioan. Maria Nouar. d. verbo processio n....

15 Processionibus publicis interesse compelli non possunt Monachi sanctissimæ Trinitatis Cauen. quorum monasterium est immediatè subiectum Sedi Apostol. *Sacra Congr. Conc. die* 13. *Augusti* 1579. penes Sellium d. cap. 52. num 26.

16 Processionibus publicis interesse cogere non potest Episcopus Fratres Carmelitas discalceatos. Clemens VIII. const. sua incip. Religiosorum de anno 1596. cuius meminit Lezana in sum. quæst. Regular. tom. 1. c. 9. n. 47.

17 Processionibus publicis interesse cogi non possunt Regulares, qui absunt à ciuitate per dimidium milliare. *Sacra Congr. Conc.* testibus Armendar. d. §. 31. de processionib. num. 9. 11. & 14. Piasec. in praxi Episcop. p. 2. cap. 3. num. 47. in fine, Lezana in summ. quæst. Regul. tom. 1. c. 4. n. 47. quos refero d. p. 3. alleg. 78. nu. 21. Ildefons. à Iesu Maria in priuileg. Fratrum discalc. B. Mariæ de Monte Carmelo pag. 290. num. 4.

Circa hanc materiam processionum vide quæ dicta sunt in verbo Episcopus quoad processiones collect. 297. & verbo Regulares quoad processiones collect. 642.

Processus.

COLLECT. DCX.

1 PRocessus appellatione in cap. 6. sess. 25. de reform. comprehenditur & intelligitur prima citatio. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. de visit. num. 61. Ludou. à Sarania de iurisdict. Adiunctor. quæst. 28. num. 1.

2 Processus in causa visitationis personarum Cathedralis Ecclesiæ coram notario per Episcopum assumendo est fabricandus. *Sacra Cong. Conc.* teste Armendar. d. tit. 6. de visitat. num. 61.

SVMMARIVM.

1 *Regulares liberi sunt à contributione procurationis nisi Parochialem aliquam Ecclesiam Conuentui suo vnitam haberent.*
2 *Episcopus re ipse non visitans nihil procurationis causa exigere potest.*
3 *Visitare gratis debet Episcopus absque procuratione hospitalia, & alia pia loca.*
4 *Vicarij Ecclesiarum Parochialium vnitarum, & dependentium à Religione Hierosolymitana non debent procurationem Episcopo visitanti.*
5 *Episcopo visitanti beneficium à Cardinale possessum procuratio soluenda est.*

Procuratio.

COLLECT. DCXI.

1 PRocuratione visitationum non adstringuntur ij, qui non fuerint visitati, vnde ab huiusmodi contributionibus sunt omnino liberi Regulares, nisi Parochialem aliquam Ecclesiam Conuentui suo vnitam habeκent. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Spoletana 11. Ianuary 1585.* teste Sellio in selectis Canon. c.82.nu.3.

2 Procurationis causa Episcopus re ipsa non visitans nihil exigere potest. *Sacra Congr. Conc.* referente Armendar.in addit.ad recop.legum Nauarræ lib.1.tit.6.de Visitation.num.117.

3 Procurationem ab hospitalibus, & alijs locis leprosorum, domorum Dei, pauperum, & infirmorum Episcopus, aut alius Visitator non potest percipere, sed debet gratis visitare. *Sacra Congr. Conc.* penes Zerol.in praxi Episcop.p.2. verbo visitatio §.6.dub.7. quem refero de officio, & potest.Episcopi p.3.alleg.75 num.50.

4 Procuratio non debetur Episcopo visitanti Ecclesias Parochiales vnitas, & dependentes à Religione Hierosolymitana, à Vicarijs earundem Ecclesiarum. *Sacra Congr. Conc.in Augustana 14. Decembr.*1630. quam refert Sellius d.c.82.num.4.

5 Procuratio soluenda est Episcopo visitanti beneficiū à Cardinale possessum, quia est onus reale super beneficio, non personale super persona Cardinalis. *Sacra Congr. Conc.in Neritonen.13.Septembris* 1631.apud Sellium d.cap.82.num.5.

SVMMARIVM.

1 *Patrini in Baptismo esse non possunt duo viri, aut duæ mulieres, bene tamen possunt esse procuratores.*
2 *Mandatum generale ad eligendum admittendum est, reprobatur verò speciale de eligenda certa persona.*
3 *Monasteriorum Monialium procuratores de triennio in triennium mutari debent.*
4 *Cognationem spiritualem procurator non contrahit sibi sed mandanti.*
5 *Distributionibus quotidianis gaudent, & à residentia excusantur procuratores generales Status ecclesiastici.*
6 *Obseruantium procurator generalis debet præcedere in Capella Pontificia procuratori Fratrū Conuentualium.*

Procurator.

COLLECT. DCXII.

1 PRocurator vnus qui sit vir, & alter qui sit procurator mulieris, baptizatum de sacro fonte suscipere possunt, sed non duo viri, nec duæ mulieres, vnusquisque tamen proprio nomine, vir loco mulieris, vel mulier loco viri. *Sacra Congr.Conc.* teste Armendar.in addit.ad recop.legū Nauarræ lib 4.tit.15.l.1.de matrimon.n.80.

2 Procuratores legitimè constituti cum generali mandato ad eligendum non excluduntur, dummodo non habeant speciale mandatum de eligenda certa persona, quia tunc votum non posset esse secretum, prout in decreto Conc sess.25. cap 6 de Regular. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Nicol. Garc. de benefic. p.5. cap.4. num.200. Sigism. à Bononia de elect. dub.14. num.9. Lezana in summa quæst. Regul. tom.3. verbo electio num.7.vers.prima.

3 Procuratores monasteriorum Monialium de triennio in triennium mutari debent *Sacra Congr. Episcop.& Regul.in Orien. 31. Iuly* 1615. quam refert Sellius in selectis Canon.cap.26.num.18.

4 Procurator non trahit cognationem spiritualem, sibi sed mandanti. *Sacra Congr.Conc.in Tridentina 16. Maij* 1630.penes Sellium d.cap.26.num.17.

5 Procuratores generales a statu ecclesiastico seu maiori parte Regnorum Castellæ, & Legionis de gremio Ecclesiarum Cathedralium, seu etiam quoruncunque Regnorum præfatorum Collegiatarū deputati, seu deputandi, durante deputatione, à residentia excusantur, & quotidianis distributionibus gaudent. Clemens VIII. constit. sua incip. Ex iniuncto 9. Martij 1596. cuius memini de Canonic.& dignitat.c.24.num.53.

6 Procurator Generalis Obseruantium debet præcedere in Capella Pontificia procuratori Fratrum Conuentualium. *Sacra Congr.Rit.in Romana 25.Ianuary 1602.* quam citat Sellius d.c.26.n.19 In reliquis locis seruatur Bulla Gregorij XIII. *eadem Sacra Congr. Rit. in Terracinen.30. Septembr.*1614.apud Sellium d.cap.26. nu.22.

SVMMARIVM.

1 *Promoti ad Cathedrales, & de quibuscunque Canonicatibus, & beneficijs Curatis, & ad gradus Doctoratus, & Lecturas promouendi tenētur Fidei professionem facere.*
2 *Prouisi de monasterijs ac alijs locis Regularium tenentur Fidei facere professionem.*
3 *Regulares antequam prædicationis munus incipiant possunt ab Ordinarijs compelli Fidei professionem emittere.*
4 *Parochiam secundam consequens Professionem Fidei de nouo facere tenetur.*
5 *Professio Fidei per procuratorem fieri non potest.*
6 *Canonici Collegiatarum Ecclesiarum non tenentur facere Fidei professionem.*
7 *Fructus restituere tenētur non facientes Fidei professionē.*
8 *Distributiones quotidianas non amittit Fidei professionem non faciens.*
9 *Possessionis effectibus non priuat professionis Fidei omissio.*
10 *Professio Fidei sufficit semel fieri præsente Episcopo in Capitulo.*
11 *Canonicis Cathedralium, qui nondum Fidei professionem emiserunt, pro præsentibus haberi non possunt, licet pro causis & negotijs Capituli absentes fuerint.*

Professio Fidei.

COLLECT. DCXIII.

1 PRofessionem Fidei facere tenentur promoti ad Cathedrales, & de quibuscunque Canonicatibus & beneficijs Curatis prouisi, & ad gradus Doctoratus, ad Lecturas, & Cathedras promouendi, & est inscienda de verbo ad Verbum in instrumento ac litteris Doctoratus. Pius IV. constit.88.incip. In sacrosancta Idib. Nouembris 1594.apud Laert. Cherub. in Bullario to.2. pag.128. de cuius materia Scortia in selectas summorū Pontificum Constitut. epit.84. Ioan. Anton. Nouar. in summ. Bullarum tit.de Fidei profess.

2 Professionem Fidei facere tenentur prouisi de monasterijs, Conuentibus, domibus, & alijs locis Regularium quoruncunque Ordinum etiam Militarium. Pius IV.constit.89. incip. Iniunctum Idib. Nouembris 1594. apud Laert. Cherub. tom.2. pag.129. & illius meminit Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Fidei professio n.1. Sed hanc Constitutionem in aliquibus Religionibus receptā non fuisse attestantur Hieron. à Sorbo in compend.priuileg.tit. professio Fidei n.3. Villalob.in sum.tom.1.tract.1.diffic.6.n.3. Sanch.in præcepta Decalogi to.1. lib.2.c.5 n.3. Sigism.à Bononia de elect. p.1.c. 7.dub.50. Ascan.Tambur.de iure Abbatū to.1.disp.8.q. 2.nu.3. Antonin.Diana moral.resolut. tract.2. de dubijs Regul.res.78. Ioan.Maria Nouar. d.verbo Fidei professio n.2. Lezana in sum.quæst.Regul.tom.2. c.13.n.55

Pro-

3 Professionem Fidei emittere per Episcopos locorum Ordinarios, si ita illis videbitur, sunt compellendi Regulares antequam prædicationis munus incipiant. *Sacr. Congreg. Conc.* testibus Ioan. Maria Nouar. dict. verbo Fidei professio n. 5. Marcel Vulpe in praxi iudiciali fori eccles. c. 42. nu. 4.

4 Professionem Fidei de nouo facere tenetur is, qui secundam Parochialem fuit assequutus, si in adeptione primæ, quam amisit, vel aliàs quacunque de causa coram Episcopo siue alijs etiam publicè Fidei professionem semel emisit. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. de benefic. p. 3. cap. 3. n. 18.

5 Professionem Fidei per se ipsos & non per procuratorem tenentur emittere prouisi de Parochialibus, & de Canonicatibus in Cathedralibus. *Sacra Congr. Conc. in Seguntina* 18. *Aprilis* 1590. & iterum in alia causa die 12. Septembris 1620. quarum meminere Nicol. Garc. de benefic. p. 3. cap. 3. num. 51. declar. 1. Scortia in selectas summorum Pont. Constitut. epit. 84. theorem 207. vers. quid si beneficiarius. & citato Farin. & Bellarm D. Ioan. de Solorzano de Iure Indiarum tom. 2. lib. 3. c. 6. num. 13.

6 Professio Fidei non requiritur in Canonicis Collegiatarum Ecclesiarum. *Sacra Cong. Conc. die* 12. *Februarij* 1588 de qua Nicol. Garc. de benefit. p. 3. c. 3. n. 12.

7 Professionem Fidei non emittentes, fructus restituere tenentur. *Sacra Congregat. Concil. in d. Seguntina* 18. *Aprilis* 1590. quam citat Nicol. Garc. d. p. 3. cap. 3. n. 51. in 4. declar. nisi eadem *Sacra Congregat. Conc.* eos condonauerit & remiserit, vt ipsamet censuit, & benignè condonauit in Tuscanen. 5. Martij 1614. cuius memini de Canon. & Dignit. cap. 17. num. 23.

8 Professio Fidei si non amittatur, licet talis non faciat fructus suos, distributiones tamen acquirit & facit suas. *Sacra Congr. Conc.* referente Gonzal. ad reg. 8. Cancel. §. 7. procem. num. 269.

9 Professionis Fidei omissio non priuat Canonicum alijs effectibus possessionis, sed ipsum & vocem in Capitulo & præcedentiam habere a die adeptæ possessionis, nisi aliud obstet, declarauit *Sacra Cong. Conc.* de qua Quarant. in summ. Bullarij verbo beneficiorum possessio in addit. lit. B. vers. refertur.

10 Professio Fidei sufficit semel fieri præsente Episcopo in Capitulo, & non requiritur vt prius coram Episcopo, vel eius Vicario, postmodum coram Capitulo separatim fiat. *Sacra Congr. Conc. in d. Seguntina*, referentibus Nicol. Garc. d. p. 3. cap. 3. n. 51. Squillante de obligat. cleric. p. 1. n. 93. Marcel. Vulpe in d. praxi cap. 48. n. 56.

11 Fidei professionem non emittentes Canonici Cathedralium, pro præsentibus haberi non possunt, licet pro causis, & negotijs Capituli absentes fuerint. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. d. p. 3. c. 3. n. 52. quem refero d. tract. de Canon. & dignit. cap. 17. n. 33.

SVMMARIVM.

1 *Viuentes sub voluntaria obedientia & in communi, emittere debent intra mensem Regularem professionem trium votorum.*
2 *Ordinum susceptio inducit tacitam professionem.*
3 *Testandi de suo patrimonio reseruata sibi facultate à profitente, professio est valida.*
4 *Anno integro nouitiatus peracto in ætate 12. annorum licet habitu retento fuerit commoratus domi suæ vsque ad tempus 16. annorum, reuersus ad Religionem poterit profiteri.*
5 *Anno bissextili emissa professio non expectato lapsu illius diei, qui de nouo additur, est nulla.*
6 *Nouitiatus tempore lapso potest ex causa professio per Superiorem prolongari.*
7 *Anni nouitiatus curriculo non completo etiam per duas horas emissa professio non valet.*
Barbos. Apost. Decis. Sum.
8 *Probationis infra annum professionem emittens non est obligatus ad Religionem nec in genere nec in specie.*
9 *Minimorum Ordinis statuto cauetur ne quis ante 18. annum in eo professionem emittat, si illa in ætate 16. annorum fiat valida est.*
10 *Sanctissimæ Trinitatis Ordinis in Constitutionibus cautum est ne quis ante 20. annum professionem faciat, & tamen in ea facta professio in ætate 16. annorũ valida est.*
11 *Ordinarius potest declarare nullam professionem ante 16 annum expletum emissam.*
12 *Nullitatem professionis intra quinquennium deducens, tenetur eam probare coniunctim coram proprio Superiore Regulari monasterij, & Ordinario loci illius.*
13 *Professiones tacitæ non tolluntur decreto Conc. sess. 25. de Regularib. cap. 15.*
14 *Monialis in mortis articulo ante 16. annum professionem emittere non potest.*
15 *Puella inhabilis notoria inhabilitate inualidam professionem emitti.*
16 *Professio emissa instante Abbatissa à puella, quæ iam compleuerat annum nouitiatus, & in morbum inciderat, est valida.*
17 *Professio emissa à puella vtcunque ad mortem ægrotante, est valida.*
18 *Professus in Religione incapace bonorum recuperat bona si ad aliam capacem ex legitima causa transferatur.*
19 *Professi legitimè: vt possint à Religione eijci, & fugientes è carceribus qualiter puniendi.*

Professio Regularis.

COLLECT. DCXIV.

1 PRofessionem Regularem trium votorum intra mensem emittere debent omnes sub voluntaria obedientia, & in communi, in quibuscunque domibus, Ecclesijs, & Conuentibus viuentes extra votum Religionis, & quorum habitus à secularibus Presbyteris est distinctus. Pius V. const. 76 incip. Lubricum de anno 1568. apud Laert. Cherub. in Bull. nouo to. 2. pag. 273.

2 Professionem tacitam inducit Ordinum susceptio. *Sac. Congr. Episcop. & Regul. in Benauentana* 20. *Decembris* 1619. testibus Sellio in select. Canon. cap. 18. nu. 50. Tamburin. de Iure Abbatum tom. 3. disp. 6. quæst. 13. n. 12. meipso de iure ecclesiast. vniuers. lib. 1. c. 42. n. 167.

3 Professio reseruata sibi facultate testandi de suo patrimonio, est valida. *Sacra Cong. Conc. die* 14. *Decembris* 1631. referente Tamburin. d. tom. 3. disp 6. q. 16. n. 15. quem nouissimè refero de Iure eccles. vniuerso lib. 1. c. 42. n. 153. in vlt. impress.

4 Professionem emittere poterit in Religione ille, qui cùm esset duodecim annorum permansit per annum integrum in nouitiatu, & postmodum habitu retento fuit commoratus domi suæ vsque ad tempus 16. annorum requisitum ad professionem emittendam, & cum fuerit reuersus ad Religionem, petit admitti ad professionem, si aliud non obstet. *Sacra Congreg. Conc. die* 10. *Martij* 1621. quam refert Sellius d. cap. 18. nu. 51. Ego ipse d. lib. 1. cap. 42. num. 129.

5 Professio est nulla si sit emissa in anno bissextilij non expectato lapsu illius diei, qui de nouo additur, si tamen sic professus non reclamauit intra quinquennium, non potest audiri. *Sacra Congr. Conc. in Petauina* 5. *Iunij* 1627. & *in Andegauen.* 21. *Augusti* 1627. quas citat Sellius d. cap. 18. n. 52. Ego d. lib. 1. cap. 42. n. 119.

6 Professio potest per Superiorem prolongari lapso tempore Nouitiatus in his, qui non benè adhuc didicerunt, & aliquantulum inhabiles reperiuntur, dummodo habeant spem probabilem quod efficiantur habiles infra sex menses. *Sacra Congregat. Concil. sub*

die 8. Nouembris 1569. quam referunt Paſſarel. de priuileg.Minimor.in canon.Concil. Trid.can.52. pag.464. Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regular. ad conſtit.2. Sixti IV.in fine num.51.

7 Profeſſio emiſſa à Regulari non completo anni curriculo etiam per duas horas non valet. *Sacra Congr. Conc.die 21.Ianuary* 1617.cuius memini de Iure eccleſiaſtico vniuerſo lib 1.cap.42. num.139. Vnde eadem *Sacra Congr. die 2. February* 1631. cenſuit Religioſum, qui ſua profeſſione facta tribus horis ante completum annum probationis, à Religione diſceſſit, & in habitu clericali laudabiliter vixit, ſi poſtea redeat ad Religionem debere ratificare profeſſionem, & ei locum deberi à die ratificationis.

8 Profeſſionem emittens infra annum probationis non eſt obligatus ad religionem, nec in genere, nec in ſpecie, nec etiam in foro Conſcientiæ vlla inducta eſt obligatio *Sacra Congr.Conc.*penes Nicol.Garc.de beneſ.p. 11.cap.9 num.6.

9 Profeſſio valida eſt poſt decimum ſextum annum facta, ſed ante decimum octauum requiſitum à ſtatuto Ordinis Minimorum non annullante aut irritante, facta. *Sacra Congr. Conc.die 2.Nouembris* 1582.quam de verbo ad verbum refert Laurent.de Peyrinis de Prælato q.3.cap.1.§.6.num.178.& illius meminit Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.2. tit.18.l.7. de Religion.num.14.quem cum alijs refero de officio, & poteſt.Epiſcopi part.3.alleg.101.num.15.

10 Profeſſiones emiſſæ iuxta diſpoſitionem Concilij Trid.hoc eſt in ætate 16.annorum ſunt validæ,quamuis in Conſtitutionibus Religionis Sanctiſſimæ Trinitatis Redemptionis captiuorum auctoritate Apoſt. confirmatis cautum ſit quod in ea Religione aliquis non recipiatur antequam annum vigeſimum videatur compleuiſſe. *Sacra Congr.Conc. die 2. Auguſti* 1631. *& die 24. Aprilis* 1632. quarum memini de Iure eccleſ. vniuerſo lib.1.cap.42.num.141.

11 Profeſſionem ante decimum ſextum annum expletum emiſſam nullam declarare poteſt Ordinarius. *Sacra Congr. Conc.* apud Armendar. d.l.7. de Relig. num. 11.quem refero de officio & poteſt. Epiſcopi p.3. alleg. 101.num.1.

12 Profeſſionis nullitatem deducens infra quinquennium, tenetur eam probare coniunctim coram proprio Superiore Regulari illius monaſterij, in quo profeſſionem emiſit, & coram Ordinario illius loci, vbi exiſtit monaſterium.*Sacra Congr.Conc die 1.Decembris* 1593. teſte Armendar.d.l.7.de Religion. numer.18.quem refero d.part.3.alleg.104.numer.12. Et quod intelligi debeat de Superiore monaſterij, non autem Religionis, cenſuit eadem *Sacra Congr. in Meten. & Romana 7. Aprilis* 1629. quam commemorat Sellius dict. cap.18. num.53.

13 Profeſſiones tacitæ non tolluntur per decretum Cōcilij ſeſſ.25.de Regular.cap.15.ſed in ſuo priſtino valore manent.*Sacra Congr.Conc.*cuius meminere Armendar.d l.7.de Relig.num.6.& 8. Ioan. Marta Nottar. in lucerna Regul.verbo profeſſio num.24.

14 Profeſſionem emittere non poteſt Monialis ante decimum ſextum annum in mortis articulo ad effectum vt monaſterium ſuccedat in dote, & bonis. *Sacra Congreg. Concil. in Montis Regalis 13. Nouembris* 1627. de qua Ego ipſe de Iure eccleſ. vniuerſo lib.1. cap.42. numer.138.

15 Profeſſio emiſſa à Religione à puella inhabili eſt inualida, dummodò ſit nota inhabilitas cap.conſtituit 26. q.4. *Sacra Congr.Conc. die 26. Iunij* 1621. quam refert Sellius d.cap.18 num.54.

16 Profeſſio emiſſa inſtante Abbatiſſa à puella, quæ iam compleuerat annum nouitiatus, & in morbum inciderat, & à medicis fuerat dictum moriturum, eſt valida, etiamſi poſtea fuerit verè mors ſequuta. *Sacra Congr. Conc.die 26. Iunij* 1621.cuius memini d.tract.de Iure eccleſ.vniuerſo lib.1.cap.42.num.170.

17 Profeſſio à ſanæ mentis puella vtcunque ad mortem ægrotante etiam Monialium ſuaſionibus emiſſa, niſi aliud obſtiterit, eſt valida. Cæterum an puella fuerit per dolum & circumuentionem ad profitendum inducta, itaut propterea dos monaſterio non debeatur à Iudicibus competentibus eſt diligenter inſpiciendum.*Sacra Cong.Conc.*referente Sellio in ſelect.Canon.cap.17. num.8.

18 Profeſſus in Religione incapace bonorum, & tranſlatus ex legitima cauſa ad Religionem capacem, recuperat bona poſt tranſlationem ſibi delata ad vtilitatem ſecundæ Religionis.*Sacra Congr.Conc.in Neritonen.22. Ianuarij* 1628 cuius memini d.lib.1.cap.42.num.92.

19 Profeſſi legitimè non poſſunt à Religione eijci niſi poſtquam per annum integrum in carceribus, in ieiunio, & pœnitentia detenti, & probati fuerint, & eo elapſo non reſipuerint; fugientes verò è carceribus etiam pro huiuſmodi fugæ delicto ſunt puniendi. & firma cuſtodia in carceribus detinendi.*Sacra Congr.Conc. in cauſa Minimorum 13.Nouembris* 1632.de qua Bonſadin.in theſauro eccleſ.deciſ.reſol.11.num.14.

Promotus.

COLLECT. DCXV.

1 PRomotum à ſuo anteceſſore non poteſt Epiſcopus examinare niſi poſt promotionem aliqua noua cauſa ſuperuenerit,quod ſi idem Epiſcopus aliquos minus idoneos iudicauerit, eos ſuſpendere debet. *Sacra Cong.Conc.*teſtibus Armendar.in addit.ad recop. legum Nauarræ lib.1. tit.18.l.7. de Epiſcopis num.69. Gonzal. ad reg.8. Cancel.gloſ.4. num.8. Aloyſ.Ricc.in praxi rerum fori eccleſ.reſol.329.in fine.

2 Promotus ad Ordines cum collatione vnius beneficij, redditus duorum ſcutorum annuorum qui, incedens in habitu laicali cum armis dum caperetur à birruarijs,vnum ex illis occidit,& ad carceres laicales adductus fuit, gaudet priuilegio fori, ſed remanere debet in carceribus laicalibus, donec coram Iudice eccleſiaſtico probetur clericatus. *Sacra Congr.Conc.in Ianuen. 28 Martij* 1628.penes Aldan.in compendio Canon.reſolut.lib.1.tit.23.num.16.

Prophanare.

COLLECT. DCXVI.

1 PRophanare poteſt Epiſcopus Eccleſias Parochiales ad præſcriptum Concilij ſeſſ.21. cap.7. de reform. *Sacra Congr.Conc. in Thelesina 13.Septembris* 1631.cuius meminit Aldan.in compendio Canonic.reſolut.lib. 3.tit.8.num.11.

Propina.

COLLECT. DCXVII.

1 PRopinarum Monialibus ſoluendarum abuſus non ſolùm tolli, ſed etiam grauiſsima pœnarum,etiam cenſurarum comminatione prohiberi debet, pro ea tamen die, qua ad habitum Monachalem admittentur puellæ, aliquid eſculenti, vel poculenti modici valoris, & pro eiuſdem diei vſu dumtaxat elargiri veritum.

non censetur. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. Lusitana 6. Iunij 1615.* in resp. ad 2. dub. cuius meminit Io. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo propina, & Ego ipse Iure ecclesiast. vniu. lib. 1. cap. 44. num. 30.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Protonotarijs agentes.*
2 *Familiares & domestici Papæ sunt Protonotarij de numero participantes.*
3 *Spurios legitimare & Notarios creare possunt Protonotarij de numero.*
4 *Ordinariorum à iurisdictione exempti sunt Protonotarij de numero.*
5 *Pileum nigrum cum cordulis & ornamentis violaceis portant Protonotarij de numero.*
6 *Canonicis cuiuscunque Cathedralis etiam quatuor Patriarchalium Vrbis præcedunt Protonotarij de Vrbe.*
7 *Sacristæ & Abbatibus in capella Papæ debent præcedere Protonotarij de numero.*

Protonotarij de numero participantium.

COLLECT. DCXVIII.

1 DE illis Ioan. Anton. Nouar. in summ. Bullarum tit. de Protonotarijs, Theodos. de Rubeis in singular. Rotæ tom. 2. p. 4. tit. de præcedent. Protonot. Ego ipse de Iure Ecclesiastic. vniuerso lib. 1. cap. 23.

2 Protonotarij de collegio, & numero participantium
sunt ad numerum duodecim redacti, familiares, &
Prælati domestici Papæ, panem quotidie, & vestes in
3 morte & coronatione Pontificis, & locum in caualcatis habent, spurios legitimare, & Notarios creare
4 possunt. Sunt exempti à iurisdictione Ordinariorum,
& eorum familiares arma gestare valent. Sixtus V. constit. 12. incip. Romanus 16. kalend. Decembris 1585. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 2. pag. 382. in nouiss. impress. cuius memini de Iure eccles. lib. 1. cap. 23. num. 4.

5 Protonotarijs de numero participantium priuatè quoad omnes alios Prælatos conceditur pileum nigrum cum cordulis, & ornamentis violaceis *Sacra Congr. Rit. in causa Vrbis Protonotariorum 17. Februarij 1607.* penes Ioan. Antonin. Nouar. d. tit. de Protonotar. num. 5.

6 Protonotarij de numero participantium præcedunt Canonicis etiam Ecclesiarum Patriarchalium, etiam Lateranensis de Vrbe. *Sac. Congr. Rit. die 4. Maij 1613.* testibus Ioan. Anton. Nouar. d. tit. de Protonot. num. 5. Theodos. de Rubeis in singul. Rotæ tom. 2. par. 4. tit. de Præcedent. Protonot. à pag. 487. & in fine eiusdem tit. pag. 493. quem refero de Canonic. & Dignitat. cap. 18. num. 34.

7 Protonotarij de numero participantium in capella sanctissimi debent præcedere Sacristæ, & Abbatibus vsum Mitræ habentibus. *Sacra Congr. Rit. in Romana 23. Iulij 1601.* de qua Sellius in select. Canon. cap. 17. num. 25.

SVMMARIVM.

1 *Prælatitium habitum in Ecclesia & functionibus ecclesiasticis deferre potest Protonotarius titularis & extra numerum.*
2 *Habitu Prælatitio in Ecclesia & in processionibus stare, sedere, & incedere debet Protonotarius titularis.*
3 *Exemptus à iurisdictione Ordinarij qualiter sit Protonotarius titularis.*
4 *Fori priuilegio gaudet Protonotarius titularis in ciuilibus, & criminalibus causis.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

5 *Priuilegio fori, & clericali gaudent Protonotarij titulares, etiamsi Ecclesiæ non inseruiant.*
6 *Pileum super insignibus apponere, & habere annulum sine gemma dum celebrat potest Protonotarius titularis.*
7 *Locum supra, aut inter Canonicos habere non debent Protonotarij Apost.*
8 *Officialib. Episcopi, & Dignitatibus, ac Canonicis Cathedralium locū digniorē cedere debet Protonotarius Apost.*
9 *Canonicis Cathedralium vti singulis præcedit Protonotarius, non autem si collegialiter incedant.*
10 *Munera alijs de Iure seu consuetudine spectantia sibi vēdicare nō debet Protonotarius ratione Protonotariatus.*
11 *Rochettum cum mantelleto potest in choro deferre prima Dignitas, quæ sit Protonotarius.*
12 *Archidiaconi primæ Dignitati præcedit Protonotarius vtens habitu Protonotarij & Prælati etiamsi non sit prima Dignitas.*
13 *Abacum præparare non potest Protonotarius dignitas dum celebrat more Prælatorum.*
14 *Paramenta benedicere non potest Protonotarius titularis.*
15 *Annulum in Missa gestare non licet Protonotarijs titularibus.*
16 *Paramenta sumere de Altari pro Missa non possunt Protonotarij titulares.*
17 *Protonotarij titulares post Abbates, & non supra sedere debent.*
18 *Conseruatores esse possunt Protonotarij Apost.*

Protonotarius titularis.

COLLECT. DCXIX.

1 PRotonotarius titularis, siue extra numerum non potest prohiberi deferre habitum Prælatitium, nempe rochettum cum mantelleto coloris violacei, & in Ecclesijs & functionibus ecclesiasticis cum eodem habitu incedere, & sedere iuxta dispositionem Cæremonialis lib. 1. cap. 13. circa fin. *Sacra Congr. Rit. in Mazarien. 28. Septembris 1630.* quam refert Sellius in selectis Cannn. cap. 36. num. 3.

2 Protonotarius titularis non participans in habitu Prælatitio in Ecclesia, & in processionibus stare, sedere, & incedere debet iuxta dispositionem Cæremonialis, lib. 1. cap. 13. *Sacra Congr. Rit. in Catanien. 5. Iulij 1631.* penes Ioan. Anton. Nouar. in summ. Bullarum tit. de Protonotar. num. 9.

3 Protonotarius titularis ex priuilegio in ciuilibus est exemptus à iurisdictione Ordinarij quoad causas excedentes summam 25. ducatorum ex Bulla 8. Leonis X. quia Concilium non derogauit priuilegijs Protonotariorum, nisi in causis criminalibus *Sacra Congr. Conc. in Papien. 14. Decembris 1630.* cuius meminit Ioan. Anton. Nouar. d. tit. de Protonotar. num. 23.

4 Protonotarius in habitu clericali incedens tam in ciuilibus quàm in criminalibus causis, fori priuilegio gaudet, quamuis non sit ad scriptus seruitio alicuius Ecclesiæ, *Sacra Congr. Conc. in Toletana 27. Martij 1632.* de qua Ioan. Anton. Nouar. d. tit. de Protonot. nu. 23. & 24. Ego ipse de Iure eccles. vniu. lib. 1. cap. 23. num. 36.

5 Protonotarij titulares siue honorarij gaudent priuilegio fori & clericali etiamsi Ecclesiæ non inseruiant. *Sacra Congr. Conc. die 9. Iulij 1626.* quam refert Sellius d. cap. 36. num. 4.

6 Protonotarius titularis potest apponere pileum super insignibus, & habere annulum dum celebrat, dummodo non cum gemma. *Sacra Congr. Rit. in Clonacen. & Neocastren. 21. Augusti 1601.* penes me d. tract. de Iure eccles. vniu. lib. 1. cap. 23. num. 29.

7 Protonotarij titulares neque supra, neque inter Canonicos locum habere debent. *S. Congr. Rit. in Spoletana*

terra Cascia 13. *Martij* 1619. quam citat Sellius d.cap. 36.num.5.

8 Protonotarij titulares tam in sessionibus in Ecclesia quam in processionibus debent cedere locum dignitatem Officialibus Episcopi, ac dignitates obtinentibus, & Canonicis Ecclesiarum Cathedralium. *Sacra Congr. Rit.in causa Castella & Legionis* 30. *Aprilis* 1604. Clemens VIII.constit.sua incip.Decet Romanum Pont.die 18.Maij 1604.

9 Protonotarius titularis præcedit Canonicis Cathedralium vti singulis, non autem collegialiter, *Sacra Congr.Rit.in Concordien.16.Maij* 1601. & 12.*Iuly* 1601. quarum memini de Iure eccles.vniu.lib.1.cap.23.n.24.

10 Protonotarius titularis non debet ratione sui Protonotariatus munera alijs de Iure seu de consuetudine spectantia sibi vendicare. *Sacra Congr. Rit.in Putaquen.* 16.*Maij* 1601.apud Sellium d.c.36.num.7.

11 Protonotarius si sit prima dignitas potest in choro deferre rochettum mantelleto: si vero non sit prima dignitas, sedere debet in suo stallo cum suo habitu Canonicali. *Sacra Congr. Rit. in Clomacen.& Neocastren.*21.*Augusti* 1601.de quibus Sellius d.c.36.nu.8.

12 Protonotarius vtens habitu Protonotarij & Prælati, etiamsi non sit prima dignitas,debet præcedere Archidiacono primæ dignitati, dummodo tunc non lucretur distributiones quotidianas. *Sacra Congr. Rit. in nullius terra Piscia* 15. *Ianuary* 1611. penes Sellium d.cap.36. num.9. sed non potest vti dicto habitu in processionibus, & alijs actibus publicis, in quibus cum Capitulo interuenit. *Eadem Sacra Congr.die* 19. *Nouembris* 1611. de qua Sellius d.c.36.num.10.

13 Protonotarius dignitas nō potest præparare abacum dum celebrat more Prælatorum *Sacra Cong.Rit.in Clomacen.& Neocastren* 21. *Augusti* 1601. vt per Ioan. Anton. Nouar. d.tit. de Protonotar.num.20. meipsum de Iure ecclesiast.vniuerso lib.1.c.23.num.32.

14 Protonotarius titularis paramenta benedicere non potest. *Sacra Congr.Rit.die* 17.*Iuly* 1617.cuius memini de Iure ecclesiast.vniu.lib.1.c.23.num 33.

15 Protonotarijs titularibus non licet annulum in Missa gestare. *Sacra Congr. Rit.die* 13. *February* 1613. de qua memini de Iure eccles.vniuerso lib.1.cap.23.n.30.

16 Protonotarius titularis non potest paramenta sumere pro Missa de Altari, sed in Sacristia vt cæteri. *Sacra Congr.Rit.in Asculana in Apulia* 6.*Martij* 1610.de qua mentionem feci d.lib.1.c.23.num.31.

17 Protonotarij titulares post Abbates, & non supra sedere debent. *Sacra Congr.Rit.in Asculana in Apulia*.6. *Martij* 1610.cuius memini d.lib.1.c.33.num.26.

18 Protonotarij titulares in conseruatores deputari possunt. *Sacra Congr. Conc.de anno* 1630. cuius memini d. lib.1.c.23.num.28.

Vide in verbo Canonicus Protonotarius collect.97. Prouinciale Concilium, vide in verbo Concilium prouinciale collect.198.

SVMMARIVM.

1 *Beneficiorum prouisiones in personas propter genus, aut hæresim contaminatas irritantur.*
2 *Administrationi se ingerere non possunt prouisi de beneficijs ecclesiasticis nisi litteris Apost.expeditis.*
3 *Ordinarij publicare in loco tenentur concessionem de beneficijs reseruatis Germaniæ.*
4 *Priuati censetur prouisi de beneficijs Militum S. Ioannis Hierosolymitani,si intra tres menses habitū nō susceperit.*
5 *Inquirendi sunt iuxta formam examinis Episcopalis prouisi de beneficijs, & alijs Dignitatibus consistorialibus.*
6 *Possessionem beneficij apprehendens litteris non expeditis quas pœnas incurrant.*
7 *Ordinarius compellere debet ad residentiam prouisos ab inferiore collatore de beneficio eam requirente.*
8 *Dispensatus in ætate ad Canonicatum Cathedralis habet vocē in Capitulo, & lucratur distributiones quotidianas.*
9 *Annum* 22. *attingere debet prouisus de Canonicatu in Cathedrali vbi non fuit facta distributio sacrorum Ordinum.*
10 *Locum vltimum inter alios eiusdem Ordinis habere debet prouisus per resignationem.*
11 *Ordinem sacrum suo Canonicatui annexum qui non suscipit debito tempore, quas pœnas incurrit?*
12 *Cæcus factus post captam possessionem Canonicatus,itaut ob id non possit intra annum promoueri, reputatur præsens quoad fructus.*
13 *Dispensatus pro obtinendo vno Canonicatu in certa Ecclesia, & Decanatu in alia quando satisfaciat residendo in dignitate.*
14 *Ætas completa requiritur ad Canonicatum etiam quando prouisi ante possessionē debent expectare per bienniū.*
15 *Confessiones quando & quo loco audire possit prouisus de Parochiali per concursum.*
16 *Professionem Fidei sponte facere tenetur prouisus de Parochiali, nec opus est vlla admonitione.*
17 *Synodi cogendæ ob difficultatem si non potuerunt deputari examinatores, & seruari forma Concilij, prouisus de Parochiali,an ob id non seruata,minime est remouendus.*

Prouisio. Prouisus.

COLLECT. DCXX.

1 PRouisiones tam Sedis Apost. quàm aliorum de beneficijs in personas propter genus, aut hæresim, & à Fide apostasiam, siue proprio, siue stirpis suæ agnatorum vitio contaminatas per Canonicas sanctiones, aut statuta à Sede Apost confirmata aut priuilegia ab eadem data prohibitas. Gregorius XIII. constit.66.incip. In Ecclesijs de anno 1580. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.2.pag.488.

2 Prouisi de Ecclesijs, ac beneficijs ecclesiasticis non possunt se ingerere administrationi nisi litteris Apost. expeditis. Iulius II.constit.4. incip. Romani 5. Kalend. Augusti 1505. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.1. pag.356.in nouiss. impress.

3 Prouisi de beneficijs reseruatis Germaniæ concessionem, Ordinarij intra tres menses in loco beneficij publicare tenentur. Gregorius XIII.constit.41. incip.Quæ in Ecclesiam Kalend. Nouembris 1576. apud Laert. Cherub tom.2.pag.308.in nouiss.impress.

4 Prouisi tam de Curatis quàm non Curatis beneficijs Militum sancti Ioannis Hierosolymitani, censentur illis priuati, si intra sex menses habitum non suscipiant. Gregorius XIII.constitut.60.incip. Quo magis 13, Martij 1580.apud Laert. Cherub. tom.2.pag.529.in nouiss. impress.

5 Prouisi, vel potius prouidendi de Abbatijs, & alijs Dignitatibus consistorialibus sunt inquirendi iuxta formam examinis Episcopalis, Gregorius XIV.constit.6. incip.Onus Apostolicę Idib Maij 1591.apud Laert.Cherub.tom 2.pag.529.in nouiss.impress.

6 Prouisus Apost. apprehendens possessionem beneficij litteris non expeditis amittit beneficium, seu ius ad illud habendum, ac ad aliud obtinendum de cætero inhabilis efficitur. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicolao Garcia de benefic.p.9.cap.11.num.21.in resp.ad 6.

7 Prouisus ab inferiore collatore de beneficio personalem residentiam requirente, compellendus est per Ordinarium ad residentiam. *Sacra Congr.Conc.* quam refert Sellius in selectis Canon.cap.10.num.18.

8 Prouisus in ætate 16.annorum,& à Sede Apost.dispēsatus ad Canonicatum in Ecclesia Cathedrali, habet vocem in Capitulo, & distributiones quotidianas

cum

cum diuinis Officijs interest, lucratur. *Sac. Cong. Conc. in Reatina 10. Iuly 1627. & in Montis Politiani 13. Ianuary 1629. & in Sancti Miniati 15. Septembris 1629.* quarum memini de Canonic. & Dignitat. cap. 37. nu. 9.

9 Prouisus de Canonicatu in Ecclesia Cathedrali vbi facta non fuit sacrorum Ordinum distributio, debet ad minus attingere 22. annum, itaut collatio facta habenti vigesimum tantùm, non valeat. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. de benef. p. 7. c. 4. nu. 29.

10 Prouisus per resignationem non debet habere locum resignantis, sed vltimum locum inter alios eiusdem Ordinis. *Sacra Cong. Rit. in Ferrarien. 10. Ianuar.* 1609. penes Sellium in selectis Canon. cap. 82. nu. 3.

11 Prouisus de Canonicatu habente annexum Ordinē sacrum, qui est completæ ætatis, vt possit intra annum Ordinem requisitum suscipere, non habet vocem in Capitulo iuxta decretum Concilij sess. 24. de reformat. c. 12. & Clem. 2. de ætate & qualit. sed non perdit partem aliquam distributionum, quæ dantur his, qui cæteris Horis intersunt, pro primo anno infra quem ad Ordines potest se facere promouere: elapso verò anno si non fuerit ad Ordinem sacrum annexum promotus, subtrahitur illi dimidia pars distributionum, nec habet vocem in Capitulo, licet aliàs sit in Sacris, ex quo habet Ordinem requisitum iuxta dispositionem dictæ Clem. iuncta glos. verbo ex tunc. *Sacra Cong. Conc.* cuius meminit Nicol. Garcia de benefic. part. 7. capit. 4. num. 26.

12 Prouisus de Canonicatu si capta possessione lumine orbetur, & non possit promoueri ad Ordinem requisitum, reputatur præsens quoad fructus, sed non tenetur assistere choro. *S. Congr. Conc. die 11. Augusti* 1618. de qua Sellius d. c. 82. num. 5.

13 Prouisus de Canonicatu in vna Ecclesia, & de Decanatu in alia eiusdem diœcesis cum dispensatione quod dictum Canonicatum vnà cum Decanatu simul retineri possit cum derogatione Constitutionum Apost. ac statutorum etiam iuramento roboratorum, addita tamen clausula quod debitis non defraudentur obsequijs, sufficit vt resideat in digniore, & per alium adimplere debet onera in altera Ecclesia. *Sacr. Cong. Conc. in Colonien. 13. Aprilis* 1630. quam transcribit Bonfadin. in thesauro eccles. decis. resol. 20. num. 3.

14 Prouiso in decimo tertio ætatis anno de Canonicatu in Ecclesia Collegiata, vbi vigore statuti Ecclesiæ prouisi ante realem possessionem, & fructuum perceptionem debent expectare per biennium, obstat decretum Concilij sess. 23. cap. 6. de reformat. *Sacr. Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. de benef. p. 7. c. 4. nu. 13. quem refero de Canon. c. 13. num. 15.

15 Prouisus de Parochiali Ecclesia per concursum censendus est approbatus idoneus minister ad audiendas Confessiones duntaxat in ea ciuitate, vel oppido vbi sita est Parochialis, non autem passim per totam diœcesim. *Sac. Cong. Conc.* cuius meminere Piasec. in praxi Episcop. par. 2. cap. 1. nu. 8. Stephan. d'Alum de Episcoporum, Abbat. & Abbatissarum potestate cap. 23. nu. 13. vers. cuius.

16 Prouisus de Parochiali tenetur sponte se offerre ad professionem faciendam, nec vlla admonitione opus est. *S. Cong. Conc.* vt per Nicol. Garc. de benefic. par. 3. cap. 3. nu. 20.

17 Prouisus de Parochiali non seruata forma Concilij Trid. ex eo quod ob varias difficultates non potuisset cogi Synodus, neque deputari examinatores Synodales, non est remouendus: at danda est facultas Episcopo deputandi examinatores extra Synodum, illeque monendus & hortandus vt quanto citius conuocet Synodum eo meliori modo, quo potest. *S. Cong. Conc. in Treueren. 26. Iuny* 1627. teste Bonfadin. d. resol. 20. num. 4.

S V M M A R I V M.

Publicatio.

COLLECT. DCXXI.

1 PVblicatio scrutinij, realis, & distincta necessaria est in electionibus Abbatum per quorum obitum viduatur Ecclesia. *Sacra Cong. Conc. in nullius 5. Iulij* 1628. teste Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 3. tit. 8. nu. 15.

2 Publicatio beneficiorum resignatorum qua forma facienda expressit Gregorius XIII. constitut. 87. incip. Humano vix iudicio Nonis Ianuarij 1583. quam referunt & exornant Quarant. in summ. Bullarij verbo beneficiorum resignatorum publicatio, Lotter. de re benef. lib. 3. q. 21. num. 1. Ioann. Anton. Nouar. in summ. Bullarum tit. de beneficior. resign. publicat. Scortia in selectas summorum Pont. constitutiones epit. 135. Ego ipse in tract. de Iure eccles. Vniuerso lib. 3. cap. 15.
3 num. 187. cum seqq. Comprehendit hæc Gregoriana Constitutio renunciationes beneficiorum siue simplicium, siue cum dignitate, siue non, & beneficiorum Consistorialium minorum, vt sunt Abbatiæ, & similia, quæ licet sint consistorialia, solent tamen prouideri extra consistorium, secus in cessione Archiepiscopatus, & Episcopatus, ac similium, vt bene probat Ha-
4 min. Paris. d. lib. 11. quæst. 3. per tot. Comprehendit quoque renunciationes beneficiorum etiam parui redditus; illa enim loquitur de quibuscunque beneficijs, Ioan. Anton. Nouar. d. tit. de benef. resign. publicat. num. 10. vbi nu. 14. extendit ad beneficia ad nutum amouibilia.
5 Comprehendit etiam renunciationes Commendatum, Flamin. d. lib. 11. q. 5. nu. 32. Seraphin. decis. 1289. Ioan. Anton. Nouar. loco nu. 9. & hospitalium tam quæ dantur in titulum, quàm quæ dantur in administrationem, Flamin. d. lib. 11. q. 3. nu. 45. Prosper. de Augustino in addit. ad Quarant. in sum. Bullar. verbo beneficiorum resignator. publicatio vers. quartò amplia, Ioann. Anton. Nouar. d. loco nu. 8. Lotter de re benefic. lib. 3. quæst. 21. nu. 28. vbi nu. 9. post Rot. decis. 662. ex n. 1. & decis. 666. ex nu. 1. p. 4. diuers. Seraph. decis. 1309. num. 1. & 4. subdit necessitatem publicandi intrare in simplici resi-
6 gnatione, seu dimissione in manibus Ordinarij. Comprehendit pariter resignationes nullas, seu inualidas, vt in ipsa dicitur, & refert Nicol. Garc. de benef. p. 11. cap. 3. nu. 276. vbi num. seq. id limitat quando resignatio est nulla ex defectu consensus, quia tunc verè non est resignatio, & nu. 279. pariter limitat vbi resignatio fuerit nulla, quia resignans in Sacris constitutus non habet aliunde, vnde commodè viuere possit, vt Papa vult. Denique comprehendit impetrantes ob non publicationem, quia & ipsi tenentur publicare. Seraph. decis. 1064. num. 5.

num.5.Nicol.Garcia d.cap.3.num.301. Lotter. d.lib.3. q.21.num.22.

7 Non habet locum dicta Constitutio Gregoriana in beneficijs vacantibus per adeptionem aliorum iuxta decretum apponi solitum de dimittendo liberè in manibus Sanctissimi intra duos menses, vt ex decisione Rotæ resoluit Nicol.Garc.d.cap.3.nu.334. Nec in simplici cessione ad fauorem eius, qui iam existeret in possessione.Card.Caualer.decis.458.num.4. & 5.Lotter. d. lib.3. q.21.num.8. Nec in translatione pensionis in aliquem facta,Ludou.Gom.in reg.de publicand.quæst.10. Prosper. de Augustino vbi supra vers. secundo limita; Nec quoties prætextu legitimi impedimenti publicatio fieri non potuit, vt cauetur in ipsa Constitutione. Ita Prosper. de Augustino d.loc. vers.tertiò limita,Sayr.decis.4. de renunciat. Ioan. Anton. Nouar. vbi supra numer.25. Nec in alijs casibus relatis per me d.lib. 3.cap. 15.num.193.

SVMMARIVM.

1 *Licentia sacra Congr.prius non obtenta, admittenda non est puella ad habitum monachalem nisi duodecimo ætatis anni completo.*

2 *Dispensari non potest puella, quæ 12. annum non compleuit vt habitum in monasterio suscipiat.*

3 *Matrimonio in 12. ætatis anno coniuncta,& Religionem illo non consummato ingressa puella, eius sponsus per quatuor annos expectare debet vsque dum profiteatur.*

4 *Ordinarius certum dierum numerum præfigere debet Nouitiabus intra quem deliberent vtrum velint profiteri, vel non.*

5 *Episcopus intra 25.dies examen Nouitiarum perficere tenetur postquam hac de re certior factus fuerit.*

6 *Examinanda est puella diligenter ab Episcopo, quæ eo inconsulto habitum suscepit.*

7 *Professionem emittere non possunt puellæ ante 16. ætatis annum.*

Puella Religionem ingressa.

COLLECT. DCXXII.

1 Puella ad habitum Monachalem admitti non debet absque factæ Congr.licentia, nisi duodecimo ætatis anno completo.*Sacra Congreg.Episcop.& Regular. in Neapolitana de anno 1582. & 1. Martij 1608.* teste Aldan.in compendio Canon.resolut.lib.2.tit.32.n.4.

2 Puella, quæ duodecimum annum non compleuit, non potest dispensari vt habitum in monasterio suscipiat. *Sacra Congr. Conc.*referentibus Armendar. in addit.ad recop.legum Nauarræ lib.2.tit.18.l.7. de Relig. n.45. Antonin Diana moral. resol.p.3. tract.2.resol. 47. Didac. Nitbona de ætate ad humanos actus requisita anno 8.q.1.n.6.

3 Puella si in duodecimo ætatis anno matrimonio coniuncta, & Religionem illo consummato ingressa sit, cogendus sponsus per quatuor annos expectare vsque dum profiteatur. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. d.l.7.de Relig. nu.42. quem refero de officio,& potest. Episcopi p.3.alleg.101.n.11.

4 Puellis,quæ sumpserunt Sacrum habitum in aliquo Monialium monasterio,debet ab Ordinario certus dies, rum numerus 15.vel 20.præfigi, intra quem deliberent vtrum velint profiteri, vel non: si noluerint, remittendæ sunt ad domos consanguineorum, vel affinium. *Sacra Cong.Conc.* cuius meminere Armendar.in addit. ad recop.legum Nauarræ lib.2.tit.18.l.7. de Relig.n.49. Campan.in diuers.Iuris Canon.rub.12. cap.16. num.16.

5 quos refero de officio,& potest.Episcopi p.3. alleg.100. n.2.Et postquam Episcopus hac de re certior factus fuerit intra 25. dies examen hoc perficere tenetur, quibus elapsis amplius de eo se non intromittat. Eadem *Sacra Cong.Conc.* de qua Armend.d.l.7. de Relig.n.45.Galet. in margarita casuum Conscient. verbo Nouitij vlt. Campan.d.c.16. nu.10. Tamburin.de iure Abbatissar.disp.4. q.2.num.10.

6 Puella quæ inconsulto Episcopo habitum Religionis suscepit, antequam profiteatur ab Episcopo diligenter examinanda est.*Sacra Congr.Conc.*teste Armendar.d.l. 7.de Relig.n.46.quem refero d.alleg.100.n.4.

7 Puellę ad professionem admittendæ non sunt ante decimum sextum ætatis annum completum. *Sac.Cong. Conc.*vt per Armendar.d.l.7 de Relig.n.41.

Plura habes sup.in verbo Nouitia collect. 524.

SVMMARIVM.

1 *Educationis causa non sunt in Monialium monasterijs introducendæ puellæ nisi sacra Congr.licentia suffultæ.*

2 *Educationis causa puellæ recipi possunt in Monialium monasterijs concurrentibus aliquibus conditionibus, quæ hic referuntur,& non aliàs.*

3 *Minores septennio,& maiores 25.annis puellæ in monasterijs Monialium recipi non possunt.*

4 *Consensus omnium Monialium singulariter præstitus præcedere debet admittendam puellam in monasterio educationis causa.*

5 *Puella causa educationis in monasterio Monialium recepta si postquam compleuit ætatem 25. annorum, non egrediatur, excommunicationem, aut censuram vllam non incurrit.*

Puella educationis causa.

COLLECT. DCXXIII.

1 Puellas educationis causa in Sanctimonialium monasteria introduci nullatenus permittant Episcopi nisi sacræ Congr.licentia suffultas, eamque exequi nullatenus præsumant, nisi adimpletis sequentibus con-

2 ditionibus. Quod Moniales capitulariter, secretisque suffragijs puellarum recipiendarum admissioni consentiant,monasterium eas recipere sit solitum, illasque actu retineat, peculiaris habitatio seorsum à dormitorio,& habitatione Monialium professarum, ac nouitiarum, vbi interdiu opus facere & exercere, atque noctu quiescere possint pro eis existat, excedant septimum,& sint infra 25.annum ætatis suæ,non sint vltra numerum præfixum, ingrediantur solæ, modesto vtantur vestitu, clausuræ legibus Monialium instar sint obstrictæ, & si vnquam è monasterio egressæ fuerint, ad illud, vel ad aliud monasterium redire non permittantur absque sacræ Congregationis licentia, cum egressus huiusmodi expressione nisi habitum Regularem suscipiendi animo essent reuersuræ. Demum debet esse idoneus fideiussor, pecunias in alimento puellarum huiusmodi erogandas anticipatis solutionibus in singulis mensibus soluturum se obliget. Cæterum finito vigesimoquinto ætatis anno similes è monasterio expellantur; & non permittatur quod eisdem puellis victus diætim quotidianus à parentibus, vel consanguineis transmittatur, sed tantùm pecuniæ pro eodem victu, vt dictum est, persoluatur.*Sacra Congr.Conc.*referentibus Quarant.in sum. Bullarij verbo monasteria Monialium pag. 449. Zerol.in praxi Episcop.p.1.verbo Monialis §.10.Piasec. in simili praxi p.2.cap.3. n. 57. Campan. in diuers. Iuris Canon.rub.12.cap.16. nu. 28. Gauant. in man. Episcop. verbo Monialium educatio,Sanch.in præcepta Decalogi tom.2.lib.6.cap.16.n.61.cum seqq. Tamburin. de iure

re Abbatissar. disp. 1. q. 1 nu. 1. cum seqq. & q. 2. Ego ipse de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 102. num. 63.

3 Puellæ causa educationis in monasterijs recipi non possunt minores septennio, & maiores vigintiquinque annorum. *Sacra Cong.* testibus Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verbo Moniales §. 11. Galet. in margarita casuum Consc. verbo Moniales 5. quos cum alijs refero d. p. 3. alleg. 102. num. 64. & illis addo nouissimè Didac. de Narbona de ætate ad humanos actus requis. anno 7. q. 21. in princ.

4 Puellæ recipi non possunt educationis causa in monasterijs Monialium nisi præcedat omnium consensus singulariter præstitutus, & non est standum simpliciter relationi Abbatissæ. *Sac. Cong. Conc. in Amelien. 4. Ianuary* 1608. cuius meminit Tamburin. de iure Abbatiss. disp. 1. q. 1. nu. 5. quem refero d. alleg. 102. nu. 63. vers. secunda.

5 Puella educationis causa in monasterio recepta, si postquam præterijt tempus 25. annorum intra quod illi morari conceditur ex causa educationis, si illatim non egrediatur, nec ipsa, nec quæuis alia excommunicationem, aut censuram incurrit, sed potest Episcopus terminum constituere, intra quem eligat puella vtrum velit Monialis fieri aut è monasterio egredi. *S. Congr. Conc.* de qua meminere Franc. Leo in thesauro fori eccles. p. 2. cap. 16. nu. 54. Campan. d. rub. 12. c. 16. num. 29. Tamburin. d. disp. 1. q. 2. num. 2. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo educatio num. 9. Ego d. alleg. 102. num. 65.

Puer.

COLLECT. DCXXIV.

1 PVeri seruitio chori, seu Sacristiæ adscripti debent habere primam Tonsuram si per ætatem ad id sint capaces. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien.* 23. *Nouembr.* 1602. quam refert Sellius in selectis Canonic. c. 31. num. 8.

2 Pueros in monasteria Monialium introducentes qualiter peccent, & incidant in censuras, expressit *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* quam referunt Paul. Comitol. resp. moral. lib. 6. q. 19. Scortia in selectas summorum Pont. constitutiones theorem. 336.

Puluinar.

COLLECT. DCXXV.

1 PVluinar cum tapete non debet poni ante dignitates, sed debent illæ sedere in suo stallo sicut reliqui Canonici, & ratione Dignitatis potest indolgeri puluinar de corio tantùm. *Sacra Cong. Rit. in Tudertina* 24. *Martij* 1612. cuius memini in tract. de Canonicis, & Dignitat. c. 33. nu. 31.

SVMMARIVM.

1 *Monasteria quæ à 40. annis citra Tridentinum fundata existunt quartam funeralem soluere non tenentur.*

2 *Ordinarius à Regularibus quartam piorum legatorum exigere non potest.*

3 *Locari non potest quarta funeralis.*

4 *Parocho non debetur quarta funeralis ex intorsitijs, seu cereis Confraternitatum secularium funera associantium.*

5 *Parocho debetur quarta funeralis ex funeralibus sequentis diei in alia Ecclesia factis.*

6 *Parocho non debetur quarta funeralis intra cuius limites Viator, seu peregrinus decessit si consuetudo sit vt ius eos sepeliendi ad Cathedralem pertineat.*

Quarta.

COLLECT. DCXXVI.

1 QVartam funeralem nequaquam soluere tenentur monasteria quæ à quadraginta annis circa Tridentinum fundata existunt, vel quæ ipsam quartam soluere non consueuerunt. Pius V. constit. sua incip. Etsi Mendicantium Kalend. Iulij 1567. cuius meminere Gutier. de iuram. confirmat. p. 1. cap. 4. nu. 3. Fr. Emman. quæst. Regulat. tom. 1. q. 41. art. 2. Archangel. Caraccia de quarta funerali cap. 1. Lezana in summa q. Regul. tom. 1. cap. 3. num. 13. quos refero de officio, & potest. Parochi c. 25. nu. 13.

2 Quartam legatorum piorum exigere non potest Ordinarius à Regularibus, nisi eam soluere sint soliti, aut abhinc quadraginta annis citra, iuxta dispositionem Sacri Concilij Trident. exegerit. *Sac. Cong. Episcop. & Regular. de anno* 1581. testibus Fr. Emman. quæst. Regul. tom. 1. q. 39. art. 2. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Quarta Lezana in summ. quæst. Regular. tom. 2. cap. 1. nu. 30. in fine, & tom. 3. verbo Canonica portio nu. 3.

3 Quarta funeralis locari non potest. *S. Congr. Episcop. & Regul. in Cusentina* 14 *Decembris* 1592. quam refert Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 3. tit. 8 nu. 12.

4 Quarta funeralis non debetur Parocho ex intorsitijs seu cereis Confraternitatum secularium funera associantium. *Sac. Cong. Episcop. & Regul. in Firmana* 5. *Martij* 1616. penes Aldan. lib. 3. tit. 8. nu. 14.

5 Quarta funeralis debetur Parocho ex funeralibus sequenti die in altera Ecclesia ab alia, in qua mortuus sepulturæ mandatus fuerat, factis, magno adhibito Religiosorum, & Presbyterorum, candelarum, & intorsitiorum numero in maiori quantitate diei præcedentis. *S. Cong. Episcop. & Regul. die* 3. *Augusti* 1621. referente Aldano d. lib. 3. tit. 8. num. 16.

6 Quarta funeralis non debetur Parocho, intra cuius limites viator retentus pro delicto, & habilitatus cum cautione decedit stante consuetudine in ciuitate quod ius sepeliendi peregrinos & viatores spectet ad Ecclesiam Cathedralem. *S. Cong. Conc. in Pisauren.* 22. *Ianuary* 1628. de qua Aldan. d. lib. 3. tit. 8. num. 17.

SVMMARIVM.

1 *Prædicatores quæstuarij à prædicationis officio se abstinere debent.*

2 *Licentias concessas publicandi Indulgentias ad quæstum reuocauit Pius V.*

3 *Quæstores prauos eleemosynarum comprehendit Concil. Trid. sess. 21. de reform. cap. 9.*

4 *Collectores eleemosynarum, qui collectas in pios vsus conuertendas sine fraude sponte datas accipiunt non comprehendit Conc. sess. 21. cap. 9. de reform.*

Quæstuarius.

COLLECT. DCXXVII.

1 QVæstuarios Prædicatores à prædicationis officio abstinere iubent, & inobedientes puniunt Inquisitores hæreticæ prauitatis. Vrbanus IV. const. 2. incip. Licet de anno 1262. apud Laert. Cherubin. in Bullario

lario tomo 1. pagina 96. aliàs pagina 120.

2 Quæstuarios & ad quæstum Indulgentias publicandi licentias concessas reuocauit Pius V. constit.30. incip. Etsi 6. Idib. Februarij 1567. apud Laert. Cherubin. tom.2.pag.214. aliàs pag.161. in nouiss. impress.

3 Quæstores prauos eleemosynarum comprehendit Concil.Trid. sess.21. de reform.cap.9. non earum recep-

4 tores, qui collectas in pios vsus conuertendas sine fraude sponte datas accipiunt. *Sacra Cong.Conc.* testibus Zerol. in praxi Episcop. p.2. verbo Quæstores. Bonacin. de censuris extra Bullam disp.2.q.3. puncto 30. nu.9. vers. tertio.

Plura vide in verbo Eleemosyna collect.278. numero 4. & 5.

Quindenia.

COLLECT. DCXXVIII.

1 Paulus II. constit.6. incip. Decet Romanum Pont. sub dat. Id. Ianuarij 1469. apud Laert. Cherubin. in Bullar.tom.1.pag.330.statuit quòd monasteria, Prioratus, Præpositurtas, Dignitates, Personatus, Administratores, officia, & beneficia quibuslibet alijs similibus, aut etiam fabricis, & pijs locis vnita, pro quibus Cameræ Apost. annata, seu alia iura solui consueuerant, vel quæ debeant annatam, sine medios fructus vnius anni, inposterum singulis quindecim annis perpetuo sequuturis soluere teneantur & debeant. Deinde Paulus IV. constit.17. incip. Decens esse censemus sub Dat. 20. Kalend. Februarij 1508. apud Laert.Cherubin. d.tom.1 pag.737.aliàs pag.680.ampliat ad omnes Congregationes tam seculares quàm Regulares etiam Ordinis Cassinensis, Montis Oliueti, & Camaldulensis, mandando pariter eosdem posse cogi ad ipsum per sententiam, censuras, & pœnas etiam priuationis, dissolutionis vnionum, annexionum, & incorporationum, & declarando comprehendi tam Ecclesias & monasteria virorum, quæ taxata reperiuntur in libris cameræ, quam omnes Dignitates, Personatus, officia, & beneficia secularia & Regularia, quæ excederent valorem annuorum 24. Florenorum de Camera Postmodum Pius V. constit.38. incip. Apostolicæ Sedis de anno 1567.apud Laert.Cherub.tom.2.pag.225.aliàs pag. 169. illas extendit etiamsi apparerent vniones factæ quibusuis Cathedralibus etiam Metropolitanis, seu Collegiatis Ecclesijs, aut Capitularibus mensis, necnon Collegijs, Vniuersitatibus, Congregationibus quorumcunque Ordinum, &c. Denique Sixtus V. constit.33.incip. Cameræ nostræ 14. Maij 1586. apud Laert. Cherubin. d tom.2. pag.529. aliàs pag.405 sancitur comprehendi sub dictis Constitutionibus vniones, annexiones, incorporationes, applicationes, & submissiones de quibuscunque beneficijs ecclesiasticis tam secularibus, quàm Regularibus, etiamsi monasteria Monialium, & hospitalia fuerint, &c. De quarum Constitutionum materia Ioan. Anton. Nouar. in sum. Bullarum tit. de quindenniorum solutione, Scortia in selectas summ. Pont.Const.epit.54.137.141.175.& 363.

Sancti Raphaelis Arcangeli Missa, vide in verbo Missa collect.479.nu.7.

SVMMARIVM.

1 *Episcopo de omnibus locis pijs tã publicis quam priuatis, ecclesiasticis vel laicalibus ratio ab administratoribus reddenda est.*

2 *Ordinarius ab administratoribus rationes administrationis exigere potest, donec coram eo doctum fuerit de institutione, in qua secus cautum sit.*

3 *Tempore quo recitantur Horæ Canonicæ, & Diuina celebrantur, nec Episcopus nec Capitulum rationes exigere valet.*

4 *Episcopus solus sine Coniudicibus potest exigere rationem administrationis operum piorum ad curam Capituli pertinentium dummodo non procedat criminaliter in forma iudicij.*

5 *Distributionum quotidianarum de diuisione & applicatione potest Episcopus à Capitulo in Visitatione sua Cathedralis rationem exigere.*

Ratio.

COLLECT. DCXXIX.

1 Ratio de omnibus locis pijs reddenda est Episcopo ab administratoribus, siue ea sint publica, siue priuata, ecclesiastica, vel laicalia. *Sacra Cong.Conc.* teste Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1.tit.18.l.7.nu.78. quam refero de officio,& potest. Episcop p.3. alleg.75.num.58.

2 Rationes administrationis Ordinarius exigere valet ab administratoribus donec coram se doctum fuerit de institutione, in qua secus cautum sit. *Sac. Cong. Conc.* referente Marta de iurisdict.p.2.c.18.nu.9.& 10. quem refero d.alleg.75. nu.58.

3 Rationes exigere non debet Episcopus, vel Capitulum de tempore, quo recitantur Horæ Canonicæ, & Diuina celebrantur. *S. Congr. Concil.* penes Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1.tit.18.l.7. num.79. vers. neque Nicol. Garc. in addit. ad suum tr. de benef.p.3.cap.2.nu.568.

4 Rationem administrationis operum priorum ad curam Capituli pertinentium potest Episcopus solus sine coniudicibus exigere, dummodo non procedat ad priuationem, vel aliàs criminaliter in forma iudicij. *Sacra Congr. Conc. in Ortelen.* 17. *Martij* 1632. in resp. ad 7. quam citat. Aldan. in compendio Canon. resol. lib.2. tit.15.nu.12.

5 Rationes de applicatione, & diuisione distributionum quotidianarum, aliorumque emolumentorum duplorum, & anniuersariorum exigere potest Episcopus à Capitulo in visitatione suæ Cathedralis *Eadem Sacra Cong.Conc. in d Ortelen.in resp. ad octauum.*

S. Raymundi de Penafort canonizatio, vide in verbo Canonizatio collect.117.num.42.& in verbo Missa collect.534.nu.66.

Recollecti Fratres S. Augustini collect.326. & Carmelitæ collect.376. & B. Mariæ de Mercede collect. 376. & S.Francisci collect.386. à nu.15. & à nu.36.

Reconciliatio Ecclesiæ.

COLLECT. DCXXX.

1 Reconciliatio Ecclesiæ consecratæ, & cæmeterij non est committenda alteri quam Episcopo. *Sacra Cong. Rit. in Cameracen.9 Februarij* 1608. referente Sellio in selectis Canon.cap.11.nu.2 & Lezana in sum. quæst. Regul.tom.3. verbo Ecclesia nu.14. in fine.

2 Reconciliatio Ecclesiæ pollutæ, quæ prius consecrata non erat, aliquando conceditur Vicario Episcopi, seu alteri personæ in dignitate constitutæ; pro Ecclesijs verò, quæ antea fuerant consecratæ minime concedenda. *Sac. Cong. Rit. in Remen. 9. Maij* 1609. teste Sellio d.c.11.num.3.

Plura vide sup. in verbo Ecclesia collect.289.num.13, cum seqq.

SVM-

SUMMARIUM.

1 *Prædicare sine licentia Episcopi non possunt Rectores Parochialis secularis subiecta alicui Regulari.*
2 *Præcedentiam habere super alijs Rectoribus in synodo, & alijs actibus non potest Rector Parochialis.*
3 *Processionib. incedere non debent Rectores Parochialium inter Dignitates, & Canonicos, & separatim.*
4 *Synodum diœcesanam illius Episcopi, qui tanquam proximior potest visitare, petere debent Rectores nullius diœcesis.*
5 *Residere quando teneatur Rector Parochialis, in qua habet Vicarium? ostenditur.*
6 *Residere in domo Parochialis debet ipsius Rector.*
7 *Immunes sunt à quacunque contributione Episcopo facienda, Rectores quandiu inseruiunt Ecclesijs Sancti Ioannis Hierosolymitani.*
8 *Episcopi visitationi correctioni, & iurisdictioni subsunt Rectores Parochialium S. Ioannis Hierosol. in ijs, quæ concernunt curam, & Sacramentorum administrationem.*
9 *Episcopo non licet corrigere, aut punire Rectores Parochialium S. Ioannis Hierosol. curam animarum exercentes nisi in actu visitationis.*
10 *Sedere in sua Ecclesia debet Rector Parochialis in scamno, non autem in sella.*
11 *Canonici Cathedralis immediatè post Episcopum sedent in Parochiali, & post illos eius Rector sedere debet.*

Rector.

COLLECT. DCXXXI.

1 RectoRes, & beneficiati alicuius Ecclesiæ Parochialis secularis subiectæ alicui Regulari non possunt in dicta Ecclesia prædicare sine licentia Episcopi. *Sac. Cong. Conc. in Calaguritana* teste Aldano in compend. Canon. resol. lib. 1. tit. 23. nu. 10.

2 Rector Parochialis non potest in Synodo, & alijs actibus super alijs Rectoribus præcedentiam habere, ex eo quod Prioratus Ordinis Camaldulensis in commendam obtineat. *Sac. Cong. Rit. in Arboren. 27. Iuly 1601.* referente Aldan. d. lib. 1. tit. 23. num. 11.

3 Rectores Ecclesiarum Parochialium in processionibus non debent incedere inter Dignitates, & Canonicos, sed separatim. *S. Cong. Rit. in Materana 12. Maij 1612.* penes Sellium in selectis Canon. c. 36. nu. 14.

4 Rectores, qui sunt nullius diœcesis tenentur accedere ad Synodum diœcesanam illius Episcopi qui tamen proximior potest eos visitare, quia cum Episcopus ius habeat eos visitandi frustra videretur visitare nisi prius ad Synodum vocati, & instructi essent eorum omnium, quæ scire eos oportet; tamen aliqui aliter dixerunt, quia cap. 9. sess. 24. de reformat. tribuit tantùm ius visitandi, quod est diuersum à Iure cogendi ad Synodum, & ideo diuisa *Sacra Congregatio* nihil firmauit, vt testatur Aldan. d. tit. 23. no. 12.

5 Rector qui habet Vicariam perpetuam in eius Parochia, siue Rectoria potest, & debet compelli ad personaliter residendum, nisi tota cura animarum translata fuerit legitimè in solum Vicarium perpetuum. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. de benefic. part. 3. cap. 2. num. 175.

6 Rectores Parochialium debent residere in domo ipsarum Parochialium, quod si Parochiales domos non habent, tunc in alia domo, quæ sit intra limites Parochiæ, aut saltim ita vicina Parochiali Ecclesiæ, vt inde commodè possint per se ipsos ei inseruire. *Sacra Cong.* quam citat Nicol. Garcia de benefic. part. 3. capit. 2. num. 179.

7 Rectores quandiu inseruiunt Ecclesijs sancti Ioannis Hierosol. sunt immunes à quacunque contributione Episcopo facienda, & à Synodalibus accessibus, & ab alio quouis onere. *Sacr. Cong. Conc. in Augustana 26. Iunij 1627.* de qua Bonfadin. in thesauro ecclesiast. decis. resol. 28. nu. 5.

8 Rectores in Ecclesijs Parochialibus S. Ioannis Hierosol. curam animarum secularium habentes, subsunt in omnibus visitationi, correctioni, & iurisdictioni Episcopi in his, quæ concernunt curam, & Sacramentorum administrationem, qui potest ratione visitationis procurationes exigere, nisi in contrarium adsit consuetudo. *Eadem S. Cong. Conc. in d. Augustana,* cuius meminit Bonfadin. d. resol. 28. num. 6.

9 Rectores, seu Parochos in Ecclesijs S. Ioannis Hierosolym. curam animarum exercentes non licet Episcopo corrigere, aut punire, nisi in actu visitationis, *Eadem S. Cong. Conc. in d. Augustana,* quam refert Bonfadin. d. resol. 28. num. 7.

10 Rector Parochialis in sua Ecclesia sedere debet in scamno, non autem in sella, & in ea Ecclesia dignior
11 locus debetur Canonicis Cathedralis immediatè post Episcopum, & post Canonicos sedere debet Rector. *Sacr. Cong. Rit. in Turritana 14. Februarij 1632.* referente Bonfadin. d. resol. 28. nu. 9.

Alia vide in verbo Curatus collect. 236. & in verbo Parochus collect. 553. cum seqq.

Redditus annui.

COLLECT. DCXXXII.

1 REdditus annui relicti pro Missarum celebratione ex sanctissimi D. N. & sacræ Congregationis Concilij benignitate conuersi fuerunt in quotidianas distributiones, quæ inter Dignitates obtinentes, & cæteros Diuinis interessentes iuxta diuisionem ab Episcopo faciendam proportionabiliter diuidantur, illisque facultas tribuitur in propria diœcesana Synodo quoad reductionem Missarum celebrandarum id statuendi, quod magis ad Dei honorem, & cultum, atque Ecclesiæ suæ vtilitatem viderit expedire. *S. Cong. Conc. in Polianen. 19. May 1625.* cuius meminit Aldan. in compend. Canonic. resol. lib. 3. tit. 5. nu. 9.

SUMMARIUM.

Referendarij vtriusque Signaturæ:
1 *Nobilitatis vera priuilegio decorantur.*
2 *Comites Palatini creantur.*
3 *Insignijs Pontificijs, vel Pontificalibus si Abbates fuerint, in eorum Ecclesijs vti possunt.*
4 *Beneficia vbique existentia obtinere & retinere possunt.*
5 *Studij occasione absentes fructus suorum beneficiorum percipiunt.*
6 *Horas Canonicas postpositis horis recitare valent.*

Referendarij vtriusque Signaturæ:
7 *Litterarum Apost. pro expeditione nihil soluunt Referendarij, & eorum duo familiares.*
8 *Testari possunt de bonis acquisitis ex beneficijs.*
9 *Exempti sunt à iurisdictione Ordinariorum ipsi & eorum familiares.*

10 *Numerum Referendariorum præscripsit Sixtus V.*
11 *Canonicis, & Dignitatibus extra Ecclesiam præcedere debet Referendarius, non tamen intra eam.*
12 *Auditori confidentiarum cedunt præcedentiam Referendarij.*

Refe-

Referendarius.

COLLECT. DCXXXIII.

1 REferendarij vtriusque Signaturæ Papę nobilitatis
veræ priuilegio decorantur. Comites Palatini
2 creantur: insignijs Romani Pontificis, & si Abbates
3 fuerint, in eorum monasterijs Pontificalibus vti pos-
4 sunt: beneficia vbique existentia obtinere, & retine-
5 re valent: absentes iussu Pontificis, aut studijs occasio-
6 ne fructus suorum beneficiorum percipiunt: Horas Ca-
7 nonicas postpositis horis recitare possunt: & illi ac eo-
8 rum familiares duo nihil soluunt pro expeditione litte-
9 rarum Apostolicarum 1 testari possunt de bonis acquisitis ex beneficijs ecclesiasticis, ipsi & eorum familiares à iurisdictione Ordinariorum exempti sunt. Paulus III. constit. 23. incip. Debita consideratione de anno 1540. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 1. pag. 647. aliàs pag. 534. Sixtus V. constitut. 41. incip. Quemadmodum 10. Kalend. Octobris 1586. apud eundem Laert. Cherub. to. 2. pag. 543. quarum memini de Iure eccles. vniu. lib. 1. c. 22. nu. 1. cum sequentib.

10 Referendariorum numerus ad centum redactus, præscribitur eorum legitimitas, qualitas, gradus, & ætas, & alia preter supra relata priuilegia illis conceduntur. Sixtus V. d. constit. 41. apud Laert. Cherub. & metipsum citatis locis.

11 Referendarius extra Ecclesiam pręcedere debet Canonicis, & Dignitatibus, non tamen intra eam. *Sacra Cong. Rit. in Veronen. 6. Iun. & 4. Iulij* 1626. penes me d. tract. de Iure eccles. lib. 1. c. 22. n. 16.

12 Referendarij cedunt præcedentiam Auditori confidentiarum. *Sacra Cong. Rit. die 6. Decembris* 1621. quam citaui d. lib. 1. cap. 22. n. 14.

Reformati Fratres S. Francisci, vide collect. 386. n. 36. cum seqq.

Regressus.

COLLECT. DCXXXIV.

1 REgressus, accessus, coadiutoriæque quibuscunque concessæ reuocantur, & regressuum accessuum & coadiutoriarum huiusmodi litteras, officiales Cancellariæ, & Cameræ Apost. expedire non possunt. Pius V. constit. 134. incip. Romani pridie Id. Septembris 1571. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 346.

2 Regressus, ingressus, & coadiutorias factas super beneficijs Ordinis, seu militiæ S. Ioannis Hierosolymitani, non tamen ex causa onerosa, & de consensu magni Magistri cassat, & reuocat Pius IV. constit. 9. incip. Circunspecta Kalend. Iulij 1560. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 9.

Regulæ Cæremonialis, vide supra collect. 78. num. 17. & 18.

SVMMARIVM.

1 *Modus, & forma circa victum, vestitum Religiosorum, Monasteriorum regimen, nouitiorumque receptionem, & educationem præscribitur.*

2 *Professionem emittentes, habito probationis anno in Monasterijs ad id non designatis, ad illam denuo emittendam tenentur.*

3 *Nullitatem receptionis, & professionis allegantes ex eo quia facta fuit in Conuentu ad id minimè designato, non possunt post lapsum quinquennij audiri.*

4 *Numerus Regularium cuique monasterio & Conuentui præfigendus.*

5 *Superioribus suis subiecti esse debent omnes Regulares.*

6 *Causas suorum subditorum ad Officium sanctissimæ Inquisitionis spectantes non cognoscunt Regularium Superiores.*

7 *Inquisitores hæreticæ prauitatis puniunt Regulares de hæresi suspectos.*

8 *Inhabilis ad omnes Religionis gradus, & officia eo ipso censetur Regularis, quibus pro delictis ad officium Inquisitionis spectantibus, pœnitentia imposita fuit.*

9 *Electi Regulares ad monasteria, Prioratus, & quascunque dignitates Conuentuales priuantur iure quæsito.*

10 *Pauperes mendicare in Ecclesijs suis dum Diuina celebrantur, permittere non debent Regulares.*

11 *Superiorum litteras commendatitias nisi ostenderint Regulares non sunt in Conuentibus recipiendi.*

12 *Romam seu Curiam absque superiorum licentias petentes Regulares, ad eosdem superiores grauiori pœna plectendi remittantur.*

13 *Fori priuilegio gaudent Regulares intra claustra degentes.*

14 *Munerum largitio interdicitur omnibus Regularibus vtriusque sexus, & tam nouitijs quàm professis.*

15 *Curam animarum exercentes Regulares subsunt iurisdictioni, visitationi, & correctioni Episcopi in ijs, quæ ad dictam curam pertinent.*

16 *Exempti Regulares quibus cura animarum personarum secularium non incumbit, minime subijcit Gregorius XV. Episcoporum iurisdictioni in ijs, quę sacramentorum administrationem concernunt.*

17 *Episcopus prohibere potest Regularibus curam animarum secularium exercentibus ne in emolumentis percipiendis excedant taxam ab eo præscriptam.*

18 *Episcopus potest prouidere contra Regulares ne ipsi aliqua indecentia, aut prohibita in Ecclesijs suis habeant.*

19 *Visitare Ordinarij non possunt Regulares inseruientes de licentia suorum superiorum beneficijs, simplicibus, quæ sunt tamen membra monasteriorum.*

20 *Beneficij simplicis incapaces sunt Regulares.*

21 *Clerici Ordinum Militarium ad concursum Parochialium admittendi non sunt.*

22 *Decimas Parochialium soluere tenentur Regulares pro prædijs ad eos prouenientibus, pro quibus decimæ soluebantur.*

23 *Ritus Regularium quoad Missas celebrandas & cętera Diuina semper permanere debent.*

24 *Festa, & non octauas obseruare per Episcopum cogi possunt Regulares.*

25 *Festorum ad obseruantiam per Episcopum censuris compelli possunt Regulares.*

26 *Censuris & pœnis ecclesiasticis in decretis Episcopo specialiter commissis sess. 25. de Regularib. Regulares ad eorum obseruationem compellere potest Episcopus.*

27 *Orationi quadraginta horarum in Cathedrali interueniire, non possunt Ordinarij constringere Regulares.*

28 *Licentiam quærendi eleemosynas à Superioribus sibi datam tenentur Ordinario ostendere Regulares Mendicantes.*

29 *Eleemosynas quærere ex facultate Apost. valentes Regulares, non tenentur petere ab Ordinarijs licentiam illas per diœcesim petendi.*

30 *Limina Apost. pro Episcopo non visitat Regularis eius familiaris, & commensalis.*

31 *Generalis in sua Religione non potest eligi illegitimus legitimatus vigore facultatum dominorum de Campegijs.*

32 *Eligere potest. Regularis suspensus à Diuinis.*

33 *Exempti Regulares, qui ob notorium delictum in excommunicationem inciderunt, possunt ab Episcopo publicè denuntiari.*

34 *Eleemosynas & oblationes recipere ab offerentibus licet Regularibus in medio altaris sistentibus, non autem ab Altari discedere & Ecclesiam circuire.*

35 *Domos extra Conuentum benedicere non possunt Regulares in sabbato sancto.*

Campanas

36 *Campanas sabbato sancto pulsare non possunt Regulares antequam pulsentur in Ecclesia Cathedrali.*

37 *Mulieres post partum ad purificationem admittere non prohibentur Regulares in eorum Ecclesijs.*

38 *Nullitatem professionis intra quinquennium deducens regularis tenetur eam probare coniunctim coram Ordinario & superiore Regulari.*

39 *Regula sua non possunt Regulares aggregare personas in articulo mortis constitutas.*

40 *Officium & Horæ Canonicæ vt cantentur in choro per Regulares & clericos non conuenit.*

41 *Priuilegia, immunitates, & exemptiones Regularibus per Hispaniam concessa reuocantur.*

42 *Regulares vocati ad funus conuenire debent in Parochiali, aut in alia Ecclesia iuxta loci consuetudinem.*

43 *Votum adimplere tenentur Regulares de non procuranda, minusue acceptanda aliqua dignitate extra religionem, etiamsi ad aliā transferantur, aut à sua dimittātur.*

44 *Abbas monasterij licet non sit religiosus, nihilominus bona & subditi gaudent priuilegio sui Ordinis.*

45 *Regulares non comprehenduntur constitutione generali Concil. Lateran. edita, quæ incip.* volentes *neque decreto Concil. Trid. c. 14. sess. 7.*

46 *Regulares professi, & ad Episcopatum promoti, recuperant ius succedendi in bonis ab eis renunciatis.*

Regularis.

COLLECT. DCXXXV.

1 Regularibus omnibus modum & formam circa victum, vestitum, monasteriorum regimen, nouitiorumque receptionem, & educationem præscripsit Clemens VIII. const. 60. incip. nullus 20. Martij 1601. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 80. Et quod illegitimi & criminosi publici Religionem ingredi non possint nisi facta diligenti inquisitione de vita, & moribus eorundem; item quod nullus admittatur nisi facta relatione in Capitulo saltim Prouinciali, ac de consensu diffinitorum. Sixtus V. constit. 71. incip. Cum de omnibus 6. Kalend. Decembris 1587. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag....

2 Regulares, qui ad habitum Regularem aliàs canonicè recepti annum probationis in monasterijs, seu domibus Regularibus ad id designatis minimè fecerunt, subindeque professionem nihilominus emiserunt, ad illam denuò emittendam, seruatis aliàs seruandis, tenentur, quæ sic emissa illis, & eorum cuilibet tam in foro interiori quàm exteriori suffragari debeat, absque nouo probationis anno ex speciali sanctæ Sedis benignitate, illique postquam professionem denuò, vt præfertur, emiserint, ad omnes gradus, honores, dignitates, præeminentias, atque habilitates, quas si ab initio validè professi essent, legitimè obtinerent, restituantur. Vrbanus VIII. sua Constitut. incip. religiosos viros 2. April. 1631. apud Mariam Cherub. in appendice Bullarij tom. 4. pag. 11.

3 Regulares recepti & professi contra formam decretorum sanctæ mem. Clementis VIII. de nouitijs ad habitum Regularem & professionem non admittendis nisi in Cōuentibus designatis, allegantes propterea nullitatem receptionis & professionis, non possunt super huiusmodi nullitate post lapsum quinquennij quoquo modo audiri. Quod si aliqui contra formam præfatorum decretorum recepti & professi è Religione infra quinquennium exire, vel Superiores extra eam respectiuè illos eijcere voluerint, tam ipsi professi quàm Superiores respectiuè tenentur iura, quæ sibi facere visa fuerint, prius deducere coram *S. Cong. Conc.* quæ prouidebit, inhibendo omnibus, &c. Si verò ijdem vt supra recepti & professi iuribus suis minimè deductis coram sacra Congregatione Concilij, & sine illius expressa licentia è Religione exire, vel Superiores Religionis eos eijcere ausi fuerint, ipsi recepti & professi tanquam apostatæ puniantur, & pro talibus habeantur. *Sacra Cong. Conc. die 5. Ianuarij* 1636. quam refert Angel. Maria Cherubin. in appendice Bullarij tomo 4. pag. 13.

4 Regularium numerus cuique monasterio & Conuentui præfigendus. Paulus V. const. 9 incip. Sanctissimus 4. Decembr. 1605. apud Laert. Cherubin. in Bullar. tom. 3. pag. 187.

5 Regulares cuiuscunque Ordinis etiam Mendicantium, quantumuis Sedis Apost. sint Capellani Superioribus suis subiecti esse debent. Gregorius IX. constit. 6. incip. Per Romani 5. Id Nouembris 1373. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 222.

6 Regularium Superiores non cognoscunt causas suorum subditorum ad officium sanctissimæ Inquisitionis spectantes. Paulus V. const. 26. incip. Romanus Kalend. Septembris 1606. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 3. pag. 210. de cuius materia Ioan. Anton. Nouar. in sum. Bullarum tit. de heresi super Bulla Pauli V.

7 Regulares cuiuscunque Ordinis quantumuis exempti de hæresi suspecti puniuntur ab Inquisitoribus hæreticæ prauitatis. Pius IV. constit. 51. incip. Pastoris 1. Aprilis 1562 Paulus V. d. const. 26.

8 Regulares omnes cuiusuis Ordinis, Religionis, & instituti, quibus pro delictis ad sanctæ Inquisitionis Officium spectantibus pœnitentiæ genus aliquod impositum fuerit (salutaribus pœnitentijs exceptis) eo ipso ad omnes Religionis suæ gradus & officia inhabiles censeantur, & deinceps, etiamsi pœnitentiæ tempus expleuerint, vel gratiam receperint, ad illa tamen promoueri nullatenus possint, nisi prius obtenta à S. D. N. vel ab hac sacra Congreg. coram Sanctitate sua habenda speciali & expressa rehabilitationis gratia, aliàs promotio quælibet nulla sit, & promouentes ipsi priuationem suorum officiorum, ac præterea vocis actiuæ & passiuæ ipso facto incurrant, ad quæ restitui nisi ab eodem S. D. N. vel ab eadem Sacra Cong. coram Sanctitate sua habenda non possint. *Sacra Congreg. generalis S. R. & vniuersalis Inquisitionis die 1. Octob.* 1626. quam refert Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. ad constit. 9. Pauli V. num. 29.

9 Regulares electi ad monasteria, Prioratus, & quascunque Dignitates Conuentuales priuantur iure quæsito nisi confirmentur à Sede Apostolica Pius IV. constit. 87. incip. Cum inter Kalend. Nouembr. 1564. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 122.

10 Regulares in eorum Ecclesijs quando diuina celebrantur Officia, pauperes mendicare non permittant. Pius V. const. 5. incip. Cum primum Kalend. April. 1566. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 179.

11 Regulares transeuntes de Prouincia in Prouinciam non sunt in Conuentibus recipiendi, nisi Superiorum litteras commendatitias ostendant. Sixtus V. const. 71. incip. Cum de omnibus 6. Kalend. Decembris 1587. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 601.

12 Regulares temerè, leuiue ex causa Vrbem Romam, siue Curiam absque sui Superioris licentia adire præsumentes ad eosdem Superiores sæuiori pœna plectendos remittantur. *S. Cong. Episcop. & Regul.* quam referunt Campan. in diuers. Iuris Canon. rub. 12. capit. 13. sub nu. 31. Ioan. Anton. Nouar. in sum. Bullarum tit. de Religiosis recurrentibus ad Curiam Romanam, R. P. Alex. Sperell. in decis. fori ecclesiast. decis. 38. num. 25.

13 Regulares intra claustra degentes fori priuilegio gaudent. Paulus V. const. 34. incip. Religiosorum 24. August. 1607. apud Laert. Cherub. in Bullar. to. 3. pag. 223.

14 Regulares vtriusq; sexus, & tam Nouitij quam professi comprehenduntur sub Constitutione Pontificia,

qua munerum largitio interdicitur. *Sacr Cong. Episcop. & Regul. in sancta* 23. *July* 1603. penes Sellium in selectis Canon. cap. 31. num. 12. Vide in verbo Munera collect. 520.

15 Regulares exercentes curam animarum subsunt iurisdictioni, visitationi, & correctioni Episcopi, in iis tamen, quæ ad dictam curam pertinent, non obstante Breui Pij V. sub Dat. Romæ 24. Martij 1567. *Sac. Cong. Episcop. & Regul. die* 6. *Februarij* 1627. teste Sellio d. cap. 31. nu. 13.

16 Regulares exemptos, quibus cura animarum personarum secularium non incumbit, minimè subijcit Constitutio Gregorij XV. de exemptorum priuilegijs, Episcoporum iurisdictioni in ijs, quæ Sacramentorum administrationem concernunt, nisi quando in Sacramentis personis secularibus administrandis idem Regulares delinquunt. *S. Cong. Conc. de anno* 1623. de qua Sellius d. c. 31. nu. 14.

17 Regulares curam animarum secularium personarum exercentes in emolumentis legitimè percipiendis prohiberi possunt per Episcopum ne excedant taxam ab eo præscriptam. *Sacra Cong. Conc. in Liman.* 18. *Septembris* 1625. referente Sellio d. cap. 31. num. 15.

18 Regulares si aliqua indecentia, aut prohibita in Ecclesijs suorum Ordinum habeant ex Concilio Prouinciali, potest Ordinarius etiam contra ipsos Regulares, eorumque Ecclesias prouidere, prout ei videbitur, etiã per viam censurarum, & interdicti, dum tamen ad illud non procedat, nisi ritè & rectè obseruatis omnibus à Iure requisitis. *Sacra Cong. Conc.* quam adducit Aldan. in compend. Canon. resol. lib. 1. tit. 22. num. 2.

19 Regulares inseruientes de licentia suorum Superiorum beneficijs simplicibus, quæ sunt tamen membra monasteriorum, seu Religionis, non possunt ab Ordinarijs visitari. *Sacra Congr. Conc.* quam citat Armendar. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. de visitat. l. 5. §. 2. nu. 96.

20 Regulares sunt incapaces beneficij simplicis, etiamsi essent Canonici Regulares, non autem beneficij Curati iuxta dispositionem cap. quod Dei timorem, de statu monachi sed hoc ex stylo concedi non debet, nisi instante Episcopo pro necessitate, vel vtilitate Ecclesiæ. *Sac. Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. de benefic. p. 7. c. 10. nu. 31. & 32.

21 Regulares clerici etiam Ordinum Militarium ad concursum Parochialium admittendi non sunt. *S. Cong. Concil.* penes Nicol. Garc. d. p. 7. c. 10. nu. 32.

22 Regulares tenentur ad decimam Parochiali pro prædijs ad eos prouenientibus, pro quibus decimæ soluebantur. *Sacra Cong. Conc. die* 18. *Decemb.* 1627. cuius meminit Aldan. d. lib. 1. tit. 22. num. 3.

23 Regularium Ritus diebus festis non obstante Concilio Trid. cap. 12. sess. 25. de Regul. semper permanere debent quoad Missas celebrandas, & cætera Diuina tam publicè quam priuatè ab Episcopis Regularibus in eorum Ecclesijs persoluenda. Nec circa hæc ab Episcopo quoquo modo quicquam in contrarium præcipi potest; quod si de facto præceperit, Regulares neutiquam ipsi Episcopo obedire tenentur. Verum quoad Conciones, quas ijdem Regulares ad populum habuerint, debent se conformare Euangelijs, & Epistolis, quibus Clerus secularis vtitur illis diebus festiuis. *S. Cong. Conc.* quam refert Aldan. d. tit. 22. nu. 5.

24 Regulares quoad festum possunt cogi ad eius obseruationem, sed quoad Octauam non possunt, sed seruandæ sunt rubricæ Breuiarij, & decreta nouissima Congregationis Ruuum. *S. Cong. Rit. die* 21. *July* 1629. teste Sellio d. c. 31 num. 16.

25 Regulares per Episcopum compelli possunt censuris ad obseruantiam festorum per illum cum approbatione populi indictorum. *Sac. Cong. Conc. in Ostunen.* 31. *July* 1627. referente Sellio d. cap. 31. num. 17.

26 Regulares etiam pœnis & censuris ecclesiasticis in decretis Episcopo specialiter commissis sess. 25. de Regularib. licet eidem Episcopo ad eorum executionem compellere. *S Cong. Conc. in Liman.* 19. *Septemb.* 1625. de qua Sellius d. cap. 31. nu. 18. Et iterum. Regulares etiam sub censuris ecclesiasticis compellere potest Episcopus in omnibus casibus, in quibus iurisdictio illi tribuitur à iure communi, & Concilio Trid. ac Constitutionibus Apost. in Regulares. *Sacra Cong. Conc. in Nebbien.* 7. *Februarij* 1632. quam refert Bonsadin. in thesaurо Canon. decis. resol. 37. nu. 8.

27 Regulares ad interueniendum Orationi quadraginta horarum in Cathedrali non possunt constringere Ordinarij. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Salernitana de anno* 1581. vt per Sellium d. cap. 31. num. 19.

28 Regulares Mendicantes tenentur ad ostendendam Ordinario licentiam quærendi eleemosynas à suis Superioribus sibi datam. *Sacra Cong. Conc.* cuius meminere Præfec. in praxi Episcop. p. 2. cap. 3. nu. 47. Laur de Peyrinis de priuilegijs Regul. ad constit. 4. Sixti IV. §. 8. nu. 43. R. P. Spetell. in decision. fori eccles. decis. 38. n. 29.

29 Regulares, qui ex constitutione, aut facultate Sedis Apost. eleemosynas quærere, aut aliàs mendicare possunt, non tenentur petere ab Ordinarijs licentiam eleemosynas per diœcesim petendi, cum in erectione monasteriorum hæc licentia illis tacite ab Ordinarijs impertita censeatur. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in causa Venetiarum Octob.* 1597. de qua Aldan. d. tit. 22. num. 15.

30 Regularem Episcopi familiarem & commensalem noluit sacra Congregatio Concil. acceptare ad visitanda limina pro Episcopo. *Sacra Cong. Conc. in Visen.* 13. *Nouemb.* 1627. cuius meminit Bonsadin. d. resol. 37. n. 7.

31 Regularis illegitimus, sed ad instantiam patris legitimatus in infantia per legitimationem amplissimam vigore facultatum dominorum de Campegijs, non potest eligi Generalis suæ Religionis. *S. Cong. Conc. die* 12. *Maij* 1619. me citato refert Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 13. num. 50. in fine.

32 Regularis suspensus à Diuinis potest eligere, quia in Regularibus electio non pendet ab Ordine, sed à regularitate. *Sacra Cong. Conc. in causa Minimorum* 7. *Septembris* 1628. de qua Lezana d. tom. 2. c. 12. n. 16.

33 Regulares exempti, qui ob notorium delictum in excommunicationem inciderunt, possunt ab Episcopo publice denunciari excommunicati vt tanquam tales ab alijs euitentur. *Sacra Cong. Conc. die* 29. *Ianuarij* 1633. apud Bonsadin. d. resol. 37, num. 10. Sed si fuerit difficultas in eo quod Episcopus in huiusmodi causa debeat citare, & citatio est actus iurisdictionis, quam Episcopus non potest in huiusmodi personas exemptas exercere, ideo placet pro solutione doctrina Felini in cap. non potest. de sent. & re iudic. nu. 3. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. die* 14. *Maij* 1621. penes Aldan. d. tit. 22. nu. 16.

34 Regularibus non est prohibitum inter Missarum solemnia vertere se ad populum, & generalem Confessionem pro eo facere, atque etiam in medio Altaris sistendo eleemosynas, & oblationes ab offerentibus recipere non autem eis licet ab Altari discedere, & Ecclesiam circumire. *Sac. Cong. Conc. in nullius prouincia Rauennaten.* 15. *Septembris* 1629. quam refert Bonsadin. d. resol. 37. num. 11.

35 Regulares non possunt in sabbato sancto benedicere domos cum non possint hoc munus extra Conuentum suum exercere. *Sac. Cong. Conc. die* 23. *Nouembris* 1619. *& in Bononien.* 4. *Iulij* 1620. quam refert Lezana in sum. q. Regul. tom. 1. c. 12. nu. 41. vers. ad 14.

36 Regulares non possunt in sabbato sancto pulsare campanas antequam pulsentur in Ecclesia Cathedrali. *S. Cong. Rit. in Placentina* 21. *Augusti* 1604. de qua Sellius d. c. 31. num. 22.

Regu-

37 Regulares non prohibentur in eorum Ecclesijs mulieres post partum ad purificationem admittere. *Sacra Cong. Conc. in d. Bonomen. 4. Iulij* 1620. relata per Lezan. d.n.41. vers. ad 9.

38 Regularis deducens intra quinquennium nullitatem professionis, tenetur eam probare coniunctim coram proprio Superiore Regulari illius monasterij, in quo professionem emisit, & coram Ordinario illius loci, in quo professus est. *Sacra Congr. Conc. in Nullius 1. Decembris* 1593. quam citat Sellius d.c.31.n.23.

39 Regulares non possunt aggregare suæ regulæ personas in articulo mortis constitutas. *Sacra Congreg. Rit. in Spoletana terra de Visso 20. Iunij* 1609. de qua Sellius d. cap.31.nu.14.

40 Regularibus non conuenit Officium & Horas Canonicas cum Clericis secularibus in choro cantare *Sac. Congr. Rit. in Illerden. 15. Nouembris* 1603. teste Sellio d.c.31.nu.25.

41 Regularibus in Regnis Hispaniarum existentibus omnia & singula priuilegia prærogatiuæ, immunitates, & exemptiones tam per Apostolicam Sedem, illusq; in dictis Regnis Nuncios, quam eorum Superiores concessa, reuocat ac prohibet illa de cætero absque sua, & Sedis Apost. licentia concedi Vrbanus VIII. constit. 57. incip. Pastoralis 30. Iulij 1616. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom.4. pag....

42 Regulares vocati ad funus conuenire debent in Parochiali, aut in alia Ecclesia iuxta loci consuetudinem, & nullo modo expectare per vias, aut ire ad domum defuncti. *Sacra Cong. Rit. in Limana 15. Decembris* 1632. referente Bonfadin. d. resol.37. n.12.

43 Regulares omnes quoruncunque Ordinum & institutorum, qui vltra alia vota etiam votum, promissionem, siue iuramentum solemniter, siue simpliciter emittunt, aut præstant de petenda nec procuranda, minusue acceptanda aliqua dignitate extra Religionem per quancunque eorum ad aliam Religionem translationem, seu habitus priuationem, aut dimissionem à voto huiusmodi nullatenus liberantur. Vrbanus VIII. constit. 30. aliàs 140. incip. Cum sicut 21. Maij 1635. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom.4. pag.50.

44 Regularium bona, & subditi monasterij debent gaudere priuilegijs sui Ordinis, non obstante quod Abbas eiusdem monasterij non sit Religiosus, sed inceperit esse perpetuus Commendatarius, quia Monachorum non est immutatus status. *Sac. Cong. Conc. die 8. Martij* 1627. referente Sellio d.c.31.n.26.

45 Regulares neque Constitutione in generali Concilio Lateranensi edita, quæ incip. Volentes neque decreto Concilij Trid. cap.14. sess.7. comprehenduntur, ideoque illi iuxta eorum priuilegia coram Superioribus, vel Conseruatoribus sunt conueniendi; necnon decretum eiusdem Concilij cap.20. sess.14. ad Regulares non pertinet, vel eorum conseruatorias imminuit, nec quoad primam illarum instantiam aliquid noui inducit. Paulus V. constitut. 34. incip. Religiosorum de anno 1607. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.3. pagin. 223. & censuit *Sacra Cong. Conc.* penes Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. ad const. 2. Sixti IV. §.11.n.30.

46 Regulares professi, & ad Episcopatum promoti recuperant ius succedendi etiam in bonis ab eis renunciatis, dummodo non sint alteri quæsita. Sacra Congr. Concil. die 11. Ianuarij 1631. quam ad litteram refert Ianez Faiardo in disputatione Vtrum legitimæ renunciatio ante professionem, & iuxta Concilij Trid. normam facta Monacho ad Episcopatus culmen euecto sit impedimento vt ad illam non habeat regressum n.98. cuius memini de officio, & potest. Episcopi p.3. alleg.99. sub num.15.

Vide alia in verbo Episcopus quoad Regulares collect. 297. & verbo Episcopus Regularis collect. 284. & in verbo Superior Regularis collect. 630.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

SVMMARIVM.

1 *Sacramenta Eucharistiæ, & Extremæ Vnctionis administrare possunt Regulares Superiores secularibus de familia monasteriorum.*
2 *Tertiarijs suis non debent Regulares extra Conuentum ministrare Sacramenta præter Sacramentum Pœnitentiæ.*
3 *Eucharistiæ Sacramentum publice adorandum proponere non licet Regularibus in eorum proprijs Ecclesijs.*
4 *Eucharistiæ Sacramentum Regulares populo administrare non possunt in die Paschatis.*
5 *Regularibus nequaquam prohibitum est Missas celebrare & campanas pulsare, in suis Ecclesijs ante celebrationem Missæ & pulsationem campanæ in Ecclesia parochiali.*
6 *Regulares contra charitatem faciunt, si in canone missæ suos superiores nominant, tacito nomine Antistitis.*
7 *Regularibus non licet in suis Ecclesijs admittere Presbyteros ad celebrandum, contra prohibitionem Episcopi.*
8 *Regulares missæ sacrificium in Ecclesia seculari de consensu Rectorum celebrare possunt.*
9 *Regulares inter missarum solemnia possunt recipere quæ sibi offeruntur.*

Regularis quoad Sacramenta, & Missam.

COLLECT. DCXXXVI.

1 Regulares Superiores possunt secularibus de familia monasteriorum administrare Sacramenta Eucharistiæ, & Extremæ Vnctionis. *Sac. Congregat. Conc.* teste Stephano d'Aluin de Episcoporum, Abbatum, & Abbatiss. potest. c.19.n.9. vers. imo.

2 Regulares non debent extra Conuentum ministrare Sacramenta suis Tertiarijs præter Sacramentum Pœnitentiæ. *Sac. Cong. Rit. in Spoletana terra de Visso 20. Iunij* 1609. referente Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap.14.n.34.

3 Regularibus non licet etiam in eorum proprijs Ecclesijs Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum publice adorandum proponere, nisi ex causa publica, quæ probata sit ab Ordinario: ex causa autem priuata possunt, dummodo ex tabernaculo non extrahatur, est velatum remaneat, itaut ipsa Hostia videri possit. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Tortonen. 27. Maij 1603. & 14. Aprilis 1615. & in Neapolitana 17. Augusti 1630. in resp. ad 4.* quarum meminit Aldan. in compendio Canon. resolut. lib.1. tit.26.n.2.

4 Regulares in die Paschatis Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum populo administrare non possunt, stante quod in priuilegio Eugenij IV. hoc eis interdicitur expresse illa die. *Sacra Congr. Conc. die 2. Martij* 1619. cuius memini de officio, & potest. Parochi p.2. cap.10. num.10.

5 Regularibus nequaquam prohibitum est Missas celebrare, & campanas pulsare in suis Ecclesijs ante celebrationem Missæ, & pulsationem campanæ in Ecclesia Parochiali, ideoque Ordinarius minime hoc illis prohibere potest, sed tantum monere populum vt accedat ad Ecclesiam Parochialem ad sacri Concilij præscriptum. *Sacra Congr. Conc. in nullius prouinciæ Rauennaten. 15. Septemb.* 1619. de qua Ego ipse d. tract. de Officio, & potest. Parochi cap.11. nu.21.

6 Regulares, qui in Canone Missæ, vel in precibus tacito nomine Antistitis, suos Superiores nominant contra charitatem faciunt. *S. Cong. Rit. in Vlixbonen. 12. Nouembris* 1605. referente Aldano d. lib.1. tit.26. num.4.

7 Regularibus non licet in suis Ecclesijs ad celebrandū admittere Presbyteros seculares contra prohibitio-

nem Epiſcopi. *S. Cong. Conc. in Bononien. 2. Iunij 1620.* quam citat Lezana in ſum. quæſt. Regul. tom. 1. cap. 12. nu. 41. in reſp. ad 12. Vide infra collect. 659. num. 17.

8 Regulares Miſſæ Sacrificium in Eccleſia ſeculari de conſenſu Rectorum celebrare poſſunt. *S. Cong. Episcop. & Regul. die 10. Ianuary 1617.* penes Aldan. d. lib. 1. t. 26. num. 5.

9 Regulares inter Miſſarum ſolemnia poſſunt recipere ea, quæ ſibi offeruntur, dummodò à perambulationibus per Eccleſiam, ac ſimilibus eleemoſynarum extorſionibus ſe abſtineant. *Sacra Cong. Conc. in Bononien. 2. Iuly 1620.* quam refert Lezana d. tom. 1. cap. 12. nu. 41. in reſp ad 2. & illius memini de officio, & poteſt, Parochi c. 11. nu. 22. in fine.

S V M M A R I V M.

1 *Litteras dimiſſorias ad Ordines an & quando ſuis ſubditis Regularibus concedere poſſint Superiores Regulares, oſtenditur.*
2 *Episcopo viciniori litteras dimiſſorias ad Ordines remittere debet Superior Regularis monaſtery exiſtentis in territorio nullius diœceſis.*
3 *Diſpenſare ſuper interſtitijs Regularium Ordinandorum non poſſunt Superiores Regulares.*
4 *Ordines ne Vltramontanis abſque ſuæ Sanctitatis licentia conferantur prohibitio non comprehendit Regulares,*
5 *Ordines ſacros ſuſcipiens Regularis Clericus ante profeſſionem ipſo facto ſuſpenſus eſt.*

Regularis quoad Ordines.

COLLECT. DCXXXVII.

1 REgulares Superiores poſſunt ſuis ſubditis item Regularibus, qui prædicti qualitatibus requiſitis Ordines ſuſcipere voluerint, litteras dimiſſorias concedere ad Epiſcopum tamen diœceſanum, nempè illius monaſterij, in cuius familia ab ijs, ad quos pertinet, ijdem Regulares poſiti fuerint; & ſi diœceſanus abfuerit, vel non eſset habiturus Ordinationes ad quemcunque alium Epiſcopum, dum tamen ab eo Epiſcopo, qui Ordines contulerit, examinentur quoad doctrinam, & dum ipſi Regulares non diſtulerint de induſtria conceſſionem dimiſſoriarum in id tempus, quo Epiſcopus diœceſanus vel abfuturus, vel nullas habiturus eſſet ordinationes. *S. Congr. Conc. die 15. Martij 1595.* quam referunt Lezana in ſumm. quæſt. Regul. tom. 1. cap. 14. Ioan. Anton. Nouar. in ſumm. Bullarum tit. de Ordinandis Regul. num. 1.

4 Regulares Superiores monaſteriorum exiſtentium in territorio nullius diœceſis ſubditis ſuis iisdem Regularibus inibi commorantibus litteras dimiſſorias pro ſuſcipiendis Ordinibus concedere poſſunt ad Epiſcopum viciniorem, in eoque procedunt omnia quæ de Epiſcopo diœceſano ſuperius præſcripta ſunt. *Sacra Cong. Conc.* quam referente Ioan. Anton. Nouar. citato loco num. 3. Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. in conſt. 2. Sixti IV. §. 11. num. 36.

3 Regulares Superiores non poſſunt diſpenſare ſuper interſtitijs Regularium Ordinandorum cum id pertineat ad Epiſcopum ordinantem, qui tamen quoad cauſas diſpenſationis iudicium ſuum formare debet ex atteſtatione Superiorum Regularium. *Sacra Congr Conc.* penes Quarant. in ſumm. Bullarij verbo Ordo, Laurent. de Peyrinis d. §. 11. num. 35. Ioan. Anton. Nouar. d. tit. de Ordinandis Regul. num. 6.

4 Regulares non comprehenduntur ſub Conſtitutione, ſeu Ordine quo præcipitur vt Vltramontanis abſque Sanctitatis ſuæ, vel ſacræ Congregationis licentia Ordines non conferantur, quia in Ordinibus generalibus, niſi ſpecialiter nominentur, non comprehenduntur. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Neapolitana 30. Decembris 1617.* quam citat Aldan. in compend. Canon. reſol. lib. 1. tit. 26. nu. 7.

5 Regulares Clerici, qui ante profeſſionem factam ad ſacros Ordines promouentur, ipſo facto ſuſpenſi ſunt, & ita actus Ordinum ſuſceptorum exercendo fiunt irregulares, ita Pius V. conſtit. ſua incip. Romanus Pont. ſub Dat. pridie Id. Octobris 1568. à qua Conſtitutione Gregorius XIII. exemit, ſeu declarauit non comprehendi clericos Societatis Ieſu. *Sac. Cong. Conc.* apud Aldan. d. lib. 1. tit. 22. num. 3.

Vide in verbo Ordo collect. 544.

S V M M A R I V M.

1 *Confeſſiones ſecularium audire non poſſunt Regulares etiam graduati, niſi præuio examine ab Epiſcopis, & ſuis Superioribus approbati fuerint.*
2 *Confeſſiones ſecularium non poſſunt audire Regulares in vim priuilegiorum illis ante Concil. conceſſorum, niſi prius fuerint approbati ab Ordinarijs.*
3 *Confeſſiones ſecularium, qui ſunt de familia, & continui commenſales audire poſſunt Regulares Confeſſores ab Ordinario non approbati.*
4 *Approbati Regulares præuio examine ab Epiſcopo ad audiendas ſecularium Confeſſiones, ab eodem ſunt non iterum examinandi.*
5 *Epiſcopus modernus poteſt rurſus examinare Regulares ab Epiſcopo anteceſſore præuio examine approbatos ad audiendas ſecularium Confeſſiones.*
6 *Epiſcopus quando Regulares Confeſſarios ſuſpendere, aut reprobare valeat?*
7 *Ordinariorum arbitrio relinquitur an expediens ſit Confeſſarijs Regularibus licentiam concedere cum limitata facultate.*
8 *Confeſſarij Regulares ab Ordinario liberè approbati an ab audiendis Confeſſionibus ſuſpendi poſſint?*
9 *Epiſcopi ab audiendis Confeſſionibus Regulares Confeſſarios ſuſpendere valent ſi cum ſcandalo, aut inhoneſtè viuant, vel aliquod delictum committant dignum tali ſuſpenſione.*
10 *Epiſcopus non poteſt adimere facultatem audiendi Confeſſiones omnibus ſimul Confeſſarij Regularibus vnius Conuentus.*
11 *Ordinarij impedire non debent quominus Regulares Confeſſiones audire poſſint in domibus pœnitentium ægrotorum.*
12 *Facultas audiendarum Confeſſionum per Ordinarios ad beneplacitum Regularibus conceſſa poteſt quandocunque reuocari.*
13 *Approbati Regulares ab Epiſcopo ad Confeſſiones ſecularium audiendas, non cenſentur approbati ad audiendas Confeſſiones Monialium ſibi ſubiectarum.*
14 *Approbatus ab Epiſcopo ad audiendas Confeſſiones Monialium vnius monaſterij, minimè poteſt audire Confeſſiones Monialium alterius monaſterij.*
15 *Superiores Regulares quot Confeſſarios in ſingulis Domibus, & Conuentibus deputare debeant pro abſoluendis Religioſis à caſibus reſeruatis, & non reſeruatis.*
16 *Iubilæi & Indulgentiarum virtute quando poſſint Regulares Confeſſarij abſoluere à caſibus reſeruatis Epiſcopo?*
17 *Priuilegium, quod Mare magnum appellatur, non concedit Regularibus facultatem abſoluendi pœnitentes à caſibus Epiſcopo reſeruatis.*
18 *Confeſſarios ſibi eligere non poſſunt Regulares in vim Bullæ Cruciatæ, vt ab eis abſoluantur a caſibus in Bulla Cœnæ Domini reſeruatis.*
19 *Abſoluere à caſibus reſeruatis in diœceſi pœnitentium quando poſſint Regulares approbati in Confeſſarios cum facultate etiam caſuum reſeruatorum?*
20 *Abſoluere à caſibus in Bulla Cœnæ, aut Ordinario loci reſer-*

reseruatis non possunt Regulares cuiuscunque Ordinis.
21 *Ordinaria dispositioni suorum Prælatorum, & Sedi Apost. quoad sibi reseruata subiecti sunt Regulares vtriusque sexus quoad Confessionis administrationem, etiamsi Bullam sanctæ Cruciatæ habeant.*

Regularis quoad Confessiones.

COLLECT. DCXXXVIII.

1 Regulares etiam graduati seculares personarum Confessiones audire non possunt, nisi præuio examine ab Ordinarijs approbati fuerint. Pius V. constit. 133. incip. Romani, octauo Id. Augusti 1571. cuius meminit Scortia in selectas summorum Pont. Constitutiones epit. 115. & etiam à suis Superioribus. Clemens VIII. const. 115. incip. Quecunque 7. Decembr. 1604. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 3. pag..

2 Regulares non possunt in vim priuilegiorum illis ante Concilium concessorum audire Confessiones personarum secularium, nisi prius fuerint approbati ab Ordinario. *S. Cong. Conc.* teste Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. num. 52.

3 Regulares Prælati, siue alij Religiosorum Confessores possunt audire Confessiones secularium, qui sunt de familia, & continui commensales, non autem illorum, qui deseruiunt in eorum monasterijs absque licentia, siue approbatione Episcoporum. *Sacra Cong. Conc. die 28. Martij 1594.* quam refert Sellius in select. Canon. cap. 31. nu. 27.

4 Regulares ad audiendas in ciuitate, & diœcesi Confessiones secularium personarum semel ab Episcopo præuio examine approbati iterum ab eodem Episcopo non sunt examinandi: cæterum à successore possunt vtique examinari iuxta Constitutionem sanctæ mem. Pij V. sub dat. 8. Id. Augusti, Pontificatus illius anno sexto, quæ à felicis record. Gregorio XIII. non est reuocata per reductionem priuilegiorum Regularium ad terminos Concilij Tridentini. *Sac. Cong. Conc.* quam referunt Quarant. in summ. Bullarij verbo Confessor, pag. mihi 135. Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. ad constit. 2. Sixti IV. §. 11. num 41.

5 Regulares ab Episcopo antecessore præuio examine approbatos ad personarum secularium Confessiones audiendas, potest modernus Episcopus pro maiori Conscientiæ suæ quiete rursus examinare. *Sac. Cong. Conc. in Albanen. 5. Februarij 1628.* de qua Sellius dict. cap. 31. nu. 28.

6 Regulares à prædecessoribus Episcopis examinati, & approbati ad Confessiones secularium personarum audiendas à præsente Episcopo successore pro maiori Conscientiæ suæ quiete possunt iterum examinari, & si minus idonei reperti fuerint, reprobari ad præscriptum Constitutionis sanctæ mem. Pij V. hac de re editæ; sed illi, quos idemmet Episcopus approbauit, siquidem prohibitionem obtinuerint ad certum tempus, eo elapso non possunt Confessiones audire, absque noua ipsius Episcopi licentia, & approbatione, præuio etiam, si ei libuerit, nouo examine: illi autem, quos ipsemet Episcopus ad Confessiones huiusmodi audiendas semel admisit simpliciter, & sine vlla temporis præfinitione nullatenus possunt ab eodem reprobari sine noua causa, eaque Confessiones ipsas concernente. Cæterum an eadem causa subsit, vel ne, Episcopus non tenetur ipsis Regularibus edicere, sed Sedi Apost. duntaxat, vbi eam sibi apetire postulauerit. *S. Congr. Episcop. & Regul. in Gienen. 30. Ianuarij 1629.* quam refero de Iure eccles. vniuerso lib. 1. c. 43. num. 210. cum seqq.

7 Regulares qui quoad Confessiones audiendas idonei generaliter ab Ordinarijs, eorumve examinatoribus reperti, & probati fuerint, generaliter quoque & indistinctè absque aliqua limitatione temporis, cæterorumve locorum, aut generis personarum, admittantur in diœcesi propria. De cæteris verò qui non adeo idonei reperientur, si petierint se admitti, arbitrio Ordinariorum relinquitur ipsos cum limitata facultate, prout eisdem Ordinarijs magis expedire videbitur, probare & admittere qui autem in domibus laicorum Confessiones ex causa audierint, statim Parochum admonere teneantur, & fidem auditæ Confessionis pro medico aduenieote relinquere. *S. Cong. Conc. die 2. Iulij 1587.* teste Laurent. de Peyrinis ad dict. constit. 2. Sixti IV. §. 11. num. 42.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

8 Regulares Confessarij ab Ordinarijs (ad quos Confessarios approbandi ius spectat) liberè approbati, ab audiendis Confessionibus suspendi minimè possunt, nisi ex noua causa, eaque ad Confessiones ipsas pertinente, aut ob non seruatum interdictum ab ipsis Ordinarijs positum. *Sac. Cong. Episcop. & Regular. die 20. Nouembris 1615.* referente Laurent. de Peyrinis ad d. const. 2. Sixti 1. num. 45.

9 Regulares si cum scandalo, aut aliàs inhonestè viuant, vel aliquod delictum committant, propter quod rationabili Episcopi iudicio videantur à Confessionibus suspendendi, possunt ab Ordinarijs suspendi ab audiendis Confessionibus, cum præcipua ministri qualitas sit integritas vitæ, & morum honestas, vtique ea causa ad ministerium Confessionis pertinet, ac proinde nihil obstar quominus ab ea possit Episcopus Regulares vtrumque à semetipso approbatos à Confessionibus audiendis repellere. *S. Cong. Episcop. & Regul. in dicta Gienen. 30. Augusti 163*. relata per me de Iure eccles. vniu. lib. 1. c. 43. nu. 31. cum seqq.

10 Regularibus Confessarijs omnibus simul vnius Conuentus non potest Episcopus adimere facultatem audiendi Confessiones Sacra Congregatione inconsulta. *Eadem Sac. Cong. Episcop. & Regul. die 20. Nouembris 1620* de qua Laurent. de Peyrinis ad d. const. 2. Sixti IV. §. 11. nu 45.

11 Regulares approbatos ad audiendas Confessiones non debent Ordinarij impedire quo minus illas audire possint in domibus pœnitentium ægrotorum, quando ab eis vocantur. Verum præcipere possunt iidem Ordinarij sub pœna suspensionis à facultate audiendi Confessiones quod Regulares huiusmodi infirmorum Parochos de audita Confessione eo die, certiores reddant. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. die 1. Iulij 1606.* penes Sellium d. cap. 31. nu. 29.

12 Regularibus concessa per Ordinarium facultas audiendarum Confessionum ad beneplacitum, potest quandocunque reuocari. *Sac. Cong. Episcop. & Regul. in Papien. 12. Martij 1619.* cuius meminit Sellius dict. cap. 31. num. 32.

13 Regulares generaliter ab Episcopo approbati ad Confessiones personarum secularium audiendas, nequaquam censentur approbati ad audiendas Confessiones monialium sibi subiectarum, sed egent quoad hoc speciali Episcopi approbatione. *Sacr. Cong. Conc. de anno 1623.* in resp. ad dub. 9. quæ reperitur impressa in fine mei tract. de officio, & potest. Episcopi.

14 Regularis ad audiendas Confessiones Monialium vnius monasterij ab Episcopo approbatus, minime potest audire Confessiones Monialium alterius monasterij. *Eadem S. Cong. Conc.* in resp. ad dub. 10.

15 Regulares Superiores in singulis Domibus deputare debent duos, tres, aut plures Confessarios pro subditorum numero maiori, vel minori, ijque docti & prudentes, qui à non reseruatis eos absoluant, quibus etiam reseruatorum absolutio committatur quando casus occurrerit. *S. Cong. Conc. die 26. Maij 1593.* apud Ioan. Anton. Nouar. in summ Bullarum tit. de Pœnit. pro Regul.

16 Regulares virtute litterarum Iubilæi,& Indulgentiarum, ac alij quicunque Confessarij possunt absoluere à casibus reseruatis Episcopo, si in eisdem litteris tribuitur eis facultas absoluendi à quibuscunque casibus etiam Sedi Apost. reseruatis. *Sacr. Cong.Conc.* penes Nicol. Garc. de benefic. in addit. ad part.3. capit.2. num.300.

17 Regulares per priuilegium, quod Mare magnum appellant,non habent facultatem absoluendi pœnitentes à casibus Episcopo reseruatis. *S. Congr. Conc.* referente Nicol.Garc.de benefic.p.3.cap.2. nu.167.

18 Regulares in vim Bullæ Cruciatæ non possunt sibi Confessarios eligere, & ab eis absolui à casibus reseruatis in Bulla Cœnæ Domini propter Breue Clementis VIII. *Sacra Cong. Conc.in causa Portugaliæ. & Castellæ, 4. Decembr.*1627. teste Sellio d.cap.31. nu.34. Vide in verbo Cruciata collect.233.nu.2.

19 Regulares audientes Confessiones in ea diœcesi in qua sunt approbati cum facultate etiam casuum reseruatorum absoluere possunt aduenientes ex alia, à casibus reseruatis in diœcesi pœnitentium,non autem in illa, in quibus Regulares Confessiones audiunt, dummodo non malitiose huiusmodi pœnitentes talem absolutionem quærant. *Sacra Cong. Conc. die* 19 *Nouemb.*1616. quam adducit Sellius dict.cap.31.nu.35.

20 Regulares cuiuscunque Ordinis,Congregationis,Societatis, instituti etiam necessario exprimendi, nec intra nec extra Italiam in vim priuilegiorum, aut confirmationem huiusmodi, quas vel hactenus obtinuerunt, vel deinceps forsan obtinebunt, possunt quemquam absoluere à casibus in Bulla Cœnæ, aut Ordinario loci reseruatis,siquidem Regulares habent à Sede Apost. absoluendi facultatem, illa extra Italiam minime sublata fuit. *Sacra Cong.Episcop.& Regul. die* 17. *Nouembris* 1628. cuius meminit Sellius dict. capit.31. num. 36.& Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul.tomo 3. in additam ad constit. Sixti IV. capit.2.nu.38.pag.415.

21 Regularibus vtriusque sexus quorumcunque Ordinum quantum ad Sacramentum Pœnitentiæ seu Confessionis administrationem ordinariæ dispositioni suorum Prælatorum, & Sedi Apost. quoad sibi reseruata subiecti sint, quamuis Bullam sanctæ Cruciatæ habeant. Vrbanus VIII. constit.11. incipient. In specula 19. Iunij 1630. apud Angelum Mariam Cherub.in Bullario tom.4. pag...

Vide in verbo Casus reseruatus collect.133.num.10, cum seqq. & verbo Confessarius collect.202. num.19, cum seqq.

SVMMARIVM.

1 *Prædicare in Ecclesijs suorum Ordinum si voluerint Regulares ab Episcopo licentiam obtinere non tenentur, sed tantum benedictionem petere quocunque tempore.*

2 *Episcopi punire possunt Regulares prædicantes in alienis Ecclesijs absque eius licentia.*

3 *Prædicandi licentia non est deneganda Regulari præsentato Ordinario, si fuerit idoneus.*

4 *Ordinarius ad libitum & sine rationabili causa non potest suspendere à prædicatione.*

5 *Adhortationem ad populum etiam in Ecclesijs suis habere non possunt Regulares, non prius petita benedictione ab Ordinario.*

6 *Ordinarius potest, si videbitur sibi expedire, Fidei professionem a Regularibus exigere quo tempore illis licentiam ad prædicandum concedit.*

7 *Episcopus poterit interdicere Regulari ne prædicet licentia non petita etiam non reddita causa.*

Regularis quoad prædicationem.

COLLECT. DCXXXIX.

1 REgulares in Ecclesijs suorum Ordinum prædicare volentes non tenentur ab Episcopo licentiam obtinere, sed tantum à suis Superioribus de moribus, & scientia examinari, & approbari debent, ab eisque habere licentiam, & cum ea se personaliter coram Episcopo præsentare ab eoque benedictionem petere, tametsi eam minime obtinuerint. *S. Cong. Conc.* testibus Fr. Emman.quæst. Regul.tom.3.q.32.art 5. Armendar. ad recop.legum Nauarræ lib.2.tit.18.l.7.de Relig.n.56. Galet. in margarita casuum. Conscient. verbo licentia, meipso de officio, & potest.Episcopi p.3.alleg.76.n.19. Lezana in sum.quæst.Regul.tom.1.cap.20.nu.3.& 10.3. verbo concionari num.7. vbi etiam cum Gauant. in man. Episcopor. verbo Concio sacra num.16. addit. quod illud de petenda benedictione ab Episcopo intelligitur de Prædicatoribus extra Aduentum,& Quadragesimam; sed nouissimè Ricciul. ecclesiast. lucubrat. lib.5.cap.12. num.6. attestatur *Sacram Cong. Episcop. & Regul.die* 15. *Septembris* 1603. declarasse prædicatorem Regularem in Ecclesia sui Ordinis prædicare volentem teneri benedictionem accipere non solum in Aduentu & Quadragesima, sed etiam quocunque alio tempore. Addit. idem Ricciul.d.lib.5.cap.11.num.13. *Eandem Sacram Cong. Episcop. & Regul. in Theatina 16. Iulij* 1604. censuisse prædicatorem Regularem in Ecclesia sui Ordinis ab Episcopo examinari non posse.

2 Regulares, qui absque licentia Episcopi prædicauerint in Ecclesijs,quæ suorum Ordinum non sunt,tametsi decreto Concilij sessione 5. cap.2. de reform. contrafecerint, non possunt puniri ab Episcopo, sed tantum à suis Superioribus Regularibus. *Sacra Cong. Conc,* penes Piasec. in praxi Episcop. p.2. cap.3.num.41.vers. prædicans. Flau. Cherub. schol.1. ad Bullam 41. Pij V. Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul.ad const.2.Sixti IV. §.11.num.21. meipsum d.p.3. alleg.76. num.24. Sed hodie per Constitutionem Gregorij XV. de exemptorum priuilegijs incip. Inscrutabili §. ac demum, nonis Februarij 1621. apud Lauret. de Franchis de controuers. inter Episcopos, & Regul.pag.136.cum seqq. Regulares prædicantes in alienis Ecclesijs,quæ suorum Ordinum non sunt, absque licentia Episcopi, vel etiam Ecclesijs suorum Ordinum non petita illius benedictione, aut ipso contradicente, ab Episcopo puniuntur, vt referunt Antonin. Diana moral. resolut.p.3.tract.2. resol.111. Lezana d.cap.20. num.3.

3 Regularis præsentatus Ordinario, si fuerit idoneus iuxta cap.2. sess.5. de reformat. non est ei deneganda

4 licentia ad prædicandum, nec potest Ordinarius ad libitum, & sine rationabili causa suspendere à prædicatione. *Sac.Cong. Conc.* referente Armendar. in addit. ad recop.legum Nauarræ lib.4.tit.30.l.7.de prædicator. nu.8.& 9. Si tamen suspendat non tenetur causam exprimere quare ad hoc prohibendum moueatur. *Eadem S.Cong.* cuius meminit Franc. Leo in thesauro fori eccles. p.1.cap.8. num.9. Campan. in diuers.Iuris Canon. rub.12.cap 13.num.8. quos refero de officio, & potest. Episcopi p.3.alleg.76.num.21.& 22.Et quod etiam non debeat denegari benedictio pro concione sine causa, declarauit *Sac.Cong. Conc.die* 21. *Augusti* 1615. de qua Gauant. in man. Episcop. verbo Regularium iura sub Episcopo num.36. Lezana in sum. quæst.Regul.tom.3. verbo Concionari nu.7.

5 Regulares non possunt adhortationem ad populum etiam in Ecclesijs suorum Ordinum habere, non petita prius benedictione ab Abbate, vel eo contradicente, quatenus sit nullius, & iurisdictionem quasi Episcopa-

scopalem habeat; verùm si Regulares contra fecerint, non ab Abbate, sed à suis Superioribus Regularibus sunt puniendi. *Sacra Congr.Conc.in nullius prouincia Rauennaten.15 Septembris 1629.* cuius meminit Sellius in selectis Canon.cap.31.num.37.

6 Regulares prædicatores licet non teneantur Fidei professionem facere antequam prædicandi munus assumant, potest tamen Ordinarius, quo tempore solet prædicandi licentiam concedere, ab eis exigere hanc Fidei professionem, si tamen videbitur sibi expedire. *Sacra Congr.Conc.* penes Armendar.addit. ad recop.legum Nauarræ lib.4.tit.30 l.7.de prædicatorib.num.35. & 37. Franc.Leon.in thesauro fori eccles. p.1.cap.6.nu. 8.Campan.in diuersor.Iuris Cano.rub.12.c.13.n.8. Lauret.de Franchis in controu.inter Episcopos & Regular. pag.148.in resp.ad 2.

7 Regulari interdicere poterit Episcopus ne prædicet licentia non petita, etiam non reddita causa. *Sacra Congr.Conc.* apud Franc. Leon.d.p.1.cap.8.n.9. Piasec.in praxi Episcop. p.2. c.3.num.41.vers.si item,quos refero de officio & potest. Episcopi p.3. alleg. 76.num 28.

SVMMARIVM.

1 *Indorum Confessiones audire, & liberè prædicare possunt Regulares cuiuscunque Ordinis in India, habita licentia Superiorum.*

2 *Regulares, qui in partibus Indiarum occidentalium ad prædicandum à Prælatis deputantur, tanquam Religiosi viuentes intra claustra sunt reputandi.*

3 *Missi Regulares per Superiores ad aliquas Indiarum partes pro Fidei Catholicæ negotio ad alias se transferre non possunt.*

4 *Regulares etiam Ordinis S.Francisci de Obseruantia Indijs nouiter ad Fidem conuersis animarum curam exercentes in concernentibus illam Ordinario loci subsunt.*

Regulares quoad missiones Indiarum.

COLLECT. DCXXXX.

1 Regulares cuiuscunque Ordinis in India, habita licentia Superiorum in Capitulo Prouinciali possunt liberè prædicare,ac Indorum Confessiones audire, Pius V.const.34.incip.Exponi 24.Martij 1567.apud Laert.Cherub.in Bullario tom.2.pag.....

2 Regulares, qui in partibus Indiarum Occidentalium ad prædicandum sacrosanctum Dei Euangelium, & viam veritatis, salutisque demonstrandam in dies à Prælatis, & Superioribus deputati existunt, reputandi sunt tanquam Religiosi viuentes intra claustra, & sub obedientia Prælatorum suorum, ac propterea non sunt ab Ordinarijs illarum partium molestandi, nisi in casibus per Concilium Trid.reseruatis, dummodò quolibet anno coram suis Superioribus se præsentent, & innouationem licentiarum obtineant. Clemens VIII. in sua Constit.incip.Quamquam vos 9. Maij 1595. quam refert D. Solorzan. de iure Indiarum tom.2. lib.3. cap, 18.num 48.

3 Regulares omnes ad aliquas Indiarum partes pro Fidei Catholicæ negotio per eorum Superiores transmissi, ad alias se transferre non possunt, sed ad illas rectâ via transmeare debent. Paulus V.constit.56. incip. Accepimus de anno 1609. apud Laert.Cherub.in Bullario tom.3. pag.245. & illius meminit Scortia in selectas summorum Pont. Constitut. epit.165. theorem.406.

4 Regulares etiam Ordinis sancti Francisci de Obseruantia Indijs nouiter ad Fidem conuersis animarum curam exercentes ob penuriam Sacerdotum secularium ex Apostolicæ Sedis indulto in loco extra claustra habitantes, in quo pro tali administratione deputantur, in concernentibus ipsam curam animarum, Ordinario loci subsunt; in reliquis verò non Ordinario loci, sed suis Superioribus subiecti remanent, de quorum licentia extra claustra degunt. Clemens VIII. constitut.sua incipient.Relig.8.Nouembris 1600. quam refert Solorzan. de iure Indiarum tom.2.lib.3.cap.16. num.63.

SVMMARIVM.

1 *Delinquens notoriè Regularis, & ad aliam diœcesim de industria transmissus, Episcopo instante, debet reuocari ad locum, in quo deliquit.*

2 *Delinquens Regularis in Ecclesia sui monasterij quando subsit dispositioni Concil. cap.14. sess.25. de Regularibus.*

3 *Delinquens extra claustra Regularis, & de mandato Ordinarij captus, statim remittendus ad suum Superiorem.*

4 *Delinquens Regularis in Domo deputata ad erectionem monasterij, in quo adhuc non est Regularis Obseruantia, poterit ab Ordinario puniri.*

5 *Certioratio facienda Episcopo de punitione Regularis extra claustra delinquentis, in scriptis debet fieri.*

6 *Delinquens Regularis extra Sacramentorum administrationem, & curam animarum, non ab Episcopo, sed à suis Superioribus punitur.*

7 *Regulares circa personas intra septa degentes, aut citra clausuram ipsam delinquentes ab Episcopo loci puniri possunt.*

Regularis delinquens.

COLLECT. DCXXXXI.

1 Regularem notoriè delinquentem, ac in aliam diœcesim de industria transmissum, Episcopo instante, intra tempus ab eo præfigendum, Superior tenetur à loco, ad quem transmissus fuerat, reuocare, & in eo, in quo deliquit, sistere sub pœna priuationis Officij, & inhabilitatis ad alia imposterum obtinenda, ac priuationis vocis actiuæ, & passiuæ: & si adhuc dictum delinquentem ad dictum locum reuocare prætermiserit, tali casu Episcopus loci, in quo patratum fuerit delictum, vti Sedis Apost.delegatus,in illum animaduertere valeat.Clemens VIII.constit.19.incip.Suscepti 7.Kalend. Martij 1596.apud Laert.Cherub.in Bullario tom. 3.pag 53. Quarant. in summ. Bullarij verbo Exemptio, Piasec.in praxi Episcop.p.2.cap.3. sub num.44. Erasm.à Cochier de iurisdict. Ordin.in exempt.1.q.17. num.29. Scortia in selectas summorum Pontificum Const. epit. 160.theorem.401.Nald.in summ. verbo Religiosus nu. 36. & illius meminere Lauret. de Franchis in controuers. inter Episcop. & Regular. in lucubrat. ad d. Constit.R.P.D.Alex.Sperell.in decis.fori eccles.decis.38.nu. 12.cum seqq.

2 Regularis delinquens in Ecclesia sui monasterij, in quo degit, cum scandalo populi notorio subest dispositioni Concilij Trid. cap.14. sess.25. de Regular. secus si clausis Ecclesiæ portis, & solis videntibus Regularibus in ea existentibus, delictum fuerit commissum. *S.Congr.Conc.* teste R.P. Alex. Sperell.d.decis.38.n.15.

3 Regularis extra claustra delinquens de mandato Ordinarij captus, remittendus est statim, etiam nemine instante, ad Superiorem. *Sacra Congregat.Conc.in Panormitana* penes R.P. Sperel.d.dec.38. nu.13.in fine.

4 Regularis manens extra claustrum de licentia Superioris etiam in domo deputata ad erectionem monasterij,

stetij, nisi in dicta Domo sit Regularis obseruantia, vt saltim viuat sub Superiore conuenientaliter, si delinquerit poterit ab Ordinario puniri. *Sacra Cong. Conc.* quam citant Campan. in diuers. Iuris Canon. rub. 12. cap. 13. n. 22. in fine, Ioan. Anton. Nouar. in sum. Bullarum tit. de Regular. ib. delinquentibus n. 4. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarrae lib. 2. tit. 18. l. 7. n. 60.

5 Regulares Superiores qui ad praescriptum Concilij tenentur facere certiores Episcopos de punitione Regularium extra claustra delinquentium, non satisfaciunt faciendo verbo huiusmodi certiorationem, sed in scriptis facere debent. *Sacra Congr. Conc. in Lucana 14. Decembris* 1650. quam refert Bonfadin. in thesauro Canon. decis. resol. 18. nu. 3. Tambur. de iure Abbatum tom. 3. disp. 5. q. 11. n. 64.

6 Regularis delinquens extra Sacramentorum administrationem, & curam animarum non ab Episcopo, sed à suis Superioribus punitur. *Sacra Congregat. Concil.* referente Galet. in margarita casuum Conscient. verbo Parochus 3.

7 Regulares circa personas intra septa degentes, aut circa clausuram ipsam delinquentes, ab Episcopo loci tanquam ad hac Sedis Apost. delegato, quoties & vbi opus fuerit, puniri corrigi possunt. Gregorius XV. const. sua incip. Inscrutabili, Non. Februarij 1622. apud Lauret. de Franchis de controuers. inter Episcopos, & Regular. pag. 136. cum seqq. Quam Constit. Lotter. de re benefic. lib. 1. q 24. n. 66. & 67. ait non intelligi de notorijs tantùm delictis, & quae sunt scandalo toti populo, quasi quod dicta Constit. debeat sumere hanc interpretationem à decreto Concilij sess. 25. de Regul. cap. 14. sed de omnibus indistinctè, cum in legibus indefinita oratio aequipolleat vniuersali.

Vide alia in verbo Episcopus quoad Regulares collect. 297. nu. 7. 8.

SVMMARIVM.

1 *Licentia egrediendi è Conuentu an & quando Regularibus concedenda? ostenditur.*
2 *Foeminas in monasteria intromittentes Regulares quas poenas incurrant.*
3 *Monasteria Regularia quae sunt in fieri, vel in quae dum fabricantur adhuc Conuentus non fuerit introductus, possunt foeminę intrare.*
4 *Fundatrices omnes monasteriorum Ordinis Minimorum, ac singulae dominae de stirpe Regia possunt ea intrare.*

Regularis quoad clausuram.

COLLECT. DCXLII.

1 Regularis nullus è Conuentu egredi audeat, nisi ex causa, & cum socio, licentiaque singulis vicibus impetrata, ac benedictione accepiata à Superiore, qui non aliter eam concedat, nisi causa probata, sociumq; exituro adiungat non petentis rogatu, sed arbitrio suo, neque eandem saepius. Licentiae vetò generales exeundi nulli concedantur. Contrauenientes autem poena graui etiam carceris ad Superioris arbitrium plectantur, eandem etiam ianitor subeat si sciens exeundi facultatem fecerit. Clemens VIII. in decretis pro reformat. Regul. inter eius Bullas constit. 6. apud Lezanam in sum. quaest. Regul. tom. 1. cap. 16. nu. 5.

2 Regulares, qui foeminas in monasteria intromittere, vel admittere praesumunt, etiamsi foeminę absque praetextu licentiarum ingrediantur, incurrunt ipso facto suspensionem à Diuinis, & propterea priuationem Officiorum, & inhabilitatem ad illa, & alia impostetum obtinenda. Pius V. constitut. ao. incip. Regularium personarum de anno 1567. apud Scortiam in selectas summorum Pont Constit. epit. 95. Et Regulares, qui faciunt, aut permittunt foeminas ingredi sua monasteria praetextu facultatum à summo Pont. vel ab alijs concessarum, incurrunt excommunicationem Papae reseruatam, & priuationem dignitatum, & beneficiorum, ac inhabilitatem ad illa & alia imposterum obtinenda. Gregorius XIII. constit. sua incip. Vbi gratiae Id. Iunij 1575. Quas Constitutiones citant & exponunt Coriolan. de casibus reseruatis p. 2. casu 5. num. 36. cum seqq. Suar. de Relig. tom. 4. tract. 8. lib. 1. cap. 7. num. 9. Lezana in sum. quaest. Regulat. to. 1. c. 10. nu. 9. Ego ipse de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 102. nu. 86. cum seqq.

3 Sub hac prohibitione non comprehenduntur monasteria, seu loca eorum, quae sunt in fieri, vel in quae dum fabricantur, adhuc Conuentus ad ibi morandum non fuerit introductus, sed solum ibi aliqui habitauerint Fratres pro fabricae potius seruitio, quam aliter, ac proinde clausura non est talis vt si mulieres intrarent, poenas propterea in supradictis Constitutionibus incurrerent. *Sac. Congr. Conc.* seu nomine illius Cardinalis Alexandrinus Praelatis Ordinis Capuccinorum rescripsit, vt referunt Marcel. Vulpe in praxi iudic. fori eccl. c. 4. n. 8. Laurent. de Peytinis de priuileg. Regul. to. 1. ad constit. 6. Iulij 2. n. 9.

4 Nec per easdem Constitutiones censetur derogatum regulae Ordinis Minimorum, qua cauetur vt singulae dominae de stirpe Regia procreatae, ac etiam omnes eiusdem Ordinis fundatrices, quae locorum illius septa communiora videre postulauerint eaedem honeste cum sua comitiua intrare, ac deuote visitare tolerentur. Gregorius XIII. ex sententia *Sac. Cong.* penes Sorb. in compendio priuileg. verbo ingredi monasterium, Campan. in diuers. Iuris Canon. rub. 16. c. 16. n. 37. in fine, Laurent. de Peytinis de priuileg. Regul. tom. 1. constit. 6. Iulij II. à n. 6. & in formulario lit. F. c. 3. n. 3.

Vide supr. in verbo clausura collect. 153. nu. 13. cum seqq. & in verbo monasteria collect. 503. n. 5.

SVMMARIVM.

1 *Propria retinere non possunt Regulares vtriusque sexus.*
2 *Possidere, vel tenere agros annuos, redditus, aliaque bona immobilia, & mobilia, superflua non licet Regularibus ex dispensatione inferiorum à Papa.*
3 *Superiorum arbitrio & praefinitioni stare debent Regulares quoad mobilium superfluitatem, & conuenientiam.*
4 *Bona immobilia, vel mobilia superflua non licet Regularibus clam vel superiore inuito comparare, aut retinere, cum necessaria illis desunt, nisi fit praecisa necessitas.*
5 *Regularibus non conuenit vendere stabilia pro fabrica monasterij, vel ad effectum emendi census.*

Regularis quoad proprietatem.

COLLECT. DCXLIII.

1 Regulares vtriusque sexus non possunt retinere propria, sed omnia dare debent suis Superioribus, quibus primo subueniendum est necessitatibus eorum, vel earum, quibus munera destinata fuerunt, reliquum vero conferendum in vsum monasterij. *Sacra Congreg. Conc.* testibus Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarrae lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. n. 58. Franch. Leone in thesauro fori eccles. p. 2. c. 1. num. 41. Lezana in summ. quaest. Regul. tom. 1. c. 6. nu. 8. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regular. verbo proprietas n. 1. met ipso de officio & potest. Episcopi part. 3. alleg. 103. nu. 3.

2 Regularibus non licet ex dispensatione inferiorum à Summo Pont. possidere vel tenere agros annuos, redditus,

redditus, aliaque bona immobilia, & mobilia superflua, non obstante decreto Concilij sess. 25. de Regular. cap. 2. itaut non excusentur neque à culpa neque à pœna ipso facto incurrenda propter talem dispensationem, seu scientiam Superiorum possidentes, vel retinentes immobilia, vel mobilia superflua, neque fides aliqua adhibenda sit Superioribus asseuerantibus huiusmodi licentias se posse concedere. *Sacra Congr. Episcop. & Regular.* referentibus Armendar. d.l.7. de Religion.num.64.& 65. Lezana dict.c.6.num.14. nec ipso d. allegat.103.num.6.vers.quæ quidem.

3 Regulares quoad mobilium superfluitatem, & conuenientiam Superiorũ arbitrio, & præfinitioni stare debēt, habita videlicet ratione personæ, officij, & regulæ, statusque paupertatis, quam professi sunt, & qualitatum, secus si de excessu arbitrij constiterit. *Sacra Cong. Conc.* penes Armendar. d.l.7. de Religion. num.84. Lezanam d.cap 6.num.14.vers.quarto.

4 Regularibus non licet cum eorum Superior etiam requisitus illis necessaria negauerit, vel subtraxerit, clam, vel inuito eo, illa comparare, vel retinere, secus si præcisa necessitas sit ad indiuidui sustentationem. *Eadem Sacra Congr.* quam citat Lezana d.cap.6. nu.14. in resp.ad 6.& 7.

5 Regularibus non conuenit vendere stabilia pro fabrica monasterij, vel ad effectum emendi census. *Sacra Congr. Episcopor. & Regul. in Messanen. & iterum in Spoletana* 12. *Martij* 1619 cuius meminit ex citato Lezana in summ.quæst. Regular.tom.2. cap.19. num.55. post med.

Vide in verbo Moniales proprietariæ collect.511.

SVMMARIVM.

1 *Parochum expectare tenentur Regulares ad ordinandum processiones publicas à suis Ecclesijs principium & finem habentes.*

2 *Processionibus simul vniti incedere debent Regulares eiusdem Ordinis quando habent plura monasteria in loco.*

3 *Processionibus interesse debent Regulares cum numero decenti, debito, & consueto.*

4 *Crucem discoopertam in publicis processionibus deferre non possunt Regulares etiam Canonici Lateranenses.*

5 *Ordinarius Regularibus præcipere potest vt eant ad publicas processiones.*

6 *Processionibus publicis interesse compelli non debent Regulares, qui secundum eorum institutum ad strictiorem clausuram tenentur si illam obseruant.*

7 *Missas in Ecclesijs Regularium etiam exemptis, ad quas diriguntur & terminantur processione potest Episcopus cantari facere per suos Canonicos.*

8 *Processiones facere intra vel extra claustra monasteriorum quando liceat Regularibus.*

9 *Mulieres introducere intra claustra monasteriorum in processionibus comitandas an liceat Regularibus?*

Regularis quoad processiones.

COLLECT. DCXLIV.

1 Regulares antequam processiones publicas, quæ in aliquo loco fiunt, inchoent, à suis Ecclesijs principium & finem habentes expectare tenentur Parochum, per quem eadem processiones ordinari etiam debent. *Sacra Congr. Concil. in Spoletana*, quam refert Sellius in selectis Canon.c.25.num.8.

2 Regulares eiusdem Ordinis quando habent plura monasteria in loco, debent in processionibus simul vniti incedere, & præcedere alijs diuersi Ordinis, qui post primum monasterium locum obtinuerunt, licet alia sint nouissimè, & post eos fundata, quia primum monasterium acquirit anterioritatem supra alia diuersi Ordinis post ipsum fundata pro omnibus sui Ordinis postea fundandis. Regulares vero eiusdem Ordinis diuersorum monasteriorum præcedunt inter se iuxta Ordinis statuta, quæ si non adsint, iuxta anterioritatem monasteriorum, ita tamen vt à Regularibus diuersi Ordinis non interrumpantur. *Sacra Congr. Rit. in Panormitana* 10. *Maij* 1608. *& in causa Minorum de obseruantia* 3. *Iunij* 1617. penes Sellium d.c.25.num.9.

3 Regulares tenentur accedere ad processiones cum numero decenti debito, & consuetudo, *Sacra Congr. Rit. in causa Castellæ, & Legionis* 30. *Augusti* 1602. quam refert Sellius d.c.25.num.10.

4 Regulares etiam Canonici Lateranenses in publicis processionibus non possunt deferre eorum Crucem discoopertam, sicut defert Clerus, & Capitulum Ecclesiæ Cathedralis, sed cum velo, seu pallio appenso. *Sacra Congr. Rit. in Neapolitana* 14. *Ianuarij* 1617. cuius meminit Sellius d.c.25.num.11.

5 Regularibus potest Ordinarius præcipere vt eant ad processiones publicas, vt putà in festo Corporis Christi, in Litanijs, & Iubilæis publicis faciendis in plebibus, in quibus ipsi habent monasteria, dummodo processiones sint eius generis, quod in Bulla Pij V. Mendicantibus concessa, quæ incip. Etsi Mendicantium publicata 17. Kalend.Iunij anno 1567. comprehendantur, & dummodo Regulares non sint ex illis Conuentibus Collegia nuncupatis, quæ in eadem Bulla excipiuntur. *Sacra Congr. Conc.* quam refert Laurent.de Peyrinis de priuileg.Regular.ad Constit.7.Pij V.num.25.

6 Regulares qui secundum eorum institutum ad strictiorem clausuram tenentur, si illam obseruant, ad publicas processiones accedere compelli non possunt. *Sacra Congr.Conc.* referente Ildefons, à Iesu Maria in priuileg.Fratrum discalc.B.Mariæ de monte Carmelo nu. 3.pag.290.

7 Regulares non possunt impedire quominus Episcopus per suos Canonicos cantari faciat Missas in eorum Ecclesijs etiam exemptis, ad quas diriguntur, & terminentur processiones *Sacra Cong.Rit.in Firmana* 25. *Ianuarij* 1603. penes Sellium d.cap.25.num.12.

8 Regularibus habentibus claustra non licet extra ea facere processiones, caeteroribus verò claustro nonnisi intra ambitum, hoc est prope muros Ecclesiarum, siue exeundo à ianua Ecclesiæ, & intrando per aliam siue per eandem, & semper prope muros Ecclesiæ, extra vero ambitum Ecclesiarum, nonnisi de licentia, consensu, aut cum Cruce Parochialis. *Sacra Congr. Rit. in Lunana* 15. *Decembris* 1612. quam citat Bonfadin. in thesauro eccles.decis.resol.15.num.16.

9 Regulares cum faciunt processiones annuatim tam solemnes Rogationum, Candelarum, Palmarum, de Sanctissimo Sacramento, ac aliàs, quam priuatas de Cruce tempore, Passionis, de Rosario, de Carmine, de cingulo sancti Francisci, de corrigia sancti Augustini, & similibus, singulis mensibus per claustra suorum monasteriorum, non possunt mulieres introducere ad processionem comitandam, nisi adsit in hoc expressa licentia S.Sedis Apostolicæ. *Sacra Congreg. Rit. in Oriolen.* 30. *Septembris* 1628. de qua Marcel. Vulpe in praxi iudic.fori ecclesi.cap.4.num.7.

Vide in verbo processio collect.605. num.25. cum seq.& collect.606.n.6.& collect.607.num.8. cum seqq.

SVMMARIVM.

1 *Regulares inter se præcedunt secundum Ordinem præscriptum in Bulla Gregorij XIII.*

2 *Clero seculari semper & vbique dare debent præcedentiam Regulares.*

3 *Clerus secularis etiam in proprijs Ecclesijs & Conuentibus Regularium illis præcedere debet.*
4 *Clerici seculares semper præcedunt Regularibus, quamuis aliquando secus factum fuerit.*
5 *Regulares in processionibus incedunt post Confraternitates laicorum.*
6 *Præcedentiam seruant Regulares in suburbijs & territorio Romano, sicut in ipsa Vrbe.*
7 *Clerum secularem in processionibus anteire debent Regulares, nec cum eo possunt mixtim incedere.*
8 *Præcedentiam prætendere non possunt Regulares super Parochum Regularem, quando inter alios Parochos præcedit in processionibus.*
9 *Clero seculari in processionibus digniorem locum cedere debent Regulares, licet Prior Regularium deferat Reliquiam.*

Regularis quoad præcedentiam.

COLLECT. DCXLV.

1 Regulares inter se præcedunt secundum Ordinem præscriptum in Bulla Gregorij XIII. vt scilicet hi præcedant, qui prius in loco monasterium, & locum obtinuerunt. *Sacra Congr. in Vrgentina 23. Maij 1603. & in Tuscanen. 14. Iunij 1607. & in Cusentina 1. Martij, & in Terracinen. 30. Septembris 1614. & in Rossanen. terra noua 14. Februarij, & in Agrigentina terra Nari 4. Aprilis, & in Auersana 3. Octobris 1614. & in Meliten. 15. Iunij 1617. & in Liburni 21. Iulij 1618. & in Spoletana 18. Augusti eiusdem anni, & in Oritana terra Fralla 29. Septembris 1619.* quarum meminit Sellius in selectis Canon. cap. 25. num. 15.

2 Regulares semper, & in omni loco præcedentiam dare debent Clero seculari, etiam in eorum proprijs Ecclesijs. *Sacra Congr. Rit. in causa Hispaniarum 17. Nouembris 1600. & in Elboren. 28. Septembris 1602. & in Tullen. 12. Martij 1616. & in Firmana terra S. Victoria 31. Martij 1618.* quas refert Sellius d. cap. 25. nu. 16. Vnde Clemens VIII. constit. sua incip. Quæ ad remouendum die 5. Nouembris 1603. ex voto Eminentissimorum Cardinalium Sacrorum Rituum declarauit Clerum secularem in omnibus locis, etiam in proprijs Ecclesijs, & Conuentibus Regularium quorumcunque in vniuerso Regno Castellæ, & Legionis præcedendum esse, ac præcedere debere, quam Clementis Constitutionem obseruari mandat Gregorius XV. constit. sua incip. Aliàs à felicis die 3. Augusti 1622. commissa earum executione quibusvis locorum Ordinarijs in Regnis Hispaniarum existentibus quoties pro parte alicu-
3 (margin beside "de Clem.ns VIII.")
4 ius ex Clero seculari fuerint requisiti. Et iam antea idem Clemens VIII. in alia sua Constit. incip. Decet Romanum Pont. die 20. Februarij 1601. ex decreto S.R.E. Cardinalium super Sacris Ritibus & Cæremonijs deputatorum declarauit Regulares tam Monachos quàm Fratres quorumcunque Ordinum etiam Mendicantium in funerum associatione, processionibus, & alijs huiusmodi publicis actibus non debere Canonicos, Rectores, & Clericos seculares præcedere, neque cum eis mixtim incedere, etiamsi aliquando ex secularium indulgentia, aut humanitate, seu alia forsan de causa secus factum fuerit, & quacunque contrariam consuetudinem tanquam abusum corrigendam esse, idque indubitati iuris existere, atque ita vbique locorum in Regnis Hispaniarum perpetuò obseruari debere mandauit. Sed cum adhuc Regulares non obtemperarent, pro parte Ecclesiarum, Presbyterorum, seu Clericorum secularium Regni Castellæ, & Legionis in Hispania, *Sacra Congr. Rit. sub die 30. Augusti 1602.* mandauit prædicta obseruari, non obstante quacunque asserta, seu prætensa consuetudine in contrarium, refero de Canonicis & dignitat. cap. 18. num. 70.

5 Regulares in processionibus incedunt post Confraternitates laicorum, & post eos in digniore loco Clerus secularis. *Sacra Congr. Rit. in Messanen. 7. Augusti 1621.* penes Sellium d. cap. 25. num. 17.

6 Regulares in Suburbijs, & territorio Romano seruant præcedentiam sicut in ipsa Vrbe. *Sacra Congreg. Conc. Rit. in Tusculana 2. Martij 1613.* teste Aldan. in compendio Canon resolut. lib. 2. tit. 16. num. 42.

7 Regulares in processionibus debent Clerum secularem anteire, nec cum clero seculari mixti incedere valent. *Sacra Congr. Rit. in causa Castella & Legionis 30. Augusti 1602. & in Legionen. 24. Septembris 1605. & in Neapolitana 7. Iuly 1612.* referente Aldano d. lib. 2. tit. 16. num. 43.

8 Regulares non possunt prætendere præcedentiam super vnum Clericum Parochum Regularem, quando inter alios Parochos præcedit in processionibus. *Sacra Congr. Rit. in Asten. 23. Nouembris 1602.* apud Sellium d. cap. 25. num. 18.

9 Regulares debet locum digniorem in processionibus cedere Clero seculari, licet Prior Regularium deferat in processione Reliquiam. *Sacra Congr. Rit. in Senogallien. Montis Body 24. Septembris 1605. & 23. Ianuarij 1610.* de qua Aldan. d. lib. 2. tit. 16. num. 44.

Vide verbo præcedentia collect. 590. num. 17. cum sequent.

SVMMARIVM.

1 *Monialium ad monasteria accedere ad colloquendum cum illis non possunt Regulares sub pœnis priuationis.*
2 *Peccatum mortale incurrunt etiam Regulares alloquentes cum Monialibus contra formam decreti Sacræ Congreg.*
3 *Equites Regular. Ordinis S. Ioannis Hierosol. peccatum mortale committunt, & in pœnas priuationis incidunt, si cum Monialibus contra formam decreti loquantur.*
4 *Regulares accedentes ad Monasteria puellarum, vel mulierum secularium loquendi causa non incidunt in pœnas decreti contra loquentes cum Monialibus.*
5 *Litteras ad Moniales mittentes non incidunt in pœnas decreti emanati contra loquentes cum Monialibus.*
6 *Monialium monasteria adeuntes Regulares an incidant in excommunicationem ab Episcopo suo edicto propositam.*
7 *Carcerari debent Regulares qui reperti fuerint cum Monialibus alloqui.*
8 *Processionaliter nunquam accedant Regulares ad ianuas monasteriorum clausuræ Monialium, ad Reliquias, aut alia recipienda.*
9 *Episcopus vti Sedis Apost. delegatus stante constit. de exemptorum priuilegijs potest punire Regularem accedentem ad monasteria Monialium etiam Regularibus subiectarum.*

Regulares quoad locutionem cum Monialibus.

COLLECT. DCXLVI.

1 Regulares cuiuscunque Ordinis & instituti (Superiore, cui monasterij, seu domus cura incumbit, visitatore, vel visitatoribus, Confessarioque ordinario, & extraordinario cum ad tempus deputabitur, dumtaxat exceptis) non possunt absque licentia expressa Sacræ Congreg. accedere ad monasteria, seu domus quarumcunque Monialium, vel sororum, siue sui,

sui, siue alterius cuiusuis Ordinis colloquendum, siue tractandum cum eis, sub pœnis priuationis officiorum ac vocis actiuæ,& passiuæ ipso facto incurrendis. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. 9. May* 1590. Referunt Sorb. in compend. Mendic. verbo ingredi monasteria, Quarant. in sum. Bullarij verbo monasteria Monialium pag. 451. Campan. in diuers. Iuris Canon. rub. 12. c. 16. n. 43. vers. Illustrissimi, Ego ipse de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 102. nu. 72. & illius meminere Bonacin. de clausura q. 3. puncto 4. num 4. Antonin. Diana moral. resolut. part 1. tract. 10. resol. 22. Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regular. tom. 2. in constit. 6. Pij V. num. 7. Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 1. cap. 25. n. 37. Tamburin. de iure Abbatissat. disp. 25. quæst. 5. Ioan. Antonin. Nouar. in sum. Bullar. tit. de clausura & accessu Regularium ad monasteria Monialium prohibito.

2 Regulares accedentes ad monasteria Monialium contra formam decreti Sacræ Cong. quo huiusmodi accessus prohibetur, vltra pœnas priuationis officiorum ac vocis actiuæ, & passiuæ, incurrunt etiam peccatum mortale, *Sacra Congr. Episcop. & Regul. 1. Iulij* 1606. penes Laurent. de Peyrinis ad d. constit. 6. Pij V. num. 36. Coriolan. de casib. reseruatis p. 2. casu 3. n. 42. vbi n. 43. subdit hanc priuationem si delictum est occultum, non teneri quem subire.

3 Regulares cuiuscunque Ordinis, Militiæ, Societatis, vel Congregationis ad monasteria Monialium etiam sui Ordinis, ad colloquendum siue tractandum cum eis sine sacræ Congreg. licentia particulari desuper edito decreto accedere prohibentur. Cui prohibitioni etiam subiacent Milites Regulares Ordinis S. Ioannis Hierosol. & præter pœnas in prædicto decreto contentas, incurrunt etiam peccatum mortale, & ab huiusmodi pœnis non possunt absolui, nec rehabilitari ab alijs præter-
4 quam à Sede Apost. aut Sacra Congregatione. Quibus
5 tamen non subiacent Regulares accedentes ad Monasteria puellarum, vel mulierum secularium loquendi causa: nec etiam comprehenduntur supradicto decreto litteras ad Moniales mittentes, quamuis tam huiusmodi Religiosi quàm Moniales sint debitè corrigendi, ac puniendi à Superioribus, quibus in delinquentes huiusmodi competit iurisdictio. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. die 22. Augusti & 7. Septembris* 1605. quam refert Sellius in selectis Canon. cap. 25. n. 19.

6 Regulares adeuntes monasteria Monialium absque Episcopi licentia, non incidunt in pœnam excommunicationis, quam Episcopus suo edicto proposuit, si Regulares habeant ex priuilegio non posse ab Episcopo excommunicari, & aliàs, sic excommunicari non possunt absolui à suis Superioribus, sed ab Episcopo, qui sibi hâc absolutionem reseruauit. *Sacra Congregat. Concil. die 9. Aprilis* 1587. testibus Quarant. in sum. Bullarij verbo Monasteria Monialium vers. dubitari pag. 453. Fr. Emman. quæst. Regul. tom. 1. q. 45. art. 2. in fine. Suarez de Relig. tom. 4 lib. 1. tract. 8. cap. 10. nu. 27. Campan. in diuers. Iuris Canon. rub. 12. cap. 16. num. 42. in fine Diana moral. resolut. p. 3. tract. 2. resol. 103. Laurent. de Peyrinis ad d. constit. 6. Pij V. n. 37. Tamburin. de iure Abbatissar. disp. 25. c. 9. Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 1. c. 25. numer. 35. & tom. 3. verbo Exemptio. Regular. num. 11. post med.

7 Regulares cuiuscunque Ordinis, aut Congregationis existant, quotiescunque absque sacræ Congregationis licentia Moniales alloqui reperti fuerint, carcerari debent, eorumque Superioribus iuxta Sacræ Congregationis decretum puniendi consignentur: qui superiores deinde sacram Congregationem, ac Ordinarium de executione certiores reddant. *Sacra Congregat. Concil. in Fauentina 7. Martij* 1617. quam citat Sellius d. cap. 25. num. 22.

8 Regulares ad ianuas monasteriorum clausuræ Monialium processionaliter ad Reliquias & alia recipiēda nunquam accedant, eædemque ianuæ perpetuo, necessitatibus exceptis clausæ permaneant. *eadem Sac. Cong. in d. Fauentina.*

9 Regularis absque legitima licentia accedens ad monasteria Monialium etiam Regularibus subiectarum, ibique in loco colloquijs destinato cum Moniali colloquens, potest stante constitutione felicis record. Gregorij XV. de exemptorum priuilegijs, à diœcesano Episcopo tanquam Sedis Apost. delegato coerceri, & puniri. *Sacra Congr. super dicta constit. inter decreta impressa de ann.* 1624. quam adducunt Io. Ant. Nouar. in sum. Bullarum tit. de clausura & accessu Regular. n. 8. Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. tom. 3. in additam. capit. 55. numer. 1.

Vide supra in verbo Moniales alloquendi prohibitio collect. 513.

SVMMARIVM.

1 *Parochis inconsultis possunt Regulares extra claustra decedentes ad eorum Ecclesias deferri.*
2 *Ius sepulturæ non debetur Parocho si Regulares extra claustra decedentes ad eorum Ecclesias eo inconsulto deferantur.*
3 *Corpus defuncti Magistri, aut alterius superioris Religiosi cum moritur non potest portari per ciuitatem absque Parochi interuentu.*
4 *Parocho defuncti proprio prius vocato & expectato, non licet Regularibus cuiuscunque consuetudinis prætextu Parochiam processionaliter intrare ad leuanda defunctorum funera.*
5 *Cadauera irrequisito proprio Parocho non licet Regularibus de domo leuare.*
6 *Regulares vocati ad sepeliendum mortuos etiam in suis Ecclesijs debent accedere ad eas, è quibus cadauera amouentur, & inde cum Clero seculari discedere.*
7 *Regulares vocati ad funus non debent expectare per viam, aut ire ad domum defuncti.*
8 *Cadauer vbi in aliqua Ecclesia deponi contingat ad eandem Ecclesiam conuenire debent Regulares.*
9 *Corpus defuncti in eius domo & per viam benedicere non debent Regulares antequam intus eorum Ecclesias collocetur.*
10 *Paruulorum corpora an sepelire possint Regulares.*
11 *Tertiarios collegialiter viuentes absque Parochi interuentu in eorum Ecclesijs sepelire possunt Regulares.*

Regulares quoad suam & aliorum sepulturam.

COLLECT. DCXLVII.

1 Regulares extra claustra decedentes possunt ad eorum Ecclesias deferri, etiam Parochis inconsultis. *Sacra Congreg. Conc. die 2. Iulij* 1620. quam referunt Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regular. tom. 2. constit. 7. Pij V. nu. 50. vers. ad 10. Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 1. cap. 12. num. 41. vers. ad 10.

2 Regularibus extra claustra decedentibus prohiberi non possunt ad eorum Ecclesias deferri Parochis inconsultis sub prætextu quod debeant prius ius sepulturæ soluere, quia ab huiusmodi prætentione Parochi abstinere debent. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in Puteolana 22. Maij* 1615. cuius memini de officio, & potest. Parochi c. 26. n. 68.

3 Regularium Superior, aut Magister, vel Cathedraticus cum moritur, non possunt Religiosi corpus illius portare per ciuitatem per plateas, & alias Parochias cum musica, & ritibus extraordinarijs sine interuentu Parochi.

Parochi. *Sacra Congr.Conc.in Bononien.2.Iulij* 1620.penes Lezanam d.cap.12.num.41. vers.ad vndecimum.

4 Regularibus quorumcunque Ordinum, & Congregationum tam Mendicantium, quàm non Mendicantium nullo modo licet etiam specialis alicuius consuetudinis prætextu Parochias cum Cruce processionaliter, aut aliàs ad efferenda & leuanda defunctorum funera intrare, vel illa leuare, & efferre, nisi vocato, & expectato proprio defuncti Parocho, eoque ibidem præsente, si tamen ipse aliter fieri non consentiat, & permittat, vel nisi requisitus venire expressè omnino recuset. *Sacra Congr.Episcop.& Regul.12.I annuary* 1604. quam refert Ioan. Anton. Nouar. in summ. Bullarij rit. de officio super cadauera defunctorum ad Ecclesiam Mendicantium delatorum faciendo sub num.4.

5 Regularibus non licet leuare de domo cadauera irrequisito proprio Parocho. *Sacra Congreg.Rit.in Thelesina* 18. *Augusti* 1619. de qua memini dict. cap.26. num.66.

6 Regulares vocati ad sepeliendum mortuos, etiam in eorum propria Ecclesia, debent accedere ad Ecclesias, è quibus cadauera amouentur, & inde cum Clero seculari discedere, non autem expectare extra ianuam Ecclesiæ, & alijs se postea adsociare. *Sacra Cong. Episcop.& Regular.in d.Viglenanen.*13.*Nouembris* 1600, penes me d.cap.26.num.64.

7 Regulares vocati ad funus conuenire debent in Parochiali, aut in alia Ecclesia iuxta loci consuetudinem, & nullo modo expectare per vias, aut ire ad domum defuncti. *Sacra Cong.Rit.in Limana* 15. *Decembr.*1632. apud me d.cap.26.num.64.in fine.

8 Regulares ad aliquod funus vocati debent ad Parochialem Ecclesiam accedere, & exinde cum Parocho ad domum, ex qua cadauer extrahendum est, conferre; casu autem quo dictum cadauer in aliqua Ecclesia deponi contingat, ad eandem Ecclesiam, vbi depositum erit, conuenire debent. *Sacra Congr.Rit.in Senogallien.* 26.*Augusti* 1616. de qua Ego ipse dict. cap.26. num.65.

9 Regulares non debent benedicere corpus defuncti in eius domo, & per viam, licet ad eorum Ecclesiam pro sepultura deferendum sit, nec aliquod officium super illud facere, antequam intus eorum Ecclesiam collocetur, sed hoc pertinet ad Curatum, in cuius Parochia decessit. In Ecclesia verò propria, in qua corpus sepelitur, debent ipsi officium facere. *Sacra Congr.Concin Squillacen.* 18.*Nouembris* 1606. *& in Catanen. ciuitatis Platia* 12. *Octobris* 1619. quas refert Sellius in selectis Canon.cap.27.num.52.Sed si Parochus est in quasi possessione faciendi officium intra eorum Ecclesias, manutenendus est *eadem Sacra Cong.in Rauennaten.*28. & 31. *Augusti* 1615.quam citat Sellius d.cap.27. num.50.

10 Regulares non prohibentur sepelire corpora paruulorum, si adest in eorum Ecclesia sepulchrum Maiorum, vel concurrente consuetudine ab eorum patribus est electa sepultura: debent autem habere cœmeterium separatum pro sepultura paruulorum.*Sacra Cong. Rit. in ciuitatis Castellana* 12. *Decembr.*1620.teste Sellio d.cap.27.num.54.

11 Regulares possunt in eorum Ecclesijs sepelire absque Parochi interuentu Tertiarios collegialiter viuentes, aut cum claustralibus habitantes, necnon mulieres virginalem, seu cælibem, aut castam vidualem expresso voto, & sub dicto habitu vitam ducentes.Quod si Tertiarij, vel Tertiariæ his careant qualitatibus non sunt sepeliendi in Ecclesia Regularium, nisi ipsi dum vixerint in ea elegerint sepulturam, & tunc Parochus etiam est adhibendus. *SacraCongr. Rit. in Spoletana terra de Visso* 20. *Iuny & in Nepesina* 11. *Decembris* 1615. referente Lezana in sum. quæst. Regul.tom.2. cap.14.num. 33. & metipso d.cap.26.num.69.

Vide in verbo defunctus collect.245. num.7. & 12. cum seqq.& verbo Officium defunctorum collect.533. & verbo Parochus quoad funeralia collect.557.nu.4.6. 7.10.& 11.

Regularium bonorum alienatio prohibita, vide infra collect.690.num.6.& 7.

Regularis Episcopus, Vide in verbo Episcopus Regularis collect.284.

Regularis quoad translationem ad aliam Religionem, vide in verbo Transitus Religiosus collect.705.

Regulare beneficium, vide Beneficium Regulare collect.65.

Regularium Ecclesias & loca quando possit visitare Episcopus, vide in verbo Visitare collect.727.

SVMMARIVM.

1 *Sanctorum Reliquiæ venerandæ.*
2 *Sanctorum Reliquiæ non sunt recipiendæ antequam ab Episcopis approbatæ fuerint.*
3 *Reliquiæ antiquæ habendæ sunt in ea veneratione, qua hactenus fuerunt.*
4 *Reliquiæ in Altari locandæ debent esse Sanctorum ab Ecclesia approbatorum.*
5 *Reliquiæ nullius est in bonis.*
6 *Donari potest alicui Ecclesiæ Reliquia modica iam facta alienabilis.*
7 *Alienari Reliquia non potest sine beneplacito Sedis Apost.*
8 *Prior Conuentus in processionibus Reliquiam deferre debet.*
9 *Clauis vna Reliquiarum Sanctorum Patronorum ciuitatis concedi potest Magistratui seculari eiusdem ciuitatis.*
10 *Incensanda non sunt Reliquiæ nisi cum incensantur oblata.*
11 *Monialium in monasterijs non sunt asseruandæ Reliquiæ, sed in exterioribus Ecclesijs.*
12 *Insignis Reliquia quæ dicatur? ostenditur.*
13 *Officium de Sancto vt celebrari possit, debet de eo inibi esse Reliquia insignis.*

Reliquiæ Sanctorum.

COLLECT DCXLVIII.

1 Reliquiæ Sanctorum venerandæ sunt. Gregorius XIII. constit.43.incip.Sanctissimus de anno 1575. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.2. pag.400. Plura circa venerationem adhibendam Sanctorum Reliquijs congerit nouissimè Anton.Ricciul.ecclesiast. lucubrat. lib.1.cap.16.cum seqq.

2 Reliquiæ Sanctorum recipiendæ non sunt antequam ab Episcopis recognitæ,& approbatæ fuerint. Sixtus V. constit.88.§.3. incip. Dominus, Idib. Nouembris 1588. apud Laert. Cherub.tom.2.pag.644.

3 Reliquiæ antiquæ habendæ sunt in ea veneratione, qua hactenus fuerunt.*Sacra Congr.Conc.*teste Bonacina in 1. Decalogi præceptum disput.3. quæst.1. puncto 4. num.4.vers.dixi, quem refero de officio, & potest.Episcopi p.3.alleg.97.num.11.

4 Reliquiæ in Altari locandæ debent esse Sanctorum ab Ecclesia approbatorum. *Sacra Cong. Episcop.& Regular.* quam citant Gauant.in manuali Episcop. verbo Altare num.12.Lezana in summ. quæst.Regular.tom.3. verbo Altare num.6.

5 Reliquia nullius est in bonis. *Sacra Cong. Rit. in Senogallien.montis Bodij* 23. *Ianuary* 1610. quam refert Sellius in selectis Canon.cap.58.num.2.

6 Reliquia modica iam facta alienabilis, alicui Ecclesiæ, vel Oratorio donari potest. *Sacra Congr. Rit.in Asten.8.Iuly* 1602.referente Sellio d.c.58.num.3. Aliàs enim

7 enim non posset alienari sine beneplacito Sedis Apost. vt resoluunt Marc. Anton. Genuens. in pract. Archiep. Neapol.cap.56.in addit.num.4.Carol.Maranta cons.3. p.2 nouissimè Ricciul.ecclesiast.lucub.lib.1. c.44.nu.1.

8 Reliquiam deferre in processionibus pertinet ad Priorem Conuentus, vnde Reliquia sumitur, sed Regulares debent in processione cedere digniorem locum clero seculari. *Sacra Congr. Rit. in d.Senogallien.montis Body 24.Septembris 1605.& 19.Aprilis 1608.& 23. Ianuary 1650.* quarum meminit Ricciul. d.lib.1. cap.42. in fine.

9 Reliquiarum Sanctorum Patronorum ciuitatis clauis vna concedi potest Magistratui seculari eiusdem ciuitatis. *Sacra Congr. Rit. in Letteren.8.May 1604.*penes Sellium d.cap.58 num.3.

10 Reliquiæ non sunt incensandæ nisi cum incensantur oblata. *Sacra Congr. Rit. in Lucana 20.Aprilis 1602.* de qua Sellius d.cap.58.num.5.

11 Reliquiæ non in monasterijs Monialium, sed in exterioribus Ecclesijs asseruari debent, vt de locis decentibus prouideantur. *Sacra Congr. Episcop. & Regular.in Fauentina 7.Martij 1617.* teste Sellio d.cap.58. num.6.

12 Reliquia insignis dicitur Corpus, Caput, brachium, crus, & ea pars, non pauca tamen, in qua Sanctus passus fuit martyrium, *Sacra Congr. Rit. die 8. Aprilis 1628.* de qua meminit Ricciul.d.lib.1.cap.36.num.1.

13 Reliquia Sancti ad hoc vt de eo possit celebrari Officium, debet esse insignis, videlicet Corpus integrum, caput, &c. & sic ex Sanctis approbatis, & positis in Martyrologio. Et tunc celebrari debet tantùm in Ecclesia vbi est Reliquia, seruatis rubricis Breuiarij: & si talis Ecclesia sit Cathedralis, non propterea aliæ Ecclesiæ debent se in hoc conformare cum alia. *Sacra Congr. Rit.in Calaguritana 1.Septembris 1611.& in causa Vrbis Theatinorum 3. Iuny 1617. & in Conchen.22. Martij 1658.* apud Sellium d.cap.58.num.7.Si verò Reliquia non sit insignis,non licet,nec est alterandũ Officium,sed recitandum prout in Breuiario Romano. *Eadem Sacra Congr. Rit.in Viterbien.5.Septembris 1612.* referente Sellius d.cap.58.num.8.

SVMMARIVM.

1 *Donationes ante habitus susceptionem etiam animo Religionem ingrediendi factas non comprehendit decretum* Concilij sess.25.cap.16.de Regular.

2 *Nouitius excedens annum 16. inualidè renuntiat sine solemnitate Concilij sess.25.cap.16.de renunciat.*

3 *Nouitius etiam ante 16. annum expletum potest validè renuntiare dummodò id faciat per duos menses ante renuntiationem.*

4 *Monialis nouitia inualidè renuntiat per diem ante duos menses præfixos à Concilio.*

5 *Nouitij Societatis Iesu validè renuntiant sine licentia Episcopi.*

6 *Nouitius inualidè renuntiat per duos menses ante professionem sine licentia Episcopi seu eius Vicary.*

7 *Nouitius si renunciationem suorum bonorum faciat, & postea inualidè profiteatur, si professio nulla declaretur, renunciatio huiusmodi sustineri non potest.*

Renunciatio Nouitij.

COLLECT. DCXLIX.

1 Renunciationem, vel donationem ante habitus susceptionem, etiam animo, & proposito Religionem ingrediendi factam non comprehendit decretum Concilij sess.25.c.16.de Regul. *Sacra Congr.Conc.* testibus Armendar. in addit. ad recop.legum Nauarr.d. lib.2.tit.18. l.7. de Religion. num.20. & 25. Alexand. Pereg. in suas Constitut. p.2.c.5.lit.G.§.2.vers.quinto ita declarauit. Laurent.de Peyrinis de priuileg. Regular. tom.1.in constit.2. Sixti IV.num.73.pag.30. Barthol.de Vecchis in praxi obseruanda in admittendis ad Religionis statum nouitijs disp.8.dub.8.num.4 in fine. quos & alios refero de Officio, & potest. Episcopi p.3.alleg. 99.num.17.

2 Renunciatio à Nouitio excedente ætatem 16.annorum facta absque solemnitate decreti Concilij Trid.citato loco, est inualida, itaut Concilium locum habeat etiam in ijs, qui excedunt annum decimumsextum. *Sacra Congr. Conc. die 15. January 1601.* referentibus Molfes. ad.consuet. Neapolit. rit. de renunciat.q.16 nu. 35.cum seqq. Armendar. d.l.7. de Relig. num.36. Barthol.de Vecchis d.disp.8.dub.8.num.1.quos citaui d.alleg.99.num.18.vers.contrarium.

3 Renunciatio à nouitio facta per duos menses ante professionem tenet, licet ante expletum decimumsextum annum. *Sacra Congr.Conc.*penes Armendar.d. l.7.de Religion.num.22.

4 Renunciatione facta à Moniali per diem ante duos menses præfixos à Concilio Trid. non valet, quia contra formam Concilij. *Sacra Congr. Conc. 21. January 1617.* apud Tamburin. de iure Abbatissar. disp.4.q.10. num.10.quem refero d.alleg.99.sub num.15.

5 Renunciatio facta ad fauorem. Patrum Societatis IESV per Nouitium inter Patres dictæ Societatis, est valida, non obstante quod non fuerit facta cum licentia Episcopi. *Sacra Cong. Conc.in Neapolitana 20. Martij 1621.* quam refert Sellius in select.Canon.cap.19.numer.15.

6 Renunciatio à nouitio per duos menses ante professionem facta sine licentia Episcopi seu eius Vicarij, est ipso iure nulla. *Sacra Congr.Conc.*de qua Rota in Romana fideicommissi 15.Nouembris 1624.coram bonæ mem.Pirouano.

7 Renunciatio facta per eum, qui nulliter emisit professionem, si postea cognita inualiditate iterum valido professus sit, declarans nolle denuo bonis renuntiare, quatenus prior renuntiatio non sustineatur, est nulla. *Sacra Congr. Conc.die 3. Decembris 1632.* cuius meminit Bonfadin.in thesauro ecclesiast.decis. resol.21.num. 3. per doctrinam Molfesij in sum.moral.tom.5. c.56. de renunciat. num.28.& Saoch. in præcepta Decalogi tom.2.lib.7.c.5.num.56.

Reseruatarius pensionis, vide in verbo Pensio collect.569.num.6.

Reseruatio.

COLLECT. DCL.

1 Reseruatio de aliquibus bonis, quam facit sibi Miles Hierosolymitanus in renunciatione facta bonorum ante professionem, sub prætextu vi de reseruatis testari possint, non sustinetur. *Sacra Congr. Conc.in Neapolitana 5. Iulij 1628.* teste Aldan. in compendio Canon.resolut.lib.2.tit.8.num.5.

2 Renunciatione testandi de patrimonio suo facta in actu emittendæ professionis, adhuc illa sic emissa, nisi aliud obstiterit, valida est. *Sacra Congr. Conc. die 24. Decembris 1613.* referente Aldanod. nt.8. num.6. metipso de Iure eccles. vniu.lib.1. c.42.num.207.& in votis decisiuis Canon.voto.

SVMMARIVM.

1 *Episcoporum residentium priuilegia, & non residentium pœnæ?*

Mm *Rectores*

2 *Rectores in suis Parochialib. quatenus residere teneantur,*
3 *Parochialis & fructuum possessionem habens tenetur residere, quamuis in limine adepta possessionis motalis fuerit in petitorio.*
4 *Curam animarum iurisdictionalem habens tenetur residere.*
5 *Baptismalem Ecclesiam obtinens tenetur residere.*
6 *Parochus duarum Ecclesiarum perpetuo inuicem & aque principaliter vnitarum, potest in earum vna sibi bene visa residere.*
7 *Parochi in domibus Parochialium Ecclesiarum residere debent.*
8 *Distributiones quotidianas licet quis amittere velit, nihilominus à residentia non excusatur.*
9 *Collegiatarum Ecclesiarum Canonici in quibus casibus residere non teneantur?*
10 *Canonicus seu dignitas habens accessorie vnitam Parochialem, ad aliquam residentiam in ea faciendam non obligatur.*

Residere.

COLLECT. DCLI.

1 RESidentium Episcoporum priuilegia, & non residentium pœnæ quæ? Pius IV. constit.10.incip.De salute pridie Non. Septembris 1560. & constit.91. incip. In suprema 7. Kalend.Decembris 1564. de quibus Scortia in selectas summorum Pont. Constiut. epit.73. Vrbanus VIII. in constit. sua incip. Sancta Synodus 10. Decembris 1634.apud Angel.Mariam Cherub. in Bullario tom.4. in appendice pag.46. & penes me de officio, & potest. Episcopi p.3.alleg.53. sub num.21.in vlt. impress. plura supra in verbo Episcopus circa residentiam collect.283.

2 Residere in suis Parochialibus quatenus teneantur illarum Rectores, Pius V. constit.63. incip. Cupientes 8. Id. Iulij 1568. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom.2. pag... & de illius materia Scortia in selectas summorum Pont. Constiut.epit.102. Ioan. Anton.Nouar in summ. Bullarum sub tit.de residentia Canonic.& Parochorum super Bulla Pij V. Vide latè in verb. Parochus quoad residentiam collect.558.

3 Residere tenetur obtinens Ecclesiam parochialem per prouisionem Apost. & habens liberum curæ exercitium, & omnium bonorum: fructuum, & prouentuum ad dictam Ecclesiam pertinentium possessionem, licèt in limine adeptæ possessionis prædictæ motalis fuerit per aliquem in petitorio. *Sacra Congr.Conc.* referente Aloys. Ricc in praxi rerum fori eccles. resol.393. num.5.

4 Residere tenetur habens beneficium, quod curam animarum iurisdictionalem habet. *Sacra Congr.Conc.* teste Armendar.in addit.ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit.23. §.2. sub rub. sed ad Parochi debeant residere num.173.

5 Residere tenetur ad minus tanquam coadiutor obtinens baptismalem Ecclesiam, cui incumbit sola cura baptizandi omnes infantes oppidi, & existentes sub cura Archipresbyteri. *Sacra Congr. Conc.* referente Armendar.d.loco num.178.

6 Residere potest Parochus in vna sibi beneuisa ex duabus Parochialibus perpetuò inuicem, & æquè principaliter vnitis, itaut vna non sit dignior, nec principalior altera. *Sacra Congr.Conc.* de qua meminere Nicol.Garc.de benefic.par.3.cap.2.num.179.in 16. declarar. Armendar. d.tit. sed an Parochi debeant residere num.144.

7 Residere debent Parochi in domo ipsarum Ecclesiarum Parochialium: si verò Parochiales huiusmodi non habeant domos, tunc in alia domo, quæ sit intra limites Parochiæ, aut saltim ita vicina Parochiali Ecclesiæ, vt inde commodè possint per se ipsos ei inseruire, *Sacra Congr. Conc.* penes Zerol. in praxi Episcop. part.1. verbo Parochus §.4. Nicol.Garc.dict.part.3.cap. 2. num.179. in declar.21. Armendar. d.loco num.149.

8 Residere nullus excusatur licèt distributiones quotidianas amittere velit. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc.dict.part.3.cap.2.num.322. declarat.29. Armendar. d.lib.2.tit.23.in rub.an Canonici debeant residere num.41.

9 Residere tenentur prouisi de Canonicatibus in Collegiatis Ecclesijs præterquam in duobus casibus: primò quando Collegiata sit ruralis, & propter ruinam amplius in ea non resideatur ex consuetudine: secundò quando redditus sunt ita tenues quod non sufficiant ad sustentationem victus, & adsit consuetudo immemorabilis non residendi. *Sacra Cong.Conc.* penes Aldan. in compendio Canon, resolut. lib.1.tit.42. n.10.

10 Residere debens in Ecclesia in qua habet dignitatem, seu Canonicatum, non obligatur ad aliquam residétiam in Parochiali accessoriè & in perpetuum vnita dignitati, vel Canonicatui. *Sacra Congr.Conc.* de qua meminere Nicol.Garc. d.p.3.cap.2.num.179. in 12.declar. Armendar.d.lib.2.tit.23.l.2. §.2.rub. Sed an Parochi debeant residere num.158.

Vide in verbo absens collect.8. & in verbo Canonici absentes, & non residentes collect.101. & in verbo distributiones quotidianæ collect.258. & in verbo Episcopus circa residentiam collect.283. & in verbo Parochus quoad residentiam collect.558.

SVMMARIVM.

1 *Beneficiorum resignatio quibus casibus permissa.*
2 *Beneficiorum resignationes, & iurium cessiones publicanda.*
3 *Beneficij resignatio. & permutatio facta ab illo, ad cuius titulum fuit ordinatus, non facta mentione dicta qualitatis, est ipso iure nulla.*
4 *Beneficium resignans pro forma requiritur vt faciat mentionem se ad titulum illius fuisse promotum.*
5 *Ordinarius admittens resignationem beneficij ad cuius titulum resignans fuerat ordinatus, tenetur illi de proprio prouidere, & beneficium vacat Sedi Apost.*
6 *Præsentare ad beneficium a se resignatum potest eiusdem patronus, quem voluerit, & Ordinarius debebit instituere.*
7 *Resignatio de beneficio facta ab eo quem Ordinarius postea priuauit, valida est.*
8 *Priuationes non prohibet* Concil. sess.21.de reform.cap. 2. *sed voluntarias resignationes.*
9 *Reciproca resignationes potest Concil.in fauorem filiorum facienda comprehenduntur sub illius decreto* sess.25.c. 15.de reform.
10 *Parochialis Ecclesia resignatio admittitur per datariam ad fauorem Canonici sancti Georgij in Alga.*

Resignans. Resignatio.

COLLECT. DCLII.

1 RESignatio beneficiorum quibus casibus permissa. Pius V. constit.58. incip. Quanta Kalend. Aprilis 1568.apud Laert.Cherub.in Bullario tom.2.pag.253.de qua dixi sup.verbo Beneficium collect.61.n.13.cũ seqq.

2 Resignationes beneficiorum, & iurium cessiones publicandæ sunt intra sex menses si beneficia sint citra montes, si vltra intra nouem; & forma publicandi has resignationes in specie seruanda est, nec impletur

per

per æquipollens.Gregorius XIII. const.85.incip.Humano Non Ianuarij 1584.apud Laert.Cherub.d.tom.2.pag. 469. De quo infra in verbo publicatio collect.619.

3 Resignatio & permutatio beneficij in facta ab illo, ad cuius titulum fuit ordinatus,non facta mentione dictæ qualitatis, videlicet quod fuerit ad illius titulum ordinatus, est ipso iure nulla,cũ dispositio c.2.sess.21.de reform.non possit per æquipollens adimpleri. *S.Congr. Conc.*teste Gonzal.ad reg.8.Cancel glos.5.§ 10.nu.35.

4 Resignans beneficium vt teneatur facere mentionem se ad titulum illius fuisse promotum pro forma traditum est in Concilio sess.21. cap.2.de reform.stante clausula annullatiua, & quod Concilium negatiuè loquitur, Ias.in l.quod si nominatim 1.ff de liber. & posthum.Felin. in cap. cum dilecta, de rescript. quo stante per æquipollens non potest adimpleri.*Sacra Cong.Conc.* referente Nicol.Garc.de benefic.p.1.cap.5.num.438.& par.2.cap.5.num.193.

5 Resignationem beneficij,ad quod resignans ordinatus erat, admittens Ordinarius non habens facultatem admittendi resignationes sibi à Pio V. in certis casibus sublatam, beneficium huiusmodi vacat Sedi Apost.sed Ordinarius illi de proprio prouidere tenetur.*Sacra Con. greg. Conc.*penes Nicol.Garc.d.p.2.cap.5.num.288.

6 Resignans beneficium de iurepatronatus,qui est patronus eiusdem beneficij, potest præsentare quem vult ad dictum beneficium, & Ordinarius instituere, non obstante dispositione Constitutionis Pij V. de non admittendis resignationibus per O. dinarium, §. caueant autem. *Sacra Congr. Conc.in Viterbien.*18.*Martij* 1618. quam refert Sellius in selectis Canon.cap.43.num.2. Et vide supra in verbo beneficium in collect. 66.num.2.

7 Resignatio Ecclesiæ Parochialis, si verè fuit Romæ expedita, antequam Ordinarius resignantem titulo dictæ Parochialis priuaret, eadem resignatio debet suum effectum sortiri,nec Ordinarius potest eam infringere. *Sacra Congr.Conc.*referente Nicol.Garc.de benefic.p.1. cap.5.num.299.

8 Resignationes voluntarias prohibet Concilium Trid. sess.21.de reform.c.2.sed non priuationes.*Sacra Congr. Conc.*testibus Nicol.Garc.d.p.2.cap.5.num.220.Armendar.in addit.ad recop. legum Nauarræ lib.2.tit.8.l.1.de patrim. num.24. quos refero de officio, & potest. Episcopi p.2.alleg.19.num.45.

9 Resignationes reciprocæ post Concilium Tridentinum in fauorem filiorum faciendæ comprehenduntur sub illius decreto sess.25.c.15. de reform. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1.tit.19.de filijs Presbyter.num.5.

10 Resignatio Ecclesiæ Parochialis secularis admittitur per Datariam ad fauorem Canonici sancti Georgij in Alga.*Sacra Congr.Conc.in Veronen.*17.*Nouembris* 1619. quam citat Bonfadin. in thesauro ecclesiast.decis.resol. 38. num.1.

Restitutio.

COLLECT. DCLIII.

1 Restitutio in integrum concessa fuit per Sacram Cong.Concilij aduersus lapsum quinquennij Monachi Colimbriensi prætendenti se per vim & metum parentum ingressam monasterium, & professionem emisisse, de quo reclamauit intra quinquennium apud consanguineos, & alios examinatos, & mortuis parentibus post quinquennium apud Collectorem Portugaliæ, & quod professio fuerit facta in decimoquarto suæ ætatis anno *Eadem Sacra Congr. Conc.in Colimbrien.*27. *Aprilis* 1630. cuius memini in collect. ad Tridentinum sess.25.de Regularib.cap.19.num.10.

Barbos.Apost.Decis.Sum.

Reuelare.

COLLECT. DCLIV.

1 Reuelare tenentur scientes, itavt non eximantur ab excommunicatione comminata in litteris monitorialibus Apostolicis quando veritas haberi aliter non potest,nec attenditur excusatio respectu affinitatis in hoc casu. *Sacra Congr. Conc in Fulginaten* 14. *Decembris* 1630. test: Sellio in selectis Canon. cap.10, nu.15. quem refero in collect. ad Tridentinum sess.25. de reformat.cap.3.num.12.

SVMMARIVM.

1 *Armeniorum Regis coronatio.*
2 *Bulgarorum Rex Coloioannes creatur ab Innocentio III.*
3 *Bohemiæ Regem, Regem vocari iussit Innoc.III.*
4 *Aragonum Regis coronatio.*
5 *Hispaniarum Rex est magnus Magister Ordinum Militarium Hispaniæ.*
6 *Indiarum Orientalium, & Occidentalium diuisio inter Reges Portugaliæ, & Castella.*
7 *Galliarum Regum auctoritas, & potestas circa præsentationes ad Ecclesias Cathedrales, & collationem beneficiorum.*
8 *Franciscus Galliarum Rex filialem obedientiam personaliter præstitit Leoni X.*
9 *Militiam B. Mariæ de monte Carmelo instituit Rex Galliarum.*
10 *Magister magnus & perpetuus administrator Militiæ S. Spiritus est Rex Galliarum.*

Rex.

COLLECT. DCLV.

1 Regis Armeniorum coronationem approbauit. Innocentius III. constit.4. incip.In ecclesiam 8. Kalend. Decembris 1199. apud Laert.Cherub.in Bullario tom.1.pag.37.

2 Rex Coloioannes Bulgarorum,& Blacchorum creatur Rex ab eodem Innocentio III. constit.5. incip.Rex Regum 6. Kalend. Martij 1203. apud Laert.Cherub.d. tom.1.pag.3.

3 Regem Bohemiæ, Regem vocari iussit Innocentius III.constit.6 incip.licet 13.Kalend.Maij 1204. apud Laert. Cherub. d.tom.1.pag.38.

4 Regis Aragonum coronatio Romæ facta ab Innocentio III. constit.8. incip.Cum quanta 15 Kalend.Iulij 1206.apud Laert Cherub.tom.1.pag.40.

5 Rex Castellæ est magnus Magister Militiarum S.Iacobi de Spatha,& de Alcantara,& de Calatraua. Adrianus VI. constit.1. incip. Dum intra 4. Non. Maij 1522. apud Laert.Cherub.tom.1.pag.232. Vide supra in verbo Administratio collect.12.num.1.

6 Regibus Catholicis Ferdinando & Elisabethæ, ac eorum in Regnis Castellæ, & Legionis hæredibus, & successoribus Alexander VI. omnes Insulas & terras firmas versus Occidentem & Meridiem eousque ipsorum cura & expensis detectas, & inposterum detegendas, auctoritate omnipotentis Dei sibi in B. Petro concessa, & Vicariatus Iesu Christi, qua in terris fungebatur, Motu proprio & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine in perpetuum pleno iure donauit,concessit, & assignauit, ita tamen vt linea quædam à Polo arctico, ad antarcticum duceretur, quæ centum leucis versus Occidentem, &

Meridiem à Gorgonuuſ, ſiue Heſperidum inſulis, quæ vulgo vocantur de los Acores & de Cabo verde diſtaret,& pars Orbis quæ in Occeano ad Occidentem ſolem iaceret, ea Catholicis Regib. cederet, quæ verò ad Orientem ſpectaret iuris Regum Luſitaniæ cenſeretur, ne occaſione huius nouæ gratię præiudicium aliquod fieret alijs ſibi prius circa Indię Orientalis, nauigationem & conquiſitionem indultis, vt in ſua Conſtitut. 2. incip. Inter cætera 4. Non. Maij 1493. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 392. & apud Ioann. de Solorzano de Iure Indiarum tom. 1. lib. 2. cap. 24. num. 16. & de ea meminere Petr. Mathę. in addit. ad lib. 7. Decretal. lib. 1. tit. 9 pag. 74. & in ſumm. Conſtitutionum Pont. pag. 152. Hieron. Oſor. de rebus Emmanuelis lib. 11. Maphæ. in hiſtoria Indiæ Oriental. lib. 1. pag. 5. & 18. Petr. Martyr in ſuis decad. noui Orbis decad. 1. Ioann. Botter. in coſmograph. p. 2. lib. 4. pag. 384. & p. 4. lib. 2. pag. 49. Fr. Anton. de ſan Roman lib. 1. hiſtor. Oriental. c. 6 & lib. 3. cap. 13. Boſſi de ſignis Eccleſ. Dei lib. 17. cap. 4. pag. 212. & de Italiæ ſtatu lib. 3. cap. 5. pag. 342. Marta de Iuriſd. p. 1. cap. 24. num. 32. Molin. de Iuſtit. tract. 2. diſp. 103. Rebell. de obligat. Iuſt. p. 2. lib. 18. q. 23. ſect. 2. n. 7. Scortia in ſelectas ſummorum Pont. Conſtit. epit. 47. Seraph. de Freytas de Imperio Aſiatico c. 7. ex n. 1.

7 Rex Galliarum quæ poſsit circa collationem beneficiorum Eccleſiaſticorum, & præſentationes ad Eccleſias Cathedrales, Metropolitanas, monaſteria, & Prioratus Conuentuales Vigore concordatorum. Leo X. conſtit. 20. incip. Paſtor 14. Kalend. Ianuarij 1616. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 499.

8 Rex Galliarum Franciſcus filialem obedientiam perſonaliter præſtitit Leoni X. in ciuitate Bononię Leo X. conſtit. 23. §. 5. incip. Ite & vos 4. Kalend. Iunij 1517. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 511.

9 Rex Galliarum inſtituit Militiam B. Mariæ de Monte Carmelo. Paulus V. conſtit. 41. incip. Romanus 14. Kal. Martij 1607. apud Laert. Cher. t. 3. Bullarij pag. 229.

10 Rex Galliarum eſt magnus Magiſter & perpetuus adminiſtrator Militiæ S. Spiritus in Gallia Paulus V. conſtit. 42. incip. Maieſtatis 16. Februarij 1608. apud Laert. Cherubin. tom. 1. pag. 232.

Riccardi canonizatio, vide in verbo Canonizatio collect. 117. n. 41.

Rituum Sacrorum Congregatio, vide in verbo Congregatio, pro ſacris Ritibus collect. 212.

S V M M A R I V M.

1 *Vſus Rochetti intra ſuam Eccleſiam poteſt concedi illi, cui conceſſus eſt vſus Mitræ & Baculi.*
2 *Archipresbytero primæ Dignitate loco almutiæ, & ſuperpellicei conceditur Rochettum, & mantelletum.*
3 *Abbati ſeculari conceditur Rochettum in caſu, quo Abbas Regularis vtebatur ſuperpelliceo.*
4 *Beneficiatis de Maſſa Eccleſiæ Vrbeuetanæ conceditur vſus Rochetti ſine manicis, & cappæ.*

Rochettum.

COLLECT. DCLVI.

1 ROchetti vſus intra ſuam Eccleſiam poteſt illi concedi, cui conceſſus eſt Vſus Mitræ, & Baculi. *Sacra Cong. Rit. in Zamoren in Polonia 15. Nouembris* 1603. teſte Sellio in ſelectis Canonic. cap. 7. nu. 16.

2 Rochettum, & Mantelletum conceditur Archipreſbytero primæ Dignitati loco Almutię & ſuperpellicei attenta qualitate perſonarum. *Sacra Congr. Rit. in Placentina* 10. *Iulij* 1621. quam refert Sellius d. c. 7. n. 27.

3 Rochettum conceditur Abbati ſeculari in caſu, quo Abbas Regularis vtebatur ſuperpelliceo. *Sacra Congr. Rit. in Turrit.* 23. *Ianuarij* 1621. penes Selliū d. c. 7. n. 28.

4 Rochetti ſine manicis, & cappæ vſus ad inſtar beneficiatorum S. Petri conceditur beneficiatis de Maſſa Eccleſię Vrbeuetanę. *Sacra Congr. Rit. in Vrbeuetana* 15. *Ianuarij* 1611. cuius meminit Sellius d. c. 7. n. 29.

S. Rochus.

COLLECT. DCLVII.

1 SAncti Rochi de Vrbe confraternitatem cuius interceſsione multi ibidem preſeruabantur, & liberabantur à peſte, confirmaſſe Alexandrum VI. refert Pius IV. conſtit. 16. incip. Regioni, apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 25.

2 S. Rochi Officium & Miſſa, vide ſup. in verbo Officiū collect. 534. n. 68. & verb. Feſta propria collec. 356. n. 26.

S. Romualdus.

COLLECT. DCLVIII.

1 SAncti Romualdi Ordinis Camaldulen. fundatoris feſtum pro die ſeptima Februarij (quo eius tranſlatio facta fuit) reſtitui, duplicique Officio celebrari iuſſit Clemens VIII. conſtitut. 32. incip. Pia mater 9. Iulij 1595. apud Laert Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 46. vbi eius filius Flauius Cherub. in ſcholio dicit quod die 19. Iunij Rauennæ obijt, & inde tranſlatum ad Fabrianum oppidum in Piceno in Eccleſia ſancti Blaſij Ordinis Camaldulenſis, & illius Monachorum pater appellatur & quod collapſam in Italia Eremeticam diſciplinam reſtituit, & mirificè propagauit.

S V M M A R I V M.

1 *Miniſter Generalis Ordinis S. Dominici, & ab eo deputati habent facultatē erigendi capellas ſanctiſſimi Roſarij.*
2 *S. Dominicus adinuenit Roſarium B. Mariæ.*
3 *Feſtum Roſarij in Eccleſijs vel Capellis illius duplici Officio prima die Octobris celebrantur.*
4 *Fratres Dominicani non habent facultatem in Societatibus Roſarij extra eorum Eccleſias fundatis.*
5 *Proceſſiones Roſarij quando Parocho inconſulto poſſint fieri per ciuitatem?*
6 *Miſſa Roſarij eſt probibita conceſſa tantum Ordini Prædicatorum.*
7 *Miſſa peculiaris de Roſario quando in legato pio celebranda imponitur, celebranda eſt Miſſa votiua B. Virginis de tempore.*

Roſarium B. Virginis.

COLLECT. DCLIX.

1 ROſarij ſanctiſſimi capellas erigendi facultas ſpectat dumtaxat ad Miniſtrum Generalem Ordinis ſancti Dominici, & ab eo deputatos, cuius Confratres nihil pro ingreſſu, aut alia cauſa ſoluere debent, eoſdēque abſque alterius licentia ad proceſſiones, & ad ſepeliendos mortuos ire poſſe indulgetur. Pius V. conſtit. 86. incip. Inter deſiderabilia de anno 1569. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 2. pag. 286. & alij ſummi Pontifices, quorum meminit Lezana in ſum. quæſt. Regular. tom. 2. cap. 15. n. 51. cum multis ſeqq.

2 Roſarium B. Virginis ſanctus Dominicus Ordinis Fratrum Prædicatorum fundator adinuenit, & illius feſtum

ſtum pro gratiarum actione de Victoria contra Turcas die 7. menſis Octobris anno 1572. parta in Eccleſijs, vel capellis Roſarij duplici Officio prima Dominica menſis Octobris celebrandum ſtatuit Gregorius XIII. conſtit.11.incip.Monet Apoſtolus 1. Aprilis 1573.apud Laert.Cherubin.in Bullario tom.2.pag.371.

4 Roſarij pro Societate conceſſa facultas Fratribus Dominicanis, locum non habet in Societatibus eiuſdem extra eorum Eccleſias. *Sacra Congr. Epiſcopor. & Regul.* 13. *Maij* 1603. penes Gauant.in man.Epiſcopor.verbo Confraternitates num 8. Lezana in ſum. quæſt. Regul. tom.2.cap.15. num.61.nouiſſimè Ricciul.eccleſiaſt.lucubrat.lib.4.cap.2.in fine.

5 Roſarij proceſſiones fieri poſſunt à Fratribus Prædicatoribus per totam ciuitatem Parocho in conſulto, ſi ita habeat conſuetudo à decem annis retro ſeruata, & in quatuor feſtiuitatibus B.Mariæ, nimirum Natiuitatis, Annunciationis, Purificationis, & Aſſumptionis. *Sacra Congr. Conc.* teſtibus Feſto in Conſtit.ſui Ordinis p.1.cap.23.Lezana d.tom.2.cap.15.num.62.Laurent.de Peyrinis de priuileg. Regul.tom.2.conſti.7.Pij V.num. 13.verſ.ad 8.quem refero de officio, & poteſt.Epiſcopi p.3.alleg.78.num.7.in med.

6 Roſarij Miſſa prohibita fuit, conceſſa tantùm Ordini
Prædicatorum. *Sacra Congr. Rit. die* 25. *Iunij* 1622. de
qua Ego ipſe de officio, & poteſt.Parochi cap.11.num.
7 31. Quando verò onus in legato pio imponitur cele-
brandi Miſſam peculiarem de Roſario, tunc loco Miſ-
ſæ de Roſario celebranda eſt Miſſa votiua B. Virginis
de tempore. *eadem Sacra Congr. Rit.in Polignanen.* 31.
Iulij 1632.quam refert Bonſadin.in theſauro eccleſ.deciſ.reſol.8.num.15.

S. Ruperti feſtum, vide in verbo feſta collect.356, num.27.

S V M M A R I V M.

1 *Campanas in Eccleſijs ſuis pulſare non poſſunt ſeculares & Regulares clerici in ſabbato ſancto, antequam campana Cathedralis vel maioris Eccleſiæ pulſentur.*
2 *Eccleſijs etiam S. Ioannis Hieroſol. prope & extra muros exiſtentibus, & etiam Confraternitatum non poſſunt Campana pulſari in ſabbato ſancto ante pulſationem in Eccleſia Cathedrali, vel Matrice.*
3 *Collegiata Eccleſia habens omnimodam præcedentiam ſupra Matricem ante eam in ſabbato ſancto campanas pulſare non valet.*
4 *Regulares nō poſſunt benedicere domos in Sabbato ſancto.*

Sabbatum ſanctum.

COLLECT. DCLX.

1 SAbbato ſancto maioris hebdomadæ antequam campana Cathedralis, vel maioris Eccleſiæ pulſetur, ſeculares & Regulares clerici, etiam ſuper hoc Apoſtolicæ Sedis priuilegio muniti campanas in Eccleſijs ſuis pulſare minimè poſſunt. Leo X.conſtit.17. incip. Sacro approbante Concilio §. & vt debitus, referunt Franc. Leo in theſauro fori eccleſ. p.1.cap.8.num. 21.Campan. in diuerſor. Iuris Canon.rubr.12. c.13. nu. 162. Mitcel.Vulpe in praxi iudiciali fori eccleſ.cap.42. numer.15. Laurent. de Fanchis in controuerſ.inter Epiſcop & Regular.quæſt.5.num.13. Ioann.Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo campana num.1. Idem declarauit *Sacra Congr. Rit.in Oriolen.*11. *Aprilis* 1601.& *in Marſicen.*21.*Martij* 1609 & *in Venuſina* 30.*Decembris* 1614. & 14.*Nouembris* 1615.& *in Syracuſana* 3. *Iunij*
1617.& 23.*February* 1619. quas refert Sellius in ſele-
2 ctis Canon. cap.29 num.14. Tam in Eccleſijs ſecularibus quam Regularibus etiam ſancti Ioannis Hieroſolymitani, etiam prope & extra muros exiſtentibus, & etiam in Eccleſijs Confraternitatum. *Eadem S. Congr. Rit.in Placentina* 21.*Auguſti* 1604.& *in Meliten.* 6.*Decembris* 1621. de quibus Sellius dict.cap.29. num.13.

Barbeſ.Apoſt.Deciſ.Sum.

3 Etiamſi adſit Eccleſia Collegiata, quæ habeat omnimodam præcedentiam ſupra Matricem *eadem Sacra Congr.in Syracuſana Modica* 23.*Decembris* 1619.penes Sellium dict.cap.29.num.15.

4 Sabbato ſancto non poſſunt domos benedicere Regulares, cum non poſſint hoc munus extra Conuentum ſuum exercere. *Sacra Congr. Conc. die* 3. *Nouembris* 1619.quam citat Sellius d.c.29.num.17.

S V M M A R I V M.

1 *Procuratoris Officium exercere non poſſunt Sacerdotes.*
2 *Abiurans de leui non eſt impeditus exercere omnes Ordines, & Sacramenta miniſtrare ſecus in abiurante de vehementi.*
3 *Græci Sacerdotes coniugati quomodo viuere, & ſe portare debeant?*
4 *Græce Sacerdoti conceditur licentia celebrandi vſu latino poſt ingreſſum & profeſſionem emiſſam in Religione.*
5 *Parochus non celebrans diebus Dominicis, & alijs ſolemnibus quomodo compellendus?*
6 *Delinquens Sacerdos in ſua diœceſi, ſi in alio loco reperiatur, ad ſuum Ordinarium remittendus.*
7 *Sacerdos prius Ordinatus præferendus eſt Presbytero poſtea ordinato.*
8 *Thurificādus eſt ſacerdos aſſiſtens, licet non ſit prima Dignitas ante Archidiaconū aſſiſtentē Epiſcopo à dextris.*
9 *Benedicere nouam Eccleſiam, vel Oratorium non poteſt ſacerdos ſimplex ſine licentia Sedis Apoſt.*
10 *Veſperas cantans ſacerdos an debeat incipere* Deus in adiutoriū, *in medio ante Altare, an vero in Presbyterio?*
11 *Benedictionem Epiſcopi expectare debet Sacerdos celebrans ſolemniter coram Epiſcopo cum ſuis miniſtris antequam deſcendat ad Altare.*
12 *Epiſcopus non poteſt cogere vt omnes Canonici efficiantur Sacerdotes.*
13 *Sedere in bancho dum cantatur* Gloria, & Credo, *poſſunt Sacerdos, Diaconus, & Subdiaconus ſolemniter celebrantes.*
14 *Epiſcopus ob neceſſitatem Eccleſiæ non poteſt cogere clericos adſcriptos Eccleſijs ne diſcedant ab ea cauſa ſtudij.*
15 *Miſſas ratione beneficij, ſeu capellæ aliquibus diebus celebrare obligati, non poſſunt eleemoſynas pro eiſdem Miſſis accipere.*
16 *Confeſſiones audire non poteſt Parochus poſtquam Parochiam dimiſerit.*
17 *Miſſam celebrantes Sacerdotes exteri abſque licentia Ordinarij in Eccleſijs Regularium, incurrunt pœnas inflictas in Synodo diœceſana.*
18 *Sacriſta Eccleſiarum Regularium adſtringi poſſunt ad non permittendum celebrationem Sacerdotum ſecularium niſi exhibita Ordinarij licentia.*
19 *Proceſſionibus publicis intereſſe cogi ab Epiſcopo non poſſunt Sacerdotes, qui nullum obtinent beneficium eccleſiaſticum.*

Sacerdos.

COLLECT. DCLXI.

1 SAcerdotes exercere nequeunt procuratoris Officium. Martinus V. conſtitut. incip. In Apoſtolicæ Kalend.Septembris 1418.apud Laert.Cherub.in Bullario tom.1.pag.250.

2 Sacerdos abiurans de leui non eſt impeditus exer-

cere omnes Ordines, & Sacramenta ministrare, ac Fidelium etiam secularium Confessiones audire, secus in abiurante de vehementi. *Sacra Congr. generalis Inquisitionis 6. Martij* 1596. cuius meminit Lauret. de Franchis de controuers. inter Episcop. Regul pag. 279. in resp. ad 4. quem refero de officio, & potest. Episcopi p. 2. alleg. 25. num. 57. in fine.

3 Sacerdotes Græci coniugati, ante Missam celebrandam, vel per hebdomadam, vel per triduum abstinere debent ab vxoribus: in casu necessitatis Latinos possunt absoluere: baptizatos Chrismate in fronte non debent consignare: Oleum sanctum ab Episcopis diœcesanis Latinis accipere non sunt cogendi: Vidui, seu vxoribus orbati habitum alijs diuersum deferre debent. Clementis VIII. constitut. 34. incip. Sanctissimus 31. Augusti 1595. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 47.

4 Sacerdoti Græco ordinato, qui Religionem ingredi voluit, conceditur licentia celebrandi vsu Latino post ingressum Religionis & emissionem professionis. *Sacra Congr. Rit. in Anconitana seu Vrbis* 19. *Octobris* 1604. quam refert Sellius in selectis Canon. cap. 12. numer. 73.

5 Sacerdos curam animarum gerens si diebus Dominicis, & alijs solemnibus non celebret, prius est monendus, postea procedendum per subtractionem fructuum, demum excommunicandus, si non est legitime impeditus, & tunc per alium celebrare debet. *Sacra Congr. Conc. die vlt. Augusti* 1600 penes Sellium d. cap. 12. num. 74.

6 Sacerdos delinquens in sua diœcesi, si in alio loco reperiatur, ad suum Ordinarium remitti debet. *Sacra Congr. Conc.* referente Sellio in selectis Canon. c. 2. n. 21.

7 Sacerdos prius Ordinatus præferendus est Presbytero postea Ordinato, licet Capellaniæ possessionem prius acceperit, qui postea ordinatus est. *Sacra Congr. Rit. in Nouarien.* 16. *Iunij* 1605. *& in Lucen.* 19. *Ianuarij* 1613. quarum meminit Sellius d. c. 12. num. 75.

8 Sacerdos assistens licet non sit prima Dignitas, thurificandus est ante Archidiaconum assistentem Episcopo à dextris, licet Archidiaconus sit prima Dignitas. *Sacra Congr. Rit. in Vercellen.* 23. *Iunij* 1607. quam citat Sellius d. c. 12. num. 76.

9 Sacerdos simplex sine licentia Sedis Apost. non potest benedicere nouam Ecclesiam, vel Oratorium, nec reconciliare Ecclesiam pollutam *Sacra Congr. Rit. in Placentina* 19. *Maij* 1607. in resp. ad dub. 10. de qua Sellius d. c. 12. num. 77.

10 Sacerdos cantans Vesperas an debeat incipere, *Deus in adiutorium* in medio ante Altare, an verò in Presbyterio, in sede, vbi sedere consueuit ad cornu Epistolæ, & an ipsemet debeat intonare primam Antiphonam, Hymnum, & Antiphonam ad Magnificat, seruanda est forma Cæremonialis lib. 2. cap. 3. *Sacra Cong. Rit. in dicta Placentina* in resp. ad dub. 15. de qua Sellius citato loco.

11 Sacerdos celebrans solemniter coram Episcopo, debet cum suis ministris expectare benedictionem Episcopi antequam descendat. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina* 19. *Maij* 1608. in resp. ad 7. dub. teste Sellio d. c. 12. num. 79.

12 Sacerdotes vt omnes Canonici efficiantur, Episcopus cogere non potest, sed sufficit quod dimidia pars Canonicorum sint Presbyteri, inter quos is sit, qui prima dignitate fulget, cæteri vero Diaconi, aut Subdiaconi sint. *Sacra Congr. Conc.* cuius memini de Canon. & Dignitat. c. 16. num. 4.

13 Sacerdos, Diaconus, & Subdiaconus solemniter celebrantes possunt, & debent sedere in bancho dum cantatur *Gloria, Credo*. &c. etiamsi sint beneficiati vel Capellani, prout sedent Canonici, non obstante qualibet consuetudine. *Sacra Congregat. Rit. in Perusina* 15. *Ianuarij* 1611. quam adducit Sellius dicto cap. 12. num. 80.

14 Sacerdotes & clericos adscriptos Ecclesijs non potest Episcopus ob necessitatem Ecclesiæ cogere ne discedant ab ea causa studij, imo tenetur illis dimissorias, seu commendaritias literas dare. *Sacra Congregat. Conc. die* 11. *Martij* 1617. penes Sellium dict. cap. 12. num. 81.

15 Sacerdotes quibus diebus tenentur Missas celebrare ratione beneficij, seu capellæ, legati, aut salarij si eleemosynas pro alijs etiam Missis celebrandis susceperint, non possunt eadem Missa vtrique obligationi satisfacere. *Sacra Congr. Conc.* apud Alphons. de Leone in tract. de officio Capellani q. 8. sect. 7. num. 42. & sect. 8. num. 44. Nisi in fundatione expresse cautum sit quod non teneatur Sacrificium applicare. *Sacra Congr. Conc. in Aretina* 28. *Aprilis* 1629. teste Bonfadin. in thesauro eccles. decis. resol. 15. num. 22.

16 Sacerdos qui aliquando approbatus, & idoneus iudicatus est, atque ideo in Parochum assumptus fuerit, dimissa postea Parochiali, non est habendus adhuc idoneus ad Confessiones validè audiendas *Sacra Congreg. Conc.* attestante Stephan. de Aluin. de Episcopor. Abbatum, & Abbatiss. potest. cap. 23. in fine.

17 Sacerdotes exteri seculares, qui absque licentia Ordinarij celebrant in Ecclesijs Regularium, incurrunt
18 pœnas inflictas in Synodo diœcesana; & Sacristæ, seu Præfecti Ecclesiarum Regularium adstringi possunt ad non permittendum celebrationem prædictam nisi exhibita licentia Ordinarij. *Sacra Congr. Conc. in Neapolitana* 17. *Augusti* 1630. vt per Bonfadin. dict. resol. 15. num. 23.

19 Sacerdotes nullum Officium, aut beneficium ecclesiasticum obtinentes cogi non possunt ab Episcopo ad publicas processiones accedere. *Sacra Congr. Conc. in Messanen.* 7. *Februarij* 1632. referente Bonfadino d. resol. 15. num. 24.

Sacerdotes inter se quomodo præcedant? Vide supra collect. 590. num. 10.

SVMMARIVM.

1 *Capellæ Palatij Apostolici Sacrista debet esse aliquis ex Fratribus Eremitanis sancti Augustini.*
2 *Ecclesiarum Regularium Sacristæ adstringi debent ad non permittendum celebrare Sacerdotes seculares, nisi prius exhibita Ordinarij licentia.*
3 *Cantor dignitas non cogitur suscipere Sacristæ munus per simplices Sacerdotes Ecclesiæ exerceri solitum.*
4 *Sponsi & Sponsæ pro benedictione nihil exigere debent Sacristæ.*
5 *Benedicere cineres, candelas, & palmas licet iuxta consuetudinem Sacristæ maiori Ecclesiæ Annunciatæ ciuitatis Caietæ.*
6 *Clausuræ subiecta est Sacristia contingua choro monasterij Religiosorum.*
7 *Sacristanatum obtinens cum obligatione inseruiendi in diuinis Officijs quando possit deseruire per substitutum?*

Sacrista.

COLLECT. DCLXII.

1 SAcristæ capellæ Palatij Apost. officium ab immemoriali tempore citra alicui ex Fratribus Eremitarum sancti Augustini committi consueuit, & deinceps committi debere concedit, commissionesque aliter fundatas irritat Alexander VI. constit. 5. incip. Ad sacram de anno 1497. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 1. pag. 394.

Sacristæ,

2 Sacristæ, seu Præfecti Ecclesiarum Regularium adstringi possunt ad non permittendam celebrationem in eis, nisi exhibita Ordinarij licentia. *Sacra Congr. Conc. in Neapolitana 17. Augusti* 1630. quam refert Bonfadin. in thesauro eccles. decis. resol. 32. n. 2.

3 Sacristæ munus per simplices Sacerdotes Ecclesiæ exerceri solitum non cogitur suscipere Cantor, qui sit vna ex Dignitatibus Ecclesiæ. *Sac. Cong. Rit. in Adrien. 2. Martij* 1602. quam citat Sellius in selectis Canon. cap. 37. num. 8.

4 Sacristæ nihil exigere debent pro benedictione sponsi & sponsæ. *Sac. Congreg. Rit. in Neritonen. 25. Februarij* 1606. teste Sellio dict. cap. 37. n. 9.

5 Sacristæ maiori Ecclesiæ Sanctissimæ Annunciatæ ciuitatis Caietæ licet iuxta antiquam consuetudinem benedicere cineres, candelas, & palmas, illasque distribuere, etiam si Missam non sit ipse celebraturus. *Sacra Congregat. Rit. in Caietana 23. Februarij* 1619. referente Sellio d. cap. 37. n. 10.

6 Sacristia contingua choro alicuius monasterij Religiosorum, est sub clausura comprehensa. *Sac. Cong. Episcop. & Regular. in Sulmonen. 10. Augusti* 1615. penes Sellium dict. cap. 37. num. 11.

7 Sacristanatum obtinens in Parochiali erectum cum vnione simplicis beneficij pro vno clerico, qui diuinis Officijs, & cura exercenda, ac alijs oneribus adiuuare teneretur, potest deseruire per substitutum, & fructus eidem debentur. *Sacra Congregat. Concil. in Spoletana 21. Iulij* 1629. cuius meminit Bonfadin. d. resol. 32. numer. 5.

SVMMARIVM.

1 *Missa vel Officium concedi non potest de sancto non canonizato, nec beatificato, nisi immemorabilis probetur in specie quoad cultum cum Missa & Officio.*

2 *Informationes super miraculis quomodo capienda, & exquirenda? ostenditur.*

3 *Reliquiæ Sanctorum quando & quomodo veneranda? remissiuè.*

Sanctus.

COLLECT. DCLXIII.

1 Sancti non canonizati nec beatificati super cultu & venerationе, probata immemorabilis non suffragatur ad affectum quod de illo possit concedi Missa, vel Officium, sed in specie, & in illo loco est probanda immemorabilis quoad cultum cum Missa & officio. *Sacra Congregat. Rit. 20. Nouembris* 1628. quam refert D. meus Contelor. de canonizat. Sanctorum cap. 22. nu. 19. & Ego de officio & potest. Episcopi p. 3. alleg. 97. propè fin. in vlt. impress.

2 Sancti alicuius super miraculis & sanctitate nullus tam secularis quàm Regularis etiam speciali nota dignus informationes capere, aut vllo modo exquirere potest. Sed si Superiori Sacristæ, aut alteri Officiali illius Ecclesiæ in qua requiescit corpus ipsiusmet defuncti, vel alterius etiam Ecclesiæ fuerint reuelata aliqua miracula, siue prophetiæ dona, poterunt ea recipere sub sigillo secreti ab ipsis tantùm relatoribus, in quorum gratiam contigisse narrabitur, & tenebuntur quamprimum commodè poterunt eadem deferre, vel obsignata transmittere Episcopo loci cum expressa declaratione quod reuelationes, sic vt suprà receptæ non faciant aliquem probationis gradum, etiam cuiusuis longissimi temporis cursu. *Sacra Congr. Rit. die 12. Martij* 1631. quam transcribit D. meus Contelor. citato loco, & Ego d. alleg. 97. in fine.

3 Sanctorum Reliquiæ, vide in verbo Reliquiæ Sanctorum collect. 646.

Sancti Patroni, vide in verbo Patroni Sancti collect. 565.

Satellites.

COLLECT. DCLXIV.

1 Satellites tot quot sibi libuerit, retinere potest Episcopus. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in causa ciuitatis Castelli 14. Aprilis* 1615. *in resp. ad* 3. quam refert Aldan. in compendio Canonic. resolution. lib. 1. titul. 52. numer. 8.

2 Satellites in executionibus peragendi pignora debito tantum æquiualentia auferre debent. Eadem *Sacra Congr. in d. causa ciuitatis Castelli in resp. ad* 7. cuius meminit Aldan. citato loco.

Scholares.

COLLECT. DCLXV.

1 Scholares in Ecclesijs Cathedralibus studentes non gaudent ijsdem priuilegijs sicut studentes in studijs publicis, vel academijs; interim tamen in academijs studentes distributiones quotidianas non percipiunt. *Sac. Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. de benefic. p. 3. c. 2. nu. 117. Armendar. in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 2. tit. 23. de residentia Canonic. n. 124.

Scholastria.

COLLECT. DCLXVI.

1 Scholastria conferenda est Doctoribus, vel Magistris, aut Licentiatis in sacra Pagina aut Iure Canonico in qualibet Vniuersitate approbata; nec obstat quod non esset ex illis, quæ essent in illa regione, in qua erat Scholastria. *Sac. Cong. Conc.* teste Nicol. Garcia de benefic. part. 7. cap. 7. num. 35. quem refero de Canonicis & Dignit. cap. 10. num. 3.

Scriba Scriptura.

COLLECT. DCLXVII.

1 Scriba pro electione Superioris alicuius Conuentus potest assumi persona extranea aliàs facultatem habens acta, seu instrumenta conficiendi in rebus ecclesiasticis, si non adsit scriba Frater propriæ Religionis. *Sacra Congregat. Concil. die 21. Augusti* 1626. teste Laurent. de Peyrinis de Prælato Religioso q. 1. cap. 4. §. 5. numer. 159.

2 Scripturas, & iura concernentia statum Ecclesiæ Cathedralis recognoscere potest Episcopus adhibitis tamen aliquibus eiusdem Ecclesiæ Canonicis. *Sacra Congreg. Conc. in Oriolen. 27. Martij* 1632. *in resp. ad* 10. quam refert Bonfad. in thesauro ecclesiast. decis. resol. 72. n. 3.

SVMMARIVM.

1 *Sedes Apostolica omnes iudicat, & à nemine iudicatur.*

2 *Iure diuino omnium prima est Sedes Apostolica.*

Officiales

3 *Officiales, & Curiales Sedis Apostol. non possunt coram vllo Ordinario conueniri.*
4 *Fixa & immobilis debet esse Sedes Episcopi in choro existens.*
5 *Episcopi sedes in choro existens quomodo ordinanda?*
6 *Chorus Canonicorum, & sedes Episcopi debent reduci ad formam Ceremonialis.*
7 *Episcopi sedes in Ecclesia exempta, in qua Abbas vsum Mitra habens etiam habet sedem, quomodo collocanda?*
8 *Sede Episcopali vacante pro suscipiendis Ordinibus adeunda est Sedes Apost.*
9 *Abbatis, seu Prioris habentis vsum Mitra & Baculi, sedes quomodo locanda?*
10 *Abbatis exempti sedes etiam in Ecclesijs sua iurisdictioni subiectis debet esse inferior sede Episcopi.*
11 *Dignitatum absentium sedes non debent occupari ab alijs Dignitatibus, sed vnaquaque debet in proprio stallo permanere.*
12 *Gubernatoris ciuitatis sedes qualis quando vadit ad prædicationem?*
13 *Laicorum etiam Præfectorum sedes non sunt locandæ in Presbyterio apud Altare.*
14 *Laicorum sedes, & loca in Ecclesia moderari debent arbitrio Episcopi.*
15 *Sedes pro audienda concione quomodo aptari debeant.*

Sedes.

COLLECT. DCLXVIII.

1 SEdes Apostolica omnes iudicat, & à nemine iudicatur, nec vllo modo ab ea appellatur, & illius est Conciliorum approbatio. Gelasius I. Constit. 1. incip. Valde Kalend. Februarij 1495. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 2.

2 Sedes Apostolica est omnium prima iure diuino. Innocentius III. const. 3. incip. Ex eo 9. Kalend. Septembris 1199. apud Laert. Cherub. rom. 1. pag. 36.

3 Sedis Apostolicæ Officiales & Curiales non possunt coram vllo Ordinario, aut alio quocunque, sed in Vrbe tantum iurisdictionem habente conueniri. Eugenius IV. const. 4. incip. Diuina 8. Id. Martij 1432. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 272. vbi eius filius Flauius in schol. 1. & 2. ait venire omnes Curiales etiam non Officiales si per annum in Curia commorati fuerint.

4 Sedes Episcopi in choro existens debet esse quasi fixa, & immobilis iuxta dispositionem libri Cæremonialis in tit. de sedibus Episcopi. *Sacra Cong. Rit. in Columbrien. 23. Maij 1603.* in resp. ad 2. penes Sellium in select. Canon. c. 43. nu. 21.

5 Sedes Episcopi in choro existens ornanda est serico, vel alia materia coloris conuenientis tempori iuxta regulam libri Cæremonialis d. tit. de sedibus Episcopi. *Eadem S. Congr. Rit. in d. Columbrien.* teste Sellio d. c. 43. num. 22.

6 Sedes Episcopi & chorus Canonicorum si fieri potest debent reduci ad formam libri Cæremonialis. *Sac. Cong. Rit. in Granaten. 9. Maij 1609.* referente Sellio d. c. 43. num. 24.

7 Sedes Episcopi in Ecclesia exempta, vbi Abbas vsum Mitræ habens etiam sedem tenet, quando illuc accedit, est in cornu dextero chori sine Ecclesiæ collocanda vno gradu eminentiori cum ornatu congruo, & situ aliquatenus superiori respectu Sedis Abbatis, quæ in sinistro ponenda est vno gradu humilior absque ornatu, & loco aliquatenus inferiori, adeo vt non sit apposita Sedi Episcopali *S. Congr. Rit. in Alexandrina Sancti Petri in Bregoglio 7. Februarij 1604.* de qua Sellius d. c. 43. num. 25.

8 Sede Episcopali vacante pro suscipiendis Ordinibus non est adeundus vicinior, vel Metropolitanus, sed adeunda est Sedes Apostolica. *Sac. Cong. Conc.* quam citat Nicol. Garc. de benefic. p. 5. c. 7. nu. 93.

9 Sedes Abbatis seu Prioris habentis vsum Mitræ, & Baculi debet collocari in cornu Euangelij, in plano Presbyterij, cum duobus tantum gradibus paruis, & sine vllo suppedaneo suggestu lapideo, vel ligneo, ac sine baldachino desuper, sed cum postergali tantum ex aliquo panno, vel serico leui, sine auro, coloris conuenientis solemnitati. *Sacra Cong. Rit. in Neapolitana 18. Martij 1617.* cuius meminit Sellius d. c. 43. num. 26.

10 Sedes Abbatis exempti etiam in Ecclesijs suæ iurisdictioni subiectis debet esse inferior sede Episcopi. *S. Cong. Rit. in Aquilana 18. Martij 1617.* quam refert Sellius d. cap. 43. num. 27.

11 Sedes Dignitatum absentium non debent occupari ab alijs dignitatibus, seu Canonicis, sed vnaquæque dignitas in proprio stallo permanere debet, sedes verò absentis vacua esse debet. *S. Cong. Rit. in Capuana 22. Martij 1628. & in Placentina 25. Maij 1632.* quarum memini de Canon. & dignitat. cap. 34. sub nu. 22.

12 Sedes Gubernatoris ciuitatis quando audit Concionem simul cum Episcopo, debet esse apud Episcopum, quæ non sit maior, nec pulchrior sede ipsius Episcopi, & neutra sit coloris rubei. *Sac. Cong. Rit. in Perusina 3. Octob. 1615.* teste Sellio d. c. 43. num. 29.

13 Sedes laicorum, veluti Præfecti, seu locumtenentis non sunt locandæ in Presbyterio apud Altare. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien. 20. Iunij 1602.* in resp. ad 6. dub. de qua Sellius d. cap. 43. num. 28.

14 Sedes, scamna, & loca laicorum in Ecclesia moderari debent arbitrio Episcopi. *S. Cong. Rit. in Vintemilien. 10. Decembris 1604.* in resp. ad 3. dub. de qua Ego ipse d. c. 34. num. 22. in fine.

15 Sedes pro audienda Concione ita debent aptari vt alijs retro stantibus ad visum Prædicatoris non officiant. *S. Cong. Rit. in Fauentina 11. Aprilis 1601.* quam refert Sellius d. c. 43. num. 32.

Sede vacante Capitulum, vide in verbo Capitulum Sede vacante, collect. 125.

SVMMARIVM.

1 *Deputatos quatuor debet adhibere Episcopus in consilium pro temporali administratione seminarij.*
2 *Electio deputati seminarij sufficit fieri per Clerum ciuitatis.*
3 *Votum consultiuum non autem decisiuum habent deputati, & alij Officiales seminarij.*
4 *Cathedralis Ecclesia membrum non est seminarium.*
5 *Cooptatus in Collegium seminarij quando ad titulum seminarij ordinari possit, ostenditur.*
6 *Clerici seminarij debent in publicis processionibus primi incedere ante Clerum secularem.*
7 *Canonicus Collegiata non precedunt Clerici seminarij.*
8 *Bona stabilia seminarij non licet ad nouennium locare, nec alienare, aut permutare, &c.*

Seminarium.

COLLECT. DCLXIX.

1 SEminario adhibere in consilium debet Episcopus quatuor deputatos pro tota temporali illius administratione, excepta exactione, quæ ad solum Episcopum spectat, non tamen tenetur eorum sequi consilium. *S. Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. de benef. p. 12. cap. 2. num. 191. Aloys. Ricc. in praxi rerum fori eccles. resol. 380. nu. 3. in 2. edit.

2 Seminarij deputati electio sufficit fieri per Clerum ciui-

cinstatis. *S.Cong.Conc.in Lucana* 19. *Nouembris* 1616. referente Aldan. in compend. Canon.resol.lib.3.tit.21. num.10.

3 Seminarij deputati & alij Officiales habent votum consultiuum, non autem decisiuum. *Sacr. Cong. Conc. die* 13. *Ianuarij* 1620. penes Aldan. d.tit.21.num.9.

4 Seminarium non est membrum Ecclesiæ Cathedralis, licet in ea Clerici seminarij officient. *S. Cong. Rit. in Capuana* 1. *Septembris* 1607. quam refert Aldan.dict. tit.21.nu.11.

5 Seminarij in Collegium cooptatus non potest Ordinari ad titulum seminarij nisi ob causam inseruiendi beneficio, quod forsan esset seminario iniunctum. *Sacr.Cong. Conc.* referentibus Zerol. in praxi Episcop. p.1.verbo Seminarium §.6. Galet. in margarita casuum Conscient. verbo Ordo pen. Armendar.in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.2. tit.8.l.1. de patrim.num.9. & 10. Poterit nihilominus ordinari sub certa assignatione fructuum in seminario facta causa inseruiendi beneficio iuncto seminario, donec ei prouisum fuerit de congrua sustentatione. *Eadem S. Cong.* penes Nicol. Garc.de benef.p.2.c.5.num.104.

6 Seminarij clerici debent in publicis processionibus primi incedere ante Clerum secularem, at relinquere locum digniorem Curatis. *S.Congr. Rit. in Capuana* 1. *Septemb.*1607. *& in Adrien. Rodigij* 21. *Martij* 1620. quarum meminit Aldan. d.tit.21.num.12.

7 Seminarij clerici non præcedunt Canonicis Collegiatæ. *Sac.Cong.Rit.in Fundana* 20. *Decemb.* 1601. quam refert Aldan. d.tit.21.num.13.

8 Seminarij bona stabilia non licet ad nouennium locare, nec eadem bona cum alijs bonis in euidentem Ecclesiæ vtilitatem permutare, nec sterilia & inculta in emphyteusim ad tertiam generationem concedere. *Sacra Cong.Conc. in Vercellen.* 19. *Februarij* 1633. apud Bonfadin. in thesauro ecclesiast. decis. resol.26. num.5.

SVMMARIVM.

1 *Exemptus à seminarij contributione nullus est, nisi qui nominatim à Concilio excipiuntur.*

2 *Contributio seminarij anticipato soluenda est de quadrimestri in quadrimestre.*

3 *Oneris perpetui causa soluendum prius detrahendum est in contributione seminarij.*

4 *Taxam seminario soluere recusantes potest Episcopus punire.*

5 *Portio debita seminario ratione beneficiorum exigi potest post vnionem eiusdem beneficij factam Regularibus.*

6 *Taxa pro pensionibus occasione seminarij potest detrahi & exigi à titularibus.*

7 *Titularis occasione contributionis per eum seminario factæ non potest detrahere ex pensione quam soluit, nisi pro rata illius.*

8 *Ecclesiæ seculares, quæ non sunt de mensa monasteriorum contribuere tenentur seminario.*

9 *Hospitalia data in titulum & administrationem tenentur soluere, si habeant beneficia annexa, vel redditus, aut prouentus ecclesiasticos, Vide nu.16.*

10 *Seminarij pro sustentatione nihil potest detrahi ex redditibus hospitalium, & Confraternitatum nisi nomine beneficiorum annexorum.*

11 *Beneficia in diœcesi existentia licet in alia habeant bona, contribuere debent seminario.*

12 *Confraternitates, Capellæ, & scholæ habentes redditus ecclesiasticos tenentur contribuere seminario.*

13 *Beneficiati beneficiorum collationis Monachorum, si intra fines diœcesis sunt, seminario tenentur contribuere.*

14 *Clerici Cameræ Apost. ratione beneficiorum quæ obtinent, sunt exempti à contributione seminarij.*

15 *Abbas, qui in suo territorio prius seminarium proprium erexerat, & prouisum retinebat, Seminario Episcopi contribuere non tenetur.*

16 *Hospitalia, in quibus sunt bona laicorum seminario contribuere non tenentur.*

17 *Canonici de quotidianis distributionibus suarum Præbendarum seminario contribuere non tenentur.*

18 *Emolumenta, prouentus, & legata relicta pro celebratione Missarum non contribuunt seminario.*

19 *Abbatia vnita Capitulo Cathedralis ante Concilium non tenetur contribuere seminario.*

20 *Seminario non est contribuendum ex ijs, quæ in incerto, & in eleemosynis piorum consistunt.*

21 *Fratres S. Ioannis Herosolymitani siue eorum Vicarij non tenentur ad contributionem seminarij.*

Seminario contribuere qui teneantur, vel non?

COLLECT. DCLXX.

1 SEminarij à contributione nullus est exemptus nisi qui nominatim à Concilio excipiuntur. *S. Cong. Conc. die* 11. *Ianuarij* 1601. teste Sellio in selectis Canon. c.36.nu.3.

2 Seminarij contributio anticipate soluenda est de quadrimestri in quadrimestre. *Sac. Cong. Episcop. & Regular. die* 8. *Martij* 1588. quam refert Aldan. in compendio Canon. resolut. lib.3.tit.16.num.23.

3 Seminarij in contributione prius detrahendum est totum id quod ex causa oneris perpetui, puta quarta fructuum, quæ soluitur Cameræ Apost. & similium soluendum est, *S. Cong.Conc.in Cauen.* 17 *Nouemb.* 1629. referente Bonfadin. in thesauro ecclesiast. decis. resol. 32.num.8.

4 Seminario taxam soluere recusantes potest Episcopus punire interdicendo, & alia grauiora iuris remedia introducendo. *Sac. Cong. Conc. in Marsicana* penes Aldan. d.tit.16.nu.24.

5 Seminario debita portio ratione beneficiorum exigi potest post vnionem eiusdem beneficij factam Regularibus, qui Mendicantium priuilegijs gaudent. *Sacra Cong. Conc. die* 21. *Iuly* 1629. de qua Bonfadin. d. resol. 32. num.9.

6 Seminarij occasione potest taxa pro pensionibus detrahi, & exigi à titularibus, dummodò specialiter non sint exemptæ, qui titulares retinebunt pro rata soluta. *S. Congr. Conc. in Lucana* 5. *Iulij* 1628. cuius meminit
7 Bonfadin. d.resol.32.num.10. in resp. ad 6. Titularis enim occasione pensionis per eum factæ seminario non potest detrahere ex pensione, quam soluit, nisi pro rata illius, & ad eam rationem qua ipse titularis contribuit. *S. Cong.Conc.* apud Nicol. Garc. in addit. ad suum tract.de benef.p.1.cap.5.num.171.

8 Seminario contribuere tenentur Ecclesiæ seculares, quæ non sunt de mensa monasteriorum, tametsi ad eorum institutionem, & collationem pertineant. *Sac. Cong.Conc.in Caputaquen.* 23. *Iunij* 1584. *&* 4. *Februarij* 1593. quas citat Aldan.d.tit.16.nu.25.

9 Seminario soluere tenentur hospitalia data in titulum, & administrationem, si habeant beneficia annexa, vel redditus, aut prouentus ecclesiasticos. *Sacra Congr.Conc.* testibus Zerol. in praxi Episcop. p.1. verbo hospitale dub.10 Aloys. Ricc. in decis. Curiæ Archiep.
10 Neapol.decis.196. nu.6.7. & 8.p.4. Nam pro sustentatione seminarij nihil potest detrahi ex redditibus hospitalium, & Confraternitatum, nisi nomine beneficiorum annexorum. *S.Cong.Conc.in Lucana* 5. *Iuly* 1628. in resp. ad 3.4.& 5. dub. quam adducit Bonfadin. dict. resol.32.nu.11.

11 Seminario contribuere debent beneficia in diœcesi exi-

existentia, licet habeant bona in alia dioecesi. *Sacra Congr.Conc.in Caputaquen.* 23. *Iunij* 1586. referente Aldan.d.tit.16.n.27.

12 Seminario contribuere tenentur Confraternitates, Capellæ, & scholæ habentes redditus ecclesiasticos, etiam intra Regularium Ecclesias existentes. *Sac.Cong.Conc.* de qua memini in tract.de officio, & potest.Episcopi p.3.alleg.77.n.19. Et Episcopus potest pro contributione Seminarij taxare bona Confraternitatum, quatenus sint ecclesiastica. *Eadem Sac. Congr. Conc. in Signina* 18. *Nouemb.*1628. penes Bonfad. d.resol.32.n.12.

13 Seminario contribuere tenentur beneficiati beneficiorum collationis Monachorum si intra fines dioecesis sunt. *Sacra Cong.Conc. in Caputaquen.* 4. *Februarij* 1593. quam refert Aldan.d.tit.16.n.28.

14 Seminarijs à contributione sunt exempti Clerici Cameræ Apost.ratione beneficiorum, quę obtinent. *Sacra Congr.Episcop.& Regular.in Maceraten.* 22. *May* 1604. vt per Aldan.d.tit.16.n.29.

15 Seminario contribuere cogi non debet Abbas, qui in suo territorio, & iurisdictione prius seminariū propriū erexerat, & prouisum retinebat. *Sacra Congr. Conc. die* 30. *May* 1594. penes Aldan.d.tit.16.n.31.

16 Seminario contribuere non tenentur hospitalia, quæ administrantur à laicis, & in quibus sunt bona laicorum, quę data non sunt in titulum, commendam, seu administrationem. *Sacra Congr. Conc.* de qua Armendar. in addit.ad recop.legum Nauarræ lib.4.tit.29.l.1.§.2.de hospitalib.n.13.

17 Seminario contribuere non tenentur Canonici de quotidianis distributionibus Præbendarum suarum. *Sacra Congr.Conc.* testibus Zerol.in praxi Episcop.p.1.verbo distributiones §.5.Gonzal.ad reg.8. Cancel.§.7. procem.n.170. cum seqq. quos refero de officio, & potest. Episcopi p.3.alleg.77.n.13.

18 Seminario non est contribuendū ex emolumentis, prouentibus, & legatis relictis pro celebratione Missarum. *Sacra Congreg.Conc.in Caιen.* 17. *Nouembris* 1629. quam citat Bonfadin.d.resol.32.n.14.

19 Seminario contribuere non tenetur. Abbatia vnita Capitulo Cathedralis ante Conciliū. *Sac.Cong.Conc.in Lucana* 17. *Febr.* 1629. de qua Bonfad. d.resol.32.n.15.

20 Seminario non est contribuendum ex ijs, quæ in incerto, & in eleemosynis piorum, & similibus consistūt. *Sacra Congregat. Concil.* apud Piasec. in praxi Episcop. p.2.cap.2.num.5.in fin.

21 Seminarij ad contributionem non tenentur neque compelli possunt Fratres S.Ioannis Hierosolymitani, siue eorum Vicarij in Ecclesijs Parochialibus Religioni prædictæ vnitis, & ab ea dependentibus *S. Cong. Conc. in Augustana* 14. *Decembris* 1630. cuius meminit Bonfadin.d.resol.32.n.16.

Vide supra in verbo beneficium seminario vniendum collect.62.

Senectus.

COLLECT. DCLXXI.

1 SEnectus in Parocho non excusat à residentia, sed debet poni Vicarius idoneus cum assignatione congruæ portionis ex ipsius Parochialis redditibus. *Sacra Congr.Conc.* de qua meminit Zerol.in praxi Episcop. p. 1.verbo residentia §.9.

SVMMARIVM.

1 *Magistratus seculares absque processuum reuisione tenentur exequi sententias Inquisitorum.*
2 *Hæreticorum ad fauorem sententia prolata extra stylum sanctæ Inquisitionis nunquā transeunt in rem iudicatam.*
3 *Beneficium obtinere non possunt, qui tulit sententiam priuationis, & illius consanguinei.*
4 *Fideiussoribus reorum in cautionibus de non offendendo præiudicant sententiæ contumaciales.*
5 *Executioni demandantur sententiæ contumaciales contra reos probatæ.*
6 *Lauda & sententia immemoriali consuetudine approbata seruanda sunt.*
7 *Delinquens vt extrahatur è loco communi non sufficit sententia contumacialis.*

Sententia.

COLLECT. DCLXXII.

1 SEntentias Inquisitorum hæreticæ prauitatis Magistratus seculares absque processuum reuisione exequi tenentur. Innocentius VIII. constit.10. incip. Dilectus 30.Decembris 1486. apud Laert.Cherub. in Bullario tom.1.pag.381.

2 Sententiæ in fauorem hæreticorum prolatæ extra stylum sanctæ Inquisitionis nunquam transeunt in rem iudicatam. Pius V.constit.22.incip.Inter 12. Kalend. Ianuarij 1566.apud Laert.Cherub.tom.2.pag.200.

3 Sententiam ferens super beneficij priuatione, & illius consanguinei non possunt illud obtinere. Pius IV. constit.14.incip.Cupientes Idib.Octobris 1560.apud Laert. Cherub.tom.2.pag.13.

4 Sententiæ contumaciales reorum non præiudicant eorum fideiussoribus in cautionibus de non offendendo Pius IV.constit. 52. incip. Etsi 10. Aprilis 1562. apud Laert.Cherub.tom.2.pag.67.

5 Sententiæ contumaciales contra reos prolatæ executioni demandantur Pius V. constitut. 9. incip. Cum ob innumeras de anno 1571. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag.186.

6 Sententiæ & lauda immemoriali consuetudine approbata, seruanda sunt. *Sacra Cong. Rit.in Cæsaraugustana* 10. *Aprilis* 1604. quam refert Sellius in select.Canon. cap 82.num.3.

7 Sententia contumacialis non sufficit ad extrahendum delinquentem è loco immuni, & Curiæ seculari consignandum. *Sacra Congregat. Episcop. & Regular. in Cremonen.* 27. *Iulij* 1618. teste Sellio dict.c.82.num.4.

SVMMARIVM.

1 *Hæreticis denegatur sepultura ecclesiastica.*
2 *Duello mortuis non datur sepultura ecclesiastica.*
3 *Taurorum agitationibus congredientibus, aut cum alijs feris in spectaculis certantibus denegatur ecclesiastica sepultura.*
4 *Pauperibus in Vrbe sepultura gratis impendit Confraternitas mortis.*
5 *Ecclesiarum in tumbis profundis danda est mortuis sepultura.*
6 *Pater sepulturam pro filio minori in vita, non post eius mortem eligere potest.*
7 *Maiorum suorum in sepultura humari debet, non habens facultatem illam sibi eligendi.*
8 *Mortuis sub quouis prætextu non debet sepultura retardari, aut impediri.*
9 *Excommunicatus, qui in mortis articulo Confessionem petijt, sepultura ecclesiastica tradi debet.*
10 *Electio sepulturæ in alia Ecclesia præter Parochialem non potest per Parochum impediri.*
11 *Parochiano suo vt in Ecclesia à se ædificata sepeliri valeat non potest Curatus prohibere.*
12 *Vxor sepelienda in sepultura mariti.*

Parochus

13 *Parochus non poteſt prohibere ſuo Parochiano ius ſepultura pro ſe & ſucceſſoribus in Eccleſia ab eo ædificata.*

14 *Sepulturam eligere licet parentibus in quacunque Eccleſia voluerint etiam Regularium, pro eorum filijs minoribus, qui ad annos pubertatis nondum peruenerunt, &c.*

Sepultura.

COLLECT. DCLXXIII.

1 SEpultura eccleſiaſtica hæreticis denegatur. Nico-
laus III conſtit. 2. § 18. incip. Nouerit 5. Non. Mar-
tij 1279. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 124.
2 Item & mortuis in duello Clemens VIII. conſt. 11. § 7.
incip. Illius vices 16. Kalend. Septemb. 1592. apud Laert.
3 Cherub. tom. 3. pag. 13. Et congredientibus ad agitan-
dum & certandum cum tauris, & alijs feris in ſpecta-
culis. Pius V. conſt. 48. incip. De ſalute Kalend. Nouem-
bris 1567. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 244.
4 Sepulturam pauperibus mortuis gratis in Vrbe im-
pendit Confraternitas mortis. Pius IV. conſtit. 22. in-
cip. Diuina 11. Kalend. Decembris 1560. apud Laert.
Cherub. tom. 2. pag. 32.
5 Sepultura mortuis danda eſt in tumbis profundis
Eccleſiarũ Pius V. conſtit. 5. § 6. incip. Cum primum Ka-
lend. Aprilis 1566. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 176.
6 Sepulturam pro filio minori in vita non poſt eius
mortem poteſt pater eligere. *S. Congreg. Epiſcop & Regul. in Foglinen.* 27. *Octob.* 1587. teſtibus Aldan. in com-
pendio Canon. reſolut. lib. 2. tit. 17. num. 5 Iuli. Lauor.
var. lucubrat. tit. 2. capit. 11. ſub num. 18. R. P. Sperell.
in deciſ. fori eccleſ. deciſ. 89. nu. 5.
7 Sepulturam ſibi eligendi facultatem non habens in
Maiorum ſuorum ſepultura humati debet. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regul. in Aſculana* 21. *Octob.* 1616. penes
Aldan. d. lib. 2. tit. 17. nu. 4.
8 Sepultura mortuorum nullatenus retardari, aut im-
pediri debet ſub quouis prætextu compoſitionis quar-
tæ funeralis. *S. Cong. Epiſcop. & Regular. in Caſſan.* 5.
Maij 1617. cuius memini de officio, & poteſt. Parochi
c. 26. nu. 65.
9 Sepulturæ eccleſiaſticæ tradi debet excommunica-
tus, qui in mortis articulo confeſſionem petijt, vel
beatiſsimam Virginem inuocauit. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regul. in Nolana* 19. *Iunij* 1619. referente Aldan. d.
lib. 2. tit. 17. num. 5.
10 Sepulturæ electio in alia Eccleſia præter Parochia-
lem non poteſt per Parochum impediri, dummodò il-
li reſeruata ſit ſua quarta funeralis. *Sacra Congr. Rit. in Capuana* 31. *Martij* 1629. penes Aldan. dict. titul. 17.
num. 8.
11 Sepulturæ ius pro ſe & ſucceſſoribus non poteſt Pa-
rochus prohibere ſuo Parochiano in Eccleſia ab eo
ædificata, reſeruata tamen eidem Parocho quarta fu-
nerali. *Sacra Cong. Rit. in Capuana* 31. *Martij, &* 22.
Decembr. 1629. quam refert Alphonſ. de Leone de offi-
cio Capellani p. 1. q. 2. ſect. 1. num. 7. & 8.
12 Sepultura non electa ſi vxor præmoriatur, & mari-
tus habet proprium ſepulchrum, in ipſo tumulari de-
bet, quamuis extra limites Parochiæ, vbi mortua eſt.
Sac. Congreg. Rit. in Senogalien. 15. *Ianuarij* 1633. cuius
memini de officio, & poteſt. Parochi cap. 26. num. 28.
in fine.
13 Sepultura in Cathedrali danda peregrino dum in
via eſt. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regul. die* 9. *Maij* 1592.
cuius memini de officio & poteſt. Parochi cap. 26. n. 35.
14 Sepulturam eligere licet parentibus in quacunque
Eccleſia voluerint etiam Regularium pro eorum filijs
minoribus, qui ad annos pubertatis nondum perue-
nerunt, nec à Parochis locorum impediri poſſunt, aut
debent, præſertim ſi in dictis Regularium Eccleſijs ſe-
peliri conſueuerunt, vel in eis habeant ſepulchrum
Maiorum. *Sacra Cong. Regul. die* 20. *Ianuarij* 1640. quam
refert Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regular. tom. 3.
in fine, vbi de decretis nouiſſimis Sacræ Congregat.
pag. 570.

Vide in verbo Cadauera collect. 76. & in verbo defunctus collect. 245.

Seruitæ Fratres, vide in verbo Fratres Seruitæ B. Virginis collect. 378.

Seruus.

COLLECT. DCLXXIV.

1 SErui ſiue mancipia ad ſenatus Cameræ Vrbis Officium & Conſeruatores pro libertate confugientes, libertatem conſequuntur, & Romani ciues, liberique homines efficiuntur. Paulus III. conſt. 2. incip. Nouimus. Pius V. conſt. 18. incip. Dignum, quarum meminit Zerol. in praxi Epiſcop. p. 2. verbo mancipium.

Sigillo cum inſcriptione Miniſtri Generalis totius Ordinis Fratrum Minorum vti poteſt Miniſter Generalis de Obſeruãtia, vide in verbo Miniſter collect. 472.

Siluestrini Monachi, vide in verbo Monachi Silueſtrini collect. 498.

SVMMARIVM.

1 *Ordines ſimoniacè conſequentes quas pœnas incurrant? oſtenditur.*

2 *Dignitates, beneficia, ſeu Officia eccleſiaſtica obtinentes ſimoniacè in quas pœnas incidant, oſtenditur.*

3 *Simonia quibus caſibus committatur non expedit in Conſtitutione exprimi.*

4 *Promiſio ſi fiat mercede & pretio, & non gratis committitur ſimonia.*

5 *Preceptoria S. Iacobi, & Calatrauæ promiſio ſi mercede & pretio fiat, ſimonia committitur.*

Simonia.

COLLECT. DCLXXV.

1 SImoniæ prauitatis crimen qui commiſerint in con-
ſequendis Ordinibus, eo ipſo ſunt ab executione
illorum per decennium ſine ſpe diſpenſationis ſuſpen-
2 ſi, & per annum carceribus mancipari debent. Qui
verò Dignitates eccleſiaſticas ſimoniacè acquiſiue-
rint, illis ſunt ipſo iure priuati, & inhabiles in futurum
ad eas, & alias: qui ante beneficium, aut officium ec-
cleſiaſticum ſimoniacè obtinuerint, illis ſunt ipſo iure
priuati, & tenentur ad reſtitutionem fructuum perce-
ptorum, & inhabiles ad ea, & quæcunque alia: &
conuicti pluries de tali crimine corporaliter puniun-
tur, & degradantur: conferentes verò Ordines, & be-
neficia pœnis à Iure ſtatutis puniuntur. Pius V. conſt.
5. incip. Cum primum de anno 1566. apud Laert. Che-
rubin. in Bullario tom. 2. pag. 179. cuius meminit Ioan.
Anton. Nouar. in ſumm. Bullarij titul. de ſimonia nu. 1.
Et aliàs pœnas addidit Sixtus V. conſtitut. ſua incip.
Sanctum & ſalutare de anno 1588. de qua Scortia in
ſelectas ſummorum Pontific. Conſtitutiones epit. 147.
Ego ipſe de officio & poteſt. Epiſcopi par. 2. allegar. 20.
num. 1. vbi num. 2. aduerto quod licet illa Sixtina Con-
ſtitutio reducta fuerit ad terminos Sacrorum Cano-
num,

num,

num, ac Constitutionis Pij Papæ II. per Clement. VIII. constit. sua incip. Romanum Pont. pridie Kalend. Martij anni 1595. nihilominus ibidem additur, præterquam contra simoniacè Ordinantes, & ordinatos.

3 Simonia in materia Sacramentali, & beneficiali, quibus casibus committatur, non expedit in Constitutione exprimi, sed iuxta casuum contingentiam responderi debet. *S. Cong. Conc. die 26. Iunij 1607.* penes Aldan. in compend. Canon. resolut. lib. 3. tit. 24. nu. 6.

4 Simonia committitur si prouisio fiat mercede, & pretio, vel cum aliquo pacto, & conditione, & non gratis. *S. Cong. Conc.* teste Nicol. Garcia de benefic. p. 8. c. 1. num. 14.

5 Simonia committitur si Præceptoriæ sancti Iacobi, Calatrauæ, &c. prouisio fiat mercede & pretio, & non gratis. *S. Cong. Concil.* referente Nicol. Garc. de benef. p. 1. cap. 7. num. 4.

Societas, vide in verbo Confraternitas collect. 207.

Societatis Iesu Patres, vide in verbo Clerici Regulares Societatis Iesu collect. 169.

Sodomia.

COLLECT. DCLXXVI.

1 Sodomiæ crimen omnes, & quicunque Presbyteri, & alij Clerici seculares, & Regulares cuiuscunque gradus, & dignitatis exercentes, omni priuilegio clericali, & beneficio ecclesiastico priuantur. Pius V. constit. 72. incip. Horrendum 3. Kalend. Septembris 1568. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 268. de cuius materia videas Quarant. in summ. Bullarij verbo Sodomia, Ioan. Anton. Nouar. in summ. Bullarum sub eod. verbo, Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. eod. verbo, Nicol. Garc. de benef. p. 11. c. 10. num. 202. cum seqq. Campan. in diuers. Iuris Canon. rub. 11. c. 22. nn. 13. cum seqq. Scortia in selectas summorum Pont. Constitutiones epit. 103. Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 1. cap. 5. num. 11. cum seqq. plures per me de officio, & potest. Episcopi p. 2. alleg. 44. per tot.

Sodomiæ criminis cognitionem habent Inquisitores in Regno Portugaliæ ex concessione Pij IV. Gregorij XIII. de qua attestantur Emman. Moura de incantat. & ensalmis opusc. 1. sect. 3. cap. 1. nu. 16. Sousa in aphorism. Inquisit. lib. 1. c. 59. nu. 10. Ego ipse de officio & potest. Episcopi part. 2. alleg. 54. num. 31. Et ex Bulla Clementis VII. idem obseruatur in Regno Aragoniæ & Valentiæ, ac Barcinone, vt referunt Salzed. ad Bernard. in pract. cap. 86. Narboua l. 20. gloss. 8. nu. 3. tit. 1. lib. 4. nouæ Recop. Castr. Palao in opere morali to. 1. tract. 4. disp. 8. punct. 12. nu. 11. Diana moral. resol. p. 4. tract. 7. resol. 20.

SVMMARIVM.

1 *Mulieres ad turpia, & inhonestos actus solicitantes in Confessione, quas pœnas incurrant.*

2 *Masculos ad turpia in Confessione solicitantes easdem pœnas incurrunt in quas incidunt solicitantes mulieres in Confessione.*

3 *Inquisitores quibus pœnis punire debeant solicitantes mulieres, vel masculos in Confessione.*

4 *Confessarios in actu Confessionis ad turpia mulieres solicitantes non intendunt restituere Cardinales Inquisitores per quamcunque gratiam factam, vel faciendam.*

Solicitantes mulieres in Confessione.

COLLECT. DCLXXVII.

1 Solicitantes mulieres in Confessione ad turpia, & inhonestos actus in Regnis Hispaniarum cuiuscũque Ordinis illi sint, possunt inquiri ab Inquisitoribus contra hæreticam prauitatem, qui illos in hoc culpabiles repertos iuxta excessuum suorum qualitatem prout de iure fuerit faciendum, debita præcedente degradatione secularis Iudicis arbitrio puniendos tradar. Pius IV. constit. 31. incip. Cum sicut, die 16. April. 1561. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 46. de qua etiam Scortia in selectas summorum Pontificum Constitut. epit. 57. Paulus V. constit. sua incipient. Dilecte fili 16. Septembris 1608. apud Laert. Cherub. tom. 3. pag.... quam eleganti stylo & doctissimis velut commentarijs exornauit Illustrissimus Acuña Archiepiscopus Vlixbonensis in suo tract. de confessarijs soli-

2 citantibus mulieres in Confessione. Has Constitutiones nouissimè confirmauit, & extendit ad omnes vbique locorum existentes, & ad solicitantes etiam masculos in Confessione ad nefaria Gregorius XV. constitut. 34. incip. Vniuersi Dominici gregis 30. Augusti 1622. apud Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. constit. 4. Gregorij XV. pag. 344. & apud Lauret. de Franchis de cõ-

3 trou. inter Episcopos, & Regul. pag. 179. vbi Inquisitoribus antedictis indulget, vt quos in aliquo ex huiusmodi nefarijs excessibus culpabiles repererint, in eos procriminum qualitate, & circunstantijs suspensionem ab executione Ordinis, priuationis beneficiorum, Dignitatum, & officiorum, quoruncunque ac perpetuæ inhabilitatis ad illa, nec non vocis actiuæ, & passiuæ, si Regulares fuerint exilij, damnationis, ad triremes, & carceres etiam in perpetuum absque vlla spe gratiæ, aliasque pœnas decernant, eos quoque si pro delicti enormitate grauiores pœnas meruerint, debita præcedente degradatione Curiæ seculari puniendos tradant: quas omnes Constitutiones ponit Trullench. in exposit. Decalogi tom. 1. c. 3. dub. 18. post nu. 103. & de illarum materia Illustriss. Acuña in d. tract. de Confessarij solicitantibus, & Seraphinus de Freitas eius additionator, Bonac. in tract. varijs. tract. de onere denunciandi, Scortia in selectas summorum Pontificum Constitutiones theorem. 197. Sanctarel. de hæresi cap. 44. Anton. de Sousa in Aphorismis Inquisit. lib. 1. cap. 34. Trullench. d. dub. 18. Laurent. de Peytinis de priuileg. Regul. ad constit. 4. Gregorij XV. pag. 446. cum seqq. Lauret. de Franchis de controuers. inter Episcopos & Regulares pag. 179. Fr. Hieron. Trimarchi de Confessario abutente Sacramento Pœnit. Ioan. Anton. Nouar. in summ. Bullarum sub. tit. de solicitat. in Confession. nouissimè Ioan. à Escobar. in suis tractatibus selectissimis tract. 2. de Confessarijs solicitantibus pœnitentes ad Venerea ad explicationem Constitutionis Gregorij XV. Ego de officio, & potest. Episcopi par. 2. alleg. 105. nu. 60. cum sequentibus.

4 Solicitantes ad turpia mulieres in actu Confessionis, vel antea, vel postea per quamcunque gratiam factam, vel faciendam, quibusuis alijs decretis non intendunt restituere domini Cardinales Inquisitores generales. *Sac. Cong. sancti officij*, apud Lauret. de Franchis d. loco pag. 189. vers. Ad quartum.

Somaschæ Clerici Regulares vide in verbo Clerici Regulares Somaschæ collect. 166.

Sorores.

COLLECT. DCLXXVIII.

1 SOrores vltra duas in eodem monasterio habitum Regularem suscipere ac professionem emittere non possunt absque Sacræ Congregationis licentia, & si hac licentia obtenta soror ad habitum careat, voce actiua, & passiua tandiu admittatur, quousque altera ex eisdem duabus sororibus vitam cum morte commutauerit, dotemque duplicatam soluat quatenus intra, triplicatam vero si supra numerum existat, talique casu adimpleantur conditiones in licentijs impressis pro Monialibus supra numeratis concedi solitis contentæ. Vbi autem laudabilis consuetudo inoleuit, vel Pontificia Constitutione cautum quod nec duæ sorores in eodem monasterio habitum suscipiant, prout Florentiæ,& alibi,ita obseruetur. *Sacra Cong. Episcop. & Regul.in Bracharen. 26. Augusti* 1616. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo sorores.

Sortilegium.

COLLECT. DCLXXIX.

1 DE sortilegijs Paul. Griland in tract. speciali hac de re, Iacob. de Graffijs in aureis decis.lib. 2.c.4. Petr.Greg.Syntagm.Iuris lib.34.c.1. cum seqq. Azor.instit. moral.p.1.lib.9.c.21. Martin.Delri.disquisitor.magic.lib. 3.p.1.q.1.cum seqq.& lib.4.c.4.q.1. Less.de Iust.lib.2. c. 43.dub.9. Caualcan.de brachio Regio p.1.n.84. Raph. de la Torre in 2.2.tom.2.q.95.art.8. pag. 330. Sanch. in præcepta Decalogi lib.2.c.38. à n.56. Cardoso in praxi Iudicum verbo sortilegium, Farin.in praxi crimin.q.20. n.72.cum seqq.& de hæresi q.181. Torreblanca de iure spirituali lib.8.c.7.& 8.Marcel. Vulpe in praxi Iudicum fori eccles.c.37.n.4.cum seqq.

2 Sortilegijs siue maleficijs vnam aut plures personas lædens itaut ex maleficio, seu sortilegio mors sequuta sit,pactum cum diabolo faciens, & à Fide apostatando, etiam pro primo lapsu, Curiæ seculari traditur, debitis etiam puniendus pœnis. Qui verò similiter apostatando pactum cum diabolo, vt præfertur, fecerit, & maleficium,seu sortilegium commiserit,ex quo licet mors sequuta non sit,infirmitas tamen, diuortia, impotentia generandi, siue animalibus,frugibus, vel alijs fructibus damnum notabile prouenerit, muro claudi, siue perpetuis carceribus, in sancto Inquisitionis officio, vbi illud existit, fabricandis, mancipari debeat. Gregorius X V. sua Const.incip.Omnipotentis Dei 20.Maij 1632.quam referunt Marcel. Vulpe in praxi Iudic. fori eccles.c.37. n.15.Lauret.de Franchis de controuers.inter Episcop.& Regul.pag.199.

SVMMARIVM.

Spoliorum nomine veniunt:
1 *Bona clericorum extra residentiam decedentium.*
2 *Bona clericorum ex illicita negotiatione acquisita.*
3 *Bona Regulari extra claustra vagantium.*
4 *Beneficiorum Italiæ Sedi Apost.reseruatorum fructus.*

Spoliorum nomine non veniunt:
5 *Ornamenta.*
Paramenta.
Vasa.
Libri Ecclesiarum.
Res sacra, aliaque bona ad cultum diuinum destinata.
Barbos.Apost.Decis.Sum.
6 *Camera Apost.spectant spolia ecclesiasticarum personarum sine testamento, aut facultate testandi decedentium.*
7 *Pensiones & beneficia non excedentia summam ducatorum 30.non faciunt spolium.*
8 *Curato permanenti per duos menses extra residentiam de licentia Episcopi non fit spolium.*
9 *Bona Ciuium Romanorum, incolarum, & Curialium quando non faciant spolium?*

Spolium.

COLLECT. DCLXXX.

1 SPoliorum nomine veniunt bona clericorum extra residentiam decedentium. Pius IV.constit.91. incip. In suprema 7. Kalend. Decembris 1564. apud Laert. Cherub.in Bullario tom.2.pag.132.

2 Et bona eorundem ex illicita negotiatione acquisita. Pius IV.constitut. 19. incip. Decens,Nonis Nouembris 1560.apud Laert. Cherubin.dict tom.2.pag.29. de qua Scortia in selectas summorum Pontif. Constitutiones epit.76.

3 Et bona Regularium extra claustra vagantium. Gregorius XIII.constitut.43.incip Offic.j 21.Ianuarij 1577. apud Laert.Cherub.tom.2.pag.56. cuius meminere Zerol.in praxi Episcop. p.2. verbo spolium §.7. Lezana in sum. quæst.Regul.tom.1.cap.16. num. 20. 21. & 31.& tom. 3. verbo apostata n.8. vbi addit quod si ipsi reuertuntur ad Religionem, bona, quæ secum portant, pertinent ad illam tam ipsis viuentibus,quam post illorum mortem,refert & declarat Carol. Maranta tom. 2. resp. 42.& Scortia in selectas summorum Pontif. Constitutiones epit.128.

4 Et fructus beneficiorum Italiæ Sedi Apost.reseruatorum,v l affectorum, aliter quàm per cessum vacantium. Pius IV.constitut.3 2.incip. Cupientes 25. Aprilis 1561. apud Laert.Cherub.tom.2. pag.46. de qua Scortia citato loco epit.78.

5 Spoliorum nomine ad Cameram Apost.spectantium minimè comprehenduntur omnia & singula ornamenta,& paramenta,ac vasa,necnon Missalia,& Gradualia, ac cantus firmi,& musicæ, aliqque quomodolibet nuncupati libri, & aliæ res sacræ etiam auri & argenti, ac quæcunque alia bona, quæ per quoscunque Episcopos ad vsum, & cultum diuinum, etiam in eorum priuatis ædibus,& capellis, vel Oratorijs destinata tempore eorum obitus reperiuntur, quæ etiam sub quibusuis facultatibus testandi,& aliàs disponendi minimè comprehenduntur sed ea omnia ad eorum Ecclesias, idque proportionabiliter habita ratione fructuum, & temporis, quo beneficia, si plura fuerint, possederunt, nec ad hæredes ex testamento, vel abintestato deueniunt.Pius V.constitut.42. incip.Romani Pontificis de anno 1567. apud Laert.Cherub.tom 2. pag.238. Scortia loco citato epit 98.Carol.Maranta tom.2.resp.15. Ioãn Solorzan.de iure Indiarum tom.2.lib.3.cap.11.num.18.cum seqq.& eod.lib.3.cap.12. à numer.22. aduertit Romanos Pont. tempore Catholicorum Regum in his Regnis Castellæ & Legionis simul cum spolijs defunctorum Episcoporum redditus Sedis vacantis Cameræ Apost.reseruasse, & ad eos administrandos, colligendos, & exigendos Collectores introduxisse.

6 Spolia ecclesiasticarum personarum sine testamento, aut facultate testandi decedentium ad Cameram Apost.spectant.Paulus III.constitut.29.incip.Romani 3. Non.Ianuarij 1542.apud Laert.Cherub.tom.1.pag.658. Pius IV.constit. 8. incip.Graue 26.Maij 1560. apud Laert.Cherub tom.2.pag.8.

7 Spolia non faciunt bona clericorum, qui obtinent pensiones, & beneficia non excedentia summam

scutorum triginta. Pius V. constitut. 42. incip. Romani 3. Kalend. Septembris 1567. apud Laert. Cherubin. dict. tomo 2. pag. 238. de cuius materia Ioann. Anton. Notar. in summ. Bullarum sub titul. de spolijs clericorum.

8 Spolium non fit curato permanenti per duos menses extra residentiam de licentia Episcopi ex magna causa, iuxta c. 1. sess. 23. quia Bulla Pij IV. incip. suprema, de spolijs contra non residentes, non derogauit Concil. Trid. S. Cong. Conc. die 2. Aprilis 1593. penes Sellium in select. Canon. c. 43. nu. 12.

9 Spolium quando non faciant bona ciuium Romanorum, incolarum & Curialium. Paulus V. constit. 18. incip. In eminenti 8. Aprilis 1606. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 3. pag. 199.

SVMMARIVM.

1 *Sponsalia de futuro per carnalem copulam subsequutam non transeunt in matrimonium.*
2 *Sponsalia inter puberes ante aetatem contracta etiam per verba de praesenti non transeunt in matrimonium etiam subsequuta copula post aetatem.*
3 *Parochus proprius, & non alius nisi de eius licentia, debent benedicere sponsos.*
4 *Eleemosyna, quae occasione benedictionis sponsorum dari solent, ad Parochum spectant.*

Sponsalia. Sponsus.

COLLECT. DCLXXXI.

1 Sponsalia de futuro per carnalem copulam subsequutam, non transeunt in matrimonium: debet tamen Episcopus cognoscere an possit per censuras ecclesiasticas cogere renuentes, ex coniugibus ad obseruanda sponsalia de futuro, iuxta tradita in capit. ex litteris 2. de sponsalib. *Sac. Cong. Conc.* teste Carolo Maranta tom. 1. resp. 6. nu. 91.

2 Sponsalia inter puberes ante aetatem etiam vnius ex sponsis contracta per verba de praesenti seruata forma Concilij, non transeunt in matrimonium etiam subsequuta copula post aetatem non seruata de nouo eadem forma Concilij. *Sac. Cong. Conc.* referente Carol. Maranta d. resp. 6. etiam num. 91.

3 Sponsi debent benedici à proprio Parocho non ab alio, nisi de ipsius licentia: & eleemosynae, quae occa-
4 sione huius benedictionis dari solent, ad ipsum spectant. *S. Cong. Rit. in Acherontina 15. Ianuarij 1602.* penes Sellium in select. Canon. cap. 21. num. 3.

Stabilia non conuenit Regularibus vendere, vide in verbo Regularis collect. 641. nu. 5.

S. Stanislai canonizatio, vide in verbo Canonizatio collect. 117. nu. 43. Eius festum die 8. mensis Maij celebrandum ad diem 7. eiusdem mensis transfertur, vide in verbo festum collect. 356. num. 30.

SVMMARIVM.

1 *Inquisitionis officio contraria statuta edita sunt abroganda.*
2 *Caeremoniale non tollit statutum in Ecclesia laudabiliter introductum, & iuratum.*
3 *Ecclesiae Collegiatae statuta sunt petenda ab Episcopo.*
4 *Coadiutores exempti non sunt ex eo quod ex causa statutorum eximit Canonicos.*
5 *Statutum vt bidellus possit deferre clauam argenteam ante Clerum Ecclesiae Collegiatae confirmatur.*
6 *Dispensationes Matrimoniales non comprehendit statutum concedens Episcopis vt certum quid possint accipere in causis commissarijs.*
7 *Episcopus non tenetur iurare in ingressu suae Ecclesiae statuta, quae sacris Canonibus, & decretis Concilij Trid. ac Constitutionibus Apost. sunt contraria.*
8 *Canonici etiã ex statuto nõ possunt seruire per substitutum.*
9 *Canonicis si statuto permittitur per quatuor menses quolibet anno abesse ab Ecclesia, illud seruandum est si à Sede Apost. confirmatum sit.*
10 *Coadiutoribus si per statutum conceditur vt possint gradatim ascendere, & praecedere posterioribus Canonicis non est seruandum.*
11 *Statutum non est validum vt vna hora, vel duabus interessentes lucrentur massam grossam, siue Praebendam, amissis distributionibus.*
12 *Capitulo non interessentes, si vigore statuti mulctentur, etiamsi choro & officijs diuinis intersint, valida est mulcta.*
13 *Elboren. Ecclesiae statutum validum.*
14 *Casalen. Ecclesiae statutum.*
15 *Compostellanum statutum tolerandum.*
16 *Aquipendij statutum quomodo intelligendum.*

Statutum.

COLLECT. DCLXXXII.

1 Statuta contra Officium Sanctae Inquisitionis haereticae prauitatis edita sunt abroganda. Alexander IV. const. 10. incip In placida 15. Kalend. *Ianuar.* 1256. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 87.

2 Statutum in Ecclesia laudabiliter introductum, & iuratum non tollitur per Caeremoniale. *S. Cong. Rit. in Montis Regalis 27. Septemb.* 1608. teste Sellio in selectus Canon. cap. 74. num. 11.

3 Statuta pro Ecclesia Collegiata quaerenda sunt ab Episcopo loci. *S. Cong. Rit. in Mediolanen. 18. Septemb.* 1602. quam refert Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 3. tit. 16. num. 8.

4 Statutum strictè est intelligendum, & ideo eximens ex causa Canonicos à seruitio, non eximit coadiutores. *Sac. Cong. Rit. in Elboren. 15. Aprilis 1606.* penes Aldan. d. tit. 16. num. 9.

5 Statutum vt bidellus, seu massarius possit deferre clauam argenteam ante Clerum Ecclesiae Collegiatae confirmari posse declarauit. *Sac. Cong. Rit. in Vicen. 28. Aprilis* 1607. quam citat Aldan. d. tit. 16. num. 10.

6 Statutum concedens Episcopis vt certum quid possint accipere in causis commissarijs non habet locum in dispensationibus matrimonialibus, etiamsi factum sit in Synodo Prouinciali: notarius autem quartam partem vnius ducati accipere potest. *S. Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. de benefic. part. 8. capitulo 1. num. 104.

7 Statuta quae sacris Canonibus, & sacri Concilij decretis, Apostolicisve Constitutionibus sunt contraria, Episcopus non tenetur iurare in ingressu suae Ecclesiae, nisi à Sede Apost. ex certa scientia confirmata existant. *S. Cong. Conc. in Oriolen. 27. Martij* 1612. apud Bonsadin. in thesauro eccles. decis. resol. 37. num. 11.

8 Statutum quod Canonici possint inseruire per substitutum, vel alternatim vnus pro alio, est contra Concilium, ac proinde eius ratio habenda non est. *S. Congreg. Conc.* de qua Nicol. Garc. de benefic. part. 3. cap. 2. num. 498.

9 Statutum, quo Canonicis permissum est per quatuor menses quolibet anno ab Ecclesia abesse, si à Sede Apostol. confirmatum est, non fuit sublatum à Concil. sess. 24. cap. 12. de reform. *S. Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. de benefic. par. 3. cap. 2. nu. 216. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarrae lib. 2. tit. 23. de resident. Canon. num. 26.

Sta-

10 Statutum quod coadiutores viuentibus coadiutis possint gradatim ascendere, & præcedere posterioribus Canonicis, non est seruandum. *Sac. Cong. Rit. in Casalen.* 10. *Decemb.* 1619. *& in Elnen.* 22. *May* 1620. cuius meminit Aldan. d.tit.16.num.12.

11 Statutum non est validum vt vna hora, vel duabus interessentes lucrentur massam glossam siue Præbendam amissis distributionibus quotidianis. *Sac. Cong. Conc.* referentibus Nicol. Garcia d. p.3.c.2. nu.329. in 1. declar. Armendar. d.loco num.52.

12 Statutum seu consuetudo Capituli valida est, qua mulctantur non interessentes Capitulo, etiamsi intersint in choro, & officijs diuinis. *Sacra Cong. Conc.* quam citat Aldan. d.tit.16.num.13.

13 Statutum Ecclesiæ Elboren. ante Conc. à Sede Apost. confirmatum vt Canonici semel in vita per annum abesse possint causa Hierusalem proficiscendi, & sex menses cùm Basilicam S. Petri in quolibet quinquennio visitare vellent, non est sublatum per Concilium. *Sacra Cong. Conc.* vt per Nicol. Garc. in addit. ad suum tract. de benef. p.3.c.2.num.395.

14 Statutum Ecclesiæ Casalen. disponens quod Capellani teneantur, & debeant continuò interesse horis Canonicis cum Canonicis, alioquin puniantur secundum Capituli discretionem, inducit residentiam præcisam inducendo incompatibilitatem ex præscripto Concil. Trid. sess.24. cap.17. de reform. *Sac. Cong. Conc.* penes Sellium d.cap.74. num.17.

15 Statutum Compostellanum per quod debentur distributiones non seruientibus, qui per quadraginta annos seruierunt, mandauit tolerari Gregorius XIII. senibus, & benemeritis misertus. *Sacra Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc. in addit. ad suum tract. de benef. p.3. c.2.num.344.

16 Statutum Aquipendij volens quod alueus derelictus à flumine Paleæ sit Communitatis, non autem habentium prædia adiacentia, non habet locum vbi prædia adiacentia, sunt Ecclesiarum, & Religionis Militaris Sancti Stephani. *Sacra Cong. Conc. die* 5. *Iuly* 1628. teste Bonfadin. d. resol.37.num.16.

Stygmata S. Francisci.

COLLECT. DCLXXXIII.

1 Stygmatum S. Francisci veritatem approbauit, & contrarium credi prohibuit Gregorius IX. const. 12. incip. Confessor. 11. Kalend. Aprilis 1237. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.1. pag.58.

2 Stygmatum S. Francisci Missa, & officium approbatur *à S. Cong. Rit. die* 28. *Augusti* 1615. teste Sellio in

3 selectis Canon. cap.2. nu.73. Et pro Clero est semiduplex. *Eadem Sacra Cong. die* 2. *Octob.* 1627. quam citat Gauan. in rubricas Breuiarij sect.7. cap.11. num.17.

4 Stygmatum S. Francisci Officium vt in loco Auerniæ possit singulis sextis ferijs non impeditis, à Fratribus sui Ordinis celebrari, conceditur *à Sac. Cong. Rit. in causa Etruria* 28. *Maij* 1616. Item vt à toto Ordine obseruantium prima die non impedita cuiuslibet mensis recitari possit, indultum fuit ab *Eadem S. Cong. Rit. in causa Minorum de Obseruantia* 12. *Martij* 1618. quarum meminit Sellius d.cap.2. num.74.

Stola.

COLLECT. DCLXXXIV.

1 Stolæ ratione dandaest præcedentia Archipresbytero. *Sac. Cong. Rit. in nullius* 12. *May* 1612. quam *Barbos. Apost. Decis. Sum.* refert Aldan. in compendio Canon. resolut. lib.1. tit.42. num.3.

2 Stolam sicut defert Parochus secularis in propria Parochia, & in Parochia Fratrum dum defuncti corpus in eorum Ecclesia sepelitur, potest in eodem casu, & in eodem tempore Parochus Regularis stolam deferre non solum in propria Parochia, sed etiam in Parochia defunctorum. *Sacra Cong. Rit. die vlt. Septemb.* 1628. teste Aldan. d.tit.42.num.5.

3 Stola in funeralibus Parochus Monachus deferens ingredi potest Parochiam secularium sicut ingrediuntur seculares Parochi Monachorum Parochiam. *Sacra Cong. Rit. in Asculana* 29. *Ianuary* 1629. penes Bonfadin. in thesauro ecclesiast. decis. resol.3. nu.28.

SVMMARIVM.

1 *Parocho non est danda licentia se absentandi studiorum causa à propria Parochia.*

2 *Canonicus vltra quinquennium causa studij abesse non potest, & hoc tempore distributiones quotidianas non lucratur.*

3 *Studiorum causa absentes Canonici distributiones quotidianas, percipiunt, si in eis consistant omnes fructus.*

4 *Canonicus absens studiorum causa non excusatur ab amissione tertia partis detracta.*

Studium.

COLLECT. DCLXXXV.

1 Studiorum causa non est danda licentia Parocho se absentandi à propria Parochia, cum iam hodie per Concilium non admittantur, nisi qui per concursum magis idonei fuerint iudicati. *Sacra Congr. Conc.* testibus Gonzal. ad reg.8. Cancel. gloss.6. num.251. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.2. tit.23. l.2. §.2. sub tit. sed an Parochi debeant residere in suis Curatis nu.122. quos refero de offic. & potest. Parochi c.8.num.27.

2 Studiorum causa in Canonicatibus (in quibus datur facultas studendi etiam post Concilium Trid.) nemo abesse potest vltra quinquennium, & hoc tempore distributiones quotidianas non lucratur. *S. Cong. Conc.* referentibus Nicol. Garcia de benefic par.3. c.2.nu.82. in 2. declarat. & num.101. Armendar. d.lib.2. titul.23. de residentia Canonicorum num.102. & 103.

3 Studiorum causa absentes Canonici distributiones quotidianas percipere debent, exceptis incertis, & quotidianis prouentibus, si omnes fructus consistant in dictis distributionibus. *S. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. p.3. cap.2.num.113.

4 Studiorum causa absens Canonicus etiam obtenta licentia à Sede Apost. non excusatur ab amissione tertiæ partis detractæ, sicut nec excusatur ab amissione cæterarum distributionum. *S. Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. d.c.2.nu.112. Armendar. d.tit. de residentia Canon.num.123.

Subcantor.

COLLECT. DCLXXXVI.

1 Subcantoris officium iuxta consuetudinem Ecclesiæ exerceri debet. *Sac. Cong. Rit. in Tarentina cryptaliarum* 3. *Septembr.* 1605. in resp. ad 3. dub. quam refert Aldan. in compendio ecclesiast. resol. lib.1. tit.27. nu.85.

SVMMARIVM.

1 *Ordinariorum à iurisdictione exempti sunt Subcollectores Cameræ Apost.*
2 *Causæ delictorum, ac excessuum à Subcollectoribus commissorum cognoscuntur à Nuncio in Regno Neapolitano, etiam post dimissum Officium.*
3 *Parochialis à residētia nō excusatur Subcollector Apost.*
4 *Subcollectores Apost. non comprehenduntur sub decreto Concil. sess.6. de reform. c.4. & sess.7. c.1. & sess.25. c.6. de reform.*
5 *Visitari nō possunt Subcollectores nec corrigi ab Episcopo.*
6 *Commissarij spoliorum, & Subcollectores non comprehenduntur sub dispositione Ordinariorum.*
7 *Excommunicari potest Subcollector absque Ordinarij licentia cum Monialibus alloquens.*
8 *Informationem delictorum saltem notoriorum Subcollectoris potest capere Ordinarius ad effectum transmittendi suis Subcollectoribus.*

Subcollor Apost.

COLLECT. DCLXXXVII.

1 SVbcollectores Cameræ Apost. Aduocati, Procuratores, Fiscales, & Notarij in causis spoliorum, & iurium præfatæ Cameræ, eorum officio durante sunt exempti à iurisdictione Ordinariorum ex litteris Pauli III. Pij IV. Gregorij XIII. & Sixti V. quarum meminit Inan. Anton. Nouar. in summ. Bullarum tit. de Subcollectoribus.

2 Subcollectoribus in locis Regni Neapolis à Sedis Apost. illic Nuncio deputatis priuilegium conceditur quod causæ delictorum, ac excessuum ab eis commissorum ab ipso Nuncio solum, non verò ab alijs Iudicibus etiam Ordinarijs cognoscantur, & decidantur, donec ipsi vixerint, etiam post dimissum officium. Gregorius XIII. constit.25. incip. Cupientes de anno 1675. apud Laert. Cherub. in Bullario tom.2. pag.392. Vnde *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Egitanien. 15. Iulij* 1616. declarauit in vim dictæ Constitutionis Gregorianæ Subcollectores spoliorum tam in officio quàm post ab Ordinarij iurisdictione exemptos esse, refert Sellius in selectis Canon. cap.73. num.8. Et de ea Constit. agens Carol. Maranta tom.2. resp.42. disputat. an Subcollectores Cameræ Apost. fori exemptione gaudeant in omnibus criminibus etiam post dimissum eorum officium patratis, & an illud dimittere valeant? Quam Constitutionem ad excessus, & crimina patrata in alijs Regnis, & Prouincijs, etiam explens eorum officijs, extendit Vrbanus VIII. const.35. aliàs 145. incip. Aliàs recolendæ mem. 2. Iulij 1636. apud Angel. Mariam Cherub. tom.4. Bullarij in appendice pag.58.

3 Subcollector Apostolicus non excusatur à residentia Parochialis. *Sacr. Cong. Conc.* testibus Gonzal. ad reg.8. Cancel. gloss.6. num.266. Nicol. Garc. de benef. par.3. cap.2. num.42. in 3. declar. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.2. titul.23. l.2. §.2. sub rubr. an Parochi debeant residere in suis Curatis nu.168. quos refero de officio, & potest. Parochi cap.8. num.25.

4 Subcollectores Apostolici tanquam prorsus exempti non comprehenduntur sub decreto Concil. sess.6. cap.4. & sess.7. cap.1. & sess.25. cap.6. de reform. *Sacra Cong. Conc.* penes Gonzal. ad reg.8. Cancel. glos.51. numer.81. & 82.

5 Subcollectores non possunt visitari, nec corrigi ab Episcopo. *S. Cong. Conc. in Segolien. 11. Iulij* 1590. cuius meminere Nicol. Garcia de benef. p.3. cap.2. num.168. in fine, Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1. titul.6. de visitatione num.80. quos refero de officio, & potest. Episcopi part.3. allegat.74. num.28.

6 Subcollectores, vel Commissarij spoliorum non comprehenduntur sub dispositione Ordinariorum, sed Nuncij Apostol. iuxta eorum priuilegia. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garcia de benef. p.11. c.10. nu.186. declar.13. Armendar. in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.4. tit.5. de stupro l. vnica num.12.

7 Subcollector absque Ordinarij licentia alloquens cum Monialibus potest excommunicari. *S. Cong. Conc. in Hipporegien. 13. May* 1628. quam citat Sellius dict. cap.73. nu.9.

8 Subcollectoris delictorum saltem notariorum informationem potest capere Ordinarius, vel capi facere ad effectum transmittendi suis Superioribus. *Eadem Sacra Cong. in dicta Hipporegien.* relata per Sellium citato loco num.10.

Subdelegare potest Episcopus facultatem visitandi Ecclesiam Collegiatam exemptam, vide in verbo Collegiata Ecclesia collect.181. nu.9.

SVMMARIVM.

1 *Officium Subdiaconi non potest exerceri à Clerico in minoribus constituto, quamuis sit penuria Subdiaconorum.*
2 *Fori priuilegio gaudet Subdiaconus, qui in vim dispensationis Apost. cum vidua matrimonium contraxit, & pensiones obtinet.*
3 *Apostolici Subdiaconi debent esse in Sacris, vel infra duos mēses ordinari sub pœna amissionis emolumentorū.*

Subdiaconus.

COLLECT. DCLXXXVIII.

1 SVbdiaconi Officium non potest exerceri à Clerico in minoribus constituto, quamuis sit penuria Subdiaconorum, & consuetudo. *Sac. Cong. Rit. in Gerunden. 21. Augusti* 1601. quam refert Aldan. in compend. Canon. resol. lib.1. tit.26. num.42.

2 Subdiaconus, qui in vim dispensationis Apost. cum vidua matrimonium contraxit, & pensiones ecclesiasticas obtinet, de iure gaudet fori priuilegio. *S. Cong. Conc. die 17. Septembris* 1618. penes Aldan. d. lib.1. tit. 26. num.43.

3 Subdiaconi Apostolici debent esse in Sacris, & ideò illis præcipitur sub pœna amissionis emolumentorum Officij vt infra duos menses ordinentur. *Sacra Cong. Rit. in causa Vrbis Sanctorum 4. Martij* 1606. apud Aldan. d. tit.26. num.52.

SVMMARIVM.

1 *Expensas factas in Bullis expediendis non debet excedere charitatiuum subsidium.*
2 *Nullus cogi debet ad subsidij contributionem maiorem solito.*
3 *Fratres S. Ioannis Hierosolymitani, siue eorum Vicarij in Parochialibus Religioni vnitis non tenentur ad solutionem charitatiui subsidij.*
4 *Hispanici subsidij prima, secunda, & tertia concessio.*
5 *Milites S. Iacobi de Spatha, excepta Magistrali mensa, ad subsidij Hispanici solutionem tenentur.*
6 *Fratres quatuor Ordinum Mendicantium bona immobili apossidētes ad subsidij Hispanici solutionē tenentur.*
7 *Concordia subsidij inter vniuersum Clerum Regnorum Castellæ, & Regem Catholicum inita confirmatur.*
8 *Excusatum subsidium in Hispania, quod, & quando incæperit? & quæ decimæ sub eius concessione comprehendantur.*

Monachi

9 *Monachi Cistercienses, & S. Hieronymi, Religiosi Fratres, & Moniales, ac Militarum Ordinum Equites ad Excusati solutionem tenentur.*
10 *Concordia inita inter Clerum Regnorum Castellæ & Legionis cum Rege Catholico super Excusati solutione confirmatur.*
11 *Cardinales an à solutione Excusati liberentur, ostenditur.*

Subsidium.

COLLECT. DCLXXXIX.

1 Subsidium charitatiuum non debet excedere expensas factas in Bullis expediendis. *S. Cong. Episcop. & Regul. die 24. May* 1583. quam refert Aldan. in compendio ecclesiast. resol. lib. 3. tit. 3. nu. 12.

2 Subsidij ad contributionem maiorem solito nullus cogi debet. *S. Cong. Episcoporum, & Regul. die 17. Ianuary* 1589. cuius meminit de Iure ecclesiastico vniuerso lib. 3. cap. 21. nu. 7.

3 Subsidij charitatiui ad solutionem non tenentur, neque compelli possunt Fratres S. Ioannis Hierosolymitani, siue eorum Vicarij in Parochialibus Religioni prædictæ vnitis. *S. Cong. Conc. in Augustana* 4. *Decemb.* 1630. penes Bonfadin. in thesauro ecclesiast. decis. resol. 36. num. 20.

4 Subsidij Hispanici prima concessio incepit à Pio IV. in sua Constitut. incip. Ad Romani Pont. indefessam, sexto Non. Martij 1561. de trecentis millibus ducatis auri annuis vsque ad quinquennium proxime futurum à kalendis Ianuarij proxime futuri computandum, & deinde vsque ad aliud quinquennium Sedis Apostol. arbitrio superomnium, & singulatum Cathedralium & Metropolitanorum, Collegiatarum, & duarum Ecclesiarum, Monasteriorum, Prioratuum, & beneficiorum ecclesiasticorum cum cura & sine cura, secularium & Regularium, Canonicatuum, & Dignitatum etiam post Pontificales maiorum, & Capitulatium, & Conuentualium, & aliarum Ecclesiarum fructibus, redditibus, & prouentibus, iuribus, obuentionibus, & emolumentis, &c. ipsius Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, qui pro vniuersali Ecclesia iugiter laborant, & Militibus Hierosolymitanis dumtaxat exceptis.

Secunda concessio facta fuit à Pio V. in sua Constit. incip. Cum sicut accepimus, sub die 16. Martij 1566.

Tertia concessio ab eodem Pio V. in sua Constitut. incipient. Cum sicut accepimus sub die 21. Maij 1571. Idem Pius V. in alia sua Constit. incip. Decet Romanum sub die 7. Martij 1572. exactionem huius subsidij à Capitulis, & Collegijs prouinciæ, seu Episcopatus suscipi mandat.

5 Gregorius XV. in sua Constit. incip. Concessit aliàs, sub die 11. Februarij 1573. declarat Milites Sancti Iacobi de Spatha (excepta tamen Magistrali mensa) nec

6 non quatuor Mendicantium ordinum Fratres bona immobilia, seu quæ immobilium loco habentur, possidentes ad subsidiorum hactenus non solutorum solutionem teneri, &c.

7 Paulus V. in sua Constit. incip. Pro nostro munere sub die 31. Octobris 1614. confirmauit concordiam subsidij inter vniuersum Clerum Regnorum Castellæ, & Regem Catholicum inita.

8 Subsidium Excusatum Hispaniarum incœpit à Papa Pio V. qui per suam Constit. incip. Circa pastoralis die 15. Iulij 1567. concessit Regi Catholico plenam, liberam & omnimodam facultatem petendi, exigendi, & leuandi, ac recuperandi decimas tritici, hordei, vini, aquarum, lanæ, olei, casei, & aliorum quorumcunque fructuum, & rerum, ex quibus decimæ tam de iure, quam de consuetudine, & priuilegio solui & dari consueuerunt, ex vna domo, illiusque domino post illas, quæ vberiores, & opulentiores decimas habuerint, quam maluerit in qualibet Parochia tam seculari quam cuiusuis Ordinis Regulari ex vniuersis Parochijs in Regnis, & dominijs Hispaniarum & insulis eisdem Regnis adiacentibus: necnon decimas huiusmodi ab illis, qui hactenus ipsas perceperunt, exegerunt, & leuarunt, abdicat, & separat, illosque eidem Philippo Regi per Nuncium seu personas ecclesiasticas ab eo deputandas, exigendas, leuandas, & recuperandas ipsi Philippo Regi, seu eius pro tempore ad hoc deputatis ministris cum effectu tradendas, & convertendas applicat, &c. Voluit tamen concessionem, ac donationem huiusmodi à kalendis Ianuarij proxime futuri anni 1568. incipere, & ad quinquennium ex tunc proxime futurum durare, &c.

Idem Pius V. per aliam suam Constit. incip. Sane alijs sub die 21. Maij 1571. illam concessionem ad aliud quinquennium extendit. Necnon per aliam Constitut. incip. Apostolicæ sedis sub die 24. Martij 1572. declarauit sub concessione huiusmodi comprehendi omnes & singulas decimas ex Parochialibus prouenientes, ex quibus primitiæ percipi, vel subsidia ecclesiastica solui solent, & quæ ex indulto Apost. laicis tam separatim, quam etiam quæ eis, & quibuscunque personis, & locis ecclesiasticis mixtim, seu etiam per distinctas partes quomodolibet soluuntur, etiamsi illæ in terris olim à Mauris & Sarracenis in re bellica recuperata consistant, &c.

9 Gregorius XIII. in sua Constit. incip. Alias felicis sub die 13. Maij 1575. prorogauit huiusmodi excusatum vsque ad aliud quinquennium. Idem Gregorius per aliam suam Constitut. incip. Romani Pont. sub die 25. Nouembr. 1578. declarauit ad huiusmodi concessionem Excusati teneri etiam S. Hieronymi, & Cistercienses Religiosos, Monachos, Fratres, & Moniales, necnon quascunque seculares, ac quorumuis Ordinum Regulares personas Militias, Ordinesque Militares Domus, Vniuersitates, collegia, & alia pia loca, &c. Et in alia sua Constit. incip. Decet Romanum sub die 4. Ianuar. 1573. confirmat concordiam initam inter Clerum Regnorum Coronæ Castellæ, & Legionis cum

10 Rege Catholico, vt scilicet pro & loco huiusmodi concessionis, Status ecclesiasticus dictæ Coronæ soluat suæ Maiestati, & illi, qui suo nomine illud habere deberet, videlicet ducentos quinquaginta mille ducatos annuos in duabus solutionibus pro medietate diuidendos pro certis quantitatibus cuilibet diœcesi dictæ Coronæ, prout diuidunmt, dummodo tamen extra hanc concordiam & diuisionem remaneant Regna Aragoniæ, Cathaloniæ, & Valentiæ, & Insulæ illis adhærentes: confirmationem eandem fecit Paulus V. in sua Constitut. incip. Pro nostro sub die 28. Iulij 1620.

11 Clemens VIII. in sua Constit. incip. Personarum ecclesiasticarum sub die 11. Februarij 1594. Motu proprio, & ex certa scientia statuit, & declarat vt inposterum omnes, & tota illa rata, ad quam Cardinales ratione quarumuis pensionum, quas in Regnis Hispaniarum quomodolibet percipiunt, & percipient in futurum si ab eadem contributione exempti non essent, soluere tenerentur, & quæ illos ac pensiones ipsas quomodolibet tangeret per eos, qui dictis pensiones nunc & quandocunque in futurum soluere debent, & debebunt, quauis Dignitate etiamsi Patriarchali, & Metropolitana præfulgeant, ac etiamsi S R E. Cardinales beneficia tamen, & Ecclesias huiusmodi pensionum onere grauatas obtinentes existant, persoluere debent, &c. Idem Clemens VIII. in alia Constit. incip. Propensa nostra, die 12. Aprilis 1601. absoluit, & plenissime liberat Regem Catholicum, eiq; remittit, & cōdonat notabilem, ac etiam notabilissimā summam sub-

sidij & excusati per illum in alios vsus conuersam, quam in illos, ad quos fuit destinata, videlicet ad sustentandum sexaginta triremes, &c.

S.D.N. Vrbanus VIII. in sua Constit. incip. Apostolatus officium die 9. Martij 1634. committit, & mandat Laurentio Episcopo Senogallien. Sedis Apost. Hispaniarum Regnis Nuncio, vt significet Commissario Cruciatæ ne post elapsum Concordiæ, & Confirmationis Apost. tempus nihil à Clero exigat ratione subsidij & Excusati, donec alia cum eodem Clero concordia desuper, inita, & Apostolica auctoritate confirmata fuerit Necnon eundem Commissarium monere mandat ne Notariatus, & officia Cruciatæ, subsidij & primæ decimæ Excusati, cum ecclesiastica Officia sint, à Ministris Regijs vendi seu alienari quoquomodo permittat, minus cogat Clerum ad solutionem aliquam faciendam eis qui officia huiusmodi, siue alterum eorum ement, seu iam forsan de facto emerint.

SVMMARIVM.

1 *Canonici per substitutum quando & per quos deseruire possint? ostenditur.*

2 *Canonicus absens iusta causa non cogitur deseruire per substitutum.*

3 *Canonici non possunt suo muniri satisfacere nisi legitimè sint impediti.*

4 *Archipresbyteri substitutus non debet cantare Missas, quæ ad Archipresbyterum pertinent, sed spectat ad Canonicos successiuè vt n. 6.*

5 *Archipresbyteri substitutus non potest prætendere locum, & honorem incensi, & pacis ipsius Archipresbyteri.*

7 *Archipresbyteri substitutus nullam habet præeminentiam super Canonicos.*

Substitutus.

COLLECT. DCLXXXX.

1 SVbstituto possunt Canonici deseruire in decantatione Missæ, Euangelij, Epistolæ, & similium functione, quando legitimo impedimento detenti, & per se ipsos adimplere non poterunt debebunt tamé deputare alios eiusdem Ordinis, & gradus, non autem inferioris; Dignitates nempe, alias Dignitates Canonici Canonicos & Portionarij respectiuè Portionarios in sua quisque hebdomada ne graduum, & Ordinum prærogatiuæ confundatur. *Sac. Cong. Rit. Abulen.* 18. *Martij* 1602. quam refert, authenticamque vidisse attestatur Nicol. Garcia de benefi. p. 5. c. 2. num. 46. & eum citaui de Canon. & dignitat. cap. 31. nu. 6.

2 Substitutus non datur in loco Canonici absentis ex iusta causa, nec tunc Canonicus cogitur deseruire per substitutum, quacunque etiam immemoriali consuetudine non obstante. *S. Congr. Conc.* teste Nicolao Garcia d. p. 5. cap. 2. num. 197.

3 Substituto non possunt Canonici suo muneri satisfacere nisi legitimè sint impediti. *Sac. Cong. Conc. in Neritonen.* 15. *Aprilis* 1606. cuius memini d. tract. de Canonic. cap. 31. num. 3.

4 Substitutus Archipresbyteri non debet cantare Missas, quæ ad ipsum Archipresbyterum pertinent, nec
5 locum & honorem incensi & pacis ipsius Archipresbyteri prætendere. *Sacra Congregat. Rit. in Marugien. mensis* 14. *Decembris* 1602. penes Sellium in selectis Canon. cap. 35. n. 16.

6 Substitutus Archipresbyteri non potest Missas, & diuina Officia celebrare, quæ ad ipsum si adesset, pertinerent, sed spectat ad Canonicos successiue. *Sac. Cong. Rit. in Ciuitatis Castellanæ* 22. *Ianuary* 1618. apud Sellium d. c. 35. n. 17.

7 Substitutus Archipresbyteri nullam habet præeminentiam super Canonicos *Eadem Sac. Cong. Rituum in dicta ciuitatis Castellanæ*, quam citat Sell. dict. c. 35. n. 18.

SVMMARIVM.

1 *Archiepiscopus non potest cognoscere causas ciuiles Episcoporum Suffraganeorum.*

2 *Metropolitani curare debent vt Suffraganei Episcopi in ecclesijs suis morentur.*

3 *Suffraganei extra Concilij Prouincialis celebrationem ad Metropolitanum accedere non tenentur.*

Suffraganeus Episcopus.

COLLECT. DCLXXXXI.

1 SVffraganeorum Episcoporum causas ciuiles non potest cognoscere Archiepiscopus. *Sac. Cong. Episcop. & Regular. in Regien.* 31. *Maij* 1588. quam refert Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 3. tit. 32. n. 3.

2 Suffraganei Episcopi vt in suis Ecclesijs commorentur, Metropolitani curare, & super eorum absentia inquirere debent. *Sacra Congreg. Concil.* testibus Armendar in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 25. l. 2. §. 2. sub rub. Vtrum Episcopi possint se absentare à suis Episcopatibus n. 5. & 6 Sanctarel. var. resol. q. 4. n. 7. quos citaui de Officio & potest. Episcopi p. 3. alleg. 53. num. 5. in fine.

3 Suffraganei extra Concilij Prouincialis celebrationem ad Metropolitanum accedere non tenentur. *Sacra Cong. Conc* penes Zerol. in praxi Episcopi p. 1. verbo Suffraganei pag. mihi 318.

Alia vide in verbo Episcopus Suffraganeus collect. 283.

SVMMARIVM.

1 *Regularibus licet clam, vel Superiore inuito necessaria comparare, vel retinere vbi necessitas fuerit ad indiuidui sustentationem si ipse ea negauerit, vel subtraxerit.*

2 *Religionum exemptarum Superiores vti non possunt facultate a Trid. sess. 24. c. 6. de reform. concessa erga Religiosos sibi subditos.*

3 *Regularis Superior circa punitionem suorum Religiosorum extra claustra delinquentiũ tenetur de punitione ipsa & sententia executione in scriptis Episcopũ certiorẽ facere.*

4 *Causa Religiosorum ad Inquisitores pertinentes, non ad eorum Superiores, sed ad ipsos Inquisitores pertinent.*

5 *Regularium Ordinandorum super interstitijs non possunt dispensare ipsorum Superiores, sed id pertinet ad Episcopum ordinantem.*

6 *Alienationem argentorum, & aliarum rerum pretiosarum ib hæreditate relicta monasterio si Regularium Superiores faciant, incidunt in pœnas decreti de non alienandis Regularium rebus.*

7 *Fructus non comprehenduntur in decreto de non alienandis bonis Regularium.*

Superior Regularis.

COLLECT. DCLXXXXII.

1 SVperiore quantumuis requisito necessaria Regularibus negante, vel etiam subtrahente, quia monasterij facultates non suppetunt, si eorum necessitas sit ad indiuidui sustentationem, licet ipsis clam, vel eo inuito illa sibi comparare, seu retinere. *Sacra*

Cong.

Cong.Concil. referente Armendar.in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.2.tit.18.l.7.de Relig.n.82. & 83.

2 Superiores Religionum exemptarum vti non possunt facultate à Concilio Trid. sess. 24. de reform. cap. 6.concessa erga Religiosos sibi subditos. *Sacra Congreg. Conc.* testibus Nicol.Garc.de benefic.part 7.cap.1.nu. 13.& 20. Armendar.in addit.ad recop.legum Nauarræ lib.1.tit.18.l.7. de irregul.in declarat.num. 10. quos refero de officio,& potest.Episcopi,p.2.alleg.39.n.18.

3 Superior Regularis circa punitionem suorum subditorum extra claustra delinquentium iuxta formam Trid.sess.25. de reform.c.14. non sufficit vt sententiam aut etiam acta ad Episcopum transmittat, sed ipsus est vt de punitione ipsa, & sententiæ executione Episcopū certiorem faciat.*Sacra Cong.Conc.die* 19 *Septembris* cuius memini in collect. ad cap. vlt.n.8. de statu monach. & me citato Fr. Hieron. Rodetic. in compendio quæst. Regul.resol.62. sub n.8. vers. tertio. Non verbo, sed in scriptis eam certiorationem facere tenentur. *Eadem Sac.Cong.Conc.in Lucana* 14. *Decembris* 1630.quam citat Bonsadin. in thesauro ecclesiast. decision. resol. 48. num.2.

4 Superiores Regularium non possunt cognoscere de causis suorum subditorum ad Inquisitores hereticę prauitatis pertinentibus.Paulus V.constit.sua incip.Romanus Pont. Kalend. Septembris 1606. apud Laurent. de Peyrinis de priuil Regul.constit.9.Pauli V.

5 Superiores Regulares non possunt dispensare super interstitijs Regularium ordinandorum, sed id pertinet ad Episcopum ordinantem, qui tamen quoad causam dispensationis iudicium formare debet ex attestatione Superiorum Regularium. *Sacra Congreg. Conc.* testibus Quarant. in sum. Bullarij verbo Ordo, Piasec. in praxi Episcop. part. 1. capit. 1. numero 50. Laurent. de Peyrinis de priuileg.Regul.ad const.2.Sixti IV.§.11.n.35.

6 Superiores Regulares incidunt in pœnas decreti de non alienandis boni Regularium ob alienationem argentorum, & aliarum rerum pretiosarum in hæreditate relicta monasterio *Sacra Cong. Conc. in causa S. Bernardi ad Thermas in Vrbe* 31. *Iulij,* & 31. *Augusti* 1627. quam refert Bonsadin.d.resol.48.n.3.

7 Superiores monasteriorum non obstante decreto de rebus Regularium non alienandis, possunt ex fructibus bonorum pingues eleemosynas facere, puta decem rubiorum tritici & similium, quia fructus non comprehenduntur in dicto decreto.*Sac.Cong.Conc.in nullius* 18. *Septembris* 1627. cuius meminit Lezana in sum. quæst. Regular.tom.2.cap.19.n.57.in med.

Suppressio Canonicatuum alicuius Collegiatæ, vide in verbo Canonicatus collect 86.n.23.

Supranumerariæ Moniales,vide collect.510.

Suspectus.

COLLECT. DCXCIII.

1 SVspectus recusari non potest Episcopus in visitatione si in ea processum non compleat & se intra visitationis terminos contineat, nec in visitando modum excedat,sic etiam in præparatoria inquisitione non potest vt suspectus recusari, nec probatione, vel allegatione suspicionis impediri, quominus pœna extraordinaria, quæ morum correctionem & emendationem respiciat, Visitatos afficere possit.*Sacra Cong.Conc.* testibus Nicolao Garcia de benefic. part. 3. capit.2. numer. 198.Armendar.in addit.ad recopil legum Nauarræ lib. 1.tit.6.de visitat.l.5.§.2.numer.7.8. & 34. Marc. Anton. Genuens.in praxi Archiep. Neapol. capit. 21. Piasec. in praxi Episcop. part.2. capit.3. numer. 61. Et Paulum V. id ipsum rescripsisse Episcopo Portugalensi per suas litteras in forma Breuis sub die 29. Octobris 1610. referunt Marcel. Vulpe in praxi iudic.fori ecclesi.cap 25.n. 17.Laurent.de Peyrinis in formulario Regul.lit R, cap. 2.num.3. Ego ipse de officio, & potest. Episcopi part.3. alleg.73. nu. 38. & illarum tenorem transcribit Thom. Valasc.allegationum Iuris tom.1.alleg.70.n.7.

Suspensus.

COLLECT. DCXCIV.

1 SVspensi sunt qui sine patrimonio sacris Ordinibus fuerunt insigniti. *Sac. Cong Conc. die* 2. *Iuly* 1619. quam citat Aldan. in compendio Canonic. resolut. lib. 3.tit.20.n.3.

2 Suspensus Regularis à diuinis potest eligere, quia in Regularibus electio non pendet ab Ordine, sed à Regularibus *Sacra Congr.in causa Minimorum.* 7. *Septembris* 1628. quam refert Laurent.de Peyrinis de Prælato quæst.2.cap.5.§.1.n.35.

Symbolum.

COLLECT. DCXCV.

1 SYmbolum Sancti Athanasij, quod dicitur ad Primam,laudabilius recitant stantes in choro. *S.Cong. Rit.die* 13. *Decembris* 1624. cuius meminit Gauant. in rubr Breuiarij sect.10 c.2.n.7.

De Symbolo Fidei,vide supra collect.232.

SVMMARIVM.

1 *Dignitatibus in Synodo Prouinciali non licet imponere onus.*

2 *Exempti omnes intra diœcesim Episcopi existentes Synodo diœcesanæ interesse debent.*

3 *Iurisdictionem vtramque actu exercentes in Parochos ratione Parochialium Synodo diœcesanæ interesse non tenentur.*

4 *Abbas monachus,qui cura monasterio incumbenti defertur per Vicarium secularem,non tenetur accedere ad Synodum diœcesanam.*

5 *Vicarius generalis Episcopi absque speciali eius mandato Synodum diœcesanam celebrare non potest.*

6 *Episcopus solus sine consensu, vel consilio Capituli Synodum diœcesanam indicere potest.*

7 *Constitutiones seu acta & decreta in Synodo diœcesana facere potest Episcopus absque consensu Capituli.*

8 *Celebratio Synodi diœcesana nequaquam retardari potest etiam prætextu appellationis.*

9 *Capitulum & Canonici recusantes Synodo interesse cogi possunt ab Episcopo etiam per censuras.*

Synodus.

COLLECT. DCXCVI.

1 SYnodo Prouinciali non licet imponere onus Dignitatibus quod quis nisi graduatus non possit eas obtinere sine Sedis Apost.auctoritate. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol.Garc.de benefic.p.7.cap.7.n.45.

2 Synodo diœcesanæ interesse debent exempti omnes, & illorum subditi, dum tamen sint intra diœcesim Episcopi. *Sacra Cong.Conc.* quam refert Sellius in selectis Canon.cap.25.num.8.

Synodo

3 Synodo diœcesanæ interesse non tenentur ratione Parochialium Ecclesiarum, qui actu exercent vtramque iurisdictionem, spiritualem, & temporalem, in Parocbos, & parochianos, iuxta cap. 11. sess. 25. de Regular. *Sacra Congr. Conc.* quam citat Sellius dict. cap. 25. num. 12.

4 Synodo diœcesanæ interesse non tenetur Abbas Monachus, cuius Ecclesiæ, vel monasterio imminet cura animarum, si illi deseruire faciat per Vicarium secularem ab Episcopo approbatum, quia sufficit mittere dictum Vicarium, cum curam per se ipsum exerceat. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo Abbas num. 17.

5 Synodum diœcesanam celebrare non potest Vicarius generalis Episcopi absque mandato speciali. *Sacra Congr. Conc. die* 11. *Augusti* 1618. penes Sellium d. cap. 25. num. 14.

6 Synodum diœcesanam indicere, & publicare potest Episcopus solus sine consensu vel consilio Capituli. *Sacra Congr. Conc. in Oriolen.* 27. *Martij* 1632. in resp. ad 24. dub. apud Bonsadin. in thesauro eccles. decis. resol. 52. num. 10.

7 Synodo diœcesana facere potest Episcopus Constitutiones, seu acta absque consensu Capituli, debet tamen requirere illius consilium, licet illud non teneatur sequi nisi casibus à Iure expressis. *Eadem Sacra Congr. Conc.* in d. Oriolen. in resp. ad 15. referente Bonsadin. d. resol. 52. num. 11.

8 Synodi diœcesanæ celebratio impediri vel retardari nequaquam potest etiam prætextu cuiuscunque appellationis. *Eadem Sacra Congr.* in d. Oriolen. in resp. ad 17. dub. de qua Bonsadin. d. resol. 52. num. 12.

9 Synodo interesse recusantes Canonici & Capitulum cogi possunt ab Episcopo etiam per censuras ecclesiasticas. *Eadem Sacra Cong. in d. Oriolen. in resp. ad* 19. *dub.* cuius meminit Bonsadin. d. resol. 52. num. 13.

Synodalis Iudex vide in verbo Iudex collect. 436. nu. 6. & 7.

Synodales Constitutiones, vide in verbo Constitutiones Synodales collect. 220.

Synodales examinatores vide in verbo Examinatores Synodales collect. 341.

Tabaccum.

COLLECT. DCXCVII.

1 TAbaccum siue solidum, siue in frusta concisum aut in puluerem redactum ore, vel naribus in fumo per tubulos, & aliàs quomodolibet sumere prohibetur sub pœna excommunicationis latæ sententiæ eo ipso absque aliqua declaratione incurrenda, omnibus, & singulis vtriusque sexus personis tam secularibus quam ecclesiasticis etiam cuiusuis Ordinis, instituti, ac militiarum etiam hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani Regularibus quomodolibet qualificatis, in quibusuis ciuitatis & diœcesis Hispalen. Ecclesijs, earumque atrijs & ambitum. Vrbanus VIII. constit. sua incipien. Cum Ecclesiæ 30. Ianuarij 1642. quam refert Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. tom. 3. in fine in Constitutionibus nouissimis Vrbani VIII. pag. 562. Tabacci sumptione an impediat Communionem? Vide Antonin. Dian. moral. resolut. par. 5. tract. 13. resol. 1. Anton. de Leone in quæst. moralib. del Chocolate par. 2. §. 4. num. 10. cum seqq. Lezana in summ. quæst. Regul. tom. 3. verbo Eucharistia sub num. 16.

Tabellæ,

COLLECT. DCXCVIII.

1 TAbellæ seu imagines quorumuis hominum cum Sanctitatis, seu martyrij fama (quantacunque illa sit) defunctorum, & quodcunque aliud venerationem, & cultum præferens, & indicans in Oratorijs, aut locis publicis, seu priuatis, vel Ecclesijs tam secularibus, quam Regularibus cuiuscunque Religionis apponi possunt antequam à Sede Apost. canonizentur, aut Beati declarentur, & si quæ appositæ sunt, amoueri debent. *Sacra Congr. Romana, & vniuersalis Inquisitionis die* 13. *Martij* 1625. tom. 4. Bullarij constit. 37. Vrbani VIII. §. 1. cuius meminere D. Felix Cantelor. de canonizat. Sanctorum cap. 22. num. 19. Laurent. de Franchis in controuers. inter Episcopos & Regul. pag. 242. cum seq. Trulench in exposit. Decalogi lib. 1. cap. 9. dub. 6. num. 26. cum seqq. Ego ipse de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 97 post num. 18.

2 Tabellæ atque Imagines ex cera aut argento, seu ex alia quacunque materia tam pictæ, quàm fictæ, atque exculptæ, ad horum hominum sepulchra appendi, aut affigi non possunt sine recognitione ab Ordinario omnino, Sedique Apost. referenda, ac probanda. Eadem *Sacra Congr. Romana, & Vniuersalis Inquisitionis* §. 3. de qua Laurent. de Peyrinis de priuileg. Regul. ad constit. 3. Leonis X. §. 2. Ioann. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Tabellæ, & alij num. 1. citati.

Taurorum agitationes.

COLLECT. DCXCIX.

1 TAurorum, aliarumque ferarum bestiarum agitationes, certamina, & spectacula sunt prohibita, & feudatarij illa non prohibentes Ecclesiæ feudis priuantur, & in illis moriens ecclesiastica caret sepultura. Pius V. constit. 48. incip. De salute gregis Kalendis Nouembris 1567. apud Laertium Cherubin. in Bullario tom. 2. pag. 244. Scortia in selectas summorum Pont. Constitutiones epit. 99. In Regnis Hispaniarum quoad laicos, & Fratres Milites tantum (dummodo sacris Ordinibus initiati non fuerint) reuocata fuit Constitutio prædicta per Gregorium XIII. constit. sua incip. Exponi 25. Augusti 1575. duabus adhibitis constitutionibus, vt scilicet agitationes taurorum festis diebus non fiant, necnon prouiso per eos, ad quos spectabit, quod exinde alicuius mors, quoad fieri poterit, sequi non possit, & insuper in eisdem Hispaniarum Regnis dumtaxat, ac cum eisdem limitationibus Clemens VIII. constit. sua incip. Nos considerantes 13. Ianuarij 1596. cuius meminit Scortia d. epit. 99. theorem. 246. abundantius prædictas pœnas & censuras in Pij V. Constitutione contentas sustulit, & amouit, scilicet quoad omnes in ea expressos, exceptis Monachis, & Fratribus Mendicantibus, cæterisque Regularibus cuiuscunque Ordinis, & instituti, illam ad terminos Iuris communis reducendo, non tamen illi derogando. De quarum Constitutionum materia Quarant. & Prosp. de Augustino in summa Bullarij verbo Torneamenta, Fr. Emman. quæst. Regul. tom. 3. quæst. 68. artic. 2. Lezana in summ. quæst. Regul. tom. 1. capitul. 10. numer. 7.

Tempus.

COLLECT. DCC.

1 TEmpus ad Visitationem perficiendam debet esse moderatum, & discretum arbitrio Episcopi, qui tenetur suam Visitationem continuatè prosequi, neque potest ad diuersos extraneos actus diuertere. *Sacra Congr. Conc.* teste Sellio in selectis Canon. cap. 13. n. 8.

2 Tempus anni ad emittendam professionem a Concilio Trid. præfixum potest arbitrio Superioris Regularis prorogari. *Sacra Congr. Conc. 31. May* 1597. referente Sellio d. cap. 13. num. 9.

3 Tempus ordinationis Episcoporum attendendum est in actibus Conciliorum Prouincialium non autem Dignitas, aut Ordo Ecclesiarum. *Sacra Congr. Conc.* penes Piasec. in praxi Episcop. p. 2. c. 2. num. 3. ad 1.

S. Teresia.

COLLECT. DCCI.

1 TEresiæ de Iesu Officium & Missa tanquam de vna sancta Virgine iuxta formam Missalis, & Breuiarij Romani pro vniuersa Religione Carmelitarum reformatorum, & pro omnibus secularibus, & Regularibus in oppido de Alua Salamantinę diœcesis existentibus conceditur. *Sacra Congr. Rit. die* 12. *&* 14. *Aprilis* 1614. quam refert Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 19. de sanctis num. 193. Et pro toto Regno Castellæ Veteris. Eadem *Sacra Congr. Rit. in Abulen. B. Teresia de Iesu* 3. *&* 5. *Septembris* 1616. penes Aldan. d. tit. 19. num. 195. Et pro omnibus Regnis Hispaniarum, & Portugaliæ. eadem *Sacra Congr. Rit. die* 15. *&* 17. *Iuly* 1617. cuius meminit idem Aldan. d. tit. 19. nu. 196. Et pro vniuersa Religione Calceatorum Carmelitarum, eadem *Sacra Congreg. Rit. die* 22. *Augusti* 1620. de qua idem Aldan. d. tit. 19. num. 197. Et eam in sanctorum catalogo adscripsit Gregorius XV. vt supra in verbo Canonizatio collect. 117. num. 44.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Tertiarijs agentes.*
2 *Tertiariæ mulieres quæ, & quis recipere eas valeat?*
3 *Clausuram seruare tenentur Tertiariæ, quæ votum solemne emiserunt.*
4 *Congregatione manere non debent Tertiariæ nisi professionem emittant.*
5 *Professionem solemnem non emittentes Tertiariæ nec in clausuram se reducere volentes, Episcopi iurisdictioni subiectæ sunt.*
6 *Confessores Regulares Tertiariarum Confessiones quando audire valeant?*
7 *Episcopus explorare non debet Tertiariarum voluntates si domi degunt.*
8 *Sepeliri in Fratrum Ecclesijs, Parocho minime requisito, quando valeant Tertiarij, & Tertiariæ.*
9 *Priuilegijs Ordinis, & exemptione à iurisdictione Ordinarij an & quando gaudeant Tertiarij.*

Tertiariæ, & Tertiarij.

COLLECT. DCCII.

1 DE his Casarub. in compendio priuilegiorum Mendicant. verbo Tertiarij. Sosa in tract. de profess. Tertiar. Ioan. Silueira in tract. de Tertiarijs Carmelit. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Tertiarij, Ioan. Anton. Nouar. eius frater in summa Bullarum, sub tit. de Tertiarijs, Fr. Laurent. de Portel. in dubijs Regularib. verbo Tertiarij, Ludou. Miranda in man. Prælat. tom. 1. quæst. 36. Gauant. in man. Episcop. verbo Tertiarij, Lezana in summ. quæst. Regular. tom. 2. cap. 14. de Tertiarijs.

2 Tertiarias mulieres ad habitum tertiæ regulæ recipere licet Superioribus Regularibus sufficienti facultate ad id à Sede Apost. suffultis (Cappuccinis exceptis) atque ad ipsos vestiendi eas Officium pertinet, non autem ad habitum admittendæ, & recipiendæ sunt nisi probatæ Vitæ, ac bonis moribus præditæ, atque in ætate saltem quadraginta annorum, constitutæ, quæ de proprio habeant, vnde sufficienter viuere possint, & non cum alijs viris, quam cum consanguineis, vel affinibus in primo tantum gradu sibi coniunctis cohabitent, & ab Ordinario loci licentia prius impetrata, qui non aliter eam concedat, nisi de prædictis præuio examine diligenti sibi constiterit. Verum in huiusmodi habitu concedendo respectiuè deferendo, omnino à velo supra caput, à pectorali, & à patientia abstinendum est, quinimo eæ, quæ supra dicta tria, vel aliquod ipsorũ deferre deprehensæ fuerint, illa dimittere etiam per censuras ecclesiasticas ab Ordinarijs locorum compellendæ sunt. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. die* 20. *Decembris* 1616. cuius meminere Erasm. a Cocbier de iurisd. in exemptos p. 1. q. 17. Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regular. verbo Tertiarij Ioan. Anton. Nouar. eius frater in sum. Bullarium tit. de Tertiarijs.

3 Tertiariæ, quæ votum solemne emiserunt, clausuram seruare tenentur, & ad id per Ordinarios cogi possunt 1. si vero sine clausura & professione viuere voluerint, in Religionibus non sunt recipiendæ. Pius V. constitut. 8. incip. Circa 4. Kalend. Iunij 1566. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 184.

4 Tertiariæ si aliquæ reperiantur sine clausura & professione viuentes prohiberi possunt ne in Congregatione maneant, nisi professionem emittant. *Sacra Congr. Conc. die* 22. *Ianuary* 1596. quam citant Piasec. in praxi Episcop. p. 2. c. 3. sub num. 57. Laurent. Peyrinis de priuileg. Regul. ad constit. 4. Sixti IV §. 7. num. 35.

5 Tertiariæ, quæ trium votorum substantialium professionem solemnem non emittunt nec in clausuram se reducere volunt, omnimodæ Episcopi curæ, & iurisdictioni subiectæ sunt & esse debent. *Sacra Congr. Episcop. Regular. in Pestorien.* 29. *Decembris* 1616. quam refert Sellius in select. Canon. cap. 27. num. 16.

6 Tertiariarum Confessiones Sacramentales audire non possunt Confessores Regulares, nisi fuerint ab Ordinario approbati ad Confessiones personarum secularium audiendas. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. sub dicta die* 20. *Decembris* 1620. de qua supr. num. 2.

7 Tertiariarum voluntates Episcopus explorare non debet, si domi degunt, & ibi votum cælibatus emittunt. *Sacra Congr. Conc. die* 7. *Nouembris* 1620. apud Lezanam in sum. quæst. Regul. tom. 2. c. 14. nu. 31. in fine.

8 Tertiarij si qualitatibus in Bulla felicis record. Leonis X. præscriptis sint præditi, Videlicet si viri collegialiter, aut claustraliter viuant: mulieres vero virginalem, vel cælibem, aut castam vidualem sub expresso voto, & Tertiariorum habitu vitam ducant, possunt, & debent, etiam inuito, & minimè requisito Parocho, in Fratrum Ecclesijs sepeliri, secus verò si supradictis qualitatibus careant. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Nepesina* 11. *Decembris* 1615. in resp. ad 1. de qua meminerunt Iul. Lauor. var. lucubrat. tit. 2. cap. 11. num. 102. & seqq. Lezana in summ. q. Regul. tom. 2. cap. 14. num. 33. Sperell. in decisionibus fori eccles. decis. 87. num. 17. Ego ipse de officio, & potest. Parochi cap. 26. num. 69.

Tertiarij

9 Tertiarij, Ordinis Fratres, cuius tertiæ regulæ habitum assumpserunt, priuilegijs illius potiuntur, & ab Ordinarij iurisdictione exempti sunt, si viti collegialiter viuant, seu cum claustralibus habitent: & mulieres virginalem, seu cælibem, aut castam vidualem expresso voto, & sub dicto habitu vitam traduxerint quemadmodum cauetur Constitutione Concilij Lateranens. sub Leone X. quæ habetur sess. 11. in fine; hoc autem voto mulierum, alia duo, scilicet paupertatis, & obedientiæ nequaquam includuntur, quinimo huiusmodi mulieres si vitam virginalem, aut cælibem simpliciter, expresseque vouerint, etiam in consanguineorum, & affinium suorum, aut proprijs domibus, vel seorsum habitantes supradictis priuilegijs Ordinis, cuius tertiæ regulæ habitum deferunt exemptioneque ab Ordinarij iurisdictione frui debent; vt idem Leo X. postea declarauit constitutione sua edita die 1. Martij 1518. an autem prædictæ qualitates in Tertiarijs concurrant, Ordinarij loci iudicium spectetur. *Sacra Congregat. Episcop. & Regul. sub dicta die 10. Decembris 1616.* de qua citati supra num. 2.

Tertiarij Fratres de Pœnitentia, Vide supra collect. 386. n. 48. cum seqq.

S V M M A R I V M.

1 *Dispositiones quæcunque vltimæ factæ à personis ecclesiasticis sine licentia Sedis Apostol. sunt nullæ.*
2 *Codicilli, & donatio causa mortis non comprehenduntur sub decreto Conc. sess. 25. de Regul. cap. 16.*
3 *Constitutiones de spolijs bonorum ex illicita negotiatione agentes non comprehendunt habentes facultatem testandi.*
4 *Clericis extra residentiam decedentibus non suffragatur facultas testandi, quominus eorum bona spolium faciant.*
5 *Facultates testandi ad fauorem illegitimorum reuocatur.*
6 *Equites S. Lazari de bonis suis disponere quomodo possint?*
7 *Equites S. Stephani de bonis suis testari ad fauorem illegitimorum quomodo valeant?*
8 *Equites S. Iacobi de Spaha, & de Alcantara, & Calatraua, ex indultu Gregorij XIII. possunt de bonis suis testari.*

Testamentum.

C O L L E C T. DCCIII.

1 Testamenta, legata, & quæcunque vltimæ dispositiones factæ à personis ecclesiasticis sine licentia Sedis Apost. nullæ sunt, ideoque eorum bona tanquam spolia ad Cameram Apost. spectant. Pius IV. constit. 8. incip. Graue nobis 26. Maij 1560. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 8.

2 Testamenta, codicilli, & donatio causa mortis sub decreto Concilij sess. 25. de Regularib. c. 16. non comprehenduntur. *Sacra Cong. Conc.* teste Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. n. 21. quem cum alijs refero de officio, & potest. Episcopi part. 3. alleg. 99. nu. 12.

3 Testandi facultatem habentes non comprehenduntur in Constitutionibus de spolijs bonorum ex illicita negociatione. Idem Pius IV. in d. constit. 8.

4 Testandi facultas non suffragatur Clericis extra residentiam decedentibus quominus eorum bona spolia faciant Pius IV. constit. 91. incip. in suprema 7. Kal. Decembris 1564. apud Laert. Cherub. d. to. 2. pag. 132.

5 Testandi facultates ad fauorem illegitimorum quibuscunque concessæ reuocantur, & ecclesiasticæ personæ de bonis suis ad eorum fauorem disponere non possunt. Pius V. const. 17. incip. Quæ Ordinis 6. Kalend. Februarij 1571. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 325.

6 Testari possunt Equites S. Lazari de quibuscunque quæsitis ex fructibus beneficiorum si quintam partem Conuentui eiusdem Militiæ relinquant. Pius IV. constit. 95. incip. Inter assiduas 4. Non. Maij 1564. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 137.

7 Testari possunt de eorum bonis etiam ad fauorem illegitimorum Equites S. Stephani, dummodo quintam partem Conuentui eiusdem Militiæ relinquant. Pius IV. const. 60. incip. His quę, Kalend. Februarij 1562. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 86.

8 Testari, ac disponere de bonis suis possunt Equites S. Iacobi de Spatha, & de Alcantara, & Calatraua ex indulto Gregorij XIII. constitut. 39. incip. Romani 6. Octobris 1575. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 396.

S V M M A R I V M.

1 *Inquisitores puniunt falsum deponentes in causis Fidei.*
2 *Inquisitores non tenentur publicare testium dicta contra schismaticos, & hæreticos.*
3 *Milites vassalli, & famuli Militiæ S. Ioan. Hierosolym. possunt esse testes in causis Religionis.*
4 *Episcopus sub pœna pecuniaria, & in subsidium excommunicationis potest citare testes laicos ad ferendum testimonium veritatis pro Curia Episcopalis informatione.*
5 *Episcopus potest punire laicum attentantem subornare testes in causa pendente coram Iudice ecclesiastico.*

Testis.

C O L L E C T. DCCIV.

1 Testes falsum in causis Fidei deponentes ab Inquisitoribus puniuntur. Leo X. constit. 29. incip. Intelleximus 14. Decembris 1518. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 521.

2 Testium dicta contra schismaticos, & hæreticos, Inquisitores hæreticæ prauitatis publicare non tenentur. Pius IV. constit. 40. incip. Cum sicut 1. Nouembris 1561. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 54.

3 Testes in causis Religionis, seu Militiæ S. Ioannis Hierosolymitani, possunt esse Equites, Vassalli, & famuli eiusdem Militiæ. Pius IV. constitut. 9. incip. Circunspecta Kal. Iulij 1560. apud Laert. Cherub. d. to. 2. pag 9.

4 Testes laicos ad ferendum testimonium veritatis pro Curæ Episcopalis informatione potest Episcopus sub pœna pecuniaria, & in subsidium excommunicationis citare. *S. Cong. Conc. in Lucana 16. Martij 1630.* quā refert Bonfad. in thesauro eccles. decis. resol. 73. n. 3.

5 Testes in causa pendente coram Iudice ecclesiastico laicus subornare attentans per Episcopum puniri potest. *Sacra Cong. Immunitatis 18. Martij 1631.* cuius meminit Bonfadin. d. resol. 72. n. 5.

Theatini Vide in verbo Clerici Regulares Theatini collect. 164.

Theologus Canonicus. Vide in verbo Canonicus Theologus collect. 95.

S V M M A R I V M.

1 *Familiaris, & capellanus, ac commensalis est Thesaurarius Papæ.*
2 *Cancellarias criminales Status ecclesiastici locare, & vendere potest Thesaurarius Papæ.*
3 *Thesaurarij Papæ facultas.*
4 *Cathedralis Ecclesiæ Thesaurarius, licet nullos fructus habeat, ad residentiam tenetur.*

Thesaurarius.

COLLECT. DCCV.

1 THesaurarius Papæ, est eius commensalis familiaris, & capellanus. Calixtus III. constitut. 1. incip. Quæ laudabili 8. Id. Maij 1445. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 309.

2 Thesaurarius Papæ habet amplam facultatem locandi, & vendendi Cancellarias criminales status ecclesiastici tam originarijs, quàm forensibus obligandi Cameram pro venditione illarum, & decidendi lites, & dubia orta occasione Cancellariarum criminalium, de plano, summariè, omnique appellatione remota. Pius IV. constit. 83. incip. Superna pridie Non. Octobris 1564. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 113.

3 Thesaurius Papæ habet facultatem recuperandi spolia de fructibus, ac redditibus perceptis ex beneficijs ecclesiasticis, litteris Apost. non expeditis, deputat Collectores, necnon depositarios, Commissarios occasione spoliorum, causas spoliorum à quibuscunque iudicibus reassumit, in illis procedit summariè, & de plano: Vicecancellarium, Locumtenentem, & Auditorem in eius locum deputat, & reuocat, cognoscit de appellationibus à sententijs Nunciorum Sedis Apost. Collectorum, & aliorum Officialium à se deputatorum, & à suis, ac ab eo deputatorum sententijs appellatio deuolutiua tantùm conceditur etiam post factam executionem locorum Montium resignationes admittit, eaque vacantia per quamcunque dimissionem confert, cognoscit de causis ortis occasione bonorum vacantium, & Montium, tam ciuilibus quàm criminalibus: edicta, ordinationesque promulgat, ac debitores Cameræ ad soluendum cogit, nihil soluit pro expeditione suarum litterarum Apostol. habet priuilegium transferendi pensiones vsque ad scuta quatuor mille, restat i potest de bonis etiam iurisdictionalibus, & acquisitis de rebus ecclesiasticis. Sixtus V. constitut. 100. incip. In conferendis 11. Kalend. Martij 1590. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 640.

4 Thesaurarius Cathedralis Ecclesiæ, licet nullos fructus habeat, tenetur ex Conc. sess. 24. cap. 12. de reform. ad residentiam, quia illa consuetudo non residendi, quæ valet de Iure communi, cum nulli sunt fructus, sublata est à Concilio in Dignitaribus, Canonicatibus, & Curatis. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicolao Garcia in addit. ad suum tract. de benefic. p. 3. cap. 2. num. 198.

SVMMARIVM.

1 *Festum sancti Thomæ de Aquinatis iubetur solemniter celebrari die 7. Martij.*
2 *Festus dies S. Thomæ Aquinatis de præcepto in Regno Neapolitano coli iubetur.*
3 *Patronus ciuitatis Neapolitanæ adiungitur S. Thomas Aquinas.*
4 *Ossa S. Thomæ Archiepiscopi Cantuariensis comburi, & in cineres in ventum spargi iussit Henricus VIII.*
5 *Festum S. Thomæ Episcopi Herfordien. die 2. Octobris celebrari iubetur.*
6 *Beatificatio B. Thomæ de Villanueua, Officiũ & Missa.*

S. Thomas.

COLLECT. DCCVI.

1 SAnctum Thomam Aquinatem Sanctorum cathalogo adscripsit, & eius festum septima die Martij solemniter celebrari iussit Ioannes XXII. constit. 11. incip. Redemptionem 15. Kalend. Augusti 1323. apud Laert. Cherub. in Bullar. to. 1. pag. 163. Eius diem festum vti de præcepto in Regno Neapolitano coli iussit Pius V. const. 36. incip Mirabilis Idib. Aprilis 1567. apud Laert. Cherub. tom. 2 pag. 223. Illumque ad reliquos Patronos ciuitatis Neapolitanæ adiunxit Clemens VIII. const. sua incip. In quo die 22. Nouemb. 1603. apud Laert. Cherub. & Castellin. de dilatione canonizat. Sanctorũ pag. 149.

4 S. Thomam Archiepiscopum Cantuariensem canonizauit Alexander III. const. 4. incip. Redolet 4. Id. Martij 1172. apud Laert. Cherub. in Bullario t. 1. p. 24. Et eius ossa, quæ in Anglia seruabantur, comburi, & cineres in ventum spargi iussit Henricus VIII. Rex Angliæ. Paulus III. constit. 7. incip. Eius 3. Kalend. Septembris 1535. apud Laert. Cherub. d. tom 1. pag. 619.

5 S. Thomam Episcopum Herfordien. canonizauit, & festum die 2. Octobris celebrari iussit Ioannes XXII. constit. 7. incip. Vnigenitus 15. Kalend. Maij 1320. apud Laert. Cherubin tom. 1. pag. 160.

6 B. Thomæ de Villanueua Ordinis Eremitarum Sancti Augustini, & Archiepiscopi Valentini beatificatio, Officium & Missa, vide in verbo Beatificatio collect. 58. num. 14. & in verbo Officium collect. 534. nu. 72.

SVMMARIVM.

1 *Thurificatio iuxta formam Cæremonialis cum vnico tantum Thuribulo facienda.*
2 *Vsus duorum thuribulorum non probatur.*
3 *Diacono pertinet munus thurificandi.*
4 *Episcopo non debetur thurificatio à Canonico vel Dignitate assistente flexis genibus.*
5 *Episcopo tantùm conuenit thurificatio cum triplici ductu.*
6 *Celebranti in absentia Episcopi competit thurificatio cum triplici ductu.*
7 *Thurificatio celebranti, Dignitatibus, & Canonicis, ac cæteris de choro quibus ductibus facienda.*
8 *Dignitatib. Cathedraliũ debetur thurificatio duplici ductu.*
9 *Canonici ab Episcopo celebrante thurificari non debent.*
10 *Canonici parati ante Vicarium thurificandi.*
11 *Canonicis Cathedralis, & Collegiatæ prius debetur thurificatio quam Gubernatori, & Officialibus.*
12 *Thurificatio in Ecclesia Collegiata exempta præsente Episcopo, & Abbate quomodo facienda?*
13 *Canonici Collegiatæ debent thurificari ante Rectores, & beneficiatos Parochialium.*
14 *Canonicis Collegiatæ debetur thurificatio duplici ductu, Clericis verò Parochialium vnico.*
15 *Portionarijs & alijs beneficiatis quando debeatur thurificatio duplici ductu.*
16 *Vicario generali sedẽti in choro duplici ductu thurificãdũ.*
17 *Magistratus post Canonicos æquis ductibus thurificatio debetur.*
18 *Dominus loci, & quiuis alius, à Presbytero celebrante thurificari non debet.*
19 *Thurificatio inter personas æquales quo ordine facienda?*

Thurificatio.

COLLECT. DCCVII.

1 THurificatio iuxta formam Cæremonialis cum vnico tantùm thuribulo facienda. *Sacra Congr. Rit. in*
Lucerina 21. *Iulij* 1618. teste Aldano in compendio Ca-
2 non resolut. lib. 1. tit. 9. num. 34. Vsus enim duorum thu-
ribulorum non probatur. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina* 15. *Martij* 1608. in resp. ad 4. dub. & in d. Lucerina, prout eas refert Aldan. d. tit. 9. num. 36.

3 Thurificationis munus est Diaconi qui etiamsi sit ex Dignitatibus, vel Canonicis, debet post incensatum Episco-

Episcopum, alios Prælatos, si adsint, Magistratum secularem, Dignitates, & Canonicos incensare, Mansionarios vero, & alios Capellanos alius Capellanus, seu Magister Cæremoniarum pro Ecclesiæ consuetudine incensare debet. *Sacra Congr. Rit. in Lucen.* 10. *Iunij* 1600. quam citat Aldan. d. tit. 9. num. 37.

4 Thurificatio non debetur Episcopo à Canonico, vel dignitate assistente genibus flexis sed stante. *Sacra Cong. Rit. in Oscen.* 4. *May* 1613. apud Aldan. d. tit. 9. n. 38.

5 Thurificatio cum triplici ductu thuribuli vnico tantum, & digniori, idest Episcopo conuenit. *Sacra Cong. Rit. in Entomilien.* 11. *Decembris* 1604. *& in causa Ciuitatis Ducalis* 11. *Nouembr.* 1614. cuius memini de Ca-

6 non. & Dignit. cap. 34. num. 26. Vel celebranti in absentia Episcopi. Eadem *Sacra Congr. Rit. in Patauina plebis sacci* 9. *May* 1606. de qua Ego ipse d. c. 34. num. 28.

7 Thurificatio iuxta regulas Cæremonialis debet fieri celebranti triplici ductu, Dignitatibus, & Canonicis duplici, cæteris de choro vnico ductu. *Sacra Congr. Rit. in dicta Patauina, & in Comen. Valcacia* 30. *Ianuarij* 1616. penes Sellium in selectis Canon. cap. 16. num. 21.

8 Thurificatio duplici ductu debetur Dignitatibus Cathedralium nisi firmiter probetur immemorabilis quod triplici ductu thurificentur absente Episcopo. *Sacra Congr. Rit. in Casertana* 18. *Septembris* 1632. penes me d. tract. de Canon. cap. 34. sub num. 31.

9 Thurificatio non debetur Canonicis ab Episcopo celebrante. *Sacra Congr. Rit. in Vladislauien.* 2. *Martij* 1613. quam refert Sellius d. cap. 16. num. 22.

10 Thurificatio debetur Canonicis paratis ante Vicarium. *Sacra Cong. Rit. in Egitanien.* 3. *Augusti* 1602. *& in Tyburtina* 6. *Martij* 1610. quarum memini d. tract. de Canon. cap. 18. num. 29.

11 Thurificatio debetur prius Canonicis Cathedralis, & Collegiatæ, quam Gubernatori, & Officialibus. *Sacra Congr. Rit. in Camplen.* 28. *Ianuarij* 1612. de qua Sellius d. cap. 16. num. 23.

12 Thurificatio in Ecclesia Collegiata exempta præsente Episcopo cum Canonico Ecclesiæ Cathedralis, & Abbate cum Canonicis dictæ Ecclesiæ Collegiatæ, debetur primum Episcopo triplici ductu thuribuli, & post Episcopum, immediatè Canonico Cathedralis Ecclesiæ duplici ductu, deinde Abbati etiam duplici ductu. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina S. Petri in Brogoglio* 7. *Februarij* 1604. cuius memini dict. tract. de Canon. cap. 34. num. 32.

13 Canonicis Collegiatæ thurificatio debetur ante Rectores & beneficiatos aliarũ Ecclesiarum Parochialiũ etiam quãdo in eorum proprijs Ecclesijs simul Diuinis intersunt, nec est huiusmodi cæremonia aliquo prætextu omittenda si ex consuetudine fieri solet. *Sacra Congr. Rit. in Calaguritana* 1. *Iunij* 1601. referente Aldan. d. tit. 9. num. 40.

14 Thurificatio debetur duplici ductu thuribuli Canonicis Collegiatæ, Clericis vero Parochialium Ecclesiarum vnico ictu. *Sacra Congr. Rit. in Cæsaraugustana de Daroia* 19. *Ianuarij* 1613. cuius memini d. tract. de Canon. cap. 18. num. 66.

15 Thurificatio debetur duplici ductu Portionarijs & alijs beneficiatis. sicut & Canonicis, quando tales Portionarij & beneficiati in reliquis omnibus, & per omnia æquiparantur Canonicis & qualiter incedunt in processionibus, & sedent in æqualibus scamnis, non obstante Cæremonialis libro, qui intelligitur quando non adsunt Presbyteri, qui sunt omnino æquales Canonicis. *Sacra Congr. Rit. in dicta Cæsaraugustana de Daroia* 21. *Martij* 1615. de qua Ego ipse d. tract. de Canonicis cap. 34. num. 31.

16 Thurificatio duplici non autem triplici ductu thuribuli debetur Vicario generali sedenti in choro, licet supra Canonicos, si tamen non sit Prælatus. *Sacra Congreg. Rit. in Nepesina* 14. *Ianuarij* 1617. de qua etiam Ego ipse dict. capitul. 34. numero 29.

17 Thurificatio debetur magistratui post Canonicos æquis ductibus. *Sacra Congr. Rit. in Interamnen.* 10. *Iunij* 1600. *& in Fauentina eadem die & anno*, quas refert Aldan. d. tit. 9. num. 41. Nam Canonici ante Magistratum thurificandi sunt tam in Ecclesia Cathedrali, quàm in alijs, in quibus simul conuenerint, vbi talis est consuetudo. Eadem *Sacra Cong. Rit. in Narnien.* 16. *Iunij* 1605. cuius memini d. tract. de Canon. cap. 18. num. 75.

18 Thurificatio à Presbytero celebrante non est præstanda domino loci nec alij. *Sacra Congr. Rit. in Calagurritana* 5. *Iuly* 1614. teste Aldan. d. tit. 9. num. 42.

19 Thurificatio inter personas æquales quo ordine sit facienda vt æqualitas seruetur, tradit *Sacra Congr. Rit. in Calaguritana* 5. *Iulij* 1603. apud Aldan. d. tit. 9. nu. 43.

Thus & pax mulieribus non est danda, vide in verbo mulier collect. 519. num. 5.

Titularis Episcopus, vide in verbo Episcopus Titularis collect. 287.

Tituli sanctissimæ Crucis inuentio, vide in verbo Crux collect. 234. num. 2.

Tituli Cardinalium, vide in verbo Cardinalis collect. 131. num. 4. & 7.

SVMMARIVM.

1 *Camaldulensis ab Ordine & Eremo ad alium Ordinem transitus non conceditur sine expresso consensu maioris dicti Eremi.*

2 *Monachis Montis Coronæ Ordinis Camaldulensis ad Eremum transitus prohibetur.*

3 *Discalceatis S. Augustini ad Fratres calceatos eiusdem Ordinis transitus prohibetur.*

4 *Officium nullum, aut dignitatem habere possunt Fratres Minores S. Francisci transitum facientes ad reformationem.*

5 *Locum, ordinem, & præcedentiam à die tantùm incorporationis consequuntur Fratres Obseruantes transeuntes de prouincys Cismontanis ad alias.*

6 *Cappucinis Ordinis S. Francisci interdicitur transitus ad laxiorem.*

7 *Reformatis S. Mariæ de Mercede prohibetur transitus ad calceatos sine licentia Sedis Apost.*

8 *Discalceatis sanctissimæ Trinitatis transitus prohibetur ad alios Ordines etiam Minimorum, excepto Carthusianorum Ordine.*

9 *Fratres Ordinis sanctissimæ Trinitatis quando possunt ad alium quemcunque etiam Mendicantium Ordinem transferri.*

10 *Discalceati Ordinis sanctissimæ Trinitatis de licentia Sedis Apost. ad laxiorem calceatorum transeuntes debent facere annum probationis, non tamen emittere professionem.*

11 *Regularibus ad strictiorem Religionem transire volentibus sufficit petita, licet non obtenta licentia à suis Superioribus.*

12 *Fratres Ordinum Mendicantium non possunt transire ad alium Ordinem præterquam ad Carthusianos, & tunc voce actiua & passiua carent, & ad officia & gradus inhabiles fiunt.*

13 *Fratres ex Ordine Minorum de Obseruantia ad secundum Ordinem sancti Francisci legitimè translati recuperant ius succedendi.*

14 *Transitus ad parem, vel arctiorem Religionem quando fiat, ostenditur, & hodie quando concedatur vt nu. 15.*

16 *Priores in claustro, & extra claustrum procuratores in Religione Carthusiensi fieri possunt, transitum ad eam facientes.*

17 *Superior potest dare licentiam ad modicum tempus standi extra monasteria causa prædicationis, vel audiendi Confessiones.*

Transitus

Transitus Regularis.

COLLECT. DCCVIII.

1 TRansitus ab Ordine, & Eremo Camaldulensi ad alium Ordinem & Religionem, etiam quæ Montis Coronæ vocatur eiusdem Ordinis Camaldulensis, sine expresso consensu, & licentia in scriptis obtenta Maioris dicti Eremi non conceditur. Gregorius XIII. constitut. 99. incip. Ea est de anno 1585. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 485.

2 Transitus ex alijs Ordinibus ad strictiorem obseruātiam Congregationis Monachorum sancti Romualdi Montis Coronæ Ordinis Camaldulensis permittitur; ipsis verò ad Eremum Camaldulensem transire vetat. Sixtus V. constit. 35. incip. Ea est, apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 513.

3 Transitus à Discalceatis S. Augustini ad Fratres calceatos eiusdem Ordinis, siue ad quemcunque alium Ordinem laxiorem sine speciali Sedis Apost. licentia prohibetur. Clemens VIII. constit. sua incip. Apostolici §. 10. sub die 11. Februarij 1602. apud Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 2. tit. 23. num. 8.

4 Transitum si aliqui de familia Fratrum Minorum sancti Francisci ob aliquam causam, priuilegium, seu facultatem fecerint ad Reformationem, nullum Officium, & dignitatem habere possunt, nisi per sex annos inter eos permanserint, & laudabiliter cum eis vixerint, & antea licentiam obtinuerint in Congregatione, seu Capitulo. Gregorius XV. constit. 8. incip. Onerosa 1. Septembris 1621. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. ....

5 Transitum si aliqui ex Obseruantibus de prouincijs Cismontanis fecerint sua sponte, licet obtenta prius licentia ad aliàs prouincia Fratres tam incorporari quam incorporandi eis locum, Ordinem, & præcedentiam à die tantùm incorporationis suæ, non autem à die receptionis habitus, aut emissæ professionis tenent. Vrbanus VIII. post Constitut. 49. in approbatione Statutorum generalium incip. In supremo 20. Nouembr. 1625. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. ....

6 Transitus Capuccinis Ordinis sancti Francisci interdicitur ad laxiorem Ordinem absque speciali Papæ & Sedis Apost. ad Carthusiensem verò seu quemcunque alium Ordinem, vel Congregationem, nisi de Ministri generalis pro tempore existentis dicti Ordinis licentia in scriptis obtinenda sub quouis prætextu, aut ex quauis quantumuis iusta, legitima, & priuilegiata causa, sub apostasiæ, & infamiæ perpetuæ nota, necnon excommunicationis, vocis actiuæ, & passiuæ pœnis ipso facto absque vlla declaratione incurrendis. Vrbanus VIII. const. 91. incip. Iniuncti 9. Augusti 1628. apud Angel. Mariam Cherub. tom. 4. pag. 103.

7 Transitus Reformatorum Ordinis B. Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum, ad calceatos sine licentia Sedis Apost. prohibetur. Vrbanus VIII. const. 77. §. 2. & 3. incip. Iniuncti 19. Ianuarij 1628. apud Angel. Mariam Cherub. d. tom. 4. pag. ....

8 Transitus Discalceatorum sanctissimæ Trinitatis ad alios quoscunque Ordines etiam Fratrum Minimorum S. Francisci de Paula, excepto Carthusianorum Ordine, prohibetur. Vrbanus VIII. constit. 2. aliàs 21. in appendice incip. Commissi 9. Augusti 1624. apud Angel. Mariam Cherub. in fine tomi 4. pag. 8.

9 Transitus Fratrum Sanctissimæ Trinitatis fieri non potest ad alium quemcunque etiam Mendicantium Ordinem nisi petita à Superiore licentia, cognitaque & approbata prius à Sacra Congr. transitus causa, atque inuentis in Religione, ad quam transire intendunt, beneuolis receptatoribus, necnon seruata, vbi opus fuerit felicis record. Sixti Papæ V. constitutione. *Sacra*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Congr. Episcop. & Regular. die 25. Martij 1616. quam refert Aldan. d. lib. 2. tit. 23. num. 12.

10 Transitum facientes Religiosi Discalceati Ordinis sanctissimæ Trinitatis de licentia S. Sedis Apost. ad laxiorem calceatorum, debent facere annū probationis, non tamen emittere professionem. *S. Congr. Conc. die 12. Ianuary* 1619. penes Aldan. d. lib. 2. tit. 23. num. 13.

11 Transitum facere volentes ad strictiorem Religionem, si in ea inueniant receptatores, ac deuotionis feruore ducti, non autem alicuius criminis perpetrati pœnam subterfugituri, sufficit petitam, licet non obtentam licentiam à suis Superioribus obtinere. *Sacra Congreg. Episcop. & Regul. 13. Septembris* 1583. cuius meminit Aldan. d. lib. 2. tit. 23. num. 14.

12 Transitum facere ad alium Ordinem præterquam ad Carthusianos non licet Regularibus Ordinum Mendicantium, inter quos Carthusianos postmodum Mendicantes huiusmodi iuxta Constitutionem Clementis VIII. voce actiua & passiua carent, atque ad quæuis officia, & ministeria ac gradus istius Religionis perpetuò inhabiles existant. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. de mense Martij* 1596. de qua Aldan. dicto lib. 2. tit. 23. num. 15.

13 Transitum faciens ex indultu à Religione Fratrum Minorum de Obseruātia ad secundum Ordinem Sancti Francisci ex legitima causa, recuperat ius succedendi in bonis sibi ex testamento, vel ab intestato post translationem delans. *Sacra Congr. Conc. in Neritonen. 22. Ianuary* 1622. referente Aldan. d. tit. 23. num. 16.

14 Transitus ad parem, vel arctiorem Religionem non fit nisi causa cognita, & vitæ ac morum ratione, idque ex approbatione Capituli Generalis. *Sacra Congr. Conc.* teste Quarant. in summ. Bullarij verbo monasteria, & Conuentus vers. quoad transitus.

15 Transitus vlterius non conceditur ad arctiorem Religionem, nisi prius Superiori legitimè constiterit eam Religionem paratam esse illum recipere, qui licentiam petit, tuncque Regularis rectà via se transferat ad arctiorem. *Sacra Cong. Conc. in decretis de Regularibus apostatis, & eiectis §. 3. sub die 21. Septembris 1624.* cuius meminere citati per me collect. 175. num. 2.

16 Transitum facientes ex quacunque Religione ad Carthusianos possunt in eadem Carthusiensi Religione in claustro Priores, & extra claustrum procuratores esse. *Sacra Congr. Conc.* de qua Sellius in selectis Canon. cap. 25. num. 8.

17 Translato potest Superior ad modicum tempus dare licentiam standi extra monasteria causa prædicationis, vel audiendi confessiones. *Sacra Congr. Conc.* quam citat Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 18. lib. 7. de Religionibus num. 69.

SVMMARIVM.

1 *S. Aureliani translatio ab antiqua in nouam Ecclesiam.*
2 *S. Bruni translatio de rustica in nouam capsam.*
3 *S. Mercurialis translatio ab Altari maiori in Sacellum nouum.*
4 *S. Raymundi translatio.*
5 *Imaginis translatio de vno loco ad alium in eadem Ecclesia non comprehenditur sub dispositione Conc. sess. 21. cap. 7. de reform.*
6 *Festi sanctissimi Sacramenti translatio post octauam non conceditur.*
7 *Festum SS. Iusti & Pastoris conceditur à die 7. Martij ad diem 5. Maij.*
8 *S. Norberti festum in Ordine à die 6. Iunij in diem 11. Iulij transfertur.*
9 *S. Thomæ de Aquino officium translationis in diem sequentem post festum Sancti Sebastiani transfertur.*

COLLECT. DCCIX.

1 TRanslatio corporis Sancti Aureliani in ciuitate Papien. ab antiqua in nouam Ecclesiam vt fiat cum assistentia Episcopi, conceditur. *Sacra Cong. Rit.in Papien.15.Nouembris* 1603.teste Sellio in selectis Canon. cap.58.n.3.

2 Translatio corporis sancti Bruni de rustica in nouam capsam conceditur dummodo translatio fiat priuatiuè. *Sacra Cong. Rit.in Certosina nullius 24. Septembris* 1605, referente Aldano in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit.19.de Sanctis n.157.

3 Translatio corporis S. Mercurialis Episcopi Foroliuien.ab Altari maiori in Sacellum nouiter constructum conceditur. *Sacra Congregat. Rit.in Forolivien.12. Aprilis* 1603. quam citat Aldan. d.tit. 19. de Sanctis numero 178.

4 Translatio corporis S. Raymundi vt fieri possit conceditur cum toto corpore & capite vnito, si caput corpori vnitum sit, quod si fuerit separatum, conceditur vt caput possit in capsula argentea separatum à corpore conseruari. *Sacra Cong. Rit. in Barchinon.19.Iunij* 1604. penes Aldan.d.tit.19.de Sanctis n.180.

5 Translatio Imaginis alicuius Ecclesiæ de vno loco ad alium in eadem Ecclesia non comprehenditur sub dispositione Concil.sess.21.cap.7.de reform. *Sac. Cong. Conc.die* 3. *Decembris* 1632. quam refert Bonsadin. in thesauro Canon.decis.resol.4.nu.12.

6 Translatio festi sanctissimi Sacramẽti post octauam ad processionem decentius celebrandam non conceditur à *Sac.Cong.Rit.in Burgen.24.Septembris* 1605. quam refert Aldan.d.tit.19.de Sanctis num.182.

7 Translationem festi SS Iusti,& Pastoris à die 7.Martij ad diem 5.Maij concedi posse attentis narratis, censuit *Sacra Cong.Rit.in Compluten.21.Martij* 1609.cuius meminit Aldan.d.tit.19.de sanctis n.183.

8 Translatio festi S Norberti in Ordine à die 6.Iunij in diem 11.Iulij conceditur Vrbanus VIII. die 14. Aprilis 1625.vt refert Ioan.Chrysost.Vander in echo S.Norberti triumphantis pag.173.Antuerpiæ 1629.

9 Translationis S. Thomæ de Aquino Officium ob festum sancti Sebastiani vt in diem sequentem celebrari possit, conceditur à *Sacra Congr. Rit. in Neapolitana* 25. *Februarij* 1606. de qua Aldan. d.tit.19. de sanctis num.184.

Translationes Monialium, vide in verbo Monialium & earum monasterij translatio. collect.512.

Translationes, seu quæcunque versiones Concilij Trid. vide in verbo Concilium Tridentinum collect. 197.num.7.

Transferendi licentia Vide in verbo licentia collect. 449.à nu.33.

Triennium.

COLLECT. DCCX.

TRiennium quod quis debet seruire Episcopo, vt ab eo sibi conferente statim re ipsa beneficium, ordinari valeat, sufficit quod incæperit antequam fuisset Episcopus. *Sacra Cong.Conc.* testibus Gallet. in margarita casuum Cõscient. verbo Ordo pag.194.col.2.Nicol. Garc.de benefic.p.2.c.5.num.83. quos cum alijs tefecto de officio,& potest.Episcopi p.2.alleg.5. n.8.

COLLECT. DCCXI.

1 VAcantiæ omnes vnius, aut plurium mensium, quibus absentes distributiones percipere solebant, sublatæ sunt,nisi adsint ex causis à Iure permissis, præterquam si dictæ vacationes concessæ essent in fundatione quæ non est sublata; illæ etiam intelliguntur sublatæ si Canonicatuum fructus omnes sint distributiones quotidianæ, *Sacra Congreg.Conc.* penes Nicol.Garc. de benefic.p.3.c.2.n.250.

2 Vacantia quam habent Canonici in Cathedralibus, & Collegiatis ita est intelligenda vt in toto anno non excedat spatium trium mensium, & aliàs habentes debent compensari in seruitio trium mensium, vel per cõmunia, vel per seruitiũ partiale. *S.Cõg.Conc.die* 2.*Martij* 1619.quam refert Sellius in select.Canon.c.72.n.5.

Vacatio beneficij, vide in verbo beneficium collect. 61.n.33.& collect.64.n.11.

Vagus.

COLLECT. DCCXII.

1 VAgus ducens vxorem in aliquo loco, vbi est vere domicilium mulieris, potest contrahere in aliquo loco vbi voluerit, cum omnes possint esse Parochi vagi, quamuis adsit Parochus mulieris, quia tunc est etiam vere Parochus vagi, alius in alio loco vbi reperitur vagus. *Sacra Cong.Conc.die* 28. *Augusti* 1607.apud Aldan. in compendio Canon.resolut.lib.1.tit.78.n.2.

Valentiæ Regni beneficia alienigenis non conferuntur, vide in verbo beneficium collect 61.n.32.

Valentiæ Regni Canonicatus, Præbenda & Dignitates illegitimis etiam legitimatis conferri non possunt, vide in verbo Canonicatus collect.87.n.1.

Valor centum ducatorum intelligendus iuxta morem vniuscuiusque regionis, vide in verbo Ducata collect.267.

Vasa aurea & argentea ac omnia ornamenta Prælatorum etiam Regularium ad cultum diuinum destinata non faciunt spolium, vide in verbo spolium collect.678.n.5.

Vasorum ecclesiasticorum benedictio, vide in verbo benedictio collect.59.n.9.

S.Vbaldi canonizatio, vide in verbo Canonizatio collect.117.n.48.

S. Vbaldi festum die 16. Maij agi, & de eo commemorationem tãquam de festo simplici in vniuerso Orbe fieri iubetur, vide in verbo festum collect.356.n. 31.

Versiculi.

COLLECT. DCCXIII.

VErsiculi ad Vesperas tam in duplicibus quam in semiduplicibus, & in commemorationibus semper à duobus, & non ab vno tantum cantandi sunt. *Sacra Cong.Rit.in Placentina* 19. *Maij* 1607.*in resp.ad dub.* 19.quam refert Aldan.in compendio Canonicar. resolut.lib.1.tit.29.n.16.

Vesperæ defunctorum vltima die mẽsis post Vesperas Dominicæ, vel festiuitatis recitandæ, vide in verbo defunctus collect.246.n.17.

Vestis, vide in verbo Habitus collect.403.

SVM-

SVMMARIVM.

Vicarius Papæ
1 *Monasteria etiam exempta de Vrbe visitat.*
2 *Miserabilium personarum causas scutorum 60. summarie cognoscit.*
3 *Carceres vrbis visitat.*
4 *Causas vsurariorum Iudæorum, clericorum, & Religiosorum ac Confraternitatum iudicat.*
5 *Synodum cõgregare potest in Romano Clero.*
6 *Ordines confert, & consecrat vrbis Ecclesias.*
7 *Blasphematores, periuros, & eos qui festis diebus vetita exercent, punit.*
8 *Clericorum vrbis, & eius districtus omnes causas cognoscit.*
9 *Alienationum, & venditionum bonorum ecclesiasticorum causas cognoscit.*

10 *Iurisdictionem in Hebræos quando habeat Vicarius Papæ ostenditur.*
11 *Apostatarum vel male translatorum causas cognoscit Vicarius Papæ.*
12 *Ordinare familiares Papæ, vel Cardinalium seu Episcoporum in Curia residentium quando possit Vicarius Papæ.*
13 *Clauas argenteas vbi & quando portare possunt Mandatarij Vicarij Papæ?*

Vicarius Papæ.

COLLECT. DCCXIV.

1 VIcarius Papę habet iurisdictionem Visitandi mo-
2 nasteria etiam exempta in Vrbe; cognoscit summarie causas miserabilium personarum non exceden-
3 tium summam scutorum sexaginta: Visitat carceres Vrbis vnà cum alijs Visitatoribus, & votum dat: iudi-
4 cat de causis vsurarijs Iudæorum, & Clericorum in Vrbe degentium, Religiosorumque vtriusque sexus, &
5 Confraternitatum laicorum hospitaliumque: Potest cõgregare Synodum in Romano Clero pro correctione
6 morum: Confert Ordines per se vel alium Episcopum, consecrat Vrbis Ecclesias, & cæmeteria per se, vel
7 alios: Habet auctoritatem puniendi eos, qui festis diebus vetita exercent, blasphematores, & periuros:
8 Cognoscit causas tam ciuiles quam criminales clericorum Vrbis, & eius districtus, & matrimonialium spiritualium actiue, & passiue & priuatiue quoad alios
9 Vrbis Iudices: item cognoscit causas alienationum, & venditionum bonorum ecclesiasticorum Paulus III. constit. 36. incip. Licet 3. Nouembris 1542. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 672.

10 Vicarius Papæ habet iurisdictionem in Hebræos si causæ inter eos agantur actiuè secus si inter alios, nempè Christianos, quia tunc habet locum præuentio. Iulius III. constit. 2. incip. Cum sicut de anno 1550. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 691.

11 Vicarius Papæ cognoscit causas apostatarum, & malè translatorum in Curia. Pius IV. constit. 3. incip. Sedis 3. Non. Aprilis 1560. apud Laertium Cherubin. tom. 2. pag. 3.

12 Vicarius Papæ potest familiares, seu Officiales Papæ, & familiares Cardinalium, (etsi Cardinales habitassent Romæ) atque etiam Episcoporum in Curia residentium, qui saltim per triennium habitauerint in Vrbe, de licentia ipsorum promoueri, dum tamen supradicti omnes sufficientem titulum habeant, & alia à Iure requisita. *Sacra Cong. Conc.* teste Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis in declarat. num. 49. quem refero de officio, & potest. Episcopi p. 2. alleg. 5. num. vlt.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

13 Vicarij Papæ mandatarij possunt deferre clauas argenteas in Ecclesia Lateranensi tantùm, & in processionibus priuatis, quæ intra dictam Ecclesiam, vel circa illam fiunt, illòrumque vestes debent esse coloris leonati obscuri, & non rosæ siccæ, non ex lana, quam saietam vocant, & non ex camisoto. *Sacra Congr. Rit. in causa Vrbis 17. Martij* 1607. quam refert Sellius in selectis Canon. cap. 53. num. 18.

SVMMARIVM.

1 *Clericus secularis debet Vicarius generalis Episcopi.*
2 *Sacerdos debet esse Vicarius generalis Episcopi in Regnis Hispaniarum.*
3 *Parochus non potest esse Vicarius Episcopi.*
4 *Reuerentia debita etiam ab exemptis debetur Vicario generali Episcopi.*
5 *Honor idem non debet præstari Vicario generali, qui præstaretur Episcopo si præsens esset.*
6 *Vicarius generalis debet abstinere ab ijs, quæ soli Episcopo conueniunt.*
7 *Mozzeta & Rochetto vti non debet Vicarius generalis nisi sit Protonotarius.*
8 *Decretis Congregationis recusans obedire Vicarius cogendus est remedijs opportunis coram Auditore Cameræ.*
9 *Portio nulla pœnarum assignari potest Vicario generali.*
10 *Canonici si nolint non tenentur admittere in Capitulo Vicarium Episcopi.*

Vicarius generalis Episcopi.

COLLECT. DCCXV.

1 VIcarius generalis Episcopi debet esse Clericus secularis idoneus, & Episcopus non debet id muneris per Regularem exerceri facere. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Motulana 8. Maij* 1615. teste Aldano in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 83. num. 12.

2 Vicarius generalis in Regnis Hispaniarum non potest esse nisi qui est in Ordine sacerdotali constitutus. Vrbanus VIII in sua Const. incip. Decet Romanum 16. Decembris 1623. cuius memini de Canonic. & Dignitat. cap. 41. num. 54.

3 Vicarius Episcopi, vel Capituli Sede vacante non potest esse Parochus habens curam animarum. *Sacra Congr. Conc. sub die 12. Maij* 1629. referente Bonfadin. in thesauro eccles. decis. resol. 41. num. 2.

4 Vicario generali Episcopi præstanda est debita reuerentia etiam à Canonicis à iurisdictione Ordinarij exemptis. *Sacra Cong. Rit. in Caietana* 11. *Aprilis* 1614. quam citat Aldan. d. tit. 43. num. 13.

5 Vicario generali non debet præstari idem honor, qui præstaretur Episcopo si præsens esset. *Sacra Congr. Rit. die 7. Septembris* 1618. de qua Aldan. d. tit. 43. num. 14.

6 Vicarius generalis debet abstinere ab ijs, quæ soli Episcopo conueniunt. *S. Congr. Rit. d. die 7. Septemb.* 1618. *& in Nerisonen. 4. Maij* 1606. de quib. Ald. d. tit. 43. n. 15.

7 Vicarius generalis non debet vti rocchetto, & mozzeta, nisi sit Protonotarius. *Sacra Congr. Rit. in Lauretana* 20. *Aprilis* 1602. nam cum fuerit Protonotarius poterit deferre rochettum, & mantelletum in choro, processionibus, & alijs functionib. in locis per diœcesim suæ iurisdictionis, si verò sit de Capitulo non lucratur distributiones quotidianas nisi vtatur habitu proprio Canonicali. *Sacra Congr. Rit. in Clomacen. 4. Iulij* 1615. quas refert Aldan. d. tit. 43. num. 16.

8 Vicarius recusans obedire decretis Congregationis, cogendus est remedijs opportunis coram Auditore Cameræ. *Sacra Cong. Rit. in Brundusina 25. Ianuarij* 1603. penes Aldan. d. tit. 43. num. 17.

9 Vicario generali nulla portio pœnarum assignari potest. *Sacra Congr.Conc.in Albanen.5.February 1618.* apud Aldan.d.tit.43.num.18.

10 Vicarium Episcopi non tenentur Canonici admittere in Capitulo si nolint. *Sacra Cong. Conc.in Amerien.24. Aprilis 1631.* teste Bonsadin.d.resol.41.num.3.

Vicarius Canonicus, vide in verbo Canonicus Vicarius collect.98.

SVMMARIVM.

1 *Locus Vicarij illi assignandus secundum Ecclesiæ consuetudinem.*
2 *Sedē Arbitrio suo sibi parare nō potest Vicarius generalis.*
3 *Stallum primum chori licet habere debeat Vicarius generalis, non propterea dicitur occupare stallum, seu locum Dignitatum, vel Canonicorum.*
4 *Locum primum chori si occupauerit Vicarius generalis, quomodo sedere tunc debeant Dignitates? remissiuè.*
5 *Locū Episcopi absentis occupare nō licet Vicario generali.*
6 *Capitulo & Clero præcedit Vicarius generalis.*
7 *Locum primum supra omnes Dignitates absente Episcopo habere debet Vicarius generalis, non obstante consuetudine.*
8 *Præcedentia supra dignitates & Canonicos etiam Protonotarios danda in processionibus Vicario generali in habitu Vicarij incedenti.*
9 *Canonicis omnibus tam in processionibus, quam in sessionibus præcedit Vicarius generalis.*
10 *Præcedentiam habere intendens Vicarius generalis Canonicus, debet habitum Canonicalem dimittere.*
11 *Habitu suo ordinario non debet incedere Vicarius generalis inter Canonicos paratos.*
12 *Distributiones quotidianas non lucratur Vicarius generalis Canonicus nisi sedeat in proprio stallo, & cum habitu Canonicali, & num.13.*
14 *Distributiones si lucrari velit Vicarius generalis Canonicus debet stare, vel sedere & incedere in suo loco Canonicali.*
15 *Distributiones, quæ dantur interessentibus processionibus non lucratur Vicarius generalis Canonicus, nisi incedat in habitu Canonicali.*
16 *Canonicis Pluuiali, Planetis, aut alijs sacris paramentis iuxta cuiusuis Ordinis gradum indutis non præcedit Vicarius generalis Canonicus.*
17 *Canonicis non paratis, vt in adoratione Crucis præcedit Vicarius generalis Canonicus, & debet habere digniorem locum immediate post celebrantem.*
18 *Dignitatibus, & Canonicis paratis non præcedit Vicarius generalis, quacunque contraria consuetudine non obstante.*
19 *Canonici assistentes Episcopo celebranti præcedunt Vicario generali.*
20 *Coram & distributiones non lucratur Vicarius generalis Canonicus in funeralibus qui cum Canonicis in suo loco non incedit.*
21 *Candelam accipere non debet Vicarius generalis præsente Episcopo in die Purificationis ante Canonicum, vel dignitatem, qui Episcopo ministrant.*
22 *Thurificandus est duplici ductu Vicarius generalis sedens in choro in primo loco supra Canonicos.*
23 *Vicarius generalis thurificandus est, & accipere debet candelam, palmam, & cineres, & adorare Crucem ante vel post Capitulum iuxta Ecclesiæ consuetudinem.*
24 *Gubernatori ciuitatis in temporalibus debet semper in omni loco præcedere Vicarius generalis.*
25 *Potestatibus, & Commissarijs omnibus in sua diœcesi debet semper præcedere Vicarius generalis.*
26 *Commissario vbique & in omni loco debet præcedere Vicarius Episcopi.*

Vicarius generalis circa locum, & præcedentiam.

COLLECT. DCCXVI.

1 Vicarij locus debet esse secundum consuetudinem Ecclesiæ, quæ non est mutanda. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina 15. Martij 1608.* in resp.ad 3. dub.teste Sellio in selectis Canon.cap.36.num.29.

2 Vicarius generalis non potest sedem arbitrio suo sibi parare, sed debet sedere in sede solita pro Vicarijs assignata. *Sacra Congr. Rit. in Nerstonen.4. May 1606.* quam refert Sellius d.c.36.num.40.

3 Vicarius generalis licet sedeat in primo stallo chori, in quo sedere debet prima Dignitas, & habeat thuris, & pacis honorem ante omnes Dignitates, & Canonicos, non propterea dicitur occupare stallum, siue locum dignitatum & Canonicorum. *Sacra Congr. Rit. in Placentina 19. May 1607.* in resp.ad 4. dub.quam citat Sellius d.c.36.num.41.

4 Vicario generali occupante primum locum chori, & stallum Archidiaconi quomodo sedere debeant Dignitates in choro, ne Archidiacono præiudicium inferatur. *Sacra Congr.Rit.in Andrien.7. Augusti 1610.* referente Aldan. in compendio Canonicar. resolut.lib.1.titul.43. num.19.

5 Vicario generali non licet occupare locum Episcopi absentis, nec parare sibi sedem cum tapetis, & puluino, sed idem debet esse eius locus absente Episcopo, quem illo præsente habere consueuit. *S.Congr. Rit.in Brundusina 16.Iuly 1605.* penes Aldan.d.tit.43.n.20.

6 Vicarius generalis præcedit Capitulo, & Clero. *Sacra Congr. Rit. in Meliten.13. July 1619.* attestante Aldan.d.tit.43.num.21.

7 Vicarius generalis absente Episcopo debet habere primum locum super omnes dignitates & Canonicos, non obstantibus consuetudin. alijsque in contrarium. *Sacra Cong.Rit.in Andrien.7. Augusti 1610.& in Ferrarien 20.Decemb.1614.* quarum meminit Aldan.d.tit.43. num.22.

8 Vicario generali habitu Vicarij in processionibus incedenti danda est præcedentia super omnes dignitates, & Canonicos, & etiam super illos, dignitates & Canonicos, qui habitu Protonotarij incedunt. *Sacra Congr.Rit.in Brundusina 16.Iuly 1605.* de qua Aldan.d. tit.43.num.23.

9 Vicarius generalis debet præcedere omnibus Canonicis tam in processionibus quam in sessionibus, dummodo Canonici non incedant parati. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien.3.Augustini 1602.in resp.ad 3.dub.& in ciuitatis Pena 12.Aprilis 1603.& in Lauretana 6.Decembr. 1603.& in Tyburtina 6. Martij 1610.* de quibus Aldan. d.tit.43. num.24.

10 Vicarius generalis Canonicus cum sedet vti Canonicus, debet sedere in loco suæ receptionis, & in habitu Canonicali. Si verò velit præcedere vti Vicarius, debet habitum Canonicalem dimittere. *Sacra Congr.Rit. in Compostellana 4.February 1600.& in Vulturarien.11. Aprilis 1601.* referente Sellio d.cap.36.num.42.

11 Vicarius generalis in habitu suo ordinario non debet incedere inter Canonicos paratos, nec eis præcedere. *Sacra Cong. Rit.in Camerinen.14.Iuny 1608,& in Casalen.5.Iuly 1614.* teste Sellio d.c.36.num.43.

12 Vicarius Generalis debet habere primum locum ante Capitulum, Canonicos, & dignitates, iam præsente quàm absente Episcopo: si autem sit Canonicus, debet sedere in proprio stallo, & cum habitu Canonicali, aliàs non lucratur distributiones quotidianas. *Sacra Congr. Rit. in Egitanen. 20.Decembr.1601.& in Sutrina 1. Octobris 1616. & in Oritana 5. Aprilis 1620. & in Gallipolen. 21. Decembris 1613.* de quibus Aldan.

Aldan.d.tit.43.num.15. Ego de Canon.cap.18.num.32.

13 Vicarius Generalis præfertur Diacono, & omnibus Canonicis, nisi ipse simul sit Canonicus, quia tunc sedere debet in suo stallo Canonicali, si distributiones quotidianas lucrari velit. *Sacra Congr. Rit. in Nolana* 8. *Iuly* 1602. *& in ciuitatis Peue* 12. *Aprilis* 1603. *& in Compostellana* 21. *Februarij* 1604. *& in causa Candia* 7. *Augusti* 1610. de quibus Aldan.d.tit.43.num.26.

14 Vicarius Generalis Canonicus præsente Præposito suo principali, & in omnibus actibus Capitularibus, & quandocunque distributiones quotidianas lucratur, debet stare, vel sedere, & incedere in suo loco Canonicali, absente verò Præposito tanquam Vicarius Generalis in primo, & digniori loco. *Sacra Congr. Rit. in Atinen.nullius* 4. *Martij* 1606. quam refert Aldan. d.tit. 43.num.27.

15 Vicarius Generalis Canonicus, siue beneficiatus debet sedere in loco suæ receptionis, & cum habitu Canonicali, siue beneficiati, vt lucretur distributiones, & quando vult præcedere Canonicis, seu beneficiatis, debet habitum Canonicalem, seu beneficiati dimittere, & non potest percipere distributiones. *Sacra Congr. Rit. in Calaguritana* 2. *Augusti* 1603. penes Sellium dict. cap.36.num.44. Nec lucratur distributiones, quæ dantur interessentibus processionibus, nisi incedat in habitu Canonicali. *Sacra Congr. Rit. in Compostellana* 21. *Februarij* 1604. *& in Brundusina* 16. *Iuly* 1607. apud Sellium d.cap.36.num.45.

16 Vicarius generalis licet etiam ipso Episcopo præsente in Ecclesia, choro, processionibus, Synodo, & alijs publicis, & priuatis actibus, Canonicis, & Dignitatibus præcedere debeat, tamen hoc intelligitur quoties Canonici, & Dignitates huiusmodi in habitu Canonicali, etiamsi cappa & rocheto vtantur, stare, aut incedere consueuerunt, non autem si Pluuiali, Planetis, aut alijs sacris Paramentis iuxta cuiusdam Ordinis gradum sint induti, prout in distributione candelarum, in die Purificationis, & in receptione cinerum feria quarta cinerum & similibus diebus, quibus Episcopus solemniter celebrare ex ritu ecclesiastico teneatur, tunc enim non decet vt Vicarius, præsertim si in suo quotidiano habitu existat, eisdem sacris vestibus paratis siue stando, siue incedendo præcedat. *Sacra Congreg. Rit. in Lauretana, & Nolana* 23. *Martij* 1602. *& 6. Septembris* 1603. *& in Tyburtina* 6. *Martij* 1610. *& in Monopolitana* 7. *Augusti* 1628. de quibus Aldan. d.tit. 43.num.28.

17 Vicarius Generalis licet præcedat omnibus Dignitatibus, & Canonicis, tamen ratione Paramentorum in distributione candelarum, & palmarum non debet habere locum digniorem quàm Canonici parati: in adoratione verò Crucis, & quandocunque Canonici non sunt parati digniorem locum habet immediate post celebrantem: & similiter thurificandus est ante Canonicos, nisi sint parati, quia tunc post Canonicos thurificandus. *Sacra Congr. Rit. in Placentina* 19. *Maij* 1607. in resp. ad 6. dub. & in Alexandrina 15. Martij 1608. in resp. ad 1. dub. quas refert Sellius dict. cap.36. num.47. Et quod in adoratione Crucis præferendus sit Vicarius Generalis ante Dignitate, & Canonicos, censuit *eadem Sacra Congr. Rit in causa S. Marc.* 5. *Martij* 1633. apud Bonsadin.d.resol.46.num.5.

18 Vicarius generalis non præcedit Dignitatibus, & Canonicis paratis, consuetudine in contrarium non obstante. *Sacra Congr. Rit. in Lauretana* 6. *Septembris* 1693 *& in Casalen.* 5. *Iuly* 1614 *& in Castellaten.* 25. *Septembris* 1621. teste Sellio d.c.36.num.47.

19 Vicario generali præcedunt Canonici sacris vestibus induti, qui assistunt Episcopo celebranti. *Sacra Congr. Rit. in Ripana* 27. *February* 1610. cuius memini in tract. de Canon. & dignit.cap.18.num.25.

20 Vicarius generalis Canonicus in funeralibus debet cum Canonicis in suo loco incedere, alias non lucratur eorum nec distributiones. *Sacra Congr. Rit. in Nicien.* 10. *May* 1624. referente Aldano dict. titul.43. numer.30. *Barbos. Apost. Decis. Sum.*

21 Vicarius generalis præsente Episcopo in die Purificationis non debet accipere candelam ante Canonicũ, vel Dignitatem, qui Episcopo ministrauit. *S. Congr. Rit. in Lucerina* 14. *May* 1604. in resp. ad 3. dub. Sellius d. c.36.num.48.

22 Vicarius generalis si non est Prælatus licet absente Episcopo cum suo habitu ordinario cum subtana & mãtelleto nigro sedeat in choro in primo loco supra Canonicos thurificandus est duplici non autem triplici ductu thuribuli. *Sacra Cong. Rit. in Nepesina* 14. *Ianuarij* 1617. penes Aldan.d.tit.43.31.

23 Vicarius generalis thurificandus est, & debet accipere candelam, palmam, & cineres & adorare Crucem ante, vel post Capitulum iuxta Ecclesiæ consuetudinem. *Sacra Congr. Rit. in Neocastren.* 16. *Ianuarij* 1607. *& in Alexandrina* 15. *Martij* 1608. in 5. dub. de quibus Sellius d.c.36.num.49.

24 Vicarius generalis in spiritualibus iuxta Ecclesiæ laudabilem consuetudinem debet semper in omni loco præcedere Gubernatori ciuitatis in temporalibus tam præsente quam absente Episcopo. *Sacra Cong. Rit. in Rauennaten.* 28. *Aprilis* 1607. teste Aldan. dict.tit.43. num.32.

25 Vicarius generalis debet præcedere omnibus Potestatibus, & Commissarijs siue iudicibus temporalibus in sua diœcesi existentibus *Sacra Congr. Rit. in Nucerina Saxoferrati* 15. *May* 1610. quam citat Sellius d. cap. 36.num.50.

26 Vicarius generalis Episcopi debet præcedere Commissario vbique, & in omni loco tam præsente quàm absente Episcopo, non obstante consuetudine, dummodo non sit de gremio Capituli, & incedat in habitu Canonicali. *Sacra Congr. Rit. in Ripana* 28. *May* 1616. *& die* 19. *Ianuarij* 1619. *& in Terracinen.* 19. *Augusti* 1617. de quibus Sellius d.cap.36.num.48.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicationes pro rebus deperditis decernere potest Vicarius Episcopi, seu Capituli Sede vacante.*
2 *Processiones indicere & dirigere valet Vicarius generalis absente Episcopo cum consensu Capituli.*
3 *Synodum celebrare potest Vicarius generalis absque speciali mandato.*
4 *Paramenta de Altari non potest accipere Vicarium generalis, nec habere nisi vnum ministrum.*
5 *Baldachinum erigere non potest Vicarius Episcopi eo absente.*
6 *Functiones Episcopales non potest facere Vicarius etiam Apost. absente Episcopo.*
7 *Constitutiones Synodales arbitrio suo mutare non potest Vicarius generalis.*
8 *Officium no inchoetur donec ipse veniat, prohibere non potest Vicarius generalis.*
9 *Benedictionem diacono antequam cantet Euangelium, & Concionatori antequam pulpitum ascendat, dare non potest Vicarius generalis.*
10 *Licentiam ædificandi noua monasteria, & Conuentus in loco sua diœcesis dare non potest Vicarius absque speciali Episcopi mandato.*
11 *Denunciationes ne faciant Parochi absque sua licentia impedire non potest Vicarius generalis.*
12 *Officijs, aut functionibus Episcopalibus non potest Vicarius generalis se immiscere, sed tantum præesse.*
13 *Capitulum si sit exemptum ad illud non admittitur Vicarius generalis.*
14 *Episcopo absente in Capitulo interuenire non potest Vicarius generalis.*

15 *Vicarius generalis si sit de Capitulo debet inde exire, vbi tractandum sit rebus ad suum vel Episcopi commodum pertinentibus.*
16 *Licentiam alteri Episcopo exercendi Pontificalia non potest Vicarius generalis concedere in sua diœcesi.*
17 *Matrimonialibus pro dispensationibus quicquam quamuis minimum, & sponte datum recipere non potest Vicarius generalis.*
18 *Circulum in Missa solemni facere non potest Vicarius generalis.*
19 *Denunciationes sine speciali commissione remittere non potest Vicarius generalis.*

Vicarius generalis Episcopi quam habeat auctoritatem?

COLLECT. DCCXVII.

1 Vicarius generalis Episcopi, seu Capituli Sede vacante potest excommunicationes pro rebus deperditis, & subtractis decernere, adhibita causæ cognitione, nec indiget speciali mandato. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. de benefic. p. 5. c. 8. n. 97. & 98.

2 Vicarius generalis absente Episcopo processiones indicere, & dirigere potest cum consensu Capituli. *Sacra Cong. Conc.* penes Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 24. l. 24. §. 31. de procesſion. nu. 3. quem refero de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 78. num. 5.

3 Vicarius generalis absque mandato speciali potest Synodum celebrare. *S. Cong. Conc. die* 11. *Augusti* 1618. quam refert Sellius in selectis Canon. cap. 36. n. 51.

4 Vicarius generalis quamuis sit Protonotarius & Canonicus non potest de ipso Altari accipere Paramenta, nec habere nisi vnum ministrum, qui ei celebranti inseruiat. *Sacra Cong. Rit. in Cremonen.* 7. *Iulij* 1612. apud Sellium d. cap. 36. n. 52.

5 Vicarius Episcopi non potest absente, & non interessente Episcopo erigere baldachinum in Ecclesijs monasteriorum Congregationis Cassinensis, inuitis Monachis. *Sac. Cong. Rit. in causa Congregationis Cassinen.* 10. *Iulij* 1621. referente Aldano in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 43. n. 32.

6 Vicarius etiam Apostolicus non potest facere functiones Episcopales absente, vel impedito Episcopo, sed ad primam Dignitatem, & successiuè ad alios spectat. *Sacra Congr. Rit. in Algaren. & Brundusina* 20. *Decembris* 1601. *& in eadem Brundus.* 5. *Februarij* 1614. *& in Alatrina* 22. *Ianuary* 1618. de quibus Aldan. d. tit. 43. num. 34.

7 Vicarius generalis non potest mutare arbitrio suo Constitutiones Synodales. *Sacra Congr. Rit. die* 25. *Februarij* 1606. de qua Aldan. d. tit. 43. n. 35. Nec prohibere ne Officium inchoetur donec ipse veniat quia statim signo dato est inchoandum. Eadem *Sacra Congr. Rit. d. die* 25. *Februarij*.

8 Vicario non licet dare benedictionem Diacono antequam cantet Euangelium, neque benedicere Prædicatori antequam pulpitum ascendat. *Sacra Congregat. Rit. in Pacen.* 17 *Martij* 1607. quam citat Sellius d. cap. 36. num. 54.

10 Vicarius generalis non potest absque speciali mandato Episcopi concedere licentiam ædificandi noua monasteria, & Conuentus in loco suæ diœcesis, ex eo quia est de maioribus. *Sacra Congreg. Conc. die* 11. *Iulij* 1610. referente Aldano d. tit. 43. n. 36.

11 Vicarius generalis nō potest impedire quod Parochi denunciationes faciant absque sua licentia. *Sacra Congreg. Conc. die* 27. *Martij* 1617. cuius meminit Aldan. d. tit. 43. n. 37.

12 Vicarius generalis vti Vicarius non potest Missas Conuentuales, aut Pontificales celebrare, nec Sanctissimum Sacramentum, aut sanctas Reliquias paratus in processionibus deferre, nec alijs diuinis Officijs, aut ecclesiasticis functionibus se immiscere, sed tantùm præesse, vt omnia suo Ordine fiant *Sacra Congr. Episcop. & Regular.* de qua Sellius in selectis Canon. c. 24. n. 8.

13 Vicarius generalis non admittitur ad Capitulum si illud sit exemptum. *Sacra Congr. Conc.* teste Sbrorz. de
14 officio Vicarij in addit. ad lib. 2. quæst. 30. Vel si nolint Canonici ead. *Sac. Cong. Conc. in Amerien.* 24. *Aprilis* 1632. quam adducit Bonfadin. in thesauro ecclesiast. decis. resol. 51. n. 10. Ille enim absente etiam Episcopo, in Capitulo interuenire non potest. Eadem *Sacra Congr. Conc.* de qua Massobri. de Synodo Episcopi, cap. 4. dub.
15 43. num. 35. Si verò sit de Capitulo debet inde exire, vbi tractandum fuerit de rebus ad suum, vel Episcopi commodum pertinentibus. *Sacra Congregat. Episcop. & Regul. die* 17. *Ianuarij* 1584. penes Aldan. d. tit. 43. numer 38.

16 Vicarius generalis non potest concedere licentiam alteri Episcopo exercendi Pontificalia in sua diœcesi, nisi haberet speciale mandatum. *Sacra Congr. Conc.* vt per Sbrorz. in addit. ad dictum lib. 2. q. 7.

17 Vicarius generalis pro Matrimonialium dispensatione quicquam quamuis minimum, & sponte datum, recipere non potest. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Surrentina* 22. *Aprilis* 1616. penes Aldan. d. tit. 43. n. 39.

18 Vicarius generalis non potest facere circulum in Missa solemni ante Episcopum ad hymnum Angelicū, Credo, Sanctus, &c. sed tantùm Dignitates, & Canonici. *Sacra Cong. Rit. in Maceraten.* 28. *Septembris* 1630. teste Bonfadin. d. resol. 51. n. 11.

19 Vicarius generalis non potest remittere denunciationes sine speciali commissione. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. de benef. p. 5. c. 8. n. 61.

SVMMARIVM.

1 *Doctor debet eligi Vicarius Capitularis.*
2 *Doctorari debet in aliqua Vniuersitate non à persona priuata, eligendus in Vicarium Capitularem.*
3 *Doctor, aut Licentiatus necessariò eligendus Vicarius Capitularis si in Capitulo adsit.*
4 *Doctor Theologus esse non potest Vicarius Capitularis.*
5 *Capituli de gremio non requiritur necessario vt sit Vicarius Capitularis.*
6 *Electio seu deputatio Vicarij Capitularis an de gremio Capituli & Doctor sit eligendus necessario, si id obtineat consuetudo?*
7 *Electio de Vicario Capitulari cum claus. quod non duret nisi per annum, valet.*
8 *Aetas ad Vicarium Capitularem sufficit 23. annorum, non tamen expedit.*
9 *Plures si assumantur ad Officium Vicarij Capitularis, in dubio magis idoneus remanere debet.*
10 *Eligendus vnus tantùm Vicarius Capitularis sine præiudicio tamen consuetudinis præsertim immemorialis duos aut plures eligendi.*
11 *Substitutionem potest facere Vicarius Capitularis si abesse velit.*
12 *Suspectus si allegetur Vicarius Capitularis, recurrendum ad Capitulum tanquam superius.*
13 *Dimissorias ad Ordines intra annum concedens Vicarius Capitularis, incidit in pœnam cap. 10. sess. 23. quamuis illis vsus fuerit ille, cui concessa fuerunt.*
14 *Dimissoriam infra annum cōcedens Vicarius Capitularis non incurrit pœnam suspensionis per annum, sed tantum pœnam interdicti.*
15 *Salarium competens dari debet Vicario Capitulari.*
16 *Electione Vicarij Capitularis facta non potest Episcopus eum ad libitum reuocare, etiam apposita claus.* ex caulis sibi bene visis, *vt num.* 17.

Metropo-

18 *Metropolitanus ad suum nutum amouere potest Vicarium à se deputatum in vim* Concil. cap. 16. sess. 24. de reform.

Vicarius Capitularis sede vacante.

COLLECT. DCCXVIII.

1 Vicarius Capitularis debet eligi Doctor, aliàs electio est irrita. *S. Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. de
2 benef. p. 5. c. 7. nu. 10. Et debet doctorari in aliqua Vniuersitate, non verò à persona priuata. *S. Cong. Conc. die 19. Septembris* 1620. penes Aldan. in compend. Canon. resol. lib. 1. tit. 43. nu. 41.

3 Vicarius Capitularis necessariò eligendus est Doctor, vel Licentiatus, si in Capitulo adsit, aliàs sufficit vt vnus eligatur, qui sit quantum fieri potest idoneus *S. Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. d. p. 5. c. 7. num. 12.

4 Vicarius Capitularis non potest esse Doctor Theologus. *S. Cong. Conc. die* 28. *Augusti* 1621. cuius memini in tract. de Canonic. & Dignit. c. 42. num. 53.

5 Vicarius Capitularis non requiritur necessariò vt sit de gremio Capituli, si tamen adesset idoneus, cæteris paribus esset præferendus. *S. Cong. Rit.* apud Nicol. Garc. d. p. 5. cap. 7. nu. 13.

6 Vicarij Capitularis electio, seu deputatio si ex consuetudine Capituli fieret de ipsius gremio, & bini, vel singuli per singulos menses administrent, obseruando Ordinem, sed non essent omnes Doctores, vel Licentiati, dicta deputatio non valet, vbi alij Doctores possent constitui, nec inspicitur ordo, vel consuetudo, aut lex nouam etiam formam constituens. *S. Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc. d. p. 5. c. 7. num. 10. & 11. in 1. dub.

7 Vicarius Capitularis potest eligi cum claus. quod non duret nisi per annum, *S. Cong. Conc. die* 17. *Ianuary* 1617. cuius memini de Canon. c. 42. num. 44.

8 Vicarius Capitularis potest esse in ætate viginti trium annorum, si aliàs est idoneus, non tamen expedit. *Sac. Cong. Conc. die* 11. *Augusti* 1618. cuius memini de Canonic. c. 42. nu. 54.

9 Vicarij Capitularis ad officium si plures assumerentur, in controuersia magis idoneus, & habens qualitates Conc. Trident. remanere debet, & cæteri remouendi sunt. *S. Cong. Conc.* attestante Nicol. Garc. d. c. 7. nu. 23.

10 Vicarius Capitularis vnus tantum est eligendus, sed non est per decretum Conc. sublata consuetudo, præsertim immemorialis, duos, aut plures eligendi. *S. Congr. Conc. in Panormitana* 31. *Ianuarij* 1592. cuius memini d. tract. de Canon. c. 42. nu. 34.

11 Vicario Capitulari propter eius absentiam competit substitutionem facere. *S. Cong. Conc. illi,* quam citat Nicol. Garc. d. c. 7. nu. 23.

12 Vicarius Capitularis si allegetur suspectus, non possunt eligi arbitri, sed recurrendum est ad Capitulum, tãquam Superius *S. Cong. Conc.* testib. Nicol. Garc. d. p. 5. c. 7. nu. 23. in 3. dub. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 4. tit. 33. l. 3. de recusat. in 6. declarat.

13 Vicarius Capitularis litteras dimissorias ad Ordines concedens infra duos menses à die vacationis, quibus tamen vsus non est ille, cui concessæ litteræ fuerunt, nihilominus dictus Vicarius incidit in pœnã c. 10. sess. 23. quia actus fuit perfectus quoad ipsum, per quem non stetit. *S. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. in addit. ad suum tract. de benef. p. 5. cap. 92.

14 Vicarius Capitularis concedens dimissoriam infra annum non incurrit pœnam suspensionis per annum iuxta cap. 1. sess. 23. sed tantum pœnam interdicti iuxta c. 10. sess. 7. de reform. ita quod non prohibeatur concedere alias dimissorias, & casu, quo dictum c. 10. imponeret pœnam suspensionis aliæ tamen dimissoriæ datæ post annum valent, si non sit declaratus suspensus. *Sac. Cong. Conc.* referente Rota in Burgen. Canonicatus 17. Octobris & 28. Nouembris 1586. coram Giptio.

15 Vicario Capitulari debet prouideri de competenti salario. *S. Cong. Conc. die* 15. *Octob.* 1601. cuius memini d. tract. de Canon. c. 42. num. 35.

16 Vicarij Capitularis facta electione non potest Capitulum illum ad libitum reuocare, & nouum constituere, nisi ex causa benè visa sacræ Congregationi negotijs Episcoporum, & Regularium præpositæ, vt ipsamet rescripsit Capitulo Neapolitano 1. Septembris 1603. & Nuncio Neapolitano sub die 22. eiusdem mensis & anni, & Capitulo Tarentino die 24. Nouembris, & Capitulo Aretino die 28. Octobr. etiam eiusdem anni, & alibi, de quibus meminere Nicol. Garc. in addit. ad tract. suum de benef. p. 5. c. 7. n. 22. Larrea Granatensi decis. 2. nu. 4. Ego ipse d. tract. de Canon. c. 42. nu. 47. vbi assero ita censuisse de anno 1631. Quamuis alij aliam ex diametro contrariam adducant declarationem, vt præ alijs adducit Anton. Nald. in sum. verbo Vicarius nu. 8. his verbis. Vicarius Capitularis potest ad libitum Capituli à quo fuit electus, amoueri, & illo casu tenetur infra octo dies alium constituere: aliàs enim ius deputandi deuoluitur ad Metropolitanum, & si ipsa fuerit Metropolitana deuoluitur ad antiquiorem Episcopum; cui subscribere videtur Solorzan. de iure Indiarum tom. 2. lib. 3. cap. 13. à num. 60.

17 Vicarius Capitularis ab exercitio Vicariatus per Capitulum reuocari non potest etiam ex claus. Ex causis sibi bene Visis. *S Cong. Conc. in Ecclesien.* 1. *April.* 1628. quæ tandem remisit ad Congregationem Episcoporum & Regularium causis præpositam, vt refert Bonfadin. in thesauro ecclesiast. decis. resol. 51. nu. 22.

18 Vicarius à Metropolitano deputatus in vim cap. 16. sess. 24. quando in Sede vacante Capitulum, ad quod spectabat, intra tempus à Concilio præscriptum illum non deputauit, amoueri potest ad nutum ipsius Metropolitani. *S. Cong. Conc. in Liman.* 29. *Septemb.* 1623. cuius memini Solorzan. d. tom. 2. lib. 3. cap. 13. num. 65. & Ego d. tract. de Canon. c. 42. num. 48.

SVMMARIVM.

1 *Visitare diœcesim potest Vicarius Sede Vacante sine speciali commissione ad id constitutus.*
2 *Dimissorias litteras ad primam Tonsuram potest concedere Vicarius Capitularis ei, qui præsentatus ad aliquod beneficium.*
3 *Litteras Episcopo per sacram Cong. directas, & ab illo non exequutas potest Vicarius Capitularis executioni demandare.*
4 *Ecclesiam non consecratam reconciliare potest Vicarius Capitularis.*
5 *Absoluere à casibus sess.* 24. *c.* 6. *de reform. potest Vicarius Capitularis.*
6 *Vicarios idoneos Parochialibus vacantibus deputare potest Vicarius Capitularis.*
7 *Adiunctorum sine præsentia potest Vicarius Capitularis procedere si Episcopus sine illis procedendi auctoritatem habebat.*
8 *Matrimoniales non vero criminales causas cognoscendi facultatem habet Vicarius Capitularis ex mandato generali.*
9 *Substituere alium in sui locum quando possit Vicarius Capitularis, ostenditur.*
10 *Interstitia Ordinum non potest remittere Vicarius Capitularis ex causis in Concilio expressis.*
11 *Commissiones Apostolicas exequi non potest Vicarius Capitularis.*
12 *Dispensationes matrimoniales directas Episcopo & eius Vicario non potest expedire Vicarius Capitularis.*
13 *Vicarius deputatus cum generali commissione non habet facul-*

facultatem illa faciendi, quæ indigent ſpeciali delegatione.

14 *Examinatorum abſentium in locum non poteſt alios ſufficere Vicarius Capitularis.*

15 *Cauſas confugientium ad Eccleſiam, vel ab illa extractorum cognoſcere non poteſt Vicarius Capitularis.*

16 *Archidiaconi ſedem non debet occupare Vicarius Capitularis, ſed debet ſedere in alia ſede portatili.*

17 *Monaſteria noua erigendi licentiam concedere non poteſt Vicarius Capitularis.*

Vicarius Capitularis quam habeat auctoritatem.

COLLECT. DCCXIX.

1 Vicarius Capitularis Sede vacante poteſt viſitare diœceſim quamuis id à Capitulo ſpecialiter ei nõ fuerit commiſſum. *S. Cong. Conc.* teſte Nicol. Garc. in addit. ad ſuum tract. de beneſ. p.5.c.7.num.29.

2 Vicarius Capitularis poteſt concedere litteras dimiſſorias ad primam Tonſuram ei, qui eſt præſentatus à patronis laicis ad beneficium eccleſiaſticum iuriſpatronatus ipſorum vt illud obtinere valeat. *S.Cong.Conc.* de qua Nicol. Garc. d. p.5. c.7.nu.93. Stephan.d'Aluin.de Episcop. Abbatum, & Abbatiſſ.poteſtate c.27. ſub nu.1. & illius memini de Canon. & Dignit. cap.42. nu.118.

3 Vicarius Capitularis poteſt executioni demandare litteras Epiſcopo per ſacram Congr.directas, & ab illo non exequutas. *S.Cong.Epiſcop. & Regul. die* 10. *Aprilis* 1615.cuius memini d.cap.42. num.60.

4 Vicarius Capitularis poteſt Eccleſiam non conſecratam reconciliare. *Sac.Cong. Rit. in Hydruntina* 15. *Decemb.*1632. quam refert Bonſadin. in theſauro eccleſ. deciſ. reſol.51. nu.23.

5 Vicarius Capitularis poteſt abſoluere à caſib. ſeſſ.24. de reform.c.6. *S.Congr.Conc. die* 3.*Decembr.*1632.cuius memini de Canon. c.42.nu.62. in fine.

6 Vicarius Capitularis poteſt abſque Capitulo idoneos Vicarios Parochialibus vacantibus deputare, donec de Rectore prouiſum ſit, & proponere edicta ad concurſum. *S. Cong. Conc.* quam adducit Aldan. in compend. Canon.reſol.lib.1.tit.43.num.46.

7 Vicarius Capitularis poteſt ſine Adiunctis procedere ſi Epiſcopus dum viuebat auctoritatem habebat procedendi ſine illis: ſi minus poſſet Epiſcopus ſine Adiunctis, ita nec poterit Vicarius. *Sacr.Cong.Conc.* apud Nicol. Garc. de beneſ. p.5.c.7.nu.23.

8 Vicarius Capitularis ex mandato generali habet facultatem cognoſcendi cauſas matrimoniales, non autem criminales, niſi adſit ſpeciale. *S. Cong.Conc.die* 30. *Maij* 1602. referente Aldan. d.tit.43.nu.47.

9 Vicarius Capitularis non poteſt in locum ſui quempiam ſubſtituere, niſi in tribus caſibus; videlicet infirmitatis, abſentiæ ad modicum tempus, & in delegatis, & tunc multo magis tenetur ſubſtituere præditum qualitatibus, quas decretum Concil c.16.ſeſſ.24.de reform. in ipſo Vicario Capituli requirit, quam ipſum Capitulum. *S.Cong.Conc. die* 7. *Maij* 1600. penes Aldan. d.tit. 43.nu.49.

10 Vicarius Capitularis non poteſt ex cauſis in Concilio expreſſis Ordinum interſtitia remittere, cum non poſſit magis quam Vicarius Epiſcopi. *Eadem S. Cong. Conc.ſub d.die* 7.*Maij* 1600. ſed in contrarium ſtat alia, quam refert Ioan.Anton.Nouar.in ſum.Bullarum tit.de Capitulo ſede vacante nu.11.

11 Vicarius Capitularis non poteſt exequi commiſſiones Apoſtol.in forma Dignum,& alias directas Epiſcopo, vel eius Vicario generali intuitu Officij, vel ſub nomine Dignitatis. *S.Cong.Conc.die* 2. *Auguſti* 1631. cuius memini d.tract.de Canon. cap.42. num.59.

12 Vicarius Capitularis non poteſt expedire diſpenſationes matrimoniales directas Epiſcopo, & eius Vicario generali. *S.Cong.Conc.die* 24. *May* 1621. cuius memini d.cap.12.nu.58.

13 Vicarius deputatus à Capitulo Sede vacante ſub verbis generalibus, ſeu cum generali commiſsione, non habet poteſtatem illa faciendi, quæ indigent ſpeciali delegatione. *S.Cong.Conc.* de qua Aldan.d.tit.43.nu.50.

14 Vicarius Capitularis non poteſt in locum examinatorum Synodalium abſentium, vel defunctorum alios auctoritate Apoſt. ſufficere, ſed curare debet vt elapſo anno alij in locum demortuorum eligantur in Synodo, alioquin pro legitimis non habebuntur qui ſupererunt. *S.Cong.Conc.* penes Nicol. Garc. de beneſ.in addit.p.5. cap.2.nu.78.

15 Vicarius Capitularis non poteſt cognoſcere cauſas confugientium ad Eccleſiam, vel ab illa extractorum. *S.Cong.ſuper controuerſ.iuriſdictionalib.* 15.*Februa.*1633. cuius mentionem facit R.P.D. Sperell. in deciſ. fori eccleſ.deciſ.31.num.8.

16 Vicarius Capitularis non debet occupare ſedem Archidiaconi, ſed debet ſedere in alia ſede portatili. *Sac. Cong.Rit. in Lucerina* 11.*April.*1601. cuius memini d. tract.de Canon.c.42.num.42.

17 Vicarius Capitularis non poteſt concedere licentiam erigendi noua monaſteria, ex c.3.ſeſſ.25. *S. Cong.Conc. ſub die* 19. *Februarij* 1633. cuius etiam memini d. c.42. ſub num.60.

SVMMARIVM.

1 *Præcedentiam nullam habet Vicarius foraneus ratione ſui officij.*

2 *Præcedentiam ſupra omnes habet Vicarius foraneus in congregationibus tantum, quæ de mandato Epiſcopi ſingulis menſibus fiunt.*

3 *Proceſſionibus & choro debet Vicarius foraneus uti cotta ſicut alij Presbyteri.*

4 *Portio maior non debetur Vicario foraneo qui ſit Canonicus ex funeralibus, quam ſi eſſet ſimplex Canonicus.*

5 *Clericos mulctare non licet Vicarijs foraneis, qui non veniunt ad Horas Canonicas.*

6 *Canonicis ne Capitulum faciant ſine eius expreſſa licentia non licet Vicario foraneo.*

Vicarius foraneus.

COLLECT. DCCXX.

1 Vicarius foraneus ratione ſui officij nullam habet præcedentiam in choro, ſeſſionibus vel proceſſionibus, & alijs actibus, & functionibus eccleſiaſticis ſupra Archipresbyterum, & alios Presbyteros ipſo Vicario antiquiores, & digniores, ſed debet ipſe Vicarius ſtare, ſedere, & incedere in loco ſuæ receptionis & dignitatis, ac ſi non eſſet Vicarius tam cum cotta quam ſine illa, non obſtante quacunque ordinatione Epiſcopi in contrarium: præterquam in congregationibus, quæ de mandato Epiſcopi ſingulis menſibus fiunt: in quibus tanquam Epiſcopi delegatus præcedere debet omnibus, non tamen in proceſſionibus, Miſsis, & alijs, quæ fiunt ante Congregationem. *S.Cong.Rit.in Brunduſina* 17.*Nouembr.*1600. *& in Oritana & Catanien. eadem die & anno, & in Marſicen. Spoletana, & Bononien.* 11. *Aprilis* 1601. *& in Regien.* 2. *Martij* 1602. *& in Tropien.* 25. *Ianuarij* 1603. *& in Neocaſtren.* 12. *Aprilis* 1607. *& in Lucien.* 16. *Octobr.* 1604. *& in Tranen.* 24. *Septemb.* 1605. *& in Vmbriaticen.* 25. *Februar.* 1606. *& in Algaren.* 17. *Nouem-*

Nouembr. 1607. *& in Comen. Valcuetia* 19. *Martij* 1615. *& in Nucerina* 25. *Iunij* 1611. *& in Tarentina eadem die & in Leontina* 7. *Iuly* 1612. *& in Syracusana Palacioli eadem die, & in Hydruntina Soleti* 2. *Martij* 1613. *& Licien.* 15. *Februarij* 1614. *& in Mediolanen. Corbetta* 3. *Decembris* 1616. *& in Compsana terra Auletta* 12. *Martij* 1618. *& in Messanen. terra Castro* 7. *Septembris* 1618. *& in Spoletana terra Cascia* 23. *Martij* 1619. *& in Messanen. terra Nugoria, & in Catanien. terra Adorni eadem die, & in Messanen. Castri Regalis* 28. *Septembris* 1619. *& in Syracusana* 22. *Augusti* 1620. *& in Salernitana* 27. *Martij* 1628. *& in Neritonen.* 22. *Decembris* 1629. *& in Tranen.* 9. *Aprilis* 1633. quarum omnium meminit Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 43. num. 52. Etiam quacunque consuetudine contra non obstante, Eadem *Sacra Congreg. Rit. in Syracusana* 8. *Iunij* 1630, cuius memini in tract. de Canon. c. 18. nu. 33. Et debet in
3 processionibus & choro vt cotta, sicut alij Presbyteri, nec ratione sui officij debet ante alios habere thuris & pacis honorem. Eadem *Sacra Cong. Rit. in Tranen.* 24. *Septembris* 1605. penes Aldan. d. tit. 43. num. 54.

4 Vicario foraneo qui sit Canonicus, non debetur maior portio ex funeralibus quam si esset simplex Canonicus. *Sacra Congreg. Rit. in Bonomen. Castri S. Ioannis die* 7. *Octobris* 1617. quam refert Aldan. d. tit. 43. n. 55.

5 Vicarius foraneus non licet mulctare Clericos, vel Presbyteros, qui non veniunt ad Horas Canonicas vltra solitum punctum amissionis distributionum quotidianarum. *Sacra Congr. Rit. in Brundusina* 4. *Martij* 1606. de qua Aldan. d. tit. 46. n. 56.

6 Vicario foraneo non licet contra vsum, & consuetudinem Ecclesiæ prohibere Canonicis ne Capitulum faciant sine eius expressa licentia. *Sacra Cong. Rit. in Oritn. Calia* 16. *Decembris* 1606. referente Sell. d. tit. 46. n. 57.

SVMMARIVM.

1 *Portiones debitas Vicarijs perpetuis Parochialium declarauit Pius V.*
2 *Vicarijs amouibilibus Cathedralis debent præcedere Vicarij perpetui Parochialium.*
3 *Præcedentiam habere debent Vicarij perpetui Parochialium in Ecclesia nouiter erecta in Cathedralem secundum Ordinem receptionis.*
4 *Cathedralis sub Cruce incedere debent Vicarij perpetuò adscripti eius seruitio, quamuis prius incederent sub Cruce Ecclesiæ Collegiatæ.*
5 *Canonicis Collegiatæ loci de Daroca æquiparantur Vicarij Parochialium eiusdem loci.*
6 *Episcopus potest examinare Vicarios Parochialium dependentium à Religione Hierosolymitana.*
7 *Vicarij perpetui non possunt institui absque erectione tituli Vicariæ.*
8 *Abbatiæ Vicarius perpetuus quæ onera subire debeat?*
9 *Monasterijs, quibus cura imminet animarum poni non possunt ab Ordinario, sed tantum à Superioribus Vicarij perpetui, & temporales.*
10 *Parochiali omnia onera incumbentia subire tenetur solus Vicarius perpetuus.*
11 *Residere personaliter tenetur habens Vicariam perpetuum in sua Ecclesia nisi cum tota animarum cura translata fuerit.*
12 *Concursu præuio instituendi non sunt Vicarij perpetui in Parochialibus Capitulo vnitis.*

Vicarius perpetuus Parochialis.

COLLECT. DCCXXI.

1 Vicarijs perpetuis congrua portio arbitrio Episcopi ita definienda est vt non sit maior centum, nec minor quinquaginta scutorum annuorum summa computatis omnibus etiam incertis emolumentis & alijs obuentionibus communiter percipi solitis. Pius V. constitut. 47. incip. Ad exequendum Kalend. Nouembris 1567. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 243. & illius meminere Gutier. cons. 8. num. 3. cum seqq. Valenzuel. cons. 54. to. 1. Rot. apud Paul. de rubeis decis. 230. nu. 2. p. 6. recentior. Ego de Iure eccles. vniu. lib. 3. cap. 6 num. 43.

2 Vicarij perpetui Ecclesiarum Parochialium debent præcedere Vicarijs amouibilibus Ecclesiæ Cathedralis. *Sac. Cong. Rit. in Terulen.* 16. *Septembris* 1606. teste Aldan. in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 43. n. 58.

3 Vicarij perpetui Ecclesiarum Parochialium in Ecclesia nouiter erecta in Cathedralem debent præcedere secundùm Ordinem receptionis, & non secundùm Ordinem dignitatis Ecclesiarum, vt præcedebant ante erectionem in Cathedralem. *Sac. Cong. Rit. in Ripana* 28. *Aprilis* 1607. quam refert Aldan. d. lib. 1. tit. 43. n. 59.

4 Vicarij perpetuò adscripti seruitio Ecclesiæ Cathedralis, licet prius incederent sub Cruce Ecclesiæ Collegiatæ, tamen post adscriptionem debent incedere sub Cruce Cathedralis, cui inseruiunt. *Sac. Cong. Rit. in Maceraten.* 27. *Septembris* 1608. *&* 21. *Martij* 1609. de quibus Aldan. d. tit. 43. n. 60.

5 Vicarij & alij Portionarij Ecclesiarum Parochialium loci de Daroca Cæsaraugustanæ diœcesis, æquiparantur in omnibus Canonicis Collegiatæ eiusdem loci, reseruata tamen dextera Canonicis. *Sac. Cong. Rit. in Cæsaraugustana de Daroca* 21. *Martij* 1615. quam citat Aldan. d. tit. 43. n. 61.

6 Vicarios Ecclesiarum Parochialium vnitarum, & dependentium à Religione Hierosolymitana Episcopus potest examinare, & approbare, simpliciter scilicet, non autem ad tempus, etiamsi sint temporales, nec potest pro libito eosdem subijcere nouo examini, *Sacra Cong. Rit. in Augustana iurisdictionis* 14. *Decembris* 1630. cuius memini de Iure ecclesiast. vniu. lib. 3. c. 6. n. 47.

7 Vicarij perpetui non possunt institui absque erectione tituli Vicariæ. *S. Cong. Conc.* referente Nicol. Garcia de benefic. p. 11. cap. 2. n. 15.

8 Vicarius perpetuus Abbatiæ debet subire omnia onera respicientia curam animarum, & administrationem Sacramentorum: cetera verò omnia ad Abbatem, seu commendatarium eiusdem Ecclesiæ spectant. *Sac. Congreg. Conc. in Eugubina* 11. *Maij* 1594. quam adducit Aldan. d. tit. 43. n. 64.

9 Vicarij perpetui, & temporales non possunt ab Ordinario poni in monasterijs, quibus cura imminet animarum, vel à principio, vel ratione annexionis, sed tantùm Superioribus, eorum præuio tamen examine ipsius Ordinarij iuxta præscriptum decreti Concilij sess. 25. cap. 11. de Regularibus. *Sacra Cong. Conc.* penes Piasec. in praxi Episcop. p. 2. cap. 3. numer. 46. Et iterum. Vicarij perpetui non ad liberam Ordinariorum electionem, sed ad nominationem illorum, in quorum Ecclesijs vnitis ponentur cum ipsorum Ordinariorum, seu eorum Vicariorum præuio examine sunt approbandi *Sac. Congreg. Conc.* apud Nicol Garc. de benefic. p. 9. cap. 2. n. 294. & seqq. metipsum de Iure ecclesiast. lib. 3. c. 6. n. 45.

10 Vicarius perpetuus solus tenetur subire omnia onera incumbentia ipsi Parochiali, in qua erat erecta Vicaria perpetua nulla autem ex parte ad Ecclesiam, seu ad monasterium, aut locum pium, quibus erat vnita ipsa Parochialis, spectant, quia Bulla Pij V. de Vicarijs perpetuis, vult Vicarium perpetuum expedire Bullas, & soluere annatam, ac proinde constitutum esse beneficium in personam ipsius Vicarij, ideò ad illum omnia onera beneficij spectare debent. *Sacra Congr. Conc. die* 27. *February* 1580. teste Aldano d. tit. 43. n. 66.

11 Vicarium perpetuum in sua Parochia siue Rectoria habens, ad hanc potest, & debet compelli ad personali-

ter

ter residendum, nisi tota cura animarum translata fuerit legitimè in solum Vicarium perpetuum. *S. Cong. Conc.* quam citat Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.2.tit.23. l.7.§.2.sub tit.an Parochi debeant residere nu.126.

12 Vicarij perpetui in Parochialibus Capitulo vnitis nō sunt præuio concursu instituendi. *S. Cong. Conc. die 28. Aprilis* 1594. de qua Nicol.Garc.in addit. ad suum tractat.de benef.p.9.c.2.nu.294.

S V M M A R I V M.

1 *Nominatio Vicariorum secularium ad tempus in beneficijs Curatis vnitis spectat ad Episcopum, & quid in perpetuis Vicarijs? & in Regularibus?*
2 *Nominatio Vicarij Abbatiæ ad quem spectet, & à quo amouendus?*
3 *Approbandi & examinandi prius sunt ab Episcopo Parochi in Ecclesia exempta, animarum curam exercere intendentes.*
4 *Deputatio Vicarij in Parochialibus vacantibus ad eum spectat, qui potest instituere concursum.*
5 *Deputatio Vicarij ad custodiam Parochialis vacantis in casibus repentinis ad quem spectet, ostenditur.*
6 *Episcopus non potest ad tempus approbare Vicarios etiam amouibiles Ecclesiarum Parochialium vnitarum Religionis Hierosol. nec pro libito eosdem subijcere nouo examini.*
7 *Episcopus poterit examinare Vicarios amouibiles Parochialium dependentium à Religione Hierosol. superueniente rationabili causa & suspicione ignorantiæ.*
8 *Curam animarum esse penes deputantem arguitur ex quo Vicarius amouibilis ad eam exercendam deputatur.*

Vicarius amouibilis Parochialis.

COLLECT. DCCXXII.

1 Vicariorum secularium ad tempus in beneficijs Curatis vnitis nominatio spectat ad Episcopum, perpetuorum verò in vim constitutionis Pij V. incip. Ad exequēdum spectat ad nominationem illorum, in quorum Ecclesijs vnitis ponentur, ipsi tamen præuio examine & approbatione erunt ab Episcopo deputandi. *S.Cong.Conc.*teste Nicol.Garc.de benef.p.9.c.2.nu.295. Vicarij Regulares deputandi in Parochialibus vnitis monasterijs Ordinis Præmonstratensis,debēt esse amouibiles ad nutum Superiorum, iuxta Constitutionem Pij V. si seculares possunt ab Ordinario constitui perpetui,iuxta decretorum Concilij. *Sac.Cong.Conc.*quam refert Sellius in selectis Canon. cap.24.nu.15.

2 Vicarij nominatio, seu electio spectat ad Abbatem, siue Rectorem (vtique primitiuum,) approbatio ad Episcopum, de cuius consensu Vicarius amouibilis est deputandus ad nutum, potest amoueri ab Abbatibus, & Rectoribus, non autem ab Episcopo, nisi ex causa legitima, & approbata propter quam (etiamsi perpetuus esset) priuari posset. *Sac.Cong. Conc.* referente Stephano d'Aluin.de Episcoporum, Abbatum, & Abbatis.potest. cap.14.num.2.

3 Vicarij seu Parochi in Ecclesia exempta animarum curam exercere intendentes, prius approbandi & examinandi sunt ab Episcopo iuxta dispositionem cap.per exemptionem,de priuileg. in 6. *S. Cong. Conc.in Capusaquen.23.Iunij* 1629. quam citat Bonsadin. in thesauro eccles.decis.resol.53.num.2.

4 Vicarij deputatio in Parochialibus vacantibus ad eum spectat, qui potest instituere concursum. *S.Cong. Conc.*penes Nicol.Garc.de benef.p.4.c.5.nu.8.

5 Vicarium constituere tempore vacationis ad custodiam Parochialis vacantis, licet spectet ad ipsam Episcopum, tamen in casibus repentinis, si vicaria est ad præsentationem alicuius Collegij illum potest constituere quamprimum, donec Episcopus certior sit factus, & prouiderit. *S.Cong.Conc.* apud Nicol.Garc.de benef. p.9.cap.2.nu.11.

6 Vicarios etiam amouibiles Ecclesiarum Parochialiū vnitarum, & dependentium à Religione Hierosolymitana potest Episcopus, si idonei fuerint, simpliciter approbare, non autem ad tempus, nec pro libito eosdem subijcere nouo examini. *S.Cong. Conc. in Augustana iurisdictionis 14. Decemb.*1630. cuius memini de Iure eccles.vniuers.lib.3.c.6. nu.47. Superueniente verò ratio-

7 nabili causa, & suspicione ignorantiæ, poterit Episcopus examinare eosdem ad effectum cap.6. sess.21. de reform.*Eadem Sac.Cong.Conc.in Placentina 26. Aprilis* 1628. de qua Ego ipse d.lib.3.cap.6.num.49.

8 Vicarius amouibilis deputatus in exercitio curæ animarum arguit curam esse penes deputantem, & ideo ipse tenetur ad residentiam. *S.Cong.Conc.*testib. Nicol. Garc.de benef.p.3.c.2.nu.179. in declarat.11. Armend. in addit. ad recop.legum Nauarræ lib.2. tit.23. l.2.§.2. sub tit. sed an Parochi debeant residere in suis Curatis n.141.quos refero de officio,& potest.Parochi c.1.n.65.

S V M M A R I V M.

1 *Vicarius Generalis Congregationis Fratrum Eremitarū discalceatorum S. Augustini Italiæ,gaudet omnibus facultatibus,quibus aliarum Religionū Generales gaudent.*
2 *Vicario generali discalceatorum Eremitarum S.Augustini absenti licet alium suo loco subrogare, qui omnimoda eius potestate vtatur.*
3 *Correctori generali Ordinis S. Francisci de Paula competit facultas deputandi Vicarios generales in prouincijs.*
4 *Moniales alloquens Vicarius Fratrū absque Sedis Apost. licentia, in pœnas in decreto contentas incedit.*

Vicarius Regularis.

COLLECT. DCCXXIII.

1 Vicarius Generalis nuncupatus totius Congregationis Fratrum Eremitarum discalceatorum Italiæ Ordinis S. Augustini vtitur, & gaudet omnibus, & singulis iuribus prærogatiuis, præeminentijs, & facultatibus, quibus aliarum Religionum Generales gaudent, vtuntur, & potiuntur: ac proinde sibi licuit, & licet, inter alia eo absente alium suo loco subrogare, qui omnimoda eius potestate,& iurisdictione vbique locorum (illa tamen excepta Prouincia in qua ipse Vicarius Generalis pro tempore reperitur) fungatur, & potiatur. Cōgregatio Apostolicæ Visitationis die 26. Maij 1626. cuius meminit Aldan. in compend. Canon. resol. lib.1. tit.43.nu.55.

3 Vicarios Generales in Prouincijs deputandi facultas quoties expedierit, competit Correctori Generali Ordinis sancti Francisci de Paula. *S.Cong.ad hoc specialiter deputata die 27.Martij* 1626. quam refert Laurent. de Peyrinis de priuileg.Regul.ad const.14.Leon.X.n.4.

4 Vicarius Fratrum absque Sedis Apost. licentia Moniales alloquens in pœnas in decreto generali contentas incidit, dummodo idem Vicarius in Prioris absentia, eiusdem Prioris Officij munus non obeat. *Sacra Congreg. Episcopor. & Regular. in causa Ripæ Transonæ 1. Septembris* 1617. penes Aldan. dict. lib.1. titul.43. num.56.

Vice-

Vicecancellarius Papæ.

COLLECT. DCCXXIV.

VIcecancellario Papæ ſubſunt omnes Officiales Cancellariæ, eique parere debent. Martinus V. conſt. 3. incip. In Apoſtolicæ Kalend. Septembr. 1418. apud Laert. Cherub. in Bullar. tom. 1. pag.... Et aſſignatur ei titulus & Eccleſia SS. Laurentij & Damaſi de Vrbe. Clem. VII. conſtit. 34. incip. Etſi ad ſingula 5. Iulij 1532. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag.... Et diſponit de officijs officio ſuo annexis. Sixtus V. conſt. 1. in appendice incip. Cum ſanctæ 3. Aprilis 1590.

Vicelegatus Bononienſis.

COLLECT. DCCXXV.

VIcelegatus Bononienſis cedere debet Archiepiſcopo in proceſſionib. Rogationum, Corporis Chriſti, capitis ſancti Petronij, & alijs proceſſionibus, quæ occurrunt, & in ſolemnitatibus Paſchæ, Reſurrectionis, & Pentecoſtes, & quotieſcunque Archiepiſcopus & Vicelegatus ſimul in Eccleſia conueniunt circa pacem diſtribuendam, & thuris honorem exhibendum, & in ſedendo ad Miſſam, & Concionem. *Sac. Cong. Rit. in Bononien.* 8. *Iulij* 1602. quam refert Aldan. in compend. Canon. reſol. lib. 1. tit. 23. num. 60.

Vicinior Epiſcopus, vide in verbo Epiſcopus vicinior collect. 285.

Victualia.

COLLECT. DCCXXVI.

1 VIctualia, & alia ad victum neceſſaria ad Vrbem deferri prohibens, vel impediens excommunicationem Papæ reſeruatam incurrit. Paulus V. conſt. 63.

2 Victualia vendi poſſunt diebus feſtiuis etiam ante Concionem, & Miſſæ Conuentualis celebrationem. *S. Cong. Rit. in Vlixbonen.* 30. *Martij* 1621. penes me de officio, & poteſt. Parochi p. 1. c. 16. nu. 16.

SVMMARIVM.

1 *Monialium in monaſterijs permittendum non eſt vt Viduæ, vel puellæ vigeſimumquintum annum excedentes degant abſque Sedis Apoſt. licentia.*

2 *Viduæ in monaſterijs non ſunt recipiendæ niſi Moniales fieri velint.*

3 *Monialium Virginum in monaſterijs admitti non conuenit viduas ad habitum monachalem.*

4 *Abbatiſſæ, aut Prioriſſæ munus obire non poſſunt viduæ abſque Sedis Apoſt. diſpenſatione.*

Vidua.

COLLECT. DCCXXVII.

1 VIduis, aut coniugatis, vel puellis vigintiquinq; annorum ætatem excedentibus, vt in habitu ſeculari in monaſterijs degant abſque Sacræ Congregationis, aut Romani Pont. facultate nõ permittatur. *S. Cong. Epiſcop. & Regul.* teſte Sellio in ſelect. Canon. c. 42. n. 10.

2 Viduæ, quæ viris mortuis honeſtatis cauſa ſe contulerunt in Monialium monaſterium, tolerari debent, modo ſint bonæ exiſtimationis, & famæ, legibuſq; Monialium pareant, de cætero tamen nullæ huiuſmodi viduæ recipi debent, niſi Moniales fieri velint. *Sac. Cong. Conc.* referentibus Campan. in diuerſ. iuris Canon. rub. 12. c. 16. nu. 30. verſ. & reſpectu, & nu. 31. verſ. tandem, metipſo de officio, & poteſt. Epiſcop. p. 3. alleg. 102. n. 67.

3 Viduas ad habitum Monachalem in monaſterijs Monialium virginum admitti non conuenit, & admiſſæ officia principalia, vtpote Abbatiſſæ, vel Prioriſſę obire non poſſunt abſque ſpeciali Sedis Apoſt. vel ſacræ Congregationis licentia. *S. Cong. Epiſcop. & Regul. in Caſſanen.* 29. *Ianuarij* 1585. quam citat Sellius d. cap. 42. num. 11.

4 Vidua ſi monaſticum habitum aſſumat ad Abbatiſſæ, aut Prioriſſæ munus obeundum abſq; Sedis Apoſt. diſpenſatione eligi non poteſt. *S. Cong. Epiſcop. & Regul. in Sarzanen.* 5. *Iulij* 1616. penes Sellium d. c. 42. nu. 12.

S. Vincentij feſtum, vide in verbo feſta propria collect. 356. nu. 32.

SVMMARIVM.

1 *Epiſcopus poteſt inchoare viſitationem ab Eccleſia, quæ ſibi magis placuerit.*

2 *Epiſcopus non tenetur concludere viſitationem intra certum, & determinatum tempus.*

3 *Epiſcopus Viſitationem Eccleſiæ Cathedralis protrahere non poteſt.*

4 *Excommunicationis ſub pœna non licet Epiſcopo ad detegenda viſitatorum peccata per dicta publica monere homines, & num. 5.*

6 *Suſpectus quando poſſit Epiſcopus in viſitatione recuſari?*

7 *Loci nullius diœceſis viſitatio ſpectat ad ordinarium in cuius diœceſi exiſtit.*

8 *Caſtra, in quibus Abbas iuriſdictionem Epiſcopalem & temporalem exercet, non ſubſunt viſitationi, & correctioni Epiſcopi.*

9 *Capitularium perſonarum viſitatio qualiter facienda?*

10 *Cumulatiuè quando viſitatio ſpectet ad Epiſcopum?*

11 *Epiſcopus ſolus ſine conjudicibus procedere poteſt contra Canonicos in viſitatione generali, & illis imponere pœnam extraordinariam.*

12 *Viſitatores deputati à Capitulo ex præſcriptione, vel priuilegio ius habente viſitandi, debent eſſe ab Ordinario approbati.*

Viſitatio.

COLLECT. DCCXXVIII.

1 VIſitatio facienda ab Epiſcopo poteſt inchoari ab Eccleſia, quæ ſibi magis placuerit, reſeruatis iuribus, & ſine præiudicio aliarum Eccleſiarum. *S. Cong. Rit. in Egitanien.* 10. *Iunij* 1602. in reſp. ad dub. 2. teſte Sellio in ſelect. Canon. cap. 52. num. 23.

2 Viſitationem intra certum, & determinatum tempus non tenetur concludere Epiſcopus, ſed illud debet eſſe diſpoſitum, & moderatum arbitrio Epiſcopi. *Sacra Cong. Conc.* referentibus Aloyſ. Ricc. in praxi rerum fori eccleſ. deciſ. 717. in 1. edit. aliàs reſol 608. nu. 2. in 2. edit. Armend. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Epiſcop. nu. 113. quos cum alijs citaui de officio, & poteſt. Epiſcopi p. 3. alleg. 73. num. 39.

3 Viſitationem Eccleſiæ Cathedralis protrahere non poteſt Epiſcopus, ſed debet continenter proſequi, neq; ad extraneos actus diuertere, & quamprimum legitimo impedimento ceſſante, vt eam perficere incumbat. *Sac. Cong. Conc.* quam refert Aldan. in compendio Canon. reſol. lib. 1. tit. 17. num. 21.

Viſi-

4 Visitatione quando fit inquisitio quæ præparatoria vocatur, non licet Episcopo ad detegenda visitandorum peccata per edicta publica monere homines sub excommunicationis pœna ad reuelandum, neque in ea exigere iuramentum a visitatis. *Sacra Congr. Conc.* apud Piasecio praxi Episcop. part. 1. c. 3. n. 60.

5 Visitationum generalium in edictis præpatatorijs nō debet præcipere Episcopus in virtute sanctæ obedientiæ vt populus denuntiet ea quæ correctione, & emendatione digna iudicabit. *Sacra Congr. Conc. in Oriolen. 27. Martij 1632. in resp. ad 3.* penes Bonfadin. in thesauro eccles. decis. resol. 76. n. 3.

6 Visitationem aggrediens Episcopus, etiam in præparotia inquisitione, non potest vti suspectus recusari, nec probatione, vel allegatione suspicionis quominus pœna extraordinaria, quæ morum correctionem & emendationem respiciat, visitatos afficere possit impediti. *Sacra Congr. Conc. die 25. Maij 1601.* testibus Nicolao Garc. de benefic. part. 3. cap. 2. nu. 198. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauar. lib. 1. tit. 9. de visitat. l. 5. §. 2. n. 7. 8. & 34.

7 Visitatio loci nullius diœcesis spectat ad Ordinarium vti Sedis Apost. delegatum, in cuius diœcesi est ille locus. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Rota decis. 501. n. 5. part. 2. recent. quam refero de officio, & potest. Episcopi part. 3. alleg. 74. num. 10.

8 Visitationi, iurisdictioni, & correctioni Episcopi non subsunt castra, in quibus Abbas iurisdictionem Episcopalem, & temporalem in Parochos, & Parochianos exercet. *Sacra Congreg. Conc. in Theatina 11. Septembris 1621.* penes Aldan. d. tit. 17. n. 23.

9 Visitatio personarum Capitularium, quæ iuxta Canonicas sanctiones, vt in decreto cap. 4. sess. 6. de reform. dicitur, facienda est, intelligitur iuxta dispositionem Iuris communis, citra punitionem, & priuationem. *Sacra Congr. Conc.* de qua Rota decis. 338. p. 2. diuers.

10 Visitatio Capitulorum & personarum Episcopis cōcessa, intelligenda est cumulatiuè non priuatiuè ad Abbates, & Decanos, & alios, quibus ante Concilium competebat ius visitandi seorsum tamen ab Episcopis. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminere Gonzal. ad reg. 8. Cancel. §. 2. procem. n. 21. Stephan. Gratian. discept. forens. c. 154. nu 40.

11 Visitatione generali Episcopus solus sine coniudicibus procedere potest contra Canonicos eisque pœnam imponere extraordinariam, quæ magis morum emendationem, quam correctionem respiciat. *Sacra Congreg. Conc. in Oriolen. 27. Martij 1632. in resp. ad 4. dub.* de qua Bonfadin. d. resol. 76. n. 5.

12 Visitatores à Capitulo deputati, ex præscriptione, vel priuilegio ius habente visitandi, debent esse ab Ordinario approbati. *Sacra Congr. Conc.* vt per Armendar. in addit. ad recopil legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. 17. de Episcop. n. 100. Stephan. VVeyms ad 24. Constitutiones ex Iure communi desumptas & per Concilium Trid. innouatas constit. 17. n. 4. vbi id extendit etiam ad casuum, quo soli Capitulo competit ius visitandi.

SVMMARIVM.

1 *Curatas Ecclesias visitare potest Ordinarius loci, & in eis ponere Vicarios perpetuos, vel temporales.*
2 *Fabricam Ecclesiæ solus Episcopus visitare potest.*
3 *Parochiales suæ diœcesis visitare potest Episcopus, etiamsi monasteria prætenderent ibi habere iurisdictionem spiritualem.*
4 *Locum nullius diœcesis quando visitare possit Episcopus?*
5 *Collegium scholarium Firmanum quando visitare possit Archiepiscopus.*
6 *Ecclesias visitatas ab inferiori potest iterum visitare Episcopus, non tamen iterum punire punitos ab eis.*
7 *Archiuium & scripturas Ecclesiæ Cathedralis potest visitare Episcopus.*
8 *Capitulum totum quando visitat Episcopus, debet, visitare in loco Ordinario Capituli, non itaquoties præsequi velit visitationem alicuius personæ de Capitulo, vt num. 9.*
10 *Episcopus Ecclesias sibi subiectas visitares potest quoties opus fuerit, & pluries in anno.*
11 *Collegiatam exemptam quando Episcopus per se ipsum visitare tenetur?*
12 *Dignitatem exemptam in concernentibus curam animarum potest Episcopus visitare.*
13 *Coadministrator Serenissimi Cardinalis Infantis potest per se solum visitare Ecclesiam Toletanam, eiusque Capitulum & personas.*
14 *Complutensi vniuersitati vnita beneficia non potest visitare Ordinarius.*
15 *Capitula sua si non sunt exempta visitare, & corrigere potest Episcopus.*
16 *Episcopus potest visitare sine Adiunctis, sed non cum compilato processu contra aliquem Capitularem procedere velit?*
17 *Episcopus sine Adiunctis qua visitare possit? ostenditur.*
18 *Episcopus, quando per se ipsum visitare tenetur, & non per suum Vicarium, aut visitatorem.*

Visitare quando & quæ Episcopus valeat?

COLLECT. DCCXXIX.

1 Visitare potest Episcopus Ordinarius loci Ecclesias Curatas, & ponere in eis Vicarios perpetuos, siue temporales, prout ei expedire videbitur. *Sac. Cong. Conc.* teste Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. de visitat. l. 2. §. 2. n. 85. quem refero de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 74. n. 14.

2 Visitare fabricam potest solus Episcopus. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garcia de benefic. par. 3. cap. 2. num. 198.

3 Visitare potest Episcopus omnes Parochiales suæ diœcesis, etiamsi monasteria prætenderent habere iurisdictionem spiritualem immutabilem in locis, vbi dictæ Ecclesiæ sitæ sunt. *Sacra Cong. Conc.* apud Armendar. d. loco n. 89. quem refero d. alleg. 74. n. 12.

4 Visitare potest Episcopus locum nullius diœcesis quatenus intra suæ diœcesis fines situm esse constet, ac per eundem dimissoriæ concedi, Ordinesque conferri debent; dum autem intra cuius diœcesis fines existat, non appareat, per Ordinarium viciniorem præfata adimplenda sunt. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in nullius Rutiliani Conuersan. diœcesis 9. Septembris 1616.* quam refert Sellius in selectis Canon. cap. 6. n. 5.

5 Visitare potest Archiepiscopus Collegium scholarium Firmanum Martiale nuncupatum, fundatum quidem, & dotatum à Canonico Martiali, sed prætendente Communitate, sub cuius gubernio regitur à se fuisse fundatum, quia super hæreditate dicti Canonici deuoluta ad Cameram Apost. ratione spolij se composuit, & ex illismet bonis fundauit Collegium. *Sacra Cong. Conc. in Firmana 13. Iulij 1630.* quam citat Bonfadin. in thesauro eccles. decis. resol. 76. n. 8.

6 Visitare Episcopus quamuis iterum possit Ecclesias visitatas ab inferioribus iuxta decretum Concilij sess. 24. cap. 3. de reform. non potest tamen iterum punire punitos ab eis, nec ab illis absolutos cogere ad innocentiam suam demonstrandam. *Sac. Cong. Conc.* penes Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis n. 111.

7 Visitare potest Episcopus archiuium, si sit proprium Ecclesiæ Cathedralis, & intra, ac scripturas concernentes statum ipsius Ecclesiæ recognoscere adhibitis tamen aliquibus eiusdem Ecclesiæ Canonicis. *Sac. Cong. Conc.* in

in Orielen. 17. *Martij* 1632. in resp. ad 10. cuius meminit Bonsadin. d. resol. 76. num. 9.

8 Visitare debet Episcopus in loco Ordinario Capituli quando visitat totum Capitulum, secus quando visitat particulares personas, & non potest imponere pœnas ordinarias, nisi ordinariè cum Adiunctis procedendo, vbi illi fuerint, nec potest ponere edicta sub censuris ad reuelanda delicta clericorum, quia correctio est prius facienda inter se & ipsum solum. *Sacra Congr. Conc. die 2. Aprilis* 1593. quam citat Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 7. num. 3.

9 Visitare si Episcopus velit Capitulum debet accedere ad locum solitum, quo scilicet Capitulares congregari, & eorum actus expediri consueuerunt, si id tamen commode fieri potest, sin minus ad locum congruum & communem: sed non tenetur accedere ad locum Capituli quoties prosequi velit visitationem alicuius personæ de Capitulo; si tamen Capitulum occasione Visitationis conuocare ipse voluerit, non potest extra locum solitum illud conuocare. *Sacra Congr. Concil.* de qua Sellius d. c. 6. num. 8.

10 Visitare potest Episcopus Capitulum & Ecclesias sibi subiectas toties quoties opus fuerit, & pluries in anno si aliquid acciderit quod iteratam Episcopi Visitationem exposcat. *Sacra Congr. Conc. die* 24. *Ianuarij* 1602. penes Aldan. d. tit. 7. num. 1. quem refero in collect. ad Trid. sess. 6. de reform. c. 4 num. 2.

11 Visitare tenetur Episcopus tantum per se ipsum Ecclesiam Collegiatam si exemptio Capituli probetur non per immemorabilem, sed per scripturas, & instrumenta legitima. *Sacra Congr. Conc. in Palentina de Amles* apud Aldan. d. tit. 7. num. 6.

12 Visitare potest Episcopus Dignitatem exemptam in concernentibus curam animarum illi annexam. *Sacra Congr. Conc. in Burgen.* 18. *Augusti* 1628. referente Bonsadin. d. resol. 76. num. 10.

13 Visitare per se solum potest coadministrator Serenissimi Cardinalis Infantis Archiepiscopi Toletani, Ecclesiam Toletanam, eiusque Capitulum, & personas. *Sacra Congr. Conc. in Toletana* quam refert Ioan. Sancius in selectis disp. 50. in fine.

14 Visitare non potest Ordinarius beneficia vnita Vniuersitati Complutensi ob priuilegia, quæ habet. *Sacra Congr. Conc. die* 22. *Iunij* 1606. teste Aldan. d. tit. 7. nu. 10.

15 Visitare, & corrigere potest Episcopus sua Capitula si non sunt exempta, non obstantibus priuilegijs in fundatione: si vero exempta sunt, seruanda est forma præscripta sess. 25. c. 6. de reform. ac proinde seruare tenentur decreta illius Concilij Prouincialis, cui interfuerit eorum Episcopus. *Sacra Congr. Conc.* de qua Armendar. d. lib. 1. tit. 6. de Visitat. num. 19. 21. & 23.

16 Visitare sine Adiunctis potest Episcopus iuxta formam decreti Concil. sess. 6. de reform. cap. 4. Verum si compilato processu, formato iudicio, prout iuris fuerit, contra aliquem Capitularem procedere velit in casu, quo accusatum, vel inquisitum de crimine comprehenderit, non potest sine Adiunctis *Sacra Congr. Concil.* quam adducit Aldan. d. tit. 7. num. 11.

17 Visitare potest Episcopus sine Adiunctis, de quibus cap. 6. sess. 25. de reform. corpus Ecclesiæ Cathedralis, & Sacramenta, Reliquias, vestes, ornamenta, cæteraque ad cultum diuinum destinata, sed & capellas, capellanias, dotationes, anniuersariorum institutiones, memorias defunctorum, pia opera, vt bona fabricæ, seu Ecclesiæ. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. d. lib. 1. tit. 6. de Visitat. num. 123. quem refero de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 73. num. 15. De materia vide supr. in verbo Adiuncti collect. 11. & in verbo Episcopus sine Adiunctis collect. 294.

18 Visitare si velit Episcopus ex decreto sess. 6. cap. 4. de reform. debet id personaliter agere, secus si ex alijs Concilij decretis, cũ id per suum Vicarium generalem,

aut Visitatorem facere possit si modò legitimè impeditus fuerit, vt permissum est sess. 24. cap. 3. de reform. etiamsi de Visitandis exemptis ageretur, cum dictum cap. 3. exemptiones tollat, atque etiam de Visitandis hospitalibus cap. 8. sess. 22. agatur. *Sacra Congr. Conc.* penes Aldan. d. tit. 7. nu. 2. quem refero in collect. ad Trid. sess. 6. de reform. cap. 4. num. 4.

SVMMARIVM.

1 *Equitum Hierosolym. Parochiales Visitare possunt locorum Ordinarij, quoad ea tantum quæ ad curam animarum, & Sacramentorum administrationem spectant: & quæ sub hoc veniant ad Episcopi Visitationem pertinentia, vide num. 2*

3 *Parochos S. Ioannis Hierosol. tenetur Episcopus tanquam Apost. Sedis delegatus gratis Visitare.*

4 *Militiarum Regni Portugaliæ monasteria & Ecclesias an & quando visitare possint Ordinarij.*

5 *Parochiam subiectam Monachis Oliuetanis quomodo Episcopus visitare valeat?*

6 *Parochiales Ecclesias vnitas monasterio Canonicorum Regularium qualiter possit Episcopus Visitare?*

7 *Ecclesiam Parochialem, baptisterium, & tabernaculum SS. Eucharistiæ, cuius cura geritur à monacho, potest Episcopus visitare.*

8 *Ecclesias seculares etiam ad Regulares pertinentes, quibus per seculares deseruitur, visitare potest Episcopus.*

9 *Confraternitates secularium in Regularium Ecclesijs erectas visitare potest Episcopus.*

10 *Hospitalia, & beneficia commendata in quibus non viget Regularis obseruantia, etiamsi in Ecclesijs Regularium existant, visitare potest Episcopus.*

11 *Confraternitatem existentem in Ecclesia Monachorum Montis Virginis qualiter visitare possit Episcopus?*

12 *Episcopis non licet Sacristias, Altaria, Tabernaculum, & Pixidem Sanctissimæ Eucharistiæ visitare in monasterijs in quibus non imminet cura animarum personarum secularium.*

13 *Sacellum vel Altare quod cura caret animarum, & est membrum Religionis S. Antonij Vionnen. non potest Episcopus visitare.*

14 *Ecclesias Regulares, quibus animarum personarum secularium minimè imminet cura visitare non potest Episcopus.*

15 *Altaria & Capellas in Regularium Ecclesijs constructas visitare non potest Episcopus.*

16 *Regulares de licentia suorum Superiorum inseruientes beneficijs simplicibus visitare non potest Episcopus.*

17 *Abbatia, quæ habet vtramque iurisdictionem non potest ab Episcopo visitari.*

Visitare Ecclesias, & loca Regularium quando possit Episcopus?

COLLECT. DCCXXX.

1 Visitare Ecclesias Parochiales Militum Hierosolymitanorum possunt locorum Ordinarij quoad ea tantum quæ ad curam animarum, & Sacramentorum administrationem spectant. Pius V. constit. 136. incip. Exposcit pastoralis officij debitum 22. Septembris 1571. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 347. de cuius materia Scortia in selectas summorum Pont. Constitut. epit. 117. Ioann. Anton. Nouar. in summ. Bullarum tit. de visitat. Militum S. Ioannis curam animarum habentium super Bulla Pij V.

2 Visitare possunt Episcopi tanquam Ordinarij Ecclesias Parochiales, aut Curatas quouis modo subiectas Militibus S. Ioannis Hierosolymitani in ijs, quæ per-

gīgent ad curam & exercitium animarum iuxta formam Motus proprij felicis record. Pij V. quibus verbis intelliguntur Episcopos visitare posse non solum Parochos a dictis Militibus deputatos quoad eorum habilitatem ad administranda Sacramenta eosdemque si inhabiles reperti fuerint posse amouere, sed etiam visitare posse ipsamet Sacramenta, inuestigando si eo decore, & eo in loco, quodecet, conseruentur, posseque itidem mandare restaurari dictas Ecclesias si eas reperiant minus decentes, & commodas ad dictam administrationem, ac demum alia, quæ Sacramentorum administrationi sunt annexa, vtpote Paramenta Sacerdotum, quibus in administratione vtantur, baldachinum, quod delationi Sanctissimi Sacramenti Eucharistiæ ad infirmos inseruit, & alia similia. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Perusina* 11. *Ianuarij* 1603. teste Sellio in Selectis Canon. cap. 6. num. 3.

3 Visitare Parochos S. Ioannis Hierosolymitani curam animarum secularium exercentes, tenetur Episcopus vti Sedis Apost. delegatus, gratis, & absque impensa & onere Rectorum. *Sacra Congr. Conc. in Augustana* 26. *Iunij* 1627. referente Bonsadin. in thesauro eccles. decis. resol. 76. num. 15.

4 Visitare Ecclesias & monasteria Militiarum Regni Portugaliæ quamuis regulariter Ordinarij locorum non possint, possunt tamen visitare Ecclesias ipsis vnitas, ac in eis Vicarios ponere per Conc. sess. 7. cap. 7. de reform. possunt etiam visitare membra, licet non sint vnita, etiamsi habeant suos visitatores deputatos à Militibus Regni Portugaliæ. *Sacra Congr. Conc.* quam refert Sellius d. c. 6. num. 22.

5 Visitare potest Episcopus tanquam Sedis Apost. delegatus Parochialem subiectam Monachis Oliuetanis, & hoc debet exprimere, & Abbas potest condere decreta cumulatiuè cum Episcopo, sed quatenus sint contraria debent præualere decreta Episcopi. *Sacra Congr. Conc. in Veronen.* 29. *Iulij* 1628. quam citat Bonsadin. d. resol. 76. num. 17.

6 Visitare potest Episcopus ex decreto Concilij sess. 7. c. 7. de reformat. Ecclesias Parochiales vnitas monasterio Canonicorum Regularium, tametsi Generalis in eo sedem ordinariam principalem habeat. *Sacra Congr. Conc.* testibus Armendar. in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. l. 7. §. 2. num. 1. Lezana in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 3. num. 29.

7 Visitare potest Episcopus non solum Ecclesiam Parochialem vnitam Monasterio Ordinis Sancti Benedicti, cuius cura geritur à Monacho dicti Ordinis, sed etiam baptisterium, & tabernaculum, vbi asseruatur sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum in Ecclesia exempta existens. *Sacra Congr. Conc. in Curien.* 5. *Aprilis* 1631. penes Bonsadin. d. resol. 76. num. 18.

8 Visitare potest Episcopus quascunque Ecclesias seculares intra fines suæ diœcesis existentes vigore c. 8. sess. 7. de reform. etiamsi ad Regulares pertineant, & ab eis dependeant, dum tamen per seculares eis deseruiatur. *Sacra Congr. Conc.* de qua Armendar. d. lib. 1. tit. 6. de visitat. l. 5. §. 2. num. 3.

9 Visitare potest Episcopus Confraternitates secularium in Regularium Ecclesijs erectas & in illas iurisdictionem ad sacri Concilij præscriptum exercere, quacunque contraria consuetudine non obstante. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in Vercellen.* 17. *Iulij* 1615. cuius meminit Sellius d. cap. 6. num. 23.

10 Visitare potest Episcopus tam Confraternitates laicorum in Monasterijs, vel Ecclesijs Regularium existentes, in iis tamen, quæ confratrum administrationem concernunt, quam etiam hospitale, ac beneficia commendata, in quibus non viget Regularis obseruantia. *Sacra Congr. Conc. in Caputaquen.* 27. *Iunij* 1609. de qua Sellius d. cap. 6. num. 24.

11 Visitare potest Episcopus Confraternitatem existentem in Ecclesia Monachorum Montis Virginis, cuius Superiores non subijciuntur Episcopo, sed habent in eorum monasterijs legitimam iurisdictionem dependentem ab Abbate, qui est caput Ordinis, quique cum suis monasterijs subijcitur immediatè Sedi Apost. *Sacra Congr. Conc.* teste Sellio d. cap. 6. num. 19.

12 Visitare Sacristias, paramenta, vasa sacra, Altaria, & cætera huiusmodi, aut, etiam tabernaculum, seu pixidem, in qua sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum asseruatur, non licet Episcopis, aut alijs locorum Ordinarijs vigore cuiusuis decreti Concilij, in monasterijs, Domibus & Ecclesijs Regularium exemptorum, quibus non imminet cura animarum personarum secularium. *Sacra Congr.* referentibus Flauio Cherub. in schol. 1. ad constit. 41. Pij V. & Ildefonso à Iesu Maria de priuileg. Fratrum discalceat. B. Mariæ de Monte Carmelo pag. 290 num. 5.

13 Visitare non potest Episcopus sacellum vel Altare quoad cura caret animarum, & sit membrum Religionis sancti Antonij Viennen. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. d. lib. 1. tit. 6. de visitat. l. 5. §. 2. num. 70.

14 Visitare non potest Episcopus Regulares Ecclesias, quibus animarum personarū secularium cura minimè imminet. *Sacra Congr. Conc.* apud Sellium d. c. 6. nu. 25.

15 Visitare non potest Episcopus Altaria, & capellas in Regularium Ecclesijs etiam per secularium Confraternitates constructa. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Papien.* 21. *Augusti* 1615. *& in Tarraconen.* 22. *Ianuar.* 1616. quarum meminit Sellius dict. cap. 6. num. 28. Et iterum. Visitare non licet Episcopis in vim Constitutionis Gregorij XV. de exemptorum priuilegijs, Altaria Ecclesiarum Regularium, quibus non incumbit animarum cura personarum secularium, nec loca, vbi in eisdem Ecclesijs asseruatur Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, vel vbi Confessiones personarum secularium audiuntur. *Sacra Congr. Conc. inter impressas de anno* 1623. *super dicta Bulla Gregorij XV. dub.* 1. cuius meminit Sellius vbi supra num. 29.

16 Visitare non potest Episcopus Regulares inseruientes de licentia suorum Superiorum beneficijs simplicibus, quæ tamen sunt membra monasteriorum seu Religionis, nec comprehenduntur sub decreto cap. 14. sess. 7. de reform. *Sacra Congr. Conc.* vt per Sellium d. c. 6. n. 30.

17 Visitare non potest Episcopus ex decreto cap. 11. sess. 25. de Regul. tam Abbatiam quam loca sibi subiecta, si Abbatia habet vtramque iurisdictionem, temporalem scilicet, & spiritualem. *Sacra Congr. Conc. in Theatina* 7. *Septembris* 1611. penes Sellium d. cap. 6. num. 31.

SVMMARIVM.

1 *Capitulum Sede vacante visitare potest omnia loca, quæ poterat Episcopus.*

2 *Capitulum Sede vacante post lapsum annum à postrema Antistitis visitatione diœcesim visitare potest non expectato triennio.*

3 *Famulatum, equitatum & alia in ipsa visitatione taxanda iuxta formam à Concilio præscriptam.*

Visitare quando possit Capitulum Sede vacante.

COLLECT. DCCXXXI.

1 Visitare potest Capitulum Sede vacante omnia loca, quæ Episcopus visitare poterat. *Sacra Congr. Conc. in Pampilonen.* 13. *Aprilis* 1630. teste Bonsadin. in thesauro ecclesiast. decis. resol. 76. num. 30.

2 Visitare potest diœcesim Capitulum Sede vacante

post

post lapsum annum à die vltimæ Visitationis per Episcopum factæ tempore triennij non expectato, licet dicatur Episcopum consueuisse singulis triennis visitare. *Sacra Congr. Conc. in Pampilonen. 3. February & 10. Decembris 1619.* referente Sellio in selectis Canon. cap. 6. num. 38.

3 Visitare diœcesim tunc potest Capitulum Sede vacante quando lapsus est annus à postrema Antistitis Visitatione, nec de proximo est Ecclesia de Pastore prouidenda: in ipsa verò Visitatione circa famulatum, equitatum, & alia, forma sacri Concilij Trid. cap. 3. sess. 24. de reform. est præcisè obseruanda. *Sacra Cong. Conc. in Limana 19. Martij 1619.* penes Sellium d. c. 6. nu. 40.

SVMMARIVM.

1 *Capitulari mensæ vnio ab Episcopo facta de quibusdam beneficijs simplicibus est valida, quamuis nulla sint Præbendæ distincta.*
2 *Distributionibus quotidianis, vbi illæ tenues sint, vniones fieri possunt.*
3 *Examinari possunt ab Ordinarijs vniones perpetuæ à 40. annis citra Concil. factæ.*
4 *Parochialis, & partis fructuum illius vnio est prohibita.*
5 *Effectum sortiri debent vniones legitimè factæ.*
6 *Beneficiorum reseruatorum vniones valide sunt, si factæ sint ante eorum vacationem, secus si post vacationem, vt num. 7.*
8 *Confraternitatum duarum vnio facta sine causa, & absque auctoritate Superioris, nulla est.*

Vnio,

COLLED. DCCXXXII.

1 VNio facta ab Episcopo mensæ Capitulari de quibusdam beneficijs simplicibus vigore Conc. sess. 24. c. 15. de reformat. est nulla, quia Concilium non dat facultatem vniendi mensæ Capitulari, sed tenuibus Præbendis singulorum Capitularium. *Sacra Congr. Conc.* teste Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 37. n. 25. quamuis in Cathedrali, vel Collegiata nullæ sint Præbendæ distinctæ, sed duntaxat massa communis Capituli, cuius prouentus omnes his tantum, qui statutis horis intersunt distribuuntur. *Eadem Sacra Congr. Conc. die 5. Februarij 1601.* quam refert Aldan. in compendio Canonic. resolut. lib. 3. tit. 31. num. 12.

2 Vniones fieri possunt distributionibus quotidianis, vbi illæ tenues sunt, ac etiam Præbendæ tenues, secus si non essent tenues, quia hoc casu tenuitati distributionum succurri potest remedio cap. 1. sess. 21. idem licet quando nullæ sunt distributiones, & Præbendæ tenues, vel è contra. *Sacra Congr. Conc.* quam citat Aldan. d. tit. 31. num. 13.

3 Vniones perpetuæ per subreptionem obtentæ à quadraginta annis factæ à die publicationis Concilij Trid. computandis ab Ordinarijs possunt examinari & irritæ declarari. *Sacra Congr. Conc.* de qua Aldan. d. tit. 31. num. 14.

4 Vnio Parochialis non solum est prohibita per decretum Concilij sess. 24. cap. 13. de reform. sed neque aliqua pars illius fructuum vniri potest. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. de benefic. part. 12. cap. 12. num. 87.

5 Vniones legitimæ factæ sortiri debent effectum non tantum cum vnita beneficia vacare contigerit per obitum, sed etiam per resignationem, eaque de re poterit Episcopus datarium docere. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. de benefic. p. 11. c. 4. num. 35.

6 Vniones beneficiorum reseruatorum validè sunt, modò factæ fuerint ante ipsorum vacationem, seruata forma à Concilio Trid. præscripta. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Nicol. Garc. p. 12. cap. 2. num. 102.

7 Vniones de beneficijs reseruatis si reperiantur factæ post vacationem nullæ sunt, & prouisi à Sede Apost. mitti debent in possessionem. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garcia d. part. 12. c. 2. num. 102.

8 Vnio duarum Confraternitatum Sanctissimi nominis IESV, & sanctissimi Sacramenti terræ Capitonis Narnien. diœcesis facta in visitatione sine causa, & absque auctoritate à Vicario generali Episcopi Narnien. nulla declaratur *à Sacra Congr. Rit. in Narnien. Capitonis 24. Ianuarij 1615.* quam adducit Aldan. dict. titul. 31. num. 16.

Vnio beneficiorum seminario facienda, vide beneficium seminario vniendum, vel non collect. 62.

SVMMARIVM.

1 *Breuiarij rubricarum contra formam votum factum non valet.*
2 *Seminarij deputati, & alij Officiales habent votum consultiuum.*
3 *Abbatissarum in electione possunt vota ab Episcopo, vel ab eius Vicario ore tenus accipi.*
4 *Synodo diœcesana solus Episcopus habet votu decisiuum.*
5 *Abbates, Commendatarij, & Capitulorum deputati habent votum consultiuum duntaxat in Concilijs Prouincialibus.*
6 *Procuratores Episcoporum possunt, si Concilio Prouinciali placuerit, votum decisiuum habere.*
7 *Ordinarius, sicut cæteri deputati, habet votu in absoluẽdo, vel condemnando administratores piorum locorum.*

Votum.

COLLECT. DCCXXXIII.

1 VOtum factum contra formam rubricarum Breuiarij non valet. *Sacra Congr. Rit. in Tyrassonen. 9. Maij 1606.* teste Sellio in selectis Canon. cap. 25. n. 33.

2 Votum consultiuum, non autem decisiuum habent seminarij deputati, & alij Officiale. *Sacra Congr. Conc. die 11. Ianuarij 1620.* penes Aldan. in compendio Canonicor. resolut. lib. 1. tit. 18. num. 2. quem refero in collect. ad Trid. sess. 23. de reform. cap. 18. num. 7.

3 Vota in electione Abbatissarum, vel alterius Superiorissæ possunt per Episcopum vnà cum Vicario, vel alio viro assumpto ore tenus accipi. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Galet. in margarita casuum Conscient. verbo Abbatissa, Nicol. Garcia de benefic. p. 5. c. 4. nu. 189. Castellin de elect. cap. 4. num. 4. & cap. 5. num. 28.

4 Votum decisiuum in Synodo diœcesana habet solus Episcopus, & soli Episcopi in Synodo Prouinciali. Canonici verò illud non habent in Synodo, nisi in casibus à iure expressis, vel ex priuilegio, aut consuetudine, & tunc computantur pro vno voto tantum, scilicet Capituli. *Sacra Congr. Conc. die 15. Ianuarij 1594.* apud Sellium d. c. 25. num. 34. quem refero in collect. ad Trid. sess. 24. de reform. c. 2. num. 29.

5 Votum consultiuum in Concilijs Prouincialibus duntaxat habent Abbates, Commendatarij, & Capi-
6 tulorum deputati. Procuratores verò Episcoporum possunt, si Concilio Prouinciali placuerit, & decisiuum habere. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Piasec. in praxi Episcop. p. 2. c. 2. num. 3. ad 5.

7 Votum in absoluendo, vel condemnando administratores piorum locorum habet Ordinarius sicut cæteri deputati, & eius votum debet numerari cum alijs, itaut maior pars votorum absoluat, aut condemnet. *Sacra Congreg. Concil.* de qua Armendar. in addit. ad recopil.

recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 8. l. 7. de Episcop. n. 79. versic. item Ordinarium, & lib. 4. tit. 29. l. 2. §. 1. de hospitalib. num. 10.

Vocem in Capitulo an & quando Canonici habeant, vide in verbo Canonici in Capitulo collect. 94. num. 6. & seqq. & in verbo Capitulum, siue Capitulares Congregationes collect. 126. à num. 13.

Voluntatis exploratio, vide in verbo Exploratio voluntatis collect. 349.

S. Vrsulæ Officium, vide in verbo Officia propria collect. 534. num. 76.

S V M M A R I V M.

1 *Persona in quibus cadit vsurpationis præsumptio quæ?*
2 *Iurisdictionem temporalem in loco Parochialis habentes non cadunt sub præsumptione vsurpationis.*
3 *Iurispatronatus vsurpatio non præsumitur si non tota Vniuersitas sed certa pars illius prætenderet.*
4 *Iurispatronatus vsurpatio non præsumitur in Abbate iurisdictionem temporalem in loco habente.*

Vsurpatio iurispatronatus.

COLLECT. DCCXXXVI.

1 VSurpatio iurispatronatus præsumitur in omnibus dominis ciuitatum, castrorum, aut locorum, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, & alijs quibuscunque dominis perpetuam iurisdictionem habentibus. *S. Cong. Conc.* teste Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 18. nu. 66.

2 Vsurpatio iurispatronatus præsumitur in habentibus iurisdictionem temporalem in loco Parochialis, nulla habita ratione æqualis, seu maioris potentiæ Episcopi. *Sacra Cong. Conc.* penes Rotam in Iacen. Parochialis 27. Iunij 1603. coram Card. Pamphilio sen.

3 Vsurpatio iurispatronatus non præsumitur si non tota Vniuersitas, sed certa pars illius prætenderet iuspatronatus. *Sac. Cong. Conc.* cuius meminit Gonzal. d. glos. 18. nu. 69.

4 Vsurpatio iurispatronatus non præsumitur in Abbate iurisdictionem temporalem in loco habente. *Sac. Cong. Conc. in Sublacen. 12. Septembris* 1621. apud Rot. in Parien. iurispatronatus 28. Iulij 1619. coram bonæ mem. Pirouano, quæ reperitur impressa part. 5. recent. decis. 401. & per Alphons. de Leone de officio Capellani q. 4. praxi 2. nu. 87. & illius memini de Iure ecclesiast. vniuerso lib. 3. cap. 12. nu. 152. & seqq.

S V M M A R I V M.

1 *Seruandus est vsus semel introductus iuxta regulas libri Cæremonialis.*
2 *Solitum introductum à prima erectione Ecclesiæ Cathedralis circa obsequium præstandum Episcopo ad Ecclesiam venienti, seruandum est.*
3 *Festum de aliquo sancto tanquam de Patrono si celebretur in ecclesia Cathedrali ex vsu recepto, in eius celebratione deinceps continuandum.*
4 *Breuiarij Romani ritus, & vsus semel introductus in Ecclesia continuandus.*
5 *Missas celebrandi vsus semel receptus & introductus seruandus est.*

Vsus.

COLLECT. DCCXXXVII.

1 VSus semel introductus iuxta regulas libri Cæremonialis seruandus est. *Sacra Congr. Rit. in Messanen. 8. Iulij* 1602. teste Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 75. nu. 16.

2 Vsus siue solitum introductum à prima erectione Ecclesiæ Cathedralis circa obsequium præstandum Episcopo ad Ecclesiam venienti, seruandus est. *S. Cong. Rit. in Ripana 30. Ianuarij* 1610. quam refert Aldan. d. tit. 75. num. 17.

3 Vsus semel introductus, & receptus in Ecclesia Cathedrali celebrandi festum solemniter de aliquo sancto tanquam de Patrono continuandus est, licet non sit de antiquis Patronis Ecclesiæ, vel in Breuiario de eo non fiat Officium duplex. *S. Cong. Rit. in Sempronien. 15. Martij* 1608. quam citat Sellius in selectis Canon. c. 29. num. 10.

4 Vsus & Ritus Breuiarij Romani semel introductus in Ecclesia, quæ habebat particulare Breuiarium, continuandus est, nec licet redire ad vsum Breuiarij antiqui. *S. Cong. Rit. in Tullen. seu nullius 15. Martij* 1608. penes Sellium d. c. 29. nu. 11.

5 Vsus celebrandi Missas semel receptus, & introductus seruandus est, non obstante quocunque contrario ordine. *S. Cong. Rit. in Montis Serrati, seu nullius prouinciæ Tarracon. 10 Maij* 1608. apud Aldan. d. tit. 75. n. 19.

Vsus cappæ, vide in verbo cappa collect. 127. num. 3. cum seqq.

Vsus Mitræ, vide in verbo Mitra collect. 481. num. 3. cum seqq.

Vsus Mozzettæ, vide in verbo Mozzeta collect. 518.

Vsus Rochetti, vide in verb. Rochettum collect. 654.

Vxor, vide in verbo sepultura collect. 671. num. 12.

F I N I S.

INDEX

ADDENDA

Verbo *Miles* COLLECT. CCCCLXXI.

Completa iam editione huius Libri superuenit hoc scriptum Auctoris.

Militum Lauretanorum Collegij erectionem, gratiarumque & priuilegiorum concessionem fecit Sixtus V. *constit. sua* incipit *Postquam, publicata die* 5. *Iulij* 1586. vbi creat collegium vnum ducentorum virorum militum Lauretanorum participantium nuncupandorum, declaratque prædictos milites Lauretanos veros, & indubitatos familiares, continuos commensales Romanorum Pontif. pro tempore existentium esse, ac in quibuscunque Apostolicis & alijs litteris, scripturis, & actibus publicis & priuatis se tales scribere, & nominare, ac ab alijs nominari debere: necnon eo ipso quod ad officium Milites huiusmodi admissi fuerint, eos, & cuiuslibet eorum filium primogenitum natum, vel nasciturum nobiles, ac Aulæ Lateranens. Comites, illosque ex eisdem Militibus, qui Clerici in dictæ Sedis notarios, qui vero laici fuerint in Auratæ Militiæ Milites: ita quod etiamsi Milites Lauretani, participantes esse desierint, nihilominus Comites Aulæ Lateranens. & Notarij dictæ Sedis, ac Milites Aurati respectiuè, sine tamen præiudicio participantium, etiam cum dicto filio primogenito esse non desinant, ex nunc prout ex tunc, & econtra facit, creat, atque recipit, aliorumque nobilium, & Aulæ Lateranens. Comitum, & Sedis Notariorum ac Militum huiusmodi numero & consortio fauorabiliter aggregat. Et insuper cum dictis Militibus Lauretanens. tam in Romana Curia quam extra eam residentibus, etiam si merè laici, & coniugati fuerint, cum Militibus etiam Clericis quascunque pensiones annuas super fructibus, redditibus, & prouentibus quoruncunque beneficiorum Ecclesiasticorum, vel ipsos fructus, redditus, & prouentus loco pensionum similium percipientibus, etiamsi eos pro tempore coniugatos fieri contigerit, vt illis quandiu officium Militis huiusmodi obtinuerint, dumtaxat quæcunque pensiones annuæ, vel fructus, redditus, & prouentus loco pensionum huiusmodi summam ducentorum ducatorum auri de Camer. non excedentes, quæ transeant ad successores in beneficijs, & à decimis, subsidijs, & alijs oneribus ordinarijs & extraordinarijs pro tempore impositis liberæ sint, etiam sine causa reseruatæ super Cathedralium etiam Metropolitan. & Patriarchalium Ecclesiarum & monasteriorum etiam Consistorialium, Prioratuum, Præpositurarum, & aliorum quorunque beneficiorum Ecclesiasticorum Secularium, & quorumuis ordinum Regularium cum cura, & sine cura, etiamsi Parochialis Ecclesiæ, vel earum perpetuæ Vicariæ, Canonicatus, & Præbendæ, Dignitates etiam maiores, & principales, Personatus, administrationes, vel officia in Cathedralibus etiam Metropolitanis, vel Collegiatis Ecclesijs, cuiuscunque annui valoris, fructus, redditus, & prouentus, qui pensio, seu pensiones annuæ huiusmodi fuerint, non tamen vltra summam ducentorum ducatorum similium in totum pro vno quoque Milite Lauretano etiam à Curia absente, etiamsi is in eadem Curia nunquam fuerit, neque ipsum ad eam venire contigerit, & quolibet officio reseruari, constitui, & assignari posse concedit: quodque ipsi Milites Lauretani vnam, vel plures pensiones, seu illarum loco quoscunque fructus, redditus, & prouentus mensarum Episcopalium, vel Archiepiscopalium etiam Patriarchalium, & monasteriorum etiam Consistorialium hactenus, & pro tempore reseruatos habentes super quibusuis Ecclesijs, monasterijs, ac beneficijs prædictis illos, etiamsi matrimonium contraxerint, vsque ad summam ducentorum ducatorum huiusmodi, & non vltra pro quolibet officio nulla compositione soluta retinere, & huiusmodi pensiones, & fructus vsque ad summam & quantitatem prædictas ei reseruatas, seu reseruandas consequi, & habere, ac quoad vixerint percipere, exigere, & leuare, ac in suos vsus & vtilitate conuertere absque alia dispensatione vel licentia desuper obtinenda liberè, & licitè valeant cum omnibus & singulis indultis, clausulis, & cautelis in similibus apponi solitis: ita tamen quod laici Milites Lauretani pensiones ac fructus prædictos percipientes in habitu armatæ militiæ viro equiti conuenienti in expeditionibus Cruciatæ, & Concilijs absque alio stipendio, expensis tamen sanctæ Sedis cum vno equo ratione pensionis Romanos Pontif. pro tempore existentes sequi debeant. Insignia Collegij Militum prædictorum esse vult imaginem Gloriosæ Virginis Lauretanæ ab vna parte alicuius pendentis aurei, & ab altera insignia Romanorum Pontif. per quos admittentur, ad pectus per quemlibet ex dictis Militibus, &

& non per alios gestanda. His verò, qui insignia huiusmodi detulerint, vt ensem, & alia arma non prohibita in Vrbe & toto Statu Ecclesiastico, quibusuis prohibitionibus, & bannimentis nequaquam obstantibus deferre valeant, pariter indulgetur: voluitque quod Milites, qui pro tempore fuerint de eorum officijs, seu locis, & emolumentis, quæ cum quibusuis alijs dictæ Curiæ officijs compatibilia existant, & per quoscunque nedum vnum, sed plura simul, vel successiuè, etiam vltra decem obtineri valeant, disponere, & in illa in manibus Summorum Pontif. quando ipsis Militibus placuerit, & in fauorem personarum per ipsos nominandarum ad instar aliorum officiorum dictæ Curiæ resignare liberè & licite valeant, ac resignationes huiusmodi validæ, & efficaces existant, & suos effectus sortiri debeant; & eisdem Militibus Lauretanis, eorumque in militiæ officijs huiusmodi successoribus perpetuum annuum redditum octo millium scutorum similium eis per Datarium ex quibusuis datariæ redditibus, & emolumentis singulis mensibus integrè persoluendorum perpetuò concedit, & assignat. Facultas tamen transferendi pensiones huiusmodi modo & forma in hac Bulla tradita, sublata fuit.

Idem Sixtus V. *in alia sua Constit.* incip. *Ad exequendum, publicata die* 16. *Septembris* 1586. declarauit & extendit dicta priuilegia. præcipuè vt plura Militum Lauretanorum officia etiam vsque ad numerum viginti ab vno simul & pro quolibet officio summa ducentorum ducatorum in pensionibus annuis, retineri, vel obtineri valeant. Et in alia *sua Constitut.* incip. *Romanum*, 12. *Kalend. Augusti* 1588. erigit, & aggregat alia sexaginta officia Militum Lauretanorum cum extensione, & applicatione priuilegiorum. Et in *alia sua Constitut.* incip. *Solet*, *Kalend. Nouembris* 1588. erigit similiter & aggregat alia quadraginta Officia Militum Lauretanorum cum eadem ampliatione & extensione priuilegiorum.

INDEX

INDEX COPIOSSIMVS
RERVM IN HOC VOLVMINE
CONTENTARVM.

Primus Numerus paginam denotat, Secundus est marginalis. Vbi verò Numerus solus ponitur, is intelligitur esse marginalis proximè designatæ paginæ; denique is cui præfixa est littera c, Collectaneorum numerum designat.

A B

Abbatissæ,

die

Aureas

Benefi-

Cada-

Clericus

Clerici,

Con-

C R

C V

Curati

D A

D E

Dignita-

D V

E C

F V

Funda-

Informa-

K A

L A

Laici

Licentiæ

Magister

Matrimo-

Militia-

Mortuis

Pœni-

Priuile-

Psalmos

Residere

Trienna-

F I N I S.